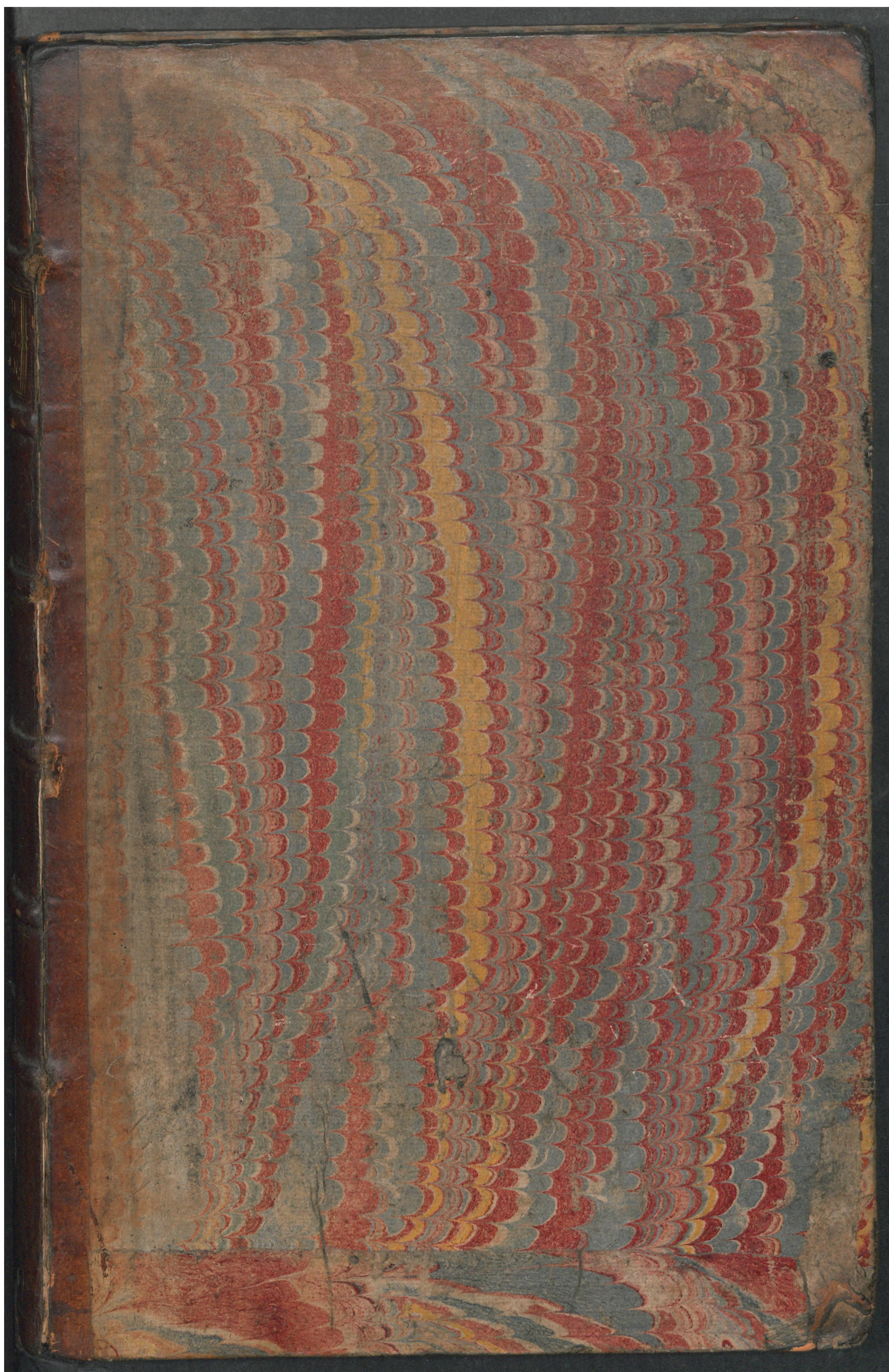

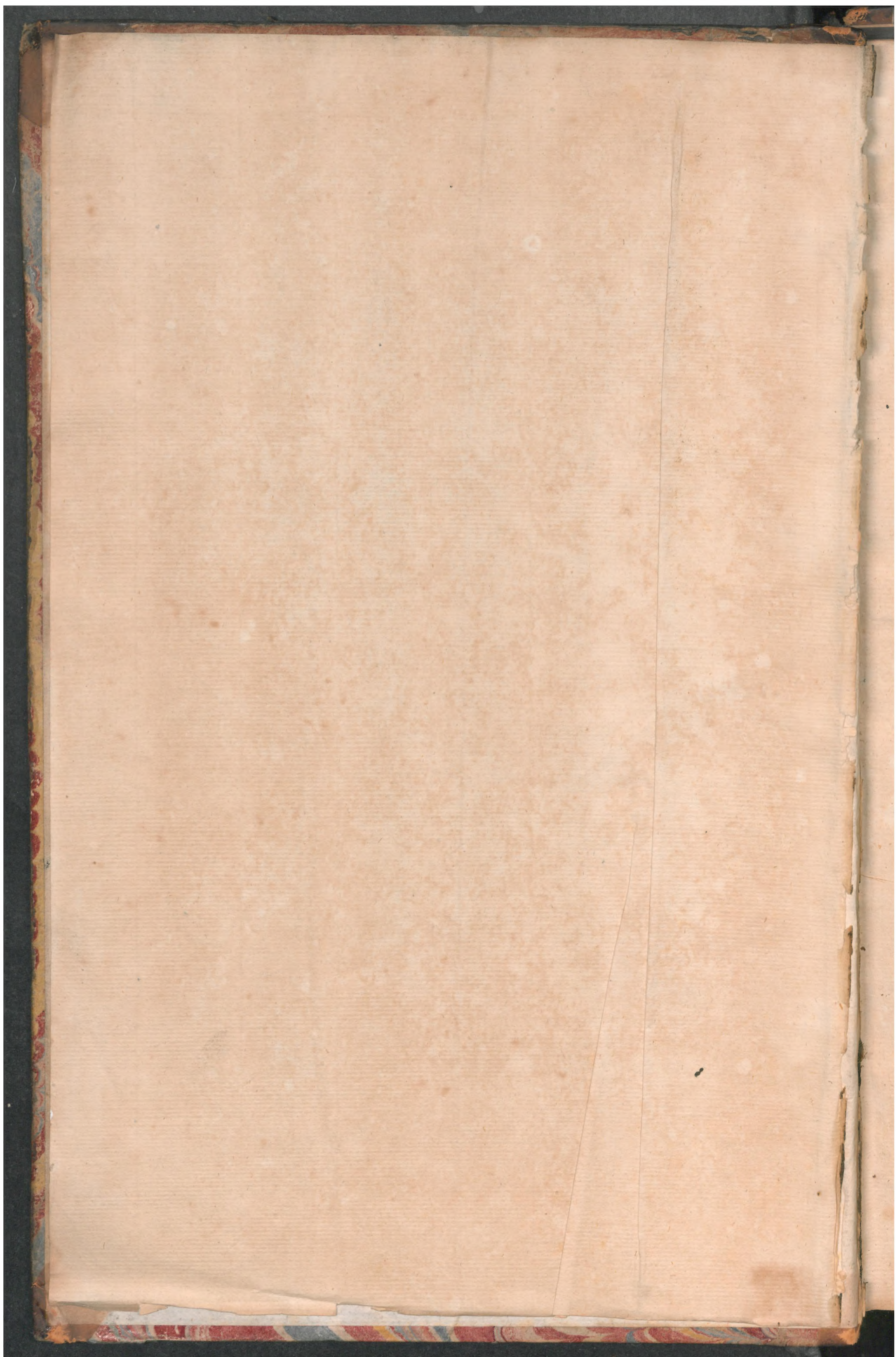

CVIACIJ
EPISTOL
GRÆCAN.
1606

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑΙ.

HOC EST,

EPISTOLÆ GRÆCANICÆ MVTVAE,

ANTIQVORVM RHETORVM, Oratorum, Philoſophorum, Medicorum, Theologorum, Regum, ac Imperatorum aliorúmque præſtantiſsimorum virorum à IACOBO CVIACIO *Clariſsimo J. C. magnam partem Latinitate donatæ.*

AVRELIÆ ALLOBROGVM.

Sumptibus Caldorianæ Societatis.

M. DCVI.

STVDIOSO LECTORI
Typographus S.

STUDIOSE Lector, Græcas diuersorum virorum, quotquot inuenire potuimus, Epistolas, Rhetorum, Oratorum, Philosophorum, Medicorum, Theologorum, Regum denique ac Imperatorum in vnum quasi corpus nuper collegimus, quas nunc in tuam gratiam typis & sumptibus nostris excusas publicamus. Auctores verò, quorum Epistolas damus, numero sunt circiter Centum & quinquaginta, quorum nomina ferè omnia quarta pagina indicabit. His itaque vtere, non tantùm fruere. Vale.

ILLV-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΑΙ ΛΙΒΑΝΙΟΥ
τοῦ Σοφιστοῦ.

EPISTOLAE MVTVAE BASILII
MAGNI ET LIBANII
Sophistæ.

Basilius Libanio.

PVdet me singulos tibi Cappadoces adducere, & nõ potius omnes quib⁹ p ætatẽ licet, persuadere, vt ad dicẽdi facultatem & disciplinam animum adiiciãt, teque vtãtur exercitationis huius magistro. Verùm quoniam fieri non potest vt vniuersos, qui se decentia complectuntur, semel consequar, sigillatim faciẽdum est, vt eos persuadeam, & ad te transmittam, tãtum illis beneficium præstans, quantum qui sole confectis ad fontium aquas præeunt. Qui verò nunc venit, sui ipsius caussa ab omnibus obseruabatur, posteaquam eruditus a te fuerit, iam quidem ex patre nobilis existit, qui propter vitæ synceritatem, & prudẽtiam in Repub. singularẽ summũ nomen apud nos est consecutus. Mihi quoq; arctissimo amicitię suę vinculo cõiunctus est, quamobrem vt ipsum remunerer, hoc officium filio conferre volui, tibique eum commendare, quod sane optatum omnibus esse debet, qui virtutem hominis probatã cognitãmque habent.

Libanius Basilio.

VEnit ad nos ante aliquod tẽpus iuuenis Cappadox. primum hoc commodum, quod Cappadox. Sed & clarissimæ familiæ hic Cappadox. Secundum illud commodum. Adhæc scriptum admirandi Basilij nobis reddidit, quod eiusmodi est vt dici præstantius nihil possit. Nam ego, quem tui memoriam abiicere arbitraris deposuisse, olim quidem te adolescentem semper colui, quem viderem in ea ciuitate, quæ voluptatibus scateret modestia sapiẽtiáque sic præstare, vt etiam ætate affectis nihil cederes, & eloquendi longè prestantissimam partem iam secutum esse: posteaquam Athenas proficisci in animum induxisses, Celsúmq; persuasisses plurimum Celsi caussa lætatus sum, quod sententiam tuam sequeretur. Deinde cum reuenisses, & patriã teneres, cœpi egomet mecum ipse loqui. Quid nobis Basilius nunc rerum gerit, aut quam vitæ conditionem sequitur? Numne veterum æmulatione oratorum qui in forẽsibus negotiis versaturi an fortunatorum parentum filios oratores efficit? Cum autem venientes ad nos aliqui nunciassent, te longè excellentiorem viam insistere, atque illud spectare, vt Deum potius amicum propitiúmque tibi redderes, quàm vt aurum colligeres: non te, so-

Βασίλειος Λιβανίῳ.

ΑΙσχύνομαι καθ' ἕνα σοι προσάγων τοὺς Καππαδόκας, ἀλλὰ μὴ πάντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ πείθων, λόγων καὶ παιδεύσεως ἀντιποιεῖσθαι. καὶ σοὶ κεχρῆσθαι τῆς ἀσκήσεως διδασκάλῳ. ἀλλ' ἐπειδὴ πάντων εἰσάπαξ ἐπιτυχεῖν τῶν προσηκόντων σφίσιν αὐτοῖς αἱρουμένων οὐχ οἷόν τε, τοὺς ἑκάστοτε πειθομένους, παραπέμπομαί σοι. τοσοῦτον αὐτοῖς χαριζόμενος, ὅσον καὶ οἱ τοῖς διψῶσι καθηγούμενοι τὰς πηγάς. ὁ δὲ νῦν προσιών, μικρὸν ὕστερον ἑαυτοῦ ἕνεκεν σπουδασθήσεται, ἐπειδάν σοι συγγένηται. νῦν δὲ ἀπὸ πατρός ἐστι γνώριμος, μέγα ἐπὶ ὀρθότητι βίου καὶ δυνάμει πολιτικῇ, παρ' ἡμῖν λαβόντος ὄνομα. ὃς καὶ ἐμοὶ εἰς τὴν ἄκραν φιλίαν ἥρμοσται. ἧς ἀμειβόμενος αὐτόν, τῷ παιδὶ ταύτην τὴν χάριν δίδωμι· σοὶ ποιῶν αὐτὸν γνώριμον. πρᾶγμα, μεγίστης εὐχῆς ἄξιον τοῖς ἀρετὴν ἀνδρὸς κρίνειν ἐπισταμένοις.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

ΔΙὰ χρόνου πρὸς ἡμᾶς Καππαδόκης ἥκει νέος· ἓν τοῦτο κέρδος, ὅτι Καππαδόκης· ἀλλὰ καὶ τοῦ πρώτου γένους ἐστὶν ὁ Καππαδόκης. δεύτερον τοῦτο κέρδος· ἀλλὰ καὶ γράμμα τοῦ θαυμαστοῦ Βασιλείου κομίζων ἡμῖν. τουτὶ μὲν οὐκ ἔστι τις εἴποι μεῖζον. ἐγὼ γὰρ ὃν ἐπιλελῆσθαι σου νομίζεις, καὶ πάλαι νέον ὄντα ᾐδούμην. σωφροσύνῃ τε πρὸς τοὺς γέροντας ἁμιλλώμενον ὁρῶν. καὶ ταῦτα ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει τῇ ταῖς ἡδοναῖς βρυούσῃ· καὶ λόγων ἤδη μοῖραν κεκτημένον μεγάλην. ἐπειδὴ δὲ ᾠήθης δεῖν καὶ τὰς Ἀθήνας ἰδεῖν καὶ τὸν Κέλσον ἔπειθες, συνέχαιρον τῷ Κέλσῳ τῆς σῆς ἐξηρτημένῳ ψυχῆς. ἐπανήκοντος δέ σου καὶ ἔχοντος τὴν πατρίδα, ἔλεγον πρὸς ἐμαυτόν. τί νῦν ἡμῖν ὁ Βασίλειος δρᾷ; καὶ πρὸς τίνα βίον ὥρμηκεν· ἆρ' ἐν δικαστηρίοις τρέπεται τοὺς παλαιοὺς ῥήτορας ζηλῶν. ἢ ῥήτορας εὐδαιμόνων πατέρων ἀπεργάζεται παῖδας. ὡς δὲ ἧκόν τινες ἀπαγγέλλοντες ἀμείνω σε πολλῷ τουτωνὶ τὴν ὁδὸν πορεύεσθαι, καὶ σκοπεῖν, ὅπως ἂν γένοιο θεῷ μᾶλλον φίλος, ἢ συλλέξεις χρυσίον, εὐδαιμόνισα σέ τε καὶ Καππα-

δόκας. σὲ μὲν τοιοῦτον βουλόμενον εἶναι. ἐκείνους δὲ τοιοῦτον δυναμένους δεικνύναι πολίτην. Φιρμῖνος δὲ ἐκεῖνος ὡς πανταχοῦ δὴ ἐτέλεσε κρατῶν, οὐκ οἶδα· ἐντεῦθεν γὰρ αὐτῷ τῶν λόγων ἡ δύναμις. πολλῶν δὲ ἐπαίνων ἀπολαύσας, οὐκ οἶδα ὅτι πώποτε τηλικούτων, ἡλίκων νῦν ἐν τοῖς σοῖς ἀκήκοα γράμμασι. τὸ γὰρ μηδένα ἂν τὴν ἐκείνου δόξαν ὑπερβαλέσθαι σὲ τὸν λέγοντα εἶναι, πόσον τι χρὴ νομίζειν ἐκείνῳ. δοκεῖς δέ μοι καὶ τούτους ἀπεσταλκέναι πρὶν ἢ τὸν Φιρμῖνον ἰδεῖν. ἢ γὰρ ἂν αὐτὸν οὐκ εἶχε τὰ γράμματα· καὶ νῦν τί ποιεῖ ἢ τί μέλλει Φιρμῖνος. ἔτ᾽ ἐστὶν ἐν τοῖς τῶν γάμων πότοις· ἢ ἐκεῖνα μὲν πάλαι πέπαυται. βαρεῖα δὲ ἡ βουλή. καὶ πᾶσα ἀνάγκη μένει, ἢ τινές εἰσιν ἐλπίδες, ὡς αὖθις ἔσται λόγων κοινωνός. ἀποκρινάσθω τι ἡμῖν. καὶ εἴη μέν τι χρηστόν. εἰ δ᾽ οὖν τι καὶ λυπηρόν, τοῦ γε βλέπειν ἡμᾶς πρὸς τὰς πύλας ἀπαλλάξει. εἰ δὲ Ἀθήνησι νῦν ὁ Φιρμῖνος ἐτύγχανεν ὤν, τί ἂν ἔδρων οἱ βουλεύοντες παρ᾽ ὑμῖν, ἢ τὴν σαλαμινίαν ἔπεμπον ἂν ἐπ᾽ αὐτόν. ὁρᾷς ὅτι καὶ μόνον ὑπὸ τῶν σῶν ὑβρίζομαι πολιτῶν. οὐ μὴν ἔγωγε τοῦ φιλεῖν καὶ ἐπαινεῖν καππαδόκας παύσομαι. ἀλλ᾽ εὔχομαι μὲν αὐτοὺς ἀμείνους γενέσθαι περὶ ἐμέ. μένοντας δὲ ἐπὶ τῶν αὐτῶν οἴσω. Φιρμῖνος δὲ μῆνας ἡμῖν συνεγένετο τέτταρας. ἡμέραν δὲ ἤργησεν οὐδὲ μίαν. τὸ δὲ συνειλεγμένον ὅσον ἐστίν, αὐτὸς εἴσεται. ἴσως οὐ μέμψεται. πρὸς δὲ τὸ πάλιν αὐτὸν δεῦρο δυνηθῆναι ἐλθεῖν, τίνα χρὴ προσπαρακαλῶν σύμμαχον. εἴπερ δὲ εὖ φρονοῦσιν οἱ βουλεύοντες, πρέποι δ᾽ ἂν ἀνθρώποις πεπαιδευμένοις, τιμήσουσι τοῖς δευτέροις, ἐπειδὴ τοῖς προτέροις ἐλύπησαν.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

Ἰδοὺ σοι καὶ ἕτερος ἥκει καππαδόκης. υἱὸς ἐμὸς καὶ αὐτός. πάντας δὲ ἡμῖν εἰσποιεῖ τὸ σχῆμα τοῦτο, ἐν ᾧ νῦν ἐσμέν. ὥστε κατά γε τοῦτο ἀδελφὸς ἂν εἴη τοῦ προλαβόντος καὶ τῆς αὐτῆς σπουδῆς ἄξιος, ἐμοί τε τῷ πατρὶ καὶ σοὶ τῷ διδασκάλῳ. εἴπερ τι πλέον ἔχειν δυνατὸν τοὺς παρ᾽ ἡμῶν ἐρχομένους. τοῦτο δὲ λέγω, οὐχ ὡς οὐκ ἂν τῆς σῆς λογιότητος πλέον τι τοῖς παλαιοῖς τῶν ἑταίρων χαριζομένης. ἀλλ᾽ ὡς ἀφθόνου πᾶσι τῆς ὠφελείας σου προκειμένης. ἀρκοῦν δ᾽ ἂν εἴη τῷ νεανίσκῳ πρὸ τῆς ἐκ τοῦ χρόνου πείρας, ἐν τοῖς οἰκείοις τετάχθαι. ὃν ἀποπέμψαιο ἡμῖν ἄξιον τῶν τε ἡμετέρων εὐχῶν καὶ τῆς σαυτοῦ δόξης, ἣν ἔχεις ἐν τοῖς λόγοις· ἐπάγεται δὲ καὶ ἡλικιώτην τὴν ἴσην ἔχοντα περὶ τοὺς λόγους σπουδήν. εὐπατρίδην καὶ αὐτὸν καὶ ἡμῖν οἰκεῖον. ὃν οὐδὲν ἔλαττον ἕξειν πιστεύομεν, κἂν πλεῖστον τῶν ἄλλων τοῖς χρήμασιν ἀπολείποιτο.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Οἶδα ὅτι τοῦτο πολλάκις γράψεις· τὸ, ἰδοὺ σοι καὶ ἕτερος ἥκει καππαδόκης. πολλοὺς γὰρ οἶμαι πέμψεις. ἀεὶ μὲν καὶ πανταχοῦ τοῖς κατ᾽ ἐμοῦ χρώμενος ἐγκωμίοις. τούτῳ αὐτῷ καὶ πατέρας κινῶν καὶ παῖδας. ἀλλ᾽ ὅ γε ἐγένετο περὶ τὴν ἐπιστολήν σου τὴν καλήν, οὐ καλὸν σιωπῆσαι· παρεκάθηντο

lum verumetiam Cappadocas beatos iudicaui, te quidem, qui talis esse velles: illos verò qui ciuem eiusmodi possét exhibere. Sed de Firmino illo, quod quidem vbique palmam semper obtinuerit, nō me clàm est. Etenim à nobis ei dicendi facultas & vis verum plurimis laudibus honoratus, haud scio an vnquam amplioribus, quam quas in tuis literis perscripsisti sit affectus. Neminem enim gloriam eius superare, quod id qui dicit, es tu, magnum momentum ad illius laudem habere debet. Sed mihi videris hos misisse, prius quam Phirminum videres. Alioquin enim non eius mentionem in literis fecisses. Et nunc quid agit Phirminus, aut quid de illo futurū esse censes? Quid? an etiamnū conuiuiis nuptialibus indulget? An his depositis grauis sentētia, atq; extrema necessitas impendet, an verò spes ostenditur aliqua, fore, vt ad dicendi nedum commerciaque sit rediturus? Respondeatur nobis aliquid, & sit id bonum quiddam. Sin minus, hoc sane labore acui criminis, vt ad portas respicere nos necesse non sit. Quod si iam Athenis Phirminus esset, quid prius agerent iudices apud vos, quam vt Salaminiam ad eum mitterent. Vides, quemadmodū solū tui ciues iniuriā mihi inferant? Ego tamen Cappadocas beneuolentia & laude prosequi non desinam. Sed precor ipsis meliores erga me animos. Quod si sic perstiterint, ferā. Phirminus quatuor menses nobiscum egit, neque diem vllum otio prætermisit. Quātum verò profecerit, ipse sciet, neque fortasse pœnitebit. Verum vt huc iterum ad nos veniendi fiat illi potestas, cuius auxilium quærendum est? Nam si sapiunt iudices facient profecto, quod hominum peritorum & sapientum officium postulat, & cum antea dolorem ei iniusserint nunc eum honore & laude prosequuntur.

Basilius Libanio.

EN tibi alius venit Cappadox, qui ipse quoque filius meus est. Nam is status in quo nunc collocati sumus, omnes nobis adoptione coniungit. Itaque hoc modo superioris frater fuerit, & pari studio dignus tam mihi patri quam tibi præceptori existimandus: si possumus impetrare, vt qui à nobis veniunt aliqua fruantur prærogatiua. Hoc autem non eò dico, quod credam tuam facundiam non aliquo modo plus veteribus amicis gratificari solere, sed quod sciam omnibus ex æquo ineffabile tuū auxilium & opem esse propositam: satis in hunc adolescentem contuleris, si eum ante temporis experientiam, in familiarium tuorum numerum receperis. Quem sic instructum remittas nobis vt & expectationi nostræ & tuæ gloriæ, quam in dicendi facultate adeptus es respondeat. Adducit secum æqualem alium, diligentia quidem & studio ad dicendum par claris etiam parentibus ortum & nobis familiarem. Quem non peius habiturum speramus, etiamsi copiis & opibus à reliquis longe superaretur.

Libanius Basilio.

SCio te sæpe scripturum hoc esse. En tibi alius venit Cappadoxa. Multos enim, vt opinor mittes, semper & vbique nos laudibus vehēs, atque sic parentes simul & liberos impellens. Sed, quod de pulcherrima tua epistola accidit, silentio præterire minime pulchrum esse censeo. Assidebant mihi

princi-

principes ex Repub. viri tum alij non pauci, tum etiã per quam optimus Alypius Hieroclis ius consobrinus, postquam igitur tradiderunt epistolam, qui attulerãnt, cum silentio totam percucurrissem. Victi sumus inquam cum modesto quodam risum, & gaudio. Et quam tu victoriam narras, qua victus sis inquiunt, aut quomodo, victus cùm sis, dolore non afficeris. Elegantia, dicebam epistolarum victus sum. Basilius autem palmam victoriámque obtinuit, & quoniam est homo mihi amicus, eam ob causam, lætitia exulto. Hæc cùm ego dixissem, voluerunt ex ipsis literis de victoria cognoscere, atque eam legit Alypius, reliquis, qui simul aderãt, audientibus: & pedibus in eam sentẽtiam itum est, nihil me falsum affirmasse. Is verò qui legerat simul cum literas discessit, ostensurus, nisi fallor, etiã aliis, atq; vix tãdem restituit. Perge itaq; his similia scribere ac vince. Hoc enim est me vincere. Etiã illud rectè coniectasti, nos nostra bona nõ pecuniis metiri solere, sed satis est, si qui dare nõ potest, accipere velit. Quod enim si quẽ animaduertã pauperẽ dicẽdi studio flagrare, illũ ego diuitibus antepono. Atqui nobis eiusmodi præceptores nõ obtigerũt. Sed nihil impedit, quò minus hac in re hui⁹ illis meliores. Neminẽ itaq; paupertas ad nos venire deterreat, si vnum hoc possideat laborare posse.

Basilius Libanio.

QVid non dicendo consequatur homo Sophista, & eiusmodi Sophista cuius artis hæc est propria professio, vt ex magnis exigua facere, cùm velit, & exiguis rebus magnitudinem oratione adiungere possit, id quod tu nunc reipsa in iis quæ ad nos scribis, demonstrasti. Nam epistolam illam sordentem, vt vos, qui sermonis ornamenta spectatis fortè appellaueritis, nihil hac quam nunc in manibus habes, tolerabiliorem, sic extulisti verbis quasi in ea victus sit, & primas scribendo partes nobis deferas. Sed tu mihi simile quiddam patrum lusibus facere videris, cùm suæ victoriæ laudem pueris ad gloriandum concedunt, quæ res nec ipsis fraudem adfert, & liberorum ambitionem alit. Sed dici me hercule non potest, quantam voluptatem sermo tuus hac lusione nobis attulerit, non secus ac si Polydamas aliquis aut Milo Pancratij seu Palæstræ certamen mecum inire detrectaret. Nam rebus omnibus circumspectis, nullum roboris vestigium potui reperire sic, vt qui superlationes in dicendo peruestigant, hic, tuam vim, qui ita per lusum cõtra nos descendere potuerat, plus admirentur, quàm si Barbarũ vltrà Atho nauigantẽ perpulisses. Verùm nos ô vir admirande, Moysi Heliæ & reliquis similiter beatis viris operam nauamus, qui nobis barbaro sermone sua loquuntur. Et quæ apud ipsos sunt, ea loquẽdo referimus, mentẽ quidẽ syncerã: verba verò splẽdore doctrinaq; carẽtia quẽ admodũ eadẽ hæc sunt argumẽto. Nã si quæ à vobis docẽtibus etiã imbibimus, eorũ tẽporis lõginquitas memoriã obscurauit. Tu verò rescribe nobis, aliáq, literarum argumenta materiámq; suppedita, quæ simul eloquentiæ tuæ splendorẽ præ se ferãt, & nostrã imperitiam non redarguant. Filium Anysium iam ad te adduxi, quasi meum ipsius filium. Nam si meus filius est, pertinet ad officium patris filium. Inops ex inope. Facilè intelligis quid sentiam qui vir es sapiens & præsertim Sophista.

τό μοι τῶν ἐν ἀρχῇ γεγενημένων ἄλλοι τε οὐκ ὀλίγοι καὶ ὁ πάντα ἄριστος Ἀλύπιος Ἱεροκλέους ἀνεψιὸς ἐκείνου. ὡς οὖν ἔδοσαν οἱ φέροντες τὴν ἐπιστολὴν σιγῇ διὰ πάσης ἐλθὼν, νενικήμεθα ἔφην μειδιῶν τε ἅμα καὶ χαίρων· καὶ τίνα σὺ νενίκησαι νίκην ἤροντο· καὶ πῶς οὐκ ἀλγεῖς νενικημένος. ἐν κάλλει μὲν ἔφην ἐπιστολῶν νενίκημαι. βασίλειος δὲ κεκράτηκε. φίλος δὲ ὁ ἀνήρ, καὶ διὰ τοῦτο εὐφραίνομαι. ταῦτα εἰπόντος ἐμοῦ, παρ' αὐτῶν μαθεῖν ἠβουλήθησαν τῶν γραμμάτων τὴν νίκην. καὶ ἀνεγίνωσκε μὲν ὁ Ἀλύπιος, ἤκουον δὲ οἱ παρόντες. ψῆφος δὲ ἠνέχθη μηδέν με ἐψεῦσθαι. καὶ τὰ γράμματα ἔχων ὁ ἀναγνοὺς ἐξῄει, δείξων οἶμαι καὶ ἄλλοις. καὶ μόλις ἀπέδωκε. γράφε τοίνυν παραπλήσια καὶ νίκα. τοῦτο γάρ ἐστιν ἐμὲ νικᾶν. καλῶς δὲ κἀκεῖνο εἰκάζεις, ὡς οὐ χρήμασι μετρεῖσθαι τὰ παρ' ἡμῶν. ἀλλ' ἀρκεῖ τῷ μὴ δυναμένῳ δοῦναι, τὸ βουληθῆναι λαβεῖν. κἂν γὰρ αἴσθωμαί τινα ἐν πενίᾳ λόγων ἐρῶντα, πρὸ τῶν πλουτούντων ἐστί. καίτοι οὐ τοιούτων πεπειράμεθα διδασκάλων. ἀλλ' οὐδὲν κωλύει ταύτῃ γε εἶναι βελτίονας. μηδεὶς οὖν πένης δεῦρο ὀκνείτω βαδίζειν. εἰ ἓν ἐκεῖνο κέκτηται μόνον, τὸ ἐπίστασθαι πονεῖν.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

ΤΙ οὐκ ἂν εἴποι σοφιστὴς ἀνὴρ καὶ σοφιστὴς τοιοῦτος, ᾧ γε ἴδιον εἶναι τῆς τέχνης ὡμολόγηται καὶ τὰ μεγάλα μικρὰ ποιεῖν ὁπότε βούλεται, καὶ τοῖς μικροῖς περιθεῖναι μέγεθος. ὁποῖον δὴ σὺ καὶ περὶ ἡμᾶς ἐπεδείξω. τὴν γὰρ ἐπιστολὴν ἐκείνην τὴν ῥυπῶσαν, ὡς ἂν ὑμεῖς οἱ περὶ τοὺς λόγους τρυφῶντες εἴποι τε, οὐδὲν οὖσαν τῆς ἐν ταῖς χερσί σου ταύτης ἀνεκτοτέραν, τοσοῦτον ἦρας τῷ λόγῳ, ὡς ἡττηθῆναι δῆθεν αὐτῆς. καὶ ἡμῖν τῶν πρωτείων τοῦ γράφειν παραχωρεῖν· ὅμοιον ποιῶν ταῖς τῶν πατέρων παιδιαῖς. ὅταν ταῖς παρ' ἑαυτῶν νίκαις παραχωρῶσι τοῖς παισὶν ἐναβρύνεσθαι. οὔτε αὐτούς τι ζημιοῦντες. καὶ τῶν παίδων τρέφοντες τὸ φιλότιμον. τῷ ὄντι δὲ καὶ ἀμύθητον ὅσην ἡδονὴν εἶχεν ὁ λόγος ἐν τῇ πρὸς ἡμᾶς παιδιᾷ. οἷον πολυδάμαντός τινος ἢ μίλωνος, παγκρατίου ἢ πάλης ἀγωνίαν παραιτουμένου τὴν πρὸς ἐμὲ αὐτόν. πολλὰ γὰρ περισκεψάμενος, οὐδὲν εὗρον ἀσθενείας ὑπόδειγμα. ὥστε τοὺς τὰς ὑπερβολὰς τῶν λόγων ἐπιζητοῦντας, ἐνταῦθά σε μᾶλλον ἄγασθαι τῆς δυνάμεως, ὅτι δυνηθέντα ταῖς παιδιαῖς πρὸς ἡμᾶς καταβῆναι, ἢ εἰ τὸν βάρβαρον ἦγες ὑπὲρ τὸν ἄθω πλέοντα. ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ὦ θαυμάσιε, Μωσεῖ καὶ Ἠλίᾳ καὶ τοῖς οὕτω μακαρίοις ἀνδράσι σύνεσμεν, ἐκ τῆς βαρβάρου φωνῆς διαλεγομένοις ἡμῖν τὰ ἑαυτῶν. καὶ τὰ παρ' ἐκείνων φθεγγόμεθα. νοῦν μὲν ἀληθῆ. λέξιν δὲ ἀμαθῆ. ὡς αὐτὰ ταῦτα δηλοῖ. εἰ γάρ τι καὶ ἦμεν παρ' ὑμῶν διδαχθέντες. ὑπὸ τοῦ χρόνου ἐπελαθόμεθα. αὐτὸς δὲ ἐπίστελλε ἡμῖν ἄλλας ὑποθέσεις ἐπιστολῶν ποιούμενος. αἳ καὶ σὲ δείξουσι καὶ ἡμᾶς οὐκ ἐλέγξουσι. τὸν υἱὸν Ἀνύσιον ἤδη σοι προσήγαγον ὡς ἐμαυτοῦ υἱόν. εἰ δὲ ἐμός ἐστι παῖς, τοῦ πατρός ἐστι τὸ παιδίον. πένης ἐκ πένητος. γνώριμον δὲ τὸ λεγόμενον ἀνδρὶ σοφῷ τε καὶ σοφιστῇ.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Εἰ πάνυ πολὺν χρόνον ἐσκόπεις, πῶς ἂν ἄριστα συνείποις τοῖς περὶ τῶν γραμμάτων ἡμετέροις γράμμασιν, οὐκ ἂν ἄμεινον τοῦτο ποιῆσαι ἐδόκεις, ἢ τοιαῦτα γράφων, ὁποῖα νῦν ἔγραψας. καλεῖς μὲν γάρ με σοφιστήν. τοῦ δὲ τοιούτου εἶναι φῂς, τὸ δύνασθαι τὰ μικρὰ μεγάλα ποιεῖν, καὶ τὰ μεγάλα μικρά· καὶ δὴ τὴν ἐμὴν ἐπιστολὴν βεβουλῆσθαι φῂς δεῖξαι τὴν σὴν καλὴν οὐκ οὖσαν, καλήν. εἶναί τε οὐδὲν ἧς νῦν ἔπεμψας βελτίω· ὅλως τε οὐδὲ μίαν εἶναι παρὰ σοὶ λόγων δύναμιν. τῶν μὲν νῦν ὄντων ἐν χερσὶ βιβλίων τοῦτο οὐ ποιούντων, ὧν δὲ εἶχες πρότερον λόγων ἐξορρυηκότων. καὶ ταῦτα πείθειν ἐπιχειρῶν οὕτω καλήν, καὶ ταύτην, ἣν λέγεις κακῶς, εἰργάσω τὴν ἐπιστολήν, ὥσθ᾽ οἱ παρόντες ἡμῖν οὐκ εἶχον μὴ πηδᾶν ἀναγινωσκομένης. ἐθαύμασα οὖν ὅτι ταύτῃ τὴν προτέραν καθελεῖν ἐπιχειρήσας, τῷ φάναι ταύτῃ τὴν προτέραν ἐοικέναι, ταύτῃ τὴν προτέραν ἐκόσμησας. χρῆν δὲ ἄρα τὸν τοῦτο βουλόμενον, χείρονα ποιῆσαι ταύτην ἐπὶ διαβολῇ τῆς πρόσθεν. ἀλλ᾽ οὐκ ἦν οἶμαι σόν, ἀδικῆσαι τὴν ἀλήθειαν. ἠδίκητο δ᾽ ἄν, γράφοντος ἐξεπίτηδες φαυλότερα καὶ οὐ χρωμένου τοῖς οὖσι. τοῦ αὐτοῦ τοίνυν ἂν εἴη τὸ μήτε ψέγειν ἃ δίκαιον ἐπαινεῖν, ἵνα μή σε τὸ πρᾶγμα φέρον εἰς σοφιστὰς ἐμβάλῃ, πειρώμενον ταπεινὰ τὰ μεγάλα ποιεῖν. βιβλίων μὲν οὖν ὧν φῂς εἶναι, χείρω μὲν τὴν λέξιν, ἀμείνω δὲ τὴν διάνοιαν, ἔχου καὶ οὐδεὶς κωλύει. τῶν δὲ ἡμετέρων μὲν ἀεί, σῶν δὲ πρότερον, αἱ ῥίζαι μένουσι. σοί τε καὶ μενοῦσιν ἕως ἂν ᾖς. καὶ οὐδεὶς μήποτε αὐτὰς ἐκτέμοι χρόνος, οὐδ᾽ ἂν ἥκιστα ἄρδοις.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Οὔπω μοι τῆς λύπης ὑφῆκας. ὥστε μεταξὺ γράφοντα τρέμειν. ἀλλ᾽ εἰ μὲν ὑφῆκας, τί οὐκ ἐπιστέλλεις ὦ ἄριστε· εἰ δὲ κατέχεις ἔτι, ὃ πάσης λογίας ψυχῆς καὶ τῆς σῆς ἀλλότριον, πῶς ἄλλοις κηρύττων μέχρι δυσμῶν ἡλίου μὴ χρῆναι φυλάττειν λύπην, ἐν πολλοῖς ἡλίοις ἐφύλαξας. ἢ τάχα ζημιῶσαί με προείλου. τιμωρεῖσθαί με βούλει τῆς μελιχρᾶς σου φωνῆς ἀποστερῶν. μὴ σύ γε ὦ γενναῖε. ἀλλὰ γενοῦ πρᾶος. καὶ δὸς ἀπόλαυσιν τῆς παγχρύσου σου γλώττης.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

Οἱ πρὸς τὸ ῥόδον ἔχοντες ὡς τοὺς φιλοκάλους εἰκός, οὐδὲ πρὸς αὐτὰς τὰς ἀκάνθας ὧν τὸ ἄνθος ἐκφύεται δυσχεραίνουσι, καί τινος ἤκουσα τοιοῦτόν τι περὶ αὐτῶν παίζοντος τάχα ἢ καὶ σπουδάζοντος. ὅτι καθάπερ ἐρωτικά τινα κνίσματα τοῖς ἐρασταῖς, τὰς λεπτὰς ἐκείνας ἀκάνθας ἡ φύσις τῷ ἄνθει προσέφυσε. πρὸς μείζονα πόθον τοῖς ἀπλήκτοις κέντροις τοὺς δρεπομένους ὑπερεθίζουσα. τί μοι δὴ βούλεται τοῖς γράμμασι τὸ ῥόδον ἐπεισαγόμενον. πάντως οὐδέν σε χρὴ διδαχθῆναι τῆς ἐπιστολῆς μεμνημένον τῆς σῆς. ἣ τὸ μὲν ἄνθος εἶχε τοῦ ῥόδου ὅλον ἡμῖν τὸ ἔαρ τῆς εὐγλωττίας

Libanius Basilio.

SI diu meditatus esses, quemadmodum nostras à te tuis scriptis literas defenderes, non videbaris melius id præstare potuisse, quàm ea ipsa quæ nunc scripsisti, scribendo. Nominas enim me Sophistam. Eius verò proprium esse munus & officium dicis, parua magna facere posse, & rursus magna parua, atque affirmas meam epistolam voluisse tuam inelegantem, elegantem esse demonstrare eámque hac quam nunc misisti nihilo politiorem aut meliorem, fuisse & vt vno verbo dicam cõtendis nullas tibi ad dicendum vires inesse, quod & ij libri quos nunc in manibus habes, hoc non conferant, & quæ antè tenuisti de sermonis polienda ratione, nunc effluxerint. Atque dum horum mihi fidem conaris facere, tam splendidas has, quas tu repræhendis, literas concinnasti, vt qui cum legeretur intererant, non exilire non potuerint. Satis igitur mirari non possum. Nam dum hac superiorem vituperare vis, dicisque huic similem superiorem extitisse, præsente superiorem ornari. Nam qui id facere voluisset, eum oportebat deteriorem hanc ad superioris vituperationem efficere. Sed credo tuum non erat, vim adhibere veritati. Violasses autem si data opera consultóque ieiuniora scripsisses, neque iis quæ suppetebant, fuisses vsus. Eiusdem igitur fuerit, neque improbare, quæ laudationem merentur, ne te factum illud in Sophistarum numerum coniiceret, si quæ magna sunt, abiecta & inania tentares efficere. Libris verò, quorum vt elocutionem deteriorem, sic sensum præstantiorem esse dicis, fruere solùm, neque te quisquam impedit. Nostrorum verò semper: sed magis tamen tuorum, radices insitæ tibi manent & manebunt, donec hanc auram carpes, neque tempus vllum eas excindet, etiamsi minimè irriges.

Libanius Basilio.

NOndum indignationem istam remisisti. Itaque inter scribendum metuo. Quod si remisisti, cur non ô bone vir, litteras mittis? Quod si retines etiamnum, quod ab omni sapienti tuóque præsertim animo remotissimum esse debet, quomodo cum pro cõcione reliquis commemoras iram vsq; ad occidentem solem retinere fas non esse tu eam multis solibus iã exactis conseruas, aut fortasse me vis lædere. Pœna me vis afficere, quod melle cõdita tua voce me priuas. Quòd, ô generose, ne facias, sed benignius mihi reddaris & aureæ linguæ tuæ fructum aliquem percipere nos sinas.

Basilius Libanio.

QVi erga Rosam sic affecti sunt, vt pulchritudinis amantes par est ij neq; spinas è quibus flos enascitur, molestè ferũt atque audiui ex aliquo tale quiddam de ipsis loquentem siue is luserit siue seriò dixerit, quod quemadmodũ amatorias quasdam compunctiones amatoribus, sic tenues & subtiles illos aculeos natura flori admiscuisset, vt decerpẽtes ad maiorem cupiditatem acribus istis stimulis irritaret. Quorsum autem mihi rosa iam literis inducitur? Nihil opus habes vt doceare, si modo scripti sui meministi, quod rosæ florem continens, ver vniuersum nobis facundiæ diffundit & apeuit:

aperuit: sed querelis quibusdam & accusationibus ex aduerso nos quasi pupugit, instar spinæ verum mihi tui sermonis spina voluptati est, & ad acrius quodammodo desiderium me amoris incendit.

Libanius Basilio.

SI proficiscuntur hæc ab obtusa lingua qualis eris & quantus, si eam acueris. Nam in ore tuo præstantiores laticum affluentia & inundatione fontes scaturiunt orationis ornatæ. Nobis verò, nisi quotidie rigemur, reliquum est vt sileamus.

Basilius Libanio.

QVod non frequenter ad tuam eruditionem literas mitto, in causa sunt metus & imperitia. Quod verò tu strenuè taces, quomodo non quærendum esse videatur. Adhæc si quis consideret te, qui in sermonibus vitam agis ad scribendum tardiorem esse, obliuionis nostri nominis te condemnabit. Nam cui dicere in promptu est, ei mittere quoq; nō difficile. Qui cum hæc suppetunt, tamen silet, eum hoc aut superbia aut obliuione adductum facere, palàm est. Ego vero taciturnitatem tuā scribendo cōpensabo. Proinde vale, preciosissime, & si voles scribe, & nō scribe, si tibi ita videtur.

Libanius Basilio.

MAgis video defensione mihi nunc opus esse, quod non dudum literas ad te dare inceperim: quàm excusatione, quod nunc dare incipio. Nam ego sum is, qui quandocunque comparueris, accurrere consueui, & flumini linguæ tuæ quam promptissimè aures subdere, qui te dicente sic afficior voluptate, vix vt hunc abstrahi queam, qui familiaribus dicere soleo, virum tantum in eo præstantiorem esse filiabus Acheloi, quod demulcet & oblectat eodem modo, quemadmodum illæ, lædit autem & officit nequaquam sicut illæ. Et hoc exiguum quidem est quia non lædit: Sed & huius carmina luctum accipienti præstant, cum hoc animo sim affectus & amari etiam me putem, itémque vim aliquam in dicendo possidere videar, non audere literas dare extremæ pigritiæ foret, mihique ipsi in damnum cederet. Dubium enim non est, quin mihi pro epistola breui & rudi, longam atque eruditā sis remissurus. Atque caue ne mihi secundò etiam iniuriam facias. Arbitror autem multos ad hoc verbum exclamaturos, atque concursu facto vociferaturos. Basilius ne fecit iniuriam? An non igitur & Æacus, & Minos & huius frater? Ego verò semper alias te præstitisse fateor: quis enim est qui te nouerit & non inuideat? in vno tamen à te contra me peccatum esse, quod si tibi in memoriam reduxero prohibe tandem ne clamorem tollant, quibus res indigna videtur. Nemo qui te accessit beneficiúmque petiit, quod præstare facilè esset, non impetrauit. Ego verò beneficium quidem poposci, non autem accepi. Quid igitur poposci? Sæpenumerò, cum in prætorio tecum agerem, volui tua doctrina fretus ad intima Homeri furoris penetralia peruenire. Quod si totum fieri non posset, saltem in partē sortis nos introduceres. Partē autē illā concupiui, in qua eū malis affligerentur Græci, quē lęserat, Agamemnon, cum muneribus placaret. Hæc cum dicerem ridebas, negare quidem te posse,

διαπετάσασα. μέμψεσι δέ τισι καὶ ἐγκλήμασι καθ' ἡμῶν ἐξηκάνθωτο. ἀλλ' ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων καθ' ἡδονήν ἐστι καὶ ἡ ἄκανθα πρὸς μείζονα πόθον τῆς φιλίας ἐκκαίουσα.

Λιβάνιος βασιλείῳ.

ΕΙ ταῦτα γλώττης ἀργοτέρας, τίς ἂν εἴης αὐτὴν ἀκονῶν. σοῦ μὲν γὰρ ἐν τῷ στόματι λόγων οἰκοῦσι πηγαὶ κρείττους ναμάτων ἐπιρροῆς. ἡμῖν δὲ εἰ μὴ καθ' ἡμέραν ἀρδοίμεθα, λείπεται τὸ σιγᾶν.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

ΤΟ μὴ συνεχῶς με γράφειν πρὸς τὴν σὴν παίδευσιν, πείθουσι τό, τε δέος καὶ ἡ ἀμαθία. τὸ δὲ σὲ καρτερικώτατα σιωπᾶν, τί τῆς μέμψεως ἐξαιρήσεται; εἰ δέ τις λογίσαιτο τὸ καὶ ἐν λόγοις σε βιοῦντα ὀκνεῖν ἐπιστέλλειν, καταψηφιεῖταί σου λήθην τὴν πρὸς ἡμᾶς. ᾧ γὰρ τὸ λέγειν πρόχειρον, καὶ τὸ ἐπιστέλλειν οὐκ ἀνέτοιμον· ὁ δὲ ταῦτα κεκτημένος εἶτα σιγῶν, εὔδηλον ὡς ὑπεροψίᾳ ἢ λήθῃ τοῦτο ποιεῖ· ἐγὼ δέ σου τὴν σιωπὴν ἀμείψομαι προσρήσει. χαῖρε τοίνυν τιμιώτατε καὶ γράφε εἰ βούλοιο. καὶ μὴ γράφε εἰ τοῦτό σοι προσφιλές.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

ΜΑλλον ὅτι μὴ πάλαι σοι γράφειν ἠρξάμην οἶμαί σοι δεῖν ἀπολογίας, ἢ νῦν παραιτήσεως, ὅτε τοῦτο ποιεῖν ἠρξάμην· ἐγὼ γὰρ ἐκεῖνος ὁ προσθέων ὁπότε φανείης καὶ ὡς ἥδιστα ὑπέχων τὰ ὦτα τῷ ῥεύματι τῆς γλώττης, καὶ λέγοντος εὐφραινόμενος καὶ μόλις ἀπαλαττόμενος, καὶ πρὸς τοὺς ἑταίρους λέγων, ὡς οὗτος ἀνὴρ τοσούτῳ κακίων τῶν ἀχελώου θυγατέρων, ὅσῳ θέλγει μὲν ἧπερ ἐκεῖναι. βλάπτει δὲ οὐχ ὥσπερ ἐκεῖναι. καὶ μικρόν γε τὸ μὴ βλάπτειν. ἀλλ' ὅτι τὰ τοῦδε μέλη κέρδος τῷ δεξαμένῳ. τὸν οὖν οὕτως ἔχοντά με γνώμης, νομίζοντα δὲ καὶ φιλεῖσθαι, λέγειν δὲ δοκοῦντα μὴ τολμᾶν ἐπιστέλλειν, ἐσχάτης ἀργίας. καὶ τοῦτ' ἂν εἴη ἅμα ζημιοῦντος αὐτόν. δῆλον γὰρ ὡς ἀμείψῃ μου τὴν ἐπιστολὴν τὴν μικρὰν καὶ φαύλην καλῇ τε καὶ μεγάλῃ. καὶ φυλάξῃ δήπου μή με καὶ δεύτερον ἀδικῇς. οἶμαι δὲ πολλοὺς βοήσεσθαι πρὸς τὸ ῥῆμα καὶ περιστήσεσθαι πρὸς τὰ πράγματα κεκραγότας. βασίλειος ἠδίκησέ τι κἂν σμικρόν; οὐκ οὖν καὶ αἰακὸς καὶ μίνως. καὶ ὁ τούτου δὲ ἀδελφός. ἐγὼ δέ σε τῇ μὲν ἄλλῃ νενικηκέναι συγχωρῶ. τίς δὲ ἰδών τέ σε καὶ οὐ φθονῶν. ἓν δέ τι σοι ἡμάρτηται πρὸς ἡμᾶς. κἄν σε τοῦτ' ἀναμνήσω, πεῖθε τοὺς ἀγανακτοῦντας μὴ βοᾶν. οὐδείς σοι προσελθὼν καὶ δοῦναι χάριν ἐπαγγείλας ἣν δοῦναι ῥᾷστον, ἀτυχὴς ἀπῆλθεν. εἰμὶ τοίνυν τῶν χάριν αἰτησάντων μέν, οὐ λαβόντων δέ. τί οὖν ᾔτουν. πολλάκις ἐν στρατηγίοις σοι συγγενόμενος, ἠβουλήθην διὰ τῆς σῆς σοφίας εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁμήρου μανίας εἰσελθεῖν· εἰ δὲ τὸ πᾶν οὐ δυνατόν, σὺ δ' ἀλλ' εἰς μέρος ἡμᾶς εἰσάγαγε τοῦ κλήρου. μέρους δὲ ἐπεθύμουν, ἐν ᾧ τῶν ἑλλήνων κακῶς πεπραγότων ὃν ὕβρισεν ἀγαμέμνων ἐθεράπευε δώροις. ταῦτ' ἐμοῦ λέγοντος, ἐγέλας. ἀρνεῖσθαι μὲν οὐκ ἔχων ὡς

οὐκ αὖ δυνάμενος βουληθείς. δωρήσασθαι δὲ οὐκ ἐθέλων· ἆρά σοι καὶ τοῖς ἀγανακτοῦσιν ὅτι σε ἔφην ἀδικεῖν, ἠδικῆσθαι δοκῶ.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Εἰ μέν τι περὶ τοὺς λόγους τοῖς νέοις οἷς ἔπεμψας προσετέθηκα μέν, αὐτὸς κρινεῖς. ἐλπίζω δὲ αὐτὸ κἂν μικρὸν ᾖ, μεγάλου λήψεσθαι δόξαν, διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλίαν. ὃ δὲ περὶ τῶν λόγων ἐπαινεῖς τὴν σωφροσύνην, καὶ τὸ μὴ παραδοῦναι τὰς ψυχὰς ταῖς οὐ καλαῖς ἡδοναῖς, πάνυ τούτου πεποίηνται πρόνοιαν· καὶ διήγαγον ὡς εἰκὸς ἦν τοῦ πέμψαντος μεμνημένοι. δέχου δὴ τὰ σεαυτοῦ. καὶ ἐπαίνει τοὺς σέ τε καὶ μὲ τῷ τρόπῳ κεκοσμηκότας· παρακαλεῖν δέ σε πρὸς τὸ βοηθεῖν, ὅμοιον ἦν, τὸν πατέρα τοῖς παισὶ παρακαλεῖν βοηθεῖν.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Πᾶς μὲν ἐπίσκοπος πρᾶγμα δυσχρήπιστον. σὺ δὲ ὅσῳ τοὺς ἄλλους παρελήλυθας λογιότητι, τοσούτῳ καὶ φόβον μοι παρέχεις, μήπως ἔξαρνος ἦς πρὸς τὴν αἴτησιν· κἀπειδὴ στρωτήρων δέομαι, κάμακας δ' ἂν ἢ χάρακας ἄλλος εἶπε σοφιστής, οὐ χρήζων, ἀλλὰ τοῖς ῥηματίοις ἐγκαλλωπιζόμενος, ἢ τῆς χρείας γινόμενος· ἐγὼ δὲ εἰ μὴ σὺ παράσχοιο, ὕπαιθρος διαχειμάσω.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

Εἰ τὸ κερδαίνειν τοῦτο χρηπίζειν λέγεται, καὶ ταύτην ἔχει τὴν σημασίαν ἡ λέξις, ἣν ἐκ τῶν Πλάτωνος ἀδύτων, ἡ σοφιστική σου ἡμῖν προεχειρίσατο, σκόπησον ὦ θαυμάσιε, τίς μᾶλλόν ἐστι δυσχρήπιστος. ἡμεῖς οἱ οὕτω δι' ἐπιστολιμαίας δυνάμεως ἀποχαρακούμενοι, ἢ τὸ τῶν σοφιστῶν γένος, οἷς τέχνη τὸ τελωνεῖν τοὺς λόγους ἐστί. τίς τῶν ἐπισκόπων τοὺς λόγους ἐφορθέτησε. τίς τοὺς μαθητευομένους μισθοφόρους κατέστησεν. ὑμεῖς οἱ προθέντες τοὺς λόγους ὤνια, ὥσπερ οἱ τοῦ μέλιτος ἑψηταὶ τὰ μελίπηκτα. ὁρᾷς ὡς καὶ τὸν γέροντα ὑποσκιρτᾶν παρεκίνησας. ἐγὼ δέ σοι τῷ ταῖς μελέταις ἐμπομπεύοντι, ἰσαρίθμοις τοῖς ἐν Θερμοπύλαις ἀγωνιζομένοις στρατιώταις, στρωτῆρας χρησθῆναι προσέταξα. ἅπαντας εὐμήκεις κατὰ τὸν σὸν Ὅμηρον δολιχοσκίοις, οὓς ὁ ἱερὸς Εὐστάθιος ἀποκαταστήσειν κατεπηγγείλατο.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Οὐ παύσῃ Βασίλειε τὸν ἱερὸν τοῦτον τῶν μουσῶν σηκὸν, μεστὸν ποιῶν καππαδοκῶν. καὶ ταῦτα ἀποζόντων γρίτης καὶ χιόνων καὶ τῶν ἐκεῖθεν καλῶν; μικροῦ δέ με καὶ καππαδόκην ἔθηκαν ἀεί μοι τὸ προσκυνῶ σε προσᾴδοντες. δεῖ δὲ ὅμως ἀνέχεσθαι Βασιλείου κελεύοντος. ἴσθι τοίνυν ὡς τῆς μὲν χώρας τοὺς τρόπους ἐξακριβάζων, τὴν δὲ εὐγένειαν καὶ τὸ ἐμμελὲς τῆς ἐμῆς καλλιόπης, μεταμφιάσω τοὺς ἄνδρας. ἵν' ὀφθεῖεν ὑμῖν ἀντὶ φασσῶν περιστεραί.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

Λέλυταί σοι τὸ δύσθυμον. τοῦτο γὰρ ἔστω τῆς ἐπιστολῆς τὸ προοίμιον. σὺ δὲ σκῶπτε

modò placeret non ausus, verum gratificari tantillum nolens. An non igitur & tibi, & indignãtibus, quod te inique agere dicerem, iniuria videor affectus.

Libanius Basilio.

Si quid ad eloquentem, in iuuenes eos quos miseras, contulimus, tuum iudicium est. At spem concipio tametsi exiguum fuerit, magnum tamen apud te propter mutuam in me beneuolentiam põdus habiturum. Eius verò, quam tu dicendi arte multùm anteponis, modestiæ & ne se turpibus dederent voluptatibus, summam rationem habuerũt. Et sic vitam instituerunt, vt credibile esset eius qui miserat, eos memores esse. Recipe iam tua. atque illos, qui suis moribus & tibi & mihi fuerunt ornamento laudibus affice. Quod si nunc te vt ipsis omnibus rebus adesses, orarem, perinde facerem ac si parentem ad ferendam opem liberis suis hortarer.

Libanius Basilio.

Omnis episcopus πρᾶγμα δυσχρήπιστον. Tu verò quanto longius alios facundia post te relinquis tanto magis facis vt timeam, ne mihi petitionem meam deneges. Nam Strotoribus, indigeo, κάμακας forsitan aut χάρακας alius quispiam Sophista dixisset: qui non necessitate coactus, sed verborũm ornatu sese iactitans qui opus non haberet. Ego verò nisi tu præstiteris sub dio hybernante cogar.

Basilius Libanio.

Si lucrari dicitur hoc χρηπίζειν, & eam habet significationem vocabulum quod ex Platonis adytis tua nobis Sophistica protulit considera animum tuum qui magis sit δυσχρήπιστος. Nos qui sic pro epistolari quadam facultate nos defendimus: an Sophistarum grex, quorum ars eum finem propositum habet vt ex eloquentia quæstum faciant. Quis vnquam Episcopus, eloquẽtiam tributo subiecit, aut à discentibus mercedem exegit, vt vos qui dicendi artem venalem habetis, quemadmodum mellis coctores melipecta. Vides vt senem ad altandum irritaris. Ego verò tibi, qui tua studia & exercitia ostentas, pares numero militibus qui in Thermopylis pugnam fecerunt Stroteres mutuò dari mandaui omnes iustæ lõgitudinis, iuxta tuum Homerum δολιχοσκίοις, quos sanctus Eustathius redditurum promisit.

Libanius Basilio.

Non desines sacrum hoc Musarum templum, Cappadocis implere: præsertim Grytam, & niues, & alia isthinc bona redolentibus. Propemodum etiam me Cappadocem fecerunt, genua mihi flectentes semper τὸ προσκυνῶ σε mihi accinentes. Attamen iubente Basilio ferendi sunt. Scias igitur me domesticos mores exanimantem contra ingenuitate & concinnitate meæ Calliopes vnos amicturum esse, vt pro palumbis, columbæ nobis redeant.

Basilius Libanio.

Deposuisti tandem illam morositatem. Hoc enim sit epistolæ principium. At tu ride,

vel

vel insectare nostra, seu ioco seu serio. Verũ quid hoc vt niuis & Crites memineris, cum liceat nos scommatis abundè ludificari. Ego verò ô Libani vt effusissimum tibi risum moueã, sub cortiua niuium delitescens, hanc epistolã exaraui, quam si tibi redditam attigeris cognosces, frigidulam, eáq; ostẽdet autorem in latibulis perseuerantem neque extra ædes audentem pedem proferre. Nam vt sepulchris ita domibus vtũtur, donec ver accedat, & mortuos nos ad vitam reducat, atque vt esse possimus, tanquam plantis largiatur.

Basilius Libanio.

MVlti qui illic affuere, cum nos conuenissent tuam in dicendo vim summa cum admiratione narrauerunt: Docebãt enim orationem quãdam splendidissimum esse habitam, & frequentissimam concionem, sic vt omnes in vnum confluerent, neque videretur in ciuitate quisquam præter concionantem Libanium, omniúmque gradus ætatum aures præbentes. Neminem enim eius concionis expertem esse noluisse, neque cum magistratu & dignitate viuentium, neque in militum albo inscriptorum, neque manuarias artes, exercẽtium. Præterea mulieres etiam interesse spectaculo contendisse. Quod vero spectaculum, quæ ante concio, quæ populum vniuersum cõduxerit? Continuò nũciabant mihi, cum quadam austeritate orationem proposuisse. Quam sic cum omnium admiratione dictam, mihi sine mora velis mittere, vt ego quoque laudator orationis tuæ possum existere. Nam si Libanium laudibus veho, cum etiam res desunt, quem arbitraris me futurum, si materiam eum laudandi nactus fuero.

Libanius Basilio.

EN orationem ad te misi, & sudore ex omnibus visceribus manãtẽ inundo. Quidni? cum enim tanto viro miserim orationem, qui Platonis etiam sapientiam atque Demosthenis eloquentiam ineptiarum & vanitatis potest redarguere. At illorum respectu meum eiusmodi est, vt si culicem Elephãti cõferas. Quamobrem horreo metuóque, & diem quo sit orationem visurus, mecum reputo, neque multùm abest quin mente prorsus destituar.

Basilius Libanio.

LEgi tuam orationem, & supra modum admiratus sum, ô Musæ eloquentia & Athenæ, quam larga in vestros amatores munera confertis. Quantum fructum reportãt, qui vobis quamlibet exiguũ tempus impenderunt. O fontem perẽnem largúmque, quales remittit haurientes. Ipsum enim in oratione corã cernere mihi videbar, cui loquax Dani est vxorcula. Etenim viuentem spiritúsque participem orationem supra terram Libanius cõfecit, qui solus animam verbis indidit.

Libanius Basilio.

NVnc tãdem eũ esse me cẽseo, quem vulgò dicunt. Nã cum Basilius mihi laudem tribuerit, aduersus omnes manifestæ signa victoriæ teneo: Et quoniam tuum calculum accepi, licet mihi iã elatis gressibus superbisq; vestigia ferre, proinde ac ostẽtator aliqs omnes p̃ me nihili faciés. Sed quoniã tu etiã aduers⁹ ebrietatẽ cõscripsisti orationẽ cupim⁹

καὶ διάσυρε τὰ ἡμέτερα, εἴτε γελᾶν εἴτε σπουδάζων. τί δὲ χιόνος ἢ κρίτης ἐμνημόνευσας παρὸν ἐντρυφᾶν ὁμοῦ τοῖς σκώμμασιν. ἐγὼ δὲ ὦ Λιβάνιε ἵνα σοι καὶ πλατὺν κινήσω τὸν γέλωτα, ὑπὸ παραπετάσματι καλυπτόμενος χιόνος, τὴν ἐπιστολὴν ἔγραψα. ἣν δεξάμενος καὶ ψαύων χερσὶ, γνώσῃ ὡς κρυερά τις αὕτη καὶ τὸν πέμψαντα χαρακτηρίζει ἐμφωλεύοντα καὶ μὴ δυνάμενον ἔξω τῶν δωματίων προκύπτειν. τάφοις γὰρ τοῖς οἴκοις κεκτήμεθα μέχρις ἐπιλάβοι τὸ ἔαρ. καὶ νεκροὺς ἡμᾶς ὄντας πρὸς ζωὴν ἐπανάξει πάλιν τὸ εἶναι ὥσπερ φυτοῖς χαριζόμενον.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

ΠΟλλοὶ περιτυχόντες ἡμῖν τῶν αὐτόθι, ἐθαύμασάν σου τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀρετήν. ἔλεγον γὰρ ἐπίδειξίν τινα γεγενῆσθαι λαμπρὰν ἄγαν. καὶ ἀγὼν ἦν ὡς ἔφασκον μέγιστος ὡς πάντας μὲν συνδραμεῖν καὶ μηδένα ἕτερον ἐν τῇ πόλει φανῆναι, ἢ μόνον Λιβάνιον ἀγωνιζόμενον. καὶ πᾶσαν ἡλικίαν ἀκροωμένην. οὐ γὰρ ἠξίου τις ἔξω τῶν ἀγώνων γενέσθαι οὐκ ἀξιώματος ὄγκῳ σεμνῶν. οὐ στρατιωτικοῖς καταλόγοις ἐμπρέπων. οὐ βαναύσοις τέχναις σχολάζων. ἤδη δὲ καὶ γυναῖκες παρεῖναι κατηπείγοντο τοῖς ἀγῶσι. τίς δὲ ὁ ἀγὼν, τίς δὲ ὁ λόγος ὁ τὴν πάνδημον συναγείρας πανήγυριν καὶ δή μοι ἤγγελλον δυσκολοτρόπου ἀνδρὸς τὸν λόγον ἐνστήσασθαι. ὃν οὕτω θαυμασθέντα μὴ κατοκνήσῃς μοι πέμψαι. ἵνα κἀγὼ τοῦ λόγου ἐπαινέτης εἴην τῶν σῶν. ὁ γὰρ Λιβάνιον ἐπαινῶν τῶν ἔργων ἐκτὸς, τίς ἂν γένωμαι ὑπόθεσιν ἐπαίνων εὑρόμενος.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

ΙΔοὺ πέπομφα τὸν λόγον ἱδρῶτι περιρρεόμενος· πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὶ τοιούτῳ πέμπων τὸν λόγον, ὃς ἱκανός ἐστι τὴν Πλάτωνος σοφίαν καὶ Δημοσθένους δεινότητα δεῖξαι θρυλλουμένας μάτην. τὸ δὲ ἐμὸν τοῦτο, οἷον κώνωψ ἐλέφαντι παραβαλλόμενος. ὅθεν πέφρικα καὶ τρέμω τὴν ἡμέραν λογιζόμενος, καθ᾽ ἣν σκέψῃ τοῖς λόγοις μικροῦ δὲ καὶ τῶν φρενῶν ἐκπέπτωκα.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

ΑΝέγνων τὸν λόγον σοφώτατε καὶ ὑπερεθαύμασα. ὦ μοῦσαι καὶ λόγοι καὶ Ἀθῆναι, οἷα τοῖς ἐρασταῖς δωρεῖσθε. οἵους κομίζονται τοὺς καρποὺς, οἱ βραχύν τινα χρόνον ὑμῖν συγγινόμενοι. ὦ πηγῆς πλουδύμενος, οἵους ἔδειξε τοὺς ἀρυομένους. αὐτὸν γὰρ ἐδόκουν ὁρᾶν ἐν τῷ λόγῳ τὸν λάλῳ συνόντα γυναίῳ. ἔμπνουν γὰρ λόγων ἐπὶ χθονὸς Λιβάνιος ἔγραψεν, ὃς μόνος τοῖς λόγοις ψυχὴν ἐχαρίσατο.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

ΝΥν ὢν εἶναι ὃ λέγομαι. Βασιλείου γάρ με ἐπαινέσαντος, κατὰ πάντων ἔχω τὰ νικητήρια· καὶ τὴν ψῆφον δεξαμένῳ τὴν σὴν ἔξεστι βαδίζειν τὰ σοβαροῦ τοῦ βαδίσματος οἷά τις ἀλαζὼν πάντας περιφρονῶν· ἐπεὶ οὖν καὶ σοὶ κατὰ μέθης λόγος πεπόνηται, βουλόμεθα τοῦτο

περιτυχεῖν. ἀλλὰ κομψὸν μὲν τι λέγειν οὐκ ἐθέλω. ὁ δὲ λόγος ὀφθεὶς, διδάξει με τὴν τοῦ λόγου τέχνην.

Λιβάνιος Βασιλείῳ.

Ἆρα Βασίλειε μὴ τὰς Ἀθήνας οἰκεῖς, καὶ λέληθας σεαυτόν. οὐ γὰρ τῶν Καισαρέων οἱ παῖδες ταῦτα ἀκούειν ἠδύναντο· ἡ γλῶττα γάρ μοι τούτων ἐθὰς οὐκ ἦν. ἀλλ' ὡς περί τινα κρημνὸν διοδεύοντος πληγεῖσα τῇ τῶν ὀνομάτων καινοτομίᾳ, ἐμοί τε τῷ πατρὶ ἔλεγε, πάτερ οὐκ ἐδίδαξας. Ὅμηρος ἐστὶν ἀνήρ. ἀλλὰ Πλάτων, ἀλλ' Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ Σουσαρίων ὁ τὰ πάντα ἐπιστάμενος, καὶ ταῦτα μὲν ἡ γλῶττα. σὲ δὲ εἴη Βασίλειε τοιαῦτα ἡμᾶς ἐπαινεῖν.

Βασίλειος Λιβανίῳ.

Δεχομένοις μὲν ἡμῖν ἃ γράφεις χαρά. ἀπαιτουμένοις δὲ πρὸς ἃ γράφεις ἀντεπιστέλλειν, ἀγών· τί γὰρ ἂν εἴποιμεν πρὸς οὕτως ἀττικίζουσαν γλῶτταν. πλὴν ὅτι ἁλιέων εἰμὶ μαθητὴς, ὁμολογῶ καὶ φιλῶ.

Βασίλειος Ἀνδρονίκῳ Ἡγεμόνι.

Εἰ μὲν οὕτως εἶχον σώματος, ὥστε ῥαδίως ὑπομένειν ὁδοιπορείας δύνασθαι, καὶ τὰ τοῦ χειμῶνος δυσχερῆ φέρειν, οὐκ ἂν ἐπέστελλον. ἀλλ' αὐτὸς πρὸς τὴν σὴν μεγαλοψυχίαν ἐβάδιζον. δυεῖν ἕνεκεν. τοῦ τε παλαιᾶς ὑποσχέσεως ἐκτῖσαι χρέος. οἶδα γὰρ ὁμολογήσας παρέσεσθαι τῇ Σεβαστείᾳ καὶ ἀπολαύσειν σου τῆς τελειότητος. ὅπερ ἐποίησα μὲν, διήμαρτον δὲ τῆς συντυχίας, μικρὸν κατόπιν τῆς σῆς καλοκαγαθίας παραγενόμενος. ἑτέρου δὲ τοῦ τὴν πρεσβείαν δι' ἐμαυτοῦ πληρῶσαι· ἣν ὑποστῆναι τέως ἀπώκνουν. μικρότερον ἐμαυτὸν κρίνων ἢ ὥστε τοιαύτης τυγχάνειν χάριτος. καὶ ἅμα λογιζόμενος ὅτι οὔτε ἄρχοντα οὔτε ἰδιώτην ὑπὸ οὐδενὸς ἄν τις λέγων διὰ γραμμάτων πείσειεν οὕτως, ὡς αὐτὸς παρών. καὶ τὰ μὲν ἀπολυόμενος τῶν ἐγκλημάτων, τὰ δὲ ἱκετεύων. τοῖς δὲ συγγνώμην παραιτούμενος ἔχειν. ὧν οὐδὲν ἂν ῥᾳδίως δι' ἐπιστολῆς γένοιτο. πᾶσιν οὖν τούτοις ἐν ἀντιθεὶς σὲ τὴν θείαν κεφαλὴν, καὶ ὅτι ἐξαρκέσει τὴν γνώμην ἐνδείξασθαί σοι, ἣν περὶ τοῦ πράγματος ἔχομεν, τὰ δὲ λοιπὰ προσθήσεις παρὰ σεαυτοῦ, πρὸς τὴν ἐγχείρησιν οὐκ ἀπώκνησα. ἀλλ' ὁρᾷς ὅπως κύκλῳ περίειμι ὀκνῶν καὶ ἀναδυόμενος τὴν αἰτίαν ἐκφαίνειν ὑπὲρ ὧν ποιοῦμαι τοὺς λόγους. Δομετιανὸς οὗτος ἐπιτήδειος ἡμῖν ἐστιν ἐκ τῶν γονέων ἄνωθεν. ὥστε ἀδελφοῦ μηδοτιοῦν διαφέρειν. τί γὰρ ἄν τις μὴ τἀληθῆ λέγοι. εἶτα τὴν αἰτίαν μαθόντες ἀφ' ἧς ταῦτα πέπονθεν, ἄξιον εἶναι τοῦ παθεῖν οὕτως ἔφαμεν. μηδὲ γὰρ ἔστω μηδεὶς, ὃς μικρὸν ἢ μεῖζον εἰς τὴν σὴν ἀρετὴν ἁμαρτήσας, τὴν τιμωρίαν ἐκφύγοι. ἀλλ' ὁρῶντες τοῦτον περιδεῶς καὶ ἀδόξως ζῶντας ἐπὶ τῇ σῇ ψήφῳ κειμένην αὐτοῦ τὴν σωτηρίαν, ἀρκοῦσαν αὐτὸν ἔχειν τὴν δίκην ἐκρίναμεν. μεγαλόψυχόν τε ὁμοῦ καὶ φιλάνθρωπον διανοηθῆναί σε περὶ αὐτοῦ ἱκετεύομεν. τὸ μὲν γὰρ τοὺς ἀντιτείνοντας ὑπὸ χεῖρα λαμβάνειν, ἀνδρείου τε καὶ ἄρχοντος ὡς ἀληθῶς.

eam nobis ad legendum concedi. Nam de facundia iam nihil dicam. Ipſa enim oratio, cùm viſa fuerit artificium ſermonis præ ſe feret.

Libanius Baſilio.

NVnquid Baſili tu non Athenis habitas, tuíque ipſius es oblitus? Neque enim Cæſarienſium filij potuerunt hæc audire. Nam hæc lingua mihi prorſus inſolens fuit, & quaſi præcipitia tranſeuntem nouitate verborum perculit, mihíque patri dixit. Pater tu non docuiſti Homerum hunc eſſe, ſed Platonem Ariſtotelem & Suſarionem, qui omnia ſciret. Atque hæc de lingua. Nobis verò ſic te laudare ô Baſili permittatur.

Baſilius Libanio.

ACcipienti mihi quæ ſcribis, gaudium oboritur. At cum vt ad ea quæ ſcribis remittam aliquid poſtulas, moleſtia. Quid enim dicam aut afferam ad linguam tuam atticis veſtigiis inſiſtẽtem, quam piſcatorum eſſe me diſcipulum, quod ingenuè atque cum voluptate fateor.

Baſilius Andronico Hegemoni.

SI corporis viribus tantum valerem, vt peregrinationes facilè perferre poſſem, & hyemis incommoda pati, non literas dediſſem, ſed ipſe profectus eſſem ad tuam celſitudinem, idque propter duas cauſſas. Primum vt debitum priſtinæ promiſſionis tibi ſoluerem. Meminit enim me polliceri venturum Sebaſteiam, & fructum aliquem ex tua integritate percepturum. Quod præſtiti ſanè, niſi fortuna me fruſtrata eſſet ſic, vt poſt tuam humanitatem aduenirem. Deinde vt ipſe legationem eam ſuſciperem, quam hactenus obire noluiſſem quod indignum me tanto beneficio æſtimarem: ſimul verò quod apud animũ meum reputarem, neque principem virum, neque idiotam quemquam ſic literis perſuaderi poſſe, vt ſi ipſe præſto ſis, & partim crimina diluas, partim ad pedes te ſupplicem abiicias, partim veniam depreceris, ex quibus nullum eſt, quod epiſtola poſſit facilè præſtari. His igitur omnibus cum opponerem tuum caput diuinum, & quod animum mei ſententiam tibi aperuiſſe ſufficerit, tu verò a teipſo eſſes reliqua collaturus, non veritus ſum rẽ tentare. Sed vides, quemadmodum ambitu quodam circumeam, tergiuerſans, timénſque cauſſam, cur ſcribam, exponere. Dometianus hic à parentibus vetuſta nobis familiaritate coniunctus eſt, ita, vt à fratre nihil differat. Nam cur veritatem non eloquerer? Cum verò cauſſam didiciſſemus, ob quam hæc pateretur, verè diximus has pœnas luere. Nemo enim ſit, qui cum in tuam benignitatem deliquerit ſiue leuiter, ſiue grauiter mulctam non dependat. At videntes eum cum timore & infamia vitam tranſigere, atque in tuo calculo repoſitam ſalutem habere hanc ei pœnam ſufficere duximus, téque ſuppliciter oramus atque obſecramus, (vt in ſententia ferenda) manſuetudinis ſimul & magnanimitatis tuæ in mentem tibi veniat. Etenim rebelles ſub imperium manúmque redigere, fortis eſt veráque principis,

At subactis clementiam & benignitatem impertire, id demum virum magnificentia, atque mansuetudine præstabilem arguit. Proinde, si placitũ fuerit, poteris in eodem tum eam quæ in vlciscendo, tum eam quæ est in saluando posita, pro voluntatis arbitrio, magnitudinem animi declarare. Hic puniendi modus satis esse Domitiano debet, vt impendentia cum expectatione metuat. Atque quæ commeruit pati, ad hæc vt nihil acerbitatis addatur, iterum atque iterum rogamus. Etenim illud perpendito, multos ex iis qui antè vixerunt, etiam compotes dominósque factos eorũ esse qui damnum per iniuriam dederant. Sed nulla de his fama demanauit ad posteritatem. Contrà qui remiserunt iram, philosophia multis præstantes, eorum in omne tempus immortalis & sempiterna memoria relicta est. Accedat sanè hoc etiam tuis præconiis. Da nobis, qui tua facta scriptis illustrare constituimus, vt omnium superioris seculi celebratam clementiam obscurare possimus. Sic etiam Cræsus ei qui filium trucidarat, cum seipsum vltrò supplicio offerret, delictum condonasse dicitur: Et eidem huic Crœso, Cyrus magnus post victoriã propitius extitisse fertur. In horum te numero ponemus, & hæc pro nostra facultate prædicabimus, siquidem non vides omnino tanti viri præcones fortè censebimur. Hoc autem inter alia dicere necesse est, quod nullos qualecunque tandem maleficium admiserint, ob præterita supplicio afficimus. Nam fieri non potest vt facta infecta reddantur: sed aut vt in posterum ipsi fiant emendatiores & meliores, aut vt aliis honestatem iustitiámque sequendi sint exemplum. At horum neutro nunc in præsenti est opus. Siquidem etiam post mortem, hæc ex illius animo nunquam excident. Cæteros verò emori metu defixis in hunc oculis animisque arbitror: ita vt, si pœnam auxerimus periculum sit, ne libidinem irámque nostram expleuisse videamur, quod vt in te verè conferri possit, plurimùm abesse confirmo. Neque verò nunc vllum verbum de rebus his fecissem, nisi viderem beneficium dantibus quàm accipientibus maius & gloriosius esse. Nec enim paucorum oculis & sermonibus tua celsitudo feretur. Nam omnes Cappadoces, quid futurum sit, summè expectant, quibus optarim vt ad reliquas tuas virtutes, hanc etiam adnumerare liceret. Vereor scribendi finem facere, Nam si quid prætermissum sit, id mihi fraudi fore existimo. Hoc tamen adiiciam, quod cum multorum habeant literas deprecatorias, omnibus his meam longè anteposuit, nescio qua ratione persuasus, nostrã orationem põdus apud suã integritatem aliquod habituram. Quare ne illum opinio quod de nobis concepit fallat, & vt oratio nostra dignitatem aliquam apud nostros mereatur, oro atque obsecro te, excellentissime domine, vt huic petitioni assentiaris, siquidem non minus omnibus qui vnquam in philosophia sunt versati, res humanas didicisti & considerasti, nouistique quàm sit incomparabilis omnibus qui ad necessitatem rediguntur, bene factorum repositus antea Thesaurus.

τὸ δὲ τοῖς ὑποπεπτωκόσι χρηστὸν εἶναι καὶ πρᾶον, μεγαλοφροσύνῃ πάντων καὶ ἡμερότητι διαφέροντος, ὥστε ὑπάρξει σοι βουληθέντι ἐν τῷ αὐτῷ τήν τε πρὸς τὸ ἀμύνασθαι καὶ τὴν εἰς τὸ σώζειν, ὡς ἂν ἐθέλῃς, ἐπιδείξασθαι μεγαλοψυχίαν. τοῦτο μέτρον ἀρκοῦν Δομετιανῷ τῆς κολάσεως, τῶν προσδοκωμένων ὁ φόβος. καὶ ὧν ἄξιον οἶδεν ἑαυτὸν παθεῖν ὄντα, τούτοις μηδὲν εἰς τιμωρίαν προστεθῆναι αὐτῷ ἱκετεύομεν. καὶ γὰρ ἐκεῖνο σκόπει, ὅτι κύριοι μὲν τῶν ἠδικηκότων, πολλοὶ τῶν πρότερον ἤδη γεγόνασιν, ὧν οὐδεὶς πρὸς τοὺς ὕστερον διεπέμφθη λόγος. ἀφῆκαν δὲ τὴν ὀργὴν, οἱ φιλοσοφίᾳ τοὺς πολλοὺς ὑπεράραντες. ὧν ἀθάνατος ἡ μνήμη τῷ χρόνῳ παντὶ παραδέδονται. προσκείσθω δὴ καὶ τοῦτο τοῖς περὶ σοῦ διηγήμασι. δὸς ἡμῖν τοῖς ὑμνεῖν προῃρημένοις τὰ σὰ, τὰς ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ᾀδομένας φιλανθρωπίας ὑπερβαλέσθαι. οὕτω καὶ Κροῖσος τῷ παιδοφόνῳ τὴν ὀργὴν ἀφεῖναι λέγεται, ἑαυτὸν παραδόντι εἰς τιμωρίαν. καὶ Κῦρος ὁ μέγας αὐτῷ τούτῳ τῷ Κροίσῳ φίλος γενέσθαι μετὰ τὴν νίκην. τούτοις σε συναριθμήσομεν· καὶ ὅση δύναμις ἡμετέρα, ταῦτα ἀναγορεύσομεν, εἴπερ μὴ μικροί τινες εἶναι τοῖς πᾶσιν ἀνδρὸς τοσούτου κήρυκες νομισθείημεν· ἐκεῖνο δὲ ὅτι πᾶσιν εἰπεῖν ἀναγκαῖον, ὅτι τοὺς ὁτιοῦν ἀδικοῦντας, οὐχ ὑπὲρ τῶν ἤδη γεγενημένων κολάζομεν (τίς γὰρ ἂν γένοιτο μηχανὴ μὴ γεγονέναι τὰ πεπραγμένα) ἀλλ᾽ ὅπως ἂν ἢ αὐτοὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀμείνους γένοιντο, ἢ τοῖς ἑτέροις, ὑπάρξειαν τοῦ σωφρονεῖν παράδειγμα. τούτων τοίνυν οὐδέτερον ἐνδεῖν αὐτῆς ἐν τῷ παρόντι φήσειεν· αὐτός τε γὰρ καὶ μετὰ τὸν θάνατον, τούτων μεμνήσεται. τοὺς δὲ λοιποὺς τεθνάναι τῷ δέει πρὸς τοῦτον ἀφορῶντας οἴομαι· ὥστε ὅπερ ἂν προσθῶμεν τῇ τιμωρίᾳ, τὴν ὀργὴν, ἡμᾶς ἀποπιμπλάναι δόξομεν. ὃ πολλοῦ δεῖν ἐπὶ σοῦ ἀληθὲς εἶναι φαίην ἂν ἔγωγε. καὶ οὐδὲν ἂν τούτων τῶν λόγων προήχθην εἰπεῖν, εἰ μὴ μείζονα τῷ διδόντι τὴν χάριν ἑώρων ἢ τοῖς λαμβάνουσιν. οὐδὲ γὰρ ὀλίγοις ἔσται καταφανὴς ἡ μεγαλοψυχία τοῦ τρόπου. Καππαδόκαι γὰρ ἅπαντες ἀποσκοποῦσι τὸ μέλλον. οἷς δεξαίμην ἂν μετὰ τῶν λοιπῶν ἀγαθῶν τῶν προσόντων σοι καὶ ταύτην ἀπαριθμήσασθαι· ὀκνῶ δὲ τοῦ γράφειν παύσασθαι· ἡγούμενός μοι ζημίαν οἴσειν τὸ παρηθέν· τοσοῦτόν γε μὴν προσθήσω· ὅτι πολλῶν ἐπιστολὰς ἔχων ἐξαιτουμένων αὐτόν, πασῶν ἡγήσατο προτιμοτέραν εἶναι τὴν παρ᾽ ἡμῶν οὐκ οἶδ᾽ ὅπως παθών. εἶναί τινα ἡμῶν λόγον, παρὰ τῇ σῇ τελειότητι. ὅπως οὖν μήτε αὐτὸς ψευσθῇ τῶν ἐλπίδων, ἃς ἐφ᾽ ἡμῖν ἔσχε, καὶ ἡμῖν ὑπάρξῃ πρὸς τοὺς ἐνταῦθα σεμνολογεῖσθαι, παρακέκλησο δέσποτα ἀνυπέρβλητε, ἐπινεῦσαι πρὸς τὴν αἴτησιν. πάντως γὰρ οὐδενὸς χεῖρον τῶν πώποτε φιλοσοφησάντων, ἐπέσκεψαι τὰ ἀνθρώπινα· καὶ οἶδας ὡς καλὸς θησαυρὸς πᾶσι τοῖς δεομένοις ὑπουργεῖν προαποκείμενος.

Βασίλειος Εὐσταθίῳ φιλοσόφῳ.

Ἀπειρηκότα με ἤδη πρὸς τὰς παρὰ τῆς λεγομένης τύχης ἐπηρείας, παρ' ἧς ἀεί τι πρὸς τὸ μὴ συγγενέσθαι σοι ἐμπόδιον γέγονε, θαυμαστῶς πως ἀνεκαλέσω καὶ παρεμυθήσω τοῖς γράμμασι, καὶ κάρτα ἤδη καὶ κατ' ἐμαυτὸν ἔστρεφον, μή ποτε ἀληθές ἐστι τὸ παρὰ τῶν πολλῶν θρυλλούμενον, ὅτι ἀνάγκη τίς ἐστι καὶ εἱμαρμένη ἡ καὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ μείζω τῶν ἡμετέρων ἄγουσα, αὐτοὶ δὲ οὐδενὸς ἐσμὲν οἱ ἄνθρωποι κύριοι. ἢ εἰ μὴ τοῦτο τύχη τις πάντως τὸν ἀνθρώπινον ἐλαύνει βίον· καὶ τούτων πολλὴν συγγνώμην ἕξεις τῶν λογισμῶν, ἐπειδὰν τὰς αἰτίας, ὑφ' ὧν εἰς αὐτοὺς προήχθην, μάθῃς. ἐγὼ κατέλιπον τὰς Ἀθήνας κατὰ φήμην τῆς σῆς φιλοσοφίας, ὑπεριδὼν τῶν ἐκεῖ. παρέδραμον δὲ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ πόλιν ὡς οὐδεὶς Ὀδυσσεὺς Σειρήνων μέλι. καὶ τὴν Ἀσίαν ἐθαύμασα μὲν, πρὸς δὲ τὴν μητρόπολιν τῶν ἐν αὐτῇ καλῶν ἠπειγόμην. ἐπειδὴ δὲ κατέλαβον τὴν πατρίδα, καί σε ἐν αὐτῇ τὸ μέγα ὄφελος ζητήσας οὐχ εὗρον, ἐντεῦθέν μοι λοιπὸν αἱ πολλαὶ καὶ ποικίλαι ἀφορμαὶ τῶν ἀδοκήτων ἐπιγεγόνασι κωλυμάτων. ἢ γὰρ ἀσθενεῖν πάντως ἔδει καὶ διὰ τοῦτο ἀπολείπεσθαι, ἢ ἐπὶ τὴν ἕω βαδίζοντι συναπαίρειν μὴ δύνασθαι. ὀψὲ δέ ποτε μυρίοις πόνοις τὴν Συρίαν καταλαβόντα, οὐκ ἔχειν συνεῖναι τῷ φιλοσόφῳ πρὸς Αἰγυπτίους ἀπάραντι. πάλιν οὖν ἔδει Αἴγυπτόν δ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε. καὶ οὐδ' ἐνταῦθα τὸ σπουδαζόμενον ἔχειν. ἀλλ' οὕτω δύσερως ἦν, ὥστε ἢ τὴν ἐπὶ Πέρσας βαδίζειν ἔδει καὶ συμπροϊέναι εἰς ὅ,τι μήκιστον τῆς βαρβάρων· ἦλθες γὰρ κἀκεῖσε. τοσαύτη τις ἦν φιλονεικία τοῦ δαίμονος, ἢ αὐτοῦ καθῆσθαι ἐπὶ τῆς Ἀλεξάνδρου, ὅπερ νῦν καὶ συνέβη· δοκῶ γάρ μοι εἰ μὴ ὥσπερ τι θρέμμα θαλλῷ προδεικνυμένῳ ἑπόμενος ἀπηγόρευσα, ἐπέκεινα ἄν με καὶ νύσσης τῆς Ἰνδικῆς ἐλθεῖν ἀγόμενον. καὶ εἴ τι ἔσχατον τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμένης χωρίον, καὶ τούτῳ ἐπιπλανηθῆναι. καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν· ἀλλὰ τὸ τελευταῖον νῦν ἐπὶ τῆς αὐτῆς χώρας διάγοντι συγγενέσθαι οὐκ ἐξεγένετο, μακραῖς ἀρρωστίαις ἐξειργομένῳ. αἳ εἰ μὴ τοῦ γε λοιποῦ μετριώτεραι γένοιντο, οὐδὲ καὶ τὸν χειμῶνα τῇ λογιότητί σου συνεσόμεθα· ταῦτα οὐχ εἱμαρμένης ἔργα ὡς ἂν αὐτὸς εἴποις; ταῦτα οὐκ ἀνάγκης. ταῦτα οὐχὶ μικροῦ δεῖν καὶ τοὺς τῶν ποιητῶν ἐπὶ Ταντάλῳ μύθους ὑπερβάλλεται; ἀλλ' ὅπερ ἔφην ῥᾴων γέγονα τοῖς γράμμασι καὶ οὐκ ἔτι ἐπὶ τῆς αὐτῆς εἰμὶ γνώμης. φημὶ δὲ χρῆναι, διδόντι μὲν τὰ ἀγαθὰ, τῷ θεῷ χάριν εἰδέναι. ταμιευομένῳ δὲ μὴ δυσχεραίνειν· καὶ δὴ οὖν καὶ ἡμῖν εἰ μὲν παράσχοιτο συνεῖναί σοι, ταῦτ' ἄριστά τε ὁμοῦ καὶ ἥδιστα ἡγησόμεθα. εἰ δὲ ἀναβάλλοιτο, πρᾴως οἴσομεν τὴν ζημίαν. ἄμεινον γάρ που πάντως ἢ ὡς ἂν ἡμεῖς προελοίμεθα, διοικεῖ τὰ ἡμέτερα.

Basilius Eustathio philosopho.

VAriis me iam multisque fortunæ, quod dicunt, fraudibus iactatum, quæ semper impedimentum aliquod, quò minus te conuenire possem, obiecit, mirificè refocillasti atque consolatus es literis tuis. Etenim iam ceperam in animo mecum versare, vtrum verum esset, quod vulgò dicitur, esse necessitatem quandam atque fatum, quod in rebus humanis tam magnis quàm exiguis dominaretur, & nos omnium ex nostra voluntate essemus impotes: an verò fortuna hominum vitam gubernaret. Atque his meis cogitationibus facilè dabis veniam, si caussas, quæ me in eas impulerint, audiueris. Ego permotus tuæ sapiētiæ fama, relinquebam Athenas, omnibus quæ illic vigebant posthabitis. prætercurrebam autem vrbem Hellesponti, celerius quàm nullus Vlysses Sirenum carmina. atque Asiam admirabar. Ad eius verò Metropolim, ob ipsius ornamenta præstantissima festinabā. Cùm verò patriam attigissem, téque clarissimum virum in ea quærerem non inueni. Hinc mihi multiplices insperatorum acciderunt impedimentorum caussæ dum partim morbus grauissimus me implicatum à te abstraheret, partim non possem tecum versus orientem vnà commigrare. Postea verò cùm aliquando sed serò & laboribus innumeris Syriam assecutus essem, conueniendi philosophum, quippe qui ad Ægyptios discessisset potestas non fieret. Rursum igitur lōgam asperámque viam in Ægyptum oportuit cōtendere: Sed nec ibi, quāobrem venerā, id contingere, potuit. Adeò verò infortunatus eram, vt aut ad Persas transeundum atque longissimè in Barbarorum oras simul proficiscendum esset. Nam & illuc venisti, tanta erat fortunæ inuidia: aut ibi vel in Alexandri ciuitate quod & accidit manendū esset. Nisi enim, vt bos ostensum gramen sequi destitissem video me vltra carceres Indiæ venturum, & si vlla reliqua fuisset vltima in orbe nostro regio, ad eā oberraturū fuisse. Et quid multis opus est? Postremò nunc in eadē terra versantes tuo commertio frui diuturna, atq; aduersa valetudo me prohibent, quæ nisi moderatior & remissior fiat, neq; per hyemem tuæ sapientiæ nobis copia dabitur. Hæc verò etiā tuipse fato gesta non esse fateare? Hæc non necessitate, Hæc non fabularum quæ de Tantalo poëtæ finxerunt, excedere varietatem & fidem? Verùm vt initio dixi, tuis literis sum mitigatus, neq; in eadem adhuc sententia persisto: Sed oportere dico, si quod beneficium acciderit, id acceptum Deo referre, éique gratiam habere, neque molesto animo dispēsationem illius pati, proinde si tui cōueniendi nobis facultatem cōcesserit gratū id erit atque iucundum: sui moram obiecerit, æquo animo dispendium feremus: siquidem nostras res melius & vtilius, quàm nos proposuerimus, regit atq; gubernat vniuersas.

Ἰουλιανῷ.

Πῶς σοι τὸν ἐν τῷ μέσῳ τοῦτον χρόνον τὸ σῶμα ἔσχεν. εἰ καθαρῶς ἀπέλαβες τῆς χειρὸς τὴν ἐνέργειαν. πῶς δὲ τὰ λοιπὰ τοῦ βίου πράγματα· εἰ κατὰ γνώμην χωρεῖ σοι, ὥσπερ εὐχόμεθα,

Iuliano.

QVomodo verò corpus tuum interea habuit? Num omnino vires manus recuperasti. Quomodò verò, reliqua vita? Satin' ex sententia succedunt omnia, quemadmodum optamus,

& tua

& tua mente consilioque dignum est. Etenim quibus ad leuitatem flexibilis & prona mens est, harum autem quoque instabilem atque inconstantem esse, nemo miratur. Quorum vero sententia fixa, sibi perpetuò constans atque eadem est, eos vitam etiam consiliis agere consentaneam, est verisimile. Nam in gubernatoris manu positum quidem non est, tranquillitatem aquæ, cum velit imponere. Nos verò vitam extra fluctus & tempestates constituere nullo negotio possumus, si perturbationes, quæ ex intimis oriuntur affectibus reprimamus, & animum omnibus extrinsecus aduenientibus excelsiorem geramus. Nam neque infortunia neque morbi, neque vlla vitæ incommoda, bonum fortemque virum. Opprimunt donec animum deo morigerantem & obsequentem præbet, vt, & perinde re futura, & turbines in terra concitatos facile superare possit. Nam qui vitæ curis & anxietatibus impliciti sunt, ij perinde, vt aues præpingues quæ frustra gerunt alas, deorsum cum pecoribus feruntur. Te verò tantum permittentibus: negotiis cognouimus, quantum, qui in pelago sese inuicem transeunt: attamen, quoniam ex vngula totum leonem iudicare licet, breui experientia satis te nobis cognitum putamus. Quare valde laboramus, vt apud nostrum nomen sit te alicuius momenti, neque ex animo tuo vnquam elabantur, sed in perpetua sit in suum memoria. Signum autem memorię fuerint literę, quas quo frequentiores ad nos miseris, eò nobis facies gratius.

Eustathio Medico.

SI sunt in aliquo numero nostræ literæ, nullum tempus prætermittito, quin ad nos, & ad scribendum excites. Nos enim perspicuam lætitiam ex sapientum virorum & amantium dominum scriptis capimus. An verò in nobis sit aliquid operæ precium inuenire, vestrum est ex iis qui hinc ad nos erunt cognoscere. Si igitur negotiorum multitudine non impediremur, non tam sedulò ab illa scribendi suauitate nos contineremus. At nos, qui leuioribus curis estis occupati, quantum fieri potest, sæpissime nos literis vestris recreate. Etenim puteos ferunt exhauriendo meliores reddi. Videntur autem tuæ ex Medicina desumptæ admonitiones in vanum abire non quod nos ferrum non adhibeamus, sed quod illi emanans sub ipsis abhorreant & detrectent. Itaque Stoicus, inquit, *Quoniam res non ita eueniunt vt volumus*, quemadmodum eueniunt sic velimus. Ego verò sententiam rebus accommodandam esse nō probo: Sed tamen vt nonnunquam præter voluntatem aliquis, quod necessitas imperat, faciat, id vero non improbo. Neque enim vos medici ægrotantibus adustiones & alios dolores ex voluntate admonetis, sed persæpe tamen, cum difficultas rei postulat, facitis. Neque nauigantes libentibus animis, quæ naui vehuntur onera, eiciunt: Sed vt naufragium euadant, patiuntur erectionem fieri, vitam cum inopia morti præponentes. Sic statue nos quoque separationem defectorum tolerare quidem ægrè &

καὶ ὡς ἔστιν ὀφειλόμενον τῇ σῇ προαιρέσει. καὶ γὰρ οἷς μὲν εὔκολος πρὸς μεταβολὴν ἡ διάνοια, τούτοις οὐδὲν ἀπεικὸς καὶ τὸν βίον εἶναι μὴ τεταγμένον· οἷς δὲ πεπηγυῖα ἡ γνώμη καὶ ἀεὶ ἑστῶσα καὶ ἡ αὐτή, τούτοις ἀκόλουθον συμφώνως τῇ προαιρέσει τὴν ζωὴν διεξάγειν. τῷ ὄντι γὰρ κυβερνήτῃ μὲν, οὐκ ἐφεῖται γαλήνην ποιεῖν ὅτε βούλεται· ἡμῖν δὲ ἀκύμονα ἑαυτοῖς καθιστᾶν τὸν βίον καὶ πάνυ ῥᾴδιον, ἐὰν τοὺς ἔνδοθεν ἐκ τῶν παθῶν ἐπανισταμένους ἡμῖν θορύβους κατασιγάσωμεν. καὶ τῶν ἔξωθεν προσπιπτόντων ὑψηλοτέραν τὴν γνώμην καταστησώμεθα. καὶ γὰρ οὔτε ζημίαι, οὔτε ἀρρωστίαι, οὔτε αἱ λοιπαὶ δυσχέρειαι τοῦ βίου, ἅψονται τοῦ σπουδαίου, ἕως ἂν ἔχῃ τὴν διάνοιαν τῷ θεῷ συμπορευομένην, καὶ τὸ μέλλον ἀποσκοποῦσαν· καὶ τῆς χαμόθεν ἐγειρομένης ζάλης κούφως καὶ εὐσταλῶς ὑπεραίρουσιν. ἐπεὶ οἵ γε σφοδρῶς ταῖς τοῦ βίου μερίμναις κατειλημμένοι, οἷον ὄρνιθες πολύσαρκοι εἰκῇ τὸ πτερὸν ἔχοντες, κάτω που σύρονται μετὰ τῶν βοσκημάτων. σὲ δὲ τοσοῦτον ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἰδεῖν ἐπετράπημεν, ὅσον οἱ ἐν πελάγει ἀλλήλοις παραμειβόμενοι. πλὴν ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐξ ὄνυχός ἐστιν ὅλον γνωρίσαι τὸν λέοντα, ἐκ βραχείας τῆς πείρας ἡγούμεθά σε ἱκανῶς ἐγνωκέναι. ὅθεν καὶ μέγα ποιούμεθα τὸ ἐν λόγῳ σε τινὶ τὰ καθ' ἡμῶν τίθεσθαι. καὶ μὴ ἀπεῖναί σου τῆς διανοίας, ἀλλὰ διηνεκῶς σοι συνεῖναι διὰ τῆς μνήμης. δεῖγμα δὲ μνήμης τὸ γράφειν. ὅπερ ὅσῳ ἂν συνεχέστερον ποιῇς, τοσούτῳ πλέον ἡμῖν χαριῇ.

Εὐσταθίῳ Ἰατρῷ.

ΕἼ τι ὄφελος ἡμετέρων γραμμάτων, μηδένα χρόνον διαλίπῃς ἐπιστέλλων ἡμῖν, καὶ διεγείρων ἡμᾶς πρὸς τὸ γράφειν. αὐτοὶ μὲν γὰρ περιδήλως ἡδίους γινόμεθα, ἐντυγχάνοντες ἐπιστολαῖς συνετῶν ἀνδρῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον. εἰ δὲ καὶ αὐτοί τι ἄξιον σπουδῆς εὑρήσετε παρ' ἡμῖν, ὑμέτερον εἰδέναι τῶν ἐντυγχανόντων. εἰ μὲν οὖν μὴ ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀσχολιῶν ἀπηγόμεθα, οὐκ ἂν τῆς ἐκ τοῦ γράφειν συνεχῶς εὐφροσύνης ἀπειχόμεθα. ὑμεῖς δὲ οἷς ἐλάττους αἱ φροντίδες, ὁσάκις ἂν οἷόν τε ᾖ, καταντλεῖτε ἡμᾶς τοῖς γράμμασι. καὶ γὰρ τὰ φρέατα φασὶν ἀντλούμενα, βελτίω γίνεσθαι. ἐοίκασι δέ σου αἱ ἐξ ἰατρικῆς παραινέσεις εἰς πάρεργον χωρεῖν, οὐχ ἡμῶν ἐπαγόντων τὸν σίδηρον. ἀλλ' ἑαυτοῖς ἐκπίπτοντες τῶν ἀπαξιουμένων. ὁ μὲν οὖν τοῦ στωικοῦ λόγος ἐπειδή φησι μὴ γίνεται τὰ πράγματα ὡς βουλόμεθα, ὡς γίνεται βουλώμεθα· ἐγὼ δὲ τὴν μὲν γνώμην τοῖς πράγμασι συγκατατίθεσθαι οὐ καταδέχομαι. τὸ δὲ ἀβουλήτως τινὰς ποιεῖν τῶν ἀναγκαίων, οὐκ ἀποδοκιμάζω· οὔτε γὰρ ὑμῖν τοῖς ἰατροῖς τὸ καίειν τὸν ἄρρωστον, ἢ ἄλλως ποιεῖν ἀλγεῖν, βουλητόν. ἀλλ' οὖν καταδέχεσθε πολλάκις τῇ δυσχερείᾳ τοῦ πάθους ἑπόμενοι. οὔτε οἱ πλέοντες ἑκουσίως ἐκβάλλουσι τὰ ἀγώγιμα. ἀλλ' ὥστε διαφυγεῖν τὰ ναυάγια, φίστανται τὴν ἐκβολήν. τὸν ἐν πενίᾳ βίον, τοῦ ἀποθανεῖν προτιμῶντες. ὥς τε καὶ ὑμᾶς οἴου ἀλγεινῶς

μὲν καὶ μετὰ μυρίων ὀδυρμῶν φέρειν τὸν χωρισμὸν τῶν ἀφισταμένων. φέρειν δ' οὖν ὅμως. ἐπειδὴ τοῦ θεοῦ καὶ τῆς ἐπ' αὐτὸν ἐλπίδος, οὐδὲν τοῖς ἀληθείας ἐρασταῖς προτιμότερον.

cum immēsis gemitibus: attamen ferre. Siquidem veritatis amantibus, Deo atque spe quæ in ipsum fiat intenta, nihil est antiquius aut prius.

Βασίλειος Διοδώρῳ περὶ τοῦ πῶς χρὴ συντάσσειν τὰς βίβλους.

Ἐνέτυχον τοῖς ἀποσταλεῖσι βιβλίοις παρὰ τῆς τιμιότητός σου. καὶ τῷ μὲν δευτέρῳ ὑπερήσθην οὐ διὰ τὴν βραχύτητα μόνον ὡς εἰκὸς ἦν τὸν ἀργῶς πρὸς πάντα καὶ ἀσθενῶς λοιπὸν διακείμενον, ἀλλ' ὅτι πυκνόν τε ἅμα ἐστὶ ταῖς ἐννοίαις καὶ εὐκρινῶς ἐν αὐτῷ ἔχουσιν αἵ, τε ἀντιθέσεις τῶν ὑπεναντίων καὶ αἱ πρὸς αὐτὰς ἀπαντήσεις. καὶ τὸ τῆς λέξεως ἁπλοῦν καὶ ἀκατάσκευον, πρέπον ἔδοξέ μοι προθέσει χριστιανοῦ, οὐ πρὸς ἐπίδειξιν μᾶλλον ἢ κοινὴν ὠφέλειαν γράφοντος. τὸ δὲ πρότερον, τὴν μὲν δύναμιν ἔχον τὴν αὐτὴν ἐν τοῖς πράγμασι, λέξει δὲ πολυτελεστέρᾳ καὶ σχήμασι ποικίλοις καὶ διαλογικαῖς χάρισι κεκομψευμένον, πολλοῦ μοι ἐφάνη καὶ χρόνου πρὸς τὸ διεξελθεῖν, καὶ πόνου διανοίας πρὸς τὸ καὶ συλλέξαι τὰς ἐννοίας καὶ παρακατασχεῖν αὐτὰς τῇ μνήμῃ δεόμενον· αἱ γὰρ ἐν τῷ μεταξὺ παρεμβαλλόμεναι διαβολαὶ τῶν ὑπεναντίων, καὶ συστάσεις τῆς ἡμετέρας, εἰς γλυκύτητάς τινας ἐπεισάγειν δοκοῦσι διαλεκτικὰς τῷ συγγράμματι, ἀλλ' οὖν τῷ σχολὴν καὶ διατριβὴν ἐμποιεῖν, διασπῶσι μὲν τὸ συνεχὲς τῆς ἐννοίας, καὶ τῆς ἐναγωνίου δὲ λόγου τὸν τόνον ὑποχαυνοῦσιν· ἐκεῖνο γὰρ πάντως συνεῖδέ σου ἡ ἀγχίνοια. ὅτι καὶ τῶν ἔξωθεν φιλοσόφων οἱ τοὺς διαλόγους συγγράψαντες, ἀριστοτέλης μὲν καὶ θεόφραστος, εὐθὺς αὐτῶν ἥψαντο τῶν πραγμάτων διὰ τὸ συνειδέναι ἑαυτοῖς τῶν πλατωνικῶν χαρίτων τὴν ἔνδειαν· πλάτων δὲ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ λόγου, ὁμοῦ μὲν τοῖς δόγμασι μάχεται, ὁμοῦ δὲ καὶ παρακωμῳδεῖ τὰ πρόσωπα. θρασυμάχου μὲν τὸ θρασὺ καὶ ἰταμὸν διαβάλλων. ἱππίου δὲ τὸ κοῦφον τῆς διανοίας καὶ χαῦνον. καὶ πρωταγόρου τὸ ἀλαζονικὸν καὶ ὑπέρογκον. ὅπου δὲ ἀόριστα πρόσωπα ἐπεισάγει τοῖς διαλόγοις, τῆς μὲν εὐκρινείας ἕνεκεν τῶν πραγμάτων, κέχρηται τοῖς προσδιαλεγομένοις. οὐδὲν δὲ ἕτερον ἐκ τῶν προσώπων ἐπεισκυκλεῖ ταῖς ὑποθέσεσιν. ὅπερ ἐποίησεν ἐν τοῖς νόμοις· δεῖ οὖν καὶ ἡμᾶς τοὺς οὐ κατὰ φιλοτιμίαν ἐρχομένους ἐπὶ τὸ γράφειν, ἀλλ' ὑποθήκας καταλιμπάνειν ὠφελίμων λόγων τῇ ἀδελφότητι προελομένους, ἐὰν μέν τι πᾶσι προκείμενον ἐπὶ αἰσχύνῃ τρόπου πρόσωπον ὑποβαλλώμεθα, χρή τινα, καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ προσώπου ποιότητος παραπλέκειν τῷ λόγῳ. εἴπερ ὅλως ἐπιβάλλειν ἡμῖν διαβάλλειν ἀνθρώποις τῶν πραγμάτων ἀφεμένοις. ἐὰν δὲ ἀόριστον ᾖ τὸ διαλεγόμενον, αἱ πρὸς τὰ πρόσωπα διαστάσεις, μὲν συνάφειαν διακόπτουσι. πρὸς οὐδὲν δὲ πέρας χρήσιμον ἀπαντῶσι. ταῦτ' εἶπον ἵνα δειχθῇ, ὅτι οὐκ εἰς κόλακος χεῖρας ἀπέστειλας σου τοὺς πόνους. ἀλλ' ἀδελφῷ τῷ γνησιωτάτῳ ἐκοινώνησας τῶν καμάτων. εἶπον δὲ οὐ πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν γεγραμμένων, ἀλλὰ πρὸς φυλακὴν τῶν μελλόντων. πάντως γὰρ ὁ τοσαύτῃ περὶ τὸ γράφειν ἕξει καὶ σπουδῇ κεχρημένος, οὐκ ἀποκνήσει γράφων. ἐπειδὴ καὶ οἱ τὰς ὑποθέσεις παρέχοντες οὐκ ἀπολήγουσιν.

Basilius Diodoro quemadmodum conscribere libros oporteat.

ACcepi libros, quos tua dignitas miserat, atque secundus incredibili quadam voluptate me exhilarauit, non propter breuitatem solum, quod ea me qui in posterum tædio laboréque facile frangor, verumetiam ob crebras sententias & quod acutissimo iudicio sunt meo aduersariorum obiectiones, & ad has quasi occursiones sunt introductæ. Item dictio simplex, & minimè apparata conuenit cum argumento Christiani, qui non tam ostentationis, quàm communis vtilitatis caussa scribit prior verò quoniam etiamsi vim in rebus eandem haberet, tamen oratione ornatiore, variisque figuris, & gratiis collocutoris nimium erat affectatus, lōgo mihi videbatur & tempore ad perlegendum & labore cogitationis ad colligendas sententias atque easdem memoriæ commendandas opus habere Nam quæ interseruntur criminandorum aduersariorū gratia, nostræque partis cōmendandæ, quanquam videntur quandam in colloquendo suauitatem scriptis inducere: tamen quia tardationem atque moram afferunt, sententiæ perpetuitatem disturbant, sermonisque pugnatorij tenorem disiiciunt & laxant. Nam illud tua probe nouit intelligentia, quod ex gentilibus etiam philosophus, qui dialogos conscripserunt, Aristoteles & Theophrastus, protinus ad rē ipsam sint aggressi, quoniam Platonis gratiarum inopiam apud sese cernerent. Plato verò sermonis vi, simul dogmatis pugnat, simul vero personas exagitat: Thrasymachi confidentiam & temeritatem insectans, Hippiæ lenitatem & inertiam, Protagoræ iactantiam & superbiam. Vbi vero personas indefinitas introducit, perspicuitatis iudicij quæ caussa, tantum rerum ipsarum contentionibus vtitur, neque quicquam argumentis immiscet ex personarum conditione: id quod fecit de Legibus. Quamobrem & nos, qui nō arrogantia vel ambitione adducti scribimus, sed fraternitati documenta relinquere fructiferarum orationum volumus, si quam personam infamem cōtumacia sumamus, oportet etiam aliqua ex qualitate personę quædam orationi intexere, siquidem omnino prodest rebus relictis ad hominum insimulationem conuerti. Sin verò quo de agatur, id infinitum sit, personarum intermixtæ criminationes & laudes, cohærentiam distrahunt, neque sunt ad vllum finem vtiles. Hæc volui dicere, vt certum haberes te non in assentatoris manus labores tuos tradidisse, sed syncero fratri eos cōmunicasse. Neq; vero ad correctionem eorū quæ scripta sunt, dixi. Sed ad exhibēdā in iis quæ scribētur adhuc cautionē. Prorsus enim à scribēdo non cessabit, qui tantū in scribēdo facultate diligentiáque sit vsus, quādoquidē nec ij qui materiā suppeditāt, non desistunt.

ἡμῖν

ILLVSVTRISSIMO VIRO

BARTHOLOMAEO CAMELINO

FOROIVLIENSIVM CLEMENTISSIMO AC SAPIENTISSIMO

Domino

Pyr. Caldoræus S. D.

Iv eſt cùm expecto præclaram aliquam teſtificandi affectus mei occaſionem mihi dari, Vir Illvstrissime, quâ beneuolentiæ, amoris, humanitatis, tuorúmque erga me meritorum memorem me, ſtudioſiſſimúmque referendæ gratiæ eſſe cognoſceres. Quàm enim me benignè ſuperioribus annis in tua Metropoli, dulciſſimo natiuitatis meæ ſolo, exceperis, quàm amanter, quámque ſtudioſè omnibus humanitatis officiis proſequutus fueris, memoria teneo; meq́; eo nomine tibi non parùm debere profiteor, profiteborq́; dum vita erit. Itaque, ne vel tu, vel alius quiſpiam teterrimum ingrati animi vitium mihi meritò obiiciat, ſed potius tua in me beneficia voluptati tibi ac lætitiæ ſint. Ecce, tibi nouos multorum præſtantiſſimorum ingeniorum fructus offero, do, dicóque, quæ noſtra Typographia edidit in communem vſum vtilitatemq́; omnium bonorum, & pręcipuè eorum, qui antiquioris ſapientiæ καὶ πολυμαθείας amantes ac ſtudioſi ſunt. Vis ſcire quos dico fructus? Volumen Epiſtolarum Græcarum eſt, quas vir clariſſimæ memoriæ Iacobvs Cviacivs I. C. Romana ciuitate donauit, vt perſanctè affirmarunt mihi ij, qui manum ſcripturamq́; eius probè norunt. Scin' tu porrò vnde illas acceperim? Ex arce ipſius Mineruæ, vel ſi mauis, è Bibliotheca Doctiſſimi atque clariſſimi Pithœi, qui benignè nobis illarum copiam fecit, vt quoad fieri poſſet emendatiſſimè eas typis excudendas curaremus. Quod quidem bona fide, ſumptuq́; noſtro, pro viribus præſtitimus. Hîc autem, Vir Illvstrissime, de tua ſingulari eruditione, pietate, caſtitate, prudentia, benignitate, liberalitate, cæteriſque eximiis generoſi animi tui dotibus, dicendi locus ſeſe offert ampliſſimus. Sed probè nota atque perſpecta mihi eſt verecundia illa tua, humaniſſime Cameline, quæ non modò aſpernatur, ſed acerbè etiam deteſtatur ac reſpuit laudum omne genus. Quid igitur faciam? Morem certè ingenuo illi pudori tuo geram. Tacebo, inquam, & de illis ſummis virtutibus tuis, quæ te eximium conſpicuúmque reddunt, ea dicere, quæ inſtitueram, abſtinebo. Satius enim eſſe duxi abſtinere me à tuarum virtutum præconio, quàm intempeſtiua earum commemoratione aures tuas obtundere, vel tantillùm verecundiam oris tui vulnerare. Quare his prætermiſſis, iam mentis oculos in te conuerto, teq́; ſupplex oro atque obſecro, Vir Illvstrissime, vt hoc nouum Epiſtolarum opus, eo, quo à me tibi offertur, animo accipias, & ſub nominis tui auſpiciis in publicum lucemq́; exire æqui boníque conſulas. Vale æternùm, & me tui amantem obſeruantemq́; redama.

In Vincentiano noſtro, Kalend. Ianuar.

CIƆ. IƆCVI.

NOMINA AVCTORVM,

QVORVM EPISTOLAE

in hoc Operæ continentur.

EPISTOLÆ

Nobis verò legere vestra tantummodo satis erit. Vt autem ipsi scribamus tam fieri non posse ausim affirmare, quàm vt valeamus, aut à negotiis vel minimam relaxationem habeamus. Misi autem nunc per Anagnostam priorem librum, quem quantùm fieri potuit percucurri: secundũ verò retinui, volẽs eum transcribere, cùm hactenus neminem habere potuerim, qui celeriter scriberet. Nam ad eam vsque paupertatem, Cappadocarum diuitiæ sunt redactæ.

Leontio Sophistæ.

Raræ quidem tibi à nobis redduntur literæ, nõ tamen rariores, quàm isthinc nobis, idq; cùm multi, sempérque è vestra regione ad nos proficiscantur, quibus si omnibus ordine literas committeres, nihil impediret, quò minùs tecum esse vnà & quasi, præsentes, amicitiæ fructum capere videremur. Sed quid non mittis? quandoquidem nihil aliud quàm scribere munus est & officium sophistæ. Quòd si manũ pigritia detinet, neque tamen ipsum necesse erit scribere. Nam alius tibi ministrastrabit: sola verò requiritur lingua, quæ si etiã nobiscum non differuerit, tamen alicui vni, qui præstò fuerit, loquetur, & si nemo adfuerit, secum ipsa differet, neque tacebit omnino tam sophistica & attica, non magis quàm luscinæ, cùm eas ver ad concinendum adhortatur. Nobis verò negotiorũ molestia, in qua iam versamur, si fortè quid etiam hoc ad excusandam scribendi raritatem faciet, & quasi sordes orationis ex consuetudine tædiosa cum Idiotis, contractæ, non iniuriæ me deterrent, ne vos alloquar tantos sophistas. Qui, nisi dignum aliquid vestra sapientia audiatis, molestè patimini atque ægrè toleratis. Te verò contrà quodammodo, quauis occasione arrepta, vocẽ tuam impertire par est, qui ad dicendum omnium quos quidem noui Græcorum sis instructissimus. Nam celeberrimos, vt existimo quosque inter vos cognitos habeo. Quamobrem cur sileas nullam excusationem potes adfere. Atque hæc hactenus. Misi etiam quæ ad Eunomium scripsimus, quæ siue ludum velis appellare, siue ludo, paulò seriora, tibi iudicandum relinquo qui quanquam in rebus tuis non magnoperè indiges: tamen haud indecorum & inutile tibi putamus aduersus quosuis obuios peruersores fore telum, non, quòd viribus & neruis scriptorum confidamus tantùm, sed quòd certò scimus te ex paucis submonstratis, alia plurima inuenire facilè posse. Quòd si tibi quid infirmius videbitur, quàm vt eius sit aliquis vsus, non committes, vt non redarguas. Hoc enim ab adulatore maximè differt amicus; quòd ille ad voluntatem gratiámque loquatur, hic verò ne odiosa quidem & inuisa non proferat.

Basilius Eunomio.

Qui facilem esse dicit rerum inuentionem, is cùm via quadam & ordine per rerum cognitionem suum animum intellectúmque traduxit, atque sic in minoribus & procliuioribus se exercuit, per compræhensionem eorum,

νώσκειν τὰ ὑμέτερα. τοῦ δὲ δυνάσθαι γράφειν, τοσοῦτον ἀποδέομεν, ὅσον μικροῦ δέω λέγειν καὶ τοῦ ὑγιαίνειν. ἢ καὶ τοῦ μετρίαν σχολὴν ἄγειν ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἀπέστειλα δὲ νῦν διὰ τοῦ ἀναγνώστου τὸ μεῖζον καὶ πρότερον, ἐπελθὼν αὐτὸ ὡς ἐμοὶ δυνατόν. τὸ δὲ δεύτερον παρακατέσχον, βουλόμενος αὐτὸ μεταγράψαι, καὶ μὴ εὐπορῶν τέως τινὸς τῶν εἰς τάχος γραφόντων. μέχρι γὰρ τοσαύτης ἦλθε πενίας τὰ ἐπίφθονα καππαδοκῶν.

Λεοντίῳ σοφιστῇ.

Χρόνια μὲν σοι καὶ τὰ παρ' ἡμῶν γράμματα. οὐ μὴν χρονιώτερα τῶν αὐτόθεν. καὶ ταῦτα πολλῶν καὶ συνεχῶν ἐπιδημησάντων ἡμῖν ἀπὸ τῆς ὑμετέρας. οἷς εἰ πᾶσιν ἐφεξῆς γράμμα ἐπετίθεις, οὐδὲν ἦν τὸ κωλῦον αὐτῷ σοι δοκεῖν συνεῖναι ἡμᾶς. καὶ οἱονεὶ παρόντας καὶ συνόντας ἀπολαύειν. οὕτω συνεχὲς ἦν τὸ πλῆθος τῶν πρὸς ἡμᾶς ἀφικνουμένων. ἀλλὰ τί οὐκ ἐπιστέλλεις. καίτοι γε οὐδὲν ἔργον σοφιστοῦ ἢ τὸ γράφειν. μᾶλλον δὲ εἰ καὶ τῆς χειρὸς ἔχεις ἀργῶς, οὐδὲ γράφειν δεήσει. ἄλλος γάρ σοι διακονήσει. γλώττης δὲ χρεία μόνης. ἣ κἂν ἡμῖν μὴ διαλέγηται, ἀλλ' ἑνί γε πάντως τῶν συνόντων λαλήσει. κἂν μηδεὶς παρῇ, ἐφ' ἑαυτῆς διαλέξεται. σιωπήσει δὲ οὐδαμῶς σοφιστική γε οὖσα καὶ ἀττική. οὐ μᾶλλόν γε ἢ αἱ ἀηδόνες, ὅταν τὸ ἔαρ αὐτὰς πρὸς ᾠδὴν ἀναστήσῃ. ἡμῖν μὲν γὰρ τὸ πικρὸν τῆς ἀσχολίας ἧς τὸ νῦν ἐσμὲν, κἂν παραίτησιν ἐνέγκοι τινὰ πρὸς τὴν ἔνδειαν τῶν γραμμάτων. καὶ τὸ οἱονεὶ ἐρρυπῶσθαι λοιπὸν τῇ κατακορεῖ συνηθείᾳ πρὸς ἰδιωτισμὸν, ὄκνον εἰκότως ἐμποιεῖ, προσφθέγγεσθαι ὑμᾶς τοὺς σοφιστάς. οἳ εἰ μή τι ἄξιον τῆς ὑμετέρας αὐτῶν σοφίας ἀκούσεσθε, δυσχερανεῖτε καὶ οὐκ ἀνέξεσθε. σὲ δέ που τὸ ἐναντίον εἰκὸς ἐπὶ πάσης προφάσεως δημοσιεύειν σαυτοῦ τὴν φωνήν. ἐπιτήδειον ὄντα εἰπεῖν ἂν αὐτὸς οἶδα Ἑλλήνων. οἶδα γὰρ ὡς οἶμαι τοὺς ὀνομαστοτάτους τῶν ἐν ὑμῖν. ὥστε οὐδεμία παραίτησις σιωπῶντι. καὶ ταῦτα μὲν εἰς τοσοῦτον. ἀπέστειλα δὲ καὶ τὰ πρὸς εὐνόμιον. ἃ εἴτε παιδιὰν χρὴ καλεῖν, εἴτε μικρῷ παιδιᾶς σπουδαιότερα, αὐτῷ σοι κρίνειν παρίημι. ὃς πρὸς μὲν τὰ οἰκεῖα σαυτοῦ οὐκ ἔτι οἶμαι χρῄζεις. πρὸς δὲ τῶν ἐνδιαστρόφων τοὺς ἐντυγχάνοντας, οὐκ ἀγεννές σοι ὅπλον ἔσεσθαι προσδοκῶμεν. οὐ τῇ δυνάμει τοῦ συντάγματος καταπιστεύοντες τοσοῦτον. ἀλλ' ἀκριβῶς γνωρίζοντες ἀπὸ ὀλίγων ἀφορμῶν ἐπὶ πολλά σε ὄντα εὑρετικόν. ἐὰν δέ τι σοι καὶ ἀτενέστερον ἔχειν τῆς χρείας καταφανῇ, μὴ κατοκνήσῃς ἐλέγξαι. τούτῳ γὰρ μάλιστα φίλος κόλακος διενήνοχε, τῷ τὸν μὲν πρὸς ἡδονὴν ὁμιλεῖν. τὸν δὲ μηδὲ τῶν λυπούντων ἀπέχεσθαι.

Βασίλειος Εὐνομίῳ.

Ὁ ἐφικτὴν εἶναι λέγων τῶν ὄντων τὴν εὕρεσιν, ὁδῷ τινι πάντως καὶ ἀκολουθίᾳ διὰ τῆς τῶν ὄντων γνώσεως παρέβαλεν ἑαυτοῦ τὴν διάνοιαν. καὶ τοῖς εὐλήπτοις τε καὶ μικροτέροις ἐγγυμνασθεὶς, διὰ τῆς καταλήψεως οὕτως καὶ εἰς τὴν

ἐπέκεινα πάσης ἐννοίας περιήγαγεν ἑαυτὸν καταληπτικὴν φαντασίαν. οὐκοῦν ὁ τὴν περὶ τῶν ὄντων εἴδησιν κατειληφέναι μεγαλαυχούμενος τὸ σμικρότατον τῶν περιφαινομένων ὅπως ἔχει φύσεως ἑρμηνευσάτω. καὶ τίς ἡ τοῦ μύρμηκος φύσις, εἰπάτω. εἰ πνεύματι καὶ ἄσθματι συνέχεται αὐτοῦ ἡ ζωή. εἰ ὀστέοις τὸ σῶμα διείληπται. εἰ νεύροις συνδέσμοις τὰς ἁρμονίας τετόνωται. εἰ μυῶν περιβολῇ καὶ ἀδένων ἡ τῶν νεύρων περικρατεῖται φύσις. εἰ τοῖς νωτιαίοις σπονδύλοις ἐκ τοῦ βρέγματος ἐπὶ τὸ οὐραῖον ὁ μυελὸς συμπαρατείνεται. εἰ τῇ περιοχῇ τοῦ νευρώδους ὑμένος, τοῖς κινουμένοις μέλεσι τὴν ὁρμητικὴν ἐνδίδωσι δύναμιν. εἰ ἔστιν ἐν αὐτῷ τὸ ἧπαρ. καὶ τὸ χοληδόχον ἀγγεῖον ἐπὶ τοῦ ἥπατος, νεφροί τε, καὶ καρδία, καὶ ἀρτηρίαι, καὶ φλέβες, ὑμένες καὶ διαφράγματα. εἰ ψιλόν ἐστιν ἢ τετρίχωται. μονώνυχόν ἐστιν, ἢ πολυσχιδεῖς ἔχει τὰς βάσεις. πόσον δὲ βιοῖ τὸν χρόνον. καὶ τίς αὐτοῖς ὁ τρόπος τῆς ἐξ ἀλλήλων γεννήσεως. ἐπὶ πόσον δὲ κυΐσκεται τὸ τικτόμενον. καὶ πῶς οὔτε πεζοὶ πάντες οἱ μύρμηκες, οὔτε ὑπόπτεροι πάντες. ἀλλ' οἱ μὲν τῶν χαμαὶ ἐρχομένων εἰσίν, οἱ δὲ διαέριοι φέρονται. ὁ τοίνυν τὴν τῶν ὄντων γνῶσιν ἐπικομπάζων, τέως τὴν τοῦ μύρμηκος φύσιν εἰπάτω. εἶθ' οὕτως φυσιολογείτω τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν δύναμιν. εἰ δὲ τοῦ βραχυτάτου μύρμηκος οὔπω περιέλαβες τῇ γνώσει τὴν φύσιν, πῶς τὴν ἀκατάληπτον τοῦ θεοῦ δύναμιν μεγαλαυχεῖς φαντάζεσθαι.

Ὀλυμπίῳ.

Οἷα ποιεῖς ὦ θαυμάσιε τὴν φίλην ἡμῖν πενίαν καὶ φιλοσοφίας τροφὸν, τῶν ἐσχατιῶν ἀπελαύνων. οἶμαι γὰρ ἄν σε καὶ ἐξούλης γραφὴν ὑπ' αὐτῆς φεύγειν, εἴ τις αὐτῇ προσγένοιτο λόγος, ὅτι τούτῳ συνοικεῖν εἱλόμην ἐγὼ, νῦν μὲν τὸν Ζήνωνα ἐπαινοῦντι. ὃς ναυαγίῳ πάντα ἀποβαλὼν, οὐδὲν ἀγεννὲς ἐφθέγξατο. ἀλλ' εὖ γε εἶπεν ὦ τύχη συνελαύνεις ἡμᾶς εἰς τὸ τριβώνιον. νῦν δὲ τὸν Κλεάνθην, μισθοῦ ὕδωρ τοῦ φρέατος ἀπαντλοῦντα ὅθεν αὐτός τε διέζη καὶ τοῖς διδασκάλοις μισθοὺς ὑπετέλει. τὸν δὲ Διογένην οὐδὲ ἐπαύσατό ποτε θαυμάζων, τοῖς παρὰ τῆς φύσεως μόνοις ἀρκεῖσθαι φιλοτιμούμενον. ὡς καὶ τὸ κισσύβιον ἀπορρίψαι, ἐπειδήπερ παρὰ παιδὸς ἐδιδάχθη κοίλαις ταῖς χερσὶν ἐγκύπτων πίνειν. ταῦτα ἄν σοι καὶ τὰ τοιαῦτα ἡ σύνοικος ἡμῖν πενία μέμψαιτο, ταῖς μεγαλοδωρεαῖς ἐξοικισθεῖσα νῦν. προσθείη δὲ καὶ ἀπειλήν τινα. ὅτι εἴ σε ἐνταῦθα πάλιν λάβοιμι, σικελικὴν ἢ ἰταλιώτιν τρυφὴν ἀποδείξω τὰ πρότερα. οὕτω σε ἀκριβῶς τοῖς παρ' ἐμαυτοῦ ἀμυνοῦμαι. καὶ ταῦτα μὲν δὴ τοιαῦτα. ἥσθην δὲ ἀκούσας ἤρχθαί σε τῆς θεραπείας ἤδη. καὶ εὔχομαί σοι ὄνασθαι αὐτῆς. πρέποι δ' ἂν τῇ ἱερᾷ σου ψυχῇ, ἄλυπος ὑπηρεσία σώματος.

Τῷ αὐτῷ.

Καὶ τοῖς γράμμασιν ἐντυχὼν τῆς τιμιότητός σου, ἡδίων ἐμαυτοῦ καὶ εὐθυμότερος ἐγενόμην. καὶ τοῖς ποθεινοτάτοις υἱέσιν εἰς ὁμιλίαν ἐλθὼν, αὐτόν σε ἔδοξα καθορᾶν. οἳ πάνυ μου τὴν ψυχὴν κεκακωμένην παραλαβόντες οὕτω διέθηκαν. ὥστε ἐπιλαθέσθαι με τοῦ παρ' ὑμῖν κωνείου ὃ οἱ ὀνειροπόλοι καὶ ὀνειροκάπηλοι, εἰς τὴν τῶν ἐκμισθωσαμένων αὐτοὺς

ad citimas omnis scientiæ partes, compræhensiuam imaginationem transmittit. Atqui qui se rerum omnium scientiam gloriatur comprælendisse, minimum etiam quod propositum fuerit, quomodo sit à natura formatum factúmque, explicare & quæ sit formicæ natura, exponere debet. Num eius vita spiritu quodam & anhelitu contineatur. Num corpus ossibus interstinctum sit, An neruis quasi vinculis sint harmoniæ combinatæ An musculorum & glandularum circuitu neruorum natura sustentetur. An ex sincipite medulla per dorsi vertebras ad caudam defluat. An complexione neruosæ membranulæ, membra quæ mouentur, motiuam vim & facultatem habeant. An sit in ea iecur, & in iecore vasculum bilis receptiuum. & renes, & cor, & arteriæ, & venæ. Membranulæ & præcordia. Caluum-ne sit an pilosum. Vnungulum, an multifidos habeat gressus. Quanto tempore viuat & quæ ipsis procreandæ sobolis ratio, quádiu partim ferant & quomodo neque gressibiles neque volantes sint omnes formicæ: sed aliæ humi decurrant, aliæ per aërem ferantur. Proinde qui rerum omnium cognitionem iactitat hæc de formicæ natura disserat, atque sic naturam, quæ ab omni intelligentia remota est, explicet & proponat. Sin minimæ nondum formicæ naturam animo compræhendisti, quomodo te incompræhensibilé Dei vim & potestatem cernere gloriaris.

Olympio.

QVare paupertatem amicam nobis & altricem sapientiæ studij, suis finibus expellis? Credo enim te de vi reum citatum iri, si vis ei sermonis aliqua inesset. Nam ego sequi eum constitui, qui tũ Zenonem laudat, quòd cùm omnia naufragio amisisset, nihil illiberale, sed Euge, dixerit: Fortuna vocas nos ad laceram vestem, tum Cleáthem, qui aqua ex puteo haurienda, pecuniam comparauit, vnde & ipse viueret, & præceptoribus suis mercedé persolueret. Diogenem verò mirari nunquam destitit, quòd iis quæ natura tribuisset, contentus esse studeret, ita vt poculum etiam abiiceret, cùm à puero cauis atque inclinatis manibus potũ haurire didicisset. Hanc in te querelam & similes alias, familiaris nobis inopia, in te intenderet, maximis muneribus à te nunc in exilium pulsa. Forsitan & minas adderet si te secundo lumine hîc offendero, Siculas aut Italicas delicias efficiam priora sic te meis copiis atq; viribus acerbissimè vlciscar. Atq; de his tantùm. Supra modum gauisus sum, cùm audirem te Medicinã adhibere aggressum esse, quod tibi fœliciter vertat, precor. Meritus est enim sanctus tuus animus, vt corporis curatio sine dolore eueniat.

Eidem.

ET Redditæ tuæ dignitatis literæ, magna voluptate me recrearunt, atque hilariorem effecerunt: & cum filiis optatissimis colloquens, ipsum te coram intueri mihi sum visus, qui animum meũ tristem atq; perturbatum affecerunt vt omnem recordationem vestri veneni deponerem, quod somniorũ cõiectores & vẽditores, in conducentiũ ipsos

gratiam

gratiam, in noſtrum exitium circumferunt. Epiſtolas verò partim miſimus, partim ſi placuerit, in poſterum dabimus: ſolùm, vt ex iis ad accipientes aliqua commoditas redundet.

Eidem.

PAuca nobis primùm ſcribere ſolebas, nunc verò ne pauca quidem, ſic vt tua breuitas in loquendo proceſſu tẽporis obmutuiſſe prorſus videatur: ſed agesis ad conſuetudinem redi. Non enim queremur vlterius de Laconiſmo tuorum ſcriptorum. Sed & perbreues literas, maximæ beneuolentiæ ſignum, magni faciemus. Tantùm nobis mittas.

Eidem.

QVemadmodum reliqua ſuo tempore ſingula vigent atque matureſcunt, vere, flores: æſtate, ſpicæ: autumno, poma: Sic hyemis fructus ſunt orationes & literæ.

Candidiano.

CVm in manus accepiſſem tuam epiſtolam, paſſus ſum quiddiam memoratu dignum: veritus ſum enim eã, vt publicum aliquid annuntiantem, & inter diſſoluendum ceram, ita ſum aſpectu ipſo exanimatus, vt nemo Spartiata criminis reus, cùm Laconicam Scytalam videret. Poſtquam verò reſignaſſem, & ſingula legiſſem, hanc ſubitam expectationem in riſum conuerti, tum præ voluptate, quòd nihil audirem nouum, tum comparatione tui ad Demoſthenem, quòd ille cùm paucis quibuſdam ſaltatoribus & fiſtulatoribus impenſas præbuiſſet, nõ ampliùs Demoſthenis, ſed Choragi nomine appellari ſeſe voluerit. Tu verò idem maneas cũ ſuppeditas ſumptus, qui cùm id non faceres. Suppeditas enim pluribus militum myriadibus, quàm ille viris neceſſaria dedit: qui nobis non præter conſuetudinem ſcribas, ſed ſolito more, neque ab eloquẽtiæ ſtudio recedas, ſed vt Plato inquit, in tempeſtatibus & procellis negotiorum, quaſi ſub firmum aliquem murum concedens, nulli perturbationi mẽtem offeras, neque tamen reliquum, quantùm in te eſt, prætermittas. Atque tua quidem tanta, támque admiranda ſunt iis, qui perſpicere poſſunt, rurſum verò nihil admirãda illi qui eam cùm inſtituto vitæ conferat. Sed audi nunc etiam noſtra, quæ nobis inopinatò meritóque contigerunt. Homo quidam præfractus nobiſcum in Agricis habitans, ſeruo meo vita defuncto, dicens ſibi cum illo commercium quoddam interceſſiſſe, nulla mei conuentione, nulla accuſatione, nulla repetitione, vt vltrò redderem, nullis denique minis, ſe, ſi non darem, vi rapturum, cum quibuſdam ſui ſimilibus deſperatis hominibus, in domũ meam irruptionẽ fecit, mulieres, quæ cuſtodirẽt, verberibus affecit, ianuã perfregit, atque omnia exportauit, partim ſibi conſeruans ipſe, partim diripienda quibus libitum eſſet, proponens. Quare ne ſimus extremus nos imbecillitatis terminus, & quibuslibet, ad eludendum propoſiti eſſe videamur, iterum atque iterum te rogo, vt quam in omnibus noſtris rebus diligentiam adhibuiſti, eam nunc etiam præſtes. Solùm enim hoc modo ſine cura poterimus ſalui eſſe, ſi tecum fortiſſimo ſtrenuóq; viro in acie collocabimur. Satis autẽ magnam pœnam luerit nobis, ſi comprǽhenſus à Pygargo per aliquod tempus in cuſtodiã tradatur.

χαίρειν, καθ' ἡμῶν περιφέρουσιν. ἐπιστολὰς δὲ τὰς μὲν ἔπεμψα. τὰς δὲ, καὶ εἰς ὕστερον δώσομεν ἐὰν ἐθέλῃς. μόνον εἴη τι ὄφελος παρ' αὐτῶν τοῖς λαμβάνουσι.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΓραφες ἡμῖν πρότερον μὲν ὀλίγα. νῦν δὲ οὐδὲ ὀλίγα. καὶ ἔοικεν ἡ βραχυλογία προϊοῦσα τῷ χρόνῳ, παντελὴς γίνεσθαι ἀφωνία. ἐπάνελθε τοίνυν ἐπὶ τὸ ἔθος. ὡς οὐκ ἔτι σοι μεμψόμεθα λακωνίζοντι πρὸς ἡμᾶς διὰ γραμμάτων. ἀλλὰ καὶ τὰ μικρὰ γράμματα σύμβολα ὄντα τῆς μεγάλης σου διαθέσεως, πολλοῦ ἄξια ποιησόμεθα. μόνον ἐπίστελλε ἡμῖν.

Τῷ αὐτῷ.

ΩΣπερ τῶν ἄλλων ὡραίων ἕκαστον ἐν τῇ οἰκείᾳ ὥρᾳ ἀπαντᾷ, ἐν ἦρι μὲν τὰ ἄνθη. ἐν θέρει δὲ οἱ στάχυες, τῷ δὲ μετοπώρῳ τὸ μῆλον, οὕτω χειμῶνος καρπός εἰσιν οἱ λόγοι.

Κανδιδιανῷ.

ΟΤε εἰς χεῖρας ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σου, ἔπαθόν τι ἀκοῆς ἄξιον, εὐλαβήθην αὐτὴν ὥς τι δημόσιον προσαγγέλλουσαν. καὶ παρ' ὃν διέλυον καιρὸν τὸν κηρὸν, ἐφοβούμην προσβλέπων. ὡς οὐδεὶς ἐν αἰτίαις ὢν Σπαρτιάτης λακωνικὴν σκυτάλην. ἐπεὶ δὲ ἔλυσα καὶ πάνθ' ἕκαστα ἐπεξῆλθον, γελάσαι μοι ἐπῆλθε. τοῦτο μὲν ὑφ' ἡδονῆς, τοῦ μηδὲν ἀκοῦσαι νεώτερον. τοῦτο δὲ πρὸς τὰ τοῦ Δημοσθένους τὰ σὰ κρίναντι. ὅτι ὁ μὲν, ἐπειδὴ ὀλίγοις τισὶ χορευταῖς καὶ αὐληταῖς ἐχορήγει, οὐκ ἔτ' ἠξίου Δημοσθένης, ἀλλὰ χορηγὸς ὀνομάζεσθαι. σὺ δ' ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ χορηγῶν καὶ μή. χορηγῶν μὲν τοῖς πλείοσι μυριάσι στρατιωτῶν, ἢ ὅσοις ἀνδράσιν ἐκεῖνος παρεῖχε τὰ ἐπιτήδεια. ὅς γε οὔθ' ἡμῖν ἀπὸ τοῦ σχήματος ἐπιστέλλεις, ἀλλὰ τὸν εἰωθότα τρόπον. καὶ τῆς περὶ λόγους σπουδῆς, οὐδὲν ὑφίεσαι. ἀλλὰ τὸ τοῦ Πλάτωνος, ἐν χειμῶνι καὶ ζάλῃ πραγμάτων, οἷον ὑπὸ τείχει τινὶ καρτερῷ ἀποστὰς, οὐδενὸς θορύβου τὴν ψυχὴν ἀναπίμπλασαι. μᾶλλον δὲ οὐδὲ ἑτέρους ἐᾷς τό γε σαυτοῦ μέρος. καὶ τὰ μὲν σὰ τοιαῦτα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ, τοῖς συνορᾷν δυναμένοις. καὶ πάλιν οὐ θαυμαστὰ τῷ πρὸς τὴν προαίρεσιν τοῦ βίου κρίνοντι. ἄκουε δὴ καὶ τὰ ἡμέτερα παράδοξά τε ὄντα καὶ ἀκολούθως ἡμῖν ἀπαντῶντα. ἀνήρ τις ἄγροικος τῶν συνοικούντων ἡμῖν ἐν αἰνήσοις, οἰκέτου μου τελευτήσαντος, συμβόλαιόν τι πρὸς αὐτὸν εἰπὼν ἐσχηκέναι, οὐ προσελθών μοι, οὐκ ἐπαιτιασάμενος, οὐ παρ' ἑκόντος ἀξιώσας λαβεῖν, οὐκ ἀπειλήσας εἰ μὴ λάβοι βιάσασθαι, ἀθρόον μετά τινων ὁμοίων αὐτῷ τὴν ἀπόνοιαν, ἐπιθέμενος ἡμῶν τῇ οἰκίᾳ, τά τε γύναια τὰ φυλάττοντα συνέτριψε τύπτων· καὶ καταρρήξας τὰς θύρας, ἐξεφόρησεν ἅπαντα. τὰ μὲν αὐτὸς λαβών. τὰ δὲ εἰς διαρπαγὴν τοῖς βουλομένοις προθείς. ἵν' οὖν μὴ ὁ ἔσχατος ὅρος ἡμεῖς τῆς ἀσθενείας ὦμεν, καὶ παντὶ δόξωμεν ἐπιτήδειοι πρὸς ἐπιχείρησιν, ἣν ἐν πᾶσι τοῖς πράγμασιν ἡμῶν σπουδὴν ἐπιδέδειξαι, καὶ νῦν εἰσενέγκασθαι παρακλήθητι. μόνως γὰρ ἂν ἡμῖν οὕτως τὸ ἀπράγμον σώζοιτο, εἰ τῷ σῷ δραστηρίῳ συντεταγμένοι εἴημεν. γένοιτο δ' ἂν ἡμῖν ἀρκοῦσα δίκη, εἰ διὰ τοῦ πυγάργου συλληφθεὶς, ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ βραχὺν κατακλεισθείη, χρόνον,

καὶ γὰρ οὐχ ὑπὲρ ὧν πεπόνθαμεν ἀγανακτοῦμεν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς πρὸς τὸ λοιπὸν ἀσφαλείας δεόμεθα.

Φιρμίνῳ.

ΚΑὶ σπάνιά σου τὰ γράμματα καὶ μικρὰ ταῦτα. ἢ ὄκνῳ τοῦ γράφειν, ἢ ἄλλως τὸν ἐκ τοῦ πλήθους κόρον διαφεύγειν οἰκονομοῦντος. ἤπου καὶ πρὸς βραχυλογίαν ἑαυτὸν συνεθίζοντος. ἡμῖν μέντοι οὐδὲν ἐξαρκεῖ. ἀλλὰ κἂν ὑπερβάλλῃ τῷ πλήθει, τῆς ἐπιθυμίας ἐστὶν ἐλάττω, διὰ τὸ βούλεσθαι πάνθ' ἕκαστα μανθάνειν περὶ σοῦ· πῶς μέν σοι τὸ σῶμα ἔχει. ὅπως δέ σοι τὰ τῆς ἀσκήσεως. καὶ πότερον ἐπιμένεις τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἐγνωσμένοις, ἤ τι καὶ μετεβουλεύσω πρὸς τὰ συμπίπτοντα τὴν γνώμην μεταθέμενος. εἰ μὲν οὖν ὁ αὐτὸς διέμεινας σεαυτῷ, οὐκ ἂν πλῆθος γραμμάτων ἐπεζητοῦμεν. ἀλλ' ἤρκει ἡμῖν τοσοῦτον. ὁ δεῖνα τῷ δεῖνι. ὑγιαίνειν ἡμᾶς ἴσθι καὶ ἔρρωσο. ἐπεὶ δὲ ἀκούομεν ἃ καὶ λέγειν αἰσχυνόμεθα. καταλιπόντα σε τὴν τῶν μακαρίων προγόνων τάξιν, ἐπὶ τὴν πρὸς πατρὸς πάππου αὐτομολεῖν, καὶ Βρεττάνιον σπουδάζειν γενέσθαι ἀντὶ Φιρμίνου· ἐπιζητοῦμεν αὐτὰ ταῦτα, ἀκοῦσαι καὶ τοὺς λογισμοὺς μαθεῖν καθ' οὓς ἐπὶ ταύτην ἐλθεῖν τοῦ βίου τὴν ὁδὸν ὑπήχθης. ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς ἀπεσιώπησας αἰδοῖ τοῦ βουλεύματος, ἡμεῖς σε παρακαλοῦμεν, μήτε βουλεύεσθαι αἰσχύνης ἄξια, καὶ εἴ τι ὑπέδραμέ σου τὸν νοῦν, ἀπελάσαντα τοῦτο τῆς διανοίας, σεαυτοῦ γενέσθαι πάλιν, καὶ μακρὰ χαίρειν εἰπόντα στρατείᾳ καὶ ὅπλοις, καὶ ταῖς ἐπὶ στρατοπέδου ταλαιπωρίαις, καταλαβεῖν τὴν πατρίδα ἀρκοῦν πρὸς ἀσφάλειαν βίου καὶ πρὸς πᾶσαν περιφάνειαν τὸ ἐξίσου τοῖς προγόνοις κρατῆσαι τῆς πόλεως ἡγησάμενον. ὅπερ ἀπόνως σοι παραγενήσεσθαι πεπιστεύκαμεν. πρός τε τὴν ἐκ πίστεως ἐπιτηδειότητα ἀφορῶντες, καὶ πρὸς τὴν ἐρημίαν τῶν ἐνισταμένων. εἴτε οὖν μὴ γέγονεν ἐξ ἀρχῆς ἡ γνώμη, εἴτε γενομένη πάλιν ἐκβέβληται, δήλωσον ἡμῖν ἐν τάχει. εἰ δὲ ὃ μὴ γένοιτο, τὰ αὐτὰ μένει βουλεύματα, αὐτάγγελτος ἡμῖν ἡκέτω ἡ συμφορά. γραμμάτων δὲ οὐ δεόμεθα.

Ἰουλίττῃ Ἐλευθέρᾳ.

ΤΈχνη τίς ἐστι περιστερῶν θηρευτικὴ τοιαύτη. ὅταν μιᾶς ἐγκρατεῖς γένωνται, οἱ τὰ τοιαῦτα σπουδάζοντες, χειροήθη τε ταύτην καὶ ὁμόσιτον ἀπεργάσωνται ἑαυτοῖς, τότε μύρῳ τὰς πτέρυγας αὐτῆς χρίσαντες, ἐῶσι συναγελασθῆναι ταῖς ἔξωθεν. ἡ δὲ τοῦ μύρου ἐκείνη εὐωδία, τὴν αὐτόνομον ἐκείνην ἀγέλην, κτῆμα ποιεῖται τῷ κεκτημένῳ τὴν τιθασόν. πρὸς γὰρ τὰς εὐπνοούσας καὶ αἱ λοιπαὶ συνεφέπονταί τε καὶ εἰσοικίζονται. τί δὲ βουλόμενος, ἐντεῦθεν ἄρχομαι τοῦ γράμματος. ὅτι λαβὼν τὸν υἱὸν Διονύσιον τὸν ποτὲ Διομήδην, καὶ τῷ θείῳ μύρῳ τὰς τῆς ψυχῆς αὐτοῦ πτέρυγας διαχρίσας, ἐξέπεμψα πρὸς τὴν σὴν σεμνοπρέπειαν. ὥστε καὶ σεαυτὴν συναναπτῆναι αὐτῷ. καὶ καταλαβεῖν τὴν καλιὰν ἣν παρ' ἡμῖν ἐπήξατο ὁ προειρημένος. ἐὰν οὖν ταῦτα ἴδοιμι ἐπὶ τῆς ἐμῆς ζωῆς, καὶ τὴν σὴν σεμνοπρέπειαν πρὸς τὸν ὑψηλὸν βίον μετατεθειμένην, πολλῶν προσώπων ἀξίαν τοῦ θεοῦ δεηθήσομαι, τὴν κεχρεωστημένην τιμὴν ἀποπληρῶσαι αὐτῷ.

Neque enim ob acceptam iniuriam tantùm doleo, quàm, vt in posterum securitate munitus atque septus sim, postulo.

Phirmino.

ET raras & perbreues ad nos literas mittis, vel scribendi tædio, vel caussa vitandæ satietatis, quæ ex frequentia & multitudine nascitur, vel vt ad breuiter loquendum te ipsum assuefacias. Nobis verò nihil sufficit. Nam etiam si excedat multitudine: tamen cupiditate minus est, quoniam de omnibus singulísque tuis rebus cognoscere volo. Quemadmodum corpus habeat, quo cedat excercitatio & vtrum in iis quę ab initio statuisti perseueres: an verò mutato consilio, mentem ad euentus trãsferas. Quòd si in eodẽ statu permaneres, nõ literarũ multitudinẽ requireremus: sed sufficeret tantum ὁ δεῖνα τῷ δεῖνι, Phirminus Basilio. Bona nos esse valetudine scito & vale. Verùm quoniá audiuimus, quę dicere nos etiam pudor, vetaret, te relicto beatorũ parentum ordine ad auum paternum deficere, atque Brettanium quàm plurimùm appellari malle, requirimus, hæc abs te audire, & consiliorum tuorum rationem nobis explicari, quamobrem ad hanc viuendi consuetudinem accesseris. Verùm quoniam hæc tu pudore consilij tui restituisti, nos te hortamur, vt neque pudore digna in animum inducas, & si quid eiusmodi te cepit, ab omni cogitatione prorsus semoueas, & ad te reuertaris: depositáque militia, & armis, atque castra metandi laboribus patriam recipias, atque ad securitatem vitæ, famæque claritudinem satis existimes esse, maiorum more ciuitatem tenere, cuius tibi nullo negotio potestatem fore credimus, cùm in fidei synceritatem, & solitudinem optimatium intuemur. Siue igitur hoc quod diximus propositum habeas, siue postquam proposuisses, mox repudiaueris iterum, per literas staxim nos certiores facito. Sin, quod auertat Deus, idem manent consilium eadémque voluntas, ipsa nobis calamitas nuncium afferat. Tum enim literis non indigemus.

Iulissæ Eleutheræ.

ESt quædam aucupandi columbas ars & via huiusmodi. Si, qui talia moliuntur, cùm vnam aliquam nacti sunt, eam cicurem atque familiarem sibi reddant. Tum alis eiusdem vnguento oblitis, in externarum cætum gregémque sinant euolare. Vnguenti verò suauis fragrantia, liberum illum gregem in potestatem eius qui cicurem possidet, adducit. Nam beneuolentes cateruatim reliquæ sequũtur, atque ad eas commigrant. Sed quorsum hæc? aut cur ab his initium literarum facio? Quoniam cùm accepissem filium Dionysiũ aliquando Diomedem & eius alas vnguento cœlesti, imbuissem, emisi eum ad tuam magnificentiam, si fortè cum ipso reuolares, & nidum quem is apud nos construxit simul occupares. Quòd si mihi id in mea vita cõtigerit, vt tuam magnificentiam, ad excelsum illud vitæ genus, euectam videam, multos homines Dei cultores precabor, vt debitum ei honorem reddant, atque deferant.

Sine

Sine titulo.

QVòd amem te, ex eo quod ad te ſcribo, diſce. Quòd oderis me, ex ſilétio tuo cognoui. Scribe ſaltẽ in poſterum, tuíque amantes calamo, atramento, & exigua charta redama.

Alia ſine inſcriptione.

VNum vitæ eſſe iudicium, oratio. Sed quomodo ſupra terram te exiſtimem eſſe, cùm nunquam loquaris. Verùm depone ſilentium, ſcribe nobis, & te in viuis adhuc manere declara.

Notario.

SErmones alatam quandam habent naturam. Quare ſignis opus habent vt volantibus ipſis, ſcriptor celeritatem præhendat. Tu verò ô fili perfectè characteres pinge, locáque ritè interſtingue. Nam in exiguo errore, ſermo plurimùm delinquit. Cura verò, diligentiáque ſcribentis, corrigitur & emendatur.

Hegemoni.

SCio maximam primámque tuæ dignitatis curã, ad iuſtitiam omnibus rebus colendam ſpectare, ſecũdam deinde ad bene merendum de amicis, & ad ſupplices in fidem tutelámque tuæ celſitudinis recipiendos. In præſenti verò argumento conueniunt ſimul vniuerſa. Nam & iuſta res eſt, quam petimus, nobíſque in ea gratũ facies, quos in tuorum amicorum numero vis eſſe, & debetur iis, qui in ſuis periculis atque damnis à tua firmitudine opem auxiliúmque poſcunt. Frumentum enim quod ſolum ad vitam tuendam neceſſariũ Chariſſimus frater Dorotheus habebat, quidam Veriſenſiũ Rempub. tenentes, ſummæque poteſtatis, diripuerunt. Siue fecimus illud ſua voluntate, ſiue aliorũ inſtinctu deſignarunt, nihil ad excuſandũ crimẽ id pertinet. Quid enim leuius delinquit, qui domo ſua ſcelus allatum patrat, quàm qui aliorũ prauę voluntati miniſteriũ præſtat. Nam his qui patiuntur iniuriã, idẽ damnũ infligitur. Quæ rapuit, petimus, vt idem reſtituat, neq; liceat in alios culpã audaciæ transferre. Hoc verò tuum beneficium, ſi nobis præſtiteris, tanti apud nos erit, quanti æſtimamus, egeſtatem annonæ, neceſſitatémque deſugere.

Gregorio Amico.

ETiamſi frater mihi Gregorius ſcripſiſſet, pridẽ te conuenire nos cupiuiſſe, etiam adderet, te illud in animum tuum induxiſſe, tamẽ partim quòd ſæpè deceptus eſſem, non omninò fidem habens, partim negotiis diſtractus, opperiri nõ potui. Quoniam in Pontũ me proficiſci iá oportet, vbi volẽte Deo, liberabimur ab hac oberratione. Ná vix tãdẽ abiecta vana ſpe, quam in te poſitam habebam, immò inſomnio (Laudo enim eũ, qui ſpé dixit inſomniũ eſſe vigilantiũ) comparandi victus gratia profectus ſum in Pontum. Ibi mihi Deus obtulit locum, prorſus ingenio meo conuenientem, vt quod otioſi ludentéſque ſæpenumero cogitatione ſoliti ſumus imaginari, coràm, nunc ob oculos cernere videamur. Mons enim eſt excelſus, profundo

Ἀνεπίγραφος.

ΟΤι σε φιλῶ, οἷς ἐπιστέλλω μάθε. ὅτι με μισεῖς, οἷς σιωπᾷς ἔγνων. γράφε δὲ κἂν τοῦ λοιποῦ. καλάμῳ καὶ μέλανι καὶ βραχεῖ χάρτῃ φιλοῦντας φιλῶν.

Ἄλλη ἀνεπίγραφος.

ΕΝ γνώρισμα τοῦ ζῆν ὁ λόγος. πῶς δὲ σὺ ὑπὲρ γῆς εἶναι νομισθείης, μηδέποτε φθεγξάμενος; ἀλλ' ἀπόστηθι τῆς σιωπῆς σε γράψας ἡμῖν καὶ ἐμφανίσας σαυτὸν ὅτι περ ζῇς.

Νοταρίῳ.

ΟΙ λόγοι τὴν φύσιν ὑπόπτερον ἔχουσι. διὰ τοῦτο σημείων χρῄζουσιν, ἵνα ἱπταμένων αὐτῶν, λάβῃ τὸ τάχος ὁ γράφων. σὺ οὖν ὦ παῖ τὰ χαράγματα τέλεια ποίει. καὶ τοὺς τύπους ἀκολούθως κατάστιζε. ἐν γὰρ μικρᾷ πλάνῃ πολὺς ἡμάρτηται λόγος. τῇ δὲ ἐπιμελείᾳ τοῦ γράφοντος κατορθοῦται τὸ λεγόμενον.

Ἡγεμόνι.

ΟΙδα μεγίστην καὶ πρώτην σπουδὴν οὖσαν τῇ τιμιότητί σου πάντα τρόπον χαρίζεσθαι τῷ δικαίῳ. δευτέραν δὲ τὸ καὶ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν. καὶ τῶν προσφευγόντων τῇ προστασίᾳ τῆς σῆς μεγαλονοίας ἀντιποιεῖσθαι. πάντα τοίνυν εἰς ταυτὴν συνέδραμεν ἐπὶ τῆς παρούσης ὑποθέσεως. καὶ γὰρ δίκαιόν ἐστι τὸ πρᾶγμα ὑπὲρ οὗ τὴν πρεσβείαν ποιούμεθα, καὶ ἡμῖν κεχαρισμένον, οὓς ἐν τοῖς φίλοις ἀριθμεῖν τοῖς σεαυτοῦ κατηξίωσας. καὶ ὀφειλόμενον τοῖς τὴν στερρότητά σου, εἰς τὴν ὑπὲρ ὧν πεπόνθασι βοήθειαν ἐπικαλουμένοις. σῖτον γὰρ ὃν μόνον εἶχε πρὸς τὴν ἀναγκαίαν τοῦ βίου διαγωγὴν ὁ ποθεινότατος ἀδελφὸς Δωρόθεος, διήρπασάν τινες ἐν Βηρίσσοις τῶν τὰ δημόσια διοικεῖν πεπιστευμένων. εἴτε ἀφ' ἑαυτῶν ἐλθόντες ἐπὶ τὴν βίαν, εἴτε καὶ ἑτέρων αὐτοῖς ὑποθεμένων. πλὴν οὐδαμόθεν αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα ἀνέγκλητον. τί γὰρ ἧττον ἀδικεῖ ὁ οἴκοθεν πονηρὸς, ἢ ὁ ἑτέρων κακίᾳ ὑπηρετούμενος. καὶ τοῖς πεπονθόσιν ἡ ζημία ὁμοία. τοῦτον ἀξιοῦμεν, δι' ὧν ἀφῃρέθη μὲν ἀπολαβεῖν. καὶ μὴ ἐξεῖναι αὐτοῖς ἐπὶ ἑτέρους τὴν αἰτίαν τῶν τετολμημένων ἀναφέρειν. ὅσου δὲ ἄξιον, τὸ τὴν ἐκ τῆς σιτοδείας διαφυγεῖν ἀνάγκην, τοσαύτην τὴν χάριν τιμησόμεθα τῆς παρὰ τῆς σῆς μεγαλοψυχίας ἐὰν ἄρα δοῦναι καταξιώσῃς.

Γρηγορίῳ ἑταίρῳ.

ΕΓὼ τοῦ ἀδελφοῦ μοι ἐπιστείλαντος Γρηγορίου πάλαι σε βούλεσθαι ἡμῖν συντυχεῖν, προσθέντος δὲ ὅτι καὶ σοὶ αὐτὸ τοῦτο δεδογμένον ἐστί, τὸ μέν τι καὶ διὰ τὸ πολλάκις ἀπατηθῆναί με ὀκνηρῶς ἔχων πρὸς τὸ πιστεύειν, τὸ δέ τι καὶ ὑπὸ ἀσχολιῶν περισπώμενος, ἐπιμεῖναι οὐκ ἠδυνήθην. δεῖ γάρ με ἤδη ἀπελαύνειν ἐπὶ τὸν Πόντον, ἐν ᾧ τάχα ποτὲ τοῦ θεοῦ βουληθέντος, τῆς πλάνης λήξομεν. μόλις γὰρ ἀπογνοὺς τῶν ματαίων ἐλπίδων, ἃς ἐπὶ σοὶ εἶχον ποτὲ, μᾶλλον δὲ τῶν ὀνείρων, εἰ δεῖ ἀληθὲς εἰπεῖν, ἐπαινῶ γὰρ τὸν εἰπόντα τὰς ἐλπίδας εἶναι γρηγορέντων ἐνύπνια, κατὰ βίου ζήτησιν ἐπὶ τὸν Πόντον ἀπῆλθον. ἔνθα δή μοι ὁ θεὸς χωρίον ὑπέδειξεν ἀκριβῶς συμβαῖνον τῷ ἐμῷ τρόπῳ. ὥστε οἷον πολλάκις εἰώθαμεν ἀργοῦντες ἅμα καὶ παίζοντες τῇ διανοίᾳ συμπλάττειν, τοιοῦτον ἐπὶ τῆς ἀληθείας καθορᾶν. ὄρος γάρ ἐστιν ὑψηλὸν

βαθείᾳ ὕλῃ κεκαλυμμένον, ψυχροῖς ὕδασι καὶ διαφανέσιν εἰς τὸ κατ' ἄρκτον καταῤῥύτον. τούτου ταῖς ὑπωρείαις, πεδίον ὕπτιον ὑπεστόρεσται, ταῖς ἐκ τοῦ ὄρους νοτίσι διηνεκῶς πιαινόμενον. ὕλη δὲ τούτῳ αὐτομάτως περιφυεῖσα ποικίλων καὶ παντοδαπῶν δένδρων, μικροῦ δεῖν ἀντὶ ἕρκους αὐτῷ γίνεται. ὡς μικρὰν εἶναι πρὸς τοῦτο καὶ τὴν Καλυψοῦς νῆσον. ἣν δὴ πασῶν πλέον Ὅμηρος εἰς κάλλος θαυμάσας φαίνεται. καὶ γὰρ οὐδὲ πολὺ ἀποδεῖ τοῦ νῆσος εἶναι, ἕνεκά γε τοῦ πανταχόθεν ἐρύμασι περιείργεσθαι. φάραγγες μὲν γὰρ αὐτῷ βαθεῖαι κατὰ δύο μέρη περιεῤῥώγασι. κατὰ πλευρὰν δὲ ἀπὸ κρημνοῦ ὁ ποταμὸς ὑποῤῥέων, τεῖχός ἐστι καὶ αὐτὸς διηνεκὲς καὶ δυσέμβατον. ἐκ δὲ τοῦ ἐπιθάτερα, τεταμένον τὸ ὄρος, δι' ἀγκώνων μηνοειδῶν ταῖς φάραγξιν ἐπιζευγνύμενον, τὰ βάσιμα τῆς ὑπωρείας ἀποτειχίζει. μία δέ τις εἴσοδος ἐπ' αὐτῆς, ἧς ἡμεῖς ἐσμὲν κύριοι. τὴν γε μὴν οἴκησιν αὐχήν τις ἕτερος ὑποδέχεται. ὑψηλόν τινα ἐπὶ τῷ ἄκρας ἀνέχων τένοντα. ὥστε τὸ πεδίον. τοῦτο ὑφηπλῶσθαι ταῖς ὄψεσι. καὶ ἐκ τοῦ μετεώρου ἐξεῖναι καὶ τὸν ποταμὸν περιῤῥέοντα καθορᾶν. οὐκ ἐλάττονα τέρψιν ἔμοιγε δοκεῖν παρεχόμενον, ἢ τοῖς ἐκ τῆς ἀμφιπόλεως τὸν χειμῶνα καταμανθάνουσιν. ὁ μὲν γὰρ σχολαιοτέρῳ τῷ ῥεύματι περιλιμνάζων, μικροῦ δεῖν καὶ τὸ ποταμὸς εἶναι, ὑπὸ τῆς ἡσυχίας ἀφήρηται. ὁ δὲ ὀξύτατα ὧν ἐγὼ οἶδα ποταμῶν ῥέων, βραχύ τι τῇ γείτονι πέτρᾳ προστραχύνεται. ἀφ' ἧς ἀναχεόμενος, εἰς δίνην βαθεῖαν περιειλεῖται. ὄψιν τε ἡδίστην ἐμοὶ πασῶν θεατῇ παρεχόμενος, καὶ χρείαν τοῖς ἐπιχωρίοις αὐταρκεστάτην. ἰχθύων τε πλῆθος ἀμύθητον τῶν δίναις ἐντρέφων. τί δεῖ λέγειν τὰς ἐκ τῆς γῆς ἀναπνοάς. ἢ τὰς ἐκ τοῦ ποταμοῦ αὔρας. τό, γε μὴν τῶν ἀνθέων πλῆθος ἢ τῶν ᾠδικῶν ὀρνίθων, ἄλλος μὲν ἄν τις θαυμάσειεν. ἐμοὶ δὲ οὐ σχολὴ τούτοις προσέχειν τὸν νοῦν, ὃ δὲ μέγιστον εἰπεῖν ἔχομεν τοῦ χωρίου, ὅτι πρὸς πᾶσαν ὑπάρχον καρπῶν φορὰν ἐπιτήδειον, δι' εὐκαιρίαν τῆς θέσεως ἥδιστον ἐμοὶ πάντων καρπῶν τὴν ἡσυχίαν τρέφει. οὐ μόνον καθότι τῶν ἀστυχῶν χωρίων ἀπήλλακται, ἀλλ' ὅτι οὐδὲ ὁδίτην τινὰ παραπέμπει πλὴν τῶν κατὰ θήραν ἐπιμιγνυμένων ἡμῖν. πρὸς γὰρ αὐτοῖς ἄλλοις καὶ θηροτρόφος ἐστὶν οὐχὶ ἄρκτων ἢ λύκων τῶν ὑμετέρων. μὴ γένοιτο. ἀλλ' ἐλάφων ἀγέλας καὶ αἰγῶν ἀγρίων. καὶ λαγωοὺς βόσκει καὶ εἴ τι τούτοις ὅμοιον. ἆρ' οὖν οὐκ ἐνθυμῇ παρ' ὅσον ἦλθον κινδύνου ὁ μάταιος ἐγώ, τοῦ τοιούτου χωρίου τὴν Τιβερίνην τὸ βάραθρον τῆς οἰκουμένης φιλονεικῶν ἀνταλλάξασθαι. πρὸς ὅπερ νῦν ἐπειγομένῳ συγγνώσῃ. πάντως γὰρ οὐδὲ Ἀλκμαίων τὰς Ἐχινάδας εὑρὼν ἔτι τῆς πλάνης ἠνέσχετο. Ἔῤῥωσο.

Τῷ αὐτῷ περὶ τῆς κατ' ἐρημίαν διαγωγῆς.

Ἐπέγνων σου τὴν ἐπιστολήν, ὥσπερ οἱ τοὺς τῶν φίλων παῖδας ἐκ τῆς ἐπιφαινομένης αὐτοῖς

tectus nemore, gelidis aquis pellucidísque versus Arctum irriguus sub huius radicem, campus iacet supinus, qui ex montanis humoribus fertilis fœcundúsque redditur. Eum circumit sylua spõtanea, variis omnísque generis arboribus referta, qua perinde vt vallo munitur: sic vt Calypsus etiam ad hanc planiciem insula, comparata parua quædam esse debeat, cuius sanè præ reliquis amœnitatem Homerus admiratus potissimùm esse videtur. Neque enim ab insula multùm habent discriminis, quia vallis atque munitionibus vndique circũsepta est. Conualles enim à duabus partibus eam circũcingunt. A latere verò decurrens à præcipitiis flumen, perenne atque inuium muri vicẽ ei præstat. Ex altera parte mons protensus per lunatos anfractus cõuallibus iunctus, peruia radicis communit. Vnus autém per eam patet aditus, cuius nos sumus domini. Habitationem verò, quoddam aliud collum excipit, peraltam quandam in summitate ceruicem sustinens, sic vt in ea totus campus aspectui subijciatur, & ab excelso fluuium etiam circum fluentẽ videre liceat non minorem voluptatem præbentẽ, vt mihi quidem videtur, quàm ea quæ percipiuntur apud Amphipolim ab iis qui Strymonem fluuium spectant. Hic enim leniore fluxu circumstagnans, propemodum non esse fluuius existimatur propter illam lenitatem. At ille alter, omnium fluuiorum, quos ego vidi, celerrimè fluit, etiam ad petram allidens præcipitatur. Inde se diffundens in profundũ vorticem conuoluitur. Noster verò aspectũ mihi præbet omnium suauissimum, vtilitatémque accolis non mediocrem, piscium, quoque multitudinẽ innumerabilem in gurgitibus nutriens. Quid opus est suaues terræ illius habitus proferre, aut ex fluuio auras? Quiuis certè miraretur, & florum copiam & auium suauiter cantillantium multitudinem, sed mihi non est otium vt istis animum aduertam. Hoc maximum de hoc loco possum dicere: cum ad omnem fructuum vbertatem esse maximè idoneum ex situ suo opportuno. Mihi verò præbet quietem quibusuis fructibus grauiorem. Mei, tantantùm quòd sit remotus ab vrbana turba: sed etiam quòd illac iter habeat, exceptis iis qui venationis causa interdum nobiscum miscentur. Nam præter lupos, quemadmodum apud vos: Absit: sed ceruorum armenta, capprarum syluestrium & leporum greges pascit, ac feras eiusmodi: Nonne verò cogitas quantum in periculum deuenerim, stultus ego, quòd hunc locum commutare contenderim cum Tiberina illa voragine totius orbis terrarum? Ad quem locum nunc cùm festinem, ignosces. Sic enim Alcmæon Echinadas quum inuenisset, vagis illis erroribus detineri non ampliùs sustinuit. Vale.

Fidem Gregorio Theologo Basilius.
De habitatione in loco deserto.

AGnoui tuam epistolam, sicut faciunt illi, qui amicorum filios ex similitudine parentum

parentum agnoscunt. Hic verò est animi tui sensus, omnia in hac nihili facientis, præ beatitudine quæ nobis est reposita in promissionibus. At neges loci apparatum multùm conferre ad ingenerandū studium, quo institutum vitæ nostræ amplectaris, antequam cognoueris huius vitæ nostræ rationem. Ipse verò quæ faciam dies noctésque in hoc semoto loco, scribere erubesco. Congressus quidem & exercitationes vrbis, tanquam multorum malorum occasiones reliqui: me ipsum tamen nondum relinquere potui. Sed similis sum iis qui in mari, non assuefacti nauigationibus miserè nauseant. atque magnitudine nauigij offensi quasi maiorem iactationem præbeat. Inde in lembum aut in nauiculam transeat, & vtrobique nausea conflictati, nesciunt quò se commodè conuertant: vnà molestiam & tędium secum gerentes. Aliquid eiusmodi nos etiam patimur. Domesticas enim perturbationes circumferentes, vbique conflictamur animi perturbationibus: adeò vt non magnoperè nobis profuerit hæc solitudo. Nobis tamen insistendum fuit vestigiis Seruatoris nostri (si quis enim, inquit ille, vult post me venire, abneget seipsum: & tollat crucem suam, & sequatur me) Ita igitur nos comparare oportet mentem pacatam & quietam habere conandum. Vt enim oculus assiduè circumactus, modò huc modò illuc, ad obliqua deflexus sursum ac deorsum conuersus, perspicuè cernere nequit: sed oportet visum ad rem obiectam affixum esse certò aspectu rem conspecturus: Ita fieri nequit, vt mens hominis infinitis mundi curis distracta, euidenter veritati attendat. Etenim is qui nondum est nuptiarū vinculis astrictus, rapidis tenetur cupiditatibus, effrenes etiam impetus eum irretiunt, amorésq; perditi eum perturbant. Rursus quem iam coniugium implicuit, curarum aceruus excipit. In orbitate liberorum, desiderium prolis: quum suscepit liberos, de ipsis educandis sollicitus est. Accedit vxoris custodia, domus cura, seruorum ac familiæ cōstitutio, in commercijs detrimenta, cum vicinis contentiones, in foro lites, negociationū pericula, agriculturæ labores. Vnaquęque dies venit suam animo afferens caliginem. Noctes curas excipientes diurnas, in cogitationibus iisdem mentem fallunt. Hæc omnia vitandi vnica ratio: se ab vniuerso mundo seducere. A mundo verò secessus non est, extra se ipsum esse corpore. sed animam à consensu corporis auellere: extorrem esse, sine domo, sine re propria, sine amicorum sodalitate, sine opibus, sine prouentu sine negotiis, sine commerciis: disciplinas humanas non cognoscere, sed paratum esse ad suscipiendam doctrinam in diuinis monumentis informatam. Præparatio verò cordis est dediscere ex praua consuetudine doctrinas, acceptas. Neque enim in tabulis cereis potest aliquis scribere, nisi priùs literæ fuerint deletæ, ibi ia exaratæ

ὁμοιότητος πρὸς τοὺς τεκόντας ἐπιγινώσκουσι. τὸ γὰρ μὴ μέγα εἶναι φῆσαι τὴν τοῦ τόπου κατασκευὴν πρὸς τὸ ἐμποιῆσαι ὁρμήν τινα τῇ ψυχῇ σου εἰς τὸν μεθ' ἡμῶν βίον, πρὶν ἂν περὶ τοῦ τρόπου τι μάθοις καὶ τῆς διαγωγῆς, σὸν ἦν ὄντως τὸ διανόημα καὶ τῆς σῆς ψυχῆς, τῆς πάντα τὰ τῇδε μηδὲν τιθεμένης, πρὸς τὴν ἐν ἐπαγγελίαις ἀποκειμένην ἡμῖν μακαριότητα. ἐγὼ δὲ ἃ μὲν ποιῶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς ἐσχατιᾶς ταύτης νυκτὸς καὶ ἡμέρας, γράφειν αἰσχύνομαι. κατέλιπον μὲν γὰρ τὰς ἐν ἄστει διατριβάς, ὡς μυρίων κακῶν ἀφορμάς. ἐμαυτὸν δὲ οὔπω ἀπολιπεῖν ἠδυνήθην. ἀλλ' ὅμοιός εἰμι τοῖς ἐν θαλάσσῃ ὑπὸ τῆς κατὰ τὸν πλοῦν ἀηθείας ἀπολλυμένοις καὶ ναυτιῶσιν, οἳ τῷ μεγέθει τοῦ πλοίου δυσχεραίνουσιν ὡς πολὺν σάλον παρεχομένῳ. κἀκεῖθεν ἐπὶ τὸν λέμβον ἢ τὸ ἀκάτιον μεταβαίνοντες, πανταχοῦ ναυτιῶσι καὶ ἀπορεῦνται. συμμετέρχεται γὰρ αὐτοῖς ἡ ἀηδία καὶ ἡ χολή. τοιοῦτον οὖν τι καὶ τὸ ἡμέτερον. τὰ γὰρ ἔνοικα πάθη συμπεριφέροντες, πανταχοῦ μετὰ τῶν ὁμοίων θορύβων ἐσμέν. ὥστε οὐδὲν μέγα τῆς ἐρημίας ἀπωνάμεθα ταύτης. ἃ μέντοι ποιεῖν ἔδει, καὶ ὅθεν ὑπῆρξεν ἡμῖν τῶν ἰχνῶν ἔχεσθαι τοῦ πρὸς σωτηρίαν καθηγησαμένου, εἴ τις γάρ φησι θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι, ταῦτά ἐστιν. ἐν ἡσυχίᾳ τὸν νοῦν ἔχειν πειρᾶσθαι προσήκει. ὡς γὰρ ὀφθαλμὸν περιαγόμενον συνεχῶς καὶ νῦν μὲν ἐπὶ τὰ πλάγια περιφερόμενον, νῦν δὲ πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω πυκνὰ μεταστρεφόμενον ἰδεῖν ἐναργῶς οὐχ οἷόν τε, ἀλλὰ χρὴ προσερεῖσθαι τὴν ὄψιν τῷ ὁρωμένῳ εἰ μέλλοι ἐναργῆ αὐτοῦ ποιεῖσθαι τὴν θέαν, οὕτως καὶ νοῦν ἀνθρώπου ὑπὸ μυρίων τῶν κατὰ τὸν κόσμον φροντίδων περιελκόμενον, ἀμήχανον ἐναργῶς ἐνατενίσαι τῇ ἀληθείᾳ. ἀλλὰ τὸν μὲν οὔπω τοῖς δεσμοῖς τοῦ γάμου συνεζευγμένον, λυσσώδεις ἐπιθυμίαι καὶ ὁρμαὶ δυσκάθεκτοι καὶ ἔρωτές τινες δυσέρωτες ἐκταράσσουσι. τὸν δὲ ἤδη κατειλημμένον ὁμοζύγῳ, θόρυβος φροντίδων ἐκδέχεται. ἐν ἀπαιδίᾳ, παίδων ἐπιθυμία, γυναικὸς φυλακή, οἴκου ἐπιμέλεια, οἰκετῶν προστασίαι, αἱ κατὰ τὰ συμβόλαια βλάβαι, οἱ πρὸς τοὺς γείτονας διαπληκτισμοί, αἱ ἐν τοῖς δικαστηρίοις συμπλοκαί, τῆς ἐμπορίας οἱ κίνδυνοι, αἱ τῆς γεωργίας διαπονήσεις. πᾶσα ἡμέρα ἰδίαν ἥκει φέρουσα τῆς ψυχῆς ἐπισκότησιν. καὶ αἱ νύκτες τὰς μεθημερινὰς φροντίδας παραλαβοῦσαι, ἐν ταῖς αὐταῖς φαντασίαις ἐξαπατῶσι τὸν νοῦν. τούτων δὲ φυγὴ μία, ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τοῦ κόσμου παντός. κόσμου δὲ ἀναχώρησις, οὐ τὸ ἔξω αὐτοῦ γενέσθαι σωματικῶς. ἀλλὰ τῆς πρὸς τὸ σῶμα συμπαθείας τὴν ψυχὴν ἀπορρῆξαι, καὶ γενέσθαι ἄπολιν, ἄοικον, ἀνίδιον, ἀφιλέταιρον, ἀκτήμονα, ἄβιον, ἀπράγμονα, ἀσυνάλλακτον, ἀμαθῆ τῶν ἀνθρωπίνων διδαγμάτων, ἕτοιμον ὑποδέξασθαι τῇ καρδίᾳ τὰς ἐκ τῆς θείας διδασκαλίας ἐγγινομένας διατυπώσεις. ἑτοιμασία δὲ καρδίας, ἡ ἀπομάθησις τῶν ἐκ πονηρᾶς συνηθείας προκατασχόντων αὐτὴν διδαγμάτων. οὔτε γὰρ ἐν κηρῷ γράψαι δυνατόν, μὴ καταλεάναντα τοὺς

ἐναποκειμένους χαρακτῆρας. οὔτε ψυχῇ δόγματα θεῖα παραδέξασθαι, μὴ τὰς ἐκ τοῦ ἔθους προλήψεις αὐτῆς ἐξελόντα. πρὸς δὴ τοῦτο μέγιστον ὄφελος ἡμῖν ἡ ἐρημία παρέχεται, κατευνάζουσα ἡμῶν τὰ πάθη καὶ σχολὴν διδοῦσα τῷ λόγῳ παντελῶς αὐτὰ τῆς ψυχῆς ἐκτεμεῖν. ὡς γὰρ τὰ θηρία εὐκαταγώνιστά ἐστι καταψηχθέντα, οὕτως ἐπιθυμίαι καὶ ὀργαὶ καὶ φόβοι καὶ λῦπαι τὰ ἰοβόλα τῆς ψυχῆς κακὰ κατευνασθέντα διὰ τῆς συνηθείας καὶ μὴ ἐξαγριαινόμενα τῷ συνεχεῖ ἐρεθισμῷ, εὐκαταγωνιστότερα τῇ δυνάμει τοῦ λόγου γίνεται. ἔστω τοίνυν τὸ χωρίον τοιοῦτον, οἷόν πέρ ἐστι καὶ τὸ ἡμέτερον. ἐπιμιξίας ἀνθρώπων ἀπηλλαγμένον. ὡς μὴ ὑπὸ μηδενὸς τῶν ἔξωθεν τὸ συνεχὲς τῆς ἀσκήσεως διακόπτεσθαι. ἄσκησις δὲ εὐσεβείας, τὴν ψυχὴν τρέφει τοῖς θείοις διανοήμασι. τί οὖν μακαριώτερον τοῦ τὴν ἀγγέλων χορείαν ἐν γῇ μιμεῖσθαι. εὐθὺ μὲν ἀρχομένης ἡμέρας εἰς εὐχὰς ὁρμῶντα. καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς γεραίρειν τὸν κτίσαντα. εἶτα ἡλίου καθαρῶς διαλάμψαντος ἐπ' ἔργα τρεπόμενον. πανταχοῦ αὐτῷ τῆς εὐχῆς συμπαρούσης. καὶ τοῖς ὕμνοις ὥσπερ ἅλατι παραρτύειν τὰς ἐργασίας. τὸ γὰρ ἱλαρὸν καὶ ἄλυπον τῆς ψυχῆς κατάστημα. αἱ τῶν ὕμνων παρηγορίαι χαρίζονται. ἡσυχία οὖν ἀρχὴ καθάρσεως τῇ ψυχῇ, μήτε γλώττης λαλούσης τὰ τῶν ἀνθρώπων, μήτε ὀφθαλμῶν εὐχροίας σωμάτων καὶ συμμετρίας περισκοπούντων. μήτε ἀκοῆς τὸν τόνον τῆς ψυχῆς ἐκλυούσης, ἐν ἀκροάσει μελῶν πρὸς ἡδονὴν πεποιημένων, μήτε ῥήμασιν εὐτραπέλων καὶ γελοιαστῶν ἀνθρώπων, ὃ μάλιστα λύειν τῆς ψυχῆς τὸν τόνον πέφυκε. νοῦς μὲν γὰρ μὴ σκεδαννύμενος ἐπὶ τὰ ἔξω, μηδὲ ὑπὸ τῶν αἰσθητηρίων ἐπὶ τὸν κόσμον διαχεόμενος, ἐπάνεισι μὲν πρὸς ἑαυτόν. δι' ἑαυτοῦ δὲ πρὸς τὴν περὶ θεοῦ ἔννοιαν ἀναβαίνει. κἀκείνῳ τῷ κάλλει περιλαμπόμενός τε καὶ ἐλλαμπόμενος, καὶ αὐτῆς τῆς φύσεως λήθην λαμβάνει. μήτε πρὸς τροφῆς φροντίδα, μήτε πρὸς περιβολαίων μέριμναν τὴν ψυχὴν καθελκόμενος. ἀλλὰ σχολὴν ἀπὸ τῶν γηΐνων φροντίδων ἄγων, τὴν πᾶσαν αὐτοῦ σπουδὴν ἐπὶ τὴν κτῆσιν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν μετατίθησι, πῶς μὲν κατορθωθῇ αὐτῷ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ ἀνδρία. πῶς δὲ ἡ δικαιοσύνη καὶ φρόνησις καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρεταί, ὅσαι ταῖς γενικαῖς ταύταις ὑποδιαιρούμεναι, καθηκόντως ἕκαστα ἐπιτελεῖν τῶν κατὰ τὸν βίον ὑποβάλλουσι τῷ σπουδαίῳ. μεγίστη δὲ ὁδὸς πρὸς τὴν τοῦ καθήκοντος εὕρεσιν καὶ ἡ μελέτη τῶν θεοπνεύστων γραφῶν. ἐν ταύταις γὰρ καὶ αἱ τῶν πράξεων ὑποθῆκαι εὑρίσκονται. καὶ οἱ βίοι τῶν μακαρίων ἀνδρῶν, ἀνάγραπτοι παραδεδομένοι, οἷον εἰκόνες τινὲς ἔμψυχοι τῆς κατὰ θεὸν πολιτείας τῷ μιμήματι τῶν ἀγαθῶν ἔργων πρόκεινται. καὶ τοίνυν περὶ ὅπερ ἂν ἕκαστος ἐνδεῶς ἔχοντος ἑαυτοῦ αἰσθάνηται, ἐκείνῳ προσδιατρίβων οἷον ἀπό τινος κοινοῦ ἰατρείου τὸ πρόσφορον εὑρίσκει τῷ ἀρρωστήματι φάρμακον. καὶ ὁ μὲν ἐραστὴς τῆς σωφροσύνης, τὴν περὶ τοῦ Ἰωσὴφ ἱστορίαν συνεχῶς ἀνελίσσει,

ibi iam exaratas: hic neque doctrina diuina potest animo insigi, nisi prius anticipati ex consuetudine concepti, reiecti fuerint. Ad hoc efficiendum, maximam vtilitatem nobis solitudo præbet, affectus nostro sopiens, otium rationi tribuens, quod possit illos ex animo euellere. Quemadmodum enim feræ permulsæ facilè superantur: ita libido, ira, timor, & mœror, animæ mala venefica, cōsuetudine sopita, neque assiduo irritamento exasperata, faciliùs vi rationis superatur. Sit igitur locus eiusmodi, cuiusmodi noster est: ab hominum congressu liber, ne ab aliquo extraneo exercitationis & medicationis assiduitas interrumpatur. Meditatio verò & exercitatio pietatis animam diuinis cogitationibus alit. Quid igitur beatius, quàm in terris angelorū chorū imitari? Prima luce statim à precibus incipere: hymnis & canticis creatorem venerari? Deinde Sole plenè illucescente, ad opus suum se referre: vbique precibus adiunctis & canticis, tanquam sale actiones suas condire? Hymnorum enim consolationes & hortationes animam reddunt hilarem ac bene compositam. Quis igitur initium præbet ad animá purgandá: quando lingua de humanis studiis nō loquitur, neq; oculi colores nitidos corporum circūspiciūt, neque membrorum probationem: auditus quoque cantionibus ad voluptatem sciendam factis, firmitudinem animæ non dissoluit, animus quoque scurrilibus hominum facetorum dictis nō fit languida. Id enim ad eius vim infringedam maximè comparatum. Mens nanque ad externa non discurrens, & per sensus in res mundanas nō diffusa, ad seipsam reuertitur: & per se ipsam ad Dei notionem ascendit. Ex illo igitur decore anima circūlustrata & illustrata obliuionem capit, eorum quæ natura requirit: vt nec ad cibi curam, nec ad vestimentorum sollicitudinem abstrahatur: sed à terrenis curis vacua, omne suum studium ad æternorum bonorum adeptionem conuertit: at videat quomodo temperantia, quomodo fortitudo sit instituenda, quomodo iustitia, quomodo prudentia & reliquę virtutes, quæ generalibus hisce subiiciuntur, sint exercendæ, quæ virum bonum monent, qua ratione sint ista rectè & decenter in hac vita præstanda. Præcipuæ verò via: ad officij inuentionem, est, meditatio scripturarum diuinitus inspiratarum. In his enim actionem præcepta reperiuntur, atque vitæ beatorum virorum præscriptæ, tanquam imagines & simulachra quædam animata proponuntur ad imitationem bonorum operum, quæ secundum normam diuinam instituuntur. Itaque in qua re vnusquisque senserit se indigere eo quod oportet in illis scripturis diuinitus inspiratis suum studium ponens, tanquam ab aliqua medicinæ communi officina aptum inuenit morbi sui remedium. Is igitur qui studiosus est. Temperantiæ, historiam de Iosepho assiduè reuoluit & ab illo

actio-

actiones temperantiæ discit: reperiens ipsum non tantùm continentem in illa libidine, sed etiam habitu virtutis præditum. Fortitudinē verò docet Iobus, cuius vita quum in contrarium mutata fuisset factúsque ex diuite, pauper: ex pulchra prole, liberis orbus, idque temporis momento, idem permansit tamen, excelsam vbique animę cogitationem retinens. Amicis quoque ad consolandum venientibus, ac postea ipsi insultantibus dolorem otium augentibus nequaquam acerbè succensuit. Rursus si quis rationem ineat, qua mitem ac simul magnanimum se pręstet, ita vt aduersus peccatum animosè insurgat: sed erga homines lenitate vtatur: inueniet Dauidem generosum in bellicis facinoribus, sed clementem & placidum in vlciscendis iniuriis ab inimicis acceptis. Talis etiam erat Moses magna quidem ira in illos insurgens, qui in Deum deliquerant: sed miti animo criminationes & calumnias contra seipsum tolerans. Quemadmodum autem pictores, vbique quando imaginem ex imagine pingunt, identidem ad exemplar respiciētes characterem ad suum opificium inde transferre conātur: ita oportet eū qui studet seipsum omnibus virtutis partibus perfectum reddere, sanctorum vitas, veluti simulacra quædam viua & efficacia respicere, illorúmque bona opera per imitationem sua facere. Preces rursus lectionibus succedentes animam vegetiorem ac recētiorem desiderio Dei flagrantem, suscipiunt. Precatio verò bona est ea quæ manifestam Dei notionem animo ingenerat. Hoc verò est Dei inhabitatio in memoria habere Deū infixum. Efficimur ergo templum Dei, quādo terrenis curis assiduitas memoriæ non interrumpitur, neque improuisis perturbationibus mens tumultuatur: sed cultor Dei hæc omnia effugiens, ad Deum se recipit, affectus expellens prouocantes ad intemperantiam, tunc in studiis ad virtutem ducētibus ocupatur. Ante omnia igitur conuenit dare operam ne simus rudes & imperiti eorum quę pertinent ad sermonis vsum, sed interrogemus citra contentionem: respondeamus non superbè, neque interpellemus eum qui nobiscum disserit, vtilia loquentem nimia ostentatione quadam, sed modum definitum habeamus & loquendi & audiendi. Neq; nos pudeat discere. docendum autem est sine inuidia, quòd si quid ab alio didisceris, ne illud occultes: sicuti faciunt improbæ mulieres, spurios partus subiicientes: sed auctorem doctrinæ grato animo celebres: vocis verò contentio temperata & mediocris melior, vt neq; exilitate sua auditum effugiat, neque impensa nimis sit onerosa. Apud teipsum priùs reputes quid sis dicturus, ita vt demū sermonem proferas. In congressibus sis affabilis atque in colloquiis suauis, & consuetudine gratus: non tamen suauitatem illam per scurriles facetias, captans: sed per eam beneuolam ac leuem adhortationem comparans asperitatem, etiamsi obiurgatione opus foret, remouens. Priùs ita te compares

καὶ παρ' αὐτοῦ τὰς σωφρονικὰς ἐκδιδάσκεται πράξεις, εὑρίσκων αὐτὸν οὐ μόνον ἐγκρατῆ πρὸς ἡδονὰς ἔχοντα, ἀλλὰ καὶ ἑκτικῶς πρὸς ἀρετὴν διακείμενον. ἀνδρίαν δὲ παιδεύεται παρὰ τοῦ ἰώβ. ὃς οὐ μόνον πρὸς τὰ ἐναντία τοῦ βίου μεταπεσόντος αὐτῷ, πένης ἐκ πλουσίου καὶ ἄπαις ἀπὸ καλλίπαιδος ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ γενόμενος, διέμεινεν ὁ αὐτὸς, ἀταπείνωτον πανταχοῦ τὸ τῆς ψυχῆς φρόνημα διασώζων. ἀλλ' οὐδὲ τῶν φίλων τῶν εἰς παραμυθίαν ἡκόντων ἐπεμβαινόντων αὐτῷ καὶ συνεπιτεινόντων τὰ ἀλγεινὰ παρωξύνθη. πάλιν σκοπῶν τις πῶς ἂν πρᾶος ἐν ταυτῷ καὶ μεγαλόθυμος γένοιτο, ὥστε τῷ μὲν θυμῷ κατὰ τῆς ἁμαρτίας κεχρῆσθαι, τῇ δὲ πραότητι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, εὑρήσει τὸν δαβὶδ γενναῖον μὲν ἐν τοῖς κατὰ πόλεμον ἀνδραγαθήμασι, πρᾶον δὲ καὶ ἀκίνητον ἐν ταῖς τῶν ἐχθρῶν ἀντιδόσεσι, τοιοῦτος ἦν καὶ μωσῆς, μεγάλῳ μὲν τῷ θυμῷ κατὰ τῶν εἰς θεὸν ἐξαμαρτανόντων διανιστάμενος, πρᾳείᾳ δὲ τῇ ψυχῇ τὰς καθ' ἑαυτοῦ διαβολὰς ὑποφέρων. καὶ πανταχοῦ ὥσπερ οἱ ζωγράφοι, ὅταν ἀπὸ εἰκόνων εἰκόνα γράφωσι, πυκνὰ πρὸς τὸ παράδειγμα ἀποβλέποντες, τὸν ἐκεῖθεν χαρακτῆρα πρὸς τὸ ἑαυτῶν σπουδάζουσι μεταθεῖναι φιλοτέχνημα, οὕτω δεῖ καὶ τὸν ἐσπουδακότα ἑαυτὸν πᾶσι τοῖς μέρεσι τῆς ἀρετῆς ἀπεργάσασθαι τέλειον, οἱονεὶ πρὸς ἀγάλματά τινα κινούμενα καὶ ἔμπρακτα, τοὺς βίους τῶν ἁγίων ἀποβλέπειν. καὶ τὸ ἐκείνων ἀγαθὸν, οἰκεῖον ποιεῖσθαι διὰ μιμήσεως. εὐχαὶ πάλιν τὰς ἀναγνώσεις διαδεχόμεναι νεαρωτέραν τὴν ψυχὴν καὶ ἀκμαιοτέραν τῷ πρὸς θεὸν πόθῳ κεκινημένην παραλαμβάνουσιν. εὐχὴ δὲ γε καλὴ ἡ ἐναργῆ ἐμποιοῦσα τοῦ θεοῦ ἔννοιαν τῇ ψυχῇ. καὶ τοῦτό ἐστι τοῦ θεοῦ ἐνοίκησις. τὸ διὰ τῆς μνήμης ἔχειν ἐνιδρυμένον ἐν ἑαυτῷ τὸν θεόν. οὕτω γινόμεθα ναὸς θεοῦ ὅταν μὴ φροντίσι γηΐναις τὸ συνεχὲς τῆς μνήμης διακόπτηται. μηδὲ τοῖς ἀπροσδοκήτοις πάθεσιν ὁ νοῦς ἐκταράττηται. ἀλλὰ πάντα ἀποφυγὼν ὁ φιλόθεος, ἐπὶ θεὸν ἀναχωρῇ. ἐξελαύνων τὰ προκαλούμενα ἡμᾶς εἰς ἀκρασίας πάθη, καὶ τοῖς πρὸς ἀρετὴν ἄγουσιν ἐπιτηδεύμασιν ἐνδιατρίβῃ. καὶ πρῶτόν γε πάντων σπουδάζειν προσήκει περὶ τὴν τοῦ λόγου χρῆσιν μὴ ἀμαθῶς ἔχειν. ἀλλ' ἐρωτᾶν μὲν ἀφιλονείκως. ἀποκρίνεσθαι δὲ ἀφιλοτίμως, μὴ διακόπτοντα τὸν προσδιαλεγόμενον, ὅταν χρήσιμόν λέγῃ, μηδὲ ἐπιθυμοῦντα τὸν ἑαυτοῦ λόγον ἐπιδεικτικῶς παρεμβάλλειν; μέτρα ὁρίζοντα λόγῳ καὶ ἀκοῇ. μανθάνειν δὲ ἀνεπαισχύντως καὶ διδάσκειν ἀνεπιφθόνως. καὶ εἴ τι παρ' ἑτέρου δεδίδακται, μὴ ἐπικρύπτειν ὥσπερ αἱ φαῦλαι τῶν γυναικῶν, αἱ τὰ νόθα ὑποβαλλόμεναι, ἀλλὰ κηρύσσειν εὐγνωμόνως τὸν πατέρα τοῦ λόγου. τόνος δὲ φωνῆς ὁ μέσος προτιμητέος ὡς μήτε διαφεύγειν τὴν ἀκοὴν ὑπὸ σμικρότητος, μήτε φορτικὸν εἶναι τῷ μεγέθει τῆς διατάσεως. προεξετάσαντα δὲ ἐν ἑαυτῷ τὸ ῥηθησόμενον, οὕτω δημοσιεύειν τὸν λόγον εὐπροσήγορον ἐν ταῖς ἐντεύξεσι. γλυκὺν ἐν ταῖς ὁμιλίαις. οὐ διὰ τῆς εὐτραπελίας τὸ ἡδὺ θηρώμενον, ἀλλὰ διὰ τῆς εὐμενοῦς παρακλήσεως τὸ προσηνὲς ἔχοντα. πανταχοῦ τὸ τραχὺ κἂν ἐπιτιμῆσαι δέοι, ἀπωθούμενον. προκαταλαβὼν γὰρ ἑαυτὸν

διὰ τῆς ταπεινοφροσύνης, οὕτως εὐπαράδεκτος ἔσῃ τῷ δεομένῳ τῆς θεραπείας. πολλάκις δὲ χρήσιμος ἡμῖν καὶ ὁ τοῦ προφήτου τρόπος τῆς ἐπιπλήξεως. ὅς τῷ Δαβὶδ ἁμαρτόντι, οὐ παρ' ἑαυτοῦ ἐπήγαγε τὸν ὅρον τῆς καταδίκης. ἀλλ' ὑποβολῇ προσώπου χρησάμενος, αὐτὸν ἐκεῖνον ἐκάθισε τοῦ ἰδίου κριτὴν ἁμαρτήματος. ὥστε αὐτὸν καθ' ἑαυτοῦ προεξενεγκόντα τὴν κρίσιν, μηδὲν ἔτι μέμψασθαι τὸν ἐλέγξαντα. ἕπεται δὲ τῷ ταπεινῷ καὶ καταβεβλημένῳ φρονήματι, ὄμμα στυγνὸν καὶ εἰς γῆν συννενευκός. σχῆμα ἠμελημένον. κόμη αὐχμηρά. ἐσθὴς ῥυπῶσα. ὥστε ἃ ποιοῦσιν οἱ πενθοῦντες κατ' ἐπιτήδευσιν, ταῦτα ἐκ τοῦ αὐτομάτου ἡμῖν ἐπιφαίνεσθαι. χιτὼν διὰ ζώνης προσεσταλμένος τῷ σώματι. τὸ μέντοι ζῶσμα μήτε ἄνω τῶν λαγόνων. γυναικῶδες γάρ, μήτε χαῦνον ὥστε διαρρεῖν τὸν χιτῶνα. βλακικὸν γάρ. καὶ τὸ βάδισμα μήτε νωθρόν, ὡς ἔκλυσιν τῆς ψυχῆς κατηγορεῖν. μήτε αὖ σφοδρὸν καὶ σεσοβημένον. ὡς ἐμπλήκτους αὐτῆς τὰς ὁρμὰς ὑποφαίνειν. σκοπὸς ἐσθῆτος εἷς. κάλυμμα εἶναι σαρκὸς πρὸς χειμῶνα καὶ θέρος αὔταρκες. μήτε δὲ ἐν χρώματι τὸ ἀνθηρὸν διωκέσθω. μήτε ἐν τῇ κατασκευῇ τὸ λεπτὸν καὶ μαλακόν. τὸ γὰρ τὰς ἐν ἐσθῆτι εὐχροίας περισκοπεῖν, ἴσον ἐστὶ γυναικείῳ καλλωπισμῷ, ὃν ἐκεῖναι ἐπιτηδεύουσιν ἀλλοτρίῳ ἄνθει, παρειὰς καὶ τρίχας ἑαυτῶν καταβάπτουσαι. ἀλλὰ μὴν καὶ παχύτητος οὕτως ἔχειν ὁ χιτὼν ὀφείλει, ὡς μὴ δεῖσθαι κοινωνοῦ πρὸς τὸ θάλπειν τὸν ἐνδυόμενον. ὑπόδημα δὲ τὸ εὐτελὲς μὲν κατὰ τὴν ἀξίαν, ἀνενδεῶς δὲ τὴν χρείαν ἀποπληροῦν. καὶ ἅπαξ ἁπλῶς ὡς ἐν τῷ ἐνδύματι ἡγεῖσθαι προσήκει τὸ χρειῶδες, οὕτω καὶ ἐν τροφῇ ἄρτος ἐκπληρώσει τὴν χρείαν, καὶ ὕδωρ θεραπεύσει τὴν δίψαν τῷ ὑγιαίνοντι. καὶ ὅσα ἐκ σπερμάτων παροψήματα πρὸς τὰς ἀναγκαίας χρείας τὴν ἰσχὺν τῷ σώματι δύναται διασώσασθαι. ἐσθίειν δὲ μὴ λυσσωδῶς γαστριμαργίαν ἐμφαίνοντα. ἀλλὰ πανταχοῦ τὸ εὐσταθὲς καὶ πρᾶον καὶ περὶ τὰς ἡδονὰς ἐγκρατὲς διασώζοντα. μηδὲ τότε τὸν νοῦν ἀργὸν ἐν τῇ περὶ θεοῦ ἐννοίᾳ ἔχοντα, ἀλλ' αὐτὴν τῶν βρωμάτων τὴν φύσιν καὶ τὴν τοῦ ὑποδεχομένου σώματος κατασκευήν, ἀφορμὴν ποιεῖσθαι δοξολογίας. πῶς ποικίλα εἴδη τροφῶν τῇ ἰδιότητι τῶν σωμάτων ἁρμόζοντα, παρὰ τοῦ πάντα οἰκονομοῦντος ἐπινενόηται. εὐχαὶ πρὸ τροφῆς, ἀξίως γινέσθωσαν τῶν τοῦ θεοῦ παροχῶν· ὧν τε νῦν δίδωσι καὶ ὧν πρὸς τὸ μέλλον ἐταμιεύσατο. εὐχαὶ μετὰ τροφήν, εὐχαριστίαν τῶν δεδομένων ἔχουσαι καὶ αἴτησιν τῶν ἐπηγγελμένων. ὥρα μία τροφῆς ἀποτεταγμένη, ἡ αὐτὴ κατὰ περίοδον ἀπαντῶσα. ὡς ἐκ τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν τοῦ ἡμερονυκτίου, μόλις εἶναι ταύτην τὴν προσαναλισκομένην τῷ σώματι. τὰς δὲ λοιπὰς ἐν τῇ κατὰ νοῦν ἐργασίᾳ ἀπασχολεῖσθαι τὸν ἀσκητήν. Ὕπνοι δὲ κοῦφοι καὶ εὐαπάλλακτοι φυσικῶς ἀκολουθοῦντες τῷ συμμέτρῳ τῆς διαίτης. κατ' ἐπιτήδευσιν δὲ ταῖς περὶ τῶν μεγάλων μερίμναις διακοπτόμενοι. τὸ γὰρ βαθεῖ κάρῳ κατακρατεῖσθαι λυομένων αὐτοῖς τῶν μελῶν, ὥστε σχολὴν ἀτόποις φαντασίαις παρέχειν, ἐν καθημερινῷ θανάτῳ ποιεῖ τοὺς οὕτω καθεύδοντας. ἀλλ' ὅπερ τοῖς ἄλλοις ὁ ὄρθρος ἐστί, τοῦτο τοῖς ἀσκηταῖς τῆς εὐσεβείας τὸ μεσονύκτιον.

velatum, sed deuulsum animum geras: sic acceptus eris ei qui indiget curatione. Plerumque adhibenda est nobis prophetæ moderatio & ratio in reprehensionibus, qui Dauidi peccanti non à seipso definiuit condemnationem, sed vsus est personæ subiectione, qua illum sui ipsius peccati iudicem constituit: adeò vt ipse contra seipsum sententiam tulerit, neque habuerit quid increpantem accusaret. Abiectum autem & humilem animum sequitur oculis tristis humi vergens, forma neglecta, capillus incultus, vestis sordida: adeò vt ea quę lugētes studio faciunt, ea spōte in nobis fieri videantur. tunica cingulo corpori sit astricta, verumtamen neq; supra ilia: illud enim muliebre est: neque diffluat laxo cinctu, illud enim est elanguidum. Incessus etiam neque sit segnis, dissolutum animū indicans. nec rursus incitatus nimis & insolens: temerarios enim impetus significat: scopus vestitus est vnus, vt sit integumentum carnis aduersus frigus & calores idoneum. In vestitu colores floridi, nō quęrantur, neq; in apparatu ipsius id quod est molle & delicatū. Nam in vestitu colorū pulchritudinē sectari, perinde est ac si muliebris ornatus indueretur quē illæ tantoperè affectāt, alieno colore genas & crines suos inficientes. quinetiam tunica habeat illā densitatem, vt non indigeat alio integumento ad calefaciendum indutum. Calcei sint pretio vili decorū seruantes ac sine defectu vsum adimplentes suum. In summa: quemadmodum in vestitu conuenit vt vtilitas præcedat: ita quoque in cibo, panis vsum explebit suum, aqua verò sitim sedabit hominis integræ valetudinis. Ex leguminibus verò obsonia, ad necessarios vsus robur corporis possunt conseruare. Ita quoque conuenit edere, vt rabida edacitas non ostendatur: sed vbique moderatio & stabilitas, atq; circa voluptates continentia conseruetur. Neque tunc oportet mentem & cogitationē ita se habere, vt nihil de Deo cogitet: Imò potiùs alimentorū natura & corporis ea recipientis structura occasionem præbeat Deum glorificandi: cogitando, quàm varia ciborum genera corporibus, quàm aptissimè cōuenientia: excogitauerit ille summus rerum arbiter & moderator. Precationes porrò ante cibum dignæ fiant, pro iis quæ à Deo suppeditantur, quorum alia quidem tunc temporis dantur, alia verò in futurum reposita, preces etiam post cibum fiant, quæ gratiarum actionē contineant, eorū quæ Deus iā dedit, atq; etiā petitionē eorū quæ ipse pollicitus est. Hora sit vnica ad cibum sumendū constituta, per ambitum reuertens: vt ex viginti quatuor horis diei ac noctis, vix vna hora insumatur ad corpus alendum: reliquæ verò insumantur à cultore pietatis in meditationibus & actionibus eiusmodi quæ ad pietatē conferunt. Somnus etiam sit nō profundus, sed qui facilè dissoluatur, rationi victus naturæ appositā sectans ac rerum magnarū curis studiosè interruptus. Sopor enim grauis & veternus, membra dissoluens efficit, vt qui eo corripiuntur in quotidiana morte versari videantur: & in odiosis imaginationibus occupentur. Verùm id quod aliis est diluculum hoc Dei cultoribus sit nocturnum conticinium,

otium

otium animæ præbens quando oculi nihil ſpectant quod ſit noxium: aures etiam voces noxias non audiunt ad ipſas cordis penetralia ſe inſinuantes. Sed mens ſola per ſe cũ Deo verſatur, quæ ſeipſam corrigit recordatione peccatorum ſuorum: ſibi quoq; præſcribit quomodo declinet à malo, & ad ea aſſequenda ad quæ toto ſtudio fertur, opem & auxiliũ à Deo implorat.

Baſilius Calligrapho.

REcta ſerie ſcribe: lineæ ordinem dirige: neque manus, ad ſuperiora nimis vergat: neue ad ima deferatur: calamũ ne cogas vt obliquè regrediatur veluti cancer ille apud Eſopum: ſed directò tanquam ad amuſſim procedens, qua Architecti vtũtur, quæ ſeruat vbique æqualitatem tollitque inæqualitatem obliqua emendãs. Nam contorta ſunt, inuenuſta, ſed rectum aſpectu iucundum, non contorquens oculos legentium ſurſum ac deorſum veluti ligna ex quibus vrnæ dependent cùm aqua ex puteis hauritur: cuiuſmodi tuæ literæ mihi viſæ quarum verſus tanquam ſcalæ erant diſpoſiti vt ab vno ad alterum eſſet tranſiliendum & oculus cùm ad finem vnius verſus peruenerat, ad alterum erat conuertendus vt ſeriem obſeruaret, & ita recurrendum vt ordo tranſpoſitus quæreretur, tanquam Theſeus qui filum Ariadnes ſequebatur, ſcribe igitur recta ſerie: neque committas vt ex tua peruerſa ſcribendi ratione mens legentis aberret.

Eidem.

LIteræ mihi nuper à te redditæ ſunt: omnino tuæ. non tam ex caractere manus tuæ ſcribentis, quàm ex ſtylo epiſtolis conueniente. Breues enim erant verbis, & ſententiis plenæ, quibus tamen non ſtatim reſpondimus, quia peregrè profecti eramus: tabellarius verò cùm alicui ex domeſticis meis eas tradidiſſet, ſtatim diceſſit. Nunc verò per Petrum te compellamus & alloquimur perſoluentes huius rei debitum, ſimul quoque occaſionem præbentes, vt & alteras nobis mittas literas. Omnino ſic eſt, epiſtola Laconicè ſcripta laborem non exhibet: cuiuſmodi ſunt tuæ literæ quæ ad nos quotidie perferuntur.

FINIS.

μάλιστα σχολὴν τῇ ψυχῇ τῆς νυκτερινῆς ἡσυχίας χαριζομένης. οὔτε ὀφθαλμῶν, οὔτε ὤτων βλαβερὰς ἀκοὰς ἢ θέας ἐπὶ καρδίαν παραπεμπόντων, ἀλλὰ μόνου καθ' ἑαυτὸν τοῦ νοῦ τῷ θεῷ συνόντος. καὶ διορθουμένου μὲν ἑαυτὸν τῇ μνήμῃ τῶν ἡμαρτημένων. ὅρους δὲ ἑαυτῷ τιθέντος πρὸς τὴν ἔκκλισιν τοῦ κακοῦ. καὶ τὴν παρὰ θεοῦ συνεργίαν, εἰς τὴν τελείωσιν τῶν σπουδαζομένων ἐπιζητοῦντος.

Βασίλειος Καλλιγράφῳ.

ΟΡθὰ γράφε καὶ χρῶ τοῖς στίχοις ὀρθῶς. καὶ μήτε αἰωρείσθω πρὸς ὕψος ἡ χείρ, μήτε φερέσθω κατὰ κρημνῶν. μηδὲ βίαζε τὸν κάλαμον λοξὰ βαδίζειν ὥσπερ τὸν παρ' αἰσώπῳ καρκίνον. ἀλλ' εὐθὺ χώρει ὥσπερ ἐπὶ στάθμης βαδίζων τεκτονικῆς, ἣ πανταχοῦ φυλάττει τὸ ἴσον. καὶ πᾶν ἀναιρεῖ τὸ ἀνώμαλον. τὸ γὰρ λοξὸν, ἀπρεπές. τὸ δὲ εὐθὺ, τερπνὸν τοῖς ὁρῶσιν οὐκ ἐῶν ἀνανεύειν καὶ κατανεύειν ὥσπερ τὰ κηλώνεια τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀναγινωσκόντων. Ὁποῖόν τι κἀμοὶ συμβέβηκε τοῖς γράμμασιν ἐντυχόντι τοῖς σοῖς. τῶν γὰρ στίχων κειμένων κλιμακηδὸν, ἡνίκα ἔδει μεταβαίνειν ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον, ἀνάγκη ἦν ἐξορθοῦν πρὸς τὸ τέλος τοῦ προσιόντος. ἐν ᾧ μηδαμοῦ φαινομένης τῆς ἀκολουθίας, ἀνατρέχειν ἔδει πάλιν καὶ τὴν τάξιν ἐπιζητεῖν, ἀναποδίζοντα καὶ παρεπόμενον τῷ αὔλακι καθάπερ τὸν Θησέα τῷ μίτῳ τῆς Ἀριάδνης φασί. γράφε τοίνυν ὀρθῶς. καὶ μὴ πλάνα τὸν νοῦν τῷ πλαγίῳ καὶ λοξῷ τῶν γραφομένων.

Τῷ αὐτῷ.

ΓΡάμμα ἦλθέ μοι πρώην παρὰ σοῦ. ἀκριβῶς σὸν. οὐ τοσοῦτον τῷ χαρακτῆρι τῆς χειρὸς, ὅσον τῷ τῆς ἐπιστολῆς ἰδιώματι. ὀλίγα γὰρ ἦν τὰ γράμματα πολλὴν διάνοιαν παριστῶντα. πρὸς ἃ εὐθὺς μὲν οὐκ ἀπεκρινάμεθα, διότι αὐτοὶ μὲν ἀπεδημοῦμεν. ὁ δὲ γραμματοφόρος ἑνὶ τῶν ἐπιτηδείων ἡμῖν ἐπιδοὺς τὴν ἐπιστολὴν, ἀπιὼν ᾤχετο. ἀλλὰ νῦν διὰ Πέτρου προσφθεγγόμεθά σε. ὁμοῦ μὲν ἀποτιννύντες τῆς προσηγορίας τὸ χρέος, ὁμοῦ δὲ ἀφορμὴν δευτέρων γραμμάτων παρέχοντες. πάντως δὲ οὐδεὶς πόνος λακωνικῆς ἐπιστολῆς, ὁποῖαί εἰσιν αἱ παρὰ σοῦ ἑκάστοτε πρὸς ἡμᾶς ἀφικνούμεναι.

ΤΕΛΟΣ.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΧΙΩΝΟΣ ΜΑΤΡΙΔΙ.

EPISTOLAE CHIONIS MATRIDI.

Ἀπέδωκέ μοι Λύσις τὴν ἐπιστολὴν τρίτην ἡμέραν ἤδη περὶ βυζάντιον διατρίβοντι. δι᾽ ἧς τὴν σαυτοῦ σύγχυσιν καὶ πάσης τῆς οἰκίας, ἐδήλους μοι. ἄλλος μὲν οὖν ὅσοις ἔνεστι παραμυθήσασθαί σε ταῦτ᾽ ἂν διεξίῃ. καὶ τὰς ἐκ τῆς ἀποδημίας ἐλπίδας διηριθμεῖτο. καὶ ταύταις ἐπαντίρροπον λύπης εὐφροσύνην καθίστατο. ἐγὼ δὲ τοῦτ᾽ αὐτὸ ἀξιῶ παρ᾽ ὑμῶν γενέσθαι. ὅπως ἆθλόν μοι τῆς ἐλπιζομένης ἀρετῆς καταστήσητε, τὸ μακαρίους ὑμᾶς ποιῆσαι γονεῖς. ἀλλὰ μὴ τὸ παραμυθίαν ἐκ τῆς ἐμῆς παιδείας προσδέχεσθαι. μὴ λυπουμένοις δὲ εὐτυχίαν. ἄμεινον δὲ ὥσπερ ἀθλοφόρῳ μείζονά μοι προσθεῖναι τὰ ἆθλα. ἵνα κρείττων ἐπ᾽ αὐτὰ ἀγωνιστὴς γένωμαι. οὕτως οὖν διάκεισο ὦ πάτερ καὶ παραμυθοῦ τὴν μητέρα. εἴπερ ἄρα ἐκείνην μὲν ἐν τοῖς παρηγορουμένοις, σὲ δὲ ἐν τοῖς παρηγοροῦσι τετάχθαι προσήκει.

Τῷ αὐτῷ.

Θράσων ἐμπορεύεται μὲν εἰς τὸν πόντον. χρηστὸς δὲ μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἐπιτήδευσιν εἶναί μοι δοκεῖ. τανῦν ἐν βυζαντίῳ γενόμενος, ἔχω τινὰ αὐτῷ χάριν. θεάσασθαι γάρ μοι βουλομένῳ τὰ περὶ χώραν ἄξια θέας ὄντα, ἡγεμὼν τῆς ὁδοῦ ἐγένετο. καὶ τἄλλα ἐπεμελήθη, ὅπως μὴ πονηρά τις ἡμῖν ἡ ὁδὸς καὶ κυνηγετικὴ γένοιτο. ἀλλὰ ὀχημάτων τε χάριν καὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς ἁβροτέρα. τοῦτον ὡς ὑμᾶς πλέοντα ᾠήθην ταύτῃ τῇ μαρτυρίᾳ συμπαραπέμψαι δεῖν. θέας μὲν οὖν οὐδὲν οἶμαι χρήζει κατεστρατευμένος ἐκ πολλοῦ χρόνου τὸν πόντον. εἰς δὲ τὴν οἰκίαν δῆλον, ὡς κατὰ τὸ σεαυτοῦ ἦθος ὑποδέξῃ προθύμως αὐτόν. ἐγὼ δὲ ὥρμημαι μὲν ἐκπλεῖν, ἀνέμου δὲ οὐκ ἐπιτυγχάνω.

Τῷ αὐτῷ.

Πολλὴν χάριν οἶδα τοῖς ἐπισχοῦσιν ἡμᾶς ἀνέμοις καὶ τὴν ἐν βυζαντίῳ διατριβὴν βιασαμένοις. καίτοι τὸ πρῶτον ἠχθόμην αὐτοῖς ἐπειγόμενος. ἀλλὰ γὰρ ἀξία πρόφασις καὶ χρονιωτέρας μονῆς ἐφάνη ξενοφῶν ὁ σωκράτους γνώριμος. οὗτος γὰρ ὁ ξενοφῶν εἷς τῶν ἐπ᾽ ἀρταξέρξην στρατευσαμένων ἑλλήνων, κύρῳ δὲ συμμάχων ἐστί. καὶ τὸ μὲν πρῶτον μετά τινος τῶν στρατηγῶν ἦν οὐδὲν πολυπραγμονῶν ὅτι μὴ στρατιώτην ἐχρῆν. ὥσπερ εἷς ὢν τῶν κύρῳ τιμίων. ὡς δὲ κῦρός τε ἀπέθανεν ἐν τῇ πρώτῃ μάχῃ καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἑλλήνων παρασπονδηθέντες ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλάς, ᾑρέθη στρατηγὸς ἀνδρίας τε ἕνεκα καὶ τῆς ἄλλης σοφίας δοκῶν ἄριστ᾽ ἂν διαπράξασθαι τὴν σωτηρίαν τοῖς ἕλλησι.

REddidit mihi epiſtolam Lyſis, iam tertiam diem Byzantij quum fuiſſem. Ex ea cognoui tuam totiúſque familiæ tuæ perturbationem: quam tu poteris ſignificare aliis qui poſsũt te conſolari. Enumero quot quantáque ſpes ex hac migratione ſint conſtitue compenſans gaudio illum dolorem. Ego verò poſtulo vt idem à vobis contingat mihi: vt præmium mihi conſtituatis virtutis ſperatæ, quę vos beatos efficiat parentes: ſed conſolationem ex mea eruditione vllam ne expectetis, quæ veſtram fœlicitatem mœſtã reddat. Melius enim eſt, tanquã præmia reportanti, maiora mihi adiungere præmia, vt melior fiam, ad ea adipiſcenda, decertator. Sic igitur ſis affectus, mi pater, vt matrem conſoleris ipſe. Illa ſiquidem ita debet comparare ſe, vt cõſolationem admittat: tu verò, vt qui conſolationem proferas.

Eidem.

THraſo ad mercaturam proficiſcitur in Pontum. Mihi videtur ita probus & frugi, vt meliora poſſit præſtare quàm ferat illud inſtitutũ. Nũc quum eſſet Byzantij, aliquam habeo ei gratiam. Nam quum cuperem perluſtrare ea quò maximè viſu digna in regione vicina, mihi dux, fuit itineris, & reliqua curauit, ne moleſtum eſſet iter, inſtar cauum pedibus, capeſſendum: ſed abundè ſuppeditauit & vehicula, & alium apparatum neceſſarium. Hinc ad vos nauigãtem exiſtimaui hoc teſtimonio proſequendum, Non igitur opus erat ei vt iſtuc tãquam ad ſpectandum ſe conferret. Iampridem enim Pontum in expeditione luſtrauit, ſed vt domi tuæ, qui tuus eſt mos, libenter excipias. Ego verò ad nauigandum propero, ſed ventum ſecundum nondum ſum adepus.

Eidem.

MAgnam verò habeo gratiam ventís, qui nos detinuerunt, cogerúntque aliquãdiu degere Byzantij, quamuis initiò ſuccenſerem ipſis quum feſtinarem, ſed fuit hæc occaſio & conuotatio diuturnior, optima & maximè appoſita, quam nobis præbuit Xenophon familiaris Socratis. Hic enim Xenophon eſt vnus ex illis Græcis qui Cyro militantibus arma tulerunt aduerſus Artaxerxem. Ac primùm quidem quendam ex Græcis ducẽ ſequebatur, nihil aliud niſi boni militis munia curans: vnus tamẽ erat ex iis quos Cyrus in pretio habebat. Poſtquam verò Cyrus in primo prælio interfectus fuiſſet, & cùm duces Græcorum proditoriè & contra fœdera obtruncati fuiſſent, ipſe electus dux fuit, tum propter fortitudinem, tum etiam propter ſingularem prudentiam dignus iudicatus, qui reliquis Græcis ſalutem præſtaret,

neque

neque decepit illos ea ſpes. Nam per hoſtilem terram exiguum duxit illum exercitum incolumem: quotidie caſtra ſua opponens ducibus Regis. Atque hæc admirabilia quidem: ſed hoc maius mirandúmque magis: id quod ipſe modò vidi. Nam cùm Græci defatigati diuturna ac difficili expeditione illa, neque aliud inuenirent præmium tantorum laborum quàm incolumitatem, à Byzantinis timore perculſis recepti, decreuerunt vrbem diripere. Magna perturbatio derepentè Byzantinos inuadit. Et quum peregrini armarentur ad præconij ſignum: equidem armis acceptis ad mœnia accurri vbi videram quoſdam iuuenes congregatos. Nihil verò proderat mœnia cuſtodire, quum hoſtes occupatam tenerent vrbem. Attamen ſatius eſſe arbitrabamur, pugnare ex eo loco qui facultatem nobis præbebat maiorem nos defendendi aut citò moriendi. Quum in hoc eſſemus rerum ſtatu, Græcis Byzantinis perturbatis, vidimus crinitum quendam virum, aſpectu blando ac decoro, dextras apprehendentem ſingulorum militum eóſque ſedantem. Ille erat Xenophon. Quum autem aduerſarij milites ipſum hortarentur, vt ipſe vnus multis obſtundaret, efficerétque tandem aliquando, vt ab iſta miſera iactatione liberarentur, dixit illis, referte igitur pedem & conſilium denuò inite. Nec enim verendum eſt ne conſultando occaſio elabatur. Eſt enim res in noſtra poteſtate. Illos igitur puduit immorigeros ſe præbere. Itaque Xenophon in medio eorum ſtans admirabiles habuit ſermones: quemadmodum docuit exitus. Quos tamen inaudire non poteramus. Hos igitur, qui paulò antè decreuerant, vrbem diripere videbamus modeſtè in foro emere res ſibi neceſſarias: ſicut & reliqui Byſantini, neque quicquam ampliùs hoſtile ſpirare, quod ad direptionem aut iniuriam faciendum ſpectaret. Illius rei aſpectus oſtendebat Xenophontis indolem & quid poſſet, tum Oratione, tum prudentia efficere. Equidem non potui præterire ſilentio talem virum, à quo ſum eodem beneficio affectus quo & reliqui Byſantini, ſiquidem ego quoque, vi ventorum ibi detentus, eidem direptioni fuiſſem obnoxius: ſed ei me pateſeci qui etiam commemoraui tuam cum Socrate amicitiam, mihique philoſophiæ ſtudia propoſuit: atque de reliquis non tanquam militaris homo, ſed humaniſſimè mecum eſt collocutus. Nunc verò ipſe in Thraciam ducit exercitum. Seuthes enim Thracum Rex cum quibuſdam finitimis bellum gerens, Xenophontem cum exercitu accerſiuit tamplam mercedem ipſis pollicitus, cui & aſſenſi ſunt. Neque enim volunt ita inopes, alij ab aliis diſcedere quin priùs ex tot tantiſque laboribus ſuis lucrum aliquod fecerint quandiu ſtat exercitus ille. Scito verò me multò ſtudioſiùs Athenas, philoſophandi cauſa nauigaturum. Memineris enim te aſſiduè ſolitum me hortari ad philoſophiæ ſtudia. Mirabilia etiam diſſerebas de iis qui in eam ſtudium ſuũ conferunt:

καὶ οὐκ ἐψεύσεν αὐτοὺς τῆς ἐλπίδος· ἀλλὰ διὰ μέσης πολεμίας γῆς, ὀλίγην στρατιὰν ἄγων περιεσώσατο. ἑκάστης ἡμέρας τοῖς βασιλέως στρατηγοῖς παραστρατοπεδευόμενος. θαυμαστὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα. πολὺ δὲ τούτων θαυμασιώτερόν τε καὶ μεῖζον, ὅπερ αὐτὸς ἐγὼ νῦν ἐθεασάμην. πεπονημένοι γὰρ οἱ Ἕλληνες πολυχρονίῳ καὶ χαλεπῇ στρατείᾳ, καὶ μηδὲν ἄλλο εὑρημένοι τῶν κινδύνων ἆθλον πλὴν τῆς σωτηρίας, δεξαμένων αὐτοὺς κατὰ φόβον τῶν Βυζαντίων, ἔγνωσαν διαρπάσαι τὴν πόλιν. καὶ πολὺς τάραχος αἰφνιδίως κατεῖχε τοὺς Βυζαντίους. ἐπεὶ δὲ ὡπλίζοντό τε οἱ ξένοι καὶ ὁ σαλπικτὴς ἐσήμαινεν, ἐγὼ μὲν ἀσπίδα καὶ λόγχην ἁρπάσας, ἔδραμον ἐπὶ τὸ τεῖχος, οὗ τῶν ἐφήβων τινὰς συνεστηκότας ἑώρων, ἦν δὲ ἡ φυλακὴ τῶν τειχῶν οὐδὲν ὠφέλιμος πολεμίων κατεχόντων τὴν πόλιν· ἀλλ' ὅμως ῥᾷον ἐνομίζομεν ἀμύνεσθαι πλεονεκτοῦντες τῷ τόπῳ. ἢ ἀπολεῖσθαί γε βραδύτερον. κἂν τούτῳ ταραττομένων τῶν Ἑλλήνων, ὁρῶμεν κομήτην ἄνδρα καλὸν πάνυ καὶ πρᾷον ἰδέσθαι δεξιοῦντα μὲν δι' αὐτῶν καὶ παύοντα τῆς ὁρμῆς ἕκαστον· οὗτος δὲ ἦν ὁ Ξενοφῶν. ὡς δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων παρεκάλουν αὐτὸν οἱ στρατιῶται ἕνα ὄντα πολλοῖς πείθεσθαι καὶ ἀναπαῦσαί ποτε αὐτοὺς τῆς ταλαιπώρου καὶ χαλεπῆς ζάλης, ἀνάγετε οὖν ἐπὶ πόδα ἔφη καὶ βουλεύσασθε· οὐ γὰρ δέος μὴ διαφύγῃ βουλευομένοις τὸ πρᾶγμα ἐφ' ἡμῖν κείμενον. ὡς δὲ τοῦτό γε αὐτῷ ἀπιθεῖν ᾐδέσθησαν, εἰς μέσον καταστὰς ὁ Ξενοφῶν, θαυμαστοὺς λόγους διέθετο. ὡς τὸ τέλος αὐτοῦ ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ ἡμῖν γε σαφῶς ἐξηκούοντο. τοὺς γοῦν πρὸ μικροῦ διαρπάζειν ἐγνωκότας τὴν πόλιν, μετρίους κατὰ τὴν ἀγορὰν ἑωρῶμεν ὠνουμένους τὰ ἐπιτήδεια ὡς τῶν ἄλλων Βυζαντίων ἕκαστος. καὶ μηδὲν ἔτι ἐκείνου τοῦ ἀδίκου καὶ ἁρπακτικοῦ ἄρεος πνέοντας. αὕτη δὲ ἡ ὄψις ἐπίδειξις ἦν τῆς Ξενοφῶντος ψυχῆς, ὅπως καὶ φρονεῖν καὶ λέγειν ἠδύνατο. οὐ μὴν ἔγωγε ἡσυχίᾳ τὸν ἄνδρα παρελθεῖν ὑπέμεινα· καὶ ταῦτα ὁμοίως Βυζαντίοις εὖ πεπονθὼς ὑπ' αὐτοῦ. ἐπεὶ διὰ τοὺς ἀνέμους καὶ αὐτὸς εἷς ἦν τῶν διαρπαθησομένων· ἀλλ' ἐγνώρισα αὐτῷ ἐμαυτόν. ὁ δὲ καὶ τῆς σῆς πρὸς Σωκράτη φιλίας ἀνεμιμνήσκετο· κἀμὲ φιλοσοφεῖν παρείσατο. καὶ τἆλλα οὐ στρατιωτικῶς μὰ Δία ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλανθρώπως διελέγετο· νῦν δὲ εἰς Θρᾴκην ἄγει τὸ στράτευμα. Σεύθης γὰρ ὁ τῶν Θρᾳκῶν βασιλεὺς πρός τινας ὁμόρους πολεμῶν, μετεπέμψατο, ἐντελῆ μισθὸν αὐτοῖς ὑποσχόμενος· οἱ δὲ, ὑπήκουσαν. οὐ γὰρ ἄποροι διαλυθῆναι βούλονται, ἀλλὰ καὶ κτήσασθαί τι ἐκ τῶν πόνων ἕως γ' ἔτι στράτευμά εἰσιν. ἴσθι δὴ πολύ με εἶναι προθυμότερον εἰς Ἀθήνας πλεύσεσθαι φιλοσοφήσοντα. μέμνησαι γὰρ δήπου ὅτι προτρέπων με συνεχῶς ἐπὶ φιλοσοφίαν καὶ θαυμαστὰ διεξιὼν περὶ τῶν καθ' ὁποιοῦν σπουδασάντων περὶ

αὐτὴν μέγας, τἆλλα μὲν εἶχες πυθόμενον, ἐκεῖνο δὲ καὶ πάνυ φοβούμενον· ἐδόκει γάρ μοι τὰ μὲν λοιπὰ ὄντως σπουδαιοτέρους ποιεῖν ὅσων ἐφάψαιτο. καὶ γὰρ τὸ σώφρον καὶ τὸ δίκαιον οὐκ ἄλλοθεν ἀρύεσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἢ φιλοσοφίας ᾤμην· τὸ δὲ πρακτικὸν καὶ σφοδρὸν διαλύειν τῆς ψυχῆς καὶ μαλθάσσειν ἐπὶ τὸ ἥσυχον. ἀπραγμοσύνη γὰρ ἦν καὶ ἠρεμία τὰ θαυμαστὰ ὥς μοι ἔλεγες ἐγκώμια φιλοσόφων. δεινὸν οὖν μοι κατεφαίνετο εἰ φιλοσοφήσας, τἆλλα μὲν ἀμείνων ἔσομαι· θαρραλέος δὲ οὐκ ἔτι οὔτε στρατιώτης εἶναι δυνήσομαι οὔτε ἀριστεὺς εἰ δέοι. ἀλλὰ μεθήσω πάντα ταῦτα ὥσπερ ἐπιλήσμονι τινὶ ἐπῳδῇ παντὸς ἔργου λαμπροτέρου κηληθεὶς τῇ φιλοσοφίᾳ. ἠγνόουν δ᾽ ἄρα ὅτι καὶ πρὸς ἀνδρίαν εἰσὶν ἀμείνους οἱ φιλοσοφήσαντες. καὶ μόλις γε αὐτὸ παρὰ Ξενοφῶντος ἔμαθον. οὐκ ἐπειδὴ διελέχθη μοι περὶ αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἐπεὶ τοιοῦτος ὢν ἐφάνη ὁποῖός ἐστι. μάλιστα γὰρ δὴ μετασχὼν τῶν Σωκράτους λόγων, ἀρκεῖ στρατεύματα καὶ πόλεις σώζειν· καὶ οὐδὲν αὐτὸν ἐποίησε φιλοσοφία αὐτῷ τε καὶ τοῖς φίλοις ἀχρειότερον. ἡσυχία μὲν οὖν ποιητικωτέρα τάχα εὐδαιμονίας. ἤδη μέντοι καὶ πράξει καλῶς ἕκαστα ὁ καλῶς ἠρεμεῖν δυνάμενος· ἐπεὶ καὶ μείζων ἂν εἴη τοῦ πολεμοῦντος ὁ πλεονεξίαν καὶ ἐπιθυμίαν καὶ τἆλλα πάθη χειρούμενος. ὧν καὶ οἱ νικῶντες τοὺς πολεμίους ἡττῶνται. κἀγὼ οὖν ἐλπίζω φιλοσοφήσας, τά τε ἄλλα κρείττων ἔσεσθαι, καὶ οὐδὲν ἧττον ἀνδρεῖος, ἀλλ᾽ ἧττον θρασύς· ταῦτα μὲν οὖν οὐ τοῦ ἱκανοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ πάνυ πέρα. γίνωσκε δέ με ἤδη πρὸς τὸ πλεῖν ὄντα· καὶ γὰρ δὴ γέγονε καὶ τὰ τῶν ἀνέμων αἰσιώτερα.

Τῷ αὐτῷ.

Ἐπιτυχόντες τοῦ περὶ Σίμων κατ᾽ ἐμπορείαν ὡς ὑμᾶς πλεόντων ἔγνωμεν καὶ τὰ ἐν Περίνθῳ συντυχόντα δηλῶσαι. ἦν μὲν γὰρ ἐρίφων ἑσπερία δύσις. κἀγὼ παρεκελευόμην τοῖς ἐν ἡμῖν ναύταις ἐπισχεῖν τὸν ἔκπλουν καὶ ταῦτα ἐν Βυζαντίῳ διατρίβειν δυναμένοις· οἱ δ᾽ οὐκ ἐπείθοντο, ἀλλὰ καὶ πάνυ μου τὴν πρόρρησιν ἐχλεύασαν, προβεβλῆσθαί μοι νόσον τινὰ ἀστρονομίας ὑπὸ Ἀρχεδήμου τοῦ ἀστρονόμου λέγοντες. κἀγὼ μέχρι μέν τινος ἀντεῖχον. καταναυμαχούμενος δ᾽ ὑπ᾽ αὐτῶν εἶξα· καὶ ταῦτα οὐδὲ αὐτὸς εἰδὼς εἴ τι ἀληθὲς αὐτοῖς προλέγοιμι. ἅμα δὲ πνεῦμα οὔριον καὶ καλὸς πλοῦς προφαινόμενος, ἀπιστότερά μου ἐποίει τὰ προαγορεύματα. ὡς δ᾽ ἀνήχθημεν, ἕως μὲν Συληβρίαν παραλλάξαι, κατεγελώμην ἐφ᾽ οἷς προεῖπον. εὐχόμενός γε καὶ μέχρι τῆς ἀποβάσεως γελᾶσθαι· ὡς δὲ τριάκοντά που σταδίους ἀπ᾽ αὐτῆς προεκόψαμεν, δεινὸς ἡμᾶς χειμὼν κατέλαβε. καὶ πολὺν μὲν χρόνον οὐδαμοῦ καθορμίσαι τὴν ναῦν δυνάμενοι, πονήρως πάνυ διεκείμεθα. μόλις δέ ποτε ἐπιδόντες τὴν Πέρινθον, ἐβιαζόμεθα πρὸς αὐτήν, κωπηλάται ἀγαθοὶ γενόμενοι. τοῖς μὲν γὰρ ἱστίοις οὐ φορητὸς ἦν ὁ ἄνεμος· καὶ δεινὰ παθόντες ἵνα μὴ λέγω τὰ μεταξύ, μέσων που νυκτῶν κατήχθημεν εἰς Πέρινθον. καὶ τότε μὲν κατεδάρθομεν. ὑπελείπετο δὲ ἡμῖν καὶ ἕτερος χειμὼν οὐδὲν τοῦ θαλαττίου μετριώτερος.

Cæterùm habuisti me his assentientem, vnum tamen timentem, quòd philosophia meliores quidem efficiat sui studiosos. Etenim existimabā temperantes aut iustas actiones non aliunde posse ab hominibus quàm ex philosophia depromi. Verebar tamen ne illa studia dissoluerent ac remollescerent animos, eósque otio deditos efficerēt. Nam quietem & otium audiebam mirabiliter philosophiæ encomiis celebrari. Illud autem mihi alienum videbatur: si postquam dedissem operā philosophię, fierem quidem melior, sed nō amplius possem fortis militis actiones præstare: siquādo opus foret, sed tanquam incantatione quadam obliuiorem efficiente, demulsus à philosophia, nulla amplius splendida facinora ederem. Ignorabam enim homines philosophia deditos fortiores reddi: idque vix tandem à Xenophonte, non ex ipsius verbis, sed reipsa verum esse didici. Is enim postquam sermones Socratis percepit, effectus est tum ad exercitum conseruandum, tum ad Remp. tuendam idoneus. Neq; enim reddidit eum philosophia sibi aut amicis inutilem. Quies verò fortassis efficacior ad beatitudinem, imò is qui præclarè potest quiete vti, singula etiam præclarè efficiet. Præstantior is enim est quouis militari homine, qui auaritiam, cupiditatem & reliquos affectus scit vincere, à quibus sępe vincuntur ij qui hostes superant. Equidem de me spero, postquam dedero operam philosophiæ, tum in reliquis me meliorem fore, tum etiam fortiorem & animosiorem. Sed de his satis, imò omnino plura quàm oportuit. Scito me iam esse in procinctu, vt nauem conscendam. Nam ipsi venti sunt iam secundi.

Eidem.

NActi ex Simone eos, qui ad vos nauigarent ad mercaturam exercendam, statuimus etiam vobis significare quæ Perinthi acciderūt. Erat enim tempus quo hœdi occidui absconduntur. Ego verò nostris nautis prædicebam vt differrent nauigationem, quum Bysantij expectare possent. At illi parere noluerunt, meam potiùs admonitionem sannis exceperunt, dictitantes me coniectum in Astrologiæ morbum, ab Archidemo Astronomo mihi obiectum. Ego quadantenus resistebam, sed cessi tandem cùm omnes huic meæ sententiæ aduersarentur, eóque facilius, quòd ipse non satis compertum habebam, num vera ipsis prædicerem, simul etiam ventus secundus flare cœpit, qui commodam nauigationem præstans, meæ admonitioni fidem abrogabat. Quum igitur soluissemus, vsque dum Syllembriam præter nauigassemus, irridebar propter illam meam præditionem. Optabam tamen, vt ad finem vsque nauigationis sic irriderer. Sed quum circiter triginta stadia inde progressi essemus: horrida tempestas nos inuasit, & cùm nusquam possemus appellere, omninò malè affecti eramus. Tandem cùm vix ad conspectum Perinthi perueuissemus, remis strenuè incumbentis vela eum ventum sustinere non poterant. Grauia autē cùm essemus passi, (multa enim quæ interiecta omitto) ad mediam noctem delati sumus Perinthū: ac tūc dormiebam⁹, sed imminebat nobis in cōtinēti tēpestas nō minor quā in

mari,

Perinthij enim bello infestabantur à Thracibus, id quòd planè ignorabamus, neque quicquã de hac re inaudiueramus, quamuis duodecim dies commorati fuissemus Byzantij. Repentina fuit ista incursio Barbarorum, vt fieri solet. Nos igitur surgentes egrediebamur conspecturi vrbem, vt ego & Heraclides & bonus ille Agatho decreueramus. Sequebãtur nos famuli Batylus & Podarces & Philo. Nos quidem inermes: famuli verò singuli nostri ensem habebãt præcinctum, Philo gestabat etiam hastam. Quum paulò à portu progressi essemus, vidimus castra non longè ab vrbe, & quod grauius erat, etiam tres equites non longè à nobis distantes. Philo verò porrigens mihi hastam, vt velocior esset in cursu, ad nauem confugit. Ego verò non ratus sum me velociorem esse in cursu equite. Itaque brachium inuoluto pallio, & iaculum contorquens manebam. Itidem famuli fecerunt. Thraces verò adequitantes, antequam ad iaculi ictum peruenissent, singuli tria missilia eiaculati sunt, quæ non longè à nobis ceciderunt. Ipsi verò quasi re confecta conuersi, ad castra sua sunt reuersi. Nos verò iaculis sublatis ad nauem reuersi sumus. Et solutis nauis retinaculis, abnauigauimus. Nunc verò sumus in insula Chio, Itaque vsi sumus in illa nauigatione ventis omnino secundis. Dicito igitur illi Archidemo. Hædos occiduos non tantùm marinam tempestatem grauem designare, sed etiam multò grauiorem in continenti. Poteris autem de hoc casu nostro cum illo iocari.

Eidem.

Athenas peruenimus & cum Platone Socratis familiari collocuti sumus. Certè in omnibus est hic vir sapiens, philosophiámque reddit familiaribus suis non alienam à Reip. administratione, sed in vtráque partem, tum ad negotia publica tractanda aptam, tum ad quietam & otiosam vitam comparatam. Scripsisti enim ad me quinam esset inter vos amor mutuus, ac consuetudo, quod magnum adiumentum mihi futurum esset ad familiaritatem cum Socrate contrahendam. Scito igitur Platonem eos magni facere, qui vel vnicum diem cum Socrate versati sunt. Maximam ab illo ineunt gratiam ij qui quotiescunque possunt eum conueniunt. Idcirco sedulò studuimus ne amicitia Platonis nobis deesset. Sed inter eos annumerandus qui dicunt, se beneficio affici, quoties alicui possunt benefacere: Statui quoque non minorem esse felicitatem, alios bonos efficere, quàm bonum esse.

Eidem.

Phædimus attulit mihi Rhodij salsamenti & mellis quinque amphoras, atque vini Mersiti cados quinque præterea tria argenti talenta. Laudo fidelitatem eius, sed tuam agnosco curam. Iam verò cuperem mittere tibi quosdam huius regionis fructus tanquam primitias, si tempus daret.

Περίνθιοι γὰρ ὑπὸ Θρᾳκῶν ἐπολεμοῦντο. καὶ τοῦτο οἱ πάντα ἀγνοήσαντες ἡμεῖς οὐκ ἐπυθόμεθα καίπερ δώδεκα ἡμέρας ἐν Βυζαντίῳ διατρίψαντες. ἀλλ' ὡς εἰκὸς αἰφνίδιος ἡ καταδρομὴ τῶν βαρβάρων ἐγένετο. ἀναστάντες οὖν ἐξῄειμεν ὀψόμενοι τὴν πόλιν ὡς ᾠόμεθα ἐγώ τε καὶ Ἡρακλείδης καὶ ἀγάθων ὁ χρηστός· εἵποντο δὲ ἡμῖν καὶ τῶν θεραπόντων βάτυλος καὶ ποδάρκης καὶ φίλων ὁ θρασύς· ἡμεῖς μὲν ἄνοπλοι. τῶν δὲ θεραπόντων παρήρτητο ἑκάστῳ μάχαιρα. φίλων μὲν γὰρ καὶ δόρυ ἐκόμιζε. μικρὸν δὲ προελθόντες ἀπὸ τοῦ λιμένος, ὁρῶμεν στρατόπεδόν τε οὐ πόρσω τῆς πόλεως καὶ τὸ δεινότερον ἱππέας τρεῖς οὐ πόρρω ἡμῶν· καὶ φίλων μὲν δούς μοι τὴν λόγχην ἵν' αὐτὸς ᾖ δρομικώτερος, ἐπὶ τὴν ναῦν ἔφευγεν. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐλπίζων ὠκύτερον ἵππου ἐμαυτὸν εἶναι, περὶ τὸν βραχίονα ἑλίττων θοἰμάτιον καὶ τὴν λόγχην διαγκυλώμενος ἔμενον· τὸ αὐτὸ δὲ ἐποίουν καὶ οἱ θεράποντες. Ἡρακλείδης δὲ καὶ ἀγάθων λίθους ἔχοντες ὀπίσω ἡμῶν ἐκρύπτοντο. προσελάσαντες δὲ οἱ Θρᾷκες πρὶν εἰς ἐφικτὸν ἐλθεῖν ἠκόντισαν τρεῖς λόγχας ἕκαστος. καὶ αἱ μὲν μικρὸν πρὸ ἡμῶν ἔπεσον. οἱ δὲ, ἀναστρέψαντες ὡς δὴ τετελεσμένου αὐτοῖς τοῦ ἔργου, ἤλαυνον εἰς τὸ στρατόπεδον· ἀνελόμενοι οὖν ἡμεῖς τὰς λόγχας ἀνεχωρήσαμεν ἐπὶ τὴν ναῦν. καὶ λύσαντες τὰ ἀπόγεια ἐπλέομεν. νῦν δὲ ἐν Χίῳ ἐσμὲν, πάνυ ἐπιεικῶς τῶν ἀνέμων ἡμῖν περὶ πάντα τὸν πλοῦν χρησαμένων· λέγε οὖν ἀρχεδήμῳ ὅτι ἐρίφων ἑσπερία δύσις οὐ κατὰ θάλατταν μόνον σημαίνει χαλεποὺς χειμῶνας, ἀλλὰ καὶ κατὰ γῆν χαλεπωτέρους. ἔχεις γὰρ ἐκ τῆς ἡμετέρας συντυχίας παῖξαι πρὸς αὐτόν.

Τῷ αὐτῷ.

Ἀφίγμεθα εἰς Ἀθήνας καὶ Πλάτωνι τῷ Σωκράτους γνωρίμῳ διελεγόμεθα. τἄλλα τε πάντα σοφὸς ἀνήρ ἐστι, καὶ τὴν φιλοσοφίαν οὐκ ἀπολίτευτον ἔργῳ τοῖς γνωρίμοις ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἀμφήκη. πρός τε τὸ πρακτικὸν τοῦ βίου καὶ πρὸς ἡσυχίαν ἀπράγμονα. ἔγραφες δέ μοι καὶ περὶ τῆς σῆς πρὸς αὐτὸν φιλίας ὅτι οὐ μικρὸν πλεονέκτημα τὴν πρὸς Σωκράτη σου συνήθειαν εἰς αὐτὸν ἔχοιμι. ἴσθι οὖν ὅτι πάντων μὲν ποιεῖται λόγον καὶ τῶν μίαν ἡμέραν ὁμιλησάντων Σωκράτει. οὐδενὶ δὲ οὕτως αὐτὸν οἰκειοῖ, ὡς τῷ μάλιστα ἀπολαύειν αὐτοῦ δυναμένῳ· καὶ κατὰ τοῦτο γοῦν ἐσπουδάκαμεν μὴ μειονεκτεῖν τῆς Πλάτωνος φιλίας. ἀλλ' ἐν τούτοις τετάχθαι ὑφ' ὧν εὖ πάσχειν φησὶν, ἐπὶ αὐτοὺς εὖ ποιεῖν, δύναται. οὐ γὰρ ἥττονα εὐδαιμονίαν εἶναι λέγει, τὸ ἀγαθοὺς ποιεῖν τοῦ ἀγαθὸν γίνεσθαι. τὸ μὲν οὖν ὠφελεῖσθαι τοῖς δυναμένοις τῶν φίλων αὐτὸς παρέχει. τὸ δὲ ὠφελεῖν, οὐχ ἧττον λαμβάνει παρὰ τῶν ὠφελεῖσθαι δυναμένων.

Τῷ αὐτῷ.

Ἐκόμισέ μοι φαίδιμος ταρίχου ῥοδιακοῦ, καὶ μέλιτος ἀμφορέας πέντε. καὶ τοῦ μερσίτου οἴνου κεράμια εἴκοσι. καὶ πρὸς τούτοις τρία ἀργυρίου τάλαντα· καὶ τὸν μὲν πίστεως ἐκεῖνον ἐπαινῶ τῆς δὲ ἐπιμελείας σὲ ἐπιγινώσκω. ἤδη μέντοι τῶν ἐπιχωρίων γλυκυμάτων ὥσπερ ἀπαρχὰς ἐβουλόμην ἄν σοι ἀποστέλλειν εἰ ἐπιτρέποι ὁ και-

ρός. τούτοις γὰρ καὶ τοὺς ἄλλους φίλους τέρπειν ἔνεστι. καὶ Πλάτωνα σοφίζεσθαι ἀδωροδόκητον ὄντα. χρημάτων δὲ οὐδὲ εἷς ἔμοιγε πόθος. καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις τε ὄντι καὶ Πλάτωνι διαλεγομένῳ. ἐπεὶ καὶ ἄτοπον ἴσως πεπλευκέναι μὲν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἧττον φιλοχρήματοι γενώμεθα. μηδὲν δὲ ἧττον καὶ ἐκ πόντου πλεῖν πρὸς ἡμᾶς τὴν φιλοπραγμοσύνην. χαριέστερον οὖν ποιήσεις ταῦτα πέμπων, ὅσα τῆς πατρίδος ἡμᾶς, οὐχ ὅσα πλούτου ἀναμνήσει.

Τοῦ αὐτοῦ.

ΑΡχέπολις Λήμνιος μέν ἐστιν ὡς λέγει τὸ γένος. φαῦλος δὲ καὶ ἀτέκμαρτος ἄνθρωπος· καὶ στασιαστὴς πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πάντων πρὸς ἑαυτόν· σὺν δὲ τούτοις καὶ λελυμένος τὴν ἀποπληξίαν. καὶ πᾶν ὃ ἂν οἰηθείη λέγων. νοεῖ δ' ἀεὶ τὰ μωρότατα. οὗτος τὸ μὲν πρῶτον ὡς πυνθάνομαι ταμίας τε ἐν Λήμνῳ γενόμενος καὶ τὰς ὁμοίας μετιὼν ἀρχὰς, οὐκ εὐπρεπῶς ἀπωθεῖτο, ὡς δὲ ἔδοξεν αὐτῷ καταφρονῆσαι καὶ φιλοσοφίας, εἰς Ἀθήνας κατέπλευσε κἀκεῖ πολλὰ μὲν Πλάτωνι δυσηρέστησε. πολλὰ δ' εἰς ἡμᾶς ἐβλασφήμησεν. οὐδὲν γὰρ αὐτῷ χρήσιμοι ἐφαινόμεθα, περὶ ἀρετῆς, ἀλλ' οὐ περὶ χρηματισμοῦ τὰς διαλέξεις ποιούμενοι. νῦν δὲ εἰς τὸν πόντον ἐμπορεύεσθαί φησιν, οὐκ ἀφρόνως· εἰ δὴ τοῦτο μόνον ἑαυτοῦ προσήκειν λελόγισται, ἀλλὰ τὸ ἀστάθμητον αὐτοῦ καὶ πετόμενον οὐδὲ ταύτην ἐπιδέχεται τὴν φρόνησιν· ἵνα ὅστε ἐστὶν εἰδῆ, καὶ εἰς ὃ χρήσιμος. πρὸς γὰρ τὸ ἀεὶ φανταζόμενον μετεωρίζεται. οὗτος ἐπιλαθόμενος τῶν βλασφημιῶν, προσῆλθέ μοι καὶ ἐδεήθη, σοὶ γράψαι περὶ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἐκείνῳ μὲν ἵνα μὴ ἀναξίῳ ὄντι Βελλεροφόντου σχῆμα περιθῶ, ἑτέραν ἐπιστολὴν ἔδωκα. οὐδὲ ἐκεῖ τι ὁμοίως ψευσάμενος· ταύτην δὲ προαναγομένῳ Λυσίδι ἐνεχείρισα. οἶμαι δὴ πάσῃ φιλανθρωπίᾳ δέξασθαί σε δεῖν τὸν ἄνθρωπον. καὶ εἰπεῖν ἐπὶ τέλει, ὅτι οὕτως ἀμείβεται Χίων τοὺς βλασφημήσαντας. τοῦτο γὰρ ἕν ἐστι τῶν μαθημάτων αὐτοῦ ἃ σὺ ἐχλεύαζες, τὸ μηδένα κακὸν ἀμύνεσθαι μέχρι τοῦ μὴ αὐτὸν ἀγαθὸν εἶναι. τοῦτο δὲ ἔσται εὐποιΐαις αὐτοὺς ἀμυνώμεθα. οἶδα μὲν οὖν ὅτι οὐδὲν πείσεται ἄτρεπτος ὢν τὴν ψυχὴν ὑπὸ μωρίας. ὅμως δ' οὖν ἡμῶν αὐτῶν χάριν, γενέσθω τοῦτο τὸ πολίτευμα. τὰ δὲ περὶ αὐτοῦ λελυμένως καὶ ἀπερικαλύπτως ἐδήλωσα πρὸς ἄλλον μὲν οὐδὲν βλασφημήσας τῶν ὄντων οὐδένα, πρὸς σὲ δὲ τὸν ἐμὸν νοῦν ὑπὸ μηδενὸς παραμπεχόμενον λόγον, ἁπλοῦν καὶ σαφῆ δίκαιον εἶναι.

Τοῦ αὐτοῦ.

ΟἈποδιδούς σοι τὰ γράμματα Ἀρχέπολις ὁ Λήμνιος ἐμπορευόμενος εἰς τὸν Πόντον, ἐδεήθη μου ὅπως αὐτὸν συστήσαιμί σοι. ἐγὼ δὲ ἄσμενος ἐδεξάμην. καὶ γὰρ οὐδὲ φίλος μοι ὢν ἐτύγχανε κέρδος οὖν μέγα ᾠήθην ἀφορμὴν λαβεῖν τοῦ ποιῆσαί τινα φίλον μὴ ὄντα πρότερον. εἰς ὃ κέρδος συλλήψῃ μοι καὶ σὺ φιλανθρώπως αὐτὸν εἰσδεξάμενος. πείθομαι δὲ καὶ μέτριον ἔμπορον εἶναι. καὶ γὰρ φιλοσοφήσας πρότερον εἶτα ἐμπορεύεται.

Nam his ſolent oblectare amicos, & Platonem ſapientem prædicare qui nulla dona accipit, neque mihi videtur eſſe aliquod pecuniarum deſiderium: præſertim illi qui eſt Athenis, & qui cum Platone verſatur: ſiquidem abſurdum fortaſſis foret nos in Græciam appuliſſe, vt minùs cupidi eſſemus pecuniarum, nihilo tamen minus horum ſtudium mare deueheret ad nos. Gratum ergo nobis feceris, ſi nobis eiuſmodi miſeris quæ patriam nobis, non diuitias in memoriam reuocent.

Iidem.

ARchepolis ſe Lemnium eſſe dictitat, homo tamen malus eſt, inconſtans: turbat quoſuis, ſed maximè ſeipſum, homo præterea ad amentiam vergens: quæcunque cogitat effutit: cogitat autem ſtultiſſima. Hic igitur primùm, vt audio, apud Lemnium Quæſtor conſtitutus fuit, aliáſque publicas factiones geſſit, quas non honeſtè diſpoſuit: & quum viſum ipſi fuit philoſophiam contemnere, Athenas nauigauit, atque ibi Platonem acerbo ſermone, nos etiam omnes maledictis laceſſiuit. Nos enim videbamur ipſi ad quæuis negotia inutiles: de virtute, non de acquirendis opibus tractationem inſtituentes. Nunc igitur in portum ad negotiationes proficiſcitur, non inſipienter, ſiquidem ipſe reputat hanc rem ſolam requirendam: ſed ipſius leuis & inconſtans animus, neque hanc prudentiam admittit, vt cognoſcat quiſnam ipſe ſit, & ad quid vtilis: incitatur ſtatim ad ea quæ animo ſibi fingit. Porrò quum ampliùs non recordaretur quam petulanter in nos inuectus eſſet, acceſſit ad me, rogauítque vt de ipſo ad te ſcriberem. Ego verò ipſi, ne tanquam homini indigno, Bellerophontis perſonam imponam, alteram epiſtolam ei dedi: verùm ne deceperis, hanc præeunti Lyſidi ad te dedi. Exiſtimo oportere vt hominem humaniter excipias: ſed diſcedenti illi dicas, inſulam Chio excipere maledicos: nam maledictis libenter vtitur, quod ipſius inſtitutum tu ſannis excipies. Nequaquam improbum vlciſcaris, donec factus ſit bonus: hoc autem ſiet beneficiis eos afficiendo. Noui tamen quod non perſuadebitur. Eius enim animus præ ſtultitia eſt impenetrabilis: nihilominus tamen propter nos ipſos, maneat illud noſtrũ inſtitutum. Ea verò quæ de ipſo non diſſimulanter declaraui, apud alium quempiam non proferrem, apud te verò dignum eſſe, arbitratus ſum ſimplicem, & apertam meam mentem eſſe, nullo ſermone inuolutam proferendam.

Iidem.

ARchepolis Lemnius ad mercaturam in Põtum proficiſcens tibi has literas reddet. Is rogauit me, vt ſe tibi cõmendarem: libẽter id recepi; neque tamen antea inter nos aliqua interceſſit amicitia, ſed lucro reputaui, ſi occaſionem acciperẽ qua amicum efficerem, qui antea non fuiſſet. Ad quod lucrum percipiendum me adiuuabis, ſi hominem humaniter exceperis. Credo illum eſſe mercatorem frugi, qui priùs philoſophiæ dedit operam, nunc verò mercaturam exercet.

Bioni.

NVnquam exiſtimaſſem tantum tibi contemptum fore mei: neque velim admittere. Miror autem quis fuerit hic caſus quo factum ſit, vt nullas hactenus à te acceperim epiſtolas: quum alij frequenter ſcriberent. Sed de iis quæ ſunt facta, ipſe pro te excuſationem proferam: verùm in poſterum ſi tabellarij non ſint in culpa, hoc obſerues, frequenter vt ſcribas. Sic etiam nanciſceris qui reddēt literas, ſi verò tu ſis in culpa qui non ſcribas, itidem hoc obſerua. Et facilis eſt hæc obſeruatio. Etenim tantùm erat in noſtra amicitia poſitum, vt poſſit etiam difficilia quæque vincere. Obliuiſcaris iam Heræum verò amœnitatémque loci & commorationem cum Calliſthene. Alia verò quibus noſtros animos temperauimus, aut ipſe quidem oblitus es, aut exiſtimas quum philoſophiam deguſtauerim, iſta obliuioni tradidiſſe, verùm non decet te vilem habere amicitiam, neque de me vilia exiſtimare, ſed tanquam ipſius memor frequentiùs ſcribere.

Matridi.

PLatoni ex ſororibus quatuor ſunt neptes: quarũ maxima natu nuptum dedi Speuſippo cum mediocri dote, triginta videlicet minarum, quas Dionyſius miſit. Ego verò occaſionem amplectendam ratus, Talentum ad dotem adieci. Recuſauit ipſe ſatis diu, tandem ipſum expugnauimus vero ac iuſto ſermone. Dicebamus enim non ad diuitias, ſed ad humanitatem iſta nos conferre. Eiuſmodi dona ſunt accipienda. Augent enim honorem: reliqua dedecorant munera, ſuſcipere par eſſe. Nam hæc gloriam & honores augent, reliqua verò ſunt cum turpitudine coniuncta. Beneuolentiam igitur amplectens, tametſi opes aſpernabere. Nam reliquas etiam filias, iam gratioſiſſimus quibúſque Athenienſibus elocauit. Speuſippus verò cùm reliquos omnes vincat gratia, in paupertate eſt. Hoc igitur lucrum tibi putaui indicandum eſſe, qui ſanè neſcio, ſi maius vllum per vniuerſam vitam nobis contingere poſſit.

Eidem.

REddidit mihi tuas literas Bianor, quibus me reuerti iubes. Etenim quinque annorum ſpatium ad quamuis peregrinationem ſatis eſſe. Meam autem nunc ſexti anni principium attingere. Me verò quantùm teneat deſiderium, tum veſtri, tum patriæ, vos probè nouiſtis. Sed idem hoc deſiderium videtur mihi neceſſitatem imponere commorandi diutiùs Athenis. Malo enim prodeſſe quàm veſtris affectibus obſequi. Hanc vim ſola poſſidet philoſophia. Quinquennium vero non ſolùm ô pater ad philoſophiæ ſtudia: ſed ne ad mercandum quidem ſufficere videtur. Verùm hi minora tenuioráque ſequuntur. Nos autem virtutem mercamur, alia re nulla quàm indole, ſedulitate & tempore venalem: ex quibus priora duo non vſq; adeò nos deſtituũt. Sed tēpore nobis eſt opus. Quòd ſi ad hoc alterũ quinquẽnium expleuerimus, Deo nos incolumes ſeruante reuertemur. Te

Βίωνι.

Ὀλιγωρίαν μὲν σου τοσαύτην περὶ ἐμοῦ οὐκ ἂν ἤλπισα ἔσεσθαι οὔτε ἐβουλόμην προσδέξασθαι. θαυμάζω δὲ τὴν συντυχίαν δι' ἣν οὐδὲν τέως ἥκει μοι παρὰ σοῦ γράμματα· καὶ ταῦτα συνεχῶς γραφόντων ἄλλων. ὑπὲρ μὲν οὖν τῶν γενομένων ἐγὼ αὐτὸς ὑπὲρ σοῦ ἀπολογήσομαι. τὸ δὲ λοιπὸν εἴτε οἱ μὴ ἀποδιδόντες αἴτιοι γεγόνασι, φύλαξαι τοῦτο τῷ συνεχῶς γράφειν. οὕτω γὰρ καὶ τῶν ἀποδωσόντων ἐπιτεύξῃ. εἴτε σὺ μὴ γράφων, φύλαξαι καὶ τοῦτο· ῥᾳδία δέ ἐστιν αὕτη φυλακή. καίτοι γε ἦν τῇ ἡμετέρᾳ φιλίᾳ τοσοῦτον, ὅσον καὶ τὰ δυσχερῆ νικᾷν δύνασθαι. ἢ ἐπιλέλησαι τοῦ ἡραίου καὶ τοῦ καλλιχόρου καὶ τῶν παρὰ Καλλισθένει διατριβῶν καὶ ὅσοις ἄλλοις τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς ἐκεράσαμεν. ἢ αὐτὸς μὲν οὐκ ἐπιλέλησαι. ἐμὲ δὲ φιλοσοφίας γευσάμενον ἀμνημονεῖν αὐτῶν ὑπολαμβάνεις. ἀλλ' οὐ προσήκει σοι οὔτε αὐτὸν φαύλως ἔχειν περὶ τὴν φιλίαν, οὔτε περὶ ἐμοῦ φαῦλα εἰκάζειν. ἀλλὰ καὶ ὡς μεμνημένον αὐτῆς, καὶ ὡς μεμνημένῳ γράφειν συνεχέστερον.

Ματρίδι.

Πλάτωνι ἀδελφιδῶν θυγατέρες εἰσὶ τέσσαρες· τούτων τὴν πρεσβυτάτην ἐδίδου Σπευσίππῳ πρὸς γάμον καὶ μετρίαν προῖκα τριάκοντα μνᾶς· ἐπεπόμφει δὲ αὐτῷ ταύτας Διονύσιος. ἐγὼ οὖν ἀσπαστὸν ἡγησάμενος τὸν καιρὸν, τάλαντον προσετίθην τῇ προικί· καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ ἠναίνετο· ἐξεπολιόρκησα μὲν δὴ αὐτὸν πάνυ ἀληθεῖ καὶ δικαίῳ λόγῳ. ἔφαμεν γὰρ ὅτι οὐκ εἰς πλοῦτον, εἰς δὲ φιλανθρωπίαν σοι συμβαλλόμεθα· τὰς δὲ τοιαύτας δωρεὰς δέχεσθαι δεῖ. αὗται γὰρ τιμὰς αὔξουσι· αἱ δὲ ἄλλαι ἀτιμάζουσι. τιμᾷς μὲν οὖν φιλανθρωπίαν. ἀτιμάζεις δὲ πλοῦτον. ἥρμοσαι δὲ καὶ τὰς ἄλλας παῖδας ἤδη τοῖς χαριεστάτοις Ἀθήνησιν. ἀλλ' οἱ μὲν, πλουτοῦσι. Σπεύσιππος δὲ χαριέστερος ὢν πένεται. τοῦτο οὖν τὸ κέρδος ᾠήθην δηλῶσαί σοι. οὗ μεῖζον ἡμῖν οὐκ οἶδ' εἴ τι περιγενέσθαι ἐν παντὶ τῷ βίῳ δύναται.

Τῷ αὐτῷ.

Ἐκομισάμην παρὰ Βιάνορος τὴν ἐπιστολὴν, ἐν ᾗ με ἀνακομίζεσθαι παρεκάλεις. ἱκανὸν γὰρ εἶναι πρὸς ἣν τινοῦν ἀποδημίαν πέντε τὸν χρόνον. ἕκτου δὲ τὴν ἐμὴν ξενιτείαν ἄρχεσθαι. ἐμὲ δὲ ὅσος μὲν πόθος ἔχει καὶ ὑμῶν καὶ τῆς πατρίδος, αὐτοὶ σαφῶς ἴστε. ἔοικε δ' οὖν αὐτὸς οὗτος ὁ πόθος καὶ βιάζεσθαί με πλείω χρόνον διατρίβειν Ἀθήνησιν. ὠφελιμώτερος γὰρ εἶναι ἢ συμπαθεῖν βούλομαι· τοῦτο δὲ τὸ κράτος μόνη ἔχει φιλοσοφία. πενταετὴς δὲ χρόνος ὦ πάτερ οὐχ ὅπως φιλοσοφοῦσιν ἀπαρκεῖν ἔμοιγε φαίνεται, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ἐμπορευομένοις ἐπιμελέστερον. καίτοι γε οἱ μὲν, ἐπὶ τὰ εὐτελέστερα στέλλονται. ἡμεῖς δὲ ἀρετὴν ἐμπορευόμεθα οὐδενὸς ἄλλου πλὴν φύσεως καὶ φιλοπονίας καὶ χρόνου ὤνιον. ὧν τὰ μὲν, οὐ παντελῶς ἡμῶν ἀπολείπεται. χρόνου μέντοι δεόμεθα· διατρίψαντες δὲ τὴν ἄλλην πενταετίαν ἀναστρέψομεν θεοῦ γε σώζοντος. σὲ δὲ ὦ λο-

γισμοῦ ἐκπέμπων ἡμᾶς ὑπέμενες, τούτῳ χρὴ καὶ χρονιζόντων μὴ ἄχθεσθαι. καὶ ταῦτα εἰδότα ὡς οὐχὶ τὸ ἐκπλεῦσαι ἐπὶ παιδείαν ἀγαθοὺς ποιεῖ· τὸ δὲ χρονίσαι περὶ παιδείαν σπουδάζοντας.

Τῷ αὐτῷ.

ΠΡότερον μὲν ὥσπερ ἔγραφον δεκαετίαν ἐκπληρώσας, οὕτως ἐπανέρχεσθαι πρὸς ὑμᾶς ἐβουλόμην· νῦν δὲ ἀκούσας τὴν τυραννίδα, οὐκ ἂν ἔτι ὑπομεῖναι μὴ ἐν ἀσφαλεστέρῳ τῶν πολιτῶν εἶναι, ἀλλ' ἢ ἂν ἄρξῃ τὸ ἔαρ πλευσοῦμαι θεοῦ σώζοντος. νῦν μὲν γὰρ μεσοῦντος ἔτι τοῦ χειμῶνος, οὐκ ἐδυνάμην· ἐπεὶ καὶ τελέως ἄτοπον ὁμοίοις ἡμᾶς εἶναι, τοῖς ἐπειδάν τι ταραχθῇ τῆς πατρίδος ἀποδιδράσκουσιν ὅπῃ τύχοι. ἀλλὰ μὴ τότε μάλιστα παρεῖναι ὅτε ἀνδρῶν ὠφελησόντων δεῖται. εἰ δὲ καὶ παντάπασιν ἐν ἀδυνάτῳ εἴη τὸ ὠφελεῖν, τὸ γοῦν μετέχειν βλάβης ἑκόντα, ἀρετῇ μὲν παραπλήσιά μοι δοκεῖ. χάρις δὲ ἴσως ἐνδεεστέρα. θαῤῥαλεώτερον δέ σοι γέγραφα, ἐπεὶ καὶ Λύσις τὴν ἐπιστολὴν ἐκόμιζεν.

Τῷ αὐτῷ.

ΟΝτως Κλέαρχος ὥς μοι ἔγραφες, οὐχ οὕτω Σειληνὸν δέδοικε κατειληφότα αὐτοῦ τὸ φρούριον, ὡς ἡμᾶς φιλοσοφοῦντας. ἐπ' ἐκεῖνον μέν γε οὐκ ἐπέστειλε τέως τοὺς πολιορκήσοντας ὡς πυνθάνομαι. ἐπ' ἐμὲ δὲ ἧκέ τις Θρᾷξ δορυφόρος αὐτοῦ γενόμενος. ἔγνων γὰρ μετὰ ταῦτα. καὶ μικρὸν ὕστερον ἢ γεγραφέναι σοι τὴν περὶ τῆς νόσου παρ' ἡμῶν ἐπιστολήν, ἐπεχείρησεν· ἀνειλήφειν δὲ ἐμαυτὸν ἱκανῶς ἤδη. καί μοι περὶ ἕκτην ὥραν μόνῳ περιπατοῦντι ἐν τῷ ᾠδείῳ καὶ περί τινος σκέμματος φροντίζοντι, αἰφνιδίως προσῆξεν. ἐγὼ δὲ εὐθέως μὲν ὑπενόησα ὥσπερ ἦν· ὡς δὲ ξιφίδιόν τι ὁρῶ κακῶς μεταλαμβάνοντα, βοήσας αὐτόν τε ἐξέπληξα καὶ προσδραμὼν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ μετειληφότος ἤδη τὸ ἐγχειρίδιον, καταλαμβάνω. καὶ τὸ λοιπὸν δὴ λακτίζων καὶ περιαγνύων τὸν βραχίονα ἐξέβαλον αὐτοῦ τὸ ξίφος· καὶ ἐτρώθην μὲν κατενεχθέντος αὐτοῦ ἐπὶ τὸν πόδα. οὐ χαλεπῶς δὲ ὅμως· ἐκ τούτου δὴ ἰλιγγιῶντα ἔδησα τῷ ἰδίῳ ζώματι ἀποστρέψας εἰς τοὐπίσω τὼ χεῖρε. καὶ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς ἄγω· κἀκεῖνος μὲν ἔτι σε δίκην. ἐγὼ δὲ οὐδὲν δειλότερος εἰς τὸν πλοῦν γέγονα, ἀλλὰ τῶν ἐτησίων παυσαμένων ὅπως ἂν ἔχω πλευσοῦμαι· ἄτοπον γὰρ τυραννουμένης τῆς πατρίδος, ἡμᾶς δημοκρατεῖσθαι. καὶ τὰ μὲν ἐμὰ ὡς ἂν ἔχῃ, ἀσφαλῶς ἔχει. ἀγαθὸς γὰρ καὶ ζῶν καὶ ἀποθνήσκων ἔσομαι. ὅπως δέ τι καὶ ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολιτευώμεθα, πεῖθε τὸν Κλέαρχον. ὅτι φιλοσοφήσαντες, ἡσυχίας γλιχόμεθα. καὶ τελέως ἀπολίτευτοι τὰς ψυχάς ἐσμεν. ταῦτα δὲ καὶ διὰ Νύμφιδος πεῖθε αὐτόν· ὃς ἡμῖν μὲν φίλος. ἐκείνῳ δὲ καὶ συγγενής ἐστιν· οὕτω γὰρ ἂν πορρωτάτω πάσης ὑποψίας ἀπάγοιτο. ἀπερικαλύπτως δέ σοι γράφομεν ἐπεὶ καὶ πιστοῖς ἐπιτιθέμεθα ἀνδράσι τὰς ἐπιστολάς. καὶ Κλέαρχος ὡς ἐδήλους, καλῶς ποιῶν περὶ γοῦν ταῦτα οὐ πολυπραγμονεῖ.

verò quo animo nostrum discessum tuli sti, eodem etiam moram tardationémque ferre æquum est, idque eò magis cùm scias non ad disciplinam enauigando, sed in ea commorando cum diligentia, probitatem atque doctrinam comparari.

Eidem.

PRimùm quidem erat in animo, post exactum decennium vos reuisere. Nunc verò cùm audiam tyrannidem in patria consurgere, nõ ampliùs potero locum tutiorem quàm ciues mei tenere: sed protinus ineunte vere nauigio ad vos contendam. (Iam enim per mediam hyemem non datur) siquidem maximum dedecus esset eorum more nos facere, qui simul ac tumultus aliquis est excitatus quouis aufugere, malunt, quàm in patria remanere: & non eò, potissimùm tempore præstò esse, cùm auxilio magnorum virorum indiget, Quòd si iuuari nullo modo potest: saltem in periculi se societatem libenter offerre, virtuti proximum esse iudico: tametsi fortasse minorem gratiam consequatur. Scripsi tibi audaciùs eò quòd Lysi epistolam ferendam traderem.

Eidem.

REuera sic habet, vt scribis. Non ita Silenum, Clearchus metuit ob captam munitionẽ quàm nos, qui philosophiæ studiis initiati sumus. Nam aduersus illum adhuc nullos misit oppugnatores, vt audio: ad me verò venit quidam Thrax, satelles ipsius quod postea resciui, & pauiò pòst, quàm literas ad te de morbo dederamus, scelus aggressus est. Iam enim satis cõualueram: Is dum circiter horam sextam in Gymnasio solus inambulans quæstionem quandam diligenti meditatione examino, repentinus impetum in me facit. Ego confestim obseruo, quid agat, cúmque gladium hostiliter sti ingere, viderem, sublato clamore terrorem incutio, accurrénsq; dextram, qua iam ferrum tenebat prẹhẽdo. Exinde calcibus in eum inuectus, fracto brachio, ferrum excutio, quod in pedem mihi delapsum vulnus inflixit, tametsi non admodum graue, Post furentem atque exanimem religatis in tergum manibus proprio cingulo vincio, eúmque ad militiæ principes adduco. Sic ille pœnas mihi dependit. Ego verò nihilo sum ad nauigandum timidior sed cùm desierint Etesiæ, quàm poterit fieri celerrimè nauigabo. Nam indecorum est, nos in Democratia viuentes, patriam Tyrannide premi confícique pati. De me quicquid futurum est, boni erit consulendum. Neque enim viuenti neque mortuo probitas, & virtus eripietur. Vt autem pro patria rem gerere possimus tuum erit persuadere Clearcho, nos philosophiæ deditos, otium sequi & à gerenda Republ. prorsus animũ abhorrere. Hæc per Nymphidem ei persuadeto, qui nobis amicitia, illi sanguine cõiunctus est. Sic enim ab omni suspicione longissimè abducetur. Tibi non obscurè scribimus, quòd & litteras viris fidelibus commisimus, & Clearchus, vt refers rectè quidem parum est de hisce sollicitus.

Eidem.

CVm Byzantium ex periculosa, celerique nauigatione, saluus euaserim, quoad commodum videbitur moram ibi nectere decreui. Misi autem Crobylum seruum ad vos, vt noster descensus in rem patriæ sit. Nostra enim securitas, non est penes Clearchum. Sed quoniam semel adductus sum, vniuersam animi mei sententiam tibi aperiam. Nam mea opinione, multò maximum periculum extra præsens infortunium, impendet patriæ. Iam enim, vt audio, cædibus hominum & exiliis tentatur, præstantissimis & optimis ciuibus orbatur, improbissimis verò in seruitutem traditur. Posthac autem non leue periculum est, ne ex hac fortuna, quidam Tyrannidis affectationi, reliqui verò seruituti assuescant, atque posthac in sempiternam monarchiam res deuoluantur. Nam occasiones etiam minutissimæ solent aliquando diuturnorum & propemodum perpetuorum initia malorum introducere, omninóque sunt corporum morbis simillimæ. Quemadmodum enim hi, si ab initio statim obsistatur, facilimè ab hominibus depelluntur: sin inualuerint aut difficulter aut planè non sanari possunt, sic etiam Rerumpublicarum morbi. Donec enim libertatis memoria viget, & præliorum recordatio subit seruientibus, consentiente multitudine sine periculo restitui res in integrum potest: postquam verò semel incrementa malum accepit, neque sermones ampliùs conferuntur, qui ratione reprimatur tollatúrque, sed potiùs quemadmodum tolerabilem in eo vitam transigant: tunc exitium commune iam est præ foribus. Patria itaque in tantis tempestatibus periculísque iactatur. Ego verò si mearum rerum statum per se voles considerare, prorsus in tuto nauigo. Nam seruitutem ego eam accipio, quæ cum corporibus, etiam animos sub imperio continet. Quæ verò nequaquam animum attingens, solum corpus obnoxium tenet, ea mihi ne seruitus quidem appellanda videtur. Atque his argumentum certissimum id esse debet. Quicquid enim est in seruitute mali, illud ad animum omne transfertur. Nam alioqui ne mali quidem appellationem subire posset. Metus enim existit alicuius incommodi, atque ex incommodo dolor. Quæ grauissima videntur hominibus minimè libero ingenio natis. Quomodo igitur? Siquis neque futurum incommodum extimescit, neque ob præsens doleat, is seruire tenebitur, præsertim cùm omnium malorum quæ secum apportat seruitus, expers sit & immunis. Sic igitur tibi persuadeas velim, me talem euasisse philosophiæ præceptis, vt me Clearchus, etiamsi in vincula coniiciat, atque suppliciis acerbissimis afficiat, tamen in seruitutem nunquam sit redacturus. Neque enim animum meum vnquam subiget, in quo posita vel seruitus, vel libertas est: quoniam corpus fortunæ semper est obnoxium, tametsi dominatori subiectum non sit. Quòd si mihi mortem obtulerit, iam constantem perfectámque libertatem largietur. Quam enim ambiens corpus in suam pertrahere seruitutem non potuit, huic ab corpore separatæ, suam quandam quasi gubernationem relinquere videris. Non autem ego solùm, quamcunque procellam subiuero, liber-

Τῷ αὐτῷ.

Εἰς Βυζάντιον θρασυτέρῳ μὲν, ταχεῖ δ' οὖν πλῷ διασωθεὶς, ἔγνων αὐτός τε ἐπιμεῖναι χρόνον ὃν ἄν μοι καλῶς ἔχειν δοκῇ, καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐκπέμψαι Κρώβυλον τὸν θεράποντα, ἵνα τὴν κάθοδον πράττωμεν ὠφελίμως τῇ πατρίδι· τὸ μὲν γὰρ ἡμέτερον ἀσφαλὲς, οὐκ ἐπὶ Κλεάρχῳ ἐστί. βούλομαι δ' ἐπεὶ προήχθην ἅπαξ, καὶ καθόλου σοι τὴν ἐμὴν γνώμην δηλῶσαι. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ τῇ μὲν πατρίδι ὁ μέγιστος εἶναι κίνδυνος μετ' ἀτυχίας ἤδη παρούσης· νῦν τε γὰρ ὡς πυνθάνομαι σφαγάς τε ἀνδρῶν καὶ φυγὰς ὑπομένει. στερουμένη μὲν τῶν ἀρίστων πολιτῶν· τοῖς δὲ ἀσεβεστάτοις δουλεύουσα. καὶ εἰσαῦθις οὐχ ὁ τυχὼν αὐτῇ κίνδυνος· μή ποτε ἐκ τῆς περὶ τούτων δυστυχίας, οἷς μὲν, πόθος τοῦ τυραννεῖν· οἷς δὲ συνήθεια δουλείας γένηται. καὶ τολοιπὸν εἰς μοναρχίαν ἀκατάλυτον περιστῇ τὰ πράγματα μικραὶ γὰρ δὴ ῥοπαὶ καὶ τῶν πολυχρονίων καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ἀπαύστων ἄρχουσι κακῶν, καὶ ἔγγιστα ὅμοιόν τι ποιοῦσι τοῖς νοσήμασι τῶν σωμάτων· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνα περὶ μὲν τὰς ἀρχὰς ῥᾷον ἀπολύεται τῶν ἀνθρώπων ἐνισχύσαντα δὲ δυσίατα καὶ τελέως ἀνίατα γίνεται, οὕτω καὶ τὰ ἐν ταῖς πολιτείαις νοσήματα, μέχρι μὲν μνήμη τε ἐλευθερίας ἰσχύει καὶ ἐπέρχεται τοῖς δουλουμένοις παράταξις, λύσις ὀχυρὰ γίνεται προσβουλομένου τὸ πλῆθος· ἐπειδὰν δὲ ἅπαξ ὑπερισχύσῃ τὸ κακὸν, καὶ μηκέτι ᾖ τοῖς ἀνθρώποις λόγος, ὅπως αὐτὸ ἀπαλλάξωσιν ἑαυτῶν, ἀλλ' ὅπως ἂν ῥᾷστα ἐν αὐτῷ διάγοιεν, τότε ὁ παντελὴς ὄλεθρος γίνεται. ἡ μὲν οὖν πατρὶς ἐν τοιούτοις κακοῖς καὶ κινδύνοις ἐστίν· ἐγὼ δέ, εἰ μὲν αὐτὸ ἐφ' ἑαυτοῦ βούλοιο τοὐμὸν σκέπτεσθαι, καὶ πάνυ ἀσφαλής εἰμι. δουλείαν γὰρ ταύτην ἔγωγε νομίζω, ἣ μετὰ τῶν σωμάτων καὶ τὰς ψυχὰς ὑφ' ἑαυτὴν ἔχει. ἡ δὲ τῆς μὲν ψυχῆς οὐδ' ὅτι οὖν ἁπτομένη, τὸ δὲ σῶμα μόνον ἔχουσα, οὐδὲ δουλεία τυγχάνειν ἔμοιγε δοκεῖ. τεκμήριον δὲ εἴτι γὰρ δουλείας κακὸν, τοῦτο ἐπὶ ψυχὴν καταβαίνει· ἐπεὶ καὶ ἄλλως οὐδὲ κακὸν λέγοιτο ἄν. φόβος γὰρ τοῦ παθεῖν τι. καὶ ἐκ τοῦ παθεῖν, λύπη. τὰ δεινότατα τοῖς μὴ ἐλευθέροις. τί οὖν; ἄν τις μὴ φοβῆται μέλλον κακὸν, μηδὲ ἐπὶ τῷ γινομένῳ ἄχθηται, δουλεύσει. καὶ πῶς ὅγε μὴ ἔχων τὰ δουλείας κακά. ἴσθι οὖν τοιοῦτόν με ὑπὸ φιλοσοφίας γενόμενον, ὁποῖον κἂν δήσῃ Κλέαρχος, κἂν ὁτιοῦν δράσῃ τῶν χαλεπῶν, οὐδέποτε ποιήσει δοῦλον· οὐδέποτε γάρ μου τὴν ψυχὴν χειρώσεται, ἐν ᾗ τὸ δοῦλον ἢ τὸ ἐλεύθερον. ἐπεὶ σῶμά γε ἀεὶ συντυχίας ἥττον, κἂν ὑπ' ἀνδρὶ μὴ τάττηται δεσπότῃ. ἢν δέ με ἀποκτείνῃ τότε καὶ τὴν τελείαν ἐλευθερίαν χαριεῖταί μοι. ἣν γὰρ ἔτι τὸ περιέχον σῶμα ᾠκείωσε τῇ ἑαυτοῦ δουλείᾳ, ταύτῃ τινὰ οἰκονομίαν καταλείψειν δοκεῖς κεχωρισμένῃ τοῦ σώματος. οὐ μόνον δὲ ἐγὼ ὅ ἂν πάσχω ἐλεύθερος,

ἀλλὰ καὶ Κλέαρχος ὃ ἂν διαθῇ με δοῦλος γενήσεται. φοβούμενος γὰρ διαθήσει· δέος δὲ οὐδὲν ἔχει ψυχῆς ἐλευθερία. τὰ μὲν οὖν ἐμὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκοπεῖν ὡς ὁρᾷς ἀσφαλέστερα εἰς τὸ παθεῖν, ἢ Κλεάρχῳ εἰς τὸ δρᾶσαι. καὶ τό γ' ἐμὸν οὐκ ἐπιμελείας, ἀλλ' ὀλιγωρίας δεῖται· τὸ γὰρ ἀρχὴν φροντίζειν περὶ αὐτῶν, ἀνδρός ἐστιν οὐ πάνυ ἐλευθέρου. τὰ δὲ τῆς πατρίδος συνημμένα μοι οὐκ ἐπιτρέπει τὴν αὐτόνομον ταύτην ἐλευθερίαν. ἀλλὰ καὶ πολιτεύεσθαι ἀναγκάζει καὶ κίνδυνον ἔχειν. κίνδυνον δὲ οὐχὶ μὴ αὐτός τι πάθω, ἀλλ' ἵνα μὴ πάσχουσάν τι τὴν πατρίδα οὐκ ὠφελήσω. διὰ τοῦτό μοι ἀνάγκη καίπερ μὴ φοβουμένῳ, θάνατον προνοεῖν. ὅπως μὴ πρότερον ἀποθάνω, ἢ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθανεῖν δυνήσωμαι. πολιτεύου δὴ πρὸς τὸν τύραννον ἃ καὶ πρότερόν σοι ἔγραφον, πείθων αὐτὸν ὅτι ἡσυχίας ἐρασταί ἐσμεν. καὶ γράφε ἡμῖν ἐὰν καὶ ἄλλό τί σοι δοκῇ πρὸς τὴν αὐτόθι πολιτείαν ἀνήκειν. ἐπεὶ ἀνάγκη μοι εἰς τὴν τῆς πατρίδος ἐλευθερίαν, ὑφαιρεῖν τι τῆς ἐμαυτοῦ φροντίζοντι περὶ τούτων καὶ βουλευομένῳ.

Τοῦ αὐτοῦ.

ΕΠὶ μὲν τοῦ συμπείθεσθαι τὸν τύραννον οἷς περὶ ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν ἔλεγες, συγχαίρω τῇ πατρίδι. γράψω δὲ καὶ αὐτὸς ὡς συνεβούλευσας, ἀπάγων αὐτὸν ἀπὸ τἀληθοῦς ὡς μάλιστα ἔνεστι. τοὐναντίον γὰρ ἂν ποιῶν, ψευσαίμην τοὺς ἐμαυτοῦ πολίτας καὶ φίλους ὧν ἐξ ἐμοῦ ἤλπισαν, καὶ ταῦτα οὐκ ἀξίους ὄντας ἀπατᾶσθαι. τὸ δὲ εἶναι τὸν τύραννον τελέως καὶ χαλεπὸν, ὠφελιμώτερον ἔγωγε ἡγοῦμαι τῇ πόλει ἢ τὸ δημοκοπεῖν αὐτὸν καὶ περικαλύπτεσθαι δόξαν μετριότητος. τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι οἱ μὲν χαλεποὶ διαφθείρονται ταχέως καὶ ἂν μὴ καταλυθῶσι, μῖσος ὅμως τυραννίδος κατέλιπον τῷ πλήθει, καὶ παντελῶς τὴν μοναρχίαν ἐφ' ἑαυτῶν διέβαλον. οὕτως οὖν συμβαίνει τὸν γοῦν λοιπὸν χρόνον φυλακτικωτέρους γίνεσθαι καὶ προνοητικωτέρους τῆς δημοκρατίας ἅπαντας. ὅταν δέ τις δουλωσάμενος ἐκδημοκοπήσῃ τοὺς δουλωθέντας κἂν ἀναιρεθῇ ταχέως, πολλὰ ὅμως ἐγκαταλείπει τυραννίδος ἐν ἑκάστοις κακά. ὧν οἱ μὲν εὖ τι ποθοῦντες πείσεσθαι. οἱ δὲ ἄλλως δημαγωγηθέντες, τυφλοὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων εἰσί. καὶ τόν τε ἀναιρεθέντα οἰκτείρουσιν ὡς δὴ μέτριον καὶ τὴν τυραννίδα οὐχ ὡς ἀνήκεστόν τι φυλάττονται κακόν· ἀγνοοῦντες ὅτι ἂν πάντα τις ᾖ μέτριος τύραννος διὰ τοῦτο καταλυτέος ἐστὶν ὅτι ἔξεστιν αὐτῷ καὶ χαλεπῷ εἶναι. Κλέαρχος δὴ ὠμὸς ὤν, αὐτός τε εὐχείρωτος ἔσται μισούμενος. καὶ τοῖς ἄλλοις δυσκατορθωτέραν ποιήσει τὴν τυραννίδα. προσποιούμενος δ' εἶναι μέτριος, αὐτός τε ἂν ταύτην τὴν δόξαν ἐκαρπώσατο, τοῖς τε βουλομένοις ὕστερον εὐέμβατον ἀπολίποι τὴν ἀκρόπολιν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ σοὶ δηλαδὴ φανερά. τὸν δὲ τρόπον τῆς γραφῆς καὶ ἀποδόσεως τῶν ἐπιστολῶν χαίρω· ὅτι δὴ σύ τε ἀσφαλῆ ἐνόμισας, καὶ τὸ τέλος μαρτυρεῖ μὴ ἀτόπως εὑρῆσθαι.

verumetiam Clearchus quocunque fuerit in me animo, seruus efficietur. Nam metum geret: cùm animus liber, ab omni timore sit alienissimus. Proinde quòd ad meam conditionem per se examinandam pertinet, vides me patiendo vim, tutiorem fore, quàm Clearchum inferendo, neque quicquam sollicitudine, sed contemptu meis in rebus est opus. Nam à principio de his animo enunciari, hominis est non planè liberi. Mihi verò patriæ status plenam hanc absolutámque libertatem non concedit. Sed Rempublicam gerere, cogit, periculisque implicat, non, ne quòd ipse detrimentum accipiam: sed ne patriæ afflictæ perturbatæque deesse videar. Ob hanc caussam mihi quamuis non metuenti, præmeditari tamen de morte necessum est: ne priùs ipse occumbam, quàm pro salute patriæ mortem oppetere possim. Tu coram Tyranno hoc age, quod superioribus literis tibi scripsi, vt persuadeas ei, nos otio delectari. Et scribe nobis, si quid ad eam rem perficiendam aliud pertinere existimabis. Nam mihi necesse est, communis libertatis caussâ, de mea quiddam detrahere, vt curam consiliúmque de his suscipiam.

Eidem.

QVòd ea Tyranno persuaseris quæ de nobis sollicitus es, id verò gratulor patriæ. Ego in eandem sententiam ad eum literas dabo, conabórque eum à veritate quàm longissimè abducere. Quòd si facerem aliter, fallerem spem ciuium & amicorum meorum, qui sanè circumueniri nullo modo debent. Quòd verò Tyrannus supra modum est intoleradilis, id ego magis è re patri iudico esse, quàm si populo blandiretur, atque opinionem integritatis prætenderet. In caussa est, quoniam difficiles ac truculenti citiùs euertuntur aut si etiam non tollantur, tamen odium Tyrannidis in animis populi insitum relinquunt & prorsus suis moribus inuidiosam reddunt monarchiam. Ex quo fit vt in posterum omnes vigilantiori cura prouidentiáque Democratiam tueantur. Cùm verò quis redactos in seruitutem blanditiis demulcet, posteaquam redegerit: is etiamsi subitò deleatur: tamen plurima Tyrannidis incommoda singulis relinquit, quorum alij beneficiorum cupiditate, nonulli assentationis illecebris ducti in perspiciendis publicis commodis omninò cæci feruntur, atque interfectum luctu prosequuntur, tanquam bonum & moderatum neque Tyrannidem, quasi malum aliquod infandum execrantur: nescientes, si etiam fuerit æquus & moderatus, ob eam maximè caussam fuisse tollendum, quòd difficilis & intolerandus esse potuisset. Sed Clearchus, quoniam sæuus est, tum nullo negotio confici propter odium poterit, tum reliquis incomparabilem, regni affectationem efficiet. Quòd si lenitatem simulare noluisset, profectò & ipse fructum opinionis fictæ tulisset, & posthac affectantibus viam ad arcem muniuisset. Sed hæc tu probè scilicet tenes. Modus scribendi respondendíque valdè, mihi probatur, quem tu putasti tutiorem esse, atque euentus declarauit non ineptè fuisse excogitatum.

Missi

Miſi tibi exemplar eius epiſtolæ, quam ad Clearchum ſcripſi. Eam data opera feci pompoſiorem, ſtrictioremque, vt nos nihili faceret quippe, quos in ſermonis ornatu prorſus inſanire videret.

Clearcho.

CVm Athenis philoſophiæ ſapientiæque cauſſa verſarer, quidam ex communibus amicis atque etiam pater per literas ſignificarunt, me tibi in ſuſpicionem veniſſe, eámque argumentis amouere iuſſerūt. Hoc enim æquum eſſe mihique vtile. Ego verò rectè ſuadere ſatis ſciebam: at illud ignorabam, quas ob cauſſas eſſē traductus: ſed hoc mihi ad defendendum facultatem maximam ſuppeditare videbatur, quòd neque te regnum occupante, præſtò fuiſſem, neque poſſem abſens reſiſtere. Neque enim quicquam ego vel feci, vel locutus ſum, quod ad illam rem pertineret, aut reſpiceret. Quæ igitur tranſpontanæ aduerſus monarcham controuerſiæ, hominis cum paucis quibuſdam famulis peregrinantis eſſe potuiſſent, non inueniebam: nec qua potiſſimùm vterer defenſione dubitabam, quòd nihil ſcirem cuius accuſatus eſſem. Non dubitabam rurſus, quòd nihil tale machinarer, cuiuſmodi fortaſſis nonnulli de me ſuſpicarentur, & oſtendere poſſem, nullis eiuſmodi conſiliis facilè meum animum patere. Arbitror autem, ſi etiam non operam philoſophiæ dediſſem: tamen hoc ſatis firmum indicium fore, non me tibi infenſum eſſe, quòd nullam à te paſſus ſum iniuriam; nam ne ij quidem, qui ſunt à ſapientiæ ſtudio diſiuncti, ſi non prorſus mente capti ſint, inimicitias ex quadam voluptate ſuſcipiunt. Neque quemadmodum in amorem ſpecioſorum adoleſcentum, ſic etiam in odium quadam libidine rapiuntur. Multùm abeſt. Nouerunt enim probè, nihil moleſtius hominibus odio contingere poſſe: cùm verò ſcelere quodam aut iniuria diſtrahantur illorum animi, tunc infenſi ſunt atque ne id quidem lubentes. Nobis verò vſque in hunc diem neque magna, neque parua res vlla, mutuæ offenſionis cauſſa exſtitit: ſed tu præter ſuſpiciones & ſermones nihil affers, ego verò ab his quoque mentem expurgo. Quid igitur me impelleret ad tam repentinam aduerſus te factionem? ídque cùm nondum etiam hodie viderim patriam ſub tuum imperium miſſam? At Hercules me copia triremium equitúmque ſic effert, vt ſi nihil aliud, at ſaltem poſſe me hoſtem eſſe ſuſpiceris. Atqui peregrinationem ſuſcepimus cum famulis octo, & duobus familiaribus Heraclide & Agathone: duos verò ex famulis amiſi, quibus careo. Hæc neſcio quomodo perſuadentibus ſatis aduerſus te magnū apparatū eſſe. Illud verò non cogitas, me, ſi mihi iuſtæ ſuſpicionis eſſem conſcius, nunquam facturum fuiſſe, vt in manus eius, qui ſuſpicatur libenter me committerem: aut ſum tam cupidus inuidentiæ atque odij, vt neque meiipſius amoris rationem ducam, ſed ſponte corpus meum ad iuſtum ſupplicium luendum offeram? Hæc verò imperitis etiam philoſophiæ ſufficerent ad criminis purgationem, immò ſuperare putarent: ego verò cùm aliis rebus omnibus non ineptus eſſem ad philoſophię ſtudia, naturā quantū fieri potuit, excercui, & adoleſcens non imperia, non dignitates ambiui:

ἔπεμψα δέ σοι καὶ τὸ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὸν Κλέαρχον ἐπιστολῆς, διὸ ὑπερογκωτέραν ποιήσας ἐπίτηδες αὐτήν. ἵν' ἡμῶν καταφρονῇ ὡς λογομανούντων τελέως.

Κλεάρχῳ.

ΕΝ Ἀθήναις μοι φιλοσοφίας χάριν διατρίβοντι τῶν τε κοινῶν τινες φίλων καὶ ὁ πατὴρ ἔγραψεν ὡς δι' ὑποψίας εἴην πρὸς σέ. καὶ αἰτίας ἐκέλευον ἀπολύσασθαι. τοῦτο γὰρ δίκαιον εἶναι καὶ αὐτῷ μοι ἄμεινον. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν ὀρθῶς παρῄνουν ταῦτα, σαφῶς ᾔδειν· ἠγνόουν δὲ ἀφ' ὧν διεβλήθην· καὶ τοῦτό μοι πρὸς τὴν ἀπολογίαν ἦν εὔπορον. οὐδὲ γὰρ αὐτὸς παρῆν ὅτε περιεβάλλου τὴν ἀρχὴν οὔτε ἀπὼν ἐδυνάμην ἐναντιοῦσθαι. οὐδ' ὅλως ἢ λόγος, ἢ ἔργον τι τῶν ἐμῶν, ἐπιμιξίαν τινὰ ἔσχε πρὸς τὰ αὐτόθι πράγματα. τίνες οὖν αἱ διαπόντιοι πρὸς μόναρχον ἐναντιώσεις ἀνθρώπου μετ' ὀλίγων οἰκετῶν ἀποδημοῦντος, οὐκ ἐγὼ εὑρίσκον. καὶ διὰ τοῦτό γε ἠπόρουν ἀπολογίας, ὅτι οὐδὲν ἑώρων τὸ κατηγορούμενον. οὐκ ἠπόρουν δὲ πάλιν τῷ μηδὲν συνειδέναι τοιοῦτον ὁποῖον ἴσως ὑποπτεύομαι, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἔχων πείθειν σε ὅτι ἡ ἐμὴ ψυχὴ οὐδενὶ ἐμβατίς ἐστι, τῶν τοιούτων βουλευμάτων. οἶμαι μὲν οὖν εἰ καὶ μὴ πεφιλοσοφήκειν, ἱκανὸν ἂν γενέσθαι τεκμήριον τοῦ μὴ ἀπεχθῶς ἔχειν πρὸς σὲ, τὸ μηδὲ ἠδικῆσθαί τι ὑπὸ σοῦ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀφιλοσόφητοι μὴ παντάπασί γε μανέντες, καθ' ἡδονήν τινα τὰς ἀπεχθείας ἐπαναιροῦνται. οὐδὲ ἔρωτάς τινας ὥσπερ παιδικῶν ἐπιτηδευμάτων, οὕτω καὶ μίσους λαμβάνουσι· πολλοῦ δεῖ· ἀλλὰ καὶ πάνυ ἐπίστανται, ὅτι οὐδὲν ἀνθρώποις ἀπεχθείας ἀνιαρότερον. ὅταν δὲ ὑπὸ ἀνηκέστου τινὸς διαιρεθῶσιν ἀπὸ ἀλλήλων τὰς ψυχὰς, τότε ἀπεχθάνονται καὶ οὐδὲ τότε ἑκόντες. ἡμῖν δὲ μέχρι τῆς νῦν ἡμέρας οὐδὲν οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν ὑπῆρκται πρὸς ἀλλήλους ἀπεχθείας ἔργον· ἀλλὰ σοὶ μὲν οὐδὲν πλέον ὑπονοίας καὶ λόγου. ἐγὼ δὲ καταρδύω τὴν ψυχὴν καὶ ἀπὸ τούτων τί οὖν βουλόμενος ἐξαίφνης στασιάζω πρὸς σέ. καὶ ταῦτα μηδέπω καὶ τήμερον ἑωρακὼς ἀρχομένην ὑπὸ σοῦ τὴν πατρίδα. ἢ νὴ Δία φυσῶσί με αἱ πολλαὶ τριήρεις καὶ οἱ ἱππεῖς· ἵνα εἰ μηδὲν ἄλλο, ὑποπτεύῃς τό γε δύνασθαί με ἐχθρὸν εἶναι. ἀλλὰ ἀπεδήμησα μὲν σὺν ὀκτὼ θεράπουσι καὶ φίλοις δύο Ἡρακλείδῃ καὶ Ἀγάθωνι. ἀναλύω δὲ δύο τῶν οἰκετῶν ἀποβαλών. ταῦτα δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως πείθουσί σε ἱκανὴν εἶναι παρασκευὴν ἐπὶ σέ. ἐκεῖνο δ' οὐ σκοπεῖς ὅτι εἰ συνῄδειν ἐμαυτῷ δικαίως ὑποπτευομένῳ, οὐκ ἄν ποτε ἑκὼν ἐμαυτὸν ἐνεχείριζον τῷ ὑποπτεύοντι. ἢ οὕτω τις ἐραστὴς ἀπεχθειῶν εἰμι, ὥστε μηδὲ τὴν πρὸς ἐμαυτὸν φυλάττειν φιλίαν, ἀλλ' ἑκόντι ἐγχειρίζειν τὸ σῶμα τοῖς δικαίως αὐτὸ τιμωρησομένοις. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ τοῖς μὴ φιλοσοφήσασιν, ἱκανὴ μᾶλλον δὲ πέρα τοῦ ἱκανοῦ ἀπολογία. ἐγὼ δὲ οὐδ' ἄλλως ἀφυὴς γενόμενος πρὸς τὰ ἐκ τῆς φιλοσοφίας ἀγαθὰ, συνέλαβον τῇ φύσει ὡς μάλιστα ἐνῆν. καὶ νεανίας γενόμενος, οὐκ ἀρχὰς οὐδὲ φιλοτιμίας εἱλόμην,

ἀλλὰ εὐθέως αὐτῆς ἤρων τῆς φύσεως τῶν λόγων. καὶ οὗτός με ὁ ἔρως ἤγαγεν εἰς Ἀθήνας καὶ Πλάτωνι ἐποίησε φίλον. καὶ μέχρι γε νῦν, οὔπω αὐτοῦ πέπλησμαι. φύσεως μὲν οὖν οὕτως ἔχων πρὸς ἡσυχίαν, ὡς ἔτι παντελῶς νέος ὤν, καταφρονῆσαι πάντων, ὅσα ἄρχειν ταρακτικωτέρου βίου δύναται. ἐλθὼν δὲ εἰς Ἀθήνας, οὔτε ἐκυνηγέτουν, οὔτε ναύτης εἰς Ἑλλήσποντον ἐπὶ Λακεδαιμονίους σὺν Ἀθηναίοις ἔπλεον. οὐδὲ ταῦτα ἐπαιδευόμην ἀφ' ὧν τυράννοις καὶ βασιλεῦσιν ἐχθρὸς ἔσομαι. ἀλλ' ἀνδρὶ ἡσυχίας ἐραστῇ διελεγόμην τὸν ἔγγιστα θεοῦ λόγον παιδευόμενος. καί μοι πρῶτον παρ' αὐτοῦ παρηγγέλθη ἡσυχίαν ποθεῖν· ταύτην γὰρ τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν λόγου φῶς εἶναι. τὴν δὲ πολιτείαν καὶ πολυπραγμοσύνην, ὥσπερ ζόφον τινὰ ἐπικαλύπτειν· καὶ ἀνεύρετον ποιεῖν τοῖς ἐρευνῶσιν· ὡς δὲ οὔτε πεφυκέναι κακῶς ἐδόκουν πρὸς αὐτήν, οὔτε πείθεσθαι ῥᾳδίως περὶ αὐτῆς, τηνικαῦτα ἤδη θεὸν πάντων ἐπόπτην, καὶ κόσμου κατασκευὴν ἐμάνθανον, καὶ φύσεως ἀρχὰς ἑώρων· καὶ δικαιοσύνην τιμᾶν ἐδιδασκόμην· καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα παιδεύει φιλοσοφία. καὶ οὐδὲν οὐχ ὅπως τοῦ εἰδέναι ταῦτα, ἀλλ' οὐδὲ τοῦ ζητεῖν τιμιώτερον. τί γὰρ κάλλιον ἢ ἄνθρωπον ὄντα θνητῆς φύσεως καὶ θεοῦ κεκραμένον μοίρᾳ, μόνοις εὐκαιρεῖν τοῖς ἀθανάτοις ἑαυτοῦ. καὶ ταῦτα, πρὸς τὸ συγγενὲς ἄγειν· συγγενῆ δὲ τῷ θείῳ τὰ θεῖα λέγω· ταῦτα ηὐχόμην τε καὶ ἐσπούδαζον μαθεῖν. πολιτείας δὲ ἀνέξῃ γὰρ μετὰ παρρησίας μου λέγοντος, οὐδὲ μεμνῆσθαι ἠξίουν· ἔμαθον δὲ ἄλλα τε πολλὰ καὶ ταῦτα οἷς νῦν χρήσομαι πρὸς σέ. τὸν μὲν μὴ ἀδικοῦντα τιμᾶν. τὸν δὲ ἀδικοῦντα ἄριστον μὲν εὐεργεσίαις ἀμείβεσθαι· εἰ δὲ μή γε ἡσυχίᾳ. καὶ φίλον μὲν τιμιώτατον ἡγεῖσθαι, ἐχθρὸν δὲ μηδένα ἑαυτῷ κατασκευάζειν· καὶ τὸν ὄντα, φίλον ποιεῖσθαι. καὶ μηδὲν τηλικοῦτον νομίζειν κακὸν ὅσον ἂν ταράξειε τὴν ψυχὴν καὶ τῶν οἰκείων ἔργων ἀποτρέψειε πρὸς ἕτερα. ἆρά γε ἐπιβούλω μοι νομίζεις χρῆσθαι ταῦτα εἰδότι, μηδαμῶς. ἀλλὰ σοὶ μὲν ἀποκείσθω πολέμων ἔργα καὶ πολιτειῶν· ἡμῖν δὲ τῆς σῆς τοσοῦτον ἀποτετμήσθω τυραννίδος, ὅσον ἀταράχῳ ἀνδρὶ δοκεῖς ἐνησυχάσαι. πείθομαι δ' ὅτι ἢν καὶ διαλέγεσθαί με ἀφῇς τοῖς φίλοις, ἠρεμαίους ἂν αὐτοὺς ποιήσαιμι καὶ ἀπολιτεύτους ὧν σὺ βούλει διεξιὼν τὰ ἀεὶ ἡμῖν μελετώμενα φιλοσοφίας ἐγκώμια. ἐπεὶ καὶ τελέως ἂν εἴην μὴ ταῦτα φρονῶν ἀχάριστος. φέρε γὰρ εἴ μοι ταραττομένῳ τι ὧν σὺ ὑποπτεύεις, ἡ πραεῖα ἐπισταίη θεὸς ἡσυχία, καὶ ταῦτα λέγοι, ἀχάριστος εἶ καὶ πονηρὸς ὦ Χίων. καὶ οὔτε τῶν καλῶν ἐκείνων μαθημάτων, οὔτε ὅλως σεαυτοῦ μνήμην ἔχεις. ἐμοὶ χρώμενος δικαιοσύνην ἤσκησας καὶ σωφροσύνην ἐκτήσω· καὶ θεὸν ἔμαθες καὶ τὴν σεαυτοῦ πρὸς αὐτὸν συγγένειαν ἀνενεώσω. καὶ τῶν ταπεινοτέρων τούτων, θαυμαστῶν δὲ τοῖς ἄλλοις κατεφρόνησας φιλοτιμίας καὶ πλούτου καὶ ὅσα τούτοις ὅμοια. εἶτα νῦν ὅτε ἀποδιδόναι σε δεῖ τὴν χάριν,

ſed ſtatim dicendi atque orationis, amore flagrare cœpi. Qui me amor Athenas adduxit, & Platonis familiaritatem mihi conciliauit, cuius ne nunc quidem me ſaturitas tenet. Cùm itaque natura me ſic ad otium & tranquillitatem finxerit, vt etiam rudibus adhuc annis, omnia negligerem, quæ turbulentiorem efficere vitam poſſent. Poſteaquam verò Athenas acceſſi, neque venationibus me dedi, neque Nauta cum Athenienſibus contrà Lacedæmonios in Helleſpontum nauigaui, neque in his eruditus ſum, quæ me à Tyrannis & regibus abalienare poſſent: ſed viro quietis amanti conuerſatus ſum, ab eóque in diuinis propè ſermonibus inſtitutus. Atque primum hoc mihi præceptum dedit, vt otium amplexarer. Id enim philoſophiæ diſſertationem quaſi fulgens quoddam lumen eſſe. Rerumpublicarum verò gubernationes & negotia, quaſi tenebras offundere, atque imperueſtigatam reddere doctrinam quærentibus. Cùm autem neque infœlici ad eam ingenio naturáque præditus eſſem, neque facilè quiduis obuium de ipſa crederem: tum denique Deum omnium inſpectorem, & mundi inſtructum diſcebam, atque naturæ principia conſpiciebam, & quemadmodum eſſet colēda iuſtitia: docebar, ac quæcunque his ſimilia traduntur à philoſophia, quibus nihil eſt, neque ſcitu neque quęſitu dignius. Quid enim ſplendidius quàm hominem ex mortali natura, diuináque portione commixtum, ei duntaxat ſuiipſius parti quæ mortalitatis expers eſt, vacare, eámque ad cognata deducere? Cognata verò diuina diuinis appello. Ad hæc perdiſcenda votis omnibus diligentiáque contendi, Reſpublica verò: patieris enim liberè me loqui, ne in mentem quidem venit. Et cùm alia multa diſcendo comprehendi, tum etiam, quibus nunc ad te ſum vſurus. Eum qui nullam faceret iniuriam obſeruantes habere. Iniurioſum verò beneficiis potiſſimum compeſcere: ſin minùs quiete: Amicum in ſummo precio putare. Neminem ſibi inimicum parare, atque cum eo qui ſit, in gratiam redire. Nullum malum tanti ducere, vt animum confundat, & à domeſticis negotiis ad alia transferat. Ecquid inſidias me tibi ſtudere putas, qui teneam hæc? Nullo pacto. Sed tibi bellorum rerúmque publicarum negotia ſerues. Nobis verò tantùm de tua Tyrannide concedatur, quantùm licitum ſit homini otioſo quietem ſectari. Perſuaſum autem habeo, ſi mihi poteſtatem feceris inter amicos diſſerendi: fore, vt quod tu potiſſimum cupis, ipſos quoque faciam quietis auidos, & à Repub. abhorrentes, percenſens prædicánſque clariſſimas philoſophiæ laudes, in quibus nos perpetuò verſamur: ſiquidem omnino forem ingratus, niſi ſic in animum inducerem. Nam age ſi mihi quiddam eiuſmodi molienti, quale tu ſuſpicaris, manſueta dea QVIES aſſiſteret ac his me verbis compellaret. Ingratus verò ô Chion & prauus es, ac neque pulcherrimarum diſciplinarum, neque planè tuiipſius meminiſti. Mea opera iuſtitiam coluiſti, & modeſtiam conſecutus es, Deúmque cognouiſti ac tuam cùm eo cognationem renouaſti. Item hæc vilia contempſiſti quæ ſunt apud alios in admiratione, honores, diuitias & quæ ſunt his ſimilia. Nunc verò cū te gratiā referre par ſit, quippe,

qui

qui maiori lege, confirmatioréſq; animo, mihi conuerſaris & colloqueris: me, deſeres, immemor non ſolùm cætera te ex philoſophia didiciſſe, verùm etiã fœliciter inuenire, quæ nunquam noueris. Quomodo verò ſine me quicquam aut quærere aut inuenire potuiſſes? Hæc ſi diceret, quòd ego iuſtum ei reſponſum darem. Ego ſanè non video. Atqui ſic tibi perſuade, me ſemper hæc mecum loqui. (Quicquid enim animo quiſque verſat, & ſentit, id ſecum loquitur.) Neque vnquam ea repudiabo. Quare nullus tibi poteſt à nobis eſſe metus rationabilis. Neque enim attinget res tuas meum otium.

Platoni.

BIduò ante Bacchinalia, fideliſſimos mihi famulos Pyladen & Philocalum ad te miſi. Nam in ipſo Bacchinaliũ feſto, Tyranno adoriar, cùm multò antè ſuſpiciones omnes amouerim. Hoc die Põpa celebratur in honorem Bacchi, atque ſatellites in ea videntur negligentius dominum obſeruaturi eſſe. Sin minùs: etiamſi per ignes incedendum erit, non timebimus. Neque aut nos ipſos aut tuam philoſophiam pudore afficiemus. Coniuratorum nobis firma manus eſt, fide magis quàm multitudine. Scio quidem mihi ſubeundã mortem. Sed hoc pati modò vt Tyrannũ occidero, mihi in votis eſt. Etenim cum Pæane, Niceteriiſque vitam relinquero, ſi ſublata Tyrannide, è viuis excedam. Mihi enim & ſacrificia, & auſpicia, & omnino omnia vaticinia mortem præcinunt, ſi rem bonis auibus ad finé perduxero. Ipſe verò ſpectaculum quoddam multò euidentiùs, quàm vt inſomnium eſſe poſſit, conſpexi. Videbatur mulier diuina quadam venuſtate ac magnitudine: me oleaſtro, atque diadematis ornare, paulóque pòſt monumẽtum quoddam pulcherrimum oſtendere, ac dicere. Quoniam defeſſus es ô Chio, introito in hoc ſepulchrum & quieſcito. Ex hoc inſomnio bonã ſpem habeo, me præclara morte potiturum. Non enim arbitror vllum fallax aut inane vaticinium ab anima proficiſci, quandoquidé etiam tu in ea es ſententia. Quòd ſi vera prædixit vaticinatio, beatiorem me fore exiſtimo, quàm ſi vita poſt occiſum Tyrãnum, vſque ad ſenium proferatur. Mihi enim honeſtius eſt, magnis anteà rebus perpetratis, è vita diſcedere, quàm temporis aliquid ad fruendam gloriam prorogari. Et quæ deſignauerimus, multò maiora putãbuntur, quàm quæ paſſi fuerimus. Et nos maiori honore apud eos de quibus bene meriti fuerimus, habebimur, ſi propria morte libertatem ipſis redemerimus. Maior enim vtilitas eius beneficij, iis in quos collocatur, videtur, cuius ipſe autor non ſit particeps. Sic ad vaticinium mortis inſtructi ſumus. Tu verò mi Plato, vale, & vſque ad extremam ſenectutem fœliciter age. Poſtremò nunc vt exiſtimo, te compello.

Finis epiſtolarum Chionis.

μείζονι ἤδη νόμῳ καὶ κρείττονι ψυχῇ συνδιέτα μοι καὶ διαλεγόμενον ἀπολείψεις με, οὐδὲ μεμνημένος ὅτι οὐ τὰ ἄλλα μόνον ἐκ φιλοσοφίας ἔμαθες, ἀλλὰ καὶ τὸ ζητεῖν δεξιῶς ἃ μήπω οἶδας. καὶ πῶς ἂν σύ γε ζητήσαις ἢ εὕρεσις ἐμοῦ στερόμενος; ταῦτ᾽ εἰ λέγοι, τί ἂν ἀποκριναίμην πρὸς αὐτὴν δίκαιον. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲν ὁρῶ. ἀλλὰ μὴν εὖ ἴσθι ὡς ἐγὼ ταῦτα πρὸς ἐμαυτὸν ἀεὶ λέγω. λέγει γὰρ ἕκαστος πρὸς ἑαυτὸν ἃ φρονεῖ· καὶ οὐκ ἄν ποτε αὐτῶν ἀπολειφθείην· ὥστε οὐδέν σοι δέος ἐξ ἡμῶν εὔλογον. οὐδὲ γὰρ οὐδ᾽ ἅψεται τῶν σῶν πραγμάτων ἡ ἐμὴ ἡσυχία.

Πλάτωνι.

ΔΥσὶν ἡμέραις τῶν Διονυσίων ἔμπροσθεν τοὺς πιστοτάτους μοι τῶν θεραπόντων Πυλάδην καὶ Φιλόκαλον ἔπεμψα ὡς σέ. μέλλω γὰρ τοῖς Διονυσίοις ἐπιτίθεσθαι τῷ τυράννῳ, πολλὰ σοφισάμενος ἐκ πολλοῦ ἀνύποπτος αὐτῷ γενέσθαι· πέμπεται δὲ ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ πομπὴ τῷ Διονύσῳ· καὶ δοκεῖ ὀλιγωρότερον ἕξειν δι᾽ αὐτὴν τὰ τῶν δορυφόρων· εἰ δὲ μή γε κἂν δέῃ διὰ πυρὸς ἐλθεῖν, οὐκ ὀκνήσομεν. οὐδὲ καταισχυνοῦμεν οὔτε ἑαυτοὺς οὔτε τὴν σὴν φιλοσοφίαν. καὶ τὰ τῶν συνωμοτῶν δὲ ὅσον ἡμῖν ἐχυρά. πίστει δὲ ἢ πλήθει ἐχυρώτερα. οἶδα μὲν οὖν ὡς ἀναιρεθήσομαι. τελειώσας δὲ μόνον τυραννοκτονίαν, τοῦτο παθεῖν εὔχομαι. μετὰ παιᾶνος γὰρ ἂν καὶ νικητηρίων ἀπολείποιμι τὸν βίον, εἰ καταλύσας τὴν τυραννίδα ἐξ ἀνθρώπων ἀπελεύσομαι. σημαίνει γάρ μοι καὶ ἱερὰ καὶ οἰωνίσματα καὶ πᾶσα ἁπλῶς μαντεία θάνατον, κατορθώσαντι τὴν πρᾶξιν. ἐθεασάμην δὲ καὶ αὐτὸς ἐναργεστέραν ἢ κατ᾽ ὄνειρον ὄψιν. ἔδοξε γάρ μοι γυνὴ θεῖόν τι χρῆμα κάλλους καὶ μεγέθους ἀναδεῖν με κοτίνῳ καὶ ταινίαις. καὶ μετὰ μικρὸν ἀποδεῖξαί τι μνῆμα περικαλλὲς καὶ εἰπεῖν. ἐπειδὴ κέκμηκας ὦ Χίων, ἴθι εἰς τουτὶ τὸ μνῆμα ἀναπαυσόμενος. ἐκ τούτου δὲ τοῦ ὀνείρατος εὔελπίς εἰμι καλοῦ θανάτου τυχεῖν. νομίζω γὰρ μηδὲν κίβδηλον εἶναι ψυχῆς μάντευμα. ἐπεὶ καὶ σὺ οὕτως ἐγίνωσκες. εἰ δὲ καὶ ἀληθεύσειεν ἡ μαντεία, μακαριώτατον ἐμαυτὸν ἡγοῦμαι γενέσθαι ἢ εἰ βίος μοι μετὰ τὴν τυραννοκτονίαν εἰς γῆρας ἐδίδοτο. καλὸν γάρ μοι μεγάλα διαπραξαμένῳ πρότερον ἐξ ἀνθρώπων ἀπαλλάττεσθαι, ἢ χρόνου τι συναπολαῦσαι. καὶ ἃ ἂν δράσωμεν πολὺ νομισθήσεται μείζονα, οἷς πεισόμεθα. καὶ αὐτοὶ τιμιώτεροι ἐσόμεθα τοῖς εὖ παθοῦσιν, εἰ τῷ ἰδίῳ θανάτῳ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς ὠνησόμεθα. μείζων γὰρ ὠφέλεια τοῖς εὐεργετηθεῖσιν εἶναι φαίνεται, ἧς ὁ δράσας οὐ μεταλαμβάνει. οὕτως μὲν δὴ προθύμως ἔχομεν πρὸς τὴν μαντείαν τοῦ θανάτου. Σὺ δὲ χαῖρέ τε ὦ Πλάτων καὶ εὐδαιμονοίης εἰς τέλειον γῆρας. προσαγορεύω δέ σε ὕστατα ὡς πείθομαι.

Τέλος τῶν Χίωνος ἐπιστολῶν.

ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ.

AESCHYNIS ORATORIS

EPISTOLÆ.

Φιλοκράτει.

ΛΥΣΑΝΤΕΣ ἐκ μουνυχίας ἑσπέρας λαμπρῷ σφόδρα σκίρωνι περὶ μέσην ἡμέραν, κατήχθημεν εἰς νηρηστὸν τῶν κίων. Καθίσαντες δὲ ἡμέρας ἐννέα. σκαιὸς γὰρ ἦν ὁ ἄνεμος, εἶτα πάλιν λύσαντες ἅμα τῇ ἕῳ εἰς δῆλον ἤλθομεν· δήλιοι δὲ ἐνόσουν λοιμώδη τινὰ νόσον. τὰ μὲν πρόσωπα ἐπίμπλαντο λεύκης· καὶ τὰς τρίχας λευκοὶ ἐγίνοντο. ὁ δὲ τράχηλος αὐτῶν καὶ τὰ στέρνα ᾤδει. πυρετοὶ δ᾽ οὐκ ἐγίγνοντο· οὐδὲ ἀλγηδόνες μεγάλαι· οὐδὲ τὰ κάτω μέρη παρήλλαττεν οὐδέν. Ταῦτα δὲ ἐπύθοντο κατὰ μῆνιν Ἀπόλλωνος αὐτοῖς συμβεβηκέναι, ταφόντος ἐν τῇ νήσῳ τινὸς τῶν ἐπιφανῶν, οὐ πρότερον εἰωθός. Ἐκ τούτου οὖν προσβάλλειν αὐτοῖς τὸν θεὸν τὴν νόσον ταύτην ὑπελάμβανον. ἡμεῖς δὲ ὥσπερ τι ἔθνος ἀλλόφυλον. ἢ νῆσον ἐν τῇ ἔξω θαλάττῃ ἀφιγμένοι, καὶ ἰδόντες ἐξαίφνης χρῶμα ποικίλων ἀνθρώπων, νυκτὸς ἀποφεύγοντες ᾠχόμεθα. πυνθανόμενοι ἀλλήλων κατὰ τὸν πόρον, εἰ τὸ χρῶμα ἔχοι ἕκαστος οἷον ἐκόμιζεν οἴκοθεν καὶ τὰς τρίχας. Ζάλη δὲ καὶ ἄνεμος ἐξαίσιος ἐμπεσὼν, ἀπήνεγκεν ἡμᾶς ὑπὲρ κρήτην, πλησίον ψαμαθοῦντος· ὡς δὲ ἐν ἀπόπλῳ ἦμεν ἤδη, ἀντιπνεῖ πνεῦμα λιβυκόν. εἶτα πνεύσαντος ἡμῖν ἀπαρκτίου, πάλιν ἐφερόμεθα πέντε νύκτας ἐν θαλάττῃ γενόμενοι, ἐν αἷς προσέσχομεν ἀθρόνῃ. ἵνα μάθωμεν μὴ πολυπραγμονεῖν, εἴτις ἐν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι κατὰ τοὺς νόμους ἢ μὴ, στεφανοῦται. κἀκεῖθεν τέτταρσιν ἡμέραις, ἀφικόμεθα εἰς ἐπίνειόν τι τῆς ῥοδίας, ὅπου νοσῆσαί μοι συνέβη τὴν περὶ τὸ ἆσθμα νόσον· ὡς δὲ ἐπιμείναντός μου αὐτόθι, οὐκ ἐνεδίδου ἡ νόσος, διέπλευσα εἰς ῥόδον· καὶ ἐδέξατο ἡμᾶς εὐμενῶς ὁ τόπος. εὐθὺς γὰρ ὡς διέβην πολὺ ῥᾷον ἐγενόμην. καὶ ταυτὶ μὲν ἔχομέν σοι τέως ἐπιστέλλειν. τὰ δ᾽ ἄλλα, ὡς ἂν ἕκαστα συμβαίνοι, δηλώσομεν. εὐτύχει. καὶ μὴ πρόσκρουε μήτε τοῖς πλέον σοῦ μήτε τοῖς ἔλαττον δυναμένοις.

Philocrati.

CVM vesperè soluissemus è Munichia, vehementer sæuiente Scirone, circiter meridiem ad Neressum Ciorum delati sumus. Vbi cùm desedissemus per dies nouem: propter venti tempestatem, iterum soluentes manè, ad Delum appulimus. Delij verò pestilenti quodam morbo laborabant. Nam facies habebant albas capillis erant candidis. Colla pectoráque tumebant: neque tamen graues inde dolores patiebantur, neque in partibus inferioribus quicquam erant mutata. Hæc audierant ob iram Apollinis sibi accidisse, quòd illustrem quendam maximéque insignem virum in insula sepeliissent, cùm id antè fieri non soleret. Eam igitur ob caussam hunc morbum à Deo sibi putabant immissum. Nos verò quasi gens externa, cùm ab exteriore mari insulam adiissemus, colorem diuersorum hominum mox intuentes, noctu fugientes abscessimus, interrogantes inuicem inter nauigandum, ecquid parem colorem & crines, quisque reportaremus. Hinc turbo atque violentia ventorum exorta supra Cretam nos abstulit, propè Psamathontem. Cùm verò iam in altum essemus euecti, reluctantem habuimus ventum Libycum. Pòst aspirante Septentrione: rursus quinque noctes in mari ferebamur, quas in procellis consumpsimus, vt disceremus non magni facere, si quis in sua patria iuxta leges aut contrà, corona donaretur. Et isthinc, quatriduò venimus ad stationem quandam Rhodiæ, vbi ego ex anhelitu laborare cœpi. Cùm autem manente me aliquantisper ibi, nihil morbus remitteretur, traieci in Rhodum. Qui locus nos benignè recepit. Simul ac enim appuleram, meliùs multò cœpi habere. Atque hæc hactenus tibi habuimus scribere. De reliquis, quemadmodum singula fors obtulerit, certiorem te faciemus. Vale fœliciter, neque vel potentioribus, vel inferioribus te difficilem præbe.

Ctesiphonti.

Cteſiphonti.

SCripſit nobis Nicoſtratus à parte matris auunculus, ſe mirum in modum abs te vexari, méque ob acceptam calamitatem probris affici. At ego miror, quibus cauſſis inductus, nobis è patria migrantibus, ita familiariter locutus ſit, vt mihi perſuaderem nihil abs te aut fictum, aut ſimulatum proferri qui tum in miſerias meas intuerer, quæ vel infeſtiſſimum hoſtem ad miſerandum adigere deberent: tum in ſqualorem & luctum tuum. Quamobrem amicis & neceſſariis meis mandaui, ſi qua re foret opus, vt te adirent, atque te non defuturum illis pollicebar. Ipſe quoque literas ad te miſi vt ea mihi conficeres, de quibus Athenis perſæpe ad populum retuliſſem. Nunc verò cum non tibi ſummo impedimento, neque tibi neque cuiquam ex Athenienſibus negotium faceſſamus, nos inſectaris, ac neque fortunæ, neque vllius humanæ rei rationem ducis: ſed etiamnum oppugnas, exactos patria, orbatos omni deſiderio ciuitatis, ciuium & amicorum. Et quæcunque in abſentem me conuitia recens, tibi fortè non immeritò quandam inuidiam & odium conciliabunt, perinde ac ſi quem mortuorum in ciuitate tam honeſta atque humana criminareris. Ego verò nihilo deterior exiſtimabor: ſi mihi abſenti abſenti conuitieris: infortunatior quidem, & magis miſerandus fortaſſe putabor: aliquando verò etiam minus. Nunc autem nullam pro eo mittere vocem, immò ne audire quidem coniecta in me conuitia datur. At verò ſeni moderato & honeſto iniuriam inferre, cui ſpes omnis vlciſcendi prærepta eſt, quíque ſpem ſuam vniuerſam in nobis poſitam habet, qui nos ipſos non amplius ſeruare poſſumus; quomodo id non eſt turpe. Sed per Iouem ne facias Cteſipho, ne tu facias, neque ſi maximè etiam me læſum volueris. Et ſi te nullum noſtrum damnum explet: ſaltem hanc infamiam tibi tuiſque liberis quos alis, ne infligas, quos tu præſidium ſenectutis tuæ fore ſperas. Et memíneris, nec Æſchynem putaſſe vſque eò res ſuas redactum iri, neque alios multos, qui magis in ſua patria floruerunt, multóque te méque ſplendidiores extiterunt. Reliqui omnes qui in exilium aguntur, aut precantur ciues, vt ſibi redeundi poteſtas fiat: aut ſi non impetratum ſit calumnias infligunt patriæ tanquam iniquè ſecū agenti. Ego verò, cum indignè ſim in iis: quæ geſſi fraudatus, & dum alios accuſarem ipſe condemnatus, dolore quidem iuſto commoueor, attamen nihil ſuccenſeo. Neque enim tam ego ſum rationis expers vt ex qua ciuitate Themiſtoclē liberatorem Græciæ videam eiectum & vbi Miltiades, quod paululum Reipub. deberet, ætate affectus in carcere vitam finierit, ei ciuitati Æſchynem Atrometi filium exulē ſuccenſere putem oportere, ſi quid vſitatum Athenis & conſuetum paſſus eſt. At ego non immeritò laudi mihi duxero communicatam cum illis infamiam, ſiquidem poſteri me dignum fuiſſe iudicabunt, qui ſimilem pœnam ſubirem.

Κτησιφῶντι.

Ἐπέστειλεν ἡμῖν, Νικόστρατος ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος. ὡς ἐπηρεάζοις μὲν εἰς αὐτὸν οὐ μετρίως. ἐμοὶ δὲ ὀνειδίζοις τὴν διὰ σέ μοι συμβᾶσαν συμφοράν. ἐγὼ δὲ θαυμάζω τί παθών. ἐξιοῦσι μὲν οἴκοθεν ἡμῖν, τοσαῦτα διελέχθης, ὥστε πεισθῆναί με, μηδὲν ὧν διελέχθης πεπλάσθαι σε. μὴ δ᾽ ἄλλως φρονεῖν, βλέποντα πρῶτον μὲν εἰς τὴν ἐμὴν ξυμφοράν, ἣν οὐκ ἀπεικὸς εἶναι καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἐλεεῖν ὑπελάμβανον· ἔπειτα δὲ καὶ εἰς τὸ σκυθρωπὸν καὶ ὅμοιον δεδακρυμένῳ. ὥστ᾽ ἔγωγε καὶ ἐπέσκηψα ἐνίοις τῶν προσηκόντων ἡμῖν, εἴ του δέοιντο, προσιέναι σοι καὶ μηδενὸς ὑστερήσειν ὑπεσχόμην αὐτοῖς. καὶ αὐτὸς δὲ ἐπέστειλα περὶ ὧν ἐχρημάτιζον Ἀθήνησί μοι γενέσθαι πολλάκις. νῦν δὲ οὐκ ἐμποδὼν ἔτι οὖσιν ἡμῖν οὔτε διενοχλοῦσί σοι οὔτε ἄλλῳ τινὶ Ἀθηναίων, ἐπηρεάζεις. οὔτε εἰς τὴν τύχην ἀποβλέπεις. οὔτε εἰς ἄλλο τι τῶν ἀνθρωπίνων· ἀλλ᾽ ἐπαγωνίζῃ ἔτι, καὶ ἐκπεπτωκόσι τῆς πατρίδος· καὶ ἀπεστερημένοις ἐπιθυμίας καὶ πόλεως καὶ πολιτῶν καὶ φίλων· καὶ ὅσα μὲν εἰς ἐμὲ ἀπόντα ἐβλασφήμεις, σοὶ μὲν ἴσως φέρει ἄν τινα εἰκότως καὶ φθόνον καὶ μῖσος. ὥσπερ ἂν εἴ τινα τῶν τεθνεώτων ἐπιβάλλοιο βλασφημεῖν, ἐν οὕτω χρηστῇ καὶ φιλανθρώπῳ πόλει· ἐγὼ δὲ, οὐκ ἂν διὰ ταῦτα φαυλότερος νομισθείην ἀπὼν ὑπὸ σοῦ λοιδορούμενος. ἀτυχέστερος μέν τοι καὶ ἐλεεινότερος ἴσως νομισθεὶς, ποτὲ μὲν οὐδὲν ἧττον, νῦν δὲ οὐδὲ μίαν ὑπὲρ αὐτοῦ φωνὴν ἐκπέμπων, ἀλλ᾽ οὐδὲ ἀκούειν λοιδορούμενος δύναμαι· τὸ δὲ γέροντα ἐπιεικῆ ὑβρίζεσθαι μηδὲ μίαν ἐλπίδα ἔτι ἔχοντα τοῦ δυνήσεσθαί ποτε ἀμύνασθαι, ὅς γε τὴν σύμπασαν ἐλπίδα ἐφ᾽ ἡμῖν αὐτοῖς ἀκμὴν ἔχει τοῖς μηδὲ αὐτοὺς σώζειν ἔτι δυναμένοις, πῶς οὐκ αἰσχρόν ἐστιν. ἀλλὰ μὴ πρὸς τοῦ Διὸς μή σύ γε ὦ Κτησιφῶν. μηδὲ εἰ τὰ μάλιστα ἡμᾶς ἀνιᾶν βούλει. Καὶ εἰ μὴ πεπλήρωκέ σε μηδὲν τῶν ἡμετέρων κακῶν, μίασμα τοῦτο πρόσθῃς σαυτῷ τε καὶ τοῖς παισὶν οὓς τρέφεις, βοηθοὺς ἔσεσθαί σοι δηλονότι τοῦ γήρως σου προσδοκῶν· καὶ μέμνησο ὅτι οὐδὲ Αἰσχίνης εἰς τοῦτό ποτε ἀφίξεσθαι ἤλπισεν. οὐδ᾽ ἄλλοι πολλοὶ καὶ ἔτι μᾶλλον ἀκμάσαντες ἐν τῇ ἑαυτῶν πατρίδι καὶ πολλοὶ λαμπρότεροι ἐμοῦ τε καὶ σοῦ γενόμενοι.

ΟΙ μὲν ἄλλοι πάντες ὅσοι φεύγουσιν ἀδίκως ἢ δέονται τῶν πολιτῶν ὅπως ἐπανέλθωσιν, ἢ διαμαρτόντες τούτου λοιδοροῦσι τὰς ἑαυτῶν πατρίδας ὡς φαύλως αὐτοῖς προσφερομένας. ἐγὼ δὲ ἐπείπερ ἀναξίως ὧν ἐπολιτευσάμην ἠτύχησα, καὶ κατηγορῶν ἄλλων αὐτὸς ἑάλων, ἄχθομαι μὲν, ὥσπερ εἰκός ἐστιν. ἀγανακτῶ δὲ οὐδέν· οὐ γὰρ οὕτως ἔγωγε ἠλίθιός εἰμι, ὥστε ἐξ ἧς πόλεως ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερώσας ἐξηλάθη, καὶ ὅπου Μιλτιάδης ὅτι μικρὸν ὤφλετο δημοσίῳ γέρων ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἀπέθανε, ταύτῃ τῇ πόλει Αἰσχίνην τὸν Ἀτρομήτου φεύγοντα ἀγανακτεῖν οἴεσθαι δεῖν, εἴ τι τῶν εἰωθότων Ἀθήνησιν ἔπαθον. ἀλλ᾽ ἔγωγε καὶ λαμπρὸν εἰκότως νομίσαιμ᾽ ἂν αὐτὸ γενέσθαι. τὸ μετ᾽ ἐκείνων ἐν ἀδοξίᾳ παρὰ τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις καὶ ἄξιος τοῦ ὅμοια παθεῖν ἐκείνοις γεγονέναι.

Ἐπειδή σοι δοκεῖ πυνθάνεσθαι περὶ κλεοκράτους, ὅστις ἐστὶν ὁ κλεοκράτης ἄκουε. παύσῃ γὰρ οὐ περιττὰ πολυπραγμονῶν οὐδ᾽ ἄπει πρὶν μακρᾶς ἀκοῦσαι διηγήσεως. τὸ μὲν γὰρ γένος ἐστὶν ἁπάντων ἀνδρῶν ἑλλήνων, οὐκ ἐν ἀφανεστάτοις. ἀρίφρονα τὸν ἐκ δαμαγήτου εἴπου πυνθάνοιο, ὃν καὶ ὁ μέγας αἴρει πίνδαρος. ἀλλ᾽ ὅπως μὴ γέλωτα ὀφλισκάνῃς ζητῶν ὅστις ἐστὶν ὁ πίνδαρος. τουτὶ μὲν γὰρ οἶμαι ὅτι καὶ παρὰ μαντίᾳ τῷ γραμματιστῇ ἅμα ἐμοί ποτε ἔμαθες τὸ γράμμα, καὶ εἰ μηδενὸς ἔτι τῶν παρὰ μαντίᾳ μνημονεύεις, ἐν γοῦν ταῖς ἐκκλησίαις μελανίππου ἑκάστοτε ἀκούεις λέγοντος, αἵτε λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι ἑλλάδος ἔρεισμ᾽ ἀθᾶναι, καὶ ὅτι πινδάρου τοῦ θηβαίου τὸ ἔπος τοῦτό ἐστι λέγοντος, καὶ ὅτι ἐζημίωσαν αὐτὸν θηβαῖοι τοῦτο ποιήσαντα τὸ ἔπος. οἱ δὲ ἡμέτεροι πρόγονοι διπλῆν αὐτῷ τὴν ζημίαν ἀπέδοσαν μετὰ τοῦ εἰκόνι χαλκῇ τιμῆσαι. καὶ ἦν αὕτη καὶ εἰς ἡμᾶς ἔτι πρὸ τῆς βασιλείου στοᾶς, καθήμενος ἐνδύματι καὶ λύρᾳ ὁ πίνδαρος, διάδημα ἔχων, καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων ἀνειλιγμένον βιβλίον. οὗτος δὴ ὁ πίνδαρος, δαμάγητον ἄγει ἐκεῖνον, εἰς ὃν ἀνατείνει τὸ κλεοκράτους γένος. λέγει δέ που ὁ αὐτὸς πίνδαρος καὶ τὰ περὶ τοὺς διαγορείους καὶ τὰ περὶ τὴν πρεσβύτιν. ἧς τὸ μητρῷον αὐτοῦ γένος ἅπτεται. καὶ εἰ μὴ σφόδρα ᾔδειν ποιητῶν ὑπέρφρονα ὄντα σε, καὶ τὰ ἀγοραῖα ταῦτα καὶ τὰ ἀπολέσαντα ἡμᾶς ἐπιτηδεύματα μᾶλλον περιέποντα, κἂν ἀποχρῆν ὑπελάμβανόν σε ὑπομνῆσαι μόνον τὰ περὶ τοὺς διαγορείους εἰπὼν ἔπη πινδάρου. νῦν δὲ οἶδα ὅτι μάτην σοι ταύτην τὴν λύραν λέξομεν. δοκεῖ οὖν μοι ἀνάγκην εἶναι διηγήσασθαί σοι τὸ διήγημα τοῦτο. ἄξιον γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ μὴ προσῆκον κλεοκράτει. (λέγεται) γάρ ποτε γυνὴ πρεσβύτις ὀλυμπίασι παρελθοῦσα εἰς τὸ στάδιον, ἑστάναι τε ἅμα τοῖς ἀνδράσι, καὶ θεάσασθαι τοὺς ἀγωνιζομένους. ἐπιστάντων δὲ αὐτῇ τῶν ἑλλανοδικῶν ὅτι ἐτόλμησε παρελθεῖν εἰς τὸ στάδιον, ἀποκρίνασθαι. τίνι γὰρ ἄλλῃ τοῦτο γυναικὶ δέδωκε καυχήσασθαι οὕτως ὁ θεός. ὅτι καὶ πατέρα καὶ τρεῖς ἀδελφοὺς ὀλυμπιονίκας ἔχοι. καὶ υἱὸν ἐπ᾽ ὀλύμπια ἄγοι. ταύτης οὖν τῆς πρεσβύτιδος καὶ τούτου τοῦ γένους ἀπόρρωξ ἐστὶν ὁ κλεοκράτης, ὡς ἔστι μᾶλλον πάντων ἢ αὐτοῦ πυθέσθαι. καὶ πλείω μὲν οὐ βούλομαι λέγειν, μὴ οὐ μηνύσαι σοι ὅπερ ἠξίωσας ὅστις ἐστὶν ὁ κλεοκράτης βούλεσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐγκεκωμιακέναι αὐτὸν ὥσπερ καὶ θρασύμαχος τὸν ξένον συντετάχθαι, καὶ ἀποτίνειν ταύτην τὴν χάριν τοῦ λαμπρῶς ἑστιᾶσθαι δοκῶ. τοσοῦτο μέν τοι εἴποιμ᾽ ἂν ὅτι ἡ πρεσβύτις ἐκείνη, εἰ τοῦτον ἐγνώκει τὸν κλεοκράτη, πολὺ ἂν μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ ἢ ἐπὶ τοῖς πέντε ὀλυμπιονίκαις ἐσεμνύνετο.

Ὁ μὲν ἰουλιάδης ᾧ μάλιστ᾽ ἐπεποίθεις, οὔτε ὅτε ἀφίγμεθα ἐς ῥόδον, παρὼν ἔτυχεν, ἀλλὰ περὶ λίνδον ἦν· οὔτε ἐπανελθὼν εἰς ῥόδον περιττῶς ἠσμένισεν ἡμᾶς. ἔξω δὴ τοῦ τὰ κοινὰ ταῦτα προστάξαι λέγειν εἴ τινων χρῄζομεν. ὁ δὲ κλεοκράτης οὐδὲ μὰ τοὺς θεοὺς ὅπως εἶπαί σοι δυναίμην ἂν αὐταρκῶς τὴν ὑπερβολὴν τῆς φιλανθρωπίας, ὅσῃ κέχρηται περὶ ἐμέ.

Quoniam De Cleocrate cupis audire, quis nã sit Cleocrates: audi. Desines enim non temere sollicitus esse, neque discede priusquam longam narrationem audieris Genus eius non inobscurissimus est omnium Græcorum, si forsitan Ariphronem à Damageto descendentem audiendo noueris, quem & magnus ille Pindarus celebrat. Verùm ne risum excites interrogando, quisnam sit ille Pindarus, illud scriptum arbitror te mecum vnà sub Mantia Grammatico quodam tempore didicisse: aut si tibi Mantianorum dogmatum obrepsit obliuio, sanè in concionibus Melanippum frequenter audis clamantem αἵτε λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι ἑλλάδος ἔρεισμ᾽ ἀθᾶναι, idque carmen esse Pindari Thebani dicebant eum quod hoc protulisset, à Thebanis mulctatum fuisse. Nostros verò maiores duplam ei mulctam restituisse, simulque statuã æneam posuisse. Quæ durauit vsque ad nostra tempora: Sedens cum veste lyráque Pyndarus, diademate redimitus, atque librum in genibus euolutum tenens. Hic igitur Pindarus Damagetum illum laudib. vehit, in quem sui generis originem Cleocrates refert. Idem Pindarus etiam alibi Diagoriorum meminit, & anum illam introducit, à qua maternum eius genus deducitur. Et nisi probè cognitum haberem, te poetarum contemptorem esse & ritus forensibus quæque nobis exitium pepererunt studiis magis versatum sufficere putarem tantum tibi Pindari de Diogoriis carmina in memoriam suggerere. Iam verò cum sciã, nos hanc lyram tibi frustra commemoraturos, necessarium esse duxi hanc historiam narrare. Quamuis enim ad Cleocratem nihil pertinet, auditu tamen digna est. Fertur enim aliquando fœmina quædam ætate prouecta. Olympiacis ludinis stadium processisse, stánsque simul cum iuris certantium spectatricem se præbuisse. Rogantibus autem & vrgentibus Hellanodicis, cur ausa fuisset in stadium progredi, respondisse dicitur. Quoniam non est vlla mulier, cui tantam gloriandi facultatem Deus contulerit, quantam mihi, quæ cum patrem & tres fratres Olympici certaminis victores habeam, filium insuper nunc ad Olympia duco. Ab hac igitur anu & ab hac genere stirpem suam ortúmque Cleocrates trahit, quod magis ex aliorum quàm ex ipsius sermonibus intelligere licet. Et plura dicere nolo, ne non tam aperire tibi ea quæ requisiuisti, quisnam videlicet esset Cleocrates noluisse quàm laudibus eum ornare, quemadmodum Thrasymachus hospitem, splendidarum epularum caussa videar. Hoc autem ausim confirmare, si Cleocratem hunc anus illa cognouisset, multò magis eam huius, quàm quinque Olympionicarum virtute gloriaturam fuisse.

Iuliades ille, cui tum plurimum confidebas, neque cum in Rhodum venissemus, aderat: Sed in lindo versabatur, neque cum reuersus esset, vllam singularem beneuolentiam nobis præstitit, nisi quod illud vulgare nos dicere iussit, si qua re indigeremus. Cleocrates verò quantam humanitatem erga me declarauerit, non possum hercule scriptis satis exprimere.

Nam

Nam & publicas ædes nobis dandas curauit. & Camiri locum concedendum ipſéque nobis ad victum neceſſaria ſuppeditauit, quæ in annum non mihi ſolum verumetiam Teutranti & Hopliſtiæ abundè ſatisfacerent, reliqua ſanè quamquam Athenienſibus deliciis viliora velut oleum & mel: tamen quæ cùm ſuppeterent, illis non opus haberemus. vinum autem etiam veſtro præſtantius, atque ex nuce pinea ſimul & farina & aromatis ad certam formam confecta bellaria, de quibus etiam tibi miſimus. Hæc nobis miſit & frumenti tot modios, quot ego modiis non me ſolum ſed & omnes Cothocidas ſuſtentare poſſim. Ad hæc alia multa, de quibus ſcribere me pudet, ne meas quaſdam ſordes videar oſtendere. Nam exiguis rebus ſupra modum affici, illud auaritiæ cuiuſdam eſſe dico & præter decorum. Ego verò me parua beneuolentia non difficulter vinci confiteor. Alias quoque lautiores nobis aprorum caprearúmque cupedias ex vlterioribus locis ſubminiſtrat: præterea quotidie nobiſcum ipſe verſatur, ſuæque ſapientiæ participes facit, quæ noſtras vires, plurimum ſuperat. Nam quæ ego cum meo maximo damno ſum edoctus, hæc ante damnum ille ſapientia precauet, neque more inſipientum facto periculo diſcit. Non enim in Republica verſatur & quantum ad Cleocratem, nec ciuitatem aliam vllam nec homines mihi exoptarim: ſed etiam ipſa calamitate valde delector. Atque mihi viuendi initium videtur gerendæ Reipub. negotiorúmque liberatio. Atque ſic me præſens rerum ſtatus voluptate quadam incredibili tenet, & quod Ariſtophanem ſenem iam ferunt, omnibus voluptatibus antepoſuiſſe, quaſi à rabido cane, ſic à cupiditate gerendæ Reipublicæ liberari. Quod quoties in mentem venit, ter beatum ego me propter hoc exilium quo punitus ſum iudico. Contrà vero cum recordor atque cogitatio mihi ſubit non modo familiarium, ſed & cognatorum & concionis & Colyſſi, in quo quadraginta quinque annos habitaui, & Aleſichorij, itémque iucundiſſimorum tecum & Philino colloquiorum, ſanguis omnis à viſceribus aliò rurſum transfluit. Atque mihi quidem conuitia Demoſthenis, quæ in me coniecit, iucundiſſima videntur, & ſcommata quibus nemo præter Creſiphontem ariſit vnquam. At enim ſatis nobis lacrymarum. Tu vale fœliciter, neque ſolum ab vniuerſa Repub. ſed etiã Leptine abſtine, tum quod noſtro nomini parum fauet, tum quod cæteris in rebus eſt eiuſmodi, vt eum vincere non admodum glorioſum, vinci vero turpiſſimum etiam habeatur. Atque potiſſimũ hoc te hortor, vt vites eius commercia. Quod ſi forte fortuna rurſus in eum incideris, & contra nos aliquid dixerit, cura quantum potes vt taceas & rideas. Ille verò ſatis acerbam pœnam omnibus mortalibus luit in eo, quod riſu ſimul & odio dignus exiſtimatur. Tu niſi maris perfidiam omnino perhorreſcis, aliquando nos conuenias, & cùm te videndum nobis dederis, rurſus diſcedas.

ARiſto, qui tibi reddit has literas, prim° omniũ in Rhodum veniẽtes nos excepit. Nauigauit

καὶ γὰρ οἰκίαν παρεσκεύασέ μοι δημοσίᾳ δοθῆναι. καὶ χωρίον ἐν Καμείρῳ. καὶ αὐτὸς δὲ ἔπεμψεν ἡμῖν τὰ ἐπιτήδεια καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἄφθονα οὐκ ἐμοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ Τεύθραντι καὶ Ὁπλισίᾳ, τὰ μὲν ἄλλα εἰκῇ φαυλότερα τῆς Ἀθήνησιν ὥσπερ ἔλαιον καὶ μέλι, ἀλλ' οἵων παρόντων, οὐδὲ ἂν τῶν ἐκεῖ δεηθείημεν. οἶνόν γε μὴν καὶ πολὺ ἀμείνω τοῦ παρ' ὑμῖν. καὶ ἐκ στροβίλου ἅμα καὶ ἀλεύρων καὶ ἀρωμάτων πεποιημένα ἐν τύποις τραγήματα. ὧν καὶ πέπομφά σοι. ταῦτα δ' ἡμῖν ἔπεμψε, καὶ πυρῶν μεδίμνους. ὅσοις ἐγὼ μεδίμνοις οὐχ ὅπως ἐμαυτὸν, ἀλλὰ καὶ πάντας Κοθωκίδας διαρκεῖν ἂν ἠδυνάμην. καὶ πολλὰ δὲ ἄλλα πρὸς τούτοις ἃ γράφειν αἰσχύνομαι. ἵνα μή τινα δηλοῦν ἐμὴν μικρολογίαν δόξω. τὸ μὲν γὰρ τὰ μικρὰ πάνυ ὑπερασπάζεσθαι, μικρολογίας μὲν τινος εἶναι φημὶ καὶ ἀπειροκαλίας. φιλοφρονημάτων δὲ καὶ μικρῶν πάνυ ἔγωγε ἡττᾶσθαι ὁμολογῶ. παρέχει δὲ ἡμῖν καὶ ἄλλα κάλλιω συῶν τε ἀγρίων καὶ δορκάδων τῶν πέραθεν ἀπολαύσματα. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς ἡμῖν σύνεστιν ὁσημέραι. καὶ μεταδίδωσι τῆς αὐτοῦ σοφίας. ἣ σοφωτέρα ἢ καθ' ἡμᾶς ἐστιν. ἃ γὰρ ἐγὼ παθὼν ἐδιδάχθην, ταῦτα πρὶν παθεῖν φυλάττεται σοφίᾳ. καὶ οὐχ ὥσπερ οἱ ἄφρονες πείρᾳ διδασκόμενος. οὐ γὰρ πολιτεύεται. καὶ ὅσον γ' ἐπὶ Κλεοκράτει οὐδὲ μιᾶς πόλεως ἄλλης οὐδὲ ἀνθρώπων ἐπιθυμῶ. ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀσμενίζω τῇ συμφορᾷ. καὶ ἀρχὴ δοκεῖ μοι τοῦ βίου ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς αὐτόθι πολιτείας. καὶ οὕτω μὲν ὑπεραγαπῶ τὰ παρόντα καὶ ὅπερ φασὶ Σοφοκλέα ἤδη γέροντα ὑπὲρ ἄλλης ἡδονῆς εἰπεῖν, ὥσπερ κυνὸς λυττώσης ἀπηλλάχθαι, ποιεῖ τῆς τοῦ πολιτεύεσθαι ἡδονῆς. ᾧ καὶ ὅταν ὁ νοῦς ἐπικρατῇ, τρισευδαίμων ἔγωγε ἐμαυτῷ τῆς φυγῆς ἣν φεύγω φαίνομαι. ὅταν δ' αὖ πάλιν ὑπέλθῃ μοι λογισμός τε καὶ γνώμη τῶν αὐτόθι, οὐχ ἑταίρων μόνον, ἀλλὰ καὶ συγγενῶν καὶ ἐκκλησίας καὶ Κολυττοῦ, ἐν ᾧ πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη ᾤκησα, καὶ τοῦ Ἁλησιχωρίου. καὶ τῶν ἐκεῖ μοι μετὰ σοῦ καὶ Φιλίνου διατριβῶν γινομένων, μεταρρεῖ ἅπαν τὸ αἷμα ἄλλοσέ ποι τῶν σπλάγχνων πάλιν. καί μοι δήποτε καὶ λοιδορίαι αἷς ἐλοιδορούμην, ὑπὸ Δημοσθένους ἥδισται δοκοῦσι. καὶ σκώμματα ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἔξω Κτησιφῶντος ἐγέλασε πώποτε. ἀλλὰ καὶ ἅλις μὲν ἡμῖν δακρύων. σὺ δ' εὐτυχοίης καὶ μὴ μόνον πολιτείαν ἅπασαν, ἀλλὰ καὶ Λεπτίνην φεῦγε. ὅτι πρὸς ἡμᾶς ἔχει φιλαπεχθημόνως. καὶ ὅτι τἆλλα τοιοῦτός ἐστιν ὅ τὸ περιεῖναι μὲν μηδένα λαμπρότερον. ἡττᾶσθαι δὲ ἀδοξότατον. καὶ μάλιστα μὲν παραινῶ, φεῦγε τὰς μετ' αὐτοῦ διατριβάς· εἰ δ' αὖ συνέλθῃς ἐντύχῃς καὶ καθ' ἡμῶν λέγοι τι, πειρῶ σιωπᾶν ἂν ἰσχύῃς καὶ γελᾶν. ἀλλ' ὁ μὲν δίδωσιν ἀποχρῶσαν δίκην τὸ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ γέλωτος εἶναι δοκεῖν ἅμα καὶ μίσους ἄξιος, σὺ δὲ εἰ μὴ πάνυ φοβῇ τὴν θάλατταν, ἀφίκοιο παρ' ἡμᾶς ποτε. καὶ παρασχὼν σεαυτὸν ἡμῖν ἰδεῖν, ἐπανήκοις πάλιν.

ἈΡίστων οὗτος ὁ κομίζων σοι τὴν ἐπιστολὴν, ὁ πρῶτός ἐστιν ἡμᾶς ὑποδεξάμενος ἐν Ῥόδῳ πέ-

πλεῦσαι δὲ Ἀθήναζε κἀκεῖ χρείᾳ κηδεστοῦ γέροντος ἀργύριον εἰσπράξων παρὰ τοῦ τραπεζίτου Χαρμόλα. σκόπει δὲ ὅπως αὐτὸν δέξῃ φιλοφρόνως. ἔστι δὲ κομιδῇ εὐτελὴς τὴν δίαιταν καὶ πρέπων ἡμῖν. ᾧ καὶ τὰ ἄλλα συμπράξεις. ὡς μάθῃ ὡς οὐ παντελῶς ἔρημον φίλων ὑπέλαβεν· ἀλλ' ἔστι τις Ἀθήνησιν Αἰσχίνου λόγος καὶ μνήμη.

Τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ.

ΑΠυθόμην τὰ ῥηθέντα Μελανώπῳ πρὸς ὑμᾶς· καὶ τὴν μὲν ὑμετέραν ἀπεδεξάμην φιλανθρωπίαν. Μελανώπῳ δὲ οὐκ ἐπανελθὼν μόνον πρὸς ὑμᾶς νομίζω τοῖς βεβιωμένοις αὐτῷ πρέπουσαν ἀποδώσειν χάριν, ἀλλὰ τυχὸν ἔτι καὶ τῆς πατρίδος ἐστερημένος, ὅμως ἀρκέσαι πειράσομαι. ἐγὼ γὰρ ὦ Μελάνωπε κατὰ μὲν τοὺς νόμους ὁμολογῶ ταύτῃ κεχρῆσθαι τῇ συμφορᾷ. φημὶ μέντοι βοηθῶν τούτοις τοῖς νόμοις πεπονθέναι· καὶ ὑπὲρ τοῦ μηδένα στεφανοῦσθαι παρ' αὐτοὺς ἀγωνιζόμενος. ἐμοὶ μὲν οὖν τόδε δυστυχηκέναι πολιτευομένῳ, κοινόν ἐστι πρὸς Θεμιστοκλέα καὶ Ἀριστείδην καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν λαμπροτάτων ἐν τῇ πόλει γινομένων. σοὶ δὲ τὸ μέχρι μὲν χθὲς καὶ πρῴην θεσμοθετοῦντος, ἤδη σου προεστάναι τὴν μητέρα, τρεῖς γ' ἐμπεσεῖν τὸν πατέρα σου εἰς τὸ δεσμωτήριον. σὲ δὲ πραθέντα δισχιλίων δραχμῶν τὴν ἀκμὴν συντεταρηκέναι τοῖς περὶ Τίμαρχον νέοις, οὐ κοινὰ ταῦτ' εἶναι πρὸς Θεμιστοκλέα καὶ Ἀριστείδην τὸν δίκαιον ὑπολαμβάνω. ἀλλὰ Μελανώπῳ μὲν αὖθις ἐὰν ὑμῖν ποτε δόξῃ διαλέξομαι παρών· νυνὶ δὲ τῆς μὲν εὐνοίας ἣν ἀπόντι μοι παρέσχεσθε, θορυβοῦντες καὶ μὴ θέλοντες ἀκροάσασθαι τῶν λοιδορούντων ἡμᾶς, πολλὴν χάριν ἔχω. δικαιότερον μέντοι καὶ ἄμεινον, ἐμαυτὸν ἐᾶσαι πρὸς τοὺς λοιδοροῦντας λέγειν ψηφισαμένους ἃ πολλάκις πολλοῖς ἤδη ἐψηφίσασθε τὰ μέγιστα ἁμαρτοῦσιν εἰς ὑμᾶς. εἰ δὲ μὴ τόγε δεύτερον ἂν δεηθείην ἀνέχεσθαι πολὺ μᾶλλον τῶν λοιδορούντων ἡμᾶς, ἢ χαρίζεσθαι δοκοῦντας, ὅτι τῶν βλασφημούντων οὐκ ἀκροᾶσθε, μείζω τὴν ὑποψίαν τῶν δυναμένων λέγεσθαι ποιεῖν.

ΣΥ μὲν οὐδέπω καὶ νῦν ἀφῖξαι πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ νόσους καὶ δίκας καὶ πάντα μᾶλλον τοῦ μὴ βούλεσθαι ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς αἰτιᾷ. Νικίας δὲ ἀφῖκται πάλαι καὶ Ἀνδρωνίδας. εἰ μὲν οὖν νῦν γε σὺν Φιλίνῳ. πυνθάνομαι γὰρ αὐτὸν ἐξιέναι διέγνωκας ἀφικνεῖσθαι πρὸς ἡμᾶς, τάχα ἂν εἴη σοι ἔτι ἀπολογία· καὶ λυθείη ὁ πόλεμος. εἰ δὲ οὐδὲ σὺν ἐκείνῳ διέγνωκας ἐξιέναι, σὺ μὲν ἐπιστελεῖς διαπαντὸς ἡμῖν ἀφίξεσθαι. ἐγὼ δὲ ἅπαξ ἀνιάσομαι.

ΠΕραιωθεὶς ἐπὶ Φύσκον, ἡσυχάσας ἐκείνην τὴν ἡμέραν, οὐχ ὑπ' ἀργίας, ἀλλὰ μηκυνέσθαι ἔδοξεν ἡ περὶ τὸ ἀσθμα νόσος ὡς τὴν νύκτα ἐνδώκεν ῥᾴων ἐγενόμην, βαδίσας εἰς τὴν ἄμμον, ἐπεῖδον τὰ χωρία. καί μοι ἔδοξε καλὰ μὲν ἄλλως καὶ ποικίλα εἶναι τὰ χωρία. καὶ γὰρ ἐλαιῶν ἦν καὶ πολλὰ φυτὰ καὶ ἄμπελοι συχναί. καὶ σπόριμα πλείονα καὶ νομαὶ καλαί. ἐπαύλιον δὲ οὐδὲ μέτριον

Athenas Soceri natu grandioris nomine, ad pecunias à nummulario Charmola, repetendas. Tuum erit perhumaniter eum tractare. Quod ad victum attinet, planè singulis est & nobis conueniens, cui & in aliis negotiis tuam operam præstabis, vt intelligat se non prorsus amicorum inopem hospicio excepisse: Sed esse Athenis aliquam adhuc residuam Æschynis gratiam & memoriam.

Senatui & populo.

ALlatum est ad me, de Melanopo, quam apud vos orationem habuerit, Atque vestram quidã humanitatem cognoui libenter. Melanopo verò non solùm cum ad nos rediero, me dignam eius conatu gratiam relaturum arbitror: Sed forte dum adhuc patria careo: tamen præstare conabor. Ego me ô Melanope propter leges in has ærumnas connectum affirmo, nempe legibus opitulari nolentem huic damno succubuisse, & secundum eas ne quis corona donarentur concertantem. Mihi quidem igitur quod infœlicem in Reip. caussa sorritus sum exitum, cum Themistocle, Aristide, atque aliis innumeris clarissimisque in Repub. viris commune est tibi verò, qui heri & recèns Thesmothetam egeris, iam prostitui matrem, patrem ter custodiam expertum esse, te verò duobus millibus drachmam venditum, ætatis florem in stupris cum Trimarchi iuuenibus perdidisse, hæc non cum Themistocle vel Aristide iusto communia esse iudico. Sed cum Melanopo in posterum, cum vobis videbitur, præsens colloquar. Iam verò vobis pro vestra beneuolentia quam absenti mihi præstitistis, tumultuando nec audiendo eos, qui nos calumniatum venirẽt maximam habeo gratiam. Iustius autem & æquius fuerit mihi ipsi respondendi conuitiatoribus, potestatem decernere, quod plurimis per sæpè vestra sententia concessum est, quorum etiam maximam in nos delecta fuerant. Sin minus, hoc alterum à vobis contendo, vt potius qui nos conuitiis lacerant, annos præbeatis quam vt mihi gratificari videamini, blasphemos, non audiendo, atque maiorem verbis suspicionem relinquatis ei quidem vsque in præsentem diem nunquam ad nos venisti: Sed morbos, contentiones forenses & quiduis potius quàm non velle ad excusandum adfers. Nicias verò pridem venit liberi Andronides. Si igitur nũc cũ Philino, naui eũ audio profectarum, decreuisti venire, forte adhuc aliquam excusationem accepero, bellúmque compositum fuerit. Quod si neque cùm illo venire tibi in animo est, tu quidem perpetuò te venturum scribes, nos autem semel succensebimus cùm traiecissem ad Physcum, illo die quieti me dedi, non pigritiæ caussa, sed quod anhelationis dolor prorogari videretur. Quo nocte leuato cum melius habere cepissem, progressus in arenam, villas oculis perlustraui atque cæteris rebus omnibus iucundæ variæque mihi videbantur. Nam & oliuis & plantis atque vinetis multis erant consitæ segetes etiam copiosas & amœna pascua continebant. Sed casę ne mediocres quidem

verùm

verùm omnes semirutæ. (Myronides nos perhumaniter excepit. Villas autem duobus talentis emi atque nunc eiusmodi quoddam tugurium eximo cuiusmodi vt pauper & parum opulentus instituì, nihilominus tamen hic habitaturus, quamuis me hercle non suauiter, cum præsertim in orbatione meę ciuitatis & talis ciuitatis, in qua certè minus doloris quispiam hauserit habitare me recordabor.

CYmon verò singulas ciuitates & littora cum spectandi causa terra marique proficiscerer Ilium, sic nobis vsus est vt nec affinitatis coniunctioni nec legum statutis parceret. Et quæ inde viderim illic me literis mandaturum, quoniam copiosam materiam suppeditant, non dicam. Vereor enim ne cùm audieris me ad poetica nugamenta operam conuertisse præter decorum facere putes: Cimonis verò facinora & intemperantiam si etiam linguæ mihi decem essent, tamen verbis explicare pro dignitate non possem. Nobis enim multos dies Ilij commorantibus: neque tamen pergamorum ludis finem accipientibus mihi verò animus erat manere, donec vniuersa carmina Iliadis ad ea ipsa, de quibus conscripta sunt accommodata finiissem:) dies interuenit, in qua plurimi connubium puellarum tentarit quib. lex & ætas nubere permittit. Numerus itaque earum quæ desponderentur, frequentissimus erat. Sed moris est in Troade regione, vt virgines quæ nubunt ad Scamandrum accedentes abluant de hoc quasi sacrum quoddam carmen accinant λάβε μου σκάμανδρε τὴν παρθενίαν: Accipe meam Scamandre virginitatem. Proinde inter cæteras Calliroa nomine virgo magna, & genere nobilis lotum ad fluuium venit. Et nos vnà cum desponsatarum amicis aliisque turbis, ex longinquo solennitatem & lotiones virginum, qua fas erat extrinsecus intueri spectabamus. Ibi tum probus ille bonúsque Cimon sub Arbustis Scamandri latet abditus & seipsum frondibus velat. Hoc nempe stratagema, & hæ insidiæ contrà Callıroam interdiu commodæ erant. Cum interim illa lauaret, & consuetum carmen, vt post mihi cognitum pronunciaret λάβε μου σκάμανδρε τὴν παρθενίαν, protinus ex arbusto se proripiens Scamander Cimon: Libenter verò inquit admitto, & ego Scamander Calliroen accepto, multáque bona tibi largiar. Hæc simul dicens & puellam raptans, euanuit è conspectu. Non tamen eodem modo scelus euanescit. Sed quatuor diebus post pompa Veneri ducebatur. Eam nuper nuptæ agitabat. Nos autem spectatores pompæ aderamus. Ibi sponsa, cum fortè vidisset Cimonem quasi nullius peccati sibi conscium & mecum vnà spectantem, in genua prolabens adorabat, atque ad nutricem conuersa, vides inquit mea nutrix Scamandrum, cui meam virginitatem tradidi. Quo audito nutrix, exclamare & flagitium in vulgus manare. Ego verò domum reuersus assumo Cimonem, & quod par erat facio scelestum appellato propter eius flagitium nos interiisse dico. At illi nihil ex eo formidinis, neque verò pudoris quicquam: sed fabulas prolixas ordiebatur, omnes, qui vllibi cruce digna perpetrassent, commemorans, & recensens. Nam & in Magnesia iuxta

ἀλλὰ πάντα ἐρείπια. ἐδέξατο ἡμᾶς ὁ μυρωνίδης φιλανθρώπως σφόδρα. τὰ μέντοι χωρία δυοῖν ταλάντοιν ἐπριάμην. καὶ νῦν ἐπαύλιόν τι μηχανῶμαι τοιοῦτον, οἷον ἐμηχανώμην ἐγὼ κεκτημένος βραχέα· καὶ μέλλων ὅμως οἰκεῖν ἐνθάδε μὰ τοὺς θεοὺς οὐχ ἡδέως ἐπὶ τῇ στερήσει τῆς ἐμαυτοῦ πόλεως, καὶ μάλιστα τοιαύτης, ἐν ᾗ δύναιτο ἄν τις ἥκιστον ἀλγεῖν ὑπολαμβάνειν οἰκεῖν.

Ὁ δὲ κίμων οἷα κατὰ πόλιν ἑκάστην καὶ αἰγιαλὸν ἡμᾶς δέδρακεν οὐ κήδους οὐ νόμου φειδόμενος οὐδενός, ὅτε κατὰ θέαν εἰς ἴλιον ἀφικόμην τῆς τε γῆς καὶ θαλάττης. καὶ ἃ μὲν εἶδον αὐτόθι γράφειν ἐπεὶ δοκεῖ ὕλην ἔχειν ἄφθονον σιωπήσω. δέδοικα γὰρ μὴ ποιητικῆς λαβόμενος φλυαρίας, ἀπειροκαλοῦσθαι δόξω. τὰ δὲ κίμωνος ἔργα καὶ τὴν ἀκρασίαν οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι δίκαιμι ἀρκέσαι λέγων. διατριβόντων γὰρ ἡμῶν πολλὰς ἡμέρας ἐν ἰλίῳ, καὶ μὴ πληρουμένων, τῆς θέας τῶν περγάμων, ἦν δέ μοι γνώμη μένειν ἕως ἅπαντα διεξέλθω τὰ ἐν τῇ ἰλιάδι ἔπη πρὸς αὐτοῖς ἑκάστοις ὑφ' ὧν τὰ ἔπη ἐστὶ γεγενημένα, ἐμπίπτει ἡμέρα ἐν ᾗ πειρῶνται τοὺς γάμους οἱ πλεῖστοι τῶν θυγατέρων ὅσων ἐπιτρέπει ὁ νόμος ποιεῖν καὶ ἡ ὥρα. ἐγίνοντο δὲ συχναὶ αἱ γαμούμεναι. νενόμισται δὲ ἐν τῇ τρωάδι γῇ, τὰς γαμουμένας παρθένους ἐπὶ τὸν σκάμανδρον ἔρχεσθαι, καὶ λουσαμένας ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἔπος τοῦτο ὥσπερ ἱερόν τι ἐπιλέγειν. λάβε μου σκάμανδρε τὴν παρθενίαν. ἐν δὴ ταῖς ἄλλαις καλλιρόη ὄνομα παρθένος μεγάλη. πατρὸς δὲ τῶν ἐπιφανῶν, ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἧκε λουσομένη· καὶ ἡμεῖς ἅμα τε τοῖς οἰκείοις τῶν γαμουμένων καὶ τοῖς ἄλλοις ὄχλοις πόρρωθεν τὴν ἑορτὴν καὶ τὰ λουτρὰ τῶν παρθένων ἣ θέμις αὐτοῖς ἐξωτέρω ὁρᾶν, ἐθεώμεθα. ὁ δὲ καλὸς κἀγαθὸς κίμων, ἐγκρύπτεται εἰς θάμνον τοῦ σκαμάνδρου καὶ στέφει ἑαυτὸν δόναξιν. ἦν δὲ αὐτῷ δηλαδὴ τὸ στρατήγημα τοῦτο καὶ ὁ λόχος ἐξ ἡμέρας ἐπὶ τὴν καλλιρόην εὐθετής. λουομένης δὲ καὶ τὸ εἰωθὸς ἔπος, ὡς μετὰ ταῦτα ἐπυθόμην λεγούσης, λάβε μου σκάμανδρε τὴν παρθενίαν, ἐκθορὼν ἐκ τῶν θάμνων ὁ σκάμανδρος κίμων, ἡδέως ἔφη δέχομαι καὶ λαμβάνω καλλιρόην σκάμανδρος ὢν καὶ πολλὰ ἀγαθὰ ποιήσω σοι. ταῦτα ἅμα λέγων καὶ ἁρπάσας τὴν παῖδα, ἀφανὴς γίνεται. οὐ μὴν καὶ τὸ πρᾶγμα ἀφανὲς γίνεται, ἀλλὰ τέτταρσιν ὕστερον, ἡμέραις πομπὴ μὲν ἦν ἀφροδίτης. ἐπόμπευον δὲ αἱ νεωστὶ γεγαμημέναι καὶ ἡμεῖς τὴν πομπὴν ἐθεώμεθα. ἡ δὲ νύμφη ἰδοῦσα τὸν κίμωνα ὡς μηδὲν αὐτῷ κακὸν συνειδότα ἅμα ἐμοὶ θεώμενον, προσεκύνησε. καὶ ἀποβλέψασα πρὸς τὴν τροφόν, ὁρᾷς ἔφη τίτθη τὸν σκάμανδρον, ᾧ τὴν παρθενίαν ἔδωκα· καὶ ἡ τίτθη ἀκούσασα ἀνέκραγε, καὶ τὸ πρᾶγμα ἔκπυστον γίνεται. ὡς δὲ οἴκαδε εἰσέρχομαι, καταλαμβάνω τὸν κίμωνα. καὶ οἷα τὴν εἰκὸς ἐργάζομαι, καλῶν ἀνόσιον καὶ δι' αὐτὸν ἀπολωλέναι λέγων ἡμᾶς. ὁ δὲ οὐδὲν δι' αὐτὸ ἔδεισεν. οὐδὲ ᾐσχύνθη τοῖς πεπραγμένοις. ἀλλὰ μύθους ἐπελάβετο λέγειν μακροὺς τοὺς ἁπανταχόθι πονηρῶν ἄξια εἰργασμένοις καταριθμούμενος. καὶ γὰρ ἐν μαγνησίᾳ τῇ περὶ μαίανδρον τὸν

ποταμὸν ἔφη γεγονέναι, ὑπό τινος τῶν ἐκεινέων. ἀφ' οὗ καὶ ἔτι σήμερον ἄτταλόν τινα ἀθλητὴν ὁ πατὴρ ἔφη οὐχ ἑαυτοῦ υἱὸν, ἀλλὰ τοῦ μαιάνδρου εἶναι πείθεται· καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν οὔπω πάνυ νομίζει σαρκῶν τε καὶ ῥώμης εὖ ἔχειν· ἐπειδὰν δὲ πολλὰς λαβὼν πληγὰς ἀπειπάμενος ἐξίοι, τὸν ποταμὸν αὐτῷ ἐμεμφῆσθαι λέγει ὅτι νικήσας οὐ πατέρα ἀνηγόρευσεν αὐτόν· οὐκ ἄρ' ἀπορεῖ γε ἡττώμενος προφάσεως. καὶ περὶ ἐπίδαμνον ὁμοίως πάλιν. καπιὼν δὲ ἔφη μουσικὸν ὑπ' εὐηθείας πεπεῖσθαι, ὅτι ἡρακλέους εἴη τὸ ἐκ μοιχοῦ γενόμενον αὐτῷ παιδίον. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπαιδοποιησάμην ἔφη ἅπαξ δὲ διελέχθην παιδὶ ὑπερώρῳ τε ἤδη καὶ λουομένην αὐτὴν μετὰ μιᾶς γραὸς ἰδών. καὶ ἄλλως δὲ δοκεῖ μοι ἔφη, ὡς μὴ παντάπασι τὰ ἐν ἰλίῳ τραγικὰ καὶ φοβερὰ ἦ, παθεῖν δεῖν καί τι ἡμᾶς καὶ οἷον ἐν κωμῳδίαις περὶ τὸν σκάμανδρον ἐργάσασθαι. Κἀγὼ μὲν ἄλλο οὐδὲν ἢ ποῖ λήξει ἡ τοσαύτη ἀναισχυντία προσμένων, λίθινος ὑπ' ἀπιστίας ἐγεγόνειν. ὁ δὲ ἐῴκει καὶ τρίτην ἀπόλλωνος καὶ διονύσου μοιχείαν ἐπάξων. ἕως ἰδὼν ἐγὼ ὄχλον προσιόντα τῇ θύρᾳ, τοῦτ' ἐκεῖνο ἔφην κατακρήσοντες ἡμᾶς πάρεισι. καὶ δι' ὀπισθοδόμου τινὸς εὐθέως πρὸς μελανιππίδην φεύγων ᾠχόμην. ἐκεῖθεν δὲ ἑσπέρας ἐπὶ θάλατταν εἰς τοὔμπροσθεν, εἶτα ὡς τὸ ξενῶνα αἰέμῳ κατήχθημεν. ὃν μηδεὶς ἂν ἄλλος ἢ φεύγων τὸ κυμώνειον ἄγρος ὑπομεῖναι πλέων. τοιαῦτα μὲν παθὼν δεῖν σοι γράφειν ὡς καὶ ἐμοῦ σχετλιάσοντι μᾶλλον ᾤμην. σὺ δὲ ἂν ἱκανῶς οἶμαι γελάσαι.

Τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν ἀθηναίων.

ΤΑ μὲν ἄλλα δεῖν ὑμῖν ἐπιστέλλειν περὶ ὧν ἠβουλόμην καὶ πρότερον ᾤμην. οὐ γὰρ ἀφῃρῆσθαί γε τοῦτο ἀτυχήσαντα τῶν παρ' ὑμῖν ὑπελάμβανον· συμβουλεύειν δὲ καὶ πολυπραγμονεῖν, οὐ μικρᾶς ἐμοί γε ἀκρασίας ἐφαίνετο ἔργον εἶναι δεδωκότι τηλικαύτην δίκην τοῦ πολιτεύεσθαι. πλὴν εἴ τι δέοι καλούντων ὑμῶν. ἄλλως δὲ μὴ ῥᾴδια ποιῶ τῶν ἐπιτηδείων, οὐχ ὅτι πόλει συμβουλεύειν ᾤμην. ὑμῖν τε ἑώρων ἄλλους καὶ λέγειν καὶ πράττειν δυναμένους τὰ κοινά. κατέλιπον γὰρ οὐκ ὀλίγους. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν τεθνᾶσι. πολλοὶ δὲ ἠτυχήκασιν ὥσπερ ἐγὼ, περιέστηκε δὲ ἡ πόλις εἰς ἐρημίαν τῶν πολιτευομένων, ἀκούω δὲ τοὺς μὲν αὐτοὺς παρόντας, τοὺς δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν κινεῖν τι τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων, ἕτοιμος ἤδη τὰ δοκοῦντα τῇ πόλει συμφέρειν, ὡς μόνον ἔξεστί μοι δι' ἐπιστολῶν λέγειν. εἰ δὲ καὶ νῦν τὰ μακεδόνων φρονεῖν ἐροῦσί με καὶ παραπρεσβείας γράφονταί τινες ἀπόντα μεδίκην, ἢ προδοσίαν τῆς ἑλλάδος, ἕτοιμος ἤδη καὶ ῥόδου καὶ γῆς ἁπάσης ἑλληνίδος πρόσω φεύγειν ἐὰν βούλωνται. καὶ πρὸς τὸν ἐν πέρσαις ἄπειμι καὶ μήδοις βασιλέα. καίτοι τὰ περσῶν τε καὶ μήδων οὐδεὶς ἔφη με ποτὲ φρονεῖν. καὶ πάντων ἥκιστα δημοσθένης· ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖσε παύσομαι γράφων, ἃ τῇ πόλει δόξη συμφέρειν οὐ χαρίζεσθαι μέλλων ὑμῖν ὥσπερ ἄλλοι τινὲς, ἀλλ' ἐλευθέρως νουθετεῖν. εὖ γὰρ εἰδέναι χρὴ ὅτι τῶν πολιτευομένων οἱ μᾶλλον ἐπιπλήττειν ἢ χαρίζεσθαι θέλοντες ὑμῖν δοκεῖν, οὗτοι

Mæandrum fluuium hoc idem à quodam eius terræ iuuene factum esse narrabat. Vnde pugilem Attalum hodie quoque pater non suum, sed Mæandri filium arbitratur, & ob eam caussam benè corpulentum & robustum existimet. Quòd si plagis acceptis discedat victus, fluuium ei succensuisse dicit, quoniam victor eum non parentem salutarit. Neque enim superatus, non protinus excusationem aliquam excogitat. Et eodem modo iuxta Epidamnum. Postremo, Musicum aiebat ob stoliditatem persuasum Herculis, ex adulterio sibi natum credidisse. At ego non liberos inquit genui: sed cum puella iam præmatura semel tantum vbi cum vna quadam anu lauare conspexissem sum collocutus. Tum verò, inquit, visum est mihi, ne prorsus Ilij Tragica, horrendáque forent omnia, nos etiam aliquid præstare oportere, & comœdiarum ritu Scamandrum effingere. Atque ego nihil, nisi quorsum euaderet impudētia tanta, expectás, lapideus propemodū stupore & miraculo rei fact' sum. Ille verò tertiū etiá Apollinis & Bacchi videbatur adulteriū adductur', donec ego cernēs agglomeratá ad ostiū turbá, hoc ipsum dicerē. Hi cōbustum nos adsunt, & elabēs per posteriores ędiū partes ad Melannipidā fugerē. Inde sub vesperā mari rectá viá tenuimus. Post ad hospitiū vēto delati sumus, ad quod nemini nisi fugiat Cymoniū promōtoriū cursus esse potest. His casibus agitatus significādū tibi literis putabam, quippe qui multo acerbius me iis accepturus. Tu verò ni fallor abundè ridebis.

Senatui populóque Athenienſi.

DE Reliquis quæ vellem, literas ad vos dare antea quoque licere mihi semper putaui. Hoc enim solum ei, qui omnibus rebus apud vos exciderit, non ereptum esse censui. At consilium dare, publicique negotij curam agere, non leuē audaciam hoc arguere videtur, præsertim in eo qui tantas antea gestæ Reipub. pœnas dederit: nisi fortè, si quid opus sit, vobis vocantibus. Alioquin non facilè necessariorum aliquem nedum Rempublicam cōsilio iuerit vt mea fert sententia. Tum vobis alios esse, qui tū oratione tum factis Reipub. præesse possent videbam. Reliquerā enim nō paucos. Postquā verò nōnulli viuere desierint: plurimi autē eádē fortunę iniquitatē subierūt: quàm ego, & ciuitas ad solitudinē vastissimá procerū in Repub. redacta est, & cū audiá nōnullorū præsentia multorum etiá scriptis missis in Repub. motus excitari, decreui, iá quæ ad vtilitatē cōmunem inseruitura videátur, quo pacto mihi dūtaxat cōceditur, p epistolas enūciare. Quod si etiamnū me cōmodis Macedonū fauere criminabūtur & obitæ falsò legationis absenti mihi crimē intēdēt, aut pditionis Græcorū diē dicēt, iá è Rhodo etiá & vniuersa Græcia ad lōginquas terras exulatū ire si sic volēt paratus sū. Et ad Persarū Medorūq; regē abibo. Atqui Persarū aut Medorū partes me fouere nemo dixit vnquá, & omnium minimè Demosthenes. Sed neque ibi scribere desiná, quæ publicis commodis profutura iudicauero, non vt ad gratiam voluntatémque vobis loquar: sed vt ingenuè moneam & adhorter. Neq; enim id vos fugere debet, ex his qui Rēpub. tractát, qui magis increpare, quá gratificari loquēdo videri cupiūt eos,

poriſſimum voluptatib. veſtris obſequi ac blandiri. Quoniã prætextum libertatis in dicendo viã ad aſſentandum ſibi muniunt. Nam hic etiam quidã eſt gratificandi ciuibus atque ducibus, multo perniciosior modus, quem ſequẽtes Athenis aliqui, tum adhuc me ſuperſtite apud vos: Sic enim mihi dicere conuenit, tum nunc, quantum in vobis eſt, mortuo, veſtram ignauiam accuſant, qui non velitis imperium Græciæ tenere: & ad comparandum belli principatum adhortantur perinde, ac ſi eius vobis poteſtas eſſet. vos autem & ad pigritiam animos dediſſe & poſſe quoque Græcis imperare potius exſtimari vultis quàm & in priſtina animorũ alacritate permanere, & imperium non affectare. Nam poſt mortuum Alexandrum audio quoſdam ad nouarum rerum motus vos oratione incitare. Ego verò ea quæ ſunt emolumento Reipub. futura ſuadere vellem. Non enim per Iouem alióſque deos me fugit quàm ſit præclarum, Barbaris arma ſemper inferre, Græcos verò in libertatem vindicare, & hoc à maioribus noſtris factitatum video Vos autem voluntate ſententiáque ſatis, ad honeſtiſſima paratos, verùm ad efficiendi facultatẽ bonã fortunam deſiderare: proinde vobis in memoriam reuocandum putaui ſcribere me quidem Atheniẽſibus, non autem iis Athenienſib. quibus Themiſtocles Rempublicã geſſit. verũ iis, qui tametſi animo non ſunt illis deteriores: tamen opportunitates ad gerenda bella ſimiles non habent. Nam largiantur nobis trecentas triremes, qui cõuenientia Græcis ſcripta decretáque promulgant largiantur triginta millia talentorũ argẽti, aurique puri tria millia, largiantur virorũ florentiũ ætate, iuuenúmque qui ſint in armis exercitati parẽ copiam & non vlterius conſulant. Sciemus enim ipſi, quid faciendũ ſit, cum poteſtatem exequendi, quæ decreuimus, erimus adepti. Neque declamando laudandóque maiores noſtros & regionẽ perdant operã quòd in ipſa Dij nati ſint. Siquidẽ auditis ex ipſis, quid in Cheronenſi prælio ſeruarit vrbem Athenienſium quod videlicet Mars cum Neptuno de fluctib. maris in Areopago concertarit. Sed vtrũ viribus ita valeamus vt cũ Antipatro vel quouis alio Macedonum rege bellum gerere poſſimus, id verò nobis eſt conſiderandũ quod ſi ſatis eſt virium bonis auibus ſtatim arma capiamus & ad libertatẽ Græcorũ aſſerendam proficiſcamur. Sin autẽ his neglectis oblectabimur vanis adulationibus ſanè præter quàm quod ipſi nobis calamitatũ autores videbimur extitiſſe, quod vnũ afflictis omnem conſolationẽ erupit: etiã damnũ feremus. Verum ciuitatis & viri prudentis officiũ eſt, præſentiũ temporũ habita ratione, de rebus in mediũ propoſitis deliberationẽ inſtituere. At ex priſtino robore ad eas res in quib. iã verſetur, conficiendas ſpem adferre, & olim ſummis aliquando viribus multũ potuiſſe: perinde eſt ac ſi quis, cũ perſæpe victoriã in Olympiacis antea ſit adeptus poſtea ſenio confectus nomen edat & ſcriptos aduerſarios commemoratione roboris, quod aliquando fuit non quod iam eſt ad certamen prouocet. Operæ precium eſt autem vnà nobiſcũ examinare hæc

καὶ μάλιστα πρὸς ἡδονὴν λέγουσι, τὴν ὑπὸ προσχήματος τῆς παρρησίας ὁδὸν τοῦ κολακεύειν ἑλόμενοι. καὶ γὰρ αὕτη τίς ἐστι τοῦ χαρίζεσθαι πολίταις καὶ ἡγεμόσι πολὺ κακουργοτέρα προαίρεσις. ἣν βαδίζοντές τινες Ἀθήνησι καὶ προελόντες ἐμοῦ παρ' ὑμῖν, οὕτω γάρ με χρὴ λέγειν, καὶ νῦν ὅσον ἐφ' ὑμῖν τεθνεῶτος, αἰτιῶνται μὲν ὑμῶν τὴν ὀλιγωρίαν ὡς οὐκ ἐθελόντων ἄρχειν τῆς Ἑλλάδος. προτρέπονται δὲ ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν ὡς δυναμένους. ὑμεῖς δὲ μετὰ τοῦ δοκεῖν ἀργοὶ γεγονέναι, δύνασθαι τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν, νομίζεσθαι θέλετε μᾶλλον ἢ μετὰ τοῦ μένειν ὑμῶν τὰς προθυμίας, ἐνδεῖξαι τῆς δυνάμεως. πυνθάνομαι γὰρ τελευτήσαντος Ἀλεξάνδρου προτρέπειν τινὰς ὑμᾶς, καινοτέρων ἅπτεσθαι πραγμάτων. ἐγὼ δὲ βουλοίμην ἂν ταῦτα συμβουλεύειν ὑμῖν, ἃ μετὰ ταῦτα συμφέρει. οὐ γὰρ ἠγνόουν μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεούς, ὅτι λαμπρόν ἐστι τὸ τοῖς μὲν βαρβάροις ἀεὶ πολεμεῖν, τοὺς δὲ Ἕλληνας ἐλευθεροῦν. καὶ ταῦτά γε καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν προελομένους. ἀλλ' εἰς μὲν τὸ βούλεσθαι τὰ κράτιστα, τὴν γνώμην ἱκανὴν οὖσαν· εἰς δὲ τὸ δύνασθαι καὶ τύχης ἀγαθῆς ὑμᾶς δεομένους. προσήκει οὖν μεμνῆσθαι καὶ ὑμᾶς ὑπελάμβανον ὅτι Ἀθηναίοις μὲν ἐπιστέλλομεν. Ἀθηναίοις δὲ, οὐκ ἐν οἷς Θεμιστοκλῆς ἐπολιτεύσατο. ἀλλ' οἳ τὰς μὲν γνώμας ἐκείνων οὐ χείρους εἰσί. τὰς δὲ πρὸς τοὺς πολέμους ἀφορμὰς οὐχ ὁμοίας ἔχουσιν· ἐπεὶ δότωσαν μὲν ἡμῖν τριακοσίας τριήρεις οἱ τὰς τῆς Ἑλλάδος ἄξια γράφοντες ἡμῖν. δότωσαν δὲ τρισμύρια τάλαντα ἀργυρίου. καὶ χρυσίου ἀπέφθου τε χίλια. δότωσαν δὲ ἄνδρας ἐν ἥβῃ νέων τοσοῦτον πλῆθος, ἤδη γεγυμνασμένων ἐν ὅπλοις. καὶ μηκέτι συμβουλευέτωσαν. αὐτοὶ γὰρ εἰδήσομεν ἃ χρὴ πράττειν. δυνάμενοι τὰ δόξαντα πράττειν. μὴ δὲ ῥαψῳδείτωσαν μάτην ἐπαινοῦντες ἡμῶν τοὺς προγόνους τε καὶ τὴν χώραν. ὅτι ἐγένοντο ἐν αὐτῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς εἰσεγένοντο ἐν αὐτῇ οἱ θεοί. ἐπεὶ πύθεσθε αὐτῶν τί ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ τὴν πόλιν ὤνησε τῶν Ἀθηναίων, ὅτι Ἄρης πρὸς Ποσειδῶνα ὑπὲρ Ἁλιρροθίου ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἐκρίθη. ἀλλ' εἰ πρὸς Ἀντίπατρον ἢ ὅς τις ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς ἱκανοί ἐσμεν ἀγωνίσασθαι, τοῦτο χρὴ σκοπεῖν. κἂν ἱκανοὶ ὦμεν, ἀγαθῇ τύχῃ ἀναλαβόντες ὅπλα εὐθέως ἐλευθεροῦμεν τοὺς Ἕλληνας, εἰ δὲ τούτου μὲν ὀλιγωρήσομεν, κολακευόμενοι δὲ ἡσθησόμεθα, πῶς οὐ μετὰ τοῦ δοκεῖν ἑαυτοῖς αἴτιοι γεγονέναι τῆς συμφορᾶς, ὃ μόνον οὐδὲ παραμυθίαν ἔχει τοῖς κακῶς πράττουσιν ἀτυχήσομεν. ἔστι δὲ καὶ πόλεως καὶ ἀνδρὸς εὖ φρονοῦντος ἔργον δεῖν πρὸς τὰς παρούσας ἀφορμὰς ὑπὲρ τῶν παρόντων βουλεύσασθαι. τὸ δὲ τὴν μὲν τόλμαν εἰς τὰ πράγματα, οἷς ἐπιχορηγεῖ ἐκ τῆς πρόσθεν ἰσχύος ἔχειν. τὴν δὲ ἰσχὺν πάλαι ποτ' ἐσχηκέναι μεγάλην, ὅμοιά γε φαίνεται, ὥσπερ ἂν εἴ τις ὀλυμπιάσι νικήσας πολλάκις, ὕστερον γέρων ὢν ἀπογράφοιτο ἔτι καὶ προκαλοῖτο τοὺς ἀντιγράφους ἀναμιμνησκόμενος ἧς ἔσχηκεν, οὐ τῆς παρούσης δυνάμεως· ἄξιον δὲ καὶ ἃ λέγειν αὐτοὺς πυνθάνομαι,

λογίσασθαι μεθ' ὑμῶν, ὡς καινὰ καὶ θαυμαστὰ ὅσον εἰς τὸ βέλτιον τῇ πράξει συλλαβεῖν δυνάμενα. φάσκειν ὑμᾶς ὁμονοεῖν. ὥσπερ ὑμᾶς οὐκ ἐπισταμένους ὅτι τοῦτο μὲν πάσῃ πόλει καὶ πολεμεῖν καὶ εἰρηνεύειν βουλομένῃ κράτιστόν ἐστιν, ἡμῖν δὲ τοῦτο δεῖ σκοπεῖν. εἰ ὁμονοητέον πολεμοῦσιν. ὁμονοητέον γὰρ καὶ πολεμοῦσι καὶ μὴ παντὸς ἕνεκα ἀλλ' εἰμουλομένοις πολεμεῖν καὶ ὁμονοεῖν, ὡς ἴσμεν ἅπαντες. αὐτάρκης ἐστὶν ἡ δύναμις. ἕως δ' ἂν μήτε συστρατείας πολεμοῦντες ἕξομεν, μήτε χρημάτων πόρους δεικνύωσιν, ἀλλὰ τὴν Ἀθηνᾶν ἔγγυον διδῶσι τοῦ πολέμου, μηδὲν διαφέρειν αὐτοὺς αὐτίκα νομίσομεν. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ὥσπερ ἦν ἄξιος παραπλὴξ τὴν διάνοιαν ὤν, κατελύσατε εἰκότως. τούτοις δὲ ἀπόχρη τὸ μηδὲν παθεῖν κακὸν παραδόξοις λόγοις μελετῶσι καὶ μηδὲ λείψανον ἐῶσιν ὑμῖν τι τῶν πραγμάτων. ἀλλὰ καὶ τούτων φθονοῦσι πράττειν ἃ δεῖ βουλομένοις. ἕως ἂν τὸ Θηβαίων πολιτεύσωνται πολίτευμα, μηλόβοτον ὑμῶν γενέσθαι τὴν χώραν, καὶ κατασκάψαι τὴν πόλιν ἀναγκάσαντες. οὐ γὰρ εἰ κακῶς ἔχει τὰ πράγματα διὰ τοῦτο μηδὲν ὅπως μὴ χεῖρον ἕξει φροντιστέον.

Τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων.

ΕΓὼ προσῆλθον τῷ πολιτεύεσθαι, γεγονὼς ἔτη τρία καὶ τριάκοντα. μὰ δί' οὐ τριταγωνιστεῖν μαθὼν ὡς Δημοσθένης ἔλεγεν ἀλλὰ καὶ γράφειν ἐλευθερίως, καὶ παιδείας φροντίσας τὰ μέτρια καὶ λόγοις οἵοις λέγειν ἐν Ἀθήναις ἔπρεπε καὶ τούτοις οὐκ εἰς συκοφαντίαν γυμνάσας. οὐδέ τινι τῶν πολιτῶν δίκην δικασάμενος, εὑρεθήσομαι λαβὼν ἀργύριον. οὐδὲ ὕβρεις ἀποδόμενος. ἀλλ' οὐδὲ ὑβρισθεὶς ὅλως. οὐδὲ ἀφορμὴν προπηλακισμοῦ παρασχών. οὐδὲ εἰς δίκην τινὰ τῶν πολιτῶν καταστήσας, ἔξω Τιμάρχου μόνου. καὶ οὐκ ἀλαζονεύομαι πρὸς ὑμᾶς ὡς πολλὰ πάνυ λαβεῖν ἐξόν μοι χρήματα μὴ λαβών. ἀλλ' ὡς τὴν προσήκουσαν δίκην κατὰ τοὺς νόμους λαβών. καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν Κτησιφῶντα πολλὰ μὲν ὑπ' αὐτοῦ παθὼν, πολλὰ δὲ ὑπὸ Δημοσθένους, παρανόμων ἐγραψάμην, δικαιοτάτην ὦ θεοὶ γραφήν. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ καὶ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων καὶ τῶν ἐμῶν λόγων ἡ Δημοσθένους δεινότης κρείσσων ἐγένετο. ἐφάνη δὲ ἴσως ἐφ' οἷς κατηγορήθην πρότερον ὑπὸ Δημοσθένους πολὺ μείζοσι δηλονότι τούτων οὖσι δι' ἃ νῦν ἐξέπεσον, οὐ μικρὸν εἰς ὑμᾶς δεῖγμα τοῦτο τοῦ καλῶς ἐμὲ πολιτεύεσθαι. ὅτι οὐδὲ Δημοσθένους κατηγοροῦντος ἑάλων. μετὰ δὲ ταύτην τὴν συμφορὰν καὶ τέλεον καταφανῆ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν οὐχ ὅπως μόνοις ὑμῖν ἐμαυτὸν οἴομαι γεγονέναι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι ἀποθανόντες οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ φεύγοντες ἐκ τῶν πατρίδων, τότε δὴ καὶ μάλιστά τινες οἷοι τοὺς τρόπους ἐγένοντο διαδείκνυνται. καὶ γὰρ ἃ συνέκρυπτον αὐτοὶ πρότερον. ἐκ μέσου γενομένων ἀναφαίνεται καθαρῶς. αἰτιᾶται γὰρ πολὺ μᾶλλον τῶν ἐχθρῶν ἕκαστος αὐτοὺς οὐδὲν ἀντειπεῖν δυναμένους. οἱ δὲ δὴ φυγόντες ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις ὡς τὰ τῶν πολεμίων ἀεὶ πραγματευόμενοι, παντελῶς

quæ ab illis in concionibus audio iactari, tanquam noua & inaudita, & ad eas res quas instituunt perficiendum vtilia, cum dicunt vobis concordiam intercedere, quasi verò non id probe vos sciatis eam in omni Repub. siue bellum paretur, siue tranquillitas quæratur, maximam vim possidere. Nobis autem illud est inspiciendum, sitne ad bellum consentiendum. Consentiendum enim in bellis est: at non temerè quamuis ob caussam: sed tum demum, cum volentibus bellum suscipere, & sensibus congruere, quod omnes nouerint vires quoque sufficientes accedunt, & copiæ in promptu sunt. Donec verò bella molientes neque nos exercitu sumus instructi neque illi rationes pecuniæ comparandæ demonstrant. Sed Mineruam pro bello spondentem offerunt, nihil eos agere putabimus. Illum, vt dignus erat furibundus nebulo mente repulistis. His verò sufficit, si tantum sibi non malum accersant aliquod dum inusitatas orationes dicunt, & propemodum nihil rerum nobis reliquum faciunt, immò etiam hos qui quæ iusta sunt præstant inuidia prosequuntur, donec Thebanorum more Rempub. gerant & agrorum populationem. vrbis verò euersionem importent. Non enim quoniam aduerso loco res sunt, ideo ne quà fiant deteriores, non est prouidendum.

Senatui populoque Atheniensi.

EGo ad Rempublicam accessi, natus annos tres & triginta, non vt criminabatur Demosthenes, vilissimus aliquis histrio, sed & ingenuè scribere doctus, & mediocriter in disciplinis versatus, & orationes, quales Athenis haberi decebat, non ad assentandum, componens. Neque ciuis vllius caussam, adductus pecunia, egisse conuincar, neque iniuriam repulisse. Immo neque quisquam iniuriam mihi intulit, neque caussam lacessendi cuique præbui. Neque ciuem vllum in iudicium adduxi, præter solum Timarchum. Neque glorior apud vos, quod cum magnam vim pecuniæ capere liceret, non ceperim, sed vt æquum erat & iustum, secundum leges pœnas exegi. Et posthæc iterum Ctesiphontem, multis tum per illum, tum per Demosthenem iniuriis affectus, violatarum legum diem dixi, iusto per Deos immortales iudicio. Et nihil mirum si & vestras leges, & meam orationem Demosthenis in dicendo vis & facultas obscurauit. In eo verò iudicio, quo prior insimulauit me Demosthenes, longè grauiorum criminum his, propter quæ sum in exilium eiectus, singulare licuit in vobis iudicium animaduertere, me rectè in gerenda Repub. versabar. Post hanc verò calamitatem, omnino me non tantum vobis, sed omnibus etiam Græcis innotuisse puto. Quis enim ignorat sicut vita defunctis hominibus ita quoque patria pulsis accidere, vt tũ maximè, quibus moribus fuerint præditi, in lucem veniat. Et quæ prius ipsi texerunt, cum de medio sublati sunt, dilucidè conspiciantur. Nemo enim est inimicorum, qui non multò liberius crimina tum in eos conferat, cùm obiectis respondere non possant. Qui verò tantorum scelerum caussa patria carent, quod ad hostium vtilitatem omnia dicta factáque retulerint prorsus

omnium

omnium hominum oculis & ſuum ingenium, & animum quem in Rep. regenda geſſerint proponunt, & conſpiciendum præbent. Nam & quemadmodũ ferant miſerias, & quo animo ſint in ſuã patriam perſpicue cernitur. Nunquid igitur cum patriam Philippo prodidiſſem, & legationem falſò contra ciuitatẽ obiiſſem, quippe qui Macedonũ partes adiuueram: poſteaquàm à vobis in exilium diſceſſi protinus ad Alexandrum me contuli, vt fructum aliquem pro beneficiis ab eo perciperem, & apud ipſum vitæ meæ rectiſſimè proſpectum eſſet. Videbam enim hoſpitia poſſidentem in Bœotia Demadem, & viginti iugerum prædiorum arantem, aureiſque phialis vtentem. Hegemonem verò & Callimedontem Pellæ alterum, alterum in Berrhæa tum ampliſſimis muneribus ornatos, tum nobiliſſimarum coniugio fœminarum decoratos. Atqui nec ad Thebanos nec in Theſaliam iter mihi à nobis fuit, nec ad vllos alios, apud quos vel meam ipſe patriã inſectarer probris, vel affici contumeliis à populo audirem: ſed Rhodum conceſſi neque per Iouẽ infeſtorum vobis hominum nec alioquin inuidorum ciuitatem. Nam qui ad patriam ſuam proximè ſedes ponant, magis videntur mihi diſſimulantes ludibrio calamitatẽ habere, quam ciuitatis amore flagrare. Nam longiſſimè potius erat recedendum, ne quod ob oculos omnino monumentum verſaretur, quod animum in acerbitates coniiceret. Etenim neque Rhodi me permanere ſcitote: ſed ruri quendam exiguum locum delegi arenoſũ, & ibi fundos coemi duobus talentis, dignum ſane magnificẽtia eo, qui primùm Philippi, deinde Alexandri mercenarius fuit & phorenſes atque Græcorum libertatem Macedonibus prodidit. Hic ſedeo cum ſeptem famulis, ac duobus tantum neceſſariis, & matre, quæ nata ſeptuageſimum tertium annum, vna mecum abnauigauit, vt miſeriarum à vobis mihi impoſitarum particeps eſſet itemque cum vxore quæ prolubente patre mecum egreſſa eſt, legibuſque manere fortaſſe cogentibus, magis Reipublicę morum quam legum perita denique cum tribus liberis, qui nondum etiam ſuum infortunium ſentiunt, neque qualem ipſis in hanc lucem editis patriam deus Athenienſium vrbem dederit, & qualem rurſus, nuper nati amiſerint. Atque alij, quod videmus, liberos ſuos vel in Bæotia vel in Ætolia natos, in veſtram ciuitatem literarum & eruditionis cauſa mittunt, Quibus verò hoc à natura collatum fuerat beneficium; non nouitij ciuis, aut turpium ſcelerum condemnati filiis: hi nondum exuta infantia, ſunt in exilium pulſi & educantur pauperes in ſolitudine fugáque paterna. De Lycurgi liberis autem Demoſthenes ad vos retulit & rectè quidem orauit, vt ne paternum crimen fraudi libens eſſet, Atque vos morem Athenienſium ſequentes & miſericordia moti, hoc eis conceſſiſtis. Nam & ad iraſcendum pariter & ad præſtandam rurſus gratiam flexibiles animos gerere conſueuiſtis. Ego verò meorum ipſius liberorum nomine deprecãdo non tantum potero, vt impetrem taceo ne in orbitate tollantur: ſed ne ſimul & orbi & exules à patria abſint, qui nec iniuriã adhuc infantes facere potuerunt,

δεικνύουσι καὶ τοὺς τρόπους, καὶ τὰς ἐν τῷ πολιτεύεσθαι γενομένας αὐτοῖς γνώμας καταφανεῖς. καὶ γὰρ ὅπως φέρουσι τὰς συμφορὰς, καὶ ὡς διάκεινται πρὸς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας, ἐξετάζονται σαφῶς. ἆρ' οὖν ὡς καὶ φιλίππῳ προδοὺς τὴν ἐμαυτοῦ πατρίδα, καὶ παραπρεσβεύσας τοιαῦτα κατὰ τῆς πόλεως ὡς δὴ θεραπεύσας μακεδόνας, ἐπειδὴ τάχιστα φεύγων παρ' ὑμῶν ᾠχόμην, πρὸς ἀλέξανδρον ἀπηλλάγην, χάριν τε ὧν παρεισχόμην αὐτῷ κομιούμενος, καὶ προθυμίας δηλονότι τευξόμενος παρ' αὐτῷ; καὶ οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἑώρων τὰ μὲν ἐν βοιωτίᾳ πανδοκεῖα δημάδην ἔχοντα, καὶ χωρία ζευγῶν εἴκοσιν ἀροῦντα. καὶ χρυσᾶς ἔχοντα φιάλας. ἡγήμονα δὲ καὶ καλλιμέδοντα, τὸν μὲν, ἐν πέλλῃ· τὸν δὲ, ἐν βεῤῥοίᾳ. καὶ δωρεὰς ἅμα εἰληφότας. καὶ γυναῖκας οὐ πρεπεστάτας γεγαμηκότας. καὶ μὴν οὐδὲ πρὸς θηβαίους οὐδ' εἰς θετταλίαν ᾠχόμην παρ' ὑμῶν. οὐδὲ πρὸς ἄλλους τινὰς, παρ' οἷς ἢ λοιδορεῖν ἔδει με τὴν πατρίδα τὴν ἐμὴν ἢ λοιδορουμένην αὐτὴν ἀκούειν. ἀλλ' εἰς ῥόδον ἀφικόμενος οὔτε μὰ τὸν δία δυσμενῶν ὑμῖν, οὔτ' ἄλλως φιλαπεχθημόνων ἀνθρώπων πόλιν. τὸ μὲν γὰρ ἄγχιστα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος ἑστάναι, κατειρωνευομένων ἐμοί γε τῆς συμφορᾶς εἶναι μᾶλλον ἢ στεργόντων ἐδόκει τὴν πόλιν· ὡς ποῤῥωτάτω γὰρ μᾶλλον αὐτῆς ἐχρῆν ἀπιέναι. καὶ μηδὲν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπόμνημα ἔχειν. ὃ τὴν γνώμην ἀμύξει. καὶ γὰρ οὐδ' ἐνταῦθα μείνας ἐν ῥόδῳ φανείην ἄν. ἀλλὰ τῆς στερεᾶς ἑλόμενος τι μικρὸν φρούριον ἄμμον, κἀνταῦθα πριάμενος χωρία τοσούτων ταλάντων δυοῖν, ὅσων εἰκὸς ἦν τὸν φιλίππου μὲν πρότερον, εἶτ' ἀλεξάνδρου μισθωτὸν ὕστερον γενόμενον καὶ φωκεῖς προδόντα. καὶ τὴν τῶν ἑλλήνων ἐλευθερίαν μακεδόσι, κάθημαι μεθ' ἑπτὰ θεραπόντων ἐνταῦθα καὶ δυοῖν μόνοιν γνωρίμοιν καὶ τῆς μητρὸς ἢ τρίτον ἔχουσα καὶ ἑβδομηκοστὸν ἔτος, ἔπλευσε σὺν ἐμοὶ μεθέξουσα τῆς δι' ὑμᾶς μοι συμφορᾶς γενομένης. καὶ μετὰ γυναικὸς, ἣ συνεξέπεσέ μοι κωλύοντος αὐτὴν τοῦ πατρὸς καὶ μένειν ἴσως ἀναγκαζόντων τῶν νόμων τὸν τρόπον τῆς πόλεως μᾶλλον ἢ τοὺς νόμους ἐπισταμένη. καὶ μετὰ τριῶν παίδων οὐδέπω καὶ νῦν τῆς ἑαυτῶν συμφορᾶς ἐπαισθομένων. οὐ δὲ ὁποίαν αὐτοῖς ὁ θεὸς ἔδωκε γινομένοις πατρίδα τὴν ἀθηναίων πόλιν, ὁποίαν δὲ εὐθέως γενομένων ἀνῄρηται πόλιν. καὶ ἕτεροι μὲν ὡς ἔοικε τοὺς ἑαυτῶν παῖδας ἢ τοὺς ἐν βοιωτίᾳ γεννηθέντας ἢ ἐν αἰτωλίᾳ, πρὸς ὑμᾶς πέμπουσι, τῆς αὐτόθι παιδείας μεθέξοντας. οἷς δὲ τοῦτο παρὰ τῆς φύσεως ὑπῆρξεν, οὐ δημοποιήτου πατρὸς οὖσιν, οὐδ' ἐπ' αἰτίαις αἰσχραῖς ἑαλωκότος, φεύγουσιν ἔτι νήπιοι. καὶ τρέφονται πένητες, ἐν ἐρημίᾳ τε καὶ φυγῇ πατρῴᾳ. καὶ περὶ μὲν τῶν λυκούργου παίδων δημοσθένης ὑμῖν ἐπιστέλλει καὶ δεῖται καλῶς ποιῶν χαρίζεσθαι τὸ πατρῷον αὐτοῖς ὄφλημα· καὶ ὑμεῖς οὐδὲν, ἀλλ' ἢ ἀθηναίων ἔργον, ἐλεήσαντες αὐτοὺς καὶ χαρισάμενοι ἐποιήσατε. καὶ γὰρ ὀργίζεσθαι ῥᾳδίως ὑμῖν ἔθος ἐστὶ καὶ χαρίσασθαι πάλιν. ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ παίδων οὐκ ἂν ὑμᾶς πεισαίμην, δεόμενος ὥς μοι μὴ μόνον ἐν ὀρφανίᾳ τραφῶσιν, ἀλλ' ὀρφανοὶ ἅμα καὶ φυγάδες ὦσιν οὐδὲν ἀδικήσαντες παῖδες ὄντες,

ἀλλ᾽ οὐδὲ ἄλλως ἑαλωκότες· τὰ μὲν τοι τῶν ἑαλωκότων, πάντα πεπονθότες. εἶτα τελευτήσαντες ἀναμνήσθητέ μου καὶ χαρίσασθε τὰς δεήσεις νῦν προσέχοντες ἡμῖν. ἀλλὰ καὶ πράξατε ἄνδρες ἀθηναῖοι· καὶ πείσθητε τὰ συνήθη ὑμῖν αὐτοῖς· καὶ μέτρια ποιοῦντες. οὐ γὰρ ἂν δὴ τρόπων ἀποστάιητε, καὶ καταλύσαιτε τὴν τῆς πόλεως δόξαν ἣν ἐπὶ χρηστότητι μείζω καὶ φιλανθρωπίᾳ διὰ παντὸς ἔσχεν. ἢ ταῖς ἄλλαις πάσαις ἣν πόλεσιν. οὐδ᾽ ἂν μελάνωπος ἴσχυε πλεῖον, κωλύων ὑμᾶς μιμεῖσθαι τὴν ἑαυτῶν χρηστότητα καὶ φιλανθρωπίαν, ἢ παρακαλῶν. ἀλλ᾽ οὐκ αἰσχίνης οὐδαμῶς μὰ τοὺς θεοὺς οὐ γὰρ αὐτάρκης, οὐδ᾽ εὐπειθὴς πείθειν ἔγωγε τὴν πατρίδα τὴν ἐμήν. καὶ μάλιστα νῦν ἐμαυτοῦ χάριν πείθειν δοκῶν· ἀλλ᾽ ὁ τῆς πόλεως τρόπος καὶ τὸ πάλαι ὑμῶν ὄνομα καὶ τὸ τῶν προγόνων ἦθος ὧ ἀναγκαιότερον δήπουθεν ἢ μελανώπῳ καθ᾽ ἡμῶν δεομένῳ προσέχειν.

Τῶν Αἰσχίνου τοῦ ῥήτορος ἐπιστολῶν τέλος.

& quamuis non damnati, damnationis tamen omnes miserias pertulerunt. Quamobrem subeat aliqua tandem nobis mei recordatio, nunc meis precibus animo sententiáque fauete, voluntatē vestrā re & euētu declarate, patimini vos ad æqua consuetáque facienda adduci. Nec enim à consuetudine recedetis aut ciuitatis gloriam quapropter æquitatem & clementiam semper omnibus reliquis rebus publicis præstitit, violatis neque Melanopus plus proficiet deterrendo vos ab vsitatæ lenitatis & iustitiæ imitatione, quàm ad eam adhortando: non AEschines dicam per Deos immortales (: Non enim ego sum tantis viribus, tantáque dicendi facultate præditus, vt meam patriam queam persuadere, maximéque cùm mea nūc agatur causa.) Sed mos Reipublicæ, nomen vestrum antiquum, & maiorum institutum, quæ sane magis quam Melanopum aduersus nos quæstionem ferentem sequi conuenit.

Eschynis oratoris Epistolarum Finis.

ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΦΙΛΙΠΠΩ.

ISOCRATIS EPISTOLAE
PHILIPPO.

Εἰ μὲν νεώτερος ἦν, οὐκ ἂν ἐπιστολὴν ἔπεμπον, ἀλλ᾽ αὐτὸς ἄν σοι πλεύσας ἐνταῦθα διελέχθην. ἐπειδὴ δ᾽ οὐ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, ὅ, τε τῆς ἡλικίας τῆς ἐμῆς καιρὸς καὶ ὁ τῶν πραγμάτων συμβέβηκεν, ἀλλ᾽ ἐγὼ μὲν προαπείρηκα, τὰ δὲ πράγματα νῦν ἀκμὴν εἴληφεν, ὡς οἷόν τέ ἐστιν ἐκ τῶν παρόντων, οὕτω σοι πειράσομαι δηλῶσαι περὶ αὐτῶν. οἶδα μὲν οὖν ὅτι τοῖς συμβουλεύειν ἐπιχειροῦσι, πολὺ διαφέρει μὴ διὰ γραμμάτων ποιεῖσθαι τὴν συνουσίαν, ἀλλ᾽ αὐτοὺς πλησιάσαντας. οὐ μόνον ὅτι περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων ῥᾷον αὐτίς παρὼν πρὸς παρόντας φράσειεν, ἢ δι᾽ ἐπιστολῆς δηλώσειεν, οὐχ ὅτι πάντες τοῖς λεγομένοις μᾶλλον ἢ τοῖς γεγραμμένοις πιστεύουσι, καὶ τῶν μὲν ὡς εἰσηγημάτων, τῶν δ᾽ ὡς ποιημάτων ποιοῦνται τὴν ἀκρόασιν, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ἐν μὲν ταῖς συνουσίαις, ἣν ἀγνοηθῇ τι τῶν λεγομένων ἢ μὴ πιστευθῇ, παρὼν ὁ τὸν λόγον διεξιὼν, ἀμφοτέροις τούτοις ἐπήμυνεν. ἐν δὲ τοῖς ἐπιστελλομένοις ἄν τι συμβῇ τοιοῦτον, οὐκ ἔστιν ὁ διορθώσων. ἀπόντος γὰρ τοῦ γράψαντος, ἔρημα τοῦ βοηθήσοντός ἐστιν. οὐ μὴν, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ σὺ μέλλεις αὐτῶν ἔσεσθαι κριτὴς, πολλὰς ἐλπίδας ἔχω φανήσεσθαι λέγοντας ἡμᾶς τι τῶν δεόντων. Ἡγοῦμαι γὰρ ἁπάσας ἀφελόντα σε τὰς προειρημένας δυσχερείας, αὐταῖς ταῖς πράξεσι προσέχειν τὸν νοῦν. καίτοι τινὲς ἤδη με τῶν σοὶ πλησιασάντων, ἐκφοβεῖν ἐπεχείρησαν λέγοντες, ὡς δὴ τοὺς μὲν κολακεύοντας τιμᾷς, τῶν δὲ συμβουλευόντων καταφρονεῖς. ἐγὼ δ᾽ εἰ μὲν ἀπεδεχόμην τοὺς λόγους τοὺς ἐκείνων, πολλὴν ἂν ἡσυχίαν εἶχον. νῦν δ᾽ οὐδεὶς ἄν με πείσειεν ὡς οἷόν τ᾽ ἐστι τοσοῦτον καὶ ταῖς πράξεσι

Si tam essem ætate iuuenis quā senex non ad te literas darem: Sed hinc naui confestim veherer, & coram de rebus præsentibus tecum disceerem verùm quoniam non in idem tempus & meæ iuuentutis opportunitas & harum occasio rerum inciderunt: Sed mea nunc ætas consenuit, & prope decursa negotiorum verò administratio quasi in flore medio, versatur quantum præsentia tempora patientur, de his tecum agere conabor. Nec verò me latet plurimum eorum, qui suadere quippiam aggrediuntur, interesse, non per literas, sed coram sua præsentia rem transigi: non solum quod de rebus iisdem facilius est præsentes cum præsentibus colloquia miscere, quàm per literas suam ostendere, & quod dictis quàm scriptis maior ab omnibus fides adhibetur, & illa pro veris hæc pro falsis plærúmque habentur: Verumetiam quod in congressibus, cum dictorum quiddam aut minus intelligitur: aut non creditur: vtrisque his autor orationis præsens mederi & succurrere potest. In scribēdo verò si quid eiuscemodi contingat, nemo est qui emēdet. Cum enim abest is qui scripsit, auxilio res caret. Veruntamen cùm tu sis mearum literarum futurus iudex, in spem venio, quæ scribam. ponderis alicuius apud te visum iri. Credo enim te remotis omnibus hisce impedimentis, mentem rebus ipsis intenturum. Nonnulli verò qui tecum fuerunt, deterrere me ab instituto conati sunt affirmantes assentationem apud te plurimum valere, consilia verò contemni. Quorum ego si orationi acquiescerem verbum sane nullum facerem. At nemo mihi persuadebit, posse aliquem tantum & rebus gerendis

& animo præſtare, qui non diſcipulum, auſcultatorem & remuneratorem ſe benignum præbeat, ac ab omnibus admittat & colligat quibus mentem excolere & confirmare poſſit. Quamobrem adductus ſum, vt hæc ad te ſcriberem. Cùm igitur de rebus arduis & ex omnibus mortalibus ad te potiſſimum pertinentibus, ſim dicturus, operæpreciũ putaui te ſic adhortari, vt ſcriptis animum aduerteres Non enim ego ducor ambitione, neque te talibus abundare neſcio præterea id quoque conſtat inter omnes his qui ſpecimen aliquod ſuæ eloquentiæ nolunt edere, publica Græcorum omnia concilia propoſita eſſe. Nam ibi ſuæ facundiæ laus omnes diſſeminari poteſt. Qui verò rem aliquam agendo perficere animum induxerunt, hos ad eum verba facere oportere, qui rebus oratione demonſtratis, celerrimè manum admoueat & finem imponat. Si igitur cum aliqua ciuitate res eſſet ad eius optimates ſermonem conferrem. Iã verò cùm de Græcorum omnium ſalute & incolumitate ſuadere ſuſceperim, quem iuſtius compellabo quàm eum qui principe loco natus, maximam potentiam & copias poſſidet. Neque verò nos intempeſtiuè rerum harum apud te mentionem inducere videbimur cùm enim Lacedæmonij ſummam rerum tenerẽt non facilè poterat vllam curam de hoc noſtro loco ſuſcipere, vel illis aduerſari, ſed cõtentus erat, ſi illi ſe ſuis finibus continerent. Noſtra verò ciuitas libenter ſe tibi ſemper adiutricem impertiet ſi quid in Græciæ totius vtilitatem geras. Quid poteſt igitur vilum tempus opportunius hoc præſenti contingere? Nec verò te mirum habeat, quid ſit quod ego neque concionator neque militiæ princeps, neque iudex rem tam difficilem moliar & duo ferè maxima ſuſcipere non embuerim, pro Græciæ ſalute verba facere tibi ſuadere. Nam tametſi me ſtatim publicis magiſtratibus abdicaui (quamobrem verò dicere longum eſſet.) tamen eius doctrinæ, quæ leuiorib. poſthabitis, in rebus magnis conſumitur, non expers aut imperitus fui. Proinde non eſt diſſimile vero poſſe me quid vtile ſit, perſpicere præ cæteris, qui Rempub. tunc adminiſtrarunt, & magnum ex eo ſibi nomen pepererunt. Declarabimus autem, quantum nobis tribuendum ſit, non veſtitu & pallio, ſed his quæ dicturi ſumus.

Iſocrates Iaſonis filijs Salutem.

NVnciauit mihi quidam ex iis, qui legati fuerant ad nos miſſi, quod eum ſeorſum à cæteris auocatum, interrogaueritis, ecquid adduci poſſem, vt peregrinationem ſuſciperem & apud vos vitam agerem. Equidem ego propter hoſpitij cũ Iaſone & Polyace veterem coniunctionem atque ius cupidiſſimus eſſem ad vos veniendi. Certum enim habeo conſortium illud nobis omnibus profuturum: Sed mihi non vnum obſtat impedimentum primum quod vagari non poſſum, neque peregrinationes meam ætatem decent. Deinde quod omnes qui meam perfectionem audirent, merito me contemptui haberent, qui cùm reliquum omne tempus in otio conſumpſiſſent, nunc in extrema ſenectute peregrinationibus me dederem, quando, ſi maximè prius alibi

καὶ τῇ γνώμῃ διενεγκεῖν, ἐὰν μή τις τῶν μὲν μαθητής, τῶν δ' ἀκροατής, τῶν δ' εὐεργέτης γένηται. καὶ πανταχόθεν πορίζηται καὶ συλλέξηται, δι' ὧν οἷόν τ' ἐστὶν ἀσκῆσαι τὴν αὐτοῦ διάνοιαν. ἐπήρθην μὲν οὖν ἐπιστέλλειν σοι διὰ ταῦτα. λέγειν δὲ μέλλων περὶ πραγμάτων καὶ μεγάλων, καὶ περὶ ὧν οὐδενὶ τῶν ὄντων ἀκοῦσαι μᾶλλον ἢ σοὶ προσήκει, νομίζω δεῖν με προθύμως ἅπασι σε παρακαλεῖν, ἵνα γένῃ συγγράμματος ἀκροατής. οὐ γὰρ ὅτ' ἐγὼ τυγχάνω φιλοτίμως διακείμενος, οὔτε σὺ λανθάνεις ἡμᾶς πλήρης ὢν τῶν τοιούτων· πρὸς δὲ τούτοις κἀκεῖνο πᾶσι φανερὸν, ὅτι τοῖς μὲν ἐπιδείξεως δεομένοις αἱ πανηγύρεις ἁρμόττουσιν. ἐκεῖσε γὰρ ἄν τις ἐν πλείστοις τὴν αὐτοῦ δύναμιν διασπείρειε. τοῖς δὲ διαπράξασθαί τι βουλομένοις, πρὸς τοῦτον διαλεκτέον, ὅστις τάχιστα μέλλει τὰς πράξεις ἐπιτελεῖν, τὰς ὑπὸ τοῦ λόγου δηλωθείσας. εἰ μὲν οὖν μιᾷ τινι τῶν πόλεων εἰσηγούμην, πρὸς τοὺς ἐκείνης προεστῶτας τοὺς λόγους ἂν ἐποιούμην. ἐπειδὴ δ' ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας παρεσκεύασμαι συμβουλεύειν, πρὸς τίν' ἂν δικαιότερον διαλεχθείην, ἢ πρὸς τὸν προέχοντα τοῦ γένους, καὶ μεγίστην ἔχοντα δύναμιν. καὶ μὴν οὐδ' ἀκαίρως φανησόμεθα μεμνημένοι περὶ τούτων. ὅτε μὲν γὰρ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀρχὴν εἶχον, οὐ ῥᾴδιον ἦν ἐπιμεληθῆναί σοι τῶν περὶ τὸν τόπον τὸν ἡμέτερον. οὐδὲ τούτοις ἐναντία πράττειν πράττουσιν, ὥστ' ἀγαπᾶν ἦν τὴν χώραν τὴν αὐτῶν ἔχουσιν. ἡ δ' ἡμετέρα πόλις, ἡδέως ἂν αὐτήν σοι παράσχοι συναγωνιζομένην ἤν τι πράττῃς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀγαθόν. πῶς οὖν ἂν παραπέσοι καλλίων καιρὸς τοῦ νῦν σοι παρόντος. καὶ μὴ θαυμάζῃς εἰ μήτε δημηγορῶν μήτε στρατηγῶν, μήτ' ἄλλως δυνάστης ὢν, οὕτως ἐμβριθὲς αἱροῦμαι πρᾶγμα καὶ δυοῖν ἐπιχειρῶ τοῖν μεγίστοιν, ὑπέρ τε τῆς Ἑλλάδος λέγειν καὶ σοὶ συμβουλεύειν. ἐγὼ γὰρ τοῦ μὲν πράττειν τι τῶν κοινῶν εὐθὺς ἐξέστην. δι' ἃς δὲ προφάσεις, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν. τῆς δὲ παιδεύσεως τῆς τῶν μὲν μικρῶν καταφρονούσης, τῶν δὲ μεγάλων ἐφικνεῖσθαι πειρωμένης, οὐκ ἂν φανείην ἄπορος γεγενημένος. ὥστ' οὐδὲν ἄτοπον εἴ τι τῶν συμφερόντων ἰδεῖν ἂν μᾶλλον δυνηθείην τῶν ἐκεῖ μὲν πολιτευομένων μεγάλην δὲ δόξαν ἐχηκότων. δηλώσομεν δ' οὐκ εἰς ἀναβολάς, εἴ τινος ἄξιοι τυγχάνομεν ὄντες, ἀλλ' ἐκ τῶν ῥηθήσεσθαι μελλόντων.

Ἰσοκράτης τοῖς Ἰάσονος παισὶ χαίρειν.

ΑΠήγγειλέ τίς μοι τῶν πρεσβευσάντων ὡς ὑμᾶς, ὅτι καλέσαντες αὐτὸν ἄνευ τῶν ἄλλων, ἠρωτήσατε εἰ πεισθείην ἀποδημῆσαί τε καὶ διατρίψαι παρ' ὑμῖν. ἐγὼ δὲ ἕνεκα μὲν τῆς Ἰάσονος καὶ πολυάκοις ξενίας, ἡδέως ἂν ἀφικοίμην ὡς ὑμᾶς. οἶδα γὰρ ἂν τὴν ὁμιλίαν τὴν γενομένην ἅπασιν ἡμῖν συνενεγκεῖν. ἀλλὰ γὰρ ἐμποδίζει με πολλά. μάλιστα μὲν τὸ μὴ δύνασθαι πλανᾶσθαι. καὶ τὸ μὴ πρέπειν ἐπιξενοῦσθαι τοῖς τηλικούτοις. ἔπειτα δ' ὅτι πάντες οἱ πυθόμενοι τὴν ἀποδημίαν, δικαίως ἄν με καταφρονήσειαν. εἰ προῃρημένος τὸν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν ἄγειν, ἐπὶ γήρως ἀποδημεῖν ἐπιχειροίην, ὅτ' εἰκὸς εἰ καὶ πρότερον ἄλλο σέ ποι διέζυβαι, νῦν οἴκαδε σπεύδειν

ὑπογύου μοι τῆς τελευτῆς οὔσης· πρὸς δὲ τούτοις φοβοῦμαι καὶ τὴν πόλιν. χρὴ γὰρ τἀληθῆ λέγειν. ὁρῶ γὰρ τὰς συμμαχίας τὰς πρὸς αὐτὴν γινομένας, ταχέως διαλυομένας· εἰ δή τι συμβαίη καὶ πρὸς ὑμᾶς τοιοῦτο, πῶς ἂν καὶ τὰς αἰτίας καὶ τοὺς κινδύνους διαφυγεῖν δυνηθείην. ὃ χαλεπόν ἐστιν. ἀλλ' οὐκ αἰσχυνθείην ἂν εἴτε διὰ τὴν πόλιν δόξαιμί τισιν ἀμελεῖν ὑμῶν. εἴτε δι' ὑμᾶς τῆς πόλεως ὀλιγωρεῖν. μὴ κοινοῦ δὲ τοῦ συμφέροντος ὄντος οὐκ οἶδ' ὅπως ἀμφοτέροις ἀρέσκειν δυνηθείην. αἱ μὲν οὖν αἰτίαι δι' ἃς οὐκ ἔξεστί μοι ποιεῖν ἃ βούλομαι, τοιαῦται συμβεβήκασιν. οὐ μὴν περί γε τῶν ἐμαυτοῦ μόνον ἐπιστείλας, οἴομαι δεῖν ἀμελῆσαι τῶν ὑμετέρων. ἀλλ' ἅπερ ἂν παραγενόμενος πρὸς ὑμᾶς διελέχθην, πειράσομαι καὶ νῦν περὶ τῶν αὐτῶν τούτων ὅπως ἂν δύνωμαι διεξελθεῖν. μηδὲν δ' ὑπολάβητε τοιοῦτον, ὡς ἄρ' ἐγὼ ταύτην ἔγραψα τὴν ἐπιστολήν, οὐχ ἕνεκα τῆς ὑμετέρας ξενίας, ἀλλ' ἐπίδειξιν ποιήσασθαι βουλόμενος. οὐ γὰρ εἰς τοῦθ' ἥκω μανίας, ὥστ' ἀγνοεῖν ὅτι κρείττω μὲν γράψαι τῶν πρότερον διαδεδομένων οὐκ ἂν δυναίμην τοσοῦτον τῆς ἀκμῆς ὑστερῶν. χεῖρον δ' ἐξενεγκών, πολὺ φαυλοτέραν ἂν λάβοιμι δόξαν τῆς νῦν ἡμῖν ὑπαρχούσης. ἔπειτ' εἴπερ ἐπιδείξει προσεῖχον τὸν νοῦν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ὑμᾶς ἐσπούδαζον, οὐκ ἂν ταύτην ἐξ ἁπασῶν προειλόμην τὴν ὑπόθεσιν. περὶ ἧς οὐ χαλεπόν ἐστιν ἐπιεικῶς εἰπεῖν. ἀλλὰ πολὺ καλλίους ἑτέρας ἂν εὗρον καὶ μᾶλλον λόγον ἐχούσας. ἀλλὰ γὰρ οὔτε πρότερον οὐδεπώποτε ἐφιλοτιμήθην ἐπὶ τούτοις, ἀλλ' ἐφ' ἑτέροις μᾶλλον, ἃ τοὺς πολλοὺς διαλέληθεν, οὔτε νῦν ταύτην ἔχων τὴν διάνοιαν ἐπραγματευσάμην. ἀλλ' ὑμᾶς μὲν ὁρῶν ἐν πολλοῖς καὶ μεγάλοις πράγμασιν ὄντας. αὐτὸς δ' ἀποφήνασθαι βουλόμενος, ἣν ἐγὼ γνώμην περὶ αὐτῶν, ἡγοῦμαι συμβουλεύειν μὲν ἀκμὴν ἔχειν· αἱ γὰρ ἐμπειρίαι παιδεύουσι τοὺς τηλικούτους, καὶ δοκοῦσι μᾶλλον τῶν ἄλλων δύνασθαι καθορᾶν τὸ βέλτιστον. εἰπεῖν δὲ περὶ τῶν προτεθέντων ἐπιχαρίτως καὶ μουσικῶς καὶ διαπεπονημένως, οὐκ ἔτι τῆς ἡμετέρας ἡλικίας ἔργον ἐστίν. ἀλλ' ἀγαπῴην ἂν εἰ μὴ παντάπασιν ἐκλελυμένως διαλεχθείην περὶ αὐτῶν. μὴ θαυμάζητε δὲ ἄν τι φαίνωμαι λέγων ὧν πρότερον ἀκηκόατε. τῶν μὲν γὰρ ἴσως ἄκων ἂν τύχοιμι. τὸ δὲ καὶ προειδὼς εἰ πρέπον ἐστί, λέγειν προσλάβοιμι. καὶ γὰρ ἂν ἄτοπος εἴην εἰ τοὺς ἄλλους ὁρῶν τοῖς ἐμοῖς χρωμένους, αὐτὸς μόνος ἀπεχοίμην τῶν γ' ὑπ' ἐμοῦ πρότερον εἰρημένων. τούτων δ' ἕνεκα ταῦτα προεῖπον, ὅτι τὸ πρῶτον ἐπιφαινόμενον ἓν τῶν θρυλουμένων ἐστίν. εἴθισμαι γὰρ λέγειν πρὸς τοὺς περὶ τὴν φιλοσοφίαν τὴν ἡμετέραν διατρίβοντας, ὅτι τοῦτο πρῶτον δεῖ σκέψασθαι, τί τῷ λόγῳ καὶ τοῖς μέρεσι τοῦ λόγου διαπρακτέον ἐστίν. ἐπειδὰν δὲ τοῦθ' εὕρωμεν καὶ διακριβωσώμεθα, ζητητέον εἶναί φημι τὰς ἰδέας δι' ὧν ταῦτα ἐξεργασθήσεται καὶ λήψεται τέλος ὅπερ ὑποθέμεθα, καὶ ταῦτα φράζομεν ἐπὶ τῶν λόγων. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ στοιχεῖον καὶ κατὰ τῶν ἄλλων ἁπάντων καὶ κατὰ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων. οὐδὲν οἷόν τε ἐστὶ πραχθῆναι νοῦν ἐχόντως, ἐὰν μὴ τοῦτο πρῶτον μετὰ πολλῆς προνοίας λογίσησθε καὶ βουλεύσησθε. πῶς χρὴ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον

vixiſſem impendente mihi morte domum & in patriam feſtinare dum eſſet. Inſuper ciuitatem etiam timeo. Neceſſe eſt enim vera fateri. Nam video ſocietates cum ipſa initas, non diuturnas eſſe ſolere. Quod ſi nobiſcum id contingeret, qua ratione tandem aut calumniam, aut pericula poſſem effugere: quod ſanè grauiſſimum eſt: vel cur me non puderet, ſi vel Reipublicæ cauſſa, nos relinquere quibuſdam viderer, aut veſtri cauſſa Rempubl. deſerere. Nam cum non eſſet vnum commune commodum, quî tandem vtriſque placere poſſem? Cauſſæ igitur, ob quas licitum mihi non eſt, quæ nolo, præſtare, tales acciderunt. Non autem de meis ſcribendum ſolummodo & de veſtris tacendum arbitror: ſed quæ ſi præſto eſſem, nobiſcum loquerer, hæc ipſa nunc, pro viribus exponere conabor. Nec verò ſuſpicamini, literas has à me non tam hoſpitij, quàm oſtentationis cauſſa ſcriptas eſſe. Non enim tam ſum ratione deſtitutus, vt neſciam, non poſſe me nunc ætate deficiente ſplendidius aliquid ſcribere, his, quæ prius à me ſunt exhibita, & ſi nunc deterius proferrem aliquid, multum de fama qua iam ante floruimus detractum iri. Adhæc ſi ſpecimen duntaxat edere vellem, nec de ſeriis rebus ad nos ſcribere, non hanc vnam ex omnibus materiam delegiſſem: de qua quanquam abundè dicere non eſt difficile: tamen alias multo ſplendidiores & copioſiores inueniſſem. At verò neque prius vnquam hæc me ſollicitum habuerunt: ſed alia potius, quæ vulgus ignorabat, neque iam hoc animo negotium præſens aggreſſus ſum: Sed cùm videam in rebus permagnis & arduis nos verſari, volens meam de iis ſententiam nobis planam facere, puto me conſiliis etiamnum inſtructum eſſe: (Nam hanc ætatem experientia ſolet erudire, videntúrque melius reliquis, quid in vnaquaque re ſit optimum, animaduertere poſſe:) At de propoſitis iucundam concinnam & elaboratam orationem inſtituere, non amplius ætas noſtra patitur: Sed contentus eſſem, ſi non prorſus diſſolutè de ipſis diſſererem. Ne miremini, ſi quid dicturus ſum, quod prius etiam audiueritis. Nam partim forſitan imprudens effutiuerim, partim verò quod conueniet, id etiam prudens ad dicendum aſſumpſerim. Stultus enim eſſem, ſi cum videam alios meis vtentes, ipſe ſolus ea, quæ priùs à me dicta ſunt, vitarem & ab iis abſtinerem. Hæc autem idcirco dicta ſint, quod primum ſeſe vnum de vulgatis offert. Nam ad eos, quos in philoſophiæ noſtræ præceptis inſtituo, dicere conſueui, primum hoc attendendum eſſe, quid oratione & partibus orationis oporteat efficere. Poſtquam hoc inuentum & examinatum ſit, quærendum eſſe formas aio, quibus hęc efficiantur, & id quod propoſitum ſit, ad finem perducatur. Et hæc in orationibus docemus. Eſt autem hæc regula cùm in aliis omnibus, tum etiam in veſtris rebus tenenda. Nihil enim prudenter inchoari poteſt, niſi primum illud exquiſita diligentia reputatum conſideratúmq; ſit. Quomodo nos ipſos in poſterũ

gerere

gerere velitis, quam vitæ conditionem ſequi, cuiuſmodi gloriam affectare, & quibus honoribus delectari, vtrum iis qui ab inuitis exprimuntur, an qui ſponte à ciuibus habentur. Cum hæc diſcreta fuerint, tum ſeparatim in quotidianis actionibus conſiderandum eſt, vt ad rationem ab initio conſtitutam congruant. Et ad hunc modum quærendo meditandóque quaſi ſcopum propoſitum ita ſententiam attingetis & vtilitatis maximè rationem habebitis. Sin certam eiuſmodi nullam ſententiam conſtituetis, ſed ad quoduis obuium rapiemini, neceſſe eſt vt & cogitationibus erretis, & multis in rebus operam perdatis.

FOrtaſſis autem ex his, qui temerariam viuendi viam inſtituerũt, eiuſmodi rationes aliquis carpendo labefactare conabitur & me de prædictis ita vt monui conſilium dare iubebit. Quare danda eſt opera, vt liberè meam de hiſce ſentẽtiam promuciem. Mihi enim Idiotarum vita ſecurior & melior quàm Tyrannorum eſſe videtur. Etiam de honoribus dicere aggrediar. Non autem me clàm eſt, multos fore mihi aduerſarios & maximè eos, qui veſtra conſuetudine vtuntur. Hi enim, vt arbitror, non leuiter ad capeſſendam Tyrannidem nos inflammant. In cauſſa eſt, quod rei naturam non penitus introſpiciendo ſibi ipſis imponunt. Nam in poteſtates, lucrum & voluptates oculos intendunt, & ex his fruitionem expectant. Cæterum ſeditiones, timores & calamitates, quibus principes & amici ipſorum implicantur non cernunt. Sed idem planè faciunt, quod ij qui ad turpiſſima ac nefanda ſcelera accedunt. Nam illi malum, quod in rebus ineſt non ignorantiat ſperant ſe tantummodo quod bonum eſt, excerpturos: pericula verò, maláque quæ permixta ſunt declinaturos: & ſic ſua gubernaturos, vt procul à periculis abſint: & vtilitatibus maximè appropinquent. Eos igitur, qui ſic animis affecti ſunt, propter incuriam quidẽ & ſecuritatem fœlices iudico. At meipſum hercle puderet, ſi conſulens aliis, ipſorum cauſſa relicta meam rem & commodum agerem: ſed potius poſthabito priuato emolumento. reliquiſque omnibus, optima ſuaderem. Proinde mea nunc in eam partem accipite, vt ab eiuſmodi animo ſententiaque profecta cogitetis.

Iſocrates Philippo Salutem.

NOn me fugit, maiorem ab omnibus gratiam, eos qui laudant quàm qui ſuadent inire ſolere: præſertim: ſi quis hoc faciat iniuſſus. Ego verò, niſi te prius ſumma cum beneuolentia fuiſſem adhortatus, vt ea, quæ maximè te decere videbantur faceres, iam fortaſſe de iis quæ ad te pertinent diſſererem. Verùm cùm de tuis rebus curam ſuſceperim, & meæ ciuitatis cauſſa & cæterorum Græcorum, turpe ducerem, ſi quæ minùs neceſſaria ſunt, in his tibi conſilium meum impertirem. Ea verò quæ magis vrgent, ſilentio prætermitterem, idque cùm in illis gloria diſceptet, in his vita, quam nihili pẽdere videbaris omnibus, qui collatas in te ſermone hominũ blaſphemias audiuiſsẽt.

ὑμῶν αὐτῶν προστῆναι. καὶ τίνα βίον προελέσθαι καὶ ποίας δόξης ὀρεχθῆναι. καὶ ποτέρας τῶν τιμῶν ἀγαπῆσαι. πότερον τὰς παρ' ἑκόντων γινομένας ἢ τὰς παρ' ἀκόντων τῶν πολιτῶν. ταῦτα δὲ διορισαμένους τότ' ἰδίᾳ τὰς πράξεις τὰς καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν σκεπτέον. ὅπως συντείνωσι πρὸς τὰς ὑποθέσεις τὰς ἐξ ἀρχῆς γινομένας. καὶ τοῦτον μὲν τὸν τρόπον ζητοῦντες καὶ φιλοσοφοῦντες, ὥσπερ σκοποῦ κειμένου στοχάσεσθε τῆς ψυχῆς. καὶ μᾶλλον ἐπιτεύξεσθε τοῦ συμφέροντος. ἐὰν δὲ μηδεμίαν ποιήσησθε τοιαύτην ὑπόθεσιν, ἀλλὰ τὸ προσπίπτον ἐπιχειρῆτε πράττειν, ἀναγκαῖόν ἐστιν ὑμᾶς ταῖς διανοίαις πλανᾶσθαι καὶ πολλῶν διαμαρτάνειν πραγμάτων. ἴσως οὖν ἄν τις τῶν εἰκῇ ζῆν ᾑρημένων, τοὺς μὲν τοιούτους λογισμοὺς διασύρειν ἐπιχειρήσειεν. ἀξιοίη δ' ἂν οὕτω με συμβουλεύειν περὶ τῶν προειρημένων. Ἐστὶν οὖν οὐκ ὀκνητέον ἀποφήνασθαι περὶ αὐτῶν ἃ τυγχάνω γινώσκων. ἐμοὶ γὰρ ἀσφαλέστερος βίος εἶναι δοκεῖ καὶ βελτίων ὁ τῶν ἰδιωτευόντων ἢ τῶν τυραννευόντων. καὶ τὰς τιμὰς καὶ περὶ τούτων λέγειν ἐπιχειρήσω. καίτοι με οὐ λέληθεν ὅτι πολλοὺς ἕξω τοὺς ἐναντιουμένους καὶ μάλιστα τοὺς περὶ ὑμᾶς ὄντας. οἶμαι γὰρ οὐχ ἥκιστα τούτους ἐπὶ τὴν τυραννίδα παροξύνειν ὑμᾶς. σκοποῦσι γὰρ οὐ πανταχῇ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, ἀλλὰ παραλογίζονται σφᾶς αὐτούς. τὰς μὲν γὰρ ἐξουσίας καὶ τὰ κέρδη καὶ τὰς ἡδονὰς ὁρῶσι, καὶ τούτων ἀπολαύσεσθαι προσδοκῶσι. τὰς δὲ ταραχὰς καὶ τοὺς φόβους καὶ τὰς συμφορὰς τὰς τοῖς ἄρχουσι συμπιπτούσας, καὶ τοῖς φίλοις αὐτῶν οὐ θεωροῦσιν. ἀλλὰ πεπόνθασιν ὅπερ οἱ τοῖς αἰσχίστοις καὶ παρανομωτάτοις τῶν ἔργων ἐπιχειροῦντες. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τὰς μὲν πονηρίας τὰς τῶν πραγμάτων οὐκ ἀγνοοῦσιν. ἐλπίζουσι δὲ ὅσον ἀγαθόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, τοῦτο μὲν ἐκλήψεσθαι, τὰ δὲ δεινὰ πάντα τὰ προσόντα τῷ πράγματι καὶ τὰ κακὰ, διαφεύξεσθαι καὶ διοικήσειν τὰ περὶ σφᾶς κινδύνων ὄντας πόρρω. τῶν δ' ὠφελειῶν ἐγγύς. τοὺς μὲν οὖν ταύτην ἔχοντας τὴν διάνοιαν, ζηλῶ τῆς ῥαθυμίας. αὐτὸς δὲ αἰσχυνθείην ἄν, εἰ συμβουλεύων ἑτέροις, ἐκείνων ἀμελήσας, τὸ ἐμαυτοῦ συμφέρον ποιοίην. καὶ παντάπασιν ἐξωθεὶς ἐμαυτὸν καὶ τῶν ὠφελειῶν καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, τὰ βέλτιστα παραινοίην. ὡς οὖν ἐμοῦ ταύτην ἔχοντος τὴν γνώμην, οὕτως ἐμοὶ προσέχετε τὸν νοῦν.

Ἰσοκράτης Φιλίππῳ χαίρειν.

ΟἹδα μὲν ὅτι πάντες εἰώθασι πλείω χάριν ἔχειν τοῖς ἐπαινοῦσιν, ἢ τοῖς συμβουλεύουσιν. ἄλλως τε ἂν καὶ μὴ κελευσθείς τις ἐπιχειρῇ τοῦτο ποιεῖν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν μὴ πρότερον ἐτύγχανόν σοι παρῃνεκὼς μετὰ πολλῆς εὐνοίας ἐξ ὧν ἐδόκει μοι μάλιστα τὰ πρέποντα σαυτῷ πράττειν, ἴσως γ' ἂν νῦν ἐπεχείρουν ἀποφαίνεσθαι περὶ τῶν σοὶ συμβεβηκότων. ἐπειδὴ δὲ προειλόμην φροντίζειν τῶν σῶν πραγμάτων καὶ τῆς πόλεως ἕνεκα τῆς ἐμαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἑλλήνων, αἰσχυνθείην ἂν εἰ περὶ μὲν τῶν ἧττον ἀναγκαίων φαινοίμην σοι συμβεβουλευκώς, ὑπὲρ δὲ τῶν μᾶλλον κατεπειγόντων, μηδένα λόγον ποιοίμην. καὶ ταὐτὶ πως ἐκεῖνα μὲν ὑπὲρ δόξης ὄντα, ταῦτα δ' ὑπὲρ τῆς σωτηρίας· ἧς ὀλιγωρεῖν ἅπασιν ἔδοξας τοῖς ἀκούσασι τὰς περὶ σοῦ ῥηθείσας βλασφημίας.

οὐθεὶς γάρ ἐστιν ὅστις οὐ κατέγνω προπετέστερόν σε κινδυνεύειν ἢ βασιλικώτερον. καὶ μᾶλλόν σοι μέλειν τῶν περὶ τὴν ἀνδρείαν ἐπαίνων, ἢ τῶν ὅλων πραγμάτων. ἔστι δ᾽ ὁμοίως αἰσχρὸν περιστάντων τῶν πολεμίων μὴ διαφέροντα γενέσθαι τῶν ἄλλων, μηδεμιᾶς τε συμπεσούσης ἀνάγκης, αὐτὸν ἐμβάλλειν εἰς τοιούτους ἀγῶνας, ἐν οἷς κατορθώσας μὲν οὐδὲν ἂν ἦσθα μέγα διαπεπραγμένος. τελευτήσας δὲ τὸν βίον, ἅπασαν τὴν ὑπάρχουσαν εὐδαιμονίαν συνανεῖλει. χρὴ δὲ μὴ καλὰς ἁπάσας ὑπολαμβάνειν τὰς ἐν τοῖς πολέμοις τελευτάς. ἀλλὰ τὰς μὲν ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τῶν γονέων καὶ τῶν παίδων, ἐπαίνων ἀξίας. τὰς δὲ ταῦτά τε πάντα βλαπτούσας καὶ τὰς πράξεις τὰς πρότερον κατωρθωμένας, καταρυπαινούσας, αἰσχρὰς νομίζειν καὶ φεύγειν ὡς αἰτίας ἀδοξίας γινομένας· ἡγοῦμαι δέ σοι συμφέρειν μιμεῖσθαι τὰς πόλεις ὃν τρόπον διοικοῦσι τὰ περὶ τοὺς πολέμους. ἅπασαι γὰρ ὅταν στρατόπεδον ἐκπέμπωσιν, εἰώθασι τὸ κοινὸν καὶ τὸ συμβουλευόμενον ὑπὲρ τῶν ἐνεστώτων εἰς ἀσφάλειαν καθιστάναι. διὸ δεῖ καὶ συμβαίνει μηδὲ μιᾶς ἀτυχίας συμπεσούσης, ἀνῃρῆσθαι καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν. ἀλλὰ πολλὰς ὑποφέρειν δύνασθαι συμφοράς. καὶ πάλιν ἑαυτὰς ἐκ τούτων ἀναλαμβάνειν. ὃ καὶ σὲ δεῖ σκοπεῖν. καὶ μηδὲν μεῖζον ἀγαθὸν τῆς σωτηρίας ὑπολαμβάνειν, ἵνα καὶ τὰς νίκας τὰς συμβαινούσας κατὰ τρόπον διοικῇς. ἴδοις δ᾽ ἂν καὶ λακεδαιμονίοις, περὶ τῆς τῶν βασιλέων σωτηρίας, πολλὴν ἐπιμέλειαν ποιουμένοις. καὶ τοὺς ἐνδοξοτάτους τῶν πολιτῶν φύλακας αὐτῶν καθιστάντας. οἷς αἴσχιόν ἐστιν ἐκείνους τελευτήσαντας περιιδεῖν, ἢ τὰς ἀσπίδας ἀποβαλεῖν. ἀλλὰ μὴν οὐδ᾽ ἐκεῖνά σε λέληθεν ἃ ξέρξῃ τε τῷ καταδουλώσασθαι τοὺς ἕλληνας βουληθέντι καὶ κύρῳ τῆς βασιλείας ἀμφισβητήσαντι συνέπεσεν. ὁ μὲν γὰρ τηλικαύταις ἥτταις καὶ συμφοραῖς περιπεσών, ἡλίκας οὐδεὶς ἄλλος οἶδε γενομένας, διὰ τὸ περιποιῆσαι τὴν αὐτοῦ ψυχήν, καὶ τήν τε βασιλείαν κατέσχε καὶ τοῖς παισὶ τοῖς ἑαυτοῦ παρέδωκε καὶ τὴν ἀσίαν οὕτω διῴκησεν, ὥστε μηδὲν ἧττον αὐτὴν εἶναι φοβερὰν ἢ πρότερον. κῦρος δὲ νικήσας ἅπασαν τὴν βασιλέως δύναμιν, καὶ κρατήσας τῶν πραγμάτων, διὰ τὴν αὑτοῦ προπέτειαν, οὐ μόνον αὐτὸν ἀπεστέρησε τηλικαύτης δυναστείας, ἀλλὰ καὶ τοὺς συνακολουθοῦντας εἰς τὰς ἐσχάτας συμφορὰς κατέστησεν. ἔχοιμι δ᾽ ἂν παμπληθεῖς εἰπεῖν, οἳ μεγάλων στρατοπέδων ἡγεμόνες γενόμενοι, διὰ τὸ προδιαφθαρῆναι, πολλὰς μυριάδας αὐτοῖς συναπώλεσαν. ὧν ἐνθυμούμενον χρὴ μὴ τιμᾶν τὴν ἀνδρείαν τὴν μετ᾽ ἀνοίας καὶ φιλοτιμίας ἀκαίρου γιγνομένην. μηδὲ πολλῶν κινδύνων ὑπαρχόντων ταῖς μοναρχίαις, ἑτέρους ἀδόξους καὶ στρατιωτικοὺς αὑτῷ προσεξευρίσκειν. μηδ᾽ ἁμιλλᾶσθαι τοῖς ἢ βίου δυστυχοῦς ἀπαλλαγῆναι βουλομένοις, ἢ μισθοφορᾶς ἕνεκα μείζονος εἰκῇ τοῖς κινδύνοις προαιρουμένοις. μηδ᾽ ἐπιθυμεῖν τοιαύτης δόξης, ἧς πολλοὶ καὶ τῶν ἄλλων ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων τυγχάνουσιν. ἀλλὰ τῆς τηλικαύτης τὸ μέγεθος, ἣν μόνος ἂν σὺ τῶν νῦν ὄντων κτήσασθαι δυνηθείης· μηδ᾽ ἀγαπᾶν λίαν τὰς τοιαύτας ἀρετάς, ὧν καὶ τοῖς φαύλοις μέτεστιν. ἀλλ᾽ ἐκείνας ὧν οὐδεὶς ἂν πονηρὸς κοινωνήσειεν.

Nemo est enim, qui non magis audacter, quàm regiè te vitam tuam in periculum offerre putet, & magis tibi fortitudinis laudem, quàm communis vtilitatis rationem curæ esse. par enim est turpitudo & circumfusis: hostium copiis, non potissimum præ cæteris excellere, & nulla postulante necessitate in eiusmodi te certamen immittere, in quo si etiam victoriám obtineas, nihil tamen magnopere vtile sis gesturus: Sin mortem oppetas, existentem etiam fortunam sis perditurus. Non autem omnis in bello mors honesta statim putanda est, sed ea quæ pro patria, parentibus & liberis aditur, in laude est ponenda. Quæ verò hæc omnia peruertit, & res antea fortiter gestas commaculat, eam ignominiosam putare, quasique caussam turpitudinis fugere debemus. Cæterum in rem tuam fore arbitror, si ciuitatum consuetudinem in administrandis bellis immitere. Nam omnes, cum exercitum emittant, Solent Rempublicam & eos qui in res præsentes consilia dant, Securitate munire. vnde fit vt etiamsi cladem aliquando accipiant: tamen non funditus illorum copiæ deleantur. Sed multas calamitates tolerare possint, & ex his iterum sese colligere. Quod idem & tibi versandum animo est, & nullum aliud bonum salute præstantius existimandum vt partã victoriã, rite dispensare possis. Itinere Lacedæmonios, qui regum vitam maxima cura studióq; tuentur, & excellentissimorum ciuium præsidio stipant, quibus manis habetur dedecus, illos morti occumbere pati, quàm scuta abiicere. Sed nec eorum es ignarus, quæ Xerxi cùm totam Græciam subigere voluisset, & Cyro cùm de regno certaret contigerunt. Quorum ille tot tantísque victoriis & cladibus fractus, quantas vix alius nouerat quoniam suam animam conseruarat regnum & obtinuit, & liberis suis tradidit, atque sic Asiæ præfuit, vt eam non minus formidabilem quàm antè fuerat, relinqueret. Cyrus verò cum vniuersum regis excercitum superasset, & rerum potiretur, propter temeritatem, non modo se ipsum tanta potentia spoliauit: verum etiam commilitones suos in extremum periculum coniecit. possem infinitos alios commemorare, qui cùm magnos & amplos exercitus ducerent, non ipsi solùm perierunt, sed & multas myriadas in exitium vnà pertraxerunt. Quorum recordatione ductum oportet non eam fortitudinem amplecti, quam à temeritate & importuna quadam ambitione proficiscitur, neque cum sint alioquin multa monarchiis proposita pericula, nouum aliud indecorum & militare sibi aduenire, neque cum iis pedem conferre qui vel vt infortunata vita liberentur, vel amplioris precij spe, temerè quoduis periculum adire parati sunt, neque ad gloriã eam contendere quæ multis aliis tum Græcis tum Barbaris sæpe contigit: Sed eam quæ tanta est, vt ex huius seculi mortalibus nemo illam præter te consequi posit, neque nimium istis virtutibus studium impendere, quæ cum malis etiam sint communes: sed iis, in quorum societatem nemo malus peruenire potest,

neque

neque conflictus inglorios & difficiles subire, cùm liceat gloriosè commodéq; prælium facere, neque sic bellũ administrare, vt amicissimos tui in mærores & sollicitudines coniicias, hostibus verò bonam magnámque spem obiicias vt nunc fecisti. Sed barbaros, quibus iam bellum infers, eatenus profligare debetis, quatenus tuæ regioni nullum damnum inferatur: eum verò quem hodie Magnum appellant ad nihilum redigere, vt & tuam ipsius gloriam augeas, & Græcis ostendas. Contra quos bellum suscipere oporteat. Plurimum autem interesse putaui, hæc ante susceptam expeditionem ad te scribere, vt si quidem morem gereres, non in tantum periculũ adducereris: Sin repudiares: ego non idem his consilium dedisse viderer, quorum clades iam omnibus innotuisset: Sed euentus à me bene & vtiliter in medium consultum fuisse declararet. Multa sunt, quæ rei natura dici postularet: sed finem faciam. Credo enim te tuósque familiares vigilantissimos viros, nullo negotio, quæ placitum fuerit ad ea quæ commemoraui adiuncturos. Ad hæc minima quæque consectari nolo. Etenim progressus iam paulùm, ferè imprudens non in epistolæ modum: sed in iustæ orationis longitudinem excidi. At verò quamuis hæc ita habeant, non tamen de Republ. negligentius agendum est, sed annitendum vt te ad eius amicitiam societatemque adhorter. Complures enim inueniri existimo, qui tibi non modò infestissima duntaxat nuncient & deferant ex his quæ apud nos vulgo iactantur: sed etiam à seipsis aliquòd addant, quibus non est æquum te fidem habere. Nam absurdè faceres, si nostrum populum facile calumniatorũ sermonibus auscultare questus, tu ipse, nugiuendis huiusmodi aures animumque præberes. Atqui vides profectò, quantò flexibiliorem ad omnes partes ciuitatem nostram hi homines efficiant, tanto tuis rationibus vtiliorem commodioremque reddere. Si enim qui nihil vtilitatis adportant, oratione quod nolunt, adipisci queunt, quid tandem tibi qui re & opere beneficium præstare potes, denegari à nobis par est. His verò, qui malè acerbéque ciuitati loquuntur, eos opponendos censeo, qui omnia huius esse contendunt, & qui neque grauem neque leuem iniuriam vnquam fecisse dicunt. Ego verò non sanè id dixerim. Cur enim me non puderet, cùm aliqui ne deos quidem à crimine immunes esse putent, asserere audere, nihil vnquam nos mali designasse. Sed tamen hoc de ipsa confirmare possum, non aliquam vel Græcorum vel tuis rationibus vtiliorem reperiri. Quod maximè tibi perpendendum animo est. Non enim solùm in bello viribus & copiis te iuuabit, verùm etiam si fauere duntaxat videatur, adiumento tibi poterit esse. Nam sic & subditos tibi facilius continebis atque compesces, cum perfugij locus non datur, & Barbarorum quos voles citius sub iugum mittes. Verũ quis eam beneuolentiã non summè tibi suadeat expetendam, cuius auxilio non modò præsens imperium tutò defendere: sed etiam sine periculo multum partibus amplificare possis,

μὴ δὲ ποιεῖσθαι πολέμους ἀδόξους καὶ χαλεποὺς ἐξὸν ἐντίμους καὶ ῥᾳδίους. μὴ δ' ἐξ ὧν τοὺς μὲν οἰκειοτάτους εἰς λύπας καὶ φροντίδας καταστήσεις, τοὺς δ' ἐχθροὺς ἐν ἐλπίσι μεγάλαις, οἵας καὶ νῦν αὐτοῖς παρέσχες. ἀλλὰ τῶν μὲν βαρβάρων πρὸς οὓς νῦν πολεμεῖς, ἐπὶ τοσοῦτον ἐξαρκέσει κρατεῖν, ὅσον ἐν ἀσφαλείᾳ καταστῆσαι τὴν σαυτοῦ χώραν. τὸν δὲ νῦν μέγαν προσαγορευόμενον, καταλύειν ἐπιχειρήσεις. ἵνα τήν τε σαυτοῦ δόξαν μείζω ποιήσῃς καὶ τοῖς Ἕλλησιν ἐπιδείξῃς πρὸς οὓς χρὴ πολεμεῖν. περὶ πολλοῦ δ' ἂν ἐποιησάμην ἐπιστεῖλαί σοι ταῦτα πρὸ τῆς στρατείας. ἵν' εἰ μὲν ἐπείσθης, μὴ τηλικούτῳ κινδύνῳ περιπέσεῖν. εἰ δ' ἠπείθησας μὴ ἐγὼ συμβουλεύειν ἐδόκουν ταυτὰ τοῖς ἤδη διὰ τὸ πάθος ὑπὸ πάντων ἐγνωσμένοις, ἀλλὰ τὸ συμβεβηκὸς, ἐμαρτύρει τοὺς λόγους ὀρθῶς ἔχειν τοὺς ὑπ' ἐμοῦ περὶ αὐτῶν εἰρημένους. πολλὰ δ' ἔχων εἰπεῖν διὰ τὴν τοῦ πράγματος φύσιν, παύσομαι λέγων. οἶμαι γὰρ καὶ σὲ καὶ τῶν ἑταίρων τοὺς σπουδαιοτάτους, ῥᾳδίως ὁπόσ' ἂν βούλησθε τοῖς εἰρημένοις προσθήσειν. πρὸς δὲ τούτοις φοβοῦμαι τὴν ἀκρίβειαν. καὶ γὰρ νῦν κατὰ μικρὸν προϊὼν ἔλαθον ἐμαυτὸν οὐκ εἰς ἐπιστολῆς συμμετρίαν, ἀλλ' εἰς λόγου μῆκος ἐξοκείλας. οὐ μὴν ἀλλὰ καίπερ τούτων οὕτως ἐχόντων, οὐ παραλειπτέον ἐστὶ τά γε περὶ τῆς πόλεως. ἀλλὰ πειρατέον παρακαλέσαι σε πρὸς τὴν οἰκειότητα καὶ χρῆσιν αὐτῆς. οἶμαι γὰρ πολλοὺς εἶναι τοὺς ἐπαγγέλλοντας καὶ λέγοντας, οὐ μόνον τὰ δυσχερέστατα τῶν περὶ σοῦ παρ' ἡμῖν εἰρημένων, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῶν προστιθέντας, οἷς οὐκ εἰκὸς προσέχειν σε τὸν νοῦν. καὶ γὰρ ἄτοπον ἂν ποιοίης, εἰ τὸν μὲν δῆμον τὸν ἡμέτερον ψέγοις ὅτι ῥᾳδίως πείθεται τοῖς διαβάλλουσιν, αὐτὸς δὲ φαίνοιο πιστεύων τοῖς τὴν τέχνην ταύτην ἔχουσι. καὶ μὴν γινώσκεις ὡς ὅσωπερ ἂν τὴν πόλιν εὐαγωγοτέραν ὑπὲρ τῶν τυχόντων οὖσαν ἀποφαίνονται, τοσούτῳ μᾶλλόν σοι συμφέρουσαν ἔχουσαν αὐτὴν ἐπιδεικνύουσιν. εἰ γὰρ οἱ μηδὲν ἀγαθὸν οἷοί τε ὄντες ποιῆσαι, διαπράττονται τοῖς λόγοις ἃ ἂν βουληθῶσιν, ἦπου σέ γε προσήκει τὸν πλεῖστ' ἂν ἔργῳ δυνάμενον εὐεργετῆσαι, μηδενὸς τυχεῖν παρ' ἡμῶν. ἡγοῦμαι δὲ δεῖν πρὸς μὲν τοὺς πικρῶς τῆς πόλεως κατηγοροῦντας, ἐκείνους ἀντιτάττειν τοὺς πάντα γε ταύτης εἶναι λέγοντας, καὶ τοὺς μήτε μεῖζον μήτ' ἔλαττον αὐτὴν ἠδικηκέναι φάσκοντας. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν εἴποιμι τοιοῦτον. αἰσχυνθείην γὰρ ἄν, εἰ τῶν μὲν ἄλλων μηδὲ τοὺς θεοὺς ἀναμαρτήτους εἶναι νομιζόντων, αὐτὸς τολμῴην λέγειν, ὡς οὐδὲν πώποτε πεπλημμελήκαμεν. οὐ μὴν. ἀλλ' ἐκεῖνο ἔχω περὶ αὐτῆς εἰπεῖν. ὅτι χρησιμωτέραν οὐκ ἂν εὕροις ταύτης οὔτε τοῖς Ἕλλησιν οὔτε τοῖς σοῖς πράγμασιν. ᾧ μάλιστα προσεκτέον τὸν νοῦν ἐστιν. οὐ μόνον γὰρ ἂν συναγωνιζομένη, γένοιτ' ἂν αἰτία σοι πολλῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ φιλικῶς ἔχειν μόνον δοκοῦσα, τούς τε γὰρ ὑπὸ σοῦ συνόντας ῥᾷον ἂν κατέχοις, ὡς εἰ μηδὲ μίαν ἔχοιεν ἀποστροφήν, τῶν τε βαρβάρων οὓς βουληθείης θᾶττον ἂν καταστρέψαιο. καίτοι πῶς οὐ χρὴ προθύμως ὀρέγεσθαι τῆς τοιαύτης εὐνοίας δι' ἧς οὐ μόνον τὴν ὑπάρχουσαν ἰσχὺν ἀσφαλῶς καθέξεις, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἑτέραν ἀκινδύνως προσκτήσῃ.

Θαυμάζω δ' ὅσοι τῶν τὰς δυνάμεις ἐχόντων, τὰ μὲν τῶν ξενιτευομένων στρατόπεδα μισθοῦνται, καὶ χρήματα πολλὰ δαπανῶνται, συνειδότες ὅτι πλείους ἠδίκηκε τῶν πιστευόντων αὐτοῖς ἢ σέσωκε. τὴν δὲ πόλιν, τὴν τηλικαύτην δύναμιν κεκτημένην, μὴ πειρῶνται θεραπεύειν ἣ καὶ μίαν ἑκάστην καὶ ξύμπασαν τὴν ἑλλάδα πολλάκις ἤδη σέσωκεν. ἐνθυμοῦ δ' ὅτι πολλοῖς καλῶς βεβουλεῦσθαι δοκεῖς, ὅτι δικαίως κέχρησαι θετταλοῖς, καὶ συμφερόντως ἐκείνοις. ἀνδράσιν οὐκ εὐμεταχειρίστοις, ἀλλὰ μεγαλοψύχοις καὶ στάσεως μεστοῖς· χρὴ τοίνυν καὶ περὶ ἡμᾶς πειρᾶσθαι γίγνεσθαι τοιοῦτον. ἐπιστάμενον, ὅτι τὴν μὲν χώραν θετταλοὶ, τὴν δὲ δύναμιν ἡμεῖς ὅμορον σοι τυγχάνομεν ἔχοντες. ἣν ἐκ παντὸς τρόπου ζήτει προσάγεσθαι. πολὺ γὰρ κάλλιόν ἐστι τὰς εὐνοίας τὰς τῶν πόλεων αἱρεῖν ἢ τὰ τείχη· τὰ μὲν γὰρ οὐ μόνον ἔχει φθόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτων τὴν αἰτίαν τοῖς στρατοπέδοις ἀνατιθέασιν· ἢν δὲ τὰς οἰκειότητας καὶ τὰς εὐνοίας κτήσασθαι δυνηθῇς, ἅπαντες τὴν σὴν διάνοιαν ἐπαινέσουσι. δικαίως δ' ἄν μοι πιστεύοις οἷς εἴρηκα περὶ τῆς πόλεως. φανήσομαι γὰρ οὔτε κολακεύειν αὐτὴν ἐν τοῖς λόγοις εἰθισμένος, ἀλλὰ πλεῖστα πάντων ἐπιτετιμηκὼς, οὔτ' αὖ παρὰ τοῖς πολλοῖς καὶ τοῖς εἰκῆ δοκιμάζουσι φερόμενος. ἀλλ' ἀγνοούμενος ὑπ' αὐτῶν καὶ φθονούμενος, ὥσπερ σύ. πλὴν τοῦτο διαφέρομεν. ὅτι πρὸς σὲ μὲν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν δύναμιν οὕτως ἔχουσι. πρὸς ἐμὲ δὲ διότι προσποιοῦμαι τὸ βέλτιον αὐτῶν φρονεῖν. καὶ πλείους ὁρῶσί μοι διαλέγεσθαι βουλομένους ἢ σφίσιν αὐτοῖς. ἐβουλόμην δ' ἂν ἡμῖν ὁμογνωμόνως ῥᾴδιον εἶναι τὴν δόξαν ἣν ἔχομεν παρ' αὐτοῖς διαφυγεῖν. νῦν δὲ σὺ μὲν οὐ χαλεπῶς ἂν μεληθῇς αὐτῶν διαλύσαις. ἐμοὶ δ' ἀνάγκη καὶ διὰ τὸ γῆρας καὶ δι' ἄλλα πολλὰ στέργειν τοῖς παροῦσιν. ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅτι πλείω δεῖ λέγειν. πλὴν τοσοῦτον ὅτι ἔξεστι τὴν βασιλείαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τὴν ὑπάρχουσαν ὑμῖν, παρακατατίθεσθαι τῇ τῶν ἑλλήνων εὐδαιμονίᾳ καὶ εὐνοίᾳ.

Atque ego miror eos reges & imperatores, qui copias peregrinorum mercede contrahunt, multásq; pecunias insumunt, cùm sciãt sæpius ab his perniciem & iniuriam suis dominis allatam, esse quam vitam salutémque propugnatam. Vrbem verò tam potentem colere negligunt, quæ Græciæ & singulas partes & vniuersam libertatem sæpe præsentissimo exitio liberauit. Illud verò tuum institutum à multis probari cogita, quod Thessalis æquum te præbueris, & vtilem, viris non imbellibus, sed magnanimis & bellicosissimis. Quamobrem erga nos quoque simile quiddam agere conuenit, cùm videas, Thessalos regione nos verò potentia tibi finitimos esse, quam omnibus modis tibi cõciliare stude. Multò enim laudabilius est fauorem quàm mœnia ciuitatum capere. Qoniam hoc non solùm inuidiam & odium parit, verumetiam si quem laudem habet, eius maxima fere pars copiis militibúsq; ascribitur. Sin amicitiam & beneuolentiam comparare possis, omnes insigni laude tuũ animum sententiámq; prosequentur. Non iniuria mihi de ciuitate loquenti assentiri debes, cum videas me nõ orationes ad gratiam voluntatémque populi, sed quantum fieri potest ad reprehensionem & obiurgationem accommodatissimas habere consueuisse neque leuium hominum, & temerè quiduis probantium sermonibus laudari, sed ipsis vel ignotum prorsus vel etiam inuisum esse, quemadmodum tu. Quanquam hoc interest, quod erga te propter fœlicitatem & potentiam, sic animis affecti sunt. Erga me verò, quod excellentiorem ipsis sapiẽtiam mihi vendico, & quod ad me plures discendi caussa, quàm ad se conuenire vident. Vellem autem eodem modo facile esset, hãc opinionem, quã de nobis imbiberunt ex animis illorum eximere. Nunc verò tu, si libitum erit, nullo negocio delere poteris. Mihi contra propter senectutem, aliaque multa, præsentia boni cõsulere necesse est. Proinde nihil reliquũ esse cẽseo quod dicã, nisi quod vestrum regnum, & præsentem fœlicitatem, Græcorum fœlicitati beneuolentiæque committere licet.

Ἰσοκράτης Φιλίππῳ χαίρειν.

Ἐγὼ διελέχθην μὲν καὶ πρὸς ἀντίπατρον περί τε, τῶν τῇ πόλει συμφερόντων καὶ σοὶ, ἐξαρκούντως ὡς ἐμαυτὸν ἔπειθον. ἐβουλήθην δὲ γράψαι καὶ πρὸς σὲ περὶ ὧν μοὶ δοκεῖ πρακτέον εἶναι μετὰ τὴν εἰρήνην παραπλήσια τοῖς ἐν τῷ λόγῳ γεγραμμένοις. πολὺ δ' ἐκείνων συντομώτερα. κατ' ἐκεῖνον μὲν γὰρ τὸν χρόνον συνεβούλευον, ὡς χρὴ διαλλάξαντά σε τήν τε πόλιν τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν λακεδαιμονίων καὶ τὴν θηβαίων καὶ τὴν ἀργείων, εἰς ὁμόνοιαν καταστῆσαι τοὺς ἕλληνας. ἡγούμενος ἐὰν τὰς προεχούσας πόλεις πείσῃς οὕτω φρονεῖν, ταχέως καὶ τὰς ἄλλας ἐπακολουθήσειν. τό τε μὲν οὖν ἄλλος ἦν καιρός. νῦν δὲ συμβέβηκε μηκέτι δεῖν πείθειν. διὰ γὰρ τὸν ἀγῶνα τὸν γεγενημένον, ἠναγκασμένοι πάντες εἰσὶν εὖ φρονεῖν. καὶ τούτων ἐπιθυμεῖν, ὧν ἐπινοούμην σε βούλεσθαι πράττειν καὶ λέγειν. ὡς δεῖ παυσαμένους τῆς μανίας καὶ τῆς πλεονεξίας ἣν ἐποιοῦντο πρὸς ἀλλήλους, εἰς τὴν ἀσίαν τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν.

Isocrates Philippo salutem.

CVm Antipatro satis abundè quantum mihi videtur, de his cõmuniter Reipub. tuísque rationibus conferre disserui. Statui autem per literas tibi significare quæ post constitutam pacem facienda censerem, non multum ab illis quæ sunt in oratione scripta, discrepantia, tametsi longè succinctiora breuioráque. Nam eo tempore suadebam, vt reconciliatis nostra, Lacedæmoniorũ, Thebariorũ, & Argiuorum ciuitatibus, ad concordiam Græcos reuocares, quod existimarem si principes ciuitates in eam sententiam adduxisses, statim cæteras etiam sponte secuturas esse. Atque tum alia fuit temporis conditio. Nunc autem eò res est adducta, vt non vlterius suasione res indigat: bellũ enim ipsum impendens, rectè sentire omnes de summa coegit, & ea concupiscere, quæ te agere atque dicere velle intelligebam, deposito videlicet furore, & contentione quorundam mutua, bellum in Asiam transferendum esse propterea

hoc à

præterea hoc à me multi quæſiuerunt vtrum ego te ad expeditionem contra Barbaros faciendá adhortatus ſim, an tibi prius in animum inducenti, verbis & oratione aſſenſerim. Quibus ego reſpondens me certum inquam non ſcire. nec enim antea te côueniſſe. Attamen in hæc eſſe, te ſententia prius hæc animo voluiſſe, me verò cupiditatib. his excitandis autorem extitiſſe. Hæc audientes me rogarunt, admonerem te, inſtigaremq; vt in hiſce conſtanter perſeuerares, quod nunquam vel honeſtiores, vel vtilius Græciæ, vel tempeſtiuius commodiuſque in poſtremum res vllas geri poſſe exiſtimarent. Quare ſi eandem adhuc illam vim facultatémque tenerem quã antea neque prorſus eſſem defatigatus, nõ ſanè per literas te alloquerer. Sed præſens ipſe te ad has res ſuſcipiendas excitarẽ & adhortarer Nunc autẽ, pro virili parte, te moneo, ne quid oſcitantius agas, priuſquam his finem impoſueris. Ad hæc in reliquis rebus omnibus, nimium ſtudium cupiditaſque inuitio eſt. Nam mediocritatem omnes laudant & admirantur. Gloriam verò præſtantem & inſignem concupiſcere, nec vnquam expleri competit his, qui ſe cæteris excellentius gerere ſtudent. Quod itidem ad ſuum officium pertinet. Tũc autem arbitrare te inſuperabilem & tuis rebus geſtis dignam conſecutum eſſe, cum Barbaros Græcorum ſeruituti ſubieceris, præter eos, qui tibi ſocietate iuncti ſunt, & cũ regem qui nunc Magnus cognominatur, tibi dicto audientem eſſe coegeris. Hæc autem multò facilius eſt perficere in præſenti tempore, quàm in poſſeſſi ab initio regni potentia gloria longius progredi. Nec enim reſtabit quicquam amplius, quam vt in Deorum numero reponaris. Hanc autem vnicam ſenectuti gratiam habeo, quod vitam meam in id tempus prorogarit vt, quæ iuuenis olim ſentiebam, & ſcribere aggrediebar in oratione panegyrica, quã ad te miſi, hæc iam partim fieri ob oculos intuear, partim futura ſperandum putem.

Iſocrates Alexandro ſalutem.

CVm ad patrem tuum literas mitterem, indecenter facturum putabam, ſi te in eodem loco verſantem, neque compellarem, neque ſalutarem, neque tale quoddam ſcriptum mitterem, quod neſcientibus ſatis euidenti ſigno eſſet, me iam non ob ſenectutem deſipere neq; omnino delirare: ſed relictam adhuc & ſuperſtitem ætatem non indignã eſſe ea facultate, qua iuuenis pollebam. Audio quidem ex omnium ſermonibus te perhumanũ t Athenienſium nominis amantem & Philoſophiæ deditum eſſe. Qua in re non ſtultè ſed perſapiẽter facis. Nã & eos ex ciuibus noſtris te ſuſcipere non qui ſui ipſorum rationem non ducunt maliſque conatibus animum adiiciunt, ſed quorum conuerſationis te non pœniteat, & cum quibus conferens communicánſque de rebus, non lædaris, neque iniuriã patiaris, quemadmodum ſapientes vti familiaritatibus decet. Philoſophiæ quoque ſtudia non improbare, ne illud quidẽ quod in contentione & litibus verſatur: ſed tamen ita ſtatuere, hoc in priuatis exercitationibus & congreſſibus, magnum ad victoriam momentum habere, non autem competere

πρὸς δὲ τούτοις κἀκεῖνο πολλοὶ παρ' ἐμοῦ πυνθάνονται. πότερον ἐγώ σοι παρῄνεσα ποιῆσαι τὴν στρατείαν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἢ σοῦ διανοηθέντος, συνεῖπον. ἐγὼ δὲ οὐκ εἰδέναι μὲν φημι τὸ σαφές. οὐ γὰρ συγγεγενῆσθαί σοι πρότερον. οὐ μὴν ἀλλ' οἴεσθαι, σὲ μὲν ἐγνωκέναι περὶ τούτων, ἐμὲ δὲ συνειρηκέναι ταῖς σαῖς ἐπιθυμίαις. ταῦτα δ' ἀκούοντες ἐδέοντό μου παρακελεύεσθαί σοι, καὶ προτρέπειν ἐπὶ τῶν αὐτῶν τούτων μένειν. ὡς οὐδέποτε ἂν γενομένων οὔτε καλλιόνων ἔργων οὔτε ὠφελιμωτέρων τοῖς Ἕλλησιν. οὔτε ἐν καιρῷ μᾶλλον πραχθησομένων. εἰ μὲν οὖν εἶχον τὴν αὐτὴν δύναμιν ἥνπερ πρότερον, καὶ μὴ παντάπασιν ἦν ἀπειρηκώς, οὐκ ἂν δι' ἐπιστολῆς διελεγόμην. ἀλλὰ παρὼν νῦν αὐτὸς παρώξυνον ἄν σε καὶ παρεκάλουν ἐπὶ τὰς πράξεις ταύτας· νῦν δ' ὡς δύναμαι παρακελεύομαί σοι μὴ καταμελῆσαι τούτων, πρὶν ἂν τέλος ἐπιθῇς αὐτοῖς. ἔτι δὲ πρὸς μὲν ἄλλο τι τῶν ὄντων ἀπλήστως ἔχειν οὐ καλόν. αἱ γὰρ μετριότητες παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐδοκιμοῦσι. δόξης δὲ μεγάλης καὶ καλῆς ἐπιθυμεῖν καὶ μηδέποτ' ἐμπίπλασθαι προσήκει τοῖς πολὺ τῶν ἄλλων διενεγκοῦσιν. ὅπερ σοὶ συμβέβηκεν. ἡγοῦ δὲ τότ' ἕξειν αὐτὴν ἀνυπέρβλητον καὶ τῶν σοὶ πεπραγμένων ἀξίαν, ὅταν τοὺς μὲν βαρβάρους ἀναγκάσῃς εἱλωτεύειν τοῖς Ἕλλησι, πλὴν τῶν σοὶ συναγωνιζομένων. τὸν δὲ βασιλέα τὸν νῦν μέγαν προσαγορευόμενον, ποιήσῃς τοῦτο πράττειν, ὃ ἂν σὺ προστάττῃς. ταῦτα δὲ κατεργάσασθαι πολὺ ῥᾷόν ἐστιν ἐκ τῶν νῦν παρόντων, ἢ προελθεῖν ἐπὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν δόξαν ἣν ἔχεις ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ὑπαρξάσης. οὐδὲ γὰρ ἔσται λοιπὸν ἔτι, πλὴν θεὸν γενέσθαι. χάριν δ' ἔχω τῷ γήρᾳ ταύτην μόνην, ὅτι προήγαγεν εἰς τοῦτο με τὸν βίον, ὥσθ' ἃ νέος ὢν διενοούμην καὶ γράφειν ἐπεχείρουν ἔν τε τῷ πανηγυρικῷ λόγῳ καὶ τῷ πρὸς σὲ πεμφθέντι, τούτων ἤδη τὰ μὲν νῦν γιγνόμενα διὰ τῶν σῶν ἐφορῶ πράξεων. τὰ δ' ἐλπίζω γενήσεσθαι.

Ἰσοκράτης Ἀλεξάνδρῳ χαίρειν.

ΠΡὸς τὸν πατέρα σου γράφων ἐπιστολὴν, ἄτοπον ᾤμην ποιήσειν, εἰ περὶ τὸν αὐτὸν ὄντα σε τόπον ἐκείνῳ, μήτε προσερῶ μήτε ἀσπάσομαι, μήτε γράψω τι τοιοῦτον ὃ ποιήσει τοὺς ἀγνοοῦντας μὴ νομίζειν ἤδη με παραφρονεῖν διὰ τὸ γῆρας μηδὲ παντάπασι ληρεῖν. ἀλλ' ἔτι τι καταλελειμμένον μοι μέρος καὶ λοιπὸν ἐν, οὐκ ἀνάξιον εἶναι τῆς δυνάμεως ἣν ἔχον νεώτερος ὤν. ἀκούω δέ σε πάντων λεγόντων ὡς φιλάνθρωπος εἶ καὶ φιλαθήναιος καὶ φιλόσοφος. οὐκ ἀφρόνως ποιῶν. ἀλλὰ νοῦν ἐχόντως. τῶν τε γὰρ πολιτῶν ἀποδέχεσθαί σε τῶν ἡμετέρων οὐ τοὺς ἠμεληκότας αὐτῶν καὶ πονηρῶν πραγμάτων ἐπιθυμοῦντας, ἀλλ' οἷς συνδιατρίβων, οὐκ ἂν λυπηθείης. συμβάλλων τε καὶ κοινωνῶν πραγμάτων, οὐδὲν ἂν βλαβείης. οὐδ' ἀδικηθείης ὥσπερ χρὴ πλησιάζειν τοὺς εὖ φρονοῦντας. τῶν τε φιλοσοφιῶν οὐκ ἀποδοκιμάζειν μὲν οὐδὲ τὴν περὶ τὰς ἔριδας. ἀλλὰ νομίζειν εἶναι πλεονεκτικὴν ἐν ταῖς ἰδίαις διατριβαῖς. οὐ μὴν ἁρμόττειν

οὔτε τοῖς τοῦ πλήθους προεστῶσιν, οὔτε τοῖς τὰς μοναρχίας ἔχουσιν. οὐ γὰρ συμφέρειν οὐδὲ πρέπειν τοῖς μεῖζον τῶν ἄλλων φρονοῦσιν, οὔτ' αὐτοῖς ἐρίζειν πρὸς τοὺς συμπολιτευομένους, οὔτε τοῖς ἄλλοις ἐπιτρέπειν πρὸς αὐτοὺς ἀντιλέγειν. ταύτην μὲν οὖν οὐκ ἀγαπᾶν σε τὴν διατριβήν. προαιρεῖσθαι δὲ τὴν παιδείαν τὴν περὶ τοὺς λόγους. οἷς χρώμεθα περὶ τὰς πράξεις τὰς προσπιπτούσας καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν. καὶ μεθ' ὧν βουλευόμεθα περὶ τῶν κοινῶν. δι' ἣν νῦν τε δοκεῖς περὶ τῶν μελλόντων ἐπιεικῶς τοῖς ἀρχομένοις προστάττειν, καὶ οὐκ ἀνοήτως ἃ δεῖ ποιεῖν ἑκάστους, περί τε τῶν καλῶν καὶ δικαίων καὶ τῶν τούτοις ἐναντίων ὀρθῶς κρίνειν. πρὸς δὲ τούτοις κολάζειν ὡς προσῆκόν ἐστιν ἑκατέρους. Σωφρονεῖς οὖν ταῦτα μελετῶν. ἐλπίδα γὰρ τῷ τε πατρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις παρέχεις, ὡς ἂν πρεσβύτερος γενόμενος ἐμμείνῃς τούτοις, τοσοῦτον προέξεις τῇ φρονήσει τῶν ἄλλων, ὅσον περ ὁ πατήρ σου διενήνοχεν ἁπάντων.

Ἰσοκράτης Φιλίππῳ χαίρειν.

ΕΓὼ καίπερ ἐπικινδύνου παρ' ἡμῖν ὄντος εἰς Μακεδονίαν πέμπειν ἐπιστολήν, οὐ μόνον νῦν ὅτε πολεμοῦμεν πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τῆς εἰρήνης οὔσης, ὅμως γράψαι πρὸς σὲ εἱλόμην περὶ Διοδότου. δίκαιον εἶναι νομίζων, πάντας μὲν περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι τοὺς ἐμαυτῷ πεπλησιακότας καὶ γεγενημένους ἀξίους ἡμῶν. οὐχ ἥκιστα δὲ τοῦτον, καὶ διὰ τὴν εὔνοιαν τὴν εἰς ἡμᾶς καὶ τὴν ἄλλην ἐπιείκειαν. μάλιστα μὲν οὖν ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν συσταθῆναι δι' ἡμῶν. ἐπειδὴ δὲ δι' ἑτέρων ἐντετύχηκέ σοι, λοιπόν ἐστι μοι μαρτυρῆσαι περὶ αὐτοῦ. καὶ βεβαιῶσαι τὴν γεγενημένην αὐτῷ πρὸς σὲ γνῶσιν. Ἐμοὶ γὰρ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν συγγενομένων ἀνδρῶν καὶ δόξαν ἐνίων μεγάλας ἐχόντων, τῶν μὲν ἄλλων ἁπάντων, οἱ μέν τινες περὶ τὸν λόγον, οἱ δὲ περὶ τὸ διανοηθῆναι καὶ πρᾶξαι δεινοὶ γεγόνασιν. οἱ δ' ἐπὶ μὲν τοῦ βίου σώφρονες καὶ χαρίεντες. πρὸς δὲ τὰς ἄλλας χρήσεις καὶ διαγωγάς, ἀφυεῖς παντάπασιν. οὗτος δὲ οὕτως εὐάρμοστον τὴν φύσιν ἔχει, ὥστε ἐν ἅπασι τοῖς εἰρημένοις τελειότατος εἶναι. καὶ ταῦτ' οὐκ ἂν ἐτόλμων λέγειν. εἰ μὴ τὴν ἀκριβεστάτην πεῖραν αὐτός τε εἶχον αὐτοῦ, καὶ σὲ λήψεσθαι προσεδόκων. τὰ μὲν αὐτὸν χρώμενον αὐτῷ, τὰ δὲ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων τὴν ἐμπειρίαν αὐτοῦ πυνθανόμενον. ὧν οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἂν ὁμολογήσειεν εἰ μὴ λίαν εἴη φθονερός, καὶ εἰπεῖν καὶ βουλεύσασθαι οὐδενὸς ἧττον αὐτὸν δύνασθαι. καὶ δικαιότατον καὶ σωφρονέστατον εἶναι καὶ χρημάτων ἐγκρατέστατον. ἔτι δὲ καὶ σύμβιον ἁπάντων ἥδιστον καὶ λιγυρώτατον. πρὸς δὲ τούτοις πλείστην ἔχειν παρρησίαν, οὐχ ἣν οὐ προσῆκεν, ἀλλὰ τὴν εἰκότως ἂν μέγιστον γιγνομένην σημεῖον τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς τοὺς φίλους. ἣν τῶν δυναστῶν, οἱ μὲν ἀξιοχρέων τὸν ὄγκον τῆς ψυχῆς ἔχοντες, τιμῶσιν ὡς χρησίμην οὖσαν. οἱ δὲ ἀσθενέστεροι τὰς φύσεις ὄντες ἢ κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ἐξουσίας δυσχεραίνουσιν ὅσον οὐ προαιροῦνται τὸ ποιεῖν βιαζομένην αὐτούς. οὐκ εἰδότες ὡς οἱ μάλιστα περὶ τοῦ συμφέροντος ἀντιλέγειν τολμῶντες,

neque multitudinis præfectis, neque regnum tractantibus. Non enim vtile, neque decorum eſſe his, qui reliquos anteeunt ſapientia, vel vt ipſi cum ſuis in gerenda repub. adiutoribus contendant, vel vt alios repugnare ſibi patiantur Hoc igitur ſtudium te non admodum probare: ſed eam inſtitutionem ſequi quæ in ornata prudentique oratione conſumitur, qua quotidie ſolemus in negotiis obuiis & impendentibus vti, & quam ad conſultandum de Repub. adhibemus, cuius inſtinctu videris idonea de rebus agendis mandata tuis ſubditis imponere, & non ſtultè, quæ ad officium ſingulorum pertineant, tum honeſtorum & iuſtorum tum eorum quæ ſunt his contraria iudicare, Adhæc vtroſque pro dignitate tractare. Sapis igitur, qui in his operam ponas. Nam & aliis & patri tuo ſpem facis ſi per reliquam ætatem omnem in hiſce permanſeris fore vt tantũ prudentia cæteros vincas, quantum pater tuus excellit vniuerſos.

Iſocrates Philippo ſalutem.

QVanquam apud nos minimè tutum eſt literas in Macedoniam mittere, non tantum cum bellum aduerſus vos exiſtit, verùm etiam cum pax intercedit. tamen de Diodoto ad te ſcribere in animum induxi. Nam cum æquum eſſe cenſeo, vt magni ab omnibus fiant, quicumque mea familiaritate ſunt vſi digníq; habiti, tũ præſertim hunc magni faciendum iudico, non tam propter beneuolentiá, qua nobis fuit coniunctus, quàm ob reliquam ipſius probitatem Quare cuperem inprimis, eum per nos tibi commendatum eſſe: verùm quoniam ex aliis conuerſationibus tibi cognitus eſt, reſtat, vt ſolùm ei teſtimonium tribuam & priſtinam apud te notitiam illi confirmem. Nam cum plurimos nationum omnium viros ſub mea diſciplina habuerim, eorúmque nonnulli magnam laudem conſecuti ſint, cæteri ferè omnes partim arte dicendi, partim in capiendis conſiliis gerendiſque rebus euaſerunt præſtabiles: partim in vita ſapientes & gratioſi: cæterùm ad reliquos vſus & munia, natura prorſus inepti. Hinc verò tam habilem idoneáque indolem natura dedit, vt in omnibus recenſitis eſſet perfectiſſimus: Et hæc affirmáre quidem non auderem, niſi & ipſe periculum eius feciſſem, & te ſumpturum conſiderẽ partim ex eius colloquiis & conuerſatione: partim ex aliorum quibus ipſum experientia natum fuerit, approbatione, quorum nemo eſt, qui niſi prorſus inuidia captus ſit: nõ fateatur enim & in dicendo & in conſultando cũ ſummis viris comparandum, atque iuſtiſſimum, ſapientiſſimum & pecuniarum abſtinentiſſimum eſſe, itemque familiarem iucundiſſimum ſuauiſſimumque, & in loquendo magnã libertatem adhibere, non illicitam tamen aut contumacem, ſed eã quæ ſignum eſt euidentiſſimum beneuolentiæ inter amicos, quam principes, qui dignum imperio animum poſſident, & vtilem amplectuntur, quorum verò mentes propter imbecillitatem fortunis potentiæque non reſpondent illi eam auerſantur & oderunt, quaſi ad aliquid contra voluntatem, faciendum vi compellentem. Etenim non vident eos, qui maximè de vtilitate, quid audent contradicere, pleniſſi-

niſsimam facultatem ipſis ad ea quæ volunt, perficienda, ſuppeditare: perſpicuum enim eſt per eos, qui ad voluptatem & gratiam loquuntur, non dico regna quæ multa neceſſaria pericula trahunt: ſed ne reſpublicas quidẽ quæ firmare ſecuritatis præſidio ſunt plerumque munitæ, conſtitui rectè poſſe. Eos verò qui de rebus vtiliſsimis liberè ſententiam dicunt, neceſſe eſt, ſæpenumero ſalutem adferre, & in clariſsimis ampliſsimiſque negotiis non corrumpi aut peruerti. Quare iuſtum eſt, vt apud omnes Monarchas plus poſsint hi, qui veritatem ingenuè profitentur, quàm qui omnia quidem ad gratiam, nihil verò quod operæ precium ſit dicunt. Sed videmus apud nonnullos ipſorum in minori precio fuiſſe. Quod etiam Diodoto malè cecidit apud aliquos Aſiæ principes, quorum rationes cum plurimum iuuiſſet, non ſolum conſilio, verum etiam re & vitæ periculo: quoniam liberè, quæ cenſuiſſet illis profutura ſuaſerat, etiam domeſticis honoribus & omni ferè reliqua ſpe ab ipſis eſt ſpoliatus. Et maius pondus habuerunt viliſsimorum hominum aſſentationes quàm huius bene merita. Quare cum ad vos adire vellet, perſæpe metu eſt prohibitus, non quod omnes exiſtimaret ſimiles, qui in iiſdem dignitatibus eſſent conſtituti, ſed propter calamitatem ab illis acceptam: non fuit ad benè de vobis ſperandum admodum alacris & promptus. Atque mea quidem ſententia, planè facit idem, quod aliqui ex nauigantibus, qui ſi primum impetiti ſint procellis & turbinibus, non facile magna fiducia mare rurſus ingrediuntur, tametſi ſciant fœlicem ſæpe lætamque nauigationem incidere poſſe. Verùm cum tu iuſtitiæ & æquitatis rationem apprimè ſoleas habere, credo pulchrè cum eò tibi conuenturum: partim cum intueor tuam humanitatem in exteris nationibus celebrem peruagatámque partim cum nobis minimè obſcurum aut ignotum eſſe arbitror, quam ſit iucundum, conſultúmque fidelium ſimul & vtilium hominum ſibi amicitias bene merendo conciliare & in eos potiſſimum beneficia conferre, quorum nomine, multi etiam alij gratiam vobis ſint habituri. Nam omnes boni, quos honeſtorum virorum conſortio rectè frui intelligunt, eos tantum laudibus vehere, & colere ſolent, quantum ſi ipſi eum familiaritatis fructũ perciperent. At enim ipſum Diodotum perfecturum eſſe non dubito vt ſui curam amorémq; tibi ſummoperè commendet. Adhortatus etiam ſum illius filium, vt ſe veſtris rationibus adiungeret, ac vobis tamquã diſcipulum ad faciendos longiores progreſſus traderet. Ille verò, cum hæc dicerem, cupere ſe quidem veſtram amicitiam oſtendit: verùm eundem erga illam ſeſe animum gerere, quem erga coronarios ludos. Hos enim ſuperare quidem in votis eſſe, ſed ad certamen ipſum deſcendere nequaquam audere, quod dignum coronis robur in ſe non inueniret: item honores & dignitates apud vos conſequi optare quidem, at adepturum ſe non ſperare. Nam & ſua inertia, & veſtro ſplendore deterreri: præterea ſui corporis exilitatem non idoneam: ſed in cauſſa eſſe quamobrem ſe à multis negotiis impediri putaret. ποθεῖν αὐτὸν πρὸς τὰ πολλὰ τῶν πραγμάτων.

οὗτοι πλείστην ἐξουσίαν αὐτοῖς τοῦ πράττειν ἃ βούλονται παρασκευάζουσιν. εἰκὸς μὲν γὰρ διὰ τοὺς ἀεὶ πρὸς ἡδονὴν λέγειν προαιρουμένους, οὐχ ὅπως μοναρχίας δύνασθαι ποιεῖν δυνάμεις, αἳ πολλοὺς τοὺς ἀναγκαίους ἐφέλκονται κινδύνους, ἀλλ' οὐδὲ τὰς πολιτείας, αἳ μετὰ πλείονος ἀσφαλείας εἰσί. δεῖ δὲ τοὺς ἐπὶ τῷ βελτίστῳ παρρησιαζομένους πολλὰ σώζειν δύνασθαι καὶ τῶν ἐπιδόξων διαφθαρήσεσθαι πραγμάτων. ὧν ἕνεκα προσήκει μὲν παρὰ πᾶσι τοῖς μονάρχοις πλέον φέρεσθαι τοὺς τὴν ἀλήθειαν ἐπαιρομένους τῶν ἅπαντα μὲν πρὸς χάριν, μηδὲν δὲ ἄξιον χάριτος λεγόντων. συνέβη δὲ ἔλαττον ἔχειν αὐτοὺς παρ' ἐνίοις αὐτῶν· ὃ καὶ Διοδότῳ παθεῖν συνέπεσε παρά τισι τῶν τὴν Ἀσίαν δυναστευόντων. οἷς πολλὰ μὲν χρήσιμος γενόμενος, οὐ μόνον τῷ συμβουλεύειν, ἀλλὰ καὶ τῷ πράττειν καὶ κινδυνεύειν διὰ τὸ παρρησιάζεσθαι πρὸς αὐτοὺς περὶ ὧν ἐκείνοις συνέφερε, καὶ τῶν οἴκοι τιμῶν ἀπεστερήθη, καὶ πολλῶν ἄλλων ἐλπίδων. καὶ μεῖζον ἴσχυσαν αἱ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων κολακεῖαι, τῶν εὐεργεσιῶν τῶν τούτου. δι' ἃ δὴ κἂν πρὸς ὑμᾶς ἀεὶ προσιέναι διανοούμενος, ὀκνηρῶς εἶχεν, οὐχ ὡς ἅπαντας ὁμοίους εἶναι νομίζων τοὺς παρ' αὐτῶν ὄντας. ἀλλὰ διὰ τὰς παρ' ἐκείνων γεγενημένας δυσχερείας, καὶ πρὸς τὰς παρ' ὑμῶν ἐλπίδας οὐ προθυμότερος ἦν. παραπλήσιον ἐμοί γε δοκεῖ πεπονθὼς τῶν πεπλευκότων τισίν. οἳ πρότερον ὅταν χρήσωνται χειμῶσιν, οὐκέτι θαρροῦντες εἰσβαίνουσιν εἰς τὴν θάλασσαν. καίπερ εἰδότες ὅτι καλοῦ πλοῦ πολλάκις ἐπιτυχεῖν ἐστιν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ συνέστηκέ σοι καλῶς ποιεῖν, λογίζομαι γὰρ αὐτῷ συνοίσειν, μάλιστα μὲν τῇ φιλανθρωπίᾳ τῇ σῇ λογιζόμενον, ἣν ἔχειν ὑπείληφαι παρὰ τοῖς ἔξωθεν ἀνθρώποις. ἔπειτα νομίζων οὐκ ἀγνοεῖν ὑμᾶς, ὅτι πάντων ἐστὶν ἥδιστον καὶ λυσιτελὲς τὸ πιστοὺς ἅμα καὶ χρησίμους φίλους κτᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις· ἔπειτα τοιούτους εὖ ποιεῖν, ὑπὲρ ὧν πολλοὶ καὶ τὴν ἄλλων χάριν ὑμῖν ἕξουσιν. ἅπαντες γὰρ οἱ χαρίεντες τοὺς τοῖς σπουδαίοις τῶν ἀνθρώπων καλῶς ὁμιλοῦντας, ὁμοίως ἐπαινοῦσι καὶ τιμῶσιν, ὥσπερ αὐτοὶ τῶν ὠφελειῶν ἀπολαύοντες. ἀλλὰ γὰρ Διόδοτον αὐτὸν οἶμαί σε μάλιστα προτρέψασθαι πρὸς τὸ φροντίζειν ἑαυτοῦ. συνέπειθεν δὲ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τῶν ὑμετέρων ἀντέχεσθαι πραγμάτων. καὶ παραδοῦναι ὑμῖν ἑαυτόν, ὥσπερ μαθητὴν εἰς τὸ μακρότερον προελθεῖν. ὁ δὲ ταῦτά μου λέγοντος, ἐπιθυμεῖν μὲν ἔφασκε τῆς ὑμετέρας φιλίας. οὐ μὴν ἀλλὰ παραπλήσιόν τι πεπονθέναι πρὸς αὐτὴν καὶ πρὸς τοὺς στεφανίτας ἀγῶνας. ἐκείνοις γὰρ νικᾶν μὲν ἂν βούλεσθαι. καταβῆναι δ' εἰς αὐτοὺς οὐκ ἂν τολμῆσαι διὰ τὸ μὴ μετεσχηκέναι ῥώμης ἀξίας τῶν στεφάνων. τῶν τε παρ' ὑμῶν τιμῶν, εὔξασθαι μὲν ἂν τυχεῖν. οὐκ ἐρίζεσθαι δ' αὐτὸν προσδοκᾶν. τήν τε γὰρ ἀπειρίαν τὴν αὐτοῦ καταπεπλῆχθαι, καὶ τὴν λαμπρότητα τὴν ὑμετέραν. ἔτι δὲ καὶ τὸ σωμάτιον οὐκ εὐκελινὲς ὂν ἀλλ' ἔχον πρόφασιν, ἣν νομίζειν ἐμ-

οὗτος μὲν οὖν ὅτι δοκῇ αὐτῷ συμφέρειν, τοῦτο πράξει. σὺ δὲ ἐάν τε ᾖ περὶ ἡμᾶς, ἐάν τε ἡσυχίαν ἔχων διατρίβῃ περὶ τούτους τοὺς τόπους, ἐπιμελοῦ καὶ τῶν ἄλλων μὲν ἁπάντων ὧν τυγχάνει δεόμενος. μάλιστα δὲ τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς τούτου καὶ τῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. νομίσας ὥσπερ παρακαταθήκην ἔχειν τοῦτον, παρά τε τοῦ γήρως ἡμῶν, ὃ προσηκόντως ἂν πολλῆς τυγχάνῃ προνοίας, καὶ τῆς δόξης τῆς ὑπερεχούσης εἴπερ ἄρα σπουδῆς ἐστιν ἀξία καὶ εὐνοίας τῆς περὶ ὑμᾶς ἣν ἔχων ἅπαντα τὸν χρόνον διατετέλεκα. καὶ μὴ θαυμάσῃς μήτ᾽ εἰ μακροτέραν γέγραφα τὴν ἐπιστολὴν, μήτ᾽ εἴ τι περιεργότερον ἢ πρεσβυτικώτερον εἰρήκαμεν ἐν αὐτῇ. πάντων γὰρ τῶν ἄλλων ἀμελήσας, ἑνὸς μόνου ἐφρόντισα τοῦ φανῆναι σπουδάζων ὑπὲρ ἀνδρῶν φίλων καὶ προσφιλεστάτων μοι γεγενημένων.

Ἰσοκράτης Τιμοθέῳ χαίρειν.

ΠΕρὶ μὲν τῆς οἰκειότητος τῆς ὑπαρχούσης ἡμῖν πρὸς ἀλλήλων, οἶμαί σε πολλῶν ἀκηκοέναι. συγχαίρω δέ σοι πυνθανόμενος ὅτι πρῶτον μὲν τῇ δυναστείᾳ τῇ παρούσῃ κάλλιον χρῇ τοῦ πατρὸς καὶ φρονιμώτερον. ἔπειθ᾽ ὅτι προαιρῇ δόξαν καλὴν κτήσασθαι μᾶλλον ἢ πλοῦτον μέγαν συναγαγεῖν. σημεῖον γὰρ οὐ μικρὸν ἐκφέρεις ἀρετῆς. ἀλλ᾽ ὡς δυνατὸν, μέγιστον ταύτην ἔχων τὴν γνώμην. ὥστ᾽ ἢν ἐμμείνῃς τοῖς περὶ σοῦ νῦν λεγομένοις, οὐκ ἀπορήσεις τῶν ἐγκωμιασομένων, τήν τε φρόνησιν τὴν σὴν καὶ τὴν προαίρεσιν ταύτην. ἡγοῦμαι δὲ καὶ τὰ διηγούμενα περὶ τοῦ σοῦ πατρὸς, συμβάλλεσθαι μεγίστην πίστιν πρὸς τὸ δοκεῖν εὖ φρονεῖν σε καὶ διαφέρειν τῶν ἄλλων. εἰώθασι γὰρ οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων οὐχ οὕτως ἐπαινεῖν καὶ τιμᾶν τοὺς ἐκ τῶν πατέρων τῶν εὐδοκιμούντων γεγονότας, ὡς τοὺς ἐκ τῶν δυσκόλων καὶ χαλεπῶν, ἤνπερ φαίνωνται μηδὲν ὅμοιοι τοῖς γονεῦσιν ὄντες. μᾶλλον γὰρ ἐπὶ πάντων κεχαρισμένον αὐτοῖς ἐστι τὸ παρὰ λόγον συμβαῖνον ἀγαθὸν, τῶν εἰκότως καὶ προσηκόντως γιγνομένων. ὧν ἐνθυμούμενον χρὴ ζητεῖν καὶ φιλοσοφεῖν, ἐξ οὗ τρόπου καὶ μετὰ τίνων, καὶ τίσι συμβούλοις χρώμενος, τάς τε τῆς πόλεως ἀτυχίας ἐπανορθώσεις, καὶ τοὺς πολίτας ἐπί τε τὰς εὐεργεσίας καὶ τὴν σωφροσύνην προτρέψεις. καὶ ποιήσεις αὐτοὺς ἥδιον ζῆν καὶ θαῤῥαλεώτερον, ἢ τὸν παρελθόντα χρόνον. ταῦτα γάρ ἐστιν ἔργα τῶν ὀρθῶς καὶ φρονίμως δυναστευόντων, ὧν ἔνιοι καταφρονήσαντες, οὐδὲν ἄλλο σκοποῦσι, πλὴν ὅπως αὐτοί τε ὡς μετὰ πλείστης ἀσελγείας διάξουσι, τῶν τε πολιτῶν τοὺς βελτίστους καὶ φρονιμωτάτους ἀμυνοῦνται καὶ δασμολογήσουσι. κακῶς εἰδότες, ὅτι προσήκει τοὺς εὖ φρονοῦντας καὶ τοὺς τὴν τιμὴν ταύτην ἔχοντας, μὴ τοῖς τῶν ἄλλων κακοῖς, ἑαυτοῖς ἡδονὰς παρασκευάζειν, ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἐπιμελείαις τοὺς πολίτας εὐδαιμονεστέρους ποιεῖν· μηδὲ πικρῶς μὲν καὶ χαλεπῶς διακεῖσθαι πρὸς ἅπαντας. ἀμελεῖν δὲ τῆς αὐτῶν σωτηρίας. ἀλλ᾽ οὕτω πράως καὶ νομίμως ἐπιστατεῖν τῶν πραγμάτων, ὥστε οὐδένα αὐτοῖς τολμᾶν ἐπιβουλεύειν. μετὰ τοιαύτης δ᾽ ἀκριβείας τὴν τοῦ σώματος ποιεῖσθαι φυλακὴν, ὡς ἁπάντων αὐτοὺς ἀνελεῖν βουλομένων. ταύτην γὰρ τὴν διάνοιαν ἔχοντες, αὐτοί τ᾽ ἂν εἶεν ἔξω τῶν κινδύνων, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν εὐδοκιμοῖεν. ὧν ἀγαθὰ μείζω χαλεπόν ἐστιν εὑρεῖν.

Hic igitur, quod libitum fuerit, & è re sua fore existimauerit, id faciet. Tu siue nobiscum erit, siue quietem & otium in his locis quæret, operam dabis, vt cum alia quibus indiget, tum ex omnibus maxime securitatem & hunc & huius parenti præstes. Sic enim tibi persuadeas velim, hunc tibi quasi pignus tum nostræ senectutis committi, quæ magni ponderis, summæque existimationis apud te non iniuria esse debet: si meum studium beneuolentiámque erga nos perpetuã considerare voles. Nec tibi mirum videatur, aut si longiores ad te literas misi, aut si quid superstitiosius aut senilius in iis effutiuimus. Nam reliquis rebus vniuersis posthabitis, in hoc vnum totam operam cõtuli, vt tibi planum facerem, magnæ mihi curę viros amicos mihíque familiarissimos esse.

Isocrates Timotheo salutem.

DE mutua inter nos beneuolentia credo multorum sermonibus certiorem fieri. Quod audio te rectius & prudentius patre imperium tractare, id verò tibi gratulor. Item quod magis ad parandam insignem gloriam, quam ad opes comparandas anniteris. Non enim leue virtutis specimen præ te fers, sed multo maximum, qui sis hoc animo affectus. Quod si pertinaciter, in his, quę iã dicũtur dete præstiteris, non deerũt crede mihi, qui & prudentiã tuam & hoc consilium laude prosequantur. Arbitror autem, si omnia parentis sui consilia vel facta proponantur, ex eorum collatione, dilucidũ & perspicuum omnibus fore, quãtum & sapientia valeas, & reliquos antecellas. Plęriq; enim homines nõ tã commendare & honorare solent eos, qui claris parentibus nati sunt, quàm qui à crudelibus & immanibus parentibus orti, nullo flagitio parentum similes existunt. Sic enim natura comparatum est, vt in omnibus gratiora sint nobis ea bona, quæ contra spem & expectationem contingunt, quàm quæ expectata speratáque. Quod te animo agitare oportet & inquirere ac peruestigare, quo pacto, cum quibus & quorũ cõsilio Reipublicæ calamitates restituas in integrum atque ciues ad benefaciendum modestéque viuendum adhorteris, ac eis suauiorem securiorémque vitam efficias quàm præterito tempore fuit. Hæc pertinent ad officium bene prudenterque imperare volentium, quorum nonnulli reliquis neglectis hoc solum spectant vt ipsi cum summo scelere vitam exigant, & præstantissimos ciuium atque sapientissimos partim interficiant, partim exactione tributorum vexent. Non enim vident, decere sapiẽtes & in hoc dignitatis gradu positos, non aliorum incommodis, voluptatem sibi constituere, sed suis curis fœlicitatem ciuium promouere, neque acerbo duróque in omnes animo esse, suamque salutem negligere, sed adeò mansuetè iustéque rebus præesse, vt nemo ipsis audeat insidias moliri: tanta verò diligentia suum corpus præsidio munire quanta si omnes in ipsius interitum conspirassent. Nam qui sic animo sunt instructi & ipsi suam vitam extra periculum collocare possunt, & apud reliquos Græcos nomen sibi famámque parare, quibus maiora bona vix inuenire queas.

Inter

Inter scribendum mihi venit in mentem, quàm omnia prosperè fortunatéque tibi contigissent. Nam opum magnificentiam, quæ sine Tyrannica vi acquiri nullo modo potest, magna violẽtia multísque offensionibus contractam tibi parens reliquit. His verò rectè & liberaliter vti, tuum est, cuius inprimis tibi habenda cura est. Meam quidem sententiam, aperiam, de quâ sic accipe. Si te mouent diuitiæ, delectat magna & ampla potentia, iuuant pericula, quib. horum comparatio constitit, alios tibi in consilium adhibendos censeo. Sin hæc tibi abundè suppetunt, virtutem verò, gloriam honestã & multitudinis fauorem expetis, meis tibi sermonib. auscultandũ est, & cum his qui suas ciuitates bene gubernant, æmulatione est contendendum, conandúmque vt ipsos post tergum relinquas. Sed audio Cleommem, qui Methymnæ tenet imperium tum in aliis actionibus bonum honestúmque & prudentẽ sese præstare, tũ tantum abesse vel vt aliquos trucidet, vel vt in exilium agat, vel vt facultates eorum populo diripiendas tradat, vel vt quiduis aliud eis mali inferat: vt etiam suis in gerenda Rep. adiutoribus securitatem maximã præbeat, & exules restituat; & reductis pristinas possessiones, è quib. eiecti fuerant, reddat, iis verò qui emerant, quæ singuli tenuerunt. Adhæc omnes suos ciues armare, perinde ac si nemo nouos motus esset excitaturus: sin aliqui auderẽt, sibi ante mortem oppetendam putare, & virtutem einsmodi ciuibus ostendendam, quam longius, cum magno ciuitatis incommodo in vita manendum. plura de his tibi differere, iucundius esset, nisi me celeriter literas oportuisset conficere. Quamobrem postea, nisi senium impedimento fuerit, de his copiosius. In præsentia, de priuatis negotiis te certiorem faciemus. Autocrator enim qui literas fert, nobis est necessitudine coniunctus. Nam & in iisdem studiis & in eadem cum eo arte sum versatus, atq; postremo sæpenumerò perfectionis ad te suscipiendæ suasor extiti. Quare velim eum quàm honorificentissimè tractes, quantum vtriusque nostrũ vtilitas postulabit, vt intelligat, meam promissioné de tua humanitate non inanem fuisse. Neque mireris si tibi tam facile scribo: Clearchum verò nihil vnquam rogaui. Eam omnes propemodũ. qui à vobis nauigant, te inter optimos & præstantissimos meam aliquando discipulorum numerant. Clearchum autẽ id quidem temporis, dum apud nos fuit, omnes qui cũ nouerunt, ingenuitate & mansuetudine maximè ferũt excelluisse in consuetudine erga sodales humanissimam extitisse: postquam verò imperium arripuerit, subitò tantam fecisse commutationẽ, vt omnes, quibus antea notus fuisset, in admirationem adduceret. Ab illo igitur ob has caussas sum abalienatus. At te recipio magnique putarem, si beneuola erga nos tua voluntas esset. Quare tu quoque breui planum facies, an eodem sis in nos animo. Nam & Autocrator tibi curæ erit, & literas ad nos mittes ad amicitiã & pristinum hospitij ius renouandum. Vale, & si quid est aliud, quod nos præstare velis, sic me per literas certiorem.

ἐνεθυμήθην δὲ μεταξὺ γράφων, ὡς εὐτυχῶς ἅπαντά σοι συμβέβηκε. τὴν μὲν γὰρ εὐπορίαν, ἣν ἀναγκαίως κτήσασθαι τυραννικῶς, μετὰ βίας πολλῆς καὶ ἀπεχθείας ὁ πατήρ σοι καταλέλοιπε. τὸ δὲ χρῆσθαι τούτοις καλῶς τε καὶ φιλανθρώπως, ἐπὶ σοὶ γέγονεν. ὧν χρή σε πολλὴν ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέλειαν. ἃ μὲν οὖν ἐγὼ γινώσκω ταῦτ' ἐστὶν. ἔχει δὲ οὕτως. εἰ μὲν ἐρᾷς χρημάτων καὶ πολλῆς δυναστείας καὶ κινδύνων, δι' ὧν αἱ κτήσεις τούτων εἰσὶν, ἑτέρους σοι συμβούλους παρακλητέον. εἰ δὲ ταῦτα μὲν ἱκανῶς ἔχεις, ἀρετῆς δὲ καὶ δόξης καλῆς καὶ τῆς παρὰ τῶν πολλῶν εὐνοίας ἐπιθυμεῖς, τοῖς τε λόγοις τοῖς ἐμοῖς προσεκτέον τὸν νοῦν ἐστὶ καὶ τοῖς καλῶς τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν διοικοῦσιν ἁμιλλητέον· καὶ πειρατέον αὐτῶν διενεγκεῖν. ἀκούω δὲ καὶ Κλεόμμιν τὸν ἐν Μηθύμνῃ ταύτην ἔχοντα τὴν δυναστείαν, περί τε τὰς ἄλλας πράξεις καλόν τε κἀγαθὸν εἶναι καὶ φρόνιμον. καὶ τοσοῦτον ἀπέχειν τοῦ τινας ἀποκτείνειν ἢ φυγαδεύειν ἢ δημεύειν τὰς οὐσίας ἢ ποιεῖν ἄλλο τι κακὸν, ὥστε πολλὴν ἀσφάλειαν παρέχειν τοῖς συμπολιτευομένοις. κατάγειν δὲ τοὺς φεύγοντας· ἀποδιδόναι δὲ τοῖς μὲν κατιοῦσι, τὰς κτήσεις ἐξ ὧν ἐξέπεσον· τοῖς δὲ ἐωνημένοις, τὰς ἑκάστοις γιγνομένας. πρὸς δὲ τούτοις καθοπλίζειν ἅπαντας τοὺς πολίτας ὡς οὐδενὸς μὲν ἐπιχειρήσοντος περὶ αὐτὸν νεωτερίζειν· ἢν δ' ἄρα τινὲς τολμήσωσιν, ἡγούμενος λυσιτελεῖν αὐτῷ τεθνάναι μᾶλλον τοιαύτην ἀρετὴν ἐνδειξαμένῳ τοῖς πολίταις, ἢ ζῆν πλείω χρόνον τῶν ἄλλων τῇ πόλει τῶν μεγίστων κακῶν αἰτίῳ γενομένῳ. Ἔτι δ' ἂν πλείω σοι περὶ τούτων διελέχθην, ἴσως δ' ἂν καὶ χαριέστερον εἰ μὴ παντάπασιν ἠνάγκασέ με διὰ ταχέων γράψαι τὴν ἐπιστολήν. νῦν δὲ σοὶ μὲν αὖθις συμβουλεύσομεν, ἂν μὴ κωλύῃ με τὸ γῆρας. ἐν δὲ τῷ παρόντι περὶ τῶν ἰδίων δηλώσομεν. Αὐτοκράτωρ γὰρ ὁ τὰ γράμματα φέρων οἰκείως ἡμῖν ἔχει. περί τε γὰρ τὰς αὐτὰς διατριβὰς γέγονε καὶ τῇ τέχνῃ τῇ αὐτῇ κέχρηται, καὶ τὸ τελευταῖον πολλάκις περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ὡς σὲ σύμβουλος ἐγενόμην αὐτῷ. διὰ δὴ ταῦτα πάντα βουλοίμην ἄν σε καλῶς αὐτῷ χρῆσθαι καὶ συμφερόντως ἀμφοτέροις ἡμῖν. καὶ γενέσθαι φανερὸς, ὅτι μέρος τι γίνεται τῶν δεόντων αὐτῷ. καὶ μὴ θαυμάσῃς εἰ σοὶ μὲν οὕτως ἐπιστέλλω προθύμως. Κλεάρχου δὲ μηδὲν πώποτε ἐδεήθην. σχεδὸν γὰρ ἅπαντες οἱ παρ' ὑμῶν καταπλέοντες, σὲ μὲν φασιν ὅμοιον εἶναι τοῖς κρατίστοις τῶν ἐμοὶ πεπλησιακότων. Κλέαρχον δὲ κατὰ μὲν ἐκεῖνον τὸν χρόνον ὅτ' ἦν παρ' ἡμῖν ὡμολόγουν ὅσοι ποτὲ ἐνέτυχον ἐλευθεριώτατον εἶναι καὶ πρᾳότατον καὶ φιλανθρωπότατον τῶν μετεχόντων τῆς διατριβῆς. ἐπειδὴ δὲ δύναμιν ἔλαβε, τοσοῦτον ἔδοξε μεταπεσεῖν, ὥστε πάντας θαυμάζειν τοὺς πρότερον αὐτὸν γινώσκοντας. πρὸς μὲν οὖν ἐκεῖνον διὰ τὰς αἰτίας ταύτας ἀπηλλοτριώθην. σὲ δ' ἀποδέχομαι καὶ περὶ πολλοῦ ποιησαίμην γ' ἂν οἰκείως διατεθῆναι πρὸς ἡμᾶς, δηλώσεις δὲ καὶ σὺ διὰ ταχέων, εἰ τὴν αὐτὴν ἔχεις γνώμην ἡμῖν. Αὐτοκράτορός τε γὰρ ἐπιμελήσῃ. καὶ πέμψεις ἐπιστολὴν εἰς ἡμᾶς, ἀνανεούμενος τὴν φιλίαν καὶ ξενίαν τὴν πρότερον ὑπάρχουσαν. Ἔρρωσο· καὶ εἴ του ἄλλου δέῃ παρ' ἡμῶν, ἐπίστελλε.

Τοῖς Μιτυληναίων ἄρχουσι.

ΟΙ παῖδες οἱ Ἀφαρέως υἱιδεῖς δ' ἐμοὶ, παιδευθέντες ὑπὸ Ἀγήνορος τὰ περὶ τὴν μουσικὴν, ἐδεήθησάν μου γράμματα πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν ἐπειδὴ καὶ τῶν ἄλλων τινὰς κατηγάγετε φυγάδων, καὶ τούτων καταδέξησθε καὶ τὸν πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς. λέγοντος δέ μου πρὸς αὐτοὺς, ὅτι δέδοικα μὴ λίαν ἄτοπος δόξω καὶ περίεργος, ζητῶν εὑρίσκεσθαι τηλικαῦτα τὸ μέγεθος παρ' ἀνδρῶν οἷς οὐδὲ πώποτε πρότερον οὔτε διελέχθην οὔτε συνήθης ἐγενόμην, ἀκούσαντες ταῦτα πολὺ μᾶλλον ἐλιπάρουν. ὡς δὲ οὐδὲν αὐτοῖς ἀπέβαινεν ὧν ἤλπιζον, ἅπασιν ἦσαν καταφανεῖς ἀηδῶς διακείμενοι καὶ χαλεπῶς φέροντες. ὁρῶν δ' αὐτοὺς λυπουμένους μᾶλλον τοῦ προσήκοντος, τελευτῶν ὑπεσχόμην γράψειν τὴν ἐπιστολὴν καὶ πέμψειν ὑμῖν. περὶ μὲν οὖν τοῦ μὴ δικαίως ἂν δοκεῖν μωρὸς εἶναι καὶ ὀχληρὸς, ταῦτ' ἔχω λέγειν. Ἡγοῦμαι δὲ καλῶς ἂν ὑμᾶς βεβουλεῦσθαι καὶ διαλλαττομένοις τοῖς πολίταις τοῖς ὑμετέροις, καὶ πειρωμένοις τοὺς μὲν φεύγοντας ὀλίγους ποιεῖν, τοὺς δὲ συμπολιτευομένους πολλοὺς, καὶ μιμουμένους τὰ περὶ τὴν στάσιν τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν. μάλιστα δ' ἄν τις ὑμᾶς ἐπαινέσειεν, ὅτι τοῖς κατιοῦσιν ἀποδίδοτε τὴν οὐσίαν. ἐπιδείκνυτε γὰρ καὶ ποιεῖτε πᾶσι φανερὸν, ὡς οὐ τῶν χρημάτων ἐπιθυμήσαντες τῶν ἀλλοτρίων, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πόλεως δείσαντες, ἐποιήσασθε τὴν ἐκβολὴν αὐτῶν. οὐ μὴν, ἀλλ' εἰ καὶ μηδὲν ὑμῖν ἔδοξε τούτων, μηδὲ προσεδέχεσθε μηδένα τῶν φυγάδων, τούτους γε νομίζω συμφέρειν ὑμῖν καταγαγεῖν. αἰσχρὸν γὰρ τὴν μὲν πόλιν ὑμῶν ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖσθαι μουσικωτάτην εἶναι, καὶ τοὺς ὀνομαστοτάτους ἐν ταύτῃ, τυγχάνειν παρ' ὑμῖν γεγονότας, τὸν δὲ προέχοντα τῶν νῦν ὄντων περὶ τὴν ἰσορίαν τῆς παιδείας ταύτης φεύγειν ἐκ τῆς τοιαύτης πόλεως. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους Ἕλληνας, τοὺς διαφέροντας περί γε τῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ μηδὲν προσήκοντας, ποιεῖσθαι πολίτας. ὑμᾶς δὲ τοὺς εὐδαιμονοῦντάς τε παρὰ τοῖς ἄλλοις καὶ μετέχοντας τῆς αὐτῆς φύσεως, περιορᾶν παρ' ἑτέροις μετοικοῦντας. Θαυμάζω δ' ὅσαι τῶν πόλεων μειζόνων δωρεῶν ἀξιοῦσι, τοὺς ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσι κατορθοῦντας μᾶλλον, ἢ τοὺς τῇ φρονήσει καὶ τῇ φιλοπονίᾳ τῶν χρησίμων εὑρίσκοντάς τι. καὶ μὴ συνορῶσιν ὅτι πεφύκασιν αἱ μὲν περὶ τὴν ῥώμην καὶ τὸ τάχος δυνάμεις, συναποθνήσκειν τοῖς σώμασιν. αἱ δ' ἐπιστῆμαι παραμένειν ἅπαντα τὸν χρόνον ὠφελοῦσαι τοὺς χρωμένους αὐταῖς. Ὧν ἐνθυμουμένους χρὴ τοὺς νοῦν ἔχοντας, περὶ πλείστου μὲν ποιεῖσθαι τοὺς καλῶς καὶ δικαίως τῆς αὐτῶν πόλεως ἐπιστατοῦντας. δευτέρους δὲ τοὺς τιμὴν καὶ δόξαν αὐταῖς καλὴν συμβάλλεσθαι δυναμένους. ἅπαντες γὰρ ὥσπερ δείγματι τοῖς τοιούτοις χρώμενοι καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συμπολιτευομένους ὁμοίους εἶναι τοῖς τοιούτοις νομίζουσιν. Ἴσως οὖν εἴποι τις ἂν προσήκει τοὺς εὑρέσθαι τι βουλομένους μὴ τὸ πρᾶγμα μόνον ἐπαινεῖν, ἀλλὰ καὶ σφᾶς αὐτοὺς δικαίους ἂν τυγχάνειν, περὶ ὧν ἂν ποιῶνται τοὺς λόγους· ἔχει δ' οὕτως. Ἐγὼ τοῦ μὲν πολιτεύεσθαι καὶ ῥητορεύειν ἀπέσχον. οὔτε γὰρ φωνὴν εἶχον ἱκανὴν, οὔτε τόλμαν. οὐ μὴν δέ γε παντάπασιν ἄχρηστος ἔφυν οὐδὲ ἀδόκιμος.

ἀλλὰ

Mitylenenſium principibus.

FIlij Apharis, nepotes mei, in philoſophiæ præceptis ab Agenore inſtituti, precibus à me flagitarunt, vt literas ad vos darem, quò, ſiquidem alios quoſdam exules reſtituiſtis etiam ipſorum patrem & fratres reduceretis: Cúmque dixiſſem vereri me ne admodum inſulſus & vanus exiſtimarer, qui res magnitudine tam arduas ab eiuſmodi viris, cũ quibus neque locutus eſſem, vti qui neque commerciũ habuiſſem, impetrare ſperarẽ his auditis, magis obſecrare me & obteſtari ceperunt. Cũ verò ſpes illis ad irritum planè cecidiſſet magno dolore affecti ſunt & ægrè tulerunt, quod omnib. erat manifeſtũ. Cùm autem incredibili quadam mœſtitia eos confici viderem, tandem recepi, me literas apparaturũ, & ad vos miſſurum eſſe. Hæc ne quis me ſine iuſta cauſſa ineptire, aut moleſtum eſſe putaret commemorare volui. Ego verò conſilium illud veſtrum vehementer probo, quod & cum ciuibus veſtris in gratiam reditis, & exulum numerum minuere: ciuiũ verò amplificare conamini, & in cõponenda ſeditione noſtram ciuitatẽ imitamini. Sed eam ob cauſſam maximè laudibus vos dignos quis iudicet quod reſtituitis rem familiarem & omnia bona reponitis. Ná in eo declaratis & omnibus planum facitis vos non alienarum opum cupiditate, ſed quod Reipub. metueretis eos in exilium egiſſe. At verò ſi etiá nihil horum decreuiſtis, neq; quenquam exulũ recipiatis, tamẽ hos reduci ad veſtrá vtilitaté plurimũ intereſſe cenſeo. Turpe etenim, veſtrã ciuitatẽ omnium cõſenſum doctiſſimã iudicari, & maximè celebres in hac vobiſcũ verſari. Eum verò qui omnes huius ætatis homines eruditione doctrináq; ſuperat, ab huiuſmodi Repub. extorrẽ viuere: & aliis quidẽ Græcis in more eſſe florentes honeſtis ſtudiis eóſque peregrinos ciuitate donare. Vos autẽ, fœliciter cũ alienis agentes, & eandem naturá attingentes apud alios exulare pati ac ferre. Atque miror eas ciuitates, quæ maioribus pręmiis eos, qui victoriã in olympiacis ludis adepti ſunt, quam qui prudentia & ſedulitate aliquid vtile inuenere, honorant neque animaduertunt roboris & velocitatis vim natura ſic eſſe conſtitutá, vt vnà cũ corporibus intereant: diſciplinas autẽ & ſcientias perpetuò conſiſtere, ſuíſque cultoribus omni tempore prodeſſe. Quæ nos in recenti memoria conuenit habere, & plurimi facere eos, qui rectè iuſtéque ciuitatibus præſunt. Deinde qui gloriam & honorem ipſi conciliare poſſunt. Omnes enim in hos tanquam iudicia quædam oculis coniectis ipſorum ſimiles etiam reliquos ciues arbitrantur eſſe. Quod ſi mihi quis dicat. Eos qui petitionis compotes fieri cupiunt, neceſſe eſt, nõ ſolùm rem laudibus extollere, verùm etiá ſe ipſos dignos oſtendere, qui conſequantur ea de quibus orationẽ inſtituerunt, ſic reſponſum habeat. Ego quidem à gubernaculis Reipublicæ & conſuetudine dicendi me remoui, cùm neque vocis robur haberem neque pro concione verba facere auderem, nec tamen prorſus inutilis aut ignobilis extiti:

ſed qui pro vobis vel reliquis ſociis dicere vellent eos a me & conſilio & auxilio adiutos eſſe conſtat, méque tum ad veſtram libertatem tuendam, tum ad commune omnium Græcorum ius defendendũ plures orationes habuiſſe, omnibus qui ſuggeſtus & tribunalia contriuerunt, pro quibus beneficiis, æquũ eſt, vt immortales mihi gratias habeatis. Nã hunc rerum ſtatum potiſſimum concupiiſtis. Sic enim perſuaſum habeo, ſi Timotheus & Conon in viuis eſſent Diophantéſque ex Aſia aduentaret, ſumma diligentia me requiſituros ad ea, quibus opus haberent conficienda. De quibus nihil eſt neceſſe, plura dicere. Nemo enim veſtrûm tam adoleſcens eſt, aut tam obliuioſus, qui non illorum bene merita recordetur. Sic autem optimè mihi videmini, de tota re iudicaturi, ſi conſiderabitis, quis ſit is, qui petit, & pro quibus hominibus. Inueniètis enim me valdè familiariter vſum his, qui tum veſtras tum aliorum rationes multum iuuerunt. Pro quibus verò eiuſmodi qui neque ſeniores, neque Reipub. præſides lædant, & iunioribus colloquia iucunda, vtilia & huic ætati maximè competentia impertiantur. Nec verò mirum vos habeat, cur tam facilè vobis ſcribam & præ cæteris omnibus etiam amiciſſimis literas mittam. Duo enim mihi ſunt propoſita tum vt veſtris liberis gratum faciam, tum vt oſtendam ſi etiam non in foro publicíſque concionibus verſentur: ſed meum ſolummodo propoſitum ſequantur, tamen in reliquis poſſe nõ poſtremos eſſe. Vnum hoc reſtat, vt ſi vobis viſum ſit hæc agere, ſignificetis Agenori & fratribus eius, me quoque aliqua ex parte præſtitiſſe, vt conſequerentur, quæ in optatis erant.

Finis Iſocratis epiſtolarum.

ἀλλὰ τοῖς προῃρημένοις λέγειν ἀγαθόν τι περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, φανείην ἂν καὶ σύμβουλος καὶ ἀγωνιστὴς γεγενημένος. αὐτός τε πλείους λόγους πεποιημένος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτονομίας τῶν Ἑλλήνων, ἢ σύμπαντες οἱ τὰ βήματα κατατετριφότες. ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς ἄν μοι δικαίως πλείστην ἔχοιτε χάριν. μάλιστα γὰρ ἐπιθυμοῦντες διετελεῖτε τῆς τοιαύτης καταστάσεως. οἶμαι δ᾽ εἰ Τιμόθεος καὶ Κόνων ἐτύγχανον ζῶντες, Διόφαντος δ᾽ ἧκεν ἐκ τῆς ἀσίας, πολλὴν ἂν αὐτοὺς ποιήσασθαι σπουδὴν εὑρέσθαι με βουλομένους, ὧν ἐτύγχανον χρείαν ἔχοντες. περὶ ὧν οὐκ οἶδ᾽ ὅτι δεῖ πλείω λέγειν. οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν οὕτως ἐστὶ νέος οὐδ᾽ ἐπιλήσμων, ὅστις οὐκ οἶδε τὰς ἐκείνων εὐεργεσίας. Οὕτω δ᾽ ἄν μοι δοκοῖτε κάλλιστα βεβουλεῦσθαι περὶ τούτων, εἰ σκέψεσθε τίς ἐστὶν ὁ δεόμενος. καὶ ὑπὲρ ποίων τινῶν ἀνθρώπων. εὑρήσετε γὰρ ἐμὲ μὲν οἰκειότατα κεχρημένον τοῖς μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίοις γεγενημένοις ὑμῖν τε καὶ τοῖς ἄλλοις. ὑπὲρ δ᾽ ὧν δέομαι τοιούτους ὄντας, οἵους τοὺς μὲν πρεσβυτέρους καὶ τοὺς περὶ τὴν πολιτείαν ὄντας, μὴ λυπεῖν. τοῖς δὲ νεωτέροις διατριβὴν παρέχειν ἡδεῖαν καὶ χρησίμην καὶ πρέπουσαν τοῖς τηλικούτοις. Μὴ θαυμάζητε δ᾽ εἰ ῥᾳδίως οὕτω γράφω. καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἁπάντων καὶ τῶν φιλτάτων τὴν ἐπιστολὴν πέπομφα. βούλομαι γὰρ ἀμφότερα τοῖς τε παισὶν ὑμῶν χαρίσασθαι, καὶ ποιῆσαι φανερὸν, ὅτι κἂν μὴ δημηγορῶσιν, ἀλλὰ μόνον μιμῶνται τὸν τρόπον τὸν ἐμὸν, οὐκ ἠμελημένως ἕξουσιν ἐν τοῖς ἄλλοις. Ἓν ἔτι λοιπόν. ἢν ἄρα δόξῃ τι τούτων ὑμῖν πρακτέον, δηλοῦν Ἀγήνορί τε καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, ὅτι μέρος τι καὶ δι᾽ ἐμὲ τυγχάνουσιν ὧν αὐτοὶ λίαν ἐπιθυμοῦσι τυγχάνειν.

Τέλος τῶν Ἰσοκράτους ἐπιστολῶν.

ΦΑΛΑΡΙΔΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΥΡΑΝΝΟΥ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩΝ.

PHALARIDIS AGRIGENTINORVM TYRANNI EPISTOLÆ.

Phalaris Alciboo.

POLYCLITVS Meſſenius, quem tu apud ciues proditionis arceſſis, meũ grauiſſimum morbum ſanauit. Non autem ſum neſcius hoc nuncio tibi dolorem & lachrymas cieri. Te verò, ne ipſe quidem Aſclepius huius artis præſes cum omnibus Diis curare poſſit. Corporis enim infirmitatem, ars curat. Animi verò morbo, ſola medetur mors, quam iuſtiſſimam pro tuis ſceleribus, nõ animo inuito deſignatis, cuiuſmodi mihi obiicis: ſed à voluntate profectis, cuiuſmodi tu perpetraſti, expecta.

Megarenſibus exprobratoria.

NOn ingratitudinem veſtram accuſo, qui multis beneficiis affecti, contra me cum Aſtygitonibus de finibus diſceptantem, falſum teſtimonium dixeritis. Sed meipſum inertiæ condemno,

Φάλαρις Ἀλκιβόῳ.

ΠΟλύκλειτος ὁ μεσσήνιος, οὗ κατηγορεῖς παρὰ τοῖς πολίταις προδοσίαν, ἰάσατό μου νόσον ἀνήκεστον. οὐκ ἀγνοῶ δὲ, λύπας εὐαγγελιζόμενός σοι καὶ δάκρυα. σὲ δ᾽ οὐκ ἂν οὐδ᾽ αὐτὸς ὁ τῆς τέχνης ἡγεμὼν ἀσκληπιὸς, μετὰ πάντων ἰάσαιτο τῶν θεῶν. σώματος μὲν γὰρ ἀρρωστίαν, θεραπεύει τέχνη. ψυχῆς δὲ νόσον, ἰατρὸς ἰᾶται θάνατος. ὃν ἀνεπαχθέστατον ἀντὶ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀδικημάτων, οὐκ ἀκουσίων, ὧν ἐμοὶ προφέρεις, ἀλλ᾽ ἑκουσίων, ὧν αὐτὸς εἴργασαι προσδέχου.

Μεγαρεῦσιν ὀνειδιστική. 2

ΟΥ μέμφομαι τὴν ἀχαριστίαν ὑμῶν πολλάκις εὐεργετημένων. ὅτι μου κρινομένου περὶ τῶν ὅρων πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας, κατεψευδομαρτυρήκατε. κατηγορῶ δ᾽ ἐμαυτοῦ τῆς ἀναλγησίας,

ὅτι προπηλακιζόμενος ὑπὸ τῶν αὐτῶν πολλάκις, οὐ σωφρονίζομαι. ὑμεῖς μὲν γὰρ, οὐδέποτε χάριτος ἐμοὶ μνημονεύετε. ἐγὼ δὲ, ὡς μηδέποτε ἐπιλελησμένοις χαρίζομαι.

qui sæpius ab iisdem læsus, nõ sapiam. Vobis enim nunquam benemeritorum in mentem venit. Ego verò quasi nunquam oblitos, benefactis amplifico.

Τυρσηνῷ.

Εἰ τοὺς μετ' ἀνάγκης τι πράξαντας τῶν μὴ νομίμων, χαλεπὰς ἔχειν δεῖ περὶ τοῦ μέλλοντος βίου προσδοκίας, ὡς ὑπέφαινες Αἰγεσταίοις, εἰς τὴν τοῦ δαιμονίου πρόνοιαν ἀναφέρων τὰ περὶ ἐμοῦ, τίνας ἐχρῆν ἐλπίδας ἔχειν σὲ περὶ σεαυτοῦ τὸν μὴ μετ' ἀνάγκης, μηδὲν ὧν παρηνόμηκας, μετὰ γνώμης δὲ ἅπαν ἠσεβηκότα.

Tyrseno.

SI qui necessitate coacti leges prætereunt, eos de futura vita spem malam habere oportet, quemadmodum Ægestenses ad Dei prouidentiam omnia mea referens, docuisti, quid tibi de teipso tandem expectandum est, qui non necessitate ad scelus, impelleris, sed vltro meditatóque ad omnem impietatem proruis.

Λυκίνῳ.

Οὐκ ὀρθῶς ἠρώτησας ἐν Λεοντίνοις, ὡς παρόντα με καὶ δυνάμενον ἀποκρίνεσθαί σοι, τίς εἰμί, καὶ τίνων, καὶ πόθεν. ἐγὼ γὰρ ὡς ἐμαυτὸν οἶδα Φάλαριν Λεωδάμαντος υἱὸν, Ἀστυπαλαιέα τὸ γένος, πατρίδος ἀπεστερημένον, τύραννον Ἀκραγαντίνων, ἔμπειρον πολλῶν, ἄπτωτα μέχρι τοῦ παρόντος, οὕτως οἶδα καὶ Λυκῖνον πόρνον μὲν ἐν παισί, λάγνον δὲ ἐν νέοις, μοιχὸν δ' ἐν γυναιξίν. ἀκόλαστον δ' ἐν νόμοις, ἀσελγῆ δ' ἐν ἡδοναῖς, ἀργὸν δ' ἐν εἰρήνῃ, λειποτάκτην δὲ ἐν πολέμοις. δώσοντά μοι καὶ τῶν δημηγοριῶν καὶ τούτων ὧν ἐλέγχω σε δίκην. ἐὰν μὴ θᾶττον ἁλῷς· ἀλλ' οὖν ὅταν ἔκδοτόν σε παραδῶσι Λεοντῖνοι, βουλόμενοι τοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀπαλλαγῆναι πολέμου.

Lycino.

NOn rectè apud Leontinos me quasi præsens essem & respondere possem ita interrogasti, quis essem & à quibus oriundus & cuias. Ego enim sicuti me scio Phalarum esse Leodamantis filium, Astypalæensem genere, patria fugatum, Tyrannum Agrigentinorum, multarum rerum peritum, constantem vsque in hodiernum diem, sic te noui scortatorem puerorum, lasciuum, inter iuuenes, adulterum fœminarum, legum violatorem, in voluptatibus intemperantem, in pace segnem, in bello fugitiuum, qui mihi & concionum, & quorũ te nunc redarguo, pœnas depẽdes, nisi citiùs condemneris: tunc saltem, cum Leontini te in meam potestatem tradent bellum nobiscum componere volentes.

Λεοντίνοις.

Εἰ καταλῦσαί με τὸν πρὸς ὑμᾶς ὀρέγεσθε πόλεμον μηδὲν αἰδεσθέντες, ἔκδοτέ μοι Λυκῖνον, ἵνα τὴν ὀργὴν ἅπασαν εἰς τοῦτον ἀφεὶς, παύσωμαι τοῦ πρὸς τὴν πόλιν θυμοῦ. χρήσομαι δὲ οὐδὲν αὐτῷ χαλεπώτερον, ἢ πάντας ὑμᾶς ἐπίσταμαι βουλομένους.

Leontinis.

SI vobis placet, vt bellum susceptum deponam, ne vereamini Lycinum mihi tradere, vt omnẽ iram in hunc euomens, desinam ciuitati iratus esse. Neque verò crudeliùs eum tractabo, quàm omnes vos intelligo velle.

Ζευξίππῳ.

Τῷ μὲν υἱῷ σου διὰ τὴν νεότητα συγγνώσομαι. σοὶ δὲ διὰ τὸ γῆρας καίπερ ἀσύγγνωστα πεποιηκόσιν. ἂν μέντοι μὴ παύσησθε τῆς αὐθαδείας, οὔτε ἐκεῖνον ἡ νεότης, οὔτε σὲ τὸ γῆρας ἐξαιρήσεται. δι' αὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ μᾶλλον κολασθήσεσθε, δι' ἃ νῦν συγγνώμης ἀξιοῦσθε.

Zeuxippo.

FIlio tuo propter adolescentiam ignosco, tibi verò propter senectutem, tametsi non merebantur veniam quæ designastis verum nisi contumaciam istam correctam à nobis sensero neque illum adolescentia, neque te senectus crimine liberabit. Sed ob hæc ipsa maius supplicium subibitis, quorum caussa veniam antea fuistis consecuti.

Εὐήνῳ.

Γνώμης γενόμενος τὸ πρῶτον ἁλόντα αἰχμάλωτον ἀποκτεῖναί σου τὸν υἱὸν, ἀνθ' ὧν ἠδίκηκέ μου τοὺς ναυάρχους μετέγνων ὕστερον καὶ σέσωκα. μᾶλλον γὰρ βούλομαι διὰ τῆς ἐκείνου ζωῆς σὲ λυπεῖν, ἢ διὰ τῆς ἀναιρέσεως τὸν ἀποθανόντα. Ἔρρωσο.

Eueno.

CVm primo captiuum tuum filium morte mulctare statuissem, quod in nautas meos iniuriosus fuisset: animum postea mutaui, vitámque illi donaui. Malo enim per illius vitam tibi mœrorem luctúmque inferre, quàm per occidionem mortuo. Vale.

Σαμέᾳ.

Εἰδώς σου τὴν χρηστότητα τοῦ τρόπου καὶ τὴν ὑπερφυῆ πρὸς ἅπαντας φιλανθρωπίαν, καὶ ὅτι τὰς τῶν πλησίον εὐτυχίας ἡμέρως καὶ συμπαθῶς ἰδίας ἀλγηδόνας, καὶ συμφορὰς ἡγῇ, γέγραφά σοι συντόμως, ὅτι καὶ τὴν δίκην καὶ τὴν ναυμαχίαν καὶ τὴν παράταξιν, καὶ τὸ τελευταῖον τὸν ἱππικὸν ἀγῶνα νενικήκαμεν, ἵνα ἀκούσας ὡς προσήκει καλοὺς κἀγαθοὺς, στένῃς ἀδιαλείπτως. λαμβάνων παρὰ τῆς σεαυτοῦ φύσεως τὰς ἀξίας καὶ πρεπούσας τοσαύτῃ κακοηθείᾳ βασάνους.

Sameæ.

CVm exploratum mihi sit de tua morum sanctimonia incredibili, ergà omnes homines, benignitate & quod prosperam amicorum fortunã mansuetè, dolentérque tuam mœstitiam & calamitatem putes, scripsi tibi succinctè, quod & actionẽ iudicij & naualem pugnam & aciem & postremo equestre quoque certamen superauerim, vt hæc audiens, quod bonum probúmque virum decet, sine intermissione ingemisceres & tua te natura, dignis conuenientibúsque tantæ nequitiæ tormentis affligeret.

Cleostrato.

Cleostrato.

PRorsus mihi cum risu videtur admirandum, aliquos tua doctrina sapientiores fieri. Nam qui conatur alios obiurgare, eum omni vitio carere necesse est. Tu verò cum & eorũ quos doces, & cæteris omnibus generum flagitiis tenearis, tamen quasi inculpatus ad omnem malitiam, ita hortaris & mones.

Lacrito.

QVod filij mortem, ægro animo pateris totum est tibi donandum. Atque mihi vehementer dolenti quasi cuiusdam necessarij casum, maiori tristitiæ est. Attamen firmior quadam natura me aduersus hæc obfirmo, quod videam nihil ad rem facere, si etiam immodica quispiam mœstitia seipsum enecet. Verùm tibi in eius infortunij sit maximum solatium, primò quod pro patria pugnans in bello cum dignitate cecidit. Tum quod victori pulcherrimum finem Dij dederint: postremò, quod cum nihil vnquã in vita peccasset, virtutem suam morte quasi obsignauit. Qui enim vitam benè instituit, is num sit aliquando in infamiam lapsurus incertum est. Nam homini res plerunque fortuna non consilio regũtur. Qui verò purus ab omni scelere mortem oppetij, is in excellẽtissimum gradum existimationis & gloriæ peruenit. Quare sic statutũ habeto, dignas gratias pro genitura, simul & educatione te ab ipso recepisse, quod vsque ad finẽ vitę bonus probúsque permanserit, & hoc ei vicissim reddito, vt leniter & moderatè dolorem ipsius caussa susceptum, feras.

Megacli.

ET equos ad certamen instructos misimus, & Teucro, vt pecunias daret præcepimus: Quod si qua re alia fuerit opus, ne verearis scribere. Nulla enim petitio tanta est, quam non petenti sine recusatione largituri simus.

Aglao.

OMnem diuitiarum opulentiam, qua nos Deus opt. maximus auxerat, elocauimus ad fortunæ cõmutationes, non in terræ penetralibus, vt tu monere solebas: sed in amicos, quicunque munera voluissent accipere. Tu verò ne tantum quidem te metipsum nobis impertis, vt quod ad vos amicos attinet, cum imperio exuti spoliatique fuerimus, spem aliquam in extremo casu retineamus. Verum quamuis ante noluisti at nũc accepto quasi pignore in tuam fidem deposito, fac quod officiũ amórque amice postulat. Nullam enim terræ plagam iudicare tutam poterimus, si vos omnium amicorum in hunc & optimi, quasi puluere infideliores præteriti à nobis eritis. Quibus fœlicem cursum tenentibus etiamsi ego in aliam fortunam delapsus fuero: tamen latus, nihilò minus prosperè fortunatéque me agere arbitrabor.

Herodico.

ALius fortè, læsus damnóque affectus, nihil apud eum qui intulisset, de relatione confiteretur, vt nihil omnino suspicãs minore negotio posset illaqueari. At ego hominẽ illiberalẽ iudico, qui imprudentem ignorantémque capiat. Ego verò prius abs te passus iniuriam prædico moneóque vt impendentem tibi à nobis vltionem caueas:

Κλεοστράτῳ. 9

ΠΑνύ μοι δοκεῖ μετὰ γέλωτος ἄξιον εἶναι θαυμάσαι τὸ σωφρονίζεσθαί τινας ὑπὸ σοῦ. τὸν γὰρ ἄλλοις ἐπιτιμᾶν ἐπιβαλλόμενον, αὐτὸν ἀπηλλάχθαι χρὴ πάσης πονηρίας. σὺ δὲ ταῖς τῶν ὑπὸ σοῦ νουθετουμένων κακίαις ἔνοχος ὤν, καὶ ταῖς ἄλλαις ἁπάσαις, ὡς ἀνεπίληπτος εἰς πονηρίαν, οὕτω νουθετεῖς.

Λακρίτῳ. 10

ΑΧθομένῳ μέν σοι βαρέως ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς τελευτῇ, πᾶσα συγγνώμη. κἀγὼ δὲ σφόδρα συμπαθῶν, ὡς εἰς τῶν οἰκείων τὸ συμβεβηκὸς ἡγούμενος, μεῖζον ἄχθομαι. καίτοι στερροτέρᾳ φύσει, πρὸς τὰ τοιαῦτα χρώμενος, διὰ τὸ μηδὲν ὄφελος ὁρᾶν μὴ δὲ τοῖς ἀμέτρως ἀνιωμένοις. παραμυθία δὲ ἔστω σοι μεγάλη τῆς ἐπ' αὐτῷ συμφορᾶς, πρῶτον μὲν ὅτι ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνιζόμενος ἐν πολέμῳ, σὺν ἀριστείᾳ τέθνηκεν. εἶθ' ὅτι νικῶν, καλλίστου τέλους ὑπὸ τῆς εἱμαρμένης ἠξίωται. τὸ δὲ τελευταῖον, ὅτι μηδὲν ἁμαρτὼν παρὰ τὸν βίον, ὑπεσφράγισται τὴν ἰδίαν ἀρετὴν θανάτῳ. ὁ μὲν γὰρ ἐν τῷ ζῆν ἀγαθός, ἄδηλον εἰ μεταβαλεῖ πρὸς τὸ χεῖρον. αἱ τύχαι γὰρ ἀνθρώπων τὸ πλεῖστον οὐχ αἱ γνῶμαι κρατοῦσιν. ὁ δὲ τελευτήσας ἀκατηγόρητος, ἐν τῷ καλλίστῳ σχήματι τῆς δόξης καθίδρυται. νομίσας οὖν ἀξίας παρ' αὐτοῦ χάριτας ἀπειληφέναι γενέσεως καὶ ἀνατροφῆς, τὸ καλὸν κἀγαθὸν μέχρι τέλους αὐτὸν γεγονέναι, ταύτην αὐτῷ τὴν ἀμοιβὴν ἀντίδος, τὸ πρᾴως καὶ εὐπαρηγορήτως τὴν ἐπ' αὐτῷ λύπην ἐνεγκεῖν.

Μεγακλεῖ. XI

ΚΑὶ τοὺς ἵππους ἐκπέπομφά σοι κεκοσμημένους ἐπὶ τὸν ἀγῶνα, καὶ τὰ χρήματα δοῦναι Τεύκρῳ προστέταχα. κἂν ἄλλου του, δέῃ, μὴ κατόκνει γράφειν· οὐδὲν γὰρ οὕτως ἔσται μέγα τῶν αἰτημάτων, ὃ μὴ πάντως αἰτησαμένῳ χαριούμεθα.

Ἀγλαῷ. 12

ΕΚτεθησαυρίκαμεν τοῦ πλούτου, ὅσα παρέσχεν ὁ θεός, εἰς μεταβολὰς τῆς τύχης, οὐκ ἐν τοῖς κόλποις τῆς γῆς, ὡς παρῄνεις, ἀλλ' εἰς τοὺς βουληθέντας τῶν φίλων τὰς δωρεὰς λαμβάνειν. σὺ μέν, οὐδ' εἰς τοῦτο πρόθυμον ἡμῖν σεαυτὸν ἐχαρίσω, τὸ κατά γε ὑμᾶς τοὺς φίλους, κἂν ἀποσφαλῶμεν τῆς ἀρχῆς, ἔχεσθαι τῶν ἐλπίδων. οὐ μήν. ἀλλ' εἰ καὶ μὴ πρότερον, νῦν γε λαβὼν ὡς παρακαταθήκην ἐμοὶ φυλαχθησομένην, φίλου τι ποίησον ἔργον. πιστὸν γὰρ οὐδὲν ἡγησόμεθα γῆς μέρος, παρελθόντες ὡς κόνεως ἀπιστοτέρους τοὺς ἐξ ὑμῶν τῶν ἑταίρων κρατίστους. ὧν εὐτυχούντων, κἂν αὐτὸς ἑτέρῳ συμπλακῶ δαίμονι, ἡττηθεὶς οὐδὲν ἧττον εὐτυχεῖν δόξω.

Ἡροδίκῳ. 13

ΑΛλου μὲν ἦν κακῶς πεπονθότος, μηδὲν ὁμολογῆσαι πρὸς τὸν δεδρακότα περὶ ἀμύνης, ἵν' ὡς ἥκιστα πρὸς αὐτὸν ὕποπτος, ἁλῷ. ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν ἀγεννοῦς ἀνδρὸς ἔργον ἡγοῦμαι τό, τὸν ἀγνοοῦντα χειρώσασθαι. προηδικημένος δ' ὑπὸ σοῦ, μηνύω σοι φυλάττεσθαι τὴν ἐπιοῦσαν ἐξ ἡμῶν ἀμύ-

ναι, ἵνα πρὸ τοῦ μὲν παθεῖν, ἡ προσδοκία κολάζῃ σε. μετὰ δὲ τὴν προσδοκίαν, αὐτὸ τὸ παθεῖν.

Εὐμήλῳ. 14

Οὔτε δοκοῦντος οὔτε ὄντος ἀδίκου τὸν κατάρξαντα πλημμελεῖν, ἀμύνεσθαι, τοῦ προτέρου γεγονότος ὑπὸ σοῦ, τὸ δεύτερον ἀφ' ἡμῶν ἔσεσθαι προσδέχου.

Τεύκρῳ. 15

Ταυρομενίταις τὰ λύτρα τῶν αἰχμαλώτων ἅπερ ἔλαβον ἀπόδος, μὴ ποιούμενος ἐμὴν τὴν χάριν, ἀλλὰ Στησιχόρου. ζῇ γὰρ ἐκεῖνος εἰς τὴν τῶν ληψομένων εὐεργεσίαν, ὁ παρ' ἐμοῦ ταύτην ᾐτημένος. τέθνηκε μέντοι ἡ περὶ τούτων αὐτοῦ χάρις, εἰς ἀμνήμονας ἀνθρώπους δεδομένη.

Ἀριφοίτῃ. 16

Τὰ μὲν σὰ, καὶ τούτων ὧν πεπόμφαμεν καὶ πλειόνων ἔτι καὶ μειζόνων ἀγαθῶν, ἄξια. τὰ δ' ἐμὰ μὴ βούλου μαθεῖν. οὐδὲν γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἔχομεν σιγῆς κρεῖττον.

Ἀμφινόμῳ. 17

Οὐ διδόναι χάριτας οἴομαι δωρούμενος ἀγαθοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. ὅθεν ἀξιῶ μὴ ὡς προδεδωκότα με χάριν, ἀλλ' ὡς προσοφείλοντά σοι, διὰ τὸ βουληθῆναί σε λαβεῖν ἃ ἐπέμψαμεν, γράφε. Ἔρρωσο.

Ἐρυθίᾳ. 18

Καὶ περὶ μὲν ἐμαυτοῦ πλείστην οἶδά σοι χάριν, καὶ περὶ τοῦ κοινοῦ παιδὸς, ὃν ἐπὶ σοὶ κατέλιπον Ἐρυθία. περὶ μὲν ἐμαυτοῦ, ὅτι φεύγοντός μου, χηρεύειν ὑπέμεινας μᾶλλον ἢ γήμασθαί τινι, πλείστων ἀγαγέσθαι βουλομένων. περὶ δὲ τοῦ παιδὸς, ὅτι σὺ ἀμφότερα καὶ μήτηρ αὐτοῦ καὶ τροφὸς καὶ πατὴρ ἐγένου, οὔτε ἄνδρα ἕτερον ἀντὶ Φαλάριδος οὔθ' υἱὸν ἀντὶ Παυρόλα προτιμήσασα. ἀλλ' ἀντὶ μὲν ἀνδρὸς δευτέρου, τὴν ἐπὶ τῷ προτέρῳ μονὴν ἑλομένη. ἀντὶ δὲ παιδὸς ἄλλου, τὸν ὑπὸ τοῦ προτέρου σπαρέντα σώζουσα. τελείωσον οὖν ἀνδρὶ καὶ υἱῷ τὴν ἀπὸ σεαυτῆς αὐτοῦ δεδομένην χάριν, ἄχρις ἂν φρονήσας τὰ ἁρμόζοντα τοῖς χρόνοις, μήτε πατρὸς ἔτι, μήτε μητρὸς προσδέηται. λιπαρῶ δέ σε μετὰ τοσαύτης τῆς δεήσεως, οὐχ ὡς ἀπιστῶν μητρὶ περὶ τέκνου καὶ ταῦτα τοιαύτῃ, ἀλλ' ὡς πατὴρ ὑπὲρ ἑνὸς υἱοῦ φοβούμενος. δύναιο δ' ἂν ἀπὸ τῶν ἑαυτῆς παθῶν, καὶ τὸ παρὰ πατέρων ἐπὶ τέκνοις ἐνθυμηθεῖσα δέος, συγγνώμης ἀξιοῦν τὸν οὕτως ἐπιστέλλοντά με. Ἔρρωσο.

Παυρόλᾳ. 19

Μάλιστα μὲν ἀμφοτέρους τοὺς γονέας ὦ παῖ στέργειν σοὶ προσήκει καὶ περὶ πλείστου ποιεῖσθαι. τοῦτο γὰρ καὶ σεμνὸν καὶ ἄλλως εὐσεβὲς υἱῷ μεμνῆσθαι τῆς τῶν γεγεννηκότων καὶ τοσαῦτ' εὐεργετησάντων χάριτος. ἐπείτοι πατρὸς ἀμέλησον μᾶλλον ἢ μητρός. οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν ἴσων καὶ ὁμοίων τὰ πατρὸς ἂν εἴη δίκαια πρὸς τέκνων αὔξησιν, καὶ τὰ μητρός. ἀλλ' ἡ μὲν σὺν τῷ κυῆσαι, καὶ γεννῆσαι καὶ τιθηνῆσαι, μυρίοις ἄλλοις ἀνέτλησε πόνοις. ὁ δ' ἐκτραφέντος ὑπὸ τῆς τεκούσης καὶ τελειωθέντος, ἀπολαύσεως μετέχειν ἀξιοῖ, δυσκόλου πειραθεὶς οὐδενός. ἰδιαίτερο

sic enim & ante supplicium, te periculi metus puniet, & post metum, ipsa pœna & supplicium.

Eumelo.

CVm neque opinione neque re sit iniquũ, eum qui prior ad malefaciendum accessit, plectere, quoniam prius à te perfectum est, alterum à nobis futurum expectabis.

Teucro.

TAuromenitis, prædam quam à captiuis extorsi, restitui curabo, & hoc beneficium non mihi, sed Stesichoro ascribes. Nam ille ad benemerendum de suis viuit spirátque, qui hanc à me petiuit. Omnia verò benefacta in hos ab illo profecta, mortua sunt ei, quippe in ingratos homines collocata.

Ariphætæ.

TVa quidem & his quę mittimus & pluribus adhuc maioribúsque bonis sunt digna. Mea vero, ne velis perdiscere. Nihil enim ad ea nobis est silentio præstantius.

Amphinomo.

NOn dare me beneficium existimo, cum bonos honestósque viros muneribus orno: sed potius ab ipsis accipere iudico. Quamobrem peto, neme beneficium ante præstitisse, sed maiora tibi debere, quoniam quæ misimus, admittere non dedignatus es, censeas. Vale.

Erythiæ.

TVm quod ad meipsum pertinet, maximã habeo tibi gratiam, tum quod ad filium communem, quẽ apud te reliqui Erythia. De meipso, quod me in exilium eiecto, viduá agere potius, quàm in magna procorum copia nubere alij decreueris. De filio quod vtrumque & matrẽ ipsi atque nutricem & patrem te præstitisti, ac neque virum vllum Phalaridis, neque filium Paurolæ præposuisti. Sed pro altero marito, prioris orbitatẽ, & pro filio alio, genitum è primo conseruasti. Quare perge istuc beneficium marito filióque vltrò ac sponte conferre, tantisper, donec ætate iustam prudentiam adeptus, neque patrem, neque matrẽ amplius desideret. Neque verò tam obnixè blandísque precibus hoc à te contendo, quod matris eiúsque talis in filium animo curę diffidam, sed quod patrum more de vnico filio, metuam. Atqui ex tuis affectibus, facilè quantum patrum de liberis soleat esse sollicitudo, coniecturam sumere, & mihi, qui in hunc modum scribam, veniam tribuere poteris. Vale.

Paurolæ.

IN primis tuum est ô fili, vtrumque parentẽ, & amore prosequi & maximi æstimare. Hoc enim honestum piúmque filio est, parentum & tam bene meritorũ beneficia semper in recenti memoria habere. Sin minus, patris saltem minorem quã matris rationẽ ducas. Nõ enim similia pariáq; ad liberorũ educationem cõferunt & patres & matres. Sed hæc præter quam quod vterum fert, in lucem edit, obstetricatur, infinitos alios labores exhaurit. Ille vero post-

rò, postquam est alitus à matre perfectúsque, fructum communem vnà percipit, cum nihil molestiæ miseriarúmque sit expertus. Plus verò reliquis tua mater laborum in te educando propter meam fugam perpessa est, quæ sola vtriusque nostri curam habuit. Quare tua illam gratitudinem vtrisque parentibus debitam, in vnam matrem, quæ sola subiuit omnia præstabis. Nam pietate in matrem, implebis etiam quæ patri debentur officia. Etenim mihimetipsi nihil amplius postulabo, si huic debitum cultum præstiteris: imò abundè tua in me constituisse merita fatebor. Decet enim te, pro multis gratiam matri rependere, & summorum in patrem beneficiorum initium ab his facere.

Eidem. 20

QVæ quidem à patre debuerunt in filium proficisci, ea tibi suppeditata sunt Paurola. Quæ verò à te in patrem, si eam cum datur facultas, referre nolis, peccas. Nam audio te literis, cuius te causa sæpius obiurgaui, parum diligentem operam nauare. Aliam verò gratiam à te recipere non volam, si hæc mihi non contigerit. Sic autem persuasum habeas literarum emolumentum, si gratificari mihi volueris, magis ad eum qui dat beneficium, quàm qui accipit, peruenturum.

Messeniis. 21

POlycletum vt audio medicum vestrum, accusatis quasi proditorem Agrigentinorū factum, quod cùm ęgrotantem me accepisset, possétq; morte afficere, ex grauissimo morbo eripuerit: & laudem eius iustitiæ, vos in iniustitiæ vitio ponitis, atque hoc palàm fateri non erubescitis. Ego verò magis adducor ad admirandam eius artis vim & naturam, quod cùm ei moribundum me tradidissem, non quasi Tyrannum interemerit: sed vt ægrotum sua cura diligentiáque seruauerit. Atque vestra querimonia & accusatio, nullo ei detrimento fuit. Mea verò gratitudo, sic eum diuitiis auxit, vt primoribus in Sicilia nihil concedat. Nec verò me latet, propter hanc remunerationem ab animo grato profectam, nullum esse vestrûm, qui nō malit proditor Agrigentinorum, quàm Tyrannicida Phalaridis appellari.

Androcli. 22

QVanquam ego diligenter curioséque ad Stesichorum scripsi, ne sollicitus esset de criminatione, quam in ipsum apud me Eubulus intendit: tamen tu mihi hoc dabis, vt ei tua fide spondeas, me nihil de ipso mali credidisse. Facilius enim persuadebor insidias ab illo mihi principio positas non esse, quod affirmarunt, quàm eius carminibus, non priuata malitia inductum, ad insidiandum accessisse.

Pythagoræ.

REgnum Phalaridis & Pythagoræ philosophia remotissimis locorum interuallis à se inuicem distant: Attamen nihil est impedimento quamuis hæc ita se habeant, quò minus conueniamus, & veram notitiā vterque alterius capiamus. Nam etiam longissimè disiuncta in idem congregat & conducit ratio. Ego itaque, quantum ex auditu possum augurari virum optimum probissimúmque te iudico. Tu verò caue sic de me iudicium facias;

δὲ τῶν ἄλλων ἡ σὴ μήτηρ διὰ τὰς ἐμὰς φυγὰς περὶ τῆς σῆς κεκοπίακε τελειώσεως, τὰς ὑπὲρ ἀμφοῖν μόνη φροντίδας ὑποστᾶσα. ὥστε καὶ σὺ τὰς εἰς ἑκατέρους τοὺς γονέας εὐχαριστίας, μιᾷ μητρὶ τῇ πάντα πονησάσῃ ἀπόδος. πεπληρώσεται γάρ σοι καὶ τὰ πρὸς τὸν πατέρα δίκαια διὰ τῆς εἰς τὴν μητέρα φιλανθρώπου. οὐδὲν γὰρ ἀπαιτήσω πλεῖον εἰς ἐμαυτὸν, ἂν εἰς ταύτην εὐσεβήσῃς. μᾶλλον δὲ καὶ προσειληφέναι παρὰ σοῦ πολὺ μέρος εὐεργεσίας ὁμολογήσω. πρέπει γάρ σοι μητρὶ χάριν περὶ πολλῶν ἀποδιδόντι, μεγάλης εὐεργεσίας ἀρχὴν κτήσασθαι πρὸς πατέρα.

Τῷ αὐτῷ. 20

ΤΑ μὲν παρὰ πατρὸς εἰς υἱὸν ἔχηκας δίκαια παύρολα. τὰ δὲ, ἐκ σοῦ πατρὶ δυνάμενος, οὐκ ἀντιπαρέχων, ἁμαρτάνεις. πυνθάνομαι γάρ σε παιδείας, ὃ πολλάκις ἐμεμψάμην, οὐκ ἐπιμελεῖσθαι. ἄλλην δὲ χάριν οὐκ ἐπιζητῶ λαβεῖν παρὰ σοῦ, ταύτης ὑστερήσας. ἴσθι δὲ ὅτι καὶ τὸ παιδείας συμφέρον, ἐὰν χαρίσασθαι βουληθῇς, οὐχ ὁ ληψόμενος τὴν χάριν, ἀλλ' ὁ δώσων μᾶλλον καθέξει.

Μεσηνίοις. 21

ΠΟλύκλειτον ὡς πυνθάνομαι τὸν ἰατρὸν ὑμῶν μέμφεσθε ὡς προδότην ἀκραγαντίνων γεγονότα ὅτι με κάμνοντα λαβὼν, δυνάμενος ἀποκτεῖναι, χαλεπωτάτης ἐξήρπασε νόσου. καὶ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ τῆς δικαιοσύνης κατηγορίαν ἀδικίας περιποιεῖσθε· καὶ τοῦθ' ὁμολογοῦντες, οὐκ αἰσχύνεσθε. ἐγὼ δὲ θαυμάζω τῆς τέχνης αὐτοῦ τὸν τρόπον μᾶλλον, ὅτι καὶ θνήσκοντά με τις δοθεὶς οὐχ ὡς τύραννον ἀνῄρηκεν, ἀλλ' ὡς νοσοῦντας πονήσας ἔσωσε. καὶ διὰ μὲν τὴν ὑμετέραν μέμψιν, οὐδ' ὁτιοῦν πέπονθε κακόν. διὰ δὲ τὴν ἐμὴν εὐχαριστίαν, ὅμοια τοῖς πρώτοις σικελιωτῶν πεπλούτηκεν. οἶδα γοῦν ὅτι διὰ τὴν δόσιν τῆς εὐχαριστείας, πάντες εὔχεσθε προδόται μᾶλλον ἀκραγαντίνων, ἢ τυραννοκτόνοι φαλάριδος ἀκουσθῆναι.

Ανδροκλεῖ. 22

ΚΑγὼ μὲν ἐσπουδασμένως ἐπέσταλκα στησιχόρῳ μηδὲν ἄχθεσθαι περὶ τῆς διαβολῆς, ἣν καὶ αὐτοῦ πεποίηνται πρός με οἱ περὶ Εὔβουλον. καὶ σὺ δὲ δός μοι ταύτην τὴν χάριν ἀνάδοχος αὐτῷ γενόμενος περὶ τοῦ μηδὲν ἐμὲ πονηρὸν κατ' αὐτοῦ πεπιστευκέναι. μᾶλλον γὰρ ἂν πεισθείην ὡς τὴν ἀρχὴν οὐδὲ ἐπεβουλεύθην ὑπ' αὐτῶν, ὅπερ ὡμολογήκασιν, ἢ ὡς διὰ τὰς ἐκείνου ποιήσεις, ἀλλ' οὐ διὰ τὰς ἰδίας κακουργίας εἴησαν ἐπιβεβουλευκότες.

Πυθαγόρᾳ. 23

Η Φαλάριδος τυραννὶς, τῆς Πυθαγόρου φιλοσοφίας πλεῖστον ὅσον δοκεῖ κεχωρίσθαι. κωλύει δὲ ὅμως οὐδὲν καὶ τούτων οὕτως ἐχόντων συγγενομένους ἡμᾶς, τὴν ἀκριβῆ διάπειραν ἀλλήλων λαβεῖν. δύναται γὰρ ἂν καὶ τὰ πόρρωθεν διεστῶτα συναγαγεῖν ἐς ταὐτὸ ὁμιλία. ἐγὼ μὲν οὖν ἀκοῇ τὰ περὶ σοῦ πυνθανόμενος, ἄριστον ἄνδρα πέπεισμαι σε εἶναι. σὺ δὲ περὶ ἐμοῦ μὴ

κείνε. ψευδὴς γάρ με δόξα λυπεῖ. οὐ μὴν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς ἀφικέσθαι πρὸς σὲ, δι' ἣν κατηγοροῦμαι τυραννίδα. ἄνευ μὲν γὰρ ὅπλων καὶ δορυφόρων ἐρχόμενος, εὐεπιχείρητος ἔσομαι. μετ' ὅπλων δὲ καὶ φρουρᾶς, ὕποπτος. σοὶ δὲ πᾶσα ἀσφάλεια κινδύνων ἀπηλλαγμένῳ καὶ παραγενέσθαι πρός με καὶ μεθ' ἡσυχίας συμβιῶναι. λαμβάνων δέ με διάπειραν, ἐὰν μὲν ὡς τύραννον ἐξετάζῃς, ἰδιώτην εὑρήσεις με μᾶλλον ἢ τύραννον. ἐὰν δὲ ὡς ἰδιώτην, ἔχοντά τι διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ τυράννου. κρατεῖν γὰρ οὐχ οἷόν τε τοιαύτης ἀρχῆς ὠμότητι μὴ χρώμενον. εἰ δ' ἔστιν ἐν τυραννίδι χρηστότης ἀκίνδυνον, διά τε τἄλλα καὶ διὰ τοῦτό σοι ποθῶ συγγενέσθαι. πείσομαι γάρ σοι τὴν ἡμερωτέραν ὁδὸν πορευθῆναι, ἐὰν τὸ πιστὸν εἰς σωτηρίαν τῷ πεισθησομένῳ, μετὰ τῶν πυθαγόρου λόγων ἡ ἀλήθεια προσβεβαιώσῃ.

Θώρακι. 24

ΠΟτερον ἐμαυτὸν ὡς ἀσαφῶς γράφοντα μέμψομαι, ἢ σὲ ὡς ἑκουσίως μαθεῖν μὴ βουλόμενον αἰτιάσομαι, ἀγνοῶ. δύο γάρ σοι μυριάδες ἐκλογισμῶν λελοίπασιν. εἰ σαφέστερον ἐπιζητεῖς διδαχθῆναι, τοὺς ἄλλῳ σε τρόπῳ διδάξοντας, ἢ σὺ μαθεῖν ἂν ἠθέλησας, ἐν τάχει παρ' ἡμῶν προσδέχου. Ἔρρωσο.

Λεοντιάδῃ. 25

ΟΥ νῦν ἀλλὰ πολλάκις ἤδη σοι γέγραφα μηδεμίαν ἄλλην εὐχαριστίαν ἢ ταύτην ἡμῖν ἀποδιδόναι περὶ τῆς γυναικὸς εἰ ἄρα νομίζεις ὑφ' ἡμῶν εὖ πεπονθέναι διὰ τὸν γάμον, τὸ στέργειν ἐκείνην, δι' ἣν ἡμῖν οἴει δεῖν χάριτας ἀπονέμειν, ἐξ ἧς ἡ συνάφεια τοῦ πρὸς ἡμᾶς γένους, ἀρχὴν εἰληφέναι σοι φαίνεται. Ἔρρωσο.

Ἀριφράδει. 26

ΑΥθάδεια καὶ νεότητος ἀβουλία, πολλοὺς ἀνθρώπων ἀπώλεσεν. οἷς ἀμφοτέροις πάθεσιν, ἴσθι σου τὸν υἱὸν κεχρημένον. ἀδικούμενος δ' ὑπ' αὐτοῦ δι' ἃς προείρηκα αἰτίας, τὴν ἄμυναν ἐπέσχηκα, σοὶ βουλόμενος οὐκ ἐκείνῳ χαρίζεσθαι. μαρτυρῇ γὰρ ὑπὸ πολλῶν ἀρίστην ἐπιείκειαν ἔχων παρὰ σεαυτῷ. διόπερ οὐκ ἐδοκίμαζον δι' υἱοῦ πονηρίαν, λυπεῖν γῆρας πατρὸς οὐδὲν ἀδικοῦντος. ἕνα γὰρ ἔχων παῖδα τοῦτον, εἰ καὶ πάντως φαῦλός ἐστι, δι' ἐρημίαν ἄλλου διαδόχου, στέργεις. κακίαν γὰρ υἱοῦ, πατρὸς εὔνοια νικᾷ. ἐὰν μέντοι μὴ παύσηται πλεονάζων, ἀπειθῇ δὲ καὶ τοῖς σοῖς παραγγέλμασι καὶ τοῖς ἐμοῖς λόγοις, μὴ ἀγνοήσῃς, ὅτι καὶ περὶ ἐμαυτοῦ καὶ περὶ σοῦ λήψομαι τὰς προσηκούσας παρ' αὐτοῦ δίκας. ἵνα δὲ ὅταν ἐπ' αὐτῷ γένηται τῷ κακῷ, διατείνων ἐν οἷς ἐστι μὴ προσποιηθῇ, δοκεῖν ἠγνοηκέναι, τὰ ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένα πρὸς σὲ, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον περὶ τούτων ἐπέσταλκα. Ἔρρωσο.

Ἀντιμάχῳ. 27

ΕΙ μὲν ἔχων οὐκ ἀποδίδως τὸ δάνειον ἑκὼν εἶ πονηρός. εἰ δ' οὐκ ἔχων, ἀδικεῖς μὲν, τὸ δὲ ἀκούσιον παρὰ τοῖς ἀνθρωπίνως λογιζομένοις, συγγνώμης ἄξιον. ἡ δὲ συγγνώμη γίνωσκε, ὅτι μέλλησίς ἐστιν ἀπολήψεως οὐ παντελὴς χρημάτων ἀπόγνωσις.

Nam opinio falsa, mihi dolori est. At verò, mihi ad te accedere, non est tutum, propter eam, cuius in simulor, Tyrannidem. Si enim sine armis & satellitũ comitatu me itineri commisero, facilè interficiar. Sin cum armis & presidiis, suspicionẽ excitabo. Tibi verò extra periculũ posito liberum est, & omnino tutum, ad me venire, & tranqnillam vnà vitam agere. Cùm verò tibi cognitus fuero, tũ si me quasi Tyrannum consideraueris, magis Idiotam quàm Tyrãnum esse comperies: sin vt Idiotam, inuenies etiam in me Tyrannicum quoddam inesse, quoad necessitas postulat. Tantum enim imperium sine crudelitate sæuitiáque retineri non potest. Sin in regno leuitas periculo vacat, cùm ob alia tum etiã ob hoc maximè vti sua consuetudine cupio. Tu enim mihi persuadebis, vt mitiorem viã ingrediar, si fidem credenti salutarem, præter Pythagoræ sermones, ipsa quoque veritas comprobabit.

Thoraci.

VTrũ me ipsum obscuritatis in scribendo cõdemnẽ an te data opera non intelligere velle accusem, incertus sum. Duæ enim myriades cogitationum relictę sunt. Quòd si planius doceri studes, breui venturos, qui alia te ratione docturi sint, quàm tibi placeat à nobis opperire. Vale.

Leontiadi.

NOn iam primùm: sed antea persępe ad te scripsi, nullam aliã pro vxore, quàm hãc gratiam à te nobis referri posse, si quidẽ tibi propter nuptias, beneficiũ dedisse videmur, vt eã ames, per quã nobis reddendam gratiam esse putas; ex qua in nostri generis communionem primum videris introiuisse. Vale.

Ariphradi.

COntumacia & adolescentiæ temeritas, multis mortalibus exitiosa fuit, quibus vtrisq; vitiis filium tuum scito vsum esse. Quamuis autem iniuria ab illo mihi illata est: propter has, quas commemoraui caussas, tamen pœnam distuli, quòd tibi nõ illi gratificari vellem. Multorum enim præstantissimorũ testimonio tibi singularis æquitas tribuitur. Quare nolui ex filio malitiã æstimare, ne senectutẽ patris æquissimi, quíque nullã iniuriam fecisset in mœrores conicerem. Nam quoniam vnicus est tibi filius tametsi omnibus flagitiis inquinatus, tamẽ propter alterius successoris destitutionẽ, hunc charissimum habes. Etenim filij scelera, superantur à paterna beneuolentia. Quòd si immoderatus esse non desinet, sed & tuis præceptis & meis sermonibus inobedientem se præbebit, non te clam sit, me & meipsius & tuo nomine iustas ab illo pœnas repetiturum. Vt autem cùm persistens in proposito in ipsum malum inciderit, ignorantiam prætexere nõ possit, eadem quæ ad te scripsi, etiam illi per literas significaui. Vale.

Antimacho.

SI habens non persoluas es alienum, vltrò malus es. Sin autem non habens, iniustè quidem agis: attamen quod ab inuito fit, apud homines rem animo considerantibus veniam meretur. Veniam verò scito cunctationem in accipiendo, non perpetuam pecuniam desperationem esse.

Aristomeni.

Ariſtomeni.

NE te mea vulnera, quæ in bello accepi, perturbent. beneuolentiam enim & dolorem tuum, amplector & amo. Tantum autem abeſt hæc me moleſto animo ferre: tametſi parum abfuit, quin mihi mortem conſciſceret: vt cùm omnibus mortalibus mors deteſtabilis & inuiſa habeatur, mihi ſit in votis, fato citiùs, etiamſi plus ad viuendùm ſpacij conceſſurum eſſet, in prælio mortem obire. Quid enim viro generoſo præclarius, quàm de virtute & victoria concertando, vitam repellere.

Xenopiti.

NOn me ſollicitum habent calumniæ & opiniones, quibus aliqui falſo accuſantes aduerſum nos vtuntur. Et hoc animo ſum nullâ ſanè aliâ ob cauſſam, quàm quod intelligo cæteris natura malis, mihi verò ob eam quæ Dijs plus poteſt, neceſſitatem eiuſmodi, accidere. Hoc autem intereſt, quod ego Tyrannus cùm ſim, poteſtatem ex imperio me poſſidere confiteor. Vos verò, cùm ſitis Idiotæ, legum metu deterriti, verum ingenuè fateri non audetis.

Catanenſibus.

CAptos ex veſtris ciuibus aliquos, cùm nullam omnino ſpem ſalutis haberent, amplius quoniam vobis eorum cedes nõ admodum cordi eſſet, incolumes ſeruaui, non quòd inimicitias quæ mihi vobiſcum intercedunt, è memoria deleuiſſem. Omnium enim obliuioſiſſimus eſſem, ſi minori ſupplicio, quàm ira me hortatur, vos afficere negligerem. Cùm verò dignas mihi pœnas lueritis, tum vobis calamitatis magnitudo, ſcelera perpetrata in mentem reuocabit.

Steſichori filiabus.

TAuromenitæ quidem, pro quibus ad me ſcribitis & ex patris iuſſu cùm vita ceſſerit, id facere confirmatis, non ſanè digni erant, quibus humanitas exhiberetur vlla. Cùm enim nihil in eos deliquiſſem vnquam, neque grauiter neque leuiter, bellum per iniuriam mihi intulerunt. Steſichorus verò non ſolùm vt hoc à me beneficium ferat, dignus eſt, quod per vos flagitat cũ precium; quod eis pro redimendis captiuis imperaui, reddi iubet, verùm etiam ſi quid ſupra vires propemodum poſtulare. Quamuis enim morte abreptus videtur, quod nemo rationis compos facilè dixerit, tamen eiuſmodi vir mea opinione, mortem non ſubiuit. Non enim tantum vim habebit odium Tauromenitarum, vt Steſichorus quod modò petit non ſit impetraturus, dummodo in Phalaridis, id poteſtate ſitum ſit. Nam ab illo omnes homines vinci par eſt, omnium verò maximè me, qui inter tot hominum myriadas, quos cognoui, integriorem viri ac præſtantiorem animum non viderim. Quamobrem iuſſi, vt eis pecuniæ redderentur, & hoc beneficium non dare me veſtro parenti, ſed ab illo capere exiſtimo.

Critophemo.

OFficiũ boni amici, & tu facis & omnes quicũque mihi plus æquo de fortitudine teſtificãtes,

Ἀριστομένει. 28

ΜΗ συνάχθου μοι περὶ τῶν τραυμάτων ὧν τέτρωμαι κατὰ τὸν πόλεμον. τὸ μὲν γὰρ εὔνουν καὶ συμπαθές σου, ἄγαμαι· τοσοῦτον δ᾽ ἀπέχω τοῦ βαρέως φέρειν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις εἰ καὶ παρ᾽ ὀλίγον ἦλθον ἐξ αὐτῶν ἀποθανεῖν, ὥστε ἀπευκτοῦ τοῦ θανάτου ὄντος πᾶσιν ἀνθρώποις, δεξαίμην ἂν καὶ τῆς εἱμαρμένης θᾶττον εἰ καὶ πλείονά μοι χρόνον ἐπιτρέποι ζῆν, ἐν πολέμῳ τελευτῆσαι. τί γὰρ ἀνδρὶ γενναίῳ μεῖζον ἀγαθὸν, ἢ περὶ ἀρετῆς καὶ νίκης ἀγωνιζομένῳ ἀπερείσασθαι τὸν βίον.

Ξενοπείθει. 29

ΟΥκ ἄχθομαι ταῖς διαβολαῖς οὔτε ταῖς δόξαις αἷς ἔχουσιν ἐφ᾽ ἡμῖν οἱ μὴ δικαίως κατηγοροῦντες. καὶ τοῦτο δι᾽ οὐδὲν ἕτερον πέπονθα, ἢ διὰ τὸ γινώσκειν, ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις φύσει κακοῖς, ἐμοὶ δὲ διὰ τὴν καὶ θεῶν πλεῖον ἰσχύουσαν ἀνάγκην τοιούτῳ γενέσθαι συνέβη· διαφέρει δὲ καθόσον, ὅτι ἐγὼ μὲν τύραννος ὢν, ἐξουσίαν διὰ τὴν ἀρχὴν ἔχειν ὁμολογῶ· ὑμεῖς δὲ ἰδιῶται γεγονότες, παρ᾽ ὅσον δεδοίκατε νόμους, ὁμολογεῖν δέον, ἀρνεῖσθε.

Καταναίοις. 30

ΑΧθέντας αἰχμαλώτους τῶν ὑμετέρων πολιτῶν τινὰς, οὐδεμίαν ἐκ τῶν μυρίων ἔχοντας ἐλπίδα σωθῆναι, διὰ τὸ μὴ σφόδρα ὑμῖν αὐτῶν ἀναιρεθέντων μέλειν, σέσωκα, οὐκ ἐπιλελησμένος τῆς πρὸς ὑμᾶς ἔχθρας· ἁπάντων γὰρ ἂν εἴην ἐπιλησμονέστατος, εἰ τοῦ θυμοῦ μικροτέραν δίκην παρ᾽ ὑμῶν λαβεῖν καταφρονήσαιμι. ὅταν δὲ τὴν κατ᾽ ἀξίαν ὑπόσχητέ μοι, τόθ᾽ ὑμᾶς τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς, ὧν ἐδράσατε κακῶν ἀναμνήσει.

Ταῖς Στησιχόρου θυγατράσι. 31

ΤΑυρομενῖται μὲν, ὑπὲρ ὧν γράφετε πρός με ἐντολὴν ἔχειν λέγουσαι παρὰ τοῦ πατρὸς ὅτε μετήλλαττε τὸν βίον, οὐδεμιᾶς ἦσαν ἐπιτήδειοι τυχεῖν ἐπιεικείας. οὐδὲν γὰρ ὑπ᾽ ἐμοῦ πώποτε πλημμεληθέντες οὔτ᾽ ἔλαττον οὔτε μεῖζον, ἐξήνεγκαν ἀδίκως τὸν κατ᾽ ἐμοῦ πόλεμον. Στησίχορος δὲ οὐ μόνον ταύτης τῆς χάριτος ἄξιός ἐστι παρ᾽ ἐμοῦ τυχεῖν ἣν αἰτεῖται δι᾽ ὑμῶν, τὰ λύτρα τῶν αἰχμαλώτων αὐτοῖς, ἅπερ εἰσεπραξάμην ἀποδοθῆναι προστάξαι, ἀλλ᾽ εἰ καί τι τῶν ἀδυνάτων ἐστὶ μεῖζον. καὶ γὰρ εἰ τεθνάναι δοκεῖ τισιν, ὅπερ οὐδεὶς ἂν εὖ φρονῶν εἴποι, ἐμοὶ γοῦν ὁ τοιοῦτος, οὐ τέθνηκε. μὴ γὰρ τοσοῦτον ἰσχύσειε τὸ κατὰ Ταυρομενιτῶν μῖσος, ὥστε Στησίχορον αἰτησάμενόν τι μὴ λαβεῖν, ὧν Φάλαρις ἔχει τὴν ἐξουσίαν. πάντας μὲν γὰρ ἀνθρώπους ὑπ᾽ ἐκείνου πρέπει νικᾶσθαι. περιττότερον δὲ πάντων ἐμὲ, τὸν ἐν τοσαύταις μυριάσιν ἀνθρώπων ὧν ἐπειράθην, ἀνδρὸς ἐπιφανεστέραν ψυχὴν οὐκ ἰδόντα· διό τε, τὰ χρήματα αὐτοῖς ἀποδοῦναι προστέταχα. καὶ τὴν χάριν ταύτην οὐ δεδωκέναι τῷ πατρὶ ὑμῶν μὰ τοὺς θεοὺς, ἀλλ᾽ αὐτὸς παρ᾽ ἐκείνου μᾶλλον εἰληφέναι νομίζω.

Κριτοφήμῳ. 32

ΑΓαθοῦ μὲν ἔργον φίλου καὶ σὺ ποιεῖς καὶ πάντες, ὅσοι πλεῖόν τι μοι τῆς μετρίας περὶ ἀνδρείας μαρτυρεῖτε,

πεπεισμένοι ταῖς ἐμαῖς βουλαῖς ἢ πράξεσιν ἡττῆσθαι λεοντίνους. ἐγὼ δὲ σαφῶς οἶδα τὴν μὲν ἀναγκαίαν ἄμυναν, ὑπ' ἐμοῦ πεπραγμένην, τὴν δὲ εὐκταιοτάτην νίκην ὑπὸ τῆς τύχης κατωρθωμένην. οὐδὲν γὰρ ἐστὶν ὦ φίλτατε τῶν ἐν ἀνθρώποις, οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλαττον, ὃ μὴ ταῖς ἐκείνης ῥοπαῖς βεβαιοῦται.

Κτησίππῳ. 33

ΟΥτε πρῶτον ὁ πηνίκα Ταυρομενῖται ἀδίκως ἐξενήνεγκαν τὸν κατ' ἐμοῦ πόλεμον, ἀπολυτρώσας τοὺς αἰχμαλώτους ἐκείνοις ἐχαριζόμην, τῷ κοινῷ δὲ νόμῳ τῶν ἑλλήνων, οὐκ ἠναντιώθην, οὔθ' ὕστερον ἀποδιδοὺς ἃ τότε ἔλαβον εὐεργετῶν τοὺς ἀποδιδοὺς ἃ τότε ἔλαβον εὐεργετῶν τοὺς ἀποληψομένους, ὅπερ ὠνείδιζες, αὐτοῖς ἀπέδωκα. Στησιχόρῳ δὲ πρεσβευσαμένῳ διὰ τῶν θυγατέρων περὶ αὐτῶν ἐπείσθην. Ταυρομενῖται μὲν οὖν καὶ τεθνηκότι Στησιχόρῳ χάριν εἰδέτωσαν, ὧν ἔτυχον. Στησίχορος δὲ τοῖς ἑαυτοῦ τρόποις. ἐγὼ δὲ περὶ πολλῶν καὶ μεγάλων ἐκείνῳ χάριτας εἰδώς, οὐκ ἂν περὶ τῆς πρεσβείας ἀμνημονήσω. γινώσκω γὰρ ὅτι δι' αὐτῆς αἰτησάμενός τι παρ' ἐμοῦ, καὶ τυχών, Ταυρομενίτας μὲν, εἰς χρήματα εὐηργέτησε. ἐμὲ δὲ εἰς ἐπίδειξιν ἧς ἔχειν ὑπ' ἀνθρώπων ἀπιστοῦμαι χρηστότητος.

Πολυδεύκει. 34

ΘΑυμάζειν διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἔοικας τὴν παρὰ πολύμου μεταβολὴν τοῦ βίου, ὅτι τὸν ἄλλον χρόνον θρασύτερος ἢ κατὰ τύραννον ἐμφανὴς ὤν, τανῦν οὐδὲ τοῖς ἀναγκαιοτάτοις ὁρῶμαι. ἐγὼ δὲ ἐν δέοντι ἤδη, φεύγω πάντας ἀνθρώπους. πίστιν γὰρ οὔτε παρ' ἄλλοις τισίν, οὔτ' ἐν φίλοις βεβαίαν εὗρον. διὸ πάντα πολυπόνως ἐπιγνούς, τὴν ἀοίκητον ἐρημίαν ἐν λιβύῃ, τοῦ μετ' ἀνθρώπων βίου αἱρετωτέραν ὑπολαμβάνω, καὶ τὰ θηρόβατα νομάδων ἐν διαιτήμασι. μᾶλλον γὰρ ἐμπελασθεὶς λέουσιν ἀκινδύνως συναυλισαίμην ἂν καὶ συνευνηθείην ἑρπετοῖς πᾶσιν, ἢ τοῖς νῦν οὖσιν ἀνθρώποις. τοσοῦτον ἡμῖν αἱ πολλαὶ καὶ ποικίλαι καὶ συνεχεῖς τύχαι ἐμπειρίας καὶ πονηρίας μετέδωκαν.

Πολυγνώτῳ. 35

ΚΑὶ τοῦ δωρεῖσθαί τί σοι πρὸς τὸ μέλλον καὶ τοῦ γράφειν πεπαύσομαι πολύγνωτε. πέπαυσο δὲ καὶ σὺ τῶν ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς πολλοὺς ἐπαίνων. τοῖς γὰρ ἔργοις με κατηγορῶν, δι' ὧν οὐδὲν προσδέχῃ τῶν πεμπομένων ὑπ' ἐμοῦ, τοῖς λόγοις με ἐγκωμιάζεις, οὐδὲ τοῦτο συνιείς, ὅτι λόγος ἔργου σκιὰ παρὰ τοῖς σωφρονεστέροις πεπίστευται.

Κλεομενίδῃ. 36

ΤΩν δωρεῶν ὅσαι μέν σοι πρὸς τὴν γυμνασιαρχίαν ἀνήκουσι, πεπόμφαμεν ἐλαίου μὲν ξέστας διακοσίους καὶ πυρῶν μεδίμνους τε τετρακοσίους. ὅσα δὲ νεότητός ἐστι τῷ υἱῷ σοῦ. τόν τε οἶνον καὶ τοὺς γραμματεῖς παῖδας καὶ τὰ στησιχόρου ποιήματα, εἰ μὴ καὶ ταῦτά τις τὰ δῶρα συρακουσίων ὑποπτεύσειε, νεωτέρων ἕνεκεν πραγμάτων ὑπὸ τυράννου πεπέμφθαι.

Γοργίᾳ. 37

ΤΑ μὲν ἄλλα τῆς ἐπιστολῆς σου πάντα καλῶς ἡγοῦμαι γεγράφθαι, τὴν δὲ παράκλησιν τὴν ἐπὶ

meis consiliis quàm actionibus magis succubuisse Leontinos arbitrantur. Ego verò certum habeo necessariam defensionē à me susceptam esse: exoptatam verò victoriam à fortuna gubernatam. Nihil enim ô bone vir est in humanis rebus neq; tam grande neque tam exiguum, quòd non eius viribus & inclinationibus corroboretur.

Ctesippo.

NEque primùm, cùm iniusto bello Tauromenitæ me prouocassent liberatos captiuos, eis donaui, sed communem Græcorum legem non violare nolui, neque postea cum redderem, quæ tum ceperam, beneficium in eos, ad quos fructus perueniebat, quemadmodum tu exprobras contuli. Sed Stesichoro per filias hæc roganti, moré gessi. Tauromenitæ igitur etiá defuncto Stesichoro gratiam pro his, quæ sunt adepti, habeant. Stesichorus verò suis ipsius moribus & ingenio. Ego verò quo de sæpenumero splendidè benéque meritus fuerat, hanc ei petitionem denegare nō debui. Video auté eiusmodi fuisse deprecationē quam si impetrasset: Tauromenitis quidem quod ad pecunias attinet, auxilio esset, Mihi verò ad præbendum specimen eiusmoderationis à qua me alienissimum homines opinantur esse, materiam daret.

Polydeuci.

MIrari videris in tuis literis subitò meæ vitæ commutationem factá esse, qui cùm antè solerem audentius etiam quam Tyranno conduceret, in publicum prodire, nunc ne à familiarissimis quidem conspiciar. Ego verò contra iá omniū hominum congressum fugio vitóque. Fidem enim nec in cæteris, nec in amicis firmam ac solidam inueni. Quare cùm omnia miseriarum plena esse videam quamuis desertā Lybiæ solitudinem, & feris patentes Numidum habitationes, consuetudini vitęque inter homines, anteponendas censeo. Minore enim periculo inter leones, omnéque serpētum genus, quàm cum huius seculi mortalibus habitare, somnúmque carpere possem. Tantam ex crebris variisque & continuis fortunæ telis, experientiam malitiámque accepi.

Polygnoto.

EGo te & donis in posterum afficere & scriptis alloqui Polygnote desinam. Tu verò laudibus etiam nos apud vulgus extollere desine. Quid enim hoc est aliud, quàm reipsa criminari, cùm quæ tibi mitto non accipis, & tamē verbis mihi laudem tribuis, neque hoc intelligis orationem & verba, reipsius vmbram à sapientioribus existimari.

Cleomenidæ.

MVnera quantum ad ludos faciendos requiritur, misimus ad te cados olei ducētos, & frumenti Medimnos quadringentos. Quæ verò sunt iuuētutis, ad filium tuum, vinum & scribas pueros, & Stesichori poëmata, nisi quis hæc etiá dona Syracusiorum nouandarum rerum caussā abs Tyranno missa esse, suspicabitur.

Gorgiæ.

QVod ad reliquá tuarū literarū parté attinet, omnia rectè scripsisse mihi visus es, adhortatio-

nem

nē futuri temporis vnā maximè ſuperuacaneā eſſe arbitror. Ego enim neque mortem, neque genus vllum mortis formido, & id me ſapienter facere ſtatuo. Fatum enim non ſub hominum leges ſtatutáque cadit. Et omnino, quicunque vel inquirit hæc diligentius, vel acerbius metuit, eum ego ſtolidiſſimum iudico. Si quis aut præcognoſci futura credit, aut ſi præcognita ſint, caueri poſſe. Sin cognitionem non tollit: ſed cautionem euitatlonémque remouet, quid in cognoſcendo futura operam ponit, quod & ignorantem, & ſcientem eodem modo tangit? At verò, neminem tam impudentem eſſe puto, qui confirmare audeat, non modò ſciri verùm etiam caueri impendentia ne contingant, & ordinari atque diſpenſari loco præcogniti mali, fortunatiorem alium exitum & euentum poſſe. Hoc enim Dei non hominis eſt opus. Quod ſiquis ab Ioue deſcendentes Æacum, Mino & Rhadamanthum alióſque ſemideos, neque immortales extitiſſe, neque aliter, quàm cuiuſque fatum tulit, mortem obiſſe conſideret, atque idem parcas, aut mortem ægro animo ferat, aut ſollicitè timeat, ecquid ille tibi rationis compos eſſe videtur. Quare in primis operam dabis, vt in his rebus eiuſdem ſis ſententiæ, nullámque de iis curam ſuſcipias. Nos enim omni ſollicitudine vacare ſcias.

Demoteli.

TVis adhortationibus libenter ſanè veniam tribuo. Cùm enim Tyrannus nunquam fueris Tyranno conſulis, vt Tyrannidem deponat, neque verò Deorum quenquam obſidem aut ſponſorem adhibes, cui fortitan fidem adhiberem: ſed teipſum ſatis grauem in tanta re fideiuſſorem fore exiſtimas: fortè quod ignoras periculoſius eſſe deponere tantum imperium quàm parare. Quemadmodum enim vtilius eſt Idiotæ nō regnū gerere quàm gerere, ſic Tyranno nō deponere, quàm deponere regnū ſatius eſt. Prorſus autē conſimili modo de Tyrānide, quēadmodū de generatione, vitáq; hominis ſentiendū eſt. Neque homo audiens de ſui procreatione, ſi qua ratione id fieri poſſet, quibus incommodis maliſque per vitam vſurus eſſet, vnquam procreari gignive cuperet, neque Idiota, regnandi libidine ductus, ſi priorum audiat de miſeriis in Tyrannide inſitis: Tyrannus & non potius Idiota vitam agere exoptaret. Sic Demoteles Homini non naſci quàm naſci commodius eſſe video, & vſque ad finem vitæ Idiotam manere, quàm cum Tyrannide viuere. Quod igitur ſi antè Tyrannidem hoc mihi conſilium expoſitis malis dediſſes; planè à regnandi cupiditate me reuocaſſes. Nunc verò cùm Tyrannus ſim, & propter imperij neceſſitatem, plurima multò antè pertulerim, ne Deorum quidem regi ſuadenti relinquendum illud eſſe, morem gererem, ne dum homini. Noui enim, ſi me imperio abdicarem, multis grauibúſque moleſtiis ab his, in quos Tyrannidem exercui, afflicto mihi vitam exigendam fore.

Polyſtrato.

TVm cæteris amicis omnibus ſcripſi, vt velociter Agrigentum aduolent, tum à te

τοῖς μέλλουσι περιττεύειν νοῦν μάλιστα λογίζομαι. ἐγὼ γὰρ οὔτε τελευτὴν, οὔτε τελευτῆς εἶδος φεύγω σωφρονεῖν ὑπολαμβανόμενος. εἱμαρμένη γὰρ οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων νομοθετεῖται. καὶ καθόλου δὲ, τὸν ἐξετάζοντα περὶ τῶν τοιούτων, ἢ δεδιότα περὶ τῶν ἐσομένων κακῶν, λίαν εὐήθη νομίζω, εἴτις ἢ προγνῶναι τὸ μέλλον δύνασθαι πέπεισαι, ἢ προγνοὺς φυλάξασθαι, εἰ δέ τις τὸ μὲν γνῶναι δυνατὸν ἡγεῖται, τὸ δὲ φυλάξασθαι ἀδύνατον, τί χάριν ἐσπούδακεν εἰδέναι τὸ γινόμενον, ὅπερ ἀγνοοῦντος καὶ γινώσκοντος ἔσται. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ συνὸν τῷ γνῶναι καὶ τὸ φυλάξασθαι τοῦτ' ἐστὶν ἄνυστον εἶναι φήσαι τις, ὡς γενέσθαι καὶ διατάξαι καὶ μεταθεῖναι ἄλλο ἀντὶ τοῦ προγνωσθέντος χείρονος ἐπιεικέστερον ᾧ τελευτῆσαι δύναιτ' ἄν, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι. θεοῦ γὰρ ἔργον τὸ τοιοῦτον, οὐκ ἀνθρώπου. ἐνθυμηθεὶς δέ τις τοὺς λεγομένους ἀπὸ τοῦ Διὸς Αἰακὸν καὶ Μίνω καὶ Ῥαδάμανθυν, καὶ τοὺς ἄλλους ἡμιθέους, οὔτε ἀθανάτους γενομένους, οὔτε ἄλλως ἀποθανόντας ἢ κατὰ τὴν ἰδίαν ἕκαστον εἱμαρμένην. ἢ περὶ μοίρας ἢ θανάτου δυσανασχετῶν ἢ φοβούμενος, ἐμπεδόφρων εἶναί σοι δοκεῖ; μάλιστα μὲν οὖν πειρῶ καὶ σὺ τοιαύτην διάνοιαν ἐν τοῖς ἰδίοις περὶ τῶν ἀφανῶν ἔχειν, ὡς μηδὲν περὶ αὐτῶν φροντίζειν. ἐπείτοι περὶ ἡμῶν, ὡς μηδὲν μεριμνώντων ἐπίστασο.

Δημοτέλει. 38

ΣΥγγνώμην ἔχω σοι τῶν παραινέσεων. τύραννος γὰρ οὐ γεγονὼς, τυράννῳ συμβουλεύεις καταθέσθαι τυραννίδα. θεῶν μὲν οὐδένα μοι διδοὺς ἐγγυητὴν τῆς ἀσφαλείας, ᾧ τάχα ἂν καὶ ἐπείσθην, ἀξιόπιστον δὲ σαυτὸν ἡγούμενος ἀνάδοχον καὶ ὑπὲρ τηλικούτου πράγματος. σχεδὸν οὐκ εἰδὼς ὅτι τοῦ κτήσασθαι τὴν τοιαύτην ἀρχὴν, ἐπισφαλέστερόν ἐστι τὸ καταθέσθαι. ὥσπερ γὰρ ἰδιώτῃ τοῦ τυραννῆσαι πολλῷ λυσιτελέστερόν ἐστι τὸ μὴ τυραννῆσαι, οὕτω τυράννῳ τοῦ καταθέσθαι τὸ μὴ καταθέσθαι τὴν ἀρχὴν τῆς τυραννίδος. καθόλου δὲ τὸ περὶ τυραννίδος οὕτως, ὡς περὶ γενέσεως καὶ ζωῆς ἀνθρώπου φρονητέον. οὔτε γὰρ ἄνθρωπος ἀκούσας περὶ τῆς ἑαυτοῦ γενέσεως, εἴπως γένοιτο δυνατὸν, ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον, γεννηθῆναι βουληθείη πότ' ἄν, οὔτ' ἰδιώτης ἐσπουδακὼς τυραννῆσαι, προπυθόμενος τὰς ἐν τυραννίδι κακοδαιμονίας, τύραννος ἂν ἀλλ' οὐκ ἰδιώτης ἐθελήσειε καταβιῶναι. οὕτω Δημότελες ἀνθρώπῳ τοῦ μὲν γενέσθαι συμφερώτερον ὁρῶ τὸ μὴ γενέσθαι. τοῦ τυραννῆσαι δὲ, τὸ μεῖναι μέχρι ζωῆς ἰδιώτην. εἰ μὲν οὖν πρὸ τῆς τυραννίδος τὰ περὶ αὐτῆς μοι διηγησάμενος κακὰ συνεβούλευες, πάντως ἂν ἐπείσθην μὴ τυραννῆσαι. τύραννος δὲ ὢν καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀρχῆς εἰς πολλὰ προεπταικὼς, οὐχ ὅτι ἀνθρώπῳ τινὶ πεισθείην καταθέσθαι τὴν ταύτης ἐξουσίαν, ἀλλ' οὐδὲ θεῶν τῷ δυναστεύοντι. καταθέμενον γὰρ τὴν ἀρχὴν, οἶδ' ὅτι δεῖ πολλὰ καὶ δεινὰ παθόντα πρὸς τῶν τυραννηθέντων, οὕτω καταστρέψαι τὸν βίον.

Πολυστράτῳ. 39

ΚΑὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι φίλοις ἐπέσταλκα διὰ ταχέων ἐλθεῖν εἰς Ἀκράγαντα.

καὶ σοῦ δέομαι παραγγένεσθαι πρὸ ὀλυμπίων. βούλομαι γὰρ τῶν μάλιστα εὐνουστάτων σύλλογον ἀγαγὼν, τὴν πρέπουσαν ἐπιμέλειαν ὥσπερ ἄλλοτε καὶ νῦν ποιήσασθαι. καὶ περὶ πραγμάτων ἐπισφαλῶν καὶ μεγάλων γνώμην λαβεῖν· ἀτόπου μὲν ἢ δυσκόλου μεταδώσων οὐδενός. ἀρκέσω γὰρ τοῖς ἐμαυτοῦ. πειθησόμενος δὲ οἷς ἂν εἴποιτε, ἵνα μενούσης μὲν τῆς ἀρχῆς ἐν οἷς ἐστι, πολλάκις ὑμᾶς δεξιώσωμαι. πιπτούσης δὲ ταύτης ἐὰν δοκῇ τῷ δαίμονι, τὴν ὑστάτην λαβόντες προσαγόρευσιν μνήμονες εὐσεβεῖς ὧν ἐφιλοτιμήθημεν εἰς ὑμᾶς γένοισθε. ἵκετε οὖν ἀνυπερθέτως, τῇ προτέρᾳ προθυμίᾳ κεχρημένοι πρὸς φάλαριν, ὃν μάλιστα ὑμεῖς γνώσκετε.

Παυρόλᾳ. 40

Ἐδεξάμην τὸν ὑπὸ σοῦ πεμφθέντα μοι στέφανον ὁλκῆς χρυσῶν ἑξακοσίων, ὃν τύχης μὲν ἕνεκα καὶ τῆς τοῦ πέμψαντος φιλοτιμίας, εἴληφα. στεφανωσάμενος δὲ, αὐτὸν ἡμέραν μίαν ἐν ᾗ τοῖς πατρῴοις θεοῖς ἐπινίκια τῆς πρὸς λεοντίνους μάχης ἐβουθύτουν, τὸν αὐτὸν ἀπέσταλκα δῶρον Ερυθίᾳ τῇ μητρί σου. οὐδένα γὰρ εὗρον ἀξιώτερον τοιαύτῃ κοσμηθῆναι πολυτελείᾳ, ἢ μητέρα. γένοιο δ' ἂν ἡμῖν καλλίων σὺ καὶ πρεπωδέστερος στέφανος, εἰ τῆς τῶν γονέων εὐχῆς ἄξια φρονῶν εὑρεθείης.

Ιππολυτίωνι. 41

Ἐπιτέτραφθαί σοι (?) — Ἐπίξέπωσι πρός με παραγγένεσθαι καθὼς ἀξιοῖς. ὅρκον δὲ οὐδένα σοι δίδωμι, τοῦ μηδέν σε πείσεσθαι κακὸν, ἀλλὰ πίστιν. εἰ δέ μου τῇ τῶν λόγων ἀπιστεῖς ὑποσχέσει, νῦν με ταῖς ἀληθείαις ἀδικεῖς, οὐχ ὅτε κατηγορήθης. εἰδὼς γάρ με μηδενὶ πώποτε παραβεβηκότα πίστιν, ὡς κατεγνωκὼς, ὅρκῳ μετέρχῃ, καὶ τί διαφέρει πρὸς εὐσέβειαν, ὅρκον ἢ πίστιν συγχέαι. ἀμφότερα γὰρ ἡ γνώμη βεβαιοῖ. Ἔρρωσο.

Πολυτίμωνι. 42

Εἰ μὲν ἀπὸ τῶν σεαυτοῦ τρόπων στοχαζόμενος ἀπιστεῖς ἐμοὶ, σύνεσιν ἐμοῦ καταδικάζεις οὐ πονηρίαν. εἰ δὲ ἀπὸ τῶν ἐμῶν, ἀγνοίᾳ μου πολὺ διημάρτηκας. τοσοῦτον γὰρ ἀπέχω τοῦ παραβαίνειν πίστιν, ὥστε ἀπ' ἐμαυτοῦ καὶ τοῖς ἄλλοις πέρα τοῦ δέοντος προσέχων, ὡς βεβαιοτέραν πίστεως ἔχουσιν εὐσέβειαν, πολλάκις ἐσφάλην. ἧκε οὖν ἐμοὶ πεισθεὶς ἄνευ δόλου καὶ ἀπάτης. πεισόμενος ἄδικον μὲν οὐδὲν, μαρτυρήσων δὲ πρὸς ἅπαντας, ὅτι φάλαρις οὐ ψεύδεται πίστιν.

Τεύκρῳ. 43

Ἀριστομένει τῷ σῷ, τὸ χωρίον παρεδόθη, καὶ ἱππολυτίων ἀφείθη τῶν ἐγκλημάτων. σὲ δ' ὡς ἐπαγγέλλῃ, προσδοκῶμεν. ἐγὼ δὲ ἔρρωμαι, εἰ τοῦτ' ἐστὶν ἐρρῶσθαι, τὸ πολλοῖς ἐπιχειρήσαντα καὶ τῶν πλείστων περιγενόμενον διὰ τὰ χείρω, μεταμελεῖσθαι καὶ περὶ τῶν βελτιόνων.

Νικίᾳ. 44

Ἐφ' οἷς μισεῖς σου τὸν υἱὸν ὅτι τοῖς σοῖς οὐ μιμεῖται τρόποις, ὑπὸ τῶν ἄλλων πάντων φιλεῖται.

peto, vt ante Olympia præsto sis. Est enim mihi in animo, maximè fauentium meis rationibus amicorum concilium habere, atque ita necessariam curam obire, & de rebus periculosis ac arduis cõsilium capere. Nec verò quicquam faciã, quod aut sceleratum aut illis molestum esse possit. Contentus enim meis ero: sed idcirco mihi sic visum est, vt persuasus vestris consiliis, si quidẽ manserit in eo statu regnum, in quo nunc est, sępius vos complectar. Sin ceciderit, & sic in fatis fuerit, hac postrema appellatione sumpta, cum religione quadam meæ erga vos beneuolentiæ, memoriam conseruetis. Quamobrem venite, sine cunctatione moráque & pristinum animorum fauorem erga Phalaridem declarate, qui vobis potissimum cognitus & exploratus est.

Paurolæ.

Allata est ad me missa à te corona põdere sexcentorum aureorum, quam fortunæ caussa & ob eius qui miserat, liberalitatẽ accepi. Qua diem vnum redimitus, quo patriis diis gratulatorum sacrificium pro pugna contra Leontinos inita, afferebam, eandem Erythriæ matri tuæ rursus dono misi. Neminem enim reperi digniorem, quem hoc tã precioso munere ornarem, præter matrem. Tu verò nobis multò pulchrior decentiáque corona fueris, si parentum notis tua studia respondere inuenientur.

Hippolytioni.

Facio tibi potestatem, vt petis, ad me veniendi. Cæterùm iuramento tibi me nullo obligo, nihil te mali passurum, sed fide. Quòd si pollicitationi verborum meorum fidem non habes, iam reuera mihi iniuriam facis, & non cùm accusabaris. Cùm enim noris cúmque à me fidem datam, violatam esse, quasi huius me criminis condemnans, iusiurandum requiris. Et quid interest quod ad religionem pertinet iusiurandum confundas an fidem. Nam vtrumque animi sententia comprobat & confirmat. Vale.

Polytimoni.

Si tuos mores intuens & considerans non satis mihi credis, prudentiæ me non malitiæ insimulas: sin meos, ignoratio mei te in errorem impulit. Tantum enim abest, præterire me fidem solere, vt ex meo ingenio coniecturam faciens, & plus æquo reliquis confidens, quasi maioris æstimantibus fidei religionem, persæpè deceptus falsúsque sim. Quamobrem ad me venias & tibi persuadeas, extra dolum & insidias te fore. Nam & nihil periculi experieris, & apud omnes postea testimonium perhibebis fidem à Phalari contemptam non esse.

Teucro.

Aristomeni tuo villa data est, & Hippolytion est iudicio absolutus. Te verò, vt edicas expectamus. Ego sanè valeo, si est id valere, cùm multis vim attuleris, & eos superaueris propter peiora, etiam meliorum pœnitere.

Niciæ.

Quæ tibi caussa est, odio tuum filium prosequendi, quod tuos mores non imitetur, eadem cæteris omnibus est eum diligendi.

Quare

Quare ſic ſtatuas, omnibus qui hunc diligunt, te inuiſum, atque exoſum eſſe.

Adimanto.

AVdio tibi cum fratre tuo controuerſiam eſſe, vter veſtrûm ſit deterior cùm tu illum nominas, ille rurſum te. Ego verò in ea ſum opinione, immò rectè perſuaſum habeo, reliquis omnibus eũ antecellere nequitia, te verò neque ab illo, neque ab alio vllo hominum ſuperari. Vale.

Aegeſteis.

DEſiſtite pulſos à me in exilium recipere. Phalarim enim neque beneficiis, neque iniuriis facilè quis vincit: id quod ex Meliteſium & Leontinorum rebus perſpicere poteſtis. Illis enim libertatis, his ſeruitutis autor extiti, quod Leontini meã triremem demerſerant, Melitenſes verò ſeruare tuerique voluerant. Valete.

Antiſtheni & Theotimo.

MVnerum à me miſſorum, Antiſthenes quidẽ partem ſuſcepit, Theotimus verò non item. Proinde alteri gratiam habeo, alteri verò non ſuccenſeo. Nam alter, qui admiſit, nihil meas opes diminuit, alter me nullo damno affecit.

Menecli.

NE te probitatis tuæ pœnitudo ceperit, ſi à patris iniquitate & ſcelere vis alienus videri. Alioquin prioris etiam temporis opinionem & famã apud Camarinenſes perdes. Credent enim te ſimulatione ad tempus, non veritate réque ipſa virtuti operam nauaſſe.

Epiſtrato.

TAnquam ad fortunatũ aliquem, ita ad me literas dediſti. Ego verò mearũ rerũ ſtatũ paucis verbis planũ faciã. Si hoc eſt fœliciter agere, ſimul ac in lucem prodieris, orbitatem expertum eſſe, deinde iuuenem caſu quodam patria priuatum, & maxima facultatum parte mulctatum, atque inter Barbarorum mores verſatum, ab omni terra per vim & iniuriam exulem expelli, nec ſolùm ab inimicis: verùm etiam ab iis, in quos tua magna conſtant merita, inſidiis circumueniri, & cùm Tyrannidem ſis adeptus, illam quoque vitam abominari: ſi illud inquam eſt fœliciter agere: prorſus fortunati ſumus.

Onetori.

TV & omnes amici in hoc maximè gratum mihi feceritis, ſi de me nec inquiratis, nec ſollicitudine aliqua maceremini, niſi cùm mihi placitum ſit. Sic enim nobis vtitur fortuna, vt vberiorem lætandi materiam audientibus inimicis, quàm amicis non ſubodorantibus dolendi præbeat.

Eteonico.

REliquorum ſimultates & inimicitiam, quotquot mihi damnum dederunt, facilè, tua autoritate obliuioni mandauerim. Mortales enim cùm ſimus, ſempiternam, nam vt quidam aiunt, tenere non debemus: at Pythonis odiũ non modò viuus: ſed ne mortuus quidẽ, quod tamen omnibus è vita diſcedẽtibus cõtingere ſolet, è memori adeleuero.

συνίες ἂν ὅτι πάντες οἱ τοῦτον φιλοῦντες, σὲ μισοῦσι

Ἀδειμάντῳ. 45

ΑΚούω σε διαφέρεσθαι πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὁπότερος ὑμῶν ἐστι χείρων, σοῦ μὲν ἐκεῖνον λέγοντος. ἐκείνου δὲ, τοὔμπαλιν σέ. ἐγὼ δ᾽ οἴομαι, μᾶλλον δὲ καλῶς πέπεισμαι, τῶν μὲν ἄλλων πάντων ἐκεῖνον εἶναι κακίω· σοῦ δὲ οὔτε ἐκεῖνον, οὔτε ἄλλων ἀνθρώπων οὐδένα. Ἔρρωσο.

Αἰγεστέοις. 46

ΠΑύσασθέ μου τοὺς φυγάδας ὑποδεχόμενοι. φάλαριν γὰρ οὔτ᾽ εὖ ποιῶν τις, οὔτε κακῶς ἐνίκησε. μάθοιτε δ᾽ ἂν τὸ τοιοῦτον, εἰ τὰ μελιταίων καὶ λεοντίνων ἴδοιτε. οἷς μὲν γὰρ ἐλευθερίας, λεοντίνοις δὲ δουλείας, παραίτιος ἐγενόμην. οἱ μὲν, ὅτι τριήρη μου κατέδυσαν. οἱ μελιταῖοι δὲ, ὅτι καταδυομένην ἐβούλοντο σῶσαι. Ἔρρωσθε.

Ἀντισθένει καὶ Θεοτίμῳ. 47

ΤΩν ὑπ᾽ ἐμοῦ πεμφθεισῶν δωρεῶν, ἀντισθένης μὲν τὸ μέρος ἐδέξατο· θεότιμος δὲ, οὔ. διὸ τῷ μὲν, οἶδα χάριν. τὸν δὲ, οὐ μέμφομαι. ὁ μὲν γὰρ οὐδὲν ἠλάττωσέ με λαβών. ὁ δ᾽ οὐδὲν ἐζημίωσε.

Μενεκλεῖ. 48

ΜΗ μετα μέλου χρηστὸς γενόμενος, εἰ βούλει τῆς τοῦ πατρὸς πονηρίας ἀπολιμπανόμενος νομισθῆναι. ἐπεὶ καὶ τῆς προτέρου χρόνου τὴν πρὸς καμαριναίους ὑπόληψιν προσαπολεῖς. ὑποκείσεσθαι γὰρ καιροῦ δόξεις, οὐκ ἀληθείᾳ χρηστὸς γεγονέναι.

Ἐπιστράτῳ. 49

ΩΣ πρὸς εὐτυχῆ τινα γράφειν ἔοικας. ἐγὼ δέ σοι τὰ περὶ ἐμοῦ συνελὼν ἐν βραχεῖ δηλώσω. εἰ τοῦτ᾽ ἐστὶν εὐτυχεῖν τὸ γεννηθέντα μὲν, ὀρφανίας πειραθῆναι. νέον δὲ ὄντα κατὰ περίστασιν ἐκπεσεῖν τῆς πατρίδος, ἀπολέσαι δὲ τὰ πλεῖστα τῆς οὐσίας, [illegible] δὲ ἐν βαρβάροις ἔθεσι, φεύγειν δὲ ἐξ ἁπάσης γῆς ἀδικούμενον, ἐπιβουλεύεσθαι δὲ μὴ μόνον ὑπ᾽ ἐχθρῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν εὐεργετουμένων, τυραννήσαντα δὲ, ἀπεύχεσθαι καὶ τὸν ἐν τυραννίδι βίον, εὐτυχοῦμεν.

Ὀνήτορι. 50

ΚΑὶ σὺ, καὶ πάντες οἱ φίλοι τοῦτ᾽ ἄν μοι χαρίζοισθε. μήτε ἐξετάζοντες περὶ ἐμοῦ μηδὲν μήτε πολὺ πραγμονοῦντες. εἰ μή τι βουλοίμην. τοιαῦτα γάρ ἐστι τὰ κατὰ τύχην περὶ ἡμᾶς, ὡς μᾶλλον ἡσθῆναι τοὺς ἐχθροὺς ἀκούσαντας, ἢ λυπηθῆναι τοὺς φίλους μὴ συνυπακούσαντας.

Ἐτεονίκῳ. 51

ΤΗς μὲν τῶν ἄλλων ἔχθρας ὅσοι τι κακόν με δεδράκασιν ὡς παρακαλεῖς κἂν ἐπιλαθοίμην. θνητοὺς γὰρ ὄντας, ἀθάνατον ὀργὴν ἔχειν ὥς φασί τινες. οὐ προσήκει· τῆς μέν τοι πύθωνος εἰς ἐμαυτὸν δυσμενείας, οὐ μόνον ζῶν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἂν ἀποθανών, ὃ πᾶσι συμβαίνει τοῖς τετελευτηκόσιν ἐπιλαθοίμην.

ὁ γὰρ τὰ μέγιστά με τῶν κακῶν ἐργασάμενος οὗτός ἐστιν. ὁ μετὰ τὴν ἐμὴν φυγὴν Ἐρυθίαν τὴν γυναῖκα βουλομένην ἐμὲ διώκειν, ἀναινομένην δὲ τούτῳ γήμασθαι φαρμάκῳ διαφθείρας.

Μεγαρεῦσιν. 52

ΟΥκ ἐλπίζων παρ' ὑμῶν ἀπολήψεσθαι χάριν τὰς τριήρεις ὑμῶν ἁλούσας μεθῆκα περιφανῶς κατ' ἐμοῦ πλεούσας. εἰ γὰρ ἐμνημονεύετε χάριτος, οὐκ ἂν ἐπελάθεσθε, ὅτι πρότερον τρὶς ὑμᾶς ἀποθνήσκοντας ἐν σιτοδείᾳ σέσωκα.

Λεοντίνοις. 53

ΛΕωνίδαν ὃν ἐξεπέμψατε κατάσκοπον τῶν ἐμῶν πραγμάτων ἁλόντα, δυνάμενος ἀποκτεῖναι, σέσωκα, οὐχ ὑμῖν χαριζόμενος. ἀλλ' ἵνα μὴ ζητῶ, τίς ὑμῖν σαφῶς ἀπαγγείλῃ τὴν παρασκευὴν τοῦ καθ' ὑμῶν πολέμου. καὶ γὰρ ἐμοὶ πιστῶς ἄνευ βασάνου τὰ παρ' ὑμῖν ἐδήλωσεν, ὅτι πάντων ἐνδεεῖς ἐστὲ πλὴν λιμοῦ καὶ φόβου. τούτων δὲ ὑμᾶς φησὶ λίαν εὐπορεῖν.

Ἱμεραίοις. 54

ΕΓὼ πάντα μὲν ὑπὲρ Στησιχόρου πράττειν ἑτοιμός εἰμι. κἂν, εἰ πρὸς αὐτὴν ἔδει μετὰ τὴν μοῖραν ὅπλα ἀράμενον περὶ τοῦ θανάτου διαγωνίσασθαι, οὐκ ἂν ὤκνησα, ἐφ' ὥστε θεῖον ἄνδρα περὶ κάλλους ὑμνῳδίας ἐπαινούμενον, ὑμῖν τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις περισώσασθαι ὃν ἐξ ἁπάντων αἱ καθαρώταται θεαὶ μοῦσαι προὐτίμησαν ὑμνοπόλων. δι' οὗ μέλης χοροὺς ἐξιώσεγκαν λογίσασθε. ἢ, ὡς ὅποι ποτ' ἂν ταφῇ Στησίχορος, Ἱμεραῖός ἐστι. καὶ πάσης μὲν πατρίδος κληθήσεται διὰ τὴν ἀρετήν. μενεῖ δὲ ὑμέτερος. ἅμα δὲ, μὴ δὲ οἴεσθε ἕνα τῶν νεκρῶν Στησίχορον, ἀλλ' ἐν τοῖς ποιήμασιν εἶναι, ἃ κοινὰ πάντων ἀνθρώπων πεποίηται. δέξασθ' ὦ Ἱμεραῖοι, παρὰ μὲν ὑμῖν γεννηθέντα, τραφῆναι τὸν ἥρωα καὶ παιδευθέντα βιῶναι γηράσκοντα ἐν ὕμνοις καὶ μέλεσι. παρὰ δὲ Καταναίοις τοῦτο βουληθεῖσιν, εἴτε δυνηθεῖσιν, εἰς ἄλλο τι τῆς φύσεως μεταβαλούσης, τελευτῆσαι· καὶ ἐν μὲν Ἱμέρᾳ, νεὼς ἱστάσθω Στησιχόρου, μνημεῖον ἀρετῆς ἀθάνατον. ἐν δὲ Κατάνῃ τὸ σπουδαζόμενον ὑπ' αὐτῶν, τάφος. περὶ μὲν οὖν τούτου ὅπως ἂν ἄμεινον δόξειεν ὑμῖν αὐτοῖς, πράσσετε. μήτε χρημάτων τὸ ἐπ' ἐμοὶ, μήτ' ὅπλων ἐνδεεῖς εἶναι νομίζοντες, μήτ' ἀνδρῶν. ἓν δὲ προνοεῖσθε, ὡς οὔτε ἑλοῦσιν ὑμῖν πόλιν ἐν Σικελίᾳ, Σικελιώταις οὖσιν ἀπρεπές. οὔτε μὴ ἑλοῦσιν ὑμῖν πόλιν ἐν Σικελίᾳ Σικελιώταις οὖσιν εὐπρεπές. οὔτε μὴ ἑλοῦσιν ἀσφαλές. τὸν δὲ ἄνδρα μὴ στένετε. μήτ' ὀλοφύρεσθε, κινοῦντές τι τῆς ἐπ' αὐτῷ τύχης· τέθνηκε μὲν γὰρ τὸ σῶμα τὸ Στησιχόρου. τὸ ὄνομα δὲ παραλαβὼν ὁ ἀνήνυτος αἰὼν, εὐκλεὲς μὲν ἐν βίῳ, μακάριον δὲ ἐν μνήμαις ἀναθήσεται. τὰ μέν τοι μέλη καὶ ἔπη, καὶ παντοῖα ποιήματα παραινῶ καὶ δημοσίᾳ ἐν πᾶσι τοῖς ἱεροῖς ἀναγράψασθαι. καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐν τῷ σφετέρῳ οἴκῳ· τότε γὰρ ἂν ἀφανίζοιτο Στησίχορος, ὅταν τούτων τι μὴ φυλάττηται.

Is enim est qui grauissimis omnium iniuriis malisque me afflixit, qui post hanc meam fugam, Erythiæ vxori quod me prosequi, neque illi nubere vellet, veneno mortem obtulit.

Megarensibus.

CAptas triremes vestras dimisi manifestò cōtra me nauigātes omni exclusa spe gratiam à vobis me recepturum aliquam. Si enim reddendi beneficij vobis in mentem venisset, non hoc obliti essetis, quod ter antea vobis penè mortuis charitate annonæ, salutem opémque attuli.

Leontinis.

LEonidam, quem res meas exploratum, misistis, captum cum occidere possem, viuum seruaui, non quidem id in vestram gratiam: sed ne mihi quærendum sit, quis vobis omnem apparatum belli contra vos suscepti significet & denunciet. Mihi enim fideliter sine quæstionibus de vestrarum rerum statu iudicauit, omnium rerum penuria vos laborare, fame tamen & metu exceptis. Hæc enim affatim vobis suppetere.

Himerensibus.

EGo pro Stesichoro quiduis agere paratus sum. Quod si aduersus ipsam etiam parcam arma mihi capienda fuissent & de morte dimicandum, nihil timuissem: saltem vt vobis aliisque mortalibus diuinum virum florentémque carminum laudibus, conseruaßem, quem sanctissimæ Deæ Musæ lyricis vniuersis antepofuerunt, à quo cantus chorósque acceperunt. Hoc vos considerare velim, vbicunque terrarum sepultus sit Stesichorus, eum Himerensem esse: qui omnis patriæ propter virtutem appellabitur, at vester permanebit. Tum ne cogitetis, Stesichorum in mortuis numerari. Etenim in poëmatis suis quæ communia cunctis hominibus fecit, superstes est atque viuit. Quare prædicate bonis auibus ô Himerenses, apud vos natum educatúmque Heroem, apud vos eruditum institutúmque vixisse, senescentem in Hymnis & carminibus. Apud Catanenses verò qui hoc voluerunt siue potuerunt, natura in diuersum commutata mortem obiisse. Et Himeræ templum ædificetur Stesichori, sempiternum virtutis monimentum: Catane verò sepulchrum, quod summo studio ab ipsis obseruatur & expetitur. De hoc igitur, quod vobis visum fuerit, statuite, atque me neque pecuniis, neque armis, neque corporibus defuturum vobis putate. Vnum autem illud antè perpendite, neque si ceperitis vrbem Siciliæ vobis Siculis inhonestum fore, neque si non ceperitis vrbem Siciliæ, vobis Siculis honestū fore, aut tutum. Virum autem ne lugeatis, neque deploretis, neque ob eius casum, quicquam moliamini. Corpus enim Stesichori morte absumptum est. Nomen verò temporis æternitas exceptum in vita nobilitat & in memoria fœlicitati consecrabit. Carmina verò eius versus & omnia genera poëmatum publicè per omnia templa, scriptis mandata collocare: & quenque vestrûm in domo sua priuatim iubeo & adhortor. Tum enim è medio discedet & euanescet Stesichorus, cùm horum aliquid non diligenter custoditum seruatúmque fuerit.

Ad hæc operam inprimis dare, vt in cæteros mortales hæc transmittantur & dispergantur: scientes, maiore admiratione ciuitatem, quæ talem hominē tulerit, quam ipsum virum, habitam iri.

Thrasenori.

CAstellum, quod tu oppugnans depopulansque reliqueras, à Teucro, incursione captum oppressumque est. Citius autem quàm epistola fuerit allata, subactum scitò castellum fuisse.

Abaridi.

AVdio te studiorū, illustriumque virorū caussa, ab Hyperboreis, ad nostras oras accessisse, & idcirco cum Pythagora philosopho, Stesichoro poeta, alijsque Græcis & eruditis viris commerciū habuisse, multúmque ab ipsis eruditionis & scientiæ hausisse, quærere autem plurium, adhuc ad cognoscenda ea, quæ nescis conuentum atque consortiū. Qod si calumniæ quibus proscindor ad tuas aures peruenerūt & eiusmodi quiddam de me persuasum habes cuiusmodi calumniatores obijciunt, non sanè facilè est ab hac te sententia abducere. Sin veritatem rémque ipsam scrutandam & inquirendam censes, tum ab omnibus hominibus: tum præsertim à viris sapientia claris ad me veni; vt nostro colloquio sermonéque fruaris, quod alij multi maximè memorabiles & laude digni viri factitarunt. Nam experiundo cognosces tum alia honestius & moderatius, &, si dicere non erubescendum est, humanius habere, quàm per famam traducta sunt, & eum qui hæc dicit, & pollicetur Phalaridem nihil iis, quorum in his virtutibus: summa laus est & admiratio inferiorem esse.

Abaris Phalaridi Tyranno.

DEclarasti plenam iniuriis & crudelitate naturam. Neque tu viro & fœmina. Sed Leæna & sue agresti procreato mihi videris. Omnia enim per vim & vires agis, praua quadam imperitia & feritate. Ne tu pium hominem Abarim, accersas in vrbem Agrigentum. Planè enim ab inuidia seuitia & tetra inscitia mihi animus abhorret. Sin omnino ita vis, vt in ædes tuas veniā, Græcorū legibus vtere, ad tuam aram me prouoca, manus mentémque purgatám gere tum erga omnes tuos ciues tum erga peregrinum. Sin minus, valere te Abaris iubet.

Polystrato & Daisco.

ACcingimini solùm & mihi bellum sine mora & cunctatione inferte. Illa enim præmia quæ vos in concione Leontinorum, cum criminationibus in me coniectis protulistis, neque vobis inuidemus, neque quo minus ad ea consequenda nitamini dissuademus.

Nausicli.

EGo quidem, quod iam tibi sæpenumerò scripsi, quamuis Hermocrates, aut alius quispiam vetuerit à me profecta dona suscipere filiam Philodemi nubentem, tamen ea remisi donóque dedi. Et par mea laus, immò splendidior est, quod cum eiusmodi cognatis ego Tyrannus, nullóque cognationis vinculo attingens contendam.

εἴς τε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους διαπέμψασθε ἐπιμελῶς. εἰδότες, ὅτι μᾶλλον τοῦ γράψαντος ἀνδρὸς, ἡ θρέψασα πόλις τὸν τοιοῦτον, ὑπὸ πάντων θαυμασθήσεται.

Θρασηνόρει. 55

TO φρούριον ὃ σὺ πορθῶν ἐγκατέλιπες, ὑπὸ τοῦ τεύκρου ἐξ ἐπιδρομῆς καθῃρέθη. τῷ δὲ περὶ τὴν ἐπιστολὴν τάχει, συντομώτερον ἴσθι ληφθὲν τὸ χωρίον.

Ἀβάριδι. 56

ΠΥνθάνομαί σε χάριν ὁμιλίας ἀνδρῶν ἐπιφανῶν ἐξ ὑπερβορέων εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς ἀφικέσθαι τόπους. πυθαγόρᾳ μὲν οὖν τῷ φιλοσόφῳ καὶ στησιχόρῳ τῷ ποιητῇ καὶ τισὶν ἄλλοις τῶν ἐλλογίμων ἑλλήνων, συμμεμιχέναι, καὶ πολλὰ παρ' αὐτῶν προσμεμαθηκέναι. ζητεῖν δὲ καὶ πλείοσιν ἱστορίας χάριν ὧν οὐκ οἶσθα, ἐντυχεῖν. εἰ μὲν οὖν προσηκούσης τῇ χρήσῃ τῶν ἐμαῖς διαβολαῖς, καὶ πέπεισαι τοιοῦτον εἶναι με, ὁποῖον οἱ διαβάλλοντες εἰσάγουσι, μεταπεῖθειν οὐ ῥᾴδιον, εἰ δὲ τὸ ἀληθὲς ἐξετάζεσθαι δικαιοῖς, παρὰ πᾶσι μὲν ἀνθρώποις, μάλιστα δὲ παρὰ σοφοῖς ἀνδράσιν, ἐλθὲ πρός με συγγενησόμενος, ὥσπερ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ἀξίων λόγου. γνώσῃ γὰρ ἐκ πείρας, τά, τε ἄλλα ἅπαντα κάλλιον καὶ σεμνότερον, εἰ δὲ δεῖ εἰπεῖν μηδὲν ὀκνήσαντα, καὶ φιλανθρωπότερον, ἢ πρὸς τὴν κατέχουσαν φήμην ἐσχηματισμένα, καὶ τὸν ταῦτα λέγοντα καὶ κοσμοῦντα φάλαριν, οὐδενὸς τῶν σφόδρα ἐπὶ τούτοις θαυμαζομένων ἐνδεέστερον.

Ἀβαρις φαλάριδι τῷ τυράννῳ. 57

EΔειξας φύσιν οἰκείαν ὕβρεως καὶ ὠμότητος. καί σε ἔτεκεν οὐ γυνὴ καὶ ἀνήρ. ἀλλὰ λέαινα καὶ σῦς ἄγριος. ποιεῖς γὰρ πάντα βίᾳ καὶ προσέτι ἰσχύϊ δόξῃ κακῇ καὶ ἀγριότητι. μὴ σύ γε κάλει ἄβαριν εὐσεβῆ ἄνδρα εἰς πόλιν ἀκράγαντα. ἀλλότρια γὰρ ἐμοὶ φθόνος καὶ χαλεπότης καὶ κακὴ ἄγνοια· εἰ δὲ προθύμως μεθέλεις ἐλθεῖν εἰς τὸν οἶκον, νόμοις ἑλληνικοῖς χρώμενος, προκαλοῦ με εἰς τὴν ἑστίαν, καθαρεύων χερσὶ καὶ ψυχῇ πρὸς πάντα πολίτην σὸν καὶ ξένον, εἰ δὲ μή, χαίρειν σοι ἄβαρις λέγει.

Πολυστράτῳ καὶ Δαΐσκῳ. 58

EΓχειρεῖτε καὶ μὴ μέλλετε διὰ τάχους ἐμοὶ πολεμεῖν. ἐπὶ τοιούτοις γὰρ ἄθλοις οἷς δημηγοροῦντες ἐλέγετε διαβάλλοντές με πρὸς λεοντίνους, οὔτε φθονοῦμεν ὑμῖν, οὔτε ἀποσυμβουλεύομεν φιλοτιμεῖσθαι.

Ναυσικλεῖ. 59

EΓὼ μὲν, ὅπερ ἤδη πολλάκις ἐπέσταλκώς σοι τυγχάνω, κἂν ἑρμοκράτης ἤ τις ἄλλος εἴρξῃ τὰς παρ' ἐμοῦ δωρεὰς λαβεῖν τοῦ φιλοδήμου θυγατέρα γαμουμένην, ἀποπέμπων δέδωκα. καὶ τὸν ἔπαινον ἴσον μᾶλλον δὲ εὐκλεέστερον ἔχω. παρ' ὅσον τοιούτοις συγγενέσιν ὁ τύραννος καὶ μηδὲν προσήκων ἀντεξετάζομαι

πρὸς δὲ τοὺς ὀνειδίζοντας ὅτι χαριζόμενοι πείθομεν, ταύτην ἔχειν τὴν ἀπολογίαν, τὸ μὴ δύνασθαι τοὺς εὐεργετουμένους ἀντὶ φιλοφροσύνης, βίᾳ χρήσασθαι.

Qui verò, largitionibus me persuadere per conuitium exprobrant, his ita responsum volo, non posse eos, qui beneficio deuincti sunt pro beneuolentia vim reponere.

Ἀριστολόχῳ. 60

ΕΠιλαθόμενος ἧς ἔχειν ἠρνοῦ πονηρίας, καὶ γενόμενος ἄλλος τις πρὸς ἡμᾶς, ἢ οἷος εἶ, χαλεπὸν καὶ καθ᾽ ἑκάστην μόνον ὑπολαβέ. μὴ τοῦτο μόνον εἰ πολλάκις ὑπ᾽ ἐμοῦ καὶ καθ᾽ ἑκάστην γε κατηγορίαν εὖ παθὼν, οὐ τοῖς ὁμοίοις ἡμᾶς ἀμείβῃ. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἐάσω χρηστότητα τὴν δοκοῦσαν εἶναί τισι, τῆς κατ᾽ ἐμαυτοῦ πονηρίας ἐνέγκασθαι δευτέραν αἰτίαν. ἀλλ᾽ εἰ μὴ δὲ σὺ σεαυτοῦ πρὸς με εὐεργετεῖν βεβουλημένου φείδῃ, ἡμῶν γοῦν οὕτως ἐχόντων ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τάχα ἂν ἐπιεικέστερος ὀφθείης.

Aristolocho.

OBlitus eius nequitiæ, qua te præditum negabas & alio erga nos animo sumpto, quam quale habes, graue & iniquum esse quotidie saltem cogita: non hoc solùm, quod sæpe & in singulis accusationibus, magnis à me beneficiis affectus, non eodem modo gratiam nobis rependis. Non enim ego committam, vt probitas, quæ in speciem quibusdam esse videtur, secundò in iudicium de factis mihimetipsi iniuriis vocetur: Verùm quod ne tibi quidem ipsi erga me qui benefacere tibi voluerim, parcis. Attamen cùm nos eam erga te mentem retineamus, fortassis moderatior & probior haberi possis.

Ἐπιχάρμῳ. 61

ΠΕρὶ τῶν αὐτῶν ὧν σὺ καὶ Δημοτέλης ἡμῖν συνεβουλεύετε ἀποστῆναι τῆς τυραννίδος ταῦτα οὐ δυσνοοῦντες ἀλλ᾽ ἀγνοοῦντες διὰ τὴν ἀπειρίαν, οὕτω συνεβουλεύετε. τὸ μὲν γὰρ ἄρξασθαι τυραννίδος, ὀρεγομένου. τὸ παύσασθαι δὲ, οὐκ ἔτι. διὰ τὸ πολλὰ μὴ δεόντως πρᾶξαι. ὥσπερ οὐδὲ τοξότῃ μεθέντι τὸν οἰστὸν, ἀναλαβεῖν τὸ βεβλημένον. ἀλλ᾽ εἰ μὲν δυνατὸν ὑμῖν ἐστιν ἀνελεῖν τὴν ἀρχὴν τῆς τυραννίδος, καὶ δὴ ποιεῖτε· εἰ δὲ τοῦτο, ἐστὶν ἀδύνατον, ἀδυνατωτέραν ἴστε τὴν ὑμετέραν παραίνεσιν ἐμοὶ δόξαι συμφέρειν.

Epicharmo.

EA, de quibus tu & Demoteles nobis consilium dedistis, de tyrannide relinquenda, non quod malè cuperetis mihi, sed ignorantia potius atque imperitia ductis ita consuluisse vos arbitror. Etenim capessere Tyrannidem, in volentis potestate situ est. Deponere verò nō itē: eo quod multa contra ius & æquitatem patrarit, quemadmodum nec iaculatori licitum est, cum semel eiaculatus est telum, dimissum reuocare. Quod si vos principium Tyrannidis potestis abolere facite quęso. Sin id effici non potest multò minus vestram adhortationem pondus apud me habere scitote.

Τιμοσθένει. 62

ΤΩν στρατιωτῶν οἱ μὲν ἡμίσεις εἰς τὸ φρούριον ἐπιμείναντες, ἐκκοψάτωσαν. οἱ δ᾽ ἄλλοι, τὰς ἐπιδρομὰς τῆς θαλάσσης διαχωσάτωσαν. ἵνα τῆς πλημμυρίδος διαψυγείσης, ἐνεργὸν ἀντὶ ἀργοῦ γένηται τὸ πεδίον. ἀνακείσθω δ᾽ ἡ περὶ ἑκατέρων αὐτῶν χάρις, τοῖς πρώτοις τὸ καθ᾽ ἑαυτοὺς ἔργον ἀποτελέσασιν.

Timosthenι.

MIlitum dimidia pars ad castellum maneat & illud euertat. Reliqui maris vias suffodiant: vt inundatione penetrante, cultus ex inculto campus reddatur. Præmium verò vtrorúmque his, qui primi suum opus perfecerint, tribuatur.

Ἀριστολόχῳ. 63

ΕΙ τὸ, Στησίχορον ἀδείας ἀξιωθῆναι παρ᾽ ἡμῖν αἰχμάλωτον ποτε γενόμενον, ἐπαίρει σε κατ᾽ ἐμοῦ γράφειν τραγῳδίας, ὡς πᾶσι τοῖς ποιηταῖς ἡμέρως προσενεχθησομένου, πολὺ τῆς ἀληθείας διαμαρτάνεις. οὐ γὰρ ἀποδέχομαι κοινότητι ποιητὰς ἀλλὰ τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ποιητῶν. οὐδὲ τοὺς εἰς ἔχθραν ἐμοὶ καταστάντας ἀλλὰ τοὺς γενναιοτάτους τῶν ἐχθρῶν· σὺ δὲ, κακὸς μὲν ποιητής. ἄναλκις δὲ ἐχθρὸς ὢν, καὶ κατὰ ἀνδρείαν καὶ κατὰ δύναμιν ποιητικὴν, Στησιχόρῳ σεαυτὸν προσεικάζεις. γνώσῃ δὲ τὴν ταχίστην τοῦ λεγομένου διαίρεσιν, οὐκ εἰς μακράν. οὐ περὶ ὧν εἰς ἐμὲ γράφεις. πάντων γὰρ ἂν εἴην ἀψυχότατος, εἰ καὶ τῶν σῶν ἐπιστραφείην δραμάτων· ἀλλ᾽ ὅτι τοιοῦτο ὢν ἐχθρὸς καὶ ποιητὴς τῆς αὐτῆς σεαυτὸν καὶ Στησίχορον ἀξιοῖς.

Aristolocho.

SI, quoniam Stesichorus apud nos aliquando captiuus, impunitatem veniámque cōsecutus est, hoc te ad scribendum aduersus nos Tragœdias incitat, credísq; me similiter omnibus poëtis mitem placatúmque fore, plurimum à veritate réque ipsa aberras Non enim omnes ad vnum poëtas: sed pręclaros celebrésque duntaxat amplector, neque qui inimicitias contra me gesserunt: sed inimicorum generosissimos. Tu verò cùm malus poëta sis & instrenuus hostis, tamē & animi magnitudine, & facultate poëtica te cum Stesichoro comparas. At breui & statim cognosces, quantum inter te & cōmemoratum intersit, non quod in me talia scribis: Omnium enim essem ignauissimus, si tui me dramatis mouerent: verùm quoniam cum sis eiusmodi & inimicus & poëta, tamen eodem & temetipsum & Stesichorum honore dignum existimas.

Ἀμφιδάμαντι· Oxon: edit: Ἀφιλάντι καὶ Θρασιβούλῳ. 64

ὁ δ᾽ οὐ Oxon: edit: ΥΜεῖς μὲν ἀποδεδωκέναι τὰ χρήματα ἃ ἐδανείσασθε, Τεύκρῳ λέγετε. ὁ δ᾽ οὔ φησιν ἀπειληφέναι. οὐκ ἔχω δὲ μὰ τὸν Ἡρακλέα, οὔθ᾽ ὑμῖν ἀπιστεῖν, οὔτε κείνῳ μὴ πιστεύειν. ὁ μὲν γὰρ ἐπιζητεῖ βεβαίωσιν

Aphilanti & Thrasibulo.

VOs quidem, pecunias, quas mutuò acceperatis, Teucro reddidisse confirmatis: at ille se recepisse negat. Non autem Hercules possum aut nobis diffidere, aut illi fidem non habere. Nam ille postulat vt signum aliquod ad confirmandam solutionem

ſolutionem proferatis. Vos contra támque amico credidiſſe ei dicitis. Quamobrem anceps animi, ne alterutrius veſtrum ſermoni diffidere videar, quaſi redditæ ſint ita fingo. Quod vtinam in perpetuum veritas ignoretur. neque impoſtor malus, vter vter, tandem ille ſit, in nobis inueniatur. Commodum enim cenſeo, multarum pecuniarum. potius quàm amicorum iacturam facere. Hoc autem neceſſum eſt illuſtrata patefactáque veritate, qui fecerunt iniuriam, & mendacium dixerint, pro amicis, inimici reddantur.

Pelopidæ.

NEque ego, quæ tu petis, ad Steſichorum ſcribere auderem neque ille ſat ſcio, faceret, vt aliquem iam vita defunctum carmine deformaret, etiamſi nos ſcriberemus. Satis autem eſt mihi, hoc ab illo beneficium accepiſſe, quod de Nicoclis vxore poëſin confecit. Sin à nobis aliquid vis rogare, quod non in alterius: ſed in mea voluntate poſitum ſit manda.

Teleclidæ.

PRoprio quodam vſus animi iudicio cum multis iam meis familiaribus & neceſſariis diſſeruiſti (hoc fortè agens, quod & factum eſt, vt ad me ſermones illi deferrentur.) non oportuiſſe, poſt fabricatorem Tauri perilaum, alios hoc ſupplicij genere occidi. propriam enim laudem ſic ad nihilum à meipſo redigi. Ego verò neque laudem illam quam in puniendo perilao fortè ſum aſſecutus, magni pendo: non enim laudem in eius ſupplicio quæſiui, neque calumniæ, quibus ob alios punitos, traducor, mihi dolorem adferunt: A fama enim turpi & honeſta talio ſeiuncta eſt. Neque verò te illud clam habeat me idcirco, quod alios etiam in Tauro perire volebant, hunc plexiſſe, nam quod ad apparatum æris & artificium pertinet, munere non exitio dignus erat. Iuſtum eſt igitur huius ſupplicij culpam tum in ipſum tum in omnes ſimilem fortunã ſubeuntes transferre: ſin etiam in nos à nonnullis inique iudicantibus deriuabitur, iuſque deque ferimus, dummodo poſsimus occiſos eo ſupplicio dignos fuiſſe oſtendere. Initium itaque capientes à primo, quem ſupra omnes homines: immò ſupra ipſam humanitatis naturam flammis peremi, ſimile iudicium in omnibus reliquis adhibete. Si enim punitionem perilai, tamque iuſtam approbatis: de reliquis, à quibus nefandorum ſcelerum pœnas exegi, iure conqueri non poteſtis, neque quos fœderum corruptores, propter intentatam mihi mortem, morte affeci plane enim medius fidius eſſem inops conſilij, ſi cum aliorum qui bene de me meriti ſint, vexatores direptoréſque puniã his qui mihi inſidias ponunt, impunè eſſe ſinerem & ſi iniuſtam terroris aduerſus inſidiantes infamiam ſpectans, mea ipſius pericula negligerem. Audiuimus igitur tuam ſententiam, neque pluribus in ea re moleſtiis eſto, ſed & tibi & mihi negotium faceſſere deciſtito.

ὑμᾶς ἔχειν τῆς ἀποδώσεως. ὑμεῖς δὲ ὡς φίλῳ πεπιστευκέναι λέγετε. δι᾽ ἃς γε αἰτίας οὐκ ἀπειληφὼς, ἵνα μὴ δόξω τισὶν ὑμῶν ἀπιστεῖν ἐν τοῖς λόγοις, ὡς κεκομισμένα προσδέδεγμαι. εἴη μέντοι μέχρι παντὸς ἀγνοεῖν μετ᾽ ἀληθὲς, ἢ τὸ πλάνον ὑμῶν τοῦτον ὅστις ἐστὶ, πονηρὸν εὑρεθῆναι. κρεῖττον γὰρ ἡγοῦμαι πολλῶν χρημάτων ἐνεγκεῖν ζημίαν, ἢ φίλων. ἀνάγκη γὰρ τῆς ἀληθείας εὑρεθείσης, ἀντὶ φίλων τοὺς ἀδικοῦντας καὶ ψευδομένους, ἐχθροὺς γίνεσθαι.

Πελοπίδῃ. 65

ΟΥ̓τ᾽ ἂν ἐγὼ γράψαιμι πρὸς Στησίχορον περὶ ὧν ἀξιοῖς, οὔτ᾽ ἂν ἐκεῖνος ἐπινεύσειεν, εἰς τινὰ τῶν οὐκ ἔτι ζώντων ἐξενεγκεῖν μέλος, εἰ καὶ γράψαιμεν ἡμεῖς. ἀπόχρη δέ μοι χάριν εἰληφέναι παρ᾽ αὐτοῦ, τὴν ἐπὶ τῇ Νικοκλέους γυναικὶ ποίησιν. εἰ δέ τι βούλει παρ᾽ ἡμῶν αἰτεῖν, οὗ τινος ἡ ἐξουσία οὐκ ἐπ᾽ ἀλλοτρίαν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν ἐμὴν αἵ εἰσι γνώμην, ἐπίστελλε.

Τηλεκλείδῃ. 66

ἸΔίᾳ τινὶ χρώμενος γνώμῃ, πρὸς πολλοὺς ἤδη τῶν ἐμῶν ἑταίρων διείλεξαι. τοῦτ᾽ ἴσως διαπραττόμενος, ὃ καὶ γέγονεν, εἰς ἐμὲ κομισθῆναι τοὺς λόγους, ὡς οὐκ ἐχρῆν μετὰ τὸν δημιουργὸν τοῦ ταύρου Περίλαον, ἄλλους κατεργάσασθαι, τῷ τρόπῳ τῆς αὐτῆς αἰκίας. τὸν γὰρ ἴδιον λύειν ἔπαινον. ἐγὼ δὲ οὐδὲ τῆς ἐπὶ Περιλάῳ τιμωρίας ἐπαινούμενος ἐπιστρέφομαι. τιμωρὸς γὰρ οὐκ ἐγενόμην ἐπαίνου χάριν, οὔτε τῆς ἐπὶ τοῖς ἄλλοις κολάσεως διαβαλλόμενος ἄχθομαι. δόξης γὰρ αἰσχρᾶς ἢ καλῆς, ἀμείνω κεχώρισται. οὐ μέντοι καὶ τοῦτο ἴσθι. ὅτι τοῦ μέλλειν καὶ ἄλλους τινὰς ἐν τῷ ταύρῳ διαφθείρεσθαι χάριν, ἐκολασάμην αὐτὸν, ἐπεὶ τῆς τοῦ χαλκοῦ κατασκευῆς ἕνεκα, δωρεᾶς, οὐκ ἀπωλείας ἦν ἄξιος. δίκαιον μὲν οὖν ἐκείνῳ τὰς περὶ τούτων αἰτίας, καὶ τοῖς εἰς τοῦτο τύχης ἥκειν βιαζομένοις, ἀνακεῖσθαι. εἰ δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς ἀναφέροιντο ὑπὸ τῶν ἀγνωμονέστερον κρινόντων, οὐκ ἀχθόμεθα. ἕως ἔχομεν ἀξίους ἀποδεικνύναι τῆς κολάσεως τοὺς ἀναιρουμένους. ἀρξάμενοι γὰρ ἀπὸ τοῦ πρώτου κολασθέντος, ὃν ὑπὲρ ἁπάντων ἀνθρώπων, μᾶλλον δὲ αὐτῆς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐπυρπόλησα, τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς ἐξετάσεως ἐπὶ πάντων ποιεῖσθε. εἰ γὰρ τὴν ἐπὶ Περιλάῳ κόλασιν, ὡς δικαίαν ἐπαινεῖτε, καὶ τῶν ἄλλων ὅσοις ὑπὲρ ἀλλοτρίων ἀδικημάτων ἐκολασάμην, οὐ δήπου μέμφοισθε ἂν προσηκόντως. οὐδὲ ὅσων ἀνῄρηκα μὲν ἐκ σπονδῶν ἐμοί γε γενομένων, δι᾽ οὓς ἐμηχανήσαντο ὀλέθρους. ἦ πού γε σφόδρα ἂν ἄβουλος εἴην, εἰ τοὺς ὑπὲρ ἄλλων κακούργους ἐάν με καὶ εὖ ποιῶσι τιμωρούμενος, τοὺς εἰς ἐμὲ ἐπιβουλεύοντας ἀζημίους ἐάσαιμι. καὶ τὴν δειλίαν ὑπὲρ τῶν μὴ προσηκόντων, ἐπὶ τὸ φοβερὸς δοκεῖν εἶναι τοῖς ἐπιβουλεύουσιν ἀναδεχόμενος, ὑπὲρ τῶν ἰδίων κινδύνων ὀκνήσαιμι. πεπείσμεθα δὴ περὶ τῆς ἀξιώσεώς σου. καὶ οὐ δεῖ πλείοσιν ἐνοχλεῖν. παῦσαι δὲ καὶ σεαυτῷ καὶ ἐμοὶ πράγματα παρέχων.

Παυρόλᾳ. 67

Ἀφικόμενον εἰς Ἱμέραν, ἀναγκαίας ἕνεκα πραγματείας, ἤκουσα τῶν Στησιχόρου θυγατέρων ποιήματα λυριζουσῶν. ἃ μὲν αὐτοῦ Στησιχόρου γεγραφότος. ἃ δὲ τῶν παρθένων ἰδίαν. ἦν δὲ τῶν μὲν Στησιχόρου, τὰ τῶν θυγατέρων ἥττονα. τῶν δ' ἄλλων εἴ τινα κατὰ σύγκρισιν ἐξετασθείη, κατὰ πολὺ βελτίονα. ὥστε με τρισόλβιον ἡγήσασθαι τὸν διδάξαντα. τρισολβίας δὲ καὶ τὰς παρὰ φύσιν ἐπὶ τοσοῦτον βάθος παιδείας ἀχθείσας. εἶεν δὴ παυρόλα. σφόδρα γὰρ καὶ διὰ ταῦτα ἐπιζητῶ μαθεῖν, τίνα δήποτε γνώμην ἔχων, τὸ μὲν σῶμα γυμνάζεις ὅπλοις τε καὶ κυνηγεσίαις καὶ ταῖς ἄλλαις κακοπαθίαις, τὴν δὲ ψυχὴν ἀγύμναστον ἐᾷς λόγου τε καὶ παιδείας ἑλληνικῆς, ἣν ἐχρῆν πρώτην ἐπὶ τὰ τοιαῦτα συνησκῆσθαι καὶ μόνην. σώματος μὲν γὰρ ἐπιμελητέον, ὑγείας χάριν, ἢ ἰσχύος. εἰ μή τις τῶν ἱερῶν ἀγώνων ἕνεκα ἀθλοίη. ψυχῆς δὲ πάντας τρόπους προνοεῖσθαι χρή, τὸν μέλλοντα μετ' ἀρίστης τιμῆς ἐν δημοκρατουμένῃ ζήσεσθαι πόλει. εἴ γε μὴ σὺ τοῦθ' ὃ κατηγοροῦσί τινες, ὥρμηκας ἐπὶ τὸ ζηλοῦν καὶ μιμεῖσθαι τὸν ἐν τυραννίδι βίον. ὡς προσήκοντά σοι κατὰ νόμους. καὶ διὰ τοῦτο σωματικὴν ἐπασκεῖς ῥώμην. οἰόμενον ἁρμόζουσαν εἶναί σοι τὴν ἰσχὺν, εἰς τοιαύτην δυναστείας κατάκτησιν. ὅπερ ἐὰν οὕτω φρονῶν τυγχάνῃς, παρὰ τοῦ μεταμελομένου περὶ μοναρχίας, οὐχ ἑκουσίως, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης τοῦτον ἐπανελομένου τὸν βίον, γνώμην λάβε. ὁ γὰρ ἀμφοτέρων πεπειραμένος, τυραννηθῆναι μᾶλλον ἂν εὔξαιτο, ἢ τυραννῆσαι. ὁ μὲν γὰρ, ἕνα φοβεῖται τῶν ἄλλων χαλεπῶν ἀπηλλαγμένος, τὸν τύραννον. ὁ τύραννος δὲ, καὶ τοὺς ἔξωθεν ἐπιβουλεύοντας, καὶ δι' οὓς σώζεται. ἀνάγκη γὰρ αὐτῷ μετὰ τῶν πολλῶν φόβων καὶ ταλαιπωριῶν, πρώτους εὐλαβεῖσθαι τοὺς φυλάττοντας. ὥστε ἐμφρονέστερον δεξάμενος τὴν τοῦ συμβουλεύοντος πατρὸς εὔνοιαν, ἴσος ἀξίου πᾶσιν εἶναι. τὸ δὲ ἐκ φόβων διηνεκῶν καὶ κινδύνων ἀδιαπαύστων αὐτεξούσιον, ἐχθροῖς καὶ παισὶν ἐχθρῶν πάρες. εἰ δὲ ἀπειρίᾳ καὶ νεότητι τὸν ἐν τυραννίδι βίον οἴει τι τερπνὸν καὶ προσφιλὲς ἔχειν, ἀλλ' οὐ τὰς ἀνωτάτω συμφορὰς καὶ κακοδαιμονίας, πάντως μὲν ἁμαρτάνεις. καὶ τοῦτο πάσχεις δι' ἄγνοιαν. εὔχου δέ σοι τὸν θεὸν, μηδέποτε τυραννικῆς πεῖραν παραστῆσαι τύχης.

Τῷ αὐτῷ. 68

Οὐχ ὑπὸ σοῦ πολλὰ νομίζω χρήματα αἰτεῖσθαι μὰ τοὺς θεοὺς, ἀλλ' ἐμαυτὸν ἐνδεέστερον εὑρίσκω ἤδη χρηστότητι παιδὸς ὑπηρετεῖν. εἰ μέν τοι σὲ εἰς ὅσα φὴς ἀναλίσκειν. καὶ οὕτω διδοὺς τῶν ληψομένων φίλων ἀπορήσεις θᾶττον, ἢ παρὰ τοῦ πατρὸς αἰτούμενος. ὅσῳ γὰρ ἂν προηγεῖται τὸ λαμπρῶς χαρίζεσθαι, ἕπεται τὸ μεγαλοφροσύνης ἀξίως κτᾶσθαι. ὅταν δὲ ἅπαξ τὸ δρᾶν πρόθυμον παρῇ τισὶ,

Paurolæ.

Cvm vrgentis cuiusdam negotij caussa, venissem Himeram, Stesichori filias audiui ad Lyram canentes carmina, quæ partim à Stesichoro composita, partim ipsarum propria essent. Filiarum autem cum à Stesichori carminibus longè vincerentur, reliquorum tamen comparata, plurimum excellebant. Itaque me ter beatum iudicaui, qui docuissem: ter beatas verò, quæ præter naturam ad tantum eruditionis fastigium peruenissent. Esto verò paurola. Nam ob eam quoque caussam scire magnoperè cupio, quo tandem consilio corpus exerceas armis venationibus aliisque laboribus, animum verò non instruas oratione græcísque disciplinis, quem primum & solum in his exercitatum esse conueniebat, corporis enim eatenus habenda cura est, dum valetudinem & robur tuearis, nisi quis ad sacra certamina, præparet & excerceat Ad animum verò excolendum omnibus neruis incumbere, dum est ei, qui cum honore & dignitate in Republ. quæ per Democratiam administratur, vitam agere velit, nisi tum, quemadmodum aliqui te deferunt, vitam cum imperio & potestate quasi lege tibi debitam sequi ac imitari statuisti, & ea de caussa vires etiam corporis excerces putans ad tantam acquirendam potentiam, robur tibi aptum & idoneum fore, quod si ita habet & sapis, ab eo quem regni pænitet, non sponte aut libenter: sed necessarió in eiusmodi vitæ genere versantem, consilium accipe. Cui enim vtriusque constat experientia, is parere, quàm imperare, potius expetit. Alter enim à reliquis periculis omnibus liber & solutus, vnum tantummodò metuit Tyrannum. Tyrannus verò tum extraneorum insidias tum etiam satellitum vim pertimescit. Necesse est enim vt inter omnes reliquos honores & miserias, primùm custodes stipatorésque metuat. Proinde cõsiderata prudenter consulentis patris in te beneuolentia, a cunctis æqualis vt sis contende. Dominium verò, quod continuis terroribus & perpetuis periculis constat hostibus & filiis hostium relinque. Sin imperitia & ætatis vitio putas aliquid suauitatis, & iucunditatis, in Tyrannica vita inesse, neque ærumnarum & calamitatum tibi in mentem venit, tota via aberras Et id tibi propter inscitiam accidit. Tu verò Deum sedulò precare, ne quando Tyrannicam vitam tibi experiundam obiiciat.

Eidem.

Non hercle multas pecunias abste peti arbitror: sed me ipsum pauperiorẽ existimo quá vt benignitati filij possim inseruire. Tu verò in ea quæ dicis liberè sum plus facito. Sic enim largiendo citius amici te deficient, qui capiant, quam petitiones apud patrem irritæ fuerint. Quantò enim magis præcedũt magnificæ largitiones: tantò magis sequitur vt ista liberalitate dignè præsto sint & suppetant. Quòd si semel strenuè facere ingressus sit,

euentum

euentum fortuna rectè moderabitur. Neque te pudor detineat: sed libere ad me sermone sic vtitor, vt qui non pauca libenter dem filio, quippe propter quem vniuersa comparauerim. Tantum enim abest, accusare me tuam in amicos animi promptitudinem, vt etiam incredibile gaudium ex eo percipiam,& moneam vt te tanta beneuolentia & humanitate dignum geras, ne solùm in præsenti sis magnificus: sed eadem manente fortuna, semper hanc voluntatem conserues. Et quod tibi damus generose paurola, id verò libenter facimus & in beneficij loco ponimus sumptum tam exoptatum & liberalem.

Erythiæ.

SI Tyrannicæ vitæ metu, paurolam Agrigentum mittere non audes, ignosco tibi & tanquam vxori & tanquã matri quę charissimo filio timet. Sin autem quia sola, & non mecum vnà genueris, sola quoque vis eum retinere pessimè de parentum iure iudicas. Nam si breuissimè est dicendum, patris magis est filius quàm matris: sin beneuolentius, vtriusque pariter & ex æquo. Quod si aliquando genitori etiam filium. tradere tuam orbitatem existimas: quid sentis de eo, qui ne semel quidem eius fuit particeps. Quamobrem æquabilius & iustius ages, si eũm ad me miseris nõ longo tẽporis interuallo reuersurum ad te: sed breui & eiusmodi apparatus, cuiusmodi phalaridis & Erythiæ filium decet, vt quamuis non mecum, tamen abundantes diuitiis & opibus. simul viuatis. In quos enim familiariores, quis diuitias conferre optet: si filium & vxorem negligat. Ego verò sic erga vos affectus vt æquum est patrem & maritum: mearum pecuniarum non minimam portionem, in vos amicissimos effundere paratus sum: idque statim expedire cupio: cum propter alia & vel maximè propter imminentem senectutem: tum propter morbum, qui nuper mihi contigit, grauissimum. Admonet enim me vt præsentem diem, extremum viuendi tempus homini constitutum putem. Tutæ verò excreta Agrigẽtum, & hinc rursus profectionis, fidem ad securitatem patris ei beneuolentia magis quàm matris sollicitudo præstabit.

Polycleto.

INcertum habeo in Policleto, vtrum magis vim in te facultatémque medendi, an animi constantiã fidémque admirari debeam. Ars enim superauit interfectorem Tyranni morbum. Fides autem honores Tyrannicidæ propositos per hæc vtraque decurrens tua iustitia, hominem duobus maximis periculis ad perniciem mortémque proiectum incurabilis morbi detrimento & inimicorum honoribus seruasti & ad incolumitatem vitámque reduxisti. Solus enim tu poteras, aut si morbo extinctus fuissem, etiamsi nihil ad id ab arte contulisses, Tyranno mortem obeulisse videri, aut si etiam morbus me non sustulisset cum quiduis, quod dabatur, vide tanquam ad salutem pertinens sumerem, morte afficere. Et cædis gloria, cum parum præmiorum

τὸ κατορθοῦν ἑτοίμην αἱ τύχαι παρέχονται. μὴ δὴ καταιδούμενός με τοιούτοις παῤῥησιάζου λόγοις. ὡς οὐκ ἀσμένως ὀλίγα διδόντα υἱῷ, δι' ὃν τὰ πάντα περιεποιησάμην. τοσοῦτον γὰρ ἀπέχω τοῦ μέμφεσθαί σε τῆς πρὸς τοὺς ἑταίρους ἐκτενείας, ὥσθ' ὑπερφυῶς ἡδόμενος, ἄξια παρακινῶ σοι διανοεῖσθαι τῆς τοσαύτης φιλανθρωπίας. ἵνα μὴ μόνον πρὸς τὸ παρὸν ᾖς μεγαλόφρων. συμπαραμενούσης δέ σοι τῆς αὐτῆς τύχης, ἐσαεὶ φυλάττῃς τὸ βούλημα. καὶ ὃ δίδομεν οὖν ἀσμένως ὦ γενναῖε Παυρόλα, καὶ λαμβάνομεν χάριν παρὰ σοῦ τὸν τρόπον τῆς δαπάνης. οὕτως εὔελπιν καὶ χρηστὸν ὄντα.

Ἐρυθίᾳ. 69

Εἰ μὲν εὐλαβουμένη τὸν ἐν τυραννίδι βίον, οὐ τολμᾷς εἰς Ἀκράγαντα πέμψαι Παυρόλαν, συγγνώμην ἔχω σοι. καὶ ὡς γυναικὶ καὶ ὡς μητρίδι, δεδοικυίᾳ περὶ ἀγαπητοῦ παιδός. εἰ δ' ὡς μόνη καὶ μὴ μετ' ἐμοῦ γεγεννηκυῖα, μόνη δικαιοῖς ἔχειν αὐτόν, ἀγνωμόνως κρίνεις τὰ περὶ γονέων. κατὰ μὲν γὰρ τὸν ἀποτομώτατον λόγον, πατρὸς ἂν εἴη παῖς μᾶλλον, ἢ μητρός. κατὰ δὲ τὸν εὐγνωμονέστερον, ἑκατέρων ἴσος. εἰ δὲ τὸ μεταδοῦναί ποτε καὶ τῷ γεγεννηκότι τὸν υἱόν, σαυτῆς ἐλάττωσιν ἡγῇ, τί δοκεῖς τὸν μηδὲ μέρους ἀξιούμενον. κοινωνικώτερον δὴ ποιοῦσα, πέμψον αὐτὸν ὡς ἐμέ, οὐ διὰ μακρᾶς ἥξοντα πρὸς σέ, ἀλλὰ θᾶττον καὶ μεθ' ὅσων δεῖ Φαλάριδος καὶ Ἐρυθίας παῖδα. ἵνα εἰ καὶ μὴ μετ' ἐμοῦ, μετ' ἀλλήλων γοῦν ἐν ἀφθονίᾳ πλούτου βιωτεύητε· εἰς τίνας γὰρ ἄν τις ἀναγκαιοτέρους εὔξαιτο πλουτίζειν, γυναικὸς ἢ παιδὸς οὐκ ἐπιμεληθείς. ἐγὼ δὲ περὶ ὑμᾶς ἐσπουδακὼς ὡς εἰκὸς ἄνδρα καὶ πατέρα, βούλομαι τῶν παρ' ἐμοὶ χρημάτων, μοῖραν οὐκ ὀλίγην ἐν ὑμῖν τοῖς φιλτάτοις ἐναπερείσασθαι. καὶ τοῦτο σὺν τάχει πρᾶξαι, καὶ διὰ τ' ἄλλα μέν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ διὰ τὸ ἐπιὸν γῆρας. καὶ διὰ τὴν πρόσφατον συμβεβηκυῖάν μοι χαλεπὴν νόσον. ὑπομιμνήσκει γάρ με τελευταίαν ἡγεῖσθαι τοῦ ζῆν ἀνθρώπῳ προθεσμίαν, τὴν ἐνεστῶσαν ἡμέραν. τῆς δὲ παρουσίας τῆς κρήτηθεν εἰς Ἀκράγαντα, καὶ τῆς ἐνθένδε πάλιν ἀφόβου, τὸ πιστὸν αὐτῷ πρὸς ἀσφάλειαν, ἡ τοῦ πατρὸς εὔνοια παρέξεται μᾶλλον, ἢ ὁ τῆς μητρὸς φόβος.

Πολυκλείτῳ. 70

Οὐκ οἶδα τί σου μᾶλλον θαυμάσαιμι ὦ Πολύκλειτε, τὴν ἰσχὺν τῆς ἰατρικῆς, ἢ τὴν τοῦ τρόπου πίστιν. ἡ μὲν γὰρ ἰσχὺς τυραννοκτόνον νενίκηκε πάθος. ὁ δὲ τρόπος, τιμὰς τυραννοκτόνοις. δι' ἀμφοτέρων δὲ τούτων, ἡ σὴ δικαιοσύνη δραμοῦσα, τὸν δυσὶ κινδύνοις ἀναιρούμενον, ἀφύκτου τε νόσου προσβολῇ, καὶ τιμαῖς πολεμίων, διέσωσας. μόνῳ γάρ σοι παρῆν, κτείναντός με τοῦ πάθους, μηδὲν ἀπὸ τῆς τέχνης ἀντιπράξαντι, τὸ τυραννοκτονηκέναι δοκεῖν. καὶ μὴ κτείναντος, πᾶν ἑτοίμως δοθέν, ὡς ἐπὶ σωτηρίᾳ μου λαμβάνοντος, διαφθεῖραι. τὴν δὲ καὶ τὸ δόξαι διαφθεῖραι

πρὸς τὸ τυχεῖν τῶν ὁμοίων τιμῶν. ἀλλ' οὐ γὰρ ἐβουλήθης κέρδος ἄδικον, ἀντὶ δόξης δικαίας ἑλέσθαι. ἴσως γὰρ οὐδὲ εἶχεν ὁ παραδούς σοι καιρὸς ἐμὲ διὰ τὴν νόσον, τυραννοκτονίας εὐσεβοῦς τύπον. ἐγὼ μὲν οὖν ἐπὶ σοὶ γενόμενος, ὅτι βούλοιό μοι χρῆσθαι, τὰς ἀξίας χάριτας οὐκ ἔχων, τοσαύτης ἀρετῆς ἀποδοῦναι, τοῦθ' ἓν οἶδα. ὅτι τοῦ κτίσαντος θεοῦ τὴν τέχνην, ἄξια φρονεῖν ἐπαιδεύθης. ὅμως σὺν τοῖς τῆς ἰατρικῆς καὶ τοῖς τῆς πίστεως ἐπαίνοις, ἀπέσταλκά σοι τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς χαριστήρια. φιάλας ἀπέφθου χρυσοῦ τέσσαρας. καὶ κρατῆρας ἀργυροῦς οὐ τῆς καθ' ἡμᾶς τέχνης δύο. καὶ ποτηρίων θηρικλείων, ζεύγη δέκα. καὶ παῖδας ἀφθόρους εἴκοσι. καὶ ἀργυρίου μυριάδας ἀττικὰς πέντε. γέγραφα δὲ καὶ Τεύκρῳ τῷ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, διδόναι σοι σύνταξιν, ὅσην λαμβάνουσιν, οἵ τε ναύαρχοι καὶ οἱ σωματοφύλακες, καὶ τῶν λοιπῶν οἱ ταξίαρχοι. μικρὰν ἀμοιβὴν, ἀντὶ μεγάλης εὐεργεσίας. προσκείσθω δὲ τῷ καταδεεστέρῳ τῆς εὐχαριστίας, τὸ προσομολογεῖν, ἴσην ἀμοιβὴν οὐκ ἔχειν ἀποδοῦναι, τὸν εὐεργετηθέντα.

71 Τῷ αὐτῷ.

ΑΠέλυσα διὰ σὲ Κάλλαισχρον. οὕτως ἐπιβουλεύσαντά μοι περιφανῶς, ὡς μὴ μόνον ὁμολογῆσαι τὴν ἐπίθεσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς συνωμότας μηνῦσαι. προσθεῖναι δὲ τῇ μηνύσει, καὶ τὸν τόπον. ἐν ᾧ, καὶ πότε, καὶ πῶς ἔμελλον ἐπιχειρεῖν· ἀλλ' ἦν ἀμνήμονος ὡς ἔοικεν ἀνδρὸς, μὴ χαρίσασθαι σωτηρίαν ἀνθρώπῳ, τῷ ταύτην δεδωρημένῳ. ἅμα δὲ ἐλογιζόμην, ὅτι κἀμοῦ μὲν ἦν, τὸ δοῦναι τοιαύτην χάριν ἰατρῷ σεσωκότι. πολλοῦ δὲ, σοὶ τὸ λαβεῖν πρεπωδέστερον, τῷ τῆς ἰατρικῆς προεστῶτι, καὶ πάντας σώζοντι τοὺς δεηθέντας. ἰδέτω μέντοι τὸ παράλογον Κάλλαισχρος. ὅτι ζωῆς παρὰ σοῦ χάριν εἴληφεν, ἑτέρου ζωὴν οὐ δικαίως ἀφελόμενος. ἀφῄρηται γὰρ οὐ μελλήσας. ἄλλως δὲ ἠτύχηκεν.

72 Περισθένει.

ΤΗν Εὐβούλου καὶ τὴν Ἀριφάντου γυναῖκα, τῶν ἐπιβουλευσάντων μοι περιφανῶς, ἃς ἑλὼν αἰχμαλώτους ἔπεμψας, ὡς ἀπολουμένας πρός με, σφόδρα σπουδάσας τὸ πρῶτον ἀνελεῖν, σέσωκα. καὶ πάντως που θαυμάζεις ὅτι ὑφῄρηκα τῆς ὀργῆς. εἰ δὲ καὶ πύθοιο τὴν αἰτίαν, ὅτι δι' εὐγενείας ὑπερβαλλούσης ἀπόδειξιν, μᾶλλον ἂν ἔτι θαυμάσειας. ἐρωτώμεναι γὰρ ὑπ' ἐμοῦ τὴν ἐπιβουλὴν εἰ συνῄδεσαν τοῖς ἀνδράσιν, οὐ μόνον ἔφασαν, ἀλλὰ καὶ συνορμηθῆναι τυραννοκτονεῖν. ἀντὶ ποίας δὲ ἀδικίας εἰπόντος μου μείζονος ἢ ἐλάττονος εἰς ὑμᾶς ἐξ ἐμοῦ γενομένης, ἰδίας μὲν οὐδεμιᾶς, τῆς δὲ κοινῆς ἀπεκρίναντο. κοινὴν γὰρ ἀδικίαν ὑπολαμβάνειν τὸ καταδουλοῦσθαι πόλεις ἐλευθέρας. τί παθοῦσαι τοι γάρ τοι πάλιν ἐπανερομένου μου δίκην ἀποτίσαι τὴν αὖ μοι τοῦ μίσους τὴν κατ' ἀξίαν, ἀποθανοῦσαι προσέθηκαν. ζῆν δὲ οὐ τεθνάναι κείνας.

amplitudine, certabat. Verùm iniustam atque iniquam mercedē, iustæ famæ atq; opinioni præponere nolebas. fortè enim temporis eius quod ob aduersam valetudinem tibi me tradiderat, non fuit ea conditio, vt pietatem Tyrannocidium habuisset aliquam. Ego itaque qui sic in tua potestate fuerim, vt quicquid in mentem tibi veniret, agere de me licuisset, cùm pro tanta virtute satis dignas gratias referre non possim, hoc vnum noui, Deo qui creauit hanc scientiam, consentaneum dignum animum & facultatem te gerere. Attamen vnà cum medicinę & fidei laudibus, misi ad te gratissimi mei animi pignora. phialas auri puri quatuor, Crateres argenteos non operis domestici duos & poculorum vitreorum, decem iuga. & pueros imberbes viginti & Argenti quinque myriades atticas. Scripsi etiam Teucro præfecto pecuniarū, vt tantum salarium tibi numeret, quantum nauarchis & satellitibus, reliquísque centurionibus datur, exiguam sanè, pro maximo beneficio remunerationem. Adferat autem hoc etiam aliquid adiumenti, ei qui non est par referendæ gratiæ, quod simul fatetur parem pro meritis gratiam se reponere non posse.

Eidem.

CAllæschrum tui caussa dimisi, sic manifestò mihi insidiatum, vt non modo conatum fassus sit: verùm etiam coniuratores prodiderit: & præter significationem hanc, adiecerit locum, in quo, & quando. & quomodo rem agressuri fuissent. At est hominis ingrati, vt apparet, non dare salutem ei, à quo ipse donatam eam acceperit. Simul etiam meum esse cogitabam, eiusmodi beneficium dare medico, qui me saluasset. Multò vero tibi conueniētius fuerit accipere, facultatis medicæ professori & omnes homines, qui petant, curatione seruanti. De indignitate rei Callæschrus viderit, quod cum alteri vitam per iniuriam eripuisset, tuo beneficio vitam adeptus sit. Eripuit enim non cunctando, reliquis verò rebus errauit.

Peristhenes.

EVbuli & Ariphanti qui mihi insidias struxerunt coniuges, quas captas ad me misisti, tanquam morte pœnam luituras, cùm primùm omnino vita plectere statuissem, postea seruaui. Et fortasse mirum tibi videtur, me ab ira mitigatum esse. Quod si caussam audieris, quod ob singularis ingenuitatis specimen, multo vehementius admirabere cùm enim interrogarentur à me, nunquid maritis insidiarum consciæ fuissent, non solùm hoc affirmarūt verùm etiam seipsas ad euertendum Tyrannum vnà paratas instructásque cum maritis fuisse cúmq; rogarem quam ob iniuriam seu magnam seu paruam vobis priuatim à me illatam: ob nullam quidem priuatam sed ob publicam respondebant. Se enim in communi iniuria habere, ciuitates liberas in seruitutē redigere. Quas verò pœnas, me rursum quærente, pro isto odio dignas mihi depēdetis: subiecerunt mortis. Vitæ igitur nō morti adiudicās

cum tanta virtute morituras & tanta animorum magnitudine Peristhenes, ego iure mihi videor eis pepercisse. Tu quoque quæ cum hisce rapuisti, cùm caperentur, accersitis illarum necessariis & amicis restituito. ne sibi vel minimam factam iniuriam possint conqueri.

Euandro.

ET tibi & vniuersis Himerensibus, immo plærisque Siculis hoc similiter patere arbitror totam contra me institutam Himeræ coniurationem, quod insidiatoribus multò essem iustior à me profligatam ac deletam, essem. Non enim iniquum iudicem susceptorum in suo templo facinorum Iuppiter se præbuit: sic vt eos qui rectum iustúmq; facinus aggrederentur, tamen quoniam id in templo sacrato ac sancto facerent, quasi iniuriosos sceleratósque in eius potestatem, quem illi iure sustulissent, tradiderit. Eius verò sententiæ reliquorum ferè neminem esse existimo. Verùm cùm audiam ægrè ferre Stesichorum, in sua poëmata culpam ab Eubulo deriuari, velim ne id eum molestè habeat: quoniam mihi non fit verisimile. Si enim huius poëmatis, vt ipsi dicunt, auscultatum esset, non desperatæ malitiæ, sed probitatis maximæ, præmium tulissent.

Orsilocho.

SI quòd Pythagoras aliquando venire ad me recusarit cùm eū persæpe vocassem, id mihi maximam infamiæ notam vt tu ipse laudans eum contendisti, iussit, quod meam familiaritatem & consuetudinem fugeret: prorsus illud in laude ponendum erit, quod aduenerit, & iam quintum mensem suauissimè mecum vnà degat. Certum enim manifestúmq; est, eum ne momento quidem temporis mansurum fuisse, nisi me suo ingenio suísque moribus persimilem inuenisset.

Leontidæ.

IMmodicis orationibus apud Camarinenses tumultuatus es, eósque ad bellum contra me suscipiendum, excitasti. Verùm hoc à nobis scito, non aptum te persuasorem fuisse, quia non inanibus verbis nos te lacessentem vlciscemus, sed factis, quæ qui experti sunt, non facilè sunt iterū vim & insidias mihi moliti. Id quoniam cognitum est & exploratum Camarinensibus nolunt iratum Phalaridem experiri. Nam amicus eis & benefactor, multò iucundior appareo.

Demarato.

NE mireris Alcini & Dorimenis mortem, quasi cum acerbitate, Tyrannicáque sęuitia factam Multò námque est admirabilius, quod cum bis térque fuerint impunitatem à Tyranno adepti, tum demum pœnas persoluerint.

Hegesippo.

CRedo ego te, reliquósq; cognatos, quib⁹ exiliū Clisthenis dolori est, malè cōsultum arbitrari, quod iam è patria sit expulsus, cùm nullius præterquam pœnitentiæ tēpus relinquitur. Egó verò quandomaximis florebat Reip. gerendæ honoribus & insignibus: tum eius potissimum misertius sum, & per litteras hæc ei significaui atque quorsum euasura essent, ostendi. At ille captus honorum illecebris,

τοὺς μετὰ τοιαύτης ἀρετῆς ἀποθνήσκοντας, φρονήματός τε τοσούτου περιόντες, ἐγώ τε δικαίως ἐφεισάμην. σύ τε πάνθ' ὅσα μετὰ τούτων ἔλαβες ὅτε ἡλίσκοντο, μεταπεμψάμενος αὐτῶν τοὺς ἀναγκαίους ἀπόδος, ἵνα περὶ μηδενὸς ὡς ἠδικημέναι μέμψωνται.

73 Εὐάνδρῳ.

ΚΑὶ σὲ καὶ πάντας ἱμεραίους, μᾶλλον δὲ τοὺς πλείστους σικελιωτῶν οἴομαι γινώσκειν τοῦτο, ὅτι τῆς ἐν ἱμέρᾳ συντεθείσης κατ' ἐμοῦ ἐπιβουλῆς, δικαιότερος ὢν τῶν ἐγχειρούντων περιεγενόμην. οὐ γάρ δήπου φαῦλος ἂν κριτὴς τῶν ἐν τῷ σφετέρῳ τεμένει τολμωμένων ὁ ζεὺς ἐγένετο. ὥστε τοὺς δίκαιόν τι πράξαντας, ἐν ἱερῷ ὡς ἀδικοῦντας ὑποχειρίους παραδοῦναι τῷ προσήκοντως ἂν ὑπ' αὐτῶν ἀπολουμένῳ· ταῦτα μὲν οὖν οὐδεὶς ἂν τῶν ἄλλων ὑπολάβοι. στησίχορον δὲ πυνθανόμενος ἀνιᾶσθαι, διότι τῆς ἐπιβουλῆς τὴν αἰτίαν, εἰς τὰς ἐκείνου ποιήσεις οἱ περὶ εὔβολον ἀνέφερον, οὐκ ἂν ἐβουλόμην ὡς ἐμοῦ ταῦτα πεπεισμένου δυσχεραίνειν. εἰ γὰρ τοῖς τούτου ποιήμασι προσεῖχον ὡς φασὶν αὐτοί, οὐ πονηρίας ἂν ἀπεγνωσμένης, ἀλλὰ χρηστότητος ὑπερβαλλούσης ἔπαθλον ἤραντο.

74 Ὀρσιλόχῳ.

ΕΙ τὸ μὴ βουληθῆναί ποτε πυθαγόραν τὸν φιλόσοφον ἀφικέσθαι πρός με, πολλάκις ὑπ' ἐμοῦ καλούμενον, διαβολὴν ἔφερέ μοι καθὼς ἐγκωμιάζων αὐτὸς ἔλεγες, ἐπὶ τῷ φεύγειν αὐτὸν τὴν μετ' ἐμοῦ συμβίωσιν, τὸ παραγεγονέναι καὶ πέμπτον ἤδη μῆνα συνεῖναι μεθ' ἡδονῆς, πάντως ἔπαινός ἐστιν ἐμός. δῆλον γὰρ ὡς οὐκ ἂν ἔμεινεν, οὐδὲ βραχύτερον ἡμέρας, εἰ μὴ τοῖς ἑαυτοῦ τρόποις εὑρήκει καὶ ἐμὲ παραπλήσιον.

75 Λεοντίδῃ.

ΑΜέτροις κέχρησαι λόγοις πρὸς καμαριναίους. ἐγείρων αὐτοὺς εἰς τὸν κατ' ἐμοῦ πόλεμον. σὺ μέν τοι καὶ τόδε ἀφ' ἡμῶν ἴσθι, μὴ καλῶς πεπεικὼς αὐτοὺς, ὅτι οὐ λόγοις ἀπράκτοις ἀμυνούμεθά σε οἷς εἰς ἡμᾶς ἄρχειν δοκεῖς. ἀλλ' ἔργοις, ὧν οἱ πειραθέντες αὖθις οὐκ ἐπεβούλευσαν. τοῦτ' εἰδότες καμαριναῖοι, πεῖραν οὐ βούλονται λαβεῖν, ὀργιζομένου φαλάριδος. χαριζόμενος γὰρ ἡδίων αὐτοῖς ἔδοξα.

76 Δημαράτῳ.

ΜΗ θαύμαζε τὸν ἀλκίνου καὶ δορυμένους θάνατον, ὡς μετὰ πικρίας καὶ τυραννικῆς ὠμότητος πεπραγμένον. πολλῷ γὰρ ἔτι θαυμασιώτερον δὶς καὶ τρὶς ἀδείας ἀξιωθέντας, ὑπὸ τυράννου, τότε κολασθῆναι.

77 Ἡγησίππῳ.

ΣΥ μὲν ἴσως καὶ ἄλλοι συγγενεῖς, ὅσοις μάλιστα ἀχθομένοις ἐστὶ τὸ φεύγειν κλεισθένην, νῦν ἔγνωτε κακῶς βεβουλευμένον ἐπὶ τούτοις, ἐφ' οἷς ἀπεστέρηται τῆς πατρίδος, ὅτ' οὐδενὸς ἑτέρου καιρὸς, ἢ μεταμελείας· ἐγὼ δὲ, ὅτι μάλιστα πολὺς ἐν ταῖς τοῦ πολιτεύεσθαι κενοδοξίαις ἦν, τότε μάλιστα ᾤκτειρον αὐτόν, καὶ ἐπέστελλόν γε περὶ τούτων μαρτυρόμενος οἷ τελευτήσοι. ὁ δ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς

τοῦ τιμᾶσθαι γαυριῶν, ἐκ παθὼν ἦν, λήρους ἡμᾶς ὑποπτεύων γράφειν, οὐκ ὄντας ἐμπείρους δημοκρατουμένης πόλεως, μᾶλλον δὲ οὐδὲ βουλομένους εἰδέναι, τὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως τὰ ἄριστα πράξαντα διὰ τὴν τυραννίδα. ἕως οὗ λαμπρότερον φυσήσας ἢ συνέφερε, τοῖς ἰδίοις φυσήμασιν ἀνετράπη. καὶ μετὰ ζημίας ἔγνω μεγάλης, οὐ φάλαριν ἀμαθῆ πόλεως διοικουμένης διὰ τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' αὐτὸν ἀγνῶτα δήμου διὰ τὴν πρόσκαιρον εὐπραγίαν. ἐπαγωγὸν γὰρ ὄχλος, εἰς ἀτυχίας. καὶ τὰς ἀρχὰς πρὸς τὰ τέλη διαφωνούσας ἔχων. ἐγὼ γ' οὖν καὶ πᾶς ὁ μὴ παραφρονῶν, συρίττεσθαι μᾶλλον ὑπὸ πλήθους ἀκρίτου βουλοίμην ἂν, ἢ τιμᾶσθαι. τὸ μὲν γὰρ ἔχθος αὐτοῦ, τάχιον τοῦ διαφθεῖραι, σβέννυται. καὶ οὐδ' ἐν οἷς ἀκμάζει καιροῖς ἐπιζήμιόν ἐστιν. ἡ δὲ τῆς εὐνοίας δόκησις φυγὰς ἢ θανάτους ἤδη μείζους, ἢ τούτων γε μετριώτερον οὐδὲν, φέρειν. νὴ Δία τὸν μέγιστον Ἡγήσιππε ὡς ἴσμεν, οὕτως ἂν εἴποιμεν πρὸς σέ. δῆμος ἅπας ἄτακτος ἄνους, ἄπρακτος, ἑτοιμότατος ἐφ' ὅτι τύχοι μεταχθῆναι. ἄπιστος, ἀβέβαιος, ὀξὺς, προδοτικὸς, ἐψευσμένος, φωνὴ μόνον, ἀνωφελής. καὶ πρὸς ὀργὴν, καὶ πρὸς ἔπαινον εὐχερής· τοῦτ' ἐστὶ τὸ, μετ' ἐνδόξου προπηλακισμοῦ φθείρεσθαι. τὸ, δήμῳ πολιτευόμενον ζητεῖν ἀρέσκον. μεμήνασι δὲ ὅμως τινὲς εἰς τοῦτο, ἀνοήτῳ καὶ δυσκαθέκτῳ ὁρμῇ, μᾶλλον δὲ λύσσῃ χρώμενοι. καὶ πολλοὶ παίδων ὄντων ἐρασταὶ, τοσούτοις πόθοις οὐκ ἔσχον εἰς τέκνα. καὶ χαίροντες γάμοις οὐχ οὕτως εἶδον ἀσμένως γυναῖκας καὶ φιλόπλουτοι φύντες, οὐ παραπλησίως ἔστερξαν χρήματα. καὶ φιλόπλοι καὶ μαχηταὶ καὶ φιλιπποτρόφοι νίκης ἕνεκα τῶν ἐν ὀλυμπιάσιν ἀγώνων, οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἥσθησαν ἑκάστοις τούτων, ὡς ἀθλίαν δόξαν καὶ τιμὴν ἀνόητον καὶ κρότον ἐπὶ ζημίᾳ τῇ ἑαυτῶν ἀγρεύοντες. τοῖς δὲ τῶν τοιούτων ἐρασταῖς, οἱ μὲν οἰκεῖοι συναχθεσθεῖεν ἂν ὡς ἔνι μάλιστα. οἱ δὲ ἐχθροὶ, τὰ μέγιστα πάντων εὐφρανθεῖεν. ὑμεῖς δὲ παραμυθεῖσθε μὲν κλεισθένην, συγγενεῖς ὄντες εἰ ἄρα δυσθύμως ἔχοι ὡς ἀνθρώπινόν τι πεπονθότα. ἀποτρέπετε δὲ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς φιλοτιμεῖσθαι ὡς ἀνήκεστα ἡμαρτηκότα.

& his delectatus aura populari prorsus intemperanter se gerebat & ineptias esse suspicabatur, quæ nos scriberemus quasi imperiti libertatis Rerum publicarum & Democratiæ, immò infesti omnibus, qui ciuitatum iura bene administrarent, propter Tyrannidem: donec vltra quàm erat vtile, superbia sua, propriáque gloria prouectus concideret ac euerteretur, & magno suo malo cognosceret, non rudem aut imperitum esse Phalarim, ciuitatis ritè & secundum leges administrandæ propter regnum, sed ipsum ignarum populi propter fortunam fœlicitatémque temporaneam fuisse. Facilis enim & flexibilis est turba ad inferendum damnũ, & principium à fine plærumque dissentiens habet. Atque ego quidem perinde ac omnes sanæ mentis, exibilari me à promiscua turba, quàm dignitatibus euehi honoraríque mallem. Nam odium eius antè quàm ad suum finem perueniat, extinguitur, neque quibus viget temporibus vlla re damnosum est. Beneuolentiæ verò & fauoris opinio, aut turpe exilium aut præsentem mortem, aut præscriptiones violentas, aut certè nihil his tollerabilius gignit atque adfert. Per Iouem ter maximum Hegesippe, quemadmodum sentimus, ita tecum loquimur. Omnis populus incompositus, mente carens, vanus propensissimus & facilimus ad quiduis adductu, perfidus, instabilis, iracundus, proditor, fallax, vox tantum, inutilis, ad iram laudémque pariter inclinatus. Hoc enim est ad exitium cum contumelia festinare, populi in Reipub. gubernatione plausum fauorémque captare. Attamen aliqui eò vecordiæ processerunt, stulto & effrenato quodam impetu vel potiùs furore. Et multi liberorum amatores, non tanto desiderio filiorum ardent, & gaudentes nuptiis non tam cupidè spectant fœminas, & auari natura, non ita pecunias desiderant, non denique bellicosos, pugnatores atque equorum altores studiosos tantùm olympica certamina delectant: quanta cum lætitia tales miseram gloriolam, stultum honorem, plausúmque in suam perniciem aucupantur Eos verò, qui harum rerum cupiditate tenentur, amici familiarésque quantum possunt consolantur & suo dolore [re]creant: inimici verò summam voluptatem capiunt. Vos autem Clisthenem, cum sitis ei cognatione propinqui solatio leuate atque reficite, si fortè molestius tolerat, humano quodam casu turbatum, & simul eum ab eiusmodi rerum voluptate dehortamini, vt grauissimo errore peccatóque perculsum.

7δ Στησιχόρῳ.

Νικοκλῆς ὁ συρακούσιος, οὐκ ἀγνοεῖς δὲ ἴσως ὃν λέγω, διὰ γὰρ ἐπιφάνειαν οἰκείαν, οὐκ ἔστι τῶν ἀγνοηθῆναι δυναμένων ὑπὸ στησιχόρου, γυναικὸς ἀποθανούσης αὐτῷ, μέγα προσφάτως καὶ περιττὸν ἐπιτέθειται πένθος, εἰκότως. ἔτυχε γὰρ τὴν αὐτὴν ταύτην ἀδελφιδῆν ἔχων καὶ γυναῖκα. οὗτος ὁ Νικοκλῆς, ᾔδει γὰρ ὡς ἔοικεν ὅσοις πρὸς ἀλλήλους κεχρήμεθα πόθοις. πέμψας πρός με κλεόνικον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἠξίου ὅπως σου δεηθείην ἔπαινον ἐν ποιήσει διαθέσθαι περὶ τῆς ἀνθρώπου. καὶ γὰρ ὡς πυνθάνομαι συρακουσίων, πᾶσάν τε τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πρὸς δὲ καὶ τὴν ἀνωτάτω σωφροσύνην αὐτῇ προσμαρτυρούντων, οὐκ ἔστιν ἀνάξιος ὑπὸ τοῦ σοῦ στόματος ὑμνηθῆναι. πεφύλαξαι μὲν οὖν

Stesichoro.

Nicocles Syracusius, forsitan non te latet quem dicam (: Etenim propter splendorem domesticum ignorari à Stesichoro non potest:) vxorem suã vita defunctam, maximi nuper & incredibili luctu prosecutus est Nec iniuria. Eandem enim & neptem & vxorem habuit. Is Nicocles: (nouit enim mutuam inter nos familiaritatem & coniunctionem:) misso ad me fratre suo summis precibus contendit, rogarem te, vt carmen aliquod in laudem mulieri faceres. Quantum enim ex Syracusorum sermonibus intelligo, qui tum alias virtutes tum cælestem sapientiam ei suis testimoniis attribuunt, non est indigna, quæ tuo ore canatur ac celebretur. Quare tene cautionem istam

vt ne

vt ne de tui ſeculi mortalibus ſcribas quicquam ne quis te poëſin quæſtui putet habere. Fidelis autem amicitia ne noſtra quidem in debitum eſt conuerſa & mutata. Nec verò, prætendens tuæ ſententiæ conſuetudinem, meas preces auerſeris. Neque enim eſt æquum Phalarim à Steſichoro quippiam orando repulſam pati, non quod aliquo beneficio gratiam hanc à te promeriti ſimus: ſed quod infixam & conceptam opinionem à te confirmari & corroborari velimus confer itaque manifeſtè mihi tuæ naturæ beneficium affatim, petenti quidem, quæ largiturus es meo nomine, accepturo verò amici. Reliquum eſt autem, cum annueris ad votum vt ſcias eam Cleariſtam vocari, genere Syracuſiam, patre Echecratide, neptem eius de quo ſcripſimus, iuxta & vxorem, ſedecim annis eius coniugem, triginta verò natam, duorum liberorum matrem, tabe mortuam. Capita quidem argumentorum hæc ſunt. inflatis autem in ſingulas partes verbis & ornamentis ſententiarum per ea quibus deuotus es numina tuum quoque ſanctum & diuinum caput Muſarum cognatio tum aliis laudibus & hymnis tum etiam hac Cleariſtæ de qua nunc ad te ſcribimus decorabit & illuſtri gloria augebit.

Eidem.

CArminibus in honorem Cleariſtæ ſcriptis, magnam à nobis miramque gratiam iniiſti. Etenim & noſtræ rogationi morem geſſiſti, & ſingularum partium artificium incredibili quadam concinnitate temperaſti. Et ipſius ſcripti formam magna gloria fuit non apud me ſolùm, qui ad eundem modum omnia, quæ ſunt à Steſichoro profecta, mirari ſoleo, verumetiam apud reliquos auditores Agrigentinos, quorum iugeris fuit copia. Non autem hi ſoli, qui præſentes audiuerunt, aut qui nunc in vita ſunt, verùm etiam quotquot ſequens ætas tulerit omnino. A me igitur, vt dixi, pro poëſi hac tibi gratia debetur. Mea quidem petitione non modò nunc exiſtentibus, verùm etiam in poſterum futuris mortalibus hoc carmen donaſti. De me verò meiſque quod in epiſtola ſignificare videbaris, per Iouem ſocialem, & communes aras, nullibi per poëſim vel vt de peſſimo, vel vt de bono mentionem vnquam feciſti. Exoſum eſt enim meum nomen propter fortunam & calamitates. At commendetur ſaltem Phalaris ſcriptis Steſichori, ſiue meliore opinione hominum vulgata ſiue contrà exiſtimas eſſe.

Cleaneta & Theani.

BEneuolentiam veſtram lubenti quidem animo complector, quod tanto ſtudio Phalaris nomen velitis vſurpare. Fortuna verò vt maximè nos aſſentiamur, non concedit. Inuenietis enim irreprehenſum & inculpatum ei nomen à genere contigiſſe. Ego verò, multa magnáque fati acerbiſſima neceſſitate coactus & inuitus patraui, quæ mihi infamiam hanc attulerunt. Nec alia de cauſa meum nomẽ tã inuiſum eſt, quàm quod ad leges

γράφειν εἰς τοὺς κατὰ σεαυτὸν ἀνθρώπους, ἵνα μὴ δόξῃ σού τις ὠνίαν εἶναι τὴν ποίησιν. ἔστι δὲ ἡ πιστὴ φιλότης, οὐδὲ αὕτη καθ᾽ ἡμᾶς, εἰς τὸ χεῖρον ἀπηλλαγμένη. μὴ δὴ τὸ συνηθές σου τῆς γνώμης προβαλλόμενος, ἀποστραφῇς μου τὴν δέησιν. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς ἀτυχῆσαι παρὰ στησιχόρου φάλαριν αἰτησάμενον. οὐχ ὅτι χάριτας ὀφείλεις ὑπέρ τινος, ἀλλ᾽ ὅτι τὴν πεπιστευμένην δόξαν, ἀξιοῦμεν ὑπὸ σοῦ βεβαιωθῆναι. δὸς δή μοι προφανῶς χάριν τῆς σαυτοῦ φύσεως ἀφθόνου. αἰτουμένῳ μὲν ἃ δώσεις, εἰς ἐμαυτόν. ληψομένῳ δὲ εἰς φίλον. λοιπὸν εἴ γε νένευκας ἐπὶ τὴν χάριν, κλεαρίστην καὶ συρακουσίαν τὸ γένος, ἐχεκρατίδου πατρὸς. ἀδελφιδῆν, οὗ γέγραφα μὲν καὶ γυναῖκα. ἑκκαίδεκα συνεζηκυῖαν ἔτη. τριακοστὸν δὲ ζήσασαν. δυεῖν παίδοιν μητέρα. τεθνηκυῖαν δὲ ἐκ διαφθορᾶς. τὰ μὲν κεφάλαια τῶν ὑποθηκῶν ταῦτα. ἐμπνευσθεὶς δὲ εἰς τὰ κατὰ μέρος τῆς γραφῆς, ὑφ᾽ ὧν κατέχῃ θεῶν. καὶ σου τὴν ἱερὰν, καὶ ὑμνοπόλον κεφαλὴν, ἡ μουσῶν συγγένεια κοσμήσει, ἄλλαις τε ὑμνῳδίαις, καὶ τῇ νῦν ὑφ᾽ ἡμῶν εἰς κλεαρίστην ἐπεσταλμένῃ.

79 Τῷ αὐτῷ.

ΤΩν μὲν ἐπὶ κλεαρίστῃ μελῶν, πολλή σοι καὶ μεγάλη χάρις ἀποκείσεται. καὶ γὰρ ἐπέδωκας σαυτὸν, εἰς ἃ παρεκάλουν. καὶ ταῖς κατὰ μέρος οἰκονομίαις, ὑπερφυῶς συνηνέχθης. καὶ τὸ σχῆμα τῆς γραφῆς θαυμαστῶς ηὐδοκίμησεν, οὐ παρ᾽ ἐμοὶ μόνῳ, ἐγὼ γὰρ ἐπὶ πᾶσιν ὁμοίως ἄγαμαι τοῖς στησιχόρου, ἀλλὰ καὶ τοῖς συνακούσασιν ἀκραγαντίνοις, πολλοῖς γενομένοις. ἔσονται δὲ οὐχ οἱ τὸ παρὸν ἀκηκοότες, οὐδὲ ὅσοι νῦν εἰσὶν, ἀλλ᾽ ὅσους ὁ μεθ᾽ ἡμᾶς οἴσει βίος. ἡ μὲν οὖν ὑπὲρ ταύτης σου τῆς ποιήσεως χάρις ὡς ἔφην, ὀφείλεται ὑπ᾽ ἐμοῦ. κεχάρισαι δὲ διὰ τῆς ἐμῆς ἀξιώσεως, τοῖς τε νῦν οὖσι καὶ τοῖς ἐσομένοις ἀνθρώποις, καὶ ταύτην τὴν μελῳδίαν. περὶ δὲ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν, τοιοῦτόν γάρ τι διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐδήλους, πρὸς ἑταιρείου διὸς, καὶ κοινῆς ἑστίας, μὴ δὲ ἓν ἐν ποιήσει, μήθ᾽ ὡς κάκιστος ἐγενόμην μήθ᾽ ὡς ἀγαθὸς ἐπιμνησθῇς. ἐκμελὲς γάρ ἐστί μου τοὔνομα διὰ τὰς τύχας. γεγράφθω δὲ φάλαρις ἐν αὐτῷ στησιχόρῳ, εἴτε βελτίων τῆς κατεχούσης ἐν ἀνθρώποις δόξης, εἴτε τοὐναντίον ὑπείληπται.

80 Κλεαινέτῃ, καὶ θεανοῖ.

ΤΗν μὲν φιλοφροσύνην ὑμῶν ἀσμένως ἀποδέχομαι, τοσαύτῃ σπουδῇ βουλομένων ὀνομάσαι φάλαριν. παραιτοῦνται δὲ αἱ τύχαι, κἂν ἡμεῖς συνηγορῶμεν. εὑρήσετε γὰρ ἀνεπίληπτον, καὶ ἀκατηγόρητον ἐκ τοῦ γένους ὄνομα αὐτῷ γεγενημένον. ἐγὼ δὲ πολλὰ καὶ μεγάλα διὰ πικρᾶς εἱμαρμένης ἀνάγκην, ἀκουσίως πραχθέντα μοι κατέγνωσμαι. καὶ τοὔνομα δὲ οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἐκμελὲς, ἢ ὅτι νόμοις

οὐ πείθομαι. νόμος δέ εἰμι τοῖς ὑπηκόοις. ἣν δέ μοι χάριτος ἀμοιβὴν προσφέρεσθε, Φάλαριν ὀνομάζουσαι, ταύτην εὐεργεσίαν ποιήσασθε μὴ τεθῆναι τὸ ὄνομα.

81 Ενναίοις.

ΟΥ μεταμελόμενος ἐπὶ τῇ παρέσει τῶν χρημάτων ἄνδρες Ἐνναῖοι, τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὑμῖν ἐπέσταλκα. ἀλλ' ἵνα βεβαίαν ἔχητε τὴν χάριν, ἐπεξελθόντες τῇ δίκῃ Περίανδρον. τοῦ γὰρ μὴ ἀληθῶς ἔχειν τὴν πόλιν, ἀλλὰ προφάσει ψευδεῖ καταχρωμένην ἀποστερεῖν τοὺς δεδανεικότας, ἀπόδειξις ἔσται μοι, τὸ τούτου τῆς κλοπῆς ὑμᾶς καταψεύσασθαι. οὐ γὰρ ἔχει λόγον ὑγιᾶ, τοὺς αὐτούς, τοτὲ μέν, ὡς πενομένοις παρεῖναι, καὶ δεῖσθαι χρημάτων. τοτὲ δέ, ὡς πλουτοῦντας, πολλὰ τῶν κοινῶν εἰς τοὺς ἁρπάζοντας προΐεσθαι. ἀλλ' ἢ καὶ πρὸς τοὺς δανειστὰς πλουσίους ὑμᾶς εἶναι δέον, ἢ καὶ πρὸς τοὺς κλέπτοντας, πένητας. ἐὰν δὲ τὰ μὲν τῆς πόλεως χαρίζησθε τοῖς νοσφιζομένοις, ὡς περιουσιάζοντες, τὰ δὲ τῶν δεδανεικότων ἀποστερῆτε διὰ τοὺς δημαγωγοὺς ὡς ἀπορούμενοι, πρῶτον μέν, ὃ καὶ μεῖζόν ἐστιν, ἀδικήσετε, μηδενὸς ὑμῖν ἀδικεῖν ἐπιτρέψοντος· ἔπειτα, πολλῷ δικαιότερόν ἐστιν, ἀποτίσαι ὃ δεδάνεισθε ὑμεῖς, ἔχειν οὐ δυνάμενοι διὰ τοὺς ἀφαιρουμένους καὶ κομίσασθαι τὸν δεδανεικότα, ἢ Φαλάριδος ἐπ' ὀνόματι δωρεᾶς χρεωκοπηθέντος, Περίανδρον ἡδέως κεκερδακέναι τὰ τοῦ παρεικότος· ὥσθ' ὑμῖν πάρεστιν, ἢ σὺν τῷ σῶσαι τὰ σφέτερα, κυρίαν ἔχειν καὶ τὴν ἀπ' ἐμοῦ χάριν, ἢ μετὰ τῆς τῶν ἰδίων χρημάτων ἀπωλείας, περιαχθῆναι καὶ τὰ παρειμένα.

82 Τιμάνδρῳ.

ΤΗς ἐν Καμαρίνῃ πολιτείας κατ' ἐμοῦ, μὴ πεπεισμένων Καμαριναίων μέγαν ὑπὲρ μικρᾶς αἰτίας ἐπάρασθαι πόλεμον, νῦν μὲν ἴσως παραμυθίαν ἔχεις, τὸ κατ' ἐμοῦ στρατείαν ἀγείρειν. ὅταν δὲ τὸ κοῦφον ἐπιλίπησε τῆς τεθείσης ἐλπίδος. τότε κατὰ τὴν ἀξίαν, οὐχ ὧν δέδρακας, ἀλλ' ὧν πέπονθας ἀνιάσῃ. καίτοι τί σοι ὄφελος εἰς παραμυθίαν. εἰ μὲν γὰρ ἐμελήσαμεν πεῖσαι, ὥσπερ ἐκπέπληξαι σύ, τάχα ἄν τινος εἴχου λόγου διὰ τὸν ἐμὸν φόβον· νῦν δὲ εἰς τ' ἄλλα μέν, οὐδὲ ὅσον ἡμᾶς ἐλύπησας. σὲ δὲ τό, μηκέτι ἐναρμόσαι σεαυτόν, τῷ παρ' ὑμῖν ἀπολέσθαι βασανιστηρίῳ. οὐδεμιᾶς γὰρ σοι δεῖ τελευτῆς, ἐπὶ τοιαύταις κολαζομένῳ συμφοραῖς, ἀλλὰ καὶ τῆς κατὰ φύσιν ζωῆς, εἰ οἷόν τε, μακροτέρου βίου.

83 Μελιταίοις.

ΣΥμπέπεισμαι πρεσβευσαμένοις ὑμῖν δανεῖσαι χρήματα καίπερ πρὸς τὸ παρὸν οὐκ εὔπορος ἔχων. διὰ τὸ συνεχῶς εἰς πολέμους ἀνηλωκέναι. ἀλλὰ προφάσεως οὔ φασι δεῖ πρὸς φίλους πάθοι τε δὲ οὐδὲν ὅμοιον τοῖς πολλοῖς, οἱ δανειζόμενοι μὲν τοῖς εὐφημοτάτοις ὀνόμασιν ἀποχρῶνται.

respectum non habeo. Ego verò subditis pro lege sum. Quam autem mihi gratiam præstatis, Phalarem nominando, id beneficium non hoc nomen ponendo, conferatis velim.

Ennensibus.

NOn hanc epistolam ideo ad vos misi viri Ennenses quod me pœniteat vobis pecuniam remisisse, sed vt Periandrum iudicio persequentes, firmum solidúmque beneficium habeatis. Etenim ciuitatem rationibus non veris vsam: sed falso prætextum opposito creditores spoliare, mihi argumentum erit quod huius furtum vos fefellit. Non enim est veritati consentaneum, eosdé aliâs tam egentes esse, vt adsint & pecunias rogent aliàs ita diuites vt multa publica, raptoribus permitterent: sed aut erga creditores diuites sitis necesse est, aut erga fures, egenti sui ciuitatis bona furantibus largimini, tanquam affluentes, & creditores assentatorum consilio spoliatis tanquam indigi, primum, quod & grauius est iniuriam facitis, nulla re cogente. Deinde multò iustius est persoluere, quod mutuum sumpseritis quódque propter fures tenere non potestis, & creditor suum solidum reddere, quam Phalaride muneris prætextu, suo ære fraudato, Periandrum iis quæ remissa sunt, summa cum voluptate perfrui. Quare in vobis est, vtrum cum vestrorum bonorum conseruatione ratum etiam quod à me tributum est beneficium tenere velitis, an cum propriarum pecuniarum interitum, ea quoque quæ sunt vobis remissa, perdere.

Timandro.

QVod Camarinæ contra me, non consentientibus Camarinensibus, maximum exigua de causa bellum paras, forsitan te alacriorem confidentiorémque excercitus aduersum me conscriptio facit: Cùm verò conceptæ spei rerum opportunitas nequaquam consentiet, tum demum vt par est, non ex tuis factis sed damnis capies mœrorem. Atqui quid tandem est, quod te consolari possit. Si enim adeò timeremus quàm tu minaris forsitan aliqua ratione propter meum timorem nisi posses. Iam verò reliquis rebus nihil omnino nobis noces, sed tibi potius qui nondum teipsum ad vitam in nostris tormentis exhauriendam accommodes. Nulla enim morte es afficiendus, cum tantis ærumnis excrucieris, sed vltra terminum quoque à natura præfinitum, si fieri posset, vita tibi foret proroganda.

Melitensibus.

QVanquam in hoc præsenti tempore, non admodum diuitiis abundant quoniam continuis bellorum impensis absumptæ sunt: tamen adduci me passus sum vt vobis rogantibus mutuò pecunias darem. Non enim, vt dici solet, excusatio erga amicos prætendenda est. Neque verò faciatis idem, quod vulgò fieri consueuit, vt mutuum sumentes blandissima oratione vtantur

repetiti verò, probrosissima difficillimáque rem & à iustitia & à gratitudine abhorrentissimam agentes. Eum enim qui ceperit, meminisse creditorum par est & vsque ad persolutionem de his semper eodem modo sentire, atque si bonus sit, vt bono persoluere: sin malus vt malo. Nam & æquo & iniquo creditum reddere conuenit. Ego itaque Melitenses, & cùm do & cùm repeto sum idem & mihi similis. Debitores verò & ad tempora & ad ingenia, perinde ac Chamaleontes ad locum colorem, se commutant & fingunt atque sumentes quidem vt beneficum & Deum laudibus extollunt, cùm verò debitum exigitur vt Tyrannum & sceleratum calumniantur. Adhæc neque illud me præterit, melius esse multò ab homine priuata, quàm ab vrbe, mutuata pecunia spoliari. Si enim ab vno homine quis fraudatus sit, vnum solummodo possidet inimicum eúmque imbecillem. Sin à repub. damnum quidem simile facit, hostes verò complures non vnum tantùm habet. Verùm nihil eiusmodi de vobis sentio: sed extra suspicionem omnes pecunias concedo. Nam cùm in aliis rebus vestra mihi gratitudo, tum etiam in contractibus iustitia fidésque cognita est. Præsertim verò cùm hoc vos non latere sciam, maius crimen in iis esse, qui multi vni iniuriam inferunt, quam qui vnus à multis iniuriam patitur. Non enim credibile est ab vno multos, sed vnum à multis contemptui neglectúique haberi, verisimilius est.

Messeniis.

NOn ignorabam, cum vestris diis anathemata tripodas delphicos & coronas aureas aliáque multa, gratificatoriáque magni precij munera pro salute mittere ex duobus alterum vos facturos esse vt aut pietatis religionísque colentes hæc diis consecraretis, aut illis spoliatis inter vos ipsos distribueretis, quod & euenit Nam me contumeliis lacerantes propter donatorem anathemata non pura esse simulastis deósque sacrilegio sceleratissimo deprædati estis. Quid enim refert consecrata ne diis suspensáque detrahas ad addicta nominatim rapias. Vtraque enim non mittentium amplius sed illorum sunt. Vt enim mea gratitudo erga deos sic vestra improbitas impietásque maxima est. Nam & meam largitionem & vestras rapinas atque furtum nouerunt. Mihi verò satis est, vos scelerosos & execrandos Deorum immortalium quos spoliastis ira & indignatione factos videre. Nam cum reliquis, quamobrem ea in lucro deputastis, simul etiam confessi estis nihil ex missis donariis impurum pollutúmque esse, nisi iidem Thesauri, sub ambiguam sortem coniiciantur: si quidem vos eos partiremini meliorem sin diis dono ferrentur, deteriorem. Præterea manifestæ vos ipsos impietatis scelerísque damnatis. Principes enim caussam in plebem transferunt, quamobrem pecuniæ in hostilibus cõmuni decreto sint habitæ

ἀπαιτούμενοι δὲ, τοῖς χαλεπωτάτοις. ἔργον οὔτε δίκαιον, οὔτε εὐχάριστον ποιοῦντες. δεῖ γὰρ λαβόντα, μεμνῆσθαι τῶν δεδωκότων, καὶ μέχρι τῆς ἀποδόσεως ὁμοίους ἡγεῖσθαι τοὺς δεδανεικότας. καὶ εἴτε χρηστὸς εἴη, ὡς χρηστῷ διαλύεσθαι. εἴτε καὶ φαῦλος, ὡς φαύλῳ. καὶ γὰρ ἐπιεικεῖ καὶ μὴ τοιούτῳ, δίκαιον ἀποδοῦναι τὸ πεπιστευμένον. ἐγὼ μὲν οὖν ὦ μελιταῖοι, καὶ ὅταν δανείζω, καὶ ὅταν ἀπαιτῶ, εἷς εἰμὶ, καὶ ἐμαυτῷ παραπλήσιος. οἱ δανειζόμενοι δὲ πρὸς τοὺς καιροὺς καὶ τὸν τρόπον, ὥσπερ φασὶ τοὺς χαμαιλέοντας τὰ χρώματα πρὸς τοὺς τόπους, ἀλλάττουσι. καὶ λαμβάνοντες μὲν, ὡς εὐεργέτην καὶ θεὸν ἐπαινοῦσιν, ἀπαιτούμενοι δὲ, ὡς τύραννον, καὶ οὐ καθαρὸν ἀποκαλοῦσιν. οἶδα δὲ καὶ τοῦτο ὅτι πολλῷ κρεῖττόν ἐστιν ἰδιώτῃ δανείσαντα χειροκοπεῖσθαι, ἢ πόλει. ὑπὸ ἰδιώτου μὲν γάρ τις ἀποστερούμενος, ἐχθρὸν ἕνα κέκτηται, καὶ τοῦτον ἀσθενῆ. ὑπὸ δὲ πόλεως, ζημιοῦται μὲν οὐδὲν ἧττον. ἐχθροὺς δὲ τοὺς πολλοὺς ἔχει, καὶ οὐχ ἕνα. οὐ μὴν καταγνοίην ὑμῶν τοιόνδε τι. ἀλλ᾽ ἀνυπόπτως δίδωμι τὰ χρήματα, τά, τε γὰρ ἄλλα μνήμονας ὑμᾶς ἐπίσταμαι, καὶ περὶ τὰ συμβόλαια δικαιοτάτους. καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις οὐδὲ τοῦτο ἀγνοοῦντας, ὅτι κατηγορία μᾶλλόν ἐστι πολλῶν, ἀδικεῖν ἕνα, ἢ ἑνὸς ὑπὸ πολλῶν ἀδικεῖσθαι: οὐ γὰρ εἰκὸς ἕνα πολλῶν, πολλοὺς δ᾽ ἑνὸς καταφρονεῖν, εὐλογώτερον.

84 Μεσσηνίοις.

ΟΥκ ἠγνόουν, ὅτι πέμψαντός μου τοῖς παρ᾽ ὑμῖν θεοῖς ἀναθήματα, τρίποδάς τε δελφικοὺς, καὶ στεφάνους χρυσοῦς, καὶ ἄλλα πολλὰ, καὶ πολυτελῆ χαριστήρια τῆς σωτηρίας, δυοῖν θάτερον ποιήσετε, ἢ τοῖς θεοῖς εὐσεβοῦντες ἀναθήσετε, ἢ τούτους ἀποστεροῦντες, αὐτοὶ διανεμεῖσθε, ὅπερ δεδράκατε. προσποιησάμενοι γὰρ ἐμοὶ λοιδορεῖσθαι, ὡς τῶν ἀναθημάτων διὰ τὸν κτησάμενον οὐ καθαρῶν ὄντων, τοὺς θεοὺς ἱεροσυλήκατε. τί γὰρ διαφέρει τὰ καθωσιωμένα περιαιρήσαντας ἀπενεγκεῖν, ἢ τὰ κατωνομασμένα τοῖς θεοῖς. ἐκείνων γὰρ ἀμφότερα ἦν. καὶ οὐ τῶν πεπομφότων. ἡ μὲν οὖν παρ᾽ ἐμοῦ χάρις εἰς τοὺς θεοὺς, καὶ ἡ παρ᾽ ὑμῶν ἀσέβεια, παντελής ἐστι: καὶ γὰρ ἐμὲ τὸν δεδωκότα, καὶ τοὺς ἁρπάσαντας ὑμᾶς, ἴσασιν. ἀρκεῖ δέ μοι τὸ, τῶν θεῶν οὐ λαβόντων, ἐναγεῖς ὑμᾶς ὁρᾶν γεγονότας, τῇ τῶν ἱεροσυληθέντων ὀργῇ. σὺν γὰρ τοῖς ἄλλοις, δι᾽ ὧν αὐτὰ κέρδος ἡγήσασθε, προσωμολογήκατε μηδὲν εἶναι μυσαρὸν τῶν ἀπεσταλμένων, εἰ μὴ τὰ αὐτὰ κειμήλια, διττὰς ἔχει τύχας. ἂν μὲν ὑμεῖς αὐτὰ διανέμησθε, τὰς ἀμείνους. ἂν δὲ τοῖς θεοῖς κομισθῶσι, τὰς χείρους. πρὸς δὲ τούτοις, ἑαυτοὺς ἐλέγχετε περιφανῶς ἠσεβηκότας. οἱ μὲν γὰρ ἄρχοντες, τοῦ ψηφίσασθαι πολέμια εἶναι τὰ χρήματα, τὴν αἰτίαν ἐπὶ τὸν δῆμον ἀναφέρουσιν.

ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος, ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. καὶ τὸ πάντων δεινότατον, τοὺς μὲν θεοὺς ὡς κακοὺς ἀνθρώποις προδότας ἂν γενέσθαι λέγετε, εἰ δῶρα παρὰ τυράννου λάβοιεν. τοὺς δὲ πολιτευομένους ἀγαθοὺς παρ' ὑμῖν, οἳ τρὶς καὶ οὐχ ἅπαξ Μεσσήνην, ὡς Ἀκράγαντά μοι ὑπὸ χεῖρα πεποιήκεσαν, εἰ χρήματα αὐτοῖς αἰτοῦσι προείμην, οὐ κολάζετε. τὸ δ' αἴτιον, ὅτι κοινωνεῖτε τῆς αὐτῆς προαιρέσεως καὶ οὐ δύνασθε τοῖς αἰτίοις ἐλευθέρως ἐπεξελθεῖν. πάντες γὰρ ἔνοχοι δωροδοκίας εὑρεθήσεσθε. οὐ μὴν, ἀλλ' ἐῶ μὲν, ἵνα μὴ δοκῶ περὶ τῶν ἀναθημάτων λέγειν, μήτε παρ' ἐμοὶ μεμενηκότων, μήτε τοῖς θεοῖς ἀνατεθειμένων, οὐδεμίαν ποιήσομαι φροντίδα· μετελεύσονται δὲ ὑμᾶς ἀξίως τῶν τετολμημένων, οἱ σεσυλημένοι, καὶ περὶ ἐμοῦ, καὶ περὶ ὧν εἰς αὐτοὺς ἠσεβήκατε. ἔρρωσθε. τὸ δὲ ἔρρωσθε διπλῆν παρέμφασιν ἔχον, ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, μὴ ἀγνοεῖτε ὅτι πρὸς τὸ χεῖρον γέγραπται.

Τιμώνακτι.

Νενίκηκα τῷ πολέμῳ Λεοντίνους, ἵνα δὲ τῇ λύπῃ διαρκέσῃς, καὶ μὴ πάντων ἀθρόως ἀκούσας ἀποκαρτερήσῃς, οὐκ ἔγραψά σοι περὶ τῶν ὅλων, ὅτι καὶ Ταυρομενίτας, καὶ Ζαγκλαίους συμμαχήσαντας αὐτοῖς, εἰς τέλος νενίκηκα. οὐδ' ὅτι λαβὼν ὑπὲρ τῆς ἀφέσεως τῶν ἑαλωκότων, τάλαντα ἑκατὸν, ἀπελύτρωσα τοὺς αἰχμαλώτους. οὐ γὰρ ἐβουλόμην διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν τῶν εὐτυχημένων μοι προσαγγελίαν ἀπολουμένου σου, τὸν οὐκ ὀρθῶς ὄντα, δοκεῖν ἄνθρωπον ἀνῃρηκέναι.

Ἱέρωνι.

Πολλὰ λέγειν ἔχων, καὶ κατὰ σοῦ, καὶ περὶ ἧς κατ' ἐμοῦ πεφλυάρηκας ἐν Λεοντίνοις δημοκοπίας, οὐδὲν ἐρῶ περισσότερον, πλὴν ὅτι κώνωπος ἐλέφας ἰνδὸς οὐκ ἀλεγίζει.

Ἀρισταινέτῳ.

Οὐ λυπεῖ με τὸ γῆρας. οὐ γὰρ ἡ τῆς τυραννίδος ἰσχὺς γεγήρακεν, ἀλλὰ Φάλαρις. λυπεῖς δέ με σὺ, λίαν ὑπερφοβούμενός με. τὸ γὰρ εἱμαρμένον ἥξει, κἂν Ἀρισταίνετος μᾶλλον ἢ δεῖ φοβηθῇ. πολλῷ δὲ κρεῖττόν ἐστι, μὴ δεδοικότα παθεῖν τὸ μέλλον δεινὸν, ἢ δεδοικότα, ἵνα σοι καὶ μετὰ παραδειγμάτων ποιητικῶν ἐπιστέλλω.

Ἱμεραίοις.

Ἡμῖν μὲν ὦ Ἱμεραῖοι, τὴν γνώμην τὴν ἑαυτῶν, καὶ σφόδρα δήλην ἐποιήσατε, ὅτι ὑμῖν οὐδὲν διαφέρειν ἡγεῖσθε, Φάλαριν ἐχθρὸν, ἢ φίλον εἶναι. τὸ θεῖον δὲ καλῶς ἐποίησέ τε, καὶ πείθομαι. ὅτι ἔχω ἰσχυρὸν παρ' αὐτοῦ σύμβολον, τοῦ, ὅτι καὶ τἄλλα χωρήσει μοι κατὰ νοῦν· ἐγὼ δὲ Κόνωνα μὲν, ὥσπερ καὶ πρότερον ὑμῖν ἐπέστειλα, ἀποσφάξαι εὐθέως ἐκέλευσα, εἰδὼς πονηρὸν ὄντα, καὶ οὐδὲ γονεῖς αὐτοῦ, οὐδὲ συγγενεῖς τῇ πόλει ὄντας. Δρωπίδαν δὲ ὑμῖν ἀπέπεμψα, τιμήσας ὡς ἐνῆν. οὔτε γὰρ πονηρὸς ὑμῖν, οὔτε ἠδικηκὼς ἡμᾶς οὐδέν. περὶ δὲ Στησιχόρου βουλευσόμεθα.

Vos verò populus, in principes & magistratum. Et quod omnium grauissimum est Deos perinde ac homines nequitia perditos, proditores fore affirmatis, si à Tyranno munera recepissent, gerentes verò apud vos Rempublicam bonos & integros (qui ter & non semel duntaxat Messanam non aliter quàm Agrigentum in manus potestatémque meam tradiderunt:) si petentibus eis pecunias concedam, non pœna plectitis. In caussa est, quod nos eadem voluntate. & eodem crimine obstricti estis, neque reis liberè supplicium constituere audetis. Omnes enim acceptorum donorum sontes inueniemini. Attamen ego, nullum posthac verbum faciam neque de Anathematis quæ sum à me dissessent donata vtrisque nobis erepta vos tenetis, curam vllam suscipiam: Ij verò quos per sacrilegium spoliastis, dignam pro vestra audacia nefandóque scelere tum in me, tum in ipsos perpetrato, pœnas exposcet, Valete. Valete autẽ cũ ancipiti significatione sumatur tam boni quàm mali, ne ignoretis, me in deteriorem partem vsurpasse.

Timonacti.

Leontinos prælio deuici. Verum ne dolore nimio cruciaretis, & non omnibus simul auditis, animum desponderes, nolui tibi iam de re vniuersa scribere, quod Tauromenitas etiam & Zancleos ad extremum vsque profligarim, quodque pro liberatione captiuorum acceptis centum talentis, eos dimiserim Nolui enim ego, vt propter incredibilis fortunæ successus & prosperitatis nuncium is à me confectus sublatusque esse videatur, qui re-uera in viuis numerari non potuisset.

Hieroni.

Cvm plurima contra te habeam dicere & de nugatoria tua apud Leontinos seditione, nihil amplius dico, quam Culicem Elephanti Indico negotium curámque non facessere.

Aristæneto.

Non mihi senectus molesta est. Non enim Tyrannidis vis & robur consenuit, sed Phalaris. Tu verò mihi nimis es molestus, qui plus æquo mihi melius. Fatum enim certò veniet, etiamsi Aristænetus, plus quàm par sit, sollicitudinis capiat. Multo verò satius est non metuentem, quàm metuentem venturi periculi procellas subire: vt tibi etiam cum exemplis poëticis scribam.

Himerensibus.

Nobis quidem ô Himerenses, vestram sententiam egregiè planam fecistis, nihil scilicet nos interesse existimare amicum ne an hostem Phalaridem habeatis. Et in hoc benè fecit numen, credóque satis euidens signum ab illo mihi datum, cætera quoque eodem modo ex animi sententia processura. Ego verò Cononem, quemadmodum & ab initio scripsi, statim interfici tollique de medio iussi quod eius prauitas mihi perspecta esset & nossem, neque parentes eius neque cognatos in vrbe esse. Dropidam autem vobis honoratum, quoad fieri potuit remitto quod neque nobis perniciosus, neque in nos iniuriosus vlla re fuisset.. De Stesichoro deliberabimus.

Neolaidæ.

NIhil mali aut ingrati tibi per me contingere volo. Plura enim bona quàm mala te præstitisse reperio. Proinde sit hoc etiam vnum in tuis bonis, vt ne crudelior animi metu aduersus te sæuire me cogas.

89 Νεολαΐδᾳ.

ΟΥδὲν ἄχαρι βούλομαί σε παθεῖν ἀπ' ἐμοῦ. πλείω γὰρ εὑρίσκω σοι τὰ ἀγαθὰ πεπραγμένα, τῶν χειρόνων. διὸ καὶ τοῦτό σου τῶν βελτιόνων ἓν γενέσθω, τὸ μὴ προσαναγκάσαι με, τῶν χαλεπωτέρων τῆς ψυχῆς κατὰ σοῦ χρήσασθαι παθῶν.

Mnesicli.

FElicitatem tuam, summo cum gaudio, audiuimus, quamuis filium te vehementer optante filia prouenerit. Credimus autem eò tibi chariorem fore, quod loco filij nata sit. Natura enim sic est comparatum, vt filiæ, plus masculinis liberis parentes colant, atque obseruent. Nostra verò dona sic demum suscipere grata mente videberis, si non solùm receperis ea quæ mittimus, verùm etiam quibus tibi est opus, de his nos ignorantes certiores per literas feceris. Nunc enim & pluribus & magnificentioribus propter filiam opus habebis.

90 Μνησικλεῖ.

ΤΗς μὲν εὐτυχίας, ὡς μάλιστα συνήσθημεν, ἀκούσαντες, εἰ καὶ σφόδρα σοι βουλομένῳ υἱὸν ποιήσασθαι, θυγάτηρ ἐγένετο. καὶ νομίζομεν αὐτὴν τοσούτῳ ποθεινοτέραν ἔσεσθαί σοι, καθ' ὅσον ἀντὶ υἱοῦ γέγονεν· πέφυκε γὰρ θυγάτηρ μᾶλλον ἀρρένων παίδων, περὶ πλείστου ποιεῖσθαι γονέας· τὰς δὲ δωρεὰς τὰς παρ' ἡμῶν, τότε ἂν ἀσμένως δέξασθαι λογιούμεθα σε, ὅταν μὴ μόνον ἃ πέμπομεν προθύμως ἀποδέχῃ, ἀλλὰ καὶ ὧν δεῖ σοι ἀγνοούντων ἡμῶν, ἐπιστέλλῃς· δεῖ δέ σοι πλειόνων ἤδη νυνὶ, καὶ πολυτελεστέρων διὰ τὴν θυγατέρα.

Alcandro.

NEque tu neque alius quisquam mortalium putet se mihi verbis metum incutere posse, etiam si taceam, neque verò factis speret. cum enim & bellád. sim peritus & neq; iniustè neque vltrà vires glorier, & temporum mutationes instabiles dubiásque nouerim, itémque fortunæ varietatem, cumque de his melius verba facere quàm audire possim, tantam in memetipso spem habeo, quantam nemo hominum. Confido autem numini, nunquam me vlciscendis iniuriis fore inferiorem. Pignus enim ab ipso certissimum hoc teneo, quod omnes insidiatores in potestatem nostram coegerit.

91 Ἀλκάνδρῳ.

ΜΗτε σὺ, μήτε ἄλλος ἀνθρώπων μηδεὶς, ἐμὲ καταδείσειν λόγοις μὲν ἴσως οἰέσθω, κἂν μηδὲν εἴπω, ἀλλὰ μηδὲ ἔργοις ἐλπιζέτω. καὶ πολέμων γὰρ ἔμπειρος ὢν, καὶ οὔτε ἐπ' ἄδικος, οὔτε παρὰ δύναμιν θρασυνόμενος, καὶ τοὺς καιροὺς ῥοπὰς ἀγχιστρόφους καὶ ἑτεροκλινεῖς εἰδὼς ἔχοντας, ἔτι δὲ τὰς τύχας ἀβεβαίους, εἰπεῖν μᾶλλον ἱκανώτερος πεφυκὼς ἢ ἀκοῦσαι, θαρρῶ μὲν ἐπ' ἐμαυτῷ, ὅσον οὐδεὶς τῶν ὄντων. πιστεύω δὲ τῷ δαίμονι, πρὸς μηδένα τῶν ἀδικησάντων ἔλαττον σχήσειν. ἔχω γὰρ παρ' αὐτοῦ πίστιν ἰσχυρὰν, τὸ πάντας ὑφ' ἡμᾶς ποιῆσαι τοὺς ἐπιβουλεύοντας.

Stesichoro.

NVnciatum est mihi te & Aluntium venisse & Alæsam, atque pecunias colligere, militesque conscribere, & in singulas ciuitates mittere eósque contra nos collocare. Quin tandem ô Stesichore relinquis illam væcordiam & ab hoc negotio tam affecta ætate abstines & Dearum numen reuereris, quarum te propugnatorem & fautorem esse profiteris, ipsa verò re atque opere destruis ac perdis: qui contra fortiores viros motum excitas quemque filiorum, qui non multum à virili ætate iam absunt, nihil miseret: sed proteruus es vsque adeò vt senex iam comparata militum manu, pecuniisque collectis hostem ita durum aggredi & circumuenire non dubites, qui sit eos in modum arundinis contriturus. Audio quoque te reditum Achiuorum conscribere, & nonnullis ipsorum Heroibus in crimine temeritatem obiicere. Quemadmodũ verò tu saluus ex Alæsa Himeram reuertaris, nihil te sollicitum habet. Verum Capheridas petras & errantes, itémque charybdim atque Nauphas classes te manere animo perpende. Neque enim è manibus nostris effugies, ne si deus quidem aliquis te secundum vos poëtas euanescere fecerit.

92 Στησιχόρῳ.

ΑΚούω σὲ καὶ εἰς Ἀλουύντιον παρεληλυθέναι, καὶ εἰς Ἄλαισαν, καὶ χρήματα ἀγείρειν. καὶ στρατιώτας παραλαμβάνειν, πέμποντα κατὰ τὰς πόλεις, καὶ ταύτας συντάττειν ἐφ' ἡμᾶς. οὐκ ἄρα Στησίχορε παύσῃ τῆς ἀκρασίας, τοῦ πολιτεύεσθαι τηλικοῦτος γέρων, οὐδὲ αἰσχύνῃ τὰς θεάς, ὧν ζηλωτὴς μὲν εἶναι προσποιῇ, λυμαίνῃ δὲ αὐτὰς, ἐν οἷς πολιτεύῃ πρὸς ἄνδρας ἀμείνους, οὐδ' ἐλεεῖς τοὺς παῖδας, οὐ πολὺ ἀποδέοντας ἄνδρας εἶναι ἤδη, ἀλλ' ἀπρεπὴς εἶ ἀκμὴν, γέρων ὢν στρατιώτας ἔχειν καὶ χρήματα ἀγείρειν ἐθέλων, μέλλων αὐτοῖς ἐχθρὸν ἐπιτειχίσειν οὕτω βαρὺν, ὃς αὐτοὺς ἐκτρέψω πίτυος δίκην. καὶ τοὺς μὲν τῶν Ἀχαιῶν νόστους πυνθάνομαί σε συγγράφειν, καὶ τισὶ τῶν ἡρώων ἐκείνων, ἀβουλίαν ἐπιτιμᾶν ἱκανῶς. ὅπως δὲ αὐτὸς ἀπονοστήσῃς ἀπὸ θῆς ἐξ Ἀλαίσης εἰς Ἱμέραν, οὐδὲν φροντίζεις. ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὅτι μένουσί σε καὶ αἱ Καφηρείδες πέτραι, καὶ πλαγκταὶ καὶ χάρυβδις, καὶ ὁ ναύπλιος στόλος. καὶ οὐκ ἂν ἐκφύγῃς ὅλως τὰς ἐμὰς χεῖρας, οὐδ' ἂν εἰ θεός σέ τις κατὰ ὑμᾶς τοὺς ποιητὰς ἀϊστώσῃ.

93 Ἱμεραίοις.

Ἀπελύσαμεν Στησίχορον ὦ Ἱμεραῖοι, παρέντες αὐτῷ τῶν πολιτευομένων πρὸς ἡμᾶς τὰς αἰτίας, οὐ δι' ὑμᾶς ἀξιοῦντας, ὡς ὑμῶν γε ἕνεκα, κἂν ἀπολώλει πολλάκις, οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ ταῖς θεαῖς αὐτὸν ἀφήκαμεν, αἷς ἐπικατάρετος, καὶ ὅσοι ἔχουσι τὴν Ἱμεραίων γῆν, θεοί τε καὶ ἥρωες. οὐδὲν γὰρ ἔχω ἐκείνοις ἐγκαλεῖν, εἰ καὶ ὑμῖν πάνυ πολλά. καὶ αὐτοὶ δὲ ὑμεῖς ἴστε, οἷα ἐπεχείρησε ποιῆσαι κακά. ἀλλ' ᾐδέσθην ἱερὸν ἄνδρα, καὶ κατὰ σοφίαν εὐκλεᾶ, καὶ ταῖς μούσαις, ὡς ἀληθῶς καταπεπιστευμένον, συγκαταπράξαι τῷ πόρνῳ, καὶ βδελυρῷ Κόνωνι, καὶ βιάσασθαι ἀποθανεῖν, ὡς εἴθε γε καὶ τὴν μοῖραν ἐπέχειν τῶν τοιούτων ἐξῆν. καὶ ὑμῖν δὲ ἐπισκήπτω λιπαρῶς, ὡς οἷόν τε ὦ Ἱμεραῖοι, μὴ κατασύρειν αὐτὸν, εἰς ἐκμελῆ καὶ ἀπῳδὰ τῶν ἐσχάτων αὐτοῦ πολιτευμάτων. καὶ γὰρ οὐδὲ αὐτὸς ἑκὼν εἶναι παραδίδωσιν ἑαυτον, ὡς πυνθάνομαι παρὰ τῶν εἰς Ἄλαισαν ἀφικνουμένων, ἀλλ' ἥττων ὢν τῆς ὑμετέρας ἀγνωμοσύνης καὶ βίας. παύσασθε οὖν βιαζόμενοι αὐτὸν, κεχρῆσθαι τοῖς ἂν ἐπιτηδειοτέροις. Στησίχορον δὲ ἄνετον εἶναι καὶ σχολάζειν πρὸς τῇ λύρᾳ τῇ ἑαυτοῦ, ἄφετε. καὶ μὴ ὁμοίους ἐμοὶ ἐχθροὺς αὐτῷ κατασκευάζετε. οὐχ ὁμοίως ἴσως αὐτῷ προσοισομένους. εἰ δὲ δεῖσθε πάντως τῶν προσπολιτευομένων, προχειρίσασθε τοιούτους ἑτέρους ἐξ ὑμῶν τινάς. οὓς ἐγὼ λαβὼν, ὡς ἄν μοι φίλον ᾖ, καὶ πρὸς ὑμᾶς τύχω κεχαρισμένος, μετ' οὐδεμιᾶς δεισιδαιμονίας καταχρήσομαι.

Himerensibus.

Stesichorum à me liberatum esse scitote Himerenses culpámque susceptorum aduersus me conatuum ei remissam, non quidem ob vestrã petitionem aut vestri caussa: etiam si sæpè non semel periisset: sed Deabus eum dimisimus, quibus sacer deuotúsque est, cum omnibus, qui Himerensium terræ præsident diis & Heroibus. Nam illos nihil habeo quod accusem: vos autem complura. Atque vobis ipsis notum est, quæ scelera facere aggressus sit. Sed me puduit hominem sacrum, & sapientia illustrem, Musísque reuera addictum eodem habere loco, quo scortatorem, & abominandum Cononem ac morte mulctare. Quod vtinam tales fato quoque eripere liceret. Vos equidem obnixè rogo, iterum atque iterum Himerenses ne inexpectatum & dissentaneum à primis molitionibus euentum, ei in contumeliæ loco exprobretis. Nec enim vltrò tradidit, seipsum quantum ex his qui Alæsæ fuerunt audio: sed vestra improbitate violentiaque victus. Proinde cessate eum indignis modis tractare & æquiores vos ei præbete, Stesichorum verò missum facite suæque lyræ operam nauare permittite, neque contra me alios hostes excitate similes illi, quamuis fortasse non simili cum illo fortuna vsuros. Quod si planè requiritis his rebus gerendis successores, eiusmodi quosdam alios ex vobis deligite: Quos ego cum cepero prout mihi visum fuerit & vobis gratum fecero, sine vllo religionis impedimento morte plectam.

94 Στησιχόρῳ.

Τυραννοῦμεν ὦ Στησίχορε. καὶ οὐχ Ἱμεραίων, ἀλλὰ Ἀκραγαντίνων. ὥστε σοι πλείω εἰδέναι χάριν, ὅτι ἀφελόμενος ἡμᾶς ἐλάσσω ἀρχὴν, τὴν μείζω δέδωκας. σὺ μέντοι ἴσθι, ὅτι καὶ οἱ ἐν Ἀκράγαντι ἄρχοντες, τοὺς ἐν Ἱμέρᾳ ἐχθροὺς, ἀμύνεσθαι δυνησόμεθα.

Stesichoro.

Regnum obtinemus quamuis non Himerensium: at Agrigentinorum. Quare tibi multo maximam habeo gratiam, quod nos imperio viliore spoliatos splendidiore auxeris. Verùm nec illud te prætereat, etiam Agrigenti imperantibus nobis, vlciscendi hostes Humerenses potestatem esse.

95 Αὐτονόῃ.

Ἔπεμψά σοι τὸ ἀργύριον, οὐδ' ὅσον ὑπαναβαλλόμενος, μετὰ τὸ λαβεῖν τὰ γράμματα. νομίζων οὐ χάριτος εἶναι τὸν καιρὸν, ἀλλὰ καὶ τάχους. τρία μὲν οὖν τάλαντα ὡς ἠξίους ἐπεδώκαμεν, ὅπως καταθεμένη τὴν ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ζημίαν λύσῃς τὰς φυγὰς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐπὶ πλεῖον ἀλητεύῃ· πείρᾳ γὰρ οἴδαμεν τὴν τοῦ φεύγειν ἀτυχίαν, ὅσον ἐστὶ κακόν. τρία δὲ παρ' ἑαυτῶν ἀπεστείλαμεν ἵνα τὰ δημιόπρατα τῆς οὐσίας παραλάβῃς. παραινῶ δὲ τοῦ λοιποῦ τῷ Κλεισθένει, πολιτείας ἀπέχεσθαι, καὶ μὴ τοιαύτας αἱρεῖσθαι πραγματείας, ἐν αἷς αἱ μὲν ὠφέλειαι πάσης γίνονται τῆς πόλεως. αἱ βλάβαι δὲ, ἴδιαι τῶν προεστηκότων. καὶ εἰ τὰ οἰκεῖα, μὴ οἷά τε σωφρονίζειν ἑαυτὸν, τοῖς ἐμοῖς παραδείγμασιν ἀνεψιάδου πρὸς μητρὸς ὄντος, χρήσθω. ὅτι κἀγὼ διὰ πολιτείας ὕβριν ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος, οὐδὲ τύραννος ὢν ἴσχυκα κατελθεῖν. οὐδὲν δὲ τερπνὸν οὕτως ἡγοῦμαι τῆς ἀρχῆς, ὡς ἀνιαρὸν τὸ φεύγειν τὴν πατρίδα.

Autonoæ.

Simul ac tuas literas accepi, nulla interposita mora confestim tibi argentum misi, quod putarem temporis conditione non beneficium duntaxat, verùm etiam celeritatem requiri. Tria igitur talenta tibi concessimus, vt persoluta pro filio mulcta eum ab exilio redimas, neque posthac amplius oberret. Experientia enim exilij calamitatem & miserias cognouimus: quantum in eis insit mali. Tria verò seorsim misimus, quibus publicata proscriptáque bona recuperes. Clisthenem verò moneo in posterum, vt à repub. abstineat, neque ad eiusmodi negotiorum tractationem accedat, quorum emolumentum ad vniuersam ciuitatem pertinent, damna verò & incommoda ad præsides & gubernatores redundant. Quod si expropriis calamitatibus sapere non potest: at meis exemplis, qui sum eius à matre consobrinus vtatur: quod ipse quoque propter insanias populares, ciuitate pulsus, Tyrannus: cùm sim: tamen redire non possum. Nihil verò tam in imperio mihi iucundum est, quàm est acerbum à patria

exulem

exulem abesse. Hoc autem vobis scribo non quod ægrè pecuniam hanc largiar, sed quòd vicem vestram insigniter doleam, neque vt ne aliquando iterùm donem: verùm vt vos non ad mala petatis. ego verò rogatus ad iuuandam amicissimorum mihi fortunam, promptissimè liberalitissiméque munera conferam.

96 *Nicophemo.*

QVorum interitum apud Leontinos in concione defleuisti, quasi miserrimis cruciatibus euectorum, eos ob paratas insidias interficimus: neque verò illud sentis, dum à me punitos recensendo, non solùm ipse talib⁹ vsus exemplis mihi struis insidias, verumetiam Leontinos ad bellum suscipiendum cogens, segniores tardioresque reddis, vt eiuscemodi hostem per iniuriam bello prouocent, atque lacessant. Fieri enim non potest vt eundem & ob crudelitatem odio, iuxta & ob molliciem contemptui habeant, si quod expectarunt, euenerit. Tanta præmia neq; vobis inuidemus, neque nostro consilio vos ab horum consecutione deterremus.

Lysino.

QVando tandē væcordiæ renuncias, imperitissime Lysine, & tibi ipsi trigesimum nunc annū agens consulis: qui grauiores hostes, quàm possis cū multis aliis eiusmodi ferre coneris. Sed carmina & Tragædias contra me sdribis, quasi verò mihi sint hæc cordi. Verùm caue, ne euentus omni tragœdia tibi sit terribilior.

Epicharmo.

SOlus tu satis es qui nos iustos putes, etiamsi nemo alius tibi hæc prædicanti fidem habeat. Vnus enim mihi vir eiusmodi, pro vniuersa est Sicilia. Nam promiscuum vulgus solitudinis arbitramur esse supplementum, à quo nos ignorari & non tam probatos atque integros videri quàm sumus, forsitan haud multum ad rem pertinebit. Multos habes tui similes: virtutem enim hominum non copiam spectamus, cum quibus nos bonos ac honestos existimas. At verò si etiam solus esses, testibus abundaremus, neque maiorem laudem desideraremus.

Cebroni.

CVr non potiùs, qui nostrum ingenium admirantur, quòd tam crudelibus tormentis vtar, eos qui ex vobis insidias machinantur, hoc ipso deterrent. Sed punitorum calamitatem lugetis: non autem, vt ne Phalarim iniuria afficiant suadetis. Atque mihi quoque satius erat, non ad eiusmodi puniendi rationem compelli, vobis autem commodius, non vti tam inconsulta omnia, temeritate. Deinde si pro meo, ingenio beneuolentiæ & misericordior essem, quid faceretis nisi tam seuerum in puniendo me gererem, cùm ne tolerabilem quidem pœnam sperantes, etiam audeatis aggredi proinde mihi facilè fuerit à sæuitia discedere, si vos priùs ab iniuria discesseritis.

ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐπιστέλλω μετὰ τοὺς θεούς, οὐκ ἐφ' οἷς δέδωκα ἀλγῶν, ἀλλ' ἐφ' οἷς πεπόνθατε αἰτιώμενος. οὐδ' ὅπως μὴ πάλιν ποτὲ δῶ, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς μὲν, εἰς μηδὲν κακὸν ἀξιώσητε λαβεῖν. ἐγὼ δὲ εἰς δυστυχίας αἰτούμενος ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων, καὶ προθυμότερον, καὶ πολυτελέστερον χαρίζωμαι.

96 Νικοφήμῳ.

ΟΥς ἐν λεοντίνοις κατελέγου δημαγωγῶν, καταικισθέντας ἀπολέσθαι οἰκτίστως, ἐπιβουλεύσαντας, ἀπωλέσαμεν. καὶ οὐδὲ τοῦτο αἰσθάνῃ, ὅτι τοὺς ὑπ' ἐμοῦ τιμωρηθέντας παραφέρων, οὐ μόνον αὐτὸς ἐπιβουλεύεις ἐμοί, τοιαῦτα ἔχων παραδείγματα, ἀλλὰ καὶ λεοντίνους πολεμεῖν ἀναγκάζων, ὀκνηροτέρους ποιεῖς. ὅτι πρὸς τοιοῦτον ἐχθρὸν ἀδικοῦντες, πολέμου ἄρξουσιν. ἀμήχανον γὰρ τὸν αὐτὸν καὶ μισεῖσθαι διὰ χαλεπότητα, καὶ καταφρονεῖσθαι ἐπὶ μαλακίᾳ, εἴπερ ἀπέβη τὸ δόξαν· ἐπὶ τοιούτοις ἄθλοις, οὔτε φθονοῦμεν ὑμῖν, οὔτε ἀποσυμβουλεύομεν φιλοτιμεῖσθαι.

97 Λυσίνῳ.

ΟΥ παύσῃ τῆς ἀβουλίας ἀμαθέστατε λυσῖνε, οὐδὲ φείσῃ σεαυτοῦ τριάκοντα ἔτη γεγονώς, βαρυτέροις ἐχθροῖς, ἢ δυνήσῃ, μετὰ πολλῶν ἄλλων τοιούτων φέρειν πειρώμενος, ἀλλ' ἔπη καὶ τραγῳδίας εἰς ἐμὲ γράφεις, ὡς ἀνιασόμενον, τὰ δὲ ἀποτελέσματά σοι δεινότερα πάσης τραγῳδίας φυλάξῃ μὴ γίνεσθαι.

98 Ἐπιχάρμῳ.

ΑΡκεῖς μόνος δικαίους ἡμᾶς νομίζων κἂν μηδεὶς ἄλλος λέγοντί σοι πείθηται. εἷς γὰρ ἀνὴρ ἐμοὶ τοιοῦτος, ἁπάσης ἐστὶ σικελίας μείζων. τὸ δὲ ἀνεξέταστον πλῆθος, ἐρημίας ὑπειλήφαμεν ἀναπλήρωμα. ὑφ' οὗ καὶ τὸ ἀγνοεῖσθαι καὶ μὴ χρηστοτέρους δοκεῖν οὗ ἐσμεν, τάχα οὐκ ἀνωφελές· πολλοὺς μὲν ἔχεις ὁμοίους σεαυτῷ. τὴν γὰρ ἀρετὴν τῶν ὄντων, οὐ τὸν ἀριθμὸν σκοπούμεθα, μεθ' ὧν ἔγνωκας ἡμᾶς καλοὺς κἀγαθούς. εἰ μέντοι καὶ μόνος ἦσθα, ἐπλεονεκτοῦμεν μαρτύρων. καὶ πλειόνων οὐ προσεδεόμεθα ἐπαίνων.

99 Κέβρωνι.

ΤΙ δήποτε οἱ θαυμάζοντές μου τὸν τρόπον, ὡς δειναῖς χρώμενον αἰκίαις, τοὺς ἐπιχειροῦντας ἐξ ὑμῶν τῷ τοιούτῳ οὐκ ἐξέπληξαν. ἀλλὰ τὰς μὲν τύχας ὀλοφύρεσθε τῶν τιμωρηθέντων. συμβούλοις δ' αὐτοὺς οὐ ποιεῖσθε μὴ ἀδικεῖν φάλαριν. ἄμεινον μὲν οὖν κἀμοὶ ἦν, μὴ καθίστασθαι εἰς τοιαύτης ἀμύνης ἀνάγκην. λυσιτελέστερον δὲ ὑμῖν, τὸ μὴ χρῆσθαι προπετείᾳ κατὰ πάντα. ἔπειτά γε ὡς ἐμοὶ ὁ τρόπος εὐνοουμένῳ τί ποτ' ἂν ἐπράξατε, εἰ μὴ τοιοῦτος ἐγινόμην ἔγωγε περὶ τὰς τιμωρίας, ὁπότε μηδὲν ἐλπίζοντες πείσεσθαι μέτριον, ἐμπαραβάλλεσθε αὐτοῖς. ἔστιν οὖν ἐμὲ παύσασθαι τῆς ὠμότητος, ἐὰν αὐτοὶ πρότερον παύσησθε ἀδικίας.

H

100 Εὐκτήμονι.

Οὐδὲν ἔψευσαι τῶν εἰς ἐμὲ διαβολῶν. καὶ γὰρ αὐτὸς πάνθ᾽ ὡς κατηγορεῖς, ἐν συρακούσαις ὁμολογῶ. ἀλλ᾽ εἰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγώ τε τοῦ τιμωρεῖσθαι τοὺς εἰς ἐμαυτὸν ἁμαρτάνοντας, οὐκ ἐφ᾽ οἷς εἰκὸς τὸν παθόντα συγγνῶναι ἐφεισάμην, καὶ ὑμεῖς τοῦ προπετῶς οὕτως, κἀμοὶ καὶ ἑαυτοῖς εἰς ἀνήκεστα ἐπιβουλεύειν, οὐδεὶς ἂν οὔτε ἐμοῦ κατηγόρησεν, ὡς ἄθεσμα δρῶντος, οὔθ᾽ ὑμᾶς ὡς ἀνίατα πάσχοντας ᾠκτίζετο.

101 Κλεοβούλῳ.

Οὐ πείθονταί σοι καμαριναῖοι τὸν πρὸς ἐμὲ πόλεμον ἐξενεγκεῖν, σφόδρα πολλὰ ἑκάστης ἐκκλησίας ποιοῦντι. καλῶς γὰρ ἴσασι πόλεμον ἔργοις οὐ λόγοις δημηγόρων κατορθούμενον. ὥστε εἰ βούλει πολεμεῖν αὐτούς, τὰ ἀποτελέσματα δεῖξον τῇ γνώμῃ συνοίσοντα. ἂν μέν τοι μὴ δ᾽ οὕτως ὑπακούσωσι, μεταβαλλόμενος τἀναντία παραίνει. καὶ τάχα ἂν τούτῳ περιγένοιο τῷ τρόπῳ, ὧν βεβούλησαι. δυεῖν γὰρ θάτερον ἐν τῷ παρόντι, ἢ τὴν γνώμην ἀσύμφορον, ἢ τὸν συμβουλεύοντα, οὐδενὸς ἄξιον ἡγοῦνται. ἐγὼ μὲν γὰρ οἴομαι ἑκάτερα. σὺ μέν τοι ἴσθι καὶ τὰ ἐνθάδε, ὡς οὐ λόγοις ἀπράκτοις ἀμυνούμεθά σε, οἷς εἰς ἡμᾶς ἄρχειν δοκεῖς ἀδικίας, ἀλλ᾽ ἔργοις, ὧν οἱ πειραθέντες, οὐκέτι αὖθις ἐπεβούλευσαν. ταῦτα εἰδότες καμαριναῖοι, οὐ βούλονται πεῖραν λαβεῖν ὀργιζομένου Φαλάριδος. χαριζόμενος γὰρ αὐτοῖς, ἡδίων ἔδοξα.

102 Κλεοδίκῳ.

Πολὺ δεινὰ βεβούλευσαι κατ᾽ ἐμοῦ κλεόδικε, παρὰ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν. πόθεν γάρ σοι τὸ ἐλπίσαι, κακῶς ποιῆσαι φάλαριν χαριζομένῳ τῇ τοῦ θρᾳκὸς τοῦ βυρσοδέψου θυγατριδῆ. αὐτάνδρου δὲ γυναικί, τοῦ τὸν δεσπότην ἑαυτοῦ κτείναντος. ἐξ ὧν οὕτω πλουτῆσαι αὐτῷ συνέβη, καὶ παρὰ τοὺς τῆς φύσεως νόμους ἐνυβρικότι. οὐ μὴν εἰς τοῦτό γε προαχθήσομαι τῆς ὀργῆς, ὥστε τὰ σοὶ πεπραγμένα λόγῳ διεξελθεῖν. ἐὰν γάρ σε ἄξιον ἀμοιβῆς ἡγησώμεθα, οὐκ ἐν λόγοις βουλησόμεθα μόνον, ἀλλ᾽ ἐν ἔργοις δυνησόμεθα, ἅπερ εἰς ἡμᾶς ὠρέχθης ἐξαμαρτάνειν, εἰς κεφαλὴν σοί τε καὶ τῷ σῷ γένει τρέψαι.

103 Τοῖς στησιχόρου παισίν.

Τοῦ μὲν πένθους, τίνα ἄν τις ἄλλην ἱκανωτέραν ὑμῖν παράκλησιν εἰσενέγκοιτο παῖδες, ἢ τὴν ἀρετὴν τοῦ γονέως, ἐφ᾽ ᾧ γε τὸ πένθος φέρεσθε. οὐ γὰρ δακρύεσθαι τὰ στησιχόρου πρέπον, ἀλλ᾽ ὑμνεῖσθαι. καὶ καθόλου μέν, οὐκ ἂν ἐβουλόμην ἡμᾶς, οὔτε θρήνοις, οὔτε αἰκισμοὺς προΐεσθαι σωμάτων, οὐχ ὅτι κοινὰ ταῦτα πάθη κατηναγκασμένα παρέπεται πᾶσιν, ἀλλ᾽ ὅτι τὰ τοιαῦτα ἀνθρώποις ἐστὶν ἁρμοστὰ δυστήνοις. ὧν οὐχ ἡ τελευτὴ τὰς ὀλοφύρσεις προσηκούσας, ἀλλ᾽ ὁ βίος ἔχει. μᾶλλον ἢ τούτοις ἐστὶ δακρύων ἄξιος ὁ θάνατος, οὐ στησιχόρῳ

Euctemoni.

Nihil prorſus calumniando me mentitus es. Etenim ipſe omnia, ſicuti tu accuſandi cauſſa apud Syracuſios in me contuliſti, ita habere confiteor. Atqui ſi eodem modo tum ego punire eos qui in me deliquerunt, ita vt venia non ſint digni, deſinerem, tum vos adeò promptè tam mihi quàm vobiſmetipſis exitioſa nefandáque moliri ceſſaretis, neque me vt legum violatorem accuſaret, neque vos, vt crudelia perpeſſos quiſquam miſereretur.

Cleobulo.

Qvanquàm ſingulis concionibus vehementer vrgeas: non tamen Camarinenſes à te perſuadentur, vt bellum contra me moueant. Hoc enim probè nouerunt opere, non orationibus concionatorum bellum adminiſtrari. Quamobrem ſi vis, vt bellum ſuſcipiant, oſtende conſilio reſponſurum eſſe euentum: quòd ſi ne ſic quidem te audierint, mutata ſententia contrarium ſuadeto: atque hoc modo fortaſſe quæ voluiſti conſequeris. Duorum enim iam alterum aut conſilium inutile, aut conſultorem nullius precij putant. Ego quidem vtrumque credo. Verùm nec illud te clam ſit, non vanis orationibus: quibus prior nobis videris iniuriam inferre: ſed reipſa nos à te pœnas repetituros, cuius nemo periculum fecit, qui poſtea ſit iterum inſidias molitus. Hæc cùm in memoria teneant Camarinenſes, nolunt iratum Phalaridem experiri. Largitor enim ſum eis iucundior viſus.

Cleodico.

Mvlta nefaria magnáque contra me inſtituiſti Cleodice, idque præter tuas vires & potentiam. Vnde enim tibi ſperare in mentem venit poſſe te Phalari vexationem ac damnum inferre, gratificaturo, Thracis cuiuſdam coriarij nepti, vxori verò Autandri, qui domino ſuo mortem obtulit, & ex parricidio repentè locuples euaſit, atque naturæ leges transgreſſo. Non autem ſic incendar iracundia, tua vt facta complecti oratione velim. Si enim relatione te dignum putarimus, non verbis tantummodo volemus, verùm etiam ipſa re poterimus, ea quæ tu in nos peccare animum induxiſti, in caput tuum tuíque generis conuertere.

Steſichori liberis.

Lvctus huius, quod aliud ſolatium præſtantius quis vobis ô filij adferat, quàm virtutem parentis propter quem in luctu & ſqualore verſamini. Non enim fletu proſequi Steſichorum: ſed laudibus hymníſque celebrare oportet. Et breuiter, nolim nos, aut lachrymas profundere, aut corpus pulſationibus tundere, quod his affectibus non omnes communiter ſunt deplorandi: ſed eiuſmodi decent homines miſeros & infortunatos, quorũ non mors ſed vita lamentabilis extitit. Horũ potiùs interitus lamentatione dignus eſt, nõ, Steſichori qui toç

qui tot iam annos cum ſanctiſſimis Deabus vitam in choris & Muſarum carminibus tranſegit, quíque celebrabitur ob honores & coronas planè enim neque apud nos neque apud alios homines quicquam his eſt præſtantius. Immortalis enim Dei vis, quæ in omni re cernitur hæc & non alia mihi quidem videtur. Quare ô liberi magni & admirandi patris, dignè conuenientérque patri ſentiamus. Non enim exiguus vobis labor eſt euincendus, vt ne illo multùm inferiores videamini. Nequaquam verò fortunati herois fatum plangite, quod non vno: ſed omni tempore beatam prædicabitur. Neque verò ex honoribus, quos ei diuinos tanquam Deo Himerenſes decernunt, ſplendidiſſimum omnium detrahite nempe gloriam. Non enim ille, quantum vtique nos ſcimus, extremum mortis diem moleſtè tulit, atque cum generoſiſſimos heroas, quod pro gloria mortem oppetiſſent laude extulerat pulcherrimis poëmatis, quæ vobis quidem omni pecunia precioſiora, cæterum honeſtè viuendi exempla ſunt, ipſe, cùm ad finem iam fatum perueniſſet, imperterrite, mortem obiit. Hoc enim ô filij eius ſcitote, quod cùm in noſtram vt hoſtis poteſtatem eſſet redactus, nullo timore perculſus, neque vt grauia tormenta perpeſſurus animo fractus eſt: ſed multo maior fortiórque animus in ipſo captiuo fuit quàm in hoſte. Victa eſt igitur Tyrannidis immanitas & acerbitas à Sapientia. Neque enim poteram vllo malo eum torquere. Quicquid enim faciebam, gratificabar. Ego verò qui mille labores ad eum capiendum eſſem machinatus, poſteaquam ſuperaui nihil aliud potui, captus ab illo potiùs, quàm gratiam habere & ſi fortè beneficium à nobis aliquod ſuſcipere vellet. Pro quibus ne gratias quidem mihi deberi cenſeo tametſi duodecim annis hoc in eum animo fuerim, Tot enim ſunt, quos ſuperuixit. Ego verò me illi obligatum eſſe arbitror, quod tum in cæteris nos confirmarit, tum etiam ad mortem ſolus mortalium animarit, eámque me mihi putare docuerit.

Catanenſibus.

CRedo equidem videri vobis ſatis ſupérque pœnarum dediſſe pro veſtris in me meóſque ſceleribus, quippe qui pro Triginta viris, quos per nefas & indignè flammis interemiſtis quingentorũ ciuium pernicie dependeritis & pro ſeptem talentis, quæ ſunt à vobis diſtracta, plurimis reditibus priuati ſitis. Ego verò exordium vobis futuri ſupplicij, quæ hactenus pertuliſtis denuncio: vt per me ſocium veſtris hoſtibus adiunctum detrimento vitæ & pecuniarum affectu, fateri quoque erubeſcatis Neque verò meum in vos odium remittam, donec gubernatrix prouidentia, hunc eundem mundi ſtatum ordinémque ſeruarit. Vobis autem bellum inferam non tam pro me quàm pro Diis immortalibus, quorum in manu, eſt omnia tum ſeruare tum ad nihilum redigere. Si quidem diuinæ fortunæ, quemadmodum reliqua naturæ elementa & ignem ex Ætna flagrantem, in quem innocentes ſupplicéſque conieciſtis: ſic non Phalarim hoſtem, ſed ſolem omnium inſpectorem teſtémque habetis.

Nicæneto.

CRedo frequentibus meis ad patrem tuum miſſis literis vt ab illa ſtoliditate te retraheret,

ζήσαντι μὲν ἔτη τοσαῦτα, σὺν ταῖς ἁγιωτάταις θεαῖς ἐν χοροῖς, καὶ μέλεσι μουσῶν. ὀνομασθησομένῳ δὲ ἐπὶ τιμαῖς καὶ στεφάνοις. ὁμολογουμένως γὰρ, ἔτι παρ᾽ ἡμῖν, οὔτε παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις μεῖζον. ἡ γὰρ ἀθάνατος τοῦ θεοῦ μοῖρα, πρὸς τὸ πᾶν οὖσα, αὕτη, καὶ οὐχ ἑτέρα τις ἔμοιγε εἶναι δοκεῖ. ὥστε ὦ παῖδες μεγάλου καὶ ὑπερφυοῦς πατρὸς, φρονῆσαι μὲν ἄξια τοῦ τεκνώσαντος. οὐ γὰρ μικρὸς ὑμῖν ἀγὼν, μὴ πολὺ καταδεεστέρους ἐκείνου ὑμᾶς γενέσθαι. πενθεῖτε δὲ μηδαμῶς εὐτυχῆ μοῖραν ἥρωος, οὐχ ἑνὶ μακαρισθησομένην χρόνῳ, παντὶ δὲ αἰῶνι. μὴ δὲ τῶν τιμῶν, ἃς ψηφίζονται ὡς ἐπὶ θεῷ Ἱμεραῖοι, τὸ λαμπρότατον ὑφαιρεῖσθε τὴν δόξαν. οὐ γὰρ ἐκεῖνός γε, ὃν ἡμεῖς ἴσμεν, ἠχθέσθη θανάτου προθεσμίᾳ συναιρούμενος. οὐδὲ τῶν ἡρώων τοὺς γενναιοτάτους, ἐπεὶ περὶ δόξης ἐθνήσκον, ἐν τοῖς καλλίστοις ποιήμασιν ὑμνήσας, ἅπερ ὑμῖν χρήματα μὲν τοῦ παντός ἐστιν ἄξια. παραδείγματα δὲ βίου σωφρονέστατα αὐτὸς, ὁπόθ᾽ ἧκεν ἡ μοῖρα πρὸς τὸ πέρας, ἀπτοήτως ἔθνησκεν. εὖ γάρ ἴστε ὦ παῖδες, οὐ γὰρ ὑφ᾽ ἡμῖν γενόμενος, ἐχθροῖς οὖσιν ἔδεισεν, οὐδὲ ὡς δεινόν τι πείσεσθαι μέλλων ἐπεκλάσθη. πολὺ δὲ γενναιότερος αἰχμάλωτος ἡμῖν ἦν, ἢ ἀντίπαλος· ἡττήθη γοῦν τὰ πικρὰ τῆς τυραννίδος ὑπὸ σοφίας, οὐδ᾽ ὅτι οὖν ἔχοντός μου δρᾶσαι κατ᾽ αὐτοῦ δεινόν. ὃ γὰρ ἔδρων, ἐχαριζόμην. ἐγὼ δὲ μυρίοις πόνοις προθυμηθεὶς ἑλεῖν, ἐπεὶ τούτου περιεγενόμην, οὐδὲν ἔχον ἕτερον, αἱρεθεὶς ὑπὸ τούτου μᾶλλον, ἢ χάριν εἰδέναι, κἂν εὐεργεσίαν παρ᾽ ἡμῶν ἐθελήσῃ λαμβάνειν. ἐφ᾽ ᾧ οὐδ᾽ ὀφείλεσθαι χάριν ἐμαυτῷ νομίζω, περιποιησάμενος εἰς δώδεκα μάλιστα αὐτοῦ ἔτη. τοσαῦτα γάρ ἐστιν, ἃ προσβεβίωκεν. ἐγὼ δὲ ὀφείλειν, ὅτι καὶ τὰ ἄλλα προσεπέρρωσεν ἡμᾶς, καὶ θανάτου καταφρονῆσαι, μόνος ἀνθρώπων ἔπεισεν.

104 Καταναίοις.

ΥΜεῖς μὲν ἴσως ἐμαυτῷ πλεονάζουσας δοκεῖτε ποινὰς τετικέναι, ὧν εἰς ἐμὲ, καὶ τοὺς ἐμοὺς παρηνομήσατε, ἀντὶ μὲν ἀνδρῶν τριάκοντα, ὧν ἀσεβῶς κατεπυρπολήσατε, πεντακοσίους ὁπλίτας ἀπολωλεκότες, ἀντὶ δὲ ταλάντων ἑπτὰ, ὧν διηρπάσατε, πλείστας ἀπεστερημένοι προσόδους. ἐγὼ δὲ προοίμιον ὑμῖν, ὧν μέλλετε πάσχειν ὑπ᾽ ἐμοῦ, τὰ νῦν γεγονότα καταγγέλλω. ἵνα δι᾽ ἐμαυτὸν συμμαχήσαντα τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν πεπονθότες. ὁμολογεῖν αἰσχύνησθε. οὐ μὴν ἀνήσω γε τὸ πρὸς ὑμᾶς δυσμενὲς, ἕως ἂν ἡ διοικοῦσα πρόνοια, τὴν αὐτὴν ἁρμονίαν τοῦ κόσμου φυλάττῃ. ἐξοίσω δὲ τὸν πρὸς ὑμᾶς πόλεμον, οὐχ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ τοσοῦτον, ὅσον ὑπὲρ θεῶν, τῶν πάντα καὶ σώζειν, καὶ φθείρειν δυναμένων. εἴγε θείας τύχης, ὥσπερ τὰ λοιπὰ τῆς φύσεως στοιχεῖα, καὶ τὸ κατὰ τὴν Αἴτνην πῦρ μεμοίραται, εἰς ὃ τοὺς ἱκέτας ἀθῴους βαλόντες, οὐ Φάλαριν ἐχθρὸν, ἀλλὰ τὸν πάντων ἐπόπτην ἥλιον ἐπικέκτησθε.

105 Νικαινέτῳ.

ΤΟ πολλάκις ἴσως ἡμᾶς ἐπεσταλκέναι τῷ σῷ πατρὶ, πᾶσαί σε τῆς ἀφροσύνης ἐπῆρκει:

ὡς οὐκ ἂν εἰ μὴ ἐδεδοίκειμεν, τὴν ἔχθραν ἀποῤῥίπτειν παρεκελευόμεθα. ἐγὼ δὲ, περὶ μὲν τούτου τὸ μὴ οὕτως ἔχειν, οὐδὲ γράφειν ἀξιῶ. πυνθανόμενος δὲ ἐπιεικῆ τὸν γέροντα εἶναι, καὶ μὴ ἑτέρους αὐτῷ γεγονέναι παῖδας, ἐκεῖνον μὲν ἐλεῶν, σοῦ δὲ, παρ' ἡλικίαν θρασυνομένου φειδόμενος, τέως τοῦ παρόντος ἀνέσχηκα. σὺ δὲ, οὔτε πατέρα πρεσβύτην οἰκτείρεις, ἐφ' ἑνὶ κινδυνεύοντα παιδὶ, οὔτε σεαυτοῦ φροντίζεις. ἐπιμένεις δὲ τῇ προπετείᾳ, πρῶτον μὲν τάχα, παρ' ὅσον οὐθὲν ὑφ' ὑμῶν πέπονθας, εἶτ' οἰόμενος ἐξεῖναί σοι ὁπόταν βούλῃ πεπαῦσθαι. τοῦτο δὲ, οὐδὲ τοῖς πολὺ σοῦ δυνατωτέροις ἐγένετο. ἕως οὖν σοὶ παρὸν, τῶν ἑκατέρων ἑλέσθαι τὸ λυσιτελέστερον, μὴ μιμοῦ Τίμανδρον. ἐχθρῷ δὲ μᾶλλον ὠφελίμῳ, ἢ λίαν ἐπιζημίῳ συμβούλῳ χρῆσθαι.

106 Πολυδεύκει.

Ἐῤῥωμενέστερον ἀδικοῦμαι τῷ παντὶ, ἢ τιμωροῦμαι Πολύδευκες, οὐχ ὥσπερ ἔφησθα, καὶ πάσχειν μετ' ἴσα, καὶ δρᾶν. ἐγὼ μὲν γὰρ, καὶ δὶς καὶ τρεὶς, ἀδείας τοὺς αὐτοὺς τῶν ἐπιβουλευσάντων ἠξίωσα. τῶν δὲ ἀδικούντων οὐδείς ἐστιν, ὅστις ἐπὶ τοῦ δευτέρου πονηρὸς ὀφθῆναι, ᾐδέσθη. Ἔῤῥωσο.

107 Ἐγγυΐνοις.

Οὔτε προφάσεως ἐνδεῖν μοι δοκῶ, δι' ἣν οὐκ ἂν δικαίως ὑμᾶς ἀμυναίμην. οὔτε βουλομένῳ ἐπεξιέναι, δυνάμεως. βουλήσομαι δὲ, ἂν μὴ νῦν γέ ποτε αἰδεσθέντες ἡμᾶς, ἀπολύσητε τοὺς ἄνδρας, οὓς οὐδενὶ δικαίῳ, διότι καὶ τῷ κακῶς ἀπολουμένῳ Πασίωνι, παρατριβομένῳ πρὸς ἡμᾶς ἔδοξε, τρίτον ἤδη μῆνα τοῦτον ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ κατέχετε.

108 Ἱμεραίοις.

Στησίχορον ἴστε, καὶ Κόνωνα καὶ Δρωπίδαν, περαιουμένους ἀπὸ Παχύνου εἰς Πελοπόννησον, ἀντὶ Κορινθίων, πρὸς οὕς γε ἐπέμφθησαν ὑφ' ὑμῶν, πρὸς ἐμὲ ἀχθέντας. καὶ Δρωπίδαν μὲν ἴσως ἀποδώσομεν ὑμῖν. Κόνωνα δὲ εὐθὺς ἀπεσφάξαμεν. Στησίχορος δὲ, σῶός ἐστιν, ἕως ἂν τὸν τρόπον λογισώμεθα, ὃν χρὴ αὐτὸν τιμωρηθέντα ἀποθανεῖν.

109 Στησιχόρῳ.

Πυνθάνομαί σε περιδεῆ σφόδρα εἶναι, ἐννοοῦντα τὴν δύναμιν ἡμῶν, καὶ συνειδότα ἅμα, τοῖς πρὸς ἐμὲ σοὶ πεπολιτευμένοις. θαυμάζω δὲ σε εἰ νῦν ἤρξω περιδεὴς εἶναι, ἀλλ' οὐ τότε εὐθέως, ὅτε ἐπολιτεύου πρός με, ἀρχῆς παρανόμου, ὥσπερ σὺ προὔλεγες Ἱμεραίοις συλλαβέσθαι βουλόμενος, ἐλογίζου, ὅτι γένοιτ' ἂν τάχα, ἃ σὺ λέγεις Ἱμεραίοις. εἰ μὲν οὖν ὑπερεφρόνεις θανάτου, ὥσπερ καὶ ἐχρῆν σοφὸν ὄντα, τί νῦν ὦ μάταιε ἰλιγγιᾷς, ἐξὸν ἃ προσδοκῶν τότε, οὐδὲν ἧττον θρασὺς ἦσθα, ταῦτα καὶ πελάζοντα γενναίως ὑπομένειν. εἰ δὲ ὥσπερ δειλὸς εἶ, περιξόμως εἶχες πρὸς τὸ ἀφ' ἡμῶν

animum tibi additum esse, quasi verò nos, nisi me tueremus, nunquam componere inimicitias voluissemus. Ego verò id non hoc modò habere, ne scribere quidem dignabor. Cùm enim audirem senem esse iustum ac moderatum, neque liberos ei alios esse, misertus illius, tibi verò præter ætatem & vires confidenti parcens, vsque in præsentem diem me continui. At tu neque senem parentem misereris, de vnico filio periclitantem, neque tui ipsius rationem ducis: Sed in pertinacia suscepta perseueras, primum fortasse quoniam nihil adhuc in te duriusculè fecimus. Deinde quia putas tibi, cùm libitum erit desistere licere: id verò, ne multò te potentioribus quidem contingere potuit. Dum igitur adhuc penes te est, alterutrum vtiliúsque deligere, ne Timandrum imitere: sed hoste magis vtili quàm ad modum noxio consiliario vtaris.

Polydeuci.

OMnino plùs iniuriarum in me struitur, quàm ego pœnarum irrogem ô Polydeuces, nō vt tu dixisti tum sustinere me pericula tum inferre. Ego enim bis aut ter eosdem insidiatores impunitate donaui. At nemo est iniuriosorum, qui secundò quoq; quadruplator nebulóque videri erubescat, vale.

Engyinis.

NEque excusatione quamobrem vos non iustè vlciscar, neque si persequi vel in facultate destitui videor. Volam autem, nisi iam demum nos reueriti, viros dimittatis quos nullo iure, (quod & Pasioni qui miserè periit & ad nos se applicuit videtur) tertium iam mensem in carcere detinetis.

Himerensibus.

STesichorum, Cononem & Dropidam scitote, traicientes à Pachyno in Peloponnesum, pro Corynthiis ad quos à vobis erant ablegati, ad iure delatos esse. Atque Dropidam fortasse restituemus vobis. Cononem verò statim morte mulctauimus. At Stesichorus in saluo est, donec inueniamus, quo genere mortis supplicium ei sit constituendum.

Stesichoro.

AVdio te maximo in metu versari simul nostram potentiam consideratione, simul verò conscientia conatuum aduersus me susceptorum. Miror autem te nunc primum metuere cepisse & non tum potiùs statim, cùm hæc contra me intenderes, & ad abrogandum iniquum imperium, vt tute prædicabas, Himerensibus auxilio esse velles: animo agitabas, posse hæc fortè quæ tu dicis Himerensibus accidere. Si igitur parui pendebas mortem quemadmodum oportebat sapientiæ studiosum, quid nunc væcors æstuas, cùm liceat, quæ tum expectans nihilominus audacia ferebaris, ea iam accedentem intrepido fortíque animo perpeti. Sin vt es meticulosus, dependendā tibi apud nos pœnā,

perti-

pertimeſcebas,quid ô petulantiſſime tum vociferabare, tantúmque tibi hoſtem parabas, nunc ſceleratum, nunc proteruum appellando, & tuorum carminum verba pro concione recitando. Quid verò cùm Muſicus eſſes & poëta, teipſum in contrarium tuis ſtudiis, vitæ munus & conditionem cōiiciebas,cùm domi deſidens otium agere poſſes, & non turbulentioribus implicari negotiis quàm poëtas decet. Quoniam verò pro poëta concionator & popularis haberi voluiſti, ſubeunda tibi ſunt quæ dico non poëtis, neque eruditis hominibus ſed concionatoribus plus æquo ad audaciam proiectis euenire, poſtquam in hoſtium manus deuenerunt.

Cliſtheni.

NOn idcirco ſcribendum ad te putaui, quod illam vulgarem hominum conſuetudinem cùm in ſermonibus & conſiliis parum fælices, fortunato tamen rerum ſucceſſu euentúq; vtuntur, ſequi in animo haberem, vt ipſe pars calamitatis, te quod mihi optima conſulenti morem in eo non geſſeris, quod præter opinionem euenit, reprǽhenderem & obiurgarem. Nihil enim eiuſmodi mihi videntur aliud facere, quàm eos qui ceciderunt, cum magna ſui conſilij prudentiæque laude, accuſare, quòd non prouiderint, quid vtile futurum eſſet, neque prædicentibus fidem habuerint: ſed quemadmodum cùm præſentirem ſic de te futurum, ne vſuueniret familiariſſimè caui ſic cùm iam paſſus ſis indigna, meipſum ſimul erraſſe ſimúlque affligi iudico. Prædicebam, enim, ne contingerent. Iam verò cùm contigerint non magis conſilio quàm fortuna & caſum, ſimul infortunatus ſum, & fortunam nihil reprehendo. Verùm ne ſint hæc diuturna, quanta poſſum diligentia & ſtudio, laboro. Sed hæc ex matre tua, melius cognoſces. Tu verò infœlix, qui cùm è patriis laribus excidiſſes, tamen non voluiſti apud nos, tanquam beneuolentiſſimos à fuga requieſcere ac reſpirare. Quod ſi alia cauſſa impulſus feciſti, nobis iniuriam facere videris. Sin vt ne tibi exprobrarent, timuiſti eos, qui præmonuerant: nec tamen perſuaſerant, penè etiam quòd ita ſapias, delector. Si enim prius dicta tibi pudorem afferunt, non facilè in eiſdem erratum tuum aliquod extabit.

Nicippo.

ACcepiſſe te munera mea, magnam habeo gratiam. Ego verò quod affirmabas te metuere Syracuſios, ne tibi malū aliquod ab illis infligetur, ob recepta à me munera ſignificatione eis data, hoc efficere volebam, vt ſi non accepiſſes, accetorū inſimularem, vt ſiue acciperes ſiue nō ſub fortunā eandem venires: immò ſi illud feciſſes, leniorem, ſin hoc, omnibus modis peiorem. Si enim non accepiſſes, dum ego ne dediſſe contenderem, prórſus acceptorum tibi dies diceretur. Sin reuera accepiſſes, cùm ego dediſſe me negarem, non pariter, ſed reuera crimine liberatus eſſes.

δίκην ἐσομένην, τί ὦ περιπετέστατε ἐβόας τότε, καὶ τοσοῦτον ἑαυτῷ παρεσκεύαζες ἔχθραν, ἐναγῆ, καὶ αὐθάδη καλῶν, καὶ τὰς ἐκ τῶν ἐπῶν σου ῥήσεις εἰσφέρων εἰς τὰς ἐκκλησίας. τί δὲ μουσικὸς καὶ μελοποιὸς ὤν, καθίστας σεαυτὸν εἰς ἐναντίον σχῆμα, καὶ προαίρεσιν βίου τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ἐξὸν σχολὴν ἄγειν καθεζόμενον, καὶ μὴ θερμοτέρων ἅπτεσθαι πραγμάτων, ἢ ποιηταῖς πρέπει. ἐπεὶ δὲ ἀντὶ ποιητοῦ δημαγωγὸς ὠρέχθης γίνεσθαι, μένει σε οἷα φημί, οὐ ποιητάς, οὐδὲ μουσικοὺς ἄνδρας, ἀλλὰ δημαγωγοὺς ὑπὲρ δύναμιν θρασυνομένους, κρατουμένων ἐχθρῶν.

110 Κλεισθένει.

ΟΥ τὸ τοῖς πολλοῖς εἰθισμένον, ὅταν ἐπὶ τοῦ λόγου βλαβέντες, ἐν τοῖς ἀποτελέσμασι τῶν ἔργων εὐδοκιμήσωσι, πρᾶξαι βουλόμενος, ἐπιστεῖλαί σοι δεῖν ᾠήθην. ἵν' ἐν ᾧ παρὰ γνώμην ἐσφάλης, οὐ πεισθεὶς ἐμοὶ τὰ βέλτιστα εἰπόντι, μέρος συμφορᾶς γενόμενος ἐπιτιμοίην. οὐδὲν γὰρ ἕτερον μοι δοκοῦσιν οἱ τοῦτο αἱρούμενοι ποιεῖν, ἢ πολλὴν ἑαυτῶν ἔπαινον εὐβουλίας διατιθέμενοι, κατηγορεῖν τῶν ἐπταικότων. ὅτι οὔτε προέγνωσαν τὸ συμφέρον, οὔτε τοῖς προειποῦσιν ἐπείσθησαν. ἀλλ' ὥσπερ αἰσθανόμενος περὶ σοῦ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, ἵνα μὴ πάθῃς οἰκειότατος εὐλαβούμην, οὕτω πεπονθότος ἃ μή ποτε ὤφελες, αὐτὸς οἶμαι καὶ συναμαρτεῖν, καὶ συνταλαιπωρεῖν. προέλεγον μὲν γάρ, ἵνα μὴ γένηται. γεγονότων δὲ διὰ τύχην, ἴσως, ἢ γνώμην, συνατυχῶ, καὶ τῇ τύχῃ οὐκ ὀνειδίζω. ἀλλ' ἵνα μὴ μείνῃ τοιαῦτα, ὡς ἔνεστι πεφιλοτίμημαι. ταῦτα μὲν οὖν παρὰ τῆς σεαυτοῦ μητρὸς ἥκων, ἄμεινον ἂν μάθοις. σὺ δὲ σχέτλιος. ὃς οὐδὲ ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος, παρ' ἡμῖν ἐβουλήθης ὡς εὐνουστάτοις τὰς φυγὰς ἀναπαῦσαι. τοῦτο δέ, εἰ μὲν ἄλλου του χάριν εἵλου, δίκαιος οὐκ ἂν εἴης περὶ ἡμᾶς. εἰ δ' ὡς ὀνειδισθησόμενος, ᾐδέσθης τοὺς προειπόντας καὶ οὐ πείσαντας, μικροῦ δέω λέγειν, ὅτι καὶ ἥδομαι, οὕτω σοῦ σωφρονοῦντος· αἰσχυνόμενος γὰρ ἐπὶ τοῖς προτοῖς εἰρημένοις, οὐκ ἂν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἁλίσκοιο ἁμαρτάνων.

111 Νικίππῳ.

ΤΟῦ μὲν εἰληφέναι σε τὰς παρ' ἐμοῦ δωρεάς, πλείστη σοι χάρις· ἐγὼ δέ, ὅπερ ἔλεγες φοβεῖσθαι Συρακουσίους, μή τι σοι χαλεπὸν ἐξ αὐτῶν ἀνάγκη δεξαμένῳ τὰ παρ' ἐμοῦ χρήματα, μηνύσεως αὐτοῖς ἀποδοθείσης, τοῦτ' ἔμελλον ποιήσειν. μὴ λαβόντος σου, κατηγορεῖν ὡς εἰληφότος, ἵν' ᾖ σοι τὸ αὐτὸ δεξαμένῳ, καὶ μή. μᾶλλον δέ, τὸ μέν, ἧττον. τὸ δὲ τῷ παντὶ χεῖρον. μὴ λαβὼν μὲν γάρ, ἐμοῦ κατηγοροῦντος τὸ δεδωκέναι, πάντως ἂν αἰτίαν εἶχες εἰληφέναι· λαβὼν δὲ ταῖς ἀληθείαις, ἐμοῦ μὴ δεδωκέναι λέγοντος, οὐκ ἴσως, ἀλλ' ὄντως ἀπηλλάξο τῆς αἰτίας.

112 Ἱερωνύμῳ.

Ἐπυθάνου πόσιν ἀντεξήτακα τὸ δύνασθαι, λεοντίνων μοι ἐπεξιόντων κατὰ τῆς χώρας, ἣν ἐμὴν οὖσαν ἀποτέμνονται, περιγενέσθαι. τὸ μὲν οὖν ὅτι δικαιοτέραν ἐχόμενος, καὶ οὐκ ἄρχων πολέμου, ἀλλ' ἀμυνόμενος, οὐκ ἂν ἐπιστείλαιμι. τούτων γὰρ παρ' ὑμῖν οὐκ ἔστι λόγος. ὃ δέ, κἂν μὴ προσποιῆσθε, ὑμᾶς εἰδέναι ἀνάγκη, τοῦτ' ἂν εἴποιμι. ὅπλοις πολλοῖς, καὶ ἀνδράσι δυνατοῖς, καὶ χρήμασι καὶ ναυσὶ καὶ ἵπποις. ὧν ἁπάντων ἐνδεεῖς ὄντες αὐτοί, μαχοῦνται πολεμίῳ καὶ περὶ ταῦτα, καὶ περὶ τὰς τύχας πεπλουτηκότι.

Hieronymo.

QVæsiuisti, quibus rebus opponere me & Leontinos in regionem impressionem facientes, quam mihi prorsus deuastant, superare possim. Atque de eo, quod iustiorem caussam habeam, & non inferam sed depellam à me bellum, nihil scribam. Horum enim apud vos nullus est respectus. Quod verò, etiamsi dissimuletis, tamen scire vos necesse est, id exponam maximo armorum instructu, viris bellicosis & fortibus, pecuniis, nauibus & equis, quorum omnium indigentes destitutique illi pugnant aduersus hostem, qui tum horum, tum etiam fortunæ diues est & abundans.

113 Λαμάχῳ.

Τοὺς ἑπτὰ καὶ τριάκοντα τοὺς δέ, ὅταν τοῦ πλήθους λάβῃ τῶν καμαριναίων, χαλκοῦ θεῖναι κατὰ φύσεως ἀπανθρωπίαν ἀποφαίνεις. βούλομαι μὲν ἐν τούτῳ μεῖναι τῷ ἀριθμῷ, καὶ νὴ τὸν Δία τὸν μέγιστον εὔχομαι, οὐχ ὁρῶ δὲ ἐώμενον τοῦτο ὑπό τινων, μέχρι τούτων ὡρίσθαι. σύ γ' οὖν αὐτὸς ἐννέα καὶ τριάκοντα βιάζῃ τούτους γενέσθαι, προσνέμων σεαυτόν, καὶ τὸν ἀναίσθητον ἐπιθέρσην. καὶ οὐχ ὅμοιόν ἐστιν, ἢ ἐμὲ διαβάλλεσθαι ὑφ' ὑμῶν ἀπολλυμένων, ἢ ὑμᾶς πονηροτάτους ὄντας ὑπ' ἐμοῦ ἀμυνομένου, ἀπόλλυσθαι.

Lamacho.

TRiginta septem illos, vbi multitudinem ceperis Camarinensium torreri contrà naturã & inhumanum esse dicis. In hoc numero permanere volo, & per Iouem maximum etiam opto. Video enim quosdam hanc descriptionem, & hunc modum non probare. Tu igitur ipse triginta nouem hos esse cogito, te & dementi Epitherse addito. Neque simile est me à vobis pereuntibus, conuitiis proscindi, & vos omnium deterrimos & iniuriosissimos me vltore perire.

114 Νικάρχῳ.

Οὐκ ἀναγκάζεις καμαριναίους ἐμοὶ πολεμεῖν, ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ πολεμεῖσθαι. οἱ δέ, σωφρόνων ἀνδρῶν ποιοῦντες πρᾶγμα, καὶ τοῦτο σαφῶς εἰδότες, καὶ πρὸ τῶν λόγων τὰ ἔργα σκοπούμενοι, καὶ πρὸ τῶν ἔργων, ἔτι τάχιον τὰ ἀποτελέσματα, πολὺν ἤδη χρόνον παραπέμπουσί σου τὰς δημαγωγίας. σὺ δὲ οὐκ αἰσχύνῃ βαρύτερος ὢν ἐκείνοις, ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ τῶν λόγων, ἢ ἐμοὶ καθ' οὗ πολιτεύῃ.

Nicarcho.

NOn inferre mihi bellum Camarinenses, sed à me bello prouocari cogis. At illi virorum sapientum facientes officium atque hoc probè scientes & rem antè verba perpendentes, & ante rem, citius adhuc euentum, multo iam tempore conciones factionésque repellunt. Tu verò non erubescis durior & perniciosior illis de suggestu & orationibus esse quàm mihi, in cuius detrimentum omnia machinaris & refers.

115 Νικαίῳ.

Οὐ δοκεῖ σοι πικρὸν βασανιστήριον ὁ ταῦρος. οὐδὲ τῶν παρ' ἡμῖν μηχανημάτων οὐδέν. ἐπεὶ τὸν εἰς ἐκεῖνα ἔλεον, οὐκ ἂν μέλλων ἡμῖν μάχεσθαι, προανήλισκες.

Nicæo.

NOn videtur tibi satis asperum tormentum esse Taurus neque vlla nostrarum machinarum, quoniam horum commiserationem, nolens pugnare nobiscum longè antè consumpsisti.

116 Κλεομέδοντι.

Σὺ μὲν ὡς πυνθάνομαι κατηγορῶν ἐμοῦ, τὰς περὶ τὸν κλεόμβροτον τύχας οἰκτρὰς, ὀδύρεσθαι ἐπιχειρεῖς. ἐγὼ δέ σε κλεόμεδον, πολὺ μὲν ἐκείνου τολμῶντα ἀδικώτερα, τῷ παντὶ δὲ ὄντα ἀσθενέστερον, ἐμοὶ ὑποχείριον γενέσθαι.

Cleomedonti.

TV quidem vt audio me criminatus Cleombroti miserabilem casum deplorare suscipis. Ego verò vt te ô Cleomedon, multo quidē illo iniquiora sceleratioráque audentem, omnibus verò rebus imbecilliorem in meam potestatem redigam, laboro.

117 Μελιταίοις.

Οὐκ ἐκφαυλίζων ὦ μελιταῖοι τὰς τιμὰς ὑμῶν, ἀπέπεμψα τὸν πρεσβευτὴν, κατασεσημασμένας φέροντα αὐτάς. οὐκ ἐᾷ δέ με ἐπαινεῖσθαι τὸ πεπραγμένα. ὑμεῖς μὲν οὖν ἴσως, οἷον αὐτοί με εἶναι δοκεῖν ἐθέλετε, τοιοῦτον οἴεσθε ὑπολαμβάνεσθαι καὶ παρ' ἑτέροις. ἐγὼ δὲ οἶδα, παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἅπασι, κακὸς ὑπολαμβανόμενος. παρὰ δ' ὑμῖν, καὶ νομίζομαι ἀγαθός. οὐδὲν ἐκτεῖναι δυνάμενος ἐντεῦθεν ἐπὶ τοὺς ἄλλους τὴν φήμην.

Melitensibus.

NOn quod honores, vestros ô Melitenses contemnerem, remisi ad vos legatum obsignatos eos ferentem. Res verò perpetratæ laudari me non patiuntur. Vos autem forsitan, qualem ipsi me videri vultis, talem & à reliquis existimari creditis. Ego verò certum habeo, apud cæteros omnes me prauum & iniquum haberi. Apud vos autem etiam probus & iustus iudicor, neq; sanè possum hinc istam famã in alios quoq; disseminare.

ſed multò magis propter hominum falſas opiniones vobis ero detrimento, quod peſſimum, niſi ipſi quoque tales eſſetis, nunquam laudibus affeciſſetis. Quoniam igitur & vos iniuria in malitiæ vituperationem incurreretis, ego verò nihil memet ipſo moderatior aut æquior putarer, ſuſcipiendos mihi honores eſſe non ſum arbitratus.

Camarinenſibus.

CVm & ad Gellenſes & ad Leontinos miſiſſem, ad vos etiam mittendum cenſui, vt in incumbentibus rebus me iuuaretis, non quod aut armis, aut equis indigeam neque viris, quibus vacuam dicitis vrbem eſſe, ſed argento. Nam Leontini repente nobis quinquæ talenta miſerunt, Gellenſes verò decem ſe daturos promiſerunt. Vos autem neque tardiores Leontinis, neque illiberaliores Gellenſibus fore ſpero.

Aſtypalæenſibus.

NEque moleſtiam vnquam in vita grauiorem, me cepiſſe memini, quamuis variis inopinatiſque caſibus iactatus, neque verò lætitiam vberiorem. Nec enim ſuauitatis & voluptatum omnino experſ fui. Angebar igitur animo illa die, qua per iniuriam è patria exturbatus ſum quod etiam iuſtè patientibus, triſtiſſimum acerbiſſimúmque eſſe conſueuit. Lætabar autem cum publicè mentione mei facta, de vrgentibus imminentibúſque rebus mihi ſcriberetis. Ab vno nanque omnium beneuolentiſſimo, veſtrique nominis ſtudioſo petiiſtis, non tam quod aliquid eorum nos accepturos ſperaretis, quàm vt publicè teſtimonium relinqueretis, me non iure fugatum fuiſſe, vóſque eos qui huius autores extiterunt damnare. Neque enim beneficium petere quiſquam à non dilecto, neque accipere à non diligente vellet. Neque iam tempus fert, vos vt amiciſſimos conqueri cùm ſuperiori tempore nihil accuſaueritis, aut in præſenti gratias agere, cùm petatis ea quæ ſi acceperitis vos, abundè réque vera gratiam præſtiteritis. Ego verò in gratiarum actionis loco, ipſam petitionem veſtram pono. Non enim cum tanta voluptate magis accepero, quàm collocauero. Quid námque viro in patriam pio illuſtrius aut magnificentius eſſe poteſt, quàm vt in ſuos ciues munificus & liberalis eſſe videatur: quod mihi quidem per veſtram epiſtolam contigit. Quod autem ſerius ad vos munera peruenerint, neque in me neque in veſtros, legatos culpam reiiciatis: verùm in tempeſtatem & præſentis temporis importunitatem. Nam quantum in nobis fuit, nullam curam nullúmque ſtudium intermiſimus. Neque enim, quod nauigari ceptum eſt, tantis turbinibus & procellis, extremis auſibus caruit. Quod verò ſalua ad vos peruenerunt, ea quæ miſimus, quamuis marinis periculis iactata, id ſine peccato fortunæ referre acceptum poteſtis. At verò legati quidem vobis munera quæque naui vehuntur reddēt, de ſingulis verò, miſſus cum eis epiſtolámq; ferēs certiores vos faciet Eubulus, à quo generib. nu meroq; percepto, reliqua ſanè pro libito quacũq; vobis ratione viſum fuerit impẽdite, pecunias verò, ſi ad

πολὺ δὲ μᾶλλον εἰς τὰς ψευδοδοξίας τῶν ἀνθρώπων βλάψων ὑμᾶς, ὅπερ ἐστὶ κάκιστον, οὐκ ἂν εἰ μὴ τοιοῦτοι καθεστήκειτε, ἐπῃνεῖτε. ἐξ ὧν τοίνυν ὑμεῖς μὲν ἀδίκως πονηροί. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἐπιεικέστερος ἐμαυτοῦ ὑπολαμβανοίμην, οὐκ ᾤμην δεῖν ἑαυτὸν τιμᾶσθαι.

118 Καμαριναίοις.

ΚΑὶ εἰς Γέλλαν ἔπεμψα καὶ εἰς Λεοντίνους, καὶ πρὸς ὑμᾶς πέμψαι δεῖν ᾠήθην, ὅπως μοι συλλάβησθε εἰς τὰ παρόντα, οὐχ ὅπλων, οὐδὲ ἵππων δεόμενος, οὐδὲ ἀνδρῶν, ὧν κενὴν εἶναι λέγετε τὴν πόλιν, ἀλλ᾽ ἀργυρίου, καὶ Λεοντῖνοι μὲν ἡμῖν ἔπεμψαν πέντε τάλαντα εὐθέως. Γελλῷοι δὲ ὑπέσχηνται δέκα δώσειν· ὑμᾶς δὲ, οὔτε βραδυτέρους Λεοντίνων, οὔτε μικροπρεπεστέρους ἔσεσθαι Γελλῴων ὑπολαμβάνω.

119 Ἀστυπαλαιεῦσιν.

ΟΥτε μᾶλλον ἀνιαθεὶς ἐν τῷ ζῆν ἐμαυτῷ σύνοιδα ἄνδρες πολῖται, καίτοι πολλαῖς καὶ παραδόξοις χρησάμενος μεταβολαῖς, οὔτε πλέον ἡσθείς. ἄμοιρος γὰρ οὐδὲ τῶν τερπνῶν ἐγενόμην. ἠνιάθην μὲν οὖν ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ τῆς πατρίδος ἐξέπιπτον ἀδίκως. ὅπερ ἀλγεινότατόν ἐστι, καὶ τοῖς δικαίως τοῦτο πάσχουσιν. ἥσθην δὲ ὅτε δημοσίᾳ μου μνησθέντες, ἐγράψατέ μοι περὶ ὧν ὁ καιρὸς ὑμᾶς ἤπειγεν. ὡς γὰρ παρ᾽ ἑνὸς τῶν μάλιστα εὐνοουμένων, καὶ περὶ ὑμᾶς ἐσπουδακότων ᾐτήσασθε οὐ τοσοῦτον ὡς ἔοικε τοῦ λαβεῖν τι τῶν ἐψηφισμένων, ὅσον τοῦ μαρτυρῆσαι μὲν ἐμοὶ δημοσίᾳ, τὸ μὴ δικαίως ἐξεληλάσθαι. καταγνῶναι δὲ τῶν τοῦτο δρασάντων. οὔτε γὰρ αἰτῆσαι χάριτας παρὰ τοῦ μὴ στεργομένου τις ἄν, οὔτε λαβεῖν παρὰ τοῦ μὴ στέργοντος ὑπομείνειεν. ὅτε νῦν παραδέδωκεν ὁ καιρὸς, μέμψασθαι μὲν ὑμᾶς ὡς φιλτάτους, τοὺς προτέρους χρόνους μηδὲν αἰτησαμένους. εὐχαριστῆσαι δὲ τοῦ παρόντος ἡνίκα αἰτεῖσθε. ἅπερ ὑμεῖς μὲν οἱ λαβόντες, δώσετε ταῖς ἀληθείαις. δέδεγμαι γὰρ ὑμῶν χάριν τὴν αἴτησιν. ἐγὼ δὲ, οὐ μετὰ τοσαύτης ἡδονῆς λήψομαι μᾶλλον ἢ δώσω. τί γὰρ ἀνδρὶ φιλοπάτριδι κάλλιον καὶ μεγαλοπρεπέστερον, ἢ δοκεῖν τοὺς ἑαυτοῦ πολίτας εὖ ποιεῖν. ὃ διὰ τῆς ἐπιστολῆς μοι τῆς ὑμετέρας πεπλήρωται. τοῦ μὲν οὖν βραδύτερον ἀφῖχθαι τὰς δωρεὰς, ἢ παρ᾽ ὃν ἐβούλεσθε χρόνον, μήτε ἐμὲ, μήτε τοὺς πρέσβεις ὑμῶν αἰτιᾶσθε. τὸν δὲ χειμῶνα, καὶ τὴν ὥραν τοῦ καθεστῶτος χρόνου. τὸ γὰρ ἐξ ἡμῶν, προθυμίας οὐδ᾽ ἧς τινος ἀπελείπετο. πλεῖν δὲ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ χειμῶνος, οὐδὲ μὴν τῶν ἐσχάτων τολμημάτων ἦν. τοῦ μέντοι σεσῶσθαι τὰ πεμφθέντα, καίτοι πελαγίῳ παραβληθέντα κινδύνῳ. τῇ τύχῃ χάριν εἰδότες, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοιτε· οὐ μὴν ἀλλὰ τῶν κομιζομένων, ἀποδώσουσι μὲν ὑμῖν ὁμολογουμένως οἱ πρέσβεις. δηλώσει δὲ καθέκαστα, καὶ ὁ συναπεσταλμένος αὐτοῖς ἀνὴρ, ὁ καὶ τὴν ἐπιστολὴν φέρων Εὔβουλος. παρ᾽ οὗ τά τε εἴδη, καὶ τὸν ἀριθμὸν λαβόντες, τὰ μὲν ἄλλα διανείμασθε, καθ᾽ ὃν ἂν προῃρῆσθε τρόπον. τὰ χρήματα δὲ πρὸς

ἐπισκευὴν τῆς πόλεως, καὶ κόσμον χρησάμενοι, καλῶς ἂν εἴητε πεφρονηκότες, οὐ διὰ τὴν ἐμὴν παραίνεσιν, διὰ δὲ τὴν ὑμετέραν αὐτῶν εὐβουλίαν. οὐδεὶς γὰρ ἀλλοτρίᾳ προαιρέσει, ἀλλὰ τῇ οἰκείᾳ χρηστὸς πέφυκεν. εἰ δ' ὅπερ οὐδὲ λέγειν ἐφ' ὑμῶν ἄξιον, τοῖς εἰς ἕτερον εἶδος δεδωρημένοις, εἰς ἄλλο τι καταχρήσεσθε τῶν οὐκ ἀναγκαίων, εὖ ἴστε, ὅτι ὑμεῖς μᾶλλον μεμφθείητε τοῦ μὴ δεόντως προσενηνέχθαι τοῖς δωρηθεῖσιν, ἢ ὁ δοὺς εὐλογηθείη τοῦ δεδωκέναι. ὡς γὰρ ἄτοπον τὸν ἐκπεπτωκότα τῆς πατρίδος διὰ τὴν φυγὴν ἐμὲ, τῶν αὐτῆς ἀνακτήσασθαι ζητεῖν τὰ κατερρηγμένα, οὕτω τοὺς ἐνοικοῦντας τὰ πίπτοντα μέρη περιιδεῖν, καὶ μηδὲ ἐξ ὧν ἄλλος δίδωσι φιλοτιμεῖσθαι. ἐὰν μέν τοι δικαιώσητε, μὴ μόνοις ὑμῖν πεπέμφθαι τὰς δωρεὰς, ἀλλὰ καὶ τοῖς μεθ' ὑμᾶς, καὶ μετ' ἐκείνων τῇ πόλει καὶ τοῖς θεοῖς, τότ' ἂν ὑμεῖς θαυμασθείητε πλέον τῆς εὐβουλίας, ἢ τοῦ δεδωρῆσθαι τι τῶν ἰδίων ὁ δεδωρημένος. τίς γὰρ ἂν ἀγνοήσειεν, ὅτι τὸ μὲν χαρίσασθαι, τῆς τοῦ διδόντος ἐπιμελείας ἔπαινός ἐστι. τὸ δὲ χρήσασθαι τοῖς δοθεῖσιν ὡς προσῆκε, τῆς τοῦ λαβόντος εὐλογιστίας. βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς, μαρτυρηθῆναι περὶ ἀρετῆς μᾶλλον, ἢ περὶ πλούτου δαψιλείας ἐμαυτόν. τὸ μὲν γὰρ ψυχῆς ἀγαθῆς, τὸ δὲ, τύχης περιουσιαζούσης ἐγκώμιον δόξει, ἔρρωσθε.

120 Αξιόχῳ.

ΣΕμνύνεσθαι μὲν, ὥσπερ ἐπ' ἄλλῳ τινὶ τῶν καλῶν, καὶ ἐπ' εὐγενείᾳ εἰκός ἐστιν. ἐγὼ δὲ μίαν εὐγένειαν, ἀρετὴν οἶδα. τὰ δ' ἄλλα πάντα τύχην. καὶ γένοιτ' ἂν ὁ μὲν ἐκ φαύλων ἀγαθὸς, καὶ βασιλέων καὶ πάντων εὐγενέστατος. ὁ δ' ἐξ ἀγαθῶν, φαῦλος, αὐτός τε ἑαυτοῦ καὶ τῶν ταπεινοτάτων δυσγενέστατος· ὥστε ψυχῆς ἔπαινον αὔχει πρὸς συρακουσίοις, μὴ προγόνων τεθνηκυῖαν ἐν ἀδοξοτέροις διαδόχοις εὐγένειαν.

121 Ιμεραίοις.

ΕΚέλευσα ὑμῖν στησίχορόν μοι ἀποστεῖλαι, καὶ κόνωνα, καὶ ἑρμοκράτην διὰ τάχους. ὑμεῖς δὲ, ἀντὶ ἑρμοκράτους, καὶ κόνωνος, καὶ στησιχόρου, σαμέαν καὶ νίκαρχον ἐπέμψατε. ἐγὼ δὲ εἰ μὲν οἷον ὑμεῖς με ὑπετοπάσατε εἶναι, τοιοῦτος ἤμην, οὐκ ἠγνόουν ὅτι δι' ἐκείνους με ἀποδοῦναι ὑμῖν τι τῶν ἀνηκέστων ἐχρῆν, καὶ ἧκεν ἂν καὶ στησίχορος, καὶ κόνων πρός με καὶ ἑρμοκράτης εὐθέως· οὐ γὰρ κόνωνος μὲν ὑμῖν πεπορνευκότος ἀνθρώπου, ἔστι τις πρόνοια, σαμέα δὲ καὶ νικάρχου ἐπιφανεστάτων ἀνδρῶν, καὶ κάλλιστα ἐξ ἁπάντων ὑμῶν βεβιωκότων, οὐκ ἔστιν. ἀλλ' οὔτε ἐπιεικεῖς ἄνδρας, καὶ μηδὲν με ἠδικηκότας, μὴ δὲ τὴν πατρίδα τὴν ἑαυτῶν ἀδικεῖν ἐβουλόμην, οὐδὲ νόμον κοινὸν ἑλλήνων καταλύειν. καίτοι ὑμεῖς γε, πολλοὺς νόμους ἑλλήνων κοινοὺς κατελύσατε, οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις. ἐν οἷς πρός με

reficiendam ornandámque ciuitatem adhibebitis, haud malè conſulueritis, non propter meam adhortationem: ſed propter veſtri conſilij rectitudinem & bonitatem. Neminem enim alieno, ſed ſuo, quenque inſtituto bonum eſſe conſtat. Sin quod ne dici quidem de vobis debet, quæ in alium vſum donata ſunt, his vos ad diuerſa & non neceſſaria fueritis abuſi, manifeſtum eſt, vos potiùs in repræhenſionem incurſuros, qui vos non rectè erga largitores geſſeritis, quàm gratias benefactori habitum iri. Quemadmodum enim abſurdum eſt, me patria pulſum in exilium, delapſas dirutáſque eius partes inſtaurari cupere, ſic inhabitantes vos ruinam minantia negligere, neque ex his, quæ aliis dono dat, reparare velle eſt indecorum. Sin ſtatueritis, nos vobis ſolùm hæc miſſa eſſe munera, ſed etiam poſteris liberíſque veſtris, cûmque his ciuitati & diis immortalibus, tum veſtra ſapientia, & integritas conſilij plus admirationis habebit, quàm liberalitas benefactoris de priuatis poſſeſſionibus. Quis enim ignorat largiri ad datoris curam laudémque pertinere, vti verò datis, quemadmodum oportebat, ad eius qui accepit, prudentiam ac moderationem. Mea verò ea eſt, voluntas, vt vos potius virtutis quàm ego diuitiarum largitionis ac liberalitatis teſtimonium auferam. Illud enim animi benè conſtituti, hoc verò affluentis fortunæ commendationem ac laudem continet, Valete.

Axiolocho.

CVin de aliis honeſtatibus & rebus cum virtute coniunctis gloriari rectè poſſumus, tũ etiã de nobilitate. Ego verò propter virtutem, nobilitatem nullã prorſus noui. Nã reliqua ſunt omnia fortunæ dona. Et is qui inter malos ipſe bonus eſt, regibus quoque & omnibus nobilitate præſtat. Qui verò inter bonos malus, is & ſemetipſo & abiectiſſimis quibúſque eſt ignobilior. Quamobrem animi laudem aqud Syracuſios iactitato, non maiorum inter mortuam penè in ignobilioribus ſucceſſoribus nobilitatem.

Himerenſibus.

SIc vobis mandaueram, vt Steſichorum ad me celeriter mitteretis item Cononem & Hermocratem. Vos autem pro Hermocrate, Conone, & Steſichoro Sameam & Nicarchum miſiſtis. Ego verò, ſi qualem vos me fingitis, talis eſſem, non ignorabam me ſi illos non reddidiſſem vobis neceſſitatem alicuius, quod minimè velletis impoſiturum fuiſſe, & venturos ſubitò Steſichorum Cononem & Hermocratem ad me. Non enim eſt veriſimile Cononem hominem in ſtupris & ſcortationibus volutatum, alicuius apud vos eſſe ponderis, Sameæ verò & Nicarchi clariſſimorum hominum, qui honeſtiſſimam vitam egerunt, nullam haberi curam neque reſpectum. At viros æquiſſimos, qui neque mihi, neque patriæ damnum dediſſent iniuria afficere nolui, aut communem omnium Græcorum legem violare, quanquam vos multas infinitáſque Græcorum leges, non ſemel: ſed perſæpe perfregeritis, in his quæ contra me

gesſiſtis

geſſiſtis. Verbis autem explicare neceſſe eſſe non arbitror, cùm & ipſe norim & ad ſcientes ſcribam. Verùm non imitatus ſum vos nec imitabor ego homicida ille, & multis facinoribus criminibúsq; pollutus. Sed remiſi vobis legatos, cùm alterutrum ſine negotio tenere poſſem, aut vt vos cogerem, illos pro niſce mittere, aut in eos quæ ſub manibus eſſent, omnem etiam illorum iram euomere. Atqui in eum locum & penè neceſſitatem iniuſtè viuendi ſumus adducti, nihil vt hoc deteriores videamur, ſi veſtros legatos morte affecerimus, neque meliores, ſi incolumes ſeruauerimus. Nam ante iam mea ſunt omnia mixta & inquinata atque probè ſcio leue vobis momentum ad hominum aut beneuolentiam aut odium adferre, iuſta vel non iuſta agere. Et in eum ſtatum non minimè vos Himerenſes me protruſiſtis & veſtri illi ciues. Et aliorum malorum, quibus per eos ſum afflictus, nocentibus venia concedi, & obliuioni facta mandari poſſunt verũ, quod iuſticiam colere, iuſtéque agere non datur quæ poteſt ſatis atrox in autores pœna conſtitui. Quos enim eſt æquius noſtram iniuriam experiri quàm per quos eſt effectum, vt iuſtitiam repudiare rogamur. Attamen ô Himerenſes his rebus omnibus conſideratis, iratus & Tyrannus cùm eſſem atque haberem licet quos non omnino vellem, at certè ex quorum morte par mœror & moleſtia eſſet ad nos peruentura, tamen manus ab eis abſtinui & liberaliter tractatos remiſi. Quòd ſi vobis quod rectum eſt viciſſim facere animis erit, reputate, ſi iram non omnem in duos aut tres viros auerteritis, omnia vos impendentia ciuitati pericula propulſuros ſin Conon, qui hactenus ab vnoquoque veſtrûm ſæpe pulſatus eſt, ſeruatur, ciuitatis extremam eximis ſedibus euerſionem tolerare cogemini. Dabo enim operam, ne vobis æquior placatiórve videar, quàm vos me eſſe putatis.

Athenienſibus.

VEnit ad nos Perilaus figulus veſter ô Athenienſes opera quædam apparatu prorſus induſtria ferens, propter quæ lubenter eum ſuſcepimus, & dignis muneribus tum ob artem, tum ob patriam non minimè affecimus. At ille, paulò poſt, Taurum æneum, inuſitata magnitudine fabricatus, Agrigentum attulit. Magna igitur cum voluptate fictitium & aſſuetum humano conſortio animal recepimus. Et prorſus Tyrannicum illud ſpectaculum nobis alicuius precij & honoris eſſe videbatur. Nondum enim occultam in eo mortem atque perniciem demonſtrauerat Poſteaquam verò aperto latere, declarauit nobis plænam omni crudelitate cædem & omni morte miſerabilius exitium : artem quidem & induſtriam eius collaudauimus : animi verò malitiam ac prauitatem ſupplicio perſecuti ſumus : & vt priuatæ ſollertiæ ſpecimen pro aliis (quia neminem ſceleratiorem

ἐπολιτεύεσθε. λόγῳ δὲ, οὐδὲν οἶμαι καταλέγειν, αὐτός τε εἰδὼς, καὶ πρὸς εἰδότας γράφων, ἀλλ' οὐκ ἐμιμησάμην ὑμᾶς, οὐδὲ μιμήσομαι, ἐγὼ ὁ ἀνδροφόνος, καὶ ἐναγὴς τοσούτοις ἄγεσιν. ἀλλ' ἔπεμψα ὑμῖν τοὺς πρέσβεις πάλιν, τοῖν δυεῖν θάτερον ἀμογητὶ ἔχειν, ἢ ἐκείνους ὑμᾶς ἀναγκάσαι ἀντὶ τούτων πέμψαι, ἢ εἰς τοὺς ἐν χερσὶν ὄντας ἀφεῖναι τὴν πρὸς ἐκείνους ὀργήν. καὶ μὴν, εἰς τοῦτό γε ἤδη καθέστηκε τὰ πράγματα ὑμᾶς, καὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ μὴ δικαίως βιοῦν, ὥστε μηδὲν παρὰ τοῦτο χείρους ἡμᾶς νομισθῆναι ἀποκτείναντας τοὺς πρέσβεις ὑμῶν μηδὲ ἀμείνους, σώσαντας· πέφυρται γὰρ ἤδη τὰ ἐμὰ, καὶ μεμίανται. καὶ οἶδα ὅτι μικρὰ ῥοπὴ ἔτι ἡμῖν εἰς εὔνοιάν τε καὶ μῖσος ἀνθρώπων, δίκαιον ἢ μὴ δίκαιόν τι πράξασιν. καὶ εἰς τοῦτο οὐχ ἥκιστά με ὑμεῖς γ' ὦ Ἱμεραῖοι τὸ χρῆμα κατεστήσατε, καὶ οἱ ἄνδρες ὑμῶν ἐκεῖνοι. καὶ τῶν μὲν ἄλλων, ὅσα ἔπαθον δι' αὐτοὺς κακὰ, ἔστι καὶ συγγνῶναι τοῖς αἰτίοις, καὶ καταχέαι λήθην τῶν γεγονότων. τοῦ δὲ μὴ ἐξεῖναι δίκαιόν τι πράσσειν, τίνα ἄν τις αὐτάρκη δίκην εἰσπράξαιτο παρὰ τῶν αἰτίων. ἐπεὶ τίνας ἂν δίκας ὁτεῳοῦν ἀπολαῦσαι τῆς ἡμετέρας ἀδικίας, ἢ δι' οὓς ἀνάγκη ἀδικεῖν ἡμᾶς ἐστίν· ἀλλ' ὅμως ὦ Ἱμεραῖοι ταῦτά γε ἅπαντα σκοπῶν, καὶ ὀργιζόμενος, καὶ τύραννος ὢν, καὶ ἔχων, εἰ καὶ πάνυ οὓς οὐκ ἐβουλόμην, ἀλλ' ὧν γ' ἀναιρεθέντων ἐμελλόμην ὑμᾶς οὐδὲν ἧττον ἀνιάσειν, ἐφεισάμην αὐτῶν καὶ ἀπέπεμψα ἑστιάσας. εἰ μὲν οὖν καὶ αὐτοὶ τὰ δίκαια ἐν μέρει ποιεῖν ἐθελήσετε, λογισάμενοι ὅτι οὐχ ἅπασαν ὀργὴν, ἐὰν εἰς δύο ἄνδρας, ἢ τρεῖς, ἅπαντα ἀποστρέψητε τὰ τῇ πόλει ἐπικρεμάμενα δεινὰ, εἰ δὲ Κόνων ὅστις ὑφ' ἑκάστου ὑμῶν εἰς τὸ σῶμα παροινούμενος σώζεται, αὐτοῖς βάθροις ὑπομενεῖτε, ἀνάστατον ἅπασαν γενέσθαι τὴν πόλιν. πειράσομαι γὰρ ὑμῖν, μηδὲν ἐπιεικέστερος φανῆναι, ἢ ὑμεῖς νομίζετε.

122 Ἀθηναίοις.

Ἀφίκετο ὡς ἡμᾶς Πέριλαος ὁ πλάστης ὑμῶν ὦ Ἀθηναῖοι, δημιουργήματα, πάνυ τὴν κατασκευὴν ἀποχρῶντα κομίζων. ἐφ' οἷς ἀσμένοι τε αὐτὸν ἐδεξάμεθα, καὶ δώροις ἀξίοις, διά τε τὴν τέχνην, καὶ οὐχ ἥκιστα διὰ τὴν πατρίδα, ἠμειψάμεθα. ὁ δὲ, ἐντὸς οὐ πολλοῦ χρόνου χαλκευσάμενος ταῦρον, μεγέθει πλείω τοῦ κατὰ φύσιν εἰς Ἀκράγαντα ἤνεγκεν. ἥσθημεν ἓν ζῷον ἐργατικὸν, ἀνθρώπῳ σύντροφον εἰσδεξάμενοι. καὶ σφόδρα ἡμῖν τὸ θέαμα τυραννικὸν κατεφάνη χρῆμα, κόσμου ἄξιον. οὐ γάρ πω τὸν ἐν αὐτῷ λελοχισμένον ἐπεδείκνυτο μόρον. ἐπεὶ δὲ ἀναπτύξας τὸ πλευρὸν ἐγύμνωσε, πάσης μὲν ὠμότητος ἀνάπλεω φόνον, παντὸς δὲ θανάτου δυσποτμότερον μόρον, τότε δὴ τῆς τέχνης αὐτὸν ἐπαινέσαντες, τῶν τρόπων ἐπιμωρούμεθα. καὶ τῆς ἰδίας ἐπινοίας τὴν ἀπόδειξιν, αὐτὸν πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπεὶ κακουργότερον οὐδένα

τοῦ δημιουργήσαντος ἐξεύρομεν, ὃ εἶναι ἠξιώσαμεν. ἀνεβιβάσαμεν οὖν αὐτόν, καὶ περιέφαμεν ὡς αὐτὸς ὑπεξέθετο τιμωρεῖσθαι. πικρᾶς δὲ τῆς ἐπιστήμης, ἀληθεῖς οὔσας τὰς ἀποδείξεις δέδωκεν. οὔτε γὰρ εἴδομεν τίς ὁ τιμωρούμενος, οὔτε ἠκούσαμεν γόων, ἢ δι' ὀλοφυρμῶν· τὰς γὰρ ἔνδοθεν ἐμβοωμένας ὀλοφύρσεις, ὁ χαλκὸς εἰς τοὺς ἀκουομένους κολαστὰς ἐξεμυκᾶτο. ὑμᾶς δέ, ὦ Ἀθηναῖοι πυνθανόμενος ἄχθεσθαι περὶ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ δημιουργοῦ, καὶ δι' ὀργῆς ἔχειν ἡμᾶς ἐθαύμαζον καὶ τέως ἠπίστουν. εἰ μὲν γὰρ ὅτι μὴ χαλεπωτέρῳ ὀλέθρῳ ἠκισάμεθα αὐτὸν μέμφεσθε, ἀπολογοῦμαι πρὸς ὑμᾶς, τὸ μὴ δυνατώτερον ἐπινοῆσαι μόρον. εἰ δ' αὖ διὰ τὸ ὁπωσοῦν τετιμωρῆσθαι, κινδυνεύετε πανδημεί, οἱ ἐπὶ χρηστότητι μεγαλαυχοῦντες, πικροτάτην ὀφλῆσαι, ὠμότητα. ἢ γὰρ ἑνὸς ἀνδρὸς τὸ ἔργον ἢ ἁπάσης ὑμῶν τῆς πόλεως εἶναι ἀνάγκη. τοῦτο δὲ διαγινώσκεται, μόνῃ τῇ ὑμετέρᾳ πρός με διαθέσει. εἰ μὲν γὰρ δικαίως ἀνὴρ ἀπώλετο, καὶ προσήκει τοῖς τρόποις καὶ τὴν φύσιν οὐδεὶς Ἀθηναίων ἐκείνῳ, τοῦ χάριτος ἡμᾶς μέμφοισθ' ἄν. εἰ δὲ ἀδίκως, ὑμεῖς μὲν ἐντεῦθεν ὁμολογεῖτε, οὐδὲν ἀμείνον εἶναι Περιλάου. ἐγὼ δέ, οὔπω δίδωμι, τὴν τιμωρίαν πεπρᾶχθαι ἄδικον, πρὶν ἂν ἐμαυτῷ δόξω παρὰ τὴν δίκην εἰργάσθαι. καίτοι παρὰ τοῦ τυράννου τὰ δίκαια οὐδεὶς ἐπιζητεῖ. τὸ γὰρ σῶζον αὐτόν, τοῦτο ἔοικεν εἶναι. ἀλλὰ τοῦ μὲν ἀσφαλές, καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς ὀχυρώτατον ὑπεξελθών, τό τ' ἂν δόξαιμι, ὅταν κατ' ἀλήθειαν, μὴ τετιμωρῆσθαι δοκῶ. πέποιθα δὲ μήθ' ὑμῶν τινα, μήτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, τὴν λώβην ἄδικον φανεῖσθαι, ἥντις ἑτέροις ἐτεκτήνατο, αὐτὸν ἐμφορήσασθαι τὸν μηχανησάμενον. τεκμαιρόμενος, ἔκ τε τῶν λοιπῶν ἁπάντων, οὐχ ἥκιστα μέντοι καὶ δι' ἐμαυτόν, ὅτι μοι ταύτῃ μάλιστα προσήκειν τιμωρηθῆναι ἔδοξε. καίτοι γ' ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν ὄλεθρον εὗρε κατὰ τῶν ἐπιβουλευόντων ἀχθηρότατον. ἀλλ' ἐγὼ τοὐμὸν ἀσφαλὲς ἐν οἷς τοῦ φύσει δικαίου κριτὴς ἀπεδείχθην, ἀφῆκα. ἁπλοῦν δὲ αὐτὸ ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ δίκαιον ἐλογισάμην. καὶ μήν, καὶ τὸ πικροτέροις ἐὰν πολλοὺς ὑπάρχειν, ᾔδειν ἐμοὶ συναγορεῦσον. καὶ ἡμερώτερος φανεὶς τῆς δόξης, μᾶλλον ἐπιβουλευθήσεσθαι. καὶ ὅτι παύσω πάντα τινὰ προθυμούμενον εἰς ἐμὲ διὰ τῆς τούτου κολάσεως, καὶ ὡς βέλτιον ἴσως τῇ βίᾳ χρῆσθαι, διὰ τὴν ἀνάγκην τῶν ἐπιχειρούντων. ἀλλ' ὅμως ταῦτα εἰδὼς ἅπαντα, καὶ τῆς ὕστερον εὐφημίας οὐδὲν δεόμενον, δεινὸν ἡγησάμην ἄνθρωπον ἀνθρώποις τοιούτου μόρου ἄρξαντα, εἶναι ἀτιμώρητον. διὰ τοῦτο ὡς τοὺς ἄλλους μηδὲν ἀδικήσαντας αὐτόν, ἠπείχθη τέχναις ἐγκαταπρῆσαι, ταύταις ἐνδίκως ὑφ' ὑμῶν τῶν ἀξιωθέντων χάριτος τοιαύτης, ἐνεφρουρήθη.

opifice reperiebamus) exhiberet, par eſſe indicauimus. Ipſum igitur primum immiſimus, & quemadmodum indicauerat, ignes ad comburendum ſubiecimus. Sic nocentiſſimæ ſcientiæ, verum ſpecimen dedit, Nec enim videbamus quis eſſet ille qui puniretur neque lamentationes ploratúſue vlli ad aures noſtras acceſſerunt: ſed intus inclamatas vociferationes, ad punientes, qui audire poterant æs emugiit. Cùm autem vos artificis necem ægrè ferre, nobíſque ſuccenſere audirem, mirabar, & hactenus mihi non ſit veriſimile. Si enim quod non crudeliori morte eum affecerimus id reprehenditis, ſic reſponſum vobis habeo, cur non ipſe atrociorem excogitarit. Sin contrà quod qualitercunque punitus ſit, videmini vos qui clementiam & manſuetudinem ſummè iactitatis horrendam quandam atrocitatem omnes ad vnum ſuscepiſſe. Aut enim hoc vnius viri ſit opus aut vniuerſæ veſtræ ciuitatis, oportet. Hoc autem ex ſolo veſtro in me animo cogoſcitur. Si enim iure morte mulctatus eſt homo, & neque ingenio neque natura quiſquam Athenienſium ei ſimilis extitit, quæ tandem cauſſa eſt, quamobrem nos accuſetis ſin iniuria, eam hinc apertè fatemini, nihil vos Perilao meliores eſſe. Ego verò non artedo, iniuriam in ſupplicio ineſſe, quàm mihimetipſi contra ius videar feciſſe. Atqui ius à Tyranno nemo requiſiuit vnquam. Quicquid enim ad illius facit incolumitatem, id eſſe videtur. Sed meam ſecuritatem & imperij mei firmitudinem mecum animo perpendens in eo maximè poſitam arbitror, ſi iure punitus non eſſe videar. Sic autem perſuaſum habeo, neque veſtrûm neque aliorum Græcorum cuiquam iniuſtam multam viſum iri, ſi quam aliis quiſpiam elaborauit, eam autor ipſe cogatur ſubire. Id adeò coniectura colligo tum ex cæteris omnibus, tum vel maximè per memetipſum, quod hoc eum ſupplicio puniri iuſtum eſſe potiſſimum videretur. At pro vobis acerbiſſimam aduerſus inſidiatores necem inuenerat. Sed meam ego ſecuritatem, quatenus iuris à natura profecti iudex eſſem conſtitutus, relinquebam. Ad ipſam verò per ſe ſolam iuſtitiam animum referebam. Et quanquam in rem meam fore ſciebam ſi quàm plurimos ferocitatem & ſæuitiam præ ſe ferre ſinerem, & ſi leniorem opinione hominum me præberem: fore vt plurium inſidiis exponerer, atque hoc huius ſupplicio, ſublaturum omnem amicorum in me beneuolentiam: itémque vtilius eſſe propter inſidiantium vim & iniuriam, æquabiliter violentiam in puniendo adhibere, cùm hæc omnia probè nouiſſem, neque laudem aliquam aucuparer tamen iniquum eſſe iudicabam, eum hominem qui tam horrendæ mortis, reliquis mortaliqus machinator extitiſſet, impunè ferre. Eam ob cauſſam, in quibus ille machinis igni flammáque cæteros homines, qui nullum ei damnum dederant, enecare vellet, iiſdem iure à vobis, quib. hoc munus dedicarat, incluſus mancipatúſque eſt.

Sed cre-

Sed credo aliquos veſtrûm ô Athenienſes eſſe qui hac abſurditate percepta, videlicet ſi iuſtum ſit eodem exitij mortiſque genere, quod in cæterorum perniciem excogitauit, ipſum architectum & fabricatorem perire: me infinitis & innumerabilibus furiis deberi arbitretur, imò nõ omnium exagitationibus meum animum ſatis eſſe, atque ſic mihimet ipſi me perniciem & exitium definire. Sed ſi omni odio remoto, conſiderare cum animis veſtris volueritis, inuenietis neque libenti nos animo quicquã patraſſe, neque ſi damnum accepimus, merito meo potiùs quàm fortuna id accidiſſe. Quanquam enim nobis à Tyrannide, quamlibet atrocitatem vſurpandi, poteſtas data ſit: tamen cum ſcelere coniunctam eſſe nouimus. Et cùm nihil ex his quæ facta ſint reuocare poſſimus: hoc tamen, quòd iniuſta ſceleratáque ſint, fatemur. Vtinam verò neq; patrare ea nos dura neceſſitas coëgiſſet. Non enim quiſquam alius præſentibus nobis, ob lenitatem & virtutem laudari magis poſſet. Quis enim veſtrûm Athenienſes, aut aliorum mortalium, inſidias ſibi ponentem hoſtem, non omni ſupplicio pœnáque afficiendum putaret. Eiuſmodi cùm ego Perilaum inuenerim, iuſto ſupplicio ſum eum perſecutus, neque verò me latet in hoc legum à me ſepta tranſiliri. Sed illud tamen ſolatium habeo, quod non à voluntate ſententiáque mea ſuſcipitur, quod ij qui puniuntur à me prætendere non poſſunt. Ego quidem ô ſapientiſsimi, indigenæque Athenienſes, in hoc veſtram etiam conſuetudinem morémque ſum imitatus. At ille, quæ nobis Tyrannis conueniunt, ſecutus eſt: proinde meritò, non quales eramus natura, verùm quales ipſe nos fecerat, eiuſmodi in eum fuimus. Sed illud quoque iam ſciatis, neque me ſi priuatus viuerem, Perilai ſimilem fore, neque illum, ſi regnum teneret, Phalaris: vobis autem non ſolùm, ſi moleſtiam ex huius pœna capiatis: verùm etiam niſi à ſimilibus pœnas repetatis, probroſũ ignominioſúmq; eſſe. Communiter enim omnibus hominibus iniuriam fecit, qui tale ſit exitium machinatus: priuatim autem quod crudelitatis ignominiam vobis miſerit & inſitam ciuitati modeſtiam perfregerit. Quamobrem omnes arbitror eiuſmodi ſupplicium approbaturos laudaturóſque eſſe. Hoc enim eiuſmodi ciuibus dignum eſt. Sin quis eſt, cui diſpliceat hęc nex, is ſciat neque Perilao nos valde gratum feciſſe.

Lyſicli.

NOn equidem miror, quomodo accidat Lyſicles, vt neque patris, neque filij tui quicquam ſimile habeas. Nec enim aut Lyſicratis es filius, aut Neoptolemi parens. Hæc autem aiunt & matrem & vxorem tuam apud multos Siculos aſſerere & confirmare, obque eam cauſſam magnam laudem adipiſci. Nam & hoc vnum numeratur in iis, quæ ſunt admiratione digna, tũ apud omnes, tũ vel maximè apud gnaros & ſcientes veritatem ingenuè fateri.

Polydeuci.

QVi propter occiſos iudicio, bellum contra me parant ô Polydeuces, eos quoniam audiuerunt, & quamobrem id faciant, certas rationes habent, vltores eſſe confitendum eſt. At tu

τάχα τις ὑμῶν ὦ ἀθηναῖοι ἀκούων τὸ παράλογον, ὡς εἰδέοι τούτοις αὐτὸν τοῖς ὀλέθροις, οἷς ἐπενόησε καθ' ἑτέρων, περιπεσεῖν τὸν ἐξευρόντα, πολλαῖς πάνυ με ἐριννύσιν ὀφείλεσθαι νομίζει. μᾶλλον δὲ οὐδὲ ἐξαρκέσειν ὅλαις τῇ αὐτοῦ μιᾷ ψυχῇ. καθ' ἑαυτοῦ δὲ τοὺς μόρους ὑπογράφειν. ἀλλ' εἰ χωρὶς δυσμενείας σκέπτεσθαι ἐθελήσετε, εὕροιτε ἂν οὔτε δρῶντας ἑκόντας ἡμᾶς, οὔτε εἰ πάσχομεν, δόξαν τῷ δαίμονι, δικαίως ἀπολαύοντας. καὶ γὰρ ἐξουσίαν ἔχοντες δρᾶν διὰ τὴν τυραννίδα τὰ πρὸς ὠμότητα, ὅμως ἴσμεν ἔκτοπα ὄντα. καὶ μηδὲν τῶν πεπραγμένων ἑαυτοῖς ἀναλαβεῖν δυνάμενοι, τὸ μὲν ὅτι δεινὰ ταῦτ' ἐστὶν, ὁμολογοῦμεν. εἴθε μέντοι μὴ δὲ δρᾶσαι αὐτὰ πικρᾷ ἀνάγκῃ ἐβιάσθημεν. καὶ οὐδεὶς ἕτερος ἦν ἂν, ὡς χρηστὸς ἐπαινούμενος, ἡμῶν παρόντων. τίς γὰρ ὑμῶν ὦ ἀθηναῖοι, ἢ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τὸν ἐπιβουλεύοντα ἑαυτῷ ἐχθρὸν, οὐ διὰ πάσης ἀμύνης παραγαγὼν ἐτιμωρήσατο. τοιοῦτον δ' εὑρὼν περίλαον ἐτιμωρησάμην. καὶ σύνοιδα μὲν ἐμαυτῷ, ἔκθεσμα δρῶν. παραμυθίαν δὲ ἔχω, τὸ μὴ μετὰ γνώμης ἐθελουσίου, ὃ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ τιμωρουμένοις οὐ πρόσεστιν. ἐγὼ μὲν ὦ σοφώτατοι γηγενεῖς ἀθηναῖοι, καὶ ἐν τούτῳ τὰ ὑμέτερα ἔθη ἐμιμησάμην. ἐκεῖνος δὲ, ἃ ἴδιον ἔχειν ἡμᾶς τοῖς τυράννοις, μετεδίωξε. καὶ δικαίως, οὐχ οἷοι φύσει ἦμεν, ἀλλ' οἵους ἡμᾶς αὐτὸς ἔπλαττεν εἰς αὐτὸν ἐγενόμεθα. εὖ μέντοι καὶ νῦν ἴστε, ὅτι οὔτε ἐγὼ ἰδιωτεύων περίλαος ἂν ἦν, οὔτε ἐκεῖνος μοναρχῶν, φάλαρις. ὑμῖν μέντοι οὐχ ὅτι ὄνειδος ἐὰν χαλεπήνητε περὶ τῆς τούτου κολάσεως, ἀλλ' ἐὰν καὶ μὴ κολάζητε τοὺς τοιούτους. κοινῇ μὲν γὰρ ἅπαντας ἀνθρώπους ἠδίκει, καθ' ὃ τοιούτους ἐπενόει μόρους. ἰδίᾳ δ' ὑμᾶς διαβάλλων εἰς ὠμότητα, καὶ τὸ τῆς πόλεως ἔμφυτον ἦθος λυμαινόμενος. ἅπαντας μὲν οὖν οἶμαι τὸν τρόπον τῆς τιμωρίας ἐπαινεῖν. ἄξιοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι πολῖται. εἰ δέ τις ἐστὶν, ᾧ ὁ μόρος οὐκ ἤρεσεν, ἴστω, ὡς οὐδὲ περιλάῳ ἄριστα ἐπράξαμεν.

123 Λυσικλεῖ.

ΟΥ θαυμάζω τὴν αἰτίαν δι' ἣν οὐδὲν ἔχεις ἐμφερὲς, οὔτε τῷ πατρί σου, οὔτε τῷ υἱῷ σου λυσίκλεις. οὔτε γὰρ εἶ λυσικράτους υἱὸς, οὔτε νεοπτολέμου πατήρ. ταῦτα δέ φασι τὴν μητέρα σου καὶ τὴν γυναῖκα, πρὸς πολλοὺς σικελιωτῶν διαβεβαιοῦσθαι. καὶ διὰ τοῦτο τῶν μεγάλων τυγχάνειν ἐπαίνων. ἓν γάρ τι καὶ τοῦτο τῶν θαυμαζομένων ἐστὶ, τὸ πρὸς πάντας μὲν, μάλιστα δὲ πρὸς εἰδότας ἀψευδεῖν.

124 Πολυδεύκει.

Τοὺς ἐμοὶ περὶ τῶν κατὰ δίκην ἀναιρουμένων πολεμεῖν παρασκευαζομένους πολύδευκες, ἀκούσαντας καὶ σαφῶς εἰδότας, περὶ ὅτου τοῦτο ποιήσουσι, τιμωροὺς ὁμολογεῖν δέον. σὺ μέν

τοῖς κατηγορῶν ἐν συρακουσίοις ἐμοῦ, τὸ μὲν τιμωρὸς ὡς δεινὸς λέγεις. τὰς δ' αἰτίας, ἃς μάλιστα ἔδει, ἐφ' οἷς ταῦτα ἔπαθον ὡς ἀνήκεστοι, οὐδέποτε ἠξίωσας προσθεῖναι. ἐχρῆν γὰρ ὦ δημαγωγὲ πολύδευκες, λέγειν μὲν τὸν θάνατον. ἐπιδείκνυσθαι δὲ τὴν πρόφασιν, ἵνα καὶ παρὰ τὴν αἰτίαν μᾶλλον ἐπαίρῃς τὰ πάθη, καθ' ὧν ἂν πολιτεύῃ. εἰ δὲ αἰσχύνεσθε γυμνῶσαι τὰς αἰτίας, ἐφ' αἷς κατηγορεῖτο, τίνι δικαίῳ πολεμήσετε ἐπ' αὐταῖς, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδα.

125 Λακρίτῳ.

ΩΣ μὲν οὐκ ἐχρῆν εἰς κινδύνους καθίστασθαι περὶ τοιαύτης ἐλπίδος, τοὺς οὕτω δεδιότας, οὐδὲ ἐβουλόμην ἂν θερμοτέρων ἀποτελεσμάτων λαβεῖν ἐπὶ σοὶ πεῖραν. ἐπειδὴ τὸν ἡμέτερον φόβον, ἡ σὴ νενίκηκε ῥώμη. ἀγαθῷ μὲν οὖν οἰωνῷ τούτῳ κέχρησαι, ὅτι καὶ τἄλλά σοι κατὰ νοῦν γενήσοιτο. τεθάῤῥηκα μὲν δὲ οὐδέν τι μᾶλλον ἀπηλλαγμένου σου. ἀλλὰ καὶ ἐπιτάθημεν ταῖς φροντίσι καὶ μέχρις ἂν ἥκῃς ἡμῖν σῶος, πρὸς τὰς ἀπὸ σοῦ πεύσεις ἀνακρεμάμεθα. ἅπερ οὖν καὶ ἀποστέλλοντες παρῃνέσαμεν, ταῦτα ἂν ἀξιώσαιμεν ἀπηρκότα, περὶ τοῦ χωρίου, ζητεῖν ἡμῖν περιποιεῖσθαι λάκριτον. ὃν ἀντὶ πολλῶν τόπων καὶ πόλεων, καὶ τυραννίδων, καὶ αὐτῆς γενὴ τοὺς θεοὺς τῆς ψυχῆς, ἑαυτοῖς εἶναι νενομίκαμεν.

126 Τῷ αὐτῷ.

ΚΑΙ τῶν σῶν ὑποσχέσεων μέμνησο λάκριτε, καὶ τῆς φαλάριδος ἐρημίας φρόντιζε· ἐν ὅσῃ γὰρ ἀπορίᾳ λείπομαι φίλων, οὐκ ἀγνοεῖς. ἐπιστέλλω δὲ περιφόβως οὕτως ἔχων, οὔτε τὴν τῶν πολλῶν ἰσχὺν πεφρικὼς ἔγωγε, πολὺ γὰρ ἡμῶν εἰσὶ καταδεέστεροι, οὔτε τὴν τῶν συμμάχων ἀσθένειαν. τῷ παντὶ γὰρ μᾶλλον τῶν ἀντιπάλων ἔῤῥωμαι· ἀλλὰ τὴν σὴν περὶ τὰς μάχας προθυμίαν, μὴ μᾶλλον ἤδη σπουδῇ μετὰ ποιήσῃ, ἀγαθὸς φανῆναι, τὰ πολέμια, ἀχθόμενος, εἰ μὴ πᾶσι τοῖς ἔργοις ἐνὶ χρόνῳ πραττομένοις παρέσῃ. μέμνησο δὲ ὅτι παρακαταθήκην σοι σεαυτὸν ἐδώκαμεν ἐξιόντι, ἣν ὑπέσχου σῶον ἡμῖν ἀποδώσειν. καὶ νῦν τοῦθ' ἱκετεύομεν. οὐχ ἵνα τῆς σαυτοῦ φύσεως ἀνάξιόν τι φρονήσῃς, τοῦτο μὲν γὰρ ἀδύνατον, ἀλλ' ἵνα εἰς πολλοὺς ἀγῶνας ἑτέρους, ἔχῃς ἐπιδεῖξαι σαυτὸν μαχητὴν φιλόμοχθον. τὰ νῦν δὲ, κἂν αὐτὸς σαυτοῦ γένῃ μαλακώτερος ἐν ἄλλοις ἡμῖν σεαυτὸν ἐκπεπληρωμένον ἀποδώσεις.

127 Επιστράτῳ.

ΜΗ βιάζου με νικῆσαι, δίκας παρὰ σοῦ λαβεῖν, τρὶς ἤδη παρῃκότα. μὴ δὲ ἐμὲ παραβάλλου τῇ σαυτοῦ ψυχῇ ὡς ἀλλότριον φαλάριδος ἔλεον. εἰ καὶ πάνυ τοῦτο σέβεσθαι παραιτησάμενοι, τῇ τοῦ τυράννου χρησόμεθα ὀργῇ.

128 Αριφαίτῃ.

ΜΗ λογίζου τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς τὸν ταῦρον ἀνηλωμένων. πλείους γάρ εἰσιν, ἐὰν τὰς πράξεις αὐτῶν ἐξετάσῃς, ἢ τὰ ὀνόματα. ἀλλ' ὅμως καὶ τοιοῦτοι ὄντες ὑφ' ἡμῖν ἐγένοντο. σὲ δὲ

calumnians me apud Syracusios, vltoris quidem nomen vt graue iactitas, caussas verò quod maximè fieri conueniebat, quamobrem hanc pœnam luerint vt scelerati nunquam adiicere voluisti. Oportebat enim ô assentator populi Polydences, mortem quidem cõmemorare, caussam verò etiam ostendedere, vt hac ostensa magis affectus auditorũ in eos contra quos agis incitares. Sin autem caussas veremini ob oculos ponere, quibus de crimen intenditur, quonam iure sitis ob eas bellum gesturi ego sanè non intelligo.

Lacrito.

NOn fuisse pro tali spe, periculum suscipiendum, adeò formidantibus, non equidem optassem, celeriorum euentuum in te experientia probare: siquidem nostrum metum tua superauit fortitudo. Bono igitur omine es vsus cætera similiter ex animi tui sententia euentura. Neque verò te remoto reliquam spem illam habemus. Sed & his curis omne stat negotium & donec ad nos incolumis reuertaris, à tuis responsionibus dependemus. Quę igitur amandantes te diximus, hæc eadem nunc de absente loquimur, præ regione regnóque nos Lacritum cupere ac desiderare, quem pro infinitis locis, & vrbibus, & regnis, & ipsa sic me dij ament, anima, nobis esse existimamus.

Eidem.

ET tui promissi Lacrite memor esto, & solitudo Phalaridis tibi curæ sit. Non enim ignoras, in quanta amicorum inopia relinquar. Tanto autem cum timore scribo, non quòd vulgi potentiam ego perhorrescam. sunt enim nobis multò inferiores aut quòd sociorum imbecillitas me sollicitum habeat. Omnibus enim rebus hostibus antecello: sed tuam in pugnis promptitudinem, ne iam de industria commutes: nolisque peritus rei militaris, haberi, nisi rebus omnibus vno tempore gerendis præsens intersis. At memineris, nos tibi, temetipsũ quasi depositum tradere cùm hinc abires, quod nobis integrum saluúmque restituturum pollicebaris. Et nunc id suppliciter obsecramus, non vt tuo ingenio naturáque facias aliquid indignum. Id enim fieri non potest: sed vt in multis aliis certaminibus, laboriosum pugnatorem te possis ostendere. Iam verò etiamsi te ipso mollior & timidior sis: tamen in aliis te nobis iterum absolutum perfectúmque præstabis.

Epistrato.

NE quæso me supplicium tibi inferre, cogas, qui ter iam veniam dederim, neque apud animum tuum, quasi abhorrentem alienámque à Phalaride benignitatem reputet: etiamsi hac omino seposita, Tyranni iram adhibebimus.

Ariphœtæ.

NVmerum eorum, qui sunt in tauro confecti, noli inquirere, plures enim sunt, si facta illorũ spectes, quã nomina. Sed quãuis essent, eiuscemodi tamẽ sub nostrã potestatẽ redacti sunt. Te verò

tanto

tantò iuniorem non putabamus, tam senilibus negociis occupari. Ad summam enim, calamitatem, eos qui nobis aduersarij extiterunt, redigimus. Quoniam verò mutationem vitæ cupis cernere, rursus adhortor te vt desinas, nõ per Deos immortales quòd metuam, ne mihi quid à te mali contingat. Non enim muliebri manu de medio Phalaris tolletur: verùm ne tu quoque sub eorũ, qui in Tauro fuerunt numerum venias, & iniustæ calumniæ crudelitatis pars fias punitus à me. Sin morem non gesseris forsitan tu quoque expecta, vt de tali nobis adhortatione pœnas dependas.

Timolao.

NIhil peccare rectè fortassis & iure Deo tribuatur, postquam verò peccaris, hoc ipso in posterum modestiorem cautioremque effici, hominis est, Cùm autem impegeris, & in malum incurreris, inde non cauere, in quo possit hoc alio inesse, quàm in malo. Turpe est igitur (propius enim adhuc accedemus) alijs exemplum temeritatis præstare, neque ipsum sibimetipsi propria calamitate doctum prouidere.

Phadimo.

TErtio iam nihil iniuriarum à te mihi factum persuasum habe, quamuis grauiora crimina per singulas accusationes conieceris: attamen qualem te optabamus & æquum erat esse, talem fuisse cognouimus. Accusantium verò sermones fictos & falsos putauimus, quod veritatem inquirere de te verebamur. Verùm & hoc scias, non factam iniuriam cùm fit crebra delatio, in ipsius fortunæ securitatem ab iis referri qui ne ab ipsa damnum patiantur, metuunt. Quare curam adhibe, vt neque teipsum neque fortunam nobis infestam reddas. Hoc etiam graue & iniustum tibi videatur, non solùm quod persæpe à me, & per singulas iniurias, beneficio affectus, nõ eadem nobis officia rependis. Ego enim non permittam vt à malitia, benignitas vincatur: verumetiam quod ne tibi quidem ipsi erga me bene mereri volentem æquus esse videberis.

Philodemo.

MAgna te dementia teneri Philodeme iudico, si tot vota tótq; sacrificia pro te, vt domum redires à nobis suscepta existimas: de quinque talẽtis quidem vt hæc nobis integra seruarentur, quæ tu nihil abs te commodi sperantes tradidissemus, & non potiùs tuaipsius in nos familiaritate. Id autem per Deos cum nulla copia debet comparari. Quòd si vis omnino, à te vt dotata puella videatur, possunt quidem nihilominus & hæc ex tuis fieri. Sin ita non placet: illis quinque talẽtis, à teipso totidem adnumerato, dotémque decem talentorum efficito: vt si sic placitum est: altera pars Phalaridis liberalitati: altera verò Philodemi opulentiæ referatur accepta. Ex testificatione verò Theanus, apud te magnorum multorúmque meorum benefactorum, voluptatem capio non vulgarem. Quæ enim in puellam adhuc merita contulimus de his mater facta etiamnum testimonium perhibet.

οὐκ ἠξιοῦμεν, οὕτω νεώτερον ὄντα, πρεσβυτέρας ἐπαναιρεῖσθαι φροντίδας. δυστήνους γὰρ δείκνυμεν, τοὺς ἡμῖν ἀντιπράξαντας. ἐπεὶ δὲ ὀρέγῃ μεταβολὴν τοῦ βίου ἰδεῖν, παύσασθαι μὲν ἔτι παραινῶ μὰ τοὺς θεούς, οὐχ ὡς δὴ δεδιὼς ὑπὸ σοῦ τι κακόν τι παθεῖν, οὐ γὰρ ἐκ γυναικείας χειρὸς τυραννοκτονηθήσεται Φάλαρις. ἀλλ' ἵνα μὴ καὶ σὺ συναριθμὸς τῶν εἰς τὸν ταῦρον γενηθέντων γένῃ, καὶ διαβολῆς ἀδίκου μέρος εἰς ὠμότητα, τιμωρηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ· ἐὰν δὲ μὴ πείθῃ τάχα σὺ σφόδρα προσδέχου, καὶ περὶ ταύτης ἡμῖν τῆς παραινέσεως, ἐκτίσαι δίκας.

129 Τιμολάῳ.

ΤΟ μηδὲν ἁμαρτάνειν, εἰκότως ἴσως, καὶ δικαίως θεοῦ νομίζεται. τὸ δ' ἁμαρτόντα, τούτῳ αὐτῷ πρὸς τὸ μέλλον σεσωφρονίσθαι, ἀνθρώπου. τὸ μέντοι μηδὲ πταίσαντα καὶ ἀτυχήσαντα πεφυλάχθαι, οὐκ οἶδα ἄλλου τινὸς ὑποληφθῆναι δυνάμενον, ἢ κακοῦ. αἰσχρὸν οὖν, ἔτι γὰρ ἔγγιον προσελευσόμεθα, ἑτέροις παράδειγμα τῆς ἀβουλίας γενόμενον, αὐτὸν ἑαυτῷ μὴ δ' ἐκ τῆς οἰκείας συμφορᾶς χρήσιμον γενέσθαι.

130 Φαιδίμῳ.

ΠΕπείσμεθα τὸ τρίτον ἤδη, μηδὲν ἀδικεῖσθαι ὑπὸ σοῦ. καίτοι χαλεπώτερον ταῖς αἰτίαις ἐφ' ἑκάστην κατηγορίᾳ περιεσχημένου. ἀλλ' οἷον ἐβουλόμεθά σε, καὶ δίκαιον ἦν περὶ ἡμᾶς εἶναι, τοιοῦτον ᾐσθήμεθα γεγονέναι. τοὺς δὲ τῶν κατηγορούντων λόγους ψευδεῖς ἐνομίσαμεν, παρ' ὅσον ἐδείσαμεν ἐλέγξαι περὶ σοῦ τὴν ἀλήθειαν· εὖ μέντοι ἴσθι ὅτι καὶ τὸ μηδὲν ἀδικεῖν, ἐν αἰτίᾳ πολλάκις ἐνεχθὲν, ἀσφαλὲς αὐτοῦ τοῦ δαίμονος ἔδοξαν, οἱ περὶ αὐτὴν δεδιότες κεκολάσθαι φρόντιζε οὖν, ὅπως μήτε τὸν τρόπον ἡμῖν τὸν σεαυτοῦ ἐχθρὸν παρέξῃ, μήτε τὴν τύχην χαλεπὸν δέ σοι δοξάτω μὴ τοῦτο μόνον, εἰ πολλάκις ὑπ' ἐμοῦ, καὶ ἐφ' ἑκάστῃ γε ἀδικίᾳ εὖ παθὼν, οὐ τοῖς ὁμοίοις ἡμᾶς οὖσι δικαίοις ἀμείβῃ. ἐγὼ μὲν γὰρ, οὐκ ἐάσω πονηρίας χρηστότητα ἕλκεσθαι δευτερεῖα. ἀλλὰ μὴ δὲ σὺ σαυτοῦ πρός με εὐεργετεῖν βεβουλημένον, ἀνεπιεικέστερος ὀφθήσῃ.

131 Φιλοδήμῳ.

ΕΝ μεγάλῃ μοι δοκεῖς εὐηθείᾳ καθεστάναι φιλόδημε, εἰ τὸ σαύτας εὐχὰς οἴει, καὶ σπονδὰς ἡμῖν ὑπὲρ σοῦ, ὡς οἴκαδε ἀπονοστήσῃς γενέσθαι, περὶ τῶν πέντε ταλάντων, ὅπως ταῦθ' ἡμῖν σωθείη, ἀλλὰ μετὰ τοῦ μηδὲν ἐλπίζειν περὶ σοῦ χρηστὸν, ἀπεδώκαμεν ἀλλ' οὐκ ὠνητοῦ σοῦ τῆς ἑταιρείας. τοῦτο δὲ μὰ τοὺς θεούς, οὐδενὸς πλήθους ἐστὶν ἀντάξιον. εἰ δὲ πάντως θέλεις παρὰ σαυτοῦ δοκεῖν ἐκπεπροικίσθαι τὴν παῖδα, ἔστι μὲν, οὐδὲν ἧττον καὶ ταῦτα ἐκ τῶν σῶν· εἰ δὲ οὐ δοκεῖς, προσθεὶς ἐκείνοις τοῖς πέντε ταλάντοις, τὰ παρὰ σαυτοῦ τοσαῦτα, τὴν προῖκα δέκα ταλάντων ἀνάγραψον. ἵν' εἰ βούλει τῆς προικὸς, ὃ μέν τι τῆς Φαλάριδος εἴη χάριτος. ὃ δὲ τῆς Φιλοδήμου περιουσίας. μαρτυροῦσα δ' ἡμῖν πρὸς σὲ, πολλὰ καὶ μεγάλα Θεανὼ, χαρᾶς ἡμᾶς ἀναπίμπλησιν. ἃ γὰρ ἔτι παῖς οὖσα ἔπαθε, μήτηρ γενομένη μαρτυρεῖ,

132 Ἀγησιλάῳ.

Ἡ Τελεσίππη, χαλεπῶς ἔοικέ σου φέρειν τὴν ἐν Συρακούσαις μονήν. εἰς τοσοῦτον δὲ πάσχουσα, φιλάνδρου καὶ σώφρονος ἔργον γυναικός, ἐμαρτύρατο ἡμᾶς, ὡς κατὰ σοῦ τὴν ἀρχὴν πικρὰν ἔχοντας, οὐκ ἀνέξεσθαι φάσκουσα εἰς πλείω σε ἀπόντα. ἀλλ' ἐπιβοησαμένη τὸν ἑαυτῆς πατέρα, γινώσκεις ἴσως ὃ βούλεται πράττειν· ἀλλ' εὖ ἴσθι, καὶ ποιήσειεν ἄν· οὐ γὰρ οἷά τέ ἐστι δύνασθαι περιορᾶν ὡς ἀλλότριον ἑαυτῆς ἄνδρα νενομισμένον. κἀκείνη μὲν ἐμὲ ἠξίου δύνασθαι ἐπανήκειν σε ἀναγκάσαι. ἐγὼ δὲ ἐκείνην. οὐ γὰρ οὕτως οἶμαί σε Φάλαριν φοβεῖσθαι, ὡς Τελεσίππην φοβεῖσθαι. ἐπάνηκε οὖν καὶ τοῖς ποθοῦσιν ἀπόδιδου σαυτόν, εἴθ' ἡμᾶς αἰσχυνῇ μᾶλλον, εἴτ' ἐκείνην, ἀξίαν οὖσαν νὴ τοὺς θεούς, ἀγαπᾶσθαι πλέον.

Agesilao.

Telesippe, molesto animo tuam apud Syracusios moram tardationémque pati videtur. Tantum autem affecta, mariti amantem, castamque vxorem se declarauit, nósque velut durius in te imperium habentes obtestata est, affirmans se non, ampliùs absentiam tuam ferre posse, sed patrem suum implorans, fortè nouisti, quid agere cupiat. At hoc tibi cõfirmo, faceret mehercule. Non enim diutius potest vt alienum negligere, suum lege maritum. Atque illa me rogauit, vt reuerti te cogerem. Ego verò contrà, illam. Non enim ita Phalarim te existimo timere, vt Telesippen. Proinde redi quæso, téque ipsum sui cupidis & amãtibus redde, siue nos magis reuerere, siue illam, dignam equidem amore longè vehementiore.

133 Πολυμνήστορι.

Πολλά σοι καὶ μεγάλα πρὸς ἡμᾶς ἐμαρτύρει Λάκριτος καὶ περὶ τἆλλα μὲν ἅπαντα. μάλιστα δὲ περὶ τῆς συμμαχίας τῶν πελτοφόρων. τῇ γὰρ σῇ σπουδῇ, καὶ τῇ τῶν ἀγωνισαμένων ἀνδρῶν, τὸ χωρίον ἁλῶναι ἀποφαίνει. καὶ τοὺς ἰδίους ἵππους, ὡς ἔοικέ σοι παραχωρεῖν ἀνακεῖσθαι. ἐγὼ δέ, εἰ μὲν ἐλάμβανες τὰς παρ' ἐμοῦ δωρεὰς πάσας, ἐδεδοίκειν ἂν καὶ ἔτω μὰ τοὺς θεούς, μὴ ἥττωμαι τῆς φιλοφροσύνης τῆς παρὰ σοῦ. νῦν δέ σου καὶ τὰς χάριτας, οὐκ ἀφ' ὧν πέμπονται ἀποδεχομένου, νικᾶσθαι ὁ τύραννος ὁμολογῶ, ἰδιώτου ἑνός. εἰ μέντοι τὸ παρὸν μὴ δέξῃ τὰ τρίτα τῆς λείας, διανεῖμαι τοῖς στρατιώταις, ἃ καὶ Λακρίτου διδόντος παραυτίκα, οὐχ οἷός τε ἐγένου λαβεῖν, εὖ ἴσθι ὀκνηροτέρους ἡμᾶς γενέσθαι οὐκ εὐπορεῖν· τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ ἦν ἡμῖν ἐπὶ σοῦ. ἀλλ' εὖ πάσχειν ὑπὸ σοῦ πρὸς τὸ ἐπιὸν ἀναγκάσεις.

Polymnestori.

Copiosus grauísque prædicator apud nos Lacritus extitit, cùm aliorum tuorum omnium meritorum, tum auxilij scutatorum maximè. Nam & tua, & pugnantium virorum opera captum expugnatúmque castellum asserit, cùm ipse suis equis quietem & otium tua voluntate concessisset. Ego verò si etiam omnia data à me munera recepisses, tamen vererer mehercule, ne tu beneuolentia me superares. Iam verò cùm tu munera ita vt mittuntur non recipias: Rex ego me superatum ab vno priuatæ conditionis homine fateor. Si verò ne nunc quidem tertiam prædæ partem receperis nec in milites distribueris, quam Lacrito statim etiam dante recipere non potuisti: scias nos remissiores iam fieri non abundantiores. Hoc enim te nobis non concedebatur. Sed beneficium capere nos in posterum coges.

134 Τῷ αὐτῷ.

Ἔδεισας ἡμῶν τὰς ἀπειλάς, τὸ μὴ δὲ αὖθις δεήσεσθαι, παρ' ὅτι καὶ τὴν λείαν διένειμας ὡς ἠξιοῦμεν, ἀποδοὺς τοῖς πονήσασι τῶν κινδύνων τὰ ἔπαθλα, καὶ καλῶς. ηὔφρανάς τε γὰρ, καὶ ἐπέρρωσας, μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖσθαι παρὰ σοῦ, καὶ τοὺς ἄνδρας ὁπότε δέοι ἀγωνίζεσθαι προθυμοτέρους ἐποίησας. τίς γὰρ ἂν ἕλοιτο σήκωμα τῶν πόνων χωρὶς οὐδείς, ὅς τις ἂν ὑποσταίη τοὺς καμάτους. ἄλλοις μὲν οὖν, καὶ ταῦτα ἐκομίσω. οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ λαμβάνων, εἰς τὸ ἐπιτηδείους ἡμῖν κατασκευάσαι τοὺς στρατιώτας, ἐὰν εἰς τὰ μέλλοντα δεηθῶμεν καὶ ταῦτα λαμβάνειν ἔοικας.

Eidem.

Timori nostra increpatio tibi fuit, eò quod non iterum rogaturi essemus, quare prædam quoque vt volebamus, iis qui labores pertulerunt, quasi periculorum præmium reddidisti, & rectè quidem. Nam & lætitiam summam attulisti, & petendi quiduis à te in posterum libertatem dedisti, virósque cùm necessitas vrgebat, promptiores alacrioresque effecisti. Quis enim labores in se gratis recipiat? Nemo sanè quicunque tãdem subeat aut toleret. Aliis igitur, hæc quoque adeptus es. At verò cùm in hoc insumas, vt idoneos nobis facilésque milites facias, si ad futura sit opus, hæc quoque reportare videris.

135 Τεύκρῳ.

Τοῖς μὲν γάμοις ἦρχθαι τῆς Φιλοδήμου θυγατρὸς, θᾶττον, ἢ σὺ νῦν ἡμῖν ἐπιστείλας ἔτυχες, ἠκούσαμεν. φθάνει γὰρ ἡ φήμη, καὶ τοὺς πάνυ πολλῇ σπουδῇ περὶ τὰς μηνύσεις κεχρημένους, ἐπεὶ ταχεῖα τῶν γινομένων κἂν διὰ μακροῦ τὸ πραχθὲν κομίζῃ, ἄγγελος ἡ θεός· καὶ ἡμεῖς τάχα ἂν εἰκότως ἐμεμψάμεθα αὐτήν, τοιοῖσδε παραδεδόσθαι. καὶ διὰ τἆλλα μὲν ἀδίκως εἰς τοσαύτην ὠμότητα διαβαλλόμενοι, οὐχ ἥκιστα δὲ, καὶ διὰ ταύτην κατεγνωσμένοι. φέρει γὰρ ἡμᾶς, κακοὺς

Teucro.

Nuptias quidem Philodemi filiæ celebrari ceptum esse, citius quàm per literas significaris, audiuimus. Fama enim, etiam eos qui maximo studio denunciare aliquid statuunt, præuertit, siquidem velocior ipsis euentibus, etiamsi per dissita admodum loca factum deferat nuncia Dea est. Et nos quidem iure cũ ea possumus expostulare, qui sic traducti simus, & cùm ob alia iniustè in hanc tãtæ crudelitatis infamiam delapsi, tum etiam non minimè propter eam ipsam. Fert enim nos,

omniúmque

omniúmque mortalium auribus vndique malos venditat. Et ob hanc aliqui iam quibus neque de facie neque experientia notus sum, quasi ad perniciem hominum natum auersantur & execrantur. Hæc igitur mea detrimenta damnáque sunt, neque cuiusquam alterius. Illam verò domum in qua primùm concubuerũt Leon & Theano, tenere eos, quemadmodum habitant, permitte. Neque Hymenæum ab illis penatibus expellas, vbi cantari cœpit. Dignum enim prædicatione donum hoc iis qui sunt accepturi putauimus. Solent enim connubio iuncti plurimùm ea loca amare, vbi primùm pudicitiam & virginitatem exuerunt. Philodemus verò magis inuidia, quàm misericordia Syracusiis dignus habeatur. Neque enim in sorte beatitudinis quisquam tam fœlix, quàm hic in miseriarum & infortunij, inuidentibus putetur. Phalarim verò cuncti odio prosequãtur. Non enim deprecor odium, in quo damnũ nõ inest sibique ipsis, quanquam aliqui dissimulent, eiusmodi amicitias consequi optent.

Timandro.

MOtus qui in Camarinensi Repub. à te excitantur, Timandre, luctúsque multus, ob eos, qui à nobis morte multati sunt, susceptus, nolentes etiam incitauit & impulit, vt Cleombrotum Tauro includeremus. Metuebam enim, ne si liberum eum dimisissem, cessares commouere aduersus me ciuitatem. Libentissimè enim meipsum ad consultandum tractandúmque populo concedo, donec Camarinenses non pudet tuis orationibus auscultare cuius molitiones non dico Phalari, sed ne famulo quidem Phalaridis nocumento esse possunt. Et difficilè sanè foret etiamsi prodesset eis bellum Agrigentinis inferre, persuasorem aggredi. Iam verò bellum eis omnino grauius est consultatore, immò ne minimum quidem momentum ad hoc negotium orator affert. At sic demum excitare multitudinem oportebat, vt simul caussas exponeres, vt persuasa à te ciuitas arma capere, viro miris modis bellicoso fortiquè, quæ scelera factáue vllum eat publicè proponat. Sed hæc subterfugitis. Cùm enim nemo vestrûm sit, qui non plurimas caussas recenseat, tamen eas tantùm, quæ nihil ad rem pertinent ostenditis. Atqui si quis missos faciat magistratus, quia parum sanctum esse videtur, ipsum te consideret, durissimo grauissimóque omnium exitio dignum putabit: qui vendita domo, prædiis & si quod à patre tibi mancipium restaret, excercitum aduersus me precio conducas, & Camarinenses rebus nouis studere cogas. Hæc cùm agas, nihil aliud fortasse, quàm de teipso animum despondisti, vt dignus es. Plurimis enim flagitiis sceleribúsque te polluisti. Ciuitatem verò vi adigis, vt inuita quoque tuæ stultitiæ se sociam comitémque præbeat.

Ennensibus.

EX multis omnino pecuniis, quas à me mutuò sumpsistis, cùm saltem octo talentorum solutionem postularemus, & hęc quo maximè tempore pecuniis fuit opus, vt inopia leuaremur, ne in his quidem aliqua fuit moderatio vestra iustitiáve:

πανταχόθεν περιβοῶσι τοῖς ἀκουσομένοις. καὶ διὰ ταύτην, οὐδ' ἰδόντες ἐμὲ τῶν νῦν ὄντων τινὲς, οὔτε πειραθέντες, ὡς ἐπ' ἀνθρώπων γεγονότα ὀλέθρῳ προβέβληνται· ταῦτα μὲν οὖν ἐμὰ ταλαιπωρήματα, καὶ οὐδενὸς ἑτέρου. τὴν δὲ οἰκίαν, εἰς ἣν ἐτελέσθησαν αἱ πρῶται σύνοδοι, Λεόντι τε, καὶ Θεανοῖ, κρατεῖν αὐτοὺς ὡς ἔχουσιν ἐπίτρεπε. μὴ δὲ ἀνίστα τὸν ὑμέναιον ἀπὸ τῆς ἑστίας, ἔνθα ᾔσθη. ἄξιον τὸ δώρημα τοῖς κομισομένοις, ἀποδοχῆς νενομίκαμεν. φίλτατα γὰρ τὰ χωρία τοῖς νυμφαγωγηθεῖσιν, ἔνθα ἂν τὰ πρῶτα θεσμὰ ἀπόθωνται παρθενίας. φθόνου δὲ συρακουσίοις μᾶλλον ἄξιος φιλόδημος, ἢ ἐλέου κριθήτω. καὶ μηδεὶς εὐτυχὴς οὕτως ἐν εὐδαιμονίας μοίρᾳ, ὡς ἐκεῖνος ἐν κακοπραγίᾳ τύχης, τοῖς φθονοῦσι νομισθήτω· φάλαριν δὲ μισείτωσαν ἅπαντες, οὐ γὰρ παραιτοῦμαι μῖσος ἀζήμιον. εὐχέσθωσαν δὲ καλῶς κατὰ σφᾶς, κἂν μή τισι προσποιῶνται, τοιούτων καὶ αὐτοὶ λαβέσθαι φίλων.

136 Τιμάνδρῳ.

ΤΑ πολιτεύματά σου τὰ ἐν καμαρίνῃ τίμανδρε. καὶ ὁ πολὺς οἰκτισμὸς, ἐπὶ τοῖς ὑφ' ἡμῶν ἀπολουμένοις, ἐπέρρωσε μὰ τὸν δία, οὐ δὲ βουλομένοις, τοὺς περὶ κλεόμβροτον ἐνεῖρξαι τῷ ταύρῳ. ἐδεδοίκειν γὰρ, ἄδειαν αὐτοῖς ἐπιχορηγήσας, παύσαι σε κατ' ἐμοῦ τὴν πόλιν ἀνιστάντα. ἡδέως γὰρ ἐμαυτὸν πολίτευμα παρέχω τῷ δήμῳ, ἕως οὐκ αἰσχύνονται καμαριναῖοι τῶν σῶν ἀνεχόμενοι λόγων, οὗ τὰ πολιτεύματα, οὐχ ὅπως ἐπὶ φάλαριν ἀμήχανα, ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ οἰκέτην φαλάριδος ἂν θείην. καὶ χαλεπὸν μὲν, εἰ καὶ πάνυ συνέφερεν αὐτοῖς πολεμεῖν ἀκραγαντίνοις, τὸ πείσαντας ἅψασθαι τῶν ἔργων. νῦν δὲ ὁ πόλεμος αὐτοῖς, τῷ παντὶ βαρύτερος τοῦ συμβούλου, μᾶλλον δ' ὁ δημηγόρος. οὐδὲ μικρὰ ῥοπὴ τῆς τούτου ταλαιπωρίας, ἐγείρειν μὲν τοι τὰ πλήθη, λέγοντα τὰς αἰτίας ἥρμοζεν, ἵν' ἡ πεισθεῖσα πόλις ὑπὸ σοῦ στρατεύεσθαι, πολεμικοῦ σφόδρα ἀνδρὸς ἀναγράφηται, ὑπὲρ οἷα πεπραχότων τιμωρὸς ἀνίσταται. ἀλλ' οὐκ ἐθέλετε. καθ' ἕνα γὰρ ὑμῶν ὀνομαζόντων πολλὰς αἰτίας, ἀπηρτημένας ἔξω δείκνυτε. ἀλλὰ μὴν εἴ τις ἀφεὶς τοὺς ἐν τέλει, διὰ τὸ μὴ δοκεῖν ὅσιον, αὐτόν σε σκέπτοιτο, τοῦ πάντων χαλεπωτέρου τυχεῖν ὀλέθρου, νομίσειεν ἄξιον εἶναι. ὃς ἀποδόμενος τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ χωρία, καὶ εἴ τι σοι πατρῷον ἦν ἀνδράποδον, στρατιὰν ἐπ' ἐμὲ μισθοφορεῖς, καὶ καμαριναίους νεώτερα ἀναγκάζεις φρονεῖν. ταῦτα δὲ ποιῶν, οὐδένα ἀλλ' ἢ σαυτὸν μὲν ἀπέγνωκας, ἄξιον ἴσως ὄντα. πολλὰ γάρ σοι καὶ δεινὰ πέπρακται. βιάζῃ δὲ τὴν πόλιν, τῆς σῆς ἀφροσύνης οὐκ ἐπαΐουσαν ἀπολαῦσαι.

137 Ενναίοις.

ΕΚ πολλῶν πάνυ χρημάτων, ὧν ἐδανείσασθε παρ' ἐμοῦ, ὀκτὼ τάλαντα μόνον ἀποδοῦναι πείσαντες, καὶ ταῦτα ἐν οἷς μάλιστα καιροῖς χρημάτων ἐδεόμην ἐπικουφισθέντες, οὐδὲ περὶ ταῦτα δι-

ταχτίκατε. ἀλλὰ τέσσαρα μόλις ἀχθόμενοι, καὶ στένοντες διελύσασθε. τέσσαρα δὲ ἀκμὴν κατέχετε. μὰ τοὺς θεούς, οὐχ οὕτω περὶ τούτων ἄχθομαι, ὡς περὶ τῆς ἐπὶ τοῖς ἀφεθεῖσι χάριτος. ἡ μὲν γὰρ χρεωκοπία ὑμῶν, ἐὰν ἐπιτρέπωμεν καὶ τοῦτο, τεσσάρων μόνον ταλάντων ἔχει ζημίαν. ἡ δ' ἀχαριστία, ὑπὲρ δέκα τάλαντον τὴν βλάβην. ὁμοίως γὰρ καὶ ταῦτα ἀποδώσειν ὑπισχνεῖσθε. καὶ τὰς περὶ ἐκείνων εἰδέναι χάριτας ὁμολογεῖτε. ὥστε οὐδεμία περὶ τῆς ἐν ὑμῖν οὔσης ἀχαριστίας χρηστὴ ἐλπὶς, εἰ τὴν ἐφ' ἡμῖν οὖσαν κομιδὴν, οὐχ οἷοί τε ἐγένεσθε ἐκτίνειν. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ καὶ ταύτης ἐστὲ τῆς γνώμης, ἐγὼ πυνθανόμενος ὑμᾶς παρὰ τῶν πρέσβεων ἐνδεῶς ἔχειν, καὶ ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων εἰσφέρειν, ἀφίημι καὶ τούτων τὴν πόλιν. μᾶλλον δὲ, εἰ καὶ τὰ ἀποδοθέντα βούλεσθε λαμβάνειν, ἀποπέμπειν ἕτοιμός εἰμι, εἰ μέλλετε ἐπωφελεῖσθαι, καὶ μὴ οἱ τὰ τοῦ δήμου κλέψαντες, ἐξ ὧν ὑμεῖς κοινῇ πένεσθε, καὶ ταῦτα οἴσονται. τὰς δὲ ἀναστάσεις τῶν εἰκόνων, ἃς εὐεργεσίας ἀμοιβὴν εἰς ἐμὲ πρεσβεύοντες ἐπαγγέλλεσθε, μὴ φιλοτιμεῖσθε. μετὰ γὰρ τὴν ἐμαυτοῦ, καὶ τὴν, εἰς ταῦτα ὑμῖν χαρίζομαι δαπάνην.

138 Λυσάνδρῳ.

Ἐφθάκαμεν τὴν παρὰ σοῦ πεμπομένην συμμαχίαν· πρὶν γὰρ ἐλθεῖν τοὺς παρὰ Εὐκλείδου στρατιώτας, εἴδομεν τοὺς πολεμίους. ὥσθ' ἡμᾶς, εἰς μὲν τὴν μάχην, ὑπὸ τῶν μισθοφόρων ὑστερησάντων, μηδ' ὁπωσοῦν ὀνηθῆναι. εἰς δὲ τὴν δόξαν καὶ τοὺς ἐπαίνους, πλεῖστον. εἰς ὀλίγους γὰρ ἡμῶν τοὺς ἀγωνισαμένους, οὐκ εἰς ἅπαντας ἡ νίκη ἀνάκειται. κινδύνων δὲ μειζόνων μετασχόντες, ἐπάθλων λαμπροτέρων ἐτύχομεν.

139 Ἀριμάχῳ.

Οὐκ ἀχθόμεθα τῆς διαβολῆς, οὐδὲ τῆς δόξης, ἣν ἔχουσιν ἐπ' ἐμοὶ οἱ νῦν ἄνθρωποι. ἰδὼν γὰρ ἐν ἴσῳ τὸ ἀδικεῖν, μᾶλλον δὲ πολλῷ δικαιότερον ἤδη τοῦ δικαίου νενομισμένον τὸ ἄδικον, τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ ἐπικρύπτεσθαι, ὥστε ἐπ' αὐτοῖς παρρησιάζεσθαι. ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις φύσει τοιούτοις, ἐμοὶ δὲ ἀνάγκῃ γενέσθαι συμβέβηκεν. φημὶ γὰρ, καὶ ἡμῖν τὰ παράνομα προσγεγενῆσθαι πάθη, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι τὸ αὐτὸ ἔμφυτον εἶναι. διαφέρει δὲ ἑνὶ τούτων. ὅτι ἡμεῖς μὲν τύραννοι δοξασθέντες, ἔχοντες ἐξουσίαν, ὁμολογοῦμεν. ἐκεῖνοι δὲ ἰδιῶται ὄντες, παρόσον δεδίασι δίκην δοῦναι ἀρνοῦνται.

140 Πολυστράτῳ.

Ἐγὼ τῶν μὲν εὖ πεπονθότων ὑπ' ἐμοῦ, οὐδένα ἂν εἴποιμι, οὔτε πρὸς σὲ, οὔτε πρὸς ἄλλον ἀνθρώπων οὐδένα. οὐ γὰρ δήπου, ἵνα σὺ δέξαιο τὰς παρ' ἡμῶν δωρεὰς, ἃς πεμπομένας παρορᾷς, τὸ καὶ ἑτέροις πολλοὺς ἐπιδείκνυσθαι λαβόντας, πρέπον ἐστί· προσέτι καὶ ἀνυπόπτως, τοῖς λαβοῦσιν ὀνειδιοῦμεν. οὐ γὰρ οἰόμεθα ὀνείδους ἀπηλλάχθαι, οὔτε ἂν αὐτός τις ἕκαστος, ἰδίας εὐεργεσίας διεξίοι, οὔτε ἂν ἑτέρων λεγόντων ἀκούειν ἐθέλοι. ὅσοι μέντοι παρὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, βίᾳ καὶ ἀδικίᾳ πολλὰ τῶν ἐμῶν ἀπώλεσαν, ἔξεστί σοι λογίσασθαι. καί τοι πολλοὺς ἂν σφόδρα εὐεργ

sed vix quatuor, cum magno dolore gemitúque persoluistis. Quatuor verò adhuc retinetis, de quibus ita me dij benè conseruent vt non tam doleo, quàm de remissorum gratia. Vestra autem fraudatio quatuor solummodo talẽtis mihi nocet. Ingratitudo verò supra decem talẽtorum incommodum & spoliationem est. Similiter enim & hæc vos redituros estis polliciti & pro illis gratiam habere dixistis. Proinde de ingratitudine vestra nihil bonæ spei reliquum est, cùm ne debitum quidem nobis potueritis persoluere. Sed tamen, quamuis in hac estis sententia, tamen cùm ex legatis audiam vos, in summa egestate versari, & ex priuatis quemque pecuniis cõtribuere, his quoque ciuitatem liberam solutámq; pronuncio, immò redditam quoq; summam si vobis placet remittere paratus sum, si modo hoc è re vestra futurum est, & non, qui populi bona per furtum sibi vendicant, hæc quoque auferent. De statuarum erectione, quas gratitudinis & compensationis ergo per legatos mihi promittitis, nihil laboretis. Post enim meum ipsius, etiam quem in has impendatis sumptum vobis dono.

Lysandro.

PRæuertimus missas à te in auxilium copias. Antequam enim Euclidis milites venirent, hostes in conspectu fuerunt: ita vt nos ad prælium, à mercenariis tardantibus, nihil omnino iuuaremur, ad gloriam verò & ad laudes plurimum. Paucis enim nobis, qui certamen iniuimus, non omnibus victoriæ laus attribuitur. Quò verò maiora pericula suscepimus, eò splendidiora præmia sumus adepti.

Arimacho.

NIhil me commouet neque calumniæ neque opiniones, quas de nobis iam homines circunferunt & imbiberunt. Cùm enim æquali loco videam iniurias haberi, immò multò iustius ipsa iustitia, quod est iniquum censeri, tantùm abest vt cælem, vt etiam ingenuè liberéque fatear, cæteros quidem homines ad iniuriam à natura factos esse, me verò necessitate vt eiusmodi sim compelli. Dico enim & me factis affectibúsque illlegitimis ac nefariis vsum, & reliquis omnibus hoc idem insitum atque ingeneratum esse. Solùm hoc interest quod nos Tyranni cùm putemur, vt in potestate constituti, fatemur. Illi verò cùm sint Idiotæ quia pœnæ suppliciique metu ducuntur, inficiantur.

Polystrato.

EGo qui sint in quos mea aliqua constent officia & merita, neque tibi, neque cuiquam alij homini planum fecero. Non enim, vt tu nostra munera suscipias, quę missa contemnis, alios etiam, qui ceperint, indicare pulchrum est. Adhæc iis, qui ceperunt, nostram largitionem exprobraremus, nihil tale suspicantibus. Prorsus enim ad exprobrationẽ nil interest, siue quis ipse, beneficia sua commemoret: siue ex aliis narrantibus, audire cupiat & velit. Qui verò præter nostram spem per vim & iniuriã magna ex parte nostra profligarint per temet ipsũ cõsiderare potes. At cõtra nõ paucos est inue-

nire,

nire, qui cùm plurimi facerent ius & æquitatem, conseruarunt: quanquam aliqui restituerint, non id tamen sponte ac voluntate, sed belli armorúmque metu & necessitate coacti fecerunt. Quidam enim summa cùm sanctimonia ac potiùs religione retinuerunt, quoad viribus suis freti consisi que sunt. Nunquã enim polluta, & prophanata munera tanto suo periculo, conseruare voluissent, qualia si vt acciperêt, vis eis adhiberetur, tamen essent repellenda & reiicienda. Quæ igitur per Iouem te ratio mouit, vt nostrum donum recipere non velles: siquidem hæ res quas tu obiici & impedimento esse prætextus & recusationis caussa dixisti, cùm hoc modo, tum aliis innumerabilibus refutantur. Nam & hostes ipsi sunt argumento, pecunias esse sanctas & puras, nisi id erit discriminis: quòd illi iniusto rapinæ nomine, possident, & eo scelus cumula tuis patrant, tu verò iustissima ratione ab amico fideli vltrò oblata tenebis.

Agemorto.

NVnc demum sentio Agemorte, réque ipsa quomodo mihi ab initio consuluerunt, experior. Nam cùm alia multa nobis incommoda præclara illa illustrisque Tyrannis apportat, pro qua ego nullius consilij homo, tot labores cum periculis maximis coniunctos, sponte & libenter adiui: tũ verò hoc non minimum ex ea malum ad me redundauit, quòd ne bonus quidem vir quisquam nostra munificentia & beneficiis vti velit: sed omnino si largiendum alicui petenti sit in perditissimos homines largitiones conferam oportet. Vos enim æqui moderatique viri nescio quomodo abalienati animis, frui mea liberalitate pertinescitis. Quid enim aliud? Nam qui fieri dicam, vt cùm tot mihi familiares, æquales, & amici fuerint, nemo vestrûm vnquam ad me non venerit. Sed ne venturum quidem pollicitus sit, præter Callisthenem solum. Sat autem scio neque illum venturum esse. Atque possunt alij fortassis excusationem aliquam adferre ne videantur apertè mea dona abominari detestarique, quibus quo minus à principio venirent, aut aduersa valetudo, aut parentes, aut Respublica impedimento fuerunt. Te verò ego ne vocare quidem vnquam volui, cùm exploratum cognitúmque satis haberem, nihil me impetraturum esse. Nec adhuc te facilè vocarim maximè hoc tempore, cùm audiam tuam infirmitatem, & filiorum copiam, quos post nostrum è patria digressum tibi ex Praula natos esse dicunt. Et gratulor simul ac mehercule, gaudeo in immensum tuam prosapiam crescere tam affinitate quàm liberorum copia. Quæ ergo tibi excusatio reliqua est, quò minus metuere videaris qui proh Deos, cùm nuper haud inuidiosum per Iouem onus misissem, non quòd comitatum fistulis & choreis toti ciuitati videndum proponeretur: sed auri per auxillum idque noctu, mira importunitate, quasi scelus aliquod aut piaculum esset cùm vidisses tenue ita, inde recessisti vt par erat. Etenim praui malitiosique viri dona erant & polluti variis hominum cædibus. Atqui prorsus es iniquus & ingratus ô Agemorte. Et erga nos etiam immisericors, qui non miserearis mei tam infœlicis hominis, & in ea fortuna iam cõstituti, quę est omnium miserrima:

περὶ πλείστου ποιησαμένοις τὰ δίκαια καταχεῖν. ἔπειτα ἀποτίσαντας οὐχ ἑκουσίως, ἀλλ᾽ ἀνάγκῃ, καὶ φόβῳ πολέμου, καὶ ὅπλων. τινὲς ὁσιώτατα, ἀλλὰ καὶ πάντων εὐσεβέστατα, κατέχον, ἐφ᾽ ὅσον ῥώμης μετεποιοῦντο. οὐ γὰρ δήπου πρὸς ἔμπαλιν χρήματα καὶ ἐναγῆ, μετὰ κινδύνων τοσούτων καταχεῖν ὑπέμειναν. ἃ καὶ ἀναγκαζομένοις λαβεῖν, ἐχρῆν ἀπώσασθαι. τίνα οὖν σὺ πρὸς διὸς ὑποτυπούμενος, οὐκ ἤθελες τὴν δωρεὰν λαμβάνειν. ἐπεὶ καὶ αἱ προφάσεις, ἃς σὺ προσποιούμενος ἔλεγες προβεβλῆσθαι, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ, καὶ μυρίοις ἑτέροις λύονται. μαρτυρεῖται γὰρ ὑπ᾽ αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν τὰ χρήματα καθαρὰ εἶναι, εἰ μὴ τούτῳ διοίσει, ὅτι ἐκεῖνοι μὲν, δι᾽ ἀδίκου ὀνόματος τῆς ἁρπαγῆς, ἔχειν ἐβιάζοντο, καὶ τοῦτο προστιθέντες τῷ ἀσεβεῖν. σὺ δὲ μετὰ τῆς δικαιοτάτου λήψεως. φίλου πιστοῦ διδόντος ἑκουσίως.

141 Ἀγεμόρτῳ.

ΗΣθόμην ποτὲ ὦ ἀγέμορτε. ὅπως περὶ τὸ κατ᾽ ἐμαυτὸν ἐβουλευσάμην· πολλὰ μὲν γὰρ καὶ ἄλλα ἠνίασεν ἡμᾶς ἡ περίβλεπτος αὕτη μοναρχία, περὶ ἧς ὁ ἄβουλος ἐγὼ, τοὺς πολλοὺς πόνους καὶ κινδύνους ὑπέστην ἑκών. μέγιστον δὲ ἐν αὐτῇ τούτου κακοῦ ἐπειράθην, εἰ μὴ δὲ εὖ παθεῖν τις ὑφ᾽ ἡμῶν ἐπιεικὴς ἀνὴρ βούλεται. ἀλλ᾽ ἀνάγκη πᾶσα, ἂν δεήσῃ χαρίσασθαί τινι τῶν δεομένων, τοῖς ἐξωλεστάτοις χαρίζεσθαι. οἱ γὰρ εὐγνώμονες ὑμεῖς, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἀπεστραμμένοι, τί γὰρ ἄλλο, ἢ δεδιατε εὖ παθεῖν ὑπ᾽ ἐμοῦ. ἐπεὶ τίνος ἕνεκεν, τοσούτων ἐμοὶ καὶ συμφοιτητῶν γενομένων, καὶ συνεφήβων, καὶ φίλων, οὐδὲ εἷς ἀφῖκται ὑμῶν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὑπέσχηται τις ἀφίξεσθαι πρὸς ἐμὲ, πλὴν καλλισθένους. καὶ εὖ οἶδα γὰρ, οὐδὲ ἐκεῖνος ἀφίξεται. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἴσως, εἰσί τινες ἀποφυγαὶ, τοῦ μὴ δοκεῖν. ἀναφανδὸν βδελύττεσθαί μου τὰς δωρεὰς, ὅσοις ἐλθεῖν γε κατ᾽ ἀρχὰς ὡς ἐμὲ, τοῖς μὲν, νόσοι, τοῖς δὲ πατέρες, πολλοῖς δὲ κωλύει τὰ πολιτικά. σὲ δὲ ἐγὼ εὖ εἰδὼς, οὐδὲ ἐπιχείρησά πω καλέσαι, μέλλων γε μὴ τυγχάνειν. οὐδὲ καλέσαιμ᾽ ἂν ἔτι τὰ μάλιστα νῦν, τήν τε ἀῤῥωστίαν ἀκούων σου, καὶ τοὺς παῖδας, οὓς μετὰ τὸν ἔκπλουν τὸν ἡμέτερον οἴκοθεν ἐπυθόμην, ἐκ πραύλης σοὶ γεγενῆσθαι. καὶ συνήσθην γε νὴ δία, τοῦ πρὸς πλεῖστον ἀνακεῖσθαι, κήδους ἕνεκεν, καὶ τῆς πολυπαιδίας· τίς οὖν ἀπολείπεταί σοι πρόφασις, τοῦ μὴ οὐ δεδιέναι σε δοκεῖν. ὅστις ὦ θεοὶ, πέμψαντος ἔναγχος ἐμοῦ σοι, οὐ μὰ τὸν δία φόρτον ἐπίφθονον, οἷον ἔμελλεν ὄψεσθαι, παραπεμπόμενον μετ᾽ αὐλῶν καὶ τυμπάνων πᾶσα ἡ πόλις, ἀλλὰ χρυσίδιον, καὶ τοῦτο νύκτωρ, ἀωρὶ παντάπασιν, ὥσπερ τι ἄγος, ἢ μίασμα ἰδὼν ἀπόφορον, αὐτόθεν ἀπεστράφης ὡς εἰκός. κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς ἦν δῶρα. καὶ πεφυρμένου φόνῳ ἀνθρώπων. καὶ μεγάλως σχέτλιος εἶ τις, καὶ ἀγνώμων τὸν τρόπον ὦ ἀγέμορτε. καὶ μέν τοι πρὸς ἡμᾶς καὶ ἀνηλεὴς, ὃς οὐκ οἰκτείρεις με κακοδαίμονα ὄντα, καὶ διακείμενον οὕτως, ὥσπερ διάκειμαι νῦν ἀθλίως.

ὡς οὗπερ ἕνεκα ὠρέχθην μάλιστα μοναρχίας, ἵν᾽ ἔχοιμι λαμπρὸς εἶναι πρὸς τοὺς φίλους, ἐπειδὴ τάχιστα τούτου κατ᾽ εὐχὴν παρὰ τῶν θεῶν ἔτυχον, οὐκ ἔχω πρὸς οὓς ἐλλαμπρύνωμαι ταῖς χάρισιν· ἀλλ᾽ ὃ μόνον ἦν μοι πάντων παραμύθιον τῶν κακῶν, καὶ τούτου με ἀπεστερήκατε οἱ φίλοι, μηδὲ εὖ ποιεῖν μηδένα ὑμῶν ἐπιτρέποντες ἐκ τῶν περιόντων· ἀλλ᾽ εἰς ἀνάγκην καθεστήκαμεν ὦ θεοί, μὴ προσιεμένων ὑμῶν τὰς δωρεὰς οἷς βούλομαι διδόναι, τῶν κολάκων καὶ τῶν βωμολόχων τῆς τυραννίδος διδόναι, οἷς οὐ βούλομαι.

qui, qua de caussa maximè regnum affectabam, vt videlicet liberalis in amicos esse possem, postquam id pro voto à Diis immortalibus: statim sum adeptus in quos liberalitatem exerceam, non habeo. Verùm, quæ vna mihi malorum omnium consolatio futura erat, eam vos quoque amici mihi ademistis qui non conceditis, vt quenquã superstitum beneficiis ornare possim. Sed ô Dij in eum locum redacti sumus, vt vobis non accipientibus quibus largiri munera volo in adulatores atque assentatores regni quos minimè volo cõferre cogar.

142 Τεύκρῳ.

Τὴν Φιλοδήμου γυναῖκα Κλεαινέτην, οἶσθα δήπου ἣν λέγω Τεῦκρε, βουλόμενος ὑπὲρ θυγατρὸς γάμον ἰδεῖν, τοῖς ἐν ποσὶν ἐκωλύθην. ἐφ᾽ ἃ καὶ σὲ παρεκάλουν ἥκειν ἄν, εἴπερ μὴ περὶ τοιαύτης κηδεμονίας ἐγνώκειν ἐν Συρακούσαις καταλιπεῖν. ἔνθεν καὶ περιττότερον αἴσθοιο ἄν, ὡς οὐκ εἰκῇ σοι περὶ αὐτῶν ἐπιστέλλομεν. μέτελθε ταύτην αὐτός. καὶ πέντε τάλαντα ἀνάδεξαι προικὸς τῷ κηδεστῇ, γαμουμένης τῆς παιδός. μὴ μᾶλλον ὡς δωρεὰς διδομένης, ἢ χρέος ὀφειλόμενον ὑπ᾽ ἐμοῦ διορθούμενος. ἐὰν μέντοι πυνθάνηται, πόθεν ἔχομεν Φιλοδήμου τοσαῦτα χρήματα, μὴ φάσκε εἰδέναι, ἀλλ᾽ εἰς ἐμὲ τὸν λαβόντα, καὶ Φιλόδημον τὸν δόντα, τὸ γινώσκειν ἀνάφερε. καὶ διὰ σπουδῆς μὲν ἔχε, Λέοντα κηδεστὴν ποιήσασθαι. ἀφίκετο γὰρ ὡς ἡμᾶς, μετιὼν τὸν γάμον. κἀγὼ διὰ τάχους πάνθ᾽ ὑποσχόμενος, ἀπέσταλκα αὐτὸν ὡς σέ. κἂν δὲ ἄλλον τινὰ ἀμείνω εὕρηται νυμφίον ἡ μήτηρ τῆς παιδὸς ἐκείνῳ τὴν προῖκα ἀναδέχου· καὶ μηκέτι προσφιλοτιμοῦ· οὐ γὰρ ἐφ᾽ ἑνὶ κηδεστῇ Φιλοδήμου μεμνῆσθαι ὡμολογήκαμεν. οὐδὲ δωρούμενοι χρήματα χαριούμεθα τὸν γάμον. ἀλλὰ πρὸς θεῶν μὴ οὕτως ἀμελῶς χρῶ ἐγγύῃ ὡς ἀντιδιδούς, ἀλλ᾽ ὡς λαμβάνων πέντε τάλαντα, εἴπερ ἀνδρί τινι ταύτην ζεῦξαι ἐφίεται. αἰσχρὸν γὰρ ἀτυχῆσαι διδόντας, ἔνθα πρόκειται δοκεῖν, τούτου μὴ δοῦναι χάριν, ἃ προσεποιήθημεν χρήματα, ἑκόντι ἀποτῖσαι· οὐ μὴν καταγνοίην γ᾽ ἂν ἐμοῦ τοιόνδε τι. ὡς ἔγωγε νὴ τὸν ἥλιον δόξω ζημίαν, μείναντα παρ᾽ ἐμοὶ τὰ χρήματα, καὶ μέγα ὄφελος λαβούσης εἰς τὸν γάμον τῆς παιδός· οὐ γὰρ ὅμοια φρονεῖν δύναιντ᾽ ἄν, μηδὲν εἰδότες περὶ ἐμοῦ· εἴθε δὲ μὴ δεινότερον ἁπανταχοῦ Φάλαριν τὸν τρόπον περιεβόων. πέμπε δὲ τοῖς γάμοις τῇ παιδὶ θυγατέρας τέτταρας ὁμήλικας καὶ γυναικείας ἀμπεχόνας, ἃς ὑφ᾽ ἡμῶν σταλείσας ἔχεις. καὶ χρυσοῦς ἑξήκοντα. καὶ ταχέως μὲν ἀχθῆναι παραίνει τοὺς γάμους, ὡς καὶ νῦν βραδέως ἀχθησομένους· προθύμως δὲ πέμπε τὰς δωρεάς, ὡς ἐπὶ τοῖς Φαλάριδος, ἰδίας καρπούμενος χάριτας. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔχοι Τεῦκρε. τὰ δ᾽ ἄλλα, ὡς καὶ πατρὸς δεομένῃ τῇ παιδί, καὶ ἀνδρὸς χηρευούσῃ γυναικί, τίμιος γενοῦ. καὶ προστὰς αὐτῶν τῆς χρείας, μετὰ τῆς ἰδικοῦ θῦε τοὺς γάμους, ὡς μάλιστα πολυτελέστατα. μή τις Συρακουσίων τῶν προσηκόντων τῇ παιδί, ἐν τῇ καλλίστῃ ἡμέρᾳ, ἄθλιον

Teucro.

Vehementius mihi desiderium fuit vxorẽ Philodemi Cleænetam videndi (scis vtique de qua loquar:) quàm filiæ nuptias, nisi certis impedimentis prohibitus fuissem ad quorum societatem te quoque vocassem, vt venires, nisi Syracusis eiusmodi de caussa relinquendum putassem. Vnde senties etiam abundantius, non temerè nos de ipsis ad te scribere. Hanc tumetipse fac vt conuenias & genero quinque talentorum dotem te confecturum, præstiturúmque recipe, si filia nuptias ineat, neque tam vt hæc dono dari videatur, quàm veluti meum debitum æsque alienum à te persolui: sin rogarit, vnde nobis à Philodemo tanta pecuniarum vis esse potuerit, nescire quidem te responde, sed in me qui acceperim & Philodemum qui dederit. eius cognitionem transfer. Operam autem in primis dabis, vt Leon gener scribatur. Venit enim ad nos, & coniugium ambiuit. Quem ego, celeriter promissis rebus omnibus ad te misi. Sin alium quempiam inuenerit meliorem commodiorémq; sponsum puellæ mater, illi dotem pollicebere neque quicquam vltra molieris. Non enim in vno certóque genero nostra erga Philodemum munificentia fauórque consistit, neque cùm pecunias largimur, statim nuptiarum confectionem apparatúmque donamus. Sed per Deum immortalem ne tam negligenter sponsalibus vtaris, vt non accepisse potius quàm reddidisse quinque talenta puteris, sicubi eam viro coniungere decreuerit. Turpe est enim assequi quod voluerimus, non potuisse largiendo, vbi propositum sit non collocandi beneficij nomine pecunias, sed ita vt simulauimus vltrò libentérque reddidisse videri. Ac mihi sanè per solem dispendium facturus multò maximum videor, si penes me pecuniæ manserint, tametsi magnum ad nuptias adiumentum puella alioquin habitura est. Non enim possunt idem sentire, rerum mearum imperiti ignaríque. Vtinam verò non crudeliorem vndíque & atrociorem Phalárim traducerent. Mitte quoque puellæ ad nuptias, quatuor filias æquales, muliebrésque stolas, quas à nobis missas habes: Item aureos sexaginta, atque hortare, celeriter vt apparentur nuptiæ, quæ nunc etiam nimis ferè serò celebrantur. Munera promptè, alacritérque mitte, sic vt in his quæ Phalaridis sunt, quasi tui beneficij fructum aliquem percipias. Atque hæc sic se habeât ô Teucer. Quod ad reliqua pertinet, filiæ tanquã patre carentis vxorísq; vt marito priuatæ curã geras, earúmq; cõmoda tuere, nuptiásq; quã magnificentissimo apparatu instrui facito, ne quis Syracusiorũ ex his qui cognatione aliqua puellã attingunt, miserum

ſerum pro beato Philodemum appellet: ſed eius fortunam longè ſuperemus atque vincamus.

Cleænetæ.

PHilodemi in peregrinam terram nauigatio, tui quidem viri, mei verò non eius amici, tibi quidem honorifica eſſe videtur: At filiæ tuæ vigeſimũ iam annum domi latitanti non fortunatam neque proſperá. Viri enim viduitas, quo ad plures annos accedit, eo virtutem ampliorem, puellæ verò præter ætatem producta prorogatáque virginitas, calumniam ſecum affert. Turpiſſimum enim omnium hominum opinione ducitur & hercle eſt, filia vltra tempus à natura circumſcriptum, in cœlibatu permanens ac perſeuerans. Iamdudum enim vitam eius, vt tuam cum viro coniunctam copulatámque laude vehi oportebat. Fortaſſis igitur Philodemi carentiam eo fers moderatius, quòd eius loco filiam habes, quàm ille túque ſimul in hanc lucem edidiſtis. At indignum eſt, & iniquum mariti deſiderio, filiam nuptiarum iure & conſuetudine prohibere. Neque vim habet eandem, à mox venturo marito abeſſe, & carere eo, cuius nunquam periculum quæpiam fecerit aut cum quo nunquam familiariter vitam tranſegerit, naturæ legibus matura & florens vigénſque. Cùm verò neque laborantibus parentibus, neque pecuniarum inopia, quemadmodum in hoc tempore, ſummæ maximæque infelicitatis id eſt argumentum quod nequaquam ô Cleæneta ſuſpicare. Philodemus enim cùm portu ſolueret, quinque talentariam dotem apud nos illi reliquit: neque ſolùm hæc. Sunt enim ei communes etiam Phalaridis pecuniæ. Quamobrem quid eſt? quod moram interponas. Non enim Philodemi reuerſionem, quæ nullis nuptiis impedimento eſſe debet, expectandam eſſe cenſeo. Quæcunque enim in eius poteſtatem arbitriúmque erant reiicienda nihil horum præuerterimus. Quæ verò naturæ lex viſque nobis repugnantibus vrget, iis, quantum fieri poteſt, moram nullá aut tarditatem afferamus. Siquidem veſtra tempora, puellæ opportunitas & occaſio non expectat. Philodemus autem forſitan his rebus impeditur tenetúrque, quibus impediri patrẽ credibile eſt, cùm filiæ maturitas ad cõiugiũ flóſq; ętatis iá propemodũ deflorescere incipit. Tibi verò quamobrem cõtra legem domi puella diutius teneas, nulla ſatis iuſta excuſatio eſt. Non enim in præſentia tam patre quàm marito opus habet. Tu verò tum aliis compluribus & neceſſariis de cauſis, tum verò maximè ob fortunam, abſenti patri, matrem quoque præſentem apponendam accenſendámque eſſe cogita, non ſanè meis rationibus perſuaſa: atque ſic & de mariro tuo bonis auibus fœlicitérque & de filia ſplendidę decoréque ſtatues. Multa enim ſunt etiam alia benè ac ritè ſine Philodemo per te geſta. Hoc autem iam omnium loco commune bonum præſtabis, quod mulieri ſapienti ornamento ſit, ſi filiam, vt poſtulant permittúntque leges, elocaris. Pecunias igitur cùm tibi viſum fuerat Teucer meus adnumerabit. Quòd ſi alterius etiam rei ad nuptiam indigneris: ille ſuppeditabit. Tu ſolùm quæ voles, impera. Ac pro Philodemo, vt nuptiis interueniat, vota facito. Nullo verò modo puellę tempus ſuſpenſum ad eius reditum differ. Et ſaluum illum eſſe atque adfuturum, tum alia tibi ſint indicio: tum non minus tuus erga ipſum amor & beneuolentia.

ἀντὶ μακαρίου εἴπῃ φιλόδημον. ἀλλὰ νικήσωμεν αὐτοῦ τὴν τύχην.

143 Κλεαινέτῃ.

Ὁ Φιλοδήμου πλοῦς ἐπὶ τὴν ξένην, τοῦ σοῦ μὲν ἀνδρὸς, ἡμετέρου δὲ ἀτιμήτου φίλου, σοὶ μὲν εὐκλεῶς ἔοικε παραγίνεσθαι· τῇ θυγατρὶ δὲ ὑμῶν, εἰκοστὸν ἤδη ἔτος οἰκουρούσῃ, οὐκ εὐτυχῶς. ἡ μὲν γὰρ ἐπ' ἀνδρὶ χηρεία, χρόνοις προσλαμβάνουσα, πλείω ἀρετὴν, ἡ δὲ ἐπὶ παιδὶ παρ' ὥραν μηκυνομένη παρθενία, διαβολὴν κτᾶται. πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις αἴσχιστον δέδοκται, καὶ νὴ δία ἐστὶ παρὰ τοὺς τῆς φύσεως χρόνους θυγάτηρ οἰκουροῦσα. πάλαι γὰρ ἐχρῆν καὶ τὸν ἐκείνης βίον, ὥσπερ τὸν σὸν, πρὸς ἄνδρα ἐπαινεῖσθαι. ἴσως μὲν οὖν ἀντὶ φιλοδήμου παραμυθίαν ἡγῇ, παῖδα ἔχειν, ἣν ἐκεῖνος καὶ σὺ ἐγείνασθε. σχέτλιον δὲ, διὰ πόθεις γαμέτου, θυγατέρα ἀποστερεῖν γάμων· καὶ οὐχ ὅμοιον τοῦ μετ' ὀλίγον ἥξοντος ἀφαιρεῖσθαι ἀνδρὸς, ἢ οὗ μήπω πεῖραν τὶς ἔσχηκε καὶ συνήθειαν τοῖς τῆς φύσεως ἀκμαζομένη νόμοις. ὅταν δὲ, μὴ δὲ κεκμηκότων γονέων, μὴ δὲ δι' ἔνδειαν χρημάτων, ὥσπερ νῦν, καὶ μεγάλης ἀτυχίας τεκμήριον τοῦτο. ὃ μηδαμῶς κατοιωνίζου κλεαινέτη· πέντα τάλαντον γὰρ προῖκα κατέλιπεν αὐτῇ φιλόδημος ἐκπλέων παρ' ἡμῖν. καὶ οὐχὶ ταῦτα μόνον, ἔστι γὰρ αὐτῷ κοινὰ, καὶ τὰ φαλάριδος χρήματα. ὥστε οὐκ οἶδα κλεαινέτη, τί ἂν μέλλοις· οὐ γὰρ οἶμαι δεῖν, μηδενὸς ὑστερίζουσαν εἰς τὸν γάμον, τὴν φιλοδήμου μένειν ἄφιξιν· ὅσα μὲν γὰρ εἰκὸς εἰς τὴν ἐκείνου παρουσίαν ἀναβαλέσθαι, μὴ φθάνωμεν. ὅσα δὲ αὐτὴ κατεπείγει φύσις ἀκόντων ἡμῶν, ἂν οἷόν τε, μὴ περιμένωμεν. ἐπεὶ τοῖς ὑμετέροις οὐκ ἀναδέχεται καιροῖς, ἡ τῆς παιδὸς ὥρα. τάχα δὲ φιλόδημος μὲν εἴργεται τοσούτοις, ὅσοις πατέρα εἰκὸς εἴργεσθαι ἐξώρου θυγατρὸς οὔσης εἰς γάμον· σοὶ δὲ τοῦ κατέχειν οἴκαδε παρὰ τὸν νόμον τὴν παῖδα, οὐδεμία πρόφασις. οὐ γὰρ οὕτως αὐτῇ πατρὸς εἰς τὸ παρὸν δεῖ, ὡς ἀνδρός. σὺ δὲ καὶ πολλὰς ἀνάγκας, καὶ μεγίστην τῆς τύχης ἀπόντι τῷ πατρὶ, προσνέμειν οἴει δεῖν, καὶ παροῦσαν τὴν μητέρα, οὐκ, ἐάν γ' ἐμοὶ πεισθεῖσα καὶ περὶ ἀνδρὸς εὐτυχῶς, καὶ περὶ θυγατρὸς εὐπρεπῶς βουλεύσῃ. πολλὰ γὰρ καὶ ἕτερα καλῶς, δίχα φιλοδήμου πράξασα, ἓν τοῦτ' ἀντὶ πάντων κοινὸν ἐργάσῃ ἀγαθὸν, καὶ γυναικὶ σωφρονούσῃ, κόσμον οἶσον, κηδεύσασα κατὰ νόμων τὴν παῖδα. τὰ μὲν οὖν χρήματα τεῦκρος οὑμὸς, ὁπόταν ἐθέλῃς παραριθμήσει. εἰ δέ του καὶ ἑτέρου δεῖ σοι πρὸς τὸν γάμον, ἐκεῖνος ὑπουργήσει. σὺ μόνον ἃ βούλει προσταττε. καὶ φιλόδημον εὔχου μὲν ἐλθεῖν εἰς τὸν γάμον. ὑπερβάλλου δὲ μηδαμῶς, εἰς ἐκεῖνον ἥξοντα τοῖς παιδὸς χρόνοις. καὶ τοῦ σῶον ἐκεῖνον εἶναι, καὶ παρέσεσθαι, καὶ τἄλλα μὲν ἔστωσοι μαρτύρια, μηδὲν δ' ἧσσον ἡ πρὸς αὐτὸν φιλοφροσύνη.

144 Νικοκλεῖ.

Ἐπεστείλαμεν Στησιχόρῳ, ὡς ἠξίους περὶ τοῦ ἐλεγείου. καὶ τὸν τρόπον ὑπεθέμεθα ὡς χρὴ γράφειν. ὁ δὲ, ἄσμενος ἡμῖν τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἐπιδώσειν ὑπέσχετο, παραμυθίαν ἴσως ἡγούμενος ἔσεσθαί σοι τοῦ πένθους τὴν σοφίαν. ἡ μὲν οὖν συμφορὰ, δυσπαρηγόρητος, καὶ βαρυτέρα, ἢ ὥστε λόγοις ἐπικουφισθῆναι. ἐπεὶ διττοῖς ᾠκειωμένοις ὀνόμασιν, ἐνὶ χρόνῳ, περὶ ἑκατέρου ἀνιᾷ· ἀδελφιδῆς τε γὰρ ὁμομητρίας, καὶ γυναικὸς ἀγαθῆς ἀπενοσφίσθης. κάλλει μὲν ἐξοχωτάτης, σωφροσύνῃ δὲ, οὐδὲ εἰς δευτερεῖον γυναικὶ μεθ᾽ ἑαυτὴν ἐώσης τόπον. ὡς ἐκπέπληγας, καὶ πανταχόθεν ἀπέγνωκας σεαυτοῦ· καὶ τὰς ὀλοφύρσεις οὐ μεθεὶς ποιούμενος, καὶ τοῦ σώζεσθαι προσποιῇ. χρὴ δὲ μὴ βαρύτερον φέρειν, ἢ δυνατὸν, ἐνεγκεῖν τὴν ψυχήν. οὐ γὰρ ἀρετῆς τοῦτό γε ἄξιον εἰ πρὸς τὸ πένθος ἀπαλλάξεις σαυτὸν, καὶ χρήσῃ ἀνηκέστῳ συμφορᾷ· ἀλλά γε ὦ νικόκλεις, μικρὸν ἀπὸ τῆς ἀνίας μεταστραφεὶς, σκέψαι τὸν ταλαίπωρον ἀνθρώπων βίον, οἵᾳ καθήρμοσται τάξει. γεννᾶται ἕκαστος ἡμῶν, ἐπὶ μυρίοις κακοῖς· καὶ ταῦθ᾽ ὅταν ἀνύσῃ, τῆς τοῦ ταλαιπωρεῖν ἀνεπαύσατο ἐπιδημίας· τερπνὸν δὲ ἡγούμεθα τὸν βίον τοιοῦτον ὄντα. παρ᾽ ὅσον οὐδὲν θανάτου πείσεσθαι κάκιον ἠλπίκαμεν. καὶ τὸν τελευτήσαντα οἰκτιζόμενοι, ὅστις πρῶτος ἄπεισεν, οὐκ ἄποθεν ἑπόμενοι τούτου· λελήθαμεν ἑαυτοῖς ἐπιρριπτοῦντες τὰ δάκρυα. αὕτη δίκη ἀνθρώπων νικόκλεις. καὶ ἐπὶ τοιούτῳ τέλει ἅπαντες ἀναστρεφόμεθα. οὐδὲ ἔστιν ὅν τινα τῶν γινομένων, ἕτερον ὑποδέξεται χρῆμα τυραννικώτερον. μοῖρα τοῦτο παντὸς ἀνθρώπου, ὑπ᾽ οὐδενὸς γοητευόμενον· ὁρᾷς ἐμὲ τὸν μόναρχον, ὃν πάντες ἄνθρωποι βιαιότατον ἀποφαίνονται, ταύτης οὐδὲ ἄν με δεινότερον κηρύξωσιν οἱ νῦν ὄντες, οὐκ ἂν περιγενοίμην. οὐδὲν γὰρ τῶν παρ᾽ ἡμῖν χαλεπῶν ὑποστήσεται, ἀλλ᾽ ἄπιμεν, ὅταν ἔνι τὸ χρεὼν τελευτῆσαι. εἴθε δὲ ἐπὶ τοιούτῳ ἐτύχομεν μοναρχίας, οὐχ ὅπως ἑαυτῶν ἀπωσώμεθα τὰς μοίρας, ἡμεῖς μὲν γὰρ ἴσως καὶ παρὰ μοίρας ἀξίους φαίη τις ἂν εἶναι ἀπολέσθαι, καὶ πρὸς ταύτην τὴν ἀξίωσιν, οὐδ᾽ αὐτοὶ ἐναντιούμεθα· ἀλλ᾽ ἵνα τῶν ἐπιεικεστάτων, καὶ ὡς ἐπὶ μήκιστον ἀξίων ζῆν, ἐπέχωμεν τὰ τέλη. ἐπεὶ δὲ ἐκείνη καθ᾽ ἡμῶν, καὶ οὐχ ἡμεῖς κατ᾽ ἐκείνης τύραννοι ἀπεδείχθημεν, ἠπίως χρὴ φέρειν. οὐ διὰ τοῦτο μόνον ὅτι εἰς οὐδὲν περαίνονται οἱ γόοι ἀλλ᾽ ὅτι καὶ τὸν ἐκείνης δαίμονα, εἴπερ αἴσθοιτο σε, οὕτω κατασμυχόμενον, ἀνιᾶσθαι μὲν εἰκὸς αὐτὴν τὴν τὰ πλεῖστα μὲν εὐφράνασαν τὸν ἄνδρα, ἡσθεῖσαν δὲ ἐφ᾽ οἷς ἔχαιρεν ἐκεῖνος, ἄχθεσθαι καὶ ἐν τῷ θανάτῳ. οὐ μὰ τὸν Δία μόνον σὺ τοιαύτης ἀπεσφάλης γυναικὸς, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ ἐκείνη τοιούτου ἐστερήθη ἀνδρός. ἐπεὶ τοίνυν, οὔτε πρῶτος, οὔτε μόνος, τοιαύτῃ ἐχρήσω συμφορᾷ, λογίζου τὰ ἀνθρώπινα πράως φέρειν. εἰ καὶ μὴ δι᾽ ἐμὲ, ἑτοίμως πρὸς θάνατον ὑπὸ ποικίλων ἐχόντα συμφορῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἰσότητα τῆς φύσεως,

Nicocli.

Dedimus literas ad Stesichorum, de versibus Elegiacis, quemadmodum rogasti, & modum, vt scribi oporteret, proposuimus. Ille verò se libenter nobis, quantum in suo esset ingenio & natura communicaturum promisit, fortè quòd putaret suam sapientiam tibi solatio in tanto luctu fore. Calamitas igitur insolabilis est, & grauior, quàm vt verbis leuari possit. Duobus enim familiarissimis nominibus, vno tempore, vtrumque deploras. Nam & nepte commatria, & vxore spoliatus es fœmina optima, quòd ad formam attinet, excellentissima, quòd ad sapientiam, eiusmodi, vt secundam etiam post se palmam omnibus mulieribus præreptam abstulerit. Itaque mœrore conficeris, animúmque penè despondes, & lamentationibus non depositis vitam tamen salutémque tibi vendicas. Non enim hoc virtute dignum est, vt teipsum ad luctum squalorémque totum dedas, & miserias miseriis cumules atque augeas: sed ô Nicocles, conuersus paulum à tristitia, refer te ad contemplandam ærumnosam hominum vitam, quibus legibus quóve ordine sit constituta ac deuincta. Nascimur omnes & singuli in immensas atque innumerabiles calamitates. Eas cùm perpessi sumus ac pertulimus iã molestiarũ, peregrinationi finis est impositus. Iucundam verò iudicamus hanc vitam, quatenus nullum incommodum peius aut deterius morte formidamus aut perhorrescimus, mortuúmque lugemus, quisquis primus discedit, cùm nos ipsi non longa via sequamur, atque sic nobismetipsis nos has profundere lachrymas ignoramus. Hæc est hominum pœna, & in hunc finem omnes educamur, neque est quòd quisquam hominum, aliud atrocius aut magis horrendum suorum factorum supplicium pertimescat. Fatum, hoc totum hominis est, ineuitabile quódque à nemine superari ludíve potest. Me regẽ vides, quem omnes mortales violentissimum vno ore pronunciant. Hoc verò, si etiam qui nunc sunt, me potentiorẽ prædicent, tamen subigere, moderaríque pro meo libito non possum. Non enim vllam nostram feritatem aut crudelitatem pertimescet. Sed discedimus, cùm fatalis obeundæ mortis sententia promulgata est. Vtinam verò in hoc etiam regnũ imperiúmq; essemus cõsecuti, non equidẽ vt nostram mortẽ repelleremus. (Nos enim fortè inuenientur, qui meruisse dicãt, ante fatum etiã interire, neq; sanè quicquam horũ voluntati aduersabimur) sed vt æquissimorũ hominũ, lõgissimáq; vita dignissimorum virorũ, terminum contineremus. Posteaquam verò cõtra nos illa, non in illá nos imperiũ potestatémq; habemus, leniter moderatéq; ferre cõuenit: non tam ob eam caussam, quod nihil proficitur lachrymis, quàm quoniam si genium eius te sic confici consumíq; dolore sentiret, eam quoq; angi verisimile esset, quæ virũ exhilarauit, gauisáq; semper est iis de quib9 ille gauderet, atq; sic in morte quoque mœstitia torqueri. Non solùm mehercle quòd vxorẽ eiusmodi tu amisisses, verumetiam quòd ipsa tanto marito esset orbata. Cũ igitur tu neq; primus sis, neq; solus, cui malũ hoc acciderit, reliquũ est, vt humanarũ rerũ conditionẽ boni consulas & leuiter patiaris: si non propter me, qui iamdudum propter innumerabiles miserias ad mortem promptus atque paratus sum, at propter naturæ legem æquabilem

quòd

quod hoc est omnibus commune, tametsi summoperè quidam perhorrescant, atque his, qui magis à dolore cruciatúque animorum vacui sunt, plærumque solet euenire, vt diutissimè vita spiritúque communi fruantur.

Stesichoro.

MIsimus oleum non quidem tibi hoc tempore, sed nepoti tuo. Nam is adolescentulus mihi videtur laude cõmendationéque dignus esse, & si ad Gymnarsiarchiã respicimus nihil inferior Agesilao. Eum velim nostras vices partes transigere quod ad argẽtum à vobis missum pertinet, quod tunc cùm adessem deferre tibi nolui. Si iam non acceperis, crede mihi, falsum tibi proditionis crimen apud Himerenses intendam. Quòd si etiamnum memoria tenes, grauissimum tibi hoc etiam futurum arbitror, quo præmisso vicimus Promenedem ô Stesichore. Tu præter carmina, eáque quæ te plebe augustiorem & admirabiliorem reddunt, hæc etiam studia complectere, totóque animo cole, neglectis cæteris, in quibus si ad summum glorię fastigium ascenderis, nihil à pessimis & sceleratissimis quibúsque discrepabis.

Eidem.

TV Stesichore nec in carminibus, nec alibi mẽtionem nostri facias. Nihil enim malo, quàm vt de nostris rebus silentium agatur. De reliquis nihil equidem laboro, quæ vel tu in animum induxeris, vel in mentem memoriámque Deus redegerit. Rempublicam fuge vitáque, quantum poteris, omnium maximè. Nos enim ob oculos tibi pone. qui cùm fœlicissima conditione videremur esse, his ipsis molestias malúmque mihi paratum memini. Quòd si ego meritò in eum locum tibi desidisse videor, quòd vltrò regnum affectarim: tibi verò, cùm in rem patriæ seruandámque Democratiam Reipub. negotia tractes, nihil euenturum infortunij damníque arbitraris, à nobis quidem iam animum auerte Stesichore: in teipsum verò intentis oculis cogitationibúsque omnibus respice. Non enim quisquam honestioribus rationibus adductus, aut synceriore via profectus ad Rempubl. accessit, quàm tu. Sed tamen veniat in mentem tibi, quæ temporibus exactis passus sis, quæque passurus fuisses, nisi me talem hostem habuisses. Atqui pulchrum est, & vtile, cùm facilibus prosperisque ventis te fortuna prosequatur, non totum te fortunæ arbitrio committere. Neque enim tu iam aut Tyrannus Himerensium, aut infectus omnibus es, quemadmodum nos sumus, verùm in Republ. gerenda versaris & in amicorum cætibus: vt tute quidem putas, quorum caussa nostras inimicitias in te recepisti. Atque ego, cùm Tyrannidem obtineam & iam potestas detur neque ipsos propter te neque teipsum peto: sed tamen quibus te malis afflixerint, perpende. Sin mauis hominem beneficiis plurimis à suis ciuibus affectum, malis verò nullis, nullámque ingratitudinem expertum vt tu, considera. Disces enim profectò, tales viros esse, quicunque relictis Rebuspub. ad priuatarum rerum curã se conuertunt quiq; suarum partium arbitrantur esse, nihil facere aliud quàm quòd delectationis voluptatísque habeat plurimum.

Eidem.

NE te sollicitum habeat, quòd Eubulis & Ariphantes accusationem apud nos contra te instituerunt.

ὅτι πᾶσι κοινὸν τοῦτο, κἂν σφόδρα περιφόβως ἔχωσί τινες· καὶ τοῖς μὴ λίαν ἀχθομένοις πλεῖστα συμβέβηκεν ἀπολαύειν τοῦ βίου.

145 Στησιχόρῳ.

ΤΟ ἔλαιον ἐπέμψαμεν, ὡς ἐπινοούμενοι μὰ δί' οὐ σοὶ τὸ παρόν, ἀλλὰ θυγατριδῷ σου. καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ μειράκιον, ἄξιον ἡμῖν λόγου φαίνεται. καὶ τὴν γυμνασιαρχίαν μηδὲν ἧττον ἀγησιλάου. βουλοίμην δ' ἂν αὐτὸν ἐκτελέσαι τὸ καθ' ἡμᾶς μέρος, τὸ ἀργύριον τὸ παρ' ὑμῶν, ὃ μὴ σοὶ κομίζειν ἐβουλήθην τότε παρών· εἰ μὴ λαβὼν ἔσῃ νῦν γε, προδοσίαν εὖ ἴσθι, πρὸς ἱμεραίους καταψεύσομαί σου. κἂν ἔτι παρασῇ χαλεπώτερον δέ σου οἶμαι καὶ τοῦθ' ὅπερ προπέμπων εἰλόμην προμηνήδη στησίχορε. καὶ πρὸς τοῖς ἔπεσι, καὶ δι' ἃ σεβαστότερος εἶ πολλῶν, καὶ θαυμασιώτερος. τὰ ἐπιτηδεύματα ταῦτα καὶ στέργε, καὶ τίμα τῶν ἄλλων περιέμενος ἐν οἷς ποτ' ἂν κατ' ἄκραν εὐδοκιμῇς, ὁμοίως τοῖς πονηροτάτοις ἔσῃ.

146 Τῷ αὐτῷ.

ΣΥ περὶ ἡμῶν ὦ στησίχορε, μηδὲν μήτε ἐν ᾠδαῖς, μήτε ἄλλοθί ποι λέγε. οὐδὲν γὰρ βούλομαι μᾶλλον, ἢ σιωπᾶσθαι τὰ ἡμέτερα. τῶν δὲ ἄλλων φθόνος οὐδείς, ὑπὲρ ὅσων ἂν αὐτός τε κατὰ σαυτὸν ἐθέλῃς, κἀπὶ νοῦν ἄγει τὸ δαιμόνιον. πολιτείαν δὲ φεῦγε μάλιστα πάντων, ἡμᾶς ὁρῶν. ὃς ἡνίκα μακαριστὸς εἶναι ἐδόκουν πᾶσιν, ἐπὶ τούτοις ἐμαυτῷ σύνοιδα μάλιστα ἀνιωμένῳ. εἰ δ' ἐγώ σοι κατ' ἐμαυτὸν εἰκότα πάσχειν φαίνομαι, μοναρχίας ὀρεχθεὶς ἑκών, ὑπὲρ πατρίδος δέ σοι πολιτευομένῳ, καὶ δημοκρατίας, οὐδὲν ἀπαντήσεται δυσχερὲς οἶδ', τὸ μὲν καθ' ἡμᾶς ἄφες νῦν· εἰς δὲ σαυτὸν ἀτενὲς βλέψον ὦ στησίχορε, καὶ κατανόησον· οὐ γὰρ ὑπὲρ βελτιόνων τις οὐδὲ καθαρωτέραν ὁδὸν σοῦ βαδίσας, ἥψατο πολιτείας. ἀλλ' ὅμως λόγισαι κατὰ σαυτόν, οἷα μὲν περὶ τούτων ἔπαθες, οἷα δ' ἐμέλλησας παθεῖν, εἰ μὴ τοιοῦτος ἐχθρὸς ἦν ἐγώ. καί τοι καλόν γε, κἂν εὐρεθῇς, καὶ κατ' οὖρον φέρηται παρὰ τῆς τύχης, μὴ πάντα ποιεῖν αὐτὸν ἐπὶ τῇ τύχῃ. καὶ γὰρ σὺ νῦν αὐτός, οὔτε τύραννος ἱμεραίων, οὔτε ἐχθρὸς πᾶσιν, ὥσπερ ἡμεῖς. ἀλλ' ἐν πολιτείαις καὶ φίλοις, ὡς ἐνόμιζες αὐτός, δι' οὓς ἔχθρας ἔχεις ἡμᾶς. κἀγὼ μέν, οὐκ ἂν τυραννήσαις παρόν μοι νῦν αὐτῶν, διὰ σέ, καὶ σοῦ στοχαζόμενος. ἀλλ' ὅμως λόγισαι κατανοήσας, πάσα ἄττα πέπονθας ὑπ' αὐτῶν. εἰ δὲ βούλει, τὸν ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἀγαθὰ μὲν πλεῖστα πεπονθότα κακὸν δὲ μηδέν, μήτε μὴν ἀχαριστηθέντα καθάπερ σύ, σκέψαι. καὶ μάθοις ἄν. ὡς ἀνὴρ ἐκεῖνος ὅστις κοινῶν ἀφέμενος τῶν ἰδίων περιέστηκεν. καὶ ὃς οὐκ ἄλλο τι οἴεται τὸ ἑαυτοῦ περιάσειν, ἀλλ' ἢ σκοπεῖν, ὅπως μάλιστα ἡσθήσεται.

147 Τῷ αὐτῷ.

ΜΗ φρόντιζε ὦ στησίχορε. τὸ εὐβούλου καὶ ἀριφάντου

πρὸς με κατηγορίας· μὴ δ᾽ ὅσον ἀχθεσθῇς, εἰ τῆς καθ᾽ ἡμῶν ἐπιβουλῆς τὴν αἰτίαν, εἰς σὲ ἀναφέρειν, καὶ τὰ σὰ κάλλιστα ἔπη ἠξίουν. παρ᾽ ὅσον μὲν γὰρ ἤλθομεν ἐν ἱμέρᾳ κινδύνου, καὶ σὺ οἶσθα: μηδὲν δὲ ἡμῶν ἀνήκεστον παθόντων, ἥδεσθαι προσήκει σοι κατά γε τὴν ἐκείνων αἰτίαν μᾶλλον, ἢ ἀνιᾶσθαι. τῆς τε ῥώμης ἕνεκα τῶν ποιημάτων, ἅ σοι πνέουσιν αἱ θεαί, καὶ ἡμῶν περιόντων·, εἴ σοι ἄρα τι μέλομεν. ἃ παρεξήτακας γὰρ κατὰ μέλη, πλέον, ἢ κατὰ λύραν δυνάμεως ἔχειν. καὶ φάλαριν μεῖζον ἢ κατὰ τυραννοκτόνους. ἡμεῖς δὲ παρὰ κινδυνεύσαντες ἐσχάτως, καὶ εἰς τύραννον ὁρμήσαμεν, καὶ εἰς ἑταιρείαν ἐμείναμεν, καὶ οὐ μεμφόμεθά σε, μελλήσαντες ἀναιρεθῆναι. μᾶλλον δὲ ἀναιρεθέντες. οὐ γὰρ εἰ καὶ ἐτελέσθη τὸ ἄδικον βούλημα, στησίχορος ἡμῖν παθεῖν ταῦτα ἐπῃνέσατο. σὺ μὲν γὰρ ἴσως εἰπὼν, κόσμῳ θεοειδεστάτῳ, τυραννοκτονεῖν ἐπαινεῖς, καὶ οὐκ ἀποξέπομεν, εἴ τις θαυμάσει τὸν λόγον ἀλλ᾽ οὐ φάλαριν. ἀνδροφονεῖν γάρ ἐστι τὸ τοιοῦτον ἀλλ᾽ οὐ τυραννοκτονεῖν. οὐ γὰρ οἶσθα, ἄρχομαι πεῖρα παθῶν. οὐδὲ δρωπίδας, οὐδ᾽ ἄλλος ἐπιεικὴς ἀνὴρ οὐδὲ εἷς, ἀλλ᾽ οὐδὲ ὁ σωτὴρ ἐν ἡμῖν ζεὺς, ἐνέμεινεν ἐν τῷ ἱερῷ καρτερός. εὐβούλου, καὶ ἀριφάντου, δυοῖν ἀδίκοιν εἷς δίκαιος ἐγενόμην. τὸν τύραννόν με περιεσώσατο. κόνων δὲ ὁ καταπορνευθεὶς, καὶ θεαγόρας ὁ τοὺς ὀλέθρους ἡμῖν μηχανησάμενος, καὶ ἀντιμήδης, καὶ περικλῆς, καὶ ὅσοι δὴ τούτοις παραπλήσιοι, ἀνῃρέθησαν ὑπ᾽ ἐμοῦ, τῷ δικαιοτάτῳ τῆς ἀμύνης νόμῳ, οὓς εἰ μὴ καὶ τοσαύτης ἐξουσίας εἰχόμην, ἀποθανεῖν ἂν εἱλόμην ἀντιτιμωρησάμενος. λεγέτωσάν με μιαιφόνον, ἄθεον, ἐναγῆ, τύραννον πολλοῖς πεφυρμένον, καὶ ἀνηκέστοις μιάσμασι. καὶ τούτων, ἂν δεινότερόν τι εἰπεῖν καθ᾽ ἡμῶν ἔχωσι, μὴ φειδέσθωσαν. ἐπαινοῦντες γάρ με, διαβάλλειν ἐοίκασι πρὸς τοὺς χρηστοὺς οἱ πονηρότατοι. ὧν οἱ μὲν, ἐπυρώθησαν ὑφ᾽ ἡμῶν ἔμφρουροι τῷ ταύρῳ. οἱ δὲ ἀνεσκολοπίσθησαν, ἔνθα ἔμελλον ἐμπρόσωποι ἔσεσθαι τοῖς λοιποῖς, μηδὲν καθ᾽ ἡμῶν τεκταίνειν κακόν· ἄλλοι δ᾽ ὄψεις ἐξηράνθησαν· τινὲς δ᾽ ἄκρα περιεκόπησαν, καὶ κατὰ βροχῶν ἐλυγίσθησαν. καὶ κεφαλὰς ἄλλοι περιεσκυθίσθησαν. οἱ δ᾽ ὡς ἔτυχεν ἀδικίας προεξάρξαντες, ὀλέθρου πικροῦ κατὰ δίκην ἐνεφορήσαντο. δι᾽ οὓς ὁμολογοῦμεν ἀναστῆναι τύραννοι, καὶ οὐκ ἀρνησόμεθα κατὰ πονηρῶν μοναρχίας ὀρεχθῆναι. οὐδὲ παυσόμεθά ποτε τῆς ὠμότητος, καὶ ἀπανθρωπίας· πρὸς δὲ τοὺς χρηστοὺς ὅμοιοί γε ἐσμὲν ἄρχοντες, οἷοί περ ἐγενόμεθα πρὶν ἄρξαι. μὴ δὴ δόξῃς ὦ στησίχορε κατ᾽ ἐμοῦ τι τῶν ἐπῶν, ὅταν κατὰ δυνάστου γράφῃς ἐπιπνεῖσθαι. ὑποδέχου δὲ ἄσμενος τὰς θεὰς, δι᾽ ἡμᾶς μηδὲν τῶν ἐπὶ νοῦν ἡκόντων ἀποδιοπομπούμενος. ἴσθι γὰρ ὡς μηδεὶς τυραννοκτονήσει φάλαριν ἔξω τῆς ἰδίας μοίρας, ἣν ἀπὸ νεότητος ἔχομεν καθ᾽ ἑαυτῶν,

Nec tibi dolorem hoc tãtum afferat, ſi inſidiarũ in nos inſtructarum cauſſam, in te tuáque pulcherrima ſcripta ac carmina deriuare ſunt conati. In quantum enim diſcrimen periculúmque Himeræ venerimus, non te clam eſt. Verùm cùm nihil indignum aut exitioſum nobis acciderit, lætitiæ plus quàm mœroris illorum accuſatio tibi debet afferre, tum ob vim atque robur poëmatum quæ tibi Muſæ inſpirant, tum ob incolumitatem & ſalûtem noſtram, ſi modò tibi cordi ſumus. Carminum enim vehementiam fortiorem illis addidiſti, quàm vt Lyra regi Phalarímque maiorem effeciſti, quàm vt à Tyrannicidis interfici poſſet. Nos verò in extremo periculo conſtituti, & in Tyrannum impetum fecimus, & in ſocietate perſtitimus neque tu quamuis morti eramus propoſiti: immò ne ſi periſſemus quidem, nobis accuſandus eſſe videreris. Nam etiamſi conatus iniuſtus atque ſceleroſus ſuum exitium habuiſſet: tamen huius exitij Steſichorus nobis non erat architectus atque autor. Tu enim fortè in carminibus celeſti quodam ſplendore & ornatu, Tyrannum quidem de medio tollere laudaſti: (neque ſi quis hanc orationem approbet, repugnamus:) at non Phalarim. Hoc eſt enim hominem non Tyrannum occidere. Non enim vt tu probè nouiſti, nunc primum periculum in adeundo vitæ diſcrimine facio, neque Dropidas, neque quiſquam alius vir fortis & bonus (ſed ne noſter ſaluator quidem ipſe Iuppiter in templo permanſit.) Inter Eubulum & Ariphantem iniurioſos duos homines ego ſolus iuſtus fui: me Tyrannum liberauit, Conon verò cõtaminatus fœdiſſimis ſtupris & Theagoras, qui nobis mortem erat machinatus & Antimedes & Pericles, & quotquot horum ſimiles extiterunt, iuſtiſſima vltionis lege, ſunt à me interfecti, quos niſi tantam poteſtatem tenerem, vt vlciſci poſſem, vitam meam animámque profunderem. *Appellent me homicidam, impium, pollutum, Tyrannum multis & infandis ſceleribus conſpurcatum, & ſi quid his grauius poſſunt proferre, ne parcant.* Cùm enim me laudent, arbitrentur ſe mihi infamiam calumniámque apud probos peſſimi nebulones imponere, quorum alij ſunt à nobis combuſti, & in Taurum incluſi, alij in crucem acti, vbi conſpici à cæteris poſſent, & monere ne quid contra nos molirentur: aliorum verò facies exuſtæ arefactæque ſunt, alij mutilati & laqueis ſtrangulati, & aliis deſecta capita. Alij cùm primi iniuriam intuliſſent, acerbiſſimam mortem iudicio ſortiti ſunt. Propter quos fateor me Tyrannum eſſe factum, neque me contra ſceleratos affectaſſe Tyrannidem inficias eo, neque deſiſtam à crudelitate atque inhuhumanitate. Erga iuſtos verò & bonos eiuſmodi iam imperium excerceo, cuiuſmodi cùm hoc imperium nondum eſſem adeptus. Ne putes igitur Steſichore: contra me tibi carmen, vllum ſuggeri aut inſpirari, cùm in Tyrannum inueheris. Deas autem libenter ſuſcipe, neque noſtri cauſa quicquam quòd in mentem venerit: reſpuas aut auerſeris. Sic enim tibi perſuaſum habe, neminem Phalaridi vitam erepturum eſſe contra proprium fatum, quòd à primis annis nobis eſt definitum & conſtitutum:

etiamſi

etiam si vatum & poëtarum carmina sileant atque conticescant. Vnde veniens ipsum necessariò, cum libitum fuerit, quasi debitum nobis, eodem modò expectabimus, & suscipiemus. Eubulo verò totique coniurationi eius, quoniã repugnante hoc me sunt adorti, præmia reddidimus, non quæ à legibus constituuntur, hominibus vanam gloriam ex Tyranni cæde aucupantibus, sed quæ à Tyranno, qui plus potest quàm leges. Detrusi enim in Himerensium Therobotum vsque ad pectora, post multa suppliciorum alia genera, in eo tormento, noctem absumpserunt. Tu verò quàm diutissimè prosperè agas. Vale. Et ne quid eiusmodi tibi patiundum sit, non sanè optauerimus tibi. Id enim à tua iustitia tibi datum esse diceres: verùm ne Phalari simile quid vnquam sit necessariò faciendum. Musæ tibi curæ sint, labores celeberrimi. Ad nos verò etiam mitte poëmata, quæ præsentibus curis nostris medeantur.

Ennensibus.

EGo meipsum libertatis autorem vobis extitisse iudico. Verùm quòd ad libertatem pertinet, nihil queror de ingratitudine vestra. Argentum verò, quod mutuò sumpsistis, reddite. Nec enim ipse in mediocri inopia versor, mittóque in omnes Siciliæ oras, qui pecunias mutuò accipiant. Atque nonnulli largiti sunt nobis, vt Leontini & Gelloi. alij verò, se mutuò daturos polliciti sunt vt Hyalenses & Phintienses. Quo verò per Iouem vos animo fueritis, si cum alij nullis nostris meritis obstricti, pecunias vltrò nobis conferant, vos æs etiam alienum atque debitum non reddatis. Sin audierint, qui se mutuò daturos receperunt, nos cum essent exigenda debita, sibi qui nihil debent oneri esse, numine daturos esse quicquam arbitramini. Mea enim sic habet opinio, neque eos qui promiserunt, tum mutuò daturos esse: sed cogitaturos eum qui suum solidum à debitoribus non reposcat, nihil reddere creditoribus in animo habere. Hæc igitur animis voluentes, si non restitueritis, pudor occupet saltem. Quòd si non hæc futura sunt, scitote, nos inuenturos rationem, qua cogamus vos: si ad colendam ius iustitiámque cogi & impelli aliqui possunt.

Finis Phalaridis epistolarum.

Pythagoras Hieroni.

MEa vita in securitate & otio posita est. Tua verò mihi nihil omnino consentaneum habet. Homo moderatus & tranquillus Sicula mensa conuictúque non eget. Omnia sufficiunt in diem Pythagoræ, quocunque venerit. Regis autem familiaritas, graue quoddam est, molestũ est parum assueto Magnum contrà, tutúmque frugalitas & continentia. Neque enim in inuidiam incurrit aut in insidias teláque incidit. Quamobrem simillima Dei ea vita videtur. Habitudo corporis bona, non gignitur ex rebus venereis aut ferculorum copia & lautitie: sed ex egestate, quæ ducit hominem ad virtutem. Voluptates autem variæ & immoderatæ, mentes hominum imbecilles & infirmas arguunt, maximè verò quibus tu frueris. Quamobrem in ista quoque & talia præceps ruis:

ἐὰν καὶ τὰ τῶν ὑμνοπόλων σιγηθῇ μέλη. ὅθεν ἥκουσαν αὐτὴν ἀναγκαίως ὁπόταν θέλῃ, ὡς ὀφειλομένην ἑαυτοῖς ὁμοίως ὑποδεξόμεθα. τοῖς δὲ περὶ Εὔβουλον τυραννοκτόνοις, ἐπεὶ παρὰ ταύτην ἐπιχείρησιν, ἆθλα ἀποδεδώκαμεν, οὐχ ἃ παρὰ νόμων προσήκει ἀνδράσι κενὴν δόξαν θηρωμένοις ἐπὶ καθαιρέσει μονάρχου, ἀλλ᾽ ἃ παρὰ τυράννου πλέον ἰσχύοντος νόμων. καταπαρέντες γὰρ εἰς τὴν ἱμεραίων θηρόβοτον ἄχρι τῶν στηθῶν, μετὰ πολλοὺς ἄλλους αἰκίας τρόπους τῇ λώβῃ διενυκτέρευσαν. σὺ δὲ ὡς ἐπὶ μήκιστον εὐτύχεις. ἔρρωσο. καὶ τὸ μὲν μηδὲν παθεῖν τοιοῦτον, οὐκ ἂν συνευξαίμεθά σοι· παρὰ γὰρ τῆς ἰδίας δικαιοσύνης, τοῦτ᾽ ἔχειν φαίης ἄν· ἀλλὰ μὴ δὲ δρᾶσαί ποτε ἀνάγκην γενέσθαι, φάλαριν παραπλήσιον. μέλοιεν δέ σοι μουσῶν εὐκλεεῖς πόνοι. πέμπε δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς τῶν ποιημάτων, ἃ τὰς παρούσας ἐπανήσει φροντίδας.

140 · Ἐνναίοις.

ΕΓὼ οἶμαι μὲν καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐμαυτὸν αἴτιον ὑμῖν γεγονέναι. ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς ἐλευθερίας, οὐ μέμφομαι ὑμῖν ἀχαρίστοις οὖσι. τὸ μέντοι ἀργύριον ὃ ἐδανείσασθε, ἀπόδοτε. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐν χρείᾳ. εἰ μὴ οὐ μετρίᾳ. καὶ περιπέμπω χρήματα δανειζόμενος εἰς ἅπασαν σικελίαν. καὶ οἱ μὲν, ἐχαρίσαντο ἡμῖν ὥσπερ λεοντῖνοι, καὶ γελλᾶοι. οἱ δὲ, ὑπέσχηνται δανείσειν, ὡς ὑαλαῖοι καὶ φιντιεῖς. τί ἂν οὖν πρὸς Διὸς αὐτοὶ ὑπολάβοιτε περὶ αὐτῶν, τὴν ἱκανὰ ταῦτα ἃ δεδάνεισθε μὴ ἀποδιδόντες, ὁπότε ἄλλοι χαρίζονται τὰ αὐτῶν, μηδὲν ἀγαθὸν ὑφ᾽ ἡμῶν πεπονθότες· εἰ δὲ πύθοιντο οἱ ὑπεσχημένοι χαριεῖσθαι, ὅτι ἀντὶ τοῦ κομίζεσθαι τὰ ὀφειλόμενα, τοῖς μηδὲν ὀφείλουσι βαρεῖς ἐσμέν, ἆρ᾽ ἔτι δώσειν οἴεσθε αὐτούς; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι, μὴ δὲ τοὺς δανείσειν ὑπεσχημένους, δανείσειν ἔτι. ἀλλ᾽ ἐνθυμηθήσεσθαι, ὅτι ὁ μὴ ἀναπρασσόμενος τὰ αὐτοῦ παρὰ τῶν ὀφειλόντων, οὐδ᾽ ἀποτίνειν τοῖς δανείσασιν οὐ βουλήσεται. ταῦτα τοίνυν ἐνθυμηθέντες, εἰ μὴ ἀποτίνητε, αἰδέσθητε· εἰ δὲ μὴ ταῦτα ἀνύσειεν, εὖ ἴστε, ὅτι εὑρήσομεν, ὃ ἐπαναγκάσει ὑμᾶς εἴπερ οἷόν τε ἐπαναγκαζομένους τὰ δίκαια ποιεῖν, ἐστίν.

Τέλος τῶν Φαλάριδος ἐπιστολῶν.

Πυθαγόρας Ἱέρωνι.

ΑΣφαλὴς ὁ ἐμὸς βίος καὶ ἥσυχος. ὁ δὲ σὸς, κατ᾽ οὐδὲν ἐμοὶ προσπελάζει. μέτριος ἀνὴρ καὶ λειποδεὴς, σικελικῆς τραπέζης οὐ δεῖται. πάντ᾽ ἔχει Πυθαγόρας ἱκανὰ τὰ καθ᾽ ἡμέραν οὗ ἂν ἔλθῃ. θεραπεία δὲ δυνάστου, βαρὺ καὶ ἐπαχθὲς τῷ μὴ εἰθισμένῳ. μέγα καὶ ἀσφαλὲς αὐτάρκεια. οὔτε γὰρ ἔχει τὸν φθονήσοντα, οὔτε τὸν ἐπιβουλεύσοντα. διὸ καὶ δοκεῖ εἶναι ἐγγυτάτω θεοῦ ἡ διαγωγή. διάθεσις ἀγαθὴ, οὐ γίνεται ὑπὸ ἀφροδισίων, οὐδὲ ὑπὸ ἐδεσμάτων, ἀλλ᾽ ὑπὸ ἐνδείας ἀγούσης πρὸς ἀνδρὸς ἀρετήν. ἡδοναὶ δὲ ποικίλαι καὶ ἀκρατεῖς, δουλοῦνται ψυχὰς ἀσθενῶν ἀνθρώπων· πολὺ δὲ μάλιστα ὧν σὺ ἀπολαύεις. διὸ καὶ ἐπιδίδως σαυτὸν εἰς τὰ τοιαῦτα:

αἰωρῇ γὰρ καὶ οὐ δύνασαι σώζεσθαι. λόγος γὰρ ὁ παρὰ σοῦ οὐκ ἐναντιοῦται τοῖς ἀσυμφόροις. μὴ οὖν κάλει Πυθαγόραν συμβιώσοντά σοι. οὐδὲ γὰρ οἱ ἰατροὶ αἱροῦνται τοῖς νοσοῦσι συγκάμνειν.

ſed exulcas, neque ſalutem inuenire potes: quia ſermo tuus à pernicie & incommoditate non abhorret. Proinde me voces ad tuam familiaritatem & conuictum Pythagoram. Nec enim medici cum ægrotantibus ſimul in morbum incidere volunt.

ΜΙΘΡΙΔΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙ ΜΙΘΡΙΔΑΤΗ, ΤΩ ΑΝΕΨΙΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

MITHRIDATES REGI MITHRIDATI CONSOBRINO SVO S. D.

ΤΑΣ Βρούτου ἐθαύμασα πολλάκις ἐπιστολάς. οὐ μόνον δεινότητος καὶ συντομίας χάριν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἡγεμονικοῦ φρονήματος ἐχούσας χαρακτῆρα. ἐοίκασι γὰρ οὐδὲν νομίζειν καλὸν, εἰ καὶ μὴ μεγαλοψυχίας ἔχοιτο. ἐγὼ δὴ ἃ περὶ τῶν τοιούτων φρονῶ λόγων, οὐδ' ἐν τῷδε ἀξιῶ διαμφισβητεῖν. ἀποφαίνοντος δέ σου δυσαποκρίτως αὐτὰς ἔχειν ᾠήθην δεῖν πεῖραν ποιήσασθαι τῆς ἀντιγραφῆς, καὶ πειρᾶσθαι λόγοις, οἷοις εἰκὸς ἦν ἕκαστον ἀποκρίνασθαι τῶν ἐπεσταλκότων. ἦν δὲ δυσεύρετος ἡ ἐπιστολή, κατ' ἄγνοιαν τῆς τότε περὶ τὰς πόλεις τύχης τε καὶ γνώμης, οὐ μὴν ταύτῃ γε αὐτίκα τὴν ὁρμήν. ἀλλὰ τὰ μὲν ἐξ ἱστοριῶν ἐπιλεξάμενος. τὰ δὲ ταῖς δευτέραις καὶ τρίταις ἐπιστολαῖς ὑποσημαίνεσθαι περὶ τῶν προτέρων συνεὶς οὐχ ἥκιστα παρέζευξα, καὶ τὸν ἐξ ἐπινοίας κατάλογον. φύσει δέ πως δυσχερὲς ἀποβαίνει, τὸ εἰς ἀλλοτρίαν συνδραμεῖν εὐστοχίαν, ὃ πότε καὶ ἰδίαν χαλεπὸν ἀναλογίσαι. ὁ γοῦν Βροῦτος, μυρίας ὡς εἰκὸς ἄνδρα πολλοῖς ἔθνεσι διαπολεμοῦντα, διαπρεσβευσάμενος ἐπιστολὰς, εἴτε ἰδίας, εἴτε τινὸς τῶν εἰς ταῦτα μισθοῦ δοκίμων, μόνας ἐξέδωκε τὰς εὐφόρως γραφείσας, διὰ τὸ ἀρκέσαι ταῖς ὀλίγαις μόλις τὴν διόρθωσιν· ὁπότε οὖν ἐκεῖνος ἠσθένησεν ἑαυτὸν ἐν πᾶσι μιμήσασθαι, πῶς οἷόν τε ἡμᾶς, ἑτέρῳ ἐξομοιωθῆναι, καὶ τῇ κατὰ σφᾶς ὁμοτονῆσαι προθέσει. ἀλλά πως γλυκὺ πάθος ἐλπὶς, οὐ τῇ ἐπιτυχίᾳ δελεάζουσα μόνον, κολακεύουσα δὲ καὶ τὸ ἀπότευγμα. δι' ἣν οὐδενὸς ἄλλου λείπεσθαι δικαιῶ μάλιστά σοι χαριεῖσθαι. ἐπεὶ κἀκεῖνό με οὐ λέληθεν, ὅτι ὁ μὲν πολλοῖς ἀνδράσι καὶ δήμοις γράφων, εἰκότως ἑνὸς ἐξείχετο χαρακτῆρος. ὁ δὲ ὑπὲρ πολλῶν διαλεγόμενος, ἐὰν μὲν ἀλλάσσῃ τὸν τύπον ἀποπεπλανῆσθαι δόξει τοῦ σκοποῦ. τῇ δὲ αὐτῇ προσέχων ἰδέᾳ, καὶ ἀπίθανος φανήσεται, καὶ ἕωλος. ἔτι πρὸς τούτοις ἐνθυμητέον, ὡς ἡγεμόνος μὲν ἴδια οἴονταί τινες τὰ γέμοντα ὑπεροψίας, ἐπιστέλλειν τοῖς ὑπηκόοις· ἡμῖν δὲ ἡ αὐθάδης ἀντιγραφὴ, κατάγνωσιν ὡς ἠλιθίοις φέρει.

SÆpenumero mirari ſoleo Bruti epiſtolas non tam ob elegantiam orationis & breuitatem, quàm quod principis animi, regaliſque characterem præ ſe ferunt. Nihil enim pulcrum aut honeſtum putare videntur, quod non idem cum animi celſitudine ſit coniunctum. Ego verò quæ de ſermonibus eiuſmodi ſentiam necdum conſiderare dubitaréve in animum induxi. Cùm autem tu difficulter ad eas reſponderi poſſe cenſeas, arbitratus ſum periculum reſcriptionis faciendum eſſe, & inueniendum orationis genus, quo ſit veriſimile ſingulos qui ſcripſerunt vſos eſſe. Fuit autem difficilis inuentio epiſtolæ propterea, quod eius ætatis vrbium ſtatum, ſententiámque neſciebam. Atqui non idcirco ſtatim animum & propoſitum immutaui aut abieci: ſed partim ex hiſtoriis colligendo, partim quę ſecundis aut tertiis literis de prioribus ſignificarentur, coniectura augurando, maxima ſolertia & ſagacitate numeros confeci. Natura autem arduum eſt quodammodò, conſequi alienum ordinem, & concinnitatem, cum ſuas rationes putare ſit difficillimum. Brutus igitur, cùm vt credibile eſt hominem in multarum gentium bellis verſatum, infinitas literas miſiſſet, ſiue per ſe, ſiue docti & eruditi alicuius ad hoc precio conducti, opera ſaltem eas in vulgus emiſit, quæ facilem habebant confectionem, eò quòd vix etiam paucis correctio ſufficeret. Cùm itaque ſeipſum in omnibus ille non potuerit imitari, quomodò fieri poſſit, vt nos alteri ſimiles efficiamur & illorum propoſitum ſequendo teneamus. Verùm iucundus quidam & ſuauis affectus eſt ipſa ſpes, non aſſecutione ſolummodò capiens, verùm etiam fruſtratione blandiens: qua incitor vt ſuper omnes me tibi maximè gratificaturum exiſtimem: ſiquidem nec illud me fallit, eum qui multis hominibus populíſque ſcribat, non immeritò ſtilum eundem ſemper obſeruare. At qui de variis diſſerit, ſi figuram immutarit, à ſcopo videbitur aberraſſe. Sin eandem formam obtinuerit, incredibilis & vanus apparebit. Prętęrea cum his eſt conſiderandũ quod nõnulli propriũ arbitrantur eſſe principis, vt omnia ſubditis plena ſuperbiæ ſcribat. Nobis verò contumax reſcriptio, ſtoliditatis opinionem afferet.

Quòd

Quod verò humilitatem sapiet, id ad simile responsum non quadrabit. Cùm has igitur difficultates omnes antea animo perspicerem, tamen nihilominus hunc laborem suscepi, mihi quidem breue excercitium, tibi verò rem parum vtilem: sed & vulgò forsitan abiectum & contemptum. Sic enim fieri solet, vt quæ videntur ante conatum, admirabilia, ea cùm perfecta esse cognita sunt, quasi facilia despectui habeantur.

Epistolarum Bruti collectio per Mithridatem.

Brutus Pergamenensibus.

AVdio vos Dolabellæ pecunias dedisse, quas si sponte libentérque dedistis, confitemini mihi factam iniuriam esse. Sin inuiti, declarate mihi libentibus animis dando.

Pergamenenses Bruto.

PEcunias Dolabellæ, florentes adhuc opibus, coacti sumus præbere. Tu verò petis à nobis vt volentes demus, cùm id quod maximè volumus ob egestatem & penuriam præstare non liceat.

Brutus Pergamenensibus.

QVod pecunias nobis eo tempore, in quod imperauimus nō misistis, nihil hinc aliud reportatis, quàm quod inuiti nolentésque nobis eas restituere videamini. Sic duplex vobis ipsis damnum adfertis, tum quod eosdem sumptus & impensas sustinetis. Tanto enim cum maiori detrimento dabitis, quantò inuitius, tum quod ea gratia, quæ vobis ab accipientibus esset habita, vosmetipsos priuatis. Nō enim eos promptorū & obedientium subditorū libertate frui conuenit, qui non nisi coacti nobis has concessissent.

Pergamenenses Bruto.

SI facilis nobis comparandæ pecuniæ ratio & expedita fuisset non commisissemus, vt tarditate moráque nostra gratiam perderemus. Quid enim iuuerit eos qui tametsi negant sedulo, compellendi cogendique sunt si cum dilatione & procrastinatione, duplex incommodum sibi adiungant: sic vt simul impensa præstare ea gratiáque amittenda sit: sed festinationem, ab affluentia pendere scito. protractionem autem, ex studio diligentiáque pauperiem superare conanti. Non autem est æquum, eorum infœlicitatem, qui supra vires etiam præstiterunt, minoris esse, quàm eorum celeritatem, qui nisi pecunia abundassent, nunquam ab iis maturatā persolutio fuisset.

Brutus Pergamenensibus.

PEcunias vestras attulerunt legati, quod ad inopiam quam prætenditis, æquo copiosiores: quod verò ad vsum cuius gratia poscimus. Exiguas. Videte igitur ne plus possitis, quàm simulatis, minúsq; quàm in viribus vestris fuerit, volueritis.

Pergamenenses Bruto.

MIsimus ad te pecunias, quamuis ad tuum vsum pertenues: at certè nostra promissione maiores. Deprecati sumus enim, vt pauciores, quàm vellemus possidentes. Confecimus autem, vt plus quàm vires nostræ paterentur, operæ & laboris adhibentes.

τὸ δὲ ταπεινὸν, οὐκέτ' ἀναλογεῖ πρὸς τὴν ὁμοίαν ἀπόκρισιν. ὅμως δ' οὖν τὰ δυσχερῆ, καίπερ τοσαῦτα ὄντα προσεκλογισάμενος, οὐδὲν ἧττον ὑπέστην τὸ ἔργον βραχὺ μὲν ἐμαυτοῦ γύμνασμα συντάξας. σοὶ δὲ, οὐ μέγα κτῆμα. ἀλλὰ τοῖς πολλοῖς τάχα καὶ εὐκαταφρόνητον. φιλεῖ γὰρ τὰ πρὸ τῆς πείρας θαυμαστὰ, μετὰ τὴν ἐκ τοῦ συντελέσματος γνῶσιν, ῥάδια εἶναι παραθεωρεῖσθαι.

Μιθριδάτου συναγωγὴ τῶν βρούτου ἐπιστολῶν.

Βρούτος περγαμηνοῖς.

ΑΚούω ὑμᾶς δολοβέλλᾳ δεδωκέναι χρήματα. ἃ εἰ μὲν ἑκόντες ἔδοτε, ὁμολογεῖτε ἀδικεῖν με. εἰ δὲ ἄκοντες, ἀποδείξατε, τῷ ἐμοὶ ἑκόντες δοῦναι.

Περγαμηνοὶ βρούτῳ.

ΧΡήματα δολοβέλλᾳ μὲν ἔτι εὐποροῦντες, ἐβιάσθημεν παρασχεῖν· σὺ δὲ ὑμᾶς δοῦναι θέλοντας ᾔτηκας, ὅτι δυσαπλήρωτον ἐν ἀπορίᾳ τὸ πρόθυμον.

Βροῦτος περγαμηνοῖς.

ΤΑ χρήματα ἡμῖν εἰς ὃν ἐπετάξαμεν καιρὸν μὴ πέμψαντες, οὐδὲν ἄλλο, εἰ μὴ τὸ δοκεῖν μετὰ τοῦ βεβιάσθαι ταῦτα παρασχεῖν ὠφέλησθε. ὥστε διχόθεν ὑμᾶς βεβλάφθαι, καὶ τῷ τὰ ἀναλώματα κατ' ἴσον ὑπομεῖναι, δώσετε γὰρ τοσούτῳ κάκιον, ὅσῳπερ ἄκοντες, καὶ τῷ, ἣν εἰκὸς ἀντὶ τῶν ὑπουργηθέντων φέρεσθαι χάριν ὑμᾶς, ἀφῃρῆσθαι, οὐ γὰρ χρὴ τὴν τῶν προθύμων ὑπηκόων παῤῥησίαν νέμεσθαι, τοὺς οὐκ ἂν, εἰ μὴ μετὰ ἀνάγκης, ταῦθ' ἡμῖν παρασχόντας.

Περγαμηνοὶ βρούτῳ.

ΕΙ ῥάδιος ὁ πορισμὸς ἦν, οὐκ ἂν περιεμείναμεν βραδυτῆτι διαβαλεῖν τὴν χάριν. τί γὰρ δὴ ὄφελος, τοῖς κἂν ἀρνήσωνται βιασθησομένοις, ἐὰν μετὰ μελλήσεως ἀμφότερα ζημιωθῶσι. καὶ διδόντες τὸ ἀνάλωμα, καὶ τὴν ἀμοιβὴν ἀπολέσαντες. ἀλλ' ἴσθι, ὅτι τὸ μὲν τάχος, περιουσίας ἔργον ἐστίν. ὁ δὲ χρόνος, σπουδῆς ἐκνικῆσαι βιαζομένης ἀπορίαν. οὐ δὴ δίκαιον τὴν τῶν παρὰ δύναμιν ἐπεκταθέντων κακοπραγίαν, ἔλαττον φέρεσθαι, τῶν οὐκ ἂν, εἰ μὴ ὑπὸ εὐπορίας ταχυνάντων.

Βροῦτος περγαμηνοῖς.

ΤΑ χρήματα ὑμῶν ἐκόμισαν οἱ πρέσβεις. ὡς μὲν πρὸς ἣν ἠπᾶσθε ἀσθένειαν, πλείω. ὡς δὲ πρὸς ἣν ᾐτούμεθα χρείαν, ὀλίγα. φυλάττεσθε οὖν μὴ καὶ δύνησθε πλεῖον οὗ προσποιεῖσθε. καὶ βούλησθε ἔλαττον, οὗ δύνασθε.

Περγαμηνοὶ βρούτῳ.

ΕΠέμψαμέν σοι χρήματα, εἰ καὶ τῆς σῆς ἐλάττονα χρείας, ἀλλ' οὖν τῆς ἑαυτῶν ὑποσχέσεως πλείονα. παρῃτούμεθα μὲν γὰρ, ὡς μικρότερα ἢ βουλόμεθα ἔχοντες, ἐποιήσαμεν δὲ, ὡς πλεῖον, ἢ δυνάμεθα σπουδάσαντες.

Βροῦτος περγαμηνοῖς.

Δολοβέλλας, ἔστιν ἡμῖν μὲν πολέμιος. ὑμῖν δὲ φίλος. ᾧ εἰς ἅπαν καὶ καθ' ἡμῶν ὑπουργεῖτε. τί δῆτα ἂν ἕποιτο, τοῖς τὰ αὐτὰ ἐκείνῳ ἑλομένοις, εἰ μὴ ἁλόντας ἴσα πολεμίοις πάσχειν. οὐδὲ γὰρ μετάνοιαν δοτέον τοῖς οὐ πρὶν, ἢ εἰς τὸ παντελὲς καμεῖν, μετανοοῦσι.

Περγαμηνοὶ βρούτῳ.

Τῆς μὲν πάλαι πρὸς δολοβέλλαν φιλίας, σὺ αἴτιος, ὀψὲ ἡμῖν ἐπιστέλλων. ἀνάγκη γὰρ τὰς ἐκείνου κολακεύειν ἐπιταγὰς, πρὶν ἢ σχεῖν, πρὸς ὃν ἀποκλινώμεθα. τὴν δὲ εἰς τὸ μέλλον μετάνοιαν, μὴ ἀφαιροῦ, τῶν εἰ καὶ βραδέως, ἀλλ' οὖν ὅταν δύνωνται τὸ ἀγνοηθὲν διορθούντων.

Βροῦτος περγαμηνοῖς.

Ψήφισμα ὑμέτερον, οἱ πρέσβεις ὑμῶν ἀπεκόμισάν μοι ἐν ἀβδήροις, τὴν ἀπὸ ἰταλίας στρατιὰν ἐπισκοπουμένῳ. δεξάμενος δὲ, τῆς μὲν βραδυτῆτος ὑμᾶς ἐμεμψάμην. περγαμηνοὺς γὰρ ταῦτα φρονεῖν ἐκ πολλοῦ ἂν ἐβουλόμην, καὶ ἔδει. ἐπήνεσα δὲ τῆς εἰς τὰ ἄλλα προθυμίας, καὶ τῆς δωρεᾶς τῶν διακοσίων ταλάντων. δι' ἧς πάλαι ἄκοντες, δοῦναι δολοβέλλᾳ τὰ πεντήκοντα ἐπεδείξατε.

Περγαμηνοὶ βρούτῳ.

Καὶ τάχιον ἐφρονοῦμεν, ἃ προσῆκον ἦν. καὶ νῦν οὐ βραδέως, ἀλλ' ἡνίκα δυνατὸν ἐγίγνετο ἡμῖν, τὰ εἰκότα συντελοῦμεν. οἱ γοῦν ἐν περιουσίᾳ μὴ πλεῖον δολοβέλλᾳ πεντήκοντα δόντες ταλάντων, τετραπλάσιονά σοι, καίπερ ἐνδεόμενοι συνεισφέρομεν. ὅπως μάθῃς, ὅσον ἑκούσιος ὑπουργία πενομένων, τοὺς ἀβουλήτως ἐν εὐπορίᾳ βιασθέντας ὑπεραίρει.

Βροῦτος ῥοδίοις.

Ξανθίους ἀποστάντας χειρωσάμενοι, ἡβηδὸν ἀπεσφάξαμεν. τήν τε πόλιν κατεπρήσαμεν. παταρεῦσι δὲ προσθεμένοις ἡμῖν, τήν τε φόρων ἄφεσιν ἐδωρησάμεθα. ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους αὐτοὺς εἶναι συγχωρήσαντες, εἰς ἐπισκευήν τε τῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου καταλελυμένων παρ' αὐτοῖς, πεντήκοντα τάλαντα ἐχαρισάμεθα. ὑμῖν οὖν βουλομένοις περὶ ἑαυτῶν, πάρεστιν ὁρᾶν ὄψει, εἴτε χρὴ πολεμίους ἡμᾶς, ὥσπερ ξάνθιοι, εἴτε φίλους καὶ εὐεργέτας, ὃν τρόπον παταρεῖς αἱρεῖσθαι.

Ῥόδιοι βρούτῳ.

Οὐκ εἰ σὺ βαρέως τοῖς ἐλευθεριάσασι ξανθίων προσηνέχθης, ἤδη καὶ ἡμεῖς τοὺς ἐπὶ δουλείᾳ δεκασθέντας μιμησόμεθα παταρεῖς. ἀλλ' ἐκείνων μὲν ἀπευξάμενοι τὴν τύχην, πειρασόμεθα τῆς εὐγενείας ἔχεσθαι. τούτοις δὲ μεμψάμενοι τῆς γνώμης οὐ ζηλάσομεν, τὴν ἀπὸ σοῦ λημμάτων. ἐνδοξοτέραν ἡγούμενοι, τὴν μετὰ κινδύνων ἐλευθερίαν, τῆς ἐπὶ τῷ κερδαίνειν αὐτομολίας.

Brutus Pergamenensibus.

Dolobella nobis quidem hostis: at vobis amicus est, quem in omnibus eius conatibus contra nos susceptis, ope vestra iuuatis. Quid verò maneat illos aliud, qui conspirationem cum ipso fecerunt, quàm vt subacti captique hostili modo tractentur. Neque enim pœnitendi locus est iis concedendus qui non antequam omnibus viribus exhausti destitutíq; sint, pœnitudine ducuntur.

Pergamenenses Bruto.

Amicitiæ quæ nobis intercedit cum Dolobella tu caussa es, qui tá serò literas mittas. Etenim necesse est eius mandatis obedientiam reuerētiámque præstare, antequam habeamus, ad quem confugiamus ac declinemus. Pœnitudinem verò in posterum ne eripias iis, qui licèt, tardè, at cùm potestas data est, quicquid per ignorantiam est commissum, corrigunt ac emendant.

Brutus Pergamenensibus.

Decretum vestrum, à legatis vestris mihi Abderis redditum est, cùm Italici excercitus inspectionem agerem. Accepto autem, de negligentia vestra & tarditate questus sum. Pergamenenses enim iam dudum huius fuisse sententiæ vellem, & omninò oportebat. Laudaui verò tum alacritatē & studium vestrum in aliis, tum munus ducentorū talentorum, quo satis planum fecistis vos inuitos antea Dolobellæ quinquaginta dedisse.

Pergamenenses Bruto.

Et maturè, quæ ad officium nostrum spectarēt, in mentibus nostris infixa sederunt, & iam non tardè sed cùm facultas nobis concessa est, ea quę visa sunt, re factóque explemus. Qui igitur in summa diuitiarum abundantia non plus quinquaginta talentis Dolobellæ dedimus, quadruplum tibi licèt ad maximam mendicitatē redacti, contribuimus, vt intelligas, quantum voluntariam pauperum opera atque studium, inuitos in summa affluentia coactósque superet & excellat.

Brutus Rhodiis.

Xanthios qui defectionem fecerant, in nostram potestatem compulsos retractósque funditus deleuimus, & vrbem eorum incendio flammísque subuertimus. Patarensibus verò quòd nobis adfuissent, virésque suas nobiscum coniunxissent tributorum immunitatem largiti sumus, ipsos liberos & sui iuris esse iussimus, & ad reparanda, quæ tempus apud ipsos corrupisset & deuorasset, quinquaginta talēta dono dedimus, Vobis autem si velitis, ob oculos cernere datur, vtrum consultius sit bellum nobis, vt Xanthij fecerunt indicere, an vt Patarenses, societatem fœdúsque coire.

Rhodij Bruto.

Non statim, si tu Xanthiis libertatis assertoribus duriter & crudeliter vsus es, idcirco nos Patarēses, qui mercede sibi iugum seruitutis imponi passi sunt imitabimur. Sed fortuná illorum deprecamur, magnitudinem verò animorum & generositatem tenere ac sequi conabimur. Horum autem voluntatem abominamur, neque tuorum munerum liberalitas ad æmulandum eorum propositum nos inuitabit. Gloriosius enim esse persuasum habemus, cum periculo vitæque discrimine libertatis iura defendere, quàm lucri caussa transfugas fieri.

Brutus

Brutus Cois.

RHodus quidem iam à Caſſio ſubacta eſt, ciuitas petulantius robur ſuum experta, quam fortius. Lycia verò nobis vniuerſa ſubdita eſt: partim bellis defatigata, partim neceſſitate compulſa, vímque nullam paſſa. Volentes enim fecerunt, quæ nõ multò pòſt nolentibus etiam agenda fuiſſent. Quare vos quoque conſtituite, vtrum bello coacti ſeruitutem recipiatis aut vltro nos recipientes, amicitiam pactúmque nobiſcum ſtatuatis.

Coi Bruto.

NEque Rhodiorum captiuitas terrorem nobis feciſſet, ſi non tuis partibus fauêremus, neque Lyciorum proſperitas cum aſſentatione nos perſuaſiſſet, Spes enim & metus, in amicis alicuius ſunt momenti. in hoſtibus verò contẽnenda. At nos qui longis retrò temporibus tibi adhæſimus, vnum dolemus, Si videamur aut minis aut pollicitationibus digni habiti. Nos igitur potiùs exemplum amicitiæ aliis propone, quàm ad nos conciliandos, alios aſſume.

Brutus Cois,

NEque mare ſine nauigiis, neque inculta terra quicquam vtilitatis habet. Quare in conficiendis nauibus operam ponite, quoniam ſi his fueritis deſtituti, non plus euolumenti ceperitis ex mari quàm ex mediterraneis.

Coi Bruto.

ET agricolationi nonnunquam & nauigationi tempus eſt impedimento. Sed neque terra, neque mari deſtituuntur, qui hæc natura tenent. Nõ enim eſt idem non omnino poſſidere & etiam ſi nonnunquam deficiat, ad commodos & opportunos vſus.

Brutus Patarenſibus.

DAmaſippum apud Rhodios magiſtrum nauium poſt expugnationem Rhodiorum, cum duobus cataphractis, ab Hermodoro mercatore Samo audiui, in maximo veſtro portum viſum eſſe. Quod autem eo delatus eſt, in eo nullum veſtrum peccatum exiſtere opinor. Sin autem ad vos delatum, è veſtris oris aufugere longius permiſeritis, & iniuriæ & timiditatis crimine vos condemnabo.

Patarenſes Bruto.

SI nobis citius quàm tibi de nauium rectore nunciaſſet Hermodorus, non ſanè clam furtimque Damaſippus appuliſſet Sic autem obſeruante nemine, quoque portu ſoluit, & euaſit. Atqui pars certè Rhodiorum captionis fuiſſet. Nunc autẽ ignorantiæ extremo fini da veniam, cuius occaſionem & principium dediſti. Nec enim in iniuria habendum eſt, quod latentem recepimus, nec in imbecillitate, quod ſuffugientem ignorauimus.

Brutus Caunijs.

PEr legatos quidem ſummam veſtram erga nos beneuolentiam & amorem oſtenditis. Res verò ipſa, nihil vos quæ conuenit, diligenter procuraſſe, argumento eſt. Quare videte ne etiam nos rerum ipſarum offenſa & inuidia commoti, magis, quàm orationum voluptate & dulcedine ducti, hoſtiliter nos ergà vos geramus.

Βροῦτος κώοις.

ΡΟδος μὲν ἤδη δεδούλωται κασσίῳ· πόλις αὐθαδέστερον αἰσθομένη τῆς οἰκείας ἰσχύος μᾶλλον, ἢ βεβαιότερον. λυκία δὲ ἡμῖν ὑπήκοος πᾶσα, ἡ μὲν πολέμῳ καμοῦσα, ἡ δὲ, ἐκ τῆς ἀνάγκης ὠφελημένη τὸ ἀβίαστον. ἑκόντες γὰρ εἵλοντο, ἃ μετ᾽ οὐ πολὺ, ἔμελλον μὴ βουλόμενοι. καὶ ὑμεῖς οὖν αἱρεῖσθε. ἢ πολέμῳ βιασθέντες δοῦλοι, ἢ ἑκουσίως ἡμᾶς δεξάμενοι, φίλοι γίνεσθαι.

Κῶοι βρούτῳ.

ΟΥτε ἡ ῥοδίων ἅλωσις ἐξέπληξεν ἂν ἡμᾶς, μὴ τὰ σὰ φρονοῦντας, οὔτε ἡ λυκίαν δι᾽ εὐπραξία μετὰ κολακείας ἔπεισεν. ἐλπὶς γὰρ καὶ φόβος, ἐν φίλοις μὲν ἀξιόπιστα. ἐν δὲ τοῖς ἀλλοτρίοις μένοις διακαταφρόνητα. ἀλλ᾽ ἡμεῖς ἄνωθέν σοι προσχωροῦντες, καθ᾽ ἓν ἀχθόμεθα. εἴ γε δόξαιμεν, ἢ ἀπειλῆς, ἢ ὑποσχέσεως γεγονέναι κτῆμα. ἔχε οὖν ἡμᾶς ὑπόδειγμα φιλίας πρὸς ἄλλους μᾶλλον, ἢ ἑτέρων ἐφ᾽ ἡμᾶς προσδίου.

Βροῦτος κώοις.

ΟΥδὲν οὔτε θαλάττης ἄνευ νεῶν. οὔτε ἀγεωργήτου γῆς ὄφελος. πονήσατε οὖν περὶ τὰ σκάφη, ὡς εἴ τι δὲ εἴητε ἄποροι, μηδὲν ἠπείρου τῶν πλέον ἐκ θαλάττης ὀνησόμενοι.

Κῶοι βρούτῳ.

ΚΑὶ γεωργίαν ἔστιν ὅτε καὶ ναυτιλίαν ἐμποδίζει καιρός. ἀλλ᾽ οὔτε γῆς ἀποστεροῦνται οὔτε θαλάττης, οἱ φύσει ταῦτα ἔχοντες. οὐ γὰρ ἴσον τῷ μηδόλως κεκτῆσθαι, τὸ κἂν ἐλλείπῃ ποτὲ εἰς τὴν χρείαν διόρθωτον.

Βροῦτος παταρεῦσιν.

ΔΑμάσιππον ῥοδίων ναύαρχον, μετὰ τὴν ῥοδίων ἅλωσιν φυγόντα, μετὰ δυεῖν καταφράκτων, ἐπυθόμην παρ᾽ ἑρμοδώρου τοῦ σαμίου ἐμπόρου πεφηνέναι ἐν τῷ μεγίστῳ ὑμετέρῳ λιμένι. καταχθῆναι μὲν οὖν αὐτὸν ἐκεῖσε, οὐδὲν ἁμάρτημα ὑμέτερον ἡγοῦμαι εἶ(ναι). καταχθέντα δὲ εἰ περαιτέρω ποι τῶν ὑμῶν ἀποδρᾶναι ἐάσετε, καὶ ἀδικίας, καὶ ἀνανδρίας ὑμῶν καταγνώσομαι.

Παταρεῖς βρούτῳ.

ΕΙ θᾶττον ἡμῖν ἑρμόδωρος ἢ σοὶ, περὶ τοῦ ναυάρχου προσήγγελεν, οὐκ ἂν ὥσπερ εἰς πλεύσας ἔλαθε δαμάσιππος, οὕτω δὴ καὶ ἀπαίρων διέφυγεν. ἀλλὰ μέρος ἂν τῆς ῥοδίων ἁλώσεως ἐγένετο. νυνὶ σύγγνωθι τῷ τέλει τῆς ἀγνοίας, ἧς ὑπόμνησιν καὶ τὴν ἀρχὴν δέδωκας. οὔτε γὰρ ἀδικίας ἔργον τὸ λαθόντα καταδέξασθαι, οὔτε ἀσθενείας, τὸ ἐκδιδράσκοντα ἀγνοῆσαι.

Βροῦτος καυνίοις.

ΕΥνοεῖν μὲν ἡμῖν πρεσβευόμενοι προσποιεῖσθε. τὰ δὲ ἔργα, εἰς οὐδὲν ὧν ἐχρῆν ἐσπουδακότας ἐλέγχει. ὁρᾶτε οὖν μὴ καὶ ἡμεῖς τῇ διὰ τῶν ἔργων πεισθέντες δυσμενείᾳ μᾶλλον ἢ τῇ ἐκ τῶν λόγων ἡδονῇ θηρώμενοι, ὡς ἐχθροῖς ὑμῖν προσενεχθῶμεν.

Καύνιοι πρὸς ταῦτα.

ΟΥδὲν θαυμαστὸν εἰ πρεσβεύοντες ὑπὲρ εὐνοίας ἐν ταῖς ὑπουργίαις, καταδεέστεροι τῆς χρείας ἐλεγχόμεθα. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἐσπουδακότων ἔργον. τοῦτο δὲ ἀσθενούντων. διὸ χρὴ τὴν ἐκ τῆς προθυμίας διάθεσιν μᾶλλον, ἢ τὸ ἐν τοῖς ἔργοις ὑποδεὲς σκοποῦντα, φίλους νομίζειν, τοὺς καὶ ἃ μὴ δυνάμεθα σπουδάζοντας.

Βροῦτος λυκίοις.

ΟΣα παρ' ὑμῖν ἐστι μηχανικὰ ὄργανα τειχομαχίας, ἢ ναυμαχίας ἐπὶ καύνου διαπέμψατε κασσίῳ τῷ συνάρχοντί μου πορθοῦντι ῥόδον, θᾶττον ἡμερῶν τριάκοντα. ἀφ' ἧς αἱ ἡμέρας τὴν ἐπιστολὴν ταύτην δέξησθε. ἵνα μὴ τοῖς κατ' ἐκείνων ἡμῖν παρεσκευασμένοις, ἀναγκασθῶμεν χρήσασθαι καθ' ὑμῶν.

Λύκιοι πρὸς ταῦτα.

ΟΞείας ἐπιταγῆς ἀπόκρισις μία, τὸ ῥαδίως ὑπουργῆσαι. διὸ πειρασόμεθα φθάσαι τοῖς ἔργοις, τὴν ἀπὸ σοῦ προθεσμίαν. ἐπεὶ καὶ σὺ ταῖς ἀπειλαῖς τὴν παρ' ἡμῶν ὑπόσχεσιν ἔφθακας. εἴη μέντοι τὰ ὄργανα μὴ ἄχρηστα φανῆναι διὰ παλαιότητα ὡς καὶ τὰ ῥοδίων εὑρήσεις ἐπ' ἄλλοις ἄχρηστα.

Λυκίοις βροῦτος.

ΑΙ μηχαναὶ ὑμῶν μετὰ τὸν πόλεμον ὡς ἡ παροιμία ἐκομίσθησαν. ἀλλ' ὑμᾶς γε ἐπαινοῦμεν. οὐ γὰρ ὑστερήσατε, εἰς ἣν ἐκελεύσαμεν προθεσμίαν. καὶ κάσσιος δὲ ἔφθασεν.

Λύκιοι πρὸς ταῦτα.

ΚΑὶ σοὶ τάχιον ἐλπίδος νικᾶν συμβαίνει. καὶ ἡμῖν δὲ ῥάδιον ἐπιταγῆς ὑπουργεῖν, εἰ μέλλεις τοὺς συμμάχους, δεξ, ὧν αὖ ταχυνῇ κάσιος ἀποδέχεσθαι.

Λυκίοις βροῦτος.

ΞΑνθιοι τὴν ἐμὴν εὐεργεσίαν ὑπεριδόντες, τάφον τῆς ἰδίας ἀπονοίας ἐσχήκασι τὴν πατρίδα. παταρεῖς δὲ πιστεύσαντες ἑαυτοὺς ἐμοὶ, οὐδὲν ἐλλείπουσι διοικοῦντες τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἐλευθερίας. ἔξεστιν οὖν καὶ ὑμῖν, ἢ τὴν παταρέων κρίσιν, ἢ τὴν ξανθίων τύχην ἑλέσθαι.

Λύκιοι πρὸς ταῦτα.

ΞΑνθίοις μὲν συναχθόμεθα τῆς συμφορᾶς, ἣν πρός τι μὲν ἀνοίας ἔχουσι, τὸ μὴ δὲ μετανοῆσαι δύνασθαι, παταρεῦσι δὲ συνήδομεν, σωφρόνως ἅμα καὶ εὐτυχῶς ἑλομένοις, ἃ ἔμελλε συνοίσειν. αὐτοὶ δὲ οὐχ οὕτως ἠλίθια φρονοῦμεν, ὥστε παρὸν ἐν φίλοις ἀριθμουμένοις εὐτυχεῖν, τὴν τῶν δι' ἔχθραν κεκολασμένων ἀτυχίαν ἑλέσθαι.

Βροῦτος λυκίοις.

ΞΑνθίων τοὺς διαφυγόντας οἱ ὑποδεξάμενοι ὑμῶν, οὐδὲν μετριώτερον πείσονται ξανθίων. παταρεῦσι δὲ καὶ μυρεῦσι, καὶ κωρυκίοις, καὶ φασηλίταις, κἂν ἄλλό τι εὖ ποιεῖν ὑποδεξάμενοι αὐτοὺς ἐθέλωσιν, ἐπιτρέπω, ἵνα τὸ ὀρθῶς αὐτοὺς βεβουλεῦσθαι, φίλους ἡμᾶς, ἀλλὰ μὴ πολεμίους ἑλόμενοι, ἔργῳ αἴσθωνται ὁρῶντες ξανθίους.

Cauniorum ad hæc reſponſio.

NIhil mirum ſi cùm de ſocietate & amicitia legatio ſuſcepta ſit, noſtra merita nequaquam reſpondere vſui redarguuntur. Illud enim hominum eſt ſtudioſorum, hoc impotentium. Proinde mentis affectionem in promptitudine voluntatéq; ſitam potiùs deſtitutionem euentuum rerúmque animo voluere oportet,& in amicis, habere, qui etiã quæ noſtras vires ſuperant, præſtare conamur.

Brutus Lycus.

QVotquot ſunt apud vos inſtrumenta machinæque, quarũ vſus vel in naualibus prælijs vel in murorum oppugnationibus eſſe poteſt, in Cauno tranſmittite ad Caſſium collegam meum, qui Rhodium depopulatur ante trigeſimum diem, ab eo, quo hæ litteræ nobis adferuntur, ne iis quæ à nobis ſunt in illorum perniciem inſtructa confectáque contra vos ſalutémque veſtram vſurpare cogamur.

Lyciorum reſponſio.

CEleris mandati reſponſum eſt vnum: facilè obtemperare. Quare vt tempus à te conſtitutũ, rebus ipſis effectúque prçuertamus operam dabimus: ſiquidem tu noſtram promiſſionem minis tuis anteuertiſti. Vtinã verò ne machinæ ſint obvetuſtatem inutiles quemadmodum & Rhodiorum inuenies in alios inutiles.

Lycijs Brutus.

MAchinæ veſtræ poſt bellum (vt habet prouerbium) aduenerunt. Sed vos nihilominus collaudamus. Non enim id tempus quod præfinitum vobis erat, neglexiſtis: ſed Caſſius anteuertit.

Lyciorum ad hæc reſponſio.

ET tibi citius ſpe &expectatione vincere contingit,& nobis facilius mandato eſt, obſequium præſtare, ſi modò ſocios poſt feſtinationem Caſſij, velis recipere.

Lycijs Brutus.

XAnthij cùm noſtrum beneficium contempſiſſent, ſepulchrum ſuæ inertiæ & ſtoliditatis patriam effecerunt. Patarenſes verò, cùm ſemetipſos in noſtram fidẽ contuliſſent, nihilo deteriùs omnia quæ pertinent ad libertatem, tuentur & conſeruant. In vobis igitur poſitum eſt, vt vel iudicium Patarẽſium, vel Xanthiorum calamitatem eligatis.

Lyciorum ad hæc reſponſio.

XAnthiorum calamitas nobis dolori eſt, quàm pro ſua væcordia patiuntur, eò quòd ne pœnitere quidem eos potuerit. Patarẽſium verò prudentia & fœlicitas, voluptati eſt, quod rem ſibi vtilitem & commodam fecerint. Nos verò non ea ſumus amentia, vt cùm in amicis numerari, fœlicitérque agere detur, illorum qui inimicitiarum pœnas dederunt, inſtitutum ſequi malimus.

Brutus Lycijs.

QVi ex vobis perfugas & fugitiuos Xanthios receperunt, non leuiori ſupplicio, quàm ipſi Xãthi afficientur. Patarenſibus verò, Myrenſibus, Coryciis & Phaſelitis: ſi quod etiam aliud officium receptis exhibere velint, permitto, vt rectè ſe conſuluiſſe, qui noſtram amicitiam potiùs quàm inimicitias ceperint, reipſa ſentiant, cùm eos ob oculos viderint.

Lyciorum ad hæc responsio.

NEque nos recipere Xanthios vnquam statuissemus, si potiùs in malorum societatem venire, quàm infortunium illorum leuare nos putassemus. Nam & vlli relictis nobis qui nihil adiumenti ferremus ad Patarenses, Myrenses, Phaselitas & Corycios, tanquam auxiliatores multò præsentiores cõfugerunt. Manifestum enim Brute fecisti, te non iracundia commotum exules è Lycia expulisse, sed docuisti, pro tua benignitate, quibus eos libentius traderes.

Brutus Cois.

QVi missi sunt à vobis in auxilium, nunciauerunt mihi naues vestras modò parari. Quòd si ad belli tẽpora paratis & instruitis, quid opus sit apparatu nõ sanè video. Quid enim prodest, robur intẽpestiuũ, in quo præter imbecillitatem nihil inest, quoniam ad vsum adhiberi non potest.

Coorum ad hæc responsio.

IN nostris quidem temporibus & occasione, non ignoramus ante vsum longo tempore paranda fuisse. In sociorum verò rebus, non facilè est perspicere, nisi multò antè denuncietur. Apparatum verò non inanem esse putabo, tametsi non in præsentia, at aliquando certè. Proinde quicquid id est, ad futura saluum & integrum seruatur.

Brutus Caunijs.

TAmetsi Coorum officia, videantur in speciem magis ab assentatione & metu proficisci: tamẽ quod expediti promptique mandata quæcunque iubeo, faciunt: id verò summæ firmitudinis argumentum est. Vos igitur de his quæ scripsimus etiam iudicate, vtrum alia quoque vestra officia necessitatis magis quàm beneuolentiæ caussâ sint probanda. verissimum enim pignus stabilitatis semper erit: si continenter ad vestros vsus parati promptique fueritis.

Cauniorum ad hæc responsio.

PIgnus beneuolentiæ, non est assiduè inseruire. Hoc enim solarum virium est opus: verum non negligere, cùm occasio potestásque obuenerit. Nobis verò si ex intermissione, pristinum quoque studium non satis fidele iudicaretur frustrà nos antea labores subiisse putaremus. Neque enim verisimile est tum nos amicitiam erga te simulare, quam metus etiam non existentem omnino ambiret, assentatio verò existentem etiam perderet.

Damæ Brutus.

ARmis & pecuniis opus est. Aut mitte aut nega.

Damas Bruto.

ABundantium est: mittere. Inopum verò negare.

Brutus Cyzicenis.

ARma mihi à Bithenia, vsque in Hellespontũ transmittite, siue per terram ferentes, siue mari. Ipsi verò ponderis eorum leuitatem experiemini. Si verò tardiùs quàm oportet ad nos peruenerint, non aliter quàm si vel prorsus interiissent vel hostibus tradita essent, iniuriam à vobis accepisse putabimus.

Λύκιοι πρὸς ταῦτα.

ΟΥ δὲ αὐτοὶ Ξανθίους ὑποδέξασθαι ἐγνώκαμεν, εἰ κοινωνεῖν τῆς συμφορᾶς μᾶλλον ἢ ἐπικουφίζειν μέλλομεν αὐτοῖς τὸ ἀτύχημα. ἐοίκασι γὰρ κἀκεῖνοι παραλιπόντες, τοὺς μηδὲν ὀνήσαντας ἡμᾶς, Παταρεῦσι καὶ Μυρεῦσι καὶ Φασηλίταις καὶ Κωρυκίοις, ὡς βεβαιοτέροις προσφεύξεσθαι βοηθοῖς. δῆλον γὰρ πεποίηκας ὦ Βροῦτε, οὐ δι᾽ ὀργὴν ἐλαύνων τοὺς φυγάδας ἐκ Λυκίας. ὑπὸ δὲ χρηστότητος διδάσκων, τίσιν ἥδιον αὐτοὺς χαρίσῃ.

Βροῦτος Κῴοις.

ΟΙ πεμφθέντες παρ᾽ ὑμῶν ἐπὶ τὴν συμμαχίαν, ἀπήγγειλάν μοι τὰς ναῦς ὑμῶν ἄρτι κατασκευάζεσθαι. εἰ δὲ εἰς τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν παρασκευάζεσθε, τί χρήσεσθε ταῖς παρασκευαῖς, οὐκ οἶδα. τί γὰρ πλέον ὄφελος ἰσχύος ἀκαίρου, ἧς παντελὴς ἀσθένεια τὸ ἄχρηστον.

Κῷοι πρὸς ταῦτα.

ΤΟὺς μὲν ἰδίους ἐπιστάμεθα καιρούς, ὅτι μακρόθεν τῆς χρείας προευτρεπίσασθαι δεῖ· τοὺς δὲ τῶν συμμάχων, οὐ ῥᾴδιον συνιδεῖν, εἰ μὴ πρὸ πολλοῦ τις καταγγέλλοι. τὴν μέντοι παρασκευὴν μὴ νόμιζε ἄχρηστον εἶναι εἰς τὸ βραδύ. κἂν εἰς τὸ παρὸν ἐλλείπῃ. σώζεται γοῦν τοῦτο ἀκραιφνὲς εἰς τὰ μέλλοντα.

Βροῦτος Καυνίοις.

ΑΙ μὲν κατ᾽ ὄψιν ὑπουργίαι τῶν Κῴων, κολακείας καὶ φόβου τὸ πλέον μεμοίρανται. τὸ δὲ προθύμως εἰς ὃ ἂν ἐπιστέλλωμεν ὑπακούειν, πολλὴν ἐνδείκνυται βεβαιότητα. καὶ ὑμεῖς οὖν ὑπὲρ ὧν ἐγράψαμεν διασκέψασθε. πότερον ὑμῶν καὶ τὰς ἄλλας ὑπουργίας δι᾽ ἀνάγκην ἁπάσας ἢ δι᾽ εὔνοιαν χρὴ δέχεσθαι. πίστις γὰρ αὐτάρκης τῆς βεβαιότητος ἀεὶ φανεῖται, τὸ διηνεκῶς ὑμῶν εἰς τὰς χρείας ἕτοιμον.

Καύνιοι πρὸς ταῦτα.

ΠΙστις εὐνοίας, οὐ τὸ συνεχῶς ὑπουργεῖν. τοῦτο γὰρ μόνης ἰσχύος ἔργον. ἀλλὰ τὸ μὴ ὀκνεῖν, ἐν οἷς ἄν τις δυνατὸς ᾖ καιροῖς. ἡμεῖς δ᾽ εἰ ἐμέλλομεν ἐκ τῶν ἐλλειμμάτων τὴν παλαιὰν σπουδὴν ἀπιστεῖσθαι, μάτην ἂν ἡγησαίμεθα καὶ τὰ πρότερα μεμοχθηκέναι. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς τότε ἡμᾶς πεπλάσθαι τὴν πρὸς σὲ φιλίαν. ἣν φόβος μὲν καὶ ἀποῦσαν πάντως ἂν ἐκολάκευσε. κολακεία δὲ καὶ παροῦσαν ἂν διεψεύσατο.

Δαμᾷ Βροῦτος.

ΟΠλων καὶ χρημάτων χρεία. ἢ πέμπε, ἢ ἀπόφαινε.

Δαμᾶς Βρούτῳ.

ΕΥπορούντων ἔργον, τὸ πέμψαι, πενομένων δέ, τὸ ἀποφαίνεσθαι.

Βροῦτος Κυζικηνοῖς.

ΤΑ ἀπὸ Βιθυνίας ὅπλα παραπέμψατε μέχρις Ἑλλησπόντου, ἢ κατὰ γῆν ἐπιθέμενοι, ἢ κατὰ θάλατταν. αἴσθοισθε δ᾽ ἂν αὐτοί, τοῦ ῥᾷονος αὐτῶν κομιδῆς. εἰ μέντοι βραδύτερον ἢ δεῖ, ἡμῖν ἔλθοι, ὡς ἂν εἰ καὶ παραπανφθαρείη, ἢ καὶ ὑπὸ πολεμίοις γένηται, ὑφ᾽ ὑμῶν ἠδικῆσθαι δόξομεν.

Κυζικηνοὶ Βρούτῳ.

Παραπέμψαι τὰ ὅπλα, καὶ κατὰ γῆν, διὰ τοὺς πολεμίους, καὶ κατὰ θάλατταν διὰ τοὺς χειμῶνας, χαλεπόν. μάλιστα σοῦ τὰ ἐναντιώτατα συνάψαντος, τάχος καὶ ἀσφάλειαν. ὅμως δὲ σπουδῆς οὐδεμιᾶς λελειψόμεθα, ἐὰν τὰ ἐκ τῆς τύχης συμβησόμενα, μὴ τοῖς ἀόκνως ὑπηρετήσασι προστεθῇ.

Κυζικηνοῖς Βροῦτος.

Ἐκομίσθη τὰ ὅπλα, καὶ εἰς ὃν ἐβουλόμεθα καιρόν. τῆς οὖν λειτουργίας ταύτης, ἐνδέοντι γενομένης, ἀντιδίδομεν ὑμῖν τὴν Προικόννησον, σὺν ταῖς ἐν αὐτῇ λιτουργίαις.

Κυζικηνοὶ Βρούτῳ.

Οὔτε κέρδους ἐλπίδι ἐσπουδάσαμεν ἀποστεῖλαι, οὔτε εἰς τὰ λοιπὰ ὀκνηρῶς ἐμέλλομεν ἕξειν, ἐπαινεθέντες ἀμισθί. ὅμως ἀξιούμενοι δωρεᾶς, ἡδόμεθα τῇ σῇ μαρτυρίᾳ πλέον, ἢ ταῖς προικοννησίων λατομίαις.

Κυζικηνοῖς Βροῦτος.

Οἱ πρέσβεις ὑμῶν συνέτυχόν μοι ἀπιόντι ἐπὶ τὸν πόλεμον. καὶ παρεῖσθαι τῆς συμμαχίας ἱκέτευον, ἀσθένειαν αἰτιώμενοι, καὶ τὸ ἀπορεῖν τὰ κοινά. δίκαιον μὲν οὖν ἦν, πλησίον ἤδη τῆς χρείας οὕτως ἐπειγούσης, καὶ εἰ πρότερον οὐκ ἔδοτε, κἂν νῦν ἐπιπέμψαι. πλέον γὰρ ἂν ἐτίμα τὴν λειτουργίαν ὑμῶν ὁ καιρός. ἐπεὶ δὲ ἐοίκατε τὰ κακίω τοῦ πολέμου προλαβεῖν ἐλπίδι, τῇ μὲν ἀσθενείᾳ ὑμῶν, ἣν αἰτιᾶσθε, ἥδομαι. τοὐναντίον γὰρ ἠχθέσθην ἄν, ἀκούων ἰσχύειν ὑμᾶς κακοὺς ὄντας. τοὺς δὲ ἄνδρας ὑμῶν, συμμάχους μὲν οὐκέτι, ὑπουργοὺς δὲ καὶ ἄκοντας ἕξω. λέληθε δὲ ὑμᾶς οὐδαμῶς, ὡς δεινὸν τῆς ἐκ τοῦ πολέμου μεταχεῖν νίκης, εἰ γένοιτο, τοὺς τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς, εἰς πᾶσαν ἡμᾶς ἀσθένειαν προδόντας.

Κυζικηνοὶ Βρούτῳ.

Τὸ σπουδαῖον ἡμῶν, οὐκ ἐξ ὧν πολλάκις ὑπουργήσαμεν μόνον, ἀλλὰ καὶ ταῖς παρὰ σοῦ δωρεαῖς μαρτυρηθὲν, ἐδόκει πιστεύεσθαι. ἐπεὶ δὲ τοῖς κατὰ προαίρεσιν οὐχ ἅπαντες ὁμονοοῦσιν, οἱ καιροὶ, τί δεῖ μέρος ἔχθρας ἀριθμῆσαι, τὴν ποτὲ ἀσθένειαν. πᾶν γὰρ ἂν τοὐναντίον, μιᾶς ὑποληπτέον μεγαλοψυχίας, τὸ πολυωρεῖν τοὺς ὀρθῶς διακονήσαντας. καὶ συγγνώμην ὑποτιμήσει χαρίζεσθαι. σὺ δὲ καὶ προσεφήδεσθαι τῆς ἀδυναμίας ἔφης ἡμῖν. ὥσπερ οὐχὶ σοὶ ἐλλείπειν μέλλοντος, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐνδέῃ. τοὺς μὲν οὖν ἄνδρας, εἴτε συμμάχους, εἴτε ὑπουργοὺς θέλεις, οὐ διοισόμεθα γὰρ περὶ τῶν ὀνομάτων, ἄπαγε, ἡμεῖς δὲ εἰ ἀπεγνώκειμέν σου τὰς εἰς τὸν πόλεμον ἐλπίδας, οὐκ ἂν ἐθεραπεύομεν αὐτὰς ἐπιπρεσβευόμενοι. νῦν δὲ τὰ βέλτιστα εὐχόμενοι περὶ σοῦ καὶ νὴ Δία προσδοκῶντες, εἰ καὶ τῶν ἐπινικίων ἀπελαθησόμεθα ὡς ἐχθροὶ, τῆς γοῦν χαρᾶς μεθέξομεν ὡς φίλοι.

Cyziceni Bruto.

ARma transmittere, per terram, propter insidias hostium, per mare propter tempestates, arduum est & difficile: Præsertim verò cùm tu duo maximè dissidentia coniunxeris, celeritatem & securitatem. Attamen nullum studium diligentiámve prætermittemus, si fortunæ euêtus, rem impigrè facientibus, adiungatur.

Cizicenis Brutus.

ALlata sunt arma, & eo tempore, quo maximè voluimus. Cùm igitur hanc operam ritè præstiteritis vobis Præconesum, vnà cum fodinis metallorum quæ sunt in ea rependimus.

Cyziceni Bruto.

NEque spe lucri summam in mittendo properationem adhibuimus, neque segniores ad reliqua fuissemus, etiam sine precio, saltem laudati. Attamen tanto munere ornati, plus gaudemus tuo testimonio, quàm Præconesiorum fodinis.

Cyzicenis Brutus.

LEgati vestri, me accinctum & discedentem ad bellum conuenerunt. Et suppliciter militiæ vacationem & auxilij petierunt, caussásque infirmitatem & quod Respub. laboraret inopia, protulerunt. Iustum igitur erat, cùm res tam propè imminens vrgeret, etiamsi priùs non præbuissetis: tamen hoc tempore mittere. Plùs enim dignitatis ipso tempore ad officium vestrum accessisset. Quoniam verò peiorem de belli euentu spem antè concepisse videmini de vestra quidem imbecillitate quam prætenditis, lætor. Nam si vos cum mali sitis, viribus audirem pollere, contrà dolerem. Ciuibus autem vestris non ampliùs vt sociis: verùm vt ministris etiam refragantibus vtar. Neque falsos vos habuit, indignum esse, vt ij belli victoriæque: si contingeret: participes fierent, qui quantum in ipsis fuerat, in omnem imbecillitatem & roboris destitutionem nos coniecissent.

Cyziceni Bruto.

NOstrum erga te studium, nõ solùm obsequiis, quæ multa, in te constant, verùm etiam tuorum numerum testificatione comprobatum, videbatur iam ratum & constans haberi. Quoniam verò non omnia tempora cum voluntate conueniunt, quid in odio & inimicitia ponendum est, si viribus aliquando caruimus. Sed contrà, eiusdem est virtutis ac magnificentiæ putandum & cùm aliqui benè inseruierint, eos non despicere, & negligentiæ nonnunquam concedere. Tu verò nostram debilitatem tibi gaudio dicis esse: quoniã tibi non defuturum est, cuius nos indigemus. Viros autem siue socios siue ministros vis appellare. Non enim de vocabulis laboramus, accipe. Nos verò si tuam in gerendis bellis virtutem & fortunam desperassemus, non medius fidius harum spem legationibus nos foueremus. Nunc autem de te non solùm benepreca mur, sed per Deum immortalem speramus etiam, & quamuis à victoriæ præmiis vt hostes, abigemur, aut lætitiæ tanquam amici non expertes erimus.

Smyrnensibus Brutus.

SVbditorum in obsequendo alacritas. si continuata sit & diuturna stabilem firmamq; beneuolentiam erga principes declarat, omissa verò neglectáque tum etiam cùm strenuè & libentibus animis est inseruitum, id magis ob imbecillitatem propriá quàm ex sententia factum esse coarguit. Quare curã adhibete, vt, quæcunque vobis ad bellum imperaui, perficiatis: quoniam si iam rebelles & inobedientes videbimini, testimonium etiam illud, quod antè consecuti estis, amittetis. Non enim iisdem rebus ornatos videri decet, qui non omni tempore sibi constantes inueniuntur.

Smyrnensium responsio.

VOta quidem facere licet, vt possis continenter. Verùm tempus aliquando fert, vt par esse nequeas. Ministeria verò non solùm eorum qui iubentur, infirmitas, verùm etiam mãdatorum crebritas & multitudo persæpe impedit & retardat. Nos autem si olim metu & timore commoti ad obeunda munera fuissemus ne iam quidem recusare & renuere auderemus. Sed longè quàm videtur alia res est. Tunc enim propensus erat & proclinis animus. Iam verò impotentia in crimine ponitur. Turpe est igitur si potiùs intermissione in repræhensionem incurrent officia, quàm intermissio proprer officia boni consuletur.

Brutus Myrensibus.

XAntij capti subactíque misericordiam nostrã supplices implorauerunt. Verùm erat indignum, vt qui spe bellíque consortes fuissent, ij detrimentum & calamitatem effugerent, & qui victoriæ fructum affectassent, simili ad dolorem infortunio atque frustratione vterentur. Qua de caussa, dignam his perniciem suppliciúmque irrogauimus, aliísque denunciamus, nisi confestim nos admiserint & receperint, nulli clementiorem nostram sententiam fore, quàm in illorum calamitate & clade fuerit.

Myrensium ad hæc responsio.

XAnthij quidem indigni erant, qui salutem non impetrarent, quam forsitan, si penes illos victoria stetisset, aduersariis & hostibus tribuissent. Quemadmodum enim vincendi spes æqualiter vtrámque partem ad ineundum bellum instigat: sic etiam victoriam miseriæ & ærumnæ, communiter misericordiam ex ipsa humanitate, prouocant & eliciunt. Et apud reliquos fauoris & beneuolentiæ cõciliatricẽ ipsam benignitatem esse scito. Nã truculentiæ minæque etiam in domesticis & priuatis rebus odium pariunt. In caussa est desperatio, quæ nascitur ex metu. Spes verò dissidentes etiam animis a! concordiam firmámque amicitiam lenitate quadam reuocat & adducit.

Brutus Myrensibus.

AVxiliares vestræ copiæ, parta iam victoria, superuenerunt. Et quidem satiùs est tardè seró que quàm omnino non venisse: verùm quod ad auxilium belli pertinet, eodem modo estis inutiles. Nam cunctatio in bellis, perinde inanis reputatur éstque ac si prorsus nihil fieret.

Myrensium ad hæc responsio.

GRatulamur equidem tibi, quòd citiùs quàm noster excercitus licèt summa

Σμυρναίοις Βροῦτος.

ΤΟ πρόθυμον τῶν ὑπηκόων διηνεκὲς μὲν ὂν, βεβαιότητα δηλοῖ πρὸς τοὺς ἡγεμόνας. ἐλλεῖπον δὲ, καὶ τὸν ὅτε ἑτοίμως ὑπουργῇ χρόνον, δι' ἀσθένειαν ἐλέγχεται τὴν ἑαυτοῦ μᾶλλον, ἢ γνώμην ὑπουργεῖν. σπουδάσατε οὖν ἐκπληρῶσαι, ὅσα ὑμῖν ἐπέστειλα πρὸς τὸν πόλεμον. ὡς εἰ νῦν κακοὶ φανεῖσθε, μὴ δὴ ἣν πρόσθεν ἐποιήσασθε μαρτυρίαν, ἐποισόμενοι. οὐ γὰρ χρὴ δοκεῖν ἔχειν τὰ ἴσα, μὴ ὁμοίως ἀεὶ φανέντας.

Σμυρναῖοι πρὸς ταῦτα.

ΕΥχῆς ἔργον, τὸ δύνασθαι διηνεκῶς. καιροῦ δὲ, τὸ ἐνίοτε μὴ ἀρκεῖν. τὰς δ' ὑπουργίας, οὐ μόνον αἱ ἀσθένειαι τῶν κελευσθέντων, ἀλλὰ καὶ ἡ συνέχεια τῶν ἐπιταγῶν ἐλλιπεῖς ποιεῖ. ἡμεῖς δὲ εἰ τὸ πάλαι διὰ φόβον ἐλειτουργοῦμεν, οὐδ' ἂν νῦν ἐτολμῶμεν ἀρνεῖσθαι. ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον ἢ δοκεῖ συμβέβηκεν. ἐσπούδασε μὲν γὰρ ἡ γνώμη τότε. ὑποτιμᾶται δὲ νῦν ἡ ἀσθένεια. ὥστε ἄτοπον εἰ τοῖς ἐλλείμμασιν, αἱ ὑπουργίαι διαβληθήσονται μᾶλλον, ἢ ταῖς ὑπουργίαις παρηγορηθήσεται τὸ ἐλλεῖπον.

Βροῦτος Μυρεῦσιν.

ΞΑνθιοι ἁλόντες, ἐλεεῖσθαι ὑφ' ἡμῶν ἱκέτευον. ἣν δὲ οἶμαι χαλεπὸν, τοὺς τῆς ἐλπίδος τοῦ πολέμου κοινωνοῦντας, φεύγειν τὰ πάθη. καὶ τὴν ἐκ τῆς νίκης ἡδονὴν θηρωμένους, ἴσην χρῆσθαι τῇ διαμαρτίᾳ πρὸς τὸ ἄλυπον. καὶ τούτοις οὖν, ἐπιτηδείοις παντελοῦς ἀπωλείας ἐθέμεθα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀποκηρύττομεν εἰ μὴ εὐθέως ἡμᾶς δέχοιντο, μηδενὶ τὴν ἡμετέραν γνώμην ἐπιεικεστέραν, τῆς ἐκείνων τύχης ἔσεσθαι.

Μυρεῖς πρὸς ταῦτα.

ΟΥ δὲ Ξανθίους μὲν ἔδει σωτηρίας ἀποτυχεῖν, ἧς τάχα ἂν καὶ αὐτοὶ μετέδωκαν τοῖς ἐναντίοις εἰ ἐκράτησαν. ὡς γὰρ ἡ τοῦ νικᾶν ἴση τοὺς πολεμοῦντας ἐλπὶς ἐξαίρει, οὕτω καὶ τὸ τῆς ἥττης πάθος, εἰς κοινὸν ἔλεον ἔρχεται διὰ τὸ ἀνθρώπινον. καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς δὲ παραστατικὴν εὐνοίας ἴσθι τὴν χρηστότητα. ἀπειλὴ μὲν γὰρ, ἔχθραν ποιεῖ, καὶ πρὸς τὰ οἰκεῖα, διὰ τὴν ἐκ τῶν φόβων ἀπόγνωσιν. ἐλπὶς δὲ καὶ τοὺς διαφόρους εἰς εὔνοιαν πεπιστευμένην ἤθει προσάγεται.

Βροῦτος Μυρεῦσι.

Η Συμμαχία ὑμῶν ἧκεν, ἤδη νενικηκόσιν ἡμῖν. τοῦ μὲν οὖν μηδόλως, τὸ βράδιον ἀφικέσθαι ἄμεινον. πρὸς μέντοι τὴν τοῦ πολέμου ὑπουργίαν, ὁμοίως ἐστὲ ἄχρηστοι. ἡ γὰρ ἐν πολέμῳ βραδυτὴς, ἴσον ἔχει τῷ μηδόλως γινομένῳ τὸ ἄπρακτον.

Μυρεῖς πρὸς ταῦτα.

ΣΥνήδομεν μέν σοι τὸν πόλεμον νικήσαντι θᾶττον, ἢ τὴν παρ' ἡμῶν συμμαχίαν, καίπερ μετὰ

σπουδῆς ἐκπεμφθεῖσαν, παραγγέλλεσθαι. πρὸς μέντοι τὴν εὔνοιαν οὐδὲ ἡμεῖς ἄπρακτοι ἤλθομεν. οὐδὲ γὰρ ἴσον τῷ μηδόλως κινηθέντι, τὸ κἂν ἑνὸς ὑστερήσῃ, πρὸς τὰ λοιπὰ ἕτοιμον.

Βροῦτος μιλησίοις.

ΟΥτε χρημάτων πένεσθαι πόλει συγγνωστὸν, ἐκ πολλοῦ γὰρ ὀφείλει φυλάττεσθαι τὸ ἀπορεῖν. τὸ δὲ ἐν τοσούτῳ πλήθει, μὴ δ' ἄνδρας ὑμᾶς ἔχειν γενναίως ἀγωνιουμένους, παντελῶς ἴστε οὐ τύχης ἐνδεεῖς, ἀλλὰ τῆς σωτηρίου γνώμης ἐλεγχόμενοι. εἰ δὲ μήτε τὰ εἰς ἀρετὴν ἀσκεῖτε, μήτε ὅσα πρὸς ἰσχὺν παρασκευάζεσθε, ἀδίκως ἴστε πόλις λεγόμενοι.

Μιλήσιοι πρὸς ταῦτα.

ΚΑὶ χρημάτων, καὶ στρατιωτῶν ἐνδεῖν αἰσχρὸν, οὐ τοῖς μὲν ἐν ἰδίᾳ καθεστῶσι χρεία. πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖς εἰ καὶ οἴκοθεν εὐποροῖεν, διὰ γοῦν τὸ μὴ ἐπαρκεῖν, ἄλλων προσδεομένοις. ἡμεῖς δὲ, καὶ γνώμης ἕνεκα, καὶ τῆς εἰς τὸ δεῦρο τύχης, ἀρκοῦμεν πόλις εἶναι. μέχρι τοῦ, εἰ καὶ μὴ ἑτέροις ἐπαρκεῖν, ἀλλ' οὖν μηδὲ τῶν πέλας χρήζειν.

Βροῦτος μιλησίοις.

ΕΙ μὲν ἔστιν ὑμῖν ὅπλα ἐν κοινῷ, μὴ χρώμενοι τούτοις, ἁμαρτάνετε. μία γὰρ ἰσχὺς ὅπλων, τὸ χρῆσθαι. εἰ δὲ καὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν ἀμελεῖτε, μεμφθέντες ἂν εἰ καὶ ἔχοντες μὴ ἐχρῆσθε, πόσῳ μεμπτότεροι μὴ δὲ ἔχοντες.

Μιλήσιοι πρὸς ταῦτα.

ΟΥ τὰ ὅπλα ἰσχὺς ἀνδρῶν, ἀλλὰ τῶν ὅπλων οἱ ἄνδρες. ἐκεῖνα μὲν γὰρ δίχα τῶνδε, ἄπρακτα. οἱ δὲ, καὶ πορίσαι αὐτὰ, καὶ χρήσασθαι αὐτοῖς δύνανται. οὔτε οὖν ἄπεστιν ὅπλα ἐν δεῖ τοῖς πορίσαι αὐτὰ δυναμένοις, οὔτε χρήσιμα τυγχάνει, τοῖς κἂν ἔχωσι, χρῆσθαι μὴ δυναμένοις.

Βροῦτος τραλλιανοῖς.

ΕΙ μὲν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ στρατοπεδεύειν Δολοβέλλαν ἀνεχόμενοι, οἴεσθε μηδὲν ἀδικεῖν με, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖτε. εἰ δὲ νομίζετε ὧν ἂν τοὺς πολεμίους ἀφελώμεθα, τούτων ὑμῖν ὡς ὄντων οἰκείων παραχωρήσειν, αὐτίκα πλανᾶσθαί μοι δοκεῖτε. ἢ εἴργετε οὖν αὐτὸν τῆς σφετέρας, ἢ ὅλως μὴ δ' ὑφ' ἡμῶν ἀδικεῖσθαι φάσκετε, ὧν ἂν ἔχειν αὐτοὶ Δολοβέλλαν ἀφελόμενοι, ἀλλὰ μὴ ὑμῖν παραχωρεῖν ἀξιῶμεν.

Τραλλιανοὶ πρὸς ταῦτα.

ΚΑὶ Δολοβέλλας ἐν τῇ ἡμετέρᾳ στρατοπεδεύει, καὶ πᾶς ὁ μετ' ἐκεῖνον βιαζόμενος, ἴσω μὴ ἕξων αὐτὴν δορύκτητον. οὐ γὰρ εἰ στρατηγῶ ῥωμαίων σύμμαχοι ὄντες, μὴ διείργομεν τῆς ἑαυτῶν, ἤδη καὶ τοῖς πρὸς ἐκεῖνον διαφερομένοις, ἆθλον αὐτὴν πολέμου κατηγγείλαμεν. ἀλλ' ὃς ἂν ἀκόντων ἡμῶν εἰς βιάζηται, δείξομεν ἔργῳ. καὶ Δολοβέλλαν μὴ ἂν ἄλλως, εἰ μὴ ἑκόντων στρατοπεδεῦσαι.

cum festinatione missus aduenerit, bellum victoriámque confeceris. Verùm ad beneuolentiam non prorsus inutiles ne nos quidem venimus. Non enim perinde est ac si planè non mouearis, quamuis in vna re non successerit, at in reliquis promptitudinem ostendere ac conspicienda præbere.

Brutus Milesiis.

NOn est in ciuitate ferendum, vt pecuniis egeat. Paupertatis enim longè antè cautio & prospectio esse debet. Quod autem in tanta multitudine, non reperiuntur viri, qui se fortiter in pugnam periculúmque offerant, id verò non solùm fortunam, sed etiam salutarem iustámque sententiam abesse, iudicio est. Sin verò, neque virtutem colitis, neque quæ requiruntur ad robur, comparatis, iniuria ciuitatis nomine venire vos scitote.

Milesiorum ad hæc responsio.

ET opibus & pugnatoribus carere turpe est & ignominiosum, non quidem ijs, quibus priuatim non est opus, verùm iis potiùs, qui quamuis domi affluunt, tamen quoniam nihil satis est, aliena concupiscunt. Nos autem & animorum caussa, & fortunæ in hoc vsque tempus, ciuitatis nomen tueri satis possumus, donec licet non aliis suppeditamus, at ne alienis quidem indigemus.

Brutus Milesiis.

SI vobis in Repub. sunt arma reposita peccatis, qui non hæc in vsum proferatis. Vnum enim hoc est armorum robur, vti. Sin in his parandis fabricandísque negligentiores estis, cùm si possidentes non vteremini, id ignominiam afferret, quantò est ignominiosius omnino non habere?

Milesiorum ad hæc responsio

NOn arma viris, sed armis viri robur vímque addunt. Nam illa siue his, nihil operis efficiũt. At hi non solùm illa parare, sed etiam ad vsum adhibere possunt. Neque igitur si desunt arma, magnopere his egent, quibus ea parandi facultas est, neque sunt vtilia quamuis possidentibus, si ea tractare pro ratione nequeant.

Brutus Trallianis.

SI quod in vestra regione Dolobellam ponere castra patimini, nihil in eo putatis iniuriarum inferre mihi non rectè sentitis: sin à quibus hostes etiam abstraximus, horum consuetudinem & amicitiam vobis permissuros arbitramini, rursus errare mihi videmini. Quare aut à vestris eum finibus repellite, aut nullam iniuriam à nobis accepisse quibus ereptum & ademptum Dolobellam nos tenere potiùs, quàm vobis permittere voluerimus.

Trallianorum ad hæc responsio.

ET in nostra terra Dolobella castra metatur, & omnis qui post hunc vel vi egerit, non facilè fat scias illam peruiam captámque aget. Non enim si ducem Romanorum pro iuere societatis, non à nostris finibus prohibemus, idcirco statim eius hostibus & aduersariis eam præmium belli & mercedem promulgamus. Verùm quicunque nobis inuitis per vim inuadere conabitur, opere réque planum faciemus, non secus quàm concedentibus nobis Dolobellam castra metari.

Brutus

Brutus Trallianis.

ET antea vobis per literas significaui, peccare vos, qui Dolobellam in vestris oris castra metari permittatis: & nũc scitote si quasi de ꝓpria possessione illi ceditis, neq; si à vobis vindicati fueritis, de quibus illi vt alieni cessistis, ea nobis vt propria cõcessum iri. Sin illi tãquam amico potestatem in vestra regione castra metandi facitis cùm belli fortunam simul experiri cum illo ceperitis, neque nobis inuitos inimicos & hostes fore.

Trallianorum ad hæc responsio.

DE Dolobella certiorem antea quoque te fecimus. Et iam scias, neque illum in sua regione castra locare. nostra est enim: Neque si quis à tuis hãc eripiat, nos passuros, vt nobis inuitis teneat, quoniã quæ sunt à nobis permissa, violaret. Sin videmur belli communionem societatémque cum illo suscepisse, satiùs est iniuriarum autoribus reluctari, quàm homine socio reiecto repulsósque volentes Romanis hostes videri.

Brutus iisdem.

ALlatum est ad me, Menodorum ciuem vestrũ, hospitij iure & amicitiæ cum Dolobella nostro hoste coniunctum & antea vobis, ne castra metari illum in vestra regione prohiberetis, persuasisse, & nunc vt tum ipsum, tum ipsius excercitum vrbe recipiatis, efficere conari. Ego verò nihil profuturum Dolobellæ, etiamsi hæc aliáque facere à Menodoro adducamini, aut si quis alius persuaserit: non ignoro. Neque verò Menodorum amicitia, hospitiúmque Dolobellæ iuuabit. At verò non vt aliquos puniam spectans, singulorum criminibus aduigilandum censeo, verùm ne quid pœna dignum perpetrare aut committere cogamini. Atque nunc iubeo Menedorum vt in exitium pellatis, priuati emolumenti caussa: si quidem illi patriam vendere commodo bonóque fuit. Dolobellam verò non solùm intra muros non recipere, verùm etiam ex terra depellere: sin vim obiciat, propulsare: sin in his non mihi morem gesseritis, non à Menodoro vos ad hæc patranda adductos fuisse putabo, sed vos vltrò ac voluntarios occasionem Menodoro obtulisse.

Trallianorum ad hæc responsio.

NOn Menodorus, vt Dolobellam & excercitum eius in vrbẽ reciperemus nos impulit: quemadmodum nec antea, vt castra metari pateremur, autor aut suasor nobis extitit. Sed neq; cùm hæc facta sint putamus nos occasionem tam salubris, & vtilis consilij Menodoro dedisse videri. Citius enim societatem quæ nobis cum Romanis est fatebimur, quàm tu nostris hospitium Dolobellæ exprobres. Quibus etiam si mutua conspiratio consensúsque nullo commodo fuerit. at certè magni est, constans & fide fundata conscientia. Armis autem & exilio nihil ad rem opus est. Menodorus enim vnà cum Dolobella discessit, non hercle quòd proditionis patriæ sit reus factus: sed non iniustè se statim ab initio facturum putans,

Βροῦτος Τραλλιανοῖς.

ΚΑὶ πρόσθεν ὑμῖν ἐπέστειλα, ὅτι ἁμαρτάνετε, δολοβέλλαν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ στρατοπεδεύειν περιορῶντες. καὶ τὸ παρὸν ἴστε. εἰ μὲν ὡς οἰκείας αὐτῷ παραχωρεῖτε, οὐδ᾽ ἂν εἰ πρὸς ἡμῶν ἀφαιρεθείητε, ὧν ἐκείνῳ ὡς ἀλλοτρίων ἐξέστητε, ἡμῖν ὡς ἰδίων ἀντιποιησόμενοι. εἰ δὲ ὡς φίλῳ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ στρατοπεδεύειν δίδοτε, κοινωνεῖν αὐτῷ τῆς τοῦ πολέμου τύχης ἀρξάμενοι, οὐδὲ ἡμῖν ἀκούσιοι πολέμιοι φανεῖσθε.

Τραλλιανοὶ πρὸς ταῦτα.

ΕΔηλώσαμέν σοι καὶ πρότερον περὶ δολοβέλλα. καὶ νῦν ἴσθι, ὅτι οὔτε ἐν ἰδίᾳ στρατοπεδεύειν γῇ. ἔστι γὰρ ἡμετέρα. οὔτε εἴ τις αὐτὴν ἀφέλοιτο ἄλλος, συγχωρήσομεν ἀκόντων ἔχειν. ὅτι τὰ παρ᾽ ἡμῶν ἐπιτραπέντα βιάσαιτο. εἰ δὲ δοκοῦμεν τῆς ἐπὶ τῷ πολέμῳ τύχης αὐτῷ κοινωνεῖν, αἱρετώτερον ἄρχουσι χειρῶν ἀντιπρᾶξαι, ἢ σύμμαχον ἄνδρα ἐξείργοντας ἀκουσίως ῥωμαίοις ἐχθροὺς φανῆναι.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς.

ΗΓγέλθη μοι μηνόδωρον ὑμέτερον πολίτην, ξένον καὶ φίλον δολοβέλλᾳ τῷ ἡμετέρῳ πολεμίῳ, καὶ πρότερον ὑμᾶς μὴ εἴργειν αὐτὸν ἐν τῇ ὑμετέρᾳ στρατοπεδεύειν πεῖσαι. καὶ νῦν ὅπως καὶ αὐτὸν, καὶ τὴν στρατιὰν αὐτοῦ, τῇ πόλει δέξησθε συμβουλεύειν. ἐγὼ δὲ, ὡς μὲν οὐδὲν ὀνήσει δολοβέλλαν, εἰ καὶ ταῦτα, καὶ ἔτι πλείω προσαχθείητε τούτων ποιῆσαι ὑπὸ μηνοδώρου, ἢ καὶ εἴ τις ἄλλος πείσειεν, οὐκ ἀγνοῶ. οὐδὲ μὴν, οὔτε μηνόδωρον, ἡ δολοβέλλα φιλία καὶ ξενία. οὐ μὴν, ἀλλ᾽ οὐχ ὅπως κολάσαιμί τινας σκοπῶν, ἐφεδρεύειν οἴομαι τοῖς ἑνὸς ἑκάστου ἁμαρτήμασιν· ἵνα μήτοι μηδὲν κολάσεως ἄξιον ἁμαρτεῖν ἀναγκασθῆτε. καὶ νῦν κελεύω ὑμᾶς μηνόδωρον φυγαδεῦσαι τῆς πατρίδος, τοῦ ἰδίου λυσιτελοῦς ἕνεκα. εἰ δὴ λυσιτελεῖν ἔμελλεν αὐτῷ τὴν πατρίδα πωλοῦντι. δολοβέλλαν δὲ, μήτε τῇ πόλει δεδέχθαι, τῆς τε γῆς ἐξελάσαι. βιαζόμενον δὲ, ὅπλοις ἀμύνεσθαι. ἢ ἀπειθοῦντας· οὐχ ὑπὸ μηνοδώρου, ταῦθ᾽ ὑμᾶς οἰήσομαι προαχθέντας πεισθῆναι, ἀλλ᾽ αὐτοὺς μηνοδώρῳ ταύτην ἀφορμὴν δοῦναι ἐθελόντας.

Τραλλιανοὶ πρὸς ταῦτα.

ΟΥ μηνόδωρος ὑποδέξασθαι τῇ πόλει δολοβέλλαν, καὶ τὴν στρατιὰν αὐτοῦ, προηγάγετο ἡμᾶς, ὥσπερ οὐδὲ πάλαι στρατοπεδεύοντα περιορᾶν ἔπεισεν. ἀλλ᾽ οὐδ᾽ εἰ ταῦτα ἐπέπρακτο, ἡγούμεθα δοκεῖν αὐτοὶ μηνοδώρῳ, τοιαύτης εὐβουλίας ἀφορμὴν παρεσχῆσθαι. τάχιον γὰρ τὴν πρὸς ῥωμαίους ὁμολογήσαιμεν συμμαχίαν, ἡμᾶς ἢ σὺ τοῖς παρ᾽ ἡμῶν τὴν δολοβέλλα ξενίαν ἐπιβαλεῖς. οἷς εἰ καὶ μηδὲν ὡς λέγεις ὄφελος οἴσεται ἡ πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοια, μέγα γοῦν περιεγένετο αὖ τὸ ἐκ τῆς πίστεως εὐσυνείδητον. ὅπλων μέντοι καὶ φυγαδείας, οὐδέν τι τοῖς πράγμασι προσδεῖ. μηνόδωρος γὰρ συναπῆρε δολοβέλλᾳ. μὰ Δί᾽ οὐχ ὡς πιπράσκειν τὴν πατρίδα κεκωλυμένος, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐδὲ νομίζων ἀδίκημα,

τῷ φίλῳ συγκατασκευάσασθαι τὰ ἐπιτήδεια. σὺ δ' εἰ καλὸν ὑπολαμβάνεις, ὥσπερ καὶ ἔστι καλὸν, τὸ μὴ περιμένειν ποτὲ ἁμαρτάνοντας ἀμύνεσθαι, πολλῷ μᾶλλον οἰήθητι δεῖν μὴ προεξανίστασθαι τὴν διαβολὴν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ συμβησομένῳ τὴν κρίσιν τηρεῖν. ἐπεὶ δόξεις, οὐκ ἐφ' οἷς ἂν μεμφητοῖς πέλας, δυσμενῶς διατίθεσθαι. πρὸς οὓς δ' ἂν ἔχθραν ἔχῃς, αἰτίας τούτοις ἐπιφέρειν.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς.

Χρήματα ὅσα Δολοβέλλας κατέθετο παρὰ Μηνοδώρῳ τῷ ἑαυτοῦ ξένῳ, εἴ τέ τινας ἄλλας παρακαταθήκας παρὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ κομισάμενοι, τῶν διαδεξαμένων αὐτοῦ τὴν οὐσίαν μετὰ τὴν ἐκείνου φυγὴν, ἀναπέμψατε πρός με. εἰ δέ γε μὴ εἶναι φατὲ, αὐτοὺς τοὺς ἄνδρας πανοικὶ, μετὰ τέκνων, καὶ γυναικῶν. οὐ γὰρ ἂν δίκαιον εἴη τοῖς τῶν ἐμῶν πολεμίων φίλοις καὶ ξένοις, περαιτέρω τοῦ μηδὲν αὐτοὺς παθεῖν, λυσιτελῆσαι τὴν ἡμετέραν ἐπιείκειαν.

Τραλλιανοὶ πρὸς ταῦτα.

Οὔτε Δολοβέλλαν ἐν τοῖς δαπανηροτάτοις τοῦ πολέμου καιροῖς, ἀποθησαυρίσαι παρακαταθήκας εἰκὸς, οὔτε Μηνόδωρον ἀπαλλασσόμενον ἐκ τῆς πατρίδος, οἷόν τε καταλιπεῖν οἴκοι, τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια. τὸ μέντοι γε ἀναπέμπειν πρὸς σὲ, ἢ τὰ μὴ ὄντα χρήματα, ἢ τοὺς ἀναιτίους ἀνθρώπους τῇ μὲν, ἀδύνατον. τῇ δὲ, ἄδικον. οὐ γὰρ ἄξιον τοῖς ἡμετέροις πολίταις διὰ τοὺς σοὺς πολεμίους, μέχρι συμφορᾶς ἀλυσιτελῆσαι τὴν παρ' ἡμῶν ἐὰν πεισθῶμεν προδοσίαν.

Βροῦτος Βιθυνοῖς.

Μηδενὶ δοκείτω χαλεπὸν, εἰ πολλὰ εἰς πράττομεν, πολλῶν δεόμενοι. τούτων γὰρ ἡμεῖς ἔργα ἀποδιδόμεν. εἰ δὲ τὸ τῶν εἰς φόρον πλῆθος βαρύνεσθε, μεμνῆσθαι χρὴ πόσοι πόνοι σὺν τοῖς διδομένοις ὑφ' ὑμῶν ἀναλίσκονται. παντὶ γὰρ δῆλον, ὡς τοῦ παρασκευαζομένου, ὁ ταῖς παρασκευαῖς τοῦ πολέμου χρώμενος, πλεῖον κάμνει. ἄλλως τε καὶ ὑμῶν μὲν τῆς οἰκείας φροντίδος ἑκάστῳ. ἡμῖν δὲ τῆς ἁπάντων προνοεῖν ἀνάγκη.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

Οὐχ ὅσων δεῖσθαί σοι συμβέβηκεν ἤδη καὶ ἡμῖν τοσούτων εὐπορεῖν πάρεστι. γνοίης δ' ἂν δι' ὅσων ἀθροίζεται τὰ παρασκευαζόμενα καμάτων, ἐξ ὧν αὐτὸς ἀναλίσκων αὐτὰ κοπιᾷς· καίτοι τὸ μὲν ὑπὲρ ἄλλων συνεισφέρειν μετὰ πόνου, καὶ ἀλυσιτελὲς φαίνεται. τὸ δὲ ταῖς ἑτέραις παρασκευαῖς χρῆσθαι μετ' ὠφελείας, ἐστὶ ῥᾴδιον. εἰ δὲ ὑπὲρ πολλῶν φῂς κακοπαθεῖν, καὶ ἀπὸ πλειόνων σοι ποριστέον. οὐ γὰρ οἷόν τε ἡμᾶς δύνασθαι τοὺς περὶ μόνων ἑαυτῶν φροντίζοντας, ταῖς ὑπὲρ ἁπάντων φοραῖς ἐξαρκεῖν.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς.

Ἀκύλαν τὸν ἐμὸν φίλον ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς κατασκευάζοντά μοι ναῦς στρογγύλας πεντήκοντα, καὶ μακρὰς διακοσίας. τοσαύτας δὲ πυνθάνομαι καὶ Δολοβέλλᾳ ὑμᾶς παρεσχῆσθαι. ὀρθῶς οὖν ποιήσετε, ναύτας καὶ ἐρέτας εἰς ταῦτα τὰ πλοῖα, ἄχρις ἂν

ſi amicum in comparandis rebus neceſſariis adiuuaret: Tu verò ſi putas egregium & laudabile eſſe quemadmodum eſt, non differre pœnam & vltionem, donec vis tibi & iniuria fiat, multò magis id cogita non eſſe nimis maturè rem aggrediendam, ob calumnias hominum, ſed de euentu quod ſit futurum iudicium, conſiderandũ. Nõ enim quibus de cauſſis quibuſuis crimẽ intendis, his te prouocatũ de ad offenſionem odiúmque, ſed erga quos odium geris, his te crimina putabunt intendere.

Brutus iiſdem.

Omnes pecunias, quotquot Dolobella apud Hermodorum hoſpitem ſuum aut etiam ſi quid aliud depoſitum reliquit, adempta filijs eius, qui facultates poſt fugam eius poſſederunt, ad me mittenda curate. Sin horum nihil ſupereſſe dicitis, omnes viros totius familiæ, cum liberis & vxoribus. Non enim iuſtum foret, meorum hoſtium amicis & hoſpitibus, non ſolùm nihil detrimenti, ſed etiam emolumenti plurimum mea benignitate accedere.

Trallianorum ad hæc reſponſio.

Neque Dolobellam iis temporibus quæ maximos & ampliſſimos ſumptus ad bellum poſtularent, depoſitum alibi reliquiſſe veritati conſentaneum eſt, neque Metrodorum eſt veriſimile, viaticis & leuaminibus exilij domi relictis, è patria diſceſſiſſe. Remittere igitur ad te vel pecunias quæ nullæ ſunt, vel homines innocentes, partim eſt contra naturam & fieri non poteſt, partim eſt iniurioſum & contra leges. Non enim eſt pulchrum, vt noſtris ciuibus, propter tuos hoſtes vſque ad extremam etiam calamitatem officiat & obſit, noſtra, ſi obſecundemus, deditio.

Brutus Bithynis.

Nemini videatur intolerandum, quòd magnã pecuniam impetramus cùm plurimis opus habeamus. Pro his enim nos remipſam reponimus. Sin vobis exactionum multitudo moleſta & grauis eſt, meminiſſe debetis, quot labores præter datas pecunias exhauriẽdi vobis ſint. Manifeſtũ enim eſt omnibus quouis apparante multò plus eum laborare, qui rebus apparatis vtitur: præſertim verò cùm vnuſquiſque veſtrûm ſui duntaxat ipſius curam gerat, nobis verò pro omnibus curandum prouidendúmque ſit.

Bithynorum ad hæc reſponſio.

Non quantum tibi nunc opus eſt, tantum nobis etiam præbere ſuppetit. Facile verò iudices quanto labore nobis conſtent, quæ tanto negotio tu vix impendis & erogas. Verùm pro aliis cum moleſtia contribuere, damnoſum apparet. At aliorum apparatibus vti cum vtilitate, faciliùs eſt. Si tibi pro multis curam moleſtiáſque perferendas affirmas, à pluribus etiam erat exigendum. Non enim fieri poteſt, vt nos qui de ſolis nobis ſolliciti ſumus, pro omnibus ac vniuerſis tributa conferamus.

Brutus iiſdem.

Aquilam amicum meum ad vos miſi, vt quinquaginta mihi turbinatas naues pararet, & lõgas ducentas. Totidem enim à vobis Dolobellæ datas præſtitáſq; audio. Rectè igitur gratúmq; mihi feceritis. Si nautas atq; remiges in has naues donec ad me

ad me peruehantur, Aquilæ dederitis & his quatuor mensium commeatum. Nam quod ad ligna pertinet, quæ requiruntur ad nauium confectione ac fabricationem tũ etiã harum in mare deductionem, & opifices, sat scio, nihil per incuriam negligetis, cum neque Dolobellæ prætermiseritis.

Bithynorum ad hæc responsio.

NOn si quid per vim & rapinas aliquid abstulit Dolobella, iam illud à nobis tu facilè potes impetrare. Cùm igitur illi centum & quinquaginta naues, quippe cùm plures non haberemus, præbere coacti simus, quomodo fieri possit, vt pares numero tibi nunc ad inopiam redacti queamus conficere, maximè verò cum remigibus, lignis, & fabricatoribus; quæ vel semel instruere, difficilè est, bis aut etiã impossibile. Commeatũ enim ne Dolobella quidem (quoniam tametsi iussisset, tamen præstare non potuissemus) imperauit. Quare veniam nobis da si tibi denegamus, quæ illi præbere & parata dare nequiuimus.

Brutus ijsdem.

AQuilas ad me literas misit, quibus maximam vestram segnitiem & tarditatem in parandis instruendísque nauibus reprehendit Ego contra lenitatem in illo ac nimiam clementiam accuso qui literis mihi persuadeat, qua de vobis sine intermissione frequentésque mittit, cùm opus magis sit quàm nauibus, etiam legationis ei sint aduersariæ pertimescendæ. Fieri enim non potest vt sine his illæ comparentur, & ad finem opus perducatur. Vos autem libenter admonuerim, & nunc & postea me inuiti & repugnantes, sed vltrò libentésque tum ad hæc tum ad alia similiter mihi vestram operam opémq; accõmodetis, & potiùs esse libẽter inseruire, quàm inuitum. Ex præsentibus enim, de illis quoq; coniectura sumi potest.

Bythinorum ad hæc responsio.

AQuilas non magis accusator negligentiæ nostræ, quàm testis imbecillitatis apparet esse. Quod si igitur reuera nos socordes & incurios cognouisset, non vtique, cum ei liceret vim adhibere segnitiæ, tibi per literas certiorem facere constituisset: præsertim verò cum nos legationem nullam contra ministrum ad eum à quo missus esset, suscipere auderemus: Nunc autem Aquilas quidem fieri rem non posse non ignorat. Tu verò dum arbitraris minando te inopiam soluere, iniustè simul & inutiliter indignaris. Neque enim spes neque metus rem efficit, sed ipsum posse & facultas.

Bithynis Brutus.

QVi nobis inuiti dolentésq; seruiũt, nõ id quod subministrare renuunt, in lucro habent. Hoc enim illis optandum esset: sed gratiam, quoq; quàm ob hæc eis deberemus, amittunt. Proinde naues quemadmodum iussimus parate, eásque cum remigibus & commeatu debito, mittite: aut cogemini non equidem dolere & damnum ob hæc accipere: sed, quam gratiam relinquemus horum videre.

Bithynorum ad hæc responsio.

QVi vim adhibent obsequi non valentibus, nullum mandati fructum percipiunt: dulce etenim foret, nõ vsu venire, itẽ minis adigũt: sed id dãni faciũt, quod morositatis opinionẽ incurrũt. Cõcedẽt

εἰς ἐμὲ ἀνακομισθῇ, παρασχόντες τῷ Ἀκύλᾳ. καὶ σιτηρέσιον τούτοις μηνῶν τεσσάρων. τὸ γὰρ εἰς τὴν ναυπηγίαν δεόντων ξύλων, καὶ τὸ τούτων παρακομιδῆς ἐπὶ θάλασσαν, καὶ τεχνιτῶν, εὖ οἶδα, ὅτι οὐδὲν ἀμελήσετε, μηδὲ Δολοβέλλᾳ ἐλλείποντες.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

ΟΤι ἐπὶ Δολοβέλλας ἔφθασεν ἁρπάσας, τοῦτο ἤδη καὶ σοὶ λαβεῖν εὔπορον καταλέλοιπεν. οἱ γοῦν ἐκείνῳ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ναῦς, ὡς οὐ πλείονας δυνάμενοι παρασχεῖν βιασθέντες, πῶς οἷοί τε ἂν εἴημεν σοί τε ἴσας ἐξ ἀπόρου ναυπηγῆσαι, καὶ μάλιστα σὺν ἐρέταις καὶ ξύλοις καὶ ναυπηγοῖς, ἃ καὶ ἅπαξ εἰσενεγκεῖν χαλεπόν. δὶς δὲ, καὶ ἀδύνατον. σιτηρέσιον μὲν γὰρ οὐδὲ Δολοβέλλας ἡμῖν, ἅτε μὴ δ' εἰ κεκελεύκει παρασχεῖν δυνησομένοις, ἐπήγγελλε. συγγνωσθείη ἡμῖν καὶ πρὸς σὲ ἀρνουμένοις, τοῖς καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὑπουργῆσαι μὴ δυνηθεῖσι.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς.

ΕΓραψέ μοι Ἀκύλας, πολλήν τινα ὑμῖν ῥαθυμίαν ἐγκεῖσθαι, τῆς εἰς τὰ πλοῖα ὑπουργίας. ἐγὼ δὲ ἐκεῖνον σφόδρα ἐμεμψάμην τῆς ἀνεξικακίας, πειθόμενον ἐπιστολαῖς μοι ταῖς καθ' ὑμῶν, ἃς καθ' ἕκαστα πέμπων οὐ παύεται, δεῖν μᾶλλον ἢ νεῶν, κἂν εἰ σὺν ταῖς κατ' αὐτοῦ πρεσβείαις δέοι. οὐ γὰρ οἷόν τε δίχα τούτων ἐκείνας καταρτισθῆναι. ὑμᾶς δὲ ὑπομνῆσαι μὲν ἂν ἡδέως, καὶ νῦν, καὶ ἔπειτα, τοῦ μὴ ἄκοντας ἡμῖν, ἀλλ' ἑκόντας, καὶ εἰς ταῦτα καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάντα ὁμοίως συναγωνίζεσθαι. καὶ ὅτι τοῦ ἄκοντας ὑπηρετεῖν, ἄμεινόν ἐστι τὸ ἑκόντας. ἐκ τῶν παρόντων γὰρ, καὶ περὶ ἐκείνων ῥᾴδιον τεκμήρασθαι.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

ΑΚύλας οὐ κατήγορος ἡμῶν τῆς ὀλιγωρίας μᾶλλον, ἢ μάρτυς φαίνεται τῆς ἀσθενείας. εἰ γοῦν ἀμελοῦντας ἀληθῶς ἐγίγνωσκεν, οὐκ ἂν παρὸν βιάσασθαι τὴν ὀλιγωρίαν, περὶ αὐτῆς σοι ἐπέστελλεν. ἄλλως τε μὴ δι' ἡμῶν πρεσβεύεσθαι μελλόντων, καὶ τοῦ διακονοῦντος πρὸς τὸν πέμψαντα. νυνὶ δὲ Ἀκύλας μὲν σύνοιδε τὸ τῆς χρείας ἀδύνατον. σὺ δὲ δι' ἀπειλῆς λύσειν νομίζων τὸ ἄπορον, ἀδίκως ἅμα καὶ ἀνωφελῶς χαλεπαίνεις. οὔτε γὰρ ἐλπὶς οὔτε φόβος χορηγίας αἴτιον, ἀλλὰ τὸ δύνασθαι.

Βιθυνοῖς Βροῦτος.

ΟΙ ἄκοντες ἡμῖν ὑπηρετοῦντες, οὐχ ἃ μὴ βούλονται παρέχειν κερδαίνουσιν. ἀγαπητὸν γὰρ ἦν αὐτοῖς τοῦτό γε. ἀλλὰ τὴν ἐπ' ἐκείνοις χάριν, ἥτις ἂν αὐτοῖς ὠφείλετο ὑφ' ἡμῶν, ἀποβάλλουσι. κατασκευάσαντες οὖν τὰς ναῦς, ὅνπερ τρόπον ἐπεστείλαμεν σὺν ταῖς ἐρέταις, καὶ τῷ ὀφειλομένῳ σιτηρεσίῳ, πέμψατε, ἢ ἀναγκασθήσεσθε οὐκ ἐπὶ τούτοις ἄχθεσθαι, ἀλλ' ὧν ἂν ὑπολίπωμεν χάριν ἡμῖν εἰδέναι.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

ΟΙ βιαζόμενοι τοὺς ὑπουργεῖν μὴ ἰσχύοντας, οὐχ ἃ προστάττουσιν, ὠφελοῦνται. ἡδὺ γὰρ ἂν ἦν μὴ γίνεσθαι χρείας, καὶ οἱ ἐν ἀπειλῇ. ἀλλὰ τὸ δοκεῖν μὴ εὐγνώμονες εἶναι ζημιοῦνται. εἴξουσι

γὰρ τῇ ἀνάγκῃ πρὸς τὸ ἄπορον· καὶ εἰ μὴ διὰ φιλανθρωπίαν τῇ ἐνδείᾳ συνέγνωσαν. ἡμεῖς μὲν οὖν τάχιον ἂν εὐπορήσαιμεν, καὶ ὑπὲρ ἰσχὺν ἢ ἀρνησόμεθα χορηγεῖν ἔχοντες. σὺ δὲ, εἰ πλέον οἴει πορίσειν ἀφ᾽ ἡμῶν διὰ βίας, ἴσθι μὴ ὢν ἂν παραλίπῃς, ἀλλ᾽ ὧν ἂν χρήσασθαι δυνηθῇς χάριν ἡμῖν παρέξων.

enim neceſſitati, quàm inopia ſecum trahit: etiamſi non humanitate ducti paupertati veniam dederint. Nos igitur citius annitemur, etiam vt ſupra vires efficiamus, quàm vt cùm poſſumus obſequi recuſemus. Tu verò ſi plus à nobis vi putas extorqueri poſſe: perſuaſum habeas, te non pro neglectis ac deſertis: ſed pro his, quorum eſt aliquis vſus & vtilitas, gratiam nobis præſtiturum.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς.

ΤΑ πλοῖα ἐγὼ πάντα, ὅσων μοι ἔδει ἐν θαλάσσῃ ἔχω, παρασχόντων μοι Μακεδόνων, καὶ Λεσβίων, καὶ Φοινίκων. ὑμεῖς μὲν οὖν ἐπεὶ παρὰ τοὺς χειμῶνας αἰφνιδίως ἐπιπέσοντας ὑστερήσατε, τετρακόσιά μοι τάλαντα εἰς τὸ ἐπιβατικὸν αὐτῶν συγκομίσατε. νομίζω γὰρ εἰς μηδὲν ὑμῖν τούτων, αἴτιον τὸν χειμῶνα γεγονέναι. ἐθελησάντων δὲ ὑμῶν, ἐνοχλήσειν.

Brutus iiſdem.

EGo naues omnes, quotquot indigebam, beneficio. Macedonum & Leſbiorum & Phœnicum in mari promptas & paratas habeo. Vos igitur quoniam à tempeſtatibus repentinis impediti ac retardati eſtis, trecenta mihi talenta ad harum ſupplementum conferte. Nam arbitror nihil harum procellarum ac turbinum ſæuitia niſi quid vobis volentibus perturbatum fuerit.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

Ο Μὲν χειμὼν διεκώλυσε τὴν ναυτικὴν ἡμῶν συμμαχίαν. ἡ δὲ ναυτικὴ παρασκευὴ, ἐξανάλωσε τὰ χρήματα. ὥστε ὑμᾶς εἰ καὶ μὴ σοὶ, ἀλλ᾽ οὖν αὐτοῖς γε δαπανηρῶς μεμοχθηκέναι. τῆς οὖν χρείας ὑπ᾽ ἄλλων πεπληρωμένης, αἰτούμεθα συγγνώμην βραδύναντες μὲν διὰ τύχην. ἀποροῦντες δὲ διὰ τὸ ἀνάλωμα. οὐ γὰρ δυνατὸν ἡμῖν τὰς ναῦς ποιῆσαι χρήματα, ὡς ἐκ τῶν χρημάτων ναῦς.

Bithynorum ad hæc reſponſio.

TEmpeſtas quidem nauale auxilium noſtrum impediuit. Nauium autem apparatus, omnes pecunias abſumpſit & deuorauit: ſic vt quanquam non tibi, at certè nobis magnis impenſis ille labor conſtiterit. Quare cùm ab aliis ſubuentum ſit & impletum officium, veniam poſcimus: moram quidem afferente fortuna, egeſtatem verò ſumptibus. Non enim in noſtra manu poſitum eſt, vt ex nauibus pecuniam faciamus: quemadmodum ex pecunia naues.

Βροῦτος τοῖς αὐτοῖς.

ΑΙ βουλαὶ ὑμῶν ὀλίγωροι αἱ ὑπουργίαι βραδεῖαι τί τὸ τέλος τούτων, ἐννοεῖσθε.

Brutus iiſdem.

COnſilia veſtra negligentiæ, miniſteria tarditatis plena ſunt. Quem igitur hæc finem ſint habitura, cum animis veſtris conſiderate.

Βιθυνοὶ πρὸς ταῦτα.

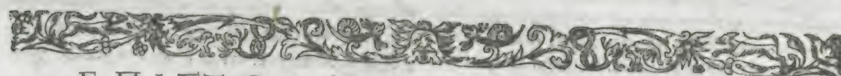
ΒΟυλεύεσθαι μὲν ὀκνηρῶς, ἀσφάλεια. ὑπουργεῖν δὲ βραδέως, ἀσθένεια. τούτων ἀμφοτέρων ἓν τέλος, συγγνώμη.

Τέλος τῶν Βρούτου ἐπιστολῶν.

Bithynorum ad hæc reſponſio.

TArdis quidem & timidis conſultationibus ſecuritas: obſequiis verò ſeris imbecillitas ineſt. Horum vtrorumque finis eſt vnus, venia & indulgentia.

Finis epiſtolarum Bruti.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΤΥΑΝΕΩΣ.

EPISTOLAE APOLLONII TYANENSIS.

APOLLONIVS EVPHRATÆ.

Ἀπολλώνιος Εὐφράτῃ.

ΕΜοὶ πρὸς φιλοσόφους ἐστὶ φιλία. πρὸς μέντοι σοφιστὰς, ἢ γραμματιστὰς, ἤτι τοιοῦτο γένος ἕτερον, ἀνθρώπων κακοδαιμόνων, οὔτε νῦν ἐστὶ φιλία. μήτε ἱστερόν ποτε γένοιτο.

Apollonius Euphratæ.

EGo quidem philoſophis amicus ſum, cum ſophiſtis verò Grammatiſtis, & ſi quod eſt aliud genus eiuſmodi miſerorum & infœlicium hominum, neque nunc intercedit amicitia, neque in poſterum vnquam futura eſt.

Alterum

Alterum igitur nihil ad te nisi tu quoque vnus es ex horum numero. Alterum verò totum ad te. Moderare tuis affectibus, & in sapientiæ studium incumbe, neque verò sapientes atque philosophos inuidia prosequere. Quoniam & senectus iam & mors proximè tibi imminent.

Eidem.

VIrtus consistit in natura, doctrina, possessione & vsu: propter quam singula prædicta laudē merentur. Considerandum itaque numquid horū teneas, aut abstinendum in posterum à Sophistia aut vtendum ea frustrà in congressu & conuentu hominum. Si quidem iam etiam tibi Megabyzi.

Eidem.

GEntes inter Italiam positas, à Syria profectus adiisti, videndúmque, in regis diplis, vt vocantur, te præbuisti. Præter verò Pallium tibi & barbā candidam promissámque nihil erat & quo tandem pacto iam per mare reuerteris, ducésque nauem oneratam argento auro, varia supellectile, diuersis vestimentis, & ornatu reliquo, fastu videlicet & superbia, itémque infœlicitate. Quod illud agendum onus est, aut quis ille modus nouæ mercaturæ. Nam Zeno bellariorum mercator erat.

Eidem.

PAucis indigent tui liberi, si Philosopho nati sunt. Non igitur erat laborandum tanto studio vt plus quàm satis est accederet: præsertim cùm id ignominia non careret. Postquam verò semel factum est, proximum fuerit vt propensissimo animo quibusdam de tuis facultatibus impertias. Habes autem in quam id conferas & patriam & amicos.

Eidem.

EX Epicuri sermonibus, ille qui de voluptate est, non ampliùs habet opus assertore vel ex horto, vel ex eius disciplina profecto. Nam & in stoa verissimus esse confirmatur. Quòd si ad refellendū protuleris lucubrationes & dogmata Chrysippi: scriptum est etiam eiusmodi quiddam in regiis literis. Euphrates accepit & rursus, accepit. At Epicurus non accepisset.

Eidem.

INterrogabam diuites quosdam ecquid explerentur aliquando. Qui responderunt Nequaquam. Cùm autem caussam huius necessitatis inquirerem diuitias accusabant. Te verò miserum qui recens diues sis factus.

Eidem.

QVamprimum ad Ægas perueneris, & ibi nauem euacuaris redeundum tibi quamprimum erit in Italiam, & similiter adulari oportebat ægrotantibus, senibus anibus, pupillis, diuitibus, superbis, Midis, Getis. Omnis enim rudens vt aiunt mercatori quatiendus est. Mihi verò in domo Themidis salmum terere detur.

Eidem.

ECquid etiam tu scribas: & fortè tam sis strenuus? Etenim posses hæc consueta referre & proclinia. Apollonius balneum in vniuersum fugit, neque ex ædibus prodit vnquam, & tamen pedes habet saluos, neque conspicitur vllam partem

τάδε μὲν οὖν οὐ πρὸς σέ, πλὴν εἰ μὴ καὶ σὺ τούτων εἷς. ἐκεῖνα δὲ καὶ πάνυ πρὸς σέ. θεράπευέ σου τὰ πάθη. καὶ πειρῶ φιλόσοφος εἶναι, καὶ μὴ φθονεῖν τοῖς ὄντως φιλοσοφοῦσιν. ἔπεισι καὶ γῆρας ἤδη πλησίον, καὶ θάνατος.

Τῷ αὐτῷ.

ΗἈρετὴ, φύσει, μαθήσει, κτήσει, χρήσει. δι' ἣν ἕκαστον ἂν εἴη τῶν προειρημένων ἀποδοχῆς ἄξιον. σκεπτέον ἐστὶ σοι τούτων ὅ, τι ἐστὶν, ἢ σοφιστείας παυστέον λοιπὸν, ἢ περιττά γε χρηστέον αὐτῇ πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας. ἐπείπερ ἤδη σοι καὶ τὰ μεγαβύζου.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΠῆλθες ἔθνη τὰ μεταξὺ τῆς ἰταλίας, ἀπὸ συρίας ἀρξάμενος; ἐπιδεικνὺς σεαυτὸν, ἐν ταῖς τοῦ βασιλέως λεγομέναις διπλαῖς. τρίβων δ' ἦν σοι τότε καὶ πώγων, λευκὸς, καὶ μέγας. πλέον δ' οὐδέν. εἶτα πῶς διὰ θαλάττης νεῶν ἐπιστρέφεις. ἄγων φορτίδα μεστὴν ἀργυρίου, χρυσίου, σκευῶν παντοδαπῶν, ἐσθήτων ποικίλων, κόσμου τοῦ λοιποῦ. τύφου, καὶ ἀλαζονείας, καὶ κακοδαιμονίας. τίς ὁ φόρτος καὶ ὁ τρόπος τῆς καινῆς ἐμπορείας. ζήνων τραγημάτων ἦν ἔμπορος.

Τῷ αὐτῷ.

ΟΛίγων δεῖ σου τοῖς παισὶν, εἰ φιλοσόφου παῖδες εἴησαν. οὐδ' ἔδει μὲν οὖν μὴ δὲ φροντίσαι πλείω σοι γενέσθαι τῶν ἱκανῶν, ἄλλως τε καὶ μετ' ἀδοξίας τινός. ἐπεὶ δ' ἅπαξ ἐγένετο, δεύτερον ἂν εἴη, μεγάλῃ προθυμίᾳ νεῖμαί σε τισὶν ἔνια τῶν ὄντων. ἔχεις δὲ καὶ πατρίδα, καὶ φίλους.

Τῷ αὐτῷ.

ΤΩν ἐπικούρου λόγων ὁ περὶ ἡδονῆς, οὐδενὸς ἔτι συνηγόρου δεῖται τῶν ἐκ τοῦ κήπου, καὶ τῆς ἐκείνου διατριβῆς. πέπεισται γὰρ ἄν, καὶ κατὰ τὴν στοὰν ἀληθέστατος. εἰ δὲ ἀντιλέγων προκομιεῖς τὰς χρυσίππου σχολὰς καὶ δόγματα, γέγραπταί τι καὶ ἐν τοῖς βασιλικοῖς γράμμασιν. εὐφράτης ἔλαβε, καὶ πάλιν ἔλαβεν. ἐπίκουρος δὲ, οὐκ ἂν ἔλαβεν.

Τῷ αὐτῷ.

ΗΡόμην πλουσίους τινὰς εἰ περαίνονται. τί δ' οὐ μέλλομεν ἔφασαν. ἠρόμην οὖν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀνάγκης. ᾐτιῶντο τὸν πλοῦτον. σὺ δ' ὦ τάλαν νεόπλουτος.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΑν ὅτι τάχος εἰς αἰγὰς ἀφίκῃ, καὶ κενώσῃς ἐκεῖ τὴν ναῦν, ἰτέον ἐστὶ σοι πάλιν, ὅτι τάχιστα εἰς τὴν ἰταλίαν, καὶ κολακευτέον ὁμοίως νοσοῦντας, γέροντας, γραῦς, ὀρφανοὺς, πλουσίους, θρυπτομένους, μίδας, γέτας. πάντα φασὶ δεῖν τὸν ἔμπορον κάλων σείειν. ἐμοὶ δ' εἴη τὴν ἀλίαν τρυπᾶν ἐν θέμιδος οἴκῳ.

Τῷ αὐτῷ.

ΑΡά τι καὶ σὺ γράψαις ἄν. εἰ γὰρ οὕτω γενναῖος γένοιο. καὶ ἔχοις δ' ἂν εἰπεῖν τὰ συνήθη ταῦτα καὶ πρόχειρα. λουτρὸν ἅπαν Ἀπολλώνιος παραιτεῖται. καὶ τῆς οἰκίας οὐδέποτε πρόεισι. καὶ σωζομένους ἔχει τοὺς πόδας. οὐδὲν ὁρᾶται τῶν τοῦ

σώματος κινῶν. δι' ὅλου γὰρ τὴν ψυχὴν κινεῖ. κομᾷ τὴν κεφαλήν. καὶ γὰρ ὁ Ἕλλην, ὅτι Ἕλλην, καὶ οὐ βάρβαρος. ἐσθῆτα φορεῖ λινῆν. καὶ τῶν ἱερῶν τὰ καθαρώτατα. μαντικῇ χρῆται. πλεῖστα γὰρ τὰ ἄδηλα. καὶ ἄλλως ἀμήχανον, προαισθέσθαι τι τῶν ἐσομένων. ἀλλ' οὐ πρέπον φιλοσόφῳ τὸ τοιοῦτον, ὃ πρέπει καὶ θεῷ. καὶ σωμάτων δὲ ὀδύνας ἀφαιρεῖ, καὶ πάθη παύει τοῦ τόπου, καὶ πρὸς τὸν Ἀσκληπιὸν κοινὸν τὸ ἔγκλημα. σιτεῖται μόνος, οἱ δὲ λοιποὶ ἐσθίουσι. βραχέα λέγει, καὶ ἐπὶ βραχύ. σιγῆσαι γάρ ἐστιν ἀδύνατος. σαρκῶν ἀπέχεται πασῶν, καὶ θηρίων πάντων, διὰ τοῦτο ἄνθρωπός ἐστιν. εἰ ταῦτα ἐρεῖς Εὐφράτα γεγράφθαι, ἴσως ἐκεῖνο προσθήσεις. εἴ τι ἦν, ἔλαβεν ἂν ἀργύριον, ὡς ἐγὼ δωρεὰς πολιτείας. εἴ τι ἦν, οὐκ ἂν ἔλαβεν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι μὲν ἔλαβεν ἄν, ἡ πατρὶς δὲ, ἣ μὴ οἶδεν ὃ ἔχει.

Ἀπολλώνιος Δίωνι.

Αὐλοῖς καὶ λύρᾳ κρεῖττόν ἐστι τέρπειν, ἢ λόγῳ. τὰ μὲν γὰρ ἡδονῆς ὄργανα. καὶ μουσικὴ ὄνομα τῇ τέχνῃ. λόγος δὲ τἀληθὲς εὑρίσκει. τοῦτό σοι πρακτέον. τοῦτο γραπτέον σοι, ῥητέον. ἢν καὶ περὶ τούτου φιλοσοφῇς.

Τῷ αὐτῷ.

Ζητοῦσί τινες τὴν αἰτίαν, δι' ἣν πέπαυμαι διαλεγόμενος ἐν πολλοῖς. εἰδέτωσαν οὖν οἷς ἂν εἰδέναι μέλῃ τὸ τοιοῦτον. ἀδύνατος ὠφελῆσαι λόγος ἅπας, ὃς ἂν εἷς ὤν, μὴ καὶ πρὸς ἕνα λέγηται. ὁ τοίνυν ἄλλως διαλεγόμενος, δόξης ἥττων ὢν διαλέγοιτ' ἄν.

Ἀπολλώνιος Καισαρέων προβούλοις.

Πρῶτον εἰς πάντα, θεῶν ἄνθρωποι δέονται, καὶ περὶ παντός. ἔπειτα πόλεων. τιμητέον γὰρ δεύτερον πόλεις μετὰ θεούς. καὶ τὰ πόλεως προκριτέον παντὶ νοῦν ἔχοντι. εἰ δὲ μὴ πόλις μόνον εἴη, ἀλλὰ καὶ μεγίστη τῆς Παλαιστίνης, ἀρίστη τε τῶν αὐτόθι, μεγέθει, καὶ νόμοις, καὶ ἐπιτηδεύμασι, καὶ προγόνων κατὰ πόλεμον ἀρεταῖς, ἔτι τε ἤθεσι κατ' εἰρήνην, καθάπερ ἡ ὑμετέρα πόλις, μάλιστα πασῶν τῶν ἄλλων ἐμοί γε θαυμαστέα, τιμητέα τε, καὶ ἄλλῳ δὲ ὁμοίως παντὶ νοῦν ἔχοντι. τοῦτο μὲν οὖν ἐκ λόγου κοινοῦ τὸ προκριτικὸν ἂν εἴη τὸ κατὰ σύγκρισιν τῶν πολλῶν. ὅταν δὲ καὶ ἄρχῃ πόλις ποτὲ τῆς πρὸς ἕνα τιμῆς ἄνδρα πόλις οὖσα, καὶ τοῦτον ἑαυτῆς ξένον καὶ ἄποθεν, τί ἂν τούτου τοῦ ἀνδρὸς πρὸς ἀμοιβὴν, ἢ ὑμῖν ἀλλήλοις ποιεῖν ἄξιον εἴη. τοῦτο μόνον ἴσως εἰ θεοφιλής τις ὢν τύχοι, διά τινα φύσεως ἐπιτηδειότητα, τὸ εὔχεσθαι τῇ πόλει τὰ ἀγαθὰ, τυγχάνειν τε τῆς εὐχῆς. ὅπερ ἂν διατελέσαιμι κἀγὼ πράττων ὑπὲρ ὑμῶν. ἐπείπερ ἥδομαι ἤθεσιν ἑλληνικοῖς, φαίνουσι τὸ ἴδιον ἀγαθὸν, καὶ διὰ γραμμάτων κοινῶν. Ἀπολλωνίδην δὲ τὸν Ἀφροδισίου, νεανίαν ἐρρωμενεστάτης φύσεως, ἀξίας τε τοῦ ὑμετέρου ὀνόματος, πειράσομαι χρήσιμον ὑμῖν παρασκευάζειν εἰς ἕκαστα μετὰ καὶ τύχης τινὸς ἀγαθῆς.

Σελευκέων τοῖς προβούλοις.

Πόλις, ἥτις ἂν οὕτω πρός τε θεοὺς ἔχῃ, καὶ ἀνθρώπων πρὸς τοὺς ἀξίους ἀποδοχῆς, αὐτή τε

corporis mouere: quoniam semper animam mouet, comam in capite nutrit. Græcus enim, Græcus & non Barbarus. Vestimento lineo induitur & Sacrorum sanctissimam viam ingressus, vaticinandi scientiam profitetur. Plurima sunt enim ignota atque latentia, tum etiam difficile est, aliquid futurum præsentire. Verùm non decet Philosophum, quod idem Deum. Et corporum dolores sanat, & loci infectionem corrigit atque tollit, & commune tributúmque illud in Asclepium. Solus σιτεῖται reliqui autem ἐσθίουσι. Pauca loquitur & paucis. Nam tacere non potest. A carnibus & feris omnibus abstinet: & idcirco homo est. cùm hæc in scriptis dixeris Euphrata, forsitan illud adiicies, Si quid esset, acciperet argentum, quemadmodum ego munera cepi in Republica. Si quid esset non acciperet: sed patriæ quidem caperet. Non autem patria quæ quid habeat, non ignorat.

Apollonius Dioni.

Tibiis Lyráque melius est oblectare, quàm disputatione. Nam illa sunt voluptatis instrumenta, & Musica nomen est arti. Disputatio verò inuenit verum. Hoc tibi faciendum, hoc scribendum, hoc dicendum, si & in hac philosopharis.

Eidem.

Requirunt aliqui quid in caussa sit, quamobrem in vulgo & multitudine differere cessarim. Sciant igitur, quibus id scire curæ est. Non enim potest vtilitatem aliquam adferre sermo, qui cùm vnus sit, non etiam ad vnum habetur. Qui igitur aliter disseritur, opinione minor & inferior apparet.

Apollonius Cæsarensium optimatibus.

Primùm ad omnia deorum ope mortales indigent & in omnibus. Deindè ciuitatum. Secundo enim loco post deos colendæ sunt ciuitates. Et ciuitatis commoda præponenda sunt ab omni sapienti. Sin verò non ciuitas tantum sit: sed etiam maxima Palæstinæ, atque excellentissima in illis locis, magnitudine, legibus, studiis, & maiorum in rebus bellicis virtute, præterea moribus in pace: quemadmodum vestra ciuitas, maximè quidem ex omnibus mihi cæteris admiranda est, colenda, itémque omni rectà ratione prædito. Hoc igitur ex communi sensu conficitur, etiam comparatione vulgi anteferenda sit. Quòd si ciuitas hæc, vnum aliquem virum cùm ipsa sit ciuitas, eúmque peregrinum & magno locorum interuallo disiunctum afficiat honore, quid vel hic homo satis dignum ad compensandum adferre possit vel vos inuicem rectè deceat. Hoc forsitan solum si quis sit pius & religiosus naturæ quadam dote, vt precetur ciuitati bona, votíque compos fiat. Quod ego quoque de vobis fecero: siquidem magnam voluptatem capio ex Græcorum humanitate quæ publicis etiam literis priuatam vnius cuiúsque virtutem declarat. Apollonidem verò filium Aphodisij adolescentem indole firmissima, dignáque vestro nomine, conabor vtilem vobis ciuem reddere, fauente fortuna.

Seleucensium optimatibus.

Ciuitas, quæ hoc pacto est affecta erga deos, homines laude & memoria dignos, tū ipsa fœlix est

& beata: tum aliorum virtutem auget atque illustrat. Beneficium igitur inchoare, res est neque difficilis, & omnium inter homines præclarissima. Remunerationem verò atque gratiam non solùm facile: sed prorsus etiam parem rependere, supra vires humanas est positum. Quod enim ordine secundū locum obtinet, id natura primum tenere nunquam potest. Itaque dij sunt inuocandi vt gratiam referant his qui non facultate solùm, verùm etiam re atque opere præstiterunt. Hominum enim nemo tanta consequi & efficere potest. Quòd verò me vobiscum esse cupitis, id quoque vestræ in me munificentiæ est attribuendum, quemadmodum & ego esse vobiscum optarim. Legati vestri tantò gratiores & honorabiliores. quod etiam sunt amici. Hieronymus & Zeno.

Eisdem.

STrato quidem, quicquid ei mortale fuit relinquens in terra decessit ex hominibus. Operæpretium est igitur, vt nos qui punimur adhuc, nomine quidē hîc viuimus curā aliquā de negotiis ac rebus illius suscipiamus. Alius igitur alia cura meritò iuréque delegatur, nunc aut etiam postea: partim vt familiaribus, partim vt amicis tantum hominibus, qui non alio tempore cognosci poterunt, fuerit ne verum eiusmodi nomen etiam antea. Ego verò, cùm sic quoque præ cæteris vester esse velim, filium è Seleucide natum illi Alexandrum, meæ disciplinæ participem faciam. Omninò verò pecunias etiam largior: qui ampliora do, quàm possidere propemodum fas sit.

Euphratæ.

MVlti sæpenumerò me rogarunt, quid in caussa sit, quamobrem non in Italiam sim accersitus, aut accersitus non venerim, quemadmodū tu & si quis alius. Ego verò de priore quidem nihil respondebo, ne fortè me putent aliqui caussam scire, cùm eam scire nihil laborem. De secundò verò quid attinet me plura dicere, quàm quod magis vocatum esse me quàm venisse.

Eidem.

VIrtutem liberam esse & extra dominium positam, Plato memoriæ prodidit. Sin quis hoc non obseruat, neque gaudium in eo statuit: sed & venalem pecuniis se præbet, multos sui ipsius dominos efficit.

Eidem.

MAgos censes appellādos esse, qui è Pythagoræ schola demanarunt Philosophi: sic etiam, qui ab Orpheo descendunt Ego verò Iouis quoque posteros Magorum nomine nuncupādos iudico, si modò diuinè iustéque sese gerant.

Eidem.

MAgos appellare Deos Persæ consueuerunt. Magus igitur administer cultórque deorum, est aut qui natura proximè ad diuinitatem accedit. Tu verò non Magus: sed impius & scelerosus.

Eidem.

HEraclitus Physicus, inconcinnum esse secūdum naturam & proportione carere hominē affirmauit. Quòd si hoc est vero consentaneum, quemadmodum est verum obscurandus deijciēdúsque est omnis, qui inani gloria floret & extollitur.

εὐδαίμων καὶ εἰς ἀρετὴν ὠφέλησε τοὺς μαρτυρηθέντας. ἄρξασθαι μὲν οὖν χάριτος οὐ δυσχερές. ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις τὸ κάλλιστον. ἀμοιβὴν δὲ οὐ μόνον ῥάδιον, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ὁμοίαν εὑρεῖν, ἀδύνατον. τὸ γάρ που τῇ τάξει δεύτερον, οὐδέποτε τῇ φύσει πρῶτον. ὥστε θεοὺς ἀνάγκη παρακαλεῖν ὑπὲρ ὑμῶν, ἀμείψασθαι τοὺς οὐ τῇ δυνάμει μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις κρείττους γενομένους. ἀνθρώπων γὰρ οὐδείς, τάγε τηλικαῦτα δυνατός. καὶ τὸ ἐθελῆσαι δὲ ἄν με παρ᾽ ὑμῖν γενέσθαι, τῆς ὑμετέρας ἂν εἴη χάριτος καὶ αὐτὸς εἰς ἡμᾶς. ὡς ἔγωγ᾽ ἂν εὐξαίμην παρ᾽ ὑμῖν καὶ γεγενῆσθαι, οἱ πρέσβεις ὑμῶν τιμιώτεροι. διότι καὶ φίλοι. Ἱερώνυμος καὶ Ζήνων.

Τοῖς αὐτοῖς.

ΣΤράτων μὲν ἐξ ἀνθρώπων οἴχεται. πᾶν ὅσον ἦν αὐτῷ θνητόν, ἐπὶ γῆς καταλιπών. χρὴ δὲ τοὺς ἔτι κολαζομένους ἡμᾶς ἐνθάδε ζῆν ἄλλως λεγομένους, ἔχειν τινὰ τῶν ἐκείνου πραγμάτων ἐπιμέλειαν. ἄλλοις μὲν οὖν ἄλλο τι ἔργον δικαίως γένοιτο. νῦν, ἢ καὶ ὕστερον. οἷς μέν, ὡς οἰκείοις, οἷς δὲ ὡς αὐτὸ μόνον ἀνδράσι φίλοις οὐκ ἐν ἑτέρῳ γνωσθησομένοις χρόνῳ. τούτων εἴπερ ἦν τῶν ὀνομάτων ἀληθές τι καὶ πρόσθεν. ἐγὼ μέντοι, καὶ ταύτῃ βουλόμενος ἐξαιρέτως ὑμέτερος εἶναι, τὸν ἐκ Σελευκίδος υἱὸν αὐτῷ γενόμενον Ἀλέξανδρον. καὶ μεταδώσω παιδείας τῆς ἐμῆς. πάντως δὲ ἂν μετέδωκα καὶ χρημάτων ὁ τὰ μείζονα δούς, εἴπερ ἔχειν ἦν ἄξιον.

Εὐφράτῃ.

ΠΥνθάνονταί μου πολλοὶ πολλάκις, τίνος ἕνεκεν οὐ μετεπέμφθην εἰς Ἰταλίαν, ἢ οὐ μεταπεμφθεὶς, ἀφικόμην. ὥσπερ σὺ καὶ εἴ τις ἕτερος. ἐγὼ δὲ περὶ τοῦ προτέρου μὲν οὐκ ἀποκρινοῦμαι, μὴ καὶ δόξω ποιν εἰδέναι τὴν αἰτίαν· οὐδὲ εἰδέναι μοι μέλον. περὶ δὲ τοῦ δευτέρου. τί ἂν καὶ δεοίμην ἕτερον λέγειν, ἢ ὅτι ἂν μᾶλλον μετεπέμφθην, ἢ ἀφικόμην.

Τῷ αὐτῷ.

ΤΗν ἀρετὴν ἀδέσποτον εἶναι Πλάτων ἔφησεν. εἰ δὲ μὴ τιμᾷ τοῦτό τις, καὶ γέγηθεν ἐπ᾽ αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ ὤνιος γίνεται χρημάτων, πολλοὺς δεσπότας ἑαυτῇ ποιεῖ.

Τῷ αὐτῷ.

ΜΆγους οἴει δεῖν ὀνομάζειν, τοὺς ἀπὸ Πυθαγόρου φιλοσόφους, ὧδέ που καὶ τοὺς ἀπὸ Ὀρφέως. ἐγὼ δὲ, καὶ τοὺς ἀπὸ Διὸς, οἶμαι δεῖν ὀνομάζεσθαι μάγους, εἰ μέλλουσιν εἶναι θεῖοί τε καὶ δίκαιοι.

Τῷ αὐτῷ.

ΜΆγους ὀνομάζουσι τοὺς θεοὺς οἱ Πέρσαι, μάγος οὖν ὁ θεραπευτὴς τῶν θεῶν, ἢ ὁ τὴν φύσιν θεῖος. σὺ δὲ οὐ Μάγος, ἀλλ᾽ ἄθεος.

Τῷ αὐτῷ.

ΗΡάκλειτος ὁ φυσικὸς, ἄλογον εἶναι κατὰ φύσιν ἔφησε τὸν ἄνθρωπον. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθὲς, ὥσπερ ἐστὶν ἀληθὲς, ἐγκαλυπτέος ἕκαστος ὁ ματαίως ἐν δόξῃ γενόμενος.

Σκοπελιανῷ σοφιστῇ.

ΠΕντε εἰσὶ σύμπαντες οἱ τοῦ λόγου χαρακτῆρες. ὁ φιλόσοφος. ὁ ἱστορικός. ὁ δικανικός. ὁ ἐπιστολικός. ὁ ὑπομνηματικός. ἐγκειμένων δὴ τῶν γενικῶν χαρακτήρων τῇ τάξει, πάλιν γίνεται πρῶτος μὲν ὁ κατὰ τὴν ἑκάστου δύναμιν, ἢ φύσιν, ἴδιος ὤν. δεύτερος δὲ ὁ ἐν μιμήσει τοῦ ἀρίστου, τῶν ἐκ φύσεως, εἴτις ἐνδεὴς εἴη. τὸ δὲ ἄριστον, δυσεύρετόν τε, καὶ δυσεπίκριτον, ὥστε οἰκειότερος ἑκάστῳ, χαρακτὴρ ὁ ἴδιος, ἐπείπερ καὶ βεβαιότερος.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΙσοι δύναμις, ἔστιν ὥσπερ ἔστι, καὶ φρόνησιν ἂν εἴη σοι κτητέον. καὶ γὰρ εἰ φρόνησις ἦν, δύναμις δὲ ἀπῆν, ὁμοίως ἔδει σοι δυνάμεως. δεῖται γὰρ ἀεὶ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου, ὥσπερ ὄψις φωτὸς, καὶ φῶς ὄψεως.

Τῷ αὐτῷ.

ΒΑρβάρων ἀφεκτέον, καὶ οὐκ ἀρκτέον αὐτῶν. οὐ γὰρ θέμις βαρβάροις αὐτοὺς ὄντας εὖ πάσχειν.

Λεσβώνακτι.

ΔΕῖ πένεσθαι μὲν ὡς ἄνδρα. πλουτεῖν δὲ ὡς ἄνθρωπον.

Κρίτωνι.

ΤΟ θειότατον πυθαγόρας ἰατρικὴν ἔφασκεν. εἰ δὲ ἰατρικὴ τὸ θειότατον, καὶ ψυχῆς ἐπιμελητέον μετὰ σώματος. ἢ τὸ ζῶον οὐκ ἂν ὑγιαίνοι τῷ κρείττονι νοσοῦν.

Ἑλλανοδίκαις, καὶ ἠλείοις.

ΑΞιοῦτέ με τῷ ἀγῶνι τῶν ὀλυμπίων παραγενέσθαι καὶ διὰ τοῦτο ἐπέμψατε πρέσβεις. ἐγὼ δὲ παρεγενόμην ἂν, ἐπὶ σωμάτων θέαν, καὶ ἅμιλλαν, εἰ μὴ τὸν μείζονα τῆς ἀρετῆς ἀγῶνα, καταλείψειν ἔμελλον.

Πελοποννησίοις.

ΟΛύμπια τὸ δεύτερον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐγένεσθε πολέμιοι. τὸ δεύτερον δὲ, οὐ φίλοι.

Τοῖς ἐν ὀλυμπίᾳ θεωροῖς.

ΘΕοὶ θυσιῶν οὐ δέονται. τί οὖν ἄν τις πράττων, χαρίζοιτο αὐτοῖς; φρόνησιν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ κτώμενος. ἀνθρώπων τε τοὺς ἀξίους εἰς δύναμιν εὖ ποιῶν. ταῦτα φίλα θεοῖς. ἐκεῖνα δὲ ἀθέων.

Τοῖς ἐν δελφοῖς ἱερεῦσιν.

ΑΙματι βωμοὺς μιαίνουσιν ἱερεῖς. εἶτα θαυμάζουσί τινες πόθεν αἱ πόλεις ἀτυχοῦσιν, ὅταν μεγάλα δυστυχήσωσιν. ὢ τῆς ἀμαθίας. ἡράκλειτος δὲ ἦν σοφός. ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖνος ἐφεσίους ἔπεισε, μὴ πηλῷ, πηλὸν καθαίρεσθαι.

Βασιλεῖ σκυθῶν.

ΖΑμόλξις, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἦν, καὶ φιλόσοφος, εἴγε μαθητὴς πυθαγόρου ἐγένετο. καὶ εἰ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τοιοῦτος ἦν ὁ ῥωμαῖος, ἑκὼν ἂν ἐγένετο φίλος. εἰ δὲ ὑπὲρ ἐλευθερίας οἴει δεῖν, ἀγῶνα καὶ πόνον ἔχειν, ἄκουε φιλόσοφος, τουτέστιν ἐλεύθερος.

Νομοθέτῃ.

ΑΙ ἑορταὶ νόσων αἴτιαι. τοὺς μὲν γὰρ πόνους ἀνιᾶσι. τὸ ἐμπίπλασθαι δὲ αὔξουσι.

Scopeliano Sophistæ.

QVinque sunt in vniuersum orationis characteres. Philosophicus Historicus, Forensis, Epistolaris, Commentatorius. Cùm igitur generales characteres in ordinem sunt redacti, rursus fit primus qui vniuscuiusque facultate aut natura, proprius est. Secundus verò qui consistit in imitatione optimi eorum, qui in natura insunt, si quis deficiat. Optimum autem inuentu iudicatúque difficilimum est. Itaque familiarior vnicuique stilus proprius, quemadmodum & firmior.

Eidem.

SI tibi potentia suppetit, vt equidem suppetit, prudentia quoque est acquirenda. Nam si prudentiam haberes, deessétque potentia, similiter opus tibi foret potentia. Semper enim alterum alterius indiget, perinde ac visus luminis, luménque visus.

Eidem.

A Barbaris abstinendum, nec est eis imperandū. Non enim fas est, vt Barbari cùm sint, beneficio inuentur.

Lesbonacti.

IN paupertate quidem vt virum: in diuitiis verò vt hominem versari oportet.

Critoni.

MAximè cœlestem ex omnibus Pythagoras medicinam dicebat. Quòd si medendi facultas maximè cœlestis est, animæ cum corpore simul habenda ratio est: aut animal laborans præstantissima parte, non satis valeret.

Hellanodicis & Eleis.

PEtitis à me, vt ad certamen Olympiorum præsto sim, & eam ob caussam legatos misistis. Ego verò venirem equidem ad corporum spectaculum & luctam, nisi insignius certamen virtutis mihi relinquendum esset.

Peloponnesiis.

OLympia secundo. Atque primo quidem hostes fuistis: secundo autem amici.

Olympicis Theoris.

DIj sacrificiis non opus habent. Quid igitur est, quo placati propitiique fieri possint? Mea quidem ea est opinio, si quis ad consequendam sapientiam incumbat, & de hominibus dignis quantū potest, bene mereatur. Hæc diis grata sunt: illa verò sunt impiorum.

Sacerdotibus Delphicis.

SAnguine sacerdotes altaria polluunt. Deinde mirantur aliqui, cur infortunatè ciuitates agant, cùm in calamitates & discrimina maxima coniiciuntur. O imperitiam. Heraclitus verò sapiens erat: sed ne ille quidem Ephesiis persuasit, ne luto lutum mundarent.

Regi Scytharum.

ZAmolxis vir bonus erat & philosophus, si quidem discipulum Pythagoræ fuisse constat: & si illo tempore talis Romanus fuisset, procul dubio, sua sponte fecisset amicitiam. Quòd si pro libertate certamen & laborem sustinendum putas, Philosophus audi, hoc est liber.

Nomothetæ.

FEsta morbos pariunt. Labores enim remittūt, & ingurgitationem augent.

Quæstori-

Quæstoribus Romanorum.

MAgistratum primarium geritis. Quod igitur si imperare nostis, quomodo fit, vt vestri caussa, ciuitates deterius habeant sin nescitis, primùm oportebat discere, deinde imperare.

Moderatoribus Asiæ.

QVid prodest, agrestium arborum, quarum damnosa est pullulatio, ramos quidem incidere, radices verò relinquere.

Scribis Ephesiorum.

LApidum in vrbe atque picturarum variarum. Item Peripatorum ac Theatrorum, nullus est vsus, nisi mens insit & lex. Mens autem ac lex, nō hęc sed ab his sunt.

Milesiis.

LIberi vestri patribus indigent, iuuenes senibus, mulieres viris, viri principibus, principes legibus leges philosophis, philosophi dijs, dij fide. Ex bonis maioribus estis progeniti, præsentia spernite, odióque habetote.

Sapientibus qui versantur in Musæo.

VEni Argum, in Phocidem, Locridem, Sicyonem & Megaros, atque cum priori tempore differere solitus essem, ibi destiti finémque feci. Quod igitur si quis caussam rogauerit, ego Musis aut vobis responsum dedero? Barbarus factus sum, non equidem diuturnus, absens à Græcia: sed diuturnus in Græcia præsens.

Hestiæo.

VIrtus & pecuniæ apud nos magnam habent diuersitatem & repugnantiam. Nam semper alterius diminutione fit accessio ad alterum, & auctio ne decessio. Quonam igitur modo fieri potest, vt ab eodem vtrúque simul possideatur, nisi fortè imperitorum & rudium opinione, qui virtutem in diuitiis ac opibus ponunt. Ne permittas vt qui sunt in eo loco, sic de nobis hallucinentur atque errent, neque concedas, vt potiùs nos in opulentorū quàm in Philosophorū numero habeāt. Turpissimū est enim vos pecuniarum caussa peregrinationes suscipere, cùm aliqui, vt sui memoriam ad posteros propagarent, ne salutarint quidem virtutem.

Corinthio Basso.

PRaxiteles Chalcidensis erat homo furiosus. Is venit aliquando gladio cinctus ad meam ianuā, missus à te Philosopho & Isthmiorum agonotheta. Cædis autem proposita datáque merces erat, vxoris tuæ communicatio. Et scelestissime Basse ego magna multáque beneficia in te collocaui.

Eidem.

SI quis interrogaret Corinthios, quo genere mortis Bassi pater è viuis discesserit, omnes ciues & inquilini dicent veneno. quo dante, respondebunt etiam propinqui: Philosopho. Et impurus, huius parentis secutus, lachrymauit.

Sardianis.

VIrtutis quidem palma vobis nulla est. Cuius enim virtutis. Malitiæ verò si primas fertis, omnes eodem modo fertis. Quinam hoc de Sardianis loquentur? Qui sunt Sardis. Nemo enim

Ταμίαις ῥωμαίων.

ΑΡχὴν ἄρχετε πρώτην. εἰ μὲν οὖν ἄρχειν ἐπίστασθε, διὰ τί τὸ παρ᾽ ὑμᾶς χεῖρον ἑαυτῶν αἱ πόλεις ἔχουσιν. εἰ δὲ οὐκ ἐπίστασθε, μαθεῖν ἔδει πρῶτον, εἶτα ἄρχειν.

Διοικηταῖς ἀσίας.

ΤΙ ὄφελος ἀγρίων δένδρων φυομένων ἐπὶ βλάβῃ, τοὺς κλάδους κόπτειν, ἐὰν δὲ τὰς ῥίζας.

Εφεσίων γραμματεῦσι.

ΛΙθων ἐν πόλει, καὶ γραφῶν ποικίλων, καὶ περιπάτων, καὶ θεάτρων, οὐδὲν ὄφελος, εἰ μὴ νοῦς ἐνείη καὶ νόμος. νοῦς δὲ καὶ νόμος, παρὰ τούτων ἐστὶν, οὐ ταῦτα.

Μιλησίοις.

ΟΙ παῖδες ὑμῶν, πατέρων δέονται. οἱ νέοι, γερόντων, αἱ γυναῖκες, ἀνδρῶν. οἱ ἄνδρες, ἀρχόντων. οἱ ἄρχοντες, νόμων. οἱ νόμοι, φιλοσόφων. οἱ φιλόσοφοι, θεῶν. οἱ θεοὶ, πίστεως. προγόνων ἀγαθῶν ἐστὲ, τὰ παρόντα μισεῖτε.

Τοῖς ἐν μουσείῳ σοφοῖς.

ΕΓενόμην ἐν ἄργει, καὶ φωκίδι, καὶ ἐν λοκρίδι, καὶ ἐν σικυῶνι, καὶ ἐν μεγάροις, καὶ διαλεγόμενος τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, ἐπαυσάμην ἐκεῖ. τί οὖν εἴ τις ἔροιτο τὸ αἴτιον, ἐγὼ φράσαιμ᾽ ἂν ὑμῖν τε καὶ μούσαις. ἐβαρβαρώθην, οὐ χρόνιος, ὢν ἀφ᾽ ἑλλάδος, ἀλλὰ χρόνιος ὢν ἐν ἑλλάδι.

Εστιαίῳ.

ΑΡετὴ καὶ χρήματα, παρ᾽ ἡμῖν, ἀλλήλοις ἐναντιώτατα. μειούμενον γὰρ τὸ ἕτερον, αὔξει τὸ ἕτερον. αὐξανόμενον δὲ μειοῖ. πῶς οὖν δυνατὸν ἀμφότερα περὶ τὸν αὐτὸν γενέσθαι. πλὴν εἰ μὴ παρὰ τῶν ἀνοήτων λόγῳ, παρ᾽ οἷς καὶ ὁ πλοῦτος ἀρετή. μὴ δὴ τοσοῦτον ἡμῶν ἀναμαθητεῖν, ἐπίτρεπε τοῖς αὐτόθι. μὴ δὲ ἔα πλουσίους ἡμᾶς ὑπολαμβάνειν μᾶλλον, ἢ φιλοσόφους. καὶ γὰρ αἴσχιστον ἀποδημεῖν ὑμᾶς διὰ χρήματα δοκεῖν ἐνίων, ἵνα μνήμην ἑαυτῶν καταλίπωσι, μὴ δὲ ἀρετὴν ἀσπασαμένων.

Κορινθίῳ βάσσῳ.

ΗΝ πραξιτέλης χαλκιδεὺς, μαινόμενος ἄνθρωπος. οὗτος ἦλθέ ποτε ξιφήρης ἐπὶ θύρας τὰς ἐμὰς, ὑπὸ σοῦ σταλεὶς τοῦ φιλοσόφου, καὶ ἀγωνοθέτου τῶν ἰσθμίων. τοῦ φόνου δ᾽ ἦν μισθὸς δεδομένος, ἡ τῆς γυναικὸς σοῦ κοινωνία. καὶ μιαρὲ βάσσε, πολλάκις εὐεργέτης ἐγενόμην σοῦ.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΙ πυνθάνοιτο κορινθίων τίς, πῶς ὁ βάσσου πατὴρ ἀπέθανεν, ἐροῦσιν ἅπαντες ἀστικοὶ, καὶ οἱ μέτοικοι, φαρμάκῳ τίνος δόντος, ἐροῦσι καὶ οἱ ὅμοροι, τοῦ φιλοσόφου. καὶ ὁ μιαρὸς τῷ πτώματι τοῦ πατρὸς ἑπόμενος ἔκλαιεν.

Τοῖς ἐν σάρδεσιν.

ΑΡετῆς μὲν ὑμῖν πρωτεῖον οὐκ ἔστι. ποίας γὰρ ἀρετῆς. εἰ δὲ κακίας φέρεσθε τὰ πρωτα, πάντες ὑφ᾽ ἓν φέρεσθε. τίνες τοῦτο φήσουσι περὶ τῶν ἐν σάρδεσιν, οἱ ἐν σάρδεσιν. οὐδεὶς γὰρ οὐ-

δεῖ τῶν αὐτόθι φίλος, ὥστ' ἀρνεῖσθαί τι τῶν ἀτόπων δι' εὔνοιαν.

Τοῖς αὐτοῖς.

Αἰσχρὰ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ταγμάτων ὑμῶν. Κόδδαροι, ξυρισίταυροι. ταῦτα τοῖς τέκνοις τίθεσθε τὰ πρῶτα, καὶ εὐτυχεῖτε γίνεσθαι τούτων ἄξιοι.

Τοῖς αὐτοῖς.

Κόδδαροι καὶ ξυρισίταυροι. τὰς δὲ θυγατέρας ὑμῶν, καὶ τὰς γυναῖκας, πῶς ἂν προσαγορεύοιτε. τῶν γὰρ αὐτῶν ταγμάτων εἰσὶ καὶ αὗται, καὶ θρασύτεραι.

Τοῖς αὐτοῖς.

Οὐδὲ τοὺς οἰκέτας ὑμῖν εὐνοεῖν εἰκός. πρῶτον μὲν, ὅτι οἰκέται. εἶθ' ὅτι τῶν ἐναντίων ταγμάτων οἱ πλεῖστοι. κἀκεῖνοι γὰρ ὁμοίως ὑμῖν ἀπὸ γένους.

Πλατωνικοῖς.

Ἐάν τις Ἀπολλωνίῳ χρήματα διδῷ, καὶ ὁ διδοὺς ἄξιος νομίζηται, λήψεται δεόμενος. φιλοσοφίας δὲ μισθὸν, οὐ λήψεται, κἂν δέηται.

Ἐφόροις.

Ἀνδρῶν μὲν, τὸ μὴ ἁμαρτάνειν. γενναίων δὲ, τὸ ἁμαρτάνοντας αἰσθέσθαι. λακεδαιμονίων δὲ, καὶ τὸ διορθοῦσθαι.

Ἀπολλώνιος μουσωνίῳ.

Βούλομαι παρὰ σὲ ἀφικόμενος, κοινωνῆσαί σοι λόγου, καὶ στέγης, ὥς τι ὀνήσαιμί σε, εἴγε μὴ ἀπιστεῖς, ὡς ἡρακλῆς ποτὲ θησέα ἐξ ᾅδου ἔλυσε. γράφε τί βούλει. ἔρρωσο.

Μουσώνιος ἀπολλωνίῳ.

Ὧν μὲν διενοήθης, ἀποκείσεταί σοι ἔπαινος. ἀνὴρ δὲ ὑπομείνας ἀπολογίαν, καὶ ὡς οὐδὲν ἀδικεῖ δείξας, ἑαυτὸν λύει.

Ἀπολλώνιος μουσωνίῳ.

Σωκράτης ὁ ἀθηναῖος ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ φίλων λυθῆναι μὴ βουληθεὶς, παρῆλθε μὲν εἰς τὸ δικαστήριον. ἀπέθανε δέ.

Μουσώνιος ἀπολλωνίῳ.

Σωκράτης ἀπέθανεν, ἐπεὶ μὴ παρεσκεύασεν ἑαυτὸν εἰς ἀπολογίαν. ἐγὼ δὲ ἀπολογήσομαι.

Ἀπολλώνιος Οὐεσπασιανῷ.

Ἐδούλωσω τὴν ἑλλάδα, ὥς φασι. καὶ πλέον μὲν οἴει τι ἔχειν ξέρξου. λέληθας δὲ, ἔλαττον ἔχων νέρωνος. νέρων γὰρ ἔχων αὐτὸ παρῃτήσατο.

Τῷ αὐτῷ.

Διαβεβλημένος οὕτω πρὸς ἕλληνας, ὡς δουλοῦσθαι αὐτοὺς ἐλευθέρους ὄντας, τί ἐμοῦ ξυνόντος δέῃ.

Τῷ αὐτῷ.

Νέρων τοὺς ἕλληνας παίζων ἠλευθέρωσε. σὺ δ' αὐτοὺς σπουδάζων ἐδούλωσας.

Τοῖς οἰκοσόφοις.

Εἰ λέγει τις εἶναι γνώριμος ἐμὸς, λεγέτω, καὶ μένειν ἔνδον. ἀπέχεσθαι λουτροῦ παντὸς ζῷα μὴ

tam est amicus illi cuiquam, vt ob beneuolentiam & amorem neget turpitudinem aut ignominiam occultet.

Eisdem.

IGnominiosa sunt etiá nomina legionũ vestrarum Coddari, Xyrisitauri. Hæc liberis primùm imponite, & efficite bonis auibus, vt his digni euadant.

Eisdem.

COddari & Xyrisitauri. Filias autem vestras & vxores, quo nomine tandem vocatis. Nam ad easdem legiones etiam illæ pertinent, & superant audacia.

Eisdem.

NE seruos quidem vobis bene velle verisimile est. Primò quia serui. Deinde quia plurimi sunt ex contrariis legionibus. Nam illi quoque ab eodem vobiscum genere sunt.

Platonicis.

SI quis Apollonio pecunias dederit, & is qui dat habeatur dignus accipiet, cùm opus fuerit. At Philosophiæ mercedem, non accipiet, ne quidem si necessitas vsúsque postulet.

Ephoris.

VIrorum quidem est, non delinquere. Generosorum verò delictum intelligere. At Lacedæmoniorum etiam corrigere & castigare.

Apollonius Musonio.

CVpio ad te venire, dissertationésque & tectum tecum communicare, vt tibi auxilium adferá si non diffidis quemadmodum Hercules aliquando Theseum ex orco eripuit. Scribe quod lubitum erit. Vale.

Musonius Apollonio.

COnatus tui laudem certissimam habebis. At homo, qui defensionem suscipit, & ab omni iniuria sese rationibus ac argumentis purgatis liberat seipsum.

Apollonius Musonio.

SOcrates Atheniensis, cùm ab amicis liberari non vellet, in iudicium quidem est adductus: at vita multatus est.

Musonius Apollonio.

SOcrates mortem obiit, quia se non ad defendendum, ac depellenda crimina parauit. Ego verò me defendam.

Apollonius Vespasiano.

GRæciam (vt aiunt) sub potestatem tuam redegisti, téque plura putas habere Xerxe. At nescis te minùs habere Nerone. Etenim Nero cùm haberet, recusauit ac reiecit.

Eidem.

QVi iam ea fama es apud Græcos, quòd eis libertatem eripias & seruitutis iugum imponas, quid mea consuetudine aut familiaritate opus habes?

Eidem,

NEro ludens in libertatem Græcos vindicauit. Tu seriò magnóque studio sub iugum misisti.

Oesophis.

SI quis meum discipulum se profitetur, dicat etiã se domi semetipsum continere, ab omni balneo prorsus abstinere, necem animalibus non adferre

afferre, neque carnes comesse, intactum & vacuum esse ab inuidia, maleuolentia, odio, calumniis inimicitia, ex liberorum genere se nominari: aut plasmata fictámque speciem fert morum & ingenij doctrinæque falsæ, ad confirmandam alienæ vitæ fidem.

Estiæo Fratri.

QVid mirum, si cùm cæteri mortales diis me simillimum nonnulli deum etiam putent, hoc sola patria nescit, propter quam inprimis laboraui, vt celebris euaderem. Hoc enim ne vobis quidem fratribus vt video cognitum perspectúmque est, me sermonibus & vita, multis præstantiorem & excellentiorem esse. Etenim quomodo me tam amantem putassetis, vt etiam admonitionis ab initio me crederetis indigere, de quibus solis, ne rudissimi quidem & imperitissimi doceri se patiuntur, nempe patria ac fratribus. Verùm non me clam est, quàm præclarum sit omnem terram pro patria ducere, & omnes homines pro fratribus & amicis putare, quippe cùm genus à Deo simul ducamus & eadem natura sumus præditi, & cùm eadem sit tum sermonum tum affectuum omnibus communio, quocunque quis veniat terrarum, aut vbicunque existat, siue sit Barbarus, siue sit Græcus, saltem homo. Sed enim infallibilis est quodammodo cognatio, & omne quod ad se reuocat id proprium est. Sic Homericus Vlysses ne immortalitatem quidem à dea sibi datam Ithacæ præfert. Et hanc legem in animantibus, brutis quoque video vim suam excercere. Nō enim auis vlla extra suum nidum quietem & somnum carpit: item piscis omnis, si transuersum agatur ab aliquo, neque tamen succumbat, reuertitur. Nam feram nulla saturitas persuaserit vt maneat extra latibulum. Natura tulit hominem, tali conditione vt sapiens appelletur, cui quanquam omnia reliqua quæuis terra suppeditat: at monumenta parentum ostendere non quæuis potest.

Apollonius Fratri.

SI rerum omnium præstantissima ac preciosissima est Philosophia, & omnino nos bonáque cū fide in Philosophia versamur, non sanè fratrum osorem idque ob caussam illiberalem & turpem iure me quis appellarit. Pecuniarum enim caussa nata suspicio est. Eas verò priùs etiam, quàm ad studium Philosophiæ nos retulissemus cōtemnere cepimus: sic vt satius & conuenientius fuisset, aliam caussam intermissionis literarum proferre. Cauendum enim ne si vera scripsissem in arrogantiæ opinionem incurrerem; sin falsa, in odium & contemptum abirem, quorū æquè vtrumq; celestum est tū in fratre, tum etiá in quolibet amico. Nunc verò id etiā ostēdo. Fortassis enim hoc mihi fortuna concesserit, vt cùm ad amicos in Rhodum me contulero, paulò pòst illinc ad vos exeunte verè reuertar.

Gordio.

ESticæum iniuria abs te affectum esse perhibent, idq; cùm in amicitia cum eo esses: si tibi post intercedere cum aliquo amicitia. vide Gordi, ne periculum facias in homine, qui non putatur quidem, at est reuera. Saluta filiū Aristoclidem pro quo vota facio, te tui similis nobis euadat. Nam tu quoque iuuenis omni vitio reprehensionéque carebas.

κτείνειν. μὴ δὲ ἔδειν σάρκας. ἀπαθὴς εἶναι, φθόνου, κακοηθείας, μίσους, διαβολᾶς, ἔχθρας, τὲ τῶν ἐλευθέρων ὀνομάζεσθαι γένους. ἢ φυλακτέος πλάσματα φέρων, τρόπου τε καὶ ἤθους καὶ λόγων ψευδῶν, ἀλλοτρίου βίου πίστιν.

Ἑστιαίῳ τῷ ἀδελφῷ.

ΤΙ θαυμαστὸν, εἴμε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἰσόθεον ἡγουμένων, τινῶν δὲ καὶ θεὸν, μόνη μέχρι νῦν ἡ πατρὶς ἀγνοεῖ. δι' ἣν ἐξαιρέτως ἐσπούδασα λαμπρὸς εἶναι. τουτὶ γὰρ οὐδ' ὑμῖν τοῖς ἀδελφοῖς ὡς ὁρῶ γέγονε φανερὸν, ὡς εἴην πολλῶν ἀμείνων, λόγοις τε καὶ ἤθει. ἐπεὶ πῶς ἄν μου κατεγνώσκετε χαλεπὴν κατάγνωσιν, ὑπομνήσεως τὴν ἀρχὴν δεομένων. περὶ ὧν μόνων, οὐδὲ τῶν ἀμαθεστάτων ἄν τις ὑπομείνειε διδαχθῆναι. λέγω δὲ πατρίδος τε καὶ ἀδελφῶν. καίτοι οὐ λέληθεν ἡμᾶς, ὡς καλῶς ἔχον ἐστὶ, πᾶσαν τε γῆν πατρίδα νομίζειν, καὶ πάντας ἀνθρώποις ἀδελφοὺς καὶ φίλους, ὡς ἂν γένος μὲν ὄντας θεοῦ. μιᾶς δὲ φύσεως. κοινωνίας δ' οὔσης λόγῳ τε παντὶ καὶ πᾶσι παθῶν τῆς αὐτῆς, ὅπηγε, καὶ ὅπως ἄν τις τύχῃ γενόμενος, εἴτε δὴ βάρβαρος, εἴτε καὶ ἕλλην. ἄλλως τε καὶ ἄνθρωπος. ἀλλ' ἔστι γάρ πως τὸ συγγενὲς ἀκατασόφιστον, καὶ πᾶν ἀνακλητικὸν αὐτοῦ τὸ οἰκεῖον. οὕτως ὁ ὁμηρικὸς ὀδυσσεὺς ὥς φασιν, οὐδὲ ἀθανασίαν ὑπὸ θεᾶς διδομένην, ἰθάκης προὐτίμησεν. ὁρῶ δ' ἔγωγε τὸν νόμον τόνδε, καὶ διὰ τῶν ἀλόγων ζώων πεφοιτηκότα. οὐ γὰρ ὁπόσον πτηνὸν καλλιῶν ἐπίκοιτον ἰδίων. πᾶν τε βύθιον, παρασύρεται μὲν ὑπὸ τοῦ φέροντος, ἐπάνεισι δὲ μὴ νικηθὲν. θηρία μὲν γὰρ, οὔτε κόρος ἔπεισεν, ἔξω φωλεῶν μεῖναί τινα τούτων. ἡ φύσις ἤνεγκεν ἄνθρωπον καὶ ταῦτα σοφὸν λεγόμενον. ᾧ κἂν πάντα τὰ λοιπὰ γῆ πᾶσα παρέχῃ, μνήματα μὲν οὐκ ἔχει δεῖξαι τὰ πατέρων.

Ἀπολλώνιος ἀδελφῷ.

ΕΙ τῶν ὄντων τὸ τιμιώτατον φιλοσοφία, πεπιστεύμεθα δ' ἡμᾶς φιλοσοφεῖν, οὐκ ἂν ὀρθῶς ὑπολαμβανοίμεθα μισάδελφοι, καὶ ταῦτα δι' αἰτίαν, ἀγεννῆ τε ἅμα καὶ ἀνελεύθερον. χρημάτων γὰρ δήπου χάριν ἡ ὑποψία, τούτων δὲ καὶ πρὶν ἢ φιλοσοφεῖν, ἐπειρώμεθα καταφρονεῖν. ὥστε τοῦ μὴ γράφειν, εὐλογώτερον ἂν εἴη πρόφασιν ἑτέραν ὑπονοεῖν. ἐφυλαττόμην γὰρ, ἀληθῆ μὲν γράφων, ἀλαζὼν δοκεῖν, ψευδῆ γε, ταπεινός. ὧν ἑκάτερον ἐπίσης ἀνιαρὸν, ἀδελφοῖς τε, καὶ φίλῳ παντί. νυνὶ μέντοι καὶ τοῦτο δηλῶ. συγχωρείη γὰρ ἂν ἴσως τὸ δαιμόνιον, ὅτι συμβαλὼν τοῖς ἐν ῥόδῳ φίλοις, μετ' ὀλίγον ἐκεῖθεν ἐπάνειμι πρὸς ὑμᾶς λήγοντος ἔαρος.

Γορδίῳ.

ΗΔικῆσθαι φασὶν ἑστιαῖον ὑπὸ σοῦ. καὶ ταῦτα φίλου γεγονότος. εἴγε σὺ τινὸς φίλος. ὅρα δὴ γόρδιε, μὴ πεῖραν λάβῃς ἀνδρὸς, οὐ δοκοῦντος, ἀλλὰ ὄντος. ἄσπασαι τὸν υἱὸν ἀριστοκλείδην. ὃν εὔχομαι μὴ παραπλήσιόν σοι γενέσθαι. καὶ σὺ δ' ἦς νέος ἄμεμπτος.

Τυανέων τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ.

Προστάττουσιν ὑμῖν ἐπανιέναι, πείθομαι. τοῦτο γὰρ δὴ πρὸς ἕνα πόλει πρεπωδέστερον εἴη. εἰ ἕνεκα τιμῆς μεταπέμποιτο πολίτην ἑαυτῆς. καὶ ὃν ἀπεδήμησα δὲ χρόνον, ἀποδεδήμηκα, περιποιῶν ὑμῖν, εἰ καὶ ἐπαχθὲς εἰπεῖν, δόξαν τε καὶ ὄνομα, καὶ φιλίαν πόλεων ἐπιφανῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ἀνδρῶν. εἰ δὲ καὶ μείζονος ἔτι, καὶ κρείττονος ὑμεῖς ὑπολήψεως ἄξιοι, τό γε ἐμόν, καὶ τὸ παρὰ τῆς ἐμῆς φύσεως ἐπὶ τοσοῦτον ἐξήρκει μόνον, δυνάμεώς τε καὶ σπουδῆς.

Διοτίμῳ.

Ἐπλανήθης, οἰηθεὶς δεῖσθαί με τινος, ἢ παρ' αὐτοῦ σοῦ, πρὸς ὃν οὐδὲν ἦν μοι ποτὲ κοινὸν γεγονός, ἢ παρ' ἄλλου τινός, ὁμοίου τε, καὶ ὁμοίως. ἦν δέ, οὐδὲ τὸ ἀναλωθὲν εἴς τι τῶν σοὶ σωτηρίων, πολύ τι χάριν δήμοι παθών. οὐ δίχ' ἀναλώματος. τηρήσει γάρ μου τὸ ἔθος μόνως οὕτως. ὅτι δὲ τοῦτον ἔχω τὸν τρόπον, καὶ ταύτην τὴν διάθεσιν πρὸς ἅπαντάς μου τοὺς πολίτας, ἐῶ γὰρ λέγειν ὡς καὶ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ἔξεστι μαθεῖν παρὰ τῶν ἄλλων πολιτῶν. εὖ παθόντων μὲν ὁσάκις ἐδεήθησαν τινος, ἀμοιβὴν δὲ αἰτηθέντων μηδεμίαν. μὴ δὴ δυσχεράνῃς, εἰ δεόντως ἐπιτιμηθεὶς ὁ ἐμός, ὑπὲρ τοῦ προσέσθαι τι τὴν ἀρχήν, ἀπέδωκεν εὐθύς, ὃ ἔλαβε Λυσίᾳ τῷ φίλῳ σοῦ. φίλῳ δὲ καὶ ἐμῷ. ἐπεὶ μηδένα ἠπίστατο τῶν καταλελειμμένων σοῦ παίδων. εἰ δὲ δύο λόγοι περὶ ἐμοῦ λέγονται. λεχθήσονται δὲ καὶ ἐσύστερον, τί θαυμαστόν. ἀνάγκη γὰρ περὶ παντὸς ἄκρου δοκοῦντος καθ' ὁτιοῦν, ἐναντίους λέγεσθαι λόγους. οὕτως περὶ Πυθαγόρου, περὶ Ὀρφέως, περὶ Πλάτωνος, περὶ Σωκράτους, οὐκ ἐλέχθη μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐγράφη τὰ ἐναντία. ὅπου γε τὰ ὅμοια, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ θεοῦ. ἀλλ' οἱ μὲν ἀγαθοί, δέχονται τὸν ἀληθῆ λόγον, ὡς ἂν ἔχοντές τι συγγενές. οἱ δὲ φαῦλοι τὸν ἐναντίον. καὶ ἔστι τοῦ τοιούτου γένους καταγελᾶν. λέγω δὲ τοῦ χείρονος. τοσοῦτο μόνον δίκαιον ὑπομνῆσαι περὶ ἐμαυτοῦ τὸ νῦν, ὅτι περὶ ἐμοῦ, καὶ θεοῖς εἴρηται, ὡς περὶ θείου ἀνδρός, οὐ μόνον ἰδίᾳ τισὶ πολλάκις, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ. ἐπαχθὲς λέγειν τι περὶ αὐτοῦ πλεῖον, ἢ μεῖζον. ὑγιαίνειν σε εὔχομαι.

Φρουκιανῷ.

Πάνυ τοῖς πεμφθεῖσιν ὑπὸ σοῦ γράμμασιν ἥσθην. πολλὴν γὰρ οἰκειότητα, καὶ γένους ἀνάμνησιν εἶχε. καὶ πέπεισμαι, δι' ἐπιθυμίας εἶναί σοι θεάσασθαί με, καὶ ὑπ' ἐμοῦ θεαθῆναι. αὐτὸς οὖν ἀφίξομαι πρὸς ὑμᾶς, ὅτι τάχιστα. ὅθεν ἔχου τοῦ αὐτόθι. συμμέξεις δέ μοι πλησίον γενομένῳ, πρὸ τῶν ἄλλων οἰκείων τε καὶ φίλων. ἐπεὶ καὶ προσήκει σοι τὸ τοιοῦτο.

Εὐφράτῃ.

Ἐν γένει δαιμόνων ὁ σοφώτατος Πυθαγόρας ἦν. σὺ δ' ἔτι μοι δοκεῖς πορρωτάτω φιλοσοφίας εἶναι, καὶ ἀληθινῆς ἐπιστήμης, ἢ οὐκ ἂν οὔτε ἐκεῖνον κακῶν ἔλεγες, οὔτε τινὰς τῶν ζηλούντων αὐτὸν μισῶν διετέλεις. ἄλλο τι σοι νῦν πρακτέον.

Senatui populóque Tyanensium.

IVbentibus vobis, vt redeam, gerendum morem esse sum arbitratus. Hoc enim Reipublicæ maiori est ornamento erga vnum, si honori caussa propriũ ciuem accersat. Et id tempus equidem, quod absum psi peregrinando, vobis certè quanquam sit inuidiosum dicere, gloriam & nomen, amicitiámque ciuitatum illustrium comparaui, itémque virorum. Sin vos maiore melioréque fama digni estis, quantum in me fuit, & quantum natura mea potuit efficere, tum facultate tum studio, tantum sufficit.

Diotimo.

ERrasti, qui mihi putas opus esse aliqua vel tua opera atque auxilio cum quo mihi nullla fuit vnquam familiaritas: vel alicuius alterius, similis, atque similiter Verùm, cùm tu. emolumenti caussa sumptus erunt faciendi, is qui in quem infinita mea officia constant, non erit absque sumptu. Solùm enim hoc modo meam consuetudinem & morem imitabitur atque exprimet. Quod autem hoc animo, sim in omnes meos ciues. Omitto enim dicere cunctos homines, ab aliis ciuibus est cognoscere, qui quotiescunque rogarent, à me beneficium acceperunt, neque flagitati sunt vnquam gratiam aut redditionem vllam. Nec verò tu molestè feras, si meus iure reprehensus & obiurgatus, quòd admisisset ab initio, confestim reddidit, quod acceperat Lysiæ amico tuo & eidem meo, quia neminem ex liberis tuis superesse norat. Quòd si duplex de me fama iactatur, & in posterũ permanebit, quid verò id mirum? Necesse est enim, vt de omni qui viuit in oculis hominum & in excellentiore, fastigio dignitatis cuiusquemodi videatur, contrarij sermones exeant atque spargantur Sic accepimus de Pythagora, de Orpheo, de Platone, de Socrate, non solùm dicta verùm etiam scripta diuersa & repugnantia fuisse: quandoquidem re de Deo quidem eodem, vno ab omnibus ore pronunciatum est. Sed boni & honesti, veritatem in oratione probant, propterea, quod aliquid cognationis & affinitatis habent, mali verò & improbi contrarium. Atque hoc genus hominum rideri rectè potest, nempe prauorum. Tantum in præsenti tempore iustum esse putaui de memetipso tibi in mentem redigere, quoniam de me tanquam diuino viro deorum etiam extat testimonium non modò priuatim apud quosdam: verùm etiã publicè coram omnibus promulgatum dictum Odiosum est igitur plura maiorá ve de memetipso commemorare. Quare, tibi valetudinem prosperam & incolumem precor.

Phruciano.

MAgna voluptate missæ abs te litteræ me affecerũt. Plenæ enim erãt familiaritatis, & generis recordationem atque memoriam continebant, fidémque mihi fecerunt. tibi in optatis esse me videre, atq; à me videri. Proinde veniam ad vos quàm celerrimè id fieri poterit Manebis igitur illic. Mecũ autem, si ad te accessero, præ cæteris amicis & familiaribus, sermones colloquiáque miscebis, quoniá id te maximè decet.

Euphratæ.

IN doctorũ genere: primus erat & præstantissimus sapiẽtia. Tu verò multis adhuc passibus à philosophia abesse & vera sciẽtia mihi videris. Sin minùs: certè neq; ipsũ malũ diceres: neq; æmulatores eius ppetuo psequereris odio. Aliud tibi nũc aggrediũdũ erit

erit. A philoſophia enim aberraſti, neque magis eam conſecutus es, quàm Menelaum Pandarus in iuſiurandi violatione.

Eidem.

EXprobrant aliqui & in criminis loco tibi obiiciunt, quòd pecunias à rege ceperis. Quòd non tam vitioſum eſſet & indignum, ſi non philoſophiæ mercedem videreris accepiſſe & toties tantúmque, item ab eo qui te philoſophum eſſe crederet.

Eidem.

SI Pythagorio cuidam ſe quiſpiam in diſciplinam tradat, quæ ab illo ſit accepturus & quanta, ego recenſere poſſum, ſcientiam ponendarum legum, Geometriam, Aſtronomiam, Arithmeticam, Harmonicam, Muſicam, Medendi artem, omnem cœleſtem diuinandi & vaticinandi facultatem, & quæ ſunt his anguſtiora, magnitudinem animi, fortitudinem, magnificentiam, conſtantiam, laudem, cognitionem deorum, non ſuperſtitionem, ſcientiam dæmonum non opinionem, fauorem vtrorumque frugalitatem, perſeuerantiam, tenuitatem, paucitatem rerum ad vitæ ſuſtentationem pertinẽtium, ſentiendi poteſtatem exquiſitam, mouendi commodum rationem, ſpirandi vim habilem, colori bonitatem, valetudinem, lætitiam, immortalitatem. A te verò quid habent quod acceperint, qui te viderunt, quàm ſcilicet illã virtutem quam poſſides.

Claudius Senatui Tyranenſium.

APollonium veſtrum ciuem, Philoſophum Pythagorium, qui Græciam magna cum laude peragrauit, & iuuenibus noſtris plurimum contulit, dignis honorib. & donis ornauimus, quib. decet afficere viros honeſtos, & veros ſapientiæ doctores ac præſides. Beneuolentiam itaque noſtram vobis declarare planámque facere per literas volumus.

Apollonius iudicibus Romanorum.

SVnt aliqui veſtrûm, qui magnam curam diligentiámq; ad portus ædificia, circuitus & de ambulacra procuranda afferunt: puerorum verò qui ſunt in vrbibus adoleſcẽtũ atque mulierũ neq; vos neque leges rationem habent. Alioquin pulchrũ eſſet & iucundum obedire.

Fratri Apollonio.

NAtura ſic comparatum eſt, vt vnumquodque poſt quam ſuam maturitatem eſt conſecutum, euaneſcat, & aboleatur. Idque omnino ſenectus eſt: poſtquam nemo permanet ampliùs. Ne verò te triſtem & anxium habeat coniugis in ipſo ætatis flore amiſſio, neque cùm mors aliquid dicatur, vitam illa præſtabiliorem exiſtima, cùm ſapientes eã omnibus partibus deteriorem iudicent. Fratrem itaque te præſta communiter quidem philoſophi: præcipuè verò Pythagorij & Apollonij familiam tuam ſimilem effice. Nam ſi priorem accuſaremus, forſitan eſſet, cur iure refugere videremur. Sin ea ſemper nobis extitit caſta & amans mariti atque idcirco laude digna quid impediat, quo minus eandem expectationem atque ſpem de futura concipiamus, quam veriſimile eſt annitſuram, vt ſe meliorem, præbeat cùm prior nulla vnquam negligentia clangueri aut defatigata ſit. Commoueant etiam te res fratrum quæ hactenus in eiuſmodi ſtatu poſita fuerunt, vt maximus natu nullas vnquam nuptias expertus ſit. Minimus verò

ἂν εἴη. φιλοσοφίας γὰρ ἡμαρτηκώς, οὐδὲν ἐτυχες μᾶλλον, ἢ μενελάου πάνδαρος ἐν τῇ τῶν ὅρκων συγχύσει.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΠιτιμῶσί σοι τινὲς, ὡς εἰληφότι χρήματα παρὰ τοῦ βασιλέως. ὅπερ οὐκ ἄτοπον, εἰ μὴ φαίνοιο φιλοσοφίας εἰληφέναι μισθὸν, καὶ τοσαυτάκις, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον, καὶ παρὰ τοῦ πεπιστευκότος εἶναί σε φιλόσοφον.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΆν τις ἀνδρὶ πυθαγορείῳ συγγένηται, τίνα παρ' αὐτοῦ λήψεται καὶ ὁπόσα, φαίην ἂν ἔγωγε· νομοθετικὴν, γεωμετρίαν, ἀστρονομίαν, ἀριθμητικὴν, ἁρμονικὴν, μουσικὴν, ἰατρικὴν, πᾶσαν θείαν μαντικὴν. τὰ δὲ καλλίω, μεγαλοφροσύνην, μεγαλοψυχίαν, μεγαλοπρέπειαν, εὐστάθειαν, εὐφημίαν, γνῶσιν θεῶν, οὐ δόξαν, εἴδησιν δαιμόνων οὐχὶ πίστιν, φιλίαν ἑκατέρων, αὐτάρκειαν, ἐκτένειαν, λιτότητα, βραχύτητα τῶν ἀναγκαίων, εὐαισθησίαν, εὐκινησίαν, εὔπνοιαν, εὐχροίαν, ὑγείαν, εὐψυχίαν, ἀθανασίαν. παρὰ σοῦ δὲ τί λαβόντες ἔχουσιν οἱ ἰδόντες, ἢ δηλονότι τὴν ἀρετὴν, ἣν ἔχεις.

Κλαύδιος τυανέων τῇ βουλῇ.

ΑΠολλώνιον τὸν ὑμέτερον πολίτην, πυθαγόρειον φιλόσοφον, καλῶς ἐπιδημήσαντα τῇ ἑλλάδι καὶ τοὺς νέους ἡμῶν ὠφελήσαντα, τιμήσαντες ἀξίαις τιμαῖς, αἷς πρέπει τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, καὶ ἀληθῶς προεσταμένους φιλοσοφίας, τὴν εὔνοιαν ἡμῶν ἠθελήσαμεν ὑμῖν δι' ἐπιστολῆς φανερὰν γενέσθαι.

Απολλώνιος δικαιοταῖς ῥωμαίων.

ΛΙμένων, καὶ οἰκοδομημάτων, καὶ περιβόλων, καὶ τῶν περιπάτων, ἐνίοις ὑμῶν πρόνοια. παίδων δὲ τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ νέων, ἢ γυναικῶν, οὔθ' ὑμῖν, οὔτε τοῖς νόμοις φροντίς. ἢ καλὸν ἂν ἦν τὸ ἄρχεσθαι.

Τῷ ἀδελφῷ ἀπολλωνίῳ.

ΦΥσιν ἔχει τῶν τελειωθέντων ἕκαστον ἀπεῖναι· καὶ τοῦτο παντὶ γῆράς ἐστι. μεθ' ὃ μηκέτι μένει· μὴ δή σε λυπείτω τῆς γυναικὸς ἡ ἐν ἀκμῇ τῆς ἡλικίας ἀποβολή. μηδὲ ἐπεὶ θάνατός τι λέγεται, κρεῖττον αὐτοῦ τὸ ζῆν ὑπολάμβανε, χεῖρον ὂν τῷ παντὶ τοῖς νοῦν ἔχουσι, γενοῦ δὴ ἀδελφὸς, τὸ μὲν κοινότατον φιλοσόφου. τὸ δ' ἐξαίρετον πυθαγορείου, καὶ ἀπολλωνίου. καί σου τὴν οἰκίαν τὴν αὐτὴν ποίησον. εἰ μὲν γὰρ ἐνεκαλοῦμέν τι τῇ προτέρᾳ, κἂν εἰκότως ἐδοκοῦμεν ἀποδειλιᾶν. εἰ δ' ἡμῖν σεμνή τε διετέλεσεν οὖσα καὶ φίλανδρος, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιζητήσεως ἀξία. τί καὶ διανοηθέντες, οὐκ ἂν ὅμοια καὶ περὶ τῆς μελλούσης προσδοκοίημεν. ἣν εἰκὸς ἂν ἐθελῆσαι καὶ ἀμείνονα γενέσθαι, μηδαμοῦ τῆς προτέρας ἀμελείᾳ κακωθείσης. δυσωπείτω δέ σε καὶ τὰ τῶν ἀδελφῶν, οὕτω μέχρι νῦν ἔχοντα. τῷ πρεσβυτάτῳ μὲν γὰρ οὐδὲ γάμος οὐδέπω. τῷ νεωτάτῳ δὲ

ἐλπὶς μὲν ἔτι παιδοποιΐας. ἐν προκοπῇ δέ γε τοῦ χρόνου. καὶ ἡμεῖς μὲν ἑνὶ τρεῖς γεγόναμεν. τρισὶ δὲ ἡμῖν, οὐδὲ εἷς. ἴσος δὲ καὶ ὁ κίνδυνος τῇ πατρίδι, καὶ τῷ βίῳ τῷ μεθ' ἡμᾶς. εἰ γὰρ ἡμεῖς ἀμείνους τοῦ πατρὸς, ἄλλως δὲ καθὸ πατὴρ χείρους, πῶς οὐκ ἂν βελτίους ἐξ ἡμῶν εἰκὸς ἂν ὑπάρξαι. γενέσθωσαν οὖν τινὲς, οἷς περιθησόμεθα τούτων ὀνόματα, ὡς ἡμῖν οἱ πρόγονοι συνύφηναν. ὑπὸ δακρύων οὐχ οἷός τε ἐγενόμην, πλείονα γράψαι, καὶ οὐδ' εἶχον ἀναγκαιότερα τούτων.

Σαρδιανοῖς.

Κροῖσος ἀπέβαλε τὴν Λυδῶν ἀρχὴν, Ἅλυν διαβάς. ἐλήφθη ζῶν. ἐδέθη πέδαις. ἐπὶ πῦρ ἀνεβιβάσθη. τὸ πῦρ εἶδεν, ἡμμένον· αἰρόμενον εἰς ὕψος. ἔζησεν. ἐδόκει γὰρ τῷ θεῷ τετιμημένος. τί οὖν ὕστερον ἐστὶ, ὁ πρόγονος ὑμῶν ἅμα καὶ βασιλεύς. ὁ τοσαῦτα παθὼν παρὰ τὴν ἀξίαν, τραπέζης ἐκοινώνησε τῷ πολεμίῳ· σύμβουλος ἦν εὔνους, πιστὸς φίλος. ὑμῖν δὲ ἄσπονδα καὶ ἀκήρυκτα, καὶ ἀμείλικτα. ἔτι τε ἀνίερα, καὶ ἄθεα. τὰ πρὸς γονεῖς, πρὸς τέκνα. τὰ πρὸς φίλους, συγγενεῖς, φυλέτας. ἐχθροὶ γεγόνατε, μήτε τὸν Ἅλυν διαβάντες, μήτε δεξάμενοί τινα ἄνθρωπον ἔξωθεν. καὶ ἡ γῆ φέρει καρπὸν ὑμῖν, ἄδικος ἡ γῆ.

Συγγραφοῦσι λογίοις.

Φῶς παρουσία πυρός. ἢ οὐκ ἂν ἄλλως γένοιτο. πῦρ μὲν οὖν αὐτὸ τὸ πάθος, καὶ ᾧ γίνεται. καίεται γοῦν. φῶς δὲ ταῖς ὄψεσι μόνον, αὐγὴν ἑαυτοῦ παρέχεται, μὴ βιαζόμενον αὐτὰς, ἀλλὰ πεῖθον. τοίνυν καὶ λόγος, ὁ μὲν, ὥσπερ πῦρ. καὶ πάθος, ὁ δὲ, ὥσπερ αὐγὴ, καὶ φῶς ἐστιν. ὃ κρεῖττον ὂν, εἰ μὴ μεῖζον εὐχῆς τὸ ῥηθησόμενον, εἴη μοι.

Οὐαλερίῳ.

Θάνατος οὐδεὶς οὐδενὸς, ἢ μόνον ἐμφάσει. καθάπερ οὐδὲ γένεσις οὐδενὸς, ἢ μόνον ἐμφάσει. τὸ μὲν γὰρ ἐξ οὐσίας τραπὲν εἰς φύσιν, ἔδοξε γένεσις. τὸ δὲ ἐκ φύσεως εἰς οὐσίαν, κατὰ ταυτὰ θάνατος, οὔτε γινομένου κατ' ἀλήθειαν τινὸς, οὔτε φθειρομένου ποτέ. μόνον δὲ ἐμφανοῦς ὄντος ἀοράτου τε ὕστερον. τοῦ μὲν διὰ παχύτητα τῆς ὕλης, τοῦ δὲ διὰ λεπτότητα τῆς οὐσίας. οὔσης μὲν ἀεὶ τῆς αὐτῆς, κινήσει δὲ διαφερούσης, καὶ στάσει. τοῦτο γάρ που τὸ ἴδιον ἀνάγκη, τῆς μεταβολῆς οὐκ ἔξωθεν γινομένης ποθέν. ἀλλὰ τοῦ μὲν ὅλου μεταβάλλοντος εἰς τὰ μέρη. τῶν μερῶν δὲ, εἰς τὸ ὅλον τρεπομένων, ἑνότητι τοῦ παντός. εἰ δὲ ἐρήσεταί τις, τί τοῦτό ἐστι τὸ ποτὲ μὲν ὁρατὸν, ποτὲ δὲ ἀόρατον, ἢ τοῖς αὐτοῖς γινόμενον, ἢ ἄλλοις, φαίη τις ἄν, ὡς ἔθος ἑκάστου ἐστὶ τῶν ἐνθάδε γενῶν. ὃ πληρωθὲν μὲν ἐφάνη, διὰ τὴν τῆς παχύτητος ἀντιτυπίαν. ἀόρατον δέ ἐστιν εἰ κενωθὲν διὰ λεπτότητα, τῆς ὕλης βίᾳ περιχυθείσης, ἐκρυείσης τε τοῦ περιέχοντος αὐτὴν αἰωνίου μέτρου. γεννητοῦ δ' οὐδαμῶς, οὐδὲ φθαρτοῦ. τί δὲ καὶ τὸ τῆς πλάνης ἐπὶ τοσοῦτον ἀνέλεγκτον. οἴονται γάρ τινες, ὃ πεπόνθασιν αὐτοὶ, τοῦτο πεποιηκέναι. μὴ εἰδότες ὡς ὁ γεννηθεὶς διὰ γονέων γεγέννηται, οὐχ ὑπὸ γονέων,

ſpem foueat ſobolis adhuc procreandæ: verùm proceſſum temporis. Et nos quidem vni tres nati ſumus, Tribus verò nobis ne vnus quidem. Idem autem periculum & patriæ impendet, & ætati venturæ. Si enim nos patre meliores euaſimus, cùm alioquin ferè patre ſint deteriores: qui non ex nobis cõſentaneum ſit meliores etiam prouenturos eſſe? oriantur igitur, quibus imponamus noſtra nomina, quemadmodum maiores noſtri fecerunt. Præ lachrymis plura ſcribere non potui, neque quæ magis in hoc tempus eſſent neceſſaria quàm hæc habui.

Sardianis.

CRæſus, prætergreſſus Halyn, Lydorum imperium amiſit, viuus captus eſt, in vincula coniectus, ad ignem attractus flammam incenſam ob oculos vidit atque in altum aſſurgẽtem: viuus tamẽ permanſit. Videbatur enim à Deo punitus eſſe. Quid igitur poſtea, veſter ſimul atauus ille & idem rex? qui tanta paſſus erat indignè, hoſtis etiam menſæ particeps eſt factus. Conſiliarium ſe geſſit beneuolum, & fidelem amicum. Vobis autem ſunt omnia fœdifraga, illegitima, crudelia. Item ſceleroſa atque impia, erga parentes, erga liberos. Amicis, cognatis, tribulibus: inimici facti eſtis, nec Halyn tranſgreſſi, nec extraneo quopiam recepto. Attamẽ vobis terra fructum producit, iniuſta ſanè tellus.

Scriptoribus doctis.

LVmen eſt ignis præſentia: fieri enim aliter non poteſt. Ignis igitur eſt & affectio ipſa & quo fit. Adurit enim. Lumen verò ſaltem oculis ſplendorem ſuum præbet, non quidem vi ſed perſuaſione. Sermonum igitur alius etiam eſt vt ignis & affectio, alius vt ſplẽdor & lumen, quod cùm ſit præſtantius, ſi non optatu nimium ſit, mihi contingere optarim.

Valerio.

MOrs nulla eſt, cuiuſcunque tandem ſit, niſi ſpecie & apparitione: tantùm: quemadmodũ neque generatio cuiuſquam eſt, niſi duntaxat apparitione. Nam ipſa conuerſio ex ſubſtantia in naturam generatio videtur eſſe. Rurſum in iiſdem conuerſio naturæ in ſubſtantiam, mors, cùm neque generetur quicquam reuera, neque intereat vnquam, ſolúmque ſub oculorum ſenſum cadat, & poſtea rurſus euaneſcat, quorum illud quidem fit ob materiæ denſitatem: hoc autem ob ſubſtantiæ tenuitatem, quæ cùm perpetuò maneat eadem, motu ſolùm differt & poſitione. Hæc enim proprietas neceſſariò requiritur ad mutationẽ quæ extrinſecùs accedere nullo modo poteſt. Sed totum commutetur in partes, atque rurſum partes in totum vertuntur, vnitate cõuenientiáque ipſius integri. Sin quiſpiam interrogarit quid hoc eſt, quod aliquando quidem videri poteſt, aliquando verò non: aut iiſdem aut aliis, reſpondendum, eſt de ſingulorum huiuſmodi generum ratione. Quod enim impletũ refertúmque eſt, apparet, propter craſſitudinis reuerberationem. Non apparet autem cùm euacuatum eſt, propter tenuitatem, materia violenter diffuſa poſtquam effluxit è continente ipſam æterna menſuratione, neque generationi, neq; corruptioni obnoxia. Quid autẽ omnino nõ redarguitur neq; caſtigatur error, qui iá eoúſq; progreſſus eſt, vt aliqui quod ipſi patiũtur id agere ſeſe credãt, neſciẽtes cũ qui genitus eſt, p parẽtes & nõ à parẽtib. genitũ eſſe:

quemad-

quemadmodum id quod per terram enatum est, non è terra nascitur, nec apparentium vlla est affectio seu passio circa singula, sed magis de vnoquoque ipsorum. Id verò quo nomine quis rectiùs appellarit quàm primam essentiam, quæ sola agit & patitur, quæ fit omnibus omnia, per omnia Deus sempiternus, quæ nominibus & personis de sua sede pellitur & iniuria afficitur, idque minus. Tum autem defletur aliquis cùm Deus ex homine fit, loci transmutatione, non naturæ. Si autem veritatem sequi volumus, non legenda tibi, sed honoranda colendaque mors est. Honor autem optimus est & conuenientissimus, si Deo legem suam relinquas & tu fidei tuæ commissis populis imperes, quemadmodum antè fecisti. Turpe est tempore non ratione meliorem fieri: siquidem etiam malis temporis diuturnitas finem molestiarum ac dolorũ adfert. Maxima res est, imperium sufficiens & de maximis. Princeps optimus qui sibi ipsi prius imperat. Quomodo verò sanctum esse queat quæ voluntate Dei fiunt, ea deprecari? Si certus in rebus ordo seruatur: seruatur autem, & eum gubernat ac regit Deus: qui iustus est, non volet bona? Id enim libidinis est, & ordini repugnat: ea tamen quæ fiunt putabit prodesse? Prodi & medere iudica simul & consolare reos. A planctu verò lachrymisque sic auocabis. Non priuatæ res, publicis, sed publicæ priuatis anteponendæ sunt. Quale verò genus est illud consolationis. Cùm vniuerso populo filium luxisti. Refer illis gratiam, qui communem tecum dolorem susceperunt. Referes autem si statim à mœrore destiteris. Si non prodeas, amicos non habes. Filium autem quamuis mortuum, etiamnum te sapiens habere dicet. Quod enim existit, non perit, cùm ideo esse stat, quod sit per futurum sit: aut certè quod non est, illud fit. Quomodò verò non alio quopiam quod sit pereunte fiat. Fortè alius diceret, quam impietatem & iniuriam exerceres. Impius es in Deum, iniuriosus in filium, immò in hunc etiam es impius. Quod si ius discere, qualis sit mors mitte post hanc vocem qui me interficiat, quam nisi mordicus tenebis, confestim me teipso meliorem efficies. Habes ætatem, habes vxorem prudentem, amantem viri, omnibus rebus abundas. A teipso quod deest sume. Romanus quidam ex veteribus, vt conseruaret imperij legem atque decus, proprium filium morte affecit, & coronatum occidit. Ciuitatibus quingentis imperas Romanorum nobilissimus, sic es animo affectus, vt quis domum aut familiam constanter hoc modo gubernare non posset, taceo ciuitates & populos. Appollonius si coram adesset persuaderet, ne Fabullam lugeres.

Rex Babyloniorum Garmus Indorum regi Neogyndæ.

NIsi vanus esses, in alienis negotiis iustitiam non ostenderes: neque enim Indorum imperio præesses, apud Babylonios iudicium exerceres. Nam vnde tibi noster carnifex notus est. Iam verò meum imperium tentas & sollicitas, blandiens epistolis & eiusmodi iacis fundamenta, itémque dissimulata cupiditate, benignitatem quandam & humanitatem præ te fer. At nihil proficies, neque enim latere poteris.

καθάπερ τὸ διὰ γῆς φυὲν, οὐκ ἐκ γῆς φύεται. πάθος τε οὐδὲν τῶν φαινομένων περὶ ἕκαστον, ἀλλὰ μᾶλλον περὶ ἓν ἕκαστον. τοῦτο δὲ τί ἂν ἄλλό τις εἴποιεν, ἢ τὴν πρώτην οὐσίαν, ὀρθῶς ἂν ὀνομάσειεν. ἣ δὴ μόνη ποιεῖ τε καὶ πάσχει πᾶσι γινομένη πάντα. διὰ πάντων θεὸς ἀΐδιος. ὀνόμασι δὲ προσώποις ἀφαιρουμένη τὸ ἴδιον. ἀδικουμένη τε, καὶ τοῦτο μὲν ἔλαττον. τότε δὲ κλαίεταί τις, ὅταν θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γένηται, τόπου μεταβάσει καὶ οὐχὶ φύσεως. ὡς δὲ ἔχει τὸ ἀληθὲς, οὐ πενθητέον σοι θάνατον, ἀλλὰ τιμητέον καὶ σεβαστέον. τιμὴ δὲ, ἡ ἀρίστη τε καὶ πρέπουσα, εἰ ἀφεὶς θεῷ τὸν ἐκεῖ γενόμενον, ἀνθρώπων τῶν πεπιστευμένων ταύτῃ ἄρχοις, ἢ πρότερον ἦρχες. αἰσχρὸν, εἰ χρόνῳ μὴ λογισμῷ γένοιο βελτίων. εἰ χρόνος καὶ τοῖς κακοῖς λύπης ἔπαυσε. μέγιστον, ἀρχὴ ἱκανὴ, καὶ περὶ μεγίστων. ἄρχων ἄριστος, ὃς ἐὰν αὐτοῦ πρότερον ἄρχῃ. πῶς δὲ καὶ ὅσιον ἀπεύχεσθαι τὸ βουλήσει θεοῦ γενόμενον. εἰ τάξις ἐστὶ τῶν ὄντων, ἔστι δὲ, καὶ θεὸς ἐπιστατεῖ ταύτης, ὁ δίκαιος, οὐ βουλήσεται τὰ ἀγαθὰ, πλεονεκτικὸν γὰρ καὶ παρὰ τάξιν τὸ τοιοῦτον, ἡγήσεται δὲ τὰ γινόμενα συμφέρειν. πρόελθε καὶ θεράπευσαι. δίκασον, καὶ παρηγόρησον τοὺς αἰτίους. τῶν δὲ δακρύων οὕτως ἀποστρέψεις. οὐ τὰ ἴδια, τῶν κοινῶν, ἀλλὰ τὰ κοινὰ τῶν ἰδίων προτιμητέον. οἷον δέ σοι καὶ τὸ τῆς παραμυθίας εἶδος. σὺν ὅλῳ τὸν υἱὸν ἔθνει πεπένθηκας: ἄμειψαι τοὺς μετὰ σοῦ λελυπημένους. ἀμείψῃ δὲ, ἐὰν λυπούμενος παύσῃ τάχιον. ἐὰν μὴ προέλθῃς, φίλους οὐκ ἔχεις, υἱὸν δὲ ἔχεις καὶ νῦν τὸν τεθνηκότα, φήσει τις τῶν νοῦν ἐχόντων: τὸ γὰρ ὂν, οὐκ ἀπόλλυται. διά τε τὸ ὂν, ὅτι ἔσται διὰ παντός. ἢ καὶ τὸ μὴ ὂν γίνεται. πῶς δ' ἂν γένοιτο μὴ ἀπολλυμένου τοῦ ὄντος. εἴποι ἂν ἕτερός τις, ὡς ἀσεβεῖς τε καὶ ἀδικεῖς. ἀσεβεῖς μὲν τὸν θεόν. ἀδικεῖς δὲ τὸν υἱόν. μᾶλλον δὲ κἀκεῖνον ἀσεβεῖς. βούλει δὲ μαθεῖν, τί ἐστι θάνατος, ἄνελέ με πέμψας μετὰ ταύτην τὴν φωνήν. ἣν ἐὰν μὴ μεταμφιέσῃ, παραχρῆμα κρείττονά με σεαυτοῦ πεποίηκας. ἔχεις χρόνον. ἔχεις γυναῖκα. ἔμφρονα, φίλανδρον. ὁλόκληρος εἶ. παρὰ σεαυτοῦ λάβε τὸ λεῖπον. ῥωμαῖός τις τῶν πάλαι γεγονότων, ἵνα σώσῃ τὸν τῆς ἀρχῆς νόμον τε καὶ κόσμον. υἱὸν ἴδιον ἀπέκτεινε. καὶ στεφανώσας ἀπέκτεινε. πόλεων ἄρχεις πεντακοσίων ῥωμαίων ὁ εὐγενέστατος. ταύτῃ σαυτὸν διατιθεὶς. ἐξ ὧν οὐδ' οἰκίας τις δύναται ἄρξει. μή τι γε πόλεών τε καὶ ἐθνῶν. ἀπολλώνιος εἰ παρῆν, φαβούλλαν ἂν μὴ πενθεῖν ἔπεισε.

Βασιλεὺς βαβυλωνίων Γάρμος, Νεογυνδῃ ἰνδῶν βασιλεῖ.

ΕΙ μὴ περίεργος ἦς, οὐκ ἂν ἦς ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις πράγμασι δίκαιος. οὐδ' ἂν ἄρχων ἐν ἰνδοῖς, ἐδίκαζες βαβυλωνίοις. πόθεν γάρ σοι γνώριμος ἦν ὁ ἡμέτερος δήμιος. νῦν δὲ ἐπείρασας ἀρχὴν τὴν ἐμὴν, ὑποκοριζόμενος ἐπιστολαῖς, καὶ τοιαύτας ἀρχὰς καθιείς. καὶ πρόσχημα ποιούμενος τῆς πλεονεξίας τὴν φιλανθρωπίαν. περανεῖς δὲ οὐδέν. οὐ γὰρ λαθεῖν δύναιο.

Ἀπολλώνιος εὐφράτῃ.

ΗΝ πραξιτέλης χαλκιδεὺς μαινόμενος ἄνθρωπος. οὗτος ὤφθη παρὰ ταῖς θύραις ταῖς ἐμαῖς, ξίφος ἔχων ἐν κορίνθῳ, μετὰ σοῦ γνωρίμου. τίς οὖν ἡ τῆς ἐπιβουλῆς αἰτία. οὐ γὰρ πώποτε τοὺς βοῦς ἤλασα. ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα, τῆς τε ἐμῆς φιλοσοφίας, καὶ τῆς σῆς.

Λεσβώνακτι.

ΑΝάχαρσις ὁ σκύθης ἦν σοφός. εἰ δὲ σκύθης, ὅτι καὶ σκύθης.

Λακεδαιμόνιοι Ἀπολλωνίῳ.

ΤΑὴν δεδομένην τιμάν σοι ἀπεστάλκαμεν τόδε ἀντίγραφον, σημηνάμενοι τῇ δημοσίᾳ σφραγίδι ἵνα ἴδῃς.

Ἀπολλώνιος ἐφόροις καὶ λακεδαιμονίοις.

ΑΝδρας ἡμῶν ἐθεασάμην ὑπήνην μὴ ἔχοντας. τοὺς μηροὺς καὶ τὰ σκέλη, λείους τε καὶ λευκούς. μαλακὰς χλανίδας ἠμφιεσμένους λεπτάς. δακτυλίους πολλοὺς καὶ καλοὺς περικειμένους. ὑποδεδεμένους ὑπόδημα τὸ ἰωνικόν. οὐκ ἐπέγνων οὖν τοὺς λεγομένους πρέσβεις. ἡ δὲ ἐπιστολὴ, λακεδαιμονίους ἔφασκεν.

Τοῖς αὐτοῖς.

ΚΑλεῖτέ με πολλάκις βοηθὸν ὑμῖν τῶν νόμων, καὶ τῶν νέων ἐσόμενον. ἡ σόλωνος δὲ πόλις, οὐ καλεῖ με. λυκοῦργον αἰδεῖσθε.

Ἐφεσίων τοῖς ἐν ἀρτέμιδι.

ΕΘος ὑμῖν ἅπαν ἁγιστείας. ἔθος δὲ βασιλικῆς τιμῆς. ἀλλ' ὑμεῖς, ἑστιάτορες μὲν καὶ δαιτυμόνες οὐ μεμπτοί. μεμπτοὶ δὲ σύνοικοι τῇ θεῷ, νύκτας τε καὶ ἡμέρας, ἢ οὐκ ἂν ὁ κλέπτης τε καὶ λῃστὴς, καὶ ἀνδραποδιστὴς, καὶ πᾶς εἴτις ἄδικος. ἢ ἱερόσυλος ἦν ὁρμώμενος αὐτόθεν, τὸ γὰρ τῶν ἀποστερούντων, τύχης ἐστίν.

Τοῖς αὐτοῖς.

ΗΛθεν ἐκ τῆς ἑλλάδος ἀνὴρ ἕλλην τὴν φύσιν, οὐκ ἀθηναῖος, οὐδὲ μεγαρεύς. γελοῖον ὄνομα, παροικήσων ὑμῶν τῇ θεῷ. δότε μοι τόπον, ἔνθα μὴ καθαρσίων δεήσει μοι, καίπερ ἔνδον ἀεὶ μένοντι.

Τοῖς αὐτοῖς.

ΑΝεῖται θύουσι τὸ ἱερὸν, εὐχομένοις, ὑμνοῦσιν. ἱκέταις, ἕλλησι, βαρβάροις, ἐλευθέροις, δούλοις. ὑπερφυῶς θεῖος ὁ νόμος. ἐπιγινώσκω τὰ σύμβολα, τὰ διός τε καὶ λητοῦς, ἐὰν μόνα ταῦτα.

Μιλησίοις.

ΣΕισμὸς ὑμῶν τὴν γῆν ἔσεισε. καὶ γὰρ ἄλλων πολλῶν πολλάκις. ἀλλ' ἔπασχον μὲν, ἃ ἐτύγχανον ἐξ ἀνάγκης ἐλεοῦντες δὲ, οὐ μισοῦντες ἀλλήλους ἐφαίνοντο. μόνοι δὲ ὑμεῖς, καὶ θεοῖς ὅπλα, καὶ πῦρ ἐπηνέγκατε, καὶ θεοῖς τοιούτοις, ὧν καὶ οἱ ἑτέρωθεν δέονται, καὶ μετὰ κινδύνους, καὶ πρὸ κινδύνων. ἀλλὰ καὶ φιλόσοφον ἄνδρα. . . . . ἡμεῖς ἑλλήνων δύο, δημοσίᾳ τὸ πάθημα φεύγοντα. πολλάκις καὶ προαγορεύσαντα γινομένους τοὺς σεισμοὺς αὐτὸν, ὅτε ἔσεισεν ὁ θεὸς, ποιεῖν ἐλέγετε καθ' ἑκάστην ἡμέραν. ὢ τῆς δημοσίας ἀμαθίας. καὶ πατὴρ ὑμῶν λέγεται θαλῆς.

Apollonius Euphratæ.

ERat Praxiteles Calcidenſis homo furioſus. Is viſus eſt ad meam ianuam cum telo Corinthi, ſimulque tuus diſcipulus. Quæ enim inſidiarum cauſſa, quæ ratio? Non enim vnquam tuos boues abegi. Quoniam complures interiacent montes opaci, maréque multi ſtrepunt, inter meam ſcilicet philoſophiam & tuam.

Lesbonacti.

ANacharſis Scytha ſapiens erat. Sin Scytha, ferit etiam Scytha.

Lacedæmonij Apollonio.

AD honorem tibi tributum confirmandum, has literas miſimus obſignatas publico ſigillo, vt certum videre poſſes.

Apollonius Ephoris & Lacedæmonijs.

VIros equidem veſtros vidi, barba nulla præditos tenui candidíſque brachiis & cruribus, mollibus, ſubtilibúſque veſtimentis indutos annulis complurimis & pulcherrimis ornatos, calceamentis Ionicis. Quare legatorum nomen cognoſcere non potui. Literæ verò Lacedæmonios dicebant eſſe.

Eiſdem.

VOs me perſæpe vocatis ad legum, iuuenúmq; moderationem, & defenſionem. At Solonis ciuitas, non me vocat. Reueremini Lycurgum.

Epheſiorum Sacerdotibus in templo Dianæ.

NVnc vobis litationum genus in vſu eſt, omníſque regalis honor: ſed vos conuiatores, epulatoréſque non eſtis repræhendendi. Repræhendendi verò ſunt qui in eodem cum Dea contubernio viuunt. Alioquin enim non fur, non latro, non furcifer, aut omnis etiam iniurioſus homo, vel ſacrilegus illinc proficiſceretur. Quod enim rapinis conſequuntur id eſt fortuna.

Eiſdem.

VEnit è Græcia, vir natura Græcus, non Athenienſis neque Megarenſis ridiculo nomine, contubernium apud veſtram Deam habiturus. Date mihi locum, vbi non opus ſit Catharſiis, & nihilominus tamē intus me continere ſemper poſſim.

Eiſdem.

PAtet rem diuinam facientibus templum, precantibus, laudes canentibus, ſupplicibus, Græcis, Barbaris, liberis, ſeruis. Pulcherrima diuináque hæc lex eſt. Agnoſco ſymbola Iouis & Latonæ, cúm ad hæc ſolùm reſpicio.

Mileſiis.

TErræ motus ſolum veſtrum concuſſit. Etenim aliorum quoque permultorum ſæpenumerò: verùm hi ſubierunt ſuum infortunium quadam neceſſitate, miſericordiáque ſe mutuò proſequi, non odiis, diſſidere videbantur. Vos autem ſoli diis arma facéſque intuliſtis, & diis eiuſmodi, quorum vtrinque eſt opus auxilio tam poſt, quàm ante pericula. Sed & hominem philoſophū. . . . . ſæpius etiam prænunciantem ipſum, terræmotus, qui Deo concutiente, euenerunt, quotidie facere dicebatis. O publicam imperitiam. Et tamen parens veſter dicitur Thalles.

Thallianis

Trallianis.

Permulti ex compluribus locis, alij ob alias causſas, tam iuuenes quàm ſenes ad me accedunt. Naturam igitur vniuſcuiuſque diligenter cōſidero moreſque ſumma cum prudentia obſeruo. Item ſingulorum erga ſuam ciuitatem animos iuſtos aut contrarios. In hunc vſque diem non poſſim vobis Trallianis anteferre, Lydos, non Achiuos, non Ionas: ſed ne veteris quidem Græciæ Thurios, Crotonas, Tarantinos, aut alios quoſpiam, qui ſunt mihi ex beatis Italis reliquí ſve. Quid igitur ſit in cauſſa, quamobrem vos quidem probem, non autem habitationem familiamque meam in eiuſmodi hominibus collocem, quāquam ſim è vobis oriundus in alium locum dicendum reſeruabo. Nunc autem ſolùm videtur tempus dari laudándi vos, eóſque qui vobis præſunt, vt multò præſtantiores virtute & verbis, quàm qui cæteris imperant, immò iis quoque quorum ſeculo nati ſunt.

Saitis.

Athenienſium eſtis poſteri, quemadmodum in Timæo Plato inquit. Illi verò communem veſtram deam. Nam quidem apud vos, apud ipſos verò Mineruam appellatam, exterminat ex Attica, neque permanent Græci. Quo autem pacto non permaneant ego declarabo. Senex & ſapiens nemo eſt Athenis. Non enim omnis mulier cuilibet nata eſt, quia nulla nemini. Adulator ad portas eſt. Ante portas Sycophanta, Leno quoque ante longa mœnia, Paraſitus ante Munychiam & Peireum. dea verò, ne Sunium quidem obtinet.

Ionibus.

Græcos vos appellandos eſſe putatis propter genus, & priſtinam coloniam. At Græcis quemadmodum conſuetudo legéſque certæ ſunt, & lingua vitáque propria: ſic etiam forma ſpeciéſque hominum. Vobis autem ne nomina quidem compluribus manent: ſed hac noua fœlicitate incitati, maiorum ſymbola perdidiſtis. Rectè illi ne ſepulchris quidem vos reciperent, quippe qui ſitis ipſis ignoti. Nam priùs Heroum erant nomina, naumachorum & legiſlatorum. Nunc verò Lucullorum Fabriciorum, Leucaniorum teatorum. Mihi verò potiùs Mimnermo nomen eſſe velim.

Eſtiæo.

Parens noſter Apollonius tribus ordine Menodotis erat natus. Tu verò ſemel appellari vis Lucretius aut Lupercus. Cuius horum in filiis aut poſteris es. Turpe eſt, alicuius nomen tibi vſurpare cuius nihil habeas ſimile.

Eidem.

A Patriis laribus optima cum fortuna quàm lōgiſſimè abſumus. Adhuc tamē Reipubl. res ſtatúmque mente ac memoria teneo. Fatum ad finem hominum properat, qui primum honorem ſunt cōſecuti. Nam initium fit à pueris, & paulò poſt hos ſunt adoleſcentes. Hic iam periculum eſt me perniciem & exitiū rebus adoleſcentū gubernatio cōciliet. Tibi verò nihil eſt periculi, quoniam viximus.

Τραλλιανοῖς.

Πολλοὶ πολλαχόθεν, ἄλλοι κατ' ἄλλας αἰτίας, νεώτεροί τε καὶ πρεσβύτεροι φοιτῶσι παρ' ἐμέ. τὰς φύσεις οὖν ἑνὸς ἑκάστου σκέπτομαι, καὶ τοὺς τρόπους, ὡς ἔνι μάλιστα συνετώτατα. τό, τε πρὸς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἑκάστου δίκαιον ἦθος, ἢ τοὐναντίον. εἰς τήνδε τὴν ἡμετέραν οὐκ ἂν ἔχοιμι προκρῖναι Τραλλιανῶν ὑμῶν, οὐ Λυδοὺς, οὐκ Ἀχαιοὺς, οὐκ Ἴωνας, ἀλλ' οὐδὲ τοὺς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος Θουρίους, ἢ Κρότωνας, Ταραντίνους, ἢ τινὰς ἄλλους τῶν ἐκεῖ λεγομένων εὐδαιμόνων Ἰταλιωτῶν, ἢ ἑτέρων τινῶν. τίς οὖν ἡ αἰτία, δι' ἣν ἀποδέχομαι μὲν ὑμᾶς, οὐ γίνομαι δὲ τοιούτοις ἀνδράσι σύνοικος, καίπερ ὢν γένος ὑμέτερον; ἄλλοτέ ποτ' ἂν εἴποιμι. νῦν δὲ μόνον ὑμᾶς ἐπαινεῖν καιρὸς, ἄνδρας τε τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν ὡς πολὺ κρείττους τῶν παρ' ἑτέροις, ἀρετῇ, καὶ λόγῳ, καὶ μᾶλλον παρ' οἷς γεγένηνται.

Σαΐταις.

Ἀθηναίων ἀπόγονοι ἐστὲ, καθάπερ ἐν Τιμαίῳ Πλάτων φησίν. οἱ δὲ, τὴν κοινὴν ὑμῶν θεὸν ἐξορίζουσι τῆς Ἀττικῆς, νῦν μὲν τὴν ὑφ' ὑμῶν, Ἀθηνᾶν δὲ τὴν ὑπ' αὐτῶν ὀνομαζομένην, οὐ μένοντες Ἕλληνες. ὅπως δ' οὐ μένοντες ἐγὼ φράσω. γέρων σοφὸς οὐδεὶς Ἀθηναῖος. οὐ γὰρ ἔφυ γυνὴ πᾶσα παντὸς, ὅτι μηδεμία μηδενός. ὁ κόλαξ παρὰ ταῖς πύλαις, ὁ συκοφάντης πρὸ τῶν πυλῶν. ὁ μαστροπὸς, καὶ πρὸ τῶν μακρῶν τειχῶν. ὁ παράσιτος, πρὸ τῆς Μουνυχίας, καὶ πρὸ τοῦ Πειραιῶς. ἡ θεὸς δὲ, οὐδὲ Σούνιον ἔχει.

Ἴωσιν.

Ἕλληνες οἴεσθε δεῖν ὀνομάζεσθαι διὰ τὸ γένος καὶ τὴν ἔμπροσθεν ἀποικίαν. Ἕλλησι δὲ, ὥσπερ ἔθη καὶ νόμοι, καὶ γλῶττα, καὶ βίος ἴδιος, οὕτω καὶ σχῆμα, καὶ εἶδος ἀνθρώπων. ἀλλ' ὑμῖν γε οὐδὲ τὰ ὀνόματα μένει τοῖς πολλοῖς, ἀλλ' ὑπὸ τῆς νέας ταύτης εὐδαιμονίας ἀπολωλέκατε τὰ τῶν προγόνων σύμβολα. καλῶς οὐδὲ τοῖς τάφοις ἐκεῖνοι δέχοιντ' ἂν, ἅτε ἀγνῶτας αὐτοῖς γενομένους. εἴ γε πρότερον ἡρώων ἦν ὀνόματα, καὶ ναυμάχων, καὶ νομοθετῶν· νυνὶ δὲ Λουκούλλων τε, καὶ Φαβρικίων, καὶ Λευκανίων τῶν μακαρίων. ἐμοὶ μὲν εἴη μᾶλλον ὄνομα Μίμνερμος.

Ἑστιαίῳ.

Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀπολλώνιος ἦν τρὶς τῶν Μηνοδότου· σὺ δὲ ἅπαξ ἐθέλεις ὀνομάζεσθαι Λουκρίτιος ἢ Λούπερκος. τίνος σὺ τούτων ἀπόγονος; αἰσχρὸν, εἰ ὄνομα μὲν ἔχοις τινὸς, τὸ δὲ εἶδος αὐτοῦ μὴ ἔχοις.

Τῷ αὐτῷ.

Πατρίδος ἐς μὲν πορρωτέρω σὺν δαίμονι. ἤδη δὲ τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐννῷ ἐβαλόμην. ὁ δ' ὀξεῖα μοῖρα πρὸς τέλος ἀνδρῶν. οἱ τὰν πρώταν λελόγχασι τιμάν. ἄρξει δὲ τὸ λοιπὸν παιδάρια, καὶ μικρὸν ἐπάνω τούτων μειράκες, ἐνταῦθά που δέος, μὴ σφαλῇ τὰ ὑπὸ νέων κυβερνώμενα. σοὶ δ' οὐ δέος, ἐπεὶ βεβίωκα μέν.

Τοῖς στωϊκοῖς.

ΩΡα καὶ λιμὸς ἦν βάσσῳ, καίπερ ὄντων τῷ πατρὶ συχνῶν χρημάτων. πρῶτον μὲν οὖν ἔφυγε μέγαράδε, σὺν ἑνὶ τῶν λεγομένων ἐραστῶν. ἅμα δὲ καὶ μαστροπῶν. τροφῆς γὰρ ἀμφοτέροις ἔδει, καὶ ἐφοδίων. ἔπειτα ἐκεῖθεν εἰς συρίαν. ὑπεδέχετο δὲ τὸν ὡραῖον εὐφράτης, καὶ εἴτις ὁμοίως ἐδεῖτο τούτου τε καλοῦ, ὥς τε αἱρεῖσθαί τι τῶν ἀτόπων δι᾽ εὔνοιαν.

Τοῖς ἐν σάρδεσιν.

Ο Παῖς ἀλυάττεω σῶσαι τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἀδύνατος ἐγένετο καὶ ἀμήχανος. καίπερ ὢν βασιλεύς τε καὶ κροῖσος. ὑμεῖς δὲ ποίῳ πεποιθότες ἄρα λέοντι, πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε. παῖδες, νέοι, πάντες, ἄνδρες γέροντες, ἀλλὰ καὶ παρθένοι, καὶ γυναῖκες. ἐριννύων νομίσαι ἄν τις τὴν πόλιν εἶναι, καὶ οὐχὶ δήμητρος. ἡ δὲ θεά, φιλάνθρωπος. ὑμῖν δὲ τίς ἐστιν ὁ χόλος.

Τοῖς αὐτοῖς.

ΕΙκὸς εἰς πόλιν ἀρχαίαν τε καὶ μεγάλην, ἐθελῆσαι φιλόσοφον ἀρχαῖον παραγενέσθαι. καὶ παρεγενόμην ἂν αὐτὸς ἑκών, κληθῆναι μὴ περιμείνας, ὡς ὑφ᾽ ἑτέρων πολλῶν, εἰ ποιήσειν μίαν ὑμῶν τὴν πόλιν ἔμελλον, ἤθει καὶ φύσει, καὶ νόμῳ, καὶ θεῷ. καὶ τὸ ὅσον ἐπ᾽ ἐμοί, πάντως ἂν ἐποίησα. στάσις δὲ ὥς ἔφη τις, πολέμου χαλεπώτερον.

Φοιτηταῖς.

ΔΙὰ φιλοσοφίαν εἴρηται τῶν εἰρημένων ἕκαστον, οὐ δι᾽ εὐφράτην. μὴ τὸ πραξιτέλους ξίφος, ἢ τὸ λυσίου φάρμακον πεφοβῆσθαι μέ τις δόξῃ. καὶ τοῦτο γάρ ἐστιν εὐφράτου.

Σιτοκαπήλοις.

Η γῆ πάντων μητήρ. δικαία γάρ. ὑμεῖς δὲ ἄδικοι ὄντες, πεποίηκατε αὐτὴν ἑαυτῶν μόνων μητέρα. καὶ εἰ μὴ παύσησθε, οὐκ ἐάσω ὑμᾶς ἐν αὐτῇ ἑστάναι.

Βασιλεὺς φραώτης ἰάρχᾳ διδασκάλῳ, καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν σοφοῖς.

ΑΠολλώνιος ἀνὴρ σοφώτατος, σοφωτέρους ὑμᾶς ἑαυτοῦ ἡγεῖται. καὶ μαθησόμενος ἥκει τὰ ὑμέτερα, πέμπετε οὖν αὐτὸν εἰδότα, ὁπόσα ἴστε. ὡς οὐκ ἀπολεῖται οὐδὲν τῶν μαθημάτων ὑμῖν. καὶ γὰρ λέγει ἄριστα ἀνθρώπων, καὶ μέμνηται. ἰδέτω καὶ τὸν θρόνον, ἐφ᾽ οὗ καθίσαντί μοι, τὴν βασιλείαν ἔδωκας ἰάρχα πάτερ. καὶ οἱ ἑπόμενοι δὲ αὐτῷ ἄξιοι ἐπαίνου, ὅτι τοιοῦδε ἀνδρὸς ἥττηνται.

Απολλώνιος τοῖς αὐτοῖς.

ΑΦικομένῳ μοι πεζῇ πρὸς ὑμᾶς, ἐδώκατε τὴν θάλασσαν. ἀλλὰ καὶ σοφίας τῆς ἐν ὑμῖν κοινωνήσαντες, δεδώκατε καὶ διὰ τοῦ οὐρανοῦ πορεύεσθαι. μεμνήσομαι τούτων, καὶ πρὸς ἕλληνας. κοινωνήσω τε ὡς παροῦσι λόγων, εἰ μὴ μάτην ἔπιον τοῦ ταντάλου.

Τίτῳ βασιλεῖ.

ΜΗ βουληθέντι σοι ἐπ᾽ αἰχμῇ κηρύττεσθαι, μηδ᾽ ἐπὶ δηΐων αἵματι, δίδωμι ἐγὼ τὸν σωφρο-

Stoicis.

VEnustas & fames erat Basso, quamquam pater multis abundaret pecuniis: primùm igitur aufugit Megaram, cum vno ex iis quos appellant amatores: nonnunquam etiam lenones. victu enim & viatico vterque carebat. Post inde in Syriam. suscepit autem formosum illum Euphrates, & si quis similiter eo qui tunc elegantia præcellebat, opus haberet, vt turpitudinis aliquid amore beneuolentiáque inflammatus admitteret.

Sardianis.

FIlius Alyathæ ciuitatem suam nulla ratione, nullóque consilio potuit seruare, quamuis & rex esset & Crœsus. Vos autem nescio quo freti Leone, bellum inexpiabile suscepistis pueri, iuuenes imbelles vniuersi, senes deliri: sed & virgines & mulieres. Furiis aliquis ciuitatem sacram deuotámque potiùs quàm Cereri existimaret. Nam illa dea benigna humanáque est. vobis autem quæ tandem illa bilis venit.

Eisdem.

COnsentaneum est ad antiquam vrbem & magnam, philosophum antiquum accedere voluisse. Et sanè venissem mea sponte ac libenter non expectata vocatione vestra, quemadmodum complurium aliorum, si ciuitatem vestram ad concordiam animorum, naturæ, legum & religionis adducere potuissem, idque quantum in meis viribus esset, fecissem planè. Verùm seditio, quemadmodum quidam dixit, longè grauior & perniciosior bello.

Discipulis.

PHilosophiæ, non Euphratæ causa, sunt quælibet dicta, ne quis Praxitelis ensem à me formidatam aut Lysiæ venenum putet. Hoc enim est Euphratæ.

Frumentariis.

TErra mater est omnium. Iusta enim est. At vos cùm iniusti sitis, vestram dumtaxat matrem eam effecistis, & nisi destiteritis, perficiam vt vobis in ea consistere non liceat.

Rex Phraotas Iarchæ præceptori, sapientibúsque qui cum eo sunt.

APollonius vir sapientissimus, sibimetipsi vos pręcellere putat sapientia, venítque cognitum vestram doctrinam. Quare, quicunque scitis, his eum imbutum instructúmque dimittite. Nihil etenim eruditionis, quod in eum contuleritis, ad irritum cadet. Nam cùm eloquentia tum verò memoria vincit omnes mortales. Contempletur etiam sellam in qua mihi sedenti, coronam regiam imperiúmque dedisti Iarche pater. Qui verò sequuntur eum laude dignissimi sunt, quòd tanto viro sese submiserint.

Apollonius iisdem.

PEditi mihi ad vos venienti, maris copiam potestatémque fecistis, sed & vestræ sapiêtiæ mihi participi facto, per cœlum vestigia ferre dedistis. Horum igitur apud Græcos etiam mentionem faciam, & quibusuis obuiis disputationes communicabo, si non frustrà Tantalum biberint.

Tito Regi.

SApientiæ tibi coronam tribuo, qui non hasta, nec hostium sanguine volueris innotescere.

Nam

Nam animum geris coronatione & laurea dignum.

Demetrio Suniensi.

DO te Tito regi præceptorem, moderatorémque regni bene rectéque gerendi. Tu verò cu, vt ego vera sim illi locutus permittásque ei preter iram omnia.

Imperator Vespasianus Apollonio Philosopho salutem.

SI cunctis Apolloni Philosophiam eodem modo secum excercere animus esset, summam ad fœlicitatem peruenirent philosophia & paupertas, illa, quod à decimis & mercede liberaretur hęc quod sponte ab omnibus expeteretur.

FINIS.

σιωύης στέφανον. ἐπειδὴ ἐφ' οἷς δεῖ στεφανοῦσθαι, γινώσκεις.

Δημητρίῳ σουνιεῖ.

ΔΙδωμί σε βασιλεῖ Τίτῳ διδάσκαλον τοῦ τῆς βασιλείας ἤθους. σὺ δὲ, ἀληθεῦσαί τέ με πρὸς αὐτὸν δίδου καὶ γίνου αὐτῷ, πλὴν ὀργῆς, πάντα.

Αὐτοκράτωρ Οὐεσπεσιανὸς Ἀπολλωνίῳ φιλοσόφῳ χαίρειν.

ΕΙ πάντες Ἀπολλώνιε, κατὰ ταυτά σοι φιλοσοφεῖν ἤθελον, σφόδρα ἂν εὐδαιμόνως ἔπραττον, φιλοσοφία τε καὶ πενία. φιλοσοφία μὲν ἀδεκάστως ἔχουσα. πενία δὲ αὐθαιρέτως. Ἔρρωσο.

Τέλος.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

IVLIANI IMPERATORIS EPISTOLÆ.

EGo te iamdudum Nilum tenere putabá sæpiúsque mihi veniebat in mentẽ vsitatũ illud, vt fœlices Ægyptiorũ pueros prædicarẽ qui iam olim Nilum omnium rerum procuratorẽ largitorémque habuissent, quascunque ferre vel vehere posset. Nunc verò tuam insuper Musam essent habituri, nihil equidem Nilo inutiliorem indigniorémve, meo verò iudicio preciosiorem etiam forsitan. Nam ille regionem perfluens opum diuitiarúmque vim adfert. Tu verò linguam locutionémq; tuam in animos iuuenũ immittés, ad scientiæ diuitias deducis, non minus quàm olim Pythagoras, cùm inter ipsos versaretur, postquam hunc Plato: Hæc quidem animo agitaui. Tu verò paruo locorum interuallo disiunctus latuisti. Cùm autem venisset, qui literas mihi reddidit primùm miratus, dolum in re inesse suspicabar, nec oculis fidem satis habebam. Posteaquam verò resignatis literis non ab alio profecta munera cognouissem, sensi quid velles. Etenim quòd essent è vicinioribus locis missa, putabam id mihi spem tui rursum videndi confirmare debere, & gaudio simul maximo sum elatus, quòd tam breui tempore famam noménque patriæ sempiternum peperisses. At tu mihi videris eam ludens reprehendere. Nam aërem supra caput eiusmodi, qualem tu dixisti, ferri, & aquæ potionem in maris memoriam recordationémque bibentes inducere, itemque panem ex hordeo mistum ad vos adferri non inficias iuerim. Et profectò minùs multa sunt à te, fortè vt patriæ parceres, enumerata. Sed tamen ô bone vir gratias habere te patriæ oportebat, quæ mentem tuam philosophiæ præceptis imbuisset, vt aliquando luxum Ægypti pro nihilo disceres habere. Vlyssem verò sapientia summa præditum, exiguámque & asperam insulam habitantem (quid enim aliud præter Ithácam.) neque Calypso allicere aut persuadere potuit, neque naturæ in melius commutatio quo minus his Ithácam anteponendam censeret.

ΕΓὼ μὲν ᾤμην σε τὸν νεῖλον πάλαι κατειληφέναι. καὶ πολλάκις εἰς μνήμην λαμβάνων τοῦτο δὴ τὸ εἰωθὸς ἐμοὶ ὡς εὐδαίμονες ἔλεγον τῶν αἰγυπτίων οἱ παῖδαις, πάλαι μὲν τὸν νεῖλον ἔχοντες χορηγὸν, τῶν ὅσα φέρειν οἶδεν ἐκεῖνος. νυνὶ δὲ καὶ τὴν σὴν μοῦσαν προσειληφότες οὐδὲν ἀτιμοτέραν τοῦ νείλου. παρ' ἐμοὶ δὲ κριτῇ τάχα καὶ μείζω. ὁ μὲν γὰρ τὴν χώραν αὐτῶν ἐπιῤῥέων πλουτεῖν ἐπιτρέπει. σὺ δὲ ταῖς νέων ψυχαῖς τὴν γλῶτταν ἐπαφιεὶς ἐπὶ τὸν τῆς ἐπιστήμης πλοῦτον ἰθύνεις. οὐδὲν ἔλαττον ἢ πάλαι πυθαγόρας αὐτοῖς ἐπιδημῶν καὶ μετ' ἐκεῖνον πλάτων· ταῦτα μὲν ἐλογιζόμην· σὺ δὲ οὐ μακρὰν ἀπέχων, ἐλάνθανες. ὡς δὲ ἧκεν ὁ τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδοὺς, τὸ μὲν πρῶτον θαυμάζων, ἀπάτην ἡγούμην τὸ πρᾶγμα καὶ οὐκ ἐπειθόμην τοῖς ὀφθαλμοῖς. ὡς δὲ τοῖς γεγραμμένοις ἐντυχὼν ἐπείσθην, μὴ ἂν ἄλλου τὰς χάριτας, ἥσθην πῶς δοκεῖς. ἐγγυτέρας γὰρ αὐτὰς ἐμοὶ τοῦ δὲ πάλιν ἰδεῖν ἡγούμην ἐλπίδας καὶ συνέχαιρον εἰκότως εἰ τὴν σὴν πατρίδα ζηλωτὴν μικρὸν γοῦν ἀπέφηνας χρόνον. σὺ δέ μοι δοκεῖς παίζων αὐτῆς κατηγορεῖν. ὅτι μὲν γὰρ τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς ἀέρα οἷον ἔφης εἶναι συμβαίνει καὶ ὡς τὸ ὕδωρ πίνοντας εἰς μνήμην ἄγει θαλάττης, καὶ ἄρτος ὑμῖν ἐκεῖθεν ἥκει μεμιγμένος, οὐκ ἀρνηθείην. καὶ ἔλαττον ἐξαγώνηταί σοι ταῦτα φειδοῖ τῆς πατρίδος. ἀλλ' ὅμως ὦ βέλτιστε χάριν ἐχρῆν εἰδέναι ταύτῃ πρὸς φιλοσοφίαν ἀσκούσῃ τὴν γνώμην. ὅπως ἂν εἰδείης ποτὲ τρυφῆς αἰγυπτίας ὑπερορᾶν. ὀδυσσέα δὲ τὸν σοφὸν νῆσον οἰκοῦντα μικρὰν ὁ μοῦ καὶ τραχεῖαν, καὶ τί γὰρ ἀλλ' ἢ τὴν ἰθάκην, οὔτε καλυψὼ πέπεικεν. οὔτε φύσεος ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολὴ, τὸ μὴ τὴν ἰθάκην ἀντὶ τούτων αἱρεῖσθαι.

ἀλλ' οὐδὲ σπαρτιάτης οἶμαι τὴν οἴκοι δίαιταν ἐν νῷ ὢν τὴν σπάρτην ἐμέμψατο. ἀλλ' οἶδα πόθεν ποτὲ κατηγορεῖν ἐπήρθης. Φιλοχρημάτως ἔχεις ὦ λῷστε. εἶτα βραχύ τι τοῦ λήμματος ἀποστὰς ἰοῦ ἰοῦ βοᾷς· καὶ τὸν νεῖλον πολλάκις καὶ τὸν ἐκεῖθεν πλοῦτον ἀνακαλῇ. τοῦτό που σε ξένον ὡς αὐτὸς ἔφης ποιεῖ. καὶ τὸ σῶμα, τοῦ χαιρεφῶντος οὐδὲν ἀστειότερον ἔχειν. οἶμαι δέ σε καὶ νύμφης ἐρωτικῆς περιέχεσθαι. καὶ πειρᾶσθαι μόλις ὁπόσα δύναται πόθος. ἀλλὰ γένοιτο ταῦθ' οὕτως ὅπως ἀφροδίτῃ φίλον.

Ἐῤῥώσῃ καὶ ἔῤῥωσο καί σε θᾶττον προσείποιμι καὶ παίδων πατέρα.

Προαιρεσίῳ.

Τί δ' οὐκ ἔμελλον ἐγὼ προαιρέσιον τὸν καλὸν προσαγορεύειν. ἄνδρα ἐφιέντα τοῖς λόγοις ὥσπερ οἱ ποταμοὶ τοῖς πεδίοις ἐφ' ἅπασι τὰ ῥεύματα. καὶ ζηλοῦντα τὸν περικλέα κατὰ τοὺς λόγους ἔξω τοῦ συνταράττειν καὶ συγκυκᾶν τὴν ἑλλάδα. θαυμάζειν δὲ οὐ χρή, τὴν λακωνικὴν εἰ πρὸς σὲ βραχυλογίαν μιμησαίμην. ὑμῖν γὰρ πρέπει τοῖς σοφοῖς μακροὺς καὶ μεγάλους ποιεῖσθαι λόγους ἡμῖν δ' ἀρκεῖ καὶ τὰ βραχέα πρὸς ὑμᾶς· ἴσθι δὴ τάμοι πολλὰ πανταχόθεν κύκλῳ πράγματα ἐπιῤῥεῖν· τὰς αἰτίας εἰ μὲν ἱστορίαν γράφεις, ἀκριβέστατα ἀπαγγελῶ σοι. δοὺς τὰς ἐπιστολὰς ἀποδείξεις ἐγγράφους. εἰ δ' ἔγνωκας ταῖς μελέταις καὶ τοῖς γυμνάσμασιν εἰς τέλος ἄχρι γήρως προσκαρτερεῖν, οὐδὲν ἴσως μου τὴν σιωπὴν μέμψῃ.

Λιβανίῳ.

Ἐπειδὴ τῆς ὑποσχέσεως ἐπελάθου. τρίτη γοῦν ἐστὶ σήμερον. καὶ ὁ φιλόσοφος πρίσκος αὐτὸς μὲν οὐχ ἧκε. γράμματα δὲ ἀπέστειλεν ὡς ἔτι χρονίσων, ὑπομιμνήσκω σε τὸ χρέος ἀπαιτῶν. ὄφλημα δὲ ἐστὶν ὡς οἶσθα σοὶ μὲν ἀποδοῦναι ῥᾴδιον. ἐμοὶ δὲ ἥδιστον πάνυ κομίσασθαι. πέμπε δὴ τὸν λόγον καὶ τὴν ἱερὰν συμβουλὴν ἀλλὰ πρὸς ἑρμοῦ καὶ μούσης, ταχέως. ἀλλὰ καὶ τούτων μετὰ τριῶν ἡμερῶν ἴσθι συντρίψας. εἴπερ ἀληθῆ φησιν ὁ σικελιώτης ποιητής, ἐν ἤματι φάσκων τοὺς ποθοῦντας γηράσκειν εἰ δὲ ταῦτά ἐστιν ὥσπερ οὖν ἐστί, τὸ γῆρας ἡμῖν ἐτριπλασίασας ὦ γενναῖε. ταῦτα μεταξὺ τῆς πράξεως ὑπηγόρευσά σοι. γράφειν γὰρ οὐχ οἷός τε ἤμην, ἀργοτέραν ἔχων τῆς γλώττης τὴν χεῖρα. καί μοι καὶ τὴν γλῶτταν εἶναι συμβέβηκεν ὑπὸ τῆς ἀνασκησίας ἀργοτέραν καὶ ἀδιάρθρωτον. ἔῤῥωσό μοι ἀδελφὲ ποθεινότατε καὶ προσφιλέστατε.

Ἀριστομένει Φιλοσόφῳ.

Ἆρά γε χρὴ περιμένειν κλῆσιν καὶ τὸ ἀεὶ προτιμᾶν μηδαμοῦ; ἀλλ' ὅρα μὴ χαλεπὴν ταύτην εἰσαγάγωμεν τὴν νομοθεσίαν, εἰ ταῦτα χρὴ παρὰ τῶν φίλων περιμένειν, ὅσα καὶ παρὰ τῶν ἁπλῶν καὶ ὡς ἔτυχε γνωρίμων· ἀπορήσει τις ἐν ταῦτα. πῶς δὲ οὐκ εἰδότες ἀλλήλους ἐσμὲν φίλοι, πῶς δὲ τοῖς πρὸ χιλίων ἐτῶν γεγονόσι, καὶ ναὶ μὰ δία δισχιλίων. ὅτι σπουδαῖοι πάντες ἦσαν. καὶ τὸν τρόπον καλοί τε κἀγαθοί. ἐπιθυμοῦμεν δὲ καὶ ἡμεῖς εἶναι τοιοῦτοι. εἰ καὶ τοῦ εἶναι τό γε εἰς ἐμέ, παμπληθὲς ἀπολειπόμεθα. πλήν, ἀλλ' ἥ γε ἐπιθυμία, τάττει πως ἡμᾶς εἰς τὸ αὐτὸ ἐκείνοις μερίδα.

Sed ne Spartiata quidem, vt arbitror, domestica viuendi ratione considerata, Spartam reprehenderet. At scio, quibus caussis adductus eam accuses cupiditate pecuniæ laboras vir optime. Deinde, cùm paulùm à lucro destitisti, heu heu vociferaris, Nilúmque & eius diuitias reuocas. Hoc te peregrinum vt ipse dicis, efficit, simúlque vt corpus non minùs elegans Chærephonte habeas. Insuper à puella amoribus dedita te detineri arbitror, vixque experiri, quæ fert desiderium. verùm hæc ita cadãt, vt veneri libitum erit. valebis & valetudinem tuã cura & fac, vt statim te liberorum etiam patrẽ appellemus.

Proæresio.

QVid ego Proæresium nõ egregium appellarẽ, hominem, quemadmodum fluuij campos, fluctibus ita verba perfundentem, æmulatorémque Periclis in dicendo, extra Græciæ perturbationem atque collusionem. Nec verò mirandum est, si Laconicam erga te breuiloquentiam imitatus fuero. Vos enim sapientes decet, longis & prolixis orationibus vti. Nobis verò vel pauca sufficiunt erga vos. Sic tibi persuasum habeto, multa mihi vndequaque negotia imminere. Caussas verò si scribis historiam exactissimè tibi nunciabo per literas quasi scripta testimonia. Sin in his exercitiis & docendo perpetuò ad senectutem vsque perseuerare certum est, nihil fortasse meum silentium accusabis.

Libanio.

QVoniam promissi te cepit obliuio. Nam hodierna dies est tertia, neque Philosophus Priscus ipse venit, sed literas misit, vnde certum sit eum mora rebus iniecturum, in memoriam tibi redigo, debitúmque reposco. Est autem vt scis tibi perfacile debitum soluere, mihi verò gratissimum recipere. Proinde fac vt mittas orationem, sanctúmque consilium. Sed per Mercurium & Musas celeriter. Nam hoc etiam triduo me propemodum euectum à te scito, si credimus Siculo vati, qui dicit vno die cupientes Senescere. Quòd si hæc ita sunt, vt certè sunt, triplicasti nobis senectutem, ô Generose. Hæc inter agendum tibi prædixi. Nam scribere non poteram, cùm manus linguam nequaquam assequereretur. Et mihi sanè lingua quoque propter omissam exercitationem tardior atque implicatior erat. Vale frater exoptatissimè, & charissimè.

Aristomeni Philosopho.

ERgon' expectanda vocatio semper est, non autem fauor & iudicium? Sed vide, quàm difficilem ferendarum legum rationem introducamus, si sunt ab amicis eadem expectanda, quæ à simplicibus & vulgariter notis: Hic addubitarit aliquis. Quid verò sit impedimento, cùm simus inuicem satis noti, quò minùs inter nos sit amicitia? Quamobrem iis, qui mille vel etiam bis mille annis antè atauorum memoria vixerunt, amici sumus? Quoniam omnes fuerunt virtute præditi, & ingenio bono atque honesto. Nos verò quoque tales esse cupimus: quamuis quod ad me quidem pertinet, abest plurimũ, vt sim. At volũtas & desideriũ ipsum, quodãmodo nos in eodem cum illis numero ponit.

Et quid

Et quid ego pluribus verbis in hoc ineptus sum? Siue enim non accersito veniendum est, venies profectò, siue vocationem expectandam putas, ecce præstò est tibi missa à nobis vocatio. Quamobrem obsecro te obtestórque per Iouem hospitalem, vt venias. Ostende nobis virum inter Cappadoces verè & genuinè Græcum. Hactenus enim partim nolentes, partim volentes quidem nonnullos eósque paucos: sed ignorantes modum ac rationem, rem diuinam obire conspicio.

Iulianus Theodoræ pudicissimæ.

MIssos abs te libellos & epistolas omnes libentissimè accepi ab optimo viro Mygdonio: vísque agens otium, quòd Dij norunt, in disputando disserédóque indefessum hęc ad te rescripsi. Tu bene valeas, & nunquam non eiusmodi scribas.

Ecdicio Ægyptiorum principi.

QVanquam de aliis nullas ad nos literas mittis: at de Diis infesto Athanasio, tibi scribendum erat, præsertim cùm exploratum haberes, quæ nos longo tempore antè pulcherrima decreta edidissemus. Iuro per magnum Sarapim nisi ante Calendas Decembris Diis inquus Athanasius egressus fuerit ex illa, immò vniuersa Ægypto, decem auri libras in excercitum me erogaturum, qui mihi dicto sit audiens. Scis, quàm tardus sim in condemnando, multò autem tardior in remittendo, postquam damnatio constituta semel est. Et hoc mihi molestum est, ab eius manu Deos omnes despicatui haberi. Nihil sic video at ne audio quidem à te gestum, vt Athanasium ex omnibus Ægypti locis fugatum expuleris, hominem omni scelere coopertum, qui sit ausus illustres Græcas apud me fœminas, ad Baptisinum vocare.

Artabio.

EGo per Deos immortales, neque morte neque verberibus, neque quouis alio malo Galilæos, præter ius & æquitatem affici volo: verùm pios in honore maximo habendos edico prorsus. Etenim propter stoliditatem Galilæorum, ferè sunt euersa perditáque omnia. Propter Deorum vero beneuolentiam & fauorem, conseruamur omnes. Vnde cultus Diis est præstandus, tum etiam honor piis viris & ciuitatibus.

Georgio.

VEnisti Telemache: inquit carmen. Ego verò etiam te vidi literis, & effigiem animi tui sanctissimi, quasi in paruo quodam sigillo magni characteris typum expressum animaduerti. Etenim in paucis demonstrari per multa possunt: siquidem & Phidias sapiens non ex ea solùm statua, quę Olympiis aut Athenis erat posita, cognoscebatur, sed exiguæ quoque sculpturæ, artis maximæ signum atque opus poterat includere; cuiusmodi dicunt eius cicadam & apem esse. Quibus si vis, adde muscam etiam, quę quamuis ærata sint natura, tamen ab arte quasi quandam animam acceperunt. Verùm in illis forsitan, paruitas animalium etiam illi ad artis concinnitatem, adiumentum attulit. Atqui tu Alexandrũ in equo venationibus intentũ cõsidera, cuius tota mẽsura, instar vnguis in digito manꝰ est, nec vltrà. Sic verò singula sũt admirationis & industriæ

καὶ τί τοιαῦτα ἐγὼ ληρῶ μακρότερον. εἴτε γὰρ ἄκλητον ἰέναι χρὴ, ἥξεις δήπουθεν. εἴτε καὶ κλῆσιν περιμένεις, ἰδού σοι καὶ παράκλησις ἥκει παρ' ἡμῶν· ἔντυχε οὖν ἡμῖν περὶ τὰ τοιαῦτα πρὸς Διὸς ξενίου. δεῖξον ἡμῖν ἄνδρα ἐν Καππαδόκαις καθαρῶς Ἕλληνα. τέως γὰρ τοὺς μὲν οὐ βουλομένους. ὀλίγους δέ τινας ἐθέλοντας μὲν, οὐκ εἰδότας δὲ, θύειν ὁρῶ.

Ἰουλιανὸς Θεοδώρᾳ τῇ αἰδεσιμωτάτῃ.

ΤΑ πεμφθέντα παρὰ σοῦ βιβλία πάντα ὑπεδεξάμην καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἄσμενος διὰ τοῦ βελτίου Μυγδονίου· καὶ μόγις ἄγων σχολὴν, ὡς ἴσασιν οἱ θεοὶ, οὐ κακιζομένην λόγῳ, ταῦτα ἀντέγραψα πρὸς σέ. σὺ δὲ εὖ πράττοις. καὶ γράφοις ἀεὶ τοιαῦτα.

Ἐκδικίῳ ἐπάρχῳ αἰγυπτίων.

ΕΙ καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα μὴ γράφεις ἡμῖν, ἀλλ' ὑπέρ γε τοῦ τοῖς θεοῖς ἐχθροῦ ἐχρῆν σε γράφειν Ἀθανασίου. καὶ ταῦτα πρὸ πλείονος ἤδη χρόνου τὰ καλῶς ἡμῖν ἐγνωσμένα πεπυσμένον· ὄμνυμι δὲ τὸν μέγαν Σάραπιν, ὡς εἰ μὴ πρὸ τῶν δεκεμβρίων καλανδῶν ὁ θεοῖσιν ἐχθρὸς Ἀθανάσιος ἐξέλθοι, ἐκείνης μᾶλλον δὲ πάσης τῆς αἰγύπτου, τῇ ὑπακουούσῃ τάξει προστιμήσαιμι χρυσοῦ λίτρας ἑκατόν. οἶσθα δὲ πῶς εἰμὶ βραδὺς μὲν εἰς τὸ καταγνῶναι. πολλῷ δὲ ἔτι βραδύτερος εἰς τὸ ἅπαξ καταγνοὺς ἀνεῖναι. καὶ τῇ αὐτοῦ χειρὶ πάνυ με λυπεῖ τὸ καταφρονεῖσθαι τοὺς θεοὺς πάντας· οὐδὲν οὕτως ἴδοιμι μᾶλλον δὲ ἀκούσαιμι μηδενὸς παρὰ σοῦ πραχθέντος, ὡς Ἀθανάσιον ἐξεληλαμένον τῶν τῆς αἰγύπτου τόπων, τὸν μιαρόν. ὃς ἐτόλμησεν ἑλληνίδας ἐπ' ἐμοῦ γυναῖκας τῶν ἐπισήμων, βαπτίσαι διώκεσθαι.

Ἀρταβίῳ.

ΕΓὼ νὴ τοὺς θεοὺς, οὔτε κτείνεσθαι τοὺς γαλιλαίους οὔτε τύπτεσθαι παρὰ τὸ δίκαιον οὔτε ἄλλό τι πάσχειν κακὸν βούλομαι. προτιμᾶσθαι μέντοι τοὺς θεοσεβεῖς, καὶ πάνυ φημὶ δεῖν. διὰ γὰρ τὴν γαλιλαίων μωρίαν, ὀλίγου δεῖν ἅπαντα ἀνετράπη. διὰ δὲ τὴν τῶν θεῶν εὐμένειαν, σωζόμεθα πάντες. ὅθεν χρὴ τιμᾶν τοὺς θεοὺς. καὶ τοὺς θεοσεβεῖς ἄνδρας τε καὶ πόλεις.

Γεωργίῳ.

ΗΛυθες Τηλέμαχε φησὶ τὸ ἔπος. ἐγὼ δέ σε καὶ εἶδον ἤδη τοῖς γράμμασι καὶ τὴν ἱερᾶς σου ψυχῆς τὴν εἰκόνα, καθάπερ ὀλίγῃ σφραγῖδι μεγάλου χαρακτῆρος τύπον ἀνεμαξάμην. ἔστι γὰρ ἐν ὀλίγῳ πολλὰ δειχθῆναι. ἐπεὶ καὶ φειδίας ὁ σοφὸς οὐκ ἐκ τῶν ὀλυμπίασι μόνον ἢ ἀθήνησιν εἰκόνος ἐγνωρίζετο. ἀλλ' ἤδη καὶ μικρῷ γλύμματι μεγάλης τέχνης ἔργον ἐγκλεῖσαι. οἷον δὲ τὸν τέττιγά φασιν αὐτοῦ καὶ τὴν μέλιτταν, εἰ δὲ βούλει καὶ τὴν μυῖαν, εἶναι. ὡς ἕκαστον εἰ καὶ τῇ φύσει κεχάλκωται, τῇ τέχνῃ ἐμψύχωται. ἀλλ' ἐν ἐκείνοις μὲν ἴσως αὐτῷ καὶ ἡ σμικρότης τῶν ζώων, εἰς τὴν κατὰ λόγον τέχνην, τὸ εἰκὸς ἐχαρίζετο· σὺ δὲ ἀλλὰ τὸν ἐφ' ἵππου θηρῶντα ἀλέξανδρον εἰ δοκεῖ, σκόπει· οὗ τὸ μέτρον ἐστὶ πᾶν, ὄνυχος δακτύλου χερὸς, οὐ μεῖζον. οὕτω δὲ ἐφ' ἑκάστου τὸ θαῦμα τῆς τέχνης

δέχεται, ὥστε εἰ μὲν ἀλέξανδρος τὸ θηρίον βάλλει, καὶ τὸν θεατὴν φοβεῖ, δι᾽ ὅλου δυσωπῶν τοῦ σχήματος· ὁ δὲ ἵππος ἐν ἄκρᾳ τῇ τῶν ποδῶν τῇ βάσει, τὴν στάσιν φεύγων, ἐν τῇ τῆς ἐνεργείας κλοπῇ, τῇ τέχνῃ κινεῖται. ὃ δὴ καὶ αὐτὸς ἡμῖν ὦ γενναῖε ἐποίησας· ὥσπερ γὰρ ἐν ἑρμοῦ λογίου σταδίοις δι᾽ ὅλου πολλάκις τοῦ δρόμου στεφανωθεὶς ἤδη, δι᾽ ὧν ἐν ὀλίγοις γράφεις, τῆς ἀρετῆς τὸ ἄκρον ἐμφαίνεις· καὶ τῷ ὄντι τὸν ὀδυσσέα τὸν ὁμήρου ζηλοῖς. ὅστις καὶ μόνον εἰπὼν ἤρκει τοὺς φαίακας ἐκπλῆξαι. εἰ δή τι καὶ παρ᾽ ἡμῶν τοῦ κατὰ σὲ φιλικοῦ δέῃ, φθόνος οὐδείς. πάντως που καὶ παρὰ τῶν ἡττόνων εἶναί τι χρηστὸν, ὁ μῦς τὸν λέοντα τῷ μισθῷ σώσας, ἀρκούντως δείκνυσι.

Εκδικίῳ ὑπάρχῳ αἰγύπτου.

ΑΛλοι μὲν ἵππων. ἄλλοι δὲ ὀρνέων. ἄλλοι θηρίων ἐρῶσιν. ἐμοὶ δὲ βιβλίων κτήσεως ἐκ παιδαρίου δεινὸς ἐντέτηκε πόθος· ἄτοπον οὖν εἰ ταῦτα περιίδοι μισφετεριζομένοις ἀνθρώποις, οἷς οὐκ ἀρκεῖ τὸ χρυσίον ἀναπλῆσαι τὸν πολὺν ἔρωτα τοῦ πλούτου. πρὸς δὲ καὶ ταῦτα ὑφαιρεῖσθαι ῥᾴδιον ἐπιδιανοούμενος. ταύτην οὖν μοι ἰδιωτικὴν δὸς χάριν. ὅπως ἂν εὑρεθείη πάντα τὰ γεωργίου βιβλία. πολλὰ μὲν γὰρ ἦν φιλόσοφα παρ᾽ αὐτῷ. πολλὰ δὲ ῥητορικά. πολλὰ δὲ ἦν καὶ τῆς τῶν γαλιλαίων διδασκαλίας. ἃ βουλοίμην μὲν ἠφανίσθαι πάντη. τὸ δὲ μὴ σὺν τούτοις ἀφαιρεθῆναι τὰ χρησιμώτερα, ζητείσθω κἀκεῖνα μετ᾽ ἀκριβείας ἅπαντα. ἡγεμὼν δὲ τῆς ζητήσεως ἔστω σοι ταύτης, ὁ νοτάριος γεωργίου· ὃς μετὰ πίστεως ἀνιχνεύσας αὐτὰ γέρας ἴστω τευξόμενος ἐλευθερίας. εἰ δ᾽ ἄλλως γένοιτο κακοῦργος περὶ τὸ πρᾶγμα, βασάνων εἰς πεῖραν ἥξων. μετέδωκε γάρ μοι περὶ τὴν καππαδοκίαν ὄντι πρὸς μεταγραφὴν, τινά. καὶ ταῦτα ἔλαβε πάλιν.

Ιουλιανὸς βυζαντίοις.

ΤΟὺς βουλευτὰς πάντας ὑμῖν ἀποδεδώκαμεν καὶ τοὺς πατροκόλους, εἴτε τῇ γαλιλαίων ἑαυτοὺς ἔδοσαν θρησκείᾳ, εἴτε ὅπως ἄλλως πραγματεύσαιντο, διαδρᾶναι τὸ βουλευτήριον, ἔξω τῶν ἐν τῇ μητροπόλει λελειτουργηκότων.

Βασιλείῳ.

Ἡ Μὲν παροιμία φησὶν, οὐ πόλεμον ἀγγέλλεις. ἐγὼ δὲ προσθείην ἐκ τῆς κωμῳδίας, ὦ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν. ἴθι οὖν ἔργοις αὐτὸ δεῖξον. καὶ σπεῦδε παρ᾽ ἡμᾶς. ἀφίξῃ γὰρ φίλος παρὰ φίλον. ἡ δὲ περὶ τὰ πράγματα κοινὴ καὶ συνεχὴς ἀσχολία, δοκεῖ μὲν εἶναί πως τοῖς μὴ πάρεργον αὐτὸ ποιοῦσιν ἐπαχθής. οἱ δὲ τῆς ἐπιμελείας κοινωνοῦντες, εἰσὶν ἐπιεικεῖς ὡς ἐμαυτὸν πείθω καὶ συνετοί. καὶ πάντες ἱκανοὶ πρὸς πάντα. δίδωμι οὖν μοι ῥᾳστώνως ὥστε ἐξεῖναι μηδὲν ὀλιγωροῦντι καὶ ἀναπαύεσθαι. σύνεσμεν γὰρ ἀλλήλοις μετὰ τῆς αὐλικῆς ὑποκρίσεως μόνης· ἧς οἶμαί σε μέχρι τοῦ δεῦρο πεπειρᾶσθαι καθ᾽ ἣν ἐπαινοῦντες, μισοῦσι τηλικοῦτον μῖσος ἡλίκον οὐδὲ τοὺς πολεμιωτάτους ἀλλὰ μετὰ τῆς προσηκούσης ἀλλήλοις ἐλευθερίας ἐξελέγχοντές τε ὅταν δέῃ, καὶ ἐπιτιμῶντες, οὐκ ἔλαττον φιλοῦμεν ἀλλήλους τῶν σφόδρα ἑταίρων. ἔνθεν ἔξεστιν ἡμῖν, ἀπείη δὲ φθόνος ἀνειμένοις τε σπουδάζειν, καὶ σπουδάζουσι μὴ ταλαιπορεῖσθαι.

plena, vt cùm feram Alexander petit, ſpectatorem etiam vultus toruitate prætereat. Equus autē ſummis pedibus fugiens concertationem latente quadam agitatione atque arte mouetur. Quòd idem tu nobis ô generoſe feciſti. Tanquam enim in Mercurij ſapientis & facundi ſtadiis perſæpe iam vniuerſo curſu lauream promeritus: ita in his paucis quæ ſcribis, virtutis ſummam & caput ob oculos ponis. Et reuera Vlyſſem Homericum imitaris, cui ſatis erat verbo ſolùm Pheacis metum iniicere. Quòd ſi quid à nobis etiam amicitiæ cauſſa requiritur, nihil repugnamus.. Nam omninò poſſe etiam ab inferioribus aliquid commodi proficiſci, mus Leonem precio ſeruās, manifeſtò ſatis comprobat.

Endicio principi Ægypti.

ALios equi, multos aues, Nonnullos etiam fera ad ſui ſtudium quadam oblectatione ducunt. Mihi verò comparandorum librorum incredibile deſiderium inſitum à prima pueritia fuit. Turpe foret igitur, ſi raptores horum homines negligerem, quibus nullum aurum, diuitiarum amorem & cupiditatem explere poteſt, præſertim cùm eos nullo negotio ſurripi poſſe intelligam. Hanc itaque mihi vilem ac priuatam gratiam præſta, vt omnes Georgij libri reperiantur. Multos enim ſecum habuit de philoſophia præclariſſimè conſcriptos, multos de ratione dicendi. Non paucos etiam de Galilęorum doctrina & ſuperſtitione: quos quidem ego in vniuerſum ſublatos & deletos velim. Verùm ne cùm his etiam vtiliores auferantur, quærendi ſunt omnes quoque illi ſummo cum ſtudio ſummáque diligentia. Huius autem inquiſitionis dux eſto tibi notarius Georgij qui ſi bona fide eos inueſtigarit & conquiſierit, præmij loco ſe libertatem adepturum ſciat. Sin ſecus in ea re ſe perſidum & fallacem oſtenderit: in quæſtiones tractum iri. Nam cùm eſſem in Cappadocia, nonnullos mihi tranſcribendos impertiuit. eóſque rurſus recepit.

Iulianus Byzantiis.

SEnatores omnes vobis reddidimus & parricidas: ſiue Galilæorum religioni ſe dediderunt: ſiue quomodolibet curiam effugere ſtuduerint: exceptis iis qui in Metropoli munera publica obierunt.

Baſilio.

PRouerbium habet. Non bellum nuncias. Ego verò addiderim è comœdia. O aurea verba nūcians: Quare fac vt rebus id exprimas, & ad nos propera: venies enim amicus ad amicum. Communis autem & diuturna in negotiis occupatio, videtur quidem illis, qui non id obiter ac remiſsè faciunt moleſta & grauis. At qui communicant operas his mea quidem opinione manſuetudinis & prudentiæ laus tribuenda eſt. Nam omnes omnia poſſunt. Quare mihi relaxationem do vt liceat etiam nihil negligenti, quietem agere. Conſuetudinem enim ac familiaritatem excercemus, non quidem aulica ſimulatione, quam hactenus te expertum arbitror: qua qui laudant, grauius inimicis oderunt, ſed iuſta quadam & conueniente libertate reprehendimus mutuò cùm eſt opus atque obiurgamus, nec minus tamē amore ſumus cōiuncti quàm qui ſunt cōiūctiſſimi. Vnde licet nobis: (abſit inuidia:)

& cùm

& cum animi remiſſione ſeria tractare, & ſeria tractando nō defatigari : itémque ſine metu ſomnum capere, ſiquidem qui vigilat, nō tam ſuipſius quàm omnium cauſſa excubias agit, vt videtur. Hæc forſitan apud te ſtolidius nugatus ſū & ineptiui. Memetipſum enim laudaui, quemadmodū Aſtydamas. Verùm vt tibi perſuaderem, magis nobis vtilem tuum aduentum & præſentiam fore, tāquam hominis ſapientis, quàm temporis aliquid iacturam importaturū hæc ſcribere inſtitui. Proinde feſtinabis vt dixi publico curſu, mora autē apud nos quàm diu voles, facta quocunque deinceps viſum fuerit, à vobis dimiſſus vt par eſt proficiſceris.

Iulianus Iuliano patruo ſuo.

HOra tertia ſub initiū noctis, cùm neq; qui deſcriberet haberem, quòd omnes erāt negotiis diſtricti, vix hæc ad te ſcribere potui. Viuimus deorū beneficio iam liberi ne quid indignū patiamur, aut perpetremus ipſi. Teſtē ſolē facio, quē maximè ſum precatus, vt opē mihi ferret, & Iouē regē, nunquā in animū me induxiſſe Cōſtantiū morte afficere: immò deprecatū eſſe. Quid igitur veni? Quoniā apertè mihi mādatū hoc Dij dederūt, ſalutē in præmiū mihi pollicētes: ſi audiēs dicto eſsē: ſin manerē quòd Dij omnes auertāt: maximè verò quòd etiam me declaratum dūtaxat hoſtem illi terrorem incuſſurum arbitrarer, & rem ad æqua & iuſta colloquia perductū iri. Sin pugna decernere ſtatuerit omnibus rebus in fortunæ Deorúmque fidem cōmiſſis, expectaturum me, quem illorum beneuolentia euentum daret.

Iulianus Libanio.

ORationem ante prandium heſterno die propemodū totā legi. Finito prandio, priuſquā quieti me darē, reliquū lectionis adieci. Beatus es, qui iſto modo dicere, immò ſapere tantùm poſſis. Ô facundiam, ô ſapientiā, ô prudentiā ô ſollertiā, in diſcernēdo ô Epichiremata, ô ordinē, ô aptitudinē, ô dictionem, ô coherentiam, ô compoſitionem.

Iulianus Maximino philoſopho.

ALexandrum Macedoniæ regem ſuper Homeri carminibus dormire ſolitū fama eſt : vt nocte diéque bellicas res ab illo conſcriptas verſaret. Nos verò tuis epiſtolis, tāquam medicis quibuſdā pharmacis indormimus neque deſinimus vnquam volutare & percurrere, quaſi nouas adhuc & recens in manus veniētes. Quamobrem ſi vis nobis effigiem tuæ præſentiæ, literarum tuarum colloquia conciliare, ſcribe, neque ceſſa frequēter id facere: immò venias ipſe bonis auſpiciis. Sic enim tibi perſuaſum habe, non poſſe nos dum tu abes, quod vitam agamus, affirmare, niſi tunc ſolùm cùm tuas literas legendi datur facultas.

Iulianus eidem.

AQuilam ferunt, cùm genuinos fœtus examinat & probat, implumes adhuc ad Æthera ferre, atque ad Solis radios admouere, vt Deo teſte reuera pulli genitor eſſe comprobetur, & adulterina ſobole prorſus liberetur. Non verò tanquam eloquentiſſimo ſapientiſſimóque Mercurio, tibi noſtras orationes tradimus. Qui ſi tuas aures ſuſtinuerint atque euaſerint, tibi iudicium de his ferendi poteſtas erit, quanquam reliquorum quidem iudicio iam plumati ſunt aptique ad volandum:

καθεύδειν δὲ ἀδεῶς. ἐπεὶ καὶ ἐγρηγορὼς, οὐχ ὑπὲρ ἑαυτοῦ μᾶλλον ἢ καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὡς εἰκὸς ἐγρήγορε. ταῦτα ἴσως κατηδολέσχησά σου καὶ κατελήρησα, παθόντι βλακῶδες· ἐπῄνεσα γὰρ ἐμαυτὸν ὥσπερ Ἀστυδάμας. ἀλλ' ἵνα σε πείσω προὔργου τι μᾶλλον ἡμῖν τὴν σὴν παρουσίαν ἅτε ἀνδρὸς ἔμφρονος ποιήσειν ἢ παραιρήσεσθαί τι τοῦ καιροῦ, ταῦτα ἐπέστειλα. σπεῦδε οὖν ὅπερ ἔφην δημοσίῳ χρησάμενος δρόμῳ. συνδιατρίψας δὲ ἡμῖν ἐφ' ὅσον ἂν σοι φίλον, οἴπερ ἂν θέλῃς ὑφ' ὑμῶν πεμπόμενος, ὡς προσῆκόν ἐστι βαδιῇ.

Ἰουλιανὸς Ἰουλιανῷ θείῳ.

ΤΡίτης ὥρας νυκτὸς ἀρχομένης, οὐκ ἔχων οὐδὲ τὸν ὑπογράφοντα διὰ τὸ πάντας ἀσχόλους εἶναι, μόλις ἴσχυσα πρὸς σὲ ταῦτα γράψαι. ζῶμεν διὰ τοὺς θεοὺς ἐλευθερωθέντες τοῦ παθεῖν ἢ δρᾶσαι τὰ ἀνήκεστα. μάρτυς δὲ ὁ ἥλιος ὃν μάλιστα πάντων ἱκέτευσα συναράσθαι μοι, καὶ ὁ βασιλεὺς Ζεὺς, ὡς οὐ πώποτε ηὐξάμην ἀποκτεῖναι Κωνστάντιον. μᾶλλον δὲ ἀπηυξάμην. τί οὖν ἦλθον; ἐπειδή μοι οἱ θεοὶ διαρρήδην ἐκέλευσαν σωτηρίαν μὲν ἐπαγγελλόμενοι πειθομένῳ· μένοντι δὲ ὃ μηδεὶς θεῶν ποιήσειεν· ἄλλως τε ὅτι καὶ πολέμιος ἀποδειχθεὶς ᾤμην φοβῆσαι μόνον. καὶ εἰς ὁμιλίας ἥξειν ἐπιεικεστέρας τὰ πράγματα. εἰ δὲ μάχῃ κριθείη, τῇ τύχῃ ἅπαντα καὶ τοῖς θεοῖς ἐπιτρέψας, περιμένειν ὅπερ ἂν αὐτῶν τῇ φιλανθρωπίᾳ δόξῃ.

Ἰουλιανὸς Λιβανίῳ.

ἈΝέγνων χθὲς τὸν λόγον πρὸ ἀρίστου σχεδόν. ἀριστήσας δὲ, πρὶν ἀναπαύσασθαι, τὸ λοιπὸν προσαπέδωκα τῆς ἀναγνώσεως. μακάριος εἶ λέγειν οὕτω, μᾶλλον δὲ φρονεῖν οὕτω δυνάμενος. ὢ λόγος· ὢ φρένες· ὢ σύνεσις· ὢ διαίρεσις· ὢ ἐπιχειρήματα· ὢ τάξις. ὢ ἀφορμαί. ὢ λέξις. ὢ ἁρμονία· ὢ συνθήκη.

Ἰουλιανὸς Μαξίμῳ φιλοσόφῳ.

ἈΛέξανδρον μὲν τὸν Μακεδόνα τοῖς Ὁμήρου ποιήμασιν ἐφυπνώττειν λόγος· ἵνα δὴ καὶ νύκτα καὶ μεθ' ἡμέραν αὐτοῦ τοῖς πολεμικοῖς ὁμιλῇ συνθήμασιν. ἡμεῖς δὲ σου ταῖς ἐπιστολαῖς ὥσπερ παιωνίοις τισὶ φαρμάκοις συγκαταδαρθάνομεν. καὶ οὐ διαλείπομεν ἐντυγχάνοντες ἀεὶ, καθάπερ νεαραῖς ἔτι, καὶ πρῶτον εἰς χεῖρας ἡκούσαις· εἴπερ οὖν ἐθέλεις ἡμῖν εἰκόνα τῆς σῆς παρουσίας τὴν ἐν τοῖς γράμμασιν ὁμιλίαν προξενεῖν γράφε καὶ μὴ λῆγε συνεχῶς τοῦτο πράττων. μᾶλλον δὲ ἧκε σὺν θεοῖς. ἐνθυμούμενος, ὡς ἡμῖν γ' ἕως ἂν ἀπῇς, οὐδὲ ὅτι ζῶμεν, εἰπεῖν ἐστιν. ἢ ὅτε μόνον τοῖς παρὰ σοῦ γραφομένοις ἐντυχεῖν ἔξεστιν.

Ἰουλιανὸς τῷ αὐτῷ.

ὉΜὲν μῦθος ποιεῖ τὸν ἀετὸν, ἐπειδὰν τὰ γνήσια τῶν κυημάτων βασανίζῃ, φέρειν ἄπτιλα πρὸς τὸν αἰθέρα, καὶ τοῦ ἡλίου προσάγειν ἀκτῖσιν· ὥσπερ ὑπὸ μάρτυρι τῷ θεῷ, πατέρα τὸ ἀληθῶς νεοττοῦ γινόμενον, καὶ νόθου γονῆς ἀλλοτριούμενον. ἡμεῖς δὲ σοὶ καθάπερ Ἑρμῇ λογίῳ, τοὺς ἡμετέρους λόγους ἐγχειρίζομεν· κἂν μὲν ὑπομείνωσι τὴν ἀκοὴν τὴν σὴν ἐπὶ σοὶ τὸ κρῖναι περὶ αὐτῶν· εἰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους εἰσὶ πτήσιμοι·

εἰ δὲ μὴ, ῥίψον ἐκεῖ καθάπερ μουσῶν ἀλλοτρίους ἢ ποταμῷ κλύσον ὡς νόθους. πάντως οὐδὲ ὁ ῥῆνος ἀδικεῖ τοὺς κέλτους. ὃς τὰ μὲν νόθα τῶν βρεφῶν ὑποβρύχια ταῖς δίναις πέμπει, καθάπερ ἀκολάστου λέχους τιμωρὸς πρέπων. ὅσα δ' ἂν ἐπιγνῷ καθαροῦ σπέρματος, ὑπεράνω τοῦ ὕδατος αἰωρεῖ. καὶ τῇ μητρὶ τρεμούσῃ πάλιν εἰς χεῖρας δίδωσιν, ὥσπερ ἀδέκαστόν τινα μαρτυρίαν αὐτῇ καθαρῶν καὶ ἀμέμπτων γάμων τὴν τοῦ παιδὸς σωτηρίαν ἀντιδωρούμενος.

Ἰουλιανὸς ὀρειβασίῳ.

Τῶν ὀνειράτων δύο πύλας εἶναι φησὶν ὁ θεῖος ὅμηρος. καὶ διάφορον εἶναι αὐτοῖς καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀποβησομένων πίστιν. ἐγὼ δὲ νομίζω σε νῦν, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε, σαφῶς ἑωρακέναι περὶ τῶν μελλόντων· ἐθεασάμην γὰρ καὶ αὐτὸς τοιοῦτον σήμερον. δένδρον γὰρ ᾠόμην ὑψηλὸν ἔν τινι τρικλίνῳ σφόδρα μεγάλῳ πεφυτευμένον εἰς ἔδαφος ῥέπον. ἐν τῇ ῥίζῃ παραπεφυκότος ἑτέρου μικροῦ καὶ νεογλυοῦς ἀνθηροῦ λίαν. ἐγὼ δὲ περὶ τοῦ μικροῦ σφόδρα ἠγωνίων, μή τις αὐτὸ μετὰ τοῦ μεγάλου συναποσπάσῃ. καὶ τοίνυν ἐπειδὴ πλησίον ἐγενόμην, ὁρῶ τὸ μέγα μὲν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκτεταμένον. τὸ μικρὸν δὲ ὀρθὸν μὲν, μετέωρον δὲ ἀπὸ γῆς. ὡς οὖν εἶδον, ἀγωνιάσας ἔφην. οἵου δένδρου κίνδυνός ἐστι μὴ δὲ τὴν παραφυάδα σωθῆναι. καί τις ἀγνὼς ἐμοὶ παντελῶς, ὅρα ἔφησεν ἀκριβῶς. καὶ θάῤῥει. τῆς ῥίζης γὰρ ἐν τῇ γῇ μενούσης, τὸ μικρότερον ἀβλαβὲς διαμενεῖ καὶ βεβαιότερον ἱδρυνθήσεται. τὰ μὲν δὴ τῶν ὀνειράτων τοιαῦτα. θεὸς δὲ οἶδεν εἰς ὅ, τι φέρει. περὶ δὲ τοῦ μιαροῦ ἀνδρογύνου μάθοιμ' ἂν ἡδέως ἐκεῖνο, πότε διελέχθη περὶ ἐμοῦ ταῦτα. πότερον πρὶν ἢ συντυχεῖν ἐμοὶ, ἢ μετὰ τοῦτο. δήλωσον οὖν ἡμῖν ὅ, τι ἂν οἷός τε ᾖς. ὑπὲρ δὲ τῶν πρὸς αὐτὸν, ἴσασιν ὅτι πολλάκις αὐτοῦ τοὺς ἐπαρχιώτας ἀδικήσαντος, ἐσιώπησα παρὰ τὸ πρέπον ἐμαυτῷ, τὰ μὲν οὐκ ἀκούων, τὰ δὲ οὐ προσιέμενος. ἄλλοις δὲ ἀπιστῶν· ἔνια δὲ εἰς τοὺς συνόντας αὐτοῦ τρέπων. ὅτι δέ μοι μεταδοῦναι τῆς τοιαύτης ἠξίωσεν αἰσχύνης, ἀποστείλας τὰ μιαρὰ καὶ πάσης αἰσχύνης ἄξια ὑπομνήματα, τί με πράττειν ἐχρῆν; ἄρα σιωπᾶν ἢ μάχεσθαι, τὸ μὲν οὖν πρῶτον, εἶναι ἠλίθιον καὶ δουλοπρεπὲς καὶ θεομίσητον. τὸ δεύτερον δὲ, δίκαιον μὲν καὶ ἀνδρεῖον καὶ ἐλευθέριον, ὑπὸ δὲ τῶν ἐχόντων ἡμᾶς πραγμάτων οὐ συγχωρούμενον. τί τοίνυν ἐποίησα. πολλῶν παρόντων, οὓς ᾔδειν ἀπαγγελοῦντας αὐτῷ, πάντῃ καὶ πάντως εἶπον διορθώσει τὰ ὑπομνήματα οὕτως ὁ δεῖνα. ἐπεὶ δεινῶς ἀσχημονεῖ· τοῦτο ἐκεῖνος ἀκούσας, τοσοῦτον ἐδέησε τοῦ σωφρόνως τι πρᾶξαι, ὥστε πεποιηκέναι, ὅσα νὴ τὸν θεὸν οὐδὲ εἷς μέτριος τύραννος. οὕτω μου πλησίον ὄντος, ἐνταῦθα τί πράττειν ἐχρῆν ἄνδρα τῶν Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους ζηλωτὴν δογμάτων, ἄρα περιορᾶν ἀνθρώπους ἀθλίους τοῖς κλέπταις ἐκδιδομένους, ἢ κατὰ δύναμιν αὐτοῖς ἀμύνειν; οἶμαι ὡς ἤδη τὸ κύκνιον ᾄδουσι διὰ τὸ θεομισὲς ἐργαστήριον τῶν τοιούτων. ἐμοὶ μὲν οὖν αἰσχρὸν εἶναι δοκεῖ τοὺς μὲν χιλιάρχους,

ſin minus, abiice cõtinuò, velut à Muſis abhorrentes, aut fluuio tanquam ſpurior demerge. Omninò enim neque Celtos iniuria Rhenus afficit, qui ſpurios infantes humectatos, in vortigines tranſmittit, vt polluti lecti iuſtus vindex atque vltor. Quotquot verò ex puro ſemine prognatos cognorit, ſupra fluminis vndas extollit, matríq; tacitæ rurſum in manus tradit, quaſi incorruptum ei ſincerúmque teſtimonium, puri & immaculati coniugij pueri vitam reſtituens atque reddens.

Iulianus Oribaſio.

SOmniorum duas portas diuinus Homerus eſſe confirmat, & his quoque diſcrepantem futurorum & euentuum fidem exiſtere. Ego verò te nũc potiſſimum arbitror, manifeſtò atque perſpicuè de futuris præuidiſſe. Nam ipſe quoque tale quid hodie vidi. Arborem enim procerá in Triclinio quodam admodum magno inſitam cernere mihi videbar, ad terram declinantem; ſubnata de radice alia parua nouáque & ſupra modum florida. Ego verò magnoperè de parua ſollicitus eram, ne quis eá fortè cum maiore ſimul dirueret ac deiiceret. Poſteaquã igitur acceſſi propiùs. Video magnã ſupra terram expanſam; minorem verò rectam & à terra in ſublime tendentem. Quòd quum vidiſſem, anxius dicebam. Ab eiuſmodi arbore periculũ eſſe, ne ſurculus enatus quoque ſeruari non poſſet. Quidã verò mihi prorſus ignotus, videas inquit, diligẽter bonóque animo ſis. Etenim dum radix intra terrã incolumis manet, minor etiã illæſa permanebit, & firmiùs ſtabilietur. Inſomniũ quidẽ eiuſmodi ſe mihi obtulit, quid portendat aut afferat. Deus nouit. De ſcelerato verò ſemiuiro iſto, vix eſt credibile quàm cupiam ſcire, quo tempore hæc de me dixerit, vtrũ antequam me conueniſſet, an poſtea. Quare planũ nobis fac, quoad poteris. Nam de meo erga illum animo, nouerũt omnes, me perſæpè cùm prouincialibus iniuriam intuliſſet tacuiſſe, contra quam officium meum poſtularet, cùm partim ad aures meas non perueniret, partim non admitterem, quibuſdam etiam non crederem, nonnullorum denique culpam eius familiaribus tribuerem atque aſſignarem. Quòd verò tãtam ignominiæ notam inurere mihi voluit, & omnis ſceleris atq; conuitij plena monumenta miſit, quid hac de re faciendum fuit. Aut enim tacendum aut depugnandum. Prius igitur ſtultum, ſeruile & impium. Alterum verò iuſtum, magni animi, & liberi videbatur at eius propter incumbentia nobis negotia, copia non fiebat. Quid igitur feci? Cùm adeſſent permulti, quos ad illum perlaturos exiſtimarem. Omnibus inquam rebus & omninò corriget monumenta ſic ille. Magnam enim ſibimetipſi turpitudinem & dedecus infligit. Hæc ille cùm audiſſet, ita non moderatè ſe geſſit; vt eiuſmodi patrarit, quæ ne mediocris quidem Tyrannus committeret, cùm ego tam propè adeſſem. Hic quid requirebat officium ab homine Platonis atque Ariſtotelis dogmatum æmulatore, vtrum miſeros homines furum poteſtati traditos ac proditos deſtituere, an pro virili parte ſuccurrere opémque adferre, iam vt arbitros Cygniam melodiam canentibus, propter ſcelerata eiuſmodi hominum tormenta. Mihi equidem turpe videtur centuriones,

cum

cùm aciem deſeruerũt, morti adiudicare, cùm mors atrox repentè fuerit adeunda, nulla præſertim ſepulturæ ſpe propoſita: in defendendis verò miſerorum hominum fortunis eum impunè dimittere, qui ordines reliquerit, vbi cum eiuſmodi furibus dimicandum fuit, idque cùm Deus auxilio ſuo præſtò ſit, quemadmodum conſtituit: ſin aliquid accipiatur detrimenti, non exigua conſolatio futura ſit, bona rectáque conſcientia profectum eſſe. Dij bonũ Saluſtium mihi largiantur. Et ſi quid ob hoc contigerit eiuſmodi, vt me depulſo alius in regnum ſuccedat, nullum id mihi dolorem obtrudet. Satiùs enim eſt exiguo tempore bene, quàm longo malè agere. Non ſunt, vt aliqui dicunt Peripatethicorum ſtatuta inferiora quàm Stoicorum. Hoc ſolùm à ſe mutuò, vt ego quidem iudico diſtant, quòd altera ſemper feruentiora ſunt & inconſultiora: altera verò prudentiæ conſentanea, in inſtituto perſeuerantia.

Iulianus Eugenio Philoſopho.

DÆdalum aiunt Icario fictis & compactis alis cera, naturam arti ſubiicere auſum fuiſſe. Ego verò illum, quanquam ob induſtriam & artem laudandum puto, tamen ſententiam eius ac voluntatem minimè probo. Solus enim fluidæ ceræ filij ſalutem atque vitam credere non veritus eſt. Verùm ſi mihi fas eſſet, iuxta Teium Vatem, auium vim ac naturam optare, non ſanè ad Olympum, neque pro conqueſtione amatoria: ſed ad ipſas veſtrorum montium eminentias aduolarem, vt te mea cura complecterer quẽadmodum inquit Sappho. Quoniam autem natura quæ humani córporis vinculo me conſtrinxit, non patitur orationem in ſublime expandere, quibus poſſum alis te circumuolo, ſcribóque & vnà ſum quo vno modo datur. Prorſus non ob aliam cauſſam, quàm hanc Homerus verba nominat alata πτερόεντα, quod poſſint per omnia loca penetrare, quemadmodum aues velociſſimæ quæ quocunque libitum eſt, peruadunt. At velim amice te quoque ſcribere. Par enim tibi, ſi non maior exiſtit verborum alatura, qua potes amicos mouere, & quauis de cauſſa, tanquam præſens ad lętitiam traducere.

Iulianus Hecabolo.

PIndaro argenteæ videntur eſſe Muſæ, quippe qui magnificentiam ipſarum & ſplendorem artis, ad materiæ præſtantiam confert. Homerus verò argentum lucidum dicit, & aquam argenteam nominat, tanquam puris ſolis radiis, ita imaginis & effigiei fulgore ſplendentem. Sappho præſtantiſſima Lunam argenteam dicit, & ob eam cauſſam, aliarum ſtellarum lumen obſcurare. Atque ſic Deos etiam argentum potiùs, quàm aurum decere, coniectura colligi poteſt. Hominibus enim argentum ad vſum precioſius ac antiquius eſſe, & frequentius inter mortales verſari, non quemadmodum aurum, quod ſub terra latet abſtruſum eorúmque aſpectum fugit, ſed & viſu pulchrius & ad monumenta præſtabilius non ego mea priuatáque opinione, ſed veterum etiam autoritate confirmo. Quamobrem ſi tibi pro moneta aurea, rependimus aliã eiuſdẽ quidem precij ſed argenteã, nõ minus aut inferius hoc beneficiũ exiſtimare debes. Neq; putes vt Glauco minorẽ vilioreq; remunerationẽ armorũ obtigiſſe:

ὅταν λείπωσι τὴν τάξιν καταδικάζειν. καίτοι χρὴ ἱκανὰ τεθνάναι παρὰ χρῆμα καὶ μὴ δὲ ταφῆς ἀξιοῦσθαι. τοὺς δὲ ὑπὲρ ἀθλίων ἀνθρώπων ὑπολείπειν τάξιν, ὅταν δέῃ πρὸς κλέπτας ἀγωνίζεσθαι τοιούτους καὶ ταῦτα τοῦ θεοῦ συμμαχοῦντος ἡμῖν ὥσπερ οὖν ἔταξεν. εἰ δὲ καὶ παθεῖν τι συμβαίη, μετὰ καλοῦ τοῦ συνειδότος οὐ μικρὰ παραμυθία πρόκειται. τὸν δὲ χρηστὸν σαλούστιον θεοὶ μέν μοι χαρίσαιντο. κἂν συμβαίη δέ τι διὰ τοῦτο τυγχάνειν διαδόχου, λυπήσει τυχὸν οὐδέν. ἄμεινον γὰρ ὀλίγον ὀρθῶς, ἢ πολὺν κακῶς πρᾶξαι χρόνον. οὐκ ἔστιν ὥς λέγουσί τινες τὰ περιπατητικὰ δόγματα τῶν στωϊκῶν ἀγεννέστερα. τοσούτῳ δὲ μόνον ἀλλήλων, ὡς ἐγὼ κρίνω, διαφέρει. τὰ μὲν γάρ ἐστιν ἀεὶ θερμότερα καὶ ἀβουλότερα. τὰ δὲ φρονήσεως ἄξια, τοῖς ἐγνωσμένοις ἐμμένον.

Ἰουλιανὸς εὐγενίῳ φιλοσόφῳ.

ΔΑίδαλον μὲν ἰκαρείῳ φασὶν ἐκ κηροῦ πτερὰ συμπλάσαντα, τολμῆσαι τὴν φύσιν βιάσασθαι τῇ τέχνῃ. ἐγὼ δὲ ἐκεῖνον μὲν εἰ καὶ τῆς τέχνης ἐπαινῶ, τῆς γνώμης οὐκ ἄγαμαι. μόνος γὰρ κηρῷ λυσίμῳ τοῦ παιδὸς ὑπέμεινε τὴν σωτηρίαν πιστεῦσαι. εἰ δέ μοι θέμις ἦν κατὰ τὸν τήιον ἐκεῖνον μελοποιὸν, εὐχῇ τὴν ὀρνίθων ἀλλάξασθαι φύσιν οὐ κἂν δήπου πρὸς ὄλυμπον, οὐ δὲ ὑπὲρ μέμψεως ἐρωτικῆς, ἀλλ' εἰς αὐτοὺς ἂν τῶν ὑμετέρων ὀρῶν τοὺς πρόποδας ἔπτην. ἵνα σὲ τὸ μέλημα τοὐμὸν, ὥς φησιν ἡ σαπφὼ, περιπτύξωμαι· ἐπεὶ δέ με ἀνθρωπίνου σώματος δεσμῷ κατακλείσασα ἡ φύσις, οὐκ ἐθέλει πρὸς τὸ μετέωρον ἁπλῶσαι τὸν λόγον, οἷς ἔχω σε πτεροῖν μετέρχομαι, καὶ γράφω καὶ σύνειμι τὸν δυνατὸν τρόπον. πάντως που καὶ ὅμηρος αὐτοὺς οὐκ ἄλλου τοῦ χάριν, ἢ τούτου πτερόεντας ὀνομάζει διότι δύνανται πανταχοῦ φοιτᾶν ὥσπερ οἱ τάχιστοι τῶν ὀρνίθων ἢ ἂν ἐθέλωσιν, ᾄττοντες. γράφε δὲ καὶ αὐτὸς ὦ φίλος. ἴση γὰρ δήπου σοὶ τῶν λόγων, εἰ μὴ καὶ μείζων ὑπάρχει κατάπτερωσις. ἧς τοὺς ἑταίρους μεταθεῖναι δυνάσαι. καὶ πανταχόθεν ὡς παρὼν εὐφραίνειν.

Ἰουλιανὸς Ἐκηβόλῳ.

ΠΙνδάρῳ μὲν ἀργυρέας εἶναι δοκεῖ τὰς μούσας οἱονεὶ τὸ ἔκδηλον αὐτῶν καὶ περιφανὲς τῆς τέχνης, εἰς τὸ τῆς ὕλης λαμπρότερον ἀπεικάζοντι. ὅμηρος δὲ ὁ σοφὸς τόν τε ἄργυρον αἰγλήεντα λέγει, καὶ τὸ ὕδωρ ἀργύρεον ὀνομάζει, καθάπερ ἡλίου καθαραῖς ἀκτῖσιν αὐτοῖς τοῖς τῆς εἰκόνος φαιδροῖς μαρμαρύσσον. σαπφὼ ἡ καλὴ τὴν σελήνην ἀργυρέαν φησί. καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἄλλων ἀστέρων ἀποκρύπτειν τὴν ὄψιν. οὕτω καὶ θεοῖς τὸν ἄργυρον μᾶλλον ἢ τὸν χρυσὸν εἰκάσειεν, εἰς σὲ πρέπειν ἀνθρώποις γεμὴν, ὅτι πρὸς τὴν χρείαν ἐστὶν ὁ ἄργυρος τοῦ χρυσοῦ τιμιώτερος, καὶ σύνεστι μᾶλλον αὐτοῖς οὐχ ὥσπερ ὁ χρυσὸς ἐπὶ γῆς κρυπτόμενος, ἢ φεύγων αὐτῶν τὴν ὄψιν ἀλλὰ καὶ ὀφθῆναι καλὸς. καὶ ἐν διατήματι κρείττων. οὐκ ἐμὸς ἴδιος, ἀλλὰ παλαιῶν ἀνδρῶν ὁ λόγος ἐστίν. εἰ δὲ καὶ σοὶ τοῦ πεμφθέντος ὑπὸ σοῦ χρυσοῦ νομίσματος, εἰς τὸ ἴσον τῆς τιμῆς ἕτερον ἀργύρεον ἀντιδίδομεν, μὴ κρίνῃς ἧττω τὴν χάριν. μὴ δὲ ὥσπερ τῷ γλαύκῳ πρὸς τὸ ἔλαττον οἰηθῇς εἶναι τῶν ὅπλων τὴν ἀντίδοσιν,

ἐπεὶ μὴ δὲ ὁ Διομήδης ἴσως ἀργυρᾶ χρυσῶν ἀντέδωκεν ἅτε δὴ πολλῷ τῶν ἑτέρων ὄντα χρησιμώτερα. καὶ τὰς αἰχμὰς οἱονεὶ μολίβδου δίκην ἐκτρέπειν εἰδότα. ταῦτά σοι προσπαίζομεν, ἀφ' ὧν αὐτὸς γράφεις, τὸ ἐνδόσιμον εἰς σὲ τῆς παῤῥησίας λαμβάνοντες. σὺ δὲ εἰ τῷ ὄντι χρυσοῦ τιμιώτερα ἡμῖν δῶρα ἐθέλεις ἐκπέμπειν, γράφε. καὶ μὴ λῆγε συνεχῶς τοῦτο πράττων· ἐμοὶ γὰρ καὶ γράμμα παρὰ σοῦ μικρὸν ὅτουπερ ἂν εἴποις ἀγαθοῦ κάλλιον ἂν εἶναι κρίνεται.

Ἰουλιανὸς εὐστοχίῳ.

ΗΣιόδῳ μὲν δοκεῖ τῷ σοφῷ καλεῖν ἐπὶ τὰς ἑορτὰς τοὺς γείτονας, ὡς συνησθησομένους. ἐπειδὴ καὶ συναλγοῦσι καὶ συναγωνιῶσιν ὅταν τις ἀπροσδόκητος ἐμπέσῃ ταραχή. φημὶ δὲ τοὺς φίλους δεῖν καλεῖν, οὐ τοὺς γείτονας. τὸ αἴτιον δὲ ὅτι γείτονα μὲν ἔνεστιν ἐχθρὸν ἔχειν. φίλον δὲ οὐ μᾶλλον, ἢ τὸ λευκὸν μέλαν εἶναι. καὶ τὸ θερμὸν ψυχρόν. ὅτι δὲ ἡμῖν οὐ μόνον νῦν, ἀλλὰ καὶ πάλαι φίλος εἶ, καὶ διετέλεσας εὐνοϊκῶς ἔχων, εἰ καὶ μηδὲν ὑπῆρχεν ἄλλο τεκμήριον, ἀλλὰ τό γε ἡμᾶς οὕτω διατεθεῖσθαι καὶ διακεῖσθαι περὶ σέ, μέγα ἂν εἴη τούτου σημεῖον. ἧκε τοίνυν μεθέξων τῆς ὑπατείας αὐτός. ἄξει δέ σε ὁ δημόσιος δρόμος, ὀχήματι χρώμενον ἑνὶ καὶ παρίππῳ. εἰ δὲ χρή τι καὶ ἐπεύξασθαι, τὴν ἐνοδίαν εὐμενῆ σοι καὶ τὸν ἐνόδιον παρακεκλήκαμεν.

Ἰουλιανὸς Καλλιξείνῃ.

ΧΡόνος δίκαιον ἄνδρα δείκνυσι μόνος. ὡς παρὰ τοῖς ἔμπροσθεν ἔγνωμεν. ἐγὼ δὲ φαίην, ὅτι καὶ τὸν εὐσεβῆ, καὶ τὸν φιλόθεον. ἀλλ' ἐμαρτυρήθη φησὶ καὶ ἡ πηνελόπη φίλανδρος. εἶτα μετὰ τοῦ φιλάνδρου τὸ φιλόθεον τίς ἐν γυναικὶ δεύτερον τίθησι, καὶ οὐ φανεῖται πολλὴν πάνυ τὴν μανδραγόραν ἂν ἐκπεπωκώς. εἰ δὲ καὶ τοὺς καιρούς τις ἐν νῷ λάβοι, καὶ τὴν πηνελόπην ἐπαινουμένην σχεδὸν ὑπὸ πάντων ἐπὶ τῇ φιλανδρίᾳ, κινδυνευούσας δὲ τὰς εὐσεβεῖς ὀλίγῳ πρότερον γυναῖκας, καὶ προσθήκη δὲ τῶν κακῶν, ὅτι καὶ διπλάσιος ὁ χρόνος, ἆρ' ἔστι σοι τὴν πηνελόπην ἀξίως παραβάλλειν. ἀλλὰ μὴ μικροὺς ποιοῦ τοὺς ἐπαίνους. ἀνθ' ὧν ἀμείψονται μέν σε πάντες οἱ θεοί. καὶ τὰ παρ' ἡμῶν διπλῆ σε τιμήσομεν τῇ ἱερωσύνῃ πρὸς ἣν πρότερον εἶχες τῆς αἰτιωτάτης θεοῦ δήμητρος, καὶ τῆς μεγίστης μητρὸς θεᾶς τῆς φρυγίας ἐν τῇ θεοφιλεῖ πισινοῦντι τὴν ἱερωσύνην ἐπιτρέπομέν σοι.

Ἰουλιανὸς λεοντίῳ.

ΟΛόγος ποῖος ὁ θεῖος ὦτα εἶπεν ἀνθρώποις ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. τούτῳ ἐπὶ σοῦ ἐναντίαν ἔχω γνώμην ἐγώ· πιστότερα γάρ ἐστί μοι τὰ ὦτα τῶν ὀφθαλμῶν. οὐ γὰρ εἴ ποτε εἶδόν σε δεκάκις, οὕτως ἂν ἐπίστευσα τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὡς νῦν ταῖς ἀκοαῖς πιστεύω ταῖς ἐμαυτοῦ, παρ' ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἵου τε ψεύδεσθαι δεδιδαγμένος, ὅτι πάντα ἀνὴρ ὤν, αὐτὸς ἑαυτοῦ κρείττων εἶ περὶ τὸ ῥέξαι, φησὶν ὅμηρος, χερσί τε καὶ ποσίν. ἐπιτρέψαντες οὖν σοι τὴν τῶν ὅπλων χρῆσιν, ἀπεστείλαμέν τε πανοπλίαν, ἣ τέως τοῖς πεζοῖς ἁρμόττει. κουφοτέρα δέ ἐστιν αὕτη τῆς τῶν ἱππέων. ἐγκατελέξαμεν δέ σε τῷ τῶν οἰκείων συντάγματι. γίνονται δὲ ἀπὸ τῶν ἀποφλωρησάντων οὗτοι καὶ στρατευσαμένων.

siquidem neque Diomedes æqualiter argentea pro aureis reponebat, quæ reliquis multò forent vtiliora, & hastas in morem plumbi, reiicere ac repellere nouissent. Hæc tecum iocamur, ex tuis literis, occasione liberè loquendi sumpta. Tu verò si auro præstantiora nobis munera vis mittere, mitte, literas neque cessa continenter id facere. Nam apud me quoduis scriptum à te profectum quamlibet exiguum, in maiore precio est & honore, quàm vllum bonum fingi aut excogitari possit.

Iulianus Eustochio.

HEsiodo consultum videtur propinquos ad epulas conuiuiáque vocare, vt communi gaudio perfruantur, quoniam dolorem etiam atque curam vnà suscipiunt, cùm aliqua subitò perturbatio incidit. Ego verò amicos non propinquos vocandos esse dico. In caussa est, quod cùm propinquo simultates intercedere possunt, amicitia non magis, quàm album nigrum esse, & calidum, frigidum. Quod autem nobis non iam solùm, verumetiam olim amicitia coniunctus fueris, animúmque erga nos beneuolum gesseris, si etiam nullum aliud extaret argumentum: at, quòd nos ita simus erga te affecti, satis huic rei firmum iudicium præbet. Quamobrem venias ipse ad consulatum suscipiendum. Ducet autem te publicus cursus, vectum vno curru & equitatu. Quòd si optandum aliquid est, Dianam tibi propitiam, & Mercurium precamur.

Iulianus Callixenæ.

TEmpus solum hominem iustum declarat, quẽadmodum in veterum exemplis cernimus. Ego verò dicere ausim, pium etiam & amantẽ deorum. Sed & Penelope viri amans comprobata repertáq; est. Hîc iam ad amorem viri pietatem in deos quispiam etiam secundam adiungat, neque videbitur multùm omnino Mandragoræ bibisse. Quòd si quis tempora secum animo reputet, & Penelopen propemodum ab omnibus ob pietatem in virum laudatam, tum etiam fœminas pias, quæ paulò antè in periculum sunt adductæ, & accessionem malorum, quod duplicatum tempus est, potest-ne rectè tibi Penelopen comparare. verùm non exiguas laudes cumulasti: pro quo tibi dij omnes dignum munus rependent, & quòd ad nos attinet, duplum honorem tibi deferemus. Ad sacerdotium enim illud quod antea tenebas: deæ meritissimæ Cereris, & maximæ matris deæ Phrygiæ in pessinunte sacerdotium tibi concedimus.

Iulianus Leontio.

PRouerbium quoddam tumultuarium aures hominibus incertiores esse oculis asserit. Ego quod ad te pertinet, planè sum in contraria sententia quoniam certiores oculis mihi sunt aures. Non enim si te decies vidissem: tantam fidem oculis adhibuissem, quantum nunc auribus meis credo, doctus ab homine, qui non potest mentiri, quòd cùm in omnibus rebus te virum præbeas temetipsum in perpetrandis fortibus facinoribus omni tempore superes, vt inquit Homerus, manibus pedibúsque. Quamobrem vsum tibi armorum damus & armaturam misimus, quæ peditibus congruit, & equestri leuior est. Delegimus autem te in familiarum cohortes, qui constant ex veteranis & bellicosis viris.

Hermo-

Hermogeni præfecto Ægypti.

DAmihi, vt secundum poëtas loquar. O salutem præter spem mihi oblatam, ô vocem insperatam. Quod autem fugi, id verò non accidit propter multicipitem Hydram fratrem meum Constantium, sed propter belluas quæ circum ipsum vagantur ac serpunt omnibus infestas, quæ fecerũt ipsum etiam morosiorem, & ne, quantum posset, omnibus mitem & facilem sese impertiret, quanquam multis talis esse videbatur. Illi certè postea quàm è vita cessit, leuis est terra, tanquam oratio. Hos verò non velim per iniuriam vexari: norit Iuppiter. Cùm autem multi sint, qui crimina & accusationem eis intendunt, iudicium exerceto. Magnum enim me tui videndi desiderium habebat, ità me dij bene ament: & hoc tempore potissimum, eum te saluum & incolumem euasisse audiam: summa cum beneuolentia vt venias hortor.

Iulianus Sarapioni splendidissimo.

ALij quidem aliis rebus nundinas metiuntur. Ego verò suaue tibi iucundæ festiuitatis signũ centum ficus maioribus stimulis domesticásque mitto, muneris quidem magnitudine exiguam, at specie ac pulchritudine satis fortè magnam voluptatem præstans. Aristophani sanè videtur excepto melle reliquis omnibus dulciore ficus anteire. Sed hoc quidem obtinere non potest, vt dulcius existat ficubus, quemadmodum ille suo iudicio pronũciat. Herodoto verò scriptori historiarum, ad demonstrandam veram solitudinem & vastitatem satis fuit dicere: Apud quos neque ficus sunt neq; quicquam aliud boni: quasi neque sit in fructibus alia species ficubus præstantior, neque bonum vllum desit illis, apud quos ficus nascuntur. Homerus autẽ magna sapientia vates, in alios fructus aut à magnitudine aut à colore, aut à pulchritudine, laudes mutuatur. Soli verò ficui dulcedinis cognomen tribuit: & mel pallidũ appellat, ne fortè seipsũ falleret, si dulce dixisset, quod sæpenumerò acerbũ esse cõtingit. Ficui autẽ vni quasi suam propriámque laudem assignat, nõ aliter quàm nectari, quoniã solùm etiam ex aliis dulce est. Mel etiam Hippocrates dicit dulce quidem esse sensu: digestu verò acerbissimum. Neque ego huic sententiæ repugno. Mel enim eiusmodi naturam habere: vt bilem efficiat, omnes vno ore fatẽtur, & vt sapores in contrarium gustum conuertat. Quod sanè magis etiam naturalem eius acerbitatem & ingenitam coarguit. Non enim in id mutaretur, quod est acerbum nisi prorsus ab initio vim eiusmodi tenuisset, à qua ad aliam reciderit. Ficus contrà non solùm gustatu suauis, verumetiam digestu melior est. Ita verò commoda mortalibus existit & vtilis, vt ipsam etiam Alexipharmacum, hoc est omnis contagionis pharmacũ Aristoteles esse scribat, & ob nullam aliam quàm hanc caussam post cœnas apponit, atque in bellariis numerari: vt quasi sacra quædam medicina, purgandis eiiciendisque ciborum incommodis adhibeatur. Atqui quod diis consecrata ficus sit, & in omnibus sacrificiis vsitata, quódque omni Thure ad suffitum faciendum præstantior sit, non ego id quidem de mea sententia dico, verùm qui cognouit eius vsum, is non ignorat, quàm sapientis & diuini propemodùm viri sententia sit.

Ἑρμογένει ὑπάρχῳ αἰγύπτου.

ΔΟς μοι κατὰ τοὺς μελικτὰς εἰπεῖν. ὢ παρ' ἐλπίδα σεσωσμένος ἐγώ. ὢ παρ' ἐλπίδας ἀκηκοώς. ὅτι δι' ἀπέφυγεν, ἔτι μὰ Δία τὴν πολυκέφαλον ὕδραν τὸν ἀδελφόν μου κωνστάντιον. ἐκεῖνος μὲν ἦν οἷος ἦν. ἀλλὰ τὰ περὶ αὐτὸν θηρία, πᾶσιν ἀποφθαλμιῶντα, ἃ κἀκεῖνον ἐποίει χαλεπώτερον, οὐδὲ τὸ καθ' ἑαυτὸν ὄντα ἐπὶ πᾶσι πρᾶον, εἰ καὶ ἐδόκει πολλοῖς τοιοῦτος. ἐκείνῳ μὲν δὴ ἐπειδὴ μακαρίτης ἐγένετο, κούφη γῆ καθάπερ λόγος. τούτους δὲ ἀδίκως τι παθεῖν οὐκ ἂν ἐθέλοιμι. ἴστω Ζεύς. ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ἐπανίστανται πολλοὶ κατήγοροι, δικαστήριον ἐπείχθητι. θεάσασθαι γάρ σε ηὐχόμην νὴ τοὺς θεούς. καὶ νῦν εὐμενέστατα ὅτι διεσώθης ἀκηκοώς, ἥκειν παρακελεύομαι.

Ἰουλιανὸς σαραπίωνι τῷ λαμπροτάτῳ.

ΑΛλοι μὲν ἄλλοις τὰς πανηγύρεις νομίζουσιν. ἐγὼ δέ σοι γλυκείας ἑορτῆς σύνθημα τῶν ἐπιχωρίων ἰσχάδων τὰς μακροκέντους ἑκατὸν ἐκπέμπω. τῷ μὲν τοῦ δώρου μεγέθει μικράν. τῷ κάλλει δὲ ἴσως ἀρκοῦσαν ἡδονὴν μνηστεύσων. ἀριστοφάνει μὲν οὖν δοκεῖ εἶναι πλὴν μέλιτος τῶν ἄλλων γλυκύτερον τὰς ἰσχάδας. καὶ οὐδὲ τοῦτ' ἀνέχεται τῶν ἰσχάδων εἶναι γλυκύτερον, ὡς αὐτὸς ἐπικρίνας λέγει. ἡροδότῳ δὲ ἄρα τῷ συγγραφεῖ, πρὸς ἐπίδειξιν ἐρημίας ἀληθοῦς ἤρκεσεν εἰπόντι. παρ' οἷς οὔτε σῦκα ἐστίν, οὔτε ἄλλο ἀγαθὸν οὐδέν. ὥσπερ οὔτε ἄλλου τινὸς ἐν καρποῖς ἀγαθοῦ, προτέρου τῶν σύκων ὄντος, οὔτε ἔτι πάντως ἀγαθοῦ δέοντος, παρ' οἷς ἂν τὸ σῦκον. ὅμηρος δὲ ὁ σοφός, τὰ μὲν ἄλλα τῶν καρπῶν εἰς μέγεθος ἢ χρόαν ἢ κάλλος ἐπαινεῖ. μόνῳ δὲ τῷ σύκῳ τὴν τῆς γλυκύτητος ἐπωνυμίαν συγχωρεῖ. καὶ τὸ μὲν μέλι χλωρὸν καλεῖ, δεδιώς, μὴ λάθῃ γλυκὺ προσειπών, ὃ καὶ πικρὸν εἶναι πολλαχοῦ συμβαίνει. τῷ σύκῳ δὲ ἄρα μόνῳ ἀποδίδωσι τὴν οἰκείαν εὐφημίαν, ὥσπερ τῷ νέκταρι. διότι καὶ μόνον γλυκὺ τῶν ἄλλων ἐστί. καὶ μέλι μὲν Ἱπποκράτης φησὶ καὶ γλυκὺ τὴν αἴσθησιν, καὶ πικρὸν εἶναι πάντως τὴν ἀνάδοσιν. καὶ οὐκ ἀπιστῶ τῷ λόγῳ. χολῆς γὰρ αὐτὸ ποιητικὸν εἶναι σύμπαντες ὁμολογοῦσι. καὶ τρέπειν τοὺς χυμοὺς εἰς τοὐναντίον τῆς γεύσεως. ὃ δὴ καὶ μᾶλλον τὴν ἐκ φύσεως αὐτοῦ πικρότητος κατηγορεῖ γένεσιν. οὐ γὰρ ἂν εἰς τοῦτο μετέβαλλεν ὃ πικρόν ἐστιν, εἰ μὴ καὶ πάντως αὐτῷ προσῆν ἐξ ἀρχῆς τοῦτο, ἀφ' οὗ πρὸς τὸ ἕτερον μετέπιπτε. σῦκον δὲ οὐκ αἰσθήσει μόνον ἡδύ, ἀλλὰ καὶ ἀναδόσει κρεῖττόν ἐστιν. οὕτω δέ ἐστιν ἀνθρώποις ὠφέλιμον, ὥστε καὶ ἀλεξιφάρμακον αὐτὸ παντὸς ὀλεθρίου φαρμακόν φησιν ἀριστοτέλης εἶναι. καὶ τοῖς δείπνοις οὐκ ἄλλου τινὸς ἢ τούτου χάριν προστίθεσθαί τε καὶ ἐπιτραγηματίζεσθαι, καθάπερ ἀντ' ἄλλης τινὸς ἀλεξήσεως ἱερᾶς ταῖς τῶν βρωμάτων ἀδικίαις περιπτυσσόμενον. καὶ μὴν ὅτι θεοῖς τὸ σῦκον ἀνάκειται, καὶ θυσίας ἐστὶν ἁπάσης ἐμβώμιον, καὶ ὅτι παντὸς λιβανωτοῦ κρεῖττον ἐς θυμιάματος σκευασίαν ἐστίν, οὐκ ἐμὸς ἴδιος οὗτος ὁ λόγος. ἀλλ' ὅστις τὴν χρείαν αὐτοῦ ἔμαθεν, οἶδεν ὡς ἀνδρὸς σοφοῦ καὶ ἱεροφάντου λόγος ἐστί.

Θεόφραστος δὲ ὁ καλὸς ἐν γεωργίας παραγγέλμασι τὰς τῶν ἑτεροφύτων δένδρων γενέσεις ἐντιθεὶς, καὶ ὅσαι ἀλληλούχοις ἐγκεντρίσεσιν εἴκουσι, πάντων οἶμαι τῶν φυτῶν μᾶλλον ἐπαινεῖ τῆς συκῆς τὸ δένδρον, ὡς αὐτῇ ποικίλης καὶ διαφόρου γενέσεως δεκτικόν. καὶ μόνον τῶν ἄλλων εὔκολον παντοίου γένους ἐνεγκεῖν βλάστην· εἴτις ἑνὸς τῶν κλάδων ἐκτεμὼν ἕκαστον, εἶτα ἐκρήξας ἄλλην ἐς ἄλλον τῶν πρέμνων ἐμφυῆ γονὴν ἐναρμόσειεν, ὡς ἀρκεῖν ἤδη πολλάκις αὐτοῦ καὶ ἀνθ' ὁλοκλήρου κήπου τὴν ὄψιν, οἷον ἐν λειμῶνι χαριεστάτῳ ποικίλην τινὰ καὶ πολυειδῆ τῶν καρπῶν ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἀγλαΐαν ἀντιπεπομφότος. καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀκροδρύων, ἐστὶν ὀλιγοχρόνια, καὶ τὴν μονὴν οὐκ ἀνέχονται. μόνῳ δὲ τῷ σύκῳ καὶ ὑπερενιαυτίζειν ἔξεστι, καὶ τῇ τοῦ μέλλοντος καρποῦ γενέσει συνενεχθῆναι. ὥστε φησὶ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἀλκινόου κήπῳ, τοὺς καρποὺς ἀλλήλοις ἐπιγηράσκειν. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἴσως ἂν μῦθος ποιητικὸς εἶναι δόξειε. μόνῳ δὲ τῷ σύκῳ πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας ἐναργὲς ἂν συμφοροῖτο· διό τι καὶ μόνον τῶν ἄλλων καρπῶν ἐστι νομιμώτερον. τοιαύτην δὲ ἔχον οἶμαι τὸ σύκον τὴν φύσιν, πολλῷ κρεῖττον ἐστι παρ' ἡμῖν τὴν γένεσιν. ὡς εἶναι τῶν μὲν ἄλλων φυτῶν αὐτὸ τιμιώτερον· αὐτοῦ δὲ τοῦ σύκου τὸ παρ' ἡμῖν θαυμασιώτερον· καὶ νικᾶν μὲν αὐτὸ τῶν ἄλλων τὴν γένεσιν· αὖθις δὲ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ παρ' ἡμῖν ἡττᾶσθαι. καὶ τῇ πρὸς ἑκάτερον ἐγκρίσει. πάλιν σώζεσθαι. κρατοῦν μὲν ὡς εἰκός. οἷς δ' αὖ κρατεῖσθαι δοκεῖ, πάλιν ἐς τὸ καθόλου νικῶν. καὶ τοῦτο οὐκ ἀπεικότερον παρ' ἡμῖν μόνοις συμβαίνει. ἔδει γὰρ οἶμαι τὴν Διὸς πόλιν ἀληθῶς καὶ τὸν τῆς ἑώας ἁπάσης ὀφθαλμόν. τὴν ἱερὰν καὶ μεγίστην Δαμασκὸν λέγω, τοῖς τε ἄλλοις σύμπασιν, οἷον ἱερῶν κάλλει, καὶ νεῶν μεγέθει, καὶ ὡρῶν εὐκαιρίᾳ, καὶ πηγῶν ἀγλαΐᾳ, καὶ ποταμῶν πλήθει καὶ γῆς εὐφορίᾳ νικῶσαν, μόνην ἄρα καὶ τῷ τοιούτῳ φυτῷ πρὸς τὴν τοῦ θαύματος ὑπεροχὴν ἀρκέσαι. οὐδὲν οὖν ἀνέχεται τῆς μεταβολῆς τὸ δένδρον. οὐδὲ ὑπερβαίνει τοὺς ἐπιχωρίους ὅρους τῆς βλάστης. ἀλλ' ὥσπερ αὐτόχθονος φυτοῦ νόμῳ τὴν ἀποικίας γένεσιν ἀρνεῖται. καὶ χρυσὸς μὲν, οἶμαι καὶ ἄργυρος ὁ αὐτὸς πολλαχοῦ φύεται. μόνη δὲ ἡ παρ' ἡμῖν χώρα, τίκτει φυτὸν ἀλλαχοῦ φῦναι μὴ δυνάμενον. ὥσπερ τὰ ἐξ Ἰνδῶν ἀγώγιμα. καὶ οἱ Περσικοὶ Σῆρες. ἢ ὅσα ἐν τῇ Αἰθιόπων γῇ τίκτεται μὲν καὶ λέγεται, τῷ δὲ τῆς ἐμπορείας νόμῳ πανταχοῦ διαβαίνει. οὕτω δὴ καὶ τὸ παρ' ἡμῖν σύκον ἀλλαχοῦ τῆς γῆς οὐ γινόμενον, πανταχοῦ παρ' ἡμῶν στέλλεται. καὶ οὔτε πόλις, οὔτε νῆσος ἐστὶν, ἣν οὐκ ἐπέρχεται τῷ τῆς ἡδονῆς θαύματι. ἀλλὰ καὶ τράπεζαν βασιλικὴν κοσμεῖ. καὶ παντὸς δείπνου σεμνόν ἐστιν ἐγκαλλώπισμα. καὶ οὔτε ἔνθρυπτον, οὔτε στρεπτὸν, οὔτε νήλατον, οὔτε ἄλλο καρυκείας γένος οὐδὲν, ἔσται ἥδυσμα ἴσον, ἢ ἀφοίκοιτο. τοσοῦτον αὐτῷ τῶν τε ἄλλων ἐδεσμάτων καὶ δὴ καὶ τῶν ἑκασταχοῦ περίεστι τοῦ θαύματος. καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν σύκων ἢ ὀπώραν ἔχει τὴν βρῶσιν ἢ τερσαινόμενα ἐς τὸ ὅμοιον ἔρχεται. τὸ δὲ παρ' ἡμῖν μόνον ἀμφοτερίζει τῇ χρείᾳ. καὶ καλὸν μέν ἐστιν ἐπιδένδριον. πολλῷ δὲ

Theophraſtus etiam ſpectatus vir in Agriculturæ præceptis, arborum etiam diuerſæ naturæ ortus & originem complexus, quotquot implicatis & mutuis inſitionibus cohærent præ plantis omnibus ficulneam arborem laudibus vehit, tãquam variæ diuerſæque geniture capacem, vt quæ ſola ex reliquis omnis generis fœtus facilè proferat: ſi quis ſingulis eius ramis excectis, poſt aliam defractam, in alium ſtipitem, fœturam innatam ſubiungat. Itaque ſæpè iam eius aſpectus pro toto perfectóq; horto eſt, qui non aliter quàm pratum aliquod iucundiſſimum, vberem ac diuerſam fructuum voluptatẽ edit. Atq; cætera quidem acrodrya ſunt momentaneæ, neque ſuſtinent diuturnitatem. Ficus autem ſola vltra annum durare poteſt, & futurę fructuũ geniturę conferre. Itaque dicit Homerus in Alcinoi horto, fructus ordine conſeneſcere. In aliis igitur hoc fortè poeticum commentum ſit: ficum certè ad veritatis cõfirmationẽ iuuerit. Eam ob cauſsã etiã magis in vſu ac conſuetudine verſatur, quàm reliqui fructus. Cùm igitur tali natura ſit ficus, multò melior apud nos eſt fœtura, vt alias plãtas dignitate excellat, ipſo verò fico, ſit apud nos præſtantior ficus. ſic alios fœtura longè ſuperat, & rurſum à noſtro ſuperatur, & vtroque certamine rurſus non ſuccumbit omnino. Nam ab altera parte victoriã obtinet, ab altera quibus rebus ſuperari videtur his iterũ generatim vincit. Nec verò eſt indignum hoc apud nos potiſſimũ contingere. Oportebat enim mea quidem ſentẽtia Iouis vrbem reuera, & totius orientis lumen (ſacroſanctam & maximam Damaſcũ nomino:) cum cæteris rebus omnibus templorum magnificẽtia, magnitudine nauium, temporum opportunitate, ſcaturigine fontiũ, fluuiorũ copia & vbertate terrę excelleret: ſolã hoc etiã fructus genere, ad ſummũ & extremũ miraculũ præditã eſſe. Nullam igitur trãſplantationẽ arbor hæc capit aut admittit, neq; domeſticos terminos atque fines germinando tranſit: ſed quaſi certa quadã lege plantæ naturæ ac genuinæ, cõſtricta, fœturam in aliena terra reſpuit & recuſat. Aurum vt exiſtimo & argentũ eiuſdẽ generis in locis omnibus naſcitur. Sola verò noſtra tellus, producit arborem, quæ alibi naſci nullo modo poteſt: quemadmodũ, quę aduehũtur ex India: & Perſici Seres: aut quæ in Æthiopum regione gignũtur ac dicuntur, mercandi verò ratione in omnia loca perueniunt. Sic etiam noſtri fici, cùm nullibi terrarum naſcantur, in omnes terræ partes à nobis mittuntur. Neque enim ciuitas eſt aut inſula, quam nõ dulcedinis & ſuauitatis miraculo contingant: ſed & ad regiam menſam ornamenti cauſſà adhibetur, omnique conuiuio decus pulcherrimum adferunt. Neque placentæ, vel ſubcinericei panis, vel mellis farina ſubacti, vel condimenti genus vllum eſt quod ſuauitate poſſit huius dulcedinem æquare aut aſſequi, neque fingi aut excogitari tale quid poterit. Tantùm reliqua fercula condimentáque ratione ſuperat. Et reliqui fici aut vernam comeſingula, ſui admiſtionem deſiderant, aut vt ſimilem conditionem adipiſcantur, exiccationem requirunt. Noſtrates verò ſoli in vtrumque vſum ſunt idonei, & elegantes ac boni quidem dum natiuam formam conſeruant, multò verò me-

liores

liores & elegantiores: ſi premantur. Quòd ſi pulchritudinem eorum in arbore, oculis aſpiceres: quemadmodum à ſingulis ramis, in calicis morem longis ſtimulis dependent, & quemadmodum circum circà quaſi circuitu quodam ambiens fructum arbor multiplicem ordine venuſtatẽ iucunditatémq; effici diceres, idem quod in portu pelles expanſæ, his arborum complexum præſtare. Atque inuentio illa quæ pertinet ad durationem eorum diuturnam, eadem non minùs ad voluptatis vſum ponderis habet. Non enim quemadmodum reliqui fici ſimul & vnà deiiciuntur, neque cumulatim & temerè ſole exuruntur: ſed primò manibus ſenſim eos ab arboribus defringunt: dein ramis aut virgis etiam ſpinoſis ex parietibus ſuſpendunt, vt attactu puri ſolis albeſcant, & ab animalibus: & auibus, ſtimulorum ſpinarúmque auxilio defenſi illæſi & inuiolati permaneant. Atque de fœtura illorum, dulcedine, venuſtate, confectione atque vſu, ſic per literas tecum iocari libuit. Centenarium verò numerum, reliquis præſtabiliorem eſſe, atque perfectionem quandam in ſe numerorum circumſcribere, facilè intelliget, qui ſic animo verſabit. Neque me fugit, antiquos & ſapientes imparem numerum pari præponere ſolitos eſſe: atque principium incrementi dicere τὸ μὴ συνδυάζον quod non condiuidit. Quòd enim alteri ſimile ſit, id manere eiuſmodi, quale ſit alterum. Inter duo verò, tertium impar exiſtere, Ego verò, quanquam audaciùs dictum videri poteſt, dicerem tamen principij numeros eſſe coniunctos omnino & incrementi continentiam omnino ſemper importare. Quare multò iuſtius pari, quàm impari numero cauſſam incrementi aſſignari. Vnitatis enim numerus non eſt περιττὸς: impar, excedens, cùm non habeat quem excedat. Binarij verò coniunctio, duplam imparitatem parit & ex duobus numeris, tertius rectè ad incrementum procedit. Rurſus in alterius dualitatis mixtione, quaternarij numeri aſſumit exceſſum. Et omnino mutua communicatio, quæ vtriuſque imparitatem declarat, in dualitatis numerum concluditur. Hoc ſi datum ſit, dicerem cùm primus denarius in ſui ipſius circumferentiam reuoluitur, totius ſummam ad centenarium numerum peruenturam. Sic vt vno ſurgat incrementum in decem. Rurſus cùm denarius in ſe reducitur, in centenario numero perficiatur. Atque inde iterum ex Hecatontadibus, vniuerſam numerorum vim ac poteſtatem dependere ac defluere, cùm neque quieſcat vnitas, niſi dualitas in mixtione ſemper aliquid impar gignat, & rurſus in ſeipſam reuocetur, donec alia Hecatontade numerorum collectionem includat & circumſcribat, & cùm finem illi perfectionémque dederit, rurſum ex illa ſerpet in aliam. Hecatontadum appellationibus, totum ſemper, vſque in infinitũ referens. Mihíque videtur non temerè neque ſine cauſſa Ioui Ægidà ἑκατόντα θύσανον centũ Fimbriis circũueſtitam Homerus tribuiſſe, ſed meliore quodam & abſcõdito quaſi ſermone rẽ adumbrat, cùm id reuera dicat: ſe perfectiſſimo potentiſſimóq; Deo, abſolutiſſimum etiam numerorum aſcribere, quoque ſolo

κάλλιον, εἰ ἐς τερσίαν ἔλθοι. εἰ δὲ καὶ τὴν ὡραίαν αὐτῶν τὴν ἐν τοῖς δένδροις ὀφθαλμοῖς λάβοις, καὶ ὅπως ἑκάστου τῶν πρέμνων ἐπιμήκεσι τοῖς κέντροις οἱονεὶ καλύκων δίκην ἀπήρτηνται, ἢ ὅπως ἐν κύκλῳ περιθεῖ τῷ καρπῷ τὸ δένδρον ἄλλας μετ᾽ ἄλλας ἐν στίχῳ περιφέρει πολυειδεῖς ἀγλαΐας μηχανώμενον, φαίης ἂν αὐτῷ καθάπερ ἐν ὅρμῳ δίῤῥεις ταῖς τῶν δένδρων ἐξαιρέσεις αὐτοῦ. καὶ ἡ πρὸς χρονίαν μόνον ἐπιτέχνησις, οὐκ ἐλάττονα τῆς ἐς τὴν χρείαν ἡδονῆς ἔχει φιλοτιμίαν. οὐ γὰρ ὥσπερ τὰ ἄλλα τῶν σύκων ὁμοῦ καὶ κατὰ ταυτὸν ἔῤῥιπται. οὐδὲ καθάπερ σωρηδὸν ἢ χύδην ἡλίῳ τερσαίνεται. ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἠρέμα τῶν δένδρων αὐτὰ ταῖς χερσὶν ἀποδρέπουσιν. ἔπειτα ὅρπηξιν, ἢ ῥάβδοις ἀκανθώδεσι τῶν τοίχων ἀπαρτῶσιν. ἵνα λευκαίνηται μὲν ἡλίῳ καθαρῷ προσομιλοῦντα. μένῃ δὲ ἀνεπιβούλευτα, τῶν ζώων τε καὶ ὀρνιθίαν οἱονεὶ τῶν κέντρων τῇ ἀλεξήσει δορυφορούμενα. καὶ περὶ μὲν γενέσεως αὐτῶν καὶ γλυκύτητος καὶ ὥρας καὶ ποιήσεως καὶ χρείας, ταῦτά σοι παρ᾽ ἡμῶν ἡ ἐπιστολὴ προσπαίζει. ὅγε μὴν τῆς ἑκατὸν ἀριθμὸς, ὡς ἐστι τῶν ἄλλων τιμιώτερος, καὶ τὸ τέλεον ἐν αὐτῷ τῶν ἀριθμῶν περιγράφων, μάθοι ἂν τις θεωρῶν τῇδε. καὶ οὐκ ἀγνοῶ μὲν, ὡς παλαιῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν ὁ λόγος, τοῦ ἀρτίου τὸν περιττὸν προκεῖσθαι. οὐδὲ ὡς ἀρχὴν φασὶν αὐξήσεως εἶναι τὸ μὴ συνδυάζον. τὸ γὰρ ὅμοιον θατέρῳ, μένειν ὁποῖον καὶ τὸ ἕτερον. δυεῖν δὲ γενομένοιν, τὸν τρίτον εἶναι τὴν περιττότητα. ἐγὼ δὲ, εἰ καὶ τολμηρότερος ὁ λόγος ἐστὶ, φαίην ὅμως, ἀρχῆς μὲν εἰσὶν οἱ ἀριθμοὶ πάντως ἐξηρτημένοι. καὶ τὸ προσεχὲς τῆς αὐξήσεως διὰ παντὸς κομίζοιντο. πολλῷ γε μὴν εἶναι δικαιότερον τῷ ἀρτίῳ μᾶλλον ἢ τῷ περιττῷ τὴν τῆς αὐξήσεως αἰτίαν προσκεῖσθαι. ὁ μὲν γὰρ εἷς ἀριθμὸς, οὐκ ἂν εἴη περιττὸς, οὐκ ἔχων ὅτου περιττὸς γένοιτο. ἡ δὲ τῆς δυάδος συζυγία, τίκτει διπλῆν τὴν περιττότητα· κἀκ τῶν δυοῖν ἀριθμῶν, ὁ τρίτος εἰκότως, εἰς αὔξησιν ἔρχεται. πάλιν τε ἐν τῇ τῆς ἑτέρας δυάδος μίξει, τῆς τετράδος τὴν ὑπεροχὴν λαμβάνει. καὶ ὅλως ἡ πρὸς ἄλληλα κοινωνία, τὴν ἐξ ἑκατέρου περιττότητα φαίνουσα, εἰς τὸν τῆς δυάδος ἀριθμὸν περικλείεται. δεδομένου δὴ τούτου, φαίην ἂν οἶμαι τῆς πρώτης δεκάδος τὴν εἰς αὐτὸ περιφέρειαν ἀνακυκλούσης, εἰς τὸν τῆς ἑκατοντάδος ἀριθμὸν τὸ ὅλον διαβαίνειν. ὡς τῷ μὲν ἑνὶ τὴν αὔξησιν εἰς δέκα συντείνειν. πάλιν δὲ αὖ τὴν δεκάδα δι᾽ αὐτῆς ἀνιοῦσαν εἰς τὸν ἑκατὸν ἀριθμὸν συντελεῖσθαι. κἀντεῦθεν αὖ πάλιν ἐξ ἑκατοντάδων τὸν ὅλον τῶν ἀριθμῶν τὴν δύναμιν καρποῦσθαι. μήτε τοῦ ἑνὸς ἠρεμοῦντος εἰ μή τι τῆς δυάδος ἐν τῇ μίξει τὸ περιττὸν ἀεὶ τικτούσης τε καὶ εἰς ἑαυτὴν αὖθις ἀνακαλουμένης, ἄχρις ἂν ἑτέρα πάλιν ἑκατοντὰς τῶν ἀριθμῶν τὸ συναγόμενον κατακλείσῃ. καὶ τὸ τέλεον αὐτῷ προσάπτουσα πάλιν ἐξ αὐτοῦ εἰς τὸ ἕτερον ἑρπύσῃ. ταῖς τῶν ἑκατοντάδων ἐπηγορίαις ἀεὶ τὸ ὅλον εἰς τὸ τῆς καταλήψεως ἄπειρον ἀναφέρουσα. δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος οὐχ ἁπλῶς οὐδὲ ἀργῶς ἐν τοῖς ἔπεσι τὴν ἑκατόντα θύσανον αἰγίδα τῷ Διὶ περιθεῖναι. ἀλλά τινι κρείττονι καὶ ἀποῤῥήτῳ λόγῳ τοῦτο αἰνίττεται λέγων, ὡς ἄρα τῷ τελεωτάτῳ θεῷ, τὸ τέλεον τῶν ἀριθμῶν περιάψει. καὶ ᾧ μόνῳ

παρὰ τοὺς ἄλλους αὖ δικαιότερον κοσμοῖτο. ἢ ὅτι τὸν ξύμπαντα κόσμον, ὃν εἰς αἰγίδος σχῆμα τοῦ τῆς εἰκόνος περιφερεῖ ξυνείληφεν, οὐκ ἄλλος πῶς, ἢ ὁ τῆς ἑκατοντάδος ἀριθμὸς περιγράφει τῇ κατὰ κύκλον ἑκατοντάδι, τὴν εἰς τὸ ὅλον τοῦ νοητοῦ κατανόησιν ἐφαρμόττων. ὁ δ᾽ αὐτὸς λόγος ἐστὶ, καὶ τὸν ἑκατοντάχειρα τὸν βριαρέω καθίζει πάρεδρον τῷ διΐ. καὶ πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς ἁμιλλᾶσθαι συγχωρεῖ δύναμιν. οἷον ἐν τῷ τοῦ ἀριθμοῦ τελέῳ τὸ τέλεον αὐτῷ τῆς ἰσχύος ἀποδιδούς. καὶ μὴν καὶ πίνδαρος ὁ θηβαῖος, τὴν ἀναίρεσιν τοῦ τυφωνέως ἐν ἐπινικίοις κηρύττων, καὶ τοῦ μεγίστου τούτου γίγαντος κράτος τῷ μεγίστῳ βασιλεῖ τῶν θεῶν περιτιθεὶς, οὐχ ἑτέρωθεν αὐτῷ τῆς εὐφημίας κρατύνει τὴν ὑπερβολὴν, ἢ ὅτι τὸν γίγαντα τὸν ἑκατοντακέφαλον ἑνὶ βλήματι καθελεῖν ἤρκεσεν. ὡς οὔτε τινὸς ἄλλου εἰς χεῖρα τοῦ διὸς ἐλθεῖν ἀντιμάχου γίγαντος νομισθέντος, ἢ ὃν ἡ μήτηρ μόνον τῶν ἄλλων ἑκατὸν κεφαλαῖς ὥπλισεν, οὔτε ἑτέρου τινὸς θεῶν, ἢ μόνου διὸς ἀξιονικοτέρου πρὸς ταύτην τοσούτου γίγαντος καθαίρεσιν ὄντος. σιμωνίδῃ δὲ ἄρα τῷ μελικῷ πρὸς τὴν ἀπόλλωνος εὐφημίαν ἀρκεῖ τὸν θεὸν ἕκατον προσειπόντι. καὶ καθάπερ ἀντ᾽ ἄλλου τινὸς ἱεροῦ γνωρίσματος αὐτοῦ τῆς ἐπωνυμίας κοσμῆσαι. διότι τὸν πύθωνα τὸν δράκοντα βέλεσιν ἑκατὸν, ὥς φησιν, ἐχειρώσατο. καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἕκατον ἢ πύθιον χαίρειν προσαγορευόμενον, οἷον κλήρου τινὸς ἐπωνυμίας συμβόλῳ προσφωνούμενον. ἥ γε μὴν τὸν δία θρεψαμένη νῆσος ἡ κρήτη, καθάπερ τροφεῖα τῆς διὸς ὑποδοχῆς ἀντιλαβοῦσα, τῷ ἑκατὸν πόλεων ἀριθμῷ τετίμηται. καὶ θήβας δὲ ἄρα τὰς ἑκατονταπύλους, οὐκ ἄλλου τινὸς ἢ τούτου χάριν ἐπαινεῖ ὅμηρος, διότι ταῖς πύλαις ταῖς ἑκατὸν, κάλλος ἦν θαυμαστόν. καὶ σιωπῶ θεῶν ἑκατόμβας καὶ ναοὺς ἑκατονταπέδους, καὶ βωμοὺς ἑκατοντακρήπιδας καὶ τοὺς ἑκατονταδόχους ἀνδρῶνας. καὶ τὰς ἀρούρας δὲ τὰς ἑκατονταπλέθρους. καὶ ὅσα ἄλλα θεῖά τε καὶ ἀνθρώπινα τῇ ἀριθμοῦ τοῦδε προσηγορίᾳ συνείληπται. ὅγε μὴν ἀριθμὸς ἐστὶν οἶδε καὶ στρατιωτικὴν ὁμοῦ καὶ εἰρηνικὴν τάξιν κοσμῆσαι. καὶ φαιδρύνει τὴν ἑκατόντανδρον λοχαγίαν. τιμᾷ δὲ ἡ δὲ δικαστῶν ἐς τὸ ἴσον ἤκουσαι ἐπωνυμίαν. καί με καὶ πλείω τούτων ἔχοντα λέγειν, ὁ τῆς ἐπιστολῆς ἐπιστρέφει νόμος. σὺ δὲ ἀλλὰ συγγνώμην ἔχειν τῷ λόγῳ, διότι καὶ ταῦτα πλείω τῶν ἱκανῶν εἴρηται. καὶ εἰ μὲν ἔχει μέτριον ὑπὸ σοὶ κριτῇ, καλὸν ἐγχείρημα, πάντως καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἔκφορον ἔσται, τὴν παρὰ σοῦ ψήφου τὴν μαρτυρίαν δεξάμενον. εἰ δὲ χειρὸς ἑτέρας προσδεῖται πρὸς τὸ τοῦ σκοποῦ συμπλήρωμα, τίς ἂν σοῦ καλλίων εἴη τὴν γραφὴν εἰς κάλλος ἀκριβώσαντος πρὸς τὴν τῆς θέας ἡδονὴν ἀπολαῦσαι.

Ἰουλιανὸς ἰουδαίων τῷ κοινῷ εἰγνήσιος.

ΠΆνυ ὑμῖν φορτικώτερον γεγένηται ἐπὶ τῶν παρῳχηκότων καιρῶν τῶν ζυγῶν τῆς δουλείας, τὸ διαγραφαῖς ἀκηρύκτοις ὑποτάττεσθαι ὑμᾶς. καὶ χρυσίου πλῆθος ἄφατον εἰσκομίζειν τοῖς τοῦ ταμείου λόγοις. ὧν πολλὰ μὲν αὐτόψει ἐθεώρουν. πλείονα δὲ τούτων ἔμαθον εὑρὼν τὰ βρέβια καθ᾽ ὑμῶν

præ cæteris ornari dignus ſit: aut quòd totum mundum, quem in Ægidis figuram, propter circumferentiæ imaginem con.ecit, non alius quàm centenarius numerus, circulari hecatontate complectitur, intellectum rerum intell.gibilium ſolidum ac abſolutum intelligens. Idem in ſuis carminibus centimano Briareo prope Iouem, ſedem collocat,& potentiæ parentis obluctari atque repugnare permittit, oſtendens ſe numeri perfectione, virium quoque & roboris in ea ſoliditatem ponere ob oculos voluiſſe. Verùm & Pindarus Thebanus in Epiniciis vbi Tiphoentis cędem prædicat, maximique Gigantis huius vires potentiſſimo deorum regi tribuit, non aliam ob cauſſam tot tantiſque laudibus eum vehit, quàm quòd vno ictu Gigantem centum capitibus præditum neci dare valuit, quaſi non credibile ſit, alium Gygantem manus cum Ioue conſerturum fuiſſe, quàm quem centum capitibus mater armarit, neque quiſquam deorũ alius præter ſolum Iouem dignus ſit, qui victoriam & laudem ex hac tanti Gigantis cæde reportarit Simonidi verò Poëtæ,ad præconium Apollinis ſufficit eum Hecatij cognomine appellare, & quaſi alia quadam diuina nota cognomentum eius ornare: propterea, quòd Pythonẽ ſerpentem centum telis, vt inquit, confixum occiderit, eúmque maiorem voluptatem ex Hecati, quàm ex Pythij appellatione capere, eóque quaſi hæreditario cognomine nuncupari velle. Creta verò quæ Iouem educauit, quaſi altrix particeps laudum Iouis opt. maximi, centenario vrbium numero decorata eſt,Thebáſque centiportas non alia de cauſſa,laudibus Homerus affecit, quàm quòd centum portis eſſet ſpectabilis & admiranda. ſilentio nunc prætereo deorum Hecatombas & fana centipeda, aráſque centicrepidas,& Andronas Hecatondochos, terráſque centiplethras, quæcunque denique vel diuina vel humana ſub appellationem huius numeri cadunt. Hic quidem numerus, belli paciſque ordinem ac ſtatum ornat, atque cohortem centumuiram decoram & abſolutam efficit:tum etiam numerandis iudicibus,qui hac ferè circumſcriptione continentur,decus & ornamentum importat.Me verò,cùm in hanc ſententiam dicere complura poſſim,prohibet Epiſtolæ modus. Tu verò concedas huic orationi meæ velim, quoniam hæc etiam latiùs quàm r s poſtulabat diſputata ſunt. Quòd ſi ſunt mediodiocria, tuo iudicio,prorſus etiam reliquis pulcherrima optimáque viſum iri ſcio cùm tui ſuffragij calculo teſtimonium atque fidem acceperint Sin altera manus deſideratur,ad aſſecutionem ſcopi: quis te meliùs & rectiùs,ſi ſcripta ad venuſtatem & elegantiam reuoces,vt quaſi ſpectaculum voluptatem afferant expoliet, & elimabit.

Iulianus Iudæorum Reipublicæ.

ET vobis oneroſiùs fuit, præteritis temporibus, cùm in ſeruitutis vinculis teneremini, quibuſuis temerè ſcriptis,neque confirmatis publicè mandatis obedientiam præſtare, & auri vim tantam, quanta verbis exprimi vix poteſt, in ærarij rationes inferre:quorum permulta egomet ipſe vidi:pluráq; his cognoui ſchedas inueniſſem,quæ cõtra vos ſeruaban-

seruabantur. Præterea futuram iterum exactionẽ vobis denunciari prohibui, tantúmque contumeliæ piaculum vt hic finem acciperet, effeci, atque igni literas omnes quæ contra vos in scriniis meis erant repositæ tradidi, ne quis posthac amplius posset, eiusmodi impietatis famam in vos eiaculari. Eorum omnium non tam vobis extitit caussa Constantius frater, memorabilis, quàm qui ad mensam huius accubuerunt, sententiis barbari, animo scelesti ac nefarij, quos ego meis manibus arreptos, deiectósque in puteum morte affeci, ne in posterum aliqua memoria, de ipsorum interitu circumferretur aut extaret. verùm vt vberius atque plenius gaudium vobis impertirem, Fratrem Iulum venerabilem patriarcham hortatus sum, vt eum quem dicunt apostolatum apud vos arceret & comprimeret, curámque adhiberet ne quis populum vestrum, tantis exactionibus premere per iniuriam amplius posset, vt in meo regno prorsus sitis liberi solutique curis, hócque accepto beneficio maiores supplicationes decernatis omnium potentissimo, & cõditori Deo, qui sanctissima sua dextra coronam mihi tradere dignatus est. Plærumque enim fieri solet, vt qui curis & anxietatibus torquentur, animo sint cõstricto vinctóque neque tantùm audeant ad precationem faciendam palmas tollere. contrà qui sunt prorsus vacui curis & molestiis carent, tota mente in gaudium elati cultu supplici Deum venerentur atque inuocent, in cuius manu est regnum optimè moderari, & ad optima quæque prouehere: quemadmodum cupimus. Id vos facere æquum est vt cùm ego Persicum bellum ex animi sententia confecero ciuitatem vestram Sanctam Hierusalem, quàm multos ab hinc annos videre cupij, meis laboribus instauratam ædificem, inque ipsa vnà vobiscum gloriam Deo tribuam.

Iuliani decretum de medicis.

MEdicæ rei scientiam, hominibus existere salutarem, testatur vsus perspicuus ac manifestus. Quamobrem non iniuria factum est, vt eam Philosophorum pueri cælitùs venisse prædicarint. Imbecillitas enim naturæ nostræ, morbíque quotidiani ac subiti, huius ope corriguntur ac sedantur. Proinde, iuris & æquitatis habita ratione, conuenientem superis regibus legem ponimus, ac pro nostra benignitate iubemus, vt in posterum securam à publicis muneribus obeundis ac vacuam vitam degatis.

Alexandrinis Mandatum.

OPortebat equidem eum, qui multis regiis atq; imperatorũ cõpluriũ iussis, pulsus esset fugatúsq;, si vnũ saltem regiũ decretum accepisset, confestim in suam terram, reuerti, neque fretum audacia, ac desperatione, quasi nullæ essent, ita legibus iniuriam ac contumeliam inferre. Atque iam nos, Galilæis, qui sunt à beato Cõstantio in exilium eiecti, non reditum ad conciones: sed in patriam concessimus. At Athanasium audio solita confidentia elatum, sedem etiam episcopatus, vt vocant sibi vindicare cepisse. Id verò pientissimo Alexandrinorum populo satis molestum ac graue videri. Quare prædicimus ac edicimus vt quo

φυλαττόμενα. ἔτι δὲ καὶ μέλλουσαν πάλιν εἰσφορὰν καθ' ὑμῶν προστάττεσθαι εἶρξα. καὶ τὸ τοιαύτης δυσφημίας ἀσέβημα, ἐνταῦθα ἐβιασάμην στῆσαι. καὶ πυρὶ παρέδωκα τὰ βρέβια τὰ καθ' ὑμῶν ἐν τοῖς ἐμοῖς σκρινίοις ἀποκείμενα. ὡς μηκέτι δύνασθαι καθ' ὑμῶν τινα τοιαύτην ἀκοντίζειν ἀσεβείας φήμην. καὶ τούτων μὲν ὑμῖν οὐ τοσοῦτον αἴτιος κατέστη ὁ τῆς μνήμης ἄξιος κωνστάντιος ὁ ἀδελφός, ὅσον οἱ τὴν γνώμην βάρβαροι καὶ τὴν ψυχὴν ἄθεοι οἱ τὴν τούτου τράπεζαν ἑστιώμενοι. οὓς μὲν ἐγὼ ἐν χερσὶν ἐμαῖς λαβόμενος εἰς βόθρον ὤσας ὤλεσα. ὡς μήτε μνήμην ἔτι φέρεσθαι, ἢ εἶναι παρ' ἡμῖν τῆς αὐτῶν ἀπωλείας. ἐπὶ πλέον δὲ ὑμᾶς εὐωχεῖσθαι βουλόμενος τὸν ἀδελφὸν ἴουλον τὸν αἰδεσιμώτατον πατριάρχην παρῄνεσα, καὶ τὴν λεγομένην εἶναι παρ' ὑμῖν ἀποστολὴν κωλυθῆναι. καὶ μηκέτι δύνασθαι τὰ πλήθη ὑμῶν, τινὰ ἀδικεῖν τοιαύταις φόρων εἰσπράξεσιν. ὡς πανταχόθεν ὑμῖν ἀμέριμνον ὑπάρχειν τῆς ἐμῆς βασιλείας. ἵνα ἀπολαύοντες, ἔτι μείζονας εὐχὰς ποιῆτε τῆς ἐμῆς βασιλείας τῷ πάντων κρείττονι καὶ δημιουργῷ θεῷ τῷ καταξιώσαντι στέψαι με τῇ ἀχράντῳ αὐτοῦ δεξιᾷ. πέφυκε γὰρ τοὺς ἔν τινι μερίμνῃ ἐξεταζομένους περιδεῖσθαι τὴν διάνοιαν καὶ μὴ τοσοῦτον εἰς τὴν προσευχὴν τὰς χεῖρας ἀνατείνειν τολμᾶν. τοὺς δὲ πανταχόθεν ἔχοντας τὸ ἀμέριμνον, ὁλοκλήρῳ ψυχῇ χαίροντας ὑπὲρ τῆς βασιλείας, ἱκετηρίους λατρείας ποιεῖσθαι τῷ μείζονι. τῷ δυναμένῳ κατευθῦναι τὴν βασιλείαν ἐπὶ τὰ κάλλιστα, καθάπερ προαιρούμεθα. ὅπερ χρὴ ποιεῖν ὑμᾶς. ἵνα κἀγὼ τὸν τῶν περσῶν πόλεμον διορθωσάμενος, τὴν ἐκ πολλῶν ἐτῶν ἐπιθυμουμένην παρ' ὑμῖν ἰδεῖν οἰκουμένην πόλιν ἁγίαν ἱερουσαλὴμ ἐμοῖς καμάτοις ἀνοικοδομήσας οἰκήσω, καὶ ἐν αὐτῇ δόξαν δώσω μεθ' ὑμῶν τῷ κρείττονι.

Ἰουλιανοῦ νόμος περὶ τῶν ἰατρῶν.

ΤΗν ἰατρικὴν ἐπιστήμην σωτηριώδη τοῖς ἀνθρώποις τυγχάνειν, τὸ ἐναργὲς τῆς χρείας μαρτυρεῖ. διὸ καὶ ταύτην ἐξ οὐρανοῦ πεφοιτηκέναι δικαίως φιλοσόφων παῖδες κηρύττουσι. τὸ γὰρ ἀσθενὲς τῆς ἡμετέρας φύσεως, καὶ τὰ τῶν ἐπισυμβαινόντων ἀρρωστημάτων ἐπανορθοῦται διὰ ταύτης. καὶ γὰρ κατὰ τὸν τοῦ δικαίου λογισμόν, συνῳδὰ τοῖς ἄνωθεν βασιλεῦσι θεσπίζοντες, ἡμετέρᾳ φιλανθρωπίᾳ κελεύομεν τῶν βουλευτικῶν λειτουργημάτων ἀνενοχλήτους ὑμᾶς τοὺς λοιποὺς χρόνους διάγειν.

Ἀλεξανδρεῦσι διάταγμα.

ΕΧρῆν τὸν ἐξελαθέντα βασιλικοῖς πολλοῖς πάνυ καὶ πολλῶν αὐτοκρατόρων προστάγμασιν, ἓν γοῦν ἐπίταγμα περιμεῖναι βασιλικόν, εἶθ' οὕτως εἰς τὴν ἑαυτοῦ κατιέναι. ἀλλὰ μὴ τόλμῃ. μὴ δὲ ἀπονοίᾳ χρησάμενον, ὥσπερ οὐκ οὖσιν ἐνυβρίζειν τοῖς νόμοις. ἐπείτοι καὶ τὸ νῦν ὑφ' ἡμῶν τοῖς γαλιλαίοις, τοῖς φυγαδευθεῖσιν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου κωνσταντίου, οὐ κάθοδον εἰς τὰς ἐκκλησίας αὐτοῖς, ἀλλ' εἰς τὰς πατρίδας συνεχωρήσαμεν. Ἀθανάσιον δὲ πυνθάνομαι τὸν τολμηρότατον ὑπὸ τοῦ συνήθους ἐπαρθέντα θράσους, ἀντιλαβέσθαι τοῦ λεγομένου παρ' αὐτοῖς ἐπισκοπῆς θρόνου. τοῦτο δὲ εἶναι καὶ τῷ θεοσεβεῖ τῶν ἀλεξανδρέων δήμῳ μετρίως ἀηδές. ὅθεν αὐτῷ προαγορεύομεν

ἀπιέναι τῆς πόλεως ἐξ ἧς ἂν ἡμέρας τὰ τῆς ἡμετέρας ἡμερότητος γράμματα δέξηται παραχρῆμα. μένοντι δὲ αὐτῷ τῆς πόλεως εἴσω, μείζους πολὺ καὶ χαλεπωτέρας προαγορεύομεν τιμωρίας.

Ἰουλιανὸς Λιβανίῳ σοφιστῇ καὶ κοιαίστωρι.

Μέχρι τῶν λιτάρβων ἦλθον. ἔστι δὲ ἡ κώμη χαλκίδος. καὶ ἐνέτυχον ὁδῷ λείψανα ἐχούσῃ χειμαδίων ἀντιοχικῶν, ἦν δὲ αὐτῆς οἶμαι, τὸ μὲν τέλμα, τὸ δὲ ὄρος. τραχεῖα δὲ πᾶσα. καὶ ἐνέκειντο τῷ τέλματι λίθοι ὥσπερ ἐπίτηδες ἐρριμμένοις ἐοικότες ὑπ' οὐδεμιᾷ τέχνῃ συγκείμενοι, ὃν τρόπον εἰώθασιν ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι τὰς λεωφόρους οἷον ἐξοικοδομοῦντες ποιεῖν. ἀντὶ μὲν τῆς κονίας πολλὴν τὴν χοῦν ἐποικοδομοῦντες. πυκνοὺς δὲ ὥσπερ ἐν τοίχῳ τιθέντες τοὺς λίθους. ἐπεὶ δὲ διαβὰς μόλις ἦλθον εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν, ἐννέα που σχεδὸν ἦσαν ὧραι. καὶ ἐδεξάμην εἴσω τῆς αὐλῆς τὸ πλεῖστον τῆς παρ' ὑμῖν βουλῆς. ἃ δὲ διελέχθημεν πρὸς ἀλλήλους. ἴσως ἐπύθου· μάθοις δ' ἂν καὶ ἡμῶν ἀκούσας, εἰ θεοὶ θέλοιεν. ἀπὸ τῶν λιτάρβων εἰς τὴν βέρροιαν ἐπορευόμην. καὶ ὁ ζεὺς αἴσια πάντα ἐσήμηνεν. ἐναργῆ δείξας τὴν διοσημίαν. ἐπιμείνας δὲ ἡμέραν ἐκεῖ, τὴν ἀκρόπολιν εἶδον. καὶ ἔθυσα τῷ διῒ βασιλικῶς ταῦρον λευκόν. διελέχθην δὲ ὀλίγα τῇ βουλῇ περὶ θεοσεβείας. ἀλλὰ τοὺς λόγους ἐπῄνουν μὲν ἅπαντες, ἐπείσθησαν δὲ αὐτοῖς ὀλίγοι πάνυ. καὶ οὗτοι οἳ καὶ πρὸ τῶν ἐμῶν λόγων ἐδόκουν ἔχειν ὑγιῶς. ἐλάβοντο δὲ ὥσπερ παρρησίας ἀποτρίψασθαι τὴν αἰδῶ καὶ ἀποθέσθαι. πρόσεστι γὰρ ὦ θεοὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ μὲν τοῖς καλοῖς ἐρυθριᾶν ἀνδρείᾳ ψυχῆς καὶ εὐσεβείᾳ. καλλωπίζεσθαι δὲ ὥσπερ τοῖς χειρίστοις ἱεροσυλίᾳ καὶ μαλακίᾳ γνώμης καὶ σώματος. ἔνθεν ὑπεδέξαντό με βάτναι χωρίον οἷον οὐκ εἶδον παρ' ὑμῖν ἔξω τῆς δάφνης, ἣ νῦν ἔοικε ταῖς βάτναις. ὡς τά γε πρὸ μικροῦ σωζομένου τοῦ νεὼ καὶ τοῦ ἀγάλματος, ὄσσῃ καὶ πηλίῳ καὶ ταῖς ὀλύμπου κορυφαῖς καὶ τοῖς θετταλικοῖς τέμπεσιν ἄγων ἐπίσης, ἢ καὶ προτιμῶν ἁπάντων ὁμοῦ τὴν δάφνην οὐκ αἰσχυνοίμην. ἱερὸν διὸς ὀλυμπίου καὶ ἀπόλλωνος πυθίου τὸ χωρίον. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῇ δάφνῃ γέγραπταί σοι λόγος. ὁ ποῖον ἄλλος οὐδὲ εἷς τῶν οἳ νῦν βροτοί εἰσι καὶ μάλα ἐπιχειρήσας ἂν καμεῖν, ἐργάσαιτο. νομίζω δὲ καὶ τῶν ἔμπροσθεν οὐ πολλοὺς πάνυ. τί οὖν ἐγὼ νῦν ἐπιχειρῶ περὶ αὐτῆς, γράφων οὕτω λαμπρᾶς ἐπ' αὐτῇ συγγεγραμμένης. ὡς μή ποτε ὤφελε τοιοῦτον. αἵ γε μὴν βάτναι βαρβαρικὸν ὄνομα τοῦτο, τυρίον ἐστὶν ἑλληνικόν. πρῶτον μὲν ὅτι διὰ πάσης τῆς πέριξ χώρας ἀτμοὶ λιβανωτοῦ πανταχόθεν ἦσαν ἱερεῖά τε ἐβλέπομεν εὐπρεπῆ πανταχοῦ. τοῦτο μὲν οὖν εἰ καὶ λίαν εὔφρανέ με, θερμότερον ὅμως ἐδόκει καὶ τῆς εἰς τοὺς θεοὺς εὐσεβείας ἀλλότριον. ἐκτὸς πάτου γὰρ εἶναι χρὴ καὶ δρᾶσθαι καθ' ἡσυχίαν. ἐπ' αὐτὸ τοῦτο πορευομένων οὐκ ἐπ' ἄλλο τι βαδιζόντων τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἱερεῖά τε καὶ ὅσια. τοῦτο μὲν οὖν ἴσως τεύξεται τῆς ἁρμοζούσης ἐπιμελείας αὐτίκα. τὰς βάτνας δὲ ἑώρων πεδίον λάσιον ἄλσει κυπαρίττων ἔχον νέων. ἦν ἐν ταύταις οὐδὲν γεράνδρυον οὐδὲ σαπρόν. ἀλλὰ ἐξίσης ἅπαντα θάλλοντα τῇ κόμῃ. καὶ τὰ βασίλεια πολυτελῆ μὲν ἥκιστα. πηλοῦ γὰρ ἦν μόνον καὶ ξύλων. οὐδὲν ποικίλον ἔχον-

die noſtræ clementiæ literas acceperit , quàm primùm ex vrbe diſcedat. Sin intra ciuitatem moram fecerit,maiores ei , grauioréſque multò pœnas denunciamus.

Iulianus Libanio Sophiſtæ & Cæaſtori.

VSque ad Litharba perueni. qui eſt vicus Chalcidis,& in viam incidi , quæ reliquias adhuc hybernationum Antiochicarum habebat. Erat autem partim lutulenta partim montana. vniuerſum autem aſpera atque dura. Atque paſſim in agris & planicie lapides iacebant quaſi de induſtria iacti, nulla tamen arte compoſiti , quemadmodum in reliquis vrbibus vias publicas exædificare ac facere conſueuerunt: vt pro calce puluerem multum ſubſtruant, lapides verò tanquam in muro frequentes & condenſatos ponant. Poſteaquam verò magno labore vixq; tranſgreſſus ad prima ſtatiua penetraui, nouem circiter horæ fuerant elapſæ , veſtrúmque ſenatum,magna ex parte intra locum accepi. Quem verò ſermonem mutuum habuerimus , credo te audiuiſſe, volentibúſque diis à nobis etiam fortaſſis audies. A Litharbis ad Berrhæam iter direxi. Iuppitérque manifeſto quodam & euidenti ſigno demonſtrato,fœlicia cuncta ſignificabat. Ibi commoratus diem vnum,arcem ſum contemplatus,ac regia conſuetudine Ioui candidum taurum immolaui. Pauca verò cum ſenatu de religione ſum locutus, Verùm orationem quidem omnes laudare , pauciſſimi ſuffragium ſuum addere, & ferè nemo præter eos qui videbantur ante meum colloquium etiam eſſe in ſana rectáque ſententia. Sumpſerunt autem quaſi licentiam , abſtergendi pudoris atque deponendi. Superuacaneum enim eſt ô dij immortales, hominibus , affici pudore in rebus honeſtis animi videlicet magnitudine & pietate,contrà in peſſimis gloriari ſacrilegio,ac peruerſitate animi & corporis. Inde me ſuſceperunt Batnæ caſtellũ eiuſmodi,quale non vidi apud vos,excepta Daphne,quę iam Batnas refert. Etenim non multò antè , dum adhuc templum atque ſimulachrum incolume, maneret, oſſæ , & Pelio atque olympi cacuminibus. Tempibúſque Theſſalicis æqualem ponere , aut etiam ſimul omnibus anteferre Daphnem non dubitaſſem, ſacrum Iouis Olympij & Apollinis Pythij caſtellum, ſed in Daphnes laudem extat à te ſcripta oratio,qualem nemo omnium huius ætatis hominum, vel maximo conatu ac diligentia , elaborare potuiſſet , ſuperioris etiam ſeculi non planè multos arbitror. Quid igitur nunc ego de illa ſcribere conabor, cùm tam perſpicuè & ornatè iam antea deſcripta ſit? Batnæ verò barbarũ hoc nomen, caſeolũ Græcũ ſignificat, Primũ equidẽ, quòd per vniuerſam circũ circà regionem eſſent vapores odoréſq; thuris ex omnibus vndiq; locis, item hoſtias etiã, vidimus vndiq; ſplendidas ac decoras eſſe. Id quanquã ſumma voluptate me affecit: tamen feructius & à pietate in deos alienũ viſum eſt eſſe. Id enim extra viã oportet fieri, & celebrari in loco quieto. vt ad hoc ſolùm veniant non ad aliud quiddã, afferántque Diis immortalibus ſacrificia & victimas. Hoc igitur fortaſſe ſtatim vt par eſt emendabitur atque corrigetur. In

Batnis

In Batnis verò campum vidi hirsutum, recentium cupressorum hortis plenum. Non erat in hoc aut an nosum, aut patre quicquam, sed omnia pariter florẽtia ac vigentia foliis. Regia quidem non minùs magnifica. Solùm enim ex luto, atque lignis erat constructa, neque quicquã in ea quòd varietatẽ aliquã referret. Hortũ autem Alcinoi quidem inferiorem, similémq; Laertæ, inque eo paruus admodũ locus, cupressis refertus, multæque sunt capillatim ordine eiusmodi arbores adplantatæ. Inde mediũ tenent areæ, quædam in eisque sunt olera, & arbores omne fructuũ genus ferentes. Quid igitur hic? Rẽ diuinã sub crepusculo Regi. Inde summo mane, quòd mihi rectè quotidie facere moris erat. Cùm verò fausta omnia portenderẽtur, ad ciuitatẽ porreximus bi ciues obuiam nobis erunt, & hospitio me quidã excepit, tum quidem primum visus, iã olim verò mihi supra modum amatus. Caussam verò non ignoro te quoque posse dicere, mihi verò iucundum alioquin est explicare. Semper enim de iis audire ac verba facere, nectaris loco mihi est. Iamblichi diuini hominis alumnus Sopater, ex quo huius est gener. Mihi námque nullum crimen, nullúmque scelus ita prauum videtur, vt in his viris non omnia complecti & exosculari. Hac alia maior caussa subest. Sæpenumerò enim consobrinum & germanũ fratrem meũ suscepit, ab iisque non semel admonitus, vt verisimile est, vt à cultu deorum atque pietate se prorsus abdicaret, quod sanè difficile est, non venit in istum morbum. Hæc habui, quæ de meis rebus, à sancta ciuitate ad te scriberem. Militares verò, seu ciuiles administrationes, ipsum te præsente intueri, & in cura habere par erat. Maius enim medius fidius hoc est, quàm vt in epistolam cogi possit, tantúmque vt qui penitus apud animum suum cogitat, non queat triplò plura quàm hæc sunt conferre. Alioquin te certiorem omninò facerem. Hæc verò etiam paucis dicam. Ad Saracenos misi legationẽ, quæ iuberet eos venire, si vellent vnũ quidem eiusmodi. Alterũ verò, quàm potui vigilantissimos speculatores emisi, qui curam adhiberent, ne cui ex eo loco clam ad hostes trãseundi potestas esset, & nos in armis esse significandi. Inde victoriam bellicã, vt quidem mihi persuadeo, mansuetissimè & iustissimè ordinaui. Equos superfluos & mulos cõparaui, exercitúmque in vnas copias contraxi. Naues fluuiatiles implentur frumento, magisque panibus arefactis & aceto. Hæc autem singula, quemadmodum, facta sint, & quibus verbis rationibúsque tractata quàm longum sit literis compræhendere intelligis. Epistolæ verò quibus ea quæ prosperè mihi contigere mandaui, circumferuntur ac extant vbiq;. Proinde quid est opus laborem in his recensendis insumere.

Iulianus Gregorio Duci.

MIhi quidẽ etiam per breues à te missæ literæ, sufficiunt ad magnæ voluptatis occasionẽ dãdã. Itaq; cùm summoperè me delectarint ea quę scripsisti, parem ipse quoque remitto, nõ tam epistolarum longitudine quàm beneuolentiæ magnitudine. Sic enim statuo, literas amicorum adæquari oportere.

Iulianus Alypio fratri Cæsarij.

SYloso reuersus est ad Darium, eúmque Chlanidis admonuit & pro ea Samum ab illo petiit. In hoc Darius sese efferebat, quòd magna pro paruis se rependisse putaret. Syloso verò molestũ sanè be-

τα. κῆπον δὲ τῷ μὲν ἀλκινόου καταδεέστερον, παραπλήσιον δὲ τῷ λαέρτου. καὶ ἐν αὐτῷ μικρὸν ἄλσος πάνυ, κυπαρίττων μεστόν. καὶ τῷ τοίχῳ δὲ πολλὰ τοιαῦτα παραπεφυτευμένα δένδρα στίχῳ. καὶ ἐφεξῆς. εἶτα τὸ μέσον πρασιαί. καὶ ἐν ταύταις λάχανα, καὶ δένδρα παντοῖαν ὀπώραν φέροντα. τί οὖν ἐνταῦθα. ἔθυσα δὴ λης. εἶτ' ὄρθρου βαθέος. ὅπερ εἴωθα ποιεῖν ἐπιεικῶς ἑκάστης ἡμέρας. ἐπεὶ δὲ ἦν καλὰ τὰ ἱερά, τῆς πόλεως εἰχόμεθα καὶ ὑπαντῶσιν ἡμῖν οἱ πολῖται. καὶ ὑποδέχεταί με ξένος, ὀφθεὶς μὲν ἄρτι, φιλούμενος δὲ ὑπ' ἐμοῦ πάλαι. τὴν δὲ αἰτίαν, αὐτὸς μὲν οἶδ' ὅτι συνείρεις. ἐμοὶ δὲ ἡδὺ καὶ ἄλλως φράσαι. τὸ γὰρ ἀεὶ περὶ αὐτῶν ἀκούειν καὶ λέγειν, ἐστί μοι νέκταρ. ἰαμβλίχου τοῦ θειοτάτου τὸ θρέμμα σώπατρος, τούτου κηδεστὴς οὗτος. ἐμοὶ γὰρ τὸ μὴ πάντα ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἀγαπᾶν, ἀδικήματος οὐδὲν οὕτω φαυλότατον εἶναι δοκεῖ. πρόσεστι ταύτης αἰτία μείζων· ὑποδεξάμενος γὰρ πολλάκις, τόν, τε ἀνεψιὸν τὸν ἐμὸν καὶ τὸν ὁμοπάτριον ἀδελφόν. καὶ προτραπεὶς ὑπ' αὐτῶν οἷα εἰκὸς πολλάκις ἀποστῆναι τῆς εἰς θεοὺς εὐσεβείας, ὃ χαλεπόν ἐστιν οὐκ ἐλήφθη τῇ νόσῳ. Ταῦτα εἶχον ἀπὸ τῆς ἱερᾶς πόλεώς σοι γράφειν, ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ. τὰς δὲ στρατιωτικὰς ἢ πολιτικὰς οἰκονομίας, αὐτὸν ἐχρῆν οἶμαι παρόντα ἐφορᾶν καὶ ἐπιμελεῖσθαι. μεῖζον γάρ ἐστιν ἢ κατ' ἐπιστολὴν εὖ ἴσθι καὶ τοσοῦτον ὅσον οὐ ῥᾴδιον οὐδὲ τριπλάσια τούτων περιλαβεῖν σκοπουμένῳ τι τἀκριβές. ἐπεὶ καὶ φανῶ δέ σοι, καὶ ταῦτα φράσω δι' ὀλίγων. πρὸς τοὺς σαρακηνοὺς ἔπεμψα πρέσβεις ὑπομιμνήσκων αὐτοὺς ἥκειν εἰ βούλοιντο. ἓν μὲν δὴ τοιοῦτο. ἕτερον δέ, λίαν ἐγρηγορότας ὡς ἐνεδέχετο τοὺς παραφυλάξοντας ἐξέπεμψα. μήτις ἐνθένδε πρὸς τοὺς πολεμίους ἐξέλθῃ λαθών, ἐσόμενος αὐτοῖς ὡς κεκινήμεθα μηνυτής. ἐκεῖθεν ἐδίκασα νίκην στρατιωτικήν, ὡς ἐμαυτὸν πείθω, πρᾳότατα καὶ δικαιότατα. ἵππους περιττοὺς καὶ ἡμιόνους παρεσκεύασα, τὸ στρατόπεδον εἰς ταυτὸ συναγαγών. ναῦς πληροῦνται ποτάμιαι πυροῦ. μᾶλλον δὲ ἄρτων ξηρῶν καὶ ὄξους. καὶ τούτων ἕκαστον ὅπως ἐπράχθη, καὶ τίνες ἐφ' ἑκάστῳ γεγόνασι λόγοι, πόσου μήκους ἐστὶ συγγραφή, συνοεῖς. ἐπιστολαῖς δὲ ὅσαις ὑπέγραψα καὶ βίβλοις ἑπόμενα, ὥσπερ αὐτά μοι, καὶ ταῦτα συμπεριενόστει πανταχοῦ, τί δεῖ νῦν πράγματα ἔχειν ἀπαριθμούμενον.

Ἰουλιανὸς γρηγορίῳ ἡγεμόνι.

ΕΜοὶ καὶ γράμμα παρὰ σοῦ μικρόν, ἀρκεῖ μεγάλης ἡδονῆς πρόφασιν μνηστεῦσαι. καὶ τοίνυν οἷς ἔγραψας λίαν ἡσθείς, ἀντιδίδωμι καὶ αὐτὸς τὴν ἴσην, οὐ τῷ τῶν ἐπιστολῶν μήκει μᾶλλον, ἢ τῷ τῆς εὐνοίας μεγέθει τὰς τῶν ἑταίρων φιλίας ἐκτείνεσθαι δεῖν κρίνων.

Ἰουλιανὸς ἀλυπίῳ ἀδελφῷ καισαρίου.

ΟΣυλοσῶν ἀπῆλθε φησὶ παρὰ τὸν δαρεῖον, καὶ ὑπέμνησεν αὐτὸν τῆς χλανίδος καὶ ᾔτησεν αὐτὸν ἐκείνης παρ' αὐτοῦ τὴν σάμον. εἶτα ἐπὶ τούτῳ δαρεῖος μὲν ἐμεγαλοφρονεῖτο, μεγάλα ἀντὶ μικρῶν νομίζων ἀποδεδωκέναι. συλοσῶν δὲ λυπηρὰν ἐλάμβανε

χαίρειν. σκόπει δὴ τὰ ὑμέτερα νῦν πρὸς ἐκεῖνα. ἓν μὲν δὴ τὸ πρῶτον οἶμαι κρεῖσσον ἔργον ἡμέτερον. οὐ γὰρ ὑπεμείναμεν ὑπομνησθῆναι παρ' ἄλλου. τοσούτῳ δὲ χρόνῳ τὴν μνήμην τῆς σῆς φιλίας διαφυλάξαντες ἀκέραιον, ἐπειδὴ πρῶτον ἡμῖν ἔδωκεν ὁ θεὸς οὐκ ἐν δευτέροις, ἀλλ' ἐν τοῖς πρώτοις ἐμέ τε καλέσαι. τὰ μὲν οὖν πρῶτα τοιαῦτα. περὶ δὲ τῶν μελλόντων ἆρά μοι δώσεις τί, καὶ γάρ εἰμι μαντικός. προαγορεῦσαι, μακρῷ νομίζω κρεῖττον ἐκείνων. ἀδράστεια δὲ εὐμενὴς εἴη. σύ τε γὰρ οὐδὲν δέῃ συγκαταστρεφομένου τὴν πόλιν βασιλέως. ἐγώ τε πολλῶν δέομαι τῶν συνεπανορθούντων μοι τὰ πεπτωκότα κακῶς. ταῦτά σοι γαλλικὴ καὶ βάρβαρος μοῦσα προσπαίζει. σὺ δὲ ὑπὸ τῇ τῶν θεῶν πομπῇ χαίρων ἀφίκοιο. καὶ τῇ αὐτοῦ χειρὶ λὶς ἐρίφων, καὶ τῶν ἐν τοῖς χειμαδίοις θήρας τῶν προβατίων ἧκε πρὸς τὸν φίλον. ὅς σε τότε καίπερ οὔπω γνώσκων ὅσος εἶ δυνάμενος, ὅμως περιεῖπον.

Ἰουλιανὸς τῷ αὐτῷ.

Ἤδη μὲν ἐτύγχανον ἀπηλλαγμένος τῆς νόσου. τὴν γεωγραφίαν ὅτε ἀπέστειλας. οὐ μὴν ἔλαττον διὰ τοῦτο ἡδέως ἐδεξάμην τὸ παρὰ σοῦ πινάκιον ἀποσταλέν. ἔχει γὰρ καὶ τὰ διαγράμματα τῶν πρόσθεν βέλτιον. καὶ κατεμέστωσας αὐτό, προσθεὶς τοῖς ἰάμβοις οὐ μάχην ἀείδοντας τὸν βουπάλιον κατὰ τὸν κυρηναῖον ποιητήν. ἀλλ' οἵοις ἡ καλὴ σαπφὼ βούλεται τοῖς ὕμνοις ἁρμόττειν. καὶ τὸ μὲν δῶρον τοιοῦτόν ἐστιν, ὁποῖον ἴσως σοί τε ἔπρεπε δοῦναι, ἐμοί τε ἥδιστον δέξασθαι. περὶ δὲ τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων, ὅτι δραστηρίως ἅμα καὶ πρᾴως ἅπαντα περαίνειν προθυμῇ, συνηδόμεθα. μῖξαι γὰρ πρᾳότητα καὶ σωφροσύνην ἀνδρείᾳ καὶ ῥώμῃ, καὶ τῇ μὲν χρῆσθαι πρὸς τοὺς ἐπιεικεστάτους, τῇ δὲ ἐπὶ τῶν πονηρῶν ἀπαραιτήτως πρὸς ἐπανόρθωσιν, οὐ μικρᾶς ἐστι φύσεως, οὐδὲ ἀρετῆς ἔργον, ὡς ἐμαυτὸν πείθω. τούτων εὐχόμεθά σε τῶν σκοπῶν ἐχόμενον ἄμφω πρὸς ἓν τὸ καλὸν αὐτοὺς συναρμόσαι. τοῦτο γὰρ ἁπάσαις προκεῖσθαι ταῖς ἀρεταῖς τέλος, οὐκ εἰκῇ τῶν παλαιῶν ἐπίστευον οἱ λογιώτατοι. ἐρρωμένος καὶ εὐδαιμονῶν διατελοίης ἐπὶ μήκιστον ἀδελφὲ ποθεινότατε καὶ φιλικώτατε.

Ἰουλιανὸς ἀετίῳ ἐπισκόπῳ.

Λοιποῖς μὲν ἅπασι τοῖς ὁπωσοῦν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου κωνσταντίου πεφυγαδευμένοις, ἕνεκεν τῆς τῶν γαλιλαίων ἀπονοίας ἀνῆκα τὴν φυγήν. σὲ δὲ οὐκ ἀνίημι μόνον. ἀλλὰ γὰρ καὶ παλαιᾶς γνώσεώς τε καὶ συνηθείας μεμνημένος, ἀφικέσθαι προτρέπω μέχρις ἡμῶν. χρήσῃ δὲ ὀχήματι δημοσίῳ μέχρι τοῦ στρατοπέδου τοῦ ἐμοῦ καὶ ἑνὶ παρίππῳ.

Ἰουλιανὸς Λουκιανῷ σοφιστῇ.

Γράφω καὶ ἀντιτυχεῖν ἀξιῶ τῶν ἴσων. εἰ δὲ ἀδικῶ συνεχῶς ἐπιστέλλων, ἀνταδικηθῆναι δέομαι τῶν ὁμοίων παθῶν.

Ἰουλιανὸς δοσιθέῳ.

Μικροῦ μοι ἐπῆλθε δακρύσαι. καίτοι γε ἐχρῆν ἐφ' ἡμῖν τοὔνομα τὸ σὸν φθεγγόμενον. ἀνεμνήσθην γὰρ τοῦ γενναίου καὶ πάντα θαυμαστοῦ πατρὸς ἡμῶν. ὃν εἰ μὲν ζηλώσεις, καὶ αὐτός τε εὐδαίμων ἔσῃ.

neficiũ acceperat. Confer nostra iam officia cum illis. Vnum arbitror & primum nostrum excellere. Non enim expectauimus tantisper, donec moneremur ab alio. cùm verò tanto tempore, conseruata nobis integra sit amicitiæ tuæ memoria, quando primùm Deus nobis dedit, non in secundis. Verùm in primis me quoque voca. Prima igitur sic se habent. De futuris autem, certè dabis; sum enim peritus vaticinandi longè opinor illis melius aliquid prædicere. Nemesis enim propitia fuerit. Etenim non indiges aliquo rege, qui ad expugnandam vrbem opem ferat, & ego multis opus habeo, qui collapsum rerum statum mecum vnà corrigant & in integrum restituant. Hæc tecum Gallica atq; Barbara Musa ludit. At tu deorum ductu lætus abeas, propriáque manu paruum ex hædorum ac ouicularum quam pascunt in hybernis, lana confectum ad amicum adfer, qui tunc, cùm etiam quantũ posses, nondum scirem, tamen sum te complexus.

Iulianus eidem.

IAm eram liberatus morbo, cùm tu Gæographiã mitteres: nihilo tamen minùs, magno cum gaudio tabellam à te missam accepi. Continet enim priorum etiam descriptiones exactiores, ipsámque erudiisti, Iambis additis, non qui pugnam canant asininam, iuxta Cyrenensem vatem, sed quales erudita Sappho vult hymnis quadrare. Donum autem est eiusmodi, quale fortassis tibi dare fuit decorum, mihi verò iucundum accipere. De gubernatione rerum, quod strenuè simul & benignè omnia conficere paratus es, summæ lætitiæ nobis est. Etenim miscere benignitatem & modestiam, fortitudini, atque viribus, & illis erga æquissimos vti, his verò ad emendationem eorum, qui vi & violentia mali sunt, non est humilis naturæ & virtutis opus, vt mea fert sententia. His vtrisque scopis intentum te optamus, ad vnam honestatem & virtutem eos aptare. Hunc enim virtutibus in vniuersum omnibus propositum finem esse, non temerè sapientissimi veterum crediderunt. Precor vt sanus, fœlixque quàm maximè diuturnam vitam agas, frater optatissime simul & charissime.

Iulianus Aetio Episcopo.

OMnibus qui reliqui sunt ex iis, qui quacunque de caussa sunt à beato Constantio in exilium acti, propter Galilæorum contumaciam, fugam remisi. Te verò non modò liberum dimitto, verùm etiam recordatione veteris notitiæ & consuetudinis, vsque ad nos progrediundi tibi potestatem facio. Vteris autem vehiculo publico, donec ad excercitum meum venias & equitatu vno.

Iulianus Luciano Sophistæ.

SCribo, & vt pari gratia mihi referatur peto. Sin iniuriam facio qui tam crebrò litteras mittam, simili me iniuria & molestia rursus affici volo.

Iulianus Dosithæo.

PArum abfuit, quin lachrymas profunderem. Atqui par erat, nos tuo nomine appellari. Veniebat enim mihi in mentem generosi, & omnim ex parte admirandi viri patris nostri, quem si tibi ad imitandum sumes, beatus eris, &

exemplar

exemplar in hominum vita relinques quemadmodum ille, vt se conspicuum efficeret. Sin ad ignauiã & socordiam te transtuleris, mihi quidem non exiguum adferes dolorem. Teipsum verò, quòd nihil emolumenti tibi pepereris, accusabis.

Iulianus Iamblicho Philosopho.

VLyssi satis erat filij de se conceptam opinionem his verbis refutare.

Non Deus ipse ego sum. quid me immortalibus æquas? Ego verò ne in hominum quidem numero me esse arbitrabor vt dicitur, dum Iamblicho non conuersor: sed amatorem esse confiteor, quemadmodum ille Telemachi pater. Etiamsi enim quis me dixerit indignum, tamen ne sic quidem à desiderio me abstrahet. Quoniam Simulachorum quoque elegantium amatores audio extitisse, eósque non solùm artificis artem nullo incommodo læsisse, verùm etiam suo in statuas affectu, animalem quandam voluptatem effecisse operi tribuisse. priscis autem & sapientibus viris, in quorum communione nos tu ludens connumeras, tãtùm distare me dixerim, quantum in eiusmodi cognoscendis operæ laborísque consumere arbitror. Verùm tu non modò Pindarum, Democritum aut vetustissimum Orpheum, sed omnia simul Græcorum quæcunq; perfectionem extremam Philosophiæ attigisse memorantur, tanquam in Lyræ concinna coniunctione, variorum sonorum, ad absolutam Musicæ perfectionem ac soliditatem, habes. Et quemadmodũ Argum custodem ius, Fabulæ Iouis Amasiæ curam agere, inquieta vndiquaque luminum circumlatione fingunt: sic etiam te geminum virtutis custodem purissimis doctrinæ luminibus sapientia illustrat. Proteum Ægyptium aiunt, in varias formas semetipsum commutasse, & quasi verentem, ne ignoraretur, à quibus minimè vellet, sapientiæ suæ specimen edidisse. Ego verò si Proteus verã sapientiam adeptus multáque de rebus naturę cognitione complexus fuit, vt inquit Homerus, eam quidem indolem, in qua tanta scientia inerat, laudo, mentem verò animúmque eius non in admiratione habendum arbitror. Quoniam non humanè, sed dolosè fecit in eo, quod seipsum abdidit, ne motalibus vtilitatem aliquam ferret. Te verò, ô generosè, quis non iure miretur, qui certè sapienti Proteo nihil concedis, neq; tamen virtutem, summúmque crimen bonorum, quæ possides, hominibus inuides: sed instar solis fulgentissimi, radios tuos lucidissimos in omnes conijcis. Non enim solùm præsentibus ita vteris vt par est. verùm etiam absentes, quantum fieri potest, tuis ornamentis ornas. Viceris autem vel pulchrum Orphea, talibus factis: Nam ille suam Musicam, ad pellicendas feras contulit. Tu verò quasi ad communem salutem humani generis natus, & Asclepij manum imitatus vbique, omnia sapienti quodam & salutari nutu circumlustras. Proinde mihi videtur, si rediret in vitã Aristoteles, multò iustius in te carmen illud dicere potuisset. εἷς δέ τι ζοῦ τωὸς κατερύκεται ὤρεικόσμῳ. Ignis enim vetustatis nobis quasi scintilla quædam sancta, veræ ac genitalis doctrinæ sub te solo resuscitatur ac reuiuiscit. Precor autem te Iuppiter saluator téque Mercuri sancte,

καὶ τῷ βίῳ δώσεις, ὥσπερ ἐκεῖνος, ἐφ᾽ ὅτῳ φιλοτιμήσῃ. ῥαθυμήσας δὲ, λυπήσεις ἐμέ. σαυτῷ δ᾽ ὅτι μηδὲν ὄφελος, μέμψῃ.

Ἰουλιανὸς ἰαμβλίχῳ φιλοσόφῳ.

ΟΔυσσεῖ μὲν ἐξήρκει τοῦ παιδὸς τὴν ἐφ᾽ αὑτῷ φαντασίαν ἀναστέλλοντι λέγειν· οὔ τοί τις θεός εἰμι. τί μ᾽ ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις, ἐγὼ δὲ οὐδ᾽ ἂν ἄνθρωπον εἶναι φαίην ἂν ὡς ὁ λόγος, ἕως ἂν ἰαμβλίχῳ μὴ συνῶ. ἀλλ᾽ ἐραστὴς μὲν εἶναι ὁμολογῶ. καθάπερ ἐκεῖνος τοῦ τηλεμάχου πατήρ. κἂν γὰρ ἀνάξιόν με λέγῃ τις, οὐδὲ οὕτω τοῦ ποθεῖν ἀφαιρήσεται. ἐπεὶ καὶ ἀγαλμάτων καλῶν ἀκούω πολλοὺς ἐραστὰς γενέσθαι μὴ μόνον τοῦ δημιουργοῦ τὴν τέχνην, μὴ βλάπτοντας, ἀλλὰ καὶ τῷ περὶ αὐτὰ πάθει τὴν ἔμψυχον ἡδονὴν τῷ ἔργῳ προστεθέντας. τῶν γε μὴν παλαιῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν, οἷς ἡμᾶς ἐγκρίνειν ἐθέλεις παίζων, τοσοῦτον ἀπέχειν φαίην ὁπόσον αὐτῷ φοιτώντων ἀριθμῷ μετεῖναι τῆς σῆς ὁμιλίας. καίτοι σύ γε οὐ πίνδαρον μόνον, οὐδὲ δημόκριτον, ἢ ὀρφέα τὸν παλαιότατον, ἀλλὰ καὶ ξύμπαν ὁμοῦ τὸ ἑλληνικὸν ὁπόσον εἰς ἄκρον φιλοσοφίας ἐλθεῖν μνημονεύεται, καθάπερ ἐν λύρας ποικίλων φθόγγων ἐναρμονίῳ συστάσει πρὸς τὸ ἐντελὲς τῆς μουσικῆς κέρας ἔχεις. καὶ ὥσπερ ἄργον τὸν φύλακα τῆς ἰοῦς, οἱ μῦθοι πρόνοιαν ἔχοντα τῶν διὸς παιδικῶν ἀκοιμήτοις πάντοθεν ὀφθαλμῶν βολαῖς περιφράττουσιν, οὕτω καί σε γνήσιον ἀρετῆς φύλακα καθαροῖς παιδεύσεως ὀφθαλμοῖς ὁ λόγος φωτίζει. πρωτέα μὲν δὴ τὸν αἰγύπτιόν φασι ποικίλαις μορφαῖς ἑαυτὸν ἐξαλλάττειν, ὥσπερ δεδιότα, μὴ λάθῃ τοῖς δεομένοις ὡς ἦν σοφὸς ἐκφήνας. ἐγὼ δὲ εἴπερ ἦν ὄντως σοφὸς πρωτεὺς, καὶ οἷος πολλὰ τῶν ὄντων γινώσκειν, ὅς ὅμηρος λέγει, τῆς μὲν ὧν ᾔδει φύσεως αὐτὸν ἐπαινῶ. τῆς γνώμης δὲ οὐκ ἄγαμαι. διότι μὴ φιλανθρώπου τινὸς, ἀλλὰ ἀπατεῶνος ἔργον ἐποίει κρύπτων ἑαυτὸν. ἵνα μὴ χρήσιμος ἀνθρώποις ᾖ. σὲ δὲ ὦ γενναῖε τίς οὐκ ἂν ἀληθῶς θαυμάσειεν ὡς οὐδέν τι τοῦ πρωτέως τοῦ σοφοῦ μείων εἶ. καὶ μὴ μᾶλλον εἰς ἀρετὴν ἄκραν τε κορυφὴν ὧν ἔχεις καλῶν, οὐ φθονεῖς ἀνθρώποις· ἀλλ᾽ ὥσπερ ἡλίου καθαροῦ δίκην ἀκτῖνάς σου ἀκραιφνεῖς ἐπὶ πάντας ἄγεις. οὐ μόνον τοῖς παροῦσι τὰ εἰκότα ξυνών. ἀλλὰ καὶ ἀπόντας, ἐφ᾽ ὅσον ἔξεστι τοῖς παρὰ σαυτοῦ σεμνύνων. νικᾷς δ᾽ ἂν οὕτω καὶ τὸν ὀρφέα τὸν καλὸν οἷς πράττεις. εἴγε ὁ μὲν τὴν οἰκείαν μουσικὴν εἰς τὰς τῶν θηρίων ἀγωγὰς κατανάλισκε. σὺ δ᾽ ὥσπερ ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ κοινοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους ταχθεὶς, ἀσκληπιοῦ χεῖρα πανταχοῦ ζηλῶν, ἅπαντα ἐπέρχῃ λογίῳ τε καὶ σωτηρίῳ νεύματι. ὥστ᾽ ἔμοιγε δοκεῖ καὶ ὅμηρος εἰ ἀνεβίου πολλῷ δικαιότερον δύνασθαι ἐπὶ σοὶ ἐκεῖνο τὸ ἔπος αἰνίξασθαι, τὸ, εἷς δέ τι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ κόσμῳ. τὸ γὰρ πῦρ τοῦ παλαιοῦ κόμματος ἡμῖν οἱονεὶ σπινθῆρ τις ἱερὸς ἀληθοῦς καὶ γονίμου παιδεύσεως ὑπὸ σοὶ μόνῳ ζωπυρεῖσθαι. καὶ εἴη γε ζεῦ σῶτερ καὶ ἑρμῆ ἄγιε

τὸ κοινὸν ἁπάσης τῆς οἰκουμένης ὄφελος Ἰάμβλιχον τὸν καλὸν ἐπὶ μήκιστον χρόνου τηρεῖσθαι. πάντως που καὶ ἐφ' Ὁμήρῳ καὶ Πλάτωνι καὶ Σωκράτει, καὶ εἴτις ἄλλος ἄξιος τοῦ χοροῦ τούτου, δικαίας εὐχῆς ἐπίτευγμα τοῖς πρότερον εὐτυχηθὲν, οὕτω τοὺς ἐκείνων καιροὺς ἐπὶ μεῖζον ηὔξησεν. οὐδὲν δὴ κωλύει καὶ ἐφ' ἡμῶν ἄνδρα καὶ λόγῳ καὶ βίῳ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἀντάξιον, ὑφ' ὁμοίαις εὐχαῖς ἐς τὸ ἀκρότατον βίου γῆρας ἐπ' εὐδαιμονίᾳ τῶν ὅλων παραπεμφθῆναι.

vt, quòd vniuerſo terrarum orbi fauſtũ ac fœlix ſit, in tempus quàm longiſſimum Iamblichi vita prorogetur. Omninò enim ſub Homero, Platone & Socrate, & ſi quis alius hoc Choro dignus eſt, cum iuſto voto lucrum prioribus fortunatum acceſſit, ſic illorum tempora magis magíſque auxerunt. Quid igitur eſt impedimento, quò minùs noſtris etiam temporibus vir verbis & vita prorſus illis comparandis, ſimilibus etiam votis ad extremam vitæ ſenectam, comitante omnium rerum proſperitate propagetur.

Ἀνεπίγραφος ὑπὲρ Ἀργείων.

Ὑπὲρ τῆς Ἀργείων πόλεως πολλὰ μὲν αὐτίς εἰπεῖν ἔχοι, σεμνύνειν αὐτὴν ἐθέλων παλαιά καὶ νέα πράγματα. τοῦ τε γὰρ Τρωϊκοῦ καθάπερ ὕστερον Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις τοῦ Περσικοῦ, προσήκει τὸ πλέον ἐκείνοις ἔργου. δοκεῖ μὲν γὰρ ἄμφω κοινῇ πραχθῆναι παρὰ τῆς Ἑλλάδος. ἄξιον δὲ ὥσπερ τῶν ἔργων καὶ τῆς φροντίδος, οὕτως καὶ τῶν ἐπαίνων τοὺς ἡγεμόνας τὸ πλέον μετέχειν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀρχαῖά πως εἶναι δοκεῖ. τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις ἡ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. καὶ ὡς τῷ πρεσβυτάτῳ γέρας ἐξῃρέθη, ἤτε εἰς Μακεδονίαν ἐκεῖθεν ἀποικία, καὶ τὸ Λακεδαιμονίοις οὕτω πλησίον παροικοῦντας, ἀδούλωτον ἀεὶ καὶ ἐλευθέραν φυλάξαι τὴν πόλιν, οὐ μικρᾶς οὐδὲ τῆς τυχούσης ἀνδρείας ἦν. ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα περὶ τοὺς Πέρσας ὑπὸ τῶν Μακεδόνων γενόμενα ταύτῃ προσήκειν τῇ πόλει δικαίως ἄν τις ὑπολάβοι. Φιλίππου τε γὰρ καὶ Ἀλεξάνδρου τῶν πάνυ προγόνων πατρὶς ἦν αὕτη. Ῥωμαίοις δὲ ὕστερον οὐχ ἁλοῦσα μᾶλλον ἢ κατὰ ξυμμαχίαν ὑπήκουσε. καὶ ὥσπερ οἶμαι, μετεῖχε καὶ αὐτὴ, καθάπερ αἱ λοιπαὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἄλλων δικαίων, ὅσα νέμουσι ταῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα πόλεσιν οἱ κρατοῦντες ἀεί. Κορίνθιοι δὲ νῦν αὐτὴν προσγενομένην αὐτοῖς, οὕτω γὰρ εἰπεῖν εὐπρεπέστερον, ἀπὸ τῆς βασιλευούσης πόλεως, εἰς κακίαν ἐπαρθέντες συντελεῖν αὐτοῖς ἀναγκάζουσι. καὶ ταύτης ἦρξαν, ὥς φασι, τῆς καινοτομίας, ἕβδομος οὗτος ἐνιαυτός. οὔτε τὴν Δελφῶν οὔτε τὴν Ἠλείων συντέλειαν, ἧς ἠξιώθησαν, ἐπὶ τῷ διατιθέναι τοὺς παρὰ σφίσιν ἱεροὺς ἀγῶνας αἰδεσθέντες. τεττάρων γὰρ ὄντων, ὡς ἴσμεν τῶν μεγίστων καὶ λαμπροτάτων ἀγώνων περὶ τὴν Ἑλλάδα, Ἠλεῖοι μὲν Ὀλύμπια, Δελφοὶ δὲ Πύθια, καὶ τὰ ἐν Ἰσθμῷ Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι δὲ τὴν τῶν Νεμέων συγκροτοῦσι πανήγυριν. πῶς οὖν εὔλογον ἐκείνοις μὲν ὑπάρχειν τὴν ἀτέλειαν τὴν πάλαι δοθεῖσαν. τοὺς δὲ ἐπὶ ὁμοίοις δαπανήμασιν ἀφεθέντας πάλαι, τυχὸν δὲ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ὑπαχθέντας νῦν ἀφῃρῆσθαι τῆς προνομίας, ἧς ἠξιώθησαν, πρὸς δὲ τούτοις Ἠλεῖοι μὲν καὶ Δελφοὶ, διὰ τῆς πολυθρυλλήτου πενταετηρίδος ἅπαξ ἐπιτελεῖν εἰώθασι. διττὰ δέ ἐστι Νέμεα παρὰ τοῖς Ἀργείοις καθάπερ Ἴσθμια παρὰ Κορινθίοις. ἐν μέντοι τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ δύο προσέκειντο παρὰ τοῖς Ἀργείοις ἀγῶνες ἕτεροι οἵδε, ὥστε εἶναι τέσσαρας πάντας ἐνιαυτοῖς τέσσαρσι. πῶς οὖν εἰκὸς ἐκείνους μὲν ἀπράγμονας εἶναι λειτουργοῦντας ἅπαξ. τούτους δὲ ὑπάγεσθαι καὶ πρὸς ἑτέρων συντέλειαν, ἐπὶ τετραπλασίοις τοῖς οἴκοι λειτουργήμασιν. ἄλλως τε οὐδὲ πρὸς Ἑλληνικὴν οὐδὲ παλαιὰν

Carens inſcriptione epiſtola de Argiuis.

De ciuitate Argiuorum, multa commemorare poſſet, qui vetuſta, recentiaque eius facta laudibus ornare inſtitueret. Etenim Troiani belli, quemadmodum poſt Athenienſibus & Lacedæmoniis, maxima pars illis tribuenda eſt. Videntur enim ambo communiter à Græcia facta eſſe. Æquum eſt autem vt labores & curas ita quòd laudes maxima ex parte peruenire. Verùm hæc iam inueterata quodammodò videntur. Poſt hæc verò reditus Heraclidarum in patriam, & quòd maximo natu præmium hoc decretum datúmque eſt, vt in Macedoniam, ex eo loco coloniam deduceret, atque quòd cùm adeò propinqui eſſent: Lacedęmoniis tamen liberam conſeruare ciuitatem, ac ſeruitutem, ab ea prohibere potuerunt, id verò non exiguæ, neque vulgaris erat fortitudinis. Verùm illorum quoque laudem quæ Perſis eiuſmodi contigerunt à Macedonibus, ad hác vrbem pertinere maximè non iniuria quis arbitrabitur. Philippi enim & Alexandri maiorum hæc fuerat patria. Romanis verò poſtmodum, non tam capta, quàm iure ſocietatis obtemperauit. Et vt opinor, ipſa quoque non aliter quàm cæteræ libertatis particeps fuit, & omnis iuris, quo in Græcis ciuitatibus principes illarum ſemper vtuntur. Corinthij verò nunc eam, poſteaquàm ipſorum ditioni adiecta eſt: Sic enim dicere decentius eſt, à regnante ciuitate, in malitiam elati, tributum ſibi cogunt pendere. Et à quo motus hos nouos vt aiunt inceperunt, ſeptimus eſt hic annus. Et neque Delphorũ, neque Elienſium ſolennitatem, in cuius partes aſſumpti ſunt, vt ſacros ludos inter ipſos conſtituere liceret, reueriti ſunt. Cùm enim ſint quatuor (vt omnes ſcimus) maximi ſplendidiſſimíque ludi per vniuerſam Græciam Elienſes Olympios, Delphi Pythios & Iſthmios Corinthij. Argiui verò Nemerſium congregationem conuentúmque celebrant. Quomodo conſentaneum igitur eſt, adhuc illis eã immunitatẽ ſupereſſe, quæ olim data eſt. dimiſſos autem olim iiſdem ſumptibus, fortè verò ne ſubactos quidem à principio iam hoc priuilegio ſpoliari, quod antè illis cõceſſum fuerat? Adhęc Elienſes quidẽ & Delphi per famoſum illud quinquẽniũ, ſemel tãtummodò celebritatem obire conſueuerunt. Duplices verò ſunt Nemenſes ludi apud Argiuos ſicut apud Corinthios Iſthmia. In hoc verò tempore duo etiam propoſiti ſunt apud Argiuos alij ludi, vt in vniuerſum per quadrienniũ, quatuor ſint. Qui itaq; iuſtum eſt, illos ſine negotio liberóſque eſſe, qui ſemel duntaxat faciunt. Hos verò etiam ad reliquorũ munus fungendum cogi, quibus domi quadruplices ludi ſunt exhibendi, præſertim verò cùm illud neque ad Græcum, neque ad veterem cætum

pertineat

pertineat. Neque enim ad Gymnicorum aut Musicorum administrationem, Corinthij multis pecuniis opus habent, cùm ad venationes in quibusdam Theatris exhibendas vrsos etiam persæpe & Pardales emant, quæ quidem illi meritò ferunt, propter diuitias & impensarum magnitudinem, præcipuè verò cum multis ciuitatibus vt videtur, ad hoc eis opem adferentibus, oblectationem animorum emant. Argiui verò cùm pecuniarum sint egentissimi, tum spectaculo peregrino: tum quod aliis inseruire coguntur, an non iniusta ac nefanda, pristinæque vrbis potentia gloriáque indigna patientur? Etsi enim iisdem etiam vicini ipsi, quos maiore apud vos in amore oportebat esse, si modò rectè dictum hoc esset. Ne bouem quidem interiturum, nisi vicinorum malitia. Argiui autem videntur nõ de vno solùm agentes boue, Corinthiis hanc accusationem intendere, sed de multis magnísque sumptibus, quibus non æquum est eos obnoxios teneri. Verùm aduersus Corinthios non immeritò quis hoc insuper adiecerit vtrum videatur ipsis pulchrũ, veteris Græciæ iura sequi: aut potiùs, quæ videntur nuper à regnante ciuitate accepisse. Si enim prisci iuris æquitatem ac censuram amplectuntur, æquius erat Argiuis ab Olynthiis vectigal pẽdi, quã Olynthiis ab Argiuis. Sin his factis, quæ nũc perpetrãt, c ciuitatẽ suã, subacta per vim Romanorũ colonia, volunt excellentẽ efficere, rogam⁹, vt sese modestè habeãt, nec altiora maiorib⁹ suis spectẽt, nec quàm illi consuetudinẽ iudicio nõ aspernãdo ergà Gręcię ciuitates tenuerũt, hãc temerè labefactẽt, aut nouas res moliantur, quæ sint detrimento exitióque vicinis vrbibus idque ob eam caussam maximè obtestamur, quòd nouitiis quibusdam sententiis ac decretis ad hoc feruntur, & id cupiditatis lucrum habituri sunt, vt suos conatus pro Argiuorum ciuitate in iudiciũ atque crimen trahatur. Certè enim si iudicium extra Græciam transferretur, Corinthij caussa caderent, iúsque examinatum atque perpensum coràm multis his & egregiis patronis rectè simplicitérque pronunciaretur, à quibus qui iudex constitutus esset verisimile est eum vrbis autoritate commotum, pedibus in hanc sententiam iturum. Sed si ius quod pro ciuitate facit ex oratoribus duntaxat audire velis & dicendi potestas ipsis permittatur, iudicium ab initio cognosces, & ex iis quæ dicentur, rectè de tota caussa iudicabitur. Morem autem gerendum his esse, qui petitionem hanc nobis fauentibus afferunt, restare videtur, vt paucis verbis demonstrem. Diogenes & Lamprias omnium philosophorum nostro tempore sunt excellentissimi atque diligentissimi. Reipublicæ verò partem eam quæ legibus conceditur & simul fructuosa est, fugerunt, ad opem autem patriæ ferendã pro viribus semper parati cùm in aliqua permagna necessitate constituta est, tum in medium consulunt, verba faciunt, Rempub. gubernandam suscipiunt, legationibus funguntur, & largè de suis facultatibus patriæ caussa sumptus faciunt, réque ipsa propulsant probra in philosophiam coniecta, eámque opinionem, vt inutiles in Republica philosophi putentur, falsam esse conuincunt. vtitur enim illorum ad hęc opera, ipsa patria, qui iam iuri iustitiæq; nobis adiuuantib. succurrere conãtur,

πανήγυριν. οὐδὲ γὰρ ἐς χορήγησιν ἀγώνων γυμνικῶν ἢ μουσικῶν, οἱ κορίνθιοι τῶν πολλῶν δέονται χρημάτων. ἐπὶ δὲ τὰ κυνηγέσια τὰ πολλάκις ἐνίοις θεάτροις ἐπιτελούμενα, ἄρκτους καὶ παρδάλεις ὠνοῦνται· ἅπερ αὐτοὶ μὲν εἰκότως φέρουσι διὰ τὸ πλοῦτον καὶ τῶν ἀναλωμάτων τὸ μέγεθος. ἄλλως τε καὶ πολλῶν πόλεων ὡς εἰκὸς αὐτοῖς εἰς τοῦτο συναιρομένων, ὠνοῦνται τὴν τέρψιν τοῦ φρονήματος. ἀργεῖοι δὲ χρημάτων τε ἔχοντες ἐνδεέστερον, καὶ ξενικῇ θέᾳ καὶ παρ' ἄλλοις ἐπιδουλεύειν ἀναγκαζόμενοι, πῶς οὐκ ἄδικα μὲν καὶ παράνομα, τά τε περὶ τὴν πόλιν ἀρχαίας δυνάμεώς τε καὶ δόξης ἀνάξια πείσονται. ὄντες γὰρ αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ γείτονες, οἷς προσῆκον ἦν ἀγαπᾶσθαι μᾶλλον. εἴπερ ὀρθῶς εἶχε, τὸ οὐδ' ἂν βίος ἀπόλοιτο εἰ μὴ διὰ κακίαν γειτόνων. ἀργεῖοι δὲ ἐοίκασιν οὐχ ὑπὲρ ἑνὸς πολυπραγμονούμενοι βοϊδίου ταῦτα τοὺς κορινθίους αἰτιᾶσθαι. ἀλλ' ὑπὲρ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀναλωμάτων οἷς οὐ δικαίως εἰσὶν ὑπεύθυνοι. καίτοι πρὸς τοὺς κορινθίους εἰκότως ἄν τις καὶ τοῦτο προσθείη. πότερον αὐτοῖς δοκεῖ καλῶς ἔχειν τοῖς τῆς παλαιᾶς ἑλλάδος ἕπεσθαι νομίμοις, ἢ μᾶλλον οἷς ἔναγχος δοκοῦσι παρὰ τῆς βασιλευούσης προσειληφέναι πόλεως. εἰ μὲν γὰρ τὴν τῶν παλαιῶν νομίμων ἀγαπῶσι σεμνότητα, ἀργείοις μᾶλλον εἰς κόρινθον, ἢ κορινθίοις εἰς ἄργος συντελεῖν προσήκει. εἰ δὲ τοῖς νῦν ὑπάρξασι, τὴν πόλιν, ἐπειδὴ τὴν ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν ἐδέξατο ἰσχυριζόμενοι, πλέον ἔχειν ἀξιοῦσι, παραιτησόμεθα μετρίως αὐτοὺς μὴ τῶν πατέρων φρονεῖν μείζονα. μηδὲ ὅσα καλῶς ἐκεῖνοι κρίναντες, ταῖς περὶ τὴν ἑλλάδα διεφύλαξαν πόλεσιν ἔθιμα, ταῦτα καταλύειν καὶ καινοτομεῖν ἐπὶ βλάβῃ καὶ λύμῃ τῶν ἀστυγειτόνων, ἄλλως τε καὶ νεωτέρᾳ χρωμένοις τῇ ψήφῳ, καὶ τὴν ἀπραγμοσύνην ὑπὲρ τῆς ἀργείων πόλεως τὴν δίκην εἰσελθεῖν, ἕρμαιον ἔχοντας τῆς πλεονεξίας. ἢ γὰρ ἂν ἐφῆκεν ἔξω τῆς ἑλλάδος ἀπάγων τὴν δίκην. οἱ κορίνθιοι ἔλαττόν τε ἰσχύειν ἔμελλον. καὶ τὸ δίκαιον ἐξεταζόμενον καλῶς φαίνεσθαι πρὸς τῶν πολλῶν καὶ γενναίων τούτων συνηγόρων· ὑφ' ὧν εἰκός ἐστι τὸν δικαστὴν προστιθέμενον, καὶ περὶ τοῦ καὶ τὴν πόλιν ἀξιώματος δυσωπούμενον, ταύτην τὴν ψῆφον ἐξενεγκεῖν. ἀλλὰ τὰ μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως δίκαια καὶ τῶν ῥητόρων, εἰ μόνον ἀκούειν ἐθέλοις, καὶ λέγειν αὐτοῖς ἐπιτραπείη, τὴν δίκην ἀπ' ἀρχῆς πεύσῃ, καὶ τὸ πρᾶξαν ἐκ τῶν λεγομένων, ὀρθῶς κριθήσεται. ὅτι δὲ χρὴ καὶ τοῖς πρεσβείαν ταύτην προσάγουσι δι' ἡμῶν πείθεσθαι, μικρὰ προσθεῖναι χρή. διογένης μέντοι καὶ λαμπρίας φιλοσοφοῦσι μὲν εἴπερ τις ἄλλος τῶν καθ' ἡμᾶς. τῆς πολιτείας δὲ τὰ μὲν ἔννομα καὶ κερδαλέα διαπεφεύγασι. τῇ πατρίδι δὲ ἐπαρκεῖν ἀεὶ κατὰ δύναμιν προθυμούμενοι, ὅταν ἡ πόλις ἐν χρείᾳ μεγάλῃ γένηται, τότε ῥητορεύουσι καὶ πολιτεύονται, καὶ πρεσβεύουσι, καὶ δαπανῶσιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων προθύμως ἔργοις ἀπολογούμενοι τὰ φιλοσοφίας ὀνείδη, καὶ τὸ δοκεῖν ἀχρήστους εἶναι ταῖς πόλεσι τοὺς μετιόντας φιλοσοφίαν, ψευδῶς ἐλέγχοντες. χρῆται γὰρ αὐτοῖς ἥτε πατρὶς εἰς ταῦτα. καὶ πρότερον βοηθεῖν αἰτία τῷ δικαίῳ δι' ἡμῶν·

ἡμεῖς δὲ αὖθις διὰ σοῦ. τοῦτο γὰρ καὶ μόνον λείπεται τοῖς ἀδικουμένοις εἰς τὸ σωθῆναι. τὸ τυχεῖν δικαστοῦ κρίνειν τε ἐθέλοντος καὶ δυναμένου καλῶς, ὁπότερον γὰρ ἂν ἀπῇ τούτων, ἐξαπατηθέντος ἢ καταπροδόντος αὐτοῦ, τὸ δίκαιον οἴχεσθαι πάντως ἀνάγκη. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ νῦν ἡμῖν τὰ μὲν τῶν δικαστῶν ὑπάρχει κατ᾽ εὐχάς, λέγειν δὲ οὐκ ἔνι μὴ τότε ἐφέντας, ἀξιοῦσι τοῦτο, πρῶτον αὐτοῖς ἀνεθῆναι. καὶ μὴ τῆς ἀπραγμοσύνης αὐτοῦ τότε συνειπόντος τῇ πόλει καὶ τῆς δίκης ἐπιτροπεύσαντος αἰτίαν αὐτῇ γενέσθαι εἰς τὸν ἔπειτα αἰῶνα βλάβης τοσαύτης. ἄτοπον δὲ οὐ χρὴ νομίζειν, τὸ, τὴν δίκην αὖθις ἀνάδικον ποιεῖν. τοῖς μὲν γὰρ ἰδιώταις συμφέρει τὸ κρεῖττον καὶ λυσιτελέστερον ὀλίγων παριδεῖν τὴν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἀσφάλειαν ὠνουμένοις. ὄντος γὰρ αὐτοῖς ὀλίγου βίου, ἡδὺ μὲν καὶ τὸ μετ᾽ ὀλίγον ἡσυχίαν ἀπολαῦσαι. φοβερὸν δὲ καὶ τὸ περὶ τῶν δικαστηρίων ἀπολέσθαι κρινόμενον. καὶ παραπέμψαι τὴν δίκην ἀτελῆ. ὥς τε κινδυνεύειν κρεῖσσον εἶναι τὸ καλὸν ὁπωσοῦν προσλαβεῖν ἥμισυ, ἢ περὶ τοῦ παντὸς ἀγωνιζόμενον ἀποθανεῖν. τὰς πόλεις δὲ ἀθανάτους οὔσας, εἰ μήτις δικαίως κρίνας, τῆς πρὸς ἀλλήλας φιλονεικίας ἀπαλλάξῃ, ἀθάνατον ἔχειν τὴν δύσνοιαν πάντως ἀναγκαῖον. καὶ τὸ μῖσος δὲ ἰσχυρὸν τῷ χρόνῳ κρατυνόμενον. εἴρηται, φασὶν οἱ ῥήτορες, ὅ γ᾽ ἐμὸς λόγος. κρίνοις δ᾽ αὐτὸς τὰ δέοντα.

Ἰουλιανὸς αὐτοκράτωρ Πορφυρίῳ χαίρειν.

Πολλή τις ἦν πάνυ τε καὶ μεγάλη βιβλιοθήκη Γεωργίου παντοδαπῶν μὲν φιλοσόφων. πολλῶν δὲ ὑπομνηματογράφων. οὐκ ἐλάχιστα δ᾽ ἐν αὐτοῖς καὶ τὰ τῶν Γαλιλαίων, πολλὰ καὶ παντοδαπὰ βιβλία. πᾶσαν οὖν ἀθρόως τὴν βιβλιοθήκην ἀναζητήσας, φρόντισον εἰς Ἀντιόχειαν ἀποστεῖλαι. γινώσκων ὅτι μεγίστῃ δὴ καὶ αὐτὸς περιβληθήσῃ ζημίᾳ, εἰ μὴ μετὰ πάσης ἐπιμελείας ἀνιχνεύσαιας τοὺς ὁπωσοῦν ὑπόνοιαν ἔχοντας ὑφῃρῆσθαι τῶν βιβλίων. πᾶσι μὲν ἐλέγχοις παντοδαποῖς δὲ ὅρκοις, πλείοσι δὲ τῶν οἰκετῶν βασάνῳ, πείθειν εἰ μὴ δύναιο καταναγκάσειας εἰς μέσον πάντα προκομίσαι.

Ἀμερίῳ.

Οὐκ ἀδακρυτὶ σου τὴν ἐπιστολὴν ἀνέγνων, ἣν ἐπὶ τῷ τῆς συνοικούσης θανάτῳ πεποίησαι, τοῦ πάθους τὴν ὑπερβολὴν ἀγγείλας. πρὸς γὰρ τῷ καὶ καθ᾽ ἑαυτὸ λύπης τὸ ξυμβὰν ἄξιον εἶναι, γυναῖκα νέαν καὶ σώφρονα καὶ θυμήρη τῷ γήμαντι, πρὸς δὲ καὶ παίδων ἱερῶν μητέρα, πρὸ ὥρας ἀναρπασθῆναι καθάπερ δᾷδα ἡμμένην, εἶτα ἐν ὀλίγῳ καταβαλοῦσαν τὴν φλόγα, ἔτι καὶ τὸ τοῦ πάθους εἰς σὲ τεῖνον, οὐχ ἧττόν μοι δοκεῖ λυπηρὸν εἶναι. ἥκιστα γὰρ δὴ πάντων ἄξιος ἦν ὁ καλὸς ἡμῶν Ἀμέριος, ἀλγεινοῦ τινος εἰς πεῖραν ἐλθεῖν. ἀνὴρ καὶ λόγῳ χρηστὸς καὶ ἡμῖν εἰς τὰ μάλιστα τῶν φίλων ὁ ποθεινότατος. οὐ μὴν ἀλλ᾽ εἰ μὲν ἕτερος ἦν ᾧ γράφειν ἐπὶ τούτων ἐχρῆν, πάντως ἂν ἔδει μοι πλειόνων εἰς τοῦτο λόγων. τό, τε συμβάν, ὡς ἀνθρώπινον καὶ τὸ φέρειν, ὡς ἀναγκαῖον, καὶ τὸ μηδὲν ἐκ τοῦ μᾶλλον ἀλγεῖν, ἔχειν πλέον εὑρεῖν, καὶ πάντα ὅσα ἐδόκει πρὸς τὴν τοῦ πάθους παραμυθίαν ἁρμόττειν, ὡς ἀγνοοῦντα διδάσκοντι. ἐπεὶ δὲ αἴσχιον ἡγοῦμαι πρὸς ἄνδρα τοὺς ἄλλους νουθετοῦντα

nos verò rursus te auxilium præbente. Hoc enim vnicum ad salutem iis, qui patiuntur iniuriam, reliquum est, vt eiusmodi iudicem adipiscantur, qui rectè iudicare & velit & possit. Vtrum vtrum enim ex his defecerit, si aut circumueniatur aut caussam prodat ipse ius è medio tolli necesse est. At quoniam iam ex animi sententia iudices nobis obtigerunt, dicendi verò potestas non datur, cùm tunc non concesserint, hoc primum sibi concedi postulant, neque qui tunc ciuitatis patrocinium egit & iudicio præfuit, sua negligentia tantum damnum & in omnia secula duraturum illi conciliet. Etenim non turpe putandum est aut iniustum, habitum iudicium reuocare, & irritum efficere. Vtile est enim priuatis hominibus, vtilitatem atque commodum paucorum negligere, vt in posterum ipsi tranquilliorem ac tutiorem vitam degant. Cùm enim sit eis vita breuis, breui etiam frui cum securitate iucundū est ac suaue. At horrendū est ante iudiciū etiā orti adiudicari & actionem imperfectā relinquere, vt satiùs videatur quomodocunque dimidio recti contentū esse, quàm de toto iudiciū subire & morte multari. Ciuitatum verò cùm sit immortales, nisi quis iusto iudicio controuersias componat eum immortale odium sibi conciliari necesse est, eáque maleuolentia vires maximas habet, quæ temporis diuturnitate confirmata est. Habes, vt solent oratores dicere, mea verba. Tu verò quid rectum & bonum sit iudica.

Iulianus Imperator Porphyrio salutem.

Copiosa fuit & ingens Bibliotheca Georgij, refertáque omnis generis philosophis & Historicis. Non autem paucissimi fuerunt inter ipsos Galilæorum libri, multi variíque. da igitur operam vt totam Bibliothecā in vnum cumulum collectam, Antiochiā mittas. Sic enī statue, maximo tibimetipsi detrimento fore nisi omni cura perquisieris, & eos de quibus vel minima suspicio est, quod aliquid librorum subduxerint, omnibus argumentis, omni iusiurandi genere, & pluribus seruorum tormentis, si persuadere non possis, coegeris in medium omnes libros proferre.

Amerio.

Literas tuas nō sine lachrymis legi, quas de morte coniugis & incredibili mortis dolore miseras. Præterquàm enim, quòd ipsa per se res luctu digna esset vxorem iuuenem, modestam, gratam marito. præterea sanctorum liberorum matrē ante tempus abreptam esse, quasi facem accensam, & confestim rursus extinctam, tum calamitas ad te pertinet, nō minùs mihi doléda esse videbatur. Etenim omnium minimè commeruerat optimus noster Amerius, vt aliquam molestiam dolorémve experiretur, vir & doctrina præstans, & nobis ex omnibus amicis maximè charus. At verò, si quispiā esset alius cùm mihi de his scribendum foret, multò pluribus verbis agendum putarem, euentum humanum esse, & tolerationem necessariam, neque plus quicquā reportare, quo magis quis doleat, & omnia quæcunq; ad huius incómodi consolationē facere videretur, tāquā, ignarū docédū arbitrarer. Núc autē cū absurdū sit ad virū, qui alios hortari consueuit

verba

verba facere. quibus ij qui nesciunt, ad sapientiam & doctrinam erudiendi, sunt age cæteris omissis, viri sapientis dicam tibi siue fictum, siue verum sermonem, tibi fortè non ignotum, vulgo verò vt apparet incognitum, quo solo vsus, tanquam Pharmaco Nepenthe, liberari dolore possis, non minus poculo, quòd Lacena Telemacho ad similem vsum porrexisse creditur. Aiunt enim Democritum Abderitam, cùm non traheret quibus verbis Dariū vxoris venustissimæ mortem lugentem, consolari satis posset, promisisse se morte defunctam vitæ restituturum, si vellet ea, quæ ad hanc rem requirerentur, suppeditare. Cùmque iussisset ille ne quid parceret, fumerétque quibuscunque se promissioni satisfacturum speraret, post aliquantulum temporis dixisse. Reliqua omnia sibi ad rem conficiendam parata esse, vnum tantummodo deficere, quod ipse quidem acquirere non posset, Darium verò vt regem totius Asiæ fortè non difficulter inuenire posse. Cùm ille rogaret, quidnam esset, tantum, quod soli regi cognitum esse posset, ferunt respondisse Democritum ac dixisse, Si trium luctus expertium nomina sepulchro coniugis inscripsisset, eam continuò ad hanc lucem reuersuram, mortis conditionem molestè ferentem. Hic dubitante Dario, cùm inueniri nemo posset, cui non aliquis luctuosus casus euenisset, suo more risisse Democritū ac dixisse. Etiam-ne adhuc omnium pessime, luges impudenter, quasi solus in tantam calamitatem incideris, qui ex omnium ætatum hominibus, ne vnum quidem qui non priuatum aliquod damnum perpessus sit reperire possis? Sed his sanè opus habebat Darius quæ audiret, homo Barbarus & indoctus, obnoxius voluptati & calamitati. Te autem virum Græcum & veram doctrinam profitentem, à teipso credibile est habere, quo tibi imperes. Alioquin enim cogitationi ac rationi contumelia fieret, si non idem possent efficere, quod tempus.

Maximo Philosopho.

OMnia mihi confertim in mentem veniunt, sic vt vocem etiam intercludant, dum aliam cogitationem alia procedere non sinit, siue frigiditate affectionum, siue alio quocunque nomine eiusmodi placet appellare. Sed demus eis, eum locum atque ordinem quem tempus dedit, gratiásque diis optimis agamus, qui hactenus scribendi mihi facultatem dedere, forsitan etiam videndi nos mutuò daturi sunt. Primùm quidem inuitum me imperatorem factum esse dij nouerunt, & hoc ipsis quo modo licuit, planum feci, bello cum Barbaris gesto, quam expeditionem tribus mensibus expediui, reuersus ad Galaticos inspectionem feci, eósque qui veniebant inde rogabam ecquem philosophū, ecquem scolasticum, attrita vel tenui veste indutū appellere vidissent posteaquam verò propè Bicentionem. Ea nunc instaurata oppidulum est. Olim ingens ciuitas erat, & magnificis templis ornata, muro valido, & ipsa loci natura munita. Circumfluit enim Danubius flumen, at illa quasi scopulus eminens in mari cōstituta est, ipsis etiā propemodū auibus in via, nisi quoniā fluuius eā circumit, quasi quibusdam porrectis littoribus prædita est. Ad hæc

ποιεῖσθαι λόγους, οἷς χρὴ τοὺς μὴ εἰδότας σωφρονεῖν καὶ παιδεύειν, φέρε σοι τὰ ἄλλα παρεὶς, ἀνδρὸς εἴπω σοφοῦ μῦθον εἴτε δὴ λόγον ἀληθῆ. σοὶ μὲν ἴσως οὐ ξένον. τοῖς πλείοσι δὲ ὡς εἰκὸς ἄγνωστον. ᾧ δὴ καὶ μόνῳ χρησάμενος, ὥσπερ φαρμάκῳ νηπενθεῖ, λύσιν ἂν εὕροις τοῦ πάθους οὐκ ἐλάττω τῆς κύλικος ἣν ἡ Λάκαινα τῷ Τηλεμάχῳ πρὸς τὸ ἴσον τῆς χρείας ὀρέξαι λέγεται. φασὶ γὰρ Δημόκριτον τὸν Ἀβδηρίτην, ἐπειδὴ Δαρείῳ γυναικὸς καλῆς ἀλγοῦντι θάνατον, οὐκ εἶχεν ὅ, τι ἂν εἰπὼν εἰς παραμυθίαν ἀρκέσειεν, ὑποσχέσθαι οἱ τὴν ἀπελθοῦσαν εἰς φῶς ἀνάξειν, ἢν ἐθελήσῃ τῶν εἰς τὴν χρείαν ἡκόντων, ὑποστῆναι τὴν χορηγίαν. κελεύσαντος δὲ ἐκείνου μὴ φείσασθαι, ὅτι ἂν δέῃ λαβόντα, τὴν ὑπόσχεσιν ἐμπεδῶσαι, μικρὸν ἐπισχόντα χρόνον, εἰπεῖν. ὅτι τὰ μὲν ἄλλα αὐτῷ πρὸς τὴν τοῦ ἔργου πρᾶξιν συμπορισθείη. μόνου δὲ ἑνὸς προσδέοιτο. ὃ δὴ αὐτὸς μὲν οὐκ ἔχειν ὅπως ἂν λάβοι. Δαρεῖον δὲ ὡς βασιλέα τῆς ὅλης Ἀσίας οὐ χαλεπῶς ἂν ἴσως εὑρεῖν. ἐρομένου δ' ἐκείνου, τί ἂν εἴη τοσοῦτον ὃ μόνῳ βασιλεῖ γνωσθῆναι συγχωρεῖται, ὑπολαβόντα φασὶ τὸν Δημόκριτον, εἰ τριῶν ἀπενθήτων ὀνόματα τῷ τάφῳ τῆς γυναικὸς ἐπιγράψειεν, εὐθὺς αὐτὴν ἀναβιώσεσθαι, τῷ τῆς τελευτῆς νόμῳ δυσωπουμένην. ἀπορήσαντος δὲ τοῦ Δαρείου, καὶ μηδένα ἄνδρα δυνηθέντος εὑρεῖν ὅτῳ μὴ τὸ παθεῖν λυπηρόν τι συνηνέχθη, γελάσαντα συνήθως τὸν Δημόκριτον, εἰπεῖν. ἔτι ὦ πάντων ἀτοπώτατε θρηνεῖς ἀναίδην, ὡς μόνος ἀλγεινῷ τοσούτῳ συμπλακείς, ὃ μηδὲ ἕνα τῶν πώποτε γεγονότων ἀμοιροῦν οἰκείου πάθους ἔχων εὑρεῖν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀκούειν ἐδεῖτο Δαρεῖος ἀνὴρ βάρβαρος καὶ ἀπαίδευτος. ἔκδοτος ἡδονῇ καὶ πάθει. σὲ δὲ ἄνδρα Ἕλληνα καὶ παιδείαν ἀληθῆ πρεσβεύοντα καὶ παρὰ σαυτοῦ τὸ εἰκὸς ἔχειν ἀρχήν. ἐπεὶ καὶ ἄλλως αἰσχύνη τοῦ λογισμοῦ γένοιτ' ἄν, εἰ μὴ ταὐτὸν δύναιτο, τῷ χρόνῳ.

Μαξίμῳ φιλοσόφῳ.

ΠΑντα ἀθρόα ἐπεισί μοι. καὶ ἀποκλείει τὴν φωνὴν ἄλλο ἄλλῳ προελθεῖν οὐ συγχωροῦν τῶν ἐμῶν διανοημάτων. εἴτε ψυχρὸν τῶν παθῶν, εἴτε ὅπως φίλον κατονομάζειν τὰ τοιαῦτα. ἀλλ' ἀποδῶμεν αὐτοῖς. ἣν ὁ χρόνος ἀπέδωκε τάξιν, εὐχαριστήσαντες τοῖς πάντα ἀγαθοῖς θεοῖς. οἳ τέως μὲν γράφειν ἐμοὶ συνεχώρησαν. ἴσως δὲ ἡμῖν καὶ ἀλλήλους ἰδεῖν συγχωρήσουσιν. ὡς πρῶτον αὐτοκράτωρ ἄκων ἐγενόμην ὡς ἴσασιν οἱ θεοί. καὶ τοῦτο αὐτοῖς καταφανὲς ὃν ἐνεδέχετο τρόπον ἐποίησα στρατεύσας ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐκείνης μοι γενομένης τριμήνου τῆς στρατιᾶς. ἐπανιὼν εἰς τοὺς γαλατικοὺς ἐπεσκόπουν. καὶ τῶν ἐκεῖθεν ἡκόντων ἀνεπυνθανόμην, μήτις φιλόσοφος, μήτις σχολαστικὸς ἢ τριβώνιον ἢ χλανίδιον φορῶν κατῆρεν, ἐπεὶ δὲ περὶ τὴν Βικεντίωνα, πολίχνιον δὲ νῦν ἐστιν ἀνειλημμένη, πάλαι δὲ μεγάλη τε ἦν, καὶ πολυτελέσιν ἱεροῖς ἐκεκόσμητο, τείχει καρτερῷ, καὶ προσέτι τῇ φύσει τοῦ χωρίου, περιθεῖ γὰρ αὐτὸ ὁ Δάνουβις ποταμός, ἡ δὲ ὥσπερ ἐν θαλάττῃ πετρώδης ἄκρα ἀνέστηκεν, ἄβατος ὀλίγου δέω φάναι καὶ αὐτοῖς ὄρνισι. πλὴν ὅσα ὁ ποταμὸς αὐτὴν περιρρέων, ὥσπερ τινὰς αἰγιαλοὺς ἔχει προκειμένους. ταύτης

πλησίον τῆς πόλεως, ἀπήντησε κυνικός τις ἀνὴρ, ἔχων τρίβωνα καὶ βακτηρίαν. τοῦτον πόῤῥωθεν θεασάμενος, οὐδὲν ἄλλο ὑπέλαβον ἢ σέ. πλησίον δὲ ἤδη παριὼν, παρὰ σοῦ πάντως ἥκειν αὐτὸν ἐνόμιζον. οὗτος δ᾽ ἀνὴρ φίλος μὲν, ἧττον δὲ τῆς προσδοκωμένης ἐλπίδος. ἓν μὲν δὴ τοιοῦτον ὄναρ ἐγένετό μοι. μετὰ τοῦτο δὲ ᾤμην σε πολυπραγμονήσαντα τὰ κατ᾽ ἐμὲ τῆς ἑλλάδος ἐκτὸς οὐδαμῶς εὑρεθῆναι. ἴστω Ζεὺς, ἴστω μέγας ἥλιος, ἴστω ἀθηνᾶς κράτος. καὶ πάντες θεοὶ καὶ πᾶσαι, πῶς κατιὼν ἐπὶ τοὺς ἰλλυριοὺς ἀπὸ τῶν κελτῶν ἔτρεμον ὑπὲρ σοῦ. καὶ ἐπυνθανόμην τῶν θεῶν, αὐτὸς μὲν οὐ τολμῶν. οὐ γὰρ ὑπέμενον οὔτε ἰδεῖν τοιοῦτον, οὔτε ἀκοῦσαι οὐδὲν, οἷον ἄν τις ὑπέλαβε δύνασθαι τηνικαῦτα περὶ σὲ γίνεσθαι. ἐπέτρεπον δὲ ἄλλοις. οἱ θεοὶ δὲ ταραχὰς μέν τινας ἔσεσθαι περὶ σὲ περιφανῶς ἐδήλουν. οὐθὲν μέντοι δεινόν. οὐδὲ εἰς ἔργον τῶν ἀθέσμων βουλευμάτων. ἀλλ᾽ ὁρᾷς ὅτι μεγάλα καὶ πολλὰ παρέδραμον. μάλιστά σε πυθέσθαι ἄξιον. πῶς μὲν ἀθρόως τῆς ἐπιφανείας ᾐσθόμεθα τῶν θεῶν. τίνα δὲ τρόπον τὸ τοσοῦτον τῶν ἐπιβούλων πλῆθος διαπεφεύγαμεν κτείναντες οὐδένα. χρήματα οὐδενὸς ἀφελόμενοι. φυλαξάμενοι δὲ μόνον, οὓς ἐλαμβανόμεν ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ. ταῦτα μὲν οὖν ἴσως οὐ γράφειν, ἀλλὰ φράζειν χρή. οἶμαι δέ σε καὶ μάλα ἡδέως πεύθεσθαι. θρησκεύομεν τοὺς θεοὺς ἀναφανδόν. καὶ τὸ πλῆθος τοῦ συγκατελθόντος μοι στρατοπέδου θεοσεβές ἐστιν. ἡμεῖς φανερῶς βουθυτοῦμεν. ἀποδεδώκαμεν τοῖς θεοῖς χαριστήρια, ἑκατόμβας πολλάς. ἐμὲ κελεύουσιν οἱ θεοὶ τὰ πάντα ἁγνεύειν εἰς δύναμιν. καὶ πείθομαί γε προθύμως αὐτοῖς μεγάλους καρποὺς τῶν πόνων ἀποδώσειν φασὶν, ἢν μὴ ῥαθυμῶμεν. ἦλθε πρὸς ἡμᾶς εὐάγριος.

Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν ἐθέλοντα δὲ πέμπειν ὅμηρος ὁ σοφὸς ἐνομοθέτησεν. ἡμῖν δὲ ὑπάρχει πρὸς ἀλλήλους ξενικῆς φιλίας ἀμείνων, ἥ, τε διὰ τῆς ἐνδεχομένης παιδείας καὶ τῆς περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβείας. ὥς τε οὐκ ἄν με τίς ἐγράψατο δικαίως τὸν ὁμήρου παραβαίνοντα νόμον, εἰ καὶ ἐπὶ πλεῖόν σε μένειν παρ᾽ ἡμῖν ἀξιώσαιμι. ἀλλά σοι τὸ σωμάτιον ἰδὼν ἐπιμελείας πλείονος δεόμενον, ἐπέτρεψα βαδίζειν εἰς τὴν πατρίδα. καὶ ῥαστώνης ἐπεμελήθην τῆς πορείας. ὀχήματι γοῦν ἔξεστί σοι δημοσίῳ χρήσασθαι. προπέμποιεν δέ σε σὺν ἀσκληπιῷ πάντες οἱ θεοί. καὶ πάλιν ἡμῖν συντυχεῖν δοῖεν.

Ιαμβλίχῳ.

Αἰσθάνομαί σου τῆς ἐν τῇ μέμψει γλυκύτητος. καὶ ὡς ἑκάτερον ἐξ ἴσου πράττεις. καὶ οἷς γράφεις τιμῶν, καὶ οἷς ἐγκαλεῖς παιδεύων. ἐγὼ δὲ εἰ μέν τι συνῄδειν ἐμαυτῷ τῶν πρὸς σὲ γιγνομένων καὶ κατὰ μικρὸν ἐλλείψαντι, πάντως ἢ τὰς προφάσεις εὐλόγως εἰπὼν, ἐπειρώμην ὡς ἐκ τῆς μέμψιν ἐκκλίνειν, ἢ συγγνώμην ἁμαρτῶν αἰτεῖν οὐκ ἠρνούμην ἐπεὶ μὴ δὲ ἄλλως ἀσύγγνωστον οἶδά σε πρὸς τοὺς σοὺς, εἴ τι τῶν πρὸς σὲ φιλικῶν ἐξήμαρτον ἄκοντες. νῦν δὲ, οὐ γὰρ ἦν οὔτε παροφθῆναι θέμις, οὔτε ἡμᾶς ἀμελεῖν, ἵνα

cùm appropinquatum esset. obuiam cynicus quidã homo venit, cum lacera veste ac bacillo. Eum cùm à longo conspexissem, neminem alium esse, quàm te arbitrabar, vbi verò. Propiùs ad hominem accessissem, à te venire putabam omnino. At ille vir quidem amicus erat, minùs tamen quàm is quem expectaram. Vna igitur eiusmodi res mihi contigit. Deinde existimabam, te mea caussa occupatum nusquam extra Græciam inueniri. Testis sit Iuppiter, testis magnus Sol, testis Mineruæ potentia, omnes denique dij deæque, quanto cum metu à Celtis ad Illyrios tui caussa redierim, & à diis perscrutatus sim cùm ipse per me non auderem. Non enim potuissem aut oculis aspicere tanta, aut auribus circumsonantia ferre, quanta tunc obtingere tibi posse aliquis putasset. Cæteris igitur dij permiserunt, te verò in quibusdam perturbationibus ac casibus fore manifesto signo declarabam: verùm: nihil periculi, neque in opus scelerata consilia eruptura. Sed vides me multa magnáq; silentio prætermittere, quæ te potissimum audire oportebat, quemadmodum statim deorum apparitionem intellexerimus, & quo pacto tantam insidiatorum copiam effugerimus, nullo morte affecto, nullis pecuniis ereptis: sed cauerimus tantum, vt quemque instructum depræhenderamus. Hæc igitur fortè non literis mandanda, sed verbis coram narranda sunt, téque libenter admodum opinor auditurum. diis manifestos cultus & honores habemus, & turba ex qua meus excercitus constat pia est & amans numinis. Nos apertè rem diuinam bouibus immolandis, sacrificiísque statuendis facimus. Multas Hecatombas, diis pro gratiarum actione præsti simus. Me verò dij quantũ fieri posit expiari iubẽt, libentérq; & promptè mandatis illorum morem gero. pollicentur autem nos magnum laborum fructum percepturos, si strenuè quæ volunt, fecerimus. Hoc etiam te nolo ignorare Euagrium ad nos venisse.

Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν ἐθέλοντα δὲ πέμπειν: Oportet hospitem, dum præsto est complecti, cúmque volet rursus dimittere. Homerus sapientissimus hanc legem nobis præscripsit. Nobis autem maior quædã coniunctio, quam hospitalis intercedit, profectò ex doctrinarum studio pietatéque in deos immortales. Ob quàm caussam nemo me iure in crimen vocabit, vt violatorem Homericæ legis, etiam si te diutiùs apud nos hîc retinere voluero. Sed cùm videam tuum corpusculum cura diligentiore seruandum esse, permisi tibi in patriam iter facere. & vt leuior sit faciliórque profectio, publico vehiculo tibi vt licet. Comitentur Asclepium omnes dij, déntque vt iterum nos conuenire possit.

Iamblicho.

Sentio tuam in obiurgatione suauitatem, at vtrumque pariter te facere intelligo, & in scribẽdo repræhendere, & in repræhendendo erudire. Ego verò si mihi conscius essem alicuius in te vel minimi peccati, confestim aut verisimiles excusationes adferrem, & crimen depellere conarer, aut si culpam admisissem veniam deprecari me faterer, quoniam aliter te veniam tuis impertiri non solere, scio, si quid in amicitia contra te imprudentes & inuiti peccarint. Nunc verò (etenim relinquere crimen fas non erat, aut nos negligentiùs agere) vt

consequa-

consequamur, quæ summo studio semper expetiuimus, age quasi ad accusationis modum, me defendam ac demonstrabo, me non modò nullum vnquam officium in te prætermisisse : sed ne tardiùs quidē præstare ausum fuisse. Tertius hic agitur annus, à quo vix liberatus iis quæ scis periculis ac molestiis è Pannonia veni. Cùm autem Calcedonensem sinum transuectus essem, & iam vrbi Nicomedis imminerem, tibi primo, tanquam alicui Deo patrio, primitias conseruatæ salutis reddidi, signum profectionis meæ, pro sancto anathemate, tui appellationem emittens. Qui autem ferebat litteras, de regiis satellitibus vnus erat. Iulianus nomine, filius Bachyli, Apamensis genere, cui ob eam potissimum caussam literas commisi, quòd & ad vos iturum se & tui notitiam optimam habere promitteret. Post hæc, tanquam ab Apolline sacrum à te scriptum mihi veniebat, quod nostrum aduentum tibi summæ voluptati esse significabat. dextrum mihi omen erat & lætæ spei principium. Iamblichus sapiens & Iamblichi literæ. Quid attinet me dicere, quanto gaudio fuerim elatus, aut exponere, quemadmodum tuæ literæ me affecerint. Etenim si quæ hac de re fuerant à nobis missa scripta accepisti (Miseram autem ad te per tabellarium quendam qui inde venerat) prorsus, quantam ex iis lætitiam perceperim, ex his quæ scripseram, nouisti. Rursus cùm quidam ex nutritiis meis filiis domum reuerteretur, alias ad te apparaui literas, simúlque & pro præteritis tibi gratias egi, & in posterum æqualem abs te compensatione petij. Post hæc legatus ad nos venit optimus Sopater. Id cùm cognouissem, continuò exiliens hominem accessi, complexúsque eum præ gaudio lachrymas effudi, quòd nihil aliud quàm te tuásque ad nos literas cogitarem Cùm autem accepissem, exosculabar & oculis admouebam, mordicúsque tenebam, tanquam metuens ne quod inter legendum imaginis tuæ simulacrum, clam nobis auolaret. Confestim etiam ac sine mora rescripsi, non solùm ad te verùm etiam ad sanctum Sopatrum illius filium, quasi gloriabundus, quòd communem amicum ex Apamea tanquam Arrhabonem absentiæ vestræ ab illo accepissemus. Postquam hanc ad te iam scripsissem, ipse quidem nullam aliam, quàm illam, quæ repræhensionē continere videbatur accepi. Quòd si nos ob eam caussam accusas, vt criminis prætextu frequentiùs scribendi nobis occasionem præbeas, sanè pergrata mihi tua repræhensio est, & quatenus gratiam mihi refers, me obstringo. Sin me verò neglecti alicuius in te officij accusas, quis me est infœlicior, qui propter tabellariorum aut perfidiam aut negligentiam, hoc minimè omnium assequor? Verùm ego, etiamsi non sæpiùs scribam, tamen dignus sum, qui veniam impetret, non tam propter negotiorum multitudinem quæ præ manibus sunt. Non enim tam malè fecero vt non omni negotio sicut inquit Pindarus tuam rem præponendam existimem : quàm quòd ad tantum virum scribendum est, cuius etiam

τύχοιμεν ὧν ἀεὶ ζητοῦντες ποθοῦμεν, φέρε σοι καθάπερ ἐν ὅρῳ γραφῆς ἀπολογήσομαι, καὶ δείξω μηδὲν ἐμαυτὸν, ὧν ἐχρῆν, εἰς σὲ παριδεῖν, ἀλλὰ μηδὲ μελλῆσαι τολμήσαντα. ἦλθεν ἐκ παιονίας ἤδη τρίτον ἔτος τουτὶ, μόλις ἀφ᾽ ὧν οἶσθα κινδύνων καὶ πόνων σωθείς. ὑπερβαὶς δὲ τὸν καλχηδόνιον πορθμὸν καὶ ἐπιστὰς τῇ νικομήδους πόλει, σοὶ πρώτῳ καθάπερ πατρῴῳ θεῷ, τὰ προτέλεια τῆς ἐμαυτοῦ σωτηρίας ἀπέδωκα, σύμβολον τῆς ἀφίξεως τῆς ἐμῆς, οἷον ἀντ᾽ ἀναθήματος ἱεροῦ τὴν εἰς σὲ πρόρρησιν ἐκπέμπων. καὶ ἦν ὁ κομίζων τὰ γράμματα τῶν βασιλείων ὑπασπιστῶν εἷς. Ἰουλιανὸς ὄνομα. βακχύλου παῖς. ἀπαμεὺς τὸ γένος. ᾧ διὰ τοῦτο μάλιστα τὴν ἐπιστολὴν ἐνεχείριζον, ὅτι καὶ πρὸς ὑμᾶς ἥξειν καὶ σὲ ἀκριβῶς εἰδέναι καθυπισχνεῖτο. Μετὰ ταῦτά μοι καθάπερ ἐξ ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐφοίτα παρὰ σοῦ γράμμα, τὴν ἄφιξιν τὴν ἡμετέραν ἀσμένως ἀκηκοέναι δοκοῦντος. ἦν τε τοῦτο ἐμοὶ δεξιὸν οἰώνισμα καὶ χρηστῶν ἐλπίδων ἀρχή. ἰάμβλιχος ὁ σοφὸς καὶ τὰ ἰαμβλίχου γράμματα. τί με δεῖ λέγειν ὅπως ηὐφράνθην. ἢ ἃ περὶ τὴν ἐπιστολὴν ἔπαθον σημαίνειν. εἰ γὰρ ἐδέξω τὰ παρ᾽ ἡμῶν ἕνεκα τούτου γραφέντα, ἣν δὲ δι᾽ ἡμεροδρόμου τῶν ἐκεῖθεν ἡκόντων ὡς σὲ πεμφέντα, πάντως ὁπόσην ἐπ᾽ αὐτοῖς ἡδονὴν ἔσχον, ἀφ᾽ ὧν ἐδήλουν γνώσεις. πάλιν ἐπανιόντος οἴκαδε τοῦ τροφέως τῶν ἐμαυτοῦ παιδίων, ἑτέρων ἦρχον πρὸς σὲ γραμμάτων. ὁμοῦ καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς φθάνουσι χάριν ὁμολογῶν, καὶ πρὸς τὸ ἑξῆς, ἐν ἴσῳ παρὰ σοῦ τὴν ἀντίδοσιν αἰτῶν. μετὰ ταῦτα ἐπρέσβευσεν ὡς ἡμᾶς ὁ καλὸς σώπατρος. ἐγὼ δὲ ὡς ἔγνων, εὐθὺς ἀναπηδήσας ᾖξα. καὶ περιπλακεὶς, ἐδάκρυον ὑφ᾽ ἡδονῆς. οὐδὲν ἄλλο ἢ σὲ καὶ τὰ παρὰ σοῦ πρὸς ἡμᾶς ὀνειροπολῶν γράμματα. ὡς δὲ ἔλαβον, ἐφίλουν, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς προσῆγον καὶ ἀπρὶξ εἰχόμην, ὥσπερ δεδιὼς, μὴ λάθῃ με ἀποπτὰν ἐν τῇ τῶν γραμμάτων ἀναγνώσει τὸ τῆς σῆς εἰκόνος ἴνδαλμα. καὶ δὴ καὶ ἀντέγραφον εὐθύς. οὐ πρὸς σὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν ἱερὸν σώπατρον τὸν ἐκείνου παῖδα, καθάπερ θρυπτόμενος. ὅτι τὸν κοινὸν ἑταῖρον ἐκ τῆς ἀπαμείας οἷον ἐνέχυρον τῆς ὑμετέρας ἀπουσίας ἀντειληφότες εἴημεν ἐξ ἐκείνου. ταύτην ἤδη πρὸς σὲ γεγραφὼς, αὐτὸς οὐδὲ μίαν ἄλλην, ἢ τὴν ἐν ᾗ μέμφεσθαι δοκεῖς ἐπιστολὴν ἐδεξάμην. εἰ μὲν δὴ διὰ τοῦτο ἐγκαλεῖς, ἵνα τῷ τῆς αἰτίας σχήματι, πλείονας ἡμῖν ἀφορμὰς τοῦ γράφειν προξενῇς, δέχομαι τὴν μέμψιν ἀσμενέστατος πάντων. καὶ ἐν οἷς λαμβάνω τὸ πᾶν τῆς χάριτος εἰς ἐμαυτὸν οἰκειοῦμαι. εἰ δὲ ὡς ἀληθῶς ἐλλείψαντά τι τοῦ πρὸς σὲ καθήκοντος αἰτιᾷ, τίς ἂν ἐμοῦ γένοιτ᾽ ἂν ἀθλιώτερος, διὰ γραμματοφόρων ἀδικίαν ἢ ῥαθυμίαν, πάντων ἥκιστα τούτου τυγχάνοντος. καίτοι ἐγὼ μὲν κἂν μὴ πλεονάκις γράφω, δίκαιός εἰμι συγγνώμης παρὰ σοῦ τυγχάνειν. οὐ τῆς ἀσχολίας ἣν ἐν χερσὶν ἔχω, φαίην ἄν. μὴ γὰρ οὕτω πράξαιμι κακῶς, ὡς μὴ καὶ ἀσχολίας ἁπάσης καθύφησι πίνδαρος τὸ κατὰ σὲ κρεῖττον ἡγεῖσθαι. ἀλλ᾽ ὅτι πρὸς ἄνδρα τηλικοῦτον, οὗ καὶ

μνησθῆναι φόβος, ὃ καὶ γράφειν κατοκνῶν, τοῦ πλέον ἢ προσήκει θαῤῥοῦντός ἐστι σωφρονέστερος. ὥσπερ γὰρ οἱ ταῖς ἡλίου μαρμαρυγαῖς ἀντιβλέπειν συνεχῶς τολμῶντες ἂν μὴ θεῖοί τινες ὦσι καὶ τὰς ἀκτῖνας αὐτοῦ καθάπερ οἱ τῶν ἀετῶν γνήσιοι καθορῶσιν, οὔτε ἃ μὴ θέμις ὀφθῆναι, θεωρεῖν ἔχουσι καὶ ὅσωπερ μᾶλλον φιλονεικοῦσι, τοσούτῳ πλέον, ὅτι μὴ δύνωνται τυχεῖν ἐμφαίνουσι. τοῦτο καὶ ὁ πρὸς σὲ γράφειν τολμῶν, ὅσωπερ ἂν ἐθέλῃ θαῤῥεῖν, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅτι χρὴ δεδιέναι, καθαρῶς δείκνυσι. σοί γε μὴν ὦ γενναῖε παντὸς ὡς εἰπεῖν τοῦ ἑλληνικοῦ σωτῆρι καθεστῶτι, πρέπον ἦν ἀφθόνως τε ἡμῖν γράφειν καὶ τὸν παρ' ἡμῖν ὄκνον, ἐφ' ὅσον ἐξῆν καταστέλλειν. ὥσπερ γὰρ ὁ ἥλιος, ἵνα δὴ πάλιν ἐκ τοῦ θεοῦ πρὸς σὲ τὴν εἰκόνα λάβῃ ὁ λόγος, ὁ δ' οὖν ἥλιος, ὥσπερ ὅταν ἀκτῖσι καθαρθεὶς ὅλος λάμπῃ, οὐ δὲ ἀποκρίνει τοῦ πρὸς τὴν αἴγλην ἐλθόντος, ἢ μὴ τὸ οἰκεῖον ἐργάζεται, οὕτω δὴ καὶ σὲ χρῆν ἀφθόνως τῇ παρὰ σοῦ καλῶν, οἷον φωτὸς, τὸ ἑλληνικὸν ἐπαρδεύοντα μὴ ἀποκνεῖν, εἴτις ἢ αἰδοῖ ἢ δέει ἕνεκα τοῦ πρὸς σὲ, τὴν ἀντίδοσιν δυσωπεῖται. οὐδὲ γὰρ ὁ ἀσκληπιὸς ἐπ' ἀμοιβῆς ἐλπίδι τοὺς ἀνθρώπους ἰᾶται. ἀλλὰ τὸ οἰκεῖον αὐτοῦ φιλανθρώπευμα καθάπερ μάθημα πανταχοῦ πληροῖ. ὃ δὴ καὶ σὲ χρῆν ὡς περὶ ψυχῶν ἐλλογίμων ἰατρὸν ὄντα ποιεῖν. καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς παράγγελμα διὰ πάντων σώζειν. οἷον ἀγαθὸν τοξότην. ὃς κἂν μὴ τὸν ἀντίπαλον ἔχῃ, πάντως ἐς τὸ καίριον ἀεὶ τὴν χεῖρα γυμνάζει. ἐπεὶ μὴν ὁ σκοπὸς ἑκατέροις ὁ αὐτὸς, ἡμῖν τε τῶν παρὰ σοῦ δεξιῶν τυχεῖν, καὶ σὲ τοῖς παρ' ἡμῶν διδομένοις ἐντυχεῖν. ἀλλ' ἡμεῖς μὲν, κἂν μυριάκις γράφωμεν, ἴσα τοῖς ὁμηρικοῖς παισὶ παίζομεν. οἳ παρὰ τὰς θῖνας, ὅτι ἂν ἐκ πηλοῦ πλάσωσιν, ἀφιᾶσιν αἰγιαλῷ κλύζεσθαι. παρὰ σοῦ δὲ καὶ μικρὸν γράμμα, παντός ἐστι γονίμου ῥεύματος κρεῖττον. καὶ δεξαίμην ἂν ἔγωγε ἰαμβλίχου μᾶλλον ἐπιστολὴν μίαν, ἢ τὸν ἐκ λυδίας χρυσὸν κεκτῆσθαι. εἰ δὲ μέλει τί σοι τῶν ἐραστῶν τῶν σῶν, μέλει δὲ εἰ μὴ σφάλλομαι, μὴ περιίδῃς ὥσπερ νεοττοὺς ἡμᾶς ἀεὶ τῶν παρὰ σοῦ τροφῶν ἐν χρείᾳ τυγχάνοντας. ἀλλὰ καὶ γράφε συνεχῶς, καὶ τοῖς παρὰ σαυτοῦ καλοῖς ἑστιᾶν μὴ κατόκνει. κἂν ἐλλίπωμεν, αὐτὸς ἑκατέρου τὴν χρείαν οἰκείου. καὶ ὢν διδοὺς καὶ ὢν ἀνθ' ἡμῶν τὸ ἴσον πρεσβεύεις. πρέπει δὲ ἑρμοῦ λογίου μαθητὴν εἰ δὲ βούλει τρόφιμον, ὄντα σὲ μαθητὴν ἐκείνου, ῥάβδον οὐκ ἐν τῷ καθεύδειν ποιεῖν, ἀλλ' ἐν τῷ κινεῖν καὶ διεγείρειν μᾶλλον ἐθέλειν μιμεῖσθαι.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΧρῆν μὲν ἡμᾶς τῷ γράμματι πειθομένους τῷ δελφικῷ γινώσκειν ἑαυτοὺς καὶ μὴ τολμᾶν ἀνδρὸς ἀκοαῖς τοσούτου καταθαρσεῖν. ᾧ καὶ ὀφθέντι μόνον ἀντιβλέψαι δυσχερὲς, ἤπου τὴν πάνσοφον ἁρμονίαν κινοῦντι πρὸς τὸ ἴσον ἐλθεῖν. ἐπεὶ καὶ πανὶ μέλος λιγυρὸν ἠχοῦντι, πᾶς ὅστις ἐκσταίη, κἂν ἀρισταῖος ᾖ, καὶ ἀπόλλωνι πρὸς κιθάραν ψάλλοντι,

mentionem facere religio ſit. Etenim qui ſcribere veretur, ſapientior eſt eo qui plus ſatis confidit. Quemadmodum enim qui ſolis ſplendorem obtutu continuo non ceſſant aſpicere niſi diuini ſint & radios eius tanquam aquilarum genuini pulli intueantur, neque ea, quæ fas eſt cernere poſſunt, & quò vehementiùs contendunt, eò magis ſe conſequi, quod volunt, non poſſe declarant, eodem modo qui literas ad te dare nō erubeſcit, quantò plus vult audere: tantò magis, vtendum metu eſſe, perſpicuè demonſtrat. Te verò ô generoſe, cùm totius penè Græciæ ſis defenſor ac vindex, decebat omni data occaſione ad nos ſcribere, nobíſque metum hunc, quantum fieri poſſet, eximere. Quemadmodum enim ſol: (vt iterum à Deo ſimilitudinem ad te transferat oratio:) Sol igitur quemadmodum cùm hebetatis radiis totus lucet, neque reiicit quæ ſplendori obuiam tendunt, tum non proprium ſolitúmque munus præſtat: ſic etiam te tuis bonis quaſi lumine quodam affatim vniuerſam Græciam oportebat irriguam reddere, neque defatigari ſi quis verecundia metuere impeditus erga te, reddere, parem gratiam non auderet. Nec enim Aſclepius remunerationis ſpe ſanat mortales, ſed munificam ſuam libertatem, quaſi diſciplinam omnibus in locis perficit. Quod idem tibi quoque non aliter, quàm doctorum animorum medico, faciundum erat, virtutíſque doctrinam perpetuis operis oportebat excercere velut peritum iaculatorem, qui quamuis aduerſarium non habeat, manum tamen ſedulò ad id tempus, quod vſum poſtulaturum eſt, excercet: præſertim cùm nec ſcopus vtríſque ſit idem propoſitus & nobis tuis bonis frui, & tibi noſtris muneribus potiri. Sed nos etiamſi innumerabiles literas mittamus, nihil aliud quàm cum Homericis pueris ludimus, qui iuxta littora quicquid ex luto finxerint, in vndam proiiciūt. Scriptum verò etiam exiguum à te miſſum, omni genitali flumine eſt præſtantius atque ego Iamblichi vnam epiſtolam pluris fecerim, quàm omne aurum Lydicum. Quòd ſi tibi cordi ſunt tui amatores (ſunt autem cordi, ni fallor) ne deſtituas nos quaſi pullos, quibus ſemper à te nutrimento opus eſt. Sed & ſcribe continenter & tuis bonis oblectare nos atque cibare non deſine. Sin defecerimus nos, tu vtrumque munus præſta & nobis largiendi, & pro nobis paris beneficij referendi. Maximè verò decet doctiſſimi Mercurij diſcipulum, ſeu mauis alumnum, vt cùm ſis eius diſcipulus, virgam non in immittendo ſomno, ſed in mouendo excitandóque potiùs imitari velis.

Eidem.

IVſtum erat equidem, nos ſcriptóque Delphico morem gerere, nóſque metipſos noſcere, neque rumore ſolo ad inſurgendum contra tantum virum impelli, cui etiam tantummodò viſo obtueri periculoſum eſſet, nedum omni ſapientia refertam Harmoniam concitanti, obuiam ire. Siquidem Pani ſtridulum carmen reſonanti, nemo non cedit, etiamſi ſit peritiſſimus, & Apolline ad Citharam pſallente, ſilent omnes, etiamſi

Orpheum

Orpheum arte Musica æquent. Inferius enim superiori: quibus rebus inferius est iure cedit: modò velit suum & quod non peius est quid sit cognoscere. Qui verò mortalis certis legibus constitutæ Musicæ, carmen aptare sperat, is nondum fortè nouit Marsyæ Phrygis calamitatem, neque cognominem illi fluuium, qui furiosi tibicinis supplicium eius fluentis trahit: sed neque Thamyridis Thracis mortem audiuit, qui cum Musis parum fœliciter certauit. Quid enim Sirenas opus est dicere, quarum adhuc alam victrices in fronte circumgestant. Sed illorum quilibet, imperitæ confidentiæ, satis magnas etiam nunc posteritati ipsa memoria pœnas dependit. Nos autem vt dixi oportebat, intra proprios, terminos consistere, tuáque Musica frui ac quiescere, quemadmodum qui Apollinis oraculum è sanctis penetralibus egressum, summo cum silentio excipiunt. At verò cùm tu nobis ipse præbeas ansam carminis quasique Mercurij virga nos tangis & suscitas dormientes, age, sicut qui Bacho Thyasum pulsanti, sine mente ac ratione ad saltationem feruntur, ita nos quoque tuo plectro quantum possumus, assonemus, quemadmodum qui Chorostatam ad moderationem Rythmi sequuntur. Et primùm eas orationes quas regi iubenti, in freti iunctionem, pontisque confectionem, nuper elaborauimus, quoniā quidem id ita videtur, tanquam primitias offeramus, & exigua pro magnis tuis, réque verò æs pro auro reddentes, verùm quibus possumus donis Mercurium nostrum afficientes. Omninò enim nec Hecalæ cenam, quamuis tenuem & parum opiparam Theseus detrectauit: sed norat paucis etiam pro re atque tempore contentus esse. Pan verò pastoralis pueri bubulci fistulam suis libris admouere, nullum dedecus existimauit. Proinde tu quoque beneuolo nutu nostram orationem accipe, neque te pigeat ad paruum carmen, aures longas adhibere. Quòd si quid rectum habeat tum oratio ipsa fœlix est, tum etiam autor, cùm Mineruæ calculo testimonióque fuerit comprobatus. Quòd si ad extremá perfectionem manu adhuc indiget, ne dedigneris tu id quod desit apponere. Nempe sagittario vocatus Deus adfuerit, iaculúmque temperarit, & Citharœdo carmen orthium modulanti, ad chordæ defectionem sub cicada Pythius quod decebat assonuerit.

VEram eruditionem atque doctrinam, non verborum neque linguæ splendida concinnitate metuimur, sed bona rectáque sapientis animi constitutione, & variis opinionibus de rebus bonis & malis, honestis & turpibus. Quicunque igitur alia sentit, alia docet audientes, is tantùm ab eruditi viri nomine abest, quantùm à boni ac iusti. Quòd si cùm in paruis rebus spectatur illa diffidentia mentis & linguæ, tamen tantùm in ea mali inest: cùm in maximis rebus contingit, vt quis aliud sentiat, & aliud quàm in animo habet, doceat: quomodo non id sordi-

πᾶς ὅστις ἠρεμεῖ, κἂν τὴν ὀρφέως μουσικὴν εἰδείη. τὸ γὰρ ἧττον τῷ κρείττονι κεθέσσον ἧττόν ἐστιν, εἴκοι ἂν δικαίως. εἰ μέλλοιτό, τε οἰκεῖον καὶ τὸ οὐ χεῖρον, τί ἐστι γνώσκειν. ὅστις δὲ ἐν θέσμῳ μουσικῇ θνητοῦ, ἐναρμόσαι μέλος ἤλπισεν, οὐκ ἔμαθέ που τὸ μαρσύου τοῦ φρυγὸς πάθος. οὐδὲ τὸν ὁμώνυμον ἐκείνῳ ποταμὸν, ὃς μανέντος αὐλητοῦ τιμωρὸς ἂν ῥεῖ. ἀλλ' οὐδὲ τὴν θαμύριδος τοῦ θρᾳκὸς τελευτὴν ἤκουσεν, ὃς ταῖς μούσαις οὐκ εὐτυχῶς ἀντεφθέγξατο. τί γὰρ δεῖ τὰς σειρῆνας λέγειν. ὧν ἔτι τὸ πτερὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου φέρουσιν αἱ νικήσασαι. ἀλλ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀμούσου τόλμης, ἀρκοῦσαν ἔτι καὶ νῦν ἐκτίνει τῇ μνήμῃ δίκην. ἡμᾶς δὲ, ἔδει μὲν ὡς ἔφην, εἴσω τῶν οἰκείων ὅρων ἑστάναι, καὶ τῆς ὑπὸ σοῦ μουσικῆς ἐμφορουμένους ἠρεμεῖν. ὥσπερ οἱ τὴν ἀπόλλωνος μαντείαν ἐξ ἀδύτων ἱερῶν προσιοῦσαν ἡσυχῇ δέχονται. ἐπεὶ δὲ αὐτὸς ἡμῖν τοῖς μέλεσι τὸ ἐνδόσιμον μνηστεύεις, καὶ οἷον ἑρμοῦ ῥάβδῳ κινεῖς καὶ διεγείρεις καθεύδοντας, φέρε σοι καθάπερ οἱ τῷ διονύσῳ τὸν θίασον κρούσαντι πρὸς τὴν χορείαν ἄνετοι φέρονται, οὕτω καὶ ἡμεῖς ὑπὸ τῷ σῷ πλήκτρῳ τὸ εἰκὸς αὐτηχήσωμεν ὥσπερ οἱ τῷ χοροστάτῃ πρὸς τὸ ἀνάκλημα τοῦ ῥυθμοῦ συνομαρτοῦντες. καὶ πρῶτόν σοι τῶν λόγων οὓς βασιλεῖ κελεύσαντι πρὸς τὴν ἀοίδιμον τοῦ πορθμοῦ ζεῦξιν ἔναγχος ἐξειργασάμεθα, ἐπειδὴ τοῦτο ἐστὶ δοκοῦν ἀπαρξώμεθα, μικρὰ μὲν ἀντὶ μεγάλων τοῖς παρὰ σοῦ καὶ τῷ ὄντι χαλκὸν χρυσοῦ ἀντιδιδόντες. οἷς δὲ ἔχομεν ξενίοις τὸν ἑρμῆν τὸν ἡμέτερον ἑστιῶντες. πάντως οὐδὲ τῆς ἑκάλης ὁ θησεὺς τοῦ δείπνου τὸ λιτὸν ἀπηξίωσεν. ἀλλ' ἤδει καὶ μικροῖς ἐς τὸ ἀναγκαῖον ἀρκεῖσθαι. ὁ πὰν δὲ ὁ νόμιος τοῦ παιδὸς τοῦ βουκόλου τὴν σύριγγα προσαρμόσαι τοῖς χείλεσιν οὐκ ἠτίμασεν. πρόσου δὴ καὶ αὐτὸς τὸν λόγον εὐμενεῖ νεύματι καὶ μὴ ἀποκνήσῃς ὀλίγῳ μέλει μεγάλην ἀκοὴν ἐνδοῦναι. ἀλλ' ἐὰν μὲν ἔχῃ τί δεξιὸν, αὐτός τε ὁ λόγος εὐτυχεῖ καὶ ὁ ποιητὴς αὐτοῦ τῆς παρὰ τῆς ἀθηνᾶς ψήφου τὴν μαρτυρίαν προσλαβών. εἰ δὲ ἔτι χειρὸς ἐντελοῦς εἰς τὸ τοῦ ὅλου πλήρωμα προσδεῖται μὴ ἀπαξιώσῃς αὐτὸς τὸ ἐνδέον προσθεῖναι. ἤδη που καὶ ἀνδρὶ τοξότῃ κληθεὶς ὁ θεὸς παρέστη καὶ συνεφήψατο τοῦ βέλους, καὶ κιθαρῳδῷ τὸν ὄρθιον ᾄδοντι πρὸς τὸ ἐλλεῖπον τῆς χορδῆς ὑπὸ τῷ τέττιγι, τὸ ἴσον ὁ πύθιος ἀντεφθέγξατο.

ΠΑιδείαν ὀρθὴν εἶναι νομίζομεν, οὐ τὴν ἐν τοῖς ῥήμασιν οὐδὲ τῇ γλώττῃ πολυτελῆ εὐρυθμίαν. ἀλλὰ διάθεσιν ὑγιῆ νοῦν ἐχούσης διανοίας. καὶ ἀληθεῖς δόξας ὑπέρ τε ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν, καλῶν τε καὶ αἰσχρῶν. ὅστις οὖν ἕτερα μὲν φρονεῖ, διδάσκει δὲ ἕτερα τοὺς πλησιάζοντας, αὐτὸς ἀπολελεῖφθαι δοκεῖ τοσούτῳ παιδείας ὅσῳ καὶ τοῦ χρηστὸς ἀνὴρ εἶναι. εἰ μὲν ἐπὶ σμικροῖς εἴη τὸ διάφορον τῆς γνώμης πρὸς τὴν γλῶτταν, κακὸν μὲν εἰς τόδε, ὅμως τῷ ποσῷ γίνεται. εἰ δὲ ἐν τοῖς μεγίστοις, ἄλλο μὲν φρονοίη τις, ἐπεναντίον δὲ ὧν φρονεῖ διδάσκει. πῶς οὐ τοῦτο

ἐκεῖνο καπήλων ἐστίν. οὔτι χρηστῶν, ἀλλὰ παμπονήρων βίος ἀνθρώπων. οἳ μάλιστα παιδεύουσιν, ὅσα μάλιστα φαῦλα νομίζουσιν ἐξαπατῶντες καὶ δελεάζοντες τοῖς ἐπαίνοις. εἰς οὓς μετατιθέναι τὰ σφέτερα ἐθέλουσιν εἶναι κακά. πάντας μὲν οὖν χρὴν τοὺς καὶ ὁπουοῦν διδάσκειν ἐπαγγελλομένους, εἶναι τὸν τρόπον ἐπιεικεῖς. καὶ μὴ μαχόμενα τοῖς δημοσίᾳ, μεταχαρακτηρίζοντα τὰ ἐν τῇ ψυχῇ φέρειν δοξάσματα. πολὺ δὲ πλέον ἁπάντων οἶμαι δεῖν εἶναι τοιούτους, ὅσοι ἐπὶ νέοις τοῖς λόγοις συγγίνονται. τῶν παλαιῶν ἐξηγηταὶ γιγνόμενοι συγγραμμάτων. εἴτε ῥήτορες εἴτε γραμματικοὶ καὶ ἔτι πλέον οἱ σοφισταί. βούλονται γὰρ πρὸς τοῖς ἄλλοις οὐ λέξεων μόνον, ἠθῶν δὲ εἶναι διδάσκαλοι. καὶ τὸ κατὰ σφᾶς εἶναί φασι τὴν πολιτικὴν φιλοσοφίαν. εἰ μὲν οὖν ἀληθὲς ἢ μὴ, τοῦτο ἀφείσθω νῦν. ἐπαινῶν δὲ αὐτοὺς οὕτως ἐπάγγελμα τῶν καλῶν ὀρεγομένους, ἐπαινέσαιμ' ἂν ἔτι πλέον εἰ μὴ ψεύδοιντο μηδ' ἐξελέγχοιεν αὐτοὺς, ἕτερα μὲν φρονοῦντας διδάσκοντας δὲ τοὺς πλησιάζοντας ἕτερα. τί οὖν. ὁμήρῳ μέν τοι καὶ ἡσιόδῳ. καὶ δημοσθένει μέν τοι καὶ ἡροδότῳ καὶ θουκιδίδῃ καὶ ἰσοκράτει καὶ λυσίᾳ θεοὶ πάσης ἡγοῦνται παιδείας. οὐχ οἱ μὲν ἑρμοῦ σφᾶς ἱερούς, οἱ δὲ, μουσῶν ἐνόμιζον. ἄτοπον μὲν οἶμαι τοὺς ἐξηγουμένους τὰ τούτων, ἀτιμάζειν τοὺς ὑπ' αὐτῶν τιμηθέντας θεούς. οὐ μὴν ἐπειδὴ τοῦτο ἄτοπον οἶμαι φημὶ δεῖν αὐτοὺς μεταθεμένους τοῖς νέοις, συνδίδωμι δὲ αἵρεσιν, μὴ διδάσκειν ἃ μὴ νομίζουσι σπουδαῖα βουλομένοις διδάσκειν ἔργῳ πρότερον. καὶ πείθειν τοὺς μαθητὰς, ὡς οὔτε ὅμηρος οὔτε ἡσίοδος, οὔτε τούτων οὓς ἐξήγηνται καὶ κατεγνωκότες ἀσέβειαν, ἄνοιάν τε καὶ πλάνην εἰς τοὺς θεούς. ἔπειτ' ἐκεῖνοι ἐξ ὧν γεγράφασι παρατρέφονται, μισθαρνοῦντες, εἶναι ὁμολογοῦσιν αἰσχροκερδέστατοι καὶ δραχμῶν ὀλίγων ἕνεκα πάντως ὑπομένειν. ἕως μὲν οὖν τούτου, πολλὰ ἦν τὰ αἴτια τοῦ μὴ φοιτᾶν εἰς τὰ ἱερά. καὶ ὁ πανταχόθεν ἐπικρεμάμενος φόβος, ἐδίδου συγγνώμην ἀποκρύπτεσθαι τὰς ἀληθεστάτας ὑπὸ τῶν θεῶν δόξας. ἐπειδὴ δὲ ἡμῖν οἱ θεοὶ τὴν ἐλευθερίαν ἔδοσαν, ἄτοπον εἶναί μοι φαίνεται διδάσκειν ἐκεῖνα τοὺς ἀνθρώπους, ὅσα μὴ νομίζουσιν εὖ ἔχειν. ἀλλ' εἰ μὲν οἴονται σοφία ὧν εἰσιν ἐξηγηταὶ, καὶ ὧν ὥσπερ προφῆται κάθηνται, ζηλούτωσαν αὐτῶν πρότερον τὴν εἰς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν. εἰ δὲ εἰς τοὺς τιμιωτάτους ὑπολαμβάνουσι πεπλανῆσθαι, βαδιζόντων εἰς τὰς τῶν γαλιλαίων ἐκκλησίας ἐξηγησόμενοι ματθαῖον καὶ λουκᾶν. οἷς πειθέντες, ἱερείων ὑμεῖς ἀπέχεσθαι νομοθετεῖτε. βούλομαι ὑμῶν ἐγὼ καὶ τὰς ἀκοὰς ὡς ἂν ὑμεῖς εἴποιτε καὶ τὴν γλῶτταν ἐξαναγεννηθῆναι τούτων ὧν ἔμοιγε εἴη μετέχειν ἀεὶ καὶ ὅστις ἐμοὶ φίλα νοεῖ τε καὶ πράττει. τοῖς μὲν καθηγεμόσι καὶ διδασκάλοις. οὑτωσὶ κοινὸς κεῖται νόμος. ὁ βουλόμενος γὰρ τῶν νέων φοιτᾶν, οὐκ ἀποκέκλεισται

dum putandum eſt:& magis ad peſſimorum, quàm bonorum vitam moréſque pertinere: qui animos hominum iis maximè rebus imbuunt, quas ipſi omnium peſſimas eſſe iudicant deceptos ac ineſcatos laudibus quas ad ſua quoque vitia referri volũt. Omnes itaque, qui docent, quicquid id tandem ſit, ſumma probitate iuſtitiáque præditos oportebat eſſe, neque pugnantes opiniones cum iis quas mente concepiſſent, vulgo proponere ac docere: maximè verò omnium tales eſſe debere cenſeo, qui pueros & iuuentutem ad erudiendum ſuſceperunt, & ſcripta veterum interpretationibus explanant, ſiue ſint ij Rhetores, ſiue Grammatici multóque magis ſophiſtæ. Volunt enim præter cætera non ſolùm dicendi, ſed viuendi ſe magiſtros haberi, & ſe ciuilẽ philoſophiá docere profitẽtur. Hoc igitur ſeu verè ſeu minùs, miſſum in præsẽtia faciamus. Laudo verò eos qui promiſſionẽ honeſtatis tantùm ament, laudarémq; multò vberiùs, ſi non mendacium dicerent, neque ſeipſos redarguerent, alia ſentire, alia ſuos docere. Quid igitur? Homero, quidem & Heſiodo, Demoſthem & Herodoto & Thucididi & Iſocrati & Lyſiæ Dij eruditionis duces. & autores extiterunt. An non hi ſe Mercurio, illi verò ſe Muſis deuotos ac ſacros eſſe putabant? Turpe equidem cenſeo, qui horum ſcripta interpretantur, iis Diis qui ſunt ab illis honoribus affecti, contumeliam & ignominiam inferre. Non tamen quoniam turpe iudico, propterea ſtatim dico, mutationem eiuſmodi faciendam (ſed optionem tátummodò do) vt non doceant adoleſcentes ea, quæ non cum virtute & veritate putant eſſe coniuncta, volentes re primùm docere, & perſuadere diſcipulis quæ nec Homerus, nec Heſiodus, nec horum quiſquam, quos interpretandos ſuſceperunt, quóſque cùm accuſent impietatis, ignorátiæ & erroris in cognitione numinis, tamen ex his quæ ſcripſerunt, victum ſibi quærunt, ſéque mercedem accipientes, turpiſsimè lucro deditos eſſe, paucarum etiam drachmarum cauſſa fatentur. Hactenus igitur multæ cauſſæ fuerunt, quamobrem ad ſacra non accederetur, & metus impendentis vndequaque periculi, veniam dedit quamobrem opiniones de diis veriſſimas occuluerint. Poſtquam verò Dij nobis libertatem conceſſerunt, ſceleratum mihi videtur, ijs doctrinis hominum mentes inficere, quas non rectas neque iuſtas arbitrentur eſſe. Sed ſi in iis ſapientiam ineſſe putant, quorum ſunt interpretes, & quorum quaſi prophetæ ſedent: æmulentur primùm illorum in Deos pietatem: ſin eos in præſtantiſſimos peccaſſe arbitrantur, abeant ad Galilæorum conciones & Matthæum Lucámque interpretentur, quibus vos aſſentientes à Sacrificiis abſtinendum eſſe promulgatis. Volo ego auditus veſtros, vt vos dicere ſoletis, & linguam regenerari eorum quorum mihi ſemper liceat eſſe participi, & quicunque animo factíſque nobis beneuolus eſt. Doctoribus quidem & ludimagiſtris hæc communionis lex ponitur. Qui volet ex adoleſcentibus, eos diſcendi cauſſa adire, non excluditur.

Nec enim iustum est ignaros adhuc pueros, quò se se vertant, ab optima via secludere, metu, ne inuiti quoque ad paterna trahantur. Verùm par erat, quemadmodum qui phrenesi laborant: sic his inuitis etiam medicina adhiberetur: tametsi huius etiam morbi omnibus venia danda est. Docendos enim non plectendos esse imperitos & stolidos iudico.

Hecebolo.

EGo quidem Galilæis omnibus, adeò benignam propitiámque sententiam tuli, vt vbicunque locorum essent nemini vis afferretur, neque ad templa pertraheretur, neque ad quicquam tale per contumeliam & iniuriam contra voluntatem suam animíque sententiam adigeretur. Verùm qui sunt de Arianica secta, opib. & diuitiis freti, manus Valétinianis iniecerunt, & eiusmodi in Edessa perpetrare veriti non sunt, qualia nunquam in ciuitate iustis legibus constituta fieri debeant. Proinde quoniam egregia ipsorum lege constitutum est, quò in regnum cælorum quasi compendio quodam perueniant præcepimus iis qui sectam illorum, sequuntur, omni conatu opibus resistere atque vniuersam pecuniam Edessenorum societatis in vnam summam colligere, vt militibus in stipendium cedant, possessionésque nostris priuatis adiicere: vt in paupertate positi, sint continentes & moderati, neve spe regni cælestis frustrentur. Iis verò qui Edessam habitant, ab omni seditione & contentione vacare, ne benignitate nostra contra vosmetipsos irritata, publici tumultus pœnas ferro, fuga atque igni luatis.

Libanio.

CVm iam graui omninò & celeri morbo prouidentia numinis omnia videntis liberatus essem, literæ vestræ mihi redditæ sunt eo die quo primùm lauare ceperam. Eas cùm sub vesperam legissem, verbis exprimi vix potest, quantùm fuerim confirmatus, perspecta sincera minimèque dubia tua erga me beneuolentia, qua vtinam me dignum præstare possem, ne dedecori tuæ amicitiæ forem. Vestras itaque literas continuò legi, quanquam parum esset ad hoc otij. Antonij verò ad Alexandrum, postero die curaui, Abhinc septimo die hæc scripsi, cùm valetudo rectè mihi prouidentia Dei opt. max. procedere Dij te mihi optatissime, charissiméque frater incolumen seruent.

Zenoni.

CVm alia permulta testantur te & in arte medendi facilè primas tenere & animi indole, atque æquitate præcellere, & arti conuenientem temperantia vitam degere, tum caput testimonij nunc accessit. Alexandrinorum ciuitatem absens etiam ad te conuertis. Talem in ea stimulum quasi apis reliquisti nec immeritò. Rectè enim dictum ab Homero videtur ἰητρὸς ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων; Vir medicus plurimis aliis antecellit. Tu verò non simpliciter medicus, verùm etiam eius rei præceptor discere volentibus, vt propemodum, quod vulgò sunt medici, hoc tu

οὐδὲ γὰρ οὐδὲ εὔλογον ἀγνοοῦντας ἐπὶ τοὺς παῖδας ἐφ' ὅ,τι τρέπωνται, τῆς βελτίστης ἀποκλείειν ὁδοῦ, φόβῳ τε καὶ ἄκοντας ἄξειν ἐπὶ τὰ πάτρια, καίτοι δίκαιον ἦν ὥσπερ τοὺς φρενιτίζοντας οὕτω καὶ τούτους ἄκοντας ἰᾶσθαι. πλὴν ἀλλὰ συγγνώμην ὑπάρχειν ἅπασι τῆς τοιαύτης νόσου. καὶ γὰρ οἶμαι διδάσκειν, ἀλλ' οὐχὶ κολάζειν χρὴ τοὺς ἀνοήτους.

Ἐκηβόλῳ.

Ἐγὼ μὲν κέκρικα τοῖς γαλιλαίοις ἅπασιν οὕτω πράως καὶ φιλανθρώπως, ὥστε μηδένα μηδαμοῦ βίαν ὑπομένειν μὴ δὲ εἰς ἱερὸν ἕλκεσθαι, μὴ δὲ εἰς ἄλλο τι τοιοῦτον ἐπηρεάζεσθαι παρὰ τὴν οἰκείαν πρόθεσιν. οἱ δὲ τῆς ἀρειανικῆς ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ πλούτου ξυφῶντες, ἐπεχείρησαν τοῖς ἀπὸ τοῦ οὐαλεντίνου καὶ τετολμήκασι τοσαῦτα κατὰ τὴν ἔδεσσαν, ὅσα οὐδέποτε ἐν εὐνομουμένῃ πόλει γένοιτ' ἄν. οὐκ οὖν ἐπειδὴ αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ θαυμασιωτάτου νόμου προείρηται, ἵν' εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν εὐοδώτερον πορευθῶσι πρὸς τοῦτον συναγωνιζόμενοι τοῖς ἀνθρώποις αὐτῶν τὰ χρήματα τῆς ἐδεσσηνῶν ἐκκλησίας, ἅπαντα ἐκέλευσα μὲν ἀναληφθῆναι, δοθησόμενα τοῖς στρατιώταις, καὶ τὰ κτήματα τοῖς ἡμετέροις προστεθῆναι πριβάτοις. ἵνα πενόμενοι σωφρονῶσι, καὶ μὴ στερηθῶσιν ἧς ἔτι ἐλπίζουσιν οὐρανίου βασιλείας. τοῖς οἰκοῦσι δὲ τὴν ἔδεσσαν παραγορεύομεν, ἀπέχεσθαι πάσης στάσεως καὶ φιλονεικίας. ἵνα μὴ τὴν ἡμετέραν φιλανθρωπίαν κινήσαντες, καθ' ὑμῶν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς τῶν κοινῶν ἀταξίας δίκην τίσητε, ξίφει καὶ φυγῇ καὶ πυρὶ ζημιωθέντες.

Λιβανίῳ.

Ἄρτι μοι παυσαμένῳ τῆς χαλεπῆς πάνυ καὶ ταχείας νόσου τῇ τοῦ πάντα ἐφορῶντος προνοίᾳ, γράμματα εἰς χεῖρας ἦλθεν ὑμέτερα καθ' ἣν ἡμέραν πρῶτον ἐλουσάμην. δείλης ἤδη ταῦτα ἀναγνοὺς, οὐκ ἂν εἴποις ῥᾳδίως ὅπως ἐῤῥωννύμην. αἰσθανόμενος τῆς σῆς ἀκραιφνοῦς καὶ καθαρᾶς εὐνοίας. ἧς εἴθε γενοίμην ἄξιος. ὡς ἂν μὴ καταισχύναιμι τὴν σὴν φιλίαν. τὰς μὲν οὖν ὑμετέρας ἐπιστολὰς, εὐθὺς ἀνέγνων. καίπερ οὐ σφόδρα τοῦτο ποιεῖν δυνάμενος. τὰς δὲ τοῦ Ἀντωνίου πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐταμιευσάμην. ἐκεῖθεν ἑβδόμη σοι ταῦτα ἔγραφον ἡμέρα. καὶ λόγον μοι τῆς ῥώσεως προχωρούσης, διὰ τὴν τοῦ θεοῦ προμήθειαν. σώζοιό μοι ποθεινότατε καὶ φιλικώτατε ἀδελφέ.

Ζήνωνι.

Πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα σοι μαρτυρεῖ καὶ τῆς ἰατρικῆς τέχνης εἰς τὰ πρῶτα ἀνήκειν καὶ ἤθους καὶ ἐπιεικείας. καὶ βίου σωφροσύνης συμφώνως πρὸς τὴν τέχνην ἔχειν. νυνὶ δὲ προσῆλθε τὸ κεφάλαιον τῆς μαρτυρίας. τὴν τῶν ἀλεξανδρέων πόλιν ἀπὼν, ἐπιστρέφεις εἰς σεαυτόν. τοσοῦτον αὐτῇ κέντρον ὥσπερ μέλιττα καταλέλοιπας. εἰκότως. καλῶς γὰρ εἰρῆσθαι καὶ ὁμήρῳ δοκεῖ. ἰητρὸς ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων. σὺ δὲ οὐκ ἰατρὸς ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ διδάσκαλος τοῖς βουλομένοις τῆς τέχνης. ὥστε σχεδὸν, ὃ πρὸς τοὺς πολλούς εἰσιν οἱ ἰατροὶ,

τοῦτο ἐκείνοις σύ. λύει δέ σοι τὴν φυγὴν καὶ ἡ πρόφασις αὐτὴ μάλα λαμπρῶς. εἰ γὰρ διὰ γεωργίας μετέστης τῆς ἀλεξανδρείας, οὐ δικαίως μετέστης. καὶ δικαιότατα ἂν ὀπίσω κατέλθοις. κάτιθι τοίνυν ἐπίτιμος καὶ τὸ πρότερον ἔχων ἀξίωμα. καὶ ἡμῖν κοινὴ πρὸς ἀμφοτέρους χάρις ἀντικείσθω, ἀλεξανδρεῦσι μὲν ζήνωνα, σοὶ δὲ ἀποδοῦσα τὴν ἀλεξάνδρειαν.

ΣΥγκτησείδιον μικρὸν ἀγρῶν τεττάρων δοκούντων λαβὼν παρὰ τῆς τήθης ἐν τῇ βιθυνίᾳ τῇ σῇ διαθέσει δῶρον δίδωμι. ἔλαττον μὲν ἢ ὥστε ἄνδρα εἰς περιουσίαν ἐννοῆσαί τι μέγα καὶ ἀποφῆναι ὄλβιον. ἔχον δὲ ὡς οὐ παντάπασιν ἀτερπῆ τὴν δόσιν, εἴσει τὰ καθ᾽ ἕκαστα περὶ αὐτοῦ διέλθοιμι. παίζειν δὲ οὐδὲν κωλύει πρὸς σὲ, χαρίτων γέμοντα καὶ εὐμουσίας. ἀπῴκισται μὲν τῆς θαλάσσης σταδίοις οὐ πλέον εἴκοσι. καὶ οὔτε ἔμπορος οὔτε ναύτης ἐνοχλεῖ λάλος καὶ ὑβριστὴς τῷ χωρίῳ. οὐ μὴν ἀφῄρηται τὰς παρὰ νηρέως χάριτας παντελῶς. ἔχει δὲ ἰχθὺν πρόσφατον ἀεὶ καὶ ἀσπαίροντα. καὶ ἐπί τινος ἀπὸ τῶν δωμάτων προελθὼν γηλόφου, ὄψει τὴν θάλασσαν τὴν προποντίδα καὶ τὰς νήσους. τήν τε ἐπώνυμον πόλιν τοῦ γενναίου βασιλέως, οὐ φυκίοις ἐφεστὼς, καὶ βρύοις, οὐδὲ δυσοχλούμενος ὑπὸ τῶν ἐκβαλλομένων εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς καὶ εἰς τὰς ψάμμους ἀτερπῶν πάνυ καὶ οὐδὲ ὀνομαζομένων ἐπὶ μικρόν. ἀλλ᾽ ἐπὶ σμίλακος καὶ θύμου. καὶ πόας εὐώδους. ἡσυχίᾳ δὲ πολλῇ κατακλινομένῳ εἰς τὸ βιβλίον ἀφορῶντι, εἶτα διαναπαύοντι τὴν ὄψιν, ἥδιστον ἐπιδεῖν εἰς τὰς ναῦς καὶ τὴν θάλατταν. τοῦτο ἐμοὶ μειρακίῳ κομιδῇ νέῳ θυρείδιον ἐδόκει φίλτατον. ἔχει γὰρ καὶ πηγὰς οὐ φαύλας. καὶ λουτρὸν οὐκ ἀναφρόδιτον. καὶ κῆπον, καὶ δένδρα. ἀνὴρ δὲ ὢν ἤδη τὴν παλαιὰν ἐκείνην ἐπόθουν δίαιταν. καὶ ἦλθον πολλάκις καὶ γέγονεν ἡμῖν οὐκ ἔξω λόγων ἡ συνόδος. ἔστι δὲ ἐν ταῦθα καὶ γεωργίας ἐμῆς μικρὸν ὑπόμνημα, φυτάλια βραχεῖα, φέρουσα οἶνον εὐώδη καὶ ἡδύν. οὐκ ἀναμένοντά τι παρὰ τοῦ χρόνου προσλαβεῖν τὸν διόνυσον. ὄψει τὰς χάριτας. ὁ βότρυς δὲ ἐπὶ τῆς ἀμπέλου καὶ ἐπὶ τῆς ληνοῦ θλιβόμενος, ἀπόζει τῶν ῥόδων. τὸ γλεῦκος δὲ ἐν τοῖς πίθοις ἤδη τοῦ νέκταρός ἐστιν ἀπορρὼξ ὁμήρῳ πιστεύοντι. τί δῆτα οὐ πολὺ γέγονεν. οὐδὲ ἐπὶ πλέθρα πάνυ πολλὰ τοιούτων ἀμπέλων. τυχὸν δὲ οὐδὲ ἐγὼ γεωργὸς γέγονα πρόθυμος. ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἐμοὶ νηφάλιος ὁ τοῦ διονύσου κρατὴρ, καὶ ἐπὶ πολὺ τῶν νυμφῶν δέ ἐστιν, ὅσον εἰς ἐμαυτὸν καὶ τοὺς φίλους, ὀλίγον δέ ἐστι τὸ χρῆμα τῶν ἀνδρῶν παρεσκευασμένον. νῦν δέ σοι δῶρον ὦ φίλη κεφαλὴ δίδωμι. μικρὸν μὲν ὅπερ ἐστί. χαρίεν δὲ φίλῳ παρὰ φίλου. οἴκοθεν οἴκαδε κατὰ τὸν σοφὸν ποιητὴν πίνδαρον. τὴν ἐπιστολὴν ἐπισύρων πρὸς λύχνον γέγραφα, ὥστε εἴ τι ἡμάρτηται μὴ ἀκριβῶς ἐξέταζε μηδὲ ὡς ῥήτωρ ῥήτορα.

ſis illis. Hæc verò eadem cauſſa, magna cum dignitate. tibi remittit atque diſſoluit exilium. Etenim ſi propter agriculturam ab Alexandria relegatus eſſes, non equidem iure fuiſſes relegatus & iuſtiſſimis de cauſſis domum reuerteteris. Quamobrem redi integer rebus omnibus, & dignitate præſtantiſſimus. nobiſque commune beneficium vtrinque intercedat, quod Alexandrenſibus Zeno, tibi verò Alexandria reſtituatur.

PRædiolum exiguum quatuor agrorum, quod à Tetha mihi datum in Bithynia eſt, tuæ ſapientiæ beneuolentięque dono, do, vilius mehercule minus, quàm quod opibus celebrem & beatum exiſtimatione & ſermonibus hominum efficere poſſit: verum non vſque adeò iucundum nec inſuaue, ſi tibi ſingulis partibus & circumſtantiis illud deſcriptum ob oculos ponam. Nihil verò obſtat quo minus tecum iocemur, homine abundante gratiis atque eruditione. Diſſitum eſt à mari ſtadiis non plus viginti & neque mercator neque nauta nugator aut iniurioſus huic loco moleſtus eſt. Neque tamen prorſus Nerei gratiis deſtituitur. Sed piſcem ſemper habet recentem & palpitantem. Progreſſus autem ab ædibus in collem quendam in eo propõtidem inſuláſque oculis perluſtrare poteris, itémque vrbem à generoſo ac ſtrenuo rege cognominatam, non algis muſcóque inſiſtens, neque vbi periculum ſit ab eiectis in littus & arenam immitibus omnino feréque non nominatis, ſed in hedera, cepíſque & herba fragrante. Ibi ameniſſimum eſt recubantem cùm librum inſpexeris deinde viſum recreare atque in naues & mare ſumma cum voluptate tranſmittere. Ea mihi adoleſcenti prorſus tenero habitatio videbatur iucundiſsima. Nam & fontibus non malis prædita eſt & balneis non inamenis, hortóque & arboribus. poſteaquam verò eam ad virilem conſtantémque ætatem peruentum eſſet, veteris illius viuendi conſuetudinis me deſiderium cepit, venique perſæpè, neque inanis aut inutilis ille nobis conuentús fuit. Et ibidem agriculturæ meæ paruum quoddam monumentum, vinea breuis, quæ vinũ ſuauiter fragrans, atque dulce gignit, non expectans, donec à tempore Bacchum accipiat. Videbis gratias. Botrus tum in vite tum ſub torculari preſſus, roſas olet. Muſtum iam in cadis contentum ita eſt quaſi è nectare hauſtum ſit, ſi Homero credimus. Quî factum eſt igitur, vt non magna copia ſit eiuſmodi vitium neque in complura iugera ſint transfuſæ? Fortè quoniam ego negligentius inſitionem curaui, ſed cùm ſobrius Bacchi crater mihi ſit, & frequentior Nympharum tantum paraui quantum ad meum meorúmque neceſſariorum, qui pauci ſunt, vſum pertineret. Nunc verò tibi charum caput, dono, re quidem ipſa paruum, gratum tamen amico ab amico perfectum, domo domum iuxta ſapientiſsimum vatem Pindarum. Literas ad lucernam hiulcè tractímque ſcripſi. Quamobrem ſi quid peccatum eſt, velim id non accuratius examines, vt Rhetor Rhetorem.

REgi queſtum lucrúmque ſpectanti difficilis veſtra petitio viſa fuiſſet. Neque putaſſem

ΒΑσιλεῖ μὲν πρὸς κέρδος ὁρῶντι, χαλεπὸν ἂν ὑμῶν ἐφάνη. τὸ αἴτημα. καὶ οὐκ ἂν ᾠήθην δεῖν

opes publicas minuendas ob eam cauſſam eſſe, vt priuatim in aliquos beneficium collocarem. Quoniam verò nobis is finis propoſitus eſt, non vt quàm plurimas pecunias à ſubditis cogamus, ſed vt benè quantùm poſſumus de ipſis mereamur, id etiam diſſoluet veſtra debita. Diſſoluet autem non ſimpliciter omnia, ſed diuidetur res partim in vos partim in militum vſum ex quo non minimè vobis etiam pace & ſecuritate frui licet. Proindè vſque ad tertiam diſtributionem omnia vobis remittimus, quæcunque deſiderantur etiam ex præterito tempore. Poſtea verò vt moris eſt contribuetis vobis enim ea quæ remiſſa ſunt, ſatis magnum beneficium eſſe debent, nobiſque publicum commodum non eſt negligendum. De hoc ipſo literas etiam ad præfectos dedi, vt beneficium vobis ipſa re præſtetur.

OMnibus rebus benè mihi affectum corpus eſt, ſed & animꝰ benefit. Hoc ego nõ exiſtimo me hꝰ exordiũ inuenire poſſe Literis quæ amico ab amico mittantur. Cuius igitur rei exordiũ eſt? petitionis opinor. Quæ verò petitio? mutuorum ſcriptorum, quæ vtinam ſenſu meis conueniant, & hanc eandẽ fœlicitatem à te nobis nuncient.

Finis epiſtolarum Iuliani.

Epiſtolæ diuerſorum philoſophorum, oratorum, Rhetorum ſex & viginti. Quorum nomina in ſequenti inuenies Pagina.

Epiſtolares ſtyli & nomina eorum qui compoſuerunt quas hoc volumen continet epiſtolas.

Synesius,	Diogenes.	Theophylactus.
Demoſthenes.	Crates.	Ælianus.
Plato.	Anacharſis.	Æneas.
Ariſtoteles.	Euripides.	Procopius.
Philippus.	Theano.	Dionyſius.
Alexander.	Meliſſa.	Lyſis.
Hippocrates.	Mya.	Amaſis.
Democritus.	Alciphron.	Muſonius.
Heraclitus.	Philoſtratus.	

Epiſtolarum congregatio virorum doctorum.
Quos priſcum produxit ceu roſas tempus.
Quarum & ſi defluit flos, aut vnguenti elegantia.
Permanet ſatis ad flatum boni odoris.
Sic & doctorum & ſi viridis ætas vitæ.
Velociter tranſacta eſt, at lucubrationum elegãtia,
Permanet abundè ad ſempiternam gloriam.

τὴν δημοσίαν εὐπορίαν βλάπτειν τῇ πρός τινας ἰδίᾳ χάριτι. ἐπεὶ δὲ ἡμεῖς οὐχ ὅτι πλεῖστα παρὰ τῶν ὑπηκόων ἀθροίζειν πεποιήμεθα σκοπὸν, ἀλλ' ὅτι πλείστων ἀγαθῶν αὐτοῖς αἴτιοι γίγνεσθαι, τοῦτο καὶ ὑμῖν ἐπιλύσει τὰ ὀφλήματα. ἐπιλύσει δὲ οὐχ ἁπλῶς ἅπαντα, ἀλλὰ μερισθήσεται τὸ πρᾶγμα· τὸ μὲν εἰς ὑμᾶς. τὸ δὲ εἰς τὴν τῶν στρατιωτῶν χρείαν. ἐξ ἧς οὐκ ἐλάχιστα καὶ αὐτοὶ δήπου φέρεσθε τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀσφάλειαν. τὸ γοῦν μέχρι μὲν τῆς τρίτης ἐπινεμήσεως, ἀφίεμεν ὑμῖν πάντα, ὅσα ἐκ τοῦ φθάνοντος ἐλλείπεται χρόνου. μετὰ ταῦτα δὲ, εἰσοίσετε κατὰ τὸ ἔθος. ὑμῖν τε γὰρ ἀφιέμενα, χάρις ἱκανή. καὶ ἡμῖν τῶν κοινῶν οὐκ ἀμελητέον. περὶ τούτου καὶ τοῖς ἐπάρχοις ἐπέσταλκα. ἵν' ἡ χάρις ὑμῖν εἰς ἔργον προχωρήσῃ.

ΠΆντα μὲν εὖ ἔχει μοι τὸ σῶμα διάκειται μετρίως. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς γνώμης ἔχει καλῶς. οἶμαι δὲ ἔγωγε τοῦτο προοίμιον εἶναι μηδενὸς κρεῖττον ἐπιστολῇ φίλῳ παρὰ φίλου πεμπομένῃ. τίνος δὲ ἐστὶ τὸ προοίμιον αἰτήσεως οἶμαι. τίς δὲ ἡ αἴτησις. ἐπιστολῶν ἀμοιβαίαν. αἳ εἴη γε καὶ κατὰ διάνοιαν ὁμολογῆσαι ταῖς ἐμαῖς, ἄξια παρὰ σοῦ ταῦτα πρὸς ἡμᾶς ἐξαγγελλούσας.

Τέλος τῶν Ἰουλιανοῦ ἐπιστολῶν.

Ἐπιστολαὶ διαφόρων φιλοσόφων, ῥητόρων, σοφιστῶν ἓξ πρὸς τοῖς εἴκοσι. ὧν τὰ ὀνόματα ἐν τῇ ἑξῆς εὑρήσεις σελίδι.

Ἐπιστολικοὶ τύποι καὶ ὀνόματα τῶν συνταξαμένων τὰς ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ περιεχομένας ἐπιστολάς.

Συνέσιος.	Διογένης.	Θεοφύλακτος.
Δημοσθένης.	Κράτης.	Αἰλιανός.
Πλάτων.	Ἀνάχαρσις.	Αἰνείας.
Ἀριστοτέλης.	Εὐριπίδης.	Προκόπιος.
Φίλιππος.	Θεανώ.	Διονύσιος.
Ἀλέξανδρος.	Μέλισσα.	Λύσις.
Ἱπποκράτης.	Μυῖα.	Ἄμασις.
Δημόκριτος.	Ἀλκίφρων.	Μουσώνιος.
Ἡράκλειτος.	Φιλόστρατος.	τέλος.

¶Ἐπιστολῶν ἄθροισις ἀνδρῶν πανσόφων,
Οὓς ὁ πρὶν ἐβλάστησεν ὡς ῥόδα χρόνος,
Ὧν ῥεῖ μὲν ἄνθος, ἡ δὲ τοῦ μύρου χάρις,
Μένει διαρκῶς εἰς πνοὴν εὐωδίας.
Καὶ τῶν σοφῶν γὰρ, ἡ μὲν ἀκμὴ τοῦ βίου
Πτηνῶς παρῆλθεν. ἡ δὲ τῶν λόγων χάρις
Μένει διαρκῶς εἰς ἀείμνηστον κλέος.

ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ.

EPISTOLARES STYLI.

Τῶν ἐπιστολικῶν τύπων ἡρακλείδη ἐχόντων τὴν θεωρίαν, συνεστάναι μὲν ἀπὸ πλειόνων εἰδῶν, ἀναλαμβάνεσθαι δὲ ἀπὸ τῶν ἀεὶ πρὸς τὸ παρὸν ἁρμοζόντων, καὶ καθηκόντων μὲν ὡς τεχνικώτατα γράφεσθαι, γραφομένων δὲ ὡς ἔτυχεν ὑπὸ τῶν τὰς τοιαύτας τοῖς ἐπὶ πραγμάτων τεταγμένοις ὑπουργίας ἀναδεχομένων, θεωρῶν σε φιλοτίμως ἔχοντα πρὸς φιλομαθίαν, ἐπραγματευσάμην διά τινων σύστασιν ἰδεῶν. καὶ πόσας καὶ ἃς ἔχουσι διαφοράς. καὶ καθάπερ δεῖγμα τῆς ἑκάστου γένους τάξεως ὑποδέδειχα. προεκθέμενος μερικῶς τὸν περὶ ἑκάστου λόγον. ἅμα μὲν ὑπολαμβάνων καὶ σοὶ τοῦτο κεχαρισμένον ὑπάρχειν, εἴγε τῶν ἄλλων πλειοσότερον εἰδείης, τὸ λαμπρὸν τοῦ βίου τιθέμενος οὐκ ἐν τοῖς βρώμασιν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἐπιστήμαις. ἅμα δὲ καὶ πέρα νομίζων τοῦ προσήκοντος ἐπαίνου μεθέξειν.

¶Γένη μὲν οὖν ἐστὶν ἐπὶ τοῦ παρόντος οἷς ἐντετυχήκαμεν, ἓν καὶ εἴκοσι. τάχα δ' ἂν ἐνέγκοι πολλαπλάσια τούτων ὁ χρόνος. εὐφυὴς γὰρ εὑρετὴς καὶ τεχνῶν καὶ θεωρημάτων ἐστί. ἄλλος δὲ τῶν καθ' ἡμᾶς οὐδεὶς ἐπίκαιρος εἰς ἐπιστολικὸν τρόπον ἀνήκων τύπος. Ἐπονομάζεται δὲ ἕκαστος αὐτῶν ἀφ' ἧς ἐστὶν ἰδέας οὕτως.

Φιλικὸς, Συστατικὸς, Μεμπτικὸς, Ὀνειδιστικὸς, Παραμυθητικὸς, Ἐπιτιμητικὸς, Νουθετητικὸς, Ἀπειλητικὸς, Ψεκτικὸς, Ἐπαινετικὸς, Συμβουλευτικὸς, Ἀξιωματικὸς, Ἐρωτηματικὸς, Ἀποφαντικὸς, Ἀλληγορικὸς, Αἰτιολογικὸς, Κατηγορικὸς, Ἀπολογητικὸς, Συγχαριστικὸς, Εἰρωνικὸς, Ἀπευχαριστικὸς.

Ὁ μὲν οὖν Φιλικός ἐστιν ὁ δοκῶν ὑπὸ φίλου γράφεσθαι πρὸς φίλον. γράφουσι δὲ οὐχ οἱ πάντες φίλοι. πολλάκις γὰρ ἐν ὑπεροχαῖς κείμενοι πρὸς ὑποδεεστέρους ὑπό τινων ἀξιοῦνται φιλικὰ γράψαι. καὶ πρὸς ἀλλήλους ἴσως στρατηγούς. διοικητὰς ἔστιν ὅτε καὶ προσγράφουσι τοὺς ἀγνοοῦντας. οὐ γὰρ διὰ τὸ συγκεκρᾶσθαι καὶ μὴ ἔχειν αἵρεσιν τοῦτο πράττουσιν. ἀλλ' οὐδένα νομίζοντες ἀντερεῖν αὐτοῖς φιλικὰ γράφουσιν. ὅ, τε τύπος τῆς ἐπιστολῆς καλεῖται φιλικὸς ὡς, πρὸς φίλον γραφόμενος. ἔστι δὲ οὕτως.

Εἰ καὶ πολύ σου διάστημα τυγχάνω κεχωρισμένος, τῷ σώματι μόνον τοῦτο πάσχω. σοῦ γὰρ οὐδέποτε δυνατὸν ἐπιλαθέσθαι με. οὐδὲ τῆς γεγονυίας ἡμῖν ἐκ παίδων ἀνεγκλήτου συναναστροφῆς. εἰδὼς δὲ ἐμαυτὸν τὰ πρὸς σὲ γνησίως διακείμενον, καὶ πάντοτε τὸ σοὶ συμφέρον ἀπροφασίστως ὑπηρετήσαντα, τὸ αὐτὸ ὑπείληφα καὶ σὲ περὶ ἐμοῦ ἔχοντα γνώμην, καὶ μηδὲν ἀντερεῖν πρός με. καλῶς οὖν ποιήσεις πυκνότερον ἐπισκοπῶν τοὺς ἐν οἴκῳ, μή τινος ἔχωσι χρείαν. καὶ συμπαριστάμενος ἐν οἷς ἂν δέωνται καὶ γράφων ἡμῖν περὶ ὧν αἱρῇ.

CVM viderem Heraclida te Stylorum epistolariũ, quorũ consideratio cõstat ex variis diuersisque formis & semper ab iis petitur, quæ ad rem præsentem maximè congruunt, cùmque scribi quidem quàm artificiosissimè deberent, temerè plærumque ac sine diligenti circumspectione scribuntur ab iis quorum opera ad hoc vtuntur qui rebus negotiisque præsunt: cognoscendi studio teneri, dedi operam vt quæ in aliquibus formis esset tenenda via ac ratio, & quot quæque inter ipsas haberentur discrimina scriptis mandarem. Et quasi specimen ordinis ac modi in vno quoque genere, exposita priùs singulorum doctrina particulatim subieci, partim quòd tibi me gratum hac re facturum putarem, qui plus aliis videas & vitæ voluptatem non in epulis sed in cognitione sententiáque ponas, partim quòd maiorem laudem quàm merui me consecuturum existimarem.

Genera sunt igitur in præsenti, quæ quidem nos cognouimus vnum & viginti. Fortè plura temporis cursus his addiderit. Is enim est inuentor artium, ac speculationum moderator optimus. Nostro verò tempore, præter hos non ferè est alius stylus idoneus, qui in epistolarum rationem cadere possit. Nomen autem singuli ex re formáque inuenerunt.

Amicorum Commendationis, Querendi, Exprobrandi, Consolãdi, Increpandi, Adhortotionis, Minatorius, Vituperandi, Laudatiuus, Consulendi, Deprecatorius, Percontandi. Respondendi, Allegoricus, Ætiologicus, Accusandi, Defendendi, Gratulatorius, Simulatiuus & Gratiarum actionis.

AMicorum itaque est, qui videtur ad amicum ab amico scribi. Non autem omnes qui sic scribunt amici sunt. Sæpè enim qui sunt in aliquo fastigio dignitatis & potentiæ collocati rogantur vt ad humiliori conditioni homines amicè scribant. Et ad se mutuò duces ac Diœcetas, nonnunquam etiam ignotos scribere contingit. Non enim propter necessitudinem & quòd optio non sit, hoc faciunt sed quòd sibi amicè scribentibus neminem repugnaturum putent, typúsque epistolæ nominatur Amicorum, quasi ad amicum scriptus. Is est cuiusmodi.

Quanquam locorum interuallo sum à te seiunctus: tamen hoc damno corpus duntaxat afficitur. Nam fieri non potest, vt vnquam tui memoria ex animo meo diuellatur, & inculpatæ consuetudinis, qua sumus à pueris educati. Cùm autem mihi conscius sim me sincero erga te animo affectum esse, sempérque tuis commodis promptissimè seruire paratum, eandem arbitratus sum te de me sententiam habere, neque quicquã denegaturũ. Facies igitur perbenè si frequẽtiùs meos familiares inuiseris si qua re opus habeant, & auxilio fueris in iis quibus indigent, atque nos de tua voluntate animíque sententia certiores feceris.

Commen-

Commendationis est, cùm ad alium pro alio scribimus, laudibus vtrosque vehentes simul & eos qui priùs fuerāt ignoti, in notitiam insinuantes. Exempli caussa ponatur hoc.

Eum qui hasce literas tibi reddit, hominem & apud nos probatum & ob fidem qua est omnibus charum, rectè facies, si hospitis dignatus fueris, & mei & ipsius caussa, tum etiam tui. Non pœnitebit te voluntatis, si vel arcanum sermonem vel factum ei commiseris. Sed tu quoque præconiis apud alios virtutem eius efferes, cùm expertus fueris quantum in omni re negocióque efficere possit.

Conquerendi cùm non speratum quicquam mali ab eo cum quo agitur, dicimus.

Si nunquam occasio tibi oblata est, pro beneficiis gratiam rependendi: etiámne hoc ab officio tuo alienum esse censuisti? quæ collata in te officia, semper in recenti memoria habere. Sed & sermones in nos graues obtrectatoriósque contulisti. Te igitur non accuso, qui tali sis ingenio, sed nosmetipsos, quoniam in te eiusmodi malitiam perspicere non potuimus.

Exprobrandi: cùm eius, qui beneficio à nobis affectus est, factum, cum accusatione insectamur. Oportebat te Nosse teipsum, primùm discere, atque deinde reliquis morosum, difficilémque te præbere. Nunc verò cùm sis à nobis educatus, & nostra opera spiritum hunc ducas, altiora spectas, quàm æquum sit. Verùm hæc nostra culpa est. Tibi enim libertas concedenda non erat. Et iam tametsi manumissus es, tamen ingenium conditionémque seruilem obtines. Malè solùm loquere. Nam bene loqui non didicisti.

Consolatorius est cum iis, qui in dolore propter aliquam calamitatem casúmve versantur scribimus. Is hoc ferè modo conficitur,

Cum ad me de iis casibus in quos ab ingrata fortuna coniectus es, allatum esset, incredibilem animo dolorem cepi, neque magis ad te quàm ad me calamitatem istam iudicaui pertinere.

Eam itaque diem in contemplatione totius humanæ vitę consumpsi. Cùm autem apud animum meum cogitarem omnibus eiusmodi natura parari quæ nec tempus nec ætatem constitutam haberet qua sit aliquod damnũ subeundum, sed in certa via cum quadam importunitate sese obuiam præberet, quoniam ipse coram facere non possem, per lititeras adhortari te & consolari statui. Velim igitur, quàm leuissimè posis, infortuniũ feras, & quã in alienis malis consolationem adhibuisti, ea nunc in tuis vtaris. Scis enim mærorẽ, quem tempus plærúmque mitigare solet, faciliùs ratione sedari posse.

Increpandi, cùm ad delicta præterita cum quadam interminatione scribitur. Hoc pacto.

Peccatorum alia sponte fiunt & voluntariè: Alia inuitò & contra voluntatem, rursus alia magna sunt alia parua. Iterum alia sunt peccantibus solis noxia, alia verò aliis. In tuo verò quasi data opera ac studio, vniuersa concurrerunt. Tu enim magna multáque & perniciosa scelera patrasti. Quamobrẽ par est, vt grauiore quoque increpatione taxeris, quoniam quidem præsenti tempore simul etiam in aliis iniuriis contingit. Verùm adhuc peccato potest remedium inueneri. Nam si ad emendationem accesseris, tu in caussa eris, quamobrem non factum sit quemadmodum ego cur factum sit.

Ὁ δὲ συστατικὸς ὃν ὑπὲρ ἄλλου πρὸς ἄλλον γράφομεν ἐπαίνῳ συγκαταπλέκοντες ἅμα καὶ τοὺς πρότερον ἀγνοουμένους ἄγοντες εἰς γνῶσιν. Οἷον οὕτως.

Τὸν δεῖνα τὸν παρακομίζοντά σοι τὴν ἐπιστολὴν, καὶ παρ' ἡμῖν κεκριμένον, καὶ δι' ἣν ἔχει πίστιν ἀγαπώμενον, καλῶς ποιήσεις ὑποδοχῆς. ἀξιώσας καὶ δι' ἐμὲ καὶ δι' αὐτόν. ἔτι δὲ καὶ διὰ σαυτόν. οὐ μεταμελήσει γὰρ ἐν οἷς θέλῃς εἴτε λόγον ἀπόρρητον, πρᾶξίν τε εἰπεῖν. ἀλλὰ καὶ σὺ πρὸς ἑτέρους ἐπαινέσῃς αὐτὸν αἰσθόμενος ἣν ἐν παντὶ δυνατὸς χρείαν ἐστὶ παρασχέσθαι.

Μεμπτικός ἐστιν ὁ μὴ νομίζεσθαι βαρεῖν προσδεχόμενος.

Εἰ μὴ παραδέδωκέ σοι καιρὸς μηδέπω ὧν εὖ πέπονθας ἐκτίνειν χάριτας, οὐδ' αὐτὸ τοῦτό γε καλῶς ἔχειν ὑπείληφας τὸ μνημονεύειν ὧν ἔπαθες. ἀλλὰ καὶ δυσχερεῖς καθ' ἡμῶν λόγους προέθου. σὲ μὲν οὖν οὐ μέμφομαι τρόπον ἔχοντα τοιοῦτον. ἑαυτοὺς δὲ ὅτι σε τοιοῦτον ὄντα ἀγνοοῦμεν.

Ὀνειδιστικὸς δέ ἐστιν ὅταν τὸν ὑφ' ἡμῶν προευεργετηθέντα ἐφ' οἷς ἔπραξε μετ' ἐγκλημάτων ὀνειδίζωμεν. Ἔδει σε τὸ γνῶθι σαυτὸν μαθόντα, τότε καὶ ἑτέροις προσφέρεσθαι δυσκόλως. νῦν γε μὴν ὑφ' ἡμῶν τρεφόμενος καὶ δι' ἡμᾶς ἔχων τὸ πνεῦμα, μεῖζον φρονεῖς τοῦ δέοντος. ἡμεῖς δὲ τούτου αἴτιοι. σὲ γὰρ ἔδει μὴ τυχεῖν ἐλευθέρου σχήματος. καὶ εἴπερ δὲ νῦν ἐλεύθερος γέγονας, ὅμως ἔχεις σχῆμα δουλοπρεπές. λέγε δὲ κακῶς. ἐπεὶ καλῶς λέγειν οὐκ ἔμαθες.

Παραμυθητικὸς δέ ἐστιν ὁ γραφόμενος τοῖς ἐπὶ λύπαις καθεστηκόσι δυσχεροῦς τινὸς γεγονότος. ἔχει δὲ οὕτως. Ἀκούσας τὰ δεινὰ τῆς ἀχαρίστου σου τύχης ἀπηντημένα, καθ' ὑπερβολὴν ἤλγησα νομίσας οὐ σοὶ μᾶλλον ἢ ἐμοὶ συμβεβηκέναι τὸ γεγονός. ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν ἅπαντα ἰδὼν τὰ πρὸς τὸν βίον ἑστῶτα συνεφώραζον. ἐννοηθεὶς δὲ ὅτι τὰ τοιαῦτα πᾶσιν ἐστὶν ὑποκείμενα τῆς φύσεως, οὔτε χρόνον οὔτε ἡλικίαν ὑφισταμένης καθ' ἣν δεῖ τι πάσχειν, ἀλλ' ἀδήλως μετὰ σκαιότητος οὐκ ἀξίως πολλάκις ἀπαντώσης, ἐπεὶ μὴ παρὼν τετύχηκα, παρακαλεῖν σε δι' ἐπιστολῆς ἔκρινα τοῦτο ποιῆσαι. φέρε γοῦν τὸ γεγονὸς ὡς δυνὴ κουφότατα. καὶ καθὼς ἄλλῳ παρῄνεσας, σαυτῷ παραίνεσον. ἐπίστασαι γὰρ ὅτι τὸ μέλλον χρόνῳ κουφιεῖν σε, τοῦτο ὁ λόγος εὐμαρέστερον ποιήσει.

Ἐπιτιμητικὸς δέ ἐστιν ὁ ἐφ' ἁμαρτήμασι προγεγονόσι μετ' ἐπιπλήξεως γραφόμενος, οὕτως.

Τῶν ἁμαρτημάτων τὰ μὲν ἑκουσίως γίνεται, τὰ δὲ ἀκουσίως. καὶ τὰ μὲν μεγάλα καθέστηκε τὰ δὲ μικρά. καὶ τὰ μὲν μόνοις βλαβερὰ τοῖς ἁμαρτάνουσι, τὰ δὲ ἑτέροις. σοὶ δὲ καθάπερ ἐπιτήδευμα συμβέβηκεν ὄντα. καὶ γὰρ σὺ κακῶν μεγάλα καὶ πολλὰ βλαβερὰ διαπέπραξαι. προσήκει μὲν οὖν σε μείζονος ἐπιτυχεῖν ἐπιπλήξεως. εἰ δὴ κατὰ τὸ παρὸν συντετύχηκε καὶ ἐπὶ ἑτέρων τῶν ἀδικηθέντων. ἀλλ' ἔτι γε δυνατόν ἐστιν ἰάσεως τυχεῖν γεγονὸς πλημμέλημα, πρὸς διόρθωσιν γὰρ ἀγαγὼν αὐτὸς αἴτιος γενήσῃ τοῦ μὴ γεγονέναι καθάπερ ἐγὼ τοῦ γεγονέναι.

Νουθετικός δέ ἐστιν ὃς καὶ διὰ τῆς ὀνομασίας ὁ ποῖός ἐστι δηλοῖ. τὸ γὰρ νουθετεῖν ἐστιν οὖν ἐντιθέναι τῷ νουθετουμένῳ. καὶ διδάσκειν τί πρακτέον καὶ μή.

Κακῶς ἐποίησας οὕτω χρησάμενος ἀνδρὶ καλῶς ἀνεστραμμένῳ καὶ κατὰ λόγον βεβιωκότι καὶ τὸ ὅλον μηδὲν ἄτοπον εἰς σὲ πεποιηκότι. παραιτήσεως οὖν ἄξιον τὸ πρᾶγμα. καὶ γὰρ σὺ πάλιν ὑπ' ἄλλου παθὼν, ῥαδίως ἂν ἐνέγκαις. τὸ δὲ ἐπὶ σαυτὸν δικαιῶν. μὴ δόκει οὖν μήτε γονέων μήτε ἀγωγῆς τετυχηκέναι, μήτε τὸ πᾶν ἔσχατον συγγενῆ τινα ἢ φίλον ἔχειν τὸν ἐπιτιμήσοντα τοῖς ἁμαρτήμασιν.

Ἀπειλητικὸς δέ ἐστιν ὅταν μετ' ἐπιτάσεως φόβον τισὶν ἐμποιῶμεν ἐπὶ πεπραγμένοις ἢ πραχθησομένοις. οὕτως.

Εἰ μὲν ὑπολαμβάνεις μηδεμίαν ὑφέξειν δίκην ἐφ' οἷς διαπέπραξαι, πρᾶττε. ἴσθι δὲ ἀκριβῶς ὡς οὔτε ἀναπλησόμενος, οὔτε καταδυσόμενος οὐδενὶ τρόπῳ χρόνον ἐπισπάσαι κενόν. ὁδὸν γὰρ οὐκ ἂν εὕροις δι' ἧς ἀποφύγοις ἅ σε δεῖ παθεῖν.

Ψεκτικὸς δέ ἐστιν ὅταν τρόπου κακίαν ἢ δυσχέρειαν πράξεως κατά τινος ἐξαγγέλλωμεν. οὕτως.

Ὁ δεῖνα πῶς κέχρηται τοῖς ἐγκεχειρισμένοις ἀνελευθέρως καὶ τῆς προαιρέσεως ἀναξίως, κἂν ἐγὼ σιωπῶ παρ' ἄλλων ἀκούσῃ. γράφειν γὰρ προσήκει περὶ ὧν ἂν μή τινες ἐπίστωνται. περὶ δὲ τῶν ἅπασι φανερῶν καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς φήμης ἀναγγελλομένων, περισσόν τε καὶ τὸ μηνύειν ἃ δι' αὐτῶν ἐλέγχεται σιωπωμένων.

Ἐπαινετικὸς δέ ἐστιν ὅταν ἐφ' οἷς ἂν ἔπραξέ τις ἢ προείλετο παρακαλῶμεν. ἀποδεχόμενοι τὸν τρόπον τοῦτον. Ἐγὼ εἰ καὶ πρότερον ἔγραψας, γράμμασι μετειλήφειν τῆς σῆς φιλοκαλίας, καὶ νῦν ἐφ' οἷς πέπραχας, ἀποδέχομαί τε καὶ παρακαλῶ. συνοίσει γὰρ ἡμῖν ἀμφοτέροις.

Συμβουλευτικὸς δέ ἐστιν, ὅταν τὴν ἰδίαν γνώμην προφερόμενοι προτρέπωμεν ἐπί τινα ἢ ἀποτρέπωμεν ἀπό τινος. οἷον οὕτως.

Ἐξ ὧν εὐδοκίμησα, διὰ τῶν ἀρχομένων, κεφαλαιωδῶς ὑποδέδειχά σοι. γινώσκω μὲν οὖν ὅτι καὶ σὺ τῷ τρόπῳ δυνατὸς εἶ τὴν παρὰ τῶν ὑποτεταγμένων εὔνοιαν περιποιεῖσθαι τῶν ὑπηκόων. ἔτι δὲ φίλους πλείστους μὲν εὖ ποιεῖν. πρὸς ἅπαντας δὲ μετρίως ἔχειν καὶ φιλανθρώπως. τοιοῦτος γὰρ ὢν, παρὰ τῶν ὄχλων τὴν εὐφημίαν καὶ τὴν ἀρχὴν ἀσάλευτον ἕξεις.

Ὁ δὲ ἀξιωματικὸς ἐνδέησιν κείμενος καὶ ταῖς αἰτήσεσι καὶ ταῖς καλουμέναις λιτανείαις. κεῖται δὲ μετὰ παραιτήσεως ἐνίοτε. οὕτως.

Ἐπιτετίμηκα τῷ δεῖνι περὶ ὧν εἰς σὲ διαπέπραχε. καὶ πικρότερον ἢ προσῆκεν αὐτῷ διηνέχθην. καὶ σχεδὸν μᾶλλον ἢ πάντων ἢ ἂν αὐτὸς ὑπὲρ σαυτοῦ διελέχθης. ἀλλ' ἐμοὶ τὴν ἀδικίαν ἀνάθες εἰς τὸ πάλιν συνάξαι. οἶδα δέ σε καὶ χρήσιμον ὄντα καὶ τοῖς φίλοις χαριζόμενον. ὁλοσχερῶς οὖν ἀξιώθητι κατὰ τὸ ὁμηρικὸν, δάμασον δὲ θυμὸν μέγαν. οὐδέ τις ἐχρὴ Νηλεὲς ἦτορ ἔχειν. στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί.

Adhortationis ſeu Nutheticus eſt, qui ipſo quoque nomine, cuiuſmodi ſit demonſtrat. νουθετεῖν enim nihil eſt aliud quàm νοῦν ἐντιθέναι; mentem imponere τῷ νουθετουμένῳ: ei qui admonetur, & docere quid faciendum ſit, quid non.

Malè feciſti, qui ſic vſus ſis, viro benè honeſtéque verſato, qui integrè vitam egit, neque omninò te vlla iniuria læſit. Quamobrem deprecare culpã. Sic enim tu, cùm rurſus ab alio tibi idẽ euenerit, faciliùs & moderatiùs feres, ſi iam teipſum iudicaris. Non igitur putes, neque parentes tibi eſſe, neque diſciplinam: neque denique quod eſt omnium extremum, cognatũ aliquem aut amicum habere, qui peccata ſit repræhenſurus.

Minatorius quando cùm intentione metum quẽdam iniicimus, ob facta vel futura. Sic.

Si te nullas pœnas tuorum ſcelerum daturum exiſtimas, patra ſaltem. Hoc verò mente memoriáque teneas, nec fugiendo nec occultando tempus te fallere vlla ratione poſſe. Viam enim non reperies, qua declines ea quæ tibi patienda ſuſtinendáque ſunt.

Vituperandi cùm ingenij ſeu morum prauitatem, aut facti importunitatem in aliquo nunciamus. Hoc pacto.

Quemadmodum ille ſubactos illiberaliter & indignè tractarit, vel ſi ego taceam, à reliquis audies. Nam in eum vſum literarum ratio adhiberi debet, vt certiores alios faciamus de his rebus, quas ignorant. De his verò quæ propoſitæ ſunt & perſpicuè omnibus quæque perferuntur ab ipſo rumore & ſcribere ſuperuacaneũ eſt & ſignificare, quæ ipſa tacitur nitate redarguuntur.

Laudatiuus eſt, cùm aut ea quæ fecit quiſpiam laudibus efferimus, aut ad ea quæ ſuſcepit perficienda cum laude adhortamur. Hoc ferè pacto. Ego & ſi antea ſcripſiſſes, elegantiæ tuæ fructum ex literis percepiſſem, & nunc quod facere inſtituiſti, probo hortórque. Nam id vtrique noſtrûm emolumento fore certum eſt.

Conſulendi eſt, cùm noſtra propoſita ſententia, ad aliquid adhortamur aut deterremus ab alio. Hoc pacto.

Quibus rebus apud ſubditos clarus & celebris euexerim ſummatim tibi expoſui. Sic igitur ſtatuo te quoque tuis moribus beneuolentiam ſubditam gratiámque populi conciliare poſſe, ſi non quæ plurimos in amicitiam aſciſcas, omnibus verò te moderatum benignúmque impertians. Etenim ſi hoc modo te geſſeris à multitudine laudem conſequere & inconcuſſum imperium tenebis.

Deprecandi qui poſitus eſt in precibus, criminibus & ſupplicationibus. Sumitur interdum cum excuſatione. Sic

Obiurgatum illum à me ſcias, quod talia ſit auſus in te patrare grauiúſq; quàm par fuit in illũ inuectus ſum & ferè plus egi, quàm tu ipſe tui cauſſa locutus eſſes, ſed mihi crimen attribue, vt vos in gratiam redeatis. Noui ego te virum vtilem & amicis condonare ſolere. Proinde prorſus, illud Homericum apud te locum habeat. δάμασον δὲ θυμὸν μέγαν οὐδ' ἔτι σε χρὴ Νηλεὲς ἦτορ ἔχειν, στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί; Doma magnum furorem. Nec enim poſthac te oportet dura præcordia habere. Nam & ipſi dij flexibiles ſunt.

Percontandi cum interrogatis quibusdam responsum flagitamus.

Audio Philosophum illum ad te profectum esse. Proinde velim, certiorem me facias, vtrum adsit, adhuc an discesserit.

Respondendi, cùm ad interrogatum, qualicunque modo respondemus.

Quæsiuisti per literas à me, num esset nobiscum quem suspicareris. Ille verò etiamnum vt audis præstò est, & se tuum aduentum expectaturum confirmat.

Allegoricus cùm eum ad quem scribimus solum scire volumus, & alterius rei imaginem significamus.

Audio pugilem illum, qui contra te certamen iniit, nudum extra portas in obscura domo habitare. Victoriam obtinebis omninò. Non enim apertè significauit, se existimare, eius aduersarium perisse, & quasi aliis interminans scripsit. Nolite desistere donec videatis cicadas in glebis canere. Aliam rem per aliam significauit. Vult enim dicere, donec videatis euersam, & excisam regionem vestram. non enim aliter locustæ canerent in glebis, nisi neque arbores neque muros haberent.

Ætiologicus cùm caussas, quamobrem non factum aut factum sit, ostendimus quoquomodo: velut.

Scribis vt quàm celerrimè ad te trajiciamus. Mihíq; id curæ est. At quemadmodum faciẽdum sit, non reperimus eò quòd omnia nobis ad nauigationem sint aduersa. Nec enim nauem inuenire possumus, cùm omnes ad publica obeunda munia sint destinatæ, Non enim inuenerimus, contrariis ventis spirantibus. Intereà verò temporis etiam iudicio sumus implicati, & neq; qui principium constituat, neque qui exitum ostendat habemus. Ad hæc corpus in morbo fuit. Si hæc omnia fuerint in melius commutata, nos expectato.

Accusandi qui positus est in eorum accusatione, quæ facta sunt contra officium.

Non sanè iucunda mihi fuerunt quæ contra te dico apud ducem audiebam. Erant enim extremæ turpitudinis ac infamiæ. Malè verò cũ eo, q diceret, hæc aduersus me illum aggressus es, cùm scires eum calũniatorem, ac mẽdacem esse. Non enim ignotus est mihi de quo tibi scribo. Prorsus verò cùm eius vtaris amicitia, quem omnibus infestũ & inimicum esse nouisti, ne illud quidem cogitas qui conuitium alij dicat apud te, eundem apud alios tibi dicturum. Illum igitur accuso, quòd eiusmodi facere non vereatur, te verò, quòd cùm habeas opinionem sapientiæ, discrimen inter amicos habere non possis.

Defendendi, cùm ad accusatoris orationem, innocentiam certis argumentis ac rationibus probamus.

Scripsisse ad te mecum aliquem & te ad ducem à me missum esse, rectè quidem id fortuna temperauit, multúmque ad probationem mihi contulit, & quo tempore fecisse illud dicunt immò ante tres menses Alexandriam naui venisse. Proinde neque ducem ego vidi, neque me ille. Literis verò ne ipsi quidem aliquid contra te scriptum affirmant. Etenim

Ἐρωτηματικὸς δέ ἐστιν ὅταν περί τινων πυνθανόμενοι παρακαλῶμεν ἡμῖν ἀντιφωνεῖν.

Ἀκούω τὸν δεῖνα τὸν φιλόσοφον ἐπιδεδημηκέναι πρὸς σέ. διασάφησον οὖν μοι πότερον πάρεστιν ἢ κεχώρισται.

Ἀποφαντικὸς δέ ἐστιν ὅταν πρὸς τὸν πυνθανόμενον ὁ δήποτ' οὖν ἀποφαινώμεθα.

Ἔγραψάς μοι πυνθανόμενος εἰ παρ' ἡμῖν ἐστιν ὃν ὑπείληφας. ἐπιδεδήμηκε δὲ καὶ νῦν ὡς ἀκούεις καὶ πάρεστιν ἔτι καὶ σὲ προσδεχόμενος ἐπιμένειν φησί.

Ἀλληγορικὸς δέ ἐστιν ὅταν πρὸς ὃν γράφομεν, αὐτὸν εἰδέναι βουλώμεθα μόνον, καὶ ἑτέρου πράγματος εἰκόνα σημαίνωμεν.

Ἀκούω τὸν πρὸς σὲ ἀγωνισάμενον ἀθλητὴν, γυμνὸν ἔξω τῶν πυλῶν ἐν σκοτεινῷ κατοικεῖν οἰκήματι. κρατήσεις δὴ πάντως. οὐ γὰρ ἐσήμηνεν ὅτι ὑπείληφεν αὐτοῦ τὸν ἀντίδικον ἀπολωλέναι, καὶ ὡς ἑτέροις ἀπειλῶν ἔγραψεν. οὐ βούλεσθε παύσασθαι ἕως ἂν ἴδητε τοὺς τέττιγας ἐπὶ τῶν βώλων ᾄδοντας. δι' ἄλλου γὰρ πράγματος ἄλλο πρᾶγμα σεσήμαγκε. βούλεται γὰρ εἰπεῖν, οὐ βούλεσθε παύσασθαι, ἕως ἂν ἴδητε τὴν χώραν ὑμῶν κατεσκαμμένην καὶ δενδροκοπημένην. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως οἱ τέττιγες ἐπὶ τῶν βώλων ᾄδοιεν, εἰ μήτε δένδρα μήτε τοίχους ἔχοιεν.

Αἰτιολογικός ἐστιν ὅταν τὰς αἰτίας δι' ἃς οὐκ ἐγεγόνει ἢ γενήσεται σημαίνωμεν ὁτιδήποτ' οὖν. οἷον

Ἔγραψάς μοι διὰ τάχους πρὸς σὲ διακομίζεσθαι. κἀμοὶ δὲ τούτου μέλει. ἄπορον μέντοι τῷ πάντα ἡμῖν τὰ πρὸς τὸν πλοῦν ἀντιπεπτωκέναι. οὔτε γὰρ πλοῖόν ἐστιν εὑρεῖν, πρὸς τὰς λειτουργίας ἑλκυσμένων ἁπάντων. οὐ γὰρ ἂν εὕροιμεν ἀνέμων ὄντων ἐναντίων. ἐν καιρῷ δὲ τῷ μεταξὺ καὶ εἰς κρίσιν ἐμπεπλέγμεθα. τὸν δὲ συστησόμενον οὐκ ἔχομεν καὶ διεξάξοντα. πρὸς δὲ τούτοις ἠσθένηκα τῷ σώματι. ἐὰν ἅπαντα μεταπέσῃ ταῦτα, ἐκδέχου.

Κατηγορικός ἐστιν ἐν καταιτιάσει τινῶν κείμενος παρὰ τὸ δέον ἐνηργημένων.

Οὐχ ἡδέως μὲν ἔφερον ἀκούων τὰ κατὰ σοῦ λεγόμενα πρὸς τὸν στρατηγόν. ἦν γὰρ τῆς ἀξίας ἀγωγῆς. κακῶς δὲ καὶ σὺ τῷ κατ' ἐμοῦ ταῦτα λέγοντι αὐτὸν ἐπεχείρησας. ἐπιστάμενος αὐτὸν καὶ διάβολον καὶ ψευδολόγον. οἶδα γὰρ ὑπὲρ οὗ γράφω σοι, τὸ καθόλου δὲ φίλον ἔχων, ὃν ᾔδεις ἁπάντων ἐχθρόν. οὐδὲ τοῦτο δοκιμάσεις. διότι καὶ ἄλλον πρὸς σὲ κατηγορήσαντα, καὶ πρὸς ἄλλους εἰκὸς ἦν ἐρεῖν τι κατὰ σοῦ. μέμφομαι οὖν ἐκείνῳ μὲν, ὅτι ταῦτα πράττει. σοὶ δὲ ὅτι δοκῶν φρονεῖν, οὐκ ἔχεις κρίσιν ὑπὲρ φίλων.

Ἀπολογητικὸς δέ ἐστιν ὁ πρὸς κατηγοροῦντα, τοὺς ἀναιτίους λόγους μετ' ἀποδείξεως εἰσφέρων.

Γεγραφέναι πρός σε μετ' ἐμοῦ τινα καὶ πεπέμφθαι σὲ πρὸς τὸν στρατηγὸν ὑπ' ἐμοῦ. καλῶς δὲ πεποίηκεν ἡ τύχη. μεγάλα μοι πρὸς τὴν ἀπόδειξιν ποιήσασα. κατὰ γὰρ τοὺς χρόνους φασὶ τοῦτο πεποιηκέναι. μᾶλλον δὲ καὶ πρὸ τριῶν μηνῶν καταπλεῦσαι εἰς ἀλεξάνδρειαν. οὔτε μὴν τὸν στρατηγὸν ἑώρακα, οὔτε ἐκεῖνος ἐμέ. διὰ γραμμάτων δὲ οὐδὲ αὐτοί λέγουσί τι πεπέμφθαι κατὰ σοῦ. καὶ γὰρ

ἦν ἄλογον, οὐδὲ μιᾶς μοι γεγονυίας πρὸς σὲ διαφορᾶς, ἀξιοῦν κατηγορεῖν τοῦ μηδὲν ἀδικοῦντος, ἀλλὰ φαίνονται αὐτοὶ πράξαντες ἄτοπον ἂν εἶεν ὑπ' ὄψιν γενηθέντες, μή τινές σοι προσπεσόντες κατ' αὐτῶν προδιαβεβλήκωσιν. οὐδὲ εἰ εἶεν καὶ ἣν φασιν εἰ πεπίστευκας εἰπέ. εἰ διαμένεις οἷον δεῖ, πρὸς ἐμοῦ παραγενομένου μαθήσῃ πάντα. καὶ γὰρ εἰ μὲν κατ' ἄλλων πρὸς σὲ πώποτε εἴρηκα, πιστὸν ἦν καὶ κατὰ σοῦ πρὸς ἄλλους ἐρεῖν. προσδέχου με συντόμως καὶ πάντα πρὸς ἔλεγχον ἄξομεν. ἵνα σὺ μὲν γνώσῃ ὡς καλῶς με κέκρικας φίλον. ἐγὼ δὲ σοῦ πεῖραν ἔργῳ λάβω. σχεδὸν γὰρ οἱ διαβάλλοντες, ἡμᾶς μὲν συνάξουσιν. ἑαυτοὺς δὲ ἀποπνίξουσιν.

Συγχαρητικὸς δέ ἐστιν ὅταν ἐπὶ μεγάλοις πράγμασιν ἢ παραδόξοις γεγονόσι περί τινα συνηδόμενοι γράφωμεν.

Οὐχ ὑπείληφα περὶ σὲ τὸν τοῦ πράγματος κύριον γεγονέναι τοσαύτην χαράν, ὅσην οἶδα περὶ ἐμὲ πυθόμενον τὰ σοι συμβεβηκότα. πέποιθα δὲ ἐθελούσης τῆς τύχης σε μείζονα γενέσθαι. τὸ σὸν γὰρ ἦθος οὐδὲ παρὰ τοῖς μείζοσιν ἀπαράσημαντον. δι' ἣν ἔχεις πρὸς μὲν τοὺς ἀνθρώπους ἀπάντησιν. πρὸς δὲ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν.

Ειρωνικὸς δέ ἐστιν ὅταν ἐναντίοις πράγμασιν, ἐναντία λέγωμεν καὶ τοὺς κακοὺς ἀγαθοὺς λέγωμεν.

Ἀπόδεξαι τὴν πρὸς ἡμᾶς εὔνοιαν, ἣν ἐκ παλαιῶν χρόνων εἶχες. οὐ γὰρ λέληθεν ἡ καλή σου καὶ ἀγαθὴ προαίρεσις. διότι τὸ κατὰ σαυτὸν μέρος ἠρίκας ἡμᾶς. ἐὰν δὲ τῶν ἴσων τυγχάνῃς, μὴ δυσφόρει. πεπείσμεθα γὰρ ἂν οἱ θεοὶ θέλωσι, καιρὸν ἕξειν οἷον εὑρήσεις καθ' ἡμῶν οὐδέποτε.

Ἀπευχαριστικὸς δέ ἐστιν ὁ μνημονεύειν τὴν χάριτα τῷ εὐεργέτῃ δείκνυσθαι βουλόμενος.

Ἐφ' οἷς εὐεργέτησάς με, διὰ λόγων νῦν εὐχαριστῶ. ἀλλὰ δεῖξαι καὶ ἔργῳ ἣν ἔχω διάθεσιν πρὸς σὲ πάνυ γλιχόμενος, ὑπείληφα τὸ δι' ἐμοῦ σοι γενόμενον ἔλαττον τοῦ καθήκοντος. οὐδὲ γὰρ τὸν βίον ὑπὲρ σοῦ προθέμενος, ἀξίαν ἀποδοίην χάριν ὧν πέπονθα. τῶν κατ' ἐμὲ δὲ ὅτι βούλει ποιῆσαι, μὴ γράφε παρακαλῶν, ἀλλ' ἀπαίτει χάριν. ὀφείλω γάρ.

Ἄλλη.

Μουσικόν σοι τὸ πρόσρημα σοφώτατε, οὐ λίαν ἀπεῖναί σοι λύρα δοκεῖ. νῦν γὰρ ἡ γραφὶς μουσικὴν ἐνδείκνυται τέχνην. ᾆσμά σοι δι' ἡμῶν μελῳδοῦσα τὸ φίλιον. σπουδῇ τε τῇ πάσῃ καὶ προθυμίᾳ τῇ πρεπούσῃ. πρὸς φωνὴν ἡμετέραν προθυμουμένη παιδεύειν. καὶ γὰρ ἔννομόν τε καὶ θεῖον τοὺς προεστηκότας ὑμᾶς καὶ προστήσεσθαι μέλλοντας, ἀσπάζεσθαι ταῖς προσρήσεσι διὸ πεπληρώκαμεν τόν νόμον καὶ προσκεκυνήκαμεν ὡς ἔδει καὶ αὖθις καλοῦμεν μεμνῆσθαι μὲν ἡμῶν παρ' ὑμῖν. γράφειν δὲ ἡμῖν ἐνθάδε. ὑπὲρ γὰρ τῆς σωτηριώδους ὑμῶν διαμονῆς ὁσημέραι εὐχόμενοι, εὖ ἔχειν πυνθάνεσθαι ταύτην, λίαν ἔχομεν ἐρωτικῶς.

absurdũ indignúmq;esset, nulla videlicet tecũ intercedente controuersia, crimen tibi intendere, qui nulla iniuria me læsisses. Sed videtur audacter illi fecisse, si in conspectũ tuũ venire non dubitarunt, nec timuerunt, ne qui ipsos antea apud te traduxissent, quòd si permanes ita vt par est, à me cùm aduenero disces omnia. Etenim si aliis vnquam apud te malè locutus essem, credibile esset, me tibi apud alios quoque detrectare. Expecta me breui, omniáq; ad rationes reuocabibus vt tu cognoscas, quàm rectè me tibi amicum iudicaris. Ego verò tui reipsa experimentum capiam. Calumniatores enim nos quidem concilia bunt, seipsos verò strangulabunt. In summa sustineas me parumper, rémque ad argumenta certa deducamus: vt tu quidem cognoscas quàm dignè iudicaueris me amicum: ego verò reipsa de te experimentum accipiam. Nam omnes propemodum qui criminantur, committunt, & seipsos enecant.

Gratulatorius est cùm de rebus magnis aut inopinatis quæ alicui euenerunt, congratulantes scribimus. Non existimo tantam ad te rei dominum lætitiam peruenisse, quantam ego cepi, cùm quæ tibi contigissent audirem persuasúmq; habeo, fauente fortuna, te ad altiorem dignitatis gradum euectum iri. Nam tui mores, & totum ingenium tuum apud præstantissimos etiá & optimates non est incelebre, partim facilitate qua in congressibus erga homines vteris, partim pietate in Deos & religione.

Simulatiuus est, cùm contrariis rebus contraria dicimus & malos bonos dicimus.

Suscipe tuam erga nos beneuolentiam, quam longo tempore iam præstitisti. Non enim obscura est bona rectáque tua voluntas, quoniá quantum in te fuit, occ.disti nos. Quòd si par tibi gratia repéditur, noli molestè ferre. Confidimus enim volétibus Diis, nos eiusmodi occasionem habituros, quantam aduersus nos tu nunquam inuenies.

Gratiarum actionis quo propositum est, vt nos beneficium perpetuò memoria tenere, benefactori præbemus.

Pro iis officiis quæ in me contulisti, iam verbis gratias ago, referre verò atque re ostendere, cuius prorsus erga te declarandi me desiderium habet, putaui minùs esse in meis viribus, quàm vt pro dignitate præstare possem. Neque enim si vitam pro te profundã, satis dignas gratias pro beneficiis acceptis retulero. Quantum verò in me est, quod fieri tibi velis, nõ vt hortator scribe, sed vt exactor gratiæ. Etenim Debeo.

Alia.

Musica tibi compellatio sapientissime. Non multũ à Lyra videris abesse. Nunc enim scriptura artem præ se fert Musicã, quæ per nos amicũ tibi carmé, omni diligentia & conuenienti alacritate recinit, cupiens ad nostram vocem erudire. Legitimũ est enim & religiosũ, vos moderatores ac principes, eósque qui futuri sunt, eiusmodi vocabulis salutare. Legem igitur impleuimus, & religionẽ præstitimus, & rursus petimus, vt semper nostri mentio inter vos versetur, literásque ad nos huc detis. Etenim pro salutari vestro statu atque incolumitate vota quotidie facimus, Eam optimè constitutam audire maximè cupimus.

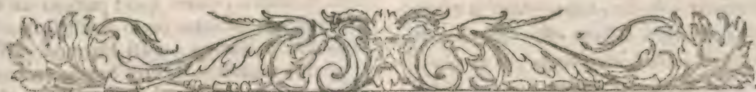
Alia

Alia.

COnsueto gaudio nos exhilaras domine qui literarum successione tuam præsentiam nobis perpetuo exhibeas, iámque quòd vestram absentiam, præsentia ostenderis, non mediocrem lætitiam nobis attulisti. Nam tuæ dignitatis præclarissima scripta, lætitiæ nobis caussa sunt. Nobis enim domine, tametsi videaris abesse, tamen præstò es & præsens in animis nostris non iniuria inscriptus es indeleta memoria, suauissimorum liberorum præsentia, debitorum necessitate, animorum virtute. Nam Animio oculorúmque solennitatis & festi loco sunt literæ.

Ἄλλη.

ΣΥνήθως εὔφρανας δέσποτα τῇ τῶν γραμμάτων διαδοχῇ. σωματικὴν ἡμῖν τὴν παρουσίαν ἐπιδειξάμενος. καὶ τὴν ὑμῶν ἀπουσίαν, τῇ παρουσίᾳ σημάνας, χαρᾶς πάλιν ἐνέπλησας· καὶ πάλιν εὐφραίνεσθαι. τὰ γὰρ τῆς σῆς λαμπρότητος ὑγιεινὰ γράμματα, εὐφροσύνης ἡμῖν αἴτια γίνεται. ἡμῖν μὲν γὰρ δέσποτα κἂν δοκῶν ἀπεῖναι παρῇς· καὶ παρὼν ἐντὸς τῶν ψυχῶν ἡμῶν δικαίως ἀναγεγραμμένος ὑπάρχεις ἀνεξαλείπτοις μνήμαις τῇ τῶν γλυκέων παίδων παρουσίᾳ καὶ τῇ τῶν χρεωστουμένων ἀνάγκῃ καὶ τῇ τῶν ψυχῶν ἀρετῇ· ψυχῆς γάρ ἐστι καὶ ὀφθαλμῶν τὰ γράμματα ἑορτὴ καὶ πανήγυρις.

ΣΥΝΕΣΙΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΝΙΚΑΝΔΡΩ.

EPISTOLÆ SYNESII NICANDRO.

LIBEROS ego genui orationes, alias è castissima philosophia, & huic affini poetica, alias è communi vulgarique Rhetorica. Verùm cognosci facilè potest omnes vno eodémque patre prognatas, partim ad res serias partim ad voluptatem declinate. Præsens igitur oratio, quam ad partem referenda sit, promissione sua planum facit. A me verò sic præ cæteris est adamata, vt eam philosophiæ libentissimè ascriberem, & in genuinis ponerem. At hoc se non concessuras aiunt, neque leges Reipublicæ. Sunt enim strennui generis custodes. Hoc autem in lucro habet, quicquid ei clam largior, multáque ex illa seria parte, in eam transtuli: Quare si tibi visum fuerit, Græcis orationem communices velim. Quòd si repulsam tulerit, reuertatur ad eum à quo exiit. Simias enim ferunt, edito partu quasi simulachra sic prolem intentis luminibus intueri, ac pulchritudinis admiratione duci. Adeò natura suæ sobolis amans est. Aliorum verò cùm aspiciunt, nihil aliud quàm, quod sunt, Simiarum liberos existimant. Aliorum igitur iudiciis hæc permittenda res est vt sobolem examinent. Nam fauor & beneuolentia magnam ad corrumpendas sententias vim habent. Ob hanc caussam Lysippus Apellis picturas laudauit, & Apelles Lysippi.

ΠΑῖδας ἐγὼ λόγοις ἐγεννησάμην· τοὺς μὲν, ἀπὸ τῆς σεμνοτάτης φιλοσοφίας καὶ τῆς συννάου ταύτῃ ποιητικῆς· τοὺς δὲ, ἀπὸ τῆς πανδήμου ῥητορικῆς. ἀλλ' ἐπιγνοίη τις ἂν ὅτι πατρός εἰσιν ἑνὸς ἅπαντες, νεῦον μὲν εἰς σπουδὴν, νεῦον δὲ εἰς ἡδονὴν ἀποκλίναντος. ὁ δὴ παρὼν οὗτος λόγος ἧς τινος μέν ἐστι μερίδος ἀπὸ τῆς ὑποσχέσεως αὐτὸς κατηγορεῖ. παρ' ἐμοῦ δὲ οὕτως ἠγαπήθη διαφερόντως, ὡς ἡδέως ἂν αὐτὸν εἰσποιῆσαι φιλοσοφίᾳ, καὶ τοῖς γνησίοις ἐγκρῖναι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὔ φασιν ἐπιτρέψειν, οὐδ' οἱ νόμοι τῆς πολιτείας. δεινοὶ γάρ εἰσιν εὐγενείας προστάται. ἔχει δὲ κέρδος, ὅτι αὐτῷ λάθρᾳ χαρίζομαι. καὶ πολλὰ τῆς σπουδαίας μερίδος, εἰς αὐτὸν συνεισήνεγκα. ἂν μὲν οὖν καὶ σοὶ δοκῇ, κοινώσαι τὸν λόγον τοῖς Ἕλλησιν. ἀποψηφισθεὶς δὲ ἐπανίτω παρὰ τὸν πέμψαντα, τοὺς πιθήκους γάρ φασιν ἐπειδὰν τέκωσιν, ὥσπερ ἀγάλμασιν ἐνατενίζειν τοῖς βρέφεσιν. ἀγαμένους τοῦ κάλλους. οὕτως ἐστὶν ἡ φύσις φιλότεκνον. τὰ δὲ ἀλλήλων ὁρῶσιν ἅπερ ἐστὶ, πιθήκων παιδία. ἑτέροις οὖν ἐπιτρεπτέον, ἐξετάζειν τὰ ἔκγονα. αἱ γὰρ εὔνοιαι, δειναὶ διαφθεῖραι τὰς ψήφους. διὰ τοῦτο Λύσιππος Ἀπελλῆν εἰς τὰς γραφὰς ἐπῄνει γε, καὶ Λύσιππον Ἀπελλῆς.

Ioanni.

MAxima securitas est, vereri leges. Tu verò pudori tibi ducis, eas metuere semper videri. Quamobrem time aduersarios & cum his iudices, si non munera capiant. Et si munera capiant, neque tu sis is qui plus eroget, nihilominus timendum. Tum enim seuerissimos legum vindices se præbent, cùm etiam pecuniam ad hoc sibi numerari vident.

Ἰωάννῃ.

ΑΦοβία μεγίστη, τὸ φοβεῖσθαι τοὺς νόμους· σὺ δὲ, αὐτοῖς ἠσχύνθης, ἀεὶ φανῆναι φοβούμενος. τοιγαροῦν δέδιθι τοὺς ἐχθροὺς, καὶ μετὰ τούτων τοὺς δικαστὰς, ἂν μὴ κλέπτωσι· κἂν κλέπτωσι μὲν, μὴ σὺ δὲ ᾖς ὁ τὰ πλείω διδοὺς, οὐδὲν ἧττον εὐλαβητέον. ὀργίζονται γὰρ ὑπὲρ τῶν νόμων, ὅταν καὶ μισθοδότας προσλάβωσιν.

Fratri Euoptio.

TErtium iam diem Æschines iacebat cùm primùm neptis ad sepulchrum venit. Non enim moris est opinor, vt desponsatæ in funus prodeant.

Τῷ ἀδελφῷ Εὐοπτίῳ.

ΤΡίτην μὲν ἦν Αἰσχίνης κείμενος. ἡ δὲ ἀδελφιδῆ τότε πρῶτον ἧκεν ἐπὶ τὸν τάφον· οὐ γὰρ οἶμαι νομίζεται νυμφευομέναις βαδίζειν ἐπ' ἐκφοράν.

ἀλλ' ἐν φοινικίδι καὶ τότε. καὶ διαφανὴς ὁ κεκρύφαλος· καὶ χρυσία καὶ λίθοις ἐξῆρτη τότε καὶ περιέκειτο, ἵνα μὴ τῷ νυμφίῳ σύμβολος ἀπαίσιος γένηται. καθεζομένη οὖν ἐπ' ἀμφικεφάλου καθέδρας, φασὶν, ἀργυρόποδος, πολλὰ κατεμέμφετο τὴν ἀκαιρίαν τῆς συμφορᾶς. ὡς ἢ πρότερον ἐχρῆν, ἢ μετὰ τὸν γάμον ἀποθανεῖν. καὶ πρὸς ἡμᾶς, ἐφ' οἷς. ἐδυστυχοῦμεν ἐκίνει. μόλις δ' οὖν περιμείνασα τὴν ἑβδόμην, καθ' ἣν ἡμεῖς εἱστιάκαμεν τὸ δεῖπνον, τὸ ἐπιτάφιον, αὐτήν τε καὶ τὴν στλήναφον γραῦν τὴν πιτθίθα, ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀναβιβασαμένη τὸ ὀρικὸν, πληθούσης ἀγορᾶς, ἅπασι τοῖς παρασήμοις ἐπόμπευεν εὐθὺ τευχείρων ἐλαύνουσα. μέλλει γὰρ καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἑβδόμην, ταινιώσεσθαί τε καὶ πυργοφόρος καθάπερ ἡ κυβέλη περιελεύσεσθαι. τούτοις ἡμεῖς μὲν οὐδὲν ἀδικούμεθα, πλὴν τοῦ καταφανεῖς γεγονέναι, λίαν ἀναισθήτους ἔχοντες συγγενεῖς. ὁ δὲ ἀδικούμενος, Ἁρμόνιός ἐστιν ὁ τοῦ θυρωροῦ πατήρ. ὡς ἂν εἴποι σαπφὼ, τὰ μὲν ἄλλα σώφρων καὶ μέτριος ἐν τῷ καθ' ἑαυτὸν βίῳ γενόμενος. ἀλλ' ὑπὲρ εὐγενείας ἀμφισβητῶν τῷ κέκροπι διετέλεσε. τούτου τοῦ πλέον ἢ κέκροπος τὴν θυγατριδῆν, ὁ θεῖος ἡρώδης καὶ θυρωρὸς, εἰς σωσίας καὶ τυβίεις ἀπέδοντο. πλὴν εἰ μή τι λέγουσιν, ὅσοι καὶ τὸν νυμφίον ἡμῖν μητρόθεν ἀποσεμνύνουσι, γενεαλογοῦντες αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐν φήμῃ λαΐδος. ἡ γὰρ λαῒς ἔφη τις ἤδη λογογράφος, ἀνδράποδον ἦν συγκαρικὸν, ἐκ σικελίας ἐωνημένον· ὅθεν ἡ καλλίπαις ἡ τεκοῦσα τὸν περιβόητον. καὶ αὐτὴ πάλαι μὲν ἐπαλλακεύετο ναυκλήρῳ δεσπότῃ. ἔπειτα μέντοι ῥήτορι. καὶ τούτῳ δεσπότῃ. εἶτα μετ' ἐκείνους ὁμοδούλῳ. καὶ λάθρα τῇ πόλει. ἔπειτα λαμπρῶς τῇ πόλει, καὶ προὔστη τῆς τέχνης. ἧς ἐπειδὴ τὴν ἐργασίαν ὑπὸ χαλαρᾶς ῥυτίδος κατέλυσε, τὰς ἐν ἡλικίᾳ παιδοτριβεῖ. καὶ τοῖς ξένοις ἀντικαθίστησιν· ὁ γὰρ υἱὸς ὁ ῥήτωρ, ἀφεῖσθαί φησι τῆς ἀνάγκης τοῦ νόμου, μητέρα τρέφειν ἑταίραν. ἄπαγε τοῦ νόμου· τοῖς γὰρ οὕτω γεγονόσιν, ἀποδέδεικται μὲν ἡ μήτηρ. ὁ δὲ λοιπὸς τῶν γονέων, ἀμφισβητήσιμος. ὅσον οὖν ἀμφοτέροις παρὰ τῶν εὖ γεγονότων ὀφείλεται, τοῦτο πᾶν ἥκειν ἔδει παρὰ τῶν ἀπατόρων εἰς τὰς μητέρας.

4 Τῷ αὐτῷ.

Λύσαντες ἐκ βενδιδείου περὶ δείλης ἑώας, μόλις ὑπὲρ μεσοῦσαν ἡμέραν, τὸ φάριον μύρμηκα παρηλλάξαμεν. δίς που καὶ τρὶς ἐνσχεθείσης τῆς νεὼς τῷ τοῦ λιμένος ἐδάφει. εὐθὺς μὲν οὖν, καὶ τοῦτο κακὸς οἰωνὸς ἐδόκει. καὶ σοφὸν ἦν ἀποβῆναι νεὼς, ἐκ πρώτης ἀφετηρίας οὐκ εὐτυχοῦς. ἀλλὰ φυγεῖν παρ' ὑμῖν ἔγκλημα δειλίας ᾐσχύνθημεν. καὶ διὰ τοῦτο οὔπω ἔτι ἔοικεν ὑποστρέψαι οὐδ' ἀναδῦναι. ὥστε κἂν εἴ τι συμβαίη, δι' ὑμᾶς ἀπολούμεθα· καίτοι τί δεινὸν ἦν ὑμᾶς τε γελᾶν καὶ ἡμᾶς ἔξω κινδύνου ἑστάναι. ἀλλὰ τῷ ἐπιμηθεῖ φασι, τὸ μὲν μέλειν, οὐκ ἦν. τὸ δὲ μεταμέλειν, ἐνῆν, ὥσπερ ἡμῖν τότε γὰρ

Sed tunc etiam purpura, & ſplendenti reticulo, auro, gemmíſque ornata atque amicta fuit fortè ne parum fortunatum omen ſponſo adferret. Sedens igitur in ſella fulcris vtrinque prædita, pedibúſque argenteis, copiosè multúmque de intempeſtiuitate caſus conqueſta eſt, quòd aut ante aut poſt nuptias obeunda mors fuiſſet, & nobis in quanta calamitate verſaremur demonſtrauit. Vix igitur expectata ſeptima die, qua nos cœnam ſepulcralem obiremus, ipſa cùm anu nugatrice auia ſua mulare iugum conſcendens, pleno hominum foro cunctis inſignibus pompam rectà ad armatos duxit. Sequenti enim ſeptimo die coronabitur etiam & turriſera, quemadmodum Cybele circumibit. His quidem nobis alia nulla fit iniuria, quàm quòd perſpicuum euaſit, nos cognatos vacantes omni ſenſu habere. Qui vero iniuria afficitur, is eſt Harmonius Thyrori pater, vt quidem diceret Sappho, reliquis rebus ſapiens & moderatus homo, ſua ætate. At cum Cecrope pro generis dignitate perpetuum certamen habuit. Huius plus quàm Cecropis neptem patruus Herodes & Thyrorus, Soſiis & Tybiis elocauerint, niſi quid dicunt, qui maternum ſponſi genus nobis iactitant, ſtirpémque eius à nobili Laïde deducúnt. Laïs enim vt iam orator quidam dixit. Mancipium erat in viliſſimis emptum è Sicilia. Vnde illa formoſæ pulchræque ſobolis mater, quæ nobis clarum iſtum & nobilem virum genuit, eadémque ſcortum quondam egit. Naucleri domini ſui. Deinde oratoris & huius domini. Tum poſt hos conſerui ſui, & clam ciuitatis. Poſtea propalam & apertè totius ciuitatis, eámque artem profeſſa eſt, à qua cùm propter contractas rugas deſiſteret, puellas maturas ad eam rem erudiuit, ac peregrinis proſtituit. Filius enim orator ſe non teneri lege dixit, vt matrem aleret meretricem. Apage legem. Qui enim ſic nati ſunt, hi matrem quidem habent certiſſimam. De altero verò parente dubium eſt. Quantum igitur vtriſque ab his qui legitimè nati ſunt debetur, id omne conferri in matres ab his qui patres non haberent oportebat.

Eidem.

CVm à Bendidio tempore matutino ante crepuſculum ſoluiſſemus, vix poſt meridiem pharium ſcopulum præteruecti ſumus, bis ter vel naui in portus ſolo detenta. Continuò igitur id quoque peſſimum auſpicium videbatur, & ſapientis erat è primo ſtatim curſu non fortunato nauem relinquere, verùm apud vos timiditatis reos fieri pudebat, & ob eam cauſſam non licebat amplius fugere, neque reuerti vt ſi quid nobis aduerſi accidiſſet, nos exitij noſtri culpa referenda fuiſſet. Verùm, quid mali erat vos ridere, dummodo nos extra periculum conſtituti eſſemus. Sed Epimetheo dicitur non licuiſſe curam adhibere, pœnitere verò licuiſſe, quemadmodum nobis. Etenim cùm tum ſalui eſſe poſſemus,

possemus, nunc in desertis littoribus: cum luctu & planctibus commoramur, & quoad possumus oculos ad Alexandriam conuertimus atque ad matrem Cyrenen, quarum alteram cùm teneremus reliquimus, alteram assequi non possumus, visis toleratísque qualia ne insomnia quidem sperare potuissemus. Ausculta enim, ne tu quoque solida lætitia fruaris & primùm quemadmodum nauis apparatus & directis nobis cesserit. Nauclerus enim quòd esset grandi ære alieno implicitus, ipse mortem vltrò cupiebat. Cùm autem in vniuersum essent duodecim nautæ: (Gubernator enim decimus tertius erat:) vltra dimidiam partem cum ipso gubernatore iudæi erant, gens perfida, quæque se Deo gratum facere persuasum habet, si quàm plurimos Græcos neci exitióque tradant. Reliquum constabat ex gregariis hominibus, agricolis quíque superiore anno remum nondum attigerant. Commune autem erat tam his quàm illis, vt omninò singuli corporis aliqua saltem parte mutilati essent. Itaque cùm nihil periculi immineret, iocos agitabant, séque inuicem non suis nominibus appellabant: sed ex infortunio nomen omnibus imponebant. Claudus Herniosus, Scæuola, Strabus, quilibet vnum quoddam signum habebat. Idque non iniucundum nobis ad perdendum tempus fuit. In necessitate verò constitutis, non risum amplius hæc cierũt, sed iisdem de his auditis lachrymas profudimus. Eramus in naui plures quinquaginta, & tertia pars maximè mulieres, plures adolescentulæ, & formis egregiis. Sed absit inuidia. Nam tegmen quoddam in medio suspensum nos separabat, ídque firmissimum, non alicuius lacerati corruptíque veli fragmentum, equidem hominibus modestis mœnia Semiramidis. Fortè Priapus ipse sibi temperasset, si cum Amaranto nauigasset. Adeò non otium nobis concessit, quod extremum periculum semper timeret, qui primum, cum Neptuni apud vos templum præterlegissemus, totis velis rectà ad Taphosiridem contendere voluit, Scyllámque tentauit, quam in libris fugimus ac detestamur. Nobis assentientibus: nec priusquam præsens malum ob oculos cerneremus vociferantibus cum vix tandem summo conatu euasisset, desiit vlterius nauem cum scopulis conserere. Inde tanquam è pœnitudine nauem auersam, in pelagus abduxit. Interea quantum potest fluctibus reluctatur. Deinde Notus irruit vehemens qui statim è terræ conspectu nos abripuit. Repentè verò cum onerariis nauibus eramus, quæ velis æquor verrebant, quibus nihil erat curæ nostra Lybia, sed aliud iter instituerant. Hic nos conqueri & tam procul à terra nos distractos esse, acerbè ferre, contrà Iapetus Aramantus, stans in antennis dirissimas imprecationes Tragico tumultu vociferari. Nos enim non metuimus, inquit. At vobiscum quemadmodum agendum sit, non intelligo, qui mare terrámque suspectam habeatis. Non mehercle inquam bone Aramante; si quis eis rectè commodéque vteretur. Nobis verò nihil opus erat Taphosiride vita opus erat. Et nunc quid est opus, pelago. Sed naui-

ἐξὸν σώζεσθαι, νῦν πρὸς ἐρήμοις ἀκταῖς συναυλίαν ὀλοφυρόμεθα, καὶ πρὸς Ἀλεξάνδρειαν ὁρῶντες, ὡς οἷόν τε, καὶ τὴν μητέρα Κυρήνην· ὧν τὴν μὲν, ἔχοντες ἀπελίπομεν· τὴν δὲ, εὑρεῖν οὐ δυνάμεθα, ἰδόντες τὲ καὶ παθόντες, ἃ μὴ δὲ ὄναρ ἠλπίσαμεν. ἄκουε γὰρ, ἵνα μὴ δὲ σὺ πάνυ χαίρειν σχολάζῃς· καὶ πρῶτον ὅπως ἡμῖν εἶχε τὰ τοῦ πληρώματος· ὁ μὲν ναύκληρος ἐθανάτα κατάχρεως ὤν. ναυτῶν δὲ ὄντων δυοκαίδεκα τῶν πάντων, τρισκαιδέκατος γὰρ ὁ κυβερνήτης ἦν, ὑπὲρ ἥμισυ μὲν καὶ ὁ κυβερνήτης, ἦσαν ἰουδαῖοι. γένος ἔκσπονδον καὶ εὐσεβεῖν ἀναπεπεισμένον, ἢν ὅτι πλείστους ἄνδρας ἕλληνας ἀποθανεῖν αἴτιοι γίνωνται. τὸ δὲ λοιπὸν, ἀγελαῖοι· γεωργοί. πέρυσιν οὔπω κώπης ἡμμένοι. κοινῇ δὲ οὗτοι κἀκεῖνοι, πεπηρωμένοι πάντες ἕν γέ τι μέρος τοῦ σώματος. τοιγαροῦν ὡς οὐδὲν δεινὸν ἦν ἡμῖν, ἐκωμῳδοῦντο· καὶ ἐκάλουν ἀλλήλους, οὐκ ἀπὸ τῶν ὀνομάτων· ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀτυχημάτων· ὁ χωλός. ὁ κηλήτης. ὁ ἀριστερόχειρ. ὁ παραβλώψ· ἕκαστος ἕν γέ τι εἶχε τοὐπίσημον. καὶ ἡμῖν τὸ τοιοῦτον, οὐ μετρίαν παρεῖχε τὴν διατριβήν. ἐν τῇ χρείᾳ δὲ, οὐκ ἔτι γέλως ἦν, ἀλλ' ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς ἀποιμώζομεν, ὄντες ἐπιβάται πλεῖν, ἢ πεντήκοντα. τριτημόριόν που μάλιστα γυναῖκες. αἱ πλείους νέαι, καὶ ἀγαθαὶ τὰς ὄψεις. ἀλλὰ μὴ φθόνει. παραπέτασμα γὰρ ἡμᾶς ἀπετοίχιζε. καὶ τοῦτο ἐρρωμενέστατον οὐ πάλαι δι' ἐρρωγότος ἱστίου τεμμάχιον. σωφρονοῦσιν ἀνθρώποις τὸ τεῖχος τὸ σεμιράμιδος. ἴσως δὲ κἂν ὁ πρίαπος ἐσωφρόνησεν, Ἀμαράντῳ συμπλέων. ὡς οὐκ ἔστιν ὅ,τι σχολάζειν ἡμᾶς εἴασεν, ἀπὸ τοῦ δεδιέναι τὸν ἔσχατον κίνδυνον· ὅστις πρῶτον μὲν ἐπειδὴ τὸν παρ' ὑμῖν τοῦ ποσειδῶνος νεὼν κατεκάμψαμεν, ἄρας ὅλοις ἱστίοις ἠξίου πλεῖν εὐθὺ Ταφοσίριδος καὶ ἀπεπειρᾶτο τῆς σκύλλης, ἣν ἐν τοῖς γραμματίοις ἀποτρεπιαζόμεθα. συννενοηκότων δὲ ἡμῶν καὶ ἀνακεκραγότων οὐ πρὶν, ἢ ἐν χρῷ γίνεσθαι τοῦ κινδύνου, μόλις ἐκβιασθεὶς, ἀπέστη τοῦ διαναυμαχῆσαι πρὸς τὰς σπιλάδας ἐντεῦθεν ὥσπερ ἐκ μετανοίας ἀποστρέψας τὴν ναῦν, ἐπαφίησι τῷ πελάγει. τέως μὲν ὡς ἐδύνατο καὶ πρὸς κῦμα παραβαλλόμενος. ἔπειτα δὲ καὶ νότος συνεπιλαμβάνει λαμπρός· ὑφ' οὗ ταχὺ μὲν τὴν γῆν ἀπεκρύπτομεν. ταχὺ δὲ μετὰ τῶν ὁλκάδων ἦμεν τῶν διαρμενουσῶν. αἷς οὐδὲν ἔδει λιβύης τῆς καθ' ἡμᾶς. ἀλλὰ πλοῦν ἕτερον ἔπλεον. σχετλιαζόντων δὲ ἡμῶν καὶ ἐν δεινῷ ποιουμένων τὸ ἀπηρτῆσθαι τοσοῦτον τῆς γῆς, ὁ ἰαπετὸς Ἀμάραντος, ἐπὶ τῶν ἰκρίων ἑστὼς, ἐτραγῴδει τὰς παλαμναιοτάτας ἀράς· οὐ γὰρ δὴ πτησσόμεθα ἔφη. ὑμῖν δὲ πῶς ἄν τις καὶ χρήσαιτο, οἳ καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλατταν ὑποπτεύετε. οὔκ, ἦν γέ τις αὐταῖς χρῷτο καλῶς, ὦ λῷστε Ἀμάραντε πρὸς αὐτὸν ἔφην. ἡμῖν δὲ οὐδὲ Ταφοσίριδος ἔδει. ζῆν γὰρ ἔδει. καὶ νῦν τοῦ πελάγους τί δεῖ. ἀλλὰ πλέω-

μὲν ἔπλεον εὐθὺ πενταπόλεως, ἀπέχοντες τῆς γῆς, ὅσον μέτριον· ἵν᾽ εἴ τι καὶ χαλεπὸν, οἷα δὴ τὰ θαλάττης, ἄδηλον δὲ δήπου καὶ ἔστι καὶ παρ᾽ ὑμῖν λέγεται, λιμήν τις ἡμᾶς ἐκ τοῦ σχεδὸν ὑποδέξοιτο. οὔκουν ἔπειθον λέγων. ἀλλ᾽ ἐξεκώφει τὸ κάθαρμα, ἕως ἄνεμος ἀπαρκτίας ἐπιρράσει πολὺς, κῦμα ἐλαύνων ὑψηλὸν καὶ τραχύ. ἀθρόως ἄφνω προσπεσὼν τὸ ἱστίον ἔμπαλιν ὤθησε. καὶ τὰ κυρτὰ κοῖλα πεποίηκεν. ἡ δὲ ναῦς ἐγγὺς ἦλθεν ἐπὶ πρύμναν, ἀνατετράφθαι. μόλις δ᾽ οὖν αὐτὴν κατεστήσαμεν. καὶ ὁ βαρύστονος Ἀμάραντος, τοιοῦτον ἔφη τὸ τέχνῃ ναυτίλλεσθαι. προσδέχεσθαι γὰρ αὐτὸς τὸν ἐκ πελάγους ἄνεμον· καὶ διὰ τοῦτο μετεώρους πλεῖν. κατιέναι γὰρ νῦν ἐγκάρσιον, ἐνδιδόντος τοῦ διαστήματος προστιθέναι τῷ μήκει. τοῦτον δὲ εἶναι τὸν πλοῦν τὸν ἡμέτερον. οὐκ ἂν, εἴγε παρὰ τὰς ἀκτὰς ἐπλέομεν. προσαναπεπλάσθαι γὰρ ἐν τῇ γῇ. καὶ ἡμεῖς ἀπεδεχόμεθα λέγοντος ἕως ἡμέρα τε ἦν· καὶ τὰ δεινὰ οὔπω παρῆν· ἤρξατο γὰρ δὴ μετὰ τῆς νυκτὸς, ἀεὶ προϊόντος ἐπὶ μεῖζον τοῦ κλύδωνος. ἡμέρα μὲν οὖν ἦν, ἥν τινα ἄγουσιν οἱ ἰουδαῖοι παρασκευήν. τὴν δὲ νύκτα, τῇ μετ᾽ αὐτὴν ἡμέρᾳ λογίζονται, καθ᾽ ἣν οὐδενὶ θέμις ἐστὶν, ἐνεργὸν ἔχειν τὴν χεῖρα. ἀλλὰ τιμῶντες διαφερόντως αὐτὴν ἄγουσιν ἀπραξίαν. μεθῆκεν οὖν ἐκ τῶν χειρῶν ὁ κυβερνήτης τὸ πηδάλιον, ἐπειδὴ τὸν ἥλιον εἴκασεν ἀπολελοιπέναι τὴν γῆν. καὶ καταβαλὼν ἑαυτὸν πατεῖν παρεῖχε, τῷ θέλοντι ναυτίλων. ἡμεῖς δὲ τὴν μὲν οὖσαν αἰτίαν, οὐκ εὐθὺς ἐπὶ νοῦν ἐβαλλόμεθα. ἀπόγνωσιν δὲ τὸ πρᾶγμα οἰόμενοι, προσῄειμεν. ἐλιπαροῦμεν μὴ καταπροέσθαι μηδέπω τὰς ἐσχάτας ἐλπίδας. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐπεῖχον αἱ τρικυμίαι τοῦ πελάγους καὶ πρὸς ἑαυτὸ στασιάσαντος. γίνεται δὲ τὸ τοιοῦτον, ὅταν μὴ τῷ λήξαντι πνεύματι καὶ τὰ παρ᾽ ἑαυτοῦ συναναπαύσηται κύματα. ἀλλ᾽ ἰσχύον ἔχον τὸ ἐνδόσιμον τῆς κινήσεως, ὑπαντιάζῃ τῇ τοῦ πνεύματος ἐπικρατείᾳ, καὶ ἀντεμβάλλῃ ταῖς ἐμβολαῖς. ἔδει γάρ μοι καὶ φλεγμαινόντων ὀνομάτων, ἵνα μὴ τὰ μεγάλα κακὰ, μικροπρεπέστερον διηγήσωμαι. τοῖς οὖν ἐν τῷ τοιῷδε πλέουσιν, ἀπὸ λεπτοῦ φασὶ μίτου τὸ ζῆν ἠρτῆσθαι. εἰ δὲ καὶ ὁ κυβερνήτης νομοδιδάσκαλος εἴη, τίνα δεῖ ψυχὴν ἔχειν. ἐπεὶ δ᾽ οὖν συνήκαμεν τὸν νοῦν τῆς ἀπολείψεως τῶν πηδαλίων, δεομένων γὰρ ἡμῶν σώζειν ἐκ τῶν ἐνόντων τὴν ναῦν, τὸ βιβλίον ὑπανεγίνωσκε, πειθοῦς ἀπογνόντες, ἀνάγκην ἤδη προσήγομεν. καί τις στρατιώτης γεννάδας, συμπλέουσι δὲ ἡμῖν ἀρράβιοι συχνοὶ τῶν ἀπὸ τοῦ τάγματος τῶν ἱππέων, τὸ ξίφος σπασάμενος, ἠπείλησε τ᾽ ἀνθρώπῳ τὴν κεφαλὴν ἀποκόψειν, εἰ μὴ ἀντιλήψοιτο τοῦ σκάφους. ὁ δὲ αὐτόχρημα Μακκαβαῖος, οἷος ἦν ἐγκαρτερῆσαι τῷ δόγματι. μεσούσης δὲ ἤδη τῆς νυκτὸς, ἀναπείθεται παρ᾽ ἑαυτοῦ πρὸς τῇ καθέδρᾳ γενέσθαι. νῦν γάρ φησιν ὁ νόμος ἐφίησιν, ἐπειδὴ νῦν σαφῶς τὸν ὑπὲρ ψυχῆς θέομεν. πρὸς τοῦτο αἱρε-

gemus inquam rectà versus Pentapolim, & terram mediocri semper spacio relinquamus, vt si quis aduersus casus incidat, quod ferè solet in mari fieri cùm id clam sit omnibus, & à nobis quoque ignorari dicatur portus nos aliquis è propinquo accipiat. His verbis nihil equidem profeci, sed obsurduit labes, donec Septentrio ventus magna vi impeteret & sublimes asperásque fluctuum procellas tolleret. Ibi tum hic repentè assiliens, velum rursus abiecit & incuruata in sublime sustulit. Nauis verò non procul aberat, quin in puppim euerteretur. Magno tamen labore vix eam retinuimus. Hic raucus Amarantus, si arte nauem agi dicebat. Etenim è pelago sese ventum expectare, & ob eam caussam in alto ferri, nunc enim obliquo cursu descendere, & interuallo cedente, longitudinem conficere. Hunc verò nostram esse cursum non si secundùm littora nauim duceremus. Sic enim immergi terræ atque in luto hærere. Nos verò orationem eius accipiebamus donec luceret. Neque adhuc pericula præstò erant. Cum nocte enim initium ceperunt tempestate semper magis magisque ingrauescente. Dies igitur erat, quo Iudæi suæ Parascenes solennitatem obeunt. Noctem verò, sequenti ipsam die ponderant, qua nulli fas est, operi faciundo manum admouere: sed eam summa religione celebrant, otiúmque agunt. Abiecit itaque gubernaculum è manibus gubernator, postquam solem à terra recessisse putabat, seséque pessundandum nautis qui vellent præbuit. Nobis à principio vera caussa non in mentem veniebat, sed eum desperasse rei arbitrantes accedimus, obtestamur, ne spem vltimam deserat. Imminebant enim procellæ maris, quod iam secum ipsum luctabatur. Hoc autem fieri solet, cùm cessante vento, non simul statim fluctus ab illo iactati consident & quiescunt, sed vehementi vi moti, obuiam eunt sæuitiæ venti, & aduersis impressionibus repugnant. Certè tumentibus etiam vocabulis vti me decebat, ne grandes res & arduas, minus dignis oratione narrarem. Eorum igitur qui in eiusmodi nauigationem incidunt, vitam tenui filo suspensam dicunt. Si verò gubernator legis etiam doctor sit, quo tandem animo vtendum est. Postquam igitur intellectum est à nobis, ob quam caussam gubernaculum reliquisset: (cùm enim nos enixè rogaremus, vt salutem nauis quibus posset adiumentis tueretur, librum ipse tacitus legebat:) desperata persuasione, vim adhibere cepimus. Et miles quidam generosus: (Nauigant enim Arrhabij nobiscum complures de turmis equitum:) stricto gladio minabatur se caput homini defecturum, nisi ad defendendam nauem accederet. Ille verò prorsus Macchabæus, in legendo perseuerare non dubitabat. Cùm iam ad medium noctis res esset extracta, voluntarius rogatus à nemine sedem occupat. Nunc enim inquit lex dat potestatem quoniam iam manifestò anima ac salus agitur. Ad hanc vocem

exortus

exortus à principio tumultus, virorum gemitus, mulierum vlulatus. Omnes Deum inuocare, venerari, charissimorum quorúmque mentionem facere. Solus Aramantus hilaris esse, quòd statim suis creditoribus satisfactum iri putaret. Me verò in periculo constitutum: (Iuro tibi per Deum quem philosophia profitetur:) Homericum illud suspensum tenebat ac perturbabat maximè, congrueret ne cum veritate, mortem aqua conscitam, etiam ipsius animi interitum esse. Dicit in suis carminibus alibi.

Αἴας δ' ἐξαπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ.

Aiax interiit, postquam salsas bibit vndas.

Mortem quæ mari affertur, extremum interitum esse confirmans. Neminem enim alium interiisse dicit. Sed vnusquisque ἀποθνήσκων ἄϊδός δὲ βέβηκει, mortuus iuit ad Orcum. Tum etiam duobus mortuis paruus. Aiax nusquam in Dramate introducitur, quin eius anima ostendatur in inferno agere. Et Achilles cordatissimus atque fortissimus in adeundis periculis heros ad mortem aquis oblatam horrescit, eámque perniciosam & tristem appellat. Dum has cogitationes animo voluo milites omnes euaginatis gladiis video, & ab his audiens discebam, quàm esset pulchrum & iucundum, in strato iacentem adhuc, animam in auras expirare, non in fluctus exhalare. Hos natos Homeridas putabam ac dogmati fidem tribuebam. Inde proclamabatur, vt quibus aurũ esset, illud suspenderentur. Et quibus erat alligabatur. & aurũ & quicquid auro dignũ esset. Et mulieres ipsæ quoq; instruebantur, & funes his qui indigerent diuidebant, quibus iam antea constiterat hoc faciendum esse. Res autem est eiusmodi sepulcralem mercedem ferunt, qui naufragio mortui sunt. Qui enim in corpus inciderit & lucrum abstulerit, is Nemesis legibus obnoxius erit, nisi partem exiguam dederit ei, qui plurimum largitus est. Atque illi hæc agebant. Ego autem assidens ad infestum marsupium hospitis, lugebam (nouit Iuppiter, hospitalis) non quòd mors ob oculos versaretur, sed quòd Thrax pecuniis fraudandus esset, quẽ mortuus etiam reuererer. Ibi tum interire in lucro ducebam, simúlque perire & vnà aufugere sensum. Quòd verò periculum ante pedes obiiceret, non erat aliud. quàm quòd velis passis & vniuersis nauis ferretur, succidere verò non liceret. Nam sæpè funiculos aggressi, rotarum morsibus depellebamur. Nec leuior nobis terror fuit, etiamsi tempestatem euasissemus, sic noctu ad terram appropinquare & appellere. Sed præuertit dies, solémque ita cupidè vt nunquam videmus, ventúsque mitigatur crescente tepore, & ros exurgens facultatem rursus vtendi rudentibus suppeditabat & vela colligendi. Mutare igitur velum alterum nothum non poteramus, quoniam oppigneratum erat. Collegimus autem ipsum perinde atque sinus vestrum. Et ante quatuor horas exactas appellimus, qui paulò antè certissimã mortem expectaueramus, in remotissima quadam solitudine, quæ nec vrbem, nec agrũ vicinum habebat.

ται θόρυβος ἐξ ἀρχῆς. ἀνδρῶν οἰμωγή. γυναικῶν ὀλολυγή. ἅπαντες ἐθεοκλύτουν. ἐποτνιῶντο. τῶν φιλτάτων ὑπεμιμνήσκοντο. μόνος Ἀμάραντος εὔθυμος ἦν, ὡς αὐτίκα ἂν παραγράψων τοὺς δανειστάς. ἐμὲ δὲ ἐν τοῖς δεινοῖς, ὄμνυμί σοι θεὸν ὃν φιλοσοφία πρεσβεύει, τὸ ὁμηρικὸν ἔθραττεν ἐκεῖνο, μὴ ἄρα ἀληθὲς εἴη, τὸν καθ' ὕδατος θάνατον, ὄλεθρον εἶναι καὶ αὐτῆς τῆς ψυχῆς. λέγει γάρ ἐστιν ὅπου τῶν ἐπῶν,

Αἴας δ' ἐξαπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ,

τὸν ἐν θαλάττῃ θάνατον ἀκριβεστάτην ἀπώλειαν εἶναι, τιθέμενος. οὐδένα γὰρ ἄλλον ἀπολωλέναι φησίν· ἀλλ' ἕκαστος ἀποθνήσκων, ἄϊδός δὲ βέβηκει. ταῦτ' ἄρα καὶ ἐν δυσὶν νεκύαιν ὁμηρικαῖς Αἴας οὐδαμοῦ τοῦ δράματος εἰσενήνεκται, ὡς τῆς ψυχῆς οὐκ οὔσης ἐν ᾅδου. καὶ Ἀχιλλὲς, ἀνὴρ εὐψυχότατός τε καὶ φιλοκινδυνότατος, ἀποδειλιᾷ πρὸς τὸν ἐν ὕδατι θάνατον, ὅν γε καὶ λευγαλέον καλεῖ. τούτοις ἑλίττων τοὺς λογισμοὺς, ὁρῶ τοὺς στρατιώτας ἅπαντας, ἐσπασμένους μαχαίρας. καὶ πυθόμενος, ἐμάνθανον παρ' αὐτῶν, ὡς καλὸν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὄντας ἔτι, πρὸς τὸν ἀέρα τὴν ψυχὴν ἐρυγεῖν, ἀλλὰ μὴ πρὸς κῦμα χανόντας· τούτους αὐτοφυεῖς ὁμηρίδας ἐνόμισα καὶ ἐθέμην τῷ δόγματι. εἶτα κηρύττει τις ἐξαρτῆσθαι χρυσίον οἷς ἐστι. καὶ οἷς ἦν ἐξήρτητο. καὶ χρυσίον, καὶ ὅτι ἄξιον χρυσίου. καὶ αἱ γυναῖκες αὐταί τε ἐσκευάζοντο, καὶ τοῖς δεομένοις ἀρπεδόνας διένεμον. πάλαι καταδεδειγμένον τοῦτο ποιεῖν. νοῦν δὲ ἔχει τοιοῦτον. φέρειν δεῖ τιμὴν ἐντάφιον τὸν ἐκ ναυαγίου νεκρόν. ὁ γὰρ προστυχὼν καὶ κερδάνας, νόμους ἀδραστείας αἰδέσεται, μὴ οὐχὶ μικρόν τι μέρος ἀποδάσασθαι τῷ χαρισαμένῳ τὸ πολλαπλάσιον· καὶ οἱ μὲν, ἦσαν πρὸς τούτοις· ἐγὼ δὲ παρακαθήμενος τὸ παλαμναῖον βαλάντιον τὴν παρακαταθήκην τοῦ ξένου, ἔκλαιον ὡς οἶδεν ὁ ξένιος, οὐκ εἰ τεθνηξοίμην· ἀλλ' εἰ ὁ Θρᾷξ ἀποστερήσοιτο τῶν χρημάτων ἕνεκεν. ὃν καὶ ἀποθανὼν ἂν ᾐσχυνόμην. ἐνταῦθα μέν γε τὸ ἐξαπολωλέναι κέρδος ἦν· καὶ συναπολωλέναι. καὶ συναποδράναι τὴν αἴσθησιν. ὃ δὲ ἐπίει παρὰ πόδας τὸν κίνδυνον, οὐχ ἕτερον ἦν. ἀλλ' ὅτι πᾶσιν ἱστίοις ἡ ναῦς ἐφέρετο. ὑποτεμέσθαι δὲ οὐχ ἦν. ἀλλὰ πολλάκις ἐπιχειρήσαντες τοῖς καλωδίοις, ἀπηγορεύκειμεν, τῶν τροχῶν ἐνδακόντων. καὶ ὑφώρμει δέος οὐκ ἔλαττον, εἰ καὶ διαφύγοιμεθα ἐκ τοῦ κλύδωνος, οὕτως ἔχοντας ἐν νυκτὶ πελάζειν τῇ γῇ· φθάνει δὲ ἡμέρα. καὶ ὁρῶμεν τὸν ἥλιον, ὡς οὐκ οἶδ' εἴποτε ἥδιον· τό, τε πνεῦμα ῥᾷον ἐγένετο τῆς ἀλέας ἐπιδιδούσης. καὶ ἡ δρόσος ἐξισταμένη, παρεῖχεν ἡμῖν καὶ χρῆσθαι τοῖς καλωδίοις, καὶ τὸ ἱστίον μεταχειρίζεσθαι. ὑπαλλάττειν μὲν οὖν ἱστίον ἕτερον νόθον οὐκ εἴχομεν. ἠνεχυρίαστο γάρ. ἀνελαμβάνομεν δὲ αὐτὸ καθάπερ τῶν χιτώνων τοὺς κόλπους. καὶ πρὶν ὥρας εἶναι τέτταρας, ἀπεβαίνομεν οἱ τεθνάναι προσδοκήσαντες, ἐν ἐσχατιᾷ τινὶ πανερήμῳ· καὶ οὔτε πόλιν οὔτε ἀγρὸν ἐχούσῃ γείτονα,

σταδίοις ἑκατόν που πρὸς τοῖς τριάκοντα κατόπιν ἀγροῦ. ἡ μὲν οὖν ναῦς, ἐσάλευεν ἐπὶ μετεώρου. λιμὴν γὰρ ὁ τόπος οὐκ ἦν. καὶ ἐσάλευεν ἐπ᾽ ἀγκύρας μιᾶς. ἡ ἑτέρα δὲ ἀπημπόλητο. τρίτην γὰρ ἄγκυραν Ἀμάραντος οὐκ ἐκτήσατο. ἡμεῖς δὲ ἐπειδὴ τῆς φιλτάτης ἡψάμεθα γῆς, περιεβάλλομεν, ὥσπερ ἔμψυχον οὖσαν μητέρα. καὶ ἀποθύσαντες ὕμνους τῷ θεῷ χαριστηρίους ὥσπερ εἰώθειμεν, προσεθήκαμεν αὐτοῖς καὶ τὴν ἔναγχος τύχην, ὑφ᾽ ἧς παραδόξως ἐσώθημεν. δύο ἑξῆς ἐπιμείναντες ἡμέρας, ἕως ἂν ἀφυβρίσῃ τὸ πέλαγος. ἐπεὶ δὲ ἄπορον ἦν ὁδῷ χρήσασθαι, μηδενὸς ἀνθρώπων ὁρωμένου, πάλιν ἐπετολμήσαμεν τῇ θαλάσσῃ. καὶ ἄραντες εὐθὺς ἀρχομένης ἡμέρας, ἐπλέομεν ἐκ πρύμνης ἀνέμῳ πᾶσαν αὐτὴν καὶ τὴν ἐπιγινομένην ἡμέραν. ἧς ἤδη ληγούσης, τὸ πνεῦμα ἀπέλιπεν ἡμᾶς καὶ ἡμεῖς ἠνιάθημεν. ἐμέλλομεν δὲ ἄρα ποθήσειν γαλήνην. ἦν μὲν οὖν τρισκαιδεκάτη φθίνοντος. ἐπηωρημένου δὲ τοσούτου κινδύνου, μελλούσης εἰς ταυτὸ συνδραμεῖσθαι τῆς τε συνόδου τῶν ἄστρων καὶ τῶν πολυθρυλλήτων τυχαίων, ἃ μηδείς φασι πλέων ἐθάρσησε, καὶ δέον ἡμᾶς ἐλλιμενίζειν, οἱ δ᾽ ἐλελήθειμεν αὖθις ἀναδεδραμηκότες ἐπὶ τὸ πέλαγος. ἡ δὲ στάσις, ἤρξατο μὲν ἀπὸ τῶν ἀρκτικῶν πνευμάτων· καὶ ὗσέ γε πολλὰ κατὰ τὴν συνοδικὴν νύκτα. ἔπειτα ἡ κόσμει τὰ πνεύματα. καὶ ἡ θάλασσα κυκεὼν ἐγεγόνει. τὰ δὲ περὶ ἡμᾶς, οἷα εἰκὸς ἦν ἐν τοῖς τοιούτοις, ἵνα μὴ πάθη παραπλήσια δὶς ἀφηγώμεθα ἐν οἷς ἦν, ὤνησέ τι τὸ μέγεθος τοῦ χειμῶνος· τὸ κέρας ἐτετρίγει· καὶ ἡμεῖς ᾠόμεθα προστονίζειν τὴν ναῦν· εἶτα κατεαγὸς μέσον ἐγγὺς μὲν ἦλθεν ἀπολέσαι πάντας ἡμᾶς. ἐπεὶ δ᾽ οὐκ ἀπολώλεκεν, αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ περιέσωσεν. οὐ γὰρ ἦν ἄλλως ἐνέγκαι τὴν βίαν τοῦ πνεύματος· πάλιν δὲ δυσπειθὲς ἦν τὸ ἱστίον· καὶ οὐκ εὔτρεχεν εἰς καθαίρεσιν. οὕτως οὖν παραδόξως ἀποφορτισάμενοι τὴν ἀπληστίαν τῆς βιαίας φορᾶς, ἡμέραν ἑξῆς καὶ νύκτα ἠνέχθημεν· ἧς ἤδη περὶ δευτέραν οὔσης ὀρνίθων ᾠδὴν, ἐλάθομεν ἐγχρίψαντες ἀκαρῆ, πέτρᾳ προβεβλημένῃ τῆς γῆς, ὅσον εἶναι βραχεῖαν χερρόνησον. βοῆς δὲ γινομένης, ἐπειδή τις παρεγγύησεν αὐτῇ γῇ πελάσαι, θροῦς ἤρθη πολύς· καὶ ἥκιστα ξύμφωνος· τῶν μὲν ναυτῶν πεφρικότων, ἡμῶν δ᾽ ἐξ ἀπειρίας τὼ χεῖρε ἐπικροτούντων καὶ περιβαλλόντων ἀλλήλους, οὐκ ἐχόντων ὅπως χρησόμεθα τῷ πλήθει τῆς χαρᾶς. ἐλέγετο δὲ ὁ μέγιστος αὐτὸς εἶναι τῶν περιστάντων ἡμᾶς κινδύνων· ἤδη δὲ ὑποφαινομένοις ἡμέρας, κατασείει τις ἄνθρωπος χωρικῶς ἐσταλμένος, καὶ δείκνυσι τῇ χειρὶ τόπους ὑπόπτους, καὶ ἑτέροις οἷς ἔδει θαρρῆσαι· καὶ τέλος μόνος ἦλθεν ἐπὶ κελητίου δισκάλμου. ὅπερ ἐξάψας τοῦ πλοίου, μεταχειρίζεται τὸ πηδάλιον. ὁ δὲ Σύρος, ἄσμενος ἐξέστη τῆς προεδρίας, ἀναλύσας δὲ σταδίους οὐ πλείους, ἢ πεντήκοντα, τήν τε ναῦν ἐνορμίζει λιμενίσκῳ χαρίεντι Ἀζάριον οἶμαι καλοῦσιν αὐ-

Post eam ager ad stadia centum & triginta. Nauis igitur in alto fluctuabat. Nam portu locus carebat & fluctuabat vna nixa anchora. Nam altera venierat. Tertiam enim Amarantus nullam habuerat. Nos autem postquam optatissimam terram attigissemus, quasi matrem viuam eam amplexibus circundedimus, Hymnósque Deo gratulatorios pro consuetudine nostra litantes, recentem etiam fortunam eis adiecimus, è qua præter spem & expectationem seruati eramus. Ibi duos continuos dies commorati, donec pelagus omni tempestate composita, efferbuisset, cúmque pedestri viæ vt non daretur, rursus nos mari commisimus, statímque cùm luxisset, soluta naui, secundo vento, illa & sequenti die nauigauimus. Sub cuius vesperam nos ventus deseruit, quæ res magno mœrori nobis fuit. Et tranquillitatem desideraturi eramus. Erat autem decimaoctaua dies. Cùm igitur tantum periculum conflaretur, & concursura viderentur astra cum Tychæis celeberrimis fama, quæ nemo nauigat non metuit, cúmque nauis esset in portum subducenda, nescientes imprudentésque in pelagus recidimus. Hic tumultus à Septentrionalibus ventis incepit, multúmque pluit insequenti nocte. Deinde grassabantur venti, & mare ex omnibus partibus concitabatur. Nos verò quemadmodum verisimile est in eiusmodi re fieri, ne bis eandem similémque fortunam in qua fuerim exponamus, magnitudo tempestatis aliquantum iuuit. Cornu crepuerat, nósque in rudentibus id accidere arbitrabamur. Deinde fracto medio, non multum aberat, quin simul omnes periremus. Cùm verò non periisset, ipsum hoc nos seruauit. Nam venti vehementiam aliter ferre non potuissemus. Rursus non satis tutum erat velum, nec volubile satis ad componendum. Sic igitur præter opinionem liberati violenti cursus importunitate, deinde vnum diem noctémque continuò nauigauimus, quæ cùm iam circiter secundum Gallinaceorum cautum esset, ex improuiso leuiter in petram impegimus ita porrectam à terra, vt instar paruæ Cherronesi esset. Clamore autem sublato, cùm quidam diceret nos appropinquare ipsi terræ, magna vociferatio facta est miniméque consonans, sollicitis quidem nautis & formidantibus: nobis verò ex imperitia manus complodentibus, & mutuis amplexibus nos fouentibus, nec scientibus, quemadmodum satis frueremur tanto gaudij cumulo. Dicebant autem hoc maximum esse periculum ex omnibus quæ fuissemus experti. Iam verò die incipiente, vir quidam consueto illius regionis more, sublata manu suspecta loca designans indicat contráque alios in quibus esset secura nauigatio, & postremò solus venit cum biremi cymba, qua è naui suspensa, ipse gubernaculum regendũ suscipit. (Syrus verò libenter è prima sede cedebat:) confectísque stadiis non plus quinquaginta, nauem in portulum amœnissimum subducit. Azarium opinor appellant ipsum,

& nobis

& nobis in littus excendentibus, ipse seruatoris Deique boni appellatione salutatus discessit. Paulò pòst aliam nauem onustam introduxit, iterúmque aliam sic, vt antè quàm aduesperasceret, quinque naues à diuino sene seruatæ fuerimus, rem planè contrariam nautis faciente. Non enim eodem modo tempestate iactatos excepit. Postero verò die, alij appulerunt, iámque integra ac perfecta classis sumus, in paruo nauali. Postquam verò iam esculenta quoque consumpta essent. (Etenim non assueti iactationibus infortunatis, neque vltra diurnum tempus in mari nos fore sperantes, pauca quidem imposueramus, nec his tamen parcè vsi fueramus:) senex hac etiam in re remedium dedit non equidem dando largiendoue, nec enim locupleti similis erat, sed ostensis petris, in quibus optimum cibum reconditum latere laborare volentibus aiebat. Hinc piscantes, iam septimum diem vitam degimus, adultæ quidem ætatis viri Murænas Carabósque capientes, adolescentuli verò Gobiis & Iulis fortunati. At ego & Thresceuta Romanus Lepadibus vescimur & roboramur. Lepas verò genus est testæ cauatum, quod cùm ad saxum se applicuit, mordicus illud tenet & immotum adhæret. Primùm itaque tenuiter ex piscatione victitauimus dum quilibet, quod ceperat, sibi retineret, neque quisquam alteri dono daret. Nunc verò lautius & maiore copia cuius hæc est caussa. Fœminæ fœminis, lybissæ nauigantibus, (auium etiam lac si possent præberent) præbent quæcunque aër terráque ipsis fert, caseos, farinam triticeam pemmata ex hordeo confecta, carnes agninas, gallinas, oua gallinacea. Iam verò quidam etiam Otidem dedit, auiculam supra modum elegantem, si quis videret, agrestem pauonem diceret. Illæ verò munera ad nauem adferunt. Quæ cùm receperunt, communicant volentibus etiam viris. Illi verò nobis iam piscatoria dona mittunt, veniúntque frequentes alij post alios, post virum puer, post puerum vir, semper aliquod xenium apportantes, alius captum piscem, alius aliud quippiam omninò de eorum genere bonum aliquid & præstans, quæ sub petris educantur. Mihi enim certum est mulierum dona non accipere, etiam id tui gratia, ne qua mihi consuetudo cum illis intercedat, & deinde, si cùm iureiurando sit inficiandum, negare dubitem. Quid enim impedit, quò minùs propriis cum voluptate fruamur? Adeò multa multis è locis confluunt. Tu igitur virtute æstimabis beneficentiam indigenarum quam in peregrinas, conferunt. Hoc autem longè diuersum à superioribus, dignum quòd narremus, præsertim verò cùm id præsens otium nobis permittat. Veneris iram, vt coniectura licet augurari, hæc regio subit & sustinet. Nam eodem infortunio tenentur quo Lemniæ. Hæ enim inusitatæ magnitudinis habent mammillas, & insolitæ proportionis pectora, sic vt infantes nō per axillam, sed per humeros reiectam papillam sugāt, nisi quis forte dicat Ammonē aut Ammonis terram non magis ouiū quàm puellarū excellētem

τὸ, καὶ ἡμᾶς ἐπὶ τῆς ἠϊόνος ἀπεβίβασε, σωτὴρ καὶ δαίμων ἀγαθὸς ἐπικαλούμενος. καὶ μεταμικρὸν ἑτέραν ὁλκάδα εἰσήλασε· καὶ μάλα ἄλλην· καὶ πρὶν ἑσπέραν εἶναι, πέντε γεγόναμεν ὑπὸ τοῦ θεσπεσίου πρεσβύτου περισωθεῖσαι φορτίδες, πρᾶγμα ἐν τοῖς πώποτε τῇ ναυτιλίᾳ ποιοῦντος καὶ γὰρ οὐχ ὁμοίως ἐκεῖνος τοὺς ἀπὸ τοῦ χειμῶνος ἐδέξατο. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν, ἄλλαι κατῆραν. ὧν ἔνιοι τῶν περιλαβόντων ἡμᾶς ἦσαν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἡμέραν. καὶ νῦν ὁλόκληρος ἐσμὲν στόλος, ἐν νεωρίῳ μικρῷ. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν ἤδη καὶ τὰ ἐφόδια κατεδήδοτο, οὐ γὰρ ὄντες ἐθάδες ἀτυχεῖν, οὐδ᾽ ἐλπίσαντες ὑπερήμεροι γενέσθαι, μέτριά γε ἐνεθέμεθα καὶ οὐδὲ τούτοις μετρίως ἐχρώμεθα. ὁ δὲ πρεσβύτης, καὶ τοῦτο ἠκέσατο. διδοὺς μὲν οὐδέν. οὐδὲ γὰρ οὐδ᾽ ὅμοιος ἦν ἔχοντι. δείξας δὲ πέτρας, ἐν αἷς ἄριστον ἔφη καὶ δεῖπνον ἑκάστης ἡμέρας κεκρύφθαι τοῖς βουλομένοις πονεῖν· ἐντεῦθεν ἰχθυώμενοι, ζῶμεν ἡμέραν ἑβδόμην ἤδη· οἱ μὲν ἐντελεῖς, μυραίνας τε καὶ καράβους [illegible]· τὰ δὲ μειράκια, κωβιοῖς εὐτυχεῖ καὶ ἰούλοις· ἐγὼ δὲ καὶ ὁ Θρησκεύτης ὁ Ῥωμαῖος, ἐπὶ ταῖς λεπάσι ῥωννύμεθα. ἡ δὲ λεπὰς, ὄστρεόν ἐστι κοῖλον. ὅπερ ἐπειδὰν λάβηται πέτρας, ἀπρὶξ ἔχεται. τὰ μὲν οὖν πρῶτα, γλίσχρως ἐζῶμεν ἀπὸ τῆς θήρας, περιεχόμενος ἕκαστος ὅτου καὶ λάβοιτο. ἐδίδου δὲ δῶρα οὐδεὶς οὐδενί. νυνὶ δὲ ἐν ἀφθονωτέροις ἅπαντες. ἀπὸ τοιᾶσδε αἰτίας. αἱ γυναῖκες ταῖς γυναιξὶν, αἱ λίβυσσαι ταῖς πλεούσαις, βούλοιντο μὲν ἂν καὶ τὸ ὀρνίθων γάλα παρέχειν. παρέχουσι δ᾽ οὖν ὅσα αὐταῖς ἀήρ τε φέρει. καὶ γῆ· τυρούς. ἄλευρα. πέμματα κρίθινα· κρέα ἄρνεια· ἀλεκτορίδας. ὠὰ ἀλεκτόρεια· ἤδη δέ τις καὶ ὠτίδα ἔδωκεν, ὄρνεον ἐκτόπως ἡδύ. ἰδὼν ἄν, ἀγροῖκος εἴποι ταὼν· αὗται δὴ κατακομίζουσιν ἐπὶ ναῦν τὰ δῶρα. αἱ δὲ, δεχόμεναι κοινοῦνται τοῖς βουλομένοις οἱ δὲ, ἡμῖν ἤδη τὰ ἀπὸ τῆς θήρας δωροῦνται. καὶ ἥκει τις ἄλλος ἐπ᾽ ἄλλῳ παῖς ἐπ᾽ ἀνδρὶ καὶ ἀνὴρ ἐπὶ παιδὶ, φέρων ἀεί τι μοι ξένιον ὁ μὲν, ἠγκιστρωμένον ἰχθύδιον· ἄλλος ἄλλό τι. πάντως ἕν γέ τι ἀγαθὸν ὧν φέρουσι πέτραι. ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἔστι βουλομένῳ τὰ παρὰ τῶν γυναικῶν δέχεσθαι; σὴν χάριν καὶ τοῦτο, ἵνα μή τις ἐκεχειρία μοι πρὸς αὐτὰς γένοιτο. κἆτα ἐπειδὰν ἐξόμνυσθαι δέῃ, διαπορθὴν ἀρνούμενος. ἐπεὶ τί ἐκώλυε. τό γε τοῖς ἐπιτηδείοις τρυφᾶν. οὕτω πολλὰ πολλαχόθεν συῤῥεῖ. σὺ μὲν οὖν ἀρετῇ λογιῇ τὴν φιλοφροσύνην τῶν ἐγχωρίων, ἣν εἰς τὰς ἐπιξενουμένας ἐνδείκνυνται. τὸ δὲ, ἑτεροῖόν ἐστιν, οἷον ἄξιον εἶναι καὶ διηγήσασθαι, καὶ ταῦτα ἐπὶ τῆς νῦν ἡμῖν παρούσης σχολῆς. μήνιμα Ἀφροδίτης ὡς εἰκάσαι κατέχει τὴν χώραν. δυστυχοῦσι γὰρ ὅπερ αἱ λήμνιαι· αὗται γὰρ ὑπερμαζῶσι καὶ ἀσύμμετρος ἔχουσι τῶν στέρνων, ὥστε τὰ βρέφη μὴ διὰ μάλης. ἀλλὰ δι᾽ ὤμων παρὰ τῆς θηλῆς ἀναβεβλημένης· εἰ μή τις εἴποι τὸν ἄμμωνα, καὶ τὴν ἄμμωνος γῆν, οὐ μᾶλλον εἶναι μηλοτρόφον, ἢ κουροτρόφον ἀγαθήν.

ἀνεῖναι δὲ τὴν φύσιν ἀνθρώποις ὁμοίως καὶ κτήνεσι, διαψιλεστέρας καὶ ἁδροτέρας τὰς τοῦ γάλακτος πίδακας, καὶ εἰς τοῦτο δεῖν ἁδροτέρων οὐ θάττων τε καὶ θυλάκων. μανθάνουσαι δὴ παρὰ τῶν ἀνδρῶν οἷς τι συμβόλαιον γέγονε πρὸς ἄνθρωπον ὑπερόριον, ὅτι μὴ πᾶν τὸ θῆλυ τοιοῦτόν ἐστιν, ἀπιστοῦσι. καὶ ἐπειδὰν λάβωνται γυναικὸς ξένης, φιλοφρονοῦνται καὶ πάντα δρῶσιν, ἔστ' ἂν τὰς ἀγκάλας διερευνήσωνται. ἡ δὲ ἰδοῦσα, λέγει πρὸς ἄλλην. καὶ καλοῦσιν ἀλλήλας, ὥσπερ οἱ Κίκονες. αἱ δὲ, συμφοιτῶσιν ἐπὶ τὴν θέαν. καὶ ἐπὶ τούτῳ δωροφοροῦσιν. ἡμῖν δὲ ἦν τι καὶ τῶν ἐκ πόντου θεραπαινίδιον· ὃ συνελθοῦσαι, τέχνη καὶ φύσις, ὑπὲρ τοὺς μύρμηκας, ἔντομον ἔδειξαν. ἀμφὶ τοῦτο ἦν ἅπασα σπουδή. καὶ τοῦτο παρὰ τῶν γυναικῶν πλεῖστα ἐνεπορεύετο. καὶ μετεπέμποντο αὐτὸ πρότερα ἄλλη παρ' ἄλλης, γυναῖκες τῶν ἀγρογειτόνων, εὐδαίμονες· τὸ δὲ, οὕτω τοι σφόδρα ἰταμὸν ἦν, ὥστε καὶ ἀποδύσασθαι. τοῦτό σοι δρᾶμα ἐκ τραγικοῦ κωμικόν. ὅ, τε δαίμων ἡμῖν ἀνήρμοσε, κἀγὼ τοῖς πρὸς σὲ γράμμασι· καὶ οἶδα μὲν ἐκτείνας τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μετρίου μεῖζον. ἀλλ' ὥσπερ τοῦ συνεῖναί σοι κατὰ πρόσωπον, οὕτω καὶ τοῦ γράφειν ἀπλήστως ἔχων· ἅμα δὲ οὐδὲ ἐλπίσας ἔτι σοι διαλέξεσθαι, νῦν ἐπειδὴ ἔξεστιν, ἐμφορεῦμαι. ἀλλὰ κἂν ταῖς ἐφημερίσι περὶ ἃς ἐσπούδακα, τὴν ἐπιστολὴν ἐναρμόσας, ὡς συχνῶν ἡμερῶν, ἔχοι μ' ἂν ὑπομνήματα. ἔρρωσο· καὶ τὸν υἱὸν Διόσκορον κέλευε μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῆς τίτθης, ἃς ἐγὼ καὶ φιλῶ, καὶ ἐν ἀδελφαῖς ἄγω. ἄσπασαι τὴν σεβασμιωτάτην καὶ θεοφιλεστάτην φιλόσοφον· καὶ τὸν εὐδαίμονα χορὸν τὸν ἀπολαύοντα τῆς θεσπεσίας αὐδῆς· ἐκ πάντων δὲ μάλιστα τὸν ἱερώτατον πατέρα Θεότεκνον. καὶ τὸν ἑταῖρον ἡμῶν Ἀθανάσιον· τὸν δὲ ὁμοψυχότατον ἡμῖν Γάϊον, εὖ οἶδ' ὅτι φρονῶν ὅσα ἐγὼ, μετὰ τῶν συγγενῶν τάττεις· μετ' ἐκείνων γοῦν προσειρήσθω καὶ ὁ θαυμάσιος γραμματικὸς Θεοδόσιος. ὃς εἰ καὶ μάντις ὢν ἔκρυπτεν ἡμᾶς, προγνοὺς γὰρ ἐν οἷς ἐσόμεθα, κατέβαλε τὴν προθυμίαν τῆς σὺν ἡμῖν ἀποδημίας, ἀλλ' οὖν ἔγωγε αὐτὸν καὶ φιλῶ καὶ ἀσπάζομαι. σὺ δὲ μηδέποτε πλεύσειας· εἰ δέ ποτε πάντως δεήσοι, ἀλλὰ μή τοι φθίνοντός γε μηνός.

Τοῖς πρεσβυτέροις. 5

ΑΓαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ κύριον. ἢ πεποιθέναι ἐπ' ἄνθρωπον. ἀλλὰ τοὺς ἐκ τῆς ἀθεωτάτης αἱρέσεως Εὐνομίου, πυνθάνομαι Κυντιανὸν ὄνομα καὶ τὴν ἐπὶ στρατοπέδου θρυλλουμένην ὑπ' αὐτῶν δυναστείαν προστησαμένους, μοιχᾶσθαι πάλιν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ψευδοδιδασκάλους τινὰς ἐφιστάναι, παγίδα ταῖς τῶν ἀκεραιοτέρων ψυχαῖς, οὓς ἔναγχος οἱ παρὰ Κυντιανοῦ σταλέντες, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο καταπεπλεύκασιν ἄγοντες. ἡ γὰρ δίκη, πρόσχημα τῆς ἀσεβείας ἐστί. μᾶλλον δὲ ἀγὼν ὑπὲρ εὐσεβείας. οὗτοι τοίνυν οἱ νόθοι πρεσβύτεροι.

esse nutricem & naturam communiter hominibus atque pecudibus largiores plenioresque lactis guttas videre & ob eam caussam vberibus etiam & vasis laxioribus opus esse. Quòd si de viris audiant, qui commercium cum extero quopiam agitarunt, non omne mulierum esse genus eiusmodi, non adducuntur, vt credant. Cùm autem peregrinam fœminam acceperint, summam ei beneuolentiam & humanitatem exhibent, ac nihil non faciunt, vt vlnas perscrutari liceat. Quæ verò conspexit, indicat alteri, séque mutuò accersunt, quemadmodum Cicones. Et congregantur ad spectaculum, atque ad id munera conferunt. Nobis verò quoddam erat mancipium ex ponto, quomodo conueniente Ars & Natura, plus quam formicas etiam insectum fecerant. Hoc omni studio visebatur, & plurimum à mulieribus adibatur, accersebántque multò antè alia ab alia fœlices incolarum fœminæ. Illud verò tam improbum & impudens erat, vt etiam vestes exueret. Hoc tibi drama Comicum è Tragico, quod nobis fortuna dedit, nos verò tibi per literas, neque verò sum nescius, vltra modum epistolam à me dilatari ac protrahi. Sed quemadmodum coram aspectu tuo fruendi, sic etiam scribendi me desiderium insatiabile incessit, tum etiam, quia nulla spes est me tecum in colloquium ampliùs venturum, nunc dum facultas datur, ea vsque ad saturitatem vtor. Sed in Ephemeridibus etiam, quas epistolam admonentes, summa diligentia conficio, multarum opinor dierum recordationem memoriámque habebo. Vale, & Dioscoro filio tuo cum matre ac nutrice, quas ego & diligo & loco sororum colo, salutem meo nomine dicito. Saluta augustissimam ac pientissimam philosopham, fœlicémque chorum, cui diuina voce frui contigit. Ex omnibus verò maximè sanctissimum patrem Theotecnum, & familiarem nostrum Athanasium. Càium verò tota mente nobis deditum sat scio, idem sentiens quod ego, cum cognatis ponis. Cùm illis igitur numeretur etiam admirandus Grammaticus Theodosius, qui quanquam vaticinandi peritus celarat nos ea, in quæ cùm deuenturos prouidisset, consilium studiúmque nobiscum proficiscendi mutauit, tamen ego summo eum amore prosequor, & saluere iubeo. Tu verò ne suscipias vllam nauigationem. Quòd si necessitas coëgerit prorsus, caue tamen id extremo mense facias.

Presbyteris.

MElius est in Domino spem & fiduciam ponere, quàm in homine. Sed sceleratissimæ sectæ Eunomij discipulos & assertores audio Quintianum nomine & militum iactitatas ab illis copias in auxilium assumpsisse, quorum ope per fornicationes iterum Ecclesiam contaminent, & falsos quosdam doctores constituát, rete simpliciorum & imperitiorum animabus quos nuper missi à Quintiano, nauibus adduxerũt vt huic muneri præficerét. Pœna enim ꝓpugnaculũ est impietatis: immò certamẽ ꝓ pietate susceptũ. Hi itaq; spurij presbyteri,

recentes

recentes apoſtoli Diaboli & Quintiani, ne imprudentem inſcientémque gregem quem paſcitis obruant atque corrumpant, ne vobis neſcientibus Zizanium tritico interſeminent. Conſtat omnibus, vt ſibi refugium hi quærant. Scitis, qui agri eos recipiant, ſcitis quæ domus latronibus pateant. Sagacitate veſtra comprehenſos fures pœnis afficite. Incumbite totis viribus ad aſſequendam illam laudem Moſaïcam, qui viros extulit, qui ſententiis manibúſque impietatem in caſtris excercentes retraxerant & impediuerant. Illud verò fratres operæprecium eſſe iudico vobis dicere. Recta ac honeſta, rectè honeſtéque fiant. Lucri ſtudium de medio faceſſant. Omnia Dei Optim. Maxim. nomine & cauſſa ſuſcipiantur. Non poteſt idem ſubiectum eſſe virtutis & nequitiæ. Pietatis gratia curſus inſtituitur, pro animarum ſalute dimicandum, ne quos ab eccleſia per inſidias & ſacrilegium abſtrahant, quod ſuo more iam fecerunt. Qui verò præſes ac defenſor Eccleſiæ, marſupium amplificarit: & quoniam videatur iis temporibus, quæ requirunt auſteritatem, vtilis eſſe, potentiam ſibi vetitam & illicitam aſciuerit, is ex eorum numero eſt, quos à Chriſtianorum cœtu nos excludimus. Non imperfectam Deus virtutem condidit. Non indiget ope vitiorum ac malitiæ. Non deerunt milites Deo, qui deceant eccleſias. Inueniet ſocios & auxiliatores, hic equidem expertes precij, in cœlo verò ſtipendiorum omnium abſolutè compotes. Eiuſmodi vos præbeatis. Pulchrum eſt enim & rectè rem gerentes votis adiuuare, & tranſgredientes abominanter habere. Quicunque igitur impeditus timore ac negligentia prodiderit, & quicunque ſuſcepto negotio, non ſibi pertinens quid ac alienum rapuerit, non id impunè feret à Deo. Vnum hoc duntaxat in medium protrahite, nummularios peruerſos, qui tanquam nomiſma, ita cœleſtem doctrinam adulterant, proferte. Qui ſint, planum omnibus facite, atque ſic infames in poſterum Ptolemaïdis finibus pellantur, omnémque rem vel minimi ponderis ſecum auferant. Qui verò contrà fecerit, infeſtus ac repugnans Deo, vt aut negligat viſum à ſe conuentum impium, aut auditum non perſequatur, aut muneribus eorum polluatur, hos Amalechitas eſſe nos iubemus à quibus non licet auferre ſpolia. De eo verò qui abſtulit Deus pronunciat, pœnitet me, quòd Saul regem crearim. At facite vt nullius veſtrûm eum pœniteat, ſed potius curæ ſitis Deo, vóſque de Deo curam adhibete.

οἱ νεήλυδες ἀπόστολοι τοῦ διαβόλου τε καὶ Κυιντιανοῦ, μὴ λάθωσιν ὑμᾶς ἐμπηδήσαντες ᾧ ποιμαίνεται ποιμνίῳ. μὴ λάθωσιν ὑμᾶς τῷ σίτῳ τὸ ζιζάνιον παρασπείροντες. κατάδηλοι πᾶσιν· εἰσὶν αἱ τούτων καταφυγαί· ἴστε τίνες ἀγροὶ δέξαιντ' ἂν αὐτούς, ἴστε τίνες οἰκίαι τοῖς λησταῖς ἀνεῴγασι. μετέλθετε τοὺς φῶρας ἰχνηλατοῦντες. ζηλωταὶ γίνεσθε τῆς εὐλογίας τῆς Μωσαϊκῆς, ἣν εὐλόγησε τοὺς ἄνδρας. οἳ κατὰ τῶν ἠσεβηκότων ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ γνώμην καὶ χεῖρας ἐκίνησαν· ἐκεῖνο δὲ εἰπεῖν ἄξιον πρὸς ὑμᾶς ἀδελφοί. τὰ καλά, καλῶς γινέσθω. ἡ ὑπὲρ κέρδους ἔρις, ἀνῃρήσθω. ἅπαντα διὰ τὸν θεὸν ἐγχειρείσθω. οὐ δεῖ τὴν αὐτὴν ἀρετῆς εἶναι καὶ πονηρίας ὑπόθεσιν· ὑπὲρ εὐσεβείας ὁ δρόμος. ὑπὲρ ψυχῶν ἀγωνιστέον, μή τινας ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας συλήσωσιν, ὅπερ ἔθος, ἤδη πεποίηνται. ὃς δ' ἂν τὴν ἐκκλησίαν προστησάμενος, αὔξῃ βαλάντιον, καὶ διὰ τοῦ δοκεῖν εἶναι χρήσιμος ἐν καιροῖς ἀπαιτοῦσι δριμύτητα, δυναστείαν ἑαυτῷ κατεργάζηται· οὗτός ἐστιν, ὃν ἡμεῖς συνόδου χριστιανῶν ἐκκηρύττομεν. οὐκ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀτελῆ τὴν ἀρετήν. οὐ δεῖται πονηρίας συμμάχου· οὐκ ἐπιλείψουσι στρατιῶται τῷ θεῷ, πρέποντες ἐκκλησίαις. εὑρήσει συμμάχους ἐνταῦθα μὲν ἀμίσθους. ἐν οὐρανῷ δὲ ἐντελομίσθους· ὑμεῖς οὗτοι γίνοισθε· καλὸν γὰρ καὶ κατορθοῦσι συνδέξασθαι, καὶ παραβαίνουσιν ἐπαράσασθαι. ὅστις ἂν οὖν μαλακισθῇ καὶ προδῷ, καὶ ὅστις ἂν ἐπεξέλθῃ μέν, ἁρπάσῃ δέ τι τῶν ἀλλοτρίων, μὴ ἀναίτιος γένοιτο τῷ θεῷ. ἓν τοῦτο μόνον εἰς μέσον ἑλκύσατε καὶ τοὺς τραπεζίτας τοὺς πονηροὺς τοὺς καθάπερ νόμισμα τὸ δόγμα τὸ θεῖον παραχαράττοντας, περιενέγκαντες πᾶσι ποιήσατε καταφανεῖς οἵτινές εἰσι· καὶ οὕτως, ἄτιμοι τῶν Πτολεμαΐδος ὅρων ἀπεληλάσθωσαν, ὅ,τι σὺν αὐτοῖς ἥκει χρῆμα πᾶν ἀμειαγώγητον ἀποφέροντες. ὁ δὲ παρὰ ταῦτα ποιῶν, ἐπάρατος τῷ θεῷ, ὅστις ἀσεβῆ σύνοδον ἰδὼν παρεῖδεν· ἢ ἀκούσας, παρήκουσεν· ἢ κέρδει παρ' αὐτῶν ἐμολύνατο· τούτους ἡμεῖς Ἀμαληκίτας εἶναι διαταττόμεθα. παρ' ὧν οὐκ ἔξεστι κομίσασθαι λάφυρον. περὶ δὲ τοῦ λαβόντος φησὶν ὁ θεός, μεταμεμέλημαι, ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαούλ. ἀλλ' ὑμῶν ἐπὶ μηδενὶ μεταμέλοιτο· ἀλλὰ μέλοι μὲν ὑμῶν τῷ θεῷ· μέλοι δὲ ὑμῖν τοῦ θεοῦ.

Anyſio.

AT Carnas etiamnum moratur. Neque voluntate adduci, neque neceſſitate cogi ad iuſtitiam amplectendam poteſt. Veniendum autem eſt ipſi vt videamus quæ ſit eius oratio, quibus oculis nos aſpicere velit, à quibus etiam repugnantibus eum equum quem furatus eſt, emere voluit, ne vt ipſe dicebat miles equo careret. At arbitratur optimo iure ſe equum poſſidere, cùm neque ſit Agathocles, neque Dionyſius,

6 Ἀνυσίῳ.

Ὁ δὲ Κάρνας, ἔτι μέλλει. καὶ οὔθ' ἑκὼν οὔθ' ὑπ' ἀνάγκης, γίνεται δίκαιος· χρὴ δὲ ἥκειν αὐτὸν ἵνα εἰδῶμεν ὅ,τι καὶ λέγει. καὶ οἷστισιν ὀφθαλμοῖς ἡμᾶς ἀντιβλέψεται, παρ' ὧν ἠξίωσε καὶ ἀκόντων, ὃν κέκλοφεν ἵππον ὠνήσασθαι, ἵνα μὴ στρατιώτης φησὶν, ἄνιππος ᾖ. προτείνει γὰρ κομιδῇ σμικρὸν ἀργύριον. καὶ μὴ ἀποδιδομένοις, οὐκ ἀποδίδωσιν. ἀλλ' οἴεται σὺν δίκῃ τὸν ἵππον ἔχειν, καὶ ταῦτα οὐκ ὢν Ἀγαθοκλῆς, ἢ Διονύσιος;

οἷς αἱ τυραννίδες ἐπέτρεπον οὕτω πάνυ πονηροῖς εἶναι. ἀλλὰ Καρνᾶς ὁ καπφαροδίτης, ὃν οὐ χαλεπὸν ἐπαναγαγεῖν εἰς τοὺς νόμους. ἂν οὖν διάγῃ τις αὐτὸν ὡς σὲ, μὴ δὲ ἡμεῖς ἀγνοήσωμεν, ἵνα τοὺς κατὰ πρόσωπον αὐτὸν ἐλέγξοντας, ἀπὸ Κυρήνης καλέσωμεν.

Θεοδώρῳ καὶ τῇ ἀδελφῇ.

ΠΩς δοκεῖτε. δέδηγμαι τὴν καρδίαν, ἐκδεδομένου λόγου κατὰ τὴν πόλιν, ὅτι δεινῇ τινι καὶ πέρα δεινῆς ὀφθαλμίᾳ παλαίεις, ἀπειλούσῃ ταῖς ὄψεσι κίνδυνον. ἔπειτα πέφηνεν ὁ λόγος ψευδής· καὶ οἶμαι παμπόνηρος ἄνθρωπος προφάσεως εἰλημμένος, τοῦ τῆς ὀφθαλμίας ὀνόματος, ἦρεν ἐπὶ μέγα τὴν φήμην, καὶ ἐξετραγῴδησε. τρέποιτο μὲν οὖν εἰς ἐκεῖνον αὐτὸν, ἅττα ὑμῶν κατεψεύσατο. τῷ δὲ θεῷ χάρις, ὅτι παρέσχεν ἡμῖν ἀκοῦσαι καλλίονα. χρῆν δὲ μὴ τὸ λεγόμενον, ἄστροις τὰ καθ᾽ ὑμᾶς σημαίνεσθαι. μὴ δ᾽ ὅ,τι λέγει φήμη πυνθάνεσθαι. ἀλλὰ μάλιστα μὲν ἔχειν συνόντας. εἰ δὲ μὴ, γράμμασιν ὑμετέροις ἐντυγχάνειν. καὶ παρ᾽ ὑμῶν, τὰ περὶ ὑμῶν εἰδέναι. ἀλλ᾽ ὑμεῖς ἡμῶν λίαν ἀμελεῖτε. ὥσπερ ἴσως ὁ θεὸς βούλεται.

Τῷ Ἀδελφῷ.

ΟΥ μὴ ἐρεῖς ὡς ἔλαθεν ὑμᾶς ὁ διακομιστὴς τῶν πανηγυρικῶν γραμμάτων. ἀλλ᾽ ἰδόντες παρεωράκατε, καὶ οὐκ ἔδοξεν ὑμῖν ἄξιον εἶναι τὸν ἀδελφὸν ἐν μνήμῃ ποιήσασθαι, καὶ ἐπιθεῖναι πρὸς αὐτὸν γράμμα, μηνῦον ὅπως ἔχετε καὶ ἐν τίσιν ἐστέ. ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἀμελές ἐστιν εἰδέναι τὰ περὶ ὑμῶν. ἀλλ᾽ ἐπείπερ ἐν ἅπασι λυποῦμαι τοῖς ἐμαυτοῦ, βουλοίμην ἂν, ἐν τοῖς ὑμετέροις εὐφραίνεσθαι. ὑμεῖς δὲ καὶ ταύτης με τῆς παραμυθίας ἀφῄρησθε. χρῆν δὲ οὐχί· καὶ γὰρ εἰ μὴ γεγόνει μὲν ἀπὸ τῶν αὐτῶν, τροφαὶ κοιναί· καὶ παιδεία κοινή. καὶ τί γὰρ οὐχὶ κοινόν· πάντα διὰ πάντων ἡμᾶς ἀλλήλοις ᾠκείωσεν· ἀλλὰ γάρ ἐστιν, ὥσπερ λέγεται δυσημερία πρᾶγμα δεινόν· καὶ ὅταν ἥκῃ τινὶ χρόνος ἀντίξοος, ἐν ταύτῃ τά, τε ἄλλα πάντα καὶ ἀδελφῶν γνῶμαι καὶ φίλων ἐλέγχονται. ἐμοὶ δὲ ἀποχρήσει καὶ παρ᾽ ἑτέρων πυνθάνεσθαι τὰ περὶ ὑμῶν. μόνον ὁ θεὸς ἀγαθῶν εἴη νομεύς. τοιούτου γὰρ ἐρῶμεν, ὑπὲρ ὑμῶν ἀκροάματος.

Θεοφίλῳ.

ΒΑθύ σε γῆρας καὶ λιπαρὸν περιμείνοιεν ἁγιώτατε καὶ σοφώτατε· τά, τε γὰρ ἄλλα τῷ βίῳ κέρδος ἂν εἴης σωζόμενος, καὶ μεγίστη προσθήκη τῷ διδασκαλείῳ τοῦ χριστοῦ γίνεται, ὁ τῶν πανηγυρικῶν βιβλίων ἀριθμὸς, τοῖς ἐνιαυτοῖς συναυξανόμενος. ὡς ὅ γε νῦν τις καταπεμφθεὶς λόγος, καὶ ἦσε τὰς πόλεις καὶ ὤνησε. τὸ μὲν, μεγέθει τῶν νοημάτων· τὸ δὲ, τῶν ὀνομάτων τῇ χάριτι.

Τῇ φιλοσόφῳ.

ΑΥτήν σε καὶ διὰ σοῦ τοὺς μακαριωτάτους ἑταίρους ἀσπάζομαι δέσποινα μακαρία. πάλαι μὲν ἂν ἐνεκάλεσας ἐφ᾽ οἷς οὐκ ἀξιῶ μοι γραμμάτων.

quibus Tyrannides tantorum scelerum flagitiorúmque potestatem dederunt: sed Carnas Capphrodita, quem non est difficile ad iudicium & leges retrahere. Si quis igitur eum ad te perduxerit, fac nos quoque certiores vt qui coram cùm furti redarguant atque conuincant, è Cyrena accersamus.

Theodoro & Sorori.

QVid nobis videtur? Morsus iniectus est cordi meo, cùm per totam vrbem rumor ederetur, te graui & plusquam graui oculorum morbo laborare, à quo periculum etiam visui immineret. Deinde falsus rumor fuisse compertum est. Arbitror autem hominem pessimum, occasione sumpta, famam Ophthalmiæ in summum extulit, & penè Tragicam fecit. Vertantur igitur in ipsum, quæcunque de vobis mentitus est. Gratia Deo, qui nobis audire meliora dederit. Non autem oportebat, quæ ad vos pertinerent stellis vt prouerbio dicitur, notari, neque quid fama narraret, auscultare, sed ex mutua consuetudine & præsentia scire. Sin minus, ex literis à vobis accipere & ex his de toto rerum vestrarum statu cognoscere. Sed nos prorsus à vobis nihili pendimur, ac negligimur, fortè, quòd sic Dei fert voluntas.

Fratri.

NOn dices vos latuisse Panegyricarum literarum tabellarium: sed videntes, neglexistis, neque vobis dignum visum est, aliquam de fratre mentionem facere, scriptúmque ad illum transmittere, quo significaretis, qua valetudine vteremini & quo in statu res vestræ positæ essent. Mihi enim non parum curæ est, quid vobiscum agatur, scire. Sed quoniam omnia mea dolorum molestiarúmque plena sunt, velim ex vestris aliquam recreationem & voluptatem capere. Vos autem huius etiam consolationes mihi spem præscidistis: tametsi non par est neque æquum. Etenim si non ab iisdem in hanc lucem editi essemus, tamen communio victus, disciplinæ omniúmque cæterarum rerum, omninò nos mutuò conciliaret. Sed est infortunium, vt dicitur, res mala & detestanda. Et cùm aduersum tempus incidit, tum maximè fratrum & amicorum sententiæ perspiciuntur. Ego verò contentus ero, si ab aliis de vobis audire liceat: saltem Deus bonorum sit pastor. Huius enim amore magis flagrabimus, quàm vt de vobis audire possimus.

Theophilo.

PRofunda te senectus & plena maneat sanctissime simul & sapientissime. Nam superstes & aliis rebus emolumento vitæ communi esse poteris & maximũ additamẽtum ad Christi scholã accedit Panegyricorum librorum numerus qui annorũ numero crescit. Adeò missus hoc anno sermo, ciuitates & sententiarum grauitate & verborum suauitate partim delectauit, partim iuuit.

Philosophæ.

ET ipsam te & propter te familiares tuos beatissimos ô beata domina nuncupo. Iam olim quidem accusans ob non datas literas

nunc

nunc demum contemni me sentio, nihilque ab omnibus vobis pendi, nullo mehercle meo crimine: sed rerum aduersarum multitudine quæ tanta est, quanta homini accidere in vita potest. Attamen si vestris literis potiundi fieret potestas, & cognoscendi, quemadmodum res vestræ sese haberent. Prorsus verò meliore conditione estis, & fortuna vtimini splendidiore dimidiis certè meis ærumnis, & calamitatibus leuares tantùm vt in vestris mihi lætari & fœlicem esse liceret. Nunc verò hoc etiam accedit malum ad ea, quibus obrutus & oppressus iaceo. Vnà cum liberis etiam amicis, & omnium beneuolentia atque fauore sum orbatus. & quod est maximum animo tuo planè diuino, quem ego solùm firmum constantémque superstitem fore arbitrabar, qui ipsius etiam fortunæ iniquitatem & fati procellas superaret.

Presbyteris.

NEque antea vobis ego superior esse potui, cùm omnibus viribus & copiis sacerdotium declinarem, neque iam vos me vicistis. Sed diuina voluntate sic erat constitutum, vt alterum nunquam, alterum iam & in præsenti tempore. Ego verò multoties mortem potiùs, quàm semel hoc munus subiissem. Non enim existimabam, hoc negotium esse mei instituti. Cùm autem Deus obtulerit, non quod petieram, sed quod ipse voluit, precor obtestórque vt is, qui vitæ pastor constitutus est, is quo se pascentis moderatorem præbeat. Etenim qui in otio philosophiæ iuuentutem consumpserim, & in tranquilla rerum contemplatione, tantúmque commentationibus deditus fuerim, vt etiam vitam corpore deuinctam abominarer, & vrbis me ciuem esse, qui par ero tantis támque continuis curis perferendis ac sustinendis, aut quo tandem modo turba negotiorum implicitus, vlterius ad animi bona decoráque adiicere potero, quibus frui, solius beati est otij, sine quo mihi meique similibus, omnis vita inuicta est. Ego medius fidius intelligere non possum. In Dei verò manum quod dicitur omnia sunt vt fieri possint etiam quæ eiusmodi naturam habent vt fieri non posse videantur. Proinde tum ipsi pro me supplices palmas ad Deum tollite, tum vrbano populo, & quotquot in agris aut villis ecclesiam & domicilia habent supplicationes votáque nostri caussa, tam publicè vniuersis, quàm singulis priuatim indicite. Nam si me non desertum à Deo videro, tum Sacerdotium non decessionem à philosophia, sed accessionem intelligam esse.

Cyrillo.

VEni ad matrem Ecclesiam Cyrille frater, à qua non in perpetuum abscisus, sed ad tempus segregatus es, quod certa etiam peccatorum flagitiorúmque æstimatione definitum est. Hoc enim probè mihi scire, videor, communen quoque nostrũ sancta memoria patrem facturũ idem fuisse, nisi fatalis eum hora peruertisset. Nam pœnam mediocrem & leuẽ irrogare, animi statim promittẽtis veniã erat. Ab ipso igitur sancto sacerdote, reditum tibi patefactũ & cõcessũ puta, & ad Deũ animo puro ab omnibus vitiis atq; calamitatis immemori accede.

νῦν δὲ οἶδα παρεωραμένος ὑφ' ἁπάντων ὑμῶν. ἐφ' οἷς ἀδικῶ μὲν οὐδὲν, ἀτυχῶ δὲ πολλὰ, καὶ ὅσα ἄνθρωπος ἀτυχῆσαι δύναται. ἀλλ' εἴπερ εἶχον ἐντυγχάνειν ὑμετέραις ἐπιστολαῖς, καὶ μανθάνειν ἐν οἷς διατρίβετε, πάντως δὲ ἐν ἀμείνοσιν ἐστὲ, καὶ καλλίονος πειρᾶσθε τοῦ δαίμονος, ἐξ ἡμισείας ἂν ἔπραττον πονήρως, ἐν ὑμῖν εὐτυχῶν. νῦν δὲ ἔστι καὶ τοῦτο τῶν χαλεπῶν ἓν, ἅ με κατείληφεν. ἀπεστέρημαι μὲν τῶν παιδίων, καὶ τῶν φίλων, καὶ τῆς παρὰ πάντων εὐνοίας· καὶ τὸ μέγιστον, τῆς θειοτάτης σου ψυχῆς, ἣν ἐγὼ μόνην ἐμαυτῷ ἐμμένειν ἤλπισα, κρείττω καὶ δαιμονίας ἐπηρείας, καὶ τῶν ἐξ εἱμαρμένης ῥευμάτων.

Τοῖς πρεσβυτέροις.

ΟὔΤε πρότερον ὑμῶν ἐγὼ περιῆν, ἁπάσῃ ῥώμῃ καὶ μηχαναῖς ἐκκλίνας ἱερωσύνην, οὔτε νῦν ὑμεῖς ἐμοῦ κεκρατήκατε· ἀλλὰ θεῖον ἄρα ἦν καὶ τὸ, μήπω τότε, καὶ τὸ νῦν ἤδη. ἐγὼ δὲ πολλοὺς ἂν θανάτους, ἀντὶ τῆσδε τῆς λειτουργίας εἱλόμην· οὐ γὰρ κατ' ἐμαυτὸν εἶναι τὸν κόσμον ἐλογιζόμην τοῦ πράγματος. τοῦ θεοῦ δὲ ἐπενεγκόντος, οὐχ ὅπερ ᾔτουν, ἀλλ' ὅπερ ἐβούλετο, δέχομαι τὸν γενόμενον νομέα τοῦ βίου, γενέσθαι καὶ τοῦ νεμηθέντος προστάτην. ὁ γὰρ ἐννεάσας τῇ κατὰ φιλοσοφίαν σχολῇ καὶ θεωρίᾳ τῶν ὄντων ἀπράγμονι, καὶ τοσοῦτον ὁμιλήσας φροντίσιν, ὅσον, ἀφοσιώσασθαι τῷ μὲν σώματος βίῳ, καὶ τῷ πολίτης γεγονέναι πόλεως, πῶς ἀρκέσω μερίμναις ἐχούσαις συνέχειαν· ἢ πῶς, ἐμαυτὸν ἐπιδοὺς ὄχλῳ πραγμάτων, ἔτι προσβαλῶ τοῖς νοῦ κάλλεσιν, ἃ μόνης ἔστι καρποῦσθαι τῆς μακαρίας σχολῆς. ἧς χωρὶς, ἐμοὶ καὶ τοῖς ὁμοίοις ἐμοὶ, ἅπας ὁ βίος ἀβίωτος. ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν εἰδείην· τῷ θεῷ δέ φασι πάντα δυνατὰ καὶ τὰ ἀδύνατα. αὐτοί τε οὖν ὑπὲρ ἐμοῦ χεῖρας ἱκέτιδας ἄρατε πρὸς θεόν: καὶ τῷ, τε ἐν ἄστει δήμῳ, καὶ ὅσοι κατ' ἀγροὺς ἢ κωμητικὰς ἐκκλησίας αὐλίζονται. τὰς ὑπὲρ ὑμῶν εὐχὰς καὶ κοινῇ καὶ καθ' ἕνα πᾶσι παρεγγυήσατε. εἰ γὰρ μὴ ἔρημος ἀπολειφθείην θεοῦ, τότε γνώσομαι τὴν ἱερωσύνην, οὐκ ἀπόβασιν οὖσαν φιλοσοφίας ἀλλ' ἐπανάβασιν.

Κυρίλλῳ.

ἼΘι παρὰ τὴν μητέρα τὴν ἐκκλησίαν ἀδελφὲ Κύριλλε, ἧς οὐκ ἀπεκόπης. ἀλλ' εἰς καιρὸν ἐχωρίσθης. ὃ καὶ ταῖς τῶν ἁμαρτημάτων ἀξίαις διώρισται. δοκῶ γὰρ εἰδέναι σαφῶς, ὅτι τοῦτ' ἂν πάλαι καὶ ὁ κοινὸς ἡμῶν πατὴρ ὁ τῆς ὁσίας μνήμης ἐποίησεν, εἰ μὴ τὸ χρεὼν ἔφθασε. τὸ γὰρ ἐν μέτρῳ τάξαι τὴν τιμωρίαν, γνώμης ἦν εὐθὺς ὑπισχνουμένης συγγνώμην. αὐτὸν οὖν ἐκεῖνον τὸν ὅσιον ἱερέα; νόμιζε σοι δεδωκέναι τὴν κάθοδον. καὶ πρόσελθε τῷ θεῷ καθαρευούσῃ πάθους ψυχῇ καὶ ἀμνηστίαν ἐχούσῃ κακῶν.

ἀλλὰ καὶ διὰ πάσης εὐφήμου μνήμης ἄγε τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον καὶ θεοφιλῆ πρεσβύτην. τὸν ἀποδείξαντά σε πρόεδρον δήμου. πάντως σοι καὶ τοῦτο οὐκ ἀποθύμιον.

Πέτρῳ πρεσβυτέρῳ. 12

Θεὸς ἡγείσθω παντὸς ἔργου καὶ λόγου. τὸν δὲ διακομιστὴν τῶν πανηγυρικῶν γραμμάτων, ἃ καταγγέλλει τὴν κυρίαν τῆς ἑορτῆς ἡμέραν, ἐννεακαιδεκάτην τοῦ φαρμουθὶ μηνὸς, ὡς τῆς ἐπὶ ταύτην ἀγούσης νυκτὸς, τὸ ἀναστάσιμον ἐχούσης μυστήριον, τοῦτον καὶ προσιόντα καὶ ἐπανιόντα, φιλανθρωπίας ἁπάσης ἀξιώσατε. καὶ ἀμοιβῇ ζώων ἐφ' ἑκάτερα πέμψατε. ὅς τις ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι ταῖς ἐκκλησίαις ἐλλιπὲς ἔθος ἀρχαῖον καὶ πάτριον, μέσοις ἑαυτὸν τοῖς τῶν πολεμίων ὅπλοις ἐπέδωκεν, ὑποστὰς ὁδοιπορῆσαι δι' ὑπόπτου τῆς χώρας. ταῦτα καὶ πείθει τὴν πόλιν ὑπὲρ ἡμῶν εὔχεσθαι. δεῖ γὰρ αὐτὴν ἐντεῦθεν ἤδη τὴν τῆς ἐφ' ἡμῖν ἀβουλίας αἴσθησιν, δέξασθαι. ἥτις ἐκάλεσεν εἰς ἱερωσύνην, οὐχ ᾧ παῤῥησία τίς ἐστι πρὸς θεὸν, ὅλου δήμου διαβαίνη προσεύξασθαι. ἀλλ' ὅστις αὐτὸς ὑπὲρ τοῦ σωθῆναι, δεῖται γενέσθαι δημαίτητος. ἐπεὶ καὶ τῆς ἐνθάδε συνόδου. πλῆθος δὲ συχνὸν ἱερέων· συντυχία τις ἦν, ἣν ὁ νῦν καιρὸς ἤθροισεν, ἐπιθεμένῳ μοι γράψαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ δὲ μηδὲν ἔχοι εἰπεῖν, οἷον ἀκούειν εἰώθατε, συγγνώμη μὲν ἐμοὶ τοῦτο. ἔγκλημα δὲ ὑμῖν ὅτι τὸν οὐκ εἰδότα τὰ λόγια τοῦ θεοῦ, τῶν εἰδότων ἀνθείλεσθε.

Ἀνυσίῳ. 13

Οὕτως ἀμύνουσι γονεῦσι παῖδες. ἀπέχω τὴν χάριν. Καρνᾶς ἱκέτης μου γέγονεν. οὗ τὴν ἱκεσίαν ὁ θεὸς, αἰδεσιμωτέραν ἐποίησε. ποῦ γὰρ ἱερέως, εἰς ἰδίαν ὑπόθεσιν περιιδεῖν ἀγώγιμον ἄνθρωπον ἐν νηστίμοις ἡμέραις. ὅστις οὖν ἦγεν αὐτὸν, οὐκ ἀφῆκεν. ἀλλ' ἀφῃρέθη τὸν ἄνθρωπον. αὖ οὖν ὑπὲρ τοῦ βεβιάσθαι σοι δῷ δίκην, περιέστημεν ἡμεῖς, εἰς τὸ τοῖς μὲν ἠδικηκόσι γενέσθαι φιλάνθρωποι. αὐτοὺς δὲ τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας, ἠδικηκέναι.

Τῇ φιλοσόφῳ. 14

Οὕτω πάνυ πέπραγα πονήρως, ὥστε ὑδροσκοπίου μοι δεῖ· ἐπίταξον αὐτὸ χαλκευθῆναί τε καὶ συνωνηθῆναι. σωλήν ἐστι κυλινδρικός. αὐλοῦ καὶ σχῆμα καὶ μέγεθος ἔχων. οὗτος ἐπί τινος εὐθείας δέχεται τὰς κατατομὰς αἷς τῶν ὑδάτων τὴν ῥοπὴν, ἐξετάζομεν. ἐπιπωματίζει γὰρ αὐτὸν ἐκ θατέρου κῶνος κατὰ θέσιν ἴσην ἐγκείμενος, ὡς εἶναι κοινὴν βάσιν ἀμφοῖν τοῦ κώνου τε καὶ τοῦ σωλῆνος. αὐτὸ δὴ τοῦτό ἐστι τὸ βαρύλλιον. ὅταν οὖν εἰς ὕδωρ καθῇς τὸν αὐλὸν ὀρθὸς ἑστήξει. καὶ παρέξει σοι τὰς κατατομὰς ἀριθμεῖν, αἱ δὲ τῆς ῥητῆς εἰσι γνωρίσματα.

Τῇ αὐτῇ. 15

Κλινοπετὴς ὑπηγόρευσα τὴν ἐπιστολὴν, ἣν ὑγιαίνουσα κομίσαιο μῆτερ καὶ ἀδελφὴ καὶ διδάσκαλε· καὶ διὰ πάντων τούτων εὐεργετική, καὶ ἅπαν ὅ,τι τίμιον καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα.

Sed ſanctum illum, Deique ſtudioſiſſimum ſenem omni laude memoriáque proſequere, qui te præſidem & gubernatorem populi conſtituit. Id animo tuo moleſtum eſſe non debet.

Petro presbytero.

Deus omne factum ſermonémque moderetur. Tabellarium publicarum literarũ, quæ ſtatutum feſtiuitatis diem annunciát, decimam nonam Pharmuthi menſis, quoniam nox hanc præcedens reſurrectionis Myſterium continet, eum & aduenientem & reuertentem omni humanitate complectimini & proſequimini atque ſaluum remuneratione in vtriſque eum afficite qui ne vetus & patrius mos Eccleſiarum deficeret mediis hoſtium armis ſe immiſit, pérque ſuſpectam & infeſtam regionem iter facere non dubitauit. Hæc etiam in cauſſa ſunt, quamobrem ciuitas pro nobis vota faciat. Huic enim iam ſuæ temeritatis quam in nobis eligendis adhibuit ſenſum percipere debet, quę ad ſacerdotium vocauit, non eum, cui ſit aliqua prærogatiua pro toto populo apud Deum intercedendi. Sed qui ad ſuam tuendam ac defendendam ſalutem populi deprecatione & precibus opus habeat. Siquidem noſtræ quoque ſynodi: (quæ magna copia ſacerdotum conſtat:) conuentum fortè habebam, quem præſens tempus coëgerat, cùm hęc ad vos ſcribere inſtituiſſem. Quòd ſi nihil poſſem dicere, cuiuſmodi ſoletis, audire tamen ad impetrandam veniam hoc mihi ſufficeret. Culpa verò in vos transferenda eſt, quòd imperitum diuinæ ſapientiæ peritis antepoſueritis.

Anysio.

Ita liberi parentum vicem vlciſcuntur. Satisfactum mihi eſt. Carnas mihi ſupplex factus eſt: cuius ſupplicationem. Deus venerabiliorem efficacioremque reddidit. Qui enim Sacerdotis eſt, priuati detrimenti cauſſa, eo tempore quod ieiuniis dicatum conſtitutúmque eſt hominem reum morti adiudicare. Quare qui adduxerat non eum dimiſit hominem. Sed vim ereptum amiſit. Quòd ſi propter vim ſibi adhibitam pœnas apud te dederit, iam eò noſtræ res redierint vt erga iniurioſos clementes ac benigni videamur, in eos verò qui nullo incommodo nos læſerint, injurioſi & crudeles.

Philoſophæ.

Eo redactus ſum infortunij, vt Hydroſcopio mihi ſit opus. Dabis operam, vt fabricetur & coëmatur. Canatis eſt Cylindricus tibiam figura & magnitudine referens. Is rectitudine quadam ſectiones efficit & diſcrimina quibus aquarũ vim exploramus. Obturat enim ipſum vtrinque Corius æquali locatione impoſitus, vt ſit communis eadémque baſis tam Coni quàm canalis. Ipſum verò hoc eſt pondus; Quòd ſi fiſtulam in aquam demittas, recta ſtabit, & facultatem tibi numerandi diſcrimina præbebit. Illa vero ſunt, ſunt valoris indicia atque notæ.

Eidem.

In lecto decumbens hãc epiſtolam dictaui, quam ſanã accipere opto mater & ſoror & magiſtra, & per hæc omnia benefactrix, & quodcunq; tãdẽ honorabile vel factũ vel vocabulũ exiſtit, aut inueniri poteſt.

Mihi verò corporis ægrotatio, ab animi molestiis contigit. Propemodum exest cor meum præteritorum recordatio. Nam cùm eò vsque manere in viuis Synesium oporteret, donec expers vitæ incommodorum esset, nunc tanquam ingruens procella, cumulatim & impetu veniunt, vitæque iucunditas immutata est. Desinam aut vitam agere, aut filiorum sepulchri memoriam retinere. Tu verò & ipsa valeas & beatos familiares nostros, facto initio à patre Theotecno & Athanasio fratre omnes ordine saluta, & si quis est illis adiectus qui tibi placeat, (Nam ego gratiam ei debeo, quòd tibi placet) ipsum quoque quasi amicissimum amicum, meo nomine saluta. Si meæ res tibi curæ sunt rectè facis. Sin minùs, ne id quidem mihi magnoperè curæ est.

Heliodoro.

Dij benefaciant illi, qui tuam probitatem atque virtutem tuam honorificè prædicat. omniúmque aures tuis laudibus aureæ menti linguæque tuę debitis impleuit. Sed repentè gratiam pro encomiis ei reddis. Rursus enim ab infinitis aliis qui tuæ virtuti gloriæque fauent, laude afficitur. De quibus ego dubito, cui primas deferam. Immò non dubito, quoniam id omnes concedunt.

Fratri.

Hic senator est eius ciuitatis, in qua liberos ego genui. Cùm igitur omnes Alexandrinos, tanquam ciues coli & obseruari à nobis æquum est, tum præsens reliquis maximè præstat, quod cognatione beatum Theodorum attingit virum plurimum à nobis sermone memoriáq; celebratum, & quod non parui fit ab iis, qui primas in republica nostra tenent. Hi ad me eum adduxerunt, aurum ad stipédia militibus dispertienda vobis afferentem, & flagitarunt vt meis literis eum quasi viatico ad vos transmitterem: persuasum enim habebant, omnia secundùm animi sententiam ei processura, si à me impetrasset, vt se tibi illíque commendatum redderem. Ego quod petiuerunt non denegaui. Si non frustrà, vos declarabitis.

Herodæ & Martyrio.

Non videtur mihi communicatio literarum in criminis loco poni debere: sed si mente animóque coniunctos, literis diremissem in eo culpa inesset. Rogo vos. Iterum atque iterum, optimi alloquimini & eum qui literas vobis reddit, qui auri perferendi caussa ad vos publico consilio missus est, quàm potestis humanissimè liberalissiméque tractate, quoniam ab vniuerso senatu mihi commendatus est, velimque commodum aliquod libenter ei præstare. Nec enim alios nouimus quibus vos quosque nos commendamus perinde curæ debeant esse, atque nobis.

Diogeni.

Dum adhuc apud superos ageret Beatus Theodorus communem pentapolitanis omnibus hospitem sese præbuit, & sibi parentes nostros mirum in modum deuinxit, tum promptissimus in omnes officijs ac voluntate, tum linguæ facundia atque gratia. Multorum itaque iucundissimorúmque meritorum, quæ sunt in nos ab illo perfecta, Ammonio consobrino gratiam refe-

ἐμοὶ δὲ τὰ τῆς σωματικῆς ἀσθενείας, ψυχικῆς αἰτίας ἐξῆπται. κατὰ μικρὸν με δαπανᾷ ἡ τῶν ἀπελθόντων μνήμη. μέχρις ἐκείνου ζῆν ἄξιον συνέσιον, μέχρις ἦν ἄπειρος τῶν τοῦ βίου κακῶν. εἶτα ὥσπερ ῥεῦμα ἐπισχεθὲν, ἀθρόον ἐῤῥύη. καὶ μετέβαλεν ἡ γλυκύτης τοῦ βίου. παυσαίμην ἢ ζῶν, ἢ μεμνημένος τὴν ἱερὰν τοῦ τάφου. σὺ δὲ αὐτή γε ὑγιαίνοις καὶ ἀσπάσαι τοὺς μακαρίους ἑταίρους, ἀπὸ τοῦ πατρὸς Θεοτέκνου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀθανασίου ἀρξαμένη, πάντας ἑξῆς. καὶ εἴ τις αὐτοῖς προσγέγονεν, ὡς εἶναί σοι καταθύμιος, ἐμὲ δὲ δεῖ χάριν ὀφείλειν αὐτῷ διότι σοι καταθύμιός ἐστι, κἀκεῖνον ὡς φίλον φίλτατον ἄσπασαι παρ᾽ ἐμοῦ. τῶν ἐμῶν, εἴ τι σοι μέλει, καλῶς ποιεῖς. καὶ εἰ μὴ μέλει, οὐδὲ ἐμοὶ τούτων μέλει.

Ἡλιοδώρῳ. 16

Πολλὰ κἀγαθὰ γένοιτο τῷ δεῖνι, δι᾽ εὐφήμου μνήμης τὴν σὴν ἄγοντι σεμνοπρέπειαν. καὶ τὰς ἁπάντων ἀκοὰς ἐμπεπληκότι τῶν ἐπαίνων τῶν κατὰ σοῦ ὀφειλομένων τῇ χρυσῇ σου ψυχῇ καὶ γλώττῃ. πλὴν ἀλλὰ παρὰ πόδας ἀποδίδως τὴν χάριν τῆς εὐλογίας. αὐτὸς εὐφημεῖται γὰρ ὑπὸ μυρίων ὅσων τῶν σῶν ἐραστῶν. οἷς ἅπασιν ἐγὼ τῶν πρωτείων ἀμφισβητῶ. μᾶλλον δὲ οὐκ ἀμφισβητῶ. συγχωροῦσι γὰρ ἅπαντες.

Τῷ ἀδελφῷ. 17

Ὁ δεῖνα βουλευτὴς μέν ἐστι πόλεως, ἐν ᾗ τοὺς παῖδας ἐγεννησάμην. ἔστι μὲν οὖν τινα πάντας ἀλεξανδρέας ὡς πολίτας ὑφ᾽ ἡμῶν τιμᾶσθαι καὶ ὁρᾶσθαι προσήκει. τῷ δὲ ὑπάρχει συγγενεῖ τε εἶναι τοῦ μακαρίτου Θεοδώρου σφόδρα διὰ μνήμης ἡμῖν ἀνδρὸς γενομένου καὶ μηδὲν ἀμελεῖσθαι ἀξίῳ παρὰ τῶν τῇδε τὰ πρῶτα ἐχόντων ἐν τῷ πολιτεύεσθαι. οὗτοί μοι προσήγαγον αὐτὸν, χρυσίον ὡς ὑμᾶς νομὴν στρατιώταις κομίζοντα. καὶ ἐδεήθησαν ἐμοῖς ἐφοδίοις γράμμασι, πρὸς ὑμᾶς πέμψαι, ἡγούμενοι πάντα καλῶς ἕξειν αὐτῷ, τυχόντι τοῦ, παρ᾽ ἐμοῦ σοί τε καὶ τῷ δεῖνι συστῆναι. ἐγὼ μὲν οὖν ὅπερ ᾔτησαν ἔδωκα. εἰ δὲ μὴ μάτην, ὑμεῖς δείξετε.

Ἡρῴδῃ καὶ Μαρτυρίῳ. 18

Οὐκ ἐν αἰτίᾳ μοι δοκῶ πεποιῆσθαι τὴν κοινωνίαν τῆς ἐπιστολῆς. ἀλλ᾽ εἰ διῴκισα γράμμασι τοὺς συνημμένους τῇ γνώμῃ, τοῦτο ἂν ἦν τὸ ὑπαίτιον. προσείρησθε δὴ θαυμάσιοι. καὶ τὸν ἐπιδιδόντα τὴν ἐπιστολὴν, ὃς ἐπὶ χρυσίου διακομιδῇ παρ᾽ ὑμᾶς ἐστάλη δημοσίαν ὁδὸν, θάλψατε τὸν ἐνόντα τρόπον, ἐπειδή μοι παρὰ παντὸς συνέστη τοῦ βουλευτηρίου. καὶ βουλοίμην μὲν ἀγαθοῦ τινος αἴτιος αὐτῷ γενέσθαι. οὐ μὴν οἶδα ὅτι μᾶλλον ὑμῶν ἑτέροις μέλειν ἄξιον ἡμῶν τε καὶ ὧν ἂν ἡμεῖς ἐπιβάλλωμεν.

Διογένει. 19

Ἕως ἔτι περιῆν ὁ μακαρίτης Θεόδωρος, κοινὸς μὲν ἦν ἁπάντων πενταπολιτῶν πρόξενος. διαφερόντως δὲ τοὺς ἡμετέρους γονέας ἐξήρτητο, τῇ τε εἰς ἅπαντα σπουδῇ καὶ τῇ τῆς γλώττης εὐστομίᾳ καὶ χάριτι. τῶν οὖν παρ᾽ ἐκείνῳ πολλῶν καὶ ἡδίστων, εἰς Ἀμμώνιον τὸν ἀνεψιὸν τὴν χάριν ἀπο-

μνημονεύσωμεν. ἐγὼ μὲν οὖν τοὐμὸν μέρος, ἀπέτισα. τί δὲ ἦν ἀπόντος ἔργον, ἢ τοῖς παροῦσι τὸν ἄνδρα συστῆσαι. τὸ δὲ μὴ βαρεῖαν αὐτῷ τὴν αὐτόθι γενέσθαι διατριβὴν, ὑμέτερον ἔργον.

Τῷ ἡγεμόνι. 20

EI τῆς Θεοδώρου μνήμη παρὰ τῇ σεμνοπρεπείᾳ τῇ σῇ, πῶς δὲ οὐ μέλλει, χάρισαι τοῖς εἰς τὸν ἀπελθόντα καθήκουσι, τὴν εἰς τὸν ἀνεψιὸν τοῦ ἐκείνου τιμήν. καὶ γὰρ ἄνδρα ἀγαθὸν εὖ πεποιηκὼς ἔσῃ, καὶ τῇ τῆς μεγάλης ἀλεξανδρείας βουλευτηρίῳ χαρισάμενος. ὡς ἀθρόοι γενόμενοι, προσαγηόχασιν ἐμοὶ τὸν ἄνδρα. καὶ ἐδεήθησαν ὄνασθαί τι τῶν ἡμετέρων γραμμάτων. τὸ μὲν οὖν δοῦναι τὰς ἐπιστολὰς, ἡμέτερον ἦν. τὸ δὲ εἰς ὄνησιν αὐτῷ γενέσθαι, παρ' ὑμῶν ἐπιζητεῖται.

Αναστασίῳ. 21

HΣθην. ἀλλὰ πῶς οἴει. πάνυ μὲν οὖν ἀπὸ βαθείας τῆς γνώμης ἥσθην, μαθὼν τὰ χρυσᾶ παιδία τῇ τοῦ βασιλέως φωνῇ νόμῳ σοι παιδία γενόμενα. μάλιστα μὲν, ὅτι σε φιλῶ. τίνα γὰρ ἂν δικαιότερον. εἶθ' ὅτι πονηροὺς ἀνθρώπους μισῶ. ὧν τὰς ἐν σκότῳ καὶ γωνίαις ἐλπίδας, ἡ χρηστὴ τύχη τῶν παιδίων ὑπετέμετο.

Διογένει. 22

TΟιοῦτόν ἐστιν, ἡ σύρων τρυφή. καὶ συγγενῶν καὶ φίλων ἐπιλήσμονας ἀποδείκνυσι. μὴν γὰρ οὑτοσὶ πέμπτος. ἀφ' οὗ γράμμασιν ἡμᾶς οὐκ ἠσπάσω. καὶ ταῦτα δούσης σοι τῆς φύσεως οὐ μόνον πρὸς χρείαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἔνδειξιν καὶ φιλοτιμίαν ὑπαγορεύειν ἐπιστολάς. ἀλλ' ἂν αὐτὸς ὑγιαίνοις, καὶ τὰ χρυσᾶ παιδία καὶ ἡ καλλίπαις μήτηρ αὐτῶν, ἡμῖν καὶ τοῦτο ἅλις ἔχει.

Σιμπλικίᾳ. 23

EΔει μέν τοι τῆς τύχαις τὰς γνώμας μὴ συνεξαίρεσθαι. μὴ δὲ τὸ μεμνῆσθαι, τῶν πάλαι φίλων, ἔλαττον ἡγεῖσθαι τῆς παρούσης ἀξίας. σὺ δὲ ἡμῶν ἐπιλήσμων ἐγένου χρόνου συχνοῦ. χρῆν δὲ οὐχί. καίτοι σφοδρᾶς συναψάσης ἡμᾶς ἀλλήλοις.

Ηλιοδώρῳ. 24

EMοὶ μὲν συμπρόεισι τοῖς ἐνιαυτοῖς, καὶ ἡ τοῦ φίλτρου προσθήκη. σὺ δὲ εἰ μὲν ὁμοίως ἔχων, οὐκ ἄγεις σχολὴν ὑπὸ τοῦ τῶν πραγμάτων ὄχλου γράμμασι τιμᾶν ὡς εἰκὸς ἅπαξ ποτὲ, καὶ οἷς εἰκὸς, κλέψας σαυτὸν ἀπὸ τῶν δημοσίων χρόνον ὅσον ἀρκέσαι πρὸς μέτριον ἐπιστολῆς, αὐτὸ τοῦτο μήνυσον. εἰ δὲ ἐπιγνώσκεις ἀληθευομένην κατὰ σοῦ τὴν ὑποψίαν τῆς λήθης, διόρθωσαι μετανοίᾳ καὶ σαυτὸν ἡμῖν ἐπανάγαγε.

Τρωΐλῳ. 25

AΛλ' εἰ μήτε κυρηναῖοι, μήθ' αἱ πόλεις ἀστυγειτόνων ἀποτίσουσί σοι χάριν ἀξίαν, ἀνθ' ὧν ὁ θαυμάσιος Αναστάσιος αὐταῖς γράφει, πάντως γε ἡ τοῦ θεοῦ σοι προσέσται χάρις. ὡς σαυτὸν οἰκειοῖς τῇ κοινωνίᾳ τῆς εὐεργετικῆς προαιρέσεως. εὐδαιμονοίης ἄριστε φιλοσόφων. οὕτω γάρ ἐμοί σε φίλον καλεῖν, ὥσπερ ὑπαγορεύει τὰ πράγματα.

ramus. Ego quidem, quantum in me fuit, rependi. Quid verò potuit absens magis efficere, quàm vt hominem præsentibus quàm commendatissimum redderet. Vestram autem partium est operam dare, vt ne quid molestiæ ex ista mora conuersationéque capiat.

Hegemoni.

SI Theodori memoria non apud tuam probitatem intercedit (nullo verò id modo) largiaris eis qui mortuo cognatione iuncti sunt honorem in consobrinum ipsius collatum. Nam in virum bonum & honestum, beneficium contuleris & Alexandriæ maximæ senatui gratissimum feceris: quoniam ad virum omnes hominem ad me adduxerũt rogarúntque vt nostris literis aliquantum eum iuuaremus. Nostrum igitur fuit, literas dare, prodesse verò à vobis requiritur.

Anastasio.

GAuisus sum, dicas quomodo: Prorsus toto animo lætitia sum perfusus, cùm aureos liberos regis voce, lege tuos liberos factos esse cognouissem. Id adeò, quoniam amo te quem enim meliore iure? Tum quia prauos homines odio prosequor, quorum expectationem in tenebris & angulis latentem, optima puerorum fortuna intercepit & ad nihilum redegit.

Diogeni.

EIusmodi sunt Syrorum delitiæ, quæ amicorum cognatorúmque immemores faciunt. Mensis enim hic est quintus, cùm literis me salutem quidem nobis dixisti, idque cùm natura tibi dederit, vt non modò sicubi vsus postulat, verùm etiã ad ostétandum & contendendum idoneas literas conficere possis. Sed modò tu bona sis valetudine item aurei liberi tui atque mater ipsorum pulchripera, nobis hoc etiam satis esse debet.

Simpliciæ.

AT non oportebat ad fortunæ destitutionem simul animi sententia deficere, neque vt veteram amicorum meminisses præsenti conditione indignum putare. Tu verò iam longo tempore nostri memoriam abiecisti, secus quàm par erat, cùm arctissima nos amicitia mutuò coniunxerit.

Heliodoro.

MIhi quidem vnà cùm annis, incrementa cupiditatis procedunt. Tu verò si in eodem loco cõstitutus, non tantùm vt á negotiorũ turba, feriaris, literis afficere quemadmodum æquum est semel aliquando, & quod æquum est possis, suffurare à negotiis publicis tantùm temporis, quantùm ad mediocres literas parandas satis sit, & id ipsum nobis planum facito. Sin animaduertis te obliuionis nomine verè suspectum esse, corrigas pœnitudine, & temetipsum nobis restituas.

Troilo.

SI neque Cyrenenses neque vicinæ ciuitates dignam gratiam tibi reddunt, pro eo quod diuinus Athanasius eis scripsit. at à Deo sine dubio copiosè tibi gratia referetur, cuius tibi beneuolentiam ac fauorem demereris societate voluntatis beneficidæ. Viuas fœliciter philosophorum præstantissime. Hoc enim té nomine mihi placet appellare, quò res ipsa suppeditat.

Constanti.

Constanti.

SI philosophiæ præstantiam ac virtutem in honore habes non solùm in præsentibus iis, qui sunt eius participes, verùm etiam in absentibus eam coles ac reuerebere. Diuinus autem Amyntianus, qui apud nos honestissimum aliquando finem adeptus est, mea certè sentẽtia, quamuis abesse videatur præstò est. Huius proximum cognatũ, ipsum consobrinum vester Soterichus iniuria lædit. Ostende igitur tibi Dionysium curæ esse, & Soterichum ab iniuria destitisse.

Simplicio.

REmittenda sunt vt inquit Deus, debita. Debet autem alius auri summam, alius supplicium. Et is qui supplicium condonauit, Deo morem gessit.

Pentadio Augustalio.

INterpellationum & negotiorum quæ tibi facessimus tute temetipsum accusas. Etenim cùm animaduerteres vt omnes intelligerent me magni à te fieri omnibus afflictis ad me cursum aperuisti. Scis igitur quid facias vt & me vulgus obtundere atque inquietum reddere desinat, & ego tibi vulgi nomine molestias creare cessem. Etiamsi tenuem omninò facilémque petitionẽ afferat is cuius gratia literas mitto, dignissimúsque sit omnium hominum iudicio, cui quod petat non denegetur: tamen repulsam nihilominus à te patiatur, quàm si sceleratissimus esset, rémque nefariam postularet, cúmque velut ea de re tecum expostulaturus ad te venero, ministris tuis vt ostium à facie mea claudant imperabis. Cùm illud partim homines præsentes viderint, partim ex his qui viderunt audierint, pòst ego & tu otio quietissimo perfruemur neque quisquam in posterum ad me curret amplius & lachrymas in conspectu meo perfundet. Sin id facere pertimesces & noles eam hominum calumniam subire, patere vt quotidie multos homines beneficiis afficias, qui meo Deique auspicio supplices tibi fiunt. Sed cùm perspectum habeam, te nullum officium recusare, neque ego materiam aptam tuæ naturæ subiicere recuso.

Eidem.

EGo tui pariter & illius curam gero. Tui me iniuriã inferas, illius, ne iniuriã patiatur. Quòd si in eadem es sententia cum Platone grauius esse malum, iniuriam inferre, quàm pati magis tibi gratificari quàm illi, videri debeo, cùm pro eo rogem à quo nullo suo merito vel peccato pœna repetitur.

Aureliano.

SI quemadmodum sunt præfecti, sic etiam sunt animi quidam ciuitatum cælestes atque diuini, gratiam ab omnibus haberi tibi putato, memoriámque celebrari benefactorum, quorum in summo imperio gentibus vniversis autor exstitisti. Hos igitur omnibus & singulis temporibus tibi suo patrocinio atque auxilio præsto esse statutum habe, communémque Deum obsecrare, vt tuam ipsius imitationem digno stipendio remuneret. Solum enim hoc opus commune cum Deo homines habent, vt bene mereantur. Imitatio verò quædam conciliatio est & cõiungit cũ eo cuius est imitatio, id quod imitatur. Proinde talem te præbeas, vt Deo quàm coniunctissimus benemerendi studio ac cõmunitate efficiaris, spésque amplissimas concipe

Κώνσταντι. 26

ΕΙ δὲ φιλοσοφίας τιμᾷς ἀρετὴν, οὐ μόνον ἐν παροῦσι τοῖς μετασχοῦσιν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἀποῦσι τιμήσεις. ὁ δὲ θαυμάσιος Ἀμυντιανὸς ὁ παρ᾽ ἡμῖν ποτε τυχὼν ἀμείνονος λήξεως, ἐμοὶ δοκεῖ πάρεστι καὶ ἀπεῖναι δοκῶν. τούτου συγγενῆ σφόδρα αὐτανέψιον, ὁ παρ᾽ ὑμῖν Σωτήριχος ἀδικεῖ. δεῖξον ὅτι κήδῃ Διονυσίου, καὶ πέπαυται Σωτήριχος ἀδικῶν.

Σιμπλικίῳ. 27

ΑΦιέναι φησὶ δεῖν ὁ θεὸς τὰ ὀφειλήματα. ὀφείλει δὲ ὁ μέν τις δάνεισμα χρυσίου. ὁ δὲ, τὸ δοῦναι δίκην. καὶ ὁ τοῦ λαβεῖν οὖν δίκην ὑπεριδὼν, ὑπήκουσε τοῦ θεοῦ.

Πενταδίῳ αὐγουσταλίῳ. 28

ΤΟῦ παρ᾽ ἡμῶν ὄχλου καὶ τῶν πραγμάτων, αὐτὸς σὺ σαυτῷ αἴτιος. φιλοτιμηθεὶς γὰρ πᾶσι γενέσθαι καταφανὴς, ὅτι με διὰ πάσης ἄγεις τιμῆς, ἅπασι τοῖς καταπονουμένοις, ἐπ᾽ ἐμὲ τὸν δρόμον ἀνέωξας. οἶσθ᾽ οὖν ὅπως ποιήσεις, εἰ δεῖ ποτε πεπαῦσθαι καὶ με κοπτόμενον ὑπὸ πολλῶν καὶ σὲ περὶ πολλῶν ὑπ᾽ ἐμοῦ, εἰ καὶ πάνυ δεῖται μετρίαν καὶ φιλανθρωπίαν ὑπὲρ οὗ γράφω, καὶ τυχεῖν ἐστὶν ἀξιώτατος ὡς ἅπαντες ἴσασιν, ἀποτυγχανέτω σου μηδὲν ἧττον, ἢ εἰ παμπόνηρός τε ἦν, καὶ παμπόνηρον ἐδεῖτο πραγμάτων. τοῦτό τε οὖν, καὶ ὅταν ἀφίκωμαι παρὰ σὲ δῆθεν αἰτησόμενος, πρόσταττε τοῖς ὑπηρέταις, ἐπιζυγῶσαί μοι κατὰ τοῦ προσώπου τὰς θύρας. ἂν δὲ τὸ γενόμενον οἱ μὲν ἴδωσιν, οἱ δὲ τῶν ἰδόντων ἀκούσωσι, τοὐντεῦθεν ἐγὼ καὶ σὺ, βαθεῖαν εἰρήνην ἄξομεν. ὡς οὐδεὶς ἔτι τοῦ λοιποῦ προσδραμεῖταί μοι καὶ προσανακλαύσεται. εἰ δὲ ἀποδειλιάσεις καὶ οὐκ ἐθελήσεις ταῦτά σοι τοὺς ἀνθρώπους συγγνῶναι, ἀνέχου πολλάκις τῆς ἡμέρας ἀγαθόν τι ποιεῖν ἀνθρώποις, ἱκέτας σου γινομένους δι᾽ ἐμοῦ τε καὶ τοῦ θεοῦ. ἀλλ᾽ εὖ οἶδ᾽ ὅτι, οὐκ ἀπαγορεύσεις εὖ ποιῶν. οὔκουν οὐδὲ ἐγὼ, πρεπούσας ὑποθέσεις τῇ φύσει σου πορίζόμενος.

Τῷ αὐτῷ. 29

ΕΓὼ καὶ σοῦ κήδομαι καὶ τοῦδε. σοῦ μὲν ὡς μὴ ἀδικοίης. τοῦδε δὲ, ὡς μὴ ἀδικοῖτο. εἰ δὲ καὶ σοὶ δοκεῖ μετὰ τοῦ Πλάτωνος, τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι μεῖζον εἶναι κακὸν, ἔοικα σοὶ μᾶλλον, ἢ τῷδε χαρίζεσθαι, δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ πραττομένου δίκας ὑπὲρ ὧν οὐκ ἐξήμαρτεν.

Αὐρηλιανῷ. 30

ΕΙ τινές εἰσι ψυχαὶ τῶν πόλεων, ὥσπερ οὖν εἰσὶν ἔφοροι, θεῖαί τε καὶ δαιμόνιοι, πάσας ἡγοῦ σοι χάριν εἰδέναι, καὶ ἀπομεμνῆσθαι τῶν ἀγαθῶν ὧν ἐπὶ τῆς μεγάλης ἀρχῆς ἅπασιν ἔθνεσιν αἴτιος γέγονας. αὐτάς τε οὖν ταύτας παρὰ τοὺς καιροὺς ἑκάστους οἴου σοι παρεστάναι συνηγόρους τε καὶ συμμάχους, καὶ τοῦ κοινοῦ θεοῦ δεῖσθαι, γενέσθαι σοι πρεπούσας ἀμοιβὰς τῆς ἐνδεχομένης ἐκείνου μιμήσεως. τὸ γὰρ εὖ ποιεῖν, ἓν τοῦτο μόνον ἔχουσι κοινὸν ἔργον ἄνθρωπος καὶ θεός. ἡ δὲ μίμησις, οἰκείωσίς ἐστι. καὶ συνάπτει πρὸς ὃ μιμεῖται τὸ μιμούμενον. διάκεισο τοίνυν ὡς ἀπειργασμένος οἰκείως τῷ θεῷ. τῇ κοινωνίᾳ τῆς εὐεργετικῆς προαιρέσεως. καὶ σύνεσο γλυκείαις ἐλπί-

ὁποῖαι τῇ τοιαύτῃ τῆς ψυχῆς διαθέσει προσήκουσιν, ὦ μεγαλοπρεπέστατε μόνος, ἢ μετ' ὀλίγων σὺ μόνος, δικαίως καλούμενε. ἀσπάζομαι διὰ τῆς σεμνοτάτης φωνῆς τοῦ πατρός, τὸν νέον ταῦρον τὰς ἀγαθὰς ῥωμαίων ἐλπίδας.

Τῷ ἀδελφῷ. 31

Ὁ καὶ τοὔνομα δοῦλος καὶ τὴν προαίρεσιν, ὃν ἀγνοήσας, ὡς παιδοτρίβην παρὰ τῶν Θεοδώρου κληρονόμων ὠνήμαι, πάλαι μέν ἐστι πονηρός. καὶ γὰρ ἔφυ καὶ τέθραπται κακῶς. καὶ ἀναγωγῆς οὐκ ἀπέτυχεν ἀξίας τῆς φύσεως, ἐκ παιδὸς ἐν τηλίᾳ καὶ κύβοις καὶ καπηλείοις καλινδηθείς. ἀλλὰ νῦν Λυσίας ἂν εἶπεν ἐξείργασται καὶ τέλος ἔχει. καὶ πέρας ἀηδίας ἐστίν. ἑρμῇ μὲν γὰρ καὶ ἡρακλεῖ τοῖς παλαίστρας ἐφόροις οὐδὲ κατὰ μικρὸν προσήκει. Κοτυτοῖ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀττικοῖς κονισάλοις νεωκορεῖ. καὶ εἰ δή τινές εἰσι τούτου τοῦ κόμματος ἕτεροι δαίμονες, ἅπασιν αὐτοῦ μέλει. καὶ τούτων αὐτῷ. δίκην μὲν οὐκ ἑτέραν, οὐκ ἂν λάβοιμι παρ' αὐτοῦ. ἀποχρῶσα γὰρ ἡ πονηρία δίκη τοῦ πονηροῦ. δοκιμασθεὶς δ' ἀνεπιτήδειος εἶναι συμβιοτεύειν φιλοσόφοις δεσπόταις. ὧν οἴκοι κρυπτομένων αἰσχύνη περινοστεῖ, ἐχέτω τὴν ἔχουσαν αὐτὸν πόλιν. ὁ γὰρ ἰδὼν τὸν πορνοτρίβα σοβοῦντα διὰ τῆς ἀγορᾶς, ἐν στεφάνῳ καὶ μύροις μεθύοντα καὶ κωμάζοντα, καὶ πάσης ἀκολασίας ἐμπιπλάμενον. καὶ ᾠδὰς ᾄδοντα πρεπούσας τῷ βίῳ, ἐπὶ τοὺς ἔχοντας αὐτὸν τὴν αἰτίαν ἀνήγαγεν. ὅπως οὖν αὐτὸν παραδοὺς τῷ ναυκλήρῳ πλεῖν ἀναγκάσῃς εὐθὺ τῆς ἐνεγκούσης αὐτόν. ἐκείνη γὰρ ἂν αὐτοῦ καὶ ἀνάσχοιτο δικαιότερον. πλείτω δεδεμένος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. μὴ γὰρ εἰς κοίλην ναῦν καταβαίη. ἐπεὶ μὴ θαυμάσῃς, εἰ συχνὰ τῶν κεραμίων ἡμιδεῆ σοι ποιήσειεν. εἰ δὲ ὁ πλοῦς παρατείνοιτο, καὶ μέχρι τρυγὸς ἂν ἐκροφῆτο τὴν ἀνθοσμίαν. καὶ τοὺς ναύτας δ' ἂν αὐτὰ ταῦτα ποιεῖν ἀναπείσειε. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ πιθανώτατον τὸ κακόν, εἰς ἀπολαύσεις ἐπισπάσασθαι. καὶ τίς οὕτως ἐμβριθής ἐστι τῶν μισθοῦ πλεόντων τὴν θάλατταν, ὡς μὴ διαχυθῆναι τοῦ καθάρματος κορδακίσαντος ἐν τῇ τοῦ ποτηρίου περιφορᾷ. καὶ ἄλλα πολλὰ βωμολοχεύεται. πρὸς ἃ δεῖ πεφράχθαι τὸν ναύκληρον. ὁ μὲν οὖν ὀδυσσεύς, ἵνα μὴ ὑφ' ἡδονῆς διαφθαρείη, τὴν σειρήνων ἀκτὴν δεδεμένος παρήμειβεν. οὗτος δέ, ἵνα μὴ τοὺς πλέοντας ἡδονῇ διαφθείρειεν, ἂν ἐκεῖνοι σωφρονῶσι, δεδήσεται.

Τῇ φιλοσόφῳ. 32

Ἠχοῦς ἔοικα πρᾶγμα ποιεῖν. ἅσπερ εἴληφα φωνάς, ἀντιδίδωμι, τὸν θαυμαστὸν ἀλέξανδρον ἐπαινῶν παρὰ σοί.

Αὐρηλιανῷ. 33

Οὔπω τῇ προνοίᾳ μέλει ῥωμαίων. ἀλλὰ μελήσει ποτὲ καὶ οὐκ εἰς ἅπαν οἰκουρήσουσιν, οἱ τὰ κοινὰ σώζειν δυνάμενοι. ἀλλὰ τῷ γε ῥήτορι τῷ συντρόφῳ, καὶ ἡ παροῦσά σοι δύναμις ἀρκεῖ πρὸς ὃ τυγχάνει δεόμενος. ἀπολαυέτω δὴ νῦν μέν, αὐτὸς μόνος ταύτης. ἔπειτα μετὰ τῶν ἐθνῶν ἁπάντων, κἀκείνης.

Τῷ ἀδελφῷ. 34

Ἐπιτομωτάτην ὁδὸν ἐπὶ τὸ πλουτεῖν ἐβάδισεν ἀθανάσιος. ἔγνωκεν ὁμόσε ἰτέον εἶναι τοῖς ἀπο-

cuiusmodi talem animum ac virtutem decent ô magnificentissime, qui solus aut cum paucis tu solus hoc nomen meritò subis. Voce sanctissima patris. Taurum adolentum, saluto spem Romanorum optimam.

Fratri.

ET nomine seruus, & mentis instituto, quem ignaro quasi liberorum moderatorem à Theodori hæredibus emi, iam pridem nequitia plenus est. Nam & natus & educatus est inequiter, disciplinámque sortitus est naturæ conuenientem quippe qui à puero tesseris, talis & cauponis diligenter assueuerit. At nunc, Lysias diceret, perfectionem finémque est assecutus, iámque molestiæ de medio recesserunt. Nam ad Mercurium & Herculem Palæstræ præsides ne minimum quidem attinet. Sed Cotyti, reliquisq; Atticis Consalis ministrat & si qui sunt huius fecis alij dæmones, omnibus ille curæ est & hi rursus illi. Supplicium igitur de ipso non aliud sumam. Satis enim graue supplicium malo est ipsa malitia. Cùm verò compertum sit, eum non idoneum ad vitam cum Philosophis dominis agendam esse, quibus domi latentibus labes circumuagatur, habeat habentem se ciuitatem. Nam cùm quis videt scortatorem in foro; sertis redimitum oberrare, vnguentis propemodum ebrium, Bacchari omnis intemperantiæ plenum, cantiones vitæ consentaneas canere, culpam in eos, cum quibus est, transfert. Quare Nauclero tradas, rectáque in patriam quæ tulit eum nauigare cogas. Nam illa iustius etiam eum tolerabit. Nauiget transtris alligatus. Nec enim in mediam nauem descendat. Alioqui ne mireris: si multos cados tibi semiuacuos fecerit, durante verò, longiùs nauigatione, vinum vsque ad fecem absorpserit, nautisque vt idem faciant persuaserit. Nam præter cetera, ad voluptates incitandi arte optima præditus est. Neque quisquam est tam seuerus aut rigidus ex his qui mercede conducti mare nauigant, quin hac labe saltante ad poculi circuitum ad voluptatem ac remissionem animi trahatur. Alia quoque multa succurriliter agit, contra quæ Naucleruin obfirmatum & munitum oportet esse. Vlysses igitur, ne voluptatis illecebris caperetur, vinctus Sirenum littus prætereuectus est. Hic verò, ne voluptate nauigantes corrumpat, si ipsi sapiant vincietur.

Philosophæ.

Echo videor agere. Quas voces accepi reddo, qui diuinum & admirabilem Alexandrum apud te laudibus extollam.

Aureliano.

NOndum Romanorum prudentiæ curæ est, sed adhibebunt aliquando curam, nec in perpetuum domi delitescent, qui Rempublicam seruare possunt. Sed oratori Syntropho, tua manus quam habes sufficit ad quod petit. Vtatur igitur nunc solus, hac deinde verò cum omnibus populis etiam illa.

Fratri

BReuissimo cōpendio ad comparandas opes perfectus est Athanasius. Censuit cum morietibus

manum

manum conserēdam esse & experiundam cum his omnia vi ac persuasione. Quare ne ignoret lictorem ad testamentum vocatum esse. Sed cùm animaduertit, saltat.

Eidem.

DEcima sexta mensis Athyr beatus Castricius, hoc ipsum quod dicitur, effectus est, cùm spectrum horrendum vidisset atque narrasset.

Anysio.

IOannes, quem ob hoc ipsum amo, quòd te amat, cum morbo grauissimo luctatus est, neque tam ei molesta fuit aduersæ valetudinis acerbitas, quàm quòd sancti tui capitis aspectu & præsentia careret: si quidem, nunc etiam eædem res eum cruciát. Huic autem quid caussæ est quamobrem tertium etiam hac re morbi dolorem aggrauari patiaris? Magna cupiditate militare facinus aliquod patrandi, flagrat & molestè fert hanc sibi necessitate desidiam imponi.

Aureliano.

MAiestatem animi tui missam ad hoc ipsum esse arbitror, vt in ea commune præsidium constitutum hominibus esset, gratiámque habere, si qui iusta petentes commendent: quòd ij tuæ naturæ subiectum & materiam conuenientem prabeant. Non enim quòd meus cognatus est Herodes, sed quoniam iusta petit, idcircò tibi iuuenem commendo, qui clarissimis maioribus ortus, quoniā præstantissimam terram senatui tributariā cum imperio tenuit, & quæstor fuit, rationes ad ærarium referre cupit, quemadmodum recentiores senatores, duplicique munere publico fungi, altero quòd ad rem pecuniariam, altero quòd ad magistratum pertinet, quem gessit.

Fratri.

RApit me ad te desiderium & vsus. Quare si manseris venturum intelligo.

Vranio.

Equum tibi dono misi ad omnem virtutem, quæ quidem in equo cernitur habilissimum natura ac expeditissimum: quo vteris in curriculorum certaminibus. Vteris etiam in venando, præliisque militaribus, & cùm de Libycis triumphum egeris. Etenim non possum satis constituere, magis-ne sit venator, an celes ludorum, an verò triumphator, an bellator. Quòd si Nissensibus equis aspectu deformior est, cranio verrucoso, lumbóque obeso, cogitabis quemadmodum neque hominibus, sic neque equis omnia coniunctim à Deo dari. Ad illas autem virtutes hoc ei nihil confert, si mollia duris pauciora à natura sortitus est. Ad labores verò, certum est ossa carnibus plus habere momenti. Vestri sunt igitur, carnibus plenioribus, nostri verò ossibus.

Hetæro.

COnduxi tibi nauem hominum nobilium & mare maiore cum arte quàm fortuna nauigantium. Nam fama proditum est, Carpathiorum naues onerarias vti summa prudentia, quemadmodum antiquorum phæacum priùs quàm insula in iram diuinam incideret.

θνήσκουσι καὶ πρακτέον αὐτούς, πειθοῖ καὶ βίᾳ πᾶν ὅτι ἂν δύναιτο. οὐκ ἂν οὖν αὐτὸν λάθοι δημόσιος, ἐπὶ διαθήκῃ καλούμενος. ἀλλὰ συνιεὶς ἅλλεται.

Τῷ αὐτῷ. 35

ΕΚκαιδεκάτῃ μηνὸς ἀθὺρ, ὁ μακαρίτης καστρίκιος, αὐτὸ τοῦτο ἐγένετο, φάσμα χαλεπὸν ἰδών τε καὶ διηγησάμενος.

Ανυσίῳ. 36

ΙΩαννης, ὃν ὅτι σε φιλεῖ δι᾽ αὐτὸ τοῦτο φιλῶ, νόσῳ χαλεπῇ προσεπάλαισεν. ἦν δὲ αὐτῷ δεινὸν, οὐχ ἡ νόσος. ἀλλὰ τὸ σοῦ τῆς ἱερᾶς ἀπεῖναι κεφαλῆς. ἐπεὶ καὶ νῦν ἐν τοῖς ὁμοίοις ἐστί. τούτῳ δέ τι καὶ τρίτον προσὸν χαλεπωτέραν τὴν νόσον ποιεῖ. ἐρᾷ τοῦ τι ποιεῖν στρατιώτῃ πρέπον. καὶ δυσκόλως ἔχει πρὸς τὴν ἐξ ἀνάγκης ἀργίαν.

Αὐρηλιανῷ. 37

ΟΙμαί σου τὴν θεσπεσίαν ψυχὴν ἐπ᾽ αὐτὸ τοῦτο καταπεμφθεῖσαν, ἐφ᾽ ὃ κοινὸν ἀγαθὸν ἀνθρώποις εἶναι. καὶ χάριν εἰδέναι τοῖς συνιστᾶσι τοὺς δεομένους δικαίων, ὅτι σου πρεπούσας ὑποθέσεις τῇ φύσει πορίζονται. οὐ γὰρ ὅτι συγγενής ἐστιν ἡρώδης ἐμὸς, ἀλλ᾽ ὅτι δεῖται δικαίων, διὰ τοῦτό σοι τὸν νεανίσκον συνίστημι. ὅστις ἐκ προγόνων λαμπρότατος ὢν καὶ τὴν προφερτέραν βῶλον ὑποτελῆ τῇ συγκλήτῳ διαδεξάμενος, ἐπειδὴ γέγονεν ἡγεμὼν, ἀξιοῦται συντελεῖν ὥσπερ οἱ νεόβουλοι. καὶ γενέσθαι διπλοῦς λειτουργός. τὸ μέν τι διὰ τὴν οὐσίαν, τὸ δὲ, δι᾽ ἣν ἦρξεν ἀρχήν.

Τῷ ἀδελφῷ. 38

ΕΛκει με παρὰ σὲ πόθος καὶ χρεία. πυνθάνομαι τοίνυν εἴπερ μένεις ἥξοντα.

Οὐρανίῳ. 39

ΕΠεμψά σοι δῶρον ἵππον ἀκροφυέστατον, εἰς ἅπασαν ἀρετὴν ἵππῳ προσήκουσαν. ᾧ χρήσῃ μὲν ἐν ἁμίλλαις δρόμων. χρήσῃ δὲ ὅταν ἐπὶ θήραν ἐξάγῃς, καὶ ἐν ἀγῶσι πολεμικοῖς. καὶ ὅταν κατάγῃς ἐπὶ τῷ λιβυκῷ τροπαίῳ πομπὴν ἐπινίκιον. οὐ γὰρ οἶδα ὅτι μᾶλλον ἐστὶ κυνηγέτης, ἢ κέλης ἐναγώνιος, ἢ πομπεὺς, ἢ πολεμιστήριος. εἰ δὲ νισαίων ἵππων ἰδεῖν ἐστιν ἀειδέστερος, ὀχθώδης τε ὢν τὸ κρανίον, καὶ λειπόσαρκος τὴν ὀσφὺν, τάχα μὲν οὐδὲ τοῖς ἵπποις, ὥσπερ οὐδὲ τοῖς ἀνθρώποις, ἅμα πάντα δίδωσιν ὁ θεός. μήποτε δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἐκείνας αὐτῷ τὰς ἀρετὰς συντελεῖ, εἰ τὰ μαλακὰ τῶν σκληρῶν ἐλάττω παρὰ τῆς φύσεως ἐκληρώσατο. πρὸς μέντοι τοὺς πόνους, ὀστέα σαρκῶν οἶδα διαρκέστερα. οἱ μὲν οὖν παρ᾽ ὑμῖν ἵπποι, τῇ σαρκὶ πλείους εἰσίν. οἱ δὲ ἡμέτεροι τοῖς ὀστέοις.

Εταίρῳ. 40

ΕΜισθωσάμην σοι ναῦν, ἀνθρώπων εὐγενῶν καὶ πλεόντων τὴν θάλατταν μετὰ πλείονος τέχνης. ἢ τύχης. ὡς αἵγε καρπαθίων ὁλκάδες, φήμην ἔχουσι διανοίᾳ κεχρῆσθαι καθάπερ αἱ φαιάκων τῶν πάλαι, πρὶν ἐπὶ τὴν νῆσον ἥκειν τὸ δαιμόνιον μήνιμα.

Κληδονίῳ. 41

Συγγενὴς ἐμὸς ἀδικεῖται. σὺ δὲ καὶ φίλος εἶ, καὶ δικάζειν ἔλαχες. ἐκ μιᾶς οὖν προσοχῆς, ὑπάρξει σοὶ κἀμοὶ καὶ τοῖς νόμοις χαρίσασθαι. ἐπανίτω τοίνυν ἀσφάλιος, εἰς τὸ δεσπότης εἶναι τῶν κεραμίων τῇ τοῦ πατρὸς διαθήκῃ προσλαβὼν τὴν ἀπόφασιν. τῆς κατηγορίας οὐκ ἐσομένης ἐμποδὼν τοῦ παραυτίκα τῆς ἀκροάσεως. πότε γὰρ δεῖ δικαιοδοτεῖν, ἢ τὸν χρόνον, ἐν ᾧ μάλιστα τυγχάνομεν δεόμενοι τοῦ θεοῦ.

Ἀναστασίῳ. 42

Σωσηνᾶν τις ἔπεισεν ἢ θεός. ἢ λόγος. ἢ δαίμων. ὅτι καὶ παρὰ τὰ χωρία τι γίνεται τοῖς ἀνθρώποις, εἰς τὸ τυγχάνειν τε καὶ ἀποτυγχάνειν εὐμενοῦς τοῦ θεοῦ. πράττων οὖν πονηρῶς παρ' ἡμῖν, καὶ τῶν πατρῴων ἀκριβῶς ἐκκοπεὶς, ἔγνωκε πλεῖν εἰς τὰ ἐπὶ Θρᾴκης χωρία ἐκεῖ διαλλαγησόμενος πρὸς τὴν τύχην. εἰ δή σοι φίλα πρὸς τὴν δαίμονα, σύστησον αὐτῇ τὸν νεανίσκον. καὶ ἐξευρέτω τινὰ πόρον αὐτῷ χρημάτων. ῥᾴδιον δὲ βουλομένῃ. καὶ γὰρ τὰ Νόννου τοῦ Σωσηνᾶ, φύσαντος οὐ χαλεπῶς εἰς ἑτέρους μετέθηκεν. ἀποφηνάτω δὲ καὶ Σωσηνᾶν κληρονόμον ἀλλοτρίου πατρός. γένοιτο γὰρ ἂν οὕτως ἐξ ἀδικίας τὸ δίκαιον.

Ἰωάννῃ. 43

Ὥσπερ ἄλλο τε πολλάκις ἐπὶ τῶν καιρῶν ἐγενόμην σοι χρήσιμος, καὶ παρεμυθησάμην δυσχέρειαν τύχης, τὰ μὲν, λέγων. τὰ δὲ, ποιῶν, ὡς ἑκάστοτε ἡ δύναμις ὑπηγόρευσε, καὶ νῦν περὶ τῶν καταλαβόντων σε πραγμάτων, δοκεῖ μοι συνεισενέγκαι τινὰ γνώμην, ἐπειδὴ μὴ ἔργον δύναμαι. συνέσιον γὰρ οὐ θέμις, ἕως ἐμπνεῖ τε καὶ δύναται, μὴ οὐχὶ παντὶ τρόπῳ πρόθυμον εἶναι τοῖς φίλοις, ἀγαθόν τι ποιεῖν. ἄκουε τοίνυν ἅ μοι καλῶς ἔχει διαλεχθῆναι πρὸς σέ. εἰ μὲν θεός ἐστιν ἡ φήμη κατά τινα τῶν παρ' ἡμῖν ποιητῶν, σὺ διεχρήσω τὸν μακαρίτην Αἰμύλιον. οὐ πράξας, ἀλλὰ βουλεύσας τὸν φόνον. καὶ βαρβαρικὸν μὲν δρᾶμα συνθεὶς, τὸν σφαγέα δὲ καθεὶς ἐκ τῶν σαυτοῦ λοχιτῶν τὸν ὠμότατον. λέγει μὲν γὰρ ἡ φήμη ταῦτα. ψεύδεσθαι δὲ οὐ θέμις, οὖσαν θεόν. εἰ δὲ Ἡσίοδος μὲν οὐδὲν λέγει, πολλὰ δὲ λέγεται μάτην, καὶ τοῦτο περὶ σοῦ τῶν πολλῶν ἐστιν ἕν. ὡς ἔγωγε βουλοίμην ἄν. περὶ ἐλάττονος γὰρ ποιοῦμαι τὴν ἐν ἀργυρίῳ ζημίαν, ἢ τὴν ἐν φίλῳ. καὶ νῦν ἂν οὐχ ὑπαίτιος ὢν ἀκούῃς κακῶς, ἀτυχεῖς μὲν ἄρα. ἀλλ' οὐκ ἀδικεῖς. ὡς ὤφελες μηδὲ ἀτυχεῖν. ἀλλ' ἐκείνως μὲν ἄν σοι καὶ μῖσος ὠφείλετο δίκαιον. οὕτω δὲ καὶ ἔλεος. ἐγὼ δέ μοι δοκῶ λίαν ὑπὸ συνηθείας ἁλώσιμος ὢν, κἀκείνως ἂν τὴν μὲν πρᾶξιν μισεῖν. σὲ δὲ ὅμως ἐλεεῖν. τοῦ δὲ ἐλεοῦντός ἐστι, βοηθεῖν ὅση δύναμις. καὶ ἐξευρίσκειν, ὅθεν ἂν οἴηται ὀνῆσαί τι. οὐκ οὖν καθ' ἑκάτερόν μοι προσήκει συμβουλεῦσαί σοι τὸ φαινόμενον βέλτιστον. ἔοικε δὲ ταὐτὸν εἶναι συμφέρον, αἰτίῳ τε ὄντι καὶ ἀναιτίῳ. ἴθι παρὰ τοὺς νόμους. καὶ σαυτὸν ἐπίδος τῷ δικαστῇ μετὰ ἀθρόων τῶν λοχιτῶν, εἴ τι κήδῃ κἀκείνων. καὶ εἰ μὲν ἐπράχθη τὸ δεινόν, δεήθητι. καθικέτευσον, ἀντιβόλησον. μὴ ὀκνήσῃς προκαλινδούμενος, πρὶν ἂν διαπράξῃ τὸ παρὰ τῆς ψήφου συστῆναι δημίῳ, καὶ δοῦναι τὴν δίκην

Cledonio.

COgnatus meus iniuriam patitur. Tu verò cùm amicitia tibi mecum intercedat commode iudicij poteſtatem habes: ita vt vna occaſione tã mihi quàm legibus gratum facere poſſis. Reuertatur igitur ſecurus, ad hoc vt ſe dominum amphorarum teſtamento parentis, factum eſſe tabulis confirmet. Non enim impedimento erit accuſatio, quò minùs ſtatim audiantur. Tunc enim potiſſimum iuſta iudicia facere neceſſe eſt cùm maximè Dei nobis opus eſt auxilio.

Anaſtaſio.

SOſenæ vel Deus aliquis fidem fecit vel hominum ſermo vel etiam Dæmon, in ipſis locis aliquid hominibus eſſe momenti, vt aut fauentem ac propitium aut iniquum & aduerſum deum experiantur. Cùm igitur apud nos maximis ærumnis prematur, & à patrimonio ſit omnino deiectus, in oras Thraciæ nauigare ſtatuit ibique cum fortuna in gratiam redire. Quòd ſi tibi cum dea vis eſt amicitiæ, velim ei iuuenem commendes, vt inueniat rationem aliquam opum ei comparandarum. Eſt autem volenti facile. Nam & Nonni poſſeſſiones à genuino filio ſine negotio ad alios tranſtulit. Decernat Soſennam etiam in alienis facultatibus hæredem. Sic enim ius ex iniuria conficietur.

Ioanni.

QVemadmodum aliâs ſæpenumerò tibi perutilem tempore me præſtiti, atque aſperitatem fortunæ conſolando mitigaui, tum verbis tum factis prout ſingula facultas ſuppeditabat: ſic etiam in præſenti calamitate tua, ſermonem ac ſententiam quandam viſum eſt inferre, quoniam factum non poſſum. Nam Syneſium non fas eſt, dum communem hunc ſpiritum ducit & poteſt, non ſemper ad benè de amicis merendum promptum ac paratum eſſe. Quamobrem auſculta, quæ mihi rectè apud te diſſeri poſſe viſa ſunt. Si famam in diis numeramus vt quidam ex noſtris poetis, tu beatum Hæmylium morte affeciſti, qui non re, ſed conſilio cædem Barbarico conſtituto drama te patraſti & cæſorem de tuis manipularibus crudeliſsimum immiſiſti. Hæc enim famæ ſunt verba: quam non fas eſt mentiri ſi dea ſit. Sin Heſiodus nihil dicit, & multa temerè ac fortuitò ſermone ſparguntur: etiam illud de te ex multis viſum eſt, quòd mihi nihil optatius poſſet contingere. Minoris enim æſtimo argenti pecuniæque diſpendium, quàm amici iacturam. Et iam ſi malè tantùm audis re innocens & purus fortuna quidem vteris ſiniſteriore. verùm iniuriam nullam facis: quemadmodum nec aduerſa fortuna oportebat vti. Sed illo modo iuſtum odiũ merueras, hoc verò miſericrdiam etiam. Ego quidem mihi videor captus familiaritate, facinus cum aliis illo modo deteſtari ac odiſſe: tui verò nihilominus miſereri. Miſerentis autem eſt omnibus viribus & copiis opem ferre, & aliquid excogitare quod profuturum in rem præſentem arbitretur. Proinde vtrum vtrũ ſit, me tibi conſulere quod optimum videatur, æquũ eſt. Idem autem conſilium tam inſonti quàm ſonti conducere videtur. Ad leges abi, téque iudicis poteſtati, cum vniuerſis manipularibus permitte, ſi quã etiam illorũ curam habes: & ſi ſcelus deſignatũ erit deprecare, ſupplica, obteſtare, neque volutari ad pedes eius deſine, antequam perfeceris, ſentẽtia lictori tradaris

& pœnam subeas Vtilissimum tibi fuerit in inferioribus iudiciis, ante condemnatum discessisse, amice Ioannes. Ne putes hanc adhortationem, inanem esse sermonem, neque me tibi illudere credas: ita mihi sacra philosophia perfrui liceat, itémque charis meis liberis, vt non eiusmodi tibi consilium nisi amicissimo dedissem, quod hostibus meis ne contingat etiam opto, neque ipsis in mentem veniat vt arbitrentur honestius esse eum qui peccarit, vltrò se pœnæ supplicióq; offerre: sed ne destituantur in suis iniuriis successu, vt longiori tempore mali sint, & omnes eius iudicij pœnas sibi luendas contrahãt. Ad te verò amicitiæ caussa, secreta, quædam etiam & arcana scribo quod diuersissimum sit, in crasso corpore & in idolo supplicium pendere. Potentior enim homine Deus est. Diuinorum autem animorum homines quasi vmbram gerunt: sed quòd sunt in Rebuspublicis lictores, quasi manus legum, eundem vsum ratio pœnarum ordinis natura præstat. Dæmones purgatorij sunt, eandem artem in animabus adhibentes, quam Fullones in sordidis vestibus. At si sensus aliquis vestibus inesset: quantũ dolorem percipere existimares, cùm calcãtur, cùm illinuntur nitro, cùm omnibus modis torquẽtur: quantis verò cruciatibus elui veteres maculas & adhærẽtes sordes: Omitto iá dicere, quod plerísq; labes adeò profundè increuerũt, vt separari atq; seiungi nõ possint: & prorsus corruptæ videntur, antequã ad suam naturam redeant, quoniam affectio naturam ipsam attigit vel temporis longitudine, vel sui magnitudine. Cùm eadem ratio sit animæ, multò melius haberet, si corruptioni subiaceret. Iam verò peccata comparantur ad inelutas maculas: anima verò non item ad vestem illam sordidam, quæ non perfert neque resistit. Sed cùm immortalis sit, pœnam sempiternam luit si scelus inelutum, & inextersum in se admiserit. At verò si quis in vita supplicium pro peccato dependerit, is non adeò permixtam, neque insitam maculam habet: sed, vt ita dicam nuper lotus animus, facilè mundatur. Eam ob caussam quàm fieri potest celerrimè mulcta præstanda est & hominibus exactoribus non dæmonibus. Circumfertur autem sententia quædam, cui facilè subscribo, qua dicitur in eorum qui iniuria sunt affecti potestate esse, longiores efficere pœnas aut succidere. Quare fieri potest, vt vnus magnum malum commiserit, & multos leuibus iniuriis afflixerit. Quilibet enim separatim recenset, & omnibus præstandum est supplicium. Cùm verò quis est sanabilis, plurimum apud iudicem potest, si tantum anteà malorum passa sit anima, vt ab ipsis etiam qui iniuriam acceperunt, misericordiam consecuta sit. Quomodo potissimum igitur est verisimile, veniam à beata Hæmylij anima impetraturum. Ego quidẽ censeo, immò probè scio, quemlibet deprecatorem pudentem, qui semetipsum supplicio tradiderit. Et si quis iam apud nos ad crimen defendendum accesserit, eo ipso quod culpam fatetur, & se punitione dignum constituit, pœna liberatur. At in iniuriis exultare, fretum opibus aut copiis: grauius & acerbius eum qui tolerauit iniuriam, offendit. Quid verò tunc ages cùm egressus corpore, seu violento supplicio, seu alio quouis modo,

ἐν καλῷ σοι κείσεται παρὰ τοῖς κάτω δικαστηρίοις, τὸ προκαθηρημένον ἀπελθεῖν, ἑταῖρε ἰωάννη. μὴ λόγον ἄλλως οἰηθῇς τὴν παραίνεσιν. μὴ δὲ προσπαίζειν με νομίσης σαυτῷ, οὕτω τῆς ἱερᾶς φιλοσοφίας ὀναίμην. καὶ προσέτι τῶν παιδίων τῶν ἐμαυτοῦ. οὐκ ἂν μὴ φιλτάτῳ σοί τι τυγχάνοντι, συνεβούλευσά τι τοιοῦτον, ὅγε ἀπεύχομαι τοῖς ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς. καὶ μήποτε αὐτῶν ἐπὶ νοῦν ἀναβαίη, τὸ, κάλλιον εἶναι τὸν ἀδικοῦντα δοῦναι τιμωρίαν αὐθαίρετον. ἀλλὰ μὴ δὲ παύσαιντο εὐτυχοῦντες ἐν οἷς ἀδικοῦσιν, ἵνα πλείω τε χρόνον εἶναι κακὸς, καὶ πάσας ἐκεῖ τὰς δίκας ὀφείλοιεν. πρὸς σὲ διὰ φιλίαν, κινδυνεύω τι καὶ τῶν ἀποῤῥήτων εἰπεῖν, ὡς ἀνόμοιόν ἐστιν, ἐν παχεῖ σώματι καὶ ἐν εἰδώλῳ δοῦναι τὴν δίκην. ἰσχυρότερον μὲν γὰρ ἀνθρώπου θεός. τοῦ δὲ θείου παντὸς διακόσμου, σκιὰ τὸ ἀνθρώπινον. ἀλλ' ὅπερ εἰσὶν ἐν ταῖς πολιτείαις οἱ δήμιοι, χεῖρες τῶν νόμων, τὴν αὐτὴν αἱ ποιναὶ χρείαν τῇ φύσει τοῦ κόσμου παρέχονται. δαίμονές εἰσι καθαρτήριοι. τέχνην ἔχοντες ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς, ἣν οἱ κναφεῖς ἐπὶ τοῖς ἱματίοις τοῖς πιναροῖς. ἀλλ' εἴ τις ἱματίοις αἴσθησις ἦν, τί ἂν οἴει πάσχειν αὐτὰ, λακτιζόμενα, καὶ νιτρούμενα καὶ πάντα τρόπον κναπτόμενα, διὰ πόσων δ' ἂν ὀδυνῶν ἐκπεπλῦσθαι κηλῖδας ἀρχαίας καὶ προσεστηκότα ὁμόργματα. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι πολλοῖς ὁ ῥύπος, οὕτως ἐνέφυ σφόδρα διὰ τοῦ βάθους, ὡς ἀναπάλλακτος εἶναι, καὶ φθάνει διαφθαρέντα, πρὶν εἰς τὴν φύσιν ἐπανελθεῖν, ὅτι τὸ πάθος αὐτοῖς γέγονε φύσις, ἢ διὰ χρόνου πλῆθος, ἢ διὰ μέγεθος. οὕτω δὲ ἐχούσῃ ψυχῇ καλῶς ἂν εἶχεν εἶναι φθαρτῇ. νῦν δὲ τὰ μὲν ἁμαρτήματα, λόγον ἔχει πρὸς ἀνεκπλύτους κηλῖδας. ἡ ψυχὴ δὲ οὐκ ἔτι πρὸς θοιμάτιον ἐκεῖνο τὸ πιναρόν τε καὶ οὐκ ἀντέχον. ἀλλ' ἀθάνατος οὖσα, τίνει δίκην ἀθάνατον, ὅταν ἁμαρτίας δυσποιαῖ καὶ ἀναπόνιπτα. ἀλλ' ἐν ᾧ γάρ τις ἡμετέρῳ βίῳ δίκας διδοὺς, οὐ πάνυ προσεστηκὸς ἔχει καὶ προσριζῆσαν τὸ πάθος. ἀλλ' ὡς ἂν εἴποι τις ἀρτιβαφὴς οὖσα ψυχὴ, τάχιστα πλύνεται. διὸ δοτέον ἐστὶν ὡς ἔνι διὰ τάχους τὴν δίκην. καὶ τιμωροῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ μὴ δαίμοσι. λέγεται δέ τις λόγος ὅς με πείθει, τοὺς ἠδικημένους κυρίους εἶναι, μακροτέρας τε ποιεῖν καὶ ἐπιτέμνειν τὰς τιμωρίας, διὸ παραπλήσιόν ἐστιν ἕνα κακόν τι μέγα ἐργάσασθαι καὶ πολλοὺς κατὰ μικρὸν ἀδικῆσαι. ἐπεξέρχεται γὰρ ἕκαστος ἐν τῷ μέρει καὶ δεῖ πᾶσιν ὑπηρετῆσαι τὴν δίκην, ὅταν δέ τις ἰάσιμος ᾖ, μέγα παρὰ τῷ δικαστῇ δύναται, τὸ τοσαῦτα προπεπονθέναι τὴν ψυχὴν, ὡς ἤδη παρ' αὐτῶν τῶν ἠδικημένων ἔλεον εὑρέσθαι. πότε τοίνυν εἰκός ἐστι τῆς μακαρίτιδος αἰμυλίου ψυχῆς συγγνωμονεστέρας τυχεῖν. ἐγὼ μὲν οὖν οἶμαι μᾶλλον δὲ, οἶδα σαφῶς, ὡς ἅπας ἱκέτης αἰδέσιμος, ὅστις ἑαυτὸν τετιμώρηται. καί τις ἤδη παρ' ἡμῖν εἰς ἀπολογίαν ἁμαρτήματος καταστὰς, αὐτὸ τῷ φθάσαι τὴν αἰτίαν ὁμολογῆσαι, καὶ φῆσαι κολάσεως ἄξιον εἶναι, τὴν κόλασιν ἐξωνήσατο. τὸ δὲ ἐνευωχηθῆναι τοῖς δι' ἅ τις ἠδίκησεν, εἴτε χρήμασιν εἴτε σώμασι, βαρυθυμότερον τὸν ἠδικημένον καθίστησι. καὶ τίς ἂν γένοιο τοῦ σώματος ἐξελθὼν, εἴθ' ὑπὸ βιαίας δίκης, εἴτε ἑτέρῳ τρόπῳ;

κἄπειτα αὐτὴν τὴν ψυχὴν, αὐτῇ τῇ ψυχῇ θεασάμενος, οὐκ οὔσης ἀρνεῖσθαί σοι γλώττης, ἀλλ' ἐγκεκολαμμένον ἔχων τὸ ἐπίσημον τὸ τῆς πράξεως, οὐκ ἰλιγγιάσεις, οὐκ ἀπορήσεις. ἕλξει σιγῶν καὶ ἐκκείσῃ τῇ δίκῃ, καὶ σὺ κἀγώ. καὶ πᾶς ὃν οὐ προκαθαίρει μετάνοια δημοσιευθεῖσα. ἀλλ' ἀνδριστέον ὦ γενναῖε. γενναῖος γὰρ εἴης. καὶ τῶν μὲν ἡδονῶν ὑπεροπτέον, ἃς ἀδικοῦντες ἐπορισάμεθα. τοὺς δὲ ἀνθρώπους οὐκ αἰσχυντέον. ἀλλὰ τῷ δικαστῇ μὲν ὁμολογητέον τὴν πρᾶξιν. ἐξιλαστέον δὲ τῇ παραυτίκα τίσει, τὰς κάτω ποινάς. μεγίστου γὰρ ὄντος ἀγαθοῦ τοῦ μὴ ἁμαρτεῖν, δεύτερον ἀγαθὸν τὸ δικαιωθῆναι. ὅστις δὲ χρόνον πολὺν ἀδικῶν ἀκόλαστος μένει, τοῦτον δεῖ νομίζειν τὸν ἀτυχέστατον. οὗ μήτε θεὸς μήτ' ἄνθρωπος κήδεται. σκόπει γὰρ καὶ ταύτῃ. τὸ ἀκόλαστον εἶναι πρὸς κακοῦ, καὶ λέγεται, καὶ ἀκούεται. οὐκ οὖν τὸ κεκολάσθαι πρὸς ἀγαθοῦ. τῷ γὰρ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον ὁ λόγος νέμει. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ παρὼν ἐτύγχανον, οὐδὲν ἂν ἔδεισε πρᾶγμα χρῆν ἀπερυθριῶντα καὶ σαυτὸν καταγγέλλοντα. ἀλλ' ἐμαυτὸν ἂν ἔταξα συνηγορήσοντά σοι καὶ προσήγαγον ἄν σε καθάπερ ἰατροῖς τοῖς νόμοις. ἀνόητος μὲν γὰρ ἄν τις εἶπεν, ὡς Συνέσιος Ἰωάννου κατηγορεῖ. σὺ δ' ἂν ἠπίστασο, τἀληθές. ὅτι φειδοῖ καὶ κηδεμονίᾳ τῇ σῇ, τὴν κατηγορίαν εἱλόμην, ἵν' ὡς ἐν κακοῖς ἄμεινον πράξειας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, εἴτ' ἀδίκημα γέγονεν, ὃ μὴ γένοιτο σοῦ τε ἕνεκα καὶ τῆς πόλεως. ἅπασα γὰρ ἂν εἴη μιαρὰ τῷ φόνῳ, τολμηθέντος αἵματος ὁμογνίου. εἰ δὲ σὺ καθαρὸς καὶ χεῖρα καὶ γνώμην, εἴη δὲ οὕτως, ἐπάρατοι μὲν, οἱ ταῦτα συνθέντες ἐπὶ σοὶ, κἀκείνους δὲ περιμένει τὰ κατὰ γῆς κολαστήρια ὡς οὐχ ἕτερος οὕτω τρόπος θεομισὴς, ὡς ὁ λογοποιὸς ὁ τιτρώσκων ἐξ ἀφανοῦς. ἀγεννέστατος γὰρ ὢν, μέγιστα κακὰ διαπράττεται. καὶ λέγεταί τις αὐτοῖς μοῖρα κιναίδοις προσκεῖσθαι. καὶ τῶν ἐν τῇ τέχνῃ τοῦτ' εἶναι τὸ κράτιστον. ἐπεὶ καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ σοφισταὶ γίνονται καὶ εὐμήχανοι. ὥστε ἄν τις ἄλλας φήμας ἐπὶ τοῖς οὐκ οὖσι ποιῶν, τοῦτο ἐκεῖνο, μὴ δὲ ἐπανέρῃ. μὴ δὲ διστάσῃς. ἀλλὰ κἂν στερεώτατος εἶναι δοκῇ, θαῤῥῶν ἀποφαίνου τὸν ἄνδρα, ἡμίγυνον. αὐτόχρημα θιασώτην τῆς Κότυος. σοὶ δὲ ἔξεστιν ἀπὸ τῶν λόγων τούτων, ἀποφῆναι συκοφαντοῦσαν τὴν δόξαν, εἰ σαυτόν τε καὶ τοὺς σοὺς ἐπιδοίης τῇ δίκῃ. εἰπὲ γὰρ εἰσελθὼν ὡς ἐμοῦ κατήγοροί τινές εἰσιν ἀφανεῖς. οἱ προκατεγνωκότες αὑτῶν, ἀξιοῦσι λανθάνειν. κατηγοροῦσι δὲ ὅμως πολλὰ καὶ χαλεπά. καὶ κινδυνεύουσι πείθειν ἐνίους· οὕτως εἰσὶν ἐπίβουλοι καὶ δεινοὶ παραδοῦναι λόγον τῇ φήμῃ, κᾆτα διελθὼν τὰς αἰτίας ἐν αἷς ἀκούεις κακῶς γάμον καὶ φόνον ἀνόσιον, ἐπειδὴ Σπάταλον εἶναί τινα φασὶ παρὰ σοῦ τὸν καταχθέντα κάθετον ἐξεργάσασθαι τὸν φόνον, τοῦτον ἅμα προσάγων δεήθητι τοῦ δικαστηρίου λιπαρῶν καὶ παραιτῶν, μὴ ἀνεξέταστος ἀπελθεῖν, μὴ δὲ ἐρήμην ἁλῶναι· οὐ γὰρ δὴ κράτιστε τῶν ἡγεμόνων ἐρεῖς διότι γραφὴν εἰς τοὐμφανὲς οὐδεὶς ἀπηνέγκατο, παρὰ τοῦτό σε δεῖ ποιήσασθαι, τὸ μὴ διὰ πάσης ἐλθεῖν βασάνου, μετιόντα καὶ θηρώμενον τὴν ἀλήθειαν. ὁ διαβεβοημένος Σπάταλος, οὗτός ἐστιν.

ipſam animam ipſa anima conſpexeris, cùm non habueris linguam qua inficias ne poſſis, ſed inſculptum ſingulum facinoris geſſeris, non exhorreſces? non animi pendebis? Rapieris igitur ad ſupplicium: tacens tu & ego, & quicunque non publica confeſſione pœnitentiáque ſe purgarit. Sed viriliter agendum ô generoſe. Vtinam enim ſis generoſus, & aſpernendæ ſunt voluptates, quas iniuriis inferendis conſequimur, neque pudendum coram hominibus: ſed iudici confitenda veritas & flagitiũ eſt. Expiandæ verò ſunt ſubita luitione, inferorum pœnæ. Cùm enim ſit ſummum bonum non peccare, proximum eſt peccatum expiare. Qui autem diu facit iniuriam, ac manet impunitus. Is verò putandus eſt infœliciſſimus, quippe qui neque Deo, neque homini curæ ſit. Sic enim tecum perpende. Impunitas in malis dicitur & putatur. Ergo ſubire pœnam in bonis habendum. Contrarium enim cõtrario: tribuit oratio. Si igitur ipſe coram adeſſem, nihil fuiſſet opus tibi moleſtiis & pudore affici, & temetipſum in ius atque crimen vocare. Sed memetipſum tibi patronum darem, & te ad leges velut ad medicos adducerem. Stultus enim & imperitus quiſpiam diceret Syneſium Ioanni accuſationem intendere. Tu verò ſcires, quòd res eſſet, me parcendi tibi cauſſa, & cura tui quam habeo, commotum ad hanc accuſationem deſcendiſſe, vt in malis tibi melius eſſet. Sed hæc ſibi patrata ſcelus eſt, quod dij auertant & tui cauſſa & ciuitatis. Nã ad vniuerſam cædis macula pertineret, gentilitio videlicet effuſo ſanguine. Sin tu purus & crimine vacas tam animo quàm manibus: Vtinam verò ita ſit; deteſtandi ſunt qui hæc in te contulerunt, eóſque ſupra terram etiam tormenta ſuppliciáque manent. Nihil enim Deo tã eſt odio, quàm obtrectator, qui ex occulto vulnerat. Cùm enim ſit homo nullius animi, maximorum malorum eſt autor & Architectus. Et dicitur quoddam quaſi fatum ipſis Cinędis incumbere, & omnium quæ in arte compræhenduntur hoc eſſe præſtantiſſimum: (ſiquidem ad alia quoque multa ſunt admodum verſuti & ingenioſi.) Quare ſi quis falſum rumorem diuulgaſſe redarguetur, hoc ipſum, neque interroges, neque tibi dubiũ ſit, ſed etiamſi fortiſsimus eſſe videatur, tamen eum tu virum bona conſcientia ſemifœminam palàm & ingenuè dicas, mancipium Cotyos. Tu verò potes his rationibus, commentitiam & falſam opinionem refellere, ſi teipſum & tuos iudicio permittas. Sic enim ingreſſus, cauſſam orabis. Sunt aliqui qui me obſcuris ſermonibus, criminibúſque lædant. Hi, quãquã ſuæ cauſſæ diffiſi latere malunt, quàm apertè pugnare: tamen multa grauiáque crimina intendunt, & aliquibus fidem etiam facere videntur. Adeò ſunt callidi; & ad ſermones famæ mandandos vafri. Deinde prolatis criminibus, de quibus malè audis, nuptiis & nefaria cęde, quãdoquidẽ Spatalũ quendã ad cędẽ faciendam à te ſubornatũ dicunt, hoc ſimul producto, blandè iudicẽ & humililer obſecra, ne niſi habita quæſtione eũ dimittat, néue cauſſam deſerat. Non enim, dices, optime prætor, quia nemo cauſſam in lucem protulit, nec apertè nomen detulit, idcircò non omni tormentorum genere perquirenda eſt & inueſtiganda veritas. Diffamatus Spatalus hic eſt. Habes ho-

Habes hominem. In corpus animaduerte. Hic si quid factum est, hodie sui meique sit accusator oportet. Quòd si te ad hunc modum verba faciente, morem tibi non gesserit, etiam sic nobis quidem hominibus, satisfactum erit. Sin humanum se tibi impertiuerit, & hanc tuam caussam audierit: tum verò defensio ingenuè fieri potest & pudor illis obtrectatoribus inici atque os obturari. Nam hunc Spatulum molliter non oportet habere, sed vinculis constringetur & suspendetur, lateréque perfodietur. Tortores enim peritissimi sunt in simulationibus & mendaciis coarguendis, cùm saltem inuenerant vngues, cuiusmodi sint in quibusuis quædam inest argumentationis demonstratiuæ. Itaque quicquid illis imperium in eum excercentibus enunciarit, id est ipsissima veritas. Si sic absolutus crimine fueris, discedas è iudicio cum victoria & gaudio: re & opinione insons. Sin quæ ego in rem tuam esse censeo, & præscripsi, te non præstiteris, neque ad iudicem accesseris: at veritatem vidit & nouit pœna. Procul dubio penetrans omnia Dei oculus, & Lybiam vidit & illam vallem, & tumultum illũ, siue verum siue fictum, & Hæmylij cursum, & quã cladem acceperit à quo, quid dixerit, quid audiuerit, si modò quid dixit & audiuit. Nouit etiam quamuis innocens sis & purus Deo, neque patrato neque cognato vllo nefario facinore, quod nobis tamen hominibus non insons videaris, donec indefensus manes, neque tibi dextram porrigamus, neque tecum ad eandem mensam cibum sumimus. Nam Hæmylij furias pertimescimus. Etenim si nos attigeris, facinoris labem asperges. Sunt nobis domestisticæ ac priuatæ sordes. Non est opus, vt alienas his adiungamus.

ἔχεις τὸν ἄνδρα. χρῶ τῷ σώματι. τοῦτον, εἴτι γέγονε, τήμερον ἀναφανῆναί γε δεῖ κατήγορον αὐτοῦ τε κἀμοῦ, κἂν μὲν οὕτω σοῦ λέγοντος, μὴ πείθηταί σοι, καὶ τὸ ἦθος ἅλις ἔχει πρός γε ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους. εἰ δὲ φιλάνθρωπός τε εἴη καὶ χαρίσαιτό σοι τὴν περὶ τούτων ἀκρόασιν, ἅπαν ἐνταῦθα ἔξεστι τὸ λαμπρῶς ἀπολογήσασθαι καὶ τοὺς λογοποιοὺς καταισχῦναί τε καὶ κατασιγάσαι. τὸν γὰρ δὴ σπάταλον τοῦτον, οὐ δεήσει τρυφᾶν. ἀλλὰ καὶ δεθήσεται καὶ κρεμήσεται. καὶ τὰ πλευρὰ διορυχήσεται. δεινοὶ γὰρ ἐλέγξαι προσποίησιν οἱ βασανισταί. καί τινες αὐτοῖς ὄνυχές εἰσιν ἐξηρημένοι, συλλογισμῶν ἐπιστημονικῶν, ἔχοντες δύναμιν. ὥσθ' ὅτι ἂν ἐκείνων κρατούντων ἀναφανῇ, τοῦτ' ἔστιν αὐτὸ τἀληθές. ἂν οὕτως ἀπολυθῇς, μηδὲν ἀδικῶν, ἄπει τοῦ δικαστηρίου νικηφόρος καὶ γαῦρος. ἁγνός τε ἂν καὶ δοκῶν. εἰ δὲ ἐγὼ μὲν εἰσηγησαίμην ἅττα σοι λυσιτελεῖν οἶμαι, σὺ δὲ οὐ ποιήσεις, οὐδὲ πρὸς τὸν δικαστὴν προσέσει, τὸ μὲν ἀληθές, εἶδέ τε καὶ οἶδεν ἡ δίκη. πάντως ὁ διὰ πάντων ἱκνῶν ὀφθαλμὸς τοῦ θεοῦ, καὶ λιβύην ἑώρα, καὶ φάραγγα ἐκείνην. καὶ θροῦν ἐκεῖνον. εἴτε τὸν ὄντα. εἴτε τὸν ἐπιποίητον. καὶ τὸν αἰμυλίου δρόμον. καὶ ὅ,τι πέπονθε καὶ ὑφ' οὗ, καὶ ὅ,τι εἶπε, καὶ ὅ,τι ἤκουσεν. εἰ δή τι καὶ εἶπε καὶ ἤκουσε. καὶ οἶδεν, ὅτι εἰ καὶ τύχοις μὲν ἀναίτιος σὺ καὶ καθαρὸς τῷ θεῷ, μήτε πράξας μήτε βουλεύσας ἔργον ἐξάγιστον, ἀλλὰ ἡμῖν γε τοῖς ἀνθρώποις οὔπω καθαρός, ἕως ἀναπολόγητος ἧς. οὐ δὲ ἐμβαλοῦμέν σοι δεξιάν. οὐ δὲ ἀπὸ τῆς αὐτῆς σιτησόμεθα. τοὺς αἰμυλίου γὰρ ἀλάστορας δέδιμεν. ἐνθιγγάνων γὰρ ἡμῶν, ἐναπομόρξῃ τὴν προστροπήν. ἔστι καὶ ἡμῖν οἰκεῖαι κηλῖδες. οὐ δεῖ καὶ προσοτεραΐζεσθαι.

Olympio.

COnturbant Ecclesiam alieni, malitia perditi. Descende contra ipsos. Claui enim clauos pellunt.

Ὀλυμπίῳ. 44

ΛΥποῦσι τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλότριοι πονηροί. διάβηθι κατ' αὐτῶν. οἱ πάτταλοι γὰρ παττάλους ἐκκρούονται.

Anastasio.

NE Amasis quidem in bonis viris numerandus est, qui cautionem adhibuit, ne Policratis calamitatem quam futuram præuiderat, luctu & lamentatione prosequi cogeretur. At verò ex eo quod cùm adhuc prospera fortuna staret, præconem ad renunciandam amicitiam misit, planum est eum lachrymaturum fuisse, si denunciationem calamitas præuertisset. Tu verò dum nondum à fortuna agitaremur, constans nobiscum permansisti. Pòst simul cum ea discessisti. Nam adfertur ad nos eorum hominum sermonibus qui è Thracia veniunt, neque animo neque verbis tè nobis æquum esse. Hic igitur non plenè amicitiam renunciare, sed inimicitias renunciare potest. Satis autem erat non ex iisdem dolorem percipere. Dolorem autem addere, extrema crudelitas est, & neque in Amasidem neque omninò in humanitatem conferri rectè potest. Sed à te fortè tuis rebus rectius prouisum est. Fac quod faciendum est, solùm vt lubens facias. Dimidiũ enim acerbitatis de meo dolore sublatum foret, si in quibus calamitatibus versor, iucundus essem amicis.

Ἀναστασίῳ. 45

ΟΥδὲ ἄμασις μὲν καλὸς φυλαξάμενος ἐπιδακρῦσαι τοῦ πολυκράτους ταῖς συμφοραῖς, ἃς ἐσομένας προεῖδεν. ἀλλ' ἐπεὶ εὐτυχοῦντι κήρυκα πέμψας τὴν φιλίαν ἀπείπατο, δῆλον ἐποίησεν ὅτι κἂν, ἐδάκρυσεν, εἰ προὔλαβεν ἡ συμφορὰ τὴν ἀπόρρησιν. σὺ δὲ ἡμῖν, ἕως μὲν οὐ προσεκόπτομεν τῇ τύχῃ, συνέμεινας. ἔπειτα συναπῆξας αὐτῇ. λέγει γὰρ ἡ φήμη, διὰ τῶν ἀπὸ θρᾴκης ἡκόντων, οὐδὲν οὔτε φρονεῖν σε περὶ ἡμῶν οὔτε λέγειν ἐπιεικές. τοῦτο μὲν οὖν, οὐκ ἔστιν ὅλως φιλίαν ἀπειπεῖν. ἀλλ' ἔχθραν ἀνειπεῖν. ἤρκει δὲ εἴπερ ἄρα τὸ μὴ συνανιᾶσθαι. τὸ δὲ καὶ προσανιᾶσαι, πόρρω δεινόν. καὶ οὔτε ἀμάσιδος, οὔτε ὅλως ἀνθρωπίνων. ἀλλὰ σοὶ γὰρ ἴσως ὑπὲρ τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων ἔσκεπται κάλλιον, ποίει τὸ ποιητέον. μόνον εἰ χαίρων ποιεῖς. ἡμίσου γὰρ ἂν εἴη κακόν, εἰ καὶ οἷς πάσχω κακῶς, ἡδὺς εἴην τοῖς φίλοις.

Θεοτίμῳ. 46

Ἀρίθμει καὶ πέτρον ὀργὴν πενταπόλεως. ἄνθρωπον οὐ τέχνῃ μετιόντα τὸ λύειν τοὺς νόμους. καί τοι καὶ τὸν οὕτω μετιόντα, μισῶ. καὶ ὁ θεὸς συνοῖδε. καὶ ὁ Διοσκουρίδης. ἀλλ᾽ οὗτός ἐστι νεανικώτερος ἐκείνου τοῦ ἀνδρός. ὅτου γὰρ ἐπιθυμήσῃ χρήματος, πρῶτον ἁρπάσας, καὶ ὑφ᾽ ἑαυτῷ ποιησάμενος, ἔπειτα προάγεται τὴν δίκην. κἂν ἁλῷ, τῇ ψήφῳ, κρατεῖ τῇ χειρί. οὕτως ἐποίησε. πρῶτον, ἥρπασε κεράμιον. ἐγράψατό τις αὐτόν. ὁ μὲν, ἤλεγξεν. ὁ δὲ, οὐκ ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ προσηπείλησε τοῖς δημίοις πληγάς. πρὸς ὃ νεμεσήσας ἐγὼ, καὶ νομίσας οὐκ εἶναι βιώσιμον, ὅπου τινὲς ἰδιῶται χεῖρας ἔχουσι μείζους τῶν νόμων, παρεσκεύασα λαμπροτάτοις ἄνδρας εἴξαντας ἀποφάσει, βοηθῆσαι τῇ καταστάσει τῆς πολιτείας. εἰ γὰρ προὐχώρησεν αὐτῷ, πολλοὺς ἂν ἐν τοῖς ὀλίγου πέτρους ἐθεασάμεθα. ἐν ᾧ χάριν ἔχω τῷ θαυμαστῷ μαρτυρίῳ, καὶ συνηγανακτηκότι μάλιστα, καὶ προθυμότατα πάντων ὑπηρετήσαντι. ἀνθ᾽ ὧν ἀγαθόν αὐτῷ τι γένοιτο παρὰ τοῦ θεοῦ. παρὰ δὲ ἀνθεμίου καλῶς ἂν ἔχοι τὸ μὴ κακόν τι λαβεῖν, εἰ πέτρος αὐτὸν, ὥσπερ ἠπείλησεν ἀπαιτήσειεν. ἀλλ᾽ ἵνα μὴ γένηται τοῦτο, δέομαι πάνυ δέομαι, σοῦ τε αὐτοῦ, καὶ διὰ σοῦ τοῦ θαυμασίου ἀνδρὸς καὶ φιλοσόφου προΐλου κωλύσατε τὸν ἀλιτήριον ἄνθρωπον τὸ διὰ τῶν νόμων ἐπὶ τοὺς νόμους ἐλθεῖν. ἐμοὶ καὶ πενταπόλεως μέλει, καὶ τοῦ μὴ γεγονέναι φίλῳ συμφορᾶς αἴτιον. τὸ δὲ πῶς ἂν τις συκοφάντης ἀνακοπείη, οὐκ ἐμὸν εὑρεῖν. ἀλλὰ σόν. ὦ πρὸς τὰ καλὰ πάντων σὺ πρειμώτατε.

Πυλαιμένει. 47

Καλῶς ποιεῖς εἰς τὴν ἔχουσαν τὸν βασιλέα πόλιν ἐπανελθών. εἰ γὰρ καὶ τοῖς ἰσαύρων ὄρεσιν, ἡ ἀγαθή σοι τύχη συνῆν, ἀλλ᾽ ἔστιν εὐτυχία παρὰ τὸ τόπον εὐτυχεστέρα. ἐμοὶ δέ τι καὶ ἰδίᾳ διαφέρει, τὸ παρ᾽ αὐτά σε πράττειν εὖ τὰ βασίλεια. οὗ διατρίβων, καὶ λήψῃ καὶ πέμψεις ἐπιστολὰς, τὸ τιμαλφέστατον ἐμοὶ τῶν ἀπὸ θρᾴκης ἀγωγίμων.

Θεοτίμῳ. 48

Πλείω καλὰ τῆς Σιμωνίδου συνουσίας Ἱέρων ἀπέλαυσεν, ἢ σιμωνίδης ἱέρωνος. καὶ ναὶ, μὰ τὸν φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν, οὔτε σὲ πλέον ἐμακάρισα τῆς Ἀνθεμίου τοῦ μεγάλου φιλίας, ἢ τῆς σῆς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν μέγαν Ἀνθέμιον. ἀνδρὶ γὰρ ἔχοντι δύναμιν, τί κτῆμα κάλλιον, ἢ φίλος ἦθος ἀκαπήλευτον παρεχόμενος. οἷον ἐγὼ Θεότιμον οἶδα τὴν πρᾳοτάτην καὶ θεοφιλῆ κεφαλήν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν σὺ, σιμωνίδου πλέον ποιεῖς. σιμωνίδης γὰρ αὐτὸς ὡμολόγει, πρὸς ἀργύριον διαλέγεσθαι. ἐκεῖνο δὲ κοινὸν, ὅτι καὶ σιμωνίδης ἱέρωνα τῇ διαδοχῇ τοῦ χρόνου συνέστησε. καὶ διὰ τῆς θεοτίμου ποιήσεως, ἔστ᾽ ἂν ἕλληνες ὦσι, πολὺς ἀνθέμιος ἐν ταῖς τῶν λόγων διατριβαῖς. ἀλλὰ τὰ μὲν ῥωμαίων, ἐκεῖνος αὔξοι. σὺ δὲ ἐκείνου τὸ ὄνομα. ποιητικῇ γὰρ ἔδωκεν ὁ θεὸς ταμιεύειν τὴν εὔκλειαν. ἧς τὸ καλὸν, εἰς σὲ περιήκει.

Theotimo.

Etiam Petrum in hostibus Pentapolis habeas, hominem non arte nec insidiis leges infringere conátem (quanquam etiam qui sic adoritur, odio mihi sit, cuius Deum testem facio & Dioscoridem) sed hic ad audendum quàm ille proiectior est. Cuiuscunque enim rei cupiditas eum incesserit, eam vi primùm rapit & in suam potestatẽ redigit. Deinde venit in iudicium & si sententiis inferior sit, manu victoriam obtinet. Ita se gessit. Abstulit amphoram: in crimen vocatur. Alter accusationem probat. Hic non solùm non reddidit, sed lictoribus etiam verbera plagásque minatur. Quod cùm indignum putem, neque vitã in eiusmodi ciuitate tutò degi posse existimẽ, vbi priuatis aliquib. robustiores manus sint ipsis legibus, instruxi viros spectatissimos & fortissimos obedientes legibus vt statui Reipub. succurrant opémque ferant. Si enim res ei fœliciter processisset, breui complures Petros videremus, in quo gratiam habeo præstantissimo Martyrio, quem id potissimum commouit, quíque acerrimo studio diligentiáque caussam adiuuit. Pro qua re Deus gratiam ei repẽdat. Cùm Athemio verò præclarè actùm videatur, si nihil damni acceperit cùm ab eo Petrus, quemadmodum minatus est repetet. Verùm id ne fiat, vehemẽter iterum atque iterum rogo teipsum & per te clarissimum virum & philosophum Proilum, prouidete atque resistite sceleroso homini, ne per leges ad violandas veniat. Me cùm Pentapolis sollicitum habet, tum verò id mihi curæ est, ne sim amico calamitatis autor atque caussa. Quemadmodum autem occurri possit calumniatori cuipiã & obsisti, mearũ quidem virium nõ est inuenire, sed tuæ sagacitatis, quippe qui ad honesta rectáque omnium es ingeniosissimus.

Pylæmeni.

Rectè facis, qui in regiam ciuitatem reuersus sis. Etiamsi enim in Isaurorum montibus habitares, bona te fortuna non destitueret. verum est quædam fortuna loci conditione fortunatior. Mea quoque priuatim nonnihil interest, vt secundùm ipsam regiam fœliciter agas, vbi si fueris, accipies & mittes literas, rem mihi preciosissimam omnium quæ è Thracia adferuntur.

Theotimo.

Maiorem fructum è Simonidis familiaritate reportauit Hieron, quàm Simonides ex Hieronis. Et per amicum meum simul & tuum iuro, nõ ego te beatiorem Anthemij magni necessitudine iudico, quàm illum ipsum magnum Anthemiũ tua. Nam homini imperio potentiáque prædito, quid honestius, aut vtilius quàm amicus integrum & Syncerum animũ ferens, qualem ego certò scio Theotimum esse, caput mansuetissimum & pientissimum. Sed hoc tu Simonide plus præstas. Simonides enim ipse fatebatur, se pecuniæ caussa disserere. Illud verò commune quod Simonides Hieronis nomen posteritati memoriæque mandauit. Et Anthemij dum Græcia stabit, multa mentio fiet in disputandi dicendíque excercitiis per Theotimi poësim: sed ille Romanam rem amplificet, tu verò illius nomen. Nam Deus Poëticæ facultati dispensandam & administrandam gloriam dedit, cuius omnis vis atque virtus in te redundat.

Fratri.

QVidam Hæmylium interfectum à Ioanne dicunt. Alij vero perhibent à ciuibus inimicis eius hæc in illum conficta esse. Veritatem, Dice nouit, & in lucem tempus aliquando proferet. Ego quanquam in re obscura, & incerta, tamen omnes ad vnum odio dignos censeo, illum quòd talis est, etiamsi non fecerit: fecisse tamen facilè credi possit, & crimen ab ingenio suo non abhorrens suscepisse videatur, hos quòd etiamsi non finxerint, finxisse tamen vero dissimile non sit & ad ipsos crimen pertinere. quoniam ab omni suspicione vita ingeniúmque remotum est, & etiamsi multi iurati testimonium dixerint, nihilo plus ad fidem faciendam adferrent: perinde ac si quis Aiacem scortationis accesseret, risum profusissimum cieret. Alexander verò si non fœmina: at certè mollis & effæminatus erat, & crimen sustinebat. Sisyphum autem & Vlyssem odi. Quanquam enim aliquid dicerent, quod esset verum, tamen erant eiusmodi, sæpius vt mentirentur. Ego qua re miser sum, eadem etiam sum fælicissimus qui ciuibus talibus inimicis & amicis caream. Interclusus mihi sit aditus ad omnes. Nihil mihi cum quoque eorum. Peregrinus in peregrinis vitam agam. Voluntas ad hoc nos quodammodo confirmauit. Proh splendidum ac celebre solum Cyrenes, quod aliquando Carneadæ tenebant & Aristippi, nunc verò Ioannæ & Iulij, cum quibus cùm mihi non commoda sit habitatio, commodè peregrinor. Tu velim ne scribas mihi quicquam ampliùs de rebus illorum, neque mihi commendes eos qui caussas habent. Nec enim operam meam cuiquam horum vlterius accommodauero. Infœlicissimus verò essem. Si cum commodis amatissimæ patriæ caream. litium negotiorúmque socium me præberem, quæ me ab otio sapientiæ abstraherent, & cùm ex otio quasi lucrum inopiam fecerim, aliorum negotia sponte procurarem atque conficerem.

Eidem.

CVm matutino tempore soluissemus à Phycunte, sub vesperam feram ad Erythræ sinum applicuimus. Ibi tantisper mora facta donec aquam biberemus & aquaremur (fontes enim multi in ipso littore scaturiunt, aqua pura suauissimáque) accelerátibus Carpathiis rursus nauem adduximus. Mediocribus autem vsi ventis, cùm non magnum iter quottidie nos confecturos speraremus, ecce tantùm imprudentes contendimus quantùm oportebat, quinto die face visa, quam è turri signum appellentibus protendunt, celerius opinato, subduximus insula Pharo. Sterilis est insula, in qua neque sunt Spontaneæ syluæ neque fructus, sed genus quoddam salis.

Eidem.

CAlcearium quendam Athenis venire dicunt de quo vt mihi videtur, anno superiore firmas illas & intritas soleas emisti. Nunc aiunt eum longius negotiando processisse, & operis Attici Stolas adportare: tibique congruente: æstiuas vestes, & nobis ad vernum tempus accommodata pallia. Priusquam igitur omnia vendat, aut ea quæ pulchiori opere facta sunt (Nam qui

Τῷ ἀδελφῷ. 49

ΑΠέκτονε φησί τις Ἰωάννης Αἰμίλιον. ἕτεροι δὲ, τοὺς πολιτευομένους ἐχθροὺς, ἐπ' αὐτῷ ταῦτα συμπλάσαι. τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς, οἶδεν ἡ δίκη· καὶ ὁ χρόνος εὑρήσει. ἐγὼ δὲ καίπερ ἀδήλου τοῦ πράγματος ὄντος, οἶμαι δεῖν ἅπαντας ἐξ ἴσης ἀποστρέφεσθαι. τὸν μὲν, ὅτι τοιοῦτός ἐστιν, ὥστε εἰ καὶ μὴ πεποίηκεν, ἀλλ' ἐποίησεν ἄν. καὶ τοῖς ἑαυτοῦ τρόποις πρέπουσαν αἰτίαν ἐδέξατο. τοὺς δὲ, ὅτι καὶ μὴ πλάσαντας, ὅτι συνέπλασαν ἄν. καὶ πρὸς αὐτῶν τὸ ἐγχείρημα. ὡς ἔστιν ἦθος ἀνοίκειον ὑποψίᾳ τινί. κἂν εἰ συνωμόται πολλοὶ μαρτυρεῖεν, οὐδὲν αὐτοῖς ἔσται πλέον εἰς πίστιν· οἷον εἴ τις ἑταιρήσεως διώκοι τὸν Αἴαντα, γέλως ἂν εἴη πλατύς. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, εἰ μὴ θῆλυς, ἀλλὰ θηλυδρίας γε ἦν. καὶ τὴν αἰτίαν ἐχώρει. τὸν Σίσυφον δὲ καὶ τὸν Ὀδυσσέα, μισῶ. καὶ γὰρ εἴπη καὶ λέγοιεν ἀληθὲς, ἀλλὰ τοιοῦτοί γε ἦσαν, οἷοι τὰ πλείω, ψεύδεσθαι. ἐγὼ δὲ οἷς ἀτυχῶ, λίαν εὐτυχῶ, πολιτῶν τοιούτων ἐχθρῶν καὶ φίλων στερόμενος. διατετειχίσθω μοι τὰ πρὸς ἅπαντας. οὐδὲν ἐμοὶ πρὸς ἐκείνων οὐδένα. ξένος ἐν ξένοις. βιώσω. ὁ τρόπος ἡμᾶς πρὸς τοῦτό που διώκησεν. ὀδύρομαι δὲ τὸ κλεινὸν ἔδαφος τῆς Κυρήνης ὃ, πάλαι μὲν εἶχον Καρνεάδαι τε καὶ Ἀρίστιπποι, νυνὶ δὲ Ἰωάνναι καὶ Ἰούλιοι, μεθ' ὧν οὐκ εὐκαίρως γινόμενος, εὐκαίρως ἀποδημῶ. σὺ δὲ ἀλλὰ μὴ δὲ γράφειν ἔτι μοι περὶ τῶν ἐκεῖθεν πραγμάτων τινός. μὴ δὲ συνιστάναι τοὺς ἔχοντας δίκας. οὐ γὰρ ἂν ἐπιδοίην ἐμαυτὸν, ἔτι τούτων τινί. ἀτυχέστατος μὲν γὰρ ἂν εἴην, εἰ τῶν μὲν ἀγαθῶν, τῆς φιλτάτης πατρίδος στερίσκοιμι, μετέχοιμι δὲ ἀντιλογιῶν καὶ πραγμάτων, ἀφελκόντων με τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ ῥᾳστώνης. καὶ πενίαν ἐξ ἀπραξίας ὡς κέρδος ἑλόμενος, τἀλλότρια κακὰ προῖκα προσεργάσωμαι.

Τῷ αὐτῷ. 50

ΑΡαντες ἐκ Φυκοῦντος ἀρχομένης ἑώας, δείλης ὀψίας τῷ κατὰ τὴν Ἐρυθρὰν κόλπῳ προσέσχομεν. ἐνδιατρίψαντες δὲ, ὅσον ὕδωρ πιεῖν καὶ ὑδρεύσασθαι· πηγαὶ δὲ ἐπ' αὐτὴν ἐκδιδόασι τὴν ᾐόνα καθαροῦ καὶ ἡδίστου νάματος, ἐπισπευδόντων τῶν Καρπαθίων, αὖθις ἀνήχθημεν. πνεύματι δὲ χρησάμενοι μετρίῳ μὲν, ἀλλ' ἐκ πρύμνης ἀεὶ, καὶ μέγα οὐδὲν ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας ἀνύειν ἐλπίσαντες, ἐλάθομεν ἐξηνυκότες ὅσον ἔδει. καὶ πεμπταῖοι τόν, τε φρυκτὸν ἰδόντες, ὃν αἴρουσιν ἀπὸ πύργου τοῖς καταγομένοις σύνθημα, θᾶττον, ἢ λόγος ἀποβιβασθέντες ἦμεν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φάρῳ. λυπρὰ δὲ ἡ νῆσος, ἐν ᾗ μήτε δάσος ἐστὶν αὐτοφυὲς, μήτε καρπός. ἀλλ' ἅλες τινές.

Τῷ αὐτῷ. 51

ΗΚειν τις Ἀθήνηθεν λέγεται κρηπιδοπώλης, ἄνθρωπος παρ' οὗ μοι δοκεῖς καὶ πέρυσιν ἐωνῆσθαι τὰς ἀναξήτους ἐμβάδας. νῦν δέ φασιν αὐτὸν ἐπὶ μεῖζον ἐμπορεύεσθαι κομίζοντα στολὰς Ἀττικουργεῖς. σοί τε θέριστρα πρέποντα καὶ ἡμῖν ἀναβολὰς εἰς τὴν ὥραν τοῦ ἔτους. πρὶν ἂν οὖν ἁπάσας φθάσειεν ἀποδόμενος, ἢ τὰς τῆς καλλίονος ἐργασίας, οἱ γὰρ

προσεντυγχάνοντες, οὐχ ὑπὲρ τῶν κατόπιν, ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν ἐντεῦθεν ἀξιοῦσι βουλεύεσθαι, εἰσκαλεῖτοι τὸν ξένον, καὶ πρίω μοι τρεῖς ἢ τέτταρας τῶν ἀναβολῶν. πάντως ὅτι ἂν ὑπὲρ τῆς τιμῆς καταθῇ, παρ' ἐμοῦ σοι πολλαπλάσιον κείσεται.

Τῷ αὐτῷ. 52

ΜΗκος ἐπιστολῆς ἀνοικειότητα κατηγορεῖ τοῦ διακομίζοντος. ἀλλ' ὁ θαυμαστὸς ἀκάκιος, οἶδε μὲν ὅσα κἀγώ, ἐρεῖ δὲ καὶ ὧν οἶδε πλείονα, τῷ, τε σὸς ἐραστὴς εἶναι. καὶ τὴν γλῶτταν ἔχειν νικῶσαν τὰ πράγματα. ὥστε τὴν ἐπιστολὴν τῷ νόμῳ τοῦ προσειπεῖν σε πλέον, ἢ τῇ χρείᾳ χαρίζομαι. τὸ δ' ἀπαγγεῖλαί σοι περὶ τοῦ υἱοῦ διοσκορίου, τοῦτο μὲν ὡς ὑγιαίνει. τοῦτο δ' ὡς ἀναγινώσκει, καὶ πρόσκειται τοῖς βιβλίοις, τοῦτο τῆς ἐπιστολῆς ὑπαρχέτω τιμή. ἡμεῖς δὲ αὐτῷ, συμμορίαν ἀδελφῶν παρεχόμεθα. προσθέντες Ἡσυχίῳ ζεῦγος ἀδελφῶν ἀρρένων οὓς εὐτυχεῖς ποιήσειεν ὁ θεός, αὐτοῖς τε καὶ ἀδελφοῖς. καὶ γονέων οἴκῳ, καὶ λοιπῷ γένει, καὶ ταῖς πατρίοις πόλεσι.

Τῷ αὐτῷ. 53

ΣΥχνοὶ παρ' ἡμῖν καὶ ἰδιῶται καὶ ἱερεῖς, πλαττόμενοί τινας ὀνείρους, οὓς αὐτοὶ καλοῦσιν ἀποκαλύψεις, ἐοίκασιν ὕπαρ μοι δώσειν κακόν, ἂν μὴ τάχιστα τὰς ἱερὰς ἀθήνας καταλαβεῖν μοι γένηται. ὁσάκις ἂν οὖν ἐντυχεῖν σοι γένοιτο, ναυκλήρῳ πειραϊκῷ, γράφε πρὸς ἡμᾶς. ἐκεῖ γὰρ ἐντευξόμεθα ταῖς ἐπιστολαῖς. ὀνήσομαι δὲ οὐ μόνον τοῦτο τῆς ἐπὶ τὰς ἀθήνας ὁδοῦ, τὸ τῶν παρόντων ἀπηλλάχθαι δεινῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ μηκέτι τοὺς ἐκεῖθεν ἥκοντας ἐπὶ λόγοις προσκυνεῖν. οἳ μηδὲν ἡμῶν τῶν θνητῶν διαφέρουσιν. οὔκουν εἰς σύνεσίν γε τῶν Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος. ἀναστρέφονται δὲ ἡμῖν, ὥσπερ ἐν ἡμιόνοις ἡμίθεοι. διότι τεθέανται τὴν ἀκαδημίαν καὶ τὸ λύκειον. καὶ τὴν ἐν ᾗ ζήνων ἐφιλοσόφει ποικίλην, νῦν οὐκέτ' οὖσαν ποικίλην. ὁ γὰρ ἀνθύπατος τὰς σανίδας ἀφείλετο. ἔπειτα ἐκώλυσεν αὐτοὺς ἐπὶ σοφίᾳ μεῖζον φρονεῖν.

Τῷ αὐτῷ. 54

ΕΛυσας τὸ πρυμνήσιον. κἀγὼ τὰς ἡμιόνους, ἔστησα παρὰ τὴν ζεφυρῖτιν ἠιόνα. τῆς ἀπήνης δὲ ἀποβαίνοντος, ἤδη σοι τὸ ἱστίον ἦρτο. καὶ κατὰ πρύμναν ὁ ἄνεμος. ἀλλὰ τοῖς, τε ὀφθαλμοῖς ὑμᾶς ἐφόσον ἐξικνοῦντο προὔπεμψα, καὶ πολλὰ τοῖς ἀνέμοις ὑπὲρ τῆς ἐρωμένης ψυχῆς διείλεγμαι, συνιστὰς αὐτοῖς τὸ σκάφος, ὅτι μοι τὸ τιμαλφέστατον φορτίον πεπίστευται. οἱ δέ, οὐ γάρ εἰσιν ἀνέραστοι τῶν καλῶν, ὑπέσχοντό μοι τὴν σὴν κομιδήν τε καὶ ἀνακομιδήν. οὗτοι μὲν οὖν ἀγαθοὶ δαίμονες ὄντες, οὐκ ἄν ποτε ψεύσαιντο. σὺ δὲ ὥσπερ αὐτῶν ἐδεήθης ἐντεῦθεν, ἐκεῖσε πορθμεύων, δεήθητι κἀκεῖθεν ἐνθάδε. πολὺ γὰρ ἄν, ἡδίους τότε σοι παραγένοιντο.

Τῷ αὐτῷ. 55

primùm in eum incidunt ſibi ipſis, non ijs qui poſtea venturi ſunt,conſulunt) intro vocabis , ad te hoſpitem,& emes mihi tria quatuórve pallia. Quicquid expenderis precij , multipliciter apud me tibi repoſitum erit.

Eidem.

LIterarum prolixitas inertiam tabellarij redarguit,ſed egregius Acac us omnia nouit, quæ & ego, Dicet etiam plura,quàm norit,quoniam te plurimum amat,& linguam ſit res ipſa longè ſuperantem,vt epiſtolam magi appellandi te conſuetudine quàm neceſſitate miſerim. Verùm hoc habeat epiſtola muneris, vt tibi nuncium de filio Dioſcorio ferat, quemadmodum legat & libris intentus ſit. Nos ei,fratrum contubernium dedimus. adiecimus enim Heſychio iugum fratrum , quibus fortunam Deus largiatur, tum erga fratres inter ſeſe , erga domum paternam reliquúmque genus, tum etiam patrias ciuitates.

Eidem.

MVlti tam idiotæ quàm ſacerdotes apud nos fictis quibuſdam inſomniis,quæ reuelationes nuncupant , damnum mihi reuera præſagire videntur, niſi quàm celerrimè ſacras Athenas petam. Quotieſcunque igitur in Nauclerum Pireenſem incideris,fac nos certiores. Sic enim literas accipiemus.Nec verò ſolum hoc emolumentum mihi præſtabit inſtituta verſus Athenas profectio, vt à præſentibus malis me liberet & expediat, verùm etiam vt ne poſthac eos qui inde veniunt docendi cauſſa, venerari & propemodum adorare mihi neceſſe ſit. qui cùm nulla re nobis mortalibus ſint præſtantiores,ne eo quidem quod ad intelligenda Platonis & Ariſtotelis ſcripta pertinet: verſantur tamen in nobis,non aliter quàm inter mulos ſemidei, ſolam ob hanc cauſſam,quòd Academiam viderint & Lyceú & eam in qua Zenon docuit Pæcilam quæ amplius non eſt ornata ποικίλη. Proconſul enim tabulas abſtulit, & vetuit ne ob ſapientiam altum ſaperent.

Eidem.

CVm tu Prynneſium ſolueres ego mulas in littore fauoniali conſtitui,cúmque iam è curru deſcenderem,tu velum ſuſtuleras, & puppi ventus incumbebat. Sed oculis vos in quantum progredi potuerunt,comitatus ſum,multúmque cum ventis ad ſalutem animæ dilectæ, tuendam, locutus ſum, nauémque eis commendaui , cui precioſiſſima mea merces eſſet credita. Illi verò, neque enim alieni ſunt ab amore bonorum, tui auectionem reuectionémque promiſerunt. Hi igitur cùm ſint boni dæmones,fidem non fallant. Tu verò quemadmodum eos precabaris, cùm hinc illuc nauigares , ita quoque cùm illinc huc renauigandum erit, facito. Sic enim multò promptiores eos & alacriores ad ſalutem tuam reddes.

Eidem.

INiuriam facis ô diuinum & ſacrum caput , qui cùm mentem ſimplicem meam,& quæ familiaritate facilimè capitur impuliſſes ad amorem tui & neptis,nunc eam & teipſo & nepte priuaris. Quòd ſi illam haberē, duplicem in ea conſpicerē imaginē, & per adoleſcentulā mihi præſtò eſſet auunculus eius.

ΑΔικεῖς με ὦ θεία καὶ ἱερὰ κεφαλὴ ψυχὴν ἁπλῆν καὶ ὑπὸ συνηθείας ἁλώσιμον, ἐνσείσας μὲν εἰς τὸ διαφερόντως ἀγαπᾶν σέ τε καὶ τὴν ἀδελφιδῆν. ἀφελόμενος δὲ σαυτοῦ τε καὶ τῆς ἀδελφιδῆς. ἐκείνην μὲν οὖν ἔχων, διπλῆν ἐθεώμην εἰκόνα. καὶ παρῆν μοι διὰ τῆς νεάνιδος ὁ θεῖος αὐτῆς. νῦν δὲ

Iam verò omnibus charis destituor, & naturam accuso, quòd tam immoderatam vim in iniuriis accipiendis habeat, & si quid sapientiæ studium prodest, seueritate recuperabo, & in posterum rigidiorem constantiorémque in conuersationibus experiemini.

Contra Andronicum.

Malefici & improbi magistratus immundi, seruiunt ad vsum & vtilitatem Dei. Pœnis enim afficiunt eos qui puniri digni sunt. Nihilominus tamen odio sunt Deo, & abominationi. Excitabo enim inquit gentem contra vos calamitatibus & damnis affliget, & postremò illos ipsos, quibus vtitur quasi instrumentis, dicit sibi pœnas soluturos, quòd cùm accepissent vos in suam potestatē, nullam misericordiā vobis præstiterunt, & omnem crudelitatem exercuerunt. Ipsas enim Syllabas, quemadmodum in sacris libris habent non memoria tenebam. At scio in aliquo libro Deum hæc dicere. Nec verò solùm dixit, & non fecit, sed rex Babylonius Hierusalem ciuitatem euertit. Populo seruitutis iugum impositum est. Hic autem ipse non longo tempore post, in furorem incidit, & vltore Deo, ciuitas ita desolata est & ad nihilū redacta, vt quamuis in eo loco ciuitas extitisset, tamen incredibile videretur. Nunquid ergo, Deum audemus interrogare? Quamobrem tu viros concitas punitores vltorésque eorum qui in te peccauerunt. Postquam autem diuinæ voluntati morem gesserunt, & in vincula mortémque coniecerunt eos contra quos mittuntur, cùm iam gratia pro ministerio referenda sit, tum maximè ad supplicium ipsi rapiuntur. Sed ad respondendum his quæ quærimus facultatem nobis dedit. Postquam enim hoc modo violata lege, venerunt in homines mala. Quæ verò mala pariunt ea sunt excellenter mala. Nam abundantia naturæ in opus etiam erumpūt. Postquam igitur semel contigerunt mala, diuinæ sapientiæ virtutis & potentiæ est, non solùm bene facere. Nam hæc vt sic dicam est natura Dei quemadmodum ignis calefacere & lucis illuminare: verùm etiam illud vt mala quæ cogitata sunt ab aliquibus ad bonum aliquem & rectum finem dirigat, & quæ mala videntur, in vtilem aliquem vsum conuertat. Est enim sollertissimæ sapientiæ, malis vtiliter etiam vti. Cùm igitur punitoribus opus est, nunc vtitur dæmonibus, locustarum ducibus ac præfectis, nunc illis, quorum est pestes & morbos fabricare, & iam gente quadam Barbarorum, iam malo principe, & vt semel dicam publicis viris qui sunt natura ad malefaciendum idonei, tamen illas odio prosequitur, quòd ad hoc ipsum fuerunt idonei. Non enim fecit illos Deus vt essent instrumenta calamitatum & damnorum, sed cùm ad hoc semetipsos intulerint, eorum opera Deus vtitur: & quoniam ad hoc tu cō-modus fuisti, idipsum est, quod in vniuersum à Deo te abscindit & abstrahit. Sic vas aliud obscœnum, aliud honorificum est, & esse creditur. Nam vtrumque penditur ex eo, in quē vsum adhibeatur. Mensa quidem, sancta res est, qua Deo amico & hospitali honores tribuuntur. Et Abrahamum hospitalitas in eū dignitatis statum euexit, vt esset hospes Dei. Contrà flagrum & virga detestanda. Ná inseruit, iræ ac libidini. & postquá ea quis vsus est, pœnitudine ducitur. Eorū verò qui puniūtur, Deus curá gerit. Nec enim hoc est exiguū, aut leue existimari debet Dei animaduersione dignū iudicari, & delicta per suppliciū ex-

ἁπάντων τὰ φίλα φροῦδα. καὶ μέμφομαι τῇ φύσει, διὰ τὴν ἀμετρίαν τῆς εἰς τὸ ἀδικεῖσθαι ῥοπῆς. καὶ εἴ τι φιλοσοφίας ὄφελος, εἰς ἀρρενωπότερον ἀνακτήσομαι καὶ τοῦ λοιποῦ σφενδαμνίνῳ μοι καὶ ἀκλινεστέρῳ συνέσεσθε.

Κατὰ Ἀνδρονίκου. 56

Αἱ κακοποιοὶ δυνάμεις ἐν κόσμῳ, συντελοῦσι μὲν τῇ χρείᾳ τῆς προνοίας. κολάζουσι γὰρ τοὺς ἀξίους κολάζεσθαι, εἰσὶ δὲ ὅμως θεομισεῖς τε καὶ ἀποτρόπαιοι. ἐγερῶ γάρ φησιν ἔθνος ἐφ' ὑμᾶς ἀφ' οὗ πείσεσθε τόσα καὶ τόσα. καὶ τελευτῶν, αὐτοῖς ἐκείνοις, οἷς ἐπιστρατεύει, φησὶν ἐπεξελεύσεσθαι, ὅτι παραλαβόντες ὑμᾶς οὐκ ἠλέησαν. οὐδ' ἀνθρωπίνως ἐχρήσαντο. αὐτὰς μὲν γὰρ οὐκ ἐξεμελέτησα τὰς ἱερὰς συλλαβάς. ἰσχυρίζομαι δὲ, ὡς ἔστιν, ἐν τῶν βιβλίων ὁ θεὸς ταῦτα λέγων πεποίηκε. καὶ οὐκ εἶπε μὲν οὕτως. οὐκ ἐποίησε δὲ, ἀλλὰ Βαβυλώνιος βασιλεὺς, Ἱερουσαλὴμ μὲν τὴν πόλιν κατέσκαψε. τὸ δὲ ἔθνος, ἠνδραποδίσατο. ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος, οὐκ εἰς μακρὰν ἐμεμήνει. καὶ γέγονε δίκη θεοῦ ἐξερημωθῆναι τὴν πόλιν, ὡς εἰ καὶ γέγονεν ἐν τῷ τόπῳ πόλις, ἀπιστηθῆναι. ἆρα τολμητέον ἐρέσθαι θεόν; διὰ τί σὺ μὲν ἀνίστης ἄνδρας, ἐπὶ τοὺς ἡμαρτηκότας σοι τιμωρούς. ὅταν δὲ ὑπηρετήσωσι τῷ θείῳ βουλήματι, καὶ γένωνται δήμιοι τούτοις, ἐφ' οὓς καταπέμπονται, δέον ἐκτῖσαι χάριν τῆς ὑπουργίας τότε δὴ μάλιστα καὶ κολάζονται. ἀλλ' ἣ κεκίνηκεν ἡμᾶς εἰς ἀπόκρισιν ὧν αὐτοὶ πυνθανόμεθα. Ἐπειδὴ γὰρ βεβλαμμένου τοῦ διὰ τοῦ θείου νόμου, παρῆλθεν εἰς ἀνθρώπους κακά. τὰ δὲ κακοποιὰ διαφερόντως κακά. περιουσία γὰρ φύσεως καὶ δραστήρια γίνονται. ἐπεὶ δ' οὖν ἅπαξ γέγονε τὰ κακὰ, τῆς θείας σοφίας καὶ ἀρετῆς καὶ δυνάμεως ἔργον ἐστὶν, οὐ μόνον τὸ ἀγαθοποιεῖν, φύσις γὰρ ὡς εἰπεῖν αὕτη θεοῦ, ὡς τοῦ πυρὸς τὸ θερμαίνειν, καὶ τοῦ φωτὸς τὸ φωτίζειν, ἀλλὰ κἀκεῖνο μάλιστα τὸ διὰ κακῶν ἐπινοηθέντων πρός τινων, ἀγαθόν τι καὶ χρηστὸν τέλος ἀποτελεῖν, καὶ ὠφελίμως τοῖς δοκοῦσι φαύλοις χρῆσθαι. καὶ γὰρ σοφίας ἐστὶν εὐμηχάνου, καὶ τοῖς κακοῖς ἐνδεόντι χρήσασθαι. ὅταν οὖν δέηται κολαστῶν, χρῆται νῦν μὲν ἀγελάρχαις ἀκρίδων, δαίμοσι. νῦν δὲ ὧν ἔργα λοιμοί. καὶ νῦν μὲν ἔθνει βαρβάρων. νῦν δὲ ἄρχοντι πονηρῷ, καὶ καθάπαξ εἰπεῖν, ταῖς ἐπιτηδείοις εἰς τὸ ποιῆσαι κακὰ, δημοσίαις φύσεσι. μισεῖ δ' ὅμως αὐτὰς, ὅτι πρὸς τοῦτο γεγόνασιν ἐπιτήδειοι. οὐ γὰρ ἐποίησεν ὁ θεὸς ὄργανα συμφορῶν. ἀλλ' ὑφ' ἑαυτῶν εἰς τοῦτο ταχθεῖσιν ἑτοίμως ἐχρήσατο. καὶ διότι πρὸς τοῦτο σὺ γέγονας χρήσιμος, αὐτὸ τοῦτό ἐστιν, ὃ καὶ παντάπασιν ἀποκόπτει θεοῦ. οὕτω καὶ σκεῦος τὸ μὲν ἄτιμον. τὸ δὲ, τίμιόν ἐστι τε καὶ νομίζεται. κρίνεται γὰρ ἑκάτερον πρὸς ἥν τινα χρείαν παρέχεται. τράπεζα μὲν, ἱερὸν χρῆμα. δι' ἧς ὁ θεὸς τιμᾶται φίλιός τε καὶ ξένιος. καὶ τὸν Ἀβραὰμ ἡ φιλοξενία, θεοῦ πεποίηκεν ἑστιάτορα. μάστιξ δὲ ἀποτρόπαιον. θυμῷ γὰρ ὑπηρετεῖται. καί τις ἤδη χρησάμενος αὐτῇ, μετενόησε. τῶν μέν τοι κολαζομένων ὁ θεὸς κήδεται. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο μικρὸν, ἐπισκοπῆς ἀξιωθῆναι θεοῦ, καὶ καθαίρεσθαι διὰ δίκης τὰ ἁμαρτήματα τοῦ

αἱ δὲ τιμωροὶ φύσεις, αἱ παντάπασιν ἀπόστροφοι τοῦ θεοῦ. τὸ γὰρ ἀφανιστικὸν, τῷ δημιουργῷ δήπου πολέμιον. οὐ γὰρ οὐδὲ διάκειται τὴν γνώμην ὁ τιμωρός. ἢ δαίμων, ἢ ἄνθρωπος, ὡς λειτουργίαν τινὰ, ταύτην εἰς φέρειν θεῷ. ἀλλὰ τῇ μοχθηρίᾳ τῆς φύσεως χαριζόμενος ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς ἐπεξέρχεται. οὐ τοίνυν ἐπειδὴ δυστυχεῖν ἔδει τὴν πόλιν, σὺ δὲ τοῦτ' εἰργάσω, παρὰ τοῦτό τε δεῖ διαδρᾶναι τὴν δίκην. ταύτην γὰρ ἂν τὴν ἀπολογίαν καὶ ἰούδας ἀπελογήσατο. ἔδει γὰρ ὑπὲρ τῶν ἁπάντων ἁμαρτίας σταυρωθῆναι χριστὸν, ἀλλ' ἔδει μὲν φησιν. οὐαὶ δὲ, δι' οὗ γίνεται, καὶ καλὸν ἦν τῷ ἀνθρώπῳ, εἰ μὴ ἐγένετο. οὐκ οὖν τὸ μὲν ὁρώμενον, ἀγχόνη τὴν προδοσίαν αὐτοῦ διεδέξατο. τὸ δὲ οὐχ ὁρώμενον, οὐδ' ἂν ἐπινοήσειέ τις. οὐ γάρ ἐστιν ἐπινοίᾳ ἀνθρώπου χωρῆσαι, τίνα γένοιτ' ἂν τῷ χριστοῦ προδότῃ τὰ κολαστήρια. τὸ γὰρ ἢ δεῖ γενέσθαι ὑπηρετῆσαι τῷ χρεὼν, οὐκ ἀστείας ἀπολογίας ἐστί. δεῖ τοίνυν ὅσον οὐδέπω καὶ αὐσουριανοὺς, καὶ ἀνδρόνικον, ὑπὲρ ὧν εἰς ἡμᾶς εἰργάσαντο, δίκην ἀξίαν κομίσασθαι. καὶ γὰρ τὴν ἀκρίδα τὴν λυμηναμένην ἡμῶν τοὺς καρποὺς, καὶ μέχρι μὲν καλάμης τὸ λήιον, μέχρι δὲ φλοιοῦ τὰ φυτὰ δαπανήσασαν, καταποντιστὴς ἄνεμος ἄρας, ὦσεν εἰς μέσον τὸ πέλαγος. ταύτῃ μὲν οὖν τῇ πληγῇ, τὸν νότον ἀντέταξεν ὁ θεός. καὶ ἐπ' αὐσουριανοὺς ἤδη τις ᾕρηται παρ' αὐτοῦ στρατηγός. ὡς εἴη γε τοῦτον ἡμῖν εἶναι, τῶν παρ' αὐτοῦ πώποτε στρατηγῶν, εὐσεβέστατόν τε καὶ δικαιότατον. τοῦτον ἐπὶ τῷ κατ' αὐτῶν τροπαίῳ, μακαρίσαι μοι γένοιτο. μακάριος γάρ φησιν, ὃς ἀνταποδώσει τὸ ἀνταπόδομα αὐτοῖς. μακάριος ὃς ἐδαφιεῖ τὰ νήπια αὐτῶν πρὸς τὴν πέτραν. τίς δὲ ἄρα. τίς ὄλεθρος πρέπει μένει τὸν παλαμναῖον τῆς χώρας ἀνδρόνικον. τίς ἀξία γένοιτ' ἂν δίκη, ψυχῆς κακεργάτιδος. ὡς ἐμοὶ τῶν πληγῶν ἁπασῶν αἷς μετῆλθε τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ὁ θεὸς, ἀνδρόνικός ἐστι μακρῷ πάντων βαρύτερος. πρὸς γὰρ ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς, οὗτος ἐμόν ἐστι κακὸν ἴδιον. διὰ τούτου μέτεισιν ὁ πειράζων, ἵνα δραπετεύσω τοῦ θυσιαστηρίου τὴν λειτουργίαν. ἐπαναπτέον δέ μοι μικρὸν ἄνω τὸν λόγον. ἵν' οἷς ἴστε, προσθεὶς ἃ μὴ πάντες γνώσκετε, ἀκόλουθον ὑμῖν τὴν διδασκαλίαν τῶν περὶ ἐμὲ πραγμάτων ποιήσωμαι. καὶ γὰρ πρὸς τὰ μετὰ ταῦτα μοι καλῶς ἔχει τούτων ὑμᾶς ἀκροατάς μοι γενέσθαι. ἐμοὶ παιδόθεν παρέστη θεῖον ἀγαθὸν εἶναι, σχολὴ καὶ τῆς ζωῆς εὐμάρεια. τοῦθ' ὅ, τι θείαις φύσεσι προσήκειν τις ἔρη. αὐτὸ τοῦτ' εἶναι, τὸ τὸν νοῦν ἐκτρέφειν καὶ συνιστᾶν τῷ θεῷ, τὸν ἔχοντά τε αὐτὴν καὶ καρπούμενον ὅσα δὴ παισίν ἐστιν ἢ γίνεται πράγματα, τούτων ἐλάχιστον ἐγὼ μετέχων καὶ ὅσα μειρακίοις. καὶ ὅσα νέοις. καὶ εἰς ἄνδρα παραγγείλας, οὐδέν τι παιδαρίου πρὸς ἀπραγμοσύνην παρήλλαξα. ἀλλ' ὥσπερ ἐν πανηγύρει σεμνῇ διεξάγων τὸν βίον, διὰ πάσης ἡλικίας, ἵλεω καὶ ἀκύμαντον τῆς ψυχῆς ἐτήρησα τὴν διάθεσιν. οὐ μὴν διὰ τοῦτο ἀνθρώποις ἀσυντελῆ με πεποίηκεν ὁ θεός. ἀλλὰ πολλάκις ἡμῖν καὶ ἰδιῶται καὶ πόλεις εἰς δέον ἐχρήσαντο. ἐδίδου γὰρ ὁ θεὸς, δύνασθαί τε τὰ μέγιστα καὶ τὰ κάλλιστα βούλεσθαι. τούτων οὐδὲν ἐμὲ φιλοσοφίας ἀφεῖλκεν. οὐδὲ τὴν εὐδαίμονα

piari. Qui vero puniũt, ij sunt prorsus à Deo auersi & alieni. Quod enim tollit è medio atq; perniciem adfert, illud fabricatori sit inuisum & exosum oportet. Nec enim animo sic effectus est punitor, siue is sit dæmon, siue homo, vt obsequiũ officiúmq; Deo præstare velit, sed quandã deprauatã naturæ malitiã. cõmunib. his inferendis miseriis explet. Non igitur, quoniam ciuitatẽ affici clade necesse esset, & id tua ope perfectum est, idcirco tu pœnam effugies. Nam hac defensione Iudas etiam purgare se potuisset. Oportebat enim Christum expiandi omnium hominum peccati caussa, in crucem agi. Sed oportebat quidem inquit. At væ illi homini, quo autore hoc fit. Vtile fuisset homini, si nunquam in lucem esset editus. Itaque quod quidem videri posset, laqueus proditionem eius consecutus est. Quod verò non cadit sub oculos, id nemo cogitatione assequi potest. Non enim capit humana cogitatio, quantum mali & tormentorũ Christi proditori inferatur. Nã quoniam oportuerit fieri, se fato inseruisse, non honesta defensio est. Ausurianis igitur & Andronico maximè pro suis in nos sceleribus extremum dignúmque luendum est supplicium. Nam locustam quæ fructibus nostris corruptionem intulit, & segetem vsque ad stipulam ac plantas ad corticem vsque depasta est, ventus quidam prædatorius sublatas in medium pelagus impulit. Huic igitur plagæ, notum Deus opposuit, & aduersus Ausurianos iam quidam ab illo dux est constitutus, vt hunc habeamus omnium ducum quotquot vnquam ab illo dati sunt religiosissimum & iustissimum. Hunc mihi beatum à Tropheo ex illorum victoria parto prædicare liceat. Beatus, enim inquit qui talionem illis repensurus est, Beatus qui infantes illorum saxis alliserit. Quis verò quis interitus scelerato regionis siccario paratus est Andronico? Quod satis dignum suplicium erit animo nefario. Nam mihi plagis omnibus, quibus peccata nostra Deus punitus est, Andronicus longè molestior est ac intolerabilior. Præter enim communes miserias, ille meum quasi priuatum quoddam infortunium est. Per hunc me tentator sollicitat, vt sacrificandi munus declinem. Sed est mihi paulo altiùs à principio sermo repetẽdus vt cùm ad ea quæ ipsi memoria tenetis, illa quę non omnibus nota sunt adiecero, consequenter vobis doctrinam de mearũ rerum conditione exponam. Nam ad ea quæ sequuntur mihi bonum est atque vtile, vos hæc à me primùm audire. Mihi à puero visum est diuinũ bonũ esse otiũ & vitæ tranquillitas eiusmodi, quod diuinis naturis & ingeniis cõuenire iure censeri posset. Hoc autem ipsum esse, vt mẽtem aleret, Deóque commendatam redderet, qui hanc vacationem possidendam ac fruẽdam adeptus esset. Quotquot pueris sunt aut cõtingunt negotia, hæc me minimè sollicitum habebant, & quotquot adolescentibus item iuuenib. Posteaquam verò ad virilem ætatem accessi, non equidem aliud quàm quòd puer de otio sentiebam: sed tanquam in aliqua graui panegyre vitam exigens, per omnẽ ætatẽ, placidum & constantẽ animi sensum custodiui. Nec tamen idcirco me mortalibus inutilẽ Deus prębuit. Sed persæpe nostro consilio & ope homines priuati & Respublicæ rectè vsi sint. Dederat enim nobis

Deus poteſtatem appetendi res maximas & præſtátiſſimas. Horũ nihil à philoſophiæ ſtudio me auocauit. Neque beatum hoc otium mihi præcidit. Nam impulſu & labore atque vix facere, id eſt quo tempus abſumitur ac perditur, & animus negotiorũ curis demergitur. Cuius autem ſolum eſt officium verba facere, cùm ſuada ſequitur, & apud auditores plurimum oratione proficitur, cur parcas verbis, vt quis ab infortunio & calamitate liberetur. Precioſum animal eſt homo. Precioſum enim ſit oportet, cùm ipſius cauſſa Chriſtus ad crucem affigi ſe paſſus ſit. Mihi verò, vt oratione mortales perſuaderem vſq; in præſentem annum fortaſſis diuina ſorte deputatum erat. Fortaſſis autem ſi ad res gerendas me cõtuliſſẽ, ſucceſſum nõ habuiſſem. Nunc enim res multi extitiſſe confirmata ac probata videtur, nunc illi vitæ ſtatum acceptum referebam vitam, in mundo quaſi ſacro quodam ambitu cùm bona ſpe degebã, animal Deo ſacrum remiſiſſe viuens, vitam in ſupplicationes, libros & venationem partitus. Nam vt anim⁹ iuxta ac corpus bona ſint habitudine, partim opus faciundũ eſt, partim rogãdus Deus, tu eiuſmodi quiete traxi omnes annos, vſq; ad ſacerdotij electionem, quod ego ſemper omniũ timidiſſimè declinaram. Teſtem in omnibus Deum facio, cuius ego propter vos, altaris ſacrificium perſæpè portaui, ego ſine circuitionibus & ſtudiis, ſeorſim multis temporibus & multis in locis ipſum Deum adij & pronus atq; in genua prolapſus oraui ſuppliciter potiùs vt mihi mortem quàm ſacerdotiũ offerret. Nã verecundia me quædam & amor otij quod in philoſophia conſumitur, pro quo mihi ſemper omnia facienda dicendáque putaui. Verùm quoniam homines quidem vincebã, à Deo verò ſuperabar, quemadmodũ commune prouerbium habet de eo qui Dei vult eſſe diſcipulus, ferebam, ſed ægrè vitæ cõmutationem. Nam cùm fugam meditarer, ſpes me bonorum & malorum metus retardarunt, & ſenes quoſdam audiui dicẽtes, quòd me Deus paſceret, & quidam in ſermone dixit Hilarẽ eſſe ſpiritum ſanctum & omnibus qui ſui participes eſſent, gaudium impertire. Adiecit etiam dæmones coram Deo, nos calumniis & criminationibus traducere, quos conturbarem & dolore afficerẽ, ſi meliori parti animũ adieciſſem: ſed etiamſi graue quid adferant, non inquit philoſophus cõſecratus deſtituitur. Ego igitur (Nã magnificè de me ſentire vel ſplendidũ aliquid mihimetipſi polliceri non facilè poſſum) fortunæ aduerſitatem prætendebam, non equidem ob inuidiã dæmonis. (Nec enim in me virtutem perſpicio, quæ pœnarum & calamitatum acerbitates prouocare potuiſſet, ſed potiùs quæ metueret, ne cùm indignus ad tanta myſteria gubernandum acceſſiſſem, pœnam debitam perſoluerem:) & hanc infœlicitatẽ prædicebam, in quam non propemodum impegerá, ſed in conſpectu verſabatur, & omnia pericula præſto erant, & fabricator omnium Andronicus dæmõ Martius, quæ nulla calamitatum & cladium ſatietas caperet, quũ reliquiis ciuitatis immineret. Forum vndique reſonabat virorum planctibus. vlulatione fœminarum, luctu puerorum. In captę ciuitatis formam & ſtatum eam redegit, à qua cùm præſtantiſſimam partem abſcidiſſet, in cauſſa fuit vt ea locus vltionis nominaretur, & è regia porticu vbi conſilia priùs iniri ſolita ſunt, carniſicina facta punitoribus eam dæmonibus tradidit, quibus ſe ſociũ adiunxit, & his aram, menſámque in ea collocauit.

μοι σχολὴν ὑπετέμνετο. τὸ γὰρ ὠθισμῷ καὶ μόχθῳ καὶ μόλις ποιεῖν, τοῦτό ἐστιν ὃ δαπανᾷ τὸν χρόνον. καὶ τὴν ψυχὴν ἐμβαπτίζει μερίμναις πραγμάτων ὅτῳ δὲ εἰπεῖν μόνον καθήκει, ἡ πειθὼ δὲ ἕπεται, καὶ ὁ λόγος ἀνυσιμώτατός ἐστι παρὰ τοῖς ἀκούουσι, τίς φειδὼ ῥημάτων, ἵνα δυστυχίας τις ἐλευθερωθῇ. τίμιον ζῶον ὁ ἄνθρωπος. τίμιον γὰρ εἰ δι' αὐτὸν ἐσταυρώθη Χριστός. ἐμοὶ δὲ τὸ πείθειν ἀνθρώποις εἰς τὸν μέχρι τοῦ παρόντος ἐνιαυτὸν, τάχα μὲν θεῖος κλῆρος ἐγίνετο. τάχα δὲ μόλις πραγμάτων ἁπτόμενος, ἐπετύγχανον. νῦν γὰρ δὴ τὰ πράγματα ἐοικεν ἐξεληλέχθαι μετὰ πολλῶν, εἴ τινα σαφῶς τὴν τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦτ' ἀνετίθουν αὐτῷ. καὶ ἔζων μετ' ἀγαθῶν τῶν ἐλπίδων, ὥσπερ ἐν ἱερῷ περιβόλῳ τῷ κόσμῳ, ζῶον ἄφετον ἀνειμένον ζῶν εὐχῇ καὶ βιβλίῳ καὶ θήρᾳ μερίζων τὸν βίον. ἵνα γὰρ ὑγιαίνῃ ψυχή τε καὶ σῶμα, τὸ μέν τι δεῖ πονεῖν. τὸ δὲ, αἰτεῖν τὸν θεόν. μετὰ τοιαύτης εὐμαρείας εἵλκυσα τοὺς ἐνιαυτοὺς, τοὺς μέχρι τῆς ἱερωσύνης αἱρέσεως. πρὸς ἣν ἐγὼ παρὰ τοὺς πώποτε δειλότατος γεγονα. μαρτύρομαι τὸν ἐπὶ πᾶσι θεὸν οὗ δι' ὑμᾶς ἐγὼ τὰς ἀπορρήτους ἐβάστασα τελετὰς, δίχα τῶν ἀνθρωπίνων περιόδων τε καὶ συνόδων, αὐτῷ κατὰ μόνας ἐν πολλοῖς καιροῖς τε καὶ τόποις προσῆλθον θεῷ. καὶ πρηνὴς καὶ γονυπετὴς ἱκέτης γενόμενος, θάνατον ἀνθ' ἱερωσύνης ᾐτούμην. αἰδὼς γάρ τις με καὶ φιλία κατεῖχε τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ σχολῆς, ὑπὲρ ἧς ἅπαντα δεῖν ᾤμην ποιεῖν τε καὶ λέγειν. ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν μὲν ἀνθρώπων ἐκράτουν, τοῦ θεοῦ δὲ ἡττώμην, ὡς κοινὴ φήμη, τὸν ἀξιούμενον εἶναι γνώριμον θεοῦ, ἔφερον, ἀλλὰ δυσηνιάστως τὴν καινοτομίαν τοῦ βίου. δρασμὸν γὰρ ἐπιθέμενον, ἐλπὶς ἀγαθῶν καὶ φόβος χειρόνων ἀνέκοψε. καὶ λεγόντων ἤκουσα γερόντων ἱερῶν ὅτι με θεὸς ποιμαίνει. καί τις ἐπὶ λέξεως εἶπεν, ὡς ἱλαρόν ἐστι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. καὶ ἱλαρυνεῖ τοὺς μετόχους αὐτοῦ. καὶ προσέθηκεν, ὡς ἠμφισβήτησαν ἡμῖν πρὸς θεὸν δαίμονες, οὓς λυπῶ προσχωρήσας τῇ μερίδι τῇ κρείττονι. ἀλλὰ κἄν τι προσβάλωσι χαλεπὸν, οὐκ ἀμελεῖται φησὶ φιλόσοφος ἱερώμενος. ἐγὼ μὲν οὖν, οὐ γὰρ ῥᾴδιός εἰμι χαυνωθῆναι καὶ λαμπρόν τι λογίσασθαι περὶ ἐμαυτοῦ, τὴν ἀτυχίαν ἠπιστάμην, ἀλλ' οὐχ ὑπὸ φθόνου δαίμονος. οὐ γὰρ οἶμαί μοι προσήκειν ἀρετὴν, ἥτις ἂν τοὺς βασάνους ἐκίνησεν. ἀλλ' ἐφοβούμην μὴ μᾶλλον δίκας ὀφλόντα παρ' ἀξίαν ἁψάμενος μυστηρίων θεοῦ. καὶ ταύτην τὴν ἀτυχίαν ἐμαντευόμην εἰς ἣν οὐ κατὰ μικρὸν ὤλισθον. ἀλλὰ παρῆν ἐνθάδε. καὶ τὰ δεινὰ πάντα παρῆν. καὶ χορηγὸς πάντων Ἀνδρόνικος δαίμων ἄρειος ἄπληστος συμφορῶν. τῆς πόλεως τοῖς λειψάνοις ἐπικείμενος. ἐπῄει τάχα τῆς ἀγορᾶς ἀνδρῶν οἰμωγαί. γυναικῶν ὀλολυγαὶ παίδων ὀλοφυρμοί. σχῆμα πόλεως ἑαλωκυίας αὐτῇ περιτέθεικεν. ἧς τὸ κάλλιστον μέρος ἀποτεμόμενος, πίστεως χωρίον ὀνομασθῆναι γέγονεν αἴτιος, τῆς στοᾶς τὴν βασίλειον τὸ πάλαι κριτήριον, ἀποδείξας βασανιστήριον, ταύτην δαίμοσι ποινίμοις, οἷς ἑαυτὸν ἀρὰς προσένειμε βωμὸν καὶ τράπεζαν παρέθηκεν.

ὢ πόσοις αὐτοὺς πολιτῶν εἱστίασε δάκρυσι. ποῖοι ταυροσκῦθαι, τίνες λακεδαιμόνιοι, τοσούτῳ τῷ διὰ τῶν μαστίγων αἵματι τὴν παρ' αὐτοῖς ἐτίμησαν ἄρτεμιν. δρόμος ἁπάντων εὐθὺς ἐπ' ἐμέ. καὶ πανταχόθεν εὐθὺς ἐβαλλόμην, ἀκοῇ καὶ θέᾳ κακῶν. νουθετήσας, οὐκ ἔπεισα. ἐπιτιμήσας, ἠρέθισα. ὁ παρὼν καιρὸς, ἤλεγξεν ἡμῶν τὴν ἀσθένειαν, ἣν μέχρι νῦν ἔκρυψεν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων θεός. συγχωρουμένων γὰρ ἀεὶ τιμὴν καρπωσάμενος, παρέχον ὑποψίαν τῇ πατρίδι δυνάμεως. καὶ τοῦτο τὸ χαλεπώτατον τῶν συμβεβηκότων ἐστί μοι. πρὸς γὰρ τὴν ἐλπίδα τῶν ἠγνοηκότων με κρίνομαι. οὐδὲ γὰρ πείθω λέγων αὐτοῖς ὡς οὐ δύναμαι. ἀλλ' ἀξιοῦμαι πάντα τὰ δίκαια δύνασθαι. περίεστιν οὖν αἰσχύνεσθαι καὶ λυπεῖσθαι. πάθος εὐθὺς ἐν ψυχῇ. καὶ ποικιλία φροντίδων. καὶ εἰδωλοποιΐα πραγμάτων. καὶ μακρὰν ὁ θεός. εἰ δαιμόνων εἰσὶ προσβολαὶ τὰ γινόμενα δι' ἀνδρονίκου, πᾶν ἐποίησαν ὅσον ἐβούλοντο. οὐκέτι τῆς συνήθους ἐν εὐχαῖς γλυκυθυμίας ἠσθόμην. ἀλλὰ τὸ μὲν σχῆμα, εὐχῆς. ἐγὼ δὲ καὶ περιηνέχθην ἁπανταχοῦ τῶν πραγμάτων, ὀργῇ καὶ λύπῃ καὶ πᾶσι πάθεσι μεριζόμενος. καίτοι διὰ νοῦ τῷ θεῷ συγγινόμεθα. γλῶττα δὲ ἀνθρώποις τὰ πρὸς ἀνθρώπους ὑπηρετεῖ. εἰ τοίνυν ἐν εὐχαῖς ἀπροσεξίαν ἠτύχηκα, καὶ παραπόδας ἡ πεῖρα, τὸ γέ τοι τοῦ βίου μεταβολῆς οὐ ταύτῃ μόνον εἰς κακὸν ἀπολέλαυκα, τῆς ἀπροσεξίας εὑράμενος πράγματα, ἀλλ' ἀπενθὴς τὸ μέχρι πρώην διαγενόμενος, νεκρὸν ἐπεῖδον, οὗ προαποθανεῖν ηὐχόμην. οὕτω πικροῖς ἡμᾶς ἡ πόλις ἐπιβατηρίοις ἐξένισεν, ὡς ἅμα τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα νῦν μὲν ἄνω. νῦν δὲ κάτω χωρεῖ. καὶ ῥοῦς ἥκει φέρων ἀθρόα πολλά. νῦν μὲν αἴσια. νῦν δὲ ἀπαίσια. ἀλλ' ἐπειδή μοι συνέπεσεν ἀποβαλεῖν τῶν παιδίων τὸ φίλτατον, κἂν εἰργασάμην αὐτός τι δεινὸν ἐμαυτόν. οὕτως ἑαλώκειν τοῦ πάθους. ἐγὼ γέ τοι τὰ μὲν ἄλλα ἄῤῥην εἰμί. λέγω δὲ ἐν εἰδόσι. καὶ πολλὰ δοῦλα τοῦ λόγου. συνηθείας δὲ οὕτω τοι ἥττων, ὡς ταύτῃ κρατεῖν τὴν ἀλογίαν τοῦ λόγου. οὐκ ἦν οὐδὲ τοῖς ἐκ φιλοσοφίας δόγμασι τοῦ παρόντος πάθους ἐκρατῆσαι. ἀλλ' ἀνδρόνικος αὐτίκα περιήγαγε. καὶ πρὸς τὰς κοινὰς συμφορὰς τὸν νοῦν ἔχειν ἐποίησε. καὶ γεγόνασί μοι συμφοραὶ παραμυθίαι τῶν συμφορῶν. πρὸς ἑαυτὰς ἀνθελκύσαι. καὶ πάθος ἐκκρούσαι. συνεπιτίθεται δή μοι τῇ πικρᾷ τῶν παρόντων αἰσθήσει, μνήμη τῶν παρελθόντων ἀγαθῶν, ἐξ οἵων ἄρα, ἐν οἵοις γεγόναμεν. καὶ ζῶ πονηρῶς ἅμα πάντων ἀφῃρημένος. τὸ μὲν οὖν μέγιστον τῶν κακῶν, ὅ μοι καὶ δύσελπιν εἶναι τὸν βίον ποιεῖ, οὐκ εἰωθὼς ἀποτυγχάνειν ἐν ἱκεσίαις θεοῦ, νῦν πρῶτον οἶδα μάτην εὐξάμενος. εἶτα τὴν μὲν οἰκίαν, κακῶς πράττουσαν ὁρῶ. τὴν δὲ πατρίδα δυστυχοῦσαν, οἰκεῖν ἀναγκάζομαι. πᾶσι δὲ ἐκκείμενος ἐφῶ προσανακλαίεσθαι, καὶ τὰ κατ' αὐτὸν ἕκαστον ὀλοφύρεσθαι, ἔλεον αὐτοὺς ἀνόνητον ἐλεῶ. καὶ πρόσεστι τὸ αἰσχύνεσθαι, ὅτι πολίτην ἄνδρα χρησάμενον συμφοραῖς καὶ κλαπέντα χρυσίον δημόσιον, ἀπαιτήσας στατῆρας ὑπὲρ μυρίοις, ἔγνωκεν ἀναβολὴν μὴ διδοὺς ἀποκτεῖναι διὰ χιλίους. μᾶλλον δὲ δι' ἐμέ. δι' ἐμὲ γὰρ αὐτὸν

O quantis cum ciuium lachrimis eos ad conuiuium vocat. Qui Tauroſcythæ. Qui Lacedæmonij tanta copia flagris exciti ſanguinis, Dianæ ſuæ honore habuerunt? Statim ab omnibus ad me concurſum eſt, Ab omni parte ſtatim terrebar rumore & aſpectu malorum. Cùm hortarer, non proficiebam. Cùm obiurgarem, irritabam præſens tempus, imbecillitatem noſtram declarabat, quam vſque in hanc ætaté Deus homines celaſſet. Etenim cùm præmio cõceſſo vterer, ſuſpicionem patriæ mouebam virium & potentiæ. Et id omnium malorum quæ contigerunt mihi grauiſſimum eſt. Nam ex eorum ſpe, qui mei fuerant ignari, iudicor. Neque enim eis fidem facio, cùm me non poſſe dico. Sed omnia quæ iuſta ſunt, me poſſe volunt. Supereſt igitur, vt pudore & mœrore conficiar. Continuò perturbatus eſt animus & multitudine curarum & rerum cogitatione. Longè Deus aberat & ſi ſunt hæ dæmonũ incurſiones, quę per Andronicum geſta ſunt omnia quæ volebant, effecerant. Non amplius conſuetam in precando mentis voluptatem ſentiebam, ſed forma quidem ſupplicationem præ ſe ferebat. Ego verò rapiebar animo per omnes res ira, mœſtitia & vniuerſis perturbationibus diſtractus. Atqui mente ad Deũ accedimus. Lingua vero nobis ad res cum hominibus tranſigendas inſeruit. Si igitur eò ſum adductus, vt in precationibus attentum animum habere no poſſim, periculum prę̃ſtò eſt. verùm non hac ſolùm parte mihi vitæ mutatio ad detrimentum ceſſit, quod in precando negotium faceſſitur: verùm etiam cùm antehac ſine luctu ſemper vitam egiſſem, eum mortuum aſpiciebam, cuius vitam ego mea morte redimere voluiſſem. Adeò nos aſperis tormentis ciuitas excepit, vt ſimul cùm hominibus res ſurſum deorſúmque ferantur, & velut vndarum procella veniés, multa cateruatim, nunc fauſta nunc infauſta ſine diſcrimine ſecum apportet. Verùm cùm accidiſſet, vt dilectiſſimum filium abiicerem, mihimetipſi certè malum aliquod attuliſſem. Adeò doloris illius acerbitate vulnerabar. Atque ego me in cæteris virũ præſtiti. Apud ſciẽtes loquor, & vt plurimũ ad rationis iudiciũ meã voluntaté accõmodare. Tũ verò ſic præter conſuetudinem deiiciebar, vt appetitus rationem longè ſuperaret, neque in philoſophiæ ſtatutis reperire potui, quo præſentem triſtitiam reprimeré. Verùm Andronicus me abſtraxit, & vt communibus miſeriis animum adhiberem, fecit, atque ſic accidit, vt in calamitatibus me calamitates erigerẽt, atque doloribus & mœſtitia ad ſe retrahentes, auocarent. Accedit ad acerbum præſentium rerũ ſenſum, præteritorum bonorũ recordatio, ex quo rerum ſtatu in quem delapſi ſimus, vitámque ſimul rebus omnibus orbatus, miſerrimam exigo. De malis auté omnibus longè maximum eſt, quod omnem mihi benè ſperandi occaſionem adimit, quod cùm nunquam antea ferè meæ preces in irritum apud Deum abierint, nunc primùm fruſtrà me vota precéſque ſuſcipere intelligo. Deinde familiam infœliciter agere video: patriam verò in extremo infortunio cõſtitutá, habitare cogor. Omnibus autem expoſitus, dum lachrymas apud me profundunt, & ſuam quiſq; conditioné deplorat, miſericordiã inutilé eis impertior: & pudore iã cõmoueor, quòd ciuẽ, qui propter inopiá furatus eſt publicũ aurũ, cùm ampliùs decies mille ſtateres ab eo repetiſſet, nullo cõceſſo tẽpore milliũ cauſſa, morti tradere decreuit, immò mei

caussa

caussa. Nam propter me in carcerem obstructissimum & munitissimum eum cōiecit, in quali poëtę Titanas vinctos seruari fingunt, & ne per me, vt ipse dicit, eripiatur, iam quintum diem cibi experti homini agēdum est. Interdictum est enim custodibus, ne panes ad eum introferri paterentur. Sed nuper omnes eum audiuerunt cùm vociferaretur, potiorē esse mortem ciuis, quàm mille stateras. Quare eos quoque qui conueniunt illum de emendis agris, metu iniecto minísque terret, & omnibus modis abducit. Non enim opinor tam opus habet nummis, quàm hominis exitio atque morte. Ego verò neque tantas vires habeo, vt circumuallata mœnia vi perfringere, neque tanta sum calliditate, vt clam adserpere, & hominè à calamitate vindicare possim. Nā vt quidam dicunt, nemo quenquam intromittit. Etenim ministri natura sunt eiusmodi, qualē sua quēque finxit, nunc verò ad imitationem & exemplum Andronici viuūt, qui in hoc præest, vt Ecclesiæ cōtumeliam & ignominiam inferat. Quod igitur ad nos pertinet, sic non de ipso laboramus, vt etiā gratiam ei sim habiturus, si propter Deum cruciatus matyriúmque perferendum erit. Cogitate enim cū animis vestris, quis sit ad me (qui si nihil aliud habeo præclarum: at certè ab illis ortum genúsq; duco. Ab Eurysthene, qui Dorienses in Spartam reduxit, vsque ad meum patrem successiones generis in publicis tabulis sunt perscriptæ:) homo qui nomē aui proferre non potest, immò ne patris quidem, nisi quantum coniecturis assequitur, qui è Thynoscopeo in prætorum currum insiliit. Hunc igitur in vrbe splendorem ac dignitatem admiratū, pudeat inertiæ suæ ac delictorum. At ego vsque ad sacerdotiū cùm honoribus abundè perfunctus sum, tū ignominiam nunquā expertus sum, nunc verò neq; gaudeo, cùm afficior honore, neque cùm despicior, ægrè fero. Neutrum enim amplius ab eo qui facit, in me cōferri videtur, sed vtrunq; ad Deum pertinet. Quare proiectus ad quidlibet audēdum hic homo, quasi neque dictis neque factis læserit, sublatus à nobis, ipsi Deo facit conuitium. Et voces emisit a stantibus & circumstantibus populis, quas mox, cōuocata ex omnibus terris cōcione, recitari ex literis audietis. Talis est animus imperitus, cùm potentiā nactus est capite cælum perfringere conatur. Esto possit, vtatur ingenio & occasione, morte & vinculis afficiat ex hostibus quos volet. Nobis verò sufficit in quam aciē nos Deus collocauit, in ea persistere, à cōsortio malorū abstinere, aures à nefariis Blasphemiis puras custodire, patrocinium eorum qui patiūtur iniuriā & curam deponere, & id frustraneo conatu populo purgare, quod alta mente prædito faciēdum etiam antè fuit, quàm in periculis vsuueniret. Nunc autem moram traximus, donec ex rebus ipsis idem quod vos persuasum haberetis videlicet gerēdæ Reipublicæ virtutem cum sacerdotio coniungere, nihil aliud esse, quàm componere quæ componi omninò nō possunt. Priscorū hominū ætas tulit eosdē & sacerdotes & iudices. Nā apud Ægyptios, tū apud gentem Hebræā compluribus annis sacerdotes imperiū, regnúmq; tenuerunt. Deinde cùm res diuina sicut mea fert sentētia, ferè humano more fieret, Deus inter vitæ genera discrimen cōstituit, vt alius sacerdos, alius dux appellaret. Alios.n.ad opus faciū-

ἔχει κατείρξας, εἰς ἀνεπιχείρητον φρούριον, ἐν οἵῳ τοὺς τιτᾶνας δεδέσθαι ποιητῶν παῖδες φαντάζονται. καὶ ἵνα μὴ ἀφαιρεθῇ φησὶ παρ' ἐμοῦ, δεῖ πέμπτην ταύτην ἡμέραν ἀπόσιτον εἶναι τὸν ἄνθρωπον, εἰσαγωγῆς ἄρτων ἀπηγορευμένης τοῖς δεσμοφύλαξιν. ἀλλὰ πρῴην αὐτοῦ κεκραγότος ἅπαντες ἤκουσαν, ὡς ὠφελιμώτερος ἔσται τῶν χιλίων στατήρων ἀποθανὼν ὁ πολιτευόμενος. διὸ καὶ τοὺς προσιόντας αὐτῷ τῇ τῶν χωρίων ὠνῇ, φοβεῖ καὶ ταράττει καὶ πάντα τρόπον ἀφίστησιν. οὐ γὰρ οἶμαι δεῖ τοῦ χρυσίου. τοῦ δὲ τεθνάναι τὸν ἄνθρωπον δεῖ. ἐγὼ δὲ οὔτε ἰσχυρὸς εἰμι πρὸς τὸ τείχεσιν ἐρυμνοῖς προσβαλεῖν, οὔτε εὐμήχανος προσερπύσαι. καὶ τῆς συμφορᾶς ἐξελέσθαι τὸν ἄνθρωπον. παρίησι δὲ φασί τινες, οὐδεὶς οὐδένα. οἱ γὰρ ὑπηρέται, φύσει μὲν εἰσὶν οἵ τινές εἰσι. νυνὶ δὲ καὶ πρὸς παράδειγμα ζῶσιν ἀνδρόνικον. ὃς ἐπὶ τῷ τὴν ἐκκλησίαν ἀτιμοῦν προκαθέζεται. τῶν μὲν οὖν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ, λόγος οὐδείς. ὡς ἐγὼ κἂν, χάριν εἰδείην αὐτῷ, τὴν διὰ θεὸν ἀτιμίαν δεχόμενος ὡς μαρτύριον. ἀναμνήσθητε γὰρ ὑμεῖς, τίς ἦν πρὸς ἐμέ, τὸν εἰ μηδὲν ἄλλο τῶν ἐξ ἐκείνων γενόμενον. ἀπ' εὐρυσθένους τοῦ καταγαγόντος δωριέας εἰς σπάρτην. μέχρι τοῦ ἐμοῦ πατρὸς αἱ διαδοχαὶ ταῖς δημοσίαις ἐνεκολάφθησαν κύρβεσιν. ἄνθρωπος οὐκ ἔχων εἰπεῖν, ὄνομα πάππου. ἀλλ' οὐδὲ πατρός φασι, πλὴν ὅσον εἰκάσαι. ἀπὸ θυνοσκοπείου δὲ ἐπὶ τὴν ἡγεμονικὴν ἀπήνην ἁλάμενος. σεβέτω οὖν τὴν ἐν πόλει λαμπρότητα τεθαυμακώς, αἰσχυνέσθω τοῖς ἐλλέμασιν. ἀλλ' ἔγωγε τὸ μέχρι τῆς ἱερωσύνης, καὶ τιμῆς ἐνεφορήθην, καὶ ἀτιμίας οὐκ ἐγευσάμην. νυνὶ δὲ οὔτ' αὖ ἥδομαι τιμώμενος, οὔτε καταφρονούμενος ἄχθομαι. οὐδέτερον γὰρ αὐτῶν ἔτι παρὰ τοῦ ποιοῦντος εἰς ἐμὲ δοκεῖ γίνεσθαι. ἀλλ' ἑκάτερον εἰς ἀναφορὰν τοῦ θεοῦ. διόπερ ὁ πάντα τολμῶν οὗτος ἄνθρωπος, ὡς οὐδὲν οὔτε λέγων, οὔτε ποιῶν παρεκίνησεν, ἀρθεὶς ἀφ' ἡμῶν, αὐτῷ διακηρύττεται τῷ θεῷ. καὶ φωνὰς ἀφῆκεν ἐπὶ συνεστώτων καὶ περιεστώτων λαῶν, ἃς αὐτίκα, τῆς πρὸς ἁπανταχοῦ γῆς ἐκκλησίας, ἐπιστολῆς ἀναγινωσκομένης ἀκούσεσθε. τοιοῦτόν ἐστι φύσις ἀπαίδευτος ἐπειλημμένη δυνάμεως. τῇ κεφαλῇ τὸν οὐρανὸν διαράσσειν ἐπιχειρεῖ. ἔστω, δυνάσθω, κεχρήσθω τῇ φύσει, τῷ καιρῷ. ἀποκτιννύτω, καὶ δείτω τῶν πολεμίων ὅν τινα βούλεται. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη, μένουσιν ἐπὶ τῆς τάξεως, ἐφ' ἧς ἡμᾶς ἔταξεν ὁ θεὸς, ἀπηλλάχθαι μὲν τῆς κοινωνίας τῶν πονηρῶν. ἀγνεῦσαι δ' ἀκοὰς βλασφημοσύνης ἀλεγεινῆς. ἀπογνῶναι δὲ προστασίας ἀδικουμένων, ἀπολελογημένης τῷ δήμῳ διὰ τῆς μάτην ἐπιχειρήσεως. ὃ νοῦ μέγεθος ἔχοντος ἦν καὶ πρὸ πείρας ποιῆσαι. νυνὶ δὲ περιεμείναμεν ὑμᾶς ἐκ τῶν πραγμάτων συμψήφους ποιήσασθαι, ὅτι πολιτικὴν ἀρετὴν ἱερωσύνῃ συνάπτειν, τὸ κλώθειν ἐστὶ τὰ ἀσύγκλωστα. ὁ πάλαι χρόνος ἤνεγκε τοὺς αὐτοὺς ἱερέας τε καὶ κριτάς. καὶ γὰρ αἰγύπτιοι καὶ τὸ ἑβραίων ἔθνος, χρόνον συχνὸν ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐβασιλεύθησαν. εἶτ' ἐπειδή μοι δοκεῖ τὸ θεῖον ἔργον ἀνθρωπίνως ἐπράττετο, διῴκισεν ὁ θεὸς τοὺς βίους. καὶ ὁ μὲν, ἱερός. ὁ δὲ, ἡγεμονικὸς ἀπεδείχθη. τοὺς μὲν γὰρ, εἰς ὕλην ἐπι-

στρέψε. τοὺς δὲ συνέταξεν ἑαυτῷ. τετάχαται δὲ, οἱ μὲν, ἐν τοῖς πράγμασιν. ἡμεῖς δὲ ἐν εὐχαῖς εἶναι. τὸ δὲ καλὸν ἀπαιτεῖ παρ' ἀμφοῖν ὁ θεός. τί οὖν ἐπανάγεις. τί δὲ συνάπτειν πειρᾷ, τὰ κεχωρισμένα παρὰ τοῦ θεοῦ, ὃς οὐ διοικεῖν ἡμᾶς, ἀλλὰ παραδιοικεῖν ἀξιοῖς. οὗ τί γένοιτ' ἂν ἀθλιώτερον. προστάτου σοι δεῖς; βάδιζε παρὰ τὸν ἐπιτροπεύοντα τῶν νόμων τῆς πολιτείας. τοῦ θεοῦ σοι τι δεῖς; ἴθι παρὰ τὸν ἱερέα τῆς πόλεως. οὐχ ὡς ἐνταῦθ' ἐνὸν τὸ πάντως ἐπιτυχεῖν. ἀλλ' ὡς ἐγὼ προθυμήσομαι. εἰ δὲ ἐπιτρέπει ἠρεμεῖν, τάχα ποτὲ καὶ δυνήσομαι. ἅμα γὰρ ἀποστρέφεται τὴν ὕλην, καὶ πρὸς θεὸν ἐπιστρέφεται. θεωρία τέλος ἐστὶν ἱερωσύνης, μὴ ψευδομένης τὸ ὄνομα. θεωρία δὲ καὶ πρᾶξις, οὐκ ἀξιοῦται συγγίνεσθαι. ὁρμὴ μὲν γὰρ, ὁρμὴ πράξεων. οὐδεμία δὲ ἀπαθής. ἀλλὰ δεῖ κενὴν εἶναι παθῶν τὴν ψυχὴν τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι δοχεῖον θεοῦ. μὴ καθαρῷ γάρ φησι καθαροῦ ἐφάπτεσθαι, μὴ οὐ θεμιτὸν ᾖ, σχολάσατε καὶ γνῶτε, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ θεός. σχολῆς δεῖ τῷ μετὰ φιλοσοφίας ἱερατεύοντι. οὐ καταδικάζω τῶν ἐπισκόπων τοὺς ἐν τοῖς πράγμασιν. ἀλλ' ἐμαυτὸν εἰδὼς μόλις εἰς θάτερον ἐξικνούμενον, ἄγαμαι τῶν δυναμένων ἑκάτερα. ἐμὴ δύναμις οὐκ ἔστι δυσὶ κυρίοις δουλεύειν. εἰ δ' εἰσί τινες, οἳ μὴ δὲ ἀπὸ τῆς συγκαταβάσεως βλάπτονται, δύναιντο ἂν καὶ ἱερᾶσθαι, καὶ πόλεων προστατεῖν. ἀκτὶς ἡλίου κἂν ὁμιλήσῃ βορβόρῳ, μένει καθαρὰ καὶ ἀμόλυντος. ἐγὼ δὲ ταυτὸ τοῦτο παθὼν, πηγῶν καὶ θαλάττης δεήσομαι. καὶ εἰ δυνατὸν ἦν ἀγγέλῳ, πλεῖν ἢ τριάκοντα ἐνιαυτοὺς συνανθρωπεύσαντι, μηδὲν ἀπολαῦσαι τῆς ὕλης κακὸν εἰς προσπάθειαν, τί δεῖ καταβῆναι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. ἀλλ' ἔστι περιουσία δυνάμεως, ὁμιλοῦντα τοῖς χείροσι, μένειν ἐπὶ τῆς φύσεως, καὶ μηδένα τρόπον παθαίνεσθαι. τοῦτο θεοῦ μὲν ὕμνος ἐστίν. ἀνθρώπῳ δὲ παραίτησις γίνεται δι' εὐλαβουμένῳ τῆς φύσεως αὐτοῦ τὴν ἀσθένειαν, κατὰ τούτοις ὑμῖν ἐγὼ τοῖς ὅροις συνέσομαι. οὐ μὴν τό γε κρίνειν καιροὺς, ἐμαυτὸν ἀφαιρήσομαι ὡς ὅταν ἐξῇ κατιόντα, κατιέναι. τουτέστι διὰ τῆς τυχούσης ἐπιστροφῆς, ἀγαθόν τι μέγα ποιεῖν. οὕτω καὶ ὁ θεὸς πολιτεύεται. τὸ προστετηκέναι δὲ ἐστὶ τὸ δεινόν. οὐ μήτε θεοῦ φύσις ἀνέχεται, μήτε ὅστις ἑαυτὸν ἀπευθύνει πρὸς τὸν θεόν. εἰ γέγονα χρημάτων ἢ κτημάτων ἐπιμελὴς, εἰ συνίστε μοι λογισμοὺς δεχομένῳ τῆς καθ' ἡμέραν ἢ κατ' ἔτος δαπάνης, εἶτα ἐν τοῖς ὑμετέροις τοῦ χρόνου φείδομαι, ἀλαζών εἰμι καὶ οὐκ ἀξιῶ συγγνώσκεσθαι. εἰ δὲ ἀμελήσας τῶν οἴκοι πρότερον, τῇ κατὰ νοῦν ἐνεργείᾳ συνέταξα τὴν ζωὴν, τί δεινὸν εἰ τῶν ἴσων ὑμᾶς ἀξιῶ. ἀλλ' ἐπεὶ τούτοις ὑμᾶς οὐκ ἀρέσκομεν, ὡς ὄντων ἑτέρων οἳ δύνανται κατὰ ταυτὸν ἐν ἀμφοῖν διαγίνεσθαι, ἔξεστι βουλεύσασθαι τὸ λῷον τῇ, τε πόλει καὶ ταῖς ἐκκλησίαις κἀμοί. οὐκ ἐξομοῦμαι τὴν ἱερωσύνην. μή ποτε δυνηθείη τοσοῦτον ἀνδρόνικος. ἀλλ' ὥσπερ οὐδὲ φιλόσοφος ἐγενόμην δημόσιος, οὐδὲ θεατροσκοπίαις ἐπεθέμην, οὐδὲ διδασκαλεῖον ἤνοιξα, καὶ οὐδὲν ἧττον ἦν τε καὶ εἴην φιλόσοφος, οὕτως οὐδὲ ἱερεὺς δημόσιος εἶναι βούλομαι. οὐχ ἅπας ἅπαντα δύνα-

dum ordinauit, alios ad suum vsum reseruauit. Et reliqui sunt ad res gerendas delecti, nos autem ad vota & supplicationes faciendas. Ab vtrisque verò iustitiam & honestatem Deus exigit. Quid igitur revocas? Quid consiliare vis, quæ sunt à Deo separata, qui non gerere, sed adulterare nos munus hoc petis? Quo quid fieri possit indignius? Patrono indiges? Vade ad eum cui leges Reipub. commissæ sunt, opus est tibi Deo? Veni ad pontificem ciuitatis, non quòd hîc possis omnium compos fieri, sed quòd curam diligentiámque suscepero. Sin concedat quispiam otium & quietem, agere forsitan id etiam aliquando potero. Simul enim à rebus auertitur & ad Deum conuertitur. In Contemplatione finis sacerdotij positus est, non fallentis nomen. Contemplatio verò, & actio non conueniunt. Impetus enim, Impetus quidem est in actionibus. Nec enim vlla vacat affectibus. At animum, qui Deum capere velit, ab omni perturbatione vacuum oportet esse. Nam impuro purum attingere, nefas sit. Quiescite & cognoscite quoniã ego sum Deus. Opus est otio, si quis cũ Philosophia sacra velit administrare. Non condemno Episcopos, qui sunt cum imperio. Sed cùm sciam meipsum vix ad alterum sufficere, miror eos qui vtrique satis facere possunt. In meis viribus non est, duobus dominis inseruire. Quòd si sint aliqui, quibus nihil officio officiorum vicissitudo, possunt & rem diuinam curare, & vrbibus præesse. Solis radius, etiamsi cœno merdæque misceatur, tamen purus & impollutus manet. Mihi verò si sit idem faciendum, fontibus & vndis opus habebo. Et si fieri posset vt angelus cùm vltra trigesimum annum inter homines egisset nihil affectionum aut mali à corpore contraheret, quid opus fuit descendere filium Dei? Sed est cuiusdam immensæ potentiæ, cùm deterioribus commercium habere, & nihilominus in sua natura permanere, neque omninò affici. Hæc Dei laus est. Homini verò danda venia est, qui infirmitatem suæ naturæ metuit. His ego conditionibus me vobis dedam, neque tamen mihimetipsi detraham: temporum occasionibus seruire, & cùm licuerit ad res tractandas descendere, hoc est magnum aliquod emolumentum, si qua res incidat publicè præstare. Sic etiam Deus Rebuspub. gerendis prospicit. Verùm prorsus adhærere per graue est, quod neque Dei natura sustinet, neque quisquis suam vitam ad Deum rationes dirigit. Si pecuniarum ac possessionum curis deditus fui, si scitis me quotidianorum aut annuorum sumptuum rationes conficere, & in vestris rebus tempori parcere, reuera sum insolens, & nolo vt mihi veniam tribuatis. Sin posthabitis priuatis omnibus, priùs ad mentis operationem vitam institui, quod magnum, si à vobis eadem contendo. Verùm quoniam in his vobis non placemus & sunt alij qui commodè possint eodem modo in vtroque versari, licèt consilium capere; quid sit vtiliùs ciuitati & Ecclesiis & mihi. Non abiuro sacerdotium. Nunquam tantum possit Andronicus, sed quemadmodum neque Philosophus publicus fui, neque in Theatris professus sum aut ludum aperui, nihilominus tamen fui & fuero Philosophus, sic neque sacerdos publicus esse volo. Non omnis omnia potest.

Ego mecum ipse & per mentem cum Deo versatus. Postquàm à contemplatione discessum est, possum inutilem consuetudinem cum vno vel duobus habere, neque his leuibus aut gregariis hominibus: sed qui vel bonam naturam sortiti sint, vel disciplina atque institutione fœliciter eruditi, vt magis animum quàm corpus admirentur. Sed cùm multùm diúque in negotiis publicis versatus sim, possit meũ otium, si res postulet multùm vtilitatis adferre. Cùm verò illis distrahor & obruor, tum ipse mei sum immemor, tum rerum iacturam facio. Non enim potest qui inuitus facit, aliquid rectè facere. Sed qui non toto animo libentérque rem facit, ignauus venit ad id negotium, cui præesse debet. Qui verò nõ est idoneus ad otium, & cum otioso nihil consortij potest habere. prorsus autem vtilissimus suis ciuibus homo, mens vagabunda sufficiens omnium curis, qui cùm eiusmodi natura sit præditus, est etiam ea voluntate, is gratiam habeat circumstantiis ad se ipsum rapientibus. Largiuntur enim eius naturæ materiam atque subiectum, & maximum ad res bene gerendas pondus habet, amor rei. Diligendus igitur omnibus vobis est commodior aliquis & aptior, & in nostrum locum sufficiendus, qui soli vix salui esse possumus. Quid clamastis? Non quoniam nondum factum est, idcircò ne nunc quidé fieri debet. Multas & vtiles leges tempus inuenit, atque correxit. Non omnia sunt ad exemplum reuocanda. Nã vnumquodque quod sit, suum habuit initium, & antequam fieret, nunquam factum erat. Rectius est, vt vtilitatem anteponatis consuetudini. Nos melioris consuetudinis principium constituimus. Aut igitur in nostrum locum legendus est aliquis, aut nobiscum eligendus. Hoc autem prorsus necesse est, vt eligatur aliquis, quisquis is sit. Prorsus me longè sapientior in tractandis negotiis publicis apparebit, poteritque prophana hæc & infœlicia ad vestrum commodum & salutem pronunciando gerendóque conuertere. Quòd si nondum id commodum videtur, in posterum reiiciamus. Licebit enim de eo separatim & communiter consilium inire. Nunc verò, quemadmodum concilium vexarit, Andronici furorem & amentiam audite.

Ad Episcopos.

ANdronicum Beroniceusem, qui sinistro Pentapolis fato natus & educatus & auctus est, & imperium patriæ quæ tulit eum, emit, neq; numeret aliquis, neque appellet Christianum, sed tanquam scelerosus in Deũ, ab omni Ecclesia focisque repellatur, non quoniam extremam plagam pentapoli inflixit, post terræmotum, post locustam, post famem, post ignem, post bellum, & quæ reliqua fuerunt, satis crudeliter confecit, qui primus immania tormẽtorum genera & figuras, in regionem aduexit, (possem etiam dicere, primum vsum esse:) Dactylethrã, Podostraben prælium, Rhinolabidem, Otagram, & Cheilostrophium, quorum qui periculum & spectaculum effugerunt, & antè in bellis occubuerunt, ab infælicibus qui euaserunt & supersunt, beati prædicantur: sed quia primus apud nos & solus re atque verbis Christum blasphemauit. Re quoniam

ται ἐγὼ συγγινόμενος ἐμαυτῷ, καὶ διὰ νοῦ τῷ θεῷ, καταβὰς ἀπὸ θεωρίας, δύναμαι συνουσίας οὐκ ἀχρήστους ποιεῖσθαι, πρὸς ἕνα καὶ δύο. καὶ οὐδὲ τούτοις ἀγελαίοις, ἀλλ' εἴ τινες εἶεν, ἢ φύσεως λαχόντες, ἢ ἀγωγῆς εὐτυχήσαντες, ὥστε νοῦν τεθαυμακέναι πρὸ σώματος. ἀλλὰ καὶ διὰ πολλῶν πραγμάτων ἀπὶ μθμός. μετὰ τῆς ἐμαυτοῦ ῥᾳστώνης, γενοίμην ἄν, τῷ καιρῷ χρήσιμος. καταχωννύμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν, ἐμαυτοῦ τε ἐπιλήσμων εἰμὶ, καὶ τῶν πραγμάτων ζημίαν ποιῶ. οὐ γάρ ἐστι, μισοῦντα καλῶς τι ποιεῖν. ἀλλ' ὁ μὴ πάσῃ τῇ γνώμῃ δεδογμένα ποιῶν, ἄθυμος ἔρχεται πρὸς τὴν πρᾶξιν ἧς προεστάναι δεῖ. ὅστις δὲ πρὸς μὲν σχολὴν ἀνοικείως ἔχει, καὶ οὐκ ἔστιν ὅπως τῷ σχολάζοντι χρήσαιτο, αὐτὸ δὲ τὸ πᾶν ὅπερ ἐστὶ δημωφελέστατος ἄνθρωπος, πολυχωροτάτῃ ψυχῇ ταῖς ἁπάντων ἀρκοῦσα φροντίσιν, ὅστις ἐπειδὴ πέφυκεν οὕτω καὶ βούλεται, ὁ τοιοῦτος κἂν χάριν εἰδείη τῶν ἑλκύσαις αὐτὸν ἐφ' ἑαυτὰς περιστάσεσιν. ὑποθέσεις γὰρ αὐτοῦ τῇ φύσει χαρίζονται. καὶ μέγιστον εἰς τὸ κατορθοῦν ἐφόδιον ἡ φιλία τοῦ πράγματος. ἐξαιρετέος οὖν ἅπασιν ὑμῖν ὁ λυσιτελέστερος ἄνθρωπος. καὶ ἀνθαιρετέος ἡμῶν οἳ μόνοι μόλις σῳζόμεθα. τί κεκράγατε. οὐ διότι μήπω γέγονεν, ἄξιόν ἐστι μὴ δὲ νῦν γενέσθαι. πολλὰ τῶν δεόντων ὁ χρόνος ἐξεῦρε καὶ διωρθώσατο. οὐχ ἅπαντα πρὸς παραδείγματα γίνεται. καὶ τῶν γενομένων ἕκαστον, ἀρχὴν ἔχει. καὶ πρὶν γενέσθαι μήπω γενόμενον ἦν. ἀξιώτερόν ἐστι προτιμηθῆναι τῆς συνηθείας τὸ χρήσιμον. ἡμεῖς ἀρχὴν δῶμεν ἔθει βελτίονι. ἀνθαιρετέος οὖν ἡμῶν, ἢ μεθ' ἡμῶν αἱρετέος. πάντως δὲ αἱρετέος ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἂν ᾖ, πάντως ἐμοῦ τὰ πολιτικὰ μακρῷ φανεῖται σοφώτερος καὶ δυνήσεται τὰ δύστηνα ταῦτ' ἀνθρώπια, ὑπὲρ ὑμῶν ἐξομιλεῖν καὶ μεταχειρίζεσθαι, οὐκοῦν εἰ μήπω δοκεῖ, τοῦτο μὲν, εἰσαῦθις ἀναθώμεθα. ἐξέσται γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ κατὰ μόνας, καὶ μετ' ἀλλήλων βουλεύσασθαι. νυνὶ δὲ οἷς τὸ συνέδριον μετῆλθε, τὴν ἀνδρονίκου μανίαν ἀκούσατε.

Πρὸς τοὺς ἐπισκόπους. 57

ΑΝδρόνικον τὸν βερονικέα τὸν κακῇ πενταπόλεως μοίρᾳ, καὶ φύντα καὶ τραφέντα, καὶ αὐξηθέντα, καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐνεγκούσης αὐτὸν ὠνησάμενον, μήτε ἡγείσθω τις, μήτε καλείτω χριστιανόν. ἀλλ' ὡς ἀλιτήριος ὢν τοῦ θεοῦ, πάσης ἐκκλησίας ἀπεληλάσθω πανέστιος. οὐ διότι γέγονε πενταπόλεως ἐσχάτη πληγὴ, μετὰ σεισμόν. μετὰ ἀκρίδα. μετὰ λιμόν. μετὰ πῦρ. μετὰ πόλεμον, ἐπεξελθὼν ἀκριβῶς τοῖς ἐκείνων ἐγκαταλείμμασιν, ἄτοπα κολαστηρίων γένη καὶ σχήματα, πρῶτος εἰς τὴν χώραν εἰσενεγκὼν, εἴη δὲ εἰπεῖν, ὅτι καὶ μόνος χρησάμενος δακτυλήθραν καὶ ποδοστράβην καὶ πιεστήριον καὶ ῥινολαβίδα καὶ ὠτάγραν καὶ χειλοστρόφιον, ὧν οἱ προλαβόντες τὴν πεῖράν τε καὶ τὴν θέαν, καὶ τῷ πολέμῳ προαπολόμενοι, παρὰ τῶν κακῶν περισωθέντων ἐμακαρίσθησαν, ἀλλ' ὅτι πρῶτος παρ' ἡμῖν καὶ μόνος, ἔργῳ καὶ λόγῳ τὸν χριστὸν ἐβλασφήμησεν. ἔργῳ μὲν

ἀφ᾽ οὗ τῇ θύρᾳ τῆς ἐκκλησίας προσεπασσάλευσεν ἑαυτοῦ διατάγματα. τοῖς μὲν ὑπ᾽ αὐτοῦ παρανομουμένοις, τὴν ἄσυλον τράπεζαν ἀποκλείων τὴν ἱκετείαν. ἀνατεινόμενος δὲ τοῖς ἱερεῦσι τοῦ θεοῦ, ταῦτα, ἃ κἂν Φάλαρις ὁ ἀκραγαντῖνος, κἂν Κερφὴν ὁ αἰγύπτιος, κἂν Σενναχηρεὶμ ὁ βαβυλώνιος ὤκνησεν ὁ πέμψας εἰς ἱερουσαλὴμ τοὺς ὀνειδίσοντας ἐζεκίᾳ καὶ τῷ θεῷ, ἐκείνην ἐγὼ τὴν ἡμέραν ἐνηνοχέναι φημὶ τὸν δεύτερον σταυρὸν τοῦ θεοῦ. ἐπὶ γὰρ ὀνειδισμῷ τοῦ χριστοῦ, τὸ λοίδορον ἐκεῖνο βιβλίον ἀπὸ τῆς ἱερᾶς θύρας ἐκρέματο. καὶ ταῦτα ἐπεῖδεν ἥλιος καὶ ἀνέγνωσαν ἄνθρωποι. οὐ Τιβερίου κλαυδίου τῆς πολιτείας ἐπιτροπεύοντος, ἀφ᾽ οὗ πιλάτος ἐπὶ τὴν ἰουδαίων ἡγεμονίαν ἐστάλη. ἀλλὰ τῆς εὐσεβοῦς Θεοδοσίου φυτείας τὰ σκῆπτρα ῥωμαίων ἐχούσης, ἀφ᾽ ἧς, ἔλαθεν Ἀνδρόνικος ἑαυτῷ μνηστεύσας ἀρχὴν, ὑπὸ τῷ Πιλάτου φρονήματι. γέλως ἦν τοῖς παριοῦσι τῶν ἑτεροδόξων τὰ γράμματα. καθάπερ ἰουδαίοις τὰ παραγεγραμμένα σταυρῷ τοῦ χριστοῦ. καίτοι τὸ ἐπίγραμμα τοῦ σταυροῦ, γεγονὸς ἀπὸ γνώμης οὐκ εὐσεβοῦς, σεμνὸν ἦν ἐπὶ λέξεως, δι᾽ οὗ βασιλεὺς ὁ χριστὸς ἐκηρύττετο. ἐνταῦθα δὲ ἡ γλῶττα τῇ γνώμῃ συνέβαινε. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα τῶν προτέρων ἐστηλιτευμένων βαρύτερα. ἐπειδὴ γὰρ ἦν τινα κατ᾽ ἐχθροῦ πρόφασιν εὑράμενος, ἔχθρα δὲ ἦν αὐτοῖς, ὅτι γάμοις ὁ μὲν ἐσπούδαζεν, ὁ δὲ ἐκώλυεν, ἐκείνοις αὐτὸν τοῖς ἀποτροπαίοις κολαστηρίοις ᾐκίζετο, ἃ μὴ παραδοθείη τῇ διαδοχῇ τοῦ χρόνου. μετ᾽ αὐτοῦ δὲ ὥσπερ ἤρξατο, παύσαιτο καὶ γένοιτο τοῖς μεθ᾽ ἡμᾶς ἀκοῇ ταῦτα τῆς ἡγεμονίας ἀνδρονίκου συνθήματα. ἐπειδὴ οὖν ἀνὴρ εὐγενὴς, οὐκ ἀδικῶν, ἀλλ᾽ ἀτυχῶν ἐπ᾽ αὐτοῖς κατετείνετο, καὶ ταῦτα τὸ τῆς μεσημβρίας ἐδρᾶτο σταθερώτατον, ἵν᾽ ὑπὸ μόνοις μάρτυσι τοῖς δημίοις ἀπόλοιτο, καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἔγνω γινομένην αὐτῷ συμπαθῆ, κατ᾽ ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὅτι δὲ μαθόντες, εὐθὺς ὡς εἴχομεν ἐξεδράμομεν, ἐφ᾽ ᾧ παρακαθίζησαι καὶ συνδιενέγκαι τὴν συμφορὰν, λυττᾷ πρὸς τὴν ἀκοὴν, εἴ τις ἐπίσκοπος ὢν ἐλεῆσαι τετόλμηκεν, ἄνθρωπον ἀπηχθημένον αὐτῷ. καὶ πολλὰ καὶ παράνομα νεανιευσάμενος, τοῦ θρασυτάτου τῶν ὑπηρετῶν θόαντος αὐτὸν ἐρεθίζοντος, ᾧ χρῆται πρὸς τὰς δημοσίας συμφορὰς ὀργάνῳ, πέρας ἐπέθηκε τῇ μανίᾳ τὴν ἀθεωτάτην φωνὴν εἰπὼν, ὅτι μάτην ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν ἤλπισε. καὶ οὐδεὶς ἂν ἐξαιρεθείη τῶν ἀνδρονίκου χειρῶν· οὐδ᾽ ἂν εἴ τις τὸν πόδα κρατήσειεν αὐτοῦ τοῦ χριστοῦ. ταύτην ἀπαιδεύτῳ γνώμῃ, τρεῖς ἀνεφθέγξατο τὴν φωνήν. μὲν ἦν οὐκέτι νουθετητέος ὁ ἄνθρωπος. ἀλλ᾽ ὥσπερ μέλος ἀνιάτως ἔχον ἀποκοπτέος ἡμῖν, ἵνα μὴ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τὸ ὑγιαῖνον συμφθείρηται. ὁ γὰρ μολυσμὸς, διαδόσιμος γίνεται. καὶ ὁ θίγων ἐναγοῦς, ἀπολαύει τῆς προστροπῆς. δεῖ δὲ εἶναι καὶ γνώμῃ καὶ σώματι, καθαροὺς τῷ θεῷ. ἐπὶ τούτοις, ἡ πτολεμαΐδος ἐκκλησία, τάδε πρὸς τὰς ἁπανταχοῦ γῆς ἑαυτῆς ἀδελφὰς διατάττεται. ἀνδρονίκῳ καὶ τοῖς αὐτοῦ. θόαντι καὶ τοῖς αὐτοῦ, μηδὲν ἀνοιγνύσθω τέμενος τοῦ θεοῦ. ἅπας αὐτοῖς ἱερὸς ἀποκεκλείσθω καὶ σηκὸς καὶ περίβολος. οὐκ ἔστι τῷ διαβόλῳ μέρος ἐν παραδείσῳ. ὃς κἂν λάθῃ διαδὺς, ἐξελαύνεται. παραινῶ

ad ostium templi sua mandata affixit, suísque scelerib. ab Asyli mẽsa supplicationẽ & preces amouit, & sacerdotibus Dei tam grauia intentat, quæ Phalaris etiam Acrigentinus, Cephren Ægyptius, sennacherim Babylonius facere timuisset, qui misit Hierosolymam, qui Ezechiæ Deóque contumeliam facerent. Illo die ego me alteram Dei crucem tulisse affirmo. libellus ille conuitiatorius & blasphemus à ianua pendebat, idque inspiciebat sol & legebant homines: non Tiberio Claudio regnum gerente, à quo Pilatus in Iudæorum prouinciam cum imperio missus erat, sed sancta Theodosij progenie sceptra Romanorum tenente, à qua sibi Andronicus animo mentéque Pilati claui, imperium comparauit. Risui erant litteræ prætereuntibus alienæ fidei hominibus quemadmodum Iudæis inscriptio crucis Christi. At qui crucis inscriptio, quamuis ab animo nõ pio profecta, tamen gloriosa magnificáque verbis erat, qua rex Christus promulgabatur. Hic verò lingua cũ mẽte congruebat. Quæ vero secuta sunt, prioribus iniuriis intolerabiliora grauioráq; longè fuerũt. Cùm enim occasionem inimici lædendi nactus esset. (Inimicitiæ autem erant ipsis, quòd nuptias alter summo studio accelerarat, alter impediuerat:) illis eum abominandis & diris tormentis cecidit ac torsit, quę vtinam ne posteritati mandentur, sed cum ipso, quemadmodum ceperunt ita desinant, & horum rumor ac fama liberis nepotibúsque nostris indicium sit Andronici imperij. Cùm igitur homo nobilis, non qui iniuriam fecisset, sed qui miser & infortunatus esset, in iis tenderetur, & hæc circa meridiem intensus ponerentur, vt sub solis testibus lictoribus ac tortoribus moreretur, & cognouisset Ecclesiæ cruciatũ eius dolori atque cordi esse, nullam quidem aliam ob caussam, quàm quod, simulac compertum est, statim quãta potuit adhiberi festinatio accurrimus, vt assideremus, & simul calamitatem ferremus, furit & tumultuatur hoc audito, quòd Episcopus ausus fuerit, hominis misereri, cui esset ille infensus, multísq; facinoribus per scelus designatis, instigatus ab audacissimo suo ministro Thoante, quo vtitur ad publicas miserias tanquam instrumento, finem insaniẽdi fecit impiissima voce missa, frustrà spem eum in Ecclesia habere, neque quenquam eum ex Andronici manibus erepturum, etiamsi quis ipsius Christi pedem appræhenderet. Eam vocem ex imperito rudíque animo, ter euomuit. Postquam non est amplius admonẽdus homo, sed quasi membrum quod sanari non potest, à nobis resecandus, ne quod integrũ ac valens est, etiã cõmunicatione inficiatur. Nã pollutionis labes, facilè inficit & permanat, qui sceleratum attingit, maculam ab eo contrahit. Sed non solùm corpore: verùm etiã animo puri simus & innocentes Deo necesse est. Ea propter Ptolemaïdis Ecclesia, reliquis suis vbicunque terrarum sint sororibus, hæc mandat. Andronicorum suis Thoanti cũ suis, ad omnia templa, fana & circuitus intercludatur aditus. Non habet partem diabolus in paradiso, qui si etiam clam se ingerat, expellitur. Hortor

itaque

Itaque ad vnum omnes cùm priuatos tum etiam in dignitate constitutos, vt neque sub eodem tecto, neque in eadem mensa quisquam cum illo viuat. præcipuè verò sacerdotes, qui neque viuentes eos colloquio, neque mortuos exequiis & funere dignabuntur. Quòd si quis contempserit Ecclesiam, quasi numero paruam & exiguam, & eius renunciatos receperit, quasi non sit necesse pauperi morem gerere, is sciat se dissipare Ecclesiã, quam Christus vnam vult esse. Eiusmodi verò siue Leuita sit, siue presbyter siue Episcopus, apud nos eodem loco quo Andronicus habebitur, & neque petenti dextram porrigemus, neque cibum ab eadem mensa capiemus, & omninò communicare, ingens illud & magnificum sacrificium, recusabimus his, qui cum Andronico & Thoante commertium habere voluerint.

Anysio.

CVi perferendam epistolam dedi, quanquam est animo philosophus: Rhetor tamen est professione. Dum Anysius adesset & Pentapolis esset adhuc apud nos, eam artem exercebat. Postea quam verò tempus post tuum discessum hostibus nos tradidit, & iura iudiciáque quo minùs fierent impediuit, statuit ad aliud forum nauigare, vbi lingua venalis, quæ est merces oratorum, oratorem clarum & notum faciat. Conciliabis ei amicitiam eius, qui ius gentibus dicit. Hoc tibi polliceor per Philium & meum & tuum à quo gratiam repetes, habebit abundè tibi gratiam, cùm facto periculo reuersus fuerit.

Auxentio.

SI tibi violati iuris amicitiæ dicam, scribere velim Deo diuinísque iuris iudicio præsidentibus, caussam vicero. Quam enim vel minimam tibi caussam dedi simultatis & odij in fratrem. Cùm enim ille, neque me probante contra Sabbatium Bati Phai negotium ageret, tuíque eum dicendo persuadere non posses, in me iram omnem conuertisti, & quantum fieri potuit, malum exaggerasti. Ego verò quoniam eo tempore potestas fieret, accipiebam controuersiæ denunciationem. Nunc verò neque licet, neque volo. Tempus enim commodè ac rectè mihi contentionis studium adimit atque languidum reddit, & sacris legibus vetitum est. Simul verò mihi recordatio subit communis mensæ atque disciplinæ, & eius consuetudinis quæ Cyrenæ nobis intercessit, quæ maius habere momentum debent, quàm accusatio Sabbatij. Capesse amicitiã, rem bonam ac laudabilem & Vale. Quantùm à me qui in damno putabam tempus illud quo tacerem, te morsum hunc accepisse censes. Sed continebã me quantùm poteram. Tam perniciosum malum est lis & dissensio.

Pylemæni.

TApetem magnum Ægyptium, non quo lectus sternatur, sed qui ipse solúsque lectum conficiat, cùm vidisset Asterius anctuarius, petiit à nobis cùm ante magnã regiã mihi dormiẽdum esset. Hãc si exirem, ei dono me daturum ac relicturum promisi. Nihil enim erat eiusmodi dare, si ad Thracum niuem compararetur. Nunc igitur mitto. Tũ enim non reliquerã. Tu verò trades ei, cũ excusatione, cuius ipse testis eris si temporum recordaberis, & cum

μὲν οὖν καὶ ἰδιώτῃ παντὶ καὶ ἄρχοντι, μήτε ὁμορόφιον αὐτοῖς, μήτε ὁμοτράπεζον γίνεσθαι. ἱερεῦσι δὲ διαφερόντως, οἳ μήτε ζῶντας αὐτοὺς προσεροῦσι, μήτε τελευτήσαντας συμπροπέμψουσιν. εἰ δέ τις ὡς μικροπολίτιν ἀποσκυβαλίσει τὴν ἐκκλησίαν, καὶ δέξεται τοὺς ἀποκηρύκτους αὐτῆς, ὡς οὐκ ἀνάγκη τῇ πένητι πείθεσθαι, ἴστω σχίσας τὴν ἐκκλησίαν, ἣν μίαν ὁ Χριστὸς εἶναι βούλεται. ὁ δὲ τοιοῦτος, εἴτε λευίτης ἐστὶν, εἴτε πρεσβύτερος, εἴτε ἐπίσκοπος, παρ' ἡμῖν ἐν ἀνδρονίκου μοίρᾳ τετάξεται. καὶ οὔτε ἐμβαλοῦμεν αὐτῷ δεξιὰν, οὔτε ἀπὸ τῆς αὐτῆς ποτε σιτησόμεθα: πολλοῦ δὲ δεήσομεν κοινωνῆσαι, τῆς ἀπορρήτου τελετῆς, τοῖς ἐθελήσασιν ἔχειν μερίδα μετὰ ἀνδρονίκου καὶ θόαντος.

Ἀνυσίῳ.

Ὧ δέδωκα τὴν ἐπιστολὴν εἰ καὶ φιλόσοφός ἐστι τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ ῥήτωρ τὴν τέχνην. ἕως μὲν Ἀνύσιός τε παρῆν, καὶ πεντάπολις ἦν, ἔτι παρ' ἡμῖν ταύτην εἰργάζετο. ἐπεὶ δὲ ὁ μετὰ σὲ χρόνος τοῖς πολεμίοις ἡμᾶς ἀποδόμενος, δικῶν εἰρήνην ἐποίησεν, ἔγνωκε πλεῖν εἰς ἑτέραν ἀγορὰν, ὅπου γλῶττα ὤνιος τὸ ῥητόρων ἀγώνισμα, τὸν ῥήτορα γνώριμον ποιεῖ. μνήστευσον αὐτῷ φιλίαν ἀνδρὸς, λαχόντος ἀρχὴν ἐθνῶν. καὶ ναὶ μὰ τὸν φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν, ὃν αἰτήσεις τὴν χάριν, εἴσεταί σοι χάριν ὅταν ἐπανήκῃ μετὰ τὴν πεῖραν.

Αὐξεντίῳ.

Ἂν γράψωμαί σε φιλίας ἀδικουμένης, καὶ θεοῦ καὶ θείων ἀνδρῶν δικαζόντων, ἁπάσαις αἱρήσω. τίς γὰρ παρενθήκη σοι γέγονα τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν δυσμενείας. ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνος, οὐδ' ἐμοὶ δοκοῦν, ἐπολιτεύετο κατὰ σαββατίου τοῦ μακαρίτη Φαώ. σὺ δὲ αὐτὸν λέγων οὐκ ἔπειθες, ἔτρεψας ἐπ' ἐμὲ τὴν ὀργήν: καὶ ἐποίεις κακὸν ὅσον ἠδύνω. κἀγώ. τότε γὰρ ἐξῆν, ἐδεξάμην τὴν πρόκλησιν τῆς διαφορᾶς. νυνὶ δὲ οὔτε ἔξεστιν, οὔτε βούλομαι, ἥ, τε γὰρ ἡλικία καλῶς ποιοῦσα μαραίνει μοι τὸ φιλότιμον. καὶ ἱεροί φασι νόμοι κωλύουσιν. ἅμα δὲ ὑπομιμνήσκομαι καὶ κοινῶν τροφῶν. καὶ παιδείας. καὶ τῆς ἐν κυρήνῃ διατριβῆς, ἃ χρὴ νομίσαι τῶν σαββατίου δικῶν ἰσχυρότερα. ἀρχοῦ δὲ φιλίας ἀγαθοῦ πράγματος. χαῖρε παρ' ἐμοῦ ζημίαν ἡγούμενος τὸν χρόνον ὃν ἐσιώπησα, πῶς οἴει καὶ τότε δακνόμενος: ἀλλ' ἐνεκαρτέρουν, ὡς οἷόν τε. τοιοῦτόν ἐστι τὸ διαφιλοτιμεῖσθαι κακόν.

Πυλαιμένει.

Δάπιδα μεγάλην τῶν αἰγυπτίων οὐχ οἵαν ὑποβεβλῆσθαι στρωμνῇ, ἀλλ' οἵαν αὐτὴν εἶναι καὶ μόνην στρωμνὴν, Ἀστέριος ὁ ταχυγράφος, ἰδὼν, ᾔτει σε παρ' ἡμῶν ὁπηνίκα με περὶ τῶν μεγάλων ἀρχείων ἔδει καθεύδειν. ταύτην ὑπεσχόμην ἐξιὼν, ἀπολείψειν αὐτῷ δῶρον. οὐ γὰρ ἦν πρὸς τὴν θρακῶν χιόνα παραβαλλόμενον, τοιαῦτα χαρίζεσθαι. νῦν οὖν ἐκπέμπω: τότε γὰρ οὐ κατέλιπον. σὺ δὲ δώσεις αὐτῷ, μετὰ τῆς ἀπολογίας. ἧς αὐτὸς ἔσῃ μάρτυς ἂν ὑπομνησθῇς τῶν καιρῶν. καὶ περὶ τοῦ, καθ' οὓς ἀνεχωροῦμεν τοῦ ἄστεος: ἔσωζεν ὁ θεὸς τῆς ἡμέρας πολλάκις. καὶ περὶ

ἱκετηρίας ἦσαν οἱ ἄνθρωποι πρηνεῖς οἱ πλείους. τὸ γὰρ ἔδαφος ἐκραδαίνετο. ἐν ᾧ νομίσας εἴσω τῆς θαλάττης τῆς γῆς ἀσφαλέστερον καὶ τὸ πέλαγος, κατατείνω δρόμον ἐπὶ τὸν λιμένα, μηδενὶ λόγον δοὺς, ὅτι μὴ τῷ μακαρίτῃ Φωτίῳ, καὶ τοῦτον πόρρωθεν ἐκκεκραγὼν, καὶ τῇ χειρὶ σημήνας, ὅτι οἰχήσομαι. ὁ δὲ, Αὐρηλιανὸν φίλον ἄνδρα καὶ ὕπατον ἀφεὶς ἀπροσαύδητον, ἀπολελόγηται περὶ τῶν αὐτῶν, πρὸς τὸν ἑταῖρον Ἀστέριον. τότε μὲν οὕτως ἐγένετο. εἰ δὲ μετὰ τὴν ἐμὴν ἐκεῖθεν ἀποδημίαν, τρίτον τουτονὶ στόλον ἡ ναῦς εἰς τὰ ἐπὶ Θρᾴκης χωρία στέλλεται, ἀλλὰ νῦν πρῶτον ὑπ' ἐμοῦ στέλλεται. νῦν οὖν ὅτε τὸ πρῶτον ἔξεστιν, ἀποδίδωμι διὰ σοῦ τὸ χρέος. χάρισαί μοι τὸν ἄνθρωπον ἐξευρών. τοὔνομα μὲν δὴ καὶ τὸ ἐπιτήδευμα, φθαίνω δηλώσας. ἀλλὰ δεῖ πλείω προσθεῖναι γνωρίσματα. γένοιτο γὰρ ἄν τις, ὁμώνυμος καὶ ὁμότεχνος. χαλεπῶς δὲ ἅπαντα ταὐτῷ συγκυρεῖ. ἀλλὰ γένοιτο γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ, Σύρος τὸ γένος. μέλας τὸ χρῶμα. τὸ πρόσωπον ἰσχνός. τὸ μέγεθος μέτριος. οἰκεῖ παρὰ τὴν βασιλικὴν οἰκίαν οὐ τὴν δημοσίαν. ἀλλὰ τὴν κατόπιν αὐτῆς, ἥτις Ἀβλαβίου μὲν πρότερον ἦν. νῦν δὲ Πλακιδίας ἐστὶ τῆς τοῖν βασιλέοιν ἀδελφῆς. εἰ δὲ μετῴκησε, γινόμενον γὰρ, σὺ δὲ, ἀλλὰ Μάρκον ζητήσεις φανερώτατον ἄνδρα, τῶν ἐκ τῆς ὑπάρχου τάξεως. οὗτος ὁ τότε τῆς συμμορίας ἄρχων τῶν ταχυγράφων, τῆς τὸν Ἀστέριον ἐχούσης. εὑρήσεις οὖν διὰ Μάρκου τὴν συμμορίαν. ἧς οὐκ ἦν Ἀστέριος ἔσχατος. ἀλλ' ἐν αὐτοῖς τρίτος ἢ τέταρτος. νυνὶ δὲ κἂν, πρῶτος ἂν εἴη. τούτῳ δώσεις τὴν παχεῖαν ταύτην δάπιδα. καὶ πρὸς αὐτὸν ἐρεῖς, ἅττα ἡμεῖς περὶ τοῦ χρόνου πρὸς σέ. εἰ δὲ βούλει, καὶ τὴν ἐπιστολὴν αὐτῷ ἀναγνώσῃς. σχολὴν γὰρ ἡμῖν ὁ πόλεμος οὐ δίδωσι, τοῦ καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐπιστεῖλαι. εἶναι δὲ δικαίοις, οὐδὲν ἴσως κωλύει. μήποτε τοσοῦτον δυνηθείη τὰ ὅπλα.

Τῷ ἡγεμόνι.

Μισθὸς ἀρετῆς ἔπαινος. ὃν εἰσφέρομεν Μαρκελλίνῳ τῷ λαμπροτάτῳ. νῦν ὅτε πέπαυται τῆς ἀρχῆς. νῦν ὅτε σχολάζει κολακείας ἁπάσης ὑπόνοια. ὅστις παραλαβὼν πολεμουμένας τὰς πόλεις ἔξωθεν μὲν, ὑπὸ πλήθους καὶ μανίας βαρβαρικῆς, ἔνδοθεν δὲ ὑπὸ στρατιωτικῆς ἀταξίας καὶ τῆς τῶν ταξιάρχων πλεονεξίας, ὥσπερ θεὸς ἐπιφανεὶς, μάχῃ μὲν μιᾷ τοὺς πολεμίους, ἐπιμελείᾳ δὲ καθημερινῇ τοὺς ὑπηκόους σωφρονεστέρους ἐποίησε. καὶ παρεσκεύασεν ἐπ' ἀμφοῖν τῶν δεινῶν, εἰρήνην ταῖς πόλεσιν. ὑπερεῖδε κερδῶν, ἃ δοκοῖν εἶναι νόμιμα πεποίηκεν ὁ θεός. οὐκ ἐπεβούλευσε πλούτῳ. πενίαν οὐχ ὕβρισε. τὰ πρὸς θεὸν εὐσεβής. τὰ πρὸς πολιτευομένους, δίκαιος. τὰ πρὸς δεομένους φιλάνθρωπος. διὰ τοῦτο φιλόσοφος ἱερεὺς ἐπαινῶν αὐτὸν, οὐκ αἰσχύνεται. παρ' ᾧ μηδεὶς εὕρετο μαρτυρίαν χάριτι δεδεκασμένην. παρεῖναι μὲν οὖν ὑμῖν, καὶ τὸ δικαστήριον ἐβουλόμεθα. καὶ κοινῇ καὶ καθ' ἕνα Πτολεμαέων ἕκαστος, ἀντεισενέγκαμεν ἂν, ὅπῃ τὸ δυνατὸν, εἰ μὴ τὸ δίκαιον ἔρανον. ὅτι λόγος ἔργου παραπολύ τι ἥττων ἐστί. πάντως ἂν εἴσω καὶ τότε τοῦ κοινοῦ προηγόρουσα. ἐπεὶ δὲ τυγχάνω ὢν ὑπερόριος, ἐν γράμμασιν αὐτῷ τὴν μαρτυρίαν κατατιθέμεθα. οὐκ ἐνοχληθέντες, ἀλλ' ἐνοχλήσαντες.

ex vrbe diſcederem, frequentes quotidie terræmotus fiebant, & multi ſupplicãdi cauſſa proni iacebãt. Nam ſolum quatiebatur. In quo cùm ego putarem maiorem in mari & pelago, quàm in terra ſecuritatem eſſe, curſum ad portum intendo, cum nemine ſermone communicato, quàm cum beato Photio, quem de longè clamore appellabam & quòd eſſem diſceſſurus, manu ſignum dabam. Ille verò Aurelianum hominem ſibi amicum & conſulem relinquens inſalutatum, de iiſdem apud Aſterium ſocium purgauit. Tum ita res geſta eſt. Quòd ſi poſt meum iſtinc diſceſſum, tertio iam curſu nauis ad oras Thraciæ mittitur: at nunc primùm à me mittitur. Nunc igitur cùm primùm licet, debitum per te ſoluo. Quamobrem inueſtiga mihi hominem, & ei munus offer. Nomen quidem & ſtudium, quod eſſet iam antè planum feci, verùm addendæ ſunt plures notæ. Poſſet enim aliquis eiuſdem nominis & artis inueniri. Omnia verò ſimul in aliquo non facilè concurrunt. Quamuis interdum id quoque contingit vt fiat. Genere Syrus, colore nigro, facie tenui, mediocri magnitudine. Habitat ad regiã domum, non publicam, ſed poſt eam, quæ fuit antè Ablabij, nunc verò Placidiæ duorum regum ſororis. Sin mutauit ſedem, quod fieri poteſt: Marcum interrogabis, notiſſimum hominem, qui eſt de principis ordine. Is eo tempore princeps erat tribus auctionariorum, quæ continet Aſterium. Inuenies igitur tribum Marco duce, in qua non poſtremas habet Aſterius. Sed in eis tertium aut quartum, nunc fortè primum etiam locum tenet. Ei dabis hunc denſum tapetem & ad eum referes de tempore, quo nos tibi. Quòd ſi ita tibi placitum erit, ipſam etiam epiſtolam leges. Nobis enim propter bellum, non datur otium, vt ad ipſum quoque ſcribere poſſimus. Vt autem iuſtitiam colamus, nihil forſitan impedit. Nunquam tanta vis erit in armis.

Hegemoni.

PRæmium virtutis laus eſt, quam clariſſimo viro, Marcellino tribuimus, nunc cùm ab imperio deceſſit, nunc cùm omnis aſſentandi ſuſpicio quieſcit, qui cùm accepiſſet vrbes bello implicatas, foris à multitudine ac amentia Barbarica, intus à perturbatione rei militaris & centurionum auaritia, quaſi Deus aliquis apparuit, & hoſtes vno commiſſo prælio, ſubditos cura diligentiáque quotidiana ſapientiores moderatioréſque reddidit, & in vtriſque malis Rebuſpublicis cõſtituit. Lucrum contempſit, etiam, quod ita conceſſum à Deo eſſet, vt legitimũ ac iuſtum eſſe videretur. Non ad conquirendas diuitias animum adiecit. Paupertatem contumeliis non affecit. In Deum, pius, erga ciues iuſtus, in egentes benignus. Ob quam cauſſam, non pudet philoſophum ſacerdotem, eius laudem prædicare, à quo nemo gratia emptum teſtimonium impetrauit. Quamobrem vobis etiam foro ac iudicio cedere voluimus. Et publicè & priuatim pro ſe quiſque Ptolemenſis, ſi non debitam, at certè quantã poſſemus gratiam atque laudem ei rependeremus, quoniam verba rebus multò ſunt inferiora: & ego tunc omninò Reipublicæ ſuaſor & autor extitiſſem. Iam cùm ſim extorris per literas hoc ei teſtimonium reddimus, neque moleſtiis afficimur, ſed moleſtias inferimus.

Ioannæ

Ioannæ.

VTi non abuti potentium hominum amicitiis oportet.

Eidem.

NE petas magna, ne ex duobus alterum, aut si assecutus es dolorem inferas, aut si non ad votum res euenerit, dolore crucieris.

Fratri.

AMbos Dionysios misi, vt de libellis alterum accipias, alterum recipias.

Theophilo.

QVoniam aliquid ex te quærere decreui, pauca mihi præmittenda censeo, de quo quæsiturus sum. Alexander sententia consilióque Cyrenensis, dum adhuc adolescens esset, solitariam vitam duxit, postquam autem vnà cum ætate solitaria viuendi contentio progrederetur, ad ecclesiasticum munus est adhibitus, nempe ad eam dignitatem euectus vt presbyter esset. Cùm autem cuiusdam negotij caussa venisset in excercitum & cum beato Ioanne conspirationẽ fecisset, (Honoretur verò à nobis mortui memoria, quoniam omnis offensio atque odium cum hac vita deponitur) cùm hoc igitur inita societate, priusquam in Ecclesiis ortæ seditiones & tumultus essent, illius manibus declaratus est Episcopus celeberrimæ Bithynorum ciuitatis. Cúmque dissidium nasceretur, permansit amicus ei, qui se in eo dignitatis gradu collocarat, & ab illius factione stetit. Postquàm verò Synodi decretum præualuit, ad tẽpus quidẽ factio simul perseuerauit. Sed quid hæc tibi commemoro, qui nosti immò qui ipse negotium de conficienda pace atque componendis dissidiis administrati. Nam & libellum sapientiæ plenum legi, quem ad beatum, vt mea fert sententia, Atticum scripseras, quo eum vt homines exciperet hortabaris. Hactenus igitur omnia communiter & ad Alexádrum & ad socios defectionis pertinent. Proprium verò eius, aut certè cum paucis commune, quod tertius hic iam annus exit post extinctam illius tumultus memoriam & pacem constitutam. At ille non rectà Bythiniam versus iter direxit, neque ad eam sedem, quæ ei destinata fuerat, occupandam festinauit, sed apud nos commoratur, quasi sua nihil intersit, etiam si tanquam priuatum quis eum in congressionibus habeat. Ego itaque non multos annos in sacrarum legum cognitione versatus sum, neque didicisse multa debeo, quippe qui anno superiore nondum in album eram relatus. Cùm autẽ intelligerem seniores aliquos & ætate prouectos, ne ipsos quidem sibi aliquid certi constare fateri: & ne imprudentes in aliquam Ecclesiæ regulam impingant, metuere, atque prorsus ea de caussa durius & indignius eum tractasse dubiáque suspicione motos ignominiam non dubiam hospiti aspersisse qui etiam communi tecto eum prohibuerunt, neque repræhendere, neque imitari ipsos volui. Nostin' igitur, quemadmodum hac in re me gesserim pater augustissime? Ecclesia quidem eum non recepi, neque ad sacræ mensæ communionẽ admisi. At domi sic ei honorem habui, vt innocentibus, quemadmodum etiam indigenis vestro more honorem habere soleo. Cùm quis ex illis in nostras ædes venerit, omnibus quolibet facto seu verbo honorifico cedimus, garrire existimantes eos, qui molestè ferunt, nos patria ciuitatis iura præterire. Verùm idcircò curas omniũ meis humeris impositas perfero;

Ἰωάννῃ. 62

Χρῆσθαι δεῖ ταῖς τῶν δυνατῶν φιλίαις, οὐ καταχρῆσθαι.

Τῷ αὐτῷ. 63

ΜΗ αἴτει μεγάλα, ἵνα μὴ δυοῖν θάτερον, ἢ τυγχάνων λυπῇς, ἢ μὴ τυγχάνων λυπῇ.

Τῷ ἀδελφῷ.

ΑΜφω τοὺς Διονυσίους ἀπέσταλκα, ἵνα τῶν βιβλίων, τὸ μὲν ᾖς εἰληφώς, τὸ δὲ ἀπειληφώς.

Θεοφίλῳ. 64

ΠΕῦσίν τινα πεύθεσθαί σου προαιρούμενος, ὑπὲρ οὗ πεύσομαι, προαφηγήσασθαι βούλομαι. Ἀλέξανδρος ἀπὸ βουλῆς Κυρηναῖος. ἔτι μειράκιον ὢν εἰς μονάδα καὶ βίον ἐτέλεσε. τῇ δὲ ἡλικίᾳ συμπροϊούσης τῆς μοναδικῆς κατὰ τὸν βίον ἐνστάσεως, ἠξιώθη μὲν ἐκκλησιαστικῆς διακονίας. ἠξιώθη δὲ τοῦ πρεσβύτερος εἶναι. κατὰ δέ τινα χρείαν ἐπὶ στρατοπέδου γενόμενος, καὶ Ἰωάννῃ τῷ μακαρίτῃ συστάς, τιμάσθω γὰρ παρ' ἡμῶν ἡ μνήμη τοῦ τελευτήσαντος, ὅτι πᾶσα δυσμένεια τῷ βίῳ τούτῳ συναποτίθεται, τούτῳ συστάς, πρὶν μὲν στασιασθῆναι τὰς ἐκκλησίας, ὑπὸ τῶν ἐκείνου χειρῶν ἐπίσκοπος ἀνεδείχθη τῆς Βιθυνῶν Βασινου πόλεως. συμβάσης δὲ τῆς διαφορᾶς, διέμεινε τῷ χειροτονήσαντι φίλος. καὶ γέγονε τῶν ἐκείνου στασιωτῶν. ἐπεὶ δὲ ἡ συνοδικὴ γνώμη κατίσχυσε, χρόνον μέν τινα συνέμεινεν ἡ στάσις. τί δ' ἂν διηγοίμην εἰδότι, μᾶλλον δὲ αὐτῷ διῳκηκότι, τὰ περὶ τὰς γενομένας διαλλαγάς. ἐπεί τι καὶ βιβλίον ἀνέγνων σοφόν, ὃ πρὸς τὸν μακάριον ἐμοὶ δοκεῖν Ἀττικὸν ἔγραφες, ἐνάγων αὐτὸν τῇ καταδοχῇ τῶν ἀνδρῶν. τὰ μὲν δὴ μέχρι τούτου, Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τοὺς συναποστάτας κοινά. ἴδιον δὲ, ἢ μετ' ὀλίγων, ὅτι τοῦτο μὲν ἔτος ἤδη τρίτον ἐξήκει, μετὰ τὴν ἀμνηστίαν καὶ τὰς διαλλαγάς. ὁ δὲ οὐκ ἐβάδισε τὴν ἐπὶ Βιθυνίας. οὐδὲ τῆς συλλαχούσης αὐτὸν καθέδρας ἐλάβετο. μένει δὲ παρ' ἡμῖν, ὥσπερ μηδὲν αὐτῷ διαφέρον, ἂν καί τις ὡς ἰδιώτῃ προσφέρηται. ἐγὼ μὲν οὖν οὔτε πόρρωθεν ἐντεθράφην τοῖς νόμοις τοῖς ἱεροῖς; οὔτε ἤδη μοι καθήκει πολλὰ μεμαθηκέναι πέρυσιν οὔπω γεγονότι τοῦ καταλόγου. αἰσθόμενος δὲ γέροντας ἐνίους, οὐδ' αὐτοὺς μέν τι σαφὲς εἰδέναι προσποιουμένους, ἀποδεδειλιακότας δὲ μὴ λάθωσι πρός τινα κανόνα τῆς ἐκκλησίας προσκόψαντες, καὶ διὰ τοῦτο παντάπασιν ἀπηνέστερον αὐτῷ προσενηνεγμένους, καὶ ὑπὸ ἀσαφοῦς ὑπονοίας ἀτιμίαν σαφῆ τοῦ ξένου καταπεσκεδάσαντας, οἳ μηδὲ κοινῆς στέγης ἠνέσχοντο, οὔτε ἐμεμψάμην, οὔτε ἐμιμησάμην αὐτούς. οἶσθα οὖν ὅπως ἐποίησα πάτερ σεβασμιώτατε; ἐκκλησίᾳ μὲν, οὐκ ἐδεξάμην αὐτόν. οὐδὲ τραπέζης ἱερᾶς ἐκοινώνησα. οἴκοι δὲ ἴσα καὶ τοῖς ἀναιτίοις ἐτίμησα. ὅς τις ὁ τρόπος καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχωρίων ὁ ὑμός. ὅταν τις αὐτῶν ἐφέστιος ἡμῖν γένηται, παντὶ πάντως ἔργου καὶ λόγου τιμὴν ἔχοντος ἐξιστάμεθα, φλυαρεῖν ἡγούμενοι τοὺς δυσχεραίνοντας, ὅτι τὰ μητρῷα τῆς πόλεως καταβάλλομεν δίκαια. καί τοι διὰ τοῦτο τὰς ἁπάντων φροντίδας κατωμαδὸν ἀράμενος φέρω.

καὶ μόνος ὑπὲρ τῶν ἁπάντων ἀσχολοῦμαι σχολῆς. ἀλλ' ἐν καλῷ μοι κείσεται παρὰ τῷ θεῷ, πλεονεκτεῖν μὲν πόνοις, μειονεκτεῖν δὲ τιμαῖς. καὶ τὸν Ἀλέξανδρον δὲ τοῦτον, ὅταν μὲν εἰς ἐκκλησίαν προΐω, βουλοίμην μὲν ἂν, μηδαμόθεν τῆς ἀγορᾶς ἰδεῖν. συμβὰν δὲ ἰδεῖν, ἑτέρωσέ ποι τρέπω τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εὐθὺς ἐπανθεῖ μοι κατὰ τῆς παρειᾶς ἐρύθημα. ὑπερβάντα δὲ τὴν οἰκείαν αὐλὴν, καὶ γενόμενον ὁμωρόφιον, ἅπασι τοῖς εἰκόσι τιμῶ. τί δήποτ' οὖν ἀσύμφωνός εἰμι πρὸς ἐμαυτὸν ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ. ἐν οὐδετέρῳ τῶν καιρῶν δεδογμένα ποιῶν. ἀλλὰ τὸ μὲν, εἴκω τῷ νόμῳ. τὸ δὲ, τῇ φύσει χαρίζομαι, ῥεπούσῃ πρὸς τὸ φιλάνθρωπον. καίτοι κἂν, ἀπεβιασάμην τὴν φύσιν, εἴ τι σαφὲς ἠπιστάμην ὑπὲρ τοῦ νόμου. αὐτὸ δὴ τοῦτό ἐστι τὸ ἐρώτημα, πρὸς ὃ δεῖ τὴν αὐθεντίαν τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς ἀποκρίνασθαι ἁπλῶς καὶ σαφῶς καὶ ἅπερ πυνθάνομαι. Ἀλέξανδρον ἐπίσκοπον χρὴ νομίζειν ἢ μή.

Τοῦ αὐτοῦ. 65

Ἐγὼ καὶ βούλομαι καὶ ἀνάγκη μοι θεία, νόμον ἡγεῖσθαι, πᾶν ὅτι ἂν ἐκεῖνος ὁ θρόνος θεσπίσῃ. διὰ τοῦτο καὶ πένθιμον ἀσχολίαν παραιτησάμενος, καὶ νοσοκομούμενον ἔτι τὸ σῶμα πρὸς τοὺς πόνους ἐκβιασάμενος, καὶ διοδεύσας τὴν ὕποπτον, ὡς ἀνύποπτον, ἣν διετείχισεν ὅπλα πολέμια, γέγονα κατὰ Παλαιβίσκα τε καὶ Ὕδρακα. κῶμαι δὲ αὗται πενταπόλεως, καὶ τῆς διψηρᾶς Λιβύης αὐτὰ τὰ μεθόρια. ἐν αἷς τόν τε δῆμον ἐκκλησίασα. καὶ γράμματα, τὰ μὲν, ἀναγνούς, τὰ δὲ, ἀποδούς, τὰ μὲν γὰρ ἦν πρὸς αὐτούς, τὰ δὲ, περὶ αὐτῶν πρὸς ἐμέ, καὶ λόγους διεξελθὼν ἐπιτηδείους εἰς ἀρχαιρεσίαν εἰς τὸ καὶ πεῖσαι, καὶ εἰ προχωροίη βιάσασθαι προθέσθαι τὴν περὶ ἐπισκόπου σκέψιν, οὐκ ἐξενίκησα τοῦ δήμου τὴν περὶ τὸν εὐλαβέστατον Παῦλον σπουδήν. ἀξιῶ πιστεύεσθαι παρὰ πατρός. οὐκ ἦν μοι βουλομένῳ μάτην δεδραμηκέναι. πολλὰ τιμῶν τι μετὰ τοῦ δήμου προσέκοψα. τοὺς φανερωτάτους αὐτῶν, εἴ τις ἀνέκραγε μεῖζον, εἴ τις εὑράμενος κρηπῖδα καὶ ἐπαναβὰς αὐτῇ, καὶ προήγορος ἠξίωσεν εἶναι καὶ λόγον ἀπέτεινεν, ὡς ὠνίους, ὡς συνωμότας, ὑπηρετῶν χερσὶ παραδιδοὺς, ἐκκυλινδεῖσθαι τῆς ἐκκλησίας ὠθουμένους, προσέταξα. συγχυθέντα δὲ αὖθις, καὶ πολλάκις ἀναλαβών τε καὶ καταστήσας τὸν δῆμον, διὰ πάσης ἦλθον ἐν λόγοις ὁδοῦ, τὸν ἀρχιερατικὸν ἐκεῖνον θρόνον ἀποσεμνύνων, καὶ πείθων ὅτι διὰ τῆς εἰς ὑμᾶς ἀθετήσεως καὶ τιμῆς, ὁ θεὸς ἀθετεῖται δὴ καὶ τιμᾶται. οἱ δὲ, εὐφήμῳ τε φωνῇ τὸ μακάριον ὄνομα τῆς σῆς θεοσεβείας ἐπεκαλέσαντο. καὶ πεσόντες, ἱκέτευον ὡς πρὸς παρόντα τὰς ἐκβοήσεις καὶ τὰς ὀλοφύρσεις ποιούμενοι. τὸ μὲν οὖν τῶν ἀνδρῶν, εἰ καὶ πέρα προσδοκίας, ἀλλ' ἔλαττον ἦν. αἱ δὲ γυναῖκες, πρᾶγμα δυσμεταχείριστον. χεῖρας αἴρουσαι. βρέφη προτείνουσαι. καὶ μύουσαι τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἵνα μὴ εἰς ἔρημον τοῦ συνήθους προστάτου τὸν θρόνον ἐνατενίσειεν, μικροῦ ἐδέησαν τοὺς τἀναντία πολιτευομένους ἡμᾶς, εἰς πάθος παραπλήσιον ἐκκαλέσασθαι. ὅπερ ἵνα μὴ πάθω, φοβηθεὶς, ᾐσθανόμην γὰρ ἀγόμενος, ἔλυσα τὴν ἐκκλησίαν. καὶ εἰς τετάρτην ἥκειν ἐπήγγελλα ἐπαρασάμενος τὰς παλαμναιοτάτας ἀρὰς, εἴ τις ἐμμίσθως, εἴ τις κατὰ χρείαν, ἢ χάριν ἢ ὅλως,

& solus vt reliqui otium agere possint, ego in negotiis sum. Atqui bene nobis apud Deũ erit, si laboribus vincimus, honoribus verò superamur. Et hunc Alexandrũ cùm in ecclesiam prodeo, velim me nusquam è foro cõspicere. Quòd si accidat vt videam, aliò deflecto oculos, & continuò maxillæ rubore suffunduntur. Simul ac verò nostrum vestibulum ingressus est, & eodem iam tecto continetur, omnibus iustis eum honorib. afficio. Cur igitur à memetipso tantùm discrepo priuatim & publicè, qui neutro tempore recta facio. Sed partim legi morem gero, partim do naturæ, quæ inclinat ad humanitatem. Atqui cùm de lege manifestum aliquid & perspicuum est, velim etiam naturam repellere. Hæc ipsa quæstio est, ad quam ex autoritate Apostolicæ traditionis respondendũ est simpliciter & dilucidè, & quæ interrogo. Alexander episcopus ne sit putandus, an non.

Eidem.

EGo & volo & necessitas quædã diuina me cogit legem putare, quicquid ille Thronus statuerit. Proinde lugubre otium refugiens ægrotum, adhuc corpus ad labores adegi, & profectus viam periculosam, quasi securam, quæ hostium armis obsidebabatur, perueni ad Palæbiscã & Hydracẽ. Ij sunt vici Pentapolis, & siticulosæ Lybiæ propemodum ipsa confinia, in quibus populum ad concionem vocaui, literásque partim recitaui, partim tradidi (quædam enim pertinebant ad ipsos, quædam etiam de ipsis ad me) & orationem accommodatam ad comitia atque ad persuadendum, vel etiam si succederet cogendum habui, vt de episcopo deligendo consilium proponeretur, neque verò populi studium erga sanctissimum Paulum superaui. Velim vt mihi credat pater. Non volui committere, vt frustrà cursus ille à me susceptus esset. Ad vulgum, qui plurimũ honoris mihi exhibebat, me applicui. Clarissimos inter ipsos, si quis fortius clamaret, si quis inuentam soleã indutus veniret & principem cõcionis se ingereret, ac nimis longam orationem faceret, quasi proditores, quasi coniuratores lictorum manibus traditos, eiici de concione iussi. Perturbatum verò iterum & sæpiùs populum recollegi atque constitui, ac omni via in verbis faciendis incessi, principem illam ac sacrosanctam sedem laudibus extollens & dicens. Vestra improbatione ac honore, Deus improbatur atque honoratur. Illi verò laudatoria voce beatum tuæ pietatis nomen implorabant, & in genua prouoluti tanquam præsenti, redditis exclamationibus & lamentis, supplicabant. Virorum igitur quanquam expectationem nostram longè vicerunt, tamen minor fuit conatus. Mulieres verò inexpugnabiles, sublatis manibus, ostensis infantibus, & clausis oculis, ne vacantem consueto principe thronũ aspicerent, propemodum nos etiam qui contrarium ageremus, ad similem affectum prouocauarũt, in quem ne impellerer metuens (sentiebam enim me rapi) concionem dimisi & ad quartum diem redire iussi, crudelissimum exitium interminatus, si quis muneribus acceptis, si quis vtilitatis caussa aut ob gratiam, aut omnino, quod priuatim

sibi

ſibi foret emoluméto dixiſſet aliquid ex his qui ad auocādá cōcionē venirēt. Venit dies: aderat populus iterū rebellis atq; reluctans, qui neq; expectauit dū quæreretur. Nihil erat præter permixtá atq; cōfuſā omniū vocē, quæ propter nimiū ſonū ac ſtrepitum exaudiri nō poterat. Cúmq; ſilentiū à ſacris præconibus indiceretur, vox eis in lachrymas erupuit, & fuit auditu res miſerabilis. Virorū ploratus, mulierū vlulatus, puerorū lachrymationes. Alius ſe patrem, alius fratrē cupere dicebat. Ita diſtinguebátur ętatibus cognationis nomina. Cùm autē quiddam interea dicere pararé, oſtenditur è media multitudine libellus, & poſtulatur, vt omnibus in commune recitetur. Continebat is adiurationem erga me, vt per vim ſollicitare multitudinē deſinerem, & quæſtionem differrem, donec ipſis hac de re legationé cum decretis ad beatiſſimum tuum caput mittēdi fieret poteſtas, immò me rogabát vt ſuam cauſſam ſuſciperem, & per literas quę cognouiſſem, docerem. Iactabant in concilio presbyteri & publicè multitudo, & libellus eadem hæc per partes & ſigillatim commemorabat, patriis & apoſtolicis legibus etiam has Eccleſias Erythritidas eſſe. Defeciſſe verò ipſas ad ſanctum Oronium qui longius ſenectute proceſſiſſet, & crimen máſuetudinis ac benignitatis ſuſtineret. Hoc enim iam vitio dari cepit ab his qui petunt ab hominibus, vt præfectura ſit ſacerdotium, & variis multiplicibúſque negotiis addictum. Et cùm viuendi longius finem non faceret, non eas expectare iuſti boníque hominis mortem potuiſſe: ſed beatum Siderium excitaſſe quòd is & iuuenis eſſe videretur, & ſtrenuitatis atque induſtriæ in agendo gloriam in exercitu Valentis adeptus eſſe, cùm veniret procurandi poſtulatos agros cauſſa, qui poſſet & inimicis dannum inferre & amicis vtilitati atque auxilio eſſe. Tunc verò temporis electionem obtinebant. Nam multitudine atque turba ſuperabant, & occaſionem habuit dicendi faciendique vis ac vehementia, quaſi quoddam inſtrumentum prudentiæ. Hunc vnum & ſolum epiſcopum palæbiſcæ deſignatum eſſe. Verùm ne huic quidem ordine legitimo. Præter leges igitur, quantùm quidem à natu maioribus accepimus, ſiquidem neque in Alexandrina ciuitate creatus eſt, & vt maximè ſignum approbationis, inde datum ei fuiſſet, non tamen ab hiſce tribus. Solum enim aiunt beatum Philonem, ſui collegæ renunciationem promulgare auſum fuiſſe Philo, Cyrenenſis erat, ætate grauior, quippe iunioris patruus, & eiuſdem ex genere nominis, reliquis quidem rebus qualecunque Chriſti inſtitutum præ ſe ferens: imperando verò & obediendo confidentior, quàm iuſtior. Sed enim veniam his verbis tribuat, ſanctum ſenis animū poſtulo. Solum hunc ad renunciandum veniſſe & in ſede beatum Siderium collocaſſe. Verùm enim in his temporibus, cùm dicendi libertas damno eſt, neceſſe eſt legem & ſtatutorum exquiſitam rationem præteriri. Propter eam cauſſam Athanaſium ſummum virum tempori conceſſiſſe, neque ita multò pòſt in Ptolemaïde ſcintillam reliquam adhuc rectæ opinionis fouiſſe, & in maius incendiſſe, virum hunc, tanquam maioribus rebus idoneum, tanſire iuſſiſſe,

ἰδίᾳ τι διαφέρειν αὐτῷ φθέγξαι τότε τῶν ἡκόντων εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας παρακολὴν· ἧκεν ἡ κυρία· καὶ ὁ δῆμος παρῆν, πάλιν ἐνστάτης καὶ ἐναγώνιος· ὃς οὐδὲ περιέμεινε πεῦσιν· ἀλλ' εὐθὺς ἦν ἅπαντα κυκεὼν φωνὴ παμμιγὴς, ὑπό τε λίαν ἐκχεῖν ταῖς ἀκοαῖς, ἀδιάκριτος. καταστγαζόντων δὲ τῶν ἱεροκηρύκων, εἰς θρῆνον αὐτοῖς ἀπετελεύτησεν ἡ βοή. καὶ ἦν ἄκουσμα σκυθρωπόν. ἀνδρῶν οἰμωγαί. γυναικῶν ὀλολυγαί. παίδων ὀλοφυρμοί. ὁ μὲν, ἔφη πατέρα τιθεῖν. ὁ δὲ, ἀδελφόν. οὕτως ἐμερίζετο τὰ τῆς ἡλικίας τὰ τῆς συγγενείας ὀνόματα· ἐμοῦ δέ τι μεταξὺ λέγειν ἐπιχειροῦντος, ἀναδείκνυται γραμματεῖον ἐκ μέσου τοῦ πλήθους. καὶ ἐνδέχεταί τις εἰς κοινὸν αὐτὸ πᾶσιν ἀναγνωσθῆναι· τὸ δὲ, ἦν ἐνορκισμὸς πρὸς ἐμὲ παύσασθαι σὺν βίᾳ τοῦ πλήθους ἀποπειρώμενον. καὶ ἀναθέσθαι τὸ σκέμμα, μέχρις ἂν αὐτοῖς δὴ γένηται πρὸς τὴν μακαριωτάτην σου κεφαλὴν ὑπὲρ τούτου ψήφισμα πέμψαι καὶ πρεσβείαν. μᾶλλον δὲ ἐμοῦ κατεδέοντο προΐστασθαι, συνηγορίαν ἐν γράμμασιν ἅπερ ἐδιδάχθην διδάσκοντα. ἐλέγετο τοίνυν καὶ ἐν συνεδρίῳ παρὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ δημοσίᾳ παρὰ τοῦ πλήθους, καὶ τὸ γραμμάτιον αὐτὰ ταῦτα καθ' ἕκαστον διεξῄει, πάτριον εἶναι καὶ ἀποστολικὸν, ἐρυθρίτιδας εἶναι καὶ ταύτας τὰς ἐκκλησίας. ἀποστασιάσαι δὲ αὐτὰς πρὸς ὠρίωνα τὸν μακάριον, πορρωτέρω τε ὄντα πρεσβύτην, καὶ αἰτίαν ἔχοντα, πρᾳότατον εἶναι· τοῦτο γὰρ ἤδη καὶ λοιδόρημα γέγονεν ὑπὸ τῶν ἀξιούντων ἱερωσύνην προστάτιν εἶναι τοῖς ἀνθρώποις καὶ πολυπράγμονα. καὶ ἐπειδὴ παρέτεινε ζῶν, οὐκ ἀνασχέσθαι περιμεῖναι τοῦ δικαίου τὴν τελευτήν. ἀλλὰ προβαλέσθαι τὸν μακαρίτην Σιδήριον. ἐδόκει γὰρ οὗτος νέος τε εἶναι. καὶ ῥέκτης ἀνὴρ ἀπὸ τῆς παρὰ βασιλεῖ Βάλεντι στρατείας. ἥκων κατὰ χρείαν ἀγρῶν αἰτηθέντων ἐπιμελείας οἷος ἐχθρούς τε κακῶσαι καὶ φίλους ὀνῆσαι. τότε δὲ καὶ ἐκράτει, τὰ τῶν αἱρέσεων. πλήθει γὰρ περιῆσαν. καὶ καιρὸν ἔσχεν ἡ δεινότης, ὄργανον οὖσα φρονήσεως· τοῦτον ἕνα καὶ μόνον ἀποδεδεῖχθαι παλαιβίσκης ἐπίσκοπον. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτον ἐνθέσμως. ἐκθέσμως μὲν οὖν, ὅσα γε τῶν γερόντων ἠκούσαμεν, εἰ μήτε ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατέστη, μήτε παρὰ τριῶν ἐνθάδε καὶ εἰ τὸ σύνθημα τῆς χειροτονίας ἐκεῖθεν ἐδέδοτο. μόνον γάρ φασι δὴ τὸν μακάριον Φίλωνα, θαρσῆσαι τὴν τοῦ συνιερέως ἀνάρρησιν. Φίλων ἐγένετο κυρηναῖος, ἔτι παλαιότερος ὁ τοῦ νεωτέρου θεῖός τε καὶ ὁμώνυμος· τὰ μὲν ἄλλα, ὁποῖον ἂν γένοιτο παίδευμα τοῦ χριστοῦ· τὰ δὲ εἰς τὸ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι, θαρραλεώτερος μᾶλλον, ἢ νομιμώτερος. ἀλλὰ γὰρ αἰτοῦμαι συγγνώμην, ἐπὶ τῷ λόγῳ τὴν ἱερὰν τοῦ πρεσβύτου ψυχήν. τοῦτον ἥκοντα μόνον ἀποδεῖξαι τε καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθίσαι τὸν μακαρίτην σιδήριον. ἀλλ' ἀνάγκη γὰρ ἐν καιροῖς ἀπαρρησιάστοις τὴν ἀκρίβειαν παραβαίνεσθαι. διὰ τοῦτο τὸν πάμμεγαν Ἀθανάσιον συγχωρῆσαι τε τῷ καιρῷ· καὶ μετ' οὐ πολὺ δεῆσαι ἐν Πτολεμαΐδι τὸν ἐνόντα σμικρὸν ἔτι τῆς ὀρθοδοξίας σπινθῆρα θάλψαι τε καὶ ἐπιπλέον ἐξάψαι τὸν ἄνδρα τοῦτον ὡς μείζοσι πράγμασιν ἐπιτήδειον, ἐκεῖ διαβιῶναι κελεῦσαι,

τὴν Μητροπολίτιν ἐκκλησίαν ἐπιτροπεύσοντα· γῆρας δὲ αὐτὸν εἰς τὰς κωμήτιδας ἐπανήγαγεν. οὗ καταλύσαντος, οὐκ ἔσχε διάδοχον, ὃς οὐδὲ αὐτὸς ὑπῆλθεν ἑτέρου διαδοχήν. παλαίσβισκα δὲ καὶ ὕδραξ, εἰς τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἐτάχθησαν. καὶ πρὸς τὸ ἐρυθρὸν ἀνελήφθησαν, δόγματι φασὶ τῆς σεβασμίας σου κεφαλῆς· καὶ τούτῳ δὴ μάλιστα πάντων ἐνέκειντο. τῷ μὴ δεῖν ἀθετεῖσθαι τὸν παρὰ σοῦ θεσμόν· γράμματα μὲν οὖν, ᾔτησα γὰρ οὐκ εἶχον ἀποδεικνύναι. ἐπισκόπους δὲ τῶν συνέδρων ἀνίστασαν μάρτυρας. οὗτοι δὲ ἔφασαν, ἐπιστολῇ πειθαρχοῦντες ἐκεῖθεν ἡκούσῃ, πεῦσιν περὶ Παύλου προτεῖναι τῷ δήμῳ· καὶ δόξαν ἅπασιν ἐπίσκοπον ἔχειν, ἀνενέγκαι περὶ αὐτοῦ. τοὺς δὲ θερισὰς ἑτέρους γενέσθαι. καὶ εἴ μοι δίδως εἰπεῖν, Πάτερ σεβασμιώτατε, ἐκεῖνος ἦν ὄντως ὁ καιρὸς ὁ τῆς σκέψεως· τὸ γὰρ ἀφελέσθαι, τοῦ μὴ χαρίσασθαι λυπηρότερον. ἀλλὰ κρατείτω καὶ νῦν ὅτι ἂν δόξειε τῇ πατρικῇ σου κεφαλῇ. εἰ γὰρ τὸ δόξαν τότε, δίκαιον αὐτοῖς γέγονε, καὶ τοῦτο προΐσχονται, τὸ μηκέτι δοκεῖν, τὸ δίκαιον μετατίθησιν. ὥσθ' ὅτι ἂν γνῷς, τοῦτο τῷ πλήθει δίκαιον γίνεται. ἀκοὴ γὰρ ζωή. καὶ θάνατος ἡ παρακοή. διόπερ οὐκ ἀνταίρουσι χεῖρας. ἀλλ' ἱκετεύουσι μὴ γενέσθαι ζῶντος αὐτοῖς ἔτι τοῦ πατρὸς, ὀρφανοί. οὕτω γὰρ ἐπὶ λέξεως λέγουσι. κἀγὼ τὸν νεανίσκον οὐκ οἶδα πότερον ἐπαινέσαι με ἂν τῆς παρὰ πάντων εὐνοίας, ἢ μακαρίσαι με. ἢ γὰρ τέχνης ἐστὶ καὶ δυνάμεως, ἢ χάριτος θείας, οὕτω τοὺς ἀνθρώπους ἐξομαλίσαι καὶ καταδημαγωγῆσαι τὸ πλῆθος, ὥστε τὸν χωρὶς αὐτοῦ βίον, ἀβίωτον ἅπασιν εἶναι· διὸ δόξει μὲν, περὶ αὐτῶν φιλανθρώπῳ σου φύσει φιλανθρωπότερα. ἐμοὶ δὲ ἐπανιτέον εἰς ἄστυ. κἀκεῖ περιμένω τοῦ ποιητέου τὸ σύνθημα. ἃ δὲ οὖν ἐν ταῖς τέτρασιν ἡμέραις διῳκησάμην, ἃς ἐν τοῖς τῇδε τόποις διέτριψα, τούτων οὐκ ἀγνοήσεις, ὃν τινα τύπον ἕκαστον εὕρετο. καὶ μὴ θαυμάσῃς εἰ ποτὲ τὸν αὐτὸν εὖ τε καὶ κακῶν εἰπεῖν μοι συμβαίη. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἑκάτερα. τὰ πράγματα δὲ ἐπαινεῖται καὶ ψέγεται. στάσις ἐν τοῖς κατὰ Χριστὸν ἀδελφοῖς, καλὸν μὲν εἰ μηδέποτε φύοιτο. φυεῖσα δὲ καλὸν εἰ μετὰ μικρὸν παύοιτο· δι' αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ γράμματι καταπεμφθέντι πειθόμενος, διαιτᾶν ἠνεσχόμην. καὶ δέδωκα τὰς ἀκοὰς ἀμφισβητήσει τοιᾶδε. ἐν ὕδρακι τῇ κώμῃ, χωρίον ἐστί. τῆς κώμης αὐτὸ τὸ μετεωρότατον. ὃ πάλαι μὲν ἦν φρούριον ἐρυμνότατον. κατασείσαντος δὲ τοῦ θεοῦ γέγονεν ἐκ λελειμμένον ἐρείπιον. τέως μὲν οὖν ὀλίγοις τισὶ τῶν ἑαυτοῦ μερῶν, εἰς ἑκατέρας χρείας διεσχημάτιστο. οἱ δὲ παρόντες οὗτοι τῶν πολεμίων καιροὶ, διότι δύναιτ' ἂν ἐκτειχισθῆναι, καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν χρείαν ἐπανελθεῖν, τοῦ παντὸς ἄξιον αὐτὸ τοῖς κεκτημένοις παρέχουσι· τοῦτο τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, ἤδη δὲ καὶ ἄλλοις, τοῖς εὐλαβεστάτοις ἐπισκόποις Διοσκόρῳ καὶ Παύλῳ τὸ περιμάχητον ἦν. ἐν αἰτίᾳ γὰρ ἐπεποίητο τὸν ἐρυθρύτην ὁ δαρδανίτης ἐπιβουλότατα σκέψασθαι, ὅπως ἂν τὸ μὴ προσῆκον περιποιήσαιτο. καθοσιώσαντα μὲν τῷ θεῷ τόπον ἀλλότριον, ἁρπάσαντα δὲ οὕτω τὴν τῆς εὐσεβείας ὑπόθεσιν, ἤδη χειρὶ βιαίᾳ προστῆναι τοῦ πανουργήματος· πρὸς ταῦτα ὁ εὐλαβέστατος Παῦλος ἐπεχείρησε μὲν ἀντιλογίας κομίσαι τινάς,

vt Metropolitanã Ecclesiam gubernaret. Senectus autem in paganas ipsum retrahebat. Vbi cùm decessisset, nõ habuit successorem, qui neque ipse successionem in alterius locum ambibat. Palæsbica & Hydrax in pristinum ordinem redierunt, & ad Erythrum rursus accesserunt, augusti tui capitis, vt perhibent, decreto. Id verò vnum ex omnibus potissimum vrgebant, tuam constitutionem peruerti non oportere. Literas igitur (petebam enim) nõ poterãt ostendere. Sed episcopos è cõsilio testes adducebãt. Illi verò se quandam epistolam quæ inde venisset, secutos, ad populũ de Paulo quæstionem tulisse dicebant, cúmque suis vniuersi suffragiis Episcopum petiuissent, de ipso retulisse, collocatores verò alios fuisse. Et si mihi cõcedis vt dicam, augustissimè pater, illud verum tempus erat deliberationis. Nam adimere, quàm non dare acerbius est. Sed ratum esto nũc etiam, quicquid patrio tuo capiti visum fuerit. Etenim si quod tunc visum erat, pro iure ipsi habẽt & hoc prætẽdunt, cũ nõ ampliùs visum erit, ius mutabitur, quia quicdqui decreueris, hoc multitudini ius. Obediẽtia enim vita. Mors autẽ inobediẽtia. Quare nõ tollunt manus, sed obnixè rogant, ne superstite sibi adhuc patre, fiant orbi ac pupilli. Ita ad verbum dicũt. Et mihi dubium est, vtrum magis adolescentem laudare debeam propter omnium fauorem atque beneuolẽtiam, an verò beatum etiam prædicare. Aut enim artis est, aut potentię, aut diuinæ cuiusdam gratiæ, sic homines sibi deuincire, & multitudinẽ vltrò sequentẽ ducere, vt vita quæ sine ipso sit, omnibus inuicta videatur. Quamobrem humanitas tua de ipsis benignius statuet atq; decernet. Mihi verò reuertẽdũ in vrbẽ, & ibi opperior, signũ, quid sit agendũ. Quæ itaq; hoc quatriduo gessi, dũ in hisce locis commoratus sum, ea nõ te clam erit, quam singula formam habuerint, neque tibi mirũ videatur, si vt eundem & laudibus & vituperio afficiam, cõtingat. Non enim ad idem vtrunque refertur. Res verò laudãtur & vituperantur. Seditionem inter Christianos fratres nunquam excitari aut nasci, bonum est. Quòd si nata sit, bonũ est, breui tempore compesci atque opprimi. Quamobrem misso scripto morem gerens arbiter esse non recusam, atque eiusmodi controuersiæ aures præbui. In vico Hydrace locus est eius vici quidem altissimus, qui fuit antea firmissimum ac munitissimũ castellum. Verũ terręmotu facto, disturbatum atque ad nihilũ redactum est. Hactenus igitur paucis quibusdã sui partibus, ad vtrosque vsus paratum atque instructũ est. Præsens verò tempus hostibus ac incursionibus infestũ, quoniã possit muniri atq; ad pristinũ vsum reduci, facit, vt his qui possident, sit preciosissimum. De hoc nostris fratribus, iam verò etiam aliis, spectatę pietatis Episcopis Dioscoro & Paulo contentio erat. Criminabatur enim Erythrytam Dardanites, versutè ac insidiosè facere, qui vt quod non pertinet ad se attrahat cõsecrasset Deo locũ alienũ, & sic pietatis arrepto prætextu, iam violenta manu scelus administrare. Hæc piẽtissimus Paulus quibusdã argumentis refutare ac falsa ostẽdere conabatur,

quod

quòd & antè collem tenuisset & Ecclesiæ priùs assignasset, quàm venerabilis Dioscorus loci dominus factus esset. At si quis non segnius quæstionem attingat, statim veritas elucescit. Totum igitur hoc plenum esse vanitatis apparet. Nã quòd tunc in hostium incursione confugientes illuc homines, quibus opus esset, precati fuerint, id non dedicat aut sanctum locum efficit, alioquin enim omnes montes, omnésque conualles essent Ecclesiæ, nulláque munitio non in publicis numeraretur, in quibus omnibus cum hostes prædationibus & depopulationibus vacant, vota monasteriáque fiũt, etiam ædes, quæcunque sceleratis ex Ario temporibus preces & mysteria receperũt. Verùm nihilominus priuata sunt cõditione ac iure. Nã illud etiã erat fuga & illi nimirũ hostes. At ego tẽpus deuotionis requirebã, si tradẽtibus, si cõcedentibus dominis factũ fuisset. Contrariũ apertis rationibus ostẽdebatur. Alter episcopus, sibi dari petiit, alter qui domin⁹ esset nõ permisit. Postremò alter discessit cũ clauibus, alter domũ aperit, & illata mensa domiciliũ quoddã exiguũ cõsecrat in latissimo colle. Verùm enim nõ est accedẽdũ ad domiciliũ, nisi per vniuersã latitudinẽ. Itaq; quadã arte factũ erat, vt collẽ in possessionem redigeret. Mihi verò res nefaria videbatur, & plus quã nefaria atq; dolẽda, tũ ob leges sacras, tũ etiam ob Reipublicæ iura. Simul enim omnia cõfundi ac perturbari, partim si ratio atq; lex inueniretur publicationis, partim si sanctissimis rebus scelestissima iudicarẽtur. Precatio, mensa, velum mysticum, violenti aditus ac impressionis instrumenta. Et de his iam etiam in vrbe iudicatum fuerat. Sic enim acciderat, vt præter paucos, omnes in Ptolemaïde tunc episcopi concurrerent, ciuilis deliberationis & quæstionis gratia. Audita re secuta est omnium indignatio. Mutare verò quicquam timuerunt. Ego vero superstitionem ab religione secernendam esse duco. Est enim viciositas, virtutis vultum ac personam præ se ferens, quam Philosophia tertiam esse speciem impietatis depræhendit. Nihil igitur sacrum aut sanctum putaui, quod non idem iustè sanctéque fieret, neque mihi perhorrescere subiit eam quam dicebant consecrationem. Non enim ita res Christianorum habent, vt necesse sit has mitiatas materias, ac voces tanquam ductus quosdam naturales sequi diuininum & cœleste numen quòd solet accidere spiritui mundano, sed potiùs vt adsit mentibus ab omni affectu liberis, & cum Deo cõiunctis. Vbi verò furor, & ira atq; rabidus animi motus rerum sunt autores atq; principes, quomodo fieri potest, vt ibi præstò sit spiritus sanctus? Quibus ingredientibus etiamsi antè suam ibi sedẽ habuerit, emigrat? Quamobrẽ ego sic eram affectus, vt de cõmutatione ac vicissitudine sententiã essem laturus. Ille verò cõuincebatur, quanquã antea iusiurandi religione interposita, se cõfirmaturum promisisset. Quam quoniam libenter acceperam, sententiã pronũciare recusabam, sed ipsum sibimetipsi iudicem dabam, & suos terminos metiri coëgi. Cùm autem differret & cũctaretur, quoniam Ecclesiasticæ caussa quæstionis ibi adessem, rogabat, vt locum contẽplando perlustrarẽ, & argumentũ cognoscerem.

ὅτι τε προκατεσχήκοι τὸν λόφον. καὶ ἐκκλησίας παλαίτερον ἀπεδέδεικτο, πρὶν τὸν εὐλαβέστατον Διόσκορον ἀποδειχθῆναι τοῦ χωρίου δεσπότην· ἀλλὰ ἂν μὴ μαλακώτερόν τις ἅπτηται τῆς ζητήσεως, ταχὺ τἀληθὲς εὔδηλον γίνεται. ὥστε ἂν ἅπαν τοῦτο πέφηνεν ἕωλον. τὸ γὰρ ἐν ἐπιδρομῇ τότε πολεμίων ἐκεῖ συμφυγόντας ἀνθρώπους, εὔξασθαι τἀναγκαῖα, τοῦτο τὸν τόπον οὐ καθιερεῖ. ἢ πάντα μὲν ὄρη. πᾶσαι δὲ φάραγγες, ἐκκλησίαι. καὶ οὐδὲν ὅτι φρούριον ἐκ φύλης τὸ δημόσιον ἐστί. ἐν οἷς ἅπασιν ὅταν οἱ πολέμιοι προνομεύωσιν, εὐχαὶ καὶ μοναστήρια γίνονται. οἰκίαι δὲ ὅσαι κατὰ τοὺς ἀθέους τοὺς ἐξ ἀρείου καιρούς, εὐχὰς ἐδέξαντο καὶ μυστήρια· ἀλλ᾽ οὐδὲν ἧττόν εἰσιν ἰδιωτικαὶ. φυγὴ γὰρ κἀκεῖνο. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι πολέμιοι. ἀλλ᾽ ἐγὼ τὸν καιρὸν ἐζήτουν, τῆς καθιδρύσεως, εἰ παραδιδόντων, εἰ παρασυγχωρούντων τῶν κυρίων ἐγένετο. ἀπεδείχθη λαμπρῶς ἅπαντα τἀναντία τῶν ἐπισκόπων ὁ μὲν, ᾔτει λαβεῖν. ὁ δὲ, οὐκ ἐδίδου κύριος ὤν. τέλος ὁ μὲν, ᾤχετο τὰς κλεῖς ἔχων. ὁ δὲ, ἀνοίγνυσι καὶ τράπεζαν εἰσφορήσας καθιεροῖ μικρὸν οἰκίσκον, ἐν λόφῳ πλατεῖ. ἀλλ᾽ οὐ γάρ ἐστι παριτητέον ἐπὶ τὸν οἰκίσκον, εἰ μὴ δι᾽ ὁλοκλήρου τοῦ πλάτους. ὥστε τέχνη τις ἦν· ἐφ᾽ ὧ τὸν λόφον περιποιήσασθαι. ἐδόκει δέ μοι τὸ πρᾶγμα δεινὸν εἶναι. καὶ πέρα δεινοῦ, καὶ ἀγανακτητέον, ὁμοῦ μὲν ὑπὲρ τῶν νόμων τῶν ἱερῶν, ὁμοῦ δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς πολιτείας. συγχυθῆναι γὰρ ἅμα πάντα, τοῦτο μὲν, εἰ τρόπος καὶ νόμος ἐπινοηθείη δημεύσεως. τοῦτο δὲ, εἰ διὰ τῶν παναγεστάτων τὰ ἐναγέστατα κρίνοιτο. εὐχὴ καὶ τράπεζα καὶ καταπέτασμα μυστικὸν, ἐφόδου βιαίας ὄργανα· καὶ περὶ τούτων ἤδη καὶ ἐν ἄστει διέγνωστο. καὶ συνέτυχε γὰρ οὕτως, ὥστε παρ᾽ ὀλίγους ἅπαντας ἐπισκόπους ἐν τῇ Πτολεμαΐδι τότε συνδεδραμηκέναι κατά τινα σκέψιν πολιτικήν. ἀκροώμενοι δὲ, τὴν μὲν πρᾶξιν ἐμίσουν· τὴν δὲ μετάστασιν ὤκνουν. ἐγὼ δὲ τὴν δεισιδαιμονίαν ἀξιῶ διαστέλλειν ἀπὸ τῆς εὐσεβείας. κακία γάρ ἐστιν, ἀρετῆς προσωπεῖον περικειμένη· ἣν φιλοσοφία τρίτον οὖσαν τῆς ἀθεΐας εἶδος ἐφώρασεν. οὐδὲν οὖν ἱερὸν οὐδὲ ὅσιον ἥγημαι τὸ μὴ δικαίως τε καὶ ὁσίως γενόμενον· οὔκουν ἐπῄει μοι πεφρικέναι τὴν λεγομένην καθίδρυσιν. οὐ γάρ ἐστι τὰ Χριστιανῶν, ὡς ἐπάναγκες εἶναι ταῖς δὲ τῶν τελεστικαῖς ὕλαις τε καὶ φωναῖς, ὥσπερ ὁλκαῖς τισὶν φυσικαῖς ἀκολουθῆσαι τὸ θεῖον, ὅπερ ἂν πάθοι πνεῦμα ἐγκόσμιον. ἀλλ᾽ ὥστε παρεῖναι ταῖς ἀπαθέσι καὶ ταῖς οἰκείαις τῷ θεῷ διαθέσεσιν· ὅπου δὲ ὀργὴ καὶ θυμὸς ἀγνώμων, καὶ δύσερι πάθος ἡγεῖται τῆς πράξεως, πῶς ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον παραγίνεται. ὧν ἐπεισελθόντων, κἂν συμβῇ προενῳκηκὸς ἐξοικίζεται. ἐγὼ μὲν οὖν εἶχον ὡς ἀποφανούμενος τὴν μετάθεσιν. ὁ δὲ, καὶ ἐξεπλήττετο, καὶ πρότερον ὑποσχόμενος. αὐτὴν ὅρκου τὴν ὑπόσχεσιν βεβαιώσαντος. τούτου λαβόμενος ἀσμένως, ἤδη τὴν ἀπόφασιν ἀπεδίδρασκον· ἀλλ᾽ ἐκεῖνον αὐτὸν ἀπέφαινον ἑαυτοῦ δικαστὴν, καὶ τὸν οἰκεῖον ὅρον ἐκβιβάζειν ἠνάγκαζον. ἀναπιθεμένου δὲ καὶ διατρίβοντος, ἐπειδὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἕνεκα σκέψεως αὐτόθι παρεγενόμην, ἐδέησεν ἐπιβαλεῖν τὰς ὄψεις τῷ τόπῳ, καὶ ἐπιδιαγνῶναι τὰ τῆς ὑποθέσεως.

καὶ πάλιν πλήρης ὅμιλος ἐπισκόπων ἐκ τῆς περιοικίδος, ἄλλου κατ' ἄλλην χρείαν συνειλεγμένων. ἐφ' ὧν ἁπάντων κἀμοῦ, οἵ τε ὅροι διεδείκνυντο. τὴν τοῦ Δαρδανίτου μερίδα σαφῶς ἀποτεμνόμενοι, καὶ μαρτυρίᾳ γερόντων, καὶ συγκαταθέσει τῶν τέως ἀντιλεγόντων, τὸν εὐλαβέστατον Διόσκορον, τοῦ χωρίου δεσπότην ἀπέφηναν. ἐγκειμένου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ Διοσκόρου, γέγονεν ἀνάγκη καὶ τὸ γραμματεῖον τὸ λοίδορον εἰς κοινὸν ἅπασιν ἀναγνωσθῆναι· ὃ πρὸς τὴν ἁγιότητα τὴν σὴν, ὁ εὐλαβέστατος Παῦλος ἐπεποίητο ἐν ἐπιστολῆς εἴδει, κωμῳδίαν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἀνασεσυρμένην καὶ πλημμελῆ. ἀφ' ἧς αἰσχύνεσθαι περιῆν, οὐ τῷ κακῶς ἀκούσαντι, τῷ δὲ κακῶς ἀγορεύσαντι. ἀλλ' ἔστιν ἄρα καὶ τοῦτο δεύτερον ἀγαθὸν, τὸ αἰσχύνεσθαι. τὸ μὲν γὰρ ἀναμάρτητον θείας ἀντικρύς ἐστι καὶ μοίρας καὶ φύσεως. τὸ δὲ ἐπὶ τοῖς οὐκ εὖ γενομένοις ἐρύθημα, σωφροσύνης τις ἂν ἀπεφήνατο. ἅπερ ὑποστὰς, ἐπὶ τοῦ παρόντος πράγματος ὁ εὐλαβέστατος Παῦλος, ἁπάσης ῥητορείας ἰσχυροτέραν ἀπέφηνε τὴν ἐξ οἰκείας γνώμης μετάνοιαν. τὸ γὰρ ὁμολογῆσαι τὸ ἁμαρτεῖν, καὶ φανῆναι τὴν αἰσχρὰν λύπην τὴν ὡς ἐπὶ κακοῖς αὐθαιρέτοις λυπούμενον, πάντας ἡμᾶς εὔνους αὐτῷ καὶ συνδιατιθεμένους παρέσχετο· καὶ τὸ μὲν ἡμέτερον, θαυμαστόν. ἀλλ' ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Διόσκορος, ἐπειδὴ τὸν τέως διαφιλοτιμούμενον ταπεινότερον ἐθεάσατο, τῇ ψήφῳ κρατῶν, ἡττήθη τῇ γνώμῃ. καὶ γέγονεν ἐπὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ Παύλῳ, ποιεῖν ὁπότερα βούλοιτο κατασχεῖν, ἢ παραδοῦναι τὸν λόφον τοῦ θαυμαστοῦ Διοσκόρου, πολλαῖς ἐνδόντος αἱρέσεσιν, ὧν οὐδεμιᾶς ἂν ἀκοῦσαι πρὸ τῆς ἐκείνου μετανοίας ἠνέσχετο. καὶ γὰρ ἀποδόσθαι μόνον τὸν λόφον, καὶ ἀμοιβὴν δοῦναι πᾶν ἅμα τὸ κτῆμα, καὶ ἄλλα πολλὰ προσεξεῦρεν, ἐπιδαψιλευόμενος αὐτῷ πόρους, ἀφ' ὧν ἄν τις προσλήψει χαρίσαιτο. ὁ δὲ, ταῦτα μὲν ὤκνει. ἠξίου δὲ ὑπεισελθεῖν αὐτὸς τὴν εἰς τὸν ἀδελφὸν Διόσκορον γενομένην ὠνὴν, καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀντικαταστῆναι δεσπότης τοῦ κτήματος· ἐγένετο πρὸς τῷ λόφῳ καὶ τῶν ἀμπελώνων καὶ τῶν ἐλαιώνων ἐγκρατής. τῷ δὲ, ἡ μεγαλοφροσύνη κτῆμα ἀντὶ κτήματος, μεῖζον ἀντ' ἐλάττονος περιγέγονε· κοινὸν ἀμφοῖν ἀγαθὸν, ἡ φιλαδελφία. καὶ τὸ εἴσω γενέσθαι τῶν νόμων τῶν εὐαγγελικῶν, οἳ συνεκτικωτάτην τῶν ἐντολῶν τὴν ἀγαπητικὴν διάθεσιν ἀπεφήναντο. ἓν τοῦτο μόνον ἔδει μνήμης ἀξιῶσαι μηνύσαντα ἀδελφῶν τὰς συμβάσεις καὶ τὴν ὁμόνοιαν· τὰ ἐν μέσῳ δὲ παραλιπεῖν, εἴ τις ἐπίσκοπος ὢν, ἥλω τι πταίσας. ἃ γὰρ οὐκ ἔδει πεπρᾶχθαι, ταῦτα καλῶς ἔχει διδόναι τῇ λήθῃ. ἀλλ' ἵνα μὴ πάντα ἐκ πάντων ὁ ἀδελφὸς Διόσκορος ἀποτυγχάνῃ, ταῖς αἰτήσεσιν αὐτοῦ δέδωκα τὸ πᾶσιν ἀκριβῶς ἐπεξελθεῖν, ἵνα μηδὲν ἀγνοήσειεν ἡ σὴ θεοσέβεια, ἣν οὐ παραφαῦλον, ἀλλ' ἀντὶ παντὸς ἐποιεῖτο πεισθῆναι, διὰ τῶν ἀποβάντων, ὅτι μὴ ἐπ' ἀδίκοις ἐφιλονείκησε. κἀγὼ τὸν ἄνδρα τά τε ἄλλα ἐπαινῶ. πάνυ γάρ μοι πρὸς τρόπου, καὶ τῆς εἰς τὸν θρόνον αἰδοῦς, ὑπεράγαμαι. καὶ ναὶ μὰ τὴν φίλην σου καὶ σεβασμίαν κεφαλὴν, πολλὴν οἶμαι χάριν ὀφείλειν αὐτῷ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συμπτώχους, ὧν τοὺς ἀγροὺς ἐκ πονεῖ ταχὺ πανταχοῦ γινόμενος, ἐξ ἀπόρων φορὰς ἐκλέγων, καὶ τοῖς καιροῖς παριστάμενος.

Atque iterum Epiſcoporum multitudo frequens aderat, è circumiacente regione, aliis alia de re congregatis, in quorum omnium & ſimul mea præſentia termini demonſtrabátur, qui Dardanitæ poſſeſſionẽ apertè ſepararẽt. Itaque teſtimonio ſenum & eorum qui contrarias partes defenderant, aſſenſione pientiſſimus Dioſcorus, loci dominus eſt pronunciatus. Inſtante verò Dioſcoro fratre, libellum criminatorium omnibus in commune legi oportuit, quod ad tuam ſanctitatem pientiſſimus Paulus ad literarum formam cõfecerat, comœdiam aduerſus fratrem, diſſolutam & vitioſam, è qua non ad malè audientem, ſed ad malè loquẽtem pudor redundaret. Sed etiam hoc ſecũdo locum bonum eſt, affici pudore. Nã vitio carere, diuini prorſus eſt officij & naturæ. Púdorem verò è rebus non bene geſtis profectum, modeſtiæ quiſpiam aſſignarit. Quæ cùm in præſenti negotio ſanctiſſimus Paulus feciſſet, vehemẽtiorem omni Rhetorices facultate pœnitentiã de ſua propriáq; ſentẽtia egit. Quòd enim peccatum confiteretur, & turpitudinis dolorẽ è perpetrato de induſtria ſcelere ſuſcepiſſe videretur, omnium ſibi noſtrûm beneuolentiã atque commiſerationẽ adiunxit. Et in nobis quidẽ, mirabile. Sed religioſus Epiſcopus Dioſcorus, cùm eũ qui hactenus lite contenderat inferiorẽ videret, ſuffragiis victor, animo victus eſt, & in religioſiſſimi Pauli fuit poteſtate facere, vtrũ vellet, retinere, vel tradere collẽ, ſpectato Dioſcoro multis conditionibus permittẽte, quarũ nullã audire ante pœnitẽtiá illius voluiſſet. Nam duntaxat vt vẽderet collẽ petebat, ſe quicquid in ſuis eſſet facultatibus id omne pro precio daturũ, aliáq; multa adinuenit, benigniter ei redditus etiã cõferés, quibus permotus quiſpiã anticipata opinione daret. At ille nihil horũ magni faciebat. Sed rogabat vt ſibi daretur, emptionem fratri Dioſcoro debitã præſtare, & vt eodẽ precio dominus eius poſſeſſionis contra fieret: præter collem vinearum etiam & oliuetorum poſſeſſionem adeptus eſt. Ille verò magnitudinẽ animi maximã poſſeſſionẽ pro exigua viliq; cõſecutus eſt. Cõmune vtrinq; bonũ fraterna Charitas, & intra leges Euangelicas permanere, quæ præceptũ præcipuũ aſſerũt eſſe pręceptũ, dilectionis & charitatis affectũ. Vnũ hoc ſolũ oportebat eũ memoriæ prodere, qui vellet fratrũ cõcordiã & cõſpirationẽ ſignificare, quæ verò ſunt in medio poſita, relinquere, ſi cuiꝰ in Epiſcopali dignitate cõſtituti, delictũ aliquod eſſet deprehenſũ. Quæ enim facta nõ oportebat, hęc obliuioni mãdare iuſtũ eſt. Verùm ne omnibus apud omnes frater Dioſcorus fruſtretur & excidat, hoc eius petitioni dare volui, vt omnia perſequerer exquiſitè, ne quid pietatẽ tuã lateret, neq; leue duxit. Sed plurimi putauit intereſſe te doceri ex euẽtis, hãc ab illo cõtentionẽ nõ iniquè ſuſceptã eſſe. Ego tũ ob alia virum laudo. Prorſus enim eſt mihi cõueniẽs, tũ etiam ob Throni reuerẽtiã, cũ admiratione ſingulari amplector. Equidẽ ꝑ charũ tuũ & auguſtũ caput, maximã arbitror illi gratiã ab omnib. Alexãdrinis pauperib. deberi, quorũ agros ſtatim ꝑcurſis omnibus colit, & ex ſterilibꝰ collectas fruges, in tẽpore ſuppeditat ac præſtat.

præſtat. Eo modo Epiſcoporum controuerſia peracta eſt. Cōſtitutum deinceps erat, vt Iaſonem etiam audirē, q. de multis iniuriis quas à collega ſuo Preſbytero accepiſſet, conquerebatur. Hoc igitur pacto etiā habēt illa. Lāponiano diē iniuriarū Iaſon dixit. At ille cū redargutionē aduerſarij confeſſione præuertiſſet, pœnā luit, Eccleſiaſticis Synodis prohibit⁹, & in vincula cōiectus. Verū lachrymas etiā pœnitētia motus emiſit, & populus ſupplex pro eo deprecatus eſt. Ego verò in ſētētia permaſi, & abſoluēdi poteſtatē ad Pontificiā ſedē reieci. Tātum igitur mihi ſumpſi. Si mors appropinquaret Lāponiano, fatíque tempus inſtare videretur, omnibus permiſi, qui tūc adforēt presbyteris, cū eo cōmerciū habere. Nemo enim mihi vinctus moriatur. Si verò cōualeſceret, rurſus obnoxius iiſdē eſſet, atq; ſancta tua & benigna mēte veniā expectaret. Neq; enim Iaſon prorſus eſt innocēs ac purus. Homo lingua petulāti pręditus, incidit in virū, qui eſſet manu petulantiore, & quod dici ſolet rei leuiſſimæ vocis atq; verborum grauiſſimū ſuppliciū depēdit. De criminibus igitur, quæ cognoui, ita ſe rē habere Lamponianus cōfitetur, neq; recuſat illud naufragiū ſubire, quo à commercio & cōmunione mortaliū excluditur, ſed tēpus poſtulat vt annona venalis fiat, & omnium rerū poſthabita cura, ſolū hoc ſe laborare confirmauit, vt pauperibus conficerentur deponerentúrque pecuniæ. Nummi autem erant cētum quinquaginta ſeptem. Referendum etiam eſt de his quæ fiunt apud nos vt fieri deſinant. Sacerdotes ſacerdotibus actionem violatarum legum intendunt, ſi falsò, nōdum id quidem dico, prorſus verò praua quadā inſidiatoriáque volūtate ac inſtituto. Non enim vt pœnas repetāt, ſed vt exercituum principibus, iniuſtū quæſtū atq; lucrū præſtent. In meos autem humeros, omnium onera imponi neceſſe eſt. Quamobrem rogo atq; oro ſcribas & mandes, ne poſthac illi quicquā eiuſmodi liceat, impunè facere. Nam ſic & mihi facies gratum, & à bonis vim atq; iniuriam propulſabis, & multò maiore beneficio, ipſos qui faciūt & inferūt iniuriā affeceris. ſiquidem maius bonum eſt, maiore malo liberari. Malum verò grauius eſt, iniuriam inferre quàm accipere. Alterū enim proprium eſt malum, alterum verò alienum. Sed neque ego planum feci, qui ſint, neq; tu velim, etiamſi cognoueris, quēquam nominatim obiurges ac reprehēdas, ne in odium & offenſionem fratrum incurrā, in quos licet ſeorſim & coram vehemēter inuectus ſum, tamen cōcedet eis Deus. Sed rem ſolùm in tuis ad me literis, apertè ponas, ac odio tibi prorſus eſſe demōſtres. Etenim ſcio fauente Deo, cū eo qui nemini moleſtus eſt, nō vlterius hāc noſtrā perturbationē & turpitudinē proceſſurā. Non enim dixero cum Eccleſia. Reſtat vnū adhuc quod cū effecero, cōtinuò finē ſcribendi faciā. Circumuagantur apud nos quidā Bacantibi. Patieris enim, vt paulū barbarè loquar, vt per cōſuetā vſitatámq; Reipub. vocē, aliquorū nequitiā & improbitatē clarius ob oculos quaſi ponā. Hi certā aliquā ſedē tenere nolūt quippe qui ſuā reliquerūt, nō caſu aut calamitate depulſi, ſed vltrò ac ſua ſpōte migrantes. Fruuntur autem

τὰ μὲν περὶ τὴν τῶν ἐπισκόπων στάσιν, οὕτως ἐχώρησεν. ἐπίταγμα δὲ ἦν, ὅπως ἀκούσωμαι καὶ ἰάσονος, ὃς ἔφη πολλὰ καὶ ἄδικα παρὰ συμπρεσβυτέρου παθεῖν. οὕτως οὖν ἔχει κἀκεῖνα. Λαμπωνιανὸν ἰάσων εἷλεν ἀδικίας. ὁ δὲ, φθάσας, ὁμολογίᾳ τὸν ἔλεγχον, ἔχει τὴν δίκην, ἐκκλησιαστικῶν συνόδων, εἰργόμενος. (καίτοι καὶ δάκρυον ἐκ μεταμελείας ἀφῆκε. καὶ δῆμος ἱκέτης αὐτὸν ἐξῃτήσατο. ἀλλ' ἐγὼ τῷ δεδογμένῳ ἐνεκαρτέρησα. τοῦ δὲ λῦσαι τὴν αὐθεντίαν, εἰς τὴν ἱερατικὴν καθέδραν ἀνέπεμψα· τοσοῦτον οὖν ἐμαυτῷ συνεχώρησα. εἰ προσπελάσοι Λαμπωνιανῷ τὸ χρεὼν, καὶ ἡ κυρία παρεῖναι δοκεῖ, πᾶσιν ἐφῆκα τοῖς τότε παρεσομένοις πρεσβυτέροις, κοινωνίας αὐτῷ μεταδοῦναι. μηδεὶς γὰρ ἀποθάνῃ δεδεμένος, ἐμοί. ἀναρρωσθεὶς δὲ, πάλιν ὑπὸ τοῖς αὐτοῖς ὑπόδικος ἔστω. καὶ παρὰ τῆς θεσπεσίας σου καὶ φιλανθρώπου ψυχῆς, περιμενέτω τὸ συγγνώμης τὸ σύνθημα. οὐ δὲ γὰρ οὐδὲ Ἰάσων πάντα ἀναίτιος ἑαυτῷ προπετὴς ἄνθρωπος γλῶτταν, ἐνέτυχεν ἀνδρὶ προπετεστέρῳ τὴν χεῖρα. καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον κουφοτάτου πράγματος λόγου, βαρυτάτην τὴν τιμωρίαν ἐξέτισε. καὶ περὶ τῶν ἐγκλημάτων ἃ διείληφα, ταῦτα Λαμπωνιανὸς ἔχειν ὁμολογεῖ. καὶ οὐδὲν ἀξιοῖ παρὰ τῆς ναυαγίας ὠφελῆσθαι, τῆς ποιησάσης ἀφανὲς τὸ συμβόλαιον· ἀλλὰ καιρὸν αἰτεῖ, τοὺς καρποὺς ὠνίους γενέσθαι. καὶ ἔφη πάντων ἀμελήσας, ἑνὶ τούτῳ προσέχειν τὸν νοῦν, ὡς ἂν τὰ πτωχικὰ κατάθειτο χρήματα. νομίσματα δὲ ἦν ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα πρὸς τοῖς ἑκατόν· ἀνοιστέον ὅτι καὶ περὶ τῶν δὲ τῶν γινομένων παρ' ἡμῖν, ἵνα γινόμενα παύσηται. ἱερεῖς ἱερέας παρανόμων διώκουσιν· εἰ μὲν ἐπὶ ψεύδεσιν, οὔπω λέγω· πάντως δὲ μετ' ἐπιβούλου τῆς προαιρέσεως. οὐ γὰρ ἵνα λάβωσι δίκας, ἀλλ' ἵνα τοῖς ἄρχουσι τῶν στρατευμάτων, ἄδικα κέρδη μνηστεύσωσιν· ἐπὶ δὲ τοὺς ἐμοὺς ὤμους ἀναβαίνειν ἀνάγκη, τὰ πάντων φορτία. διὸ δέομαι γράφε καὶ διάταττου μηδενὶ μηδὲν ἐξεῖναι τοῦτο ποιεῖν, καὶ γὰρ ἐμοὶ χαριῇ καὶ τοῖς ἀπραγμονεστέροις καὶ κακῶς πάσχουσιν ἀμυνεῖς. καὶ πολὺ πλέον εὖ πεποιηκὼς ἔσῃ, τοὺς ἀδικοῦντας αὐτούς· εἴπερ μεῖζον ἀγαθὸν τὸ μείζονος ἀπηλλάχθαι κακοῦ. κακὸν δὲ μεῖζον τοῦ ἀδικεῖσθαι τὸ ἀδικεῖν. τὸ μὲν γὰρ, ἴδιόν ἐστι κακόν. τὸ δὲ ἀλλότριον. ἀλλ' οὔτ' ἐγὼ κατεμήνυσα τίνες εἰσὶ, μήτ' αὐτὸς εἰ καὶ μάθοις ἐπ' ὀνόματος ἐξελέγξῃς τινὰ, ἵνα μὴ ἀπεχθοίμην ἀδελφοῖς, οἷς εἰ καὶ κατὰ πρόσωπον ἰδίᾳ λίαν ἐπιτετίμηκα, συγχωρήσει θεός. ἀλλὰ φάνηθι τὸ πρᾶγμα μόνον μισῶν ἐν τοῖς πρὸς ἐμὲ γράμμασιν. εἴσομαι γὰρ σὺν θεῷ μετὰ τοῦ πᾶσιν ἀλύπου τὸ μηκέτι προελθεῖν περαιτέρω τὴν ἀσχημοσύνην ἡμῶν· μὴ γὰρ εἴποιμι τῆς ἐκκλησίας. οἰκονομήσασθαι δὲ ἓν ἔτι λοιπὸν, καὶ λόγου πεπαύσομαι· περινοσοῦσι τινὲς Βακάντιβοι παρ' ἡμῖν· ἀνέξῃ γάρ μου μικρὸν ὑποβαρβαρίσαντος, ἵνα διὰ τῆς συνηθεστέρας τῇ πολιτείᾳ φωνῆς, τὴν ἐνίων κακίαν ἐμφαντικώτερον παραστήσαιμι. οὗτοι καθέδραν μὲν ἀποδεδειγμένην ἔχειν βούλονται. οἵγε τὴν οὖσαν ἀπολελοίπασιν, οὐ κατὰ συμφοράν. ἀλλ' αὐθαίρετοι μετανάσται γινόμενοι. καρποῦνται δὲ

τὰς τιμὰς, ἐκεῖ περινοστοῦντες, ὅπου κερδαλεώτερον. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ πάτερ σεβασμιώτατε, χρῆναι τούτοις, ὅσοι τὰς οἰκείας ἐκκλησίας ἀπείπαντο πᾶσαν ἐκκλησίαν ἀπείπασθαι. καὶ πρὶν ἂν ἀπελθόντες, ἐκεῖ καταστήσωνται, μηδένα δέχεσθαι θυσιαστηρίῳ. μὴ δὲ εἰς προεδρίαν καλεῖν. ἀλλὰ περιορᾶν ἀγελαίοις ἐν ταῖς δημοτικαῖς καθέδραις, ὅταν εἰς ἐκκλησίαν ἐμβάλωσι· τάχυ γὰρ ἐπανέλθοιεν εἰ περὶ τῆς τιμῆς κινδυνεύοιεν, ἧς ἀξιοῦσι ἀπολαύειν ἁπανταχοῦ μᾶλλον, ἢ οἷ προσήκει. δέξαιντο γὰρ ἐκεῖ μᾶλλον ἢ μηδαμοῦ. καὶ δημοσίᾳ μὲν, οὕτω προσοιστέον αὐτοῖς, ὡς ἄντικρυς ἰδιώταις ἂν καὶ τῷ σεμνοτάτῳ σου θρόνῳ συνδοκῇ. ἰδίᾳ δὲ καὶ κατ' οἶκον, εἰσόμεθα πῶς ὅταν ἥκῃ παρὰ τῆς σῆς θεοσεβείας ἀπόκρισις ἐκείνης τῆς πεύσεως ἣν πρώην ἠρώτησα περὶ Ἀλεξάνδρου Κυρηναίου μὲν ἀνδρὸς τὸ γένος, ἱερατευσαμένου δὲ ἔν τινι πόλει τῶν Βιθυνῶν· ἧς ἐκπεσὼν, κατὰ δή τινα στάσιν ἐξὸν ἐπανελθεῖν, οὐκ ἐπάνεισιν ἀλλ' ἡμῖν ἐπιχωριάζει. περὶ τούτου γέγραφα πρὸς τὴν σὴν ἁγιότητα, πᾶσιν ἀκριβῶς ἐπεξελθὼν τοῖς περὶ αὐτὸν γινομένοις, καὶ γνώμην αἰτῶν, οἷ τακτέον τὸν ἄνδρα. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἥκει μοι περὶ τούτων ἀντίγραφον, ἀμφίβολος ὢν, πότερον διαπέπτωκεν, ἢ διεκομίσθη τὰ γράμματα, μέχρι τῆς μακαρίας σου κεφαλῆς, διείλεγμαι περὶ τούτου πρὸς τὸν θαυμαστὸν Διόσκορον τὸν ἐπίσκοπον καὶ τοῖς ταχυγράφοις τὰ ἀντίτυπα δοῦναι τῶν τότε γραφέντων ἐπέταξα, ἵνα εἰ μὴ τυγχάνεις δεξάμενος τὴν ἐπιστολὴν, ἔχοις παραγνοὺς αἰτῆσαί τε, καὶ πρὸς ἐμὲ διαπέμψασθαι τὰ ἀμοιβαῖα. ἐπὶ πᾶσιν εὔχου περὶ ἐμοῦ· περὶ καταλελειμμένου γὰρ εὔξῃ, καὶ τοῖς πᾶσιν ἐρήμου, καὶ δεομένου συνεργείας τοιαύτης· ὡς αὐτὸς ὀκνῶ περὶ ἐμαυτοῦ τι φθέγξασθαι πρὸς θεόν. ἅπαντα γὰρ εἰς τοὐναντίον μοι περιίσταται, διὰ τὴν ῥιψοκίνδυνον τόλμαν, ὅτι ἄνθρωπος ἐν ἁμαρτίαις, ἀπότροφος ἐκκλησίας ἀγωγὴν ἑτέραν ἠγμένος, θυσιαστηρίων ἡψάμην θεοῦ.

Τῷ αὐτῷ. 66

Ὠ δέδωκα τὴν ἐπιστολὴν, στέλλεται μὲν ἐπὶ πρᾶξιν, ἣν οὐχ ὅσιον ἐμοὶ διηγήσασθαι. ὅτι δὲ ἀρετὴν ἐκνέας ἀσκεῖ, τοῦτο καὶ θέμις εἰπεῖν καὶ παντάπασιν ἀληθὲς ὡς μὲν οὖν ἀγαθὸν ἄνδρα τιμήσεις. ἣν δὲ ἐγράψατο γραφὴν, οἰκείαν εἱμαρμένην πληρούτω. μὴ δὲ γὰρ δικαίου ποτὲ φόνου προσάψαιο.

Τῷ αὐτῷ. 67

Μέλει γάρ, σοι μέλει καὶ Πενταπόλεως. οὐκοῦν ἐντεύξῃ μὲν ταῖς δημοσίαις ἐπιστολαῖς. ὅτι δὲ κακὰ πλείω καὶ μείζω γέγονεν, ἢ φοβεῖ τὰ γράμματα, λέγοντος ἀκούσῃ τοῦ διακομισοῦ. στέλλεται μὲν γὰρ ἐπὶ συμμαχίαν, ὡς ἐκεῖθεν αἰτήσων· τὰ δὲ τῶν πολεμίων, οὐδὲ τὴν ἔξοδον αὐτοῦ περιέμεινεν. ἀλλ' ἔφθασαν ἐκχυθέντες ἀθρόον κατὰ τῆς χώρας. πάντα οἴχεται. πάντα ἀνήρπασται. αἱ πόλεις ἔτι λοιπαί. τὸ μέχρις οὗ γράφω, λοιπαί. τὸ δὲ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν, θεὸς οἶδε. πρὸς ταῦτα εὐχῶν δεῖ τῶν σῶν. εὐχῶν λέγω, τῶν ἐθάδων, τοῦ δυσωπεῖν τὸν θεόν. ἐγὼ πολλάκις ἤδη καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ κοινά, μάτην ηὐξάμην.

honoribus & præmiis, ibi potissimùm discurrentes, vbi plus lucri capiunt. Ego quidẽ in ea sum sententia pater augustissime, qui propriis Ecclesiis renunciauerunt, his omni Ecclesia interdici oportere, neque ad altare quenquam admittere, donec ad suos reuersi, ibi domicilium ac sedem ponãt, neque ad honoraria primáque subsellia vocare, sed in plebeiis subselliis inter cęteros relinquere, cùm in concionẽ venerint. Statim enim reuerterentur, si in honoris periculum coniicerentur, quem vbique magis captant & aucupantur, quàm ibi vbi oportet. Nam abundantius ibi potirentur, quàm vllibi. Publicè sunt igitur ita tractandi, quemadmodũ idiotæ prorsus, & quemadmodum simul Throno tuo grauissimo maximóque visum fuerit. Priuatim autem & in domibus certum habebimus quo pacto, cùm à tua pietate responsum venerit, ad eam quæstionẽ, qua antea quæsiui de Alexandro genere Cyrenẽsi, qui in quadam Bithynensiũ vrbe sacerdotio functus est, è qua per factionem & tumultum eiectus, cùm redeũdi sit potestas, non reuertitur, sed in nostra terra versatur ac agit. De hoc ad suam sanctitatem scripsi, omniáque quæ de illo facta sunt, diligẽter exposui, & sententiã petij, quo loco mihi homo sit habendus. Verùm cùm ad hanc interrogationem nihil responsi mittatur, dubius & incertus vtrum inciderint, an verò sint vsque ad beatum tuum caput literæ perlatæ, super hac re cum excellentissimo Dioscoro Episcopo sum locutus, & notariis, vt earum literarum exemplar darent mandaui, vt si epistolam non accepisses, posses re non cognita petere, & responsum ad me transmittere. In omnibus pro me vota facito. Nam pro relicto vota facies, & ab omnibus deserto, & cui opus est hac opera & auxilio: quoniam ipse non audeo pro me verbum ad Deum facere. Nam omnia mihi sunt in cõtrarium versa, propter temerariam audaciam, quòd homo peccatis plenus, non assuetus Ecclesiis, in aliam vitam traductus, ad aras Dei non dubitauerim accedere.

Eidem.

CVi dedi literas, proficiscitur ad negotium quod mihi non sanctum est, commemorare. Quòd autem virtutem, inde vsque à iuuentute colit, id verò fas est etiam dicere, & omninò verùm. Quare vt virum bonum honestúmque, tractabis honorificè. Quo verò crimine est accusatus, suum fatum impleat. Neque enim vel iustam vnquam necem facias.

Eidem.

ESt enim curæ, est tibi curę etiã Pentapolis. Quare publicas literas accipies. Quòd verò mala plura, sũt & maiora, quã literarũ terror, ex eius qui pertulit, sermonib. intelliges. Venit ad auxiliũ inde petendũ. Hostes autẽ ne exitũ quidẽ eius expectarũt, sed per vniuersã regionẽ cateruatim effusi præuerterunt. Omnia recedũt, omnia sublata & destructa. Vrbes adhuc reliquæ sunt, videlicet, dũ hæc scribi reliquæ sunt. An verò in posterũ diẽ etiam, Deus id nouit? Ad hæc suis precibus opus est, precibus inquã solitis, vt placetur Deus, & in gratiã nobiscũ redeat. Ego persæpè iã & priuatim & publicè, frustrà oraui.

Quid fruſtrà dico. Contrarium mihi cõtingit. Tanta peccata quæ multa grauiáque ſunt, deſtitutionem & cladem afferunt.

Proclo.

ANnus iam eſt, cùm nullũ ad me ſcriptũ à ſancta tua manu perfertur. Etiam hoc in eius téporis calamitatibus numeraui, quæ mihi acciderũt. Maximos enim in multis rebus anno præterito dolores cepi. Sed & hyems ab hinc anno qui mihi ad oblectationem animi reliquus erat, filium abſtulit. Sic enim fato conſtitutum fuit, vt vobiſcum ſecunda omnia haberẽ, abſens autem grauem aduerſámque fortunam experirer. Sit igitur hoc cõſolationis loco, vt à paterno tuo capite literas accipiam, precioſiſſima è Thracia merces.

Pylæmeni.

DVplex de te fama fertur. Itaq; ſimul in Thraciam & Iſauros litteras mitto, vt vnæ ſaltem certò in tuas manus perueniant. Argumẽtum vtrarumque eſt, ſalutare caput amatiſſimum, Pylæmenẽ philoſophum. Hoc enim eſt velit nolit. Nunquam enim naturam ſuperauerit, neque ſcintillam ignis cœleſtis extinguet, ſed ſupra vilem & prauam vitæ conditionem elatus aliquando incendet.

Epiſcopis.

ANdronicus ludificatus Eccleſiam, veracem eã experiatur. Antè, neque multo antè peccauit in Deũ iniurioſus in homines extitit, quã ob cauſſam, cũ noſtrã Eccleſiã ei præcluſiſſemus, literas ad veſtrã fraternitatẽ dedimus, quibus quã de eo ſentẽtiã haberemus, planũ fecimus. Eas præuenit Apoſtolicã ſupplicationẽ pręſe ferens, & pœnitẽtiã promittẽs, qua omnes à me recipi volebant, præter me. Nam ego manifeſtò comperiſſe videbar, hominem ad quiduis facilè dicendum agendúmque proclinẽ eſſe. Admittebam igitur & ſimul prædicebam eum quauis de cauſſa ad ſuum ingeniũ reuerſurum, quẽ credibile eſſet timidiorem fore, multò attentiorem Eccleſiis, quàm ſi nihil ei ſuſpicioſum relictũ fuiſſet. Propterea potuit in inſtituto perſeuerare, vt ſimul in Deum magis piè conſuleret, ſimul in ciues magis vtiliter. At erat impudentiæ maximæ, iuniorem vnum, multis ſenioribus reſiſtere iis qui vitam in Sacerdotio cõſumpſiſſent, eum qui ſuperiore anno nondum attigiſſet negotium. Ceſſi rogantibus ne mitterem ampliùs circumcircà literas, & acciperem certis cõditionibus, ne poſthac in ſuos ciues & æquales ſæuiret, vt mentem pro amentia vitæ præficeret. Quòd ſi, dixi, mãſeris intra limites quos poſuiſti, & nunc pro tuo peccato deprecabimur, & in poſterum ſimul precabimur. Sin conuenta præteriueris, pœna manet, & omninò publicabitur, tantum temporis dilata, vt redarguat ingenium moréſque tuos emendari non poſſe. Itum eſt in hanc ſententiam, ſéque daturum experientiã & nos accepturos aiebat. Dedit, accepimus. Rediit ad abdicationis initia, multóque ſe geſſit immoderatius. Nondum tunc proſcriptio facta, nondum cædes intentata fuerat. Quot nunc propter hæc miſeri oberrant? Quot eorum qui locupletes antea fuerunt per hæc ad inopiam & penè mendicitatem peruenerunt?

τί λέγω μάτην; εἰς τοὐναντίον μοι περιίσταται. τοιοῦτόν εἰσιν αἱ ἁμαρτίαι, βαρεῖαί τε καὶ πολλαί.

Πρόκλῳ. 68

ΠΈρυσιν οὐχ ἥκει μοι γράμματα παρὰ τῆς ἱερᾶς σου χειρός. ἠρίθμησα καὶ τοῦτο μετὰ τῶν συντυχόντων μοι κατ᾽ ἐκεῖνο καιροῦ δυσχερῶν. πολλὰ γὰρ ἐπὶ πολλῶν ἐγὼ πέρυσιν ἠνιάθην. ἀλλὰ καὶ ὁ τῆτες χειμών, ὅ,τι μοι λοιπὸν ἦν τῶν εἰς ψυχαγωγίαν ἀφείλετο, τὸ παιδίον. εἵμαρτο γὰρ ἄρα, συνόντι μὲν ὑμῖν, εὐτυχεῖν. ἀπόντι δὲ, χαλεποῦ πειρᾶσθαι τοῦ δαίμονος. γινέσθω δή τις παραμυθία, τὸ δέξασθαι τῆς πατρικῆς σου κεφαλῆς γράμματα, τὸ τιμαλφέστατον ἀπὸ Θρᾴκης ἀγώγιμον.

Πυλαιμένει. 69

ΔΙττοὶ λόγοι λέγονται περὶ σοῦ. τοιγαροῦν ὁμοῦ μὲν ἐπὶ Θρᾴκης, ὁμοῦ δὲ εἰς Ἰσαύρους γράφω, τοῦ περιτυχεῖν σε πάντως, μιᾷ γέ τινι τῶν ἐπιστολῶν. ὑπόθεσις δὲ ἀμφοῖν, ἀσπάσασθαι τὴν φιλτάτην κεφαλὴν Πυλαιμένην τὸν φιλόσοφον. τοῦτο γάρ ἐστι κἂν βούληται, κἂν μὴ βούληται. οὐ γὰρ, μήποτε καταισχύσει τοῦ πεφυκότος. οὐδ᾽ οὐ μὴ σβέσει τὸν σπινθῆρα τοῦ θείου πυρός· ἀλλ᾽ ἀνάψει ποτὲ, τῆς μοχθηρᾶς ἀγωγῆς ὑπέρτερος γινόμενος.

Τοῖς ἐπισκόποις. 70

ΑΝδρόνικος τὴν ἐκκλησίαν ψευσάμενος, ἀληθευούσης αὐτῆς πειραθείτω· πρώην οὔπω πάνυ πρώην, ἥμαρτεν εἰς θεόν. ἐξύβρισεν εἰς ἀνθρώπους· ἐφ᾽ οἷς ἀποκλείσαντες αὐτῷ τὴν παρ᾽ ἡμῖν ἐκκλησίαν, ὑπηγορεύσαμεν πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀδελφότητα γράμματα, τὴν ἐπ᾽ αὐτῷ γνώμην μηνύοντα. τούτων ἔφθασε τὴν ἀποστολικὴν ἱκετείαν προσποιησάμενος, καὶ μετάνοιαν ὑπισχόμενος, ἣν ἅπαντες ἠξίουν με δέχεσθαι. πλὴν ἐμοῦ· ἐγὼ γὰρ ἐδόκουν σαφῶς κατανενοηκέναι τὸν ἄνθρωπον, πάντα ῥᾳδίως εἰπεῖν καὶ ποιῆσαι. καὶ προσεδεχόμην τε καὶ προὔλεγον ὡς ἐκ τῆς τυχούσης αἰτίας, εἰς τὴν φύσιν ἐπανελεύσεται. ὅν γε εἰκὸς ἀτολμότερον ἔσεσθαι προσκεκρουκότα ταῖς ἐκκλησίαις πολὺ μᾶλλον, ἢ εἰ μηδὲν ὕποπτον αὐτῷ κατελείπετο. διὰ ταῦτα μὲν οἷός τε ἦν ἐγκαρτερῆσαι τῷ δόγματι. ὡς ἅμα τά τε πρὸς θεὸν εὐσεβέστερον βουλευσάμενος, καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολίτας ὠφελιμώτερον. ἀλλ᾽ ἴσμεν γὰρ ἀντισχεῖν ἕνα πολλοῖς παλαιοτέροις νεώτερον. προσδεδαπανηκόσι τὸν βίον ἱερωμένῃ, τὸν οὔπω πέρυσιν ἡμμένον τοῦ πράγματος, εἶξα δεομένοις, μήπω περιπέμψαι τὰ γράμματα, δέξασθαι δὲ ἐπὶ ῥητοῖς, ἐφ᾽ ᾧ μηκέτι μανεῖται κατὰ τῶν ὁμοτίμων· ἐφ᾽ ᾧ νοῦν ἀντὶ πάθους τοῦ βίου προστήσεται. κἂν μὲν ἔφην εἴσω μένῃς τῶν ὅρων οὓς ἔθου, νῦν τε ὑπερευξόμεθά σου τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοῦ λοιποῦ συνευξόμεθα. ἀναδυσαμένῳ δὲ τὰ τῆς ὁμολογίας, ἡ δίκη μένει. καὶ εἰς ἅπαντα δημοσιευθήσεται. τοσοῦτον ἀνατεθεῖσα χρόνον, ὅσον ἐλέγξαι σου τὸν τρόπον, ἀνεπανόρθωτον. ἔδοξε ταῦτα. καὶ πεῖραν αὐτός τε ἔφη δώσειν καὶ ἡμᾶς λήψεσθαι. δέδωκε. καὶ εἰλήφαμεν. ἐπεδαψιλεύσατο τῇ ὑποθέσει τῆς ἀποκηρύξεως. οὔπω τότε δήμευσις ἐτετόλμητο· οὔπω τότε φόνος ἐνεκεχείρητο. πόσοι διὰ τούτων ἀλῶνται; πόσοι τῶν πρώην ἐπὶ κτηματικῶν, διὰ τούτων πτω-

ἀλλὰ μικρὰ ταῦτα, πρὸς τὸν εὖ μὲν γεγονότα μάγνον, κακῶς δὲ ἀπολόμενον. κεῖται παῖς ἀνδρὸς λαμπροτάτου, ἅπασι τοῖς ἔθεσι λελειτουργηκὼς τῇ πόλει, τὸ πρὸς ἑτέρου φθόνου γεγονὼς παρανάλωμα. ᾐτεῖτο χρυσίον· ὁ μὴ διδοὺς, ἐτύπτετο. καὶ διδοὺς, ὅτι πόθεν ἐξεῦρεν, ἐτύπτετο. τί γὰρ οὐ τοῖς αὐτοῦ φίλοις, ἀλλὰ τῷ στρατηγῷ τὸν ἀγρὸν ἀπέδοτο. δακρύω μὲν ἐγὼ καὶ τὴν παρανομηθεῖσαν νεότητα, καὶ τὰς ἐπ᾽ αὐτῇ ματαίας ἐλπίδας τῆς πόλεως. ἀλλὰ τῆς ἐκείνου νεότητος, τὸ τῆς μητρὸς γῆρας ἐλεεινότερον, ὅτι δυοῖν ἀῤῥένων, ὁ μὲν, οἴχεται φυγὰς δι᾽ ἀνδρόνικον, καὶ οὐδὲ οἶδεν οὗ γῆς. τὸν δὲ, οἶδεν οὗ γῆς κατώρυξε. φεῦ τῶν νόμων τῶν συναδικουμένων παρ᾽ οἷς ἄρχουσι τῆς ἑαυτῶν. παρ᾽ οἷς ἐπ᾽ ἀρχῇ δανείζονται χρήματα. τούτων μὲν οὖν ἑτέρους ἐπιμελητὰς ὁ θεὸς εἶναι βούλεται. ἡμῖν δὲ ἀπόχρη καθαρεύειν ἐν καθαροῖς, ἐὰν ἄρα δυνώμεθα, μένειν εἴσω τῶν περιβόλων τῶν ἱερῶν, ἀποκλείειν τε τοῖς ἐναγέσι τὰ παναγέστατα.

Sed hæc leuia sunt, si ad Magnum optimis quidem auspiciis natum, pessimis verò mortuum respicias. Filius clarissimi viri, qui omnibus facultatibus Reipubl. seruiuit, ad alterius inuidiam quasi quoddam additamentum accessit, & petitus aurum, cùm non daret, vapulauit, cùm daret quoniam ratione conficiendę pecunię excogitarat, iterum vapulauit. Quid enim non eius amicis, sed duci militum agrum tradidit? Deploro quidem ego iuuentutem nefariis & crudelissimis iniuriis affectam, & vanam de illa susceptam vrbis expectationem. Sed illius iuuentute, senectus matris miserabilior est, quòd ex duobus maribus, alter in exilio per Andronicum agit, neq; vbi terrarum versetur nouit, alterum nouit, vbi terrarum defoderit. Proh leges vnà vim & iniuriá subeuntes, cõtra quas suis imperant, cõtra quas in imperio, pecunias mutuantur. Huius igitur alios Deus vult curam suscipere, nos verò satis fecerimus, si inter puros purè versemur, si modò possimus intra sacrorum circuitus manere, & à sanctissimis scelere pollutos & contaminatos excludere.

Τρωΐλῳ. 71

Σὺ γὰρ δὴ καὶ φιλόσοφος εἶ καὶ φιλάνθρωπος, σοί με δεῖ προσανακλαύσασθαι τὰς τῆς ἐνεγκούσης συμφοράς. ἣν τιμήσεις μὲν, διὰ πολίτην φιλόσοφον, ἐλεήσεις δὲ, διὰ τὸ τῆς σαυτοῦ φύσεως ἥμερον. δι᾽ ἀμφότερα δὲ, πεσοῦσαν ἀνορθῶσαι πειράσῃ. δυνάσαι δὲ, ἐπειδὴ σώζειν τὰς πόλεις ἀνθέμιος, καὶ φύσιν ἔχει καὶ τύχην. καὶ τέχνην. ᾧ πολλῶν ὑπαρξάντων εἰς τοῦτο παρὰ θεοῦ, τὸ μέγιστον ἀγαθὸν, οἱ φίλοι. καὶ τούτων Τρωΐλος τὸ μέγιστον. ὅπως οὖν μὴ μόνον τὰς ὄψεις ἐπιβάλῃς, ἀλλὰ καὶ τὸν νοῦν, πάνυ σφόδρα πρόσεχε τοῖς γράμμασιν, ὧν ἐγὼ πολλὰ κατέσπεισα δάκρυα. τί γὰρ δὴ φοινίκων μὲν οὐκ ἄρχουσι φοίνικες. οὐδὲ κοιλοσύρων κοιλόσυροι· αἰγύπτιοι δὲ πάσης μᾶλλον, ἢ τῆς ἑαυτῶν λίβυες δὲ μόνοι τῆς ἑαυτῶν. ἢ μόνοι λίβυές εἰσιν ἀνδρειότατοι; καὶ χωρεῖν ὁμόσε τοῖς νόμοις ἐγνώκεισαν. ὧν ὅτε πλείω καὶ φοβερώτερα τοῖς παραβαίνουσι γέγονε τἀπιτίμια, τότε μᾶλλον αὐτοῖς αἱ πονηραὶ φύσεις ἐνεκυβίσθησαν. ἔδει μὲν ἄρδην ἀνῃρῆσθαι τὴν πρὸς κυρήνῃ πεντάπολιν. ὁ δὲ λιμὸς καὶ ὁ πόλεμος, οὔπω πᾶν ὅσον ἔδει κατήνυσαν. ἀλλὰ διατρίβουσι καὶ κατὰ μικρὸν ἀπολλύουσιν· οὐκοῦν τὸ λεῖπον εἰς τὸ ταχὺ κατειργάσθαι προσεξευρήκαμεν. καίτοι τοῦτ᾽ ἐστίν. ὃ τὸ παλαίτατον λόγιον ἐπεχρησμῴδησε τῇ τελευτῇ τῆς πενταπόλεως, πατέρων αὐτὸ καὶ πάππων ἠκούσαμεν. ὅ φθερεῖ τὰ λιβύων ἡγεμόνων κακότης. αὐτὸ γὰρ τοῦτό ἐστι, τοῦ χρησμοῦ τὸ τεμμάχιον. ἀλλ᾽ εἰ καὶ πέπρωται τοῦτο ἀναβολήν τινα τοῦ κακοῦ μηχανήσασθαι. καὶ γὰρ ἡ τῶν ἰατρῶν τέχνη, τὸ μὲν ἀποθανεῖν ἄνθρωπον, ἐπειδὴ φύσις ἐστὶν, οὐ καθάπαξ κωλύει· ἐμποιεῖ δέ τινα διατριβὴν τῷ χρεών· ὅμοιόν τι αἰτοῦμεν καὶ παρὰ τῆς τέχνης τῆς ἀρχικῆς· βοηθησάτω τῇ φύσει κατὰ τῆς νόσου. μὴ μέντοι καταπευδέτω τὸν ὄλεθρον, μὴ, δέομαι. μὴ γένοιτο τῶν Ἀνθεμίου τοῦ μεγάλου καιρῶν, ἐπαρχίαν Ῥωμαϊκὴν ἐκ μέσης ἀνῃρῆσθαι τῆς διοικήσεως. εἰπὲ πρὸς αὐτὸν, εἰπὲ πρὸς τῶν λόγων. οὐ σὺ κατεπεμφθῆναι τὸν νόμον γέγονας αἴτιος, ἐπὶ τοῖς πάλαι τὸν πρόσφατον, ὃς ἀνατείνεταί πολλὰ καὶ χαλεπὰ τοῖς μνηστεύουσι τὴν τῆς ἐνεγκούσης ἀρχήν;

Troilo.

TV enim & philosophus es & human⁹. Tibi me æquũ est de patriæ calamitatibus cõqueri, quá honorabis, ciue philosopho. misereberis autem ea quam tibi natura dedit mãsuetudine. Vtrisque verò collapsam erigere in pedes ac stabilire conaberis. Potes autem, quoniam ad salutem ciuitatum tuendam Anthemius & naturam idoneá & fortuná & artem possidet. Cui cũ sint ad hoc permulta à Deo tributa, maximũ bonũ sunt amici, & inter hos excellit Troilus. Proinde non solũ oculis percurras, verũ etiá animũ diligẽtissimè literis aduertito, quas ego multis lachrymis libaui. Quid enim non Phœnicibus imperant Phœnices, neque in Cœlosyros imperiũ tenẽt Cœlosyri. Ægyptij in omnes potiùs terras quá suã, Lybici verò soli in suam. Num Soli Lybici sunt fortissimi, & cùm legibus manũ conferere statuerunt, quarũ cũ plura & terribiliora violatoribus inferuntur supplicia, tum eis potissimũ naturæ malæ prauæq; initæ sunt. Oportebat funditus interire Pentapolim, qua Cyrenam spectat. Morbus & bellũ nondũ omne quod oportebat confecerant, sed cõmorantur, & sensim deperdunt. Itaque reliquum ad celeritatem conficiendi adinuenimus. At hoc est, quod vetusto oraculo proditum est, finem & exitiũ Pentapoli allaturũ esse. De patribus & auis illud audiuimus, quod rẽ Lybicam pessum dabit, principũ malitia. Ipsum enim hoc oraculi pars est. Sed quanquam in fatis est, tamẽ moram aliquam calamitati adferte. Nam medicorum ars, mori hominẽ, siquidem id in natura positũ est, non omnino vetat. Sed quandam tardationem fato adfert, simile quiddam petimus ab arte imperatoria veniat auxilio naturæ contra morbum. Non autem acceleret mortem, nó id peto. Ne accidat Anthemij magni temporibus, vt è media diœcesi prouincia Romana excindatur. Dic ad ipsum, Dic ad ipsum & interroga. Nónne tu suasor & autor fuisti, vt præter leges veteres, noua cum edicto mitteretur, quæ multa grauiáque minatur his, qui patriæ imperium affectant?

Cur

Cur igitur non vindicas & vlciſceris eos qui te viuo tua decreta perfringere conantur? Si nō ignoras, facis iniuriam, ſin te clam eſt, negligens es, quod non pertinet ad officium ſummi ac præſtantiſſimi principis: ſed in hoc vnum maximè omnium incumbere, vt eos qui optimam de ſe ſpem præbeant virtutis & honeſtatis, eligat. Eſt enim hæc diuina quædam & incredibilis prudentia, quæ curam ſimul in deligendo bono viro impendit & inſumit. Nam in hoc totius & integræ gentis curatio conſiſtit. De his igitur ſtatim deſperandum eſt, qui legibus inſultant, contra quas ſuam ditionem regunt, cōtra quas nobis quaſi pignoribus interpoſitis, pecunias mutuantur. Comprimite malum, principes nobis iuſtiores mittite, ignaros, ignotos, qui ex ſua natura, non ex affectu in aliquē, res iudicant: ſicut nūc is, qui nuper dominus omnia confundit rectæ Reipub. adminaſtrioni ſe opponēs, qui cōtendit etiā à tribunali diſſidium in Republica mouere. Quot verò alia mala pullulāt? honeſta conuiuia ſunt calūmniis obnoxia: fœminę datur gratia, ciuis calamitas: accuſator euocatur: qui actionē nō intēderit violatæ legis, accuſatur ipſe, ſi prius quā condēnatus fuerit, nō ſuſtineat ea quæ in ſcelere deprehēſi. Vidimus aliquē vinctū ex hoc quòd reū nō peregiſſet eū qui optimè functus erat magiſtratu: imò nō vidimus: erat enim ipſi interdictū prodire, nō ſecus ac piacularib⁹ hominib⁹ & regis hoſtibus, donec quæ libuiſſet, perfeciſſēt. Ille ſolū vidit qui Gēnadiū accuſauerat, ex quo Gēnadio Syro Pētapolis, vrbs noſtra, multa multis vtilia ꝑceperat: quódq; maximū, ratione & perſuaſione qui Remp. adminiſtrauerat, nobis inſciis plures pecunias popularibus ſuffragiis retulit, quā ſęuiſſimi & ob crudelitatē famoſiſſimi: ꝓpter quas nemo lacrymas emiſit, nemo vēdidit agrū. Collectitiā pecuniā illā meritò quiſpiā appellauerit, quā nō iniuria, nō flagella coēgerūt. Sed heu quāta ciuium eorum memoria qui requieſcūt, heu, quæ experiētia eorū quæ vidētur! Nihil igitur noui petim⁹, ſed pro legibus Anthemiū ſupplices rogamus harū legū cuſtodē quarū æquū eſt antiquitatē venerari. Nā ad legis autoritatem etiam hoc pertinet. Quòd ſi cui ſtatuta recentiora videntur, viuum adhuc vt ita dicam, regnum inſcribimus.

Pylæmeni.

Miſi tibi orationē Attico ſtilo exquiſitóq; opere elaboratā, quā ſi laudarit Pylæmenes qui eſt exactiſſimę auris, ipſum hoc temporum poſteritati commēdauit. Sin nihil operæ precium apparuerit, licet ſanè puerorum more crepundiis ludere.

Nicandro.

TVum egregium epigramma. Cur enim non egregiū, quòd magnus laudarit Nicander, aureę ſeu Veneris ſeu Stratonices imaginē, probè ſcis in meam etiam ſororem tunc à me factū eſſe, id quod ex verſu animaduertiſti. Hāc meam chariſſimā ſororem, cui imaginem & verſus impertiui, Theodoſius regis ſatelles habet in matrimonio, tum ob diuturnitatem, tum ob aſſiduitatem in bellis, quanquam iam diu in prima ſemper acie pugnarit.

πῶς οὖν οὐ νεμεσᾷς τοῖς φιλοτιμουμένοις ἐπὶ σοῦ διαῤῥηγνύναι τὰ σὰ πολιτεύματα· εἰ μὲν οὖν οὐ λανθάνουσιν, ἀδικεῖς. εἰ δὲ λανθάνουσιν, ἀμελεῖς. χρῆν δὲ οὐχὶ τὸν ἄνδρα τὸν ἡγεμονικώτατον. ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν. πῶς ὑπάρξοντας ὡς βελτίστους αἱρεῖσθαι. θεία γὰρ αὕτη καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ πρόνοια, πρὸς ἣν δαπανᾶται φροντὶς εἰς ἐκλογὴν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. ἀλλ' ἐν τούτῳ γάρ ἐστιν ἔθνους ὁλοκλήρου πεποιῆσθαι φροντίδα. τούτων οὖν εὐθὺς ἀπεγνωκέναι προσήκει τῶν ἐναλλομένων τοῖς νόμοις, παρ' οὓς ἄρχουσι τῆς ἑαυτῶν. παρ' οὓς ἐφ' ἡμῖν ὥσπερ ἐπὶ κτήμασι δανείζονται χρήματα. στήσατε τὸ κακόν· ἄρχοντας ἡμῖν νομιμωτέρους ἐκπέμψατε. ἀγνοοῦντας. ἀγνοουμένους· ταῖς φύσεσιν, οὐ τοῖς περὶ ἕκαστον πάθεσι τὰ πράγματα κρίνοντας, ὡς τὰ νῦν ταῦτα καταπλεῖ δεσπότης ὁ πρώην ἀντιπολιτευόμενος. καὶ τὴν ἐν πολιτείᾳ διαφορὰν ἀπὸ τοῦ βήματος ἀγωνίζεται. ὅσα δὲ ἄλλα παραβλαστάνει κακά. συκοφαντεῖται συμπόσια. καὶ γυναικὶ δίδοται χάρις ἡ τοῦ πολίτου συμφορά· καὶ κατήγορος ἐκκέκλυσται. ὃς δ' ἂν μὴ γράψηται παρανόμων, ἑάλωκεν, εἰ μὴ καὶ πρὶν ἁλῶναι, τὰ τῶν ἑαλωκότων ὑπέμεινεν. ἐθεασάμεθα δεσμώτην ἀπὸ τούτου γενόμενον ὅτι μὴ τὸν ἄρτι παυσάμενον τῆς ἀρίστης ἀρχῆς, ἐπὶ κλοπῇ δημοσίων ἐδίωκε. μᾶλλον δὲ τοῦτον οὐδὲ τεθεάμεθα, ἀλλ' ἀπείρητο προσιέναι καθάπερ τοῖς ἐναγέσιν, ἢ τοῖς βασιλέως ἐχθροῖς, ἕως διέπραξαν τὸ πᾶν ὅσον ἐβούλοντο. καὶ τὸν ἥλιον εἶδεν ἐπὶ ῥητοῖς ἄνθρωπος ἐφ' ᾧ Γεννάδιον ἐγράψεν. ἀλλ' ἥγε ἡμετέρα πεντάπολις Γενναδίου μὲν τοῦ Σύρου, πολλὰ ἐπὶ πολλῶν ὤνατο. καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι καὶ λόγῳ καὶ πειθοῖ τὴν ἀρχὴν ἐπιξέψας, ἔλαθεν ἡμᾶς τῶν ἀπηνεστάτων τε καὶ ὀνομαστοτάτων ἐπὶ σκληρότητι πλείονα χρήματα ταῖς δημοσίοις ψήφοις εἰσενεγκών· ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἐδάκρυσεν. ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἀπέδοτο τὸν ἀγρόν· ἐκείνην ἄν τις εἰς φορὰν εὐσεβῆ δικαίως ἐκάλεσεν, ἣν οὐχ ὕβρεις ἢ μάστιξ ἠνάγκασε. τὰ δὲ περὶ τῶν πολιτῶν, φεῦ τῆς μνήμης τῶν παυσαμένων. φεῦ τῆς πείρας τῶν ὁρωμένων· οὐδὲν οὖν ἀξιοῦμεν καινόν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν νόμων Ἀνθέμιον ἱκετεύομεν ὑπὲρ τῶν νόμων τὸν τούτων φύλακα. ὧν ἄξιον μὲν αἰδεῖσθαι τὴν ἀρχαιότητα. νόμου γὰρ δὴ καὶ τοῦτο σεμνότης. εἰ δέ τῳ δοκεῖ, τῶν διαταγμάτων τὰ νεώτερα τὴν ὡς ἂν εἴποι τις ἔμψυχον ἔτι βασιλείαν ἐπιγραφόμεθα.

Πυλαιμένει. 72

Ἔπεμψά σοι τὸν λόγον ἀττικουργῆ, τῆς ἀκριβοῦς ἐργασίας· ὃν ἂν μὲν ἐπαινέσῃ Πυλαιμένης ἡ κριτικωτάτη τῶν ἀκοῶν, αὐτὸ τοῦτο τῇ διαδοχῇ τοῦ χρόνου συνέστησεν. εἰ δὲ μηδὲν φανεῖται σπουδαῖον, ἔξεστι δήπου παίζειν τὰ παίγνια.

Νικάνδρῳ. 73

Τοῦ ἐπιγράμματός σου τὸ κλεινόν. πῶς γὰρ οὐ κλεινόν; ὅπερ ὁ μέγας ἐπῄνεσε Νίκανδρος, τῆς χρυσῆς εἰκὼν ἢ Κύπριδος ἢ Στρατονίκου ἐπίστασαι πάντως, ὅτι καὶ εἰς ἐμὴν ἀδελφὴν ἐποιήθη παρ' ἐμοῦ τότε, παρὰ τοῦ στίχου μαθών· ταύτῃ τῇ φιλτάτῃ μου τῶν ἀδελφῶν ἣν καὶ τῆς εἰκόνος ἠξίωσα καὶ τοῦ στίχου, Θεοδόσιος ὁ βασιλέως ὑπασπιστὴς σύνοικος, ἕνεκα μὲν τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἐν στρατείᾳ προσεδρίας, κἂν ἐπροστάτησε πάλαι,

αἱ δὲ σπουδαὶ, πλέον δύνανται τῶν ἐνιαυτῶν. ταύτῃ τοίνυν ὄφελος αὐτῷ γένοιτο κἂν ταῖς δίκαις εἴ τινες εἶεν αὐτῷ πρὸς ἀνθέμιον, ὀνάσθω δήπου τοῦ μεγάλου Νικάνδρου.

Θεοφίλῳ. 74

Ὀλβιάταις, οὗτοι δὲ δῆμός εἰσι κωμήτης ἐδέησεν αἱρέσεως ἐπισκόπου τοῦ μακαριωτάτου πατρὸς Ἀθάμαντος τῷ μακρῷ βίῳ τὴν ἱερωσύνην συγκαταλύσαντος. ἐπεκαλέσαντο δὴ κἀμὲ, κοινωνὸν αὐτοῖς γενέσθαι τοῦ σκέμματος. καὶ συνήσθην μὲν ἀνδράσιν ἐκ πολλῶν καὶ πάντων ἀγαθῶν ποιουμένοις τὴν αἵρεσιν· πολὺ δὲ πλέον Ἀντωνίῳ συνήσθην, τῆς καλοκαγαθίας, ὅτι καὶ καλῶν ἔδοξεν εἶναι καλλίων. ἐπὶ γὰρ τοῦτον, ἡ πάνδημος ψῆφος ἠνέχθη· προστεθέντων δὲ καὶ δυοῖν εὐλαβεστάτων ἐπισκόπων τῇ γνώμῃ τοῦ πλήθους, οἷς συνετέθραπτο, καὶ ὧν τῇ θατέρου χειρὶ πρεσβύτερος ἀπεδέδεικτο, ἐτύγχανον μὲν οὐδ᾽ αὐτὸς ἀγνοῶν πάνυ τὸν Ἀντώνιον. ἀλλὰ δι᾽ ὅσων αὐτὸν ἔγνων λόγων καὶ πράξεων, διὰ τοσούτων ἐπῄνεσα. προσθεὶς δὲ οἷς ἠπιστάμην καλοῖς, ἅπερ ἤκουσα, φέρω κἀγὼ τὴν ἐμαυτοῦ ψῆφον ἐπὶ τὸν ἄνδρα. καὶ γένοιτ᾽ ἄν μοι βουλομένῳ κοινωνὸν αὐτὸν εἰς τὴν ὁμότιμον ἱερωσύνην προσδέξασθαι. ἑνὸς οὖν ἔτι δεῖ, τοῦ κυριωτάτου μέντοι τῆς ἱερᾶς σου χειρός. τούτου μὲν ὀλβιάταις δεῖ· ἐμοὶ δὲ εὐχῶν.

Ἀνυσίῳ. 75

Οὐκ ἐθέλει παραμένειν ἄλληλα τὸ φῶς καὶ τὸ σκότος. ἀλλὰ νόμῳ φύσεως περιΐσταται, ἐπανελθόντες ἀπὸ τῆς σῆς πομπῆς, Ἀνδρόνικον κατελάβομεν.

Τῷ αὐτῷ. 76

Οὐδὲν ἂν γένοιτο πενταπόλει λυσιτελέστερον, τοῦ τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἄνδρας καὶ στρατιώτας οὐνιγάρδας προτετιμῆσθαι πάντων στρατιωτῶν, οὐ τῶν ἐγχωρίων λεγομένων μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσοι πώποτε κατὰ συμμαχίαν τούσδε τοὺς τόπους ἀφίκοντο· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ οὐδὲ πώποτε παραπλήσιοι ἐλάττοσι τῶν πολεμίων μετὰ τοῦ θαῤῥεῖν συνηνέχθησαν. οὗτοι δὲ δὶς ἤδη καὶ τρεὶς πρὸς ἄνδρας ὑπὲρ χιλίους τὸν ἀριθμὸν, μόνοι τετταράκοντα μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ σοῦ στρατηγοῦ, παρετάξαντο· καὶ νίκας τὰς μεγίστας καὶ καλλίστας ἀνείλοντο· τῶν δὲ εἰς ὄψιν αὐτοῖς ἐλθόντων βαρβάρων, τοὺς μὲν, ἀπολωλεκότες τοὺς δὲ, ἀπεληλακότες, τάτε μετέωρα τῆς χώρας ἔτι περινοσοῦσι. καὶ τὰς εἰσβολὰς τῶν πολεμίων φυλάττουσιν, ὥσπερ σκύλακες αὐλῆς προπηδήσαντες, ἐρῶ θηρίον οὐκ ἐναλεῖται τῇ ποίμνῃ. ἀλλ᾽ ἡμεῖς αἰσχυνόμεθα τοὺς ἀριστέας, ἐν αὐτοῖς. τοῖς ὑπὲρ ἡμῶν ἱδρῶσι δακρύοντας. οἷα γὰρ καὶ γεγράφασι πρὸς ἡμᾶς, ἐγὼ μὲν οὐκ ἀπαθῶς ἀναγινωσκομένων ἀκήκοα. ἀξιῶ δὲ μὴ δὲ σὲ τὴν ἱκεσίαν αὐτῶν παριδεῖν· δέονται γὰρ δὴ σοῦ μὲν δι᾽ ἡμῶν· βασιλέως δὲ διὰ σοῦ δέησιν, ἣν εἰκὸς ἡμᾶς ἦν, ἐκείνων σιωπώντων ποιήσασθαι, μὴ καταλεγῆναι τοὺς ἄνδρας ἀριθμοῖς. ἐγχωρίοις· ἀχρεῖοι γὰρ ἂν ἑαυτοῖς τε καὶ ἡμῖν γένοιντο, τῶν βασιλικῶν δωρεῶν ἀφῃρημένοι, εἰ μήτε ἵππων ἕξουσι διαδοχὴν, μήτε ὅπλων παρασκευὴν, μήτε δαπάνην ἀγωνισταῖς ἀνδράσιν ἀρκοῦσαν.

At studium diligentiáque plus possunt, quàm anni. Quamobrem velim tuam operam ei commodes etiam in caussis & iudiciis, si quę habet apud Anthemium, adferat aliquod adiumentum ei magnus Nicander.

Theophilo.

Olbiatis, qui sunt paganus populus, Episcopum eligere fuit necesse, cùm sanctissimus pater Athamas, vnà cum longa vita sacerdotium finiisset. Proinde me quoque accersierũt, vt in hoc sibi consilio adessem. Et sanè maximam ex hominũ sapiétia lætitiam cepi, quòd de multis & omnibus bonis, delectum facere vellent. Maiori verò mihi gaudio fuit Antonius, probitatis & pietatis ergò, quòd in bonis excellere videretur. In hunc enim omniũ suffragia conferebantur. Cùm verò duo sanctissimi Episcopi ad sententiam multitudinis iudicium suum adiungerent, cum quibus fuerat educatus & institutus, quorũ alterius manu presbyter fuisset designatus, ne mihi quidẽ prorsus ignotus, Antonius fuit, sed quęcunque eius pręclarè dicta vel facta cognoueram, his ad eius laudem & commendationem vsus sum, & cũ his virtutibus atq; bonis, quæ per me sciebam hominum rumore & fama cõiuncta, meũ quoque suffragium ego in hominem contuli. Vtinam verò pro mea voluntate, socius ad simile sacerdotium mihi contingeret. Vnum igitur adhuc desideratur, at præcipuum, manus tua videlicet sacrosancta. Hoc Olbiatis opus est. Mihi verò precibus.

Anysio.

Non possunt simul consistere lux & tenebræ. Sed lege naturæ tenentur. Cùm à tua Pompa reuerteremur, Andronicum deprehendimus.

Eidem.

Nihil vtilius Pentapoli accidere potest, quàm quòd boni fortésque viri & milites Vngardæ, militibus omnibus anteferuntur, nõ his solùm quos indigenas dicimus, verùm etiam, quicunque vnquam auxilij ferendi caussa in hæc loca venerunt. Nam hi vel minima pericula nunquam cõfidenter & fortiter adierũt. Illi verò iam bis terve cum mille viris amplius, soli quadraginta cum Deo, tuóque duce, manum conserere nõ dubitarunt, & victorias maximas pulcherrimásque reportarunt. Barbaris verò quicunque in conspectum ipsis venerunt, partim morte affectis partim repulsis, extremas etiamnum regionis oras circumeunt, & incursiones hostium arcent, non aliter quàm generosi canes ante stabulum prosilientes, ne quæ bestia in gregem impetum faciat. Sed nos, sed nobis quasi quendam pudorem & reuerẽtiam afferunt præstantissimi strenuique proceres, qui sudore, propter salutem nostrá suscepto lachrymãtur. Nam quæ scripserũt ad nos, ego quidẽ non sine dolore de legẽtibus audiui. Rogo autem atque obsecro, ne tu quoque petionem eorum asperneris. Nam te per nos rogant, Regis autem per te petitionẽ, quam nos illis tacentibus ęquũ erat adhibere, ne in indigenarũ albo viri scriberentur. Etenim cùm sibiipsis, tum etiá nobis essẽt inutiles, si regiis muneribus priuarẽtur, cũ neq, equorum successionem possent habere, neque armorum instructũ, neq; sumptũ pugnatoribus viris parem.

Ne

Ne tu ô cum ipsis Antesignane cõmutas, vt hi milites in deteriorem ordinem conditionémque concedant. Sed & hi maneant immoti à muneribus, & firmi in acie pristina, quod fiet, si te referẽte rex noster benignissimus cognorit, quãtũ Pentapoli commodum præstiterint, & in tuis literis aliam petitionem nostro nomine à rege flagites, vt viri centum & sexaginta cum quadraginta præsentibus his, diuinis auspiciis, coniungantur, quis non affirmet ducẽtos Vngardas, animo manúque pares hisce (quorum non minima laus est mãsuetudinis animi) tuo ductu ad Assyrianum regi conficiẽdum bellum suffecturos: Et quid opus est delectibus multis, quid annuo sumptu, qui in nostros exercitus impẽditur. Manibus est opus in bello, non multis nominibus.

Anastasio.

NVlla re ego presbyterũ Euagriũ adiuuare potui. Neq; enim quenquã alium ex his qui iniuriam patiũtur. Summã enim rerum apud nos Beronicensis Adronicus tenet, homo desperatus & perditus, mente iusta atque lingua nefaria prẹditus, qui si me despiceret solum, nihil id quidẽ referret. Sed vt videtur, pudet etiam eum diuinũ numẽ suis honoribus ornare. Is capite cœlum verberat. Equidem per sacrum tuũ & optatissimũ caput, miserabilẽ lugubrémque Pentapoli formã afflixit digitalibus & podostrabis inuentis & peregrinis quibusdã inusitatisq; tormẽtis, nõ contra iniuriosos. (Iam enim potissimum iniuriam inferendi licentia volentibus concessa est.) Sed cõtra eos qui pecunias contribuũt pro facultatibus, & alios qui quouis debito sunt obstricti. Solers enim & ingeniosus est homo ad inueniendum, Thoantisque naturẹ materiam aptã & idoneam, quem ex ergastulo protractum, exigẽdis militaribus pecuniis, quæ Tyronicæ vocantur, præfectũ ordinauit, & curiales cum his coniunxit, semperque nouo aliquo malo vetus malum cumulatur, vt tributim & viritim flagra inferantur. Etenim ne diuites quidem ac opulenti, sine verberibus discedũt. Sed dum seruus domum abit aurum allaturus, dominus iam cæsus est, & aliquot digitis examinatus. Cùm verò nihil est, quo se possit exhilarare, Maximus & Clinias sunt in subsidiis. Per illos animum explet. Sed cùm eiusmodi vir sit, mihi videtur, pessimorum dæmonum cura prouidentiáque seruari, qui laudari & fœlicẽ habere successum, animas detestandas volunt, quibus instrumentis ad cõmunes miserias & clades infligendas vtuntur. His igitur de caussis gloriam ei noménq; cõparant, tanquã strennuo & forti viro. Sed qui id possit esse, qui superbos, nimium effert humiles deiicit, sub quo nemo est mediocri & mansueto ingenio, qui non Caris loco sit, & infamis: Soli verò potentia valent Zenas & Iulius Zenas qui anno præterito duplex tributum extorsit & confecit, qui minatur, se fratrem meum de falso obita legatione in crimen vocaturum, & litem obtenturũ. At hic illius voluntate potẽs est. Iuli⁹ verò pollet ipso inuito & lugẽte, neq; in vllius perniciẽ fortior est, quã cõtra Andronicũ. Nã cũ bis terve ei inclamasset, & omnibus de curru cõuitiis proscinderet minásq; omnes intẽderet,

μὴ σύ γε ὦ μετ' αὐτῶν ἀριστεῦ, μὴ περιίδῃς τοὺς στρατιώτας εἰς ἀτιμοτέραν τάξιν χωροῦντας. ἀλλ' εἴ τοι τὲ μένοιεν τῶν ἄσυλοι τῶν γερῶν ἐν βεβαίῳ τῆς προτέρου ἀξίας ὃ γένοιτ' ἄν, εἰ διὰ τῆς σῆς ἀναφορᾶς ὁ φιλανθρωπότατος ἡμῶν βασιλεὺς μάθοι, πόσον ὄφελος ἐγένοντο Πενταπόλει, καὶ δεηθείη τοῦ βασιλέως ὑπὲρ ἡμῶν, ἐν τοῖς σαυτοῦ γράμμασι δέησιν ἑτέραν, ἄνδρας ἑκατὸν ἑξήκοντα τοῖς τετταράκοντα τούτοις προστεθῆναι μετὰ θεοῦ, τίς οὐκ ἂν ἀποφαίνοιτο διακοσίους οὐννιγάρδας καὶ γνώμην καὶ χεῖρα τούτοις παραπλησίους· ὧν οὐχ ἥκιστα ἐπαινοῦμεν τὸ πρᾶον τῆς γνώμης, σοῦ στρατηγοῦντος, ἀρκέσειν εἰς τὸ διαπολεμηθῆναι βασιλεῖ τὸν Ἀσσυριανὸν πόλεμον. καὶ τί δεῖ καταλόγων πολλῶν. καὶ τῆς φοιτώσης κατ' ἐνιαυτὸν δαπάνης, τοῖς ἐνθάδε στρατεύμασι. χειρῶν δεῖ τῷ πολέμῳ, καὶ οὐκ ὀνομάτων πολλῶν.

Ἀναστασίῳ. 77

ΟΥδὲν ἐγὼ γέγονα χρήσιμος Εὐαγρίῳ τῷ πρεσβυτέρῳ. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἑτέρῳ τινὶ, τῶν ἀδικουμένων. ἄρχει γὰρ παρ' ἡμῖν ὁ Βερρονικεὺς, Ἀνδρόνικος. ἄπορος ἄνθρωπος. παλαμναίαν ἔχων καὶ γνώμην καὶ γλῶτταν. ὃς εἰ μὲν ἐμοῦ καταφρονεῖ, πρᾶγμα οὐδέν. ἀλλ' αἰσχύνεσθαί μοι δοκεῖ καὶ τὰ θεῖα τιμῆσαι. οὗτος ἀράσσει τῇ κεφαλῇ τὸν οὐρανόν. νὴ τὴν ἱεράν σου καὶ ἐπιπόθητον κεφαλὴν, σχῆμα Πενταπόλει πένθιμον περιτέθεικε. δακτυλήθρας. καὶ ποδοστράβας ἐξευρὼν, καὶ ξένα ἄττα κολαστήρια κατ' οὐδενὸς τῶν ἀδικούντων. πάνυ γὰρ τοῦτο ἔξεστι τῷ βουλομένῳ ἀδικεῖν. κατὰ δὲ τῶν συντελούντων ὑπὲρ τῶν οὐσιῶν καὶ τῶν ἄλλων ὁπουοῦν ὀφειλόντων· δεινὸς γὰρ ἀνὴρ ὑποθέσεις ἐξευρίσκειν, τῇ τε ἑαυτοῦ καὶ τῇ Θόαντος φύσει πρεπούσας· ὃν ἐπὶ τῶν δεσμῶν ὄντα, ταῖς ἀπαιτήσεσιν ἔταξε τοῦ στρατιωτικοῦ χρυσίου τοῦ καλουμένου τυρωνικοῦ· καὶ συνῆψε τὰ αὐλαναῖα. καὶ ἀεί τι καινὸν ἐπὶ παλαιῷ κακῷ, ἐφ' ᾧ κατὰ φυλὰς καὶ δήμους αἰκίζεσθαι. οὐ γὰρ ἔξεστιν οὐδὲ τοῖς ἔχουσι καὶ πλουτοῦσιν, ἀμαστιγώτοις ἀναχωρῆσαι. ἀλλ' ἕως ὁ παῖς οἴκαδε βαδίζει τὸ χρυσίον οἴσων, ὁ δεσπότης ἠλόηται καὶ παρ' ἐνίοις τῶν δακτύλων ἐγένετο. ὅταν δὲ προφάσεως ἀπορῇ δυναμένης αὐτὸν ἑστιάσαι, Μαξιμῖνος καὶ Κλεινίας ἔφεδροι. ἐν ἐκείνοις χαρίζεται τῷ πάθει. ἀλλά μοι δοκεῖ, τοιοῦτος ὢν πονηρῶν δαιμόνων προνοίας τυγχάνειν. οἳ βούλονται μὲν ἐπαινεῖσθαι καὶ εὐτυχεῖν τὰς παλαμναιοτάτας ψυχὰς, αἷς ὀργάνοις δύνανται χρῆσθαι, πρὸς τὰς κοινὰς συμφοράς· ἀπὸ τούτων οὖν παρασκευάζουσιν αὐτῷ δόξαν ὡς ἀνδρὶ γενναίῳ. καίτοι πῶς εὔλογον ὅστις ὑπερύψωσε τὸν ὑψηλόν. καὶ τὸν ταπεινὸν ἐταπείνωσεν. ἐφ' οὗ πᾶς μὲν μέτριος καὶ πρᾶος τὸν τρόπον, ἐν καρὸς μοίρᾳ καὶ ἄτιμος. δύνανται δὲ μόνοι Ζηνᾶς καὶ Ἰούλιος· Ζηνᾶς, ὁ πράξας πέρυσι τοὺς διπλοῦς φόρους· ὃς ἀπειλεῖ τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν Ἀναστάσιον, παραπρεσβείας καὶ διώξεσθαι. καὶ αἱρήσειν. πλὴν μέντοι, ἑκόντος αὐτοῦ δύναται. Ἰούλιος δὲ ἄκοντός τε καὶ κλαίοντος. καὶ κατ' οὐδενὸς οὕτως, ὡς κατ' Ἀνδρονίκου γέγονεν ἰσχυρότερος. ἐγκραγὼν γὰρ αὐτῷ δίς που καὶ τρὶς καὶ τοῖς ἐξ ἁμάξης λοιδορησάμενος, καὶ πάντα ἐπ' ἀνατεινάμενος,

ἅπερ ἂν εἰρῆσθαι καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ παντὸς ἂν ἐτιμησάμην, ἀπέδειξε τὸ κάθαρμα μῦν ἀντὶ λέοντος. καὶ ἐξ ἐκείνου χρῆται καθάπερ ἀνδραπόδῳ, παρ' ὅσον ἀδεῶς οὐδὲ ἐν ταῖς γωνίαις ὑποψιθυρίζειν κατὰ τοῦ δεσπότου τολμᾷ. τοῦτο δὲ δήπουθεν ἔξεστι τοῖς οἰκέταις ποιεῖν. Ἀνδρόνικος δὲ, οὐδὲ τοῦτο. τὸ γὰρ ἀλόγιστον ἀνδρεῖον μὲν οὐδαμοῦ· παρὰ δὲ τοὺς καιροὺς, δειλόν τε καὶ θρασὺ γίνεται. τουτέστιν ἁπανταχοῦ πονηρόν. ὁ θαυμάσιος Ἥρων, ἀξίως αὐτοῦ πρὸς ὑμᾶς ἐρεῖ τὰ περὶ αὐτοῦ, ἄν γε δὴ διαγένηται. διετέθη γὰρ οὕτως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συνεῖναι τῇ μοχθηρίᾳ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ καθ' ἡμέραν ἀπορρήγνυσθαι. καὶ οἷς ἤκουσε δεινοῖς. καὶ οἷς ἔπαθεν, ὡς καὶ μόλις ἐλευθερωθεὶς τῆς θανατηφόρου συνουσίας, δύσελπις εἶναι τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν ἀπολήψεσθαι. καὶ οὔπω τότε Θόας, ἀπὸ τῆς ἐνδοξοτάτης ἀποδημίας παρῆν. νυνὶ γὰρ οὗτός ἐστιν ὁ πᾶσιν αὐτὸν τοῖς εὐγενέσιν ἐπιτειχίσας Δεκέλειαν, τὸ ἀπόρρητον τῶν ὑπάρχων διακομίσας ἐνύπνιον· ὃ βούλεται μὲν τῶν ἐνθάδε τεθνάναι τινάς. βούλεται δὲ δεδέσθαι τινάς. καὶ δέδενται παρ' ἡμῖν ἄνθρωποι, διὰ τὸ ἐνύπνιον τὸ ἀπόρρητον. οἱ δὲ, ἀπ' οὐδεμιᾶς φαινομένης αἰτίας ἀποθνήσκουσι. καὶ γὰρ εἰ μηδέπω τεθνήξασιν, ἀλλ' αὐτίκα τεθνήξονται. τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ ταῖς μάστιξιν, ἀπολώλασι. τὸ δὲ ἐπὶ τῇ τῶν σωμάτων ἰσχύϊ, ζῶσιν ἔτι μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας, ἐν ᾗ πέμπω τὰ γράμματα. ἀλλ' οὐχ ὑγιανεῖ φησιν ὁ μέγας Ἀνθέμιος. οὐδὲ παύσεται πυρέττων ὁ Ῥωμαίων ὕπαρχος, ἂν μὴ Μαξιμῖνος καὶ Κλεινίας ἀπόλωνται. ταῦτα Θόας ἡ συχνῇ θρυλλεῖ. διὰ τοῦτο οὐδὲ εἰς φέροντος ἀνέχεται Μαξιμίνου. ἀλλ' ἀνασοβεῖ πάντας ὁ Ἀνδρόνικος, τοὺς ὠνουμένους τὰ Λευκίππου· πρόκειται γὰρ οὐ τὸ πληρωθῆναι τὰ δημόσια. ἀλλὰ τοὺς ὑπάρχους ὑγιαίνειν. οἵ τινες εἰς κληθέντος, οἴκοι Θόαντος μόνου, τοῦ σοφιστοῦ φησι μόνου παρόντος, ἐξενηνόχασι πρὸς αὐτὸν τὸ ἐνύπνιον· καὶ οἱ λιμένες ἐκλείσθησαν ὅσα γε δὴ Θόας ὄμνυσιν, ἕως αὐτὸς ἐκπλεύσας φθάσῃ, καὶ πρὸς Ἀνδρόνικον ἐξενέγκῃ τὸ ἀπόρρητον ἵνα μὴ λάθῃ τις διαδρὰς τῶν ἀξίων ἀντὶ τῆς Ἀνθεμίου τεθνάναι ψυχῆς, εἶτα ἀφ' ὧν ἕτερος ὄναρ ὁρᾷ, μᾶλλον δὲ ἰδεῖν λέγεται πεντάπολις ὕπαρ πέπραγε πονήρως. Ἀνδρόνικος γὰρ ὃς τὰ τοιαῦτα πιστευθεὶς καὶ εὐεργέτης τῆς εὐτυχοῦς τῶν ὑπάρχων οἰκίας ἐσόμενος, μαίνεται ἐκπάγλως πίσυνος Θόαντι. οὐδέ τι οἶδε τίειν ἀνέρας. κρατερὴ δὲ ἑλύσσα δέδυκεν. ἐν τούτοις τῇ πατρίδι τῶν πραγμάτων ὄντων, οὐκ ἐδέησεν Εὐαγρίῳ μάντεως εἰς προαγόρευσιν τοῦ πονηρῶς ἀπαλλάξειν εἰς τὸ δικαστήριον ἀπελθόντι. ἀλλ' αὐτὸς Ἀνδρόνικος ἄντικρυς, οὐ πρὸς τοῦτον οὐδὲ πρὸς ἐκεῖνον, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν Εὐάγριον ἐξήγγειλε τὴν γνώμην τὴν ἑαυτοῦ· καὶ ἔχεσθαι τῆς λειτουργίας ἔθελον τὴν ἐκέλευσεν, ἐὰν σωφρονῇ· πάντως γὰρ ἀποφανεῖται τὴν καταδικάζουσαν. ἀπολελόγημαι δὴ καὶ θεῷ καὶ τῷ θείῳ Διοσκουρίδῃ, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς ἔγωγε ἀτιμότερος ἐξ ἐντιμοτέρου γέγονα, τά γε ἀνθρώπινα. ἀσθενέστερος δὲ ἐξ ἰσχυροτέρου. καὶ Ἀνδρόνικος ἀπόντων μὲν ἡμῶν, τὴν δύναμιν ἐθεράπευσε, δι' ἣν οὐ γέγονε δὶς ἐπ' Ἀλεξανδρείας ἀγώγιμος· παρόντι δὲ, οὕτω χρῆται, νὴ τὴν ἱερὰν ὑμῶν κεφαλὴν, ὡς ἐπειδή μοι συνέπεσεν ἀποβαλεῖν τὸ παιδίον τὸ φίλτατον, κἂν ἐξήγαγον ἐμαυτὸν κρατηθεὶς ὑπὸ τοῦ

(quæ ego à me dicta fuisse maximè vellem:) repentè lutum illud pro leone murem ostendit. Et ex eo quasi mancipium cum habet, quoniam securè neq; in angulis obmurmurari contra dominum audet. Hoc autem facere licet seruis. Andronicus autem ne hoc quidem audet. Nunquam enim in temeritatem & amentiam cadere fortitudo potest. Sed prout tempus offertur, nunc timida, nunc audax efficitur, hoc est, semper & omnibus in locis praua. Exponet vobis totam eius naturam, mores & facta, vt ipso dignũ est. Egregius Hero, si superstes fuerit. Sic enim est ab illo affectus, quòd semper hominis peruersitati præsto est, & quotidie frangitur cùm his quæ audit tum illis, quæ perfert ac tolerat, periculis, vt difficilis spes sit, eum vix aliquando liberatum mortifera consuetudine, suam ipsius vitam esse recuperaturum. Nondum etiam tũc à præclara profectione Thoas aderat. Hic enim nunc eũ omnibus nobilibus quasi Deceliá muniuit, hic indignum illud principum insomniũ aduexit, quo cõstitutum est, vt hic alij vitam amittát, alij in vincula tradantur. Et vincti sunt apud nos homines propter nefandum illud insomniũ: alij verò nullo quidem aperto fato de medio recedũt. Etsi qui nondũ mortui sunt, at statim morientur. Partim enim flagrorum & virgarũ dolore expirarũt, partim ob corporis robur in hũc vsq; diẽ viuunt, quo literas mitto. Sed non cõualescet inquit, Magnus Anthemius, neq; febri leuabitur Romanorũ præfectus, nisi Maximinus & Clinias perierint. Hæc Thoas tacitè aperit & prodit. Propterea Maximinũ ne tributum quidẽ pẽdentẽ admittit, sed omnes repellit Andronicus, Leucippi bonorũ emptores. Nõ enim propositũ est vt ærariũ impleatur, sed vt principes valeát, qui introuocato, domi Thoáte solo, sophista inquit solo pręsente insomniũ ei retulerũt. Et portus clausi sunt quẽadmodũ Thoas iurat, donec ipse primũ enauigaret, & Andronico secretũ enunciaret, ne qs clã effugeret ex his, qui pro Anthemij anima mortẽ obire deberẽt. Ita quòd alius insomniũ vidit, immò vidisse dicitur, ex eo reipsa Pẽtapolis in calamitatẽ & ærũnas adducitur. Andronicus enim, cui sũt hæc credita, vt fortunatã principũ familiam benefactis demereatur, morẽ Thoáti gerẽs, terribili quadã amentia furit atq; bacchatur. οὐδέ τι οἶδεν τίειν ἀνέρας, κρατερὴ δὲ ἑλύσσα δέδυκεν. Cũ in hoc rerũ statu patria versaretur, nõ opus habuit Euagrius vate, qui prædiceret, eũ si in iudiciũ venisset, malè discessurũ: sed Andronic⁹ ipse palã, nõ huic & illi, sed ipsi Euagrio, quã esset sententiã pronũciaturus exposuit, quare si saperet, sponte munus obire iussit. Nã sibi certũ esse cõdemnare. Deo purgatus sum & diuino Dioscuridæ, cunctísq; mortalibus, quòd, quantũ ad humanã sortem pertinet, inhonoratior ex honorato sum factus, imbecillior è robustiore. Et Andronicus nobis absentibus, potentiam comparauit, qua fretus bis Alexandriæ iudicium effugit. Præsentem verò sic tractat, per sanctum tuum caput iuro, vt posteaquam charissimum mihi filium ereptum video, mortem ipse mihi consciscere nõ dubitassem.

Scis

Scis enim hac in re plus æquo me mulierem eſſe. Nunc verò non ratione cupiditatem animi refrenaui, ſed Andronicus auocauit, & perfecit vt publicis calamitatibus adhiberem. Sic in miſeriis mihi conſolationis loco miſeriæ ſunt dum ad ſeſe retrahunt, & vna perturbatio alteram expellit, permiſtus ira mœror, mœrorem ex filij morte contractum. Scis me præaudiſſe mortem ad conſtitutam anni diem, eáque fuit, qua ſacerdotium iniui. Senſi cõmutationem vitæ, qui cùm hactenus proſperis rebus omnibus eam egerim, & cùm honore mortalium, tum ſummo præterea mentis gaudio omnes qui vnquam philoſophiæ ſe ſtudio dediderunt, excelluerim, non minùs forinſecus, quàm in ipſa mẽtis intrinſeca conſtitutione, nunc in vniuerſum omnibus me ſpoliatum & exutum ſentio. In omnibus verò malis hoc longè grauiſſimum eſt, quod vniuerſam ſpem vitæ meliorem adimit & aufert, cùm in ſupplicationibus meis apud Deum repulſam ferre non ſim ſolitus, nunc primùm me fruſtrà preces ad eum fundere animaduerto, qui ſummũ in familia malum video, patriam verò redactam in ſtatum deterrimum habitare cogor. Et quibuſuis obuius, vt querelas apud me proferant, & vnà ſuum caſum ſinguli deplorent, additamentum habui Andronicum, & perfectionem malorum, à quo ne momentum quidem otio ſolito mihi frui conceditur: ſed oportet me, quamuis nemini poſſim auxilium præſtare, tamen vt omnes ad me adeant, & imbecillitatem noſtram coarguant, pati. Ad hanc rem opus habeo, prorſus inquam opus habeo vobis vtriſque, inprimis verò tuo mihi chariſſimo capite, frater Anaſtaſi. (Nam tu nomen habes vti amentiam hominis furioſi compeſcere ac refrænare poſſis) ſi quam potentiam aut vires habes. Etenim iuſtius has ad Syneſij quàm Andronici defenſionem applicabis. Libera contumeliis & mœrore Ptolemaïdem, eam ciuitatem, quæ me Epiſcopum eſt ſortita, non equidem me volente; quod nouit is oculus, qui intuetur ac videt omnia. Neſcio pro quo ſcelere tam crudele ſuppliciũ exoluam. Quòd ſi cui vt aiunt, deorum offenſi priùs fuimus, ſatis equidem ſumus puniti. Sed hæc vox optimè quadraret in Maximinum & Cliniam, quorum calamitas, vt ego iudico, quemuis crudeliſſimum etiam dæmonem in miſerationem impelleret: exceptis tamen è numero Thoante & Andronico, qui ſoli dæmonum ſunt implacabiles.

Theophilo.

EGo quidem paratus eram manibus animóque patrium tuum mandatum exequi, ſed non opinor melius de augendis priuatis cõmodis Ampelius conſuluiſſet, quàm Nicæus, vt ſuis priuaretur. Nec enim quamobrem anteà diſceſſerit, ſatis ſcio, neq; quamobrem redierit, neque quamobrem rurſus peregrinationem ſuſceperit. Quî enim poſſem, quẽ ne videram quidem, neque certum aliquid de ipſo fuerat nunciatũ, ſed epiſtolam ſanctæ tuæ manus alius quidam attulit, & repetiuit, quòd iam Nicæus eſſet è portu ſoluturus. Atque ego ipſum non vidi. At prætor vidit aut audiuit. Sed ne hoc quidẽ verũ eſt. Quomodo igitur Nicæus iudicio poteſt vincere, cùm extorris ruri vitã degat? At horũ loco multis aliis & bonis, quæ tempeſtates agricolis ferunt, fruitur. Eſſent autem copioſiora, ſi maternam etiã hæreditatem obtinuiſſent.

πάθεσιν. οἶδα γὰρ ὅτι θῆλύς εἰμι περὶ τοῦτο πέρα τοῦ δέοντος· νῦν δὲ οὐ λογισμῷ τοῦ πάθους ἐκράτησα. ἀλλ' Ἀνδρόνικος ἀντιπεριήγαγε. καὶ πρὸς τὰς κοινὰς συμφορὰς τὸν νοῦν ἔχειν ἐποίησε. καὶ γεγόνασί μοι συμφοραὶ παραμύθιαι τῶν συμφορῶν, πρὸς ἑαυτὰς ἕλκουσαι. καὶ πάθος πάθος ἐκκρούουσαι, ὀργῇ συμμιγὴς λύπη τὴν ἐπὶ τῷ παιδίῳ λύπην. οἶσθα ὅτι μοι μάντευτος ἦν θάνατος εἰς κυρίαν τοῦ ἔτους ἡμέραν. καὶ γέγονεν ἐκείνη καθ' ἣν ἱερασάμην. ᾐσθόμην μεταβολῆς βίου. ὃς ἄχρι νῦν ἐμπανηγυρίσας αὐτῷ. καὶ τιμῆς ἀνθρωπίνης καὶ πάσης γλυκυθυμίας, παρ' ὃν τινα νῦν τῶν πώποτε πεφιλοσοφηκότων ἀπολελαυκὼς οὐχ ἧττον διὰ τὰ θύραθεν, ἢ διὰ τὴν σύστασιν τῆς ψυχῆς, ἅμα πάντων ἀφῃρημένος αἰσθάνομαι. τὸ μὲν οὖν μέγιστον τῶν κακῶν ὅ, μοι καὶ δύσελπιν τὸν βίον ποιεῖ, οὐκ εἰωθὼς ἀποτυγχάνειν ἐν ἱκετείαις θεοῦ, νῦν πρῶτον οἶδα μάτην εὐξάμενος. ὃς τὴν μὲν οἰκίαν, κακοῖς ἔσω περιέπλησεν. τὴν δὲ πατρίδα δυστυχοῦσαν οἰκεῖν ἀναγκάζομαι. καὶ πᾶσιν ἐκκείμενος ἐφ' ᾧ προσαναπλάσεσθαι. καὶ κατὰ ταυτὸν ἕκαστον ὀλοφύρεσθαι, προσθήκην ἔχον Ἀνδρόνικον τὸν κολοφῶνα τῶν κακῶν. δι' ὃν οὐδὲ ἀκαρῆ καρποῦμαι τὴν συνήθη μοι σχολήν. ἀλλ' ἐμὲ δεῖ μηδὲν ὄφελος ὄντα μηδενὶ, πάντων προσιόντων, καὶ τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν διελεγχόντων, ἀνέχεσθαι. πρὸς ταῦτα δέομαι. πάνυ σφόδρα δέομαι ἀμφοῖν μὲν ὑμῶν, διαφερόντως δὲ σοῦ τῆς φίλης μοι κεφαλῆς, ἀδελφὲ Ἀναστάσιε, σὺ γὰρ δὴ φήμην ἔχεις προστατεῖν ἀνδρὸς λυσσῶντος, εἴ τις σοι δύναμις πάρεστιν ὑπὲρ Συνεσίου γὰρ μᾶλλον ἢ ὑπὲρ Ἀνδρονίκου δικαιότερος ἂν εἴης αὐτῇ χρώμενος, ἀπάλλαξον κατηφείας Πτολεμαΐδα τὴν λαχοῦσάν με πάλιν. οὐκ ἐμοῦ γ' ἐθέλοντος. οἶδεν ὁ πάντα ὁρῶν ὀφθαλμὸς τοῦ θεοῦ. οὐκ οἶδα ὑπὲρ τίνων ἐκτίνω τοσαύτας δίκας. καὶ εἴ τῳ φησὶ θεῶν ἐπήχθημεν πρότερον ἡμεῖς, ἀποχρώντως τετιμωρήμεθα. ἀλλὰ ταύτην τὴν φωνὴν, ἄξιον εἰπεῖν καὶ ὑπὲρ Μαξιμίνου καὶ ὑπὲρ Κλινίου. οὓς ἐμοὶ δοκεῖν ἂν καὶ ὅστις ὠμότατος δαιμόνων ἠλέησεν. ἐξῃρήσθων τοῦ λόγου Θόας τε καὶ Ἀνδρόνικος, οἱ μόνοι δαιμόνων ἀμείλικτοι.

Θεοφίλῳ. ϟδ

ΕΓὼ μὲν οἷος ἦν τῷ πατρικῷ προστάγματι καὶ χεῖρα καὶ γνώμην ὑπηρέτιν εἰσενεγκεῖν. ἀλλ' οὐκ ἂν οἶμαι κάλλιον Ἀμπέλιος ἐσκέψατο περὶ τῶν ἑαυτῷ λυσιτελούντων, ἢ Νίκαιος ὑπὲρ τοῦ πῶς ἀλλοτριωθείη τῶν ἑαυτοῦ. οὔτε γὰρ ἐφ' οἷς πρότερον ἀπῆρεν οἶδα καλῶς, οὔτ' ἐπὶ τίσιν ἐπανῆλθεν, οὔτ' ἐπὶ τίσιν αὖθις ἀποδημεῖ. πῶς γὰρ ὃν οὔτ' εἶδον. οὔτε περὶ αὐτοῦ τι σαφὲς ἀπηγγέλλετο. ἀλλὰ τὴν ἐπιστολὴν τῆς ἱερᾶς σου χειρὸς ἕτερός τις ἐκόμισε. καὶ ταύτην ἀπῄτησεν, ὡς ἤδη Νικαίου λύσαντος τὸ πρυμνήσιον. καὶ ἐγὼ μὲν οὐκ εἶδον αὐτόν. ὁ δ' ἡγεμὼν εἶδεν. ἢ ἤκουσεν. ἀλλὰ κἀκεῖνος οὔτ' εἶδεν. οὔτ' ἤκουσε. πῶς οὖν ἔστι Νίκαιον νικᾶν ὑπερόριον ἀγρῷ διαιτώμενον. ἀλλ' ἀντὶ τούτου πολλὰ κἀγαθὰ καὶ ὅσα φέρουσιν ὧραι τοῖς γεωργοῖς ἔχοντα. πλείω δ' ἂν ἦν, εἰ καὶ τῶν μητρῴων ἐκράτησεν.

Τῇ φιλοσόφῳ. 79

Εἰ καὶ μὴ πάντα ὁ δαίμων ἀφελέσθαι με δύναται, ἀλλὰ βούλεται ὅσα γε δύναται, ὅς με υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν ἔρημον ἔθηκεν, ἀλλὰ τό γε προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα καὶ τίθεσθαι τοῖς ἀδικουμένοις, οὐκ ἀφαιρήσεται. μὴ γὰρ δὴ καὶ τῆς γνώμης ἡμῶν κατισχύσῃ. μισῶ μὲν οὖν ἀδικίαν. ἔξεστι γάρ. κωλύειν δὲ βουλοίμην μέν. ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῶν ἀφαιρεθέντων ἐστί. καὶ οἴχεται καὶ τοῦτο πρὸ τῶν παιδίων. πάλαι ποτ᾽ ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. ἦν ὅτε κἀγὼ φίλοις ὄφελος ἦν. καὶ σύ με ἐκάλεις ἀλλότριον ἀγαθὸν εἰς ἑτέρους δαπανῶντα, τὴν παρὰ τῶν μέγα δυναμένων αἰδῶ. καὶ ἦσαν ἐκεῖνοι χεῖρες ἐμοί. νυνὶ δὲ ἁπάντων ἔρημος ὑπολείπομαι, πλὴν εἴτι σὺ δύνῃ. καὶ γὰρ δὴ καὶ σὲ μετὰ τῆς ἀρετῆς, ἀγαθὸν ἄσυλον ἀριθμοῦμαι. σὺ μὲν οὖν ἀεὶ καὶ δύνῃ καὶ δύναιο κάλλιστα χρώμενος τῷ δύνασθαι. Νίκαιος δὲ καὶ Φιλόλαος, οἱ καλοὶ κἀγαθοὶ νεανίαι καὶ συγγενεῖς, ὅπως ἐπανέλθοιεν τῶν ἰδίων γενόμενοι κύριοι, πᾶσι μελέτω τοῖς τὰ σὰ τιμῶσι καὶ ἰδιώταις καὶ ἄρχουσι.

Τῷ ἀδελφῷ. 80

Τίνα μέν τοι τίνα παρὰ τῶν, οἷος αὐτὸς, προσήκει θαυμάζεσθαι, τὸν σώφρονα, τὸν ἐμμελῆ, τὸν παιδείας ἑταῖρον, τὸν προσανέχοντα θεῷ καθάπαξ. τὸν, οἷός ἐστι Γερόντιος. ἔχεις οὖν τὸν ἄνδρα μετὰ τῆς ἐπιστολῆς. ᾧ χρησάμενος, ἐρεῖς οὐ φαῦλον ἐπαινέτην ἐμέ.

Χρύσῃ. 81

Οὐχ ὅτι μοι τῶν παιδίων συγγενής ἐστιν ὁ θαυμαστὸς Γερόντιος, συνίστημι τὸν νεανίσκον τῇ φιλίᾳ τῇ σῇ. καὶ τοῦτο μὲν γάρ. ἀλλ᾽ ὅτι πρέπον ἐστὶ τοῦ χρυσοῦ Χρύσου, τοῖς τρόποις, εἰ δεῖ μέτι καὶ ψυχρὸν εἰπεῖν καὶ Γοργιαῖον. παντὸς μέν τοι μᾶλλόν ἐστιν ἀληθὲς εἰπεῖν σὲ εἶναι ἁπάσης ἀρετῆς εἴσω, καὶ τὸν διδόντα σοι τὴν ἐπιστολὴν, ἀξιώτατον ἀπολαύειν σου τῆς συνουσίας.

Τῷ ἀδελφῷ. 82

Μῆκος ἐπιστολῆς ἀνοικειότητα κατηγορεῖ τοῦ διακομίζοντος. ἀλλ᾽ ὁ θαυμαστὸς Γερόντιος, οἶδε μὲν ὅσα κἀγώ. εἰ δὲ μὴ πρὸς τὸ ψεῦδος ἀνοικείως εἶχε, διηγήσατο ἂν καὶ ὧν ἠπίστατο πλείονα, τῷ φιλεῖν ἐμὲ, καὶ τὴν γλῶτταν ἔχειν ἀρκοῦσαν τῇ γνώμῃ. ὃν ἂν ἴδῃς ἡδέως εἴδῃς ὡς ἐγὼ βούλομαι.

Τῷ αὐτῷ. 83

Ἐδέξω μετὰ τῆς ἐμψύχου καὶ τὴν ἄψυχον ἐπιστολὴν, μετὰ τοῦ θαυμαστοῦ Γεροντίου, ταῦτα τὰ γράμματα, νόμῳ τὸ πλέον ἢ τῇ χρείᾳ τοῦ προσειπεῖν σε γινόμενα. ὅτι γὰρ ἡμεῖς συζῶμεν τῇ περὶ σοῦ μνήμῃ, μυρίων ἐπιστολῶν μακρῷ μεγαλοφωνότερον ὁ νεανίσκος διηγήσαιτο.

Τῷ αὐτῷ. 84

Ἐπιστολὴν ἐπέθηκα τῷ θαυμαστῷ Γεροντίῳ πρὸς τὴν ἱερὰν σου καὶ τριποθήτην κεφαλὴν, τῆς προτέρας ἐντεύξεως παρέξουσαν πρόφασιν. τότε μὲν γὰρ αὐτὸν ἴσως δι᾽ ἐμὲ, τιμήσεις. μετὰ δὲ τὴν πεῖραν, ἕτερόν τινα δι᾽ αὐτόν.

Philoſophæ.

ETiamſi non omnibus rebus me ſpoliare fortuna poteſt at vult tamen, quantum poteſt, quæ me filiis multis & præclaris orbauit: verùm optima ſequi, & iniuria oppreſſis opem ferre, non mihi eripiet. Abſit enim, vt animũ noſtrum etiã ſuperet ac vincat. Iniuriam igitur odio proſequor. Nam licet. Optarim etiam arcere atque comprimere. Sed hoc ereptum eſt, & ante liberos abiit. Olim erant fortes Mileſij. Memini, cùm ego quoque poſſem emolumentum amicis adferre, túque me vocares, vt alienum etiam commodum aliis præſtarem, nempe reuerentiam erga me potentium & nobilium virorum. Hi mihi manus erant. Nunc verò deſtitutus ab omnibus relinquor, niſi tu quid opis adferre potes. Nam te quoque cum virtute, perfugium tutiſſimum cenſeo. Tu igitur ſemper & potes & poſſis, quoniam rectiſſimè potentia vteris. Nicæus & Philolaus, honeſti bonique iuuenes & cognati, vt reſtituantur in ſuas facultates & poſſeſſiones, omnibus qui te colunt & priuatis & magiſtratibus curæ ſit.

Fratri.

QVem verò, quem tandem ab iis qualis tu es dignum admiratione iudicari æquũ eſt, modeſtum, mitem, amatorem diſciplinarum, dependẽtem ex Deo prorſus. Eiuſmodi opinor, qualis eſt Gerontius. Habes igitur virũ cum literis, quo cùm fueris vſus, dices meam commendationem non fuiſſe inanem aut vanam.

Chryſiæ.

NOn quoniam proximè liberos, attingit cognatione præſtabilis Gerontius, ob eam cauſſam adoleſcentem amicitiæ tuæ commendo. Nam hoc etiam ſic eſt. Sed quod aurei Chryſi moribus & ingenio conuenit: vt dicam aliquid frigidum & inane. Verùm ita magis oportebat dicere, te munitũ omnibus virtutum præſidiis eſſe, & eum qui tibi reddit epiſtolam, digniſſimum, qui tua conſuetudine fruatur.

Fratri.

EPiſtolæ longitudo, inſulſitatem eius qui perfert, arguit. Verùm prę́ſtabilis Gerõtius, omnia nouit, quæ ego. Quòd ſi non eſſet ad mentiendum parum aptus, commemoraret etiam plúra, quàm ſciret, tum quòd me vehementer amat, tum quòd linguam habet animi ſenſis non inferiorem, quem ſi videris, libenter vidiſti quantùm ego volo.

Eidem.

ACcepiſti cum animata inanimem epiſtolam, cum pręclaro Gerontio, haſce literas, conſuetudine magis quàm alloquendi neceſſitate factas. Nos enim perpetuam in vita tui memoriam obtinere, innumeradilibus epiſtolis longè vocalius & expeditius adoleſcens ipſe narrabit.

Eidem.

EPpiſtolam dedi præclaro Gerontio ad tuum, ſacrum & optatiſſimum caput, quæ primi tecum commertij occaſionem ei prębeat. Tunc enim forſitan mei cauſſa, eum honorificè tractabis. Poſtquá verò exploraueris eum, etiam alium quempiam ipſius cauſſa.

Eidem.

Eidem.

CVi literas commisi, quæstor est & frumentator Dalmatarum legionis. Omnes autem ego Dalmatas, non aliter quàm filios colo. Populus enim sunt eius ciuitatis, quæ me sortita est. Solum hæc tibi significare volui. Tuarum verò partium est, eum qui in meis sit, quasi tuum tractare.

Pylæmeni.

CVm Vernas è Thracia literas accepissem, quæsiui in fasciculo schedarum, si quæ celebre & insigne Pylæmenis nomen inscriptum haberent, quasi non esset æquum aut dignum priùs aliam inspicere atque legere. Sed nullibi quicquam erat. Si igitur abeas peregrè, statim, saluúsq; rebus omnibus reuertaris. Sin domi fuisti, cùm omnes noti Zosimo literas traderent, hoc nimirum illud est absurdum & incredibile, quod quisquam est inuentus, qui nostri nominis magis esset memor quàm Palæmon.

Fratri.

HActenus quidem propitiam fortunam habuimus. Pòst quasi procellis ex aduerso impetentibus, communem priuatámque rem iuxta turbat. Vitam enim non priuatam ago in regione, quæ bello petitur, méque semper vniuscuiusque calamitatem oportet lugere, & singulis mensibus sæpius in muros prosilire, ad pugnam obeũdam, mercede conductum, non ad preces fundendas. De tribus filiis masculis, vnus adhuc mihi reliquis est. Tu modò si ventis secundis nauigas, & suauiter viuis, non prorsus nobis aduersa est fortuna.

Theophilo.

IVs de medio sublatum est. Andronicus iniuriã & antea fecit & nunc patitur. Ecclesiæ talis est natura, vt humilem exaltet, & humiliet altum. Hunc Andronicum ob sua facinora odio habebat. Proinde in hanc conditionem eum cõiecit. Nunc autem misericordia eius tangitur, ob illa quæ cum his penes quos deuotionis est potestas, benignè locutus est, quòd etiam eorum animos, qui nunc sunt in imperio, læseramus. Sed certè graue est, si nunquam in fortunatis ponemur, sed cum lugentibus semper fletus ac gemitus edere. Nos igitur hîc tristi gradu eũ exemimus, & quod ad alia pertinet, multum ei de calamitate detraximus. Quòd si tua quoque pietas eum cura dignabitur, hoc ego pro maximo signo putabo, non omninò desperatam apud Deum esse hominis salutem.

Troilo.

ANtea solebam de rebus otiosioribus & minoris difficultatis amicos interpellare, tum præsens, tum per literas. Viuebam enim in libris, immunis quodãmodo & liber à functionibus, omnis ciuitatis atq; Reipublicę. Nunc autẽ, cõstituit enim me Deus in certo loco, vt aliquã in vrbe dignitatẽ tenerem, neque in promiscua multitudine viuerem: velim vtilitati ac bono esse, his quibus præfectus sum, & cùm priuatim de singulis, tũ de omnib. publicè, pro viribus benemereri, vt & videã & videar libẽter ab his qui vt ita dicam in eadem vitæ naui vehũtur. Si quid igitur emolumento fuerint Martyrio literæ, ipsius nomine scriptæ, scito te mihi rẽ gratã esse facturum, qui totos dies mecũ transigit, & per philosophiam meas tuásq; simul delicias, persępe etiam, vt vnà mecũ sit, bonã noctis partẽ adiungit.

Τῷ αὐτῷ.

ΟΔεδωκὼς τὴν ἐπιστολὴν, ταμίας ἐστὶ καὶ σιτοδότης τοῦ δαλματῶν τάγματος. πάντας δ' ἐγὼ τοὺς δαλμάτας, ἴσα καὶ τοὺς υἱέας τιμῶ. δῆμος γάρ εἰσι τῆς λαχούσης με πόλεως. μόνα μὲν ταῦτα μηνῦσαι πρὸς σέ. σὸν δ' ἐν τοῖς ἐμοῖς ὡς σαυτοῦ χρήσασθαι.

Πυλαιμένει.

ΗΡινὰς ἀπὸ θρᾴκης ἐπιστολὰς κομισάμενος, ἠνώχλησα τῷ φακέλῳ τῶν γραμμάτων. εἴπου τίς εἴη τὸ κλεινὸν ἐπιγεγραμμένη Πυλαιμένους ὄνομα. ὡς οὐκ ἄξιον ἑτέρῳ βιβλίῳ προσεντυχεῖν. ἀλλ' ἦν οὐδὲν οὐδαμοῦ. εἰ μὲν οὖν τι τυγχάνεις ἀποδημῶν, ἀλλ' ἐπανέλθοις ταχέως τε καὶ καλῶς. εἰ δ' ἐπεδήμεις ἡνίκα πάντες οἱ γνώριμοι Ζωσίμῳ τὰς ἐπιστολὰς ἐπεδίδοσαν, τοῦτ' ἂν εἴη τὸ παράδοξον, εἴ τις ἐγένετο περὶ ἐμὲ Πυλαιμένους μνημονικώτερος.

Τῷ ἀδελφῷ.

ΤΈως μὲν ἐπράττομεν εὖ. εἶθ' ὥσπερ ῥεύματος ἀνθυπενεχθέντος, καὶ τὰ κοινὰ λυπεῖ, καὶ τὰ ἴδια. ζῶ τε γὰρ οὐκ ἰδιώτης ἐν χώρᾳ πολεμουμένῃ. κἀμὲ γὰρ δεῖ κλάειν ἀεὶ τὴν ἑκάστου συμφοράν. καὶ τοῦ μηνὸς πολλάκις ἐπὶ τὰς ἐπάλξεις πηδᾶν ὡς ἐφ' ὧν στρατεύσομαι, μεμισθωμένον, οὐκ ἐφ' ὧν προσεύξομαι. τριῶν ἀρρένων, ἓν ἔτι μοι λείπεται. σὺ δὲ ἐὰν ἐξ οὐρίας πλέῃς καὶ ζῇς ἡδέως, οὐ πάντα ἡμᾶς ὁ δαίμων λυπεῖ.

Θεοφίλῳ.

ΟΙχεται τὸ δίκαιον ἐξ ἀνθρώπων. Ἀνδρόνικος καὶ πρότερον ἠδίκει. καὶ νῦν ἀδικεῖται. τὸ δὲ τῆς ἐκκλησίας ἦθος οἷον, ὑψῶσαι μὲν ταπεινόν. ταπεινῶσαι δὲ ὑψηλόν. τοῦτον δὴ τὸν Ἀνδρόνικον, ἐμίσει μὲν ἐφ' οἷς ἐποίει. διὸ καὶ προήχθη μέχρι τούτων ἐλθεῖν. ἐλεεῖ δὲ νῦν, ἐφ' οἷς ἤδη τοῖς ὑπὲρ κατάραν ὡμίλησεν. ὅτι καὶ τοὺς νῦν ἐν δυνάμει δι' αὐτὸν ἐλυπήσαμεν. ἀλλὰ δεινὸν εἰ μηδέποτε μετὰ τῶν εὐημερούντων στησόμεθα, τοῖς δὲ κλάουσιν, ἀεὶ συνδακρύσομεν. ἡμεῖς τε οὖν ἐνταῦθα στυγνοῦ βήματος αὐτὸν ἐξειλόμεθα, καὶ τἄλλα ἐλάττους αὐτῷ παρὰ πολὺ τὰς συμφορὰς ἐποιησάμεθα. κἂν ἡ σὴ θεοσέβεια φροντίδος αὐτὸν ἀξιώσῃ, τοῦτο μέγιστον ἐγὼ τεκμήριον δέξομαι, τοῦ μὴ παντάπασι τὸν ἄνθρωπον ἀπογνωσθῆναι παρὰ θεοῦ.

Τρωΐλῳ.

ΠΆλαι μὲν ἀπραγμονεστέρας ἐποιούμην τὰς πρὸς τοὺς ἑταίρους ἐντεύξεις. καὶ παρὼν καὶ γράφων. ἔζων γὰρ ἐπὶ τῶν βιβλίων, τρόπον τινὰ ἀσύντακτος πάσῃ πόλει καὶ πολιτείᾳ. νυνὶ δὲ, ἐπέταξε γὰρ ὁ θεὸς εἰς ἀποδεδειγμένον χωρίον ἔχειν ἐν τῇ πόλει τινὰ τάξιν, καὶ ζῆν οὐκ ἐν διηριθμημένοις ἀνθρώποις, βουλοίμην ἂν ὄφελος εἶναι τοῖς συλλαχοῦσι, καὶ ποιεῖν ἀγαθὸν, ὅτι δυναίμην. καὶ ἕκαστον ἰδίᾳ, καὶ τὴν πόλιν κοινῇ, ἵν' ὁρῴην τε καὶ ὁρῴμην ἡδέως παρὰ τῶν ὡς ἂν εἴποι τις συμπλώων τοῦ βίου. εἴ τι τοίνυν Μαρτύριος ὄναιτο, τῆς δι' αὐτοῦ γινομένης ἐπιστολῆς, ἴσθι μοι χαρισάμενος ἐν ἀνδρὶ συνδιημερεύοντι, καὶ ναὶ μὰ τοὺς λόγους τὰ μὰ καὶ σὰ παιδικὰ, πολλάκις εἰς τὸ συνεῖναί μοι πολὺ καὶ τῆς νυκτὸς μέρος ἐπιλαμβάνοντι.

Τῷ ἀδελφῷ. 90

Κακὸν οὐ μικρὸν ἀπολαύσω τῆς ἀγροικίας. λίαν ἀληθεύων διάθεσιν οὖν ἴσθι ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς Λιβύων ἐσχατιᾶς.

Ἡσυχίῳ. 91

Ἀθηναῖοι Θεμιστοκλέα τὸν Νεοκλέους ἐπήνεσαν, ὅτι καίτοι πολιτικῆς δυνάμεως ἐραστὴς παρ' ὁντινοῦν τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ γενόμενος, ἀπηύξατο πᾶσαν ἀρχήν, ἐν ᾗ τῶν ξένων οὐδὲν ἔμελλον πλέον ἕξειν οἱ γνώριμοι. σοῦ δὲ ὅτι μὲν ἐπέγνωσαν τὴν ἀρετὴν οἱ καιροί, καὶ διὰ σὲ παρῆλθεν εἰς τὴν πολιτείαν ἀρχῆς ὄνομα καὶ πρᾶγμα καινόν, ἥσθην μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἑταίρους ἐκ παλαιοῦ γεγονότας, τῆς ἱερᾶς γεωμετρίας ἀλλήλοις ἡμᾶς μνηστευσάσης. ὅτι δὲ ἐν τοῖς βουλευταῖς καὶ τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν ἀξιοῖς ἀριθμεῖν, ἀλλ' οὐκ ἀπαλείφεις τὴν οἰκίαν ἀπὸ τοῦ πονηροῦ βιβλίου, κἂν εἴ τι κατὰ συμφορὰν ἀρχαίαν περιειλήφει γενόμενον, τοῦτο δέ, οὐ κατὰ Θεμιστοκλέα σε φημὶ ποιεῖν. οὔτε δοκοῦντα τῇ θείᾳ γεωμετρίᾳ. ἰσόπλευρον γὰρ ἐν ἀδελφοῖς ἔδει τετάχθαι τοῖς σοῖς, εἰ τὰ τῷ αὐτῷ τὰ αὐτά, καὶ ἀλλήλοις εἶναι δεῖ τὰ αὐτά. εἰ δὲ διὰ τὸν τῶν περικεχυμένων πραγμάτων ὄχλον, τὸ χρεὼν ἠμέληται μέχρι νῦν, δεῖξον ὦ θαυμάσιε. καὶ λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν ἄνες τῷ πενθερῷ αὐτοῦ τῆς ἀτόπου ζημίας. καὶ τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ τὰ πρὸ τοῦ. καὶ ἀπόδος μοι τὸν ἀδελφόν. ὃς εἰ μὲν δι' αὐτὸ τοῦτο ἀποδημεῖ, θεὸς οἶδε. πρὸς ἐμὲ δὲ πάνυ παραμυθίας δεόμενον ἐπὶ πολλαῖς, ὧν οὐκ ἀνήκοος εἶ συμφοραῖς, οὐδὲν ἕτερον προφασίζεται.

Ἀνυσίῳ. 92

Πρώην οὐκ ἔφθασα τὴν βαρεῖαν ἀκοὴν ἀπὸ τῆς Κυρήνης πυθόμενος. κἀγὼ μὲν διενοούμην ἢ τάχος ἐπὶ τὰ Τεύχειρα διαπέμψαι τὴν φήμην. ἧκε δέ τις ἀγγέλλων, ὡς ὁ στρατηγὸς ἤδη τὰ μετέωρα τῆς χώρας κατείληφεν. ἐφθάκεις δὲ ἄρα πυθόμενος. δύναιο τῆς προθυμίας ἀμοιβὴν παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ νῦν καὶ εἰσέπειτα. ἐγὼ δὲ αὐτὰ ταῦτα καὶ ἐπαινεσόμενος ἔπεμψα, καὶ πευσόμενος ἐν οἷς εἴης. εἴης δὲ ἐν ἅπασιν ἀγαθοῖς. μέλει μὲν γάρ μοι, μέλει καὶ Πενταπόλεως. πῶς γὰρ οὔ; τῆς γε μητρίδος, ὡς ἂν Κρῆτες εἴποιεν, οὐχ ἥκιστα δὲ σοῦ καὶ τῆς δόξης τῆς σῆς. ἐφ' ἑκάστῳ γὰρ δὴ τῶν σῶν ἀγαθῶν, ἐμὲ πάντες ἀξιοῦσι συνήδεσθαι. ὡς οὖν ἐν σοὶ κρινόμενος ἄριστε ἀνδρῶν τε καὶ στρατηγῶν. δίκαιός εἰμι καὶ εἰδέναι τὰ σά. Ἰωάννην προετρεψάμην ὡς ἐνῆν, ἀγαθὸν εἶναι. καὶ ἄλλως οὐκ ἄθυμον στρατιώτην, ἐὰν ὁ θεὸς αὐτῷ τιθῆται. δὸς αὐτῷ χεῖρα διὰ τὸν ἀδελφόν, ὃς ἀντὶ πολλῶν ὑπουργήσει. τοῦτο ἐμοὶ μὲν ἄριστον δοκεῖ βούλευμα, τῷ τὰς φύσεις εἰδότι τῶν νεανίσκων καὶ ὡς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους αἰδοῦς. εἰ δὲ καὶ σοὶ φανεῖται, κύριον ἔστω. τῶν ἑταίρων τοὺς στρατευομένους ἄσπασαι. ὁ σύντροφός μου ταχέως ἐπανηκέτω. καλόν τι φέρων περὶ πολέμου διήγημα. ὃς καίτοι δειλότατος ὤν, ἐθάρρησε τὴν ὁδόν, τῶν σῶν ὅπλων ἔμπροσθεν ὄντων. δὸς τῇ Κυρήνῃ τὴν συνωρίδα τῶν ἀδελφῶν. μαχοῦνται γὰρ ὑπὲρ τῆς ἐνεγκούσης τε καὶ τρεφούσης αὐτούς.

Fratri.

Non exiguum malum ex rusticitate ad me perueniet, cùm semper eosdem omninò mores animúmque referam, etiam in extremis Lybicorum oris.

Hesychio.

Athenienses Themistoclem Neoclis filium verbis extulerunt, quòd quamuis cupiditate Reipub. gerendæ, sui temporis omnes homines antecelleret, tamen omnes magistratus recusauit, in quibus, non tutius præsidium notis quàm peregrinis constitutum esset. Quòd verò tuam virtutem cognouerunt tempora, & per te nomen imperij atque res noua in Rempublicam deuenit, id magno me gaudio exhilarauit, vt par est, quippe quibus multis ab hinc annis familiaritas intercesserit, qua sacræ Geometriæ studium nos coniunxit inuicem atque conciliauit. Quòd autem in senatum meum fratrem etiam vis cooptare, neque tamen eximis familiæ nomen de infœlici tabula, & si quod ex veteri calamitate damnum accepit, id verò non secundùm Themistoclem ego te dico facere, neque cõsentanea diuinæ Geometriæ ratione. Euoptium enim in fratribus haberi oportebat, si quæ sunt eidem eadem, hæc etiam communiter ac mutuò eadem oportet esse. Quòd si circumfusa negotiorum turba impedimento fuit, quò minùs hactenus officij ratio duceretur, id declara ô vir insignis, & acceptis literis socrui eius turpissimam mulctam, tum in posterum tempus, tum à præteritis annis remitte, mihíque fratrem redde, qui num ob hoc ipsum peregrinetur, Deus nouit. Apud me certè, qui in multis & tibi non mandatis calamitatibus consolatione prorsus egerem, nihil aliud prætendit.

Anysio.

Vix dum audieram paulò antè grauem difficilémque rumorem à Cyrena, egóque quàm celerrimè fieri posset, ad Teuchira transmittere famam cogitaui. Veniens interea quidam ad me supremam regionis plagam à duce iam occupatam esse nunciat, quòd herclè antè audiuisti. Pro tanta animi promptitudine, beneficium Deus tibi rependat, & nunc in posterum. Ego verò eadem hęc scripsi, vt & laudibus veherem, & certior fierem, quo in statu versarere. Vtinam verò sint omnia bona & prospera. Mihi enim curæ est, iterũ dico curę est mihi Pẽtapolis. Quamobrẽ .n. nõ quippe mater cùm sit, vt loquerẽtur Cretenses, non minimè verò tua, tuæq; gloriæ. In singulis enim his rebus fortunatis, omnes volunt me congratulari. Quoniam igitur & vir & dux præclarissime ex te iudicor, æquum est vt tua sint mihi cognita atque perspecta. Ioannem, quantum potui sum adhortatus fortẽ bonúmque se præberet, alioquin etiam militẽ nõ expertẽ animi, si Deus eum iuuet. Porrige manum ei propter fratrem, qui multorum vicem præstabit. Hoc mihi videtur optimum consilium ei, cui perspecta sint adolescentum ingenia, & mutua quædã inter sese verecundia. Quòd si tibi quoque probabitur, ratum esto. Saluta qui ex familiaribus & sodalibus nostris militant. Contubernalis meus statim reuertatur, & pulchram aliquam lætámque de bello famam adferat, qui quanquã esset timidissimus, tamen iter ingredi non dubitauit, tuis armis obsessum. Da Cyrenæ fratrum iugum: pugnabunt enim pro patria in qua nati sunt & educati.

Fratri.

Fratri.

QVòd nos tuis imperatis cedere arbitraris (ita enim ſcripſiſti:) rectè quidem facis & iuſtũ de nobis opinioné habes, proptereáq; multa tibi bona eueniant. Nam reddita nobis eſt gratia, ſi modò debetur iuniori à maiori natu fratre obediendi gratia, quod mihi nequaquam ita videtur. Sed nobis ad compenſationem ſatis eſt, vt non ignoretur à te propoſitum noſtrum, quoniam in te vno mortaliũ omnia noſtra poſita eſſe duco. Quod autẽ dicis, tibi probè cõpertum eſſe, Iulium noſtram amicitiam omnib. votis expetere, id verò minimè probãdũ eſt. Prorſus enim eſt hominis circumuenti, ne circumuenientis dicam. Simul enim ego tuam epiſtolam legi, & alius quidam illius. Et tu hoc affirmas, ille contrarium. Cùm dicerent ſe legiſſe & audiuiſſe, quòd parum ſynceros de nobis ſermones ſpargeret. Neque igitur fidem non adhibere viro bono honeſtóque non potui, & me credentem per Iouem Gentilitium meum & eundem tuum non pœnitebat beneficij, quòd in hominem collocaſſem, cùm præcedenti die, per vim accuſatorem remouerem, qui crimen impietatis vocabat, quòd regiis focis & laribus iniuriam inferret. Nam per ſacrum tuum caput, niſi frequentibus periculis obſtitiſſem, partim iudicis timiditati, qui pœnitentiam in eiuſmodi cauſa non admittebat, partim accuſatoris deſperatione, qui neceſſitatem præ ſe ferebat, & damnũ dare atque pati paratus erat, inque coniugem eius ac liberos acerrimo impetu ferebatur, multóſque item cognatos & amicos, tam locupletes, quàm pauperes, omninò malorum Ilias noſtram ciuitatem circumſtabat, ab homine deſperante ſalutem, & auidiſſimè ad mortem ruente. Viciſſet autem Iulius eiuſmodi victoriam, qua parta, ne viuere quidem ille voluiſſet. In quibus omnibus mihi facienda eſſe putaui, quæ facta ſunt. Meum igitur ingenium & inſtitutum etiam inimiciſſimo bonum ſit atque commodum. Multò enim honeſtius eſt mihi, quàmlibet in indigum beneficium conferre, quàm vt multos, cùm impediendi poteſtas ſit, ad ſupplicium iniuria rapi, per negligentiam patiar. Non enim itidem nobilem vxorem & liberos hominis odio habeo. Verùm ne ipſe quidem à me, propter conuitia in me collata, malo affici debet. Multùm abeſt. Odit enim, ídque odio ſummo. Nam idcircò dicit, quòd putet ſe mihi dolorem facturum, & idcircò clamat, vt mordeat. Atque voluntas eius non caret crimine, ſed eſt obnoxia legibus. Sciat autem, immò non ſciat. Deſineret enim nobis benefacere, tu verò perſpicuè ſcias vetus prouerbium, Ab inimicis etiam aliquem iuuari poſſe, nunc re demonſtratum apparere. Quid enim ad gloriam nobis homo non confert? Quicunque noſtras laudes vult prædicare, ſi nihil aliud veniat in mentem quod loquatur, dicit hoc primum & ſolum & maximum, Iulius ei malè loquitur, & obtrectat. Hoc autem vno ſermone, quæ non copia bonorum comprænenditur? Nam opponere ſe ſceleribus & flagitiis vniuerſis, id eſt vniuerſam virtutem amplecti & colere. Atque ego quidem nullius tanti boni mihi ſum conſcius. Verum ille dicit. Cùm enim contrarium loquitur hoc affirmat. Itaque gratiam etiam habeo per ſacrum tuum caput,

Τῷ ἀδελφῷ. 93

ΟΤι μὲν ἡμᾶς εἴκειν ἡγῇ τοῖς σαυτοῦ προστάγμασιν. οὕτω γὰρ γέγραφας, καλῶς γε ποιεῖς, καὶ δίκαια περὶ ἡμῶν φρονεῖς. καὶ πολλὰ κἀγαθά σοι γένοιτο διὰ τοῦτο. ὡς ἀπέχομέν γε τὴν χάριν εἴ δή τις ὀφείλεται καὶ νεωτέρῳ παρὰ ἀδελφοῦ πρεσβυτέρου, τοῦ πείθεσθαι χάρις, ὡς οὐκ ἔγωγε οἶμαι. ἀλλ᾽ ἡμῖν εἰς ἀντίδοσιν ἀρκεῖ, τὸ μὴ ἀγνοεῖσθαι παρὰ σοῦ τὴν ἔνστασιν ἡμῶν, ὅτι μόνῳ σοὶ τῶν ζώντων ἐγκείμεθα. ὅτι δὲ φὴς εἰδέναι σαφῶς, ὡς δι᾽ εὐχῆς ἄγοι τὰ τῆς φιλίας ἡμῶν Ἰούλιος, τοῦτο δὲ οὐκέτ᾽ ἄξιον ἀποδέχεσθαι. λίαν γάρ ἐστιν ἀνδρὸς ἀπατωμένου, μὴ ἀπατῶντός γε εἴποιμι. ὁμοῦ γὰρ ἐγώ τε τὰ παρὰ σοῦ γράμματα ἀνεγίνωσκον. καὶ ἕτερός τις τὰ παρ᾽ αὐτοῦ. καὶ σὺ μὲν ταῦτα φής. ἐκεῖνος δὲ τἀναντία. καὶ ἀνεγνωκέναι καὶ ἀκηκοέναι λεγόντων, ὅτι διαλέγοιτο περὶ ἡμῶν ἀνεπιτηδείους λόγους. οὔτ᾽ οὖν ἀπιστεῖν εἶχον ἀνδρὶ καλῷ κἀγαθῷ, καὶ πιστῷ ὤν, οὐ μὰ τὸν ὁμόγνιον τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν, οὐ μετενόουν ἐφ᾽ οἷς εὖ πεποιήκειν τὸν ἄνθρωπον, αὐτῇ τῇ προτεραίᾳ σὺν βίᾳ τὸν κατήγορον ἀποσκευάσας, ὃς ἐδίωκεν αὐτὸν ἀσεβείας, ὡς ἀδικοῦντα τὴν βασιλέως ἑστίαν. νὴ γὰρ τὴν ἱεράν σου κεφαλὴν, εἰ μὴ ταῖς συχναῖς πείραις ἀντέσχον, τοῦτο μὲν τῇ τοῦ δικαστοῦ δειλίᾳ μετάνοιαν ἐπὶ τοιαύτης ὑποθέσεως οὐ προσιεμένου. τοῦτο δὲ τῇ τοῦ κατηγοροῦντος ἀπονοίᾳ, προσποιουμένου μὲν τὴν ἀνάγκην, προθυμουμένου δὲ δρᾶσαί τε κακόν τι καὶ παθεῖν. καὶ γαμετῆς ἂν αὐτοῦ καὶ παίδων ἥψατο τὸ δεινότατον. καὶ συγγενῶν συχνῶν καὶ πάνυ φίλων. πλουσίων τε καὶ πενήτων. καὶ ὅλως κακῶν ἂν Ἰλιὰς περιέστη τὴν πόλιν ἡμῶν, ὑπ᾽ ἀνδρὸς ἀπογνόντος τὴν σωτηρίαν καὶ θανατῶντος. ἐνίκησε δ᾽ ἂν Ἰούλιος νίκην, ἐφ᾽ ᾗ ζῆν οὐκ ἂν ηὔξατο. ὑπὲρ ὧν ἁπάντων ᾤηθην ποιητέα μοι ταῦτα εἶναι τὰ γεγενημένα. τῆς δὲ ἐμῆς φύσεώς τε καὶ προαιρέσεως παραπολαύεται καὶ ὅστις ἔχθιστος. πολλῷ γὰρ ἐμοὶ κάλλιον ἔχει τὸ ἀναξίως τινὰ πεποιηκέναι καλῶς, ἢ περιιδεῖν πολλοὺς, ἐξὸν κωλῦσαι, παρὰ τὴν ἀξίαν πεισομένους κακῶς. οὐ γὰρ δὴ καὶ τὴν εὐγενῆ γυναῖκα καὶ τὰ παιδία τἀνθρώπου μισῶ. καίτοι γε οὐδ᾽ αὐτὸς ἄξιός ἐστιν ἐπὶ ταῖς κατ᾽ ἐμοῦ λοιδορείαις παθεῖν τί κακῶς ὑπ᾽ ἐμοῦ. πολλοῦ γε καὶ δεῖ. μισεῖ μὲν γὰρ καὶ πάνυ. λυπεῖν γὰρ οἰόμενος λέγει. καὶ ὡς δηξόμενος φθέγγεται. ἡ προαίρεσις οὖν οὐκ ἀνεύθυνος. ἀλλ᾽ ὑπαίτιος. ἴστω μέντοι, μᾶλλον δὲ μὴ ἴστω, παύσαιτο γὰρ ἂν εὖ ποιῶν ἡμᾶς. σὺ μέντοι σαφῶς ἴσθι τὸ πάλαι λεγόμενον, ὑπ᾽ ἐχθρῶν, ὡς ἔστιν ὠφελεῖσθαι, νῦν ἔργῳ φαινόμενον. τί γὰρ εἰς εὔκλειαν ἡμῖν ἀνὴρ οὐ συντελεῖ. πᾶς ὅστις ἡμᾶς ἐπαινεῖν βούλεται μηδὲν ἕτερον ἐξευρίσκων εἰπεῖν, λέγει τοῦτο πρῶτον καὶ μόνον καὶ μέγιστον, ὡς Ἰούλιος αὐτὸν ἀγορεύει κακῶς. ἐνὶ δὲ τούτῳ λόγῳ, ποῖος οὐκ ἐσμὸς ἀγαθῶν. τὸ γὰρ ἀντικειμένως ἔχειν πρὸς παντοδαπὴν πονηρίαν, οἰκείως ἐστὶν ἔχειν πρὸς παντοδαπὴν ἀρετήν. ἐγὼ μὲν οὖν, οὐδὲν ἂν ἐμαυτῷ συνειδείην τοιοῦτον. ἐκεῖνος δέ φησιν. οἷς γὰρ τἀναντία φησὶ, τοῦτο πιστοῦται. ὥς τε καὶ χάριν ἂν εἰδείην αὐτῷ. νὴ τὴν ἱεράν σου κεφαλὴν,

καὶ τὴν τῶν παιδίων μισοπονηρίαν, οὐκ ἔστιν ὅ,τι ἄν μοι μεῖζον τοῦ λοιδορεῖσθαι χαρίσαιτο. καὶ γὰρ καὶ πρὸς θεοῦ καὶ πρὸς ἀνθρώπων, ἐν τοῖς καλλίστῳ μοι κείσεται τοῦτο. ἀλλὰ καὶ τῆς προαιρέσεως δώσει δίκας. ἐμοὶ μὲν, οὔ. τυχὸν μὲν γὰρ οὐδ' ἂν εἰ δυναίμην βουλοίμην. πάντως δὲ, οὐδ' ἂν, εἰ βουλοίμην δυναίμην. τί γὰρ παρὰ τὸν ἐπὶ καιροῦ δυνάστην ἄνθρωπος οὕτως ἀτυχὴς ὡς ἀλᾶσθαι φεύγων τὴν ἑαυτοῦ, καὶ μηδὲ ἐλπίδας ἔχων καθόδου, τῶν πολεμίων ἐστρατοπεδευκότων ἐν τοῖς ἐμοῖς, κἀκείνοις ὁρμητηρίοις κατὰ Κυρήνης χρωμένων. τίνι μέντοι τίνι δώσει δίκας, αὐτῇ τῇ δίκῃ. ἐγγυῶμαι γὰρ ἐγὼ τοῦτο σαφῶς, εὖ εἰδέναι δοκῶν. μετελεύσεται γὰρ αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ τῆς κοινῆς πατρίδος ὑπὲρ ἧς τἀναντία πεπολιτεύμεθα. καὶ δι' ἣν ἀλλήλοις ἀπηχθήμεθα. οὐ γὰρ ὑπὲρ τοῦ ἐμαυτοῦ τινός. οὐδ' ἂν αὐτὸς εἰπεῖν ἔχοι. ἀλλὰ τὰ πρῶτα μὲν ὅτι τὸ στρατιωτικὸν τάγμα καὶ τὸ βουλευτικὸν ἑώρων, εἰς Θητικὸν, καὶ ἐπειρώμην ἀντέχειν. ἔπειτα μέντοι τὰ περὶ τὴν πρεσβείαν καὶ πάνυ λαμπρῶς διεστασίασεν ἡμᾶς. ἐῶ τὰ κατὰ τὸν ἑταῖρον Διοσκουρίδην. ὅτι μετρίως ἐπράχθη καὶ οὐχ ὡς ἂν κινῆσαι θεοῦ τε καὶ ἀνθρώπων νέμεσιν. αὕτη μέντοι σαφῶς ἐστι περὶ ἧς πρὸς λύραν ᾄδομεν. λήθουσα δὲ παρὰ πόδα βαίνεις. γαυρούμενον αὐχένα κλίνεις. ὑπὸ πῆχυν ἀεὶ βιοτὰν κρατεῖς. ἀλλὰ ψηφίζεσθαι δέον, ἐγὼ μὲν ἔγραφον ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἀστρατείαν εἶναι τοῖς ξένοις. ὁ δὲ, ἀντέλεγεν ὑπὲρ Ἑλλαδίου καὶ Θεοδώρου. καίτοι τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι καὶ τοὺς φύσει στρατιωτικῶς ἔχοντας τῶν ἀρχόντων, οἱ ξένοι μεταδιδάσκουσι. καὶ μετασκευάζουσιν εἰς ἐμπόρους. πάλιν ἔγραφον ὑπὲρ τοῦ λελύσθαι τὴν παρ' ἡμῖν στρατηγίαν, ὅπερ ἅπαντες ὁμοφώνως οἱ τῇδε ἄνθρωποι μόνον εἶναί φασι λυτήριον τῶν δεινῶν, ἐπανελθεῖν εἰς ἀρχαίαν ἡγεμονίαν τὰς πόλεις. τουτέστιν ὑπὸ τὸν Αἰγυπτίων ἄρχοντα καὶ τὰς Λιβύων τετάχθαι. ὁ δὲ, ἀντέλεγεν ὑπὲρ τῶν κερδῶν. καὶ ἄντικρυς ἀπετόλμα λέγειν ὅτι λυσιτελεῖ ταπεινοὺς εἶναι στρατιώτας. ἀλλ' ὦ τᾶν. ἄξιον γὰρ διὰ σοῦ πρὸς αὐτὸν εἰρῆσθαι. διὰ ταῦτα, νῦν μὲν ἐπάρατος εἶ, τῆς κοινῆς τύχης ἐπὶ τἀναντία πειρώμενος. εὐτυχεῖς γὰρ ἐν ἀτυχοῦσιν. ἐγὼ δὲ τῇ πόλει συνατυχῶ. ἴσθι μέντοι σαφῶς, ὅτι φύσεώς ἐστι νόμος, ἐμπεριέχεσθαι τῷ καθόλου τὰ μέρη. καὶ ὅταν πάνυ πολὺς ἀπὸ τῆς τοῦ σώματος συμφορᾶς ὁ σπλὴν αὐξηθῇ, ἕως μὲν ἀντέχει τὸ ὅλον εὐθενεῖ τε καὶ πιαίνεται. ἀπολλυμένῳ δὲ συναπόλλυται. καὶ σὺ τὸ παρὸν εὖ τιθέμενος, λήσεις τοῖς σαυτοῦ πολιτεύμασιν, εἰ μόρος γενόμενος τῆς πατρίδος τε ὤν, καὶ σαυτοῦ. μέχρι τούτου Λασθένης ὠνομάζετο φίλος Φιλίππου, μέχρι προὔδωκεν Ὄλυνθον. τὸν δὲ ἄπολιν, πῶς εἰκός ἐστιν εὐτυχεῖν.

Ὀλυμπίῳ. 94

Ἐγὼ μάρτυρα ποιοῦμαι θεὸν, ὃν καὶ φιλοσοφία καὶ φιλία πρεσβεύει, πολλοὺς μὲν ἂν θανάτους ἀνθ' ἱερωσύνης ἑλόμην. τοῦ θεοῦ δὲ ἐπενεγκόντος οὐχ ὅπερ ᾔτουν, ἀλλ' ὅπερ ἐβούλετο, εὔχομαι τὸν γενόμενον νομέα τοῦ βίου, γενέσθαι καὶ τοῦ νεμηθέντος προστάτην, ὡς μὴ φανῆναί μοι τὸ πρᾶγμα φιλοσοφίας

& liberorum meorum salutem, non potest mihi gratius facere, quàm vt conuitiis proscindat. Hoc enim & apud Deum & apud homines, mihi longè pulcherrimum erit & honestissimum. Sed & suæ voluntatis dabit pœnas, mihi quidem non. Fortassis enim non vellem, etiam si possem & omninò si etiam vellem non possem. Quid enim ad eum qui in hoc tempore cùm imperio est homo tam infœlix, vt etiam exul à mea ciuitate oberrem & ne spem quidem reuersionis reliquam habeam, cùm hostes in meis castra posuerint & illis quasi munimentis ad oppugnandam Cyrenem vtantur. Cui igitur pœnas luet? Ipsi Dicæ. Nam hoc manifestè spondeo, quoniam probè scire videor. Repetet enim ab eo pœnas meo & patriæ communis nomine, in qua contrariam regendi rationem secuti sumus, & cuius gratia inimicitias inuicem suscepimus. Non enim alicuius mei caussà, quod ne ipse quidem dicere potest. Sed primùm quod militaris & senatorij ordinis homines iuxta in Thetico videbam, & reluctari conabar. Deinde verò legatio quoque nos omninò apertéque disiunxit. Missum facio negotium sodalis Dioscoridæ, quod mediocriter gestũ est, neque vt posset Dei hominúmque iram aut indignationem mouere: illa verò perspicuè est, de qua ad Lyram canimus.

Λήθουσα δὲ παρὰ πόδα βαίνεις.
Γαυρούμενον αὐχένα κλίνεις.
ὑπὸ πῆχυν ἀεὶ βιοτὰν κρατεῖς.

Sed cùm decretum esset faciendum, ego quidem pro patria scribebam, vt peregrini à militia vacacarent. At ille pro Helladio & Diodoro contradicebat. Verùm quis nescit quòd etiam eos principes qui natura sunt ad militiam aptissimi, peregrini dedocent atque in mercatores commutant. Iterum scribebam, vt dimitteretur noster excercitus, in quo omnes homines vno ore dicunt periculorum liberationem consistere, vt ad veterem præfecturã ciuitates reuertantur, hoc est, vt sub Ægyptiorum principis ditione sint etiam Libyorum vrbes. At ille questus & lucri caussa contradicebat, & apertè dicere audebat è re esse, vt abiectos & humiles haberemus milites. Sed ô bone vir, dignum est enim per te ad eum referri. Prætereà nunc sceleratus es, qui contrariam cum Republica fortunam experiaris. Fortunatus es in communibus miseriis. Ego verò cum vrbe simul miser sum. Scis autem, naturæ legem esse, vt in toto partes compræhendantur, & cùm plurimùm à corporis morbo splen crescit, donec resistit totum, valet & pinguesit: pereunte verò toto simul interit. Et tu quidem cùm iam fœlici sis conditione, imprudens tuis gubernationibus, patriæ tibique fatum accerses. Eoúsque Lasthenes amicus Philippi nominabatur, donec Olynthum prodidisset. Quomodo potest exul & extorris, prospera vti fortuna.

Olympio.

EGo Deum testem facio, quem cùm philosophia tum amicitia colit, multas ante mortes quàm Sacerdotium susciperem elegissem. Cùm verò Deus obtulerit, non quod petebam, sed quod ipse volebat, precor vt qui vitæ pastor fuit, etiam pastoræ sit dux atque præses, ne mihi negotium hoc decessio magis à philosophia quàm

quàm ad eam accessio esse videatur. Hactenus igitur, quemadmudum si lætum aliquid accidisset & iucundum, te omnium charissimum caput eius participem fecissem, sic de molestiis ac periculis te certiorem facio, vt simul doleas, & si quid possis, re ad meam naturam explorata, quid mihi sit agendum, in medium consulas. Nunc enim adeò procul à negotio reiicior, vt septimum iam mensem in periculo versatus, vt longè absim ab iis hominibus, apud quos sacerdotio sum functurus, donec omnibus rebus exploratis, cuiusmodi sit cognoscam. Et si accommodatum est, summa alacritate obibimus. Sin alienum est à mea disciplina & instituto, quid restat, quàm vt recta in celebrem Græciam hinc naui contendam. Nam si sacerdotium deponam: desperandum est etiam de patria, nisi turpissimus esse velim, & omnium execrationibus expositus, qui in turba mihi infensorum hominum sim versaturus.

Eidem.

CVm legerem epistolam tuam, in qua de aduersa valetudine, narrabas, ab initio in timorem adductus sum, & in fine me iterum collegi. Minatus enim periculum, meliora nunciabas. De quibus verò petiisti, vt à nobis mitterentur aut adferrentur, quæ quidem possint, aut mittentur aut adferentur in vniuersum omnia. Quæ verò ex iis possint aut non possint, superuacaneum est scribere. Nam id ipsa oblatio declarabit. Valentem ac beatam vitam agas, Deo grate, socie exoptatissime. Veniam & cõiuncti fructum aliquẽ ex mutua familiaritate iterum capiamus, & ne priùs egrediaris, quàm nos mutuò viderimus. Sin aliter est à Deo consultum, tu tamen etiam absentium nostri memoriam obtine. Nam meliores quidem Synesio multos inuenies: at amantiores alios non facilè reperias.

Eidem.

QVanta siti suauissimas epistolas me legisse arbitraris? In quas verò partes epistolarum non tota mente diffusum fuisse? à quibus variis modis sum affectus, & spero non multò pòst tempore me Alexandriam quæ charum adhuc caput habet, visurum. Nam & quæ officia in Secundum contulisti, iis nos ornasti: & quòd eiusmodi scriptis honoras, tibi nos conciliasti, atque vt essemus planè tui, perfecisti. Nam cùm in eorum numero sumus, qui humi repunt, non intelligimus cur ritè honore duplici afficiamur, tum magnitudine scriptorum, tum rerum, cura ac diligentia. Domino meo principi sæpiùs iam scripsi. Quoniam verò in his literis, quas per seruum misisti, me reprehẽdis quòd nihil ad eum literarum dederim, tradidi domino meo fratri pertinentes ad eum literas. Incolumis tibi & fœlix vita sit, atque tantùm in philosophiam curæ impende, quantùm decet eum, qui cum diuinarum rerum amore hanc coniungit. E lecto tibi scripsi, vìxque me sustinere potui, donec literas appararem. Precare nobis optima, quæ Deus approbet. Si conualuero, confestim ad Alexandriã aduolabo.

ἀπόβασιν. ἀλλ' εἰς αὐτὴν ἐπανάβασιν. τέως δὲ ὥσπερ εἴ τι μοι τῶν ἡδέων συνεπεπτώκει, ἐκοινωσάμην ἂν σοὶ τῇ πάντων φιλτάτῃ μοι κεφαλῇ, οὕτω καὶ τῶν δυσχερῶν εἰς σὲ διαπέμπω τὴν ἀκοήν, ἵνα συνάχθοιό τε, καὶ εἴ τι δύναιο πρὸς τὴν ἐμὴν φύσιν τὸ πρᾶγμα ἐξετάσας, εἰσηγήσαιο γνώμην, ὅτι με δεήσει ποιεῖν. νῦν γὰρ ἐγὼ πόρρωθεν οὕτω διαπειρῶμαι τοῦ πράγματος, ὡς ἕβδομον ἤδη μῆνα γινόμενος ἐν τῷ δεινῷ, μακρὰν ἀποδημῶ τῶν ἀνθρώπων παρ' οἷς ἱεράσομαι, ἕως ἂν ἀκριβῶς ὁποῖόν ποτέ ἐστι τῇ φύσει κατανοήσω. κἂν μὲν ἐγχωρῇ, μετὰ φιλίας ἐργάσομαι. εἰ δὲ ἀλλοῖόν ἐστιν, ἢ κατὰ τὴν ἐμὴν ἀγωγήν τε καὶ προαίρεσιν, τί ἄλλο, ἢ τῆς εὐθὺ τῆς κλεινῆς ἑλλάδος ἀποπλέων οἰχήσομαι. ἀπειπαμένῳ γὰρ τὴν ἱερωσύνην, ἀπόγνωστον ἐστὶ καὶ τῆς πατρίδος, εἰ μή με δεῖ πάντων ἀτιμότατον εἶναι. καὶ ἐπαρατότατον ἐν ὄχλῳ μισούντων ἀναστρεφόμενον.

Τῷ αὐτῷ. 95

ΤΗν ἐπιστολὴν ἀναγινώσκων, ἐν ᾗ διηγήσω περὶ τῆς ἀῤῥωστίας, καὶ ἐφοβήθην ἀρχόμενος. καὶ παυόμενος ἀνεθάῤῥησα. ἀπειλήσας γὰρ κίνδυνον, εὐηγγελίσω τὰ λῷονα. περὶ ὧν δὲ ᾔτησας πεμφθῆναι παρ' ἡμῶν ἢ κομισθῆναι, τὰ δυνατὰ πάντα πάντως ἢ πεμφθήσεται, ἢ κομισθήσεται. τίνα δὲ αὐτῶν τὰ δυνατὰ καὶ τὰ μὴ δυνατά, περιττὸν γράφειν. αὐτὴ γὰρ ἡ δόσις ἐπιδείξει. ἐῤῥωμένος καὶ εὐδαίμων διαβιώης θεῷ κεχαρισμένε ἑταῖρε τριπόθητε. γένοιτο ἡμᾶς καὶ συμμίξαντας, ἀλλήλων αὖθις ἀπολαῦσαι, καὶ μὴ προεξέλθοις πρὶν ἂν ἀλλήλοις ἐντύχωμεν. εἰ δὲ θεὸς ἄλλῃ τι βεβούλευται, σὺ δὲ καὶ ἀπόντων ἡμῶν μέμνησο. βελτίοσι μὲν γὰρ συνεσίου ἐντεύξῃ πολλοῖς. φιλοῦσι δὲ μᾶλλον, οὐκ ἂν ἄλλοις ἐντύχοις.

Τῷ αὐτῷ. 96

ΠΩς οἴει με διψῶντα ταῖς ἡδίσταις ἐπιστολαῖς ἐντετυχηκέναι, περὶ ποῖα δὲ μέρη τῶν ἐπιστολῶν, οὐχὶ πάσῃ διαχυθῆναι τῇ ψυχῇ. ἀφ' ὧν ἦλθον εἰς πολλαπλασίαν διάθεσιν. καὶ οὐκ εἰς μακρὰν προσδοκῶ τὴν ἀλεξάνδρειαν ἔχουσαν ἔτι τὴν φίλην κεφαλὴν ὄψεσθαι. καὶ ἐφ' οἷς γὰρ Σεκοῦνδον εὖ ἐποίησας, ἡμᾶς ἐτίμησας. καὶ ἐφ' οἷς οὕτω γράφων τιμᾷς, ἐξηρτήσω σαυτοῦ. καὶ ἐποίησας εἶναι σούς. παρ' ὅσον τῶν χαμαὶ ἐρχομένων ὄντες, οὐκ ἐπιγινώσκομεν τὴν ἀξίαν, διπλῇ τιμώμενοι. καὶ τῷ μεγέθει τῶν γραφομένων καὶ τῇ σπουδῇ τῶν γινομένων. τῷ δεσπότῃ μου τῷ κόμητι γέγραφα μὲν ἤδη πολλάκις. ἐπὶ δὲ ἐν ταῖς διὰ τοῦ παιδὸς ἐπιστολαῖς, αἰτιᾷ μὴ γεγραφότα πρὸς αὐτόν, ἐπέθηκα καὶ τῷ δεσπότῃ μου τῷ ἀδελφῷ πρὸς αὐτὸν γράμματα. ἐῤῥωμένος καὶ εὐδαίμων διατελεῖ φιλοσοφίας ἔχων φροντίδα, ὅση προσήκει τῷ μετὰ θείων ἐρώτων ἡρμοσμένῳ ταύτης. ἀπὸ τῆς κλίνης σοι γέγραφα, μόλις ἀνεχόμενος εἰς διασκευὴν τῶν γραμμάτων. εὔξαι τὰ ἄριστα ἡμῖν, ἅπερ ἂν ὁ θεὸς ἄριστα δοκιμάσοι. ἐὰν ἀνασφήλω, ἐπὶ τὴν ἀλεξάνδρειαν εὐθὺς ἵεμαι.

Τῷ αὐτῷ. 97

Καινὸς οὗτος ὁ τρόπος ἐπιτηδεύεται παρ' ἐμοῦ χρείας ἐπιστολῶν. οὐ γὰρ ἵνα συστήσω τῇ φιλίᾳ τῇ σῇ τὸν ἐπιδιδόντα τὴν ἐπιστολὴν γέγραφα. ἵνα δέ σοι τὸν ἄνδρα χαρίσωμαι, κέρδος οὐ μικρὸν ἐσόμενον σοί τε καὶ τῷ μεγάλῳ Διογένει τοῖς σοῖς παιδικοῖς. καὶ μὴ χαλεπήνῃς εἰ κέρδος οὐχ ὑμᾶς Θεοτίμῳ, Θεότιμον δὲ ὑμῖν εἶναι δοκιμάζω τε καὶ λέγω. ἀλλὰ τοῦτο εἴγε ποιητὴς ἀνὴρ τῶν νῦν ἐνθεώτατος δυνάμεως δέοιτο. δυνάμεως δὲ δεῖταί τις ἂν ποιητικῆς, ἵνα καὶ τοῖς μετέπειτα δόξῃ, καὶ μὴ δὲ τοὺς ἀπόντας λάθῃ. τὰ γὰρ μεγάλα τῶν ἔργων, ἂν μὴ τύχῃ λόγων κηρύκων, ἀπορρεῖ τῆς μνήμης. καὶ λήθην ἀμπίσχεται, παρ' αὐτὸν μόνον τὸν τοῦ πράττεσθαι καιρόν, ἐν τοῖς ὁρῶσιν ἀνθήσαντα. ταύτῃ τε οὖν τιμητέον ὑμῖν τὸ ἕρμαιον, καὶ ἀντὶ παντὸς σπουδαστέον, καὶ δίχα τῆς χρείας. αἰδοῖ γὰρ μουσῶν, τοὺς ἱερεῖς αὐτῶν ἄξιον περιέπειν. καὶ μὴ δευτέρους ἡττᾶσθαι τῶν κολακεύειν τὰς θύρας εἰδότων. προσκείσθω καὶ τρίτη τις αἰτία τῆς παρ' ὑμῶν εἰς τὸν ἄνδρα τιμῆς, Συνέσιος ἀγασθεὶς αὐτὸν πάντα ἐφ' οἷς ἄνθρωποι ἀνθρώπους καὶ ἐπαινοῦσι καὶ μακαρίζουσιν. ἐρρωμένος διαβιώης πάντων ἕνεκα ἐμοὶ τίμιε. προσαγορεύουσι τὴν ἱεράν σου διάθεσιν πάντες οἱ τὴν αὐτὴν ἡμῖν οἰκίαν οἰκοῦντες. ἐξ ἁπάντων δὲ μάλιστα ὁ σὸς Ἰσίων. καὶ ἡμεῖς τοὺς ἅμα σοί. μάλιστα δὲ τὸν ἐμὸν Ἀβράμιον. τῷ κόμητί γε δοῦναι ἃ γέγραφα, αὐτὸς δοκιμάσεις. εἴτε μή.

Πυλαιμένει. 98

Οὗτος ἐκεῖνος ὁ πολὺς ἐν τοῖς λόγοις ἡμῶν Ἀναστάσιος. καὶ σὲ δ' ἂν αὐτῷ δείξας, τὸν αὐτὸν ἔπαινον εἶπον ἂν περὶ σοῦ. ὥσπερ οὖν ἐν ἐμοὶ συνελθόντες πάλαι τὴν συντυχίαν ἀναγνωρισμὸν ποιησάμενοι, φιλοφρονήσασθέ τε ἀλλήλους, καὶ κοινῇ σκοπεῖτε πῶς ἂν ἀγαθόν τί με ποιήσητε. σχολὴ δὲ μέγιστον ἀγαθόν, ἣν εἴποι τις ἂν ὥσπερ χώραν πάμφορον ἅπαντα καλὰ φέρειν τῇ τοῦ φιλοσόφου ψυχῇ. καρπώσομαι δὲ σχολήν, ἂν τὸ συντετάχθαι τῇ πολιτείᾳ ῥωμαίων ἀπαλλαγῆναί μοι γένηται. τοῦτο δὲ πάρεστι, τῆς λειτουργίας ἀνειμένῳ τῷ κατάρατε. ἧς τὸ μὲν ἐπὶ βασιλεῖ, γέγονα ἐκτός. ἐμαυτὸν δ' ἂν αἰτιασαίμην δικαίως, αἰσχυνθεὶς ὄνασθαι σπουδῆς οἰκείας. ἀπολογήσομαι τοίνυν αὐτὸς ἐμαυτῷ. δόξω γὰρ αὐτουργεῖν πάλιν τὴν πρεσβείαν. πάλιν γὰρ ἐμὴ γλῶττα, πρεσβεύει. καὶ οὐδεὶς ἀντερεῖ τῶν Πυθαγόραν ἐπαινεσάντων, ὃς τὸν φίλον, ἄλλον ἑαυτὸν ὡρίσατο.

Τῷ αὐτῷ. 99

Φυκούντιος ἄνθρωπος. κυρηναίων δὲ ἐπίνειον ὁ φυκοῦς, ἐπέδωκέ μοι φέρων ἐπιστολήν, τὸ σὸν ἐπιγεγραμμένην ὄνομα. ταύτην ἀνέγνων ἡδέως ἅμα καὶ ἀγαμένως. ὠφείλετο γὰρ τὸ μέν, τῇ διαθέσει τῆς ψυχῆς. τὸ δέ, τῷ κάλλει τῆς γλώττης. καὶ δῆτα παρεσκεύασά σοι θέατρον ἐπὶ λιβύης ἑλληνικόν, ἀπαγγείλας ἥκειν ἀκροασομένοις ἐλλογίμων γραμμάτων. καὶ νῦν ἐν ταῖς παρ' ἡμῖν πόλεσιν, ὁ πυλαιμένης πολύς. ὁ δημιουργὸς τῆς θεσπεσίας ἐπιστολῆς. ἓν τοῦτο ἄτοπον ἐφάνη καὶ παράδοξον ἀπήντησε τῷ θεάτρῳ

Eidem.

NOuus hic literarum vſus à me adhibetur, non vt amicitiæ tuæ commendem eum, qui tradit epiſtolam, ſcripſi, ſed vt hominem tibi largiar, lucrum non tenue tibi magnóque Diogeni tuis deliciis futurum. Neque verò moleſtè debes ferre, ſi lucrum non vos Theotimo, ſed vobis Theotimum eſſe probo atque dico. verùm hoc, ſi quidem vir poëtarum omnium hac ætate eſt præſtantiſſimus, facultatem quandam requirat. Facultate autem quis opus habet poëtica, vt & à poſteris videatur, & abſentes etiam non lateat. Nã magnæ res geſtæ, ſi non oratione celebrentur, è memoria deſiuunt, & obliuione obducuntur, ſolúmq; eo tẽpore quo geruntur, inter ſpectatores tantummodo florent. Hac igitur ratione vobis æſtimandum lucrũ eſt, poſthabitis rebus omnibus cõplectendum, etiam ſi nullá vobis vtilitatem præſtet. Nã Muſarũ verecundia, etiam in cultores earum transferenda eſt, neque minoris habendi ſunt, quàm qui ad ianuas adulari conſueuerunt. Adiiciatur etiam tertia quædam cauſſa honoris à vobis in hominem conferendi, Syneſius eum miratur in omnibus, propter quæ homines ab hominibus laudantur, aut beati prædicantur. Viuas incolumis, omni de cauſſa mihi venerande. Salutat tuam ſanctam virtutem omnis noſtra familia, ex omnibus verò maximè tuis Iſion, Et nos tuam, præcipuè verò meum Abramum. Duci literas dare velis, an verò non ipſe videbis?

Pylæmeni.

HIc eſt Anaſtaſius ille, cuius tam crebrò mentionem in ſermonibus noſtris fecimus. Et ſi te illi demonſtrarem, laudibus iiſdem vterer. Tanquam igitur in me conueneritis, longè antea ex cõgreſſionibus & colloquiis ſumpto iudicio, complectimini vos mutuò, & vnà conſilium inite, quo me beneficio potiſſimùm ornetis. Otium verò maximum bonum eſt, quod non aliter quàm frugiferum quoddam prædium omnia bona producere philoſophi animo dici poteſt. Fruar autem otio, ſi à Romanorum Republica liberari mihi contingat. At id in eius poteſtate ſitum eſt, qui deteſtabili officio ſolutus eſt cuius immunitatem, quantum ad regem attinet, conſecutus eram. Me iure poſſim accuſare, qui quo minùs vterer familiari opera, pudore quodam prohibitus ſum. Defendam igitur ipſe memet mihi. Videbor enim per me rurſus legationem obire. Rurſus enim lingua mea legationi intenta eſt. Neque quiſquam ex Pythagoræ laudatoribus repugnabit qui amicum alterum eundem definiuit.

Eidem.

PHycuntius quidam homo (Phycus autem Cyrenenſium eſt portus) reddidit mihi literas, tuo nomine inſcriptas. Eam ſumma cum voluptate & pari admiratione legi. Alterum enim animi tui bonitas merebatur, alterum elegantia linguæ. Et in Lybia tibi Græcum Theatrum apparaui, iuſſis adeſſe, qui diſertas & prædoctas literas audirent. Atq; iam in noſtris vrbibus multa Pylæmenis mentio, diuinarũ literarum autoris. Vnum hoc abſurdũ viſum eſt, & præter expectationẽ accidit Theatro.

Meas

Meas Cynegeticas petebas, quasi verò serium aliquid aut operæ precium in iis inesset. Videbaris igitur cavillatorio rictu vti & irrisionis pleno. Nõ. n. iudicabant eũ, qui apud ipsos in dicendo esset infimus, posse aliquid ludicrũ proferre, quod esset tua voluptate & amore dignum. Ego verò te purgabá ab irrisione, docebámque eos, præter alia bona quæ possideres te humanissimum etiam & in laude tribuenda liberalissimum esse. Nõ igitur quòd me ludibrio haberes, hanc à te petitionem institutam, sed vt ex tanti viri testimonio atque honore voluptatem ac gaudium perciperem. Scribe itaq; quotiescunque commodum est, & Cyrenenses verborum suauitate atque vi oblecta. Sic enim persuasum habeto nihil illos lectu iucũdius putare, quàm Pylæmenis literas, quippe qui iam morsu quodam capti sint. Iuuenes autem omnino multos huc adeuntes, & si non alios, at principes nostros, qui & minori & maiori & Ægyptiorum imperio præsunt, quos non est verisimile latere, propter cateruam creditorum. Quoniam autem tua refert, scire quid agamus. Philosophiæ damus operam ô bone, & solitudo nobis ad hoc se adiutricem optimam præstat. Hominem verò nullum, vnquam vel quicquam in Lybia vocem mittere philosophicã audiui, nisi Echo nobis assonantem. Sed orna spartã, quã nactus es. Atque ego mihi videor ipse fatum amaturus & ornaturus meum ipsius, existimans hoc certamẽ in vita proponi ac tormentũ, si ne ab infortunata quidem philosophia diuortium faciam. Nam mihi si nemo alius testimonium præbet, at omninò Deus ipse, cuius quasi semen animus in homines venit. Videor autem mihi, summo cum fauore oculos in astra sigillatim intendere, quem in epiro maxima solùm aspiciunt, sui contemplatorem, cum scientia ac modo. Proinde vota pro nobis facias, vt in quo statu sumus, eo permaneamus, pro te verò, vt infœlix aliquando forũ relinquas, qui in pessimum vsum tuũ ingeniũ conuertisti. Maximè verò à te peto, vt fluentia ad voluntatẽ foris, intrinsecus & penitus inspicias. Nam bonam fortunam cum beatitudine permutare, nihil est aliud quàm æs auro. Atque ego lætor me derideri, quod, cùm in imperio & magistratibus cognati mei versentur, solus ego sum priuatus. Nam animum virtute stipari pluris æstimo, quàm corpus satellitibus, cùm non ampliùs, negotia philosophum Reipub. curatorẽ patiuntur. Quòd si tu forensibus rebus nihilo melius habes, quemadmodum nec existimo, neque malam vnquam de te spem habui, quòd oblitus tui nominis, in nobilium scribarum gregem te esses coniecturus. Non enim dicam oratorum. Aliter autem opes ac diuitiæ comparari in vestris foris nõ possunt, nisi quis omnia diuina ac humana misceat, & suam libertatem in Simiæ conditionem conuertat. Si igitur ne ditescis quidem, tanto magis in philosophiam incumbe. Et si incideris in hominem, qui rectè & concinnè tractet philosophiam. (Non enim est turpe circumeundo peragrare & Græciam & Barbariam eiusmodi. Venationis caussa:) nobis etiam hoc lucrum communicato. Quòd si te sumptus & impensarum pænitebit atque nos tibi sufficere videmur, venies vt & nostri & nostrorum sis particeps. Ad æqualia & similia, vt inquit Laconicum scriptum. Salutabis plurimùm meis verbis

τὰς κυνηγετικὰς ᾔτεις τὰς ἐμάς, ὡς δή τι σπουδαῖον αὐταῖς ἐνόν. ἔδοξας οὖν σεσηρὸς ἦθος παρέχεσθαι καὶ εἰρωνείας ἀνάπλεων. οὐ γὰρ ἠξίουν τὸν παρὰ σφίσι τὸ φαυλότατον εἰπεῖν, ἐξενεγκεῖν τι παίγνιον τῆς παρὰ σοὶ σπουδῆς ἄξιον. ἐγὼ δὲ τούτου μέν σε παρῃτούμην τῆς εἰρωνείας. ἐδίδασκον δέ, ὅτι πρὸς τοῖς ἄλλοις ἅ σοι πάρεστιν ἀγαθά, φιλανθρωπότατος εἴης ἐπὶ τὴν εὐστομίαν φιλοδωρότατος. οὐκ ἐπὶ καταγέλωτι πεποίησθαι τὴν αἴτησιν. ἀλλ' ἵνα ἡδοίμην, τῇ παρὰ τοῦ τοιοῦδε μαρτυρίᾳ τιμώμενος. γράφε οὖν ὁσάκις ἂν ἐγχωρῇ. καὶ ἔστια Κυρηναίοις τῶν λόγων. ὡς οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἥδιον ἀνάγνωσμα γένοιτο τῶν Πυλαιμένους γραμμάτων, ἤδη κατεσχημένοις ὑπὸ τοῦ δήγματος. πάντως δὲ συχνοῖς ἐντεύξῃ τοῖς δεῦρο ἀφικνουμένοις. καὶ εἰ μηδέσιν ἄλλοις, ἀλλὰ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν καὶ τὴν ἐλάττω καὶ τὴν μείζω καὶ τὴν αἰγυπτίων ἀρχήν. οὓς οὐκ εἰκὸς ἀγνοεῖσθαι διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν δανειστῶν. ἐπεὶ δὲ διαφέρει σοι τἀμὰ εἰδέναι, φιλοσοφοῦμεν ὦ γαθέ, τὴν ἐρημίαν ἀγαθὴν ἔχοντες συνεργόν. ἀνθρώπων δὲ οὐδένα, οὐδ' ἔστιν ὅτου ποτὲ ἐπὶ Λιβύης ἀκήκοα φωνὴν ἀφιέντος φιλόσοφον, ὅτι μὴ τῆς ἠχοῦς ἀντιφθεγγομένης ἡμῖν. ἀλλὰ κόσμει φησὶν ἣν ἔλαχες σπάρταν. κἀγώ μοι δοκῶ τὴν εἱμαρμένην ἀγαπήσειν τε καὶ κοσμήσειν τὸ αὐτὸς ἐμαυτοῦ, ἡγούμενος ἀγώνισμα τοῦτο προκεῖσθαι τῷ βίῳ καὶ βάσανον, εἰ μὴ δὲ ἀτυχοῦσαν ἀπολιμπάνω φιλοσοφίαν. ἐμοὶ γὰρ εἰ μηδεὶς ἄλλος μαρτυρεῖ, ἀλλ' αὐτός γε πάντως ὁ θεός. οὗ σπέρμα ὁ νοῦς εἰς ἀνθρώπους ἥκει. δοκῶ δέ μοι καὶ τοὺς ἀστέρας εὐμενῶς ἐνατενίζειν ἑκάστου, οὓς ἐν ἠπείρῳ πολλῇ μόνον ὁρᾶσι θεωρὸν αὐτῶν σὺν ἐπιστήμῃ γινόμενον. σύνευξαι τοίνυν ἡμῖν ἐν οἷς ἐσμὲν εἶναι. σαυτῷ δὲ ἀπολιπεῖν τὴν κακοδαίμονα ἀγορὰν ὦ κακῶς σὺ τῇ φύσει χρώμενος. μάλιστα μὲν οὖν ἀξιῶ σε καὶ διερευνώντων τῶν ἔξωθεν, ἰδεῖν εἰς τὰ εἴσω. τὸ γὰρ εὐτυχίας εὐδαιμονίαν ἀλλάξασθαι χρύσεα χαλκείων ἐστί. κἀγὼ χαίρω καταγελώμενος, ὅτι τῶν συγγενῶν σπουδαρχούντων, μόνος ἐν πολλοῖς ἰδιώτης εἰμί. τὴν γὰρ ψυχὴν ἀρεταῖς δορυφορεῖσθαι προτιμῶ μᾶλλον, ἢ στρατιώταις τὸ σῶμα, οὐκέτι τῶν πραγμάτων χωρούντων ἐπιμελητὴν πολιτείας φιλόσοφον. εἰ δὲ μηδὲν τοῖς κατ' ἀγορὰν βέλτιον πέπραχας, ὥσπερ οὐδὲ οἶμαι, οὐδ' ἔστιν ὅτε περὶ σοῦ πονηρὰς ἔσχον ἐλπίδας, ὡς ἄρα ἐκστήσῃ σαυτοῦ καὶ ὁμότροπος ἔσῃ τοῖς εὐδοκιμοῦσι τῶν γραμματέων. οὐ γὰρ εἴποιμι τῶν ῥητόρων, ἑτέρως δὲ οὐκ ἔστι πλουτεῖν ἐν ταῖς καθ' ὑμᾶς ἀγοραῖς. μὴ πάντα μιγνύντα καὶ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα δίκαια, καὶ κέρκωπα ἀντ' ἐλευθέρου γινόμενον. εἰ τοίνυν οὐδὲ πλουτεῖς, ἔτι μᾶλλον εἰς φιλοσοφίαν ἴδε. κἂν μὲν ἐντύχῃς ἀνδρὶ συντόνως ἐργαζομένῳ φιλοσοφίαν, ἀνεμέσητόν δὲ ἐκ περινοστεῖν καὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν βάρβαρον ἐπὶ θήρᾳ τοιᾷδε, καὶ ἡμῖν τὸ ἕρμαιον κοίνωσαι. εἰ δὲ ὡς αὐχμώδῃ τῇ φορᾷ, καὶ ἡμεῖς ἀρκεῖν σοι δοκοῦμεν, ἧκε μεθέξων καὶ ἡμῶν καὶ τῶν ἡμετέρων. ἐπὶ τὰ ἴσα καὶ τὰ ὅμοια φησὶ τὸ γράμμα τὸ Λακωνικόν. πρόσειπε παρ' ἐμοῦ, πάνυ πολλὰ

τὸν σεβασμιώτατον Μαρκιανόν. ὃν εἰ προλαβὼν ἀριστείδην ἑρμοῦ λογίου τύπον εἰς ἀνθρώπους ἔφην ἐληλυθέναι, μόλις ἂν ἔτυχον τῆς ἀξίας, ὅτι πλέον ἐστὶν ἢ τύπος. ἐπιστολὴν δὲ ἐξ εὐθείας πρὸς αὐτὸν ἐπιθεῖναι. καίτοι προθυμηθεὶς, ἐναρκήσα, ἵνα μὴ εὐθύνας ὑπόσχω τοῖς πανδέκταις. τοῖς ἀποσμιλεύουσι τὰ ὀνόματα. οὐ γὰρ μικρὸς ὁ κίνδυνος ἐν τῷ πανελληνίῳ τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνωσθῆναι, καλῶ γὰρ οὕτω τὸν τόπον ἐν ᾧ πολλάκις ἐφρόντισα τὰς βαρείας φροντίδας. τῶν ἁπανταχόθεν ἐλλογίμων συνιόντων. ἐφιεμένων τῆς ἱερᾶς ἀκοῦσαι τοῦ πρεσβύτου φωνῆς, παλαιὰ, καὶ νέα καταμαστευούσης διηγήματα. ἀλλὰ καὶ τὸν ἑταῖρον Εὐχάριστον, χαίρειν κέλευσον παρ' ἐμοῦ. καὶ πάντας ὅσοις ἄξιον.

Τῷ αὐτῷ. 100

ΣΥνίστημι τῇ φιλίᾳ καὶ τῇ προστασίᾳ τῇ σῇ, τὸν θαυμάσιον Σωσηνᾶν. ᾧ τὸν διὰ λόγων τραφέντι καὶ αὐξηθέντι, τὰ παρὰ τῆς τύχης οὐκ ἀπαντᾷ κατὰ λόγον. αἰτιᾶται δὴ τὴν τῆς πατρίδος ἀκληρίαν. καὶ πείθει τις αὐτὸν λόγος. ὡς ἔστι συμμεταβαλεῖν τῷ χωρίῳ τὴν τύχην. ἀφίξεται γὰρ παρὰ τὴν ἔχουσαν τὸν βασιλέα πόλιν, ὡς ὅπου βασιλεὺς, ἐκεῖ καὶ πάνυ τῆς τύχης οὔσης, καὶ τυχὸν ἐπιγνωσομένης αὐτόν. εἰ δή τις σοι δύναμις συντέλεσον αὐτῷ πρὸς ὅ, τι βούλεται. σοῦ γὰρ ἄξιον τὸ καὶ δύνασθαι, καὶ τοὺς δεομένους συνιστάναι τῇ ἀγαθῇ τύχῃ. ἐὰν δέηται φίλων, τῶν σοὶ φίλων αὐτὸς προσοίσεις αὐτόν.

Τῷ αὐτῷ. 101

ΟΥ μὰ τὸν φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν, οὐκ ἔγωγε ὦ Πυλαίμενες ἀπέσκωψά σε τὴν εἰς τὴν ἐνεγκοῦσαν εὔνοιαν. οὐχ οὕτως ἄπολις. εἰμί τις οὐδὲ ἀνέστιος. ἀλλὰ σὺ κακῶς ἐξεδέξω τὸν νοῦν τῆς ἐπιστολῆς. καὶ κατηγόρηκας ἡμῶν ἄττα οὐκ ἄξιον. ἐγὼ γὰρ ὅτι μὲν ἡρακλείας ἐρᾷς, καὶ πρόθυμος εἶ ποιῆσαί τι τὴν πόλιν, ἀγαθὸν, ἐπαινῶ. τοὺς λόγους δ' ἐποιούμην ὑπὲρ τοῦ δεῖν ἀνθελέσθαι φιλοσοφίαν τῆς ἀγοραίου ταύτης διατριβῆς. εἶτα σύ μοι δοκεῖς δίκας ἀγορεύων, οἴεσθαι μᾶλλον ἢ φιλοσοφῶν, ὠφελιμώτερος ἔσεσθαι τῇ πατρίδι. πῶς τοῦτο, ὅτι τοῦ μὴ μετατίθεσθαι σου τὴν προαίρεσιν, ᾐτιάσω τὸ τῆς γνώμης φιλόπατρι. τοῦτ' οὖν ἀπέσκωψα καὶ οὐχὶ τὴν εὔνοιαν ὅτι κακῶς οἴει προὔργου σοί τι ποιήσειν εἰς τὸ καλὸν τοῦτον ἔρωτα. τὸ προσεδρεύειν τῆς δίκαις. καὶ γὰρ εἰ μὴ λέγοιμι φιλοσοφίαν ἱκανὴν εἶναι τὰς πόλεις ὀρθοῦν, ἐλέγξει με κυρήνη, κειμένη πολὺ δήπου τῶν ἐν τῷ πόντῳ πόλεων ἀκριβέστερον. ἀλλ' εἴποιμι μὲν ἂν, ὅτι φιλοσοφία καὶ ῥητορικῆς καὶ ἧς τινος βούλει καὶ τέχνης καὶ ἐπιστήμης ἅτ' ἐπὶ πάσαις οὖσα, παρέχεται τὸν ἔχοντα καὶ ἰδιώτῃ καὶ οἴκῳ καὶ πόλεσιν ὠφελιμώτερον. οὐ μὴν ἀρκεῖ τὸ καθ' ἑαυτὴν ἀγαθόν τι ποιεῖν τοῖς ἀνθρώποις. ἔχει γὰρ οὕτως ὦ λῷστε Πυλαίμενες. τὰ καλὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων, δυνάμεις τινὲς εἰσὶ καὶ παρασκευαὶ ψυχῆς. καὶ οἷον αὐτὸ μόνον τὸ χρώμενον. καιροὶ δὲ καὶ τύχαι, φέρουσιν ἄνω καὶ κάτω τὰ τῶν πόλεων πράγματα. καὶ νῦν μὲν οὕτως ἔχειν, νῦν δ' ἑτέρως ἀνάγκη φύσεως ἧς μετείληφε. φιλόπολις μὲν οὖν εἶ σύ. τυγχάνω δὲ ὢν καὶ αὐτός. καὶ σὺ μὲν ἐργάζῃ ῥητορικὴν, καὶ συγχωρῶ σοι μὴ ταύτην ἐπιτηδεύειν. ἀλλὰ τὴν ὀρθὴν καὶ γενναίαν, ἣν οὐδὲ Πλάτων

augustiſſimum Marcianum, quem ſi anticipans Ariſtidem eloquentis Mercurij typum in homines dicerem veniſſe, vix aſſequerer eius dignitatem, quoniam plus eſt quàm typus. Epiſtolam ad ipſum rectà mittere, quanquam cupiebam, tamen continui me, ne Pandectis fierem obnoxius, qui radunt & expurgant vocabula. Non enim leue periculum eſt, in Panellemo literas recitari. Sic enim appello locum, in quo ſæpè ſubtiliſſimas quæſtiones agitaui, conuenientibus ex omni loco viris doctis & literarum peritis, ad ſanctam audiẽdam ſenis vocem, veteres nouáſque hiſtorias perquirentem. Sed & ſodali Euchariſto, meo nomine ſalutem dices, omnibus denique quibus par eſt.

Eidem.

COmmendo, tum amicitiæ, tum tutelæ tuæ, præclarum Soſenam, cui in literis educato atque alto, fortuna non ſatis ad voluntatem ſuccedit. Accuſat infortunium patriæ & perſuaſum habet, fortunam cũ loco mutari poſſe. Diſcedet autem ad eam ciuitatem, in qua Rex habitat, quod vbi rex, ibi prorſus etiam fortuna ſit, & fortè ſit eũ agnitura. Quantum igitur in te eſt, præſta ei quicquid vult. Te enim dignũ eſt & poſſe & eos quibus opus proſperæ fortunæ cõmendare, ſi deſiderauerit amicos, tuis amicis eum ipſe conciliabis.

Eidem.

NOn per amicum Iouem eundem meum & tuum, nõ ego tuã in patriam beneuolentiam deriſi. Non adeò ab ciuitatibus & focis abhorreo. Sed tu perperam epiſtolæ mentem accepiſti, & nobis falſum crimen obieciſti. Ego enim, quòd amore quodam Heracliæ teneris, & ad bene merendum de ciuitate paratus es, laudo. In hunc ſenſum autem verba feci, vt præferendum eſſe philoſophiæ ſtudiũ huic operæ forenſi contenderem. At tu mihi cauſſas dicendo videris putare te plus adferre patriæ emolumento quàm philoſophiam ſectando. Qui verò iſtuc? quoniam pietatem animi atque amorẽ in patriam dicebas in cauſſa eſſe, quamobrem mutare propoſitum nolles. Hoc igitur deriſi (non beneuolentiam) quod non rectè cenſes ad honeſtum hunc amorem aliquid operæ precium adferre, cauſſarum actionem. Etenim niſi dicam, philoſophiam ad regendas ciuitates ſufficere, confutabit me Cyrene, omnium quæ ſunt in Ponto ciuitatum rectiſſimè conſtituta. Sed dixerim ſanè philoſophiam & eloquentia & qualibet vel arte vel ſcientia, quippe quæ omnes ambitu ſuo complectitur, ſuum cultorem & priuatis, & domibus & vrbibus vtiliorem præſtare. Non tamen ſufficit per ſeipſam ad benefaciendum hominibus. Sic enim optime Pylæmenes res habet. Honeſta ſtudia ſunt quædam facultates & inſtructiones animæ, & quod ipſum duntaxat vſurpatur. Tẽpora verò & fortuna, ſurſum deorſúmq; Reſpublicas iactant, & nũc in hoc nunc in illo ſtatu, verſentur prout rerum varietas poſtulat, neceſſe eſt. Tu igitur amator es vrbis. At ego quoque ſum. Tu oratoriam artem excerces, & concedo tibi non in hac vulgari operá ponere: ſed in illa recta & præclara, quam ne Plato quidem deſcri-

describere conatur. Ego contrà philosophiam colo, & omnibus humanis bonis eam antepono. Quid igitur hac ratione plus à nobis vtilitatis ad Respublicas redundabit, nisi vita conueniēs institutis adhibeatur. Totum & absolutum suis numeris studiū requiritur, opus est instrumentis, si sit qui vti possit. Quòd verò hæc parat ac præbet, fortuna est. Si igitur solùm illo modo, hoc est per eloquentiam tibi credis affore fortunam, vt aliquando gerere possis, vel commissum gubernare maximum imperium, quid infortunij philosophiam accusas? Si verò æqualiter vtrisque solet abesse & adesse, cur non hactenus illam partem, quæ videtur melior, sectaris? Ipsam enim per se philosophiam etiam tu dicis eloquentia præstantiorem esse ac meliorem. Adiuuandam autem ciuitatem, magis tibi necessarium id quod deterius est facere, quasi nunc meliora sperandi sit facultas philosophanti in spe quidem relinquatur. At ego nunquam vsque in hodiernum diem audiui, Philosophiæ grauissimæ calamitates & infortunia diuinitùs adiuncta esse. Sed vix in communi hominum natura conuenerint robur & prudentia. Est igitur vbi hæc duo Deus coniunxit. Potest igitur hac ratione, immò necesse prorsus est eundem & philosophum, & philopolin esse, neque solùm de fortuna non desperare, sed etiam expectare meliora, suæ dignitatis caussa. Non minimè verò, quod dicitur in veteri prouerbio, Soli boni bona spe superant malos. Cur igitur concedamus eos vinci & inferiores esse. Necesse autem esset, si tuo sermoni assentiremur, qui eoúsque erroris te produxit, vt ciuitatis caussa, tibi in arte perseuerandum esse diceres. Patere enim vt scommatis defensionem ad accusationem traducam, quòd cū non sit, visum tibi priùs est esse. Non enim ampliùs tibi videtur, vt opinor. Quoniam periculum est, ne apud sacram Cyrenem calumniam patiar à te idque charo mihi capite. Nam si persuadeatur ciuitatibus solam eloquentiam tantam vim possidere, vt præsentibus calamitatibus opem ferre & succurrere possit, & solum hoc munus eorum esse, quorum opera & auxilio vtuntur, qui in iudiciis caussas habent: indignatione contra nos mouebuntur, qui in aliis rebus potiùs quàm suggestu & concione tempus consumamus. Vnus itaque tecum & cum omnibus Rebuspub. mihi de philosophia sermo est. Quod præsente fortuna, & vocantibus ipsam ad negotia temporibus, nullius est artis, sed ne omnium quidem simul, cum philosophia contendere, de rectiùs moderandis rebus & ordinandis & meliùs atque vtiliùs gerendis. Cùm verò dum hac via succedit, tum summa requiritur sapientia ad priuatam rem administrandam, vt nihil erretur, non turpiter in quauis curia contendatur, nisi quibus omninò necesse sit. Necessitati enim, vt aiunt, ne dij quidem repugnant. Nobis verò sunt alia maiora grauioráque. Et cum animus in hisce rebus otium agit, cum Deo negotium habet. Duæ enim illæ Philosophiæ partes contemplatio & actio & duæ facultates quæ ad vtramque partem vtræque referuntur, sapientia & prudentia. Hæc fortuna opus habet. Sapientia verò se sola nititur, & eius opus impediri non potest.

οἶμαι διαγράφειν πειρᾶται. ἐγὼ δὲ φιλοσοφίαν τιμῶ τε, καὶ τῶν ὅσα ἀνθρώπινα ἀγαθὰ προτιμῶ. τί οὖν ταύτῃ παρ' ἡμῶν πλέον ταῖς πόλεσιν, εἰ μὴ καὶ βίοι τινὲς ὑποβληθεῖεν ἀρκοῦντες ταῖς προαιρέσεσι. δεῖ μὲν γὰρ ὅλης ἐπιτηδείας. δεῖ δὲ ὀργάνων τῷ χρῆσθαι δυναμένῳ. τὸ δὲ ταῦτα παρασκευάζον, ἡ τύχη. εἰ μὲν οὖν ἐκείνως μόνον, τουτέστι διὰ τῆς ῥητορικῆς οἴει σοι παρέσεσθαι τὴν τύχην, ὥς τε ἄρξαι ποτὲ παρασχεῖν ἢ ὑπάρξαι τὴν μεγίστην ἀρχὴν, τί κατέγνωκας ἀτυχίαν φιλοσοφίας. εἰ δ' ἐπίσης ἀμφοῖν ἐνδέχεται καὶ ἀπεῖναι καὶ παραγίνεσθαι, τί μὴ τέως αἱρῇ τῶν φαινομένων τὸ ἄριστον. αὐτὸ μὲν γὰρ καθ' αὐτὸ, φιλοσοφίαν καὶ σὺ φὴς εἶναι κάλλιω ῥητορικῆς. τὸ δὲ δεῖν ὀνασθαί σου τὴν πόλιν ἀναγκαιότερόν σοι τὸ χεῖρον ποιεῖν. ὡς δὴ νῦν μὲν ἔξεστιν ἐλπίζειν τὰ ἀμείνω, φιλοσοφήσαντι δὲ οἱ θεοὶ πάντες ἐχθροὶ, καὶ τὴν τύχην ἐξοχετεύουσιν, ὡς μηδ' ἐν ταῖς ἐλπίσιν ἀπολελεῖφθαι. ἐγὼ δὲ οὔπω καὶ τήμερον τοῦτον ἀκηκοὼς οἶδα τὸν λόγον, ὅτι τῇ σεμνῇ φιλοσοφίᾳ ἐπὶ τοῖς ἐστι κλῆρος ἀτυχεῖν. ἀλλὰ μόλις μὲν αἱ ἐν τῇ κοινῇ τῇ θνητῇ φύσει, συνέλθοιεν ἰσχύς τε καὶ φρόνησις. ἔστι μὴν ὅτε συνήγαγεν αὐτὰς ὁ θεός. ἔξεστιν οὖν ἐκ τοῦ λόγου, μᾶλλον δὲ πᾶσα ἀνάγκη τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ φιλόσοφον καὶ φιλόπολιν, καὶ μὴ δι' ἀπογνώσειν τῆς τύχης, ἀλλὰ καὶ προσδοκᾶν τὰ ἀμείνω, διὰ τὴν οἰκείαν ἀξίαν. οὐχ ἥκιστα γὰρ μόνοι πλεονεκτοῦσιν ὡς παλαιὸς λόγος οἱ χρηστοὶ τῶν πονηρῶν ταῖς ἀγαθαῖς ἐλπίσι. πῶς οὖν ἔλαττον αὐτοὺς ἔχειν συγχωρήσομεν. ἀνάγκη δ' εἰ πρὸς τὸν παρὰ σοῦ λόγον ἐνδοίημεν, ὃς εἰς τοῦτο σε προήγαγεν ἁμαρτίας τὸ φάναι τῆς πόλεως ἕνεκα δεῖν μένειν ἐπὶ τῆς τέχνης. ἀνάσχου γάρ μου μεταπιθέντος εἰς κατηγορίαν τὴν περὶ τοῦ σκώμματος ἀπολογίαν. ὃ δὴ μὴ ὄν, ἔδοξεν εἶναί σοι πρότερον. οὐ γὰρ οἶμαι νῦν ἔτι δοκεῖ. ἐπεί τι κινδυνεύω καὶ διαβεβλῆσθαι πρὸς τὴν ἱερὰν Κυρήνην ὑπὸ σοῦ καὶ ταῦτα τῆς φίλης μοι κεφαλῆς. εἰ γὰρ δὴ πεισθεῖεν αἱ πόλεις, ὅτι ῥητορικὴ μόνη δύναται μεταθεῖναι τὰς παρούσας αὐτοῖς συμφορὰς, καὶ μόνον ἐστὶ τοῦτο γέρας τῶν βοηθούντων τοῖς ἔχουσι περὶ συμβολαίων τὰς δίκας, χαλεπαίνουσιν ἡμῖν τοῖς ἄλλο τι θεραπεύουσιν, ἀντὶ τοῦ βήματος. εἷς οὖν ἐμοὶ πρός σέ τε καὶ τὰς πόλεις ἁπάσας περὶ φιλοσοφίας ὁ λόγος. ὅτι παρούσης μὲν τύχης καὶ καλεσάντων αὐτὴν ἐπὶ τὰ πράγματα τῶν καιρῶν, οὐδεμιᾶς ἐστι τέχνης, ἀλλ' οὐδ' ἅμα πασῶν ἐρίσαι φιλοσοφίᾳ περὶ τοῦ τὴν συντονωτέραν ἁρμόσαι. καὶ μετατάξαι, καὶ βελτίω τοῖς ἀνθρώποις ποιῆσαι τὰ πράγματα. τῆς εἱμαρμένης δὲ οὔπω ταύτῃ ῥυείσης νοῦν ἔχει πολὺ οἰκειοπραγεῖν, ἀλλὰ μὴ παραδιοικεῖν. μὴ δὴ ἀσχημονεῖν, ἀξιοῦντας ὠθίζεσθαι παρὰ τὸ τοῦ δεῖνος ἀρχεῖον, οἷς μὴ πᾶσα ἀνάγκη. ἀνάγκῃ δὲ οὐδὲ θεοί φασι μάχονται. ἡμῖν δέ ἐστιν ἄλλα σεμνότερα· καὶ ὅταν ὁ νοῦς ἀνενέργητος ᾖ περὶ τὰ ἐνθάδε, περὶ τὸν θεὸν ἐνεργεῖ. δύο γὰρ αὗται μερίδες φιλοσοφίας, θεωρία καὶ πρᾶξις. καὶ δῆτα δύο δυνάμεις ἑκατέρα παρ' ἑκατέραν μερίδα σοφία καὶ φρόνησις. αὕτη μὲν δεομένη τύχης. σοφία δὲ αὐτάρκης καὶ ἀκώλυτος ἡ κατ' ἐκείνην ἐνέργεια.

Τῷ ἀδελφῷ. 102

Τοὺς αὐτοὺς ἂν ἴδοις ἐν μὲν εἰρήνῃ θρασεῖς. ἐν δὲ πολέμῳ δειλούς. τουτέστιν ἁπανταχοῦ πονηρούς. ὥστε μοι δοκεῖ ταύτην τις δικαίως εἰδέναι τῷ πολέμῳ χάριν, ὅτι βάσανός ἐστι τοῦ περὶ τὴν καρδίαν αἵματος ἀκριβής. καὶ συχνοὺς ἀλαζόνας παραλαβὼν, μετριωτέρους, ἡμῖν ἀποδίδωσιν. οὐ γὰρ οἶμαι τὸ ἀπὸ τοῦδε σοβήσειν διὰ τῆς ἀγορᾶς Ἰωάννην τὸν ἀλιτήριον. οὐδὲ πὺξ ἐντενεῖν. οὐδὲ λὰξ ἐναλεῖσθαι τῷ ἐπιεικεστέρῳ τινί. χθές τοι πάνυ λαμπρῶς συνηγορήκει τῇ παροιμίᾳ. μᾶλλον δὲ τῷ χρησμῷ. χρησμὸς γὰρ ἄντικρυς. τοῦτό γε πάντως οἶσθα, τὸ, οὐδεὶς κομήτης, ὅστις οὐ ψιλίζεται. ἡμέρας μὲν γάρ τινας ἑξῆς οἱ πολέμιοι προσηγγέλλοντο. κἀμοί τε ἀπαντητέον ἐδόκει, καὶ Βαλαγρείτας συντεταγμένους, ἐξῆγεν ὁ φύλαρχος. εἶτα φθάσαντες ἂν εἰς τὴν πεδινὴν, περιεμένομεν. οὐδαμοῦ δὲ φαινομένων, περὶ βουλυτὸν ἀπεχωροῦμεν ἕκαστος οἴκοι. συνθέμενοι πάλιν ἥξειν εἰς τὴν ὑστεραίαν. ὁ δὲ φρὺξ Ἰωάννης τέως μὲν ἦν οὐδαμοῦ. οὔκουν ὥστε καὶ φανερὸς εἶναι. φήμας δὲ ὑπέπεμπε. νῦν μὲν ὡς κατεαγὼς εἴη. καὶ διαφορεῖται τὸ σκέλος. νῦν δὲ ὡς ἆσθμα νοσεῖ. νῦν δὲ ὡς ἄλλο τι κακὸν ἐξαίσιον ἔχει. τοιοῦτοί τινες ἐφοίτων λογοποιοὶ ἄλλος ἄλλοθεν ἥκειν φάμενοι, τοῦ μὴ δὲ σαφὲς εἶναι ποῖ γῆς Ἰωάννης δέδυκεν ἢ κρύπτεται. μεταξὺ δ᾽ ἂν διηγούμενοι, πρὸς τὴν ἀκαιρίαν τῆς συμφορᾶς ἐσχετλίαζον ὑποδάκρυον. νῦν ἔδει τοῦ γενναίου λήμματος. νῦν τῶν ἐκείνου χειρῶν. τί ἂν ἐποίησε. τί ἂν ἐγένετο. καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὦ τοῦ δαίμονος εἰπὼν ἂν ἕκαστος, καὶ τὼ χεῖρε πατάξας, ἀπηλλάττετο. ἦσαν δὲ οὗτοι τῶν ἐπ᾽ οὐδενὶ χρησίμῳ πάλαι περιαζεφομένων αὐτῷ, κομῆται καὶ οὗτοι καὶ οὐδὲν ὑγιές. ἀρνῶν ἠδ᾽ ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες. καὶ νὴ τοὺς θεοὺς ἔστιν ὅπη καὶ γυναικῶν. τοιούτους λοχίτας ἐκ πολλοῦ παρεσκεύαστο. μεθ᾽ ὧν εἶναι μὲν ἀνὴρ οὐδ᾽ ἐπιχειρεῖ. χαλεπὸν γάρ. σοφιστὴς δ᾽ ἐστί. καὶ ὡς ἂν δόξειεν ἀνὴρ εἶναι παρὰ τοὺς ὄντας ἄνδρας, ἄριστα σκέπτεται. ἀλλά μοι δοκεῖ καλῶς αὐτῷ τὸ δαιμόνιον ἀντιπολιτεύσασθαι. πέμπτην μὲν γὰρ ἤδη ἐν τοῖς ὅπλοις μάτην παρεληλύθειμεν. ἔτι τὰ μετεωρότερα κακουργούντων τῶν πολεμίων. ὁ δὲ καὶ παντάπασιν ἀπογνοὺς ἥξειν αὐτοὺς, ὡς οὐκ ἂν τὸ βάθος τῆς χώρας θαρρήσοντας, παρῆν. καὶ πάντα εὐθὺς ἀκοσμίας ἐμπίπλησι. καὶ ἀσθενείας μὲν οὐκ ἐμέμνητο. καταγελᾷ γέ τοι καὶ ἀναχομένων ἀκοῦσαι. αὐτὸς δὲ ἥκειν ἔφη πόῤῥωθεν. οὐκ οἶδα ὅθεν. ἐκεῖ γὰρ εἰς συμμαχίαν παρακεκλῆσθαι. παρεῖναι καὶ σεσῶσθαι τοὺς ἐπικαλεσαμένους ἀγρούς. οὐδὲ γὰρ ἐμβεβληκέναι τοὺς πολεμίους πρὸς τὴν φήμην τῆς Ἰωάννου παρουσίας, καταπλαγέντας. ἀσφαλῶς δὲ τἀκεῖ κατασκευασάμενος, πρὸς τὸ ποιοῦν ἔφη καταδεδραμηκέναι. προσδέχεσθαι γὰρ ὅσον οὔπω τοὺς ἄνδρας, ἢν λάθῃ παρών. καὶ μὴ διαδοθῇ τοὔνομα. εὐθὺς οὖν ἅπαντα ἀκοσμίας ἐμπίπλησι παραστρατηγεῖν ἀξιῶν. καὶ ἐν βραχεῖ, τέχνην τοῦ νικᾶν παραδώσειν ὑπισχνούμενος, βοῶν ἐπὶ μέτωπον.

Fratri.

Eosdem videas in pace confidẽtes, in bello verò timidos, hoc est vbique malos & vitiosos. Itaque meritò hanc gratiam bello deberi censeo, quòd exquisitum est tormentum sanguinis, qui circa cor est, multósque gloriatores cùm acceperit demissiores aliquanto nobis remittit. Non enim existimo deinceps per forum cum strepitu sceleratum Ioannẽ discursurum, neque pugnos intentaturum, neq; pedes, quibusdam probioribus impacturum. Hesterno verò die, manifestò prouerbij fidem confirmauit, seu potiùs oraculi. Oraculum enim perspicuè est. Id verò probè tenes. Nemo comatus, qui non radat. Diebus enim quibusdam continuis nunciabantur hostes aduentare, mihique visum est vt obuiá procederetur, & tribunus instructa acie Balagritas eduxit. Deinde postquam in campestrem regionem ventum erat, expectauimus, cúmq; nullibi conspicerentur, circa vesperam discessimus vnusquisque domum, ea conditione, vt postero die reuerteremur. Interea Phryx Ioannes nusquam erat, neque sciebatur, sermones verò clam emittebat in homines, aliàs eum fractum esse & crus defecare, aliàs eum respirationis morbo laborare, aliàs alio quodam intolerabili malo premi. Eiusmodi rumores quidẽ circumueniẽtes spargebant, aliúsq; aliunde se venire dicebãt, ne quid certũ haberetur, quò terrarum Ioannes subiisset, aut vbi lateret. Atque inter narrãdum de importunitate mali cõqueri, lachrymas mittere. Nunc opus erat generosa cõstantia. Nunc eius manibus. Quid faceret putas? Quid fieret? Et in omnibus, ô fortunam vnusquisq; dicens, manibúsq; se verberans discedere. Erãt autẽ illi ex eorum numero, qui iam diu nullius boni caussa cum eo familiaritatem habuerant, etiam illi comati, neque quicquam probati.

ἀρνῶν ἠδ᾽ ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.
Agnorum & hædorum prædones publici.

& per Deos, nonnunquam etiam mulierum. Eiusmodi insidiatores iam pridem subornarat, cum quibus vir esse non tentat. Est enim difficile. Sed sophista & vt vir appareat, præ iis qui sunt viri, callidissimè machinatur. Sed mihi videtur egregiè repugnare ei & resistere fortuna. Quintum enim iam diem in armis frustrà progressi fueramus, cùm adhuc in excelsioribus locis hostes depopulationes facerent. Ille quòd sibi persuasisset eos omninò non venturos, neque in planiciem regionis ausuros descendere, præstò erat. Omnia subitò motibus ac turbis implete neque mentionem vllam morbi facite. Ridere eos, qui fidem habuerint. Ipse se peregrè venire affirmare nescio vnde. Illuc se in auxiliũ vocatum, quamobrem vindicatos etiam agros, ad quos tuendos fuisset accersitus. Neque impressionem ab hostibus factam, cùm de præsentia Ioannis famam accepissent, metu perculsis. Ibi cùm securitas esset parta ad res gerendas se accurrisse dicere. Expectare enim homines id circiter tempus, dum se nescirent adesse, & non vulgaretur nomen. Statim igitur confusione ac perturbatione omnia implet, bellandi præceptorem sese inferens ac breuibus vincendi artem traditurum promittens, clamans ad frontem ad

phalan-

Phalangem. & ad cornu ferè Plæſium, ordinum nomina fingens, quorum vſum neſciebat, & quibuſdam ex eo videbatur ſcientiam tenere, naturamque prædicabant, & diſcere cupiebant. Iam autem veſpertinum crepuſculum aderat, & inuadendi tempus, cùm ante montanam deſcenderemus. Ibi quatuor iuuenes, ruſticis veſtimentis induti, clamore ſublato, quantùm capita ferre poterant, curſu ad nos ferebantur, vt nemini opus eſſet vate, eos hoſtes timuiſſe & feſtinare, vt intra arma reciperentur. Priuſquam autem ex eorum ſermonibus ſatis intellexiſſemus, hoſtes in propinquo eſſe, cernimus in equis homunciones obeſos, & vt mihi videbatur, ſub fame ſtipendia merentes. Paratiſſimos igitur mortis periculum adire, modò vt noſtris poſſeſſionibus ac facultatibus potirentur. Poſtquam igitur viderunt nos & conſpecti ſunt, antequam intra teli iactum veniretur, illi ſuo more deſcendentes ex equis, ad pugnam ineundam ſe parabant. Mihíque ſummè placuit homines imitari. Eram enim eques. At ille ſtrenuus, aiebat ſe non peccaturum in equeſtrem diſciplinam, ſed in equis prælium facturum. Quid igitur? Attracto per vim fræno, & conuerſus, omnibus viribus adductis calcaribus, ſe in fugam conniciebat omni loco remiſſo, omníque centro adhibito, flagellúmque frequens, & vox incitatorio modo ſonabat. Ibi tũ nõ facilè dictu eſt, vter laude dignior fuerit, equus ne an eques. Alter præ decliuia, & plana iuxta ferri atque per aſpera & læuia, vno impetu foſſas traſilire, ſupra hoſtes Folli. Alter per omnia loca ſeſſor manere, neque in vllo de ſede deiici. Arbitror enim ipſis etiam hoſtibus iucundum fuiſſe ſpectaculum, & vt ſæpè talia viderent, optaſſe, tametſi quantum nos obſiſtere poteramus, non videbant. Sed certè nobis animi minuebantur, cùm de Comato illo maxima ſpes falſos habuiſſet. Inſtruebamus igitur aciem, vt ſi quis acceſſiſſet, exciperemus. Neque enim initium præliandi facere nos in animo habebamus. Etenim tametſi quis forti bonóque animo eſſet, tamen proximo parum confidebat, intuens in exemplum quod paulò antè contigiſſet. Ibi tum nihil turpius coma. Cuicunque enim eſſet, is in prodendis nobis fore primus videbatur. At verò fortaſſis idem hoſtibus acciderat. Nam in acie collocati expectabant, vt ſi nos impetum faceremus, ſeſe defenderẽt. Poſtquam verò à neutris res inciperetur, primùm quidem illi ad ſiniſtram, & poſt illos nos ad alteram partem vertebamur, neutri celeriùs aut tardiùs: ſed quietis greſſibus, ne diſceſſio pro fuga putaretur. Deinde verò quamuis eſſemus in eo ſtatu, rogabamus, vbi terrarum eſſet Ioannes. At ille cùm vno ſpiritu Bombæam conſecutus eſſet, inſtar agreſtis muris, in petram ſubierat. Eſt autem Bombæa mons concauus, quem conuenientes ars & natura caſtellum munitiſſimum effecerunt. Hic etiam olim non immeritò celebris erat, & quidam ad Ægyptias fiſtulas adhibuerunt. Nunc autem omnes munitiones arte ſuperare exiſtimatur, quòd is, qui omnes ſuos prouidentia ſuperauit, minùs ruſtice dicam,

ἐπὶ φάλαγγα, καὶ κατὰ τὸ κέρας πολὺ τὸ πλαίσιον. ποιῶν ὀνόματα τάξεων, ὧν ἠγνόει τὴν χρείαν. καί τισιν ἀπὸ τούτου ἔδοξέ τις εἶναι. καὶ τήν γε φύσιν ἐμακάριζον καὶ ἐμαθητίων πολλοί. ἤδη δὲ δείλη τε ἦν ὀψία, καὶ καιρὸς ἐφόδου. καὶ δὴ πρόσω τῆς ὀρεινῆς καταβαίνοντες ἐγινόμεθα. κἀν ταῦθα νεανίαι τέσσαρες, ἐσταλμένοι χωρικῶς καὶ κεκραγότες, ὅσον ἐχώρουν αἱ κεφαλαὶ, δρόμῳ πρὸς ἡμᾶς ἔθεον, ὡς μηδενὶ μάντεως δεῖν, ὅτι πολεμίους πεφόβηνται, καὶ σπεύδουσιν εἴσω τῶν ὅπλων γενέσθαι. πρὶν δὲ καὶ καλῶς αὐτῶν ἐκείνων ἀκοῦσαι λεγόντων ὅτι καὶ δὴ πάρεισιν, ὁρῶμεν ἐφ' ἵππων ἀνδράρια πτνηρὰ, καὶ ὡς ἐμοὶ δοκεῖν ὑπὸ λιμοῦ στρατηγούμενα, προχειρότατα δ' οὖν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν ἀποθνήσκειν ἐθέλοντα. ἐπειδὴ δ' οὖν εἶδόν τε καὶ ὤφθησαν, πρὶν εἴσω βέλους ἐλθεῖν, οἱ μὲν ἀποβάντες ὥσπερ εἰώθεσαν, τῶν ἵππων, ὡς εἰς μάχην διεσκευάζοντο. καί μοι καλῶς ἔχειν ἐδόκει μιμεῖσθαι τοὺς ἄνδρας. καὶ γὰρ ἔφιππος ἦν. ὁ δὲ γυννάδας οὐκ ἔφη παραγνωμήσειν εἰς τὴν ἱππικήν· ἀλλὰ τὸν ἀγῶνα τῶν ἵππων ποιήσειν. τί οὖν. παρενεγκὼν βίᾳ τὸ ψάλλιον, καὶ μεταστραφεὶς, ἔφυγεν ἀνακρατὸς ἐξελαύνων ἐξαιμάττων τὸν ἵππον. ἅπασαν ἡνίαν ἀφεὶς, κέντρῳ παντὶ χρώμενος. καὶ ἡ μάστιξ πυκνή. καὶ ἡ βοὴ τὸ κελευστικὸν ἤχει. ἐν τούτῳ δὲ οὐκέτι ῥᾴδιον εἰπεῖν, ὅν τινά τις μᾶλλον ἐπῄνεσε. πότερον τὸν ἵππον, ἢ τὸν ἱππέα. ὁ μὲν γὰρ ὁμοίως κατὰ πρανῶν. ὁμοίως καὶ κατ' ὀρθίων ἐφέρετο. καὶ διὰ τῶν δασέων. καὶ διὰ τῶν ψιλῶν. ῥύμῃ μιᾷ διεπήδα τάφρους. ὑπὲρ τοὺς ἐχθροὺς ἤρετο. ὁ δὲ, διὰ πάντων τῶν χωρίων ἔποχος ἦν. καὶ ἐν οὐδενὶ τῆς καθέδρας ὠλίσθησε. δοκεῖ γάρ μοι καὶ τοῖς πολεμίοις καλὴ θέα γενέσθαι, καὶ ὡς πολλὰ ἂν εὔξαιντο τοιαῦτα θεάσασθαι, οὐ μὴν τό γ' ἐφ' ἡμῖν, εἶδον. ἀλλ' ἀθυμότεροι μὲν ὡς τὸ εἰκὸς ἐγινόμεθα, ψευσθέντες παρὰ πολὺ τῶν εἰς τὸν κομήτην ἐλπίδων. ἐταξάμεθα γοῦν, ὡς εἴ τις ἐπίοι, δεξόμενοι. αὐτοὶ δὲ μάχης ἀρχὴν οὐ διενοούμεθα. καὶ γὰρ ὅς τις αὐτὸς εὔψυχος ἦν ἠπίστει τῷ πέλας πρὸς παράδειγμα τὸ γεγονὸς ὁρῶν. ἔνθα οὐδὲν ἦν αἴσχιον κόμης. ὅτῳ γὰρ ἦν, οὗτος ἐπιδεξιώτατος πρὸς τὸ προδοῦναι ἡμᾶς. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς πολεμίοις ταυτὸν ἴσως τοῦτο παρέστη. καὶ ταξάμενοι, περιέμενον ἡμᾶς, ὡς ἂν ἐμβάλλωμεν, ἀμυνούμενοι. ἐπεὶ δὲ παρ' οὐδετέρων ἐπεχειρεῖτο, πρῶτον μὲν αὐτοὶ τὴν ἐπὶ τὰ λαιὰ φέρουσαν καὶ μετ' ἐκείνους ἡμεῖς τὴν ἐπὶ θάτερα ἐτραπόμεθα, οὐδέτεροι θᾶττον ἢ βάδην. ἀλλὰ σχολαίῳ βαδίσματι, τῷ μὴ δοκεῖν εἶναι φυγὴν τὴν ἀναχώρησιν, εἶτα μέντοι καίπερ ἐν τούτοις ὄντες, ἐπυνθανόμεθα ποῖ γῆς Ἰωάννης. ὁ δ' ἑνὶ πνεύματι καταλαβὼν τὴν βομβαίαν, δίκην ἀρουραίου μυὸς, ἐνεδεδύκει τῇ πέτρᾳ. ὄρος ἐστὶν ἡ βομβαία κοῖλον. ὃ συνελθοῦσαι τέχνη καὶ φύσις, εἰργάσαντο φρούριον ἐρυμνότατον. τοῦτο καὶ πάλαι μὲν εὐδοκίμει δικαίως. καί τινες αὐτὸ παρὰ τὰς αἰγυπτίους ἐξήταζον σύριγγας. νυνὶ δὲ κέκριται τὰ πανταχοῦ τείχη νικᾶν, οἷς ὁ παρὰ πάντας ἑαυτοῦ προμηθέστατος, ἵνα μὴ λίαν ἀγροίκως εἴπω,

δειλότατος αὐτὸ τὸ τοῦ πράγματος ὄνομα, τούτῳ παρακάθηται, καὶ τὴν σωτηρίαν προὐτίμησε. καὶ γὰρ εἰσελθόντι λαβυρινθῶδές ἐστι. καὶ δυσδιεξίτητον, ὡς μόνοις ἂν χωρῆσαι τοὺς Ἰωάννου δρασμούς.

Τῷ αὐτῷ. 103

ΑΝόητος ἂν εἴην, εἰ μὴ πολλὴν χάριν εἰδείην Πτολεμαΐοις, ὅτι με τοσούτων ἀξιοῦσιν, ὅσων οὐδὲ αὐτὸς ἐμαυτόν. ἀλλ᾽ οὐκ εἰ μεγάλα χαρίζονται τοῦτο προσήκει σκοπεῖν. ἀλλ᾽ εἰ λαβεῖν ἐμοὶ δυνατά. τὸ γὰρ ἄνθρωπον ὄντα, μικροῦ θείας καρποῦσθαι τιμὰς, δικαίῳ μὲν ὄντι τυγχάνειν, ἥδιστον εἰς ἀπόλαυσιν ἔρχεται. λειπομένῳ δὲ παραπολὺ τῆς ἀξίας, ἐλπίδα πικρὰν ὑποτείνει τοῦ μέλλοντος. οὐ γὰρ νεώτερόν ἐστι τὸ δέος, ἀλλὰ καὶ λίαν ἀρχαῖον. τὸ, μή τι παρὰ θεὸν ἀμπλακὼν, τιμὰν πρὸς ἀνθρώπων ἀμείψω. ἐγὼ δὲ καταμανθάνων ἐμαυτὸν, εὑρίσκω παντάπασιν ἐνδεέστερον, ἢ ὡς ἁρμόσαι τῇ τῆς ἱερωσύνης σεμνότητι. καὶ δῆτα διαλέξομαι πρὸς σὲ περὶ τῶν τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς κινημάτων. οὐ γὰρ ἔχω πρὸς ὅντινα ἄλλον ἀντὶ τῆς σῆς φίλης καὶ συντρόφου μοι κεφαλῆς. σὲ γὰρ εἰκὸς, καὶ μετέχειν μοι τῶν ἴσων φροντίδων, καὶ νύκτωρ ἀγρυπνεῖν, καὶ μεθ᾽ ἡμέραν σκοπεῖν, ὅπως ἂν ἀγαθόν τί μοι γένηται, καὶ ὅπως ἂν κακόν τι διαφύγοιμι. ἄκουε τοίνυν ὡς ἔχει τἀμά. τὰ πλείω δ᾽ ἂν αὐτῶν εἰδείης. καὶ μικρὸν ἀράμενος φορτίον, καλῶς ἐνεγκεῖν μοι δοκῶ τὸ μέχρι τοῦδε φιλοσοφίαν, διὰ δὲ τὸ δόξαι μὴ παντάπασιν αὐτῆς ἀμαρτάνειν ἐπαινεθεὶς ὑπ᾽ ἐνίων, ἀξιοῦμαι μειζόνων, παρὰ τῶν οὐκ εἰδότων κρῖναι ψυχῆς ἐπιτηδειότητα. φοβοῦμαι δὲ μὴ χαῦνος γενόμενος καὶ προσιέμενος τὴν τιμὴν, ἀμφοῖν διαμάρτω. τῆς μὲν ὑπεριδὼν, τοῦ δὲ τῆς ἀξίας μὴ ἐφικόμενος. σκόπει γὰρ οὕτω. δύο τούτοις ἑκάστοτε μερίζω τὸν χρόνον. παιδιᾷ καὶ σπουδῇ, καὶ σπουδάζων, ἴδιός εἰμι μάλιστά γε τὰ θεῖα. καὶ παίζων κοινότατος. οἶσθα γὰρ ὡς ὅταν ἀνακύψω τῶν βιβλίων, ἐπιῤῥεπής εἰμι πρὸς ἅπασαν παιδιάν. πολιτικῆς δὲ φροντίδος ἀμοιρῶ καὶ φύσει καὶ μελέτῃ. τὸν δ᾽ ἱερέα, ἄνδρα δεῖ θεσπέσιον εἶναι. ὅν γε πρὸς μὲν παιδιὰν ἅπασαν, ἴσα καὶ θεῷ ἀμείλικτον εἶναι χρή. ὃς ἵνα τηρῇ τὴν ὑπόθεσιν, ὑπὸ μυρίων ὀμμάτων φρουρεῖται. ὧν οὐδὲν ἢ μικρὸν ὄφελος, εἰ μή τις εἴη κατεσκευασμένος ἔννους τε καὶ πρὸς ἅπασαν γλυκυθυμίαν, ἀνένδοτος. τὰ δέ γε πρὸς θεὸν, οὐκ ἂν ἴδιος. ἀλλὰ κοινότατος εἴη, νομοδιδάσκαλος ὢν καὶ νενομισμένα φθεγγόμενος. χρὴ δὲ καὶ πράγματα πράττειν ὅσα πάντες ἅμα. τὰ γὰρ ἁπάντων, μόνον δεῖ πράττειν, ἢ πάσαις αἰτίαις ἀνέχεσθαι. πῶς οὖν οὐκ εἴη δεῖ μεγέθους ψυχῆς καὶ κρατίστης ἐνέγκαιτο σοῦτον ὄγκον φροντίδων. καὶ μὴ καταχλύσαι τὸν νοῦν καὶ μὴ κατασβεσθεῖσαν ἐν τῇ ψυχῇ περιιδεῖν τὴν μοῖραν τὴν θείαν. οὕτω παντοδαπῶν ἐπιτηδευμάτων ἀπαγόντων αὐτόν. εὖ οἶδα ὅτι δυνατὸν ἐνίοις τοῦτο. καὶ μακαρίζω τὰς φύσεις αὐτῶν, κἀκείνους ἀληθῶς εἶναι ἡγοῦμαι τοὺς θείους ἄνδρας. οὓς τὸ ὁμιλεῖν πάνυ πράγμασιν ἀνθρωπίνοις μὴ ἀποκόπτει τοῦ θείου. ἀλλὰ καὶ αὐτὸν οἶδα

timiditate quod est proprium rei vocabulum, cæteris in hoc consederit, & salutem suam vindicare noluerit. Nam ingressus prorsus est Labyrinthicus, & exitus difficilimus, vt solas capiat Ioannis fugas.

Eidem.

AMens sim, si non maximam gratiam Ptolemæis habeam, quòd me tanto honore & officio dignum iudicant, quanto neq; ipse memet. At non id consyderandum est, an magna largiantur, sed an ego par sim accipiendo. Nam homo cùm sis, propemodum diuinis honoribus fungi, ei qui meruit, vt assequatur, suauissimum est ad fruendum. Qui verò multùm abest à dignitate, spem de futuris amaram & asperam concipit. Non enim recentior est metus, sed omninò vetustus etiam ille, ne quo scelere in Deum commisso, honorem apud homines impetrem. Ego verò cùm exploro me ipsum, omninò imbecilliorem reperio, quàm vt Sacerdotij grauitati ac sanctimoniæ sim idoneus. Exponam igitur tibi meæ mentis affectiones. Non enim habeo, cui præ tuo Charo & vnà mecum educato capite recenseam. Te enim verisimile est, in eadem & pari sollicitudine versari, noctúq; de somno diminuere, & interdiu deliberare quemadmodum bonum aliquod mihi contingat, & quemadmodum aliquod malum declinem. Audias igitur, quo se pacto meæ res habeant. (Plurima verò iam antè tibi cognita sunt.) Exiguũ onus susceptũ bene ferre mihi videor hactenus philosophiam. Quoniã verò laudibus aliqui me affecerunt, quòd non omninò videar in ea operã perdere. Ob eam causã maiora nunc mihi deferunt ij, qui mentis habitum & aptiudinem iudicare nõ possunt. Id verò me sollicitum habet, ne si me ostentem, & honorem admittam, in vtroque non rectè me geram, alterũ cõtemnendo, alterius dignitatem non assequendo. Sic enim apud animũ tuum reputa. Duobus his omne tẽpus distinguo, ludicris & studio. Quòd si studiis operam nauem, solus sum, maximè in rebus diuinis & cœlestibus. Cùm verò ad ludũ me conuerto communissimus. Non enim te præterit, cùm à libris discessum est, ad omne iocorum genus me solere descendere. A gerenda Republica natura studiúmque meum abhorret. Sacerdotem verò hominem oportet esse diuinum & magnum, qui sit ab omni ludo non aliter quàm Deus alienus, qui vt obseruet decorum: infinitis oculis custoditur, quorum nullus aut exiguus est vsus, nisi quis instructus sit, cogitabundus & ad omnẽ animi remissionem, inuictus. In diuinis verò rebus nõ seorsim, sed cõmunissimus, cùm sit legis doctor, & de statutis loquatur. Negotia sunt etiam tanta soli gerenda, quanta simul omnes gerũt. Omniũ enim res solùm oportet administrare aut omnia crimina in se recipere. Qui verò nõ permagna anima sit & pręstãtissima necesse est, vt tantã curarum molem perferat, & animũ non demergat, neque diuinã in anima portionẽm extingui patiatur, tot támq; diuersis studiis eũ abstrahentibus. Equidem non me clam est, aliquos esse, qui hoc præstare possint, eorúmque ingenia beata prædico, & ipsos reuera diuinos homines esse censeo, qui tametsi in humanis rebus versentur, tamen à Deo non abstrahantur. Sed ipsum scio

in vrbe

in vrbe descendentem & ab vrbe reuertentem implicatúmque iis rebus quæ ad terrestria seducunt, tantam maculam concipere, quantam non facilè quis verbis expresserit. Nam quòd iam ante familiares mihi quædam sunt maculæ, vt quæcunque fortuita pars accesserit, ita plurimùm ad augendum confert. Robore verò careo, & cùm interiora sunt malè sana, tum ad exterius sufficere non possum, neque dolorem ex conscientia susceptum omninò perferre queo, atque si quis me roget, palàm & ingenuè fateri non recuso Episcopum adeò purum esse & impolutum oportere, vt multùm redundet, quo reliquos etiam à sceleribus expiet atque leuet. Et illud in literis ad fratrem scriptis oportet inesse. Nam proculdubio multi legent epistolam, ob eámque caussam non minimè eam scripsi, vt omnibus res innotesceret, cauens, vt quicquid euenerit, & apud Deum, & apud homines, præsertim verò patrem Theophilum sim extra culpam. Cùm enim in medio ponam mea, & ex omnibus ei de nobis consilium capiendi potestatem faciam, quomodo tandem crimen sustineam? Mihi igitur Deus & lex, & sancta Theophili manus, vxorem dederunt. Omnibus igitur in vniuersum prædico, atque testatum facio me neque prorsus clam repudiaturum, neque clàm cum ea rem habiturum, vt mœchi solent. Hoc enim ab omni pietate remotum est. Illud à legibus est alienum. Sed volam & vota faciam, vt quamplurimi mihi & optimi liberi nascantur. Hoc vnum non latere debet, confirmationis electionisque dominum. Doceant eum hac de re sodalis noster Paulus & Dionysius, quos legatos à populo creatos audio. Illud verò, nihil est opus, vt doceatur, sed vt moneatur. Disseram enim de ipso pluribus verbis. Etenim si reliqua nullius essent momenti, ad solum hoc summam quis reuocet? Difficile est, ne dicam prorsus fieri non posse, vt, quæ per scientiam & perfectam demonstrationem in animum ingressæ sunt doctrinæ, labefactentur. Compertum autem habes, philosophiam plærumque vulgatis hisce doctrinis repugnare. Deinde nunquam in eam opinionem adducar, vt animum post corpus existimem fieri. Mundum non dicam aut alias partes simul interituras. Resurrectionem prædicatam, sanctum quoddam & arcanum duco, multúmque abest, vt opinionibus vulgi subscribam. Animus igitur philosophus, cùm sit inspector veritatis, concedit vtilitati mentiendi. Habet enim quandam similitudinem lumē ad veritatem. Et visus ad lippitudinē cùm oculus ad suum detrimentum fruitur nimio lumine, quemadmodum lippientibus tenebræ sunt vtiliores, sic etiam mendacium vulgò censeo rem vtilem esse, & perniciosam, veritatem his, qui non sunt ita confirmati, vt rerum perspicuitatem & claritudinem penitùs inspicere possint. Sed hæc mihi sacerdotij nostri leges concedant, possim agere sacerdotem. Domi philosophiæ deditus sum. Foris autem sermoni studeo, atque doceo. At non aliquid dedocem, verùm permitto, vt in sua opinione permaneant. Sin etiam sic affici dicunt, oportere, & populum esse sacerdotē, opinionibus facere sanè non possim, quin, omnibus me notum ac planum fecero. Quid enim populo cum philosophia rei est? veritatem diuinarum rerum absconditam esse decet, multitudo

ἐν ἄστει τε κατιόντα, καὶ ἀπ᾽ ἄστεος ἀνιόντα, καὶ ἐνειλούμενον τοῖς πρὸς τὰ γεώδη μεθέλκουσι, τὸ ἐμπιμπλάμενον κηλῖδος, οὐκ ἂν εἴποι τις ὅσης. τῷ γὰρ οἰκείους εἶναί μοι τοὺς πάλαι μολυσμοὺς, καὶ τὸ τυχὸν μέρος ἐπιγινόμενον, εἰς προσθήκην μέγα συμβάλλεται. ῥώμη δ᾽ οὐκ ἔστι μοι. καὶ τἄνδον οὐχ ὑγιῆ. καὶ πρὸς τὸ ἐκτὸς ἀρκεῖν οὐχ οἷός τέ εἰμι. καὶ πολλοῦ δέω τὴν ἐκ τοῦ συνειδότος φέρειν ἀνίαν. καὶ ὁσάκις ἄν μέ τις ἔροιτο, λέγειν διαρρήδην οὐκ ἀναδύομαι. ὡς τὸν ἱερέα διὰ πάντων ἀκηλίδωτον εἶναι προσήκει πολλῷ τῷ περιόντι, ὡς καὶ ἑτέρους τῶν μιασμάτων ἐκπλυνοῦντα. κἀκεῖνο δεῖ προσεῖναι τοῖς πρὸς τὸν ἀδελφὸν γράμμασι. πάντως δὲ ἀναγνώσονται συχνοὶ τὴν ἐπιστολήν. καὶ γὰρ οὐχ ἥκιστα τούτου χάριν αὐτὴν ὑπηγόρευσα. τοῦ πᾶσι καταφανὲς εἶναι τὸ πρᾶγμα. δεδιὼς ὡς ὅτι ἂν ἀποβῇ, καὶ πρὸς θεοῦ καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἀναίτιος ὦ καὶ οὐχ ἥκιστα πρὸς τοῦ πατρὸς Θεοφίλου. τιθεὶς γὰρ ἐν μέσῳ τἀμὰ καὶ διδοὺς ἐξ ἁπάντων αὐτῷ βουλεύσασθαι περὶ ἡμῶν, πῶς ἂν ὑπαίτιος ἦν; ἐμοὶ τοιγαροῦν ὅ, τε θεὸς ὅ, τε νόμος. ἥτε ἱερὰ Θεοφίλου χεὶρ, γυναῖκα ἐπιδεδώκει. προαγορεύω τοίνυν ἅπασι καὶ μαρτύρομαι, ὡς ἐγὼ ταύτης, οὔτε ἀλλοτριώσομαι καθάπαξ, οὔτε ὡς μοιχὸς αὐτῇ λάθρα συνέσομαι. τὸ μὲν, γὰρ ἥκιστα εὐσεβές. τὸ δὲ, ἥκιστα νόμιμον. ἀλλὰ βουλήσομαί τε καὶ εὔξομαι συχνά μοι πάνυ καὶ χρηστὰ γενέσθαι παιδία. ἓν δὴ τοῦτο δεῖ τὸν κύριον τῆς χειροτονίας μὴ ἀγνοῆσαι. μαθέτω δὲ αὐτὸ, παρὰ τῶν ἀμφὶ τὸν ἑταῖρον Παῦλον καὶ Διονύσιον. οὓς πρεσβευτὰς ᾑρῆσθαι παρὰ τοῦ δήμου πυνθάνομαι. ἐκεῖνο δὲ οὐδὲν δεῖ μαθεῖν αὐτόν. ἀλλ᾽ ὑπομνησθῆναι. διαλέξομαι δὲ πλείω περὶ αὐτοῦ. καὶ γὰρ ἂν ἅπαντα τἄλλα μικρὰ, πρὸς ἕν τις ἂν τοῦτο θείη. χαλεπόν ἐστιν εἰ μὴ καὶ λίαν ἀδύνατον εἰς ψυχὴν τὰ δι᾽ ἐπιστήμης εἰς ἀπόδειξιν ἐλθόντα δόγματα σαλευθῆναι. οἶσθα δ᾽ ὅτι πολλὰ φιλοσοφία τοῖς θρυλλουμένοις τούτοις ἀντιδιατάττεται δόγμασιν. ἀμέλει τὴν ψυχὴν οὐκ ἀξιώσω ποτὲ σώματος ὑστερογενῆ νομίζειν. τὸν κόσμον οὐ φήσω καὶ τἄλλα μέρη συνδιαφθείρεσθαι. τὴν καθωμιλημένην ἀνάστασιν ἱερόν τι καὶ ἀπόρρητον ἥγημαι. καὶ πολλοῦ δέω ταῖς τοῦ πλήθους ὑπολήψεσιν ὁμολογῆσαι. νοῦς μὲν οὖν φιλόσοφος ἐπόπτης ὢν, τἀληθοῦς, συγχωρεῖ τῇ χρείᾳ τοῦ ψεύδεσθαι. ἀνάλογον γάρ ἐστι φῶς πρὸς ἀλήθειαν καὶ ὄμμα πρὸς λήμην. οὐ ὀφθαλμὸς εἰς κακὸν ἂν ἀπολαύσειεν ἀπλήστου φωτός. ἢ τοῖς ὀφθαλμιῶσι τὸ σκότος ὠφελιμώτερον, ταύτῃ καὶ τὸ ψεῦδος ὄφελος εἶναι τίθεμαι δήμῳ καὶ βλαβερὸν τὴν ἀλήθειαν τοῖς οὐκ ἰσχύουσιν ἐνατενίσαι πρὸς τὴν τῶν ὄντων ἐνάργειαν. εἰ ταῦτα καὶ οἱ τῆς καθ᾽ ἡμᾶς ἱερωσύνης συγχωροῦσιν ἐμοὶ νόμοι, δυναίμην ἂν ἱερᾶσθαι· τὰ μὲν οἴκοι φιλοσοφῶν. τὰ δ᾽ ἔξω φιλόμυθος εἰμι, διδάσκων. ἀλλ᾽ οὐδὲ μέν τι μεταδιδάσκων. μένειν δὲ ἐῶν ἐπὶ τῆς προλήψεως. εἰ δέ φασιν οὕτω δεῖν καὶ κινεῖσθαι, καὶ δήμιον εἶναι τὸν ἱερέα τῆς δόξαις, οὐκ ἂν φθάνοιμι φανερὸν ἐμαυτὸν ἅπασι καταστάς. δήμῳ γὰρ δὴ καὶ φιλοσοφίᾳ, τί πρὸς ἄλληλα. τὴν μὲν ἀλήθειαν τῶν θείων ἀπόρρητον εἶναι δεῖ. τὸ δὲ πλῆθος,

ἑτέρας ἕξεως δεῖται. αὖθις δὲ καὶ πολλάκις ἐρῶ μηδεμιᾶς ἀνάγκης παρούσης. οὔτ᾽ ἐλέγχειν σοφὸν, οὔτ᾽ ἐλέγχεσθαι. καλούμενος δ᾽ εἰς ἱερωσύνην, οὐκ ἀξιῶ προσποιεῖσθαι δόγματα. ταῦτα θεὸν. ταῦτα ἀνθρώπους μαρτύρομαι. οἰκεῖον ἀλήθεια θεοῦ, ᾧ διὰ πάντων ἀναίτιος εἶναι βούλομαι ἓν τοῦτο μόνον οὐχ ὑποκρίνομαι. ἐπεὶ καὶ φιλοπαίγμων ὢν, ὅς γε παιδόθεν αἰτίαν ἔσχον ὁπλομανεῖν τε καὶ ἱππομανεῖν πέρα τοῦ δέοντος, ἀνιάσομαι μὲν, τί γὰρ καὶ πάθω τὰς φιλτάτας κύνας ἀθήρους ὁρῶν καὶ τὰ τόξα θριπηδέστατα. καρτερήσω δὲ ἂν ἐπιτάττῃ θεός. καὶ μισόφροντις ὢν, ὀδυνήσομαι μὲν, ἀνέξομαι δὲ δικιδίων καὶ πραγμάτων λειτουργίαν τινὰ ταύτην εἰ καὶ βαρεῖαν ἐκπιμπλὰς τοῦ θεοῦ. δόγματα δὲ οὐκ ἐπηλυγάσομαι. οὐδὲ στασιάσει μοι πρὸς τὴν γλῶτταν ἡ γνώμη. οὕτω φρονῶν, οὕτω λέγων, ἀρέσκειν οἶμαι θεῷ. οὐ βούλομαι δὲ καταλελεῖφθαί τινα περὶ ἐμοῦ λόγον, ὡς ἀγνοηθεὶς, ἥρπασα τὴν χειροτονίαν. ἀλλ᾽ ὡς εἰδὼς ὁ θεοφιλέστατος πατὴρ Θεόφιλος καὶ ὡς ἐπιστάμενος, σαφές μοι ποιήσας οὕτω βουλευσάσθω περὶ ἐμοῦ. ἢ γὰρ κατὰ χώραν ἐάσει μένειν ἐπ᾽ ἐμαυτοῦ φιλοσοφοῦντα, ἢ τὸ μετὰ ταῦτα κρίνειν καὶ διαγράφειν ἡμᾶς τοῦ χοροῦ τῶν ἱερέων, ἑαυτῷ χώραν οὐχ ὑπολείψει. πρὸς ταῦτα λῆρός ἐστιν ἅπασα γνώμη. τὸ γὰρ ἀληθὲς, εὖ οἶδ᾽ ὅτι τῷ θεῷ προσφιλέστατον, καὶ νὴ τὴν ἱερὰν σοῦ κεφαλὴν. καὶ ἔτι πρὸ ταύτης νὴ τὸν ἔφορον ἀληθείας θεὸν, ἄχθομαι μὲν, πῶς γὰρ οὐ μέλλω δεῆσαι ὥσπερ εἰς βίον ἀπὸ βίου μετασκευάζεσθαι. εἰ δὲ τούτων φανερῶν γινομένων, ἅπερ οὐκ ἀξιῶ λανθάνειν, ἐγκρίνοιεν ἡμᾶς ἱερεῦσιν, ᾧ τοῦτο δέδωκεν ὁ θεὸς, ὑποδύσομαι τὴν ἀνάγκην. καὶ ὡς θεῖον σύνθημα καταδέξομαι. λογίζομαι γὰρ ὅτι καὶ βασιλέος ἂν ἐπιτάξαντος, καὶ κακοδαίμονός τινος αὐγουσταλίου, δίκην ἂν ἔδωκα μὴ πειθόμενος. τῷ θεῷ δὲ ἐθελοντὴν δεῖ πείθεσθαι. εἰ δὲ μὴ προσίεταί με λειτουργὸν ὁ θεός, καὶ ἐκ προοιμίων δεῖ τὸ θειότατον ἀγαπᾶν τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ μὴ διὰ τῶν ἐναντιωτάτων, ὁποῖόν ἐστι τὸ ψεῦδος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ παραδύεσθαι. γίνου δὴ τοῦ τοὺς σχολαστικοὺς εἰδέναι ταῦτα, καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἐξαγγεῖλαι.

Τῷ αὐτῷ. 104

Ἡρόμην τὸ μειράκιον ὑπὲρ τοῦ σιλφίου πότερον ἀπὸ γεωργίας σοι γέγονεν, ἢ δῶρον λαβὼν, ἔθου μερίδα κἀμοί. καὶ δῆτα μαθὼν ὡς τὸ σπουδαζόμενον ὑπὸ σοῦ κηπίον, πρὸς ἅπασι καὶ τοῦτον ἐκόμισε τὸν καρπὸν, ἥσθην διπλῇ τῷ, τε κάλλει τοῦ λαχάνου. καὶ τῇ φήμῃ τοῦ τόπου. ὄναιο τοῦ παμφόρου χωρίου. καὶ μήτε σὺ κάμοις ἐπαντλῶν τὰς φιλτάτας πρασιαῖς, μήτε ἐκεῖναί ποτε πρὸς τὰς ὠδῖνας ἀπαγορεύσειαν, ἵν᾽ ἔχοις αὐτός τε χρῆσθαι, καὶ ἡμῖν διαπέμπειν ὅσα φέρουσιν ὧραι.

Τῷ αὐτῷ. 105.

Ἡδὺς εἴκω λύων ἡμᾶς, ὅπλα κατασκευάζεσθαι, τῶν πολεμίων μὲν ἐπεχόντων καὶ λείαν ἅπαντα ποιουμένων, καὶ ἀποσφαττόντων ὁσημέραι δήμους

verò, alium habitum desiderat. Iterum & sæpè dicam, nulla cogente necessitate, neque redarguere sapientem, neque redargui. Cùm autem ad sacerdotium vocer, non simulabo dogmata. Deum hominésque huius testes facio. Veritas familiare quiddam est Deo, cui per omnia purus & innocens esse volo. Vnum hoc & solum non simulo. Et quoniam studiosus ludendi sum (qui à pueris hoc crimen sustinui, quòd armis & equis operam plus æquo nauarem) dolorem quidem capiam. Quo enim sum animo, si charissimas mihi canes venationis expertes videam, & iacula à teredinibus erosa. Verùm tolerabo, si Deus mandet ac iubeat. Et cùm sim negotiorum atq; curarum osor, molestia quidem afficiar: at patiar tamen ac perferam vt in iudiciorum & caussarum hoc munere, quantumuis graui, Deo satisfaciam. Neq; verò quicquam in dogmatis celabo, neque animus meus à lingua dissidebit. Quemadmodum quisque sentit, vt ita dicat, id verò Deo gratum esse ac placere censeo. Nolo autem committere, vt aliqua de me fama relinquatur, quòd ignotus, delectionem & confirmationem arripuerim dignitatis, sed vt sciens religiosissimus pater Theophilus, & vt gnarus, cùm ita consilium de me ceperit, certiorem me reddat. Aut enim in loco pristino me sinet manere, mecum ipsum philosophantem, aut vt post hæc, nos censeat, &, è choro sacerdotum expungat, sibi locum non relinquet. Ad hæc iocus est omnis sententia. Veritas enim, fat scio, Deo gratissima. Et per sacrum tuum caput, atque amplius ante hoc per inspectorem veritatis Deum, doleo quidem: cur enim non dolorem cùm tanquam è vita sit in aliam vitam migrandum. Attamen si his in lucem prolatis, quæ ignorari nolo, cooptari nos in sacerdotum numerum is, qui per auspicium eius rei à Deo potestatem habet, subibo necessitatem, & quasi diuinum omen accipiam. Sic enim mecum reputo si rex aut Cacodæmon quispiã augustior imperasset, pœnas darem neglecti mandati. At Deo voluntarium oportet morem gerere. Quòd si me Deus non admittit ad ministerium, & cum quadam prædictione, quod durissimum est, scilicet veritas est, amanda, neque per res cõtrarias, cuiusmodi mendacium est ad eius ministerij functionem irrepẽdum, fac vt hæc Scholastici sciant, & ad ipsum deferant.

Eidem.

INterrogaui adolescentem de Balsamo, vtrum è prædio sumptum, an dono datum mihi quoque communicares, cúmque didicissem hortulum à te cultũ preter reliqua, fructum etiã hunc produxisse, duplici gaudio sum affectus, partim ob oleris pulchritudinem, partim ob loci famam. Sit emolumẽto tibi feracissimum prædium, & neque tibi irrigãdi charissimos sulcos tædium obrepat, neq; illi vnquam ad tuos labores non respondeant, vt & in tuũ vsum cõuertere possis, & ad nos transmittere, prout vnumquodque temporum oportunitas tulerit.

Eidem.

LIbẽter equidẽ cedo, & nos hoc labore soluo, ne arma paremus, cũ hostes vrgeãt, & ex omnibus prædã agant, atq; quotidiè strages populorũ faciãt, ita vt

ita vt cùm milites non ſint, tamen eſſe videantur. Tum dices non licere priuatis hominibus arma geſtare. Mortem verò licet obire, ſi quidem etiã Reſpublica ſuccenſet ei, qui ſaluus eſſe laborat. At ſi nihil aliud lucri reportauero, certè illud, vt pro his furiis leges dominatum teneant, & quanti me cenſes id facere, vt pacem iterum videam, & ſuggeſtum ornatum, atque præconem ſilentium imperãtem. Statim deinceps moriar, ſi priſtinam formam patria receperit.

Eidem.

EGo quidem iam lanceas trecentas & mucrones totidem ſum cõſecutus. Gladiis ancipites priùs etiam habui, non ampliùs decem. Apud nos verò non fabricantur, hi omninò prælongi enſes. Sed arbitror mucrones validiùs in aduerſariorum corpora immitti. His igitur vtemur. Quòd ſi vſu venerit, etiam clauas habebimus. Boni ſunt apud nos oleaſtri. Quibuſdam noſtrûm etiam ſunt ſecures ab altera parte duntaxat acuti, cuilibet ad Zonam quibus eorum ſcuta confringemus, & pari conditione, quamuis nullum habentes obiectamentum pugnabimus. Certamen, quantùm augurare coniectura licet, in poſterum diem erit. Quidam enim hoſtium in ſpeculatores noſtros inciderunt, eóſq; ſumma vi perſecuti, cùm vidiſſent celeriores quàm vt capi poſſent, iuſſerunt, ſuauiſſima quædam nunciare, ſiquidem non ampliùs oberrandum erit, & quærẽdi homines Epiri latitudinem ingredientes. Manſuros enim ſe dixerant, & diſcere velle, quinã eſſemus, qui tot dierum iter finibus digredi auſi fuerimus, vt cum viris ſtrenuis atque bellicoſis manum confereremus, paſtoriam vitam agentibus, & ſic Reſpublicas ſuas inſtituentib. vt nos militiam. Tanquam igitur cras victoria potiturus, aut ſi ſit opus, iterum potiturus. Nihil enim inauſpicatum dixerim, mando tibi vt liberorum curam geras. Eſt autem officij tui, cùm ſis auus, in illos beneficium conferre.

Eidem.

NOn aſinus, non mulus, non equus mihi reliquus eſt, omnibus paſtum dimiſſis, quibus vſus, ad te chariſſimũ mihi caput venire potuiſſem. Pedes iter facere prorſus volebam, & forſitan potuiſſem, ſed amici permittere noluerunt, ne moram diſcedentibus adferremus. Hos enim, cuiuſquemodi forent, adeò ſapientia putarunt excellere, & tantam mentem poſſidere, vt de meis rebus meipſo melius deliberare ſinguli poſſent. A tantis iudicibus nos pendere faciunt, qui nos ad aliorum ſentẽtiam viuere cogunt. Vicerunt igitur non hortando, ſed violentiore modo. Non enim permittebant, cùm proceſſiſſem, ſed veſte retrahebant. Quid igitur reliquum, niſi vt pro me literas ad te mitterem, quibus & tibi ſalutem nuncio, & ex rebus à Ptolemaide allatis, nouos ſermones requiro, quod veriſimile eſt è prætorio te reportare, præcipuè verò vulgatum illud ſcelus ab occaſu. Non enim te fugit, multùm mea intereſſe, vtrum ſic factum ſit, an verò non. Si igitur epiſtolam ſingula recenſentem miſeris, hîc manebo. Sin minus, etiam tu de itinere conquereris.

ἀθρόους, στρατιωτῶν δὲ οὐκ ὄντων, ὥστε καὶ φαίνεσθαι. εἶτα λέξεις ὡς οὐκ ἐξὸν ἰδιώταις ἀνθρώποις ὁπλοφορεῖν, ἀποθνήσκειν δὲ ἐξὸν, εἴπερ καὶ ἡ πολιτεία χαλεπαίνει τῷ πειρωμένῳ σώζεσθαι, ἀλλ' εἰ μηδὲν ἄλλο κερδανῶ, τό γ' οὖν τοὺς νόμους γενέσθαι κυρίους ἀντὶ τούτων τῶν ἀλαστόρων. καὶ πόσου δοκεῖς τοῦτο τιμῶμαι, πάλιν εἰρήνην ἰδεῖν, καὶ βῆμα κεκοσμημένον, καὶ κήρυκα σιγὴν ἐπιτάττοντα. αὐτίκα τεθναίην, τὸ πρῶτον σχῆμα τῆς πόλεως εἶδος ἀπολαβούσης.

Τῷ αὐτῷ. 106

ΕΜοὶ λόγχαι μὲν ἤδη γεγόνασι τριακόσιαι, καὶ κοπίδες τοσαῦται. ξίφη δὲ ἀμφήκη καὶ πρότερον ἦν, οὐ πλείω τῶν δέκα. παρ' ἡμῖν δὲ οὐ χαλκεύεται τὰ πάνυ περιμήκη ταῦτα σιδήρια. ἀλλ' οἶμαι τὰς κοπίδας ἐρρωμενέστερον ἐμβάλλειν τοῖς τῶν ἀντιτεταγμένων σώμασι. τούτοις οὖν χρησόμεθα. εἰ χρηστέον δὲ, καὶ κορύνας ἕξομεν. ἀγαθοὶ δὲ οἱ κότινοι παρ' ἡμῖν. ἐνίοις δὲ ἡμῶν εἰσὶ καὶ πελέκεις ἑτερόστομοι παρὰ τὴν ζώνην ἑκάστῳ. οἷς τὰς ἀσπίδας αὐτῶν ἀλοήσαντες, ἐν ἴσῳ στησόμεθα αὐτοῖς οἱ μηδὲν ἔχοντες ὅπλων πρόβλημα. ὁ δὲ ἀγὼν, ὡς εἰκάσαι, τῆς ὑστεραίας. τοῖς γὰρ σκοποῖς ἡμῶν προσεντυχόντες ἔνιοι τῶν πολεμίων, καὶ διώξαντες ἀνακράτος, ὡς ἔγνωσαν κρείττους ὄντας ἢ ἁλῶναι, ἐκέλευσαν ἀγγέλλειν ἡμῖν ἄττα ἥδιστα, εἰ μηκέτι δεήσει πλανᾶσθαι ζητοῦντας ἀνθρώπους ἐνδυομένους ἤπειρον πλατεῖαν. μένειν γὰρ ἔφασαν, καὶ ἐθέλειν μαθεῖν οἵτινες ὄντες, ἡμερῶν τοσούτων ὁδὸν ἀπαναστάντες χώρας, ἐτόλμησαν, ἐφ' ᾧ συμμῖξαι πολεμισταῖς ἀνδράσι, βίον ζῶσι νομαδικὸν καὶ τὰ ἐς πολιτείαν οὕτω κατεστησαμένοις, ὥσπερ ἡμεῖς τὰ ἐπὶ τῆς στρατείας. ὡς οὖν αὔριον σὺν θεῷ τοὺς πολεμίους νικήσων, εἰ μέντοι δέοι, πάλιν νικήσων. μηδὲν γὰρ ἀπαίσιον φθεγξαίμην, ἐπισκήπτω σοι τῶν παιδίων ἐπιμεληθῆναι. προσήκει δὲ ὄντι θείῳ, εἰς αὐτὰ ἀπομνημονεῦσαι τὴν χάριν.

Τῷ αὐτῷ. 107

ΟΥκ ὄνος, οὐχ ἡμίονος, οὐχ ἵππος ἐστί μοι ἁπάντων ἀνειμένων εἰς πόαν, οἷς χρησάμενος ἂν, ἦλθον εἰς σὲ τὴν φιλτάτην μοι κεφαλήν. βαδίζειν δὲ πάνυ μὲν ἐβουλόμην, καὶ τυχὸν ἐδυνάμην. οὐ μὴν ἔφασαν οἱ προσήκοντες δεῖν, ἵνα μὴ διατριβὴ τοῖς ἀπαντῶσι γενοίμεθα. τούτοις γὰρ οἵτινες ἂν ὦσιν οὕτω πάνυ σοφοὺς ἥγημαι, καὶ τοσοῦτον νοῦν ἔχειν, ὡς ἕκαστον αὐτῶν ἄμεινον ἐμοῦ σκέψασθαι περὶ τῶν πρεπόντων ἐμοί. τοσούτων ἡμᾶς ἐξαρτῶσι κριτῶν, οἱ πρὸς δόξαν τὴν ἔξω ζῆν ἀναγκάζοντες. περιεγένοντο δὲ οὐ νουθετοῦντες, ἀλλὰ τὸν βιαιότερον τρόπον, ἐπειδὴ προσῄειν οὐκ ἐπιτρέποντες. ἀλλ' ἀντιλαμβανόμενοι τοῦ τριβωνίου. τί οὖν τὸ λοιπὸν, ἢ τὴν ἐπιστολὴν ἀντ' ἐμοῦ στεῖλαι πρὸς σέ. δι' ἧς ἀσπάζομαί τε σὲ, καὶ πυνθάνομαι τίνα τὰ ἀπὸ Πτολεμαΐδος ἀγώγιμα, λόγους καινοὺς οὓς εἰκός σε κομίζειν ἀπὸ τοῦ στρατηγίου. καὶ μάλιστα τί τὸ θρυλλούμενον ἀπόρρητον ἀπὸ τῆς ἑσπέρας. οἶδα γὰρ ὅτι πάνυ μοι διαφέρει γενόμενον οὕτω καὶ μὴ γενόμενον. εἰ μὲν οὖν ἕκαστα σαφῶς ἔχουσαν ἐπιστολὴν, ἐκπέμψεις, ἔξω καὶ τὴν χάριν. εἰ δὲ μὴ, καὶ σὺ μέμψῃ περὶ τοῦ δρόμου.

Τῷ αὐτῷ.

Χειλᾶς ὁ πορνοβοσκὸς ὃν οὐκ εἰκὸς ὑπὸ πολλῶν ἀγνοεῖσθαι διὰ τὴν ἐκ τῆς τέχνης λαμπρότητα, καὶ γὰρ ἡ μῖμος ἀνδρομάχη, τῆς τούτου γέγονε φάλαγγος, ἡ τὸ κάλλιστον τῶν γυναικῶν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ἀνθήσασα, οὗτος ἐννεάσας, τοῖς οὕτω καλοῖς ἐπιτηδεύμασι, πρέπον ᾠήθη τοῖς προβεβιωμένοις αὐτῷ γηρῶν, στρατιωτικαῖς ἐκλαμπρύνεσθαι τάξεσιν. ἔναγχος οὖν ἥκει παρὰ βασιλέως στρατηγεῖν εὑράμενος τῶν γενναιοτάτων Μαρκομάνων. οὓς εἰκὸς ἡμῖν ἐστὶ καὶ πρότερον ἀγαθοὺς στρατιώτας ὄντας, νῦν ἐπιτυχόντας καὶ πρέποντος στρατηγοῦ, μέγα τι καὶ γενναῖον ἔργον ἐπιδείξασθαι. ἔλεγε γοῦν Συριανῷ συγγενόμενος, οἶσθα τὸν ἐκ γειτόνων τὸν ἰατρόν. ὁ δὲ Συριανὸς ἀπήγγελλε πρὸς ἡμᾶς ἐν οἷς ἀπολείπεται τὸ θεῖον στρατόπεδον. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τί ἂν δέῃ σοι πρὸς σὲ γράφειν, ὧν ἐγὼ παρέργως ἠκροασάμην. ἐφ' οἷς δὲ αὐτὸς ἀκούσας ἥσθην ὑπερφυῶς, σέ τε δι' αὐτῶν εὐφρᾶναι βούλομαι, τάδε ἐστίν. ὁ θαυμαστὸς Ἰωάννης, μικρὸν εἰπεῖν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐστὶν, ἐπιδούσης τῆς τύχης ἐν τοῖς ἐκείνου πράγμασιν, ὅσον ἐπιδόσεως χωρεῖ, καί τινα καθ' ἑαυτοῦ ὑπερβολὴν ἐξευρούσης. αὐτῷ τε γὰρ ἀνεῖται τὰ βασιλέως ὦτα. καὶ περὶ τούτων ἡ γνώμη χρῆσθαι πρὸς ὅ,τι δέοιτο. καὶ ὅσα Ἀντίοχος δύναται, δύναται τούτῳ. δύναται δὲ Ἀντίοχος ὅσα βούλεται. Ἀντίοχον ἡγοῦ μὴ τὸν ἀπὸ Γρατιανοῦ. τὸ ἱερὸν ἀνθρώπιον. τὸ βέλτιστον μὲν τοὺς τρόπους, εἰδεχθέστατον δὲ τὴν ὄψιν. ἀλλ' ἕτερός ἐστι ὁ νεανίσκος ὁ πρόκοιλος. Οὐαρσῇ τῷ Πέρσῃ παραδυναστεύσας τε καὶ ἐπιδυναστεύσας. τοῦτον ἐξ ἐκείνου μέχρι νῦν ἡ τύχη μέγαν ποιεῖ. τούτων οὕτως ἐχόντων, εἰκός ἐστι κορώνης ἐνιαυτοὺς ἄρξαι παρ' ἡμῖν τὸν δικαιότατον ἄρχοντα. τοῦ μὲν, ὄντα συγγενῆ. τοῦ δὲ, οἰκεῖον γενόμενον.

Τῷ αὐτῷ.

Πυνθάνῃ περὶ Διοσκορίου πόσους ἀπαγγέλλει στίχους ἑκάστης ἡμέρας; πεντήκοντα. τούτους ἀποδίδωσιν, οὐ προσπταίων, οὐ δισσολογῶν, οὐκ ἐφιστάμενος ἐφ' ᾧ τὴν ἀνάμνησιν ἀθροῖσαι σὺν χρόνῳ. ἀλλ' ἐπειδὰν ἄρξηται λέγειν, κατατείνει συνεχῶς. καὶ ἡ σιωπὴ τέλος ἐστὶ τῆς ἀπαγγελίας.

Τρωΐλῳ.

Οὔτε ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἄνθρωποι φιλοῦσι καὶ ἐπαινοῦσιν, οὔτε μία δύναμις τῆς ψυχῆς ἐπ' ἄμφω τέτακται ταῦτα. ἀλλὰ τῷ παθητικῷ μὲν οἰκειούμεθα καὶ ἀλλοτριούμεθα. τῷ δὲ κρίνειν δυναμένῳ καὶ λόγον ἔχοντι τῆς ψυχῆς, ἐπαινοῦμέν τε καὶ μεμφόμεθα.

Τῷ ἀδελφῷ.

Εἶτα τοὺς μὲν κακοδαίμονας τούτους ὁρῶμεν ἀποθνήσκειν ἐθέλοντας ὑπὲρ τῶν ἀλλοτρίων, ἅττα ἂν λείαν περιποιήσωνται, τοῦ μηκέτι προέσθαι τοῖς κυρίοις αὐτά, ἡμεῖς δὲ ὑπὲρ χώρας. ὑπὲρ ἱερῶν, ὑπὲρ νόμων, ὑπὲρ κτημάτων, οἷς ἡμᾶς ὁ χρόνος συνηθεστέρους ἐποίησεν, οὐκ ἀφειδήσομεν ἑαυτῶν. ἀλλὰ περιεξόμεθα τῶν ψυχῶν; οὐκ ἄρα δόξομεν ἄνδρες εἶναι. ἐμοὶ μὲν οὖν ἰτητέον ἐστὶν ἐπ' αὐτοὺς ὡς ἔχω, καὶ πεῖραν ληπτέον τῶν πάντα τούτων τολμώντων, οἵ τινες ὄντες ἀξιοῦσι ῥωμαίων καταγελᾶν,

Eidem.

CHilas leno, quem à multis ignorari vix est credibile, propter nobilitatẽ quam ex arte habet. Nam & mima Andromache, sub huius Phalange meruit, quæ omnium nostræ ætatis fœminarum venustissima floruit, is cùm adolescentiam in tam præclaris studiis consumpsisset, arbitratus est tempus anteactum postulare, vt senex in militari acie effulgeret. Nuper igitur venit, à rege consecutus, vt fortissimos Marcocomanos duceret, quos verisimile est, cùm antea sint fortes milites, nũc, posteaquàm idoneum ducem etiam adepti sunt, magnum aliquod & insigne facinus edituros. Is cùm ad Syrianum venisset, hoc ei planum fecit. Nosti medicum Ecgitonensium. Syrianus nuncium ad nos attulit, interim, dum sanctum excercitum relinquit. De reliquis, quorsum attinet multa ad te scribere, quæ ego obiter audiui? Quibus autem auditis, ipse voluptatem cepi incredibilem, & te exhilarare in animum induxi, hæc sunt. Præclarus Ioannes propemodum eadem est conditione, fumente fortuna in eius rebus incrementa, quanta maxima capere potest, & quandam incredibilem sui excessionem, inueniente. Ipsi enim & regis aures patent, & quod maius est animus, vt quam ad rem velit, vtatur. Et quicquid Antiochus potest, huic potest. Potest autem Antiochus tantum, quantum vult. Antiochum intellige, non illum qui à Gratiano missus est, sanctus homuncio, præstantissimum ingenio & moribus, facie verò turpissimum. Sed est alius quidam iuuenis Procœlus, qui & cum Onarse Persa, & post eum regnauit. Hunc ex illo vsque in hoc tempus fortuna amplificat & extollit. Cùm hæc sic habeant, verisimile est iustissimum nostrum principem cornicis annos imperium habiturum, qui alterius cognatum, alterius verò necessarium.

Eidem.

ROgas de Dioscorio, quot recitet quotidiè versus? Quinquaginta. Hos reddit, nihil vacillans, nihil repetens, non spatium sumens, vt tempore memoriam renouet. Sed posteaquam incepit dicere, continuat penitùs, & silentium finis est recitationis.

Troilo.

NEque ob easdem res homines amant & laudant, neque ab vna facultate mentis hæc vtraque manant. Sed passibili conciliamur & alienamur. Ea verò parte animi in quam cadit iudiciũ & ratio, laudamus & vituperamus.

Fratri.

ITane tandem cùm videamus Cacodęmones hosce, mortẽ pro alienis, voluntariam adire, vt quæ prædationibus ac rapinis adepti sunt, ne in veterũ dominorum potestatem redeant, nos verò, pro finibus, pro sacris, pro legibus, pro possessionibus, quibus nos tẽpus magis assuefecit, periculũ subire nõ audebimus, sed animarũ ac vitę rationem ducemus? Mihi igitur obuiam eis eundum est omnibus copiis & viribus, & faciendum periculum, de his qui ad omnia audenda proiecti sunt, qui viri sint, quod Romanos non dubitant ludibrio habere,

quoquo

quoquo tandem illi modo habeant. Sed Camelus, vt aiunt, scabiosa multorum asinorum par est oneribus. Atqui cadere in eiusmodi rebus plærumque video eos, qui plurimi vitam faciunt, & superstites manere, qui de vita desperauere. Ex horum numero ero. Pugnam enim faciam, vt moriturus, & sat scio, vitam afferam. Lacon enim sum ab atauis. Et epistolam optimatium ad Leonidam memoria teneo. Pugnent vt morituri, nec morientur.

Eidem.

SIccine te mirari, quòd cùm sordidū Phycunta inhabites, frigore conficiaris & sanguis vitiū capiat? Mihi contrà mirandum videretur, si corpus tibi sanius esset, quàm pro illa flamma, sed potes te ad nos recipere, & fauente Deo conualescere, distractus ab aëre, qui corruptus & infectus est palustri vapore, distractus aquis tepidis salsuginosis & omninò stantibus, quod est perinde ac si dicerem mortuis. Quid enim amœnitatis est in arenam litoralem recumbere, quam solam habetis animorum recreationem? Quo enim aliàs etiam vertemini? Hic verò, potes arborem vmbrosam subire, quòd si non placeat, datur arborem cum arbore cōmutare, & omninò nemus cum nemore. Licet prçterlabentem riuulum transgredi. Quàm verò suauiter Zephyrus tacito strepitu mouet ramos ac frōdes. Adhæc variæ auium cantiones accedunt, florū colores, pratorum frutices, partim agricolationis opera, partim naturæ dona, omnia suauissimo odore fragrantia, terræ humores salubertimi. Nympharum verò antrū nō laudabo. Requirit enim Theocritum: sunt etiam præter hæc alia nonnulla.

Theodoro medico.

BOnum necessariū, frugalitas in edendo, quàm alius quispiam fortasse etiam deluserit. Tibi verò non fas est, cùm Hippocratem iactites, qui paupertatem definiens, matrem dixit esse bonæ valetudinis.

Auxentio.

Εἰς ὄρος ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσας.
In montem aut fluctum fragrosi maris.

HOmerus ablegat, contentionis incommoda. philosophia verò ne in principio quidem aditum eis ad animum concedit. Sed nos infirmiores sumus quàm vt philosophemur, quòd quidem ad me pertinet. Non tamen prorsus militiæ deditis ac deuotis hominibus peius affecti esse omninò volumus, de quibus poësis est conscripta. Rursus igitur vtendum Homero, qui alibi dicit. Ἄρχε σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος. Impera, tu enim ætate minor. Etenim prælium vtinam ne contingat. At si contigerit, iunior id regat ac moderetur. Eiusmodi quid enim Neptunus sentit, quod primas imperij partes Deo iuniori concedit. Maiorem verò natu ducem optimorum esse cōuenit. Optimum est autem concordia. Ego verò veluti non solùm te annis superior, verùm etiam propemodum iam senex vaticinor Deum, vt inquit Pherecydes. Sin eū qui prior delictum commisit, prius etiam oportet cedere, tu verò hunc esse me vis, concedo, tua caussa hoc quoque. Oportet enim vt te priùs mihi vindicem, post statim vti te voluntaria atque prompta.

ἐχόντων ὅπως ποτὲ ἔχουσιν. ἀλλ᾽ ἡ κάμηλος γάρ φασι καὶ ψωριῶσα πολλῶν ὄνων ἀνατίθεται φορτία. ἀλλὰ μὴν καὶ ἀποθνήσκοντας, ὡς ἐπίπαν ἐν τοῖς τοιούτοις ὁρῶ, τοὺς περὶ πλείστου ποιουμένους τὸ ζῆν· καὶ ζῶντας ὅσοι τοῦ ζῆν ἀπεγνώκεισαν. τούτων ἔσομαι. μαχέσομαι γὰρ ὡς ἀποθανούμενος. καὶ εὖ οἶδ᾽ ὅτι περιέσομαι. λάκων γὰρ ἄνωθέν εἰμι καὶ οἶδα τὴν πρὸς Λεωνίδαν ἐπιστολὴν τῶν τελῶν. μαχέσθων ὡς τεθναξόμενοι, καὶ οὐ τεθνάξονται.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΙτα θαυμάζεις τοὺς αὐχμώδεις Φυκοῦντας οἰκῶν, εἰ ῥιγοῖς καὶ τὸ αἷμα διεπονηρεύσας; τοὐναντίον μέντοι θαυμάζειν ἐχρῆν, εἴ σοι τὸ σῶμα κρεῖττον ἦν τῆς αὐτόθι φλογός. ἀλλ᾽ ἔστι σοι παρ᾽ ἡμᾶς ἐλθόντι σὺν τῷ θεῷ, ῥᾷον γενέσθαι. ἀπαλλαγέντι μὲν ἀέρος, διεφθορότος ἐκ τῆς ἑλώδους ἀτμίδος, ἀπαλλαγέντι δὲ ὕδατος ἁλυκοῦ, καὶ χλιαροῦ, καὶ τὸ ὅλον ἑστῶτος. ὃ ταυτὸν εἰπεῖν καὶ νεκροῦ. τί δὲ καὶ καλὸν ἐπὶ τὴν ψάμμον τὴν αἰγιαλῖτιν ἀναπεσεῖν, ἣν μόνην ἔχετε διατριβήν. ποῖ γὰρ δὴ καὶ τραπήσεσθε. ἐνταυθοῖ δὲ, οἷον μὲν ἐστὶν ὑπελθεῖν δένδρον σκιαρὸν, κἂν δυσαρεστήσῃς, ἔστιν ἀμεῖψαι δένδρον ἐκ δένδρου. καὶ ὅλον ἄλσος ἐξ ἄλσους. οἷον δὲ τὸ διαβῆναι παραρρέον ὑδάτιον· ὡς ἡδὺ δὲ ὁ ζέφυρος ὑποκινῶν ἠρέμα τοὺς κλάδους. ποικίλαι δὲ καὶ ὀρνίθων ᾠδαί. καὶ ἀνθέων χροιαί. καὶ λειμῶνος θάμνοι. τὰ μὲν γεωργίας ἔργα. τὰ δὲ, φύσεως δῶρα. πάντα δ᾽ εὐώδη. γῆς ὑγιαινούσης χυμοί. τὸ δὲ τῶν νυμφῶν ἄντρον, οὐκ ἐπαινέσομαι. Θεοκρίτου γὰρ δεῖ. ἔστι δέ τι καὶ παρὰ ταῦτα.

Θεοδώρῳ ἰατρῷ.

ΑΓαθὸν ἀναγκαῖον ἡ ὀλιγοσιτία. ἣν ἕτερος μὲν ἄν τις καὶ σκώψειε. σοὶ δ᾽ οὐ θέμις Ἱπποκράτην αὐχοῦντι. ὃς ἀφορίζων τὴν ἔνδειαν, ἔφη ὑγείας εἶναι μητέρα.

Αὐξεντίῳ.

ΕΙς ὄρος ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, Ὅμηρος ἀποδιοπομπεῖται τὰ ἐκ φιλονεικίας κακά. φιλοσοφία δὲ, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς δίδωσι πάροδον εἰς ψυχήν. ἀλλ᾽ ἡμεῖς ἀσθενέστεροι μὲν, ἢ ὥστε φιλοσοφεῖν. τό γ᾽ ἐμὸν μέρος. οὐ μὴν ἀξιοῦμεν παντάπασι φαυλότερον ἔχειν ἀνθρώπων στρατιωτῶν. ἐφ᾽ οἷς ἡ ποίησις γέγονε. πάλιν οὖν Ὁμήρῳ χρηστέον. ὅς πού φησιν Ἄρχε. σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος. μάχη γὰρ μὴ γένοιτο μέν. εἰ δὲ γένοιτο, ὁ νεώτερος αὐτῆς ἀρχέτω. τοιοῦτον γάρ τι νοεῖται τῷ Ποσειδῶνι τὸ παραχωρεῖν τοῦ προκατάρξασθαι τῷ νεωτέρῳ θεῷ. τὸν δὲ πρεσβύτερον, ἡγεμόνα δεῖ τῶν καλλίστων εἶναι. κάλλιστον δὲ ὁμόνοια. ἐγὼ δὲ ὡς οὐ σοῦ πρεσβύτερος μόνον, ἀλλὰ καὶ ἤδη πρεσβύτης, κατάδηλον ὁ Φερεκύδης φησίν. οὐκοῦν τὰ τῆς ἀπολογίας εἰς ἐμὲ περιίσταται. εἰ δὲ καὶ τὸν πρότερον ἁμαρτάνοντα δεῖ πρότερον ἐνδοῦναι, σὺ δ᾽ ἐμὲ βούλει τοῦτον εἶναι, συγχωρῶ σὴν χάριν καὶ τοῦτο. δεῖ γὰρ ἀντιποιηθέντα σου πρότερον, εὐθὺς ἐθελήσαντί σοι χαρίσασθαι.

Ἡλιοδώρῳ.

Ἡ φήμη λέγει δύνασθαί σε πολλὰ παρὰ τῷ νῦν ἔχοντι τὴν αἰγυπτίων ἀρχήν. καὶ ἀληθῆ λέγει. δικαιότατος γὰρ εἶ, καλῶς τῷ δύνασθαι χρώμενος. ὅπως οὖν ὄναιο τῆς σῆς φύσεως καὶ δυνάμεως, ὑπὲρ ὧν ὁ ἐμὸς εὐσέβειος δεῖται, λέγοντος ἄκουσον ἵν' εἰδῇς ὅτι καὶ ῥήτορα συνεστήσαμεν.

Heliodoro.

FAma perhibet, te plurimum apud eum posse, qui nunc Ægypti imperium tenet, & vera quidem perhibet. Dignissimus es enim, quippe cùm ritè & honestè potentia vtaris. Vt igitur industriæ tuæ potentiæque fructum capias, in his rebus quas meus Eusebius rogat, ipsum dicentem ausculta, vt videas nos tibi oratorem etiam commendasse.

Τρωΐλῳ.

Εἰ τὸν ἥρωα Μαξιμῖνον οἶσθα, διέτριψε γὰρ χρόνον ὑπόσυχνον ἐπὶ στρατοπέδου, πάντως καὶ ὅτι χρηστὸς ἦν, οἶσθα. Τούτου παῖς, ἐμὸς ἐξανέψιος, ὃς ἐπιδώσει σοι τὴν ἐπιστολήν. ὃν ἕτερος μέν τις ἴσως καὶ διὰ τὴν τύχην τιμήσει. τὸ γὰρ ἀρξάντων ἐστὶν οὐκ ἀφιλότιμον ἀρχήν. ὁ δὲ φιλόσοφος Τρωΐλος τἄνδον ὄψεται τοῦ νεανίου. κἀκεῖθεν αὐτὸν ἐπαινέσει. δῆλον δὲ ὅτι καὶ συνδιοίσει τὰ παρόντα αὐτῷ. σπαράττεται γὰρ ὑπὸ ἐνδεικτῶν κακῶς ἐπιφυόντων τῇ κυρήνῃ, εἰ μὴ σύ γε δώσεις ἀλκήν. ὅτι γὰρ ἀνθέμιον, ἢ τινὰ τῶν ὁμοτίμων αὐτῷ πείσεις ὑπὲρ ὑμῶν τε καὶ τἀληθοῦς φθέγξασθαι, τοῦτο σὸν ἔσται πάντως. καὶ σὺ αἰτίαν ἕξεις τοῦ γινομένου. δι' ἑνὸς οὖν ἀνδρός τε καὶ πράγματος, δέομαι προθυμήθητι τῶν παμπονήρων τούτων ἡμᾶς ἀπαλλάξαι θηρίων. τὸ γὰρ εὖ τυχεῖν τὴν πεῖραν τοῖς φθάσασι, πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς γενέσθαι προτρέψεται.

Troilo.

SI Heros Maximinus tibi notus est, is enim aliquamdiu apud nos in castris est commoratus, omninò tibi cognitũ est etiam, bonũ virũ esse. Eius filius, meus ex parte cõsobrinus est, q tibi epistolã reddet. Quem alius quispiã etiã ob fortunam fortitan coleret. Est enim eiusmodi vt magistratum non expertem honoris atque gloriæ gesserit. At Philosophus Troilus interiora atque mentem iuuenis intuebitur, & hinc laudibus eũ afficiet. Neque est dubium, quin eius calamitas te sit permotura. Laceratur enim à delatoribus & Sycophantis, malè nascentibus Cyrenæ, nisi tu robur ac vires dederis. Quod enim Anthemium, aut aliquem in simili dignitate constitutum persuadebis, vt pro vobis & veritate vocem mittas, omninò tuarum erit partiũ, & tu caussam negotij sustinebis. Per vnum enim virum atque rem, quæso te da operam, vt à perniciosissimis his belluis nos liberemur. Nam si prioribus experientia benè cesserit, multi, vt illorum similes fiant, impellentur.

Τρύφωνι.

Εἰς Διογένην ὅτι ἂν ποιήσῃς, ὧν σοι φύσις ἐστὶν ἐργάσεσθαι, οὐδὲν καινὸν ἔσῃ πεποιηκώς. ἀλλ' ἐποικοδομήσεις τοῖς σαυτοῦ. κυρηναῖος γάρ ἐστι τῆς δι' ὑμᾶς ἔτι πόλεως. δεῖ δὲ οὐ μόνον ἀθρόους, ἀλλὰ καὶ καθ' ἕνα εὐεργετεῖν. τίνα δέ ἐστιν ἐν οἷς φίλων δεήσεται Διογένης, οὐκ ἐμοῦ γράφοντος ἀναγινώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ λέγοντος ἀκούειν σε δεῖ. οὐδὲν γὰρ ἂν γένοιτο τοῦ πάσχοντος ῥητορικώτερον. Μαρκιανὸν τὸν φιλόσοφον τὸν ἄρξαντα παφλαγόνων, πρόσειπε παρ' ἐμοῦ. κἄν τι δύνηται, στοχάζομαι δὲ ὅτι δύναται, κωλυσάτω συγγενῆ μου σφόδρα αὐτανέψιον, ἔργον γενέσθαι συκοφαντῶν ἐνδεικτῶν, κοινῶν ἀλαστόρων τῆς χώρας, ὅν σοι μετὰ τῆς ἐπιστολῆς, υἱὸν ἐγχειρίζω. δι' ὃν ὄντες ἀδελφοὶ δύο, τρεῖς ἀριθμούμεθα.

Tryphoni.

IN Diogenem, quicquid contuleris ex his quæ tuũ ingeniũ consueuit, nihil irritum aut inane feceris: sed tuis ipsius accumulaueris. Cyrenẽsis enim est, vestræ etiamnum ciuitatis. Æquum est autem nõ de omnibus simul, verùm etiam de singulis benemereri. Quæ verò sint, in quibus amicorum opera Diogenes opus sit habiturus, non ex meis literis cognoscere, sed ex ipsius sermone audire debes. Nihil enim magis oratoriè fieri possit eo ad quem res pertinet. Marcianum philosophum qui Paphlagonibus præfuit, meis verbis saluta, & si quid potest (Arbitror autem eum posse) prohibeat, ne cognatus meus & consobrinus, Sycophantis delatoribus obiiciatur, communibus regionis vexatoribus, quem tuæ fidei cum literis quasi filiũ cõmitto, tradóque propter quẽ cùm simus fratres duo, tres numerabimur.

Τῷ ἀδελφῷ.

Οἱ ἀσκληπιάδαι τοῖς δυσεμέτοις, ὕδατος χλιαροῦ διδόασιν ἀπορροφεῖν. ἵνα τούτῳ συνεπισπάσωνται καὶ τὸ προαποκείμενον. βούλομαι δή σοι κἀγὼ φήμας καινὰς ἔναγχος ἐκ τῆς ἠπείρου διακομισθείσας ἀπαγγεῖλαι, ἵνα μοι πολλαπλασίου αὐτὰς ἀποδῷς, προσθεὶς εἴτι πλέον εἰδὼς τυγχάνεις.

Fratri.

MEdici his, qui vomere difficulter possunt, tepidam aquam sorbendam concedunt, vt cũ hoc simul illud quod antea reconditum fuerat, protrahant. Statui ego tibi quoq; nouos rumores è Epiro allatos referre, vt eos mihi cum multo fœnore remittas, adiecto si quid auditũ aut cognitũ habes.

Ἀθανασίῳ τῷ ὑδρομύστῃ.

Ὀδυσσεὺς ἔπεισε τὸν Πολύφημον διαφεῖναι αὐτὸν ἐκ τοῦ σπηλαίου. γόης γάρ εἰμι καὶ εἰς καιρὸν ἄν σοι παρεῖναι, οὐκ εὐτυχοῦντι τὰ εἰς τὸν θαλάττιον ἔρωτα. ἀλλ' ἐγώ τοι καὶ ἐπῳδὰς οἶδα. καὶ καταδέσμους καὶ ἐρωτικὰς κατανάγκας, αἷς οὐκ εἰκὸς ἀντισχεῖν οὐδὲ πρὸς βραχὺ τὴν γαλάτειαν. μόνον ὑπόστηθι σὺ τὴν θύραν ἀποκινῆσαι. μᾶλλον δὲ τὸν θυρεὸν τοῦτον. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ ἀκρωτήριον εἶναι φαίνεται.

Athanasio Hydromystæ.

VLysses Polyphemo persuasit eum ex antro pellicere. Sum enim præstigiator: & opportunè tibi præstò fuero, dum non fœliciter marinus amor succedit. At verò incantamenta quoque noui, & vincula, & amatorias filiculas, quibus ne paulisper quidem Galatea restiterit. Solùm tu ianuam te amoturum promitte, aut potiùs scutum hoc. Nam mihi quoque rostrum esse videtur. Ego verò

Ego verò citiùs reuertar, quàm rumor de puella victa, quid victa dico? Ipsam illam multis illecebris obnoxiam huc tibi sistam, téque rogabit & suppliciter petet. Tu verò dissimulabis ac irridebis. Sed mihi quoque subinde, ita molesta fuit, ne sordes pellium iniucundæ essent puellæ deliciosæ, & quotidiè sæpiùs lauanti. Rectè igitur habebit si omnibus ritè concinnatis, ornaris, laueris, & suffitu impleris domicilium. Adhæc rectius si etiam serta nexueris ex hedera & smilace, quibus te tuásque delicias redimas: sed quid cunctaris & non iam ostium aggrederis. Adhæc igitur Polyphemus quantum maximum potuit cachinnum sustulit, & manus cōplosit. Atque Vlysses putabat eum immoderato gaudio penè desipere, quòd spem haberet se amica sua potiturum. Ille verò ad pedes arripiens ipsum. Næ tu inquit solers es homuncio, & in rebus optime versatus? At aliud excogita. Hunc enim non effugies. Vlysses igitur, nam apertè afficiebatur iniuria, voluit sibi sua versutia consulere. Te verò Cyclopem quidem audacia, Sysiphum conatibus, iudicium supplicio affecit, lex in custodiam dedit, quæ tu ne derideris. Sin omninò perfringendæ sunt & vincendæ leges. At ego non eas dissoluero, neque carceris in quo vincti custodiuntur, ianuas effregero. Etenim si penes sacerdotes esset Reipub. administratio, hos ipsos etiam nequitiæ punitores oporteret esse: quoniam publicus gladius non minus est quàm gutturnia in templorum vestibulis expiatorium vrbis instrumentum. Sic enim de maiorum gloria accepimus. Sic faciebant, dū pulchrū videbatur, vt idem pro publicis commodis vota faceret, & vt hæc promouerentur, operam nauaret. Etenim Ægypti & Hebræorum gens, longo tempore, sacerdotes eosdem & reges habuerunt. Postquam verò discrimen inter vitæ genera interuenit, ita vt aliud sacris rebus deuotum esset, aliud in potestate ciuili poneretur, & alij sunt ad imperium regendum constituti, nos autem ad precandum & orandum, quibus lege interdictum est, ne manum suppliciis & iudicio porrigamus, néve vel perditissimum hominem morte afficiamus, cur illis quispiam concesserit, contra iudicium homini scelerato porrigere manus? Sed ego quod mearum partiū est facio. Precor & priuatim domi & in templis publicè, vt iudicium plus possit, quàm scelus & nequitia, atque à malitia ciuitas expurgetur. Hoc autem idem est, ac si dicerem, vt malus malè pereat & tu & quicunque est tui similis. Hoc tibi sit argumento, quem me fuerim præbiturus, si mihi potestas esset, qui cùm non sit potestas, execrer & detester.

Fratri.

MVlta bona sacerdotibus Auxomitarum eueniant, qui cùm milites in montium antra subiissent, & clandestina eruptione cædem facere vellent, populum agrestem & rusticanum à templis suis auocarunt, & rectà contra hostes eduxerūt, & votis factis Tropheū in Myrsinitide cōstituerūt.

ἐγὼ δὲ ἐπανήξω σοι θᾶττον ἢ λόγος τὴν παῖδα κατεργασάμενος. τί λέγω κατεργασάμενος; αὐτὴν ἐκείνην ἀποφανῶ σοι δεῦρο πολλαῖς ἴυγξι γενομένην ἀγώγιμον. καὶ δεήσεταί σου καὶ ἀντιβολήσει. σὺ δὲ ἀκκιεῖ καὶ κατειρωνεύσῃ. ἀτὰρ μεταξὺ μέτι καὶ τοιοῦτον ἔθραξε. μὴ τῶν κωδίων ὁ γράσος ἀηδὴς γένηται κόρῃ τρυφώσῃ. καὶ λουομένῃ τῆς ἡμέρας πολλάκις. καλὸν οὖν εἰ πάντα εὐθετήσαις, ἐκκορήσαις τε, καὶ ἐκπλυνεῖς, καὶ ἐνθυμιάσειας τὸ δωμάτιον. ἔτι δὲ κάλλιον εἰ καὶ στεφάνους παρασκευάσαιο, κιττοῦ τε καὶ σμίλακος. οἷς σαυτόν τε καὶ τὰ παιδικὰ ἀναδήσαιο. ἀλλὰ τί διατρίβεις. καὶ οὐκ ἐγχειρεῖς ἤδη τῇ θύρᾳ. πρὸς οὖν ταῦτα ὁ Πολύφημος ἐξεκάγχασέ τε ὅσον ἠδύνατο μέγιστον, καὶ τὼ χεῖρε ἐκρότησε. καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεύς, ᾤετο αὐτὸν ὑπὸ χαρμονῆς οὐκ ἔχειν ὅτι ἑαυτῷ χρήσαιτο, κατελπίσαντα τῶν παιδικῶν περιέσεσθαι. ὁ δέ, ὑπογενειάσας αὐτόν, ὦ οὖτι ἔφη. δριμύτατον μὲν ἀνθρώπιον ἔοικας εἶναι. καὶ ἐγκατατετριμμένον ἐν πράγμασιν. ἄλλο μέντοι ποίκιλε. ἐντεῦθεν γὰρ οὐκ ἀποδράσῃ. ὁ μὲν οὖν Ὀδυσσεύς, ἠδίκειτο γὰρ ὄντως, ἔμελλεν ἄρα τῆς πανουργίας ὀνήσεσθαι. σὺ δὲ κύκλωπα μὲν ὄντα τῇ τόλμῃ, σίσυφον δὲ τοῖς ἐγχειρήμασι, δίκη μετῆλθε. καὶ νόμος καθεῖρξεν, ὧν μήποτε σὺ καταγελάσειας. εἰ δὲ δεῖ πάντως ὑπερέχειν σε τῶν νόμων, ἀλλὰ μὴ ἔγωγε εἴην ὁ παραλύων αὐτούς, καὶ τὰς θύρας καταρρηγνὺς τοῦ ἐπὶ τοῖς δεσμώταις οἰκήματος. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν ἐπὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἡ πολιτεία, τούτους αὐτοὺς ἔδει τῆς πονηρίας κολαστὰς εἶναι. ὡς ἔστι γε τὸ δημόσιον ξίφος οὐχ ἧττον, ἢ τὰ ἐν τοῖς προτεμενίσμασι χέρνιβα, πόλεως καθαρτήριον. οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπυνθανόμεθα κλέα ἀνδρῶν. οὕτως ἐποίουν ἕως ἐδόκει καλὸν εἶναι τὸν αὐτὸν εὔχεσθαί τε ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀγαθῶν, καὶ πράττειν ὅπως ἂν παραγένοιτο. καὶ γὰρ αἰγύπτιοι καὶ τὸ ἑβραίων γένος, χρόνον συχνὸν ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐβασιλεύθησαν. ἐπεὶ δὲ διῳκίσθησαν οἱ βίοι. καὶ ὁ μέν, ἱερός. ὁ δέ, ἡγεμονικὸς ἀπεδείχθη. τετάχαται δὲ ἕτεροι μὲν ἐν τοῖς πράγμασιν, ἡμεῖς δ' ἐν ταῖς εὐχαῖς εἶναι οἷς ὁ νόμος ἀπαγορεύει χεῖρα ὀρέγειν τῇ δίκῃ, ἀποκτιννύναι τὸν πονηρότατον, πῶς ἄν τις αὐτοῖς ἐπιτρέψοιεν ἀνδρὶ πανούργῳ χεῖρα ὀρέξαι κατὰ τῆς δίκης. ἀλλ' ἐγώ, τό γε εἰς ἐμὲ ἧκον ποιῶ. εὔχομαι καὶ οἴκοι καὶ ἐπὶ τῶν κοινῶν ἱερῶν, ὑπερέχειν τῆς ἀδικίας τὴν δίκην. καὶ πονηρίας ἐκκαθαρθῆναι τὴν πόλιν. τοῦτο δὲ ταυτόν ἐστι τὸν κακὸν κακῶς ἀπολωλέναι καὶ σέ, καὶ ἄλλον ὅστις σοι παραπλήσιος. ἔστω δή σοι τοῦτο τεκμήριον. τίς ἂν ἐγενόμην ἐξόν τι ποιεῖν, ὃς ἐπειδὴ οὐκ ἔξεστι καταρῶμαι.

Τῷ ἀδελφῷ.

ΠΟλλὰ ἀγαθὰ γένοιτο τοῖς ἱερεῦσιν αὐξουμιτῶν, οἳ τῶν στρατιωτῶν καταδεδυκότων ἐν χηραμοῖς ὀρῶν, καὶ ἀξιούντων τὸ αἷμα φρουρεῖν, οἱ δέ, τὸν ἀγροῖκον λεὼν παρακαλέσαντες ἀπὸ τῶν ἱερῶν αὐτῶν, τὴν εὐθὺ τῶν πολεμίων ἡγήσαντο. καὶ προσευξάμενοι, τρόπαιον ἔστησαν ἐν τῇ μυρσινίτιδι.

φάραγξ δὲ αὕτη περιμήκης τε καὶ βαθεῖα, καὶ ὕλῃ συνηρεφής. ἀλλ' ὑπὸ τοῦ μηδὲν τοῖς βαρβάροις ὅπλον πολέμιον ἀπηντηκέναι, καὶ ταῖς δυσχωρίαις ἐθάῤῥησαν. ἔμελλον δέ που καὶ Μελαμπύγου τεύξεσθαι Φαύστου τοῦ διακόνου τῶν ἱερῶν. οὗτός ἐστιν ὁ πρῶτος ὑποστὰς ὁπλίτην γυμνός. καὶ παίσας ἐκ χειρὸς λίθῳ κροταφιαίαν πληγὴν. οὐ βαλών. ἀλλ' ὥσπερ πὺξ ἐνθορών. πεσόντα δὲ ἤδη περιδύσας τὰ ὅπλα, συχνοὺς ἐπ' αὐτοῖς κατείργασται. καὶ ὅστις δὲ ἕτερος ἀνὴρ ἀγαθὸς, ἔδοξεν ἐν τῷ τότε, Φαῦστον αἰτιατέον τῶν γινομένων, καὶ οἷς ἐποίει καὶ οἷς παρὰ τὸν καιρὸν ἐφθέγγετο. ἐγὼ δὲ καὶ ἅπαντας τοὺς παραγενομένους τῷ ἔργῳ, ἥδιστα ἂν στεφανώσαιμι καὶ ἀνακηρύξαιμι. πρῶτοι γὰρ ἥψαντο καλῶν ἔργων, δεῖξαι τοῖς καταπεπληγμένοις, ὅτι μὴ κορύβαντές εἰσι. μὴ δὲ τῶν παρὰ τὴν Ῥέαν δαιμόνων. ἀλλ' ἄνθρωποι καὶ τρωτοὶ καὶ θνητοὶ καθάπερ ἡμεῖς. εἰ δὲ καὶ ἡμεῖς ἄνδρες γενοίμεθα, ἐν τοῖς τοιούτοις, οὐδὲ τὰ δευτερεῖα γένοιτο ἂν ἀφιλότιμα. τυχὸν δ' ἂν καὶ τὰ πρωτεῖα συγχωρηθείημεν, εἰ μὴ λοχήσαντες ἐν φάραγγι, πεντεκαίδεκα προνομεύοντες εὐτυχήσαιμεν, ἀλλὰ νομίμῳ πολέμῳ καὶ φαινομέναις παρασκευαῖς πλήθη πρὸς πλῆθος ἀγωνισαίμεθα.

Τρωΐλῳ.

Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν ἀΐδαο, Αὐτὰρ ἐγὼ κἀκεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου. Ὁμήρῳ μὲν ἐποίησαν οἱ στίχοι. ὁ δὲ νοῦς αὐτῶν, οὐκ οἶδα εἰ Ἀχιλλεῖ περὶ Πατρόκλου μᾶλλον ἄξιον εἰρῆσθαι, ἢ ἐμοὶ περὶ σοῦ τῆς φιλτάτης τε καὶ εὐεργέτιδος κεφαλῆς. ὡς ἐγὼ μάρτυρα ποιοῦμαι θεὸν, ὃν φιλοσοφία πρεσβεύει, τῆς ἱερᾶς σου καὶ γλυκείας ψυχῆς ἐπὶ μέσης καρδίας ἄγαλμα περιφέρω. καὶ ἐμβομβεῖ μου ταῖς ἀκοαῖς ἡ θαυμαστή σου τῶν σοφῶν λόγων ἠχώ. τῇ πατρίδι δὲ ἐπιδημήσας ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, καὶ δυοῖν ἐνιαυτῶν ἐπιστολὰς ἅμα ἀνεγνωκὼς πλῆθος ὅσον δακρύων κατέσπεισα τῶν γραμμάτων. οὐ γὰρ οἷς ἀπέλαυόν σου διὰ τῶν γεγραμμένων ἡδόμην, ἀλλ' ἠνιώμην ἀναφέρων ἀπὸ τῶν γεγραμμένων τὴν ἔμψυχόν σου συνουσίαν. οἵου φίλου τε ἅμα καὶ πατρὸς ὄντως ζῶντος στεροίμην, δεξαίμην οὖν ἂν βαρυτέρους ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐθελοντὴς, ἵνα μοι γένοιτο πάλιν πρόφασις ἀποδημίας. ἆρά σε ποτὲ ὄψομαι πάτερ ἀληθῶς γνησιώτατε; ἆρά ποτε, τὴν ἱεράν σου κεφαλὴν περιπτύξομαι; ἆρα μεθέξω τοῦ συνεδρίου τοῦ διὰ σὲ μακαρίου; εἰ γὰρ γένοιτό μοι τούτων τυχεῖν ἀποδείξω μηκέτι μῦθον ὄντα τὸν ἐπὶ Αἴσονι τῷ Θετταλῷ λόγον. ὃν φασὶν αἱ ποιήσεις δὶς ἀνηβῆσαι νέον ἐκ πρεσβύτου γενόμενον.

Τῇ φιλοσόφῳ.

Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν ἀΐδαο, αὐτὰρ ἐγὼ κἀκεῖθι τῆς φίλης Ὑπατίας μεμνήσομαι. ἔγωγέ τοι τοῖς πάθεσι τῆς πατρίδος περιεχόμενος, καὶ δυσχεραίνων αὐτὴν ἐφ' οἷς καθημέραν ὅπλα πολέμια, καὶ ἀποσφαττομένους ἀνθρώπους ὥσπερ ἱερεῖα,

Ea conuallis est prælonga & profunda, nemoréque contecta. Sed quòd nulla hostilia Barbaris arma fuissent obuiam, & locorum difficultate freti confidebant, & alicubi in fortissimum. Faustum incidere volebant, diaconum sacrorum. Is primus armatum sustinuit inermis, & manu capitalem plagam per lapidem inflixit, non iaciens, sed in pugni modum impingens. Cadentibus iam armis cinctus, plurimos post illum confecit, & quicunque alius strenuè pugnasset. videbatur illo tempore rei bene gestę caussa in Faustum referenda esse, tum ob facta, tum ob ea quæ præter opportunitatē locutus est. Ego verò omnes qui rei interfuerunt, libenter corona & publico præconio donauerim. Primi enim grandia facinora facere aggressi sunt, vt prostratis ostenderent, non illos Corybantes esse, neque Rheæ dæmones, sed homines & vulnerabiles & mortales, quemadmodum & nos. Sin nos quoq; viri in eiusmodi negotio fuerimus, neque secunda mehercle palma laude & gloria carebit. Forsitan etiā prima essemus adepti, si non in conualle delitescentes quindecim numero, prædis agendis intenti fuissemus. Sed iusto bello, manifestisque apparatibus multitudo cum multitudine signa contulissemus.

Troilo.

Εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν ἀΐδαο,
Αὐτὰρ ἐγὼ κἀκεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου.
Si verò mortuorum obliuiscuntur in inferno.
At ego etiam tibi amici Sodalis memoriam retinebo.

Homerus quidem hos versus fecit. Sensum autem eorum, nescio magis-ne Achillem de Patroclo prædicare conueniat, an me de charissimo tuo & benefico capite. Deum enim testor, quem philosophia colit, me sancti tui ac dulcis animi, in intimo corde, simulachrū circumferre. Et immurmurat auribus meis egregia tuorum sermonum echo. Cùm verò ab Ægypto profectus, in patria iam commorarer, & duorum annorum epistolas vnà recognoscerem, omnes in vniuersum literas irrigam lachrymis. Non enim ex scriptorum tuorum fruitione voluptatem cepi, sed mœstitia sum affectus, dum è scriptis vitæ tuæ conuersationis subiit recordatio, cuiusmodi amico & patre reuera superstite carerem. Grauiora igitur certamina pro patria voluntarius obierim, quàm vt iterum mihi se peregrinandi caussa offerat. Nunquid igitur videbo te coram aliquando pater reuera, maximè genuine? Nunquid aliquando sanctum tuum caput amplectar? Nunquid particeps ero concilij propter te beati? Si enim hæc consequēdi mihi oblata facultas erit, ostendam non fabulam amplius esse, famá de Æsone Thessalo, quem poëses ferunt bis repubescentem ex sene factum esse iuuenem.

Philosophæ.

Si verò mortuorum obliuiscuntur in inferno, at ego amicæ Hypatiæ meminero. Ego verò patriæ miseriis implicatus, & ægris oculis eam suspiciens, quod video quotidie hostium arma, hominésque victimarum more trucidari,

& aërem hauriens infectum à fœtore & purulentia corporum, ipse quoque simile quoddam incommodum expecto. Quis enim bonam spem habeat in quo etiam quod excellit deiectissimum est vmbra carniuorarum auium occupatum. Sed in his etiam libenter viuens. (Quid enim me afficerent Lybeni, & hic natum, & auorum sepulchra non ignobilia intuentem:) tamen propter te solam patriam mihi neglecturus videor, & cùm otium nactus, fuero transmigraturus.

Fratri.

EQuidem infœlices sumus, qui semper nos mutuò calamitosis nunciis excipimus. Ecce Battiam etiam direptionibus vastarunt, Aprosylem aggressi sunt horreis incendium & flammas intulerunt, terram populationibus infestam fecerunt, mulieres in seruitutem redegerunt. Viris nihil quicquam parsum est. At anteà tantummodò puerulos capere solebant. Nunc verò vt opinor se numero pauciores esse sciunt, quàm vt satis multos custodiendæ prædæ distribuant, & reliquis ad prælium ineundum sufficiant, si quis aduersus eos cum infesto excercitu egrediatur. Nostrum verò nemini res negotium facessit. Sed domi sedemus, auxilium inutile milites expectamus, annonam pacis, lucra in ore habemus, quasi hæc diiudicare necesse sit, & non illos potiùs vlcisci. Non desinemus aliquando nugari? Non tandem sapiemus & ruricularum agrestium agmine facto, manum cum hostibus conferemus, pro liberis, pro coniugibus, pro regione, & si ita vis pro ipsis etiam militibus? Pulchrum enim est hæc in pace iactari, nos eis & alimentum & salutem præstare. Ego igitur solus non eques, hanc epistolam scripsi. Nam in præsentia manipulos & manipulorum ductores constitui. Conscribitur etiam Asusamante mihi maxima multitudo. Etenim impressoribus ad Cleopatræ ditionem me obuiam venturum nunciaui. In spem autem venio, postquam vltra viam venero, & me cum valida quadam manu aduentare nunciatum fuerit, numerum auxiliorum auctum iri. Accurrent enim vndiquaque optimi quidem, vt egregij facinoris participes fiant, pessimi verò ad spoliorum direptionem.

Asclepiodoto.

HEi mihi. Quid autem Hei mihi? Malum humanum nobis accidit. Tertius & qui vnus reliquus erat filius è vita discessit. At illa doctrina, nihil quod non in nobis positum sit bonum aut malum existere, etiamnum à me retinetur. Immò quondam erat scientia firma atque solida. Nunc autem in doctrinam recidit animo circumstantiis excercitato. Acerbiorem esse mihi calamitatis euentum oportebat, & ea de caussa fortuna cui meas res lædere curæ est, antè sic comparauit, vt ne charum quidem caput mihi præstò esset. Sed venias aliquando charissime vir & optatissime, & amicorum syncerissime. Testis sum egregio Menelao summæ in te beneuolentiæ. Idcircò sæpenumero totos dies iucundissimè transegi, quòd tui cum laude memoriam prædicabat, & sæpè vix animi compos & procuratoribus non rectà abducentibus eum versus Teuchira, circa magnum

καὶ τὸν ἀέρα διεφθαρμένον ἕλκων ἀπὸ τῆς σήψεως τῶν σωμάτων καὶ αὐτὸς ἕτερα τοιαῦτα παθεῖν προσδοκῶ. τίς γὰρ εὔελπις, ἐν ᾧ καὶ τὸ περιέχον ἐστὶ κατηρέστατον, κατειλημμένον τῇ σκιᾷ τῶν σαρκοφάγων ὀρνέων. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τούτοις φιλοχωρῶν, τί γὰρ καὶ πάθω Λίβυς ὢν, καὶ ἐνταῦθα γενόμενος, καὶ τῶν πάππων τοὺς τάφους, οὐκ ἀτίμους ὁρῶν, διὰ σέ μοι δοκῶ μόνην ὑπερόψεσθαι τῆς πατρίδος. κἂν λάβωμαι σχολῆς, μεταναστεύειν.

Τῷ ἀδελφῷ.

Δυστυχοῦμεν οἳ διαπορθμεύομεν πονηραῖς ἀλλήλους ἀγγελίαις ἀμείβεσθαι. ἰδοὺ γὰρ καὶ Βατίαν ἐπενείμαντο. καὶ Ἀπροσύλεως ἥψαντο. καὶ ἅλως ἐνέπρησαν. καὶ γῆν ἐδῃώσαντο. καὶ γυναῖκας ἠνδραποδίσαντο. ἀρρένων δὲ οὐδεμία φειδώ. καίτοι πρότερον εἰώθεσαν ζωγρεῖν τὰ παιδάρια. ἀλλὰ νῦν οἶμαι τὸν ἀριθμὸν ἐλάττους ἴσασιν ὄντες, ἢ ὥστε νέμειν τε τῇ λείᾳ φύλακας συχνοὺς, καὶ ἀρκεῖν τοῖς λειπομένοις ὡς ἐπὶ πόλεμον εἴ τις ἐπεξίοι. ἡμῶν δὲ οὐδεὶς ἀγανακτεῖ. ἀλλ' οἴκοι καθήμεθα, τὴν συνήθη ἐπικουρίαν τοὺς στρατιώτας προσδεχόμενοι. καὶ τὸ σιτηρέσιον καὶ τὰς ἐν εἰρήνῃ πλεονεξίας διὰ στόματος ἔχομεν, ὥσπερ τούτοις δικάζεσθαι δέον. ἀλλ' οὐκ ἐκείνοις ἀμύνεσθαι. οὐ παυσόμεθα φλυαροῦντες; οὐ σωφρονήσομέν ποτε, καὶ γεωργοὺς βωλοκόπους ἀθροίσαντες, ὁμόσε χωρήσομεν τοῖς ἐχθροῖς, ὑπὲρ παίδων, ὑπὲρ γυναικῶν, ὑπὲρ χώρας, εἰ δὲ βούλει καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν στρατιωτῶν; καλὸν γὰρ ἐν εἰρήνῃ λαλεῖσθαι ταῦτα, ὡς ἡμεῖς αὐτοὺς τρέφομέν τε καὶ σώζομεν. ἐγὼ μὲν οὖν μόνον οὐκ ἔποχος ὢν ἵππῳ, τὴν ἐπιστολὴν ὑπηγόρευσα. καὶ γὰρ λόχους καὶ λοχαγοὺς ἐκ τῶν παρόντων ἐποίησα. ἀθροίζεται δέ μοι καὶ ἐν Ἀσουσάμαντι πλῆθος συχνόν. καὶ γὰρ δῃώταις ἀπαντᾶν ἐπὶ τῆς Κλεοπάτρας ἀπήγγελλα. ἐλπίζω δὲ ἐπειδὰν πρὸ ὁδοῦ γένωμαι, καὶ προσαγγελθῇ νεανικῆς τις συστᾶσα περὶ ἐμὲ δύναμις, πολὺ πλείους ἔσεσθαι τοὺς ἀλήκτοις. ἥξουσι γὰρ ἁπανταχόθεν, οἱ βέλτιστοι μὲν, ἐφ' ᾧ μετασχεῖν ἔργου καλοῦ. οἱ πονηρότατοι δὲ, καὶ ἐπὶ διαρπαγῇ λαφύρων.

Ἀσκληπιοδότῳ.

Οἴμοι. τί δὲ οἴμοι. θνητά τοι πεπόνθαμεν. ὁ τρίτος γε καὶ λοιπὸς οἴχεται τῶν υἱέων. ἀλλὰ τό γε δόγμα τὸ περὶ τοῦ μηδὲν εἶναι τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν ἀγαθὸν ἢ κακὸν, ἔτι παρ' ἐμοὶ σώζεται. μᾶλλον δὲ πάλαι μὲν ἦν μάθημα. νυνὶ δὲ γέγονε δόγμα ψυχῆς ἐγγεγυμνασμένης ταῖς περιστάσεσιν. ἔδει ἄρα χαλεπωτέραν μοι γενέσθαι τοῖς πάθεσι τὴν προσβολήν. καὶ διὰ τοῦτο ὁ δαίμων ᾧ μέλει βλάπτειν τἀμὰ, προῳκονομήσατο, μὴ δὲ σὲ τὴν φίλην μοι παρεῖναι κεφαλήν. ἀλλ' ἔλθοις ποτὲ θαυμάσιε καὶ τριπόθητε καὶ φίλων ἀδολώτατε. μάρτυς εἰμὶ τῷ θαυμαστῷ Μενελέῳ τῆς περὶ σὲ διαθέσεως. διὰ τοῦτο πολλάκις ἡδέως συνδιημέρευσα, ὅτι σε δι' εὐφήμου μνήμης ἐτίθετο. καὶ πολλὰ τῇ ψυχῇ προσκεκοφὼς, καὶ τοῖς ἐπιτρόποις, οὐδὲ ἀπάγουσιν αὐτὸν εὐθὺ Τευχείρων περὶ τὸν μέγαν

ἀσκληπιόδοτον, εὐγνώμων ἦν καὶ εὐχαριστῶν, ὡς ἐπὶ μεγίστοις εὐεργέτῃ διατετέλεκεν. ἵν' ἔχωμεν ὕδωρ ψυχρὸν, ὑδρίαν ἢ πίθον ἐκ μαρμάρου ζητῶ. ὅσῳ μείζων τοσούτῳ κάλλιον. κείσεται δὲ ἐν ἀσκληπιῷ τῷ ποταμῷ· παρ' αὐτῷ γὰρ κτίζω τὸ ἀσκητήριον. καὶ ἁγνὰ σκεύη προευτρεπίζομαι. σὺν θεῷ δὲ εἴην ἐπιβαλλόμενος.

Τῷ ἀδελφῷ.

Ἀσπίδα, φρῦνον, ὄφιν, καὶ λαδικέας περίφευγε. καὶ κύνα λυσσητῆρα καὶ πάλιν λαδικέας. ἀλλὰ μετὰ τὸν ἡμερώτατον καὶ φιλοσοφώτατον Πενταδιον τὰς πινακίδας ἃς ἡ πολιτεία σύνθημα ποιεῖται τῆς αἰγυπτίας ἀρχῆς, εὐθάλιος ὁ λαδικεὺς ἔχει λαβών. οἶσθα τὸν νεανίσκον, ὡς εἰκάζειν ἔξεστιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν χρόνους ἐπὶ στρατοπέδου διαγαγόντα. καὶ γὰρ οὐκ εἴα λανθάνειν αὐτὸν οὔτε ὁ τρόπος, οὔτε τὸ ἐπώνυμον. βαλλαντᾶ τινα ἤκουες οὐ πατρόθεν τῆς σεμνῆς ταύτης προσηγορίας κληρονομήσαντα, ἀλλ' αὐτὸν περιποιησάμενον, ἐπειδὴ γὰρ οἶμαι λυδίας ἄρχων ἀποδειχθεὶς, ὑπὸ τοὺς ῥουφίνου καιροὺς, ἦγε καὶ ἔφερε τὰ λυδῶν, νεμεσᾷ ῥουφῖνος. καὶ μέτεισι ζημίᾳ χρυσοῦ, λιτρῶν πεντεκαίδεκα. τάττει δὲ στρατιώτας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὡς ᾤετο τοὺς ἀνδρειοτάτους καὶ εὐνουστάτους. ἐφ' ᾧ σὺν βίᾳ πράξαντας τὸ χρυσίον, ἀνακομίσαι πιστῶς, εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ αὐτοῦ. τί οὖν πρὸς ταῦτα ὁ σίσυφος, ἀλλὰ μὴ λίαν ἀπειρόκαλος ὦ βεβοημένα ἐπιδιηγούμενος. πέπυσαι πάντως τὴν συνωρίδα τῶν βαλαντίων. ἃ τῶν ἵππων εὐμήλου πολὺ μᾶλλον ἀλλήλοις ἐοικότα κατασκευάσας, τῷ μὲν, ἐνέθηκεν ὀβολοὺς ἐκ χαλκοῦ. τῷ δὲ στατῆρας χρυσοῦ. καὶ τοῦτο μὲν δείξας, ἐκεῖνο δὲ κρύψας, ὡς ἀπηρίθμησαν, ὡς ἐζυγοστάτησαν, ὡς κατεσημαίνοντο τῇ δημοσίᾳ σφραγῖδι τὸ χρυσίον, λανθάνει θάτερον ἀντιθεὶς. καὶ πέμψας ἀντὶ τῶν στατήρων τοὺς ὀβολούς. οἱ δὲ ὡμολογήκεσαν ἐν δημοσίοις γράμμασιν ἔχειν καὶ διακομιεῖν τὸ χρυσίον. κἀντεῦθεν Δάφνις παρὰ ποιμέσι πρῶτος ἐγένετο. τοῦτο τὸν εὐθάλιον ἐπὶ μέγα τύχης ἐξῆρεν. οὐδενὶ γὰρ ἐπέτρεψεν ὁ γέλως ὑπὲρ τῆς πολιτείας ἀγανακτῆσαι. ἀλλ' ὡς ἄνδρα παρὰ τοὺς πώποτε θαυματοποιὸν, ἰδεῖν ἐπεθύμησαν. καὶ ἧκε μετάπεμπτος ὥσπερ εὐεργέτης ῥωμαίων. ὀχήματι δημοσίῳ πομπεύων διὰ τῆς πόλεως. κἀγὼ τἀνθρώπιον οἶδα τῶν συνεδρευόντων ἐν τῷ προτεμενίσματι τοῦ βουλευτηρίου λαλίστερον. τοῦτον ὅσον οὐδέπω παραλύσει τῆς ἀρχῆς τὸν ἑταῖρον πεντάδιον.

Πρὸς ἐπίσκοπον ἐξωσθέντα τῆς ἐπισκοπῆς μὴ βουληθέντα συντεθῆναι τῷ ἀρείου δόγματι.

Ἀπέλαβες ὅπερ ἦς. οὐκ ἀπέβαλες. οὐ γὰρ ὅταν τις τοῦ τῆς ἀσεβείας χωρισθῇ καταλόγου, τότε καὶ τοῦ τῆς εὐσεβείας ἀπεστέρηται θρόνων. αἰγύπτου δὲ περιπτύσσου τὴν ἀλλοτρίωσιν. καὶ νόμιζε πρὸς σὲ τὸν προφήτην μεγαλοφώνως κεκραγέναι, τί σοι καὶ τῇ γῇ αἰγύπτου, τοῦ πιεῖν ὕδωρ γεῶν. τὸ γὰρ ἔθνος, θεομάχον ἀρχαῖον. καὶ πατράσιν ἁγίοις πολέμιον.

Asclepiodotum gratus erat & quasi beneficij ingentis autori, gratias agebat. Vt habeamus aquam frigidam, Hydriam aut cadum ex marmore quæro. Quantò maior, tantò melius. Iacebit in Asclepio fluuio. Apud ipsum enim domicilium excercitatorium condo, & sancta vasa præparo fortunet inceptum Deus.

Fratri.

ASpidem, Rubetam, serpentem & Ladicenses fuge, & canem rabiosum atque iterum Ladicenses fuge, Sed post mitissimum & sapientiæ studiosissimum Pent. um tabellas, quas Respublica signũ esse vult Ægyptiorum imperij Euthalius Ladicensis captas possidet. Nouisti adolescentem, si coniecturam sequaris, qui eodem tempore nobiscum in excercitu & castris versatus est. Non enim poterat suis moribus obscurus esse, neque cognomento. Ballantem quendam audiuisti, qui non à patre per hæreditatem hoc eximium cognomen acceperat, sed ipse sibi affinxerat. Postquam enim principatum Lydiæ consecutus est, sub Rhuphini tempora Lydorum bona per fas nefásque rapuit atque vexauit. Indignum videtur Rhuphino, & quindecim librarum auri mulctam irrogat. Ordinat milites ex satellitibus, quos putabat fortisimos & fidelisimos, vt per vim exactũ aurum, cùm fide ad sui domini mensam reportarent. Quid igitur ad hæc Scyphus, non autem omninò vanus ô vulgata narrans. Audiuisti procul dubio crumenarum iugum, quas cum Eumeli equis sibi inuicem similiores comparauerat. In alteram æneos oculos imposuit, in alteram auri stateres, & hoc monstrato, illo verò occultato, postquam numerauerant, postquam ponderarant, postquam aurum publico sigillo obsignarant, clam alteram supponit, & obulos pro stateribus mittit. Illi verò confitebantur in publicis literis se habere aurum & perlaturos· Hinc Daphnis apud pastores primus euasit. Hoc Euthalium in amplisimam fortunam euexit. Nemini enim permittebat risus, pro Republica iustam indignationem suscipere. Sed vt hominẽ post hominum memoriá mirificentisimũ, videre cupiebant, & accersitus venit quasi benefactor & fautor Romanorum, publicóque vehiculo per vrbem vectus est. Atque ego homuncionem noui loquaciorem iis esse qui in curiæ vestibulo consident. Is quantum nunquam antea, Pentadium sodalem nostrum imperio priuare conabitur.

Ad Episcopum de episcopatu deiectum quòd Arrij dogmati noluisset assentiri.

REcepisti quod eras, non amisisti. Non enim cùm quis ex impietatis cœtu exterminatur, tũc etiam à pietatis sedibus destituitur. Ægypti verò complectere defectionem, & tibi à propheta magna voce clamatum puta. Quid mihi & terræ Ægypti, vt bibam aquam terrarum? Gens est antiquitùs Deo repugnans, & sanctis patribus inimica.

Pylameni.

Pylæmeni.

APud Platonem Socrates fingitur, tardè ad ſuas delicias accedere, volens autem ne id miraretur, quoniam inquit, quemadmodũ dum vix incepi, ſic etiam vix poſſim deſiſtere. Mihi verò videtur idem erga te contingere, vt iure eandem quoq; veniæ deprecationem adferam, quod toto anno intermiſſo dictu neque verum eſt: tametſi non dignum, ſed epiſtolis fruſtrà miſſis eò quòd in meas manus referrentur, nunc omnes ſimul mitto, quas non modò quaſi tributorum defectus reddens, longa oratione vtor, ſed etiam cumulare volo. Atqui per Philium eundem meum & tuum, ob hanc ipſam cauſſam in mare deſcẽdi, & cum Phycuntiis nautis locutus ſum, rem equeſtrem remoratus, vt ad vos partim literas mitterem, partim, ſed non conuenit inſtituere, catalogum miſſarum quidem vt Pylæmenes acciperet, expoſitarum autem Alexandriæ propter nauigationis infortunium. Atque tui quidem cauſſa quanquam ex omnibus amicis quos illic habeo, Pylæmenes eſt mihi amiciſſimus: tamen per tuam venerandam mentem, faciliùs tuliſſem, quã aliorũ multorũ, maximéq; Procli & Tryphonis, de quibus etiã ſolis ſcripſiſti, quòd mihi ſalutẽ nunciarint. Miſi igitur tuæ venerãdæ mẽti decẽ aureos nummos, ſodali verò Proclo, iuxta diuinũ Homerũ, tertia parte plus quã ab ipſo acceperim. Sic enim res habet. Cùm peregrinarer, ab illo mutuũ accepi quod ad nauigationẽ deerat, aureos ſexaginta. Hos ſcripſerat ſeptuaginta. Miſi autẽ octoginta Fuiſſent autem multò plures, ſi priores literæ fuiſſent ad vos perlatæ, & nauis cũ illis tũc oneribus. Nũc autẽ ego fortuna quadã Alexandriã delatus ſũ, & ad veſtros portus me nauigiũ applicíturũ putabã. Illud verò è grauiſſimis procellis à Creta vix in Ægyptum mare ſaluum euaſit, aut quid obſtitit quo minus, vt gallinas ita paſſeres quoq; terreſtres aleremus. Iuſtũ eſt, vt meis ſyngraphiæ reddatur ab egregio patre Proclo, cũ octoginta aureos acceperit, & amicũ Troïlũ impelle vt literas ad me det, quib. ſignificet, ſe libros accepiſſe quos ei tu reddidiſti. Nicoſtratium illum dico, & illud de Alexandro venereo. Si propter ſanctũ tuũ animum, ij qui principes noſtri futuri ſunt, nobis amicos ſe geſſerint, ad philoſophiam nobis tuam partem conferes, quatenus Plato cenſet ab infamia vindicari.

Simplicio.

QVòd per Cerealium ſalutem nobis nunciaſti, hoc ei beneficium cõtuliſti, vt illius improbitas quinq; dies lateret. Bona enim ſpes de homine ciuitatibus affulſerat, quem non ſemel Simplius cognoſcere petiuit. At ille ſtatim turpitudinem attulit, nõ tibi. Non enim ab alio, res tuę pendent, ſed ſibi & imperio, & ne plura dicam, Romanis rebus, homo venalis minimo precio, contemnes gloriæ, bellator in pace maximus, cuius exigui temporis vſuram habuit. Non enim opus habebat tempore ad ſubuertẽdam perturbandámq; ſummam rerum.

Πυλαιμένει.

ΠΛάτωνι Σωκράτης πεποίηται, προσιὼν μὲν ὀψέποτε πρὸς τὰ παιδικά· ἀξιῶν δὲ αὐτὸ μὴ θαυμάζειν, εἰ ὥσπερ φησὶ μόλις ἠρξάμην, οὕτω καὶ μόλις παυσαίμην· ἐγὼ δὲ μοι δοκῶ ταὐτὸ πεπονθέναι, πάθος πρὸς σε, καὶ τ' αὐτὸ δίκαιος εἶναι παραιτεῖσθαι συγγνώμην, ἐνιαυτὸν ὅλον, οὐκ ἄξιον οὐδὲ ἀληθὲς εἰπεῖν, ἐπισχών, ἀλλὰ μάτην στείλας ἐπιστολὰς τὸ πάλιν αὐτὰς εἰς τὰς ἐμὰς χεῖρας ἀνακομισθῆναι, νῦν ἀθρόας ἐκπέμπω. ἃς οὐ μόνον ὥσπερ φόρων ἐλλείμματα ἀποδιδοὺς μακρηγορῶ, ἀλλὰ καὶ προσεπενεγκεῖν σοι βούλομαι. καίτοι νὴ τὸν φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σόν, ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέβην ἐπὶ θάλατταν καὶ τοῖς Φυκουντίων ναυτεῦσι διελέγμαι χασάμενος ἱππικήν, ἵνα στείλω πρὸς ὑμᾶς τοῦτο μὲν γράμματα, τοῦτο δέ, ἀλλ' οὐκ ἄξιον ποιεῖσθαι κατάλογον τῶν πεμφθέντων μέν, ὥστε Πυλαιμένη λαβεῖν. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δέ, ἐντεθέντων διὰ τὸν δυστυχέστατον ἀπόπλουν· καὶ σοῦ μὲν ἕνεκα, καίτοι τῶν ἐκεῖ φίλων, ὁ φιλικώτατός μοι Πυλαιμένης ἐστὶν· ἀλλὰ νὴ τὴν τιμίαν σου διάθεσιν, ῥᾷον ἂν ἤνεγκα, ἢ δι' ἑτέρους συχνούς, καὶ μάλιστα τὸν θαυμάσιον Πρόκλον. καὶ Τρύφωνα, περὶ ὧν καὶ μόνων, ὡς προσαγορευόντων με γέγραφας. ἀπέστειλα οὖν τῇ μὲν τιμίᾳ σου διαθέσει, χρυσίνου νομίσματα δέκα· τῷ δὲ ἑταίρῳ Πρόκλῳ, κατὰ τὸν θεσπέσιον Ἡσίοδον, τριτημόρια πλείω τῶν παρ' αὐτοῦ. ἔχει γὰρ οὕτως. ἀποδημῶν ἐδεξάμην εἰς τὴν ἀπόπλου δέησιν παρ' αὐτοῦ, χρυσίνους ἑξήκοντα. τούτους γεγραφήκει μὲν ἑβδομήκοντα. ἀπέστειλα δὲ ὀγδοήκοντα. ἐγένοντο δ' ἂν ἔτι πολλῷ πλείους, εἰ τὰ πρῶτα πρὸς ὑμᾶς ἐκεκόμιστο γράμματα καὶ ἡ ναῦς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς τότε φορτίοις. νῦν δὲ ἐγὼ μέν, τύχῃ τινὶ χρησάμενος, ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀπεδήμησα. καὶ τοῖς ὑμετέροις λιμέσι προσορμιεῖν ᾤμην τὸ σκάφος· τὸ δ' ἐλάνθανεν ἐξώσαις ἀνέμοις ἀπὸ Κρήτης μόλις εἰς τὴν αἰγυπτίαν ἀποσωθὲν θάλατταν· ἢ τί ἐκώλυεν ἡμᾶς, ὥσπερ τὰς ἀλεκτορίδας, οὕτω τὰς χερσαίας τρέφειν στρουθούς· ἀποδοθῆναι τοῖς ἐμοῖς τὸ γραμματεῖον παρὰ τοῦ θαυμασιωτάτου πατρὸς Πρόκλου δίκαιον, τοὺς ὀγδοήκοντα χρυσίνους κομισαμένου· καὶ τὸν ἑταῖρον Τρωΐλον παρασκεύασον ἐπιστεῖλαί μοι, ὅτι κομισάμενος τυγχάνει τὰ βιβλία, ἅπερ ἀποδέδωκας αὐτῷ, τὸν Νικοστράτειον δὴ λέγω. καὶ τὸ τοῦ ἀφροδισιέως Ἀλεξάνδρου, εἰ διὰ τὴν ἱεράν σου διάθεσιν φίλοι ἡμῖν οἱ ἄρξοντες ἡμῶν ἐπιδημοῖεν πρὸς φιλοσοφίαν ἡμῖν συντελέσεις τὸ μέρος τὸ σόν, ὅσον Πλάτων ἡγεῖται περὶ τῆς ἀτιμίας κωλύεσθαι.

Σιμπλικίῳ.

ΕΧαρίσω Κερεαλίῳ δι' αὐτοῦ προσειπὼν ἡμᾶς, τὸ λαθεῖν ἡμέρας πέντε πονηρὸν ὄντα. ἤλπισαν γάρ τι χρηστὸν αἱ πόλεις παρ' ἀνδρός, ὃν οὐχ ἅπαξ ἠξίωσεν εἰδέναι Σιμπλίκιος. ὁ δὲ ταχὺ μάλα ᾔσχυνε σὲ μὲν οὔ, μὴ γάρ ποτε ἐπ' ἄλλῳ τὰ σὰ γένοιτο. ἑαυτὸν δὲ καὶ τὴν ἀρχήν. καὶ ἵνα μὴ διατρίβω τὰ Ῥωμαίων πράγματα, ὤνιος ἄνθρωπος. ἐλαχίστου δόξης ἀμελής. ἀπόλεμος ἐν εἰρήνῃ βαρύς, ἧς πρὸς βραχύτατον ἀπολέλαυκεν. οὐ γὰρ ἐδεήθη χρόνου πρὸς τὸ πάντα ἀναστρέψαι τε καὶ συγχέαι.

ὡς γὰρ ὄντος νόμου τὰ τῶν στρατιωτῶν εἶναι τῶν στρατηγῶν, ἃ πάντες εἶχον λαβών, ἀντέδωκεν αὐτοῖς ἀστρατίαν, καὶ τὸ μὴ συντετάχθαι, βαδίζειν ἐπιτρέψας, ᾗ τις ᾤετο θρέξεσθαι. ταῦτα τοὺς ἐπιχωρίους ποιήσας, ἐπεὶ τοὺς ξένους οὐκ ἦν ἀργυρολογεῖν, ἠργυρολόγησε δι' αὐτῶν τὰς πόλεις ἄγων καὶ μεθιστάς, οὐχ οἷ λυσιτελέστερον ἦν, ἀλλ' οἱ κερδαλεώτερον, βαρυνόμεναι γὰρ αὐτῶν τὴν καθέδραν αἱ πόλεις, χρυσίον εἰσέφερον. τούτων ὀξέως ᾔσθοντο μακέται καὶ γέγονε διαβόσιμος ἀπὸ τῶν μιξοβαρβάρων εἰς τοὺς βαρβάρους ἡ φήμη· ἦλθον ἔπειθ' ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ. φεῦ τῆς νεότητος, ἣν ἀπολελώκαμεν. φεῦ τῶν καρπῶν οὓς μάτην ἠλπίσαμεν. ἐσπείραμεν τῷ πολεμίῳ πυρί. τοῖς πλείοσιν ἡμῶν τὸ πλουτεῖν ἐν βοσκήμασιν ἦν ἐν ἀγελαίαις καμήλοις· ἐν ἵπποις φορβάσι. πάντα οἴχεται· πάντα ἐλήλαται. αἰσθάνομαι γιγνόμενος ὑπὸ τοῦ πάθους ἔκφορος. ἀλλὰ σύγγνωθι· τειχήρης γάρ εἰμι καὶ πολιορκούμενος γράφω, τῆς ὥρας πολλάκις φρυκτοὺς ὁρῶν. καὶ αὐτοὺς ἀνάπτων καὶ αὐτὸς αἴρων τοῖς ἄλλοις σημεῖα. κυνηγέσια δὲ ἐκεῖνα τὰ πρόσω, οἷς ἐπ' ἐξουσίας ἐχρώμεθα πρότερον οὐχ ἥκιστα διὰ σέ, πάντα ἔρρει καὶ στένομεν μεμνημένοι, ἥβης τ' ἐκείνης. νοῦ τ' ἐκείνου καὶ φρενῶν. ἀλλ' ἱπποκροτεῖται μὲν ἅπαντα. καὶ τὴν χώραν ἔχουσι νῦν οἱ πολέμιοι. ἐγὼ δὲ ὑπὸ μεσοπυργίῳ τεταγμένος, ὑπνομαχῶ. ἐν δορὶ μέν μοι μᾶζα μεμαγμένη, ἐν δορὶ δέ μοι οἶνος ἰσμαρικός· πίνω δ' ἐν δορὶ κεκλιμένος. οὐκ οἶδα εἰ μᾶλλον ἀρχιλόχῳ εἰπεῖν ταῦτα προσήκοντα ἦν· κακὸς κακῶς ἀπόλοιτο Κερεάλιος, εἰ μὴ καὶ προαπόλωλε τῆς ἀρᾶς· ὡς ἄξιός γε ἦν ἔργον γεγονέναι τοῦ πέρυσι χειμῶνος. ὃς ἐπειδὴ τὴν χώραν εἶδεν ἐν ᾧ κινδύνῳ κατέστησεν, ἠπίστησε καθάπαξ τῇ γῇ. καὶ τὸ χρυσίον ἐνθεὶς διαρμενίοις ὁλκάσιν, ἐπὶ μετεώρου σαλεύει. τὰς δὲ ἐπιστολὰς αὐτοῦ παραφέρει κελλήπιον, ταῦτα ἃ δὴ καὶ ποιοῦμεν ἐπιτάττουσας εἴσω τειχῶν εἶναι· μηδένα προπηδᾶν τὴν τάφρον. μὴ δὲ ὁμόσε χωρεῖν ἀμάχοις ἀνθρώποις· ἢ διαμαρτύρεται καθαρὸς αἰτίας εἶναι. φύλακας δὲ καθιστάναι διδάσκει τῆς νυκτὸς τέτταρας, ὡς ἐν τῷ μὴ καθεύδειν οὐσῶν τῶν ἐλπίδων. ἔοικε γὰρ εἶναι τὰ τοιαῦτα σοφός, ἅτε ἐπιτήδειος ἀτυχεῖν ἄνθρωπος. καίτοι γε ἡμῖν οὐδὲ μετέχειν ἐβουλήθη τῶν συμφορῶν. οὐ γὰρ παρ' ἔπαλξιν ὥσπερ ἐγὼ Συνέσιος ὁ φιλόσοφος, ἀλλὰ παρὰ κώπην ὁ στρατηγὸς ἵσταται. εἰ δὴ τῶν ποιημάτων ἐρᾷς ἅπερ ᾔτησας, καίτοι γε ἡμεῖς οὐδὲν αὐτοῖς συνίσμεν ἀγαθόν, ὅτι μὴ τὴν ὑπόθεσιν, συνεύξαι Κυρηναίοις μικρὸν ἀπὸ τῶν ὅπλων γενέσθαι. ὡς γὰρ νῦν ἔχομεν οὐκ ἔστιν ἀπὸ κιβωτίων ἐξαίρεσθαι βιβλία.

Πυλαιμένει.

Τοὺς γεωμετρικοὺς ὅρους, ἀληθεστάτους ἡγοῦ, ὅτε γε καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις ὑπάρχει σεμνύνεσθαι, κἂν κατὰ μικρὸν εἰς τὰς ἀποδείξεις αὐτῶν ἐκ γεωμετρίας τι συμπορίσωνται. ἔστι δήπου τις ἐν αὐτοῖς λόγος ἀξιῶν τὰ τῷ αὐτῷ τὰ αὐτὰ καὶ ἀλλήλοις εἶναι δεῖν τὰ αὐτά. ἐμοὶ δὴ σὲ μὲν ὁ τρόπος ἐποίησε φίλον. τὸ δὲ θαυμάσιον Διογένην, καὶ ἡ φύσις. ἄμφω δὲ

Quaſi enim lege conſtitutum eſſet, vt quicquid haberent milites, idem ſub ducum eſſet poteſtate, bonis omniũ ad ſe per vim raptis, reddidit illis immũnitatem militiæ, & ne acie collocarentur, atque diſcedendi poteſtatem fecit, quo cuique animus eſſet currere. Cùm ſic indigenas tractaſſet, poſteaquam à peregrinis argentũ conflare nõ potuit exegit: ipſorum opera ad ciuitates, ducẽdo ac loco mouẽdo, nõ quo vtilius eſſet, ſed quo lucroſius. Etenim grauatæ preſſæq; ciuitates illorũ præſentia, pecunias contribuerunt. Hæc repentè ſenſerunt Macetæ, & rumor à mixtis Barbaris ad Barbaros permanauit. Tũ venerunt, quot folia floréſq; tẽpore veris proueniunt. Pro iuuentutem, quàm perdidimus, prò fruges, quas fruſtrà ſperauimus. Hoſtilibus flammis ac ignibus, ſemen terræ mandauimus. Qui plures nobis erant, ex pecoribus locupletabantur, & Camelorum catervis & equorũ armentis. Omnia ſunt adempta, abacta omnia. Sentio me dolore in iram concitari. Sed veniam tribues. Nam mœnibus circumſeptus obſideor, & in oppugnatione ſcribo, perſæpè vna eadémq; hora faces cõſpiciens, tũ etiã ipſe accendens, aliiſq; ad ſignũ dandũ oſtentãs. Venationes illæ canúmq; ductus priſtini quibus in imperio priùs vtebamur, non minimè tui cauſſa cõciderũt omnes, & quidem ingemiſcimus cũ in mentẽ venit nobis illius pubis, & illius animi atq; cordis. Sed equorum ſtrepitu perſonãt omnia, & nunc regionẽ hoſtes tenẽt. Ego ſub muro inter turres poſito, cũ ſomno luctor. In haſta mihi coacta maſſa, in haſta mihi vinũ Iſmaricũ. Haſtæ incũbẽs bibo. Neſcio magis ne Archilochũ hæc dicere cõueniſſet. Malus malè pereat Cerealius, niſi ante execrationẽ etiã periit, quod etiã hyeme ſuperiore hoc fieri oportuiſſet. Qui cùm aſpiceret, quò periculi regionem deduxiſſet, terræ prorſus diffidere cepit & carba, ſatis nauibus oneratis auro, iá in alto fluctuat. Epiſtolas eius cymba perfert, id quod facimus imperãtes. vt intra mœnia nos contineamur, neq; vltra foſſas quiſquã proſiliat, aut cũ inuictis ac bellicoſis hominibus congrdiatur. Sin minus teſtatur ſe extra culpã fore. Docet itẽ vt ſingulis noctibus quatuor vigilias conſtituamus, quòd in nõ dormiẽdo ſpes ſit habẽda. Nã in his peritus ac prudẽs apparet eſſe, quippe homo perſæpe fortunæ iniquitatẽ expertus. Atqui nobiſcũ particeps eſſe calamitatis noluit. Nõ enim ad propugnaculũ, quẽadmodũ ego Syneſius philoſophus, ſed ad Remũ cõſiſtens, ducẽ agit. Si poëmatũ deſiderio teneris, quæ petis: (certè nos præter argumentũ nihil in eis quòd excelleret animaduertimus:) vota facito cũ Cyrenenſibus, vt paulìſper ab armis quieſcam. Nam vt nunc res eſt, non datur libros ex arcis proferendi ſpacium.

Pylæmeni.

GEometricas definitiones certiſſimas ac veriſſimas puta, cùm aliæ quoque ſcientiæ ſoleant gloriari, ſi quamuis paulùm ad ſuas demonſtrationes, aliquid ex Geometria protulerint. Exiſtit autem in ipſis quædam oratio, quæ vult vt quæ eidem ſunt æqualia, ſibi inuicẽ ſint etiã æqualia. Mihi verò te mores & ingeniũ amicitiæ vinculo coniunxerũt. Præclarũ verò Diogenẽ etiã natura. Ambo autem

in vnius estis amicitia. Oportet igitur vos etiam inuicem in me tanquam medio cōuenire. Connecto itaque vos inuicem per epistolā, cum qua simul seipsum tradet amicitiæ tuæ magnificentiæ, pręclarus Diogenes. Amplectetur sat scio meū Pylæmenem. Nam quòd meum appello, neque dedecus afferre neq; me pudere dixerim. Quòd verò tua diligentia, reliquos etiā qui me diligunt, sit amicos habiturus, & quibus vires suppetent, etiam vtiles iniustus sim, si dubitem. Opus est ei nunc omnium potissimū amicis vtilibus. Nam eius res, vt breuissimis verbis dicam, ea cōditione sunt. Iuuenis est simplex & generosus strēnuus & mitis, cuiusmodi naturam. Plato in suæ ciuitatis custodibus requirit. Stipendia fecit hic etiam, cùm adhuc admodum esset adolescēs. Nuper verò cùm ex Ephebis excessisset, gessit apud nos excercituū imperiū, & pugnā apud obtrectatores testes iniuit. Sic enim est ciuiū ingenium in omni fortuna prospera. Sed hic se maiorē & superiorē omni inuidia prębuit De quo multa quispiā alius diceret. Sed videmur ad eundē modū nos gerere, ego in laudando & laudé accipiédo. Breuiter superauit armis quidé hostes patrię, virtute malignos in ea ciues. Iuuenis cùm ad potentiā summā ascēdisset, nō pudefecit philosophi cognationē. Huiusmodi cū sit, in difficilimo negotio versatur, ob hác potissimum caussā, quòd honestatē & virtutē colit. Lucrū enim sunt maleuolis omnes æqui, & ex altera parte malitiosis hominibus redditus atque census prouenit. Delator igitur quidam cùm ab eo precium petisset, nec impetrasset, litem illi intendit. Cùm autem hac via non succederet, vt rapere posset aliena, sed valerent apud nos leges, alia rem aggressus est, & litem ad accusationem traducit, & criminis reo vetustioris eum accusat. Adest antequam vocetur. Indignum est enim Sycophantæ ad mortem sua sponte parato de paternis & auitis possessionibus cum turpitudine summa cedere. Ad eam caussam, opus est amicis integris, fidei probatæ, sapientibus, qualis tu es. Habebit, cum Deo dixerim, te quidem mea opera datum. Per te verò amicos meos tuósque, qui quicquid in eum officij contulerint, his à me merito gratia debebitur.

Fratri.

MVlierum vlulatus & planctus, & comarum discerptiones apparentibus aut nunciatis hostibus, minus equidem videatur acerbum, quamuis etiam hoc acerbum. Plato iudicat, non gallinarum imitatione vim à suis pullis propulsare & aduersus quoduis robur & vires defendere, sed cùm deplorare mortalium gentem visum esset, quòd omnibus etiam brutis timidior & meticulosior existeret. Quòd verò tu quoque simile peccatum, committis noctúque terrore percelleris, & exurgens Barbarum ad fores castelli stare clamitas: (Nam eiusmodi de te nuncium ad nos peruenit:) id verò ferendum omnino non est, & etiamsi in aliis tolerabile videretur, tamen fratrem meum, & eundem timidum esse non conuenit. Ego verò simul ac illuxit quàm longissimam viam, equo contendens auribus oculisque prędonum horum omnia consilia factáq; perquiro.

ἑνὸς ἐστὲ φίλοι. δεῖ δὴ καὶ ἀλλήλων ὑμᾶς ἐξηρτῆσθαι καθάπερ ἐμοῦ τοῦ μέσου. καθίστωσι γὰρ ἓν ὑμᾶς ἀλλήλοις διὰ τῆς ἐπιστολῆς, μεθ' ἧς ἑαυτὸν μετὰ ἐπιδώσει τῇ φιλίᾳ τῆς σῆς σεμνοπρεπείας ὁ θαυμάσιος Διογένης. ἀντιλήψεται δὲ εὖ οἶδ' ὅτι τὸν ἐμὸν Πυλαιμένην. καλῶν γὰρ ἐμόν, οὔτε αἰσχύνην, οὔτε αἰσχύνεσθαι φήσαιμ' ἂν ἔγωγε. ὅτι δὲ διὰ σοῦ, καὶ τοὺς ἄλλους ἕξει τοὺς ἐμὲ ἀγαπῶντας φίλους, ὅσοις δὲ δύναμίς ἐστι, καὶ χρησίμους, οὐκ ἂν δίκαιος εἴην, εἰ ἀμφιβάλλοιμι. δεῖ δὲ αὐτῷ φίλων χρησίμων εἴπερ τῷ πώποτε. τὰ γὰρ κατ' αὐτὸν ὡς ἐν βραχυτάτοις, οὕτως ἔχει. νέος ἐστὶν ἁπλοῦς καὶ γενναῖος· θυμοειδὴς καὶ πρᾶος, οἵους ὁ Πλάτων ἀξιοῖ τῆς ἑαυτοῦ πόλεως τοὺς φύλακας εἶναι. ἐστράτευται γέ τοι καὶ οὗτος κομιδῇ μειράκιον ἄν. ἄρτι δὲ ἐξ ἐφήβων ἦρξε παρ' ἡμῖν τὴν τῶν στρατευμάτων ἀρχήν, παραβαλλόμενος ἐπὶ βασκάνων μαρτύρων· τοιοῦτον γὰρ οἱ πολῖται, πρὸς ἅπαν τὸ εὐτυχοῦν. ἀλλ' οὗτος ἑαυτὸν παρέσχε καὶ φθόνου κρείττω. περὶ οὗ πολλὰ μὲν ἂν ἕτερος εἶπεν. ἀλλ' ἐοίκαμεν γὰρ ὁμοίως ἔχειν ἐγώ τε πρὸς τὸ ἐπαινεῖν, καὶ οὗτος πρὸς τὸ ἐπαινεῖσθαι. συνελόντι δέ, ἐνίκησεν ὅπλοις μὲν τοὺς τῆς πατρίδος ἐχθρούς. ἀρετῇ δὲ τοὺς ἐν αὐτῇ πονηρούς. νέος ἐν ἐξουσίᾳ γενόμενος, οὐκ ᾔσχυνε φιλοσόφου συγγένειαν. τοιοῦτος ὢν πράγμασιν ὁμιλεῖ δυσκόλοις, δι' αὐτὸ οὐχ ἥκιστα τὸ καλὸς καὶ ἀγαθὸς εἶναι. ἔμμισθοι γάρ εἰσι τῷ κακοήθει, [illegible]κῆς. καὶ ἡ πρόσοδος τοῖς πονηροῖς ἐκ τῆς ἑτέρας μερίδος γίγνεται. ἐνδείκτης οὖν τις ἀξιῶν μισθοδοτεῖσθαι παρ' αὐτοῦ καὶ μὴ τυγχάνων, δίκην πρὸς αὐτὸν ἔλαχεν. ὡς δὲ οὐ προυχώρει ταύτῃ τὸ ἁρπάσαι τι τῶν οὐ προσηκόντων, ἀλλ' ἦσαν οἱ νόμοι μεθ' ἡμῶν, ἑτέραν ἐτράπετο. καὶ ποιεῖται τὴν δίκην γραφήν, ἀνατεινόμενος ἐγκλήματα τοῦ κατηγόρου μόνου πρεσβύτερον. ἥκει δὲ πρὸ τοῦ κληθῆναι φθάσας. οὐ γὰρ ἄξιον ἐν δουλείᾳ θανάτου τινὶ γε συκοφάντῃ, καὶ προέσθαι τὰ πατρῷά τε καὶ τὰ παππῷα μετὰ δόξης ἀγεννοῦς. πρὸς ταῦτα, δεῖται φίλων ἀδόλων, ἀκαπηλεύτων, νοῦν ἐχόντων, οἷος εἶ σύ. ἕξει δέ, σὺν θεῷ εἰρήσθω, σὲ μὲν δι' ἐμοῦ. διὰ σοῦ δὲ τοὺς φίλους τοὺς ἐμούς τε καὶ σούς. ὧν ὅ,τι ἄν τις ἀγαθὸν εἰς αὐτὸν ἐργάσηται, τούτου τὴν χάριν ὀφείλειν ἐγὼ δίκαιός εἰμι.

Τῷ ἀδελφῷ.

ΤΟ μὲν τὰς γυναῖκας βοᾶν καὶ στέρνα τύπτεσθαι, καὶ σπαράττειν τὰς κόμας, ἐπιφανέντων ἢ προσαγγελθέντων πολεμίων ἧττον ἂν δόξειε δεινόν· καίτοι καὶ τοῦτο δεινόν, ὁ Πλάτων οἴεται, τὸ μὴ δὲ ὥσπερ τὰς ὄρνις ἐθέλειν ἀμυνομένας ὑπὲρ τῶν νεοττῶν, πρὸς ὁποιονοῦν τῶν ἀλκιμωτάτων ἀνθίστασθαι· ἀλλὰ δόξαν καταχέειν τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους, ὅτι πάντων θηρίων ἀτολμότατον γέγονε. τὸ δὲ καὶ σὲ ταῦτα πλημμελεῖν, καὶ νύκτωρ ἐκδειματοῦσθαι. καὶ διανίστασθαι. καὶ βοᾶν παρ' αὐτὴν τοῦ φρουρίου τὴν θύραν ἑστάναι βάρβαρον, τοιαῦτα γάρ τις ἀπήγγειλε περὶ σοῦ, πῶς ἔτι ταῦτα οἰστά, κἂν ἄλλοις ἔοικεν εἶναι; ἐμὸν ἀδελφὸν ὄντα, ἔπειτα δειλὸν εἶναι. ἔγωγέ τοι παραγγειλάσης εὐθὺς ἡμέρας ἐξιππασάμενος, ὡς ἀνυστὸν προσωτάτω, καὶ ὠσὶ καὶ ὀφθαλμοῖς τὰ κατὰ τοὺς ἀπελάτας τούτους ἅπαντα πολυπραγμονῶ.

οὐδὲ γὰρ ἄξιον καλεῖν αὐτοὺς πολεμίους. ἀλλὰ λῃστὰς ἢ λωποδύτας, ἤ τι τοιοῦτον ὄνομα μικροπρεπέστατον. οἳ μηδένα τῶν ἐῤῥωμένως ἐπιφερομένων ὑφίστανται. ἀλλὰ μόνους τοὺς καταπλῆγας ἀποσφάττουσιν, ὥσπερ ἱερεῖα, καὶ περιδύουσι. νύκτωρ δὲ μετὰ τῶν ἐφήβων περιπολῶ τὸν λόφον. καὶ παρέχω ταῖς γυναιξὶ, τοῦ καθεύδειν ἄδειαν, ἐπισταμέναις, ὅτι περὶ αὐτῶν τινὲς ἐγρηγόρασι· πάρεισι δέ μοι καὶ στρατιῶται τοῦ τῶν βαλαγριτῶν τάγματος· οὗτοι πρότερον μὲν ἢ Κερεάλιον ἄρχειν, ἦσαν ἱπποτοξόται. τούτου δὲ καταστάντος εἰς τὴν ἀρχὴν ἀπημπολημένων αὐτοῖς τῶν ἵππων, ἐγένοντο μόνον τοξόται. ἐμοὶ δ᾽ οὖν ἀπόχρωσι καὶ ἄνιπποι. δεῖ δὲ τοξείας ἡμῖν ὑπὲρ φρεάτων ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ. ὕδωρ γὰρ οὐκ ἔχομεν εἴσω τοῦ περιβόλου. ἐπεὶ τί ἐκώλυε διαφέρειν τὴν πολιορκίαν αὐλουμένοις τε καὶ κωμάζοντας. νῦν δὲ ἢ κρατεῖν δεῖ μαχομένους ἢ ἀποθνήσκειν εἰς χεῖρας ἰόντας τοῖς πολεμίοις ἀντὶ τοῦ δίψῃ· οὗ τί ἂν ἐλεεινότερον γένοιτο. ὥστε κἂν, ὑπ᾽ ἀνάγκης, ἄνδρες εἴημεν ἀγαθοί. καὶ σὺ δὴ προθυμοῦ. καὶ ἑτέρους παρακάλει. καὶ τὸ ζεῦγος τῶν ἵππων τῶν ἀδηφάγων τῶν ἐπὶ τῷ φόρῳ τρεφομένων, ἄγεσθαι κέλευε παρὰ σὲ παντὸς μᾶλλον ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς, ἵππος οὐκ ἀχρεῖον τὸ κτῆμα. καὶ γὰρ προδραμεῖν τε καὶ κατασκέψασθαι. καὶ ἀπαγγεῖλαι δι᾽ ἐλαχίστου, πάντα ταῦτα ἵππος δύναται ῥαδίως ποιεῖν. κἂν δέῃ σοι τοξοτῶν, μετάπεμπου, καὶ ἥξουσι. τοῖς γὰρ κωπέας τοῖς φυκουντίοις οὐδ᾽ ἐγὼ θαῤῥῶ συμμάχοις, ὥσπερ οὐδὲ τοῖς παρ᾽ ἐμοὶ κηπωροῖς. ζητῶ δὲ ἄνδρας ὀλίγους οὐ ψευδομένους τὸν ἄνδρα. κἂν ἐπιτύχω τοιούτων. σὺν θεῷ δὲ εἰρήσθω, θαῤῥῶ. δεῆσαν δὲ ἀποθνήσκειν, ἐνταῦθα τὸ φιλοσοφίας ὄφελος τὸ μηδὲν ἡγεῖσθαι δεινὸν ἀναχωρῆσαι τοῦ θυλακίου τῶν κρεϋλίων. εἰ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδίον ἄτεγκτος ἔσομαι τοῦτο δὲ οὐ σφόδρα διεγγυῶμαι, ὡς ἔγωγε βουλοίμην ἄν, τοσαῦτα φιλοσοφίαν δύνασθαι. ἀλλὰ μήτοι ποτὲ διάπειραν λάβοιμι, μή, ὦ σῶτερ. μὴ ὦ ἐλευθέριε.

Ὀλυμπίῳ.

Χθὲς καὶ πρώην ἐπὶ τῶν ἐνάρχων ὑπάτων, ὧν ἅτερός ἐστιν ἀρισταίνετος, τὸν γὰρ συνάρχοντα ἀγνοῶ, κατασεσημασμένην ἐκομισάμην ἐπιστολὴν, τὸ σὸν τῆς ἱερᾶς κεφαλῆς ἐπιγεγραμμένην ὄνομα. τεκμαίρομαι δὲ αὐτὴν εἶναι παμπάλαιον, τῷ τε θριπηδέστατον γεγονέναι. καὶ τῷ συγκεχύσθαι τὰ πλείονα τῶν γραμμάτων. ἐγὼ δὲ ἠξίουν μὴ καθάπερ δασμόν τινα ἐτήσιον, τὴν ἐπιστολὴν πέμπεσθαι. μὴ δὲ ἕνα ποιεῖσθαι διακομιστὴν μόνον τὸν φίλτατον σύρον. οὕτω γὰρ συμβαίνει τὸ μὴ δὲ νεαροῖς ἀλλ᾽ ἑώλοις αὐτοῖς περιτυγχάνειν. ὥσπερ οὖν ἐγὼ καὶ αὐτὸς οὕτως ποίει. οὐδεὶς βασιλέως ἀγγελιαφόρος δημοσίαν ἵππον ἀμείβων ἔξεισι τῆς πόλεως. ᾧ μὴ τὰ πρὸς τὴν σὴν λογιότητα μέρος γίνεται τοῦ κατόπιν φορτίου· εἰ μὲν οὖν ἀποδιδόασιν, ἢ πάντες, ἢ τινες αὐτῶν, πολλὰ ἀγαθὰ τοῖς ἀποδιδοῦσι γένοιτο χρηστοῖς οὖσιν. εἰ δὲ μὴ, καὶ ταύτῃ σὺ σοφώτερος. ἀπιστῶν οἷς ἄξιον. ἀλλ᾽ ἵνα μὴ δὲ ἡμεῖς μάτην κόπτωμεν, τὸν ὑπογραφέα τὰς ἀποδοθησομένας ἐπιστολὰς ὑπαγορεύοντες, μαθεῖν ἀξιῶ. μεθαρμοσόμεθα γὰρ τοῦ

Neque enim digni sunt, qui hostium appellētur vocabulo, sed latronum & furum, & si quod est his aliud nomen abiectius, qui nullius fortiter aggredientis impetum sustinent, sed perterritos duntaxat obtruncant, quasi victimas, & spoliant. Noctu verò cum Ephebis circa collem oberro, fœminisq; dormiendi securitatem præsto, cùm sciant, ab aliquibus pro sua vita excubias agi. Sunt etiam apud me milites ex Balagritarum excercitu. Hi, antequam imperaret Cerealius, equestres erāt sagittarij, pòst, cùm hic imperium esset adeptus, venditis equis tantummodo sagittarij sunt. Mihi igitur etiam sine equis satis faciunt. Etenim sagittatione nobis est opus ad obtinendos puteos & fluuium. Nam intra circuitum, aquas nullas habemus. Alioquin enim nihil obstaret, quo minus oppugnationem ferremus canendo bacchandóque. Nunc autem in eo loco res positæ sunt, vt aut victoria pugnando parienda sit, aut manibus cum hoste consertis potiùs mortem obire, quàm siti enecari, quo quid miserius est? Itaque necessitas etiam coget, vt strenuè fortitérque nos geramus. Atque tu fac magno paratóque sis animo, & socios cohortare, atque voracium equorum iugum, qui vectigalis caussa aluntur, adduci ad te iube. His maximè temporibus vtilissimum fuerit equum habere in promptu. Nam ad procurrēdum, explorandum & renunciandum celerrimè, ad omnia hæc subeunda, commodissimus est equus. Quot si sagittariis indiges, accerse tantùm & venient. In nautarum Phycuntiorum societate nullam ego fiduciam pono, quemadmodum neque in meis hortulanis. Quæro paucos viros non mentitos virum, & si tales nactus sim, fauente Deo, confido. Cùm verò mortem oportebit subire, ibi tum vsui erit philosophia, quæ non malum neque miserum ducit ab hoc carneo loculo discedere. Sin erga coniugem & filium immisericors & rigidus videbor, id ego non magnoperè curo, quòd tantam vim habere philosophiam velim. Sed vtinam ne aliquando periculum mihi sit faciendum. Auerte hoc saluator, auerte liberator.

Olympio.

Heri & antea sub recentibus consulibus, quorum alter est Aristænetus. Nam eius collegam ignoro, obsignatas accepi literas, sacri tui capitis nomine inscriptas. Conicio autem eas peruetustas fuisse, partim quòd erant à teredinibus erosæ, partim quòd plurimæ literæ confusæ erant. Ego verò petij ne tanquā annuus aliquis census epistola [illegible]teretur, neque solùm vno tabellario vtere[illegible]cissimo Syro. Sic enim fit vt non recentes, sed [illegible]letæ propemodum ad me perferantur. Sic igitur [illegible]cito, quemadmodum etiam ego ipse. Nullus re[illegible] nuncius publicè mutans equum, ex vrbe egreditur, cui oneri non pars accedat ad tuam sapiētiam pertinens. Quòd si reddunt omnes, aut saltem aliqui, multa bona velim reddētibus euenire, si probi sint, sin minus, hac ratione tu sapientior, qui non fidem habes indignis. Sed ne etiam nos frustrà negotium scribæ facessamus, dictando literas quæ perferantur, cognoscere cupio. Mutabimus enim rationem in

posterum

poſterum & ſoli credam Petro. Hanc equidem epiſtolam Petrum allaturum arbitror, media tenētem ſacra manu. Mitto enim ipſam à Pētapole, ad communem doctricem. Illa cui volet dabit. Volet autem ſat ſcio notiſſimo tradere. Incertum eſt enim amiciſſime & egregie an iterum futura ſit facultas nos mutuò alloquendi. Nam ducum inertia factum eſt, vt hoſtium terra bello careat, & ſoli ſuperſtites maneamus, qui munita loca occupauimus, cùm ij qui in campeſtribus deprehenſi ſunt, quaſi victimæ cæderentur, atque obſidionem illorum metuamus ne ſi diuturna ſit, plurima caſtella ſibi ad deditionē compellantur. Sic etiam recriminationi de muneribus nihil reſpondeo. Non enim eſt otium: quòd in quadam cogitatione mens occupata eſt. Machinor enim, quemadmodum à turribus grauiſſima lapidum pondera, quàm longiſſimè in hoſtes poſſumus mittere. Simul verò concedo tibi vt mihi munera mittas. Oportet enim Syneſium Olympio cedere, verùm modò ne luxurioſa dona. Nam hinc etiam luxuriem accuſabam diuerſoriorum & epularum. Sed militaria ſint ſagittæ, tela. Cum haſtilibus verò tela. Sagittas igitur & aliunde comparauero, & eas quæ ſunt, expoliuero. At Tela non facilè conſequi poſſum, præſertim verò quæ ſint idonea. Nam hæc Ægyptia interno diis inflata, mox ſpaciis reſident. Ita à ſeipſis impediuntur. Et prima emiſſione ſe implicare in proceſſu videntur. Apud vos autem benè longa ſunt, & exactè ad vnius Cylindri figuram torquentur, quod maximum eſt ad rectum volandi proceſſum. Hæc mihi mitte & frenos equorum bonos, ad vtendum. Nam equum Italicum, quem pulcherrima lingua laudaſti, lubenter admodum vidiſſem: quoniam etiam patrem multorum generoſorum nobis eum promittebas. At verò in infima parte epiſtolæ poſt ſubſcriptionem inueniebam, equum in Seleucia remanere oportuiſſe, quòd propter tempeſtatem onus eiuſmodi, Nauclerus recuſaſſet. Quoniam verò neque dictionem tuæ ſimilem agnoſcebam, neque manum, neque ſcripturæ luciditatem, faciendum mihi putaui, ne te id lateret. Indignum enim eſſet, ſi talis equus non tibi aut mihi conſeruaretur.

Pylæmeni.

ACcepi tuas literas, in quibus iterum fortunam incuſabas, quòd nihil adhuc de te moderatius aut humanius ſtatuiſſet. Ne tu id facias, ſodalium amiciſſime. Nō enim res criminationem poſtulat, ſed cōſolationem. Potes enim homo tantus ad nos venire, fraternam inuenies domum. Non equidem multis opibus abundamus ô bone, ſed præſentia ſufficiunt & Pylæmeni & mihi. Sin etiam tu adueneris, forſitan etiam diuites efficiemur. Iiſdem occaſionibus alij plura quàm fert mediocritas poſſident. Ego verò ſum ineptus paterfamilias. Sed hactenus etiam in maxima negligentia patri modum durat, quæ verò paſcere philoſophum poſſunt, ne vilia putes, præſertim ſi accedat cura & diligentia. Sic in his rebus neque aliter facito, niſi quæ melior interim tibi ſe fortuna obtulit.

λοιποῦ. καὶ μόνῳ πιστεύσω τῷ Πέτρῳ. Ταύτην γε τὴν ἐπιστολήν, Πέτρον οἶμαι διακομιεῖν, παρὰ μέσης λαβόντα τῆς ἱερᾶς χειρός. στέλλω γὰρ αὐτὴν ἀπὸ πενταπόλεως ἐγὼ πρὸς τὴν διδάσκαλον τὴν κοινήν. αὕτη δὲ ὅτῳ βούλεται δώσει. βουλήσεται δὲ εὖ οἶδ᾽ ὅτι τῷ γνωριμωτάτῳ παρασχεῖν. καὶ γὰρ οὐδ᾽ ἴσμεν ὦ φίλτατέ τε καὶ θαυμάσιε, εἰ καὶ πάλιν ἔξεστι προσειπεῖν ἡμᾶς ἀλλήλους. κακίᾳ γὰρ στρατηγῶν, ἄμαχος γέγονε τῶν πολεμίων ἡ χώρα. καὶ μόνοι ζῶμεν ὅσοι τὰ ἐρυμνὰ κατειλήφαμεν, τῶν ἐν τοῖς πεδίοις κατειλημμένων. ὥσπερ ἱερείων ἀποσφαγομένων δέδιμεν δὲ τὴν προσεδρίαν αὐτῶν, μὴ χρονία γινομένη, δίψῃ παραστήσηται τὰ πολλὰ τῶν φρουρίων. ταύτῃ καὶ τοῖς ἐγκλήμασι τοῖς περὶ τῶν δώρων, οὐκ ἀποκεκρινάμην. οὐ γάρ μοι σχολή, πρός τινι μηχανῇ τὸν νοῦν ἔχοντι. κατασκευάζομαι γὰρ ὡς ἂν ἀπὸ τῶν πύργων ἐκηβολώτατα πέμποιμεν ἀξιόλογα λίθων βάρη. ἅμα δὲ καὶ ἐνδίδωμί σοι πέμπειν μοι δῶρα. δεῖ γὰρ εἴκειν Ὀλυμπίῳ Συνέσιον. μὴ μέντοι τρυφῶντα δῶρα. καὶ γὰρ καὶ τότε τὴν τρυφὴν ἐμεμψάμην, τῶν καταλυμάτων τοῦ συσσιτίου. ἀλλ᾽ ἔστω στρατιωτικά, τόξα καὶ βέλη. μετὰ τῶν συρακίων μέντοι τὰ βέλη. τόξα μὲν οὖν καὶ ἑτέρωθεν ὠνησαίμην, καὶ τὰ ὄντα ἀνακτησαίμην. βέλη δὲ οὐ ῥᾴδιόν ἐστι πορίσασθαι. εἴκουν ὥστε καὶ ἐπιτήδεια. τὰ γὰρ αἰγύπτια ταῦτα τοῖς γόνασιν οἰδοῦντα, τοῖς παραγονατίοις συνιζάνει. ταύτῃ καὶ σφάλλεται παρ᾽ ἑαυτῶν. ἔοικε γὰρ τοῖς ἐκ προφάτης ἀφετηρίας ἐμποδιζομένοις τε καὶ προσκόπτουσι. τὰ παρ᾽ ὑμῖν δὲ, εὐμήκη τέ ἐστι καὶ ἀκριβῶς εἰς ἑνὸς κυλίνδρου σχῆμα στρογγύλλεται· ὅπερ τὸ πᾶν ἐστιν εἰς εὐθυπορίαν τῆς πτήσεως. ταῦτά μοι πέμπειν. καὶ χαλινοὺς ἵππων ἀγαθούς, εἰς χρῆσιν. ἐπεὶ καὶ τὸν ἵππον τὸν ἰταλόν, ὃν ἐπῄνεσας τῇ γλώττῃ τῇ καλῇ, σφόδρα ἂν εἶδον ἡδέως. ἐπειδὴ καὶ πατέρα πολλῶν ἀγαθῶν ἡμῖν αὐτὸν ὑπισχνοῦ. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κάτω τι τῆς ἐπιστολῆς, μετὰ τὴν ὑπογραφήν, εὗρον ὅτι μένειν ἐδέησε τὸν ἵππον ἐν τῇ σελευκείᾳ, τοῦ ναυκλήρου διὰ τὸν καιρὸν παραιτησαμένου τοιοῦτον φορτίον. ἐπειδὴ δὲ μήτε τὴν λέξιν ἐπέγνων ἀδελφὴν οὖσαν τῆς σῆς, μήτε τὴν χεῖρα, μήτε τὴν ἀκρίβειαν τῆς γραφῆς, ἐδικαίωσα μὴ ἀγνοεῖσθαί σοι τοῦτο. ἄτοπον γὰρ, εἰ τοιοῦτος ὢν ὁ ἵππος, μήτε ἐμοί, μήτε σοὶ σώζοιτο.

Πυλαιμένει.

ἘΔεξάμην τὴν ἐπιστολήν, ἐν ᾗ πάλιν ἐμέμφου τὴν τύχην, ὡς οὐδὲν περὶ σοῦ βεβουλευμένην φιλανθρωπότερον. μὴ σύ γε ὦ φίλτατε ἑταίρων. οὐ γὰρ ἄξιον ἐγκαλεῖν. ἀλλὰ παραμυθεῖσθαι. ἔξεστι δὲ ὄντι τοιούτῳ, ἥκειν πρὸς ἡμᾶς ἀδελφὸν εὑρήσεις οἶκον. οὐ πλουτοῦμεν ὦ ἀγαθέ. ἀλλὰ τὰ παρόντα ἀρκεῖ καὶ Πυλαιμένει κἀμοί. εἰ δὲ καὶ σὺ παρέσῃ, τυχὸν καὶ πλουτήσομεν. ἀπὸ τῶν ἴσων ἀφορμῶν ἕτεροι πλείω τῶν μετρίων ἔχουσιν. ἐγὼ δὲ κακὸς οἰκονόμος· ἀλλὰ τέως ἀντέχει καὶ πρὸς τὴν ἀκριβεστάτην ἀμέλειαν τὰ πατρῷα. ἃ δὴ δύναται βόσκειν φιλόσοφον, μὴ τὰ τυχόντα ἡγοῦ προσλαβόντα καὶ πρόνοιαν. ταῦτα περὶ τούτων καὶ μὴ ἄλλως ποίει, εἰ μή τι μεταξὺ βέλτιον πέπραχας.

καὶ πάλιν διανοῇ τὴν Ἡράκλειαν ἀναστῆναι κειμένην. ἐπιστολὰς οὐ γέγραφα πρὸς οὓς εἴωθα διὰ τὸν καιρόν. ἀλλὰ πρῴην ἅπασι γέγραφα, φάκελλον ἐπιστολῶν Διογένει δούς. ἀνεψιός ἐστιν ὁ Διογένης ἐμός. εἰ μὲν οὖν ἐπέτυχέ σου ζητῶν, ἐζήτησε γὰρ εὖ οἶδ᾽ ὅτι, καὶ δὴ τὸν φάκελλον ἐπιδέδωκεν. οὐ γὰρ ἐπεγέγραπτο. εἰ δὲ μὴ, τὸν ναύκληρον αἴτει δεῖξαί σοι τὸν νεανίσκον. καὶ κομισάμενος τὰς ἐπιστολὰς, αὐτὸς ἅπασι δίδου· εἰσὶ δὲ οὓς περὶ πλείστου ποιοῦμαι, παρ᾽ ἐμοῦ προσρηθῆναι, ὁ πατὴρ Πρόκλος. Τρύφων ὁ παρ᾽ ἡμῖν ἄρξας. Σιμπλίκιος καὶ ἀνὴρ καὶ ἄρχων ἀγαθὸς καὶ φίλος ἐμός. ἐπιδοὺς αὐτῷ τὴν ἐπιστολὴν, ἐν ᾧ πάρεστι χρόνῳ, χρῆσαι τἀνδρί. καλὸν γὰρ καὶ συσχολάσαι στρατιώτῃ ποιητικῷ. στρουθοὺς μεγάλας ἀπὸ τῶν ἐν εἰρήνῃ κυνηγεσίων εἴχομεν. ἀλλ᾽ οὐκ ἦν αὐτὰς στέλλειν ἐπὶ θάλατταν, διὰ τῶν ὅπλων τῶν πολεμίων. οὐδὲ ἄλλο τι τῶν παρὰ τὰς ἀκτὰς ὄντων ἐξῆν ἐνθεῖναι τοῖς πλοίοις. οἶνος οὖν μόνος ἐστὶ τὸ φορτίον. ἐλαίου δὲ οὐ μὰ τὴν τιμίαν σου κεφαλὴν οὐδὲ κύαθον ἀγώγιμον ἔχουσιν. οὔκουν ὅσα γε καὶ ἐμὲ εἰδέναι. τοσάδε οὖν οἴνου ξέστια λάβε. λήψῃ δὲ, ἐπιδοὺς τὸ πρὸς Ἰούλιον πρόσταγμα. πρόσκειται δὲ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ μὴ διαπεσεῖν ἕνεκα καὶ τῷ πατρὶ Πρόκλῳ γεγράφηκα. καὶ ταῦτα πέπομφα. δεξάσθω καὶ τὴν ἐπιστολὴν παρὰ σοῦ, καὶ τὸν οἶνον παρὰ τοῦ Ἰουλίου. Τρύφωνι τῷ χρυσῷ, δεῖ γάρ τι καὶ ἐν τούτοις, ψυχρὸν εἰπεῖν καὶ γοργιαῖον, τρυφῶντα δῶρα παρεσκευάσαμεν. ὀπὸν σιλφίου πολύν. ἀγαθὸν γὰρ ἡ Κυρήνη καὶ τοῦτον ἐκτρέφει. οὐ μὴν ἐξεγένετο πέμπειν τὸ νῦν ἔχον. ἀλλ᾽ ἐκπέμψαιμεν αὖ εἰς ἑτέραν ναῦν, ὅταν καὶ ὑμῖν μετ᾽ αὐτοῦ μὲν τὰς στρουθοὺς, καταμόνας δὲ τοὔλαιον.

Τῷ ἀδελφῷ.

Ποιμένιος οὗτος ὁ τὴν ἐπιστολήν σοι διδοὺς, ἐστάλη πρὸς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ μικρῷ πρότερον δυναστεύσαντος Ἀρταβαζάκου ἐπὶ ταῖς οὐσίαις ἁπάσαις ὧν ἐν τοῖς τῇδε τόποις ἐγεγόνει κύριος. ἀλλ᾽ ἐν ὑποθέσει τοιαύτῃ πρᾷον ἑαυτὸν παρέσχε καὶ μετριώτατον. καίτοι τίς ἕτερος οὕτως ἐχρήσατο τῷ καιρῷ· Ποιμενίου δὲ οὐδεὶς Λιβύων τὴν τότε δύναμιν ἐβαρύνετο. μέγα τεκμήριον λυπεῖ τὰς πόλεις ἀναχωρῶν· σὺ δέ μοι τὸν ἄνδρα φιλίως καὶ ὥσπερ εἰκὸς, ἐπαίνεσον ἐπὶ καλοκαγαθίᾳ.

Τῷ αὐτῷ.

Ὀναίμην τῶν Ἀθηνῶν, ὁπόσα βούλει· ὥστε μοι δοκῶ πλεῖν ἢ παλαιστῇ καὶ δακτύλῳ γεγονέναι σοφώτερος· ἔξεστι δὲ καὶ αὐτόθεν τῆς νέας σοφίας πεῖράν σοί τινα παρασχεῖν. ἀμέλει γὰρ ἀναγυρεσιώτηθεν σοι γράφω, καὶ σφηττοῖ γέγονα. καὶ θριῶζε. καὶ κηφιᾶσι. καὶ φαληροῖ· καὶ κακὸς κακῶς ὁ δεῦρο κομίσας ἀπόλοιτο ναύκληρος. ὡς οὐδὲν ἔχουσιν αἱ νῦν Ἀθῆναι σεμνὸν, ἀλλ᾽ ἢ τὰ κλεινὰ τῶν χωρίων ὀνόματα. καὶ καθάπερ ἱερείου διαπεπραγμένου τὸ δέρμα λείπεται γνώρισμα, τοῦ παλαί ποτε ζώου, οὕτως ἐνθένδε φιλοσοφίας ἐξῳκισμένης, λείπεται περινοστοῦντα θαυμάζειν τήν τε Ἀκαδημίαν καὶ τὸ Λύκειον. καὶ νὴ Δία τὴν Ποικίλην στοὰν, τὴν

Et iacentem Heracleam in integrum restituere cogita. Non dedi literas, ad quos soleo, propter temporis angustiam. Sed nuper omnibus scripsi, Diogeni fasciculo literarum imposito. Diogenes meus est consobrinus. Si igitur te quærens inuenit: (Quæsiuit enim sat scio:) fasciculum etiam literarum reddidit. Non enim inscriptum erat. Sin minus Nauclerum vt tibi iuuenem vbi sit monstret, rogabis & acceptas epistolas, ipse omnibus dabis. Sunt quibus vt meis verbis salus nuncietur, plurimi facio. Pater Proclus. Trypho, qui apud nos magistratum gessit. Simplicius & vir & princeps bonus & idem amicus meus. Redditis ei literis, quo tempore primùm licet, vtere viro. Bonum est enim cum strenuo milite consuetudinem habere. Passeres magni nobis ex venationibus quas in pace agitabamus, reliqui nobis erant. Sed non licebat eos in mare per hostium arma mittere. Neque quicquam alius ex his quæ ad littus erant nauibus imponere licebat: Solum igitur vinum onus est. Olei verò per venerandum tuum caput ne Cyathum quidē quem vehant habent omnino, quantùm quidem mihi scire licuit. Tot igitur vini sextarios accipe. Accipies autem, si tradideris quod ad Iulium pertinet mandatum. Adiectum est epistolæ ne fortè excideret & patri Proclo scripsi atque hæc misi. Accipiat etiam abs te literas & vinum à Iulio. Tryphoni aureo: (Nam dicendum etiam hîc est quiddam frigidiusculè & subrusticè:) luxuriantia molliáque dona parauimus, succum Balsami copiosum. Bonum enim huius etiam generis producit Cyrene. Non tamen hoc tempore licuit mittere. Sed mittemus in alia naui, si vobis etiam cum ipso quidem communiter passeres, seorsim verò oleum miserimus.

Fratri.

POEmenius hic qui tibi reddit epistolá, missus est ad nos ab Artabazaco, qui paulò antè cum imperio fuit, possessionum caussa omnium, quorum in hisce locis fuit dominus ac possessor. Sed in eiusmodi re facilem se & æquissimum præbuit. Verùm quis nam alius ita fuisset vsus occasione? De Pœmenij potentia nemo Libycorum tunc conquestus est. Magnum id verò signum, quod eius discessus summum ciuitatibus dolorem affert. Tu velim mihi hominem amicè tractes, vt par est, & ob probitatem, laudibus afficias.

Eidem.

HAbeam ab Athenis quæcunque vis. Equidem mihi videor plus momenti palmo digitóve ad sapientiam acquisiuisse. Licet autem inde quoque recentioris sapientiæ tibi specimen præbere. Certè enim ex Anagyrunte tibi scribo, & in sphetto fui, Thrioze, Cephiadis, Phaleris. Malè pereat, pessimus qui nos huc aduexit Nauclerus. Nihil enim iam habent Athenæ memorabile, præterquam nobilia locorum nomina. Et quemadmodum confectæ victimæ, pellis relinquitur signum animantis, sic hîc expulsa Philosohia, relinquitur circumuenti, vt admiretur Academiam & Lyceum & ornatarum stoam,

à qua

à qua Chryſippi philoſophia nomen traxit, quæ per Iouem iam non ampliùs ornata eſt. Procōſul enim tabulas abſtraxit, quas arte mirabili Polygnotus Thaſienſis confecerat. Nunc igitur noſtris temporibus Ægyptus eximios fœtus acceptos alit ac profert, Athenæ verò, quondam vrbs erat, focus & ara ſapientum. Nunc eas ornāt apum paſtores. Sic etiam duo ſapientes Plutarchus congregant iuuenes in Theatris non diſſertationum fama, ſed ex Hymetto profectis vrnis.

Herculiano.

SI Vlyſſis errori tribuit hoc lucrum Homerus, quod multorum hominum vrbes viderit, animumque cognorit, idque cùm nō appelleret ad homines manſuetos ac placidos, Sed Læſtrygones, & Cyclopes, næ poëſis eius meam tuámque peregrinationem miris modis celebraſſet, quæ nos eò prouexit, vt quæ famæ non crederentur, eorum præſentes periculum faceremus. Noſtris enim oculis conſpeximus & noſtris auribus audiuimus genuina duce & autore, ſacroſanctæ philoſophiæ orgia. Quòd ſi res humanæ, qui ſunt earundem ſimul participes, animis etiam connectunt, nos equidem qui mente, quæ pars eſt omnium in nobis præſtantiſſima, coniuncti ſumus, diuina lege colere nos mutuò & obſeruare debemus. Ego itaque cui etiam corporali conſuetudine frui contigit, & abſentem intueri videor, infixos propter amorem vultus identidem memoria referente, & reſonat in auribus meis ſuauiſſima ſacrorum tuorum ſermonum Echo. Tu ſi non eodem erga nos animo affectus es, facis iniuriam. Sin ita eſt, nihil magni facis. Reddis enim beneuolentiæ debitum. Cùm verò ad philoſophiæ ſocietatem animum refero, & illam philoſophiam de qua ſæpè ſermones miſcuimus, tum in hanc adductus cogitationem, Dei conſilio noſtram conuerſationem aſſigno. Non enim inferiore quàm diuina ratione Syneſius, cùm negotium minimè vulgare ſoleam & plurimorum hominum vtens conſuetudine humanarum quidem rerum communicatione, familiaritates terminare. philoſophiam autem in arcanis arcaniſſimam continere, tam alacriter & promptè me meáſque poſſeſſiones aperui, viro paulatim reddenti mihi, accipientique ſermonē. Poſtquam igitur extitit aliquis eiuſmodi, apud quē hactenus inaudita, explicauerim, & ſapientiſſimam artem Protei fuerim oblitus: (Hæc enim non erat alia, quàm cum hominibus non diuinè, ſed ciuiliter viuere:) poſtquā inquā id contigit, nullo meo conſilio, ſed repentè & immeditatò, ego Deū huius inopinatæ rei autorē iudico, à quo petemus eorum quæ ſunt ipſius incepta fœlicē exitum, & vt nobis ſimul philoſophandi poteſtatē cōcedat. Sin minus, at ſaltē philoſophādi. Nam ego cuperē quidē epiſtolę quaſdā rationes intexere in animo meo cōprehenſas, de materia qua agitauimus. Non tamē id faciam. Etenim faxit Deus vt cōuenias & nos hiſce de rebus, & multos qui meliꝰ iſta tenēt. Mihi enim nō eſt integrū, literis ea cōmittere. Nam epiſtola ſermonis nō parca eſt, ſed eā habet naturā, vt cū eo, in cuius manus peruenit diſſerat. Vale, & philoſophię incumbe atque obrutū in nobis vultum effodere non deſine.

ἐπώνυμον τῆς Χρυσίππου φιλοσοφίας. νῦν οὐκέτ' οὖσαν ποικίλην. ὁ γὰρ ἀνθύπατος τὰς σανίδας ἀφείλετο, αἷς ἐγκατέθετο τὴν τέχνην ὁ ἐκ Θάσου Πολύγνωτος. νῦν μὲν οὖν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις Αἴγυπτος τρέφει τὰς ὑπατίας δεξαμένη γονάς. αἱ δὲ Ἀθῆναι, πάλαι μὲν ἦν ἡ πόλις ἑστία σοφῶν· τὸ δὲ νῦν ἔχον, σεμνύνουσιν αὐτὰς οἱ μελιττουργοί. ταῦτα ἄρα καὶ ἡ ξυνωρὶς τῶν σοφῶν Πλουταρχείων, οἵτινες οὐ τῇ φήμῃ τῶν λόγων ἀγείρουσιν ἐν τοῖς θεάτροις τοὺς νέους· ἀλλὰ τοῖς ἐξ Ὑμηττοῦ σταμνίοις.

Ερκουλιανῷ.

ΕΙ τῆς Ὀδυσσέως πλάνης κέρδος ἔθηκεν Ὅμηρος πολλῶν ἀνθρώπων ἰδεῖν τε ἄστεα καὶ γνῶναι τὸν νόον, καὶ ταῦτα τῆς προσορμίσεως αὐτῷ γενομένης οὐ πρὸς ἄνδρας χαρίεντας, ἀλλὰ πρὸς λαιστρυγόνας καὶ κύκλωπας, ἦ που θαυμαστῶς ἂν ἡ ποίησις ὕμνησε τὴν ἐμήν τε καὶ σὴν ἀποδημίαν, παρασχοῦσαν ἡμῖν εἰς πεῖραν ἐλθεῖν τῶν καὶ διὰ φήμης ἀπιστουμένων. αὐτόπται γάρ τοι καὶ αὐτήκοοι γεγόναμεν τῆς γνησίας καθηγεμόνος τῶν φιλοσοφίας ὀργίων. εἰ δὲ καὶ ἀνθρωπικαὶ χρεῖαι τοὺς κοινωνήσαντας διαθέσει συνδέουσι, ἡμᾶς κατὰ τὸν νοῦν τὸν ἐν ἡμῖν τὸν ἄριστον συνηρμοσμένους, θεῖος ἀπαιτεῖ νόμος, τἀλλήλων τιμᾶν· ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τῆς σωματικῆς συνηθείας ἀπολελαυκώς, ὁρᾶν τε ἀπόντα δοκῶ, τὸ ἐναποτεθὲν ἀπὸ τῆς διαθέσεως εἶδος προχειριζομένης τῆς μνήμης, καὶ ἐμφωλεύει μου ταῖς ἀκοαῖς ἡ θαυμαστῶς γλυκεῖα τῶν ἱερῶν σου λόγων ἠχώ. σὺ δ' ἡμῖν εἴπερ οὐχ οὕτως ἔχεις, ἀδικεῖς. εἰ δὲ ἔχεις, οὐ μέγα ποιεῖς. ἀποδίδως γὰρ διαθέσεως ὄφλημα. ὅταν δὲ πρὸς τὴν ἐν φιλοσοφίᾳ κοινωνίαν ἀπίδω, καὶ φιλοσοφίαν ἐκείνην, περὶ ἧς πολλὰ συγκεκύφαμεν, ἐνταῦθα ἤδη τοῦ λογισμοῦ γινόμενος, θεῷ βραβευτῇ τὴν ἐντυχίαν ἡμῶν ἀνατίθημι· οὐ γὰρ ἂν ἀπ' ἐλάττονος ἢ θείας αἰτίας Συνέσιος ὁ τὸ πρᾶγμα ἥκιστα δημοσιεύων, καὶ πλείστοις μὲν συνών, ἐπ' ἀνθρωπικαῖς δὲ κοινωνίαις τὰς συνουσίας ποιούμενος, φιλοσοφίαν δὲ ἐν ἀρρήτοις ἀρρητοτάτην ἔχων, οὕτω προχείρως ἐμαυτόν τε καὶ τὰ ἐμαυτοῦ κτήματα ἀνεκάλυψα, ἀνδρὶ κατὰ βραχὺ δόντι μοι καὶ λαβόντι τὸν λόγον. ἐπεὶ δ' οὖν γέγονέ τις [illegible] πρὸς ὃν ἐξωρχησάμην τὰ τέως ἀνέκπυστα, καὶ τῆς σοφῆς τοῦ Πρωτέως ἐπελαθόμην τέχνης, οὐ γὰρ ἄλλη τις ἦν, ἢ συνεῖναι τοῖς ἀνθρώποις οὐ θείως ἀλλὰ πολιτικῶς· ἐπεὶ γέγονε τοῦτο οὐ προτεθεμένης μοι τῆς γνώμης, ἀλλ' ἀκατασκεύαστον ἄφνω παρελθὸν, ἐγὼ θεὸν ἡγεμόνα τοῦ παραδόξου λογίζομαι· παρ' οὗ τέλος αἰτήσομεν τῶν δι' αὐτὸν ἠργμένων. καὶ δοίη μετ' ἀλλήλων φιλοσοφεῖν· εἰ δὲ μὴ τοῦτο, πάντως φιλοσοφεῖν. ὡς ἔγωγε ἐνόντας μοι τινὰς τῇ ψυχῇ λόγους περὶ τῆς ὑποθέσεως ἣν ἐπραγματευόμεθα, καταχέαι μὲν ὠδίνω τῆς ἐπιστολῆς. οὐ μὴν τοῦτο ποιήσω σοί. γὰρ ἂν κατὰ θεὸν γένοιτο συγγενέσθαι καὶ ἡμῖν περὶ τούτων καὶ πολλοῖς ἄμεινον εἰδόσιν· ἐμοὶ δὲ οὐ καλῶς ἔχει γραμματίῳ πιστεύειν τὰ τοιάδε. τὸ γὰρ τῆς ἐπιστολῆς πρᾶγμα, οὐκ ἐχέμυθον· ἀλλὰ φύσιν ἔχει τῷ περιτυχόντι προσδιαλέγεσθαι. ἔρρωσο. καὶ φιλοσόφει. καὶ διατέλει τὸ ἐν ἡμῖν ἀνακεχωσμένον ὄμμα ἀνορύττον.

τὸ γάρ τοι βιοῦν ὀρθῶς, ἅτε ὂν οἶμαι προοίμιον τοῦ φρονεῖν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων καὶ φρονίμων ἀνδρῶν σπουδάζεσθαι, κατεδείχθη. μὴ καθαρῷ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι φησὶν οὐ θεμιτὸν, ἡ θεσπεσία φωνή· οἱ πολλοὶ δὲ οὐ διὰ τὸ φρονεῖν, ἀλλ' αὐτὸ δι' αὐτὸ καὶ τελειότητα ἀνθρωπίνην ἥγηνται τὸ βιοῦν ὀρθῶς, τὴν ὁδὸν οὐχ ὁδὸν ἀλλ' ἐφ' ὃ δεῖ δι' αὐτῆς φθάσαι νομίζοντες, κακῶς φρονοῦντες· σωφροσύνη γὰρ ἄλογος, καὶ ἀποχὴ κρεωδαισίας πολλὴ παρὰ πολλοῖς ἀλόγοις εἴδεσιν ἐνδέδοται παρὰ τῆς φύσεως· ἀλλ' οὐκ ἐπαινοῦμεν οὔτε κορώνην, οὔτ' ἄλλο τι τῶν εὑραμένων φυσικὴν ἀρετὴν ὅτι φρονήσεως ἔρυμα. ἡ δὲ κατὰ νοῦν ζωὴ, τέλος ἀνθρώπου. ταύτην μετίωμεν, θεόθεν τὸ αἰτοῦντες θεῖα φρονεῖν, καὶ αὐτοὶ τὸν δυνατὸν τρόπον τὸ φρονεῖν ἁπανταχόθεν συλλέγοντες.

Nam rectè viuendi ratio tanquam caput & initium sapientiæ ab antiquis & eruditis hominibus, quemadmodum coleretur, traditum est. Non fas sit impuro, & inquinato flagitiis, quod purũ & sanctum est, attingere, diuina vox inquit. Vulgus enim non ob sapientiam, sed ipsam propter se, & perfectionem humanam iudicat rectè viuendum esse, viam non pro via, sed ad quod per ipsam oportet cõtendere, putans, malè perperámque sentit. Nam temperãtia ratione carens, & in edendo carnium abstinentia propè singularis, multis rationis expertibus formis, indita est à natura. Non tamen cornicem laudamus, neque vllum animal, quod naturali virtute præditum est, quod sapientiæ sit custos. Vita autem ab animi ratione & intelligentia profecta, finis est hominis. Hãc amplectamur, tum cœlestem sapientiam à Deo petendo, tum ipsi pro virili parte sapiendi disciplinam vndiquaque colligendo.

Τῷ αὐτῷ.

Ἠκουσάτου τῶν δεινῶν λέγειν ἀνδρὸς ἐπαινοῦντος χρείαν ἐπιστολῆς· καὶ τοῦτ' αὐτὸ τῶν πολλῶν καὶ θαυμαστῶν λόγων σφισὶν ὑπόθεσιν ἐπεποίητο. ἐχορηγεῖτο δὲ αὐτῆς τὸ ἐγκώμιον πολλαχῆ μὲν καὶ ἄλλῃ. μάλιστα δὲ ἀπὸ τοῦ δύνασθαι τὴν ἐπιστολὴν ἐρώτων οὐκ εὐτυχούντων εἶναι παραμυθίαν, παρεχομένην ἀπουσίᾳ σωμάτων φαντασίαν τῆς παρουσίας. καὶ τῷ δοκεῖν προσδιαλέγεσθαι ψυχῆς ἐκπιμπλᾶσαν τὸ ἐφιέμενον. ταῦτα οὖν ἀνυμνεῖ τὸν εὑρετὴν τῶν γραμμάτων· καὶ ἀνθρώπου μὲν οὐδενὸς ἠξίου, θεοῦ δὲ εἰς ἀνθρώπους εἶναι τὴν δόσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ἀπολαύω τῆς ἱερᾶς τῆς δὲ τοῦ θεοῦ χάριτος. καὶ πρὸς ὃν ἔδει λαλεῖν, εἰ μὴ δύναμαι, λαλεῖν, ἀλλ' ἐπειδὴ γράφειν δύναμαι, θαμὰ τοῦτο ποιῶ. καὶ κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον σύνειμι. καὶ ἀπολαύω, τῶν ἐμῶν παιδικῶν. αὐτὸς δὲ εἰ μὴ πικρὸν εἰπεῖν, συνδιέστησας τῷ τόπῳ τὴν γνώμην. κἂν μὴ παύσῃ, σαυτὸν ἀφέλκων τῶν ἀσυλώτατα καὶ ἀσκνῶς ἠγαπηκότων, ἐμιμήσω τὰς χελιδόνας, αἳ ταῖς τῶν ἀνθρώπων οἷον φιλίαις ἐνοικίζονται μὲν μετὰ τοῦ φθέγγεσθαι, σιωπῶσαι δὲ ἐξοικίζονται. ταῦτα πρὸς ἄνθρωπον ἔτι. καὶ ἀνθρωπικὰ τὰ ἐγκλήματα. εἰ δὲ ἥνωσας διὰ φιλοσοφίας τὰ δεῦρο διεστῶτα, καὶ φίλον μὲν τὸ καλόν· καλὸν δὲ τὸ αὐτὸ, τοῦτο δὲ ἓν ὂν τοῦ νοῦ λέγοντος ἤκουσας, οὐκέτι κρίνομεν ὑπεροψίαν τὴν πρὸς ἡμᾶς σιωπήν. ἀλλὰ συνηδόμεθα φιλοσοφοῦντι καὶ παραιτουμένῳ μὲν τὸ μικροπρεπεύεσθαι, συνόντι δὲ τῷ παρὰ σοὶ κρείττονι, τοῖς ἐν ἡμῖν κρείττοσιν. εἴης τοιοῦτος ἀνδρῶν ἄριστε καὶ ἐμοὶ τριπόθητε ὄντως ἀδελφέ.

Eidem.

Audiui quendam eloquentem hominem epistolæ vsum & vtilitatem laudibus extollentem. Et hoc ipsum multarum, & splẽdidissimarum orationum magister, materiam sumpserat. Trahebat autem cùm à multis aliis rebus ad eam laudandam argumentatum potissimum, quòd amoribus parum fœliciter succedentibus epistola consolationem afferre posset. cùm absentium, quasi præsentes essent, vultum & mores referret, & colloquendi similitudine satisfaceret animi cupiditati. Ob hæc itaque diuinis laudibus scribendi inuentorem afficiebat, nec hominis vllius esse dicebat. sed Dei munus cœlitus mortalibus datum. Ego igitur hoc sacro Dei beneficio vtor, & cum quo coram erat loquendum, si loquendi non datur potestas, quoniam scribendi datur, sedulò quidem id facio, & quo modo conceditur, vnà sum fruórque meis deliciis. Tu verò ne quid acerbè dicam, si cum loco mentem etiam à nobis separasti, neque desines teipsum ab iis abstrahere, qui te tutissimo & maximo amore prosequuntur, hirundines imitaris, quæ hominum quasi amoribus nidos ponunt cum strepitu, tacitæ verò recedunt. Hæc adhuc ad hominem & humana crimina. Sin per philosophiam cõiunxisti loca hucúsque distantia, & amicum est honestum, honestum verò idem. Id verò vnum esse ex animi sermonibus audiuisti, non ampliùs tuum silentium in superbia numeramus. Sed gratulamur philosophanti, & illiberalitatem deprecanti, quippe qui tuo præstãtiore, cum nostris præstantioribus verseris. Talem te præsta optime & reuera mihi optatissime frater.

Τῷ αὐτῷ.

Εἰ τοσοῦτόν ἐστι κέντρον πειθοῦς ἐν τοῖς γράμμασιν, εἰ τοσοῦτον αἱ τῶν ἠθῶν εἰκόνες τῆς ζώσης χηρεύουσαι συμπαθείας καὶ χάριτος, θέλκτρον ἐνιᾶσι τοῖς ἀναγινώσκουσιν, ἦπου πρᾶγμα ἄμαχον ἂν εἴη, τὸ αὐτοπροσώπως αὐτῶν ἐπαφήσασθαι. ἐμὲ γέτοι καὶ παρὼν μὲν ἥρεις τῇ γλυκείᾳ σειρῆνι τῶν λόγων. οὐ μὴν αἰσχυνθείην ἀληθῆ λέγων, ὡς ἡδίων ἂν ἡ δευτέρα μοι πεῖρα γένοιτο. οὐ γὰρ ἂν γένοιτο ἀγαθοῦ παρόντος, ὥσπερ ἀπόντος τῶν πεπειραμένων συναίσθησις. τοῦ μὲν γὰρ, ἡ συνέχεια τῆς ἀπολαύσεως, κλέπτει τῆς εὐφροσύνης τὴν αἴσθησιν.

Eidem.

Si tantus est Suadæ stimulus in literis. Si morum effictiones carentes viuo affectu & gratia, tanta voluptate legentes afficiunt, certè plurimi momenti res sit, coram & ipso vultu exprimere. Me igitur præsens etiam dulci verborum Sirene capiebas (nõ equidem pudet me verum fateri) vt multò iucundior secunda experientia mihi futura sit. Non enim eodem modo præsens bonum, quemadmodum absens expertorum sensum afficit. Nam in illo, fruitionis perpetuitas, minuit sensum voluptatis.

Qui verò paulisper absuit, statim extimulantem ex interuallo iucunditatis memoriam excitat, quali prorsus careat. Venias itaque caput amicissimum, & inuicem de philosophia sermones cõferamus inceptis quæ desiderantur, superstruentes, vt ex perfectis perfectum opus existat, non mutilum. Sin quòd deprecari par est, non conuenerimus, scilicet erit id meum omnino damnum. Tu enim cùm plurimis ibi disciplinæ cultoribus floreát, habebis multos tecum & Synesio præstantiores & pares. Patria verò, ob hoc ipsum quod est patria, mihi veneranda est. Quòd ad philosophiam pertinet, nescio quomodo contabuit. Non est igitur tutum sine auxilio manere, cùm nemo sit, qui vnà Corybantietur. Sin demus nos aliquid esse, quomodo tum ego possim Vlyssis obliuisci. Ad quem alium focũ me post tuam sanctam animam, conferam, vt lucidum ac splendentem fœtum mente pariam. Quis ita possit omnino sopitam scintillam, & latere gestientem, omnibus modis prouocare & incendere, fulgẽtémque ignem proferre. Deus igitur vtrisque & absentibus, & præsentibus adsit. Deo autem præsente, difficultas omnis in facili est, vale, & philosophiam cole, & quod est in te diuinum ad primogenitum diuinum, fac vt reducas. Decebat vt per totam epistolam meam, hoc à me venerandæ tuę beneuolentiæ diceretur, quod ferunt Plotinum dicere præsentibus, cùm animum à corpore dissoluit.

Eidem

EX amoribus hi qui à vilibus: & humanis initiis proficiscuntur, odiosi sunt & vani, quippe qui sola præsentia, & vix æstimantur. Quos verò præsens Deus gubernat, & iuxta diuinam Platonis vocem arte combinat facitq; ex vtrisque redamantibus vnum, hi temporis & loci naturam vincũt. Nihil enim obstat mentibus, quæ congressibus arcanis se mutuò conueniendi complectendique desiderio tenentur. Inde nos oportet pendere, nisi philosophiæ alimentis dedecori velimus esse, sensum amando, & cùm ille non à corporibus pulsetur, animi præsentiam non admittendo. Quid igitur gemitus edis, & epistolas lachrymis perfundis? Si enim ob eam caussam facis, quòd nondum rectè philosophiam imbibimus, cùm id videamur & profiteamur, agnosco veram iusti luctus caussam. Sin quòd nostræ consuetudini iniuriam iniqua fortuna fecit. Hoc enim tuam epistolam intelligo velle, vide ne muliebre sit ac puerile ea persequi & amare, in quibus fortuna consiliorum exitum potest lædere ac peruertere. Ego verò sacrum caput Herculianum volebam vt sursum videret & totum esset in contemplatione rerum ac hominum principij, cùm iam olim virtutes percurrisset auersas & præparantes huic aditum, & vt ad talem mihi epistolæ inscriptio: sapientiam plurimam non gaudium, neque salutem conuenientior videretur. Regit enim actiones animus inferior, non qualem apud te reconditum esse volebam, de quo multa tibi primis duabus epistolis locutus sum, quarum neutrã qui acceperãt, pertulerunt, siquidẽ iam hãc quintã epistolã mitto.

ὁ δὲ κατὰ μικρὸν χωρισθεὶς, τῶν ἡδέων εὐθὺς ἔχει κεντοῦσαν ἐκ παραλλήλου τὴν μνήμην οἵων ἄρα ὄντως στερίσκεται. ἔλθοις οὖν φιλτάτη κεφαλὴ καὶ ἀλλήλοις ἐπὶ φιλοσοφίᾳ συγγενοίμεθα τοῖς ἐνηργμένοις προσέποντα ἐποικοδομοῦντες, ἵν' ἐκ τελέου τέλεον ἐκφανῇ κάλλος ἀλλὰ μὴ κολοβόν. εἰ δὲ ὅπερ ἀπεύχεσθαι δίκαιον ἀλλήλων διαμάρτοιμεν, δῆλον ὡς τοὐμόν ἐστι τὸ βλαπτόμενον. σοὶ μὲν γὰρ εὐτυχούσης ἐνθάδε πολυανδρίαν παιδείας, συνέσονται πολλοὶ συνεσίου καὶ βελτίους καὶ ὅμοιοι· ἡ δὲ πατρὶς, ὅτι μὲν πατρὶς, ἐμοὶ τίμιον. περὶ δὲ φιλοσοφίαν, οὐκ οἶδ' ὅντινα τρόπον ἀπεσκληκότως ἔχει. ἔστιν οὖν οὐκ ἀδεὲς ἀβοηθήτῳ μένειν, οὐκ ὄντος τοῦ συγκορυβαντιῶντος. εἰ δὲ δὴ καὶ δοίημεν εἶναί τινας, πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην· πρὸς ποῖον ἄλλο πυρεῖον παραξέσεις μετὰ τὴν ἱεράν σου ψυχὴν, ἀποτέκοιμι τὸ νοῦ φωτοειδὲς ἔγγονον. τίς οὕτως οἷος σφοδρῶς συνθηρᾶ κεκρυμμένον καὶ ἀγαπῶντα λανθάνειν μηχαναῖς ἁπάσαις ἐκκαλέσασθαι. καὶ ἐξάψαι. καὶ πῦρ λαμπρὸν ἀναδεῖξαι· θεὸς οὖν ἀμφοῖν ἀποῦσι τε καὶ συνοῦσι παρείη· θεοῦ δὲ παρόντος, ἅπαν ἄπορον πόριμον. ἔρρωσο· καὶ φιλοσόφει καὶ τὸ ἐν σαυτῷ θεῖον, ἄναγε ἐπὶ τὸ πρωτόγονον θεῖον. καλὸν ἀνὰ πᾶσαν ἐμὴν ἐπιστολὴν, τοῦτο παρ' ἐμοῦ τῇ τιμίᾳ σου διαθέσει λέγειν, ὅ φασι τὸν Πλωτῖνον εἰπεῖν τοῖς παραγενομένοις, ἀναλύοντα τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος.

Τῷ αὐτῷ.

ΤΩν ἐρώτων οἱ μὲν χαμαὶ ἐρχομένας καὶ ἀνθρωπικὰς τὰς ἀρχὰς ἔχοντες, ἀπεχθεῖς τέ εἰσι καὶ ἐξίτηλοι τῇ παρουσίᾳ μόνῃ καὶ μόλις μετρούμενοι. οἷς δὲ ὁ ἐρεστὸς βραβεύει θεὸς; κατὰ τὴν θεσπεσίαν Πλάτωνος φωνὴν συντήξας τῇ τέχνῃ καὶ ἕνα ἄμφω ποιήσας τοὺς ἀντερῶντας, οὗτοι καὶ χρόνου καὶ τόπου φύσιν ἐλέγχουσιν· οὐδὲν γὰρ ἐμποδὼν ψυχαῖς ἐφιεμέναις ἀλλήλων ἀρρήτοις συνόδοις ὁμόσε χωρεῖν καὶ συμπλέκεσθαι. ἐκεῖθεν ποθὲν ἠρτῆσθαι δεῖ τὸ ἡμέτερον, εἰ μὴ τὰ φιλοσοφίας τροφεῖα μέλλοιμεν αἰσχύνειν, αἴσθησιν ἀγαπῶντες, καὶ ὅταν αὕτη μὴ ὑπὸ σωμάτων θυροκοπῆται, ψυχῆς παρουσίαν οὐ προσιέμενοι, τί οὖν ποτνιᾷ καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τῶν δακρύων ἐγχεῖς. εἰ μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐλεῶν, ὅτι μήπω φιλοσοφοῦμεν, καὶ ταῦτα δοκοῦντες καὶ λέγοντες, ἐπιγινώσκω τοῦ θρήνου τὴν ἀλήθειαν. εἰ δ' ὅτι τὴν συνουσίαν ἡμῶν ἠδίκησεν ἀγνώμων ἡ τύχη, τοῦτο γάρ σοι τῶν ἐπιστολῶν τὸ βούλημα, θῆλυ καὶ παιδαριῶδες τὸ ταῦτα ἀγαπᾶν, ἐφ' ὧν δύναται βλάπτειν ὁ δαίμων τὰ τέλη τῶν προαιρέσεων. ἐγὼ δὲ τὴν ἱερὰν κεφαλὴν, Ερκουλιανὸν, ἠξίουν ἄνω βλέπειν καὶ ὅλον εἶναι θεωρὸν τῶν ὄντων· καὶ τῆς τῶν θνητῶν ἀρχῆς τὰς ἀρετὰς διαβάντα καὶ πάλαι τὰς ἀπεστραμμένας καὶ κοσμούσας τὰ δεῦρο. καὶ ὡς πρὸς τοῦτόν μοι τῆς ἐπιστολῆς τὸ πρόσρημα, πολλὰ φρονεῖν, οὐ χαίρειν οὐδὲ εὖ πράττειν τὸ μετριώτερον· ἐπιστατεῖ γὰρ πράξεσι νοῦς ἐλάττων· οὐχ ὃν ἠξίουν ἀνακεχωρῆσθαι παρὰ σοὶ περὶ οὗ σοι καὶ πάμπολλα διὰ δύο τῶν προτέρων ἐπιστολῶν διελέχθην. ὧν οὐδὲ μίαν οἱ λαβόντες ἀποδεδώκασιν. ἐπεί τοι πέμπτην ταύτην ἐκπέμπω τὴν ἐπιστολήν.

ἀλλ' εἴθε μὴ καὶ ταύτην μάτην· γένοιτο δ' ἂν οὐ μάτην, εἰ πρῶτον μὲν ἐπιδοθείη. τὸ δὲ ἐπὶ τούτῳ, καὶ τούτου σεμνότερον κατανουθετήσει καὶ παιδαγωγήσει. καὶ πείσει μεταθεῖναι τὴν τοῦ σώματος ἰσχὺν ἐπὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἀνδρίαν. οὐ τὴν ἐκ τῆς πρώτης περιγείου τετρακτύος τῶν ἀρετῶν. ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἀνάλογον ἐν τρίταις τε καὶ τετάρταις. ἅψαιο δ' ἂν αὐτῆς, ὅταν μηδὲν τῶν ἀνθρωπίνων θαυμάζῃς. κἂν μή πω σοι σαφὴς ἡ διαίρεσις ἢ τοῦ λεγομένου, τίνες ἀρχεγονώτεραι. καὶ τίνες αἱ πολλοσταὶ τῶν ἀρετῶν, τὸ ἐπὶ μηδενὶ κλάειν. ἀλλὰ πάντων ἐν δίκῃ τῶν τῇδε καταφρονεῖν. ὅταν σοι παραγένηται, τοῦτο ἔστω σοι κανών, καὶ κριτήριον τῶν πρώτων τῆς τάξεως, ἵνα σοι καὶ παρ' ἡμῶν τὸ πολλὰ φρονεῖν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐπανέλθῃ. ἐρρωμένως διαβιώης, φιλοσοφίας εὐθυμίαν πρυτανευούσης. ἀκύμονα διάνοιαν ἀξιάγαστε. εἰ φιλοσοφία πρεσβεύειν οἶδεν ἀπάθειαν αὐτήν, αἱ μέσαι δὲ ἕξεις εἰς μετριοπάθειαν ἵστανται, τὴν ἀπειροπάθειαν καὶ τὸ εὐταπείνωτον, ποῦ χώρας τάξομεν. ἆρ' οὐχὶ πόρρω φιλοσοφίας, ἧς μύστην γενέσθαι σε κατηυξάμεθα; μὴ δῆτα ὦ πάντων ἐμοὶ προσφιλέστατε. ἀλλ' ἀρρενωπότερον ἡμῖν τὸν φίλον ἀποδείκνυε. ἅπασά μου ἡ οἰκία κατεδεήθη προσειπεῖν σε ὑπὲρ αὐτῆς. προσείρησο οὖν παρὰ πάντων, ἑκάστου μόνου, οὐκ ἐγχέαντος τὴν ψυχὴν τῇ προσρήσει. καὶ αὐτὸς ὑπὲρ ἡμῶν τὸν ἱπποτοξότην πρόσειπε παρακαλῶ.

Τῷ αὐτῷ.

ΜΗ θαυμάσῃς εἰ διακομιστῇ δυοῖν ἐπιστολαῖν ἑνὶ χρῶμαι. ἀλλὰ πρῶτον μὲν αἰσθάνου δίκας ὑπέχων ἐγκλήματος ἀκαίρου· καὶ ἐμφοροῦ τῆς ἀδολεσχίας ἡμῶν. εἶτα καὶ χρείαν ἑτέραν ἐθέλω μοι πληρῶσαι τὰ δεύτερα γράμματα· αἰτῶ γὰρ τὸ ἐν ἰάμβοις ἐκεῖνο συνταγμάτιον. δι' οὗ πρὸς τὴν ψυχὴν ὁ γεγραφὼς διαλέγεται· ἐπεὶ τότε μὲν ᾤμην ἀπὸ τῆς μνήμης αὐτὸ συναθροίσειν. νῦν δὲ κινδυνεύει τὸ ἀντ' ἐκείνου μηδὲν εἶναι πρὸς ἐκεῖνο. ἀλλ' ἂν ἐπιστρέψω τὸ γράφειν, γνώμῃ μᾶλλον ἢ μνήμῃ χρήσομαι. καὶ ἴσως μὲν χεῖρον. ἴσως δὲ καὶ βέλτιον. οὐ μὴν δεῖ τίκτειν δὶς τὸν αὐτὸν τόκον, δέον ἔχειν τὸ τεταγμένον. ἀντίγραφον οὖν τῆς τετράδος ἀπόστειλον πρὸς αὐτῆς τῆς ψυχῆς, ἣν κοσμεῖν βούλεται τὸ βιβλίον. ἀλλ' ὅπως τάχιστά τε καὶ ἀσφαλῶς. τοῦτο δέ ἐστιν· εἰ διὰ τῶν πάντως ἀποδωσόντων ποιήσῃς. τῶν γὰρ παρὰ θάτερον διαμαρτεῖν πάντως οὐ ποιήσῃς. κἂν σχολαιότερον ἀποστείλῃς, ὑστερήσει γάρ μου τῆς παρουσίας, κἂν δῷς τῷ μὴ πάντως δώσοντι.

Τῷ αὐτῷ.

ΤΟν μὲν Ὀδυσσέα διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐπέγνων, πολλῶν ἐπαναγόντων ἐπὶ τὴν μνήμην τοῦ ἥρωος. τὸν δὲ Πρωτέα ἠγνόησα. σὲ μὲν γὰρ ὄντα τοιόνδε, καὶ ἡμιθέων ψαύειν οὐκ ἀπεικός. ἐγὼ δὲ ἄλλο μέντοι σοφός. κατὰ δὲ τὸ δελφικὸν γράμμα, ἐμαυτὸν ἐγνωκώς, καταδικάζω πενίαν τῆς φύσεως. καὶ ἀπογινώσκω τὴν εἰς ἥρωας οἰκειότητα, πλὴν ὅσον μιμητὴς εἶναι τῆς ἐχεμυθίας ηὐξάμην. ἣν καὶ αὐτὴν σύ μοι συνέχεας κατὰ τὸν ἐκ Σπάρτης Μενέλεων. ὥστε κινδυνεύεις συνωρίδι προσήκειν ἡρώων.

Sed vtinam ne hanc etiam fruſtrà. Fiet autem non fruſtrà, ſi primũ reddita fuerit. Deinde ſi quod maius eſt, te confirmabit & erudiet, atque perſuadebit vt corporis robur ad animi fortitudinem tráſferas, non eam, quæ in illa prima terreſtri virtutum quaternario numero comprehẽditur, ſed ad ſimilem ei in tertiis & quartis. Eam attinges, cùm nihil humanarum rerum miraberis, quòd ſi nondum tibi plana eſt diſtinctio prædicta, quę primitiuę & quęnam remotæ virtutes. Nulla re ad luctũ commoueri, ſed hæc omnia iure pro nihilo putare. Cùm tibi accedi, hoc Canon eſto, quo iudices, quæ primæ ſint aſſecutione, vt tibi nos etiam multam ſapientiam in epiſtolis precemur. Vale rectiſſimè ac fortiter viue, philoſophia mentem cõſtantem & tranquillam præſtante, domine ſanctiſſime, ſi probat illam indolentiam philoſophia, medij verò habitus ad mediocritatem & modum quendam affectionis pertinent, in quo loco ponemus, doloris carentiam & quaſi humilitatem? An non procul à philoſophia, cuius te peritum interpretem voluimus euadere? Abſit ô chariſſime mihi omnium, ſed amicitiam nobis ſeueriorem gere. Omnis mea familia rogauit, vt ſuis verbis tibi ſalutem dicerem. Eſto igitur ſalutatus ab omnibus ſingulis pro ſe non infundentibus animam ſalutationi. Et tu velim noſtro nomine ſagittarum equeſtrem ſalutes.

Eidem.

NE tibi mirum videatur, quòd duarum epiſtolarum vno duntaxat vtor tabellario. Sed primum cognoſcas te intempeſtiui criminis pœnas dare, & noſtra loquacitate ſatieris. Deinde alterum vſum ſecundis literis mihi præſtari volo. Peto enim libellum illum Iambicis verſibus conſcriptum, in quo autor cum animo ſermonem habet. Nam tum temporis arbitrabar me memoria cõprehenſurum. Nunc verò quod pro eo ſubſtitueram, nihil eſſe videtur ad illum comparatum, Sed cùm ſcriptis mandare conabor, ſententia magis quàm memoria vtar, & fortaſſe deterius, fortaſſis etiam rectius. At non bis eadem ſoboles gignenda eſt. Exemplar igitur quaternionis mittas ab ipſa mente, quam ornare vult libellus, ſed vt id fiat quàm celerrimè & tutò. Id verò fiet, ſi per eos qui prorſus redditurí ſunt, feceris. Nam omnino non committes, vt in alterutro pecces, aut vt tardius mittas. Sic, enim me præſentem non inueniet, aut vt tradas alicui qui non ſit fideliter perlaturus.

Eidem.

VLyſſem quidem in epiſtola cognoui, multis me ad memoriã Herois reuocantibus, Protea verò ignoraui. Te enim cùm ſis tantus, ſemideos etiam attingere, nihil abſurdum eſt aut incredibile. Ego verò aliud quiddam, ſapiens nimirum. At ſecundũ ſcriptũ delphicum. Noſcẽs me ipſum, naturę paupertatem ac defectum damno atque deſpero aptitudinem Heroicã, niſi quòd ſilentij cuperẽ imitator eſſe, quã & ipſam tu mihi infudiſti ſecundum Spartanũ Menelaũ, vt videaris duos Heroas referre,

non

non ſolùm Vlyſſem. Hæc hactenus. Cùm verò ſcribendi ineptitudinem accuſas, non debes requirere multitudinẽ literarũ eiuſmodi quæ tibi moleſtiam ſint allaturæ. Proinde cõtraxi longitudinẽ epiſtolę, ne plura legẽti, plus negotij faceſſerẽ. Viue fortiter & tráquillè & vtere philoſophia, quæ ad diuinitaté perducit, ſanctiſſime. Saluta præclarum principem, cũ quo vt corá loqueremur, nobis ipſis non permiſimus. Nam quod eſt in poëſi. Laceſsè, nam tu ætate minor es, belli quidẽ & tumultuum primùm autorẽ eſſe vult iuniorem, colloquij verò & comitatis natu grandiorem. Atqui apud me in magno precio eſt homo, & omni dignitate præditũ iudico, qui doctrinam & rem militarem, magnis interuallis diſiũctas, omnium noſtra ætate hominum ſolus ad idem reduxit, & peruetuſtam quandam in his ſtudiis cognationem animaduertit, cúmque ſit magnanimus ex vicinis magnanimitatis adhabitantem proximè ſuperbiam & iactátiam effugit. Eiuſmodi verò, animum etiamſi non ſcribo, tamen amo, etiamſi non præſens obſeruo, tamen colo.

Eidem.

NOn ſtas promiſſis, quæ nobis dediſti ô Amice, ne vulgares, ea quæ debent occulta haberi. Nã audiui quoſdam ego abs te veniẽtes, qui verba quędam etiam memoriæ mandarant, quorũ ſenſum explicari ſibi & aperiri à nobis petierunt. At nos pro more noſtro etiá apud ipſos, neq; quicquã eiuſmodi cõmentationum præ nobis tulimus. neq; nos eas tenere cõtendimus. Oportet igitur tibi admonitionẽ adhibere, non ampliùs noſtrã ô caput amicũ. Nõ eſt enim tanti, vt te queat perſuadere. Sed Lyſidis Pythagorij ad Hipparchũ epiſtolá require, & cũ inueneris, hoc mihi da, vt ſæpius eã percurras. Forſitá te grauis pœnitudo inceſſet, nefandæ proditionis. Nã publica philoſophiæ prædicatio. (His enim ferè verbis vtitur Lyſis:) magnũ diuinarũ rerũ contẽptũ in homines induxit. Nã ego quoq; memini me cũ hominibus verſari, nõ ita dudũ, ſed admodũ etiam nuper, qui quòd temerè vocabula digniora, & grauiora audiuerãt, nõ putarẽt ſe, quòd erát, ampliùs in idiotarũ numero ponẽdos eſſe, & faſtu pleni, cõtaminarẽt ac polluerẽt diuina dogmata, doctriná profitẽtes earũ rerũ, quas ipſi nõ dextrè percepiſſent. Et hercle etiã triũ aut quatuor qui admirationẽ qui nihil animis differrẽt, à ſedẽtariis differrẽt, ſibi conciliarũt, quorũ aliqui ne rudimẽta quidẽ doctrinarũ tenebãt. Multũ enim poteſt, falſa ſapiẽtiæ ſpecies & ad fallẽdum eſt maximè idonea, inter eos qui rẽ nõ intelligũt. Nihil enim veretur, ſed incircumſpectè quiduis audet. Quid enim imperitia fieri poſſit cõfidẽtius. Cùm in tales homines incidiſſem, oſtentatores & tumẽtes arrogãtia, neq; intelligẽtes, cũ quis diſputaret, neq; admittentes, genus hoc odio proſequẽs nõ aliã cauſã inuenio propagationis illorum, quàm quòd imperitẽ & ante tempus initio, forſitan à ſimilibus aliis, quę largiſſimarum auſcultationum participes facti ſunt. Quamobrem ego prouidẽtior ſum cuſtos, & te hortor, vt orgiis philoſophiæ te dedas. Nam Herculianum hæc decere, intelligo. Oportet autem, vt ſi genuinè ad eam acceſſiſti, abſtineas à conſortio eorum, qui victum inde parant,

οὐκ ὀδυσσεῖ μόνῳ. ταῦτα μὲν ταύτῃ. τὴν δὲ ἀνεπιτηδειότητα τοῦ γράφειν μεμψάμενος, οὐκ εἶ δίκαιος ἀπαιτεῖν πλῆθος ἀνιασόντων γραμμάτων. διὸ συνέστειλα τῆς ἐπιστολῆς τὸ μῆκος ἵνα μὴ πόνος ᾖ πλείων, ἀναγινώσκοντι πλείονα. ἐρρωμένος διαθύμως διαβιώης, φιλοσοφίᾳ χρώμενος εἰς τὸ θεῖον ποδηγούσῃ ἀξιάγαστε. τὸν θαυμάσιον κόμητα, προσαγόρευε. ὅπερ ἂν αὐτὸ προσώπως ποιεῖσθαι προεῖρησθαι ἑαυτοῖς ἐκ ἐπεξέλαμεν· τὸ γὰρ ἐκ τῆς ποιήσεως, ἄρχε. σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος, πολέμου μὲν καὶ στάσεως ἄρχεσθαι, δίκαιοι τὸν νέον· φιλοφροσύνης δὲ τὸν πρεσβύτερον. καίτοι παρ' ἐμοὶ τίμιος ὁ ἀνήρ, καὶ παντὸς ἄξιος ὃς παιδείαν καὶ στρατείαν, διατετειχισμένας θριγκοῖς μεγάλοις τῶν ἐφ' ἡμῶν μόνος εἰς ταυτὸν ἤγαγε, παλαιάν τινα ἐξευρών, ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασι τούτοις συγγένειαν. μεγαλόφρων δὲ ὤν, ὡς οὐδείς πω στρατιώτης ἐκ γειτόνων τῆς μεγαλοφροσύνης παροικοῦσαν τὴν ἀλαζονείαν ἐκφεύγει. τὸν οὖν τοιοῦτον κἂν μὴ γράφω, φιλῶ· κἂν μὴ θεραπεύω, τιμῶ.

Τῷ αὐτῷ.

ΟΥκ ἐμπεδοῖς τὰ ὡμολογημένα πρὸς ἡμᾶς ὦ φιλότης. μὴ ἔκπυστα ποιεῖν τὰ ἄξια κρύπτεσθαι. ὡς ἐγώ τινων ἤκουσα τῶν ἀφικομένων παρὰ σοῦ, οἳ καὶ λέξεων ἐνίων μεμνημένοι, τὴν διάνοιαν ᾔτουν αὐτοῖς παρ' ἡμῶν ἀνακαλύπτεσθαι. ἀλλ' ἡμεῖς τὸν ἡμέτερον τρόπον, καὶ πρὸς αὐτοὺς οὔτε μετεποιήθημεν τῶν συγγραμμάτων, οὔτ' ἐπιγνώσκειν αὐτὰ ἔφαμεν. δεῖ δή σοι νουθεσίας οὐκέτ' ἡμετέρας ὦ φίλη κεφαλή. μικρὰ γὰρ, ἢ ὥστε σὲ πείθειν. τὴν δὲ Λύσιδος τοῦ πυθαγορείου πρὸς Ἵππαρχον ἐπιστολὴν ἐπιζήτησον. κἂν που περιτύχῃς, ἐμοὶ χάρισαι τὸ πολλάκις ἐπελθεῖν. τάχ' ἄν, ἰσχυρά σοι γένοιτο μετάνοια τῆς οὐ δεούσης ἐκφάνσεως. τὸ γὰρ δαμοσίᾳ φιλοσοφὲν, οὕτω γάρ πως ὁ Λύσις ὑποδωρίσας λέγει, μεγάλης εἰς ἀνθρώπους ἦρξε τῶν θείων καταφρονήσεως. ἐπεί τοι συγγεγενημένος ἐγώ τισιν οἶδα, καὶ πάλαι μὲν, ἀτάρ τοι καὶ ἔναγχος ἀνθρώποις, οἳ διὰ τὸ προχείρως ἀκηκοέναι ῥηματίων σεμνοτέρων, ἠπίστησαν ἑαυτοῖς, ὅπερ ἦσαν ἰδιώταις εἶναι. καὶ φυσήματος ἐμπλησθέντες, ἐμόλυναν θεσπέσια δόγματα, μεταποιησάμενοι διδασκαλίας, ὧν οὐκ ἐτύχησαν μάθησιν. καὶ μέντοι καὶ τοὺς θαυμαζομένους τρεῖς τινας, ἢ τέτταρας, οὐδὲν ἀποδέοντας βαναύσους εἶναι τό γε κατὰ ψυχάς, ἀνηρτήσαντο. μὴ δὲ διὰ τῶν προπαιδευμάτων ἐνίους ἠγμένους. δεινὸν γὰρ ἡ δοξοσοφία καὶ ἀπατηλὸν, ἐν οὐκ εἰδόσιν. οὐδὲν ἀναδυομένη, καὶ πάντα περισκέπτως τολμῶσα. τί γὰρ ἂν ἀμαθίας γένοιτο θαρραλεώτερον τοιούτοις ἀνθρώποις ἀλαζόσι περιτυχὼν κηφῆσιν, οὔτε ἐπαΐουσι λόγων, οὔτε ἐφιεμένοις. μισήσας τὸ φῦλον οὐχ ἑτέραν αἰτίαν εὑρίσκω τῆς τροφῆς αὐτῶν, ἢ τὸ ἀναγώγως καὶ πρὸ ὥρας ἠξιῶσθαι τὴν ἀρχήν. ἴσως ὑφ' ἑτέρων ὁμοίων, ὡς οἷόν τε πολυτελῶν ἀκροάσεων. ταῦτά τοι καὶ προμηθέστερος φύλαξ αὐτός τε εἰμι, καὶ σὲ παρακαλῶ τῶν φιλοσοφίας ὀργίων εἶναι. ὅτι μὲν γὰρ Ερκουλιανῷ πρέποντα ταῦτα, ἐγὼ γινώσκω. δεῖ δέ σε εἴπερ αὐτῇ φιλοσοφίᾳ γνησίως προσελήλυθας, ἀφίστασθαι κοινωνίας τῆς πρὸς τοὺς ἀποτρόφους αὐτῆς;

καὶ νοθεύοντας τῇ μεταποιήσει τὸ παράσημον αὐτῆς. τὸν ἔφορόν σοι φιλίας θεὸν, μὴ ἐξενέγκης πρός τινας τὴν ἐπιστολήν. εἰ γὰρ ποιήσαις, οἱ τῆς κακίας χαρακτῆρες ἕξουσι λυπουμένους τοὺς ἐπιγνώσκοντας, παρ' ἑαυτοῖς ἢ τοῖς αὐτῶν φίλοις τὰ εἰρημένα σύμβολα. τὸ δὲ λυπεῖν, ἔστι μὲν ὅτε ἄρρεν. καὶ πρὸς ἔξω που φιλοσοφίας, ὅταν πρὸς παρόντας. τὸ δὲ καὶ γράφειν περὶ τούτων, μικροπρεπὲς δοκεῖ. ἀλλ' ἅπερ ἂν συνέστιος πρὸς αὐτὸν διαλεχθείη, ταῦτα καὶ πρὸς τὴν τιμίαν σου κεφαλὴν διαλέγεται, τὴν μόνου φίλου, ἢ μετὰ δυοῖν μάλιστα φίλου. ὡς ἔμοιγε ἐκτὸς τῆς τριάδος ὑμῶν, οὐδέν ἐστιν ἀνθρώπινον τίμιον. προσκείμενος δὲ καὶ αὐτὸς, τάχα συμπληρῶ τετρακτὺν ἱερᾶς φιλίας. ἀλλ' εὐφημείσθω τῆς ἐν ἀρχαῖς ὁμωνύμου τετρακτύος ἡ φύσις· ἐν τῷ τετραδίῳ τῶν ἰαμβείων, εὗρον ἐπὶ τέλους τοὺς δώδεκα στίχους γραφέντας ἅμα ὡς ἓν ὂν ἐπίγραμμα. ἐπεὶ οὖν σε εἰκὸς ἔχειν αὐτοὺς, ἴσθι ὡς οὔτε ἕν εἰσιν οὔτε ἑνός. ἀλλ' οἱ μὲν ὀκτὼ πρότεροι μετ' ἐπιστήμης γραφέντες ποιητικῆς, μιγείσης ἕξεως ἀστρονομικῆς, εἰσὶ τοῦ σοῦ φίλου. οἱ δὲ τελευταῖοι τέσσαρες, ποιητικῆς εἰσι, τρυφώσης μόνον. καὶ ἔστιν ἀρχαῖον· ἡγοῦμαι δὲ ἀσεβέστερον ἀποθανόντων λόγους κλέπτειν ἢ θοιμάτια, ὃ καλεῖται τυμβωρυχεῖν. ἐρρωμένως διαβιῴης εὐαγῶς καὶ εὐλαβῶς φιλοσοφίας ἀντιποιούμενος. εἴκοσι τὰς μεταξὺ ἡμέρας συντίθεμαί σοι περιμένειν σε. μεθ' ἃς σὺν θεῷ τῆς ὁδοῦ ἕξομαι. τὸν ἀγαθώτατον ἑταῖρον, πλεῖστά μοι πρόσειπε. φιλῶ γὰρ αὐτὸν, διότι σε πάνυ φιλεῖ.

Τῷ αὐτῷ.

Φοιβάμμων ὁ τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδοὺς, καὶ ἀνήρ ἐστιν ἀγαθὸς καὶ φίλος. καὶ ἀδικεῖται. διὰ πάντα οὖν αὐτῷ συλλαβέσθαι δίκαιος εἶ. καὶ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὸν τρόπον. καὶ διὰ τὴν περίστασιν. τοῦτο μὲν οὕτω γενέσθω· καὶ γὰρ ἔοικε σφόδρα πιστεῦσαι τῇ πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν εὐνοίᾳ· σοῦ γὰρ δεόμενος, ἐπ' ἐμὲ κατέφυγε, τεθαῤῥηκὼς, ὅτι δι' ἐμοῦ, σοῦ τεύξεται· καὶ ὑπεσχόμην αὐτῷ τὸν Ερκουλιανὸν, διὰ Συνεσίου· τὸ δὲ νικᾶν τοὺς λυποῦντας, δι' Ερκουλιανοῦ τῆς ἱερᾶς καὶ τιμίας κεφαλῆς. περὶ τοῦ κόμητος ἐγεγράφεις δι' οὐρσικίνου, λέγω δὲ τοῦ τυχόντος ἀρχῆς τῶν ἐν τῇ πατρίδι στρατιωτῶν. καὶ ᾔτεις συνθήματα παρ' ἡμῶν, τοῦ γενέσθαι, παρὰ τῶν δυναμένων τοῦτο ποιεῖν σῶν φίλων, γράμματα πρός τε αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν ὀρδινάριον ἄρχοντα. τὴν μὲν οὖν προαίρεσιν ἀπεδεχόμην καὶ τότε. τὸ δὲ ἔργον, ὡς παρέλκον, ἠρνούμην γυμνὸν ἐμαυτὸν εἰς φιλοσοφίαν ἱστάς· νῦν δὲ ἀδικούμενοι φίλοι καὶ ἰδιῶται καὶ στρατιῶται, βιάζονταί με βούλεσθαι μεταποιεῖσθαι τῆς πολιτικῆς δυνάμεως· πρὸς ἣν ἀποπεφυκὼς, οἶδα. καὶ αὐτοί μοι τοῦτο συνίσασιν. ἀλλὰ βιάζονται σφῶν ἕνεκα, ποιεῖν τι καὶ ἀκούσιον. νῦν οὖν εἰ δοκοίη σοι τοῦτο ποιεῖν, ἐπιτρέπω· πρόσειπέ μοι τὸν ἱερὸν ἑταῖρον τὸν διάκονον· καὶ γυμναζέσθω πρὸς ἀνταγωνιστὴν ἱππέα. προσαγορεύει σε πᾶς μου ὁ οἶκος. προσγενομένου αὐτῷ νῦν καὶ Ἰσίωνος. ὃν ἐπόθεις ἀπὸ διηγημάτων, ὃς αἴτιός μοι γέγονε, τῆς ἀγεννοῦς καὶ ἀφιλοσόφου τῶν γραμμάτων αἰτήσεως. πρὸς τοὺς

& adulterant professione sammam eius integritatem per inspectorem amicitiæ Deum te adiuro, ne cui legendam epistolam tradas. Si enim feceris, nequitiæ characteres, dolorem adferent legẽtibus vel apud seipsos, vel cum amicis prædictas tesseras. Potest autem nõnunquam etiam vir affici dolore, neque tamẽ à philosophia alienum est, de quo coram agemus. De his verò etiam scribere, paruum & humile videtur. Sed quæcunque secum ipse Synesius loquitur, ea cum tuo venerando quoque capite differit, qui solus amicus es aut ad summũ cum duobus amicus, quoniam nihil humanum operæpreciũ videtur, quòd vestrum ternionẽ excedat. Adiectus verò ipse quoque forsitan amicitiæ sanctæ quaternionem impleo. Sed prædicetur cognominis in imperiis quaternionis natura. In quaternione Iambicorum, ad finem inueniebam duodecim versus, cõiunctim scriptos, quasi vnum esset Epigráma. Cùm igitur sit verisimile, te eos habere, scias neq; vnum esse neq; vnius. Nam octo priores, arte poëtica scripti, mixta Astronomica scientia, sunt amici tui. Quatuor verò posteriores tantùm sunt poëtices luxuriantis & est antiquũ. Arbitror autem sceleratius facere, si eorum qui vitá cum morte commutarũt, orationes quispiam furentur, quàm si vestes, quod dicitur sepulchra mortuorũ deprædari. Vale & sanctè piéque in philosophia vitam agas. Viginti dies interea tibi præscribo quos expectes, quibus exactis viam tenebo. Optimum sodalem, plurimum saluta. Amo enim ipsum quoniam te vehementer amat.

Eidem.

PHœbamo, qui tibi literas tradit, vir est bonus & nobis amicus, qui iniuria premitur. Omnibus igitur de caussis tuarũ partiũ est, vt opẽ ei præstes, & propter nos, & propter ingeniũ moresq;, & propter circũstátiá. Hoc quidẽ ita fiat. Etenim plurimũ mutuo amori nostro confidere videtur. Cũ enim auxilio tuo opus haberet, ad me cõfugit, cõfidẽs, mea intercessione se hoc abs te posse impetrare: quãobrem Herculianũ ei promisi quãtũ in Synesio esset, victoriá autẽ cõtra improbos & iniuriosos per Herculianũ sanctũ ac venerandũ caput. Scripseras de principe per Vrsinicũ, de illo videlicet, qui militũ in patria principatũ adeptus est, & petebas à nobis vt signa daremus, quòd factum esset ab his penes quos eius faciendi potestas est tuis amicis, literas tũ ad illum, tũ ad Ordinariũ principem. Consilium igitur etiam tum probabá. Rem verò quasi superuacaneá improbabá, méque inermem, in philosophiæ castra cõiiciebam. Nunc autẽ amici iniuriis afflicti, sciùm idiotę tum milites, cogunt me vt velim Reipub. gerẽdæ potestatem mihi vindicare: à qua scio me natura abhorrere, & eius ipsi mihi conscij sunt: at cogũt sua caussa, vt etiam inuitum aliquid faciá. Nũc igitur si tibi videatur, hoc facere concedo. Saluta mihi sanctum sodalem Diaconum, & excerceat se aduersus equitem aduersarium. Salutat te vniuersa mea familia, ad quam nunc Ision etiam accessit, quem desiderabas propter narrationes, qui mihi suasor & autor extitit illiberalis & à philosophia alienæ literarum petitionis ad principes, partim

coràm

coràm ipse pro multis intercedens, partim etiam per allatas epistolas. Et hic igitur ad descriptam vigesimam te expectat.

Eidem.

SEruus meus aufugit, non ille quidem è paternis meis, neq; his, qui simul mecum sunt educati. Nam qui liberali disciplina fuerũt instituti, & propemodum, vt ita dicam, eodẽ honore habiti, magis vt delectum principem amant, quàm vt lege dominum metuunt, sed Philoromus (Hoc enim fugitiui nomen,) cùm esset neptis meæ, filiæ Amelij seruus, ab illa ad me peruenit. Educatus enim ignauiter & dissolutè, philosophicam & Laconicam præfecturam tolerare non potuit, iámque cùm pro me ad alium dominum Alexandrum se applicuerit, cum illo circumit Ægyptum. Harpocratio quidam est ex Heracliani satellitibus, hoc munus habens, vt auxiliatori succurrat. Nam tuum Badiuna verbum id significare videtur. Cùm hoc versatur Philoromus. Atque quòd quidem ad me pertinet, ego sinerem eum suum negotium agere. Quomodo enim consentaneum est deteriorem non opus habere melior? Eos verò qui se meliores profitentur, deterioris opera egere. Sed domina infœlicis, nondum adducitur, vt omnino philosophetur, & contemnat ea quæ non firmiter adhærent, ac plurimum obsecrauit, vt mitterentur qui eum reducerent. Suscepit autem vltrò prouinciam cõtubernalis noster Aithales, quem ego Deo duci confidens mihi & humanum auxilium tuum promisi. Vtinam tibi epistola tradatur. Reliqua pòst, cùm rem acceperis, Deo ipsiq; tibi & Aithalæ curæ erunt.

Eidem.

CVm sacrum animum tuum confirmare atque erigere vellem, epistolarum reprætensione, qua in vehementiorem æquo cupiditatem nostri conuentus inuehebar, multò priùs ipse sum, fluctibus illecebrarum in epistolis effœminatus. Et nunc eiusmodi sum, qualem te priùs accusabam. Nonne igitur plurima in me officia contulit præclarus Herculianus, qui sic meum animũ sibi deuinxerit, & à philosophiæ dignitate abduxerit? Ego quidem non ob aliam caussam Sirenes à Poëtis vituperari puto, quàm quod suauitate ac dulcedine vocis credentem, cùm adduxerint, perdunt. Audiui ex quodam sapiente qui allegoriam huius fabulæ edissereret. Sirenibus quidem ipsis turpes adumbrari voluptates, quæ assentientes & illectos suis blanditiis, paulò pòst præcipites dant. Quid igitur differunt à Sirenibus, tuarũ epistolarum Veneres, quibus ego captus excussa grauitate, totus Herculi aui factus sum. Testis Deus est, me non scribendi lege tantũ alterius loco hæc verba facere, vt literarum suppetat materia. Sed ex redditis per Vrsicinũ epistolis, quæ tres erant, media, si magnitudinem spectes, vnum mihi quendam affectum attulit & instillauit. Atque adeò literarum adulatione victus sum, vt etiam me pudeat. Fratrem Cyrum oportebat à te literas adferre, de quibus per Pentopolitanum principem significasti. Et

ἄρχοντας, καταδεηθεὶς τὰ μὲν, αὐτὸς ὑπὲρ σαυτοῦ ὑπὲρ πολλῶν, τὰ δὲ δι' ὧν ἐκόμισεν ἐπιστολῶν, καὶ οὗτος σὺν σοὶ μέχρι τῆς ὑπηγορευμένης εἰκάδος περιμένει.

Τῷ αὐτῷ.

ΟΙκέτης ἐμὸς ἀπέδρα, οὐ τῶν πατρῴων τῶν ἐμῶν, οὐδὲ τῶν ἄλλως συντραφέντων ἐμοί. ἀγωγῆς γὰρ ἐλευθερίου μεταχόντες καὶ μικροῦ δέω λέγειν ἐν ὁμοτίμοις ἀγόμενοι, φιλοῦσιν ὡς αἱρετὸν ἄρχοντα μᾶλλον, ἢ δεδίασιν ὡς νόμῳ δεσπότην. ἀλλ' ὁ Φιλόρωμος, τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ δραπέτῃ, τῆς ἀδελφιδῆς μου τῆς Ἀμελίου θυγατρὸς οἰκέτης ὢν, ἐμὸς γίνεται δι' ἐκείνης. τραφεὶς δὲ ἐκμελὴς καὶ ἀνάγωγος φιλόσοφον καὶ λακωνικὴν ἐπιστασίαν οὐκ ἤνεγκε. καὶ νῦν ἀντ' ἐμοῦ δεσπότην εὑρόμενος Ἀλέξανδρον, περίεισι μετ' ἐκείνου τὴν Αἴγυπτον. Ἁρποκρατίων τίς ἐστι τῶν Ἡρακλειανοῦ δορυφόρων τάξιν ἔχων τῷ βοηθῷ βοηθεῖν. ἡ γὰρ σοῦ βαδιοῦ βαδίζεις, τοῦτο ἑρμηνεύειν πιστεύεται. τούτῳ συνέστιν ὁ Φιλόρωμος. κἀγὼ τό γ' ἐμὸν, ἐάσαιμ' ἂν, χαίρειν αὐτόν. πῶς γὰρ εὔλογον τὸν μὲν χείρω τῶν βελτιόνων μὴ δεῖσθαι. τοὺς δὲ βελτίονας ὁμολογοῦντας εἶναι, δεῖσθαι τοῦ χείρονος. ἀλλ' ἡ δέσποινα τοῦ κακοδαίμονος, οὔπω πείθεται πάνυ φιλοσοφεῖν, ὥστε καταφρονεῖν τῶν οὐκ αἰτεχομένων. καὶ κατεδεήθη πολλὰ στεῖλαι τοὺς ἐπανάξοντας αὐτόν. ὑπέστη δὲ τὴν ὑπηρεσίαν αὐθαίρετος ὁ σύσκηνος ἡμῶν Αἰθαλὴς ὃν ἐγὼ θεῷ τε ἡγεμόνι θαρρῶν ἔστειλα, καὶ ἀνθρωπίνην ἐπικουρίαν ὑπισχόμενος, τὴν παρὰ σοῦ. εἴη σοι τὴν ἐπιστολὴν ἐπιδοθῆναι. τὰ δὲ ἐντεῦθεν, ἐπειδὴ παρείληφας τὴν ὑπόθεσιν, θεῷ καὶ αὐτῷ σοι καὶ Αἰθαλεῖ μελήσει.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΠιθυμήσας ἀρρενῶσαι τὴν ἱερὰν σοῦ ψυχὴν, τῷ διὰ τῶν ἐπιστολῶν ἐπιπλῆξαι τῷ σφοδρῷ τῆς εἰς τὴν συντυχίαν ἡμῶν συστάσεως, πολλῷ πρότερον ὑπὸ τοῦ καταχλυσμοῦ τῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἰύγγων, αὐτὸς ἐθηλύνθην. καὶ εἰμὶ νῦν τοιοῦτος, ὁ ποίῳ σοι τυγχάνοντι πρότερον ἐνεκάλουν. ἆρ' οὖν ἀγαθῶν μοι μεγάλων αἴτιος ὁ θαυμάσιος Ἑρκουλιανὸς, οὕτω τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἀναρτήσας ἑαυτοῦ, καὶ καταβιβάσας τοῦ φιλοσοφίας ἀξιώματος; ἐγὼ μὲν οὐ δι' ἄλλο τι τὰς σειρῆνας ὑπὸ τῶν ποιητῶν ἡγοῦμαι βλασφημεῖσθαι, ἢ ὅτι τῷ μελιχρῷ τῆς φωνῆς ἀπόλλυσι προσαγόμεναι τὸν πιστεύσαντα. ἤκουσα δέ του τῶν σοφῶν, καὶ ἀλληγοροῦντος τὸν μῦθον. σειρῆνας γὰρ αὐτὰς αἰνίττεσθαι τὰς ἀπολαυστικὰς ἡδονάς. αἳ τοὺς εἴξαντας καὶ καταγοητευθέντας αὐτῶν τῷ προσηνεῖ, μεταμικρὸν ἀπόλλυσι. τί οὖν ἀποδέουσιν εἶναι σειρῆνες, αἱ τῶν σῶν ἐπιστολῶν ἡδοναί. ὑφ' ὧν ἐγὼ τὸ ἐμβριθὲς ἀφεὶς, ὅλος Ἑρκουλιανοῦ γέγονα. μάρτυς θεὸς, οὐ νόμῳ τοῦ γράφειν, ἀντ' ἄλλου τοὺς περὶ τούτου πεποίημαι λόγους, ἵν' ὑπόθεσιν ἔχω γραμμάτων. ἀλλὰ τῶν παρ' Οὐρσικίνου δοθεισῶν ἐπιστολῶν, ἦσαν δὲ τρεῖς, ἡ μέση κατὰ τὸ μέγεθος ἐμβιόν τι ψυχῆς πάθος ἐνέσταξέ μοι κομίσασα. καὶ γέγονα τὸ ἐν τοῖς γράμμασι κολακείας ἥττων τοσοῦτον, ὅσον αἰσχύνεσθαι. τὸν ἀδελφὸν Κῦρον ἔδει κομίσασθαι παρὰ σοῦ γράμματα περὶ ὧν ἐδήλωσας διὰ τοῦ ἐκ Πενταπόλεως κόμητα. καὶ

χάριν μὲν ἔχων τῇ προαιρέσει τοῦ συστήσαντος. ἐπελάθου δὲ ὅτι φιλοσοφεῖν πειρῶμαι, καὶ μικρὰν ἡγοῦμαι τιμὴν ἅπασαν, εἰ μὴ ἐπὶ φιλοσοφίᾳ δέομαι οὖν διὰ τὸν θεὸν οὐδέν, οὔτε γὰρ ἀδικοῦμεν, οὔτε ἀδικούμεθα. τὸ δὴ τοιοῦτον, ἐκείνῳ μὲν ὑπὲρ ἡμῶν ἔπρεπε ποιεῖν. ἡμῖν δὲ αἰτεῖν, οὐ πρέπον. οὐ γὰρ ἔδει ζητεῖν ἐπιστολάς, αἰτεῖν ἔδει πρὸς ἐμὲ γενέσθαι. οὕτω γὰρ ἂν ἐτιμήθην, οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ἕτερον. ἐρρωμένως. εὐθυμῶν διαβιώης, φιλοσοφίαν ἀδολωτάτην μετιών. πᾶσα ὁμοῦ σε ἡ οἰκία, μάρτυς θεός, καὶ παῖδες, καὶ γέροντες, καὶ γυναῖκες, προσαγορεύουσιν. ἴσως δ᾽ ἂν αὐτὸς τὰς φιλοφρονουμένας τὰς γυναῖκας, μισοίης. ἰδοὺ τί πεποίηκας. ἐν ὁδῷ με ὄντα, ἀπρὶξ λαβόμενος κατέχεις. ἦσαν ἄρα αἰγύπτιοι φαρμακεῖς, καὶ οὐ πάντα Ὅμηρος ψεύδεται ὅτε καὶ αὐτὸς ἰύγγων πλήρεις ἐπιστολὰς ἐκπέμπεις ἀπ᾽ αἰγύπτου. Ἑλένῃ μὲν οὖν τὸ λαθικηδὲς φάρμακον Πολυδάμνα πόρε Θῶνος παράκοιτις. σοὶ δέ τις τὸ ἀνιαρὸν δέδωκεν, ᾧ χρίσας ἔπεμψας τὴν ἐπιστολήν.

Ιωαννῃ.

Οἶμαί σε καὶ πρὸ εὐχῆς εὖ πράττειν, ὅς γε ἀφεὶς τοὺς ἀνθρώπους ἡμᾶς ἄτης ἐν λειμῶνι κατὰ σκότον ἠλάσκοντας, καὶ ταῖς χθονίαις ἐγκαλινδουμένους φροντίσιν, αὐτὸς ὑπὲρ ταύτας στήσας σαυτόν, ἀνεχώρησας, ἔτι δεῦρο ὤν, καὶ μακαρίας ἥψω ζωῆς, εἰ μὴ φίλος ὢν Γάϊος ἐν τῷ λέγειν καὶ διαγγέλλειν τὰ σὰ πρὸς ἡμᾶς, οἴεται δεῖν τι καὶ ψεύδεσθαι. δεινὸν γὰρ ἡ εὔνοια, κλέψαι τὴν ἀλήθειαν. οὗτος οὖν ὁ Γάϊος ἐπεφήμισέ σοι τὸν μονήρη βίον. καὶ πρόφασιν τῆς εἰς τὴν πόλιν εἰσόδου, βιβλία. καὶ νοῦν αὐτῶν ὅσος εἰς θεολογίαν τείνει. καὶ φαιὸν τριβώνιον ἀμπέχεσθαί σε φησίν. οὐδὲν μὲν ἦν μεῖον, εἰ καὶ λευκὸν ἦν. τῇ γὰρ φανωτάτῃ φύσει, μᾶλλον οἰκειούμενον εἴη τὸ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καθαρὸν καὶ φωτοειδέστερον. εἰ δὲ καὶ τὸ μέλαν ἐπῄνεσας, ἐπειδὴ ζήλῳ τινῶν προλαβόντων ἐποίησας, ἐπαινῶ πᾶν τὸ ἐπὶ τῷ θείῳ γινόμενον. τὸ γὰρ οὗ χάριν γίνεται, δίδωσι κατορθοῦν τῷ ποιοῦντι. καὶ ἡ προαίρεσις ἔχει τὴν ἀρετήν. ἡμεῖς μὲν οὖν σοι συνηδόμεθα, προδιάσαντι τὸ τέλος, ὅπερ ἡμεῖς πάλαι σὺν πόνῳ μόλις θυροκοποῦμεν. σὺ δὲ ἡμῖν σύνευξαι, φθάσαι ποτὲ καὶ αὐτούς, καὶ εὑρέσθαι τι κέρδος ἀπὸ τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ μερίμνης, ἵνα μὴ τὴν ἄλλως ὦμεν κατατετριφότες πρὸς τοῖς βιβλίοις, τὸν βίον. ἐρρωμένος, εὐδαιμονῶν, διαβιώης θαυμάσιε.

Ιωαννῃ.

Ἀπέλιπεν τὴν τάξιν τῶν φόρων. τί γὰρ ἦν ποιεῖν, οὐδενὸς ἑλλήνων τῶν τὴν λιβύην ἐπῳκηκότων θέλοντος εἰς τὴν παρ᾽ ἡμᾶς θάλατταν ἐκπέμπειν ὁλκάδας. καὶ σὲ δὲ ἀφίημι τῆς συντάξεως. οὐδὲ γὰρ σύροις ἐπιμελὲς καταίρειν εἰς τὰ κυρηναίων ἐπίνεια. λάθοι δ᾽ ἄν με τοῦτό ποτε καὶ γενόμενον. οὐ γάρ εἰμι γείτων θαλάττης. οὐδ᾽ ἐλλιμενίζω συχνά. ἀλλ᾽ ἀνῴκισμαι πρὸς νότον ἄνεμον κυρηναίων ἔσχατος. καὶ γείτονες ἡμῖν εἰσιν. οἷος Ὀδυσσεὺς κατὰ τὴν ἰθάκην, τὸ πηδάλιον ἔχων ἐζήτει, μῆνιν ποσειδῶνος ἐκ τοῦ χρησμοῦ παραιτούμενος. οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν ἀνέρες.

gratiam habebam inſtituto & voluntati commendantis. Sed oblitus eras, me philoſophandi ſtudio deditũ eſſe, & parui putare omnem honorem, nisi ob philoſophiam. Nihil igitur propter Deum peto. Neque enim iniuriam inferimus, neque patimur. Hoc igitur illum nobis præſtare decebat: nos autem petere, non decorum eſt. Non enim epiſtolas oportebat quærere (petere oportebat, vt ad me venirent. Sic enim honore fuiſſem affectus, non pro nobis ad alium. Vale & vitam tranquillam age, atque philoſophiam ſine dolo complectere Omnis te ſimul familia, (teſtis Deus eſto:) pueri, ſenes, & mulieres te ſalutant. Forſitan autem tu fœminas comites & benignas oderis. En quid feceris? In via me præhenſum mordicus detines. Fuerunt equidem incantatores Ægyptij, neque mentitur in omnibus Homerus, cum etiam tu plenas illecebris epiſtolas ex Ægypto mittas. Helenæ igitur Pharmacũ quod curas pelleret Polydamna Thoonis vxor præbuit. Tibi verò quiſpiam eiuſmodi quod moleſtiam & terrores pareret, dedit, quo literas quas miſiſti inunxeras.

Ioannæ.

Arbitror etiam ante ſalutationem te fœliciter & bene agere cum relictis nobis hominibus qui in Ates prato tenebriſque volutamur, & terreſtribus curis diſtringimur, tu ſuper has temetipſum extuleris & ſeparaņis, etiamnum hic præſens, & beatam vitã ingreſſus ſis, niſi Ganus amicus, recenſendis & enunciandis mihi tuis rebus, mentiendũ etiam quiddam exiſtimat. Maximam enim vim habet beneuolentia, ad detrahendum veritati. Hic Ganus ſolitariam tuam vitam prædicabit, & occaſionem in vrbem veniendi libros & mentem eorum, quæ ad Theologiam pertinet atque fuſco pallio te veſtitum eſſe dicit. Nihil ſanè fuiſſet deterius. etiamſi candidum. Nam lucidiſſimæ naturæ magis conuenerit quod ſenſu purum & ſplendidius eſt, Sin etiam nigrum laudas, ſi quidem id Zelo præcedentium facis, laudo omne, quicquid fit ob diuinitatem ac pietatem. Id enim cuius gratia fit, efficit vt rectè autor eius rei fecerit. Et in voluntate ineſt virtus. Nos igitur tibi gratulamur, qui ante tempus hunc finem aſſecutus ſis, quem nos cum magno labore iam olim vix attingimus. Tu verò pro nobis vota nobiſcum facito, vt ipſi quoque præuertamus aliquando, & lucrum conſequamur, ex philoſophiæ ſtudio atque curis, ne fruſtrà totam vitam in libris conſampſerimus. Valebis & fœlicẽ vitam ages, ô præclarè.

Ioannæ.

Reliqui munus vectigalium. Quid enim facerem, cùm ex omnibus Græcis qui Libyam inhabitant, nemo velit in noſtrum mare naues onerarias mittere. Te vero etiam hoc officio libero. Neque enim Syri multùm laborant, vt in Cyrenenſium portus naues appellant. Forſitan etiam hoc aliquando clam me fiat. Non enim ſum vicinus mari, neque ſæpe tributum exigo, ſed ad Auſtrum ventum habito Cyrenenſium vltimus. Et vicini nobis ſunt quales Vlyſſes in Ithaca gubernaculum tenens quærebat, iram Neptuni ex oraculo deprecatus, viri qui mare prorſus non norunt,

neque

neque sale marino conditum cibum edunt. Sed ne vanum sermonem putes, quod ne hi quidẽ qui vsque ad mare huc pertingunt, mari vtũtur, neq; verò idcircò insulsas credas edere carnes & pemmata. Sũt per sacrum larem, sunt apud nos epirotici sales, minùs ad notum distantes, quàm ad Apirctiam mare. Hos Ammonis sales vocamus. qui sub petra obscura crescunt ac teguntur; quam impositam si quis tanquam ramentum amoliatur, nihil est negotij manibus ac sarculis terram verrere. Quod verò defossum est, sunt sales, & aspectu iucundi, & gustatu quandam aliam voluptatem adferentes. Sed ne sophisticam quandam insolentiam & operositatem putes, nostrorũ salium commemorationem persequi. Minimè enim omnium in nobis quippe qui ruri viuamus ambitionis vitium inest. Enimuero tu requiris, vt de nostris singulis te certiorem faciamus. Quamobrem nugantem epistolam perfer, vt intempestiuæ requisitionis pœnas dependas. Simul verò difficile est ad fidem faciendum quicquid vnicuique rarum & insolens est. Non igitur malum esset Syrum persuadere de terrestribus salibus, quoniam in hoc mihi satis exhauriendum est etiam laboris, vt de nauibus, velisque ac toto mari respõdeam. Etenim meministi me aliquando cum vobis cùm vnà philosophiæ nauarẽ operam hoc genus mare contemplari, & ad Pharo & ad Canobo magnam paludem ac pellucidá, cùm traheretur nauis atque ad ventum secundum nauigaret, remis quidem illa. Ridebatis igitur cùm ego eam animali Polypodi assimilarẽ. Illi verò perinde animis præditi sunt, vt nos, cùm de transmaritima Thule loquentes audimus, quæ tandem sit illa Thule, quę trásgressis ipsam impunè & sine ratione mentiendi facultatem cõcedat. Sed hi quanquá assentiantur nonnunquam de nauibus & illud ridere videantur, tamen hoc omninò nõ sit eis verisimile posse etiam mare mortales alere. Hoc enim munus solam matrem tellurem volunt præstare. Ego quodam tempore cùm de piscibus omnia negarent, arreptam fictilem vrnam infregi saxo, iuriarúmque quæ sunt in Ægypto celebres, magnam copiam ostendi. At illi pestiferorum serpentium esse corpora dicebant, & currentes fugiebãt, suspicantes nihilo plus in spinis inesse suauitatis, quàm in dentium veneno. Et quidam natu maximus dicebat, qui sapientia omnes anteire videbatur, non adduci se posse vt credat de salsuginosis vndis, aliquid inibi nasci aut propagari quod bonum sit, aut esui idoneum, cùm fontium bonorum & fluuiorũ namata, ranas & hirudines gignerent, quas nemo vel mente captus etiam audeat gustare. Neque mehercule dissentaneum est ipsos ignorare. Non enim eos noctu excitat fluctus in mari vehemẽti impetu sublatus, sed equorum hinnitus, & capræ vociferantes, ouiúmque balatus, & tauri mugitus, atque in initio primi littoris, apum bombus, voluptatis ratione nulli musicæ cedens. Non equidem tibi videmur Agemachum narrare, qui talem agrum incolamus longè remotum ab vrbe, viis, mercatura, & versutis moribus. Nobis enim vacat philosophari.

οὐδὲ θαλάσσῃ μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν. ἀλλ' ἵνα μὴ λόγον ἄλλως οἰηθῇς, τὸ μὴ δὲ μέχρις ἁλῶν τοὺς δεῦρο κεχρῆσθαι θαλάττῃ, μήτε μὴν ἀνάλα, διὰ τοῦτο κατεσθίειν ἡγοῦ τὰ κρέα τε καὶ τὰ πέμματα. εἰσὶ νὴ τὴν ἱερὰν ἑστίαν, εἰσὶν ἠπειρῶται παρ' ἡμῖν ἅλες, ἀπέχοντες πρὸς νότον ἔλαττον, ἢ πρὸς ἀπαρκτίαν ἡ θάλαττα. τούτους ἄμμωνος καλοῦμεν τοὺς ἅλας. πέτρα δὲ αὐτοὺς ψαφαρὰ καὶ ἐκφύει καὶ κρύπτει. ἣν ὅταν ἀφέλῃς ἐπιβεβλημένην ὥσπερ ἐφελκίδα, ῥᾳστώνη πολλὴ καὶ χερσὶ καὶ σκαλίσιν ἀερῶσαι τὸ βάθος. τὸ δὲ ἀναχωνύμενον, ἅλες εἰσίν, ἰδεῖν τε ἡδεῖς καὶ γεύσασθαι τὴν ἄλλην ἡδονήν. ἀλλ' ὅπως μὴ σοφιστικὴν ἀπειροκαλίαν οἰηθῇς τὸ ἐπεξελθεῖν τῶν ἐπιχωρίων ἁλῶν τῷ διηγήματι. ἥκιστα γὰρ τοῖς ἀγροδιαίτοις ἡμῖν προσιζάνει τὸ φιλότιμον πάθος. ἀλλὰ σὺ γὰρ ἀπαιτεῖς ἕκαστα παρ' ἡμῶν, τὰ περὶ ἡμῶν εἰδέναι· ἀνέχου τοίνυν ἀδολεσχούσης ἐπιστολῆς, ἵνα καὶ τῆς ἀκαίρου πολυπραγμοσύνης δῷς δίκην. ἅμα δὲ καὶ χαλεπὸν εἰς πίστιν τὸ ἑκάστοις ἀπότροφον· οὐ φαῦλον οὖν ἔργον Σύρον ἀναπεῖσαι περὶ χερσαίων ἁλῶν, ἐπεὶ καὶ δεῦρο πράγματα ἔχω, περὶ νεῶν καὶ ἱστίων καὶ θαλάττης ἀνακρινόμενος, οἶσθα γὰρ ὡς ἐγὼ καὶ φιλοσοφῶν ποτὲ ἅμα ὑμῖν, ἐθεασάμην τὸ χεῦμα τοῦτο τὴν θάλασσαν, καὶ πρὸς φάρῳ, καὶ πρὸς κανώβῳ, τὴν μεγάλην λίμνην τὴν λαμυράν· καὶ εἵλκετο ναῦς. καὶ ἀνήγετο πρὸς οὖρον αὐτή· κώπαις ἐκείνη. ἐγελᾶτε οὖν εἰκάσαντος αὐτὴν ἐμοῦ ζώῳ πολύποδι. οἱ δὲ, διάκεινται τὰς γνώμας, ὥσπερ ἡμεῖς ὅταν ὑπὲρ τῆς ἐπέκεινα θούλης ἀκούωμεν, ἥτις ποτέ ἐστιν ἡ θούλη, διδοῦσα τοῖς διαβᾶσιν αὐτὴν αἰώθυνα καὶ ἀνέγκλητα ψεύδεσθαι. ἀλλ' οὗτοί γε κἂν προσίωνται ποτὲ τὰ περὶ τῶν νεῶν, ἢ δόξωσιν ἐκεῖνο γελᾶν, ἀκρατῶς ἀπιστοῦσιν, ὅτι δύναται τρέφειν ἀνθρώπους καὶ θάλαττα. τοῦτο γὰρ μόνην ἔχειν ἀξιοῦσι τὴν μητέρα γῆν τὸ πρεσβεῖον. ἐγὼ δέ ποτε αὐτοῖς ἀναδύουσι πρὸς τὰ περὶ ἰχθύων, ἀναλαβὼν καὶ προσαράξας πέτρᾳ τινὶ κέραμον, ἔδειξα τῶν ἀπ' αἰγύπτου ταρίχων συχνά. οἱ δὲ, ὄφεων πονηρῶν ἔφασαν εἶναι σώματα. καὶ ἀναθορόντες ἔφευγον, τὰς ἀκάνθας ὑποπτεύοντες, ὡς οὐδὲν ἠπιωτέρας, τῶν διὰ τῶν ὀδόντων φαρμάκων. καὶ ἔφη τις ὁ γεραίτατος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ φρενῶν ἐπιβολώτατος, χαλεπὸν γοῦν περὶ ὕδατος ἁλυκοῦ πιστεῦσαι καλόν τι αὐτόθι τρέφεσθαι καὶ ἐδώδιμον, τῶν πηγαίων, τῶν ἀγαθῶν καὶ ποτίμων ναμάτων, βατράχους καὶ βδέλλας γεννώντων, ὧν οὐδ' ἂν ὁ μαινόμενος γεύσαιτο. καὶ εἰκότα γε ἀγνοοῦσιν. οὐ γὰρ σφᾶς ἐκ νυκτὸς ἐγείρει κῦμα ἐπιθρῶσκον πελάγους, ἀλλ' ἵππων χρεμετισμοί, καὶ μηκάζον αἰπόλιον· καὶ προβατίων βληχή, καὶ ταύρου μύκημα. πρὸ τῆς δὲ ἀκτῖνος ἐπιβαλούσης, τῶν μελιττῶν ὁ βόμβος, εἰς ἡδονῆς λόγον οὐδεμιᾷ παραχωρῶν μουσικῇ. μή τοι σοι δοκοῦμεν ἐκδιηγεῖσθαι τὰς ἀγεμάχου, τοιοῦτον οἰκοῦντες ἀγρὸν πόρρω πόλεως, καὶ ὁδῶν καὶ ἐμπορείας, καὶ τρόπων ποικίλων; ἡμῖν γὰρ ἐστὶ σχολὴ μὲν φιλοσοφεῖν

ἀσχολία δὲ κακουργεῖν. συνῳδοὶ δὲ πᾶσαι πᾶσιν ἑταιρεῖαι, χρωμένων ἀλλήλοις ἐπὶ γεωργίαν, ἐπὶ ποίμνας, ἐπὶ ποιμένας, ἐπὶ θήραν ὧν ἡ γῆ φέρει παντοδαπήν. οὐδὲ γὰρ νόμος ἡμῖν, οὔτ᾽ αὐτοῖς, οὔθ᾽ ἵπποις, ἀνιδρωτὶ σῖτον αἱρεῖσθαι. ἀριστῶμεν δὲ ἐπ᾽ ἀλφίτοις. ἡδίστοις μὲν ἐμφαγεῖν. ἡδίστοις δὲ ἐμπιεῖν. ἃ καὶ τῷ Νέστορι κίρνησιν Ἑκαμήδη με. τὰ τὸν κόπον ἰσχυρὸν ὁ Κυκεὼν τῆς θερινῆς ὥρας ἀλέξημα. καὶ μὴν ἔστιν ἡμῖν καὶ πύρινα πέμματα. καὶ τρωκτὰ ἀκροδρύων, τὰ μὲν, ἥμερα. τὰ δ᾽ ἄγρια: πάντα ἐγχώρια, γῆς ἀρίστης χυμοί. καὶ κηρία μελιττῶν, καὶ γάλα ἐξ αἰγῶν. οὐ γὰρ νομίζομεν βοῦς ἀμέλγειν. ποιεῖ δὲ οὐκ ἐλάττω τὴν ἀφθονίαν ἐν ταῖς τραπέζαις, ἡ διὰ τῶν κυνῶν καὶ τῶν ἵππων θήρα. ἣν οὐκ οἶδα πῶς οὐ προσεῖπεν Ὅμηρος κυδιάνειραν. οὐδὲ ἀριπρεπέας ἔφη τοὺς ἄνδρας, ἐν αὐτῇ γίγνεσθαι. τὴν δὲ ἀγορὰν ἐγκωμίῳ τοιούτῳ τετίμηκεν, ἀνθρώπια παρεχομένην, ἀναιδῆ καὶ παμπόνηρα. καὶ οὐδὲν ὑγιές. ἀλλὰ λοίδορα, καὶ κακορραφεῖν εἰδότα. ἐφ᾽ οἷς καὶ γελῶμεν ἡμεῖς ὅταν ποτὲ ἡμῖν ὁμόρροφα γένηται. φρίττουσι γάρ τοι πρὸς τὰ ἐκ τῶν καμίνων κρέα τὰ θήρεια. καὶ τί λέγω τὰ θήρεια. φαρμάκου γ᾽ ἂν θᾶττον, ἢ τούτων παρ᾽ ἡμῖν γεύσαιντο. ζητοῦσι δὲ οἶνον μὲν τὸν λεπτότατον. μέλι δὲ τὸ παχύτατον. καὶ ἔλαιον μὲν τὸ κουφότατον. πυρὸν δὲ τὸν βαρύτατον. καὶ πατρίδας αὐτῶν ὑμνοῦσι Κύπρον καὶ Ὑμηττόν τινα, καὶ Φοινίκην, καὶ Βάρβαρον. ἡμῖν δὲ ἡ χώρα καὶ εἰ καθ᾽ ἓν ἑκάστης ἡττᾶται, τῆς τὸ ἄκρον φερούσης, τοῖς λοιποῖς ἑκάστην νικᾷ. καὶ τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ἐκ δευτέρων πρωτεῖον. ὃ καὶ Πηλεὺς καὶ Θεμιστοκλῆς ἀράμενοι, πάντα πάντων ἄριστοι τοῖς Ἕλλησιν ἐκηρύχθησαν. εἰ δὲ δὴ καὶ δοίημεν τὸ δεῦρο μέλι χεῖρον εἶναι πρὸς τὸ Ὑμήττειον, ἀλλὰ τοιοῦτόν ἐστιν, οἵου παρόντες; οὐδὲν δεῖν τοῦ ξένου χυμοῦ. ἔλαιον μέντοι σαφῶς τὸ ἡμεδαπὸν ἄριστον, ἢν μὴ κρίνωσιν οἱ διεφθορότες τὴν δίαιταν. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ αὐτό, ζυγοστατοῦσι, ῥοπῇ τὴν ἀρετὴν ἐξετάζοντες. καὶ τὸ μειαγωγοῦν, ἐν πλεονεκτήματος μοίρᾳ λογίζονται. ἡμῖν δὲ οὐ χαλκεύονται μὲν ἐπὶ τοὔλαιον τάλαντα. φαμὲν δὲ εἴπερ αὐτὸ δέοι ποιεῖν, φύσιν εἶναι τὸ πλέον ἕλκον τιμᾶν. ἀμέλει τὸ θαυμαστὸν αὐτοῖς καὶ ὤνιον ἔλαιον, ἐν ταῖς θρυαλλίσιν, ὑπ᾽ οὐδενείας ἀσθενεῖ θρέψαι φλόγα. τὸ δὲ αὐτόχθον, ὑπὸ γενναιότητος πυρκαϊὰν ὅλην ἀνίστησι. καὶ ἐπειδὰν λύχνου δέοι, χειροποίητον ἡμέραν ποιεῖ. ἀγαθὸν δὲ λιπᾶναι μάζαν. ἀγαθὸν δὲ σωμασκοῦσι θρέψαι νεῦρα. ἡμῖν δὲ καὶ τὸ μουσικῆς χρῆμα ἐπιχώριον ὡς οὐδὲν ἄλλο. καὶ ἔστιν ἀγεμαχιταῖς λύριόν τι ποιμενικὸν λιτὸν καὶ αὐτόσχεδον, εὔφημόν τε καὶ ἄρρεν ἐπιεικῶς, οὐκ ἀνάξιον τοὺς ἐν τῇ Πλάτωνος πόλει παῖδας ἐκτρέφειν. ὡς οὐ λογίζεται τοῦτο. οὐδὲ ἀρετὴν ἔχει τὸ παμφανῶς ἡρμόσθαι. τῷ δὲ ἁπλῷ τῶν χορδῶν, συμβαίνουσιν οἱ προσᾴδοντες. οὐ γὰρ ἐπιτίθενται ξυφώσαις ὑποθέσεσιν, ἀλλ᾽ ἔστιν ἡμῖν καλόν τι χρῆμα ᾠδῆς, ἔπαινος ἐνόρχου κριοῦ. καὶ ὁ μείουρος κύων, ἐγκωμίου τυγχάνει. ὅτι οἶμαι δίκαιός ἐστι τὰς αἴνας οὐκ ὀρρωδῶν καὶ λαρυγγίζων τοὺς λύκοις.

Non vacat obire flagitium & scelus. Conuentus autem omnes omnibus sodalitij habentur vt sibi mutuas operas tradant ad agricolationem, ad greges, ad pastores, ad omnifariam eorum quæ fert terra, venationem. Non enim est moris, vt aut nos aut equi cibum capiát absq; sudore. Vescimur autem polĕtis cùm ad edendum tū ab bibendum suauissimis, cuiusmodi Nestori miscet Hecamede. Post laborem arduum ac difficilem æstiuo tempore Cyceon vires reficit ac recreat. Sunt etiam nobis triticea pemmata atq; nucum esculeta, partim cicuria, partim syluestria, cuncta nostræ regionis, soli præstantissimi succi. Præterea sunt apum faui, atque lac caprinum. Non est nobis consuetudo boues mulgeré instruunt etiam mensas copia non viliore, quæ canum equorúmque opera in venando parantur, cuius studij excercitationem, nescio quamobrem, non appellarit Homerus κυδιάνειραν: magnanimorum hominum effectricem, neque strenuos viros dixerit operam ei nauare. Forum autem eiusmodi laude decorarit, quæ præstet homunciones impudentes & omni malitia præditos, quique nihil sani, sed conuitia duntaxat, & malè loqui norint, quos etiam nos diridemus si quando nostra tecta subiuerint. Exhorrescunt enim ad carnes ferinas è caminis pendentes, & quid dico ferinas? Venenum mehercule citius, quàm illas apud nos sumerent. Quærunt vinum tenuissima, mel crassissimum, & oleum leuissimum, triticum grauissimum, suásque patrias in cœlum laudibus extollunt Cyprum & Hymettum quendam, & Phœniciam, & Barbariam. Nostra verò regio, quanquam à singulis vincitur, illo quod in eis præstantissimum est, reliquis tamé reb. quālibet excellit. Et hęc est secūdariarū rerū palma, quá consecutos Peleum & Themistoclé, omnibus rebus omnium præstantissimos Græcorū fama celebrauit. Quòd si demus etiá nostrū mel deterius esse, cū Hymettense comparatum, at est eiusmodi, cuius si copia sit, nihil opus habeamus sapore peregrino. Oleum verò perspicuè & palam, quod in nostra terra producitur, est excellentissimum, si non ij iudicium ferant, qui iisdem iudicandi rationem corruperunt. Illi enim librant ipsum & pondere virtutem explorant, & quod vincitur, ei vincendi sortem attribuūt. Nos verò, non olei caussa fabricādas libras curamus. Sic autē cōtendimus, illa si sit tenenda ratio, naturam hoc requirere, vt leuiori grauius anteponatur. Certè quod apud illos in summa admiratione est oleum venale, vix in lucernis præ infirmitate, flammam alere valet. Indigenum verò sua generositate, totā pyrá incendit. Et si lumine sit opus, manufactum diem reddit. Conducit etiam ad præbendam ossis pinguedinem. Item pugilibus ad alendos & confirmandos neruos. Nobis verò musices etiam indigenum est excercitium, cuiusmodi nō alibi reperias. Et est Agemachitis lyrula quædam pastoralis tenuis & rudis. Cæterùm sonora & virilis abundè non indigna, qua pueri in Platonis vrbe instituantur. quoniam non hoc spectatur, neque virtutem continet vt concinnè aptentur moduli, sed chordarum simplicitatem accinentes sequuntur. Non enim vtuntur luxuriosis argumentis, sed egregia quædam apud nos est cantilena composita in laudem arietis saltantis, & canis mutilati celebratur encomium, quo vt opinor dignus est qui non metuat Hyænas & lupos allatret.

Et non

Et non minimè caniductor cantionis est materia, qui distributionib. ac largitionibus pacis sit autor & omni carnium genere nos alat. Neque ouem gemelliparam lyra dedignatur, quoniam plures annus liberos educit. Ficum item & vitem intensis chordis psallimus. Prę cæteris verò precationes quędam in vsu sunt, præterea cantiones & petitiones bonorum hominibus, plantis & alimentis. Hæc eiusmodi sunt apud nos speciosa & antiqua & pauperum bona. Rex autem & regis amici, & fortunæ saltatio, cuiusmodi nomina quædam percipimus atque audimus, quasi flammæ sic ad fastigium gloriæ incensa & restincta, hæc meritò apud nos tacentur, & summum otium ab eiusmodi auditionibus aures agunt. Nam & rex quidem quòd semper viuit, hoc fortassis probè nouerunt. Eius enim singulis annis admonentur ab iis qui tributum exigunt. Quis autem hic sit, id verò non satis etiam manifestum est. Sed nonnulli sunt apud nos, qui vsque ad præsens tempus Agamemnonē Atridem, qui profectus est ad Troiam, imperium tenere arbitrentur, virum egregiè bonum & honestum. Hoc enim ab incunabulis ferè nobis traditũ nomen est, & Vlyssem quēdam amicũ eius simplices bubulci, nominant, callum quidem hominem: at in rebus gerendis strenuum & in desperatis boni consilij. Deinde ridēt, cùm de illo narrãt, arbitrantes anno præterito Cyclopi oculum esse ademptum, & quemadmodũ senex sub ariete trahebatur. Labes verò ianuam custodiebat & ducē gregis existimabat oues ducere, non dolentem onere, sed ex sua calamitate dolorē percipientem. Fuisti paulisper per epistolam animo nobiscum, perlustrasti agrũ, vidisti simplicitatem populi. Nostram vitam dices ante fuisse, pœnas in seruitute.

Eidem.

NObis etiam absens in memoria semper præsto es. Etenim vt maximè velimus memoriã deponere, nõ possimus: animæ tuæ dulcissimæ & morum integerrimorũ frater omnibus rebus admirãdę. Nihil enim tuæ memoriæ fieri sanctius aut optius possit, quàm vt augustum tuum caput iterum complectar, cuius vtinam aliquando nobis Deus copiam faciat, & videamus te audiamúsque suauissimam sermonum tuorum Echo. Affecisti nos etiam his quæ misisti mirum in modum. Nam accepimus omnia. Vtinã verò tempus etiam colloquij veniat aliquando, & hoc à Deo possim impetrare.

Pylæmeni.

NEque tuam Heracliam de Alexandro, qui sapientiam apud nos docuit nihil arbitror audiuisse, viro, qui omnes rationes cum gloria summa peragrauit. Mutus homo, qui non Herculē habeat in ore. Huius filius, meus consobrinus tibi literas reddet, omnino patris æmulator, non veste, sed animo. Proficiscitur igitur ad homines malos. Herculea consuetudine, vt illorum patriam expurget ac mundet. Deo sanè opus erat & Hercule. Sed Ioleo etiam socio & auxiliatore. Deum igitur consueto suo more sibi comparabit, & flectet in suam partem vitæ sanctimonia, & animi pietate.

καὶ ὁ κυνηγέτης οὐχ ἥκιστα ᾠδῆς γίνεται, τῆς κατανομαῖς εἰρήνην ποιῶν. καὶ εὐωχῶν ἡμᾶς παντοδαπαῖς κρεῶν. ἢ τὴν διδυμοτόκον οἶς, οὐκ ἀπαξιοῦται τῆς λύρας, ὅτι πλείω τῶν ἐτῶν ἐκτρέφει τὰ ἔκγονα. τὴν δὲ κράδην θυμαῖ καὶ τὴν ἄμπελον ἐντείναντες ψάλλομεν. οὐδὲν δὲ ἧσσον εὐχαί τινες ἔτι τε ᾄσματα καὶ αἰτήσεις ἀγαθῶν ἀνθρώποις, καὶ φυτοῖς, καὶ βοτοῖς. ταῦτά σοι καὶ τὰ τοιαῦτα, παρ' ἡμῖν ὡραῖα καὶ ἀρχαῖα καὶ πενήτων ἀγαθά. βασιλεὺς δὲ καὶ βασιλέως φίλοι καὶ δαίμονος ὄρχησις, οἷα δὴ συνιόντες ἀκούομεν, ὀνόματά τινα καθάπερ αἱ φλόγες, ἐπὶ μέγα τῆς δόξης ἐξαπτόμενα καὶ σβεννύμενα, ταῦτα δεῦρο ἐπιεικῶς σιγᾶται. καὶ σχολὴ τῆς ἀκοῆς τοιούτων ἀκροαμάτων. ἐπεὶ καὶ βασιλεὺς, ὅτι μὲν ζῇ ἀεὶ, τοῦτ' ἴσως ἐπίστανται σαφῶς. ὑπομιμνήσκονται γὰρ ἅπαν κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν ἐκλεγόντων τοὺς φόρους. ὅστις δὲ οὗτός ἐστιν, οὐ μάλα ἔτι τοῦτο σαφῶς. ἀλλ' εἰσί τινες ἐν ἡμῖν, οἳ μέχρι καὶ νῦν Ἀγαμέμνονα κρατεῖν ἡγοῦνται τὸν Ἀτρείδην, τὸν ἐπὶ Τροίαν, τὸν μάλα καλόν τε καὶ ἀγαθόν. τοῦτο γὰρ παιδόθεν ἡμῖν ὡς βασιλικὸν παραδέδοται τοὔνομα. καὶ Ὀδυσσέα τινὰ φίλον αὐτοῦ ὀνομάζουσιν οἱ χρηστοὶ βουκόλοι, φλαῦρον μὲν ἄνθρωπον. ἀλλὰ δεινὸν ὁμιλῆσαι πράγμασι καὶ πόρον ἐν ἀμηχάνοις εὑρεῖν. ἀμέλει γελῶσιν, ὅταν περὶ αὐτοῦ λέγωσιν οἰόμενοι πέρυσιν ἐκτετυφλῶσθαι τὸν κύκλωπα, καὶ ὡς εἵλκετο μὲν ὑπὸ τοῦ κριοῦ τὸ γερόντιον. τὸ δὲ κάθαρμα τὴν θύραν ἐτήρει, καὶ ἐξάγειν ᾤετο τὸν ἡγεμόνα τῆς ποίμνης, οὐκ ἀχθόμενον τῷ φορτίῳ. τῇ δὲ αὐτοῦ συμφορᾷ συναχθόμενον. ἐγένου βραχύ τι διὰ τῆς ἐπιστολῆς μεθ' ἡμῶν τῇ γνώμῃ τεθέασαι τὸν ἀγρόν. εἶδες ἁπλοῦν πολιτευμάτων. τὸν ἐπὶ νῶε βίον ἐρεῖς, πρὶν γενέσθαι τὴν δίκην ἐν δουλείᾳ.

Τοῦ αὐτοῦ.

ΗΜῖν ἀεὶ καὶ ἀπὼν, ἐπιδημεῖς τῇ μνήμῃ. καὶ γὰρ οὐδ' ἂν εἰ πάνυ βουληθείημεν ἐπιλαθέσθαι, δυνάμεθα. τῆς γλυκυτάτης σου ψυχῆς καὶ τῶν ἀδολωτάτων ἠθῶν ἀδελφὲ διὰ πάντων θαυμάσιε, ὡς οὐδὲν ἂν ἐν ἡμῖν γένοιτο τῆς περὶ σὲ μνήμης ἱερώτερον ἢ τὸ πάλιν περιπτύξασθαι τὴν σεβασμίαν σου κεφαλήν. ὃ δοίη ποτὲ θεὸς, καὶ ἴδοιμέν σε. καὶ ἀκοῦσαι μέν σου τῆς ἡδίστης τῶν λόγων ἠχοῦς. ἤσαις δὲ ἡμᾶς καὶ οἷς ἀπέστειλας. ἅπαντα γὰρ ἐκομισάμεθα. ἔλθοι δήποτε καὶ συντυχίας καιρὸς καὶ εὐτυχήσαιμι τοῦτο παρὰ θεοῦ.

Πυλαιμένους.

ΟΥδὲ τὴν σὴν Ἡράκλειαν ἀνήκοον οἶμαι γεγονέναι τοῦ παρ' ἡμῖν φιλοσοφήσαντος Ἀλεξάνδρου. ἀνδρὸς ἁπανταχοῦ διαβάντος μετὰ δόξης. κωφὸς ἀνὴρ, ὃς Ἡρακλεῖ στόμα μὴ περιβάλῃ. τούτου παῖς, ἐμὸς ἀνεψιὸς, ἐπιδίδωσί σοι τὴν ἐπιστολὴν, τὸν πατρῷον ζῆλον ὑπεισελθὼν, οὐ διὰ τῆς στολῆς. ἀλλὰ διὰ τῆς γνώμης. στέλλεται οὖν ἐπὶ πονηροὺς ἄνδρας, τὸν Ἡράκλειον τρόπον ἐκκαθαίρων αὐτῶν τὴν πατρίδα. θεοῦ δὲ ἔδει δήπου καὶ Ἡρακλέους. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ἰόλεω συμμάχου καὶ παραστάτου. οὐκοῦν τὸν μὲν θεὸν ἑαυτοῦ ποιεῖται τὸν ἐνόντα τρόπον. καὶ προσκλινεῖ βίου τε ἀρετῇ καὶ γνώμης εὐσεβείᾳ.

τὴν δὲ σὴν φιλίαν, ἀντὶ τοῦ Ἰόλεω μνηστεύομεν ἡμεῖς αὐτῷ διὰ τῆς ἐπιστολῆς. συνέσῃ δὲ τοσαῦτα αὐτῷ, ὅσα ἡμῖν. κἂν χρήσῃ τῇ φιλίᾳ τοῦ νεανίσκου, πάντως ἐρεῖς οὐ φαῦλον ἐπαινέτην ἐμέ.

Τῷ αὐτῷ.

ΑΡά μοι μένεις φιλόσοφος, ἆρα ἐκεῖνος ὃν ἀπολέλοιπα, Πυλαιμένης, ἡ νεοτελὴς ψυχή, τὸ σπέρμα τὸ θεῖον; φοβοῦμαι τὸν χρόνον τὸν ἀπὸ γενέσεως. πλέον φοβοῦμαι τὴν ὁμιλίαν τῆς ἀγορᾶς, τὸ ἐνειλινδεῖσθαι συχναῖς ἤδη τύχαις καὶ πράξεσι, μὴ μολύνῃ τὸν ἁγιώτατον νεών. τὸν νοῦν σου, τὸν ἱερόν, ὃν ἐγὼ μετ' ὀλίγων ἀξιώτατον ἡγοῦμαι δοχεῖα θεοῦ. καὶ οἶδα μέντοι συνοργιάσαι σοι τὰ φιλοσοφίας εὐχήν ποτε ποιησάμενος. ἐπεὶ δ' οὖν κρείττων ὁ τῆς πατρίδος ἔρως ἐγένετο, εὐξάμην ὅπου ποτὲ γῆς εἴης φιλοσοφίαν ἐργάζεσθαί σε κατὰ δύναμιν. τοιγαροῦν ἀσπάζομαι τὴν φίλην κεφαλήν, καὶ πάνυ πολλάκις ἀσπάζομαι τὴν φίλην κεφαλήν. καὶ σιγῶν, καὶ λέγων, καὶ γράφων, καὶ μὴ γράφων.

Τῷ αὐτῷ.

ΟΙει με περιπτύξασθαι Πυλαιμένην αὐτὴν τὴν ψυχήν, αὐτῇ τῇ ψυχῇ. ἀπορῶ λόγων οἷς ἐκχέοιτο, ὅσον ἐστὶ τῆς γνώμης μου τὸ βουλόμενον. μᾶλλον δὲ οὐδὲ αὐτὸ τὸ πάθος, ὅτι ποτέ ἐστι τὸ περὶ σέ μου τῆς ψυχῆς ἐξευρίσκω. ἐγένετο δέ τις ἀνὴρ δεινὸς τὰ ἐρωτικά. Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος Ἀθηναῖος. εὔπορος εὑρεῖν. εὔκολος εἰπεῖν, ἔρωτος φύσιν. ὃ δή, καὶ ὅ,τι αὐτῷ γενέσθαι περὶ τὰ παιδικὰ βούλεται. καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ τοίνυν ἐξευρηκώς τε ἔστω, καὶ εἰρηκώς. βούλοιτ' ἂν οὖν φησιν Ἡφαίστου τέχνῃ συντακῆναί τε καὶ συμφῦναι. καὶ ἓν ἄμφω γενέσθαι.

Τῷ αὐτῷ.

ΔΙ' ἔτους ἡμῖν ἀφικνεῖται παρὰ σοῦ γράμματα, ὥσπερ καὶ τοῦτο ὡραῖον φερόμενον. ἐμοὶ μὲν οὖν ἴσως καρποὺς ἡδίων ἐστίν, ἢ ὃν ἐκτρέφουσι μηνῶν κύκλοι καὶ γεωργοί. σὺ δὲ οὐκ ἂν εἰκότα ποιοίης, τῆς ἐπὶ τούτοις ἡμᾶς εὐφροσύνης ἀποστερῶν. ἀλλὰ μετάθου τὴν γνώμην. καὶ ποίησον ἡμῖν τὸ γοῦν τοῦτο εὐετηρίαν ἐπιστολῶν.

Τῇ φιλοσόφῳ.

ΤΗτες ἐξήνεγκα δύο βιβλία τὸ μέν, ὑπὸ θεοῦ κινηθείς, τὸ δέ, ὑπὸ λοιδορίας ἀνθρώπων. καὶ γὰρ τῶν ἐν λευκοῖς ἔνιοι τριβώνων καὶ τῶν ἐν φαιοῖς, ἔφασάν με παρανομεῖν εἰς φιλοσοφίαν, ἐπαΐοντα κάλλους ἐν λέξεσι καὶ ῥυθμοῦ, καὶ περὶ Ὁμήρου τι λέγειν ἀξιοῦντα, καὶ τῶν ἐν ταῖς ῥητορείαις σχημάτων, ὡς δὴ τὸν φιλόσοφον μισολόγον εἶναι προσήκειν, καὶ μόνα περιεργάζεσθαι τὰ δαιμόνια πράγματα. καὶ αὐτοὶ μὲν θεωροὶ τοῦ νοητοῦ γεγονότες, ἐμὲ δὲ οὐ θέμις, διότι νέμω τινὰ σχολὴν ἐκ τοῦ βίου. τοῦ καὶ τὴν γλῶτταν καθαίρεσθαι, καὶ τὴν γνώμην, ἡδίω γενέσθαι. ἐνῆγε δὲ αὐτοὺς πρὸς τὸ καταδικάσαι μου πρὸς μόνην παιδιὰν ἐπιτήδειον εἶναι, τὸ τὰς κυνηγετικὰς ἐκ τῆς οἰκίας οὐκ οἶδ' ὅπως διαρρυείσας, σπουδασθῆναι διαφερόντως ὑπὸ νεανίσκων ἐνίων, οἷς ἑλληνισμοῦ τε καὶ χάριτος ἔμελε, καί τινα τῶν ἐκ ποιητικῆς, ὅτι μελῶς ἔχοντα. καὶ παραδεικνύοντά τι τῆς ἀρχαίας χειρός, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀνδριάντων λέγειν εἰώθαμεν. ἀλλ' ἐκείνων οἱ μὲν ἀμα-

Tuá amicitiam Ioli loco nos ei per epiſtolá conciliamus. Ita verò vteris eo eum, vt ſi nos eſſemus. Et ſi vſus fueris iuuenis amicitia, dices me nō falſam, ei laudem tribuiſſe.

Eidem.

ECquid mihi philoſophus permanes? Ecquid ille, quem reliqui Pylæmenes, recens perfectus animus, ſemen animum? Metuo tempus quod interceſſit hactenus à quo factus es, plus metuo commercium fori, multiplicis iam fortunæ negotiorúmque implicationem, ne ſanctiſsimo templo maculam aſpergat, animo tuo ſacro, quem ego inter raros digniſsimum receptatorem Dei iudico. Et memini me vota facere aliquando, vt tecum philoſophiam tractare mihi liceret. Poſtquam igitur ſuperauit amor patriæ, precatus ſum vt vbicunque terrarum degeres, philoſophiam pro viribus excerceret. Itaque ſaluto, charum caput, & prorſus iterum ſaluto charum caput, & tacens, & loquens, & ſcribens, & non ſcribens.

Eidem.

PVtas me Pylęmenis ipſum animum, ipſo animo complecti & exoſculari? Verba me deficiunt quibus animi mei voluntatem exprimere poſsim. Immò ne ipſa quidem meæ mentis erga te affectio quàm ſit, inuenio. Fuit quidam amatoriarum rerum peritus Plato Ariſtonides Athenienſis, prōptus ad inueniendum, paratus ad diſſerēdum de amoris natura, & ob eam cauſſam quicquid in amoribus ſuis cupiuiſſet, aſſequendum. Quare pro me quoque inueneritac dixerit. Velit igitur, inquit, arte Vulcani, colligari & connaſci, atque in vnū ambo coire.

Eidem.

ANnuæ tuæ perferuntur, litteræ, quaſi ſuum quoddam etiam illæ ſortitæ ſint naſcendi tēpus. Mihi quidem igitur fortaſſe iucundior hic fructus quàm quem menſium ambitus & agricolæ conficiunt. Tu verò non rectè facis, qui tanta nos lætitia ac gaudio priues. Sed animum muta, ac hoc anno fertilitatem nobis epiſtolarum præſta.

Philoſophæ.

ANnus iam eſt, cùm duos libros euulgaui, alterum impulſus à Deo, alterum hominum criminatione. Nā quidem ex his qui candida pallia, & qui pulla geſtant, ſcelus me deſignaſſe aiebát cōtra philoſophiam, qui venuſtatē in dictionibus & cōcinnitatem adhiberem, qui de Homero dicerem aliquid & oratoria, quaſi lumina, quòd philoſophū oſorem elegantiæ ſermonis, & in ſolis rebus cæleſtibus occupatum eſſe conueniret, atque ipſi quidem ſacerdotia gerunt. Mih iautem fas non eſt, quoniam otium quoddam è vita mihi ſumo, & ad linguam purgandam & ad animum relaxandum. Induxit autem eos ad me condemnandum, duntaxat me ludicris idoneum eſſe, quod Cynegeticarū liber ex ædibus neſcio quo pacto foras elapſus, ſumma cum diligentia à quibuſdam adoleſcentibus euolueretur, Græcæ linguæ & facundiæ ſtudioſis. Item quædam poëtica, ſtudioſè facta & aliquid artificij veteris continentia, quod in ponendis ſtatuis recitare ſolebamus. Sed illorum qui

ducem

ducem confidentiæ ſequentes imperitiam, omnium ſunt paratiſſimi ad diſſerendum de Deo, in quos ſi incidas, protinus audies aliqua de Syllogiſmis Aſyllogiſtis, & ſuperuacuos ingeruntſermones, priuatim his, vt opinor quædam eſt excellentia & amplitudo. Ab his enim Nomodidaſcali in vrbibus proficiſcuntur, quod idem eſt & cornucopiæ, quo illi vtendum eſſe exiſtimant. Agnoſcis credo genus hoc manſuetum & ſimplex, quod præclaram materiam criminatur. Hi volunt vt à ſe doctrinam petam, & affirmant ſe breui traditures ea quæ ad Deum pertinent, audaciſſimè, qui poſſim dies noctéſque contumacis facere conciones. Alteri verò ſplendidius veſtiti, multò ſunt his peiores & infœliciores ſophiſtæ, & vtinam quidem iiſdem rebus ſe iactitent. Sed id ipſum eis bono eſt, quod hoc non poſſunt: & ſcis aliquos in Logiſteriis recuſare aut omnino vna alicuius fortuna adductos in meridie vitæ philoſophari, tantùm deos abiurando & eiurando Platonicè. Et herclè citius vmbra aliquid operæ precium aut rectum loqueretur quàm illi. Attamen dij boni quàm ſe grauiter toto corpore gerunt. Nam & ſupercilium Papæ ſeueritatem vt ſublatum eſt, & mumumentum ſuffulciunt. Et aliis geſtibus ac vultu tantam auſteritatem præ ſe ferunt, vt Xenocratis etiam imagines vincant, qui quidem leges etiam quaſdam nobis imponere volunt, ſibi vtiliſſimas, ne quiſquam ſe aliquid boni ſcire profiteatur, arbitrantes ſuam inſcitiam prodi, ſi quis philoſophus poſſit concionari. nam latere ſub geſtu, & intrinſecus plenos videri ſapiētiæ. Vtrunque genus hoc me calumniatum eſt, quod in rebus nihili operam conſumpſerim. Alterum quod non eadem nugor. Alterum verò quod os non clauſum teneo, neque bouem illorum in lingua pono. Ob hæc ſcriptum quoddam compoſui, quod aliorum vocibus, aliorum ſilentio obuiam iret. Prodiit autem ad hos ipſos & mutos, & obtrectatores, quàm putas cum decora dignitate. At verò inuenit viam ac rationem, qua illos quoque adducat, & vt non minus ſpecimen, quàm vt laudem oſtenderet multiplicis ac variæ cognitionis, eſt editum. Non enim abiuraui crimina ſed vt vehementius dolerent, crebrò etiam ſum gloriatus. In progreſſu deinceps, inquirens de vitæ conditionibus ac inſtitutis, laudibus effert philoſophiam, vt inter omnia vitæ genera ſapientiſsimam: quæ cuiuſmodi ſit exiſtimanda, librum conſule. Poſtremò defenſionem arcularum complectitur, quæ in crimen erant vocatæ, quod inutiles & prophanos libros occultaſſent. Nec enim his obtrectatores pepercerant. Si verò ſingula ritè ac ſuo loco ſunt collocata, & omnia in tempore poſita, & à iuſtis occaſionibus in ſingulis locis propoſitiones decurrunt. Et ſi pluribus quidem capitibus diſtinguitur, ad imitationem diuini libri cui Phædro nomen eſt, quem de ſomnibus in vniuerſum ſpeciebus honeſti Plato emiſit, omnia verò ſic aptata ſunt, vt ad vnũ propoſitũ ſimul referantur, & ſicubi ad fidem repit ſupina narratio,

θίας ἡγουμένης τῆς θρασύτης, προχειρότατοι πάντων εἰσὶ περὶ τοῦ θεοῦ διαλέγεσθαι. οἷς ἂν ἐντύχῃς, εὐθὺς ἀκούσῃ τινὰ περὶ τῶν ἀσυλλογίστων συλλογισμῶν, καὶ μὴ δεομένων ἐπαντλοῦσι τῶν λόγων, ἰδίᾳ τι δοκῶ μοι διαφέρειν αὐτοῖς. ἀπὸ γὰρ τούτων ἐν ταῖς πόλεσιν οἱ δημοδιδάσκαλοι γίνονται, ὃ ταυτόν ἐστι καὶ τὸ κέρας τῆς ἀμαλθείας, ᾧ οὗτοί γε δεῖν οἴονται χρῆσθαι. ἐπιγνώσκεις οἶμαι τὸ φῦλον τοῦτο τὸ ῥᾴδιον, ὃ διαβάλλει γλυκεῖαν ὑπόθεσιν, οὗτοί με μαθητὴν ἑαυτοῖς ἀξιοῦσι. καὶ φασὶν ἀποφαίνειν ἐντὸς ὀλίγου τὰ περὶ θεοῦ παντολμότατον, ἡμέρας ἑξῆς καὶ νύκτας ἀγορεύειν δυνάμενον. ἄτεροι δέ, οἱ κάλλιον ἠσθημένοι παραπολύ, τούτων εἰσὶ κακοδαιμονέστεροι σοφισταί. καὶ βούλοιντο μὲν ἂν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς εὐδοκιμεῖν. ἀλλ' εὐτυχοῦσι τὸ μὴ δὲ τοῦτο δύνασθαι· καὶ οἶδά τινας ἐν λογιστηρίοις ἀποδύντας, ἢ πάντως ἀπὸ μιᾶς γέ του συμφορᾶς ἀναπεισθέντας ἐν μεσημβρίᾳ τοῦ βίου φιλοσοφεῖν, ἀπὸ μόνου τοῦ τοὺς θεοὺς ἀπομόσαι καὶ κατομόσαι, πλατωνικῶς· οὓς φθάσειεν ἂν ἡ σκιὰ φθεγξαμένη τι τῶν δεόντων. δεινὴ δὲ ὅμως ἡ προσποίησις. ἥ, τε γὰρ ὀφρῦς, βαβαὶ τῆς ἀνατάσεως, εἰς ὅσον ἦρται. καὶ ἡ χεὶρ ὑπερείδει τὸ γένειον. τάτε ἄλλα σεμνοπροσωποῦσιν ὑπὲρ τὰς Ξενοκράτους εἰκόνας. οἵγε καὶ νομοθετεῖν ἡμῖν ἀξιοῦσιν ἄττα σφίσι λυσιτελέστατα, μηδένα μηδὲν ἀγαθὸν εἰδότα φανερὸν εἶναι, ὑφέμενοι σφῶν αὐτῶν ἔλεγχον, εἴ τις φιλόσοφος ἐπιστήσεται φθέγγεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἂν ὑπὸ τῇ προσποιήσει λαθεῖν καὶ δόξαιεν ἂν ἔνδοθεν εἶναι σοφίας ἀνάπλεῳ. ἄμφω με τούτω τὼ γένη διαβεβλήκατον, ὡς ἐπὶ τοῖς οὐδενὸς ἀξίοις ἐσπουδακότα. τὸ μέν, ὅτι μὴ ταῦτα φλυαρῶ· τὸ δέ, ὅτι μὴ τὸ στόμα συγκλείσας ἔχω, καὶ τὸν βοῦν τὸν ἐκείνων ἐπὶ τῆς γλώττης τίθεμαι. ἐπὶ τούτοις συνετέθη τὸ σύγγραμμα, καὶ ἀπηύτησε τῶν μέν, τῇ φωνῇ, τῶν δέ, τῇ σιγῇ. προΐκται μὲν γὰρ ὡς ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς τοῖς ἀφώνοις τε καὶ βασκάνοις πῶς οἴει μετ' εὐπρεποῦς τοῦ σχήματος. οὐ μὴν ἀλλ' ἐξεῦρεν ὡς ἂν κἀκείνους συνεφελκύσαιτο. καὶ βούλεται μὲν πολυμαθείας οὐχ ἧττον ἐπίδειξις, ἢ ἐγκώμιον εἶναι. οὐ γὰρ ἐξωμοσάμην τὰς αἰτίας. ἀλλ' ἵν' ἔτι μᾶλλον ἀνιῷντο, συχνὰ καὶ πεφιλοτίμημαι. προϊὸν δὲ βίων αἱρέσεις ἐξετάζειν, ἐπαινεῖ τὴν φιλοσοφίαν, ὡς φιλοσοφωτάτην αἱρέσεων. ἣν ποίαν τινὰ νομίζειν εἶναι χρή, τοῦ βιβλίου πυνθάνου. τελευτῶν δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν κιβωτίων ἀπολελόγηται, σχόντων τινὰ καὶ τούτων αἰτίαν, ἀδιόρθωτα κρύπτειν βιβλία. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τῶν τοιούτων οἱ τελχῖνες ἀπέσχοντο. εἰ δὲ ἕκαστον ἐν τάξει τῇ προσηκούσῃ καὶ πάντα σὺν ὥρᾳ, καὶ ἀφορμαὶ δίκαιαι τῶν ἑκασταχοῦ προκεχειρισμένων. καὶ εἰ μερίζεται μὲν πλείοσι κεφαλαίοις κατὰ τὸ θεσπέσιον γράμμα, τὸν φαῖδρον, ὃν περὶ πάντων ὁμοῦ τῶν εἰδῶν τοῦ καλοῦ Πλάτων ἐξήνεγκε, μεμηχάνηται δὲ ἅπαντα συννεύειν ἐφ' ἓν τὸ προκείμενον,

καὶ εἴπου γέγονε πίστις ὑφέρπουσα, τὸ ὑπτιάσαν διήγημα, καὶ εἰ προῆλθεν ὡς ἐν τοιούτοις ἀπόδειξις ἐκ τῆς πίστεως, καὶ εἰ τὸ δι' ἄλλο γινόμενον, ταῦτα μὲν, τέχνης ἂν εἴη δῶρα καὶ φύσεως. ὅς τις δὲ οὐκ ἀγύμναστος ἐπιφωράσαι τί καὶ πρόσωπον θεῖον ὑπὸ φαυλοτέρῳ κρυπτόμενον σχήματι, ὥσπερ ἐποίουν ἀθήνησιν οἱ δημιουργοὶ, ἀφροδίτην καὶ χάριτας καὶ τοιαῦτα κάλλη θεῶν, ἀγάλμασι σιληνῶν καὶ σατύρων ἀμπίσχοντες, τούτων, οὐ λήσεται τὸ γράμμα, συχνὰ καὶ τῶν ἀβεβήλων ἀποκαλύψαν δογμάτων ὑπὸ τῇ προσποιήσει τοῦ παρέλκειν ἑτέροις λανθάνοντα, καὶ τῷ λίαν εἰκῇ καὶ ὡς ἂν δόξειεν ἀφελῶς ἐγκατασπαρθῆναι τῷ λόγῳ. τῶν μὲν γὰρ ἐκ τῆς σεληνιακῆς αἰτίας ἀποψύξεων, οἱ νοσοῦντες ἐπιληψίαν, αἰσθάνονται μόνον. τῶν δὲ κατὰ νοῦν ἐπιβολῶν, μόνοι δέχονται τὰς ἐκλάμψεις. οἷς ὑγιαίνουσι τὸ νοερὸν ὄμμα, φῶς ἀνάπτει συγγενὲς ὁ θεός. ὃ τοῖς τε νοεροῖς τοῦ νοεῖν, καὶ τοῖς νοητοῖς αἴτιος τοῦ νοεῖσθαι, καθάπερ τὸ τῇ δὲ φῶς ὄψιν συνάπτει τῷ χρώματι. κἂν ἀφέλῃς, παρόντος, ἡ πρὸς αὐτὸ δύναμις ἀνενέργητος. ὑπὲρ δὴ τούτων ἁπάντων σὲ κρίνουσαν περιμένομεν. κἂν μὲν ψηφίσῃ προσοιστέον εἶναι, ῥήτορσιν ἅμα καὶ φιλοσόφοις ἐκκείσεται. τοὺς μὲν γὰρ, ἥσει, τοὺς δὲ, ὀνήσει. πάντως γε, εἰ μὴ παρὰ σοῦ τῆς δυναμένης κρίνειν διαγεγράψεται. εἰ δὲ μὴ φανεῖταί σοι τῆς τῶν ἑλλήνων ἀκοῆς ἄξιον, καὶ σὺ δὲ δήπου μετ' Ἀριστοτέλους πρὸ τοῦ φίλου τὴν ἀλήθειαν θήσεις, πυκνὸν καὶ βαθὺ σκότος ἐπηλυγάσεται, καὶ λύσεται τοὺς ἀνθρώπους λεγόμενον. ταῦτα μὲν περὶ τούτου. θάτερον δὲ, θεὸς καὶ ἐπέταξε καὶ ἐνέκρινεν, ὃ τῇ φανταστικῇ φύσει χαριστήριον ἀνατέθειται. ἔσκεπται δὲ ἐν αὐτῷ περὶ τῆς εἰδωλικῆς ἁπάσης ψυχῆς, καὶ ἕτερα ἄττα προκεχείρισται δόγματα τῶν οὔπω φιλοσοφηθέντων ἕλλησι. καὶ τί ἄν τις ἀπομηκύνοι περὶ αὐτοῦ. ἀλλ' ἐξείργασται μὲν ἐπὶ μιᾶς ἅπαν νυκτὸς, μᾶλλον δὲ λειψάνου νυκτὸς, ἣ καὶ τὴν ὄψιν ἤνεγκε τὴν περὶ τοῦ δεῖν αὐτὸ συγγεγράφθαι. ἔστι δὲ οὗ τῶν λόγων, δίς που καὶ τρὶς, ὥσπερ τις ἕτερος ὢν, ἐμαυτοῦ γέγονα μετὰ τῶν παρόντων ἀκροατής. καὶ νῦν ὁσάκις ἂν ἐπίω τὸ σύγγραμμα θαυμαστή τις περὶ ἐμὲ διάθεσις γίνεται. καί τις ὀμφή με θεία περιχεῖται κατὰ τὴν ποίησιν. εἰ δὲ μὴ μόνον τὸ πάθος ἐμοῦ, καὶ περὶ ἕτερον δι' ἂν ταῦτα γίνοιτο, σὺ καὶ τοῦτο μηνύσεις. σὺ γὰρ δὴ μετ' ἐμὲ πρώτη τῶν ἑλλήνων ἐντεύξῃ. ταῦτα τῶν τέως ἀνεκδότων ἀπέστειλα. καὶ ἵνα τέλειος ἀριθμὸς ᾖ, προσέθηκα τὸν περὶ τοῦ δώρου, πάλαι γινόμενον ἐν τῷ καιρῷ τῆς πρεσβείας πρὸς ἄνδρα παρὰ βασιλεῖ δυναστεύοντα. καί τι τοῦ λόγου τε καὶ τοῦ δώρου πεντάπολις ὤνατο.

Δομετιανῷ σχολαστικῷ.

Πάνυ σαφῶς δι' αὐτῶν μεμαθηκὼς τῶν ἔργων τὴν τὴν θαυμασίαν κεφαλὴν, χαίρουσάν τε φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς δεομένοις χεῖρα βοηθείας ὀρέγειν, ἐπ' αὐτὸ δὴ τοῦτο παρακαλῶ, ἵππον εἰς πεδίον τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, προτρέπειν ἡγούμενος. καί σοι πλέον ἢ πρότερον ὦ φίλη κεφαλὴ νῦν τῆς φιλαν-

& si vt in talibus processit ex fide demonstratio, & quod propter aliud fit, hæc quidem sint artis dona atque naturæ. Qui verò non est inexercitatus vt etiam diuinam personam depræhendat sub vili latentem habitu, quemadmodum Athenis artifices fecerunt qui Venerem, Gratias & alias elegantes dearum formas, Silenorum & Satyrorũ imaginibus tegebant, hinc non clam erunt multa etiam in hoc libro sacra reuelata dogmata, quæ tum, ob abundantiæ prætextam speciẽ reliquis obscuriora sunt, tum quoniam temerè & simpliciter passim in sermone disseminata sunt. Nam eas exiccationes, quæ à lunari caussa manant, ij soli qui laborant Epilepsia sentiunt, & eorum quæ animos petunt, splendorem excipiunt soli, quibus cùm mentis oculis valeant, lumen affine quoddam Deus accendit, quod intellectu præditis, vt intelligant, & his quæ cadunt sub intellectum, vt intelligantur, caussa est, quemadmodum terrenum lumen colori visum coniungit, & si auferas, præsentis ad colorem facultas ac vis est otiosa. De his omnibus tuum iudicium expectabimus. Quòd si decreueris adferendum esse, oratoribus & philosophis iuxtà proponetur. Hos enim delectabit, illos verò iuuabit. Et omnino quidem, si à te quæ rectè iudicare potes, non notabitur. Sin tibi Græcorum auscultatione videbitur indignus. (Nam tu sanè cum Aristotele veritatem amico præpones) in caliginosas profundásque tenebras abdetur, & recitatio eius ab hominibus redimetur. Hæc quidem de hoc. Alterum verò Deus, & imperauit & approbauit, qui phantasticæ facultati, muneris loco consecratus dedicatúsque est. In eo deliberatio instituitur de imaginatiua tota anima, & alia quædam proposita sunt dogmata, quæ Græcorum philosophia nondum tractauit. Et quid multis de eo verbis opus est? Totus vnius noctis vigiliis elucubratus est, immò reliquarum noctis, quæ visionem etiam attulit, quòd eum scribere oporteret. Aliquando verò sermones bis terve, velut alius quispiam ex meipso cùm præsentibus audiui, & nunc quoties scriptum reuoluo, mirabiliter afficior, & diuina quædam vox mihi Poësim legenti circumfunditur. Sin non solùm ego sic afficior, verùm etiam aliis hoc accidit, tu id quoque planum facies. Tu enim prima Græcorum post me videbis. Eos hactenus non editos misi, & vt ne quid ad perfectionem numero deesset adieci, orationem de munere, olim factam legationis tempore ad quendam qui cum rege erat, principem. Et hercle cùm oratio tum munus Pentapoli profuit.

Dometiano Scholastico.

Etiamsi satis perspicuè ex rebus ipsis cognitum mihi sit, præclarum tuum caput, & humanitatis officio gaudere, & his quibus opus est manum auxiliarem libenter porrigere, tamen ad hoc ipsum etiam adhortor, & vt prouerbio communi dicitur, equum in campum incitare me arbitror. Ac tibi plus quàm antea charum caput

humani-

humanitas nunc declaranda est, quò miserabilior vultus est, qui beneficium est accepturus. Mulier enim hæc & mulier, viduata. Deinde cum orphano puero, calamitatem præsentem subiuit. Quis verò sit is qui hinc iniuriam infert, & quod & quomodo, ipsa tuam probitatem docebit. Dabis igitur operam præclare, vt mulierem tuearis, & quia per se honestum est, & quia te decet: & mei denique caussa. Nam ego quoque tecum faciam in iis, quæ in ipsam contuleris officia, cùm sit mea cognata, & sit apud nos castis moribus ab ornatissima matre instituta.

Dometiano Scholastico.

IVs & Iustitia sociis indigent. Bene sit illis, qui fecerit eis auxiliũ, qui pro honesta caussa labores suscipiũt. Te delegi vt hæc propugnares, & cũ volũtate, tum industria defenderes. Meum quidem est, de omnibus bene mereri de quibus possim. At tu occasiones præbe. Experieris enim amicitiam, cuius neque te pœnitebit: neque fortasse quisquam eam deriserit.

θεραπείαν ἐπιδεικτέον. ὅσῳ καὶ τὸ πρόσωπον ἐλεεινότερόν ἐστι νῦν τὸ εὖ πεισόμενον. γυνὴ μὲν γάρ ἐστιν αὕτη καὶ γυνή, δυστυχήσασα χηρείαν, εἶτα σὺν ὀρφανῷ παιδίῳ, παθοῦσα, ἃ πέπονθεν. ὅς τις δέ ἐστιν ὁ ταύτην ἀδικήσας, καὶ ὅτι, καὶ ὅπως, αὐτὴ διδάξει τὴν σὴν καλοκαγαθίαν. ὅρα τοίνυν ὦ θαυμάσιε ὅπως ἐπαμύνῃς τῇ γυναικὶ, καὶ διὰ τὸ καλῶς ἔχον καὶ διὰ τὸ σοὶ πρέπον, καὶ δι' ἐμέ. μεθέξω γὰρ ἔτι σοὶ κἀγὼ τῶν εἰς αὐτὴν γινομένων, συγγενίδα τε οὖσαν ἐμὴν, καὶ τεθραμμένην ὑπὸ μητρὶ κοσμίᾳ σωφρόνως παρ' ἡμῖν.

Δομετιανῷ σχολαστικῷ.

ΤΑ δίκαια χρήζει συμμάχων. καὶ γίνοιντ' ἂν οἱ βοηθοῦντες αὐτοῖς εὐδαίμονες, τοῖς ὀρθῶς ἔχουσι συμπονοῦντες. εἱλόμην δή σε τούτων πρόβολον, γνώμῃ τε ἀμυνοῦντα καὶ τέχνῃ. τὸ μὲν ἐμὸν, ἅπασιν εὖ ποιεῖν οἷς ἂν δύνωμαι. δίδου δὲ αὐτὸς ἀφορμάς. αἰσθήσῃ γὰρ φιλίας, ἣν οὔτε αὐτὸς μέμψῃ, γελάσει τε ἴσως οὐδείς.

FINIS.

ΤΕΛΟΣ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

DEMOSTHENIS EPISTOLAE.

Hieronymo Vuolfio interprete.

DE CONCORDIA.

OMnis & dicti & facti grauioris principia ducenda mihi videntur à diis immortalibus. Precor autem deos deásque omnes, vt, quod Atheniensi populo vtilissimũ est, & populo bene cupientibus, id & nunc & posthac mihi veniat in mentem scribere, & Atheniensium concioni decernere. Hæc precatus, cum spe, mihi diuinitùs aliquid bonum venisse in mentem, sic scribo.

Demosthenes Senatui populóque S.

QVod de meo in patriam reditu, semper omnibus vobis deliberandi copiam fore puto: nunc de eo nihil scripsi. cùm verò videam hoc nunc esse tempus, quo vos, si recta consilia sequamini, simul & gloriam & salutem & libertatem adipisci possitis, non modò vobis, sed & reliquis vniuersis Græcis: sin erraueritis, deceptive fueritis, non facilè posse eandem occasionem recuperari: duxi meam, quam de hisce haberem opinionem, in medium esse proferendam. Difficile quidem est per literas pertexere consilium. Multa enim vos ante rem cognitam soletis interpellare. Ac dicenti facile est, quid velitis, animaduertere: quódq; ignoratur, rectè explicare. Libello autẽ nullum tale adiumentũ suppetit con-

ΠΑΝΤΟΣ ἀρχομένῳ σπουδαίου λόγου καὶ ἔργου ἀπὸ τῶν θεῶν ὑπολαμβάνω προσήκειν πρῶτον ἄρχεσθαι. εὔχομαι δὲ τοῖς θεοῖς πᾶσι καὶ πάσαις, ὅ,τι τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων ἄριστόν ἐστι καὶ τοῖς εὐνοοῦσι τῷ δήμῳ καὶ νῦν καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον, τοῦτ' ἐμοὶ μὲν ἐπὶ νοῦν ἐλθεῖν γράψαι, τοῖς δ' ἐκκλησιάσασιν Ἀθηναίων ἑλέσθαι. εὐξάμενος δὲ ταῦτα, τῆς ἀγαθῆς ἐπινοίας ἐλπίδα ἔχων παρὰ τῶν θεῶν, τάδ' ἐπιστέλλω.

Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.

ΠΕρὶ μὲν τῆς ἐμῆς οἴκαδε ἀφίξεως, ἀεὶ νομίζω πᾶσιν ὑμῖν ἔσεσθαι βουλεύσασθαι· διόπερ νῦν οὐδὲν περὶ αὐτῆς γέγραφα. τὸν δὲ παρόντα καιρὸν ὁρῶν ἑλομένων μὲν ὑμῶν τὰ δέοντα, ἅμα δόξαν καὶ σωτηρίαν καὶ ἐλευθερίαν δυνάμενον κτήσασθαι οὐ μόνον ὑμῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν Ἕλλησιν· ἀγνοησάντων δὲ ἢ παρακρουσθέντων οὐ ῥᾴδιον αὖθις τὸν αὐτὸν ἀναλαβεῖν, ᾠήθην χρῆναι τὴν ἐμαυτοῦ γνώμην ὡς ἔχω περὶ τούτων εἰς μέσον θεῖναι. Ἔστι μὲν οὖν ἔργον δι' ἐπιστολῆς, ἐμμεῖναι συμβουλῇ. πολλοῖς γὰρ εἰώθατε ἀπαντᾶν ὑμεῖς πρὸ τοῦ περιμεῖναι μαθεῖν. λέγοντι μὲν οὖν ἐστιν, αἰσθέσθαι τί βούλεσθε, καὶ διορθώσασθαι τἀγνοούμενον, ῥᾴδιον. τὸ δὲ βιβλίον οὐδεμίαν ἔχει βοήθειαν τοιαύτην πρὸς τοὺς

θορυβοῦντας. οὐ μὴν, ἀλλ' ἐὰν ἐθέλητε ἀκοῦσαι σιγῇ, καὶ περιμείνητε πάντα μαθεῖν, οἴομαι καὶ σὺν θεοῖς εἰρῆσθαι, καίπερ βραχέων τῶν γεγραμμένων ὄντων. αὐτὸς γὰρ φανήσεσθαι μετὰ πάσης εὐνοίας τὰ δέοντα περὶ ὑμῶν πράττων, καὶ τὰ συμφέροντα ὑμῖν ἐμφανῆ δείξειν. οὐκ ὡς ἀπορούντων δὲ ὑμῶν ῥητόρων, οὐδὲ τῶν ἄνευ λογισμοῦ ῥᾳδίως ὅτι ἂν τύχωσιν ἐρούντων, ἔδοξέ μοι τὴν ἐπιστολὴν πέμπειν, ἀλλ' ὅσα τυγχάνω δι' ἐμπειρίαν καὶ τὸ παρηκολουθηκέναι τοῖς πράγμασιν εἰδὼς, ταῦτ' ἐβουλήθην τοῖς μὲν προῃρημένοις λέγειν ἐμφανῆ ποιήσας, ἀφθόνους ἀφορμὰς ὧν ὑπολαμβάνω συμφέρειν ὑμῖν, δοῦναι. τοῖς δὲ πολλοῖς ῥᾳδίαν τὴν τῶν βελτίστων αἵρεσιν καταστῆσαι. ὧν μὲν οὖν ἕνεκα ἐπῆλθέ μοι τὴν ἐπιστολὴν γράφειν, ταῦτ' ἐστί. δεῖ δὲ ὑμᾶς ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πρῶτον μὲν ἁπάντων πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ὁμόνοιαν εἰς τὸ κοινῇ συμφέρον τῇ πόλει παρασχέσθαι, καὶ τὰς ἐκ τῶν πρότερον ἐκκλησιῶν ἀμφισβητήσεις ἐᾶσαι. δεύτερον δὲ πάντας ἐκ μιᾶς γνώμης τοῖς δόξασι προθύμως συναγωνίζεσθαι. ὡς τὸ μηδὲν μὴ δι' ἁπλῶς πράττειν, οὐ μόνον ἐστὶν ἀνάξιον ὑμῶν καὶ ἀγεννὲς, ἀλλὰ καὶ τοὺς μεγίστους κινδύνους ἔχει. δεῖ δὲ μηδὲ ταῦτα λαθεῖν ὑμᾶς ἃ καθ' αὑτὰ μὲν οὐκ ἔστιν αὐτάρκη κατασχεῖν πράγματα. προστεθέντα δὲ ταῖς δυνάμεσι, πολλῷ πάντ' εὐκατεργαστότερα ὑμῖν ποιήσει. τίνα οὖν ἐστι ταῦτα. μήτε πόλει μηδεμιᾷ, μήτε τῶν ἑκάστῃ τῶν πόλεων συνηγωνισμένων τοῖς καθεστηκόσι, μήτε πικραίνεσθαι, μήτε μνησικακεῖν. ὁ γὰρ τοιοῦτος φόβος τοὺς συνειδότας αὑτοῖς ὡς ἀναγκαίοις τοῖς συνεστηκόσι κίνδυνον ἔχουσι πρόδηλον, προθύμους συναγωνιστὰς ποιεῖ. ἀφεθέντες δὲ τοῦ δέους, τούτου πάντες, ἠπιώτεροι γενήσονται. τοῦτο δὲ, οὐ μικρὰν ὠφέλειαν ἔχει. κατὰ μὲν δὴ πόλεις τὰ τοιαῦτα εὔηθες προλέγειν. μᾶλλον δ' οὐδ' ἐν δυνατῷ. ὡς δ' ἂν ὑμῖν αὐτοῖς ὀφθῆτε χρώμενοι, τοιαύτην καὶ κατὰ τῶν ἄλλων προσδοκίαν παρασκευάσετε ἑκάστοις. φημὶ δὲ χρῆναι μήτε πόλει, μήτε στρατηγῷ, μήτε ῥήτορι μήτ' ἰδιώτῃ μηδενὶ τῶν τὰ πρὸ τοῦ γε δοκούντων συνηγωνίσθαι τοῖς καθεστηκόσι, μήτε μέμφεσθαι μήτ' ἐπιτιμᾶν μηδένα μηδὲν ὅλως. ἀλλὰ συγχωρῆσαι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει πεπολιτεῦσθαι τὰ δέοντα. ἐπειδήπερ οἱ θεοὶ καλῶς ποιοῦντες σώσαντες τὴν πόλιν, ἀποδεδώκασιν ὑμῖν ὅτι ἂν βούλησθε ἐξ ἀρχῆς βουλεύσασθαι. καὶ νομίζειν ὥσπερ ἂν ἐν πλοίῳ τῶν μὲν ἱστίῳ τῶν δὲ κώπαις ἀποφαινομένων κομίζεσθαι, λέγεσθαι μὲν ὑπ' ἀμφοτέρων ἅπαντα ἐπὶ σωτηρίᾳ, γεγενῆσθαι δὲ τὴν χρείαν πρὸς τὰ συμβάντα ἀπὸ τῶν θεῶν. ἐὰν τοῦτον τὸν τρόπον περὶ τῶν παρεληλυθότων ἐγνωκότες ἦτε, καὶ πιστοὶ πᾶσι γενήσεσθε, καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἔργα πράξετε, καὶ τὰ πράγματα ὠφελήσετε οὐ μικρῶς, καὶ τοὺς ἐναντιωθέντας ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ μεταγνῶναι ποιήσετε πάντας, ἢ κομιδῇ τινας αὐτοὺς αἰτίους καταλειφθῆναι. μεγαλοψύχως τοίνυν καὶ πολιτικῶς τὰ κοινῇ συμφέροντα πράττετε καὶ τῶν ἰδίων μέμνησθε. παρακαλῶ δ' εἰς ταῦτα, οὐ τυχὼν αὐτὸς τοιαύτης φιλανθρωπίας παρ' ἐνίων, ἀλλὰ ἀδίκως καὶ στασιαστικῶς εἰς τὴν ἑτέρων χάριν προποθείς. ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἰδίαν ὀργὴν ἀναπληρῶν, τὸ κοινῇ συμφέρον οἴμαι δεῖν βλάπτειν.

tra tumultuantes. Si tamen audire voletis cum silentio, & expectabitis, dum rem omnem cognoueritis: spero diis propiciis, quãquam breues hæ literæ sunt fore vt appareat, me & optimo studio ea conari pro vobis quæ deceant, & quæ vobis expediant perspicuè declaraturum. Neque verò eo consilio hasce ad vos dedi literas, quasi vobis desint oratores, aliiue qui impræmeditati, quicquid in mentem inciderit, dicant. Sed quæ per experientiam, & vt in gerẽdis rebus versatus, habeo cognita, iis expositis, dicendi in publico studiosis vberem eorum quæ esse putem è Repub. materiam suppeditare: vulgo optimorum consiliorum delectum, facilem reddere volui. Ac cur hanc epistolam scribere instituerim, hæc sunt. Primùm omnium Athenienses, vos concordes esse propter communem ciuitatis vtilitatem oportet, ortasque in prioribus conuentibus missas facere dissensiones. Deinde consentientibus animis omnes, alacritérque, quicquid decretum fuerit, adiuuare. Nihil enim consianter simplicitérque agere, non modò est indignum vobis, & animi parum generosi: sed summo etiam cũ periculo coniunctum. Iam nec illud vobis ignorandum est, ea quæ per se ad statum rerum vestrarum tuendum satis non sunt si ad reliquas copias adiungantur, effectura, vt multò facilius omnia consequamini. Quæ igitur illa sunt? Neque ciuitati vlli, neque vllis viris qui cuiusque vrbis vetera instituta defenderunt, irascẽdum est: sed delenda potiùs ex animis memoria iniuriarum. Nã istiusmodi metus efficit, vt qui se fœderatis, in manifesto periculo versantibus, necessarios esse sciunt, opem iisdem promptissimè ferant: qui metu isto liberati, omnes fient mitiores: in quo non parua est vtilitas. Ac oppidatim proclamare talia, stultum fuerit, imò ne fieri quidem id potest. Sed prout vos cum ciuibus vestris egisse videatur: ita efficietis, vt quisque cum cæteris etiam actum iri expectet. Proinde censeo, neque ciuitatẽ, neque ducem, neque oratorem, neque plebeium quenquam eorum, qui antehac cum defendisse statum, qui tum fuit, visi sunt, à quoquã vllo modo vel taxandum vel obiurgandum: sed concedẽdum esse hoc, omnes ciues ea egisse, quæ oportuerit, postquã benignitate deûm cõseruata Republica, vobis licitum est, de integro, vestro arbitratu deliberare: & cogitandum, quemadmodum in naui, cum hi velificatione, illi remigatione vtendum censent, dici ab vtrisque omnia propter salutem tuendam: id verò prælatum esse consilium, quod cùm deorum voluntate congruerit. Quòd si de præteritis ad hũc modum statueritis: & fidẽ inuenietis apud omnes, & officio bonorum virorum fungemini, & res vestras non parum erigetis: & eos qui in vrbibus aduersati vobis fuerunt, eò redigetis, vt aut consilia mutent omnes, aut omninò aliqui esse in culpa ipsi videantur. Quæ igitur è Republica sunt: ea magnis animis & ciuiliter administrate, & priuatarum rerum recordamini. Atque hæc ego moneo, nõ eandem humanitatem expertus apud nonnullos: sed per iniuriam & seditionem, in aliorum gratiam quasi propinatus. Verùm nec priuatæ explendæ iracundię gratia, Reipublicæ cõmodis nocẽdum puto:

neque

neque vllá priuati odij partem publicis vtilitatibus admisceo: sed ad quę alios adhortor, ea mihi primò esse facienda censeo. Quę igitur præparanda, quæque cauenda sunt, & quibus agendis (quantum quidem humano cõsilio prouideri potest) prosperrimo vti successu posse videamini: ferè à me explicatum. Quotidianis autem negociis præesse, & casibus subitis rectè vti, & cuiusque rei intelligere occasiones, & iudicare quæ res benignitate verborũ obtineri possint, quæ item vi extorquendæ sint: ducum officium est, qui rebus administrandis sunt pręfecti. Qua etiá de causa durissima est dicendæ in concilio sententiæ prouincia. Nam rectè consulta, & magno studio laboréque probata, sæpe propterea corrumpuntur, quòd ij qui ea in mandatis habent, aliter exequuntur. Nunc tamen bene successura esse omnia spero. Nam si quis Alexandrum eò fortunatum putat, quòd ei prosperè successerunt omnia: is illud reputet, eum agendo & laborando, & audendo, non desidendo, fuisse fortunatum. Posteaquam igitur nunc mortuus est: fortuna quærit aliquos quibus adsit: ij vos esse debetis, & duces, per quos geri necesse est, quàm bene volentissimos copiis præficere. Quódque vnusquisque vestrûm facere poterit & volet: id ad seipsum dicat & promittat: caueátque ne fallat, neque tergiuersandi gratia, sibi data esse verba, non persuasum esse, causetur. Quicquid enim vos neglexeritis: id qui resarciat, neminem inuenietis. Neque idem periculum est in iis rebus, quas tum cùm voletis, agere licebit, cõsilia sæpe mutare & in iis, propter quas bellum erit gerendum. Sed in huiusmodi rebus sententiæ mutatio non est aliud, quàm consilij & instituti clades. Ne verò tale quippiam committite: sed quicquid acturi estis, id generosis & paratis animis decernite, & vbi semel decreueritis, ductu & auspiciis, tum Dodonæi Iouis, tum reliquorum deorum, qui multa vobis & præclara & bona & vera oracula reddiderunt, illorúmque ope implorata, votísque pro victoria iis omnibus nuncupatis, adiutrice fortuna propicia libertatem Græcis restituite.

De suo reditu,

Demosthenes senatui Populóque S.

EXistimabam, pro meis in Rempublicam meritis, me non modò insontem, non ita tractatum iri: sed mediocrium etiam peccatorum, si quam fortè culpam contraxissem, veniam impetraturum. Postquam verò ita accidit: dum videbam à vobis, nullis criminibus per senatum apertè demonstratis & probatis, ex istorũ arcanis consiliis condemnari omnes: non minus vos de vestro iure concedere, quàm me fraudari existimans: ferendum æquo esse animo putaui. Nam iis assentiri iuratos iudices, quæ senatus sine vlla probatione affirmarit: de Reipublicæ iure concedere fuit. Quia verò iam, pro vestra prudentia, eum principatum, quem in senatu quidam sibi parare conabantur, animaduertistis, & in iudicandis causis argumenta spectastis, istorúmque arcana, digna esse repræhensione depræhendistis: decere censeo (si quidem id vestra: etiam voluntas feret) me quoque ita restitui in integrũ vt ij restituti sunt, qui in simili crimine fuerũt:

οὔτε μίγνυμι τῆς ἰδίας ἔχθρας, εἰς τὰ κοινῇ συμφέροντα οὐδέν. ἀλλ' ἐφ' ἃ τοὺς ἄλλους παρακαλῶ, ταῦτα αὐτὸς οἴομαι δεῖν πρῶτον ποιεῖν. αἱ μὲν οὖν παρασκευαὶ καὶ ἃ δεῖ φυλάξασθαι καὶ ἃ πράττων τις ἂν κατ' ἀνθρώπινον λογισμὸν μάλιστ' ἂν κατορθοίη, σχεδὸν εἴρηνταί μοι. τοῖς δὲ καθ' ἡμέραν ἐπιστατῆσαι καὶ τοῖς ἐκ τοῦ παραχρῆμα συμβαίνουσιν ὀρθῶς χρῆσθαι, καὶ γνῶναι τὸν ἑκάστου καιρὸν καὶ κρῖναι τί τῶν πραγμάτων ἐξ ὁμιλίας δυνατὸν προσαγαγέσθαι, καὶ τί βίας προσδεῖται, τῶν ἐφεστηκότων στρατηγῶν ἔργον ἐστί. διὸ καὶ χαλεπωτάτην τάξιν ἔχει τὸ συμβουλεύειν· τὰ γὰρ ὀρθῶς βουλευθέντα καὶ δοκιμασθέντα σὺν πολλῇ σπουδῇ καὶ πόνῳ, πολλάκις τῷ τοὺς ἐπιστάντας ἄλλως χρήσασθαι διελυμάνθη. νῦν μέντοι πάνθ' ἕξειν καλῶς ἐλπίζω. καὶ γὰρ εἴ τις ὑπείληφεν εὐτυχῆ τὸν Ἀλέξανδρον τῷ πάντα κατορθοῦν, ἐκεῖνο λογισάσθω. ὅτι πράττων καὶ πονῶν καὶ τολμῶν, οὐχὶ καθήμενος, εὐτύχει. νῦν τοίνυν τεθνεῶτος ἐκείνου ζητεῖ τινας ἡ τύχη μεθ' ὧν ἔσται. τούτους δ' ὑμᾶς δεῖ γενέσθαι. τούς τε ἡγεμόνας δι' ὧν ἀνάγκη τὰ πράγματα πράττεσθαι, ὡς εὐνουστάτους ἐπὶ τὰς δυνάμεις ἐφίστατε. καὶ ὅτι ποιεῖν αὐτὸς ἕκαστος ὑμῶν δυνήσεται καὶ βουλήσεται, τοῦτο πρὸς αὑτὸν εἰπάτω. καὶ ὑποσχέσθω καὶ τοῦθ' ὅπως μὴ ψεύσεται. μηδ' ἐξηπατῆσθαι μηδὲ προθέσθαι παρακρουσθεὶς φήσας, ἀναδύσεται. ὡς τὴν ἔνδειαν ὧν ἂν ἐλλείπηθ' ὑμεῖς, οὐχ εὑρήσετε τοὺς ἀναπληρώσοντας. οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἔχει κίνδυνον, περὶ ὧν ἐφ' ὑμῖν ἐστιν ὅπως ἂν βούλησθε πρᾶξαι, μεταβουλεύεσθαι πολλάκις καὶ περὶ ὧν ἂν ἐνστῇ πόλεμος. ἀλλ' ἡ περὶ τούτων μετάγνωσις ἧττα τῆς προαιρέσεως γίγνεται. μηδὲ ποιήσητε τοῦτο μηδέν. ἀλλ' ὅτι πράξετε γενναίως καὶ ἑτοίμως ταῖς ψυχαῖς, τοῦτο χειροτονεῖτε, κἂν ἅπαξ ψηφίσησθε, τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς οἳ πολλὰς καὶ καλὰς καὶ ἀγαθὰς καὶ ἀληθεῖς ὑμῖν μαντείας ἀνῃρήκασιν ἡγεμόνας ποιησάμενοι, καὶ παρακαλέσαντες, καὶ κατὰ τῶν νικητηρίων ἅπασιν αὐτοῖς εὐξάμενοι, μετὰ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἐλευθεροῦτε τοὺς Ἕλληνας.

Περὶ τῆς ἰδίας καθόδου.

Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.

ΕΝόμιζον μὲν ἀφ' ὧν ἐπολιτευόμην, οὐχ ὅπως μηδὲν ἀδικῶν τοιαῦτα πείσεσθαι, ἀλλὰ καὶ μέτρια ἂν ἐξαμαρτὼν συγγνώμης τεύξεσθαι. ἐπειδὴ οὕτω γέγονεν, ἕως μὲν ἑώρων ὑμᾶς οὐδεμιᾶς ἀποδείξεως φανερᾶς οὐδ' ἐλέγχου γιγνομένου παρὰ τῆς βουλῆς πρὸς τὰ ταύτης ἀπόρρητα καταψηφιζομένους ἁπάντων, οὐδὲν ἔλαττον παραχωρεῖν ὑμᾶς ἡγούμενος, ἢ ἐμαυτὸν ἀποστερεῖσθαι, στέργειν ἡγούμην. τὸ γὰρ οἷς ἂν ἡ βουλὴ φῆσι τοὺς ὀμωμοκότας δικαστὰς προσίεσθαι, μηδεμιᾶς ἀποδείξεως ῥηθείσης, τῆς πολιτείας παραχωρεῖν ἦν. ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιοῦντες ᾔσθησθε τὴν δυναστείαν, ἣν τινες τῶν ἐν τῇ βουλῇ κατεσκευάζοντο ἑαυτοῖς, καὶ πρὸς τὰς ἀποδείξεις τοὺς ἀγῶνας κρίνετε τὰ δ' ἀπόρρητα τούτων ἐπιτιμήσεως ἄξια εὑρήκατε, οἶμαι δεῖν ἐὰν καὶ ὑμῖν βουλομένοις ᾖ, τῆς ὁμοίας τυχεῖν σωτηρίας τοῖς τῶν ὁμοίων αἰτιῶν τετυχηκόσι.

ἀλλὰ μὴ μόνος δι' αἰτίαν ψευδῆ τῆς πατρίδος καὶ τῶν ὄντων καὶ τῆς τῶν οἰκειοτάτων συνηθείας ἀποστερηθῶ. εἰκότως δ' ἂν ὑμῖν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι μέλοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας, οὐ μόνον κατὰ τοῦτο ὅτι οὐδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν τοιαῦτα πέπονθα, ἀλλὰ καὶ τῆς παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἕνεκ' εὐδοξίας. μὴ γὰρ εἰ μηδεὶς ὑμᾶς ἀναμιμνήσκει τοὺς χρόνους μηδὲ τοὺς καιροὺς ἐν οἷς τὰ μέγιστ' ἐγὼ χρήσιμος ἦν τῇ πόλει, τοὺς ἄλλους ἕλληνας ἀγνοεῖν νομίζετε, μηδ' ἐπιλελῆσθαι τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ὑπὲρ ὑμῶν, ἃ ἐγὼ δυοῖν ἕνεκα νῦν ὀκνῶ γράφειν καθ' ἕκαστον. ἑνὸς μὲν τὸν φθόνον δεδιὼς πρὸς ὃν οὐδέν ἐστι προὔργου τἀληθῆ λέγειν. ἑτέρου δ' ὅτι πολλὰ καὶ ἀνάξια ἐκείνων διὰ τὴν τῶν ἄλλων ἑλλήνων κακίαν νῦν πράττειν ἀναγκαζόμεθα. ἐν κεφαλαίῳ δὲ τοιαῦτ' ἐστὶν ἐφ' οἷς ἐξητασάμην ὑπὲρ ὑμῶν ἐγώ, ὥσθ' ὑμᾶς μὲν ἐπ' αὐτοῖς ὑπὸ πάντων ζηλοῦσθαι. ἐμοὶ δ' ἐλπίδα τῶν μεγίστων δωρεῶν προσδοκᾶσθαι παρ' ὑμῶν. τῆς δ' ἀναγκαίας μὲν ἀγνώμονος δὲ τύχης οὐχ ὡς δίκαιον ἦν, ἀλλ' ὡς ἐβούλετο κρινάσης τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγῶνα, ὃν ὑμεῖς ἠγωνίσασθε, οὐδ' ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἀπέστην τῆς εἰς ὑμᾶς εὐνοίας. οὐδ' ἀντηλλαξάμην ἀντὶ ταύτης οὐδέν. οὐ χάριν, οὐκ ἐλπίδας, οὐ πλοῦτον, οὐ δυναστείαν, οὐκ ἀσφάλειαν. καίτοι πάντα ταῦθ' ἑώρων ὑπάρχοντα τοῖς καθ' ὑμῶν βουλομένοις πολιτεύεσθαι, ὃ δὲ πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων ἐφ' οἷς εἰκότως ἐπέρχεταί μοι παρρησιάζεσθαι, μέγιστον ἡγούμην, οὐκ ὀκνήσω γράψαι πρὸς ὑμᾶς. ὅτι ἐν ἅπαντι τῷ αἰῶνι τῶν μνημονευομένων ἀνθρώπων δεινοτάτου γεγενημένου φιλίππου, καὶ δι' ὁμιλίας πεῖσαι προσέχειν αὐτῷ τὸν νοῦν ὡς βούλοιτο καὶ διαφθεῖραι χρήμασι τοὺς ἐν ἑκάστῃ τῶν ἑλληνίδων πόλεων γνωρίμους, ἐγὼ μόνος οὐδετέρου τούτων ἡττήθην ὃ καὶ νῦν ὑμῖν φιλοτιμίαν φέρει, πολλὰ μὲν ἐντυχὼν φιλίππῳ καὶ διαλεχθεὶς, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἐπέμπετε πρεσβεύοντά με, πολλῶν δ' ὑπισχόμενος χρημάτων διδόντος ἐκείνου. ἃ τῶν συνειδότων ἔτι πολλοὶ ζῶσιν. οὓς τίνα γνώμην ἔχειν περὶ ὑμῶν εἰκὸς λογίσασθε. τὸ γὰρ τῷ τοιούτῳ τοῦτον τὸν τρόπον κεχρῆσθαι, ἐμοὶ μὲν ἂν εὖ οἶδ' ὅτι φανείη συμφορά. κακία δὲ οὐδὲ μία. ὑμετέρα δὲ ἀγνωμοσύνη. ἣν τῷ μεταγνῶναι λύσετε. πάντα τοίνυν τὰ προειρημένα, ἐλάττω νομίζω τῆς συνεχοῦς καὶ καθ' ἡμέραν πολιτείας ἐν ᾗ παρεῖχον ἐμαυτὸν ἐγὼ πολιτευόμενον, οὐδὲ μιᾶς ὀργῆς οὐδὲ δυσμενείας, οὐδὲ ἀδίκου πλεονεξίας, οὔτε κοινῆς οὔτε ἰδίας προϊστάμενος. οὐδὲ συκοφαντήσας οὐδένα πώποτε, οὔτε πολίτην, οὔτε ξένον. οὐδὲ καθ' ὑμῶν ἴδια δεινὸς ὤν. ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν εἴ τι δεήσειεν ἐξεταζόμενος δημοσίᾳ. εἰδεῖεν δ' ἂν οἱ πρεσβύτεροι καὶ λέγειν τοῖς νεωτέροις ἐστὲ δίκαιοι τὴν πρὸς πύθωνα τὸν βυζάντιον ἐκκλησίαν ὅτε τοὺς ἀπὸ τῶν ἑλλήνων ἦλθε πρέσβεις ἔχων, ὡς ἀδικοῦσαν δείξων τὴν πόλιν. ἀπῆλθε δὲ τἀναντία τούτων παθών, μόνου τῶν τότε ῥητόρων ἐξετάσαντος ἐμοῦ τὰ ὑπὲρ ὑμῶν δίκαια. καὶ ἐῶ πρεσβείας ὅσας ὑπὲρ ὑμῶν ἐπρέσβευσα. ἐν αἷς οὐδὲν ἠλαττώθητε πώποτε οὐδὲ καθ' ἕν. ἐπολιτευόμην γὰρ ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι

ne solus ego falsum ob crimen patria, fortunis, & coniunctissimorum consuetudine caream. Iurè autem vobis, Athenienses, salus mea curæ fuerit: cùm quòd nulla vobis à me orta iniuria, ita sum tractatus: tum propter vestram apud exteros existimationem. Neque enim putetis, si nemo vobis in memoriam redigit ea tempora, eásque occasiones, quibus ego maximas vtilitates attuli Reipub. reliquos etiam Græcos ignorare, aut oblitos esse rerũ à me pro vobis gestarum. Quas ego nunc duabus de caussis scribere vereor singulatim: tum quòd inuidiam reformido: contra quam in veritate orationis præsidij nihil est: tum quòd multa & indigna illis rebus, propter reliquorum Græcorum ignauiam, nunc tolerare cogimur. Summatim verò illiusmodi ea sunt, quæ pro vobis ego suscepi: vt & omnib. felicitas, virtúsque vestra admirationi esset: & ego summorum à vobis præmiorum spem propositã haberem. Cùm verò ineuitabilis illa quidem, sed iniqua fortuna, non ex æquitate, sed pro sua libidine, susceptum pro libertate Græcorum, quod vos gessistis, bellum diiudicasset: nec reliquo tempore meã erga vos beneuolentiam non abieci: nec eam vlla re mutaui, non gratia, non spe, non diuitiis, nõ potentia, non securitate: quanquam videbam omnia hæc iis contingere, qui contra vos Rempublicã gerere vellent. Quòd verò in multis & magnis rebus, quibus mihi iurè gloriari licet, maximum existimarim, non dubitabo scribere ad vos: cùm Philippus inter eos qui ab omni æuo memorantur, solertissimus fuerit: ad hominum voluntates comitate & affabilitate sic sibi deuinciendas, vt ad nutum paratos haberet: & largitionibus omnes, quorum aliqua esset in Græcis vrbibus autoritas, corrumpendos: me solum ab horum neutro esse victum. id quod etiam nunc vobis gloriosum est: quanquam sæpè congressus & collocutus sim cum Philippo iis de rebus, propter quas vos me legatũ mittebatis: & magnam pecuniam, quam ille offerebat, repudiatasse: quarum rerum conscij multi etiam hodie viuũt: quos quid de vobis iudicare consentaneum sit, cogitate. Quòd enim talem ita tractastis: id meæ quidem calamitati scilicet tribuetur, sceleri nequaquam: vestræ autem iniquitati: quam infamiam consilij mutatione delebitis. Iam ea quæ dixi omnia, minora puto, continente & quotidiana Reipublicę administratione: in qua ita me gessi, vt neque vlli iracundiæ, neque simultatibus, neque iniusto quæstui, vel publico vel priuato seruierim: neque vllum vnquam vel ciuem, vel hospitem sim calumniatus, neque contra vos priuatim facultate mea vsus: sed si quid opus esset, publicè pro vobis in procinctu steterim. Quod cùm natu grandiores norint: æquum est, vt iunioribus concionem aduersus Pythonem Byzantium habitam: indicetis: cum adductis Græcorum legatis adfuit, iniurias nostræ vrbis ostensurus: & contrarium eius quod sperarat, expertus, recessit: vbi ego solus oratorum illius temporis, vestram caussam defendi. Omitto, quòd legationes pro vobis obierim: in quibus omnibus nullum vnquam vel minimum detrimentum cœpistis. Ea enim, ô Athenienses,

in Re-

in Republica ratio mea fuit, nõ vt vos alios alij vinceretis, aut vt ciuitatem contra semetipsam acuerem: sed ad ea vos incitaui, vnde gloriá, & magnanimitatis opinionem relaturos vos arbitrarer. Quæ cùm omnes tum verò adolescentes admirari debent, nec eum requirere solùm, qui captator auræ popularis, vulgiq; cupiditatum administer omniũ in Republica sit. (talium enim nulla vnquá penuria futura est) sed eum etiam, qui bono studio vestra errata reprehendat. Quin & alia multa prætereo propter quæ alius, qui nullam aliá nauasset operam, iurè suæ salutis haberi rationem postularet: vt ædilitia munera, vt triremium instructiones, vt largitiones pecuniarias, omnibus necessariis temporibus: quibus me non modò primùm succurrisse constabit: sed alios etiam esse adhortatum. Quorum singula cogitate, Athenienses, quàm ea calamitate indigna sint, quæ me oppressit. Cùm verò plurimis nunc in malis verser: quid primùm deplorem dubito. Vtrum ætatem, qua periculosum exilium experiri præter consuetudinem & dignitatem cogor? an ignominiam, quòd nullius criminis conuictus & reus peractus, damnatus per ijsan spem, qua frustratus, hæreditatem eorum malorum, quæ aliis debebantur, cepi? Neque enim ego vel Harpali amicus fui: vel propter priora mea acta in Republica pœnas dare debeo: cùm & ea quorum accusabar, probata non sint: & ex omnibus de Harpalo factis decretis, sola ea quæ ego egi, ciuitatem omni crimine liberarint. Ex quibus omnibus perspicitur: me temporibus circumuentum, nõ scelerum damnatum, iniustè eam, qua in omnes reos vti soletis, iracundiam experiri, propterea quòd ego primus in iudicium veni. Nam quid ego æqui pro mea defensione non attuli, ex iis quæ postea cæteros reos conseruarunt? aut quid amplius vel nunc dicere quisquam possit? Nemo certè. Ná quæ facta nõ sunt, ea facta vt sint, efficere nemo potest. Sed de his quanquam scribere multa possem, desino, quod innocentiæ conscientiam, experientia me docuit ad iuuandum paruas habere vires: ad augendum autem animi dolorem, omnium esse acerbissimam. Postquam verò pro vestra sapientia reis omnibus reconciliati estis: & mihi reconciliamini, ô Athenienses. Neque enim (testor deos & heroes) vlli vestrûm iniuriam feci: & mihi omnis anteacta vita mea testimonio est: cui meritò plus fidei haberetur à vobis, quàm isti crimini: quòd nunc in me cõiectum illud quidem est: sed probatum & demõstratum non est: neque me pessimum, aut minimæ fidei esse inter eos, quos calumnia impetiit, deprehẽdetis. Iam ob discessum meum iurè irasci mihi non potestis. Neq; enim ideo abij: quòd aut de vobis desperarem, aut vspiam aliò respicerem: sed primùm carceris ignominiam animo ferebam grauiter: deinde propter ætatem, afflictionem illam corporis perpeti non poteram. Denique & vos nõ nolle putabam, illá contumeliá me effugere: quæ neq; vos quicquá iuuabat, & me perdebat. Me autem vestri, neq; cuiusquá alterius, fuisse studiosum multis indiciis deprehendetis. Nam & in vrbem me cõtuli, non in qua me splendidissimè victurũ cõfiderẽ: sed quò etiã maiores nostros, Persici belli discriminib. circũuẽtos, venisse sciebá: & quá vobis esse beneuolentissimá intelligebá. Est autem ea Trœze-

οὐχ ὅπως ἀλλήλων ὑμεῖς περιγένησθε σκοπεῖν. οὐδ᾽ ἐφ᾽ ἑαυτὴν ἀκονῶν τὴν πόλιν, ἀλλ᾽ ἀφ᾽ ὧν δόξαν καὶ μεγαλοψυχίαν ὑμῖν ὑπάρξειν ἐνόμιζον. ἐφ᾽ οἷς ἅπασι μὲν, μάλιστα δὲ τοῖς νέοις ἄγασθαι προσήκει, καὶ σκοπεῖν μὴ μόνον τὸν διακονήσοντα πρὸς χάριν πάντ᾽ ἐν τῇ πολιτείᾳ, τούτου μὲν γὰρ οὐδέ ποτ᾽ ἐς ἀπορήσαι, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπ᾽ εὐνοίᾳ περὶ ὧν ἂν ἀγνοῆτε ἐπιτιμήσοντα. ἔτι τοίνυν παραλείπω πολλὰ, ἐφ᾽ οἷς ἕτερος καὶ μηδὲν ἄλλο χρήσιμος γεγονὼς, δικαίως ἂν ἠξίου τυγχάνειν σωτηρίας. χορηγίας καὶ τριηραρχίας. καὶ χρημάτων ἐπιδόσεις ἐν πᾶσι τοῖς καιροῖς. ἐν οἷς ἐγὼ φανήσομαι οὐ μόνον αὐτὸς ἐξητασμένος πρῶτος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους παρακεκληκώς. ὧν ἕκαστον ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι λογίσασθε. ὡς ἀνάξιόν ἐστι τῆς περιεστηκυίας νῦν ἐμοὶ συμφορᾶς. ἀφθόνων δ᾽ ὄντων, ἀπορῶ τί πρῶτον ὀδύρωμαι τῶν παρόντων κακῶν. πότερον τὴν ἡλικίαν ἐν ᾗ φυγῆς ἐπικινδύνου πειρᾶσθαι παρ᾽ ἔθος καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν ἀναγκάζομαι, ἢ τὴν αἰσχύνην. ἐφ᾽ ᾗ κατ᾽ οὐδένα ἔλεγχον οὔτ᾽ ἀπόδειξιν ἁλοὺς ἀπόλωλα, ἢ τὰς ἐλπίδας ὧν διαμαρτὼν, ὧν ἑτέροις προσῆκε κεκληρονόμηκα κακῶν. οὔτε γὰρ ἔγωγε τῶν ἁρπάλου φίλων φανήσομαι γεγονὼς, οὔτε ἐφ᾽ οἷς ἐπολιτευόμην πρότερον, δίκην ὀφείλων δοῦναι. οὔτε τῶν ἐφ᾽ οἷς ἐκρινόμην ἐξελεγχθέντων, τῶν τε γραφέντων περὶ ἁρπάλου μόνα τὰ ἐμοὶ πεπραγμένα ἀνέγκλητον πεποίηκε τὴν πόλιν. ἐξ ὧν πάντων δῆλόν ἐστιν, ὅτι καιρῷ τινι ληφθεὶς καὶ οὐκ ἀδικήμασι, τῇ πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν ταῖς αἰτίαις ὀργῇ περιπέπτωκα ἀδίκως, τῷ πρῶτος εἰσιέναι. ἐπεὶ τί τῶν δικαίων οὐκ εἶπον ἐγὼ, τῶν σεσωκότων τοὺς ὕστερον κρινομένους. ἢ τίνα νῦν ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις. οὐ γάρ ἐστιν οὐδείς. τὰ γὰρ μὴ γενόμενα οὐκ ἔστι ποιῆσαι γεγενῆσθαι. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων παύομαι πολλὰ γράφειν ἔχων. τὸ γὰρ μηδὲν ἐμαυτῷ συνειδέναι πεῖράν μοι δέδωκεν, εἰς μὲν ὠφέλειαν ἀσθενὲς ὄν. εἰς δὲ τὸ μᾶλλον λυπεῖσθαι πάντων ὀδυνηρότατον. ἐπειδὴ δὲ καλῶς ποιοῦντες πᾶσι τοῖς ἐν ταῖς αἰτίαις διηλλάχθε, καὶ ἐμοὶ διαλλάγητε ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι. οὔτε γὰρ ἠδίκηχ᾽ ὑμᾶς οὐδένα ὡς ἴσασαν οἱ θεοὶ καὶ ἥρωες. μαρτυρεῖ δέ μοι πᾶς ὁ πρόσθεν παρεληλυθὼς χρόνος, ὃς δικαιότερον ἂν πιστεύοιθ᾽ ὑφ᾽ ὑμῶν, τῆς ἀνεγκλήτου νῦν ἐπενεχθείσης αἰτίας. οὔτ᾽ ἐγὼ χείριστος οὔτ᾽ ἀπιστότατος φανήσομαι τῶν διαβληθέντων. καὶ μὴν τὸ ἀπελθεῖν οὐκ ἂν εἰκότως ὀργὴν πρὸς με ποιήσειεν. οὐ γὰρ ἀπεγνωκὼς ὑμᾶς, οὐδ᾽ ἑτέρωσε βλέπων οὐδαμοῦ μετέστην. ἀλλὰ πρῶτον μὲν τοὔνειδος τῆς εἱρκτῆς χαλεπῶς τῷ λογισμῷ φέρων. εἶτα διὰ τὴν ἡλικίαν οὐκ ἂν οἷός τ᾽ ὢν τῷ σώματι τὴν κακοπάθειαν ὑπενεγκεῖν. ἔτι δ᾽ οὐδ᾽ ὑμᾶς ἐνόμιζον ἀβουλεῖν ἔξω με προπηλακισμοῦ γενέσθαι. ὃς οὐδὲν ὑμᾶς ὠφελῶν, ἐμὲ ἀπώλλυεν. ἔπειθ᾽ ὅτι γε ὑμῖν προσεῖχον τὸν νοῦν, καὶ οὐδέσιν ἄλλοις, πολλὰ ἂν ἴδοιτε σημεῖα. εἰς τὴν γὰρ πόλιν ἦλθον οὐκ ἐν ᾗ μέγιστα πράξειν αὐτὸς ἔμελλον, ἀλλ᾽ εἰς ἣν καὶ τοὺς προγόνους ἐλθόντας ᾔδειν ὅτε ὁ πρὸς τὸν Πέρσην κατελάμβανεν αὐτοὺς κίνδυνος. καὶ παρ᾽ ἣ πλείστην εὔνοιαν ὑπάρχουσαν ὑμῖν ἠπιστάμην. ἔστι δὲ τροιζῆ-

τίων αὕτη. ἣ μάλιστα μὲν οἱ θεοὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας ἕνεκα καὶ τῆς πρὸς ἐμὲ εὐεργεσίας, εὖνοι πάντες εἴησαν. εἶτα σωθεὶς ὑφ' ὑμῶν, δυνηθείην ἀποδοῦναι χάριτας. ἔν τε ταύτῃ τινῶν ὡς ἐμοὶ χαριζομένων, ἐπιτιμᾶν ὑμῖν τι πειρωμένων τῇ κατ' ἐμὲ ἀγνοίᾳ, ἐγὼ πᾶσαν εὐφημίαν ὥσπερ ἐμοὶ προσῆκε παρειχόμην. ἐξ ὧν καὶ μάλιστα νομίζω πάντας ἀγασθέντας δημοσίᾳ τιμῆσαι. ὁρῶν δὲ τὴν μὲν εὔνοιαν τῶν ἀνδρῶν μεγάλην, τὴν δ' εἰς τὸ παρὸν δύναμιν καταδεεστέραν, μετελθὼν εἰς τὸ τοῦ ποσειδῶνος ἱερὸν ἐν καλαυρείᾳ, κάθημαι. οὐ μόνον τῆς ἀσφαλείας ἕνεκα ἣν διὰ τὸν θεὸν ἐλπίζω μοι ὑπάρχειν, οὐ γὰρ οἶδά γε, ἃ γὰρ ἐφ' ἑτέροις ἐστὶν ὡς ἂν βούλωνται πρᾶξαι, λεπτὴν καὶ ἄδηλον ἔχει τῷ κινδυνεύοντι τὴν ἀσφάλειαν, ἀλλ' ὅτι καὶ τὴν πατρίδα ἐνθένδε ἑκάστης ἡμέρας ἀφορῶ. εἰς ἣν τοσαύτην εὔνοιαν ἐμαυτῷ σύνοιδα, ὅσης παρ' ὑμῶν εὔχομαι τυχεῖν. ὅπως οὖν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι μηκέτι πλείω χρόνον τοῖς παροῦσι κακοῖς συνέχωμαι, ψηφίσασθέ μοι ταῦτα ἃ καὶ ἄλλοις τισὶν ἤδη. ἵνα μήτε ἀνάξιον ὑμῶν μηδὲν μοι συμβῇ, μήτε ἱκέτης ἑτέρων ἀναγκασθῶ γενέσθαι. οὐδὲ γὰρ ὑμῖν τοῦτο γένοιτ' ἂν καλόν. ἐπεὶ εἴγε μοι τὰ πρὸς ὑμᾶς ἀδιάλλακτα ὑπάρχει, τεθνάναι με κρεῖττον ἦν. εἰκότως δ' ἄν μοι πιστεύοιτε ταύτην τὴν διάνοιαν ἔχειν καὶ μὴ αὖ μάτην θρασύνεσθαι. καὶ γὰρ ἐμαυτοῦ κυρίους ὑμᾶς ἐποίησα. καὶ οὐκ ἔφυγον τὸν ἀγῶνα, ἵνα μήτε προδῶ τὴν ἀλήθειαν, μήτ' ἄκυρος ὑμῶν ἐμοῦ μηδεὶς γένηται. ἀλλ' ὅτι βούλοισθε, τούτῳ χρήσησθε. παρ' ὧν γὰρ ἁπάντων καλῶν κἀγαθῶν ἔτυχον, τούτοις ᾤμην δεῖν ἐξεῖναι καὶ ἁμαρτεῖν εἰ βούλοιντο εἰς ἐμέ. ἐπεὶ δὲ καλῶς ποιοῦσα ἡ δικαία τύχη τὸ ἄδικον κρατήσασα, δὶς περὶ τῶν αὐτῶν ἀπέδωκεν ὑμῖν βουλεύσασθαι, τῷ μηδὲν ἀνήκεστον ψηφίσασθαι περὶ ἐμοῦ, σώσατέ με ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι καὶ ψηφίσασθε καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἄξια καὶ ἐμοῦ. ἐπ' οὐδενὶ γὰρ τῶν πεπραγμένων ἠδικηκότα με εὑρήσετε. οὐδ' ἐπιτήδειον ἄτιμον εἶναι οὐδ' ἀπολωλέναι. ἀλλὰ καὶ εὔνουν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ τοῖς μάλιστα ὁμοίως ἵνα μηδὲν ἐπίφθονον γράψω. καὶ πλεῖστα πεπραγματευμένον τῶν νυνὶ ζώντων ὑπὲρ ὑμῶν. καὶ μέγιστα ὑπάρχοντά μοι κατ' ἐμαυτὸν σύμβολα εὐνοίας πρὸς ὑμᾶς. μηδεὶς δ' ὑμῶν ἡγείσθω με ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι μήτε ἀνανδρίᾳ μήτε ἄλλῃ προφάσει φαύλῃ μηδεμιᾷ παρ' ὅλην τὴν ἐπιστολὴν ὀδύρεσθαι. ἀλλ' ἃ τοῖς παροῦσιν ἕκαστος ἀφθόνως χρῆται, ἐμοὶ δὲ ταῦτα νῦν πάρεστιν ὡς μήτ' ὤφελε, λῦπαι καὶ δάκρυα καὶ τῆς πατρίδος καὶ ὑμῶν πόθος, καὶ ὧν πέπονθα λογισμός, ἅπαντα ποιεῖ με ὀδύρεσθαι. ἃ ἐπισκοποῦντες δικαίως, ἐν οὐδενὶ τῶν πεπολιτευμένων ὑπὲρ ὑμῶν οὔτε μαλακίαν οὔτ' ἀνανδρίαν προσοῦσαν εὑρήσετέ μοι. πρὸς μὲν δὴ πάντας ὑμᾶς τοσαῦτα. ἰδίᾳ δὲ τοῖς ἐμοὶ προσκρούουσιν ἐναντίον ὑμῶν βούλομαι διαλεχθῆναι. ὅσα μὲν γὰρ τοῖς ὑφ' ὑμῶν ἀγνοηθεῖσιν ὑπηρετοῦντες ἐποίουν, ἔστω δι' ὑμᾶς αὐτοῖς πεπρᾶχθαι καὶ οὐδὲν ἐγκαλῶ. ἐπειδὴ δὲ ἔγνωθ' ὑμεῖς οἷα ταῦτ' ἐστίν, ἐὰν μὲν ὥσπερ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν ἐῶσι καὶ ἐμοὶ συγχωρήσωσι, καλῶς ποιήσουσιν. ἐὰν δ' ἐπηρεάζειν ἐγχειρῶσιν, ὑμᾶς ἀξιῶ μοι βοηθεῖν ἅπαντας. καὶ μὴ κυριωτέραν τὴν τούτων ἔχθραν τῆς παρ' ὑμῶν χάριτός μοι γενέσθαι. εὐτυχεῖτε.

niorum : cui precor vt dij potiſſimùm immortales tum ob beneuolentiam erga vos , tum ob collata in me beneficia, bene velint omnes: deinde vt & ego à vobis cõſeruatus, gratiã referre poſſim. In qua cùm quidam gratificandi mihi ſtudio, vos ob iſtum in me admiſſum errorem, reprehendere conarentur: ego ſumma qua me decuit æquitate vos defendi. Eámque ob cauſam in primis factum eſſe arbitror, vt mihi honos publicè haberetur. Cùm verò hominum beneuolentiam, inſignem quidem illam ſed vires in præſentia eſſe minores cernerem : digreſſus in Neptuni templum, in Calauria, me cõtuli : non modò quòd propter numinis religionem me ibi tutiorem fore ſpero. (Nec enim id exploratum habeo. Nam quæ res in aliorum poteſtate ſitæ ſunt, eæ ſpem tenuem & obſcuram periclitanti ſuppeditãt :) ſed eò etiam, quòd hinc quotidie patriam intueor : in quam tantæ mihi ſum beneuolentiæ conſcius, quantam vtinam à vobis conſequar. Ne igitur, Athenienſes, diutius etiam his malis angar, ea mihi decernitote, quę iam aliis quoque nonnullis tribuiſtis, vt neque indignum vobis aliquid mihi vſuueniat: neq; aliis ſupplicare cogar : id quod nec vobis honeſtum eſſet. Nam ſi veſtra iracundia placari mihi nulla ratione poteſt: mori me præſtiterit. Iurè autem hoc animo eſſe me, neque ſine re hæc iactare, credetis. Nam & veſtram autoritatem ſubij: & iudicium non detrectaui: vt neque veritatem indefenſam deſererem : neque veſtrûm quiſquam in me poteſtatem non haberet: ſed vt veſtro arbitratu de me ſtatueretis. Arbitrabar enim, eos qui omnia in me ornamenta contuliſſent, etiam erga me (ſi ita vellét :) delinquendi habere poteſtatem oportere. Quia verò iuſta fortuna, ita vti decuit, iniuſta ſuperata bis, vobis iiſdẽ de reb. ſtatuẽdi facultatẽ dedit: propterea ꝙ nihil in me, cui mederi non liceat, ſtatuiſtis: ſeruatote me, & quæ tũ vobis ipſis, tũ me digna ſunt decernitote. Nihil. n. à me perperã & ſceleratè factũ reperietis: neque me cõmeritum, vt vel dignitate, vel vita ſpolier : ſed & multitudinis ita eſſe ſtudioſum, vt qui maximè (ne quid inuidioſum ſcribam) & pulcherrima ex his qui adhuc viuunt, pro vobis gerenda ſuſcepiſſe , maximáque è meis æqualibus beneuolentiæ erga vos indicia reliquiſſe. Neque verò quiſquam veſtrûm putet, Atheniẽſes, me vel ex imbecillitate animi, vel vlla alia turpi de cauſa per totam epiſtolam lamentari. Nam ego nunc iis conflictor rebus (quod vtinam eſſet aliter) eo modo, quo quiſq; talibus in malis ſibi indulget, vt doloribus & lachrymis, & patriæ veſtríq; deſiderio, & ærumnarum mearum conſideratione. Quæ omnia mihi querelas eliciunt: quæ ſi cum æquitate reputabitis: in nullis meis veſtrarum rerum adminiſtrationibus, vel molliciei vel timiditatis argui me poſſe, reperietis. Et hęc hactenus ad omnes vos: priuatim verò cum iis qui me laceſſunt, coram vobis volo diſputare. Nam ea, in quibus veſtræ ignorationi ſubſeruierũt, propter vos ab eis facta ſunto: neque ego accuſo quicquam. Poſtquam verò cognouiſti vos, illa cuiuſmodi ſint : ſi vt reliquos miſſos faciunt, ita & me quieſcere ſinent: rectè facient. Sin exagitare me inſtituerint: peto, vt vos omnes opem mihi feratis: neq; committatis, vt iſtorum odia plus valeant, quàm veſtra beneuolentia. Valete.

DEMO-

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΩΝ.

DE LYCVRGI LIBERIS.

Demoſthenes Senatui populóque S.

QVæ meis in rebus iure à vobis tribui mihi putarem, ſuperioribus expoſui literis: quæ, cùm vobis videbitur, mihi concedetis. hæc autem de quibus nunc ſcribo, nõ negligi à vobis, neque aduerſandi. ſed æquitatis ſtudio, cognoſci velim. Contingit enim mihi quanquam peregrè degenti multos audire, qui vos ob ea quæ Lycurgi liberis acciderũt, reprehendant. Ac literas haſce miſiſſem propter res etiam ab eo viuente geſtas : de quibus æquè mecum omnes, ſi voletis officicio fungi, gratiam ei habebitis. Qui vt primùm ad Rēpublicam acceſſerat, in curatione vectigalium vrbanorúmque munerum ſe collocauit: de ſtatu Græciç ac ſociorũ nihil ſcribere ſolitus. Cùm verò eorum etiam qui præ ſe populi ſtudium ferebant, plerique vos deſeruiſſent : populi partibus ſe addixit : non quòd inde munera & reditus capere liceret. (Nam aduerſæ factioni hæc omnia propoſita erant,) neque quòd has partes magis extra periculum eſſe videret (multa enim & manifeſta pericula res habebat: quæ ei, qui populi autoritatem dicendo agendóque tueretur, adire neceſſe erat) ſed quòd natura popularis & vir bonus fuit. Quanquam autem coràm videbat, tam eos qui populo opem ferre cuperent, propter acceptam cladem eſſe infirmos: quàm aduerſarios viribus ab omni parte ſuffultos: nihilominus tamen ipſe in ea quę populo commendarent, incumbebat: ac poſtea ſtrenuè palàm & dicebat & agebat ea quæ conueniebant. Ob quæ ſtatim, vt omnes norunt, ad ſupplicium depoſcebatur. Scripſiſſem igitur, vt, principiò dixi, & in illius gratiam: ſed tamen cùm & vobis expedire putem, vt conuicia quæ apud exteros in vos dicuntur, ſciatis: multò magis ad literas mittendas ſum incitatus. Peto autem, vt qui priuatim illi iniqui ſunt, vera & æqua de eo audire non grauentur. Nec enim Athenienſes, ignorare debetis, exiſtimationi vrbis, ex his quæ in eius liberos facta ſunt, labem aſpergi. Nemo enim Græcorum ignorat, vos viuenti Lycurgo ſummos honores habuiſſe: cúmque ei plurima crimina ab eius inuidis impingerentur, nullum vnquam verum deprehendiſſe: tantam autem fidē habuiſſe, & præ omnibus popularē iudicaſſe, vt de multis cauſis è ſola Lycurgi affirmatione ſententiā ferretis : eáq; vobis ſatis eſſet. Id quod minimè feciſſetis, niſi vobis viſus fuiſſet homo integerrim⁹. Nũc igit̃ omnes, qui filios ei⁹ in vinculis eſſe audiũt,

Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.

ΠΕΡΙ μὲν τῶν κατ᾽ ἐμαυτοῦ, ἅ μοι παρ᾽ ὑμῶν ἐνόμιζον δίκαιον εἶναι γενέσθαι, τὴν προτέραν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς· ὑπὲρ ὧν ὅταν ὑμῖν δοκῇ, τότε συγχωρήσετε. περὶ δὲ ὧν νῦν ἐπέσταλκα, ἐβουλοίμην ἂν ὑμᾶς μὴ παριδεῖν· μηδὲ πρὸς φιλονεικίαν, ἀλλὰ πρὸς τὸ δίκαιον ἀκοῦσαι. συμβαίνει γάρ μοι καίπερ ἐκποδὼν διατρίβοντι, πολλῶν ἀκούειν ἐπιτιμώντων ὑμῖν ἐπὶ τοῖς περὶ τοὺς λυκούργου παῖδας γιγνομένοις. ἐπέστειλα μὲν οὖν ἂν τὴν ἐπιστολὴν καὶ τῶν ἐκείνῳ ζῶντι πεπραγμένων ἕνεκα, ὧν ὁμοίως ἐμοὶ πάντες ἂν αὐτῷ δικαίως ἔχοιτε χάριν εἰ τὰ προσήκοντα βούλοισθε ποιεῖν. ἐκεῖνος γὰρ αὑτὸν ἐν τῷ περὶ τὴν διοίκησιν μέρει τάξας τῆς πολιτείας τὴν κατ᾽ ἀρχάς, καὶ περὶ τῶν ἑλληνικῶν καὶ συμμαχικῶν οὐδὲν εἰωθὼς γράφειν, ὅτε καὶ τῶν δημοτικῶν εἶναι προσποιουμένων οἱ πολλοὶ κατέλιπον ὑμᾶς, τότε τῆς τοῦ δήμου προαιρέσει προσένειμεν ἑαυτὸν, οὐχ ὅτι δωρεὰς καὶ προσόδους ἐκ τούτων ὑπῆρχε λαμβάνειν. ἀπὸ γὰρ τῶν ἐναντίων πάντα τὰ τοιαῦτα ἐγίγνετο. οὐδ᾽ ὅτι ταύτην ἀσφαλεστέραν τὴν προαίρεσιν οὖσαν ἑώρα. πολλοὺς γὰρ καὶ προδήλους εἶχε κινδύνους οὓς ἀναγκαῖον ἦν ὑπομεῖναι τὸν ὑπὲρ τοῦ δήμου λέγειν καὶ πράττειν προαιρούμενον. ἀλλ᾽ ὅτι δημοτικὸς καὶ φύσει χρηστὸς ἀνὴρ ἦν. καίτοι παρὼν ἑώρα τοὺς μὲν βοηθήσαντας ἂν τῷ δήμῳ, ἀσθενεῖς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν ὄντας. τοὺς δὲ τἀναντία πράττοντας, κατὰ πάντα ἐρρωμένους. ἀλλ᾽ ὅμως οὐδὲν ἧττον ἐκεῖνος εἴχετο τούτων ἃ συμφέρειν ἡγεῖτο τῷ δήμῳ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀόκνως καὶ λέγων καὶ πράττων ἃ προσῆκεν ἦν φανερός, ἐφ᾽ οἷς εὐθὺς ἐξητεῖτο ὡς ἅπαντες ἴσασιν. ἐπέστειλα μὲν οὖν ἂν ἅπερ εἶπον ἐν ἀρχῇ καὶ διὰ τὴν ἐκείνου χάριν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑμῖν νομίζων ξυμφέρειν τὰς παρὰ τοῖς ἔξω γιγνομένας ἐπιτιμήσεις εἰδέναι, πολλῷ προθυμότερον πρὸς τὸ πέμψαι τὴν ἐπιστολὴν ἔσχον. παραιτοῦμαι δὲ τοὺς ἰδίᾳ πρὸς ἐκεῖνον ἔχοντας δυσκόλως ὑπομεῖναι τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια ἀκούειν περὶ αὐτοῦ. εὖ γὰρ ἴστε ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι ὅτι νῦν ἐκ τῶν περὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ γεγενημένων, φαύλην δόξαν ἡ πόλις λαμβάνει. οὐδεὶς γὰρ τῶν ἑλλήνων ἀγνοεῖ, ὅτι ζῶντα λυκοῦργον ἐτιμᾶθ᾽ ὑμεῖς εἰς ὑπερβολήν. καὶ πολλῶν αἰτιῶν ἐπενεχθεισῶν ὑπὸ τῶν φθονούντων αὐτῷ, οὐδεμίαν πώποθ᾽ εὕρετ᾽ ἀληθῆ. οὕτω δ᾽ ἐπιστεύετε αὐτῷ καὶ δημοτικὸν παρὰ πάντας ἡγεῖσθε, ὥστε πολλὰ τῶν δικαίων ἐν τῷ φῆσαι λυκοῦργον ἐκρίνετε. καὶ τοῦθ᾽ ὑμῖν ἐξήρκει. οὐ γὰρ ἂν καὶ τοιοῦτον μὴ δοκοῦν ὑμῖν. νῦν τοίνυν ἅπαντες ἀκούοντες τοὺς υἱεῖς αὐτοῦ δεδέσθαι, τὸν μὲν

τεθνεῶτα ἐλεοῦσι. τοῖς παισὶ δ᾽ ὡς ἀνάξια πάσχουσι συνάχθονται. ὑμῖν δ᾽ ἐπιτιμῶσι πικρῶς ὡς οὐκ ἂν τολμήσαιμι γράφειν ἐγώ. ἃ γὰρ ἄχθομαι τοῖς λέγουσι καὶ ἀντιλέγω καθόσον δύναμαι βοηθῶν ὑμῖν, ταῦτα ἄχρι μὲν τοῦ δῆλον ὑμῖν ποιῆσαι, ὅτι πολλοὶ μέμφονται, συμφέρειν ὑμῖν νομίζων εἰδέναι, γέγραφα. ὅσα μέντοι λοιδορίας χωρίς ἐστιν ὧν λέγουσί τινες, καὶ ἀκηκοέναι συμφέρειν ὑμῖν ἡγοῦμαι, ταῦτα δηλώσω. οὐδεὶς γὰρ ὑπείληφεν ὡς ἄρα ἠγνοήκατε καὶ διεψεύσθητε τῆς ἀληθείας περὶ αὐτοῦ Λυκούργου. τό, τε γὰρ τοῦ χρόνου πλῆθος, ὃν ἐξεταζόμενος οὐδὲν πώποθ᾽ εὑρέθη περὶ ὑμᾶς, οὔτε φρονῶν, οὔτε ποιῶν ἄδικον, καὶ τὸ μηδένα ἀνθρώπων εἰς μηδὲν τῶν ἄλλων ἀναισθησίαν ὑμῶν κατεγνωκέναι, εἰκότως ἀναιρεῖ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας σκῆψιν. λείπεται τοίνυν, ὃ πάντες ἂν εἶναι φαύλων ἀνθρώπων ἔργον φήσαιεν τό, ὅσον ἂν χρῆσθε χρόνον, τοσοῦτον ἑκάστου φροντίζειν δοκεῖν. μετὰ δὲ ταῦτα μηδένα ἔχειν λόγον. εἰς τί γὰρ τῶν ἄλλων χρὴ προσδοκᾶν τῷ τετελευτηκότι τὴν παρ᾽ ὑμῶν ἔσεσθαι χάριν, ὅταν εἰς τοὺς παῖδας καὶ τὴν εὐδοξίαν, τἀναντία ὁρᾷ τις γιγνόμενα. ὧν μόνων καὶ τελευτῶσι πᾶσιν ὅπως ἕξει καλῶς, μέλει. καὶ μὴν οὐδὲ χρημάτων ποιεῖν ἕνεκα ταῦτα δοκεῖν, τῶν καλῶν κἀγαθῶν ἐστιν. οὔτε γὰρ τῆς μεγαλοψυχίας, οὔτε τῆς ἄλλης προαιρέσεως τῆς ὑμετέρας, ἀκόλουθον ἂν φανείη. εἰ γὰρ ὑμᾶς λύσασθαι παρ᾽ ἑτέρων ἔδει, δόντας ἐκ τῶν προσιόντων τὰ χρήματα ταῦτα, πάντας ἂν ἡγοῦμαι προθύμους εἶναι, ὃ λόγῳ καὶ φθόνῳ γέγονεν, οὐκ ἔχω τί καταγνῶ, εἰ μὴ ὅλως πικρῶς καὶ ταραχωδῶς ἔχειν πρὸς τοὺς δημοτικοὺς ὡρμήκατε. εἰ δὲ τοῦτ᾽ ἐστὶν οὔτ᾽ ὀρθῶς, οὔτε συμφερόντως βουλεύεσθαι ἐγνώκατε. θαυμάζω δ᾽ εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἐννοεῖ, ὅτι τῶν αἰσχρῶν ἐστι τὸ δῆμον τὸν Ἀθηναίων συνέσει καὶ παιδείᾳ πάντων προέχειν δοκοῦντα, ὃς καὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀεὶ κοινὴν ἔχει καταφυγήν, ἀγνωμονέστερον φαίνεσθαι Φιλίππου, ὃς ἀνουθέτητος ὢν εἰκότως, τραφείς τ᾽ ἐν ἐξουσίᾳ, ὅμως ᾤετο δεῖν ἡνίκ᾽ εὐτύχησε, μάλιστα τότ᾽ ἀνθρώπινα πράττων φαίνεσθαι. καὶ τοὺς παραταξαμένους πρὸς οὓς περὶ τῶν ὅλων διεκινδύνευσεν οὐκ ἐτόλμησε δηλῶσαι, τὸ τίνων καὶ τίνες εἰσὶν ἐξετάσας. καὶ γὰρ ὡς ἔοικεν ὁμοίως τῶν παρ᾽ ὑμῖν ῥητόρων ἐνίοις, οὔτε δίκαια εἶναι πρὸς ἅπαντας τὰ αὐτὰ οὔτε καλὰ ἡγεῖτο. ἀλλὰ τὴν τῆς ἀξίας προσθήκην συλλογιζόμενος, τὰ τοιαῦτ᾽ ἐπέκρινεν. ὑμεῖς δ᾽ ὄντες Ἀθηναῖοι καὶ παιδείας μετέχοντες, ἣ καὶ τοὺς ἀναισθήτους ἀνεκτοὺς ποιεῖν δοκεῖ γίνεσθαι, πρῶτον μὲν ὃ πάντων ἀγνωμονέστατόν ἐστι, περὶ ὧν τὸν πατέρα αἰτιῶνταί τινες τοὺς υἱεῖς δεδέκατε. εἶτα τὸ ταῦτα ποιεῖν ἴσον φατέ, ὥσπερ ὑπὲρ σταθμῶν ἢ μέτρων τὸ ἴσον σκοπούμενοι. ἀλλ᾽ οὐχ ὑπὲρ ἀνδρῶν προαιρέσεως καὶ πολιτείας βουλευόμενοι. ἐν οἷς ἐξεταζομένοις, εἰ μὲν χρηστὰ καὶ δημοτικὰ καὶ ἐπ᾽ εὐνοίᾳ τὰ Λυκούργῳ πεπραγμένα φαίνεται, μηδενὸς κακοῦ, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν τοὺς παῖδας αὐτοῦ δίκαιόν ἐστι τυγχάνειν παρ᾽ ὑμῶν. εἰ δὲ τἀναντία τούτων, ἐκεῖνον ὅτ᾽ ἔζη, ἔδει δίκην διδόναι. τούτοις δὲ μηδ᾽ οὕτως, ἐφ᾽ οἷς ἐκείνῳ τις ἐγκαλεῖ,

& defunctum miſeratur,& liberorum eius, vt cum quibus iniquè agatur,vicem dolent: Vos verò tam acerbè inſectantur,vt ego ſcribere non auſim. Ná ea quæ inuitus audio, & propter vos defendendos, quantum poſſum,refuto:eatenus vt vobis indicem, multos eſſe à quibus reprehendamini, quòd ſcitu vobis eſſe vtilia iudicabam,ſcripſi. Quæ verò ſine conuicio à quibuſdam dicuntur,& auditu fore vtilia vobis arbitror, ſignificabo. Nemo vos per errorem& ignoratione veri,ita de ipſo Lycurgo ſtatuere exiſtimat. Nam & longum temporis ſpacium, quo exploratus,nihil vnquam contra vos vel cogitare vel agere iniuſtum deprehenſus eſt, & illud, quòd mortalium nemo vllis aliis in rebus vos ſtuporis arguit: meritò iſtam tollit ignorantiæ ſuſpicionem. Reſtat igitur,quod omnes haud frugi hominum eſſe dicant,vt tantiſper cuiuſque curam,dũ eius vobis vſus eſt agere videamini: pòſt, nullam rationem habeatis. Quam enim aliam vos defuncto gratiam relaturos conſentaneum eſt, cum eius liberos & exiſtimationem lædi videamus? quæ ſola vt in tuto collocentur, etiam morientibus omnibus curæ ſunt. Iam nec illud bonorum virorũ eſt, vt iſta pecuniæ gratia facere videantur: id quod neque magnitudini animi veſtræ, nec reliquo vitæ inſtituto congruere apparebit. Nam ſi vobis illi tanti ab aliis redimendi eſſent, è veſtro ærario deprompta pecunia: id vos omnes cupidè facturos exiſtimarem. De eo verò quod per calumniam & ex inuidia factum ſit,non habeo quid ſtatuam: niſi prorſus acerbè inſectari & proturbare populares homines inſtituiſtis. Quòd ſi ita eſt: neque rectè, neque vtiliter facere decreuiſtis. Miror autem,ſi nemo veſtrûm cogitat,turpe eſſe,vt populus Athenienſis, ſapiẽtia doctrinæque opinione præſtans omnibus, ad quem in calamitatibus tanquam ad commune aſylum confugi ſolet, Philippo inhumanior videatur: qui (vt in poteſtate regia educatum probabile eſt) à nemine admonitus,tamen cùm ſecundiſſima fortuna vſus eſſet,humanitatis ſe maximè eſſe memorem oportere cenſuit: ab iis qui aduerſus ipſum in acie ſteterant, & cum quibus de ſumma rerum depugnarat, qui & cujates eſſent, neque perquirere,neque prodere auſus. Etenim,vt apparet, non vt plerique veſtri oratores, eadem in omnes eſſe vel iuſta vel honeſta putabat: ſed ratione habita dignitatis etiam, talia cõcludebat & decernebat. Vos autẽ, qui eſtis Atheniẽſes,& liberali doctrina perpoliti,quæ ſtupidos etiam efficere tolerabiles putatur: primùm,quod omnium iniquiſſimum eſt, quarum rerum patrem accuſant quidam, ob eas filios in vincula conieciſtis. Atque ita agere perinde eſſe dicitis,ac ſi ęqualitatem in põderibus aut menſuris quæreretis:& non de virorum inſtituto vitæ & ratione Reipublicæ conſultaretis. In qua quidem inquiſitione,ſi bona & popularia & ſtudio Reipublicæ iuuandæ ſuſcepta Lycurgi acta videbuntur: nõ modò nullo affici malo,ſed quibuſuis à vobis ornari beneficiis eius liberos,æquũ eſt. Sin cõtraria: illũ dũ viueret pœnas dediſſe oportuit: hos verò, ne ſic quidẽ ꝓpter obiecta patri à quibuſdã crimina, per

iracundiam

iracondiam plecti. Omnibus enim omnium delictorum quasi meta est obitus. Quòd si hoc eritis animo, vt aliqui populi studiosi irati, ne cum mortuis quidem in gratiam redeant, sed inimicitias etiam ad liberos vsque propagent, tradántque posteris: populus autem, cuius causam quique populares agunt, dum horum opera vtitur, beneficiorum meminerit, postea flocci faciat: nihil erit miserius, quàm populi tueri partes. Quòd si Mœrocles respõdet, hæc argutiora esse quàm quæ intelligat: se verò eos, vt ne effugerent in carcerem compegisse: quæritote ex eo, cùm Taureas & Patacus & Aristogiton, atque ipse in carcerem traditi, non modò vincti non fuerint, sed & conciones habuerint: cur istam æquitatem non perspexerit? Sin se tum magistratu quidem esse functum dicet: sed orationes in publico non habuisset: idque permissum sibi fuisse legibus: æquum esse qui potest, vt magistratu fungantur hi, quibus verba facere non licet: illi verò in vinculis teneantur, quorum de vobis sæpe bene meritus fuit pater? Ego quidem hæc coniungere & concludere non possum: nisi hoc publicè vultis ostendere: & væcordiam, & impudentiam, & affectationem improbitatis in ciuitate valere, & maiorem habere spem incolumitatis: ac, si quid secus acciderit, tales absolui: meliorem autem tueri partem, vitámque modestam & popularem instituere, periculosum esse: ac si quid erretur, nullam veniæ spem esse propositam. Adhæc non esse iustum omnino aliter quàm de viuente sentire, decere que, vt defunctorum potiùs quàm viuentium rationem habeatis, & quæ sunt eius generis, omnia missa faciam: quòd ea in confesso esse apud omnes existimo. Sed quàm multos ob paterna beneficia honorastis: tam multis etiam aliorum posteris similé referri gratiam vellem. Neque verò hæc quòd reprehenderem attuli: à quo tantùm absum, vt eam rem maximè esse è Republica dicam. Incitatis enim omnes ista ratione ad populum colendum: quippe qui videant, tametsi viuentibus obstet inuidia, quò minus honores meritos consequantur: suis tamen liberis digna præmia esse apud vos reposita. An non igitur absurdum, atque adeò turpe est, vos quibusdam aliis, licet, ex quo vsui fuerunt, multùm temporis intercesserit, iudicio de illorum beneficiis ex fama, non ex iis quæ vidistis, facto, tamen iustam beneuolentiam constanter tribuere: Lycurgum autem, qui nuper adeò & Reipublicę pręfuit, & vitam cum morte commutauit, ne in iis quidem vos, quæ superiori tempore hominibus perditis quoque, & in vos iniuriis tribuebatis, misericordia dico & humanitate: similes eósdemque experiri: præsertim cùm in eius liberos supplicium redundet, quorum etiam hostem (si moderatus sit, & mente vtatur) misereresceret. Quin illud etiam demiror, si quis vestrûm hoc ignorat, non esse è Republica, palàm fieri, eos qui aliorum quorundam amicitiam sibi adiunxerunt: & cùm res prosperè cedunt, in omnibus esse meliore conditione: & cùm fortuna reflarit, facilè periculis liberari: cum his verò qui toti à populo pendent, non modò aliis in rebus peius agi: sed solis etiam his firmas per-

τυγχάνειν ὀργῆς. πᾶσι γὰρ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων ὅρος ἐστὶ τελευτή. ἐπεὶ εἴγ' οὕτως ἕξετε, ὥσθ' οἱ μὲν ἀχθεσθέντες τι τοῖς ὑπὲρ τοῦ δήμου πολιτευομένοις, μηδὲ πρὸς τελευτήσαντας διαλλαγήσονται, ἀλλὰ καὶ τοῖς παισὶ τὴν ἔχθραν διαφυλάξουσιν. ὁ δὲ δῆμος ᾧ συναγωνίζεται τῶν δημοτικῶν ἕκαστος μέχρι τοῦ παρόντος χρῆσθαι μνημονεύσει τὰς χάριτας, μετὰ ταῦτα δὲ μηδὲν φροντιεῖ, οὐδὲν ἀθλιώτερον ἔσται τοῦ τὴν ὑπὲρ τοῦ δήμου τάξιν αἱρεῖσθαι. εἰ δὲ Μοιροκλῆς ἀποκρίνεται ταῦτα μὲν σοφώτερα ἢ καθ' ἑαυτὸν εἶναι, ἵνα δὲ μὴ ἀποδρῶσιν, αὐτὸς αὐτοὺς δῆσαι, ἐρωτήσατ' αὐτὸν ἡνίκα Ταυρέας καὶ Πάταικος καὶ Ἀριστογείτων καὶ αὐτὸς, εἰς τὸ δεσμωτήριον παραδοθέντες οὐ μόνον οὐκ ἐδέδεντο, ἀλλὰ καὶ ἐδημηγόρουν, τί δήποτ' οὐχ ἑώρα τὰ δίκαια ταῦτα. εἰ δὲ μὴ φήσει τότ' ἄρχειν, οὐδὲ λέγειν ἐκ τῶν νόμων αὐτῷ προσήκει. ὥστε πῶς ἴσον ἐστὶ, τοὺς μὲν ἄρχειν οἷς μηδὲ λέγειν ἔξεστι, τοὺς δὲ δεδέσθαι, ὧν πολλὰ χρήσιμος ἦν ὑμῖν ὁ πατήρ. ἐγὼ μὲν οὐχ ἔχω συλλογίσασθαι: εἰ μὴ τοῦτο δεῖξαι δημοσίᾳ βούλεσθε, ὅτι βδελυρία καὶ ἀναίδεια καὶ προαίρεσις πονηρίας ἐν τῇ πόλει ἰσχύει. καὶ διασωθῆναι πλείω προσδοκίαν ἔχει. κἄν τι συμβῇ χαλεπὸν τοῖς τοιούτοις, ἀπόλυσις γίγνεται. ἐν δὲ προαιρέσει χρηστῇ καὶ βίῳ σώφρονι καὶ δημοτικῷ προελέσθαι ζῆν, σφαλερόν. κἄν τι γένηται πταῖσμα, ἄφυκτον ἔσται. ἔτι τοίνυν τὸ μὲν μὴ δίκαιον εἶναι τὴν ἐναντίαν δόξαν ἔχειν ἥνπερ ζῶντος εἴχετ' ἐκείνου, καὶ τὸν τῶν τετελευτηκότων ἢ τῶν παρόντων πλείω ποιεῖσθαι λόγον δίκαιον εἶναι, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, ἐάσω: παρὰ πᾶσιν ὁμολογεῖσθαι ταῦτα ὑπείληφα. ὅσοις μέντοι πατρικὰς εὐεργεσίας ἀπεμνημονεύσατε τῶν ἄλλων, ἡδέως ἂν ἴδοιμι ὑμᾶς καὶ πολλῶν ἑτέρων ἀπογόνοις. οὐχ ὡς ἐπιτιμῶν δὲ ταῦτα παρήνεγκα. τοσούτου δέω τοῦτο ποιεῖν, ὥστε συμφέρειν μάλιστα τῇ πόλει τὰ τοιαῦτα κρίνω. προκαλεῖσθαι γὰρ πάντας ἐκ τούτων δημοτικοὺς εἶναι ὁρῶντας, ὅτι κἂν ἐν τῷ καθ' ἑαυτοὺς βίῳ τὰς προσηκούσας αὐτῶν τιμὰς ὁ φθόνος ἀφέλῃ, τοῖς γε παισὶν ὑπάρξει τὰ προσήκοντα παρ' ὑμῶν κομίσασθαι. πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον, μᾶλλον δὲ καὶ αἰσχρὸν, τῶν μὲν ἄλλων τισὶ καὶ παλαιῶν ὄντων τῶν χρόνων καθ' οὓς ἐγένοντο χρήσιμοι, καὶ δι' ὧν ἀκούετε τὰς εὐεργεσίας, οὐκ ἐξ ὧν ἑωράκατε ὑπειληφότας, ὅμως τὴν δικαίαν εὔνοιαν διασώζειν. Λυκούργῳ δ' οὕτως ὑπογύου καὶ τῆς πολιτείας καὶ τῆς τελευτῆς γεγονυίας, μηδ' εἰς ἃ καὶ τοῖς ἀγνώμοσι καὶ ὑφ' ὧν ἠδικεῖσθε ἕτοιμοι τὸν ἄλλον ἦτε χρόνον εἰς ἔλεον καὶ φιλανθρωπίαν, μηδ' εἰς ταῦθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ὁμοίως παρέχειν καὶ ταῦτ' εἰς τοὺς παῖδας αὐτοῦ γιγνομένης τῆς τιμωρίας. οὓς κἂν ἐχθρὸς εἴπερ μέτριος εἴη καὶ λογισμὸν ἔχων, ἐλεήσαι. θαυμάζω τοίνυν καὶ τοῦτ' εἴ τις ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὡς οὐδὲ τοῦτο συμφέρει τῇ πολιτείᾳ φανερὸν γιγνόμενον. ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις τινὰ κτησαμένοις φιλίαν καὶ κατορθοῦσιν, ἐν πᾶσι πλεονεκτεῖν ὑπάρχει. κἂν ἀτυχήσωσί τι, ῥᾳδίας εἶναι τὰς λύσεις. τοῖς δ' εἰς τὸν δῆμον ἀναρτήσασιν ἑαυτοὺς, οὐ μόνον κατὰ τἄλλα ἔλαττον ἔχειν ὑπάρξει, ἀλλὰ καὶ τὰς συμφορὰς βεβαίας

τούτοις μόνοις τῶν ἄλλων μένειν. ἀλλὰ μὴν ὅτι ταῦθ' οὕτως γίνεται, ῥᾴδιον δεῖξαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν Λάχητι τῷ Μελανώπου, ἁλῶναι μὲν ὁμοίως ἐν δικαστηρίῳ συμβάν, ὡς καὶ νῦν τοῖς Λυκούργου παισίν. ἀφεθῆναι δὲ πᾶν τὸ ὄφλημα ἐπιστείλαντος Ἀλεξάνδρου. καὶ πάλιν Μνησιβούλῳ τῷ Ἀχαρνεῖ ἁλῶναι μὲν ὁμοίως καταγνόντος αὐτοῦ τοῦ δικαστηρίου, ὥσπερ καὶ τῶν Λυκούργου παίδων, ἀφεῖσθαι δὲ καλῶς ποιοῦντι. ἄξιος γὰρ ἀνὴρ καὶ οὐδεὶς ἂν ἐπὶ τούτοις τοὺς νόμους ἔφησε καταλύεσθαι τῶν νῦν βοώντων. εἰκότως· οὐ γὰρ κατελύοντο, εἴπερ ἅπαντες οἱ νόμοι τῶν δικαίων ἕνεκα καὶ σωτηρίας τῶν χρηστῶν ἀνθρώπων τίθενται. καὶ μήτε ἀϊδίους τοῖς ἀτυχήσασι καθεστάναι τὰς συμφορὰς συμφέρει, μήτ' ἀχαρίστους ὄντας φαίνεσθαι. ἀλλὰ μὴν εἴγε ταῦτ' οὕτως ὥσπερ ἂν φήσαιμεν ἔχειν συμφέρει, οὐ μόνον τοὺς νόμους οὐ κατελύετε, ἡνίκα ἐκείνους ἠφίετε, ἀλλὰ καὶ τοὺς βίους ἐσώζετε τῶν τοὺς νόμους θεμένων ἀνθρώπων, Λάχητα μὲν πρὸς χάριν δεηθέντος Ἀλεξάνδρου ἀφέντες. Μνησίβουλον δὲ τῇ τοῦ βίου σωφροσύνῃ σώσαντες. μὴ τοίνυν τὸ κτήσασθαι τὴν ἔξωθεν φιλίαν λυσιτελέστερον δείκνυτε, ἢ τὸ τῷ δήμῳ παρακαταθέσθαι ἑαυτόν. μηδέ τῳ τῶν ἀγνώτων εἶναι κρεῖττον, ἢ τοῖς πολλοῖς ὑμῖν τὰ συμφέροντα πολιτευόμενον γιγνώσκεσθαι. τὸ μὲν γὰρ πᾶσιν ἀρέσκειν τὸν συμβουλεύοντα καὶ τὰ κοινὰ πράττοντα, ἀδύνατον, ἐὰν δ' ἐπ' εὐνοίᾳ ταῦτα τῷ δήμῳ τις φρονῇ, δίκαιός ἐστι σώζεσθαι. εἰ δὲ μὴ καὶ θεραπεύειν ἑτέρους μᾶλλον ἢ τὸν δῆμον ἅπαντας διδάξετε. καὶ φεύγειν τὸ τῶν ὑμῖν συμφερόντων ποιοῦντά τι γνωσθῆναι. ὅλως δὲ κοινόν ἐστιν ὄνειδος ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ ὅλης τῆς πόλεως συμφορά, τὸν φθόνον δοκεῖν μεῖζον ἰσχύειν παρ' ὑμῖν, ἢ τὰς τῶν εὐεργεσιῶν χάριτας. καὶ ταῦτα, τοῦ μὲν, νοσήματος ὄντος. τῶν δὲ, τοῖς θεοῖς ἀποδεδειγμένων. καὶ μὴν οὐδὲ τὸν Πυθέα παραλείψω τὸν μέχρι τῆς παρόδου δημοτικόν. μετὰ ταῦτα δ' ἕτοιμον εἰς τὰ καθ' ὑμῶν πάντα. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τοῦτον, ὅτε μὲν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν τάξιν ἔχων εἰς τὸ πολιτεύεσθαι παρῄει ὡς δοῦλον ἐλαυνόμενον καὶ γραφὴν ξενίας φεύγοντα καὶ μικροῦ πραθέντα ὑπὸ τούτων, οἷς νῦν ὑπηρετῶν, τοὺς κατ' ἐμοῦ λόγους ἔγραφεν. ἐπειδὴ δ' ἃ κατηγόρει, τότε τῶν ἄλλων, νῦν αὐτὸς πράττει, εὐποροῦντα μὲν οὕτως, ὥστε δύ' ἔχειν ἑταίρας, αἳ μέχρι φθόης καλῶς ποιοῦσαι προπεπόμφασιν αὐτόν. πέντε τάλαντα δ' ὄφλοντα ῥᾷον ἐκτῖσαι, ἢ πέντε δραχμὰς ἀνέξεσθαι πρότερον, πρὸς δὲ τούτοις παρ' ὑμῶν τοῦ δήμου, οὐ μόνον τῆς πολιτείας μετειληφότα ὃ κοινὸν ὄνειδός ἐστιν ἅπασιν, ἀλλὰ καὶ θύοντα ὑπὲρ ὑμῶν τὰς πατρῴους θυσίας ἐν Δελφοῖς. ὅταν οὖν τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα πᾶσιν ἰδεῖν ᾖ παραδείγματα, ἀφ' ὧν ἀλυσιτελὲς προαιρεῖσθαι τὰ τοῦ δήμου πᾶς τις ἂν κρίναι, φοβοῦμαι μή ποτ' ἔρημοι τῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐρούντων γένησθε. ἄλλως τε καὶ ὅταν τῶν δημοτικῶν, τοὺς μὲν, ἡ καθήκουσα μοῖρα καὶ ἡ τύχη καὶ ὁ χρόνος παραιρῆται, οἷον Ναυσικλέα καὶ Χάρητα καὶ Διότιμον καὶ Μενεσθέα καὶ Εὔδοξον. ἔτι δ' Εὔδημον καὶ Ἐφιάλτην καὶ Λυκοῦργον. τοὺς δ' ὑμεῖς προῆσθε, ὥσπερ Χαρίδημον

manere calamitates. Atque ita hoc fieri, ostendi, facilè potest. Quis enim vestrûm ignorat accidisse vt Laches Melanopi filius similiter iudicio vinceretur, vt etiam nunc Lycurgi liberi? Sed propter Alexandri literas omne debitum ei esse condonatū? Et rursus Mnesibulum Acharnensem æquè conuictum, & iudicum sententia damnatum, ac Lycurgi liberos: esse tamen (quod equidem gaudeo) vt merebatur absolutum? Neque quisquam istorum qui nunc clamitant, propterea leges euerti, queri potuisset: idque meritò. Nec enim euertebantur, cùm omnes leges propter æquitatem & salutem bonorum & frugi hominum ferantur: cúmque nec calamitates effici immortales, nec ingratos videri expediat. Atqui si hæc ita, vt pronunciamus, se habere conducit: non modò leges non euértebatis, cùm illos absolueretis: sed vitam etiam ciuium, quorum leges autoritate sanciuntur, defendebatis, Lachete ad preces Alexandri absoluto, Mnesibulo propter vitæ frugalitatē & modestiam conseruato. Ne igitur ostendite, vtilius esse externas parare amicitias, quàm populi fidei semetipsum committere: neque præstare ignoto alicui esse notum, quàm Rempub. ex vtilitate populi administrare. Nam vt is qui suadet aliquid, aut magistratu fungitur, placeat omnibus, fieri non potest. Tamen si quis, populi rebus ex animo consultum cupit: dignus est qui conseruetur. Quod nisi fiet: docebitis omnes, alios potiùs esse colendos, quàm populum: & cauédum esse, ne quis aliquid vtile vobis gessisse intelligatur. Omnino autem commune probrum est, Athenienses, & totius ciuitatis calamitas, quòd Inuidia plus valere apud vos quàm Gratiæ putatur: cùm præsertim illa morbus sit, hæ in deorum numerum referantur. At nec Pytheam prætermittam, qui pro suggesto duntaxat popularis est: postea verò paratus ad omnia, quæ vobis aduersantur. Quem dum vestras in gerenda Republica, & concionibus habendis partes tuebatur, quis nescit vt seruum agitatum, & peregrinitatis accusari solitum, propeque venumdatum ab istis, quibus nunc inseruiens orationes illas contra me scripsit? Postquam autem ipse nunc ea facit, propter quæ tum alios criminabatur: ita esse locupletem, vt & duas meretriculas alat, quæ ad tabem eum vsque optimæ sanè mulieres, redegerunt: & quinque talenta mulctæ nomine facilius nunc soluerit quàm olim totidem drachmas soluere potuisset: & præter hæc à vobis non modò admissum ad gubernacula ciuitatis, (quod commune probrum est omnibus) sed & patria sacra Delphis pro vobis fecisse. Quòd si talia & tanta exempla viderint omnes, de quibus nemo est quin populi diligere & tueri partes perniciosum esse iudicet: vereor ne aliquando futuri sint, qui causam vestram tueantur, si præsertim alios naturæ debitum, & fortuna, & ætas sustulerit, vt Nausiclem, vt Charetem, vt Diotimum, vt Menestheum, vt Eudoxum, propereáque Eudemum, & Ephialtem, & Lycurgum: alios ipsi proieceritis, vt Charidemum, & Philo-

&Philoclem,&me:quibus vos nec ipsi vllos vestri esse studiosiores putatis. Si verò quosdam æquè studiosos: non inuideo. Vellem autem, si vos ita vt æquum est, eos tractabitis, neque ita vt nos, malè mulctabitis: eos esse posthac quamplurimos. Sin talia, qualia nunc, exempla edideritis: quis est qui se toto animo in iustum ordinem dare velit? Qui quidem simulent, vt hactenus sic etiam deinceps, non deerunt. Absit autem, vt eorum animi sic palàm conspiciantur, vt istorum, qui quæ tum palàm inficiabantur, ea nunc ita agunt, vt neminem vestrûm vel metuant, vel reuereantur. Hæc igitur cogitanda sunt, Athenienses: neque vel beneuoli negligendi, vel iis qui ciuitatem ad acerbitatem sæuitiémque impellunt, auscultandum. Nam hic rerũ status multò magis beneuolentiam & humanitaté flagitat, quàm tumultus & simultates: quas quidam in immensum exaggeratas vsurpantes, contra vos operam locant, ad ea negocia conficienda, quæ dij prohibeant, ne ad exitum perducantur. Si quis autem vestrûm hæc cauillatur: is est magna væcordia refertus. Qui cùm ea facta esse videat, quæ nemo futura metuebat, & olim etiam facta sunt, cùm populus per homines insidiatores impulsus, eos à quibus defendebatur, suspectos habere atque odisse cœpit, nunc esse futura nõ putat: nónne insanit? Hæc, si adessem, coràm vobis explicarem. Postquá verò mecum ita agitur, vt cum eo velim agi, cuius mendaciis effectum est, vt ego perierim: per literas vestri & honoris & commodi ratione in primis habita significaui. Secundo loco æquum esse censeo, vt qua beneuolentia Lycurgum viuentem sum prosecutus: eandem erga eius quoque liberos præ me feram. Si cui verò fortasse in mentem venit, mihi multùm esse ocij à rebus meis: illi ego respondere non dubitem, me de vestra vtilitate, & omnium amicorum defensione nõ minus esse, quàm de mea salute solicitum. Nulla igitur curiositate hæc facio? sed vt idem studium, idémque institutum teneo, sic & hæc & illa pari animo suscipio. Ocij verò tantùm mihi superest, quantùm illis qui vobis malè volunt. superesse velim. Ac de his quidem satis. Velim autem pro beneuolentia & amore meo nũc breuiter queri vobiscum: id quod paulò pòst per longas literas, quas (si vixero) à me expectabitis, faciam: nisi priùs à vobis ius meum fuero consecutus. quos (ô quid dicam, vt neque errare neque mentiri videar) nimium negligentes neque aliorum neque vestri ipsorum pudet: ob ea Demosthenem eiecisse, propter quæ Aristogitonem indemnem dimisistis: quęq; iis qui vos floccifacere audẽt, non accepta à vobis, tenere licet, ea non dare mihi, vt & ære alieno redacto, & liberalitate amicorum subleuatus, vobis satisfacere possim: vt ne senectutem & exilium mercedis loco pro meis vestra causa exantlatis laboribus accipiens, commune probrum eorum qui me læsere iniuria, peregrè inhominum conspectu verser. Quum autem ego velim vestro beneficio, & pro magnitudine animorũ vestrorum, ab exilio domum reuocari, eáque infamia quæ me immerentem obruit, liberari: fidémq; publicam non diutius petam, quàm quantùm mihi temporis ad soluendá mulctá præfiniuistis: & hæc

καὶ Φιλοκλέα, καὶ ἐμέ, ὧν ἑτέρους εὐνουστέρους οὐδ' αὐτοὶ νομίζετε. εἰ δ' ὁμοίους τινάς, οὐ φθονῶ. βουλοίμην δ' ἂν εἴπερ ὑμεῖς δικαίως αὐτοῖς προσοίσεσθε, καὶ μήτ' αὐτὰ ἅπερ ὑμεῖς πείσονται, ὡς πλείστους αὐτοὺς γενήσεσθαι. ἀλλ' ὅταν γε τοιαῦτα οἷα τὰ νῦν παραδείγματα ἐκφέρητε, τίς ἐστιν ὅς τις εἰς ταύτην τὴν τάξιν ἑαυτὸν γνησίως ὑμῖν ἐθελήσει δοῦναι; ἀλλὰ μὴν τῶν γε προσποιησομένων οὐκ ἀπορήσετε. οὐδὲ γὰρ πρότερον. μὴ γένοιτο δὲ ἰδεῖν ἐξελεγχθέντας αὐτοὺς ὁμοίως ἐκείνοις, οἳ φανερῶς ἃ τότε ἠρνοῦντο νῦν πολιτευόμενοι οὐδένα ὑμῶν, οὔτε δεδοίκασιν, οὔτε αἰσχύνονται. ἃ χρὴ λογιζομένους ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μήτε τῶν εὔνων ὀλιγωρεῖν, μήτε τοῖς προάγουσιν εἰς πικρίαν καὶ ὠμότητα τὴν πόλιν πείθεσθαι. πολὺ γὰρ μᾶλλον εὐνοίας καὶ φιλανθρωπίας τὰ παρόντα πράγματα δεῖται, ἢ ταραχῆς καὶ δυσμενείας: ὧν ὑπερβολῇ χρώμενοί τινες ἐργολαβοῦσι καθ' ὑμῶν εἰς ὑποδοχὴν πραγμάτων. ὧν διαψεύσει αὐτοὺς ὁ λογισμός. εἰ δέ τις ὑμῶν διασύρει ταῦτα, πολλῆς ἐστιν εὐηθείας μεστός. εἰ γὰρ ἃ μηδεὶς ἂν ἤλπισεν ὁρῶν γεγενημένα ἃ καὶ πρότερον γέγονε τοῦ δήμου πρὸς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντας ὑπ' ἀνθρώπων ἐγκαθέτων, διαβληθέντες νῦν μὴ ἂν οἴεται γενέσθαι, πῶς οὐ τετύφωται. ταῦτα δ', εἰ μὲν παρῆν, λέγων ἂν ὑμᾶς ἐδίδασκον. ἐπειδὴ δ' ἐν τοῖς τοιούτοις εἰμί, ἐν οἷς εἴ τις ἐμοῦ κατέψευσται, ἐφ' οἷς ἀπόλωλα γένοιτο, γράψας ἐπέσταλκα. πρῶτον μὲν καὶ πλεῖστον λόγον ποιούμενος τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν. δεύτερον, δ' ὅτι τὴν αὐτὴν εὔνοιαν ἣν πρὸς ζῶντα Λυκοῦργον εἶχον, δίκαιον εἶναι νομίζω καὶ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ φαίνεσθαι ἔχων. εἰ δέ τῳ παρέστηκεν ὡς πολύ μοι περίεστι τῶν ἐμαυτοῦ πραγμάτων, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς τοῦτον εἰπεῖν, ὅτι τῶν συμφερόντων ὑμῖν καὶ τοῦ μηδένα τῶν φίλων ἐγκαταλιπεῖν, ὁμοίως ὥσπερ τῆς ἐμαυτοῦ σωτηρίας φροντίζω. οὔκουν ἐκ τοῦ περιόντος ταῦτα ποιῶ. ἀλλὰ τὸ τῆς αὐτῆς σπουδῆς καὶ προαιρέσεως καὶ ταῦτα κἀκεῖνα μιᾷ γνώμῃ πραγματεύομαι. περίεστι δέ μοι ταῦτα, οἷα τοῖς κακόν τι νοοῦσιν ὑμῖν περιγένοιτο. καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανά. ἡδέως δ' ἂν ὑμῖν τὴν ἐπ' εὐνοίᾳ καὶ φιλίᾳ μέμψιν ποιησαίμην νῦν μὲν ἐν κεφαλαίῳ. μικρὸν δὲ ὕστερον δι' ἐπιστολῆς μακρᾶς. ἣν ἐάνπερ ἐγὼ ζῶ προσδοκᾶτε, ἂν μὴ τὰ δίκαια γένηταί μοι παρ' ὑμῶν πρότερον. οἵτινες ὦ τί ἂν εἰπὼν μήθ' ἁμαρτεῖν δοκοίην, μήτε ψευσαίμην λίαν ὀλίγωροι, οὔτε τοὺς ἄλλους, οὔθ' ὑμᾶς αὐτοὺς αἰσχύνεσθε, ἐφ' οἷς Ἀριστογείτονα ἀφείκατε, ἐπὶ τούτοις Δημοσθένην ἐκβεβληκότες: καὶ ἃ τοῖς τολμῶσι μηδὲν ὑμῶν φροντίζειν, μὴ λαβοῦσι παρ' ὑμῶν ἔξεστιν ἔχειν ταῦτ' οὐ διδόντες ἐμοὶ ἵνα οἷός τε ὦ τά τε ὀφειλόμενα εἰσπράξας καὶ τοὺς φίλους ἐρανίσας τὰ πρὸς ὑμᾶς διοικήσω. καὶ μὴ γῆρας καὶ φυγὴν ἐπίχειρα τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πεπονημένων ἔχων, κοινὸν ὄνειδος τῶν ἀδικησάντων ἐπὶ ξένης περιιὼν ὁρῶμαι. βουλομένου δέ μου ἐν μὲν ὑμετέρας χάριτος καὶ μεγαλοψυχίας τάξει τὴν οἴκαδε μοι ἄφιξιν γενέσθαι, ἐμαυτῷ δὲ λύσιν τῆς γεγονυίας οὐ δικαίως βλασφημίας πορίσασθαι, καὶ μόνον αἰτοῦντος ἄδειαν ὅσονπερ χρόνον τὴν ἔκτισιν δεδώκατε, ταῦτα μὲν

οὐ συγχωρεῖτε. ἐρωτᾶτε δὲ ὡς ἀπαγγέλλεταί πρὸς ἐμέ, τίς οὖν αὐτὸν κωλύει παρεῖναι καὶ ταῦτα πράττειν, τὸ ἐπίστασθαι αἰσχύνεσθαι ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. καὶ τὸ ἀναξίως τῶν ὑπὲρ ὑμῶν πεπολιτευμένων πράττειν, καὶ τὸ τὰ ὄντα ἀπολωλεκέναι διὰ τούτους, ἵνα μὴ διπλᾶ καταθῶνται, ἃ οὐκ ἠδύναντο ἁπλᾶ. ἐπείσθην ὑπογράψασθαι τὴν ἀρχὴν τὰς καταβολάς, παρ' ὧν μετὰ μὲν τῆς ὑμετέρας εὐνοίας ἀφικόμενος, μέρος εἰ καὶ μὴ πάντα ἴσως ἂν ἐκομισάμην, ὥστε μηδὲν ἀσχημονεῖν τὸ λοιπὸν τοῦ βίου. ἂν δ' ὥς οἱ ταῦτα λέγοντες ἀξιοῦσί με ἔλθω, ἅμα ἀδοξίᾳ καὶ ἀπορίᾳ καὶ φόβῳ συνέξομαι. ὧν οὐδὲν ὑμεῖς συλλογίζεσθε. ἀλλὰ ῥημάτων μοι καὶ φιλανθρωπίας φθονοῦντες ἂν οὕτω τύχῃ δι' ὑμᾶς, περιόψεσθε ἀπολόμενον. οὐ γὰρ ἂν δεηθείην ἄλλων ἢ ὑμῶν. καὶ τότε φήσετε δεινὰ πεπονθέναι με ἀκριβῶς οἶδα, ὅτε οὔτ' ἐμοὶ πλέον οὐδὲν, οὔθ' ὑμῖν ἔσται. οὐ γὰρ χρήματά γ' εἶναί μοι προσδοκᾶτε, ἔξω τῶν φανερῶν ὧν ἀφίσταμαι. καὶ τὰ λοιπὰ βούλομαι συναγαγεῖν, ἐάν μοι μὴ φιλονείκως, ἀλλ' ἀνθρωπίνως δῶτε τὸ πρὸς τούτοις ἀσφαλῶς εἶναι. καὶ μὴν οὐδὲ παρ' Ἁρπάλου με λαβόντα δείξετε. οὔτε γὰρ ἠλέγχθην, οὔτ' ἔλαβον. εἰ δὲ τἀφανὲς ἀξίωμα τῆς βουλῆς ἢ τὸν Ἄρειον πάγον προσβλέπετε, τῆς Ἀριστογείτονος κρίσεως ἀναμνησθέντες, ἐγκαλύψασθε. οὐ γὰρ ἔχω τούτου πρᾳότερον πρόσταγμα τοῖς ταῦτ' ἐξημαρτηκόσιν εἰς ἐμέ. οὐ γὰρ δήπου τοῖς αὐτοῖς γε λόγοις ὑπὸ τῆς αὐτῆς βουλῆς ἀποφανθέντα ἐκεῖνον μὲν ἀφεῖσθαι δίκαιον εἶναι φήσετε, ἐμὲ δὲ ἀπολωλέναι. οὐχ οὕτως ὑμεῖς ἀλογίστως ἔχετε. οὔτε γὰρ ἄξιος, οὔτε ἐπιτήδειος, οὔτε χείρων, ἀτυχὴς μέντοι δι' ὑμᾶς ὁμολογῶ. πῶς γὰρ οὐκ ἀτυχής, ᾧ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ πρὸς Ἀριστογείτονα ἐμαυτὸν ἐξετάζειν συμβαίνει. καὶ ταῦτ' ἀπολωλότι πρὸς σωτηρίας τετυχηκότα. καὶ μή με ὑπολαμβάνετε ὀργίζεσθαι τοῖς λόγοις τούτοις. οὐ γὰρ ἂν πάθοιμι τοῦτο πρὸς ὑμᾶς ἐγώ. ἀλλ' ἔχει τινὰ τοῖς ἀδικουμένοις ῥᾳστώνην τὸ λέγειν ἃ πάσχουσιν, ὥσπερ τοῖς ἀλγοῦσι τὸ στένειν. ἐπεὶ τῇ γε εὐνοίᾳ οὕτως ἔχω πρὸς ὑμᾶς, ὡς ὑμᾶς ἂν εὐξαίμην πρὸς ἐμέ. καὶ τοῦτ' ἐν πᾶσι πεποίηκα καὶ ποιήσω φανερόν. ἔγνωκα γὰρ ἐξ ἀρχῆς παντὶ τῷ πολιτευομένῳ προσήκειν, ἄνπερ ᾖ δίκαιος πολίτης, ὥσπερ οἱ παῖδες πρὸς τοὺς γονέας, οὕτως πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας ἔχειν. εὔχεσθαι μὲν ὡς εὐγνωμονεστάτων τυγχάνειν. φέρειν δὲ τοὺς ὄντας εὐμενῶς. ἡ γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἧττα καλὴ καὶ προσήκουσα νίκη παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσι γίνεται. Εὐτυχεῖτε.

denegatis,& interrogatis,vt mihi renũciatur. Quis ergo me prohibeat venire,& hæc agere? Quòd vereri didici, Athenienſes,& longè alia fortuna ſum, quàm mea in vos & Rempublicam facta merebantur:& quòd rei familiaris propter quoſdam iacturã feci:ne illi duplum ſoluere cogerentur, cùm ſimplum non poſſent, ſatiſdare initio pro mea facilitate pollicitus. A quibus adiutrice veſtra beneuolentia reuerſus, partem ſaltem, ſi non totum, recuperarem: vt reliquum vitæ tempus citra dedecus exigere liceret. Quòd ſi verò ita, vt iſti, qui iactant talia, iubent, venero: ſimul & ignominia & inopia,& metu conflictabor. quorũ vos nihil conſideratis: ſed verba & humanitatem mihi inuidentes, me veſtra culpa (ſi fors ita tulerit) interire ſinetis: neque enim aliis quàm vobis ſupplex eſſe poſſum. Ac tum, ſortem meam, ſatis ſcio, miſeraturi eſtis, cùm querelæ neque mihi neq; vobis quicquam proderunt. Nam alias opes, præter eas quæ notæ,& ereptæ mihi ſunt, habere ne me expectetis. Reliquias igitur, ſi, omiſſa contentione id pro humanitate veſtra mihi tutò facere conceſſeritis, conquiram. Neque enim ab Harpalo me aliquid accepiſſe oſtendetis: nam neque conuictus ſum, neque accepi. Si verò ſenatus obſcuram autoritatem, aut vicũ Martium intuemini: iudicij de Ariſtoginote facti recordati, erubeſcite. non enim aliud habeo leuius, quod mãdem iis qui ad iſtũ modum in me deliquerunt. Nec enim iiſdem rationibus vtique ab eodem ſenatu promulgatum, illum dimitti æquum eſſe dicetis, Me verò interire. Non adeò vos incogitantes eſtis. Neque enim mereor: neque dignus, neque illo deterior ſum. Infelicem quidem eſſe me, veſtra cauſa, confiteor. Qui enim infelicem me eſſe neget, cui ad mala cætera id quoque accedit, vt cum Ariſtogitone me comparem, præſertim perditum cum incolumi? Neq; hæc iracundè à me dici putetis (neque enim ego vobis iraſci queã) ſed vt ſuſpiria dolentibus, ſic affectis iniuria conqueſtiones leuamẽti aliquid afferre ſolent. Nam vobis quidem tam bene cupio, quàm vos mihi optarim: & hoc in omnibus rebus & declaraui, & declarabo. Nam initiò ſtatim animum induxi meum, quiſquis ad Rempublicam acceſſerit (modò bonus ciuis eſſe velit) eum ſic erga omnes ciues affectum eſſe decere, vt liberos erga parentes: vt eos quidem quàm æquiſſimos experiri optet: ſed qualeſcunque fuerint, ferat æquo animo. Ita enim vinci præclarum eſt, & à prudentibus victoria conueniens exiſtimatur. Valete.

ADVER-

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΘΗΡΑΜΕΝΟΥΣ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΣ.

ADVERSVS THERAMENIS MALEDICTA.

Demosthenes Senatui populóque S.

AVdio de me Theramenem quum alia dixisse contumeliosa, tum verò exprobrasse infœlicitatem. Eum igitur ignorare, conuicio, quo nulla eius cui fit, declaretur improbitas apud homines cordatos nihil profici: non miror. Nã & in vita cõfidentẽ, & non natura ciuẽ & à puero in prostibulo educatum nescire hæc, quàm intelligere, facilius credi potest. Cum eo igitur, si quando rediero, & mansero incolumis, disputare conabor de ipsius & in me & in vos contumeliis: cúmque spero me, quamuis ab omni verecundia sit alienus, modestiorem effecturũ. Vobis autem publici boni causa volo per literas, quæ hisce de rebus dicenda habeo, significare. Quæ vobis diligenter animaduertenda sunt, vt, mea quidem sententia, non tantùm auscultatione digna, sed etiam memoria. Ego vestram vrbem omnium vrbium fortunatissimam existimo, & diis charissimam. Et hæc testari de vobis, & Iouem Dodonæum, & Dionen, & Pythium Apollinem perpetuò: & obsignare insuper, Bonam fortunam esse in vrbe vestra. Iam quæ de futuris rebus significant dij, ea eos prædicere perspicuum est, à præteritis autem petitas appellationes, rebus quæ facta sunt, tribuere. Ego autem quæ apud vos egi in Republica, ex iis sunt quæ iam præterierunt, ob quæ dij vos felices nominarunt. Quo igitur pacto æquum est, vos qui paruistis felices dici: eum verò qui suasit, cõtrarium cognomen sortiri? Nisi quis hoc fortasse dixerit, communem felicitatem, cuius ego fui suasor, deos esse qui nominent, quibus mentiri nefas est: priuatum autem conuicium, quo in me vsus est Theramenes, hominum audacem, & impudentẽ, & rationis etiam expertem iactasse. Neq; verò solum è deorum oraculis, bonam esse, qua estis vsi, fortunam reperietis: sed ipsis etiam euentibus, modò rectè iudicare libeat, consideratis. Vos enim, si vt homines negocia considerare vultis: felicissimá è meis consiliis vrbem esse factam, reperietis. Sin, quæ dij soli eximia tenent, vos consequi postulatis: ea quæ fieri nequeunt, affectatis. Quid igitur dij eximium, hominibus negatum habent? vt bona omnia in sua manu & potestate teneant: eáque tũ seruare ipsi, tum donare cæteris possint: vtque mali nihil ab omni æuo vel passi, vel passuri sint.

Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.

ΑΚούω περὶ ἐμοῦ Θηραμένην ἄλλους τε λόγους βλασφήμους εἰρηκέναι καὶ δυστυχίαν προφέρειν. τὸ μὲν οὖν τοῦτον ἀγνοεῖν, ὅτι λοιδορίας ἡ μηδεμίαν κακίαν καθ' ὅτου λέγεται δείκνυσιν, οὐδὲν ἐστ' ὄφελος παρ' εὖ φρονοῦσιν ἀνθρώποις, οὐχὶ θαυμάζω. τὸ γὰρ θρασὺν μὲν τῷ βίῳ, μὴ πολίτην δὲ τὴν φύσιν ἐν ἐργαστηρίῳ δὲ τεθραμμένον ἐκ παιδός, αἰσθάνεσθαί τι τῶν τοιούτων, εὐλογώτερον ἦν ἢ μὴ συνιέναι. τούτῳ μὲν οὖν ἐὰν ἀφίκωμαί ποτε καὶ σωθῶ, πειράσομαι διαλεχθῆναι περὶ ὧν εἰς ἐμὲ καὶ περὶ ὧν εἰς ὑμᾶς παροινεῖ. καὶ νομίζω καίπερ οὐδὲν μετέχοντα τοῦ αἰσχύνεσθαι, μετριώτερον αὐτὸν ποιήσειν. ὑμῖν δὲ τοῦ κοινῇ συμφέροντος ἕνεκα, βούλομαι δι' ἐπιστολῆς οὓς περὶ τούτων ἔχω λόγους δηλῶσαι. οἷς πάνυ τὸν νοῦν προσέχοντες ἀκούσατε. οἴομαι γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἀκοῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ μνήμης ἀξίους εἶναι. ἐγὼ τὴν πόλιν τὴν ὑμετέραν εὐτυχεστάτην πασῶν πόλεων ὑπολαμβάνω καὶ θεοφιλεστάτην. καὶ ταῦτα οἶδα καὶ τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον, καὶ τὴν Διώνην, καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον ἀεὶ λέγοντας ἐν ταῖς μαντείαις, καὶ προσεπισφραγιζομένους τὴν ἀγαθὴν τύχην ἐν τῇ πόλει εἶναι τῇ παρ' ὑμῖν. ὅσα τοίνυν περὶ τῶν ἐπιόντων δηλοῦσιν οἱ θεοί, δῆλον ὡς προλέγουσι. τὰς δ' ἀπὸ τῶν παρεληλυθότων προσηγορίας ἐπὶ ταῖς γεγονυίαις πράξεσι τίθενται. ἃ τοίνυν ἐγὼ πεπολίτευμαι παρ' ὑμῖν, τῶν ἤδη γεγενημένων ἐστίν, ἀφ' ὧν εὐτυχεῖς ὑμᾶς προσηγορεύκασιν οἱ θεοί, πῶς οὖν δίκαιον τοὺς μὲν πεισθέντας εὐτυχεῖς ὀνομάζεσθαι. τὸν δὲ πείσαντα, τῆς ἐναντίας προσηγορίας τυγχάνειν. πλὴν εἰ τοῦτό τις εἴποι τὴν μὲν κοινὴν εὐτυχίαν, ἧς ἐγὼ σύμβουλος, θεοὺς τοὺς λέγοντας εἶναι, οἷς οὐ θέμις ψεύδεσθαι. τὴν δ' ἰδίαν βλασφημίαν, ᾗ κατ' ἐμοῦ κέχρηται Θηραμένης θρασὺν καὶ ἀναιδῆ, καὶ οὐδὲ νοῦν ἔχοντ' ἄνθρωπον εἰρηκέναι. οὐ τοίνυν μόνον ταῖς παρὰ τῶν θεῶν μαντείαις ἀγαθὴν οὖσαν εὑρήσετε, ᾗ κέχρησθε τύχῃ, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων θεωροῦντες ἂν ἐξετάζητε ὀρθῶς. ὑμεῖς γὰρ εἰ μὲν ὡς ἄνθρωποι τὰ πράγματα βούλεσθε θεωρεῖν, εὐτυχεστάτην εὑρήσετε, ἀφ' ὧν ἐγὼ συνεβούλευσα τὴν πόλιν γεγονυῖαν. εἰ δ' ἃ τοῖς θεοῖς ἐξαίρεθ' ὑπάρχει μόνοις, τούτων ἀξιώσετε τυγχάνειν, ἀδυνάτων ἐφίεσθε. τί οὖν ἐστι θεοῖς ἐξαίρετον, ἀνθρώποις δ' οὐ δυνατόν. ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν ἐγκρατεῖς ὄντας κυρίους εἶναι καὶ αὐτοὺς ἔχειν καὶ δοῦναι τοῖς ἄλλοις. φλαῦρον δὲ μηδὲν μηδέ ποτε παντὶ τῷ αἰῶνι, μήτε παθεῖν, μήτε μελλῆσαι.

καὶ μὴν ὑποκειμένων τούτων ὥσπερ προσήκει, σκοπεῖτε τὰ ὑμέτερα αὐτῶν πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. οὐδεὶς γὰρ οὕτως ἐστὶν ἀγνώμων, ὅστις ἂν ἢ τὰ λακεδαιμονίοις συμβεβηκότα οἷς οὐκ ἐγὼ συνεβούλευον, ἢ τὰ πέρσαις πρὸς οὓς οὐδὲ ἀφικόμην πώποτε, αἱρετώτερα φήσειεν εἶναι τῶν ὑμῖν παρόντων. καὶ ἐῶ καππαδόκας καὶ σύρους καὶ τοὺς τὴν ἰνδικὴν χώραν κατοικοῦντας ἀνθρώπους ἐπ᾽ ἐσχάτων γῆς. οἷς ἅπασι συμβέβηκε πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθέναι καὶ χαλεπά. ἀλλὰ νὴ δία τούτων μὲν ἄμεινον ὑμᾶς πράττειν ἅπαντες ὁμολογήσουσι. θετταλῶν δὲ καὶ ἀρκάδων καὶ ἀργείων χεῖρον ἤ τινων ἄλλων. οἷς ἐν συμμαχίᾳ συνέβη γενέσθαι φιλίππῳ. ἀλλὰ τούτων καὶ πολὺ βέλτιον ἀπηλλάχθητε. οὐ μόνον τῷ μὴ δεδουλωκέναι, καίτοι τί τηλικοῦθ᾽ ἕτερον, ἀλλὰ καὶ τῷ τοὺς μὲν πάντας αἰτίους εἶναι δοκεῖν τῶν τοῖς ἕλλησι κακῶν συμβεβηκότων διὰ φιλίππου καὶ τῆς δουλείας, ἐξ ὧν εἰκότως μισοῦνται. ὑμᾶς δ᾽ ὁρᾶσθαι ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων καὶ σώμασι καὶ χρήμασι καὶ πόλει καὶ χώρᾳ καὶ πᾶσιν ἠγωνισμένους. ἀνθ᾽ ὧν εὔκλειαν εἰκὸς ὑπάρχειν καὶ χάριν ἀθάνατον παρὰ τῶν τὰ δίκαια βουλομένων ποιεῖν. οὐκοῦν ἀφ᾽ ὧν ἐγὼ συνεβούλευσα, τὸ μὲν ἁπάντων ἄριστα πράττειν τῇ πόλει συμβέβηκε. τῶν δὲ συνηγωνισμένων ἐνδοξοτέραν εἶναι περίεστι. τοιγαροῦν ἐπὶ τούτοις οἱ θεοὶ τὰς μὲν μαντείας τὰς ἀγαθὰς ὑμῖν διδόασι. τὴν δ᾽ ἄδικον βλασφημίαν, εἰς κεφαλὴν τῷ λέγοντι τρέπουσι. γνοίη δ᾽ ἄν τις, εἰ προέλοιτο ἐξετάσαι τὰ ἐπιτηδεύματα ἐν οἷς ζῇ. ἃ γὰρ ἂν καταράσαιτό τις αὐτῷ, ταῦτ᾽ ἐκ προαιρέσεως ποιεῖ. ἐχθρὸς μέν ἐστι τοῖς γονεῦσι. φίλος δὲ παυσανίᾳ τῷ πόρνῳ καὶ θρασύνεται μὲν ὡς ἀνήρ. πάσχει δ᾽ ὡς γυνή. καὶ τοῦ μὲν πατρός ἐστι κρείττων. τῶν δ᾽ αἰσχρῶν ἥττων. οἷς δ᾽ ὑπὸ πάντων δυσχεραίνεται, τούτοις τὴν διάνοιαν ἀγάλλεται αἰσχρορρημοσύνῃ καὶ τῷ διηγεῖσθαι ταῦτ᾽ ἐφ᾽ οἷς ἀλγοῦσιν οἱ ἀκούοντες. ὁ δ᾽ ὡς ἀφελὴς καὶ παρρησίας μεστὸς οὐ παύεται. καὶ ταῦτα οὐκ ἂν ἔγραψα, εἰ μὴ κινῆσαι τὴν ἐν ὑμῖν μνήμην τῶν προσόντων αὐτῷ κακῶν ἠβουλόμην. ἃ γὰρ ἂν εἰπεῖν ἄν τις ὀκνήσαι, καὶ γράψαι φυλάξαιτ᾽ ἄν. οἶμαι δὲ κἂν ἀκούσαντα δυσχεραίνειν ταῦτα. ἀπὸ τούτων μνησθεὶς οἶδεν ἕκαστος ὑμῶν πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ αἰσχρὰ τούτῳ προσόντα. ὥστ᾽ ἔμοιγε μηδὲν ἀναιδὲς εἰρῆσθαι, καὶ τούτων ὑπόμνημα τῶν ἑαυτοῦ κακῶν ὀφθέντα πᾶσιν εἶναι. εὐτυχεῖτε.

Πρὸς ἡρακλεόδωρον.

Δημοσθένης Ἡρακλεοδώρῳ εὖ πράττειν.

ΟΥΘ᾽ ὅπως χρὴ πιστεῦσαι οἷς ἀπήγγελλέ μοι Μενεκράτης, οὔθ᾽ ὅπως ἀπιστεῖν ἔχω. ἔφη γὰρ Επίτιμον ἐνδεδεῖχθαι μὲν καὶ ἀπῆχθαι ὑπὸ Αράτου. σὲ δὲ ἀγωνίζεσθαι καὶ ἁπάντων αὐτῷ χαλεπώτατον εἶναι

Iam his iactis fundamentis, quemadmodum decet vestrum statum cõsiderate, & cum ceterorum fortuna conferte. Nemo enim ita væcors est, qui vel quæ Lacedæmoniis accidére, quibus ego nihil cõsului: vel quæ Persis ad quos ego nunquam perueni: isti vestro statui dicat anteferenda. Omitto Cappadoces, & Syros, & Indicæ regionis homines, in vltimis terris habitantes: quibus omnibus vsu venit, vt multa & acerba & grauia sustinerent. At Hercule felicius agi vobiscum, quàm cum hisce omnibus fatebuntur omnes: deterius autem quàm cum Thessalis, & Arcadibus, & Argiuis, & quibusdam aliis, quibus accidit vt Philippi societatem colerent? At minore quàm hi ipsi etiam incommodo recessistis: non eò tantùm, quòd non seruiistis (quo quid maius fieri queat?) sed ob illud etiam, quòd istis omnibus, clades à Philippo illatæ Græcis, & oppressio libertatis, imputatur. Vnde meritò in odio sunt: vos autem pro salute Græcorũ, & corpora & opes & vrbem & agros in discrimen adduxisse constat. Vnde consentaneum est, & vos florere gloria, & apud homines æquos & gratos gratiam iniisse immortalem. Fuit igitur hic meorũ consiliorum euentus, vt vestra vrbs ex his quæ restiterunt, prosperrima fortuna vtatur: illis quæ Philippum adiuuerunt, gloria præstet. Proinde ob hæc dij vobis bona oracula reddunt: iniquum autem maledictum in conuiciatoris caput retorquent. Quod ita intelligitur, si quis eius quotidianæ vitæ consuetudinem expectare instituerit. Nam quæ illi imprecer is, ea ipse de industria facit, qui parentes odio, Pausaniam pædiconem amore prosequatur: qui insolenter vt se virum iactet, cùm muliebra patiatur, patre superior, turpitudine inferior: qui earum rerum propter quas illum omnes auersantur, obscœna commemoratione suum ipse animum oblectet: iisque narrandis recreetur, quæ nauseam audientibus moueant. Neque tamen, vt homo simplex atque ingenuus desistere potest. Hæc ego non scripsissem, nisi commouere vestram, qua comprehensa latent eius flagitia, memoriam voluissem. Nam quæ dictu parum verecunda sunt: ea nec satis honestè scribi possunt. Atque vel hæc vobis arbitror auditu fuisse molesta. His enim admonitus vnusquisque vestrûm, multa eius & atrocia & fœda flagitia meminit. Fit igitur, vt nec ego quicquam turpe dixerim: & iste, quoties in publicum prodierit, suarum fœditatum omnibus monimentum exhibeat. Valete.

Ad Heracleodorum.

Demosthenes Heracleodoro. S.

QVæ mihi Menecrates nunciauit, iis ego nec tribuere fidem, nec abrogare possum. Dixit enim, Epitimum ab Arato & delatum, & abductum esse in carcerem: te verò causam agere, & omnium esse acerrimum eius hostem.

Te igitur

Te igitur per Iouem hospitalem omnésque deos obtestor, ne quam mihi molestiam & dolorem parias. Præterquam enim quod Epitimi salus mihi curæ est, & quòd, si quid ei accideret, magnum mihi ipsi malum dari videretur, túque eius calamitatis autor ei esses: puderet me etiam eorum qui conscij sunt, quid ad omnes homines de te dixerim, confisus me vera loqui: re non quidem è familiaribus congressibus cõperta, sed quòd te & autoritate præditum, & eruditionem amplexum esse videbam: eam præsertim quæ in schola Platonis traditur: quæ omnino ab auaricia & violentia, cæterisq; callidis aucupiis abhorret: ad summam autem bonitatem & iusticiam omnia refert. Qua doctrina qui eruditus est, huic, ita me dij ament, non colere simplicem veritatem, & in omnes esse benefico, nefas esse duco. Quin illud etiam molestissimum mihi esset, si magno benuolentiæ erga te quasi impetu concitatus, mutare sententiam, ac alio in te esse animo cogerer. Quibus igitur in rebus me despectum & neglectum esse putem, etsi non dixero, eas tamen ita se habituras putato. Quòd si nos ideo contemnis, quòd nondum è principibus sumus: cogita te quoque olim adolescentẽ, & ea qua nos ætate modò sumus, fuisse, & consiliis atque actionibus tuis ad tantum fastigium ascendisse: id quod nobis etiam contingere poterit. Nam recta quidem voluntas adest: cui si fortunæ benignitas suffragetur, res ipsa confici queat, Nihil autem melius collocari potest rectè tributo officio: quod & tu nobis præstare debes: neque ab vllo væcorde vel abduci in deterius, vel vinci velis: sed illos tute in tuam perducito sententiam: itáque te gerito, vt ne quid è pactis & cõuentis nostris desideretur, vtque Epitimus periculis eripiatur & liberetur. Adero autem & ipse eo tempore, quod tu tempestiuum esse dixeris. Id igitur mihi per literas significa; vel etiam pro amicitia impera. Vale.

Demosthenes senatui populóque S.

REdditę sunt ab Antiphilo literę senatui sociorum, bona quidem expectare volentibus, scriptæ commodè, sed quæ Antipatri ministris multos & difficiles sermones suppeditent: qui acceptis ab Antipatro literis ad Dinarchum, Corinthum missis, omnes Peloponnesi vrbes iis sermonibus impleuerunt, quos in illorum capita dij conuertant. Cùm verò huc peruenisset iste qui nunc adest, cum meo tabellario, literas ferente à Polémæsto ad Epinicum fratrem, virum vestri studiosum & mei amantem, atque ab illo ad me perductus esset: ego audito nuncio, eum ad vos mittendum censui: vt perspicuè rebus omnibus, quæ in castris accciderunt, ex eo qui tum prælio interfuit, auditis: & in præsentia bonis animis sitis, & reliqua, diis bene fortunantibus talia fore, qualia vultis, expectetis. Valete.

δέομαι δή σου πρὸς Διὸς ξενίου καὶ πάντων τῶν θεῶν, μή με καταστήσῃς ἀηδεῖ καὶ δεινῷ μηδενὶ περιπετῆ. εὖ γὰρ ἴσθι χωρὶς τοῦ μέλειν μοι τῆς Ἐπιτίμου σωτηρίας, καὶ νομίσαι μεγάλην ἂν συμφορὰν, εἴ τι πάθοι καὶ τούτου σὺ συναίτιος εἴης, αἰσχύνομαι τοὺς συνειδότας μοι τοὺς λόγους οὓς ἐγὼ περὶ σοῦ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἔλεγον, πεποιθὼς ἐμαυτῷ ἀληθῆ λέγειν, οὐκ ἐκ τοῦ πεπλησιακέναι σοὶ πεῖραν ἔχων. ἀλλ' ὁρῶν, ὅτι δόξης ἐπιτυγχάνων, καὶ παιδείαν ἀπεδέχου. καὶ ταύτα τὴν ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος διατριβῆς, ἥπερ ἐστὶν ὡς ἀληθῶς τῶν μὲν πλεονεκτημάτων καὶ τῶν περὶ ταῦτα σοφισμάτων ἔξω. τοῦ βελτίστου δὲ καὶ τοῦ δικαιοτάτου πάνθ' ἕνεκα ἐξητασμένη. ἧς μὰ τοὺς θεοὺς τὸν μεταςχόντα μὴ οὐχὶ ἀψευδεῖν καὶ πρὸς ἅπαντας ἀγαθὸν εἶναι οὐχ ὅσιον ἡγοῦμαι. γένοιτο δ' ἄν μοι κἀκεῖνο τῶν χαλεπωτάτων. εἰ ἄρ' ὡρμηκὼς ἐμαυτὸν εὐνοϊκῶς ἔχειν σοι, τὴν ἐναντίαν γνώμην μεταλαβεῖν ἀναγκασθείην, ἃ δὴ ὑπολαμβάνω παρεωρᾶσθαι καὶ πεφενακίσθαι, κἂν μὴ φῶ, νόμιζε οὕτως ἕξειν. εἰ δὲ ἡμῶν καταπεφρόνηκας, ὅτι τῶν πρώτων οὐκ ἐσμέν πω, λογίσαι, ὅτι καὶ σύ ποτ' ἦσθα νέος, καὶ τὴν ἡλικίαν εἶχες, ἣν ἡμεῖς νῦν. ἐκ δὲ τοῦ συμβουλεύειν καὶ πράττειν γεγένησαι τηλικοῦτος. καὶ ἡμῖν δὲ τοῦτο συμβαίη. τὸ μὲν γὰρ εὖ βούλεσθαι πάρεστι. τῆς δὲ τύχης συλλαμβανούσης, καὶ τοὔργον γένοιτ' ἄν. καλὸς οὖν ἔρανος, χάρις δικαία· ἣν καὶ σὺ ποιῆσαι πρὸς ἐμέ. καὶ μήθ' ὑφ' ἑνὸς τῶν εὖ φρονούντων χεῖρον ἄγου, μήδε ἡττῶ. ἀλλ' ἐκείνους μὲν ἄγε ἐπὶ τὰ σοὶ δοκοῦντα. καὶ πρᾶττε οὕτως, ὅπως μηδενὸς τῶν ὁμολογηθέντων στερηθῶμεν. ἀλλ' Ἐπιτίμῳ γένηται σωτηρία τις καὶ ἀπαλλαγὴ τῶν κινδύνων. παρέσομαι δὲ εἰς τὸν χρόνον κἀγὼ καθ' ὃν σὺ φῂς καιρὸν εἶναι. γράψας δέ μοι πέμψον, ἢ καὶ ὡς φίλῳ ἐπίστελλε. εὐτύχει.

Δημοσθένης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.

ΗΛθεν ἐπιστολὴ παρ' ἀντιφίλου πρὸς τοὺς τῶν συμμάχων συνέδρους, τοῖς μὲν βουλομένοις ἀγαθὰ προσδοκᾶν ἱκανῶς γεγραμμένη. τοῖς δ' ὑπηρετοῦσιν ἀντιπάτρῳ πολλοὺς καὶ δυσχερεῖς ἀπολείπουσα λόγους. οἱ γὰρ λαβόντες τὰ παρ' ἀντιπάτρου γράμματα πρὸς δείναρχον ἐς κόρινθον ἐλθόντα, ἁπάσας τὰς ἐν πελοποννήσῳ πόλεις τοιούτων λόγων ἔπλησαν, οἵων εἰς κεφαλὴν αὐτῶν περιστρέψειαν οἱ θεοί. ἀφικομένου δὲ τοῦ νῦν ἥκοντος μετὰ τοῦ παρ' ἐμοῦ φέροντος γράμματα παρὰ Πολεμαίστου πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἐπίνικον ἄνδρα ὑμῖν εὔνουν καὶ ἐμοὶ φίλον, κἀκείνου πρὸς ἐμὲ ἀγαγόντος ἀκούσαντί μοι ἃ ἔλεγεν, ἐδόκει πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν ἀποστεῖλαι. ὅπως πάντα σαφῶς ἀκούσαντες τὰ ἐν τῷ στρατοπέδῳ γεγονότα, τοῦ περὶ τὴν μάχην παραγεγενημένου τότε, εἰς τὸ παρὸν θαρρῆτε, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν θεῶν θελόντων ἃ βούλεσθε ἔχειν ὑπολαμβάνητε. Εὐτυχεῖτε.

Τέλος τῶν Δημοσθένους ἐπιστολῶν.

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ΠΛΑΤΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΩ ΕΥΠΡΑΤΤΕΙΝ.

PLATONIS EPISTOLAE.

PLATO DIONYSIO BENE AGERE.

ΔΙΑΤΡΙΨΑΣ ἐγὼ παρ' ὑμῖν χρόνον τοσοῦτον, καὶ διοικῶν τὴν ὑμετέραν ἀρχὴν πεπιστευμένος, πάντων μάλιστα τὰς ὠφελείας ὑμῶν λαμβανόντων, τὰς διαβολὰς δυσχερεῖς οὔσας ὑπέμενον. ᾔδειν γὰρ ὅτι τῶν ὠμοτέρων οὐδὲν ἐμοῦ συνθέλοντος, ὑμῖν δόξει πεπρᾶχθαι. πάντες γὰρ οἱ συμπολιτευόμενοι μεθ' ὑμῶν, ὑπάρχουσί μοι μάρτυρες. ὧν ἐγὼ πολλοῖς συνηγωνισάμην, ἀπολύσας αὐτοὺς οὐ σμικρᾶς ζημίας. αὐτοκράτωρ δὲ πολλάκις τὴν ὑμετέραν πόλιν διαφυλάξας, ἀπεπέμφθην ἀτιμότερον, ἢ πτωχὸν ὑμῶν ἀποστελλόντων προσήκει. καὶ κελευόντων ἐκπλεῦσαι, τοσοῦτον παρ' ὑμῖν διατρίψαντα χρόνον. ἐγὼ μὲν οὖν περὶ ἐμαυτοῦ βουλεύσομαι τὸ λοιπὸν, τρόπον ἀπανθρωπότερον. σὺ δὲ τοιοῦτος ὢν τύραννος, οἰκήσεις μόνος. τὸ δὲ χρυσίον τὸ λαμπρὸν ὅπερ ἔδωκας εἰς ἀποστολὴν, ἄγει σοι Βακχεῖος ὁ τὴν ἐπιστολὴν φέρων. οὔτε γὰρ ἐφόδιον ἐκεῖνό γ' ἦν ἱκανὸν, οὔτε πρὸς τὸν ἄλλον βίον ξυμφέρον. ἀδοξίαν δὲ πλείστην μὲν τῷ διδόντι σοι παρασκευάζον. οὐ πολλῷ δὲ ἐλάττω κἀμοὶ τῷ λαμβάνοντι. διόπερ οὐ λαμβάνω. σοὶ δ' οὐδὲν διαφέρει δηλονότι καὶ λαβεῖν καὶ δοῦναι τοσοῦτον. ὥστε κομισάμενος, ἄλλον τινὰ τῶν ἑταίρων θεράπευσον ὥσπερ ἐμέ. κἀγὼ γὰρ ἱκανῶς ὑπὸ σοῦ τεθεράπευμαι. καί μοι τὸ τοῦ Εὐριπίδου, κατὰ καιρόν ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι σοι πραγμάτων ἄλλων ποτὲ ξυμπεσόντων, εὔξῃ τοιοῦτον ἄνδρα σοι παρεστάναι. ὑπομνῆσαι δέ σε βούλομαι. διότι καὶ τῶν ἄλλων τραγῳδιοποιῶν οἱ πλεῖστοι ὅταν ὑπό τινος ἀποθνήσκοντα τύραννον εἰσάγωσιν, ἀναβοῶντα ποιοῦσι. φίλων ἔρημος ὢ τάλας ἀπόλλυμαι. χρυσίου δὲ σπάνει ἀπολλύμενον, οὐδεὶς πεποίηκε. κἀκεῖνο δὲ τὸ ποίημα τοῖς νοῦν ἔχουσιν, οὐ κακῶς ἔχειν δοκεῖ. οὐ χρυσὸς ἀγλαὸς σπανιώτατος ἐν θνατῶν δυσελπίστῳ βίῳ οὐδ' ἀδάμας, οὐδ' ἀργύρου κλῖναι, πρὸς ἄνθρωπον δοκιμαζόμενα ἀστράπτει πρὸς ὄψεις. οὐδὲ γαίας εὐρυπέδου, γόνιμοι βρίθοντες αὐτάρκεις γύαι, ὡς ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοφράδμων νόησις. ἔρρωσο. καὶ γίγνωσκε τοσοῦτον ἡμῶν διημαρτηκὼς ἵνα πρὸς τοὺς ἄλλους βέλτιον προσφέρῃ.

EGo dum apud vos diu multúmque versarer, & ita imperium vestrum fideliter administrarem, vt inde præ cæteris vtilitatem perciperetis, graues calumnias sustinui. Noui enim quòd me vobis astipulante crudele nihil omnino factum videbitur. Omnes autem qui eadem gubernatione versati sunt, testes mihi esse possunt. Quorum ego permultos summo conatu à damnis non mediocribus liberaui. Imperio quinetiã apud vos fungens, ciuitatem vestram sæpius custodiui. Tãdem verò ignominiosius à vobis expulsus sum, quàm mendicum aliquem expelli conueniat, iussus à vobis abire, qui tam diuturnam operam vestris sum commodis impertitus. Igitur posthac cogito degere vitam solitariam. Tu autem talis tyrannus gubernabis solus. Pecuniam verò illam egregiam abs te in viaticam missam, per Bacchium hunc vnà cum his literis ad te remitto. Neque enim ad viaticum sufficit: neque ad cæteram vitam satis est vtilis: tibíque danti dedecus allatura maximum, & mihi non multò minùs accipienti. Itaque illam accipere nolui. Tua verò nihil interest, & dare & accipere tantundem: sed illa recepta tuorum quempiã alterum honorabis, quemadmodum me honorasti. Ego abs te satis iam sum honoratus. Et mihi opportunum est nunc Euripidis illud dicere: te rebus quandoque poscentibus talem tibi virum assistere optaturum. Meminisse autem te volo, & alios tragicos plurimos, cùm tyrannum aliquem pereuntem inducunt, huiusmodi illi voces attribuere, heu miser, pereo nullis fultus amicis. Auri verò defectu pereuntem aliquem nullus adhuc finxit poëtarum. Illud quoque poëticum mentem habentibus valde probatur. Non auri fulgor in misera mortalium vita rarissimi, non adamas, non argenteæ mensæ quæ apud homines habentur in pretio, ita oculis coruscant: neque lati fundi, aut pinguia culta tantum valent ad vitam, quantum mens bonorum virorum inter se consentientium. Vale: atque considera tantum erga nos erratum, quo erga cæteros rectius te geras.

Eidem

AVdiui ex Archedemo te censere non solùm me, sed familiares etiam meos præter vnicum Dionem nihil mali aduersus te loqui debere vel agere. Hoc autem quod de Dione excipis, ostendit me in familiares meos imperium non habere. Si enim haberem cùm in alios, tum in Dionem ac te imperium, tam vobis quàm cæteris Græcis bona, vt arbitror, plurima prouenirent. Nunc autem hoc duntaxat magnus sum, quòd meipsum præsto rationi meæ obedientem. Quæ ideo dico, quia nihil synceri, Cratistolus & Polyxenus ad te detulerunt. Quorum alterum dicere ferunt, audisse Olympiis multos eorum qui mecum erant obtrectantes tibi. Forsitan acutius quàm ego, ille audit. Ego enim tale nihil audiui. Videtur autem mihi posthac quoties huiuscemodi aliquid ad te defertur, te ita facere oportere, vt scribas ad me, & rem ipsam perquiras. Ego enim verum fateri nec formidabo, nec erubescam. Mihi autem & tibi ita se res inuicem habet, vt neque nos ulli (vt liberè dicam) Græcorum incogniti simus: neque familiaritatem nostram huius seculi homines conticescant: certum quoque illud habeto, neque posteros tacituros. Tales sunt qui eam norunt, vtpote neque paruam, neque obscuram. Quorsum hæc? Statim aperiam, altiùs rem aliquanto exorsus. Naturæ quidem legis sapientia potentiáque excellens in idem tendunt. Sempérque ista duo se inuicem affectant, persequuntur, congrediuntur. Deinde etiam istis homines admodum delectantur, quoties siue in carminibus poëtarum, siue priuatis colloquiis huiusmodi quędam referunt, aut audiunt: ceu cùm de Hierone & Pausania Lacedæmonio loquuntur homines, gaudent Simonidis familiaritatem quæ cum illis fuit, commemorare: & quæ apud eos dixit, fecítque referre. Similiter Periandrum Corinthium, & Thaletem Milesium vnà celebrare consueuerunt, Periclem & Anaxagorã, Crœsum atque Solonem, vt sapientes: & Cyrũ, vt potentẽ. Atqui hæc imitari poëtæ Creontem & Tiresiam simul inducunt: Polyidúmque & Minoa: Agamemnonem & Nestorem: Vlyssem & Palamedem: atque vt mihi videtur, eadem ratione prisci homines Ioui Prometheum coniunxerunt. Horum verò alios consentientes, alios dissentientes inducunt: alios autem quandoque concordes, quandoque verò discordes. Eorúmque tam dissensiones quàm cõsensiones canunt. Cuncta verò hęc ideo dixi, vt illud ostenderem, quòd etiam cùm mortui fuerimus, de nobis homines non silebunt. Quocirca non est negligendum à nobis: sed cura habenda temporis subsequentis. Fit enim natura quadam, vt ignauissimi homines nihil curent quæ sit de ipsis futura opinio: probatissimi autem viri cuncta faciant quò in futuris seculis bene inter homines audiant. Quam ego coniecturam facio, esse aliquem sensum iis qui mortui sunt, rerum quæ in vita geruntur. Quoniam optimi sic fortè diuinant: deterrimi autẽ nequaquã. Validiora verò sũt diuinorũ virorũ præsagia, quàm aliorũ. Puto autẽ, si liceret superioribus illis defunctis de quibus loquor,

Τῷ αὐτῷ.

ΗΚουσα ἀρχεδήμου ὅτι σὺ ἡγῇ χρῆναι περὶ σοῦ, μὴ μόνον ἐμὲ ἡσυχίαν ἄγειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐμοὺς ἐπιτηδείους, τοῦ φλαῦρόν τι ποιεῖν ἢ λέγειν περὶ σοῦ. δίωνα δὲ μόνον, ἐξαίρετον ποιῇ. οὗτος δὲ ὁ λόγος σημαίνει, τὸ δίωνα ἐξαίρετον εἶναι, ὅτι οὐκ ἄρχω ἐγὼ τῶν ἐμῶν ἐπιτηδείων. εἰ γὰρ ἦρχον ἐγὼ οὕτω τῶν τε ἄλλων καὶ σοῦ καὶ δίωνος, πλείω ἂν ἦν ὑμῖν τε πᾶσιν ἀγαθὰ, τοῖς τε ἄλλοις ἕλλησιν ὡς ἐγώ φημι. νῦν δὲ μέγας ἐγώ εἰμι, ἐμαυτὸν παρέχων τῷ ἐμῷ λόγῳ ἑπόμενον. καὶ ταῦτα λέγω ὡς οὐχ ὑγιές τι κρατιστόλου καὶ πολυξένου πρὸς σὲ εἰρηκότων, ὧν φασι λέγειν τὸν ἕτερον, ὅτι ἀκούσαι ὀλυμπιᾶσι πολλῶν τινῶν τῶν μετ᾽ ἐμοῦ σε κατηγορούντων. ἴσως γὰρ ὀξύτερον ἐμοῦ ἀκούει. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἤκουσα. χρὴ δὲ ὡς ἐμοὶ δοκεῖ οὑτωσί σε ποιεῖν τοῦ λοιποῦ, ὅταν τι τοιοῦτον λέγῃ τις περὶ ἡμῶν τινὸς, γράμματα πέμψαντα, ἐμὲ ἐρέσθαι. ἐγὼ γὰρ τἀληθῆ λέγειν, οὔτε ὀκνήσω, οὔτε αἰσχυνοῦμαι. ἐμοὶ δὲ δὴ καὶ σοὶ τὰ πρὸς ἀλλήλους οὑτωσί τυγχάνει ἔχοντα. οὔτε αὐτοὶ ἀγνῶτές ἐσμεν οὐδενὶ ἑλλήνων ὡς ἔπος εἰπεῖν. οὔτε ἡ συνουσία ἡμῶν σιγᾶται. μὴ λανθανέτω δέ σε ὅτι οὐδ᾽ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον σιγηθήσεται. τοιοῦτοι οἱ παραδεδεγμένοι εἰσὶν αὐτήν. ἅτε οὐκ ὀλίγην γεγενημένην οὐδ᾽ ἠρέμα, τί οὖν δὴ λέγω; νῦν ἐρῶ ἄνωθεν ἀρξάμενος. πέφυκε ξυνιέναι εἰς ταυτὸ φρόνησίς τε καὶ δύναμις μεγάλη. καὶ ταῦτ᾽ ἄλληλα ἀεὶ διώκει καὶ ζητεῖ καὶ ξυγγίνεται. ἔπειτα καὶ οἱ ἄνθρωποι χαίρουσι περὶ τούτων, αὐτοί τε διαλεγόμενοι καὶ ἄλλων ἀκούοντες ἔν τε ἰδίαις συνουσίαις καὶ ἐν ταῖς ποιήσεσιν. οἷον καὶ περὶ ἱέρωνος ὅταν διαλέγονται ἄνθρωποι καὶ παυσανίου τοῦ λακεδαιμονίου χαίρουσι τὴν σιμωνίδου ξυνουσίαν παραφέροντες, ἅ τε ἔπραξε καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. καὶ περίανδρον τὸν κορίνθιον καὶ θαλῆν τὸν μιλήσιον, ὑμνεῖν εἰώθασιν ἅμα. καὶ περικλέα, καὶ ἀναξαγόραν. καὶ κροῖσον αὖ καὶ σόλωνα, ὡς σοφούς. καὶ κῦρον, ὡς δυνάστην. καὶ δὴ ταῦτα μιμούμενοι οἱ ποιηταὶ, κρέοντα μὲν καὶ τειρεσίαν συνάγουσι. πολύειδον δὲ, καὶ μίνω. ἀγαμέμνονα δὲ, καὶ νέστορα, καὶ ὀδυσσέα καὶ παλαμήδη. ὡς δ᾽ ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ προμηθέα διὶ ταύτῃ πῃ συνῆγον οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι. τούτων δὲ τοὺς μὲν εἰς διαφορὰν τοὺς δ᾽ εἰς φιλίαν ἀλλήλοις ἰόντας. τοὺς δὲ, τοτὲ μὲν εἰς φιλίαν. τοτὲ δ᾽ εἰς διαφοράν. καὶ τὰ μὲν, ὁμονοοῦντα, τὰ δὲ, διαφερομένους ᾄδουσι. πάντα δὴ ταῦτα λέγω, τόδε βουλόμενος ἐνδείξασθαι ὅτι οὐκ ἐπειδὰν ἡμεῖς τελευτήσωμεν, καὶ οἱ λόγοι οἱ περὶ ἡμῶν αὐτῶν σεσιγήσονται. ὥστ᾽ ἐπιμελητέον αὐτῶν ἐστιν. ἀνάγκη γὰρ ὡς ἔοικε, μέλειν ἡμῖν καὶ τοῦ ἔπειτα χρόνου. ἐπειδὴ καὶ τυγχάνουσι κατά τινα φύσιν· οἱ μὲν ἀνδραποδωδέστατοι οὐδὲν φροντίζοντες αὐτοῦ. οἱ δ᾽ ἐπιεικέστατοι πᾶν ποιοῦντες, ὅπως ἂν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον εὖ ἀκούωσιν, ὃ δὴ καὶ ἐγὼ τεκμήριον ποιοῦμαι. ὅτι ἔστι τις αἴσθησις τοῖς τεθνεῶσι, τῶν ἐνθάδε. αἱ γὰρ βέλτισται ψυχαὶ, μαντεύονται ταῦτα οὕτως ἔχειν· αἱ δὲ μοχθηρόταται οὔ φασι. κυριώτερα δὲ, τὰ τῶν θείων ἀνδρῶν μαντεύματα, ἢ τὰ τῶν μή. οἶμαι δ᾽ ἔγωγε τοῖς ἔμπροσθεν περὶ ὧν λέγω,

εἰ δέοι αὐτοῖς ἐπανορθώσασθαι τὰς αὐτῶν συνουσίας πάνυ ἂν σπουδάσαι ὥστε βελτίω λέγεσθαι περὶ αὐτῶν ἢ νῦν. τοῦτο ἡμῖν ἔτι σὺν θεῷ εἰπεῖν ἔξεστιν. εἴ τι ἄρα μὴ καλῶς πέπρακται κατὰ τὴν ἔμπροσθεν συνουσίαν ἐπανορθώσασθαι, καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ. περὶ γὰρ φιλοσοφίαν φημὶ ἐγὼ τὴν ἀληθινὴν δόξαν ἔσεσθαι, ἡμῶν μὲν ὄντων ἐπιεικῶν, βελτίω. φαύλων δὲ, τοὐναντίον. καίτοι περὶ τούτου ἡμεῖς ἐπιμελούμενοι, οὐδὲν ἂν εὐσεβέστερον πράττοιμεν. οὐδ' ἀμελοῦντες, ἀσεβέστερον. ὡς δὴ δεῖ γίνεσθαι, καὶ τὸ δίκαιον ᾗ ἔχει, ἐγὼ φράσω. ἦλθον ἐγὼ εἰς Σικελίαν, δόξαν ἔχων πολὺ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ διαφέρειν. βουλόμενος δὲ ἐλθεῖν εἰς Συρακούσας συμμάρτυρα λαβεῖν σε. ἵνα μοι τιμῷτο φιλοσοφία καὶ παρὰ τῷ πλήθει τοῦτο δ' οὐκ εὐαγές μοι ἀπέβη. τὸ δ' αἴτιον, οὐ λέγω ὅπερ ἂν πολλοὶ εἴποιεν· ἀλλ' ὅτι ἐφαίνου, οὐ πάνυ ἐμοὶ πιστεύειν σύ. ἀλλ' ἐμὲ μέν πως ἀποπέμψασθαι ἐθέλειν, ἑτέρους δὲ μεταπέμψασθαι, καὶ ζητεῖν δὲ πρᾶγμα, τί τὸ ἐμόν ἐστιν, ἀπιστῶν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ· καὶ οἱ ἐπὶ τούτοις βοῶντες, πολλοὶ ἦσαν, λέγοντες, ὡς σὺ ἐμοῦ μὲν, καταπεφρόνηκας. ἄλλα δὲ ἐσπούδακας. ταῦτα δὴ διαβεβόηται. ὃ δὴ μετὰ ταῦτα δίκαιόν ἐστι ποιεῖν, ἄκουε. ἵνα σοι καὶ ἀποκρίνωμαι ὃ σὺ ἐρωτᾷς, πῶς χρὴ ἔχειν ἐμὲ καὶ σὲ πρὸς ἀλλήλους. εἰ μὲν ὅλως φιλοσοφίας καταπεφρόνηκας, ἐᾶν χαίρειν. εἰ δὲ παρ' ἑτέρου ἀκήκοας, ἢ αὐτὸς βελτίονα εὕρηκας τῶν παρ' ἐμοὶ, ἐκεῖνα τίμα. εἰ δ' ἄρα τὰ παρ' ἡμῶν σοι ἀρέσκει, τιμητέον καὶ ἐμὲ μάλιστα. νῦν οὖν ὥσπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς, σὺ καθηγοῦ· ἕψομαι δὲ ἐγώ· τιμώμενος μὲν γὰρ ὑπὸ σοῦ, τιμήσω σε. μὴ τιμώμενος δὲ, ἡσυχίαν ἕξω. ἔτι δὲ σὺ μὲν ἐμὲ τιμῶν καὶ τούτου καθηγούμενος φιλοσοφίαν δόξεις τιμᾶν· καὶ αὐτὸ τοῦτο ὅτι διεσκόπεις καὶ ἄλλως, πρὸς πολλῶν εὐδοξίαν σοι οἴσει ὡς φιλοσόφῳ ὄντι· ἐγὼ δὲ σε τιμῶν μὴ τιμῶντα πλοῦτον δόξω θαυμάζειν τε καὶ διώκειν. τοῦτο δ' ἴσμεν ὅτι παρὰ πᾶσιν ὄνομα οὐ καλὸν ἔχει. ὡς δ' ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, σοῦ μὲν τιμῶντος, ἀμφοτέροις κόσμος. ἐμοῦ δὲ, ὄνειδος ἀμφοῖν· περὶ μὲν οὖν τούτων ταῦτα. τὸ δὲ σφαιρίον, οὐκ ὀρθῶς ἔχει. δηλώσει δέ σοι Ἀρχέδημος, ἐπειδὰν ἔλθῃ. καὶ δὴ καὶ περὶ τοῦδε ὃ τούτου τιμιώτερόν τ' ἐστὶ καὶ θειότερον, καὶ μάλα σφόδρ' αὐτῷ δηλωτέον, ὑπὲρ οὗ σὺ πέπομφας ἀπορούμενος· φῂς γὰρ δὴ κατὰ τὸν ἐκείνου λόγον, οὐχ ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαί σοι περὶ τῆς τοῦ πρώτου φύσεως. φραστέον δή σοι δι' αἰνιγμῶν ἵν' ἄν τι ἡ δέλτος ἢ πόντου ἢ γῆς ἐν πτυχαῖς πάθῃ, ὁ ἀναγνοὺς μὴ γνῷ. ὧδε γὰρ ἔχει. περὶ τὸν πάντων βασιλέα πάντ' ἐστὶ. καὶ ἐκείνου ἕνεκα πάντα· καὶ ἐκεῖνο αἴτιον ἁπάντων τῶν καλῶν· δεύτερον δὲ, περὶ τὰ δεύτερα, καὶ τρίτον περὶ τὰ τρίτα. ἡ οὖν ἀνθρωπίνη ψυχὴ, περὶ αὐτὰ ὀρέγεται, μαθεῖν ποῖ' ἄττα ἐστὶ, βλέπουσα εἰς τὰ αὐτῆς συγγενῆ ὧν οὐδὲν ἱκανῶς ἔχει· τοῦ δὴ βασιλέως πέρι καὶ ὧν εἶπον, οὐδέν ἐστι τοιοῦτο. τὸ δὴ μετὰ τοῦτο ἡ ψυχὴ φησίν. ἀλλὰ ποῖόν τι μὴν τοῦτ' ἐστὶν ὦ παῖ Διονυσίου καὶ Δωρίδος τὸ ἐρώτημα, ὃ πάντων αἴτιόν ἐστι κακῶν. μᾶλλον δὲ ἡ περὶ τούτου

suam consuetudinem emendare: plurimam operam adhibituros, vt meliores de se quàm nunc opiniones circunferrentur. Hoc nobis quidem etiam nũc fauente Deo, facere licet, & si quid in superiori familiaritate nostra est peccatum, tam factis quàm dictis emendare illud atque corrigere. Equidem hoc dico, veram fore opinionem (præsertim quantùm ad philosophiam attinet) de nobis, vt si boni simus, bonam, si mali, malam existimationem habituri simus. Atqui nos ista curantes, nihil magis pium agere possemus: & negligentes, nihil æquè impium & prophanum. Quemadmodum autem & hoc fieri cõueniat, ac iuste fieri possit, ego iam dicam. Quando in Siciliam veni, fama erat me permultùm inter eos qui tunc philosophabantur, excellere. Cupiebam etiam cùm Syracusas venissem, opinionis illius testem te habere: vt etiam apud multitudinem in honore mihi philosophia esset. Verùm non satis prosperè mihi res illa successit. Causam verò huius non illam fuisse dico, quam plerique existimarent, sed illam fuisse causam assero: quòd tu non satis mihi credere visus es, sed me quodammodo dimittere velle: alios verò vocare: & quid mihi esset negotij inquirere, diffidens scilicet vt mihi videbatur. Et qui de iis loquebantur permulti erant: affirmantes quòd me quidem contemneres, atque ad alia animum intendisses. Hæc igitur tunc fama increbuit. Quid autem post hæc fieri oporteat, iam audi: vt ad illud quod interrogasti, respondeam, quo pacto nos inuicem gerere debeamus. Si tu quidem omnino philosophiam spernis, valere sinamus. Sin autem vel ab alio audisti, vel ipse per te inuenisti meliora quàm ea quæ à me traduntur, illa complectere. Quòd si nostra tibi placent, nos quoque maximè honorare debes. Nunc autem, tãquam ab initio, tu præito, ego sequar. Honoratus enim à te, te honorabo: non honoratus autem, conquiescam. Præterea si tu honorare priùs me cœperis, philosophiam videberis honorare: ídque apud multitudinem, quod tu in primis cupiebas, tibi gloriam pariet, tanquam sapientiæ amatori: Sin autem ego te honorauero me minimè honorantem, diuitias admirari videbor & sequi, hoc verò quàm turpe ab omnibus censeatur, non ignoramus. Vt autem summatim dicam, te honorante, ambobus honor erit: me autem honorante, ambobus infamia. Et de his quidem satis. Orbiculus verò ipse non rectè se habet. Narrabit verò ipse tibi Archedemus, cùm ad te redierit. Illud autem pretiosius & diuinius, de quo per illum me interrogas, accuratè ipsi est ostendendum. Ais enim, vt ille refert, non sufficienter tibi à me de prima natura demonstratum fuisse. Dicendum est igitur tibi nunc per ænigmata quædam: vt si quid huic tabellæ vel mari vel terra contingat, qui eam legerit, intelligere non possit. Est autem ita. Circa omnium regẽ cuncta sunt: ipsius gratia omnia: ipse pulcrorum omnium causa: circa secundum secũda: tertia tertium. Humanus animus affectat qualia illa sint, intelligere: aspiciẽs in ea quę sibi cognata sunt. Quorum nihil sufficienter se habet. Sed in rege ipso, & in his quæ dixi, nihil est tale. Quod autem post hoc est, animus dicit. At enim qualis hæc tua interrogatio est Dionysij & Doridis fili? & quæ malorum omniũ causa? Imò verò huius

stimulus

ſtimulus quidam animo noſtro ingenitus? Quem niſi quis eruat, veritatem certè nunquam aſſequetur. Tu hoc ad me in hortis cùm eſſemus ſub lauris, excogitauiſſe dixiſti: ac tuam fuiſſe inuentionẽ. Atque ego inquam, ſi hoc ita ſe habere, tibi videretur, multis me diſputationibus liberaſſes. Nec alium vnquam huius inuentorem reperiſſe: plurimámque inueſtigationem meam circa id verſari. Verùm tu forſan audito aliquo diuina quadam ſorte eò progreſſus es. Demonſtrationes autem eius rei nunquã firmas tenuiſti, ſed alias protuliſti aliter: quatenus phantaſia coniectabas. Hoc autem nihil eſt tale, & hoc non tibi ſoli cõtingit. Sed certè ſcito neminem quando primùm me audit, aliter affici. Et alius quidem magis, alius verò minus defatigatus vix tãdem à labore ceſſant. Omnes autem fermè laborant non parum. Hæc autem cùm ita ſint & fuerint, ferè inuenimus, vt opinor, quod tu per epiſtolam petiiſti: quemadmodum oportet inuicem nos habere. Poſtquam verò hæc & per ſe diſcuſſeris: & cum aliorum opinionibus comparaueris: modò rectum examen peregeris, conſentientem nobis te & noſtris præbebis. Quónam igitur pacto hæc & alia quæ diximus, ſe habebunt? Rectè tu quidem ea de cauſa Archidemum ad nos miſiſti. Ac poſtquam ad te reuerſus ſententiam tibi meam retulerit, dubitationes aliæ te forſitan capient, tu verò ſi rectè tibi conſules, mittes iterum ad me Archidemum, ille rurſus quaſi mercator, non ſine lucro redibit. quòd ſi bis aut ter feceris, atque illa quæ mittimus, diligenter examinaueris, mirabor equidem ſi non multò melius quàm nunc ad ea quæ dubitas, te habeas. Audacter igitur id agatis. Neque enim vel tu, vel Archidemus negotiationem vllam ſuſcipere poteſt, quæ aut honeſtior ſit, aut Deo acceptior. Caue tamen ne excidant hæc vnquam in aures hominum diſciplinæ eruditioniſque expertium. Nulla ſunt enim, vt mea fert opinio, quæ dicta ad populum magis ridicula videantur: neque quæ apud ingenioſos prolata, magis mirabilia & diuina. Sæpe verò dicta ſempérque audita & multis annis, vix tandem velut aurum cum magno labore purificantur. Nam quod in hac re mirabile contingere conſueuit, id audi. Sunt cõplures homines qui iſta iam audierunt: pollentes docilitate, pollentes memoria, in examinando & iudicando ſolertes: prouecti iam ætate neque minus triginta annis hæc audierunt, hi tamen affirmant quæ auditu quondam incredibilia maximè videbantur, ea ſibi nunc primùm valde credibilia videri atque perſpicua: & quæ tunc probabiliſſima, ea nunc ſibi contrà videri. Hæc igitur intuens, caue ne quando te pœniteat eorum quæ tibi indignè ac temerè nunc exciderint. Maxima verò huius rei cuſtodia eſt, nihil ſcribere, ſed addiſcere. Nã quæ ſcribuntur, contineri nõ poſſunt. hac de cauſa nihil ego de iis ſcripſi vnquam, neque eſt Platonis opus præſcriptum aliquod, neque erit. Quæ autem modò dicũtur, Socratis ſunt: qui vir etiã dũ iuuenis eſſet, virtute claruit. Vale: & nobis crede. Atq; hãc epiſtolã, cũ ſæpius eã legeris, ſtatim cõbure. Et de his quidẽ ſatis. Miraris autem quòd ad te Polyxenum nõ mit-

ὠδίς, ἐν τῇ ψυχῇ ἐγγιγνομένη· ἣν εἰ μή τις ἐξαιρεθήσεται, τῆς ἀληθείας ὄντως οὐ μή ποτε τύχοι. σὺ δὲ τοῦτο πρὸς ἐμὲ ἐν τῷ κήπῳ ὑπὸ ταῖς δάφναις, αὐτὸς ἔφησθα ἐννενοηκέναι. καὶ εἶναι σὸν εὕρημα. καὶ ἐγὼ εἶπον, ὅτι τοῦτο εἰ φαίνοι τόσοι οὕτως ἔχειν, πολλῶν ἂν εἴης λόγων ἐμὲ ἀπολελυκώς· οὐ μὴν ἄλλῳ γέ ποτ᾽ ἔφην ἐντετυχηκέναι, τοῦθ᾽ εὑρηκότι. ἀλλὰ ἡ πολλή μοι πραγματεία, περὶ τοῦτ᾽ εἴη. σὺ δὲ ἴσως μὲν ἀκούσας τε τάχα δ᾽ ἂν θείᾳ μοίρᾳ, καὶ τοῦθ᾽ ὁρμήσας ἔπειτα αὐτοῦ τὰς ἀποδείξεις ὡς ἔχων βεβαίως, οὐ κατέδησας, ἀλλ᾽ ἔτι σοι τοτὲ μὲν οὕτως, τοτὲ δὲ ἄλλως, περὶ τὸ φανταζόμενον. τὸ δὲ, οὐδέν ἐστι τοιοῦτον καὶ τοῦτο, οὐ σοὶ μόνῳ γέγονεν. ἀλλ᾽ εὖ ἴσθι μηδένα πώποτέ μου τὸ πρῶτον ἀκούσαντα, ἔχειν ἄλλως πως, ἢ οὕτως κατ᾽ ἀρχάς. καὶ ὁ μὲν πλείω ἔχων πράγματα. ὁ δὲ, ἐλάττω, μόγις ἀπαλλάττονται. σχεδὸν δὲ οὐδεὶς ὀλίγα. τούτων δὴ γεγονότων καὶ ἐχόντων οὕτω σχεδὸν κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν εὑρήκαμεν ὃ σὺ ἐπέστειλας, ὅπως δεῖ πρὸς ἀλλήλους ἡμᾶς ἔχειν. ἐπεὶ γὰρ βασανίζεις αὐτὰ ξυγγιγνόμενός τε ἄλλοις, καὶ παραθεώμενος παρὰ τὰ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτὰ καθ᾽ αὑτά, νῦν σοι ταῦτά τε, εἰ ἀληθὴς ἡ βάσανος, προσφύσεται. καὶ οἰκεῖος τούτοις τε καὶ ἡμῖν ἔσῃ. πῶς οὖν οὐ ταῦτ᾽ ἔσται καὶ πάντα ἃ εἰρήκαμεν; τὸν Ἀρχέδημον, νῦν τε ὀρθῶς ἐποίησας πέμψας. καὶ τὸ λοιπὸν ἐπειδὰν ἔλθῃ πρὸς σὲ, καὶ ἀπαγγείλῃ τὰ παρ᾽ ἐμοῦ· μετὰ ταῦτα ἴσως ἄλλαι σε ἀπορίαι λήψονται, πέμψεις οὖν αὖθις ἂν ὀρθῶς βουλεύῃ παρ᾽ ἐμὲ τὸν Ἀρχέδημον· ὁ δ᾽ ἐμπορευσάμενος, ἥξει πάλιν. καὶ τοῦτο ἐὰν δὶς ἢ τρὶς ποιήσῃς, καὶ βασανίσῃς τὰ παρ᾽ ἐμοῦ πεμφθέντα ἱκανῶς, θαυμάζοιμ᾽ ἂν εἰ μὴ τὰ πρὶν ἀπορούμενα πολύ σοι διοίσει, ἢ τὰ νῦν· θαῤῥοῦντες οὖν ποιεῖτε οὕτως· οὐ μὴ γάρ ποτε τῆς ἐμπορίας ταύτης, οὔτε σὺ στείλῃς, οὔτε Ἀρχέδημος ἐμπορεύσεται καλλίω καὶ θεοφιλεστέραν· εὐλαβοῦ μέντοι, μήποτε ἐκπέσῃ ταῦτα εἰς ἀνθρώπους ἀπαιδεύτους. σχεδὸν γὰρ ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐκ ἔστι τούτων πρὸς τοὺς πολλοὺς καταγελαστότερα ἀκούσματα· οὐδ᾽ αὖ πρὸς τοὺς εὐφυεῖς θαυμαστότερά τε καὶ ἐνθουσιαστικώτερα. πολλάκις δὲ λεγόμενα καὶ ἀεὶ ἀκουόμενα, καὶ πολλὰ ἔτη, μόγις ὥσπερ χρυσὸς ἐκκαθαίρεται μετὰ πολλῆς πραγματείας. ὃ δὲ θαυμαστὸν αὐτοῦ γέγονεν, ἄκουσον. εἰσὶ γὰρ ἄνθρωποι ταῦτα ἀκηκοότες, καὶ πλείους δυνατοὶ μὲν μαθεῖν· δυνατοὶ δὲ μνημονεῦσαι. καὶ βασανίσαντες πάντῃ, πάντως κρῖναι γέροντες ἤδη, καὶ οὐκ ἐλάττω τριάκοντα ἐτῶν ἀκηκοότες· οἳ νῦν ἄρτι σφίσι φασί, τὰ μὲν τότε ἀπιστότατα δόξαντα εἶναι, νῦν πιστότατα, καὶ ἐναργέστατα φαίνεσθαι. ἃ δὲ τότε πιστότατα, νῦν τοὐναντίον· πρὸς ταῦτ᾽ οὖν σκοπῶν εὐλαβοῦ μή ποτέ σοι μεταμελήσῃ τῶν νῦν ἀναξίως ἐκπεσόντων. μεγίστη δὲ φυλακή, τὸ μὴ γράφειν, ἀλλ᾽ ἐκμανθάνειν. οὐ γάρ ἐστι τὰ γραφέντα, μὴ οὐκ ἐκπεσεῖν. διὰ ταῦτα οὐδὲν πώποτ᾽ ἐγὼ περὶ τούτων γέγραφα. οὐδ᾽ ἔστι σύγγραμμα Πλάτωνος οὐδὲν, οὐδ᾽ ἔσται. τὰ δὲ νῦν λεγόμενα Σωκράτους ἐστὶ καλοῦ καὶ νέου γεγονότος· ἔῤῥωσο, καὶ πείθου. καὶ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην νῦν πρῶτον πολλάκις ἀναγνοὺς, κατάκαυσον. ταῦτα μὲν ταύτῃ. περὶ δὲ Πολυξένου, ἐθαύ-

μασας, ὅτι οὐ πέμψαι μίσοι. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ Λυκόφρονος, καὶ τῶν ἄλλων τῶν παρὰ σοὶ ὄντων, λέγω καὶ παλαι καὶ νυῦ τὸν αὐτὸν λόγον, ὅτι πρὸς τὸ διαλεχθῆναι καὶ φύσει καὶ τῇ μεθόδῳ τῶν λόγων, πάμπολυ διαφέρεις αὐτῶν. καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἑκὼν ἐξελέγχεται ὥς τινες ὑπολαμβάνουσιν, ἀλλ᾽ ἄκοντες. καὶ δοκεῖς μέντοι πάνυ μετρίως κεχρῆσθαί τε αὐτοῖς καὶ δεδωρῆσθαι. ταῦτα μὲν περὶ τούτων πολλὰ, ὡς περὶ τοιούτων. Φιλιστίωνι δὲ, εἰ μὲν αὐτὸς χρῇ, σφόδρα χρῶ· εἰ δὲ οἷόν τε, Σπευσίππῳ χρῆσον καὶ ἀπόπεμψον. δεῖται δέ σου καὶ Σπεύσιππος. ὑπέσχετο δέ μοι καὶ Φιλιστίων εἰ σὺ ἀφῇς αὐτὸν, ἥξειν προθύμως Ἀθήναζε. τὸν ἐκ τῶν λατομιῶν εὖ ἐποίησας ἀφείς. ἐλαφρὰ δὲ ἡ δέησις καὶ περὶ τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ. καὶ περὶ Ἡγησίππου τοῦ Ἀρίστωνος ἐπέστειλας γάρ μοι ἄν τις ἀδικῇ ἢ τοῦτον ἢ ἐκείνους. καὶ σὺ αἴσθῃ μὴ ἐπιτρέψειν. καὶ περὶ Λυσικλείδου, τἀληθὲς εἰπεῖν ἄξιον. μόνος γὰρ τῶν ἐκ Σικελίας Ἀθήναζε ἀφικομένων, οὐδὲν μετεβάλετο περὶ τῆς σῆς καὶ ἐμῆς συνουσίας. ἀλλ᾽ εἴ τι ἀγαθὸν καὶ ἐπὶ τὰ βελτίω λέγων περὶ τῶν γεγονότων, διατελεῖ.

Τῷ αὐτῷ.

ΠΛάτων Διονυσίῳ χαίρειν ἐπιστείλας, ἆρ᾽ ὀρθῶς ἂν τυγχάνοιμι τῆς βελτίστης προσρήσεως, ἢ μᾶλλον κατὰ τὴν ἐμὴν συνήθειαν γράφων εὖ πράττειν ὥσπερ εἴωθα ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τοὺς φίλους προσαγορεύειν; σὺ μὲν γὰρ δὴ καὶ τὸν θεὸν ὡς ἤγγειλαν οἱ τότε θεωροῦντες, προσεῖπες ἐν Δελφοῖς αὐτῷ τούτῳ θωπεύσας τῷ ῥήματι. καὶ γέγραφας ὥς φασι χαῖρε καὶ ἡδόμενον βίοτον διάσωζε τυράννου. ἐγὼ δὲ, οὐδὲ ἀνθρώπῳ μὴ ὅτι δὴ θεῷ, παρακελευσαίμην ἂν δρᾶν τοῦτο. θεῷ μὲν, ὅτι παρὰ φύσιν προστάττοιμ᾽ ἄν. πόρρω γὰρ ἡδονῆς ἵδρυται καὶ λύπης, τὸ θεῖον· ἀνθρώπῳ δὲ, ὅτι τὰ πολλὰ βλάβην ἡδονὴ καὶ λύπη γεννᾷ. δυσμαθίαν καὶ λήθην καὶ ἀφροσύνην καὶ ὕβριν τίκτουσα ἐν τῇ ψυχῇ· καὶ ταῦτα μὲν, οὕτως εἰρήσθω παρ᾽ ἐμοῦ περὶ τῆς προσρήσεως. σὺ δ᾽ ἀναγνοὺς αὐτὰ, ὅπῃ βούλει δέξασθαι, ταύτῃ δέχου. φασὶ δ᾽ οὐκ ὀλίγοι, λέγειν σε πρός τινας τῶν παρὰ σὲ πρεσβευόντων. ὡς ἄρα σοῦ ποτε λέγοντος, ἀκούσας ἐγὼ μέλλοντος τάς τε Ἑλληνίδας πόλεις ἐν Σικελίᾳ οἰκίζειν, καὶ Συρακουσίους ἐπικουφίσαι τὴν ἀρχὴν, ἀντὶ τυραννίδος εἰς βασιλείαν μεταστήσαντα, ταῦτ᾽ ἄρα σὲ μὲν τότε διεκώλυσα ὡς σὺ φῂς, σοῦ σφόδρα προθυμουμένου. νῦν δὲ Δίωνα διδάσκοιμι δρᾶν αὐτὰ ταῦτα· καὶ τοῖς διανοήμασι τοῖς ἰδίοις, τὴν ἀρχὴν ἀφαιρούμεθά σε. σὺ δ᾽ εἰ μέν τι διὰ τοὺς λόγους τούτους ὠφελῇ, γιγνώσκεις αὐτός· ἀδικεῖς δ᾽ οὖν ἐμὲ τἀναντία τῶν γενομένων λέγων. ἅδην γὰρ ὑπὸ Φιλιστίδου, καὶ ἄλλων πολλῶν πρὸς τοὺς μισθοφόρους, καὶ εἰς τὸ Συρακουσίων πλῆθος διεβλήθην, διὰ τὸ μένειν ἐν ἀκροπόλει. τοὺς δ᾽ ἔξωθεν εἴ τι γίγνοιτο ἁμάρτημα πᾶν εἰς ἐμὲ τρέπειν, σὲ φάσκοντας πάντα ἐμοὶ πείθεσθαι. σὺ δ᾽ αὐτὸς οἶσθα σαφέστατα τῶν πολιτικῶν ἐμέ σοι κοινῇ πραγματευσάμενον ἑκόντα, ὀλίγα δὴ κατ᾽ ἀρχὰς ὅτε τι πλέον ποιῶν ἂν ᾤηθην· ἀλλά τε βραχέα ἄττα. καὶ περὶ τὰ τῶν νόμων προοίμια σπουδάσαντα μετρίως, χωρὶς ὧν σὺ προσέγραψας ἤ τις ἕτερος. ἀκούω γὰρ ὕστερον ὑμῶν τινας αὐτὰ

tam. Ego autem de Lycophronte etiam & reliquis qui apud te ſunt, idem quod iamdudum & nunc prorſus affirmo: te ſcilicet iſtis tū ingenio, tum diſſerendi arte præſtare quàm plurimum: nec illorum quenquam ſponte tibi in diſputando, vt aliqui ſuſpicantur, cedere, ſed inuitos. Atqui videris admodum humaniter illis fuiſſe vſus, & honeſtis eos muneribus proſecutus. Sed de iis quidem perinde atq; de talibus talia multa licet dicere. Philiſtione ſi vti contigerit, vtere quàm maximè. Et ſi fieri poteſt, Speuſippi vtere opera: atque remittas. Eget quidem tui & Speuſippus. Pollicitus autē mihi eſt Philiſtio, ſi abs te dimittatur, ſe Athenas è veſtigio petiturū. Illum ex latomiis dimiſiſſe, laudabile fuerit. Leuis autē petitio tam de illius neceſſariis, quàm de Hegeſippo Ariſtonis filio. Nam & ad me ſcripſiſti: ſi quis huic vel illis iniuriā velit inferre, ac tu id perſenſeris, te minimè permiſſurum. De Lyſiclide, præterea vera fateri decet. Nempe ſolus iſte ex iis qui Sicilia Athenas profecti ſunt, nihil in tua meáque conſuetudine immutauit. Sed ea quæ facta ſunt, quotidie verbis pro viribus magis honeſtat.

Eidem.

PEtis an rectius ponatur in ſalutationbus, Plato Dionyſio gaudere: an quemadmodum ego ſolitus ſum ſcribere ad amicos, Bene agere. Tu quidem, vt aiunt hi qui tecum in Delphis affuerunt, ita Deum ipſum blandè appellaſti, ac ſimiliter ſcripſiſti: Gaude, vitámque tyranni iucundam ſerua. Ego autem neque Deum hoc modo, neque hominem ſalutarim. Non Deum: quia contra illius naturam loquar. Nam procul à moleſtia & voluptate diuinitas. Non hominem: quia ſæpius detrimentum & dolorem ipſi affert voluptas, hebetudinem in animo, & obliuionem, inſipientiam & petulantiam pariens. Et de ſalutatione quidem hæc mihi dicta ſint. Quæ tu poſtquam legeris, ſicuti voles ita capies. Ferunt verò non pauci te dicere ſolitum ad legatos quoſdam, dum te adeunt in animo habuiſſe Græcas ciuitates in Sicilia reſtituere: & Syracuſanos releuare, ac pro tyrannide regiam gubernationem illis inducere. Audientem verò hæc me tibi ne faceres illa obſtitiſſe: cùm tu vehementer id cuperes. Nunc autem illa ipſa vt facias, Dionem docere: ac tuis propriis inuentis atque artibus imperium à nobis tuum labefactari. Vtrum ſermones huiuſmodi aliquam tibi vtilitatem ferant, tu ipſe cognoſcis: iniuria certè me afficis, cùm contraria dicas quàm veritas ſit. Et profectò ſatis ſupérque hactenus à Philiſtide & aliis compluribus inuidia mihi conflata eſt, & apud milites, & apud Syracuſanos. Nam cùm in arce, vnà tecum habitarem, omnia malefacta in me conuertebantur, aſſerētibus qui extrà erant, te ſingula meo cōſilio facere. Cùm apertè ſcias perpauca me tecum de gubernatione ciuili ſpōte mea, atque id ab initio tractauiſſe, dum aliquid poſſe me proficere arbitrarer, & alia quædam exigua, legum procemia mediocriter & modeſtè curantem: Quibus tamen poſtea vel te vel alium audio quædam præter mentem meam inſeruiſſe.

seruisse. Quæ facilè internoscent ij qui possunt morem ingenij nostri discernere. Sed vt modò dicebã, non egeo calumnia & apud Syracusanos & apud alios, quibus me ista dicẽs criminaris: sed multò magis purgatione contra primam calumniam, & contra nouam nuper exortam maiorem quidem ac vehementiorẽ. Ergo aduersus duas calumnias necesse est excusationẽ me duplicẽ afferre. Primũ quidem meritò noluisse me de gubernatione Reipublicæ tecũ agere: deinde meũ illud cõsiliũ nõ fuisse quod tu ais, vt suaderẽ tibi ne ciuitates Græcas restitueres. Et primũ quidẽ de primo sic accipe. Veni Syracusas à te vocatus & à Dione: quum esset ipse Dio magnæ apud te dignitatis, mihi iampridẽ hospes, ætate verò media atque perfecta: quibus omnino vel mediocriter prudens opus esse ad res huiusmodi gerendas quales tuæ erãt, existimarit. Tu verò eras admodũ iuuenis: & omniũ quorum oportebat te peritiã habere ignarus, mihi quoq; valde ignotus. Post hæc, siue quis homo, siue Deus, siue fortuna quædã tecũ Dionem pepulit tu solus relictus es. An igitur cõmunionem mihi aliquã tecũ rerum ciuiliũ tunc relictã putas: cùm viderẽ prudentẽ quidẽ consultorẽ abs te pulsum: te autẽ imprudẽtẽ cũ multis flagitiosis ita fuisse relictũ, vt nõ imperares, licèt imperare arbitrareris, sed huiusmodi hominibus reuera seruires? Tunc ergo quid oportebat me facere? An non id quod faciebam? Abstinere videlicet omni gubernatione, ne inuidia maleuolorũ in calũnias vocarer. Et illud omnino conari, vt vos inuicẽ dissidẽtes, & longè diuisos in pristinam amicitiã gratiámque reducerem. Tu mihi testis esse potes quãto conatu hoc à me negotiũ susceptum fuerit, neque vnquam desertum. Tandẽ vix ita conuenimus, vt domum (quoniam bello impediti eratis) remearem, pacéq; facta ego & Dio Syracusas rediremus: tu autem nos aduocares. Hæc sunt acta in prima illa profectione ad te mea, & in patria reditu. Facta deinde pace iterum me vocasti: non tamen vt inuicẽ conueneramus vnà cum Dione, sed solum. Scripsisti enim vt ipse tunc venirem: Dionem verò postea te vocaturũ. Ea de causa ego tunc non veni, quod quidem Dioni displicuit, qui præstare putabat vt parerem tibi atque venirem. Transacto post hæc anno, triremis vna à tẽ missa est, & simul cum illa literæ tuæ. Quarum caput erat: si venirem, Dionis res ita fore vt ego maximè optabam, contrà verò, si nõ venirem. Pudet referre quàm multæ tũc epistolæ scriptę sunt tam abs te quàm ab aliis tua causa ex Italia atque Sicilia ad me & ad multos propinquorum familiariúmq; meorum: quæ omnes exhortabantur, precabantúrq; vt tibi obsecutus accederem. Visum est igitur omnibus & in primis Dioni, eundũ esse, neque me molli otio dedendum, quanquam ego ob ætatem me excusabam: & de te asseuerabam, quòd nequires obtrectatoribus maleuolísque meis dissidium inter nos quærentibus resistere. Conspexeram enim iampridem, & nunc etiã perspicio opes tã priuatorum quàm principum quãto maiores sunt.

διασκευωρεῖν· δῆλα μὲν ἑκάτερα ἔσται, τοῖς τὸ ἐμὸν ἦθος δυναμένοις κρίνειν. ἀλλ' οὖν ὅπερ ἀρτίως εἶπον, οὐ διαβολῆς προσδέομαι. πρός τε συρακουσίους, καὶ εἰ δή τινας ἑτέρους πείθεις λέγων αὐτά. ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἀπολογίας πρός τε τὴν προτέραν γενομένην διαβολήν· καὶ τὴν νῦν μετ' ἐκείνην μείζω φυομένην καὶ σφοδροτέραν. πρὸς δύο δή μοι, διττὰς ἀναγκαῖον ποιήσασθαι τὰς ἀπολογίας. περὶ τὸν μὲν, ὡς εἰκότως σοὶ ἔφυγον κοινωνεῖν περὶ τὰ τῆς πόλεως πράγματα· τὸ δὲ δεύτερον, ὡς οὐκ ἐμὴν ταύτην εἴρηκας συμβουλήν· οὐ δὲ διακωλύσαι μέλλοντί σοι κατοικίζειν ἑλληνίδας πόλεις, ἐμποδὼν ἐμὲ γεγενῆσθαι· τὴν οὖν ἀρχὴν ὧν εἶπον, περὶ προτέρων ἄκουε πρότερον. ἦλθον καλούμενος εἰς συρακούσας, ὑπό τε σοῦ καὶ δίωνος. τοῦ μὲν δεδοκιμασμένου παρὰ σοὶ καὶ ξένου πάλαι γεγονότος. ἐν ἡλικίᾳ δὲ ὄντος μέσῃ τε καὶ καθεστηκυίᾳ. ὧν δὴ παντάπασι χρεία τοῖς νοῦν καὶ σμικρὸν κεκτημένοις, μέλλουσι περὶ τοσούτων ὅσα ἦν τότε τὰ σὰ, βουλεύεσθαι. σοῦ δὲ ὄντος μὲν σφόδρα νέου, πολλῆς δὲ ἀπειρίας οὔσης περὶ σὲ, τούτων ὧν ἔμπειρον ἔδει γεγονέναι, καὶ σφόδρα ἀγνῶτος ἐμοί. τὸ μετὰ τοῦτο, εἴτ' ἄνθρωπος, εἴτε θεὸς, εἴτε τύχη τις μετὰ σοῦ Δίωνα ἐξέβαλεν, ἐλείφθης μόνος. ἆρ' οὖν οἴει μοι τότε πολιτικῶν εἶναι κοινωνίαν πρὸς σέ· τὸν μὲν ἔμφρονα κοινωνὸν ἀπολωλεκότι τὸν δὲ ἄφρονα, ὁρῶν τι μετὰ πονηρῶν καὶ πολλῶν ἀνθρώπων καταλελειμμένον· οὐκ ἄρχοντα, οἰόμενον δ' ἄρχειν. ὑπὸ δὲ τοιούτων ἀνθρώπων ἀρχόμενον. οἷς τί χρῆν ποιεῖν ἐμέ. μῶν οὐχ ὅπερ ἐποίουν ἀναγκαῖον ἐκ τῶν λοιπῶν; τὰ μὲν πολιτικὰ χαίρειν ἐᾶν, εὐλαβούμενον τὰς ἐκ τῶν φθόνων διαβολάς. ὑμᾶς δὲ πάντως καίπερ ἀλλήλων χωρὶς γεγονότας καὶ διαφόρους ὄντας, πειρᾶσθαι φίλους ἀλλήλοις ὅτι μάλιστα ποιεῖν. τούτων δὴ καὶ σὺ μάρτυς, ὅτι τοῦτο αὐτὸ ξυντείνων, οὐκ ἀνῆκα πώποτε καὶ μόγις μὲν, ὅμως δ' ὡμολογήθη ναδὶν, πλεῦσαι μὲν οἴκαδε ἐμὲ, ἐπειδὴ πόλεμος ὑμᾶς κατεῖχεν. εἰρήνης δ' αὖ γενομένης, ἐλθεῖν ἐμέ τε καὶ Δίωνα εἰς συρακούσας· σὲ δὲ καλεῖν ἡμᾶς καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐγένετο. τῆς ἐμῆς εἰς συρακούσας ἀποδημίας πέρι τῆς προτέρης, καὶ τῆς πάλιν οἴκαδε σωτηρίας. τὸ δὲ δεύτερον εἰρήνης γενομένης ἐκάλεις με οὐ κατὰ τὰς ὁμολογίας, ἀλλὰ μόνον ἥκειν ἐπέστελλες. Δίωνα δ' εἰσαῦθις ἔφησθα μεταπέμψασθαι. διὰ ταῦτα οὐκ ἦλθον, ἀλλὰ καὶ Δίωνι τότ' ἀπηχθόμην· ᾤετο γὰρ εἶναι βέλτιον, ἐλθεῖν ἐμὲ καὶ ὑπακοῦσαι σοι. τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ὕστερον ἐνιαυτῷ τριήρης ἀφίκετο καὶ ἐπιστολαὶ παρὰ σοῦ· τῶν δ' ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γραμμάτων ἦρχεν, ὡς ἂν ἀφίκωμαι, τὰ Δίωνός μοι γενήσοιτο πράγματα πάντα, κατὰ νοῦν τὸν ἐμόν· μὴ ἀφικομένου δὲ τἀναντία. αἰσχύνομαι δὴ λέγειν, ὅσαι τότε ἐπιστολαὶ παρὰ σοῦ, καὶ παρ' ἄλλων ἦλθον διὰ σὲ ἐξ Ἰταλίας καὶ Σικελίας. καὶ παρ' ὅσους τῶν ἐμῶν οἰκείων καὶ τῶν γνωρίμων· καὶ πᾶσαι διακελευόμεναί μοι ἰέναι, καὶ δεόμεναι σοὶ πάντως ἐμὲ πείθεσθαι. ἐδόκει δὴ πᾶσιν ἀρξαμένοις ἀπὸ Δίωνος, δεῖν ἐμὲ πλεῦσαι καὶ μὴ μαλθακίζεσθαι· καίτοι τὴν θ' ἡλικίαν αὐτοῖς προὐτεινόμην καὶ περὶ σοῦ διϊσχυριζόμην, ὡς οὐχ οἷός τ' ἔσοιο, ἀντάρκεσαι τοῖς διαβάλλουσιν ἡμᾶς καὶ βουλομένοις εἰς ἔχθραν ἐλθεῖν· ἑώρων γὰρ καὶ τότε καὶ νῦν ὁρῶ, τὰς μεγάλας οὐσίας καὶ ὑπερόγκους τῶν τε ἰδιωτῶν καὶ τῶν μονάρχων σχεδὸν,

ὅσωπερ ἂν μείζους ὦσι, τοσούτῳ πλείους καὶ μείζους τοὺς διαβάλλοντας, καὶ πρὸς ἡδονὴν μετ᾽ αἰσχρᾶς βλάβης ὁμιλοῦντας, τρεφούσας· οὗ κακὸν οὐδὲν μεῖζον γεννᾷ πλοῦτός τε καὶ ἡ τῆς ἄλλης ἐξουσίας δύναμις. ὅμως δ᾽ οὖν πάντα ταῦτα χαίρειν ἐάσας ἦλθον· διανοηθεὶς, ὡς οὐδένα δεῖ τῶν ἐμῶν φίλων ἐμὲ αἰτιᾶσθαι ὡς διὰ τὴν ἐμὴν ῥαθυμίαν, τὰ σφέτερα πάντα ἐξὸν μὴ ἀπολέσθαι, διώλετο. ἐλθὼν δὲ, οἶσθα γὰρ δὴ σύμπαντα τἀντεῦθεν ἤδη γενόμενα. ἐγὼ μὲν, ἠξίουν δήπου κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν ἐπιστολῶν πρῶτον μὲν, κατάγειν δίωνα οἰκειωσάμενον φράζων τὴν οἰκειότητα. ἣν ἐμοὶ τότε ἐπείθου· τάχ᾽ ἂν βέλτιον τῶν νῦν γεγονότων εἶχε, καὶ σοὶ καὶ συρακούσαις καὶ τοῖς ἄλλοις ἕλλησιν, ὡς ἡ ἐμὴ δόξα μαντεύεται. ἔπειτα τὰ δίωνος τοὺς οἰκείους ἔχειν ἠξίουν. καὶ μὴ διανείμασθαι τοὺς διανειμαμένους, οὓς οἶσθα σύ. πρὸς δὲ τούτοις, ᾤμην δεῖν τὴν κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἕκαστον εἰωθότα αὐτῷ κομίζεσθαι. καὶ μᾶλλον ἔτι καὶ οὐχ ἧττον ἐμοῦ παραγενομένου πέμπεσθαι. τούτων οὐδενὸς τυγχάνων, ἠξίουν ἀπιέναι. τὸ μετὰ ταῦτα, ἔπειθές με μεῖναι τὸν ἐνιαυτὸν φάσκων τὴν δίωνος ἀποδόμενος οὐσίαν πᾶσαν, τὰ μὲν ἡμίσεα ἀποπέμψειν εἰς κόρινθον. τὰ δ᾽ ἄλλα τῷ παιδὶ καταλείψειν αὐτοῦ· πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ὧν ὑποσχόμενος, οὐδὲν ἐποίησας, διὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν συντέμνω· τὰ γὰρ δὴ χρήματα πάντα ἀποδόμενος οὐ πείσας δίωνα. φάσκων οὐ πωλήσειν ἄνευ τοῦ πείθειν, τὸν κολοφῶνα ὦ θαυμάσιε τῶν ὑποσχέσεων ἁπάσαις, νεανικώτατον ἐπέθηκας. μηχανὴν γὰρ οὔτε καλὴν, οὔτε κομψὴν, οὔτε δικαίαν οὔτε ξυμφέρουσαν, εὗρες ἐμὲ ἐκφοβεῖν ὡς ἀγνοοῦντα τὰ τότε γιγνόμενα, ἵνα μὴ δὲ ἐγὼ ζητοίην τὰ χρήματα ἀποπέμπεσθαι. ἡνίκα γὰρ ἡρακλείδην ἐξέβαλες οὔτε συρακουσίοις δοκοῦν δικαίως οὔτ᾽ ἐμοί, διότι μετὰ τοῦ θεοδότου καὶ εὐρυβίου συνεδεήθην σου μὴ ποιεῖν ταῦτα, ταύτην λαβὼν ὡς ἱκανὴν πρόφασιν εἶπες. ὅτι καὶ πάλαι σοι δῆλος εἴην. σοῦ μὲν οὐδὲν φροντίζων δίωνος δὲ καὶ τῶν δίωνος φίλων καὶ οἰκείων. καὶ ἐπειδὴ νῦν θεοδότης καὶ ἡρακλείδης ἐν διαβολαῖς εἶεν οἰκεῖοι δίωνος ὄντες, πᾶν μηχανῴμην, ὅπως οὗτοι μὴ δώσουσι δίκην. καὶ ταῦτα μὲν ταύτῃ περὶ τὰ πολιτικὰ κοινωνίας τῆς ἐμῆς καὶ σῆς. καὶ εἴ τινα ἑτέραν ἀλλοτριότητα ἐνεῖδες ἐν ἐμοὶ πρὸς σέ, εἰκότως οἴει ταύτῃ πάντα ταῦτα γεγονέναι, καὶ μὴ θαύμαζε· κακὸς γὰρ ἂν ἔχων τί γε νοῦν ἀνδρὶ φαινοίμην ἐν δίκως. πεισθεὶς ὑπὸ τοῦ μεγέθους τῆς σῆς ἀρχῆς, τὸν μὲν παλαιὸν φίλον καὶ ξένον, κακῶς πράττοντα διὰ σὲ μηδὲν σοῦ χείρω, ἵνα οὕτως εἴπω, τοῦτον μὲν προδοῦναι· σὲ δὲ τὸν ἀδικοῦντα ἑλέσθαι, καὶ πᾶν δρᾶν, ὅπῃ σὺ προσέταττες ἕνεκα χρημάτων δηλονότι· οὐδὲν γὰρ ἂν ἕτερον ἔφησεν αἴτιόν τις εἶναι τῆς ἐμῆς μεταβολῆς, εἰ μετεβαλόμην. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ταύτῃ γενόμενα, τὴν ἐμὴν καὶ σὴν λυκοφιλίαν καὶ ἀκοινωνίαν διὰ σὲ ἀπειργάσατο. σχεδὸν δ᾽ εἰς λόγον ὁ λόγος ἥκει μοι ξυνεχὴς τῷ νῦν δὴ γενόμενος. περὶ οὗ μοι τὸ δεύτερον ἀπολογητέον ἔφην εἶναι. σκόπει δὴ καὶ πρόσεχε πάντως, ἄν σοί τι ψεύδεσθαι δόξω καὶ μὴ τἀληθῆ λέγειν. φημὶ γάρ σε ἀρχεδήμου παρόντος ἐν τῷ κήπῳ καὶ ἀριστοκρίτου, σχεδὸν ἡμέραις πρότερον εἴκοσι τῆς ἐμῆς ἐκ συρακουσῶν οἴκαδ᾽ ἀποδημίας

tátò magis insidiatores & turpium noxiarúmq; voluptatū machinatores nutrire, quo nihil perniciosius gignit opulentia atque potestas. Veruntamen omissis his omnibus venire decreui, ne querelæ materiam alicui familiarium meorum relinquerem, quòd cùm possent eius res saluę esse, ob negligentiá meá perissent. Quæ verò post aduentum meum secuta sint, tu optimè nosti. Cēsebam equidem vt secundùm promissa epistolarum tuarū quàm primùm Dionem reuocares & in pristinam familiaritatē reciperes, cuius ego rationem habēdam esse putabam. In quo si mihi paruisses, fortè meliùs tuæ & Syracusanorum cæterorúmque Græcorum res, vt mea vaticinatur opinio, sese haberent. Arbitrabar deinde bona Dionis, suis restitui debere: nec illis diuisoribus quos tu præfeceras, eorum administrationē ampliùs relinqui. Iudicabam præterea pecuniam singulis annis Dioni solitam mitti, esse mittendam, non diminutam ob præsentiam meā, sed magis adauctam: cùm autē horū nihil abs te impetrare possem, abire constitui. Tu verò annū me vt expectarem, rogasti: affirmās te Dionis bona omnia redditurū, ita vt media pars Corinthum ad Dionem ipsum mitteretur: reliqua verò pro eius filio Syracusis maneret. Multa præterea referre possum, quæ promissa à te seruata nō sunt, Sed ea ob multitudinē omitto. Cùm enim bonorum Dionis omniū venditionē faceres, absq; vllo eius consensu: quanquā ita demū hoc faciendū dixeras, si ille assentiretur, promissis omnibus, ô vir mirabilis, Colophonē, vt aiūt, gloriosissimū imposuisti. Rē profectò neq; honestam, neque honorificam, neque iustam, neque vtilem machinatus, me deterrere conatus es tāquam rerum illarum nescium: quò ego pecunias ad Dionem mittendas postulare desisterem. Nam cùm Heraclidē pelleres: quod neque Syracusanis, neq; mihi iustum videbatur egóque vnà cum Theodote & Eurybio pro Heraclide deprecarer, accepta hinc quasi sufficienti quadam occasione, iampridem te reprehendisse dixisti, nullam mihi curam esse rerum tuarum, sed Dionis solùm, eiúsque amicorum & propinquorum. Itaque cùm Heraclides & Theodotes Dionis amici suspicione criminis non carerent, me omnia facere quò meritas pœnas non darent. Hæc quidem in nostra illa ciuilis administrationis communione, & quancūque aliam dissensionem nobis accidisse quid mirum? Prauus enim à prudentibus viris meritò existimari possem, si potentiæ tuæ magnitudine adductus, veterem amicum & hospitem meum à te patria pulsum, nulla re, vt ita loquar, te deteriorem prodidissem atque destituissem: te verò iniuriātem illi secutus essem: & omnia fecissem quæ imperares tuarum scilicet opum gratia. Certè si illum tui gratia prodidissem: nemo aliam mutationis meæ causam fuisse dixisset. Hæc igitur gesta causa fuerunt succensendi inter nos, & nihil communicandi. Verùm mihi opportunè iam sermo in eam transit partem de qua secundo mihi loco dicendum proposui. Attende obsecro diligenter, si verum tibi dicere videor. Dico, te Archedemo præsente & Aristocrito, cùm esses in hortis viginti fermè dies ante recessum meum è Syracusis Athenas, di-

xisse

xisse mihi illa quæ nunc etiam dicis: quòd Heraclidis & aliorum omnium, magis quàm tui curam haberem. Præterea me in præsentia illorum rogasti, an meminissem cùm primò Syracusas veni, suasisse me tibi ciuitates Græcas restituere. Egóque cócessi meminisse me: & addidi etiam tunc optimũ mihi videri. Fatendum est, ô Dionysi, quod subinde dictum est. Petij equidem vtrum id solùm tibi consuluissem: an aliud præterea. Ad hæc tu iracundè nimiũ, &, vt putabas, contumeliosè respondisti: & alia etiã me præcepisse. Itaque cõtumelia tunc in me id fuit, nũc autẽ pro somnio est. Rogasti autẽ me apertè nimiũ, si bene quid memini, me deridens, an ista præcepissem tibi quasi doctor, an non. Respondi te id optimè meminisse. At ipse ad hæc adiecisti. Vt doctor in geometria, an quomodo? Tunc ego quod respondere poteram, reticui: veritus, ne verbi alicuius exigui causa nauigatio illa à me expectata, mihi pro lata angusta fieret. Cæterùm ad illud iã redeamus, quò tendunt hæc omnia. Noli inuidiam cõflare mihi dicens te prohibitum fuisse à me ciuitates Græcas dirutas à Barbaris restituere: ac Syracusanis gubernationem pro tyrannica regiam mutare. Nihil enim de me potes mentiri quod à meis sit moribus alienius. Atqui si foret alicubi sufficiens huius rei iudicium, etiam alia dicerem superioribus clariora probarémque manifestè me suasisse tibi vt illa faceres: te autem recusauisse. Nequaquam difficilè est ostendere illa futura fuisse optima & tibi & Syracusanis & Siculis omnibus. Si ergo negas te ista dixisse cùm dixeris: satis equidem habeo quo te criminer. Quod si fateris, Stesichorum sapiẽtem puta, atque eius palinodiam, id est cantum superiori contrarium imitatus, ex mendaci sermone te ad verum traducas.

Plato Dioni Syracusano, bene agere.

PVto manifestum esse per omne tempus propensissimam voluntatem meam circa singula quæ contigerint: neque occultum esse vobis, studium conficiendi fuisse non aliam magis ob causam, quàm vt in rebus honestis honorem consequerer. Censeo enim esse iustum, vt qui reuera boni sunt viri, & talia faciunt, dignam gloriam consequantur. Ac res quidem vsque adhuc, Dei beneficio, rectè se habent. De futuris verò maximum vobis propositum est certamen. Nam fortitudine quidem, celeritate ac robore præstare tale est, vt aliorum quoque esse possit: sed veritate, iustitia, magnificentia, & huiusmodi quadam honestate & dignitate præcellere, ad eos qui ista gerunt, & talium sibi gloriam vendicant, præ cæteris attinet. Manifestum sanè est quod dico. Meminisse autem debemus, oportere nos, vt te non latet, plus aliis quàm pueris antecellere. Itaque constare omnibus debet, tales nos esse quales videri volumus: præsertim cùm Deo iuuante perfacilè sit futurum. Cæteris siquidem hoc contigit, vt multa loca obire compulsi fuerint ad id consequendum: rerum verò tuarum status huiusmodi est,

ἃ νῦν δὴ λέγεις ἐμοὶ μεμψάμενος, ὡς ἡρακλείδου τέ μοι καὶ τῶν ἄλλων πάντων μᾶλλον, ἢ σοῦ μέλοι. καί με τούτων ἐναντίον διηρώτησας, εἰ μνημονεύω κατ' ἀρχὰς ὅτ' ἦλθον, κελεύων σε τὰς πόλεις τὰς ἑλληνίδας κατοικίζειν. ἐγὼ δὲ συνεχώρουν μεμνῆσθαι. καὶ ἔτι νῦν μοι δοκεῖ ταῦτ' εἶναι βέλτιστα. ῥητέον δὲ ὦ διονύσιε, καὶ τοὐπὶ τούτῳ τότε λεχθέν. ἠρόμην γὰρ δή σε, πότερον αὐτὸ τοῦτό σοι ξυμβουλεύσαιμι μόνον, ἤ τι καὶ ἄλλο πρὸς τούτῳ. σὺ δὲ καὶ μάλα ἀπεκρίνω μεμηνιμένως καὶ ὑβριστικῶς εἰς ἐμὲ ὡς ᾤου. διὸ τὸ τότε σοι ὕβρισμα, νῦν ὕπαρ ἀντ' ὀνείρατος γέγονεν. εἶπες δὲ καὶ μάλ' ἀπλάστως γελῶν εἰ μέμνημαι ὡς παιδευθέντα με ἐκέλευες ποιεῖν πάντα ταῦτα ἢ μὴ ποιεῖν· ἔφην ἐγὼ κάλλιστα μνημονεῦσαί σε. οὐκοῦν παιδευθέντα ἔφησθα γεωμετρεῖν. ἢ πῶς. κἀγὼ τὸ μετὰ ταῦτα ἐπιόν μοι εἰπεῖν, οὐκ εἶπον. φοβούμενος μὴ σμικροῦ ῥήματος ἕνεκα τὸν ἔκπλουν ὃν προσεδόκων, μή μοι στενὸς γίγνοιτο ἀντ' εὐρυχωρίας. ἀλλ' οὖν ὧν ἕνεκα πάντ' εἴρηται, ταῦτ' ἐστί. μή με διάβαλλε λέγων, ὡς οὐκ εἴων ἐγώ σε πόλεις ἑλληνίδας ἐρρούσας ὑπὸ βαρβάρων, οἰκίζειν οὐδὲ συρακουσίους ἐπικουφίσαι, βασιλείαν ἀντὶ τυραννίδος μεταστήσαντα. τούτων γὰρ, οὐχ ἧττον ἐμοὶ πρέποντα ἔχοις ἄν ποτε λέγων μου καταψεύσασθαι. πρὸς δὲ τούτοις, ἔτι σαφεστέρους τούτων εἰς ἔλεγχον λόγους ἐγὼ δοίην ἂν εἴ τις ἱκανή που φαίνοιτο κρίσις. ὡς ἐγὼ μὲν ἐκέλευον. σὺ δ' οὐκ ἤθελες πράττειν αὐτά. καὶ μὴν οὐ χαλεπὸν εἰπεῖν ἐναργῶς ὡς ἦν ταῦτα ἄριστα πραχθέντα, καὶ σοὶ καὶ συρακουσίοις καὶ σικελιώταις πᾶσιν. ἀλλ' ὦ τἂν εἰ μὲν φῂς εἰρηκέναι εἰρηκὼς ταῦτα, ἔχω τὴν δίκην. εἰ δ' ὁμολογεῖς, τὸ μετὰ τοῦτο ἡγησάμενος εἶναι σοφὸν τὸν στησίχορον τὴν παλινῳδίαν αὐτοῦ μιμησάμενος ἐκ τοῦ ψεύδους εἰς τὸν ἀληθῆ λόγον μεταστήσηθι.

Πλάτων Δίωνι Συρακουσίῳ εὖ πράττειν.

ΟΙμαι μὲν φανερὰν εἶναι διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τὴν ἐμὴν προθυμίαν, περὶ τὰς συμβεβηκυίας πράξεις. καὶ ὅτι πολλὴν εἶχον περὶ αὐτῶν σπουδὴν εἰς τὸ ξυμπερανθῆναι, οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα μᾶλλον, ἢ τῆς ἐπὶ τοῖς καλοῖς φιλοτιμίας. νομίζω γὰρ δίκαιον εἶναι, τοὺς ὄντας τῇ ἀληθείᾳ ἐπιεικεῖς καὶ πράττοντας τοιαῦτα, τυγχάνειν δόξης τῆς προσηκούσης. τὰ μὲν οὖν εἰς τὸ παρὸν σὺν θεῷ εἰπεῖν ἔχει καλῶς. τὰ δὲ περὶ τῶν μελλόντων, ὁ μέγιστός ἐστιν ἀγών· ἀνδρείᾳ μὲν γὰρ καὶ τάχει καὶ ῥώμῃ διενεγκεῖν, δόξειεν ἂν καὶ ἑτέρων εἶναι τινῶν· ἀληθείᾳ δὲ καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ τῇ περὶ πάντα ταῦτα εὐσχημοσύνῃ ξυμφαίη τις ἂν τοὺς ποιουμένους τὰ τοιαῦτα τιμᾶν, εἰκότως τῶν ἄλλων διαφέρειν· νῦν οὖν δῆλον μὲν ἐστὶν ὃ λέγω; ἀναμιμνήσκειν δὲ ὅμως δεῖ ἡμᾶς αὐτούς· ὅτι προσήκει πλέον ἢ παίδων, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρειν, τοὺς οἶσθα δήπου. φανεροὺς οὖν δεῖ ἡμᾶς γίγνεσθαι, ὅτι ἐσμὲν τοιοῦτοι οἷοίπερ φαμέν. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ σὺν θεῷ εἰπεῖν ῥᾴδιον ἔσται. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις, συμβέβηκεν ἀναγκαῖον εἶναι πλανηθῆναι πολλὴν τόπον, εἰ μέλλουσι γνωσθῆναι. τὸ δὲ νῦν ὑπάρχον περὶ σὲ τοιοῦτόν ἐστιν εἰπεῖν,

εἰς ἕνα τόπον ἀποβλέπειν. καὶ ἐν τούτῳ μάλιστα πρὸς σέ. ὡς οὖν ὑπὸ πάντων ὁρώμενος παρασκευάζου, τόν τε Λυκοῦργον ἐκεῖνον ἀρχαῖον ἀποδείξων καὶ τὸν Κῦρον. καὶ εἴ τις ἄλλος πώποτε ἔδοξεν ἤθει καὶ πολιτείᾳ διενεγκεῖν. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ πολλοὶ καὶ σχεδὸν ἅπαντες οἱ τῇδε λέγουσιν ὡς πολλή ἐστιν ἐλπὶς ἀναιρεθέντος Διονυσίου, διαφθαρῆναι τὰ πράγματα, διὰ τὴν σήν τε καὶ Ἡρακλείδου καὶ Θεοδότου καὶ τῶν ἄλλων γνωρίμων φιλοτιμίαν. μάλιστα μὲν οὖν, μηδεὶς εἴη τοιοῦτος· ἐὰν δ' ἄρα καὶ γίγνηταί τις, σὺ φαίνου ἰατρεύων. καὶ πρὸς τὸ βέλτιστον ἔλθοιτ' ἄν. ταῦτα δὲ ἴσως, γελοῖόν σοι φαίνεται εἶναι τὸ ἐμὲ λέγειν, διότι καὶ αὐτὸς οὐκ ἀγνοεῖς. ἐγὼ δὲ καὶ ἐν τοῖς θεάτροις ὁρῶ τοὺς ἀγωνιστὰς ὑπὸ τῶν παίδων παροξυνομένους, μή τι δὴ ὑπό γε τῶν φίλων, οὓς ἄν τις οἴηται μετὰ σπουδῆς, κατ' εὔνοιαν παρακελεύεσθαι. νῦν οὖν αὐτοί τε ἀγωνίζεσθε, καὶ ὑμῖν εἴ του δεῖ ἐπιστέλλετε. τὰ δ' ἐνθάδε παραπλησίως ἔχει, καθάπερ καὶ ὑμῶν παρόντων. ἐπιστέλλετε δὲ καὶ ὅτι πέπρακται ὑμῖν, ἢ πράττοντες τυγχάνετε. ὡς ἡμεῖς πολλὰ ἀκούοντες οὐδὲν ἴσμεν. καὶ νῦν ἐπιστολαὶ παρὰ μὲν Θεοδότου καὶ Ἡρακλείδου, ἥκουσιν εἰς Λακεδαίμονα καὶ Αἴγιναν. ἡμεῖς δὲ καθάπερ εἴρηται, πολλὰ ἀκούοντες περὶ τῶν τῇδε, οὐδὲν ἴσμεν. ἐνθυμοῦ δὲ, καὶ ὅτι δοκεῖς τισιν, ἐνδεεστέρως τοῦ προσήκοντος θεραπευτικὸς εἶναι. μὴ οὖν λανθανέτω σε ὅτι διὰ τοῦ ἀρέσκειν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὸ πράττειν ἐστίν. ἡ δ' αὐθάδεια ἐρημίᾳ ξύνοικος. εὐτύχει.

Πλάτων Περδίκκᾳ εὖ πράττειν.

Εὐφραίῳ μὲν συνεβούλευσα καθάπερ ἐπέστελλες τῶν σῶν ἐπιμελούμενον, περὶ ταῦτα διατρίβειν. δίκαιος δ' εἰμὶ καὶ ξενικὴν καὶ ἱερὰν ξυμβουλὴν λεγομένην συμβουλεύειν, περί τε τῶν ἄλλων ὧν ἂν φράζῃς, καὶ ὡς Εὐφραίῳ δεῖ τανῦν χρῆσθαι. πολλὰ μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ χρήσιμος· μέγιστον δὲ οὗ καὶ σὺ νῦν ἐνδεὴς εἶ. διά τε τὴν ἡλικίαν, καὶ διὰ τὸ μὴ πολλοὺς αὐτοῦ πέρι ξυμβούλους εἶναι τοῖς νέοις. ἔστι γὰρ δή τις φωνὴ τῶν πολιτειῶν ἑκάστης, καθαπερεί τινων ζώων ἄλλη μὲν δημοκρατίας, ἄλλη δ' ὀλιγαρχίας. ἡ δ' αὖ μοναρχίας. ταύτας φαῖεν μὲν ἂν ἐπίστασθαι πάμπολλοι· πλεῖστον δ' ἀπολείπονται τοῦ κατανοεῖν αὐτὰς πλὴν ὀλίγων δή τινων. ἥτις μὲν ἂν οὖν τῶν πολιτειῶν τὴν αὐτῆς φθέγγηται φωνὴν, πρός τε θεοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους, καὶ τῇ φωνῇ τὰς πράξεις ἑπομένας ἀποδιδῷ, θάλλει τε ἀεὶ καὶ σῴζεται· μιμουμένη δ' ἄλλην φθείρεται· πρὸς ταῦτ' οὖν Εὐφραῖός σοι γίγνοιτο οὐχ ἥκιστα ἂν χρήσιμος. καίπερ καὶ πρὸς ἄλλα ὢν ἀνδρεῖος. τοὺς γὰρ τῆς μοναρχίας λόγους, οὐχ ἥκισ' αὐτὸν ἐλπίζω συνεξευρήσειν τῶν περὶ τὴν σὴν διατριβὴν ὄντων. εἰς ταῦτ' οὖν αὐτῷ χρώμενος, ὀνήσῃ τε αὐτὸς καὶ ἐκεῖνον πλεῖστα ὠφελήσεις. ἐὰν δέ τις ἀκούσας ταῦτα εἴπῃ, Πλάτων ὡς ἔοικε προσποιεῖται μὲν, τὰ δημοκρατίᾳ ξυμφέροντα εἰδέναι. ἐξὸν δ' ἐν τῷ δήμῳ λέγειν καὶ συμβουλεύειν αὐτῷ τὰ βέλτιστα, οὐ πώποτε ἀναστὰς ἐφθέγξατο, πρὸς ταῦτ' εἰπεῖν, ὅτι Πλάτων ὀψὲ ἐν τῇ πατρίδι γέγονε.

vt ex vniuerso, vt ita dixerim, terrarum orbe vnum in locum, & in illo ipso in te vnum maximè oculi omnium sint conuersi. Tanquam igitur subiectus oculis spectatúsque ab omnibus, conare Lycurgum illum antiquum exprimere, & Cyrum: & siquis alius videatur vnquam moribus & publicis institutis excelluisse: præsertim quum sit multorum ac penè omnium vestrorum opinio post Dionysium sublatũ res esse perituras, propter tuã & Heraclidis & Theodoti cæterorúmque nobilium ambitionem & excellendi cupiditatem. Primùm quidem optandum est, ne quisquam talis existat. quòd siquis apparuerit talis, tu me debere, vt res in melius deducantur. Ridiculum tibi fortè videtur: me ista monere, cùm tibi sint nota. Sed ego in theatris conspicio, certatores à pueris prouocari: nedum ab amicis, qui beneuolentiæ studio cohortari putantur. Vos certè nunc tanquam in theatro quodam certatis. In quo si nostra opera opus est: certiores nos facite. Hîc autem perinde se res habent: vt cùm vos aderatis. Scribite mihi quid actum sit, quidve agatur. Nam licèt audiamus multa, certi nihil habemus. Multæ à Theodoto & Heraclide feruntur epistolæ Lacedæmona & Æginam. Nos autem, vt dixi, audientes multa de rebus vestris, nihil apertè percipimus. Nec te lateat eam esse de te apud quosdam opinionem quasi de homine, aliquanto minus quàm decet, officioso atque affabili. Meméto igitur necessariam esse ad res gerendas, hominum beneuolẽtiam: austeritas verò solitudinem amicorum parit. Felix esto.

Dio Perdiccæ bene agere.

Euphreo suasi quemadmodum ad me scripsisti: vt in rerum tuarum administratione perseueraret. Est autem meum tibi quoque & de aliis rebus, hospitale & sacrum (vt appellatur) consilium dare: & quemadmodum Euphreo vti debeas. Profectò vir ille ad multa vtilis esse potest. Maximè verò ad id, cuius tu plurimùm indiges ob ætatem: præsertim cùm haud multi reperiãtur, qui de his rebus cósiliũ iuuenibus cõmodè afferre possint. Est enim vox quædã vniuscuiusq; ciuilis gubernationis: velut animalium quorundá. Nam aliam popularis, aliam paucorum, aliam vnius gubernatio vocem emittit. Has intelligere multi profitentur: sed longè absunt ab intelligendo præter admodum paucos. Quæ igitur gubernatio propriam vocem erga deos & erga homines emittit: consentaneásque voci actiones reddit, ea viret semper atque seruatur. quòd si vocẽ alterius imitatur, interitum recipit. Ad hæc Euphreus tibi perutilis esse poterit: quamuis & ad alia fortis sit. Rationes enim monarchiæ, id est principatus vnius, non minus quàm eos qui apud te sunt, eum inuenturum esse spero. Ad hæc igitur illo fretus, vtilitatem ex eo percipies, & referes ipsi tu deinde quàm plurimam. Quòd siquis hæc audiens obiiciat: Plato quidem profitetur quæ ad popularem statum conferant intelligere: nunquam tamen, licèt occasio data fuerit, in ciuitate sua surrexit ad consilium populo exhibendum: ad hęc respõdebitur, Platonẽ serò tãdẽ fuisse in patria,

populúmque

populúmque offendisse iam senectute desipientem assuefactúmque per illos qui antè se fuerant, multa diuersa facere à consilio suo. Nam libentissimè vt parenti illi consuluisset, nisi frustrà seipsum periculo subiecturum existimasset. Idē quoque circa consilium mihi futurum existimo. Si enim insanabiles videremur, re dimissa, omni de me meísque consilio abstineret. Esto felix.

Plato Hermiæ, Erasto, & Corisco, bene agere.

Mihi quidem videtur deorum aliquis fortunā vobis optimam, modo rectè eam recipiatis, benignè abundéque parasse. Quippe finitimi estis, & vtilitatem vobis mutuam conferre valetis maximam. Hermiæ siquidé neque multitudo equorum, neque alius belli apparatus, neque auri magnitudo vsque adeò vires augeret, quantùm amicorum bonorum constantia atque fidelitas. Erasto autem & Corisco præter sapientiam istam de speciebus pulcherrimam, alia insuper affirmo, & si sum senex, opus esse sapientia ad improbos iniustósque cauendum, & ad resistendum potentia. Sunt enim inexperti fraudum: quia penes nos cum hominibus viuere diu consueti sunt minimè malis. Quapropter illos huiusmodi quadam indigere dico cautione, ne compellantur veram negligere sapientiam, & humanam hanc necessariámque sapiētiam plus quàm deceat meditari. Rursus verò eam ipsam vim mihi videtur Hermias in primis natura vsq; & arte consecutus. Quid igitur dico? Equidem Erasti & Corisci mores ingeniáq; expertus magis quàm tu, confirmo tibi, ô Hermia, denuncio, testor, non facilè magis fidos homines istis finitimis esse te repertu- rum. Tibi itaque consulo, vt quoad fieri potest ac licet, omni studio hos viros complectaris. Vobis quoque, ô Eraste, & Corisce consulo, vt Hermiam vicissim suscipiatis, certantes mutuo amore & beneficio, vno maximè amicitiæ nodo vinciri. At si quis vestrûm coniunctionem istam dissoluere videatur, nam humana quidem mobilia sunt, huc ad me meósque mittite accusatoriam in delinquentem epistolam. Puto enim iustitia & pudore refertos, qui à nobis proficiscuntur, sermones, nisi quid magnum subsit, magis, vt dicitur, omni incantatione vos in pristinam amicitiam & communionem copulaturos. Ita si philosophemur omnes vtrique quantùm valebimus, & nostrum cuique concedetur, rata hæc modò edita oracula seruabūtur. Quòd si ista negligamus, nihil equidem præfabor. Omen nanque bonum vobis prædico, atque vaticinor, hæc bona omnia vos ita demum esse facturos, si Deus voluerit. Hanc verò epistolam à vobis tribus simul legendam censeo: aut saltem duobus vnà legentibus, & sæpe etiam repetentibus. Vtendúmque vobis pacto & lege certa: etiam iureiurando vt æquum est interposito, non sine eleganti studio, atque huius studij sorore disciplina, testando Deum rerum omnium ducem præsentium & futurarum, ac ducis & causę patrem dominum. Quem si verè philosophemur cognoscemus apertè omnes, quatenus felicis hominis natura pertingere potest.

καὶ τὸν δῆμον κατέλαβεν ἤδη πρεσβύτερον. καὶ εἰθισμένον ὑπὸ τῶν ἔμπροσθεν, πολλὰ καὶ ἀνόμοια τῇ ἐκείνου ξυμβουλῇ πράττειν· ἐπεὶ πάντων ἂν ἥδιστα καθάπερ πατρὶ συνεβούλευεν αὐτῷ, εἰ μὴ μάτην μὲν κινδυνεύσειν ᾤετο, πλέον δ' οὐδὲν ποιήσειν· ταυτὸν δὴ οἶμαι δρᾶσαι ἂν καὶ τὴν ἐμὴν ξυμβουλήν. εἰ δόξαιμεν ἀνιάτως ἔχειν, πολλὰ ἂν χαίρειν ἡμῖν εἰπὼν, ἐκτὸς ἂν γίγνοιτο τῆς περὶ ἐμὲ καὶ τὰ ἐμὰ ξυμβουλῆς.

Πλάτων ἑρμείᾳ καὶ ἐράστῳ καὶ κορίσκῳ, εὖ πράττειν.

Ἐμοὶ φαίνεται θεῶν τις ὑμῖν τύχην ἀγαθὴν ἂν δέξησθε εὐμενῶς καὶ ἱκανῶς παρασκευάζειν. οἰκεῖτε γὰρ δὴ γείτονές τε ὑμῖν αὐτοῖς. καὶ χρείαν ἔχοντες, ὥστε ἀλλήλους εἰς τὰ μέγιστα ὠφελεῖν. ἑρμείᾳ μὲν γὰρ οὔτε ἵππων πλῆθος οὔτε ἄλλης πολεμικῆς συμμαχίας οὐδ' αὖ χρυσοῦ προσγενομένου γένοιτ' ἂν μεῖζον εἰς τὰ πάντα δύναμις. ἢ φίλων βεβαίων τε καὶ ἦθος ἐχόντων ὑγιές. ἐράστῳ δὲ καὶ κορίσκῳ, πρὸς τῇ τῶν εἰδῶν σοφίᾳ τῇ καλῇ ταύτῃ φημὶ ἐγὼ καίπερ γέρων ὢν προσδεῖν σοφίας τῆς περὶ τοὺς πονηροὺς καὶ ἀδίκους φυλακτικῆς καί τινος ἀμυντικῆς δυνάμεως. ἄπειροι γάρ εἰσι διὰ τὸ μεθ' ἡμῶν μετρίων ὄντων καὶ οὐ καλῶν, συχνὸν διατετριφέναι τοῦ βίου, διὸ δὴ τούτων προσδεῖν εἶπον, ἵνα μὴ ἀναγκάζωνται τῆς ἀληθινῆς μὲν ἀμελεῖν σοφίας· τῆς δὲ ἀνθρωπίνης τε καὶ ἀναγκαίας ἐπιμελεῖσθαι μειζόνως ἢ δεῖ. ταύτην δ' αὖ τὴν δύναμιν, ἑρμείας μοι φαίνεται φύσει τε ὅσα μήπω ξυγγεγονότι καὶ τέχνῃ δι' ἐμπειρίας εἰληφέναι. τί οὖν δὴ λέγω· σοὶ μὲν ἑρμεία, πεπειραμένος ἐράστου καὶ κορίσκου πλέονα ἢ σὺ, φημὶ καὶ μηνύω καὶ μαρτυρῶ μὴ ῥᾳδίως εὑρήσειν σε ἀξιοπιστότερα ἤθη τούτων τῶν γειτόνων. ἔχεσθαι δὴ παντὶ ξυμβουλεύω δικαίῳ τρόπῳ τούτων τῶν ἀνδρῶν, μὴ πάρεργον ἡγούμενον. κορίσκῳ δὲ καὶ ἐράστῳ πάλιν ἑρμείου ἀντέχεσθαι ξύμβουλός εἰμι. καὶ πειρᾶσθαι τῇ ἀνθέξεσιν ἀλλήλων εἰς μίαν ἀφικέσθαι φιλίας ξυμπλοκήν. ἂν δέ τις ὑμῶν ἄρα ταύτην πῃ λύειν δοκῇ, τὸ γὰρ ἀνθρώπινον οὐ πάντῃ βέβαιον, δεῦρο παρ' ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς, πέμπετε μομφῆς κατήγορον ἐπιστολήν. οἶμαι γὰρ δίκῃ τε καὶ αἰδοῖ τοὺς παρ' ἡμῶν ἐνθεῦθεν ἐλθόντας λόγους, εἰ μή τι τὸ λυθὲν μέγα τύχοι γενόμενον ἐπῳδῆς ἡστινοσοῦν μᾶλλον ἂν συμφῦσαι καὶ συνδῆσαι πάλιν εἰς τὴν προϋπάρχουσαν φιλότητά τε καὶ κοινωνίαν. ἣν ὅταν μὲν φιλοσοφῶμεν ἅπαντες ἡμεῖς τε καὶ ὑμεῖς ὅσον ἂν δυνώμεθα καὶ ἑκάστῳ παρείκῃ, κύρια τὰ νῦν κεχρησμῳδημένα ἔσται. τὸ δὲ ἂν μὴ δρῶμεν ταῦτα, οὐκ ἐρῶ. φήμην γὰρ ἀγαθὴν μαντεύομαι. καὶ φημὶ ταῦθ' ἡμᾶς πάντ' ἀγαθὰ ποιήσειν, ἂν θεὸς ἐθέλῃ. ταύτην τὴν ἐπιστολὴν πάντας ὑμᾶς τρεῖς ὄντας ἀναγνῶναι χρὴ μάλιστα μὲν ἀθρόους. εἰ δὲ μὴ, κατὰ δύο κοινῇ κατὰ δύναμιν οἷόν τ' ἐστὶ πλειστάκις. καὶ χρῆσθαι συνθήκῃ καὶ νόμῳ κυρίῳ, ὅ ἐστι δίκαιον ἐπομνύντας σπουδῇ τε ἅμα μὴ ἀμούσῳ καὶ τῇ τῆς σπουδῆς ἀδελφῇ παιδείᾳ, καὶ τὸν τῶν πάντων θεὸν ἡγεμόνα τῶν τε ὄντων καὶ τῶν μελλόντων, τοῦ τε ἡγεμόνος καὶ αἰτίου πατέρα κύριον ὃν ἂν ὄντως φιλοσοφῶμεν εἰσόμεθα πάντες σαφῶς εἰς δύναμιν ἀνθρώπων εὐδαιμόνων.

Πλάτων τοῖς Δίωνος οἰκείοις τε καὶ ἑταίροις, εὖ πράττειν.

Ἐπεστείλατέ μοι νομίζειν δεῖν τὴν διάνοιαν ὑμῶν εἶναι τὴν αὐτὴν ἣν εἶχε καὶ Δίων· καὶ δὴ καὶ κοινωνεῖν διεκελεύεσθέ μοι, καθόσον οἷός τέ εἰμι ἔργῳ καὶ λόγῳ· ἐγὼ δὲ εἰ μὲν δόξαν καὶ ἐπιθυμίαν τὴν αὐτὴν ἔχετε ἐκείνῳ ξύμφημι κοινωνήσειν. εἰ δὲ μὴ βουλεύσεσθαι πολλάκις· τίς δ' ἦν ἡ ἐκείνου διάνοια καὶ ἐπιθυμία σχεδὸν οὐκ εἰκάζων, ἀλλ' ὡς εἰδὼς σαφῶς εἴποιμ' ἄν. ὅτε γὰρ κατ' ἀρχὰς εἰς συρακούσας ἐγὼ ἀφικόμην, σχεδὸν ἔτη τετταράκοντα γεγονὼς Δίων εἶχε τὴν ἡλικίαν, ἣν τὰ νῦν ἱππαρῖνος γέγονε· καὶ ἣν ἔσχε τότε δόξαν, ταύτην καὶ διετέλεσεν ἔχων· συρακουσίους οἴεσθαι δεῖν ἐλευθέρους εἶναι κατὰ νόμους τοὺς ἀρίστους οἰκοῦντας· ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν εἴτις θεῶν καὶ τοῦτον, εἰς τὴν αὐτὴν δόξαν περὶ πολιτείας, ἐκείνῳ γενέσθαι σύμφρονα ποιήσειε. τίς δ' ἦν ὁ τρόπος τῆς γενέσεως αὐτῆς, οὐκ ἀπάξιον ἀκοῦσαι νέῳ καὶ μὴ νέῳ· πειράσομαι δὲ ἐξ ἀρχῆς αὐτὴν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς διεξελθεῖν· ἔχει γὰρ καιρὸν τὰ νῦν. νέος ἐγώ ποτε ὤν, πολλοῖς δὴ ταυτὸν ἔπαθον. ᾠήθην εἰ θᾶττον ἐμαυτοῦ γενοίμην κύριος, ἐπὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως εὐθὺς ἰέναι, καί μοι τύχαι τινὲς τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων, τοιαίδε παρέπεσον· ὑπὸ πολλῶν γὰρ τῆς τότε πολιτείας λοιδορουμένης, μεταβολὴ γίγνεται. καὶ τῆς μεταβολῆς, εἷς καὶ πεντήκοντά τινες ἄνδρες προὔστησαν ἄρχοντες. ἕνδεκα μὲν, ἐν ἄστει. δέκα δ' ἐν πειραιεῖ· περί τε ἀγορὰν ἑκάτεροι τούτων, ὅσα τ' ἐν τοῖς ἄστεσι διοικεῖν ἔδει. τριάκοντα δὲ πάντων ἄρχοντες κατέστησαν αὐτοκράτορες. τούτων δή τινες, οἰκεῖοί τε ὄντες καὶ γνώριμοι ἐτύγχανον ἐμοί· καὶ δὴ παρεκάλουν εὐθὺς, ὡς ἐπὶ προσήκοντα πράγματά με. καὶ ἐγὼ, θαυμαστὸν οὐδὲν ἔπαθον ὑπὸ νεότητος. ᾠήθην γὰρ αὐτοὺς ἔκ τινος ἀδίκου βίου, ἐπὶ δίκαιον τρόπον ἄγοντας διοικήσειν δὴ τὴν πόλιν, ὥστε αὐτοῖς σφόδρα προσεῖχον τὸν νοῦν, τί πράξειεν. καὶ ὁρῶν δήπου τοὺς ἄνδρας ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ χρυσῆν ἀποδείξαντας τὴν ἔμπροσθεν πολιτείαν, τά τε ἄλλα καὶ φίλον ἄνδρα ἐμοὶ πρεσβύτερον σωκράτη ὃν ἐγὼ σχεδὸν οὐκ ἂν αἰσχυνοίμην εἰπὼν δικαιότατον εἶναι τῶν τότε ἐπί τινα τῶν πολιτῶν μεθ' ἑτέρων ἔπεμπον, βίᾳ ἄξοντα ὡς ἀποθανούμενον. ἵνα δὴ μετέχοι τῶν πραγμάτων αὐτοῖς. εἴτε βούλοιτο, εἴτε μή· ὁ δ' οὐκ ἐπείθετο. πᾶν δὲ παρεκινδύνευσε παθεῖν, πρὶν ἀνοσίων αὐτοῖς ἔργων γενέσθαι κοινωνός· ἃ δὴ πάντα καθορῶν καὶ ἔτι ἄλλα τοιαῦτα οὐ σμικρὰ, ἐδυσχέρανά τε, καὶ ἐμαυτὸν ἐπανήγαγον ἀπὸ τῶν τότε κακῶν· χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ, μετέπεσε τὰ τῶν τριάκοντά τε καὶ πᾶσα ἡ τότε πολιτεία, πάλιν δὲ, βραδύτερον μὲν, εἷλκε δέ με ὅμως, ἡ περὶ τὸ πράττειν τὰ κοινὰ καὶ πολιτικὰ ἐπιθυμία. ἦν οὖν καὶ ἐν ἐκείνοις ἅτε τεταραγμένοις, πολλὰ γιγνόμενα, ἅ τις ἂν δυσχεράνειεν· καὶ οὐδέν τι θαυμαστὸν ἦν τιμωρίας ἐχθρῶν γίγνεσθαί τινων τισὶ μείζους, ἐν μεταβολαῖς. καίτοι πολλῇ γε ἐχρήσαντο οἱ τότε κατελθόντες ἐπιεικείᾳ. κατὰ δέ τινα τύχην αὖ τὸν ἑταῖρον ἡμῶν Σωκράτη τοῦτον δυναστεύοντές τινες,

Plato Dionis propinquis & amicis, bene agere.

Scripſiſtis mihi cenſere vos eandem mentem in Republica eſſe vobis conſeruandam, quam Dio habuiſſet: méque rogatis in communionem accedere quantùm verbo factóque virium habeam. Ego autem ſi eam voluntatem opinionémque quam ille habuit, habetis, aſſentior vobis, & in communionẽ accedo: ſi non habetis de ea re conſultádum etiam atque etiam dico. Quæ verò fuerit illius mẽs atque voluntas: non vt coniectans, ſed tanquã ſciẽs referre poſſum. Quádo ego primùm Syracuſas profectus ſum, annos circiter quadraginta ętatis agens: Dio in ea erat ætate, qua nunc Hipparinus: & in ea quá tunc cõprehenderat opinione ſemper perſeuerauit, Syracuſanos putans eſſe liberos oportere, atq; optimis legibus gubernari. Itaque nõ ſit mirãdum, ſiquis deorum hunc in eadem opinione Reipublicę gubernandæ ipſi conſentientem præſtitiſſet. Qua verò ratione id fuerit faciendum digna res eſt, quæ & ſeni & iuueni audiatur. Conabor autem: quoniã præſens tempus id poſcit rem omnem à principio vobis referre. Equidem adoleſcens dum eſſem, eandem quam pleríque habui cupiditatem. Statueram enim cùm primùm mei ipſius compos factus eſſem, ad Rempublicam conferre. Interim talia quædam circa Rempublicam contigerunt. Nam cùm is qui tum erat Reipublicæ ſtatus à multis improbaretur: ſecuta mutatio eſt. Tunc vnus & quinquaginta viri gubernatione ſuſcepta: vndecim in vrbe, decem verò in Piræo forenſium vrbanarúmque rerum adminiſtrationem habebant. Sed penes triginta viros ſumma erat omnium autoritas conſtituta. Horum nonnulli domeſtici & noti erant mihi qui me ſtatim ad Rempublicam capeſſendam inuitauerunt, Atque ego nihil mirabile ſum ob iuuentutem perpeſſus. Quippe exiſtimabam illos ab iniuſta vita ciuitatem ad iuſtos mores debere conuertere. Itaque diligenter in dies quid facerẽt, obſeruabam. Verùm animaduerti eos breui admodũ tẽpore ita ſe gerere, vt prior ille Reipublicæ ſtatus fuiſſe aureus putaretur. Nam & alia multa iniuſtè fecerunt: & amicũ meum ſeniorem Socratem, quem ego iuſtiſſimum omnium qui tunc erant appellare non vereor, vnà cum aliis quibuſdã ad adducendũ ciuium quẽdam ad ſe miſerũt: vt vltimo ſupplicio afficeretur: Socratémque ipſum vel ſponte vel inuitũ quaſi participẽ ſibi coniungerent: qui tamẽ parere noluit, ac potiùs cuncta pati grauiſſima conſtituit, quàm impiorum ſcelerum illis ſocius exiſtere. Hæc igitur cùm viderem, & alia quædam non parua, grauiter tuli, & ab illis malis me recepi. Nec multò pòſt ſecuta horum triginta euerſio eſt: totáq; Reſpublica mutata. Rurſus igitur quanquam moderatius, cupiebam tamen adire Rempublicam. Sed agebantur tũc etiã, vtpote turbata Republica, quæ improbares permulta. Nec ſanè mirum fuerit in huiuſmodi mutationibus inimicos quoſdam pœnas dare grauiores, quanquam qui redierant, magna vterentur clementia. Iterum forte quadam accidit, vt Socratem hunc amicũ noſtrum potentes in Republica quidam accuſarent,

impium

impium crimen obiicientes, ac minimè omnium ipsi conueniens. quasi enim non rectè de diis sentiret, alij quidem in iudicium traxerunt: alij sententiã in eum dixerunt, condemnauerúntque, & eum hominem necauere, qui superiori tempore, quo nihil impiè faceret, vnum ex ipsis tunc exulantem ducere, atque rei impiæ nullo modo particeps fieri sustinuerat. Cùm hæc igitur animaduerterem, & homines qui in Reipublicæ gubernatione versabãtur, legésque & mores, quãto magis considerarem, quantóque magis ætate progrederer, tanto difficilius arbitrabar esse rectè Rempublicã gubernare. Neque enim hoc fieri potest absque amicis sociisque fidelibus. Quos tum reperire haud facilè erat, non enim amplius patriis moribus institutísque ciuitas nostra gubernabatur: & parare nouos impossibile erat sine summa difficultate: vtpote simul legibus moribúsque penitus corruptis. Itaque ego ille qui primus exarseram incredibili cupiditate me ad Rempublicam conferendi, intuens cuncta in præceps deferri, tandem quò me verterem, nesciebam. Et ab inuestigatione quidem nequaquam desistere placuit: si quid forté melius eueniret. & circa hæc ipsa & vniuersam Rempublicam: agẽdi verò opportunitatem aliquam expectare. Tandem verò compertum est mihi Respublicas omnes quę nũc sunt, improbè gubernari. Nam quãtùm ad leges attinet, insanabiles fermè sũt: nullo instituto egregio sed fortuna quadam viuẽtes. Quapropter dicere adductus sum, laudans rectã philosophiã quid iustũ sit, & quid non, tã in Republica quã in priuata per eã duntaxat discerni. Itaq; non priùs desinere humanũ genus in malis versari, quã aut homines rectè veréq; philosophantes Rerumpub. gubernationẽ adepti fuerint: aut hi qui gubernãt, diuina quadã sorte verè philosophentur. Hac ego mẽte Italiã Siciliámq; adiui. hæc fuit prima in ea loca profectio mea. Quò cùm venissẽ, vita illa beata quæ ferebatur plena Italicarũ Syracusanarúmq; mẽsarũ, nullo modo mihi placuit, bis in die saturũ fieri, nec vnquã pernoctare solũ, cæteráq; quę comitantur huic vitæ. Nemo enim omniũ qui sub cœlo sunt, si in huiusmodi moribus ab adolescentia nutriatur, quamuis natura & ingenio excellenti præditus, vnquã tamen prudens euadet. Temperatus esse certè nunquã curabit. Eadémq; erit de cęteris virtutibus ratio. Ciuitas autem nulla legibus acquiescere poterit, si cuncta in superfluos sumptus eroganda ciues existiment: cæterísque posthabitis omnibus conuiuiis duntaxat & Venereis oblectamentis obnixè putent operam impendendam. Necesse est huiusmodi ciuitates modò in tyrannidem, modò in paucorũ potentiam, modò in popularem statum mutari: neque vnquam quiescere: iustę verò æquabilísque gubernationis, eos qui in his ciuitatibus potẽtes sunt, ne nomen quidẽ ipsum audire velle. Hæc ego vnà cum superioribus illis considerans, Syracusas profectus sum: fortè quidem fortuna quadam. Videtur autem alicuius eorum opera qui supra nos sunt, principium tunc fuisse datum omnibus quæ nuper Dioni Syracusísque contigerunt:

εἰσάγουσιν εἰς δικαστήριον, ἀνοσιωτάτην αἰτίαν ἐπιβαλόντες, καὶ πάντων ἥκιστα Σωκράτει προσήκουσαν, ὡς ἀσεβῆ γὰρ οἱ μὲν εἰσήγαγον, οἱ δὲ κατεψηφίσαντο, καὶ ἀπέκτειναν, τὸν τότε τῆς ἀνοσίου ἀγωγῆς οὐκ ἐθελήσαντα μεταχεῖν περὶ ἕνα τῶν τότε φυγόντων φίλων, ὅτε φεύγοντες ἐδυστύχουν αὐτοί. σκοποῦντι δή μοι ταῦτά τε, καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς πράττοντας τὰ πολιτικά, καὶ τοὺς νόμους γε καὶ ἔθη, ὅσῳ μᾶλλον διεσκόπουν ἡλικίας τε εἰς τὸ πρόσθεν προὔβαινον, τοσούτῳ χαλεπώτερον ἐφαίνετο ὀρθῶς εἶναί μοι τὰ πολιτικὰ διοικεῖν. οὔτε γὰρ ἄνευ φίλων ἀνδρῶν καὶ ἑταίρων πιστῶν, οἷόν τε εἶναι πράττειν. οὓς οὔθ' ὑπάρχοντας ἦν εὑρεῖν εὐπετές, οὐ γὰρ ἔτι ἐν τοῖς τῶν πατέρων ἤθεσι καὶ ἐπιτηδεύμασιν ἡ πόλις ἡμῶν διῳκεῖτο. καινούς τε ἄλλους, ἀδύνατον ἦν κτᾶσθαι μετά τινος ῥᾳστώνης. τά τε τῶν νόμων γράμματα καὶ ἔθη, διεφθείρετο. καὶ ἐπεδίδου θαυμαστὸν ὅσον, ὥστε με τὸ πρῶτον πολλῆς μεστὸν ὄντα ὁρμῆς ἐπὶ τὸ πράττειν τὰ κοινά, βλέποντα εἰς ταῦτα καὶ φερόμενα ὁρῶντα πάντη πάντως, τελευτῶντα ἰλιγγιᾶν· καὶ τοῦ μὲν σκοπεῖν μὴ ἀποστῆναι, μή ποτε ἄμεινον ἂν γίγνοιτο περί τε αὐτὰ ταῦτα. καὶ δὴ καὶ περὶ τὴν πᾶσαν πολιτείαν. τοῦ δὲ πράττειν αὖ, περιμένειν ἀεὶ καιρούς. τελευτῶντα δὲ νοῆσαι περὶ πασῶν τῶν νῦν πόλεων, ὅτι κακῶς ξύμπασαι πολιτεύονται. τὰ γὰρ τῶν νόμων αὐταῖς, σχεδὸν ἀνιάτως ἔχοντά ἐστιν, ἄνευ παρασκευῆς θαυμαστῆς τινος μετὰ τύχης. λέγειν τε ἠναγκάσθην, ἐπαινῶν τὴν ὀρθὴν φιλοσοφίαν, ὡς ταύτης ἐστὶ τά τε πολιτικὰ δίκαια καὶ τῶν ἰδιωτῶν πάντα κατιδεῖν. κακῶν οὖν οὐ λήξειν τὰ ἀνθρώπινα γένη πρὶν ἂν ἢ τὸ τῶν φιλοσοφούντων ὀρθῶς γε καὶ ἀληθῶς γένος, εἰς ἀρχὰς ἔλθῃ τὰς πολιτικάς, ἢ τὸ τῶν δυναστευόντων ἐν ταῖς πόλεσιν ἔκ τινος μοίρας θείας ὄντως φιλοσοφήσῃ. ταύτην δὴ τὴν διάνοιαν ἔχων εἰς Ἰταλίαν τε καὶ Σικελίαν ἦλθον, ὅτε πρῶτον ἀφικόμην. ἐλθόντα δέ με, ὁ ταύτῃ λεγόμενος αὖ βίος εὐδαίμων Ἰταλιωτικῶν τε καὶ συρακουσίων τραπεζῶν πλήρης οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἤρεσε. δίς τε τῆς ἡμέρας ἐμπιπλάμενον ζῆν, καὶ μηδέποτε κοιμώμενον μόνον νύκτωρ· καὶ ὅσα τούτων ἐπιτηδεύματα ξυνέπεται τῶν βίων. ἐκ γὰρ τούτων τῶν ἐθῶν, οὔτ' ἂν φρόνιμος οὐδείς ποτε γενέσθαι τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ἀνθρώπων ἐκ νέου ἐπιτηδεύων δύναιτο, οὔθ' οὕτως θαυμαστῇ φύσει κραθήσεται· σώφρων δὲ οὐδ' ἂν μελλήσαι ποτὲ γενέσθαι· καὶ δὴ καὶ περὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς ὁ αὐτὸς λόγος ἂν εἴη. πόλις τε οὐδεμία ἂν ἠρεμήσαι κατὰ νόμους οὐδ' οὕστινασοῦν, ἀνδρῶν οἰομένων ἀναλίσκειν μὲν δεῖν πάντα εἰς ὑπερβολάς, ἀργῶν δὲ, εἰς ἅπαντα ἡγουμένων αὖ δεῖν γίγνεσθαι πλὴν εἰς εὐωχίας καὶ πότους, καὶ ἀφροδισίων σπουδὰς διαπονουμένων. ἀναγκαῖον δὲ εἶναι ταύτας τὰς πόλεις, εἰς τυραννίδας τε καὶ ὀλιγαρχίας καὶ δημοκρατίας μεταβαλλούσας, μηδέποτε λήγειν. δικαίου δὲ καὶ ἰσονόμου πολιτείας τοὺς αὐταῖς δυναστεύοντας, μηδ' ὄνομα ἀκούοντας, ἀνέχεσθαι. ταῦτα δὴ πρὸς τοῖς πρόσθεν διανοούμενος εἰς συρακούσας διεπορεύθην· ἴσως μὲν κατὰ τύχην· ἔοικε μὴν τότε μηχανωμένῳ τινὶ τῶν κρειττόνων, ἀρχὴν βαλέσθαι τῶν νῦν γεγονότων πραγμάτων περὶ Δίωνα καὶ τῶν περὶ συρακούσας·

δέος δὲ μὴ καὶ πλειόνων ἔτι ἐὰν μὴ νῦν ὑμεῖς ἐμοὶ πείθησθε, τὸ δεύτερον συμβουλεύοντι. πῶς οὖν δὴ λέγω πάντων ἀρχὴν γεγονέναι τῶν τότε, τὴν εἰς Σικελίαν ἐμὴν ἄφιξιν. ἐγὼ συγγενόμενος Δίωνι τότε νέῳ, κινδυνεύω τὰ δοκοῦντα ἐμοὶ βέλτιστα ἀνθρώποις εἶναι μηνύων διὰ λόγων, καὶ πράττειν αὐτὰ ξυμβουλεύων, ἀγνοεῖν ὅτι τυραννίδος τινὰ τρόπον κατάλυσιν ἐσομένην μηχανώμενος, ἐλάνθανον ἐμαυτόν. Δίων μὲν γὰρ δὴ μάλ' εὐμαθὴς ὤν, πρός τε τἆλλα καὶ πρὸς τοὺς τότε ὑπ' ἐμοῦ λόγους λεγομένους, οὕτως ὀξέως ὑπήκουσε καὶ σφόδρα, ὡς οὐδεὶς πώποτε ὧν ἐγὼ προσέτυχον νέων, καὶ τὸν ἐπίλοιπον βίον ζῆν ἠθέλησε, διαφερόντως τῶν πολλῶν Ἰταλιωτῶν τε καὶ Σικελιωτῶν ἀρετήν, περὶ πλείονος ἡδονῆς τῆς τε ἄλλης τρυφῆς ἠγαπηκώς. ὅθεν ἐπαχθέστερον τοῖς περὶ τὰ τυραννικὰ νόμιμα ζῶσιν ἐβίω, μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ περὶ Διονύσιον γενομένου. μετὰ δὲ τοῦτο, διενοήθη μὴ μόνον ἐν αὐτῷ ποτ' ἂν γενέσθαι ταύτην τὴν διάνοιαν, ἣν αὐτὸς ὑπὸ τῶν ὀρθῶν λόγων ἔσχεν. ἐγγιγνομένην δ' οὖν ἔν τισιν, ὧν καὶ Διονύσιον ἠγήσατο ἕνα γενέσθαι, τάχ' ἂν ξυλλαμβανόντων θεῶν. γενομένου δ' αὖ τοῦ τοιούτου τόν τε αὐτοῦ βίον καὶ τὸν τῶν ἄλλων Συρακουσίων, ἀμήχανον ἂν μακαριότητι ξυμβῆναι γενόμενον. πρὸς δὴ τούτοις ᾠήθη δεῖν ἐκ παντὸς τρόπου, εἰς Συρακούσας ὅτι τάχιστα ἐλθεῖν ἐμέ, κοινωνὸν τούτων· μεμνημένος, τήν τε αὐτοῦ καὶ ἐμὴν συνουσίαν, ὡς εὐπετῶς ἐξειργάσατο εἰς ἐπιθυμίαν ἐλθεῖν αὐτὸν τοῦ καλλίστου τε καὶ ἀρίστου βίου· ὃ δὴ καὶ νῦν εἰ διαπράξαιτο ἐν Διονυσίῳ ὡς ἐπεχείρησε, μεγάλας ἐλπίδας εἶχεν ἄνευ σφαγῶν καὶ θανάτων καὶ τῶν νῦν γεγονότων κακῶν βίον ἂν εὐδαίμονα καὶ ἀληθινὸν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ κατασκευάσαι. ταῦτα Δίων ὀρθῶς διανοηθείς, ἔπεισε μεταπέμπεσθαι Διονύσιον ἐμέ. καὶ αὐτὸς ἐδεῖτο πέμπων, ἥκειν ὅτι τάχιστα ἐκ παντὸς τρόπου, πρίν τινας ἄλλους ἐντυχόντας Διονυσίῳ, ἐπ' ἄλλον βίον αὐτὸν τοῦ βελτίστου παρατρέψαι. λέγων δὲ τάδε ἐδεῖτο εἰ καὶ μακρότερα εἰπεῖν· τίνας γὰρ καιροὺς ἔφη μείζους περιμενοῦμεν, τῶν νῦν παραγεγονότων θείᾳ τινὶ τύχῃ; καταλέγων δὲ τήν τε ἀρχὴν τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας καὶ τὴν αὐτοῦ δύναμιν ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν νεότητα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τὴν Διονυσίου, φιλοσοφίας τε καὶ παιδείας ὡς ἔχοι σφόδρα λέγων, τούς τε αὐτοῦ ἀδελφιδοῦς καὶ τοὺς οἰκείους· ὡς εὐπαράκλητοι εἶεν πρὸς τὸν ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενον ἀεὶ λόγον καὶ βίον. ἱκανώτατοί τε Διονύσιον συμπαρακαλεῖν· ὥστε εἴπερ ποτέ, καὶ νῦν ἐλπὶς πᾶσα ἀποτελεσθήσεται, τοῦ τοὺς αὐτοὺς φιλοσόφους τε καὶ πόλεων ἄρχοντας μεγάλων ξυμβῆναι γενομένους· τὰ μὲν δὴ παρακελεύματα, ἦν ταῦτά τε καὶ τοιαῦτα ἕτερα πάμπολλα. τὴν δ' ἐμὴν δόξαν, τὸ μὲν περὶ τῶν νέων ὅπῃ ποτὲ γενήσοιτο εἶχε φόβος. αἱ γὰρ ἐπιθυμίαι τῶν τοιούτων ταχεῖαι. καὶ πολλάκις ἑαυταῖς ἐναντίαι φερόμεναι· τὸ δὲ Δίωνος ἦθος, ἠπιστάμην τῆς ψυχῆς πέρι φύσει τε ἐμβριθὲς ὂν ἡλικίας τε ἤδη μετρίως ἔχον. ὅθεν μοι σκοπουμένῳ καὶ διστάζοντι, πότερον ἂν εἴη πορευτέον καὶ ὑπακουστέον ἢ πῶς, ὅμως ἔρρεψε δεῖν εἴπερ ποτέ τις τὰ διανοηθέντα

ac vereor, ne pluribus insuper, si vos mihi nunc iterum consulẽti nequaquam assentiamini. Quemadmodum verò dicam omnium fuisse principiũ, profectionem tunc Syracusas meam accipite. Ego cum Dione tunc iuuene conuersabar frequens, & quæ hominibus optima fore arbitrabar, quibus poteram rationibus suadebam, & vt faceret consulebam. Sed his dicendis videor latenter & præter intentionem tunc eam tyrannidis ruinam quæ sequuta est, parauisse. Dio enim cũ esset acerrimo ingenio, cùm ad cætera omnia, tum ad quę tunc dicebatur à me perdiscenda, ita celeriter ac vehementer illa arripuit vt nemo ex omnibus iuuenibus quos vnquam conuenerim. Ac reliquam vitã ducere statuit multò præstantius quàm alij multi Italicorum atque Siculorũ virtutem potius quàm voluptatẽ deliciasque sectatus. Itaque infensus viuebat illis qui in tyrãnicis institutis degebant: atq; hoc vsq; ad Dionysij mortẽ. Postea verò animaduertit eam sententiam quam ipse rectis conceperat rationibus, nõ in se vno solũ, verumetiam in aliis quibusdã licet non multis existere: in quorum numero Dionysium iuniorẽ diis bene iuuantibus sperabat fore: quòd si accideret, & ille ipse & cæteri Syracusani mirificam felicitatem nanciscerentur. Quapropter censuit me quàm celerrimè Syracusas debere accedere, vt horũ socium adiutorémque me adiungerem: memoria tenens quàm facilè dudum mea cõsuetudo ipsum in cupiditatem vitæ pulcherrimæ atq; optimæ traduxisset. Quam cupiditatem si in Dionysio vt aggressus erat perficeret, magnam spem habebat absque cædibus & sanguine, & absque iis quæ nunc euenerunt malis, veram viuendi rationem ac beatam vitam in vniuersa illa regione constituere posse. Hæc Dio rectè considerans, Dionysio suasit, vt me vocaret: & ipse quoque rogauit vt accedere cũctis posthabitis festinarem: priùs quàm vlli alij Dionysio adhærentes, neglectis optimis vitæ institutis ad alia illũ deflecterent. Cohortationem insuper precibus lõgam adiũxit. Quódnam, inquit, tempus aliud iam expectamus ad agendum opportunius, quàm quod nunc nobis est diuina quadam fortuna cõcessum. Narrabat præterea magnitudinem imperij Dionysij per Italiam atque Siciliam, eiúsque in his ipsis locis potentiam, iuuentam quoque, atque cupiditatem eius ad philosophiæ & disciplinæ studia vehementissimam. Quinetiam quàm propensi forent eius necessarij atque domestici cùm ad eam quam suaderem disciplinam vitæ recipiendam, tum etiam quàm in ipso quoque Dionysio ad hoc prouocando valerẽt. Itaque si vnquam aliàs, nunc certè maximam adesse spem eosdem fore & philosophos & magnarum principes ciuitatum. Ille igitur his me rationibus aliisque generis eiusdẽ permultis adhortabatur. Ego verò quò tandem affectus iuuenum euasurus esset formidabam. Talium enim cupiditates & veloces sunt, & sæpe sibimet contrariæ feruntur. Dionem tamen tum natura grauem, tum ętate iam satis maturum esse sciebam. Itaque cogitanti ambigentíque mihi vtrum eundum parendúmque foret, néc ne, subiit tandem, obsequendum esse. At-

que

que si quis vnquam ea quæ de ligibus & Republica cogitauerat, perficere velit, nunc fore tentandum. Quippe cùm iudicarem si vni duntaxat persuasissem, me bona sufficienter omnia perfecturum. Quamobrem hac sententia fiduciáque domo abiui: non qua opinabantur quidam: sed quadam scientiæ verecundia in primis adductus, ne quando mihi ipsi viderer verba solùm habere: effectum verò officiúmque nullum sponte præstare: proderéque primùm Dionis hospitalitatem amicitiámque non paruis subiecti periculis. Cui si quid aduersi accideret, vel pelleretur à Dionysio cæterísque inimicis, atque profugus ad nos his verbis confugeret: O Plato, venio ad te patria pulsus: cùm neque militibus neque equitibus carerem, quorum viribus resisterem inimicis: sed verbis persuasionéque indigerem: qua maximè sciebam te posse iuuenes ad probitatem iustitiámque exortando in amicitiam necessitudinémque deuincire. Quarum defectu rerum, modò per te factum est, vt ego Syracusis expulsus huc accesserim. Et mea quidem fortuna abs te deserta minus tibi vituperationis affert. At verò ipsa philosophia, quam semper laudas, quámve apud alios carere honore conquereris, nónne abs te nunc vnà mecum prodita est? Quòd si Megaris fuissem, venisses vtique mihi adiutor, cùm te vocassem: alioquin te omnium ignauissimum iudicasses. Nūc autem ob itineris longitudinē periculúmq; nauigationis atque labores, te excusans, infamiam euitare te putas: permultùm certè aberit. Si inquam hæc ille diceret: quænam mihi esset probabilis responsio? Certè nulla. Quas ob res rationibus quoad fieri potest probabilibus atque ipso iure adductus accessi, relinquens exercitationes meas satis quidē honestas, vt subirem tyrannidem, neque meis sermonibus, neque mihi conuenientem. Veniens autem me liberaui, ne vel hospitalis Iupiter, vel philosophica sors accusare me posset. Certè philosophiæ dedecori fuissem si ob mollitiem timiditatémque infamiæ notam subiissem. Cæterùm cùm eò venissem, (neque enim oportet longius euagari:) omnia apud Dionysium seditionis plena offendi, atque calumniarum in Dionem, quasi tyrannidem affectaret. Defendi igitur quantùm valui: sed parū potui. Quarto enim fere mense post aduentū meū Dionysius accusans Dionem quasi tyrannidi insidiaretur, in paruum coniecit nauigium ac turpiter expulit. Amici verò Dionis, quot eramus, cūcti formidabamus, ne fortè aliquem nostrum Dionysius quasi socium illius criminis supplicio afficeret. Rumor autem exortus est Syracusis, me occisum esse à Dionysio quasi omnium quę tunc acciderint, autorem. At ille sentiens nos omnes sic affectos, veritus ne ex metu nostro aliquid forsitan accideret grauius, benignè admodum omnes recepit. Me certè ipsum consolatus bonam habere spem iussit, atque vt permanerem omnino rogauit. Erat enim sibi in fuga quidem mea nihil honesti: sed in permanendo. Atque idcirco precari me maximè simulabat. Preces autem tyrannorum necessitati permixtas esse non ignoramus. Cùm verò ne abirem machinaretur, collocauit in arce: atque his locis habitare voluit, vnde nullus posthac nauta non

περὶ νόμων τε καὶ πολιτείας ἀποτελεῖν ἐγχειρήσοι, καὶ νῦν πειρατέον εἴη. πείσας γὰρ ἕνα μόνον, ἱκανῶς πάντα ἐξειργασμένος ἐσοίμην ἀγαθά. Ταύτῃ μὲν δὴ τῇ διανοίᾳ τε καὶ τόλμῃ, ἀπῆρα οἴκοθεν, οὐχ ᾗ τινες ἐδόξαζον. ἀλλ' αἰσχυνόμενος μὲν ἐμαυτὸν τὸ μέγιστον, μὴ δόξαιμί ποτε ἐμαυτῷ παντάπασι, λόγος μόνον ἀτεχνῶς εἶναί τις. ἔργου δὲ οὐδενὸς ἄν ποτε ἑκὼν ἀνθάψασθαι. κινδυνεύσειν δὲ προδοῦναι, πρῶτον μὲν, τὴν Δίωνος ξενίαν τε καὶ ἑταιρείαν ἐν κινδύνοις ὄντως γεγονότος οὐ σμικροῖς. εἴτ' οὖν πάθοι τι, εἴτ' ἐκπεσὼν ὑπὸ Διονυσίου καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν, ἔλθοι παρ' ἡμᾶς φεύγων, καὶ ἀνέροιτο εἰπών. ὦ Πλάτων, ἥκω σοι φυγὰς, οὐχ ὁπλιτῶν δεόμενος, οὐδὲ ἱππέων ἐνδεὴς γενόμενος τοῦ ἀμύνασθαι τοὺς ἐχθρούς. ἀλλὰ λόγων καὶ πειθοῦς. ᾗ σε μάλιστα ἠπιστάμην ἐγὼ δυνάμενον ἀνθρώπους νέους ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ δίκαια προτρέποντα, εἰς φιλίαν τε καὶ ἑταιρείαν ἀλλήλοις καθιστάναι ἑκάστοτε. ὧν ἐνδείᾳ κατὰ τὸ σὸν μέρος νῦν ἐγὼ καταλιπὼν Συρακούσας ἐνθάδε πάρειμι, τὸ μὲν ἐμὸν, ἔλαττον ὄνειδός σοι φέρει. φιλοσοφία δὲ ἣν ἐγκωμιάζεις αἰεί, καὶ ἀτίμως φῂς ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων φέρεσθαι, πῶς οὐ προδέδοται τανῦν μετ' ἐμοῦ, μέρος ὅσον ἐπὶ σοὶ γέγονε. καὶ Μεγαροῖ μὲν εἰ κατοικοῦντες ἐτυγχάνομεν, ἦλθες δήπου ἄν μοι βοηθὸς, ἐφ' ἅ σε παρεκάλουν, ἢ πάντων ἂν φαυλότατον ἡγοῦ σαυτόν. νῦν δ' ἄρα τὸ μῆκος τῆς πορείας, καὶ τὸ μέγεθος δὴ τοῦ πλοῦ καὶ τοῦ πόνου ἐπαιτιώμενος, οἴει δόξαν κακίας ἀποφεύξεσθαί ποτε, πολλοῦ γε καὶ δεήσει. λεχθέντων δὲ τίς ἂν ἦν μοι πρὸς ταῦτα εὐσχήμων ἀπόκρισις οὐκ ἔστιν. ἀλλ' ἦλθον μὲν κατὰ λόγον, ἐν δίκῃ τε, ὡς οἷόν τε ἀνθρώπῳ μάλιστα διὰ τὰ τοιαῦτα καταλιπὼν τὰς ἐμαυτοῦ διατριβὰς οὔσας οὐκ ἀσχήμονας, ὑπὸ τυραννίδα, δοκοῦσαν οὐ πρέπειν τοῖς ἐμοῖς λόγοις, οὐδὲ ἐμοί. ἐλθών τε, ἐμαυτὸν ἠλευθέρωσα, καὶ Διὸς ξενίου καὶ τῆς φιλοσόφου ἀνέγκλητον μοῖραν παρέσχον. ἐπονειδίστου γενομένης ἄν, εἴ τι καταμαλθακισθεὶς καὶ ἀποδειλιῶν αἰσχύνης μετέσχον κακῆς. ἐλθὼν δὲ, οὐ γὰρ δεῖ μηκύνειν, εὗρον στάσεως τὰ περὶ Διονύσιον μεστὰ ξύμπαντα διαβολῶν πρὸς τὴν τυραννίδα Δίωνος πέρι. ἤμυνον μὲν οὖν, καθόσον ἠδυνάμην. σμικρὰ δ' οἷός τ' ἦν. μηνὶ δὲ σχεδὸν ἴσως τετάρτῳ Δίωνα Διονύσιος αἰτιώμενος ἐπιβουλεύειν τῇ τυραννίδι, σμικρὸν εἰς πλοῖον ἐμβιβάσας, ἐξέβαλεν ἀτίμως. οἱ δὴ Δίωνος τὸ μετὰ τοῦτο πάντες φίλοι, ἐφοβούμεθα μή τινα ἐπαιτιώμενος τιμωροῖτο, ὡς συναίτιον τῆς Δίωνος ἐπιβουλῆς. περὶ δ' ἐμοῦ καὶ διῆλθε λόγος τις ἐν Συρακούσαις ὡς τεθνεὼς εἴην ὑπὸ Διονυσίου ὡς πάντων τούτων τῶν τότε γεγονότων αἴτιος. ὁ δὲ, αἰσθανόμενος πάντας ἡμᾶς οὕτω διατεθέντας, φοβούμενος μὴ μεῖζον ἐκ τῶν φόβων γένοιτό τι, φιλοφρόνως πάντας ἀνελάμβανε. καὶ δὴ καὶ αὐτὸν ἐμὲ, παρεμυθεῖτό τε καὶ θαρρεῖν διεκελεύετο. καὶ ἐδεῖτο, πάντως μένειν. ἐγίγνετο γὰρ οἱ τὸ μὲν ἐμὲ φυγεῖν ἀπ' αὐτοῦ, καλὸν οὐδέν. τὸ δὲ μένειν. διὸ δὴ καὶ σφόδρα προσεποιεῖτο δεῖσθαι. τὰς δὲ τῶν τυράννων δεήσεις ἴσμεν ὅτι μεμιγμέναι ἀνάγκαις εἰσίν. ὃ δὴ μηχανώμενος διεκώλυέ μοι τὸν ἔκπλουν εἰς ἀκρόπολιν ἀγαγὼν καὶ κατοικίσας, ὅθεν οὐδ' ἂν εἷς ἔτι μ' ἂν ναύκληρος.

μὴ ὅτι κωλύοντος ἐξήγαγε διονυσίου. ἀλλ' οὐδ' εἰ μὴ πέμπων αὐτὸς τὸν κελεύοντα ἐξαγαγεῖν ἐπέστελλεν, οὔτ' ἂν ἔμπορος, οὔτε τῶν ἐν ταῖς τῆς χώρας ἐξόδοις ἀρχόντων, οὐδ' ἂν εἷς περιεῖδέ με μόνον ἐκπορευόμενον, ὃς οὐκ ἂν συλλαβὼν εὐθέως παρὰ διονύσιον πάλιν ἀπήγαγεν. ἄλλως τε καὶ διηγγελμένον ἤδη ποτὲ τοὐναντίον ἢ τὸ πρότερον πάλιν, ὡς πλάτωνα, διονύσιος θαυμαστῶς ὡς ἀσπάζεται. τὸ δ' εἶχε δή πως. τὸ γὰρ ἀληθὲς δεῖ φράζειν, ἠσπάζετο μὲν ἀεὶ προϊόντος τοῦ χρόνου μᾶλλον, κατὰ τὴν τοῦ τρόπου τε καὶ ἤθους συνουσίαν. ἑαυτὸν δὲ ἐπαινεῖν μᾶλλον ἢ δίωνα ἐβούλετό με. καὶ φίλον ἡγεῖσθαι διαφερόντως μᾶλλον, ἢ κεῖνον. καὶ θαυμαστῶς ἐφιλονείκει πρὸς τὸ τοιοῦτον. ᾗ δ' ἂν οὕτως ἐγένετο, εἴπερ ἐγίγνετο κάλλιστα ὤκνει, ὡς δὴ μανθάνων, καὶ ἀκούων τῶν περὶ φιλοσοφίαν λόγων οἰκειοῦσθαι καὶ ἐμοὶ συγγίγνεσθαι. φοβούμενος τοὺς τῶν διαβαλλόντων λόγους, μή πη παραποδισθείη, καὶ δίων δὴ πάντα εἴη διαπεπραγμένος. ἐγὼ δὲ πάντα ὑπέμενον, τὴν πρώτην διάνοιαν φυλάττων ᾗπερ ἀφικόμην, εἴπως εἰς ἐπιθυμίαν ἔλθοι τῆς φιλοσόφου ζωῆς. ὁ δ' ἐνίκησεν ἀντιτείνων. καὶ ὁ πρῶτος δὴ χρόνος τῆς εἰς σικελίαν ἐμῆς ἐπιδημήσεώς τε καὶ διατριβῆς, διὰ πάντα ταῦτα ξυνέβη γενόμενος. μετὰ δὲ τοῦτο, ἀπεδήμησά τε, καὶ πάλιν ἀφικόμην πάσῃ σπουδῇ μεταπεμπομένου διονυσίου. ὧν δὲ ἕνεκα καὶ ὅσα ἔπραξα, ὡς εἰκότα τε καὶ δίκαια ὑμῖν. πρῶτον μὲν ξυμβουλεύσας ἃ χρὴ ποιεῖν ἐκ τῶν νῦν γεγονότων, ὕστερον δὲ, τὰ περὶ ταῦτα, διέξειμι τῶν ἐπανερωτώντων ἕνεκα. τί δὴ βουλόμενος ἦλθον τὸ δεύτερον, ἵνα μὴ τὰ πάρεργα ὡς ἔργα μοι ξυμβαίνῃ λεγόμενα. λέγω δὴ τάδε. ἐγὼ τὸν συμβουλεύοντα ἀνδρὶ κάμνοντι, καὶ δίαιταν διαιτωμένῳ μοχθηρὰν, πρὸς ὑγίειαν ἄλλο τι, χρὴ πρῶτον μὲν αὐτὸν μεταβάλλειν τὸν βίον, καὶ ἐθέλοντι μὲν πείθεσθαι καὶ τἆλλα ἤδη παραινεῖν. μὴ ἐθέλοντι δὲ, φεύγοντα ἀπὸ τῆς τοῦ τοιούτου ξυμβουλῆς, ἄνδρα τε ἡγοίμην ἂν καὶ ἰατρικόν. τὸν δὲ ὑπομένοντα, τοὐναντίον, ἄνανδρόν τε καὶ ἄτεχνον. ταυτὸν δὴ καὶ πόλει εἴτε αὐτῆς εἷς εἴη κύριος, εἴτε καὶ πλείους, εἰ μὲν κατὰ τρόπον ὀρθῇ πορευομένης ὁδῷ τῆς πολιτείας ξυμβουλεύοιτό τι τῶν προσφόρων, νοῦν ἔχοντος τὸ τοῖς τοιούτοις ξυμβουλεύειν. τοῖς δ' ἔξω τὸ παράπαν βαίνουσι τῆς ὀρθῆς πολιτείας, καὶ μηδαμῇ ἐθέλουσιν αὐτῆς εἰς ἴχνος ἰέναι, προαγορεύουσι δὲ τῷ ξυμβούλῳ, τὴν μὲν πολιτείαν ἐᾶν καὶ μὴ κινεῖν, ὡς ἀποθανουμένῳ ἐὰν κινῇ. ταῖς δὲ βουλήσεσι καὶ ἐπιθυμίαις αὐτῶν ὑπηρετοῦντα, ξυμβουλεύειν κελεύουσι, τίνα τρόπον γίγνοιτ' ἂν ῥᾷστά τε καὶ τάχιστα εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον. τὸν μὲν ὑπομένοντα ξυμβουλὰς τοιαύτας ἡγοίμην ἂν ἄνανδρον. τὸν δ' οὐχ ὑπομένοντα ἄνδρα. ταύτην δὴ τὴν διάνοιαν ἐγὼ κεκτημένος, ὅταν τίς μοι ξυμβουλεύηται περί τινος τῶν μεγίστων περὶ τὸν αὐτοῦ βίον, οἷον περὶ χρημάτων κτήσεως, ἢ περὶ σώματος, ἢ περὶ ψυχῆς ἐπιμελείας, ἂν μέν μοι τὸ καθ' ἡμέραν ἔν τινι τρόπῳ δοκῇ ζῆν, ἢ συμβουλεύοντος ἂν ἐθέλειν πείθεσθαι, περὶ ὧν ἀνακοινοῦται προθύμως συμβουλεύω. καὶ οὐκ ἀφοσιωσάμενος

modò prohibente illo, ſed niſi iubente atque mittente foret abducturus: neque quiſquam ſiue mercator ſiue alicuius oræ maritimæ præfectus, me ſolum exeuntem conſpexiſſet, qui me non captum ad Dionyſium repentè reduceret: præſertim cùm iam contrà quàm priùs vulgatum eſſet, Dionyſium rurſus Platonem vehementer complecti. Et quodammodo ita erat. Neque enim tacendum eſt verum. Complectebatur ille quidem in dies me magis atque magis, & gaudebat moribus noſtris atque conſuetudine. Cupiebátque à me laudari magis quàm Dionem & amicum longè magis exiſtimari. Et ad id quidem maximè contendebat. Rationem verò qua id optimè fuiſſet factum, ſi modò id fieri potuiſſet, neglexit. Hæc enim fuerat, vt mihi videlicet in audiendis addicendíſque philoſophię rationibus liberius adhæreret, mecúmque conueniret. At verò ad hoc ille diffidentior erat: timens ne quemadmodum aſſerebant calumniatores, ſi rationibus illis implicaretur, Dio, quæ cupiebat, iam eſſet omnia conſecutus. Ego autem omnia pertuli, in eadé ſententia perſeuerans, qua ab initio profectus erá: tentans ſi quo pacto fieri poſſet, vt in cupiditatem vitæ philoſophicę perueniret. At ille cõtrà nitens me vicit. Et primum quidem tempus meæ profectionis in Siciliam, actionúmq; illic mearũ per hæc omnia traductum eſt: poſteris verò temporibus in Siciliá iterũ ſum reuerſus: quò me omni ſtudio Dionyſius reuocabat. Quã verò ob cauſam rurſus acceſſerim, quidve illic egerim, neq; id quidem abſq; ratione, tunc demum vobis referam cùm vobis quid potiſſimũ rebus ſic ſe habentibus agendũ ſit, cõſuluero. Referam inquam eorũ gratia qui interrogát quonam conſilio ſecundo redierim. Sed ne quæ acceſſoria ſunt præcipuis anteponantur, ad conſiliũ iam deuenio. Reor equidẽ hominem conſulenté ægroto & circa victum intemperato, in primis hoc ſuadere debere, vt modũ viuendi mutet: ac ſi ægrotus in hoc obediat, tunc alia iá illi ad medelá cõferre. Ac ſi parere nolit, tunc conſulentem ipſum virum putabo & medicũ ſi eum omiſerit: quòd ſi cõſulendo vlterius perſeuerauerit, cõtrà putabo: ignauum ſcilicet atq; artis expertem. Idem quoque de ciuitate, ſiue vnus eã gubernet, ſiue plures, exiſtimo. Si enim probabili quadam ratione rectáque via incedenti, populo vtile aliquid conſulatur, id quidem agere, ſapientis officium arbitror. Sin auté penitus à ciuili ratione deſciſcat, neq; veſtigia quidem eius ſequi velint, dicántq; conſultori: præſtare vt Rempublicam omittat, neque quicquam in ea commoueat, vtpote ſi commouerit perituro: voluptatibus autem libidinibúſque ipſorum indulgeat: atque ea ratione conſulat, qua facilimè ſemper celeritérq; ſatis eorum voluptatibus fiat: equidem eum qui in eiuſmodi gubernatione perſteterit, nequaquam virum putabo: ſed eum potiùs qui prorſus omiſerit. In hac ergo ſententia conſtitutus, quoties aliquis me dę rebus grauioribus conſulit, ſiue ad diuitias, ſiue ad corporis vel animi purgationem pertineant, ſi quotidiana illius vita modum aliquem ſeruare poſſe videatur, vel ſaltem conſulenti mihi videatur obtemperaturus, libenter conſulo, neque priùs deſino

quàm

quàm initium pro viribus ad finem vſque perduxerim. Si autem aut omnino non petat à me conſiliũ: aut qui petit, manifeſtè appareat conſulenti mihi nullo modo obtemperaturus: vltrò quidem nõ accedo ad conſultandum: per vim verò, ne ſi meus quidem ſit filius. Seruo tamen etiam inuito conſulerem, ac vi adhibita compellerem. At patrem vel matrẽ per vim cogere nefas eſſe arbitror, niſi propter morbum mente alienatos. Quòd ſi ſuo quodam more viuant, qui mihi nequaquam probetur, neque infenſus aduerſarer fruſtrà monendo, neq; rurſus blandiendo eorum cupiditatibus aſſentarer ea porrigens, quibus ego ſi indulgerem, viuere nollem. Hac eadem mente circa patriam vir prudens eſſe debet: vt ita reprehendat ciuitatis errores, ſi neque fruſtrà ſit reprehenſurus, neque ob reprehenſionis ſtudium periturus, vim autem patriæ per Reipublicæ mutationem afferet nunquam, quando abſque expulſione & cæde ciuium emendari non poſſit. Sed quietem aget, votóque precabitur optima & ſibi & patriæ. Hoc igitur pacto ego vobis conſulerem. Conſulebam ſimiliter Dionyſio vnà cum Dione: ea videlicet ratione quotidie viuere, qua ſui ipſius compos maximè redderetur: amicóſque & familiares fidos haberet, ne idem ſibi quod & patri accideret. Qui cùm multas in Sicilia magnáſque vrbes ſuſcepiſſet, quaſdam à Barbaris deuaſtatas, eáſque reſtituiſſet: non potuit in ſingulis illarum gubernatores Rerumpublicarum conſtituere fidos, neque ex domeſticis ſuis neque ex aliis vndecunq; comparatis, neq; ex fratribus ſuis quos ipſe à pueris educauerat: ſed tum ex priuatis hominibus magiſtratus, tum ex pauperibus admodũ diuites fecit. Horum tamẽ nullum fidum ſibi gubernationis ſocium potuit adhibere, vel ſuadendo, vel docendo, ſiue largiendo, ſiue in neceſſitudinem recipiendo: ſepties deterior Dario: qui neq; fratribus confidens, neq; his qui ſub eo educati fuerant, ſed ſociis duntaxat Midæ, eunuchíq; imperij partes diuiſit ſeptem, ſingulas maiores tota Sicilia: aſſignauitque ſingulis. Atq; eos fidos nactus eſt regni ſocios, neq; vel ſibi vel inuicem inſidiantes. Præterea exẽplum dedit, qualem oportet ſeipſum legũlatorem regémque bonum præſtare, quippe cùm leges tulerit, quibus adhuc Perſarum ſeruatur imperium. Accedit ad hæc, quòd Athenienſes cùm multas Græcorum vrbes non à ſe quidem, ſed ab aliis conſtitutas, deinde occupatas à Barbaris in poteſtatem ſuam recepiſſent, annos ſeptuaginta in ea tenuerunt imperium, vtpote qui amicos ſibi in ſingulis ciuitatibus comparauerant. Dionyſius autem cùm in vrbem vnam vniuerſam Siciliam congregaſſet, ob ſapientiam nulli confidens ægrè ſeruatus eſt. Carebat enim amicis fidíſque hominibus: quo nullum maius eſt argumentũ, vel improbitatis ſi deſint, vel probitatis ſi adſint. Hæc igitur Dionyſio ego ac Dio conſulebamus poſtquam paternæ res ſic ſe habuiſſent, quòd neq; eruditorum virorum familiaritates, neque decentes haberet conſuetudines. Admonebamúſque vt animum ad hæc intendens, in primis amicos ſibi alios ex domeſticis & æqualibus compararet, ad virtutémq; concordes

μόνον ἐπαυσάμην. ἐὰν δὲ μὴ ξυμβουλεύηταί με τὸ παράπαν, ἢ συμβουλεύοντι δῆλος ᾖ μηδαμῇ πεισόμενος, αὐτόκλητος ἐπὶ τὸν τοιοῦτον οὐκ ἔρχομαι συμβουλεύσων. βιασόμενος δέ, οὐδ' ἂν υἱὸς ᾖ, δούλῳ δὲ ξυμβουλεύσαιμ' ἄν, καὶ μὴ ἐθέλοντά γε προσβιαζοίμην. πατέρα δὲ ἢ μητέρα, οὐχ ὅσιον ἡγοῦμαι προσβιάζεσθαι. μὴ νόσῳ παραφροσύνης ἐχομένους. ἐὰν δέ τινα καθεστῶτα ζῶσι βίον ἑαυτοῖς ἀρέσκοντα, ἐμοὶ δὲ μή, μήτε ἀπεχθάνεσθαι μάτην νουθετοῦντα. μήτε δὴ κολακεύοντά γε, ὑπηρετεῖν αὐτοῖς, πληρώσεις ἐπιθυμιῶν ἐκπορίζοντα, ἃς αὐτὸς ἀσπαζόμενος οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ζῆν. ταυτὸν δὲ καὶ περὶ πόλεως αὐτοῦ διανοούμενον χρὴ ζῆν τὸν ἔμφρονα. λέγειν μὲν εἰ μὴ καλῶς αὐτῷ φαίνοιτο πολιτεύεσθαι. εἰ μέλλοι μήτε ματαίως ἐρεῖν, μήτε ἀποθανεῖσθαι λέγων. βίαν δὲ πατρίδι πολιτείας μεταβολῆς μὴ προσφέρειν, ὅταν ἄνευ φυγῶν καὶ σφαγῆς ἀνδρῶν, μὴ δυνατὸν ᾖ γίγνεσθαι τὴν ἀρίστην. ἡσυχίαν δὲ ἄγοντα εὔχεσθαι τὰ ἀγαθὰ αὐτῷ τε καὶ τῇ πόλει. κατὰ δὴ τοῦτον τὸν τρόπον, ἐγὼ ὑμῖν τ' ἂν ξυμβουλεύοιμι. ξυνεβούλευον δὲ καὶ διονυσίῳ μετὰ δίωνος ζῆν μέν τοι μεθ' ἡμέραν πρῶτον, ὅπως ἐγκρατὴς αὐτὸς αὐτοῦ ὅτι μάλιστα ἔσεσθαι μέλλοι. καὶ πιστοὺς φίλους τε καὶ ἑταίρους κτήσεσθαι, ὅπως μὴ πάθοι ἅπερ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ὃς παραλαβὼν σικελίας πολλὰς καὶ μεγάλας πόλεις ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐκπεπορθημένας, οὐχ οἷός τ' ἦν κατοικίσας, πολιτείας ἐν ἑκάσταις καταστήσασθαι μεστὰς ἑταίρων ἀνδρῶν, οὔτε ἄλλων δή ποθεν ὀθνείων. οὔτε ἀδελφῶν, οὓς ἔθρεψέ τε αὐτὸς νεωτέρους ὄντας, ἔκ τε ἰδιωτῶν, ἄρχοντας, καὶ ἐκ πενήτων πλουσίους ἐπεποιήκει διαφερόντως. τούτων κοινωνὸν τῆς ἀρχῆς οὐδένα οἷός τ' ἦν, πειθοῖ καὶ διδαχῇ καὶ εὐεργεσίαις καὶ ξυγγενείαις ἀπεργασάμενος ποιήσασθαι. δαρείου δὲ ἑπταπλασίως φαυλότερος ἐγένετο. ὃς οὐκ ἀδελφοῖς πιστεύσας οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ τραφεῖσι, κοινωνοῖς δὲ μόνον τῆς τοῦ μήδου τε καὶ εὐνούχου χειρώσεως, διένειμε μέρη μείζω ἕκαστα σικελίας πάσης ἑπτά, καὶ πιστοῖς ἐχρήσατο τοῖς κοινωνοῖς καὶ οὐκ ἐπιτιθεμένοις, οὔτε αὐτῷ, οὔτε ἀλλήλοις. ἔδειξέ τε παράδειγμα, οἷον χρὴ τὸν νομοθέτην καὶ βασιλέα τὸν ἀγαθὸν γίγνεσθαι. νόμους γὰρ κατασκευάσας, ἔτι καὶ νῦν διασέσωκε τὴν περσῶν ἀρχήν. ἔτι δὲ ἀθηναῖοι πρὸς τούτοις, οὐκ αὐτοὶ κατοικίσαντες πολλὰς τῶν ἑλλήνων πόλεις, ὑπὸ βαρβάρων ἐμβεβλημένας, ἀλλ' οἰκουμένας παραλαβόντες ὅμως ἑβδομήκοντα ἔτη διεφύλαξαν τὴν ἀρχήν, ἄνδρας φίλους ἐν ταῖς πόλεσιν ἑκάσταις κεκτημένοι. διονύσιος δὲ εἰς μίαν πόλιν ἀθροίσας πᾶσαν σικελίαν ὑπὸ σοφίας, πιστεύων οὐδενί, μόγις ἐσώθη. πένης γὰρ ἦν, ἀνδρῶν φίλων καὶ πιστῶν οὗ μεῖζον σημεῖον εἰς ἀρετὴν καὶ κακίαν οὐκ ἔστιν οὐδέν, τοῦ ἔρημον ἢ μή, τοιούτων ἀνδρῶν εἶναι. ἃ δὴ καὶ διονυσίῳ ξυνεβουλεύομεν ἐγὼ καὶ δίων ἐπειδὴ τὰ παρὰ πατρὸς αὐτῷ ξυνεβεβήκει οὕτως ἀνομιλήτῳ μὲν παιδείας, ἀνομιλήτῳ δὲ συνουσιῶν τῶν προσηκουσῶν γεγονέναι, πρῶτον ἐπὶ ταῦτα ὁρμήσαντα φίλους ἄλλους αὐτῷ τῶν οἰκείων ἅμα καὶ ἡλικιωτῶν καὶ συμφώνους πρὸς ἀρετὴν κτήσασθαι. μάλιστα

δι' αὐτὸν αὐτῷ. τούτου γὰρ αὐτὸν θαυμαστῶς ἐνδεᾶ γεγονέναι λέγοντες οὐκ ἐναργῶς οὕτως. οὐ γὰρ ἦν ἀσφαλές. αἰνιττόμενοι δὲ καὶ διαμαχόμενοι τοῖς λόγοις, ὡς οὕτω μὲν πᾶς ἀνὴρ αὑτόν τε καὶ ἐκείνους, ὧν ἂν ἡγεμὼν γίγνηται σώσει. μὴ ταύτῃ δὲ τραπόμενος, τἀναντία πάντα ἀποτελεῖ. πορευθεὶς δὲ ὡς ἐλέγομεν, καὶ ἑαυτὸν ἔμφρονά τε καὶ σώφρονα ἀπεργασάμενος, εἰς τὰς ἐξηρημωμένας σικελίας πόλεις κατοικίσειε. νόμοις τε ξυνδήσειε καὶ πολιτείαις, ὥστε αὐτῷ τε οἰκείας καὶ ἀλλήλαις εἶναι πρὸς τὰς τῶν βαρβάρων βοηθείας, οὐ διπλασίαν τὴν πατρῴαν ἀρχὴν μόνον ποιήσει, πολλαπλασίαν δὲ ὄντως. ἕτοιμον γὰρ εἶναι τούτων γενομένων, πολὺ μᾶλλον δουλώσασθαι καρχηδονίους τῆς ἐπὶ γέλωνος αὐτοῖς γενομένης δουλείας. ἀλλ' οὐχ ὥσπερ νῦν τοὐναντίον, ὁ πατὴρ αὐτοῦ φόρον ἐτάξατο φέρειν τοῖς βαρβάροις. ταῦτα ἦν λεγόμενα καὶ παρακελευόμενα ὑφ' ἡμῶν τῶν ἐπιβουλευόντων διονυσίῳ, ὡς πολλαχόθεν ἐχώρουν οἱ τοιοῦτοι λόγοι. οἳ δὴ καὶ κρατήσαντες παρὰ διονυσίῳ ἐξέβαλον μὲν δίωνα. ἡμᾶς δ' εἰς φόβον κατέβαλον. ἵνα δ' ἐκπεράνωμεν οὐκ ὀλίγα πράγματα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἐλθὼν ἐκ πελοποννήσου καὶ ἀθηνῶν δίων, ἔργῳ τὸν διονύσιον ἐνουθέτησεν. ἐπειδὴ δ' οὖν ἠλευθέρωσέ τε καὶ ἀπέδωκεν αὐτοῖς δὶς τὴν πόλιν, ταὐτὸν πρὸς δίωνα συρακούσιοι τότε ἔπαθον, ὅπερ καὶ διονύσιος ὅτε αὐτὸν ἐπεχείρει παιδεῦσαι καὶ θρέψαι βασιλέα τῆς ἀρχῆς ἄξιον, οὕτω κοινωνεῖν αὐτῷ τοῦ βίου παντός. ὁ δὲ, τοῖς διαβάλλουσι καὶ λέγουσιν ὡς ἐπιβουλεύων τῇ τυραννίδι δίων, πράττοι πάντα ὅσα ἔπραττεν ἐν τῷ τότε χρόνῳ, ἵνα ὁ μὲν παιδείᾳ δὴ τὸν νοῦν κηληθείς. ἀμελοῖ τῆς ἀρχῆς, ἐπιτρέψας ἐκείνῳ. ὁ δὲ σφετερίσαιτο, καὶ διονύσιον ἐκβάλοι ἐκ τῆς ἀρχῆς δόλῳ. ταῦτα τότε ἐνίκησε καὶ τὸ δεύτερον ἐν συρακουσίοις λεγόμενα, καὶ μάλα ἀτόπῳ τε καὶ αἰσχρᾷ νίκῃ τοῖς τῆς νίκης αἰτίοις. οἷον γὰρ γέγονεν, ἀκοῦσαι χρὴ τοὺς ἐμὲ παρακαλοῦντας πρὸς τὰ νῦν πράγματα. ἦλθον ἀθηναῖος ἀνὴρ ἐγὼ, ἑταῖρος δίωνος. σύμμαχος αὐτῷ πρὸς τὸν τύραννον, ὅπως ἀντὶ πολέμου φιλίαν ποιήσαιμι. διαμαχόμενος δὲ τοῖς διαβάλλουσιν ἡττήθην. πείθοντος δὲ διονυσίου τιμαῖς καὶ χρήμασι, γενέσθαι μετ' αὐτοῦ μάρτυρά τε καὶ φίλον, πρὸς τὴν εὐπρέπειαν τῆς ἐκβολῆς τῆς δίωνος αὐτῷ γίγνεσθαι, τούτων δὴ τὸ πᾶν διήμαρτεν. ὕστερον δὲ δὴ κατιὼν οἴκαδε δίων ἀδελφὼ δύο προσλαμβάνει ἀθήνηθεν, οὐκ ἐκ φιλοσοφίας γεγονότε φίλω. ἀλλ' ἐκ τῆς περιτρεχούσης ἑταιρείας ταύτης τῆς τῶν πλείστων φίλων ἣν ἐκ τοῦ ξενίζειν τε καὶ μυεῖν καὶ ἐποπτεύειν πραγματεύονται. καὶ δὴ τούτω τὼ ξυγκαταγαγόντε αὐτὸν φίλω, ἐκ τούτων τε καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὴν κάθοδον ὑπηρεσίας ἐγενέσθην ἑταίρω. ἐλθόντες δὲ εἰς σικελίαν ἐπειδὴ δίωνα ᾔσθοντο διαβεβλημένον εἰς τοὺς ἐλευθερωθέντας ὑπ' αὐτοῦ σικελιώτας, ὡς ἐπιβουλεύοντα γενέσθαι τύραννον, οὐ μόνον τὸν ἑταῖρον καὶ ξένον προὔδοσαν, ἀλλ' οἷον τοῦ φόνου αὐτόχειρες ἐγένοντο ὅπλα ἔχοντες ἐν ταῖς χερσίν.

Maximè verò vt ſeipſum ſibi conſentientem conſtantémque præſtaret, huius enim rei defectum apud eum eſſe quàm maximum, oſtendebamus, non apertis quidem nunc verbis, neque enim tutum fuiſſet: ſed ratione quadam latentiore idem tamen ſignificante, docentes ita demum vnumquenque hominum tam ſe quàm illos quibus imperat poſſe ſeruare, ſi hæc obſeruauerit: ſin autem contrà ſe geſſerit, contrà prorſus accidere. Quòd ſi ita vt dicebamus ſe compararet, ſéque ipſum prudentem temperatúmque præſtaret: ſi rurſus deuaſtatas vrbes Siciliæ reſtitueret, ac legibus inſtitutiſque ad Rempublicam pertinentibus eas muniret, vt & ſibi beneuolæ, & inter ſe inuicem contra vim Barbarorum auxilio forent, non duplicaret modò regnum paternum, verumetiam multiplicaret. Fore quidem ſi ita ſe gereret, vt Carthaginienſes multò magis faciliúſque ſuæ poteſtati ſubijcerẽtur, quàm Geloni ſubditi fuiſſent: contrà, quàm patri accidit ſuo. Ille enim pendere tributum Barbaris coactus fuerat. Hæc erant quæ dicebamus præcipiebamúſque Dionyſio, nos videlicet inſidiantes ſibi, vt multi diuulgauerant. qui & cùm nos apud Dionyſium ſuperauiſſent, Dionem quidem expulerunt, nos autem in formidinem coniecerunt. Verùm vt non pauca paucis comprehendamus, Dio profectus ex Peloponneſo atque Athenis, rebus iam ipſis Dionyſium commonefecit. Cùm ergo liberaſſet ciuitatem Dio: eámque iam bis ciuibus reddidiſſet, eodem pacto affecti fuerunt aduerſus Dionem Syracuſani, quo & antea Dionyſius. Nam olim Dionyſium Dio educare atque erudire contenderat, quò eum regem regno redderet dignum: taléмque ſe illi per omnem vitam præſtare ſtatuerat. Obtrectatores autem calumniatoréſq; Dionyſio perſuaſerunt, Dionem quaſi tyrannidi inſidiantem in eo tempore hæc omnia machinari: vt mẽs Dionyſij diſciplinæ ſtudiis irretita, dominationem negligeret, eámque Dioni totam relinqueret. Dio verò gubernationem dolo vſurpans, illum expelleret. Quemadmodum verò tunc apud Dionyſium, ita poſtea inter Syracuſanos hæc eadem dicta iactáque peruicerunt, infami prorſus turpique victoria his ipſis qui vicerant. Sed quale id fuerit, audire vos oportet, qui me ad res nunc veſtras componendas vocatis. Veni ergo Athenienſis homo Dionis amicus atque adiutor eius aduerſus tyrannum, vt pro bello amicitiam facerem: at pugnans contra calumniatores, ſuperatus ſum. Cùm verò Dionyſius conaretur non verbis ſolùm, ſed pecuniis etiam & honoribus me ſibi conciliare atque detinere, vt mea cum ipſo familiaritas teſtimonio foret Dionem non iniuria expulſum fuiſſe: nihil apud me in hac re tanto ſuo conatu conſequi potuit. Poſteris verò temporibus Dio rediens domum, fratres duos Athenienſes ſecum duxit: non ex philoſophia ſic amicos, ſed ex hac communi vulgaríque familiaritate, quæ hoſpitalitate quadam & frequenti inter ſacra ſpectaculáq; conſuetudine, amicitiã cõtrahere cõſueuit. Similiter illi tũ ex his quę dixi: tũ quia redeũti obſequia preſtiterũt, amicitiã cũ Dione cõflauerãt. Hi ergo cùm in Siciliã ꝑfecti eſſent, intelligeréntq; calũnias inter illos ipſos qui ab ipſo liberati erãt, in Dionẽ coniectas, quaſi tyrãnidẽ affectaret, nõ ꝑdiderũt modò amicũ & hoſpitẽ, ſed ferè ꝓpriis manibus, ipſi percuſſores

fuerunt

fuerunt. Arma enim tenentes interfectoribus palàm auxiliati sunt. Et facinoris quidem illius turpitudinem impietatémque, neque prætereo equidem neq; enarro. Multi enim hæc diligentius celebrãt ac in posterum celebrabunt. Sed aduersus infamiam ciuitatis nostræ respondeo. Nam si Athenienses fuerunt illi qui prodiderunt: ille quoque Atheniensis fuit, qui neque pecuniarum neque honorum pollicitatione, vt proderet illum adduci vnquam potuit. Non enim per vulgarem mercenariámque beneuolentiam factus erat amicus: sed per liberalis disciplinæ cõmunionem. Cui certè vni, qui sapit, plus adhibet fidei, quàm vlli & animorum coniunctioni & corporum consanguinitati. Itaque non tanti æstimandi sunt illi, vt dedecus ciuitati ob Dionis cædem afferre potuerint: quasi alicuius pretij vnquam fuerint. Hęc dicta sunt omnia quò Dionis amicis propinquísque consuleretur. Consulo autem præterea & tertiò vobis quoq; iam tertiis idem prorsus eadémq; ratione: ne Sicilia, néve ciuitas vlla aliquibus hominibus, sed legibus duntaxat subiiciatur, vt nostra fert sententia. neque enim dominantibus ipsis, neque seruientibus id vtile est, neque eorum filiis aut natis natorum: sed perniciosorum omnino hominum est id aggredi. Angusti verò & illiberalis animi est eiusmodi lucra præripere: nihil vel in præsens vel in futurum tempus bonorum iustorúmq; vel diuinorum humanorúmve intelligentis. Hæc ergo Dioni primùm persuadere conatus sum: deinde Dionysio: tertiò verò nunc vobis. Ergo pareatis mihi Iouis tertij seruatoris gratia. Præterea Dionysij Dionísque exitum animaduertite. Dionysius quidem non obtemperans consiliis meis, viuit etiam nunc non honestè: Dio verò cùm obtemperauisset, honestè interiit. Etenanque viro qui præclarissima sibi patriæque affectat, nihil vnquam nisi rectum & honestum potest accidere. Nec verò quisquam nostrûm natus est immortalis: neque si cui id contigerit, esset is propterea felix, vt vulgò videtur. Rebus quidem carentibus anima nihil bonum est vel malum existimatione dignum: sed vnicuique animæ id accidet, aut dum est cum corpore aut à corpore separatæ. Credendum est reuera semper antiquis sacrisq; verbis: quæ nobis nunciant immortalem esse animam, iudicésque habere, suppliciáq; pati maxima: postquam à corpore fuerit separata. Quamobrem minus malum existimandum est, perpeti grauissimas iniurias à delinquẽtibus illatas, quàm inferre. Quæ quidem homo cumulandæ pecuniæ deditus, & hebeti ingenio non audit, ac si audiuerit, quasi suo iudicio deridenda contemnit: atque impudenter rapit vndique quicquid existimat sibi veluti bestiæ, voluptates ventris suppeditaturum, oblectationémque veneream: seruilem certè atque ingratam & absurdam, nec veræ voluptatis nomine dignam: & quasi cæcus non cernit se frustrà contendere inexplebilem explere cõcupiscentiam. Neque rursus cernit quantum sit impietas malum, quibúsq; insit rebus semper iniustitiæ mixta. Quam quidem necesse est animam quæ perpetrauerit iniusta, secum habere, & dum per terram reuoluitur inter homines, & dum sub terram passim turpiter omnino atque miserè circũfertur. Cùm igitur hæc aliáque generis eiusdem Dioni dicerem, persuasi. Interfectoribus autem eius

αὐτοὶ τοῖς φονεῦσι παρεστῶτες ἐπικουροῦσι. καὶ τὸ μὲν αἰσχρὸν καὶ ἀνόσιον, οὔτε παρίεμαι ἔγωγε, οὔτε τι λέγω. πολλοῖς γὰρ καὶ ἄλλοις ὑμνεῖν ταῦτα ἐπιμελές, καὶ εἰς τὸν ἔπειτα μελήσει χρόνον. τὸ δὲ Ἀθηναίων πέρι λεγόμενον ὡς αἰσχύνην οὗτοι περιῆψαν τῇ πόλει, ἐξαιροῦμαι. φημὶ γὰρ κἀκεῖνον Ἀθηναῖον εἶναι, ὃς οὐ προὔδωκε τὸν αὐτὸν τοῦτον, ἐξὸν χρήματα καὶ ἄλλας τιμὰς πολλὰς λαμβάνειν. οὐ γὰρ διὰ βαναύσου φιλότητος ἐγεγόνει φίλος, διὰ δὲ ἐλευθέρας παιδείας κοινωνίαν. ᾗ μόνῃ χρὴ πιστεύειν τὸν νοῦν κεκτημένον μᾶλλον ἢ συγγενείᾳ ψυχῶν καὶ σωμάτων. ὥστε οὐκ ἀξίω ὀνείδους γεγόνατον τῇ πόλει, τὸν Δίωνα ἀποκτείναντε, ὡς ἐλλογίμω πώποτε ἄνδρε γενομένω. ταῦτα εἴρηται πάντα τῆς ξυμβουλῆς ἕνεκα τῶν Δίωνος φίλων καὶ ξυγγενῶν. συμβουλεύω δὲ δή τι πρὸς τούτοις τὴν αὐτὴν ξυμβουλὴν, καὶ λόγον τὸν αὐτὸν λέγων ἤδη τρίτον τρίτοις ὑμῖν. μὴ δουλοῦσθαι σικελίαν ὑπ᾽ ἀνθρώποις δεσπόταις, μηδὲ ἄλλην πόλιν, ὅ γ᾽ ἐμὸς λόγος, ἀλλ᾽ ὑπὸ νόμοις. οὔτε γὰρ τοῖς δουλουμένοις, οὔτε τοῖς δουλωθεῖσιν, ἄμεινον αὐτοῖς καὶ παισὶ παίδων τε ἐκγόνοις. ἀλλ᾽ ὀλέθριος πάντως ἡ πεῖρα. σμικρὰ δὲ καὶ ἀνελεύθερα ψυχῶν ἤθη, τὰ τοιαῦτα ἁρπάζειν κέρδη φιλεῖ. οὐδὲν τῶν εἰς τὸν ἔπειτα καὶ εἰς τὸν παρόντα καιρὸν ἀγαθῶν καὶ δικαίων εἰδότα θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων. ταῦτα πρῶτον μὲν Δίωνα ἐγὼ ἐπεχείρησα πείθειν. δεύτερον δὲ, Διονύσιον. τρίτοις δὲ ὑμᾶς νῦν. καί μοι πείθεσθε Διὸς τρίτου σωτῆρος χάριν. εἶτα εἰς Διονύσιον βλέψαντες καὶ Δίωνα. ὧν ὁ μὲν μὴ πειθόμενος ζῇ τανῦν οὐ καλῶς. ὁ δὲ πειθόμενος, τέθνηκε καλῶς. τὸ γὰρ τῶν καλλίστων ἐφιέμενον αὐτῷ τε καὶ πόλει, πάσχειν ὅτι ἂν πάσχῃ, πᾶν ὀρθὸν καὶ καλόν. οὔτε γὰρ πέφυκεν ἀθάνατος ἡμῶν οὐδεὶς, οὔτ᾽ εἴ τῳ ξυμβαίη, γένοιτο ἂν εὐδαίμων ὡς δοκεῖ τοῖς πολλοῖς. κακὸν γὰρ καὶ ἀγαθὸν οὐδὲν, λόγου ἄξιόν ἐστι τοῖς ἀψύχοις. ἀλλ᾽ ἢ μετὰ σώματος οὔσῃ ψυχῇ τοῦτο ξυμβήσεται ἑκάστῃ, ἢ κεχωρισμένῃ. πείθεσθαι δὲ ὄντως ἀεὶ χρὴ τοῖς παλαιοῖς τε καὶ ἱεροῖς λόγοις, οἳ δὴ μηνύουσιν ἡμῖν ἀθάνατον ψυχὴν εἶναι. δίκας τε ἴσχειν, καὶ τίνειν τὰς μεγίστας τιμωρίας, ὅταν τις ἀπαλλαχθῇ τοῦ σώματος. διὸ καὶ τὰ μεγάλα ἁμαρτήματα καὶ ἀδικήματα, σμικρότερον εἶναι χρὴ νομίζειν κακὸν πάσχειν, ἢ δρᾶσαι. ὧν ὁ φιλοχρήματος πένης τε ἀνὴρ τὴν ψυχὴν, οὔτε ἀκούει, ἐάν τε ἀκούσῃ, καταγελῶν, ὡς οἴεται πανταχόθεν ἀναιδῶς ἁρπάζει πᾶν ὅ τι περ ἂν οἴηται, καθάπερ θηρίον, φαγεῖν ἢ πιεῖν, ἢ περὶ τὴν ἀνδραποδώδη καὶ ἀχάριστον ἀφροδίσιον λεγομένην οὐκ ὀρθῶς ἡδονὴν ποριεῖν αὐτῷ τοῦ μὴ πίμπλασθαι. τυφλὸς ὢν καὶ οὐχ ὁρῶν οἷς ξυνέπεται τῶν πραγμάτων ἀνοσιουργία κακὸν ἡλίκον ἀεὶ μετ᾽ ἀδικήματος ἑκάστου. ἣν ἀναγκαῖον τῷ ἀδικήσαντι συνέλκειν ἐπί τε γῇ στρεφομένῳ καὶ ὑπὸ γῆς νοστήσαντι πορείαν ἄτιμόν τε καὶ ἀθλίαν πάντως πανταχῇ. Δίωνα δὴ ἐγὼ λέγων ταῦτά τε καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἔπειθον. καὶ τοῖς ἀποκτείνασιν ἐκεῖνον δικαιότα-

τάχ' ἂν ὀργιζοίμην ἐγὼ τρόπον τινὰ ὁμοιότατα καὶ διονυσίῳ. ἀμφότεροι γὰρ ἐμὲ καὶ τοὺς ἄλλους, ὡς ἔπος εἰπεῖν ἅπαντας, τὰ μέγιστα ἔβλαψαν ἀνθρώποις. οἱ μὲν, τὸν βουλόμενον δικαιοσύνῃ χρῆσθαι διαφθείραντες. ὁ δὲ οὐδὲν ἐθελήσας χρήσασθαι δικαιοσύνῃ διὰ πάσης τῆς ἀρχῆς, μεγίστην δύναμιν ἔχων, ἐν ᾗ γενομένῃ φιλοσοφία τε καὶ δύναμις ὄντως ἐν ταυτῷ διὰ πάντων ἀνθρώπων ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων λάμψασα ἱκανῶς δόξαν παρέστησε πᾶσι τὴν ἀληθῆ, ὡς οὐκ ἄν ποτε γένοιτο εὐδαίμων, οὔτε πόλις, οὔτ' ἀνὴρ οὐδεὶς, ὃς ἂν μὴ μετὰ φρονήσεως ὑπὸ δικαιοσύνῃ διαγάγῃ τὸν βίον. ἤτοι ἐν αὐτῷ κεκτημένος, ἢ ὁσίων ἀνδρῶν ἀρχόντων ἐν ἤθεσι, τραφείς τε καὶ παιδευθεὶς ἐνδίκως. ταῦτα μὲν διονύσιος ἔβλαψε. τὰ δὲ ἄλλα σμικρὰ ἂν εἴη πρὸς ταῦτά μοι βλάβη. ὁ δὲ δίωνα ἀποκτείνας οὐκ οἶδε ταυτὸν ἐξειργασμένος τούτῳ. Δίωνα γὰρ ἐγὼ, σαφῶς οἶδα, ὡς οἷόν τε περὶ ἀνθρώπων ἄνθρωπον διισχυρίζεσθαι ὅτι τὴν ἀρχὴν εἰ κατέσχεν, ὡς οὐκ ἄν ποτε ἐπ' ἄλλο γε σχῆμα ἀρχῆς ἐτράπετο, ἢ ἐπὶ τὸ συρακούσας μὲν πρῶτον τὴν πατρίδα τὴν ἑαυτοῦ, ἐπεὶ τὴν δουλείαν αὐτῆς ἀπήλλαξε καὶ φαιδρύνας ἐλευθερίῳ ἐν σχήματι κατέστησε. τὸ μετὰ τοῦτ' ἂν πάσῃ μηχανῇ ἐκόσμησε νόμοις τοῖς προσήκουσί τε καὶ ἀρίστοις τοὺς πολίτας. τό, τε ἐφεξῆς τούτοις, προὐθυμεῖτ' ἂν πρᾶξαι. πᾶσαν σικελίαν κατοικίζειν, καὶ ἐλευθέραν ἀπὸ τῶν βαρβάρων ποιεῖν. τοὺς μὲν, ἐκβάλλων. τοὺς δὲ, χειρούμενος ῥᾷον ἱέρωνος. τούτων δ' αὖ γενομένων, δι' ἀνδρὸς δικαίου τε καὶ ἀνδρείου καὶ σώφρονος καὶ φιλοσόφου, τὴν αὐτὴν ἀρετῆς ἂν πέρι γενέσθαι δόξαν τοῖς πολλοῖς, ἥπερ ἂν, εἰ διονύσιος ἐπείσθη παρὰ πᾶσιν ἂν ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀνθρώποις, ἀπέσωσε γενομένη. νῦν δὲ ἤπου τις δαίμων, ἤ τις ἀλιτήριος ἐμπεσὼν ἀνομίᾳ, καὶ ἀθεότητι καὶ τὸ μέγιστον τόλμαις ἀμαθίας, ἐξ ἧς πάντα κακὰ πᾶσιν ἐρρίζωται καὶ βλαστάνει, καὶ εἰς ὕστερον ἀποτελεῖ καρπὸν τοῖς γεννήσασι πικρότατον, αὕτη πάντα τὸ δεύτερον ἀνέτρεψέ τε καὶ ἀπώλεσε. νῦν δὲ δὴ εὐφημῶμεν χάριν οἰωνοῦ τὸ τρίτον. ὅμως δὲ μιμεῖσθαι μὲν συμβουλεύω δίωνα ὑμῖν τοῖς φίλοις τήν τε τῆς πατρίδος εὔνοιαν, καὶ τὴν τῆς τροφῆς σώφρονα δίαιταν ἐπὶ λῴον. ὧν δὲ ὀρνίθων τὰς ἐκείνου βουλήσεις πειρᾶσθαι ἀποτελεῖν. αἳ δὲ ἦσαν ἀκηκόατε παρ' ἐμοῦ σαφῶς. τὸν δὲ μὴ δυνάμενον ὑμῶν δωρίζειν κατὰ τὰ πάτρια, διώκοντα τὸν τε τῶν δίωνος σφαγέων καὶ τὸν σικελικὸν βίον, μήτε παρακαλεῖν, μήτε οἴεσθαι πιστὸν ἄν τι καὶ ὑγιὲς πρᾶξαί ποτε. τοὺς δὲ ἄλλους παρακαλεῖν ἐπὶ πάσης σικελίας κατοικισμόν τε καὶ ἰσονομίαν. ἔκ τε αὐτῆς σικελίας καὶ ἐκ πελοποννήσου ξυμπάσης. φοβεῖσθαι δὲ μηδὲ ἀθήνας. εἰσὶ γὰρ καὶ ἐκεῖ, πάντων ἀνθρώπων διαφέροντες πρὸς ἀρετήν. ξενοφόνων τε ἀνδρῶν μισοῦντες τόλμας. εἰ δ' οὖν, ταῦτα μὲν ὕστερα γίγνοιτ' ἄν. κατεπείγουσι δὲ ὑμᾶς αἱ τῶν στάσεων πολλαὶ καὶ παντοδαπαὶ φυόμεναι ἑκάστης ἡμέρας διαφοραὶ, εἰδέναι μέν που χρὴ πάντα τινὰ ἄνδρα, ᾧ καὶ βραχὺ δόξης ὀρθῆς μετέδωκε θεία τις τύχη, ὡς οὐκ ἔστι παῦλα κακῶν τοῖς στασιάσασι, πρὶν ἂν οἱ κρατήσαντες

iustissimè quidem irascerer, eodem quasi modo atque Dionysio. vtrique enim & mihi & aliis, vt ita dixerim, omnibus damna grauissima intulerunt. Illi quidem cùm interficerent eum qui volebat iustitia vti. Hic autem cùm nullo pacto vellet iustè agere: in vniuerso regno maximam potentiam obtinuit. In quo si philosophia vnà cum potentia verè in idem quasi domicilium concurrisset, per omnes homines & Græcos & Barbaros elucentem verámque opinionem sufficienter omnibus ostendisset: neque ciuitatem neque hominem vnquam fore felicem, nisi & cum prudentia, & sub iustitia vixerit, siue per se illas possideat, siue sub sanctorum principum moribus ritè educetur atque erudiatur. In his quidem nocuit Dionysius. Cætera verò si ad hæc comparentur, damna perexigua mihi videntur. At enim qui Dionem interfecit, non intellexit idem, quod Dionysius se fecisse. Equidem certè scio, quantùm homini de homine affirmare licet, Dionem si regni gubernacula diutius tenuisset, nũquam in aliam dominandi formam fuisse conuersurum, quas cùm ab initio patriam suam Syracusas, expulsa seruitute in suo iure constituit, libertatis iam splendore lætissimam: deinde omni studio ciues congruis optimísque legibus ornaturum: præterea omnem diligentiam adhibiturum fuisse: quo tota inhabitaretur Sicilia, liberaretúrque à Barbaris. aliis quidem expulsis, aliis verò subactis facilius quàm fecerat Hieron. Cùm verò hæc per virum iustum, fortem, temperatum, vel philosophum gesta fuissent, eadẽ apud multos virtutis floruisset opinióque & salua re apud omnes, vt ita dixerim, homines viguisset, si Dionysius nobis ab initio paruisset. Nũc aũt siue quis dæmõ, siue perniciosus aliquis his sese obiiciẽs, iniquitate & impietate: & quod pessimũ est ignoranti audacia: ex qua mala omnibus omnia & radicibus hærent: & pullulant, & in posterum producunt fructum auctoribus suis amarissimum: cuncta hæc peruertit rursus & perdidit. Sed nunc tertio felicium auspiciorum gratia, bona dũtaxat ominemur. Consulo igitur vobis amicis, vt Dionem imitemini: amorem illius in patriam vitæque temperantiam magis magísque complectentes Boníque auspiciis consilia eius perficere conemini. quæ qualia fuerint, apertè quidem ex me audistis. At si quis est inter vos, qui Doricè nequeat viuere secundum patriæ instituta, sequatúrque Siculum viuendi morem, & eos qui Dionem occiderunt, neque eum recipere, neque existimare velitis vlla in re fidelem atque syncerum. Cæteros autem adhortari potiùs debetis ad habitationem totius Siciliæ disponendam, legúmque paritatem, tum ex ipsa Sicilia, tum ex omni Peloponneso: nec Athenas horrere. Sunt enim & ibi viri virtute omnium præstantissimi, & qui odio habeant eorum crudelitatem, qui hospitum cæde se polluant. Verùm si hæc tardiora iam sunt, vrgéntque vos quotidianæ multiplicésque seditiones atque discordiæ: intelligere vnumquenque oportet, cui modò vel paulùm rectæ opinionis sors quædam diuina largita sit, nullum fore finem seditionum, malorúmque ex seditione nascentium, priùs quàm illi qui vicerint prælio

à cædi-

à cædibus pulsionibúsque ciuium, atque etiam iniuriarum commemoratione vindictæque cupiditate temperantes, inimicis concilientur, suiq; ipsius cópotes fiant: præterea leges ferant cómunes nihilo magis ad voluptatem suam quàm eorum quos vicerint: cogántque illos his legibus vti. Cogant inquam, gemina necessitatis via: metu scilicet & pudore: metu quidem, propterea quòd potentiores sint, suam vim demonstrantes: pudore verò ex eo, quòd rursus potentiores promptioré sque appareát, tum in voluptatibus superandis, tum in legibus obseruandis. Aliter autem nulla prorsus est via finiendorum malorum ciuitatis in seipsa seditionibus laborãtis: sed seditiones, inimicitię, odia, proditiones in Republica, vt in ciuitatibus ita se habentibus intra se atque vicissim fieri consueuit, semper exorientur. Quamobrem qui tanquam potentiores Rempubl. tenent, si salutem exoptant, ipsi inter se eligere atque in honore præferre eos debent, quos esse audiuerint optimos: primùm quidem senes qui filios & vxores habeant, atque domicilium: ac maiores eorum quàm plurimos, & probatos, & insignes, sufficiénsque omnes patrimonium possidentes. Ciuitati verò decem millium virorum, quinquaginta eiusmodi sufficient. Hos ergo precibus honoribúsque quàm maximis domo euocare debent: euocatos autem precari, atque iureiurando adstringere, vt leges condant, quæ neque victoribus, neq; victis plus tribuant: sed ius vniuersæ ciuitati æquum atque commune. Latis denique legibus in hoc iam omnia consistunt. Si enim victores subesse legibus voluerint, magis etiam quàm illi qui victi sunt: omnia iam erunt salutis, felicitatisque plena: maláque omnia procul aberunt. Sin minus, nec me, nec alium in commune consilium ad eum vocare oportet, qui præceptis eiusmodi non acquieuerit. Hæc vtique germana sunt eorum quæ iamdiu ego ac Dio Syracusis efficere recto iudicio aggressi sumus, posteriora tamen. Nam prima quidem illa fuissent, quæ apud Dionysium ipsum primò bona omnibus communia agere conati sumus. Sed fortuna quædam hominibus potentior illa dissoluit. Nunc autem vos ista conemini bona quadam sorte diuináque fortuna fortunatius agere. Atque hic finis epistolæ de consilio, déque prima in Siciliam ad Dionysium nauigatione mea. Quòd autem sequens profectio & nauigatio mea, neque ab re, neque temerè suscepta fuerit: sicui id curæ sit, audire iam licet. Primùm quidem habitationis in Sicilia meæ tempus mihi transactum fuerat, quemadmodum suprà dixi, priùs quàm amicis necessariísque Dionis consilium darem: postea verò quantùm potui Dionysio persuasi, vt me abire permitteret. Cõuenerat auté inter nos: vt cùm pax facta esset ex bello, quod tunc in Sicilia erat, statúsque illius tutius confirmatus, Dio reuocaretur, atque ego simul accederem. Voluit autem Dionem intelligere atque existimare se non quasi in exilio, sed in secessu quodam constitutum esse certo tempore rediturum. Ego verò consentiens recepi me ita facturum. Sed cùm postea pax secuta esset: me quidem accersiuit Dionysius: Dionem verò ad annum insuper hortatus est absentiá tolerare. Me auté vt omnino ad se properaré, rogauit. Dio igitur, vt illuc accederé & iubebat, & precabatur. Increbuerat.n.

μάχαις καὶ ἐκβολαῖς ἀνθρώπων καὶ σφαγαῖς μνησικακοῦντες, καὶ ἐπὶ τιμωρίας παύσονται τρεπόμενοι τῶν ἐχθρῶν. ἐγκρατεῖς δὲ ὄντες αὑτῶν, θέμενοι νόμους κοινοὺς μηδὲν μᾶλλον πρὸς ἡδονὴν αὑτοῖς, ἢ τοῖς ἡττηθεῖσι κειμένους, ἀναγκάσωσιν αὐτοὺς χρῆσθαι τοῖς νόμοις, διτταῖς οὔσαις ἀνάγκαις, αἰδοῖ καὶ φόβῳ, φόβῳ μὲν διὰ τὸ κρείττους αὐτῶν εἶναι δεικνύντες τὴν βίαν. αἰδοῖ δὲ αὖ, διὰ τὸ κρείττους φαίνεσθαι περί τε τὰς ἡδονάς, καὶ τοῖς νόμοις μᾶλλον ἐθέλοντες τε καὶ δυνάμενοι δουλεύειν. ἄλλως δὲ οὐκ ἔστιν ὡς ἄν ποτε κακῶν λήξαι πόλις ἐν αὑτῇ στασιάσασα. ἀλλὰ στάσεις καὶ ἔχθραι καὶ μίση καὶ ἀπιστίαι, ταῖς οὕτω διατεθείσαις πόλεσιν, ἅπερ αὐταῖς πρὸς αὑτὰς ἀεὶ γίγνεσθαι φιλεῖ. τοὺς δὴ κρατήσαντας αἰεὶ χρὴ ὅτ᾽ ἄνπερ ἐπιθυμήσωσι σωτηρίας, αὐτοὺς ἐν αὑτοῖς ἄνδρας προκρῖναι τῶν ἄλλων, οὓς ἂν πυνθάνωνται ἀρίστους ὄντας. πρῶτον μὲν γέροντας, καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας κεκτημένους οἴκοι. καὶ προγόνους αὐτῶν, ὅτι μάλιστα πολλούς τε ἀγαθοὺς καὶ ὀνομαστούς. καὶ κτῆσιν κεκτημένους πάντας ἱκανήν. ἀριθμὸν δὲ εἶναι μυριάνδρῳ πόλει, πεντήκοντα ἱκανοὶ τοιοῦτοι. τούτους δὲ, δεήσεσι καὶ τιμαῖς ὅτι μεγίσταις οἴκοθεν μεταπέμπεσθαι. μεταπεμψαμένους δὲ, ὀμόσαντας δεῖσθαι, καὶ κελεύειν θεῖναι νόμους, μήτε νικήσασι, μήτε νικηθεῖσι νέμειν πλέον, τὸ δὲ ἴσον καὶ κοινὸν πάσῃ τῇ πόλει. τεθέντων δὲ τῶν νόμων ἐν τούτῳ δὴ τὰ πάντα ἐστίν. ἂν μὲν γὰρ οἱ νενικηκότες ἥττους αὑτοὺς τῶν νόμων, μᾶλλον τῶν νενικημένων παρέχωνται, πάντ᾽ ἔσται σωτηρίας τε καὶ εὐδαιμονίας μεστά. καὶ πάντων κακῶν ἀποφυγή. εἰ δὲ μή, μήτ᾽ ἐμὲ, μήτ᾽ ἄλλον κοινωνὸν παρακαλεῖν, ἐπὶ τὸν μὴ πειθόμενον τοῖς νῦν ἐπεσταλμένοις. ταῦτα γάρ ἐστιν ἀδελφὰ ὧν τε Δίων ὧν τ᾽ ἐγὼ ἐπεχειρήσαμεν συρακούσαις εὖ φρονοῦντες συμπρᾶξαι. δεύτερα μήν· πρῶτα δ᾽ ἦν, ἃ τὸ πρῶτον ἐπεχειρήθη μετ᾽ αὐτοῦ Διονυσίου πραχθῆναι πᾶσι κοινὰ ἀγαθά. τύχη δέ τις ἀνθρώπων κρείττων διεφόρησε. τὰ δὲ νῦν ὑμεῖς πειρᾶσθε εὐτυχέστερον αὐτὰ ἀγαθῇ πρᾶξαι μοίρᾳ καὶ θείᾳ τινὶ τύχῃ. ξυμβουλὴ μὲν δὴ καὶ ἐπιστολὴ εἰρήσθω, καὶ ἡ παρὰ Διονύσιον ἐμοὶ προτέρα ἄφιξις. ἡ δὲ δὴ ὑστέρα πορεία τε καὶ πλοῦς, ὡς εἰκότως τε ἅμα καὶ ἐμμελῶς γέγονεν, ᾧ μέλει ἀκούειν ἔξεστι τὸ μετὰ τοῦτο. ὁ μὲν γὰρ δὴ πρῶτος χρόνος τῆς ἐν σικελίᾳ διατριβῆς μοι, διεπεράνθη καθάπερ εἶπον πρὶν συμβουλεύειν, τοῖς οἰκείοις καὶ ἑταίροις τοῖς περὶ δίωνα. τὸ μετ᾽ ἐκεῖνα δ᾽ οὖν, ἔπεισα ὅπῃ δή ποτ᾽ ἠδυνάμην, διονύσιον ἀφεῖναί με. εἰρήνης δὲ γενομένης, ἦν γὰρ τότε πόλεμος ἐν σικελίᾳ, ξυνωμολογήσαμεν ἀμφότεροι. διονύσιος μὲν ἔφη μεταπέμψεσθαι δίωνα καὶ ἐμὲ πάλιν, καταστησάμενος τὰ περὶ τὴν ἀρχὴν ἀσφαλέστερον ἑαυτῷ. δίωνα δὲ ἠξίου διανοεῖσθαι, μὴ φυγὴν αὑτῷ γεγονέναι τότε μετάστασιν δέ. ἐγὼ δ᾽ ἥξειν ὡμολόγησα ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις. γενομένης δὲ εἰρήνης, μετεπέμπετό με. δίωνα δὲ ἐπισχεῖν εἰς ἐνιαυτὸν ἐδεῖτο. ἐμὲ δὲ ἥκειν ἐκ παντὸς τρόπου ἠξίου. δίων μὲν οὖν, ἐκέλευέ τέ με πλεῖν καὶ ἐδεῖτο, καὶ γὰρ δὴ λόγος ἐχώρει πολὺς

ἐκ σικελίας, ὡς διονύσιος θαυμαστῶς φιλοσοφίας ἐν ἐπιθυμίᾳ πάλιν εἴη γεγονὼς ταννῦν. ὅθεν ὁ δίων συντεταμένως ἐδεῖτο ἡμῶν, τῇ μεταπέμψει μὴ ἀπειθεῖν. ἐγὼ δὲ, ᾔδειν μὲν που κατὰ τὴν φιλοσοφίαν, τοῖς νέοις πολλὰ τοιαῦτα γιγνόμενα. ὅμως δ᾽ οὖν ἀσφαλέστερόν μοι ἔδοξε, χαίρειν τότε γε πολλὰ καὶ δίωνα καὶ διονύσιον ἐᾶν. καὶ ἀπηχθόμην, ἀμφοῖν ἀποκρινάμενος. ὅτι γέρων τε εἴην. καὶ κατὰ τὰς ὁμολογίας, οὐδὲν γίγνοιτο τῶν ταννῦν πραττομένων. ἔοικε δὴ τὸ μετὰ τοῦτο, ἀρχύτας τε παρὰ διονύσιον πρὶν ἀφικέσθαι. ἐγὼ γὰρ πρὶν ἀπιέναι, ξενίαν καὶ φιλίαν ἀρχύτῃ καὶ τοῖς ἐν τάραντι καὶ διονυσίῳ ποιήσας, ἀπέπλεον. ἄλλοι τέ τινες ἐν συρακούσαις ἦσαν. δίωνός τε ἄττα διακηκοότες καὶ τούτων τινὲς ἄλλοι, παρακουσμάτων τινῶν ἔμμεστοι τῶν κατὰ φιλοσοφίαν. οἵ δοκοῦσί μοι διονυσίῳ πειρᾶσθαι διαλέγεσθαι τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα, ὡς διονυσίου πάντα διακηκοότος ὅσα διενοούμην ἐγώ. ὁ δὲ, οὔτε ἄλλως ἐστὶν ἀφυὴς πρὸς τὴν τοῦ μανθάνειν δύναμιν. φιλότιμός τε θαυμαστῶς. ἤρεσκέ τε οὖν ἴσως αὐτῷ τὰ λεγόμενα, ᾐσχύνετό τε φανερὸς γιγνόμενος, οὐδὲν ἀκηκοὼς, ὅτ᾽ ἐπεδήμουν ἐγώ. ὅθεν ἅμα μὲν, εἰς ἐπιθυμίαν ᾔει τοῦ διακοῦσαι ἐναργέστερον. ἅμα δ᾽ ἡ φιλοτιμία, κατήπειγεν αὐτόν. δι᾽ ἃ δὲ οὐκ ἤκουσεν ἐν τῇ πρόσθεν ἐπιδημίᾳ, διεξήλθομεν ἐν τοῖς ἄνω ῥηθεῖσι νῦν δὴ λόγοις. ἐπειδὴ οὖν οἴκαδέ τε ἐσώθην, καὶ καλοῦντος τὸ δεύτερον ἀπηρνήθην καθάπερ εἶπον, νῦν δοκεῖ μοι διονύσιος παντάπασι φιλοτιμηθῆναι. μή ποτέ τισι δόξαιμι καταφρονῶν αὐτοῦ, τῆς φύσεώς τε καὶ ἕξεως ἅμα καὶ τῆς διαίτης ἔμπειρος γεγονὼς, οὐκ ἔτ᾽ ἐθέλειν δυσχεραίνων παρ᾽ αὐτὸν ἀφικνεῖσθαι. δίκαιος δὴ λέγειν εἰμὶ τἀληθὲς καὶ ὑπομένειν, εἴ τις ἄρα τὰ γεγονότα ἀκούσας, καταφρονήσει τῆς ἐμῆς φιλοσοφίας. τὸν τύραννον δὲ, ἡγήσεται νοῦν ἔχειν. ἔπεμψε μὲν γὰρ δὴ διονύσιος τρίτον ἐπ᾽ ἐμὲ τριήρη, ῥᾳστώνης ἕνεκα τῆς πορείας. ἔπεμψε δὲ ἀρχέδημον, ὃν ἡγεῖτό με τῶν ἐν σικελίᾳ περὶ πλείστου ποιεῖσθαι τῶν ἀρχύτᾳ ξυγγεγονότων ἕνα, καὶ ἄλλους γνωρίμους τῶν ἐν σικελίᾳ. οὗτοι δὲ ἡμῖν ἤγγελλον πάντες τὸν αὐτὸν λόγον, ὡς θαυμαστὸν ὅσον διονύσιος ἐπιδεδωκὼς εἴη πρὸς φιλοσοφίαν. ἔπεμψε δὲ ἐπιστολὴν πάνυ μακρὰν, εἰδὼς ὡς πρὸς δίωνα διεκείμην. καὶ τὴν αὖ δίωνος προθυμίαν, τοῦ ἐμὲ πλεῖν καὶ εἰς συρακούσας ἐλθεῖν. πρὸς γὰρ δὴ πάντα ταῦτα ἦν παρεσκευασμένη τὴν ἀρχὴν ἔχουσα ἡ ἐπιστολὴ, τῇ δέ πη φράζουσα. Διονύσιος Πλάτωνι. τὰ νόμιμα ἐπὶ τούτοις εἰπὼν, οὐδὲν τὸ μετὰ τοῦτο εἶπε πρότερον, ἢ ὡς ἂν εἰς σικελίαν πεισθεὶς ὑφ᾽ ἡμῶν ἔλθῃς ταννῦν, πρῶτον μέν σοι τὰ περὶ δίωνα ὑπάρξει ταύτῃ γιγνόμενα ὅπῃπερ ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς. θελήσεις δὲ, οἶδ᾽ ὅτι τὰ μέτρια καὶ ἐγὼ συγχωρήσομαι. εἰ δὲ μὴ, οὐδέν σοι τῶν περὶ δίωνα ἕξει πραγμάτων, οὔτε περὶ τἆλλα, οὔτε περὶ αὐτὸν κατὰ νοῦν γιγνόμενα. ταῦθ᾽ οὕτως εἶπε. τἆλλα δὲ, μακρὰ ἂν εἴη καὶ ἄνευ καιροῦ λεγόμενα. ἐπιστολαὶ δὲ ἄλλαι ἐφοίτων, παρά τε ἀρχύτου καὶ τῶν ἐν τάραντι τήν τε φιλοσοφίαν ἐγκωμιάζουσαι τὴν διονυσίου. καὶ ὅτι ἂν μὴ ἀφίκωμαι νῦν, τὴν πρὸς διονύσιον αὐτοῖς γενομένην

in Sicilia fama, Dionysium nouo quodam rursus philosophiæ desiderio affici. Quare commotus Dio, ne profectionem omitterem, magnopere flagitabat, Ego verò quanquam sciebam iuuenes plerunque erga philosophiá affici ita solere, existimaui tamen tutius fore, vt rem totam dimitterem, neque Dionysio neq; Dioni parerē. Odiosè igitur vtriq; respondi: me videlicet ideo non profecturū, quia senex iam essem, & eorum quæ in præsentia fierēt, nihil ita vt conuenerat, fieret. Audiui autem Archytam (Tarentinum) interim ad Dionysiū accessisse. Ego enim illum ante discessum meū nonnullosque alios Tarentinos in Dionysij familiaritatem adduxeram. Erant & alij quidam Syracusis nonnunquam Dionis auditores: atque inter hos alij quidam, qui alia plurima in philosophia audiuerāt: qui mihi visi sunt contendisse de rebus huiusmodi apud Dionysium disputare: quasi ille omnia quæ excogitauerim, audiuisset. Ille verò nec hebes est ad perdiscendum, & honoris cupiditate vehementer incensus. Placuerūt igitur sibi fortè quæ dicebātur: manifestéque erubescebat, nihil à me cùm ad eum profectus essem, audiuisse. Itaque partim amor planius audiendi eum inuaserat: partim cupiditas gloriæ stimulabat. Quam verò ob causam in prima illa peregrinatione mea non audiuerit, in superiorib. enarraui. Cùm ergo domum sospes rediissem: atque illi iterum reuocāti negauissem, vt dixi, visus iam mihi est Dionysius honoris sui cura prorsus ardere: veritus ne sic acciperent homines negationem meam, quasi illum prorsus contemnerem: cùm eius ingenium moresq; & vitam ipsa experientia cognouissem. Iustum est autem me verum fateri, ferréque æquo animo, si quis quæ contigerit audiens, meam quidem spernat philosophiam, tyrannum verò mentem putet habere. Misit enim Dionysius tertio ad me triremem, qua facilè nauigaré. Misit & Archedemum: quem ex omnibus Archytæ in Sicilia familiaribus plurimi à me fieri existimabat: atque vnà alios ex Sicilia nobiles omnes iisdem mihi verbis affirmarunt Dionysium mirum in modum philosophiæ deditum esse. Misit ipse præterea pergrandem epistolam: cùm sciret quemadmodum & ipse erga Dionem afficerer, & Dionis cupiditatem id prorsus expetere, vt Syracusas me cōferrem. Ad hæc igitur omnia composita epistola fuerat tali quodam exordio. Dionysius Platoni. Legitima & consueta ratione in his præfatus. Nihil deinceps prius (ait) tibi fuerit, quàm quòd in Siciliam pro nostra voluntate veneris. Primùm quidem de Dione ita fiet vt ipse volueris. Voles autem vt arbitror, moderata: atque ego concedam. At verò nisi veneris, nihil impetrabis eorum, quæ pro Dione optas: neque in rebus aliis, neque in iis quæ ad personam suam spectantia in primis desideratis. Hæc ita scripsit. Cætera verò prolixa forent: neque satis opportuna relatu. Venerunt aliæ quoque epistolæ ab Archyta aliísque Italis & Tarentinis, laudantes in Dionysio sapientiæ studium. præterea his addebant, nisi proficiscerer, amicitiam illam quam ipsis cum Dionysio

consta-

conflaueram: neque paruam quidem quantùm ad ciuilia spectat me omnino calumniis subiecturum. Cùm igitur eo tempore sic accerserer, aliis quidem ex Sicilia atq; Italia me trahentibus, aliis verò precibus Athenis quasi me expellentibus, ratióque mihi dictaret, non decere Dionem Tarentinósque hospites & amicos prodere: atque mihi ipsi succurreret, non esse mirum siquis ingeniosus iuuenis cùm priùs sermones de rebus magnis audire noluerit, mutata deinde sententia ardore quodam vitæ optimæ accendatur oporterétque ipsum euidenter explorare, vtram in partem declinet: nec ipsum prodere: nec me ipsum causam illi præbere tantæ vituperationis suæ: si modò res eius reuera ita vt fertur, sese habeant: harum inquam rationũ patrocinio protectus iter ingredior, multa quidem timens, multáque fore diuinans, nec valde felicia, vt apparuit. Profectus denique sum tertiò, sub Seruatore. Id enim reuera consecutus sum: nã rursus feliciter sum seruatus. At horum post Deum Dionysio habeo gratiam: quoniam cùm plerique me interficere cuperent, restitit ipse: partémque aliquam pudoris sui meis in rebus exhibuit. Cùm itaque ad eum peruenissem, operæpretium in primis fore censui hoc ipsum examinare: vtrum reuera Dionysius amore philosophiæ accensus velut igne flagraret: an vanus de eo rumor Athenas vsque fuerit peruagatus. Est modus quidam experientiæ circa hæc sumẽdæ, non inelegans, sed tyrannis reuera conueniens, his præcipuè qui plurimos iam audierint. quod quidem ego statim veniens persensi prorsus Dionysio contigisse. Ostendendum est vtique illis quàm magna res philosophia sit: quantóque studio egeat: & quantis laboribus comparetur. Qui igitur hæc audierit, si reuera sapientiam amet, eique natura cognatus atq; ipsius possessione sit dignus, quasi qui diuinus sit, viam sibi mirabilem esse putat ostensam, pérq; eam sibi omni conatu existimat gradiẽdum, alitérque facienti viuendum esse non censet. Itaque seipsum atque etiam huius vitæ ducem impensius cohortatur: neque priùs desinit, quàm vel finem omnium fuerit consecutus, vel saltem eam sibi comparauerit facultatem, per quam ipse se iam sine duce ad terminum perducere valeat. Hæc igitur atque huiusmodi rationibus, ille considerans, per vniuersam vitam, quicquid omnino agat, ante omnia est philosophiæ semper intentus: victúque quotidiano vtitur, quo maximè queat ingenium & memoriam & iudicium conseruare, sese sobrium præstans, contrariúmque huic victum semper odio habens. At verò qui non sunt reuera sapientiæ amatores, sed opinionibus duntaxat extrinsecus colorati, instar eorum qui sub sole vruntur atque colorantur, cùm audiuerint quot discenda sint, quanto labore, qua quotidiani victus temperantia philosophiæ studiis necessaria, rem protinus sibi duram impossibilémque rati, vt operam dent adduci non possunt. Plerique verò sibimet persuadent, sufficienter se omnia iam audiuisse, neque studio prorsus vllo vlterius indigere. Hæc vtique faciendi periculi ratio perspicua est & minimè fallax aduersus eos qui prosequi præ mollitie nequeũt: vt crimẽ in præceptorẽ rejicere nũquã possint, sed ipsi iã seipsos ad ea quæ philosophiã decent peragẽda redarguãt, vt impotentes. Hac vtiq; examinis ratione apud Dionysium tunc vsus sum,

φιλίαν δι' ἐμοῦ οὐ σμικρὰν οὖσαν πρὸς τὰ πολιτικὰ, παντάπασι διαβαλλοίμην. ταύτης δὴ τοιαύτης γενομένης ἐν τῷ τότε χρόνῳ τῆς μεταπέμψεως, τῶν μὲν ἐκ σικελίας τε καὶ ἰταλίας ἑλκόντων, τῶν δὲ ἀθήνηθεν, ἀτεχνῶς μετὰ δεήσεως οἷον ἐξωθούντων με, καὶ πάλιν ὁ λόγος ἧκεν ὁ αὐτὸς τὸ μὴ δεῖν προδοῦναι δίωνα, μηδὲ τοὺς ἐν τάραντι ξένους τε καὶ ἑταίρους. αὐτῷ δέ μοι ὑπῆν, ὡς οὐδὲν θαυμαστὸν νέον ἄνθρωπον παρακούοντα ἀξίων λόγου πραγμάτων, εὐμαθῆ πρὸς ἔρωτα ἐλθεῖν τοῦ βελτίστου βίου. δεῖν οὖν αὐτὸ ἐξελέγξαι σαφῶς. ὁποτέρως ποτὲ ἄρα ἔχει. καὶ τοῦτ' αὐτὸ μηδαμῇ προδοῦναι. μηδ' ἐμὲ τὸν αἴτιον γενέσθαι τηλικούτου ἀληθῶς ὀνείδους, εἴπερ ὄντως εἴη τῳ, ταῦτα λελεγμένα. πορεύομαι δὴ τῷ λογισμῷ τούτῳ κατακαλυψάμενος πολλὰ δεδιώς, μαντευόμενός τε οὐ πάνυ καλῶς ὡς ἔοικεν. ἐλθὼν δ' οὖν τὸ τρίτον τῷ σωτῆρι τοῦτό γε οὖν ἔπραξα ὄντως. ἐσώθην γὰρ τὸ πάλαι εὐτυχῶς. καὶ τούτων γε μετὰ θεὸν, διονυσίῳ χάριν εἰδέναι χρεών. ὅτι πολλῶν βουληθέντων ἀπολέσαι με διεκώλυσε. καὶ ἔδωκέ τι μέρος αἰδοῖ τῶν περὶ ἐμὲ πραγμάτων. ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμην, ᾤμην τούτου πρῶτον ἔλεγχον δεῖν λαβεῖν. πότερον ὄντως εἴη διονύσιος ἐξημμένος ὑπὸ φιλοσοφίας ὥσπερ πυρὸς, ἢ μάτην ὁ πολὺς οὗτος ἔλθοι λόγος ἀθήναζε. ἔστι δή τις τρόπος τοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα πεῖραν λαμβάνειν, οὐκ ἀγεννής. ἀλλ' ὄντως τυράννοις πρέπων, ἄλλως τε καὶ τοῖς τῶν παρακουσμάτων μεστοῖς. ὃ δὴ κἀγὼ διονύσιον εὐθὺς ἐλθὼν, ᾐσθόμην καὶ μάλα πεπονθότα. δεικνύναι δεῖ τοῖς τοιούτοις ὅτι ἐστὶ πᾶν τὸ πρᾶγμα οἷόν τε, καὶ δι' ὅσων πραγμάτων, καὶ ὅσον πόνον ἔχει. ὁ γὰρ ἀκούσας, ἐὰν μὲν ὄντως ᾖ φιλόσοφος, οἰκεῖός τε καὶ ἄξιος τοῦ πράγματος, θεῖος ὢν, ὁδόν τε ἡγεῖται θαυμαστὴν ἀκηκοέναι. ξυντατέον τε εἶναι νῦν, καὶ οὐ βιωτὸν ἄλλως ποιοῦντι. μετὰ τοῦτο δὴ ξυντείνας αὐτόν τε καὶ τὸν ἡγούμενον τὴν ὁδὸν οὐκ ἀνίησι, πρὶν ἂν ἢ τέλος ἐπιθῇ πᾶσιν, ἢ λάβῃ δύναμιν. ὥστε αὐτὸς αὑτὸν χωρὶς τοῦ δείξαντος μὴ ἀδύνατος εἶναι ποδηγεῖν. ταύτῃ καὶ κατὰ ταῦτα διανοηθεὶς ὁ τοιοῦτος ζῇ, πράττων μὲν, ἐν αἷς τισιν ἂν ᾖ πράξεσι. παρὰ πάντα δὲ ἀεὶ φιλοσοφίας ἐχόμενος, καὶ τροφῆς τῆς καθ' ἡμέραν, ἥτις ἂν αὐτὸν μάλιστα εὐμαθῆ τε καὶ μνήμονα, καὶ λογίζεσθαι δυνατὸν, ἐν αὐτῷ νήφοντα ἀπεργάζηται. τὴν δὲ ἐναντίαν ταύτῃ μισῶν διατελεῖ. οἱ δὲ ὄντως μὲν μὴ φιλόσοφοι. δόξαις δ' ἐπικεχρωσμένοι καθάπερ οἱ τὰ σώματα ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἐπικεκαυμένοι. ἰδόντες τε ὅσα μαθήματά ἐστι καὶ ὁ πόνος ἡλίκος, καὶ δίαιτα ἡ καθ' ἡμέραν ὡς πρέπουσα ἡ κοσμία τῷ πράγματι, χαλεπὸν ἡγησάμενοι καὶ ἀδύνατον αὑτοῖς, οὐδὲ δὴ ἐπιτηδεύειν δυνατοὶ γίγνονται. ἔνιοι δὲ αὐτοὺς πείθουσιν αὑτοὺς ὡς ἱκανῶς ἀκηκοότες εἰσὶ τὸ ὅλον. καὶ οὐδὲν ἔτι δέονταί τινων πραγμάτων. ἡ μὲν δὴ πεῖρα αὕτη γίνεται, ἡ σαφής τε καὶ ἀσφαλεστάτη πρὸς τοὺς τρυφῶντάς τε καὶ ἀδυνάτους διαπονεῖν ὡς μηδέποτε βάλλειν ἐν αἰτίᾳ τὸν δεικνύντα, ἀλλ' αὐτὸν αὑτὸν, μὴ δυνάμενον πάντα τὰ πρόσφορα ἐπιτηδεύειν τῷ πράγματι. οὕτω δὴ καὶ διονυσίῳ, τότ' ἐρρήθη τὰ ῥηθέντα.

πάντα μὲν οὖν, οὔτ' ἐγὼ διεξῆλθον, οὔτε Διονύσιος ἐδεῖτο· πολλὰ γὰρ αὐτὸς καὶ τὰ μέγιστα, εἰδέναι τε καὶ ἱκανῶς ἔχειν προσεποιεῖτο, διὰ τὰς ὑπὸ τῶν ἄλλων παρακοάς. ὕστερον δὲ καὶ ἀκούω γεγραφέναι αὐτὸν περὶ ὧν τότε ἤκουσε συνθέντα ὡς αὐτοῦ τέχνην, οὐδὲν τῶν αὐτῶν ὧν ἀκούοι. οἶδα δὲ οὐδὲν τούτων. ἄλλους μέν τινας οἶδα γεγραφότας, περὶ τῶν αὐτῶν τούτων, οἵτινες δέ, οὐδ' αὐτοὶ αὑτούς. τοσόνδε γε μὴν περὶ πάντων ἔχω φράζειν τῶν γεγραφότων καὶ γραψόντων. ὅσοι φασὶν εἰδέναι περὶ ὧν ἐγὼ σπουδάζω, εἴτ' ἐμοῦ ἀκηκοότες, εἴτ' ἄλλων, εἴθ' ὡς εὑρόντες αὐτοί, τούτοις οὐκ ἔστι κατά γε τὴν ἐμὴν δόξαν περὶ τοῦ πράγματος ἐπαΐειν οὐδέν. οὔκουν ἐμόν γε περὶ αὐτῶν ἐστι σύγγραμμα, οὐδὲ μήποτε γένηται. ῥητὸν γὰρ οὐδαμῶς ἐστιν, ὡς ἄλλα μαθήματα, ἀλλ' ἐκ πολλῆς συνουσίας γιγνομένης περὶ τὸ πρᾶγμα αὐτό, καὶ τοῦ συζῆν, ἐξαίφνης οἷον ἀπὸ πυρὸς πηδήσαντος ἐξαφθὲν φῶς, ἐν τῇ ψυχῇ γιγνόμενον αὐτὸ ἑαυτὸ ἤδη τρέφει. καίτοι τοσόνδε γε οἶδα. ὅτι γραφέντα ἢ λεχθέντα ὑπ' ἐμοῦ, βέλτιστ' ἂν λεχθείη. καὶ μὴν ὅτι γεγραμμένα κακῶς, οὐχ ἥκιστ' ἂν ἐμὲ λυποῖ. εἰ δέ μοι ἐφαίνετο γραπτέα θ' ἱκανῶς εἶναι πρὸς τοὺς πολλοὺς καὶ ῥητά, τί τούτου κάλλιον ἐπέπρακτ' ἂν ἡμῖν ἐν τῷ βίῳ. ἢ τοῖς τε ἀνθρώποισι μέγα ὄφελος γράψαι. καὶ τὴν φύσιν εἰς φῶς τοῖς πᾶσι προαγαγεῖν. ἀλλ' οὔτε ἀνθρώποις ἡγοῦμαι τὴν ἐπιχείρησιν περὶ αὐτῶν λεγομένην ἀγαθόν, εἰ μή τισιν ὀλίγοις, ὁπόσοι δυνατοὶ ἀνευρεῖν αὐτοὶ διὰ μικρᾶς ἐνδείξεως. τῶν τε δὴ ἄλλων, τοὺς μὲν, καταφρονήσεως οὐκ ὀρθῆς ἐμπλήσειεν ἂν οὐδαμῇ ἐμμελῶς, τοὺς δὲ ὑψηλῆς καὶ χαύνης ἐλπίδος, ὡς σέμν' ἄττα μεμαθηκότας. ἔτι δὲ μακρότερα περὶ αὐτῶν ἐν νῷ μοι γέγονεν εἰπεῖν. τάχα γὰρ ἂν περὶ ὧν λέγω σαφέστερον ἂν εἴη τι λεχθέντων αὐτῶν. ἔστι γάρ τις λόγος ἀληθὴς ἐναντίος τῷ τολμήσαντι γράφειν τῶν τοιούτων καὶ ὁτιοῦν, πολλάκις μὲν, ὑπ' ἐμοῦ καὶ πρόσθεν ῥηθείς, ἔοικε δ' οὖν εἶναι καὶ νῦν λεκτέος. ἔστι τῶν ὄντων ἑκάστῳ, δι' ὧν τὴν ἐπιστήμην ἀνάγκη παραγίγνεσθαι, τρία, τέταρτον δ' αὐτή. πέμπτον δ' αὐτὸ τιθέναι. διὸ δὴ γνωστόν τε καὶ ἀληθές ἐστιν. ὧν ἓν μὲν, ὄνομα, δεύτερον δὲ, λόγος. τὸ δὲ τρίτον, εἴδωλον. τέταρτον δὲ ἐπιστήμη. περὶ ἓν οὖν, λάβε βουλόμενος μαθεῖν τὸ νῦν λεγόμενον: καὶ πάντων οὕτω πέρι νόησον. κύκλος ἐστί τι λεγόμενον, ᾧ τοῦτ' αὐτό ἐστιν ὄνομα ὃ νῦν ἐφθέγμεθα. λόγος δ' αὐτοῦ τὸ δεύτερον ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων συγκείμενος. τὸ γὰρ ἐκ τῶν ἐσχάτων ἐπὶ τὸ μέσον ἴσον ἀπέχον πάντῃ, λόγος ἂν εἴη ἐκείνου, ᾧπερ στρογγύλον καὶ περιφερὲς ὄνομα καὶ κύκλος. τρίτον δὲ, τὸ ζωγραφούμενόν τε καὶ ἐξαλειφόμενον καὶ τορνευόμενον καὶ ἀπολλύμενον. ὧν αὐτὸς ὁ κύκλος ὃν πέρι πάντ' ἐστὶ ταῦτα, οὐδὲν πάσχει τούτων, ὡς ἕτερον ὄν. τέταρτον δὲ, ἐπιστήμη καὶ νοῦς. ἀληθής τε δόξα, περὶ ταῦτ' ἐστίν. ὡς δὲ ἓν τοῦτο αὖ, πᾶν θετέον. οὐκ ἐν φωναῖς οὐδ' ἐν σωμάτων σχήμασιν, ἀλλ' ἐν ψυχαῖς ἐνόν. ᾧ δῆλον ἕτερόν τε ὂν αὐτοῦ τοῦ κύκλου τῆς φύσεως, τῶν τε ἔμπροσθεν λεχθέντων τριῶν. τούτων δὲ ἐγγύτατα μὲν, ξυγγενείᾳ καὶ ὁμοιότητι τοῦ πέμπτου νοῦς πεπλησίακε. τἄλλα δὲ πλέον ἀπέχει

cuncta verò nec ego percurri, neque Dionysius requirebat. Nam erant permulta & maxima, in quibus se satis doctum ob ea quæ ab aliis audiuerat, existimari studebat. Audio verò ipsum de his quæ tunc audiuit scripsisse postea, quasi artem propriam componentem: cùm nihil tamen horum reuera ipsorum inesset, vt equidem audio. De his verò ego nihil certi scio. Alios tamen quosdam noui de rebus eisdem scripsisse. Quicunque verò hi fuerint, nec ipsi quidem seipsos cognouerunt. Tantùm verò dicam de his omnibus qui aut scripserunt, aut scripturi sunt, se scire affirmantes quæ sint ea quæ ipse tanquam seria studiosè meditor, siue à me, siue ab aliis audiuerint, siue tanquam inuentores ipsi fuerint, nihil eos ipsa de re meo iudicio percipere posse. Nec enim de ipsis scripsi vnquam nec scribã. Id nanque nullo pacto exprimi potest, quemadmodũ cæteræ disciplinæ: sed ex diuturna circa idipsum consuetudine, vitæque ad ipsum coniunctione: subitò tandem quasi ab igne micante lumen refulgẽs in anima seipsum iam alit Atque tantùm equidem scio, scripta à me vel dicta, optimè dicta esse: malè verò scripta non minimam mihi afferrẽt molestiã. Quòd si scriptis vel voce proferenda mihi in vulgũ viderẽtur: quidnã pulchrius nobis in vita fieri posset, quàm rem valde vtilem hominibus afferre, atq; naturam omnibus proferre in lucem? At verò studium in his edendis, vtile esse non reor hominibus, nisi admodum paucis: qui videlicet exiguis antè vestigiis demonstratis, ad inueniendum ipsi sagaces sint. Alios verò partim contemptu nefario, partim elata spe vanáque impleuisset: quasi præclara quædam iam didicissent. Proinde longiora de ipsis dicere cogitaui. Fortè enim si hæc dicantur, nonnihil de his quæ dico clarius apparebit. Est nãque ratio quædam vera, obstans illi qui de reb. eiusmodi nihil omnino audet scribere: sæpe quidem à me aliàs dicta, & nunc, vt videtur, dicenda. Vnicuique ipsorum quæ sunt, tria sunt, ex quibus sciẽtiam fieri necessarium sit. Quartum ipsa scientia est. Quintum verò oportet ipsum ponere quo quid est cognoscibile, id est quod agnosci potest, atque verè existit. Horum vnum est nomen: secundũ: definitio: tertium exemplum: scientia quartum. De vno quouis igitur accipe, cupiens quod modò dictũ est discere, déque omnibus similiter cogita. Circulus aliquid dicitur, cui nomẽ id est quod modò pronunciabamus. Sequitur autem eius definitio ex nominibus verbísque composita. Quod enim ab extremis ad medium æqualiter vndique distat, illius definitio est, quod rotundi & circunferentiæ & circuli nomine designamus. Tertium verò est: quòd pictus circulus sit vel deletus, aut torno factus vel destructus. Quorum nihil ipse circulus circa quẽ hæc singula sunt, patitur: vt pote aliud quiddam existens. Quartum autem scientia est & intellectus, atque vera circa hæc opinio. Hoc rursus totum tanquam vnum est ponendũ: quod nec in vocibus nec in corporum figuris est, sed in mente & intelligentia. Ideóque manifestum est, aliud esse quàm sit ipsa circuli natura, rursúsque aliud quàm tria illa quæ suprà diximus. Horum verò ex numero, intellectus cognatione, similitudinéque quinto proximus hæret, cætera remotiora sunt.

Idem

Idem quoque de recta & curua dici poteſt figura, atque colore: déque bono & pulchro & iuſto: rurſus de quocunque corpore, vel manu facto vel naturali, ſiue igni ſiue aqua, cæteríſque huiuſmodi, ſimiliter de omni animali, ac de moribus animorum, atque de actionibus paſſionibúſque vniuerſis. Niſi enim quis in his illa quatuor quodammodo capiat, nunquam ſciētiæ circa quintum perfectè particeps erit. Proinde illa non minus quale quid ſit vnumquodque, quàm quid ſit aggrediuntur oſtendere: propter rationum debilitatem. Quapropter nemo mentis compos audebit vnquã in idem atque id quidem immutabile, referre quæ ab ipſo intelliguntur, atque quatuor illa. Quod vtique patiuntur, quæ deſignãtur figuris. Id verò quod nunc dicimus, rurſus eſt conſiderandum. Sane circulus quilibet horum qui inter hominum manus vel pinguntur vel torno fiunt, planè illi quinto eſt contrarius. Recti nanq; vndequaque ſit particeps. Ipſum verò circulum affirmamus neque minus neque magis aliquid: id eſt nihil omnino habere in ſe naturæ contrariæ. Præterea nullus horum nomen firmitatem dicimus vllam habere. Nihil enim prohiberet quæ nunc rotũda nominamus, recta, vocari, rectáque rotunda: nec firmitatem vllam maiorẽ fore nominibus in contrarium permutatis. Eadem quoque de definitione ratio eſt: cùm ex nominibus verbíſque componatur nullam omnino habẽtibus firmitatem. Multipliciter rurſus probari poteſt, nullũ horum quatuor certum firmúmque eſſe. Maximum verò omnium, quod paulò antè dicebamus: quòd cùm duo ſint, eſſentia & qualitas: quando animus non quale, ſed quid ſit quęrit: niſi quodlibet horũ quatuor quæſitum priùs ab anima tã ratione quàm affectu, denique ſenſibus bene diſcuſſum, per omnia quæ dicuntur atque oſtenduntur euaſerit: omni ambiguitate & obſcuritate, vt ita dixerim, omnes implebit. In quib. igitur haud quaquã conſueti ſumus ob prauam educationem verũ perquirere, ſed ſatis nobis factum putamus, ſi appoſita ſimulacra attigerimus, nónne deriſui ſumus inuicẽ interrogati interrogantibus, potentibus duntaxat quatuor illa diſcutere atque arguere? Vbi verò neceſſitas cogit quintum oſtendere, quiuis eorum qui poſſint ſubuertere atque retractare peruincit: facítque vt qui exponit ſermonibus vel literis vel diſputationibus, apud audientium multos nihil eorum quæ vel dicere vel ſcribere aggreditur, intelligere videatur. qua in re ſæpe ignoratur non animũ ſcribentis vel dicentis redargui, ſed naturam potiùs cuiuſlibet illorũ quatuor ſe malè habentis. Traductio verò per omnia illa ſurſum deorſúmque in vnumquodque diſcurrendo perueniens, vix tandem ſciētiam parit intrinſecus. ſcientiam inquã ipſius quod naturaliter bene affectum eſt in animo ad ipſum quoque naturaliter bene affecto. At ſi quis malè affectus ſit naturá, qualis naturaliter animæ habitus ineſt multis, tum ad illa quæ diſcenda ſunt, tum ad mores, corruptíque illi ſunt, ne Lynceus quidem, vt eiuſmodi animus videat, efficere poſſet. Atque vt ſummatim dicam, neque acumen, neque memoria faciet vnquam, vt qui rei ipſius qua de agitur, non eſt cognatus, ipſum inſpiciat. Principium etenim in habitibus alienis non ſortitur. Quamobrem quicunque iuſtis aliíſque

ταυτὸν δὴ περί τε εὐθέος ἅμα καὶ περιφεροῦς σχήματος καὶ χρόας· περί τε ἀγαθοῦ καὶ καλοῦ καὶ δικαίου καὶ περὶ σώματος ἅπαντος. σκευαστοῦ τε καὶ κατὰ φύσιν γεγονότος, πυρὸς ὕδατός τε καὶ τῶν τοιούτων πάντων. καὶ ζώου ξύμπαντος πέρι. καὶ ἐν ψυχαῖς ἤθους. καὶ περὶ ποιήματα καὶ παθήματα ξύμπαντα. οὐ γὰρ ἂν τούτων μή τις τὰ τέτταρα λάβῃ. ἄλλως γέ πως οὔποτε τελέως ἐπιστήμης τοῦ πέμπτου μέτοχος ἔσται. πρὸς γὰρ τούτοις, ταῦτα οὐχ ἧττον ἐπιχειρεῖ τὸ ποῖόν τι περὶ ἕκαστον δηλοῦν. ἢ τὸ ὂν ἑκάστου διὰ τὸ τῶν λόγων ἀσθενές, ὧν ἕνεκα, νοῦν ἔχων οὐδεὶς, τολμήσει ποτὲ εἰς αὐτὸ τιθέναι τὰ νενομημένα ὑπ᾽ αὐτοῦ. καὶ ταῦτα εἰς ἀμετακίνητον, ὃ δὴ πάσχει τὰ γεγραμμένα τύποις. τοῦτο δὲ πάλιν αὖ τὸ νῦν λεγόμενον, δεῖ μαθεῖν. κύκλος ἕκαστος τῶν ἐν ταῖς πράξεσι γραφομένων ἢ καὶ τορνευθέντων, μεστὸς τοῦ ἐναντίου ἐστὶ τῷ πέμπτῳ. τοῦ γὰρ εὐθέος, ἐφάπτεται πάντη αὐτὸς δὲ φαμὲν ὁ κύκλος, οὔτέ τι σμικρότερον, οὔτε μεῖζον τῆς ἐναντίας ἔχει ἐν αὑτῷ φύσεως. ὄνομά τε αὐτῶν φαμὲν οὐδὲν οὐδενὶ βέβαιον εἶναι. κωλύει δ᾽ οὐδὲν τὰ νῦν στρογγύλα καλούμενα, εὐθέα κεκλῆσθαι. τά τε εὐθέα δὴ, στρογγύλα. καὶ οὐδὲν ἧττον βεβαίως ἕξειν, τοῖς μεταθεμένοις καὶ ἐναντίως καλοῦσι. καὶ μὴν περὶ λόγου γε ὁ αὐτὸς λόγος εἴπερ ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων σύγκειται, μηδὲν ἱκανῶς βεβαίως εἶναι βέβαιον. μυρίος δὲ λόγος αὖ περὶ ἑκάστου τῶν τεττάρων ὡς ἀσαφές. τὸ δὲ μέγιστον ὅπερ εἴπομεν ὀλίγον ἔμπροσθεν. ὅτι δυοῖν ὄντοιν τοῦ τε ὄντος καὶ τοῦ ποιοῦ τινος, οὐ τὸ ποῖόν τι τὸ δὲ ζητούσης εἰδέναι τῆς ψυχῆς, τὸ μὴ ζητούμενον ἕκαστον τῶν τεττάρων προτεῖνον τῇ ψυχῇ λόγῳ τε καὶ κατ᾽ ἔργα, αἰσθήσεσιν εὐέλεγκτον τό, τε λεγόμενον καὶ δεικνύμενον ἀεὶ παρεχόμενον ἕκαστον, ἀπορίας τε καὶ ἀσαφείας ἐμπίπλησι πάσης ὡς ἔπος εἰπεῖν πάντ᾽ ἄνδρα. ἐν οἷσι μὲν οὖν μηδ᾽ εἰθισμένοι τὸ ἀληθὲς ζητεῖν ἐσμὲν ὑπὸ πονηρᾶς τροφῆς, ἐξαρκεῖ δὲ τὸ προτεθὲν τῶν εἰδώλων, οὐ καταγέλαστοι γιγνόμεθα ὑπ᾽ ἀλλήλων, οἱ ἐρωτώμενοι ὑπὸ τῶν ἐρωτώντων. δυναμένων δὲ τὰ τέτταρα, διαρρίπτειν τε καὶ ἐλέγχειν, ἐν οἷς δ᾽ αὖ τὸ πέμπτον ἀποκρίνασθαι καὶ δηλοῦν ἀναγκάζωμεν, ὁ βουλόμενος τῶν δυναμένων ἀνατρέπειν κρατεῖ. καὶ ποιεῖ τὸν ἐξηγούμενον ἐν λόγοις ἢ γράμμασιν ἢ ἀποκρίσεσι, τοῖς πολλοῖς τῶν ἀκουόντων, δοκεῖν μηδὲν γιγνώσκειν ὧν ἂν ἐπιχειρῇ γράφειν ἢ λέγειν. ἀγνοούντων ἐνίοτε, ὡς οὐχ ἡ ψυχὴ τοῦ γράψαντος ἢ λέξαντος ἐλέγχεται, ἀλλ᾽ ἡ τῶν τεττάρων φύσις ἑκάστου πεφυκυῖα φαύλως. ἡ δὲ διὰ πάντων αὐτῶν διαγωγή, ἄνω καὶ κάτω μεταβαίνουσα. ἐφ᾽ ἕκαστον, μόγις ἐπιστήμην ἐνέτεκεν, εὖ πεφυκότος εὖ πεφυκότι. κακῶς δὲ ἂν φυῇ, ὡς ἡ τῶν πολλῶν ἕξις τῆς ψυχῆς, εἴς τε τὸ μαθεῖν, εἴς τε τὰ λεγόμενα ἤθη πέφυκε. τὰ δὲ, διέφθαρται, οὐδ᾽ ἂν ὁ λυγκεὺς ἰδεῖν ποιήσειε τοὺς τοιούτους. ἑνὶ δὲ λόγῳ. τὸν μὴ ξυγγενῆ τοῦ πράγματος, οὔτ᾽ ἂν εὐμαθία ποιήσειέ ποτε, οὔτε μνήμη. τὴν ἀρχὴν γὰρ, ἐν ἀλλοτρίαις ἕξεσιν οὐκ ἐγγίγνεται. ὥστε ὁπόσοι τῶν δικαίων τε καὶ τῶν ἄλλων

ὅσα καλὰ μὴ προσφυεῖς εἰσὶ καὶ ξυγγενεῖς. ἄλλοι δὲ ἄλλων εὐμαθεῖς ἅμα καὶ μνήμονες, οὐδ' ὅσοι ξυγγενεῖς. δυσμαθεῖς δὲ καὶ ἀμνήμονες οὐδένες τούτων μήποτε μάθωσιν ἀλήθειαν ἀρετῆς εἰς τὸ δυνατὸν οὐδὲ κακίας. ἅμα γὰρ αὐτὰ ἀνάγκη μανθάνειν, καὶ τὸ ψεῦδος, ἅμα καὶ ἀληθὲς τῆς ὅλης οὐσίας μετὰ τριβῆς πάσης καὶ χρόνου πολλοῦ, ὅπερ ἐν ἀρχαῖς εἶπον. μόγις δὲ τριβόμενα πρὸς ἄλληλα αὐτῶν ἕκαστα ὀνόματα καὶ λόγοι. ὄψεις τε καὶ αἰσθήσεις, ἐν εὐμενέσιν ἐλέγχοις ἐλεγχόμενα. καὶ ἄνευ φθόνων ἐρωτήσεσι καὶ ἀποκρίσεσι χρωμένων, ἐξέλαμψε φρόνησις περὶ ἕκαστον καὶ νοῦς. συντείνων ὅτι μάλιστ' εἰς δύναμιν ἀνθρωπίνην. διὸ δὴ πᾶς ἀνὴρ σπουδαῖος, τῶν ὄντων σπουδαίων πέρι, πολλοῦ δεῖ μὴ γράψας ποτὲ ἐν ἀνθρώποις, εἰς φθόνον καὶ ἀπορίαν καταβαλεῖ. ἑνὶ δὴ ἐκ τούτων δεῖ γιγνώσκειν λόγῳ. ὅτ' ἂν ἴδῃ τις συγγράμματα γεγραμμένα, εἴτε ἐν νόμοις νομοθέτου. εἴτε ἐν ἄλλοις τισὶν ἅττ' οὖν, ὡς οὐκ ἦν τούτῳ ταῦτα σπουδαιότατα, εἴπερ ἔστ' αὐτὸς σπουδαῖος. κεῖται δέ που ἐν χώρᾳ τῇ καλλίστῃ τῶν τούτου. εἰ δὲ ὄντως αὐτῷ ταῦτ' ἐσπουδασμένα ἐν γράμμασιν ἐτέθη, ἐξ ἄρα δή οἱ ἔπειτα θεοὶ μὲν, οὐ βροτοὶ δὲ φρένας ὤλεσαν αὐτοί. Τούτῳ δὴ τῷ μύθῳ τε καὶ πλάνῳ ὁ ξυνεπισπόμενος, εὖ εἴσεται. εἴτ' οὖν διονύσιος ἔγραψέ τι, τῶν περὶ φύσεως ἄκρων καὶ πρώτων, εἴτε τις ἐλάττων εἴτε μείζων, ὡς οὐδὲν ἀκηκοὼς, οὐδὲ μεμαθηκὼς ἦν ὑγιὲς ὧν ἔγραψε κατὰ τὸν ἐμὸν λόγον. ὁμοίως γὰρ αὐτὰ ἐσέβετο ἐμοὶ, καὶ οὐκ ἂν αὐτὰ εἰς ἀναρμοσίαν καὶ ἀπρέπειαν ἐκβάλλειν. οὔτε γὰρ ὑπομνημάτων χάριν ἔγραψεν. οὐδὲν γὰρ δεινὸν μή τις αὐτὸ ἐπιλάθηται, ἐὰν ἅπαξ τῇ ψυχῇ περιλάβῃ. πάντων γὰρ ἐν βραχυτάτοις κεῖται. φιλοτιμίας δὲ αἰσχρᾶς εἴπερ ἕνεκα, εἴθ' ὡς αὑτοῦ τιθέμενος. εἴθ' ὡς παιδείας δὴ μέτοχος ὢν ἧς οὐκ ἄξιος ἦν, ἀγαπῶν δόξαν τὴν τῆς μετοχῆς γενομένην. εἰ μὲν οὖν ἐκ τῆς μιᾶς συνουσίας διονυσίῳ τοῦτο γέγονε τάχ' ἂν εἴη. γέγονε δ' οὖν ὅπως ἴττω Ζεύς φησιν ὁ Θηβαῖος. διεξῆλθον μὲν γὰρ ὡς εἶπόν τε ἐγὼ, καὶ ἅπαξ μόνον. ὕστερον δὲ οὐ πώποτε ἔτι. ἐννοεῖν δὴ δεῖ τὸ μετὰ τοῦτο, ὅτῳ μέλει τὸ περὶ αὐτὰ γεγονὸς εὑρεῖν ὅπῃ ποτὲ γέγονε. τίνι ποτ' αἰτίᾳ τὸ δεύτερον, καὶ τὸ τρίτον πλεονάκις τε, οὐ διεξῇμεν. πότερον διονύσιος ἀκούσας μόνον ἅπαξ, οὕτως εἰδέναι τε οἴεται καὶ ἱκανῶς οἶδεν, εἴτε αὐτὸς εὑρὼν ἢ καὶ μαθὼν ἔμπροσθεν παρ' ἑτέρων, ἢ φαῦλα εἶναι τὰ λεχθέντα. ἢ τὸ τρίτον οὐ καθ' αὑτὸν, μείζονα δὲ, καὶ ὄντως οὐκ ἂν δυνατὸς εἶναι φρονήσεώς τε καὶ ἀρετῆς ζῆν ἐπιμελούμενος. εἰ μὲν γὰρ φαῦλα πολλοῖς μάρτυσι μαχεῖται τὰ ἐναντία λέγουσιν. οἳ περὶ τῶν τοιούτων, πάμπολυ διονυσίου κυριώτεροι ἂν εἶεν κριταί. εἰ δὲ εὑρηκέναι ἢ μεμαθηκέναι. ἄξια δ' οὖν εἶναι πρὸς παιδείαν ψυχῆς ἐλευθέρας πῶς ἂν μὴ θαυμαστὸς ὢν ἄνθρωπος, τὸν ἡγεμόνα τούτων καὶ κύριον οὕτως εὐχερῶς ἠτίμασέ ποτ' ἄν. πῶς δ' ἠτίμασεν, ἐγὼ φράζοιμ' ἄν. οὐ πολὺν χρόνον

quotcunque ſunt pulchra, non ſunt apti natura atque cognati, licèt alij ad alia ingenioſi ſimul & memores: rurſus quicunque cognati ſunt quidem, ſed hebetes & memoria parum validi, nunquam ad ſummum diſcendi veritatē peruenient vel virtutis, vel vitij. Neceſſe enim eſt ea ſimul perdiſcere, & falſum ſimul & verum totius eſſentię cū omni exercitatione atque longitudine temporis: quod & ab initio dixi. Poſtquam verò ſingulatim ipſorum nomina, definitiones, viſúſque & ſenſus agitata inuicē tritáque fuerint, benignísque reprehenſionibus redarguta, & abſque inuidia interrogando reſpondendóque diſcuſſa, vix tandem refulget circa vnumquodque prudentia atque intelligentia ad ſummum omnino pro humana facultate contendens. Quamobrem permultùm abeſt, vt vir ſtudioſus & grauis de iis quæ reuera digna ſunt, ſtudio ſcribens hominibus, ſe ſimul & ſua inuidiæ ambiguitatíque ſubiicere debeat. Vno verò ex his ſermone id intelligere licet: quando videlicet qui alicuius ſcripta cernens, ſiue legumlatoribus in legibus, ſiue in quibuſlibet aliis aliorum, animaduertat illa nō eſſe tanquam omnino ſeria ſtudioſiſſimè pertractata: ſiquidem ſit ipſe ſtudioſus. Iacent autem inter ſua in regione pulcherrima. Sin autem reuera ipſi hæc tanquam ſeria ſtudioſè literis tradita ſunt, dij quidem minimè ſed homines mentē eripuerunt. Hāc vtique orationem digreſſionémque quicunque ſequetur, planè intelliget, ſiue Dionyſius aliquid de ſummis & primis naturæ ſcripſerit, ſiue quiuis alius aut minor aut maior, nihil eum ſyncerū audiuiſſe vel didiciſſe eorum quæ ſcripſit. vt mea fert opinio. Alioquin pariter atque ego ipſa veneratus fuiſſet, neq; auſus fuiſſet vnquā temerè edendo abſurditati indecentięque ſubiicere. Neq; verò quaſi memoriæ ſubſidium illa ſcripſit. Non enim hac in re memoriæ diffidendum: ſi id ſemel animo fuerit comprehenſum. Nam id totum breuiſſimè omniū eſt collectum. Fortè verò turpi quadam ambitione id fecit, vel tanquam ſua hæc aſſerens, vel tanquā particeps diſciplinæ, qua indignus erat, gloriam quærēs. Verùm ſi ex vna duntaxat congregatione id Dionyſio contigit, eſſet id forſan concedendum. Sed id nouerit Iupiter, (vt inquit Thebanus.) Percurri equidem hæc illi, eo quo dixi modo, ſemélque tantùm: poſtea verò nunquam. Poſt hæc autem conſiderandum eſt, ſicui cura ſit inuenire eius quod nobis circa illa accidit, cauſam: cur videlicet & ſecundo, & tertio, & ſæpius ea non pertractauimus: Vtrū Dionyſius, ipſis ſemel duntaxat auditis, adeò ſufficienter ea ſe ſcire putauerit ſatiſve norit, ſiue inuenerit ipſe, ſiue ab aliis antè didicerit: an friuola quæ dicebantur exiſtimarit. An fortè præter hæc tertium quiddam acciderit: videlicet vt ipſa haud ſuis æqualia viribus ſeu maiora cenſuerit: ac reuera ſe minimè idoneum eſſe qui ſub prudentiæ virtutíſque diligentia viuat. Si enim friuola exiſtimaſſe dicatur, multis certè teſtibus pro cauſa noſtra contrà pugnabitur: qui in rebus eiuſmodi iudicandis longè maiorem quàm Dionyſius autoritatē habeāt. Quòd ſi inueniſſe vel didiciſſe, atq; ipſa quidē digna videri, quæ liberali animo in diſciplinā adhibeantur, quis nō id mirū putet, Dionyſium ſic affectum horum aliquando ducem & autorem tā facilè contempſiſſe? Quo autem pacto contempſerit iam dicam. Profectò non multò pòſt hoc tempore

matri,

Patrimonium Dionis, quod prius eum liberè possidere, fructus quos inde percipere permittebat, iam vetuit omnino per eius procuratores attingi: pecuniáque ut consueuerant ad ipsum in Peloponnesum mitti: quasi epistolæ illius prorsus oblitus, quam mihi scripserat. Afferebat enim res illas non Dionis esse, sed filij: qui cùm esset ex sorore nepos, eũ ex lege sub tutela ipsius esse. Hæc igitur usque ad illud tempus acta fuerunt. quæ ego considerans iã planè perspiciebam quo pacto erga philosophiam Dionysius fuisset affectus, conturbabarque vellem nollem. Erat iam tunc æstas: & frequenter nauigabatur: videbatúrque mihi non tam de Dionysio quàm de me ipso conquerendum, & de his qui me impulerant ut in fretum Scyllæ tertio deuenirem, Charybdimque remiterer perniciosam. Compulsus itaque sum Dionysio dicere, non posse me ullo modo apud se fore, Dione tam ignominiosè contempto, at ille me consolabatur, rogabátque ut manerem, non putans sibi honestum, ut ego ipse tam citò horum à se factorum nuncius irem. Cùm verò mihi manendum persuadere nõ posset, ipse mihi se paraturum ait, qui & quo pacto me deferrent. Ego autem in transmissoriis nauigiis trajicere cõstitueram: omnia esse perferenda ducens, si abire me prohiberet: quippe cùm manifestè ipse nulla Dionysium iniuria afficiens, ab eo iniuria affectus fuissem. At ille cùm me nullo modo manere velle cognosceret, quò nauigationem tunc meam impediret, alia machinatus est. Postridie sermonem ad me habuit gratiosum atque ad persuadendum accommodatum. Mihi & tibi, inquit, Dio Dionísque res, quatenus discordiæ nostræ causam præbent, tollantur à medio Dioni equidem tui gratia hæc faciam. Decerno Dionem recipientem sua habitare in Peloponneso, nõ tanquam exulem, sed tanquam cui liceat huc proficisci, quando illi & mihi vobísq; amicis communiter videatur: dũmodo nullam mihi iniuriam faciat. Huius autem rei fideiussores mihi fore te familiarésq; tam tuos quàm Dionis qui hîc habitant. Dionem quoque ipsum id vobis obseruaturum, sufficienter cõfirmare debere. Pecuniæ verò omnes quas ille acceperit, in Peloponneso, & Athenis deponantur penes quos vobis videtur. Harum quidem pecuniarum fructus accipiat Dio, sed ipsas tollere nisi vobis cõncedentibus nequeat. Nõ enim confido, si pecunias susceperit, eum mihi fidem seruaturum, cùm non paucæ futuræ sint. Maiorem verò tibi tuísque habeo fidem. Considera igitur an tibi hæc placeant: manéque horum gratia hîc annum, quo peracto susceptis his pecuniis abibis. Dionem equidem scio magnam tibi gratiá habiturum, cùm hæc sibi perfeceris. Cùm hæc igitur audiuissem, quanquam ægrè omnino ferebam, respondi tamen hac in re me consultaturum, tempúsque respondendi in crastinum sumpsi. Atque in hoc consentientes tum discessimus. Consultabam itaq; posthac ipse mecũ valde quidẽ ambiguus. Occurrebat autẽ quasi cõsilij dux prima mihi eiusmodi ratio. Age utiq; etsi Dionysius nihil eorũ quę promittit, seruare cogitat: si tamen abeunte me, per se ac ac per amicos probabiliter ad Dionem scribat, quæ nunc mihi dicit, se quidem obtulisse ultrò, me verò noluisse: résque sua penitus neglexisse. Præterea his addebam. Si Dionysius me volens dimittere, ideóque nauigium nautásque non det:

διαλιπὼν τὸ μετὰ τοῦτο. ἐν τῷ πρόσθεν δίωνα ἐῶν τὰ ἑαυτοῦ κεκτῆσθαι καὶ καρποῦσθαι χρήματα, τότε οὐκ ἔτ' εἴα τοὺς ἐπιτρόπους αὐτοῦ πέμπειν εἰς πελοπόννησον, καθάπερ ἐπιλελησμένος τῆς ἐπιστολῆς παντάπασιν. εἶναι γὰρ αὐτὰ οὐ δίωνος, ἀλλὰ τοῦ υἱέος ὄντος μὲν ἀδελφιδοῦ αὐτοῦ, κατὰ νόμους δὲ ἐπιτροπεύοντος. τὰ μὲν δὴ πεπραγμένα μέχρι τούτου, ταῦτ' ἦν ἐν τῷ τότε χρόνῳ. τούτων δ' οὕτω γενομένων ἑωράκειν τε ἀκριβῶς τὴν ἐπιθυμίαν τὴν διονυσίου φιλοσοφίας ἀγανακτεῖν τ' ἐξῆν εἴτε βουλοίμην, εἴτε μή. ἦν γὰρ θέρος ἤδη τότε καὶ ἔκπλοι τῶν νεῶν. ἐδόκει δὴ χαλεπαίνειν μὲν οὐ δεῖν ἐμὲ διονυσίῳ μᾶλλον ἢ ἐμαυτῷ τε καὶ τοῖς βιασαμένοις ἐλθεῖν ἐμὲ τὸ τρίτον εἰς τὸν πορθμὸν τὸν περὶ τὴν σκύλλαν, ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλοὴν ἀναμετρήσαιμι χάρυβδιν λέγειν δὲ πρὸς διονύσιον, ὅτι μοι μένειν ἀδύνατον εἴη, δίωνος οὕτω προπεπηλακισμένου. ὁ δὲ παρεμυθεῖτό τε, καὶ ἐδεῖτο μένειν. οὐκ οἰόμενος οἱ καλῶς ἔχειν, ἐμὲ ἄγγελον αὐτὸν τῶν τοιούτων ἐλθεῖν ὅτι τάχος. οὐ πείθων δὲ αὐτός μοι πομπὴν παρασκευάσειν ἔφη· ἐγὼ γὰρ ἐν τοῖς ἀποστόλοις πλοίοις ἐμβὰς διενοούμην πλεῖν τεθυμωμένος, πάσχειν τε οἰόμενος δεῖν, εἰ διακωλυοίμην ὁτιοῦν. ἐπειδὴ περιφανῶς ἠδίκουν μὲν οὐδὲν, ἠδικούμην δέ. ὁ δὲ οὐδέν με τοῦ καταμένειν προσιέμενον ὁρῶν μηχανὴν τοῦ μεῖναι τὸν τότε ἔκπλουν, μηχανᾶται τοιάνδε τινά. τῇ μετὰ ταῦτα ἐλθὼν ἡμέρᾳ λέγει πρός με πιθανὸν λόγον. ἐμοὶ καὶ σοὶ δίων ἔφη καὶ τὰ δίωνος, ἐκ ποδῶν ἀπαλλαχθήτω τοῦ περὶ αὐτὰ πολλάκις διαφέρεσθαι. ποιήσω γὰρ διὰ σὲ ἔφη δίωνι τάδε. ἀξιῶ ἐκεῖνον ἀπολαβόντα τὰ ἑαυτοῦ, οἰκεῖν μὲν ἐν πελοποννήσῳ. μὴ ὡς φυγάδα δέ, ἀλλ' ὡς αὐτῷ καὶ δεῦρο ἐξὸν ἀποδημεῖν, ὅταν ἐκείνῳ τε καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν τοῖς φίλοις κοινῇ ξυνδοκῇ. ταῦτα δ' εἶναι μὴ ἐπιβουλεύοντος ἐμοί. τούτων δὲ ἐγγυητὰς γίγνεσθαί σέ τε, καὶ τοὺς σοὺς οἰκείους, καὶ τοὺς ἐνθάδε δίωνος. ὑμῖν δὲ τὸ βέβαιον ἐκεῖνος παρεχέτω. τὰ χρήματα δὲ ἃ ἂν λάβῃ, κατὰ πελοπόννησον μὲν καὶ ἀθήνας κείσθω, παρ' οἷς τισιν ἂν ὑμῖν δοκῇ. καρπούσθω δὲ δίων, μὴ κύριος δὲ ἄνευ ὑμῶν γιγνέσθω ἀνελέσθαι. ἐγὼ γὰρ ἐκείνῳ μὲν οὐ σφόδρα πιστεύω τούτοις χρώμενον ἂν τοῖς χρήμασι, δίκαιον γίγνεσθαι περὶ ἐμέ. οὐ γὰρ ὀλίγα ἔσται. σοὶ δὲ καὶ τοῖς σοῖς, μᾶλλον πεπίστευκα. ὅρα δὴ ταῦτα εἴ σοι ἀρέσκει, καὶ μένε ἐπὶ τούτοις τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον. εἰς δὲ ὥρας, ἄπιθι λαβὼν τὰ χρήματα ταῦτα. καὶ δίων εὖ οἶδ' ὅτι πολλὴν χάριν ἕξει σοι διαπραξαμένῳ ταῦτα ὑπὲρ ἐκείνου. τοῦτον δὴ ἐγὼ τὸν λόγον ἀκούσας, ἐδυσχέραινον μέν. ὅμως δὲ βουλευσάμενος ἔφην εἰς τὴν ὑστεραίαν αὐτῷ περὶ τούτων τὰ δόξαντα ἀπαγγελεῖν. ταῦτα ξυνεθέμεθα τότε. ἐβουλευόμην δὴ τὸ μετὰ ταῦτα κατ' ἐμαυτὸν γενόμενος, μάλα συγκεχυμένος. πρῶτος δ' ἦν μοι τῆς βουλῆς ἡγούμενος, ὅδε λόγος. φέρε, εἰ διανοεῖται τούτων μηδὲν ποιεῖν διονύσιος ὧν φησιν. ἀπελθόντος δέ μου ἐὰν ἐπιστέλλῃ δίωνι πιθανῶς αὐτός τε καὶ ἄλλοις πολλοῖς τῶν αὐτοῦ διακελευόμενος ἃ νῦν πρὸς ἐμὲ λέγει. ὡς αὐτοῦ μὲν ἐθέλοντος, ἐμοῦ δὲ οὐκ ἐθελήσαντος ἃ προυκαλεῖτό με δρᾶν, ἀλλ' ὀλιγωρήσαντος τῶν ἐκείνου τὸ παράπαν πραγμάτων. πρὸς δὲ καὶ τούτοισιν ἔτι μὴ δ' ἐθέλῃ με ἐκπέμπειν αὐτὸς τῶν ναυκλήρων μηδενὶ προστάττων.

ἐνδείξηται πᾶσι ῥᾳδίως ὡς ἀβουλῶν ἐμὲ ἐκπλεῖν, ἄρα τις ἐθελήσει με ἄγειν ναύτης ὁρμώμενον ἐκ τῆς διονυσίου οἰκίας. ᾤκουν γὰρ δὴ τοῖς ἄλλοισι κακοῖς ἐν τῷ κήπῳ τῷ περὶ τὴν οἰκίαν. ὅθεν οὐδ᾽ ἂν ὁ θυρωρὸς ἤθελέ μ᾽ ἀφεῖναι, μὴ πεμφθείσης αὐτῷ τινος ἐντολῆς παρὰ διονυσίου. ἂν δὲ μείνω τὸν ἐνιαυτὸν, ἕξω μὲν δίωνι ταῦτα ἐπιστέλλειν, ἐν οἷς τ᾽ εἰμὶ, καὶ ἃ πράττω. καὶ ἐὰν μὲν δὴ ποιῇ τι διονύσιος ὧν φησιν, οὐ παντάπασιν ἔσται μοι καταγελάστως πεπραγμένα. τάλαντα γὰρ ἴσως ἐστὶν οὐκ ἔλαττον ἂν ἐκτιμᾷ τις ὀρθῶς ἑκατὸν, ἡ δίωνος οὐσία. ἂν δ᾽ οὖν γίγνηται τὰ νῦν ἀπεμφαίνοντα, οἷα εἰκὸς αὐτὰ γίγνεσθαι. ἀπορῶ μὲν ὅτι χρήσομαι ἐμαυτῷ. ὅμως δὲ, ἀναγκαῖον ἴσως ἐνιαυτόν γ᾽ ἔτι πονῆσαι, καὶ ἔργοις ἐλέγξαι πειρᾶσθαι, τὰς διονυσίου μηχανάς. ταῦτά μοι δόξαντα, εἰς τὴν ὑστεραίαν εἶπον πρὸς διονύσιον ὅτι δέδοκταί μοι μένειν. ἀξιῶ μὴν ἔφην, μὴ κύριον ἡγεῖσθαί σε δίωνος ἐμέ. πέμπειν δὲ μετ᾽ ἐμοῦ σὲ παρ᾽ αὐτὸν γράμματα τὰ νῦν δεδογμένα δηλοῦντα. καὶ ἐρωτᾶν εἴτε ἀρκεῖ ταῦτα αὐτῷ ἢ καὶ μή. βούλεται δὲ ἄλλ᾽ ἄττα καὶ ἀξιοῖ, καὶ ταῦτα ἐπιστέλλειν ὅτι τάχιστα. σὲ δὲ, νεωτερίζειν μηδὲν πω τῶν περὶ ἐκεῖνον. ταῦτ᾽ ἐῤῥήθη, ταῦτα ξυνωμολογήσαμεν, ὡς νῦν εἴρηται σχεδόν. ἐξέπλευσε δὴ τὰ πλοῖα μετὰ τοῦτο, καὶ οὐκέτι μοι δυνατὸν ἦν πλεῖν. ὅτε δή μοι καὶ διονύσιος ἐμνήσθη λέγων ὅτι τὴν ἡμίσειαν τῆς οὐσίας, εἶναι δέοι δίωνος. τὴν δ᾽ ἡμίσειαν, τοῦ υἱέως. ἔφη δὴ πωλήσειν αὐτήν. πραθείσης δὲ, τὰ μὲν ἡμίσεα ἐμοὶ δώσειν ἄγειν. τὰ δ᾽ ἡμίσεα τῷ παιδὶ καταλείψειν αὐτοῦ. τὸ γὰρ δὴ δικαιότατον οὕτως ἔχειν. πληγεὶς δ᾽ ἐγὼ τῷ λεχθέντι, πάνυ μὲν ᾤμην γελοῖον εἶναι ὅτι λέγειν ἔτι. ὅμως δ᾽ εἶπον ὅτι χρείη τὴν παρὰ δίωνος ἐπιστολὴν, περιμένειν ἡμᾶς. καὶ ταῦτα πάλιν αὐτὰ ἐπιστέλλειν. ὁ δὲ, ἑξῆς τούτοις, πάνυ νεανικῶς ἐπώλει τὴν οὐσίαν αὐτοῦ πᾶσαν, ὅπῃ τε καὶ ὅπως ἤθελε καὶ οἷς τισι. πρὸς ἐμὲ δὲ, οὐδὲν ὅλως ἐφθέγγετο περὶ αὐτῶν. καὶ μὴν ὡσαύτως ἐγὼ πρὸς ἐκεῖνον αὖ, περὶ τῶν δίωνος πραγμάτων, οὐδὲν ἔτι διελεγόμην. οὐδὲν γὰρ ἔτι πλέον ᾤμην ποιεῖν. μέχρι μὲν δὴ τούτων ταύτῃ μοὶ βεβοηθημένον ἐγεγόνει φιλοσοφίᾳ καὶ φίλοις, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἐζῶμεν ἐγὼ καὶ διονύσιος· ἐγὼ μὲν βλέπων ἔξω, καθάπερ ὄρνις ποθῶν ποθὲν ἀναπτέσθαι. ὁ δὲ διαμηχανώμενος τίνα τρόπον ἀνασοβήσοι με, μηδὲν ἀποδοὺς τῶν δίωνος. ὅμως δὲ ἔφαμεν ἑταῖροί γε εἶναι πρὸς πᾶσαν σικελίαν. τῶν δὴ μισθοφόρων τοὺς πρεσβυτέρους, διονύσιος ἐπεχείρησεν ὀλιγομισθοτέρους ποιεῖν, παρὰ τὰ τοῦ πατρὸς ἔθη. θυμωθέντες δὲ οἱ στρατιῶται ξυνελέγησαν ἀθρόοι, καὶ οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψειν. ὁ δ᾽ ἐπεχείρει βιάζεσθαι, κλείσας τὰς τῆς ἀκροπόλεως πύλας. οἱ δ᾽ ἐφέροντο εὐθὺς πρὸς τὰ τείχη παιῶνά τινα βοήσαντες βάρβαρον καὶ πολεμικόν. οὗ δὴ περιδεὴς διονύσιος γενόμενος, ἅπαντα συνεχώρησε, καὶ ἔτι πλείω τοῖς τότε συλλεχθεῖσι τῶν πελταστῶν. λόγος δή τις ταχὺ διῆλθεν. ὡς ἡρακλείδης αἴτιος εἴη γεγονὼς πάντων τούτων. ὃν ἀκούσας, ὁ μὲν ἡρακλείδης, ἐκ ποδῶν αὐτὸν ἔχων ἀφανής. διονύσιος δὲ ἐζήτει

imò facilè cunctis significet velle me ipso nolente discedere: quísnam me naui asportare ex ædibus ipsis Dionysij audeat? Habitabam equidem, ne quid deesset incommodi, in ipsis qui circa ædes erant, hortis. Vnde me ianitor quidem nisi iubente Dionysio egredi permisisset. Quòd si annum permansero, habeo equidem quid Dioni significem notúmque faciam quibus sim cõstitutus, quídve agam. Ac si Dionysius nonnihil eorũ quæ promittit, seruauerit, opera tolerantiáq; hæc mea nõ omnino deridenda videbitur. patrimonium nanq; Dionis non pauciorum quàm centum talentorũ si quis rectè æstimare velit, cẽsebitur. At verò si ita res cadant vt eas verisimile est casuras, quò me vertá, nescio. Verumtamẽ fortè necesse est me annũ adhuc tolerantem machinationes Dionysij reipsa pro viribus redarguere. Cùm ita mecum consultauissem, sequenti mox die ad Dionysium retuli, videri mihi manendum. Sed addidi, ne existimaret me posse apud Dionem prorsus omnia quasi dominum, ideóque operæpretium esse vt vnà mecum ipse quoque ad eum scriberet, significans hæc nostra consilia, atque interrogans vtrum sibi hæc satisfaciant, nécne: & nunquid aliud præter ea quiddam exigat. Idque quàm primùm inquam scribendum esse. Interea verò nihil in re Dionis: ab eo noui esse tentandum. Hæc inter nos dicta sunt. In his fermè, vt nunc dico, conuenimus. Post hæc autem cùm iam naues abiissent: ideóque nulla mihi foret vlterius nauigandi facultas: Dionysius quasi nonnihil prætermissi reminiscens, Dimidia inquit bonorum Dionis pars filio iure manere debet, dimidia verò ad Dionem mitti. hanc ergo vendi curabo. Qua vendita, pecuniarum dimidium tibi tradam, quod ad Dionẽ perferatur: reliqua verò pars penes nos pro filio reseruabitur: ita enim ius ipsum exigit. His ergo illis dictis perculsus ridiculum putam amplius ea de re loqui. Dixi tamen dicere nos expectare à Dione responsum, atque rursus hæc ipsa ad illũ rescribere. At ille pòst nimis audacter patrimonium Dionis totum quanto libuit pretio, & quo pacto hæc, & quibus placuit vendidit. Mihi verò ea de re verbum omnino fecit nullum. at ego similiter posthac de re Dionis nihil vlterius locutus sum, quippe cùm nihil amplius me profecturum existimarem. Hactenus hac ratione & philosophiæ & amicis auxilium præstiti. post hæc autem ego & Dionysius ita viximus, vt ego quidem semper extrà spectarem, quasi auis quædam alicunde cupiens euolare: ille verò assiduè, quo pacto me cohiberet machinaretur de rebus quidem Dionis concedens nihil. In cæteris tamen negotiis per vniuersam Siciliam amicos inter nos esse fatebamur. Eo autem tempore Dionysius veteranis militibus stipendia minuere tentauit, præter parentis consuetudinem. Irati verò milites in vnum conuenerunt, neque id se toleraturos cõminabantur. Itaque ille clausis arcis ipsius portis coercere illos conabantur. At illi repétè aduentarũt ad mœnia, clamorẽ quendam barbarũ ac bellicũ attollẽtes. Quo metu conterritus Dionysius cũcta illi cõsueta, atq; etiá plura cõsuetis illis cõcessit. Rumor aũt fuit Heraclidẽ tumultus omnis causa extitisse. Quod Heraclides quidem persentiẽs clá fugá arripuit. Dionysius verò cũ illũ

caper

capere affectaret, neque inueniretur. Theodotem ad se in hortos accersiuit. Eram fortè tunc & ipse in hortis perambulans. Cætera quidem quę inter illos tractata sunt, neque scio neque dum colloquerētur, audiui: sed quæ me præsente inquit Dionysio Theodotes & noui & memini, O Plato ait, Dionysio suadeo huic, si Heraclidem huc adducere potero, criminibus in se delatis responsurum: ac si nolit deinde eum Dionysius in Sicilia permanere, saltem permittat vxorem filiúmque suscipere, atque in Peloponnesum abire ibique habitare, nihil ibi molientem contra Dionysium, & bonorũ quæ hîc possidet, fructus percipientē. Hac ergo fiducia Heraclidem iam vocaui. atque iterum vocabo. Siue igitur ex prima vocatione, siue ex secunda huc ille venerit, cum Dionysio constituebam rogabámque nequid mali Heraclidi inferatur vel extra vrbē vel in vrbe, tantum verò si videbitur, extra fines mittatur, donec aliter Dionysio videatur. Hæc inquit, Dionysi, concedisne? Concedo respondit, neque etiam siquando in ædibus tuis appareat, aliud quicquam mali esse passurum. Sequenti verò die in ipso crepusculo Eurybius & Theodotes ad me mirum in modum perterriti conuolarunt. Confestímque Theodotes, ô Plato, inquit affuisti heri conditionibus quibus de Heraclide Dionysius mecum tecúmque conuenit. Affui, inquam. At ille, nunc, inquit, discurrunt satellites ad Heraclidem comprehendendum: atque periculum est, ne ille propè alicubi sit. Sequere ergo nobiscum omni studio ad Dionysium. Iuimus itaque: & ingressi ad ipsum, illi quidem silentio stabant lacrymantes: ego verò inquam, verentur hi Dionysi, ne tu contrà quàm heri conuenerit, noui quicquam agas aduersus Heraclidem. Nam videtur ille mihi propè alicubi diuertisse, manifestéque adesse. Dionysius verò his auditis exarsit in iras, in variósque se mutauit colores. quales ira consueuit afferre. Et Theodotes ad pedes eius procũbens, manu eius apprehensa multis cũ lacrymis nequid tale faceret, deprecabatur. Tũc ego sermonem suscipiens eum consolaturus, Bono sis animo, inquam, ô Theodotes. Non enim aliter facere audet Dionysius quàm heri promisit. At Dionysius tyrannico nimium vultu me intuitus. Tibi, inquit, promisi nihil, siue magnum siue paruum. Imò verò per deos, inquam, promisisti non facturum te hæc ipsa, quæ nunc ne facias hic deprecatur. Hæc ego locutus egredior. Post hæc Dionysius quidem Heraclidem capere conabatur. Theodotes autem hæc per nuncios illi significans, vt fugam arriperet admonuit. Miserat quidem Dionysius & Tisiam quendam cum satellitibus, iubens passim Heraclidem insequi. Sed ille, vt fertur, anticipans & paruo quodam diei spatio satellites deuitans, intra Carthaginensium fines se recepit. Iam verò ex inimicitiis contra me exortis probabilem Dionysius occasionem quam per insidias diu captauerat, ne videlicet ad Dionem pecuniæ mitterentur, assecutus fuisse videtur. Ac primùm quidem ex arce me amisit, occasionem præferens quòd mulieres sacra decem dierum in quibus habitabam hortis essent facturæ. Itaque me per eos dies extra arcem apud Archedemum manere iussit. Interea Theodotes me ad se vocans, multa circa ea

λαβεῖν. ἀπορῶν δὲ Θεοδότην μεταπεμψάμενος εἰς τὸν κῆπον, ἔτυχον δ' ἐν τῷ κήπῳ καὶ ἐγὼ τότε περιπατῶν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα οὔτ' οἶδα οὔτ' ἤκουον διαλεγομένων, ἃ δὲ ἐναντίον εἶπε Θεοδότης ἐμοῦ πρὸς Διονύσιον, οἶδά τε καὶ μέμνημαι. Πλάτων γὰρ ἔφη, Διονύσιον, ἐγὼ πείθω τουτονὶ, ἐὰν ἐγὼ δύνωμαι δεῦρο Ἡρακλείδην κομίσαι δυνατὸς ἡμῖν εἰς λόγους περὶ τῶν ἐγκλημάτων αὐτῷ τῶν νῦν γεγονότων, ἂν ἄρα μὴ δόξῃ δεῖν αὐτὸν οἰκεῖν ἐν Σικελίᾳ, τόν τε υἱὸν λαβόντα καὶ τὴν γυναῖκα, ἀξιῶ εἰς Πελοπόννησον ἀποπλεῖν, οἰκεῖν τε, βλάπτοντα μηδὲν Διονύσιον ἐκεῖ, καρπούμενον δὲ τὰ ἑαυτοῦ. μετεπεμψάμην μὲν οὖν, καὶ πρότερον αὐτόν. μεταπέμψομαι δὲ καὶ νῦν. ἄν τ' οὖν ἀπὸ τῆς προτέρας μεταπομπῆς ἄν τε καὶ ἀπὸ τῆς νῦν ὑπακούσῃ μοι. Διονύσιον δὲ ἀξιῶ καὶ δέομαι. ἄν τις ἐντυγχάνῃ Ἡρακλείδῃ ἐάν τ' ἐν ἀγρῷ, ἐάν τ' ἐνθάδε, μηδὲν ἄλλο αὐτῷ φλαῦρον γίγνεσθαι. μεταστῆναι δ' ἐκ τῆς χώρας ὡς ἂν ἄλλο τι Διονυσίῳ δόξῃ. ταῦτα ἔφη συγχωρεῖς, λέγων πρὸς τὸν Διονύσιον, συγχωρῶ μηδ' ἂν πρὸς τῇ σῇ ἔφη φανῇ οἰκίᾳ πείσεσθαι φλαῦρον μηδὲν παρὰ τὰ νῦν εἰρημένα. τῇ δὴ μετὰ ταύτην τὴν ἡμέραν δείλης, Εὐρύβιος καὶ Θεοδότης, προσηλθέτην μοι σπουδῇ τεθορυβημένω θαυμαστῶς. καὶ ὁ Θεοδότης, λέγει. Πλάτων ἔφη, παρῆσθα χθὲς οἷς περὶ Ἡρακλείδου Διονύσιος ὡμολόγει πρὸς ἐμὲ καὶ σέ. πῶς δ' οὐκ ἔφην. νῦν τοίνυν ἦ δ' ὅς, περιθέουσι πελτασταὶ, λαβεῖν Ἡρακλείδην ζητοῦντες. ὁ δ' εἶναί πῃ ταύτῃ κινδυνεύει. ἀλλ' ἡμῖν ἔφη συνακολούθησον πρὸς Διονύσιον ἁπάσῃ μηχανῇ. ᾠχόμεθα οὖν, καὶ εἰσήλθομεν παρ' αὐτόν. καὶ τὼ μὲν ἑστάτην σιγῇ δακρύοντε. ἐγὼ δὲ εἶπον. οἵδε πεφόβηνται, μή τι σὺ παρὰ τὰ χθὲς ὡμολογημένα ποιήσῃς περὶ Ἡρακλείδην νεώτερον. δοκεῖ γάρ μοι ταύτῃ πῃ γεγονέναι φανερὸς, ἀποτετραμμένος. ὁ δὲ ἀκούσας, ἀνεφλέχθη τε, καὶ παντοδαπὰ χρώματα ἧκεν, οἷα ἂν θυμούμενος ἀφείη. προσπεσὼν δ' αὐτῷ ὁ Θεοδότης, λαβόμενος τῆς χειρὸς, ἐδάκρυσέ τε καὶ ἱκέτευε, μηδὲν τοιοῦτον ποιεῖν. ὑπολαβὼν δ' ἐγὼ παραμυθούμενος, θάῤῥει Θεοδότα ἔφην. οὐ γὰρ τολμήσει Διονύσιος παρὰ τὰ χθὲς ὡμολογημένα, ἄλλα ποτὲ δρᾶν. καὶ ὃς ἐμβλέψας μοι καὶ μάλα τυραννικῶς, σοὶ ἔφη ἐγὼ, οὔτε τι σμικρὸν, οὔτε μέγα ὡμολόγησα. νὴ τοὺς θεοὺς ἦν δ' ἐγὼ, σύ γε ταῦτα ἅ σου νῦν ὅδε δεῖται ποιεῖν. καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἀποστρεφόμενος ᾠχόμην ἔξω. τὸ μετὰ ταῦτα ὁ μὲν ἐκυνήγει τὸν Ἡρακλείδην. Θεοδότης δὲ ἀγγέλους πέμπων Ἡρακλείδῃ, φεύγειν διεκελεύετο. ὁ δὲ, ἐκπέμψας Τισίαν καὶ πελταστὰς διώκειν ἐκέλευε. φθάνει δὲ ὡς ἐλέγετο Ἡρακλείδης, εἰς τὴν Καρχηδονίων ἐπικράτειαν ἐκφυγὼν ἡμέρας σμικρῷ τινι μέρει. τὸ δὴ μετὰ τοῦτο, ἡ πάλαι ἐπιβουλὴ Διονυσίῳ τοῦ μὴ ἀποδοῦναι τὰ Δίωνος χρήματα, ἔδοξεν ἔχθρας λόγον ἔχειν ἂν πρός με πιθανόν. καὶ πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ἀκροπόλεως ἐκπέμπει με διευρὼν πρόφασιν. ὡς τὰς γυναῖκας ἐν τῷ κήπῳ ἐν ᾧ κατῴκουν ἐγὼ, δέοι θῦσαι θυσίαν τινὰ δεχήμερον. ἔξω δή με παρ' Ἀρχεδήμῳ προσέταττε τὸν χρόνον τοῦτον μεῖναι. ὄντος δέ μου ἐκεῖ Θεοδότης μεταπεμψάμενός με, πολλὰ περὶ τῶν

τότε πραχθέντων ἠγανάκτει, καὶ ἐμέμφετο διονυσίῳ. ὁ δ' ἀκούσας ὅτι παρὰ θεοδότην εἴην εἰσεληλυθὼς, πρόφασιν αὖ ταύτην ἄλλην τῆς πρὸς ἐμὲ διαφορᾶς ποιούμενος ἀδελφὴν τῆς πρόσθεν, πέμψας τινὰ ἠρώτα με, εἰ ξυγγιγνοίμην ὄντως μεταπεμψαμένου με θεοδότου. κἀγὼ παντάπασιν ἔφην. ὁ δὲ ἐκέλευε τοίνυν ἔφη σοι φράζειν, ὅτι καλῶς οὐδαμῇ ποιεῖς, δίωνα, καὶ τοὺς δίωνος φίλους, ἀεὶ περὶ πλείονος αὐτοῦ ποιούμενος. ταῦτ' ἐρρήθη. καὶ οὐκέτι μετεπέμψατό με εἰς τὴν οἴκησιν πάλιν. ὡς ἤδη σαφῶς θεοδότου μὲν ὄντος μου καὶ ἡρακλείδου φίλων, καὶ τοῦ δ' ἐχθροῦ, καὶ οὐκέτ' εὐνοεῖν ᾤετό με, ὅτι δίωνι τὰ χρήματα ἔρρει παντελῶς. ᾤκουν δὴ τὸ μετὰ τοῦτο ἔξω τῆς ἀκροπόλεως ἐν τοῖς μισθοφόροις. προσιόντες δέ μοι, ἄλλοι τε καὶ οἱ τῶν ὑπηρεσιῶν ὄντες ἀθήνηθεν ἐμοὶ πολῖται, ἀπήγγελλον ὅτι διαβεβλημένος εἴην ἐν τοῖς πελτασταῖς, καί μοι τινὲς ἀπειλοῖεν, εἴπου λήψοιντό με διαφθερεῖν. μηχανῶμαι δή τινα τοιάνδε σωτηρίαν. πέμπω παρ' ἀρχύτην καὶ τοὺς ἄλλους φίλους εἰς τάραντα, φράζων ἐν οἷς ὢν τυγχάνω. οἱ δὲ, πρόφασίν τινα πρεσβείας πορισάμενοι παρὰ τῆς πόλεως, πέμπουσι τριακόντορον, καὶ λαμίσκον αὐτῶν ἕνα. ὃς ἐλθὼν, ἐδεῖτο διονυσίου περὶ ἐμοῦ λέγων ὅτι βουλοίμην ἀπιέναι καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποιεῖν. ὁ δὲ, ξυνωμολόγησε καὶ ἀπέπεμψεν ἐφόδια δούς. τῶν δίωνος δὲ χρημάτων, οὔτ' ἐγώ τι ἀπῄτουν, οὔτε τις ἀπέδωκεν. ἐλθὼν δὲ εἰς πελοπόννησον, εἰς ὀλυμπίαν δίωνα καταλαβὼν θεωροῦντα, ἤγγελλον τὰ γεγονότα. ὁ δὲ τὸν δία ἐπιμαρτυράμενος, εὐθὺς παρήγγελλεν ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς οἰκείοις καὶ φίλοις, παρασκευάζεσθαι τιμωρεῖσθαι διονύσιον. ἡμᾶς μὲν ξεναπατίας χάριν, οὕτω γὰρ ἔλεγέ τε καὶ ἐνόει. αὐτὸς δ' ἐκβολῆς ἀδίκου καὶ φυγῆς. ἀκούσας δ' ἐγὼ τοὺς μὲν φίλους παρακαλεῖν ἐκέλευον εἰ βούλοιντο. ἐμὲ δ' εἶπον ὅτι σὺ μετὰ τῶν ἄλλων βίᾳ τινὰ τρόπον σύσσιτον καὶ συνέστιον καὶ κοινωνὸν ἱερῶν διονυσίῳ ἐποίησας, ὃς ἴσως ἡγεῖτο διαβαλλόντων πολλῶν ἐπιβουλεύειν ἐμὲ μετὰ σοῦ ἑαυτῷ καὶ τῇ τυραννίδι. καὶ ὅμως οὐκ ἀπέκτεινεν, ᾐδέσθη δέ. οὔτ' οὖν ἡλικίαν ἔχω συμπολεμεῖν ἔτι σχεδὸν οὐδενί. κοινός τε ὑμῖν εἰμί. ἄν ποτέ τι πρὸς ἀλλήλους δεηθέντες φιλίας ἀγαθόν τι ποιεῖν βουληθῆτε. κακὰ δὲ ἕως ἂν ἐπιθυμῆτε, ἄλλους παρακαλεῖτε. ταῦτα εἶπον, μεμισηκὼς τὴν περὶ σικελίαν πλάνην καὶ ἀτυχίαν. ἀπειθοῦντες δὲ καὶ οὐ πειθόμενοι ταῖς ὑπ' ἐμοῦ διαλλάξεσι, πάντων τῶν νῦν γεγονότων κακῶν αὐτοὶ αἴτιοι ἐγένοντο αὐτοῖς. ὧν εἰ διονύσιος ἀπέδωκε τὰ χρήματα δίωνι. ἢ καὶ παντάπασι κατηλλάγη, οὐκ ἄν ποτ' ἐγένετο οὐδέν. ὅσα γε δὴ τἀνθρώπινα. δίωνα γὰρ ἐγὼ καὶ τῷ βούλεσθαι, καὶ τῷ δύνασθαι, κατεῖχον ἂν ῥᾳδίως. νῦν δὲ ὁρμήσαντες ἐπ' ἀλλήλους, κακῶν πάντα ἐμπεπλήκασι. καίτοι τήν γε αὐτὴν δίων εἶχε βούλησιν, ἥνπερ ἂν ἐγὼ φαίην δεῖν ἐμέ. καὶ ἄλλον ὅστις μέτριος, περί τε τῆς αὐτοῦ δυνάμεως καὶ φίλων καὶ περὶ πόλεως τῆς αὐτοῦ διανοεῖτ' ἂν εὐεργετῶν ἐν δυνάμει καὶ τιμαῖσι γίγνεσθαι τὰ μέγιστα ἐν τοῖς μεγίσταις. ἔτι δὲ οὐκ ἄν τις

quæ tunc facta erant, de Dionysio conquestus est. Dionysius verò cùm audiuisset ad Theodotem me profectum fuisse, nactus & hanc rursus occasionem contra me odij, priori similem, misit ad me, qui percontaretur, nunquid apud Theodotem vocatus aliquando fuissem: Atque ego adfuisse liberè confessus sum. Tunc ille: Iussit ergo inquit, Dionysius me tibi edicere, non rectè facere te: quòd Dionẽ Dionísque amicos pluris quàm ipsum semper æstimes. Hæc dicta fuerunt. Nec vnquam postea me in suas ædes vocauit: quasi manifestè Theodotis Heraclidísque amicum: sibi verò inimicum, ac propterea infensum, quòd res Dionis iam omnino periissent. Habitabam deinde extra arcem inter milites mercede conductos. Adeuntes verò me, & alij quidam, & ministrorum aliqui Athenienses patria, significarunt calumnias aduersus me inter milites fuisse diffusas. Præterea quosdam comminatos esse, sicubi nanciscantur interfecturos. Excogito igitur euasionem eiusmodi. Mitto Tarentum ad Archytã, aliósque amicos, significans in quo essem discrimine cõstitutus. Illi verò occasionem quandam legationis patriæ nomine excogitantes, Lamiscum eorum vnum, vnà cum naui ordinis triginta remorum mittũt. Qui veniens ad Dionysium, rogauit, vt me omnino pro voluntate mea saluum abire permitteret. Ille autem assensus me dimisit commeatum præbens. Pecunias verò Dionis neque ego petij, neque quisquam dedit. Post hæc cùm in Peloponnesum peruenissem, ibíque offendissem Dionem ludos spectantem Olympiacos, quæ facta fuerant, enarraui, Ille verò Iouem testatus, statim mihi meísq; propinquis & amicis edixit, se pœnas à Dionysio exacturum: tum quòd me illic hospitem decepisset: sic enim ille & dixit & sensit: tũ quòd ipsum iniustè admodum expulisset. Hæc ego audiens, suasi vt ad hæc si videretur, amicos alios conuocaret. Me autem quoniam & sua & aliorum opera quasi violenta impulissent in Dionysij familiaritatẽ, habitationis, victus, sacrorum communione astrictum, putarent quasi medium quendam, æquúmque vtrinque esse debere: præsertim cùm iamdiu multis apud Dionysium me calumniantibus quasi tecum ipsi tyrannidíque eius insidiantem, ipse non occiderit quidem, sed reueritus sit. Ad hæc ætatem meam rebus bellicis ineptam esse addidi: simúlque medium quendam me inter eos esse, siquando cõciliatore quodã opus sit, qui resarcire optãtib. amicitiam possit. Quamdiu verò odiis certabitis, ad hęc adiutores alios aduocabitis. Hæc ego inquã, perosus errorem fortunámque in Sicilia mihi aduersam. Quoniam verò illi rationibus meis non obtẽperauerunt, omnium quæ sequuta sunt malorum ipsimet sibi causá præbuere. Profectò si Dionysius res Dioni suas restituisset vel potiùs si omnino placat⁹ fuisset nihil prout cõditio fert humana, accidisset aduersi. Ná Dionẽ quidẽ pro volũtate mea, & consilio, & autoritate facilè continuissem. Contrà verò nunc in se inuicem impetum facientes omnia calamitatibus impleuere. Dio certè eandem habebat voluntatem quam ego dicerem & mihi & aliis quicunque moderati sunt, habendam esse: videlicet vt potestas vel propria, vel amicorum, vel ciuitatis optetur, quò in ipsis honoribus & potẽtiis quis cõstitutus prę sertim in maximis, se & suos & patriá beneficiis iustis afficiat. Neq; verò id fit, si quis

ad id duntaxat incumbat, vt diuitiis se amicósque, & vtlibet ærarium expleat per insidias crudelúmque coniurationes: ipse pauper videlicet impotés se continere, se præ animi angustia voluptatibus succumbens: præterea opulentos homines tanquam inimicos decernens trucidet, rapiátque pecunias: atque interea sociis, familiaribúsque edicat, sibi quidem in his cùm sit egenus, succensendum non esse. Eodem modo si quis similiter ciuitatem suam beneficiis afficiens honoretur ab ipsa: dum multis res paucorum ciuium per sua decreta distribuit: vel si quis magnæ præsidens ciuitati pluribus minoribúsque ciuitatibus imperanti pecunias minorum ciuitatum iniustè attribuat suæ. Hoc enim pacto, neque Dio, neque alius vnquam spōte sua ad potentiam progreditur perniciosam & sibi & posteris perpetuò futuram. Prudens verò ad constituendam accedit Rempublicam legésque condendas iustissimas atque optimas. & id quidem absque cædibus, expulsionibúsque ciuilibus. Quæ modò cùm ageret Dio constituens pati impias iniurias potius quàm facere, cauens quoque ne ipse pateretur: cecidit tamen, cùm iam ad summum superandorum hostium peruenisset. Neque mirum alicui quod accidit Dioni videri debet. Pium enim virum temperatúmque & prudentem, omnino quidem in rebus eiusmodi impij nunquam fallunt. Sed neque mirandum est si idem, quod probo gubernatori forsan acciderit: quem futura tempestas haud admodum latet. sed insueta & idcirco improuisa tempestatum magnitudo latere potest, ac vi latendo submergere. Hoc vtique modo Dionem fors aliquantùm fefellisse videtur. Quòd enim mali essent, eum non latebat, quamuis quàm profunda esset in eis inscitia & iniquitas voracitásque latuerit. Qua quidem in re deceptus occubuit, Siciliam incredibili dolori subjiciens. Quæ igitur post hæc quæ narrata sunt vobis consulo, hactenus quidem dicta sint. Quibus autem de causis ipse in Siciliam quasi compulsus redierim, ostēdere arbitratus sum oportere, nequi reuersio mea absurda ac præter rationem suscepta videretur. Quamobrem sicui quæ nunc dixi probabiliora visa sunt, ac sufficientes extitisse occasiones cur ita fieret, videntur, satis quidē sufficienterque iam fuisse dictum putabimus.

Plato Dionis propinquis & amicis.

QVa potissimum viuendi ratione prosperè succedant res, reuera conabor vobis pro viribus enarrare. Spero autem non vobis solùm, quæ in rē vestram sint, me consulturum: quanquā vobis quidem maximè: sed & omnibus qui sunt Siracusis: tertiò inimicis etiam vestris & hostibus præterquā si quis illorum impio seipsum scelere polluit. Hæc enim insanabilia sunt, neque expiare vnquam hæc quisquam posset. Considerate verò quod in præsentia dicam. omne iam vestrū circa Siciliam omnem dissoluta tyrannide consilium atq; studium in his versatur. Nempe alij quidem affectant tyrannidem iterum suscitare: alij tyrannidis memoriam omnē prorsus extinguere: consiliū verò in eiusmodi reb. apud multos rectū vbiq; videri solet: si ita res cōstituantur, vt hostes quàm maximis afficiantur malis

πλούσιον ἑαυτὸν ποιήσῃ καὶ ἑταίρους καὶ πόλιν ἐπιβουλεύσας, καὶ ξυνωμότας συναγαγὼν πένης ὤν, καὶ ἑαυτοῦ μὴ κρατῶν ὑπὸ δειλίας τῆς πρὸς τὰς ἡδονὰς ἡττημένος. εἶτα τοὺς τὰς οὐσίας κεκτημένους ἀποκτείνας ἐχθροὺς καλῶν τούτους, διαφορῇ τὰ τούτων χρήματα καὶ τοῖς συνεργοῖς τε καὶ ἑταίροις παρακελεύηται ὅπως μηδεὶς αὐτῷ ἐγκαλῇ πένης φάσκων εἶναι. ταυτὸν δὲ καὶ τὴν πόλιν ἂν οὕτω τις εὐεργετῶν, τιμᾶται ὑπ' αὐτῆς, τοῖς πολλοῖς τὰ τῶν ὀλίγων ὑπὸ ψηφισμάτων διανέμων. ἢ μεγάλης προεστὼς πόλεως καὶ πολλῶν ἀρχούσης ἐλαττόνων, τῇ ἑαυτοῦ πόλει τὰ τῶν σμικροτέρων χρήματα διανέμῃ κατὰ δίκην. οὕτω μὲν γὰρ οὔτε Δίων, οὔτε ἄλλος ποτὲ οὐδεὶς, ἐπὶ δύναμιν ἑκὼν εἶσιν ἀλιτηριώδη ἑαυτῷ τε καὶ γένει, εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον, ἐπὶ πολιτείαν δὲ καὶ νόμων κατασκευὴν τῶν δικαιοτάτων τε καὶ ἀρίστων, ἔτι δι' ὀλιγίστων θανάτων καὶ φυγῶν γιγνομένην. ἃ δὴ Δίων νῦν πράττων, προτιμήσας τὸ πάσχειν ἀνόσια τοῦ δρᾶσαι πρότερον. διευλαβούμενος δὲ μὴ παθεῖν, ὅμως ἔπταισεν, ἐπ' ἄκρον ἐλθὼν τοῦ περιγενέσθαι τῶν ἐχθρῶν. θαυμαστὸν παθὼν οὐδέν. ὅσιος γὰρ ἄνθρωπος ἀνοσίων πέρι, σώφρων τε καὶ ἔμφρων τὸ μὲν ὅλον, οὐκ ἄν ποτε διαψευσθείη τῆς ψυχῆς τῶν τοιούτων πέρι. κυβερνήτου δὲ ἀγαθοῦ πάθος ἂν ἴσως οὐ θαυμαστὸν εἰ πάθοι. ὃν χειμὼν μὲν ἐσόμενος, οὐκ ἂν πάνυ λάθοι. χειμώνων δὲ ἐξαίσιον καὶ ἀπροσδόκητον μέγεθος, λάθοι τ' ἂν, καὶ λαθὸν κατακλύσειε βίᾳ. ταυτὸν δὴ καὶ Δίωνα ἔσφηλε δι' ὀλιγίστων. κακοὶ μὲν γὰρ ὄντες αὐτὸν σφόδρα οὐκ ἔλαθον οἱ φήλαντες. ὅσον δὲ ὕψος ἀμαθίας εἶχον, καὶ τῆς ἄλλης μοχθηρίας τε καὶ λαιμαργίας ἔλαθον. ᾧ δὴ σφαλεὶς κεῖται. Σικελίαν πένθει περιβαλὼν μυρίῳ. τὰ δὴ μετὰ τὰ νῦν ῥηθέντα ἃ ξυμβουλεύω, σχεδὸν εἴρηταί μοι καὶ εἰρήσθω. ὧν δ' ἐπανέλαβον ἕνεκα τὴν εἰς Σικελίαν ἄφιξιν τὴν δευτέραν, ἀναγκαῖον εἶναι ἔδοξέ μοι ῥηθῆναι δεῖν, διὰ τὴν ἀτοπίαν καὶ ἀλογίαν τῶν γενομένων. εἰ δ' ἄρα τινὶ τὰ νῦν ῥηθέντα εὐλογώτερα ἐφάνη, καὶ προφάσεις πρὸς τὰ γενόμενα ἱκανὰς ἔχειν ἔδοξέ τῳ, μετρίως ἂν ἡμῖν καὶ ἱκανῶς εἴη τὰ νῦν εἰρημένα.

Πλάτων τοῖς Δίωνος οἰκείοις τε καὶ ἑταίροις, εὖ πράττειν.

Ἃ δ' ἂν διανοηθέντες μάλιστα εὖ πράττοιτε, ὄντως πειράσομαι ταῦθ' ὑμῖν κατὰ δύναμιν διεξελθεῖν. ἐλπίζω δὲ, οὐχ ὑμῖν μόνοις ξυμβουλεύσειν τὰ συμφέροντα. μάλιστά γε μὴν ὑμῖν. καὶ δευτέροις πᾶσι τοῖς ἐν Συρακούσαις. τρίτοις δ' ὑμῶν καὶ τοῖς ἐχθροῖς καὶ πολεμίοις, πλὴν εἴ τις αὐτῶν ἀνοσιουργὸς γέγονε. ταῦτα γὰρ ἀνίατα, καὶ οὐκ ἄν ποτέ τις αὐτὰ ἐκνίψε. νοήσατε δὲ, ἃ λέγω νῦν. ἔθ' ἡμῖν κατὰ Σικελίαν πᾶσαν λελυμένης τῆς τυραννίδος, πᾶσα μάχη περὶ αὐτῶν τούτων, τῶν μὲν βουλομένων ἀναλαβεῖν πάλιν τὴν ἀρχήν. τῶν δὲ τῇ τῆς τυραννίδος ἀποφυγῇ τέλος ἐπιθεῖναι. ξυμβουλὴ δὲ περὶ τῶν τοιούτων, ὀρθὴ δοκεῖ ἑκάστοτε τοῖς πολλοῖς εἶναι. ταῦτα ξυμβουλεύειν δεῖν, ἃ τοὺς μὲν πολεμίους, ὡς πλεῖστα κακὰ ἐξεργάσεται.

τοὺς δὲ φίλους, ὡς πλεῖστα ἀγαθά. τὸ δὲ οὐδαμῶς ῥᾴδιον, πολλὰ κακὰ δρῶντα τοὺς ἄλλους, μὴ οὐ καὶ πάσχειν αὐτὸν πολλὰ ἕτερα. δεῖ δὲ οὐ μακρὰν ἐλθόντας ποι, τὰ τοιαῦτα ἐναργῶς ἰδεῖν. ἀλλ' ὅσα νῦν γέγονε τῇδε αὐτοῦ περὶ σικελίαν. τῶν μὲν ἐπιχειρούντων δρᾶν, τῶν δὲ ἀμύνασθαι τοὺς δρῶντας. ἃ κἂν ἄλλοις μυθολογοῦντες ἱκανοὶ γίγνοισθ' ἂν ἑκάστοτε διδάσκαλοι. τούτων μὲν δὴ σχεδὸν, οὐκ ἀπορία. τῶν δὲ ὅσα γένοιτ' ἂν ἢ πάντῃ συμφέροντα ἐχθροῖς τε καὶ φίλοις, ἢ ὅτι σμικρότατα κακὰ ἀμφοῖν, ταῦτα οὔτε ῥᾴδιον ὁρᾶν, οὔτε ἰδόντα ἐπιτελεῖν. εὐχῇ δὲ προσέοικεν, ἡ τοιαύτη ξυμβουλή τε καὶ ἐπιχείρησις τοῦ λόγου. ἔστω δὴ παντάπασι μὲν εὐχή τις. ἀπὸ γὰρ θεῶν χρὴ πάντα ἀρχόμενον, αἰεὶ λέγειν τε καὶ νοεῖν. ἐπιτελὴς δ' εἴη σημαίνουσα ἡμῖν τοιόνδε τινὰ λόγον. νῦν ὑμῖν καὶ τοῖς πολεμίοις σχεδὸν, ἐξ οὗπερ γέγονεν ὁ πόλεμος, συγγένεια ἄρχει μία διὰ τέλους, ἣν ποτε κατέστησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, εἰς ἀπορίαν ἐλθόντες τὴν ἅπασαν. τόθ' ὅτε κίνδυνος ἐγένετο ἔσχατος σικελίᾳ τῇ τῶν ἑλλήνων, ὑπὸ καρχηδονίων ἀνάστατον ὅλην ἐκβαρβαρωθεῖσαν γενέσθαι. τότε γὰρ εἵλοντο διονύσιον μὲν ὡς νέον καὶ πολεμικὸν, ἐπὶ τὰς τοῦ πολέμου πρεπούσας αὐτῷ πράξεις. σύμβουλον δὲ καὶ πρεσβύτερον ἱππαρῖνον, ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς σικελίας αὐτοκράτορας ὥς φασι τυράννους ἐπονομάζοντες. καὶ εἴτε δὴ θείαν τις ἡγεῖσθαι βούλεται τύχην καὶ θεὸν, εἴτε τὴν τῶν ἀρχόντων ἀρετὴν, εἴτε τὸ ξυναμφότερον, μετὰ τῶν τότε πολιτῶν τῆς σωτηρίας αἰτίαν ξυμβῆναι γενομένην, ἔστω ταύτῃ ὅπῃ τις ὑπολαμβάνει. σωτηρία δ' οὖν, οὕτως συνέβη τοῖς τότε γενομένοις. τοιούτων οὖν αὐτῶν γεγονότων, δίκαιόν που τοῖς σώσασι, πάντας χάριν ἔχειν. εἰ δέ τι τὸν μετέπειτα χρόνον ἡ τυραννὶς οὐκ ὀρθῶς τῇ τῆς πόλεως δωρεᾷ κατακέχρηται, τούτων δίκας τὰς μὲν ἔχει. τὰς δὲ, τινέτω. τίνες οὖν δὴ δίκαι ἀναγκαίως ὀρθαὶ γίγνοιντ' ἂν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς. εἰ μὲν ῥᾳδίως ὑμεῖς ἀποφυγεῖν οἷοί τ' ἦτε αὐτοὺς καὶ ἄνευ μεγάλων κινδύνων καὶ πόνων. ἢ κεῖνοι ἑλεῖν εὐπετῶς πάλιν τὴν ἀρχὴν, οὐδ' ἂν συμβουλεύειν οἷόν τ' ἦν τὰ μέλλοντα ῥηθήσεσθαι. νῦν δ' ἐννοεῖν ὑμᾶς ἀμφοτέρους χρεὼν, καὶ ἀναμιμνήσκεσθαι, ποσάκις ἐν ἐλπίδι ἑκάτεροι γεγόνατε, τοῦ νῦν οἴεσθαι σχεδὸν αἰεί τινος σμικροῦ ἐπιδεεῖς εἶναι τὸ μὴ πάντα κατὰ νοῦν πράττειν. καὶ δὴ καὶ ὅτι τὸ σμικρὸν τοῦτο, μεγάλων καὶ μυρίων κακῶν αἴτιον ἑκάστοτε ξυμβαίνει γιγνόμενον καὶ πέρας οὐδέποτε τελεῖται, ξυνάπτει δ' αἰεὶ παλαιὰ τελευτὴ δοκοῦσα, ἀρχὴ φυομένη νέα. διολεῖσθαι δ' ὑπὸ τοῦ κύκλου τούτου κινδυνεύσει καὶ τὸ τυραννικὸν ἅπαν καὶ τὸ δημοτικὸν γένος. ἥξει δ' ἐάνπερ τῶν εἰκότων γίγνηταί τι καὶ ἀπευκτῶν, σχεδὸν εἰς ἐρημίαν τῆς ἑλληνικῆς φωνῆς σικελία πᾶσα φοινικῶν ἢ ὀπικῶν μεταβαλοῦσα εἴς τινα δυναστείαν καὶ κράτος. τούτων δὴ χρὴ πάσῃ προθυμίᾳ πάντας τοὺς ἕλληνας τέμνειν φάρμακον. εἰ μὲν δή τις ὀρθότερον ἄμεινόν τε ἔχει τοῦ ὑπ' ἐμοῦ ῥηθησομένου, ἐνεγκὼν εἰς τὸ μέσον

amicis autem beneficij plurimùm afferatur. At verò nequaquam id facile est, vt qui multa aliis inferunt damna, ipsi non multa vicissim ab aliis patiantur. Neque nunc opus est horum exempla longè perquirere: quippe cùm quæ nuper in Sicilia acciderunt, satis exemplo nobis esse possint. Cuncta enim sic accidisse videntur, dum alij quidem inferre mala, alij verò repellere & vlcisci contenderent. In quibus enarrandis idonei aliorum magistri vbique esse potestis: vt in his percipiendis nulla ferme sit difficultas. Quæ verò aut cunctis tam inimicis quàm amicis vtilia sint, aut saltem quæ his quàm minimum obsint, hæc certè ipsa, nec facile est perspicere, neque postquam perspexeris, ad votũ perficere. Hæc igitur consultatio atque inquisitio voto persimilis esse videtur. Ideóque sit nobis ipsa omnino tanquam votum & deprecatio quædam. Omnibus enim in rebus & dicendis & cogitandis principium semper à dijs est sumendum. Votum vtique eiusmodi absolutum talem nobis significabit rationem, quæ vobis simul, inimicisq; conducat. Principiò ex quo tempore bellum in Sicilia gestum est: familia vna continuè dominata est: quam publicis rebus præfecerunt vestri maiores, in summo tunc periculo constituti, cũ à Carthaginensibus premerentur, venissétque res in extremum discrimen, ne Sicilia quæ excolebatur à Græcis, iam à Barbaris euerteretur atque deuastaretur. Tũc igitur Dionysium quidem elegerunt, vt iuuenem bello strenuum: qui rebus bellicis conuenientibus sibi præesset: Hipparinum verò vt pote seniorem, consilio res moderari voluerunt. Atque pro totius Siciliæ salute absolutam his autoritatem concedentes, tyrannos, vt fertur appellauerunt. Proinde siquis fortunam quandam diuinam, Deúmque siue eorũ quibus commissa res est, virtutem, siue vtrunque vnà cum temporis illius ciuibus, salutis illius causam extitisse censeat: esto id quidem vt quisque existimat. Salus certè hoc pacto tunc illis parta est. Quamobrem cùm ita se illi gessissent, iustum erat gratiam ab illis qui seruati erant, referri. Siquid autẽ postea mali tyrannis ipsa munere ciuitatis abutens patrauit, habet quidẽ sceleris sui iudices: vnde & pœnas persoluat. Sed quænam illis pœnæ ob ea quæ acta sunt, necessariò rectéque admoueri possunt? Si enim vel vos illorum vim facilè propulsare possetis, & absque magnis periculis laboribúsque id facere, vel illi se dominationẽ facilè recepturos arbitrarentur: haud sanè possemus ea vobis quæ nunc dicturi sumus consulere. Nunc verò vtriq; considerare atque meminisse debetis, quoties iam alterutri in spem propè certam peruenistis cõsequendi quod optabatis, paulùm deesse opinantes ad cuncta pro arbitrio consequenda. idipsum tamen paulùm ingentium plurimorúmque malorum vbiq; causa extitit, nequédum peruenit ad terminum: sed continuata quadam successione inueterati iã mali apparenti termino principium suboritur nouũ. Eiusmodi verò circuitus rerúmque vicissitudo perditura videtur tyrannicum genus simulatque populare: & quantum verisimile ratione formidandum portenditur, tota Sicilia in Græcæ linguæ obliuionem lapsura videtur, ad Phœnicum Opicorúmq; potestatem dominationémque translata. Quamobrem contra hæc Græci omnes omni prouidentia remedium afferre debebit. Siquis igitur rectius meliúsq; consiliũ eo quod à me dicetur, adducat in mediũ

meritò

meritò Græcorum amator cognominabitur. Quæ verò quodammodo sit mea sententia, conabor nūc libere prorsùs communi ratione, legéq; fretus exponere. Ego igitur personam mihi arbitri assumēs, quemadmodum iamdiu consueui, tam exercenti quàm præferenti tyrannidē communiter consulam. Atque in primis omni tyranno: vt appellationem hanc, rémq; ipsam fugiat, atq; in regnum, si potest fieri transferat. Fieri verò posse, Lycurgus vir bonus & sapiens te demonstrauit. Is enim cùm videret genus proprium Argis, & apud Messenios ex regno in tyrannidem iam translatum, ideóque hos populos vtrosque tam seipsos perdentes quàm ciuitates vtrinque vtrasque timens patriæ simul & generi remedium adhibuit senatum procreans, Ephororúmque magistratum in regni salutem. Quapropter tot iam secula seruatur cum gloria: postquam videlicet lex autoritatis plena hominū regina facta est, non autem homines legum tyrāni. Ad hoc ipsum in præsentia ratio mea omnes homines cohortatur, suadens his qui tyrannidem affectant, declinare ac fugere indefesso quodam studio eiusmodi famelicorum stultorúmque hominum felicitatem: atq; ad regiam gubernationis formā pro viribus se trāsferre legibúsq; regis obtemperare, maximos honores ab hominibus legibúsque volentibus quandoque reportaturis. Qui verò omnibus viuendi præferunt libertatem, iugum verò seruile fugiunt tanquam malum, ij caueant moneo, ne insatiabili importunæ libertatis auiditate in maiorum suorum incidant morbum. Quem quidem illi propterea passi sunt; quòd nulli parere volentes libertatis amore intemperanter abusi sunt. Qui enim ante Dionysium & Hipparinum in Sicilia gubernabant, beatè sibi viuere videbantur, libidinibus dissoluti, principibus imperantes. Præterea decem ante Dionysium præfectos depositos profligarunt, neminem secundum legem iudicantes, quo nulli subessent homini iustè iudicanti, aut dominanti legi, sed omnino in singulis liberi forent. Qua quidem causa illis tyrannides exortæ sunt. Seruitus enim ac libertas, si modum excedat, vtraque mala est: si modum obseruet, vtraque bona, moderata quidem seruitus est, quæ Deo exhibetur: immoderata verò quæ hominibus. Deus quidem hominibus temperatis lex est: intemperatis verò voluptas. Cùm igitur hæc ita natura se habeant quę consulo, mando Dionis amicis, ea Syracusanis omnibus promulganda ex communi Dionis meáque sententia. Equidem vobis exponam quæ ille adhuc spirans locutus est. Quam igitur rationem, quæret quispiam, circa præsentia nobis Dionis consilium affert? hanc verò omnium primá nunc accipite. Principiò leges tales sint, quæ non ad opes pecuniásq; comparādas neq; ad libidines mētes conuertant. sed cū tria sint, anima, corpus, pecunia: virtutē animi maximè anteponant: Secundo verò loco virtutem corporis virtuti animi seruientem: Tertio vltimóq; gradu pecuniarum pretium collocent, animo, corporíq; ministrans. Quæcunq; lex efficit recta est, reuera beatitudinem vtentibus afferens. Locupletes verò beatos appellare, sermo amens est, & infelix

ὀρθότατα φιλέλλην ἂν λεχθείη. ὃ δέ μοι φαίνεται πῃ, ταυτὶ νῦν ἐγὼ πειράσομαι πάσῃ παρρησίᾳ καὶ κοινῷ τινι δικαίῳ λόγῳ χρώμενος, δηλοῦν. λέγω γὰρ δὴ διαιτητοῦ τινα τρόπον διαλεγόμενος, ὡς δυοῖν τυραννεύσαντί τε καὶ τυραννευθέντι, ὡς ἐν ἑκατέρῳ παλαιὰν ἐμὴν ξυμβουλήν. καὶ νῦν γε ὅ γ' ἐμὸς λόγος ἂν εἴη ξύμβουλος τυράννῳ παντί. φεύγειν μὲν τοὔνομά τε καὶ τοὔργον τοῦτο. εἰς βασιλείαν δέ, εἰ δυνατὸν εἴη μεταβαλεῖν. δυνατὸν δέ, ὡς ἔδειξεν ἔργῳ σοφὸς ἀνὴρ καὶ ἀγαθὸς Λυκοῦργος. ὃς ἰδὼν τὸ τῶν οἰκείων γένος ἐν Ἄργει καὶ Μεσσήνῃ, ἐκ βασιλέων εἰς τυράννων δύναμιν ἀφικομένους, καὶ διαφθείραντας ἑαυτούς τε καὶ τὴν πόλιν ἑκατέρους ἑκατέραν, δείσας περὶ τῆς αὑτοῦ πόλεως ἅμα καὶ γένους, φάρμακον ἐπήνεγκε τὴν τῶν γερόντων ἀρχήν, καὶ τὸν τῶν ἐφόρων δεσμόν, τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς σωτήριον, ὥστε γενεὰς τοσαύτας ἤδη μετ' εὐκλείας σώζεσθαι. νόμος ἐπειδὴ κύριος ἐγένετο βασιλεὺς τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' οὐκ ἄνθρωποι τύραννοι νόμων, ὃ δὴ καὶ νῦν ἐμὸς λόγος πᾶσι παρακελεύεται. τοῖς μὲν τυραννίδος ἐφιεμένοις, ἀποτρέπεσθαι καὶ φεύγειν φυγῇ ἀπλήστῳ. πεινώντων εὐδαιμόνισμα ἀνθρώπων καὶ ἀνοήτων. εἰς βασιλέως δ' εἶδος, πειρᾶσθαι μεταβάλλειν, καὶ δουλεῦσαι νόμοις βασιλικοῖς. τὰς μεγίστας τιμὰς κεκτημένοις. παρ' ἑκόντων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν νόμων. τοῖς δὲ δὴ ἐλεύθερα διώκουσιν ἤθη καὶ φεύγουσι τὸ δούλειον ζυγὸν ὡς ὂν κακόν, εὐλαβεῖσθαι ξυμβουλεύοιμ' ἄν, μή ποτε ἀπληστίᾳ ἐλευθερίας ἀκαίρου τινὸς, εἰς τὸ τῶν προγόνων νόσημα ἐμπέσωσιν. ὃ διὰ τὴν ἄγαν ἀναρχίαν οἱ τότε ἔπαθον, ἀμέτρῳ ἐλευθερίας χρώμενοι ἔρωτι. οἱ γὰρ πρὸ Διονυσίου καὶ Ἱππαρίνου ἄρξαντες Σικελιῶται. τότε ὡς ᾤοντο, εὐδαιμόνως ἔζων τρυφῶντές τε καὶ ἅμα ἀρχόντων ἄρχοντες, οἳ καὶ τοὺς δέκα στρατηγοὺς κατέλευσαν βάλλοντες τοὺς πρὸ Διονυσίου, κατὰ νόμον οὐδένα κρίναντες, ἵνα δὴ δουλεύοιεν μηδενί. μήτε σὺν δίκῃ, μήτε νόμῳ δεσπότῃ. ἐλεύθεροι δ' εἶεν πάντῃ πάντως. ὅθεν αἱ τυραννίδες ἐγένοντο αὐτοῖς. δουλεία γὰρ καὶ ἐλευθερία ὑπερβάλλουσα μὲν ἑκατέρα, πάγκακον. ἔμμετρος δὲ οὖσα, πανάγαθον. μετρία δὲ ἡ θεῷ δουλεία, ἄμετρος δὲ, ἡ τοῖς ἀνθρώποις. θεὸς δὲ ἀνθρώποις σώφροσι, νόμος. ἄφροσι δὲ ἡδονή. τούτων δὴ ταύτῃ πεφυκότων, ἃ ξυμβουλεύω Συρακουσίοις πᾶσι φράζειν παρακελεύομαι τοῖς Δίωνος φίλοις, ἐκείνου καὶ ἐμὴν κοινὴν ξυμβουλήν. ἐγὼ δὲ ἑρμηνεύσω ἃ ἐκεῖνος ἔμπνους ἂν καὶ δυνάμενος εἶπε νῦν πρὸς ὑμᾶς. τίν' οὖν δή τις ἂν εἴποι λόγον ἀποφαίνεται ἡμῖν περὶ τῶν νῦν παρόντων, ἡ Δίωνος ξυμβουλὴ τήνδε. δέξασθε ὦ Συρακούσιοι πάντων πρῶτον, νόμους οἵτινες ἂν ὑμῖν φαίνωνται, μὴ πρὸς χρηματισμὸν καὶ πλοῦτον τρέψοντες τὰς γνώμας ὑμῶν, μήτ' ἐπιθυμίας. ἀλλ' ὄντων τριῶν, ψυχῆς καὶ σώματος, ἔτι δὲ χρημάτων, πρώτην μὲν τὴν τῆς ψυχῆς ἐπιμέλειαν ἔχειν δεῖ. δευτέραν δὲ τὴν τοῦ σώματος, ὑπὸ τῇ τῆς ψυχῆς κειμένην. τρίτην δὲ καὶ ὑστάτην, τὴν τῶν χρημάτων τιμήν, δουλεύουσαν τῷ σώματί τε καὶ τῇ ψυχῇ. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἀπεργαζόμενος θεσμός, νόμος ἂν ὀρθῶς ὑμῖν εἴη κείμενος ὄντως εὐδαίμονας ἀποτελῶν τοὺς χρωμένους. ὁ δὲ τοὺς πλουσίους εὐδαίμονας ὀνομάζων λόγος, αὐτός τε ἄθλιος

γυναικῶν τε παίδων ὧν λόγος αὖ οἷος, τοὺς πειθομένους τε ἀπεργάζεται τοιούτους. ὅτι δ' ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ παρακελεύομαι, ἐὰν γεύσησθε τῶν νῦν λεγομένων περὶ νόμων, ἔργῳ γνώσεσθε. ἡ δὴ βάσανος ἀληθεστάτη δοκεῖ γίγνεσθαι τῶν πάντων πέρι. δεξάμενοι δὲ τοὺς τοιούτους νόμους, ἐπειδὴ κατέχει κίνδυνος σικελίαν, καὶ οὔτε κρατεῖτε ἱκανῶς, οὔτ' αὖ διαφερόντως κρατεῖσθε, δίκαιον ἂν ἴσως καὶ ξυμφέρον γίγνοιτο ὑμῖν πᾶσι μέσον τεμεῖν, τοῖς τε φεύγουσι τῆς ἀρχῆς τὴν χαλεπότητα ὑμῖν, καὶ τοῖς τῆς ἀρχῆς πάλιν ἐρῶσι τυχεῖν. ὧν οἱ πρόγονοι, τὸ μέγιστον, ἔσωσαν ἀπὸ βαρβάρων τοὺς ἕλληνας, ὥστ' ἐξεῖναι περὶ πολιτείας νῦν ποιεῖσθαι λόγους. ἐρρύησαν δὲ τότε, οὔτε λόγος, οὔτ' ἐλπὶς ἐλείπετ' ἂν οὐδαμῇ οὐδαμῶς. νῦν οὖν, τοῖς μὲν ἐλευθερία γιγνέσθω, μετὰ βασιλικῆς ἀρχῆς. τοῖς δὲ, ἀρχὴ ὑπεύθυνος βασιλικὴ, δεσποζόντων νόμων τῶν τε ἄλλων πολιτῶν, καὶ τῶν βασιλέων αὐτῶν, ἂν παράνομον πράττωσιν. ἐπὶ δὲ τούτοις ξύμπασιν, ἀδόλῳ γνώμῃ, καὶ ὑγιεῖ μετὰ θεῶν βασιλέα στήσασθε. πρῶτον μὲν τὸν ἐμὸν υἱὸν χαρίτων ἕνεκα διττῶν, τῆς τε παρ' ἐμοῦ καὶ τῆς παρὰ ἐμοῦ πατρός. ὁ μὲν γὰρ ἀπὸ βαρβάρων ἠλευθέρωσεν ἐν τῷ τότε χρόνῳ τὴν πόλιν. ἐγὼ δὲ ἀπὸ τυράννων, νῦν δίς, ὧν αὐτοὶ μάρτυρες ὑμεῖς γεγόνατε. δεύτερον δὲ δὴ ποιεῖσθε βασιλέα, τὸν τῷ μὲν ἐμῷ πατρὶ ταυτὸν κεκτημένον ὄνομα. υἱὸν δὲ διονυσίου, χάριν τῆς τε νῦν βοηθείας καὶ ὁσίου τρόπου. ὃς γενόμενος τυράννου πατρὸς ἑκὼν τὴν πόλιν ἐλευθεροῖ. τιμὴν αὐτῷ καὶ γένει ἀείζωον ἀντὶ τυραννίδος ἐφημέρου καὶ ἀδίκου κτώμενος. τρίτον δὲ προσκαλεῖσθαι χρὴ βασιλέα γίγνεσθαι συρακουσῶν, ἑκόντα ἑκούσης τῆς πόλεως, τὸν νῦν τοῦ τῶν πολεμίων ἄρχοντα στρατοπέδου. διονύσιον τὸν διονυσίου. ἐὰν ἐθέλῃ ἑκὼν εἰς βασιλέως σχῆμα ἀπαλλάττεσθαι, δεδιὼς μὲν τὰς τύχας, ἐλεῶν δὲ πατρίδα, καὶ ἱερῶν ἀθεραπευσίαν καὶ τάφους μὴ διὰ φιλονεικίαν πάντως πάντα ἀπολέσῃ βαρβάροις ἐπίχαρτος γενόμενος. τρεῖς δ' ὄντας βασιλέας, εἴτ' οὖν τὴν λακωνικὴν δύναμιν αὐτοῖς δόντες, εἴτε ἀφελόντες καὶ ξυνομολογήσαντες, καταστήσετε τρόπῳ τινὶ τοιῷδε. ὃς εἴρηται μὲν, καὶ πρότερον ὑμῖν. ὅμως δ' ἔτι καὶ νῦν ἀκούετε. ἐὰν ἐθέλῃ τὸ γένος ὑμῖν τὸ διονυσίου τε καὶ ἱππαρίνου ἐπὶ σωτηρίᾳ σικελίας παύσασθαι τῶν νῦν παρόντων κακῶν, τιμὰς αὐτοῖς καὶ γένει λαβόντες, εἴς τε τὸν ἔπειτα καὶ τὸν νῦν χρόνον ἐπὶ τούτοις καλεῖτε, ὥσπερ καὶ πρότερον ἐρρήθη, πρέσβεις οὓς ἂν ἐθελήσωσι κυρίους ποιησάμενοι τῶν διαλλαγῶν εἴτε τινὰς αὐτόθεν, εἴτε ἔξωθεν, εἴτε ἀμφότερα, καὶ ὁπόσους ἂν συγχωρήσωσι. τούτους δ' ἐλθόντας, νόμους μὲν πρῶτον θεῖναι καὶ πολιτείαν τοιαύτην, ἐν ᾗ βασιλέας ἁρμόττει γίγνεσθαι κυρίους ἱερῶν τε καὶ ὅσων ἄλλων πρέπει τοῖς γενομένοις ποτὲ εὐεργέταις. πολέμου δὲ καὶ εἰρήνης ἄρχοντας, νομοφύλακας ποιήσασθαι ἀριθμὸν τριάκοντα καὶ πέντε, μετά τε δήμου καὶ βουλῆς. δικαστήρια δὲ, ἄλλα μὲν ἄλλων. θανάτου δὲ καὶ φυγῆς, τοὺς τε πέντε καὶ τριάκοντα ὑπάρχειν. πρὸς τούτοις τε ἐκλεκτοὺς γίγνεσθαι δικαστὰς ἐκ τῶν νῦν ἀεὶ περυσινῶν ἀρχόντων. ἕνα ἀφ' ἑκάστης τῆς ἀρχῆς

mulieribus puerisque conueniens: atque eos qui id credunt tales efficiens. Quòd autẽ ego nũc ad vera vos bona cohortor, si quæ modò dixi de legibus, degustetis, opere ipso intelligetis: quæ quidem examinatio in cunctis verissima esse videtur. Receptis verò huiusmodi legibus, cùm Sicilia in discrimine posita sit, neque sufficienter vos superetis, neque rursus admodum superemini, iustum fortè atque vtile vobis omnibus erit medium incidere, tum vobis dominationis acerbitatem fugientibus, tum aliis dominationem adipisci desiderantibus. Quorum maiores olim, quod maximũ faciendũ est, Græcos à Barbaris seruauerunt: adeò vt in præsentia liceat de Repub. consultare. Alioquin si tunc perditæ res fuissent, neque nunc de his loqui liceret, neque spes vlla superesset. Nunc igitur aliis quidem libertas sit, cum regia potestate: aliis autem potestas regno subiecta legibus dominantibus non aliis tantum ciuibus sed ipsis etiam regibus siquid egerint contra leges. In his autẽ omnibus mente à dolis aliena atque sana, diis iuuantibus reges create. Primum quidem filium meum duplici gratia, mei scilicet gratia atque aui sui. Ille enim tempestate patriam à Barbaris liberauit: ego verò iam bis à tyrannis. Quorum quidem testes mihi vos ipsi estis. Secundum verò regem create eum qui idem quod & pater meus nomen habet, Dionysij inquam filium. Atque id facite præsentis eius in patriam officij memores, piorúmque eius morum, qui patre tyranno natus, patriam sponte liberare aggreditur, pro breuissima iniustáque tyrannide gloriã sibi generíq; comparans sempiternam. Tertium denique ad regnum Syracusanum inuitare oportet volentẽ ciuitate volente Dionysiũ Dionysij filiũ, nunc exercitus hostiũ ducem. Si velit inquã regiæ dignitatis forma contentus viuere, timẽs videlicet fortunæ vices: & patriam miseratus, sacráq; & sepulchra maiorum: ne contentione prorsus omnia perdat, Barbaris ex patriæ infelicitate gratificãs. Hos verò tres reges, siue illis autoritatem eandem quam Lacedæmonij reges habent dederitis, siue quid ademeritis, communi consensu constituetis tali quodam pacto, vt priùs dictum est: atque iterum nunc audite. Si Dionysij & Hipparini genus voluerint pro Siciliæ salute his calamitatibus quæ nunc vrgent, finẽ imponere, honores sibi totique familiæ comparantes non ad præsens solùm, sed in posterum, hac inquam conditione, quemadmodum & priùs dictum est, ad regnũ vocate: & legatos quos ipsi velint cõcordiæ gratia cum publica autoritate deligite: siue ex vestris ciuibus, siue ex alienis, siue ex vtrisque: totq; præterea quot illi concesserint. Qui cõmuni sententia leges condant, atque Rempublicã ita cõstituant, vt in ea reges esse deceat sacrorum dominos, aliarúmque rerum quascunque decet his concedi, quorum beneficia in patriam extant. Proinde belli pacisque arbitrium habeant custodes ipsi legum creati numero quinque & triginta vnà cum populo atque senatu. Iudicia verò distincta sint alia aliorũ. Mortis quidẽ atq; exilij autoritas sit penes triginta & quinq; viros: & præter eos, penes alios quosdã iudices ex illis electos qui magistratib. proximè perfũcti sũt: ita vt vn⁹ ex quolibet magistratu eliga-

eligatur qui optimus iustissimúsq; appareat. Hi sequenti anno de morte & carcere & exilio sententiam ferant. Regi verò his iudiciis interesse non liceat: vt pote sacerdoti: quem in ferenda necis, carceris, exilij sententia contaminari nefas sit. Hæc equidem & dum viuerem, cogitabam: & nunc etiam cogito facienda: atque tunc, cùm inimicos superauissem vnà vobiscum, nisi externi, furiæque obstitissent, vt decreueram, constituissem. Proinde si ad votum res processissent, colonis reliquam Siciliam repleuissem. Barbaris quidem ex his locis quæ nunc occupant expulsis: præter eum si qui eorum pro communi libertate contra tyrannidem pugnauerunt. Priores autem Græcorum locorum colonos in antiquas, patriásque sedes restituissem. Hæc igitur eadem in præsentia omnibus consulo communi consilio deliberrare & agere: atque ad hæc agenda omnes cohortari: quòd si qui dissenserint, eos cõmuni sententia hostes existimare. Neque verò hęc talia sunt, vt fieri nequeant. Quæ enim in duorum animis consistunt atque his qui consultando perquirunt optima, mox facilè que occurrunt, ea qui impossibilia iudicat, nõ rectè sentit. Dico autem duos, Hipparini scilicet Dionysij filij atque insuper mei filij animos. Arbitror enim si hi cõsenserint, alios quoque Syracusanos & omnes quibus patria curæ est, cõsensuros. Sed diis omnibus honores cũ precibus offerentes, & aliis præterea quibuscunque vnà cum diis vouere decet: præterea cohortantes inuitantésque amicos & inimicos omnino atq; benignè, nolite priùs desistere quàm ea quæ à nobis dicta sunt, quasi diuina somnia vigilantibus superuenientia, perspicua quidem atque felicia perfectissimè impleatis.

Plato Archytæ Tarentino bene agere.

VEnerunt ad nos Archippus & Philomedes ferentes epistolam, quam eis dederas, ac de rebus tuis quæ oportuit nunciantes. Publica quidẽ ciuitatis negotia absque difficultate peregerũt. Neque enim admodum laboriosa erant. Te verò narrauerunt permolestè ferre, quòd à publicis ciuitatis occupationibus liberari nõ valeas. Quòd verò dulcissimum vitæ genus sit, agere sua, præsertim si quis talia elegerit facienda, qualia tu, omnibus fermè est manifestum. Sed illlud quoque te considerare oportet: nullum nostrûm sibi soli natum esse: sed ortus nostri partem sibi patriam vendicare: partem parentes: partem amicos. Multa insuper pro temporum diuersitate nobis accidere: quibus vita nostra occupata est. Vocante igitur te patria ipsa ad Rempublicam gubernandam, absurdum forsan esset non parere, præsertim cùm simul accidat, vt aditus prauis hominibus relinquatur, qui nulla ipsius quod optimum est ratione proficiscuntur ad publica. De his ergo iam satis. Echecratis autẽ curam habemus in præsentia, habebimúsque in posterũ: & tui gratia, & patris eius Phrynionis, & propter ipsum adolescentem.

τὸν ἄριστον δόξαντ' εἶναι καὶ δικαιότατον. τούτοις δὲ τὸν ἐπιόντα ἐνιαυτὸν δικάζειν ὅσα θανάτου καὶ δεσμοῦ καὶ μεταστάσεως τῆς πολιτῶν. βασιλέα δὲ, τῶν τοιούτων δικῶν μὴ ἐξεῖναι δικαστὴν γίγνεσθαι, καθάπερ ἱερέα φόνου καθαρεύοντα καὶ δεσμοῦ καὶ φυγῆς. ταῦθ' ὑμῖν ἐγὼ καὶ ζῶν διενοήθην γίγνεσθαι, καὶ νῦν διανοοῦμαι. καὶ τότε κρατήσας τῶν ἐχθρῶν, μεθ' ὑμῶν εἰ μὴ ξενικοὶ ἐρινύες ἐκώλυσαν, κατέστησα ἂν ᾗπερ καὶ διενοούμην. καὶ μετὰ ταῦτα σικελίαν ἂν τὴν ἄλλην εἴπερ ἔργα ἐπὶ νοῷ ἐγίγνετο, κατῴκισα. τοὺς μὲν βαρβάρους, ἣν νῦν ἔχουσιν ἀφελόμενος, ὅσοι μὴ ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας διεπολέμησαν πρὸς τὴν τυραννίδα. τοὺς δ' ἔμπροσθεν οἰκητὰς τῶν ἑλληνικῶν τόπων, εἰς τὰς ἀρχαίας καὶ πατρῴας οἰκήσεις κατοικίσας. ταὐτὰ δὲ ταῦτα καὶ νῦν πᾶσι συμβουλεύω κοινῇ διανοηθῆναι, καὶ πράττειν τε καὶ παρακαλεῖν ἐπὶ ταύτας τὰς πράξεις πάντας. τὸν μὴ ἐθέλοντα δὲ, πολέμιον ἡγεῖσθαι κοινῇ. ἔστι δὲ ταῦτα οὐκ ἀδύνατα. ἃ γὰρ ἐν δυοῖν τε ὄντα ψυχαῖν τυγχάνει, καὶ λογισαμένοις εὑρεῖν βέλτιστα ἑτοίμως ἔχει, ταῦτα δὲ σχεδὸν ὁ κρίνων ἀδύνατα, οὐκ εὖ φρονεῖ. λέγω δὲ τὰς δύο, τήν τε ἱππαρίνου τοῦ διονυσίου υἱέος καὶ τὴν τοῦ ἐμοῦ υἱοῦ. τούτοιν γὰρ ξυνομολογησάντοιν, τοῖς γε ἄλλοις συρακοσίοις οἶμαι πᾶσιν ὅσοιπερ τῆς πόλεως κήδονται ξυνδοκεῖν. ἀλλὰ θεοῖς τε πᾶσι τιμὰς μετ' εὐχῶν δόντες, τοῖς τε ἄλλοις ὅσοις μετὰ θεῶν πρέπει, πείθοντες καὶ προσκαλούμενοι φίλους καὶ διαφόρους μαλακῶς τε καὶ πάντως μὴ ἀποστῆτε, πρὶν ἂν τὰ νῦν ὑφ' ὑμῶν λεχθέντα, οἷον ὀνείρατα θεῖα ἐπιστάντα ἐγρηγορόσιν, ἐναργῆ τε ἐξεργάσησθε τελεσθέντα καὶ εὐτυχῆ.

Πλάτων Ἀρχύτᾳ Ταραντίνῳ εὖ πράττειν.

Ἀφίκοντο πρὸς ἡμᾶς οἱ περὶ ἄρχιππον καὶ φιλανίδην, τήν τε ἐπιστολὴν φέροντες ἣν σὺ αὐτοῖς ἔδωκας, καὶ ἀπαγγέλλοντες τὰ παρὰ σοῦ. τὰ μὲν οὖν πρὸς τὴν πόλιν οὐ χαλεπῶς διεπράξαντο. καὶ γὰρ οὐδὲ παντελῶς ἦν ἐργώδη. τὰ δὲ παρὰ σοῦ διῆλθον ἡμῖν, λέγοντες ὑποδυσφορεῖν σε, ὅτι οὐ δύνασαι τῆς περὶ τὰ κοινὰ ἀσχολίας ἀπολυθῆναι. ὅτι μὲν οὖν ἥδιστόν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ τὸ τὰ αὑτοῦ πράττειν, ἄλλως τε καὶ εἴ τις ἕλοιτο τοιαῦτα πράττειν οἷα καὶ σὺ, σχεδὸν παντὶ δῆλον. ἀλλὰ κἀκεῖνο δεῖ σε ἐνθυμεῖσθαι. ὅτι ἕκαστος ἡμῶν οὐχ αὑτῷ μόνον γέγονεν. ἀλλὰ τῆς γενέσεως ἡμῶν, τὸ μέν τι, ἡ πατρὶς μερίζεται. τὸ δέ τι, οἱ γεννήσαντες. τὸ δὲ, οἱ λοιποὶ φίλοι. πολλὰ δὲ καὶ τοῖς καιροῖς δίδοται τοῖς τὸν βίον ἡμῶν καταλαμβάνουσι. καλούσης δὲ τῆς πατρίδος αὐτῆς πρὸς τὰ κοινὰ, ἄτοπον ἴσως τὸ μὴ ὑπακούειν, καὶ χώραν καταλιμπάνειν φαύλοις ἀνθρώποις. οἳ οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτίστου πρὸς τὰ κοινὰ προσέρχονται. περὶ τούτων μὲν οὖν ἱκανῶς. ἐχεκράτους δὲ νῦν ἐπιμέλειαν ἔχομεν, καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἕξομεν. καὶ διὰ σὲ, καὶ διὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ φρυνίωνα. καὶ δι' αὐτὸν τὸν νεανίσκον.

Πλάτων Ἀριστοδώρῳ εὖ πράττειν.

Ἀκούω Δίωνος ἐν τοῖς μάλιστα ἑταῖρον εἶναί τε σὲ νῦν, καὶ γεγονέναι διὰ παντὸς τὸ σοφώτατον ἦθος τῶν εἰς φιλοσοφίαν παρεχόμενον. τὸ γὰρ βέβαιον, καὶ πιστὸν καὶ ὑγιὲς τοῦτο ἐγώ φημι εἶναι τὴν ἀληθινὴν φιλοσοφίαν. τὰς δὲ ἄλλας τε καὶ εἰς ἄλλα τεινούσας σοφίας τε καὶ δεινότητας κομψότητας οἶμαι προσαγορεύων, ὀρθῶς ὀνομάζειν. ἀλλ' ἔρρωσό τε, καὶ μένε ἐν τοῖς ἤθεσιν οἷς περ καὶ μένεις.

Πλάτων Λαοδάμαντι εὖ πράττειν.

Ἐπεστείλαμέν σοι καὶ πρότερον ὅτι πολὺ διαφέρει πρὸς ἅπαντα ἃ λέγεις αὐτὸν ἀφικέσθαι σε Ἀθήναζε. ἐπειδὴ δὲ σὺ φῂς ἀδύνατον εἶναι, μετὰ τοῦτο ἦν δεύτερον, εἰ δυνατὸν ἐμὲ ἀφικέσθαι, ἢ Σωκράτη ὥσπερ ἐπέστειλας. νῦν δὲ Σωκράτης μέν ἐστι περὶ ἀσθένειαν τὴν τῆς στραγγουρίας. ἐμὲ δὲ ἀφικόμενον ἐνταῦθα, ἄσχημον ἂν εἴη μὴ διαπράξασθαι, ἐφ' ἅπερ σὺ παρακαλεῖς. ἐγὼ δὲ ταῦτα γενέσθαι ἄν, οὐ πολλὴν ἐλπίδα ἔχω. δι' ἃ δὲ μακρᾶς ἑτέρας, δέοιτ' ἂν ἐπιστολῆς ἥτις πάντα διεξίοι, καὶ ἅμα οὐδὲ τῷ σώματι διὰ τὴν ἡλικίαν, ἱκανῶς ἔχω πλανᾶσθαι καὶ κινδυνεύειν κατά τε γῆν καὶ κατὰ θάλατταν οἷα ἀπαντᾷ. καὶ νῦν πάντα κινδύνων ἐν ταῖς πορείαις ἐστὶ μεστά. συμβουλεῦσαι μέντοι ἔχω σοί τε καὶ τοῖς οἰκισταῖς. ὃ εἰπόντος μὲν ἐμοῦ φησὶν Ἡσίοδος, δόξαι ἂν εἶναι φαῦλον. χαλεπὸν δὲ νοῆσαι. εἰ γὰρ οἴονται ὑπὸ νόμων θέσεως καὶ ὧν τινων εὖ ποτε πολιτείαν ἂν κατασκευασθῆναι, ἄνευ τοῦ εἶναί τι, κύριον ἐπιμελούμενον ἐν τῇ πόλει τῆς καθ' ἡμέραν διαίτης, ὅπως ἂν ᾖ σώφρων τε καὶ ἀνδρική, δούλων τε καὶ ἐλευθέρων, οὐκ ὀρθῶς διανοοῦνται. τοῦτο δ' αὖ, εἰ μέν εἰσιν ἤδη ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἀρχῆς ταύτης, γένοιτ' ἄν. εἰ δ' ἐπὶ τὸ παιδεῦσαι δεῖ τινος, οὔτε ὁ παιδεύσων, οὔτε οἱ παιδευθησόμενοι ὡς ἐγὼ οἶμαι εἰσὶν ὑμῖν. ἀλλὰ τὸ λοιπὸν τοῖς θεοῖς εὔχεσθε. καὶ γὰρ σχεδόν τι καὶ αἱ ἔμπροσθεν πόλεις, οὕτω κατεσκευάσθησαν καὶ ἔπειτα εὖ ᾤκησαν, ὑπὸ ξυμβάσεων πραγμάτων μεγάλων καὶ κατὰ πόλεμον καὶ κατὰ τὰς ἄλλας πράξεις γιγνομένων. ὅταν ἐν τοιούτοις καιροῖς, ἀνὴρ καλός τε καὶ ἀγαθὸς ἐγγένηται μεγάλην δύναμιν ἔχων. τὸ δ' ἔμπροσθεν αὐτά, προθυμεῖσθαι μὲν χρὴ καὶ ἀνάγκη. διανοεῖσθαι μέντοι αὐτὰ οἷα λέγω καὶ μὴ ἀνοηταίνειν οἰομένους τι ἑτοίμως διαπράξασθαι δεῖν. εὐτύχει.

Πλάτων Ἀρχύτᾳ Ταραντίνῳ εὖ πράττειν.

Τὰ μὲν παρὰ σοῦ ἐλθόνθ' ὑπομνήματα, θαυμαστῶς ὡς ἄσμενοί τε ἐλάβομεν. καὶ τοῦ γράψαντος αὐτὰ ἠγάσθημεν ὡς ἔνι μάλιστα. καὶ ἔδοξεν ἡμῖν εἶναι ὁ ἀνὴρ ἄξιος ἐκείνων τῶν πάλαι προγόνων. λέγονται γὰρ δὴ οἱ ἄνδρες οὗτοι μύριοι εἶναι. οὗτοι, δ' ἦσαν τῶν ἐπὶ Λαομέδοντος ἐξαναστάντων Τρώων, ἄνδρες ἀγαθοί, ὡς ὁ παραδεδομένος μῦθος δηλοῖ. τὰ δὲ παρ' ἐμοὶ ὑπομνήματα περὶ ὧν ἐπέστειλας, ἱκανῶς μὲν οὔπω ἔχει. ὡς δέ ποτε τυγχάνει ἔχοντα, ἀπέσταλκά σοι. περὶ δὲ τῆς φυλακῆς, ἀμφότεροι συμφωνοῦμεν. ὥστ' οὐδὲν δεῖ παρακελεύεσθαι.

Plato Aristodoro bene agere.

Audio te ante alios & nunc familiarem esse Dionis, & per omne tempus sapientiam morum ad philosophiam spectantium in primis exercuisse. Nam firmitatem, fidem, synceritatem, veram esse philosophiam existimo. Alias verò & ad alia declinantes scientias & facultates siquis ornamenta dixerit, rectè, vt arbitror, appellabit. Sed vale iam, & in præsentibus his perseuera moribus.

Plato Laodamanti bene agere.

Scripsimus etiam priùs ad te, referre multùm ad ea quæ dicis omnia, vt Athenas ipse proficiscaris. Quoniam verò ais ad te venire non posse, secundo id loco foret, si vel ego, vel Socrates, vt per tuas literas significasti istuc nos conferre possemus. Verùm Socrates quidem hoc tempore morbo stranguriæ impeditur. Mihi verò istuc proficiscenti dedecus foret, si illa quorum gratia me vocas, nequaquam perficerentur. Quæ quidé perfici posse haud admodum spero. Si quis autem ea omnia referre aggrediatur quorum de causa ita diffidam, prolixa opus erit epistola. Præterea per ætatem non satis corpore valeo ad iter conficiendum periculáque mari terráque obeunda, qualia iter solet objicere, præsertim verò hoc tempore omnia iter agentibus plena periculis sunt. Consulere tamen tibi & vrbium conditoribus possum quod nunc me referente, inquit Hesiodus putare quidem fallax quiddam esse difficile-ve intelligere. Nam si putant aliqui legum quarumlibet positione ciuitatem bene quandoque constitui posse, nisi sit aliquis cum autoritate præsidens ciuitati, quotidianæ omnium vitæ moderator, adeò vt sit temperata & fortis tam in seruis quàm in liberis, non rectè putant. Proinde si sint iam apud vos viri hac potestate digni, id fieri posset. Sin autem ad disciplinam opus sit aliquo: neque qui doceat, neque qui doceatur, vt opinor, apud vos sunt: reliquum est deos precari. Nam ferè quæ ante hoc tempus fuerunt ciuitates, sic ab initio cōstitutæ sunt: ac postea bene excultæ pro opportunitate magnarum rerum tum bello tum pace, quando in huiusmodi temporibus vir clarus & probus magnam adeptus fuerit potestatem. Priùs autem ipsa promptissimè curare oportet atque necesse est: considerare tamen ea qualia dico: neque temerè aggredi quasi leuiter peragantur: cogitare verò quid commodè fieri possit. Vale felix.

Plato Archytæ Tarentino bene agere.

Mirum est quanta cum voluptate commentaria abs te missa accepimus, eorúmque autoris ingenio delectati sumus. Visus quidem nobis est vir ipse dignus maioribus illis iam olim suis. Ferunt virorum decem millia fuisse: qui ex omni Troianorum, qui sub Laomedonte secessere, numero vt fabula tradit, præstantissimi fuerunt. Cōmentaria verò quæ tu per literas à me petis, nondum absoluta sunt. Qualiacunque tamen sunt, ad te misi. De custodia verò, idem sentimus ambo. Quapropter nihil cohortatione opus esse videtur.

Plato

Plato Dionysio Syracusarum tyranno bene agere.

PRincipium tibi epistolæ simúlque nota, quòd hæc epistola mea sit, hæc esto. Quum aliquando Locros iuuenes cõuiuio excepisses, & procul à me discumbere surrexisti, ad méque accessisti, & comiter humanitérque dixisti lepidum quiddã vt & mihi, & ei, qui proximè assidebat, visum est. Erat autem ille ex numero vrbanorum qui tum, Maiorem sanè in modũ, inquit, ô Dionysi, à Platone ad consequendam sapientiam adiuuaris, cui, tu, Multis etiam aliis in rebus, respondisti. Etenim ex quo eũ accersiri iussi, repentè ob eam ipsam causam, quòd eũ accersiueram, emolumentum percepi. Itaq; cõsiderandum est hoc, vt hæc mutua vtilitas perpetuò magis, ac magis inter nos augescat. Nunc igitur hoc ipsum studens, mitto tibi ex Pythagoreis, & ex diuisionibus, & virum præterea cuius opera, quemadmodum tum nobis visum est, & tu, & Archytas (si ipse ad te venit) vti possitis. Ei nomen est, Helicõ: patria Cyzicus, Euxodi discipulus, cuius omni doctrina eleganter est institutus: & vsus ei intercessit cum quodam Socratis discipulorum & Polyxeno Brysonis sodali: quódque præterea rarum est, comis est & affabilis: neque malitiosus videtur: sed leuis potiùs & candidus esse iudicaretur. Cautè autem & timidè loquor, quippe de homine sententiam exponens non de perdito animali, sed quod mutari corrigique facile possit, nisi in quibusdam, iisque perpaucis. Præterea id veritus ac diffidens considerabam cum illo colloquens, ac de ciuibus ipsius percontabar, neque quisquam mihi quicquã de eo mali retulit. Considerans autem tu quoque, & cautionem adhibeto. Accuratissiméque quoties tibi otium erit, ex illo discito, aliísque in rebus philosophator: sin minus, doceto quempiam, vt per otium discens, meliorẽ illustrior euadas: neque à me iuuari desinas. Atque hæc quidem hactenus. Quòd autem per literas, à me vt Apollinem tibi mitterem, petiisti, id feci: Leptines tibi eum deportandum suscepit, factus est ab erudito & præstanti artifice: cui nomen est Leochari. Erat apud eum opus aliud, sane egregium, vt videbatur. Quare illud sum mercatus, vt vxori tuæ dono darem: quoniam mei curam suscepit, & prospera & aduersa valetudine vtentis, quemadmodum vtroque nostrûm dignum erat. Quare illi dabis: nisi quid aliud videtur. Mitto etiam pueris vini dulcis duodecim amphoras, mellis duas. Caricæ iam reconditæ fuerant, priusquam veniremus. Myrtorum bacchæ conditæ putruerant: sed posthac diligentius curabimus. De plantis Leptines tibi narrabit. Pecuniam autem ad istorum emptionem & tributum quoddam ciuitati pendendum à Leptine accepi: dicens quæ mihi & vtrique nostrûm honestissima & dictu vera videbantur. Pecunia, quam in nauem Leucadiam insumpsimus, ferè est minarum xvj. Eam igitur accepi, atque ea in istis sum vsus, quæ ad vos misi: iam de tuis pecuniis quæ sunt Athenis, itémque de meis quomodo se res habeat, audi. Ego tuis pecuniis quemadmodum olim tibi dixi vtar: quomodo aliorum amicorum facultatibus: vtor autem quàm

Πλάτων Διονυσίῳ τυράννῳ Συρακουσίων, εὖ πράττειν.

ΑΡχή σοι τῆς ἐπιστολῆς ἔστω καὶ ἅμα ξύμβολον ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐστι. τοὺς Λοκρούς ποτ' ἑστιῶν νεανίσκους πόρρω κατακείμενος ἀπ' ἐμοῦ, ἀνέστης παρ' ἐμέ. καὶ φιλοφρονούμενος εἶπες εὖ τι ῥῆμα ἔχον ὡς ἔμοιγε ἐδόκει καὶ τῷ παρακατακειμένῳ. ἦν δ' οὗτος, τῶν καλῶν τις. ὃς τότε εἶπεν, ἦπου πολλὰ ὦ Διονύσιε εἰς σοφίαν ὠφελῇ ὑπὸ Πλάτωνος. σὺ δ' εἶπες, καὶ εἰς ἄλλα πολλά. ἐπεὶ καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς μεταπέμψεως, ὅτι μετεπεμψάμην αὐτὸν, δι' αὐτὸ τοῦτο εὐθὺς ὠφελήθην. τοῦτ' οὖν διασωστέον, ὅπως ἂν αὔξηται ἀεὶ ἡμῖν ἡ ἀπ' ἀλλήλων ὠφέλεια. καὶ ἐγὼ νῦν τοῦτ' αὐτὸ παρασκευάζων τῶν τε Πυθαγορείων πέμπω σοι καὶ τῶν διαιρέσεων, καὶ ἄνδρα, ὥσπερ ἐδόκει ἡμῖν τότε, ᾧ γε σὺ καὶ Ἀρχύτης, εἴπερ ἥκει παρὰ σὲ Ἀρχύτης, χρῆσθαι δύναισθ' ἄν. ἔστι δὲ ὄνομα μὲν, Ἑλίκων. τὸ δὲ γένος, ἐκ Κυζίκου. μαθητὴς δὲ, Εὐδόξου, καὶ περὶ πάντα τὰ ἐκείνου, πάνυ χαριέντως ἔχων. ἔτι δὲ καὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν τῳ ξυγγέγονε. καὶ Πολυξένῳ τῶν Βρύσωνός τινι ἑταίρων. ὃ δὲ σπάνιον ἐπὶ τούτοις, οὔτε ἄχαρίς ἐστιν ἐντυχεῖν, οὔτε κακοήθει ἔοικεν. ἀλλὰ μᾶλλον ἐλαφρὸς καὶ εὐήθης δόξειεν ἂν εἶναι. δεδιὼς δὲ λέγω ταῦτα, ὅτι ὑπὲρ ἀνθρώπου δόξαν ἀποφαίνομαι οὐ φαύλου ζῴου, ἀλλ' εὐμεταβόλου, πλὴν πάνυ ὀλίγων τινῶν καὶ εἰς ὀλίγα. ἐπεὶ καὶ περὶ τούτου φοβούμενος καὶ ἀπιστῶν, ἐσκόπουν αὐτός τε ἐντυγχάνων. καὶ ἐπυνθανόμην τῶν πολιτῶν αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς οὐδὲν φλαῦρον ἔλεγε τὸν ἄνδρα. σκόπει δὲ καὶ αὐτὸς, καὶ εὐλαβοῦ. μάλιστα μὲν οὖν, ἂν καὶ ὁπωσποῦν σχολάζῃς, μάνθανε παρ' αὐτοῦ καὶ τἆλλα φιλοσόφει. εἰ δὲ μὴ, ἐκδίδαξαί τινα. ἵνα κατὰ σχολὴν μανθάνων, βελτίων γίγνῃ καὶ εὐδοξῇς, ὅπως τὸ δι' ἐμὲ ὠφελεῖσθαί σε, μὴ ἀνιῇ. καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταύτῃ. περὶ δὲ ὧν ἐπέστελλές μοι ἀποπέμπειν σοι, τὸν μὲν Ἀπόλλω ἐποιησάμην τε. καὶ ἄγει σοι Λεπτίνης, νέου καὶ ἀγαθοῦ δημιουργοῦ. ὄνομα δ' ἐστὶν αὐτῷ Λεωχάρης. ἕτερον δὲ παρ' αὐτῷ ἔργον ἦν, πάνυ κομψὸν ὡς ἐδόκει. ἐπριάμην οὖν αὐτὸ βουλόμενός σου τῇ γυναικὶ δοῦναι, ὅτι μου ἐπεμελεῖτο καὶ ὑγιαίνοντος καὶ ἀσθενοῦντος, ἀξίως ἐμοῦ τε καὶ σοῦ. δὸς οὖν αὐτῇ, ἂν μή τι σοὶ ἄλλο δόξῃ. πέμπω δὲ καὶ οἴνου γλυκέος δώδεκα σταμνία τοῖς παισὶ, καὶ μέλιτος, δύο. ἰσχάδων δὲ, ὕστερον ἤλθομεν τῆς ἀποθέσεως. τὰ δὲ μύρτα ἀποτεθέντα κατεσάπη. ἀλλ' αὖθις βέλτιον ἐπιμελησόμεθα. περὶ δὲ φυτῶν, Λεπτίνης σοι ἐρεῖ. ἀργύριον δ' εἰς ταῦτα ἕνεκα τούτων καὶ εἰς φόρον τινῶν εἰς τὴν πόλιν, ἔλαβον παρὰ Λεπτίνου. λέγων ἅ μοι ἐδόκει εὐσχημονέστατα ἡμῖν εἶναι καὶ ἀληθῆ λέγειν. ὅτι ἡμέτερον εἴη ὃ εἰς τὴν ναῦν ἀνηλώσαμεν τὴν Λευκαδίαν, σχεδὸν ἑκκαίδεκα μναῖ. τοῦτ' οὖν ἔλαβον. καὶ λαβὼν αὐτός τε ἐχρησάμην καὶ ὑμῖν ταῦτα ἀπέπεμψα. τὸ δὴ μετὰ τοῦτο, περὶ χρημάτων ἄκουε ὡς σοι ἔχει, περί τε τὰ σὰ Ἀθήνησι, καὶ περὶ τὰ ἐμά. ἐγὼ τοῖς σοῖς χρήμασιν ὥσπερ τότε σοι ἔλεγον χρήσομαι, καθάπερ τοῖς τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων. χρῶμαι δὲ, ὡς

ἂν δύνωμαι ὀλιγίστοις, ὅσα ἀναγκαῖα ἢ δίκαια ἢ εὐσχήμονα ἐμοί τε δοκεῖ. καὶ παρ' οὗ ἂν λαμβάνω. ἐμοὶ δὴ τοιοῦτον νῦν ξυμβέβηκεν. εἰσί μοι ἀδελφιδῶν θυγατέρες τῶν ἀποθανουσῶν τότε, ὅτ' ἐγὼ οὐκ ἐστεφανούμην. σὺ δ' ἐκέλευες, τέτταρες. ἡ μὲν, νῦν ἐπίγαμος. ἡ δὲ ὀκταέτις. ἡ δὲ σμικρὸν πρὸς τρισὶν ἔτεσιν. ἡ δὲ οὔπω ἐνιαυσία. ταύτας ἐκδοτέον ἐμοί ἐστι καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐπιτηδείοις, αἷς ἂν ἐγὼ ἐπιβιῶ. αἷς δ' ἂν μὴ, χαιρόντων. καὶ ὧν ἂν γένωνται οἱ πατέρες αὐτῶν ἐμοῦ πλουσιώτεροι οὐκ ἐκδοτέον. τὰ δὲ νῦν ἐγὼ αὐτῶν εὐπορώτερος. καὶ τὰς μητέρας δὲ αὐτῶν ἐγὼ ἐξέδωκα. καὶ μετ' ἄλλων καὶ μετὰ Δίωνος. ἡ μὲν οὖν Σπευσίππῳ γαμεῖται, ἀδελφῆς οὖσα αὐτῷ θυγάτηρ. δεῖ δὴ ταύτῃ οὐδὲν πλέον, ἢ τριάκοντα μνῶν. μέτριαι γὰρ αὗται ἡμῖν προῖκες. ἔτι δὲ ἐὰν ἡ μήτηρ τελευτήσῃ ἡ ἐμὴ, οὐδὲν ἂν πλείονος ἢ δέκα μνῶν δέοι ἂν, εἰς τὴν οἰκοδομίαν τοῦ τάφου. καὶ περὶ ταῦτα, τὰ μὲν ἐμὰ ἀναγκαῖα σχεδόν τι ἐν τῷ νῦν ταῦτά ἐστιν. ἐὰν δέ τι ἄλλο γίγνηται ἴδιον ἢ δημόσιον ἀνάλωμα διὰ τὴν παρὰ σὲ ἄφιξιν, ὥσπερ τότε ἔλεγον δεῖ ποιεῖν, ἐμὲ μὲν διαμάχεσθαι, ὅπως ὡς ὀλίγιστον γένηται τὸ ἀνάλωμα. ὃ δ' ἂν μὴ δύνωμαι, σὴν εἶναι τὴν δαπάνην. τὸ δὴ μετὰ ταῦτα λέγω περὶ τῶν σῶν αὖ χρημάτων τῶν Ἀθήνησι τῆς ἀναλώσεως, ὅτι πρῶτον μὲν ἐάν τι δέῃ ἀναλίσκειν εἰς χορηγίαν ἤ τι τοιοῦτον, οὐκ ἔστι σοι ξένος οὐδεὶς ὅστις δώσει ὡς ᾠόμεθα. ἐπεὶ καὶ ἄν τι σοι αὐτῷ διαφέρῃ μέγα, ὥστε ἀναλωθὲν μὲν ἤδη ὀνῆσαι. μὴ ἀναλωθὲν δὲ, ἀλλ' ἐγχρονισθὲν ἕως ἄν τις παρὰ σοῦ ἔλθῃ, βλάψαι πρὸς τῷ χαλεπῷ τοιοῦτόν σοι ἐστὶ καὶ αἰσχρόν. ἐγὼ γὰρ δὴ ταῦτά γε ἐξήτασα, παρ' Ἀνδρομήδη τὸν Αἰγινήτην πέμψας Ἔραστον, παρ' οὗ ἐκέλευες τοῦ ὑμετέρου ξένου εἴ τι δεοίμην λαμβάνειν, βουλόμενος καὶ ἄλλα μείζονα ἃ ἐπέστελλες πέμπειν. ὁ δὲ, εἶπεν εἰκότα καὶ ἀνθρώπινα, ὅτι καὶ πρότερον ἀναλώσας τῷ πατρί σου μόλις κομίσαιτο. καὶ νῦν, σμικρὰ μὲν δοίη ἄν. πλείω δὲ οὔ. οὕτω δὴ παρὰ Λεπτίνου ἔλαβον. καὶ τοῦτό γε, ἄξιον ἐπαινέσαι Λεπτίνην οὐχ ὅτι ἔδωκεν, ἀλλ' ὅτι προθύμως. καὶ τὰ ἄλλα περὶ σὲ καὶ λέγων καὶ πράττων, ὅτι οἷός τ' ἦν ἐπιτήδειος, φανερὸς ἦν. χρὴ γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ τἀναντία τούτων, ἐμὲ ἀπαγγέλλειν, ὁποῖός τις ἂν ἕκαστος ἐμοὶ φαίνηται περὶ σέ. τὸ δ' οὖν περὶ τῶν χρημάτων ἐγώ σοι παρρησιάσομαι. δίκαιον γὰρ καὶ ἅμα ἔμπειρος ἔχων, τῶν παρὰ σοὶ λέγοιμ' ἄν, οἱ προσαγγέλλοντες ἑκάστοτέ σοι. ὅτι ἂν οἴωνται ἀνάλωμα εἰσαγγέλλειν οὐκ ἐθέλουσι προσαγγέλλειν, ὡς δὴ ἀπεχθησόμενοι. ἔθιζε οὖν αὐτοὺς καὶ ἀνάγκαζε φράζειν, καὶ ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα. σὲ γὰρ δεῖ εἰδέναι τε τὰ πάντα κατὰ δύναμιν, καὶ κριτὴν εἶναι καὶ μὴ φεύγειν τὸ εἰδέναι. πάντων γὰρ ἄριστόν σοι ἔσται πρὸς τὴν ἀρχήν. τὰ γὰρ ἀναλώματα ὀρθῶς ἀναλισκόμενα καὶ ὀρθῶς ἀποδιδόμενα, πρός τε τἆλλα καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν τῶν χρημάτων κτῆσιν. καὶ σὺ δὴ φῂς ἀγαθὸν εἶναι, καὶ φήσεις. μὴ οὖν διαβαλλόντων πρὸς τοὺς ἀνθρώπους οἱ κήδεσθαί σου φάσκοντες. τοῦτο γὰρ οὔτε ἀγαθὸν, οὔτε καλὸν πρὸς δόξαν σοι δοκεῖ ξύμβολον εἶναι. τὰ μετὰ ταῦτα, περὶ Δίωνος λέγοιμ' ἄν. τὰ μὲν ἄλλ' οὔπω ἔχω

paucissimis possum: in iis scilicet, quæ necessaria iusta & honesta videntur, & mihi & ei à quo accipio. Cuiusmodi mihi quiddam hoc tempore accidit. Sũt mihi fratris filiarum quæ tum mortuæ sunt, cùm ego, te tamen iubente, non sum coronatus, filiæ quatuor prima est nubilis, altera annorum octo, tertia paulò amplius trium, quarta nondum est annicula. Iis autem quibus ego nubentibus superstes ero, tũ à me tum à meis amicis dotes curandæ sunt: quibus non ero, eæ valeant. Si patres earum ditiores me essent, dos curanda non esset. Nunc ipsis sum locupletior: & earum matres ego tum ab aliis, tum à Dione adiutus collocaui nuptum. Vna igitur Speusippo traditur, eius ex sorore neptis. Opus est autem huic non amplius xxx. minis, honestæ siquidẽ & conuenientes nobis sunt eiusmodi dotes. Deinde si mater mea moriatur, ad monimentum faciendum nõ opus fuerit amplius decem minis. Atque hæc quidem mihi hoc tempore sunt necessaria. Quòd si quis alius fiat sumptus aut priuatim aut publicè ob meam ad te profectionem; sicuti aliquando faciẽdum dicebam: meum erit contendere & pugnare, vt sumptus fiat perexiguus, quod demere non potero, tibi impensum feretur. Sed deinceps cõmemoremus de impensis Atheniensis tuæ pecuniæ. Primùm si quid mihi expediendũ fuerit in Choragium, aut tale quippiam, non est nostra quidẽ sententia, hospes vllus qui tibi eam reddat. Permagni autem tua refert, si quod impensum est è re tua sit. Quod autẽ non impensum, sed vsque eò dilatum, dum abs te aliquis venerit, tibi damnum afferat. cùm præterquam quod difficile est, tibi etiam turpe sit futurũ. Ego enim hæc tentaui apud Andromedem, eóque Æginetam Erastum misi, à quo iusseras, vt pote ab hospite vestro, si quid opus esset, sumerẽ: cùm maiora de quibus scripseras, cuperem mittere. Ille verò quod æquum & minimè ab homine alienum esset, respondit, se quæ anteà patris nomine impendisset, ægrè recepisse: ac nunc pauca quidem nõ recusaturũ, multa verò maximè. Quapropter à Leptine sumpsi qui laude dignus est, nõ tantum quia dedit, sed quia lubenter, & promptè dedit, cæterísq; in rebus tum dictis tũ factis tibi amicus ac beneuolus his contraria me tibi exponere oportet, quali quisque apparet. Hæc enim, atq; esse in te animo videatur. Quare de pecuniis tibi liberè id quod res est aperiã: æquũ est.n., & simul domesticos tuos expertus, de iis quoq; cõmemorabo. Qui tibi assiduè pollicẽtur se de iis sumptibus, quos faciẽdos arbitrãtur, te admonituros, admonere tamẽ volũt, ne in offensionẽ tuam incurrant. Itaq; illos tu assuefacias oportet & cogas tũ hæc tũ alia tibi exponere. Debes.n. tu quoad poteris, omnia nosse, indéxq; eorum esse, neque vllius rei notitiam fugere. Hæc enim est ad principatũ tuendum conseruandúmque vel commodissima ratio. Si quidem si sumptus rectè facies, si nomina rectè dissolueris, cùm ad alia omnia, tum ad opũ possessionem conseruationémq; maximam iure dices esse opportunitatem. Prouidebis etiam ne te apud homines illi calumnientur, qui se tui studiosos esse iactant. Hoc enim ad tuam existimationem minimè conducere videtur. Age de Dione cõmemoremus, cætera sanè nequeo adhuc exponere,

exponere, nisi priùs tuæ, quas dicis, literæ ad me allatæ sint. De iis autē de quibus me apud illum mentionem facere nolebas, neque mentionem feci, neque commemoraui: Exploraui tamen grauiter-ne, an facilè, si ea fierent, toleraret: ac mihi visus est nō leuiter stomachaturus, si ea confierent. Cæterū mihi Dio visus est tum dictis tum factis æquo in te esse animo. Cratino Timothei fratri, sodali meo, thoracem dabimus militarem ornatissimum, ex eo genere quo pedites vti solent. Cebetis filiabus tres tunicas, non pretiosas, vt sunt Harmogineæ, sed vt Siculæ lineæ. Cebetis autē nomē tibi maximè notum est. Extat enim in Dialogis Socraticis, & in Dialogo de animo disputat simul cum Simmia aduersus Socratē vir omnibus nobis & familiaris, & beneuolus. Notam autem epistolarum, quas aut seriò aut non seriò scribo, etsi opinor te meminisse, tamen attendito diligenter, animúmque aduertito. Complures enim iubent me scribere quos nō facilè possum apertè repellere. Seriæ igitur epistolæ initium est DEVS non seriæ DII. Legati quoque à me petebant, vt tibi scriberem: neque iniuria. Admodum enim libenter te vbique ac me dilaudāt: in his non minimum Philager, qui per tempus ex manus dolore laborabat: item Philædes, à Dario rege magno veniens de te verba faciebat: ac nisi valdè prolixæ & verbosæ epistolæ opus esset, quæ ille dicebat, perscriberem. Nunc ex Leptine percontare, an thoracē aut aliud quidpiam eorum de quibus scribo, mittas: si tamen ei tu velis committere sin minus, Terillo committito. Ex iis qui perpetuò nauigant, nobis est amicus & cùm aliis in rebus, tum in Philosophia minimè ineptus. Tisonísque gener est eius qui quo tempore nauigabamus, canescebat. Vale, & philosophare, aliósque adolescentes excita atque adhortare, meísque verbis tuos in pilæ ludo collusores saluta. Iube verò cùm aliis, tum Aristocrito siquid à me aut verbis aut literis tibi nuntietur, det operam, vt quamprimum ad te perferatur: tibíque in memoriam reuocet ea, quæ tibi scripta erunt, vt ea curæ habeas. Nunc verò da operam vt Leptini sua pecunia primo quoque tempore persoluatur: vt alij in eū respicientes, promptiùs & alacriùs nobis inseruiāt. Iatrocles à me vnà cum Myronida libertate donatus, nauigat nunc cum iis qui à me mittuntur. Huic dabis stipendium, vtpote animum erga te beneuolum gerenti, ciúsque opera, vbi voles, vtēris. & epistolam aut ipsam, aut si ipsius exemplar seruatur, tute cognosce.

Finis epistolarum Platonis.

λέγειν, πρὶν ἂν παρὰ σοῦ ἔλθωσιν αἱ ἐπιστολαὶ ὥσπερ ἔφης. περὶ μέντοι ἐκείνων ὧν οὐκ εἴας μεμνῆσθαι πρὸς αὐτὸν, οὔτε ἐμνήσθην, οὔτε διελέχθην· ἐξεπειρώμην δὲ, εἴτε χαλεπῶς εἴτε ῥᾳδίως οἴσει γιγνομένων. καί μοι ἐδόκει οὐκ ἠρέμα ἂν ἄχθεσθαι εἰ γίγνοιτο. τὰ δὲ ἄλλα περὶ σὲ καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ, μέτριός μοι δοκεῖ εἶναι Δίων. Κρατίνῳ, τῷ Τιμοθέου μὲν ἀδελφῷ, ἐμῷ δ' ἑταίρῳ, θώρακα δωρησόμεθα ὁπλιτικὸν τῶν μαλακῶν τῶν πεζῶν. καὶ ταῖς Κέβητος θυγατράσι, χιτώνια τρία ἑπτὰ πήχη μὴ τῶν πολυτελῶν τῶν ἀμοργίνων, ἀλλὰ τῶν Σικελικῶν τῶν λινῶν. ἐπιεικῶς δὲ γιγνώσκεις τοὔνομα κέβητος γεγραμμένος γάρ ἐστιν ἐν τοῖς Σωκρατείοις λόγοις, μετὰ Σιμμίου Σωκράτει διαλεγόμενος ἐν τῷ περὶ ψυχῆς λόγῳ. ἀνὴρ, πᾶσιν ἡμῖν οἰκεῖός τε καὶ εὔνους. περὶ δὲ δὴ τοῦ ξυμβόλου τοῦ περὶ τὰς ἐπιστολὰς, ὅσας τε ἂν ἐπιστέλλω σπουδῇ καὶ ὅσας ἂν μὴ, οἶμαι μέν σε μεμνῆσθαι. ὅμως δ' ἐννόει καὶ πάνυ πρόσεχε τὸν νοῦν. πολλοὶ γὰρ οἱ κελεύοντες γράφειν, οὓς οὐ ῥᾴδιον φανερῶς διωθεῖσθαι. τῆς μὲν γὰρ σπουδαίας ἐπιστολῆς, θεὸς ἄρχει. θεοὶ δὲ τῆς ἧττον. οἱ πρέσβεις, καὶ ἐδέοντο ἐπιστέλλειν σοι, πάνυ γὰρ προθύμως σὲ πανταχοῦ καὶ ἐμὲ ἐγκωμιάζουσι, καὶ οὐχ ἥκιστα φίλαγρος, ὃς τότε τὴν χεῖρα ἠσθένει. καὶ φιλαίδης παρὰ βασιλέως ἥκων τοῦ μεγάλου, ἔλεγε περὶ σοῦ· εἰ δὲ μὴ πάνυ μακρᾶς ἐπιστολῆς ἦν, ἔγραψα ἂν ἃ ἔλεγε. νῦν δὲ λεπτίνου, πυνθάνου. ἂν τὸν θώρακα ἢ ἄλλο τι ὧν ἐπιστέλλω πέμπῃς, ἂν μὲν αὐτὸς τῷ βούλῃ. εἰ δὲ μὴ, τηρίλλῳ δός· ἔστι δὲ τῶν αἰεὶ πλεόντων ἡμέτερος ἐπιτήδειος, καὶ τὰ ἄλλα καὶ περὶ φιλοσοφίαν χαρίεις. τίσωνος δ' ἐστὶ κηδεστής. ὃς τότε ὅθ' ἡμεῖς ἀπεπλέομεν, ἐπολιανόμει. ἔρρωσο. καὶ φιλοσόφει. καὶ τοὺς ἄλλους προτρέπου τοὺς νεωτέρους, καὶ τοὺς συσφαιριστὰς ἀσπάζου ὑπὲρ ἐμοῦ· καὶ πρόσταττε τοῖς τε ἄλλοις, καὶ Ἀριστοκρίτῳ, ἐάν τις παρ' ἐμοῦ λόγος, ἢ ἐπιστολὴ παρὰ σὲ ἴῃ, ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ὡς τάχιστα σὺ αἴσθῃ· καὶ ὑπομιμνήσκειν σε, ἵνα ἐπιμελῇ τῶν ἐπισταλέντων. καὶ νῦν λεπτίνῃ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ἀργυρίου μὴ ἀμελήσῃς, ἀλλ' ὡς τάχιστα ἀπόδος· ἵνα καὶ οἱ ἄλλοι πρὸς τοῦτον ὁρῶντες, προθυμότεροι ὦσιν ἡμῖν ὑπηρετεῖν. ἰατροκλῆς ὁ μετὰ μυρωνίδου τότε ἐλεύθερος ἀφεθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, πλεῖ νῦν μετὰ τῶν πεμπομένων παρ' ἐμοῦ. ἔμμισθον οὖν που αὐτὸν κατάστησον, ὡς ὄντα σοι εὔνουν. καὶ ἀντὶ βούλῃ αὐτῷ χρῶ· καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἢ αὐτὴν ἢ εἰ ὑπόμνημα αὐτῆς σώζεται, καὶ αὐτὸς ἴσθι.

Τῶν Πλάτωνος ἐπιστολῶν τέλος.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ARISTOTELIS EPISTOLAE.

Φιλίππῳ.

Οἱ τὰς ἡγεμονίας ἀναλαμβάνοντες πρὸς εὐεργεσίαν τῶν ἀρχομένων οὐχ ὑπὸ τῆς τύχης ἀλλ' οὐδ' ἀπὸ τῆς φύσεως προηγμένοι τῆς ἀρχαῖς ἐμπιστεύονται, αἳ μεταπίπτειν εἰώθασιν. ἀλλ' ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς μέγα φρονοῦσιν, εὖ καὶ σφόδρα σοφῶς πολιτευόμενοι. οὐδὲν γὰρ τῶν ἐν ἀνθρώποις βέβαιον καὶ ἰσχυρὸν οὐδ' ὃ μέχρι τῆς ἑσπέρας ἥλιος τραχείᾳ ῥοπῇ συναλλοιεῖ καὶ μεταφέρει. Ποικίλλουσα τοὺς βίους ἅπαντας, καθάπερ τραγῳδίας ὑποκρίσει τοῖς ἡμετέροις κακοῖς ἡ φύσις μετασκευάζεται· εἴπερ μὴ διεψεύμεθα τῆς ἀληθείας· ὅτι τὸν ἄλλον τρόπον ὥσπερ τῶν ἐκ γῆς φυομένων ἕκαστον, καὶ τοὺς ἄνδρας ἀνθεῖν ποτε συμβαίνει. καὶ τὰς ἀκμὰς ἐν χρόνοις τισὶν ἀναλαμβανομένους πολὺ τῶν ἄλλων διαφέρειν. διὸ πειρῶ μήτε τῆς ἑλλάδος τυραννικώτερον προΐστασθαι, μήτε τοῖς λῃρήμασι στιβαρώτερον. τὸ μὲν γὰρ προπετείας ἐστὶ σημεῖον, τὸ δ' ὁμολογουμένης ἀβουλείας τεκμήριον. δεῖ γὰρ τοὺς νοῦν ἔχοντας τῶν δυναστευόντων μὴ διὰ τὰς ἀρχὰς ἀλλὰ διὰ τῶν ἀρχῶν θαυμάζεσθαι. ἵνα τῆς τύχης μεταπεσούσης τῶν αὐτῶν ἐγκωμίων ἀξιῶνται. τὰ δ' ἄλλα εὖ πρᾶττε· ψυχὴν πρὸς φιλοσοφίαν, σῶμα δὲ πρὸς ὑγείαν ἄγων καὶ ἐπιμελούμενος.

Philippo.

QVI imperia ad subditorum beneficium atque vtilitatem referunt, nõ à fortuna neque natura adducũtur, vt principatibus confidant, quorũ solet esse mutatio, atque conuersio, sed virtutibus sese efferũt, & hi rectè quidẽ atq; sapienter omnino dignitates gerũt. Nihil enim est in hominũ vita solidũ aut cõstans, aut quòd nõ vsque ad vesperã Solis cursus acerba & aspera perturbatione commutet, & in aliũ locũ trãsferat. Fortuna cuncta vitę genera, quasi tragedias actione ita nostris calamitatibus & malis variat, atq; tollit, siquidẽ nõ aberramus à veritate, quòd alio modo queadmodũ è terra nascẽtia, sic viros aliquãdo florere cõtingit, & robore ac vigore certis temporibus acquisito, lõgè cæteris præstare. Quãobrẽ annittere, vt neq; crudelius in imperio Græciæ te geras, neq; ineptiis validius. Alterũ enim petulãtiæ signũ est, alterũ manifestæ temeritatis argumentũ. Sapientũ enim principũ hoc est officiũ, vt nõ ab imperiis, sed per imperia sibi nomen & admirationẽ pariant, vt si fortuna sit immutata, nihilominus iisdem laudibus digni habeantur. Cæterùm vale quã rectissimè atq; mentem quidẽ ad sapientiæ disciplinam, corpus verò ad valetudinem reuoca & excerce.

Ἀλεξάνδρῳ.

Ἀπορῶ τίνων ἢ ποίων ἀρχὴν μὲ λάβοι πρὸς σέ. ἐφ' ἃ γὰρ ἂν ἐπισκοπῶν ἐπιβάλλω τῇ διανοίᾳ, πάντα μοι φαίνεται μεγάλα καὶ θαυμαστά. καὶ λήθης οὐδὲν ἄξιον ὁρῶ. μνήμης δὲ οἰκεῖα καὶ προτρέψεως. ὧν οὐδὲν οὐδεὶς ἀμαυρώσει χρόνος. αἱ γὰρ καλαὶ τῶν διδασκάλων παραινέσεις καὶ προτρέψεις θεατὴν ἔχουσι τὸν αἰῶνα. διὸ πειρῶ τὴν ἀρχὴν μὴ εἰς ὕβριν, ἀλλ' εἰς εὐεργεσίαν καταστῆσαι πρὸς ἀρχήν. ἧς οὐδὲν μεῖζον τῶν ἐν βίῳ ὑπάρχειν πέφυκε. διὸ καὶ τὸ θνητὸν τῆς φύσεως πολλάκις ὑπὸ τοῦ χρεὼν διαλυόμενον ἄφθαρτον διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἔργων κέκτηται τὴν μνήμην. τούτων οὖν τὴν ἔννοιαν ἔχε. οὐ γὰρ ἀλογίστως ἤχθης ὡς ἔνιοι. οἳ ἀτόπως καὶ τὰς γνώμας διετέθησαν. σοὶ καὶ γένος ἔντιμον. καὶ βασιλεία πατρῷος καὶ παιδεία βέβαιος. καὶ δόξα περίβλεπτος. καὶ ὅσον ταῖς ἀφορμαῖς, τῆς τύχης διαφέρεις, τοσοῦτον καὶ ταῖς ἀρεταῖς τῶν καλῶν προστένειν σε δεῖ. τὰ δ' ἄλλα πρᾶττε μὲν τὰ ξυμφέροντα ἐπιτέλει δὲ τὰ δόξαντα.

Alexandro.

DVbium est mihi, quæ vel qualia primùm ad te scribam. Adeò quæ animo & cogitatione voluo, cuncta mihi videntur magna & admiranda, nihilque video quod sit obliuione dignũ, memoriæ verò, & adhortationi familiaria, quorũ nihil vllum tẽpus obscurabit vnquã. Nã honestæ præceptorum admonitiones & adhortationes, spectatorem habẽt vniuersum seculorũ ordinẽ. Quãobrẽ in hoc omnibus viribus: incũbe, vt imperio nõ ad iniuriã, sed ad benemerendũ vtaris, vt retineas imperiũ, quo nihil maius in hominũ vita fieri potest. Proinde natura quæ mortalis est, cũ sæpe fato succũbat & intereat, tamẽ propter operũ magnitudinẽ, æternã memoriã possidet. Hæc igitur tecũ perpẽde. Nõ enim temeritas in tuis rebus inest vt aliquorũ, quorũ etiã in animis flagitiũ & scelus est. Tibi gen⁹ clarissimũ & regnum paternũ, disciplina firma & gloria peruagata, & quantùm fortunæ commodis excellis, tãtùm virtutibus etiam inter bonos te præstare conuenit. Cęterùm fac quæ sint vtilia, quæ verò statuisti perfice.

Φιλίππῳ.

Οἱ πολλοὶ τῶν φιλοσόφων τῆς εὐεργεσίαν θεῷ ἰσότιμον παρεσκεύασαν. ὡς γὰρ ἁπλῶς εἰπεῖν χάριτος ἀμοιβὴ καὶ δόσις συνέχει τοὺς τῶν ἀνθρώπων βίους,

Philippo.

MVlti philosophi beneficiis diuinũ honorẽ tribuerũt. Nã si vera fateri volumus beneficiorũ collatiõe & gratiarũ relatiõe vita mortaliũ cõtinet,

sic

ſic vt alij dent, alij accipiant, alij rurſus rependant. Proinde rectum & iuſtum eſt, omnibus miſeris & oppreſſis miſericordiam præſtare. Nam miſeratio placidi & mitis animi ſignum eſt, vt Moroſitas & aſperitas imperiti. Turpe eſt enim & indignum virtutem in miſeriis derelictam pati. Quam ob cauſſam etiam laudo diſcipulum noſtrum Theophraſtum, qui dicit in beneficium non cadere pœnitentiam & fructum egregium adferre, laudationē eorum de quibus benemeriti ſumus. Quare conuenit, vt ſapientes homines id in multos conferant, puténtque citra laudem, lucrum quoddam hoc ipſis futurum, in rerum commutationibus, & ſi non omnes at vnum aliquem ſaltem, pro beneficiis gratiam relaturum. Quamobrem enitere, vt promptus ſis in præſtandis officiis & iram animi refrenes. Illud enim regium eſt & manſuetum. Hoc verò barbarum & odioſum. Cæterùm, vt tibi videbitur, facias & vtile conſilium ne negligas.

Eidem.

QVi reges plurimùm ſapientia pollent, & amplitudine ſidera contingunt, bene mereri ſtudent, neque tantùm ad præſens tempus conſilia factáque ſua accommodant, ſed cùm inconſtantiam fortunæ videāt, in vtrumque vſum beneficia deponunt, cùm vt ſecundis ſuis rebus, in honore ſint & precio. (Honor enim proprium quiddam eſt virtutis) tum vt in cladibus auxilium habeant paratum. Nam & calamitates honoribus neceſſaria præferūt. Certiſſima enim amoris & beneuolentiæ probatio, tempus fortunæ. Quoniam non verba, ſed facta recta deſiderat. Nam beneuolorum aſpectus, quemadmodum in mari periclitāti terra apparet. Omnis enim vt videtur in derelicto cadens fortuna, ſcopus veriſſimus eſt poſitus his, qui vel oppugnare, vel iniuriam inferre, vel calumniari volunt. Solus verò bonorum ſplendor, fortunæ flexibilitatem non abnegat, ſed omne ferens moderatè, quicquid accidit ex his quæ ſecundùm Platonem meliora ſunt, optimè conſtitutam animum gerit. Quamobrem rerum celeritatem metue, & caſuum circulum in animo habe ſortémque vitæ benè perpende. Multa enim caſus adfert vitæ, & inclinationes pro ſuo arbitrio facit. Ignorantibus pœnitendi locum cōcede. Beneuolis prōptè benefacito. Hæc enim ſi feceris, & non ſemel tantū, ſed per vniuerſam vitā, ſemper obſeruaris, tutiſſimum & ſine periculo tenebis imperij palatium, pro magnitudine rei, pauca, Quantum ad te, omnia ferè dicta ſunt.

Theophraſto.

SVbita iniuria ſerò, beneficio multò vtilior eſt. Nā illa momētaneā habet, & memoriā & læſionē. Hoc inueteraſcit vt cū ſit collocatū, indignationē ſempiternā moleſtiā afferat. Quāquā ſæpe dono cūctātes tranquillitatē inuenimus alibi atq; partiti turbinū fluctuationē & cogitationis mare vidimus. Propterea dico ſocietatē imprimis oportere faciendis iniuriis non delectari, neq; leuibus cauſſis ad inferendam impelli, ſin minùs, cùm hoc inuitò cómiſerit, repentè deponere inimicitias. Nihil enim iniuſtè facere ſuperat fortaſſis hominum vires. Eum verò qui errarit cōſeruare cōtra intētā accuſationē,

τῶν μὲν διδόντων, τῶν δὲ λαμβανόντων. τῶν δ' αὖ πάλιν ἀνταποδιδόντων· διὸ καλὸν καὶ δίκαιόν ἐστι πάντας μὲν τοὺς ἀτυχοῦντας ἐλεεῖν· οἶκτος μὲν γὰρ ἡμέρου ψυχῆς ἐστι σημεῖον χαλεπότης δὲ ἀπαιδεύτου. αἰσχρὸν γὰρ καὶ σχέτλιον ἀρετὴν ἀτυχοῦσαν περιορᾶν· ὅθεν ἐπαινῶ καὶ τὸν ἡμέτερον γνώριμον Θεόφραστον λέγοντα τὴν χάριν ἀμεταμέλητον εἶναι. καὶ καλὸν καρπὸν φέρειν, τὸν παρὰ τῶν εὖ παθόντων ἔπαινον, διόπερ δεῖ τοὺς νοῦν ἔχοντας τῶν ἀνθρώπων εἰς πολλοὺς αὐτὴν κατατίθεσθαι νομίζοντας χωρὶς τῆς εὐφημίας, ἔρανόν τινα τοῦτον αὐτοῖς ὑπάρξειν ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν πραγμάτων, καὶ εἴγε μὴ πάντας, ἀλλ' ἕνα τινὰ τῶν εὐεργετημάτων ἀποδώσειν τὴν χάριν. ὅθεν πειρῶ πρόθυμος μὲν εἶναι ταῖς εὐεργεσίαις. ἔποχος δὲ τοῖς θυμοῖς. τὸ μὲν γὰρ βασιλικόν τε καὶ ἥμερον τὸ δὲ βάρβαρόν τε καὶ στυγητόν. τὰ δ' ἄλλα καθὼς ἂν δοκιμάζῃς πρᾶττε μὴ παρορῶν τὰς λισιτελεῖς ψήφους.

Τῷ αὐτῷ.

ΟΙ διαφέροντες τῶν βασιλέων ἐπιφρονήσει, καὶ ταῖς ὑπεροχαῖς τῶν ἄστρων ψαύσαντες, εὐεργετοῦσιν, οὐδὲ πρὸς τοὺς αὐτοὺς πολιτευόμενοι καιρούς. ἀλλὰ καὶ θεωροῦντες τὸ τῆς τύχης ἄστατον, θησαυρίζουσι τὴν χάριν πρὸς ἑκάτερα. ἐν μὲν ταῖς εὐπραγίαις τιμῆς βουλόμενοι μεταλαμβάνειν. τιμὴ γὰρ οἰκεῖον ἀρετῆς ἐστιν. ἐν δὲ τοῖς συμπτώμασι βοηθείας· αἱ γὰρ συμφοραὶ τἀναγκαῖα κρίνουσι τῶν καλῶν πρότερον. σαφέστατος γὰρ εὐνοίας ἔλεγχος ὁ τῆς τύχης καιρός. ἀπαιτεῖ γὰρ οὐ λόγους, ἀλλὰ πράξεις δεόντως· ἡ γὰρ τῶν εὐνοούντων ὄψις ὥσπερ ἐν πελάγει χειμαζομένῳ παρεφάνη γῆ. πᾶσα γὰρ ὡς ἔοικεν ἐν ἐρήμῳ πεσοῦσα τύχη, σκοπὸς ἀληθὴς ἔγκειται τοῖς πολεμεῖν ἢ ἀδικεῖν, ἢ συκοφαντεῖν αἱρουμένοις. μόνη δ' ἡ τῶν σπουδαίων διαυγὴ τὸ τῆς τύχης εὐκίνητον οὐκ ἀπαρνεῖται. φέρουσα δ' εὐλόγως πᾶν τὸ προσπῖπτον τῶν κατὰ Πλάτωνα κρειττόνων εὖ διατίθεται. διὸ καὶ τὴν ταχύτητα τῶν πραγμάτων εὐλαβοῦ. καὶ τὸν κύκλον τῆς μεταπτώσεως ἡγοῦ. καὶ τὰς ἐν τῷ ζῆν ψήφους λογίζου· πολλὰ γὰρ ἡ ταὐτομάτου φορὰ κομίζει τῷ βίῳ καὶ ῥοπὰς αὐτονόμους ποιεῖ· τοῖς μὲν ἀγνοοῦσι μετάνοιαν δίδου. τοῖς δ' εὐνοοῦσι τὰς χάριτας προχείρους νέμε. ταῦτα γὰρ πράττων οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ δι' ὅλου συντηρῶν, ἀσφαλέστατα καὶ ἀκίνδυνα τὰ τῆς ἡγεμονίας ἕξεις μέλαθρα, ὡς μὲν ὑπὲρ μεγάλων ὀλίγα· ὡς δὲ πρὸς σέ, πάντα σχεδὸν εἴρηται.

Θεοφράστῳ.

Η Πρόχειρος ἀδικία τῆς πολυχρονίου χάριτος λυσιτελέστερον πέφυκεν ὑπάρχειν. ἡ μὲν γὰρ ὀλιγοχρόνιον ἔχει τὴν μνήμην καὶ τὴν βλάβην· ἡ δὲ γηράσκει ὡς ἂν πεποιημένη τὴν δυσμένειαν ἔργον ἀοίδιμον παρασκευάζειν. καίτοι πολλάκις δώρῳ λογισάμενοι γαληνισμὸν εὕρομέν πη. καὶ μερίσαντες τρικυμίας σάλον καὶ διανοίας εἴδομεν πορθμόν· διὸ φημὶ δεῖν τὴν ἑταιρείαν μάλιστα μὲν μὴ ἀδικεῖν εὖ δοκεῖν καὶ εὔλογον ἔχειν πρόφασιν. εἰ δὲ μή γε ἀκουσίως τοῦτο πράξασαν, θᾶττον διαλύεσθαι τὴν ἔχθραν. τὸ γὰρ μηδὲν ἀδικεῖν ἴσως ὑπὲρ ἄνθρωπον. τὸ δὲ πλανηθέντα διασώσασθαι τὴν ἐπιφερῆ μέμψιν,

καλῆς καὶ σφόδρα εὐσταθούσης κρίσεως ἴδιόν ἐστι. τὰ δ' ἄλλα ἔρρωσο.

Φίλιππος Ολυμπιάδι.

Αποδέχομαι τὴν σὴν φρόνησιν καὶ τὴν πρόνοιαν τοῦ συμφέροντος. ὅτι τὸ κατὰ φύσιν συγγενὲς, οὐ φύσει φιλοστόργως, ἀλλ' ἀρετῇ κρίνασα δοκιμάζεις. οὕτω γὰρ οἶμαι καὶ ἡμᾶς ἀφροντιστοῦντας τοῦ καλοῦ, ἀναγκάσεις καὶ τὸν τῶν καλῶν ἀναλαμβάνειν ζῆλον. θησαύρισμα δ' ἐστὶν ἀρετῆς τερπνόν τι κομιζούσης παρὰ βίον διόλου, μὴ παρὰ γένει χαρίζεσθαι τὸ φιλόστοργον ἀλλὰ παρὰ τοῦ γένους ἀξιώματι μετὰ διδόναι τῆς φιλανθρωπίας. ὁ μὲν γὰρ πολλάκις κατὰ φύσιν ὑπάρχων, εὐθὺς καὶ τὴν φύσιν τῶν γεγεννηκότων οὖσαν σπουδαίαν ὑβρίζειν εἴωθεν. ὁ δὲ μηδεμιᾶς συγγενείας κοινωνήσας ἐνίοτε διὰ τὸν παρὰ φύσιν κόσμον τὴν φύσιν ηὔξησε. μηδὲν οὖν ἀνάξιον τοῦ γένους καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς εὐνοίας φρόνει. ἔτι δὲ καὶ τῆς περὶ βίον κοσμιότητος ἀντέχου· καὶ πρᾶττε πάντα φιλίππου μὲν ἄξια, ὀλυμπιάδος δὲ οὐκ ἀλλότρια. ὁ γὰρ τῆς διανοίας ὄγκος, πρὸς τὸ μὴ βλέπειν τι τῶν ἀναγκαίων, ὄγκος μὲν κακῶν. φθόνος δὲ ἀγαθῶν. ἄνευ γὰρ νοῦ καὶ συνέσεως οὔθ' αἱ πράξεις ὄνησιν φέρουσιν οὔθ' αἱ δυνάμεις ὠφέλιμοι καθεστᾶσι. διὸ δεῖ πρότερον τὴν χρῆσιν ἢ τὴν κτῆσιν τῶν ἀγαθῶν σκοπεῖν. καὶ τότε πράττειν τοῖς μεγίστοις καὶ πλείστοις εὐκληρήμασι χρησαμένοις. τὸ γὰρ μὴ κεκτῆσθαι πλοῦτον, βλάβην οὐ κομίζει τηλικαύτην. τὸ δὲ τοῖς οὖσι κακῶς κεχρῆσθαι, ἀπόλλυσι τὸν ὄντως φασὶ κεχρημένον βίον. ἔχουσα τοίνυν ταῦτα κατὰ νοῦν καὶ νυκτὸς καὶ μεθ' ἡμέραν σκόπει τὸ συμφέρον ταῖς τῆς ἡγεμονίας προσόδοις. οὕτω γὰρ ἀναγκαῖόν ἐστι τὴν ἀρχὴν πλείστην καὶ μεγίστην ἐπίδοσιν λήψεσθαι. ὅταν ὁ μὲν οἶκος ἀρετῆς οἰκεῖος ᾖ. ὁ δὲ τούτου δεσπόζων μὴ δέηται καλοκαγαθίας. τὰ δ' ἄλλα προνοοῦ τοῦ συμφέροντος.

Φίλιππος Αριστοτέλει εὖ πράττειν.

Ισθι μοι γεγονότα υἱόν. πολλὴν οὖν τοῖς θεοῖς χάριν ἔχω, οὐχ οὕτως ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ παιδὸς, ὡς ἐπὶ τὸ κατὰ τὴν σὴν ἡλικίαν αὐτὸν γεγονέναι. ἐλπίζω γὰρ αὐτὸν ὑπὸ σοῦ τραφέντα καὶ παιδευθέντα ἄξιον ἔσεσθαι καὶ ἡμῶν καὶ τῆς τῶν πραγμάτων διαδοχῆς.

Αλέξανδρος Αριστοτέλει εὖ πράττειν.

Ουκ ὀρθῶς ἐποίησας ἐκδοὺς τοὺς ἀκροαματικοὺς τῶν λόγων. τίνι γὰρ ἔτι διοίσομεν ἡμεῖς τῶν ἄλλων, εἰ καθ' οὓς ἐπαιδεύθημεν λόγους, οὗτοι πάντων ἔσονται κοινοί. ἐγὼ δὲ βουλοίμην ἂν ταῖς περὶ τὰ ἄριστα ἐμπειρίαις ἢ ταῖς δυνάμεσι διαφέρειν.

Αριστοτέλης Αλεξάνδρῳ εὖ πράττειν.

Εγραψάς μοι περὶ τῶν ἀκροαματικῶν λόγων οἰόμενος δεῖν αὐτοὺς φυλάττειν ἐν ἀπορρήτοις. ἴσθι οὖν αὐτοὺς ἐκδεδομένους καὶ μὴ ἐκδεδομένους. ξυνετοὶ γάρ εἰσι μόνοις τοῖς ἡμῶν ἀκούσασιν.

ΤΕΛΟΣ.

egregij, & præclari iudicij proprium est, Cæterùm, vale.

Philippus Olympiadi.

Laudo prudentiam tuam & vtilissimam curam, quod naturalem cognationem, nō naturali affectu & amore, sed virtute æstimatam probas. Sic enim nos etiam, qui nullam honestatis curam habemus, coges ad honestarum rerum æmulationem suscipiendam. Est autem Thesaurus virtutis iucundū quiddam semper in vita adferentis, non generi naturalem amoris affectionem dare, sed generis dignitati clemētiam & humanitatem impertire. Qui enim sæpè secundum naturam existit, statim etiam naturam parentum quæ bona est, iniuria consueuit incessere. Qui verò nullius aliquando cognationis fuit particeps, propter ornamentum præternaturale naturam auxit. Nihil igitur indignum genere tuáque erga nos beneuolentia sentias. Præterea vitæ splendorem tuere, & fac omnia Philippo quidem digna, ab Olympiade verò non aliena. Nam animi superbia ad negligendas res necessarias, superbia quidem malorum est, inuidia verò bonorum. Nam sine mente & intelligentia, neque actiones vtilitatem habent, neque vires vsui sunt. Quamobrem ante considerare oportet vsum bonorum, quàm consecutionē, & tū ad faciēdum accedere, atq; cū maximis & plurimis successibus vti. Etenim non possidere diuitias, non tantùm adfert detrimēti. At possessis malè vti, perdit omnino etiam ea quæ ad vitam sunt necessaria. Hæc igitur noctes ac dies animo voluens, dispice quid imperij censibus ac redditibus vtile sit. Sic enim necessario regno copiosum maximúmque incrementum accedet. Cùm domus virtutis propria fuerit, eius verò dominus non egeat probitate. Cæterùm vtilitatis curam gerito.

Philippus Aristoteli S.

Scito mihi filium natum esse. Maximam igitur diis gratiam habeo, non tam ob natiuitatem filij, quàm quòd in tuam ætatem eius nascendi tempus incidit. In spem enim venio, eū tua educatione atque institutione, dignum nobis & regni successione euasurum.

Alexander Aristoteli S.

Non rectè fecisti, qui auscultatorias disputationes edideris. Qua enim re nos alios posthac superabimus, cùm eæ disputationes quibus eruditi fueramus, omnibus erūt communes. Ego verò malim optimarum rerum cognitione, quàm potentia excellere.

Aristoteles Alexandro S.

Scripsisti ad me de sermonibus auscultatoriis hac sentētia, quòd putes eos clam fuisse seruandos & custodiendos. Scias igitur eos editos & non editos. A solis enim his qui nos audiuerunt, intelligentur.

FINIS.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

HIPPOCRATIS EPISTOLAE.

Magnus Artaxerxes Rex regum Pæto. S.

MORBVS pestilens dictus nostris exercitibus se applicuit, nobísque crebrò multa molientibus nihil dum remisit. Quare prorsus te pro meis in te collatis beneficiis oro, vt quàm primùm aliquod ex ingenio tuo excogitatum pręsidium, aut aliquod ex arte remedium, aut alicuius qui mederi queat consilium ad nos mittas. Propulsa oro hanc affectionem. Publicè enim nostras copias magna inuasit anxietas, eásque multùm & sæpè suo afflatu inficit. Non oppugnantes oppugnamur, cùm hostem habeamus feram istam gregem nostrum deuastantem, quæ multos acerbis iaculis immissis sauciauit, & immedicabiles reddidit. Angor animo, neque habeo quid iam consilij cum familiaribus capiam. Solue omnia, neque nos tuo optimo consilio destitue. Vale.

Pætus Regi regum Magno Artaxerxi.

QVæ à natura Præsidia petuntur, morbum pestilentem populariter grassantem non soluunt. Morbos autem ex natura ortos, natura ipsa per iudicationem curat. Qui verò populariter grassantur, eos ars ex artificio corporum mutationem discernens curat. At Hippocrates Medicus hunc morbum sanat, à Doriensibus oriundus, & ciuitate Co patre verò Heraclide Hippocratis filio, ex Gnosidico, Nebro, Sostrate, Theodoro, Cleomyttada, Crisamida. Hic diuina natura præditus, ex paruis ac vulgaribus initiis in magnam artem Medicinam prouexit. Ortu igitur diuinus est Hippocrates, nonus quidem à Crisamide rege, ab Æsculapio verò decimusoctauus, à Ioue vigesimus, matre verò Praxithea Phænaretes filia ex Heraclidarum familia. Quare ex vtroq; semine à diis oriundus diuinus Hippocrates ex patre quidem Asclepiadarum familiam attingens, ex matre verò Heraclidarum. Artem verò tum ex patre Heraclide, tum ex auo Hippocrate didicit. Verùm ab his quidem, vt par est, primum artis mysteriis initiatus, quæ eos tenuisse credibile est, ipse deinde diuino ingenio præditus vniuersam artem didicit, tātò ingenij dexteritate maiores suos superans, quātò etiam iis artis excellentia præstitit. Expellit autem nō ferarum quidem, sed ferorum & agrestiū morborū genus, & per magnos terrę & maris tractus Æsculapij auxilia, nō secus ac Triptolemus Cereris semina dispergit.

Βασιλεὺς Βασιλέων μέγας Ἀρταξέρξης Παίτῳ χαίρειν.

Νοῦσος προσεπέλασεν ἡ καλουμένη λοιμικὴ τοῖς στρατεύμασιν ἡμῶν· καὶ πολλὰ πολλάκις ποιησάντων ἡμῶν ἔνδοσιν οὐκ ἔδωκεν· ὅθεν ἀξιῶ παντοίως καὶ πάσαις ταῖς παρ᾽ ἐμοῦ διδομέναις δωρεαῖς, ἤτι τῶν ἐκ φύσεως ἐπινοημάτων ἤτι τῶν ἐκ τέχνης πράξεων ἤτινα ἑτέρου ἀνδρὸς ἑρμηνείην δυναμένου ἰᾶσθαι, πέμπε τάχος. μάστιξον ἀξιῶ τὸ πάθος, ἄλωκε γὰρ κατὰ τὸν ὄχλον καὶ πόλεις ἄλυς πνεῦμα μέγα καὶ πυκνὸν ἔχων· οὐ πολεμοῦντες πολεμούμεθα ἐχθρὸν, ἔχοντες τὸν θῆρα λυμαινόμενον. τὰ ποίμνια τέτρωκε. πολλοὺς δυσιάτους ἐποίησε. πικρὰ βέλη βελῶν καταπέμπει. οὐ φέρω. γνώμην οὐκ ἔτι ἔχω μετ᾽ ἀνδρῶν γονίμων βουλεύσασθαι. λῦε ταῦτα πάντα μὴ διαλείψας ἀγαθῇ τύχῃ. Ἔρρωσο.

Παῖτος βασιλεῖ μεγάλῳ Ἀρταξέρξῃ χαίρειν.

ΤΑ φυσικὰ παθήματα, οὐ λύει τὴν ἐπιδημίαν τοῦ λοιμικοῦ πάθεος. ὅσα γὰρ ἐκ φύσεως γίνεται νοσήματα αὐτὴ ἡ φύσις ἰῆται κρίνουσα. ὅσα δὲ ἐξ ἐπιδημίας τέχνη. τεχνικῶς κρίνουσα τὴν τροπὴν τῶν σωμάτων. Ἱπποκράτης ἰητρὸς ἰῆται τοῦτο τὸ πάθος. τῷ γένει μὲν οὖν ἐστι δωριεύς. πόλεως δὲ κῶ· πατρὸς δὲ Ἡρακλείδου τοῦ Ἱπποκράτους, τοῦ γνωσιδίκου τοῦ νέβρου τοῦ σωστράτου, τοῦ θεοδώρου. τοῦ κλεομυττάδα. τοῦ κρισάμιδος. οὗτος θείᾳ φύσει κέχρηται. καὶ ἐκ μικρῶν καὶ ἰδιωτικῶν εἰς μεγάλα καὶ τεχνικὰ προήγαγε τὴν ἰατρικήν. γίνεται μὲν οὖν ὑμῖν ὁ θεῖος Ἱπποκράτης ἔνατος μὲν ἀπὸ τοῦ κρισάμιδος τοῦ βασιλέως. ὀκτωκαιδέκατος δὲ ἀπὸ ἀσκληπιοῦ. εἰκοστὸς δὲ ἀπὸ διός. μητρὸς δὲ πραξιθέας τῆς φαιναρέτης ἐκ τῆς οἰκίας τῶν Ἡρακλειδῶν ὥστε κατ᾽ ἀμφότερα τὰ σπέρματα θεῶν ἀπόγονός ἐστιν ὁ θεῖος Ἱπποκράτης. πρὸς μὲν πατρὸς Ἀσκληπιάδης ὤν. πρὸς δὲ μητρὸς Ἡρακλείδης· ἔμαθέ τε τὴν τέχνην παρὰ τῷ πατρὶ Ἡρακλείδῃ καὶ παρὰ τῷ πάππῳ Ἱπποκράτει. ἀλλὰ παρὰ μὲν τούτοις ὡς εἰκὸς τὰ πρῶτα ἐμυήθη τῆς ἰατρικῆς, ὅσα πιθανὸν ἦν καὶ τούτοις εἰδέναι. τὴν δὲ σύμπασαν τέχνην αὐτὸς ἑαυτὸν ἐδίδαξεν θείᾳ φύσει κεχρημένος. καὶ τοσοῦτον ὑπερβεβηκὼς τῇ τῆς ψυχῆς εὐγενείᾳ τοὺς προγόνους ὅσον διενήνοχεν αὐτῶν, καὶ τῇ τῆς τέχνης ἀρετῇ· καθαίρει δὲ οὐ θηρίων μὲν γένος, θηριωδῶν δὲ σωμάτων καὶ ἀγρίων πολλὴν γῆν καὶ θάλασσαν διασπείρων πανταχοῦ ὥσπερ ὁ τριπτόλεμος τὰ τῆς δήμητρος σπέρματα τὰ τοῦ ἀσκληπιοῦ βοηθήματα

τοιγαροῦν ἐκ δικαιοτάτων καὶ οὗτος ἀνιέρωται πολλαχοῦ τῆς γῆς. ἠξίωται δὲ τῶν αὐτῶν Ἡρακλεῖ καὶ Ἀσκληπιῷ ὑπὸ Ἀθηναίων δωρεῶν. αὐτὸν μετάπεμψαι κελεύων ἀργύριον καὶ χρυσίον ὅσον ἂν βούληται δοῦναι αὐτῷ. οὗτος ἐπίσταται οὐχ ἕνα τρόπον τῆς ἰάσεως τοῦ πάθους. οὗτος πατὴρ ὑγιείας. οὗτος σωτήρ. οὗτος ἀκεσώδυνος. οὗτος ἁπλῶς ἡγεμὼν τῆς θεοπρεποῦς ἐπιστήμης.

Βασιλεὺς βασιλέων μέγας Ἀρταξέρξης Ὑστάνει Ἑλλησπόντου ὑπάρχῳ.

ΙΠποκράτους ἰητροῦ κῴου ἀπὸ Ἀσκληπιοῦ γεγονότος καὶ εἰς ἐμὲ κλέος ἀφῖκται τῆς τέχνης. δὸς οὖν αὐτῷ χρυσὸν ὅσον ἂν βούληται καὶ τἆλλα χύδην ὧν σπανίζει. καὶ πέμπε εἰς ἡμᾶς· ἔσται γὰρ ἰσότιμος Περσῶν τοῖς ἀρίστοις. καὶ εἴ τις ἄλλος ἀνὴρ κατ᾽ Εὐρώπην ἀγαθὸς φίλον οἴκῳ βασιλέως ποιοῦ μὴ φειδόμενος ὄλβου. ἄνδρας γὰρ εὑρεῖν δυναμένους κατὰ συμβουλὴν οὐ ῥᾴδιον.

Ὑστάνης Ἱπποκράτει Ἀσκληπιαδῶν ὄντι ἀπογόνῳ χαίρειν.

ΕΝ ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς ἐπιστολὴν σέο χρήζων, ἔπεμψά σοι. γράψον οὖν πρὸς αὐτὴν κατὰ τάχος, ἵνα πρὸς βασιλέα πέμψω. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης ἰητρὸς Ὑστάνει ὑπάρχῳ Ἑλλησπόντου.

ΠΕμπε εἰς βασιλέα ὡς ὅτι ἐγὼ γράφω ὅτι καὶ προσφορῇ καὶ ἐσθῆτι, καὶ οἰκήσει, καὶ πάσῃ τῇ ἐς βίον οὐσίῃ ἀρκέσῃ χρέομαι· Περσῶν δὲ ὄλβου οὔ μοι θέμις ἐπαυρέσθαι, οὐδὲ βαρβάρους ἄνδρας νούσων παύειν ἐχθροὺς ὄντας Ἑλλήνων.

Ἀβδηρειτῶν τῇ βουλῇ.

Ο Πολίτης ὑμέων Μελισαγόρας ἧκεν ἐς Κῶ. καὶ ἔτυχε τότε οὖσα ἡ ἀνάληψις τῆς ῥάβδου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ καὶ ἐτήσιος ὡς ἴστε πανήγυρις καὶ πομπὴ πολυτελὴς εἰς κυπάρισσον, ἣν ἔθος ἄγειν τοῖς τῷ θεῷ προσήκουσιν· ἐπεὶ δὲ σπουδάζειν ἐῴκει καὶ ἐκ τῶν λόγων καὶ ἐκ τοῦ προσώπου ὁ Μελησαγόρας πειθεὶς ὅπερ ἦν ἐπείγειν τὸ πρῆγμα ἀνέγνων τε ὑμέων τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐθαύμασα ὅτι ἑνὸς ἀνθρώπου ὡς εἷς ἄνθρωπος ἡ πόλις θορυβέεσθε. μακάριοί γε δῆμοι ὁκόσοι ἴσασι τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἕρματα αὐτῶν, καὶ οὐ τοὺς πύργους οὐδὲ τὰ τείχεα ἀλλὰ σοφῶν ἀνδρῶν σοφὰς γνώμας. ἐγὼ δὲ πείθομαι τέχνας εἶναι θεῶν χάριτας. ἀνθρώπους δὲ ἔργα φύσιος. καὶ μὴ νεμεσήσητε ἄνδρες Ἀβδηρῖται. οὐχ ὑμᾶς δοκέω. ἀλλὰ φύσιν αὐτὴν καλεῖν ἐμὲ ἀνασῶσαι, ποίημα ἑωυτῆς κινδυνεῦον ὑπὸ νόσου διαπεσεῖν. ὥστε περὶ ὑμέων ἐγὼ φύσει καὶ θεοῖς ὑπακούω νοσοῦντα Δημόκριτον ἰήσασθαι, εἴγε δὴ καὶ νοσῶν ἐστιν ἀλλὰ μὴ ἀπάτῃ συσκιάζεσθε, ὅπερ εὔχομαι. καὶ γίγνοιτο πλέον τῆς ἐν ἡμῖν εὐνοίας τεκμήριον, καὶ πρὸς ὑπόνοιαν ταραχθῆναι. ἀργύριον δέ μοι ἐρχομένῳ οὔτ᾽ ἂν φύσις οὔτε θεὸς ὑπόσχοιτο, ὥστε μὴ δι᾽ ὑμεῖς Ἀβδηρῖται βιά-

Quamobrem iuſtiſſimis de cauſis in multis terrarum locis etiam ipſe diuinis honoribus affectus eſt, & ab Athenienſibus iiſdem quibus Hercules & Æſculapius muneribus cohoneſtatus eſt. Hunc accerſiri iube, auríque & argenti quantùm volet dato. Hic enim non vnum huius mali ſanandi modum tenet. Hic eſt ſanitatis pater ac conſeruator, hic dolores curat, & vt breuiter dicam, hic diuinæ ſcientiæ princeps eſt. Vale.

Rex regum Magnus Artaxerxes Hyſtani Helleſponti Præfecto.

HIppocratis Medici Coi, ab Æſculapio oriundi, artis etiam gloria ad me peruenit. Auri igitur quantùm volet, reliquaque quibus indiget effuſè ei exhibeto, & ad nos mittito. Cum Perſarum enim optimatibus eodem erit honore. Et ſi quis alius in Europa prudentia excellit, cum in familiam Regiam nihil diuitiis parcens aſciſcito. Neque enim viros qui conſilio valeant, inuenire eſt facile. Vale.

Hyſtanes Helleſponti Præfectus Hippocrati ex Aſclepiadarum familia oriundo S.

REx magnus Artaxerxes tua præſentia opus habet, & ad nos præfectos miſit, imperans vt ti-bi argentum & aurum, cæteráque quibus opus habes, & quæcunque voles abundè exhibeamus, téque ad ſe breui mittamus. Te enim Perſarum optimatibus honore æqualé fore. Tu igitur facito vt quamprimum aduenias. Vale.

Hippocrates Medicus Hyſtani Helleſponti Præfecto S.

AD Epiſtolam quam miſiſti & à Rege veniſſe aſſeris, Regi quæ reſpondeo quam celerrimè reſcribe. Nos victu, veſtitu, domo, omnique re ad vitam neceſſaria cumulatè frui. Perſarum autem opibus vti, neque mihi æquum eſt, neque barbaros morbis liberare, cùm ſint Græcorum hoſtes. Vale.

Hippocrates Senatus populóque Abderitarum S.

CIuis veſter Ameleſagoras eo die Co appul-, in quem fortè inciderat Virgæ aſſumtio, anniuerſaria, vt ſcitis, nobis feſtiuitas, & publicus conuentus, pōpáque ad cupreſſum celebris, qu- pro more deducunt qui Deo dicati ſunt. Cùm autem & ex verbis, & ex aſpectu ipſo feſtinare videretur Ameleſagoras, credens, re vera, vrgere negotium epiſtolam veſtram legi, & miratus ſ- quòd de vnius hominis ſalute, non ſecus ac ſi v- nus eſſet in ciuitate conturbati eſſetis. Et ce- beati ſunt populi, qui viros bonos ſua eſſe propugnacula intelligunt, non turres, non mœnia, ſed prudentium virorum prudentia conſilia. verò artes duorum eſſe munera cùm mihi perſ- deam, viros autem naturæ opera, ne indignemi- ni, viri Abderitæ, ſi naturam, non vos, me vo-care exiſtimem, ad opus ſuum conſeruandum, quod periclitatur ne morbo corruat. Quare Natu- & Diis potiùs quàm vobis auſcultans, feſtino Democritum ægrotantem ſanaturus, ſi ſanè hic m- bus eſt, ac non potiùs (quod exopto) errore hallucinamini. Ac certè maius fuerit beneuolentiæ ve-ſtræ teſtimonium, ſi vos ad hanc ſuſpicionem conturbati fueritis. Mihi verò ad vos venienti non Natura, neque Deus argentum promiſerit. Ac neque vos (viri Abderitæ) per vim obtru- te-

t, sed liberæ artis libera esse sinite opera. Qui autem mercede operam suam locant, hi scientias tanquam ex priore libertate mancipio, dantes seruire cogunt. Deinde probabile est eos mentiri posse, velut in magno morbo, & negare vt in paruo, aut vbi promiserint, non venire, rursúsque non vocatos venire. Miserabilis sanè est humana vita, quòd ad eam totam intolerabilis argenti cupiditas, velut hybernus flatus peruaserit, ad quem morbum insania grauiorem curandum, vtinã Medici omnes potiùs concurrerẽt, quæ tamen beata censetur, cùm morbus sit, & malè affligat. Equidem omnes animi morbos vehementes insanias reputo, cùm opiniones quasdam & visa rationi suscitant, ex quibus sanescit qui per virtutem repurgatur. Ego verò si omnibus modis ditescere voluissem viri Abderitæ, ne decem quidem talentorum gratia ad vos venirem, sed ad Magnum Persarum Regem proficiscerer, vbi vrbes totæ opibus humanis refertissimæ occurrissent, illorum autem pestilentem morbum curassem. Sed regionem Græciæ inimicam malo morbo liberare recusaui. Et ego his quidem totis meis viribus Barbaros nauali prælio superaui. Regias autem opes ignominiæ mihi futuras, & opulentiam patrię aut in arborum vmbraculis, Gręciæ destructor ex sterem. Diuitiæ non sunt pecunię vndecunque comparatę. Magna enim sunt virtutis sacra, quæ à iustitia non teguntur, sed in apertum se proferunt. An non reputatis æquale peccatum esse, hostes seruare, & amicos mercede curare? At non ita se habent res nostræ. Ex morbis quæstum non facio, neque ex animo Democriti dementiam audiui, qui siue sanus sit, amicus est, siue ægrotet, curatus magis amicus futurus est. Eum autem grauibus & firmis moribus esse præditum intelligo, & vrbi vestræ esse ornamento. Valete.

Hippocrates Philopœmeni S.

LEgati qui cum vrbis vestræ epistola, etiam tuam mihi reddiderant, quodque tuum hospitium, & reliqua vitæ commoda promitteres, valdè lætatus sum. Auspicatò autem veniemus, & vt conjicimus, meliore spe accedemus, cùm velut ex literis accepimus, nõ insaniam, sed eximium quoddam animi robur vir hic demonstret, qui neque liberorum, neque vxoris, neque cognatorum, neque rei familiaris, neque cuiusquam omninò curam habeat, sed dies & noctes solus priuatam vitam degat, in antris plærũque & solitudinibus, inimicã reportassem, quibus circum affluens vrbium aut in mollibus herbis, aut iuxta crebra aquarum fluenta. Hæc igitur plærunque melancholicis accidunt. Quandoque enim taciturni sunt, solitarij, desertorum amantes, familiarium conspectum, tanquam alienum, fugiunt. Neque etiam absurdum est in his qui ad disciplinas studiosè contendunt, omnes alias curas ab vno sapientiæ affectu excuti. Non aliter enim ac ministri & ministræ in domib⁹ tumultuátes ac cõcertantes, si quãdo de repẽte eis hera adfuerit, attoniti conquiescunt, similiter etiã reliquæ animi cupiditates malorum hominibus sunt administræ,

ζεσθε, ἀλλ' ἐᾶτε ἐλευθέρης τέχνης ἐλεύθερα τὰ ἔργα. οἱ δὲ μισθαρνεῦντες δουλεύειν ἀναγκάζουσι τὰς ἐπιστήμας ὥσπερ ἐξανδραποδίζοντες αὐτὰς ἐκ τῆς προτέρας παρρησίας. εἶθ' ὡς εἰκὸς καὶ ψεύσαιντο ἂν ὡς περὶ μεγάλης νούσου καὶ ἀρνηθεῖεν ἂν ὡς περὶ μικρῆς, καὶ οὐκ ἂν ἔλθοιεν ὑπισχόμενοι, καὶ πάλιν ἔλθοιεν μὴ κληθέντες. οἰκτρός γε ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος ὅτι δι' ὅλου αὐτοῦ ὡς πνεῦμα χειμέριον ἡ ἀφόρητος φιλαργυρίη διαδέδωκεν, ἐφ' ἣν εἴθε μᾶλλον ἅπαντες ἰητροὶ συνήεσαν ἀποθεραπεῦσαι χαλεπωτέρην μανίης νοῦσον ὅτι καὶ μακαρίζεται νοσέουσα καὶ κακοῦσα. οἶμαι δὲ ἔγωγε καὶ τὰ τῆς ψυχῆς νοσήματα πάντα μανίης σφοδρῆς εἶναι ἐμποιούσης δόξας τινὰς καὶ φαντασίας τοῦ λογισμοῦ· ἐν ὅ δι' ἀρετῆς ἀποκαθαρθεὶς ὑγιάζεται. ἐγὼ δὲ εἰ πλουτεῖν ἐξ ἅπαντος ἐβουλόμην ὦ ἄνδρες Ἀβδηρῖται, οὐκ ἂν ἕνεκα δέκα ταλάντων διέβαινον πρὸς ὑμέας. ἀλλ' ἐπὶ τὸν μέγαν ἐρχόμενος Περσῶν βασιλέα ἔνθα πόλιες ὅλαι προσῆσαν τῆς ἐξ ἀνθρώπων εὐτυχίας γεγεμισμέναι. ἰώμην ἂν τὸν ἐκεῖ λοιμὸν ἀνιών. ἀλλ' ἀπηρνησάμην ἐχθρὴν Ἑλλάδι χώρην ἐλευθερῶσαι κακῆς νούσου. κἀγὼ τὸ μὲν ἐπ' ἐμοὶ κατὰ ναυμαχίην τοὺς βαρβάρους. εἶχον δ' ἂν αἰσχύνην τὸν βασιλέως πλοῦτον καὶ πατρίδος ἐχθρὴν περιουσίην· προσεκείμην δ' ἂν αὐτῇ ὡς ἑλέπολις τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχων. οὐκ ἔστι πλοῦτος τὸ πανταχόθεν χρηματίζεσθαι, μεγάλα γὰρ ἱερὰ τῆς ἀρετῆς ἐπὶ δικαιοσύνῃ οὐ κρυπτόμενα, ἀλλ' ἐμφανέα ἐόντα. ἢ οὐκ οἴεσθε ἴσον ἁμάρτημα σώζειν πολεμίους καὶ φίλους μισθοῦ. ἀλλ' οὐχ ὧδε ἔχει τὰ ἡμέτερα δῆμε. οὐ καρποῦμαι δὲ νούσους, οὐδὲ δι' εὐχῆς ἤκουσα τὴν Δημοκρίτου παράκρουσιν. ὃς εἴτε ὑγιαίνει φίλος ἐστὶν, εἴτε νοσεύει θεραπευθεὶς, φίλος πλέον ὑπάρξει. πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν ἐμβριθέα καὶ στερρὸν τὰ ἤθεα καὶ τῆς ὑμετέρης πόλιος ἐόντα κόσμον.

Φιλοποίμενι χαίρειν.

Εἰ τῆς πόλιος ἐπιστολὴν ἀναδόντες μοι πρέσβεις, καὶ τὴν ἀνέδοσαν. ἥσθην δὲ κάρτα ξενίην ὑπισχνουμένου σέο καὶ τὴν ἑταίρην διαίτην. ἐλθόμεν δὲ αἰσίῃ τύχῃ καὶ ἀφιξόμεθα ὡς ὑπολαμβανόμενοι χρηστοτέρῃσιν ἐλπίσιν, ὡς ἐν τῇ γραφῇ παραδεδήλωται, οὐ μανίην ἀλλὰ ψυχῆς τινα ῥῶσιν ὑπερβάλλουσαν διασαφηνέοντες ἀνδρὸς μήτε παίδων, μήτε γυναικὸς, μήτε συγγενέων μήτε οὐσίης μήτε τινὸς ὅλως ἐν φροντίδι ἐόντος, ἡμέρην δὲ καὶ εὐφρόνην πρὸς ἑωυτὸν κατεστεῶτος καὶ ἰδιάζοντος πάμπολα ἐν ἄντροισι καὶ ἐρημίῃσιν ἢ ὑπὸ σκέπῃσι δενδρέων, ἢ καὶ μαλθακῇσι ποίαις, ἢ παρ' ἡσύχοισιν ὑδάτων ῥεέθροισι. συμβαίνει μὲν οὖν τὰ πολλὰ τοῖς μελαγχολῶσι τοιαῦτα. σιγηροί τε γὰρ ἐνίοτε καὶ μονήρεες καὶ φιλέρημοι τυγχάνουσιν. ἀπανθρωπεύονταί τε ξύμφυλον ὄψιν ἀλλοτριωτάτην νομίζοντες. οὐκ ἀπεοικὸς δὲ καὶ τοῖς περὶ παιδείαν ἐσπουδακόσι τὰς ἄλλας φροντίδας ὑπὸ μιῆς τῆς ἐν σοφίῃ διαθέσεως σεσοβῆσθαι· ὥσπερ γὰρ δμῶες καὶ δμωΐδες ἐν τοῖσιν οἴκοισι θορυβέοντες καὶ στασιάζοντες ὁκόταν ἐξαπιναίως αὐτοῖς ἡ δέσποινα ἐπιστῇ, πτοηθέντες ἐφησυχάζουσι, παραπλησίως καὶ αἱ λοιπαὶ αἱ κατὰ ψυχὴν ἐπιθυμίαι ἀνθρώποισι κακῶν ὑπηρέτιδες.

ἐπὴν δὲ σοφίης ὄψις ἑαυτὴν ἐπιστήσῃ, ὡς δοῦλα τὰ λοιπὰ πάθεα ἐκκεχώρηκε. ποθέουσι δὲ ἄντρα καὶ ἡσυχίαν, οὐ πάντως οἱ μαινέντες, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν ἀνθρωπίνων πρηγμάτων ὑπερφρονήσαντες ἀταραξίης ἐπιθυμίῃ. ὁκόταν γὰρ νοῦς ὑπὸ τῶν ἔξω φροντίδων κοπτόμενος ἀναπαύσασθαι θελήσῃ τὸ σῶμα, τότε ταχέως εἰς ἡσυχίην μετήλλαξεν. εἶτα ἀναστὰς ὄρθιος ἐν ἑαυτῷ περισκοπεῖ κύκλῳ χωρίον ἀληθείης, ἐν ᾧ οὐ γυνή, οὐ τέκνα, οὐ μήτηρ οὐ κασίγνητοι, οὐ συγγενεῖς, οὐ δμῶες· οὐ δὴ ὅλως οὐδὲν τῶν θόρυβον ἐμποιεύντων. πάντα δὲ ἀποκεκλεισμένα τὰ ταράσσοντα ἕστηκεν ὑπὸ φόβον, οὐδὲ πλησιάσαι τολμέοντα ὑπὸ εὐλαβείης τῶν αὐτόθι οἰκεόντων. οἰκέουσι δὲ τὸ χωρίον ἐκεῖνο τέχναι, καὶ ἀρεταί, καὶ θεοί, καὶ δαίμονες, καὶ βουλαί, καὶ γνῶμαι, καὶ ὁ μέγας πόλος ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ τοὺς πολυκινήτους ἀστέρας κατέστεπται. εἰς ὃ τάχα καὶ δημόκριτος ὑπὸ σοφίης μετοικήσας, εἶτ' οὐκ ἐθ' ὁρέων τοὺς ἐν τῇ πόλει οἷά γε τηλοῦ ἐκδεδημηκώς, δοξάζεται μανίης νοῦσον διὰ τὸ φιλέρημον· σπεύδουσι δὲ ἀβδηρῖται ἀργυρίου ἐλεγχθῆναι ὅτι οὐ ξυνιᾶσι δημόκριτον, ἀλλὰ σύ γε ἡμῖν κατάρτυε τὴν ξενίην ἑταῖρε φιλοποίμην. οὐ δὲ γὰρ ἐθέλω τεταραγμένῃ τῇ πόλει παρέχειν ὄχλησιν ἐκ παλαιοῦ ἴδιον ἔχων ξένον σε ὡς οἶσθα.

Διονυσίῳ χαίρειν.

Η Περίμεινόν με ἐν ἁλικαρνασῷ, ἢ φθάσον αὐτὸς ἐλθὼν ὦ ἑταῖρε· κατὰ πᾶσαν γὰρ ἀνάγκην ἀπιτέον εἰς ἄβδηρά μοι δημοκρίτου χάριν· ἐφ' ὃν νοσέοντα μετεπέμψατό με ἡ πόλις. ἄλεκτος γάρ τοι ἡ συμπαθείη τῶν ἀνθρώπων διονύσιε. ὡς μία ψυχὴ συννοσέει τῷ πολίτῃ. ὥστε μοι δοκέουσι καὶ αὐτοὶ θεραπείης δέεσθαι. ἐγὼ μὲν οἶμαι οὐδὲ νοῦσον αὐτὸ εἶναι, ἀλλ' ἀμετρίην παιδείης· οὐκ οὖσαν δὲ τῷ ὄντι ἀμετρίην ἀλλὰ νομιζομένην τοῖσιν ἰδιώτῃσιν, ἐπεὶ οὐδέ ποτε βλαβερὸν τὸ ἀρετῆς ἄμετρον. δόξα δὲ νούσου γίνεται τοῦτο διὰ τὴν τῶν κρινόντων ἀπαιδευσίην. δοκιμάζει δὲ ἕκαστος ἐξ ὧν αὐτὸς οὐκ ἔχει, τὸ ἐν ἄλλῳ πλεονάζον περιαστεύειν· καὶ ἴσως που καὶ ὁ δειλὸς ἀμετρίην τὴν ἀνδρείην ὑπείληφε. καὶ ὁ φιλάργυρος τὴν μεγαλοψυχίην. καὶ πᾶσα ἔλλειψις ὑπερβάλλειν δοκέει τὸ ἀρετῆς σύμμετρον· ἐκεῖνον μὲν οὖν αὐτὸν ἰδόντες μετὰ τῆς ἐνθένδε προγνώσιος καὶ ἀκούσαντες τῶν λόγων αὐτοῦ ἄμεινον εἰσόμεθα. σὺ δὲ ἔπειξον ὦ Διονύσιε παραγενέσθαι. βούλομαι γὰρ ἐνδιατρῖψαί σε τῇ πατρίδι μου μέχρις ἂν ἐπανέλθω. ὅκως τῶν τε ἡμετέρων φροντίζῃς καὶ περὶ τῶν ἐμῶν τῆς πόλιος· ἔπειτ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκ συντυχίης ὑγιεινὸν τὸ ἔτος ἐστὶ καὶ τὴν ἀρχαίην φύσιν ἔχει. ὥστε οὐ πολλαὶ παρενοχλέουσι νοῦσοι πλὴν ὅμως πάρισθι. οἰκήσεις δὲ τὴν ἐμὴν εὐκαιρεῦσαν οἰκίην· ἅτε καὶ τῆς γυναικὸς μενόντος πρὸς τοὺς γονέας διὰ τὴν ἐμὴν ἀποδημίην· ἐπισκόπει δὲ καὶ τὰ ἐκείνης ὅκως διάγῃ σωφρόνως καὶ μὴ διὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἀπουσίην ἄλλους ἄνδρας νομίσῃ. κόσμιον μὲν οὖν ἦν ἐξ ἀρχῆς καὶ τοὺς γονέας ἀστείους εἶχε. τὸν δὲ πατέρα ἀνδρικόν τε καὶ μισοπόνηρον ὑπερφυῶς γερόντιον.

at vbi ſapientia in conſpectum ſe dederit, tanquam mancipia reliqui affectus diſcedunt. Non omnes amentes ſpeluncas & quietem expetunt, verumetiam qui res humanas negligunt, ob tranquillitatis deſiderium. Cùm enim mens curis externis fracta, corpus recreare voluerit, tunc citò in quietem tradit, deinde erecta & ſtans circum ſeſe veritatis locum circumſpicit, in quo non pater, non mater, non vxor, non liberi, non frater, non cognati, non miniſtri, non fortuna, neque prorſus quicquam tumultum excitat, ſed perturbantia omnia reiecta præ timore ſubſiſtunt, neque appropinquare audent, pro eorum reuerentia qui illic inhabitant. Illum autem locum inhabitant artes, virtutum omne genus, dij, dæmones, conſilia, & ſententiæ. In illaque regione magnus polus ſtellis plurimùm ſe mouentibus tanquam corona cinctus eſt, in quam fortaſſis Democritus ob ſapientiam commigrauit. Deinde cùm eos qui in vrbe ſunt non videat, vt qui procul à domo agat, ob ſolitudinis amorem inſanire creditur. Cùm verò Abderitæ Democritum non intelligant, de argento periculum facere ſtudent. Tu verò amicè Philopœmen hoſpitium nobis præparato. Neque enim perturbatæ vrbi moleſtus eſſe volo, cùm te (vt noſti) veterem & proprium hoſpitem habeam.

Dionyſio S.

AVt me Halicarnaſſi expecta, aut me (ô amice) anteuerte. Neceſſariò enim mihi Democriti gratia in Abderam abeundum, ad quem ægrotantem vrbs me accerſiuit. At mirabilis Dionyſi quædam eſt illorum hominum naturæ conuenientia & conſenſio, qui velut vnus animus, vnà cum ciue ſuo ægrotat, vt proinde mihi curatione indigere videatur. Equidem non ipſum morbum eſſe puto, ſed nimis exuperantē doctrinā quæ reuera modū ſuperare nō poteſt, ſed ita vulgò exiſtimatur, cùm neq; modum exuperans virtus vnquam ſit noxia. Quòd verò exuperat, propter eorum qui iudicant inſciſciam, morbi opinionem præbet. Quiſque autem ex his quæ non habet, quod in alio abundat, modum excedere opinatur. Ita ſanè timidus fortitudinem & auarus animi magnitudinem modum excedere ſentit, omniſque defectus virtutis moderationem exceſſum eſſe putat. Illum igitur vbi viderimus cum ea quæ nobis inde ſuppetet prænotione, eiúſque ſermonem audiuerimus, meliùs cognoſcemus. Tu verò, Dionyſi, accedere feſtina. Volo enim te quoad rediero, in patria noſtra commorari, vt rerum noſtrarum inprimíſque vrbis noſtræ curam habeas, quandoquidem neſcio quo caſu ſalubris annus eſt, & priſtinam naturam retinet. Quare neque multi morbi moleſti erunt, verumtamen adeſto. Domum meam valde peropportunam inhabitabis, cùm mea vxor propter meam profectionem apud parentes maneat, illius tamen vitam obſerua, quò pudicè degat, & ne ob viri abſentiam alios viros vſurpet. Modeſta ab initio fuit, & probos habuit parentes, patrem autem mirum in modum virilem, & vehementer malos odio proſequentem, ac egregiè ſenem

Semper

Semper tamen eo qui modestè coërceat mulier opus habet. Natura enim insitam intemperantiam habet, quæ nisi quotidie resecetur, velut arbores superuacuis frondibus & inutili fruticatione luxuriat. At ego amicum parentibus diligentiorem in muliere custodienda existimo. Neque enim hic, velut illi, beneuolentiæ affectu cum ea coniunctus est, quo plerunque admonitioni tenebras offundunt. In omni autem re, quod sine affectu prudentius est, quòd nimirum beneuolentia frangi non possit.

Damageto S.

CVm apud te Rhodi essem Damagete, nauem illam vidi cui Solis inscriptio inerat, quæ mihi perpulchra puppi probè & idonea carina instructa, multáque transtra habere visa est. Tu verò eã commendabas, quòd ad nauigãdum velox esset, tuta, ad regendum bene fabricata, facilémque nauigationis cursum haberet. Eam ad nos mittito, sed si fieri possit, non remis, sed alarum remigio instructam. Res enim & amicitia vrget, vt quàm citissimè in Abderam traiiciam. Ægrotantem enim vrbem, propter vnam Democritum morbo affectum curare volo. Si quando de huius viri fama accepisti, hunc patria dementiæ insimulat. At ego volo, imò verò exopto, illum re vera non delirare, sed eos ita opinari. Ridet semper inquiunt, neque in quouis negotio ridere cessat, hócque illis insaniæ signum videtur. Quare nostros qui Rhodi sunt amicos moneto, vt semper modum teneant: neque multùm rideant, neque multùm tetrici sint; sed inter hæc modum teneant, vti his quidem gratissimus esse videaris, illis verò commentationi deditus, de virtute anxiè cogitans. Inest certè Damagete vitij aliquid, quòd ad singula rideat. Si enim immoderantia vitiosa est; quæ perpetua vitiosior. Eum autem sic alloquar, Democrite, si quis ægrotet, si quis interficitur, moritur, & obsidetur, & si quid mali incidit, & quicquid fit, materiam tibi risus præbet. An non bellum diis indicere videris, si cùm duo sint in mundo gaudium & tristitia, alterum à te reieceris? Beatus certè mihi videaris, verùm id fieri nequit, si neque mater tibi ægrotet, neque pater, neque tandem liberi, aut vxor, aut amicus, sed vt propter tuum risum conseruentur, omnia certè tibi prosperè cedũt. Sed quòd cùm ægrotant rides, cùm moriuntur gaudes, si quod malum audieris, exhilararis, maximè improbus es Democrite, longéque à sapientia aberras, si hæc vitia non existimas. Atra igitur bile vexaris Democrite, & periclitaris ne ipse Abderitanus habearis, prudétior autem sit ciuitas. Verùm de his quidem Damagete illic exactiùs disseremus. Nauis autẽ etiam hoc tempore quo ad te scribo moratur.

Philopœmeni S.

CVm cogitabundus & solicitus de Democriti salute essem, illáque ipsa nocte dormirem, sub auroræ initium somnium mihi visum est, ex quo nihil admodũ periculosi euenturũ existimo. Mirandũ enim in modũ excitatus sum. Ipsũ enim Æsculapiũ corã præsentẽ mihi videre videbar, cùm iã ad Abderitanas portas peruenissemus. At Æsculapius

ἀλλ' ὅμως ἀεὶ χρήζει γυνὴ σωφρονίζοντος. ἔχει γὰρ φύσει καὶ τὸ ἀκόλαστον ἐν αὐτῇ, ὅπερ εἰ καθ' ἡμέρην μὴ ἐκκόπτοιτο, ὥσπερ τὰ δένδρα καθυλομανέει. ἐγὼ δὲ φίλον ἀκριβέστερον οἶμαι εἰς φυλακὴν γυναικός. οὐ γὰρ ὡς ἐκείνοις καὶ τουτέοισι συνοικέει πάθος εὐνοίης. διὸ πολλάκις ἐπισκιάζονται τὴν νουθεσίην. φρονιμώτερον δὲ ἐν παντὶ τὸ ἀπαθέστερον ἐὸν ἢ ἐπικλώμενον ὑπὸ εὐνοίης.

Δημαγήτῳ χαίρειν.

ΟΙδα παρὰ σοὶ γενόμενος ἐν ῥόδῳ δημάγητε τὴν ναῦν ἐκείνην, ἁλίας ἐπιγραφὴν ἣν αὐτῇ πάγκαλόν τινα καὶ εὐπρυμνον ἱκανῶς τε τροπισμένην. καὶ διάβασιν εἶχε πολλήν, ἐπῄνεις καὶ τὸ ναυτικὸν αὐτῆς ὡς ὀξὺ καὶ ἀσφαλὲς καὶ ἔντεχνον ὑπουργῆσαι. καὶ τὸ πλοῦ τὴν εὐδρομίην. ταύτην ἔκπεμψον ἡμῖν, εἰ οἷόν τε μὴ κώπαις, ἀλλὰ πτεροῖς ἐρετμώσας αὐτήν. ἐπείγει οὖν τὸ πρῆγμα φιλότητος καὶ μάλα εἰς ἄβδηρα διαπλεῦσαι πάνυ τάχεος. βούλομαι νοσέουσαν ἰήσασθαι πόλιν διὰ νοσεῦντα ἕνα δημόκριτον. ἀκούεις που τὸ κλέος τοῦ ἀνδρός. τοῦτον ἡ πατρὶς αἰτιῆται μανίῃ κεκακῶσθαι, ἐγώ τε βούλομαι μὴ ὄντως αὐτὸν παρακόπτειν, ἀλλ' ἐκείνοις δόξαν γίνεσθαι. γελᾷ φασιν ἀεί. καὶ οὐδέ ποτε παύεται γελᾶν ἐπὶ παντὶ πρήγματι. σημεῖον αὐτὸ τοῦτο μανίης δηλέει. ὅθεν λέγε τοῖς ἐν ῥόδῳ φίλοις μετριάζειν καὶ μὴ πολλὰ γελᾶν. μὴ δὲ πολλὰ σκυθρωπάζειν. ἀλλὰ τουτέων ἀμφοῖν τὸ μέτριον κτήσασθαι. ἵνα τοῖς μὲν χαριέστατος εἶναι δόξειας. οἷς δὲ φροντιστὴς περὶ ἀρετῆς μερμηρίζων. ἔνι μέν τοι δημάγητε κακὸν παρ' ἕκαστον αὐτοῦ γελῶντος. εἰ γὰρ ἡ ἀμετρίη φλαῦρον, τὸ διὰ παντὸς, φλαυρότερον. καὶ εἴποιμ' ἂν αὐτῷ, δημόκριτε καὶ νοσέοντος καὶ κτεινομένου καὶ τεθνεῶτος καὶ πολιορκουμένου, καὶ παντὸς ἐμπίπτοντος κακοῦ, ἕκαστον τῶν προσομένων ὕλη σοι γέλωτος ὑπόκειται. οὐ θεομαχεῖς δὲ, εἰ δύο ἐόντοιν ἐν κόσμῳ λύπης καὶ χαρᾶς, σὺ θρασύτερον ἐκβέβληκας. μακάριός τ' ἂν ἦς. ἀλλ' ἀδύνατον εἰ μήτε ἡ μήτηρ σοι νενόσηκε μήτε πατὴρ μήτε τὰ ὕστερον τέκνα. μὴ γυνὴ μὴ φίλος ἀλλὰ διὰ τὸν σὸν γέλωτα ἵνα σώζηται εὐτυχέεις τὰ πάντα· ἀλλὰ νοσεόντων γελᾷς. ἀποθνησκόντων χαίρεις. εἴ τι που πύθοιο κακὸν εὐφραίνεαι. ὡς πονηρότατος εἶ δημόκριτε καὶ πόῤῥω γε σοφίης. ἢ νομίζεις αὐτὰ μὴ δὲ κακὰ εἶναι. μελαγχολᾷς οὖν ὦ δημόκριτε. κινδυνεύω καὶ αὐτὸς ἀβδηρίτης εἶναι. φρονιμωτέρη δὲ πόλις. ἀλλὰ περὶ μὲν τουτέων ἀκριβέστερον ἐκεῖ λέξομεν δημάγητε. ἡ δὲ ναῦς καὶ τὸν χρόνον τοῦτον ὃν ἐπιστέλλω σοι χρονίζει.

Φιλοποίμενι χαίρειν.

ΣΥννοὶς καὶ πεφροντικὼς ὑπὲρ δημοκρίτου ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ καταδαρθὼν, πρὸς ἀρχομένῃ τῇ ἕῳ, ὄναρ ἐφαντάσθην. ἐξ οὗ νομίζω κάρτα, μηδὲν ἐπισφαλὲς γενήσεσθαι. ἔκπαλτός τε διηγέρθην. ἐδόκεον γὰρ αὐτὸν τὸν ἀσκληπιὸν ὁρᾶν. φαίνεσθαί τε αὐτὸν πλησίον· ἤδη δὲ πρὸς ταῖς ἀβδηριτέων πύλαις ἐτυγχάνομεν. ὁ δὲ ἀσκληπιὸς

οὐχ ὡς εἰώθεισαν αὐτοῦ αἱ εἰκόνες, μειλίχιός τε καὶ πρᾶος ἰδέσθαι κατεφαίνετο, ἀλλὰ διεγηγερμένος τῇ σχέσει καὶ ἰδέσθαι φοβερώτερος· εἵποντο δὲ αὐτῷ δράκοντες, χρῆμά τι ἑρπετῶν ὑπερφυές. ἐπειγόμενοι δὲ καὶ αὐτοὶ μακρῷ τῷ ἐπισύρματι· καί τι φρικῶδες ὡς ἐν ἐρημίῃ ἢ νάπῃσι κοίλησιν ὑποσυρίττοντες. οἱ δὲ κατόπιν ἑταῖροι κίστας φαρμάκων εὖ μάλα περιεσφηκωμένας ἔχοντες ᾔεσαν. ὤρεξε δέ μοι τὴν χεῖρα ὁ θεός. κἀγὼ λαβόμενος ἄσμενος, ἐλιπάρεον συνέρχεσθαι· καὶ μὴ καθυστερέειν τί μου τῆς θεραπείης. ὁ δὲ οὐδέν τι ἔφη ἐν τῷ παρόντι χρήζεις ἐμέο, ἀλλά σε αὕτη ξεναγήσει θεὸς ἀθανάτων τε καὶ θνητῶν· ἐγὼ δὲ ἐπιστραφεὶς ὁρέω γυναῖκα καλήν τε καὶ μεγάλην ἀσφαλὲς πεπλοκισμένην. λαμπρείμονα. διέλαμπον δὲ αὐτῆς οἱ τῶν ὀμμάτων κύκλοι καθαρόν τι φῶς ὡς ἀστέρων μαρμαρυγὰς δοκέειν. καὶ ὁ μὲν δαίμων ἐχωρίσθη. κείνη δὲ ἡ γυνὴ πιέξασά με τοῦ καρποῦ μαλθακῇ τινι εὐτονίῃ διὰ τοῦ ἄστεος ἦγε φιλοφρονεομένη. ὡς δὲ πλησίον τῆς οἰκίης ἦμεν ἵνα τὴν ξενίην ἐδόκεον ηὐτρεπίσθαι, ἀπῄει ὡς φάσμα. μόνον εἰποῦσα αὔριόν σε παρὰ δημοκρίτῳ καταλήψομαι. ἤδη δὲ αὐτῆς μεταστρεφομένης δέομαι ἔφην ἀρίστη τίς εἶ, καὶ τίνα σε καλέομεν. ἡ δέ, ἀλήθεια ἔφη. αὕτη δὲ ἣν προσιοῦσαν ὁρᾷς καὶ γὰρ ἐξαίφνης ἑτέρη τις κατεφαίνετο οὐ κακὴ μὲν οὐδὲ αὕτη θρασυτέρη δὲ καὶ σεσοβημένη, δόξα ἔφη καλέεται. κατοικέει δὲ παρὰ τοῖσιν ἀβδηρίτῃσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ἀναστὰς ὑπεκρινάμην ἐμαυτῷ τὸ ὄναρ ὅτι οὐ δεήσοιτο ἰητροῦ δημόκριτος, ὅπου γε αὐτὸς ὁ θεραπεύων θεὸς ἀπέστη, οὐκ ἔχων ὕλην θεραπείης· ἀλλ' ἡ μὲν ἀλήθεια τοῦ ὑγιαίνειν παρὰ δημοκρίτῳ μένει. ἡ δὲ τοῦ νοσέειν αὐτὸν δόξα παρ' ἀβδηρίτῃσιν ὄντως κατοικέει. ταῦτα πιστεύω ἀληθέα εἶναι φιλοποίμην. καὶ ἔστι καὶ οὐκ ἀπογινώσκω τὰ ὀνείρατα. μάλιστα δὲ ὁκόταν καὶ τάξιν διαφυλάττῃ· ἰητρικὴ δὲ καὶ πάνυ μαντικῇ συγγενής ἐστιν· ἐπεὶ τῶν δυεῖν τεχνέων εἷς πατὴρ ὁ ἀπόλλων ὁ καὶ πρόγονος ἡμῖν, ἐσομένας νούσους προαγορεύων καὶ νοσέοντας ἰώμενος.

Κρατεύᾳ χαίρειν.

Ἐπίσταμαί σε ῥιζοτόμον ἄριστον ἑταῖρε. καὶ διὰ τὴν ἄσκησιν καὶ διὰ τὸ προγόνων κλέος ὡς μηδὲν ἀποδεῖν σε τοῦ προπάτορος κρατεύα· νῦν οὖν εἰ καί ποτε ἄλλοτε βοτανολόγησον ὁκόσα τε καὶ οἷα δύνασαι. ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει· καὶ διάπεμψαί μοι αὐτὰ ἐπ' ἄνδρα ὅλῃ πόλει ἰσοστάσιον ἀβδηρίτην μὲν, ἀλλὰ δημόκριτον. νοσέειν γὰρ αὐτόν φασι καὶ καθάρσιος μάλα χρήζειν ἐντὸς μανίης ὄντα· μὴ χρησαίμεθα μὲν οὖν τοῖς φαρμάκοις ὥσπερ καὶ πέπεισμαι. ἀλλ' ὅμως εὐτρεπίσασθαι χρὴ πανταχόθεν. τὸ δὲ χρῆμα τῶν βοτανῶν πολλάκις παρὰ σοὶ ἐθαύμασα ὡς καὶ τὴν τῶν ὅλων φύσιν τε καὶ διάταξιν καὶ τὸ ἱερώτατον γῆς ἵδρυμα. ἐξ ἧς τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ καὶ τροφαὶ καὶ φάρμακα καὶ τύχη καὶ ὁ πλοῦτος αὐτὸς ἀναφύεται. οὐδὲ γὰρ εἶχεν οἱ ἐπιβῇ ἡ φιλαργυρίη. οὐδ' ἂν ἀβδηρῖται μὲν νῦν δέκα ταλάντοις ἐδελέαζον, ἀντὶ ἰητροῦ μισθωτὸν ἐλέγχοντες.

non ea lenitate ac facilitate, qua illius imagines conſpici ſolent, videbatur, ſed habitus erat commoto ſimilis, & aſpectus magis horrendus. Sequebantur autem eum dracones inter reptilia eximij, longóque tractu feſtinantes horrendum quiddam velut in ſolitudinibus & cauis vallibus ſubſibilantes. Ponè ibant comites medicamentorum ciſtas probè obturatas habentes. Deinde mihi manum Deus porrexit, qua lubenter arrepta, rogabam mecum vti veniret, neque me in curatione defereret. Ille verò, nihil inquit mea opera in præſentia indiges, verùm hæc communis tum immortalium, tum mortalium dea, te nunc hoſpitem deducet. At ego conuerſus mulierem tum pulchram, tum magnam aſpicio, ſimplici capillorum ornatu, ſplendido cultu, cuius oculorum orbes claro lumine pellucebant, vti ſtellarum fulgores viderentur. Et Deus quidē diſceſſit, mulier verò illa appreſſa manu me leui quodam paſſu per vrbem perhumaniter complexa deduxit. Vbi verò ad domum venimus, vbi mihi hoſpitium paratum putabam, velut ſpectrum diſceſſit, dicere viſa, cras te apud Democritum offendam. Qua iam diſcedente, quæſo optima (inquam) quænam es, & quod tibi nomen eſt. Veritas inquit. Quàm verò accedentem vides, Opinio eſt (inquit) confeſtímque altera quędam mihi viſa eſt, neque mala hęc quidem ferociore tamen & faſtuoſo aſpectu, & apud Abderitanos habitat. Experrectus igitur mihi ipſi ſomnium explicaui, quòd ex quo ipſe Deus medendi author diſceſſiſſet, tāquam nullam curandi habeat materiam, Democritus medico non indigeat, ſed veritas ipſa, quòd ſanus ſit, apud Democritum manet, opinio verò quòd ægrotet, re vera apud Abderitanos habitat. Hæc vera eſſe, vt ſunt, credo Philopœmen, neque ſomnia reiicio, præſertim quæ ordinem conſeruant. Medicina autem & Diuinatio, magnam inter ſe cognationem habent, quandoquidem duarum artium pater eſt vnus Apollo progenitor noſter, qui & præſentes & futuros morbos prædicebat, & ægrotantes & ægrotaturos curabat. Vale.

Crateuæ S.

SCio té (ô amice) præſtantiſſimum eſſe herbarium, téque propter ſtudium & maiorum gloriam, nihil facultate Crateuæ proauo tuo cedere. Nunc igitur, ſi vnquam aliàs, quantas & qualeſcunque poteris herbas lege, cùm neceſſitas vrgeat, eáſque ad nos tranſmitte, ad virum curandum Abderitam quidem, verùm Democritum toti ciuitati æquiparandum. Eum enim ægrotare aiunt, & inſania detentum purgatione valde indigere. Ac vt ne medicamentis quidem (vt ſpero) vtamur, ſed tamen vndiquaque inſtructum eſſe oportet. Rem autem herbariam apud te ſemper miratus ſum, vt & rerum vniuerſarum naturam & ordinem, ſanctiſſimúmque terræ ſolum, ex qua animātia, plantæ, alimenta, medicamenta, fortuna, diuitiæque ipſæ promanant. Neque enim alioqui pecuniæ cupiditas haberet, vbi conſiſteret, neque me nunc Abderitæ decem talentis illectarent, & pro Medico mercede conductū deprehēdiſſent,

Quòd

Quòd ſi Crateua amaram pecuniæ cupiditatis radicem excindere poſſis, vt ne vllæ eius reliquię reſtẽt; hoc probè teneto, quod vnà cùm hominum corporibus etiam malè affectos purgaremus. Sed hæc quidem in votis habenda. Tu verò nobis, quod præſens eſt, montanas & ex ſummis collibus herbas legito. Nam ob ſoli denſitatem, & aëris tenuitatem, aquoſioribus ſunt ſolidiores & vehementiores. Quòd enim attrahunt magis eſt animatum. Tenta tamen, vt etiam ex his quæ circa ſtagna aut paludes naſcuntur flores colligas, & eas quæ apud nos fluuiales, aut fontanæ, aut ex aquis ſalientibus ſcatentes vocantur, quas ſanè imbecillas & remiſſas, ac dulci ſucci eſſe mihi perſuadeo. Succi autem omnes & fluidi liquores, in vitreis vaſis adferantur, ac rurſus folia, flores & radices in fictilibus nouis probè obturatis, vt ne ventis difflata vim medicam tanquam animo deficientes deſerant, verùm hæc ad nos confeſtim mitte. Anni enim tempeſtas commoda eſt, & dictæ inſaniæ neceſſitas vrget. Cùm enim ab omni arte aliena ſit procraſtinatio, tum verò maximè in Medicina, in qua dilatio vitæ periculum adfert. Temporũ autem opportunitates curationum ſunt animi, earúmque obſeruatio finis. Democritum ſanè quidem etiam citra medelam conualiturum ſpero. Si verò aliquod naturæ, aut occaſionis, aut alterius alicuius cauſæ erratum contingat (multa nanque nos mortales latent, cùm non admodum veritate præſtemus) ad id quod obſcurum eſt facultatem omnem congregatam eſſe opus eſt. Neque enim ei qui in periculo conſtitutus eſt, ſatis ſunt quæ poſſumus, verùm etiam quę non poſſumus expetit, feréque ad duos fines bellum inferimus, vnum quidem hominis, alterum verò artis. Horum alter quidem obſcurus eſt, alter verò arte circumſcriptus eſt, & in his ambobus fortuna opus eſt. Nulla enim coniectura eorum quę ad purgationem cum cautione feruntur. Nam & ſtomachum malè affectum ſuſpectamus, & medicationis conuenientem modum ex ignota natura coniicimus. Neque enim eadem & vna eſt omnium natura, alterum autem ſemper etiam ſibi circumſcribens aſſimilat, interdum verò totùm perdit. Quinetiam reptilia multa herbas ſuo veneno inficiunt, & ſuo circum hiatu cum interiore aura, malignitatem pro auxilio ipſis inſpirant. Idque ignorabitur, niſi certè macula quædam, aut inquinamentum, aut ferinus & iniucundus odor, eius rei quæ accidit notam dederit. Deinde ars ipſa propter fortunæ lapſum à via recta aberrat. Certiores autem ſunt per veratrum purgationes, quibus etiá Melampus ad Prœti filias, & Anticyreus in Hercule vſi fuiſſe traduntur. Ac optandũ nobis vt nullum ex his in Democrito vſurpemus, ſed ſapientia efficaciſſimum & præſtantiſſimum medicamentum illi contingat, & finem imponat.

Damageto S.

HOc ipſum coniiciebamus Damagete, non delirat Democritus, ſed in omnibus ſapit, nóſque & per nos omnes homines ſapientiores reddit. Remiſi autem ad te amicè, re vera Æſculapij nauem, cui cum ſolis ſigno etiam ſanitatem apponito, cùm re vera proſpero numine vela fecerit,

εἴθε δὲ ἠδυνάσο Κρατεύα φιλαργυρίης τὴν πικρὰν ῥίζαν ἐκκόψαι ὡς μηδὲν αὐτῆς λείψανον ἀφεῖναι. εὖ ἴσθι ἐκαθαίρομεν ἂν τῶν ἀνθρώπων μετὰ τῶν σωμάτων τὰς ψυχάς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εὐχαί. σὺ δ' ἡμῖν τὸ παρεὸν μάλιστα τὰς ὀρεινὰς καὶ ὑψηλοφύτους ῥιζοτόμει βοτάνας. στερεώτεραι γὰρ τῶν ὑδρηλοτέρων εἰσί. καὶ δριμύτεραι μᾶλλον διὰ τὴν τῆς γῆς πυκνότητα καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ ἠέρος. ὅτι γὰρ ἕλκουσιν ἐμψυχότερόν ἐστι. πειρήθητι δ' ὅμως καὶ τὰς περὶ λίμναις ἑλείοις πεφυκυίας ἀνθολογῆσαι καὶ τὰς παραποταμίους ἢ κρηνίτιδας παρ' ἡμῖν καλεομένας ἀσθενέας καὶ ἀτόνους καὶ γλυκυχύλους εἶναι πέπεισμαι. πάντα δὲ ὁκόσα χυλοὶ καὶ ὀποὶ ῥέοντες, ἐν ὑελοῖς ἀγγείοις φερέσθωσαν. ὁκόσα δ' αὖ φύλλα ἢ ἄνθεα ἐν καινοῖσι περιεσφηκωμένοις. ὅκως μὴ διαρριπιζόμενα τῇσι πνοιῇσιν ἐκλίπῃ τὸν τόνον τῆς φαρμακείης ὥσπερ ἀποψυχήσαντα. ἀλλ' εὐθὺς ἡμῖν ταῦτα πέμψον. καὶ γὰρ ἡ ὥρα τοῦ ἔτεος ἁρμόδιος. καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς λεγομένης μανίης ἐπείγει. τέχνης δὲ πάσης μὲν ἀλλότριον ἀναβολή· ἰητρικῆς δὲ καὶ πάνυ. ἐν ᾗ ψυχῆς κίνδυνος ἡ ὑπέρθεσις. ψυχαὶ δὲ τῶν θεραπειῶν οἱ καιροί. ὧν ἡ παραφυλακὴ τὸ τέλος. ἔλπομαι οὖν ὑγιέα εἶναι Δημόκριτον καὶ δίχα ἰήσεως. εἰ δ' ἄρα τι σφάλμα φύσιος ἢ καιροῦ ἢ ἄλλη τις αἰτία γένοιτο, πολλὰ γὰρ ἂν ἡμᾶς θνητοὺς ἐόντας λάθοι ἅτε μὴ πάγχυ μὴ δ' ἀτρεκέως εὐτονέοντας ἐπὶ τὸ ἄδηλον, πᾶσαν χρεὼ δύναμιν ἠθροῖσθαι. οὐ γὰρ ἀρκέεται ὁ κινδυνεύων οἷς δυνάμεθα, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ καὶ ἃ μὴ δυνάμεθα, καὶ σχεδὸν ἀεὶ πρὸς δύο στρατευόμεθα τέλεα. τὸ μὲν ἀνθρώπου. τὸ δὲ τέχνης. ὧν τὸ μὲν ἄδηλον. τὸ δὲ τῆς ἐπιστήμης ὥρισται. δεῖ δὲ ἐν ἀμφοτέροισι τούτοισι καὶ τύχης. τὸ γὰρ ἀτέκμαρτον ἐν ταῖσι καθάρσεσι δι' εὐλαβείης ἰόντων. καὶ στομάχου κάθαρσιν ὑφορεόμεθα καὶ συμμετρίην φαρμακείης πρὸς ἀγνοουμένην φύσιν στοχαζόμεθα. οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ καὶ μία φύσις ἁπάντων. ἕτερον δ' αἰεὶ πρὸς ἑαυτὴν ὀρίζουσαν οἰκεῖον. ἐνίοτε δὲ καὶ ταῖς βοτάνῃσι πολλὰ τῶν ἑρπετῶν ἐνιοβόλησε. καὶ περιχανόντα τῇ ἐντὸς αὔρῃ κάκωσιν ἀντ' ἀλέξιος αὐτοῖσι προσεπέπνευσεν. εἰ μή τις ἄρα κηλὶς ἢ σπίλος ἢ ὀδμὴ θηριώδης καὶ ἀπηνὴς τοῦ γινομένου σύμβολον φανείη. εἶθ' ἡ τέχνη διὰ τὸ σύμπτωμα τῆς τύχης τοῦ κατορθώσιος ἀφῄρηται. βεβαιότεραι δ' αἰεὶ αἱ δι' ἐλλεβόρου διὰ τοῦτο καθάρσιες. αἷς καὶ Μελάμπους ἐπὶ τῶν Προίτου θυγατέρων καὶ Ἀντικυρεὺς ἐφ' Ἡρακλέα ἱστορέονται κεχρῆσθαι. μὴ χρησαίμεθα δὲ ἡμεῖς ἐπὶ Δημοκρίτου μηδενὶ τουτέων. ἀλλὰ γένοιτο ἐκείνῳ τῶν δραστικωτάτων φαρμάκων σοφίη.

Δημαγήτῳ χαίρειν.

ΤΟῦτο ἐκεῖνο Δημάγητε ὅπερ εἰκάζομεν. οὐ παρέκοπτε Δημόκριτος, ἀλλὰ πάντας ὑπερεφρόνεε καὶ ἡμᾶς ἐσωφρόνιζε. καὶ δι' ἡμέων ἐσωφρόνιζε πάντας ἀνθρώπους. ἐξέπεμψα δέ σοι φιλότης ὡς ἀληθῶς τὴν ἀσκληπιάδα νῆα ἣν προσέθηκες μετὰ τοῦ ἁλίου ἐπίσημον καὶ ὑγιείην. ἐπεὶ κατὰ δαίμονα τῷ ὄντι ἱστιοδρόμηκε,

καὶ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ κατέπλωσαν εἰς ἄβδηρα. ἥπερ αὐτοῖς ἐπεστάλκειν ἀφίξεσθαι. πάντας οὖν ἀολλέας περὶ τὰς πύλας εὕρομεν ὡς εἰκὸς ἡμέας περιμένοντας, οὐκ ἄνδρας μόνον ἀλλὰ καὶ γυναῖκας. ἔτι δὲ καὶ πρεσβύτας καὶ παιδία νὴ τοὺς θεοὺς κατηφέα καὶ τὰ νήπια. οὗτοι μέντοι ὧδε εἶχον ὡς ἐπὶ μαινομένῳ τῷ δημοκρίτῳ· ὁ δὲ μετ' ἀκριβείας τότε ὑπερεφιλοσόφεεν. ἐπεὶ δέ με εἶδον, ἔδοξαν μικροῦ ἑωυτῶν γεγονέναι καὶ χρηστὰς ἐλπίδας ἐποιέοντο. ὁ δὲ φιλοποίμην ἄγειν με ἐπὶ τὴν ξενίην ὥρμητο. κἀκείνοισι συνεδόκεε τοῦτο. ἐγὼ δὲ ἔφην ὦ ἀβδηρῖται οὐδέν ἐστι μοι προὐργου ἢ δημόκριτον θεήσασθαι. οἱ δὲ ἐπῄνεον ἀκούοντες καὶ ἥσθησαν. ἦγόν τε συντόμως διὰ τῆς ἀγορᾶς· οἱ μὲν ἑπόμενοι. οἱ δὲ, προθέοντες ἑτέρωθεν ἕτεροι. ὦ ζεῦ βασιλεῦ λέγοντες βοήθει θεράπευσον. κἀγὼ παρηγόρεον θαρρεῖν ὡς τάχα μὲν οὐδενὸς κακοῦ πίσυνος ἐτησίῃσιν ὥρῃσιν. εἰ δ' ἄρα καί τινος βραχέος εὐδιορθώτου· καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ᾔειν. οὐδὲ γὰρ πόρρω ἦν ἡ οἰκίη· μᾶλλον δὲ οὐδὲ ἡ πόλις. παρῆμεν οὖν· πλησίον γὰρ τοῦ τείχεος ἐτύγχανε. καὶ ἀνάγουσί με ἡσυχῇ. ἔπειτα κατόπιν τοῦ πύργου βουνός τις ὑψηλὸς μακρῇσι καὶ λασίῃσιν αἰγείροις ἐπίσκιος· ἔνθεν ἑωρᾶτο τὰ τοῦ δημοκρίτου καταγώγια. καὶ αὐτὸς ὁ δημόκριτος ἐκάθητο ὑπό τινι ἀμφιλαφεῖ καὶ χθαμαλῇ πλατανίστῳ ἐν ἐξωμίδι παχείῃ. μοῦνος. ἀνήλειφος. ἐπὶ λιθίνῳ θώκῳ. ὠχριακὼς πάνυ καὶ λεπτόσαρκος. κουρειῶν τὰ γένεια. παρ' αὐτὸν δὲ ἐπὶ δεξιῆς, λεπτόρρυτον ὕδωρ κατὰ πρανοῦς τοῦ λόφου ἠρεμέως ἐκελάρυζεν. ἦν δέ τι τέμενος ὑπὲρ ἐκεῖνον τὸν λόφον, ὡς ἐν ὑπονοίῃ κατεικάζοντι νυμφέων ἱδρυμένον αὐτοφύτοισιν ἐπηρεφὲς ἀμπέλοισιν. ὁ δ' εἶχεν ἐν εὐκοσμίῃ πολλῇ ἐπὶ τοῖν γονάτοιν βιβλίον· καὶ ἕτερα δέ τινα ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν αὐτῷ παρεβέβλητο. σεσώρευτο δὲ καὶ ζῶα συχνὰ ἀνατετμημένα δι' ὅλων. ὁ δὲ ὁτὲ μὲν συντόμως ἔγραφεν ἐγκείμενος, ὁτὲ δὲ ἠρέμει. πάμπολύ τε ἐπέχων καὶ ἐν ἑωυτῷ μερμηρίζων. εἶτα μετ' οὐ πολὺ τούτων ἐρδομένων ἐξαναστὰς περιεπάτεε. καὶ τὰ σπλάγχνα τῶν ζώων περιεσκόπεε. καὶ καταθεὶς αὐτὰ μετελθὼν ἐκαθέζετο· οἱ δὲ ἀβδηρῖται περιεστῶτές με κατηφέες. καὶ οὐ πόρρω τὰς ὄψεις δακρύων ἔχοντες, φασίν· ὁρᾷς μέντοι τὸν τοῦ δημοκρίτου βίον, ὡς μέμηνεν ὦ Ἱππόκρατες. καὶ οὔτε ὅ,τι θέλει οἶδεν, οὔτε ὅτι ἔρδει. καί τις αὐτῶν μᾶλλον ἐνδείξασθαι βουλόμενος τὴν μανίην αὐτοῦ, ὀξὺ ἐκώκυσεν. ἴκελον γυναικὶ ἐπὶ θανάτῳ τέκνου ὀλοφυρομένῃ. εἶτα ἐνώμωξεν ὑποκρινόμενος παροδίτην ἄλλος ὀλέσαντα ὃν ἐκόμιζε. καὶ ὁ δημόκριτος ἀκούων τὰ μὲν ἐμειδία. τὰ δὲ ἐξεγέλα οὐκ ἔτ' οὐδὲν γράφων· τὴν δὲ κεφαλὴν θαμινὰ ἐμπέσειεν. ἐγὼ δέ, ὑμεῖς μὲν ἔφην ὦ ἀβδηρῖται αὐτοῦ μείνατε. ἐγγυτέρω δὲ αὐτὸς καὶ λόγου καὶ σώματος τ' ἀνδρὸς γενηθεὶς, ἰδὼν καὶ ἀκούσας, εἴσομαι τοῦ πάθεος τὴν ἀλήθειαν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, κατέβαινον ἡσυχῇ· ἦν δὲ ὀξὺ καὶ ἐπίφορον ἐκεῖνο τὸ χωρίον. μόλις δ' οὖν διαστηριζόμενος διῆλθον. ἐπεὶ δὲ ἐπλησίαζον, ἔτυχε τότε ἐπελθὸν αὐτῷ ὅ,τι δήποτε γράφειν ἐνθουσιωδῶς καὶ μεθ' ὁρμῆς.

eóque die Abderam nauigarit, quò me peruenturum ſcripſeram. Omnes igitur pro portis congregatos offendimus, nos, vt eſt veriſimile, expectantes, nō viros ſolùm, verametiam mulieres, atque etiam ſenes & pueros, per Deos triſtes, itémque infantes. Hi ſanè ſic affecti erant, quòd Democritus inſaniret, at ille tunc exacta quadam diligentia philoſophiæ incumbebat. Vbi autem me viderunt, paulùm ad ſe rediiſſe, & bene ſperare viſi ſunt. Philopœmen verò me ad hoſpitium ducere properabat, quod & communiter illis placebat. At ego (viri Abderitæ) inquam, nihil mihi priùs faciendum exiſtimo, quàm vt Democritum videam. Quo audito collaudarunt & lætati ſunt, méque continuò per forum deduxerunt, alij quidem ſequentes, alij præcurrentes, aliaque ex parte alij clamantes vt ſeruarem, adiuuarem, medelam adhiberem. At ego bono animo eſſe iubebam, quòd Eteſiarum tempeſtate fretus, nullum quidem malum, aut certè breui & facilè corrigi poſſe ſperarem. Simúlque hæc dicens pergebam, neque enim procul domus erat, imò neque tota ciuitas. Adiuimus igitur, cùm iuxta mœnia eſſet, illúcque me placidè deducunt. Deinde poſt turrim collis erat altus, longis & denſis populis nigris opacus, vnde Democriti domicilium conſpiciebatur. Ipſéque Democritus ſub vmbroſa & humillima Platano ſedebat, in breui & ſubſtricta tunica craſſa citra humeros deſinente (exomide dicta) ſolus, ſqualidus, in lapidea ſella, pallidus admodum & macilentus, barba promiſſa. Iuxta eum ad dextram tenuis aquula per decliuem tumulum decurrens placidè reſonabat. Erat autem delubrum quoddam ſuper tumulum illum, Nymphis quidem, quantùm conijcere licet, dedicatum, ſponte enatis vitibus circumdatum. Hic verò compoſitè admodum librum ſuper genua habebat, & alij quidam vtraque ex parte ei adiacebant, crebra autem animalium cadauera per totum diſſecta, accumulata erat. Hic autem interdum contento ſtudio ſcriptioni incumbebat, interdum multùm ſubſiſtens, & apud ſe anxiè cogitans quieſcebat. Deinde non multò poſt his peractis, exurgens deambulabat, & animalium viſcera attentè inſpiciebat, hiſque depoſitis reuerſus rurſus deſidebat. At verò Abderitæ mihi triſtes, nec procul à lachrymantibus oculis aſſiſtentes, Vides certè (inquiunt) Hippocrates Democriti vitam, quàm inſaniat, neque quid velit, aut quid faciat nouit. Et ex his aliquis cùm adhuc eius inſaniam mihi magis demonſtrare vellet, altos eiulatus ad inſtar mulieris liberorum mortem lamentantis edidit, deinde rurſus ingemuit, viatoris perſonam gerens, qui quod ferebat perdidit. Quibus auditis Democritus partim riſit, partim ſubſannauit, nihílque ampliùs ſcribebat, caput verò crebrò concutiebat. At ego, vos quidem (inquam) viri Abderitæ hîc manete, vbi autem ipſe propiùs âcceſſero & viri verba audiero, corpúſque videro, affectus veritatem cognoſcam, hiſque dictis placidè deſcendi. Erat autem præceps locus ille & pronus, vix igitur greſſum retinens permeaui. Vbi verò propiùs acceſſi, fortè in eum incidi, cùm ſanè quid diuino furore act⁹ & cōcitatus ſcriberet.

Iſthic

Isthic igitur constiti, tempus opportunum dum ipse cessaret expectans. At ille non multò pòst, deposito impetu & stylo scriptorio, hoc accedentem aspexit, & Salue, inquit, hospes. Et ego, tu quoque plurimùm (inquam) Democrite hominum sapientissime. Ille verò pudore suffusus (opinor) quòd me nomine non compellasset. Te verò (inquit) quonam nomine vocauero? Tui enim nominis ignoratio, occasio fuit cur te hospitem appellarem. Hippocrates (inquam) Medicus vocor. At ille. Asclepiadarum (inquit) nobilitas, tuæque in arte Medica sapientiæ gloria crebris admodum hominum sermonibus ad nos peruenit. Quodnam verò te negocium (ô amice) huc adduxit? Quin potiùs omissis omnibus considero. Cernis enim quàm nō sit iniucunda hæc foliis instrata sedes, viridis ad hęc & mollis, & ad insidendum blandior inuidia obnoxiis fortunæ sellis. Cùm verò consedissem, rursus inquit, priuatum igitur an publicum animo agitans negotium huc venisti? eloquere apertè. Ad id enim te pro viribus adiuuabimus. Ego verò, ista sanè vera causa est, huc tui gratia venio, vt te virum sapientem conueniam. Occasionem autem patria dedit, cuius legationem obeo. At ille, Hospitio igitur primùm nostro vtere. Ego verò pertentato per omnia viro, etsi eum minimè delirare iam mihi constaret, Philopœmenem, inquam, nosti, ciuem vestrum? Ille verò, maximè, inquit, Damonis filiū dicis, cuius ædes sunt iuxta fontem Hermaïda? Illum ipsum (inquam) cuius antiquus sum & peculiaris hospes. Tu verò Democrite, potiore me hospitio excipito, imprimísque quidnam scribas eloquere. Ille verò paulùm moratus, de insania, inquit. Tum ego, Iuppiter Rex, inquam, peropportunè sanè contra ciuitatem scribis. At ille, quam ciuitatem Hippocrates? Nihil inquam ô Democrite, sed nescio quo modo mihi excidit. Sed quid de insania scribis? Quidnam verò, inquit, aliud, quàm quid sit, & quomodo hominibus innascatur, & quanam ratione alluetur. Hæc enim inquit, quæ vides animantia, huius certè rei gratia reseco, minimè Dei opera odio prosequens, sed bilis naturam & sedem inquirens. Nosti enim quòd hæc vbi redundarit, vt plurimùm hominum insaniæ causæ est. In omni quidem natura inest, sed in aliis quidem minùs, in aliis verò copiosiùs. Huius autem immoderantia morbi existunt, velut materia, partim quidem bona, partim verò mala subiecta. Tum ego, per Iouem, inquàm, ô Democrite, verè & sapienter ais. Proinde te beatum iudico, qui tanta quiete frueris, cuius participes esse nobis non liceat. At eo interrogante, cur Hippocrates non liceat? Quòd, inquam, aut ægri, aut res familiaris, aut liberi, aut æs alienum, aut morbi, aut mortes, aut serui, aut nuptiæ, aut eiusmodi quædam huius opportunitatem nobis rescindant. Tum sanè vir ille insolitam affectionem delapsus, & abundè in risum effusus est, & vehementiùs irrisit, ac de cætero quieuit. At ego, quid sanè Democrite (inquam) rides? num de bonis aut malis quæ dixi? Ille verò adhuc magis ridebat. Quod procul videntes Abderitæ, partim quidē capita, partim verò frontem cædebant, quidam etiam capillos euellebant. Nam quemadmodum postea narrarunt, copiosiore quàm solitus esset risu

εἱστήκειν οὖν περιμένων αὐτέον τὸν καιρὸν τῆς ἀναπαύσιος. ὁ δὲ μετὰ μικρὸν τῆς φορῆς λήξας τοῦ γράφειν, προσέβλεψέ τε εἰς ἐμὲ προσιόντα καί φησι. χαῖρε ξεῖνε. κἀγώ, πολλὰ δὲ καὶ σὺ Δημόκριτε ἀνδρῶν σοφώτατε. ὁ δὲ αἰδεσθεὶς οἶμαι ὅτι ὀνόματι οὐ προσεῖπέ με, σὲ δὲ ἔφη τίνα καλέομεν. ἀγνοίη γὰρ τοῦ σοῦ ὀνόματος, πρόφασις τῆς τοῦ ξείνου προσηγορίας. Ἱπποκράτης ἔφην ἔμοιγε ὄνομα ὁ ἰητρός. ὁ δὲ εἶπεν. ἡ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εὐγένεια, πολύ γέ σου τὸ κλέος τῆς ἐν ἰητρικῇ σοφίης πεφοίτηκεν ὡς ἐμέ. τί δέ σε χρέος δεῦρ' ἤγαγεν ἑταῖρε. μᾶλλον δὲ πρὸ πάντων κάθισον. ὁρᾷς δὲ τὸν οὕτως οὐκ ἀηδῆ φύλλων θημῶνα ὡς χλοερὸς καὶ μαλακός ἐστι καθίσαι. καὶ προσηνέστερος τῆς τύχης ἐπιφθόνων θώκων. καθίσαντος δέ μου πάλιν φησίν. ἴδιον οὖν τι ἢ ἐπιδήμιον διζήμενος πρῆγμα δεῦρο ἀφῖξαι. φράζε σαφέως. καὶ γὰρ ἡμεῖς ὅτι δυναίμεθα συνεργοῖμεν. κἀγὼ τὸ μὲν κατ' ἀλήθειαν ἔφην ἕνεκεν σεῦ. δεῦρο γὰρ ἥκω σοὶ συντυχεῖν ἀνδρὶ σοφῷ. ἔχει δὲ πρόφασιν ἡ πατρίς, ἧς πρεσβείαν τελῶ. ὁ δέ, ξενίῃ τοίνυν τὰ πρῶτα κέχρησο ἡμετέρῃ. περιερχόμενος δὲ κατὰ πάντα τὸν ἄνδρα, καίπερ ἤδη μοι δῆλον μὴ παρακόπτειν, Φιλοποίμενα οἶσθα ἔφην, πολίτην ἐόντα ὑμέτερον; ὁ δὲ καὶ μάλα ἔφη εἰ τὸν Δήμωνος λέγεις υἱόν, τὸν οἰκέοντα παρὰ τὴν Ἑρμαΐδα κρήνην. τούτῳ εἶπον ὢν τυγχάνω ἐκ πατέρων ἰδιόξενος. ἀλλὰ σὺ Δημόκριτε τῇ κρέσσονί με ξενίῃ δέχου. καὶ πρῶτόν γε τί ἦν τοῦτο ὃ γράφων τυγχάνεις φράζε. ὁ δὲ ἐπισχὼν ὀλίγον, περὶ μανίης ἔφη. κἀγώ, Ζεῦ βασιλεῦ, φημί, εὐκαίρως γε ἀντιγράφεις πρὸς τὴν πόλιν. ὁ δέ, ποίην φησὶ πόλιν Ἱππόκρατες. ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἔφην ὦ Δημόκριτε. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως προὔπεσεν. ἀλλὰ τί περὶ μανίης γράφεις. τί γὰρ εἶπεν ἄλλο, ἢ τίς πέλει, καὶ ὅκως ἀνθρώποισιν ἐγγίνεται. καὶ τίνα τρόπον ἀπολωφέοιτο. τὰ γὰρ ζῶα ταῦτα ἔφη ὁκόσα ὁρᾷς, τούτου μέντοι γε ἕνεκα ἀνατέμνω. οὐ μισέων θεοῦ ἔργα. χολῆς δὲ διζήμενος φύσιν καὶ θέσιν. οἶδα γὰρ ἀνθρώπων παρακοπῆς ὡς αἰτίη ἐπὶ πολὺ αὕτη πλεονάσασα. ἐπεὶ πᾶσι μὲν φύσει ἐνυπάρχει. ἀλλὰ παρ' οἷς μὲν ἐλάσσω, παρ' οἷς δέ τισι πλείων. ἡ δὲ ἀμετρία αὐτῆς νοῦσοι τυγχάνουσιν ὡς ὕλης ὅτε μὲν ἀγαθῆς, ὅτε φαύλης ὑποκειμένης. κἀγὼ νὴ Δί' ἔφην ὦ Δημόκριτε ἀληθέως τε καὶ φρονίμως λέγεις. ὅθεν εὐδαίμονά σε κρίνω, ἀπολαύοντα τοσαύτης ἡσυχίας. ἡμῖν δὲ μετέχειν ταύτης οὐκ ἐπιτέτραπται. ἐρόμενος δὲ διὰ τί Ἱππόκρατες οὐκ ἐπιτέτραπται. ὅτι ἔφην ἢ ἀποικίη, ἢ τέκνα, ἢ δάνεια, ἢ νοῦσοι, ἢ θάνατοι, ἢ δμῶες, ἢ γάμοι, ἢ τοιαῦτά τινα τὴν εὐκαιρίην ὑποτέμνεται. ἐνταῦθα δὴ ὁ ἀνὴρ εἰς τὸ εἰωθὸς πάθος κατηνέχθη. καὶ μάλα ἀθρόον τι ἀνεκάγχασε, καὶ ἐπετώθασε, καὶ τὸ λοιπὸν ἡσυχίαν ἦγε. καὶ ἐγὼ τί μέντοι ἔφην ὦ Δημόκριτε καταγελᾷς. πότερον τὰ ἀγαθὰ ὧν εἶπον ἢ τὰ κακά. ὁ δέ, ἔτι μᾶλλον ἐγέλα. καὶ ἀπόθεν ὁρῶντες οἱ Ἀβδηρῖται, οἱ μὲν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἔπαιον. οἱ δὲ τὰ μέτωπα. οἱ δὲ τὰς τρίχας αὐτῶν ἔτιλλον. καὶ γὰρ ὡς ὕστερον ἔφασαν, πλεονάζοντι παρὰ τὸ

εἰωθὸς κατηνέχθη. καὶ μάλ' ἀθρόον τι ἐχρήσατο τῷ γέλωτι. ὑποτυχὼν δὲ ἐγὼ ἔφην. ἀλλὰ μὴν σοφῶν ἄριστε Δημόκριτε. ποθέω γὰρ αἰτίην τοῦ περὶ σὲ πάθεος καταλαβέσθαι, τίνος ἄξιος ἐφάνην ἐγὼ γέλωτος αὐτὸς ἢ τὰ λαληθέντα. ὅκως ἢ μαθὼν παύσωμαι τῆς αἰτίης, ἢ σὺ ἐλεγχθεὶς, διακρούσῃ τοὺς ἀκαίρους γέλωτας. ὁ δὲ, Ἡράκλεις ἔφη. εἰ γὰρ δυνήσῃ με ἐλέγξαι, θεραπείην θεραπεύσεις οἵην οὐδένα πώποτε Ἱππόκρατες. καὶ πῶς οὐκ ἐλεγχθείης ἔφην ὦ ἄριστε. ἢ οὐκ οἶσθα, ἄτοπός γε εἶναι γελῶν θάνατον ἀνθρώπου. ἢ νοῦσον, ἢ παρακοπὴν, ἢ σφαγὴν, ἢ ἄλλο τι χέρειον. ἢ τοὔμπαλιν γάμους, ἢ πανηγύριας, ἢ τεκνογονίην, ἢ μυστήρια, ἢ ἀρχὰς, ἢ τιμὰς, ἢ πᾶν ὅλως ὄνομα ἀγαθόν. καὶ γὰρ ἃ δέον οἰκτείρειν, γελᾷς. καὶ ἐφ' οἷσιν ἥδεσθαι χρὴ, καταγελᾷς τούτων. ὥστε μήτε ἀγαθὸν μήτε κακὸν παρὰ σοὶ διακεκρίσθαι. ὁ δὲ, ταῦτα μὲν εὖ λέγεις Ἱππόκρατες. ἢ γε οὐκ οἶσθά πω ἡμετέρου γέλωτος αἰτίην. μαθὼν δὲ, εὖ οἶδ' ὅτι κρείσσονα τῆς πρεσβείας ἀντιφροντισάμενος, ἀποίσῃ θεραπείην τὸν ἐμὸν γέλωτα τῇ πατρίδι. καὶ ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους δυνήσῃ σωφρονίζειν. ἀνθ' ὧν ἴσως κἀμὲ διδάξεις ἰητρικὴν ἀμοιβηδόν. γνοὺς οἵην σπουδὴν περὶ τὰ ἀσπούδαστα φιλοτιμούμενοι πρήσσειν τὰ μηδενὸς ἄξια πάντες ἄνθρωποι, τὸν βίον ἀχρήστως ἀναλίσκουσι, γελώτων ἄξια διοικοῦντες. ἐγὼ δέ φημι, λέγε πρὸς θεῶν. μήποτε γὰρ διαλανθάνει νοσέων πᾶς ὁ κόσμος, καὶ οὐδὲ ἔχει ὅκου διαπέμψηται πρεσβείην πρὸς θεραπείην; τί γὰρ ἂν εἴη ἔξω αὐτοῦ. ὁ δὲ, ὑπολαβὼν, πολλαί γέ φησιν ἀπειρίαι κόσμων εἰσὶν ὦ Ἱππόκρατες. καὶ μηδαμῶς ἑταῖρε κατασμικρολόγει πλουσίην τὴν φύσιν ἐοῦσαν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔφην ὦ Δημόκριτε διδάξεις ἐν ἰδίῳ καιρῷ. εὐλαβέομαι δὲ μήκως καὶ τὴν ἀπειρίην διεξιὼν, γελᾷν ἄρξῃ. ἴσθι τοίνυν περὶ τοῦ σοῦ γέλωτος τοῦ βίου λόγον δώσων. ὁ δὲ μάλα ξυνὸν ἀπιδών με, δύο φησὶ τοῦ μοῦ γέλωτος αἰτίας δοκέεις ἀγαθὰ καὶ φλαῦρα. ἐγὼ ἕνα γελῶ τὸν ἄνθρωπον. ἀνοίης μὲν γέμοντα. κενὸν δὲ πρηγμάτων ὀρθῶν, πάσαισιν ἐπιβολαῖσι νηπιάζοντα. καὶ μηδεμιῆς εἵνεκεν ὠφελείης ἀνύοντα τοὺς ἀνηνύτους μόχθους. πείρατα γῆς καὶ ἀορίστους μυχοὺς ἀμετρείῃς ἐπιθυμίῃ ὁδεύοντα. ἄργυρον τήκοντα καὶ χρυσόν. καὶ μὴ παυόμενον τῆς κτήσιος ταύτης. ἀεὶ δὲ θορυβεύμενον περὶ τὸ πλέον ὅκως αὐτὸς ἐλάσσων γένηται. καὶ οὐδὲν αἰσχύνεται λεγόμενος εὐδαίμων. ὅτι χάσματα γῆς ὀρύσσει δεσμίων χερσίν. ὧν οἱ μὲν ἐπὶ σομφῆς πιπτούσης τῆς γῆς ἐφθάρησαν. οἱ δὲ πολλῷ χρόνῳ ταύτην ἄγοντες τὴν ἀνάγκην ὡς ἐν πατρίδι τῇ κολάσει καταμένουσιν, ἄργυρον καὶ χρυσὸν μαστεύοντες. ἴχνη κόνιος καὶ ψήγματα ἐρευνῶντες, ψάμμον ἄλλην ἀλλαχόθεν ἀγείροντες καὶ γῆς φλέβας ἐκτέμνοντες εἰς περιουσίην ἀεὶ βωλοποιοῦντες ἐκ γῆς μητρός. τὴν δὲ μίην γῆν καὶ τὴν αὐτὴν ἐοῦσαν καὶ θαυμάζουσι καὶ πατέουσιν. ὅσος γέλως ἐπιμόχθου, καὶ κρυφίης γῆς ἐρῶσι. καὶ τὴν φανερὴν ὑβρίζουσι. κύνας ὠνέονται, οἱ δὲ ἵππους, οἱ δὲ χώρην πολλὴν περιορίζοντες, ἰδίην ἐπιγράφουσι. καὶ

visus fuerat. Tum ego. At verò sapientem optime Democrite (huius enim tui affectus causam deprehendere cupio) quonam tibi risu dignus visus sum, aut ea quæ dicta sunt, vt hoc cognito, causa desistam, vel tu reprehensus, importunos hos risus summoueas. Tum ille, si (mehercule) inquit, redarguere me poteris, curationem Hippocrates, qualem nullus vnquam, feceris. Et quomodo (inquam) optime, reprehensione dignus non videaris, aut te absurdũ non esse putas, si hominum mortẽ rides, aut morbum, aut dementiam, aut insaniam, aut melancholiam, aut cædem, aut quid peius? Aut cõtrà, nuptias, aut conuentuum celebritates, aut liberorum natales, aut mysteria, aut magistratus, aut honores, aut aliud quid prorsus bonum? Quæ enim commiseratione digna sunt rides, & de quibus lætari oporteat, ea etiam derides, adeò vti apud te neque boni, neq; mali vllum sit discrimen. At ille, rectè quidem dicis Hippocrates, verùm risus nostri, causam nondum nosti, quam cùm didiceris, certus sum quòd meum risum meliorem curationem pro tua legatione patriæ tibique ipsi vicissim reportabis, qua etiam alios prudentiores reddere poteris. Pro quibus fortasse me etiam Medicinam mutuò docueris, vbi cognoueris quanto studio omnes homines ad ea quæ negligenda sunt & nullius pretij facienda contendunt, & in his quæ risu digna sunt consectandis vitam consumunt. Tum ego, dic per Deos, inquã, nunquid omnis mundus se ægrotare ignorat, neque habet vnde sui curationem legatione accersat? Quid enim extra eum esse potest? Quo audito, multæ (inquit) sunt Hippocrates mundorum infinitates, nolique (amice) naturam diuitem vt paruam existimare. Sed hæc Democrite (inquam) suo tempore docebis. Vereor enim ne si quando infinitatem percensueris, ridere incipias. Nunc verò de tuo risu in vita reddendam esse tibi rationẽ puta. At ille admodum perspicuè in me intuens, Duas inquit, mei risus causas existimas, bona & mala. At ego vnum hominem rideo, amentia quidem refertum, rectè factis vacuum in omnibus consiliis pueriliter agentem, nullius vtilitatis gratia immensos labores tolerantem, terræ fines & infinitos recessus agenti & auri comparãdi gratia immoderatis cupiditatibus peragrantem, & nunquam ab his comparandis cessantem, semper verò ad copiam tumultuantem, ne si ea destituatur, pudore suffundatur, quòd felix non dicatur. Quòd in terræ hiatus inquirens eorum manibus effodiat, qui partim quidem à terra inani irruente intereunt, partim verò diutiùs hac necessitate detenti, in supplicio tanquam in patria permanent, aurum & argentum perquirentes, pulueris vestigia & ramenta peruestigantes, arenam aliam aliunde excitãtes, & terræ venas excindentes, ad opulentiam semper terram matrem tanquam hostilem in glebas proscindunt, quam eandem etiam cum admiratione calcant. Quantùm verò rideri debet quòd terram latentem cum labore amant, apertam contumelia afficiunt. Canes emunt, quidam etiam equos, quidam verò multa circumscripta regione eam sibi adscribunt, & cum

multis

multis dominari velint, sibiipsis imperare nequeunt. Vxores ducere cupiunt, quas paulò pòst repudiant, amant, deinde odio prosequuntur, cum cupiditate liberos suscipiunt, deinde eos adultos abdicant. Quodnam hoc inane studium & rationis expers, nihilque ab insania discrepans? Bellum intestinum gerunt, quietem optabilem non ducunt, regibus vicissim insidias tendunt, homines necant, defossa terra argentum inuestigant, argento reperto terram emere cupiunt, terra emta fructum diuendunt, fructibus distributis rursus argentum capiunt. Quibus mutationibus & quantis vitiis obnoxij? Cùm opes non habeant, eas expetunt, si habent, abscondunt, dissipant. Eorum res aduersas derideo, eorum infortunia intento risu excipio. Veritatis enim instituta violant, contentionis studio hostiles inter se rixas habent. Cum fratribus verò parentibus, & ciuibus mutuas cædes exercent, idque pro iis possessionibus quarum nemo post mortem dominus esse potest. Iniustam vitam consectantes, amicorum & patriæ inopiam despiciunt, indigna & inanimata diuitiarum loco habent, pro vniuersis facultatibus statuam mercantur, quòd simulachrum loqui videatur, eos verò qui verè loquuntur odio habent. Res non faciles amore prosequuntur, in continente habitantes, maritima expetunt, rursúsque insulas tenentes, continentem affectant, cunctáque in suam cupiditatem peruertunt. Et in bello quidem fortitudinem laudare videntur, at in dies à libidinum indulgentia & auaritia vincuntur, & affectibus omnibus tenentur. Thersitis autem vitam omnes referunt. Qua verò in re risum meum Hippocrates reprehendisti? Neque enim quisquam suam, sed alter alterius amentiam deridet, hi quidem ebrios, cùm ipsi sibi sobrij videantur, alij amantes, cùm ipsi grauiore morbo laborent, hi verò nauigantes, alij agriculturæ deditos. Neque enim artibus, neque operibus inter se consentiunt. Tum ego, hæc quidem, inquá vera sunt Democrite, neque alia quæpiam oratio ad conuincendam mortalium miseriam commodior esse possit. Verùm ipsæ actiones hanc necessitatem veluti decreto quodam imponunt, ad rei domesticæ dispensationem, nauium fabricationē, & reliquam Reipublicæ administrationem, in qua versari hominem oportet. Neque enim ad inertiá eum natura procreauit. Ex his rursus latè sparsa ambitio, multorum rectè sentientem animum aberrare coëgit, qui ad omnia velut sine lapsu summo studio contendunt, non tamen obscuritatem præuidere possunt. Quis enim (ô Democrite) vxorem ducens diuortium aut mortem cogitat? aut liberos educans, interitum? Sed neque in agricultura & nauigatione, regno, imperio, & omnibus quæ sunt in vita. Nemo enim se aberraturum animo antè percepit, sed quisque horum bona spe pascitur, deteriora verò ne meminit quidem. Num igitur tuus hic risus his minimè conuenit? Tum Democritus. Tardo, inquit, es admodum ingenio, procúlque à mea sententia peregrinaris Hippocrates, neque tranquillitatis, & perturbationis modum propter ignorantiam prospicis. Qui enim hæc ipsa prudenti cogitatione disponunt, ij & facilè liberantur, & meum risum subleuant. Nũc verò velut

πολλῶν ἐθέλοντες δεσπόζειν, οὐδὲ αὑτῶν δύνανται. γαμεῖν σπεύδουσιν ἃς μετ' ὀλίγον ἐκβεβλήκασιν. ἐρῶσιν, εἶτα μισοῦσι. μετ' ἐπιθυμίης τεκνοῦσιν, εἶτα ἐκβάλλουσι τελείας. τίς ἡ κενὴ σπουδὴ καὶ ἀλόγιστος, μηδὲν μανίης διαφέρουσα. πολεμοῦσιν ἔμφυλα. ἠρεμίην οὐχ αἱρετίζουσιν. ἀντενεδρεύουσι βασιλῆας. ἀνδροφονέουσι. γῆν ὀρύττοντες, ἄργυρον ζητοῦσιν. ἄργυρον εὑρόντες γῆν θέλουσι πρίασθαι. ὠνησάμενοι γῆν, καρποὺς πιπράσκουσι. καρποὺς ἀποδιδόμενοι, πάλιν ἀργύριον μεταλαμβάνουσιν. ἐν ὅσῃσι μεταβολῇσιν εἰσίν, ἐν ὅσῃ κακίῃ. οὐσίην μὴ ἔχοντες οὐσίην ποθέουσιν, ἔχοντες κρύπτουσιν, ἀφανίζουσι. γελῶ ἐφ' οἷσι κακοπραγέουσιν. ἐπιτείνω τὸν γέλωτα ἐφ' οἷς δυστυχέουσι. θεσμοὺς γὰρ ἀληθείης παραβεβήκασι. φιλονεικέοντες ἔχθρῃ πρὸς ἀλλήλους, δῆριν ἔχουσι μετ' ἀδελφεῶν καὶ γονέων καὶ πολιτέων, καὶ ταῦτα ὑπὲρ τοιούτων κτημάτων, ὧν οὐδὲ εἷς θανὼν δεσπότης ἐστί. ἀλληλοκτονέουσιν ἀθέσμα βία φονεύοντες. φίλων δὲ πατρίδων ἀπορίην ὑπερορῶσι. πλουτίζουσι τὰ ἀνάξια καὶ τὰ ἄψυχα, ὅλης τῆς οὐσίης ἀνδριάντας ὠνέονται, ὅτι δοκεῖ λαλεῖν τὸ ἄγαλμα. τοὺς δὲ ἀληθέως λέγοντας μισέουσι. τῶν μὴ ἰδίων ἐρίενται. καὶ γὰρ ἤπειρον οἰκέοντες, θάλατταν ποθέουσι. καὶ πάλιν ἐν νήσοισιν ἐόντες ἠπείρων γλίχονται. καὶ πάντα διαστρέφουσιν εἰς ἰδίην ἐπιθυμίην. καὶ δοκέουσι μὲν ἐν πολέμῳ ἀνδρίην ἐπαινέσαι. νικῶνται δὲ καθ' ἡμέρην ὑπὸ τῆς ἀσελγείης, ὑπὸ φιλαργυρίης, ὑπὸ τῶν παθέων ἁπάντων ἃ νοσέουσι. θερσῖται δέ εἰσι τοῦ βίου πάντες. τί δὲ τὸν ἐμὸν Ἱππόκρατες ἐμέμψω γέλωτα. οὐ γὰρ αὐτοὶ τῆς ἰδίης ἀνοίης, ἀλλ' ἄλλος ἄλλου καταγελᾷ. οἱ μὲν τῶν μεθυόντων ὅταν αὐτοὶ δοκέωσι νήφειν. οἱ δὲ τῶν ἐρώντων χαλεπωτέρην νόσον νοσέοντες αὐτοί. οἱ δὲ τῶν πλεόντων. ἄλλοι δὲ τῶν περὶ γεωργίην ἀσχοληθέντων. οὐ συμφωνέουσι γὰρ, οὔτε ταῖς τέχναισιν, οὔτε τοῖς ἔργοισιν. ἐγὼ δὲ ταῦτα μὲν ἔφην κρήγυα Δημόκριτε. οὐδὲ ἄλλος τις ἂν εἴη λόγος ἁρμοδιώτερος ἐξαγγέλλειν ταλαιπωρίην θνητῶν. ἀλλ' αἱ πρήξιες νομοθετέουσι τὴν ἀναγκαίην. οἰκονομίης τε ἕνεκεν καὶ ναυπηγίης καὶ τῆς ἑτέρης πολιτείης, ἐν ᾗ χρεὼν εἶναι τὸν ἄνθρωπον. οὐ γὰρ εἰς ἀργίην αὐτὸν ἡ φύσις ἐγείνατο. ἐκ τούτων δὴ πάλιν φιλοδοξίη χυθεῖσα ἔσφηλε πολλῶν ὀρθογνώμονα ψυχήν. σπουδαζόντων μὲν ἅπαντα ὡς ἐπ' ἀδιαπτωσίην. μηκέτ' εὐτονεόντων δὲ τὴν ἀδηλότητα προορήσασθαι. ποῦ γάρ τις ὦ Δημόκριτε γαμέων, ἢ χωρισμὸν, ἢ θάνατον προσεδόκησε. τίς δ' ὁμοίως παιδοτροφέων ἀπώλειαν. ἀλλ' οὐδὲ ἐν γεωργίῃ, καὶ πλόῳ, καὶ ναυτιλίῃ, καὶ βασιλείῃ, καὶ ἡγεμονίῃ, καὶ πάνθ' ὅσα ὑπάρχει κατὰ τὸν αἰῶνα. οὐδὲ εἷς γὰρ προσέλαβε πταῖσαι. ἀλλ' ἀγαθῇσιν ἕκαστος τούτων ἐλπίσι φέρβεται. τῶν δέ γε χερειόνων οὐ μέμνηται. μή ποτ' οὖν οὗτος γέλως τούτοις ἀνάρμοστος, ὁ δὲ Δημόκριτος. μάλα νωθὴς ἔφη τὸν νόον ὑπάρχεις, μακρὰν γε τῆς ἐμῆς γνώμης ἀπόδημος Ἱππόκρατες, ἀταραξίης καὶ ταραχῆς μέτρα ἐπισκοπέων δι' ἀγνοίην. ταῦτα γὰρ αὐτὰ διανοίῃ φρενήρει διοικέοντες, αὐτοί τε ῥᾳδίως ἀπηλλάττοντο. καὶ τὸν ἐμὸν ἐλώφεον γέλωτα. νῦν δ' ὡς

ἐπ' ἀφηέρσι τούτοισιν ἐν τῷ βίῳ φρενοβλαβέες τετύφωνται. ἀσυλλογίστῳ διανοίῃ τῆς ἀτάκτου φορῆς δυσδίδακτοι. νουθεσίη γὰρ αὐτάρκης ὑπῆρχεν ἡ τῶν συμβάντων μεταβολή, ὀξείῃσι τροπῇσιν ἐμπίπτουσα αἰφνίδιον, τροχηλασίην παντοίην ἑλίσσουσα. οἱ δ' ὡς ἐὼ ἀρηρυίῃ καὶ βεβαίῃ ἐκλελησμένοι παθέων κατὰ τὸ συνεχὲς συμπιπτόντων ἄλλοτε ἄλλως, ποθέοντες τὰ λυπέοντα, διζήμενοι τὰ μὴ συμφέροντα ἐκκαλινδέονται πολλῇσι ξυμφορῇσιν. εἰ δ' ἐμερμήριζε κατὰ δύναμιν ἰδίην τὰ ξύμπαντα ἔρδειν, ἀδιάπτωτον ἐφρούρεε ζωὴν ἑωυτὸν ἐξεπιστάμενος καὶ σύγκρισιν ἰδίην σαφῶς κατανοήσας καὶ μὴ τῆς ἐπιθυμίης τὴν σπουδὴν ἀόριστον ἐκτείνων. τὴν δὲ πλουσίην φύσιν καὶ πάντων τιθήνην δι' αὐταρκείης ὁδοιπορέων. καθάπερ δὲ τῶν παθέων ἐν εὐεξίῃ κίνδυνος πρόδηλος οὕτω τὸ μέγεθος τῶν εὐτυχημάτων ἐπισφαλέστερόν ἐστιν. ἀρίσημοι δὲ ἐπὶ τῇσι κακοδαιμονίῃσι ξυνθεωρεῦνται. ἄλλοι δὲ τὰ τῶν πάλαι μηδὲν ἱστορέοντες ὑπὸ τῆς ἰδίης κακοπραγίης ἀπώλοντο. τὰ δὲ δῆλα καθάπερ ἄδηλα μὴ θεωρέοντες ὑπόδειγμα τὸν μακρὸν βίον ἔχοντες γινομένων καὶ μὴ γινομένων. ἐξ ὧν καὶ τὸ ἐσόμενον ἐχρῆν κατανοῆσαι. ταῦτα ὁ ἐμὸς γέλως. ἄφρονες ἄνθρωποι πονηρίης δίκας ἐκτίνοντες φιλαργυρίης, ἀπληστίης, ἔχθρης, ἐνεδρείης, ἐπιβουλῆς, βασκανίης. ἀργαλέον ἐξειπεῖν μηχανὴν κακῶν. ἀπειρίη γάρ τις ἐστί. κἂν τούτοισι δολοπλοκίῃσιν ἀνθαμιλλέονται σκολιόφρονες. ἀρετῆς δὲ παρ' αὐτῆς τρόπος ἐστὶ τὸ χέρειον. φιλοψευδίην γὰρ ἔχουσι. φιληδονίην κοσμεῦ νόμοισιν ἀπειθέοντας. ὁ δὲ, αὐτῶν κατακρίνει τὴν ἀπροαιρεσίην. μήτε ὁρήσιος, μήτε ἀκοῆς μετέχοντας. μούνη δ' αἴσθησις ἀνθρώπου ἀτρεκέη διανοίας τηλαυγοῦς. τό, τε ἐὸν καὶ τὸ ἐσόμενον προορεόμενοι, δυσαρεστεῦνται πᾶσι, καὶ πάλιν τοῖσιν αὐτοῖσιν ἐμπελάζονται. ἀρνησάμενοι πλόον, πλέουσι. γεωργίην ἀπωσάμενοι αὖθις γεωργοῦσιν. ἐκβάλλοντες γαμετήν, ἑτέρην εἰσάγονται. θάψαντες ἃ ἐγεννήσαν, πάλιν τρέφουσι. γῆρας εὔξαντο. εἶτα εἰς αὐτὸ ἀφικόμενοι στενάζουσιν. ἐν οὐδεμιῇ καταστάσει, βεβαίαν ἔχουσι γνώμην. ἡγεμόνες καὶ βασιλέες μακαρίζουσι τὸν ἰδιώτην. ὁ δὲ ἰδιώτης ὀρέγεται βασιλείας. ὁ πολιτευόμενος τὸν χειροτεχνέοντα ὡς ἀκίνδυνον. ὁ χειροτέχνης ἐκεῖνον ὡς εὐτονέοντα κατὰ πάντων. τὴν γὰρ ὀρθὴν κέλευθον τῆς ἐρημίης, οὐ θεωρέουσι καθαρὴν καὶ λείην καὶ ἀπρόσπταιστον. εἰς ἣν οὐδεὶς τετόλμηκεν ἐμβαίνειν. φέρονται δὲ ἐπὶ τὴν ἐναντίην καὶ σκολιὴν, τρηχοβατεῦντες καὶ καταφερόμενοι καὶ προσκόπτοντες ἀσθμαίνοντες ὡς διωκόμενοι, ἐρίζοντες, ὑστερεῦντες προηγεύμενοι. καὶ οἳ μὲν αὐτέων ἐρῶντες, ἀτασθάλοις ὑποπεπλήχασιν ἀλλοτρίης φῶρες εὐνῆς. ἀναιδίῃ πίσυνοι. οὓς δὲ τήκει φιλαργυρίη νοῦσος ἀόριστος, οἳ δὲ ἀλλήλοισιν ἀντεπιτίθενται. οἳ δὲ ὑπὸ φιλοδοξίης εἰς ἠέρα ἀναχθέντες,

in rebus vitæ conuenientibus mente capti cæcutiunt, neque mente ratiocinationis experte, inordinatum impetum facilè addiſcunt. Satis enim fuerit hæc admonitio, rerum omnium commutatio, quæ ſubitis conuerſionibus incidens, repentinam & omnimodam rerum velut rotarum agitationem in mentis notione reponit. Illi verò tanquam hæc adaptata ſit & firma, affectionum continentèr incidentium obliti, aliter alius quæ triſtitiam adferunt expetentes, quæ ſunt incommoda inquirentes, in multis calamitatibus aſſiduè verſantur. Quòd ſi quis omnia quæ facit pro viribus mente verſaret, vitam ab omni caſu immunē ſeruaret, ſe ipſe probè noſcens, & ſuam ipſius concretionem aperrè intelligens, cupiditatis ſtudium in infinitum non extēderet, ſed naturam diuitem & omnium alumnam, per ea quæ abundè ſuppetunt ſequeretur. Quemadmodum optimus corporis habitus affectionum periculum denunciat, ſic magnus rerum ſucceſſus lubricus eſt. Rebus autem in aduerſis inſignes conſpiciuntur. Alij verò antiquorum res minimè oculis ſubiicientes prauis ſuis actionibus pereunt, manifeſta velut obſcura non prouidentes, cùm tamen longam vitam exemplum habeant eorum quæ fiunt & non fiunt, ex quibus quod futurum eſt cognoſcere oportebat. Hæc eſt mei riſus materia, homines imprudentes, improbitatis ſuæ pœnas dantes auaritiæ, inexplebilis cupiditatis, inimicitiarum, inſidiarum, ſubdolorum conſiliorum, inuidentiæ. Difficile eſt multorum malorum machinatricem ſolertiam verbis exprimere, cùm eorum ſit infinitas quædam, & in his cùm doloſis commentis praua mente inter ſe conuerſentur. Apud eos autem virtutis modus habetur, quod eſt deterius. Mendacia enim amant, & in his ſe exercent, voluptatis ſtudium extollunt, legibus minimè parentes. Hic autem meus riſus quæ ab his nullo propoſito conſilio fiunt, condemnat, cùm neque viſionis, neque auditionis participes ſint. At ſolus hominis ſenſus recta intelligentia eminus ſplendeſcens, quod præſens & futurum eſt præuidet. Omnia deteſtantur, ac rurſus ad eadem ſe adiungunt, nauigationem auerſantes, nauigant: agricultura propulſata, rurſus agrum colunt, abdicata vxore, aliam inducunt: ſuſceptos liberos ſepeliunt, & his ſepultis alios procreant, & rurſus educant, ſenectutem exoptant, cúmque eò peruenerint, gemunt, nullóque in ſtatu firma mente perſiſtunt. Principes ac reges priuatum beatum prædicant, priuatus regium imperium affectat. Qui Rempublicam regit artificem tanquam periculi expertem laudat, artifex verò illum velut in omnia potentiam exercentem. Rectam enim virtutis viā puram, miniméque aſperam, ac inoffenſam non cernunt, per quam nullus incedere ſuſtinet. Per inacceſſam autem & tortuoſam feruntur & per aſpera delati incedunt & offendunt, plærique etiam decidunt, velut ſi quis perſequatur anhelantes, partim ſequētes, partim præcedētes contēdunt. Et eorū quoſdam impudentia fretos, nefandi alieni cubilis corrūpendi amores ſuccendūt, quoſdā etiā inordinat⁹ auaritiæ morb. tabefacit, alij mutuas inſidias ſtruūt. Alij verò ambitionis ſtudio in aëra ſubuecti, ſcele-

cti, sceleris grauitate in exitij profundum præcipites feruntur, diruunt, deinde ædificant, beneficium conferendo gratiam demerentur, deinde pœnitentia ducti, amicitiæ iura violant, maléque afficiendo ad inimicitias deueniunt, & cognationis iura bello appetunt, horúmque omnium auaritia causa est. Quanam in re ab infantibus ludibundis discrepant? quos, cùm mens iudicio careat, quicquid sese fortè obtulit, delectat. Quòd ad cupiditates attinet, non multùm à brutis animantibus differunt, nisi quòd feræ in eo quod satis est se continent. Quinam enim leo aurum defossum in terram abdidit? Quinam taurus alienum vsurpandi cupiditate, ad prælium impetu quodam delatus est? Quæ pardalis inexplebilem auiditatem admisit? Sitit quidem aper, sed quantùm aquæ appetit. Lupus verò dilaniato quod sese obtulit necessario alimento, quiescit. At si dies iungantur noctibus, hominem non capit comessandi satietas. Et anniuersariorum temporum ordo, brutis quidem animantibus coitus finem adfert, hic vero insano libidinis stimulo continenter agitatur. Quomodo Hippocrates, eiulantem ob amorem quod suo commodo priuetur, non derideam? præcipuéque si quis nullo habito periculorum delectu per præcipitia & alta maria feratur, intenso risu nõ excipiam? Non ridebo eum qui nauem multis mercibus onustam demersit, deinde mare incusantem quòd eam plenam submerserit? Equidem hæc minimè ridicula duco, verùm in eos aliquid molesti excogitare cuperem. Sed neque pro his medicinam esse oportuit, neq; aliquẽ qui Pæonia medicamẽta conficeret. Cuius rei te admonere debeat tuus ille progenitor Æsculapius, qui pro seruatis hominibus, gratam beneficij recordationem fulminis ictus reportauit. Non vides me quoque huius vitij participem esse, dum in insaniæ causam inquirens, animantia macto ac reseco, quam in hominibus perscrutari oportuit? Nonne vides mundum ipsum humanitate redundare, & infinitas aduersus hominem affectiones cumulare? Totus homo ab ipso ortu morbus est. Dum educatur inutilis, auxilium supplex implorat; dum increscit, improbus & demens est, institutione puerili indigens; in ætatis vigore constitutus, audax; ætate marescens, miserabilis, suos labores per imprudentiam excolens. Talis enim ex materno cruore sanie permixto prorumpit. Propereáque hi quidem indignabundi & immodica ira referti in calamitatibus & pugnis, alij in adulteriis & stupris perpetuò versantur, alij in ebrietatibus, alij in rerum alienarum cupiditatibus, alij in suis perdendis. Quòd si possemus nullo intus relicto velamento omnium habitationes detegere, deinde ita quæ intus aguntur inspicere hos quidem edere videremus, illos verò vomere, alios indignis verberibus torquere, alios venena miscere, alios insidias struere, alios rationibus studere, hos gaudere, illos plorare, hos amicorum accusationem meditari, illos verò nimia ambitione desipere. Et certè quædam sunt in animis altiùs reconditæ actiones. Et in his partim quidem iuuenes, partim verò senes, petentes, denegantes, pauperes, rebus affluentes, fame oppressi. Hi luxu grauati, sordidi, vincti illi verò deliciis gestientes, multos alentes. Alij iugulantes, alij sepelientes, ea quæ habent pro nihilo habentes

βρίθει κακίης, εἰς βυθὸν ἀπωλείης καταφέρονται. κατασκάπτουσιν ἐποικοδομέοντες. χαρίζονται εἶτα μετανοοῦσι καὶ ἀφαιρέονται τὰ φιλίης δίκαια. κακοπραγέοντες εἰς ἔχθρην, τὰ συγγενείης πολεμοῦσι. καὶ τούτων αἴτιον ἡ φιλαργυρίη. τίνι νηπίων ἀθυρεόντων διαφέρουσι. παρ' οἷσιν ἄκριτος μὲν ἡ γνώμη, τὸ δὲ προσπεσὸν, τερπνόν. ἐν δὲ τοῖσι θυμοῖς, τί πλεῖον ζώοις ἀλόγοισι παραλελοίπασι. πλὴν ὅτι ἐν αὐταρκείῃ μένουσιν οἱ θῆρες. τίς γὰρ λεόντων εἰς γῆν κατέκρυψε χρυσόν. τίς ταῦρος πλεονεξίην ἐκορύξατο. τίς πάρδαλις ἀπληστίην κεχώρηκε. διψᾷ μὲν ἄγριος σῦς ὅσον ὕδατος κορεσθῇ. λύκος δὲ διαρψάας τὸ προσπεσὸν τῆς ἀναγκαίας τροφῆς, ἀναπέπαυται. ἡμέρῃσι δὲ καὶ νυξὶ συναπτομένῃσιν οὐκ ἔχει κόρον ὁ ἄνθρωπος. χρόνων μὲν ἐνιαυσίων τάξις, ὀχείης ἀλόγων ἐστὶ τέρμα. ὁ δὲ τὸ διηνεκὲς οἰστρομανίην ἔχει τῆς ἀσελγείης Ἱππόκρατες. μὴ γελάσω τὸν κλαίοντα δι' ἔρωτα ὅτι συμφερόντως ἀποκέκλεισται. μάλιστα δ' αὖ ῥιψοκινδυνῇ καὶ φέρηται κατὰ βυθῶν ἢ κρημνῶν πελάγεος, ἐπιτείνω τὸν γέλωτα. μὴ γελάσω τὸν τὴν νῆα πολλοῖσι φορτίοισι βαπτίσαντα, εἶτα καὶ μεμφόμενον τῇ θαλάσσῃ, ὅτι κατεβύθισε τὴν πλήρη. ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξίως δοκέω γελᾶν. ἐξευρεῖν δὲ κατ' αὐτῶν ἠθέλοντι λυπηρόν. ἀλλ' οὐδὲ ἰατρικὴν ὑπὲρ τούτων ἐχρῆν εἶναι μὴ τεχνωμένην παιώνια φάρμακα. ὁ σὸς πρόγονος Ἀσκληπιὸς νουθεσία σοι γενέσθω. σώζων ἀνθρώπους, κεραυνοῖσιν εὐχαριστεῖται. οὐχ ὁρᾷς ὅτι κἀγὼ τῆς αὐτῆς μοίρης εἰμὶ, μανίης διζήμενος αἰτίην καὶ ζῶα κατακτείνω καὶ ἀνατέμνω. ἐχρῆν δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὴν αἰτίην ἐρευνῆσαι. οὐχ ὁρᾷς ὅτι ὁ κόσμος μισανθρωπίης πεπλήρωται καὶ ἄπειρα κατ' αὐτοῦ πάθεα συνήθροισεν. ὅλος ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νοῦσός ἐστι τρεφόμενος, ἄχρηστος ἱκέτης βοηθείας. αὐξανόμενος ἀτάσθαλος. ἄτεχνος διὰ χειρὸς παιδαγωγίης. θρασὺς ἀκμάζων, παρακμάζων, οἰκτρός. τοὺς ἰδίους χρόνους ἀλογιστίῃ γεωργήσας. ἐκ μητρώων γὰρ λύθρων ἐξέθορε τοιοῦτος. διὰ τοῦτο καὶ οἱ μὲν θυμικοὶ, καὶ ὀργῆς ἀμέτρου γέμοντες. οἱ δ' ἐν φθορῇσι καὶ μοιχείῃσι διὰ παντός. οἱ δ' ἐν ἐπιθυμίῃσι τῶν ἀλλοτρίων. οἱ δ' ἐν ἀπωλείῃ τῶν σφετέρων, ὤφελε δύναμις ὑπῆρχε τὰς ἁπάντων οἰκήσιας ἀνακαλύψαντα μηδὲν ἀφεῖναι τῶν ἐντὸς παρακάλυμμα, εἶθ' οὕτως ὁρᾶν τὰ πρησσόμενα ἔνδον. εἴδομεν ἂν, τοὺς μὲν, ἐσθίοντας. οὓς δὲ ἐμέοντας. ἑτέρους δὲ αἰκίῃσι στρεβλοῦντας. τοὺς δὲ φάρμακα κυκέοντας. τοὺς δὲ συννοεῦντας ἐπιβουλήν. τοὺς δὲ, ψηφίζοντας. ἄλλους χαίροντας. τοὺς δὲ, κλαίοντας. οὓς δὲ ἐπὶ κατηγορίην ἑῶν φίλων συγγράφοντας. οὓς δὲ διὰ φιλοδοξίην ἐκφρενέας. καίτοι γε βαθύτεραι πρήξιες τῶν κατὰ ψυχὴν κευθομένων. καὶ τούτων ὁκόσοι μὲν νέοι, ὁκόσοι δὲ πρεσβῦται αἰτεῦντες, ἀρνεύμενοι, πενόμενοι, πλουσιάζοντες, λιμῷ θλιβόμενοι. οἱ δὲ ἀσωτίῃ βεβαρημένοι, ῥυπόωντες, δέσμιοι. οἱ δὲ τρυφῇσι γαυριῶντες, τρέφοντες. ἄλλοι δὲ θάπτοντες, ὑπερορέοντες ἃ ἔχουσι πρὸς τὰς

ἐλπιζομένας πρήξιας ὁρμώμενοι. οἱ μὲν ἀναίσχυντοι, οἱ δὲ φειδωλοὶ, οἱ δὲ ἄπληστοι, οἱ δὲ μὴ φρονέοντες, οἱ δὲ τυπτόμενοι, οἱ δὲ ὑπερηφανέοντες, οἱ δὲ ἐπαιρόμενοι κενοδοξίῃ. καὶ οἱ μὲν, ἵπποισι παρεστῶτες, οἱ δὲ ἀνδράσιν, οἱ δὲ κυσὶν, οἱ δὲ λίθοισιν ἢ ξύλοισι. καὶ οἱ μὲν πρεσβείῃσιν, οἱ δὲ στρατηγίῃσιν, οἱ δὲ ἱερωσύνῃσιν, οἱ δὲ στεφανηφορέοντες, οἱ δὲ ἐν ὅπλοισιν, οἱ δὲ ἀποκτιννύμενοι. φέρονται δὲ τούτων ἕκαστοι, οἱ μὲν ἐπὶ ναυμαχίην, οἱ δὲ ἐπὶ στρατηγίην, οἱ δ᾽ ἐπ᾽ ἀγροικίην. ἕτεροι δὲ, ἐπὶ νῆας. οἱ δὲ ἐπ᾽ ἀγορὴν, οἱ δὲ ἐπ᾽ ἐκκλησίην, οἱ δὲ ἐπὶ θέητρον, οἱ δὲ ἐς φυγαδείην. ἄλλοι ἀλλαχόσε. οἱ μὲν ἐς φιληδονίην καὶ ἡδυπαθείην καὶ ἀκρασίην. οἱ δὲ ἐς ἀργίην καὶ ῥαθυμίην. τὰς ἀναξίους οὖν καὶ τὰς δυστήνους σπουδὰς τοιαύτας ὁρῶντες καὶ τοσαύτας, πῶς μὴ χλευάσωμεν τὸν ἀκρασίην ἔχοντα βίον αὐτῶν. κάρτα γὰρ ἔλπομαι, μηδὲ τὴν σὴν ἰατρικὴν ἀνδάνειν αὐτοῖς. δυσαρεστεῦνται γὰρ ἀκρησίῃ, καὶ μανίην τὴν σοφίην νομίζουσιν. ἤκουσα γὰρ ὑπὸ νοσεύντων σαφέως λωβάζεσθαί σου τὰ πολλὰ τῆς ἐπιστήμης, ἢ διὰ φθόνον, ἢ δι᾽ ἀχαριστίην. οἱ γὰρ νοσέοντες ἅμα τῷ σώζεσθαι, τὴν αἰτίην ἢ θεοῖσιν ἢ τύχῃ προσνέμουσι. πολλοὶ δὲ τῇ φύσει προσψαύσαντες, ἐχθραίνουσι τὸν εὐεργετήσαντα μικροῦ δεῖν προσαγανακτέοντες, εἰ νομίζονται χρεωφειλέται οἱ πολλοὶ τὸ τῆς ἀτεχνίης ἐν ἑαυτοῖς ἔχοντες. ἀνίδριες τοῦ ὄντος, ἐχθαίνουσι τὸ κρεῖσσον. ἐν ἀγαθητοῖσι γάρ εἰσιν αἱ ψῆφοι. οὔτε δὲ οἱ πάσχοντες ἐξομολογέειν ἐθέλουσιν, οὔτε οἱ ὁμοτεχνέοντες μαρτυρεῖν. φθόνος γὰρ ἐνίσταται. οὐκ ἄπειρος οὖν τῶν τοιούτων λεσχέων ταῦτα σαφέως εἰδὼς, ἐν ἀναξιοπαθείῃσί σε πολλάκις γυμνηθέντα καὶ δι᾽ ὑσίην τε καὶ βασκανίην φιλοτάθασον. ἀρεσκίης γὰρ οὐδεμιῆς γνῶσις, οὔτε μαρτυρίη. λέγων ταῦτα, ἐπεμειδία. καί μοι δαμάγητε θεοειδής τις κατεφαίνετο καὶ τὴν προτέρην αὐτοῦ μορφὴν ἐξελελήσμην. καί φημι, ὦ δημόκριτε μεγαλόξενε. μεγάλας γὰρ τῶν σῶν ξενίων δωρεὰς εἰς κῶν ἀποίσομαι. πολλοῦ γάρ με τῆς σοφίης θαυμασμοῦ πεπλήρωκας. ἀπονοστέω τε σεῦ κῆρυξ ἀληθείην ἀνθρωπίνης φύσιος ἐξιχνεύσαντος καὶ νοήσαντος καὶ λαλήσαντος. θεραπείην τε λαβὼν παρὰ σεῦ τῆς ἐμῆς διανοίης, ἀπαλλάττομαι. τῆς ὥρης τοῦτ᾽ ἀξιούσης καὶ τῆς τοῦ σώματος τημελείης. αὔριον δὲ καὶ τὸ ἑξῆς ἐν ταὐτῷ γενησόμεθα. ἀνιστάμην ταῦτ᾽ εἰπών. καὶ ὃς, ἕτοιμος ἦν ἐπακολουθεῖν. προσελθόντι δέ τινι, οὐκ οἶδ᾽ ὅθεν, ἐπεδίδου τὰ βιβλία· κἀγὼ συντονώτερον ἐπείξας, πρὸς τοὺς ὄντας ἀβδηρίτας ἐπὶ τῇ σκοπῇ ἀναμένοντάς με, ἄνδρες ἔφην. τῆς πρὸς ἐμὲ πρεσβείης, χάρεις πολλοί. δημόκριτον γὰρ εἶδον ἄνδρα σοφώτατον, σωφρονίζειν ἀνθρώπους μόνον δυνάμενον. ταῦτα ἔχω σοι περὶ δημοκρίτου δαμάγητε φράζειν, γηθόσυνος πάνυ. ἔρρωσο.

Δημόκριτος Ἱπποκράτει.

Ἐπῆλθες ἡμῖν ὦ ἱππόκρατες, μεμηνόσιν ἐλλέβορον δώσων πεισθεὶς ἀνοήτοις ἀνδράσι παρ᾽ οἷς ὁ πόνος μανίη κρίνεται. ἐτυγχάνομεν δὲ περὶ κόσμου διαθέσιος καὶ πολογραφίης ἔτι τε ἄστρων

ſperatas poſſeſſiones captantes, alij quidem impudentes, alij parci, alij inexplebiles, alij quidem interficientes, alij verberibus afflicti, alij ſuperbè ſe iactantes, alij inani gloria attoniti. Et hi quidem equis addicti ſunt, alij hominibus, alij nauibus, alij lapidibus aut lignis, alij ſtatuis ex ære, alij picturis. Et alij quidem legationib. alij rei militaris adminiſtrationibus, alij rebus ſacris. Alij coronas geſtāt, alij armati ſunt, alij interficiuntur. Et horum ſinguli partim quidem in pugna nauali verſantur, partim in militari officio, partim verò in agricultura: Alij verò in nauibus onerariis, alij in foro, alij in concionibus, alij in theatro, alij in fuga, alij verò aliis quibuſdam rebus. Et alij quidem ad voluptatis ſtudium mollitiem & intemperantiam feruntur, alij ad otium ac deſidiam. Cùm igitur tot indignas & miſeras animas videamus, quomodo eorum vitam eiuſmodi intemperantiæ deditam ludibrio non habeamus? Valde quoq; metuo ne artem tuam Medicam ipſi non probent. Propter intemperantiam enim implacidè ſe habent ad omnia, & ſapientiam inſaniam exiſtimant. Et certè ſuſpicor plæraque in arte tua, aut per inuidiam, aut per ingratitudinem, palam contumelia affici. Ægrotantes enim ſimul ac ſeruati ſunt, cauſam diis vel fortunæ attribuunt. Plærique verò hoc ſuæ naturę aſſignantes, bene merentem odio proſequuntur, parúmque abeſt quin indignentur, ſi eis operam debeāt. Multi etiam artis imperitiam præ ſe ferentes, cùm ſint ignorantes, quod melius eſt damnant. Calculorum enim ſuffragia ſtupidis attribuuntur, neque ægrotantes ſimul approbare volunt, neque eiuſdem artis ſocij teſtimonio confirmare, cùm inuidia obſtet. Neque tu huiuſmodi contumelias non expertus es, cùm probè ſciam hæc quæ in memorabilibus affectionibus fiunt, te per cauſam aut inuidiam nunquam lubenter conuitiis inſectatum. Veritatis enim nulla eſt cognitio, neque teſtimonij confirmatio. Quæ cùm diceret ſubridebat mihíque Damagete diuina quadam ſpecie priorémque formam oblitus eſſe videbatur. Tum ego, Democrite præſtantiſſime, magna hoſpitalitatis tuæ munera mecum in Co reportabo, cùm multa me ſapientiæ tuæ admonitione compleueris. Præco enim tuarū laudum reuertor, quòd naturæ humanæ veritatem inueſtigaſti & mente complexus es. Accepta autem à te mentis curatione diſcedo, cùm id tempus poſtulet, vt corpori conſulatur. Cras verò ac deinceps, ad eundem locum reuertemur. Quæ cùm dixiſſem ſurrexi, ille verò me comitari paratus erat, cúmq; quidam, haud ſcio vnde, accederet, libros tradidit. Et ego ad Abderitas qui me ſpeculantes expectabant concitatiore greſſu redij. Viri, inquam, Abderitæ, pro veſtra ad me legatione magnas habeo gratias Democritum enim virum ſapientiſſimum vidi, qui ſolus homines ad ſanam mentem reducere poteſt. Hæc habui Damagete quæ de Democrito tibi læto admodum animo narrarem. Vale.

Democritus Hippocrati. S.

AD nos veniſti Hippocrates, vt tanquam inſanis veratrū exhiberes, à ſtultis hominib. perſuaſ᾽, quib. virtutis labor inſania reputatur. Tū autē fortè de orbis ornatu, polorū, ac inſup de aſtrorū cæleſtium

cælestium deſcriptione ſcribebamus. Cùm autem horum naturam cognouiſſes, quàm valde aptè eſſent fabricata, & quàm procul ab inſania ac dementia eſſent poſita, naturam quidem meam laudaſti, illos verò amentes, immites, & inſanos iudicaſti. Quæ enim permutata per inane feruntur, & ſimulachris nos decipiunt, quæ ſanè mũdus eſſe conſpiciuntur, & viciſſitudine quadam ſibi ſuccedentia fabricata ſunt, ea mens noſtra dum naturæ veritatem indagatur, in lucem produxit. Harum rerum teſtes ſunt libri à me conſcripti. Minimè igitur Hippocrates cum huiuſmodi viris, quorum mens in ſummo fluctuat & inconſtans eſt, te congredi aut conuerſari oportet. Nam ſi ab his perſuaſus, mihi tanquam inſano veratrum propinaſſes, prudentia in inſaniam euaſiſſet, artémque tuam velut dementiæ cauſam increpauiſſent. Veratrum enim ſatis exhibitum, menti tenebras offundit, inſanis verò multùm prodeſſe conſueuit. Exiſtimo enim quòd ſi non me ſcribentem, ſed recũbentem, aut fortè deambulantẽ offendiſſes & me cum cogitantem, modò quidem ea quæ animo agitarem implacidè ferentem, modò etiam ridentem & me conuenientibus familiaribus mentẽ non adhibentem, ſed ſtupendum in modũ mente & cõtẽplatione in rem aliquam incumbentẽ, ex his ſane quæ vidiſſes, Democritum inſaniæ imaginem præ ſe ferre oculis tuis iudicaſſes. Medicum igitur non ſolùm ex aſpectu, ſed ex re ipſa affectus iudicare decet & modulos vt plurimùm, & num morbus incipiat, aut in medio ſit, aut in fine, diſcernere, & conſiderata temporis & ætatis differentia, ac vniuerſa totius corporis natura affectus curare. Ex his enim omnibus facilè morbum deprehendas. Tuum autem de inſania ſcriptum ad te remiſi. Vale.

Hippocrates Democrito. S.

IN arte Medica quæ rectè fiunt, plærunque quidem hominum vulgus non admodum laudat, ſæpe verò diis attribuit. At ſi in aliquo repugnans natura eum qui curatur interemerit, tamen prætermittens, Medicos incuſat. Et ego ſanè plus reprehenſionis quàm honoris ex arte mihi conſecutus videor. Neque enim quantumuis iam ſenex, ad artis Medicæ ſummam perueni: neque etiam ipſius inuentor Æſculapius, ſed & ipſe à ſeſe in multis diſſenſit, velut eorum qui ſcripſerunt libri nobis tradiderunt. Tua ſanè quidem ad nos miſſa epiſtola, per veratrum medicationem reprehendebat. Accitus igitur ſum Democrite, velut inſanientem veratro purgaturus, cùm conijcere non poſſem, qualis tandem eſſes. Poſtquam verò tecum verſatus, non per Iouem deſipientiæ opus, ſed omni prope fauore proſequendum cognoui, magnopere ingenium tuum laudaui, téque præſtantiſſimum naturæ & mundi interpretem iudicaui, eos verò qui me acciuerunt, tanquam inſanos accuſaui, cùm ipſi medicatione indigerent. Quandoquidem igitur caſu contigit vt nos vnà conueniremus, rectè feceris ſi ad nos crebriores literas dederis, & à te cõſcripta commentaria ad nos tranſmiſeris. Miſi autem etiam ad te de veratri vſu libellum. Vale.

οὐρανίων συγγράφοντες. γνοὺς δὲ τὴν τούτων φύσιν, ὡς ἀτρεκέως κάρτα εἶηδε δημιουργημένα, καὶ ὡς τηλοῦ μανίης καὶ παραφροσύνης καθεστήκοι, ἐμέο μὲν φύσιν ἐπήνεσας. ἀπηνέας δὲ καὶ μεμηνότας ἐκείνους ἔκρινας. ὁκόσα γὰρ ἰνδαλμοῖσι διαλλάσσοντα ἀνὰ τὸν ἠέρα, πλάζει ἡμέας, ἃ δὴ κόσμῳ συνορᾶται, καὶ ἅμα μοίρης μιῆς ἐόντα τετεύχαται, ταῦτα νόος ἐμὸς φύσιν ἐρευνήσας ἀτρεκέως ἐς φάος ἤγαγε. μάρτυρες δὲ τούτων βίβλοι ὑπ᾽ ἐμέο γραφεῖσαι. χρὴ οὖν καὶ σὲ ὦ Ἱππόκρατες μὴ τοιουτοτρόποισιν ἀνδράσι συνέρχεσθαι καὶ συνομιλέειν ὧν νόος ἀκείπλοος καὶ ἀβέβαιος καθέστηκεν. εἰ γὰρ πεισθεὶς τούτοισιν ὡς μεμηνότα με ἐπότισας, ἡ πινυτὴ μανίη ἂν ἐγεγόνει. καὶ σέο τέχνην ἂν κατεμέμψαντο ὡς παραίτιον παρακοπῆς γεγενημένην. ἐλλέβορος γὰρ ὑγιαίνουσι μὲν δοθεὶς ἐπισκοτεῖ διάνοιαν. μεμηνόσι δὲ δοθεὶς κάρτα ὠφελεῖ. γνῶθι γάρ, ὡς εἰ μὴ καταλελαβήκεις με γράφοντα, ἀλλ᾽ ἀνακεκλιμένον ἢ σχέδην περιπατεῦντα καὶ προσομιλεῦντα ἑωυτῷ, καὶ πολλάκις ὁτὲ μὲν δυσχεραίνοντα, ὁτὲ δὲ μειδιῶντα, ἐπὶ τοῖσιν ἐννοουμένοισιν ὑπ᾽ ἐμέο, καὶ τοῖσι μὲν προσομιλεῦσι τὴν γνώμην οὐ προσέχοντα, ἐφιστάνοντα δὲ τὴν διάνοιαν καὶ σκεπτόμενον ἱκανῶς, ἔγνως ἂν Δημόκριτον κατὰ τὴν ὄψιος κρίσιν ἐκ τῶν ὁρεομένων μανίης εἰκόνι ἐοικέναι. χρὴ οὖν τὸν ἰατρόν, μὴ μόνον ὄψει τὰ πάθεα κρίνειν, ἀλλὰ καὶ πράγμασι. τούς τε ῥυθμοὺς ἀνακρίνειν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. καὶ πότερον ἄρχοιτο τὸ πάθος, ἢ μεσάζοι, ἢ λήγοι, καὶ διαφορήν, καὶ ὥρην, καὶ ἡλικίην παρατηρέειν. εἶτα ἰατρεύειν τὸ πάθος ὁλομελίην τε τοῦ σκήνεος. ἐκ γὰρ τουτέων ἁπάντων εὐχερέως ἂν τὰς νούσους εὑρήσεις. ἀπέσειλα δέ σοι τὸν περὶ μανίης λόγον.

Ἱπποκράτης Δημοκρίτῳ.

Ἰητρικῆς τέχνης ὦ Δημόκριτε κατορθώματα μὲν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐ παντάπασιν ἐπαινέουσι. θεοῖσι δὲ πολλάκις προσαρτῶσι. κἂν δέ τι ἡ φύσις ἀντιπράξῃ καὶ ἀπολέσῃ τὸν θεραπευόμενον, τὸν ἰητρὸν καταμέμφονται παρέντες τὸ θεῖον. καὶ ἐγὼ δοκέω πλείονα μεμψιμοιρίην ἢ τιμὴν κεκλῆσθαι τῆς τέχνης. ἐγὼ μὲν γὰρ ἰητρικῆς εἰς τέλος οὐκ ἀφῖγμαι. καίπερ ἤδη γηραλέος καθεστώς. οὐδὲ γὰρ ὁ ταύτης εὑρετὴς Ἀσκληπιός. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς διεφώνησε, καθάπερ ἡμῖν συγγραφέων βίβλοι παραδεδώκασιν. ἡ μὲν οὖν ὑπὸ σέο ἐπισταλεῖσα ἡμῖν ἐπιστολή, κατεμέμφετο τῆς φαρμακείης τοῦ ἐλλεβόρου. εἰσήχθην μὲν οὖν ὦ Δημόκριτε ὡς μεμηνότα ἐλλεβορίσων. οὐ καταμαντευσάμενος, ὅστις ποτ᾽ εἴης. ὡς δὲ ἐντυχὼν εἶδον οὐ μὰ Δία παραφροσύνης ἔργον, ἀλλὰ σχεδὸν ἀποδοχῆς πάσης, κάρτα τὴν φύσιν ἐπήνεσα. ἄριστόν τε ἑρμηνέα φύσιος καὶ κόσμου ἔκρινα. τοὺς δὲ εἰσαγαγόντας με ἐμεμψάμην ὡς μεμηνότας. φαρμακείης γὰρ αὐτοὶ δέονται. ἐπειδὴ τοίνυν ταὐτόματον ἡμέας εἰς ταὐτὸ ξυνήγαγεν, ὀρθῶς ποιήσεις ἐπιστέλλων ἡμῖν πυκνότερον. καὶ μεταδιδοὺς τῶν ὑπὸ σέο γεγραμμένων συνταγμάτων. ἀπέσειλα δέ σοι καὶ αὐτὸς τὸν περὶ ἐλλεβορισμοῦ λόγον. ἔρρωσο.

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

HERACLITI EPISTOLAE.

Βασιλεὺς Δαρεῖος Ἡράκλειτον ἐφέσιον ἄνδρα σοφὸν προσαγορεύω.

Καταβέβλησαι λόγον γραπτὸν περὶ φύσεως δυσνόητόν τε καὶ δυσεξήγητον. ἔν τισι μὲν οὖν ἑρμηνευόμενος κατὰ λέξιν σὴν, δοκεῖ μοι δύναμίν τινα προφέρεσθαι θεωρίας κόσμου τοῦ σύμπαντος. καὶ τῶν ὑπὸ τούτου συμβαινόντων, ἅπερ ἐστὶν ἐν θειοτάτῃ κείμενα κινήσει. τῶν δὲ πλείστων ἐποχὴν ἔχοντα, πρὸς ζήτησιν καὶ μάθησιν. ὥστε καί τοὺς ἐπὶ πλεῖον μετεσχηκότας γραμμάτων ἑλληνικῶν, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀσχολουμένους περὶ τὴν τῶν μετεώρων προσοχὴν καὶ φιλομαθίαν, ἀπορεῖσθαι τῆς ἐν ὀρθῇ γνώμῃ παρὰ σοὶ δοκούσης καταγεγράφθαι διηγήσεως. βασιλεὺς οὖν δαρεῖος ὑστάσπου βούλεται τῆς ἀκροάσεως μεταλαβεῖν καὶ παιδείας λογικῆς. ἔρχου δὴ συντόμως πρὸς ἐμὴν ὄψιν καὶ βασίλειον οἶκον. ἕλληνες γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνεπισήμαντοι σοφιζομένοις ἀνδράσιν ὄντες, παρορῶσι τὰ καλῶς ὑπ᾽ αὐτῶν ἐνδεικνύμενα πρὸς καλὴν ἀγωγὴν καὶ δίαιταν. παρ᾽ ἐμοὶ δὲ ὑπάρξει σοι πᾶσα μὲν προεδρία. καθημέραν δὲ καλὴ καὶ σπουδαία προσαγόρευσις, καὶ βίος εὐδόκιμος, ταῖς σαῖς παραινέσεσιν.

Ἡράκλειτος Δαρείῳ βασιλεῖ πατρὸς ὑστάσπεως χαίρειν.

Ὁκόσοι τυγχάνουσιν ἐπιχθόνιοι τῆς μὲν ἀληθείης καὶ δικαιοσύνης ἀπέχονται. ἀπληστίῃ δὲ καὶ δόξῃ τεῇ προσέχουσι κακῆς εἵνεκεν ἀνοίης. Ἐγὼ δὲ ἀμνηστίην ἔχων πάσης πονηρίης, καὶ κόρον φεύγων παντὸς οἰκειούμενον φθόνου διὰ τὴν ὑπερηφανίην, οὐκ ἂν ἀφικοίμην εἰς περσικὴν χώρην. ὀλίγοις ἀρκεόμενος κατ᾽ ἐμὴν γνώμην.

Βασιλεὺς Δαρεῖος Ἐφεσίοις.

Ἀνὴρ ἀγαθὸς, μέγα ἀγαθὸν πόλει. λόγοις καλοῖς καὶ νόμοις, ψυχὰς ἀγαθὰς ποιεῖ, καιρίως ἄγων εἰς ἀγαθά. ὑμεῖς δὲ Ἑρμόδωρον οὐ μόνον αὐτῶν βέλτιστον, ἀλλὰ καὶ ἰώνων πάντων, ἐξεβάλετε ἐκ πατρίδος, αἰσχρὰς αἰτίας ψυχῇ ἀγαθῇ προσάπτοντες. εἰ μὲν οὖν διεγνώκατε βασιλεῖ πολεμεῖν δεσπότῃ ἑτοιμάζεσθε. ἀποστελῶ γὰρ στρατιὰν, ᾗ ὑμεῖς οὐ δυνήσεσθε ἀντιτάσσεσθαι. αἰσχρὸν γὰρ βασιλεῖ μεγάλῳ μὴ ἀρκεῖν φίλοις. εἰ δὲ μηδὲν τούτου ἐγχειρήσετε, κατάξατε ἑρμόδωρον. ἀπόδοτε αὐτῷ πατρῴαν κτῆσιν μνημονεύοντες ἃ ὑμᾶς ἐκείνου εὐνοίᾳ εὐεργέτησα φόρους ἐλάττους τάξας ὧν ἐφέρετε. καὶ γῆν πολλὴν δοὺς πρὸς ἣν ἐκέκτησθε. ἣν οὐκ ἐοίκατε χάριν ὀφείλειν. οὐ γὰρ ἄν ποτε ἑρμόδωρον φίλον βασιλέως ἐφυγαδεύσατε. ἀποστείλατε οὖν ἄνδρας τοὺς

Rex Darius Heraclitum Ephesium Sapientem virum saluto.

EMisisti scriptum sermonem de Natura intellectu quidem & explicatu difficilem. In quibusdam igitur tuam dictionem referens, videtur mihi quandam facultatem polliceri de totius mundi contemplatione, & eorum quæ ab hoc pendent, quæ sunt in diuinissimo motu posita, & plurimis, quæstionibus ac doctrinis occasionem dare, vt etiam his qui Græcorum literarum erant periti, & aliis Meteororum studio ac scientiæ deditis, incertum esset de libelli vera sententia qui videretur apud te scriptus. Rex itaq; Darius Hystaspi filius particeps auscultationis & sapientis doctrinæ cupit fieri. Fac igitur vt breui in meum conspectum & regiã domũ venias. Græci enim vt plurimùm, sapiẽtib. viris pro nihilo habitis, contemnunt ea quæ ad rectam disciplinam & educationem ab illis præcipiuntur. Apud me verò dignabaris omni honore præcipuo, & erit tibi quotidie honesta & studiosa congressio, & tuis adhortationibus vita celebris.

Heraclitus Dario Regi filio Hystaspis salutem.

QVotquot sunt terreni, à veritate iustitiáque abhorrent, gulæ verò & gloriæ tuæ mentes attendunt, malæ beneuolentiæ caussa. Ego verò expers omnis malitiæ & luxum fugiens, plenam omni inuidia propter superbiam, in regionem Persicam haud venero, paucis contentus mea sententia.

Rex Darius Ephesiis.

VIr bonus, maximum bonum Reipublicæ, sermonibus honestis ac legibus, mentes bonas efficit, vtiliter & tempestiuè ad bona impellẽs. Vos autem Hermodorum non modò vestrum optimum sed & vniuersorum Ionum, eiecistis è patria turpésque calumnias in bonum animum confertis. Si igitur constituistis bellum aduersus regem dominum suscipere, paramini. Mittam enim copias, quibus resistere vos non possitis. Turpe nanq; esset regi magno, non opem amicis ferre. Sin tale nihil conati estis, Hermodorum reducite, & paternam ei possessionem restituite, recordantes, quanta in vos illius amore beneficia contulerim, leuius tributum efficiendo, quàm pendere solébatis multámque terram vobis ad illam adijciendo, quam antea tenebatis pro quibus nullam habere gratiam videmini. Alioquin enim, non in exilium Hermodorum amicum regis pepulissetis. Mittite igitur viros, qui me doceant,

quam

quam contra Hermodorum accusationem afferatis, vt si coarguatur ille sceleris aut criminis pœnas dependat: sin vos, quod optimum factu est, in animum inducam, & in posterum caueam, ne peccetis in viros bonos & honestos. Etenim hoc & regi vestro & vobis est emolumento.

Heraclitus Hermodoro.

NOn est nunc Hermodore, quod tuis ampliùs irascaris. Euthycles Nycophontis, qui sacrilegium admiserat filius, mihi impietatis diem dixit, hominum sapientia præstanti imperitia facilè omnes vincens, quod inscripto in altari, cui astiti meo nomine deum ex homine memetipsum fecerim. Sic ab impio, in impiis iudicabor. Quid censes? Videbor eis impius esse, qui diuersam ab illis de diis opinionem habeam. Si etiam excæcatum visum iudicarent, cæcitatem dicerent visum. Sed ô homines imperiti, docete nos primùm quid sit Deus, vt ex sermone vestro impietatis manifesto coarguamini. Vbi verò Deus est in delubris ac tẽplis conclusus. O pios, qui Deum in tenebris statuistis. Homo conuitium facit lapideus, si dicatur. Deus autem verè prædicatur vt hoc Euoninum. Ex præcipitiis nascitur. Indocti nescitis Deum non manifestum esse, neque à principio vestigium habet, neque circuitum vllum habet, sed totus mundus ei domus est, animalibus, plantis & astris decoratus. Herculi Ephesio inscripsi aram, in vestrorum ciuium numerum Deum referens, non Heraclito. Sin vos literas non intelligitis, non mihi impietati vertenda est impericia vestra. Discite sapientiam & intelligite, sed non vultis, neque ego cogo. Senescitis cum inscitia, & vestris malis lætamini. Hercules autem non fuit quemadmodum Homerus mẽtitus est, hospitum interfector. Sed quid ipsum in deorum consortium extulit? Integritas ipsius & probitas, & facta fortissima, quibus tot confecerit certamina ac labores adiit. Ego igitur ô homines non ipse sum bon⁹? Errau qui vos interrogarim. Nã tametsi contrariũ respondistis, attamẽ sum bonus, & me multa difficillimáq; certamina rite cõfecta sũt: vici voluptates, vici pecunias, vici ambitionẽ, profligaui, timiditatẽ profligaui adulationem. Non contradicit mihi met⁹ Nihil mihi loquitur temulẽtia. Metuit me tristitia, metuit me ira. Contra hos aduersarios etiam ipse coronã obtinui, mihimetipsi imperans, non ab Eurytheo. Non desinetis iniuria sapientiam afficere, qui vestra peccata, vestra crimina nobis impingitis. Si possetis post annos quingẽtos regenerati reuiuiscere, depræhenderetis adhuc viuentem Heraclitum, vestrorum verò nominis, ne vestigium quidem. Vrbium & nationum vitã propter doctrinam æquabo. Nunquam silebo etiamsi ciuitas Ephesiorum distracta fuerit, & arę destructę omnes, hominum animi meam memoriam vt loci continebunt. Ducam & ipse in vxorem Hebem, nõ illam Herculis: Nam ipse cum sua perpetuò est. Alia verò in nostrũ coniugium veniet, multas virtus gignit, & aliam elocauit Homero, aliam Hesiodo, & quotquot existunt boni singulis despõsat, eruditionis celebritatẽ & dedec⁹. Nũquid nõ sum sapiẽs,

ἐρουῦντας πρός με τὸ δίκαιον ὑπὲρ ὧν ἐγκαλεῖτε ἑρμοδώρῳ. ἵν' ἐὰν μὲν ἐκεῖνος ἐπιδειχθῇ κακοφρονῶν, ἐπιτιμηθῇ. ἐὰν δὲ ὑμᾶς, ὅπως νῦν βέλτιον θῶμαι καὶ εἰς τὸ λοιπὸν ἁμαρτάνειν κωλύσω εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας. καὶ γὰρ βασιλεῖ ὑμετέρῳ συμφέρει ταῦτα καὶ ὑμῖν.

Ἡράκλειτος Ἑρμοδώρῳ.

ΗΔη μηκέτι τοῖς ἑαυτοῦ χαλέπαινε ἑρμόδωρε. εὐθυκλέης ὁ νικοφῶντος τοῦ συλήσαντος τὴν θεὸν, ἀσεβείας με γέγραπται: ἄνδρα σοφίᾳ προύχοντα ἀπαιδευσίᾳ νικῶν. ὡς ὅτι ἐπέγραψα τῷ βωμῷ οὗ ἐπέστησα τὸ ἐμὸν ὄνομα. θεοποιῶν ἄνθρωπον ὄντα ἐμαυτόν. εἶτα κριθήσομαι ὑπὸ ἀσεβοῦς ἐν ἀσεβέσι. τί οἴει; δόξω αὐτοῖς ἀσεβὴς εἶναι, ἐναντία φρονῶν οἷς αὐτοὶ περὶ θεῶν νομίζουσιν. εἰ καὶ πεπηρωμένην ἔκρινον ὄψιν, τυφλότητα ἂν ἔλεγον τὴν ὅρασιν; ἀλλ' ὦ ἀμαθεῖς ἄνθρωποι διδάξατε πρῶτον ἡμᾶς, τί ἐστιν ὁ θεός. ἵνα ἀσεβεῖς λέγοντες πιστευθῆτε. ποῦ δ' ἐστὶν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ναοῖς ἀποκεκλεισμένος. εὐσεβεῖς γε οἱ ἐν σκότει τὸν θεὸν ἱδρύετε. ἄνθρωπος λοιδορίαν ποιεῖται λίθινος εἰ λέγοιτο. θεὸς δὲ ἀληθεύεται, ὡς τοῦτο τὸ εὐώνυμον, ἐκ κρημνῶν γεννᾶται. ἀπαίδευτοι οὐκ ἴστε ὅτι οὐκ ἔστι θεὸς χειρότμητος. οὐδὲ ἐξ ἀρχῆς βάσιν ἔχει. οὐδὲ ἔχει ἕνα περίβολον, ἀλλ' ὅλος ὁ κόσμος αὐτῷ ναός ἐστι ζώοις καὶ φυτοῖς καὶ ἄστροις πεποικιλμένος. Ηρακλεῖ ἐπέγραψα τῷ ἐφεσίῳ τὸν βωμὸν, πολιτογραφῶν ὑμῖν τὸν θεὸν οὐχ ἡρακλείτῳ. ἂν δὲ ὑμᾶς ἀξυνετῆτε γράμματα, οὐκ ἐμὴ ἀσέβεια τὸ ὑμῶν ἀπαίδευτον. μανθάνετε σοφίαν καὶ συνίετε. ἀλλ' οὐ θέλετε. οὐδ' ἐγὼ ἀναγκάζω. γηρᾶτε σὺν ἀπαιδευσίᾳ χαίροντες ἰδίοις κακοῖς. ἡρακλῆς δὲ οὐκ ἄνθρωπος ἐγεγόνει. ὡς μὲν ὅμηρος ἐψεύσατο καὶ ξενοκτόνος. ἀλλὰ τί αὐτὸν ἐθεοποίησεν. ἡ ἰδία καλοκαγαθία, καὶ ἔργων τὰ γενναιότατα τοσούτοις ἐκτελέσαντα ἄθλοις. εἶτ' οὖν ὦ ἄνθρωποι οὐκ αὐτὸς ἀγαθός εἰμι. ἥμαρτον ἐρόμενος ὑμᾶς. καὶ γὰρ εἰ τὰ ἐναντία ἀπεκρίνασθε, ὅμως ἀγαθός εἰμι. καὶ ἔμοιγε πολλοὶ καὶ δυσχερέστατοι ἆθλοι κατώρθωνται, νενίκηκα ἡδονάς, νενίκηκα χρήματα, νενίκηκα φιλοτιμίαν, κατεπάλαισα δειλίαν, κατεπάλαισα κολακείαν. οὐκ ἀντιλέγει μοι φόβος. οὐκ ἀντιλέγει μοι μέθη. φοβεῖταί με λύπη, φοβεῖταί με ὀργή. κατὰ τούτων αὐτῶν καὶ αὐτὸς ἐστεφανώμαι. ἐμαυτῷ ἐπιτάττων οὐχ ὑπ' εὐρυσθέως. οὐ παύσεσθε σοφίαν ὑβρίζοντες καὶ ἴδια ἁμαρτήματα, καὶ ἴδια ἐγκλήματα ἡμῖν περιτριβόμενοι, εἰ ἐδύνασθε μετ' ἐνιαυτοὺς ἐκπαλιγγενεσίας πεντακοσίους ἀναβιῶναι, κατελάβετε ἂν ἡράκλειτον ἔτι ζῶντα. ὑμῶν δὲ οὐδ' ἴχνος ὀνόματος. ἰσοχρονήσω πόλεσι καὶ χώραις διὰ παιδείαν. οὐδέποτε σιγώμενος. κἂν ἡ ἐφεσίων ἀναρπασθῇ πόλις καὶ οἱ βωμοὶ διαλυθῶσι πάντες, αἱ ἀνθρώπων ψυχαὶ τῆς ἐμῆς ἔσονται χωρία μνήμης. ἄξομαι καὶ αὐτὸς γυναῖκα ἥβην οὐ τὴν ἡρακλέους. ἐκείνας ἀεὶ ἔσται μετὰ τῆς ἑαυτοῦ. ἑτέρα δ' ἡμῶν γενήσεται. πολλὰς ἀρετὴ γεννᾷ, καὶ ὁμήρῳ ἔδωκεν ἄλλην, καὶ ἡσιόδῳ ἄλλην, καὶ ὅσοι ἀγαθοὶ γίνονται, ἑνὶ ἑκάστῳ συνοικίζει παιδείας κλέος. ἆρ' οὐκ εἰμὶ εὐσεβὴς

Εὐθύκλεις ὃς μόνος οἶδα θεόν, σὺ δὲ καὶ θρασὺς εἶναι οἰόμενος καὶ ἀσεβὴς τὸν μὴ ὄντα δοκῶν. ἐὰν δὲ μὴ ἱδρυθῇ θεοῦ βωμὸς οὐκ ἔστι θεός. ἐὰν δὲ ἱδρυθῇ μὴ θεοῦ, θεός ἐστιν. ὥστε λίθοι θεῶν μάρτυρες. ἔργα δεῖ μαρτυρεῖν οἷα ἡλίου. νὺξ αὐτῷ καὶ ἡμέρα μαρτυροῦσιν. ὧραι αὐτῷ μάρτυρες. γῆ ὅλη καρποφοροῦσα μάρτυς. σελήνης ὁ κύκλος ἐκείνου ἔργον. οὐράνιος μαρτυρία.

Ἡράκλειτος Ἀμφιδάμαντι.

Νόσου μὲν ἀμφιδάμα νόσον ὕδρωπα. ὥστε ὅσα ἐν ἡμῖν, ἑκάστου τὸ κράτος νόσημα. ὑπερβολὴ θερμοῦ. πυρετὸς ὑπερβολὴ ψυχροῦ παράλυσις ὑπερβολὴ πνεύματος πνῖγος, ἡ νῦν ἐμὴ ὑγρὰ νόσος. ἀλλὰ θεῖόν τι ψυχὴ ἡ ἁρμόζουσα αὐτά. ὑγεία ἐστὶ τὸ πρῶτον ἰατρικώτατον, φύσις. οὐ γὰρ εἰκάζει ἡ πρώτη ἀτεχνία τὸ παρ' αὐτήν, ἀλλὰ ὕστερον. ἀλλὰ μιμούμενοι οἱ ἄνθρωποι ἐπιστήμας καὶ ἀγνοίας ἐκάλεσαν. Ἐγὼ εἰ οἶδα κόσμου φύσιν, οἶδα καὶ ἀνθρώπου. οἶδα νόσους, οἶδα ὑγείαν. ἰάσομαι ἐμαυτόν, μιμήσομαι θεόν, ὃς κόσμου ἀμετρίας ἐπανισοῖ ἡλίῳ ἐπιτάττων. οὐχ ἁλώσεται νόσῳ Ἡράκλειτος. νόσος Ἡρακλείτου ἁλώσεται γνώμῃ καὶ ἐν τῷ παντὶ ὑγρὰ αὐαίνεται. θερμὰ ψύχεται. οἶδεν ἐμὴ σοφία ὁδοὺς φύσεως. οἶδε καὶ νόσου παῦλαν. ἐὰν δὲ φθάσαν ὑπέραντλον γένηται τὸ σῶμα, δύσεται εἰς τὸ εἱμαρμένον. ἀλλὰ οὐ ψυχὴ δύσεται. ἀλλὰ ἀθάνατον οὖσα χρῆμα εἰς οὐρανὸν ἀναπτήσεται μετάρσιος. δέξονται δέ με αἰθέριοι δόμοι. καὶ Ἐφεσίους συκοφαντήσω. πολιτεύσομαι οὐκ ἐν ἀνθρώποις, ἀλλ' ἐν θεοῖς. καὶ οὐχ ἱδρύσω ἄλλων βωμούς, ἀλλ' ἐμοὶ ἄλλοι, οὐ δὲ ἀπειλήσει μοι ἀσέβειαν Εὐθυκλῆς. ἀλλ' ἐγὼ ἐκείνῳ χολήν. θαυμάζουσι πῶς ἀεὶ σκυθρωπὸς Ἡράκλειτος· οὐ θαυμάζουσι πῶς ἀεὶ πονηροὶ ἄνθρωποι. μικρὰ τῆς κακίας ὑπανεῖτε. κἀγὼ τάχα μειδιάσω. καίτοι πρᾳότερος ἐν τῇ νόσῳ νῦν ἐγενόμην. ὅτι οὐκ ἐντυγχάνω ἀνθρώποις, ἀλλὰ μόνος νοσῶ. τάχα καὶ ψυχὴ μαντεύεται ἀπόλυσιν ἑαυτὸν ἤδη ποτὲ ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τούτου. καὶ σειομένου τοῦ σώματος ἐκκύπτουσα, ἀναμιμνήσκεται τὰ πάτρια χωρία. ἔνθεν κατελθοῦσα περιεβάλλετο ῥέον σῶμα τεθνειὸς τοῦτο. ὃ δοκεῖ τοῖς ἄλλοις ἐν φλέγμασι καὶ χολῇ, καὶ ἰχῶρι καὶ αἵματι, καὶ νεύροις, καὶ ὀστοῖς καὶ σάρκεσι πεπλημμένον. εἰ γὰρ μὴ τὰ πάθη ἐσοφίζετο τὴν κόλασιν, οὐκ ἂν ἤδη πρόπαλαι καταλιπόντες τὸ σῶμα ἐξήλθομεν ἀπ' αὐτοῦ.

Τῷ αὐτῷ.

Συνῆλθον οἱ ἰατροὶ ἀμφιδάμα καὶ πάνυ προθύμως γε ἐπὶ τὴν ἐμὴν νόσον οὔτε τέχνην οὔτε φύσιν εἰδότως. ἀλλὰ τὸ μὲν οὐδὲ ἐβούλοντο. τὸ δέ, ἐδόκουν, ἄμφω δὲ ἠγνόουν. οὐδὲν πλέον ἢ κατεμάλαξάν μου τὴν γαστέρα ταῖς ἀφαῖς ὡς ἀσκόν. οἱ δὲ καὶ θεραπεύειν ἤθελον. ἀλλ' οὐκ ἐπέτρεψα. ἀλλὰ λόγον αὐτοὺς πρότερον ᾔτουν τῆς νόσου καὶ οὐκ ἔδοσαν, οὐδὲ περιεγένοντό μου. ἀλλ' ἐγὼ αὐτῶν. πῶς ἂν οὖν ἔφην δύνασθε αὐληταὶ τεχνῖται εἶναι ὑπὸ μὴ αὐλητοῦ ἡττημένοι. ἐμαυτὸν ἰάσομαι ἢ ὑμᾶς. ἐὰν με διδάξητε, πῶς ἐξ ἐπομβρίας αὐχμὸν ποιητέον. οἱ δὲ οὐδὲ συνιέντες τὸ ἐρώτημα ἡσύχασαν ἀπορούμενοι ἐπιστήμης ἰδίου. ἔγνων ὅτι καὶ τοὺς ἄλλους οὐκ αὐτοί, ἀλλὰ τύχη ἰάσατο.

die Euthycles, qui solus Deum noui. Tu verò audacem te putas & impius eum qui non est, esse arbitraris. Et si non ædificata sit Dei ara, non est Deus. Si verò ædificata sit non Dei, est Deus: vt lapides etiam sint deorum testes. Opera testimoniũ perhibere debent, vt solis. Nox & dies de eo testantur. Quatuor anni discrimina testimonium ei ferunt terra vniuersa fructum producens testis est. Lunæ circulus illius opus, cæleste testimonium.

Heraclitus Amphidamanti.

Laboramus Amphidama Hydrope morbo, vt quicquid est in nobis vniuscuiusque victoria morbus excessus calidi, febris: excessus frigidi paralysis, excessus spiritus æstus, meus nunc ex humido morbus est. Sed diuinũ quiddam anima quę ipsa cõiũgit sanitatis est primum ἰατρικώτατον, natura. Nõ enim effingit prima ruditas quod in ipsa est. Sed posterius: imitantes homines scientias & inscitias appellauere. Ego verò noui mundi naturam, noui etiam hominis. Noui morbos, noui sanitatem. Medebor ipsemet mihi, Deum imitabor, qui mundi inæqualitatem æquat mandans soli. Non occumbet morbo Heraclitus. Morbus occumbet Heracliti consilio, & vbique humida arescunt, calida frigescunt. Nouit mea sapientia naturæ vias: nouit & morbi finem atque requiem. Quòd si corpus omnino redundarit, descendet ad fatalem locum. At animus non descendet, sed cùm sit immortalis in cælum euolabit sublimis. Eum accipient æthera domicilia & Ephesios criminabor. Versabor, non in hominibus, sed in diis, neque aliorum aras ædificabo, sed alij mihi. Neque impietatis crimen minabitur Euthycles, sed ego illi bilem & iram Mirantur perpetuam Heracliti tristitiam. Non mirantur iidem perpetuam hominum malitiam ac prauitatẽ. Paulisper à vitiis requiescite, & ego forsan subridebo. At nũc in morbo sum factus remissior, quòd cũ hominibus nõ versor, sed solus ægroto. Forsitan etiam quòd animus præsagit, se ex hoc carcere solutum iri, & è quassato corpore se porrigẽs ac prospiciens, patriam habitationem in memoriam reuocat. Inde progressa, complectebatur fluxum hoc & mortuum corpus, quod videtur aliis pituita, bile, sanie, sanguine, neruis, ossibus & carnibus constrictũ. Nisi enim affectiones pœnas machinarentur, non iam relicto dudum corpore exiremus ex ipso.

Eidem.

Conuenerunt Amphidama medici, summo etiam cum studio ac promptitudine ad meam ægrotationem, neq; artem tenente neq; naturam. Sed alterũ ne volebant quidem, alterum verò putabant: at vtrunq; ignorabant. Nihil equidẽ aliud quã mollierunt meum ventrem attactibus, perinde ac vtrem. Alij verò curationem etiam eius se suscepturos profitebantur, at ego non concessi, sed morbi rationem primùm ab illis petebam, nec mihi reddere poterant, neq; me superabant sed ipsos ego. Quomodo igitur aiebam possitis fistulãdi magistri esse, cùm à non fistulatore victi sitis. Citiùs ipse me quàm vos curauero, si me docueritis, quomodo sit ex humiditate siccitas efficiẽda. At illi non intellecta quęstione, quiescebant & in sua sciẽtia perplexi & ancipites hærebant. Cognoui etiã alios non illorũ arte sed à fortuna in pristinã sanitatẽ restitutos.

Hi im-

Hi impiè faciunt Amphidama, mentiti artes, quas non tenent, & curantes quæ nesciunt, atque morté hominibus afferentes artis prætextu ac nomine, qui faciunt iniuriam cùm naturæ tum arti. Turpe est, inscitiam profiteri. Turpius adhuc, artem, quam non possideas. Quam eis voluptatem adfert mentiendi ratio, nisi vt per dolum ac fallaciam opes cumulent. Meliores essent, si mendicarentur. Tribueretur enim eis misericordia. Nunc verò mentiendo & lædendo in odium hominum incurrunt. Fæliciores reliquæ sunt artes. Statim arguuntur. Difficiliùs arguuntur quæ sunt præstantiora. Huiusmodi in ciuitate moti sunt erga me misericordia. Nemo illorum medicus. Omnes quadruplatores & impostores, qui artis sophismata vendunt argento. Heracleodorum auunculum meum hi mercede accepta necauerunt, qui non poterant caussam mei morbi proferre, neque quemadmodum ex humoris redundantia, siccitas efficeretur. Nesciunt in mundo Deũ magna corpora curare, dum inæqualitatem eorum ad exæquationem reuocat fracta in integrum restituit, labentia priusquam concidant reprimit, sparsa in vnum corpus redigit. Indecora expolit & ornat, capta custodiæ mandat, fugientia persequitur. Lumine tenebricosum illustrat, infinitum certis finibus terminat, informatis formam addit, quæ non sentiunt, visu imbuit. per omnem enim naturam commeat rumpendo, concinnando, soluendo, iungendo, fundendo, Aridum liquefacit, & illud soluit, guttas euaporat, condensat laxatum aërem, & continenter superna quidem summouet, inferiora verò stabilit. Hæc ægrotantis mundi curatio. Hunc egomet imitabor in meipso. Reliquis vale dico.

Hermodoro.

AVdio Ephesios legem contra me laturos iniquissimam & ab omnibus legibus abhorrentissimam. Lex enim nulla duntaxat in vnum statuitur sed iudicium. Nesciunt Ephesij quo discrimine inter iudex & legislator distincti sint. Et hoc quidē melius siquidem incertum est, quisnam sit facturus. Iudex verò conspicit ob oculos in iudicium adductum, cui pœna constituitur. Sciunt Hermodore me tibi legum ferendarum adiutorem ac sociũ esse, & me volunt in exilium mittere. Sed non antè, quàm ipsas redarguerint, adhuc malè statuunt, vt qui non ridet, & omnia humana ducit infesta, ante solem exortum egrediatur ex vrbe. Hoc lege decernere in animo fuit. Nemo est Hermodore qui non rideat præter Heraclitum. Itaque me exilio mulctant. O homines, non vultis discere, quam ob caussam à risu me abstineam? non quòd homines mihi sint odio, sed ob eorum malitiam ac scelera. Sic scribite legem. Si quis oderit malitiam, exeat ex vrbe & primus exibo. Non patriæ sed malitiæ solum libenter vertam. Trāscribite decretum. Sin in Ephesiis nequitiā ac flagitia cōceditis esse. & vos odio prosequor, cur ego non iustiorem legē ponā, vt qui propter flagitia in caussa sunt, quamobrē Heraclitus nō rideat, è vita exeāt. immò infinita pecunia mulctētur, si maior ad vos cruciatus ex argēti mulcta peruenit. Hoc vestrum est exilium. Hoc mors. Iniuriā mihi intulistis, qui quod Deus mihi cōcessit, id ademeritis. & me per iniuriā in exiliũ pellitis. Aut idcirco vos primũ diligā quòd hilaritatē mihi excussistis, neq; desistitis quin ampliùs legib. & exiliis me cōficiatis. Nam dũ in ciuitate maneo,

οὗτοι ἀσεβοῦσιν Ἀμφιδάμα, καταψευδόμενοι τεχνῶν ἃς οὐκ ἔχουσι, καὶ θεραπεύοντες ἃ μὴ ἴσασι. καὶ ἀποκτιννύντες ἀνθρώπους διʼ ὀνόματος τέχνης, ἀδικοῦντες καὶ φύσιν καὶ τέχνην. αἰσχρόν ἐστιν ὁμολογεῖν ἄγνοιαν. αἴσχιον ἐπιστήμην οὐκ ἔχοντα. τί ἡδὺ αὐτοῖς τὸ ψεύδεσθαι ἢ ἵνα διʼ ἀπάτης χρηματίσωνται. ἀμείνους ἂν ἦσαν μεταιτοῦντες. ἠλεοῦντο γὰρ ἄν. νῦν δὲ μισοῦνται καὶ βλάπτοντες καὶ ψευδόμενοι. εὐτυχέστεραι αἱ ἄλλαι τέχναι. ταχέως ἐλέγχονται. δυσελεγκτότερα τὰ κρείττω. ἐλελήθεσάν με οἱ τοιοῦτοι ἐν τῇ πόλει. οὐδεὶς αὐτῶν ἰατρός. ἀλλὰ πάντες ἀπατεῶνες καὶ φένακες. σοφίσματα τέχνης ἀργυρίου πιπράσκοντες. Ἡρακλεόδωρον τὸν ἐμὸν θεῖον οὗτοι ἀπέκτειναν καὶ μισθὸν ἔλαβον. οἳ οὐκ ἐδυνήθησαν ἐμῆς νόσου λόγον εἰπεῖν. οὐδὲ διʼ ἐπιμβείας, πῶς ἂν αὐχμὸς γένοιτο. οὐκ ἴσασιν ὅτι θεὸς ἐν κόσμῳ μεγάλα σώματα ἰατρεύει ἐπανισῶν αὐτῶν τὸ ἄμετρον, τὰ θρυπτόμενα ἑνοποιεῖ. τὰ ὀλισθήσαντα ὑποφθὰς πιέζει. συνάγει τὰ σκιδνάμενα. φαιδρύνει τὰ ἀπρεπῆ. καθείργει τὰ ληφθέντα. διώκει τὰ φεύγοντα. φωτὶ μὲν ἀναλάμπει τὸ ζοφερόν. περατοῖ δὲ τὸ ἄπειρον. καὶ μορφὴν μὲν ἐπιβάλλει τοῖς ἀμόρφοις. ὄψεως δὲ ἀναπίμπλησι τὰ ἀναίσθητα. διὰ πάσης γὰρ ἔρχεται τῆς οὐσίας, πλήττων, ἁρμοζόμενος, διαλύων, πηγνύς, χέων. τὸ μὲν ξηρὸν εἰς ὑγρὸν τήκει καὶ εἰς λύσιν αὐτὸ καθίστησι. καὶ λιβάδας μὲν ἐκθυμιᾷ. παχύνει δὲ χαλασθέντα τὸν ἀέρα καὶ συνεχῶς τὰ μὲν ἄνωθεν διώκει. τὰ δὲ κάτωθεν ἱδρύει. ταῦτα κάμνοντος κόσμου θεραπεία. τοῦτον ἐγὼ μιμήσομαι ἐν ἐμαυτῷ. τοῖς δʼ ἄλλοις χαίρειν λέγω.

Ἑρμοδώρῳ.

ΠΥνθάνομαι Ἐφεσίους μέλλειν εἰσηγεῖσθαι νόμον κατʼ ἐμοῦ ἀνομώτατον. οὐδεὶς γὰρ νόμος ἐφʼ ἑνός, ἀλλὰ κρίσις. οὐκ ἴσασιν Ἐφέσιοι ὅτι ἕτερος δικαστὴς νομοθέτου. καὶ τόδε ἄμεινον, ἐπεὶ ἀμαθέστερον πρὸς ἄδηλον τὸν μέλλοντα πράξειν. ὁ δικάζων δὲ ὁρᾷ τὸν κρινόμενον ᾧ συνάπτεται τὸ πάθος. ἴσασί με Ἑρμόδωρε συντεχνήσαντά σοι τοὺς νόμους καὶ με ἐλάσαι βούλονται. ἀλλʼ οὐ πρότερόν γε ἢ ἐλέγξαι αὐτούς. ἔτι ἄδικα ἐγνώκασι τὸν μὴ γελῶντα καὶ πάντα μισανθρωποῦντα πρὸ ἡλίου δύναντος ἐξιέναι τῆς πόλεως. τοῦτο νομοθετεῖν βούλονται. οὐδεὶς δʼ ἐστὶν ὁ μὴ γελῶν Ἑρμόδωρε ἢ Ἡράκλειτος, ὥστε με ἐλαύνουσιν. ὦ ἄνθρωποι οὐ θέλετε μαθεῖν διὰ τί ἀεὶ ἀγελαστῶ. οὐ μισῶν ἀνθρώπους, ἀλλὰ κακίαν αὐτῶν. οὕτω γράψατε τὸν νόμον. εἴ τις μισεῖ κακίαν ἐξίτω τῆς πόλεως καὶ πρῶτος ἔξειμι. φυγαδευθήσομαι οὐ πατρίδος, ἀλλὰ πονηρίας ἄσμενος. μεταγράψατε τὸ διάταγμα. εἰ δὲ ὁμολογεῖτε Ἐφεσίοις κακίαν εἶναι, καὶ ὑμᾶς μισῶ, πῶς οὐκ ἂν ἐγὼ δικαιότερος νομοθέτης εἴην, τοὺς ποιήσαντας Ἡράκλειτον διὰ πονηρίαν ἀγέλαστον ἐξεῖναι τοῦ ζῆν. μᾶλλον δὲ μυρίαις ζημιοῦσθαι, εἰ πλέον ἀνιᾶσθε ἀργυρίῳ κολαζόμενοι. τοῦτο ὑμῖν ἐστι φυγή. τοῦτο θάνατος. ἠδικήκατέ με ἀφελόμενοι, ὃ θεὸς ἔδωκε. καὶ φυγαδεύετέ με ἀδίκως. ἢ τοῦτο ὑμᾶς πρῶτον ἀγαπήσω ὅτι μου τὸ ἥμερον ἐξεκόψατε. καὶ οὐ παύεσθε ἐπαγωνιζόμενοι νόμοις καὶ φυγαδείαις. ἐν γὰρ τῇ πόλει μένων

οὐ πεφυγάδευμαι ἀφ᾽ ὑμῶν. τίνι συμμοιχεύω, τίνι συμμιαιφονῶ, τίνι συμμεθύω, τίνι συμφθείρομαι. οὐ φθείρω, οὐκ ἀδικῶ οὐδένα τῶν ἁπάντων. μόνος εἰμὶ ἐν τῇ πόλει. ἐρημίαν αὐτὴν πεποιήκατε διὰ κακίας, ἢ ἀγορὰ ὑμῶν Ἡράκλειτον ἀγαθὸν ποιεῖς; οὔκ. ἀλλὰ Ἡράκλειτος ὑμᾶς, πόλιν. ἀλλ᾽ οὐκ ἐθέλετε. ἐγὼ μὲν βούλομαι καὶ νόμος εἰμὶ ἄλλων. εἷς ὢν οὐκ ἀρκῶ, πόλιν κολάζειν. θαυμάζετε εἰ μηδέ πω γελῶ. ἐγὼ δὲ τοὺς γελῶντας, ὅτι ἀδικοῦντες χαίρουσι σκυθρωπάζειν δέον οὐ δικαιοπραγοῦντας. δότε μοι καιρὸν γέλωτος ἐν εἰρήνῃ. ὥς τε μὴ ἐπὶ τὰ δικαστήρια στρατεύεσθαι. ἐν ταῖς γλώτταις ἔχετε τὰ ὅπλα ἀπεστερηκότες χρήματα. γυναῖκας φθείραντες, φίλους φαρμακεύσαντες, ἱεροσυλήσαντες, προαγωγεύσαντες, ὄχλοις ὁραθέντες ἄπιστοι, τυμπανίσαντες ἄλλος ἄλλου πλήρης κακοῦ. ταῦτα γελάσω ὁρῶν ἀνθρώποις ποιοῦντας ἐσθῆτα καὶ γλύφα καὶ κεφαλῆς πόνοις ἀτημελήτοις. ἢ γυναῖκα φαρμακέως ἐπειλημμένην τέκνου, ἢ μειράκια τῆς οὐσίας ἐκβεβρωμένα, ἢ πολίτην γαμετῆς ἀφῃρημένον, ἢ κόρην βίᾳ διαπαρθενευθεῖσαν ἐν παννυχίσιν, ἢ ἑταίραν οὔπω γυναῖκα τὰ γυναικῶν ἔχουσαν πάθη, ἢ διὰ ἀσέλγειαν νεανίσκον ἕνα πόλεως ἐραστὴν ὅλης, ἢ τὰς τῶν ἐλαιῶν φθορὰς ἐν μύροις, ἢ τοὺς ἐν συνδείπνοις γινομένους διὰ δακτύλων πλείονας, ἢ τὰς δι᾽ ἐδεσμάτων πολυτελείας καὶ γαστέρας ῥεούσας, ἢ τοὺς ἐπὶ σκηνῆς ἀγωνοθετουμένους δήμοις, τὰ μεγάλα δίκαια. ἀφήσω δὲ μου τὴν ὄψιν ἀρετὴ χυθῆναι, ὑστέρα πονηρίας τεταγμένην, ἢ τοὺς ἀληθινοὺς ὑμῶν πολέμους γελάσω. οἵ τε προφάσεις ἀδικημάτων ποιησάμενοι, καταμιαιφονεῖσθε δύστηνοι. ἐξ ἀνθρώπων θηρία γεγονότες. αὐλοῖς καὶ μάστιξι διὰ μουσικῆς εἰς ἄμουσα πάθη παροξυνόμενοι. σίδηρος δὲ ἀρότρου καὶ γεωργίας δικαιότερον ὄργανον σφαγῆς καὶ θανάτων ηὐτρέπισται. ὑβρίζεται δι᾽ ὑμῶν θεὸς, ἀθηνᾶ πολεμίστρια καὶ ἄρης ἐνυάλιος καλούμενος. φάλαγγας δὲ ἀντιστήσαντες ἄνθρωποι κατ᾽ ἀνθρώπων, ἀλλήλων σφαγὰς εὔχεσθε, ὡς λιποτάκτας τοὺς μὴ μιαιφονοῦντας τιμωρούμενοι. καὶ ὡς ἀριστέας τοὺς ἐμπλεονάσαντας αἵματι τιμῶντες. λέοντες δ᾽ οὐχ ὁπλίζονται κατ᾽ ἀλλήλων. οὐδὲ ξίφος ἀναλαμβάνουσιν αἱ ἵπποι. οὐδὲ τεθωρακισμένον ἴδοις ἀετὸν ἐπ᾽ ἀετῷ. οὐδὲν ἄλλο ἔχει μάχης ὄργανον. ἀλλ᾽ ἑκάστῳ τὰ μέρη καὶ ὅπλα. τοῖς μὲν, κέρατα τὰ ὅπλα. τοῖς δὲ ῥύγχη. τοῖς δὲ πτερά. τοῖς δὲ τάχος, ἄλλοις μέγεθος, ἄλλοις ὀλιγότης. οἷς δὲ τάχος. οἷς δὲ νῆξις. πολλοῖς δὲ πνεῦμα. οὐδὲν ξίφος ἄλογα ποιεῖ ζῷα χαίρειν, ὁρῶντα φυλαττόμενον ἐν αὐτοῖς φύσεως νόμον. ἀλλ᾽ οὐκ ἐν ἀνθρώποις. μᾶλλον δὲ τοῦτο πλέον ἂν εἴη παράβασις. ἐν κρείττοσι τὸ ἀβέβαιον. τέλος δὲ πολέμων. τί ὑμῖν εὐκτέον ἄρα. ἢ δι᾽ ἐκεῖνο παύσετέ με κατηφείας. πόθεν. οὐχὶ δὲ πλέον ὁμοφύλων σφῶν. καὶ δενδροτομουμένη καὶ ἀναρπαζομένη πόλις. καὶ γῆρας προπηλακιζόμενον καὶ γυναῖκες ἀπαγόμεναι. καὶ τέκνα ἐξ ἀγκαλῶν ἀποσπώμενα. καὶ θάλαμοι διαφθειρόμενοι. καὶ παρθένοι παλλακευόμεναι, καὶ μειράκια θηλυνόμενα, καὶ ἐλεύθεροι σιδηροδετούμενοι, καὶ ναοὶ

non ſum in exilium eiectus. Cum quo ſcortationes & adulteria patro, cũ quo cædibus me polluo, cum quo ebrietatem ſector, cum quo me ſcelerum ſocietate coniunxi. Non corrumpo, non iniuriam facio cuiquam ex omnibus. Solus in ciuitate ſum. Redegiſtis eam in ſolitudinẽ malitia ac nequitia. Forum ne veſtrum Heraclitum bonũ reddit? Nõ, ſed Heraclitus vos, ciuitatem, ſed non vultis. Ego quidem volo & lex ſum aliorum. Vnus non par ſum, qui à ciuitate pœnas repetam. Miramini quòd nunquam adhuc riſerim. Ego verò ridentes miror, quòd iniuria lætantur, cùm oporteret triſtitiam præ ſe ferre, qui non rectè neque iuſtè agunt. Date mihi ridendi tempus in pace, vt ne in iudiciis prælia committantur. In linguis arma tenentes pecunias, per vim eripitis, mulieres corrumpitis, amicos veneficio tollitis, ſacrilegia patratis, in vſuris populi, veſtram infidelitatem proditis, tormentis vita homines priuatis, alius alio ſcelere plenus eſt. Ridebo, cùm hæc videam ab hominibus fieri. Veſtem & barbas atque capitis ornamenta neglecta: aut vxorem venefici: puerum in complexu tenere, aut adoleſcentes patrimonium in libidines & luxũ profundere, aut ciuem vxore priuatum, aut virgini nocturno tempore ſtuprum per vim illatum, aut ſcortum nondum vxorem, & tamen vxoris munia ſubire, aut propter impudicitiam iuuenem vnum totius amatorem ciuitatis, aut venenatorũ per vnguenta perditiones exitioſas, aut in conuiuiis plures veneno quàm ferculorum lautitiis, ventres fluentes, aut populum in ſcena de maximis negotiis ſententias pronunciari ſinet profectò viſum meum in perniciem ruere virtus à malitia victa ſi vera bella veſtra ridebo. Cùm prætextum criminibus dantes, cædibus vos infœlices contaminatis, ex hominibus in beſtias euadentes. Fiſtulis & flagris per muſicam, ad abhorrentes à Muſica motus irritati. Ferrum verò aratris & agriculturæ magis idoneũ inſtrumentum, ad obeundas cædes & inferendam mortem paratum eſt. Iniuriam facitis Deo, Mineruæ bellicoſæ, & Marti, quem Enyalium dicunt. Phalangibus autem oppoſitis homines contra homines, mutuas cædes optatis, eóſque qui ſe non homicidio polluunt, quaſi fugitiuos ex acie punitis, & quaſi fortiſſimos viros eos, qui plurimùm ſanguinis effundunt, honore afficitis. Leones verò non in ſe inuicẽ armantur neque gladiũ equi capiunt, neque Thoricatum aquilam contra aquilam videas. Nullum habent pugnandi inſtrumentum: ſed ſingulis partes ſunt pro armis, aliis roſtra, aliis alæ, aliis celeritas, aliis magnitudo, aliis paruitas, nõ nullis craſſitas, quibuſdam natatio, multis etiam ſpiritus. Nullus enſis animalibus brutis gaudio eſt, quæ id ſpectant, vt ſuæ naturæ legem conſeruent. At non itidem homines: & hoc magis tranſgrediuntur, quòd præſtantiores cùm ſint, tam ſunt in eo leues, & inconſtantes. Finis bellorum aliquis vobis optandus eſt, ſiquidem iſto me modo à ſeueritate quodammodo reuocaritis. Non autem illis internis crudelior aut fœdior eſt, depopulatio direptióque ciuitatis, vexatio ſenectutis, vxorum abductio, & liberorum ex vlnis abſtractio, Thalamorũ pollutio, virginũ ſcortatio, adoleſcẽtiũ turpiſſimus abuſus, liberorũ hominũ in vincula cõiectus, tẽplorũ Diis

ſacrorum deſtructio, monumentorum heroibus ædificatorum effoſſio, pæanes rerum nefariarum, & gratulatoria diis pro iniuriis ſacrificia. De his extra riſum in pace orationibus verbíſque pugnatis, in bello ferro decernitis. Rapitis ius & æquitatem gladiis. Hermodorus ob ſcriptas leges expellitur. Heraclitus ob impietatem. Ciuitates ab omni iuſtitia ac probitate derelictæ ſunt. Solitudines ad inferendam iniuriam. Turbæ mœnia poſuerunt hominum ſigna quæ à ſcelere violentiam veſtram continerent ædes circumdatæ ſunt omnibus. Alia ſunt improbitatis mœnia. Interiores hoſtes, at ciues. Exteriores hoſtes, at peregrini. Omnes inimici. Nulli amici. Poſſum-ne ridere cùm tot hoſtes videam? Alienas diuitias pro veſtris habetis. Alienas coniuges veſtras putatis. Liberis ſeruitutis iugum imponitis. Viuentia deuoratis. Leges violatis. Scelera legibus confirmatis. Omnibus vim affectis, quæ nō omnino veſtræ conſentire iuſtitiæ videtis. Leges iniurias coarguunt. Si enim hæ non eſſent, impunè, verſaremini. Nunc aliquantùm reprimitur impetus veſter, & metu ſupplicij ab omni ſcelere prohibetur.

θεῶν κατασκαπτόμενοι. καὶ ἡρῷα δαιμονίων κατορυττόμενοι καὶ παιᾶνες ἀνοσίων ἔργων καὶ χαριστήρια θεοῖς ἀδικίας. ταῦτα ἀγελαστῶς ἐν εἰρήνῃ πολεμεῖτε διὰ λόγων ἐν πολέμῳ πολιτεύεσθε διὰ σιδήρου. ἁρπάζετε τὸ δίκαιον ἐν ξίφεσιν. ἑρμόδωρος ἐλαύνεται νόμους γράφων. ἡράκλειτος ἐλαύνεται ἀσεβείας. αἱ πόλεις ἔρημοι καλοκαγαθίας. αἱ ἐρημίαι πρὸς τὸ ἀδικεῖν. ὄχλοι τείχη ἔστησεν, ἀνθρώπων σύμβολα πονηρίας ἀποκλείοντα τὴν βίαν ὑμῶν. οἰκίαι περιβέβληνται πᾶσιν. ἕτερα τείχη τῆς πλημμελείας. οἱ ἔνδον, πολέμιοι. ἀλλὰ πολῖται. οἱ ἐκτὸς, πολέμιοι. ἀλλὰ ξένοι. πάντες ἐχθροί, οὐδένες φίλοι. δύναμαι γελάσαι ἐχθροὺς ὁρῶν τοσούτους; τὸν ἀλλότριον πλοῦτον ἴδιον οἴεσθε. τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας ἰδίας νομίζετε. τοὺς ἐλευθέρους ἀνδραποδίζετε. τὰ ζῶντα κατεσθίετε. τοὺς νόμους παραβαίνετε, παρανομίας νομοθετεῖτε, πάντα βιάζεσθε ἃ μὴ πεφύκατε τὰ μάλιστα δικαιοῦντα ὑμῶν δικαιοσύνης εἶναι σύμβολα. οἱ νόμοι ἀδικίας εἰσὶ τεκμήριον. εἰ γὰρ μὴ ἦσαν, ἀνέδην ἂν ἐπορεύεσθε· νῦν δέ τι καὶ μικρὸν ἐπιστομίζεσθε. φόβῳ κολάσεως κατέχεσθε εἰς πᾶσαν ἀδικίαν.

Heraclitus Hermodoro.

FAc me certiorem Hermodore, quando decreueris in Italiam diſcedere. Dij demonéſque regionis eius te benignè ſuſcipiant. Per inſomnium mihi videbantur ab vniuerſo terrarum orbe diademata ad tuas leges accedere, & more Perſarum, incluſo ore ipſas adorare. At illæ ſumma in dignitate verſabantur. Adorabunt Epheſij te cùm è viuis exceſſeris, cùm tuæ leges omnibus imperabunt, & tūc eos neceſſitas ad vtendum illis compellet. Deus enim imperium eis ademit, & ſeipſos iudicarunt ſeruitute dignos. Hoc etiam ex maioribus didici. Tota Aſia ſub poſſeſſionem regis venit, & omnes Epheſii ceſſerunt in ſpolium. Inſueti ſunt veræ libertatis & imperij. Et nunc quod facilè credi poteſt dicto erunt audientes, ſi iubeantur qui non ſecti lugent, & deos homines incuſant, quòd ſe non bonis locupletent. Non ſuam ſtultitiam & inertiam accuſant. Cæcorum eſt non boni conſulere, quæ bona fortuna largitur. Sibylla in multis etiam hoc eſt vaticinata. Ex Iade natione ſapientem venturum in Italiam. Te ante tot ſecula Sibylla iſta nouit Hermodore, & tunc extitiſti. Epheſij verò ne nunc quidem videre volunt quem veritas per fœminam diuino numine percitam, perſpexit. Sapientiæ tibi datum eſt teſtinium. Epheſij verò Dei teſtimonio contradicunt. Luent ſuam ipſorum iniuriam, & nunc morte afficiuntur, cùm praua ſententia & opinione nos replent. Non punit Deus ablatione diuitiarum: immò concedit etiam & largitur malis, vt cùm ſit quibus ſcelera perficere paſſim redarguantur, & affluentes opibus ſua flagitia ob omnium oculos ponant. Paupertas verò tegumentum eſt. Ne vos relinquat fortuna, vt omnium probris & conuitiis veſtra nequitia pateat. Hi quidem valeant. Tu verò tempus tui diſceſſus mihi ſignificato. Omnino te volo conuenire, & cùm de aliis multis, tum de legibus etiam pauca tecum colloqui. Scriptis ea mandaſſem, niſi plurimùm ad rem pertinere iudicarem, vt occulta manerent

Ἡράκλειτος Ἑρμοδώρῳ.

ΔΗλωσόν μοι Ἑρμόδωρε πότε ἀπαίρειν κέκρικας εἰς ἰταλίαν. δέξαιντό σε οἱ ἐκείνης τῆς χώρας θεοὶ καὶ δαίμονες ἡδέως. ὄναρ ἐδόκουν τοῖς σοῖς νόμοις τὰ παρὰ πάσης τῆς οἰκουμένης διαδήματα προσιέναι. καὶ κατὰ τὸ ἔθος τῶν περσῶν ἐγκλείοντα τὸ στόμα προσκυνεῖν αὐτούς. οἱ δὲ σεμνῶς πάνυ καθειστήκεσαν. προσκυνήσουσί σε ἐφέσιοι μηκέτι ὄντα. ὅταν οἱ σοὶ νόμοι πᾶσιν ἐπιτάττωσι. καὶ τότε χρήσονται αὐτοῖς ἀναγκαζόμενοι. θεὸς γὰρ ἐκείνοις ἀφείλετο ἡγεμονίαν. καὶ ἑαυτοὺς ἐνόμισαν ἀξίους δουλεύειν. τοῦτο μεμάθηκα καὶ ἐκ πατέρων. ὅλη ἀσία, κτῆμα ἐγένετο βασιλέως καὶ πάντες ἐφέσιοι λάφυρον. ἀήθεις εἰσὶν ἐλευθερίας ἀληθοῦς καὶ ἀρχῆς. καὶ νῦν ὡς τὸ εἰκὸς ἐπακούσονται κελευόμενοι. οἱ μὴ περιθέντες οἰμώξονται. καὶ μέμφονται θεοῖς ἀθεώτατοι ὅτι αὐτοῖς οὐ πλουτίζουσιν ἀγαθά. οὐ μέμφονται ἴδιον ἦθος ἀφροσύνης. τυφλῶν ἐστι μὴ δέξασθαι ἃ δίδωσι χρηστὰ δαίμων. σίβυλλα ἐν πολλοῖς καὶ τοῦτο ἐφράσθη. ἐξ ἰάδος χώρης ἥξειν σοφὸν ἰταλίησιν. εἶδέ σε πρὸ τοσούτου αἰῶνος ἑρμόδωρε ἡ σίβυλλα ἐκείνη καὶ τότε ἦσθα. ἐφέσιοι δὲ, οὐδὲ νῦν βούλονται ὁρᾶν, ὃν διὰ θεοφορουμένης γυναικὸς ἀλήθεια ἔβλεπε, σοφὸς μεμαρτύρησαι ἑρμόδωρε. ἐφέσιοι δὲ ἀντιλέγουσι θεοῦ μαρτυρίᾳ. ἀποτίσονται ἑαυτῶν ὕβριν· καὶ νῦν ἀποτίννυνται. γνώμης ἀναπιμπλᾶσιν ἡμᾶς κακῆς. οὐκ ἀφαιρούμενος πλοῦτον κολάζει θεός. ἀλλὰ καὶ μᾶλλον δίδωσι πονηροῖς· ἵν' ἔχοντες δι' ὧν ἁμαρτάνουσιν ἐλεγχθήσωνται. καὶ περιουσιάζοντες σκηνοβατῶσιν αὐτῶν τὴν μοχθηρίαν. ἡ δ' ἀπορία παρακάλυμμά ἐστι. μὴ ἐπιλίπῃ ὑμᾶς τύχη. ἵνα ὀνειδίζησθε πονηροὶ ὄντες. οὗτοι μὲν χαιρόντων. σὺ δέ μοι δήλου τὸν καιρὸν τῆς ἐξόδου. πάντως ἐντυχεῖν σοι βούλομαι. καὶ περί γε ἄλλων πάνυ συχνῶν καὶ περὶ αὐτῶν νόμων βραχέα εἰπεῖν. ἔγραφον δ' ἂν αὐτὰ εἰ μὴ περὶ παντὸς ἐποιούμην ἀπόρρητα μεῖναι.

οὐδὲν δὲ οὕτω σιωπᾶται, ὡς ἑνὶ λαλῶν εἷς. καὶ ἔτι μᾶλλον ἡράκλειτος ἑρμοδώρῳ. πολλοὶ οὐ διαφέρουσι κεραμίων ταθρῶν, ὡς μηδὲν στέγειν δύνασθαι. ἀλλ' ὑπὸ γλωσσαλγίας διαῤῥεῖν ἀθηναῖοι ὄντες αὐτόχθονες ἔγνωσαν φύσιν ἀνθρώπων, ὅτι γενόμενοι ἐκ γῆς, ἔσθ' ὅτε διεῤῥωγότα ἔχουσι νοῦν. τούτοις ἐπήγγειλαν φυλακὴν ἀποῤῥήτων διὰ μυστηρίων. ἵν' ὡς φόβῳ σιγῶσιν, ἀλλ' οὐ κρίσει. καὶ μηκέτι χαλεπὸν ᾖ μελετῆσαι τῇ ψυχῇ σιωπᾶν.

Nihil verò ita siletur, vt cum vnus vni loquitur, & hoc magis Heraclitus Hermodoro. Vulgus non differt à fractis vrceis, quòd nihil cōtinere possunt, sed nugando difflure Athenienses, qui erant indigenæ iudicarunt hominum naturam, quoniam ex terra facti multoties dissectum animum haberent. Hos instituerunt ad arcana custodienda per mysteria, vt quasi metu tacerent, non iudicio, & non amplius animæ difficile esset, excerceri ad silentium.

Heraclitis Epistolarum finis.

Τῶν Ἡρακλείτου ἐπιστολῶν τέλος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΚΥΝΙΚΟΥ ΣΙΝΩΠΕΥΣΙ.

EPISTOLAE DIOGENIS CYNICI SINOPENSIBVS.

Ὑμεῖς μὲν ἐμοῦ φυγὴν κατεψηφίσασθε. ἐγὼ δὲ ὑμῶν μονήν. οἰκήσετε γοῦν διὰ τοῦτο, ὑμεῖς μὲν σινώπην. ἐγὼ δὲ ἀθήνας. τουτέστιν ὑμεῖς μὲν μετὰ τῶν ἐμπόρων. ἐγὼ δὲ μετὰ σόλωνος καὶ τῶν τὴν ἑλλάδα ἠλευθερωκότων ἀπὸ τῶν μηδικῶν. καὶ ὑμεῖς μὲν ἡνιόχοις καὶ ἀχαιοῖς χρώμενοι ἀνθρώποις ἐκ τοῦ ἐχθροῦ γένους ἕλλησιν. ἐγὼ δὲ δελφοῖς καὶ ἠλείοις μεθ' ὧν καὶ θεοὶ πολιτεύονται. ἀλλ' ὤφελε τοῦτο μὴ νῦν ὑμῖν δόξαι. ἀλλ' ἔτι πάλαι καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς ἱκέτου. νυνὶ δὲ ἓν τοῦτο δέδοικα μὴ διὰ τὴν πατρίδα ἀπιστηθῶ μείζιος εἶναι. τὸ μὲν οὖν πρὸς ὑμῶν με φυγαδευθῆναι συνηγορεῖ. καὶ πιστεύω αὐτῷ μᾶλλον τοῦ ἑτέρου. κρεῖττον γὰρ παρὰ πολὺ διαβάλλεσθαι πρὸς ὑμῶν, ἢ ἐπαινεῖσθαι. ὅμως μέντοι δέδοικα τοῦτο μή με ὁ κοινὸς περὶ πατρίδος λόγος βλάψῃ. ἄλλου δέ τινος, οὐδὲ λόγος. κρεῖττον γάρ που δήποτε οἰκεῖν, ἢ σὺν ὑμῖν οὕτως ὑμῖν προσενεχθεῖσιν.

Vos me exilio damnastis, ego vos domo. Nam vos Sinopem habitatis, ego autem Athenas: hoc est, vos cum negociatoribus, ego cum Solone, & his qui Græciam à Medis liberauerunt. Vos quidem Argiuis & vicinis Achæis: & hominum genere Græcis inimico vtimini: ego Delphis & Eliensibus, quibuscum & dij habent consuetudinem. Sed hoc ne nunc vobis primum videatur vtile, nobis iam pridem fuit Icetæ patris temporibus. Nunc verò id vnum vereor, ne patriæ gratia non credar molestus esse. Quòd enim me exilio damnastis, hoc in meam facit defensionem, & nihil hoc mihi magis persuadet. Si quidem longè melius est, à vobis accusari, quàm laudari. Verùm tamen timeo, ne cominus, qui de patria mea sermo habetur, mihi noceat, neque alterius rei vllam rationem habeatis. Melius enim est, vbicunque, quàm ita vobiscum habitare.

Ἀντισθένει.

Ἀνέβαινον εἰς ἄστυ ἐκ πειραιῶς. καὶ περιτυγχάνει μοι μειράκια ἄττα θρυπτόμενα ἀπὸ συμποσίου τινὸς ἐγηγερμένα. καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς, ἐπεὶ ἄγχου ἐγενόμην ἀνάγωμεν ἔλεγον ἀπὸ τοῦ κυνός. κἀγὼ ἐπεὶ τοῦτο ἤκουσα, θαῤῥεῖτε ἔφην. οὐδεὶς ὁ κύων τεῦτλα οὐ δάκνει. οἱ δ' ὡς τοῦτο ἔλεξα ἐπαύσαντο ἀλύοντες. καὶ τοὺς στεφάνους οὓς εἶχον περὶ τῇ κεφαλῇ καὶ τὰ ξαχήλῳ διαῤῥήξαντες ἐξέβαλον, καὶ τὰς χλανίδας εὐκόσμως περιεβάλλοντο καὶ ἥσυχοι εὖ μάλα ἕως εἰς ἄστυ ἠκολούθουν, ἐπακροώμενοι τὸν λόγων, οὓς πρὸς ἐμαυτὸν διεξῄειν.

Antisthenі.

Cvm ex Pireo, in vrbem ascenderem, à conuiuio quodam adolescentuli, obuiam mihi facti sunt, malè mihi cantu blandientes. Qui cùm tanquam hamus moratus essem, Abscedamus à cane, dixerunt. Tunc ego: Esto, inquam, bono animo, hic canis talia non mordet. Quòd simulac dixi, tristitia quadam affecti, coronas capite deiectas, laniatásq; & prætextatas, quas ad ornatum induerant, abiecerunt: & taciti, meis verbis auditis, continuò in vrbem reuersi sunt.

Ἱππαρχίᾳ.

Ἀγαμαί σε τῆς ἐπιθυμίας ὅτι τοῦ φιλοσοφίας ὠρέχθης γυνὴ οὖσα. καὶ ὅτι τῆς ἡμετέρας αἱρέσεως ἐγένηθης, ἣν διὰ τὸ αὐστηρὸν καὶ οἱ ἄνδρες κατεπλάγησαν. ἀλλ' ὅπως καὶ τέλος ἐπιθῇς τῇ ἀρχῇ σπούδασον.

Hipparchæ.

Delector desiderio tuo, quòd mulier philosophiam expetas, & nostram complexa sis opinioné, cuius austeritate etiā viri perterrētur. Verùm vt principij tui optatū finé consequaris, contende.

Quem

Quem consequeris, scio, si à Crate, viro, persapiente, & nobis, philosophiæ auctoribus non discesseris. Crebras autem nobis literas dato: multa nanque possunt epistolæ, neque minorem vim habent, quàm præsens disputatio.

Antipatro.

NOli nos reprehendere, quod cùm nos in Macedoniam accersiueris, tibi non paruimus: nō enim eò feci, vt Atheniensem salem tuæ mensæ prætulerim. Neque contentam in me ambitionem suspiceris, quarum gratia alij fortasse id facerent, vt multitudini magnanimi viderentur, quòd reges parui facerent. Sed nobis, quàm Macedonum mensa, Atheniensis sal longè est familiarior. Nostri igitur dogmatis obseruantia, potiùs quàm tui contemptu, tibi non paruimus. Ignosce igitur nobis. Siquidem si pecora essemus, ignosceres non parentibus. Neque enim & regis & pecoris victus idem est. Quamobrem sine fortunate, Antipater, vnum quemque ibi viuere, vbicunque ei licet, hoc enim præ cæteris regium est.

Perdicæ.

SI contra gloriam pugnare vis, quæ inimicorum fortissima, plus quàm Thraces & Pæones te offendit, abiectis hominum affectibus, me accerse: possum enim hanc subire militiam. Verùm si quid adhuc aduersus homines tibi faciendum relinquitur, & hoc fermè bellum non sentis, sine nos Athenis esse, & Alexandri milites ad te accersito, quorum opera & auxilio, & Illyricos, & Scythas subegit.

Crateti.

CVm Thebas proficiscereris, sub meridiem, ex Pireo, vrbem ascendi. Cúmque ob calorem vehementiùs sitirem, fontem petij. Ibi promenti mihi ex pera, poculum, quidam Deorum, qui forensium curam habent, ante oculos astitit, qui iunctis in cauum manibus, è fonte aquam hausit, bibitque. Tunc ego id mihi commodius poculum arbitratus, tam bono, & bonarum rerum præcepto vti non puduit, & sapienter quidem. Abieci igitur, quod habebam poculum: & inuentis, qui Thebas venirent, tam præclarum inuentum tibi quàm primùm literis significandum duxi, quippe qui nihil bonorum sine te cognoscendum mihi statuerim. Tu autem hoc publicè in foro dissemines, velim. Sunt & nobis alia præterea multa, sapientiæ plena. Ampla nanque natura est, quam opinione & vita eiectam, in hominum salutem conuertimus.

Patri Icetæ.

NOn molestè fero, Pater, quòd canis appellor, & duplici induor pallio, & peram fero, & baculum. Siquidem potiùs lætandum tibi est, quàm iniquo animo ferendum, quòd paucis contentus sit filius tuus, & iis liber opinionibus, quib. omnes seruiunt, & Græci & Barbari. Nomē enim cū rebus insitū nō sit, nota quædā est quodāmodo gloriosa. Cœli namq; canis appellor, quoniā illius similis sū.

ἐπιθήσῃς οὐκ οἶδα εἰ κράτητός τε τοῦ συνδυνέτου μὴ ἀπολίποιο, ἡμῖν τε τοῖς εὐεργέταις τῆς φιλοσοφίας θαμινὰς ἐπιστέλλῃς. δύνανται γὰρ ἐπιστολαὶ πολλά, καὶ οὐχ ἥττονα τῆς πρὸς παρόντας διαλέξεως.

Ἀντιπάτρῳ.

ΜΗ μέμφου με ὅτι σοι μεταπεμπομένῳ ἡμᾶς ἐπὶ Μακεδονίαν οὐκ ἐπειθόμην. οὐδ᾽ ὅτι τοὺς Ἀθήνησιν ἅλας προὐκρίναμεν τῆς παρὰ σοῦ τραπέζης. οὐ γὰρ δι᾽ ὑπεροψίαν τοῦτ᾽ ἐπράξαμεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ διὰ φιλοδοξίαν δι᾽ ἣν τάχ᾽ ἴσως ἕτεροι ἂν ἐποίησαν, ἵνα τινὲς τοῖς πολλοῖς μεγάλοι δόξωσι βασιλεῦσι δυνάμενοι ἀντιλέγειν. συγγίνωσκε οὖν. καὶ γὰρ εἰ πρόβατα ἦμεν, συνέγνως ἂν μὴ πειθεῖσιν ὅτι οὐκ ἦν προβάτου τε τροφὴ καὶ βασιλεῦσιν ἡ αὐτή. φυλακῇ οὖν τῆς οὐσίας μᾶλλον ἀντείπαμέν σοι, καὶ οὐχ ὑπεροψίας. ἔα οὖν ἕκαστον ὅπου δύναται ζῆν. βασιλικὸν γὰρ τοῦτο, καὶ οὐ τὸ ἕτερον.

Περδίκκᾳ.

ΕΙ μὲν ταῖς δόξαις ἤδη πολεμεῖς, λέγω δὲ τοῖς ἰσχυροτέροις ἐχθροῖς καὶ πλείονα καταβλάπτουσί σε Θρᾳκῶν τε καὶ Παιόνων, καταστρεφόμενος τὰ τῶν ἀνθρώπων πάθη, μετάπεμπέ με. δύναμαι γὰρ εἰς τὸν πρὸς αὐτὰ πόλεμον καὶ στρατηγεῖν. εἰ δέ τι σοι τὰ πρὸς ἀνθρώπους ἔργα λείπεται καὶ τούτου τοῦ πολέμου σχεδὸν ἀναισθανῇ, ἔα μὲν ἡμᾶς Ἀθήνησι καθέζεσθαι. μετάπεμπε δὲ τοὺς Ἀλεξάνδρου στρατιώτας, οἷς κἀκεῖνος ἐπικούροις χρώμενος, Ἰλλυριοὺς καὶ Σκύθας ὑπέταξεν.

Κράτητι.

ΧΩρισθέντος σου εἰς Θήβας, ἀνέβαινον ἐκ Πειραιῶς ὑπὸ μέσην ἡμέραν. καὶ διὰ τοῦτο λαμβάνει με δίψος καρτερόν. ὥρμησα οὖν ἐπὶ τὴν Πάνωπος κρήνην. καὶ ἕως ἐγὼ τὸ ποτήριον ἐκ τῆς πήρας ἐξῄρουν, ἧκέ τις θεῶν θεράπων τῶν τὴν χώραν ἐργαζομένων. καὶ συνάψας κοίλας τὰς χεῖρας ἠρύετο ἀπὸ τῆς κρήνης καὶ οὕτως ἔπινεν. καὶ ἐγὼ δόξαν μοι ποτηρίου σοφώτερον εἶναι οὐκ ᾐδέσθην διδασκάλῳ αὐτῷ τῶν καλῶν χρήσασθαι. ἀπορρίψας οὖν τὸ ποτήριον ὃ εἶχον καὶ σοὶ εὑρών τινας ἐπὶ Θηβῶν ἀνερχομένους τὸ σοφὸν τοῦτο ἐπέσταλκα οὐδὲν βουλόμενος τῶν καλῶν δίχα σου ἐπίστασθαι, ἀλλὰ καὶ σὺ διὰ τοῦτο πειρῶ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλειν, ἵνα πολλοὶ δὴ τρίβουσιν ἄνθρωποι. ἔσται γὰρ ἡμῖν οὕτω καὶ ἄλλα σοφὰ παρὰ τὸ κατὰ μέρος εὑρεῖν. πολλὴ γὰρ ἡ φύσις, ἣν ἐκβαλλομένην ὑπὸ τῆς δόξης ἐκ τοῦ βίου, ἐπὶ σωτηρίᾳ ἀνθρώπων κατάγομεν ἡμεῖς.

Τῷ πατρὶ Ἱκέτῃ.

ΜΗ ἀνιῶ ὦ πάτερ ὅτι κύων λέγομαι καὶ ἀμπέχομαι τρίβωνα διπλοῦν καὶ πήραν φέρω κατ᾽ ὤμων καὶ ῥάβδον ἔχω διὰ χειρός. οὐ γὰρ ἄξιον ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἀνιᾶσθαι, μᾶλλον δὲ ἥδεσθαι, ὅτι ὀλίγοις μὲν ἀρκεῖται ὁ παῖς σου, ἐλεύθερος δὲ ἐστι δόξης ᾗ πάντες δουλεύουσιν Ἕλληνές τε καὶ βάρβαροι. τὸ γὰρ ὄνομα πρὸς τὸ μὴ συμπεφυκέναι τοῖς πράγμασι, σύμβολον δ᾽ εἶναι, ἔνδοξόν πως ἐστί. καλοῦμαι γὰρ κύων ὁ οὐρανοῦ, οὐχ ὁ γῆς. ὅτι ἐκείνῳ εἰκάζω

ἐμαυτὸν ζῶν οὐ κατὰ δόξαν, ἀλλὰ κατὰ φύσιν ἐλεύθερος ὑπὸ τὸν δία. εἰς αὐτὸν ἀνατεθεικὼς τἀγαθόν. τὴν δὲ στολὴν καὶ ὅμηρος γράφει τὸν τῶν ἑλλήνων σοφώτατον φορέσαι, ἡνίκα οἴκαδε ἐπανῄει ἐξ ἰλίου ἀθηνᾶς ὑποθημοσύνῃσιν. οὕτω καλή ἐστιν ὡς μὴ ἀνθρώπων εὕρεμα ὁμολογεῖσθαι, ἀλλὰ θεῶν. Φάρος μέν οἱ περὶ τὰ χιτῶνά τε εἵματ' ἔδωκε. Λωγαλέα ῥυπόωντα κακῷ μεμορυγμένα καπνῷ. Ἀμφὶ δὲ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἕσσ' ἐλάφοιο. Ψιλόν. δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην. Θάρρει οὖν πάτερ ἐπὶ τῷ ὀνόματι ᾧ καλοῦσιν ἡμᾶς ἐπὶ τῇ στολῇ. ἐπεὶ ὁ μὲν κύων ἐστὶ πρὸς θεῶν ἡ δὲ, εὕρεμα θεοῦ.

Εὐγνησίῳ.

Ἧκον εἰς κόρινθον ἐκ μεγαρέων. διαπορευόμενος τὴν ἀγορὰν παρέσταμαι διδασκαλείῳ τινὶ παίδων καί μοι ἐπεὶ οὐκ ἐρραψῴδουν ἔδοξε πυθέσθαι. τίς ἦν ὁ διδάσκων αὐτούς, καὶ ἀπεκρίναντο διονύσιος ὁ τῆς σικελίας τύραννος. κἀγὼ δόξας αὐτοὺς ἐρεσχελεῖν πρός με, καὶ τοῦτο οὐχ ἁπλῶς ἀποκεκρίσθαι παρελθὼν ἐπί τι βάθρον ἐκάθισα εὐκόσμως ἀναμένων αὐτόν. ἐλέγετο γὰρ πρὸς ἀγορὰν ὡρμηκέναι. καὶ δὴ οὐ διαγίνεται πολὺς χρόνος. καὶ ἐπιστρέφεται ὁ διονύσιος. κἀγὼ ἐξαναστὰς προσαγορεύω τε αὐτὸν καὶ ἐπιλέγω ὡς οὐκ εὖ διονύσιε διδάσκεις. ὁ δέ με δόξας συνάχθεσθαι αὐτῷ ἐπὶ τῇ πτώσει τῆς τυραννίδος καὶ τῷ παρόντι σχήματι τοῦ βίου, τοιαῦτα εἶπεν ὦ διόγενες. εὖ ποιεῖς συναλγῶν ἡμῖν. κἀγὼ προσέθηκα τῷ οὐκ εὖ, τὸ ἀληθῶς. ἀλλ' ἐγὼ μὲν οὐχ ὅτι τῆς τυραννίδος ἀφῄρησαι, ἄχθομαι ὦ διονύσιε, ἀλλ' ὅτι ἐλευθεριάζεις ἐν τῇ ἑλλάδι τανῦν καὶ περισέσωσαι ἀπὸ τῶν ἐν σικελίᾳ κακῶν. οἷς ἔδει σε ἀποθανεῖν τοσαῦτα ἐργασάμενον φαῦλα γῆν καὶ θάλατταν.

Κράτητι.

Ἐπυθόμην σε τὴν οὐσίαν ἅπασαν κατενεγκεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ παραχωρῆσαι τῇ πατρίδι. καὶ στάντα ἐν μέσῳ κηρύξαι κράτης κράτητος κράτητα ἀφίησιν ἐλεύθερον. ἡσθῆναι οὖν ἐπὶ τῇ δωρεᾷ τοὺς πάντας ἀστοὺς καὶ ἀγασθῆναι ἡμᾶς τοὺς τῶν τοιούτων ἀνθρώπων ποιητάς. ἐθελῆσαι δὲ διὰ τοῦτο μεταπέμψαι ἡμᾶς ἀθήνηθεν. σὲ δὲ ἐπιστάμενον τὴν ἡμετέραν κρίσιν κωλῦσαι. ἐνταῦθα μὲν οὖν ἐπαινῶ σε τοῦ νοῦ. ἐπὶ δὲ τῇ παραδόσει τῆς οὐσίας καὶ ἄγαμαι. ἐπεὶ θᾶττον ἢ προσεδόκησα κρείττων ἐγένου τῶν δοξῶν. ἀλλὰ διὰ ταχέων ἐπάνηκε. ἔτι γάρ σοι δεῖ πρὸς τἄλλα συνασκήσεως καὶ χρονίζειν ἔνθα μὴ εἰσὶν ὅμοιοι οὐκ ἀσφαλές.

Μητροκλεῖ.

Μὴ μόνον ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ καὶ τῷ ὀνόματι καὶ τῇ διαίτῃ θάρρει μητρόκλεις, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ αἰτεῖν ἀνθρώποις τὰ σωτήρια οὐ γὰρ αἰσχρόν. βασιλεῖς γέ τοι καὶ δυνάσται παρὰ τῶν ὑποτεταγμένων αἰτοῦσι χρήματα, στρατιώτας, ναῦς, σῖτον, καὶ οἱ κάμνοντες παρὰ τῶν ἰατρῶν φάρμακα, καὶ οὐ μόνον πυρετοῦ, ἀλλὰ καὶ φρίκης καὶ λοιμοῦ. καὶ οἱ ἐρασταὶ παρὰ τῶν παιδικῶν φιλήματα καὶ ἀπαφήματα. τὸν δὲ ἡρακλέα παρὰ τῶν ἀναισθήτων φασὶ καὶ ἰσχὺν λαμβάνειν.

Nam non secundùm opinionem, sed secundùm naturam viuo, sub Ioue, liber & in eo, non in proximo bonum repono. Et stola quidem Homerus Vlyssem, Græcorum sapientissimum, cùm domum rediret ex Ilio, Mineruæ monitu indutum scribit, quæ tam pulchra esset, vt non hominum, sed Deorum inuentum profiteretur.

Et vestem tunicámque dedit, velamina prima,
Vilia, nigranti iam pridem sordida fumo,
Et leuia adiecit velocis tergora cerui,
Et baculum, & turpem pertusámque vndique peram,
Hanc ansa è tortis humero suspenderat herbis.

Esto igitur bono animo Pater: nec nominis, quo me appellant, nec stolæ te pigeat. Nam alterum canis inuentum est, alterum Dei.

Eugnesio.

VEni Megaris Corinthum, vbi in forum profectus, ad puerorum ludum constiti. Qui cùm non rectè versus canerent, sciscitanti mihi: Quinam ipsorum esset præceptor? responderunt, Dionysium Siciliæ tyrannum. Quos quum me irridere, neque verum dicere arbitrarer, ludum ingressus, sedato animo sedi, illum expectans: hi in forum enim profectum dicebant. Non multò pòst redijt. tum ego assurgens, his eum verbis compello: Quàm non bene Dionysi doces. Ipse verò me misericordia motum existimās, ob amissam tyrannidem, & fortunæ mutationem: Hoc inquit, pacto, Diogenes, humanæ se res habent. Verùm tu perhumanè facis, cùm nostræ misereris calamitatis. Cui ego verum aperui: Non quòd tyrannidem, inquam, amiseris, iccirco doleo, Dionysi: sed quòd liberè in Græcia versaris, quódque à Syculis calamitatibus liberatus es, quibus te absumi oportuit, cùm terra marique mala commiseris.

Crateti.

AVdiui te vniuersum patrimonium tuum in fiscum contulisse, & in mediū clara voce prædicasse: Crates, Cratetis filius, Cratetem liberū fecit. & hoc dono vniuersam ciuitatem delectari: nósque admirari talium virorum artifices: & hac gratia voluisse nos Athenis ad se accersere, nisi tu sententiæ nostræ haud ignarus, dissuasisses. Laudo animum tuum, & te res tuas in publicum contulisse maiorem in modum lætor: quippe qui ocyus, expectatione melior quàm opinarer, euaseris. Verùm tu quamprimum ad nos redeas, velim: adhuc enim opus est in aliis exercearis. Si quidem minimè tutum est, vt illic moram trahas, vbi tui similes non inuenias.

Metrocli.

NOli stolæ, Metrocles, & nomini & vitæ tantùm confidere, etiam petendo ab hominibus necessaria, non enim turpe est. Nam reges & principes à subditis pecunias, milites, naues: & qui aduersa laborant valetudine à medicis remedia: amantes ab iis quas in deliciis habent, oscula & contactus postulant. Et herculem ferunt etiam à sensu carentibus vires accepisse. Non

tamen

tamen gratuitò petendum eſt,neque vt deteriora: Sed ad ſalutem omnium, naturæ neceſſitatem petere oportet. Quod cùm feceris, Herculem Iouis filium imitare,vt ſcilicet maior a reddas, quàm accipias. Quorſum hæc?Quòd non ad veritatem eſt gloria, pro qua vbique contende, & ſi nihil conſequaris. Bona enim quædam conſuetudo eſt huiuſmodi, aduerſum hæc bellum. Ferunt Socratem dicere: Bonos non petere, ſed poſtulare. Eorum enim omnia eſſe, quemadmodum & deorum. Quod hinc colligere conabatur, quoniam dij omnium domini ſunt, communia autem amicorum. Qui bonus eſt, is Deo amicus eſt. Petes igitur tua.

Crateti.

ET ad ſtatuas, quæ in foro ſunt accede, & panem: pete hæc enim cura quodammodo bona eſt. Inuenies enim homines, qui minus quàm ſtatuę ſentiunt,& ſpadonibus potiùs, & ſcurris, quàm tibi,quicquam largiantur. Noli admirari: quiſque proximum ſibi, & non qui longè abeſt, veneratur. Proximi autem ſunt, & qui multitudini placent, ſpadones potiùs, quàm philoſophi.

Eidem.

MVlti cùm breuem & facilem viam, quæ ducit ad felicitatem,eſſe audiunt, volunt, quemadmodum, & nos, philoſophari: cùm verò ad eam perueniunt, & eius intuentur difficultatem, tanquam feſſi deſiſtunt. Inde non ſuam mollitiem, ſed torporem noſtrum accuſant. Verùm tu ſine eos dormire in ſuis voluptatibus, in quibus non eo labore viuunt, in quo nos eſſe dicunt: ſed longè grauiori,cuius gratia omni tempore turpiſſimè ſeruiunt. Tu verò perſeuera,vt cœpiſti, & reſiſte pariter voluptati,& annitere labori. Vtrunque enim nobis certare ſolet, & in primis nobis eſſe impedimento, illa, quidem,quòd ad turpia nos allicit:hîc quòd metu nos à Virtute abducit.

Apollexidi.

MVlta quæ peræ noſtræ oneri erant; abiecimus, Apollexis, catinum videlicet: & poculum: cùm alterius loco, pane; in quo concauum eſt, alterius, manu vti me poſſe intelligam. Neque me pudet huius doctrinæ auctorem, quemuis puerum oſtendere. Non enim decet vtile ad libertatem aſſequendam inuentum contemnere, ſed complecti.

Antipatro.

REprehendis vitam noſtram,tanquam laborioſam:& propter eius aſperitatem, omnibus odioſam. Ego autem ſponte mea eam complector, vt quicunque me imitantur, non omnino voluptatibus dediti videantur.

Eidem.

Aſſeris,vt audio,nihil mirum quòd duplex pallium & peram ferimus: ego autem neutrum horum admiratione dignum planè confiteor, ſed bonum vtrumq;,cùm ſponte proficiſcitur. Si quidē nō corpus dūtaxat hac victus tenuitate vti oportet,

οὐ γὰρ προσῆκε αἰτεῖν, οὐδὲ ἐπὶ χείροσιν ἀντάλλαγῇ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ πάντων ἐστὶν ἀνθρώποις τὰ πρὸς τὴν φύσιν, καὶ ἐπὶ τῷ ταῦτα ποιεῖν Ἡρακλεῖ τῷ Διός. καὶ ἔχειν ἀμείβεσθαι πολὺ κρείττονα ὧν λαμβάνεις αὐτός. τίνα ταῦτα, μὴ πρὸς τὴν ἀλήθειαν εἶναί σοι τὴν μάχην τοῦτο πράσσοντι, ἀλλὰ πρὸς τὴν δόξαν, ᾗ πάντῃ μάχου, κἂν μηδέν σε ἐπείγῃ. καλὸν γάρ τοι ἔθος καὶ ὁ πρὸς τὰ τοιαῦτα πόλεμος. Σωκράτης δὲ ἔλεγε μὴ αἰτεῖν τοὺς σπουδαίους, ἀλλ' ἀπαιτεῖν. εἶναι γὰρ αὐτῶν τὰ πάντα ὡς καὶ τῶν θεῶν. καὶ τοῦτ' ἐπειρᾶτο συνάγειν ἐκ τοῦ κυρίους μὲν ὑπάρχειν τῶν πάντων τοὺς θεούς. κοινὰ δὲ τὰ τῶν φίλων. φίλον δ' εἶναι τῷ θεῷ τὸν σπουδαῖον. αἰτήσεις τοίνυν τὰ ἴδια.

Κράτητι.

ΚΑὶ τοὺς ἀνδριάντας τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ προσιὼν αἴτει τὰ ἄλφιτα. καλὴ γάρ πως καὶ ἡ τοιαύτη μελέτη. ἐντεύξῃ γὰρ ἀνθρώποις ἀπαθεστέροις ἀνδριάντων. καὶ ὅταν σοῦ μᾶλλον γάλλοις καὶ κιναιδολόγοις μεταδιδῶσι, μὴ θαύμαζε. τιμᾷ γὰρ ἕκαστος τὸν πλησίον. εἰσὶ δὲ οἱ τοῖς πολλοῖς ἀρέσκοντες γάλλοι μᾶλλον ἢ φιλόσοφοι.

Τῷ αὐτῷ.

ΟΙ πολλοὶ τὸν εὐδαιμονισμόν, ὅταν μὲν σύντομον ὁδὸν ἐπ' εὐδαιμονίαν φέρουσαν ἀκούσωσιν, ἵενται καθάπερ ἡμεῖς ἐπὶ φιλοσοφίαν. ὅταν δ' ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἀφίκωνται καὶ αὐτῆς τὴν χαλεπότητα θεάσωνται ὡς οἱ ἀσθενοῦντες ὀπίσω ἀναχωροῦσιν, εἶτα μέμφονταί ποτε οὐχ αὑτῶν τῆς μαλακίας. ἀλλὰ τῆς ἡμῶν ἀμαθίας. ἔα οὖν τούτους μὲν ὅπως ἐσπουδάσασιν ταῖς ἡδοναῖς συγκαθεύδειν. καταλήψεται γὰρ αὐτοὺς ζῶντας οὐχ εἰς ὃν ἡμᾶς διαβάλλουσι πόνος, ἀλλ' οἱ μείζονες δι' οὓς πάσῃ προστασίᾳ δουλεύουσιν αἰσχρῶς. σὺ δὲ ἐπίμενε ἐν τῇ ἀσκήσει ὥσπερ ἤρξω καὶ σπούδαζε κατ' ἴσον ἡδονῇ ἀντιτάττεσθαι καὶ πόνῳ. ἐπεὶ καὶ κατ' ἴσον ἀμφότερα πολεμεῖν ἡμῖν πέφυκε. καὶ εἰς τὰ πρῶτα ἐμποδίζειν. ἡ μὲν, διὰ τὸ ἐπὶ τὰ αἰσχρὰ ἄγειν. ὁ δὲ, διὰ τὸ ἀπὸ τῶν καλῶν ἀπάγειν τῷ φόβῳ.

Ἀπολλήξιδι.

ΑΠεθέμην τὰ πολλὰ τῶν τὴν πήραν βαρυνόντων. πίνακα μὲν, διδαχθεὶς ἐν ἄρτῳ τὸ κοῖλον εἶναι. ποτήριον δὲ τὰς χεῖρας. καὶ οὐκ ἔστιν αἰσχύνη τὸν ἐπιστάτην εἰπεῖν ὅτι παῖς ἦν ἔτι. οὐκ ἔδει δὲ τὴν εὕρεσιν εὔχρηστον οὖσαν, διὰ τὴν ἡλικίαν παρελθεῖν, ἀλλὰ προσδέξασθαι.

Ἀντιπάτρῳ.

ΜΕμφῃ μου τὸν βίον ὡς ἐπίπονον. καὶ διὰ χαλεπότητα ὑπ' οὐδενὸς ἐπιτηδευθησόμενον. ἐγὼ δὲ ἑκὼν αὐτὸν ἐπέτεινα, ἵνα γνῶσιν οἱ μιμούμενοί με μὴ τέλεον ἡδυπαθεῖς εἶναι.

Τῷ αὐτῷ.

ΑΚούω λέγειν σε μηδέν με ποιεῖν παράδοξον διπλοῦν τρίβωνα φοροῦντα, καὶ πήραν ἐξημμένον. ἐγὼ δὲ θαυμαστὸν μὲν οὐδέν φημι τούτων. καλὸν δὲ ἑκάτερον αὐτοῖν ἀπὸ διαθέσεως ἐπιτηδευόμενον. οὐ γὰρ μόνον τὸ σῶμα τῇ λιτότητι, ἀλλα

καὶ τὴν ψυχὴν σὺν αὐτῷ ἐπαγγέλλεσθαι μὲν πολλά, πράττειν δὲ μηδὲ τὰ ἀρκοῦντα, ἀλλ' ἅμα τῷ λόγῳ τὸν βίον ἀκόλουθον ἐπιδείκνυσθαι. ὃ δεῖ πειρῶμαι ποιεῖν καὶ μαρτυρεῖν μοι. ἴσως ὑπολήψῃ με λέγειν, τὸν ἀθηναίων δῆμον ἢ τῶν κορινθίων ἀδίκους μάρτυρας. τὴν ἐμαυτοῦ ψυχὴν φημὶ ἣν οὐκ ἔστι λαθεῖν ἁμαρτάνοντα.

Ἀπολλήξιδι.

Ἐνέτυχόν σοι περὶ οἰκήσεως καὶ χάριν ὑπεσχόμην: κοχλίαν δὲ θεασάμενος εὗρον οἴκησιν ἀλεξήνεμον. ἀπολέλυσο οὖν τῆς ὑπηρεσίας καὶ σύγχαιρε ἡμῖν τὴν φύσιν εὑρίσκουσιν.

Ἀνταλκίδῃ.

Ἀκούω σε γράφειν περὶ ἀρετῆς πρὸς ἡμᾶς καὶ τοῖς γνωρίμοις ἐπαγγέλλεσθαι διὰ τῆς γραφῆς πείθειν ἡμᾶς περὶ σοῦ φρονεῖν τι. ἐγὼ δὲ οὐδὲ τὴν τοῦ Τυνδάρεω θυγατέρα ἐπαινῶ τὴν εἰς τὸν οἶνον τὸ νηπενθὲς βαλοῦσαν φάρμακον. ἔδει γὰρ αὐτὸ προσενέγκασθαι χωρὶς οἴνου. οὐδὲ σὺ ὡς παρόντων μὲν ἡμῶν οὐδὲν ἐπεδείξω σπουδῆς ἄξιον. διὰ γραμμάτων δὲ ὑπολαμβάνεις ἡμᾶς πείσειν. ταῦτά σοι γράφειν ἔσχον ἵνα μὴ διὰ τῶν ἀψύχων ἡμῖν προσφωνῇς, ἀλλὰ παρὼν αὐτός.

Ἀπολλήξιδι.

Μηνόδωρον φιλόσοφον παρεκάλεσάν με συστῆσαί μοι μεγαρικοὶ νεανίσκοι γελοιοτάτην σύστασιν. ὅτι μὲν γὰρ ἄνθρωπος ἐστίν, ἐκ τῶν εἰκόνων εἴσῃ. εἰ δὲ καὶ φιλόσοφος διὰ βίου καὶ λόγου. ὁ γὰρ καθ' ἡμᾶς σπουδαῖος δι' ἑαυτοῦ συνίσταται.

Ἀναξιλάῳ.

Πυθαγόρας ἑαυτὸν ἔλεγεν εὔφορβον γεγενῆσθαι τὸν πάνθου. ἐγὼ δὲ νέον ἐμαυτὸν ἐπέγνων ἀγαμέμνονα. σκῆπτρόν τε γάρ ἐμοῦ ἐστι τὸ βάκτρον. καὶ χλαμὺς ὁ διπλοῦς τρίβων. ἡ δὲ πήρα παρὰ δέρματος ἀλλαγὴν ἀσπίς. εἰ δὲ μὴ καρηκομῶ, νέος ἦν ἀγαμέμνων. γέρων δ' αὖ γενόμενος ἐψιλοκόρσησε. τοιαῦτα γὰρ ἄξιον φρονεῖν καὶ λέγειν πρὸς τὸν αὐτὸς ἔφα λέγοντα.

Μελησίππῳ.

Ἤκουόν σε λελυπῆσθαι ὅτι τὰ ἀθηναίων τέκνα πληγὰς ἡμῖν ἐνέτεινε μεθύοντα. καὶ δεινὰ πάσχειν εἰ σοφία πεπαρῴνηται. σὺ δὲ ἴσθι ὅτι διογένους μὲν ἐπλήγη σῶμα ὑπὸ τῶν μεθυόντων. ἀρετὴ δὲ οὐκ ᾐκίσθη. ἐπεὶ μήτε κοσμεῖσθαι πέφυκεν ὑπὸ φαύλων, μήτε αἰσχύνεσθαι. διογένης μὲν δὴ οὐχ ὑβρίσθη. κακῶς δ' ἔπαθεν ὁ ἀθηναίων δῆμος. ἐν ᾧ τινες ἔδοξαν ἀρετῆς ὑπεριδεῖν. διὰ γοῦν τὴν ἑνὸς ἀφροσύνην κατὰ δήμους ἀφραίνοντες ἀπόλλυνται βουλευόμενοι τὰ μὴ προσήκοντα. καὶ στρατευόμενοι δέον ἠρεμεῖν, εἰ δὲ τὴν ἀρχὴν τὴν ἀπόνοιαν ἔστησαν, οὐκ ἂν ἐπὶ ταῦτα ἐχώρουν.

Ἀμυνάνδρῳ.

Γονεῦσι χάριτας οὐχ ἑκτέον, ἐπεὶ φύσει γέγονε τὰ ὄντα, οὔτε τῆς ποιότητος. ἡ γὰρ τῶν στοιχείων σύγκρασις, αἰτία ταύτης. καὶ μὴν καὶ τῶν κα-

sed etiam vnà animam. Neque multa promittenda sunt, facienda autem quibus contenti sumus. Sed vitæ verba consentanea ostendere, & quæ audeo facere, ea & testari decet. Fortasse Atheniésem populum aut Corinthiorum, iniquos testes me dicere suspicaberis: meam dico animam, quam mea peccata latêre minimè possunt.

Apollexidi.

PErij abs te domum, & mihi gratiam habuisti. Deinde cùm propius considerarem, inueni mihi domum, ventorum remedium, dolium videlicet, non muros. Ab hac igitur cura me absolui: quare gratulare nobis, naturæ inuentoribus.

Antalcidi.

AVdio te de virtute ad nos scribere, & familiaribus polliceri, oratione tua nos adducturum, vt de te rectè sentiamus. Ego autem Tyndari filiam non laudo, quæ medicamentum ad dolorem leniendum vino immiscuit, quoniam sine vino afferre id oportuit. Tu quidem nihil studioso homine dignum præ te tulisti, sed literis te nobis persuasurum arbitraris. Hoc habui quod ad te scriberem, ne per inania, sed tu ipse coram nos alloquaris.

Apollexidi.

ROgarunt me Megarenses adolescentuli, vt, tibi Menodorum philosophum commẽdarem: ridiculam sanè commendationem. Nam quòd homo sit, ipsa hominis effigie: quòd philosophus, vita & moribus cognosces. Qui enim bonus est, per seipsum commendatur.

Anaxilao.

PYthagoras Euphorbium, Panthi filium, se fuisse dicebat. Ego autem, cùm essem iuuenis, Agamemnonem fuisse memini. Sceptrum namque meum, baculus est: & sagum, duplex pallium, Sacculus verò ob pellis imitationem, clypeus. Quòd si comam non nutrio, iuuenis tunc eram Agamemnon: nunc senex, caluus factus sum. Huiusmodi meritò & sentiri & dici possunt ad eum, qui se sapientem profitetur.

Melesippo.

AVdio, quàm iniquo animo feras, quòd Athenienses ebrij me verberarunt: & grauibus cõtumeliis affici sapientiam conquereris. Certò tamen scias velim, Diogenis corpus ab ebriis verberibus affectum, Virtutem verò minimè: quippe quæ neque honestari possit à prauis, neque vituperari. Diogenes igitur nullam accepit iniuriam, sed Atheniensis populus, ex quo nonnulli virtutem cõtemnere videntur. Itaque propter vnius amentiam, publicè insipientes pereunt, cùm quæ nulli omnino vsui sunt, consulant: & exercitum parent, vbi quietè viuere oporteret. Quòd si à principio suam cohibuissent stultitiam, nunquam in huiusmodi mala incidissent.

Amynandro.

NOn idcirco parentib. gratia habẽda est, quòd me genuerunt. Quoniam res humanæ natura non qualitate proueniunt. Confusio enim elementorum, procreationis causa est. Atqui eorum quæ

præter

præter sententiam & voluntatem fiunt, nulla habenda est gratia. Generatio autem rem Veneream sequitur, hoc est voluptatem. Non generationem meditatur, qui generat. Has ego voces omni penitus affectu vacuas, Vates, superbæ vitæ contrarias esse profiteor. Quòd si cui fortasse duriores videbuntur. Natura eas & Veritas attestatur: & eorum præterea vita, qui nulla animi elatione, sed cum laude vitam agunt.

Agesilao.

ADeò mihi vita incerta est, vt dũ hanc ad te epistolam scribam: me victurum dubitem: feci autem ea dignum monumentum. Diuina enim, quam humana, maiora sunt. At vnum nobis duntaxat, certissimum est, corruptio post generationem. Quod cùm mihi dubium minimè sit, inanes corpusculi nostri spes, & breui euolantes abiiciendas, néue supra hominem sapias, admoneo.

Alexandro.

SIgnificas mihi, Macedonum Regem videndi nostri desiderio teneri. Bene autem fecisti, quòd illi Macedonas præposueris. Nosti enim, nos nullius imperio parituros. Videre autem meum animum, & me, tanquam hospitem accipere nemo velit. Quòd si Alexander & vitam, & vitæ nostræ rationes cognoscere cupit, & in memoriam reducat, tantùm Athenas à Macedonia, quantùm Macedoniam Athenis abesse.

Eidem.

SI vis bonus & benignus videri, tuis abiectis faltatibus, pallio indutus, ad nos venias. Sed nõ potes, Hephæstionis namque femoribus teneris.

Hippioni.

HOrtaris me, vt ad scribam, quid tandem de sepeltura & morte sentiam: ac si perfectus philosophus minimè futurus sis, nisi id à nobis didiceris. Ego autem satis nobis arbitror, si secundùm naturam & virtutem vixerimus, quod in nostra est potestate. Quæ autem post mortem sunt, ita à naturæ ratione separari, quemadmodum quæ ante generationem, nobis persuadendum est. Quo enim modo homo natus est, eodem dissoluitur. Nulla igitur omnino futurorum formidine, moueare cùm nihil sensurus sis. Ego cùm moriar, iuxta me baculum ponendum statui, vt quæ me offensum venerint, animalia abigam.

Aniceridi.

LAcedæmonij contra nos legem tulerunt, nè Spartam accederemus: sed tu nil nos reueritus, nomine tantùm Cynicæ sectæ veteris. Miseri sanè, qui odio habent, quæ velle sectari videntur. At ego solus virtutem sequor nec quenquam noui, qui tenuiori victu vixerit, quàm ego. De difficilium autem rerum tolerantia, quis nam, præsente Diogene, gloriabitur? Præterea non est consentaneum vt Lacedæmonij, fortitudinis ostendendæ gratia, sine muris Spartam habitent: incustoditam autem animam, affectibus prædam relinquant, neque vllum ei præsidium imponant & cum finitimis maximo terrori sint, suis ipsi morbis se perire patiantur.

τὰ παρὰ αἵρεσιν ἢ βούλησιν οὐδεμία χάρις. ἡ γὰρ γένεσις, ἀφροδισίων ἐστὶ παρακολούθημα. ἅπερ ἡδονῆς ἕνεκεν οὐ γενέσεως ἐπιτηδεύεται. ταύτας τὰς φωνὰς ὁ τῆς ἀπαθείας προφήτης ἐγὼ ἀποφθέγγομαι ἐναντίας τῷ τετυφωμένῳ βίῳ. εἰ δέ τισιν εἶναι φαίνονται σκληρότεραι, φύσις αὐτὰς σὺν ἀληθείᾳ βεβαιοῖ καὶ ὁ βίος ὁ τῶν μὴ κατὰ τῦφον, ἀλλὰ κατ᾽ ἀρετὴν βιούντων.

Ἀγησιλάῳ.

ΕΜοὶ τὸ μὲν ζῆν οὕτως ἦν ἀβέβαιον, ὡς μὴ πιστεύεσθαι παραμένειν ἕως τὴν ἐπιστολὴν γράφω. πέρα δὲ ἱκανὸν αὐτοῦ ταμεῖον. τὰ δὲ τῶν νομιζομένων θεῶν μείζονα ἢ κατ᾽ ἀνθρώποις. ἓν δὲ μόνον ἐμαυτῷ βέβαιον σύνοιδα. τὴν μετὰ γένεσιν, φθοράν. ταῦτ᾽ ἐπιστάμενος αὐτός τε τὰς κενὰς ἐλπίδας ἱπταμένας περὶ τὸ σωμάτιον ἀποφυσῶ. καὶ σοὶ παραγγέλλω μὴ πλεῖον ἀνθρώπου φρονεῖν.

Ἀλεξάνδρῳ.

ΕΥαγγελλίζῃ μοι βασιλέα μακεδόνων σπουδάζειν περὶ τὴν θέαν ἡμῶν. σὺ δὲ ἐποίησας προσθεὶς τῷ βασιλεῖ τοὺς μακεδόνας. τὰ γὰρ ἡμέτερα ἤδη ἀβασίλευτα. ἰδεῖν δὲ τὸν ἐμὸν τύπον μηδεὶς ὡς ξένον βουλεύεσθω. εἰ δὲ μεταλαβεῖν ἀλέξανδρος βίου καὶ λόγου βούλεται, λέγε αὐτῷ ὅτι ὅσον ἐξ ἀθηνῶν εἰς μακεδονίαν, τοσοῦτον καὶ ἐκ μακεδονίας εἰς ἀθήνας.

Τῷ αὐτῷ.

ΕΙ θέλεις καλὸς καὶ ἀγαθὸς γενέσθαι, ἀποῤῥίψας ὃ ἔχεις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ῥάκος, παραγενοῦ πρὸς ἡμᾶς, ἀλλ᾽ οὐ μὴ δυνηθῇς. κρατῇ γὰρ ὑπὸ τῶν ἡφαιστίωνος μηρῶν.

Ἱππίωνι.

ΠΑρακαλεῖς με ἐπιστεῖλαί σοι ὅτι ποτὲ ἔγνωκα περὶ θανάτου καὶ ταφῆς. ὡς οὐκ ἂν τέλειος φιλόσοφος ἐσόμενος, εἰ μὴ καὶ ταῦτα μετὰ τὸ ζῆν παρ᾽ ἡμῶν μάθοις. ἐγὼ δὲ ἱκανὸν ἡγοῦμαι τὸ κατ᾽ ἀρετὴν καὶ φύσιν ζῆσαι. καὶ τοῦτο ἐφ᾽ ἡμῖν ἐστι. ὥσπερ δὲ τὰ περὶ τῆς γενέσεως παρακεχώρηται τῇ φύσει, οὕτω καὶ μετὰ τὸ ζῆν ἐπιζήτεον ταύτῃ. αὐτὴ γὰρ ὡς ἐγέννησε καὶ διαλύσει. μηδὲν δὲ εὐλαβηθῇς ὅπως ποτὲ ἀναίσθητος. ὦ. ἐγὼ γοῦν ἔγνωκα ἀποπνεύσαντί μοι παρατεθεῖναι τὸ βάκτρον. ἵνα τὰ δοκοῦντα λυμαίνεσθαι ζῷα ἀπελαύνοιμι.

Ἀνικερίδι.

ΛΑκεδαιμόνιοι καθ᾽ ἡμῶν ἐψηφίσαντο ὡς μὴ τῆς σπάρτης ἐπιβαίνοιμεν. ἀλλὰ σύ γε μηδὲν εὐλαβηθῇς. ὀνόματι γὰρ κέχρησαι κυνισμοῦ. ἀξιελέεντοί γε μήν, οἱ μὴ νοοῦντες ἃ δοκοῦσιν ἀσκεῖν ὑπ᾽ ἐμοῦ μόνου κατορθοῦσθαι. βίου τε γὰρ λιτότητα οὐκ οἶδ᾽ εἴτις ἐμοῦ μᾶλλον εὕρηκεν. ὑπομονὴν τε τῶν δεινῶν τίς ἂν καυχήσηται διογένους φανέντος. ἀκόλουθα γοῦν καὶ ταῦτα τούτοις. ἀτείχιστον δοκοῦντες δι᾽ ἀνδρίαν οἰκεῖν τὴν σπάρτην, ἀφύλακτον τὴν ψυχὴν τοῖς πάθεσιν ἐκδεδώκασι, μηδένα κατ᾽ αὐτὸν βοηθὸν ἐπιστήσαντες. φοβεροὶ οὖν τοῖς ὁμόροις φανέντες ὑπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς νοσημάτων πολεμοῦνται.

ἐξελαυνέτωσαν οὖν ἀρετὴν ὑφ᾽ ἧς μόνης δύναιτ᾽ ἂν ἐῤῥῶσθαι ἡ ψυχή. καὶ τῶν νοσημάτων ἀπηλλάχθαι.

Quippe qui virtutem expellunt: qua sola animo bene valere, & qui conficiuntur, morbo liberari potuerunt.

Τοῖς ἕλλησιν.

ΥΠάρχει δὲ τοῦθ᾽ ὑμῖν κἂν ἐγὼ μὴ λέγω. ὄντες γὰρ τὴν μὲν ὄψεσιν ἄνθρωποι, τὰς δὲ ψυχαῖς πίθηκοι, προσποιεῖσθε πάντα. γινώσκετε δὲ οὐδέν. τοιγάρτοι τιμωρεῖται μὲν ὑμᾶς ἡ φύσις. νόμοις γὰρ ὑμῖν αὐτοῖς μηχανησάμενοι μέγιστον καὶ πλεῖστον τῦφον ἐξ αὐτῶν διεκληρώσασθε μάρτυρας τῆς ἐμπεφυσιωμένης κακίας λαβόντες. καὶ οὐδέποτε ἐν εἰρήνῃ, ἀλλ᾽ ἐν πολέμῳ τὸν ὅλον βίον καταγηρᾶτε. κακοὶ κακῶς ἐπιτήδειοι ὄντες, ἐὰν μικρῷ μαλακώτερον ἱμάτιον ἴδητε ἔχοντα ἢ κερμάτιον πλέον, ἢ ἐν λόγῳ δριμύτερον ἢ μᾶλλον πεπαιδευμένον. οὐδὲν γὰρ διακρίνετε ὑγιεῖ λόγῳ, ἀλλ᾽ εἰς εἰκότα καὶ ἔνδοξα καὶ πιθανὰ κατολισθαίνοντες, πάντα μὲν αἰτιᾶσθε. οὐδὲν δὲ οἴδατε. οὔθ᾽ οἱ πρόγονοι ὑμῶν οὔθ᾽ ὑμεῖς, ἀλλ᾽ ὑπὸ ἀγνοίας καὶ ἀφροσύνης κατὰ μωκώμενοι στρεβλοῦσθε καλῶς ποιοῦντες. μισεῖ δ᾽ ὑμᾶς οὐ μόνον ὁ κύων, ἀλλὰ καὶ ἡ φύσις αὐτή. μικρὰ μὲν γὰρ εὐφραίνεσθε, πλείω δὲ λυπεῖσθε καὶ περὶ τοῦ γῆμαι καὶ γήμαντες ὅτι ἐγήματε ὄντες ἐξώλεις καὶ δυσάρεστοι. ὅσους δὲ καὶ οἵους ἄνδρας ἀπεκτείνατε τοὺς μὲν ἐν πολέμῳ πλεονέκται ὄντες, τοὺς δὲ ἐν τῇ καλουμένῃ εἰρήνῃ αἰτίαν ἐπενεγκόντες. οὐκοῦν πολλοὶ μὲν ἐπὶ τῶν σταυρῶν κρέμανται. πολλοὶ δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου ἀπεσφαγμένοι. ἕτεροι δὲ φάρμακον πιόντες. οἱ δὲ δημοσίᾳ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ δηλονότι ἄδικοι δόξαντες εἶναι. πότερον οὖν ἐπιχειρητέον ὦ κακαὶ κεφαλαὶ παιδεῦσαι τούτοις ἢ ἀποκτεῖναι; νεκρῶν μὲν ἡμῖν οὐδεμία δήπου χρεία ἐτύγχανεν οὖσα, εἰ μὴ ὥσπερ ἱερείων σάρκας ἐσθίειν ἐμέλλομεν. ἀνδρῶν δὲ ἀγαθῶν πάντως δήπου ἔσται ὦ κακαὶ κεφαλαί. ἀγραμμάτοις μὲν καὶ ἀμούσοις παιδεύετε γράμματα τὰ καλούμενα μουσικά. ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν ὁπότε ἡ χρεία τούτων. ἄνδρας δὲ ἀδίκους διατί οὐ παιδεύσαντες χρῆσθαι τούτοις ὁπότε ἡ χρεία δικαίων. ἐπεὶ καὶ ἀδίκων χρείαν ἔχετε ὁπόταν βούλησθε ἀφελέσθαι πόλιν ἢ στρατόπεδον. καὶ οὔπω μέγα τοῦτο. ἀλλ᾽ ὅταν μετὰ βίας πράσσητε, τὰ καλὰ καὶ κρείσσονα λεηλατούμενα πάρεστιν ὁρᾶν. καὶ οἷς μὲν ὦ κακαὶ κεφαλαὶ ἐπιχειρήσετε, τούτοις ἀδικεῖτε. καίτοι αὐτοὶ μείζονος τιμωρίας ἄξιοι ὄντες· ἔν τε γυμνασίοις ὅταν ᾖ τὰ καλούμενα ἕρμαια, ἐσθίετε, πίνετε, μεθύετε, συνουσίας περαίνετε, ἐκ τῶν ἐναντίων περαίνεσθε, συνδικοπαθεῖτε, ἀσεβεῖς ὑμεῖς ὅτι καὶ κρύφα καὶ φανερῶς ποιεῖτε ταῦτα. οὐδὲν μὲν μέλει τῷ κυνί. ὑμῖν δὲ πάντα τάδε ἐπιμελῆ ἐστι. καὶ ὅπου κύνας εἴργετε βίου φυσικοῦ, πῶς εἰς αὐτοὺς οὐκ ἂν πλημμελήσητε. κἀγὼ μὲν ὁ κύων τῷ λόγῳ. ἡ δὲ φύσις τῷ ἔργῳ ὁμοίως πάντας ὑμᾶς τιμωρεῖται. ὁμοίως γὰρ πᾶσιν ὑμῖν θάνατος ἐπικρέμαται ὃν ὑμεῖς φοβεῖσθε καὶ πολλάκις. εἰ δὲ πτωχοὺς ὑγιαίνοντας δι᾽ ἔνδειαν, πλουσίους δὲ νοσοῦντας δι᾽ ἀκρασίαν τῆς δυστυχοῦς γαστρὸς καίτοι. χαρισάμενοι τετάρτου τοῖς ὀλίγον ἐγαργαλίσθητε χρόνου ὑφ᾽ ἡδονῆς, μεγάλας καὶ ἰσχυρὰς ἀναποδεικνυμένης ἀλγηδόνας. καὶ τότε οὐδὲν ὠφελεῖ ὑμᾶς, οὔτε οἰκία, οὔτε τὰ ἐν αὐτῇ κιονόκρανα, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς χρυσοῖς καὶ

Græcis.

CAnis iis, qui Græci appellantur, gemitum dicit: qui quidem, & si nihil dixero, vobis est, qui facie homines, animo simiæ estis. Omnia simulatis, nihil cognoscitis. Vos igitur, cùm leges vobis ipsis feratis, quibus in superbiam elati, intumescentis malitiæ testem accepistis, nunquam in pace, sed assiduo in bello consenescitis, mali & malorum auctores, inuicem inuidentes, si paulò molliori veste alio alium vestitum, vel paulò ampliore argento, vel oratione facundiore, vel eruditiore potiùs præditũ conspexeritis. Nihil enim sana ratione iudicatis, sed ad ea quæ fidẽ vel persuasionẽ faciunt, vel gloriosa vidẽtur, procliues, omnia vitio datis. Nihil neq; vos, neq; progenitores vestri cognoscitis: sed ignorantia & amentia vestra bonos viros maledictis vrgetis, & persequimini. Odio autẽ vos habet, non modò canis, sed ipsa natura. Parua nanque lӕticia, multo dolore afficimini: & ante ductam vxorem, & postquam ducta est, quòd duxeritis, perditi estis & morosi. O, quot qualésque viros, alios quidem bello victos, alios in pace, quam appellatis, oblata causa, interemistis. Multi cruci affixi sunt, multi à populo iugulati. Alij publicè venenum biberunt. Alij rota versati sunt. Vtrum igitur potius admittendum fuit, ô insana capita, an vt interimerentur? Ex mortuis nullam sanè accepimus, vtilitatem, nisi in quantum pecudum carne vescimur: hominibus autem bonis proculdubio opus est. Vos insani illiteratos & rudes Musicam doceatis, vt ea nobis aliquãdo vsui sit: viris autem iustis quamobrem vestra doctrina imbutis non vtimini, quandocunque iis opus esset. An quoniam iniustis indigetis, quando ciuitatem vel exercitum placet diripere. Neque dum hoc magnũ. Sed quotiens, vt bona operemini, etiã meliora intueri licet. Et quos attingere potestis, iniuria afficitis cùm maiori vos digni essetis supplicio. Et Mercuralium & Quinquatriorum sollennitatibus in gymnasiis, & medio foro comeditis, bibitis, inebriamini, concumbitis, deliratis, in vtramque partem consulitis, muliebria patimini. Inde in nos impiè, clàm atque palàm facitis. Hæc nihil curat canis, sed vobis omnia curæ sunt. Et cùm à naturali vita canes prohibetis, quonam pacto in eos non peccatis? Ego quidem canis verbero: natura autem re ipsa, eodem modo vos omnes vlciscitur. Æquo nanque iure omnibus mors imdendet, quam vos formidatis. Et pauperes sæpenumero vidi ob inopiam sanos esse: diuites minimè, ob infelicis ventris incontinentiam. Cui cùm indulgetis, breui titillatione, nimia cum voluptate affecti, vehementiorem postmodum dolorem subitis. Neque quicquam nobis prodest domus, neque quibus abundatis, pecuniæ: sed cũ aureis &

argenteis

argenteis toris discumbitis, in ipsa felicitate obdurati. Neque adduci potestis, vt bonorum reliquias cum oleribus edatis mali & malorum amici. Qui, si quid vobis mentis inesset, si non ebrij desiperetis, optimo illi Socrati sanè fidem adhiberetis, & in communi omnium consensu assentiremini, & per omnes ætates aut continentiæ studeretis, aut suspendio vitam fineretis. Neque enim aliter in vita fieri potest, nisi tanquam in conuiuio, semper vino madidi vertiginibus, & intestinorum doloribus ab aliis duci velitis. Neque vos liberi fieri potestis. Et dum in luxuria & deliciis, quæcunque in potestate vestra bona sunt, animo complectimini, veniunt communes carnifices, quos vos Medicos appellatis: qui quicquid sibi in mentem venerit, id dicunt, & faciunt. Hi autem, qui bene medentur, incidunt, vrunt, ligant, intus extráque medicinas exhibent. Et si conualueritis, nullam gratiam habetis, sed dijs habendam profitemini: sin minùs, medicos accusatis. Potiùs autem mihi lætandum, quàm dolendum, quòd plus scio, quàm ignorem. Quod mihi contingit, ex quo cum Antisthene sapienti consuetudinem habui, qui cum diis duntaxat, qui seipsum norant, disputabat: cæteros: qui naturam, rationem, veritatē ignorabant, penitus contemnebat, nulla carētibus ratione, & stultis pueris cura adhibita. Allata est epistola ratio canis Barbaris, cur eis gemendum sit, eò vsque Græcè edocti, veri Græci efficiantur. Nam nūc longè elegantiores sunt, qui Barbari vocātur, & loci, quem habitant, & morum ratione. Nā qui Græci nuncupantur, apud Barbaros merent. Barbari autem & res suas conseruandas, & ad seruandum se suffecturos arbitrantur. Vobis autem nihil satis est, quippe qui ambitiosi, & sine ratione, & perdite educati viuitis.

ἀργυραῖς κλίναις κατακείμενοι στρεβλοῦσθε καλῶς ποιοῦντες· οὐδὲ σκυροποιεῖσθαι δύνασθε, ἵνα τὰ τῶν ἀγαθῶν λείψανα μετὰ τῶν λαχάνων καταφάγητε κακοὶ κακῶς ἐπιτήδειοι ὄντες. ἀλλ' εἰ νοῦν ἔχετε ὥσπερ οὐκ ἔχετε ἐὰν μεθύετε, Σωκράτει τε τῷ σοφῷ πεισθέντες, κἀμοὶ ἢ ἐπειδὰν σύμπαντες φρονεῖν μάθετε, ἢ ἀπάγξασθε. οὐ γὰρ δυνατόν ἐστιν ἄλλως ἐν τῷ ζῆν, εἰ μὴ θέλετε ὥσπερ ἐν συμποσίῳ, ἕως ἂν ὑπερπιόντες καὶ ὑπερμεθυσθέντες, ὑπὸ ἰλλίγγων καὶ στρόφων συνεχόμενοι ὑφ' ἑτέρων ἄγεσθε καὶ μὴ αὐτοὶ δύνασθε σωθῆναι. παραβαλῶσι δ' ὑμῖν καὶ ἐν θυμουμένοις ὅσα τὰ ἀγαθὰ ὧν δεσπόται λέγεσθε εἶναι, ἔρχονται οἱ κοινοὶ δήμιοι οὓς ὑμεῖς καλεῖτε ἰατρούς, οἷς ἃ ἂν ἐπὶ τὴν γαστέρα ἐπέλθῃ, ταῦτα λέγουσι καὶ πράττουσι. οὗτοι δὲ καλῶς ποιοῦντες τέμνουσι καὶ καίουσι καὶ δεσμεύουσι φάρμακά τε διδόασι καὶ ἔσω καὶ ἔξω τοῦ στόματος. καὶ ἐὰν ὑγιασθῆτε οὐδὲ τοῖς καλουμένοις ἰατροῖς χάριν ἔχετε. ἀλλ' ἐὰν ὑγιασθῆτε, τοῖς θεοῖς φατὲ δεῖν ἔχειν χάριν. ἐὰν δὲ μή, τοῖς ἰατροῖς ἐγκαλεῖτε. πλεῖον δ' ἔμοιγε πάρεστι τὸ εὐφραίνεσθαι τοῦ λυπεῖσθαι, καὶ τὸ εἰδέναι τοῦ ἀγνοεῖν. διετέλεσα γὰρ ἐντυγχάνων Ἀντισθένει τῷ σοφῷ. ὃς μόνος τοῖς εἰδόσιν αὐτὸν διεῖλε καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις τοῖς οὐκ εἰδόσι φύσιν λόγων, ἀλήθειαν οὐ παρέβην. οὐδὲν φροντίσας κνωδάλων νηπίων μὴ ἐπισταμένων ὡς εἴρηται ἐν ἐπιστολῇ λόγους κυνός. βαρβάροις δὲ ἐστὶν οἰμώζειν λέγω, ἕως ἂν ἑλληνιστὶ μαθόντες ἕλληνες ἀληθινοὶ γένησθε. νῦν μὲν γὰρ πολὺ χαριέστεροί εἰσιν οἱ καλούμενοι βάρβαροι, καὶ τόπῳ ἐν ᾧ εἰσι καὶ τρόπῳ. καὶ οἱ μὲν καλούμενοι ἕλληνες, στρατεύουσιν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ βάρβαροι διαφυλάττειν οἴονται τὰ ἑαυτῶν πάντες, ὄντες αὐτάρκεις. ὑμῖν δὲ ἱκανὸν οὐδέν, καὶ γὰρ φιλόδοξοι καὶ ἄλογοι καὶ ἀχρήστως τρεφόμενοι ἐστέ.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΑΤΗΤΟΣ ΙΠΠΑΡΧΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΙ ΑΥΤΟΥ.

EPISTOLAE CRATETIS. VXORI SVÆ.

REdi summa cum celeritate. Adhuc potes viuum Diogenem inuenire. Iā enim prope finem est vitæ. Heri quidem ferè expirauit, vt eum postremò salutes, & cognoscas, quantùm etiam in maximè formidabilibus, momenti ac ponderis habeat philosophia.

Amicis.

NE petatis à quibusuis necessaria, neque si dentur à quibusuis accipite. Non enim fas est virtutem à malis ali ac sustentari. Solos verò & à solis philosophia imbutis, & vobis licebit repetere propria, & non videri petere aliena.

Eisdem.

CVræ sit vobis animus. Corpus tantū, quantum

Ἐπάνηκε ταχέως. ἔτι δύνασαι Διογένην καταλαβεῖν ζῶντα. ἐγγὺς γὰρ ἤδη ἐστὶ τοῦ τοῦ βίου τέλους. χθὲς γέ τοι παρὰ τοσοῦτον ἐξέπνευσεν. ἵνα καὶ ἀσπάσῃ αὐτὸν τὸ ἔσχατον ἀσπασμα, καὶ γνῷς ὅπη δύναται καὶ ἐν τοῖς φοβερωτάτοις φιλοσοφία.

Τοῖς ἑταίροις.

ΜΗ πάντας αἰτεῖτε τὰ ἀναγκαῖα. μηδὲ παρὰ πάντων τὰ διδόμενα δέχεσθε. οὐ γὰρ θεμιτὸν ἀρετὴν ὑπὸ κακῶν τρέφεσθαι. μόνους δὲ καὶ παρὰ μόνων τῶν μεμυημένων φιλοσοφίαν, καὶ ὑμῖν ἐξέσται αἰτεῖν τὰ ἴδια, καὶ μὴ δοκεῖν αἰτεῖν τὰ ἀλλότρια.

Τοῖς αὐτοῖς.

ΜΕλέτω ὑμῖν τῆς ψυχῆς. τοῦ δὲ σώματος, ὅσον

ἀνάγκη. τῶν δ' ἔξω μὴ δ' ὅσον. εὐδαιμονία γὰρ οὐχ ἡδονὴ δι' ἣν τῶν ἐκτὸς χρεία, ἀλλ' ἀρετὴ μετ' οὐδενὸς τῶν ἐκτὸς τελεία.

Ερμαΐσκῳ.

ΕΙθ' αἱρετὸν ὁ πόνος, πόνει. εἴτε φευκτὸν, πόνει, ἵνα μὴ πονῇς. διὰ γὰρ τοῦ μὴ πονεῖν, οὐ φεύγεται πόνος. τῷ δὲ ἐναντίῳ, καὶ διώκεται.

Τοῖς ἑταίροις.

ΚΑλὸν νόμος. ἀλλ' οὐ κρείττων φιλοσοφίας. ὁ μὲν γὰρ βιάζεται μὴ ἀδικεῖν. ἡ δὲ διδάσκει. ὅσῳ δὲ χεῖρόν ἐστιν ἀνάγκῃ τί ποιεῖν τοῦ ἑκουσίως, τοσούτῳ καὶ νόμος φιλοσοφίας. ὥστε διὰ ταῦτα φιλοσοφεῖτε καὶ μὴ πολιτεύεσθε. κρεῖττον γὰρ δι' οὗ διδάσκονται ἄνθρωποι δικαιοπραγεῖν ἐπίστασθαι, ἢ δι' οὗ ἀναγκάζονται μὴ ἀδικεῖν.

Τοῖς αὐτοῖς.

ΦΙλοσοφεῖτε πολλάκις ἢ ἀναπνεῖτε. αἱρετώτερον γὰρ τὸ εὖ ζῆν ὃ ποιεῖ φιλοσοφία τοῦ ζῆν ὃ ποιεῖ ἀναπνοή. καὶ μὴ ὡς ἄλλοι. ἀλλ' ὡς ἤρξατο μὲν ἀντισθένης. ἐτελείωσε δὲ διογένης. εἰ δὲ δύσκολον τὸ ὧδε φιλοσοφεῖν, ἀλλὰ συντομώτερον. πρὸς δὲ εὐδαιμονίαν ὡς ἔλεγε διογένης, κἂν διὰ πυρὸς βαδιστέον.

Τοῖς αὐτοῖς.

ΑΠάγξασθε ὅτι θέρμους καὶ ἰσχάδας καὶ ὕδωρ ἔχοντες καὶ ἐξωμίδας μεγαρικὰς πλεῖτε, καὶ πολλὰ γεωργεῖτε. καὶ προδίδοτε καὶ τυραννεῖτε, καὶ φονεύετε καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτά ἐστι ποιεῖτε δέον ἠρεμεῖν. ἡμεῖς δὲ εἰρήνην ἄγομεν τὴν πᾶσαν· παντὸς κακοῦ ἐλεύθεροι γενόμενοι ὑπὸ τοῦ σινωπέως διογένους· καὶ ἔχοντες μηδὲν πάντα ἔχομεν. ὑμεῖς δὲ πάντα ἔχοντες, οὐδὲν ἔχετε διὰ φιλονεικίαν καὶ φθόνον καὶ φόβον καὶ κενοδοξίαν.

Διογένει.

ΑΠὸ μὲν δὴ τοῦ πλούτου ἤδη ἐλευθεριάζομεν. ἡ δὲ δόξα ἡμᾶς οὐδέπω ἔτι καὶ νῦν μεθίεται τῆς δουλείας. καίτοι νὴ τὸν ἡρακλέα ἡμῶν πάντα ποιούντων εἰς τὸ ἀφεθῆναι παρ' αὐτῆς. ἄλλως δὲ καὶ τῆς δὲ ἐμαυτὸν τῆς δεσποίνης λυτρώσομαι πλεύσας ἀθήναζε, φέρων σοι δωρεάν. εἰς ἣν ἐξείλεθ' ἡμᾶς ὁ παρὰ σοῦ λόγος ἐμαυτῷ τὸ κρεῖττον πάντων κτῆμα.

Μνασοῖ.

ΜΗ ἀπέχου τοῦ καλλίστου κόσμου. ἀλλὰ κόσμει σαυτὴν ἑκάστης ἡμέρας, ἵνα διαφέρουσα ᾖς. κάλλιστος δὲ κόσμος ἐστὶν, ὁ κάλλιστα κοσμῶν. κάλλιστα δὲ κοσμεῖ, ὁ κοσμιωτάτην ποιῶν. κοσμιωτάτην δὲ ποιεῖ, κοσμιότης. ἥ μοι δοκοῦσι καὶ ἡ πηνελόπη καὶ ἡ ἄλκηστις κεκοσμῆσθαι· καὶ ἔτι καὶ νῦν ἐπ' ἀρετῇ ὑμνεῖσθαι. καὶ τιμᾶσθαι. ἵν' οὖν καὶ σὺ ταύταις ἐνάμιλλος γένῃ, πειρῶ τούτων ἀντέχεσθαι τῶν παραινουμένων.

Λύσιδι.

ΑΚήκοά σε ὦ λύσι ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος τοῦ ἐν ἐρετρίᾳ συνεχῶς μεθύσκεσθαι. εἰ δὲ ταῦτά ἐστιν ἀληθῆ, πάρεστι γέ σοι μὴ καταφρονῆσαι ὧν ὅμηρος ὁ σοφὸς λέγει. φησὶ γάρ.

Οἶνος καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν ἀρυτίωνα.
Ὤλεσε καὶ κύκλωπα ὑπὲρ ἄνθρωπον καὶ τὸ μέγεθος

necessitas postulat. Externa etiam non tantū. Beatitas enim non in voluptate consistit, ad quam externorum vsus pertinet. Sed virtus cum nullo externorum potest esse perfecta.

Hermaisco.

SIue expetendus est labor, labora, siue fugiendus est, laboro vt ne labores. Nam abstinendo à labore non vitatur labor. Contrariò verò etiam fugatur.

Sociis.

EGregia res est Lex, non tamen præstantior philosophia. Nam illa per vim ab iniuria deterret. Hæc per doctrinam. Quantò autem deterius est aliquid necessitate coactum facere sua sponte, tantò lex etiam inferior est philosophia. Quamobrē philosophiæ operam date, non rebus in Repub. gerendis, præstantius est enim, quo docentur homines, vt rectè agere sciant, quàm quo cogūtur, vt ne iniusta patrent.

Eisdem.

PHilosophamini sæpiùs quàm respiretis. Magis enim expetendum est bene viuere, quod præstat philosophia, quàm viuere, quod præstat respiratio, & non vt alij, sed quemadmodū incepit Antisthenes, Diogenes perfecit. Sin arduum est ac difficile ad eum modum philosophari: at compendiosius, ad beatitudinem vero quemadmodum Diogenes solitus est dicere, vel per ignes eundum est.

Eisdem.

ITe in malam rem, quòd cùm lupinos, caricas, & aquam habetis atque exomides megaricas, nauigatis, & multùm laboris colenda terra consumitis, & proditis, atque tyrannidē exercetis homicidiáq; patratis, & quæcunque sunt eiusdē generis alia facitis, cùm otium agere oporteat. Nos verò quietē perfectam agimus, omni malo liberati à Sinopensi Diogeni, & nihil habentes habemus omnia. Vos autem cùm habeatis omnia, nihil habetis, propter æmulationem & inuidiā & metum, & arrogantiā.

Diogeni.

ADiuitiis quidem iam liberè vitam degimus. Gloria verò nondum etiam nos manumittit, quanquam per Herculem nostrum omnem adhibeam diligentiam & curam, vt ab ea dimittar. Alio verò modo etiā ab hac domina me liberabo, cùm Athenas nauigaro, munus tibi adferens, ad quod exemit nos & impulit tuus sermo, nobis quidem omnium præstantissima possessio.

Mnasi.

NE abstineas à pulcherrimo ornamento. Sed orna te quotidie vt excellas. Pulcherrimū verò ornamentum est, quod ornat pulcherrimè. Ornat autem pulcherrimè, quod ornatissimā reddit. Ornatissimam autem reddit modestia, qua mihi vidētur Penelope & Alcestis ornatæ fuisse, quarum etiamnum virtus celebratur, & colitur. Vt igitur etiam tu eis par fias, totis viribus incumbe, vt hanc adhortationem exequaris.

Lysidi.

AVdiui te ô Lysi à pugna Erethriensi frequenter inebriari. Quòd si vera sunt hæc non contemnenda tibi sunt quæ sapiens Homerus dicit. Inquit enim.

Vinum etiam Centaurum gloriosum Arytionem.
Perdididit & Cyclopē supra hominē & magnitudinem & robur

robur ferentem. Si igitur robustiores maioresque nobis malo & incommodo est, quomodo putas nos id affectarum? Credo miseris modis. Quare ne quid ab eo mali contrahas, moneo te, vt discens moderatè eo vtaris. Quoniam turpe est, plectro non cedendum putare, quòd eos qui ipso rectè vtuntur, non de mente deiicit, neq; in furorem impellit. Vino autem cedendum putare, & vti ipso . . . . . quàm plectro contingit tantò maius. Et eius est habenda cura. Annitere igitur vt discas, cum temperantibus viris temperanter vti, vt ne tunc dono Dei tibi abutenti per ignominiam, id in caput tuum redundet, sed in precio habenti, voluptates non pœnitédæ contingant, & ab eo tibi sint adiumenta, cùm fortè omne cum continentia perfecta, decenter te & iustè faciat viuere, nihil indignũ neque malum committentem, sed omnia rectè facientem atque dicentem, quorum possessione homines ter beati dicuntur fieri, tribus illis bonis in vita exuperantibus. Quorum enim animus temperantia præditus est & corpus suam valetudinem obtinet, & sufficiant pecuniæ cur hi non sint ter beati. Vt igitur his bonis fruare, moneo te ne scripta hæc despicatui ducas.

Amicis.

ASsuescite vt paucis vobis opus sit. Hoc enim proximè ad Deum accedit, quia contrarium abest longissimè, & vos sequetur medios constitutos inter Deum quædã diuina similitudo vt genere meliore & non secundùm proportionem deteriore similes euadatis.

Origeni.

NOn rus bonos reddit, neque vrbs malos, sed bonorum & malorum commercia. Quare si vis tibi bonos & non malos euadere liberos, mitte non in agrum, sed ad philosophi domum, quò & ipsi commeantes, honestatem didicimus. Constat enim excercitatione virtus, neque vltrò se in animos hominum ingerit, quemadmodum malitia.

Eumolpo.

IN gloria quidem audacia Diogenia, sed tuta. Et qui vtitur ipsa, locupletior est iis, qui cũ Carthaginensibus faciunt. Et victus quidem frugalis, at salubrior opiparo ac lauto. Et laboriosa disciplina, sed liberalior Sardanapali. Quare si præstantior est quàm Chartaginensis stola, & sanitas quàm vita splendida, & libertas quàm probrosa viuendi consuetudo, etiam philosophia quæ hæc efficit est præstantior. Et si non quàm alij profitentur, at certè quàm Diogenes, qui compendiosum ad beatitudinem aditum ac viam inuenit.

Adolescentibus.

AssueFacite vosmetipsos edendis offis & aquæ potandæ. Piscem & vinum ne gustetis. Hæc enim senes quidem feros reddunt, quemadmodum Circes pharmaca, iuuenes verò effæminant atque eneruant.

FINIS.

καὶ τὴν ἰσχὺν φορουῦτα. Εἰ οὖν καὶ τοὺς ἰσχυροτέροις καὶ μείζοις ἡμῶν κακῶς διατίθησι, πῶς οἴει ἡμᾶς αὐτὸν διαθήσειν. οἶμαι μὲν γὰρ ἀθλίως. ὅπως οὖν μὴ γένηται μηδὲν δυσχερὲς ἀπ᾽ αὐτοῦ, παραινῶ σοι μαθόντα εὐχρήστως αὐτῷ χρῆσθαι. ὡς ἄτοπόν ἐστι τῷ μὲν πλήκτρῳ μὴ εἴκειν οἴεσθαι ὃ τοὺς χρωμένους αὐτῷ καλῶν οὐκ ἐξίστησι τῶν φρενῶν οὐδ᾽ εἰς μανίαν ἐμβάλλει. τῷ δὲ οἴνῳ οἴεσθαι εἴκειν δεῖν καὶ χρῆσθαι αὐτῷ . . . . . ἢ τῷ πλήκτρῳ ἀποβαίνει τοσοῦτον μεῖζον. καὶ τὴν μελέτην αὐτοῦ ποιητέον. πειρῶ δὴ τοῖς ἐγκρατέσι τῶν ἀνδρῶν ὁμιλῶν ἐγκρατῶς χρῆσθαι μανθάνειν. ὅπως ἂν τότε δῶρον τοῦ θεοῦ μὴ ἀτιμάζοντι εἰς κεφαλὴν σοι γένηται, ἀλλὰ τιμῶντι ἡδοναὶ ἀμεταμέλητοι. καὶ ὠφέλειαί σοι ἀπ᾽ αὐτοῦ ὦσιν ὅταν ἄλλως πᾶς μετ᾽ ἐγκρατείας περαινομένας εὐσχημόνως σὲ καὶ δικαίως ποιεῖ βιοτεύειν, μηδὲν ἄσχημον μηδὲ φαῦλον ἐν τῷ βίῳ διαπραττόμενον, ἀλλὰ πάντα τὰ δίκαια λέγοντα καὶ πράττοντα. ὧν παρουσίᾳ ἄνθρωποι λέγονται τρισευδαίμονες γενέσθαι. τριῶν αὐτοῖς ἀγαθῶν πληθυνόντων ἐν τῷ βίῳ· οἷς γὰρ τά τε περὶ ψυχὴν ἐγκρατῶς διάκειται, τά τε περὶ τὸ σῶμα ὑγιεινῶς, τά τε περὶ κτῆσιν αὐτάρκως, πῶς οὐ τρισευδαίμονες εἶεν· ὅπως οὖν τούτων τῶν ἀγαθῶν ἀπολαύῃς, παραινῶ σοι μὴ ὀλιγωρεῖν τῶν ἐπεσταλμένων.

Τοῖς ἑταίροις.

ΑΣκεῖτε ὀλίγων δεηθῆναι. τοῦτο γὰρ ἐγγυτάτω θεοῦ. τὸ γὰρ ἐναντίον μακροτάτω. καὶ ὑμῖν ἕψεται μέσοις γενομένοις θεοῦ καὶ ἀνάλογον θεῖον, τινὶ κρείττονι γένει. καὶ μὴ ὅτι ἀναλόγως τῷ χείρονι ὁμοίοις γενέσθαι.

Ὠριγένει.

ΟΥ ποιεῖ ἀγρὸς σπουδαίους οὐδὲ ἄστυ φαύλους, ἀλλ᾽ αἱ σὺν τοῖς ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς διατριβαί. ὥστ᾽ εἰ βούλει ἀγαθούς καὶ μὴ κακοὺς γενέσθαι σοι τοὺς παῖδας πέμπε μὴ κατ᾽ ἀγρὸν, ἀλλ᾽ εἰς φιλοσόφου. ἵνα καὶ αὐτοὶ βαδίζοντες, τὰ καλὰ ἐμάθομεν. ἀσκητὸν γὰρ ἀρετή. καὶ οὐκ αὐτόματον ἐμβαίνει τῇ ψυχῇ, ὥσπερ κακία.

Εὐμόλπῳ.

ΑΔοξος τόλμα διογένειος, ἀλλ᾽ ἀσφαλής. καὶ πλουσιώτερος ὁ χρώμενος αὐτῇ τῶν τὰ καρχηδονίων φρονούντων. καὶ λιτὸς ὁ βίος, ἀλλ᾽ ὑγιεινότερος τοῦ πολυτελοῦς. καὶ ἐπίπονος ἡ ἀγωγὴ, ἀλλ᾽ ἐλευθεριωτέρα τῆς σαρδαναπάλου. ὥστε εἰ κρείττων τῆς καρχηδονίας στολῆς καὶ ἡ ὑγίεια τοῦ λαμπροῦ βίου καὶ ἡ ἐλευθερία ἐπονειδίστου διατριβῆς, καὶ ἡ ταῦτα φιλοσοφία ποιοῦσα τῶν πάντων ἐστὶ κρείττων. καὶ εἰ μὴ ἡ κατ᾽ ἄλλους, ἀλλ᾽ ἡ κατὰ διογένην τὴν εὑρομένην τὴν σύντομον ὁδὸν ἐπ᾽ εὐδαιμονίαν·

Τοῖς νέοις.

ΕΘίζετε ἑαυτοὺς ἐσθίειν μᾶζαν καὶ πίνειν ὕδωρ. ἰχθύων τε καὶ οἴνου μὴ γεύεσθαι. ταῦτα γὰρ τοὺς μὲν γέροντας ἀποθηριοῖ. ὥσπερ τὰ παρὰ τῆς κίρκης φάρμακα. τοὺς δὲ νέους ἀποθηλύνει.

Τέλος:

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΑΧΑΡΣΙΔΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ.

EPISTOLAE ANACHARSIDIS

ATHENIENSIBVS.

Γελᾶτε ἐμὴν φωνὴν διότι οὐ τρανῶς ἑλληνικὰ γράμματα λέγει. ἀνάχαρσις παρ' ἀθηναίοις σολοικίζει. ἀθηναῖοι δὲ παρὰ σκύθαις. οὐ φωναῖς διήνεγκαν ἄνθρωποι ἀνθρώπων εἰς τὸ εἶναι ἀξιόλογοι, ἀλλὰ γνώμαις, ὥσπερ καὶ ἕλληνες ἑλλήνων. σπαρτιᾶται οὐ τρανοὶ ἀττικίζειν, ἀλλ' ἔργοις λαμπροὶ καὶ εὐδόκιμοι. οὐ ψέγουσι σκύθαι λόγον ὃς ἐμφανίζει τὰ δέοντα, οὐδ' ἐπαινοῦσιν ὃς ἂν μὴ ἐφικνῆται τοῦ δέοντος. πολλὰ καὶ ὑμεῖς οἰκονομεῖτε οὐ προσέχοντες φωνῇ ἄρθρα οὐκ ἐχούσῃ. εἰσάγεσθε ἰατροὺς αἰγυπτίους. κυβερνήταις χρῆσθε φοίνιξιν. ὠνεῖσθε ἐν ἀγορᾷ, οὐ διδόντες πλεῖον τῆς ἀξίας τοῖς ἑλληνιστὶ λαλοῦσιν. οὐδὲ ὀκνηρῶς λαμβάνετε παρὰ βαρβάρου ἐὰν πρὸς τρόπου πωλῶσι. βασιλεῖς περσῶν κἀκείνων φίλοι μεγαλοφρονοῦντες ὅταν βούλωνται πρὸς ἑλλήνων πρεσβευτὰς ἑλληνικῇ φωνῇ φθέγγεσθαι, ἀναγκάζονται σολοικίζειν. ὧν ὑμεῖς οὔτε βουλὰς, οὔτε ἔργα καταμέμφεσθε. λόγος δὲ κακὸς οὐ γίνεται ὅταν βουλαὶ ἀγαθαὶ ὦσι. καὶ ἔργα καλὰ λόγοις παρακολουθεῖ. σκύθαι δὲ κρίνουσι λόγον φαῦλον ὅταν διαλογισμοὶ φαῦλοι γίνωνται. πολλῶν καθυστερήσετε, ἂν δυσχεραίνητε φωναῖς βαρβάροις. καὶ μετὰ τοῦτο μὴ ἀποδεχόμενοι τὰ λεγόμενα. πολλοὺς γὰρ ποιήσετε ὀκνηροὺς εἰσηγεῖσθαι ὑμῖν τὰ συμφέροντα. διατί βαρβαρικὰ τιμᾶτε ὑφάσματα. φωνὴν δὲ βάρβαρον οὐ δοκιμάζετε. αὐλούντων καὶ ᾀδόντων φωνὰς ζητεῖτε ἐμμελεῖς καὶ ποιητῶν ἔμμετρα ποιούντων ἐπιλαμβάνεσθε, εἰ μὴ ἀναπληροῦσι γράμμασιν ἑλληνικοῖς τὰ μέτρα. λεγόντων δὲ θεωρεῖτε αὐτὰ τὰ λεγόμενα. τὸ γὰρ τέλος τούτων εἰς ὄνησιν, καὶ βαρβάροις πειθόμενοι οὐκ ἐπιτρέψετε γυναιξὶ καὶ τέκνοις. καὶ προσέχουσιν ὑμῖν ἐὰν σολοικίζητε. κρεῖσσον γὰρ σολοικίζουσιν ἐπακολουθοῦντας σώζεσθαι, ἢ τρανῶς ἀττικίζουσιν ἐπακολουθοῦντας μέγα βλάπτεσθαι. ἀπαιδεύτων ταῦτά ἐστι καὶ ἀπειροκάλων ἄνδρες ἀθηναῖοι. σώφρων γὰρ οὐδεὶς ἂν διανοηθείη ταῦτα.

Σόλωνι.

Ἕλληνες σοφοὶ ἄνδρες οὐδέν γε σοφώτεροι βαρβάρων. τὸ γὰρ ἐπίστασθαι καλὸν εἰδέναι, οὐκ ἀφείλοντο οἱ θεοὶ βαρβάρων. πεῖραν δ' ἔξεστι λαμβάνειν ἐξετάζοντας λόγοις, εἰ καλὰ φρονοῦμεν. καὶ βασανίζειν εἰ συμφωνοῦμεν. λόγοις γὰρ πρὸς ἔργ' ἀεὶ ὅμοιοι ἐσμὲν τοῖς ἀγαθῶς ζῶσι. στῆλαι δὲ καὶ κόσμος σώματος μὴ γινέσθωσαν ἐμπόδιον ὀρθῆς κρίσεως. ἄλλοι γὰρ ἄλλως κατὰ νόμους πατέρων κεκοσμήκασι

Ridetis meam vocem, quoniam non planè neque exquiſitè Græcas litteras profert. Anacharſis apud Athenienſes balbutit. Athenienſes verò apud Scythas. Non vocibus homines hominibus præſtant, ad promerendam laudem & gloriam, ſed animis ac ſententiis, quemadmodum Græci etiam Græcis. Spartiatæ, non exactè loquuntur Atticè, ſed rebus geſtis clari ſunt & celebres. Non vituperant Scythæ ſermoné, qui quid faciendum ſit planum facit, neque laudát, eum, qui nihil boni diſſerat. Multa vos etiam adminiſtratis, nihil curantes vocem, quæ non diſtinctè verba pronũciet. Adducitis medicos Ægyptios. Gubernatorib. vtimini Phœnicibus. Emitis in foro, neque plus æquo datis his, qui Græcè loquũtur, neque pigrè capitis à Barbaro, ſi iuſto precio vendát. Reges Perſarum & illorum amici cũ maximos animos gerant, tamen quando cum Græcorum legatis Græca voce loqui volunt, balbutiunt, quorum vos neq; conſilia, neq; res geſtas repræhenditis. Sermo autem non eſt malus, cùm ſunt conſilia bona, & rectè facta ſequuntur poſt verba. Scythæ verò iudicát prauũ ſermonem, cùm à prauis cogitationibus manat. Multis rebus deſtituemini, ſi Barbaris linguis ſuccenſebitis, & idcircò dicta nõ accipietis. Multos enim reddetis ſegniores, ad conſulendũ de veſtris commodis. Cur Barbaricas texturas in precio habetis, vocem autem Barbaram non probatis? Tibicinum & cantorũ voces cõcinnas requiritis, & poëtis carmina facientibus animum attenditis, etiamſi non Græcis literis metra repleant, & loquentium dicta ſpectatis. Finis enim horum ad vtilitatem refertur & cùm Barbaris obediatis, vxoribus & liberis non permittetis. Et vobis obediunt ſi balbutiatis. Melius eſt enim balbutientibus morem gerere, vt ſis incolumis & ſaluus, quàm exquiſitè loquentibus Atticè obſequi, vt magnũ accipias damnum & detrimentum. Imperitorum hoc eſt & inertium, viri Athenienſes. Sapiens enim id nunquam in animum induxerit.

Soloni.

Græcorum ſapientes, nihil ſunt ſapientiores Barbaris. Non enim hoc dij Barbaris ademerunt, vt rectum ſcirent diſcernere. Licet periculum facere, verbis exquirere, ſi rectè ſapiamus: examinare, ſi rebus conſentiamus. Verbis enim ſimul & reb. ſemper rectè & honeſtè viuentibus: ſimiles ſumus. Columnæ verò & ornatus corporis non rectum iudicium impediuerint. Nam aliter alij iuxta morem à patribus acceptum ornant corpo-

corpora. Signa stupiditatis eadem sint Barbaris & Græcis, item industriæ. Tu verò cùm Anacharsis veniret ad ædes tuas & hospitium apud te quæreret, abnegabas, & respondebas in tua regione hospitium coniungere non licere. Quòd si tibi canem Spartiata quispiam dono dedisset, non mandares vlli homini, vt eum Spartam reduceret ibiq; tibi donaret. Vbi verò alij cum aliis hospitia constituemus, si in hunc modum vnusquisque loqueretur. Mihi quidem id ô Solon sapiens Atheniensis parum probatur, & me iubet indignatio rursus ad tuam ianuam accedere, non rogatum quæ priùs sed interrogatum quomodo habeant ea quę de hospitio respondisti.

Hipparchæ.

COpiosum vinum merum abhorret à capiendis rectis consiliis. Turbat enim mentem, in qua sita est hominum ratio. Qui verò magnis rebus studet, eum non facile est recte perficere, quæ animo concepit, nisi sobriam vitam, & curis plenam instituat. Relictis igitur talis & crapula transfer te ad ea, quibus imperium confirmes & augeas, atque patris institutum in bene merendo sequaris, vt in amicos & petitores beneficiis tibi obstringas. Quòd si præter vitæ turpitudinē in corporis tui periculum veneris, tum amicis tuis in mentem veniet Scythæ Anacharsidis.

Meduco.

INuidia & stupor euidentissima praui animi sunt argumenta. Inuidiam enim consequitur dolor, ex amicorum & ciuium fœlicitate natus. Stuporem spes vanorum & inanium verborum. Scythis non probantur, homines, eiusmodi, sed gaudent aliorum prospera fortuna, & ea quærunt, quæ se consequi posse facilè putent. Odium verò & inuidiam & omnes molestas animorum perturbationes, tanquam hostes persequuntur omnique robore se sustentant.

Annoni.

MIhi quidem vestimentum est chlæna Scythica. Calceamentum cutis pedum, lectus vniuersa terra. Cœna atque prandium, lac & caseus, & assata caro, potus aqua. Quamobrem cùm ego nūc otium agam, cuius gratia plurimi negotia gerunt, veni ad me, si quid opus est tibi mea opera. Dona verò quibus vos luxuriamini, tibi reddo. Vos autē omnes Carthaginenses in tuam gratiam diis consecrastis.

Filio regis.

TIbi quidem fistulæ & marsupia, tibi verò tela scutáque. Proinde meritò tu seruus, ego verò liber, & tibi multi hostes, mihi nemo. Quòd si vis abiecto argento scuta gestare & pharetram, & cùm Scythis agere vitam, eadem etiam tibi erunt.

Teri.

NVllus bonus ac iustus princeps subditis exitio est: neque pastor bonus oues deperdit. Tibi verò tota regio vacua subditis, & malè à principibus administrata. Omnis priuata domus ad nihilum est redacta, vt non possit summæ rerum emolumento esse. Te verò melius est parcere, quorum sis dominus. Non enim priuatæ facultates accrescunt regno & conseruantur.

τὰ στόματα. σημεῖα δὲ ἀσυνεσίας τὰ αὐτὰ βαρβάροις καὶ ἕλλησιν. ὁμοίως δὲ συνέσεως. σὺ δὲ διότι ἀνάχαρσις ἐλθὼν ἐπὶ σὰς θύρας ἐβούλετό σοι ξένος γενέσθαι, ἀπηξίωσας. καὶ ἀποκρίνω ἐν οἰκείᾳ χώρᾳ μὴ δεῖν ξενίαν συνάπτειν. εἰ δέ τις σοι κύνα σπαρτιάτην ἐδωρεῖτο οὐκ ἂν προσέταττες ἐκείνῳ ἀνδρὶ κύνα τοῦτον εἰς σπάρτην ἀγαγόντα δοῦναί σοι. πῶς δὲ καὶ ἐσόμεθα ἕτεροι ἑτέροις ξένοι, ἐπειδὰν ἕκαστος τοῦτον τὸν λόγον λέγοι. ἐμοὶ μὲν οὐ καλῶς ἔχειν ταῦτα δοκεῖ σόλων ἀθηναῖε σοφέ. καί με κελεύει θυμὸς προσελθεῖν πάλιν ἐπὶ σὰς θύρας οὐκ ἀξιώσοντα ἃ καὶ πρότερον, ἀλλὰ πευσόμενον πῶς ἔχει ἅπερ ἀπεκρίνω περὶ ξενίας.

Ἱππάρχῳ.

ΟΙνος πολὺς ἄκρατος ἀλλότριον τοῦ καλῶς πείθεσθαι τὰ καθήκοντα. συγχεῖ γὰρ φρένας ἐν αἷς ἵδρυται ἀνθρώποις τὸ λογίζεσθαι. τὸν δὲ ὀρεγόμενον μεγάλων, οὐκ εὐχερὲς καλῶς πρᾶξαι ἃ ἐπιβάλλεται, ἐὰν μὴ νήφοντα βίον καὶ μεριμνητικὸν ἐνστήσηται. ἀφεὶς οὖν κύβους καὶ μέθην, τρέπου πρὸς τὰ δι' ὧν ἄρξεις. κατὰ τρόπον εὐεργεσίας πατρὸς ἑαυτοῦ φίλους καὶ προστάτας εὖ ποιῶν. εἰ δὲ πρὸς τοῖς αἰσχροῖς εἶναι κινδυνεύσεις ἰδίῳ σώματι, τότε μνησθήσονταί σου φίλοι ἀνδρὸς σκύθου ἀναχάρσιδος.

Μηδόκῳ.

ΦΘόνος καὶ πτόησις μεγάλα τεκμήρια φαύλης ψυχῆς. φθόνῳ μὲν γὰρ ἕπεται λύπη, δι' εὐπραγίας φίλων καὶ πολιτῶν. πτόησις δὲ ἐλπίδος κενῶν λόγων. σκύθαι οὐκ ἀποδέχονται τοιούτους ἄνδρας, ἀλλὰ χαίρουσί τε τοῖς εὖ πράττουσι καὶ ζητοῦσιν ὧν εὔλογον αὐτοὺς τυχεῖν. μῖσος δὲ καὶ φθόνον καὶ πᾶν δύσκολον πάθος ὡς πολέμιον ἐκδιώκουσι καὶ παντὶ σθένει διατελοῦσιν.

Ανανι.

ΕΜοὶ μὲν περίβλημα χλαῖνα σκυθική. ὑπόδημα δέρμα ποδῶν, κοίτη δὲ πᾶσα γῆ. δεῖπνον καὶ ἄριστον, γάλα καὶ τυρὸς καὶ κρέας ὀπτόν. πιεῖν ὕδωρ. ὡς οὖν ἄγοντός μου σχολὴν ὧν οἱ πλεῖστοι ἕνεκεν ἀσχολοῦνται, παραγενοῦ πρός με εἴ τινά μου χρείαν ἔχεις. δῶρα δ' οἷς ἐντρυφᾶτε ἀντιδωροῦμαί σοι. ὑμεῖς δ' ὅσοι καρχηδονίων εἰς χάριν σὴν ἀνέθεσθε θεοῖς.

Υἱῷ βασιλέως.

ΣΟὶ μὲν αὐλοὶ καὶ βαλάντια. ἐμοὶ δὲ βέλη καὶ τόξα. διὸ εἰκότως σὺ μὲν δοῦλος, ἐγὼ δὲ ἐλεύθερος. καὶ σοὶ μὲν πολλοὶ πολέμιοι, ἐμοὶ δὲ οὐδείς. εἰ δὲ θέλεις, ῥίψας τὸ ἀργύριον φέρειν τόξα καὶ φαρέτραν καὶ πολιτεύεσθαι μετὰ σκυθῶν, ὑπάρξει καὶ σοὶ τὰ αὐτά.

Τηρεῖ.

ΟΥδεὶς ἄρχων ἀγαθὸς ἀπολλύει ἀρχομένους. οὐδὲ ποιμὴν ἀγαθὸς πρόβατα λυμαίνεται. σοὶ δὲ πᾶσα μὲν χώρα ἔρημος ἀρχομένων καὶ κακῶς προστατευθεῖσα ὑπ' ἀρχόντων. πᾶς δὲ οἶκος ἰδιώτης εἰς τὸ μηδὲν συνέσταλται. ὥστε μὴ δύνασθαι τοῖς πράγμασι χρήσιμος εἶναι. φείδεσθαι δὲ ἄμεινον ὧν ἂν ᾖς κύριος. οὐ μὴ γὰρ ἴδια κτήματα ἐπαύξεται τῇ

βασιλεία καὶ διαμένει. νῦν δ' εἰσπανίζεις μὲν ἀνδρῶν εἰς πόλεμον, ἁρπάζεις δὲ χρημάτων οἷς διοικεῖς. οὐ στρατιώτας καὶ δικαίως θεωροῦντας ἓν σῶμα ἐὰν μὴ καταλείπῃς τροφὴν ἀρκοῦσαν ἔπτησαν καὶ ἐν ὄρεσιν ἐν ἐρήμοις πεφυκόσιν ἐν τούτοις οἰκήσουσι καὶ ἐργάσονται τὰ τῶν μελισσῶν.

Nunc si cares viris quibus vtaris ad bellum, & pecunias rapis quibus geras. non milites & iuste spectantes vnum corpus, nisi reliqueris victum sufficientem, auolabunt & in montibus, in desertis naturalibus domicilia collocabunt, atque apum labores obibunt.

Θρασυλόχῳ.

Κύων ψυχῇ καλὸν ζῷον μνημονεῦον εὐεργεσιῶν. φιλεῖ τὴν εὐεργέτου οἰκίαν. διατηρεῖ τὴν εὐνοίαν ἕως θανάτου. σὺ δ' ὑπολείπῃ κυνὸς εὐεργεσιῶν δυνάμενος συλλογισμῷ ἐξισοῦσθαι ἀνθρώποις. ζητεῖ οὖν λόγος ἐμὸς τίνος ἂν γλύοιο θυμὸν δίκαιος ὅταν πρὸς τοὺς εὐεργέτας λέοντος ψυχὴν φορῇς. πειρῶ οὖν συνήθειαν ἐμὴν ἣν εἴχομεν πρὸς σὲ σώζειν. καὶ γὰρ ἐλπίδες καλαὶ ἀνδρὶ τοιούτῳ.

Thrasylocho.

Canis animo præclarum animale beneficiorum memoriam conseruat, domúmq; benefactorum amat, & æquitatem ad mortem vsque custodit. Tu superaris à cane beneficiis, cùm ratiocinatione hominibus possis æquari. Quęrit itaque meus hic sermo, quam iram promerearis, si leonis animum erga benefactores geras. Quare da operam, vt familiaritatem quæ nobis tecum intercessit tuearis. Etenim eiusmodi vir bonam spem alere potest.

Κροίσῳ.

Οἱ ἐν Ἕλλησι ποιηταὶ λόγῳ κόσμον διανέμοντες Κρόνου παισὶν ἀδελφοῖς λῆξιν, τῷ μὲν οὐρανοῦ, τῷ δὲ θαλάττης. τρίτῳ δὲ ζόφου προσέθεσαν. τοῦτο μὲν ἰδιοπραγίας ἑλληνικῆς. κοινωνίαν γὰρ οὐδεμίαν χρήματος ἐπιστάμενοι τὸ ἑαυτῶν κακὸν θεοῖς προσένειμαν. γῆν δὲ ὅμως ἐξαίρετον καὶ οὗτοι κοινὴν ἅπασιν ὑπελείποντο, φέρε τοῦτο τί ποτε φέρει τὸ νόημα φροντίζωμεν. πάντας ἐβούλοντο θεοὺς τιμὰς πρὸς ἀνθρώπων ἔχειν καὶ πάντας ἀγαθῶν δοτῆρας καὶ κακῶν ἀποτρόπους ὑπάρχειν. κοινὸν δὲ θεῶν κτῆμα γῆ κοινὸν καὶ ἀνθρώπων τὸ πάλαι ἦν. χρόνῳ δὲ παρηνόμησαν ἴδια ἐπονομάζοντες τεμένη θεοῖς, τὰ πάντων κοινά. θεοὶ δ' ἀντὶ τούτων δῶρα πρέποντα αὐτοῖς ἐδωρήσαντο. ἔριν γὰρ καὶ ἡδονὴν καὶ μικροψυχίαν ἀνθρώποις. ἀπὸ τούτων μιγνυμένων τε καὶ διακρινομένων πάντα ἔφυ τὰ κακὰ τοῖς πᾶσι θνητοῖς, ἄροτοι, σπόροι, μεταλλεῖαι, πόλεμοι. καρπούς τε γὰρ ἐπεισενεγκόντες πολλαπλασίους ἀποφέρονται μικρῶν. τέχναις τε ποικίλοντες ὀλιγόβιον εὕρωνται ξυφλὴν ἶνα τε γῆς.

Cræso.

Græci poëtæ fabulis mundum distribuentes Saturni filiis fratribus, primo cœli, secundo maris, tertio caliginis sortem assignauerunt. Hoc quidem Græcorum otij & ingenij est. Cùm enim nullam scirent pecuniæ communitatē, suum malū diis attribuerunt. Terram tamen exceptam & hi communem reliquerunt. Age, quid sibi velint, hoc consideremus. Omnes deos voluerunt honore à mortalibus affici, & omnes bonorum datores, malorúmque auersores esse. Communis autem diis terra, etiam hominibus olim erat. Temporis verò progressu scelerate fecerunt & propria dedicarunt fana diuis, omnium communia. Dij verò pro his conuenientia & consentanea munera rependerūt, contentionem, voluptatem, & pusillanimitatē hominibus. Ab his mixtis, & discretis, omnia mala nata sunt omnibus hominibus, arationes, seminationes, metallorum fodinæ, bella. Plurimis enim collatis fructibus, paucos referunt, & artibus adhibitis inuenerunt exiguum & penè sterilem in terra prouentum.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΑΡΧΕΛΑΩ.

EPISTOLAE EVRIPIDIS

ARCHELAO.

Τὸ μὲν ἀργύριον ἀνεπέμψαμέν σοι, πάλιν ὅπερ ἡμῖν Ἀμφίας ἐκόμιζεν. οὐ δόξαν κενὴν θηρώμενοι εἰ μή γε καὶ ἀχθεσθήσεσθαι μᾶλλον ἢ ἀποδέξασθαι ἡμᾶς δι' αὐτὸ ἐνομίζομεν. τοὺς δ' ἄλλους αὐτὸ τοῦτο δὴ καὶ μάλιστα συκοφαντεῖν ἐπιχειρήσειν ὡς ἐπίδειξιν οὖσαν τὸ πρᾶγμα, καὶ πρόσχημα μᾶλλον εἰς τοὺς πολλούς. οὐ μεγαλοφροσύνην οὐδεμίαν. ὥστε τούτοιν μὲν ἀμφοῖν ἕνεκα κἂν ἐδεξάμεθα. καὶ κλίτων δὲ ἐπέστειλεν ἡμῖν ὅπως λάβοιμεν ἀπειλήσας ὀργιεῖσθαι μὴ λαβοῦσιν. ἀλλ' ὡς τὸ μὲν αὔταρκες ἡμῖν τε καὶ τοῖς φίλοις παρόν. τὸ δ' ὑπὸ σοῦ πεμφθὲν πλεῖον ἢ ὅσον ἥ τε κτῆσις ἥρμοζε.

Argentum iterū ad te remisimus, quod Amphias nobis attulit, non vaná gloriam aucupantes. Alioquin enim certè vos ægrè laturos magis quàm probaturos existimabam, alios verò maximè vitio mihi vertere conaturos, & ostētationem speciémq; magis in vulgus, quàm vllam magnificētiā rem esse dicturos. Quare horū vtrorúmq; caussà accepissem. Et Clito nobis scripsit, vt acciperemus, séque iratū fore nisi accepissemus, minatus est, sed quod in præsentia satis nobis amicisque suppeteret, missum verò à te munus splendidius esset & maius, quàm quantum nostræ possessioni conueniret, & nos facilè possemus custodire. De Pellæis adolescentibus, etiam antè ad te cum petitione scripsi-

ſcripſimus,& nunc iterum rogamus vt ſeruentur & vinculis ſoluantur. Dimiſſi enim non videntur vltra vel iniuriam vel damnum illaturi. Mediocre verò eſt & nobis precantibus largiri, & patrem illorũ ætate iam affectum, vt ſciſcitari licet, miſerari, nobilitate præcipuum pellæ, aliíſque ornamentis conſpicuus: qui ipſe venit Athenas & perfugium apud nos quæſiuit, ſpem habens nos alicuius apud te eſſe ponderis, atque, vt hæc ad te ſcriberem obſecrauit, ſed ne tu minùs nobis tribuas, quàm ille ſperauit.

Sophocli.

ALlatum eſt Athenas ô Sophocles de tua calamitate, quę te nauigantem in Chium exceperit, & ſcito ſic totam ciuitatem affectam fuiſſe, vt non minorem inimici, quàm amici dolorem haurirent. Quòd autem ex tanto impendente malo, tu incolumis euaſeris & quòd ex amicis qui tecum vnà fuerunt ne famulum quidem quenquam amiſeris, id ego non aliter quàm diuina prouidentia contigiſſe perſuaſum habeo. Dramatum igitur caſus, quem quis non ad communem Græciæ fortunam pertinere putet? grauis quidem, attamen ſuperſtite te facilè corrigetur. Vide igitur quemadmodũ tutiùs quàm celeriùs redire poſſis, & ſiue mare, ſiue frigus inter natandum aut poſt quid mali attuliſſe videtur, recreato prius corpore, pedetentim reuertere. Familiæ negotia ſcito ex animi ſententia, & quæcunque mandaſti, perfecta eſſe. Saluta Chionidem & Lapretam, ſciántque non exiguam lætitiam ex illorum etiam ſalute cepiſſe. Antigenem medicum, ſi etiamnum eſt in Chio neque diſceſſit adhuc in Rhodum, ſaluta, ſciáſque eum virum optimum eſſe. Item Cratini filios.

Archelao.

VEnit ad nos pellenſis ſenex vnà cum ſuis adoleſcentibus & is quidem ô rex optime mihi ſupra modum iucundus fuit aſpectus, qui viderem, & propter quem accidiſſet, vt id fieret. Honeſtus etiam tibi abſenti, magnámque gloriam ferens & Zelum apud omnes meos neceſſarios & Athenienſes quotquot viderunt. Viderunt autem plurimi neque fuit eorum quiſquam qui non tuam humanitatem ſuſpiceret, magnámque fortunam optaret. Circumuenerat enim ſenex non ita multis antè diebus hic ſordidatus, comáque demiſſa. Ita ſpem exiguam ac tenuem de vita filiorũ habebat, & ecce repentè comptus & ornatus cum duobus adoleſcentibus ſacrificia diis faciens, méque in cœlũ laudibus extollens & complectens quod filiòrum ſalutem ſibi reſtituiſſem, vrbémque Athenienſium quòd eiuſmodi ciues aleret. Ego verò multa etiam alia dicere habeo. Sed nolo, ne cùm oſtendá quantò magis hoc beneficio tibimetipſi profueris, quàm vlli mortalium, ob hoc minorem tibi gratiam videar habere. Confiteor autem me maximum à te beneficium accepiſſe, & conaturum pro hoc pulcherrimo facto magnam multámque tibi gratiam relaturum, quòd neque timidi ſenis illius ſpem quá miſer in nobis habuit, neque noſtram quam in te poſitam habebamus, fefelliſti.

καὶ ἣν ἡμῖν ἡ φυλακὴ ῥᾳδία. περὶ τῶν πελλαίων νεανίσκων, καὶ πρότερον μὲν ἐπεστείλαμέν σοι δεόμενοι. καὶ νῦν δεόμεθα σῶσαί τε αὐτοὺς καὶ ἀνεῖναι τῶν δεσμῶν. οὐδὲν γὰρ ἀδικεῖν ἐοίκασιν, ἢ οὐδὲν βλάψειν ἀφεθέντες ἔτι. μέτριον δὲ καὶ τὸ χαρίσασθαι δεομένοις ἡμῖν. καὶ τὸ ἐλεῆσαι δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν γέροντα ὡς ἔστι πυνθάνεσθαι, τῶν εὐγενεστάτων ἐν πέλλῃ καὶ κατὰ τἆλλα δοκίμων. ὃς αὐτὸς ἐλθὼν ἀθήναζεν ἐφ' ἡμᾶς κατέφυγεν, ἐλπίσας δύνασθαί τι παρὰ σοί. καὶ ἐδεήθη ταῦτα ἐπιστεῖλαί σοι. ἀλλὰ μὴ φαυλότερος γένῃ περὶ ἡμᾶς ἢ ἐκεῖνος ὑπέλαβεν.

Σοφοκλεῖ.

Ἐκομίσθη ἀθήναζε ὦ σοφόκλεις ἡ περὶ τὸν εἰς χῖον πλοῦν γενομένη σοι συμφορά. καὶ ἴσθι οὕτω διατεθεῖσαν τὴν πόλιν ἅπασαν, ὡς μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς ἧσσον ἀχθεσθῆναι τῶν φίλων. τὸ δὲ τοσούτου κακοῦ ἥκοντος περισώζεσθαί σε καὶ τὸ τῶν συνόντων σοι φίλων μηδὲ θεραπόντων ἀποβαλεῖν μηδένα, οὐκ ἄλλο τι ἔσωσε ἢ θεοῦ προνοίαν γενέσθαι πείθομαι. ἡ μέντοι περὶ τὰ δράματα συμφορά, ἣν τίς οὐχὶ κοινὴν ἁπάσης τῆς ἑλλάδος νομίσειεν ἄν, δεινὴ μέν, ἀλλὰ περιόντος γε σοῦ ῥᾳδίως ἐπανορθωθήσεται. σκόπει δ' ὅπως ἀσφαλεστέραν ἢ ταχυτέραν ποιήσαιο τὴν ἐπάνοδον. καὶ ἤτοι ἄρα ἡ θάλασσα ἢ τὸ κρύος παρὰ χεῖμα νηχόμενόν γε ἢ ὕστερον κακῶσαι δοκεῖ, ῥαΐσας τὸ σῶμα πρότερον ἡσυχῇ ἐπάνιθι. καὶ τὰ οἴκοι ἴσθι κατὰ νοῦν καὶ ὅσα ἐπέστειλας ἐπιτελῆ ὄντα. ἄσπασαι χιονίδην τε καὶ λαμπρέτην καὶ εἰδέτωσαν ἡμᾶς οὐχ ἥκιστα καὶ ἐπ' αὐτοῖς χαίροντας ὅτι σώζονται. ἀντιγενῆ τὸν ἰατρὸν εἴπερ ἔτι ἐν χίῳ καταλαμβάνεις καὶ μὴ ἀπῆρκέ πω εἰς ῥόδον, ἄσπασαι. καὶ ἴσθι ἀνδρῶν βέλτιστον ὄντα καὶ τοὺς κρατίνου υἱεῖς.

Ἀρχελάῳ.

Ἀφίκετο ἀθήναζε πρὸς ἡμᾶς ὁ πελλαῖος γέρων ἅμα τοῖς ἑαυτοῦ νεανίσκοις. καὶ ἐγένετο μὲν ἡ ὄψις ὦ βέλτιστε βασιλεῦ ἡδεῖα μὲν ἐμοὶ τῷ θεωμένῳ τε καὶ δι' ὃν ταῦτα ἐγένετο. καλὴ δὲ καὶ σοὶ ἀπόντι καὶ φέρουσα δόξαν πολλὴν καὶ ζῆλον παρὰ πᾶσι τοῖς τε ἐπιτηδείοις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ἀθηναίων ὁπόσοι εἶδον. εἶδον δὲ πολλοί. καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐκ ἠγάσθη τέ σου τῆς φιλανθρωπίας καὶ συνεύξατό σοι τὰ ἀγαθά. περιῄει γὰρ γέρων οὐ πολλαῖς πάνυ ἡμέραις πρότερον ἐνθάδε ῥυπῶν τε καὶ κόμην ἔχων ἐν οὕτω πάνυ λιτῇ τινι ἐλπίδι τεθειμένος τὴν σωτηρίαν τῶν παίδων. λαμπρός τε ἐξαίφνης καὶ μετὰ δυοῖν παίδοιν νεανίαιν. θύων τε τοῖς θεοῖς ἐμέ τε ὑμνῶν καὶ περιέπων ὅτι σώσαιμι αὐτῷ τοὺς υἱέας καὶ τὴν πόλιν τὴν τῶν ἀθηναίων ὅτι τοιούτους πολίτας τρέφοι. ἐγὼ δὲ πολλὰ μὲν καὶ ἕτερα εἰπεῖν ἔχω. οὐ βούλομαι δὲ ἐπιδεικνὺς ὅσῳ πλείονα ἐκ τούτου σεαυτὸν ὤνησας ἢ ἄλλον τινὰ ἀνθρώπων, δοκεῖν διὰ τοῦτο ἐλάττω σοι χάριν ἔχειν. ὁμολογῶ δὲ αὐτός τε εὖ τὰ μέγιστα πεπονθέναι καὶ πειράσεσθαι τοῦ καλοῦ τούτου ἔργου πολλὰ πάνυ καὶ μεγάλα παρασχεῖν σοι χαριστήρια. ὅτι οὔτε τὸν δείλαιον γέροντα ἐκεῖνον ὅτε ἡ τύχει τὸ ἐφ' ἡμῖν, οὔτε ἡμᾶς τῆς ἐπὶ σοὶ γιγνομένης ἐψεύσω ἐλπίδος.

Τῷ αὐτῷ.

Καὶ τὰ περὶ τοὺς Πελλαίους ὦ βέλτιστε Ἀρχέλαε καὶ πολλὰ ἄλλα πεπολίτευταί σοι καλῶς. καὶ πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς ἑτέρους ἐπιεικεῖς τε καὶ σπουδῆς ἀξίους πολλούς. καὶ οὐχ ἧττον αὐτὰ εὖ ἴσθι ὅσα πρὸς ἄλλους τινάς, ἢ ὅσα πρὸς ἡμᾶς ἰδίᾳ πέπρακταί σοι καλῶς, ἐπιμελές μοι εἰδέναι οὐ φιλοπράγμονι ὄντι, ἀλλὰ χαίροντι ἐφ' οἷς εὐδοκιμοῦντα πυνθάνομαί σε. καὶ χάριν σοι οὐκ ἐλάττω ὑπὲρ αὐτῶν ἔχω. οὐ γὰρ ἀφ' ὧν αὐτὸς ἔπαθόν τι ἰδίᾳ δεῖν μᾶλλον ἡσθῆναι, ἢ ὅτι σε τοιοῦτον ὄντα ἔγνων, ἔγωγε νομίζω. ταυτὸ δὴ τοῦτό μοι περίεστιν ἀπὸ παντὸς ἔργου ὅτι ἂν εἰς ὁντινοῦν τῶν ἐπιεικῶν πυνθάνωμαί σε καλῶς πεπολιτευμένον. καὶ μέμνησο τούτων ὦ βέλτιστε Ἀρχέλαε, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα οὐδὲν πλέον ἢ πολλοὺς πόνους καὶ πολλὰς φροντίδας ἔδωκέ σοι ὁ θεός. ἓν δὲ ἔδωκεν ἀγαθὸν δύνασθαι εὖ ποιεῖν οὓς ἂν ἐθέλῃς. θέλειν δὲ δεῖ τοὺς ἀξίους. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐστ' αὐτῷ βουλομένῳ ἐστὶν ἀφελέσθαι. ἓν δὲ οὐδὲ βουληθείς ποτε ἀφαιρήσεται τὸ πολλοὺς εὖ πεποιηκέναι. ὥστε εὖ ἴσθι ὅτι οὐδεμία μείζων ἀνδρὶ γενομένῳ ποτὲ ἐν δυνάμει μεταμέλεια καὶ πολυωδυνία γίνεται, ἢ εἰ διδόντος τοῦ θεοῦ μηδένα ἔδρασεν ἀγαθὸν μηδέν. βουλομένῳ δὲ δρᾶν πέπαυται διδοὺς ὁ θεός. ἀλλ' οὐ σύ γε ἂν τοῦτο, πώποτε πάθοις. οὐδὲ ἀνιάσῃ ὅτι οἴχεται ὁ καιρὸς εἰς ἀνθρώπων εὐεργεσίαν ἀνεθεὶς φροῦδος ἤδη καὶ πέπαυται παρὼν ὁ θεός, ἀλλὰ καὶ πάρεστι μὲν ἀεὶ καὶ στήσεται κατόπιν ἀξίῳ γε ὄντι καὶ χρωμένῳ ταῖς ἑαυτοῦ χάρισι δεξιῶς. ἀλλὰ δῆτα κἂν ἐπίσχῃ πνέων, πάντως ἤδη καὶ πόλεις καὶ ἔθνη καὶ ἰδιῶται πολλοί. καὶ ᾔσθοντο τῆς σῆς δυνάμεως οὐ σὺν κακῷ, καὶ ἔχουσιν ἀπόμοιραν τῆς σῆς εὐπραξίας. καὶ οἱ μὲν πόνοι παύσαιντ' ἂν ἐκπεσόντος σοῦ. καὶ τὸ κινδυνεύειν καὶ αἱ φροντίδες. τὸ δὲ συνειδὸς ὧν τε ἔπαθον τοῖς παθοῦσι καὶ σοὶ τῷ πεποιηκότι ἀεὶ μένει, οὐ μικρὸν οὔτε κτῆμα οὔτε ἀπόλαυσμα, ἀλλὰ ἀρκοῦν τοῦτο καὶ ἐν δυσπραγίαις ἡδονὰς παρέχειν. ταῦτα δὴ παρακελεύομαι πράττειν τε ἀεὶ καὶ μὴ ἀποκάμνειν. ὥσπερ οὐδ' ἀποκάμοις ἂν οὐδέ ἐστί τις τούτου κόρος. τὰ δ' ἄλλα πράως ὁμοίως καὶ δεξιῶς χρῆσθαι τῇ παρούσῃ δυνάμει. καὶ γὰρ τοῦτο αὐτὸ οὐκ ἄλλον τινὰ ἀνθρώπων οὐδ' ὅστις τεθνήξεσθαι παραχρῆμα μέλλων, σοῦ κελεύοντος ἀφεθῇ, ἐκεῖνον μᾶλλον ἢ σεαυτὸν εὐφρανεῖ τὸ τοιοῦτον εἶναι τὸν τρόπον. ἔτι γε μὴν καὶ τὸ τοὺς ἁπανταχόθι τιμῆς καὶ λόγου τινὸς τῶν Ἑλλήνων ἀξίους καὶ μάλιστα τοὺς κατὰ τέχνας σπουδαζομένους. καὶ πάλιν αὖ μάλιστα τούτων ἁπάντων τοὺς ποιεῖν ἢ λέγειν τι κατὰ παιδείαν δυναμένους, μετακαλεῖσθαί σε πανταχόθεν καὶ χορηγίαις τῶν ἐπιτηδείων ἀφθόνοις καὶ ταῖς ἄλλαις φιλοφροσύναις τιμελεῖν, ὅπως ἀπαλλαγέντες τῶν ἄλλων φροντίδων ἐπιδιδῶσιν ἀεὶ διὰ σὲ καὶ προΐωσιν ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἕκαστοι τέχναις. καὶ τὸ τούτων ἀναπιμπλάναι τὸν οἶκον, ἀλλὰ μὴ κολάκων καὶ βωμολόχων ἀνθρώπων, καὶ τούτοις θεραπεύειν αὐτὸν οὐχ ὑπ' ἐκείνων θεραπεύεσθαι μᾶλλον ὁμολογοῦντα, ὥσπερ ἐστὶ πυνθάνεσθαι πολλάκις ὅτι ἔστ' ἐκείνοις μᾶλλόν ἐστι τὸ σὲ εἶναι ὁποῖος εἶ, καὶ τὸ τοιοῦτο

Eidem.

CVm in Pellæorum adolescentium caussa optimè Archelao, tum, in multísque aliis negotiis præclaram operam nauasti, mihi, aliísque bonis & honestis viris, &, crede mihi non minùs, quæ erga alios, quàm quæ priuatim erga nos egregie præstitisti, vt sciam, laboro, non curiositate quadam nimia, sed vt gaudium percipiam cùm tuam laudem atque gloriam audio, neque tibi pro ipsis minorem gratiam habeo. Non enim ob collata priuatim in me merita magis lætandum censeo, quam quòd te cognoui talem, id mihi contingit ab omni beneficio, quod in quemlibet virum æquum & iustum à te collocatum audio. Et hoc memoriæ mandes Archelae præstantissime, cæteris in rebus, nihil præter infinitos labores & curas innumeras Deum tibi præstitisse. Solum verò & vnicum hoc bonum, vt bene mereri possis de quibus animo tuo collibitum sit, & velis. Velle autem de dignis oportet, & cætera quidem in illius potestate sita esse, si velit auferre. Vnum verò ne si velit quidem auferre posse, beneficia multis præstita. Quamobrem ita tibi persuadeas velim, nullam maiorem homini, qui sit aliquando in imperio versatus, pœnitudinem aut dolorem accidere, quàm si permittente Deo, neminem sibi beneficiis obstrinxerit, volent verò benemereri, Deus concedere destiterit. At nunquam in illum locum tu adduceris neq; dolebit, tempus ab beneficiis remissum vacuum iam euanuisse, & Deum adesse destitisse, sed & prestò erit omni tempore & ponè astabit digno, inque rectum vsum sua munera conuertenti. Sed certè etiamsi spirare cesset omnino iam ciuitates & gentes, atque priuati plurimi tuam potentiam experti sunt, non cum damno, & quasi partem tuæ fœlicitatis possident. Et labores quidem si tu è regno excideres, cessarent atque periculorum curarúmque molestia finem acciperet. Conscientia verò beneficiorum, cùm iis qui acceperunt, tum etiam tibi qui præbuisti, omni tempore permanet, non sanè contemnenda vel possessio vel fruitio, sed quæ etiam in calamitatibus voluptatem possit & oblectationem præstare. Hæc vt semper facias neque defatigeris, hortor, quemadmodū neque defatigaberis, neque est huius vlla satietas. Cæterùm mansuetè, constanter, & iustè in imperio præsenti te geras. Nam hoc ipsum non alij homini, neque si quis iam morte mulctandus te iubente liberaretur, illi maius quàm tibi gaudium adferret te eiusmodi ingenio præditum esse. Prterea quòd omnes qui sunt vllibi Græcos honore, aut memoratu dignos, & maximè artium studio deditos, atque rursus ex his omnibus potissimū qui ex doctrina scribere vel disserere possunt, vndequaque accersis, & rerū necessariarum larga suppeditatione, omníque comitate foues, vt reliquis curis liberati, semper promoueant tua opera & in suis quilibet artibus progressus faciant, & in his imples domum, non adulatoribus, neque sannionibus, & hos magis obseruare, quàm ab ipsis non obseruari vis quemadmodum est audire sæpenumero, quòd illis potiùs te talem esse qualis sis acceptum

referr

referri debeat,& ita poſterorum etiam memoriæ prodi,quàm quod illi ſuam fœlicitatem tibi aſcribere.Illis quidem etiamſi tua munera deficiant,tamen & diuitias ſatis magnas & gloriam eſſe & voluptatem in ipſis artibus, quis non ex his omnibus te admiretur & beatum prædicet? præſertim verò quod in confeſſo,iam eſt & cognitum omnibus,tá ta benignitate tuos familiares à te tractari, vt etiam potentia admodum tibi conferant, nomen verò regis nihil obſit, quo minùs ab amicis diligaris.

Cephiſophonti.

VEnimus in Macedoniam optime Cephiſophon,corpore non malà affecti, & quàm fieri potuit,breuiſſimè,præter ſpem delati,atque excepit nos Archelaus ita vt credibile erat, nóſque ſperaueramus,non tantùm muneribus, quibus nos nihil indigebamus,ſed etiá comitate, qua nemo maiorem à regibus debeat optare, & Clitonem inuenimus optima valetudine præditum multúmque nobis cum illo commercij eſt, & quando cum Archelao ad ludicra deſcendit,neque nos ab ipſorum cōſortio prohibemur. Sed & plurimùm inſtat Clito. Plurimùm verò Archelaus quotidie meditari ſemper aliquid & ſcribere ſolito more nos cogentes. Vt mihi videatur mercedem non iniucundam, neque laboris expertē Archelaus exigere, cùm pro muneribus,quibus me ſimulac veniſſem affecit, tū quòd me ſplendiùs,quàm mihi gratum eſſet, quotidie tractaret.Sic verò ſtatue nō maiori nobis,quę nunc Agathon & Meſatus dicit,curæ eſſe,quàm Ariſtophanis aliquando nugationes ſcis fuiſſe.Et ſūmam equidem nobis iniuriam facies, ſi vnquam reſponderis,etiamſi eos omnino non finem calumniandi facere videas. Sin verò quiſpiam ex eorum numero, quibus de Euripide dicere quippiam aut audire conuenit,noſtram ad Archelaum profectionem aliquis repræhenderit,quæ quidem antè diximus cùm nō proficiſcendum nobis in Macedoniá differeremus, ſciens, quæ verò poſtea nos iter ſuſcipere coëgerint,ignorans,eum dignum Cepheſipho,cui exponas quæ noſti iudica:atque ſic ignorare cauſſas,& ſimul vt veriſimile eſt, quippe qui ex inſcitia peccarit,nos auaritiæ condemnare deſinet Non enim purpuram & ſceptrum ferre, neque in Triballis acceptis oppidis cum imperio eſſe cupiuiſſe quiſpiam,nos dixerit,& ob eam cauſſam profectionem ad Archelaum inſtituiſſe. Sed nimirum diuitiarum cauſſa. Cur igitur cùm in adoleſcentia, & in ætatis medio,& quo tēpore mater adhuc nobis erat ſuperſtes, propter quam ſolam voluiſſemus opes cumulare ſi modò voluiſſemus,non modò nō aucupati ſimus ſed repudiauerimus etiá oblatam, & vltrò propoſitam eandem hanc pecuniam, nunc ita ætate profectis nobis placere aut deſiderabilem eſſe,quiſquá iure poſſit exiſtimare,niſi idcirco magna dona capere cum maximo noſtro dedecore,neque ampliùs vllo fructu,cōcupiuimus, vt in Barbara terra vitam deponamus, & vt plures Archelao relinquamus pecunias.Præterea hoc etiá adieceris, poſtquá veniſſem⁹ in Macedoniá paucis pòſt dieb. quadraginta argenti talenta offerenti Archelao,

ὄντα παρὰ τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις λόγου τυχεῖν, ἢ ἐπὶ σοὶ τὸ ἐκείνοις εὐτυχεῖν, ἐκείνοις μέν γε κἂν ὑπολίπωσιν αἱ παρὰ σὲ δωρεαὶ καὶ πλοῦτον αὐτάρκη καὶ δόξαν εἶναι καὶ ἡδονὴν τὰς τέχνας, τίς οὐκ ἂν ἀγάσαιτο καὶ μακαρίσειε τούτων ἁπάντων; καὶ μάλιστα ὅτι ὁμολογοῦσιν ἤδη καὶ ἴσασι πάντες εἰς τοῦτό σε ἥκοντα τῆς πρὸς τοὺς συνόντας σοι φιλανθρωπίας, ὥστε τὴν μὲν ἰσχὺν καὶ πάνυ σοι συμβάλλεσθαι. τὸ δὲ ὄνομα μηδὲν ἀντιπεράσειν τὸ τοῦ βασιλέως, εἰς τὸ στέργεσθαι ὑπὸ τῶν φίλων.

Κηφισοφῶντι.

ΚΑὶ ἀφικόμεθα εἰς μακεδονίαν ὦ βέλτιστε κηφισοφῶν. τό, τε σῶμα οὐ μοχθηρῶς διατεθέντες καὶ ὡς οἷόν τε μάλιστα ἦν ἐπιεικῶς κομιζόμενοι συντόμως, καὶ ἀπεδέξατο ἡμᾶς ἀρχέλαος ὡς εἰκός τε ἦν, καὶ προσεδοκῶμεν ἡμεῖς οὐ δωρεαῖς μόνον ὧν οὐδὲν ἐχρῄζομεν ἡμεῖς ἀλλὰ καὶ φιλοφροσύναις ὧν οὐδ' ἂν δόξαιτέ τις μείζους παρὰ βασιλέων. καὶ κατελάβομεν κλίτωνα ἐρρωμένον καὶ ἔστιν ἡμῖν σὺν ἐκείνῳ τὰ πολλά. καὶ ὅταν τύχῃ σὺν ἀρχελάῳ ἄμεμπτος ἡ διαγωγὴ πρός τε τοῖς ἔργοις οὐδὲν κωλυόμεθα τοῖς τούτων γίνεσθαι· ἀλλὰ καὶ πολὺς μὲν ἔγκειται ὁ Κλίτων πολὺς δὲ ὁ Ἀρχέλαος ἑκάστοτε φροντίζειν ἀεί τι καὶ ποιεῖν τῶν εἰωθότων ἀναγκάζοντες. ὥστε ἔμοι γε μισθὸν οὐκ ἀηδῆ μὲν οὐδὲ ἄπονον δοκεῖ ἀρχέλαος ἀναπράσσεσθαι. τῶν τε δωρεῶν ὧν ἔδωκέ μοι εὐθέως ἀφικομένῳ καὶ ὅτι ἑστιᾷ με λαμπρότερον ἢ ἐμοὶ φίλον ἦν ἑκάστης ἡμέρας. περὶ δὲ ὧν ἐπέστειλας ἡμῖν, σὺ μὲν εὖ ποιεῖς ἐπιστέλλων ἃ δοκεῖς ἡμῖν εἰδέναι διαφέρειν. ἴσθι μέντοι μηδὲν μᾶλλον ἡμῖν ὧν νῦν Ἀγάθων ἢ Μεσάτος λέγει μέλον, ἢ τῶν Ἀριστοφάνους φληναφημάτων οἶσθά ποτε μέλον. καὶ τούτοις γε κἂν ἀδικήσαις ἡμᾶς ἐς τὰ μάλιστα ἀποκρινάμενός ποτε κἂν ὅλως μὴ παυομένους τῆς ἀναγωγίας αὐτοὺς ὁρᾷς. ἣν μέντοι τις τῶν ἀξίων περὶ Εὐριπίδου λέγειν τι καὶ ἀκούειν αἰτιᾶται ἡμᾶς τῆς πρὸς ἀρχέλαον ὁδοῦ. ἃ μὲν τὸ πρόσθεν εἴπομεν περὶ τοῦ μὴ δεῖν εἰς μακεδονίαν ἡμᾶς ἀποδημεῖν ἐπιστάμενος, ἃ δὲ μετὰ ταῦτα ἡμᾶς ἀπηνάγκασε βαδίσαι ἀγνοῶν, τοῦτον δὴ ἄξιον νόμιζε δηλοῦν αὐτῷ ἅπερ οἶσθα ὦ κηφισοφῶν. καὶ οὕτως πεπαύσεται ἀγνοῶν τὰς αἰτίας· καὶ ἅμα ὅπερ εἰκός ἐστι τὸν ἀγνοοῦντα πάσχειν, καταγνώσκων ἡμῶν ὡς φιλοχρημάτων γινομένων. οὐ γάρ που δὴ πορφύραν καὶ σκῆπτρον φορεῖν ἢ φρούρια λαβόντας ἐν τριβαλλοῖς ἡγεῖσθαι ὑπόχους κελευομένους ὀρεχθῆναι τὶς ἂν φήσειεν ἡμᾶς καὶ διὰ τοῦτο δὴ στείλασθαι τὴν πρὸς ἀρχέλαον ὁδόν. ἀλλὰ δηλονότι πλούτου ἕνεκα· εἶτα πῶς ἂν ὅτε νέοι τε καὶ ὅτε μέσοι τὴν ἡλικίαν ἦμεν. καὶ ὃν ἔτι ζώσης ἡμῖν τῆς μητρὸς ἧς ἕνεκα ἂν μόνης ἐθελόμεθα πλουτεῖν εἴπερ ἄλλως ἐβουλόμεθα οὐχ ὅπως ἐδιώξαμεν, ἀλλὰ καὶ ἀπεωσάμεθα ἐγκείμενον τὸν αὐτὸν τοῦτον πλοῦτον ἤδη τηλικοῖσδε οὖσιν, ἡμῖν ἱμερτὸν εἶναι εἰκότως αὖθις νομίσειεν εἰ μὴ διὰ τοῦτο ἄρα πολλὰ λαβεῖν σὺν ἀδοξίᾳ τέ τινι ἡμετέρᾳ καὶ οὐδὲ ἀπολαύσει ἔτι οὐδεμιᾷ ἐπιθυμήσαιμεν, ἵνα ἐν βαρβάρῳ γῇ ἀποθάνωμεν. καὶ ἵνα πλείονα ἀρχελάῳ καταλίποιμεν χρήματα.

ἔτι δὲ δὴ καὶ προσθείης ὅτι ἐπειδὴ τάχιστα ἀφικόμεθα εἰς μακεδονίαν ὀλίγαις ὕστερον ἡμέραις τεσσαράκοντα τάλαντα ἀργυρίου διδόντος ἀρχελάου καὶ ἀγανακτοῦντος ὅτι οὐ λαμβάνοιμεν αὐτέχομεν μὴ λαβεῖν. τῶν τε ἄλλων δωρεῶν ὁπόσα ἢ Κλίτων ἔδωκεν ἡμῖν ἢ Ἀρχέλαος ἔπεισε λαβεῖν, οὐκ ἔστιν ὅτι ἐνθάδε ὑπολελείμμεθα. ἀλλ' οἴχονται αὐτὰ φέροντες, οἵπερ καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν φέρουσιν ὑμῖν τοῖς αὐτόθι ἑταίροις καὶ ἐπιτηδείοις νομήσοντες ἅπαντα. τίς ἂν οὕτως εὑρεθείη ἔτι σκαιὸς καὶ βάσκανος τὸν τρόπον, ὅστις ἂν φιλοχρηματίᾳ μεθελχθέντα ταύτην ἀποδημῆσαι ὑπολάβοι τὴν ἀποδημίαν· ἀλλὰ δήπου ἀλαζονείαν τινά, ἢ τοῦ δύνασθαί τι μέγα ἐπιθυμίαν ἐροῦσιν; ἀλλ' ἡ μὲν δύναμις ἡμῖν καὶ μένουσιν Ἀθήνησιν ἡ παρὰ Ἀρχελάου καὶ πάλαι ἦν. ἄλλως τε καὶ Κλίτων οὐ τοσοῦτον ἐδύνατο μέγα, τοῦ μὴ ἄλλον ὃν προῃρημένην ἐξ ἀρχῆς τρόπον βιοῦν ἐμέ, μὴ δ' ὅπου μὴ ἐθέλοιμι ἀποθανεῖν. τελευταῖον δὲ καὶ παρέχειν λόγους ἐσαεὶ τοῖς κακῶς βουλομένοις ἡμᾶς λέγειν· εἰ δὲ δὴ καὶ δυνάμεώς τινος ὠρέχθημεν, τί ἄλλο ταύτῃ τῇ δυνάμει, ἢ πρῶτον μὲν εἰς τὰ τῆς πόλεως ἐπιτήδεια εἰς τὰ τῶν φίλων χρήσεσθαι ἐμέλλομεν. ἀλαζονείας τε ἕνεκα πολὺ ἂν μᾶλλον ἐν ὄψει τῶν τε φίλων καὶ οὐχ ἥκιστα τῶν ἐχθρῶν δύνασθαί τι ἐβουλόμεθα. καὶ μὴν εὐμετάβολον ἐμὲ οὔτε εἰς τὰ ἐπιτηδεύματα οὔτε εἰς ὑμᾶς τοὺς φίλους καὶ οὐχ ἧσσον εἰς τοὺς ἐχθροὺς σκοπῶν εἴποι τίς ἄν, οἷς ἅπασιν ἐκ νέου μέχρι τοῦ νῦν τοῖς αὐτοῖς κέχρημαι, πλὴν ἑνὸς ἀνδρὸς σοφοκλέους. πρὸς γὰρ δὴ τοῦτον μόνον ἴσασί με τάχα οὐχ ὁμοίως ἀεὶ τὴν γνώμην ἔχοντα. ὃν ἐγὼ ἐμίσησα μὲν οὐδέποτε. ἐθαύμασα δὲ ἀεί. ἔστερξα δὲ οὐχ ὁμοίως ἀεί. ἀλλὰ φιλοτιμότερον μέν τινα εἰδέναι ποτὲ δόξας ὑπεῖδον. βουληθέντα δὲ ἐκλύσασθαι τὰ νείκη, προθυμότατα ὑπεδεξάμην. καὶ ἀλλήλους μὲν ἐξ ὅτου συνέβη, στέργομέν τε καὶ στέρξομεν. τοὺς δ' ἐμβάλλοντας ἡμῖν πολλάκις τὰς ὑπονοίας εἶναι, ἐκ τοῦ ἡμᾶς ἀπεχθάνεσθαι, τὸν ἕτερον θεραπεύοντες αὐτοί τι πλεῖον ἔχωσι διαβεβλήμεθα· καὶ νῦν ὦ βέλτιστε κηφισοφῶν οἶδ' ὅτι οὗτοι εἰσὶν οἱ τοὺς περὶ ἡμῶν λόγους ἐμβάλλοντες εἰς τοὺς ὄχλους. ἀλλ' ὥσπερ ἀεὶ ἄπρακτοι αὐτῶν αἱ κακαὶ γλῶσσαι ἐγένοντο καὶ γέλωτα ἐξ αὐτῶν καὶ μῖσος, οὐδὲν πλέον, ὠφλίσκανον, καὶ νῦν ἴσθι ὅτι οὐκ ἄπρακτοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κακῷ σφίσιν ἔσονται. σὺ μέντοι εὖ ποιεῖς περὶ τούτων ἡμῖν γράφων, ἐπειδή περ οἶδας ἡμῖν διαφέρειν. ἀλλ' ὥσπερ εὖ ποιεῖς γράφων, οὕτως ἀδικεῖν φήσαιμ' ἂν ἡμᾶς, ἀντιλέγοντα ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς οὐκ ἀξίοις.

Τέλος τῶν Εὐριπίδου ἐπιστολῶν.

atque ægre ferenti quòd non acciperemus restitisse, neque vt acciperemus adduci potuisse. Ex iis verò muneribus quæ nobis aut Clito largitus est, aut Archelaus, vt caperemus persuasit, nihil hîc reliquũ fecimus, sed abstulerunt iidam, qui etiam has literas ferunt, vt vobis amicis qui isthic essetis & meis necessariis omnia dispertirent. Quis etiamnum sit tam importunus, aut ad inuidiá proclиuis, qui cupiditate pecuniarũ impulsum hoc me iter ingressum esse credat. Verùm agendi arrogantiá aliqua, aut amplissimæ potentiæ cupiditatẽ proferẽt? At potentia nobis etiam Athenis manentibus ab Archelao iam antea fuit parata. Præsertim verò ne Clito quidem tantùm poterat, vt diuersam vitæ conditionẽ quam institueram sequerer, aut in quo loco minimè vellem, vitam clauderem, deniq; vt materiam obtrectandi in perpetuum nostris maleuolis & inimicis præberemus. Sin etiam potẽtiam aliquam affectassemus, in quem alium vsum hanc potentiam quàm primum ad vtilitatem ciuitatis, deinde amicorum adhibituri eramus, & quòd ad ostentationem pertinet, multò magis in conspectu amicorum & non minimè maleuolorum posse aliquid voluissemus. At me inconstantem & flexibilem, neque si ad studia quispiam, neque si ad vos amicos, & non minùs ad inimicos respectum habeat, non facilè affirmabit, quibus omnibus ab iuuentute vsque ad hoc præsens tempus firmiter mihi constiti, nisi quãtùm ad vnum virum Sophoclem pertinet. Nam erga solum hunc sciunt me fortasse non eodẽ animo semper affectum esse, quem ego vt odissem nunquam in animum induxi, vt mirarer, semper. Non tamen pari modo semper eum amaui. Sed cùm aliquando contentiosiorem perspexisse viderer, suspectum habebam. Cùm verò deponere controuersiá vellet, lubentissimè sum ei reconciliatus, & ab eo rem pro quo id factũ est mutuò nos amamus, & amabimus. Eos verò, qui sæpe suspiciones nobis mouent, vt nos in odium coniiciant, alter alterum colentes, si quid plus possint, redarguimus. Et nunc optime Cephisiphon, scio istos esse, qui hosce de nobis rumores & infamiam in vulgus spargant. At quemadmodum semper prauis ipsorum linguis omnia ceciderunt in irritum, & risum ex eis, odiúmq; sui, nihil præterea, deportarunt, nunc etiam mihi crede non solùm nihil proficiẽt, sed sibiipsis damnum adferent ac detrimentum. Tu verò rectè facis, quòd de his nos per literas facis certiores, quoniã interesse nostra existimas. Sed quemadmodum scribendo tuum officium facis. Sic iniuriam te nobis inferre dixerim, si contradicas ex illis quibus non conuenit neque decet.

Finis Epistolarum Euripidis.

EPISTO-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΘΕΑΝΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΕΚΝΩΝ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ.

EPISTOLAE THEANVS DE LIBERORVM EDVCATIONE.

Theano Eubulæ salutem dicit.

AVdio te delicatam, & luxuriosam quandam rationem in educandis liberis tenere. Ad officiũ verò matris pertinet, non vt ad voluptatem suos liberos assuefaciat; sed vt ad tẽperantiam modestiámq; instituat. Vide igitur ne non amantis, sed adulatricis partes agas. Nam educata simul cum pueris voluptas, intẽperantes & prodigos reddit. Quid enim adolescẽtibus suauius aut iucũdius, cõsueta voluptate? Quamobrem amica, prouidendum est summoperè, ne educationem liberorum in seductionem cõuertas. Seductio verò & peruersio naturæ est, cùm ad voluptatis amorem animi, corpora ad libidinem trãsferuntur, & hæc laborem fugiunt, illi mollitiẽ amplectuntur. Sunt autem excercendi ad hæc dura & formidabilia liberi, vt cùm dolor sit perpetiendus aut subeundus labor, ne his affectibus quasi serui subiiciantur, & in voluptatibus libidinosi, & à laboribus abhorrentes, sed vt omnibus virtutem & honestatem anteponant, atque ab illis abstineant, in his verò permaneant, neque in victu gulosi & voraces, neque in voluptatibus sumptuosi, & in nimiis lusibus prodigi sunt efficiendi, neque quidlibet loquendi & omnis studij potestas eis est permittenda. Præterea delatum est mihi te metuere si fleant & ad risum eos traducere conari, etiamsi nutricem percutiant, aut te perperam videre dicant, & in æstate refrigeratione, in hyeme æstu fouere, multísque delitiis, quarum inopes & egeni pueri nullas experiuntur & aluntur minori negotio, neq; verò minùs crescunt, sed habent se longè meliùs Tu verò quasi Sardanapali posteritatẽ liberos nutris, & masculorum vigorem, voluptatibus frangis. Quid enim faciendum sit illi puero, qui si non confestim vt libitũ est edat, in fletũ ac gemitũ erumpit, & si comedat, suaues tantũ atque blandientes cibos quærit, si sit æstus, tabe corripitur, si frigus, contremiscit: si quis obiurget, repugnat: si quis non ad voluptatem omnia ministret, indignatur: si non mundet, in iram concitatur: voluptati turpiter indulget, & vndiquaq; molliter ac effœminatè se gerit. Sed ô amica scias qui in inertia tam dissolutè viuunt eos cùm ad virilem ætatem peruentum est, mancipia fieri solere, dáque operam, vt eiusmodi voluptates de medio remoueas, atque ita duram acerbámque nõ tenerã & delicatam educandi viam institue, & concede vt famem sitímque ferant: præterea calorem algorémq;, & erga æquales aut præfectos verecundiam præstent. Sic enim ingenuitatẽ quãdam in animi seu remissione seu cõtractione assèquentur. Labores enim, amica, sunt quasi præparationes quædam pueris ad virtutis perfectionẽ, quibus intincti quantùm satis est virtutis tincturã faciliùs deinde ferunt. Quamobrẽ amica, diligentiã adhibe, ne quemadmodum vites, quæ malè alũtur, fructu destituuntur, sic etiã liberi, præ luxu, iniuriç, & vanitatis plurimæ vitiositatem pariant.

Θεανὼ Εὐβούλῃ χαίρειν.

ΑΚούω σε τὰ παιδία τρυφερῶς ἄγειν. ἔστι δὲ ἀγαθῆς μητρὸς οὐχ ἡ πρὸς ἡδονὴν ἐπιμέλεια τῶν παίδων, ἀλλ' ἡ πρὸς τὸ σωφρονεῖν ἀγωγή. βλέπε οὖν μὴ οὐ φιλούσης, ἀλλὰ κολακευούσης ἔργον ποιήσῃς. συντρεφομένη γὰρ ἡδονὴ παισὶν, ἀκολάστους ποιεῖ. τί γὰρ ἥδιον νέοις συνήθους ἡδονῆς. χρὴ οὖν ὦ φίλη τὴν τροφὴν τῶν παίδων, μὴ διαστροφὴν εἶναι. ἡ δὲ διαστροφὴ τῆς φύσεώς ἐστιν, ὅταν φιλήδονοι μὲν τὰς ψυχὰς, ἡδυπαθεῖς δὲ τοῖς σώμασι γίνωνται, καὶ τὰς μὲν, φυγόπονοι, τὰ δὲ, μαλακώτεροι. δεῖ δὲ πρὸς τὰ φοβερὰ γυμνάζειν τὰ τρεφόμενα κἂν λυπηθῆναι κἂν πονῆσαι δέῃ, ἵνα μὴ τῶν παθῶν ἦ δοῦλα τούτων καὶ περὶ τὰς ἡδονὰς λίχνα καὶ περὶ τοὺς πόνους ὀκνηρὰ, ἀλλ' ἵνα τὰ καλὰ πρὸ πάντων τιμῶσιν. ὧν μὲν ἀπεχόμενοι, τοῖς δὲ ἐμμένοντες. οὐδὲ πλησμονικὰ μὲν τῆς τροφῆς, πολυτελῆ δὲ τῆς ἡδονῆς. ἀκόλαστα δὲ τὴν ἀνέδην παιδιαῖς αὐτὰ ποιεῖν, καὶ πᾶν μὲν λέγειν, πᾶν δὲ ἐπιτηδεύειν ἐᾶσαι. ἔτι δὲ φοβουμένην μὲν ἢν κλαίῃ. φιλοτιμουμένην δὲ ἵνα γελᾷ κἂν τὴν τροφὸν παίῃ, κἄν σε κακῶς εἴπῃ γελῶσαν. καὶ τοῦ μὲν θέρους ψῦχος, τοῦ δὲ χειμῶνος καῦμα παρέχουσαν. καὶ πολλὴν χλιδὴν, ὧν οἱ πενιχροί γε παῖδες οὐδενὸς πειρῶνται, τρέφονται μὲν ῥᾷον, αὔξονται δ' οὐχ ἧσσον. διάκεινται δὲ παρὰ πολὺ κρεῖσσον. σὺ δ' οἷον σαρδαναπάλου γενεὴν τιθηνῇ τὰ τέκνα, τὴν τῶν ἀρρένων φύσιν θρύπτουσα ταῖς ἡδοναῖς. τί γὰρ ἂν ποιήσειέ τις παιδίον ὃ ἂν μὴ τάχιον φάγῃ, κλάει. κἂν ἐσθίῃ, τὰ τερπνὰ τῶν ὄψων ζητεῖ. κἂν καῦμα, παρίεται· κἂν ψῦχος πτωματίζει, κἂν ἐπιτιμᾷ τις, ἀντιμάχεται· κἂν μὴ πρὸς ἡδονὴν ὑπηρετῇ, λυπεῖται. κἂν μὴ μασᾶται διασιολαίνει. καὶ κακοχολεῖ πρὸς ἡδονὴν καὶ βαβαλίζεται περιαγόμενον. ἐπιμελῶς δὲ ὦ φίλη εἰδυῖα ὅτι τὰ σπαταλῶντα τῶν παιδίων ὅταν ἀκμάσῃ πρὸς ἄνδρας, ἀνδράποδα γίνεται, τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἀφαίρει καὶ τὴν τροφὴν αὐστηρὰν μὴ τρυφερὰν οὕτω ποιοῦσα καὶ ἐῶσα καὶ λιμὸν καὶ δίψος ἐνεγκεῖν ἔτι καὶ ψῦχος καὶ θάλπος καὶ αἰδῶ τὴν ἀπὸ τῶν συνηλίκων ἢ τῶν ἐπιστατῶν. οὕτω γὰρ καὶ γενναῖα εἶναι συμβαίνει τὰ κατὰ ψυχὴν ἀνατεινόμενα ἢ ἐπιτεινόμενα. οἱ γὰρ πόνοι φίλη προϋποσυφαί τινες εἰσὶ τοῖς παισὶν εἰς τελειωθησομένης ἀρετῆς, αἷς ἐμβαφέντες ἀποχρώντως τὴν τῆς ἀρετῆς βαφὴν οἰκειότερον φέρουσι. βλέπε οὖν φίλη μὴ καθάπερ τῶν ἀμπέλων αἱ κακοτροφούμεναι τὸν καρπὸν ἐλλείπουσι καὶ ὑπὸ τῆς τρυφῆς οἱ παῖδες ὕβρεως καὶ πολλῆς ἀχρειότητος κακίαν γεννήσωσι.

Πρὸς τὴν ζηλοτυποῦσαν παραμυθητική. Θεανὼ Νικοστράτῃ χαίρειν.

Ἤκουον τὴν τοῦ ἀνδρός σου παράνοιαν ὅτι τὴν ἑταίραν ἔχει· σὺ δὲ ὅτι ζηλοτυπεῖς αὐτόν. ἐγὼ δὲ ὦ φίλη πολλοὺς ἔγνωκα τῆς αὐτῆς νόσου. θηρεύονται γὰρ ὡς ἔοικεν ὑπὸ τῶν γυναικῶν τούτων καὶ κατέχονται καὶ οὐκ ἔχουσι νοῦν· σὺ δὲ ἄθυμος εἶ καὶ νύκτα καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ ἀδημονεῖς καὶ μηχανᾷ τι κατ' αὐτοῦ. μὴ σύ γε ὦ φίλη. γαμετῆς γὰρ ἀρετή ἐστιν οὐχ ἡ παρατήρησις τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλ' ἡ συμπεριφορά. συμπεριφορὰ δέ ἐστι τὸ φέρειν ἄγνοιαν. εἶθ' ἑταίρᾳ μὲν πρὸς ἡδονὴν ὁμιλεῖ. γαμετῇ δὲ πρὸς τὸ συμφέρον. συμφέρον δὲ κακοῖς κακὰ μὴ μίσγειν. μηδὲ παρανοίᾳ παράνοιαν ἐπάγειν. ἔνια δὲ ἁμαρτήματα φίλη ἐλεγχόμενα μὲν ἐπιπλέον ἐρεθίζεται, σιωπώμενα δὲ παύεται μᾶλλον. ὡς τὸ πῦρ ἡσυχίᾳ φασὶ σβέννυσθαι. ἐὰν γὰρ βουλόμενόν σε λεληθέναι δοκεῖν ἐλέγχουσα ἀφαιρήσῃς τὸ παρακάλυμμα τοῦ πάθους καὶ φανερῶς ἁμαρτήσεται. σὺ δὲ τὴν φιλίαν ἡγῆ τοῦ ἀνδρὸς οὐκ ἐν τῇ καλοκαγαθίᾳ. τοῦτο γὰρ ἡ χάρις τῆς κοινωνίας. νόμιζε οὖν πρὸς μὲν τὴν ἑταίραν ῥαθυμήσοντα πορεύεσθαι ἐκεῖνον. σοὶ δὲ συμβιώσοντα παρεῖναι καὶ σὲ μὲν φιλεῖν κατὰ γνώμην. ἐκείνην δὲ κατὰ πάθος. βραχὺς δὲ ὁ τούτου καιρός. ἅμα γάρ ποτε ἔχει καὶ κόρον. καὶ παρίσταται ταχὺ καὶ παύεται. ὀλιγοχρόνιος γὰρ ὁ καιρός ἐστι πρὸς ἑταίραν ἀνδρὶ μὴ σφόδρα κακῷ, τί γάρ ἐστι ματαιότερον ἐπιθυμίας ἀπολαυούσης ἀδίκου· διὸ καὶ μειῶν τὸν βίον καὶ διαβάλλων τὸ εὔσχημον αἰσθανθήσεταί ποτε. οὐδεὶς γὰρ ἐπιμένει φρονῶν αὐθαιρέτῳ βλάβῃ· καλούμενος οὖν ὑπὸ τῶν πρὸς σὲ δικαίων καὶ τὰς περὶ τὸν βίον ἐλαττώσεις ὁρῶν, αἰσθήσεταί ποτε σου. καὶ τὴν ἀπὸ τῆς κατὰ γνώσεως ὕβριν οὐ φέρων, ταχὺ μεταγνώσεται. σὺ δὲ φίλη ζῆθι οὐχ ἑταίραις ἀποκρινομένη. τῇ μὲν εὐταξίᾳ πρὸς τὸν ἄνδρα διαφέρουσα. τῇ δὲ ἐπιμελείᾳ πρὸς τὸν οἶκον· τῇ δὲ συναλλαγῇ περὶ τὰς χρωμένας. τῇ δὲ φιλοστοργίᾳ περὶ τὰ τέκνα. οὐ ζηλοτυπητέον οὖν σοι πρὸς ἐκείνην. πρὸς γὰρ τὰς ἐναρέτους ἐκτείνειν τὸν ζῆλον καλόν. ἑαυτὴν δὲ παρεκτέον ἐπιτηδείαν ταῖς διαλλαγαῖς. τὰ γὰρ καλὰ ἤθη καὶ παρ' ἐχθροῖς εὔνοιαν φέρει φίλη. καὶ μόνης καλοκαγαθίας ἔργον ἐστὶν ἡ τιμή· ταύτῃ γὰρ καὶ δυνατὸν ἀνδρὸς ἐξουσίαν καθάπερ ἔχειν γυναικὶ καὶ τιμᾶσθαι πλέον ἢ θεραπεύειν τὸν ἐχθρόν. καθαιρούμενος οὖν ὑπὸ σοῦ, μᾶλλον αἰσχύνεται, τάχιον δὲ διαλλαγῆναι θελήσει. προσπαθέστερον δὲ φιλοστοργήσει συνεγνωκὼς τὴν ἀδικίαν τὴν εἰς σὲ, καταμαθών τε τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ βίου καὶ πεῖραν τῆς στοργῆς λαμβάνων τῆς πρὸς αὐτόν. ὥσπερ δὲ αἱ κακοπάθειαι τοῦ σώματος ἡδίας τὰς ἀναπαύσεις ποιοῦσιν, οὕτως αἱ διαφοραὶ τῶν φίλων οἰκειοτέρας τὰς διαλλαγὰς φέρουσι. σὺ δὲ καὶ τὰ βουλεύματα τοῦ πάθους ἀντίθες. νοσοῦντος γὰρ ἐκείνου καὶ σὲ παρακαλεῖ νοσεῖν ταῖς λύπαις· καὶ ἁμαρτάνοντος περὶ τὸ εὔσχημον καὶ σὲ περὶ τὸν κόσμον ἁμαρτάνειν καὶ καταβλάπτοντος τὸν βίον καὶ σὲ καταβλάπτειν τὸ συμφέρον. ἀφ' ὧν ἐπ' αὐτὸν συντετάχθαι δόξεις καὶ κολαζομένη ἐκεῖνον καὶ σεαυτὴν κολάζειν.

Ad laborantem Zelotypia consolatoria Thean. Nicostratæ salutem dicit.

Accepi ex hominum sermonibus, de mariti tui peruersitate & amentia, eum cum scorto rem habere, téque id indignè ac molestissimè ferre. Ego verò, amica, multos non eodem morbo genere ægrotos. Capiuntur enim, vt apparet, ab his mulieribus atque tenentur, neque quicquam animi possident. At tu dolore cruciaris, noctes ac dies, & mœstitia conficeris, sempérq; aliquid cõtra ipsum machinaris. Caue tu id faxis. Vxoris enim virtus est nõ obseruatio & custodia viri, sed obedientia. Obediẽtiæ verò est, insaniá perferre ac pati. Nã cum scorto voluptatis caussa consuetudinem habet, cum vxore vtilitatis. Vtile est autem malis mala non miscere, neque amentiam amentia cumulare. Quædam verò peccata sunt, quæ carpta, magis magisque irritantur, inuoluta silentio sedantur & comprimuntur: quemadmodum ignem sensim ac paulatim aiunt extingui. Si enim te clàm habere vult, & tu carpiendo velum crimini detraxeris, palàm etiam delinquet. Tu verò ne ponas amicitiam mariti in probitate. In hoc enim sita est societatis gratia. Sic igitur persuasum habeas ad scortum quidem libidinis caussa eum accedere, tibi vt vnà viuat adesse atque te ex animo charam habere, illam tantummodo per libidinem. Hæc autem exigui tẽporis est. Etenim aliquando satiatur, & quemadmodum commouetur subitò, sic statim desunt. Breue nanque tempus cum scorto consumit, vir nõ planè malus ac flagitiosus. Quid enim vanius est ea cupiditate quæ fruitur suo damno proinde sentiet aliquando, se vitæ commoda diminuere, & famam proiicere. Nemo enim sapiens in spontaneo damno permanet. Reuocat⁹ igitur per ius cõiugij quod ei tecum intercedit, & cùm vitę detrimentum animaduertit, cognoscet aliquando te, & cùm sceleris iniuriam pati nõ potuerit, confestim animum mutabit. Verùm tu amica vitam age nequaquam meretriciæ respondentem, sed modestia & probitate erga virum, cura erga familiam, cõmercio erga familiares, amore erga liberos, insignem & excellentem. Non debes tu Zelo typia contra illam cõmoueri. Nam ad pudicas & honestas æmulationem dirigere pulchrum est. Sed teipsam reconciliationi semper idoneam & aptam præbere. Nam honesti mores atque animi, etiam inimicorum sibi beneuolentiam conciliant, amica. Et à sola probitate atque integritate honor proficiscitur. Hac enim ratione viri quasi copiam habere vxor potest, & in precio potiùs esse quàm inimicum obseruare. Sic obiurgatus à te, magis pudore suffunditur, & citiùs redire in gratiam volet. Vehementiùs etiam amabit cùm suam in te iniuriam cognouerit & vitæ sanctimoniam præstantiámq; animo reputarit, periculúmq; tui in se amoris fecerit. Quemadmodũ autẽ afflictionũ corporis, iucundus quidá est finis & exit⁹, sic amicorũ cõtrouersiæ, in placidiorẽ gratioremq; reconciliationẽ desinunt. Tu verò etiam consilia dãni inter se cõtende. Etenim si ægrotet ille, te quoq; facit ęgrotare mœrore, & si peccauerit in famá, te quoq; famæ iacturá facere, & si lædat vitæ cõmoda, te quoq; vtilitaté lædere dũ cũ ipso coniũcta esse videberis, & puniens ipsũ te quoq; punire.

Et etiamsi

Et etiamſi illum reliqueris,& à priore marito ſeiũcta ad alterum te applicabis?& ſi ſimiliter ille deliquerit, rurſus ad alium? Non eſt adoleſcentibus fœminis tolerabilis viduitas: aut ſola perſeuerabis abſque marito quaſi cœlebs? at negliges domum & virum perdes? Miſeræ & acerbæ vitæ ſimul damnũ feres. Sed vlciſceris ſcortum? obſeruabit te nimirum & ſic vbi voles vlciſci, pugnax herclè mulier eſt quæ pudore vacat. At pulchrum eſt quotidianas cum marito diſceptationes habere? Et quid magis. Diſceptationes enim & iurgia non finem imponũt intemperantiæ, ſed inimicitiis incremẽtum addũt. At aliquod contra ipſum conſilium inibis? Ne faxis amica. Zelotypiam vincere Tragœdia docet cõpoſitionem Dramatum continens, in quibus Medea ſcelus patrauit. Sed quemadmodum ab oculorum ægrotatione cohibẽdæ ſunt manus, ita tu quoque da operam, vt à dolore ſimulationem abſtineas. Etenim patientia ac perſeuerantia, citiùs damnum extingues.

Theano Calliſti de famularum rectione adhortatoria.

VObis quidem iunioribus à lege datur poteſtas imperãdi famulis ſimul & nubendi. Diſciplina verò à ſenioribus proficiſci debet, qui de rectè gubernãda familia ſemper præcepta dent & adhortentur. Bonum eſt enim priùs diſcere, quorum ſis rudis & ignara, atque ſeniorum conſilium prudentiſſimum optimúmq; iudicare. In his enim inſtitui adoleſcentem virginis animum oportet. Primum autem in domo mulieribus imperium eſt, imperiũ famularum. At plurimùm ad ſeruiẽdum poteſt beneuolentia. Hæc enim poſſeſſio non vnà cum corporibus emitur, ſed eam poſtea pariunt atque comparant prudentes domini. Hæc acquiritur iuſto vſu, vt neque ob laborem defatigentur, neque ob imbecillitatem deficiant. Etenim humana ſunt natura præditæ. Nonnullæ verò in lucro queſtuoſiſſimo putant, famularum infirmitatem, eaſque premunt oneribus, & neceſſariis ad vitam rebus priuãt. Sic dum oboli lucrum faciunt, maximis mulctis afficiuntur, odiis atque inſidiis pernicioſiſſimis. Tu verò in promptu habeas menſuram ciborum ad numerum lanicij quam laboribus quotidianis tribuas. Et quod ad victũ pertinet, hoc modo. Quod ad inobedientiam quantùm te deceat, non quantũ illis vtile ſit, eſt efficiendum Etenim obiurgare famulas oportet pro dignitate. Crudelitas enim non afferet animo voluptatem. Odium verò malitiæ nihilo minus ratio ſuppeditat. Quòd ſi ſit incredibilis & immota famularum malitia, exterminanda erit per venditionem. Nam quod alienum eſt vſu, alienetur etiam poſſeſsione. In ea verò re conſiliũ ſequaris, quo peccati, veritatem ad condemnationis æquitatem exigas, delictorum verò magnitudinem ad ſupplicij dignitatem. Dominarum autem etiam ſententia beneficium, ſi meritam pœnam relinquat & condonet. Ad hunc modum in tuis rebus decorum conſeruabis. Quædam enim ô amica præ crudelitate verberibus corpora famularum affiiciunt, vel æmulatione vel iracundia exaſperatæ, quaſi prodentes acerbitatis nimiam vehementiam. Quædam enim tempore ſunt abſumptæ,

εἰ γὰρ καὶ ἀφεμένη πορεύσῃ, ἑτέρου ἄρα πειραθήσῃ ἀνδρὸς τοῦ προτέρου ἀπαλλαγεῖσα, κἂν ἐκεῖνος ἁμάρτῃ τὰ ὅμοια, πάλιν ἄλλου. οὐ φορητὴ γὰρ νέαις χηρεία· ἢ μόνη μενεῖς ἀπ' ἀνδρὸς οἷόν περ ἄζυξ; ἀλλὰ ἀμελήσεις τοῦ οἴκου καὶ καταφθερεῖς τὸν ἄνδρα. ἐπωδύνου ἄρα βίου συνδιαιρήσῃ τὴν βλάβην. ἀλλ' ἀμυνῇ τὴν ἑταίραν; περιστήσεταί σε φυλαττομένη· κἂν ἀμύνῃ, μάχιμός ἐστιν οὐκ ἐρυθριῶσα γυνή. ἀλλὰ καλὸν ὁσημέραι μάχεσθαι πρὸς τὸν ἄνδρα. καὶ τί πλέον. αἱ γὰρ μάχαι καὶ λοιδορίαι τὴν μὲν ἀκολασίαν οὐ παύουσι, τὴν δὲ διαφορὰν ταῖς προκοπαῖς αὔξουσι. τί δὲ βουλεύσῃ τι κατ' ἐκείνου μὴ φίλη. ζηλοτυπίας κρατεῖν ἡ τραγῳδία ἐδίδαξε δραμάτων ἔχουσα σύνταξιν ἐν οἷς παρηνόμησε Μήδεια. ἀλλ' ὥσπερ τῆς νόσου τῶν ὀφθαλμῶν ἀπέχειν δεῖ τὰς χεῖρας, οὕτω καὶ σὺ τοῦ πάθους χώριζε τὴν προσποίησιν. διακαρτεροῦσα γάρ, θᾶττον τὸ πάθος σβέσεις.

Θεανὼ Καλλιστοῖ περὶ θεραπαινῶν προστασίας ὑποθετική.

ΤΑῖς νεωτέραις ὑμῖν ἡ μὲν ἐξουσία παρὰ τοῦ νόμου δέδοται τῆς οἰκετῶν ἀρχῆς ἅμα τῷ γήμασθαι· ἡ δὲ διδασκαλία παρὰ τῶν πρεσβυτέρων ἀπάντων ὀφείλει περὶ τῆς οἰκονομίας ἀεὶ παραγινέσθαι. καλῶς γὰρ ἔχει πρότερον μανθάνειν ἃ μὴ γινώσκεται, καὶ τὴν συμβουλὴν οἰκειοτάτην τῶν πρεσβυτέρων ἡγεῖσθαι. ἐν τούτοις γὰρ παρθενοτροφεῖσθαι δεῖ νέαν ψυχήν. ἀρχὴ δέ ἐστιν οἴκου πρώτη γυναιξὶν ἀρχὴ θεραπαινῶν. ἔστι δὲ ὦ φίλη μέγιστον ἐπὶ δουλείᾳ εὔνοια. αὕτη γὰρ οὐ συναγοράζεται τοῖς σώμασιν ἡ κτῆσις, ἀλλ' ἐξ ὑστέρου γεννῶσιν αὐτὴν οἱ συνετοὶ δεσπόται. δικαία δὲ χρῆσις αἰτία τούτου, ἵνα μήτε διὰ τὸν κόπον κάμνωσι, μήτε ἀδυνατῶσι διὰ τὴν ἔνδειαν. εἰσὶ γὰρ ἄνθρωποι τῇ φύσει. ἔνιαι δὲ κέρδος τὸ ἀκερδέστατον ἡγοῦνται τὴν τῶν θεραπαινῶν κακουχίαν. βαρύνουσαι μὲν τοῖς ἔργοις· ὑποστελλόμεναι δὲ τῶν ἐπιτηδείων. εἶτα ὀβολιμαῖα κέρδη περιποιούμεναι, μεγάλοις ζημιοῦνται τιμήμασι δυσνοίαις καὶ ἐπιβουλαῖς κακίσταις. σοὶ δὲ πρόχειρον ἔστω τὸ μέτρημα τῶν σιτίων πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐριουργίας τοῖς ἐφ' ἡμέραν πόνοις. καὶ πρὸς μὲν τὴν δίαιταν, οὕτως. πρὸς δὲ τὰς ἀταξίας, τὸ σοὶ πρέπον, οὐ τὸ ἐκείναις συμφέρον ἐξυπηρετητέον. τιμᾶν μὲν γὰρ δεῖ θεραπαίνας τὸ κατ' ἀξίαν. τὸ μὲν γὰρ ὠμὸν οὐκ οἴσει τῷ θυμῷ χάριν. τὸ δὲ μισοπόνηρον οὐχ ἧττον ὁ λογισμὸς βραβεύει. ἐὰν δὲ ἡ ὑπερβολὴ τῆς κακίας τῶν θεραπαινῶν ἀνίκητος ᾖ, ἐξοριστέον μετὰ πράσεως. τὸ γὰρ ἀλλότριον τῆς χρείας, ἀλλοτριούσθω καὶ τῆς κυρείας. ἔστω δέ σοι γνώμη τοῦδε πρόεδρος. καθ' ἣν γνώσῃ τὸ μὲν ἀληθὲς τῆς ἁμαρτίας, πρὸς τὸ τῆς καταγνώσεως δίκαιον. τὸ δὲ τῶν ἡμαρτημένων μέγεθος, πρὸς τὸ κατ' ἀξίαν τῆς κολάσεως. δεσποτικὴ δὲ καὶ ἡ γνώμη χάρις ἐφ' ἡμαρτημένης ζημίας ἀπαλλάττουσα. οὕτω δὲ τὸ πρέπον ἐπὶ τοῦ οἰκείου τρόπου διαφυλάξει. ἔνιαι γὰρ ὦ φίλη ὑπ' ὠμότητος καὶ μαστίζουσι τὰ τῶν θεραπαινῶν σώματα θηριούμεναι διὰ ζῆλον ἢ θυμόν. οἷον ὑπομνηματογραφούμεναι τὴν ὑπερβολὴν τῆς πικρίας. αἱ μὲν γὰρ αἰκλώθησαν χρόνῳ διαπονούμεναι

αἱ δὲ, φυγῇ τὴν σωτηρίαν ἐποιήσαντο. τινὲς δὲ ἐπαύσαντο τοῦ ζῆν αὐτοχειρὶ θανάτῳ μεταστᾶσαι. καὶ λοιπὸν ἡ τῆς δεσποίνης μόνωσις ὀδυρομένης τὴν οἰκείαν ἀβουλίαν, ἔρημον μετάνοιαν ἔχει. ἀλλ' ὦ φίλη, ἴσθι μιμουμένη τὰ ὄργανα ἃ φωνεῖ μᾶλλον ἀνειμένα. ἐκρήγνυται δὲ μᾶλλον ἐπιτεινόμενα. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν θεραπαινῶν ταυτόν. ἡ μὲν ἄγαν ἄνεσις διαφωνίαν ἐμποιοῦσα τῆς πειθαρχίας, ἡ δὲ ἐπίτασις τῆς ἀνάγκης, διάλυσιν τῆς φύσεως. καὶ ἐπὶ τούτου δεῖ νοεῖν. μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.

Μέλισσα Κλαρέτα χαίρειν.

ΑΥτομάτως ἐμοὶ φαίνῃ πλέονα τῶν καλῶν ἔχειν. τὸ γὰρ ἐσπουδασμένως ἐθέλειν τι ἀκοῦσαι περὶ γυναικὸς εὐκοσμίας, καλὰν ἐλπίδα δίδοι, ὅτι μέλλεις πολιοῦσθαι κατ' ἀρετάν. χρὴ ὦν τὰν σώφρονα καὶ ἐλευθέραν τῷ κατὰ νόμον ἀνδρὶ ποτῆμεν ἀσυχίᾳ κεκαλλωπισμέναν, ἀλλὰ μὴ πολυτελῶς. ἦμεν δὲ τᾷ ἐσθᾶτι λευκοείμονα καὶ καθάριον καὶ ἀφελῆ, ἀλλὰ μὴ πολυτελῆ καὶ περισσάν. παραιτητέον γὰρ αὐτᾷ τὰν διαυγῆ καὶ διαπόρφυρον. καὶ τὰ χρυσόπαστα τῶν ἐνδυμάτων. ταῖς ἑταίραις γὰρ τάδε χρήσιμα ποτὶ τὰν τῶν πλειόνων θήραν. τᾶς δὲ ποθ' ἕνα τὸν ἴδιον εὐαρεσούσας γυναικὸς, κόσμος ὁ τρόπος πέλει καὶ οὐχ αἱ στολαί. εὔμορφον γὰρ τὰν ἐλευθέραν ἁδέεσθαι τῷ αὐτᾶς ἀνδρὶ, ἀλλ' οὐ τοῖς πλησίον. ἔχοις δ' ἂν ἐπὶ τᾶς ὄψιος ἐρύθημα μὲν σαμεῖον αἰδοῦς ἀντὶ φύκεος. καλοκαγαθίαν δὲ καὶ κοσμιότητα καὶ σωφροσύναν ἀντὶ χρυσῷ καὶ σμαράγδῳ. οὐ γὰρ ἐς τὰν τᾶς ἐσθᾶτος πολυτέλειαν, φιλοκαλεῖν δεῖ τὰν γλιχομέναν τᾶς σωφροσύνας, ἀλλ' εἰς τὰν οἰκονομίαν τῶ οἴκου. ἀρέσκειν δὲ τῷ αὐτᾶς ἀνδρὶ ἐπιτελέας ποιεῦσαν τὰς ἐκείνω θελήσιας. αἱ γὰρ τῶ ἀνδρὸς θελήσιες, νόμος ὀφείλει ἄγραφος εἶμεν κοσμίᾳ γυναικὶ ποθ' ὃν χρὴ βιῶν αὐτάν. νομίζειν δὲ προῖκα ποτενηνέχθαι ἅμα αὐτᾷ καλλίσταν καὶ μεγίσταν τὰν εὐταξίαν. πιστεύειν γὰρ χρὴ τῷ τᾶς ψυχᾶς κάλλει τε καὶ πλούτῳ μᾶλλον ἢ τῷ τᾶς ὄψιος καὶ τῶν χρημάτων. τὰ μὲν γὰρ φθόνος καὶ νόσος παραιρέεται. τὰ δὲ, μέχρι θανάτω πάρεντι ἐντεταγμένα.

Μυῖα Φυλλίδι χαίρειν.

ΓΕνομένᾳ τοι ματρὶ παίδων, τάδε παραινέω. τιθόαν μὲν ἐκλέξασθαι τὰν ἐπιτηδειοτάταν καὶ καθάρειον. ἔτι δὲ καὶ αἰδήμονα καὶ μὴ ὕπνῳ προσκειμέναν, μηδὲ μὰν μέθᾳ. ἁ τοιάδε γὰρ ἂν κρίνοιτο κρατίστα ποτὶ τὰν ἐκτροφὰν ἐλευθέρως παίδας. ἐάν γε δὴ γάλα τρόφιμον ἔχῃ καὶ μὴ τοῦ πρὸς ἄνδρα κοίταις εὐνικατος πέλῃ. μεγάλα γὰρ μερὶς ἐν τῷδε καὶ πρᾶτα καὶ προκαταρκτικωτέρα ἐς ὅλαν τὰν βιοτὰν πέλει ἐν τᾷ τρεφοίσᾳ ποτὶ τὸ καλῶς τραφῆμεν. ποιήσει γὰρ πάντα καλὰ ἐν τῷ ποτε οἰκότι καιρῷ. τὸν τιτθόν τε καὶ μαζὸν καὶ τροφὰν δόμεν, μὴ κατὰ τὸ ἐπελθὸν, ἀλλὰ μετά τινος προνοίας. οὕτω γὰρ ἐς ὑγίειαν ἄξει τὸ βρέφος. μὴ ὅτε αὐτὰ θέλει καθεύδεν νικῆται, ἀλλ' ὁπόταν τὸ νεογνὸν ἀναπαύσιος ἔρον ἔχῃ. οὐ μικρὸν γὰρ ἄκος τῷ παιδὶ προσοίσει. ἔστω δὲ μήτ' ὀργίλα τιθανὰ μήτε πρόγλωσσος μήτε ἐν τῇ τῶν σιτίων λήψεσιν ἀδιάφορος, ἀλλὰ τεταγμένα καὶ σώφρων.

aliæ sibi fuga salutem quæsiuerunt, nonnullæ verò è vita discesserunt, manúque sibimetipsis mortem attulerunt. Ita in posterum Dominæ solitudo lugentis domesticam imprudentiam ac temeritatem, ad desertam quandam atque desperatam pænitudinem recidit. Sed ô amica, fac vt imiteris organa quæ remissa nimium sonum reddunt, intenta verò vehementiùs disrumpuntur. Nam eodem omnino modo res cum ancillis habet. Nimia remissio dissonantiam efficit obediendi. Intentio verò necessitatis, dissolutionem naturæ. Et in eo cogitandum est. μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον: Modus in omnibus rebus est optimus.

Melissa Claretæ salutem.

TVa sponte videris mihi virtutis copia abundare. Nam quòd summoperè cupis aliquid de muliebri decoro audire, id verò bonam spem præbet, te velle cum virtute senescere. Oportet igitur modestam & liberam, viro legitimo modestè ornatam esse, non magnificè, & vestitum quidem candidum, mundum ac tenuem, non autem splendidum ac superfluum gestare. Nam reiiciẽdæ sunt illæ pellucidæ totæ & purpureæ, & auro intertextæ vestes, quoniam hæ lupas & scorta decent, vt quàm plurimos pelliciant atque capiant. Eius verò mulieris, quæ vni marito placere debet ornatus in moribus ac industria positus est, non in stolis. Decorũ est.n. & pulchrũ liberã vni marito placere, nõ quibusuis obuiis. In vultu autem pudorem ruborémque possis signum verecundiæ loco fuci adhibere. Probitatem verò, modestiam, & ingenuitatẽ, pro auro atque smaragdo. Non enim in vestium magnificentia pulchritudinis amantem esse oportet, quæ studet modestiæ: sed in domus reíque familiaris administratione, & mariti fauorem eius voluntati morem gerendo, conciliare. Voluntas enim mariti, pro lege non scripta debet esse honestæ mulieri, ad quam ei vita est exihenda, putandúmque se dotem aliquando secum pulcherrimam & amplissimam attulisse obedientiam & integritatem. Magis enim animi pulchritudini atque opibus, quã formæ pecuniarúmque credendum est. Hæc enim inuidia morbóque eripiuntur. Illa verò vsque ad supremum diem insita permanent ac præstò sunt.

Myia Phyllidi salutem.

CVm mater liberorum facta sis, hæc te moneo, vt nutricem deligas aptissimam atque mundã præterea verecundam & somno non deditam, neq; temulentiæ. Talis enim optima ac præstantissima iudicatur, ad pueros ingenuè & liberaliter educandos, si lac ad alendum idoneum habeat, & vt cum viro concumbat impelli nullo modo possit. Magna enim pars in hoc & prima & euidentissima ad totam vitam posita est in nutrice, præter rectam nutritionem. Faciet enim omnia suo & opportuno tẽpore, vt pupillam mammámque & nutrimentum non temerè cùm in mentem venit, præbeat: sed cũ cura & prudentia. Sic enim valetudinem infantis confirmabit, vt non illi collibitum est somnum capiat, sed cùm infantem quiescendi desiderium incessit. Nõ enim exiguam puero sanitatem adferet. Neque verò iracunda sit nutrix, neque balba, neque in sumendo cibo nullam rationem aut discrimen adhibens, sed composita & moderata.

Item

Item ex potentibus non Barbara sed Græca. Optimum verò, si probè lacte impletus infans, ad somnum conuertatur. Iucunda est enim iunioribus remissio, & eiusmodi cibi facilis concoctio. Quòd si alius etiá dandus est, is sit simplicissimus. Vino autem prorsus abstinendum est, quoniam fortiorem vim habet, aut quòd raro admittat temperaturam crepusculum lacteum. Balnea verò non sunt continuanda. Nam rarorum, eorúmque bene paratorum vsus, melior est. In ipsis verò sit aër idoneus ex frigoris & caloris iusta proportione constans & habitatio, neque nimium flatibus obuia, neque nimium tecta. Sed & aqua neque dura neque mollis. Et strata non aspera, sed quæ concinnè sint ad corpus apta. In omnibus enim his suam quandam vim natura requirit, non magnificentiam. Hæc igitur in præsentia non ab re fuit tibi præscribere spei nutritiones, quippe ad præeuntis arbitrium accommodatas. Deo verò iuuanre de pueri educatione, quas poterimus etiam aliquando proprias adferemus admonitiones.

FINIS.

δυνατῶν δὲ ὄντων μὴ βάρβαρος, ἀλλὰ ἑλληνίς. ἄριστον ἐὰν καὶ τοῦ γάλακτος χρηστῶς πιμπλάμενον τὸ νεογνὸν, οὕτως ἐς ὕπνον τρέπηται. ἀδεία γὰρ νέοις ἄνεσις καὶ εὐκατέργαστος ἁ τοιάδε σίτασις. αἰ δὲ καὶ χατέραν δόμεν χρὴ, ἁπλουστάταν. οἴνῳ δὲ τὸ παράπαν ἀπέχεσθαι τῷ δύναμιν ἰσχυρὰν ἔχειν ἢ κατὰ τὸ σπάνιον μεταδιδόμενον τῇ κράσει δεῖ ἐλῆν γαλακτώδες. τὰ δὲ λουτρὰ μὴ ποιεῖν συνεχῆ. ἁ γὰρ τῶν σπανίων καὶ εὐκράτων χρᾶσις, ἀμείναν. κατταυτὰ δὲ καὶ ἀὴρ ἐπιτάδειος θάλποις καὶ ῥίγοις ἔχων τὰν συμμετρίαν. καὶ οἴκησις δὲ μήτε ἄγαν περιπνεομένα μήτε ἄγαν κατάστεγνος. οὐ μὰν, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ μήτε ἀπόσκληρον μήτε εὐπαράγωγον. καὶ στρωμνὰ δὲ οὐ τραχεῖα, ἀλλὰ περιαπίπτουσα τῷ χρωτὶ εὐαρμόστως. ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις τὸ οἰκεῖον ἁ φύσις ἐπιποθεῖ, ἀλλ᾽ οὐ τὸ πολυτελές. ταῦτα μὲν ὦν ἐπὶ τοῦ παρεόντος οὐκ ἀχρεῖον ὑπογράψαι τοὶ τὰς ἐλπίδος ἐκτροφὰς ἢ κατὰ τὸν ὑφαγεόμενον γινομένας. θεοῦ δὲ συλλαμβάνοντος ὑπὲρ τᾶς ἀγωγᾶς τῶ παιδὸς αὖθις, τὰς ἐνδεχομένας καί ποτε οἰκείας κομιοῦμες ὑπομνάσιας. Τέλος.

ΑΛΚΙΦΡΟΝΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΛΙΕΥΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑΙ.

ALCIPHRONIS EPISTOLAE PISCATORIÆ ET AMATORIÆ.

Eudius Philoscapho.

OPportunè nobis hodierno die mare tranquillitatem str[illegible]t. Nam ad hác vsque, tertium diem iam procellæ tenuerunt & vehementi impetu se in pelagus ex promōtoriis venti immiserunt, atq; inhorruit pōtus caligine perfusus, vnda verò spumas proferre, & vbiq; per mare sibi mutuò fluctus infringi. Partim enim scopulis illidere; partim intus tumescere ac frangi, prorsus nihil esse quietum aut pacatum. atque depræhensis in litore fragmentis quæ antea nautæ de quercubus desecta reliquerant, exigua tegumenta fabricauimus & ex his igni incenso frigoris asperitatem deuitauimus. Hic verò quartus nos quasi Alcedonius excipiens vt opinor, potest enim ex puritate serenitatis coniectura sumi, cumulo diuitias bonorum ostendit simulac enim sol visus est & primus radius in pelagus illuxit, nauigium prius in stationem abstractum summo studio deduximus. Post impositis retibus operibus eramus intenti. Paulùm verò à litore progressi laxauimus, proh lætum aspectum, quantum piscem extraximus, Non multum etiá aberat, quin saxas, rete demersum in mari & extentum rumperent. Mox itaque obsonatores præstò erãt, qui multitudinem in humeros tollerent, & vtrinque sportas implerent, numeratáque pro iis pecunia ad vrbē à mari deportarēt. His nos omnibus suffecimus

Εὔδιος φιλοσκάφῳ.

ΧΡηστὴν ἡμῖν ἡ θάλασσα τὸ τήμερον ἐξ ἀγαλήνης ἐστόρεσεν. ὡς γὰρ τρίτην ταύτην εἶχεν ὁ χειμὼν ἡμέραν, καὶ λάβρως κατὰ τῶν πελαγῶν ἐπέπνεον, ἐκ τῶν ἀκρωτηρίων οἱ βορεῖς, καὶ ἐπεφρίκει μὲν ὁ πόντος μελαινόμενος, τοῦ ὕδατος δὲ ἀφρὸς ἐξωθήκει, πανταχοῦ τῆς θαλάσσης ἐπ᾽ ἀλλήλων ἐπικλωμένων τῶν κυμάτων, τὰ μὲν γὰρ ταῖς πέτραις προσηράσσετο, τὰ δὲ εἴσω ἀνοιδοῦντα ἐρρήγνυντο, ἀεργία παντελὴς ἦν. καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἠιόσι καταλαβόντες καλύβια ὀλίγα ξυλισάμενοι κομμάτια, ὅσα οἱ ναυπηγοὶ πρώην ἐκ τῶν δρυῶν ἀπεξέτεμον, ἀπέλιπον, ἐκ τούτων πῦρ ἀνάψαντες τὸ πικρὸν τοῦ κρυμοῦ παρεμυθούμεθα. τετάρτη δὲ αὕτη ἐπιλαβοῦσα ἡμᾶς ἀλκυονὶς ὡς οἶμαι ἡμέρα. ἔστι γὰρ τοῦτο τῷ καθαρῷ τῆς αἰθρίας τεκμαίρεσθαι, πλοῦτον ἀθρόον ἀγαθῶν ἔδειξεν. ὡς γὰρ ὤφθη μὲν ὁ ἥλιος, πρώτη δὲ ἀκτὶς εἰς τὸ πέλαγος ἀπέστιλβε, τὸ πρότερον νεολκηθὲν σκαφίδιον, σπουδῇ κατεσύραμεν. εἶτα ἐνθέμενοι τὰ δίκτυα ἔργων εἰχόμεθα. μικρὸν δὲ ἄπωθεν τῆς ἀκτῆς χαλάσαντες, φεῦ τῆς εὐοψίας ὅσον ἰχθὺν ἐξειλκύσαμεν. μικρὸν καὶ τοὺς φελλοὺς ἐδέησε κατασῦραι ὕφαλον τὸ δίκτυον ἐξογκούμενον. εὐθὺς οὖν ὀψῶναι πλησίον καὶ τὰς εἴλας ἐπωμίους ἀνελόμενοι. καὶ τὰς ἑκατέρωθεν ἀσπίδας ἐξαρτύσαντες καὶ ὑπὲρ αὐτῶν καταβαλόντες ἀργύριον, ἄστυ δ᾽ ἐκ φαλήρου ἀπήγοντο. πᾶσι δὲ τούτοις ἠρκέσαμεν ἡμεῖς

καὶ πρὸς τούτοις ἀπηνεγκάμεθα γαμεταῖς καὶ παιδίοις ὄγκον οὐκ ὀλίγον ἔχειν τῶν λεπτομερῶν ἰχθύων. οὐκ εἰς μίαν, ἀλλ᾽ εἰ χειμὼν ἐπιλάβοιτο, καὶ εἰς πλείους ἡμέρας ἐμφορῆσαι.

Γαληνεὺς Κύρτωνι.

ΜΆτην ἡμῖν πάντα πονεῖται ὦ κύρτων. δι᾽ ἡμέρας μὲν ὑπὸ τῆς ἀέλλης φλεγομένοις. νύκτωρ δὲ ὑπὸ λαμπάσι τὸν βυθὸν ἀποξύουσι. καὶ τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο εἰς δαναΐδων τοὺς ἀμφορέας ἐκχέομεν πίθοις. οὕτως ἄπρακτα καὶ ἀνήνυτα μοχθοῦμεν. ἡμῖν μὲν γὰρ οὐδὲ ἀκαλύφης ἐστὶν ἢ πελωρίδος ἐμπλῆσαι τὴν γαστέρα. ὁ δεσπότης δὲ συλλέγει καὶ τοὺς ἰχθύας καὶ τὰ κέρματα. οὐκ ἀπόχρη δὲ αὐτῷ τοσαῦτα ἔχειν παρ᾽ ἡμῶν, ὁ δὲ διερευνᾶται καὶ τὸ σκαφίδιον συνεχῶς. καὶ πρῴην ὅτ᾽ ἐκ μουνυχίας ἐπέμψαμεν αὐτῷ κομιοῦντα τὸ ὀψώνιον ἕρμωνα τουτονὶ τὸν μειρακίσκον, σπόγγους ἡμῖν ἐπέταττε καὶ τὰ ἐκ τῆς θαλάσσης ἔρια ἃ φύεται ἐπιεικῶς ἐν εὐρυνόμης εἰς λῆμνον. ὥσθ᾽ ὁ μὲν οὔπω ταῦτα προσαπῄτει καὶ ὁ ἕρμων. ἀφεὶς τὸ φορτίον αὐτοῖς ἰχθύσιν, ἀφεὶς δὲ καὶ ἡμᾶς αὐτῷ τῷ σκάφει ᾤχετο ἐπὶ λέσβον, κωπήρης ῥοδίοις τισὶ βαλαντιουργοῖς ἀναμιχθείς. καὶ ὁ μὲν δεσπότης οἰκέτην. ἡμεῖς δὲ συνεργὸν ἀγαθὸν ἐπενθήσαμεν.

Γλαῦκος γαλατίᾳ.

ΧΡηστὸν ἡ γῆ καὶ ἡ βῶλος ἀκίνδυνον. οὐ μάτην γοῦν ἀνησιδώραν ταύτην ὀνομάζουσιν ἀθηναῖοι ἀνιεῖσαν δῶρα δι᾽ ὧν ἐστὶ ζῆν καὶ σώζεσθαι. χαλεπὸν ἡ θάλαττα καὶ ἡ ναυτιλία ῥιψοκίνδυνον. ὀρθῶς ἐγὼ τοῦτο κρίνω πείρᾳ καὶ διδασκαλίᾳ μαθών. ποτὲ γὰρ ὄψον ἀποδόσθαι βουληθεὶς ἤκουσα ἑνὸς τῶν ἐν τῇ ποικίλῃ διατριβόντων ἀνυποδήτων καὶ ἐνεροχρώτος, στιχίδιον ἀποφθεγγομένου τὴν ἀπόνοιαν τῶν πλεόντων ἐπιστρέφοντος, ἔλεγε γὰρ ἄρα τοῦτό τινος εἶναι σοφοῦ τὰ μετέωρα. καὶ ἦν ὅσον ἀπομνημονεύοντα οὐχ ὅλον εἰπεῖν ὧδε εἰρημένον. ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἀΐδ᾽ ἐρύκει. τί οὖν ὦ γύναι οὐ σωφρονοῦμεν καὶ ὀψὲ τοῦ καιροῦ, φεύγομεν τὴν πρὸς τὸν θάνατον γειτνίασιν. καὶ ταῦτα ἐπὶ παιδίοις ζῶντες. οἷς εἰ καὶ μηδὲν μέγα παρέχειν δι᾽ ἀχρηματίαν ἔχομεν, τά δὲ ἕξομεν καὶ χαριούμεθα, τὸ τὰς τρικυμίας καὶ τοὺς ἐκ βυθοῦ κινδύνους ἀγνοῆσαι. γεωργίᾳ δὲ συντραφῆναι, καὶ τὸν ἀσφαλῆ καὶ ἀδεᾶ βίον ἀσπάσασθαι.

Κύμωθος τριτωνίδι.

ΟΣον ἡ θάλαττα τῆς γῆς διαλλάττει, τοσοῦτον καὶ οἱ ταύτης ἡμεῖς ἐργάται τῶν κατὰ πόλεις ἢ κώμας οἰκούντων διαφερόμεθα. οἱ μὲν γὰρ ἢ μένοντες εἴσω πυλῶν τὰ δημοτικὰ διαπράττονται, ἢ γεωργίᾳ προσέχοντες τὴν ἐκ τῆς βώλου πρὸς διατροφὴν ἀναμένουσιν ἐπικαρπίαν. ἡμῖν δὲ οἷς βίος ἐν ὕδατι, θάνατος ἡ γῆ καθάπερ τοῖς ἰχθύσιν ἥκιστα δυναμένοις ἀναπνεῖν τὸν ἀέρα. τί δὴ οὖν παθοῦσα ὦ γύναι τὴν ἀκτὴν ἀπολιποῦσα καὶ τὰ νήματα τοῦ λίνου, ἄστυδε θαμίζεις, ὠσχοφόρια καὶ λήναια τῶν πλουσίαις ἀθηναίων συνεορτάζουσα. οὐκ ἔστι τοῦτο σωφρονεῖν οὐδὲ ἀγαθὰ διανοεῖσθαι. οὐχ οὕτω δέ σε ὁ πατὴρ ἐκ τῆς αἰγίνης, οὗ τεχθῆναί σε καὶ τραφῆναι συνέβη, μυεῖσθαι ὑπ᾽ ἐμοὶ γάμῳ παρέδωκεν. εἰ τὴν πόλιν ἀσπάζῃ, χαῖρε, & τὰ

& præterea coniugibus ac liberis non paruam turbam piscium exiguorum attulimus, non quib. ad vnum, sed si tempestas ingrueret, etiam complures dies vescentur.

Galenus Cyrtoni.

FRustra à nobis omnis opera consumitur ô Cyrto, qui interdiu procellis vrimur noctu cū facibus, profundum vertimus. Hoc nimirum est quod dicitur. In Danaidarum amphoras effundimus cados. Sic in vanum & irritum labor noster cadit. Nobis ne Acalephe quidem aut Peloride ventrem implere datur. Dominus colligit & pisces & pecuniam. Neque verò sufficit ei, quod tantum à nobis habet, nisi cymbam etiam continenter peruestiget. Et antea cùm hunc ad eum adolescentulum mitteremus Hermonem ex Munychia qui ferret obsonium, spongias nobis imperauit & marinas lanas, quę nascuntur abundè in Eurynones, in Lemnum. Itaq; is nondum hæc repetiit, & Hermon onere relicto cum ipsis piscibus, & nobis cum nauigio discessit in Lesbum remex factus & quibusdam Rhodiensibus saccularijs permixtus. Atq; dominus seruum, nos autem fidelem operum laborúmque socium luximus.

Glaucus Galatiæ.

BOna est terra, & gleba extra periculum constituta est. Proinde non malè vocarunt eam Athenienses Ἀνησιδώραν quòd dona ex se proferat ac mittat, quibus ad vitam salutémque tuendam vtimur. Graue rursus est mare, & nauigatio periculis omnibus exposita est. Rectè quidem ego iudicium hoc fero, qui experiundo, discendóque cognouerim. Etenim cùm aliquando pisces vendere instituissem, audiui quendam ex his qui in Pœcile versantur, discalceatis, & lurido colore præditum qui carmen recitabat, quo nauigantium desperatio decantabatur. Dicebat enim hoc esse cuiusdam in Meteororum disciplina peritissimi. Et hoc modo, quippe quasi in memoriam redigens tantum non totum proferebat, dictum habuit.

ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἀΐδ᾽ ἐρύκει.

Ligno exiguo demittit ad orcum.

Quid igitur ô coniux non sapienter agimus, & serò tandem mortis vicinitatem fugimus, idque cum liberis superstites, quibus, quanquam ob inopiam & paupertatem nihil magni præstare possumus, tamē illud poterimus & largiemur, vt procellas & è profundo solita venere pericula ignorent, & in agricolatione educentur, atque securam, & metu carentem vitam amplectantur.

Cymothus Tritonidi.

QVantùm mare differt à tellure, tantùm etiam nos qui hoc opus facimus, ab iis qui in vrbibus ac pagis habitant, disiuncti sumus. Nam hi vel intra portas se cōtinentes, Rempublicā administrant, vel agris colendis dediti, fertilitatem è gleba ad vitæ sustentationem expectant. Nobis autem, quibus in aqua vita est, mors est terra, quemadmodum piscibus, qui minimè possunt aerem respirare. Quid igitur passa es ô coniux quòd relicto litore & lini staminib. vrbē frequētas & Palladica Bacchinaliáq; cū opulentis Atheniensium fœminis celebras. Non est hoc sapere, neq; bene aut rectè sentire. Non ita te pater ex Ægina, vbi nasci te, & educari contigit, vt sacra obires, meæ potestati coniugio tradidit. Si vrbem amas, Vale,

& à viro diſcede. Sin te marina delectant, reuertere meliorem partem ſecuta: longáque tibi obliuio fallacium in vrbe ſpectaculorum veniat.

Naubates Rhothio.

TE ſolùm diuitiis affluere putas, quòd eos qui mihi ſuam in captando operam locarunt, ineſcatos ad teipſum traducis abundantia mercedis & meritò. Tibi nãque iactus antea monetas auri Darici tulit, Salaminenſis pretij fortaſſe reliquias, ſubmerſæ opinor Perſicæ nauis cum hominibus vna & pecuniis, cùm in maioribus noſtris Themiſtocles, Neocle ſatus magnum contra Medos Trophæum ſtatueret. At ego neceſſariarum rerum affluentia contentus ſum, quas labore quotidiano, manibus comparo. At ſi diteſcis, fac vt iure diteſcas, & diuitiis non ad malitiam, ſed ad probitatem quaſi miniſtris vtare.

Panope Euthybulo.

DIlexiſti me Euthybule non abiectã fœminam, neque de ignobilium grege vnam, ſed honeſto patre, honeſtáque matre prognatam. Soſthenes Stirienſis erat mihi parens & Damophile mater, qui me fideiuſſione hereditariam inter liberos coniunctos ac genuinos tibi matrimonio coniunxerũt. Tu verò leuibus oculis præditus & ad omnem voluptatẽ libidinémq; Venereã effuſus, ignominiã imponis mihi, & cõmunibus liberis qui Galenũ Thalaſſionis filiã amas Hermionitidẽ inquilinã, quã amãtiũ damno Piræeus hoſpitio excepit. Accurrit enim amatorio furore ad eã maritima iuuẽt⁹, aliú'q; aliud donũ adfert. Illa recipit & in Charybdis morẽ deuorat. At tu trãſgrediens piſcatorias donationes, Mænidas aut Triglas neq; adfers, neq; donare vis, ſed tanquã ſenior, & iã olim vxoratus, atq; liberorũ non prorſus infantiũ pater, riuales arcere volens reticula Mileſia veſtémq; Siculã itẽ aurũ dono mittis. Aut igitur omitte ſuperbiã & à libidine, atq; muliebri amore deſiſte, aut me ad patrem diſceſſurã ſcito, qui neque meam cauſam negliget & tibi maleficij crimen apud iudices intendet.

Thalaſſus Pontio.

MIſi tibi Pſittam & Sandaliũ & Ceſtrea, & gallos gallinaceos triginta quinque. Tu contra duos mihi remos remittas, quoniã mei cõtriti ſunt & fracti. Remuneratio enim eſt quæ ab amicis ad amicos proficiſcitur. Nam qui confidenter & audacter petit, planũ facit, omnia apud amicos eſſe communia, dum quæ ſunt in amicorum poteſtate, ſe omnia putat habere.

Eucolymbus Glaucæ.

QVi ſunt animo dubij, iudicium à beneuolentibus expectant. Et ego qui multa ſum horis locutus. Neque enim tibi quicquãô mulier audebam, nũc enuncio, petóq; vt melius conſiliũ adferas. Audi verò quemadmodũ res habeat, & quò de te ſententiam oporteat ferre. Noſtræ res in maxima vt ſcis mendicitate verſantur, & victus nobis planè tenuius. Nihil enim facit mare ad alimonium.

καὶ ἄπιθι εἰς τὸν ἄνδρα. εἰ τὰ ἐκ θαλάττης ἀγαπᾷς ἐπάνιθι τὸ λῷον ἑλομένη· λήθη δέ σοι ἔστω μακρὰ τῶν κατ' ἄστυ τούτων ἀπατηλῶν θεαμάτων.

Ναυβάτης Ῥοθίῳ.

ΟΙει μόνος πλουτεῖν ὅτι τοὺς παρ' ἐμοὶ θηρεύοντας δελεάζων ἄγεις ὡς σεαυτὸν περιουσίᾳ μισθωμάτων καὶ εἰκότως· σοὶ μὲν γὰρ ὁ βόλος ἤνεγκε πρῴην χρυσοῦ κόμματα δαρεικοῦ τῆς ἐπὶ Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἴσως λείψανα καταδύσης οἶμαι νηὸς Περσικῆς αὐτοῖς ἀνδράσι καὶ αὐτοῖς χρήμασιν ὅτε ἐπὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων Θεμιστοκλῆς ὁ τοῦ νεοκλέους ἤρατο τὸ μέγα κατὰ μήδων τρόπαιον. ἐγὼ δὲ ἀγαπῶ τὴν τῶν ἀναγκαίων εὐπορίαν, ἐκ τῆς καθημερινῆς ἐργασίας τῶν χειρῶν ποριζόμενος. ἀλλ' εἰ πλουτεῖς, σὺ δικαίως πλούτει· γινέσθω δέ σοι ὁ πλοῦτος, μὴ κακίας ἀλλὰ καλοκαγαθίας ὑπηρέτης.

Πανόπη Εὐθυβούλῳ.

ΗΓάγου με ὦ Εὐθύβουλε οὐκ ἀπερριμμένην γυναῖκα οὐδὲ μίαν τῶν ἀσήμων, ἀλλ' ἐξ ἀγαθοῦ μὲν πατρὸς ἀγαθῆς δὲ μητρὸς γεγονυῖαν. Σωσθένης ὁ στειριεὺς ἦν μοι πατήρ. καὶ δαμοφίλη μήτηρ, οἵ με ἐγγυητὴν ἐπίκληρον ἐπὶ παίδων ἀρότῳ γνησίων συνῆψάν σοι γάμῳ. σὺ δὲ ῥᾴδιος ὢν τὼ ὀφθαλμὼ καὶ πρὸς πᾶσαν ἡδονὴν ἀφροδισίων κεχυμένος, ἀτιμάσας ἐμὲ καὶ τὰ κοινὰ παιδία γαλήνης τῆς θαλασσίωνος ἐρᾷς τῆς ἑρμιονίτιδος μετοίκου, ἣν ἐπὶ κακῷ τῶν ἐρώντων ὁ πειραιεὺς ἐδέξατο. κωμάζουσι γὰρ πρὸς αὐτὴν ἡ περὶ θάλασσαν νεολαία. καὶ ἄλλος ἄλλο δῶρον ἀποφέρει. ἡ δὲ, εἰσδέχεται καὶ ἀναλοῖ χαρύβδεως δίκην. σὺ δὲ ὑπερβαίνων τὰς ἁλιευτικὰς δωροφορίας, μαινίδας μὲν ἢ τρίγλας οὔτε φέρεις οὔτε θέλεις διδόναι. ἀλλ' ὡς ἀφηλικέστερος καὶ γυναικὶ πάλαι συνὼν καὶ παιδίων οὐ μάλα νηπίων πατὴρ, παραγκωνίσασθαι τοὺς ἀντεραστὰς βουλόμενος κεκρυφάλους μιλησίους, καὶ Σικελικὸν ἱμάτιον καὶ ἐπ' αὐτῷ χρυσίον εἰσπέμπεις. ἢ οὖν πέπαυσο τῆς ἀγερωχίας καὶ τοῦ λάγνος εἶναι καὶ θηλυμανὴς ἀπόσχου, ἢ ἴσθι με παρὰ τὸν πατέρα οἰχησομένην. ὃς οὐδ' ἐμὲ περιόψεται. καὶ σὲ γράψεται παρὰ τοῖς δικασταῖς κακώσεως.

Θάλασσος Ποντίῳ.

ΕΠεμψά σοι ψῆτταν καὶ σανδάλιον, καὶ κεστρέα, καὶ κήρυκας πέντε καὶ τριάκοντα. σὺ δέ μοι τῶν ἐρετμῶν δύο πέμψον ἐπειδὴ τἀμὰ κατεάγετο. ἀντίδοσις γὰρ, ἡ παρὰ φίλων εἰς φίλους. ὁ γὰρ προχείρως καὶ θαρσαλέως αἰτῶν, εὔδηλος ἐστὶν, ὡς ἅπαντα κοινὰ τὰ πρὸς τοὺς φίλους καὶ τὰ τῶν φίλων ἔχειν ἡγούμενος.

Εὐκόλυμβος Γλαύκῃ.

ΟΙ τὴν γνώμην ἀμφίβολοι τὴν παρὰ τῶν εὐνοούντων κρίσιν ἐκδέχονται. κἀγὼ τὰ πολλὰ ταῖς ὥραις διαλαλήσας οὐδὲ γὰρ οὐδὲν πρὸς σὲ ἐθάρρουν ὦ γύναι, νῦν ἐξαγορεύω καὶ δέομαι τὸ λῷον εὑρημένην συμβουλεῦσαι. ἄκουε δὲ ὡς ἔχει καὶ πρὸς ὅ, τι σε δεῖ τὴν γνώμην ἐξενεγκεῖν· τὰ ἡμέτερα ὡς οἶσθα παντελῶς ἐστὶν ἄπορα καὶ βίος κομιδῆ στενός. φέρει γὰρ οὐδὲν ἡ θάλασσα,

ὁ λέμβος οὖν ὃν ὁρᾷς ὁ κωπήρης τοῖς πολλοῖς ἐρέταις κατηρτυμένος κωρύκιον τὸ σκάφος. λησταὶ δὲ θαλάσσης τὸ ἐν αὐτῇ σύστημα. οὗτοί με κοινωνὸν ἐθέλουσι λαβεῖν τοῦ τολμήματος πόρους ἐκπόρων εὐμεγέθεις ὑπισχνούμενοι. πρὸς μὲν οὖν τὸν χρυσὸν ὃν ἐπαγγέλλονται καὶ τὴν ἐσθῆτα κέχηνα. ἀνδροφόνος δὲ οὐχ ὑπομένω γενέσθαι, οὐδὲ μιᾶναι λίθῳ τὰς χεῖρας ἃς ἡ θάλαττα ἐκ παιδὸς εἰς δεῦρο καθαρὰς ἀδικημάτων ἐφύλαξε. μένειν δὲ πενίᾳ συζῶντα χαλεπὸν καὶ οὐ φορητόν. τούτων σὺ τὴν αἵρεσιν ταλάντευε· ὅπου γὰρ ἂν ῥέψῃς ὦ γύναι, ἅπαξ ἐκεῖσε ἀκολουθήσω. ἀποκόπτειν γὰρ εἴωθε γνώμην ἡ τῶν φίλων συμβουλὴ ἀμφίβολον.

Αἰγιαλεὺς στρουθίωνι.

Βάλλ᾽ ἐς μακαρίαν ὡς ἐναντίως ἡμῖν· καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν ἐπὶ τὰ μανδροβόλου χωρεῖ τὰ πράγματα. τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ λεπτῶν κερμάτων ἀποδίδοσθαι καὶ ὠνεῖσθαι τὰ ἐπιτήδεια, λιμηρὰν φέρει τὴν παραμυθίαν. ὥρα οὖν γε συμπράττοντα ἡμῖν ὦ στρουθίων τὴν παρ᾽ ἡμῶν ἐξ ὧν ἂν ἡ θάλαττα πορίζῃ παραμυθίαν ἐκδέχεσθαι. βούλομαι δὲ πρὸς ἕνα ἢ δεύτερον τουτωνὶ τῶν λακκοπλούτων διὰ σοῦ προξένου ἢ πρὸς ἐρασικλέα τὸν φρεάττιον ἢ πρὸς φιλόστρατον τὸν χολαργέα οἰκείως ἔχειν ὡς αὐτὸς ἐπὶ τῶν φερνείων κομίζειν αὐτῷ τοὺς ἰχθύας· πάντως γὰρ πρὸς τῇ καταβολῇ τἀργυρίου ἔσται παρ᾽ αὐτῷ τις παραμυθία Διονυσίων ἢ ἀπατουρίων τελουμένων. καὶ ἄλλως ἐκ τῆς πικρᾶς τῶν ἀγορανόμων ἐξελοῦνται ἡμᾶς χειρὸς οἳ καθ᾽ ἑκάστην ἐπὶ τῷ σφετέρῳ κέρδει κερδαίνειν, εἰς τοὺς ἀπράγμονας ἐμφοροῦσιν ὕβρεις. πολλοῦ δὲ δύνασθαι τοὺς παρασίτους ἡμᾶς παρὰ τοῖς νέοις καὶ πλουσίοις οὐ λόγος, ἀλλ᾽ ἔργον ἔδειξεν.

Κέφαλος Ποντίῳ.

Τὴν μὲν θάλατταν ὡς ὁρᾷς φρίκη κατέχει. καὶ τὸν οὐρανὸν ὑποβέβηκεν ἀχλύς. καὶ πάντα πανταχόθεν συννέφελα· καὶ οἱ ἄνεμοι πρὸς ἀλλήλους ἀρασσόμενοι ὅσον οὔπω κυκήσειν τὸ πέλαγος ἐπαγγέλλονται. ἀλλὰ καὶ οἱ δελφῖνες ἀνασκιρτῶντες καὶ τῆς θαλάττης ἀνοιδουμένης λείως ἐφαλλόμενοι χειμῶνα καὶ τάραχον ἐπιόντα μηνύουσι. ταῦρον δέ φασιν ἐπιτολὴν κατ᾽ οὐρανὸν οἱ τὰ μετέωρα δεινοί τανῦν ἑστάναι. πολλάκις οὖν σώζονται ὑπ᾽ ἀσφαλείας οἱ προθυμούμενοι φυλάξασθαι τὸν κίνδυνον· εἰσὶ δὲ οἱ παραδόντες ἑαυτοὺς ἅπαξ τῷ πελάγει ὑπ᾽ ἀμηχανίας τῇ τύχῃ τοὺς οἴακας ἐπιτρέψαντες φέρεσθαι. ὅθεν ἀκούομεν τοὺς μὲν, κατὰ τὸ μαλέου ἀκρωτήριον, τοὺς δὲ κατὰ τὸν σικελικὸν πορθμόν, ἄλλους δὲ εἰς τὸ λυκιακὸν πέλαγος ῥύμῃ φερομένους ἐποκείλειν ἢ καταδύεσθαι· ἔστι δὲ οὐδὲν τούτων πρὸς χειμῶνα καὶ κίνδυνον ὁ καφηρεὺς ἐπιεικέστερος. ἀναμείναντες οὖν ἀπολῆξαι τὸ κλυδώνιον καὶ καθαρὰν αἰθρίαν γενέσθαι ἀέρι, νοστήσομεν ἄχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ καφηρέως τῶν ἀκτῶν. ἵν᾽ εἴπου τι τῶν ἐκ ναυαγίας ἀποπτυσθὲν εὑρεθείη σῶμα, τοῦτο περιστείλαντες ταφῇ καλύψωμεν. οὐ γὰρ ἄμισθον τὸ εὖ ποιεῖν κἂν μὴ παραχρῆμα τῆς εὐεργεσίας ἡ ἀντίδοσις φαίνηται. τρέφει δὲ οὐδὲν ἧττον τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τοῖς ἐλπιζομένοις ἀγαθοῖς. καὶ διαχεῖ τὴν καρδίαν τὸ συνειδός. καὶ μάλιστα ὅταν εἰς τοὺς ὁμοφύλους οὐκ ἔτ᾽ ὄντας τὴν εὐποιίαν καταβάλλωνται.

Lembus igitur quem vides remigio præditus, multis remigibus actus Corycium nauigium. Latrones autem maris, ſupplementũ in eo ſunt. Hi me ſociũ volunt adſciſcere facinoris, infinitam pecuniã pollicentes. Itaque ad aurum quod promittunt & veſtitum inhio. At homicida fieri non poſſum, neque lapide manus contaminare, quas mare à puero vſq; ad hoc tempus puras ab iniuria conſeruauit. In egeſtate autem perſeuerare difficile eſt & intolerabile. Horũ tu delectionẽ pondera. Quocunque enim inclinaris ô cõiunx, illò certiſſimè ſequar. Solet enim ambiguã ſententiam amicorũ conſiliũ reſcindere.

Ægialeus Struthioni.

IN beatam, tandem ſta contrario modo nobis & iuxta, prouerbiũ ad Mandroboli res cedunt. Nam vilibus teruncijs, vendi atque emi res neceſſarias, peſtiferam adfert cõſolationem. Tempus itaque vt nobis te coniungas ô Struthio, & à nobis, prout mare victum dederit, conſolationem opperiaris. Volo itaque cum vno atque altero ex his opulentis te interceſſore, aut cum Eraſicle Phrytthio aut Philoſtrato Cholarge amicitiam inire vt ipſe cum ſportis ei piſces adferam. Nam omnino præter ſolutionem argenti, ſpes erit apud illum aliqua, ſi Bacchinalia vel Apaturia celebrentur. Præterea non à Forenſium cenſorũ acerba manu liberabunt, qui quotidie, vt ſuum lucrum promoueant, in bonos viros vim & iniurias excercent. Multùm autem poſſe nos Paraſitas apud iuuenes & diuites, non hominum ſermo verumetiam res declarauit.

Cephalus Pontio.

MAre quidem vt vides glacie congelatum eſt, & cœlum obſcurauit caligo, & ex omni parte tant omnia nubila, ventique mutuò conflictantes quantùm nunquam antehac, ſe perturbaturos mare promittũt. Sed & Delphines exilientes, & in tumeſcente mari leuiter ſaltantes, tempeſtatẽ & turbines ſignificant. Tauri verò perhibent ortum in celo, qui Meteororum ſunt periti, hoc tempore ſtare. Sępe fit igitur vt ſecuritate incolumes ſeruentur qui curam adhibent, vt periculũ caueãt atq; declinent. Sunt autẽ qui temeritate impulſi ſe pelago audacter cõmittãt, & fortunæ gubernationẽ clauorũ permittant. Vnde audimus alios ad Maleæ promontoriũ, alios ad mare Siculũ, alios ad fretũ Lyciacũ impetu delatos naues frangere vel ſubmergi. At his Capherenſe nihil eſt ad tẽpeſtates & periculũ æquius. Expectãtes igitur donec turbo ſedetur, & aër pura ſerenitate luſtretur, reuertemur vſq; ad ipſa Capharẽſis littora, vt ſi quod alicubi ex naufragio eiectũ inueniatur corp⁹, id cõpoſitũ ſepulturę mãdemus. Nõ enim gratis cõfertur beneficiũ, etiãſi nõ confeſtim benefacti cõpẽſatio apparet. Nihilominus autẽ alit homines, præter ſperata bona, & conſciẽtia cor perfundit, maximè verò cùm in contribules non ampliùs ſuperſtites officium collocetur.

Thynnus

Thynæus Scopelo.

AVdiuisti grauissimas auditiones, ô Scopele. Athenienses classem in alienam terram adornant, & nauale bellum parant. Et iam quidem maritima atque Salaminia, ad nauigandum celerrimæ prodromę soluunt à littoribus rudentes cum exploratibus, qui renuncient vnde & quando sit ad bellũ exeundum: reliquis nauibus, quæ militarem aciem accipiũt, opus est pluribus remigibus, & nó minimè qui ventis & fluctibus obluctandi sunt periti. Quid igitur optimè facimus? fugimus-ne, an manemus? Conscribunt milites ex Pireo, Phaleris, Sunio, omnibúsque circùm circà locis vsque ad Gerastum, ex finitimis accolis, qui in mari opus faciunt. Quomodo verò nos, si ne forum quidem nouimus, aciẽ constituere possumus, & armatis viris inseruire. Ex duobus igitur arduis ac difficilibus, & vt fugiamus propter liberos atque coniuges, & vt maneamus, corpúsque gladiis simul ac mari offeramus: cùm manere sit inutile, fuga visa est vtilior.

Nausibius Prymnæo.

NEsciebam, quàm essent luxuriosi, & delicati, Athenis diuitum adolescentuli. Nuper verò, cùm Pamphilus cum æqualibus nauigium pretio conduceret, vt tranquillo mari circumnauigare simul, & piscari nobiscum posset; cognoui quantas terra maríque delitias pararent. Impatiens enim piscatoriorum lignorum, & in peregrinis quibusdam tapetibus atque sagulis recumbẽs. (Etenim dicebat se non posse sedere quemadmodum reliqui in transtris, tabulam opinor lapide asperiorem putans) petebat à nobis, vt vmbram illi faceremus, atque veli linteum supertenderemus; quippe solares radios omnino ferre non poterat. Nos verò non solùm quo hoc opificium exercemus, verumetiam omnes sine exceptione, qui non diuitiis abundant, hanc curam habemus, vt apricari possimus. Nam æquali discrimine nobis est & algor & mare. Cùm autem veherentur vnà, non solus, neque cum sodalibus solis Pamphilus, sed & mulierum ætate formáque præstantium multitudo eum sequebatur, omnes musices peritæ: nam alia vocabatur Crumatium, erátque tibicen, alia Erato, & psalterium tractabat. Rursus Enepes alia, quæ Cymbala pulsabat. Nobis autem Acatus erat tota Musica, & cantatione refertũ pelagus, & omne lętitia gaudióque plenum: at mihi nihil adferebant voluptatis. Neque verò pauci ex consodalibus, & maximè prædurus Laucias Telchinus conuitiando mihi molestiam facesserunt. Postquam verò multum pretium numerauit, argentum me tenet, & nunc eius marina scommata amo. Et alium eiusmodi cupio mihi dari sumptuosum & liberalem adolescentem.

Anchenius Harmenio.

SI quid potes auxilij ferre, mihi dicas, non aliis meas res enuncians: sin nihil potes iuuare, sis mihi nunc Areopagita taciturnior. Ego verò quomo-

Θύνναιος Σκοπέλῳ.

ἈΚήκοας ἀκουσμάτων βαρυτάτων ὦ Σκόπελε. στόλον Ἀθηναῖοι διανοοῦνται πέμπειν εἰς τὴν ὑπερορίαν ναυμαχεῖν ἐθέλοντες. καὶ ἤδη μὲν ἡ πάραλος καὶ ἡ Σαλαμινία αἱ μάλιστα ταχυναυτοῦσαι πρόδρομοι λύουσι τῆς ἠϊόνος τὰ πρυμνήσια, τοὺς μαστῆρας οἳ μέλλουσιν ἐπαγγέλλειν πόθεν καὶ ὅτε δεῖ ἀπιέναι πολεμήσοντας ἐνθέμεναι· χρεία δὲ λοιπαῖς ναυσὶ τὸ στρατιωτικὸν τάγμα δεχομέναις ἐρετῶν πλειόνων καὶ οὐχ ἥκιστα ἐμπείρων ἀνέμοις καὶ κύμασιν ἀπομάχεσθαι. τί οὖν ὦ βέλτιστε δρῶμεν, φεύγομεν ἢ μένομεν· ἀνδρολογοῦσι δ' ἐκ πειραιῶς καὶ φαληρόθεν καὶ σουνίου καὶ μέχρι τῶν ἐν τῷ γεραιστῷ προσοικούντων ὁρίων τοὺς τῆς θαλάττης ἐργάτας· πῶς δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ μηδὲ τὴν ἀγορὰν εἰδότες ὑπομενοῦμεν παρατάττεσθαι, καὶ ὁπλομάχοις ἀνδράσιν ὑπηρετεῖσθαι. δυοῖν δὲ ὄντοιν χαλεποῖν τοῦ τε φεύγειν ἐπὶ τέκνοις καὶ γυναιξὶ, τοῦ τε μένειν ξίφεσιν ὁμοῦ καὶ θαλάττῃ παραδιδόναι τὸ σῶμα, τοῦ μένειν ὄντος ἀλυσιτελοῦς, τὸ φεύγειν ἐφάνη λυσιτελέστερον.

Ναυσίβιος Πρυμναίῳ.

ἨΓνόουν ὅσον εἰσὶ τρυφερὰ καὶ ἁβροβία τῶν ἀθήνησι πλουσίων τὰ μειράκια. ἔναγχος δὲ Παμφίλου μετὰ τῶν συνηλικιωτῶν μισθουμένου τὸ σκαφίδιον ὡς ἂν ἔχῃ γαληνιῶντος τοῦ πελάγους περιπλεῖν ἅμα καὶ συμμετέχειν ἡμῖν τῆς ἄγρας τῶν ἰχθύων. ἔγνων ἡλίκα αὐτοῖς ἐκ γῆς καὶ θαλάττης πορίζεται τρυφήματα. οὐ γὰρ ἀνεχόμενος τῶν ξύλων τῆς ἁλιάδος ἔστε ταπήτων τινῶν ξενικῶν καὶ ἐφεστρίδων κατακλινεὶς, οὐ γὰρ οἷός τε ἔφασκεν εἶναι κεῖσθαι ὡς οἱ λοιποὶ ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων, τὴν σανίδα οἶμαι νομίζων λίθου τραχυτέραν, ᾔτει παρ' ἡμῶν σκιὰν αὐτῷ μηχανήσασθαι, τὴν τοῦ ἱστίου σινδόνα ὑπερπετάσαντας ὡς οὐδαμῶς οἷός τε ὢν φέρειν τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας· ἡμῖν δὲ οὐ μόνον τοῖς ταύτην ποιουμένοις τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἅπαξ ἁπλῶς ὅσοις μὴ περιουσία πλούτου πρόσεστι σπουδάζεται, ἔστιν οὖ δυναμένοις τῇ εἵλῃ θέρεσθαι. ἐν ἴσῳ γὰρ κρυμὸς καὶ θάλαττα. φερομένων δὲ ἅμα οὐ μόνος οὐδὲ μετὰ μόνων τῶν ἑταίρων ὁ Πάμφιλος, ἀλλὰ καὶ γυναίων αὐτῷ περιττῶν τὴν ὥραν, πλῆθος συνείπετο μουσουργοὶ πᾶσαι. ἡ μὲν γὰρ ἐκαλεῖτο κρουμάτιον καὶ ἦν αὐλητρίς· ἡ δὲ, ἐρατὼ, καὶ ψαλτήριον μετεχειρίζετο. ἄλλη δὲ εὐεπής. αὕτη δὲ κύμβαλα ἐπεκρότει. ἐγένετο οὖν μοι μουσικῆς ἡ ἄκατος πλέα καὶ ἦν ᾠδικὸν τὸ πέλαγος καὶ πᾶν θυμηδίας ἀνάπλεων. πλὴν ἐμέ γε ταῦτα οὐκ ἔτερπεν· οὐδὲ γὰρ οὐκ ὀλίγοι τῶν ὁμοβίων καὶ μάλιστα ὁ πικρὸς λαυκίας τελχῖνος ἦν μοι βασκάνων βαρύτερος. ἐπεὶ δὲ τὸν μισθὸν πολὺν κατεβάλετο, τἀργύριόν με διέχει καὶ νῦν ἐκείνου τοὺς ἐπιθαλαττίους ἀγαπῶ κώμους. καὶ τοιοῦτον δεύτερον ἐπιστῆναί μοι ποθῶ δαπανηρὸν καὶ πολυτελῆ νεανίσκον.

Αὐχένιος Ἀρμενίῳ.

ΕἸ μέν τι δύνασαι συμπράττειν, καὶ δῆτα λέγε πρός με οὐ πρὸς ἑτέρους ἔκπυστα ποιῶν τἀμά. εἰ δὲ μηδὲν οἷός τε ὠφελεῖν, γενοῦ μοι τάνυν Ἀρειοπαγίτου στεγανώτερος. ἐγὼ δὲ ὅπῃ ποτὲ τἀμά-

σοι διηγήσομαι, ἔρως με οὐκ ἐᾷ παρεμπεσὼν ὑπὸ τοῦ λογισμοῦ κυβερνᾶσθαι, ἀλλὰ τὸ νῆφον ἐν ἐμοὶ, συνεχῶς ὑπὸ τοῦ πάθους βυθίζεται, πόθεν γάρ ποτε εἰ ἁλιέα δύστηνον ἀγαπητῶς τὴν ἀναγκαίαν ἐκπορίζοντα διατροφὴν ἔρως ἐνέσκηψε καὶ ἐντακεὶς οὐκ ἀνίησιν, ἀλλ' ὅσας τοῖς πλουσίοις καὶ ὡραίοις νεανίσκοις φλέγομαι. καὶ ὁ ποτὲ γελῶν τοὺς ἐκ τρυφῆς πάθει δουλεύοντας, ὅλος εἰμὶ τοῦ πάθους, γαμησείω νῦν καὶ τὸν ὑμέναιον ἐκφαντάζομαι τὴν παῖδα τῆς τερψιχόρης. ἔστι δὲ ἡ παῖς εἰς ἔρωτα, τῶν μετοίκων θυγάτριον τῶν ἐξ ἑρμιόνης οὐκ οἶδ' ὅπως εἰς πειραιᾶ φθαρέντων. ἄλλην μὲν οὖν δοῦναι προῖκα οὐκ ἔχω. ἐμαυτὸν δὲ δείξας οἷός εἰμι θαλαττουργὸς, εἰ μὴ μαίνοιτο ὁ ταύτης πατὴρ, οἶμαι παρέξειν ἐπιτήδειον νυμφίον.

Ἐγκύμων ἁλικτύπῳ.

Ηρόμην ἰδὼν ἐπὶ τῆς ἠιόνος τῆς ἐν σουνίῳ παλαιὸν καὶ τετρυχωμένον δίκτυον, ὅτου εἴη. καὶ τίνα τρόπον οὐκ ἐξογκούμενον ἀποχεθὲν, ἤδη δὲ καὶ ὑπὸ χρόνου παλαιότητος διερρωγὸς ἀπέκειτο· οἱ δὲ ἔφασαν σὸν κτῆμα γεγονέναι πρὸ τούτων τεττάρων ἐτῶν. εἶθ' ὑφάλῳ προσομιλῆσαν πέτρᾳ, κατὰ μέσον ἀποσχισθῆναι τῶν πλεγμάτων. σοῦ δὲ ἐξ ἐκείνου μήτε ἀκέσασθαι μήτε ἀνελέσθαι βουληθέντος μεῖναι, μηδενὸς τῶν περιοικούντων ὡς ἀλλοτρίου θιγγάνειν ἐπιχειρήσαντος. ἐγένετο οὖν οὐκ ἐνοίκων μόνον, ἀλλὰ καὶ σοῦ τοῦ ποτὲ δεσπότου λοιπὸν ἀλλότριον. αἰτῶ οὖν σε τὸ τῇ φθορᾷ τῷ χρόνῳ μὴ σόν· σὺ δ' ὃ παντελῶς ἀπωλείᾳ προσένειμας, ἥκιστα ζημιούμενος, ἕτοιμος ἔσο πρὸς τὴν δόσιν

Ἁλίκτυπος ἐγκύμονι.

Δυσμενὴς καὶ βάσκανος ὁ τῶν γειτόνων ὀφθαλμός· φησὶν ἡ παροιμία. τίς γάρ σοι τῶν ἐμῶν φροντίς· τί δὲ τὸ παρ' ἐμοῦ ῥαθυμίας ἠξιωμένον, κτῆμα σὸν εἶναι νομίζεις· εἶργε τὰς χεῖρας, μᾶλλον δὲ τὰς ἀπλήστους ἐπιθυμίας. μὴ δέ σε ἡ τῶν ἀλλοτρίων ὄρεξις ἀδίκους αἰτεῖν χάριτας ἐκβιαζέσθω.

Ἐγκύμων Ἁλικτύπῳ.

Οὐκ ᾔτησά σε ἃ ἔχεις, ἀλλ' ἃ μὴ ἔχεις. ἐπεὶ δὲ οὐ βούλει ἃ μὴ ἔχεις ἕτερον ἔχειν, ἔχε ἃ μὴ ἔχεις.

Εὐσάγηνος Λιμενάρχῳ.

Οὐκ ἐς κόρακας φθαρήσεται ὁ σκοπιουργὸς ὁ λέσβιος. φρίκη σκιερὰν κατὰ μέρος τὴν θάλατταν ἀνεβόησεν ὡς πλήθους ὅλου προσιόντος θύννων ἢ πηλαμίδων. καὶ ἡμεῖς πεισθέντες τῇ σαγήνῃ μονονουχὶ τὸν κόλπον ὅλον περιελάβομεν. εἶτα ἀνιώμεθα καὶ τὸ βάρος μεῖζον ἦν ἢ κατὰ φορτίον ἰχθύων. ἐλπίδι οὖν καὶ τῶν πλησίον τινὰς ἐκαλοῦμεν μεριστὰς ἀποφαίνειν ἐπαγγελλόμενοι εἰ συλλάβοιντο ἡμῖν καὶ συμπονήσαιεν. τέλος μόγῳ πολλῷ δείλης ὀψίας ὑπερμεγέθη κάμηλον ἐξελκύσαμεν μυδῶσαν ἤδη καὶ σκώληξιν ἐπιβρύουσαν. τοιαῦτα θηράσας, οὐχ ἵνα ἐπιγελάσῃς ἐδήλωσα, ἀλλ' ἵνα μάθῃς οἷς καὶ πόσαις μηχαναῖς ἡ τύχη με τὸν ἀτυχῆ καταγωνίζεται.

docunque tibi mea narrem, amor ſubincidens, non ſinit me à ratione gubernari, ſed moderatio ſemper ab affectu ſubmergitur. Etenim neſcio quomodo in piſcatorem infœlicem, qui vix neceſſariũ victum comparare poteſt, amor, & vrendo nõ remittit, ſed prorſus queadmodũ diuites & formoſi adoleſcentes, ardeo, & qui aliquando ridebam eos, qui delitiarum affectibus ſeruirent, nunc affectu plenus ſum totus. Iam nuptias expeto, & Hymenæũ cogito de filia Terpſichores. Eſt autem puella amori apta, vna ex his quæ ex Hermone neſcio quomodo in Pireum euaſerunt. Aliam itaque dotem adferre non poſſum, ſed meipſum oſtendens marinis laboribus deditum, niſi pater eius iraſcatur, idoneum, vt arbitror, ſponſum me præſtabo.

Encymon Halictypo.

CVm vidiſſem in littore Sunienſi, vetus & confectum rete, rogaui ad quemnam id pertineret. Et quodammodo non copia nimia ac copia diffiſſum, ſed iam tẽporis vetuſtate fractũ iacebat. At illi reſpondebát in tuo peculio fuiſſe ante hos quatuor annos. Deinde ſaxo ſub vndis latenti applicatũ, in medio à retinaculis diffiſſum fuiſſe, cúmque tu nihil ex eo vel ſarcire vel reficere volueris mãſiſſe, cùm nemo ex circum habitãtibus quaſi alienum attingere auſus fuerit. Factum eſt itaque non incoliſum ſolùm, verùm etiam tibi qui dominus quandoque eras, alienum. Peto igitur abs te, quod corruptione, tempore non tuum eſt. Tu verò qui omnino perditioni deſtinaris, cùm nihil damni facias, promptus eſto ad donationem.

Halictypus Encymoni.

INuidus ac maleuolus vicinorum oculus, inquit prouerbiũ. Quid enim tibi mea curę ſunt. Quamobrem verò quod ego negligenter habeo, tu in tuis poſſeſſionibus numeras. Abſtine manus, immò inexpletas cupiditates. Neque te rerum alienarum cupiditas, ad petendum iniuſtum donum impellat.

Encymon Halictypo.

NOn petij abs te quæ poſſides, verùm quæ non poſſides. Quoniam verò non vis, vt quæ minimè tu poſſides, hæc alius poſſideat, habe ſanè, quæ non habes.

Euſagenus Limenarcho.

NOn ad coruos eiicietur ſpeculator Lesbius. Glacie congelatum ex aliqua parte mare proclamauit, non aliter quàm ſi omnis turba veniret, Thynnorum & Pelamidum. Nos autem freti verriculo, ferè totum ſinum circumdedimus. Dein indignabamur, & põdus erat grauius quàm pro piſcium onere. Spe igitur etiam ex proximis aliquot vocabamus, promittentes nos partes eis daturos, ſi nobis opẽ ferrent & labore iuuarent. Poſtremò magno niſu ſub veſperam ſerò, maximam Camelum extraximus, fœtentem iam & vermibus ſcatentem. Hanc piſcationem, nõ vt rideres tibi facere planam volui, ſed vt cognoſceres, quibus & quot machinis fortuna me infortunatum impugnet.

Euplous Thalasseroti.

SVpra offam. Num insanis? Etenim audio te in amorem contentiosæ mulierculæ venisse, & ab illa perdi, piscationem quotidianam omnem persoluere. Attulit enim hoc ad me nuncium Sosias Vacinorum optimus, qui sanctè veritatem colit neque is vnquam in mendacium lapsus est. Is ipse Sosias qui bonum suaue liquamen coquit, ex tenuioribus piscibus, quos verriculo insinuat. Vnde igitur dic mihi Musices tibi aut extentũ aut coloratiuum aut concinnum carmen est, quemadmodum ipse nunciauit. Nam vnà cum elegantia puellæ amasti quoque instrumenta musica. Desine in hæc sumptus impendere, ne pro mari terra naufragio te afficiat, & pecuniis spoliet, atque psaltriæ ludus tibi sit Calydonius sinus aut mare Thrrenum, cùm non poteris Cratæïn inuocare, si secundò appellis.

Talasseros Euploo.

FRustra ad me cohortationem instituis Euploe. Nam ego nõ facilè reliquerim fœminam quippe qui Deo autori ignigero atque sagittifero morem geram, & alioqum nobis fautor ex cognatione est, cùm dea marina puellam hanc pepererit. Noster igitur à matre proficiscitur amor, & ob eam rem corde vulneratus, puellã in mari seruo, méque vel cum Panopa aut Galatea laudatissima forma Nereidibus consuetudinem habere.

Thermolepyrus Ocymoni.

MIserandum malum patimur. Nam aliis vber & matrices & Epar rori simile, propter qualitatis subtilitatem apponuntur. Nobis verò ex farinis confecta massa pro epulis sunt, & alij Chalybonium bibunt, nos vappam & acetum. Sed ô fatales dij, fatorúmq; principes dæmones. Detis cõuersionẽ huius iniustæ fortunę, neque alios in perpetua fœlicitate, custodite, alios ad pestem destinate. Etenim fati tractus eiusmodi coëgit. Iniuria nobis ab eo fit, qui tenui angustáque fortuna vtimur.

Conoposphrantes Ischolimo.

VEntosam spem & inanem habui de adolescente Polycrito. Arbitrabar enim eum aut diem suum obiisse, aut ei patrem magnam possessionis copiam parasse, & lurcationibus atque libidinibus nobiscum & cum scortis, quotquot formæ elegantia præstant, exhausturum aut totam aut certè maximam partem facultatum. At ille, postquam patre censore vtitur, serò quidem epulatur, & in die semel idque eo tempore, cùm iam sol est in occasu. Nihil verò quod opiparum sit epulatur, sed panem de foro, & obsonium, si quando fœlicem diem egerit Dorypetes aut oleastros. Frustratus igitur hac egregia spe incertus sum quid faciam, si enim qui alit, opus habet altore, quo loco ille fuerit, qui ali debet. Cum esuriente verò conuersari, duplex est incommodum. Vale.

Εὔπλοος Θαλασσέρωτι.

ὙΠερμαζᾷς ἢ μέμηνας· ἀκούω γάρ σε λοιδόρου γυναικὸς ἐρᾶν. καὶ ὡς ἐκείνης φθειρόμενον, πᾶσαν τὴν ἐφήμερον ἄγραν καταπίπτεσθαι· ἀπήγγελλε γάρ μοι τοῦτο γειτόνων ὁ βέλτιστος Σωσίας. ἔστι δὲ τῶν ἐπιεικῶς τὴν ἀλήθειαν τιμώντων, καὶ οὐκ ἄν ποτε ἐκεῖνος εἰς ψευδηγορίαν ὠλίσθησεν. οὗτος ἐκεῖνος Σωσίας ὁ τὸ χρηστὸν καὶ ἡδὺ γάρον ἕψων ἐκ τῶν λεπτοτέρων ἰχθύων οὓς ἐγκολπίζεται τῇ σαγήνῃ. πόθεν οὖν εἰπέ μοι μουσικῆς σοι διάτονον καὶ χρωματικὸν, καὶ ἐναρμόνιον μέλος ἐστὶν ὡς αὐτὸς ἔφασκεν. ἀπαγγέλλων· ὁμοῦ γὰρ τῇ ὥρᾳ τῆς παιδίσκης ἠράσθης καὶ τοῖς κρούμασι. πέπαυσο εἰς ταῦτα δαπανώμενος μή σε ἀντὶ τῆς θαλάττης ἡ γῆ ναυηγὸν ἀποφήνῃ ψιλώσασα τῶν χρημάτων, καὶ γένηταί σοι τὸ τῆς ψαλτρίας καταγώγιον ὁ Καλυδώνιος κόλπος ἢ τὸ Τυῤῥηνικὸν πέλαγος οὐκ ἔχοντί σοι Κραταιῒν ἐπικαλεῖσθαι, εἰ δεύτερον ἐφορμᾷ.

Θαλασσέρως Εὐπλόῳ.

ΤΗν ἄλλας ποιεῖς τὴν πρός με νουθεσίαν ὦ Εὔπλοε. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ἀποσταίην τῆς ἀνθρώπου θεῷ μυσταγωγοῦντι πυρφόρῳ καὶ τοξοφόρῳ πειθόμενος, καὶ ἄλλως ἡμῖν τὸ ἐρᾶν συγγενές· τῆς θαλαττίας θεοῦ τεκούσης τοῦτο τὸ παιδίον· ἡμέτερος οὖν πρὸς μητρὸς ὁ ἔρως. καὶ ὑπὸ τούτου βληθεὶς τὴν καρδίαν, ἔχω πρὸς θαλάττῃ τὴν κόρην πανόπην νομίζων ἢ γαλατείαν τὰς καλλιστευούσας τῶν Νηρηΐδων συνεῖναι.

Θερμολέπυρος Ὠκίμωνι.

ΣΧέτλια πεπόνθαμεν. τοῖς γὰρ ἄλλοις οὖθαρ καὶ μῆτραι καὶ ἧπαρ δρόσῳ προσεοικὸς διὰ τὴν ἐκ τῆς ποιότητος λεπτότητα παρέκειτο. ἡμῖν δὲ ἔτνος ἦν τὸ βρῶμα καὶ οἱ μὲν χαλυβώνιον ἔπινον. ἐκτεσπίαν δὲ ἡμεῖς καὶ ὀξίνην, ἀλλ' ὦ μοιραῖοι θεοὶ καὶ μοιραγέται δαίμονες. δότε παραῤῥοπὴν τῆς ἀδίκου ταύτης τύχης, καὶ μὴ τοὺς μὲν διηνεκεῖ φυλάττετε εὐτυχίᾳ, τοὺς δὲ τῷ λοιμῷ συνοικίζετε. ἡ γὰρ φορὰ τῆς εἱμαρμένης τὰ τοιαῦτα κατηνάγκασεν. ἄδικα πάσχομεν πρὸς αὐτῆς οἱ λεπτῇ καὶ στενῇ κεχρημένοι τύχῃ.

Κανοποσφράντης Ἰχολίμῳ.

ἈΝεμιαίους ἐλπίδας εἶχον ἐπὶ τῷ μειρακίῳ Πολυκρίτῳ. ᾤμην γὰρ αὐτὸν ἢ τεθνάναι ἢ αὐτοῦ τὸν πατέρα χύσιν ἐργάσασθαι τῆς οὐσίας πολλήν. καὶ ἀδηφαγοῦντα καὶ καθηδυπαθοῦντα μετά τε ἡμῶν μετά τε τῶν ἑταιρῶν ὅσαι κατὰ τὴν ὥραν προφέρουσιν ἐξαντλοῦντα ἢ τὸ πᾶν ἢ τὸ πολὺ τῆς οὐσίας. ὁ δὲ, ἐπειδὴ κείνων αὐτῷ ὁ γεννήσας ἐγένετο, σιτεῖται μὲν ὀψὲ τῆς ἡμέρας ἅπαξ, καὶ τοῦτο τῆς ὥρας ἡλίου λοιπὸν ἀμφὶ δύσιν ἔχοντος· σιτεῖται δὲ οὐδὲν τῶν πολυτελῶν, ἀλλ' ἄρτον τὸν ἐξ ἀγορᾶς καὶ ὄψον εἴ ποτε εὐημερίας ἡμέραν ἐπιτελοίη δορυπετεῖς ἢ φαυλίας. διαμαρτὼν οὖν τῆς θαυμαστῆς ταύτης ἐλπίδος οὐκ οἶδ' ὅτι καὶ δράσαιμι. εἰ γὰρ ὁ τρέφων δεῖται τοῦ θρέψαντος, τί ἂν εἴη ὁ τρέφεσθαι ὀφείλων. λιμώττοντι δὲ συνεῖναι διπλοῦν τὸ βάρος. Ἔρρωσο.

Εὔβουλος γεμέλλῳ.

Παρέκειτο μὲν ἡμῖν ὦ Γέλλων ὀστοῦ σικελιώτου πλακοῦς ἐπώνυμος. ἐγὼ δὲ καὶ τῇ θέᾳ μόνον πρὸς τὰς καταπόσεις ἐξεπιζόμενος ηὐφραινόμην· μέλλησις δὲ ἦν πολλὴ προσεισφερόντων τραγημάτων τὰ πέμματα. ἦν δὲ ὁ καρπὸς τῆς πιστάκης καὶ βάλανοι φοινίκων καὶ κάρυα τῶν ἐλύτρων ἐξῃρημένα. ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτα ἕκαστα ἐχθρὰ βλέπων ἀνέμενον ἐπαφήσειν ἐμαυτὸν ἐγχανὼν τῷ πλακοῦντι· οἱ δὲ καὶ τὸ ἐντραγεῖν ἐπιμήκιστον ἐξέτειναν. καὶ κύλικος συνεχὲς προσσοβουμένης διατριβὰς καὶ μελισμοὺς ἐνεποίουν· τέλος ὥσπερ ἐκ συνθήματος τὴν ἐμὴν ἀναρτῶντες ἐπιθυμίαν, ὁ μέν τις κάρφος λαβὼν ἐξεκάθαιρε τὰ ἐνιζάνοντα τῶν βρωμάτων τοῖς ὀδοῦσιν ἰνώδη. ὑπτιάσας ἑαυτὸν οἷος ἦν ὕπνῳ κατέχεσθαι μᾶλλον ἢ τῆς τραπέζης φροντίζειν. εἶτα ἄλλος ἄλλῳ διελέγετο καὶ πάντα μᾶλλον ἐπράττετο, ἢ ὁ ἡδὺς ἐκεῖνος καὶ ποθητὸς ἡμῖν πλακοῦς εἰς ἀπόλαυσιν ἤρχετο· τέλος οἷα εἰκὸς οἱ θεοὶ κατοικτείραντες τὸ κατάξηρον τῆς ἐμῆς ἐπιθυμίας, μόλις ποτὲ ἱμείροντά με τοῦ πλακοῦντος ἀπογεύσασθαι παρεσκεύασαν. ταῦτά σοι γράφω οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τοῖς ἥδεσιν ἡσθεὶς, ὅσον ἐπὶ τῇ παρολκῇ τῆς βραδυτῆτος ἐκτακείς.

Πλατύλαιμος ἐρεβινθολέοντι.

Οὔ πώποτε ἐγὼ κατὰ τὴν ἀττικὴν ὑπέμεινα τοιοῦτον χειμῶνα. οὐ γὰρ μόνον ἐκ παραλλήλων φυσῶντες μᾶλλον δὲ φύρδην φερόμενοι κατεκτύπουν ἡμῶν οἱ ἄνεμοι, ἀλλ' ἤδη καὶ χιὼν πυκνὴ καὶ ἐπάλληλος φερομένη, πρῶτον μὲν τοὔδαφος ἐκάλυπτεν. ἔπειτα οὐκ ἐπιπολῆς, ἀλλ' εἰς ὕψος ἤρετο τῆς νιφάδος χῶμα πάμπολυ, ὡς ἀγαπητὸν εἶναι τὸ θύριον ἀνοίξαντα τῆς οἰκίας τὸν στενωπὸν ἰδεῖν· ἐμοὶ δὲ οὔτε ξύλον οὔτε ἄσβολος παρῆν. πῶς γὰρ ἢ πόθεν. ὁ κρυσμὸς δὲ εἰσεδύετο μέχρι μυελῶν αὐτῶν καὶ ὀστέων. ἐβουλευσάμην οὖν ὀδύσσειον βούλευμα δραμεῖν εἰς τοὺς θόλους ἢ τὰς καμίνους τῶν βαλανείων· ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖσε συνεχώρουν οἱ τῶν ὁμοτέχνων περὶ ταῦτα κυλινδούμενοι. καὶ γὰρ αὐτοὺς ἡ παραπλησία θεὸς ἠνώχλει πενία· ὡς οὖν ᾐσθόμην οὐκ εἶναί μοι εἰς ταῦτα εἰσιτητὸν, δραμὼν ἐπὶ τὸ θρασύλλου βαλανεῖον ἰδιωτικῆς οἰκίας, εὗρον τοῦτο κενόν. καὶ καταβαλὼν ὀβολοὺς δύο καὶ τὸν βαλανέα τούτοις ἵλεων καταστήσας ἐθερόμην ἄχρις οὗ τὸν νιφετὸν μὲν πηγυλὶς διεδέξατο καὶ ὑπὸ τοῦ κρύους τοῦ μεταξὺ διεροῦ παγέντος πρὸς ἀλλήλους ἐδέδεντο οἱ λίθοι· μετὰ δὲ τὸ ἀποβράσαι τὸ δριμὺ, προσηνὴς ὁ ἥλιος ἐλευθέραν μοι τὴν πρόσοδον καὶ περιπάτους ἀνειμένως ἀπέφηνεν.

Ἀμνίων φιλομόσχῳ.

Ἀπέκειρεν ἡμῶν ἡ χάλαζα βαρέως ἐμπεσοῦσα τὰ λήϊα. καὶ λιμοῦ φάρμακον οὐδέν· ὠνεῖσθαι ἡμῖν ἐπακτοὺς πυροὺς οὐχ οἷόν τε διὰ σπάνιν κερμάτων· ἔστι δέ σοι ὡς ἀκούω τῆς πέρυσι εὐετηρίας λείψανα. δάνεισον οὖν μοι μεδίμνους εἴκοσι ὡς ἂν ἔχοιμι σώζεσθαι αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδία· καρπῶν δὲ εὐφορίας γενομένης, ἐκτίσομεν αὐτὸ τὸ μέτρον καὶ λῷον ἐάν τις εὐθηνία γένηται. μὴ δὲ περιίδῃς ἀγαθοὺς γείτονας εἰς στενὸν τοῦ καιροῦ φθειρομένους.

Eubulus Gemello.

APponebatur nobis ô Gellon, placēta eiusdem, cū osse Siculo nominis. Ego verò spectaculo solùm ad deuorādum paratus oblectabar. Magnam moram adferebant, circum coronantibus bellariis pemmata. Fructus autem erat Pistaces, & glandes, palmarum & nuces putaminibus exemptæ. At ego in hæc infesta singula circumferens oculos, expectabam vt meipsum immitterem inhians placentæ. Verùm illi bellariorum esum in quàm longissimum extenderunt, & calice continenter circumuoluto, morabantur ac diuidebant. Tandem quasi de industria meam cupiditatem suspendentes, quidam arrepta stipula ciborum sordes quæ resedissent in dentibus, expurgabat, resupinās seipsum vt somno magis teneri, quæ mēsæ curam videretur habere. Dein alius cum alio sermones miscebat, & quiduis potiùs agebat, quàm vt suauem illā ac desideratam nobis placentam ad vescendum aggrederetur. Postremò quemadmodum opinor dij miserantes ariditatem meæ cupiditatis, vix tandem effecerunt, vt qui tanto desiderio tenebar, placentam degustarem. Hæc tibi scribo, non tantùm suauitate delectatus, quantū tarditatis cunctatione cōfectus.

Platylæmus Erebintholeonti.

NVnquam ego tantam tempestatem in Attica sustinui. Nō solùm enim ex aduerso spirātes, immò confusè ruentes venti nos iactabant, sed iam etiā nix frequens & alia ex alia cadens, primò terræ faciem tegebāt. Deinde nō in superficie, sed in altū planè tollebatur copiosa nimiū defluentiū, moles, vt satis esset, siquis aperta ianua dom⁹, posset angiportū noscere. Mihi verò neq; lignū neq; fuligo suppetebat. Quomodo enim aut vnde suppeterent? Frigus penetrabat vsq; ad ipsas medullas & ossa. Captaui igitur quoddā Vlyssium cōsiliū, vt currerē in Tholos & caminos balnearū. Sed ne ibi quidē permittebāt, qui eam rem exercebant. Etenim eadē illis dea oberat paupertas. Cùm igitur sensissem, non esse mihi ad hæc aditum, ad Thrasylli balneū me cōtuli priuatarum ædiū, & illud vacuum inueni, atq; solutis duobus obulis balneatorem his placans, calefaciebā me donec niuem glacies exciperet, & frigore vehementissimo congelato lapides inuicem compingerentur. Postquam verò glacies incessit, sol exoptatus mihi liberum accessum, & deambulationes affatim suppeditabat.

Amnion Philomoscho.

ABrasit nostras fruges grauissimo impetu grādo, & famis nullū remedium est. Aduectitium triticum nobis emendi non est facultas, propter nummorum paucitatē. Sunt autem tibi vt audio, de copia annonæ, quæ fuit anno præterito, reliquię. Quare mutuos da mihi viginti modios, vt salu⁹ esse possim cum coniuge ac liberis. Quòd si fertilis extiterit iterum frugum prouentus, repēdemus eadem mensura seu etiam meliore, si quę fuerit vbertas. Ne verò committas, vt in curia tua boni vicini in angustias vitæ coacti perdantur & extinguantur.

Eustolus

Eustolus Elationi.

CVm terra nihil dignum laboribus adferat ac rependat, statui meipsum committere mari ac fluctibus. Etenim vita simul & mors fato nobis cōstitutæ sunt. Neque effugi lex fati potest, etiamsi aliquis inclusum se domi contineat. Nam illa dies efficax est, & quod fato descriptum est, id est ineuitabile. Itaque non ab his vita ponderatur, sed à fortuna regitur & administratur. Sunt enim, quibus in terra citò moriturіs. In mari quàm maximè diuturna vita contingit. Quare cùm sciam ita hæc esse, ad naues agendas accedam, & inter ventos fluctúsque versabor. Melius enim est reuerti è Bosporo & Propontide nouis diuitiis auctum, quàm sedentem in extremis plagę littoralis partibus ieiunum palustres sordes ac cænum eructare.

Agelarchides Pytholao.

MAximum amice malum sunt vrbani fœneratores. Ego enim nescio quid passus, cùm ad te aut ad alium habitantem ruri vicinum ire necesse esset, cùm opus haberem pecuniis, volens propter iugum, emere prædium, ducente me quodam vrbano ad Martij domum veni. Deinde inuenio senem aspectu curuum, cōtractis superciliis vetustā quandam chartam, & putridam à vermibus & tineis semiesam in manu tenētem. Statim igitur vix me allocutus est iacturam existimans si me appellasset. Deinde cùm intercessor me pecuniis egere diceret, quot talentis interrogauit. Cùm autem ad tantam summam ego obstupescerem, statim despuit, & perspicuis notis suam indignationem significauit. Attamen dabat & literas petebat. Imposuit igitur summæ grauem vsuram, & intra mensem totum caput exegit. Magnum quoddam malum sunt qui in calculis & digitorum flexionibus versantur. Ne mihi contingat ô præsides agrestium dæmones, vt lupum aut fœneratorem videam.

Anicetus Phœbianæ.

FVgis me ô Phœbiana fugis, ídque cùm nuper totum agrum abstuleris. Quid enim ex meis bonis non accepisti aut non habes, non ficus, nō caseum ex corbibus: non duæ gallinæ, non reliquæ tibi delitiæ omnes sunt à me? Adeò me totum tu iuxta prouerbium euersum sub iugum coëgisti. Tu verò nullam habes formam me medullitus ardente. Sed vale, & abi. Ego verò grauiter quidem feram, ac feram tamen ignominiam.

Phœbiana Aniceto.

PArturiens me nuper, vt ad se venirem, vxor vicini accersiuit atque vt quæ ad artem pertinēt adferrem. Tu verò confestim exurgens conabare fracto collo partum elicere. Non desines Tricure ac Talentarie senex florentes ætate nos puellas sollicitare, perinde ac si iam pubesceres? Non ab rusticis in agro laboribus abdicatus es velut inutilis, & cum senibus comparatus? Non è culina & foco quasi effœtus expulsus es? Quid igitur miserabilem vultum assumis & respiras? Desine miser Cecrops & tecum ipse versare ô senex.

Εὔστολος Ἐλατίωνι.

ΟΥδέν με τῆς γῆς ἀμειβομένης τῶν πόνων ἄξιον, ἔγνων ἐμαυτὸν ἐπιδοῦναι θαλάττῃ καὶ κύμασι. ζῆν μὲν γὰρ καὶ τεθνάναι μεμοίραται ἡμῖν. καὶ οὐκ ἔστι τὸ χρέος φυγεῖν κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις καθείρξας αὐτὸν τηρῇ. ἐνεργὸς γὰρ ἡ ἡμέρα ἐκείνη καὶ τὸ πεπρωμένον ἄφυκτον. ὥστε τὸ ζῆν οὐχ ὑπὸ τούτων ταλαντεύεται. ἀλλ᾽ ὑπὸ τῇ τύχῃ βραβεύεται. ἤδη γὰρ τινὲς μὲν ἐπὶ γῆς ὠκύμοροι. ἐπὶ θαλάττης δὲ μακρόβιοι κατεβίωσαν. ὥστε εἰδὼς ταῦθ᾽ οὕτως ἔχειν, ἐπὶ ναυτιλίαν βαδιοῦμαι καὶ ἀνέμοις ὁμιλήσω καὶ κύμασι· κρεῖττον γὰρ ἐπανήκειν ἐκ Βοσπόρου καὶ προποντίδος νεόπλουτον, ἢ καθήμενον ἐπὶ τοῖς τῆς ἀττικῆς ἐσχατιαῖς λιμώδες καὶ αὐχμηρὸν ἐρυγγάνειν.

Ἀγελαρχίδης Πυθολάῳ.

ΜΕγα ὦ φίλε κακὸν οἱ κατὰ τὴν πόλιν τοκογλύφοι. ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδα τί παθὼν, δέον παρὰ σὲ ἢ παρά τινα ἄλλον τῶν κατ᾽ ἀγρὸν γειτόνων ἐλθεῖν, ἐπεὶ κατέστην ἐν χρείᾳ χρημάτων βουλόμενος ἐπὶ κολωνῷ πρίασθαι χωρίον ἐξηγησαντός μέ τινος τῶν ἀστικῶν ἐπὶ τὰς Μαρτίου θύρας ἀφικόμην. εἶτα καταλαμβάνω πρεσβύτην ὀφθῆναι ῥικνὸν συνεσπακότα τὰ ὀφρῦς χάρτην δι᾽ ἀρχαῖά τινα, σαπρὸν δὲ τῷ χρόνῳ ὑπὸ κόρεων καὶ σητῶν ἡμίβρωτον διὰ χειρὸς ἔχοντα. εὐθὺς μὲν οὖν μόλις με προσεῖπε ζημίαν, ἡγούμενος τὴν προσηγορίαν. εἶτα τοῦ προξένου φήσαντος ὡς δεοίμην χρημάτων, πόσων ἤρετο ταλάντων. ἐμοῦ δὲ θαυμάσαντος τὴν ὑπερβολὴν, διέπτυεν εὐθέως. καὶ δῆλος ἦν δυσχεραίνων. ὅμως ἐδίδου καὶ ἀπῄτει γραμματεῖον. καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχαίῳ τόκον βαρὺν καὶ τὴν οὐσίαν ὑποθέσει μηνὸς εἰσέ τι μοι. μέγα τι κακόν εἰσιν οἱ περὶ τὰς ψήφους καὶ τῶν δακτύλων τὰς κάμψεις εἰλινδούμενοι· μή μοι γένοιτο ἀγροίκων ἔφοροι δαίμονες, μὴ λύκον ἔτι μὴ δανειστὴν ἰδεῖν.

Ἀνίκητος Φοιβιανῇ.

ΦΕύγεις με ὦ Φοιβιανὴ φεύγεις. καὶ ταῦτα ἀρτίως ὅλον τὸν ἀγρὸν ἀπενεγκαμένη. τί γὰρ οὐ τῶν ἐμῶν λαβοῦσα ἔχεις; οὐ σῦκα οὐ τυρὸν ἐκ ταλάρων, οὐκ ἀλεκτορίδων ζεῦγος οὐ τὰ λοιπὰ τρυφήματα πάντα ἔστι σοι ἐξ ἐμοῦ; οὕτως ὅλον με αὐτὴ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀναστρέψασα δουλεύειν ἠνάγκασας. σὺ δὲ οὐδεμίαν ὥραν ἔχεις ἐμοῦ διακαῶς φλεγομένου. ἀλλὰ χαῖρε καὶ ἄπιθι. ἐγὼ δὲ οἴσω βαρέως μὲν, οἴσω δὲ ὅμως τὴν ἀτιμίαν.

Φοιβιανὴ Ἀνικήτῳ.

ΩΔίνουσά με ἀρτίως ἥκειν ὡς ἑαυτὴν ἡ τοῦ γείτονος μετέπεμψε γυνή· καὶ δῆτα ἥκειν ἀραμένη τὰ πρὸς τὴν τέχνην. σὺ δὲ ἐξαπιναίως ἀναστὰς ἐπειρῶ τὴν δέρην ἀνακλάσας κῦσαι. οὐ παύσῃ τρίκορυς καὶ τάλαντον γερόντιον πειρῶν τὰς ἀφ᾽ ἡλικίας ἀνθούσας ἡμᾶς ὥσπερ ἄρτι νεάζειν ἀρχόμενος; οὐχὶ τῶν κατ᾽ ἀγρὸν πόνων ἀφεῖσαι ἀεργὸς τῶν αἰδίων προεισάμενος. οὐχὶ τοῦ πλανείου καὶ τῆς ἐσχάρας ὡς ἀδύνατος ὢν ἐξέωσαι; πῶς οὖν ταπεινὸν βλέπεις βλέμμα καὶ ἀναπνεῖς. πέπαυσο κέκροψ ἄθλιε καὶ τρέπου κατὰ σεαυτὸν ὦ πρέσβυ.

Γλυκέρα Βακχίδι.

Ὁ Μένανδρος ἡμῶν ἐπὶ τὴν τῶν ἰσθμίων θέαν εἰς τὴν κόρινθον ἐλθεῖν βεβούληται. ἐμοὶ μὲν οὐ κατὰ νοῦν. οἶδας γὰρ οἷόν ἐστιν ἐραστοῦ τοιούτου καὶ βραχὺν ὑστερῆσαι χρόνον· ἀποτρέπειν δὲ οὐκ ἐνῆν μὴ πολλάκις ἀποδημεῖν εἰωθότα. οὐδ᾽ ὅπως αὐτὸν παρεγγυήσω, μέλλοντα ἐπιδημήσειν ἔχω. οὐδ᾽ ὅπως μὴ βουλόμενον αὐτὸν σπουδασθῆναι ὑπὸ σοῦ κἀμοί τινα φέρει φιλοτιμίαν, τοῦτο λογίζομαι. οἶδα γὰρ τὴν οὖσαν ἡμῖν ἑταιρείαν πρὸς ἀλλήλας· δέδοικα δὲ ὦ φιλτάτη οὐ σὲ τοσοῦτον. χρηστοτέρῳ γὰρ ἤθει κέχρησαι τοῦ βίου ὅσον αὐτὸν ἐκεῖνον. ἐρωτικὸς γάρ ἐστι δαιμονίως καὶ Βακχίδος οὐδ᾽ ἂν τῶν σκυθρωποτάτων τις ἀπόσχοιτο. τὸ μὲν γὰρ δοκεῖν αὐτὸν οὐκ ἔλαττον τοῦ σοὶ ἐντυχεῖν ἢ τῶν ἰσθμίων ἕνεκεν τὴν ἀποδημίαν πεποιῆσθαι, οὐ πάνυ πείθομαι. ἴσως αἰτιάσῃ με τῆς ὑποψίας· συγγνώσῃ δὲ ταῖς ἑταιρικαῖς ὦ φιλτάτη ζηλοτυπίαις. ἐγὼ δ᾽ οὐ παρὰ μικρὸν ἡγοῦμαι Μενάνδρου διαμαρτεῖν ἐραστοῦ. ἄλλως τε κἄν μοι κνισμός τις πρὸς αὐτὸν ἢ διαφορὰ γένηται, δεήσει με ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑπὸ χρέμητός τινος ἢ διφίλου πικρῶς λοιδορεῖσθαι. ἐὰν δὲ ἐπανέλθῃ μοι οἷος ᾤχετο, πολλὴν εἴσομαί σοι χάριν. Ἔρρωσο.

Βακχὶς ὑπερίδῃ.

Πᾶσαί σοι ἴσμεν αἱ ἑταῖραι χάριν· καὶ ἑκάστη γε ἡμῶν οὐχ ἧττον ἢ φρύνη. ὁ μὲν γὰρ ἀγὼν μόνος φρύνης. ὃν ὁ παμπόνηρος εὐθείας ἐπανείλετο. ὁ δὲ κίνδυνος ἁπασῶν. εἰ γὰρ αἰτοῦσαι παρὰ τῶν ἐραστῶν ἀργύριον, οὐ τυγχάνομεν ἢ τοῖς διδοῦσιν ἐντυγχάνουσαι ἀσεβείας κριθησόμεθα, πεπαῦσθαι κρεῖττον ἡμῖν τοῦ βίου καὶ μηκέτι ἔχειν πράγματα μήτε τοῖς ὁμιλοῦσι παρέχειν· νῦν δ᾽ οὐκ ἔτι τὸ ἑταιρεῖν αἰτιασόμεθα ὅτι πονηρὸς εὐθείας ἐραστὴς εὑρέθη. ἀλλ᾽ ὅτι ἐπιεικὴς ὑπερίδης ζηλώσομεν· πολλὰ τοίνυν ἀγαθὰ γένοιτό σοι τῆς φιλανθρωπίας. καὶ γὰρ ἑταίραν χρηστὴν σεαυτῷ περιεσώσω. καὶ ἡμᾶς ἀμειψομένας σε κατ᾽ ἐκείνης παρεσκεύασας, εἰ δὲ δὴ καὶ τὸν λόγον γράψαις τὸν ὑπὲρ τῆς φρύνης, τότε ἂν ὡς ἀληθῶς χρυσοῦν αἱ ἑτεραί σε στήσαιμεν ὅπη ποτὲ βούλει τῆς ἑλλάδος.

Βακχὶς φρύνῃ.

Οὐ τοσοῦτόν σοι τοῦ κινδύνου συνηχθέσθην φιλτάτη ὅσον ὅτι πονηροῦ μὲν ἀπηλλάγης ἐραστοῦ, χρηστὸν δὲ εὗρες ὑπερίδην συνήσθην. τὴν γὰρ δίκην σοι καὶ πρὸς τὴν εὐτυχίαν γεγονέναι νομίζω· διαβόητον γάρ σε οὐκ ἐν ταῖς Ἀθήναις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἑλλάδι ἁπάσῃ ὁ ἀγὼν ἐκεῖνος πεποίηκεν· εὐθείας μὲν γὰρ ἱκανὴν τιμωρίαν δώσει τῆς σῆς ὁμιλίας στερούμενος. ὑπὸ γὰρ ὀργῆς μοι δοκεῖ κινηθεὶς διὰ τὴν ἔμφυτον ἀμαθίαν ὑπεράραι τὸ μέτρον τῆς ἐρωτικῆς ζηλοτυπίας· καὶ νῦν ἐκεῖνον ἐρῶντα μᾶλλον εὖ ἴσθι ἢ ὑπερίδην. ὁ μὲν γὰρ διὰ τὴν τῆς συνηγορίας χάριν δῆλός ἐστι σπουδάζεσθαι βουλόμενος καὶ ἐρώμενον ἑαυτὸν ποιῶν. ὁ δὲ, τῷ ἀποτεύγματι τῆς δίκης παρώξυνται. προσδέχου δὴ πάλιν δι᾽ αὐτοῦ δεήσεις καὶ λιτανείας, καὶ πολὺ χρυσίον. μὴ δὴ καταδιαιτήσῃς ἡμῶν ὦ φιλτάτη τῶν ἑταιρῶν. μὴ δ᾽ Ὑπερίδην κακῶς δόξαι βεβουλεῦσθαι ποιήσῃς, τὰς εὐτυχίου ἱκεσίας

(προσιεμένη.)

Glycera Bacchidi.

Menander noster ad spectãdos ludos Isthmios Corinthum proficisci voluit, non id quidem ex mea sententia. Scis enim, quanta res sit, eiusmodi amasio pauxillùm etiã temporis carere. Deterrere autem non licebat, quippe qui non sæpe peregrinari solitus esset, neque quemadmodũ eum instruã & adhorter, cùm sit iter ingressurus, inuenio, neque quemadmodum si velit à te amari, mihi non adferat æmulationem, id mihi curæ est. Noui enim mutuam nostram societatem. Nec verò ô amicissima, te tantùm metuo. Etenim meliùs vitam & probiùs instituisti, quàm is ipse. Amatorius est enim omnino, & à Bacchide ne seuerissimus quidẽ facilè abstineat. Nã quòd videtur non minus vt te conueniret, quã Isthmiorum caussa profectionẽ suscepisse, non planè, vt credã, adducit. Fortasse me suspicionis argues. At da veniam ó amicissima, amatoriis Zelotypiis. Ego verò nõ exiguum iudico, Menandri amorem perdere ac amittere. Et alioquin si mihi contentio cum eo vel cõtrouersia incidat oportebit me in Scena ab aliquo Chremete, seu Diphilo acerbis cõuitiis proscindi. Quòd si talis redierit quẽadmodum discessit, magnam tibi gratiam habebo. Vale.

Bacchis Hyperidæ.

Omnia nos scorta tibi gratias habemus, & vnũquodque nostrûm, non minùs quàm Phryne. Certamen enim ad solam Phrynen spectabat, quod pessimus omniũ Eutheias susceperat. Periculũ verò ad omnes. Etenim si petentes ab amatoribus argentum, non impetramus, aut cũ in dantes inciderimus impietatis condemnabimur, satius nobis est hanc vitam relinquere, neque ampliùs negotium habere, vel his qui nobiscum consuetudinem habent facessere. Nunc verò non ampliùs scortationem accusabimus, quoniam malus Euthias in amore deprehensus est. At quoniam æquus ac iustus Hyperides, laudabimus. Multa itaque tibi bona obueniãt, propter istam humanitatem. Etenim bonum tibi scortum seruabo, & fecisti vt pro illa nos tibi gratiã reddituri simus. Sin etiam orationem quam pro Phryne habuisti, scripseris, tum reuera tibi aureã statuã nos scorta erigemus, vbicunque volueris in Grçcia.

Bacchis Phrynæ.

Non tantum dolorem ex tuis miseriis percepi amicissima, quantum quòd à malo amatore liberata bonum nacta es Hyperidem gaudio sum ex tuo commodo affecta. Nam tibi iudicium etiam ad fœlicitatem cessisse arbitror. Celebrem enim te nõ solùm Athenis, verumetiam in tota Græcia, certamen illud fecit. Euthias enim satis pœnarum dederit cùm tua consuetudine priuabitur. Etenim ira mihi videtur commotus propter insitam inertiam excessisse modum amatoriæ Zelotypiæ. Et nunc sat scias illum maiore amore flagrare quàm Hyperidem. Hic enim propter patrocinii gratiam videtur velle amari, & sese amatorem præbere. Ille verò malo iudicij successu, exasperatus est. Expecta rursus ab eo preces, supplicationes & magnam vim auri. Nec condemnabis ô amicissima, nos scorta, neque committes vt Hyperides malè cõsuluisse videatur, & Eutychij precibus

locum

Id cùm dabis, neque sermonibus eorum qui tibi dicunt, nisi veste dilacerata mammillas iudicibus ostendisses, nihil oratorem opis allaturum fuisse, fidē habebis. Etenim vt hoc ipsum commodè & opportunè fieret, eius defensione ac patrocinio effectum est.

Bacchis Myrrhinæ

NE melior quidem ac præstantior amator tibi contingat. Domina Venus, sed cum Eutychio, quē nunc foues, vitam exigas. Infœlix amentia mulier, quòd eiusmodi formæ credidisti. Etenim ad Phrynes amorem neglecta Myrrhyna se applicabit. Sed videris Hyperiden pungere voluisse, quòd minùs nunc te curet. Et ille aliam habet se dignam, & tu amatorem tibi conuenientem. Pete quippiam ab eo, mox videbis te in temetipsam aut in naualia flámas iniecisse, aut leges violare. Sic igitur tibi persuadeas, te nobis omnibus, qui Venerem humaniorem colimus, odio & infensam esse.

Thais Thessale.

NVnquam credidissem fore, vt ex tanta familiaritate mihi aliqua cum Euxippe controuersia nasceretur. Et quidem cætera quibus ei meam operam accommodaui, cùm à Samo nauigaret non exprobro. Sed Pamphilo quod te non latet, quátùm nobis argenti numerante, quòd hac via sibi adolescens aliquando copiam fore putabat, non admittebar. Sed egregiè pro his nobis repēdit pessimè pereuntem Megaram volēs gratum facere. Erga illam verò peruetusta mihi quædam erat Stratonis caussa, suspicio. Sed hanc nihil arbitrabar admirādum aut nouum facere, si mihi malè loqueretur. Erat autem Aloæ festum & totam noctem, vniuersæ apud nos manebant. Mirabar verò Euxippen. Primùm enim deridendo ac illudendo declarabat odium. Deinde manifestò, quædam poëmata canebat in eum qui olim noster Amasius desciuisset, & ex his quidē minùs hauriebā doloris. At summum mihi pudorem attulit, cùm in fucum pederotémoue conuitia iaceret. Videbatur autem mihi malè agere, quòd ne speculum quidem possideret. Si enim sciuisset se colore Sandaraches tinctam esse, non sanè in nostrā deformitatem cōuitiis esset inuecta. Me itaque parùm hæc sollicitam habent. Amatoribus enim placere, nō Megarę & Euxippæ similis volo. Tibi verò planū faciendum censui, ne me accusares ampliùs. Vlciscar enim eas nō scōmatis neq; blasphemiis, & his rebus quæ maximam sunt eis molestiam creaturæ. Adoro autem vltionis deam.

Thais Euthydemo.

EX quo ad philosophiā animū adiecisti, grauitatem quandā assumpsisti & supercilia supra tempora extulisti. Sic forma composita librúmq; in manibus tenens, in Academiā ruis. Nostrā verò domū, quasi nunquā antea cōspexeris, ita præteris. Insanis Euthydeme, neque scis cuiusmodi sit sophista ille, qui tantā seueritatē pręse fert, & egregias quasdam disputationes nobis commemorat. Sed mihi negotiū, quàm dudum putas esse, cùm facesseret, & mecū coire vellet. Cōsumitur autē ac perditur, apud Herpyllidem ancillam Megaræ. Tunc igitur eum non admittebam. Etenim in tuo complexu dormire,

μὴ δὲ τοῖς λέγουσί σοι ὅτι εἰ μὴ τὸν χιτωνίσκον περιρρηξαμένη τὰ μαστία τοῖς δικασταῖς ἀπέδειξας, οὐδὲν ὁ ῥήτωρ ὠφέλει, πείθου. καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο ἵνα ἐν καιρῷ γένηταί σοι ἡ ἐκείνου παρέσχε συνηγορία.

Βακχὶς Μυρρίνῃ.

ΜΗ δὲ κρείττονος εἴη σοι τυχεῖν ἐραστοῦ δέσποινα Ἀφροδίτη, ἀλλ' Εὐθυκλεῖ συγκαταβιώῃς ὃν νῦν περιέπεις. τάλαινα γυνὴ τῆς ἀνοίας, ἥτις τῷ τοιούτῳ κάλλει πεπίστευκας. Φρύνην γὰρ στέρξει δηλονότι Μυρρίνην ὑπεριδών. ἀλλ' ἔοικας κνίσαι τὸν Ὑπερίδην βεβουλῆσθαι ὡς ἔλαττόν σοι νῦν προσέχοντα. κἀκεῖνος ἑταίραν ἔχει ἀξίαν ἑαυτοῦ, καὶ σὺ ἐραστήν σοι πρέποντα. αἴτησόν τι παρ' αὐτοῦ καὶ ὄψει σεαυτὴν ἢ τὰ νεώρια ἐμπεπρηκυῖαν ἢ τοὺς νόμους καταλύουσαν. ἴσθι γοῦν ὅτι παρὰ πάσαις ἡμῖν ταῖς τὴν φιλανθρωποτέραν Ἀφροδίτην προτιμώσαις μεμίσησαι.

Θαῒς Θεττάλῃ.

ΟΥκ ἄν ποτ' ᾠήθην ἐκ τοσαύτης συνηθείας ἔσεσθαί μοι τινὰ πρὸς Εὐξίππην διαφοράν. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐν οἷς αὐτῇ χρησίμη γέγονα ὑπὸ τὸν ἀπὸ τῆς Σάμου κατάπλουν, οὐκ ὀνειδίζω. ἀλλὰ Παμφίλου, γινώσκεις τοῦτο καὶ σὺ ὅσον ἡμῖν διδόντος ἀργύριον ὅτι ταύτῃ ποτὲ ἐντυγχάνειν ἐδόκει τὸ μειράκιον οὐ προσσίεμην. ἀλλὰ καλῶς ἡμᾶς ἀντὶ τούτων ἠμείψατο τῇ κάκιστα ἀπολουμένῃ Μεγάρᾳ χαρίζεσθαι θέλουσα. πρὸς ἐκείνην δ' ἦν τις παλαιά μοι διὰ Στράτωνα ὑπόνοια. ἀλλὰ ταύτην μὲν οὐδὲν ᾤμην ποιεῖν παράλογον κακῶς λέγουσάν με. Ἀλῷα δ' ἦν· κἀπὶ τὴν παννυχίδα πᾶσαι ὥσπερ ἦν εἰκὸς παρ' ἡμῖν· ἐθαύμαζον δὲ τὴν Εὐξίππης. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον κιχλίζουσα μετ' ἐκείνης καὶ μωκωμένη τὴν δυσμένειαν ἐνεδείκνυτο· εἶτα φανερῶς ποιήματα ᾖδεν εἰς τὸν οὐκ ἔθ' ἡμῖν προσέχοντα ἐραστήν. κἀπὶ τούτοις μὲν ἧττον ἤλγουν. ἀπαναισχυντήσασα δὲ εἰς τὸ φῦκός με καὶ τὸν παιδέρωτα ἔσκωπτεν. ἐδόκει δέ μοι πάνυ κακῶς πράττειν ὡς μηδὲ κάτοπτρον κεκτῆσθαι. εἰ γὰρ οἶδεν ἑαυτὴν χρῶμα σανδαράχης ἔχουσαν, οὐκ ἂν ἡμᾶς εἰς ἀμορφίαν ἐβλασφήμει. ἐμοὶ μὲν οὖν βραχὺ μέλει περὶ τούτων. ἀρέσκειν γὰρ τοῖς ἐρασταῖς οὐχὶ Μεγάρᾳ καὶ Εὐξίππῃ βούλομαι ταῖς πιθήκοις. δεδήλωκα δέ σοι ἵνα μή μ' ἔτι μέμψῃ· ἀμυνοῦμαι γὰρ αὐτὰς οὐκ ἐν σκώμμασιν οὐδ' ἐν βλασφημίαις, ἀλλ' ἐν οἷς μάλιστα ἀνιάσονται. προσκυνῶ δὲ τὴν Νέμεσιν.

Θαῒς Εὐθυδήμῳ.

ΕΞ οὗ φιλοσοφεῖν ἐπενόησας σεμνός τις ἐγένου καὶ τὰς ὀφρῦς ὑπὲρ τοὺς κροτάφους ἐπῆρας. εἶτα σχῆμα ἔχων καὶ βυβλίδιον μετὰ χεῖρας εἰς τὴν Ἀκαδημίαν σοβεῖς. τὴν δὲ ἡμετέραν οἰκίαν ὡς οὐδὲ ἰδὼν πρότερον παρέρχῃ. ἐμάνης Εὐθύδημε, οὐκ οἶδας οἷός ἐστιν ὁ σοφιστὴς οὗτος ὁ ἐσκυθρωπακὼς καὶ τοὺς θαυμαστοὺς τούτους διεξιὼν πρὸς ὑμᾶς λόγους. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν πράγματα, πόσος ἐστὶν οἴει χρόνος ἐξ οὗ παρέχει βουλόμενος ἐντυχεῖν. προσφθείρεται δὲ Ἑρπυλλίδι τῇ Μεγάρας ἄβρᾳ. τότε μὲν οὖν αὐτὸν οὐ προσίεμην· σὲ γὰρ περιβάλλουσα κοιμᾶσθαι μᾶλλον ἐβουλόμην.

ἢ τὸ παρὰ πάντων σοφιστῶν χρυσίον· ἐπεὶ δέ σε ἀποτρέπειν ἔοικε τῆς μεθ' ἡμῶν συνηθείας ὑποδέξομαι αὐτόν. καὶ εἰ βούλει τὸν διδάσκαλον τουτονὶ τὸν μισογύνην ἐπιδείξω σοι νυκτὸς οὐκ ἀρνούμενον τὴν συνήθη ἡδονῆς. λῆρος ταῦτα εἰσὶ καὶ τῦφος καὶ ἐργολάβεια μειρακίων ὦ ἀνόητε. οἴει δὲ διαφέρειν ἑταίρας σοφιστήν; τοσοῦτον ἴσως ὅσον οὐ διὰ τῶν αὐτῶν ἑκάτεροι πείθειν. ἐπεὶ ἕν γε ἀμφοτέροις τέλος πρόσκειται τὸ λαβεῖν. πόσῳ δὲ ἀμείνους ἡμεῖς καὶ εὐσεβέστεραι· οὐ λέγομεν θεοὺς οὐκ εἶναι). ἀλλὰ πιστεύομεν ὀμνύουσι τοῖς ἐρασταῖς ὅτι φιλοῦσιν ἡμᾶς. οὐδ' ἀξιοῦμεν ἀδελφαῖς καὶ μητράσι μίγνυσθαι τοὺς ἄνδρας, ἀλλ' οὐδὲ γυναιξὶν ἀλλοτρίαις, εἰ μὴ ὅτι τὰς νεφέλας ὁπόθεν εἰσί, καὶ τὰς ἀτόμους ὁποῖαι, ἀγνοοῦμεν. διὰ τοῦτο ἥττους δοκοῦμέν σοι τῶν σοφιστῶν· καὶ αὐτὴ παρὰ τούτοις ἐσχόλακα καὶ πολλοῖς διείλεγμαι. ὁ δ' εἰς ἑτέρας ὁμιλῶν τυραννίδας ὀνειροπολεῖ καὶ στασιάζει τὰ κοινά· ἀλλὰ σπάσας τὸν ἑωθινὸν καὶ μεθυσθεὶς εἰς ὥραν τρίτην ἢ τετάρτην ἠρεμεῖ. παιδεύομεν δὲ οὐ χεῖρον ἡμεῖς τοὺς νέους. ἐπεὶ σύγκρινον εἰ βούλει Ἀσπασίαν τὴν ἑταίραν καὶ Σωκράτην τὸν σοφιστὴν καὶ πότερος ἄμεινον αὐτῶν ἐπαίδευσεν ἄνδρας λόγισαι· τῆς μὲν γὰρ ὄψει μαθητὴν Περικλέα. τοῦ δὲ Κριτίαν. κατάβαλε τὴν μωρίαν ταύτην καὶ ἀηδίαν. ὁ ἐμὸς ἔρως εὐθύδημε οὐ πρέπει σκυθρωποῖς εἶναι τοιούτοις ὄμμασι. καὶ πρὸς τὴν ἐρωμένην ἧκε τὴν ἑαυτοῦ οἷος ἐπανελθὼν ἀπὸ λυκίου πολλάκις τὸν ἱδρῶτα ἀποψώμενος ἵνα μικρὰ κραιπαλήσαντες ἐπιδειξώμεθα ἀλλήλοις τὸ καλὸν τέλος τῆς ἡδονῆς. καὶ σοὶ νῦν μάλιστά γε φανοῦμαι σοφή. οὐ μακρὸν δίδωσιν ὁ δαίμων χρόνον τοῦ ζῆν. μὴ λάθῃς τοῦτον εἰς αἰνίγματα καὶ λήρους ἀναλώσας. Ἔρρωσο.

Σιμαλίων πετάλῃ.

Εἰ μὲν ἡδονήν σοί τινα φέρειν ἢ φιλοτιμίαν πρός τινας τῶν διαλεγομένων οἴει, τὸ πολλάκις ἡμᾶς ἐπὶ τὰς θύρας φοιτᾶν καὶ τοῖς πεμπομένοις πρὸς τοὺς εὐτυχεστέρους ἡμῶν θεραπαινιδίοις ἀποδύρεσθαι, οὐκ ἀλόγως ἡμῖν ἐντρυφᾷς. ἴσθι μέντοι, καίτοι ποιῶν οἶδα πρᾶγμα ἀσύμφορον ἐμαυτῷ, οὕτω μεν διακείμενον, ὡς ὀλίγοι τῶν ἐντυγχανόντων σοι νῦν ἀμεληθέντος ἂν διατεθεῖεν. καίτοι γε ᾤμην τὸν ἄκρατον ἔσεσθαί μοι κατηγόρημα ὃν παρ' εὐφρονίῳ τρίτην ἑσπέραν πολλὴν τινα ἐφορησάμην ὡς δὴ τὰς παρὰ τὴν νύκτα φροντίδας διωσόμενος· τότε δὲ ἄρα ἐναντίως ἔσχεν· ἀνερρίπισε γάρ μου τὴν ἐπιθυμίαν, ὥστε κλαίοντά με καὶ βρυχώμενον, ἐλεεῖσθαι μὲν παρὰ τοῖς ἐπιεικεστέροις· γέλωτα δὲ τοῖς ἄλλοις παρέχειν. μικρὰ δ' ἔνεστί μοι παραψυχὴ καὶ μαραινόμενον ἤδη παραμύθιον. ὅ μοι ὑπὸ τὴν λυπρὰν τοῦ συμποσίου μέμψιν προσέρριψας ἀπὸ αὐτῶν περισπάσασα τῶν πλοκάμων. ὡς δὴ πᾶσι τοῖς ὑφ' ἡμῶν πεμφθεῖσιν ἀχθομένη εἰ δή σοι ταῦτα ἡδονὴν φέρει, ἀπόλαυε τῆς ἡμετέρας μερίμνης. κἂν ᾖ σοι φίλον διηγοῦ τοῖς νῦν μακαριωτέροις ἡμῶν, οὐκ εἰς μακρὰν δὲ ἂν ὥσπερ ἡμεῖς ἔχουσιν ἀνιασομένοις· εὔχου μέντοι μηδέν σοι νεμεσῆσαι ταύτης τῆς ὑπεροψίας τὴν ἀφροδίτην. ἕτερος ἂν λοιδορούμενος ἔγραφε καὶ ἀπειλῶν· ἀλλ' ἐγὼ δεόμενος καὶ ἀντιβολῶν.

maioris faciebam quàm omne ſophiſtarum aurum. Poſtquam verò te noſtram conſuetudinem nunc arbitror refugere, recipiam illum. Et ſi vis, hunc magiſtrum oſorem mulierũ oſtendã tibi noctu, vt negare non poſſit cõſuetas voluptates. Hæc nugæ ſunt & faſtus, & mercedis ab adoleſcẽtibus: emunctio ô demens, num putas aliquid à ſcorto differre ſophiſtam? Hoc fortaſſe, quòd non iiſdem vtrique perſuadent. Nam finis vnus eſt vtriſque propoſitus, accipere. Quanto verò meliores nos & pientiores? Non dicimus non eſſe Deos: ſed credimus iurantib. amatoribus, quòd amore nos proſequantur, neque volumus vt cum ſororibus & matribus viri rem habeãt, ſed ne cum alienis quidem fœminis: niſi fortè quoniã nubes vnde exiſtant, & atoma qualia ſint ignoramus, ob eam cauſſam ſophiſtis deteriores eſſe videmur. Et ipſa cum his verſata ſum, & cum multis diſſerui: ille verò aliis ſe Tyrannidibus admiſcens, ſomniat, & motus in Republica concitat. ſed manè ſorbens, & inebriatus ad horam tertiam aut quartã quieſcit. Nos verò non peius adoleſcentes inſtituimus. Etenim contende ſi vis inter ſe ſcortum Aſpaſiam & Socratem ſapientiæ doctorem, & vter ſuos melius erudierit conſidera. Illius enim videbis diſcipulum Periclẽ. Huius Critiam. Depone ineptias has & ſeueritatem. Meus amor, ô Euthydeme non decet tam rigidos & tetricos aſpectus, & ad amatam tuam veni, quemadmodum cùm à Lycio ſæpè ſudorem abſterſurus venires, vt cùm pauxillùm vino indulſerimus, demonſtremus nobis mutuò pulcherrimum voluptatis exitum. Et tibi nunc equidem ſapientiſſima videbor. Non longum vitæ tempus fortuna concedit, ne imprudens illud in ænigmata & nugas impendas. Vale.

Simalion Pepalæ.

SI tibi voluptatem aliquam adferre, aut ambitionem apud aliquos colloquentes exiſtimas, quòd frequenter ad ædes tuas accedimus, & miſſis ad eos qui fortunatiores nobis ſunt famulis, lugemus, nõ equidẽ immeritò nos ludificaris. Verũ ſcias quãquã nõ ſim neſcius me rem mihi inutilem facere, ſic me affectum eſſe, vt pauci, qui tuo conſortio fruuntur, nũc deſpectui habiti affecti eſſent. Atqui arbitrabar merum mihi vitio datum iri, quod apud Euphronũ tertio veſpere larga copia ſumpſi, vt nocturnas curas fugarem atque repellerem. Tunc verò contrarium accidit: excitauit enim meam cupiditatem, vt lachrymans ac rugiens, apud æquiores miſericordiam inirem, reliquis riſum mouerem. Exigua verò mihi ſuppetit recreatio, & areſcens iam ſolatium, quod mihi ſub mœſtam in conuiuio conqueſtionem tu fregiſti ex ipſis capillis auellens, vt omnibus quæ à nobis miſſa fuiſſent infeſta videreris. Quòd ſi tibi voluptatem hæc adferunt, fruere noſtra ſollicitudine, & ſi tibi ſic videtur, narra illis qui nunc ſunt nobis beatiores: non multò verò pòſt, cùm illis vt nobis res ciciderit, dolorem percipient. Verùm tu vota facito, ne quid ob hanc ſuperbiam Venus tibi ſuccenſeat. Alius literas conuitiis & minis plenas miſiſſet: ego contrà precibus ac ſuppplicationibus

Amo enim ô Petala malè, vereor autem ne peius habens imiter aliquem ex his quibus amatoriæ cō-questiones infœliciter successerunt.

Petala Simalioni.

VEllem meretricis familiam lachrymis ali ac sustentari. Etenim splendidè mecum ageretur, cùm affatim his abs te finerer. Nunc verò auro nobis est opus, vestibus, ornatu, ancillis. Hinc pēdet omnis vitæ ratio atque cura. Non est mihi in Myrrhinunte paternum prædiolum, neque in argento aut ære metallum, sed stipendiola & hæc infœlicia, deplorataq; væcordiū amatorum munera. Tecum verò annum nunc consuetudinem habens, molestia afficior, & sordidum habeo caput, quòd toto hoc tempore ne viderit quidē vnguentū. Veteribus autē & laneis Tarantinidiis me vestitā pudet apud amicas. Ita mihi bonū aliquod obueniat, & tu putas me tibi assidentē alicunde quæsituram? Sed lachrymaris? At Breui desines. Ego verò nisi quis donum adferat, pulchritudinem desiderabo. Admiror autem tuas etiam lachrymas. Nihil enim proficiunt. Domina Venus, amas homo dicis & vis Amasiam tecum loqui. Nā sine illa viuere nō posse: cur igitur non sunt pocula in ædibus vobis, non aurum matris, non æs patris allaturus. Beata Philotes, fauentioribus oculis illam aspexerunt Charites, qualem amatorē habet Meneclidem, qui quotidie dat aliquid. Melius est enim quàm flere. Nam ego misera lugubrem cantorem non amatorē habeo. Coronulas mihi & rosas importuno stupore mittit, & se totam noctem lachrimando dicit consumere. Si quid attuleris, veni sine lachrymis. Sin minùs, teipsum non etiam nos mœrore affliges.

Myrrhina Nicippæ.

NOn meo amori vacat Diphilus, sed totum ad impurissimam Thettalen se inclinauit, & vsque ad Adonia quandoq; commessabundus ad nos & dormiturus veniebat. Nunc verò quasi tergiuersatur & Amasium seipsum facit, & vt plurimum cū inebriatus est, ab Helice ducitur. Nam ille Herpyllidis amori deditus apud nos tempus & otium terere solebat. Iam verò perspicuum est eum omnino nos conuenturum. Quatuor enim ex quo die in Lysidis horto cum Thettala & perditissimo Strongilione, qui hanc Amasiam ei præparauit, mihi inimicus, commessatur. Literæ verò & famularum discursationes frustrà fuerunt, neq; quicquam emolumenti pepererunt. Immo videtur mihi potiùs ob hæc animum extulisse & nobis illudere. Reliquum est igitur vt excludamus, etiamsi domitum ad nos venerit, siquidem in illius amore velit persistere. Etenim superbia contempta atque neglecta frangitur. Quòd si ne sic quidem aliquid effectum fuerit, vehementiore nobis; vt pote grauiter laborantibus, remedio est opus. Minimè enim ferendū est non solùm, si priuabimur stipendiis quæ ab eo proficiscuntur, verùm etiam si Thettalæ ridendi nos materiā præbebimus. Est tibi probatum, vt ais, persæpe in adolescentia Philtrum. Eiusmodi quodam indigemus auxilio, quòd nimium eius fastum, atque etiam temulentiam tollat atque extinguat.

ἐρῶ γὰρ ὦ Πετάλη κακῶς· φοβοῦμαι δὲ μὴ χεῖρον ἔχων μιμήσωμαί τινα τῶν περὶ τὰς ἐρωτικὰς μέμψεις ἀτυχεστέρων.

Πετάλη σιμαλίωνι.

Ἠβουλόμην μὲν ὑπὸ δακρύων ἑταίρας τρέφεσθαι οἰκίαν. λαμπρῶς γὰρ ἂν ἐπέπραττον ἀφθόνων τούτων ἀπολαύουσα παρὰ σοῦ. νῦν δὲ δεῖ χρυσίου ἡμῖν· ἱματίων. κόσμου. θεραπαινιδίων· ἡ τοῦ βίου διοίκησις ἅπασα ἐντεῦθεν. οὐκ ἔστιν ἐν μυρρινοῦντι πατρῷον ἐμοὶ κτημάτιον, οὐδ' ἐν τοῖς ἀργυρείοις ἐμοὶ μέταλλον, ἀλλὰ μισθωμάτια καὶ αἱ δυστυχεῖς αὗται καὶ κατεστεναγμέναι τῶν ἀνοήτων ἐραστῶν χάριτες. σοὶ δὲ ἐνιαυτὸν ἐντυγχάνουσα ἀδημονῶ· καὶ αὐχμηρὰν μὲν ἔχω τὴν κεφαλὴν μηδὲ ἰδοῦσα τὸν χρόνον τοῦτον μύρον· τὰ δὲ ἀρχαῖα καὶ τρύχινα περιβαλλομένη ταραντινίδια αἰσχύνομαι τὰς φίλας. οὕτως ἀγαθόν τί μοι γένοιτο· εἶτα οἴει μέ σοι παρακαθημένην πόθεν ζήσειν; ἀλλὰ δακρύσεις; πεπαύσῃ μετὰ μικρόν· ἐγὼ δὲ ἂν μή τις ὁ διδοὺς ᾖ, πεινήσω τὸ καλόν. θαυμάζω δέ σου καὶ τὰ δάκρυα ὡς ἔστιν ἀπίθανα. δέσποινα ἀφροδίτη. φιλεῖς ἄνθρωπε φὴς, καὶ βούλει σοι τὴν ἐρωμένην διαλέγεσθαι· ζῆν γὰρ χωρὶς ἐκείνης μὴ δύνασθαι. τί οὖν οὐ ποτήρια ἔστιν ἐπὶ τῆς οἰκίας ὑμῖν, μὴ χρυσία τῆς μητρὸς, μὴ δάνεια τοῦ πατρὸς κομιούμενος· μακαρία Φιλώτης, τοῖς εὐμενεστέροις ὄμμασιν εἶδον ἐκείνην αἱ χάριτες; οἷον ἐραστὴν ἔχει μενεκλείδην, ὃς καθ' ἡμέραν δίδωσί τι· ἄμεινον γὰρ ἢ κλάειν· ἐγὼ δὲ ἡ τάλαινα θρηνῳδὸν οὐκ ἐραστὴν ἔχω. στεφάνιά μοι καὶ ῥόδα ὥσπερ ἀώρῳ τάφῳ πέμπει. καὶ κλάειν δι' ὅλης φησὶ τῆς νυκτός. ἐὰν φέρης τι ἧκε μὴ κλάων, εἰ δὲ μή, σε αὐτὸν οὐχ ἡμᾶς ἀνιάσεις.

Μυρρίνη Νικίππῃ.

ΟΥ προσέχει μοι τὸν νοῦν ὁ δίφιλος, ἀλλὰ ἅπας ἐπὶ τὴν ἀκάθαρτον θετταλὴν νένευκε, καὶ μέχρι μὲν τῶν ἀδωνίων καὶ ἐπὶ κῶμός ποτε πρὸς ἡμᾶς καὶ κοιμησόμενος ἐφοίτα· ἤδη μέντοι ὡς ἄν τις ἀκκιζόμενος καὶ ἐρώμενον ἑαυτὸν ποιῶν καὶ τά γε πλεῖστα ὑπὸ τῆς ἕλικος ὁ πότε μεθυσθείη ὁδηγούμενος. ἐκεῖνος γὰρ τῆς ἑρπυλλίδος ἐρῶν τὴν παρ' ἡμῖν ἠγάπα σχολήν. νῦν μέντοι δῆλός ἐστι μηδ' ὅλως ἡμῖν ἐντευξόμενος. τέσσαρας γὰρ ἐξ ἧς ἡμέρας ἐν τῷ λύσιδος κήπῳ μετὰ θετταλῆς καὶ τοῦ κάκιστ' ἀπολουμένου στρογγυλίωνος, ὃς ταύτην αὐτῷ προὐμνηστεύσατο τὴν ἐρωμένην ἐμοί τι προσκρούσας, κραιπαλᾷ. γραμματίδια μὲν οὖν καὶ θεραπαινιδίων διαδρομαὶ καὶ ὅσα τοιαῦτα μάτην ἀνύσαι καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν ὄφελος· δοκεῖ δέ μοι μᾶλλον ὑπὸ τούτων τετυφῶσθαι καὶ ὑπερεντρυφᾶν ἡμῖν. λοιπὸν οὖν ἀποκλείειν· κἂν ἔλθῃ ποτὲ πρὸς ἡμᾶς κοιμηθησόμενος εἰ δὴ κνίσαι ποτὲ ἐκείνην βουληθείη διασώσασθαι. εἴωθε γὰρ ἡ βαρύτης τῇ ἀμελείᾳ καταβάλλεσθαι. ἐὰν ᾖ μὴ δ' οὕτως ἀνύοιμεν, θερμοτέρου τινὸς ἡμῖν ὥσπερ τοῖς σφόδρα κάμνουσι φαρμάκου δεῖ· δεινὸν γὰρ οὐ τοῦτο μόνον εἰ τῶν παρ' αὐτοῦ μισθωμάτων στερησόμεθα, ἀλλ' εἰ θετταλῇ γέλωτα παρέξομεν. ἔστι σοι πειραθὲν ὡς φὴς πολλάκις ἐφ' ἡλικίας φίλτρον· τοιούτου τινὸς βοηθήματος δεόμεθα, ὃ τὸν πολὺν αὐτοῦ τῦφον ἀλλ' οὖν καὶ τὴν κραιπάλην ἐκκορήσει.

ἐπικηρυκευσόμεθα δὴ αὐτῷ καὶ δακρύσομεν πιθανῶς καὶ τὴν νέμεσιν δεῖν αὐτὸν ὁρᾶν εἰ οὕτως ἐμὲ περιόψεται ἐρῶσαν αὐτοῦ, καὶ τοιαῦτα ἄλλα ἐροῦμεν καὶ πλασόμεθα. ἥξει γὰρ ὡς ἐλεῶν δή που με καιομένην ἐπ' αὐτῷ. μεμνῆσθαι γὰρ τοῦ παρελθόντος χρόνου καὶ τῆς συνηθείας ἔχειν καλῶς ἐρεῖ, φυσῶν ἑαυτὸν ὁ λάσταυρος. συλλήψεται δὲ ἡμῖν καὶ ὁ Ἕλιξ. ἐπ' ἐκεῖνον γὰρ ἡ ἑρπυλλὶς ἀποδύσεται. ἀλλ' ἀμφιβάλλειν εἴωθε τὰ φίλτρα καὶ ἀποσκήπτειν εἰς ὄλεθρον, βραχύ μοι μέλει. δεῖ γὰρ αὐτὸν ἢ ἐμοὶ ζῆν ἢ τεθνάναι Θετταλῇ.

Denunciabimus autem ei & lugebimus ad veritatem aptissimè, & vltionē oportere eū videre, si me sic negliget sui amantem, aliáque id genus dicemus atque fingemus. Veniet nimirum adductus misericordia, quæ tātopere eū deperеam. Meminisse enim præteriti temporis & consuetudinis, æquū & honestum esse dicit inflans seipsum Lastaurus. Accommodabit etiā suā operā nobis Elix. Ad illum enim Herpyllis ibit. At solēt includere Philtra & cōcere in interitum. Id parùm curo. Oportet enim eum aut mihi viuere, aut Thettalæ mori.

Μενεκλείδης Εὐθυκλεῖ.

Οἴχεται Βακχὶς ἡ καλὴ Εὐθύκλεις φίλτατε οἴχεται. πολλά τέ μοι καταλιποῦσα δάκρυα καὶ ἔρωτος ὅσον ἡδίστου τὸ τέλος οὐ πονηρᾶς μνήμην. οὐ γὰρ ἐκλήσομαι ποτὲ Βακχίδος. οὐχ οὗτος ἔσται χρόνος. ὅσην συμπάθειαν ἐνεδείξατο. ἀπολογίαν ἐκείνην καλῶν οὐκ ἄντις ἁμαρτάνοι τοῦ τῶν ἑταιρῶν βίου. καὶ εἰ συνελθοῦσαι ἅπασαι πανταχόθεν εἰκόνα τινὰ αὐτῆς ἐν Ἀφροδίτης ἢ Χαρίτων θεῖεν, δεξιὸν αὗται μοι ποιῆσαι δοκοῦσιν. τὸ γὰρ θρυλλούμενον ὑπὸ πάντων, ὡς πονηραί, ὡς ἄπιστοι, ὡς πρὸς τὸ λυσιτελὲς βλέπουσαι μόνον, ὡς ἀεὶ τοῦ διδόντος, ὡς τίνος γὰρ οὐκ αἴτιαι κακοῦ τοῖς ἐντυγχάνουσι, διαβολὴν ἐπέδειξεν ἀφ' ἑαυτῆς ἄδικον. οὕτω πρὸς τὴν κοινὴν βλασφημίαν τῷ ἤθει παρετάξατο. οἶσθα τὸν Μήδειον ἐκεῖνον τὸν ἀπὸ τῆς Συρίας δεῦρο καταίροντα μεθ' ὅσης θεραπείας καὶ παρασκευῆς ἐσόβει· εὐνούχους ὑπισχνούμενος καὶ θεραπαίνας καὶ κόσμον τινὰ βαρβαρικόν· καὶ ὅμως ἄκουσα αὐτὸν οὐ προσίετο· ἀλλ' ὑπὸ τοὐμὸν ἠγάπα κοιμωμένη χλανίσκιον τὸ λιτὸν τοῦτο καὶ δημοτικόν. καὶ τοῖς παρ' ἡμῶν γλίσχρως αὐτῇ πεμπομένοις ἐπα, ἔχουσα, τὰς σατραπικὰς ἐκείνας καὶ πολυχρύσους δωρεὰς διωθεῖτο. τί δὲ τὸν Αἰγύπτιον ἔμπορον ὡς ἀπεσκοράκισεν ὅσον ἀργυρίου προτείνοντα· οὐδὲν ἐκείνης ἄμεινον εὖ οἶδα ὅτι γένοιτ' ἄν· ὡς χρ. ἦθος οὐκ εἰς εὐδαίμονα βίου προαίρεσιν δαίμων τις ὑπήνεγκεν· εἶτ' οἴχεται ἡμᾶς ἀπολιποῦσα καὶ κείσεται λοιπὸν μόνη ἡ Βακχὶς ὡς ἄδικον ὦ φίλαι μοῖραι. ἔδει γὰρ αὐτῇ συγκατακεῖσθαί με καὶ νῦν ὡς τότε. ἀλλ' ἐγὼ μὲν περίειμι καὶ τροφῆς ψαύω, καὶ διαλέξομαι τοῖς ἑταίροις· ἡ δὲ, οὐκ ἔτι με φαιδροῖς τοῖς ὄμμασιν ὄψεται μειδιῶσα. οὐδὲ ἵλεως καὶ εὐμενὴς διανυκτερεύσει τοῖς ἡδίστοις ἐκείνοις κολάσμασιν. ἀρτίως μὲν οἷον ἐφθέγγετο οἷον ἔβλεπεν ὅσαι ταῖς ὁμιλίαις αὐτῆς σειρῆνες ἐνίδρυντο. ὡς δὲ ἡδύ τι καὶ ἀκήρατον ἀπὸ τῶν φιλημάτων νέκταρ ἔσταζεν ἐπ' ἄκροις μοι δοκεῖ τοῖς χείλεσιν αὐτῆς ἐκάθισεν ἡ πειθώ. ἅπαντα ἐκείνη γε τὸν κεστὸν ὑπεζώσατο. ὅλαις ταῖς χάρισι τὴν Ἀφροδίτην δεξιωσαμένη. ἔρρει τὰ παρὰ τὰς πόσεις μινυρίσματα. καὶ ἡ τοῖς ἐλεφαντίνοις δακτύλοις κρουομένη λύρα ἔρρει. κεῖται δὲ ἡ πάσαις μέλλουσα χάρισι κωφὴ λίθος. καὶ σποδιά. καὶ Μεγάρα μὲν ἡ ἱππόπορνος ζῇ οὕτω Θεαγένην συλήσασα ἀνηλεῶς, ὡς ἐκ πάνυ λαμπρᾶς οὐσίας τὸν ἄθλιον χλαμύδιον ἁρπάσαντα καὶ πέλτην οἴχεσθαι στρατευσόμενον. Βακχὶς δὲ ἡ τὸν ἐραστὴν φιλοῦσα ἀπέθανε ῥᾷον

Menclides Euthycli.

Discessit Bacchys formosa Euthycles amicissime, discessit relictis mihi innumerabilibus lacrymis & amoris suauissimi fine, non mali memoria. Nunquam enim me Bacchidis capiet obliuio. Non veniet illud tempus. Quantū dolorē ostendit. Defensionem illam vitæ meretricum si quis appellet non aberrauerit. Et si conuenientes ex omnibus terrarum partibus vniuersæ, statuam quandam ei in Veneris, aut Gratiarum templo erigāt, dextrū quoddam & iustum facinus mihi facere videntur. Etenim quod vulgò iactatur. malitiosas esse, infidas, ad lucrum duntaxat respicere, semper danti adhærere, omnis denique mali caussas esse his qui cum ipsis versantur, id suo exemplo vitáque iniustam esse calumniam redarguit. Adeò suos mores infamiæ communi opponebat. Nosti Medium illum qui à Syria nauigans huc appulerat, quanta cū famulorum turba & apparatu incedebat, Eunuchos pollicebatur, & famulas, & mundum quendam Barbaricum. At tamen eū inuita admisit, sed sub mea quamuis tenui & vulgari hac veste requiescere volebat & nostris muneribus leuidensibus acquiescens, illa satrapica, & aurata dona repudiabat. Quid verò Ægyptium negotiatorem quemadmodum reiecit, quantam dij boni summam argenti promittentē. Nihil sat scio melius illa fieri potuit. Quàm bonum animum non ad fœlicem vitæ conditionem aliqua fortuna extulit. Tum discedit nobis relictis, & iacebit in posterum sola Bacchis, quàm iniqua res ô charæ parcæ. Oportebat cum illa me nunc etiam iacere, quemadmodum tunc. At ego superstes sum & victu fruor, & cum sodalibus sermones miscendo. Illa verò non ampliùs hilaritatis plenis oculis me subridens, aspiciet, neque propitia atque beneuola noctem perdet iucundissimis illis suppliciis. Nuper quidem quemadmodum loquebatur, quemadmodum vidit, quot in eius colloquiis inerant Sirenes. Quàm verò suaue & immortale nectar ab osculis manabat in summis vt mihi persuadeo eius labris suada sedit. Toto illa cestu cincta erat, totis Gratiis Venerem complexa. Euanuerunt illæ inter potandum cantationes & eburneis digitis pulsari solita Lyra euanuit. Iacet omnibus adamata gratiisque muta, lapis & cinis. Et Megara quidem immane scortum viuit, quę Theagenem ita crudeliter deprædata est, vt ex tam splendidis facultatibus miser arrepta Chlamydula & scuta in militiam profugerit. Bacchis verò suum amatorem amore prosecuta vitam obiit. Certè leuatur

leuatus sum tibi conquerendo ac deplorando Euthycles amicissime. Volupè nanque mihi est de illa loqui tum scribere, quandoquidem præter memoriam nihil relinquitur. Vale.

Megara Bacchidi.

TIbi soli amator contigit, quem ita charum habes, vt neque omnino disiungi ab illo possis. O Molestiam domina Venus vocata à Glycera tã diu. A Bacchinalibus enim nobis denunciauit, non te venire nisi propter ipsam neq; amicas fœminas videre posse. Modesta euasisti & amas amatorem, Beata hoc nomine. Nos enim & meretrices & intemperantes. Fuit & Philoni Ficulneus baculus. Irascor enim per magnam Deam. Omnes enim aderamus Thehala, Myrrhina, Chrysium, Euxippe, vbi Philomene quamuis nupta recens, & Zelo laborans pulchro viro sopito, serò quidem attamẽ aderat. Tu verò sola Adonin fouebas, necubi relictum eum à te Venere, Proserpina depræhenderet. Quale nos conuiuium agitauimus, quid enim non cor tuum pungam? quot Gratiis refertum, cantiones, scommata, compotatio vsque ad gallorum cantus, vnguenta, coronæ, bellaria, lauri obumbratæ accumbebamus. Vnum nobis solum deerat. Tu Quod ad reliqua pertinet non crebrò nos ingurgitauimus. Ita verò suauiter parcè. Quod verò maximè nos exhilarauit, grauis quædã erat inter Thryallidem & Myrrhinam de natibus controuersia, vtra meliores ac subtiliores ostenderet. Atque prior Myrrhina soluto cingulo. Bombycinum verò erat indusium, per illud trementes quasi melipectũ lac clunes ventilauit, respiciens post se ad culi agitationem. Clam verò ac furtim, quasi patrans aliquod opus meretricium, suspiria traxit, vt ego ita me Venus amet, stupuerem. Non autem recusauit Thryallis. Sed impuritate proteruitate laudem ei præripuit. Non enim inquit ego per vela certabo, neque tergiuersata, sed quasi in Gymnico. Non enim amat recusationes certamen, exuit indusium, & paulùm motatis clunibus En aspice colorem inquit, exactè ô Myrrhina, vt integrum, vt purũ, purpureum vertebrarum colorem hac parte, ad fœmora proportionem & concinnitatem, neque nimiam pinguedinem, neque macie nimium: Gelasinos in vertice. At non tremunt per Iouem vt Myrrhina: sed subridens tantam effecit agitationem ac vibrationem podicis & totum supra lumbos huc illuc quasi fluentem circumuoluit, vt omnes applauderent & victoriam Thryallidis pronunciarent. Fuerunt etiam de aliis rebus comparationes, & de mamillis certamina. Nam Philomenæ vtero nulla se opponere ausa est. Sterilis enim erat & succulentus. Cùm totam igitur noctem triuissemus, amatoribus malè loquendo, & alios optando, semper enim suauior est & gratior recens Venus, discessimus bene potæ. In via autem multũ titubantes ac per vinum ebrietatémque immoderatiùs nos gerentes, incidimus in Deximachum, in aureo angiporto, velut ad Agnam euntem, prope domum Menephronis. Malè enim Thaïs eum deperit.

γέγονα πρὸς σὲ ἀποδυρόμενος Εὐθύκλεις φίλτατε. ἡδὺ γάρ μοι τι δοκεῖ περὶ ἐκείνης καὶ λαλεῖν καὶ γράφειν. οὐδὲν γὰρ ἢ τὸ μεμνῆσθαι καταλέλειπται. Ἔρρωσο.

Μεγάρα Βακχίδι.

ΣΟὶ μόνη ἐραστὴς γέγονεν ὃν φιλεῖς οὕτως ὥστε τὸ μηδὲ ἀκριβῶς αὐτοῦ διαζευχθῆναι δύνασθαι. τῆς ἀηδίας δέσποινα ἀφροδίτη κληθεῖσα ὑπὸ γλυκέρας εἰς τοσοῦτον χρόνον. ἀπὸ τῶν διονυσίων γὰρ ὑμῖν ἀπήγγελεν, οὐχ ἥκεις εἰ μὴ δι᾽ ἐκείνην. οὐδὲ τὰς φίλας ἰδεῖν γυναῖκας ἀνασχομένη. σώφρων γέγονας σὺ καὶ φιλεῖς τὸν ἐραστήν. μακαρία τῆς δυσφημίας. ἡμεῖς δὲ καὶ πόρναι καὶ ἀκόλαστοι. ὑπῆρξε καὶ φίλωνι συκίνη βακτηρία. ὀργίζομαι γὰρ νὴ τὴν μεγάλην θεόν. πᾶσαι γὰρ ἦμεν θεττάλη, μυρρίνη, χρυσίον, εὐξίππη. ὅπου καὶ φιλουμένη καίτοι γεγαμημένη προσφάτως καὶ ζηλοτυπουμένη τὸν καλὸν ἀποκοιμίσασα τὸν ἄνδρα, ὀψὲ μὲν, ὅμως δὲ παρῆν. σὺ δὲ ἡμῖν μόνη τὸν ἄδωνιν περιέψυχες, μήπου καταλειφθέντα αὐτὸν ὑπὸ σοῦ τῆς ἀφροδίτης, ἡ περσεφόνη παραλάβῃ. οἷον ἡμῖν ἐγένετο συμπόσιον, τί γὰρ οὐχ ἅψομαί σου τῆς καρδίας, ὅσων χαρίτων πλῆρες, ᾠδαί, σκώμματα, πότος εἰς ἀλεκτρυόνων ᾠδάς, μύρα, στέφανοι, τραγήματα, ὑπόσκιοις τισὶ δάφναις ἦν ἡ κατάκλισις. ἓν μόνον ἡμῖν ἔλειπε, σύ. τὰ δ᾽ ἄλλα, οὐ πολλάκις ἐκραιπαλήσαμεν. οὕτω δὲ ἡδέως, ὀλιγάκις. τὸ γοῦν πλείστην ἡμῖν παρασκευάσαν τέρψιν, δεινή τις φιλονεικία κατέσχε θρυαλλίδα καὶ μυρρίνην ὑπὲρ τῆς πυγῆς. ποτέρα κρείττω καὶ ἁπαλωτέραν ἐπιδείξει. καὶ πρώτη μυρρίνη τὸ ζώνιον λύσασα, βόμβυξ δ᾽ ἦν τὸ χιτώνιον δι᾽ αὐτοῦ τρέμουσαν οἷόν τι μελίπηκτον γάλα τὴν ὀσφὺν ἀνεσάλευσεν ὑποβλέπουσα εἰς τοὔπισω πρὸς τὰ κινήματα τῆς πυγῆς. ἠρέμα δ᾽ οἷον ἐνεργοῦσά τι ἐρωτικὸν ὑστέναξεν. ὥστε ἐμὲ νὴ τὴν ἀφροδίτην καταπλαγῆναι. οὐ μὴν ἀπεῖπέ γε ἡ θρυαλλὶς, ἀλλὰ τῇ ἀκολασίᾳ παρευδοκίμησεν αὐτήν. οὐ γὰρ διὰ παραπετασμάτων ἐγώ φησιν ἀγωνίσομαι. οὐδὲ ἀκκιζομένη, ἀλλ᾽ οἷα ἐν γυμνικῷ. καὶ γὰρ οὐ φιλεῖ προφάσεις ἀγών. ἀπεδύσατο τὸ χιτώνιον. καὶ μικρὸν ὑποσιμώσασα τὴν ὀσφὺν, ἰδοὺ σκόπει τὸ χρῶμα φησὶν ὡς ἀκριβὲς μυρρίνη, ὡς ἀκήρατον, ὡς καθαρόν. τὰ πορφυρᾶ τῶν ἰσχύων ταυτί. τὴν ἐπὶ τοὺς μηροὺς ἔγκλισιν. τὸ μήτε ὑπέρογκον αὐτοῦ μήτε ἄσαρκον. τοὺς γελασίνους ἐπ᾽ ἄκρον. ἀλλ᾽ οὐ τρέμει νὴ δία. ἀλλ᾽ ὑπομειδιῶσα ὥσπερ ἡ μυρρίνη. καὶ τοσοῦτον παλμὸν ἐξειργάσατο τῆς πυγῆς καὶ ἅπασαν αὐτὴν ὑπὲρ τὴν ὀσφὺν τῇδε καὶ τῇδε ὥσπερ ῥέουσαν περιεδίνησεν, ὥστε ἀνακροτῆσαι πάσας, καὶ νίκην ἀποφήνασθαι τῆς θρυαλλίδος. ἐγένοντο δὲ καὶ περὶ ἄλλων συγκρίσεις καὶ περὶ μασταρίων ἀγῶνες. τῇ μὲν γὰρ φιλουμένης γαστρὶ ἀντεξετασθῆναι οὐδ᾽ ἡτισοῦν ἐθάρρησεν. ἄτοκος γὰρ ἦν καὶ σφριγῶσα. καταπαννυχίσασαι γοῦν καὶ τοὺς ἐραστὰς κακῶς εἰποῦσαι καὶ ἄλλων ἐπιτυχεῖν εὐξάμεναι, ἀεὶ γὰρ ἡδίων ἡ πρόσφατος ἀφροδίτη, ᾠχόμεθα ἔξοινοι. πολλὰ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν κραιπαλήσασαι, ἐπεκωμάσαμεν δεξιμάχῳ κατὰ τὴν χρυσοῦν στενωπόν. ὡς ἐπὶ τὴν ἄγνον κατιόντι πλησίον τῆς μενέφρονος οἰκίας. ἐρᾷ γὰρ αὐτοῦ θαῒς κακῶς.

ἐνὶ διὰ εἰκότως. ἔναγχος γὰρ πλούσιον κεκληρονόμηκε πατέρα τὸ μειράκιον. νῦν μὲν οὖν συγγνώμην ἔχομέν σοι τῆς ὑπεροψίας. τοῖς ἀλώοις δὲ ἐν κολλυτῷ ἑστιώμεθα παρὰ τῷ Θετάλης ἐραστῇ. τὸν γὰρ τῆς ἀφροδίτης ἐρώμενον, ἡ Θετάλη στέλλει. ὅπως δ' ἥξεις φέρουσα κήπιον καὶ κοράλλιον καὶ τὸν ἄδωνιν ὃν νῦν περιψύχεις. μετὰ γὰρ τῶν ἐραστῶν κραιπαλήσομεν. Ἔρρωσο.

Φιλουμένη Κρίτωνι.

ΤΙ πολλὰ γράφων ἀνιᾷς σεαυτόν. πεντήκοντά σοι χρυσῶν δεῖ καὶ γραμμάτων οὐδεῖ. εἰ μὲν οὖν φιλεῖς, δός. εἰ δὲ φιλαργυρεῖς, μὴ ἐνόχλει. Ἔρρωσο.

Et per Iouem meritò. Nuper enim opulenti patris bona ad adolescentem hæreditate peruenerunt. Nunc igitur veniam tibi tribuimus superbiæ. Alois in collyto apud amatorem Thettalæ, epulabimur. Nam Veneris amatorē Thettala vitat. Sic verò venies cetiũ ferens & corallium & Adonin quem nũc foues. Etenim cum amatoribus potabimus. Vale.

Philumena Critoni.

QVid multa scribendo tibimet ipsi molestiam exhibes? Quinquaginta tibi aureis nũmis est opus, literis verò nihil opus est. Si igitur nos amas da. Sin es auarus ac tenax, ne sis molestus. Vale.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.

INITIVM SECVNDAE PARTIS.

Λάμια Δημητρίῳ.

ΣΥ ταύτης τῆς παρρησίας αἴτιος. ὢν βασιλεὺς, εἶτα ἐπιτρέψας καὶ ἑταίρᾳ γράφειν σοι. καὶ οὐχ ἡγησάμενος δεινὸν ἐντυγχάνειν τοῖς ἐμοῖς γράμμασιν ὅλη μοι ἐντυγχάνων. ἐγὼ δέσποτα δημήτριε ὅταν μὲν ἔξωθε θεάσωμαι καὶ ἀκούσω μετὰ τῶν δορυφόρων καὶ τῶν στρατοπέδων, καὶ τῶν πρέσβεων καὶ τῶν διαδημάτων, νὴ τὴν ἀφροδίτην πέφρικα καὶ δέδοικα καὶ ταράττομαι καὶ ἀποστρέφομαι ὡς τὸν ἥλιον μὴ ἐπικαῶ τὰ ὄμματα. καὶ τότε μοι ὄντως ὁ πολιορκητὴς εἶναι δοκεῖς δημήτριος. οἷον δὲ καὶ βλέπεις τότε ὡς μικρὸν καὶ πολεμικόν. καὶ ἀπιστῶ ἐμαυτῇ καὶ λέγω, λάμια. σὺ μετὰ τοῦδε καθεύδεις; σὺ διὰ νυκτὸς ὅλης αὐτὸν καταυλεῖς; σοὶ νῦν οὗτος ἐπέσταλκε; σοὶ γνάθαιναν τὴν ἑταίραν συγκρίνει. καὶ ἠλογημένη σιωπῶ καὶ εὐχομένη θεάσασθαι παρ' ἑαυτῇ. καὶ ὅταν ἔλθῃς προσκυνῶ σε. καὶ ὅταν περιπλακεὶς μέγα φιλῇς, πάλιν πρὸς ἐμαυτὴν τἀναντία λέγω. οὗτός ἐστιν ὁ πολιορκητής; οὗτός ἐστιν ὁ ἐν τοῖς στρατοπέδοις; τοῦτον φοβεῖται μακεδονία; τοῦτον ἡ ἑλλάς; τοῦτον ἡ θρᾴκη. νὴ τὴν ἀφροδίτην σήμερον αὐτοῖς τοῖς αὐλοῖς ἐκπολιορκήσω. καὶ ὄψομαι τί με διαθήσει. μεῖνον εἰς τρίτην. παρ' ἐμοὶ γὰρ δειπνήσης δέομαι. τὰ ἀφροδίσια ποιῶ ταῦτα κατ' ἔτος. καὶ ἀγῶνα ἔχω εἰ τὰ πρότερα τοῖς ὑστέροις νικῶ. ὑποδέξομαι δή σε ἐπαφροδίτως καὶ ὡς ἔνι μάλιστα πιθανῶς, ἄν μοι περιουσιῶσαι γένηται ὑπὸ σοῦ, μηδὲν ἀνάξιον τῶν σῶν ἀγαθῶν ἐξ ἐκείνης τῆς ἱερᾶς νυκτὸς ἔτι πεποιηκυῖα καίτοι σοῦ τε ἐπιτρέποντος ὅπως ἂν βούλωμαι χρῆσθαι τῷ ἐμῷ σώματι. ἀλλὰ κέχρημαι καλῶς καὶ ἀμίκτως πρὸς ἑτέρους. οὐ ποιήσω τὸ ἑταιρικόν. οὐδὲ ψεύσομαι δέσποτα ὡς ἄλλαι ποιοῦσιν. ἐμοὶ γὰρ ἐξ ἐκείνου μὰ τὴν ἄρτεμιν οὐδὲ προσέβλεψαν ἔτι πολλοί. οὐδὲ ἐπείρασαν αἰδούμενοί σου τὰς πολιορκίας. ὀξύς ἐστιν ἔρως ὦ βασιλεῦ καὶ ἐλθεῖν

Lamia Demetrio.

TV libertatis huius caussa es, qui cùm rex sis, tamen meretrici ad te scribēdi potestatem concedis, neque infame aut flagitiosum ducis meas literas accipere, qui me totam accipias. Ego domine Demetri si te foris cõtempler & audiam cum satellitibus & copiis, atque legatis, diadematísque, per Venerem, horreo metuóque, & animo perturbor, ac veluti solem fugio, ne oculos aduram, tunc denique reuera mihi strenuus & oppugnator ille Demetrius videris esse. Vt verò tum etiam vides, quàm acutè & militariter, mihíque ipsi diffido ac dico: Lamia, tu cum hoc dormis? tu tota nocte hunc exhilaras? Ad te iã hic literas dedit? tibi Gnathænam meretricem comparat? & spreta neglectáque taceo, etiam optans vt cùm ipsa videã & cùm veneris adoro te atque cùm complexa plurimùm oscularis, rursus apud me contraria dico Hiccine est bellator ille? Hiccine est ille, qui in exercitibus imperium gerit? Hunc timet Macedonia? Hunc Græcia? Hunc Thracia? per Venerem hodie fistulis ipsis expugnabo & videbo, quid mihi facturus sit. Mane ad tertiam vsque. Nam apud me cœnabis rogo. Hæc Venerea quotannis facio, & affligor, si à prioribus vincuntur. Accipiam te iucundissimè, & quàm fieri potest cõuenientissimè, si mihi contigerit à te diuitiis abundare, nihílque tuis bonis indignum post illam sanctam noctem ampliùs patrabo. Verùm te concedente, vt quemadmodum vellem vterer meo corpore, honestè vsus sum, neq; aliis illud immixtim. Non faciã meretricium illud. Neque mentior domine, quemadmodum reliquæ faciunt. Ex illo enim me per Dianam ne aspexerunt quidem multa ampliùs, neque sollicitarunt, tuas bellicas laudes veriti. Velocissimus est amor & veniendo & auolando ô rex

spera

ſperans volat, & deſperatis rebus mox alas ſolet dimittere poſtquam animum deſpondit. Propterea etiam præcipuum hoc eſt meretricum ſophiſma, vt ſemper procraſtinata præſentis temporis fruitione, ſpe iniecta, vincant amatores. Erga vos autem nulla datur procraſtinandi facultas. Itaque in metu eſt ſatietas. Oportet igitur nos partim facere, partim molleſcere, partim cœnas inſtruere, partim tibi domum ornare. Reliqua verò, quæ quomodolibet aliter interpoſita officia ſtatim finiuntur, vt accendantur interuallis, captu faciliores ipſorum animi, dum metuunt, ne rurſus aliud fortunæ præſentis impedimentum accidat. Hæc igitur ô rex erga ſcortatores poſſim forſitan obſeruare ac machinari. Erga te verò, qui iam ita me complecteris, vt etiam oſtendas me, & apud alias meretrices iactites, me omnibus præcellere, ita mihi Charæ muſæ faueant, vt ego non poſſim tergiuerſari aut aliquid fingere. Non adeo ſunt lapidea, vt permiſſis omnibus etiam animo meo ad placendum, exiguam impendiſſe me exiſtimem. Neque enim me fugit, nõ ſolùm in Theripedi domo, in qua tibi epulum Venereum paratura ſum, celebrem atque illuſtrem fore apparatus, verùm etiam per vniuerſam Athenienſium vrbem, per Dianam, & Græciam. Et maximè Lacedæmones inuiſi atque odio digni, vt videantur viri eſſe, qui ſunt Epheſi vulpes, ſine intermiſſione in Taygetis montibus & ſolitudinibus ſuis, noſtras cœnas conuitiis exagitabunt, Lycurgi rigorem in tuis humanis affectionibus vituperandis ſequentes. Sed illi valeant Domine. Tu verò mihi memineris vt diem obſerues cœnæ & horam quam delegeris. Optima eſt enim quæ tibi placet. Vale.

Leontius Lamiæ.

NIhil eſt odioſius, vt apparet, repubeſcẽte ſene. Vt me Epicurus hic tractat, omnia conuitiis implens, omnia ſuſpicionibus, literas continuas mihi ſcribens, perſequens ex horto. Per Venerem ſi Adonis iam appropinquaſſet octoginta natus annos, non tuliſſem eum pediculoſum & morbidũ, & bene comatum velleribus pro pilis. Quouſque tolerari poteſt hic Philoſophus? Habeat ſuas de natura firmas opiniones & diſtortos Canones. Me verò pmittat in mea Muſica ſtabilitate, ſine ſtomacho & iniuriis permanere. Reuera oppugnatorem hunc habeo, non qualem tu Demetrium Lamia. Non enim licet moderatum ac ſapientem eſſe propter hunc hominem. Et Socratem imitari atque diſertus eſſe in loquendo vult, atque ſimulare. Et Alcibiadem quendam aut Pythoclem putat & Xanthippen me arbitratur facturum. Et tandem conſurgens quocunque terrarum pro terra fugiam potiùs, quàm laceratas eius epiſtolas patiar. Iam verò rem omnium grauiſſimam & intolerandam auſus eſt, in qua vt à te conſilium peterem, idcirco has literas adornaui. Timarchum illum elegantem noſti Cepiſienſem. Non inficias eo me longo tempore nihil rei cum adoleſcente habuiſſe. Apud te me verum fateri par eſt Lamia, & primam Venerem ab ipſo didici propemodum. Hic enim mihi pudorem ac virginitatem eripuit, in vicinia habitanti. Ex illo tempore omnia mihi

καὶ ἀναπτῆναι, ἐλπίσας πτερῦται, καὶ ἀπελπίσας ταχὺ περιρρυεῖν εἴωθεν ἀπογνωσθείς. διὸ καὶ μέγα τῶν ἑταιρουσῶν ἐστὶ σόφισμα ἀεὶ τὸ παρὸν τῆς ἀπολαύσεως ὑπερτιθεμένας τῇ ἐλπίδι διακρατεῖν τοὺς ἐραστάς. πρὸς ὑμᾶς δὲ οὐδὲ ὑπερτίθεσθαι ἔξεστιν. ὥστε φόβον εἶναι κόρον. λοιπὸν ἡμᾶς δεῖ τὰ μὲν, ποιεῖν. τὰ δὲ, μαλακίζεσθαι. τὰ δὲ, δειπνοποιεῖν. τὰ δὲ, κοσμεῖν σοι τὸν οἶκον. τὰς δὲ, ὁποιασοῦν ἄλλως ταχὺ μαραινομένας μεσολαβούσας χρήσεις, ἵνα μᾶλλον ἐξάπτωνται τοῖς διαστήμασιν εὐαλωτέραι αὐτῶν αἱ ψυχαὶ φοβούμεναι μὴ ἄλλο πάλιν γένηταί τι ἐν τῷ παρόντι τύχης κώλυμα. ταῦτα δὲ πρὸς μὲν ἑταίρους τάχα ἂν ἐδυνάμην βασιλεῦ φυλάττεσθαι καὶ τεχνιτεύειν. πρὸς δὲ σὲ ὃς οὕτως ἤδη ἔχεις ἐπ' ἐμοὶ ὡς ἐπιδείκνυναί με καὶ ἀγάλλεσθαι πρὸς τὰς ἄλλας ἑταίρας, ὅτι πασῶν ἐγὼ πρωτεύω, μὰ τὰς φίλας μούσας οὐκ ἂν ὑπομείναιμι πλάττεσθαι. οὐχ οὕτως εἰμὶ λιθίνη. ὥστε ἀφεῖσα πάντα καὶ τὴν ψυχὴν ἐμαυτῆς εἰς ἀρέσκειαν, ὀλίγον ἡγήσομαι δαπανῆσαι. εὖ οἶδα γὰρ ὅτι οὐ μόνον ἐν τῇ Θηριππίδου οἰκίᾳ. ἐν ᾗ μέλλω σοι τὸ τῶν ἀφροδισίων εὐτρεπίζειν δεῖπνον, ἔσται διαβόητος ἡ παρασκευή, ἀλλὰ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἀθηναίων πόλει νὴ τὴν ἄρτεμιν καὶ ἐν τῇ ἑλλάδι. καὶ μάλιστα οἱ μισητοὶ λακεδαιμόνιοι, ἵνα δοκῶσιν ἄνδρες εἶναι οἱ ἐν ἐφέσῳ ἀλώπεκες, οὐ παύσονται τοῖς ταϋγέτοις ὄρεσι καὶ ταῖς ἐρημίαις ἑαυτῶν, διαβάλλοντες ἡμῶν τὰ δεῖπνα. καταλυκουργίζοντες τῆς σῆς ἀνθρωποπαθείας. ἀλλ' αὐτοὶ μὲν χαιρόντων δέσποτα. σὺ δὲ ἐμοὶ μέμνησο φυλάξαι τὴν ἡμέραν τοῦ δείπνου καὶ τὴν ὥραν ἣν ἂν ἕλῃ. ἀρίστη γὰρ ἣν βούλει. Ἔρρωσο.

Λεόντιον Λαμίᾳ.

ΟΥδὲν δυσαρεστότερον ὡς ἔοικεν ἐστὶ πάλιν μειρακιευομένου πρεσβύτου. οἷά με ἐπίκουρος οὗτος διοικεῖ πάντα λοιδορῶν. πάντα ὑποπτεύων. ἐπιστολὰς ἀδιαλύτους μοι γράφων. ἐκδιώκων ἐκ τοῦ κήπου. μὰ τὴν ἀφροδίτην εἰ ἄδωνις ἦν ἤδη ἐγγὺς ὀγδοήκοντα γεγονὼς ἔτη, οὐκ ἂν αὐτοῦ ἠνεσχόμην φθειριῶντος καὶ φιλονοσοῦντος καὶ καταπεπιλημένου εὖ μάλα πόκοις ἀντὶ πίλων. μέχρι τίνος ὑπομενεῖ τις τὸν φιλόσοφον τοῦτον. ἐχέτω τὰς περὶ φύσεως αὐτοῦ κυρίας δόξας. καὶ τοὺς διεστραμμένους κανόνας. ἐμὲ δὲ ἐφέτω τὴν μουσικῶς κυρίαν ἐμαυτῆς ἀστομάχητον καὶ ἀνύβριστον. ὄντως ἐπιπολιορκητὴν ἔχω τοιοῦτον, οὐχ οἷον σὺ λάμια δημήτριον. μὴ γὰρ ἐστι σωφρονίσαι διὰ τὸν ἄνθρωπον τελον. καὶ σωκρατίζειν καὶ στωμυλεύεσθαι θέλει καὶ τοῦτον. καὶ εἰρωνεύεσθαι. καὶ ἀλκιβιάδην τινὰ ἢ πυθοκλέα νομίζει καὶ ξανθίππην ἐμὲ οἴεται ποιήσειν. καὶ πέρας, ἀναστᾶσα ὅπη ποτὲ γῆν πρὸ γῆς φεύξομαι μᾶλλον, ἢ τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ τὰς διασπάσοις ἀνέξομαι. ὃ δὲ πάντων δεινότατον ἤδη καὶ ἀφορητότατον ἐτόλμησεν, ὑπὲρ οὗ καὶ γνώμην βουλομένη λαβεῖν, τί μοι ποιητέον, ἐπέσταλκά σοι. Τίμαρχον τὸν καλὸν οἶσθα τὸν κηφισιᾶθεν. οὐκ ἀρνοῦμαι πρὸς τὸν νεανίσκον οὐκ οἰκείως ἔχειν ἐκ πολλοῦ. πρὸς σέ μοι τἀληθῆ λέγειν εἰκὸς λάμια. καὶ τὴν πρώτην ἀφροδίτην ἔμαθον παρ' αὐτοῦ σχεδόν. οὗτος γάρ με διεπαρθένευσεν ἐκ γειτόνων οἰκοῦσαν. ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου πάντα μο-

τἀγαθὰ πέμπων οὐ διαλέλοιπεν, ἐσθῆτα, χρυσεῖα, θεραπαίνας, θεράποντας ἰνδούς, ἰνδάς. τἄλλα σιωπῶ, ἀλλὰ τὰ μικρότατα προσλαμβάνει τὰς ὥρας ἵνα μηδεὶς φθάσῃ με γευσάμενος. τοιοῦτον νῦν ἐραστὴν ἀπόκλεισόν φησι καὶ μὴ προσίτω σοι, ποίοις δοκεῖς, αὐτὸν ἀποκαλῶν ὀνόμασιν, οὔτε ὡς ἀττικὸς, οὔτε ὡς φιλόσοφος ἐκ καππαδοκίας πρῶτος τὴν ἑλλάδα ἥκων. ἐγὼ δὲ εἰ καὶ ὅλη γένοιτο ἡ ἀθηναίων πόλις ἐπίκουρος, μὰ τὴν ἄρτεμιν οὐ ζυγοστατήσω πάντας αὐτοὺς πρὸς τὸν τιμάρχου βραχίονα. μᾶλλον δὲ οὐδὲ πρὸς τὸν δάκτυλον. τί σοι λέγεις λάμια οὐκ ἀληθῆ ταῦτα οὐ δίκαια φημί; καὶ μὴ δὴ δέομαί σου πρὸς τῆς ἀφροδίτης μή σοι ταῦτα ὑπελθέτω. ἀλλὰ φιλόσοφος, ἀλλὰ ἐπιφανής. ἀλλὰ πολλοῖς φίλοις κεχρημένοις, λαβέτω καὶ ἃ ἔχω. διδασκέτω δ᾽ ἄλλους. ἐμὲ δὲ οὐδὲν θάλπει τι δόξα· ἀλλ᾽ ὃν θέλω δὸς τίμαρχον δάματερ. ἀλλὰ καὶ δι᾽ ἐμὲ πάντα ἠνάγκασται ὁ νεανίσκος καταλιπὼν τὸ λύκειον. καὶ τὴν ἑαυτοῦ νεότητα καὶ τοὺς συνεφήβους, καὶ τὴν ἑταιρείαν, μετ᾽ αὐτοῦ ζῆν καὶ κολακεύειν αὐτὸν καὶ καθυμνεῖν τὰς ὑπηνέμους αὐτοῦ δόξας· ὁ ἀτρεὺς οὗτος ἔξελθε φησὶν ἐκ τῆς ἐμῆς μοναγρίας, καὶ μὴ πρόσιθι λεοντίῳ ὡς οὐ δικαιότερον ἐκείνου ἐρῶντος, σὺ μὲν οὖν μὴ πρόσιθι τῇ ἐμῇ. καὶ ὁ μὲν, νεανίσκος ὤν, ἀνέχεται τὸν ἕτερον ἀντεραστὴν γέροντα· ὁ δὲ, τὸν δικαιότερον οὐχ ὑπομένει. τί ποιήσω πρὸς τῶν θεῶν ἱκετεύω σε λάμια· νὴ τὰ μυστήρια. νὴ τούτων τῶν κακῶν ἀπαλλαγὴν, ὡς ἐνθυμηθεῖσα τοῦ τιμάρχου τὸν χωρισμὸν, ἄρτι ἀπέψυγμαι. καὶ ἱδρῶ. καὶ τὰ ἄκρα καὶ ἡ καρδία μου ἀνέστραπται. δέομαί σε δέξαι με πρὸς σεαυτὴν ἡμέρας ὀλίγας. καὶ ποιήσω τοῦτον αἰσθάνεσθαι πηλίκων ἀπήλαυεν ἀγαθῶν, ἔχων ἐν τῇ οἰκίᾳ με. οὐκ ἔτι φέρει τὸν κόρον εὖ οἶδα· πρεσβευτὰς εὐθὺς πρὸς ἡμᾶς διαπέμψεται μητρόδωρον καὶ ἕρμαχον καὶ πολύαινον. ποσάκις οἴει με λάμια πρὸς αὐτὸν ἰδίᾳ παραγενομένην εἰπεῖν· τί ποιεῖς ἐπίκουρε. οὐκ οἶσθα ὅτι διακωμῳδεῖ σε τιμοκράτης ὁ μητροδώρου ἐπὶ τούτοις ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐν τοῖς θεάτροις παρὰ τοῖς ἄλλοις σοφισταῖς; ἀλλὰ τί ἐστιν αὐτῷ ποιῆσαι; ἀναίσχυντός ἐστι τὸ ἐρᾶν; καὶ ἐγὼ ἔσομαι τοίνυν ὁμοίως αὐτῷ ἀναίσχυντος, καὶ οὐκ ἀφήσω τὸν ἐμὸν τίμαρχον. Ἔρρωσο.

Μένανδρος γλυκέρᾳ.

ΕΓὼ μὰ τὰς ἐλευσινίας θεὰς, μὰ τὰ μυστήρια αὐτῶν ἅ σοι καὶ ἐναντίον ἐκείνων ὤμοσα πολλάκις γλυκέρα μόνος μόνῃ, ὡς οὐδὲν ἐπαίρω τὰ ἐμά. οὐ δὲ βουλόμενός σοι χαρίζεσθαι, ταῦτα καὶ λέγω καὶ γράφω. τί γὰρ ἐμοὶ χωρίς σου γένοιτ᾽ ἂν ἥδιον. τί δ᾽ ἐπαρθῆναι μεῖζον τῆς σῆς φιλίας δυνάμενον. εἰ καὶ τὸ ἔσχατον ἡμῶν γῆρας διὰ τοὺς σοὺς τρόπους καὶ ἤθη, νεότης ἀεὶ φανεῖταί μοι. καὶ συννεάσαιμεν ἀλλήλοις καὶ συγγηράσαιμεν καὶ νὴ τοὺς θεοὺς συνθάνοιμεν. ἵνα μηδετέρῳ ἡμῶν ἐν ᾅδου συγκαταβαίη τις ζῆλος. ἢ τινῶν ἄλλων ὁ σωθεὶς πειράσεται ἀγαθῶν. μὴ δὲ γένοιτό μοι πειραθῆναι σοῦ μηκέτι οὔσης. τί γὰρ ἂν ἔτι καταλείποιτο ἀγαθόν. ἃ δὲ νῦν ἤπειξέ με ἐν πειραιεῖ μαλακιζόμενον, οἶσθα γάρ μου τὰς συνήθεις ἀσθενείας ἃς οἱ μὴ φιλοῦντές με τρυφὰς καὶ σαλακωνίας καλεῖν εἰώθασιν, ἐπιστεῖλαί σοι ἐν ἄστει μενούσῃ διὰ τὰ ἀλῶα τῆς θεοῦ, ταῦτ᾽ ἐστίν. ἐδεξάμην ἀπὸ πτολεμαίου τοῦ βασιλέως αἰγύ-

bona mittere non cessauit, vestem, aureos, ancillas, seruos ludos, Indas. Cætera silentio prætermitto. Sed minima suspicatur horas, ne quis me degustet. Eiusmodi nunc amatorem exclude inquit, neque ad te accedat, qualibus putas eum appellans nominibus, neque vt Atticus, neque vt Philosophus, è Cappadocia primus in Græciam veniens. Ego verò etiamsi tota ciuitas Atheniensium auxilio sit, nō per Dianam omnes cum Timarchi brachio comparabo, imò ne cum digito quidē. Cur tibi inquis Lamia non vera hæc neq; iusta dico. Ne precor te per Venerem ne tibi sic in mentem veniat. Sed Philosophus sed clarus, sed multis amicis vsus. Accipiat & quæ habeo. Doceat alios: me verò nihil titillat gloria. Sed quem volo da Timarchum Ceres. Sed & propter me ad omnia coactus est adolescens relicto Licio, sua ipsius iuuentute æqualibus sodalitate ne cum ipso vitam agere liceat, ipsi assentari & vētosas eius gloriolas celebrare. Atreus hic egredere inquit, à mea Monagria, & si ille dicat, Ne ad Leontium accedas, quoniam non est iustum & æquum. Tu igitur ad meam ne accedas. Atque hic adolescens cùm sit, patitur alium riualem senē. Ille verò iustiorem non patitur. Quid faciam, per deos oro te Lamia, per mysteria, per horum malorum liberationē. Etenim de diuortio à Timarcho cogitans iam penè emorior ac sudo & vertex atque cor meum perturbatum est. Rogo te recipe me ad teipsam paucos dies, & efficiā vt hic sentiat, quātis bonis frueretur, cùm in domo sua me teneret. Non amplius fert satietatem, sat scio. Nuncios confestim ad nos mittet Metrodorum Hermachum & Polyenum. Quoties putas me Lamia cùm seorsum essem apud illum dixisse, quid facis Epicurè? An nescis Timocratem Metrodori filium te taxare ob hæc in concionibus, in Theatris apud reliquos sapientiæ magistros atque doctores? Et ego ita quemadmodum ille pudorem omnem exuam, neq; deseram meum Timarchum. Vale.

Menandrus Glyceræ.

EGo per Eleusinas deas, per mysteria ipsarum, quæ tibi in conspectu & ante ora ipsarum iuraui persæpe Glycera, solus soli, nequaquam effero & extollo mea, neq; vt tibi gratificer hæc dico & scribo. Quid enim te mihi possit esse delectabilius. Quo modo verò magis supra tuam amicitiam extolli queam, siquidem & extrema senectus nostra propter tuum ingenium ac mores, semper mihi iuuentus apparet esse. Atque iuuenescamus & senescamus vnà, & per deos simul etiam mortem obeamus: ne alteri nostrum apud inferos Zelus oboriatur, aut alter superstes alia quædam bona experiatur. Neque mihi contingat, vt te non ampliùs superstitem cogitem. Quid enim boni reliquum foret? Quæ verò nūc me impulerunt, in Peiræo ægrotantem. (Nosti enim consuetas meas infirmitates, quas qui nō amāt me delitias & mollitiem appellare solent) vt tibi scriberem, in vrbe manenti propter Aloa deæ, hæc sunt. Accepi à Ptolemæo re-

ge Ægy-

pti literas in quibus mirum in modum me rogat, & adhortatur, regiè promittens vt dicitur vulgari prouerbio, terræ commoda, me atque Philomenē. Nam etiam illi literas allatas esse perhibent, atque ipse Philamon mihi scripsit ostendens suas leuiores & quasi non Menandro scriptas minus splendidas, sed videbit atq; deliberabit de suis ille. Ego verò consilia non expectabo, sed tu mihi Glycera, & sententia & Areopagiticū consilium atq; Heliense, omnia per Mineruam fuisti & nunc eris. Literas itaque regis ad te misi, ne bis tibi negotium facessam & mearum & illius literarum cognitione. Quę verò decreui ei scribere, te quoque de his volui certiorem facere. Nauigare quidem & in Ægyptū regnum tam longinquum & remotum proficisci, per duodecem deos ne in animum quidem induco, sed etiam si in Ægina hac ita propinqua sita esset, Ægyptus tamen ne sic quidem animus mihi esset, vt relicto meo regno tui amoris, solus in tanta Ægyptiorum turba sine Glyceræ populosam solitudinem viderem. Suauius enim & minore cum periculo tuas vlnas colo ac complector quàm Satraparum ac regum. Periculosum est enim & illiberale, cùm assentatio sit humilis & abiecta, fortuna infidelis. Ego enim Heraclios & Carchesia atque phialas aureas, & omnia in aulis celebria bona quæ apud hos nascuntur, cum solēnibus antisteriis Theatralibus Lenæis, hesterno pacto, ac Licei Gymnasiis sacráque Academia non permuto per Bacchū & Bacchicas eius hederas, quibus potiùs coronari, quàm Ptolemæi diadematis volo, spectante atque sedente in Theatro Glycera. Vbi enim in Ægypto videbo concionem & suffragium ferri. Vbi turbam popularem ita liberè se gerentem, vt legislatores in sacris vicis hedera coronatos. Quale perischœnisma qualem electionem quales Chytros, Ceramicum, forum, curias, vicinam Salaminem, Psyttaliā, totam denique Marathonem, Athenis totam Græciam, Ioniam, omnes Cyclades. His ego simúlque Glycera relictis in Ægyptum abeam, acquirendi auri argenti ac diuitiarum causa, quibus quo cùm vtar, cum Glycera tanto marium interuallo disiūcta. An non hæc me etiam absque illa pauperem efficient? Si autem audiam castis amoribus illam ad alium se applicuisse, nonne tunc in cinerem omnes hi Thesauri mihi abibunt, & è vita discedens dolores ipse mecum aufferam, pecuniæ verò his qui scrutantur per iniuriam, in medio erunt positæ? Aut pręclarum est cum Ptolemæo vitæ rationes communitas habere, cum Satrapis & eiusmodi fastuosis grassatoribus quorum neque amicitia stabilis est, neque inimicitia periculo vacans. Quòd si mihi Glycera irascatur, semel ipsam arreptam osculo demulceo. Quòd si adhuc irascatur potiùs eā cogo. Et si sit ægrè animo affecta, lachrymor. Ad hæc cùm mœrorem meum pati nequeat, orat & obsecrat postea, cùm neque milites habeat, neque satellites, neque custodes. Ego sum enim ei omnia. Aut magnum & egregium est videre pulchrum Nilum. Non autē magnum est etiam Euphratē videre.

του γράμματα. ἐν οἷς δεῖταί μου πάσας δεήσεις, καὶ προτρέπεται βασιλικῶς ὑπισχνούμενος τὸ δὴ λεγόμενον τοῦτο τὰ τῆς γῆς ἀγαθὰ ἐμὲ καὶ φιλήμονα. καὶ γὰρ ἐκείνῳ γράμματα κεκομίσθαι φασί· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ φιλήμων ἐπέστειλέ μοι τὰ ἴδια δηλῶν ἐλαφρότερα καὶ ὡς οὐ μενάνδρῳ γεγραμμένα ἧττον λαμπρά. ἀλλ' ὄψεται καὶ βουλεύσεται τὰ ἴδια ἐκεῖνος. ἐγὼ δὲ οὐ περιμενῶ βουλάς. ἀλλὰ σύ μοι γλυκέρα καὶ γνώμη καὶ ἀρεοπαγίτης βουλὴ καὶ ἡλιαία, ἅπαντα νὴ τὴν ἀθηνᾶν ἀεὶ γέγονας, καὶ νῦν ἔσῃ. τὰς μὲν οὖν ἐπιστολὰς τοῦ βασιλέως σοι διεπεμψάμην. ἵνα μὴ κόπτω σε δὶς καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν ἐντυγχάνουσαν. ἃ δὲ ἐπιστέλλειν αὐτῷ ἔγνων, κἂν βούλομαί σε εἰδέναι. πλεῖν μὲν, καὶ εἰς αἴγυπτον ἀπιέναι μακρὰν οὕτω καὶ ἀπῳκισμένην βασιλείαν οὖσαν, μὰ τοὺς δώδεκα θεοὺς οὐδὲ ἐνθυμοῦμαι. ἀλλ' οὐδὲ εἰ ἐν αἰγίνῃ ταύτῃ γε τῇ πλησίον ἔκειτο ἡ αἴγυπτος, οὐδ' οὕτως ἐν νῷ ἂν ἔχον ἀφεὶς τὴν ἐμὴν βασιλείαν τῆς σῆς φιλίας, μόνος ἐν τοσούτῳ ὄχλῳ αἰγυπτίων χωρὶς γλυκέρας ἐρημίαν πολυανθρωποτάτην ὁρᾶν. ἥδιον γὰρ καὶ ἀκινδυνότερον τὰς σὰς θεραπεύω μᾶλλον ἀγκάλας, ἢ τὰς τῶν ἁπάντων σατραπῶν καὶ βασιλέων. ἐπικίνδυνον μὲν οὖν τὸ ἀνελεύθερον. εὐκαταφρόνητον δὲ τὸ κολακεῦον ἄπιστον δὲ τὸ εὐτυχούμενον. ἐγὼ δὲ καὶ τὰς θηρικλείους καὶ τὰ καρχήσια καὶ τὰς χρυσίδας καὶ πάντα τὰ ἐν ταῖς αὐλαῖς ἐπίφθονα παρὰ τούτοις ἀγαθὰ φυόμενα, τῶν κατ' ἔτος χοῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς θεάτροις ληναίων καὶ τῆς χθιζῆς ὁμολογίας καὶ τῶν τοῦ λυκείου γυμνασίων, καὶ τῆς ἱερᾶς ἀκαδημίας, οὐκ ἀλλάττομαι μὰ τὸν διόνυσον καὶ τοὺς βακχικοὺς αὐτοῦ κισσούς, οἷς στεφανωθῆναι μᾶλλον ἢ τοῖς πτολεμαίου βούλομαι διαδήμασιν, ὁρώσης καὶ καθημένης ἐν τῷ θεάτρῳ γλυκέρας. ποῦ γὰρ ἐν αἰγύπτῳ ὄψομαι ἐκκλησίαν καὶ ψῆφον ἀναδιδομένην. ποῦ δὲ δημοκρατικὸν ὄχλον οὕτως ἐλευθεριάζοντα. ποῦ δὲ θεσμοθέτας ἐν ταῖς ἱεραῖς κώμαις κεκισσωμένους. ποῖον περισχοίνισμα. ποίαν αἵρεσιν. ποίους χύτρους. κεραμεικὸν ἀγοράν. δικαστήρια. τὴν γειτνιῶσαν σαλαμῖνα· τὴν ψυτταλίαν. τὴν μαραθῶνα ὅλην. ἐν ταῖς ἀθήναις τὴν ἑλλάδα ὅλην. τὴν ἰωνίαν. τὰς κυκλάδας πάσας. ἀφεὶς ταῦτα καὶ γλυκέραν μετ' αὐτῶν εἰς αἴγυπτον διέλθω; χρυσὸν λαβεῖν καὶ ἄργυρον καὶ πλοῦτον; ᾧ μετὰ τίνος χρήσομαι μετὰ γλυκέρας τοσοῦτον διατεθαλασσωμένης. οὐ πενία δέ μοι ἔσται χωρὶς αὐτῆς ταῦτα; ἐὰν δὲ ἀκούσω τοὺς σεμνοὺς ἔρωτας εἰς ἄλλων αὐτὴν μετατεθεικέναι, οὐ σποδός μοι πάντες οἱ θησαυροὶ γενήσονται καὶ ἀποθνήσκων τὰς μὲν λύπας ἐμαυτῷ συναποίσω, τὰ δὲ χρήματα τοῖς ἰχνεύουσιν ἀδικεῖν ἐν μέσῳ κείσεται; ἢ μέγα τὸ συμβιοῦν πτολεμαίῳ καὶ σατράπαις καὶ τοιούτοις ψόφοις. ὧν οὔτε τὸ φιλικὸν βέβαιον, οὔτε τὸ διεχθρεῦον ἀκίνδυνον. ἐὰν δὲ ὀργισθῇ τί μοι γλυκέρα, ἅπαξ αὐτὴν ἁρπάξας κατεφίλησα. ἂν ἔτι ὀργίζηται, μᾶλλον αὐτὴν ἐβιασάμην. κἂν βαρυθύμως ἔχῃ, δεδάκρυκα. πρὸς ταῦθ' οὐκ ἔθ' ὑπομείνασα τὰς ἐμὰς λύπας δεῖται λοιπὸν οὔτε στρατιώτας ἔχουσα οὔτε δορυφόρους οὔτε φύλακας. ἐγὼ γὰρ αὐτῆς εἰμὶ πάντα. ἢ μέγα καὶ θαυμαστὸν ἰδεῖν τὸν καλὸν νεῖλον. οὐ μέγα δὲ καὶ τὸν εὐφράτην ἰδεῖν.

οὐ μέγα καὶ τὸν ἴστρον οὕτω μεγάλον. καὶ ὁ θερμώδων. ὁ τίγρης· ὁ ἄλυς. ὁ ῥῆνος. εἰ μέλλω πάντας τοὺς ποταμοὺς ὁρᾶν, καταβαπτισθήσεταί μοι τὸ ζῆν, μὴ βλέπον γλυκέραν. ὁ δὲ νεῖλος οὗτος καίπερ ὢν καλὸς, ἀλλ᾽ ἀποτεθηρίωται. καὶ οὐκ ἔστιν οὔτε προσελθεῖν αὐτοῦ ταῖς δίναις ἐλλοχωμένου τοσούτοις κακοῖς. ἐμοὶ γένοιτο βασιλεῦ πτολεμαῖε τὸν ἀττικὸν αἰεὶ στέφεσθαι κισσόν. ἐμοὶ γένοιτο χώματος καὶ τάφου πατρῴου τυχεῖν, καὶ τὸν ἐπ᾽ ἐσχάρας ὑμνῆσαι κατ᾽ ἔτος διόνυσον. τὰς μυστηριώτιδας ἄγειν τελετάς. δραματουργεῖν τι καινὸν ταῖς ἐτησίοις θυμέλαις δρᾶμα γελῶντα καὶ χαίροντα καὶ ἀγωνιῶντα καὶ φοβούμενον καὶ νικῶντα. Φιλήμων δὲ εὐτυχείτω καὶ τἀμὰ ἀγαθὰ, γενόμενος ἐν αἰγύπτῳ. οὐκ ἔχει φιλήμων γλυκέραν τινά. οὐδὲ ἄξιος ἦν ἴσως τοῦ τοιούτου ἀγαθοῦ. σὺ δὲ ἐκ τῶν ἀλώων δέομαι γλυκέριον εὐθὺς πετομένη πρὸς ἡμᾶς ἐπὶ τῆς ἀστράβης φέρου. μακροτέραν ἑορτὴν οὐδέποτε ἔγνων. οὐδὲ ἀκαιροτέραν· δήμητερ ἵλεως γενοῦ.

Non magnum etiam Iſtrum ita vaſtum ac latum. Et Thermodon, Tigris, Alys, Rhenus. Si omnia flumina videre ſit animus mergetur ipſa vita cùm non aſpiciet Glyceram. Nilus autem iſte, quamuis præſtabilis, tamen beluis infeſtus eſt, neq; licet accedere, cùm gurgitibus ac voraginibus tanta mala quaſi in inſidiis occultet. Mihi contingat ô rex Ptolemæe ſemper Atticis hederis coronari, Mihi cõtingat aggere ac ſepulchro patrio potiri, & in foco quotannis Bacchum celebrare, Myſteriotica ſacra obire, & agere nouam aliquam annuis ſcenis fabulam, ridentem, lætantem, trepidantem, metuẽtem atque vincentem. Philemon autem meis etiá bonis fortunatus ſit in Ægypto. Non habet Philemon aliquam Glyceram, neq; fortaſſe dignus fuit tanto munere. Tu verò poſt Aloa quæſo Glyceriũ ſtatim aduolans ad nos in mula portabis. Longius feſtum nunquam cognoui, neque intempeſtiuius. Ceres eſto benigna atque propitia.

Γλυκέρα Μενάνδρῳ.

ὩΣ διεπέμψω μοι τοῦ βασιλέως τὰς ἐπιστολὰς, εὐθὺς ἀνέγνων. μὰ τὴν καλλιγένειαν ἐν ᾗ νῦν εἰμὶ κατέχαιρον μένανδρε ἐκπαθὴς ὑπὸ ἡδονῆς γινομένη. καὶ τὰς παρούσας οὐκ ἐλάνθανον. ἦν δὲ ἥτε μήτηρ μου καὶ ἡ ἑτέρα ἀδελφὴ εὐφόριον, καὶ τῶν φίλων ἣν οἶσθα καὶ παρὰ σοὶ ἐδείπνησε πολλάκις καὶ ἐπῄνεις αὐτῆς τὸν ἐπιχώριον ἀττικισμόν. ἀλλ᾽ ὡς φοβούμενος αὐτὴν ἐπαινεῖν, ὅτε καὶ μειδιάσασα θερμότερόν σε κατεφίλησα. οὐ μέμνησαι Μένανδρε, θεασάμεναι δέ με παρὰ τὸ εἰωθὸς καὶ τῷ προσώπῳ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς χαίρουσαν, ὦ γλυκέριον ἤροντο. τί σοι τηλικοῦτον γέγονεν ἀγαθόν. ὅτι καὶ ψυχῇ καὶ σώματι καὶ πᾶσιν ἀλλοιοτέρα νῦν ἡμῖν πέφηνας· καὶ τὸ σῶμά γε γάνωσαι καὶ διαλάμπεις ἐπίχαρτόν τι καὶ εὐκταῖον. κἀγὼ μένανδρον ἔφην τὸν ἐμὸν ὁ αἰγύπτου βασιλεὺς πτολεμαῖος ἐπὶ τῷ ἡμίσει τῆς βασιλείας τρόπον τινὰ μεταπέμπεται, μείζονι τῇ φωνῇ φθεγξαμένη καὶ σφοδροτέρᾳ, ὅπως πᾶσαι ἀκούσωσιν αἱ παροῦσαι. καὶ ταῦτα ἔλεγον ἐγὼ διατινάσσουσα καὶ σοβοῦσα ταῖς χερσὶν ἐμαυτῆς τὴν ἐπιστολὴν σὺν τῇ βασιλικῇ σφραγῖδι. χαίροις οὖν ἀπολειπομένη ἔφρασαν; τὸ δὲ, οὐκ ἦν μένανδρε. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐδενὶ τρόπῳ μὰ τὰς θεὰς οὐδ᾽ εἰ βοῦς μοι τὸ λεγόμενον φθέγξαιτο, πεισθείην ἂν, ὅτι βουλήσεταί με ποτὲ ἢ δυνήσεται μένανδρος ἀπολιπὼν ἐν ἀθήναις γλυκέραν τὴν ἑαυτοῦ, μόνος ἐν αἰγύπτῳ βασιλεύειν μετὰ πάντων τῶν ἀγαθῶν. ἀλλὰ καὶ τοῦτό γε δῆλος ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἀνέγνων, δῆλος ἦν ὁ βασιλεὺς τἀμὰ πεπυσμένος ὡς ἔοικε περὶ σοῦ καὶ ἀτρέμα δι᾽ ὑπονοιῶν αἰγυπτίοις θέλων ἀττικισμοῖς σε διατωθάζειν. χαίρω διὰ τοῦτο. ὅτι πεπλεύκασι καὶ εἰς αἴγυπτον πρὸς αὐτὸν οἱ ἡμέτεροι ἔρωτες, καὶ πείθεται πάντως ἐξ ὧν ἤκουσεν ἀδύνατον σπουδάζειν, ἐπιθυμῶν ἀθήνας πρὸς αὐτὸν διαβῆναι. τί γὰρ ἀθῆναι χωρὶς μενάνδρου. τί δὲ μένανδρος χωρὶς γλυκέρας ἥτις αὐτῷ καὶ τὰ προσωπεῖα διασκευάζω καὶ τὰς ἐσθῆτας ἐνδύω καὶ τοῖς προσκηνίοις ἕστηκα, τοὺς δακτύλους ἐμαυτῆς πιέζουσα ἢ ἂν κροταλίσῃ τὸ θέατρον. καὶ τρέμουσα τότε νὴ τὴν ἄρτεμιν ἀναψύχω καὶ περιβάλλουσά σε τὸ ἱερὸν

Glycera Menandro.

Cùm miſiſſes mihi regis epiſtolas, continuò legi. Equidem per Calligeniam, inqua nuc ſum gaudium maximum cepi Menandre, penè amens præ lætitia ac voluptate, neque præſentes alias celare potui. Erat autem mater mea, atque altera ſoror Euphorium, & ex amicis, quàm nouiſti & apud te cœnata eſt perſæpe atque laudare indigenam eius Atticiſmum ſolebas, ſed metuens ipſam laudare, cùm etiam ſubridens calidius tibi oſculum dedi, An non memoria tenes Menandre? Conſpicatæ autem me præter ſolitum, & vultu & oculis inſignem lętitiam præ me ferre, ô Glycerium rogabat. Quod tibi tantum bonum accedit, quod animo & corpore atque omnibus mutata nobis videris. Et corpore lætitiam oſtendis, atque gaudentem quendam optabilémque ſplendorem reddis. Atque ego Menandrum inquam meum Ægypti rex Ptolemæus quodammodo dimidij regni pactione accerſit, maiori vehementiorique voce locuta, vt omnes præſentes exaudire poſſent. Atque hæc ego dicebam quatiens vibránſque meis manibus epiſtolam regio ſigillo obſignatam. Gaudes igitur te derelictũ iri aiebant? Id verò non erat Menandre. Sed hoc nullo modo, ne ſi bos quidem vt aiunt, mihi loqueretur, perſuaderi poſſim, Menandrũ velle aut poſſe relicta Athenis Glycera ſua, ſolum in Ægypto omnibus bonis affluentem regnare. Atque hoc ex epiſtola perſpicuum erat quam legi, perſpicuum erat regem, meam audiuiſſe, vt credibile eſt, quam tecũ habeo coniunctionem, & clàm velle per ſuſpiciones Ægyptiis Atticiſmis deridere. Eam ob cauſſam lætor, quod nauigarunt ad ipſum in Ægyptum etiam noſtri amores, & credit omnino ex his quæ audiuit, omne ſtudiũ irritũ fore, cupiens Athenas ad ſe traſire. Quid enim Athenæ ſine Menãdro? Quid verò Menãdrus ſine Glycera, quæ ipſi & vultus paro & veſtes induo, atq; in proſceniis ſto, digitos meos premens quacunq; parte Theatrũ, ſtrepat & tremẽs tũc per Dianam refocillo atq; amplector te ſacrũ

fabularum

fabularum illud caput; ſed quòd amicis meis tum me gaudere dixi, hoc erat Menandre, quòd non Glycera ſolùm, ſed etiam reges tranſmarini te amarent & tranſpontij rumores, tuas virtutes annũciaſſent & Ægyptus, Nilus, Proleus, arces & Phariæ ſpeculæ iam omnia ſe in ſublime extuliſſent deſiderio videndi Menandrum, & audiendi in proſcentum veniẽtes auaros, amantes, ſuperſtitioſos, infideles, patres, filios, ſeruos atq; omne genus hominum, quæ audient quidem, non videbunt autem Menandrum, niſi in vrbe apud Glyceram fuerint, & meam fœlicitatem aſpiciant, & Menandrum illum qui in omnibus orbis terrarum partibus eſt ſua gloria, noctes atque dies me amplexantem. At verò ſi te cupiditas tenet illorum bonorum quæ ibi ſũt, & eius terræ Pyramidum atque celebrium imaginum, & nobilis Labyrinthi, aliorúmque quæ vel tempore vel arte ſunt apud ipſos precioſa atq; ampla, rogo te ne me vt prætextu vtaris, neque me Athenienſes ob hæc habeant odio, iam modios numerante, quos eis rex miſſurus eſt propter te. Sed ab deorum omnium fauſtis auſpiciis, bona fortuna, ſecundis ventis, Ioue Vrio. Nam ego te non relinquã. Ne hoc me putes dicere, neque poſſum etiamſi velim. Sed relicta matre & ſororibus eius, nauim tecũ ingrediar, & ſat ſcio me commodam aptámque eſſe mari, & fracto remo ego nauigationem curabo. Fouebo tuam imbecillitatem in procellis atque æſtuationibus. Ducam te ſine fabulis Ariadnæ in Ægyptum, non Bacchum ſed Bacchi miniſtrum, & ſacerdotem, neque in Naxo aut marinis deſertis relinquar, tuam perfidiam lugens, atque deteſtans. Valeant illi Theſei, & gratuita ſeniorum ſcorta. Nobis verò firma omnia & vrbs & Peræus & Ægyptus. Nullus locus noſtros amores non capiet ſolidos, & ſi in petra habitemus, ſat ſcio Venerea res eam gratam atque acceptam faciet. Sic mihi perſuadeo te neque pecunias, neque opes, neque diuitias ſummè expetere, ſed in me atque Dramatis fælicitatem ponere. Sed cognati, patria, amici, propemodum vt ſcis omnes vndique multis indigẽt. Diteſcere volunt & pecunias colligere. Tu nunquam vllo crimine me accuſabis, ſeu paruo, ſeu magno, id probè ſcio, qui olim te mihi dedidiſti victus, cùm omnibus rebus tum amore, Nunc verò iam etiam hæc iudicio ſtabiliuiſti, qua re magis ſuſtẽtor, cùm metuo inconſtantiam amoris vehementioris. Eſt enim vt violentus amor, vehementior ita etiam facilis diſſolutu. Quibus verò ſunt etiam adiecta cõſilia, in his iam fortius eſt & ſolidius opus, neque expers voluptatum propter multitudinem, neq; egés, vinces animum quemadmodum ſæpiùs de his ipſe me confirmans doces. Sed etiamſi tu neque conquereris de me quicquam, neque accuſabis, tamen Atticas veſpas, quæ vndique me cùm ſuis bombis circumuolabunt exeuntem ad ipſas è diſtracta Athenienſium ciuitate diuitias. Proinde rogo te Menandre quietus eſto, neque adhuc regi quicquam reſcribito. Amplius conſilium capito. Expecta donec in vnum conuenerimus, cum amicis & Theophraſto atq; Epicuro. Forſitan enim

τῶν δραμάτων ἐκείνην κεφαλὴν ἐναγκαλίζομαι. ἀλλ' ὅτι ταῖς φίλαις τότε χαίρειν ἔφην, τοῦτ' ἦν μένανδρε ὅτι οὐκ ἄρα γλυκέρα μόνον, ἀλλὰ καὶ βασιλεῖς ὑπὲρ θάλασσαν ἐρῶσί σου. καὶ διαπόντιοι φῆμαι τὰς σὰς ἀρετὰς κατηγγέλκασι καὶ αἴγυπτος καὶ νεῖλος καὶ πρωτέως καὶ ἀκρωτήρια καὶ αἱ φάριαι σκοπαὶ πάντα μετέωρα νῦν ἐστι, βουλόμενα ἰδεῖν μένανδρον καὶ ἀκοῦσαι φιλαργύρων καὶ ἐρώντων καὶ δεισιδαιμόνων καὶ ἀπίστων καὶ πατέρων καὶ υἱῶν καὶ θεραπόντων, καὶ παντὸς ἐνσκηνοβατουμένου ὧν ἀκούσονται μὲν, οὐκ ὄψονται δὲ μένανδρον εἰμὴ ἐν ἄστει παρὰ γλυκέρᾳ γένοιντο. καὶ τὴν ἐμὴν εὐδαιμονίαν ἴδοιεν τὸν πάντη διὰ τὸ κλέος αὐτοῦ μένανδρον καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐμοὶ περικείμενον. οὐ μὴν ἀλλ' εἴγε ἄρα πόθος αἱρεῖ σέ τις καὶ τῶν ἐκεῖ ἀγαθῶν, καὶ εἰ μηδενὸς ἄλλου τῆς γε αἰγύπτου, χρήματος μεγάλου καὶ τῶν αὐτόθι πυραμίδων καὶ τῶν περιηχούντων ἀγαλμάτων καὶ τοῦ περιβοήτου λαβυρίνθου καὶ τῶν ἄλλων ὅσα ἀπὸ χρόνου ἢ τέχνης παρ' αὐτοῖς τίμια, δέομαί σου μένανδρε μὴ ποιήσῃ με πρόφασιν. μὴ δέ με ἀθηναῖοι διὰ ταῦτα μισησάτωσαν ἤδη τοὺς μεδίμνους ἀριθμοῦντες οὓς ὁ βασιλεὺς αὐτοῖς πέμψει διὰ σέ. ἀλλ' ἄπιθι πᾶσι θεοῖς. ἀγαθῇ τύχῃ δεξιοῖς πνεύμασι. διὸς οὐρίου. ἐγὼ γάρ σε οὐκ ἀπολείψω. μὴ τοῦτο δόξῃς με λέγειν, οὐδ' αὐτὴ δύναμαι κἂν θέλω. ἀλλὰ παρεῖσα τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῆς ἔσομαι συμπλέουσά σοι. καὶ σφόδρα τῶν εὐθαλασσῶν γεγένημαι εὖ οἶδα. καὶ ἐκκλωμένης κώπης ναυτίας ἐγὼ θεραπεύσω. θάλψω σου τὸ ἀσθενοῦν τῶν πελαγισμῶν. ἄξω δέ σε ἄτερ μύθων ἀριάδνης εἰς αἴγυπτον οὐ διόνυσον ἀλλὰ διονύσου θεράποντα καὶ προφήτην. οὐδὲ ἐν νάξῳ καὶ ἐρημίαις ναυτικαῖς ἀπολειφθήσομαι τὰς σὰς ἀπιστίας κλαίουσα καὶ ποτνιωμένη. χαιρέτωσαν οἱ θησεῖς ἐκεῖνοι καὶ τὰ ἄμισθα τῶν πρεσβυτέρων ἀμπλακήματα. ἡμῖν δὲ βέβαια πάντα καὶ τὸ ἄστυ καὶ ὁ πειραιεὺς καὶ ἡ αἴγυπτος. οὐδὲν χωρίον ἡμῶν τοὺς ἔρωτας οὐχὶ δέξεται πλήρεις, κἂν πέτραν οἰκῶμεν, εὖ οἶδα ἀφροδίσιον αὐτὴν τὸ εὔνουν ποιήσει. πέπεισμαι μήτε χρημάτων σε μήτε περιουσίας μήτε πλούτου τὸ καθάπαξ ἐπιθυμεῖν, ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς δράμασι τὴν εὐδαιμονίαν κατατιθέμενον. ἀλλ' οἱ συγγενεῖς ἀλλ' ἡ πατρὶς, ἀλλ' οἱ φίλοι, σχεδὸν οἶσθα πάντη πάντες πολλῶν δέονται. πλουτεῖν ἐθέλουσι καὶ χρηματίζεσθαι. σὺ μὲν οὐδέποτε περὶ οὐδενὸς αἰτιάσῃ με οὔτε μικροῦ οὔτε μεγάλου, τοῦτο εὖ οἶδα, πάλαι μὲν ἡττημένος ἐμοῦ πᾶσι καὶ ἔρωτι. νῦν δὲ ἤδη καὶ κρίσιν προστεθεικὼς αὐτοῖς. οἷς μᾶλλον περιέχομαι μένανδρε φοβουμένη τῆς ἐμπαθοῦς φιλίας τὸ ὀλιγοχρόνιον. ἔστι γὰρ ὡς βίαιος ἡ ἐμπαθὴς φιλία, οὕτω καὶ εὐδιάλυτος. οἷς δὲ παραβέβληνται καὶ βουλαὶ, ἀρραγέστερον ἐν τούτοις ἤδη τὸ ἔργον οὔτε ἀμιγὲς ἡδοναῖς τε καὶ διὰ τὸ πλῆθος, οὔτε περιδεές. λύσεις δὲ τὴν γνώμην ὥς με πολλάκις περὶ τούτων αὐτὸς νουθετῶν διδάσκεις. ἀλλ' εἰ σὺ μήτε τι μέμψῃ μὴ δὲ αἰτιάσῃ, δέδοικα τοὺς ἀττικοὺς σφῆκας οἵτινες ἄρξονται πάντη με περιβομβεῖν ἀξιοῦσαν ὡς αὐτὸν ἀφῃρημένης τῆς ἀθηναίων πόλεως τὸν πλοῦτον. ὥστε δέομαί σου μένανδρε ἐπίσχες, μηδέπω τῷ βασιλεῖ μηδὲν ἀντεπιστείλῃς. ἔτι βούλευσαι. περίμεινον ἕως κοινῇ γενώμεθα καὶ μετὰ τῶν φίλων καὶ Θεοφράστου καὶ Ἐπικούρου. τάχα γὰρ

ἀλλοιότερα κἀκείνοις καὶ σοὶ φανεῖται ταῦτα. μᾶλλον δὲ καὶ θυσόμεθα καὶ ἴδωμεν τί λέγει τὰ ἱερά, εἴτε λῷον εἰς αἴγυπτον ἡμᾶς ἀπιέναι εἴτε μένειν. καὶ χρηστηριασθῶμεν εἰς δελφοὺς πέμψαντες. πάτριος ἡμῶν ἐστιν ὁ θεός. ἀπολογίαν ἕξομεν καὶ πορευόμενοι καὶ μένοντες πρὸς ἀμφότερα τοὺς θεούς. μᾶλλον δὲ ἐγὼ τοῦτο ποιήσω. καὶ γὰρ ἔχω τινὰ νεωστὶ γυναῖκα ἀπὸ φρυγίας ἥκουσαν εὖ μάλα τούτων ἔμπειρον. γαστρομαντεύεσθαι δεινὴν τῇ τῶν σπαρτῶν διατάσει νύκτωρ καὶ τῇ τῶν θεῶν δείξει, καὶ οὐδεῖ λεγούσῃ πιστεύειν, ἀλλ' ἰδεῖν ὥς φασι. διαπέμψομαι πρὸς αὐτήν. καὶ γὰρ ὡς ἔφη καὶ κάθαρσίν τινα δεῖ προτελέσαι τὴν γυναῖκα καὶ παρασκευάσαι τινὰ ζῶα ἱερεῦσαι. καὶ λιβανωτὸν ἄρρενα καὶ στύρακα μακρὸν καὶ πέμματα σελήνης, καὶ ἄγρια φύλλα τῶν ἀνθρώπων οἶμαι δὲ καὶ σὲ φθήσεσθαι πειραιόθεν ἐλθεῖν. ἢ δήλωσαί μοι σαφῶς μέχρι τίνος οὐ δύνασαι γλυκέραν ἰδεῖν. ἵν' ἐγὼ μὲν καταδράμω πρὸς σέ. τὴν δὲ φρυγίαν ταύτην ἑτοιμάσωμαι ἤδη καὶ ἃ μελετᾷν πειράζεις ἀπὸ σαυτοῦ μὰ τὸν πειραιᾶ καὶ τὸ ἀγρίδιον καὶ τὴν μουνυχίαν, καὶ κατ' ὀλίγον ὅπως ἐκπέσωσι τῆς ψυχῆς. οὐ δύναμαι πάντα ποιεῖν μὰ τοὺς θεούς. σὺ δὲ οὐ δύνασαι διαπεπλεγμένος ὅλως ἤδη μοι. κἂν οἱ βασιλεῖς ἐπιστείλωσι πάντες, ἐγὼ πάντων εἰμὶ παρὰ σοὶ βασιλικωτέρα καὶ εὐσεβεῖ σοι κέχρημαι ἐραστῇ καὶ ὅρκων ἱερομνήμονι. ὥστε πειρῶ μᾶλλον ἐμὴ φιλότης θᾶσσον εἰς ἄστυ παραγίνεσθαι ὅπως εἴγε μεταβουλεύσαιο τῆς πρὸς βασιλέα ἀφίξεως, ἔχῃς εὐτρεπισμένα τὰ δράματα ἐξ αὐτῶν ἃ μάλιστα ὀνῆσαι δύναται πτολεμαῖον καὶ τὸν αὐτοῦ διόνυσον, οὐ δημοκρατικὸν ὡς οἶσθα. εἴτε θαΐδας εἴτε μισούμενον εἴτε θρασυλέοντα εἴτε ἐπιτρέποντας, εἴτε ῥαπιζομένην εἴτε σικυών. . . . .

. . . . Ἀλλ' ὅτι καὶ ἐγὼ θρασεῖα καὶ τολμηρά τις εἰμὶ τὰ μενάνδρου διακρίνειν ἰδιῶτις οὖσα. ἀλλὰ σοφὸν ἔχω σου τὸν ἔρωτα καὶ ταῦτ' εἰδέναι δύνασθαι. σὺ γάρ μ' ἐδίδαξας εὐφυᾶ γυναῖκα ταχέως παρ' ἐρώντων μανθάνειν, ἀλλ' οἰκονομοῦσιν ἔρωτες σπεύδοντες· εἰδούμεθα τὴν ἄρτεμιν ἀνάξιοι ὑμῶν εἶναι μὴ θᾶττον μανθάνουσαι. πάντως δέομαι μένανδρε κἀκεῖνο παρασκευάσασθαι τὸ δρᾶμα, ἐν ᾧ με γέγραφας. ἵνα κἂν μὴ παραγένωμαι σὺν σοί, δι' ἄλλου πλεύσω πρὸς πτολεμαῖον, κἂν μᾶλλον αἴσθηται ὁ βασιλεὺς ὅσον ἰσχύει καὶ παρὰ σοὶ γεγραμμένους φέρειν ἑαυτοῦ τοὺς ἔρωτας. ἀφεὶς ἐν ἄστει τοὺς ἀληθινούς· ἀλλ' οὐδὲ τούτους ἀφήσεις εὖ ἴσθι. κυβερνᾶν ἢ πρωρατεύειν ἕως δεῦρο παραγίνῃ πρὸς ἡμᾶς πειραιόθεν μελετήσομαι. ἵνα σε ταῖς ἐμαῖς χερσὶν ἀκύμονα ναυστολήσω πλέουσα εἰ τοῦτο ἄμεινον εἶναι φαίνοιτο· φανείη δὲ ὦ θεοὶ πάντες ὃ κοινῇ λυσιτελὲς ἢ καὶ μαντεύσαιτο ἡ φρυγία τὰ συμφέροντα κρεῖσσον τῆς θεοφορήτου σου κόρης. Ἔρρωσο.

Τέλος.

aliud illis quàm tibi hac de re conſultum videbitur. Immò verò litemus & videamus, quæ ſit numinis ſententia, vtrum melius ſit Ægyptum adire an manere, & miſſis aliquibus Delphos oraculum conſulamus. Patrius noſter eſt Deus. Defenſio in promptu erit & proficiſcentibus & manentibus, vtriuſque à diis ſumpta. Immò ego hoc faciam. Etenim habeo quandam fœminã quæ nuper è Phrygia venit, harum rerum peritiſſimam, quæ ventre vaticinari poteſt luminum extenſio ne noctu atque deorum oſtenſione, neque vt dicenti fides adhibeatur oportet, ſed coràm intuentem vt aiunt. Mittam ad eam. Nam vt dicebat purgationem etiã quandam proficere mulierem neceſſe eſt, & animalia quædam ad faciendam rem diuinam parare, & thus maſculum, & Styracem longum, atque lunæ cupedias & agreſtia folia hominum. Arbitror autẽ eam ante te è Peiræo venturam, aut perſpicuè mihi planum facito, quouſque non poſſis Glyceram videre, vt ego quidem ad te accurram, Phrygiam verò hanc parem iam & quæ per te ipſum efficere conaris per Piræum, Agridium & Munychiam atque ſenſim vt excidant ex animo. Non poſſum omnia facere per deos. Tu verò non potes omnino mihi iam implicatus. Et ſi reges omnes ad te ſcribant, ego ſum omnibus apud te regibus potentior, atque te pio vtor amatore & iuramentorum obſeruatore. Itaque magis operam des mea amicitia, citiùs vt in vrbẽ venias, vt ſi de profectione ad regem conſilium mutaris, habeas in promptu dramata ex ipſis quæ maximè delectare Ptolemæum poſſint & eius Bacchum non popularem vt noſti. Siue Thaïdas, ſiue Miſumenon, ſiue Thraſileontẽ, ſiue Epitrepontas, ſiue Rhapizomenum ſiue Sicyon. . . . .

. . Sed quòd & ego confidens & audax ſum in iudicio de Menandri dramatis ferendo, cùm indocta ſim & rudis. At ſapientem amorem tuum habeo vt hæc etiam ſcire poſſim. Tu enim me docuiſti expeditam fœminam ad diſcendum ab amantibus, regunt autem amores feſtinationem adferẽtes. Veremur Dianam ne vobis indigni ſimus niſi citiùs diſcamus. Iterum atque iterum te rogo Menãdre vt etiam illud drama pares in quo me quoque introduxiſti, vt etiamſi non tecum præſtò fuero, per alium nauigem ad Ptolæmeum, & ſi magis rex ſenſerit, quantùm polleat etiam apud te ſcriptos ferre tuos ipſius amores, relictis in vrbe veris, ſed ne hos quidem relinques, ſat ſcias. Gubernare aut proratam agere donec huc aduenias ad nos ex Piræo, docebo. Vt te meis manibus extra procellas nauigans regam, ſi id conſultius videtur. Faxint verò dij omnes vt videatur, quod ad communem vtriuſque vtilitatem pertinet; & vaticinetur Phrygia Verùm meliùs tua puella numine afflata. Vale.

FINIS.

ΕΠΙΣΤΟ-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ.

EPISTOLAE PHILOSTRATIS.

Aſpaſiæ.

EPiſtolarem orationis ſtilum, poſt veteres optimè mihi tractaſſe videtur: ex Philoſophis Tyaneus & Dion, ex ducibus militiæ Brutus aut quocunque Brutus ad ſcribendas literas eſt vſus: ex regibus verò Diuinus Marcus, in his quæ ipſe ſcripſit. Etenim præter acumen & elegantiam ſermonis, etiam morum quædam firmitas & conſtantia in literis impreſſa eſt. Ex oratoribus optimè Herodes Athenienſis ſcripſit. Nimium Atticam linguam imitaris & nimium loquens excedit ſæpè conuenientem epiſtolæ ſtilum. Oportet enim epiſtolarem formam apparere, magis Atticam conſuetudine, conſuetiorem tamẽ Attico ſermone, & cõponi quidem ciuili loquendi genere: à delicijs autem & venuſtate non abhorrere. Habeat etiam quandam figuram in eo quod non figurata ſit. Si enim figurabimus, ingenium oſtentare videbimur. Oſtentatio autẽ in epiſtola puerilis eſt. Circuitum verò abſoluere in breuioribus epiſtolis, permitto, vt ea re ſaltem paucitas verborum formetur in alium ſonum, cùm anguſta ſit & arcta. Ex his autem epiſtolis, quæ in longitudinem producuntur, planè comprǽhenſiones tollendæ ſunt pugnacius enim id eſt, quàm vt epiſtolæ quadret, niſi cùm nondum in fine epiſtolarum aut comprǽhẽdere prædicta neceſſe eſt, aut concludere vnam de omnibus ſententiam. Perſpicuitas, optima dux eſt, cùm omnis orationis, tum præſertim epiſtolæ. Nam & dantes & precantes atque concedentes & cõtrà, item accuſantes defendentéſque & interrogantes, faciliùs perſuadebimus, ſi planè ac dilucidè explicabimus. Planè autem ac dilucidè explicabimus etiam extra tenuem & vulgarem orationis modum, ſi de cogitatis communia nouiter, noua verò communiter dixerimus.

Berenicæ.

IGnea miltus labra genáſque fingens, impedimẽto eſt oſculis. Arguit etiam ſenectam ac deformitatẽ faciei, ſub qua liuidum quidem os, rugoſa gena ac defloreſcens. Mitte fuci colorationem & nihil ad formæ elegantiam adde, ne te pingam etiam ſenectutis in facie pictura.

Athenodoro.

OCuli conſiliarij ſunt amandi, tu verò auditione ac rumore ſolùm amas Ionicum adoleſcẽtulum, cùm habites Corinthi. Hoc autem furioſum apparet iis qui nondum ſciunt, mentem oculis præditam ac videre.

Epicteto.

SI Plauſu ſtolido delectaris, & Cyconiæ cùm accedentes ad nos plaudunt, tantò ſapientiorẽ ac moderatiorem gentem illarum exiſtima populo Athenienſium, quòd pro ſuis plauſibus nihil mercedis petunt.

Ἀσπασίῳ.

ΤΟν ἐπιστολικὸν χαρακτῆρα τοῦ λόγου μετὰ τοὺς παλαιούς, ἄριστά μοι διεσκέφθαι δοκοῦσι φιλοσόφων μὲν ὁ τυανεὺς καὶ δίων. στρατηγῶν δὲ βροῦτος ἢ ὅτῳ βροῦτος ἐς τὸ ἐπιστέλλειν ἐχρῆτο. βασιλέων δὲ ὁ θεσπέσιος μάρκος. ἐν οἷς αὐτὸς ἐπέστελλε. πρὸς γὰρ τῷ κεκριμένῳ τοῦ λόγου, καὶ τὸ ἑδραῖον τοῦ ἤθους ἐντετύπωται τοῖς γράμμασι. ῥητόρων δὲ ἄριστα μὲν ἡρώδης ὁ ἀθηναῖος ἐπέστελλεν. ὑπεραττικίζων δὲ καὶ ὑπερλαλῶν, ἐκπίπτει πολλαχοῦ τοῦ πρέποντος ἐπιστολῇ χαρακτῆρος. δεῖ γὰρ φαίνεσθαι τὴν τῶν ἐπιστολῶν ἰδέαν, ἀττικωτέραν μὲν συνηθείας. συνηθεστέραν δὲ ἀττικίσεως· καὶ συγκεῖσθαι μὲν πολιτικῶς, τοῦ δὲ ἁβροῦ μὴ ἀπᾴδειν. ἐχέτω καὶ τὸ σχῆμα ἐν τῷ μὴ ἐσχηματίσθαι. εἰ γὰρ σχηματιοῦμεν, φιλοτιμεῖσθαι δόξομεν. φιλοτιμία δὲ ἐν ἐπιστολῇ μειρακιῶδες. κύκλον δὲ ἀποτορνεύειν, ἐν μὲν ταῖς βραχυτέραις τῶν ἐπιστολῶν, συγχωρῶ. ἵνα τούτῳ γοῦν ἡ βραχυλογία ὡραΐζοιτο ἐς ἄλλην ἠχὼ πᾶσα στενὴ οὖσα. τῶν δὲ ἐς μῆκος προηγμένων ἐπιστολῶν, ἐξαιρεῖν χρὴ κύκλους. ἀγωνιστικώτερον γὰρ ἢ κατ' ἐπιστολὴν τοῦτο. πλὴν εἰ μή που ἐπὶ τελευτῆς τῶν ἐπεσταλμένων, ἢ ξυλλαβεῖν δέοι τὰ προειρημένα, ἢ ξυγκλεῖσαι τὸ ἐπὶ πᾶσι νόημα. σαφήνεια δέ, ἀγαθὴ μὲν ἡγεμὼν ἅπαντος λόγου. μάλιστα δὲ ἐπιστολῆς. καὶ γὰρ διδόντες καὶ δεόμενοι καὶ ξυγχωροῦντες καὶ μή, καὶ καθαπτόμενοι καὶ ἀπολογούμενοι καὶ ἐρωτῶντες, ῥᾷον πείσομεν ἢν σαφῶς ἑρμηνεύσωμεν. Σαφῶς δὲ ἑρμηνεύσομεν καὶ ἔξω εὐτελείας, ἢν τῶν νοηθέντων τὰ μὲν κοινὰ καινῶς, τὰ δὲ καινὰ κοινῶς φράζωμεν.

Βερενίκῃ.

Η Πυρσαίνουσα μίλτος τὰ χείλη καὶ τὴν παρειὰν γράφουσα, κώλυμα φιλημάτων. κατηγορεῖ δὲ καὶ γῆρας τοῦ προσώπου. ὑφ' οὗ πελιδνὸν μὲν τὸ στόμα. ῥυσσὴ δὲ ἡ παρειὰ καὶ ἔξωρος. ἴσχε δὴ χρωματοποιίαν καὶ μηδὲν ἐπιποίει τῷ κάλλει. μὴ καὶ γράψωμαί σε γῆρας ἐπὶ τῇ τοῦ προσώπου γραφῇ.

Ἀθηνοδώρῳ.

ΟΙ ὀφθαλμοὶ ξύμβουλοι τοῦ ἐρᾶν. σὺ δ' ἀκοὴν πετάσας, ἐρᾷς ἰωνικοῦ μειρακίου οἰκῶν κόρινθον· τουτὶ δὲ μανικὸν φαίνεται τοῖς οὔπω εἰδόσιν ὅτι νοῦς ὁρᾷ.

Ἐπικτήτῳ.

ΕΙ κρότῳ ἀνοήτῳ χαίρεις, καὶ τοὺς πελαργοὺς ἐπειδὰν παριόντες ἡμᾶς κροτῶσιν, ἡγοῦ δῆμον τοσούτῳ σωφρονέστερον τοῦ ἀθηναίων, ὅσῳ μηδὲ αἰτοῦσι μηδὲν ὑπὲρ τοῦ κροτεῖν.

Ἀριστοβούλῳ.

Τὸ δὲ ἐρῶντα καρτερεῖν, σωφρονέστερον τοῦ μηδὲ ἐρασθῆναι. καὶ γὰρ δὴ καὶ τὰ πολεμικὰ ἄνδρες οὐχ οἱ μὴ τρωθέντες, ἀλλ' οἱ νικῶντες ἐν τραύμασιν.

Ἀθηναΐδι.

Τὸ μὲν μὴ ἐρῶντι χαρίζεσθαι, λυσίου δόξα. τὸ δὲ ἐρῶντι δοκεῖ πλάτωνι. σὺ δὲ καὶ ἐρῶντι καὶ μὴ ἐρῶντι. τοῦτο δὲ σοφὸς μὲν οὐδείς, λαῒς δὲ οἶμαι ἐπῄνει.

Ἐπικτήτῳ.

Φοβοῦ δῆμον παρ' ᾧ πολλὰ δύνασαι.

Χαρίτωνι.

Μεμνῆσθαι τῶν σῶν λόγων οἴει τοὺς ἕλληνας ἐπειδὰν τελευτήσῃς. οἱ δὲ μηδὲν ὄντες ὁπότε εἰσί, τίνες ἂν εἶεν ὁπότε οὐκ εἰσί.

Νέστορι.

Ἔπεμψά σοι σῦκα ἠρινά. θαυμάζοις δ' ἂν αὐτῶν ἢ τὸ ἤδη ἢ τὸ ἔτι.

Διοδώρῳ.

Τὰς ἀπυρείνοις ῥόας ἐρυθραὶ κηπεύουσιν, οἰνοχοούσας νᾶμα πότιμον, ὥσπερ τῶν βοτρύων οἱ εὖ πράττοντες. δέκα σοι τούτων τρυγήσας ἔπεμψα. χρῶ δὲ αὐταῖς, σιτούμενος μὲν ὡς οἴνῳ, μεθύων δὲ ὡς σίτῳ.

Φιλήμονι.

Τὸν τραγῳδὸν διοκλέα, εἰ μὲν ἤδη γινώσκεις, ἐπαινεῖς δήπου. εἰ δὲ ἀγνοεῖς, ἐν τοῖς ἐπαινουμένοις γράφε. καὶ γίνου περὶ αὐτὸν οἷος εἰκὸς ἢ τὸν πεπεισμένον ἢ τὸν μὴ ἀπιστοῦντα.

Μειρακίῳ.

Καὶ σὺ πονηρὸς οὕτως, ὡς μηδένα ἄλλον ἐλεεῖν. κἀγὼ δυστυχὴς οὕτως ὡς μηδὲ παρ' ἄλλου λαβεῖν. καὶ πάνυ χαίρω τῇ κακοπραγίᾳ βουλόμενος μὴ παύσασθαι διαμαρτάνων ἵνα παύσῃ, μηδὲ σὺ τὸν ἐπὶ τῷ μιαρῷ τοῦ τρόπου κακοδοξίας. τὸ μὲν γὰρ ἐμόν, μιᾶς ἔργον ἡδονῆς. τὸ δὲ σόν, κοινὸν εἰς διαβολὴν τῶν ἀνδρῶν πάντων αἰτίας.

Ἰουλίᾳ σεβαστῇ.

Οὐδὲ ὁ θεσπέσιος πλάτων, τοῖς σοφισταῖς ἐβάσκηνε καὶ σφόδρα ἐνίοις δοκεῖ τοῦτο. ἀλλὰ φιλοτίμως μὲν πρὸς αὐτοὺς εἶχεν ἐπειδὴ διεφοίτων θέλγοντες μικράς τε καὶ μείζους πόλεις, τὸν ὀρφέως καὶ θαμύρου τρόπον. τοῦ δὲ βασκαίνειν ἀπεῖχε τοσοῦτον, ὅσον φιλοτιμία φθόνου. φθόνος μὲν γὰρ τρέφει τὰς μοχθηρὰς φύσεις. φιλοτιμία δὲ τὰς λαμπρὰς ἐγείρει. καὶ βασκαίνει μέν τις τὰ μὴ ἑαυτῷ ἐφικτά. ἃ δὲ ἄμεινον ἢ μὴ χεῖρον διαθήσεται, φιλοτιμεῖται πρὸς ταῦτα. ὁ γοῦν πλάτων καὶ εἰς τὰς ἰδέας τῶν σοφιστῶν ἵεται. καὶ οὔτε τῷ γοργίᾳ παρίησι τὸ ἑαυτοῦ ἄμεινον γοργιάζειν, πολλά τε κατὰ τὴν ἱππίου καὶ πρωταγόρου ἠχὼ φθέγγεται. ζηλωταὶ δὲ ἐγένοντο, ἄλλοι μὲν ἄλλων. καὶ γὰρ δὴ καὶ ὁ τοῦ γρύλλου φιλοτιμεῖται πρὸς τὸν τοῦ προδίκου ἡρακλέα. ὁπότε ὁ πρόδικος τὴν κακίαν καὶ τὴν ἀρετὴν ἄγει παρὰ τὸν ἡρακλέα, καλούσας αὐτὸν εἰς βίου αἵρεσιν. γοργίου δὲ θαυμασταὶ ἦσαν ἄριστοί

Aristobulo.

Amantem tolerare modestius est quàm omnino non amari. Nã & in bellicis rebus viri sũt, non qui nullum omnino vulnus accipiunt, sed qui victoriam vulneribus consequuntur.

Athenaidi.

Amanti nihil largiri, Lysiæ opinio. Amanti verò donare, probatur Platoni. Tu & amanti & non amanti. Hoc autem nemo sapiens, sed Laïs vt opinor laudasset.

Epicteto.

Time populum apud quem multùm potes.

Charitoni.

Scias Græcos tuarum orationum memoriã retenturos, cùm tu è vita excesseris. Qui verò nihil sunt, cùm sunt, qui putas hi futuri sunt, cùm nõ ampliùs sunt.

Nestori.

Misi tibi ficus vernas. Miraberis in iis aut quòd iam sunt, aut quòd adhuc sunt.

Diodoro.

Mala punica Erythræ plantant, ferentes liquorem potabilem, quemadmodum botri bene crescentes. Decem ex his decerptas tibi misi. Vtere eis, vescens vt vino, inebriatus vt cibo.

Philamoni.

Tragœdum Dioclem, si iam tibi notus est, procul dubio laudas. Sin ignotus, in laudatorum numero scribe. Et ita te erga illum præbe vt par est, qui aut persuasus sit, aut non diffidat.

Deliciis suis.

Et tu ita malus es, vt nullius alterius miserearis, & ego ita infortunatus, vt à nullo alio consequar misericordiam. Et prorsus mihi grata est infœlicitas, & sine fine. Repulsã pati volo vt tu quoq; sine fine ob immane & scelestũ ingeniũ prauus videaris. Meum enim, vnam tantummodo voluptatẽ adfert, Tuum verò commune ad calumniam omnium hominum criminationis.

Iuliæ Augustatæ.

Neque diuinus Plato, Sophistis inuidit, & hoc omnino quibusdam persuasum est, sed idcirco æmulatorium in illos animum gessit, quod obambulabant, & magnas paruásque ciuitates pariter demulcebant, ad Orphei ac Thamyri modum. Vt inuideret autem tantùm abfuit, quantùm æmulatio ab inuidia. Nam inuidia malitiosos ac peruersos animos nutrit. Æmulatio verò splendidos excitat. Et inuidet quispiam his quæ ipse consequi nõ potest. Quibus verò melior aut peior reddatur, hæc æmulatur. Plato igitur & Ideas Sophistarum probauit, ac neque Gorgiæ permittit suam præstantiam in Gorgissando, & multa secũdum Hippiæ ac Protagoræ Echo disserit. Æmulatores autem fuerunt alij quidem aliorum. Nam & Gryllides æmulatur Herculem Prodici, cùm Prodicus vitium & virtutem ducit ad Herculẽ vocãtia eũ ad vitæ institutũ. Gorgiæ verò admiratores extiterunt præstãtissimi ac plu-

ac plurimi. Primùm quidem Græci qui fuerunt in Thessalia, apud quos oratoriæ artes professioni Gorgiasmi nomen vididerunt. Deinde vniuersa Græcia apud quos ludis Olympiacis orationes habuit contra Barbaros, è templi carceribus. Dicitur etiam Aspasia Milesia Periclis linguam, ad Gorgiæ imitationem exercuisse. Critiam verò & Thucididem non clam est magnitudinem animi ac supercilium ab eo accepisse. Transtulerunt autem ad propria, alter ad linguæ promptitudinem, alter ad robur. Et Æschynes à Socrate profectus, quem tu nuper laudibus maximis ornabas, vt non obscurè dialogos castigantem, non veritus est in oratione quam de Thargelia scripsit Gorgiam imitari. Dicit enim alibi in hunc modum. Thargelia profecta in Thessaliam, versabatur cum Antiocho Thessalo qui Thessalis omnibus imperabat. Productiones autem & contentiones orationum Gorgiæ multis in locis in vsu erant, maximè verò in versificatorũ circulo. Persuade igitur tu etiam ô regina confidẽtiorem Græcis Plutarchum, ne sophistis irascatur, neque Gorgiæ vituperationem suscipiat. Sin non persuades tu pro tua sapiẽtia ac industria, scis quo nomine sit talis appellandus. Ego cùm dicere possim, non dico.

Delicijs suis.

Amatorij poëtæ iucundam præbent auditionẽ etiam senioribus. Ducunt enim eos ad cogitationem amandi, quasi repubescentes. Ne verò te putes hac auscultatione non indigere. Nam eiusmodi poëtarum consuetudo aut non in obliuionem rerum Venerearum adducent, aut in memoriam reuocabunt.

Epicteto.

QVi initiati sunt sacris Rheæ, audito organorum sono, furore corripiuntur. Sed illa quidẽ Cymbalis & fistula efficiuntur. Te verò sic terrent Athenienses cùm plausus edunt, vt obliuiscaris quis sis aut quibus parentibus ortus.

Cleophonti & Gaio.

DE quibus scripsistis, partim iã facta sunt, partim continuò efficiuntur. Ego enim Lemnius cum sim, etiam Imbrum patriam meam iudico cõiungens beneuolentia sibi inuicem insulas, & meipsum vtrísque.

Heretiano.

POëtica gens multi & plures quàm apum examina. Pascunt autem hos quidem prata, illos verò domus & vrbes. Et conuiuantur hæ quidem fauis, illi verò splendido obsoniorum apparatu. Quidam etiam poëtæ pemmatis vescuntur. Hos putemus amatoriorum poëtas, de quorum numero vnus est & Celsus hic, qui suam ipsius vitam scriptis mandauit, quemadmodum bonæ cicadæ. Vt autem non rore sed cibis alatur, credo tibi curæ fore.

Antonino.

CIconiæ deuastatas vrbes non inuolant, præteritũ cladis fragorem fugientes. Tu verò domũ habitas, quam ipse diripuisti. Et diis in ea litas quasi inhabitantibus, aut existentibus quidem, oblitis verò, quòd & ipsorum possessionem tenes.

τε καὶ πλεῖσοι πρῶτον μὲν οἱ κατὰ θετταλίαν ἕλληνες, παρ' οἷς τὸ ῥητορεύειν γοργιάζειν ἐπωνυμίαν ἔσχεν. εἶτα τὸ ξύμπαν ἑλληνικὸν, ἐν οἷς ὀλυμπιάσι διελέχθη κατὰ τῶν βαρβάρων ἀπὸ τοῦ τοῦ νεὼ βαλβίδος. λέγεται δὲ καὶ ἀσπασία, ἡ μιλησία τὴν τοῦ περικλέους γλῶτταν, καθ' τὸν γοργίαν θῆξαι. κριτίας δὲ καὶ θουκιδίδης οὐκ ἀγνοοῦνται τὸ μεγαλόγνωμον καὶ τὴν ὀφρὺν παρ' αὐτοῦ κεκτημένοι. μεταποιοῦντες δὲ αὐτὸ εἰς τὸ οἰκεῖον, ὁ μὲν ὑπ' εὐγλωττίας, ὁ δ' αὖ ὑπὸ ῥώμης. καὶ αἰσχίνης δὲ ὁ ἀπὸ τοῦ σωκράτους ὑπὲρ οὗ πρώην ἐσπούδαζες ὡς οὐκ ἀφανῶς τοὺς διαλόγους κολάζοντος, οὐκ ὤκνει γοργιάζειν ἐν τῷ περὶ τῆς θαργηλίας λόγῳ. φησὶ γάρ που ὧδε. θαργηλία ἐλθοῦσα εἰς θετταλίαν, ξυνῆν ἀντιόχῳ θετταλῷ βασιλεύοντι, πάντων θετταλῶν. αἱ δὲ ἀποστάσεις εἴτε προσβολαὶ τῶν λόγων γοργίου ἐπεχωρίαζον πολλαχοῦ μὲν, μάλιστα δὲ ἐν τῷ τῶν ἐποποιῶν κύκλῳ. πεῖθε δὴ καὶ σὺ ὦ βασίλεια τὸν θαρσαλεώτερον τοῦ ἑλληνικοῦ πλούταρχον μὴ ἄχθεσθαι τοῖς σοφισταῖς. μηδὲ εἰς διαβολὰς καθίστασθαι τοῦ γοργίου. εἰ δὲ οὐ πείθεις, σὺ μὲν οἷα που σοφία καὶ μῆτις, οἶσθα τί χρὴ ὀνομάζεσθαι τὸν τοιόνδε. ἐγὼ δὲ εἰπεῖν ἔχων, οὐκ ἔχω.

Μειρακίῳ.

ΟΙ ἐρωτικοὶ τῶν ποιητῶν ἀγαθὴ ἀκρόασις καὶ πρεσβύταις. ἄγουσι γὰρ αὐτοὺς ἐς ἔννοιαν τοῦ ἐρᾶν, ὥσπερ ἀνηβηκότας. μὴ δὴ νόμιζε σεαυτὸν ὑπερήμερον τῆς τούτων ἀκροάσεως. ἡ γὰρ ξυνουσία τῶν τοιῶνδε ποιητῶν, ἢ οὐκ ἐπιλήσεται ἀφροδισίων ἢ ἀναμνήσει.

Επικτήτῳ.

ΟΙ τελούμενοι τῇ ῥέᾳ μαίνονται πληγέντες τὰ ὦτα κτύποις ὀργάνων. ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν, κυμβάλων καὶ αὐλοῦ ἔργα. σὲ δὲ οὕτως ἐκπλήττουσιν ἀθηναῖοι κροτοῦντες, ὡς ἐκλανθάνεσθαι τίς εἶ καὶ τίνων γέγονας.

Κλεοφῶντι, καὶ Γαΐῳ.

ΥΠὲρ ὧν ἐπέσταλται, τὰ μὲν ἤδη γέγονε. τὰ δὲ αὐτίκα ἔσται. ἐγὼ γὰρ λήμνιος ὢν, πατρίδα ἐμαυτοῦ καὶ τὴν ἴμβρον νομίζω. συνάπτων εὐνοίᾳ καὶ τὰς νήσους ἀλλήλαις. καὶ ἐμαυτὸν ἀμφοτέραις.

Αἱρετιανῷ.

ΤΟ ποιητικὸν ἔθνος πολλοὶ καὶ πλείους ἢ οἱ τῶν μελιττῶν ἑσμοί. βόσκουσι δὲ τοὺς μὲν, λειμῶνες. τοὺς δὲ, οἰκίαι καὶ πόλεις. ἀνθεστιῶσί τε οἱ μὲν κηρίοις. οἱ δὲ ὀψοποιΐα λαμπρᾷ. εἰσὶ δὲ τῶν ποιητῶν οἱ καὶ τραγήμασιν ἑστιῶντες. τούτοις δὲ ἡγώμεθα τοὺς τῶν ἐρωτικῶν ποιητάς. ὧν εἷς καὶ Κέλσος οὗτος ᾠδαῖς παραδεδωκὼς τὸν ἑαυτοῦ βίον ὥσπερ οἱ χρηστοὶ τέττιγες. ὡς δ' ἂν μὴ δρόσῳ, ἀλλὰ σιτίοις τραφείη, πεπίστευκά σοι μελήσειν.

Αντωνίνῳ.

ΟΙ πελαργοὶ τὰς πεπορθημένας πόλεις οὐκ ἐσπέτονται κακῶν πεπαυμένων ἠχὼ φεύγοντες. σὺ δὲ οἰκίαν οἰκεῖς, ἣν αὐτὸς ἐπόρθησας. καὶ θεοῖς τοῖς ἐν αὐτῇ θύεις ὥσπερ οἰκοῦσιν, ἢ οὖσι μὲν, ἐκλελησμένοις δὲ ὅτι καὶ τὰ ἐκείνων ἔχεις.

Μειρακίῳ.

ΧΑῖρε κἂν μὴ θέλῃς. χαῖρε κἂν μὴ γράφῃς. ἄλλοις καλὲ. ἐμοὶ δὲ ὑπερήφανε. οὐκ ἦσθα συγκείμενος ἐξ ἀέρος. καὶ τ᾽, ὅσα τούτοις κίρναται. ἀλλὰ ἐξ ἀδάμαντος καὶ πέτρας καὶ στυγός. ταχέως σε θεασαίμην γενειῶντα καὶ παρ᾽ ἀλλοτρίαις θύραις κείμενον. ναὶ ἔρως. ναὶ νέμεσις ὀξεῖς θεοὶ καὶ στρεφόμενοι.

Γυναικί.

Η Δανάη χρυσὸν ἐλάμβανεν. ἡ λήδα ὄρνιθας. ἡ εὐρώπη τὰ ἐξ ἀγέλης. ἡ ἀντιόπη ὅσα ὄρεια. ἡ ἀμυμώνη τὰ ἐν θαλάττῃ. οἱ δὲ ποιηταὶ τὰ δῶρα μύθοις ἐποίησαν παράγοντες τὴν ἀλήθειαν ψυχαγωγίᾳ ψευσμάτων. λάβε λάβε καὶ σύ, τὸν ἀκκισμὸν ἀφελοῦσα τοῦ σώφρονος. ἵνα κἀγὼ ζεὺς γένωμαι καὶ ποσειδῶν διδοὺς μὲν, ἃ θέλεις. ἃ δὲ θέλω, λαμβάνων.

Τῇ αὐτῇ.

Ο Μῶμος τ᾽ μὲν ἄλλαν οὐδὲν ἔφη τ᾽ ἀφροδίτης αἰτιάσασθαι. τί γὰρ ἂν καὶ ἐμέμψατο. ἓν δὲ μόνον δυσχεραίνειν ἔφη ὅτι τρύζοι αὐτῆς τὸ ὑπόδημα καὶ λίαν εἴη λάλον. καὶ τῷ ψόφῳ ὀχληρόν. εἰ δὲ ἀνυπόδητος ἐβάδιζεν ὥσπερ ἀνέσχεν ἐκ τ᾽ θαλάττης, οὐκ ἂν ποτὲ εὐπορῆσαι σκωμμάτων οὐδὲ κωμῳδίας ὁ ἀλιτήριος. καί μοι δοκεῖ μηδὲ, μοιχευομένη διὰ τοῦτο μόνον λαθεῖν. ὅτι πάντα ὁ ἥφαιστος ἔγνω τὰ κεκρυμμένα τοῦ σανδαλίου διαβάλλοντος. ταῦτα μὲν ἡμῖν ὁ μῦθος. σὺ δὲ καὶ τ᾽ ἀφροδίτης ἔοικας βουλεύεσθαι ἄμεινον χρωμένη τοῖς ποσὶν ὡς ἐτάχθης καὶ φεύγουσα τοῦ μώμου τὰ ἐγκλήματα. ὦ ἄδετοι πόδες. ὦ κάλλος ἐλεύθερον. ὦ τρισευδαίμων ἐγὼ καὶ μακάριος ἐὰν πατήσητέ με.

Μειρακίῳ ἀνυποδήτῳ.

ΜΑλακώτερον διετέθης ὑπὸ τοῦ σανδαλίου. θλίβει σε ὡς πέπεισμαι. δειναὶ γὰρ δακεῖν σάρκας ἁπαλὰς αἱ τῶν δερμάτων καινότητες. διὰ τοῦτο ὁ ἀσκληπιὸς, τὰ μὲν ἐκ πολέμου καὶ θήρας τραύματα, ἰᾶτο ῥαδίως. ταῦτα δὲ εἴα διὰ τὸ ἑκούσιον ἀνοίᾳ μᾶλλον ἢ ἐπηρείᾳ δαίμονος γινόμενα. τί οὖν οὐκ ἀνυπόδητος βαδίζεις. τί δὲ τῇ γῇ φθονεῖς. λαυτία καὶ σανδάλια καὶ κρηπῖδες καὶ πέδιλα, νοσούντων εἰσὶ φορήματα ἢ γερόντων. τ᾽ γοῦν φιλοκτήτην ἐν τούτοις γράφουσι τοῖς ἐρύμασιν ὡς χωλὸν καὶ νοσοῦντα. τ᾽ δὲ ἐκ σινώπης φιλόσοφον καὶ τ᾽ θηβαῖον κράτητα καὶ τ᾽ αἴαντα καὶ τ᾽ ἀχιλλέα ἀνυποδήτους καὶ τ᾽ ἰάσονα ἐξ ἡμισείας. λέγεται γὰρ ὡς τ᾽ ἄναυρον διαβαίνοντος αὐτοῦ τ᾽ ποταμὸν, ἐνεσχέθη κρηπὶς τῷ ῥεύματι εἰς ἀντίληψιν τ᾽ ἰλύος γινομένης. καὶ ὁ ἰάσων οὕτως ἠλευθέρωτο τῶν ποδῶν τ᾽ ἕτερον. τύχῃ τὸ δέον διδαχθείς, οὐ γνώμῃ ἑλόμενος. καὶ ἀπῄει καλῶς σεσυλημένος μηδενὶ τῷ μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ ποδός. μὴ φοβηθῇς. δέξεταί τὴν βάσιν ἡ κόνις ὡς πόα. καὶ τὸ ἴχνος προσκυνήσομεν πάντες. ὦ ῥυθμοὶ ποδῶν φιλτάτων. ὦ καινὰ ἄνθη. ὦ γῆς φυτά. ὦ φίλημα ἐῤῥωμένον.

Delitiis suis.

SAlue etiamsi nobis, salue etiamsi non scribas, aliis formosè, mihi superbè. Non ex aere compositus ex iis quæcunque his miscentur, sed ex Adamante & saxo, ac Stygε, statim videam te barbescentem, & ad alienas ianuas iacentem. Certè Amor & Vltio celeres dij sunt & volubiles.

Vxori.

DAnaë aurum accepit, Leda aues, Europa munus de grege, Antiope montanum, & Amymone marinum. Poëtæ verò dona in fabulas redegerunt, subducentes veritatem iucunditate commentorum. Cape cape tu quoque tergiuersationē omnem à modesto ablatam, vt & ego Iuppiter fiam ac Neptunus dando quæ cupis, quæ verò cupio, accipiendo.

Eidem.

MOmus aliud quidem nihil se in Venere aiebat repræhendere. Quid enim quereretur? Vnum verò dicebat se indignè ferre, quòd strideret eius calceamentum, & nimis esset streperū, atque sonitu molestum. Sin nudis pedibus ingrederetur, quemadmodum orta est è mari, nihil haberet scommatum, neque conuitij sceleratus. Et mihi videtur ne mœchata quidem ob id solùm latere potuisse, quod omnia Vulcanus cognoscebat occulta, sandalio diferente. Hactenus nobis fabula. Tu verò prudentius cōsilium Venere cepisse, videris, quæ vtaris pedibus vt constitisti & Momi criminationes effugias. O Laxi pedes. O pulchritudo formæ liberalis. O ter fœlix ego & beatus si me calcaueritis.

Adolescenti in Delicius habito incalceato.

IN morbum incidisti propter sandalium. Atterit te vt credo. Plurimùm enim mordent carnes teneras nouitia coria. Idcirco Asclepius vulnera in bello & venatione accepta minore negotio sanabat. Hæc verò missa faciebat quæ vltrò stoliditate & incogitantia magis, quàm ira dæmonis accidissent. Quin igitur sine calceis ambulas? Quid verò terræ succenses. Lautia, Sandalia, Crepidę, & pedila sunt ægrotantium gestamenta vel senum. Itaque Philoctetem in his pingunt munitionibus, vt claudum atque ægrum. Sinopensem verò philosophū & Cratetem Thebanum & Aiacem & Achillem excalceatos, & Iasonem dimidia parte. Fertur enim cùm Anaurum fluuium transiret, implicatam esse crepidam in fluxu, resistente luto ac cœno, atque sic Iason alterum pedem in libertatem asseruit, doctus à fortuna quid fieri oporteret, non animi arbitrio diligens, & discessit egregiè, nulla re læsus quæ inter terram & pedem interesset. Ne metuas. Accipi & gressum puluis, perinde atque herba, & vestigium omnes adorabimus. O Rhythmi pedum charissimorum, ô noui flores, ô plantæ telluris, ô forte ac validum osculum.

Γυναικὶ καπηλίδι.

ΠΑντα με αἱρεῖ τὰ σά. καὶ ὁ λινοῦς χιτὼν ὡς ὁ τῆς ἴσιδος καὶ τὸ καπηλεῖον ὡς ἀφροδίσιον.

Mulieri Cauponatrici.

OMnia me tua mouēt, & stimulāt linea tunica, quemadmodū Isidis & caupona, quasi taberna

Venerea

atque pocula, vt Iunonis oculi, ac vinum quemadmodum flos, triúmque digitorum coniunctiones, in quibus poculum cõsistit, quemadmodum foliorum in rosis productiones, atque ego metuo ne cadat, at illud constat firmiter vt gnomon fixus, & digitis innascitur. Quòd si etiam præsorbeas nonnunquam omne quod reliquum est fit calidius spiritu, & suauius nectare. Descendit igitur ad guttur expeditis viis, quasi non vino temperatum, sed osculis.

Eidem.

EVitro quidem pocula constant. At tuæ manus in argentum atque aurum illa conuertunt, vt his etiam delicatus aspectus à tuis oculis accedat. Sed his quidem inanimis & immota est pelluciditas, non aliter quàm aquis stantibus. Quæ verò ante faciem sunt pocula cùm alia mollitie videntur oblectationem adferre, tum præcipuè osculorum intellectione. Quamobrem illa quidem depone & sine valeant, non tam ob alia, quàm ob metum periculosæ materiæ. Mihi verò solis propina oculis, quibus Iuppiter etiam degustatis, formosum atque prçstantem forma pincernam constituit. Quòd si vis, noli vinum consumere: solam verò aquam infundens, & labris attingens, imple poculum osculis, & præbe rogantibus. Nemo enim tam ab amore est abhorrens, qui requirat ampliùs Bacchi gratiam, post Veneris vites.

Eidem.

OCuli tui lucidiores sunt poculis, vt possim per ipsos etiam mentem aspicere. Maxillarum verò rubor, superat ipsius vini colorem pulchritudine. Linea autem hæc tunicella, resplendet maxillis. Labra tincta sunt rosarum sanguine. Atque mihi videris aquá ferre quasi è fontibus oculis, & ob eam caussam de Nympharum cœtu vná esse. Quot festinantes ad te sistis? quot accurrẽtes tenes? Quot cùm loqui cœpisti, vocas? Ego quamprimum te aspiciam, sitio, & vel inuitus consistere cogor.

Deliciis suis.

NEque Menandri Polemon elegans adolescẽtulus rasit, sed iratus aduersus captiuum amasiam hoc ausus est. quam ne ipse quidem rasisse se moderatè tulit. Lachrymatur itaque prostratus, & pænitudo eum cædis capillorum incessit. Ephæbo autem pepercit etiam drama. Tu verò nescio, quid passus, tuo ipsius capiti ô homicida, bellum intulisti. Quid opus erat gladiis aduersus crines? Quid verò spontaneis ac multis vulneribus? Qualem æstatẽ excidisti? Ne poëtæ quidem te instituere potuerunt qui Euphorbos & Menelaos introducunt comatos, & vniuersum Achiuorum excercitum? Et si quis eis pulcher ex fluuiis, comas gestat. Quemad modũ n. aurũ Anathema & argentũ, sic etiã crines comati. Barbari armis, Grçci galeis, oculi palpebris, naues velis, terra mõtibus, montes saltibus, mare insulis, tauri cornibus, fluuij tẽpibus, vrbes mœniis. Formidabilior etiã Leo, hirsut⁹, & equ⁹ iubis fret⁹,

καὶ τὰ ἐκπώματα ὡς ἥρας ὄμματα. καὶ ὁ οἶνος ὡς ἄνθος καὶ τῶν τριῶν δακτύλων αἱ συνθέσεις, ἐφ᾽ ὧν ὀχεῖται τὸ ποτήριον. ὥσπερ αἱ τῶν φύλλων τῶν ἐν τοῖς ῥόδοις ἐκβολαί: κἀγὼ μὲν, φοβοῦμαι μὴ πέσῃ· τὸ δὲ, ἕστηκεν ὀχυρῶς ὡς γνώμων ἐρηρεισμένον. καὶ τοῖς δακτύλοις συμπέφυκεν. εἰ δὲ καὶ ἀποπίοις ποτὲ, πᾶν τὸ καταλειπόμενον γίνεται θερμότερον τῷ ἄσθματι. ἥδιον δὲ καὶ τοῦ νέκταρος. κάτεισι γοῦν ἐπὶ τὴν φάρυγγα ἀκωλύτοις ὁδοῖς. ὥσπερ οὐκ οἴνῳ κεκραμένον ἀλλὰ φιλήμασιν.

Τῇ αὐτῇ.

ΕΞ ὑέλου μὲν τὰ ἐκπώματα· αἱ δὲ σαὶ χεῖρες, ἄργυρον αὐτὰ ποιοῦσι καὶ χρυσόν. ὡς καὶ τούτοις τὸ βλέπειν ὑγρῶς παρὰ τῶν σῶν ὀμμάτων εἶναι. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἄψυχον καὶ ἀκίνητον τὸ διειδὲς καθάπερ τῶν ὑδάτων τοῖς ἑστηκόσι. τὰ δὲ ἐν τοῖς προσώποις ἐκπώματα, τῇ τε ἄλλῃ ὑγρότητι εὐφραίνειν ἔοικε καὶ τῇ συνέσει τῶν φιλημάτων. ὥστ᾽ ἐκεῖνα μὲν κατάθου καὶ χαίρειν ἔα· τά τε ἄλλα, καὶ διὰ τὸν ἐν τῷ σφαλερῷ τῆς ὕλης φόβον. ἐμοὶ δὲ μόνοις πρόπινε τοῖς ὄμμασιν. ὧν καὶ ὁ Ζεὺς γευσάμενος, καλὸν οἰνοχόον παρεστήσατο. εἰ δὲ βούλει, τὸν μὲν οἶνον μὴ παράπολυε· μόνου δὲ ἐμβάλλουσα ὕδατος, καὶ τοῖς χείλεσι προσφέρουσα, πλήρου φιλημάτων τὸ ἔκπωμα. καὶ δίδου τοῖς δεομένοις. ἔστι γὰρ οὐδεὶς ἀνέραστος οὕτως, ὡς ποθεῖν ἔτι τὴν διονύσου χάριν μετὰ τὰς ἀφροδίτης ἀμπέλους.

Τῇ αὐτῇ.

ΤΑ μὲν ὄμματά σου διαυγέστερα τῶν ἐκπωμάτων. ὡς δύνασθαι δι᾽ αὐτῶν καὶ τὴν ψυχὴν ἰδεῖν. τὸ δὲ τῶν παρειῶν ἐρύθημα, εὔχρουν ὑπὲρ αὐτὸν τὸν οἶνον. τὸ δὲ λινοῦν τοῦτο χιτώνιον ἀντιλάμπει ταῖς παρειαῖς· τὰ δὲ χείλη βέβαπται τῷ τῶν ῥόδων αἵματι. κἀμοὶ δοκεῖς τὸ ὕδωρ φέρειν ὡς ἀπὸ πηγῶν τῶν ὀμμάτων· καὶ διὰ τοῦτο εἶναι νυμφῶν μία. πόσους ἱστᾷς ἐπειγομένους. πόσους κατέχεις παρατρέχοντας. πόσους φθεγξαμένη, καλεῖς· ἐγὼ πρῶτος ἐπειδὰν ἴδω σε διψῶ. καὶ ἵσταμαι μὴ θέλων.

Μειρακίῳ.

ΟΥδὲ ὁ τοῦ μενάνδρου πολέμων καλὸν μειράκιον περιέκειρεν. ἀλλ᾽ αἰχμαλώτου μὲν ἐρωμένης κατετόλμησεν ὀργισθείς. ἣν οὐδὲ αὐτὸς ἀποκείρας ἠνέσχετο· κλαίει γοῦν καταπεσών. καὶ μεταγινώσκει τῷ φόνῳ τῶν τριχῶν. ἐφήβου δὲ ἄρα ἐφείσατο καὶ τὸ δρᾶμα. σὺ δὲ οὐκ οἶδα τί παθὼν, σεαυτῷ πεπολέμηκας ὦ ἀνδροφόνε τῆς κεφαλῆς. τί ἔδει μαχαιρῶν ἐπὶ τὰς τρίχας· τί δὲ ἑκουσίων καὶ πολλῶν τραυμάτων. οἷον θέρος ἐξέκοψας· οὐδὲ οἱ ποιηταί σε ἐπαίδευσαν τοὺς εὐφόρβους καὶ τοὺς μενελάους εἰσάγοντες κομήτας καὶ ὅλον τὸ τῶν ἀχαιῶν στρατόπεδον; καὶ εἴτις αὐτοῖς καλὸς ποταμῶν, κομᾷ. ὡς γὰρ χρυσὸς ἀνάθημα καὶ ἄργυρος, οὕτω καὶ τρίχες κομῶσαι· οἱ μὲν βάρβαροι, ὅπλοις. οἱ ἕλληνες, κράνεσιν. οἱ ὀφθαλμοὶ βλεφάροις. αἱ δὲ νῆες, ἱστίοις. ἡ δὲ γῆ ὄρεσι. τὰ δὲ ὄρη νάπαις. ἡ δὲ θάλασσα νήσοις. οἱ δὲ ταῦροι, κέρασιν· οἱ δὲ ποταμοὶ, τέμπεσιν. αἱ πόλεις, τείχεσιν. φοβερώτερος καὶ λέων, ὁ λάσιος. καὶ ἵππος ὁ ἤδη τῇ χαίτῃ πεπιστευκώς.

καὶ ἀλεκτρυὼν μαχιμώτερος, ὁ τὰ κάλλαια ἐγηγερκώς. τιμῶσι δὲ οἱ σοφοὶ καὶ τῶν ἀστέρων τοὺς κομήτας. καὶ τῶν ἱερέων τοὺς ἀνέτους ταῖς κόμαις. καὶ τῶν θεῶν ἄλλον ἄλλως τὸν ποσειδῶνα, ὡς κυανοχαίτην· τὸν ἀπόλλω ὡς ἀκερσεκόμην. τὸν πᾶνα, ὡς δασύν. τὴν ἶσιν ὡς λυσίκομον. τὸν διόνυσον, ὡς μετὰ τῶν τριχῶν καὶ τοῖς κιττοῖς κομῶντα. ἀφροδίτη δὲ οὐδὲ πενθοῦσα ἀπεκείρατο. Ἔρρωσο.

ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Ἔρωτι καὶ Μειρακίῳ.

ΟΙ λακεδαιμόνιοι, φοινικοβαφεῖς ἐνεδύοντο θώρακας ἢ ἵνα ἐκπλήττωσι τοὺς πολεμίους, τῷ φοβερῷ τῆς χροίας, ἢ ἵνα ἀγνοῶσι τὸ αἷμα τῇ κοινωνίᾳ τῆς βαφῆς. ὑμᾶς δὲ δεῖ τοὺς καλοὺς, μόνοις ῥόδοις ὁπλίζεσθαι. καὶ ταύτην λαμβάνειν παρὰ τῶν ἐραστῶν τὴν πανοπλίαν. ὑάκινθος μὲν οὖν λευκῷ μειρακίῳ πρέπει, νάρκισσος δὲ μέλανι. ῥόδον δὲ, πᾶσιν. ὡς καὶ μειράκιον παλαιὸν, καὶ ἄνθος. καὶ φάρμακον καὶ μύρον. ταῦτα Ἀγχίσην ἔπεισε. ταῦτα ἄρη ἀπέλυσε. ταῦτα ἄδωνιν ἐλθεῖν ὑπέμνησεν. αὗται ἦρος κόμαι· ταῦτα γῆς ἀστραπαί· ταῦτα ἔρωτος αἱ λαμπάδες.

Γυναικί.

ΕΙ κἀμὲ φεύγεις, ἀλλ᾽ ὑπόδεξαι κἂν τὰ ῥόδα ἀντ᾽ ἐμοῦ. καί σου δέομαι μὴ στεφανοῦσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ κοιμηθῆναι ἐπ᾽ αὐτῶν. καὶ γάρ ἐστιν ἰδεῖν μὲν καλά. οἵαν τὸ πῦρ ἔχει τὴν ἀκμήν. ἅψασθαι δὲ μαλακά, καὶ πάσης στρωμνῆς ἁπαλώτερα. ὑπὲρ τὸν βαβυλώνιον κόκκον καὶ τὴν τυρίαν πορφύραν. καὶ γὰρ εἰ σπουδαῖα ἐκεῖνα, ἀλλ᾽ οὐ πνεῖ καλόν. ἐνετειλάμην αὐτοῖς καὶ τῆς δειρῆς σου φιλῆσαι καὶ τοῖς μαστοῖς ἐπελθεῖν, καὶ ἀνδρίσασθαι ἂν ἀφῇς. καὶ οἶδα ὅτι ἀκούσεται. ὦ μακάρια οἵαν γυναῖκα περιβάλλειν μέλλετε. ἀλλὰ δεήθητε αὐτῆς ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ πρεσβεύσατε καὶ πείσατε. ἐὰν δὲ παρακούῃ, κατακαύσατε.

Μειρακίῳ.

ΤΑ ῥόδα ὥσπερ πτεροῖς τοῖς φύλλοις ἐποχούμενα, ἐλθεῖν παρὰ σὲ σπουδὴν ἐποιήσατο. ὑπόδεξαι αὐτὰ εὐμενῶς. ὡς ἀδώνιδος ὑπομνήματα, ἢ ὡς ἀφροδίτης βαφὴν, ἢ ὡς γῆς ὄμματα. ἀθλητῇ μὲν οὖν, κότινος πρέπει. βασιλεῖ μεγάλῳ πορθητῇ, τιάρα. καὶ στρατιώτῃ, λόφος. καλῷ δὲ μειρακίῳ ῥόδα· καὶ διὰ συγγένειαν τῆς εὐωδίας. καὶ διὰ τὸ οἰκεῖον τῆς χροιᾶς.

Γυναικί.

ΠΕπομφά σοι στέφανον ῥόδων. οὐ σὲ τιμῶν καὶ τοῦτο μὲν γὰρ. ἀλλ᾽ αὐτοῖς τι χαριζόμενος τοῖς ῥόδοις ἵνα μὴ μαρανθῇ.

Μειρακίῳ.

ΕΥ πεποίηκας καὶ στρωμνῇ, χρησάμενος τοῖς ῥόδοις. ἡ γὰρ πρὸς τὰ πεμφθέντα ἡδονὴ σημεῖον μέγα τῆς πρὸς τὸν πέμψαντα τιμῆς· ὥστε κἀγώ σου δι᾽ αὐτῶν ἡψάμην, καὶ γάρ ἐστιν ἐρωτικὰ καὶ πανοῦργα. καὶ κάλλει χρῆσθαι εἰδότα. δέδοικα δὲ μὴ οὐδ᾽ ἡσυχίαν ἤγαγον. ἀλλ᾽ ἐνώχλεισοι καθεύδοντι ὥσπερ τῇ δανάῃ ὁ χρυσός. εἰ δὲ βούλει τι φίλῳ χαρίζεσθαι, τὰ λείψανα αὐτῶν ἀντίπεμψον. μηκέτι πνέοντα ῥόδων μόνον, ἀλλὰ καὶ σοῦ.

& gallus pugnacior barba præditus. Venerantur etiam ſapientes ex aſtris cometas, & ſacerdotes comis ornatos, & ex diis alium aliter Neptunum, nigriconium, Apollinem intonſum, Pana Hirſutum, Iſin ſoluta coma, Bacchum cum multis crinibus etiam hedera comatum. Venus autem ne tum quidem raſit, cùm eſſet in luctu ac ſqualore. Vale.

PHILOSTRATI EPISTOLÆ.

Amori & Deliciis.

LAcedæmonij rubris induebantur thoracibus, aut vt formidinē hoſtib. incuterēt, coloris terriculamēto, aut vt ſanguinem nō agnoſcerent, tincturæ vnitate prohibente. Vos autem formoſos oportet ſolis roſis armari, & hanc ab amatoribus accipere armaturam. Hyacinthus igitur candido adoleſcentulo, narciſſus nigro conuenit, roſa verò omnibus. Nam & adoleſcentulus vetuſtus & flos, & pharmacum & vnguentum. Hęc Anchiſen perſuaſerunt, Hæc Martem ſoluerunt. Hæc Adonin venire admonuerunt. Hæ ſunt veris comæ. Hæc terræ fulgura. Hæc amoris lampades.

Vxori.

SI etiam me fugis, at roſas pro me ſuſcipe. Et te precor, vt non ſolùm coroneris, verumetiā ſomnū in his capias. Etenim ſunt aſpectu pulchræ, ſplendorem habent perinde vt ignis. Attractu verò molles, & omni ſtragulo teneriores Babylonium etiam coccum excellunt, & Tyriam purpuram. Nā tametſi ſunt in magno precio illa, non tamen lepidè fragrant. Mandaui eis vt etiam de collo tuo ſuauia ſumant & mammillas contrectent, & mariti partes agāt ſi permittas. Et ſcio quòd audituræ ſunt. O beatæ qualem fœminam eſtis complexuræ. Sed rogate illam meo nomine & obſecrate atque perſuadete. Sin audire noluerit, comburite.

Deliciis.

ROſæ quaſi alis ita foliis volitantia, vt ad te venirent, diligentiam adhibuerunt. Suſcipe eas benigniter, vt Adonis monumenta, aut vt Veneris tincturam, aut vt telluris oculos. Athletam igitur oleaſter decet, regem magnum populatorem, tiara & militem galea. Formoſum autem adoleſcentulum roſæ cùm ob affinitatem fragrantiæ, tum ob coloris proprietatem.

Vxori.

MIſi tibi ſertum roſeum, non tam honorans te, quanquam hoc etiam, quàm ipſis roſulis aliquid largiens ne areſcerent.

Deliciis.

REctè feciſti qui etiam ſtrato vſus fueris roſis. Nam voluptas erga miſſa munera, magnum argumentum eſt honoris, qui mittenti habetur. Itaque ego te per ipſas attigi. Sunt enim amatoriæ & verſutæ, quæque formæ elegantia vti ſciant. Vereor autem ne quietem tibi non permiſerint, ſed dormienti moleſtæ fuerint, quemadmodum aurū Danaæ. Quòd ſi quid amico vis gratum facere, reliquias ipſarum remitte, nunc ampliùs non roſas ſolùm, verùm te etiam ſpirantes.

Vxori.

Vxori.

ET Ioui cùm dormiret in Ida monte, flores terra protulit, Lotum, Hyacinthum & Crocum. Rosæ verò non aderant, vtrum vt ad Veneris possessionem attinentes, à qua etiam has Iunonem mutuò sumere oportebat, quemadmodum & Cestum mutuò sumpsit, aut quia dormire Iuppiter non potuisset si hæ præstò fuissent. Illi verò Iouem vt dormiret rogabant. Cùm autem fragrant rosæ, necesse est omnes homines deósque suauiter vigilare. Etenim odoris bonitas ac vis plurimùm potest ad pellendum somnum. Hæc igitur Homero relinquantur & poëtarum potestati. Tu verò rusticè fecisti, quæ sola in Rosis dormiueris, & modestam te in non modestis præbueris. Aut enim amatorē quendam tibi oportebat adesse, aut me Iouem, nisi verò non cogitasti ô formosa, cùm sertum pectori admoueres, te cum nouo mœcho coire.

Deliciis.

QVid acciderit rosis, vt antequam ad te peruenirent, speciosæ essent rosę. (Neque mehercle misissemus eas, nisi aliquid operæprecium habuissent.) Cùm autem venissent, statim arescerēt & expirarent, certam quidem & perspicuam caussam adferre nequeo. Non enim mihi aliquid voluerunt dicere. Quantùm autem coniectura licet assequi, non tulerunt improbationem, neque ferre potuerunt certamen tecum initum, sed simul ac fragrantiorem cutem attigerunt, suam vim perdiderunt. Sic etiam lumen interit, victus ab igne copiosiore, & astra cùm respectum tolerare non possunt.

Vxori.

REuera rosæ sunt amori sacræ plantæ. Sunt enim iuuenes quemadmodum ille, & delicatæ quemadmodum amor ipse. Et ambo comas aureas ferunt, atque reliqua sunt ipsis similia. Rosæ spinā sagittæ loco habent, & splendorem pro facibus, foliis alatæ sunt. Tempus autem amor, & rosæ pariter nesciunt. Infestus enim hic deus est & formæ autumno & rosarum aduentui. Vnde toto robore currentes florigeros, & celeritate testificantes infidelitatem vigoris. Cursus enim vsum docet. Sin cuncteris, iam abierunt. Arescit etiam mulier cum rosis, si moram nectas. Ne cuncteris ô formosa, sed colludamus, coronemur rosis, concurramus.

Deliciis.

ESt ver etiam pulchritudo rosarum, qui verò nō vtitur præsentibus stultus est, dum in non cunctantibus ipse cunctatur, & in abeuntibus tarditatē vsurpat. Inuidum est tempus & floris venustatē aufert, & formæ vigorem adimit. Nullam moram interpone ô appellata rosa, sed dum est potestas & viuis, communica nobis quæ habes.

Vxori.

AVdiui rosas cùm ad te peruenissent, quasi debitum persoluisse. Nam & ego mandaueram eis, & ebibito integræ tuæ cutis rore, tenuisse animum egredientem & vix tolerantem. Rectè fecistis ô rosæ quòd reuixeritis. Rogo sic donec veniam permanete. Statim enim cognoscere

Γυναικί.

ΚΑὶ τῷ Διὶ ὅτε ἐκοιμᾶτο ἐν τῇ Ἴδῃ τῷ ὄρει, καὶ αὐθὴ ἡ γῆ ἀνῆκε λωτὸν καὶ ὑάκινθον καὶ κρόκον. ῥόδα δὲ οὐ παρῆν. πότερον ὡς μόνης ἀφροδίτης κτήματα, παρ᾽ ἧς καὶ ταῦτα ἔδει τὴν Ἥραν δανείσασθαι, καθάπερ καὶ τὸν κεστὸν ἐδανείσατο, ἢ ὡς οὐκ ἂν κοιμηθέντος τοῦ Διὸς εἰ καὶ ταῦτα παρῆν, οἱ δὲ ἐδέοντο καθεύδειν τὸν Δία. ὅταν δὲ πνέῃ ῥόδα, ἀνάγκη πᾶσι δήπου καὶ ἀνθρώποις καὶ θεοῖς ἀγρυπνεῖν ἡδέως· ἡ γὰρ εὐωδία δεινὴ πᾶσαν ἡσυχίαν ἐξοικίσαι. ταῦτα μὲν οὖν ἀφείσθω Ὁμήρῳ καὶ τῇ τῶν ποιητῶν ἐξουσίᾳ. σὺ δὲ ἀγροίκως ἐποίησας μόνη κοιμηθεῖσα ἐν ῥόδοις. καὶ σωφρονήσασα ἐν οὐ σώφροσιν. ἢ γὰρ τῶν ἐραστῶν ἐχρῆν σοι παρεῖναί τινα, ἢ ἐμὲ τὸν Δία. πλὴν εἰ μὴ ἐνεθυμήθης ὦ καλὴ τὸν στέφανον τοῖς στέρνοις προσάγουσα καινῷ μοιχῷ συμπλακῆναι.

Μειρακίῳ.

ΤΙ παθόντα τὰ ῥόδα, πρὶν μὲν παρὰ σοὶ γενέσθαι, καλὰ ἦν ῥόδα, οὐ γὰρ ἂν αὐτὰ οὐδὲ ἔπεμψα εἰ μή τι ἀξιόκτητον εἶχεν. ἐλθόντα δὲ, εὐθὺς ἐμαράνθη καὶ ἀπέπνευσε, τὸ μὲν σαφὲς, οὐκ οἶδα τῆς αἰτίας. οὐ γάρ μοι τι εἰπεῖν ἠθέλησεν ὡς δὲ εἰκάσαι ῥάδιον, οὐκ ἤνεγκε παρὰ δοκιμούμενα. οὐδὲ ἠνέσχετο, τῆς πρὸς σὲ ἁμίλλης. ἀλλ᾽ ὁμοῦ τε ἔθιγεν εὐωδεστέρου χρωτὸς, καὶ ἀπώλετο. οὕτω καὶ λύχνος πίπτει πυρὸς ἡττηθεὶς μείζονος. καὶ ἄστρα δὲ ὅταν ἀντιβλέπειν ἡλίῳ μὴ δύνηται.

Γυναικί.

ΟΝτως τὰ ῥόδα ἔρωτος φυτά. καὶ γὰρ νέα ὡς ἐκεῖνος. καὶ ὑγρὰ ὡς αὐτὸς ὁ ἔρως. καὶ χρυσοκομοῦσιν ἄμφω. καὶ τὰ ἄλλ᾽ αὐτοῖς ὅμοια. τὰ ῥόδα τὴν ἄκανθαν ἀντὶ βελῶν ἔχει· τὸ πυρρὸν ἀντὶ δᾳδων. τοῖς φύλλοις ἐπτέρωται. χρόνον δὲ οὔτε ἔρως, οὔτε ῥόδα οἶδεν. ἐχθρὸς γὰρ ὁ θεὸς καὶ τῇ κάλλους ὀπώρᾳ καὶ τῇ ῥόδων ἐπιδημίᾳ. εἶτ᾽ ἐν ῥώμῃ τοὺς ἀνθοφόρους τρέχοντας. καὶ τῷ τάχει μαρτυρουμένους τὸ ἄπιστον τῆς ἀκμῆς. ὁ γὰρ δρόμος διδασκαλία χρήσεως. εἰ δὲ μελλήσαις, ἀπελήλυθε: μαραίνεται καὶ γυνὴ μετὰ ῥόδων ἂν βραδύνῃ: μὴ μέλλε ὦ καλή· συμπαίζωμεν. στεφανωσώμεθα τοῖς ῥόδοις. συνδράμωμεν.

Μειρακίῳ.

ΕΣτιν ἔαρ καὶ κάλλος ῥόδων. ὁ δὲ μὴ χρησάμενος τοῖς παροῦσιν ἀνόητος. ἐν οὐ μέλλουσι μέλλων. καὶ βραδύνων ἐπ᾽ ἀπιοῦσι· φθονερὸς γὰρ ὁ χρόνος καὶ τὴν ἄνθους ὥραν ἀφανίζει καὶ τὴν κάλλους ἀκμὴν ἀπάγει, μηδὲν μέλλε ὦ φθεγγόμενον ῥόδον ἀλλ᾽ ἕως ἔξεστι καὶ ζῇς, μετάδος ἡμῖν ὧν ἔχεις.

Γυναικί.

ΕΠυθόμην ὡς τὰ ῥόδα ἐλθόντα παρὰ σὲ, ὥσπερ χρέος ἀπέβαλεν. ἐγώ τε γὰρ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, καὶ ὡς ἐκπιόντα ἀκηράτου χρωτὸς τῆς σῆς δρόσου, κατέχον τὴν ψυχὴν ἐξιοῦσαν καὶ δυσαναχετοῦσαν. καλῶς ἐποιήσατε ὦ ῥόδα ἀναβιώσαντα. καὶ δέομαι, μείνατε ἐς ἂν ἔλθω. μαθεῖν γὰρ ἔγνωκα

εἴτι παρ' ἀλλήλων εἰλήφατε εἰς εὐωδίαν αὐτὴ καὶ ὑμεῖς εἰς χρόνον.

Μειρακίῳ.

Αἰτιᾷς με ὅτι σοι ῥόδα οὐκ ἔπεμψα. ἐγὼ δὲ οὔτε ὡς ὀλίγωρος τοῦτο ἐποίησα, οὔτε ὡς ἀνέραστος ἄνθρωπος. ἀλλ' ἐσκόπουν ὅτι ξανθὸς ὢν καὶ ῥόδοις ἰδίοις ἐστεφανωμένος, ἀλλοτρίων ἀνθῶν οὐ δέῃ. οὐδὲ γὰρ Ὅμηρος τῷ ξανθῷ Μελεάγρῳ στέφανον περιέθηκεν. ἐπεὶ τοῦτο ἂν ἦν, ἄλλο πῦρ ἐπὶ πυρὶ καὶ δαλὸς ἐπ' ἐκείνῳ διπλοῦς· ἀλλ' οὐδὲ τῷ Ἀχιλλεῖ. οὐδὲ τῷ Μενελάῳ οὐδὲ ὅσοι ἄλλοι παρ' αὐτῷ κομῶσι. φθονερὸν δεινῶς ἄνθος καὶ ὠκύμορον. καὶ παύσασθαι ταχύ. λέγεται δ' αὐτῷ πρὸς τὴν φύσιν ἐκ λυπηροτάτης ἄρξασθαι προφάσεως· ἡ γὰρ ἄκανθα τῶν ῥόδων παριοῦσαν τὴν Ἀφροδίτην ἔκνισεν ὡς Κύπριοι καὶ Φοίνικες λέγουσιν. αἵματος μὴ στεφανώμεθα. φεύγω μὲν ἄνθος ὃ μηδὲ Ἀφροδίτης φείδεται.

Γυναικί.

Οὖσά τις ξανθή, ῥόδα ζητεῖς καὶ μὴν φύσεως οὕτως ἔχεις ὡς ἐκεῖνα· τί οὖν μεταλαμβάνεις ἀνθῶν μετὰ μικρὸν οὐκ ὄντων. τί δὲ τὴν κεφαλὴν στεφανοῖς πυρί. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ καὶ τῆς Κολχίδος ὁ ὅρμος, ὃν τῇ Γλαύκῃ ἔπεμψε, ῥόδα ἦν πεφαρμαγμένα. καὶ διὰ τοῦτο ἐκαύθη λαβοῦσα. εἴτε γὰρ τερπνὰ τὰ ῥόδα, μὴ παραδοκιμείτω τὰς καλάς· εἴτε εὐώδη, μὴ ἀντιπνείτω. εἴτε ὠκύμορα, μὴ φοβείτω· ἐμοὶ μὲν, οὐδενὶ ἄλλῳ δοκεῖ προσεοικέναι φύλλα ῥόδων λυθέντων, ἢ πίπτουσιν· οἱ πολλοί γε τῶν σφόδρα ἐρωτικῶν, αὐτοῖς μᾶλλον ἄχθονται λυθεῖσιν ἢ χαίρουσιν ἐπιτετευχισμένοις ἐπὶ τὴν παρουσίαν τῆς ἡδονῆς αὐτῶν. ὁ μέλλων φόβος νικᾷ. ἡ δὲ σὴ κεφαλή, λειμὼν πολὺς ἄνθη φέρων, ἃ μήτε θέρους ἄπεισι, καὶ χειμῶνος μέσου φαίνεται. καὶ δρεψαμένων, οὐ λύεται. εἰ γὰρ ἐπιτρέψεις μοι κἂν ἕνα βόστρυχον ἐκτεμεῖν, εἰ γὰρ ἀπέλθοιμι οὕτω πνέων, ἔσῃ χαριζομένη ῥόδα μαρανθῆναι μὴ δυνάμενα.

Μειρακίῳ.

Ὡς δύστροπόν σοι καὶ φιλόνεικον τὸ κάλλος· ἀμελούμενον μᾶλλον ἀνθεῖ. καθάπερ τῶν φυτῶν ὅσα τῇ φύσει θαρροῦντα καὶ τῆς τῶν γεωργῶν ὀλιγωρίας οὐ χρῄζοντα. οὐχ ἵππον ἀναβαίνεις. οὐκ εἰς παλαίστραν ἀπαντᾷς. οὐχ ἡλίῳ δίδως σεαυτόν. ἄνθος γὰρ καὶ βαφὴ τοῖς καλοῖς. ἀλλ' αὐχμηρὸς περιέρχῃ καὶ σεαυτῷ μαχόμενος ἐξηπάτησαι. καλὸς εἶ κἂν μὴ θέλῃς· καὶ πάντας ἕλκεις τῷ λίαν ἀμελουμένῳ. ὥσπερ οἱ βότρυες καὶ τὰ μῆλα καὶ εἴτι ἄλλο αὐτόματον καλόν. ὁ μὲν γὰρ καλλωπισμὸς, ἑταιρικόν. καὶ πάνυ δεῖ δυσχεραίνειν τὴν φαρμακομένην εὐμορφίαν ὡς πανουργίας ἐγγύς· τὸ δὲ ἀκέραιον καὶ ἄκακον κἂν ἐπιβούλευτον, μόνων ἴδιον τῶν αὐτὸ δεξαμένων τὸ κάλλος. οὕτω καὶ ὁ Ἀπόλλων ποιμένων ἥρα. καὶ Ἀφροδίτη βουκόλων, καὶ Ῥέα ἀγροίκων. καὶ Δημήτηρ τῶν τὰ ἄστη οὐκ εἰδότων. ὅτι πᾶν ἀληθέστερον τοῦ δεδολωμένου τὸ φύσει παρόν. οὐδεὶς οὐδὲ ἀστέρας οἶδε κοσμουμένους. οὐδὲ λέοντας οὐδὲ ὄρνιθας. ὁ δ' ἵπποις καλλωπίζων χρυσῷ ἢ ἐλέφαντι ἢ ταινίαις, λανθάνει λυμαινόμενος τοῦ ζώου τὸ γαῦρον. καὶ τέχνῃ

nunquid à vobis inuicem acceperitis incrementi ad fragrantiam ipsa & vos ad tempus.

Delicijs.

Accusas me quòd rosas non miserim. Ego verò id neq; negligentia feci, neque quod mihi amor non curæ esset. sed arbitrabar te cùm flauus esses & propriis rosis coronatus, alienis floribus non indigere. Neque enim Homerus flauo Meleagro coronam imposuit. Alioquin hoc esset igné alio igni & carbonem carbone duplicare. Sed ne Achilli quidem, neque Menelao, neque quicunque alij sunt apud eum comati. Inuidiosus planè flos, & citò deperiens res est, & quæ statim esse desinat. Aiunt autem eius primùm ortum à tristissima caussa initium traxisse. Nam spina Rosarum, accedentem Venerem vulnerauerunt, vt Cyprij & Phœnices asserunt. Sanguine ne coronemur. Fugiamus florem, qui ne à Venere quidem vim suam ac violentiam abstinet.

Vxori.

Cvm flauo colore prædita sis, rosas quæris. Atqui naturam habes eandem quam illæ. Quid igitur flores expetis, qui paulò pòst non existunt? Quid verò caput igni coronas? Nam vt mea fert opinio Colchidis etiá portus, quem Glaucæ misit, rosæ fuerunt venenis infectæ, & ob eam caussam, cùm acciperet, vsta est. Siue enim rosæ sunt delectabiles, non improbet elegantes, siue fragrantes, ne contrà spiret, siue fluxæ, ne metuat. Ego quidem nulli rei tam similia iudico esse rosarum intereuntium folia quàm cadentibus. Vulgus eorũ qui vehementissimè amant, magis illis succensent, pereuntibus, quàm gaudent ipsis ad præsentem voluptatem munitis. Futurus metus superat. Tuum verò caput pratum amplissimum est flores producẽs, qui neque æstate desunt, & media hyeme apparét, si decerpantur, non intereunt. Etenim si mihi concesseris vel vnam crinem excindere (si enim abeá ita spirans) largita fueris rosas quæ ariditatem non experiuntur.

Delicijs.

Qvàm difficilis tibi & contentiosa forma est, quæ neglecta magis viget, quemadmodũ plátæ, quæ natura fretæ, colonorum incuria ac negligentia nihil detrimenti accipiunt. Non æquũ conscendis? Non in palæstram descendis? Non soli temetipsum committis? Flos enim & tinctura est formosis. Sed squalidus obambulas & tecum ipse repugnans, circumueniris atque formosus & etiamsi nolis, omnésque attrahis incuria nimia ac pellicis, quemadmodum Botri & Mala & si quod aliud est ex eorum genere, quæ sponte sunt elegátia ac pulchra. Ornatus enim, meretricius est atque pulchritudo omnis fucata & medicamentis efficta, debet odio haberi, quippe quæ proximè ad maliciá ac nequitiam accedit. Simplex autem & carens malitia ac dolo pulchritudo, solorũ est propria eorum qui eam possident. Sic etiam Apollo pastorum amore capiebatur, & Venus Bubulcorum, & agricolarum Rhea, & Ceres eorum qui vrbes non nouerát: quoniam omne quod natura factũ est, verius eo quod constat insidiis ac dolo habetur. Nemo neque sidera nouit ornari, neq; leones neq; aues. Qui verò equis ornementum adhibet auro, vel ebore, vel reuimiculis, is imprudens superbiam ac generositatem animalis corrumpit & perdit, atque arti mandans

mandans excercitationem corrigit ea quæ in natura desiderantur.

Vxori.

MVlier quæ mundo ac ornamentis dat operã, excolit id quod deficit, metuens ne deprehẽdatur, quod non habet. Quam verò natura pulchrã finxit, nihil opus habet accessoriis & ascititiis, vt contenta sibi tota atque absoluta perfectione. Oculorum autem delineationes, & comarum appositiones, atque picturæ maxillarum, labrorúmque tincturæ, & si quod est elegantiæ medicamentum, & si quis ex fuco existens dolosus flos inuenta sunt ad deficientium emendationem. Simplicitas autẽ expers comptionis, reuera est venusta ac elegans. Itaque si maximam in teipsam spẽ & fiduciã ponis, ob eam caussam magis meus in te amor exardescit, & incuriam quasi testimonium puto confidentiæ formositatis. Non enim pingis vultus, neque in Cerearum mulierum numero censeris, sed in his quæ remoto omni dolo, formosę sunt, quemadmodum maiores etiam fuerunt, quarum amore capta sunt, etiam aurum, & bos, & aqua, & aues, & dracones. At Fucus Cera Tarantinum, fructiferi angues, & aureæ pedicæ, sunt Thaïdis & Aristagoræ atq; Laïdis medicamenta.

Delicijs.

CVias es quæso dic adolescens, quod ádeò rigidum & crudelem in amorem animum geris. è Sparta dices. An igitur ignoras Hyacinthũ, neque de vulnere coronam reportasti? Sed è Thessalia. Non igitur te docuit vel Achilles Phthiotas. At Atheniensis. Harmodium igitur & Aristogitonẽ: an non præteriisti? Verùm ex Ionia. Et quid illo solo lasciuius, vbi sunt Branchij & Clarij Apollinis deliciæ. Sed è Creta. Vbi plurimus amor, centum illas vrbes circumnaugãs. Mihi quidẽ Scytha videris & Barbarus. Ab illa ara & inhospitalibus sacrificiis. Licet itaque tibi patriam consuetudinem atque legem colere. Si seruare non vis, capias ensem. Non recuso. Ne metuas. Expecto etiam vulnus.

Vxori.

SI Lacæna esses ô pulchra, Helenæ meminisses & Neæ, si Corinthia, Laïdis amorum. Si Bœotia, Alcmenes nuptiarum. Si ex Elide, non audiuisti
Pelopis cursum, nõ æmulationẽ eius quæ de Thea-
tro rapta est, te composuisti, nõ mirata est Alpheũ,
non gustati Nymphum. Tyro verò, ad Enipum ad-
natauit & piscanti in mare se obtulit. Erat enim
bona magnisque amatoribus digna. Neque verò
Thespesiaca mihi videris esse. Prorsus enim litas-
ses amori, neque Attica. Etenim Pannychidas &
festos dies atq; Menãdri Dramata non ignorares.
Sed etiamsi es Barbara, atque vna de Thermondõ-
tis virginibus, at has etiam fama est rem cum ado-
lescentibus habuisse, & furtim partum edidisse. At
verò Thressa & Sidonia. Atqui has etiam amor te-
tigit, & alia, Nino se commisciit, alia Bœoto. Vi-
deor mihi tuum genus inuenisse, nisi diuinandi
sum imperitus & ignarus. Danaus tibi pater,
manus illa & vagina homicida. Sed ex illis e-
tiam virginibus quæ viris mortem obtule-
runt quædam amanti iuueni pepercit. Non ti-
bi me supplicem ad pedes abiicio. Non lachry-

παραδιδοὺς τὸ ἄσκημα ἐπανορθοῦσθαι τῆς φύσεως τὰ λείποντα.

Γυναικί.

Η Καλλωπιζομένη γυνὴ θεραπεύει τὸ ἐλλιπές. φοβουμένη φωραθῆναι ὃ οὐκ ἔχει. ἡ φύσει καλὴ, οὐδενὸς δεῖται τῶν ἐπικτήτων. ὡς προσαρκοῦσα αὐτὴ πρὸς πᾶν τὸ ὁλόκληρον. ὀφθαλμῶν δὲ ὑπογραφαὶ καὶ κομῶν προσθέσεις. καὶ ζωγραφίαι παρειῶν, καὶ χειλέων βαφαὶ, καὶ εἴ τι κομμωτικῆς φάρμακον, καὶ εἴ τι ἐκ φυκίου δολερὸν ἄνθος, ἐπανόρθωσις τοῦ ἐνδεοῦς εὑρέθη· τὸ δὲ ἀκόσμητον, ἀληθῶς καλόν. ὥστε εἰ μάλιστα πεπίστευκας σεαυτῇ καὶ τεθάρρηκας, διὰ τοῦτό σε μᾶλλον ἀγαπῶ. μαρτύριον τὸ ἄπραγμον ἡγούμενος τῆς ἐν εὐμορφίᾳ πίστεως. οὐ γὰρ κονιᾷς τὰ πρόσωπα, οὐδὲ ἐν ταῖς κηρίναις τέταξαι γυναιξίν. ἀλλ' ἐν ταῖς ἀδόλως καλαῖς. οἷαι καὶ αἱ πρότεραι ἦσαν· ὧν χρυσὸς ἤρα καὶ βοῦς καὶ ὕδωρ καὶ ὄρνιθες καὶ δράκοντες. τὸ δὲ φυκίον καὶ ὁ κηρὸς καὶ τὸ ταραντινὸν καὶ οἱ ἐπικάρπιοι ὄφεις καὶ αἱ χρυσαῖ πέδαι, Θαΐδος καὶ Ἀρισταγόρας καὶ Λαΐδος φάρμακα.

Μειρακίῳ.

ΠΟθεν εἶ μειράκιον εἰπέ. ὅτι οὕτως ἀτέγκτως ἔχεις πρὸς ἔρωτα. ἐκ Σπάρτης ἐρεῖς, οὐκ εἶδες οὖν ὑάκινθον οὐδὲ ἐστεφανώσω τοῦ τραύματος; ἀλλ' ἐκ Θετταλίας, οὐκ ἐδίδαξεν οὖν σε οὐδὲ ὁ Φθιώτης Ἀχιλλεύς, ἀλλὰ Ἀθήνηθεν, τὸν Ἁρμόδιον οὖν καὶ τὸν Ἀριστογείτονα οὐ παρῆλθες, ἀλλὰ ἀπ' Ἰωνίας· καὶ τί τῆς γῆς ἐκείνης ἁβρότερον. ὅπου Βράγχοι καὶ Κλάριοι Ἀπόλλωνος καλοί. ἀλλ' ἐκ Κρήτης, ὅπου πλεῖστος ὁ ἔρως ὁ τὰς ἑκατὸν πόλεις περιπλέων, Σκύθης μοι δοκεῖς καὶ βάρβαρος. ἀπ' ἐκείνου τοῦ βωμοῦ καὶ τῶν ἀξένων θυμάτων. ἔξεστιν οὖν σοι τὸν πάτριον τιμῆσαι νόμον. εἰ σώζειν οὐ θέλεις, λάβε τὸ ξίφος. οὐ παραιτοῦμαι. μὴ φοβηθῇς. ἐπιθυμῶ κἂν τραύματος.

Γυναικί.

ΕΙ Λάκαινα ἦσθα ὦ καλὴ, τῆς Ἑλένης ἂν ἐμνημόνευσας καὶ τῆς νέω. εἰ Κορινθία, τῆς Λαΐδος κώμων· εἰ Βοιωτία, τῆς Ἀλκμήνης γάμων. εἰ δὲ ἐξ Ἤλιδος, οὐκ ἤκουσας τὸν Πέλοπος δρόμον, οὐκ ἐζήλωσας τὴν ἐκ θεάτρου γαμηθεῖσαν. οὐκ ἐθαύμασας τὸν Ἀλφειόν. οὐκ ἔπιες τοῦ νυμφίου. ἡ δὲ Τυρὼ, τῷ Ἐνιπεῖ ἐπενήξατο· καὶ ἀγρεύοντι ἐπὶ θάλατταν συνήγαγεν· ἦν γὰρ ἀγαθὴ καὶ μεγάλων ἐραστῶν ἀξία, δοκεῖς δέ μοι μὴ δὲ Θεσπιακή τις εἶναι. πάντως γὰρ κἂν τῷ ἔρωτι ἔθυες. μὴ δὲ Ἀττική. τὰς γὰρ παννυχίδας καὶ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰ Μενάνδρου δράματα, οὐκ ἄν ποτε ἠγνόησας. ἀλλ' εἰ καὶ βάρβαρος εἶ καὶ μία τῶν ἀπὸ Θερμώδοντος παρθένων, ἀλλ' οὖν καὶ ταύτας λόγος νεανίσκοις συμπλέκεσθαι. καὶ τίκτειν ἐκ κλοπῆς· ἀλλὰ μὴ Θρᾷττα καὶ Σιδωνία; καὶ μὴν καὶ τούτων ἔρως ἥψατο· καὶ ἡ μὲν, τῷ Νίνῳ συνεπλάκη. ἡ δὲ τῷ Βοιωτῷ. ἔοικα εὑρηκέναι σε εἰ μὴ κακός εἰμι καὶ φαῦλος φυσιογνωμονεῖν· Δαναός σοι πατὴρ χεὶρ ἐκείνη καὶ λῆμα φονικόν. ἀλλὰ κἀκείνων τις τῶν ἀνδροφόνων παρθένων, νεανίσκου φιλοῦντος ἐφείσατο. οὐχ ἱκετεύω σε.

οὐ δακρύω. πλήρωσον τὸ δρᾶμα. ἵνα μου ψαύσῃς κἂν ξίφει.

Γυναικί.

Εἰ σωφρονεῖς, διατί ἐμοὶ μόνῳ. εἰ χαρίζῃ, διατί μὴ κἀμοί.

Μειρακίῳ.

Ὅτι πένης εἰμὶ ἀτιμότερός σοι δοκῶ, καὶ μὴν καὶ αὐτὸς ὁ ἔρως γυμνός ἐστι. καὶ αἱ χάριτες καὶ οἱ ἀστέρες. ὁρῶ δὲ ἐγὼ καὶ τὸν ἡρακλέα ἐν ταῖς γραφαῖς, δορὰν θηρείου περιβεβλημένον. καὶ τὰ πολλὰ χαμαὶ καθεύδοντα. τὸν δὲ ἀπόλλωνα, καὶ ψιλῷ ζώματι ἢ δισκεύοντα ἢ τρέχοντα ἢ τοξεύοντα. οἱ δὲ περσῶν βασιλεῖς, τρυφῶσι καὶ μετέωροι κάθηνται. τῷ πολλῷ χρυσίῳ περιβαλλόμενοι τὸ σεμνόν. τοιγαροῦν ἔπαθον κακῶς ὑπὸ τῶν πενήτων ἑλλήνων νικώμενοι. ἦν πτωχὸς ὁ σωκράτης, ἀλλ᾽ ὑπέτρεχεν αὐτοῦ τὸν τρίβωνα ὁ πλούσιος ἀλκιβιάδης. πενία γὰρ οὐκ ἔστιν ἔγκλημα. οὔτε τὴν ἑκάστου αἰτίαν ἡ τύχη ἀπολύεται τῇ πρὸς ἀλλήλους κοινωνίᾳ. ἄπιδε πρὸς τὸ θέατρον. πενήτων ὁ δῆμος. ἄπιδε πρὸς τὰ δικαστήρια. πένητες κάθηνται. ἄπιδ᾽ ἐπὶ τὰς μάχας. οἱ μὲν πολυτελεῖς καὶ χρυσοῖ τοῖς ὅπλοις, λείπουσι τὰς τάξεις. ἡμεῖς δὲ ἀριστεύομεν. ἐν αὐτοῖς τε τοῖς πρὸς τοὺς καλοὺς ὑμᾶς, σκέψαι τὸ μεθόριον. ὑβρίζει τὸν πεισθέντα ὁ πλούσιος ὡς ἐωνημένον. πένης οἶδε χάριν ὡς ἐλεούμενος. ἐκεῖνος σεμνύνεται τῷ θηράματι. ὁ πένης σιωπᾷ. πάλιν ὁ λαμπρὸς, τὸ πεπραγμένον εἰς ἐξουσίαν ἀναφέρει τῆς οἰκείας δυνάμεως. ὁ πένης εἰς τὴν τοῦ δόντος φιλανθρωπίαν. ὁ πλούσιος ἄγγελον πέμπει κόλακα καὶ παράσιτον καὶ μάγειρον, καὶ τοὺς ἐκ τῆς τραπέζης. ὁ πένης, ἑαυτὸν ὡς μηδὲ ἐν τούτῳ τὴν τιμὴν ἀπεῖναι τῆς αὐτουργίας. ὁ πλούσιος δοὺς, εὐθέως ἐλέγχεται. τὸ γὰρ πρᾶγμα, καταφωρὸν γίνεται τῷ πλήθει τῶν συνεγνωκότων. ὡς μηδὲ τοὺς γείτονας, μηδὲ τοὺς παριόντας ὁδοιπόρους ἀγνοῆσαι τὸ δρᾶμα. ὁ πένητι χρησάμενος φίλῳ, λανθάνει. οὔτε γὰρ ὄγκος τῇ δεήσει πρόσεστι. καὶ τὴν τῶν ἔξωθεν καταβόησιν ἐκτρεπόμενος καὶ τὸ τῶν δυνατωτέρων αὐτοῦ γενέσθαι τινὰς ἀντεραστὰς ὡς ὄντος ῥᾴστου τοῦ πράγματος, οὐχ ὁμολογεῖ τὴν εὐτυχίαν. ἀλλ᾽ ἀποκρύπτεται. πένης δὲ ἅπαξ ἐρῶντις δύναται παραμεῖναι νοσοῦντι. τίς συναγρυπνῆσαι. τίς συνεξελθεῖν εἰς τὸ στρατόπεδον. τίς αὐτὸν προτάξαι πεμπομένοις βέλοις. τίς ὑπὲρ σοῦ πεσεῖν. ἐν τούτοις πᾶσι πλουτῶ.

Γυναικί.

Εἰ μὲν δεῖ χρημάτων, πένης εἰμί. εἰ δὲ φιλίας καὶ χρηστοῦ τρόπου, πλουτῶ. ἔστι δὲ οὐχ οὕτως ἐμοὶ δεινὸν τὸ μὴ ἔχειν, ὡς σοὶ πρὸς αἰσχύνης τὸ μισθοῦ φιλεῖν. ἑταίρας γὰρ ἔργον προσίεσθαι, τοὺς τὰς σαρίσας ἔχοντας καὶ τὰς σπάθας ὡς ἑτοίμως διδόντας. γυναικὸς δὲ ἐλευθέρας, πρὸς τὸ βέλτιστον ἀεὶ βλέπειν. καὶ τὸν χρηστὸν ἐν εὐνοίᾳ τίθεσθαι. πρόσταξον ὡς ἔοικέ σοι, πείθομαι. πλεῖν κέλευσον ἐμβαίνω. πληγὰς ὑπομεῖναι, καρτερῶ. ῥίψαι τὴν ψυχὴν, οὐκ ὀκνῶ. δραμεῖν διὰ πυρὸς, οὐκ ἀναίνομαι. τίς ταῦτα πλούσιος ποιεῖ.

mas effundo perfice Drama, vt me tangas vel ense.

Vxori.

Si temperans es, cur mihi soli? si gratificaris, cur non & mihi?

Deliciis.

Quoniam pauper sum, idcirco tibi cõtemptior & abiectior videor. Atqui etiá amor ipse nudus est, & Gratiæ & astra. Video ego etiam Herculem in picturis, pelle leonis inditum, & plerumq; somnum humi capere. Apollinem verò etiã tenui veste, vel currentem vel iaculantem. At Persarum reges, luxum amplectuntur, & in sublimi sedent, auri copia sibi grauitatem asciscentes. Itaque magnas clades ab egenis Grecis victi, acceperunt. Pauper erat Socrates. At subibat eius lacerum pallium Alcibiades pecuniosus. Paupertas enim non est in crimine ponenda, neque vniuscuiusque culpam fortuna purgat mutua communicatione. Respice ad Theatrum. Populus ex pauperibus constat. Respice ad curias. Pauperes sedent iudices. Respice ad prælia. Splendidi & armis vtentes aureis, aciem deserunt. Nos verò strennuos nos prębemus. In ipsis etiã quæ ad vos pulchros ac formosos pertinent, considera euentum. Pecuniosus iniuriam infert persuaso, quasi empto. Pauper gratiam habet, vt miserationem adeptus. Ille gloriatus & prædicat rem gestam. Pauper silentio inuoluit. Rursum splendidus factum acceptum refert facultati suæ potentiæ. Pauper dantis benignitati. Locuples nuncium mittit adulatorem & parasitum atq; coquum, & omnino aliquos de mensa. Pauper semetipsum, vt ne in hoc quidẽ honor absit ab eo, quod ipse rem gerit ac administrat per se. Locuples cùm dedit statim coarguitur. Res enim emanat per multitudinem eorum qui conscientiam facti habẽt, sic vt neque propinqui, neque peregrini viatores, qui aduenerunt, factum ignorent. Qui paupere amico vtitur, ferè solet latere. Neque enim in rogatione inest amplitudo, & alienorum vulgationem reformidans atque metuens ne se potentiores efficiãtur riuales, quippe cùm res sit facilima, non prodit suã fœlicitatem sed occultat. Pauper deniq; prorsus amans aliquis perseuerare atque adesse ægrotãti potest simul vigilias perferre, vnà in militiam egredi. suo corpore missum telum excipere, pro te vitam amittere. His rebus omnibus diues sum.

Vxori.

Si pecuniis indiges, pauper sum, si amicitia & candidis moribus, diues sum. Mihi verò non tá grauis est egestas, quid tibi turpis amor precio conductus. Meretricis enim munus est admittere eos qui Sarisas & Scatbas habent, vt è vestigio numerari possint. Vxoris verò ingenuæ, semper ad optimũ intentum animum habere, & probum amore ac beneuolentia prosequi. Impera vt libitum est tibi, dicto sum audiens: nauigare iube, conscendo: plagas accipere, patior: animam profundere, nõ recuso, per ignem cursu ferri, non abjicio. Quis hæc diues facit.

Deliciis

Delicijs.

QVod peregrin⁹ cùm sim te depereo, ne tibi mirum accidat. Non possunt oculi hospitalitatis dánari. Etenim pulchritudo eoꝝ quasi quédã ignẽ incendit, & oportet partim fulgere, partim continuò existere. Discrimine verò nõ opus est, auribus neque oculis, sed sunt & peregrinis & ciuibus animi nuncij. At non Branchus Apollinem fugit vt peregrinum, neque Hylas Herculem, non Licymnius Radamanthum, neque Patroclus Achillẽ, neque Chrysippus Laium. Deperiit etiam Sinerdiam Polycrates Samius, & Persicum adolescentem Agesilaum. Nomen adolescentis non noui. Peregrini sunt etiam imbres in terra, & fluuij in mari, & Asclepius apud Athenienses & Iuppiter apud nos, Nilus apud Ægyptios, & sol apud omnes. Hospes etiam est animus in corpore, & Philomela in aëre, & hirundo in domo, & Ganymedes in cœlo, & Alcedo in petra, & Elephas apud Romanos, & ales phœnix apud Indos. Hic quidem peregrinus & tardus. Ciconiam verò cùm primi conspexerint, etiã adorant. Et peregrinæ literę. Venerũt enim è Phœnicia, & Sirenũ nymphæ, & Magorum Theologia, quibus omnibus maiore cũ delectatione vtimur quàm domesticis. Quòd illorum, rara est possessio, in his domesticum negligitur. Melior etiam amator peregrinus, quantò ignoratione extra suspicionem magis positus est, & ad latendum obscurior. Si verò manente opus est, inscribe me tu & Iuppiter esto. Fratrius & Apollo paternus. Tribus autem amoris.

Vxori.

PVlchram & honestam decet ex ingenio moribúsque amatorum delectum scribere, non à genere. Etenim peregrinus, æquus ac bonus esse potest, & ciuis prauus ac malitiosus, quò etiam sapientiæ propior est. Indigena igitur nihil discrepat à lapidibus & omni permanente, quorũ stabilitas necessitate deiuncta est. Peregrinus verò, celerrimis diis similis est soli, ventis, astris & amori, à quibus ego quoque volucer factus huc perueni, meliori caussa adductus. Ne meam supplicationem contẽnas. Non enim Hippodamia Pelopẽ aspernata est, quamuis peregrinum ac barbarum, neque Helena eum quæ propter ipsam aderat, neue Phyllis illum de mari progressum, neque Andromeda eum qui ad ipsam aduolarat. Hoc enim viderunt, ab indigenis vnam se ciuitatem accipere, à peregrinis multas. Quòd si videtur, age, fœderibus cõstituatur, aut hîc vterque maneamus, aut simul illò discedamus Non accipis hanc conditionem. Intellige igitur, piscem fieri peregrinum non posse. Gaudet autem eiusdem & vnius terræ mutationibus. Quid enim sunt aliud patriæ, quàm formidolosæ commensiosiones sordidorum & illiberalium legislatorũ, terminis ac portis sua describẽtium, vt beneuolentiis & amoribus in angustum cogamur, & metu ne vltra tabellã localis amicitiæ fiat transgressio, prohibeamur. Atqui ego quoq; sum amoris peregrinus & tu pulchritudinis. Nõ.n. nos ad hęc accessim⁹ sed ipsa ad nos peruenerũt, & præsentiã illorũ nos libẽter ac suauiter excepim⁹, vt astrorũ pſentiã, qui naues agũt. Quòd si mihi pegrinitas nihil est ad amorẽ impedimẽto ne tibi quidẽ obstet quo min⁹ amãtes intelligas ac setias mox fugitiuũ accipes spõsũ.

Μειρακίῳ.

ΕΙ ξένος ὢν ἐρῶ σοῦ, μὴ θαυμάσῃς. οὐκ ἔστιν ὀφθαλμοῖς ξενίας ἁλῶναι. καὶ γὰρ κάλλος αὐτὸ ὁμοίως καὶ πῦρ ἀνάπτεται. καὶ δεῖ τὸ μὲν λάμψαι. τὸ δὲ εὐθὺς ἔσεσθαι. διακρίσεως δὲ οὐδὲ εἰ οὔτε ὠσὶν, οὔτε ὄμμασιν. ἀλλ᾽ εἰσὶ καὶ ξένοις καὶ πολίταις οἱ τῆς ψυχῆς ἄγγελοι. οὐ μὴν ὁ βράγχος ἔφυγε τὸν ἀπόλλωνα ὡς ξένον. οὐδὲ ὁ ὕλας τὸν ἡρακλέα. οὐχ ὁ λικύμνιος τὸν ῥαδάμανθυν. οὐ δὲ ὁ πάτροκλος τὸν ἀχιλλέα οὐ δὲ ὁ χρύσιππος τὸν λάϊον. ἤρα καὶ σμερδίου πολυκράτης ὁ σάμιος. καὶ τοῦ πέρσου μειρακίου ὁ ἀγησίλαος. οὐκ οἶδα τοῦ μειρακίου τὸ ὄνομα· ξένοι καὶ οἱ ὄμβροι τῆς γῆς καὶ οἱ ποταμοὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ὁ ἀσκληπιὸς ἀθηναίων. καὶ ὁ ζεὺς ἡμῶν. ὁ νεῖλος αἰγυπτίων. καὶ ὁ ἥλιος πάντων· ξένη καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος. καὶ ἡ ἀηδὼν, τοῦ ἀέρος. καὶ ἡ χελιδὼν, τῆς οἰκίας. καὶ ὁ γανυμήδης τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἡ ἀλκυὼν, τῆς πέτρας. καὶ ὁ ἐλέφας, ῥωμαίων. καὶ ὁ ὄρνις ὁ φοῖνιξ τῶν ἰνδῶν. οὗτος μὲν ὁ ξένος καὶ βραδύς· τὸν δὲ πελαργὸν οἱ πρῶτοι θεασάμενοι, καὶ προσκυνοῦσι. ξένα καὶ τὰ γράμματα. ἐκ φοινίκης γὰρ ἦλθε. καὶ σειρήνων νύμφαι. καὶ ἡ μάγων θεολογία· οἷς πᾶσιν ἥδιον χρώμεθα, ἢ τοῖς ἐγχωρίοις. ὅτι τῶν μὲν, σπάνιον τὸ ἐπίκτητον. τῶν δὲ ὀλίγωρον τὸ οἰκεῖον. ἀμείνων καὶ ἐραστὴς, ὁ ξένος. ὅσῳ καὶ ἀνύποπτος τῇ ἀγνωσίᾳ. καὶ πρὸς τὸ λαθεῖν ἀφανέστερος. εἰ δὲ δέῃ καὶ μένοντος, ἔγγραψόν με σύ. καὶ ζεὺς ἔμοιγε φράτριος. καὶ ἀπόλλων πατρῷος· ἡ δὲ φυλὴ, τοῦ ἔρωτος.

Γυναικί.

ΤΗν καλὴν ἀπὸ τοῦ τρόπου, δεῖ τῶν ἐραστῶν ποιεῖσθαι τὸν κατάλογον. οὐκ ἀπὸ τοῦ γένους· καὶ γὰρ ξένος, ἐπιεικὴς δύναται γενέσθαι. καὶ πολίτης κακός. ὅσῳ καὶ τοῦ φρονεῖν ἐγγύτερος ἐστιν. ὁ μὲν οὖν ἐγχώριος, οὐδὲν διαφέρει λίθων καὶ παντὸς τοῦ μένοντος. ὧν τὸ ἑδραῖον ἀνάγκῃ προσέστιν. ὁ δὲ ξένος, ἔοικε τοῖς ὀξυτάτοις θεοῖς· ἡλίῳ καὶ ἀνέμοις, καὶ ἄστροις, καὶ ἔρωτι. ὑφ᾽ ὧν κἀγὼ πτηνὸς γενόμενος, δεῦρο ἐλήλυθα, κινηθεὶς προφάσει κρείσσονι. μή μου τὴν ἱκεσίαν ὑπερίδῃς. οὐ δὲ γὰρ τὸν πέλοπα ἱπποδάμεια ἠτίμησε ξένον ὄντα καὶ βάρβαρον. οὐ δὲ ἡ ἑλένη τὸν δι᾽ αὐτὴν παρόντα. οὐδ᾽ ἡ φυλλὶς τὸν ἐκ τῆς θαλάττης, οὐδ᾽ ἡ ἀνδρομέδα τὸν πρὸς αὐτὴν καταπτάντα. ᾔδεισαν γὰρ ὡς παρὰ μὲν τῶν ἐγχωρίων, μίαν πόλιν λαμβάνουσι. παρὰ δὲ τῶν ξένων πολλάς. εἰ δὲ δοκεῖ, φέρε ἐπισυνθήκαις γενέσθω τὸ πρᾶγμα. ἢ ἐνταῦθα ἀμφότεροι μένωμεν, ἢ μετ᾽ ἀλλήλων ἐκεῖσε ἀπέλθωμεν. οὐ δέχῃ τοῦτο. γνῶθι οὖν ὡς γενέσθαι μὲν ἰχθὺς ξένος, οὐκ ἀνέχεται. χαίρει δὲ μεταβολαῖς τῆς γῆς οὔσης μιᾶς. τί γὰρ ἄλλο αἱ πατρίδες ἢ μέγα δειλὰ ἀγεννῶν νομοθετῶν, ὅροις καὶ πύλαις διαγραφόντων τὰ οἰκεῖα· ἵνα ταῖς εὐνοίαις στενοχωρώμεθα ὑπερβαίνειν ὀκνοῦντες τὸ πινάκιον τῆς χωροφιλίας. καὶ μὴν κἀγὼ τοῦ ἔρωτος ξένος· καὶ σὺ τοῦ κάλλους. οὐ γὰρ ἡμεῖς πρὸς ταῦτα ἀπήλθομεν. ἀλλ᾽ αὐτὰ πρὸς ἡμᾶς κατῆλθε. καὶ τὴν παρουσίαν αὐτῶν δεδέγμεθα ἡδέως. ὡς τὴν τῶν ἄστρων οἱ πλέοντες. εἰ δέ μοι τὸ, ξένῳ εἶναι μὴ γίγνεται πρὸς τὸν ἔρωτα ἐμποδὼν, μὴ δὲ σοὶ κώλυμα ἔστω πρὸς τὸ συνιέναι τῶν ἐρώντων ταχὺς ἂν φυγάδα εἵλου νυμφίον.

ὥσπερ ἄδραστος τὸν πολυνείκην καὶ τὸν τυδέα. οὓς γαμβροὺς ἐποιήσατο ἐπὶ τῆς βασιλείας ἔκτισιν. εἴ τις ἀποκλείει καὶ ξένον πυρὸς ἐνάψαι θέλοντα, ἀλλὰ τὸ καιόμενον σβέσαι. μὴ λακώνιζε ὦ γύναι. μὴ δὲ μιμοῦ τὸν λυκοῦργον. ξενηλασίαν ἔρως οὐκ ἔχει.

Μειρακίῳ.

Ποσάκις σοι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνέῳξα ἵνα ἀπέλθῃς ὥσπερ οἱ τὰ δίκτυα ἀναπλύσσοντες τοῖς θηρίοις εἰς ἐξουσίαν τοῦ φυγεῖν. καὶ σὺ μένεις ἑδραῖος κατὰ τοὺς δεινοὺς ἐποίκους. οἳ χώραν ἅπαξ ἀλλοτρίαν καταλαβόντες, οὐκ ἔτι δέχονται τὴν ἀπανάστασιν. καὶ δὴ πάλιν ὥσπερ εἴωθα ἐπαίρω τὰ βλέφαρα. ἀπόπτηθι ἤδη ποτὲ καὶ τὴν πολιορκίαν λῦσον. καὶ γενοῦ ξένος ἄλλων ὀμμάτων. οὐκ ἀκούεις, ὅσγε καὶ μᾶλλον ἔχει τοῦ πρόσω καὶ μέχρι τῆς ψυχῆς, καὶ τί; ὁ καινὸς ἐμπρησμός. κινδυνεύω αἰτῶ ὕδωρ· κομίζει δὲ οὐδείς. ὅτι τὸ σβεστήριον εἰς ταύτην τὴν φλόγα, ἀπορώτατον· εἴτε ἐκ πηγῆς κομίζοι τίς εἴτε ἐκ ποταμοῦ λαμβάνοι. καὶ γὰρ αὐτὸ ὑπὸ ἔρωτος τὸ ὕδωρ καίεται.

Γυναικί.

Τί τὸ καινὸν ἀνδρολήψιον τοῦτο; τίς ἡ τυραννίς. ἕλκεις με ἀπὸ τῶν ὀμμάτων, καὶ σύρεις μὴ θέλοντα ὥσπερ τοὺς πλέοντας ἡ χάρυβδις ἀνεῤῥόφα. ἦσαν ἄρα καὶ ἔρωτος πέτραι καὶ ὀφθαλμῶν πνεύματα, αἷς τις ἅπαξ ἐνσχεθεὶς, καταδύεται· τοῦτο μὲν οὖν οὐκ εἶχεν οὐδ᾽ ἡ χάρυβδις. ἐμπρόσθεν μὲν ἐκεῖνο τὸ ναυάγιον. καὶ μικρόν τις ἀναμείνας, σωτηρίας εὐπορεῖ, δένδρον εὑρὼν ἐν πελάγει μέσῳ. ὁ δὲ εἰς ταύτην ἅπαξ τὴν θάλασσαν καταῤῥυεὶς, οὐκ ἔτ᾽ ἐξέρχεται.

Μειρακίῳ.

Τοὺς ὄρνις αἱ καλιαὶ δέχονται. τοὺς ἰχθύας αἱ πέτραι. τὰ ὄμματα τοὺς καλούς. κἀκείνων μὲν, πλάναι μεθισταμένων καὶ μετοικούντων ἄλλοτε ἐπ᾽ ἄλλοις τόποις. ἄγουσι γὰρ αὐτοὺς ὡς ἄγουσιν οἱ καιροί. κάλλος δὲ ἅπαξ ἐπ᾽ ὀφθαλμοὺς ῥυὲν, οὐκ ἔτ᾽ ἄπεισιν ἐκ τούτου τοῦ καταγωγίου. οὕτως κἀγώ σε ὑπεδεξάμην καὶ φέρω πανταχοῦ τοῖς τῶν ὀμμάτων δικτύοις. κἄν τε ἔμπορός τις ἐλθὼν ποιμαίνειν μοι δοκῇς κἂν καθῆς πείθειν τοὺς λίθους. κἄν τε ἐπὶ θάλατταν, ἀνάγει σε ἡ θάλαττα, ὥσπερ τὴν ἀφροδίτην ὁ βυθός. εἴτε ἐπὶ λειμῶνα, αὐτῶν τῶν ἀνθῶν ἐξέχεις. καίτοι, οὐδὲν τοιοῦτον ἐκεῖ φύεται. καὶ γὰρ εἰ καλὰ καὶ χαρίεντα ἄλλως, ἀλλὰ μιᾶς ἡμέρας. καὶ μὴν καὶ ποταμοῦ πλησίον γενόμενος, τὸν μὲν οὐκ οἶδα ὅπως ἠφάνισται σὲ δὲ ῥεῖν ἀντ᾽ ἐκείνου νομίζω καλὸν καὶ μέγα καὶ πολὺ μεῖζον τῆς θαλάττης. ἀπιδὼν δὲ εἰς οὐρανὸν, τὸν μὲν ἥλιον ἡγοῦμαι πεπτωκέναι, καὶ κάτω που βαδίζειν. ἀντ᾽ ἐκείνου δὲ φαίνεσθαι ὃν ἐγὼ βούλομαι. εἰ δὲ γένοιτο καὶ νὺξ, δύο βλέπω μόνους ἀστέρας τὸν ἕσπερον καὶ σέ.

Γυναικί.

Πόθεν μου τὴν ψυχὴν κατέλαβες. ἢ δῆλον ὅτι ἀπὸ τῶν ὀμμάτων. ἀφ᾽ ὧν καὶ τὰ ἐρυμνὰ οἱ βασιλεῖς. καὶ τὰ ὑψηλὰ οἱ θεοὶ καταλαμβάνουσιν. οὕτω καὶ ὁ ἔρως τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἀκρόπολιν οὐ ξύλοις οὐδὲ πλίνθοις ἀλλὰ μόνοις βλεφάροις τειχίσας, ἡσυχῇ κατὰ μικρὸν τὴν ψυχὴν εἰσδύεται. ταχέως μὲν

quemadmodum Adrastus Polynicem & Tydeum quos generos asciuit, ad regni vindicationem. Si quis excludit etiam peregrinum, volentem accendere ignem, at vrentem ac flagrantem extingue. Ne Laconisses ô vxor, neque Lycurgum imiteris. Peregrinorum expulsionem amor non patitur.

Delicijs.

Quoties tibi oculos patefeci, vt abires, quemadmodum qui retia pandunt feris, vt fugiendi potestatem habeant. Et tu manes stabilis apud iniquos & malos accolas, qui postquam semel alienā regionem inuaserunt, non possunt adduci amplius vt emigrent. Et iterum vt soleo palpebras tollo. Auola nunc tandem, & oppugnationem relinque & esto petegrinus aliorum oculorum. Nō audis, cùm etiam magis teneas eum qui ante te est, & vsque ad animum atque noua quædam est inflammatio. In summo periculo constitutus, aquā peto. Sed nemo fert, quoniam quæ flammam hanc extinguat reperiri omnino non potest, siue quis adferat ex fonte, siue quis è fluuio sumat. Nam ab amore ipsa quoque aqua sentit incendium.

Vxori.

Quodnam hoc nouum est Androlepsium? Quę Tyrannis? Ducis me aspectu, & trahis nolentem, quemadmodum nauigantes Charybdis absorbuit. Erant equidem & amoris saxa & oculorum venti, quibus si quis semel implicatus sit, demergitur. Hoc igitur ne Charybdis quidem potuit. Desinitum illud naufragium, & si quis paulisper sustineat, salutis copiam adipiscitur, ardore reperta in medio pelago. Qui verò in hoc mare semel delatus est, huic exitus in posterum non patet.

Delicijs.

Aves excipiunt nidi, pisces saxa, formosos oculi. Atque illorum quidem sunt errores, traductorum & transmigrantium aliâs in alia loca. Ducit enim illa tēporū opportunitas quocūq; venerint. At pulchritudo, si semel in oculos influxerit, non ampliùs discedit ex hoc diuersorio. Sic etiā ego te excepi & foro vndidaquaque in oculorū retibus, & siue mercaturæ causa iter ingrediar, tu mihi pascere videris atque adeò sedens lapides persuadere, siue in mare, te mare abducit, vt Venerem profunditas, siue in pratum, ipsos etiam flores superas. Atqui nihil tale ibi nascitur. Etsi enim sunt pulchri gratiosique, tamen vnius tantùm diei. Atq; etiā si prope fluuium, sim, hic quidem nescio quo pacto euanescit. Te verò illius loco fluere puto pulchrum & magnum atque multò etiam maiorē mari. Quòd si in cœlum respiciam, solem existimo decidisse, & inferius obambulare, at illius loco te apparere quem volo. Sin noctescat, duas video duntaxat stellas, Hesperum atque te.

Vxori.

Vnde meum animū cepisti, quàm nimirū ab oculis, à quib. & castella reges, & alta dij capiunt. Sic etiam amor oculorum arce nō lignis neque lateribus, sed solis palpebris firmata paulatim atque sensim in animū ingreditur, celeriter quidē,

vt volucris

vt volucris, liber verò vt nudus, pugnax vt sagittarius. Oculi verò quamprimum pulchritudinē sentiunt, ob hanc ipsam vruntur maximè, deo quodá credo volente eandem eis viam esse, cùm voluptatis ad videndum, tum ad mœrendum occasionis. Quid enim ô pessimi faciferi, amoris & corporum elegantiæ testes operosi; primi nobis pulchritudinē igneam reddidistis, primi meminisse animum docuistis, extraneæ influxionis primi coëgistis, sole præterito, alienum ignem laudare. Itaque vigilate & vrimini atque liberationem eorum quæ delegistis cogitate, quam reperire non potestis. Beatos ô dij à natiuitate cęcos, ad quos amor aditū aut accessum non habet.

Deliciis.

CLauserunt tibi oculos, quomodo tibi dicam quas portas oppugnantes, & tu clàm præsidio intus es. Dic quis te introduxit, nisi quid oculi habent amatorum atque animo repugnans, qui olim sola cogitabat quæ volebat, & in pulcherrimis philosophiæ præceptis omnem operam ac diligentiā consumebat. Atque hic eum incesserat amore, vt cœli terga contemplaretur & de substantia circa hæc minimè, falsa inquireret, & qui vniuersi circuitiones, quæque regeret hæc necessitas, quæstio videbatur iucundissima, cum sole vnà currere, & cum luna recedente quidem periclitari, completa verò gaudere, & cum reliquo syderum choro simul errare, nihilque inuium aut inconspectum relinquere ex iis quæ circa hæc sunt, mysteriis. A quo verò humano amori dedit operam & formositatis aspectu captus est, omnibus illis posthabitis atq; neglectis, in hanc vnam rem omne studium impendit, & quantùm ab exteriore forma traxerit, tantū intus concinnat & componit, atque monumenta mandit. Quòd autem intrò accesserit, lumen quidem interdiu est, nocte verò in somnium abit.

Vxori.

TVos equidem oculos, amo. Mei verò mihi sūt exosi. Nam in illis magná intelligentiam ac prudentiam animaduerti, in his nimiam ac penè sceleratam operositatem. Impudentes sunt, sed neque occultum habere quicquam possunt, quod semel viderunt. Non igitur desierunt animo meo dicere. Non vidisti illam coma excellentem formæ singulari elegantia præditam? Veni, ascende, sed & scriptis rem age, lachrymis ac precibus. At ille prōptissimè morem gerit. Morem autem gerit, quia nō potest negligere mandata cupidissimorū satellitū. Etenim nolentem extrahūt & per vim adigunt in eam sententiam, quam ipsi laudibus antea vexerūt. Equidem priusquam amor in terram deuolaret, nihil præter vnicum solem animus pulchrū nouerat. Atque in eo contemplationem omnem & admirationem ponebat. Degustata verò pulchritudine humana, ab illo studio recidit, & in acerbam seruitutem deductus est, cuius opera sunt Thyraulica, recubitiones humi, & cum æstu atque frigore certamen & ἢ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγώ σε: aut me roga aut ego te, cum riuali contentio. Horū omnium tu es remedium, pro opere diurno, poëmata sempiterna, & pro breui corporis voluptati perpetuá memoriā adipiscens. Quę enim dabis, cōmunia sunt & facilia omni fœminæ. Quæ verò pro his cōsecutura es, ne dicédo quidē exprimere possim, quáta beneuolētia,

ὡς πτηνός. ἐλεύθερος δὲ ὡς γυμνός. ἄμαχος δὲ ὡς τοξότης. τὰ δ' ὄμματα ἐπειδὰν πρῶτα συνίησι κάλλους, διὰ τοῦτο μάλιστα καὶ καίεται. θεοῦ τινὸς οἶμαι θελήσαντος αὐτοῖς τὴν αὐτὴν ὁδὸν καὶ τῆς εἰς τὸ βλέπειν ἡδονῆς εἶναι καὶ τῆς εἰς τὸ λυπεῖσθαι προφάσεως. τί γὰρ ὦ κακοὶ δαδοῦχοι ἔρωτος καὶ τῆς σωμάτων ὥρας πάρεργοι μάρτυρες, πρῶτοι μὲν ἡμῖν τὸ κάλλος ἔπυρ σεύσατε· πρῶτοι δὲ μεμνῆσθαι τὴν ψυχὴν ἐδιδάξατε τῆς ἔξωθεν ἐπιρροῆς. πρῶτοι δὲ ἐβιάσασθε τὸν ἥλιον καταλιποῦσι, πῦρ ἀλλότριον ἐπαινεῖν· τοιγαροῦν ἀγρυπνεῖτε καὶ καίεσθε καὶ λογίζεσθε ἀπαλλαγὴν ὧν εἵλεσθε εὑρεῖν μὴ δυνάμενοι. μακαρίων ὦ θεοὶ τῶν ἐκ γενετῆς τυφλῶν ἐφ' οὓς ἔρως ὁδὸν οὐκ ἔχει.

Μειρακίῳ.

ΑΠέκλεισέ σοι τὰ ὄμματα, πῶς σοι, ὡς οἱ πολιορκοῦντες τὰς πύλας. καὶ σὺ τὴν φρουρὰν λαθὼν, ἔνδον εἶ. λέγε τίς σε εἰσήγαγεν εἰ μή τι τὰ ὄμματα, ἐρωτικὸν καὶ κατὰ τῆς ψυχῆς γενόμενον. ἥ γε πάλαι μὲν μόνα ἐνεθυμεῖτο ἃ ἤθελε καὶ περὶ τὰ κάλλιστα ἐσπουδάκει φιλοσοφοῦσα. καὶ ἦν αὐτῆς ὁ ἔρως τὰ οὐρανοῦ νῶτα ὁρᾶν. καὶ περὶ τῆς κατὰ ταῦτα ὄντως οὐσίας πολυπραγμονεῖν. καὶ τίνες αἱ τοῦ παντὸς περίοδοι καὶ τίς ἡ ταῦτα ἄγουσα ἀνάγκη. τὸ σκέμμα ἐδόκει χαριέστατον. ἡλίῳ συνδραμεῖν καὶ σελήνῃ συγκινδυνεῦσαι μὲν ἀπιούσῃ. συνησθῆναι δὲ πληρουμένῃ τῷ τε ἄλλῳ χορῷ τῶν ἀστέρων συμπλανηθῆναι καὶ μηδὲν ἄβατον μηδὲ ἀθέατον καταλιπεῖν τῶν ὑπὲρ γῆν μυστηρίων· ἀφ' οὗ δὲ ἀνθρωπίνῳ πλησιάσασα ἔρωτι ἑάλω κάλλους ὄμμασι, πάντων ἀμελήσασα ἐκείνων, περὶ ἓν τοῦτο ἐσπούδακε. καὶ ὅσον ἂν τῆς ἔξω μορφῆς σπάσῃ, τοσοῦτον ἔνδον συντίθησι καὶ μνήμῃ παραδίδωσι. τὸ δ' εἴσω παρελθὸν, φῶς μέν ἐστιν ἐν ἡμέρᾳ. νύκτωρ δὲ ὄναρ γίνεται.

Γυναικί.

ΤΑ μὲν σὰ ὄμματα, φιλῶ· τὰ δὲ ἐμαυτοῦ μισῶ. τοῖς μὲν γὰρ σύνεσιν πολλὴν συνέγνωκα. τοῖς δὲ, δεινὴν περιεργίαν. ἀναίσχυντά ἐστιν. ἀλλὰ καὶ κρύπτειν οὐδὲν δυνάμενα ὧν ἑώρακεν ἅπαξ. οὐκ ἀφέστηκε γοῦν μου τῇ ψυχῇ λέγοντα. οὐκ εἶδες τὴν εὔκομον, τὴν εὐπρόσωπον; ἧκε. ἀνάβηθι· ἀλλὰ καὶ γράφον καὶ κλαῦσον καὶ δεήθητι. ἡ δὲ, εὖ μάλα πείθεται. πείθεται δὲ παρακούειν μὴ δυναμένη λίχνων δορυφόρων. καὶ γὰρ μὴ βουλομένην, σύρουσιν ἔξω καὶ βιάζονται φρονεῖν, ὅσα αὐτοὶ προλαβόντες ἐπῄνεσαν. ἀμέλει πρὶν ἔρωτα εἰς γῆν καταπτῆναι, μόνον τὸν ἥλιον ἠπίστατο ἡ ψυχὴ καλόν. καὶ τοῦτο αὐτῇ τὸ θέαμα καὶ θαῦμα ἦν. γευσαμένη δὲ ὥρας ἀνθρωπίνης, ἐκ μὲν τῆς σπουδῆς ἐκείνης κατέπεσεν. εἰς δὲ θητείαν ὑπήχθη πικράν. ἧς ἔργα θυραυλικὰ καὶ χαμαικοιτίαι καὶ ἡ πρὸς θάλπος καὶ χειμῶνα ἀντίταξις καὶ ἢ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγώ σε. πρὸς τὸν ἀντεραστὴν μάχη. τούτων δὲ εἶ πάντων σὺ τὸ φάρμακον. ἔργου ἐφημέρου ποιήματα ἀθάνατα, καὶ βραχείας σώματος ἡδονῆς, μνήμην ἀντιλαβοῦσα ἀγήρω. ἃ μὲν γὰρ δώσεις, κοινὰ καὶ ῥᾴδια τοῦ θήλεος παντός. ἃ κτήσῃ ἀντὶ τούτων, οὐκ ἂν εἴποιμι. ὅσα εὔνοια,

καὶ μνήμη καὶ νὺξ ἀφ' ὧν καὶ μήτηρ καὶ πατὴρ γίνεται.

& memoria & nox quibus mater ac pater efficitur.

Μειρακίῳ.

Ὁ Ἀγαμέμνων ὅτε μὲν ὀργῆς ἐκράτει, καλὸς ἦν καὶ οὐχ ἑνὶ θεῷ ἀλλὰ πολλοῖς ὅμοιος. ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διὶ τερπικεραύνῳ. Ἄρεϊ δὲ ζώνην στέρνον δὲ Ποσειδάωνι. ὅτε δὲ ἐνησχημόνει τῇ γλυκύτητι τοῦ θυμοῦ, καὶ πρὸς τοὺς ἑταίρους ἠγριῶτο, ἔλαφος καὶ κύων ἐνομίζετο. καὶ τὰ τοῦ Διὸς ὄμματα οὐδαμοῦ. σῦς μὲν γὰρ ὀργίζεται καὶ κύνες καὶ ὄφεις καὶ λύκοι καὶ ὅσα ἄλλα οὐ χρῆται λογισμῷ θηρία. καλὸς δὲ ἄνθρωπος καὶ μὴ γελάσας μόνον λυπεῖ. μήτοι γε καὶ σκυθρωπότερος ἑαυτοῦ γινόμενος. οὐ πρέπει δὲ οὐδὲ ἡλίῳ τοῦ προσώπου νεφέλην περιβάλλεσθαι. τίς ἡ κατήφεια αὕτη· τίς ἡ νύξ. τί τὸ συγνὸν σκότος τοῦτο. μειδίασον. κατάστηθι. ἀπόδος ἡμῖν τὴν τῶν ὀμμάτων ἡμέραν.

Deliciis.

AGamemnon cùm iram vinceret, egregius extat, neque vni, sed multis diis similis. Oculis capitéque similis Ioui Terpicerauno, cingulo Mari, pectore Neptuno, cùm verò turpiter animi libidinem expleret, & se crudelem immanémque erga socios præberet, ceruus & canis putabatur, neque Iouis vultus vlibi conspici. Sus enim in iram rapitur, & canes atque serpentes lupique & quæcunque aliæ sunt rationis expertes bestiæ. Formosus autem homo & non ridens tãtùm molestia afficit, nequaquam semetipso rigidior. Non decet autem, vt solis vultus nubibus obducatur. Quæ verò rigiditas ista, quæ nox, quæ lugubris hæc caligo, subride, consiste, Redde nobis oculorum diem.

Γυναικί.

Ἐχθὲς σε ὀργιζομένην κατέλαβον καὶ ἔδοξα ἄλλην βλέπειν. τούτου δὲ αἴτιον, ἡ τοῦ θυμοῦ ἔκστασις, ἀκριβῶς σοι συγχέασα τὴν τοῦ προσώπου χάριν. νῦν δὴ μεταποίει σεαυτήν. μὴ δὲ ἄγριον βλέπε. οὐδὲ τὴν Ἀφροδίτην καλὴν ὅταν ὀργίζηται ἢ δακρύῃ. οὐδὲ τὴν Ἥραν βοῶπιν ὅταν χαλεπαίνῃ τῷ Διί. οὐδὲ τὴν θάλατταν ὅταν ταράττηται. ἡ δὲ Ἀθηνᾶ καὶ τοὺς αὐλοὺς ἔρριψεν. ὡς τὸ πρόσωπον αὐτῆς συγχέοντας. ἤδη καὶ τὰς Ἐριννῦς Εὐμενίδας καλοῦμεν ὡς τὸ σκυθρωπὸν ἀρνουμένας. καὶ ταῖς ἀκάνθαις τῶν ῥόδων χαίρομεν ὅτι ἐξ ἀγρίου θάμνου καὶ λυπεῖν καὶ κεντεῖν εἰδότος γελῶσιν ἐν τοῖς ῥόδοις. ἄνθος ἐστὶ καὶ γυναικὸς ἡ τοῦ προσώπου γαλήνη. μὴ τραχεῖα γίνου μὴ δὲ φοβερά. μὴ δὲ ἀποστεφάνου τὸ κάλλος. μὴ δὲ ἀφαιροῦ ῥόδων σεαυτήν· ἃ ταῖς καλαῖς ὑμῖν ἐν τοῖς ὄμμασι φύεται· εἰ δὲ ἀπιστεῖς οἷς λέγω, τὸ κάτοπτρον λαβοῦσα, ἴδε σου τὸ πρόσωπον ἠλλαγμένον. εὖ γ' ὅτι ἐπεστράφης. ἢ γὰρ ἐμίσησας ἢ ἐφοβήθης ἢ οὐκ ἐγνώρισας. ἢ μετενόησας.

Vxori.

HEri te commotam ira deprædhendebam atque videbar aliam videre. Huius autẽ caussa erat, mentis alienatio, quæ planè tibi perturbauerat vultus elegantiam & gratiam. Nunc verò muta temetipsam neque trucem vide, neque formosã Venerẽ cùm irascitur aut lachrymatur, neque Iunonem Boopem cùm Ioui succenset, neque mare, cùm turbatur. Minerua verò etiam tibias abiecit, quòd vultum eius deformarent. Iam etiam Erinnes Eumenides vocamus, vt toruitatẽ detrahamus, & spinis rosarum delectamur, quòd ex agresti frutice qui & tristitiam adferre & stimulare potest, rident inter rosas. Flos est etiam in muliere vultus tranquillitas. Ne sis aspera neque formidabilis, neque elegãtiæ coronam demas, neque tibi ipsi rosas eripias, quæ vobis formosis in oculis nascuntur. Quod si fides apud te eorũ quæ dico nihil valet, cape speculum & vultum immutatum contemplare. Rectè est quòd conuersa es. Aut enim odisti aut metuisti, aut non cognouisti, aut pœnitudo te cœpit.

Μειρακίῳ.

Πέπεισαι μὲν ὡς εἰκάζω. τοῦ δὲ ἔργου τὴν αἰσχύνην ὀκνεῖς. εἰς ἃ πράγματα ἀποδιδράσκεις. ἀφ' οὗ τις φίλος γίνεται. οὐκ ἐντεῦθεν ἐπληρώθη καλῶν τὰ Ὁμήρου ἔπη, τὸν Νιρέα τὸν Ἀχιλλέα εἰς Τροίαν ἄγοντος; οὐκ ἐντεῦθεν Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος ὅσοι φίλοι καὶ μέχρι τῶν ξιφῶν; ὁ δὲ Ἀπόλλων οὐκ Ἀδμήτῳ καὶ Βράγχῳ ἐθήτευσεν; ὁ δὲ Ζεὺς οὐ τὸν Γανυμήδην ἥρπασεν ᾧ χαίρει καὶ πρὸ τοῦ νέκταρος; μόνοι γὰρ ὑμεῖς οἱ καλοὶ καὶ τὸν οὐρανὸν οἰκεῖτε ὡς πόλιν. μὴ φθονήσῃς ἐραστοῦ σεαυτῷ δοῦναι μὲν ἀθανασίαν οὐκ ἔχοντος. τὴν δὲ αὐτοῦ ψυχὴν ἔχοντος. εἰ δὲ ἀπιστεῖς, ἕτοιμος ἀποθνῄσκειν, ἂν ἐπιτάττῃς τοῦτο νυνί. εἰ δὲ πλέκω τὸν βρόχον ἄνθρωπε οὐ καθαιρήσεις;

Deliciis.

PErsuasus es vt conjicio. Sed rei turpitudinẽ metuis. Ad quas res aufugis. Vnde tibi amicus efficitur. Non hinc pulchris referta sunt Homeri carmina, qui Nireum Achillem ad Troiam ducit. An non hanc Harmodij & Aristogitonis omnes amici fuerunt etiam vsque ad enses. Apollo verò an non Admeto & Brancho precio seruiuit? Iuppiter an nõ Ganymedem rapuit, quo plus etiam quàm Nectare delectatus? Soli enim vos pulchri cœlum quasi ciuitatem inhabitatis. Ne spernas amatorem, qui tibi dare immortalitatem non potest, suam verò animam potest. Quòd si incredibile tibi videtur, paratus sum ad obeundam mortem, si tu iubeas hoc, etiam nunc. Quòd si laqueum necto, an non occides ô homo?

Γυναικί.

Κελεύεις μοι μὴ βλέπειν, κἀγὼ σοὶ μὴ βλέπεσθαι. τίς τοῦτο κελεύει νομοθέτης. τίς δὲ ἐκεῖνο. εἰ δὲ μηδέτερον κεκώλυται, μήτε σεαυτὴν ἀφαιροῦ τῆς εἰς ἐπίδειξιν εὐδοκιμήσεως, μήτε ἐμὲ τῆς εἰς τέρψιν ἐξουσίας. οὐ δὲ πηγὴ λέγει μὴ πίῃς. οὐ δὲ ὀπώρα μὴ λάβῃς. οὐδὲ λειμὼν μὴ προσέλθῃς. ἕπου

Vxori.

IVbes mihi ne videam & ego tibi ne videaris. Quid hoc iubet legislator. Quis verò illud. Quòd si neutrum est prohibitum, neq; tu tibi metipsi laudem ostentationis adimas, neq; mihi delectationis facultatẽ, neq; fons ait, ne bibas, neq; autumnus ne capias, neq; pratum ne accedas. Sequere

mulier tu etiam leges & ſitim viatoris æſtuantis ſeda, quem tuum ſydus perdidit.

Fœminæ maritatæ.

RES quidem eſt eadẽ & vna, ſiue à marito, ſiue ab adultero contingat. Quod verò periculo eſt minus ſecurum, id gratiam habet maiorem. Non enim adeò manifeſta poteſtas exhilarat, vt illicita & arcana voluptas. Omne verò furtiuum ſolet eſſe delectabilius. Sic etiã Neptunus, pupureo fluctui ſubiit & Iuppiter auro, aquæ, boui, draconi, atque aliis integumentis vnde Bacchus & Apollo & Hercules exiſtunt ex adulterio nati dij. Dicit autem Homerus etiã Iunonem tum eũ libenter vidiſſe & cum voluptate quando cum ea clàm coit. Mariti enim poteſtatem mutauit in furtum adulterij.

Deliciis.

FAmoſus, ſi ſit crudelis & immanis, ignis eſt. Sin placidus & manſuetus lumen. Ne igitur vras, ſed ſerues, & miſericordiæ aram in animo poſitam habeas, & pro minùs diuturno munere, ſtabilẽ & cõſtantem amicũ accipias, & tempus anteuerte quod ſolùm formoſos deſtruit, quemadmodum populares Tyrãnos. Vt ſollicitus ſum (Quod ſentio enim, dicam:) ne te cunctante, morámque nectente, prima barba ſubeat, & elegãtiam vultus obũbret, quẽadmodum ſolem occultare nubium cõcurſatio ſolet. Quid timeo quæ iam eſt videre? Serpit quidem lanugo, maxillæ verò pubeſcunt. Vultus vniuerſus floret ac viget. Proh cunctando conſenuimus, tu quidem, celeriter obſequi nolens, ego verò precari atque rogare metuẽs. Antequam igitur totum vertuum abeat, & Hyems ad fores præſto ſit, da hoc per amorem, per hanc lanuginem, quæ mihi cras eſt iuranda.

Vxori.

ADulter & ſi perſuadeat, periculoſum ſumptũ facit, & mœrore plenum, ſi non impetret. Fœlicitati enim periculum lex minatur. Mœroris autẽ precium eſt amor. At ſatius eſt iis quæ quiſpiam cõcupiuit impetratis eſſe in metu ac ſollicitudine, quàm ſpretum & contemptum mœrore confici.

Deliciis.

LAudo tè qui tempus eludas technis, & lanuginem reſeces. Quod enim natura diſceſſit, id arte manet. Iucundiſſima verò eſt eorum quæ amiſſa ſunt, recuperatio. Itaque meum conſilium audi ac ſequere. Capite comam nutri, & capillorum tibi cura ſit, alij cum maxillis ſenſim conueniant. Et hanc tuam lanuginẽ, paruo negotio, cùm quis vult, auferet, alij verò cõſidant in humeris, quemadmodum Homerus aut Eubæos comam in poſteriorib. partibus alere. Nam caput florens multò iucundius eſt planta Mineruæ, ſiquidem ne hanc quidem arcem nudam videri conuenit, neque inornatam. Lanugines verò tibi ſint nudæ, neque quiſquam huic lumini officiat, neque nubes, neque caligo. Quemadmodum enim nequaquam iucundum aſpectum præbent oculi clauſi, ſic neque lanugo in formoſo comata. Siue igitur medicamẽtis, ſiue cultellis exilibus, ſiue ſummis digitis, ſiue purgationibus & herbis, ſiue alia quapiam machinatione, effice vt tibi pulchritudo ſit diuturnior. Sic enim imitaberis eos expertes ſenectutis.

γύναι καὶ σὺ τοῖς νόμοις. καὶ διψῶντα παῦσαι ὁδοιπόρον ὃν τὸ σὸν ἄστρον ἀπώλεσεν.

Γυναικὶ ὑπάνδρῳ.

ΤΟ μὲν ἔργον ἓν αὐτὸ ἐπὶ ἀνδρὸς αὐτὸ ἐπὶ μοιχοῦ γένηται. τὸ δὲ κινδύνῳ σφαλερώτερον, τῇ χάριτι μεῖζον. οὐ γὰρ οὕτως τὸ φανερὸν εὐφραίνει τῆς ἐξουσίας, ὡς τὸ ἀπόρρητον τῆς ἡδονῆς. πᾶν δὲ τερπνότερον τὸ κεκλεμμένον· οὕτω καὶ Ποσειδῶν ὑπῆλθε πορφυρῷ κύματι· καὶ Ζεὺς χρυσῷ ὕδατι καὶ βοῒ καὶ δράκοντι καὶ ἄλλοις περικαλύμμασιν. ἀφ᾽ ὧν Διόνυσος καὶ Ἀπόλλων καὶ Ἡρακλῆς οἱ ἐκ μοιχείας θεοί. λέγει δὲ Ὅμηρος καὶ τὴν Ἥραν ἰδεῖν αὐτὸν τότε ἡδέως, ὅτε αὐτῇ συνῆν λάθρα· τὴν γὰρ ἀνδρὸς ἐξετέθηκεν εἰς κλοπὴν μοιχείας.

Μειρακίῳ.

Ο Καλὸς ἂν μὲν ᾖ θηριώδης, πῦρ ἐστιν· ἂν δὲ ἥμερος, φῶς. μὴ καίε οὖν ἀλλὰ σῶζε. καὶ τὸν ἐλέου βωμὸν ἐν τῇ ψυχῇ ἔχε. ἀντιλαβὼν βέβαιον φίλον ὠκυμόρου δωρεᾶς. καὶ φθάσας τὸν χρόνον ὃς μόνος καταλύει τοὺς καλοὺς ὥσπερ οἱ δημοτικοὶ τοὺς τυράννους. ὡς δέδοικά γε, ὃ φρονῶ γὰρ εἰρήσεται, μὴ μέλλοντός σου καὶ βραδύνοντος, τὰ γένεια ἐπέλθῃ· καὶ τὴν τοῦ προσώπου συσκιάσωσι χάριν. ὥσπερ εἴωθε τὸν ἥλιον κρύπτειν ἡ νεφῶν συνδρομή. τί δέδοικα ἅπερ ἔστιν ἤδη βλέπειν. ἕρπει μὲν ὁ ἴουλος. αἱ δὲ παρειαὶ χνοάζουσι. τὸ δὲ πρόσωπον ὅλον ἀνθεῖ. φεῦ μέλλοντες ἐγηράσαμεν. σὺ μὲν θᾶττον εἰκάσαι μὴ θελήσας· ἐγὼ δὲ ὀκνήσας δεηθῆναι. πρὶν οὖν σου τὸ ἔαρ ἀπελθεῖν ὅλον καὶ χειμῶνα ἐπιστῆναι, δὸς αὐτὸ πρὸς ἔρωτος, πρὸς τούτων τῶν γενείων ἃ δεῖ με αὔριον ὀμνύναι.

Γυναικί.

Ο Μοιχὸς καὶ πείσας, σφαλερώτατον ἀνάλωμα. καὶ ὀδυνηρὸν μὴ τυγχάνων. τῆς μὲν γὰρ εὐπραγίας κίνδυνος ὁ νόμος. τῆς δὲ λύπης μισθὸς ὁ ἔρως. φοβεῖσθαι δὲ ἄμεινον τυχόντα ὧν βούλεταί τις, ἢ ἀνιᾶσθαι ἀμελούμενον.

Μειρακίῳ.

ΕΠαινῶ σε ἀντισοφιζόμενον τῷ χρόνῳ καὶ περικόπτοντα τὰ γένεια· ὃ γὰρ ἀπῆλθε φύσει, τοῦτο μένει τέχνῃ. ἡδίστη δὲ ἡ τῶν ἀπολλυμένων ἀνάκτησις. ὥς τε ἐμοὶ συμβουλεύοντι πείθοιο· τῇ μὲν κεφαλῇ, κόμα. καὶ μελέτω σοι τῶν βοστρύχων· ὡς τοὺς μὲν ταῖς παρειαῖς συγκαταβαίνειν ἠρέμα. καὶ ταῦτά σου τὰ γένειά τις ἀφαιρήσεται ῥᾳδίως ὅτε βούλεται. τοὺς δὲ τοῖς ὤμοις ἐπικαθῆσθαι καθάπερ φησὶν Ὅμηρος τοὺς εὐβοεῖς ὄπισθεν κομᾶν. κεφαλὴ γὰρ ἀνθοῦσα ἡδίων πολὺ τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς φυτοῦ. εἴπερ γε δεῖ καὶ ταύτην τὴν ἀκρόπολιν μὴ ψιλὴν ὁρᾶσθαι μηδὲ ἀκόσμητον. τὰ δὲ γένειά σοι ψιλὰ ἔστω καὶ μηδεὶς ἐνοχλείτω τῷ φωτὶ τούτῳ μήτε νεφέλη μήτε ἀχλύς. ὡς γὰρ οὐχ ἡδὺ θέαμα κεκλεισμένα ὄμματα, οὕτως οὐδὲ γένεια καλοῦ κομῶντα. εἴτε οὖν φαρμάκοις εἴτε μαχαίραις λεπταῖς εἴτε ἄκροις δακτύλοις, εἴτε ῥύμμασι καὶ πόαις, εἴτε ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ πράττε σεαυτῷ τὸ κάλλος μακρότερον. οὕτως γὰρ ἔσῃ μιμούμενος τοὺς ἀγήρω θεούς.

Γυναικί.

Ἐχθὲς συγκλείσας τὰ βλέφαρα ὅσον ἡσυχῆ σκαρδαμύξαι πολλὴν ἡγούμην τὸν χρόνον. ἀμέλει τοῖς ὀφθαλμοῖς ὡς ἀνεράστοις ἐνεκάλουν. τί δὴ αὐτῆς ἐπελάθεσθε· τί δὲ τὴν φρουρὰν ἐξελίπετε. ποῦ δ᾽ ἐστὶ καὶ τί γέγονε κἂν τοῦτο αὐτὸ μηνύσατε· νομίσας δ᾽ ἀκούειν, ἀπῆλθον ἔνθα σε ὄψεσθαι ᾠόμην. καὶ τοῦτο ἐκεῖνο ἐζήτουν ὡς ἡρπασμένην. τί οὖν μέλλω ποιεῖν ἐπὰν ἐξελάσῃς εἰς ἀγρὸν ὡς πέρυσι καὶ πολλῶν ἡμερῶν τὰς ἐν ἄστει διατριβὰς καταλίπῃς· ἡγοῦμαι ἀναγκαῖον σαφῶς ἀπολωλέναι μηδὲν ἔχοντα ἡδὺ μήτε ἀκούειν ἔτι μήτε ὁρᾶν. ἐγὼ μὲν γὰρ ἕψεσθαί σοι νομίζω καὶ τὴν πόλιν ἐξιούσῃ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐν ἄστει θεοὺς ἑλκομένους ὑπὸ τῆς θέας· τί γὰρ ἐνταῦθα μόνοι ποιοῦσιν. εἰ δὲ κἀκεῖνοι κατὰ χώραν μένουσιν, ἀλλ᾽ ἔγωγε οὐκ ἀπολειφθήσομαι τοῦ ἔρωτος ἐφόλκιον. εἰ δὲ καὶ σκάπτειν δέοι, λήψομαι τὴν δίκελλαν· εἴτε κλᾶν, θεραπεύσω τὰς ἀμπέλους. εἴτε ἐπάγειν λαχάνοις ὕδωρ, ὁδοποιήσω τὸν δρόμον. τίς γὰρ οὕτω τυφλὸς ποταμὸς ὡς σὴν γῆν μὴ γεωργεῖν. ἓν ἐξόμνυμαι τῶν ἐν ἀγροῖς εἰθισμένων. ἀμέλγειν γάλα. μόνων ἡδέως τῶν σῶν μαστῶν ἅπτομαι.

Uxori.

Heri clausis palpebris tantū vt pauxillū intueri possem longum tempus existimabā præteriisse. Deinde oculos, vt rudes amoris obiurgabat. Cur eius vos cepit obliuio? cur præsidiū destituistis? Vbi sit & quid factum sit, hoc saltem ipsum significate. Arbitratus autem audire, discessi eò, vbi visurum te putabam, & hoc est illud quod quærebam vt raptam. Quid igitur sum facturus, si in agrum egressa fueris, vt anno præterito, & multis diebus vrbanam consuetudinem reliqueris? Equidem necessariò mecum actum esse arbitror, si nihil possim iucundum neque audire neq; videre. Ego enim futurum opinor vt te sequar & vrbē egredientem etiam sequantur ipsi qui sunt in vrbe dij. à dea tracti atque commoti. Quid enim hîc soli faciunt? Atque etiam illi locis suis manserint, tamen ego non relinquar amoris Epolcium. Quòd si etiam fodere oporteat sumam in manus ligonem, siue frangere, colam vites, siue olera lympha spargere, consiciā cursum. Quis enim ita cæcus fluuius, vt tuū solum non riget. Vnum deprecor ac detestor, à me quod ruri fieri solet, lac mulgere. Solas tuas mammillas libenter & cum delectatione tango.

Μειρακίῳ.

Τί μοι τὰ γένεια ὦ παῖ δεικνύεις. οὐ παύῃ καλλίων ἀλλ᾽ ἄρχῃ· τὸ μὲν γὰρ ὀξὺ τῆς ὥρας παρελήλυθεν ὅσον τι πτηνὸν καὶ ἄπιστον. καὶ καθάπερ πυρὸς ὁρμὴ σβέννυται. τὸ δὲ ἑδραῖον καὶ βέβαιον μένει. χρόνος δὲ οὐκ ἐλέγχει τοὺς ἀληθῶς καλούς. ἀλλὰ δεικνύει καὶ μαρτυρεῖ μᾶλλον αὐτοῖς ἢ φθονεῖ. τὸν δὲ ὑπηνήτην καὶ Ὅμηρος λέγει χαριέστατον. ποιητής, εἰδὼς κάλλος καὶ βλέπειν καὶ ποιεῖν. οὐκ ἂν δέ ποτε τοῦτο ἀπεφαίνετο, εἰ μὴ πρότερος αὐτὸς ἐρώμενος καὶ ἥψατο γενείων καὶ κατεφίλησε. πρὶν μὲν γὰρ ἀνθεῖν, οὐδὲν ἀπεῖχον γυναικὸς αἱ σαὶ παρειαὶ οὖσαι ἁπαλαὶ καὶ διαυγεῖς. ὅτε δὲ ἤδη χνοάζεις, ἀνδρικώτερος εἶ σεαυτοῦ, καὶ τελεώτερος. ἀλλὰ τί. ἤθελες μηδὲν εὐνούχου διαφέρειν οἷς τὰ γένεια ἄκαρπα καὶ σκληρὰ καὶ λιθίνοις ὅμοια, αἰσχύνονται γοῦν οἱ ἀλιτήριοι ταύτῃ τῇ τομῇ μᾶλλον ἢ ἐκείνῃ. τὴν μὲν ἀπόρρητον νομίζοντες· τὴν δέ, σαφέστατον ἔλεγχον τῆς ὄψεως.

Τέλος.

Deliciis.

Qvid mihi lanuginem ô puer ostendis. Non relinquis elegantiam, sed incipis formosus iam fieri. Nam temporis celeritas transiit, quasi volucre quiddam & infidū, & vt ignis impetus extinguitur. Stabilitas autem ac firmitas permanet. Tempus verò non arguit eos qui reuera sunt elegantes ac formosi, sed monstrat & testimonium potiùs illis perhibet, quàm inuidet. Pubescentem etiam Homerus appellat gratiosissimum, poëta non imperitus elegantiam & contemplandi & faciendi. Non autem hoc vnquam pronūciasset, nisi priùs ipse amasij tetigisset simul lanuginem & exosculatus esset. Antequam enim florerent, nihil discreparūt à mulieris maxillis tuæ nimirum teneræ & dilucidæ. Cùm verò iam pubescis, virilior es teipso & perfectior. Sed quid? Voluisti nihil ab Eunucho differre, quibus menta sunt sterilia duráque & similia lapideis. Ignominiam igitur grauiorē accipiunt scelerati hac sectione quàm illa posteriorem secretam putantes esse & tectam, priorem verò manifestissimum in vultu argumentum.

FINIS.

EPISTO-

ΘΕΟΦΙΛΑΚΤΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ
ΤΟΥ ΣΙΜΟΚΑΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΗΘΙΚΑΙ
Αγροικικαὶ δὲ Εταιρικαί.

THEOPHILACTI SCHOLASTICI
SIMOCATI EPISTOLÆ ETHICÆ,
agreſtes & amatoriæ.

Eth. Critias Plotino.

CICADA muſica ſimulac ver apparuit, cantandi facit initium. Promptior autem cantionibus & natura loquacior circa meridianum tempus animaduertitur, quaſi ſolaribus radiis inebriatus. Cantillat igitur Melodus arborẽ habens pro ſuggeſtu, agrum pro Theatro ac viatoribus Muſices ſpecimen exhibet. Canere igitur nos quoque tuas virtutes ſummo ſtudio conamur. Extimulant enim, & quaſi excitant ad laudem veſtros animos. Olim enim emortuos nos ſordido vitæ genere, tuis literis ad virtutem animaſti. Sic ex Critia Plotinus fieri poſſim, aut extra corpus philoſophatur, qui in terra eſt, aut philoſophia corpus aſſumẽs cum hominibus, quaſi homo verſatur.

Agr. Dorcon Moſchoni.

TRibunus ouium egregius mihi aries interiit, & paſtorio ductu oues carent. Maximum damnũ fecimus. Et mihi quidem Pan infenſus quodammodo videtur ac infeſtus. Non enim aluearum primitiis eũ venerati ſumus. Itaque ad vrbem proficiſcor, vt iratum placem, & ciuibus crudelitatem narrabo dicens, ob apiariam placẽtam mihi ducem gregis à Pane perditum eſſe.

Am. Theano Euridicæ.

NAturale tibi ornamentum præteriit & ad rugas appropinquat elegantia. Tu verò obſcurare veritatem conaris fictitio ornatu, atq; amatores pro nihilo habes. Obedias tempori anus. Non enim decent prata in autumno flores. Memineris etiam mortis cui vicina es, & modeſtiam ex neceſſitate colere diſce. Nam & ſenium & iuuentam aſſicis iniuria. Hanc enim promittens fruſtraris. Illam verò poſſidens adulteraſti.

Eth. Euagoras Antipatro.

TErminos etiam marinis fluctibus ac tempeſtatibus fabricator deſcripſit, atque littoribus pelagi vnda quaſi frenis arcetur, & arena quædam in exigua Epiro atq; mari quaſi inter duas acies intercapedo eſt. Non n. permiſsũ eſt mari vt vicinã terrã affligat. Recurrit autẽ ad ſeipsã vnda furẽs, & æſtuãs maximã & grauiſſimã impreſſionẽ telluri minata. Terminos igitur, ô Antipater animo tuo deſigna.

Ηθ. Κριτίας Πλωτίνῳ.

ΤΕΤΤΙΞ ὁ μουσικὸς ἦρος φανέντος τῆς μελῳδίας ἀπάρχεται· ᾠδικώτερος δὲ τοῖς ᾄσμασι καὶ τὴν φύσιν λαλίστερος ὥρᾳ μεσημβρίας γνωρίζεται. ἀκτίνων ὥσπερ ἡλιακῶν μεθυσκόμενος. τερετίζει γοῦν ὁ μελῳδὸς βῆμα τὸ δένδρον ποιούμενος· θέατρον τὸν ἀγρόν. καὶ τοῖς ὁδίταις τὴν μουσικὴν ἐπιδείκνυται. ᾄσαι γοῦν καὶ ἡμεῖς τὰς σὰς ἀρετὰς ἐπειγόμεθα. ἐκθάλπουσι γάρ πως καὶ ζωπυροῦσι πρὸς ἐγκώμιον τὰ ὑμέτερα. πάλαι γὰρ νεκρωθέντας ἡμᾶς τῷ ῥυπώδει βίῳ, ἐκ τῶν σῶν γραμμάτων πρὸς ἀρετὴν ἐψύχωσας. οὕτω γενοίμην ὁ κριτίας πλωτῖνος. ἢ σώματος ἐκτὸς φιλοσοφεῖ ὁ ἐπὶ γῆς· ἢ φιλοσοφία σῶμα περιθεῖσα μετ' ἀνθρώπων ὡς ἄνθρωπος ἀναστρέφεται.

Αγρ. Δόρκων Μόσχωνι.

Ὁ Ταξίαρχος τῶν προβάτων ὁ θαυμαστός μοι κριὸς ἀπόλωλε. καὶ ποιμαντικῆς ἡγεμονίας χηρεύει τὰ θρέμματα. κακόν τι πεπόνθαμεν μέγιστον· καί τι μοι δοκῶ χαλεπαίνειν τὸν πᾶνα· οὐ γὰρ ταῖς σίμβλων αὐτὸν ἀπαρχαῖς ἐτιμήσαμεν. διὸ πρὸς ἄστυ χωρῶ τὴν ὀργὴν πρεσβευσόμενος. καὶ τοῖς πολίταις τὴν ἀπήνειαν διηγήσομαι. φήσας, διὰ μελιττοῦτων ὁ πὰν τῆς ποιμνίης μου τὸν ἡγεμόνα, διώλεσεν.

Ετ. Θεανὼ Εὐριδίκῃ.

Ὁ Φυσικός σοι κόσμος παρῴχηκε, καὶ ῥυτίδων ἐγγὺς ἡ εὐπρέπεια. σὺ δὲ χαράττειν ἐπιχειρεῖς τὴν ἀλήθειαν ἐπιπλάστῳ κόσμῳ τοὺς ἐραστὰς ἐκφαυλίζουσα. πειθάρχει χρόνῳ γραΐδιον. οὐ γὰρ εὐπρεπεῖς οἱ λειμῶνες ἐν μετοπώρῳ τοῖς ἄνθεσι. μέμνησο καὶ θανάτου. τούτῳ γὰρ ἐγγειτνίασας καὶ σωφροσύνην ἐξ ἀνάγκης ἀσκεῖν ἐπιτήδευε. καὶ γῆρας γὰρ ἀδικεῖς καὶ νεότητα. τὴν μὲν γὰρ ἐπαγγελλομένη διέψευσαι. τὸ δὲ κεκτημένη ἐνόθευσας.

Ηθ. Ευαγόρας Αντιπάτρῳ.

Ὅροις ὁ δημιουργὸς καὶ τὸν θαλάττιον διετάξατο κλύδωνα. καὶ τοῖς αἰγιαλοῖς τὸ πελάγιον κεχαλίνωται ῥεῖθρον· καὶ ψάμμος τις ἐπὶ μικρᾷ ἠπείρῳ καὶ θαλάσσῃ μεταίχμιον. οὐ γὰρ ἀδικεῖν ἡ θάλασσα τὴν γείτονα γῆν συγκεχώρηται παλινδρομεῖ δὲ πρὸς ἑαυτὸ τὸ ῥεῖθρον μαινόμενον. μεγάλην ἀπειλῆσαν τῇ χέρσῳ τὴν ἔφοδον. ὅροις τοιγαροῦν ὦ Ἀντίπατρε τὸν σὸν νομοθέτει θυμόν,

ὑπηρέτιν χεῖρα τῆς ὀργῆς μὴ ποιούμενος. τὸ μὲν οὖν συμφιλοσοφεῖν ταῖς χερσὶ καὶ τὴν γλῶτταν, ἐντελοῦς ἀρετῆς ὅρος ἀκρότατος· εἰ δὲ μὴ ταύτης κρατεῖν οἷός τε εἶ, ὕβρεσι τὸν θυμὸν ψυχαγώγει. εἰ κυσὶν ὑλακτοῦσιν ἐοικέναι βεβούλησαι. οὕτω γὰρ καὶ χαλεπαίνουσα θάλαττα, ἀφροῦ περαιτέρω καὶ σάλου τὰ τῆς ὀργῆς οὐκ ἐνδείκνυται.

neque ministrariæ manum suppedita. Itaque si cũ manibus coniunctim etiam lingua philosophetur, is est perfectæ virtutis extremus terminus. Quòd si hanc reprimere & compescere non potes, iniuriis animum assuefacito, & erudito, si latrantibus canibus vis comparari. Sic enim etiam indignabundum mare, vltra spumam & fluctuationes iram non effert.

Αγρ. Αἴγειρος Πλατάνῳ.

Κακὰς γείτονας ὦ φίλος τὰς γεράνους κεκτήμεθα. πόλεμον ἀθάνατον περὶ τὸ γήδιον ἔχουσιν οὔτε γὰρ τοῖς πατράσι τοῖς ἡμετέροις ἐσπείσαντο, οὔτε τοῖς μετ᾽ ἐκείνοις ἡμῖν τὸν πόλεμον διελύσαντο. καίτοι ἀπαρχαῖς τοῦ θερισμοῦ, πολλάκις αὐτὰς ἐτιμήσαμεν. ἀλλὰ καὶ μοῖραν τοῦ γηδίου τινὰ ὥσπερ ὀργάδα θεᾷ ταῖς ἀχαρίστοις δεδώκαμεν. ἀλλ᾽ οὐκ αἰδέσιμα τὰ δῶρα παρ᾽ ἐκείνοις ὡς ἔοικε τοιγαροῦν ἅπαντες τῶν ἐντεῦθεν ἀπαίρωμεν· πέτρας γὰρ ἡμῖν γεωργεῖν συμφορώτερον, ἢ πεδία καὶ γηλόφους οἰκεῖν, χαλεποὺς κεκτημένους τοὺς γείτονας.

Agr. Ægeirus Platano.

Malas vicinas ô amice Grues nacti sumus. Perpetuum bellum circa agros gerunt. Neque enim fœdus cum patribus nostris sanciuerunt, neq; nobiscum qui post eos venimus bellum composuerunt. At verò sæpè messium primitiis eas donauimus, sed & particulam quandam agelli, tanquã orgadem ingratis dedimus. At non sunt aliquo precio apud eos munera vt apparet. Quamobrem omnes hinc abeamus, suadeo. Nam saxa nobis colere præstat, quàm campos & colles habitare, cùm infestos habeamus vicinos.

Ετ. Ερατὼ Τερψιθέᾳ.

Τὸν χρυσοῦν Καλλικράτην εἰκόνα σοι γεγραφέναι φασί. τὴν δὲ γραφὴν οὐ τερψιθέαν οἶμαι δηλοῦν, ἀλλὰ τὴν λάκαιναν ἑλένην. ναὶ μὰ τοὺς ἀψευδεῖς Παρασίου πίνακας· τοιγαροῦν καὶ τὴν τέχνην καὶ τὴν φύσιν ἠδίκηκας· τὴν μὲν ἐνυβρίσασα. τὴν δὲ, σοφισαμένη. ψεύσασθαι γὰρ τὴν Παρασίου τέχνην ἠνάγκασας· καὶ τὰ μὴ προσόντα σοι διαποικίλαι τοῖς πίναξιν, ὥσπερ τὰ τῆς φύσεως καλλωπίζουσα σφάλματα. καὶ πολλὴν ἐκείνης τὴν ἀτεχνίαν δεικνύουσα. ἐγὼ δὲ καὶ τοῦ γραφέως ἐπαινέτις εἰμί. οὐ γὰρ τῆς σῆς ἀμορφίας εἶναι ζωγράφος ἠνέχετο. καὶ τῆς φύσεως τὴν σοφίαν τεθαύμακα, κακίστῃ ψυχῇ σώματος εὐπρέπειαν μὴ πιστεύσασαν.

Am. Eratho Terpsitheæ.

Aureum Callicratem, imaginem aiunt tibi pinxisse. Picturam autem non Terpsitheam existimo referre, sed Lacęnam Helenam. Equidem per certissimas Perasij tabulas. Itaque & arti, & naturæ vim attulisti, huic iniuriam inferendo, illam falsam reddendo. Nam artem Perasiij fallere coëgisti, & quæ tibi non insunt ea tabulis variare, veluti naturæ defectum ac fallacias ornans, magnámque illius inertiam ostendens. Ego verò etiam pictorem laudo. Non enim tuæ deformitatis pictor esse potuit, & naturæ sapientiam admirata sum, quę pessimæ animæ corporis elegantia non credidit.

Ηθ. Σωσίπατρος Τερπάνδρῳ.

Νόμος ἐστὶ ταῖς ἵπποις ὥς γέ μοι δοκεῖ, καὶ μάλα σοφός, ἐπαινῶ γὰρ ἐγὼ τὸ περὶ ταύτας λίαν φιλόστοργον. ἀλλὰ τίς ὁ νόμος αὐταῖς. τὴν ὑπομάζιον ἵππον ὅταν ἐνδεᾶ τῆς θρεψαμένης θεάσοιντο, καὶ πόῤῥω που τὴν τεκοῦσαν οἷα συμβαίνει τὴν τοῦ γεννήματος, δρῶσί τι γεννικόν· οὐ γὰρ τῆς ἑαυτῶν ἐπιλανθάνονται φύσεως· καὶ περιθάλπουσαι τὸ μονωθὲν κατ᾽ οὐδὲν δυσχεραίνουσαι, ὥσπερ ἔγγονα συνεχῆ τε καὶ γνήσια. καὶ φύσις μὲν ταύταις οὕτω φρονεῖν. οὐ γὰρ σόλωνος ἠνάγκασε νόμος. μετοχετεύσω τὸν λόγον πρὸς σέ. τὸν ἀδελφιδοῦν ὑπερορᾷς θύραν ἐκ θύρας ἀμείβοντα. ἀθλιώτατον τριβώνιον ἀμπεχόμενον· τῶν ἀλόγων ὄντως ἀλογώτερόν σοι τὸ φρόνημα κύνας ἀλλοτρίους σιτίζεις. οὕτω γὰρ τοὺς περὶ σὲ κόλακας εἰπεῖν οἰκειότερον. εὐνούστατοι γὰρ εἶναί σοι δόξουσι μέχρις ὅτου τοῖς σοῖς ἐπεντρυφῶσιν ὦ δείλαιος· ὑλακτήσουσι δὲ πάντως καὶ σέ, ἔτι τῆς κραιπάλης τῆς ἔναγχος ἐρευγόμενοι. κολάκων γὰρ φύσις καὶ μνημονικοὶ πρὸς κακίαν, καὶ τῶν ἀγαθῶν εὐεπίλυσον· ὀψέποτε τὸν ἀδελφιδοῦν περίθαλπε τέρπανδρε. εἰ δὲ μή, τὴν πρόνοιαν ἀκαταγώνισον ἕξεις πολέμιον τοῖς δακρύοις τῆς φύσεως τὴν ἑαυτῆς ἀκονήσασαν μάχαιραν.

Eth. Sosipater Terpandro.

Lex est equis, vt quidem mea fert opinio, sapientiæ plena. Laudo enim affectum in his naturæ vehementiorem. Sed quæ ipsis lex est. Lactentem equũ cùm indigere vident altricis, & procul matré, vt aliquando contingit, à prole abesse, generosum quiddam faciunt. Non enim obliuiscuntur suæ naturæ, atque partum relictum fouent nulla re indignantes, vt fœtum naturalem ac genuinum. Atque hunc natura ipsis sensum inseuit. Non enim Solonis lex coëgit. Transferam orationem ad te. Fratris filium negligis ianuam, ianua permutantem, miserrima tunica indutum. Reuera tibi mens est rationis carentior, quàm brutis. Canes alienos alis. Sic enim eos qui circa te sunt adulatores dicere conuenientiùs, Beneuolentissimi tibi videbuntur esse, donec in tuis luxuriam agitant ô miser. Latrabunt autem omnino etiam te, adhuc nouissimam crapulam eructantes. Addulatorum enim sic est ingenium, vt mala firma memoria complectatur, & facilè in bonorum obliuionem adducatur. Serò tandem nepotem complectere Terpander. Sin minùs, prouidentiam inuictam habebis hostem lachrymis naturæ suum gladium acuentem.

Agr. Daphnon Myroni.

QVousque excauas agellum, & depluentem aquã absorbebis ô infœlix. Forsitan hoc machinaris, vt propter ariditatẽ mei pueri famescãt. Tuus enim circumluitur agellus. Noster verò etiam naturam ignorat aquæ. Rogentur per deos nubes solo Daphnoni aquam demittãt. Homo inuidus maximum malum, quòd si sors etiam hunc vicinum tulerit inexorabile infortunium, & vix morte poterit sedari.

Ama. Euripe Dexicrati.

AD decimum calendas Augusti redituram te ad nos pollicita es, & fefellisti promissa Dexicrates. Mihi verò cor etiam exustum est amore, & instar torris, pectus inflammatum est. Quot die lachrymas cum gemitu profundebam, & tuum reditum somniabam. Ianuę pulsus semper mihi tuę præsentiæ phantasiam peperit. At tu Dexicrates aliò traducis amorem, & semper tibi peregrinum antiquius. Nam celerrima satietate ignauorum animi subigi consueuerunt. Infida res est desiderium & amores. Iacieris etiam tu aliquándo. Eorum enim qui patiuntur iniuriam, calamitates & miseriæ, ad iniuriæ autores transeunt.

Eth. Hermagoras Sopatro.

PRorsus indecorè audiui te paupertatem lugere, & diuitias probris afficere, quasi imparem apud mortales, quòd aliis impetrabile, aliis inaccessam sui possessionem præstet, quasi inuidentem in hoc hominibus naturam. Si enim Solis splendores mortalibus ex æquo & ignis copia vniuersis est promptissima, & fluminum fluenta, torrentum nixta ac perpetuorum, omnibus sunt acquisitu facilia, quid tandem aiebas aurum ita natura exactum, & exquisitum hominibus dedit, & contentiosum donum iis qui sub luna sunt, dispertiit, per quod maxima damna hominibus contingunt. Ego verò vastissimum risum cõtra tua dogmata effundo. Ipsam enim naturæ laudem, argumentum vituperii sumpsisti, idémque tibi accidit quod noctuæ. Nam illa vitij in videndo caussam putat claros ac lucidos Solis fulgores. Vtiliter esurit aurum humana gens ô Sosipater. Hinc enim & artes in vitá inductæ sunt, & vrbes conditæ, & conuentorum facilitas. Et si breuiter atque comprehensim dicendum est, omni ordine ac decore careret vita terrestris, nisi aurum homines mutuis operis indigentes fecisset. Non enim remex nauigaret, non viator proficisceretur, non bouem aratorem agricolæ possiderent. Non regij imperij sceptra ferrentur. Non magistratibus etiam vtilibus subditi in officio continerentur. Non dux exercitum duceret. Quòd si etiam arcanam rationem vis discere, virtutis & vitij lora sunt auro credita, & probatur animi cupiditas per ipsum, & Celtico fluuio, simile est. Etenim spuriæ virtutis & vitij verissimam habet explorationem.

Αγρ. Δάφνων Μύρωνι.

ΜΕχρι τίνος ἐπικοιλαίνεις τὸ γήδιον. καὶ τὸ καταμβρῆσαν ὕδωρ ἐπιρροφήσεις ὦ δείλαιος. ἢ τάχα μοι καὶ λιμώττειν τοὺς παῖδας διὰ τὸ κάταυχμον μηχανᾷ· τὸ σὸν μὲν γὰρ περιλιμνάζεται γήδιον· τὸ δ᾽ ἡμέτερον καὶ φύσιν ἠγνόησεν ὕδατος. ἐρωτάσθωσαν πρὸς θεῶν αἱ νεφέλαι, εἰ μόνῳ τῷ Δάφνωνι ἀφιᾶσι τὸ ὕδωρ. ἀνὴρ ἐπίφθονος μέγα κακόν. εἰ δὲ καὶ τὸ γείτων εἶ κεκλήρωται. ἀπαραίτητον τὸ δυστύχημα, καὶ θανάτῳ μόγις παυσόμενον.

Ετ. Εὐρίππη Δεξικράτει.

ΕΝάτη φθίνοντος ἀνθεστηριῶνος ἐπανήκειν πρὸς ἡμᾶς ἐπηγγείλω. καὶ διέψευσαι τὰς συνθήκας Δεξίκρατες. ἐμοὶ δὲ καὶ ἀπηνθρακώθησαν αἱ φρένες τῷ ἔρωτι. καὶ δαλοῦ δίκην τὸ περιστέρνιον ἐκπεφλόγισται. ἀπεκοπτίβιζον δὲ καθημέραν τὰ δάκρυα. καὶ τὴν σὴν ὠνειροπόλουν ἐπάνοδον. ὁ δὲ τῶν θυρῶν ψόφος, ἀεί μοι φαντασία τῆς σῆς παρουσίας ἐγίνετο. σὺ δὲ Δεξίκρατες μεταχετεύεις ἐφ᾽ ἕτερα τὸν ἔρωτα· καί σοι τὸ ξένον ἀεὶ τιμιώτερον. τῷ γὰρ ταχίστῳ κόρῳ αἱ τῶν ῥαθύμων ψυχαὶ δουλαγωγεῖσθαι εἰώθασιν· ἄπιστόν τι χρῆμα πόθος καὶ ἔρωτες· βληθήσῃ καὶ αὐτός ποτε. τῶν γὰρ ἀδικουμένων αἱ συμφοραὶ ἐπὶ τοὺς ἀδικήσαντας μεταβαίνουσιν.

Ηθ. Ερμαγόρας Σωπάτρῳ.

ΛΙαν ἀγεννῶς ἀκήκοά σε τὴν πενίαν ὀδύρεσθαι καὶ κακίζειν τὸν πλοῦτον ὡς ὄντα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἀνώμαλον, τοῖς μὲν, ἐφικτὴν, τοῖς δὲ δυσέρικτον τὴν ἑαυτοῦ παρεχόμενον κτῆσιν· ὥσπερ βασκαίνουσαν ἐπὶ τούτῳ τοῖς ἀνθρώποις τὴν φύσιν. εἰ γὰρ ἡλίου λαμπηδόνες τοῖς ἀνθρώποις ἐπίσης καὶ πυρὸς ἀφθονία τοῖς ὅλοις ἐστὶ προχειροτάτη, καὶ ποταμῶν ῥεῖθρα χειμάρρων τε καὶ ἀενάων ἅπασιν ἐστὶν εὐπόριστα, τί δῆτα ἔφης τὸν χρυσὸν ἡ φύσις οὕτως ἀπηκριβωμένον τοῖς ἀνθρώποις διέθετο. καὶ φιλόνεικον δῶρον τοῖς ὑπὸ σελήνην ἀπένειμε. δι᾽ οὗ μέγιστα κακὰ τοῖς ἀνθρώποις φοιτῶσιν· ἐγὼ δὲ πλατὺν γέλωτα τῶν σῶν καταχέω δογμάτων. αὐτὸν γὰρ τὸν τῆς φύσεως ἔπαινον ὑπόθεσιν ψόγου πεποίησαι. καὶ ταὐτὸν πέπονθας τῇ γλαυκί. ἀβλεψίας γὰρ αἴτιον ἐκείνη δοκεῖ τὰς περιφανεῖς ἡλίου ἐκλάμψεις. λυσιτελῶς λιμώττει χρυσοῦ τὸ ἀνθρώπειον γένος Σωσίπατρε. ἐντεῦθεν γὰρ καὶ τέχναι τῷ βίῳ εἰσήχθησαν καὶ πόλεις ᾠκίσθησαν. καὶ συναλλαγμάτων εὐμάρεια. εἰ δὲ δεῖ συλλήβδην εἰπεῖν, πάσης εὐκοσμίας ἐστέρητο ἂν τὸ περίγειον ἐν διαίτημα, εἰ μὴ χρυσὸς τοῖς ἀνθρώποις ἀλλήλων ἐπιδεεῖς ἐπεκτήνατο. οὐ γὰρ ἂν πλωτὴρ ἐναυτίλλετο· οὐχ ὁδοιπόρος ἐνεπορεύετο οὐκ ἀροτῆρα βοῦν οἱ γεωργοῦντες ἐκέκτηντο. οὐ βασιλικῆς ἡγεμονίας ἐπρεσβεύετο σκῆπτρα, οὐκ ἀρχαῖς καὶ προσφόροις τὸ ὑπήκοον ἐκεκόσμητο. οὐ στρατηγὸς ἐδημαγώγει τὸ στράτευμα. εἰ δὲ καὶ ἀπόρρητον λόγον θέλεις μαθεῖν, ἀρετῆς καὶ κακίας ὁ χρυσὸς τὰς ἡνίας πεπίστευται. καὶ βασανίζεται ἔφεσις ψυχῆς δι᾽ αὐτοῦ. καὶ τῷ κελτικῷ ποταμῷ ἐστὶν ἐφάμιλλος. νόθου γὰρ ἀρετῆς καὶ κακίας ἔλεγχός ἐστιν ἀληθέστατος.

Ἀγρ. Καλλίσταχος Κυπαρίσσωνι.

Τῶν ἀκάρπων καὶ ἀνημέρων δένδρων τὴν φύσιν ὁ σιμιχίδας χθέσπου ἐνέπρησε. τοιαύτην γὰρ τὴν καταδίκην τοῖς ἀτελεσφορήτοις ἐψηφίσατο δένδροις. ἡ δὲ τοῦ παμφάγου πυρὸς φύσις τὴν ὁρμὴν εἶχεν ἀκόλαστον καὶ τοῦ ἀγροῦ γείτονος ἄφνω τὸ χωρίον ἀπώλεσεν. ὁ δὲ, τὴν διφθέραν ἀφεὶς καὶ τὴν δίκελλαν, πρὸς ἄστυ χωρεῖ ῥήτορα ληψόμενος σύμμαχον· καὶ τῷ σιμιχίδᾳ δικαστήριον συγκεκρότηται. τοῦτο κἀγὼ κυπαρίσσων κατὰ σοῦ σκευωρήσομαι. εἰ μὴ ταῖς σαῖς μελίτταις προστάξειας τῶν ἐμῶν λειμώνων ἀπέχεσθαι. καὶ μαθήσῃ ἀλλοτρίοις πόροις μὴ κεκτῆσθαι πρόσοδον ἄδικον.

Ἑτ. Μελπομένη Πραξιμίλλῃ.

Ἐπὶ τὸ λεωκόριον τὰς διατριβὰς ἡ αὐλητρὶς Χρυσογόνη πεποίηται. τάχα που καὶ τέρπειν οἴεται τοὺς ἐμοὺς ἐραστάς· καὶ φησὶν ἡμᾶς τὸ πορνίδιον ἄγαν δυσανασχετεῖν ἐπὶ τῷ πράγματι· ἐγὼ δὲ οὐ περὶ πολλοῦ πεποίημαι τὸ πραττόμενον· τοὺς γὰρ ἐραστὰς ὁποῖοι ὄντες τυγχάνουσι πρὸς ἡμᾶς τὰ τῆς Χρυσογόνης βασανίσειεν ἤθη. ἀλλ' ἀγνοῦ μοι πρὸς θεῶν ἀψευδοῦς ὑποκρίσεως σαφέστατος ἄγγελος. καὶ τῇ λακαίνῃ φράσον.. μεγίστας σοι χάριτας τούτου γε ἕνεκα Χρυσογόνῃ ὀφείλομεν. τῇ σῇ γὰρ ἀμορφίᾳ σεμνότερα δειχθήσεται τὰ ἡμέτερα. ἐπεὶ καὶ κολοιοῦ μὴ φανέντος καὶ κόραξ τοῖς εὐπρεπέσι καταλογισθήσεται ὄρνισιν.

Ἠθ. Ἀρίστων Νικίᾳ.

Φιλομαθέστατον ζῶον φασὶ τὸν ἐλέφαντα. καὶ αἰ θεραπείαν διδαγμάτων μαθητὴν ἐπιδέξιον· οὐ γὰρ ὁ τοῦ σώματος ὄγκος θαυμαστὸς παρ' αὐτῷ, ὅσον ὁ τῆς παιδείας κόσμος τετίμηται· καὶ ταῦτα μὲν παῖδες περιθρυλλοῦσιν ἰνδῶν. ἐγὼ δὲ τοῦ νικίου τεθαύμακα τῶν ἀλόγων ζώων ἔχοντος τὸν λογισμὸν ἀλογώτερον. ὑπάρχων γὰρ παῖς ἀνδρὸς σοφιστοῦ τὰ πατρῷα ἐκλελάκτικας περὶ δὲ κύβους καὶ παλαίστρας τὴν τοῦ βίου σχολὴν καταναλώσας· καὶ γέγονας πέρας εὐγενείας τῷ γένει· εἰ τοίνυν παῖς ἀκούειν ἑρμαγόρου ἐθέλεις, ὀψέ ποτε πρὸς τὸν ἐκείνου βίον ἐπάνηκε. ἀγαθὸν κἂν ἐς γῆρας σοφία τε καὶ φρόνησις παρῇ. καθὰ δοκεῖ καὶ τῷ Πλάτωνι. εἰ δὲ τῶν πάλαι κακῶν δυσανασχετεῖς μεθιστάναι καὶ παῖδα σαυτὸν ἑρμαγόρου κηρύττεις, τυμβωρύχος ἴσθι τοῦ πατρῴου τάφου γινόμενος. τῇ σῇ γὰρ κακίᾳ τὰς ἐκείνου ἀρετὰς καθυβρίζεις.

Ἀγρ. Μυρωνίδης Δαμάλλῳ.

Τὸ ποίμνιον ἅπαν ὁ σὸς ἐλυμήνατο παῖς, τὸ κισσύβιον ἀεὶ πληρώσας τοῦ γάλακτος. ἐπὶ τὰς πλατάνους ὁ λωποδύτης χωρεῖ. καὶ στιβάδα ποιήσας, ἀμερίμνως ἀναπέπτωκε. καὶ τὸν ἁβροδίαιτον βίον ἀσπάζεται. εἶτα τὴν σύριγγα κομισάμενος, ὥσπερ ἐπιδείπνιον ᾠδὴν τὴν εὐθυμίαν προβάλλεται· καὶ τοὺς ἀγροικικοὺς παραχαράττει θεσμούς. τὰ δὲ θρέμματα τῇδε κἀκεῖσε διέσπαρται. καὶ πρὸς ἔφοδόν ἐστιν εὐάλωτα. ναὶ δὴ καὶ τοὺς ὀνθοὺς εὐώνως διαπιπράσκει ὁ δείλαιος· καὶ μυρωνίδην ἀδικῶν οὐκ αἰσχύνεται· εἱστίων χθὲς τὴν τρυγίαν λαμπρῶς. ἰσχάδες γὰρ ἦσαν μοι καὶ ἀκρίδες τὰ ὄψα. ὁ δὲ θεσπέσιος οὑτοσὶ νεανίας τῶν ἰσχάδων τὰ πλεῖστα ἐκβέβρωκε.

Agr. Calliſtachus Cypariſſoni.

STerilium & incultarum arborum naturam Simichidas her. flamma igníque conſumpſit. Talẽ enim pœnam ac damnationem irrogans arboribus quæ redditus non ferrent. Ignis autem omniuori natura impetum habuit effrenatum ac immoderatum, atque vicini ruris locum confeſtim perdidit. At ille ſago relicto & ligone properè ſe in vrbem confert, vt oratorem ſibi patronum deligeret, & Simichidæ iudicium applauſit. Hoc etiam ego Cypariſſon contra te moliar niſi tuis apibus mandaris, vt à meis pratis abſtineant, & diſces alienis opibus non iniuſtos redditus parare.

Ama. Melpomene Praximilli.

AD Leocorium habitationem tibicina Chryſogone inſtituit Forſitan etiam ſe meos amatores arbitratur delectare, & ait nos meretriculam illam indigniſſimè rem ferre. Ego verò non magni æſtimo factum. Amatores enim quo ſint erga nos animo, Chryſogonæ mores probabunt. Sed præbe te mihi per deos veri reſponſi nuncium euidentiſſimum, & Lacœnæ planum fac. Maximam pro hac re tibi gratiam Chryſogone debemus. Nã tua deformitate noſtra oſtendentur gratioſiora ſiquidem non apparente monedula etiam coruus in elegantium ac pulchrarum auium numero reputatur.

Eth. Ariſton Niciæ.

CVpidiſſimum diſcẽdi animal ferunt Elephantem eſſe, & humanorum dogmatum non ſiniſtrum diſcipulum. Non enim corporis moles apud eum eſt tã admirabilis, quàm precioſum eruditionis ornamentum. Et hæc quidem Indorum pueri ſermonibus circumferunt. Ego verò Niciam admiror qui Brutis animalibus inferiorem rationem habeat. Cùm enim Sophiſtę ſis filius paterna bona ſaltationibus perdidiſti. Et in talis ac palæſtra totũ vitę ocium conſumpſiſti, & tu finem nobilitatis attuliſti generi. Si igitur filius Hermagoræ vis audire, ſerò tãdem ad illius vitam reuertere bonam ac probam, & quamuis ſenectutem ſapientia ac prudẽtia accedat, quemadmodum etiam Platoni videtur. Sin ab inueterata malitia deſiſtere moleſtè pateris, & filium Hermagoræ teipſum prædicas, ſcias te paterni ſepulchri prædatorem eſſe. Nam tua nequitia virtutibus eius vim ac manus infers.

Agr. Myronides Damallo.

VNiuerſum gregem filius tuus perdidit, ſemper lacte implens vas paſtorale, & platanos ſurcapit, & compoſito ſtragulo ſine cura recumbit, & deliciosis cibis verſatur. Deinde fiſtulam adferens quaſi cœnalem cantionem animi lætitiam præfert, & agreſtes leges violat. Pecora verò hinc inde diſperguntur, & ad irruptionem ſunt captu procliuia. Certè fumum etiam vili, precio vendit infœlix, & Myronidem iniuriis afficere non pudet. Heſterno die ſplendido conuiuio Trygiam accipiebam. Caricæ enim mihi erant cibis & locuſtæ. Diuinus autem hic adoleſcens plurimas Carycas deuorabat,

& locu-

& locustas nescio quomodo absorbebat, Trygias verò inhiabat, & parte aliquam postquam saturatus est, petiit quam domum auferret. Abeat mihi in posterum de agris Clinias, Nam satiùs est longinqua mala perferre ac pati quàm domi clandestinum hostem alere.

Ama. Atalanta Corinnæ.

IN palæstra conspicata sum Augiam Corinna. Spectaculum verò neque sermo expresserint, neque pictoris manus facilè fuerint mutatæ. Erat enim iuuenis robore pollens, erectus, pectore hirsutus. Oculis damæ præditus, aspectus neque ira rubicundus, neque deliciis mollior, sed virilis & mansuetus iuxta. Color verò corporis, neque ad muliebrem elegantiam candore accedebat, neque nimio nigrore erat infectus. Capillus verò crispitudine fluctuabat, & cæruleum tranquilli maris colorem referebat, cùm & vicinam terram tenui fluento alluit, tempestatum feritate, & barbariæ prætermissa. Maxillæ verò neque rubebant. Est in muliebre, neque rursus palliditate tristitiam indecoram significabant. Naris egregiè tornabatur & insignem fabricatoris scientiam redarguebat. Oleum verò superinfusum, ad solis modum circumfulgebat, & splendoris luminibus, palæstram, instar radiorum illustrabat. Equidem Corynna affecta sum animo, & merorem acerbiorem sentio. Amatorium enim affectum cõmemorare pudet muliebre genus.

Et. Gorgias Aristidæ.

CVm mutuò sumis gaudes, at cùm exigeris doles & incidens in creditores, metus territas in horribiles & immanes aliquas bestias te incidere putans, & circumspicis triuia & ad porticus oculos coniicis, vt creditores fugias ac vites, quemadmodum qui nauigant in vehementissimis procellis, portum assequi cupiunt, sed & malo malum cumulas. Ab aliis enim mutuum sumis & aliis debitum persoluis, simile quiddam faciens his, qui mortis formidine semetipsos præcipites dant. Inspice æris alieni contractionem. Multiplex hominibus malum est, & fabulosam Hydram spontaneis pullulationibus & difficultate superat. Et in insomniis æs alienum perhorresce. Sic etiam liberè solares radios intuebere, & aërem supra terram admodum suauiter respirabis.

Agr. Lophon Pediadæ.

NE petat horam Leucippus. Malá enim nobis ager aluit bestiam iuxtà finem colliculi. Mihi & Sostrato applausit iudicium. Leucippus verò toto corde perditus erat & aureum iudicium videre cupiebat. Eiusmodi quidam amans auri cupiditas eum incesserat infœlicem. Ea re cognita Sostratus auro victoriam emit, & guttur muneribus Leucippi obturauit. Virgo Dice viriata est, & auro victoria mortalibus ponderatur. Æquippollens enim iudicium periit. Munera verò maiorem quàm iustitia fidem faciunt.

καὶ τὰς ἀκρίδας οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἐξεῤῥόφησεν. ὁ δὲ τρυγίας ἐνεχήνει. καὶ μοῖράν τινα, ᾔτει μετὰ κόρον κομίζεσθαι οἴκαδε. ἀπίτω μοι λοιπὸν τῶν ἀγρῶν ὁ κλεινίας. τῶν γὰρ πόῤῥω κακῶν αἱρετώτερόν ἐστιν ἀνέχεσθαι, ἢ πολέμιον οἴκοι τρέφειν κρυπτόμενον.

Ετ. Αταλάντη Κορίννῃ.

ΕΝ τῇ παλαίστρᾳ τὸν αὐγείαν τεθέαμαι κόριννα. τὴν δὲ θέαν οὔτε λόγος ἐκφράσειεν, οὔτε ζωγράφου χεῖρες μιμήσαιντο· ἦν γὰρ ὁ νεανίας, εὐσθενής· ὄρθιος τὸ περιστέρνιον λάσιος. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ δορκάδος αὐτῷ· τὸ δὲ βλέμμα οὔτε θυμῷ φοινισσόμενον, οὔτε μαλακώτερον τῇ ὑγρότητι. ἀλλ᾽ ἀνδρεῖον καὶ πρᾷον ὁμοῦ· ἡ δὲ χροιὰ τοῦ σώματος, οὔτε πρὸς τὸ θηλυπρεπὲς ἐλευκαίνετο, οὔτε πρὸς τὸ μελάντερον κατεσκίαστο. ἡ δὲ θρὶξ ἠρέμα πως ἐπεκύμαινε τῇ οὐλότητι. καὶ κυανίζουσαν ὥρᾳ γαλήνης τὴν θάλασσαν εἰκονίζετο. ὅτι καὶ τὴν γείτονα χέρσον ἁπαλῷ περιπτύσσεται ῥείθρῳ, τὸ μανιῶδες τοῦ κλύδωνος καὶ βάρβαρον παρεάσασα. αἱ δὲ παρειαὶ οὔτε κατέρυθροι. γυναικῶδες γὰρ οὔτε πάλιν ὠχρότητι τὴν ἀπρέπειαν ἐπεσύνναζον· ἡ δὲ ῥὶν, λίαν σεμνῶς ἐτετόρνευτο. καὶ πολλὴν τοῦ δημιουργοῦ φύσεως τὴν ἐπιστήμην ἀπήλεγχε· τὸ δὲ ἔλαιον ἐπιχεόμενον ἡλιοειδῶς περιήστραπτε. καὶ ταῖς μαρμαρυγαῖς τῶν ἐκλάμψεων, τὴν παλαίστραν ἀκτίνων δίκην ἠγλάιζε. πέπονθα κόριννα τὴν ψυχήν, καὶ δριμυτέρας τῆς ἀλγηδόνος αἰσθάνομαι. ἐρωτικὸν γὰρ διηγήσασθαι πάθος τὸ γυναικεῖον φῦλον αἰσχύνεται.

Ηθ. Γοργίας Αριστείδῃ.

ΔΑνειζόμενος γέγηθας. εἰ σπραττόμενος ἀνιᾷ. καὶ συναντῶν τοῖς δανεισταῖς καταπλήττῃ τῷ φόβῳ. ὥσπερ θηρίοις τισὶ φοβεροῖς ἐν τυγχάνειν δοκῶν. καὶ περισκοπεῖς τὰς τριόδους καὶ πρὸς τὰς στοὰς ἀφορᾷς, τοὺς δανειστὰς θεραπεύειν γλιχόμενος. ὥσπερ οἱ ναυτιλλόμενοι ἐν μεγάλῳ τῷ κλύδωνι λιμένος τυγχάνειν ὀρέγονται. ἀλλὰ καὶ κακῷ τὸ κακὸν ἐπινέμεις. δανειζόμενος γὰρ παρ᾽ ἄλλων, ἄλλοις ἀποδίδως τὸ ὄφλημα. ταυτόν τι ποιῶν τοῖς διὰ φόβον θανάτου κατακρημνίζουσιν ἑαυτούς. ἐπεὶ δὲ τὸ δανείζεσθαι. πολυχεδὲς τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶ κακόν. καὶ τῆς μυθικῆς ὕδρας τοῖς αὐτομάτοις γεννήμασιν ἐστὶ χαλεπώτερον. κἂν ταῖς καθ᾽ ὕπνον φαντασίαις εὐλαβοῦ τὸ δανείζεσθαι. οὕτω γὰρ ἐλευθέρως τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας προσβλέψεις. καὶ τὸν ὑπὲρ γῆν ἀέρα λίαν προσηνῶς ἀναπνεύσεις.

Αγρ. Λόφων Πεδιάδῃ.

ΜΗ ἵκοιτο ὥρας ὁ λεύκιππος κακὸν γὰρ ἡμῖν ἔτρεφε τὸ χωρίον θηρίον περὶ τὸν ὅρον τοῦ λοφιδίου. ἐμοὶ καὶ σωστράτῳ συνεκεκρότητο δικαστήριον. ὁ δὲ λεύκιππος ὅλας τὰς φρένας διέφθαρτο. καὶ χρυσοῦν τὸ δικαστήριον θεάσασθαι ὠρέγετο. τοιοῦτον φιλόχρυσον πάθος κατεῖχε τὸν δύστηνον. τοῦτο καὶ σώστρατος ἐπιγνοὺς, χρυσῷ τὴν νίκην ὠνήσατο. καὶ τὸν λαιμὸν τοῖς δώροις τοῦ λευκίππου ἐπέβυσεν. ἡ παρθένος δίκη διέφθαρται. καὶ χρυσὸς τοῖς ἀνθρώποις τὸ νικᾷν ταλαντεύεται. ἡ γὰρ ἰσόῤῥοπος κρίσις ἀπόλωλε. δῶρα γὰρ μᾶλλον ἢ τὸ δίκαιον ἀξιόπιστον.

Ετ. Ερωτύλος Υψιπύλη.

ΟΡγῶσι καὶ φοίνικες ἔρωτι φυσικῷ. καὶ τοῦ θήλεος τὸ ἄῤῥεν ἐφίεται. καὶ περικυρτοῦται ὁ ἄῤῥην τῷ ἔρωτι καὶ τῇ κόμῃ τὴν ἐρωμένην περιπλέκεται. εἰ δὲ καὶ πόῤῥω τὸ θῆλυ τοῦ ἄῤῥενός ἐστι, ψῆνας ἐκ τῆς θηλείας αἰρόμενοι, τῷ ἄῤῥενι περιάπτουσι καὶ σοφίσματι ψυχαγωγοῦσι τὸν τούτου ἔρωτα. εἰ τοίνυν ἐπανήκειν θᾶττον οὐχ οἷά τε εἶ πρὸς ἡμᾶς, παρηγόρει μοι διὰ ζωγράφου τὸν ἔρωτα. καὶ πίναξιν ἡ γραφὴ φαντασίας τῆς σῆς παρεχέτω μοι θέαν. ἱκανὴ γὰρ καὶ δόκησις τοὺς ἄγαν ἐρῶντας σοφίσασθαι.

Ηθ. Διογένης Χρύσῃ.

ΠΛούτου σε ταμίαν, οὐ δεσπότην χρημάτων εἶναι φημί. τοιαύτην γὰρ τὴν καταδίκην οἱ σοὶ κατὰ σοῦ προσήνεγκαν τρόποι. ἀγαθοῦ γὰρ μετέχειν τινὸς τὰς ἀνοσίους οὐ θέμις ψυχάς. κατόρυττε τοίνυν τὴν γῆν καὶ τὸν χρυσὸν περιφρούρει τρισάθλιε. οὐ γὰρ σὸς ἀλλὰ παρὰ σοὶ ὁ πλοῦτος εἶναι πεπίστευται, τοῦ φρυγὸς γὰρ μίδου τὴν κακίαν ζηλώσας, λιμώττων πλουτεῖς, βρόχοις ὥσπερ, χρυσοῖς ἀπαγχόμενος.

Αγρ. Χλοάζων. Μήκωνι.

ΑΧράδας χθὲς μήκων πέπομφα τῇ ποθουμένῃ. ἡ δὲ τὴν κρόκην ἀπέῤῥιψε. καὶ τῆς ἱστουργίας εὐθὺς ἐξανίστατο. καὶ λαβοῦσα τὰ δῶρα τοῖς χοίροις διένειμε. καὶ τὸν πρέσβιν ὡς ἀπαίσιον ἄγγελον ἀπεπέμψατο. ἐγὼ δὲ κλάω. φοβερὸς γὰρ ἔρως ἡμᾶς ἀδικεῖ, ἀπρεποῦς κόρης βιαζόμενος. τυφλώττουσι τύχη καὶ ἔρωτες. οἱ μὲν τὰς ἀλγηδόνας, ἡ δὲ τὴν εὐδαιμονίαν εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε παρεχομένη.

Ετ. Περδίκκα Ροδόπῃ.

ΑΔεις ἀμούσως καὶ λυπεῖς οὐ τέρπεις τοὺς ἐραστάς. τραγῳδίαν γὰρ ἀναμιγνύεις οὐ θελκτήριον ᾠδὴν τοῖς ἀκούουσι. καὶ δακρύουσιν οἱ ἐρασταὶ ἀνιώμενοι. σώφρονας γὰρ αὐτοὺς ἀντὶ λάγνων τὰ σὰ διδάσκουσιν ᾄσματα. οὐ γὰρ ἐπαγωγὸν τὴν μελῳδίαν πεποίησαι. φεῖσαι τοίνυν πρὸς θεῶν ἀνιωμένων ἡμῶν· οὐ γὰρ αὐλητρὶς ἀλλὰ θρηνήτρια τοῖς θεαταῖς εἶναι δοκεῖς καὶ κηρῷ τὰ ὦτα πάντες ἐμφράξοιμεν, εἰ μελῳδίαν ἀσκήσειας. σειρήνων γὰρ ἢ μουσῶν ὀδυρομένων ἀκουσαίμεν.

Ηθ. Αντισθένης Περικλεῖ.

ΟΦιλίππου παῖς Αλέξανδρος ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις οὐδαμῶς ἐτετύφωτο. ἀλλ' ἐφιλοσόφει τὰ τῆς τύχης φυσήματα μεγίσταις εὐφημίαις οὐκ εἰωθὼς δελεάζεσθαι. διά τοι τοῦτο ἐν τῇ τοῦ πολέμου ῥοπῇ θεασάμενος πεπτωκότα Δαρεῖον, τῇ χλαμύδι τὸν ἐχθρὸν περιέσκεπεν ἀρετῆς καὶ τύχης ἐνδεικνύμενος εὐγένειαν. ἐντεῦθεν ἐλοιδόρει τὸν Αλέξανδρον τὸ ὑπήκοον καὶ ἦν ἔγκλημα τῷ βασιλεῖ ἡ εὐσέβεια. ὁ μὲν οὖν Αλέξανδρος ἅτε δὴ φιλόσοφος ὤν, ἐδεδοίκει τὸ τῆς τύχης ὡς ἔοικεν ἄδηλον· διὸ καὶ πλείστων αὐτῷ ἀγγελθέντων ὑφ' ἓν εὐτυχημάτων, ἔφη, ὦ Ζεῦ, μίξον τι τοῖς ἀγαθοῖς καὶ δυσύχημα. οὕτως εὐλαβεῖτο τὰς εἰς ἄκρον εὐεξίας ἐμφρονέστατα ὁ Αλέξανδρος. εἰ μὲν οὖν γειτνιῶσαν ταῖς τροπαῖς τὴν φύσιν ἠγνόησας,

Am. Erotylus Hypsipylæ.

COncitantur etiam palmæ amore naturali, & fœminam mas concupiscit, & circumsurgit masculus amore, atque coma dilectã amplectitur. Quòd si fœmina procul à mari distet, Psenes è fœmina sublatas, mari circumplicant, & sophismate quodam huius amorem excitant. Si igitur non celeriter ad nos redire potes, mitiga mihi per pictorem vim amoris, & tabulis pictura tuæ imaginis mihi spectaculum prębeat. Sufficit enim etiam opinio ad eludendos eos qui nimio amore flagrant.

Eth. Diogenes Chrysæ.

OPum te dispensatorem, nõ pecuniarum dominum esse. Talem enim sententiam contra te tuum ingenium protulit. Non enim fas est, vt alicuius boni participes sint animi scelesti. Defode igitur terram, & aurum custodi ac muni ô miserrime. Non enim tuæ, sed penes te depositæ sunt opes. Etenim Phrygis Mydæ vitium imitatus, ditescis vt fame conficiaris, quasi laqueis ita auro strangulatus.

Agr. Cloazon Maconi.

AGrestia pyra misi hesterno die Macon Amasiæ. Illa trama confestim abiecit, ab opere lanario statim surrexit, & accepta munera porcis dedit, & legatum vt inauspicatum nuncium remisit. Ego verò sum in lachrymis. Formidabilis enim amor nos afficit iniuria, deformis puellę nos cogetis. Cæcum faciunt fortuna & amores, hi quidem dolores ac mœstitias, illa verò fœlicitatem temerè & sine caussa præstando.

Ama. Perdicca Rhodopæ.

CAnis inconditè & molestiam non delectationem adfers amantibus. Tragœdiam enim immisces parum delectabile carmen audientibus & amatores prę indignatione lachymãtur. Pudicitiam enim eos pro lasciuia tuæ cantiones eos docent. Non enim suauem ac blandam melodiam vsurpas. Parce igitur per deos nobis ægrè ferentibus. Non enim tibicina, sed luctricina spectatoribus esse videris. & cera nos omnes obturauerimus aures, si melodiam excerceas. Sirenas enim citiùs quàm lachrymantes Musas audierimus.

Eth. Antisthenes Pericli.

PHilippi filius Alexander nequaquam se prosperis successibus efferebat, sed ad philosophiã fortunæ flatus maximis cum laudibus reuocabat, non solitus inescari ac capi. Propterea cùm videret in belli inclinatione Darium cecidisse, chlamyde hostem contegebat, virtutis ac fortunę nobilitatem ostendens. Hinc subditus populus Alexandrum conuitiis afficiebat, & pietas regi in criminis loco habita est. Alexander itaque tanquã philosophus, metuebat fortunæ, vt apparet, incertitudinem. Qua de caussã cùm ei plurima secunda sub vnũ nunciarentur, aiebat ô Iuppiter. Misce bonis etiã aliquod infortunium. Adeò metuebat extremæ prosperitatis in fortuna successus prudentissime Alexander. Si igitur vicinã immutationibus naturam ignoras, nõ multò pòst experientiam videbis præceptorem,

&c co-

cognitionis habebis antiquiores disciplinas. Sin vltrò ac lubens cæcutis, grauiorem pœnam sortieris cùm delictorum, & cognitionis à te supplicia repetentur.

Agr. Astachyon Miloni.

AGrum à cicuta purgato. Meas enim apes perdidisti. Ne facessas per deos oro, negotiũ homini agricolæ. Nihil equidem quòd ad rẽ nostram pertinet, à fucis differs. Quidnam sine caussa succẽses vicino. Nisi à malitia destiteris omnium pessime tuam intemperantiam meis inscribam ianuis, & vicinis iniuriam ob oculos cõspiciendam dabo, vt omnes te quasi malum difficillimum fugiant ac declinent.

Ama. Telesilla Laidi.

NEque venas auri metallifabri inquirentes, neque puteorum fossores, qui terræ arcana in tenebris scrutantur, aquarum oculos quærẽtes videre, tantã in sua arte diligentiã ac curã adhibent, quãta ego totã ciuitatẽ scrutata sum, si possem Agesilaum alicubi cernere. Potum enim ei apparasse furiosam Leucippen audio. Et vehemens fulmen eos excepit. Atq; damnũ insolabiles adurit mihi lachrymas. Itaque Tragœdiæ adiutrix ero. Non enim orientẽ solẽ in posterum cõtemplabimur. Sic & Medea, & Phædra terribilior fiam.

Eth. Sosipater Axiocho.

FRatrem nuper te sepulchro mãdasse ferũt, & intolerabiliter hanc cladẽ & insolabiliter ferre. Et quomodo te virũ sapientiæ studiosum admirabor, qui tãtum ab affectione te vinci passus sis. Somnus enim quidã est, quæ apud nos celebratur mors, hoc quidẽ solito, & consueto lõgior, ad futurũ verò diẽ breuissimus. Exiguam peregrinationẽ mortui suscipiũt. Nõ diu separa[illegible] ab his criminibus. Suffer disiũctionem, expectatione futuræ coniunctionis, Ne tibi accidat quod animo plus æquo corporis amanti. Nam & Plotinus videbatur pudefieri, quòd esset in corpore. Adeò molestè philosophum habebat, hoc mortale integumentum. Hucusque mihi siste luctum. Terminos pone dolori, prudentia affectionem moderare. Medicus tibimetipsi sis. Habes in promptu medicamentum, nempe rationem. Nepenthes bile carẽs, omnium malorum obliuiosum. Non à meliori ad peius deducere solet, Faber opera. Mortalibus mortalia relinquamus. Fœdissimis enim maculis hîc regia vis animi notatur. Ego natiuitatem potiùs quàm mortem deplorandam censeam. Illa enim lachrymarum est initium. Hæc verò dolẽtium liberatio. Ignorantia nos egenos facit. Et mortem exhorrescimus, nõ quia mala, sed quòd hominibus non est nota. Qui enim notitiam non tenet, facillimè ad eam accusandam adducitur. Ne igitur similis Niobæ fias, ne tu quando videaris etiã in lapidem humanam naturam transmutare.

Am. Cecropis Dexicrati.

MAgnetẽ gẽmã amare ferrũ phibẽt & hoc viuere gẽmã asserunt, quòd cũ amato etiã coit.

μετ' οὐ πολὺ τὴν πεῖραν ὄψει διδάσκαλον. καὶ τῆς γνώσεως ἕξεις πρεσβύτερα τὰ μαθήματα. εἰ δὲ τυφλώττεις ἑκὼν, χαλεπωτέρας τῆς ποινῆς ἐπιτεύξῃ, πλημμελημάτων καὶ γνώσεως εἰσπραττόμενος δίκας.

Αγρ. Ἀσταχύων Μίλωνι.

ΤΟν ἀγρὸν τοῦ κωνείου ἐκκάθαρε. τὰς ἐμὰς γὰρ ἐλυμήνω μελίττας· μὴ πάρεχε πρὸς θεῶν πράγματα ἀνδρὶ γεωργῷ· οὐδὲν κηφήνων ἡμῖν διενήνοχας. τί δῆτα χαλεπαίνεις ἀλόγως τῷ γείτονι, εἰ μὴ τῆς κακίας ἀποσταίης παμπόνηρε, τὴν σὴν ἀκολασίαν ταῖς ἐμαῖς ἐπιγράψαι μιθύραις καὶ τοῖς γείτοσι τὴν ἀδικίαν ἐνδείξαιμι, ἵνα σε πάντες ὥσπερ τι κακὸν δυσάντητον ἀποφεύξαιντο.

Ερ. Τελέσιλλα Λαΐδι.

ΟΥτε φλέβας χρυσοῦ μεταλλουργοὶ ἀνιχνεύοντες οὔτε φρεωρύχοι τὰ τῆς γῆς ἐρεβοδιφῶντες ἀπόρρητα, ὀφθαλμοὺς ὑδάτων ἀναζητοῦντες θεάσασθαι, οὕτω περὶ τὴν ἑαυτῶν ἐσπουδάκασι τέχνην, ὡς ἐγὼ τὴν πόλιν ἐσκινδαλάβιζον ἅπασαν εἴπου τὸν Ἀγησίλαον ἦν μεθεάσασθαι. ποτὸν γὰρ αὐτῷ πεποιηκέναι, τὴν μαινάδα Λευκίππην ἀκήκοα. καὶ ῥαγδαῖος, σκηπτὸς ἡμῖν ἐπεδήμησε. καὶ τὸ πάθος ἀπαρηγόρητα φλεγμαίνει μοι δάκρυα. διὸ τῆς τραγῳδίας συνέριθος ἔσομαι. οὐ γὰρ ἀνίσχοντα λοιπὸν ἥλιον θεασόμεθα. οὕτω καὶ μηδείας καὶ φαίδρας φοβερωτέρα γενήσομαι.

Ηθ. Σωσίπατρος Ἀξιόχῳ.

ΤΟν ἀδελφὸν ἔναγχος σε θάψαι φασὶ καὶ λίαν ἐπὶ τῷ πάθει ἀπαρηγόρητα δυσφορεῖν. καὶ πῶς σε φιλόσοφον ἄνδρα θαυμάσαιμι, ἐπὶ τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ πάθους ὑπερνικώμενον· ὕπνος γάρ τις ἐστὶν ὁ παρ' ἡμῖν θρυλλούμενος θάνατος. τοῦ μὲν συνήθους τούτου μακρότερος. πρὸς δὲ τὴν μέλλουσαν ἡμέραν βραχύτατος. ἐπὶ μικρὰν ἀποδημίαν οἱ τεθνηκότες ἐστάλησαν. οὐκ ἐπὶ πολὺ τούτων ἡμῖν ὁ χωρισμός. καρτέρησον τὴν διάζευξιν, ἀναμένων αὖθις τὴν ἕνωσιν· μὴ πάθῃς τι φιλοσωμάτου ψυχῆς. ἐπεὶ καὶ πλωτῖνος ἐδόκει αἰσχυνομένῳ ὅτι ἐν σώματι εἴη. οὕτως ἐλύπει τὸν φιλόσοφον, τὸ θνητὸν τοῦτο περισκήνιον. στῆσόν μοι μέχρι τούτου τὸ δάκρυον· ὅρους νομοθέτει τῇ λύπῃ· φρονήσει τὸ πάθος θεράπευσον. ἰατρὸς γίνου σαυτοῦ. ἔχεις λόγον τὸ φάρμακον. νηπενθὲς ἄχολόν τε κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων, οὐκ ἐκ κρείττονος ἐπὶ τὸ χεῖρον μετάγει ποτὲ ὁ δημιουργὸς τὰ ποιήματα. τοῖς θνητοῖς τὰ θνητὰ καταλείψωμεν. μεγάλαις γὰρ κηλῖσιν ἐνθάδε τὸ βασιλικὸν τῆς ψυχῆς καταστίζεται. ἐγὼ τὴν γένεσιν ἢ τὸν θάνατον μᾶλλον δακρύσαιμι. τὸ μὲν γὰρ δακρύων ἀρχή· τὸ δὲ τῶν ἀνιώντων κατάλυσις. ἄγνοια περιδεεῖς ἡμᾶς ἀπεργάζεται. καὶ θάνατον εὐλαβούμεθα. οὐχ ὅτι κακὸν· ἀλλ' ὅτι τοῖς ἀνθρώποις ἠγνόηται. οὐ γάρ τις τὴν γνῶσιν ἀφῄρηται. τούτου κατηγορεῖ προχειρότατα. μὴ γίνοιο τοίνυν τῇ νιόβῃ ἐφάμιλλος. ἵνα μήπου δόξῃς καὐτὸς, λίθῳ τὴν ἀνθρωπείαν φύσιν ἀμείβεσθαι.

Ετ. Κεκροπὶς Δεξικράτει.

ΤΗν μαγνῆτιν λίθον ἐρᾶν τοῦ σιδήρου φασί. καὶ τοῦτο ζῶν ἱστοροῦσι τὸν λίθον, ὅσον τῷ ἐρωμένῳ καὶ σύνεστιν.

ὁπηνίκα γὰρ ἡ λίθος τοῦ ὁμοζύγου χωρίζηται, παραυτίκα νεκροῦται καὶ τὴν ἑαυτῆς ἐνέργειαν ἀποτίθεται. τοιαῦται παραπάθειαι Δεξίκρατες καὶ τοῖς ἀψύχοις ἐγγίνονται. ἐγὼ δέ τι ἂν πάθοιμι φίλτατε, ἐπὶ τοσοῦτον ἀπολιμπανομένη τῆς σῆς ἐνδημίας. οἶμαι τὸ φράσαι τοῦ παθεῖν χαλεπώτερον. οὕτω λυπήσαιμι τοὺς λυπήσαντας, καὶ βέλος γενοίμην τοῖς ἐρῶσι. σπινθὴρ ἀφροδίσιος θαλάττης φλογωδέστερος.

Αγρ. Θερίστρων Σπείρωνι.

Ἐπὶ τὴν αἴτνην τὸ σικελικὸν ὄρος ἀπαίρομεν. εἰπόντες χαίρειν τῇ ἀττικῇ. οὐ πώποτε γὰρ δυστυχεστέραν γῆν πρὸς ἐπίδοσιν καρπῶν ἑωράκαμεν. ἀντὶ πυρῶν, μυῤῥίνας· ἀντὶ κριθῶν, κιττὸν ἡμῖν ἀπεκύησε. καὶ ἡ ἅλως λιμοῦ μοι πεπλήρωται. διά τοι τοῦτο τῶν πρώτων μοι μὴ ἐκφυέντων σπερμάτων, οὐκ ἂν αὖθις τῇ ἀγνώμονι καταβάλλοιμι. οὐ δύναται γεωργὸς λιμὸν καὶ στρατιώτην ἔχειν πολέμιον. οὔτε δὲ πλωτῆρες οἷοί τε εἰσι πνεύμασιν ἅμα καὶ κεραυνοῖς ἀντιμάχεσθαι.

Ηθ. Ηρακλείδης Αντισθένει.

Οὔπω μοι τῆς ὀργῆς ὑφῆκας Ἀντίσθενες. ἀλλ' ἔτι χαλεπαίνεις ἡμῖν καὶ κρύπτεις τὴν ἀνίαν προσηνῶν ῥημάτων προσχήματι. ὥσπερ οἱ ἐν αἰθάλῃ σπινθῆρα πυρὸς ταμιεύοντες. ἐκκάθαρε λοιπὸν τῆς καρδίας τὴν λύμην· τοῦτο γὰρ οἱ ἡμέτεροι λόγοι πρεσβεύονται. εἰ δὲ μὴ καὶ θαλάσσης ἀπηνέστερος ἔσῃ. κατευνάζει γὰρ ἐκείνη τὸ ἄγριον· καὶ παρέχεται τοῖς πλωτῆρσιν ὄψιν φιλάνθρωπον ὁπηνίκα τῷ ἐλαίῳ φιλοφρονοῦνται ἄγαν τοῖς κύμασι χαλεπαίνουσαν.

Αγρ. Λαχάνων Πηγάνωνι.

Ἧκέ μοι πρὸς τοὔλαιον αὔριον· ἐνδημήσαιμι γὰρ τοῦ ἄστεος καὶ δαιτυμὼν ἔσομαι φίλτατε. νύμφαις γὰρ καὶ τῷ πανὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ποιμνίου ἀναθήσαιμι. εὐνοοῦσι γὰρ ἡμῖν ὀψέποτε οἱ θεοί· τὰ κισσύβια πεπλήρωταί μοι τοῦ γάλακτος. αἱ ἄρνες εὐγόνως τετόκασι. περισκιρτῶσιν αἱ αἶγες ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὥσπερ γηθόμεναι. πεπαύμεθα πενίᾳ μαχόμενοι δυσνουθετήτῳ θηρίῳ καὶ δυσκόλῳ. δίκην ἕλκους τοῖς κεκτημένοις ἐμπλέκεται· φιλοσύνηθές ἐστι κακόν. ῥαθυμοποιόν. κατηφές, πρὸς λύπην ἀπαρηγόρητον· πρὸς ἀνίαν ὀξύῤῥοπον. ἄγρυπνον. φιλομέριμνον· ἐπίμοχθον. κακῶν ἐφευρετικόν. ἄδοξον. εὐκαταφρόνητον. ἀνεπίφθονον· οὐ γάρ τις ἐθέλει τηλικούτῳ κακῷ συναντᾶν. οὐδ' εἰ τὴν ὀρέστου μανίαν νοσεῖν κατακριθείη. ῥίψαντες τοίνυν τὰ τῆς πενίας τῇ πενίᾳ, ἐφ' ἑτέραν μεταστησώμεθα λῆξιν μετὰ τῆς ψυχῆς ἀμείψαντες καὶ τὸ φρόνημα.

Ετ. Ροδίνη Καλλιόπῃ.

Ἐπὶ τῶν ἐραστῶν διασύρεις καὶ σκώπτεις ἡμᾶς τὸ καὶ τό. κεχαυνῶσθαί μοι τὸ σύντονον καὶ σφριγῶν τοῦ σώματος διαπαίζουσα. σὺ δὲ τὴν σὴν πανουργίαν κεκρύφθαι δοκεῖς. ἀτελεσφόρητα γὰρ τὰ κυοφορούμενα ἀποσπᾷς ὦ παμμιαρε. καὶ τὰς ἀμβλώσεις ἢ τοὺς τοκετοὺς αἱρετωτέρας πεποίησαι, δριμυτέροις φαρμάκοις τὰ ζωογονούμενα ἐν τῇ σῇ γαστρὶ περιπνίγουσα. καὶ τῆς φονικῆς μηδείας ἀπηνεστέρους ἀπεργάζῃ τοὺς φόνους παιδοκτόνον ἐκείνην ἐδίδαξεν ἀγνώμων ὁμόζυγος τὴν αἰνετὴν καὶ τῶν ἀγώνων τὴν σύμμαχον σὺ δὲ διὰ τὴν τοῦ κάλλους εὐπρέπειαν.

Cùm enim gemma à coniuge secernitur, repentè intermoritur & suam vim ac virtutem abiicit. Tales affectus Dexicrates in inanimatis etiam insunt. Ego verò quid patiar amicissime, quæ tamdiu à tua profectione deserar. Equidem verbis dicere arbitror difficilius quàm affectionem. Sic enim dolorem adferentes dolore afficiam, & iaculum fiam amantibus scintilla Venerea mari inflammatior.

Agr. Theristron Speironi.

AD Ætnam Siculum montem migramus valedicentes Atticæ. Non enim vnquam vidimus terram infortunatiorem ad frugum prouetum. Pro triticis myrrhinas, pro hordeis hederam nobis protulit, & area mihi plena famis est. Ob eam caussam cùm prima semina non enata sint, non equidem secundo in ingratam terram iecero. Non potest agricola famem & militem habere infestum, neque gubernatores nauium possunt turbinibus simul & fulminibus reluctari.

Eth. Heraclides Antistheni.

NOndum mihi iram remisisti Antisthenes, sed etiamnum indignaris nobis, & occultas molestiam blandæ orationis prætextu, quemadmodum qui in fuligine scintillam seruant. Expurga reliquā cordis perniciem. Hoc enim nostri sermones efficiunt. Sin minùs, etiam mari difficilior & implacatior eris. Sopit enim illud feritatē & nautis humanum ac benignum vultum præbet, cùm oleo litant, vehementer fluctibus indignantem.

Agr. Lachanon Paganoni.

VEni mihi cras ad oleum. In vrbem enim proficiscar & conuiuam agam amicissime. Nymphus enim & Pani gregis primitias sacrabo. Sunt enim serò tādem nobis beneuoli ac propitii dij. Vasa pastoralia mihi referta sunt lacte. Agni fœlicissimè in lucem sunt editi. Saliunt capræ quasi fœlicitate gaudentes. Desiimus cum egestate confluctari bestia implacabili & difficili. Ad vlceris modum eos qui habent inuadit. Malum est familiæ pigrum, triste, ad dolorem insolabile, ad molestiam flexibile vigilans, curarum amans, laboriosum, malorum artifex, inglorium, contemptum, inuidia vacans. Nemo enim in tātum malum cupit incidere, neque si Orestis furore laborare conuincatur. Abiecta igitur inopia per inopiam, ad alium finem transferamur, cum animo mutantes etiam sententiam.

Am. Rhodina Calliopæ.

APud amatores distrahis, & derides nos iam ob hanc, iam ob illam rem. Laxatam esse mihi cōtractionem & vigorē corporis illudens. Tu verò tuam versutiam occultasse videris, cùm immaturū fœtū detrahis scelestissima. Abortum enim quàm partum habes potiorem, & nascentem infantem asperioribus medicamentis in ventre suffocas, & homicida Medea multò crudeliores cædes patras. Liberorum interfectricem illam instituit perfidus coniunx laudatricem ac certaminum adiutricem. At tu propter formæ, atque elegantiæ decus,

innumerabiles clades efficis meretricula. Desine tandem sæuitiam & inhumanitatem cælare, & nostram pietatem ludibrio habere. Humanior apud nos est partus quàm abortus. Scias verò terram etiam tibi succensere: & pro filiorum cæde pœnas à non cunctante expetit.

Eth. Hephæstion Thaleti.

MEdica auis Pauo, Medorum etiã superbiam & arrogantiam sortita est, magnum quiddam & penè nimium de sua formæ pulchritudine sentiens. Ea re etiam fœmina inferior esse videtur. Pennas igitur velut comam erigit, & celeberrimam aspicientibus formositatem ostendit, & circularem figuram cõficit, & cœlestem ornatum refert, atque oculis pennarum astrorum ornamentum effingit. Et hoc est Medicarũ auium ingenium amans pulchritudinis: non enim suam elegantiam inuidentes pictoribus ostẽdunt. Tu verò tuis assides syngrammatis, & virtutes tuas occulis, atque labores inostẽsos relinquis, tantóq; commodo nos carentes negligis. Si igitur inuidia quædã est nos molestiis afficere, equidem conatus est à philosopho alienus, & à tua professione abhorrens. Sin metus in causa est quamobrem moram trahas, idem tibi accidit quod agricolæ qui multos sudores terræ mutuò dedit, & æstiuo tempore spicas non metit.

Agr. Poas Ampelio.

HVc age decrepite, simul lugeamus. Fluuius exilijt, & perniciosum nobis saltauit saltationis genus, per totum agrum inundauit, & fœtus recentes vitium formidabilis demersit. Illud verò maius est infortunium: non vult scelestus hinc abscedere; etenim gaudet in agello habitare, & in prædio nostro sibi lectum constituit, ac luctuosum est videre: nam pro vitibus pisces colimus infortunati, cùm fluuius vult piscamur; cùm vult esurimus, & magnum quoddam donum largiri videtur. Vtinam nubes æstate nequaquam precemur, imbrem nobis arescentibus largiantur: sic enim quæ possidemus ea nobis non adimerentur. Fluuius enim per se grauis est & molestus. Quòd si etiam imbres sint copiosi, violentior est igne, neque terminis hinnitum frenat.

Am. Galatea Thetidi.

LAudo tuam prudentiam, & summam rerum peritiam amo: etenim quasi è trypode Pythico futura mihi prædixisti, & acutiùs Lynceo profundiores & abstrusas res vidisti. Callimachus nos reliquit, auolauit in sublime elatus celerrimè satietatis alis. Fugit nos scelestissimus, & satietas ei potior cupiditate fuit. Tu verò me plurimis præmonebas. Iureiurandis ne fidem habeas Galatea. Nihil habent amatores promptiùs quàm iuramenta. Iuuenes enim amoribus dediti, voluptatibus ebrij, etiam bene consultandi facultatem auferunt, & faciunt, loquuntúrque quicquid amores iusserint. Non enim sponte concitata, aut voluntaria rerum cupiditate tenentur:

μυρίας συμφορὰς ἀπεργάζῃ πορνίδιον. παῦσαι δὴ ταύτην τὴν ἀπανθρωπίαν καλύπτουσα. καὶ τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν διαπαίζουσα. φιλανθρωπότερον παρ' ἡμῖν ὁ τοκετὸς τῆς ἀμβλώσεως. ἴσθι δὲ καὶ γῆν ἐπὶ σοὶ χαλεπαίνουσαν. καὶ παιδοκτονίας ποινὰς οὐ ῥαθυμοῦσαν εἰσπράττεσθαι.

Ηθ. Ηφαιστίων Θάλητι.

ΤΟ μηδικὸν ὄρνεον ὁ ταὼς καὶ τὴν μήδων τὴν ὑπεροψίαν κεκλήρωται μέγα τι καὶ ὑπέρογκον ἐπὶ τῷ κάλλει φρονῶν. τούτου καὶ τὴν θήλειαν ἡττᾶσθαι δοκεῖ· τὸ πτερὸν τοιγαροῦν οἷα δὴ κόμην ἀνίστησι. καὶ περιφανέστατόν τι τοῖς ὁρῶσι κάλλος παρέχεται. καὶ κυκλικὸν ἀπεργάζεται σχῆμα. καὶ τὸν οὐράνιον εἰκονίζεται κόσμον. καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ πτεροῦ τὴν τῶν ἄστρων διακόσμησιν ἀναπλάττεται. καὶ τοῦτο μὲν μηδικῶν ὀρνέων ἦθος φιλόκαλον. οὐ γὰρ βασκαίνουσι, τὴν ἑαυτῶν εὐκοσμίαν ζωγράφοις διδάσκοντες· σὺ δὲ τοῖς σοῖς ἐφέζῃ συγγράμμασι. καὶ τὰς σὰς ἀρετὰς ἐγκαλύπτεις· καὶ τοὺς πόνους ἀνεπιδείκτους ἐᾷς· τηλικαύτης ὠφελείας ἡμᾶς χηρεύοντας παρορῶν. εἰ μὲν οὖν βασκανία τίς ἐστιν ἡμᾶς τὸ λυποῦν, ἀφιλόσοφον τὸ ἐγχείρημα καὶ τῆς σῆς ἐπαγγελίας ἀλλότριον. εἰ δὲ ὄκνος τὴν ἀναβολὴν ταμιεύεται, ταυτόν τι πέπονθας ἀνδρὶ γεωργῷ πολλοὺς τοὺς ἱδρῶτας δεδανεικότι τῇ γῇ· καὶ θέρους ἀκμῇ μὴ δρεπομένῳ τοὺς στάχυας.

Αγρ. Πόας Αμπελίῳ.

ΔΕῦρο ξυναυλίαν γεράντιον κλαύσωμεν ὁ ποταμὸς ἀνεσκίρτησε καὶ κακὸν ἡμῖν ὠρχήσατο σκίρτημα. ὅλον τὸν ἀγρὸν ἐπεκλύσατο. καὶ τὰ νεογόνα τῶν ἀμπέλων ὁ φοβερὸς ἐπεβύθισε. τὸ δὲ μεῖζον δυστύχημα, οὐκ ἐθέλει ὁ μιαρὸς τῶν ἐντεῦθεν ἀπαίρειν· ἐμφιλοχωρεῖ γὰρ τῷ γηδίῳ καὶ κοίτην τὸν ἀγρὸν πεποίηται τὸν ἡμέτερον· καὶ δακρύων ἄξιόν ἐστιν ἰδεῖν. ἀντὶ γὰρ ἀμπέλων τοὺς ἰχθύας γεωργοῦμεν οἱ τάλανες. ὅταν ὁ ποταμὸς ἐθέλῃ, ἀγρεύομεν. ὅταν ἐθέλῃ λιμάττομεν· καὶ μέγα τί μοι δῶρον φιλοτιμεῖσθαι δοκεῖ εἴθε τῷ θέρει τὰς νεφέλας μηδαμῶς ἱκετεύομεν, ὄμβρον ἡμῖν αὐχμῶσι χαρίζεσθαι. οὕτω γὰρ ἅπερ κεκτήμεθα, οὐκ ἂν ἀφῃρήμεθα. ποταμὸς γὰρ καθ' ἑαυτὸν ἐπαχθής· εἰ δὲ καὶ ὄμβροι πλουτήσαιεν τοῦ πυρός ἐστιν ἀκρατέστερος. καὶ μέτροις οὐ χαλινοῖ τὰ φρυάγματα.

Ετ. Γαλάτεια Θέτιδι.

ΕΠαινῶ σου τὴν φρόνησιν καὶ τὸ λίαν ἐμπειρότατον ἄγαμαι· ὥσπερ γὰρ ἐκ τρίποδός τινος πυθικοῦ τὰ μέλλοντα διηγήσω μοι· καὶ τοῦ λυγκέως ὀξύτερον τὰ βαθύτερά τε καὶ ἀφανῆ τῶν πραγμάτων ἐσκόπησας. ὁ καλλίμαχος ἡμᾶς καταλέλοιπεν. ἀπέπτη μετεωριζόμενος ὀξυτάτῳ τοῦ κόρου πτερῷ· ἐδραπέτευσεν ἡμᾶς ὁ παμμίαρος καὶ γέγονεν ὁ κόρος αὐτῷ τῆς ἐπιθυμίας πρεσβύτερος. σὺ δέ μοι παρῄνεις πολλά. ὅρκοις μὴ πείθου γαλάτεια· ὅρκων τοῖς ἐρῶσιν οὐδὲν ἐστὶν εὐχερέστερον· ἐρωτικῶν γὰρ οἱ νέοι μεθύοντες ἡδονῶν, καὶ τὸ καλῶς ἀφαιροῦνται βουλεύεσθαι. καὶ πράττουσι καὶ φθέγγονται ὅσα νομοθετοῦσιν οἱ ἔρωτες. οὐ γὰρ αὐτοκίνητον ἔχουσι τὴν πραγμάτων τὴν ἔφεσιν·

ἀπιστία πίστεως ἔοικεν ἀσφαλέστερον. καὶ πρὸς ἀπάτην ὅρκος σοφιστής ἐστιν ἀξιόχρεως.

Ηθ. Θεμιστοκλῆς Χρυσίππῳ.

Ἐπειδὴ σωφροσύνη καὶ παρὰ τῷ μύθῳ τετίμηται, ἄγε δῆτα Χρύσιππε διαμυθολογήσωμαί σοι μῦθον οὐκ ἄσεμνον, ἀφίκοντο ποτὲ πρὸς τὸν Δία τὰ ὄρνεα καὶ Ὀλύμπιον ἐπρεσβεύοντο ἡγεμόνα· ἦν γὰρ ἀναρχία τοὺς ὄρνιθας τὸ λυποῦν καὶ μεγίστου τινὸς ἀγαθοῦ ἡγεμονίας ἐχήρευον. καὶ πολλὴν διὰ τοῦτο τὴν ἀκοσμίαν ἐκέκτηντο. ἐπένευσε τοίνυν ὁ Ζεὺς καὶ γέγονεν ἔργον τὸ βούλημα. καὶ δωρεῖται δῶρον τοῖς ἱκετεύουσι θαυμαστόν. βασιλέως γὰρ ἦν ἀξίωμα τὸ διδόμενον· προσέταττε δῆτα τοῖς ὄρνεσιν ἐπὶ λίμνας καὶ πηγὰς ἀφικέσθαι, καὶ τὸν ἑαυτῶν ἀποσμήξασθαι ῥύπον. καὶ τοῖς ὕδασι τὴν βάσανον τῆς ἡγεμονίας ἐπίστευσεν. ἦν γὰρ εὐπρέπεια παρὰ τῷ Διὶ τὸ τιμώμενον. ἐλούσαντο δῆτα οἱ ὄρνιθες. εἶτα πρὸς τὸν Δία παλινδρομοῦσιν εὐθύς. καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος εὐπρέπειαν ἐνεδείκνυτο. ὁ δὲ κολοιὸς τὴν οἰκείαν δεδιὼς ἀμορφίαν, τὴν τῆς φύσεως δημιουργίαν ἐνόθευσεν, ἀλλοτρίῳ κόσμῳ τὴν ἑαυτοῦ καλλωπίζων εὐπρέπειαν. ἀλλ' ἤλεγξε τὴν ἀμορφίαν ἡ γλαῦξ· καὶ τὸν ἐπίπλαστον κόσμον ἐδείκνυε. τὸ γὰρ οἰκεῖον ἐπιγνοῦσα πτερὸν, ὡς ἴδιον ἀφείλετο. καὶ τοῖς ἄλλοις ὀρνέοις ἐδίδου παράδειγμα, ἕκαστον ἀφαιρεῖσθαι τὸ ἴδιον. καὶ γέγονεν αὖθις ὁ κολοιὸς κολοιός. ὁ μῦθος ὦ Χρύσιππε τὴν ἀλήθειαν καθάπερ ὕπαρ φθέγγεται πολλὴν σωφροσύνην ἡμῖν διηγούμενος. οὕτω γὰρ καὶ οἱ ἄνθρωποι οὐδὲν τῶν τῇδε κεκτήμεθα ἴδιον. ἀλλὰ ζῶντες μὲν πρὸς ὀλίγον ἐπιπλάστῳ σεμνυνόμεθα κόσμῳ· τεθνηκότες δὲ ἀφῃρήμεθα ἅπερ οὐκ ἔστιν ἡμέτερα. ὑπερόρα τοίνυν χρημάτων καὶ σώματος. ἀθανάτου δὲ πράγματος ἐπιμελοῦ τῆς ψυχῆς· τὸ μὲν γὰρ ἀΐδιον καὶ ἀθάνατον. τὰ δὲ θνητὰ καὶ πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ἡμέτερα.

Αγρ. Μυρωνίδης Μοσχίωνι.

Τὸν ἀροτῆρα βοῦν κεχάρηκα τῷ Τυκανίᾳ. οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ τῶν ζευγῶν τὸ ἕτερον. ἐπηγγείλατο δὲ καὶ ὁ Τυκανίας τὸν ἑαυτοῦ μοι ταῦρον παρέξεσθαι. βοὸς γὰρ ἐλειπόμην κἀγώ· ὁ γὰρ θαυμαστός μοι ταῦρος ἀπολώλει, ὁπότε ὁ χαλεπὸς ἐκεῖνος λοιμὸς τοῖς θρέμμασιν ἐνεδήμησεν. ὁ δὲ καλὸς Τυκανίας τὰς συνθήκας διέλυσε· καὶ μέχρις οὗ ὁ σκοπὸς αὐτῷ διηνύετο, στέργειν ἐδόκει τὰ δόξαντα· ἐγὼ δὲ τὴν τύραννον ἀντλὴν θρηνῶ. οὐ γὰρ ἀροτῆρας βόας κεκτήμεθα. ὁ δὲ καιρὸς τῶν ἀρότρων ἤδη που καὶ παρῴχηκε. δικαστήριον τοίνυν τῷ Τυκανίᾳ ὁπλίσομαι καὶ δικαστὰς ἅπαν τὸ χωρίον προστήσομαι· καὶ τῆς ἀπάτης ἐκείνης δίκας ὑφέξει. καὶ κακίας πείσομεν τοὺς ἀκολάστους ἀπέχεσθαι, ἑνὸς ἀνθρώπου φθορὰν σωφροσύνης διδάσκαλον ἔχοντες.

Ερ. Ἐράσμιος Λυσιστράτῳ.

Παίζουσι τοὺς ἀνθρώπους οἱ ἔρωτες· δουλαγωγοῦσι τοὺς ὑπὸ σελήνην παῖδες ὑπόπτεροι. ἵνα τι καὶ τοῖς ζωγράφοις πειθώμεθα. εἴθε γὰρ ἦν τὸν πολέμιον ὁρᾶν. οὕτω γὰρ βάλλοντες ἐβάλλοντο καὶ οἱ ἔρωτες. ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο ἠδικήμεθα πλέον, ὅτι καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠγνοήσαμεν ὁποῖοι τὴν φύσιν ὄντες τυγχάνουσιν. οἵῳ γὰρ ἀλογίστῳ πάθει συμπέπλεγμαι.

perfidia tutior apparet fide, & ad dolum sacramentum interpositum dignissimus est machinator.

Eth. Themistocles Chrysippo.

QVoniam temperátia etiam in fabulis celebrata est age Chrysippe, fabulam tibi non expertem grauitatis explicem. Accidit aliquando, vt aues Iouem adirent & Olympium ducem peterent. Hoc enim auibus molestum erat, quòd sine magistratibus confusè viuerent, & maximo bono ductu carerent, quamobrem plurimi inter eas nascebantur tumultus. Annuit igitur Iuppiter, & voluntas in opus producta est. Et supplicantibus donat egregium donum. Regiam enim dignitatem largiebatur. Mandauit itaque auibus vt ad paludes ac fontes abirent, & sordes suas abluerent, atque aquis explorationem ductus credidit. Erat enim elegátia apud Iouem in precio. Ita lauabant aues. Deinde confestim ad Iouem recurrunt, & suam pulchritudinem quælibet ostendebat. Graculus verò suam deformitatem metuens, naturæ fabricationem adulterauit, alieno ornatu suam elegantiam decorans. At redarguit deformitatem noctua, & affictitium ornatum ob oculos protulit. Cùm enim suas pennas agnosceret, quasi ad se pertinentes auferebat, & reliquis auibus exemplum prodebat, vt quilibet suas auferret. Sic rursus factus est, Graculus Graculus. Fabula Chrysippe veritatem, quasi sermone excedit, magnámq; nobis temperantiã narrat obseruandam. Sic enim etiam homines, nihil hîc possident suum, sed viuentes quidem paulisper affictitio gloriamur ornamento. Mortui verò amittimus ea quæ non sunt nostra. Sperne igitur pecunias & corpus. Animus autẽ tibi curæ sit, qui est immortalis. Quod enim sempiternum est, idem & immortale. Mortalia verò exiguo tempore sunt nostra.

Agr. Myronides Moschoni.

BOuem aratorium Tycaniæ concessi. Deerat enim ei ad iugum alter. Promisit autem vicissim Tycanias se taurum suum mihi præbiturum. Nam & ego bouem desiderabam. Egregius enim taurus mihi periit, cùm grauis illa pestis in armentis grassaretur. At præclarus Tycanias conuenta non seruauit, & quousque scopus ei perficiebatur, manere in sententia videbatur. Ego verò Tyrannicam sentinam lugeo. Non enim boues aratorios habemus, cùm tempus aratris destinatum iam penè præterierit. Iudiciũ igitur Tycanię parabo, & iudices totum locum ad patrocinium assumam & fraudis dabis pœnas, atq; sceleratis persuadebimus, vt à malitia abstineant, vnius hominis perniciem, temperantiæ dantes magistram.

Am. Erasmius Lysistrato.

ILludunt hominibus amores, & in seruitutem redigunt; eos qui sub Luna sunt, filij alati, vt etiam pictoribus fidem aliquam habeamus. Vtinam enim videre hostem liceret. Sic enim iaculantes iaculis conficerentur amores. Sed hoc ipso plùs iniuriæ patimur, quòd ignorauimus hostes, cuiusmodi natura præditi essent. Quali enim affectui ab ratione abhorrenti sum implicatus.

Melanip-

Melampepen Diodori prolem miſerè depereo, ne in ſomno quidem vnquam mulierculam conſpicatus, ſed duntaxat audiens ab aliquo, eam mirabiliter & excellenter canere. Et animo ſum læſus, cùm nullam oculis vim aut iniuriam ſenſerim, quod ſolet accidere Lyſiſtrate. Nunc verò mihi ſunt oculi & aures. Tantùm vis amorum potuit. Siue igitur eſt furia, ſpectaculum ignoro, ſiue quædã eſt imaginatio, quod dictum eſt, neſcio. Non enim ſufficit vnus teſtis ad veritatem confirmandam. Attamen animo dolorem percipio, & quam non vidi eius amore teneor, ac Panico furore mihi correptus videor. Etiam illud non ſub oculos cadebat quod deſiderabatur, & opinio ſola deſideratorum habuit ſubſtantiam.

Eth. Euriadis Cimoni.

PRomittis multa, & pauca præſtas, atque linguá habes actione ſublimiorem. At ſi verborum concinnitas apud te in admiratione eſt, pictores tua lingua præſtantiores ſunt, qui ea fingunt & exprimunt in tabulis, quæ natura efficere non poteſt. Sin ex promiſſionibus voluptatem capere audientes putas, parumper quidem exhilaras. Non autem multò pòſt grauiorem moleſtiam faceſſis, ſi quidẽ & inſomnia pulcherrima non tantam nobis dormientibus voluptatem afferunt, quantam vigilantibus triſtitiam. Quare conſentientia cùm lingua facta habeas, ne amicis etiam mentiendo reddaris inuiſus & inimicis vituperandi materiam præbeas, veritatem non colendo.

Agr. Tettigon Ortygoni.

QVid nunc miſerrime veſtitum mutaſti, & perdices euolare ſiuiſti. Vinum tibi hoc malum peperit, vino etiam Cyclopis oculum emiſſe Vlyſſem aiunt, Itaque Tettigon niſi collegeris aues, vnà tecum me præcipitem feram. Nam & filiam effrenatè viuere graue eſt, & ſepulchrum pro patre filium ſibi vendicare prorſus non eſt tolerandum.

Am. Thetis Anaxarcho.

NOn potes Thetidem ſimul & Galateam amare. Neque enim pugnat deſiderium. Nã amores non diuiduntur, ſed neq; duplicem amorem attuleris. Quemadmodum enim terra duobus ſolib. calefieri non poteſt. Sic vnus animus, duos ignes amatorios non ſuſtinet.

Eth. Socrates Platoni.

INiuriam quidem nemo patitur. At omnes iniuriis afficiunt ſponte quilibet ſemetipſum. Virtutis enim & malitiæ ſumus imperatores. Eripuit tibi Leonides prædium. Hoc eſt extraneum neq; tuum animum vlla pernicie affecit. Damnum tibi dedit Philippus & annulum furatur. Nullam iniuriam tu accepiſti. Quod enim acceſſorium eſt, non eſt noſtrum. Filium tuum Barbari vita priuarunt. Nihil incommodi paſſus es. Non enim ſempiternum filiũ habuiſti. Nuper cùm non haberes, tibi natus eſt, & rurſum non eſt, quoniam quidẽ non erat, ſed natus erat. An non igitur inferunt iniuriam, non accipiũt homines. Et Homericum Cyclopem admiror. Neminem enim ſe lædere per iniuriam aiebat, & erat paſtori negationis loco veritatis affirmatio.

μελανίππης διοδώρου ἀπόγονον ἐκτόπως ποθῶ μὴ δὲ ὄναρ ποτὲ τὸ γύναιον θεασάμενος. ἀλλὰ μόνον ἀκούσας ὑπό τινος, ᾄδειν αὐτὴν θαυμαστῶς. καὶ βέβλημαι τὴν ψυχὴν μηδὲν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀδικούμενος. ὅπερ εἰώθειν πάσχειν λυσίστρατε. νυνὶ γὰρ γεγόνασί μοι ὀφθαλμοὶ καὶ τὰ ὦτα. τοσαῦτα ἡ φύσις ἐρώτων δεδύνηται. εἴτε οὖν ἐριννύς ἐστι τὴν θεωρίαν ἠγνόηκα. εἴτε φαντασία, τίς ἐστι τὸ λεχθὲν, οὐκ ἐπίσταμαι. οὐ γὰρ εἷς μάρτυς ἀξιόχρεως πρὸς ἀλήθειαν. ἀλγῶ δὲ ὅμως τὴν ψυχὴν καὶ τῆς οὐχ ὁρωμένης ἐρῶ καὶ πανικῆς μετειληφέναι μανίας δοκῶ. κἀκεῖνο ἀθέατον ἦν τὸ ποθούμενον. καὶ δόκησις μόνη τῶν ποθουμένων εἶχε τὴν ὕπαρξιν.

Ηθ. Εὐριάδης Κίμωνι.

ΕΠαγγέλλῃ πολλὰ καὶ πράττεις ὀλίγα. καὶ τὴν γλῶτταν ἔχεις ὑψηλοτέραν τῆς πράξεως· ἀλλ' εἰ μὲν ῥημάτων κομψότης τεθαύμασαι παρὰ σοὶ, οἱ ζωγράφοι τῆς σῆς δυνατώτεροι γλώττης τοσαῦτα πλαστουργοῦντες τοῖς πίναξιν ὅσα πράττειν ἡ φύσις οὐ δύναται. εἰ δὲ καὶ χαίρειν δοκεῖς ὑποσχέσεσι τοὺς ἀκούοντας, μετ' ὀλίγον μὲν εὐφραίνεις· ἀνιᾷς δὲ μετ' οὐ πολὺ χαλεπώτερον. ἐπεὶ καὶ τῶν ἐνυπνίων τὰ κάλλιστα, οὐ τοσοῦτον ἡμᾶς εὐφραίνει καθεύδοντας, ὅσον ἐγρηγορότας ἐλύπησαν. αἱ γὰρ ἐλπίδες μετὰ τοῦ ὕπνου συναπίπταιται. σύμφωνα δὴ τῇ γλώττῃ τὰ πράγματα κέκτησο. ἵνα μὴ καὶ φίλοις ἀπεχθήσῃ ψευδόμενος, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ὑπόθεσιν ψόγου ποιήσῃς ὡς ἀληθείας ὑπάρχων ἀμέτοχος.

Αγρ. Τεττίγων Ορτύγωνι.

ΤΙ δῆτα τρισάθλιε τὴν ἐσθῆτα διήλλαξας. καὶ τοὺς πέρδικας ἐξεπέτασας. οἶνός σοι γέγονε τὸ κακόν. οἴνῳ καὶ τὸν κύκλωπος ὀφθαλμὸν ὠνήσασθαι τὸν ὀδυσσέα φασί. διὸ εἰ μὴ συναθροίσῃς τεττίγων τοὺς ὄρνιθας, σὺν σοὶ κατακρημνίσαιμι ἐμαυτόν. καὶ παῖδα γὰρ ἀκόλαστον ζῆν χαλεπόν. καὶ τάφον πρὸ τοῦ πατρὸς υἱὸν σφετερίσασθαι καὶ λίαν ἐστὶ δυσφορώτατον.

Ερ. Θέτις Αναξάρχῳ.

ΟΥ δύνασαι θέτιδος καὶ γαλατείας ἐρᾶν. οὔτε γὰρ μάχεται πόθος. οἱ γὰρ ἔρωτες οὐ μερίζονται, ἀλλ' οὔτε διπλοῦν ἀνενέγκοις τὸν ἔρωτα. ὡς γὰρ ἡ γῆ δύο ἡλίοις οὐ δύναται θάλπεσθαι, οὕτω μία ψυχὴ, δυάδος πυρσῶν ἐρωτικῶν οὐκ ἀνέχεται.

Ηθ. Σωκράτης Πλάτωνι.

ΑΔικεῖται μὲν οὐδείς, ἀδικοῦσι δὲ πάντες αὐτομάτως ἕκαστος ἑαυτὸν ἀδικῶν. ἀρετῆς γὰρ καὶ κακίας ἐσμὲν αὐτοκράτορες. ἀφεῖλε τόσον λεωνίδης τὸ χωρίον· τοῦτο τῶν ἐκτός· καὶ τὴν σὴν ψυχὴν οὐδὲν ἐλυμήνατο. ἐζημίωσε φίλιππος καὶ τὸν δακτύλιον σφετερίζεται. οὐδὲν ἠδίκησαι αὐτός· τὸ γὰρ ἐπίκτητον οὐχ ἡμέτερον. τὸν σὸν υἱὸν ἀνεῖλον οἱ βάρβαροι· οὐ πέπονθάς τι δεινόν. οὐ γὰρ ἀΐδιον τὸν παῖδα ἐκέκτησο· ἔναγχος σοι μὴ κεκτημένῳ προσγέγονε· καὶ πάλιν οὐκ ἔστιν. ἐπείπερ οὐκ ἦν, ἀλλ' ἐγένετο. οὐκοῦν ἀδικοῦσιν οὐκ ἀδικοῦνται οἱ ἄνθρωποι. καὶ τὸν ὁμηρικὸν τεθαύμακα κύκλωπα. οὐδένα γὰρ βλάπτειν ἀδικούμενον ἔφασκε καὶ ἦν τῷ ποιμένι ἀπόφασις ἡ τῆς ἀληθείας κατάφασις.

Ἀγρ. Μαράθων Πηγάσωνι.

Τοὺς πολιτικοὺς κλύδωνας ἐκφυγὼν καὶ τοὺς ἀπαραιτήτους θορύβους τοῦ ἄστεος, ἐμισθωσάμην τὸν ἀγρὸν τουτονί. καὶ μεταβολὴν ψυχῆς ἐδόκουν εὑρεῖν. ἀλλὰ μείζοσι κακοῖς ἐμβεβλήμεθα. ποτὲ γὰρ τὴν ἐρυσίβην ἔχω πολέμιον. ποτὲ τὰς ἀκρίδας. ἄλλοτε καὶ τὴν χάλαζαν. ἡ δὲ πάχνη λυμαίνεται τοὺς καρποὺς ὡς ἀπαραίτητος τύραννος. καὶ τοὺς ἱδρῶτας ὁ τάλας τοῖς ἀνέμοις χαρίζομαι· οἴμοι ὁ δύστηνος ποῖ τράπωμαι. ὅταν τῶν γεωργικῶν πόνων μνησθῶμεν, τὰ τοῦ ἄστεος ἀσπαζόμεθα. ὅταν τὸν πολιτικὸν τάραχον ἀσπαστώμεθα, τῆς ἀγροικίας ἐρῶ. καὶ τοῦ παρόντος ἐστὶ τὸ μὴ παρὸν εὐτυχέστερον. μία τῶν λυπηρῶν ἀνάδυσίς ἐστιν ὁ θάνατος, εἴτε φυσικός ἐστιν, εἴτε πάλιν αὐθαίρετος. οὐκοῦν ἀγχόνη μοι τὸ φάρμακον βδελύττεται. αἰωρεῖν γὰρ τὸν θάνατον τοὺς δυστυχοῦντας ἠλίθιον.

Ἐτ. Περικλῆς Ἀσπασίᾳ.

Εἰ δῶρα ζητεῖς, οὐ ποθεῖς. ἀδωροδόκητοι γὰρ οἱ ἔρωτες. καὶ τοὺς ποθοῦντας τοιούτους διδάσκουσιν. εἰ μὲν οὖν ἐρᾷς, τὸ διδόναι μᾶλλον ἢ τὸ λαβεῖν οἰκειότερον. εἰ δὲ χρημάτων ὀρέγῃ καὶ δι᾽ εὐπορίαν τὸ ποθεῖν ἀναπέπλασαι, τὴν γνώμην ἡ γλῶσσα διήλεγξε πωλοῦσα χρυσοῦ τὰς ἡδονὰς τῷ ἐθέλοντι.

Ηθ. Διογένης Δημονίκῳ.

Τὸ τεχνιτὸν γύναιον τὸ διγλυὲς ἡμιάνδριον. τὸ παρὰ τῇ φύσει καὶ μηδὲν ἐντελές, ὑβριστέον. Λυδὸς εὐνοῦχος. ἅπαντα γὰρ τὰ τοῦ σώματος μέλη γλώττας ἔχειν ἀσχήμονας ἐπαγγέλλονται. ἐγὼ δὲ κατὰ τὸν ὁμηρικὸν Ὀδυσσέα τῶν ἐκείνου βελῶν οὐκ αἰσθάνομαι. ἀδρανὲς γὰρ πλήττειν τὸ γυναικεῖον φῦλον τοὺς ἥρωας. ἵνα τί σοι καὶ σοβαρώτερον ἀποφθέγξωμαι τὸν Διομήδη μιμούμενος. ὑλακτεῖν δῆτα καὶ μεμηνέναι τοῖς εὐνούχοις ἐστὶν ἁρμόδιον. τῆς τῶν χειρῶν γὰρ ἐστερημένοι δυνάμεως, ἅπαντα διὰ τῆς γλώττης πράττειν ἐθέλουσιν. οἱ δὲ φίλοι πολλὴν εὐήθειαν κατηγοροῦσιν ἡμῶν. ἐπειδὴ τὸν ὑβριστὴν οὐ ποινὰς ἠμειψάμεθα· οὔπω γὰρ καὶ ὄνος ἐλάκτισεν, οὐκ ἂν δικαστήριον αὐτῷ συγκροτήσαιμεν. τοῦτο δέ τοι καὶ τῷ Σωφρονίσκου Σωκράτει καλῶς διηγόρευται.

Ἀγρ. Πραμίδης Κορύδωνι.

Αὔριον ἔσομαι δαιτυμών. ἅπαντα πρὸς τὸν γάμον μοι παρεσκεύασαι. ἔτνος. ἐρέβινθος. ἰσχάδες πολλαί. καὶ γλεῦκος καὶ μελιτοῦττα. καὶ πόπανα. αὐτὸς δὲ κόμιζε τὴν ἔντεχνον σύριγγα. τὰς ὑπερύμνους μελῳδίας ᾀσόμενος. οἶσθα γὰρ ποιμενικῆς μουσουργίας ἐπιστήμων Κορύδων. τὴν γὰρ παστάδα βεβούλημαι πρὸς ἡδονὴν κινεῖν ἀφροδίσιον τοῖς ὑπὸ τῆς σάλπιγγος θελγομένην ἠχήμασιν.

Ἐτ. Λέανδρος Πυλάδῃ.

Λίαν ἡμῖν οἱ ἔρωτες ἀπεχθάνονται. ἐγὼ μὲν ἐρῶ. ἡ δὲ ποθουμένη μισεῖ. καὶ τί δράσαιμι ἂν ὁ τρισάθλιος οὐκ ἰσόρροπον ἔχουσιν οἱ ἔρωτες πλάστιγγα. ἄνισα τοῖς ἀνθρώποις ζυγοστατοῦσι τὰ δάκρυα. εἰ μὲν οὖν ἀδικοῦσι, θεοὶ μὴ κεκλήσθωσαν· εἰ δὲ τὴν προσηγορίαν οὐ ψεύδονται, ὀρθῶς δικαζέτωσαν. καὶ τὰς ἀλγηδόνας ἐμοὶ κατὰ τὸ δίκαιον μεριζέτωσαν.

Agr. Marathon Pagasoni.

Ciuiles tempestates fugiens, & immutabiles in vrbe motus, rus hoc precio conduxi, & mutationem animi putabam me assequuturum, sed in maiora mala coniecti sumus. Modò enim frumenti putredinem hostem habeo, modò locustas. Aliàs etiam grandinem. Pruina fruges perdit ac vastat, vt inexorabilis Tyrannus, & sudores meos infœlix ventis largior. Heu misero quo me vertam. Cùm agrestium laborum nobis in mentem venit, res vrbanas diligimus, si ad ciuiles tumultus nos conferamus, res rusticas amo. Et semper quod non præsto est præsente fortunatiùs apparet. Vna dolorum declinatio mors est, siue naturalis, siue sponte conscita. Itaque laqueus mihi remedium est. Odio est mihi vita. Miseros enim mortem producere stultum est.

Ama. Pericles Aspasiæ.

SI munera quæris, non amas. Incorrupti sunt enim amores, & amantes tales efficiunt. Si igitur amas dare tibi quàm accipere promptiùs est. Si pecunias cupis, & propter opes amare te fingis, animū lingua prodidit, vendens auro cum qui velit voluptates.

Eth. Diogenes Demonico.

VErsuta muliercula, duplicis ingenij semiuirago à natura nihil habens perfectum, plectenda est, Lydus eunuchus. Nam omnia membra corporis, linguas habere turpes profitentur. Ego verò secundùm Homericum Vlyssem eius tela non sentio. Nihil enim proficit gens muliebris, si Heroes terrere velit. Cur tibi etiam superbiùs loquar Diomedem imitatus. Latrare sic & furere Eunuchis conuenit. Nam manuum viribus priuati, per linguá omnia volunt efficere. Amici verò magnam stultitiam in nobis reprehendunt, quòd non ab iniurioso pœnas repetimus. Sic enim & Asinum si calcitret, non equidem in iudicium vocabimus. Hoc verò rectè etiam à Socrate filio Sophronisci disputatū est.

Agr. Pramides Corydoni.

CRas agam conuiuam. Omnia mihi sunt ad nuptias instructa paratáque. Faba, cicer, nuces multæ & mustum, & placenta mellea atque popana. Tu verò fistulam artificiosam adfer Hymnicas melodias canemus. Es etiam pastoralis musicæ peritus ô Corydon. Thalamum enim ad voluptatem Veneream excitabo, tubę concentibus oblectatam.

Am. Leander Pyladæ.

ADmodum infesti sunt nobis amores. Ego quidem amo. At illa quám amo, me odio prosequitur, & quid faciá miserrimus. Non habent amores æquabilem trutinā. Impares mortalibus lachrymas ponderant. Si igitur faciunt iniuriam, dij ne vocentur. Sin appellationem non fallunt, rectè & ex æquo iudicent. Et mihi dolores ad iustitiæ iurisque normam partiantur.

Eth. Diogenes Ariſtarcho.

PErterruit Macedoniam Alexander, Bucephalo equo vectus, Equũ aiunt frenis nō obedire, neque, ſolitis manuũ palpationibus leniri. Etenim mãſuetũ ac ferum eſt animal, & quidem furore nō erat equus, ſed inacceſſus, & his qui inciderent, magno cum detrimento obuiam ibat. Cùm ſeſſorem Alexandrum ſortitus eſſet, immanitatem quaſi manſuetudine temperauit, perimitans feritatem modeſtia. Et erat videre moderatum qui antè fuerat effrenis. Non enim fas erat repugnare Alexandro. Sis igitur Ariſtarche tu quoq; fortunæ obediēs. Non enim Alexandro, ſed fortunæ Bucephalus obperauit.

Agr. Pœmnion Arnoni.

OVium vbera præ nimia lactis copia diſrũpi volunt. Et neſciọ quomodo vaſis deſtituimur. Quamobrem da tu vaſa. Ego tibi lac præbebo, magna dona pro exiguo beneficio rependens.

Am. Chriſogone Terpandro.

NE me accuſes conuitiorum & iniuriæ. Amantes enim ſuauitatem atque oblectationes adferunt, & plagis atque cicatricibus perſæpe formoſi efficiuntur. Sin indignè fers iniuriam, ne roſas quidem decerpes cùm ſpinam metuas.

Eth. Leonides Periandro.

REueritus eſt etiam Priamum Achilles petentem. Et hoſtium canos Pelides honorificè habuit. Atque reddit patri mortuum filium infœliciſſimo dono Priamum afficiēs. Et huius quidem audaciam admiror, illius verò humanitatem laudo. Eſto tu mihi quoque Æacides, & canorum lachrymas miſerare, filiumque vnum mihi dona. Nam & nos in miſeriis verſamur quemadmodũ Priamus. Non enim te hoſtem pro filio lachrymis obſecrarem, non atramento epiſtolæ exarantes literas. At ſi etiam tu tuæ humanitatis la dem aſſequi ſtudes, anteuertat munus petitionem. Quòd ſi, ratio apud te non regnet, ſed ira atque dolor dignitatem ſortita ſint, parumper quidem lætabere, magis verò dolebis, cùm inſani furoris maximæ etiam pœnæ à te exigentur.

Agr. Calamon Speironi.

SI Colonus eſſe vis, à ciuilibus tumultibus abſiſte. Sin oratoribus & iudiciis atque ſuggeſtibus operam impendis, abiecto ligone, pēnam & Chartas accipe atque ad coruos hinc faceſſe ſenex. Non enim Sycophantas, neque qui viri iudices crebriùs loquantur, agricolarum Reſpublica tolerat.

Am. Rhodopleia Hypſipylæ.

CVm Peiræum heri noctu peragrarem, tuum amatorem cum Chryſippa conſpexi, & adoleſcens facē tenebat, & deducebat eos auus Habrotonus. Cùm autē comitē præcedentē alloquerer, iuſſit tuus amator, vt tenebris res lateret. Quare neque

Ηθ. Διογένης Ἀριστάρχῳ.

ΚΑτέπληττε τὴν μακεδονίαν Ἀλέξανδρος, τῷ βουκεφάλῳ ἐποχούμενος ἵππῳ. τὸν δὲ ἵππον χαλινῷ ἱστοροῦσι μὴ πείθεσθαι. μήτε δὲ χειροήθεσι κολακείαις μαλάττεσθαι. καὶ γὰρ ἀτιθάσευτον τὸ ζῶον καὶ τῷ θυμῷ τὸ ἵππος εἶναι ἀφῄρητο. καὶ κακόν τι ἀπρόσιτον ἦν. καὶ τοῖς ἐντυγχάνουσι λίαν δυσάντητον. ὅτε τοίνυν ἐπιβάτην Ἀλέξανδρον ἐκληρώσατο, τὴν ἀπήνειαν ὥσπερ πρᾳότητι συνεκέρασεν, ἀμειβόμενος τῇ κατηφείᾳ τὸ φρύαγμα. καὶ ἦν ἰδεῖν σώφρονα τὸν ἀκόλαστον. οὐ γὰρ Ἀλεξάνδρῳ θέμις ἦν ἀντιμάχεσθαι. ἔσο τοίνυν ἀρίσταρχε καὶ σὺ τῆς τύχης ὑπήκοος. οὐ γὰρ Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ τῇ τύχῃ ὁ βουκέφαλος ἐπείθετο.

Αγρ. Ποιμνίων Ἀρνῶνι.

ΤΑ τῶν προβάτων οὔθατα ὑπὸ τοῦ γάλακτος μέλλει μοι διαρρήγνυσθαι. καὶ κισσυβίων οὐκ οἶδα πῶς ἠπορήμεθα. διὸ δίδου μὲν αὐτὸς τὰ κισσύβια. ἐγὼ δέ σοι γάλα παρέξομαι μεγάλοις δώροις μικρὰς ἀμειβόμενος χάριτας.

Ετ. Χρυσογόνη Τερπάνδρῳ.

ΜΗ μέμφου λοιδορουμένην τε καὶ ὑβρίζουσαν. οἱ γὰρ ποθοῦντες γλυκείας καὶ τὰς τέρψεις προσφέρονται. καὶ πληγαῖς δὲ καὶ μώλωψι πολλάκις ὡραΐζονται. εἰ δὲ δυσανασχετεῖς ὑβριζόμενος, οὐδὲ ῥόδον τρυγήσεις τὴν ἄκανθαν εὐλαβούμενος.

Ηθ. Λεωνίδης Περιάνδρῳ.

ΗΔέσθη τὸν πρίαμον ὁ τῆς θέτιδος πρεσβευόμενον. καὶ πολιὰν γὰρ ἐχθρῶν ὁ τοῦ πηλέως ᾐσχύνετο. καὶ δίδωσι τῷ πατρὶ τεθνηκότα τὸν παῖδα, δυστυχεστάτῳ φιλοτιμούμενος δώρῳ τὸν πρίαμον. τοῦ μὲν τὴν τόλμαν τεθαύμακα. τοῦ δὲ τὴν φιλανθρωπίαν ἐπῄνεσα. γίνου μοι καὶ αὐτὸς αἰακίδης. καὶ πολιὰς ἐλέησον δάκρυα, τὸν παῖδά μοι ζῶντα δωρούμενος. δυστυχοῦμεν γὰρ καὶ ἡμεῖς ὥσπερ καὶ ὁ πρίαμος. οὐ γὰρ ἂν ὄντα σε πολέμιον ὑπὲρ παιδὸς ἐπρεσβεύσαμεν δακρύοις οὐ μέλανι τὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐγχαράξαντες γράμματα. ἀλλ' εἰ μὲν τῆς σῆς καὶ σὺ φιλανθρωπίας ἐρᾷς ἐπιδείξασθαι, προφθανέτω τὸ δῶρον τὴν αἴτησιν. εἰ δὲ μὴ λόγος παρὰ σοὶ βασιλεύοι, ἀλλὰ θυμός τε καὶ λύπη τὰ πρεσβεῖα κεκλήρωται, πρὸς ὀλίγον μὲν εὐφρανθήσῃ. λυπηθήσῃ δὲ μειζόνως ἀφιλοσόφου θυμοῦ μεγάλας καὶ τὰς ποινὰς εἰσπραττόμενος.

Αγρ. Καλάμων Σπείρωνι.

ΕΙ γεωργὸς εἶναι βεβούλησαι, τῶν πολιτικῶν θορύβων ἀφίστασο. εἰ δὲ ῥήτορες παρὰ σοὶ καὶ δικαστήρια καὶ βήματα περισπούδαστα, τὴν δίκελλαν ἀφεὶς καλαμῖδα καὶ χάρτας ἀράμενος ἐς κόρακας χώρει γερόντιον. οὐ γὰρ συκοφάντας ἄνδρας. καὶ τὸ, ἄνδρες δικασταὶ φθεγγομένους πυκνότερον, ἡ τῶν γεωργῶν πολιτεία προσίεται.

Ετ. Ῥοδόπλεια Ὑψιπύλῃ.

ΤΟν πειραιᾶ χθὲς τῇ νυκτὶ περιεπόλουν. καὶ τὸν σὸν ἐραστὴν μετὰ τῆς χρυσίππης ἑώρακα καὶ μειράκιον ἐδᾳδούχει. καὶ προπομπὸς ἡ φιλία, γραῦς ὑπῆρχεν ἀβρότονον. ὅτε δὲ τὴν προαγωγὸν προσεῖπον, ἐνεκελεύετο ὁ σὸς ἐραστής, ἵνα τῷ σκότῳ τὸ πραττόμενον διαλάθοι. οὐκοῦν μήτε

ὀμνύοντι μήτε κολακεύοντι πείθου· γλώττης γὰρ σόφισμα δεινόν ἐστιν ἑκάτερον.

Ηθ. Σωκράτης. Κλέωνι.

Ὅταν οἱ λύκοι μεγάλης περιτύχωσι θήρας καὶ τῷ κόρῳ φιλοσοφήσωσιν, ὥσπερ ἐγκράτειαν ἀρνῶν ἔχουσι· τὸ ἦθος καὶ τὸ ἄγριον πρὸς φιλάνθρωπον μεταβάλλουσι. καὶ θαυμαστήν τινα δικαιοσύνην ὁ κόρος ἐκδιδάσκει τοὺς λύκους· μετὰ τῶν προβάτων συνέμονται. καὶ γεραίρουσιν ἄχρις ἂν αὐτοῖς ἡ γαστὴρ ἀναπνεύσειεν. ἀλλὰ σὺ καὶ τῶν λύκων τὸν τρόπον ἀναιδέστερον κέκτησαι. καὶ μᾶλλον πλεονεκτικώτερον τὸ ἀκόλαστον ἔχεις, ὅταν ὁ χρυσὸς ὑπερανακλύζῃ τῶν σῶν θησαυρῶν ὥσπερ οἱ μέθυσοι. διψῶσι γὰρ ὅταν κορεσθῶσι τοῦ οἴνου. καὶ σοφίζονται τῇ μέθῃ, μέθης ἐπίτασιν. διὰ γὰρ τὴν ἐς ἄκρον εὐεξίαν πρὸς τὴν ἐναντίαν διάθεσιν μεταπίπτουσι περιγανέντος τοῦ οἴνου τοὺς οἰνόφλυγας καὶ ἐκκάοντος. ἄπαγε τῆς ἀκολάστου μέθης ἀκόλαστε· ἵνα μὴ πρὸς τὴν ἐναντίαν ῥοπὴν μεταχθῇς, ἀφαιρούμενος τῆς τύχης ἅπερ καὶ δέδωκε. τοιαύταις γὰρ τοὺς ἀχαρίστους ποιναῖς σωφρονίζεται.

Αγρ. Μίνθη Ῥίζωνι.

Ὁ Ποταμὸς Χρύσιππος τοῦ χωρίου τοῦ ἡμετέρου μοῖραν ἐσύλησε καὶ τῷ σῷ ἀγρῷ προσεκύρωσε. μωρόν τι ποιῶν καὶ ἠλίθιον, ἀλλότριον ἐπαγγέλλεται. ἀλλ᾽ εἰ μὲν δικαστηρίου φόρτον ἐπὶ τοῖς ὤμοις φέρειν οὐχ οἷός τε εἶ, δῶρα ποταμῶν μὴ προσίεσο. εἰ δὲ τῶν ἀλλοτρίων ἐρᾷς, μετ᾽ οὐ πολὺ δακρύσεις τῶν ἰδίων στερούμενος.

Ερ. Μήδεια. Ἰάσονι.

Οὐδὲν τοῖς ἀνθρώποις περισπούδαστον οὕτως οὔτε δὲ προσκορέστερον ἐρωτικῆς καθέστηκε σχέσεως. ποῦ σοι τῶν δακρύων τὰ ῥεῖθρα ἃ τοῖς ἡμετέροις ποσὶν ἐπεκύμαινε. ποῦ σοι διέπτησαν τὰ μυρία γένη τῶν λόγων ἐκείνων τῶν τε ῥημάτων τὸ ὑφειμένον τε καὶ χαμαίζηλον. οἶμαι μήτε τοὺς δανειζομένους τοιούτοις πρὸς τοὺς δανειστὰς κεχρῆσθαι τοῖς ῥήμασι, μήτε τραυματίαν τὸν τῶν πολεμίων ἁλόντα χερσίν. ἡ συντόνος ἀγρυπνία παρῴχηκε. τὰ ἑωθινὰ καταλέλοιπας ᾄσματα. παρῶσω τὰς μυρίας πρεσβείας, τὰς σπονδάς, τοὺς ὅρκους, ἃς διὰ τῶν προσαγωγῶν γυναίων ἐπείσω μοι. πρὸς ἑτέραν ἄφνω παρθένον ὠλίσθησας· ὥσπερ οἱ καθεύδοντες ἀμέσως ἀφ᾽ ἑτέρας πρὸς ἑτέραν ἐνυπνίων ὑπόθεσιν μεταβαίνοντες. ἐπαινῶ τοὺς ζωγράφους. ὑποπτέρους γὰρ τοὺς ἔρωτας ἀναγράφουσι. καὶ τέχνῃ διαμορφοῦσι τὰ πράγματα. καὶ τοῖς πλάσμασι τὴν ἀλήθειαν τερατεύονται.

Ηθ. Παρμενίδης Χρυσοσθένει.

Τὸ μὲν ἐγρηγορέναι διὰ παντὸς, ἀθανάτου φύσεως ἴδιον. ὑπνοῦν δὲ μετρίως, τῶν καθ᾽ ἡμᾶς ἐστιν ὡς ἔοικε καὶ ἀνθρώπινον. τὸ δὲ πέρα καθεύδειν τοῦ πρέποντος, τοῖς τεθνηκόσι μᾶλλον ἤπερ τοῖς ζῶσιν ἁρμόδιον. τὰς πλείστας Χρυσόσθενες τῆς σῆς ζωῆς μοίρας ἀφῄρησαι. ἀεὶ γὰρ καθεύδεις, καὶ τῆς ἐνθάδε μεταβέβηκας λήξεως, οἷά τις Ὀδυσσεύς, τῆς καθ᾽ ἡμᾶς οἰκουμένης ἔξω πλανώμενος. ὠκεανῷ τινι τῷ ὕπνῳ χρώμενος. καὶ μήτε ἀνίσχοντα μήτε δυόμενον προσβλέπων τὸν ἥλιον.

iuranti neque blandienti fidem habe. Nam vtrinq; est egregia linguæ delusio.

Eth. Socrates Cleoni.

CVm lupi magnam prædā adepti sunt, & satietate philosophantur quasi temperantiam quādam ab ouibus habent, ingenium ferū ad mansuetudinem conuertunt, & egregiam quandam Iustitiam lupos docet saturitas. Cum ouibus vnà pascuntur & honorant eas donec ipsis venter respirauerit. At tu impudētiori quàm lupi ingenio præditus es, & multò effrenatiùs & cupidius te geris, cùm aurum abundat in thesauris tuis, non aliter quàm temulenti. Sitiunt enim cùm ad satietatem vsq; vino sunt impleti, & ebrietatis vim ebrietate pellūt. Nam è summa optimáque valetudine, in contrariam incidunt, exhilarante vino temulentos & exurente. Relinque intemperantem illam temulētiam intemperans, ne in contrariam inclinationem traducaris, spoliatus omnibus etiam quæ fortuna largita est. His enim pœnis ingratos castigat ac sapientes reddit.

Agr. Mintha Rhizoni.

FLuuius Chrysippus agri nostri bonam partē abduxit, & tuo ruri adiunxit. Stolidè faciens & insipiēter, alienum promittit: sed si iudiciorum onus ferre humeris non potes, ne fluminis dona admittas. Sin aliena concupiscis, non multò pòst, etiam tuis priuatus lugebis.

Am. Medea Iasoni.

NIhil ab hominibus ita colitur, neq; verò quicquam satietati propinquius est quàm amatorius affectus. Vbi tibi lachrymarum flucta, quę nostris pedibus alluebant. Quò tibi auolarunt infinita genera sermonum illorum verborúmq; submissio & supplicatio. Equidem opinor, neque eos qui pecunia mutuò sumunt eiusmodi verbis vti apud creditores, neq; vulneratū, si manibus hostium sit captus. Illa diligens vigilia præterijt. Matutinas cantiones reliquisti. Deseruisti innumerabiles petitiones, fœdera, iuramenta, quæ mihi per internuncias fœminas detulisti. Ad aliam repentè virginem decidisti quemadmodum dormientes immediatè ab alia somniorum materia ad aliam transgrediū-tur. Laudo pictores. Alatos enim pingunt amores & arte rem exprimunt, & figmentis portendunt veritatem.

Eth. Parmenides Chrysostheni.

PErpetuò vigilare, immortalitatis est proprium. Dormire verò mediocriter, nostrûm est, vt opinor, & humanum. At vltra dormire, quàm satis est, mortuis potiùs quàm viuentibus conuenit. Plurimis tuæ vitæ partibus ô Chrysosthenes priuaris: semper enim dormis, & his esse desiisti, velut Vlysses quispiam extra nostrum orbem oberrans, oceano quodam somno vsus, & neque orientem, neque occidentem solem aspiciens.

Agr. Da-

Agr. Daphnon Aegeiro.

FIci tuæ ad meum agrum radices protulerũt, neque volunt ampliùs esse tuæ potestatis, atque à tuo iure abstractę, mihi fructum fœtúmque donát. Mea enim opera transierunt, Atq; hæc lex est agricolis, & legibus quæ iam senuerunt, morem gere senex. Quod si consuetudine, quæ nobis est, vis contradicere, velut nouum te recentem legislatorem è rusticis conciliis te eijcimus & è nostris finibus te exterminamus, quasi alienum.

Am. Pyrrhias Philonidæ.

SI amas, ne deformitatem in Amasia repræhendas. Nõ enim potest nõ cęcutire animus amore captus, quoniam inuicta est amantium affectio. Sin non amas, quid lachrymaris & ingemiscis, atque tibimetipsi spontaneam tempestatem accersis. Iniuriam igitur facis vtroque modo, nunc vt amator cõcupiscens, nunc vt inimicus execrans ac detestans.

Eth. Damascus Antigono.

SI non habet Socrates vitæ pignora, ne præficiatur tuo filio pædagogus. Pignora autem vitæ intelligantur liberi. Quem enim natura docuit esse patrem, hunc etiam pueros educare atq; instituere credibile est, cùm experientia didicerit generationis affectum & amoris in liberos dolorem.

Agr. Cepias Corianno.

QVæso te Corianne, meridiano tempore tuam operam accõmodare mihi velis. Spinis enim rus meum circumsepiam. Nam peruersos habemus viatores. Non possum eadem opera cum animantibus brutis & hominibus contendere. Lepus vites. Bruchus olera perdit. Quid iam de talpis loquar? Periculosum enim agricolæ malum est, & hostis penè inexpugnatus. Quare me adiuua, & in laboribus mihi sis adiumento, atque ego te rursus eiusmodi rebus iuuabo. Sic enim etiã formicæ se mutuò iuuando molestiam fallunt, & maximos labores peragunt.

Ama. Antheia Brioni.

OMnia muliebri generi subiecta sunt. Laïdem Diogenes. Sostratem Phrygius. Philosophiæ gloriatio periit, grauitatem abiecerunt, cœlestem animum reliquerunt, sublimem professionem frustrati sunt. Omnia vana sunt eis quæ priùs ad excercitationem meditati sunt. Importunum ludicrum mihi videtur esse, virum senem canis venerandis præditum, singularem iactantem ac præ se ferentẽ grauitatem, iuuenis meretriculæ amore teneri. Ego verò cacchinnor, & risum sustinere non possum, cùm in senes incido. Nam plurimis verbis olim in Venerem inuehebantur, & ad amatores dicebant eos suscepta insania laborare, cupiditatem intemperantis animi amorem definientes, omnia ferre sapientẽ. Sperare verò multò prudentius est. Multùm enim tempus & fortuna possunt.

Eth. Sostratus Lysistrato.

QVoniam multis & egregiis rationib. te adhortati Penelopes telam videmur texere, age dũ

Αγρ. Δάφνων Αἰγείρῳ.

ΑΙ συκαῖ σου πρὸς τὸ ἐμὸν χωρίον τὰς ῥίζας ἥπλωσαν, ὑπὸ τὴν σὴν ἐξουσίαν ἔτι τελεῖν οὐκ ἐθέλουσαι. καὶ τὸ σὸν ἀφελόμεναι δίκαιον, φιλοτιμοῦνταί μοι τὰ κνήματα. τοῖς ἐμοῖς γὰρ ηὐτομόλησαν ἔργοις. καὶ τοῦτο νόμος ἐστὶ γεωργοῖς. καὶ γεγηρακόσι νόμοις πείθου γερόντιον. εἰ δὲ τοῖς παρ' ἡμῖν ἔθεσιν ἀντιφθέγγεσθαι θέλεις, ὡς καινὸν ὄντα σε νομοθέτην καὶ πρόσφατον τῶν γεωργικῶν συλλόγων ἐκβαλλόμεθα. καὶ τῶν ἡμετέρων ὅρων ἐξοστρακίζομεν ὡς ἀλλότριον.

Ερ. Πυῤῥίας Φιλωνίδῃ.

ΕΙ ἐρᾷς, μὴ κατηγόρει τῆς ἐρωμένης ἀπρέπειαν. οὐ δύναται γὰρ μὴ τυφλώττειν ἐρῶσα ψυχή. ἀήττητος γὰρ ἡ τῶν ἐρώντων προσπάθεια. εἰ δὲ οὐκ ἐρᾷς, τί δακρύεις καὶ στένεις. καὶ κλύδωνα σαυτῷ προσφέρεις αὐθαίρετον. ἀδικεῖς οὖν ἑκάτερον. ποτὲ μὲν, ὡς ἐραστὴς ἐφιέμενος. ποτὲ δὲ ὡς ἀνταγωνιστὴς βδελυττόμενος.

Ηθ. Δαμασκὸς Ἀντιγόνῳ.

ΕΙ μὴ βίου Σωκράτης ἐνέχυρα κέκτηται, παιδαγωγὸς τοῦ σοῦ μὴ προχειριζέσθω παιδός. ἐνέχυρα δὲ βίου, παῖδες νοείσθωσαν. ὃν γὰρ εἶναι πατέρα φύσις ἐδίδαξε, τοῦτον καὶ παιδαγωγεῖν ἐστὶν ἀξιόπιστον. πείρᾳ μανθάνοντα γεννήσεως σχέσιν καὶ στοργῆς ἀλγηδόνα.

Αγρ. Κηπίας Κοριάννῳ.

ΣΥνέριθος ἔσο μοι μεσημβρίας ὥρᾳ Κοριαννέ. αἱμασιᾷ γὰρ τὸν ἀγρὸν πεφράξομαι. κακοὺς γὰρ τοὺς ὁδίτας κεκτήμεθα. οὐχ οἷός τε εἰμὶ καὶ ζώοις ἀλόγοις καὶ τοῖς ἀνθρώποις συμπλέκεσθαι. ὁ λαγωὸς τὰς ἀμπέλους, ἡ κάμπη τὰ λάχανα ὄλλυσι. τί δῆτα περὶ τῶν ἀσπαλάκων λέξαιμι. φοβερὸν γὰρ τῷ γεωργῷ τὸ κακὸν καὶ δυσανταγώνιστον τὸ πολέμιον. διό μοι συμπαράστηθι. καὶ τῶν πόνων συναντιλαμβάνου. κἀγὼ δέ σε αὖθις τοιούτοις ἔργοις ἀμείψομαι. οὕτω γὰρ καὶ οἱ μύρμηκες συμμαχοῦντες ἀλλήλοις, καὶ τὸν μόχθον σοφίζονται. καὶ τῶν μεγίστων πόνων ἐφάπτονται..

Ερ. Ἀνθεία Βρίωνι.

ΑΠαντα τῷ γυναικείῳ φύλῳ δεδούλωται. Λαΐδος ὁ Διογένης ἐρᾷ. Σωστράτης, ὁ Φρύγιος. ἡ τῆς φιλοσοφίας κομψότης διόλωλε. τὸ σεμνὸν ἦθος παρώσαντο. τὸ αἰθέριον καταλελοίπασι φρόνημα. τὸ μετάρσιον ἐπάγγελμα διεψεύσαντο. ἅπαντα φροῦδα τὰ πρὶν αὐτοῖς μεμελετημένα πρὸς ἄσκησιν. ἄωρόν μοι παίγνιον εἶναι δοκεῖ, ἄνδρα πρεσβύτην πολιὰν αἰδέσιμον ἔχοντα. ὑπωφρυωμένον ἐπὶ σεμνότητι, νεάνιδος ἑταίρας ἐρᾶν. ἐγὼ δὲ καγχάζω καὶ τὸν γέλωτα φέρειν οὐ δύναμαι, ὁπηνίκα συναντήσαιμι τοῖς γεροντίοις. πολλὰ γὰρ τῆς ἀφροδίτης κατηγόρουν πάλαι. καὶ πρὸς τοὺς ἐρῶντας μανίαν νοσεῖν αὐθαίρετον ἔφασκον. ἔφεσιν ἀκολάστου ψυχῆς τοὺς ἔρωτας ὁριζόμενοι. ἅπαντα φέρειν σοφόν. τὸ δὲ ἐλπίζειν λίαν ἐστὶν ἐμφρονέστερον. πολλὰ γὰρ χρόνος καὶ τύχη δεδύνηται.

Σώστρατος Λυσιστράτῳ.

ΕΠειδή σοι πολλὰ καὶ θαυμαστὰ παραινέσαντες τὸν πηνελόπης ἐδόξαμεν ὑφαίνειν ἱστὸν, φέρε δὴ τὸ

φέρε καὶ μυθικῶν ἀπαρξώμεθα λόγων. ἴσως γὰρ τῆς σῆς διανοίας ἐφίκοιτο δὴ τὰ λεγόμενα. ἐν τοῖς νεοβλάστοις τῶν δένδρων ὁ τέττιξ ὀχούμενος, ὥρᾳ καύματος ἐκελάδει. καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἁρμονίας αἰσθανόμενος ἐπετέρπετο· ὁ δὲ μύρμηξ παρῆν τοῖς θερίζουσι καὶ περὶ τὴν ἅλω τὰς διατριβὰς ἐπεποίητο. καὶ τοῖς κόλποις τῆς γῆς τὴν ἑαυτοῦ τροφὴν ἐθησαύριζεν, οἷα προμηθέστερος ὢν ὁ μύρμηξ τοῦ τέττιγος. παρῳχήκει τοίνυν ἐκ τῶν βορείων ὁ ἥλιος. ἀπῆν τὸ μετόπωρον. καὶ ὁ χειμὼν ἀπήντα τῇ γῇ. ἡ δὲ θάλαττα τὰς γαληναίας σπονδὰς διελύσατο. οἱ πλωτῆρες τοὺς λιμένας ὡς σωτῆρας ὄντας ἠσπάζοντο. καὶ ὁ γεωργὸς ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλέαν κατέφυγε. καὶ ὁ μύρμηξ ἐν τοῖς λαγόσι τῆς γῆς καὶ τοὺς πόνους εἶχεν ἑστίασιν ἐπιτήδειον. ἱκέτευε δὴ ὁ τέττιξ τὸν φιλόπονον μύρμηκα τῶν θησαυρῶν μεταχεῖν. ὁ δὲ τὸν μελῳδὸν τῆς ἑαυτοῦ θύρας ἀπεπέμπετο πολὺν αὐτῷ τῆς ἀργίας καταχέων τὸν γέλωτα. καὶ τῶν θερινῶν ᾀσμάτων αὐτὸν ἀνεμίμνησκε. διόπερ ὁ μὲν εἶχε λιμὸν τὴν ᾠδήν. ὁ δὲ τοὺς πόνους τρυφήν. ἁρμόττει σοι ὁ μῦθος Λυσίστρατε. ἀργὸς γὰρ ὢν ἀθλιώτερος εἶ τοῦ πυρέσσοντος. ἐσθίων μάτην διπλάσια. ἄπαγε δῆτα τῆς ἀργίας ὦ βέλτιστε. τὰ τῆς φύσεως γὰρ δῶρα κατήσχυνας. τηλικαύτην ῥώμην καὶ εὐρωστίαν τοῦ σώματος ἀκόσμητον παρειὼν ἐπιστήμῃ πόνων ἀσκεῖν μὴ βουλόμενος.

Τεττίγων Πορφυρίωνι.

Ὁ Κορύδων εὐδαίμων ἀνὴρ καὶ τῆς τύχης φίλος ὡς ἔοικεν. αἱ ἄμπελοι τοῖς βότρυσιν ἄχθονται. αἱ ἀχράδες βρίθουσι καὶ τῶν τρυγώντων ὀρέγονται. αἱ ἐλαῖαι τῇ γῇ προσνενεύκασι. καὶ τῷ πλήθει τοὺς ἐνεγκαμένους κλάδους βιάζονται. οἱ λειμῶνες κατάκομοι. ἡ ἅλως ταῖς νεολαίαις ἐφάμιλλος αὔλαξιν. ἀλλὰ καὶ τὸ γύναιον μετὰ τῶν ἄλλων εὐφραίνει τὸν ἄνδρα. τοσοῦτοι γὰρ παῖδες αὐτῷ, ὥστε καὶ Δαναὸν καὶ Αἴγυπτον ταῖς εὐτεκνίαις νικᾶν. ἄλλος μὲν γάρ ἐστιν ὑπομάζιος. ἄλλος τῆς γαλουχίας ἐπαύσατο. ἕτεροι δὲ ἕρπουσι μήπω τῆς ὀρθῆς βαδίσεως ἀπαρξάμενοι. ἔνιοι παρατραυλίζουσι καὶ τοὺς ὀδόντας ἀμείβουσιν. ἄλλοι τῆς ἀκμῆς ἐπιβαίνουσι. καὶ τὸ βούπαιδες εἶναι κεκλήρωνται. σύριγγος δίκην αὐλῶν ἡ τῆς ἡλικίας αὐτῷ τάξις συντέτακται. σὺ δὲ παρῄνεις τὸ θυγάτριον μὴ παρεγγυᾶν τῷ Κορύδωνι. καὶ τὴν ἀγχιστείαν ἐκάκιζες ὥσπερ ἀφοσιούμενος τὴν δυσγένειαν. οἴμοι βεβουκόλημαι ὁ δείλαιος. καὶ κοῦφον ἔσχον τὸ φρόνημα. τοῖς ἀνθρώποις ἀνόνητον ἡ εὐγένεια. πλούτου γὰρ παρὰ πᾶσιν οὐδὲν ἐνδοξότερον.

Χρυσὶς Ἡφαιστίωνι.

Οὐκ ἔτι τῆς Διδοῦς ἐρᾷς. τὰς ἐρωτικὰς θρυαλλίδας ἀπέσβεσας. οὐ γὰρ ζηλοτυπεῖς ἐπ᾽ αὐτῇ, ἐμφιλοχωροῦσαν τῷ Λυσιστράτῳ θεώμενος. φιλονεικότερον ἐρώτων οὐδέν. καὶ πῶς ἐρᾷς τηλικαύτης ἀλγηδόνος φιλοσόφως ἀνεχόμενος.

Ηθ. Σωκράτης Μελαμπώδῃ.

Γυμνασταὶ μὲν παιδοτρίβαι ἀπαραιτήτοις παισί. τῆς σωφροσύνης δὲ διδάσκαλοι. ἐπειδὴ γὰρ φρονήσεως ἔτι καὶ νόμων οἱ παῖδές εἰσιν ἀνεπίδεκτοι, ἀπειλαῖς χαλινοῦμεν τὸ τούτων ἀκόλαστον. τοὺς γὰρ παῖδας λόγοις μᾶλλον ἢ μάστιξιν ἐκταράττομεν.

age fabulosos etiam sermones, incipiamus. Forsitã enim animum tuum perpulerunt, quæ dicemus. In germinantibus iam arboribus, insidens cicada, æstiuo tempore canebat, atque suum ipsius concẽtum audiens delectabatur. Formica verò messoribus aderat, & iuxta aream opus faciebat atque in terræ gremiis suum victum recondebat, quòd formica cicadam, prudentia anteiret. Discessit igitur sol ex aquilonaribus plagis præteriit autumnus, & iam hyems terræ ingruebat. Mare tranquillitatis fœdera rupit. Nauigantes portus quasi saluatores amplectebantur, & rusticus ad focum confugiebat. Ibi tum formica in cauernis terræ suis laboribus parto victu fruebatur. Rogabat autem laboriosam formicam cicada, vt sibi de seruatis opibus impertiret. At illa cantorem cũ magno pigritiæ derisu à suis ianuis ablegauit, & æstiuos concentus in memoriam ei reuocauit. Itaque huic quidem famem attulit cantus, illi verò labor delicias. Conuenit in te Fabula Lysistrate. Etenim piger cùm sis, miserior es febricitante, frustra duplum comedens. Missam igitur fac pigritiam optime. Etenim naturæ dona pudescis, qui tantum robur ac vires corporis inexercitatas sinis, neque laborum scientia vis excolere atque erudire.

Agr. Tettigon Porphyrioni.

Corydon homo beatus est, & fortunæ amicus, vt apparet. Vites grauantur Botris, Pyri onustæ sunt & messores postulant. Oliuæ ad terram inclinant, & multitudine ferentib. ramis vim adhibent. Prata comis plena sunt. Area paleis æqualis est sulcis. Sed & vxorcula cum reliquis hominem oblectat. Tot enim sunt ei liberi, vt etiam Ægyptum ac Danaum liberorum fœlicitate superet. Alius enim adhuc mammillis adhæret, alius iam lactere desiit. Cæteri repunt qui nouam rectè ingredi cœperunt. Quidam balbuciunt & dẽtes efferunt. Reliqui ad vigorem ætatis accedunt, & iam adolescentiam grandiorem sortiti sunt. Ad nodum distinctionum tibiæ, series ætatis est ei composita. Tu verò monebas ne Corydoni filiolam traderem, & affinitatem vituperabas, quasi generis ignobilitatem auersans. Heu mihi persuasum infœlix & leuem animum habui. Nihil prodest hominibus nobilitas. Diuitiis enim apud omnes nihil gloriosius.

Ama. Chryseis Hephæstioni.

Non amplius Didotam amas, extinctis amatoriis flammis. Non enim tibi zelum mouet quòd eam cùm Lysistrato rem habere conspicaris. Nihil magis æmulationum plenus quàm amores. Et quomodo amas, cùm tantum dolorem sapienter perferas ac patiaris.

Eth. Socrates Melamppop.

Gymnastæ quidem sunt Pędotribæ pueris qui non persuadentur, sapientiæ verò doctores. Cum enim prudentiæ ac legum pueri nondum sunt capaces, minis, refrenamus horum libidinem. Pueros enim verbis magis quàm flagris terremus.

Ego ve-

Ego verò tuam impudentiam admiror. Non enim supplicia iudiciorum tibi metum incutiunt, neq; orationem adhortatoriam reuereris. Pueris stultiorem in senectute mentem possides. Eas igitur si bibet ad Barathrum. Quem enim neque verba, neq; verbera ad sapiendum reuocare possunt, hunc persuadere vt malitiam remittat nimis operosum est & difficilius quàm Augiæ fimum ac sordes expurgare aut cyatho totum mare Atlanticum exhaurire.

Agr. Bubalion Cissybioni.

GOrgiæ filius in nos iniuriosus est. Vagatur enim equitans omnium sceleratissimus & venationis prætextu, nequitiam tegit pessimus. Neq; enim lepus apud nos currit, neque dama versatur, neque bubali, neque cerui, neque alia fera quæ sit ad venationem apta. Etenim retia & laquei lepores expellunt, quibus & capiuntur. Damas verò aut bubalos vicini leones, & quid tibi infinita ferarum genera recenseam , cum quibus etiam nos vnà famemus. Nos enim quòd non sumus, bestiæ verò quòd feræ non sunt puniuntur. Quoniam igitur tibi familiaritatis cum iniurioso est necessitudo cissybie, suade ei quod vtile sit, & tui sermones eum reddant in his moderatiorem. Scis enim eum canibus laceratum iri, si posthac in meos agros inuaseris. Iam enim etiam fœmina canis cum catulis ad custodiendam agrum locata est, non potens ab humano adipe se continere.

Am. Pitho Hippolyto.

ELegantiam, magis quàm morum grauitatem amantes diligunt. Non enim sapientiam amores profitentur, sed venustate corporis, impudicum oculum inescant. Si igitur ob mores Rhodocliam amas, tuis voluptatibus non dominantur ac imperant amores.

Eth. Eratosthenes Aeschyni.

DEuoras iusiuranda perinde ac holera, & dentium fragor tibi executio esse videtur, & accusantibus contradicis omnium flagitiosissime. Lingua iurauit, mēs verò iniurata est. Nescis effrenatā linguā grauiores delicti pœnas dare. Quæ enim verbis delinquimus, rebus plectemur. Itaque modestam linguam posside, iurare vel ad veritatem confirmandam metuens. Leuis enim res Iusiurandum esse videtur, cùm omni onere sit grauior. Hinc etiā Tantalus pœnis afficiebatur. Nam in diuinis rebus linguam habuerat immodestam.

Agr. Scuthion Corianno.

VIdi tandem serò pessimam vulpem, captámq; & variis vinculis vexam custodio scelestissimam, & in publicam viam ducā conuocatis omnibus rusticis, & de hoste triūphabo, ac publicè dabit pœnas pro multis iniuriis vno supplicio affecta.

Am. Calliope Laidi.

COrymbo & cicada gloriat Gorgias, nōdū lanugine vultū obtegēs, & formæ pulchritudine

ἐγὼ δὲ τὴν σὴν ἀναίδειαν ἄγαμαι. οὐ γὰρ κολάσεις δικαστηρίων σοι φοβεραί. οὔτε λόγος εἰσηγητικός ἐστιν αἰδέσιμος. τῶν παίδων ἀφρονεστέραν ἐν γήρᾳ τὴν διάνοιαν ἔχεις. ἴθι τοίνυν εἰ βέλτιον πρὸς βάραθρον. ὃν γὰρ λόγος καὶ μάστιγες σωφρονεῖν οὐ διδάσκουσι, τοῦτον πείθειν κακίαν ἀνέχεσθαι λίαν ἐργῶδες. καὶ τοῦ καθαίρειν τὴν αὐγείου κόπρον ἐστὶ δυσχερέστερον. ἢ κοτύλῃ τὸ ἀτλαντικὸν ἅπαν ἐκροφῆσαι πέλαγος.

Αγρ. Βουβαλίων Κισσυβίωνι.

Ο Γοργίου παῖς ἡμᾶς ἀδικεῖ. ξυνοεικούεται γὰρ ἱππαζόμενος ὁ παμμίαρος. καὶ προσχήματι θήρας περιπέπτει τὴν πανουργίαν ὁ κάκιστος. οὔτε γὰρ λαγῶς φοιτᾷ παρ' ἡμῖν, οὔτε δορκὰς ἐνδημεῖ, οὔτε βουβαλίδες. οὐκ ἔλαφοι, οὐκ ἄλλό τι τῶν πρὸς θήραν ἐπιτηδείων ὄντων. αἱ μὲν γὰρ εἱρκταὶ καὶ πάγαι τοὺς λαγωοὺς ἀπελαύνουσι δι' ὧν καὶ ἁλίσκονται. δορκάδας δὲ ἢ καὶ βουβαλίδας οἱ γείτονες λέοντες. καὶ τί δῆτά σοι τὰ μυρία τῶν θηρίων ἀπαριθμήσαιμι χρή. οἷς καὶ ἡμεῖς συλλιμώττομεν. ἀνανδρία γὰρ ἡμᾶς. ἀθηρία δὲ τοὺς θῆρας κολάζεται. ἐπειδὴ οὖν ἀγχιστεία σοι πρὸς τὸν ἀδικοῦντα Κισσύβιε, εἰσηγοῦ τὸ συμφέρον. καὶ σωφρονέστερον τοῦτον οἱ σοί σε διδασκέτωσαν λόγοι. ἴσθι γὰρ αὐτὸν κυσὶ σπαραξόμενον, εἰ ἐν τοῖς ἐμοῖς ἀγροῖς τολοιπὸν ἐνδημήσειεν. ἤδη γὰρ καὶ ἡ θήλεια κύων σὺν τοῖς τέκνοις περιφρουρεῖ μου τὸ γήδιον ἀνθρωπίνης ὀργῶσα πιμελῆς ἐφάψασθαι.

Ετ. Πειθὼ Ἱππολύτῳ.

Εὐπρέπειαν οὐκ ἤθους σεμνὸν οἱ ποθοῦντες μᾶλλον ἀσπάζονται. οὐ γὰρ σωφρονεῖν οἱ ἔρωτες ἐπαγγέλλονται. ἀλλὰ κάλλει σώματος, ὀφθαλμὸν ἀκόλαστον δελεάζουσιν. εἰ τοίνυν διὰ τοὺς τρόπους τῆς Ῥοδοκλείας ἐρᾷς, τῶν σῶν ἡδονῶν οὐ βασιλεύουσιν ἔρωτες. φιλοσοφοῦντος γὰρ λογισμοῦ βέλος ἀφροδίσιον οὐχ ἅπτεται.

Ηθ. Ἐρατοσθένης Αἰσχίνῃ.

Ἐσθίεις τοὺς ὅρκους ὡς λάχανα. καὶ κτύπος ὀδόντων εἶναί σοι δοκεῖ τὸ τελούμενον. καὶ τοῖς ἐγκαλοῦσιν ἀντιφθέγγῃ παμπόνηρε. ἡ γλῶττα ὀμώμοκεν. ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. οὐκ εἰδὼς, ἀχάλινωτον γλῶτταν μείζονα τοῦ πλημμελήματος, εἰ πραττομένην τὴν κόλασιν. ἃ γὰρ λόγοις ἁμαρτάνομεν, ἔργοις τὴν τιμωρίαν ὑφέξομεν. τὴν γλῶτταν δῆτα σώφρονα κέκτησο, ὀμνύειν καὶ πρὸς ἀλήθειαν εὐλαβούμενος. ἀβαρές τι γὰρ χρῆμα ὁ ὅρκος εἶναι δοκεῖ καὶ παντὸς ἄχθους ἐστὶ δυσφορώτερον. ἐντεῦθεν καὶ Τάνταλος ἐκολάζετο. περὶ τὰ θεῖα γὰρ ἔσχε τὴν γλῶτταν ἀκόλαστον.

Αγρ. Σκυθίων Κοριάννῳ.

Εἶλον ὀψέποτε τὴν κακίστην ἀλώπεκα. καὶ λαβὼν, ποικίλοις δεσμοῖς περιφρουρῶ τὴν παμμίαρον. καὶ ἄξω ἐπὶ τὴν λεωφόρον κορίαννε τοὺς ἀγροίκους συγκαλεσάμενος ἅπαντας. καὶ τὴν πολεμίαν θριαμβεύσω. καὶ δημοσίᾳ δίκας παρέξεται αὐτὴ πολλῶν ἀδικημάτων μίαν ὑφέξουσα κόλασιν.

Ετ. Καλλιόπη Λαΐδι.

Κρωβύλῳ καὶ τέττιγι ὁ Γοργίας σεμνύνεται. μήπω τοῖς ἰούλοις κατασκιάσας τὸ πρόσωπον. καὶ

βρενθύεται τῷ κάλλει. καὶ δέλεαρ ἀνοίας προσίθησιν ἡμῖν τῆς εὐπρεπείας. ἐγὼ δὲ γῆρας καὶ νόσον καὶ λύπην, πίναξιν ἐγχαράξομαι. καὶ περὶ τῶν θυρῶν ἀναθήσομαι τοῦ ἀγνώμονος. ταῦτα γὰρ ἕξει ποτὲ τῆς ἀπρεπείας τὰ ἀντίπαλα.

Ηθ. Πλάτων Αξιόχῳ.

ΗΝίαις καὶ μάστιγι τοὺς ἵππους ἰθύνομεν. καὶ ναυτιλλόμεθα πῆ μὲν τοῖς ἱστίοις τὴν ναῦν ἐκπετάσαντες. πῆ δὲ ταῖς ἀγκύραις χαλινώσαντες καθυβρίζομεν. οὕτω κυβερνητέον τὴν γλῶτταν ἀξίοχε. πῆ μὲν τοῖς λόγοις ὁπλίζοντες. πῆ δὲ σιωπῇ καταδυνάζοντες.

Αγρ. Ρόδων Κυπαρίσσῳ.

ΤΟὺς λευκανοὺς ἐπιέναι πάλιν φασί. καὶ τὸ δρέπανον ἀποῤῥίψας, λόγχην καὶ σπαρτήρια χαλκεύσομαι. καὶ τὴν ἐνυάλιον τέχνην ἀσκήσαιμι. οὐκ ἐᾷ γὰρ ἠρεμεῖν ὁ δαίμων ἡμᾶς. ἐμοὶ τοῦ χειμῶνος τὸ θέρος ἐστὶ κρυωδέστερον. τί γὰρ τοῦ πολέμου γένοιτ' ἂν φρικωδέστερον. ἦρος φανέντος ἐδάκρυσα. ὡς κομᾷ τοῖς ἄνθεσιν ὁ ἀγρός. ὡς εὐώδεις ἐν ταῖς μυῤῥίναις τὸ γήδιον. ὡς κοσμία κομῶσα ἡ πλάτανος. χλοάζει τὸ λήιον. πάντα μοι πρὸς εὐετηρίαν ἐπείγεται. ἀλλ' ἀδικοῦσιν ἡμᾶς οἱ πολέμιοι. ἀρότρου γὰρ αὐτοῖς ἡ μάχαιρα ποθεινοτέρα.

Ετ. Σώπατρος Τελεσίλλῃ.

ΕΙ μὴ ταῖς ἀφροδισίαις ἡδοναῖς τὴν ἀτερπῆ κόρον ἡ φύσις ἐνέμιξεν, ἐδουλαγωγεῖτο τὸ ἄῤῥεν τῷ γυναικείῳ φύλῳ τελέσιλλα. μὴ τοίνυν μέγα φρόνει πορνίδιον. ὁ τῆς ἀφροδίτης μοι πυρσὸς ἀπηθάλωται. οὐ γὰρ ἀθανάτους τὰς ἀλγηδόνας τὰ τῶν ἐρώτων βέλη παρέχεται.

Ηθ. Πρόκλος Αρχιμήδει.

ΤΟὺς πολύποδας φασὶν ἀθυμίας τυγχάνοντας, τοὺς ἑαυτῶν κατεσθίειν πλοκάμους ὄψον ὥσπερ ἀληθῶς ἐμπαρασκευάζοντες τὰ ἑαυτῶν δυστυχέστατα μέλη. ἑστιῶνται γοῦν οἱ τάλανες τῶν ἑαυτῶν μορίων τὰ κάλλιστα. καὶ δαιτυμόνες τῶν ἰδίων σαρκῶν ἀναδείκνυνται. ἆρά γε ξάνθιππε οὐ πολύποις τὴν γνώμην εἶναι τοῖς ὅλοις δοκεῖς. ἐγὼ μὲν οἶμαι τοῦτο σαφέστατον. ἀδικεῖς γὰρ λίαν ἀπανθρωπότατον σὸν πατέρα. μήτε τὴν φύσιν αἰδούμενος, μήτε τὴν δίκην ὡς βάραθρον εὐλαβούμενος. ἀλλ' εἰ μὲν μεταγνοίης ἀμνήμονα τῶν παρῳχηκότων κακῶν ἕξεις τὴν πρόνοιαν. εἰ δὲ τὴν φιλόχρυσον ἐριννὺν ἀμετακίνητον πάθος κεκλήρωσαι, τὴν ἰσόῤῥοπον πλάστιγγα τὸ θεῖόν σοι ταλαντεύεται. καὶ παῖδας ἕξεις πατρικῆς κακίας εἰκόνας ἀληθεῖς καὶ ἰνδάλματα. οὕτω γὰρ καὶ τὰ τῆς ἐχίδνης κυήματα, μητρικὴν ἀνοσιότητα διαδέχεται. τὴν κυοφόρον καὶ τιθηνὴν γαστέρα διαῤῥηγνύοντα.

Αγρ. Ελάφων Δόρκωνι.

ΓΟνιμος πρὸς εὐκαρπίαν ὁ τῶν θρεμμάτων ὄνθος καθέστηκεν. οὐκοῦν δίδου μοι τῶν σῶν θρεμμάτων τὴν κόπρον. καὶ λήψῃ καὐτὸς μισθοὺς εὐετηρίας ἀχράδας καὶ λάχανα. καὶ τὸ σὸν φιλότιμον λαμπροτέραις ἀμείψομαι χάρισιν.

Ετ. Αριστόξενος Πολυξένῃ.

ΕΤαιρικῶν ἡδονῶν οὐδὲν ἀσθενέστερον. ἄπιστα τὰ τῶν σῶν χειλέων φιλήματα. ἀφύτευτος γὰρ

superbit atque nobis escam stoliditatis obiicit elegantiam. Ego verò senectutem morbũ & dolorẽ tabulis inscribam, & ante ianuam fastuosi nebulonis suspendam. Hos enim habebit aliquando pulchritudinis hostes.

Eth. Plato Axiochæ.

LOris & flagello dirigimus equos, & nauigamus aliquando velis nauem explicantes, aliquando ancoris frenantes retinemus. Eadẽ gubernatio ad linguã adhibenda est Axioche, vt aliquando eam verbis armemus, aliquando silentio reprimamus.

Agr. Rhodon Cyparisso.

LVcanos iterum aduentare dicunt, & abiecta falce hastam iterum & remum fabricabo atque marinum opificium excercebo. Non enim permittit quiescere nos fortuna. Mihi æstas est hyeme horribilior. Quid enim fieri potest horribilius bello. Apparente vere lachrymatus sum, quòd ornatus floribus ager, quòd flagrans Myrrhinis prædium, quàm decora foliis platanus. Viret seges. Omnia mihi ad vbertatem annonæ properant. Sed iniuriam nobis hostes inferunt. Optatior enim est eis gladius aratro.

Am. Sopater Telesillæ.

NIsi Venereis voluptatibus non iniucundam satietatem natura admiscuisset, mas à muliebri genere in seruitutem redigeretur Telesilla. Ne igitur altum sapias meretricula. Veneris flamma mihi abstersa est. Nõ enim immortales dolores amorum iacula efficiunt.

Eth. Proclus Archimedi.

POlypodes aiunt cùm se ludo dedunt, suas ipsorum squamas deuorare, quasi verè paratum cibũ infœlicissima sua membra. Vescuntur igitur pinicie suarum partium, & propriarũ carnium se cõuiuas præbent. Nunquid Xanthippe Polypos animo atque sententia summæ rerum esse censes. Ego verò manifestissimum hoc arbitror. Nam contra omnem humanitatem tuum patrem afficis iniuria, neque naturam reueritus, neq; iudicium quasi Barathrum perhorrescens At si pœnitentiam egeris, immemorem præteritorum malorum habebis prouidentiam. Sin auaræ furiæ immutabili damno destinatus es, æquilibram lancem tibi numen ponderabit & liberos habebis, qui veras imagines paternæ malitiæ & simulachra referant. Sic enim viperæ quoque fœtus maternam sceleratissimè exprimunt matricem, & nutricem ventrẽ disrumpentes.

Agr. Elaphon Dorconi.

VTile est ad vberem bonúmque frugum prouentum stercus ouium. Itaque da mihi tuarũ ouium sordes, atq; tu quoq; mercedem accipies de fertilitate Pyra & olera, ac tuam liberalitatem splendidioribus donis remunerabor.

Am. Aristoxenus Polyxenæ.

MEretriciis voluptatibus nihil inconstantius. Infida sunt tuorũ labiorũ oscula. Amor enim non pla-

non planè inſitus, citiùs areſcit. Ego pudicitiam in poſterum voluptatis expertem apud vulgus magis probabo. Promittit enim ſtabilitatem, & dotibus coniugium emam. Nam meretriciam fidem emere difficile eſt ac arduum.

Eth. Diogenes Sotioni.

HÆc vilis & abiecta glòriola pro falſo inſõnio à ſapientibus putatur, & fictis fabulis mõſtroſior atque deterior, inconſtans, efferens, ludicrũ fremitibus ac ſpiritibus inanius. Hæc abſens parit moleſtiam, & poſtquàm acceſſit vehemẽtiorem dolorem adfert. Paulò enim pòſt amatoribus ſuis ingrata eſt. Et antequam fiat, ad nihilum ac vanitatem tranſcurrit. Ne te fortunæ flatus efferant. Deludit enim homines pro libito. Imagines enim imaginum ſunt res hominum.

Agr. Bucolion Myronidæ.

NEpos tuus Myronida nimis luxurioſè vitá inſtituit. Rubro panno paſcua boum perturbauit, & egregiam vaccam præcipitem egit. Æquales verò damnum ludibrio habuerunt. Ne præbeas adoleſcenti vltra duos Chœnices. Iuuenes enim & luxuriando petulantes & laſciuiendo ſunt immodeſtiores.

Am. Pericles Calliopæ.

VIrgines adipiſci voluptates prorſus eſt difficile & omnino. Ego verò pigro ſum animo. Et Quid faciam? Implacabilis enim eſt amor, tela immittendo. Tu inter me & amorem eſto iudex atque mihi ſuffragium humanitatis tribue. Inuident enim amores, deſiderium quidem præbentes, at conſecutionem adimentes.

Eth. Iſocrates Dionyſio.

DVces quidem & virgiferi atque præcones, ſublimiorúmque ſedium adeptio philoſophiæ tenebras & caliginem offendunt, ac maximè procliuem habent à virtute ſeparationem. Non mutaſti cum fortuna naturam. Adhuc Pelliceũ habes marſupium. Mortalem enim ab initio compoſitionem habes. Quid tandem hæc vana gloriola luteum vtrẽ tantum inflauit? Magna ſtultitia plenus es infœlix, & ingenij tui cognitionẽ amiſiſti. Ita ſublimes fortunæ motus, deſiſtere te à veteri ſpeculatione coëgerũt & vt à moderato illo furore diſcederes effecit. Erat tibi olim excelſum, erat tibi abiectũ. Nunc verò & humili & terrenũ ſummus fortunæ gradus. Itaque falſam beatitudinem relinque, & fugitiuam fortunã fuge, ſi enim præuerteris ingratam, ſtatim viciſſitudinem non ægrè feres accidentem.

Agr. Cromylion Ampeloni.

NIhil eſt in rerum natura miſerius agricolis. Etiam venti nos infœlices Tyrannide premunt. Perdit nos Auſter. Spicas mihi ad nihilum redegit. Vites perdidit & vuas corrupit. Atque in iudicium trahere non poſſum autorem iniuriæ. Propterea falcem & ſarculum auferam, atque ſcutum, galeam gladiúmque in eorum locum capiam,

πόθος θᾶττον μαραίνεται. ἐγὼ τὴν σωφροσύνην λοιπὸν ἀνήδονον οὖσαν παρὰ τοῖς πολλοῖς μᾶλλον προσδέξομαι. τὸ γὰρ σταθερὸν ἐπαγγέλλεται καὶ προικῴων τὸν γάμον ὠνήσομαι. πρίασθαι γὰρ πίστιν ἑταιρικὴν χαλεπώτατον.

Ηθ. Διογένης Σωτίωνι.

ΤΟ μικρὸν τοῦτο δοξάριον ὕπαρ ἐνύπνιον εἶναι τοῖς εὖ φρονοῦσι δοκεῖ. καὶ τῶν πεπλασμένων μύθων τερατωδέστερόν ἐστι καὶ φαυλότερον, ἄστατον, κουφοποιόν, παίγνιον ἤχων καὶ πνευμάτων φαντασιωδέστερον. τοῦτο καὶ μὴ παρὸν ἀνιᾷ. καὶ προσγενόμενον πλέον ἐλύπησε. μετ' οὐ πολὺ γὰρ τοὺς ἐραστὰς ἠγνωμόνησε. καὶ πρὶν γενέσθαι πρὸς τὸ μὴ εἶναι μετέδραμε. μή σε καταπληττέτω τὰ τῆς τύχης φυσήματα. διαπαίζει γὰρ τοὺς ἀνθρώπους ὥσπερ καὶ βούλεται. εἴδωλα γὰρ εἰδώλων τὰ τῶν ἀνθρώπων τετύχηκε πράγματα.

Αγρ. Βουκολίων Μυρωνίδῃ.

Ο Σὸς ἔγγονος ὑπερμαζᾷ Μυρωνίδη. Ερυθρᾷ ῥάκει τὰ βουκόλια διετάραξε. καὶ τὴν δαμάλην τὴν ποθεινὴν κατεκρήμνισεν. οἱ δὲ ἡλικιῶται τὴν συμφορὰν ἐπεποίηντο παίγνιον. μὴ παρέχου δυοῖν χοινίκοιν τῷ παιδὶ περαιτέρω. οἱ γὰρ νέοι καὶ σφριγῶντες ἀκόλαστοι καὶ τρυφῶντές εἰσιν ἀκρατέστεροι.

Ερ. Περικλῆς Καλλιόπῃ.

ΠΑρθενικῶν ἡδονῶν ἐπιτεύξασθαι ἄγαν ἐστὶ δύσχερὲς καὶ λίαν. ἐγὼ δὲ ῥάθυμος τὴν ψυχήν. καὶ τί δράσαιμι ἄν. ἀσύμβατος γὰρ ὁ ἔρως ἐπιπέμπων τὸ βέλος. αὐτὸ μοι δίκαζε καὶ τῷ ἔρωτι καὶ δίδου μοι ψῆφον φιλανθρωπίας. βασκαίνουσι γὰρ οἱ ἔρωτες τὸ μὲν ποθεῖν παρεχόμενοι. τὸ δὲ τυχεῖν ἀφαιρούμενοι.

Ηθ. Ισοκράτης Διονυσίῳ.

ΠΡόπομποι καὶ ῥαβδοῦχοι καὶ κήρυκες καὶ θρόνων ὑψηλοτάτων ἐπιτεύξεις, φιλοσοφίας εἰσὶν ἀχλὺς καὶ διαιρετικώτατος πέφυκε τῆς ἀρετῆς χωρισμός. οὐκ ἤμειψας μετὰ τῆς τύχης τὴν φύσιν. ἔτι τὸν θύλακον ἔχεις δερμάτινον. θνητὴν γὰρ ἔχεις ἐκ προοιμίου τὴν σύστασιν. τί δή ποτε τὸ κενὸν τοῦτο δοξάριον ἐπὶ τοσοῦτον τὸν πήλινον ἀσκὸν διεφύσησε. μεγάλης ἀνοίας ἐνεφορήθης ὦ δύστηνε καὶ τῆς φύσεως τὴν γνῶσιν ἀφῄρησαι. οὕτω τὰ μετέωρα τῆς τύχης κινήματα ἐκστῆναί σε τῆς πάλαι θεωρίας ἠνάγκασαν. καὶ τῆς σώφρονος ἐκείνης μανίας ἀπαναχωρεῖν παρεσκεύασαν. ἦν σοι πάλαι μετάρσιον τὸ χαμαίζηλον. νῦν δὲ καὶ χθαμαλὸν καὶ πρόσγειον ὁ τῆς τύχης ὅρος ἀκρότατος. οὐκοῦν τῆς ψευδοῦς εὐδαιμονίας ἀφίστασο. καὶ τὴν δραπέτιν τύχην δραπέτευε. προφθάνων γὰρ τὴν ἀγνώμονα, ἄφνω τὴν μεταβολὴν οὐ δυσφορήσεις προσπίπτουσαν.

Αγρ. Κρομύλων Αμπέλωνι.

ΟΥκ ἔστι τι γεωργῶν ἀθλιώτερον. τυραννούμεθα καὶ τοῖς ἀνέμοις οἱ τάλανες. ἀπόλλυσιν ὁ νότος ἡμᾶς. τοὺς ἀστάχυας ἐξιτήλους μοι ἀπειργάσατο. τὴν ἄμπελον ἐλυμήνατο. καὶ τὰς ῥᾶγας διέφθορε. καὶ πρὸς δικαστήριον ἕλκειν οὐχ οἷός τέ εἰμι τὸν λυπήσαντα. διὸ καὶ τὸ δρέπανον καὶ τὴν ἄμμην ἀποίσομαι. ἀσπίδα καὶ κράνος καὶ ξίφος ἀράμενος.

καὶ στρατιώτης γενήσομαι καὶ τὴν τέχνην ἀμείψας, τὴν τύχην σοφίσομαι.

miles fiam, ac arte mutata, fortunam circumſcribam.

Ετ. Λέανδρος Καλλικόμῳ.

Εἰ μέντοι τοῖς ἀνθρώποις χρυσοῦ τιμιώτερον, δίδασκε καὶ μείζοσι δώροις ἀμείψομαι τὴν ἀπόλαυσιν. εἰ δὲ μή, δίδου μοι θᾶττον τὰς χάριτας. οὐ γὰρ Δανάης ἔχεις τὸ κάλλος, οὔτε σὺ σεμνότερον, οὔτε Διὸς ἐγὼ πλουσιώτερος, χρυσῷ τὴν παρθενίαν ὠνούμενος.

Am. Leander Callicomo.

Si quid eſt hominibus auro precioſius, doce me, & maioribus donis fruitionem cōmutabo. Sin minus, refer mihi ſtatim gratias. Non enim aut tu habes elegantiam Danaë nobiliorem, aut ego Ioue ſum opulentior, auro virginitatem emen

Ηθ. Σωκράτης Ἀλκιβιάδῃ.

Καὶ τὰ τῆς ποιήσεως παίγνια, πάσης σύμπλεα σοφίας καθέστηκε. κηρῷ τοὺς Ὀδυσσέως ἑταίρους διαβῦσαι τὰ ὦτα φησὶν ὁ τοῦ Μέλητος, ὅτε τῇ ὁλκάδι πρὸς τὰς ἀκολάστους Σειρῆνας ἀνήγοντο. τὸν δὲ Λαέρτου δεσμοῖς ἀπειργάσθαι ὡς ἐν εἱρκτῇ δυσφύκτῳ τινί. μυθολογεῖται τὰ τῆς φιλοσοφίας ἀπόρρητα. Σειρῆνας γὰρ δοκῶ τὰς ἀσχήμονας ἡδονὰς τὴν ποίησιν ἀναπλάττεσθαι. καὶ θαυμάζω λίαν τὸν Ὅμηρον συγκρίνοντα τοῖς πράγμασι τὴν ἀλήθειαν. καὶ κυκεῶνα νέκταρος προσηνέστερον ταῖς ἀκοαῖς ἡμῶν ἀναμίξαντα. οἷάπερ ὕδωρ τὸ ψεῦδος οἴνῳ τονικωτάτῳ τινὶ τῇ ἀληθείᾳ κεράσαντα. οὔτε γὰρ οὔτε τοῖς πλάσμασιν ἀπατώμεθα. οὔτε τῇ δυσερίκτῳ τῶν ὄντων καταλήψει τὸν νοῦν μεθυσκόμεθα. διὸ κηρὸς μὲν τὴν ἀπειρίαν. δεσμὸς δὲ τὴν φιλοσοφίαν ἐδήλωσεν. ἐντεῦθεν Ὀδυσσέα μόνον τῶν ἀφηκυνίων μελῶν ἀκούοντα τερατεύεται, καὶ τοῖς δεσμοῖς τὴν ἔφεσιν διακόπτεσθαι. ἡ μὲν γὰρ τῶν κακῶν σαφήνεια, ἡ φιλόσοφος ἀρετή. ἡ δὲ τῶν ἡδονῶν ἀναχώρησις φιλοσοφίας ἐναγώνιον τρόπαιον. Ἐπειδὴ τοίνυν Ἀντίμαχε τῆς Ὀδυσσέως πλάνης ὁ παρὼν βίος εἰκόνισμα, καὶ τῇ θαλάττῃ τῶν θορύβων ὁ δείλαιος ἄνθρωπος περινήχεται, καὶ σειρηναίων ἡμᾶς ἡδονῶν περιπολεῦσιν ἰνδάλματα, καὶ πνευμάτων δίκην, ποτὲ μὲν ἐνθένδε, ἄλλοθεν δέ ποτε περικρατοῦσιν ἐξαίσια, τὸν Πηνελόπης ὁμόζυγα μιμησώμεθα ἄρρηκτόν τινα τῶν ἀρετῶν καὶ θεῖον δεσμὸν τὴν φιλοσοφίαν ἀσκήσαντες.

Eth. Socrates Alcibiadi.

Etiam Poëſos ludicra plena ſunt omni ſapientiæ genere. Cera ſocios Vlyſſis aures obturaſſe dicit Homerus, cùm nauibus ad luxurioſas ſirenes deducerentur, Vlyſſem verò ſe vinculis ligaſſe, quaſi in carcere aliquo, vnde non patet aditus. Sub fabula explicantur philoſophiæ myſteria. Sirenas enim exiſtimo turpes voluptates Poëſin fingere, atq; admiror Homerum ſupra modum, conferentē rebus veritatem, & Cyceonem nectare ſuauiorē noſtris auribus immiſcentem, quaſi aqua mendacio, vinum fortiſſimum quoddam veritatem temperātem. Sic enim neq; figmentis decipimur, neque difficili rerum compræhenſione animū defatigamus. Itaque cera quidem imperitiam, vinculis autē philoſophiam oſtendit. Hinc Vlyſſem ſolum dulciſſimas cantiones audientē introducit ac vinculis cupiditatem reprimere. Malorum enim declaratio eſt philoſophica virtus. Diceſſio verò à voluptatibus, id philoſophiæ partum è certamine trophæum eſt. Quoniam igitur Antimache Vlyſſis errorum præſens vita imago eſt, & in mari tumultuum ac perturbationum, homo miſer circumnauigat, & Sirenicarum nos voluptatum circumeunt figuræ, & inſtar ventorum nunc hinc nunc aliunde dominantur nimium. Penelopes coniugem imitemur, irruptum quoddam virtutum ac diuinum vinculum parantes philoſophiam.

Αγρ. Ἀνθῖνος Ἀμπελίνῳ.

Ὁ τρυγητὸς ἤδη προκέκυφε. καὶ ὁ βότρυς γλεύκους πεπλήρωται. περίφραττε γοῦν τὴν λεωφόρον κάλλιστα. καὶ τὴν Κρῆσσαν κύνα συνέριθον κέκτησο. ὁδίτου γὰρ χεῖρες ἀκόλαστοι. καὶ γεωργικοὺς ἱδρῶτας ἀδικεῖν ἑτοιμόταται.

Agr. Anthinus Ampelino.

Vindemiæ iam appropinquarunt & botrus muſto plenus eſt. Muni igitur publicam viam quā optimè, & Creſſam canem in auxiliū adhibe. Viatoris enim manus intemperantes ſunt, & ad inferendam iniuriam ruſticis laboribus promptiſſimæ.

Ετ. Χρυσίππη Σωσιπάτρῳ.

Ἐρωτικοῖς δικτύοις οὐχ ἑάλως Σωσίπατρε. τῆς ἀνθούσης ἐρῶν. φρονίμων ὀφθαλμῶν ἐστι τεκμήριον νεάνιδος ἐρᾶν εὐπρεποῦς. μὴ στέναζε κάλλει νικώμενος. μείζονα γὰρ τῶν πόνων τὴν ἀπόλαυσιν ἕξεις. ἐρωτικὸν δάκρυον προσηνές. ἡδονῇ γὰρ τὰ τῆς ἀνίας κεκέρασται. καὶ τέρπουσι λυποῦντες οἱ ἔρωτες. ποικίλοις γὰρ πάθεσιν ὁ τῆς Ἀφροδίτης κεστὸς ἐγκεχάρακται.

Am. Chryſippe Soſipatro.

Amatoriis retibus non captus es, Soſipater, florentem amans. Peritorum oculorum eſt indicium, amare iuuenem ac formoſam puellam. Ne ingemiſcas victus pulchritudine. Maiorem enim laboribus fructum reportabis. Amatoria lachryma ſuauis eſt. Etenim cum voluptate moleſtia permiſta eſt, & oblectant dolorem inferendo amores. Variis enim affectibus Ceſtus Veneris inſculptus eſt.

Ηθ. Πλάτων Διονυσίῳ.

Εἰ λύπης ἐθέλεις κρατεῖν, περιπόλει τοὺς τάφους. καὶ τοῦ πάθους ἕξεις τὸ φάρμακον. καὶ τὰς μεγίστας τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίας ἐπόψει περαιτέρω κόνεως κεκτημένους τὸ φύσημα.

Eth. Plato Dionyſio.

Si vis dolorem vincere, circuito ſepulchra & habebis affectus remedium. Et maximas hominū fœlicitates intuebere vltra puluerem etiam ſuperbiam retinentes.

Τῶν Θεοφυλάκτου Ἐπιστολῶν Τέλος.

Theophylacti epiſtolarum finis.

EX ÆLIA-

ΕΚ ΤΩΝ ΑΙΛΙΑΝΟΥ ΑΓΡΟΙΚΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ.

EX AELIANI RVSTICIS EPISTOLIS.

Euthycomides Blepæo.

REficienti mihi ad ſolis ſplendorē botros accedens. Magna deliciabatur atque ſeſe oſtētans multis ſcommatis vtebatur. Ego verò iam olim eius deſiderio captus, audax quoddam facinus in animum induxi vt facerem. Cùm igitur lubens appropinquans præhendiſſem, vuas miſſas feci, & ad formæ me vendemiā contuli. Hæc tibi per Pana magna ſint myſteria.

Comarchides Dropæo.

DElicatus Hemeron crux in ſaxū impegit admodum rectè. Et calor eum inuaſit inguēque tollebatur. Malim autem ipſum conualeſcere quàm mihi quatuor eſſe Carycarū modios. Ouem mollibis lanis præditam, quam apud te laudibus veho, meo nomine ſaluta & duos boues atque Canē. Maniam & ipſam quoque ſalucre iube.

Eupithides Timonidæ.

INiuriam mihi facit ancilla tua. Aufert enim de manipulis & clàm ſurripit. Si igitur deſierit, benè tibi & amici manebimus. Sin in facto perſeuerarit, damni dati tibi actionem intendam. Meritò enim maiorum ſepulchra mihi ingemiſcerent, ſi Eupithides Corydalleus, ſi meipſum affligi per negligentiam paterer, idque à mancipio fortè duabus minis digno.

Anthemion Draceti.

QVid tu boni effeciſti. Quid egregiū tibi laboratum eſt. Ego enim vitium ordines compoſui, deinde ficuum teneros fœtus applantaui atq; vndique circa vineam oliuas circumdedi. Poſt mihi cœnam & piſeum ius atque tres plenos ac magnos calices exhauſi placidéque dormiui.

Bæton Anthemioni.

ALucaria mihi ſunt apibus vacua & diſceſſerunt à laribus, nō hactenus fugitiuæ. Enimuero & fideles permanſerunt, & quaſi in domibus ſic in ſuis cellulis habitauerunt, atque pratum habuerunt roridum & floribus copioſum ac exceptuus eas omni ferculorum genere. Illę verò nimio penè ſtudio laboris iterū nobis conuiuiū præbuerūt, multo & egregio melle. Et nūquā huius ſuauiſſimi partus ſteriles fuerūt. Nunc autē diſceſſerūt nihil à nobis mali paſſæ. Nō per Ariſtęū & Apollinem ipſum, atque exules ſunt, domúſque ipſarū orba eſt, & flores

Εὐθυκομίδης Βλεπαίῳ.

ΔΙαψύχοντί μοι πρὸς τὴν εἵλην τοὺς βότρυς, ἡ Μανία προσελθοῦσα ἐθρύπτετο· καὶ ὡραϊζομένη, πολλοῖς ἔβαλλε τοῖς σκώμμασιν. ἐγὼ δὲ παλαιὸν δή τι ἐπιτεθυμημένος αὐτῆς, διενοούμην τι δρᾶσαι θερμόν. ὡς οὖν ἄσμενος ἐλαβόμην, πλησιάσας, τὰς μὲν ῥᾶγας εἴασα. ἐφερπύσας δὲ καὶ μάλα ἀσμένος, τῆς ὥρας ἐτρύγησα. ταῦτά σοι πρὸς τοῦ Πανὸς μυστήρια τὰ μεγάλα ἔστω.

Κωμαρχίδης Δρωπαίῳ.

ΗΜέρων ὁ μαλακὸς φελλέα ἐπέκοψε τὸ σκέλος πάνυ χρηστῶς. καὶ θέρμη ἐπέλαβεν αὐτόν. καὶ βουβὼν ἐπήρθη. βουλοίμην δ' ἂν αὐτὸν ἀναρρωσθῆναι, ἤ μοι μεδίμνους ἰσχάδων ὑπάρξαι τέτταρας. τὴν οὖν τὴν τὰ μαλακὰ ἔρια ἣν ἐπαινῶ πρὸς σέ, παρ' ἐμοῦ πρόσειπε. καὶ τὼ βοιδίω καὶ τὴν κύνα καὶ τὴν Μανίαν καὶ αὐτὴν χαίρειν κέλευε.

Εὐπειθίδης Τιμωνίδῃ.

ΑΔικεῖ με ἡ παρὰ σοῦ σηκύλη παραιρουμένη τῶν δραγμάτων καὶ παρακλέπτουσα. ἐὰν μὲν οὖν παύσηται, καλά σοι. καὶ μένομεν φίλοι. ἐὰν δὲ ἔχηται ἔργου, δικάσομαί σε βλάβης. καὶ γὰρ ἂν εἰκότως μοι στενάξαι τὰ τῶν προγόνων ἠρία, εἰ Εὐπειθίδης ὁ Κορυδαλλεὺς ἐμαυτὸν περιόψομαι προσηλούμενον. καὶ ταῦτα ὑπ' ἀνδραπόδου ἴσως δυεῖν μναῖν ἀξίου.

Ἀνθεμίων Δράκητι.

ΤΙ σοι καλὸν εἴργασαι καὶ τί σοι πεπόνηται χρηστόν; ἐγὼ γὰρ ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσας. εἶτα μοσχίδια συκιδίων παραφυτεύσας ἁπαλά, καὶ ἐν κύκλῳ περὶ τὸ αὔλιον κατέπηξα ἐλαίας. εἶτά μοι δεῖπνον καὶ πίσινον ἔτνος καὶ τρεῖς ἁδρὰς ἐξεκάναξα κύλικας· καὶ ἀσμένως κατέδαρθον.

Βαίτων Ἀνθεμίωνι.

ΤΑ σμήνη μοι τῶν μελιττῶν κενά. καὶ ἀπεφοίτησαν τῆς ἑστίας οὐκ οὖσαι τέως δραπέτιδες. ἀλλὰ γὰρ καὶ πισταὶ διέμενον. καὶ ᾤκουν ὡς οἴκοις εἰς τοὺς αὐτῶν σίμβλους. καὶ εἶχον λειμῶνα εὔδροσον καὶ δὴ καὶ ἀνθῶν εὔφορον. καὶ εἱστιῶμεν αὐτὰς πανδαισία. αἱ δὲ ὑπὸ τῆς φιλεργίας τῆς ἄγαν ἀνθεστίων ἡμᾶς πολλῷ καὶ καλῷ τῷ μέλιτι. κοὐδέ ποτε τῆσδε τῆς ὠδῖνος τῆς γλυκείας ἦσαν ἄγονοι. νῦν δὲ ᾤχοντο ἀπιοῦσαι λυπηθεῖσαι πρὸς ἡμῶν οὐδέν. οὐ μὰ τὸν Ἀρισταῖον καὶ τὸν Ἀπόλλω αὐτόν. καὶ αἱ μὲν εἰσι φυγάδες. ὁ δὲ οἶκος αὐτῶν χηρός ἐστι, καὶ τὰ ἄνθη

τὰ ἐν τῷ λειμῶνι περὶ αὐτὰ γηρᾷ. ἐγὼ δὲ αὐτῶν ὅταν ὑπομνησθῶ τῆς πτήσεως καὶ τῆς εὐχαρίστου χορείας, οὐδὲν ἄλλο ἢ νομίζω θυγατέρας ἀφῃρῆσθαι. ὀργίζομαι μὲν οὖν αὐταῖς. τί γὰρ ἀπέλιπον τροφέα αὐτῶν καὶ ἀτεχνῶς πατέρα καὶ φρουρὸν καὶ μελεδωνὸν οὐκ ἀχάριστον. δεῖ δέ με ἀνιχνεῦσαι τὴν πλάνην αὐτῶν. καὶ ὅποι ποτὲ ἀποδρᾶσαι κάθηνται. καὶ τίς αὐτὰς ὑπεδέξατο. καὶ τοῦτο. ἔχει γάρ τοι τὰς μηδὲν προσηκούσας. εἶτα εὑρὼν ὀνειδιῶ πολλὰ τὰς ἀγνώμονας καὶ ἀπίστους.

Κάλλαρος Καλλικλεῖ.

ΚΑὶ ποῖ τις ἀποστρέψῃ τὸ ῥεῦμα. εἰ γὰρ μήτε εἰς τὴν ὁδὸν ἐμβαλεῖ, μήτε εἰς τὴν τῶν γειτόνων διαβήσεται, οὐ δήπου κελεύσεις ἡμᾶς ἐκπιεῖν αὐτό. πάλαι μὲν οὖν λέλεκται κακὸν εἶναι γείτων κακός. πεπίστευται δὲ νῦν οὐχ ἥκιστα ἐπὶ σοῦ. ἀλλ' οὐδέν σοι πλέον τῆς βίας. οὐ γὰρ ἀποδωσόμεθά σοι τὸ χωρίον. δικάσεται δέ πρότερον ὑπὲρ τούτων πρός σε ὁ δεσπότης ἐάνπερ τὴν διάνοιαν ὑγιαίνῃ.

Δέρκυλλος Ὀπώρᾳ.

ΟΥχ ὅτι καλὴ λέγεις εἶναι, οὐδ' ὅτι πολλοὺς ἐραστὰς λέγεις ἔχειν, διὰ τοῦτο ἐπαινῶ σε. ἴσως μὲν γὰρ ἐκεῖνοι διὰ τὸ εἶδος θαυμάζουσι. ἐμὲ δὲ ἀρέσκεις διὰ τὸ ὄνομα. καί σε οὕτως ὡς καὶ τὴν γῆν τὴν πατρῴαν ἐπαινῶ. καὶ τεθαύμακα τὸν οὕτω σε καλέσαντα τῆς ἐπινοίας. ἵνα μὴ μόνοι σε περιμαίνωνται δηλονότι οἱ ἐν τῇ πόλει. ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀγροῖκος λεώς. τὴν ὀπώραν οὖν καταγελάσας, τί ἀδικῶ. ἐπεὶ τά γε ἄλλα καὶ ἐφολκὸν εἰς ἔρωτα τὸ ὄνομα. καὶ ταῦτα ἀνδρὶ γεωργίᾳ ζῶντι. ἀπέστειλα οὖν σοι τῆς ὁμωνύμου τῆς ἐν ἀγρῷ σῦκα καὶ βότρυς καὶ τρύγα ἀπὸ ληνῶν. ἦρος δὲ ἀποπέμψω καὶ ῥόδα τὴν ἐκ τῶν λειμώνων ὀπώραν.

Ὀπώρα Δερκύλλῳ.

ΣΥ μὲν εἴτε σπουδάζεις εἰς τὸ ὄνομα τὸ ἐμόν, εἴτε παίζεις, οἶσθα δήπου αὐτός. ἐγὼ δὲ οἷς πέμπεις οὐκ ἀξιῶ πρός με ὡραΐζεσθαι. καλὰ γάρ σου τὰ δῶρα καλὰ ἀκρόδρυα δυοῖν ὀβολοῖν. ὁ ὑβριστὴς οἶνος διὰ νεότητα. πίοι δ' ἂν ἡ φρυγία αὐτόν. ἐγὼ δὲ λέσβιον πίνω καὶ θάσιον καὶ ἀργυρίου δέομαι. ὀπώραν δὲ ὀπώρᾳ ἀποστέλλειν, αὐτόχρημα πῦρ ἐπὶ πῦρ φέρειν ἐστί. κἀκεῖνο δέ σε οὐ χεῖρον εἰδέναι ταύτῃ περ ἤπερ οὖν καὶ αὐτὴ νοῶ. τοῦ γὰρ χρηματίζεσθαι παρὰ τῶν βουλομένων μοι προσιέναι καὶ τὸ ὄνομα αἴτιον, παιδεύει γάρ με ὅτι καὶ τὸ κάλλος τῶν σωμάτων ὀπώρᾳ ἔοικεν. ἕως οὖν ἀκμάζει, καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ χάριν προσῆκόν ἐστιν ἀντιλαμβάνειν. ἐὰν δὲ ἀποῤῥεύσῃ, τί ἂν ἄλλο εἴη τὸ ἡμέτερον ἢ δένδρον καρπῶν ἅμα καὶ φύλλων γυμνόν. καίτοι γε ἐκείνοις μὲν ἡ φύσις δίδωσιν ἀναθῆλαι. ἑταίρας δὲ ὀπώρα μία. δεῖ τοίνυν ἐντεῦθεν ταμιεύεσθαι πρὸς τὸ γῆρας.

Χρέμης Παρμένωνι.

ΟΨὲ ἔμαθον ὅτι μοι συνεβούλευες καλῶς. παιδεύων με ἀποδιδράσκειν τὰς ἑταίρας. λαβεῖν γὰρ κεχήνασι καὶ προσποιοῦνται φιλεῖν. καὶ ἀποκλείουσι συνεχῶς. καὶ τὸ πάντων μοι βαρύτερον πρὶν ὑπερπλησθῆναι καὶ γενέσθαι διακορεῖς, οὐ βούλονται συγκαθεύδειν.

in prato circumcirca senio conficiuntur. Ego verò cùm recordor earum volatum & gratissimã choreã, nihil aliud opinor, quàm filias abstulisse. Irascor igitur eis. Cur enim reliquerunt altorem suum & manifestò patrem atque custodem ac procuratorem minimè ingratum. Oportet itaque me inuestigare, quò errabundæ peruenerint, atque vbi post fugam consederint, etiam hoc quisnam eas receperit. Habet enim prorsus alienas & nihil ad se pertinentes. Deinde cùm inuenero, multis verbis exprobrabo eis ingratitudinem & infidelitatem.

Callarus Callidi.

QVò tandem auertat quispiam flumen. Si enim neque in viam irrumpere debet, neq; in terram vicinorum transgredi, non sanè iubebis vt nos illud ebibamus. Olim igitur dictum est. Damnum est malus vicinus, nunc verò non parũ momẽti ad fidem acquisiuit abs te. At nihil tibi proderit violentia. Non enim tibi prædium reddemus. Priùs autem iure tecum aget dominus, si sana mente est.

Dercillus Oporæ.

NOn quoniam te venustam esse dicis, neq; quia multos amatores te habere asseris, idcirco te laudo. Fortassis enim illi formam admirantur, mihi verò propter nomen places. Et quemadmodum agros paternos ita te laudo, atque eius qui hoc tibi nomen imposuit, industriam demiror, vt non solùm qui in vrbe viuunt à te caperentur, verùm etiã rusticus populus. Operam igitur deridens, quid iniuriæ facio? Quoniam cùm alia, tum etiam nomen ipsum ad sui amorem pertrahit. Atque hæc homini ex agricultura vitam agenti. Misi igitur tibi de cognomine in agro ficus, botros & mustum de torcularibus. Vere autem mittam etiam rosas & pratorum prouentus.

Opora Dercyllo.

TV quidem siue de nomine meo seriò loqueris siue ludis, ipse quidẽ nosti. Ego verò quę mitt.s, nolo vt apud me verbis ornentur. Pulchra enim sunt tua dona, pulchra acrodrya duorum obulorum. Et vinum iniuriosum ob nouitatem. B.bat illud Phrygia. Ego Lesbium & Thasium bibo atq; argentum postulo. Oporam autem Oporæ mittere, nimitum hoc ipsum est igni ignem inferre. Atque illud te non malum est nosse ea ratione, quemadmodum ego intelligo. Ipsum etiam nomen caussa est pecuniæ colligendæ ab his qui mecum cõsuetudinem habere volunt. Docet enim me pulchritudinem etiam corporum, fructibus similẽ esse. Donec igitur viget, consentaneum est etiam atque æquum, beneficium pro eo recipere. Si verò defluxerit, quid aliud nos erimus quàm arbor fructibus & foliis iuxta carens. Atqui natura datum est illis vt reuirescere possint, Meretricis autem vnum est frugum tempus. Hinc igitur oportet prouidere ac consulere senectuti.

Chremes Parmenoni.

SErò tandem cognoui te mihi optimum consilium dedisse, docentem vt fugerem ac vitarem meretrices. Ad accipiendum enim inhiant, & se amare simulant, atque excludũt cõtinenter, & quod omnium est mihi grauissimum, antequam impleantur, & saturæ efficiantur, volunt concumbere.

Sed ter-

Sed tergiùersantur ac seipsas cōminuūt, deinde comedunt rúrsus & clàm omnia comminuunt ac deuorant plus etiam quàm qui opus ruri faciunt. Nobis verò præsentibus deliciantur. At Ego manu facio omnia & festino appræhendere sublatam in duo crura atque reuerti ad capras. Volebám autem perditissimam Thebaïdem canentem apud me arreptam mediam in lectulum prosternere aque opus peragere. Dij perdant militem qui me impediuit. Thrasyleon arbitror erát ei nomen, aut aliud tále compositum bestiæ.

Phileriphus Simylo.

CRedo tibi suem esse lasciuum. Quid igitur eū non vi correptum sectione affecisti, quemadmodum nos hircos solemus. Hoc enim etiam bruta animalia persuadet, vt quieta sint, & modum tēperantia. Ego verò sum hac in re peritus. Statim enim integros sale condio & picè inungo. Deinde sanior erit vicino & cucurbita. Atq; amare desinet tibíque rem perdere. Enorchen verò libidinosum, valens quispiam alat,

Lamprias Thryphæ.

CAnes ad insequendum expeditas adolescentes alunt. Celeriorem autem leporem, neque obesiorem vnquam vidi. Mirabile est enim etiam quemadmodum eum ceperim. Postquam enim excoriatus est & pellem exuit, tum maximè apparuit, immò (non enim rectè dico) magis nunc disparuit. Tu verò Tryphæ desine mihi arridere. Si enim te ô infœlix pater viderit, malum aliquod prorsus accipies. Ego quidem submetuo, quamuis præsentem. Tu verò nescio quomodo te meretriciè geris & contemnis ipsum.

Thrypha Lampriæ.

AFfigam ô Lampria leporis pellem, vt hoc tibi venationum imaginem referat, iuxta magnos illos venatores. Tua quoque venandi facilitas ac sollertia scriptis mandabitur. Vtrum verò tu ipse cepisti, an dono accepisti. Quomodo potuit ab initio videri ob prauitatem. Sanè fuerunt bonis naribus canes præditæ. Non enim potuerunt eum videre, sed odoratæ sunt eum. Tu autē ex quo venationi operam dare cœpisti, ipse nobis Hippolytus euasisti, caue Venerem, ne tibi quoque ob superbiam irascatur.

Callippides Cnemoni.

CVm alia sunt in agresti vita laudabilia, tū præsertim morū facilitas ac māsuetudo. Quies enim, & otium agere rebus rusticis pulcherrimā efficit placiditatē. Tu verò nescio quomodo agrestis es, & vicinis non bonus propinquus. Iacis nos glebis ac pyris, & homine viso maximū clamorē tollis, quasi lupum persequens & difficilis es atq; hoc nimirum quod dicitur salsa vicinitas. Ego verò nisi paternum rus colerem lubens illud venderem tantùm vt cicinum malùm effugerē. Sed quæso te Cnemon si rustrum illud ingenium ac mores depone, neque te ira in obliuionē adducat, ne teipsum quoque lateas insaniens. Hæc ab amico tibi amica sint præcepta, & morum remedium.

ἀλλὰ ἀκκίζουσι καὶ θρύπτουσιν ἑαυτάς. εἶτα μυστιλῶνται πάλιν. καὶ λάθρα μὲν ἀλοῶσι πάντα καὶ καταπίνουσιν ὑπὲρ τοὺς ἐργαστῆρας τοὺς ἐν ἀγρῷ. παρόντων δὲ ἡμῶν ὡραΐζονται. ἐγὼ δὲ κατὰ χεῖρας ποιῶ πάντα. καὶ σπεύδω καταλαβεῖν ἐς δύο τὰ σκέλη ἄρας. καὶ ὑποστρέφειν ἐπὶ τὰς αἶγας πάλιν. ἐμέλλησα δ' αὖ τὴν κάκιστα ἀπολουμένην Θηβαΐδα, αὐλοῦμένην παρ' ἐμὲ ἀράμενος μέσην, εἶτα ῥίψας εἰς τὸ κλινίδιον ἔχεσθαι τοῦ αὐτουργεῖν. ἀπόλοιτο δὲ ὁ στρατιώτης ὁ διακωλύσας με. Θρασυλέων οἶμαι ἦν ὄνομα αὐτῷ. ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον συμπεπλεγμένον θηρίῳ.

Φιλέριφος Σικύλῳ.

ΠΕπυσμαί σου τὸν ἕνα εἶναι λάγνον. τί οὖν αὐτὸν οὐ βίᾳ συλλαβὼν τομίαν εἰργάσω. ὥσπερ εἰώθαμεν τοὺς τράγους ἡμεῖς. τοῦτο γάρ τοι καὶ τὰ ζῶα ἀναπείθει ἡσυχίαν τε ἔχειν καὶ σωφρονεῖν εὖ μάλα. εἰμὶ δὲ ἐγὼ περὶ ταῦτα δήπου δεινός. ἀποφαίνω γὰρ παραχρῆμα ὁλοκλήρους σάξας ἁλῶν καὶ ἐπαλείψας πίτταν. εἶτα ὑγιεινότερος ἔσται γείτονος, δήπου καὶ κολοκύντης. καὶ ἐρῶν παύσεται καὶ ἐπιτρίβων σοὶ τὴν οὐσίαν. ἐνόρχην δὲ ἀκόλαστον, ὑγιαίνων τρέφοι τις ἄν.

Λαμπρίας Τρυφῇ.

ΑΓαθὰς διώκειν οἱ νεανίσκοι τρέφουσι κύνας. δρομικώτερον δὲ λαγὼν οὐδὲ ἀσαρκώτερον οὐδέ πω ποτὲ ἐθεασάμην. θαῦμα γὰρ ὅπως καὶ κατέλαβον αὐτόν. ἐπεὶ γὰρ ἐδάρη καὶ τὸ δέρμα ἀπεδύσατο φανερὸς τηνικαῦτα ἐγένετο. μᾶλλον δὲ οὐ γὰρ ὀρθῶς λέγω, ἀφανὴς ἐστι νῦν ἔτι πλέον. σὺ δὲ ὦ τρυφὴ κιχλίζουσα παῦσαι πρός με. ἐὰν γάρ σε ὦ κακόδαιμον ὁ πατὴρ ἴδῃ, λήψῃ πάντως κακόν. ἐγὼ δὲ αὐτὸν ὑποδέδοικα καίτοι παρόντα ὄντα. σὺ δὲ οὐκ οἶδα ὅπως διατέθρυψαι καὶ καταφρονεῖς αὐτοῦ.

Τρυφὴ Λαμπρίᾳ.

ΠΡοσαπτελοῦσομαι ὦ Λαμπρία τοῦ λαγὼ τὴν δορὰν ἵνα σοὶ τῶν κυνηγεσιῶν ἄγαλμα ᾖ τοῦτο, κατὰ τοὺς μεγάλους ἐκείνους δήπου θηρευτάς. ἔσται δὴ καὶ τὸ σὸν εὐθηρὸν ἀνάγραπτον. πότερον δὲ αὐτὸς ᾕρηκας ἢ δῶρον εἴληφας. πῶς δὲ καὶ ὤφθη τὴν ἀρχὴν διὰ σμικρότητα. δεινοὶ ἄρα ὄντως ἦσαν αἱ κύνες. οὐ γὰρ ἦν αὐτὸν ἰδεῖν, ἀλλ' ἤσθοντο αὐτοῦ. σὺ δὲ ἐξ οὗ θηρᾶν ἤρξω, γέγονας ἡμῖν αὐτόχρημα Ἱππόλυτος. ὅρα δὴ τὴν ἀφροδίτην μὴ καὶ σοὶ διὰ τὴν ὑπεροψίαν μηνίσῃ.

Καλλιππίδης Κνήμωνι.

ΑΓροίκου βίου τά τε ἄλλα ἐστὶ καλά, καὶ δὴ καὶ τὸ ἥμερον τοῦ τρόπου. ἡ γὰρ ἡσυχία καὶ τὸ ἀργὸν χολὴν τοῖς τῆς γῆς, καλὴν πραότητα ἐνεργάζεται. σὺ δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἄγροικος εἶ καὶ γείτοσιν οὐκ ἀγαθὸς πάροικος. βάλλεις οὖν ἡμᾶς τοῖς βώλοις καὶ τοῖς ἀχράσι, καὶ μέγα κέκραγας ἰδὼν ἄνθρωπον ὡς διώκων λύκον. καὶ ἀργαλέος εἶ. καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον ἁλμυρὸν γειτόνημα. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ πατρῷον ἀγρὸν ἐγεώργουν, ἄσμενος ἂν αὐτὸν ἀπεδόμην φυγῇ φοβεροῦ γείτονος. ἀλλ' ὦ βέλτιστε Κνήμων τὸ σκαιὸν τοῦ τρόπου κατάλυσον. μὴ δέ σε ὁ θυμὸς εἰς λήθην περιαγέτω. μὴ καὶ μανείς, σεαυτὸν λάθῃς. ταῦτά σοι φίλα παρὰ φίλου παραγγέλματα ἔστω καὶ ἴαμα τοῦ τρόπου.

Κνήμων Καλλιπίδῃ.

Ἐδεῖ μὲν μηδὲν ἀποκρίνασθαι. ἐπεὶ δὲ εἶ περίεργος καὶ βιάζῃ με ἄκοντά σοι προσδιαλέγεσθαι, τοῦτο γοῦν κεκέρδαγκα τὸ δι' ἀγγέλων σοι λαλεῖν, ἀλλὰ μὴ πρὸς αὐτόν σε. ἔστω σοι τοίνυν ἡ ἀπὸ Σκυθῶν λεγομένη ἀπόκρισις αὕτη. ἐγὼ μαίνομαι καὶ φωνῶ καὶ μισῶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. ἔνθεν τοι βάλλω τοὺς εἰσφοιτῶντας εἰς τὸ χωρίον καὶ βώλοις καὶ λίθοις. μακάριον δὲ ἥγημαι τὸν Περσέα κατὰ δύο τρόπους ἐκεῖνον. ὅτι τε πτηνὸς ἦν καὶ οὐδενὶ συνήντα. ὑπεράνω τε ἦν τοῦ προσαγορεύειν τινὰ καὶ ἀσπάζεσθαι. ζηλῶ δὲ αὐτὸν καὶ τοῦ κτήματος ἐκείνου εὖ μάλα ᾧ τοὺς συναντῶντας ἐποίει λίθους· οὗπερ ἐὰν εἴ μοι τις εὐμοιρία κατατυχεῖν ἐγένετο, οὐδὲν ἂν ἦν ἀφθονώτερον λιθίνων ἀνδριάντων. καὶ σὲ δ' ἂν εἰργασάμην τοῦτο πρῶτον. τί γὰρ μαθὼν ῥυθμίζεις με καὶ πρᾶον ἀποφῆναι γλίχῃ, οὕτως ἐχθρὰ πᾶσι νοοῦντα. ἔνθεν τοι καὶ τοῦ χωρίου τὸ παρὰ τὴν ὁδὸν ἀργὸν εἴασα καὶ τοῦτό μοι τῆς γῆς χεῖρόν ἐστι καρπῶν. σὺ δὲ ἕνα σεαυτὸν τῶν ἀναγκαίων ἀποφανεῖς. καὶ σπουδάζεις με φίλον ἔχειν μὴ δὲ ἐμαυτῷ φίλον ὄντα· τί γὰρ καὶ μαθὼν εἰμὶ ἄνθρωπος.

Καλλιπίδης Κνήμωνι.

Σὺ μὲν τῶν ἀποφράδων διαφέρεις οὐδέν. οὕτως ἄγριος ὢν καὶ πονηρὸς τὸν τρόπον· δεῖ δέ σε ὅμως καὶ μὴ βουλόμενον ἥμερον ἡμῖν γενέσθαι αἰδοῖ καὶ ταύτης γειτνιάσεως· καὶ θεῶν ὁρείων τιμῇ. οἵπερ οὖν εἰσὶ κοινοί. θύω τοίνυν τῷ Πανὶ καὶ Φυλασίων τοὺς μάλιστα ἐπιτηδείους εἰς τὴν ἱερουργίαν παρακαλῶ· ἐν δὴ τούτοις καὶ σὲ ἀφικέσθαι βουλοίμην ἄν. σὺ δὲ καὶ ἐμπιὼν καὶ κοινωνήσας σπονδῶν ἔσῃ τι καὶ πραότερος. ὁ γάρ τοι Διόνυσος φιλεῖ τὰς μὲν ὀργὰς μαραίνειν τε καὶ κατακοιμίζειν· τὰς δὲ εὐφροσύνας ἐγείρειν. ἔσται δέ σοι ὁ αὐτὸς οὗτος θεὸς καὶ παιὼν καὶ ἀπολύσει σε τῆς ἀκράτου χολῆς, οἴνῳ σβέσας τὸ τοῦ θυμοῦ ὑπέκκαυμα. καὶ αὐλητρίδος δὲ ἀκούσας ἴσως ὦ Κνήμων καὶ εἰς ᾠδὴν ἐμπεσὼν, καὶ εἰς μέλος ὑπολισθὼν, ἕξεις τι καὶ γαλήνιον ἐν τῇ ψυχῇ. οὐ χεῖρον δ' ἂν εἴη καὶ οἰνωμένον σε καὶ μασχάλην ἆραι. εἰ δέ που καὶ μεθύων κόρῃ περιπέσοις ἄβραν ἀνακαλούσῃ ἢ τὴν τίτθην ὑπολειφθεῖσαν εὑρεῖν πειρωμένῃ, τάχα πού τι καὶ θερμὸν δράσεις καὶ νεανικὸν ἔργον. οὐδὲν ἀπεοικὸς εἴη καὶ τοιοῦτό τι πραχθῆναι, ἐν τῇ τοῦ Πανὸς θυσίᾳ. καὶ γάρ τοι κἀκεῖνος ἐρωτικὸς εὖ μάλα καὶ οἷος ἐπανίστασθαι παρθένοις. λῦσον δὲ καὶ τὴν ὀφρῦν. καὶ τὸ σκυθρωπὸν τοῦτο καὶ συννεφὲς χάλασον εὐθυμίᾳ. φίλου ταῦτα παραίνεσις νοοῦντος εἰς ἀγαθόν.

Κνήμων Καλλιπίδῃ.

Ἵνα σοὶ καὶ λοιδορήσωμαι, ταῦτ' ἀντεπιστέλλω. καὶ ἀφῶ τι τῆς ὀργῆς εἰς σέ. μάλιστα γὰρ ἐδεόμην παρόντος, ἵνα σου καὶ αὐτόχειρ γένωμαι. τί γάρ με διαφθεῖραι γλίχῃ, τί δὲ σπουδάζεις ἀπολέσαι με. εἰς ἑστίασιν καὶ θοίνην παρακαλῶν. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ πολλοὺς ὁρᾶν καὶ συνεῖναι πολλοῖς, δεινῶς πέφρικα. φεύγω δὲ κοινὴν θυσίαν ὡς οἱ δειλοὶ τοὺς πολεμίους. ὑφορῶμαι δὲ καὶ τὸν οἶνον ὡς ἐπιβουλεῦσαι καὶ ἐπιθέσθαι, γνώμη δεινῶς καρτερόν. τοὺς δὲ θεοὺς

Cnemon Callipidi.

Nihil equidem responso opus erat. Posteaquã verò nimis es operosus & me inuitũ cogis tecum differere, hoc saltem lucratus sum quod per nuncios tecum loquor, non coram tecum ipso. Hoc igitur à Scythis profectum tibi responsum volo. Ego insanio & vociferor & hominum genus odio habeo. Hinc est quod ingredientes in agrum glebis ac lapidibus iacio. Beatum autẽ illum Persea duob. modis fuisse iudico cùm quòd volucer erat, neq; in quenquam incidebat, tum quòd superior esset quã vt aliquem alloqueretur aut salutaret. Imitor autẽ eũ & illo capite egregiè, quâ eos qui sibi fierent obuiam lapides faciebat, cuius si mihi copiam aliqua fortuna faceret, nihil esset copiosius aut frequentius lapideis statuis, & te primùm hoc malo afficerem. Quid enim accidit tibi vt me Rythmis constringis, & mansuetum ac cicurem cupis reddere, qui sic omnia infesta ducam. Ob hanc etiam caussã eam agri partem, quæ viam attingit, incultam reliqui, & hæc mihi terra deterior est fructibus. Tu verò teipsum vnũ ex necessariis meis facies, & me cupis amicum habere, qui ne mihi quidem ipsi sum amicus. Quid enim etiam didici vt homo sim?

Callipedes Cnemoni.

Tu quidem nihil à sceleratis differs. Adeò ferocis es & malitiosi ingenij. Oportet autem te quamuis nolentem nobis mansuetum fieri pudore nempe vicinitatis, & terminalium deorum reuerẽtia, qui sunt communes. Rem igitur diuinam Pani instituo & ex Phylasiis maximè idoneos ad sacrificium obeundum voco. Inter igitur te quoque venire velim. Tu verò postquam biberis & libaminũ particeps fueris, eris aliquantò mitior. Bachus enim solet iras arefacere ac sopire, & gaudia excitare. Erit tibi idem hic deus tibi & medicus & liberabit te ab immoderata bile, vino furoris incendium extinguens ac tibicina audita fortasse Cnemon etiam in cantum raptus atque in carmen prolapsus, habebis aliquid etiam in animo tranquillum. Non autem fuerit deterius vt vino repletus axillas tollas. Quòd si ebrius etiam in aliquam puellam incideris ancillam reuocantem aut amissam nutricem quærentẽ, forsitan etiam calidũ, aliquod & iuuenile facinus designabis. Nihil dissentaneum fuerit etiam tale aliquid in sacrificio Panis committi. Nam & ille admodum est amoribus deditus, & virgines subigere potest. Solue tu verò supercilium & hanc austeritatem atque obnubilationem laxa animi remissione. Hæc est amici admonitio, nihil nisi bonum cogitantis.

Cnemon Callipedi.

Vt tibi etiam conuitium faciam, hæc tibi rescribo, & remittam aliquid de ira in te. Maximè enim opus erat mihi te præsente, vt tibi mortẽ mea manu afferrem. Quid enim corrompere me in animum inducis? Quid me perdere studes dum ad conuiuium & epulas vocas. Primùm enim aspectũ multorum & consuetudinẽ grauiter perhorresco. Fugio autẽ cõmune sacrificiũ perinde ac timidi hostẽ suspectũ etiã habeo vinũ quod ad insidiandũ & dolos struendos animo potentissimũ est. Deos verò

cum aliis

cùm alios tũ etiam Pana diligo, & saluto tantummodo cùm accessero. Nihil sacrifico. Neque enim eis volo molestiam facessere. At tu mihi tibicinas & carmina admoues, ô stulte. Propter hæc nouo modo non attigero te. Egregia verò sunt tua etiam illa saltare & cum puella lasciuissimè rem habere. Tu mihi videris etiam in ignem insulturus & gladios. Mihi verò, neque sacrificando amicus eris, neque aliter.

Dercillus Æschea.

NOn dicebam ego te diuitias acriter vidẽtes ac minimè cęcas inuenisse & derides me terrámque & fortunam, quoniam bonorum etiam curam habet. Tu igitur ostende te de fœlicium illo numero esse, quos imperante Saturno ferunt ex terra omnia habere sua sponte, & in commune hæc vbera, & liberè referre, & morum simplicitate præditos, vnámque domum habitare omnẽ qui sub cælo comprænhenditur locum. Quis igitur tam sit amans obtrectationis aut malus, qui tibi sic diuitias cumulanti inuideat, aut æmulatorem animum in te gerat. Nondum tanta malitia rusticorum animi sunt imbuti, vt doleant alienis diuitiis & pecuniæ rationem habeant. Hæc in agrestes capras vertantur & in oratores qui in iudiciis versantur.

Demylus Blepsiæ.

AGriculturam, & agri colendi opificio relicto vicinus Laches, nauem conscẽdit, & Ægęum, vt aiunt, nauigat, aliáque maria metitur, & in fluctibus versatur ac Lari vitam viuit atque cum variis ventis præliatur, & promontorium cum à promontorio decernit. Circumspiciens enim lucrum ingens, & diuitias maximas animo versans, longũ vale dixit illis caprariis, & pastorali pristinæque vitæ. Sordidè enim & parcè ex agris viuere non potest, neque præsentibus contentus Ægyptios ac Syros imaginatur, & circumspicit argumentum, multúmque in eo est vt vsuras vsuris auctas reputet, & pecunias pecuniis annumeret: atq; inflammat eius animum & exurit lucrum nauticum. Hyemes verò non considerat, neque ventos contrarios, neq; maris instabilitatem, neque temporum importunitates. Nos verò tametsi lucrum exiguum facimus magnos labores obeundo, tamen multò stabilior ac firmior est terra quàm mare, & hæc fidelior solidiorem de se spem cultoribus præbet.

Mormias Chremeti.

EGo quidem celebraui nuptias aureus frustra & circumiui coronatus, cùm non opus esset & interiores exterioréq; deos obsequenter honoraui. Filius autem deduxit etiam ipse iugum ex agris, vt è ciuitate sponsam ad paternum rus reduceret, at tibicinam recipiẽs, cuius amore flagrabat, sponsæque tunica amictam adduxit mihi palumbum pro columba, vt dicitur, meretricem pro sponsa, & primum in morem virginis admodum pudibunda, & pro nuptarum lege celabat artem, vix autem rupta est illorum sollertia, & intentæ in me machinæ. At non planè me contemptui habebunt, quasi latericium. Alioquin enim egregium sponsum ad coruos ablegabo, nisi desistens à nimio luxu me-

τοὺς δὲ ἄλλους καὶ τὸν Πᾶνα ἀσπάζομαι δὲ καὶ προσαγορεύω παριὼν μόνον. θύω δὲ οὐδέν. οὐδὲ γὰρ αὐτοὺς ἐνοχλεῖν ἐθέλω. σὺ δέ μοι καὶ αὐλητρίδας προσίης καὶ ᾠδὰς ὦ καταγέλαστε. ἐπὶ μὲν δὴ τούτοις καινῶς οὐχ ἅψαιμί σου. καλὰ δὲ σου κἀκεῖνα. ὀρχήσασθαι καὶ ὁμιλῆσαι κόρῃ θερμότατα. σὺ μέν μοι δοκεῖς κἂν εἰς πῦρ ἅλλεσθαι, κἂν εἰς μαχαίρας κυβιστῆσαι. ἐμοὶ δὲ μήτε θύων εἴης φίλος, μήτε ἄλλως.

Δέρκυλλος Αἰσχέᾳ.

ΟΥκ ἐγὼ ἔλεγον ὅτι πλοῦτον ὁρῶντα ὀξὺ καὶ οὐ τυφλὸν ἀνεῦρες, καὶ καταγελᾷς μου καὶ τῆς γῆς καὶ τῆς τύχης. ἐπεὶ τῶν χρηστῶν καὶ ἐπιμέλειαν τίθεται. σὺ γοῦν ἀπέδειξας τῶν εὐδαιμόνων ἐκείνων εἷς ὤν, οἷς ἐπὶ Κρόνου φασὶν ἐκ τῆς γῆς αὐτόματα ἔχειν πάντα καὶ κοινωνίαν ἐν αὐτοῖς ἄφθονον πολιτεύεσθαι. καὶ ἀφέλειαν τρόπου καὶ ἕνα οἶκον οἰκεῖν τὸν ὑπ᾽ οὐρανοῦ τόπον πάντα. πλουτήσαντι γοῦν σοι τίς οὕτω φιλόμωμος ἢ κακὸς ὡς ἄχθεσθαι καὶ ζηλοτύπως νοεῖν. μήπω τοσαύτης κακίας ἀναπλησθείη γεωργῶν ἤθη. ζηλοτυπεῖν τε εἰς πλοῦτον καὶ περὶ χρημάτων φρονεῖν. εἰς ἀγρίας αἶγας τραπείη ταῦτα καὶ εἰς τοὺς ἐν δικαστηρίοις ῥήτορας.

Δήμυλος Βλεψίᾳ.

ΓΕωργίαν καὶ γεωργεῖν ἀπολιπὼν ὁ γείτων Λάχης, ἐπέβη νεώς. καὶ πλεῖ τὸν Αἰγαῖον φασί, καὶ ἄλλα πελάγη μετρεῖ καὶ ἐπικυματίζει. καὶ λάρου βίον ζῇ καὶ ἀνέμοις μάχεται διαφόροις. ἄκρα τε αὐτὸν ἐξ ἄκρας διαλαμβάνει. καὶ περιβλέπων ἁδρὸν κέρδος καὶ περινοῶν πλοῦτον ἀθρόον μακρὰ εἶπε χαίρειν αἰγιδίοις ἐκείνοις καὶ νομευτικῷ τῷ προτέρῳ βίῳ. γλίσχρως τε καὶ κατ᾽ ὀλίγον ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀποζῆν οὐ δυνάμενος, οὐδὲ ἀρκούμενος τοῖς παροῦσιν, Αἰγυπτίους καὶ Σύρους φαντάζεται. καὶ περιβλέπει τὸ δεῖγμα καὶ πολύς ἐστιν ἐπὶ τόκοις τόκους λογιζόμενος, καὶ χρήματα ἐπὶ χρήμασιν ἀριθμῶν. καὶ διαφλέγει τὴν διάνοιαν αὐτοῦ καὶ ἐκκάει κέρδος ἀμφοτερόπλουν. χειμῶνας δὲ οὐκ ἐννοεῖ, οὐδὲ ἐναντία πνεύματα, οὐδὲ τῆς θαλάσσης τὸ ἀστάθμητον. οὐδὲ τῶν ὡρῶν τὰς ἀκαιρίας. ἡμεῖς δὲ εἰ καὶ μικρὰ κερδαίνομεν μεγάλα ποιοῦντες, ἀλλὰ πολὺ ἡ γῆ τῆς θαλάττης ἑδραιότερον καὶ αὕτη πιστοτέρα, βεβαιοτέρας ἔχει τὰς παρ᾽ ἑαυτῆς ἐλπίδας.

Μορμίας Χρέμητι.

ΕΓὼ μὲν ἔθυον γάμοις ὁ χρυσοῦς μάτην καὶ περιῄειν ἐστεφανωμένος. οὐδὲν δέον. καὶ τούς τε ἔνδον καὶ τοὺς ἔξω θεοὺς ἐκολάκευον. ὁ δὲ παῖς, κατήγαγε μὲν καὶ αὐτὸς τὸ ζεῦγος ἐκ τῶν ἀγρῶν ὡς τὴν νύμφην ἐξ ἄστεος εἰς τὸ πατρῷον χωρίον ἐπανάξων. αὐλητρίδα δὲ λυσάμενος ἧς ἐτύγχανεν ἐρῶν, νύμφης στολὴν αὐτῇ περιβαλών, ἐπανήγαγέ μοι φάτταν ἀντὶ περιστερᾶς φασὶν ἑταίραν ἀντὶ νύμφης. καὶ τὰ μὲν πρῶτα αἰδουμένη κορικῶς εὖ μάλα καὶ κατὰ τὸν τῶν γαμουμένων νόμον ὑπέκρυπτε τὴν τέχνην. μόλις δὲ ἀπερράγη ἡ σοφία τε αὐτῶν καὶ αἱ κατ᾽ ἐμοῦ μηχαναί. οὐ μὴν εἰς τὸ παντελές μου καταφρονήσουσιν ὥσπερεὶ πλινθίνου. ἐπεί τοι τὸν μὲν καλὸν νυμφίον ἐς κόρακας ἀποκηρύξω ἐὰν μὴ τῆς ὑπερβαλλούσης τρυφῆς

παυσάμενος, σὺν ἐμοὶ ταφρεύῃ καὶ βωλοκοπῇ. τὴν δὲ νύμφην ἀποδώσομαι κἀκείνην ἐπ᾿ ἐξαγωγῇ, ἐὰν μή τι καὶ αὐτὴ τῶν ἔργων τῇ φρυγίᾳ τε καὶ τῇ θρᾴττῃ συναπολαμβάνῃ.

Φαιδρίας Σθένωνι.

Φύεται μὲν ἐν τοῖς ἀγροῖς καλὰ πάντα κεκόσμηταί τε ἡ γῆ τούτοις καὶ τρέφει πάντας. καὶ τὰ μέν ἐστι τῶν κακῶν διετήσια. τὰ δὲ καὶ πρὸς ὀλίγον ἀντέχοντά ἐστι βρωτὰ ὡραῖα. πάντων δὲ τούτων, θεοὶ μὲν ποιηταί, ἡ γῆ δὲ μήτηρ ἅμα καὶ τροφὸς αὐτή. φύεται δὲ καὶ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη, καὶ ταῦτα ἐν τοῖς ἀγροῖς δένδρων τὰ κάλλιστα καρπῶν τὰ χρησιμώτατα. μὴ τοίνυν γεωργῶν καταφρόνει. ἔστι γάρ τις καὶ ἐνταῦθα σοφία. γλώττῃ μὲν οὐ πεποικιλμένη οὐδὲ καλλωπιζομένη λόγων δυνάμει. σιγῶσα δὲ εὖ μάλα καὶ δι᾿ αὐτοῦ τοῦ βίου τὴν ἀρετὴν ὁμολογοῦσα. εἰ δὲ σοφώτερα ταῦτα ἐπέσταλταί σοι ἢ κατὰ τὴν τῶν ἀγρῶν χορηγίαν, μὴ θαυμάσῃς. οὐ γὰρ ἐσμὲν οὔτε λίβυες οὔτε λυδοί, ἀλλ᾿ ἀθηναῖοι γεωργοί.

Τῶν Αἰλιανοῦ Ἐπιστολῶν
Τέλος.

mecum fodiat, & glebas scindat. Sponsam verò etiã illam repudiabo, nisi ipsa quoque cum Phrygia, & Thressa opus aggrediatur.

Phædrias Sthenoni.

NAscuntur quidem in agris omnia bona, & his ornatum est, solum ac omnibus alimentum suppeditat. Et quidẽ alia sunt ex malis quæ in annum permanent, alia exiguo tempore durantia sunt esculenta matura. Omnium autem horum dij sunt factores. Terra mater simul & nutrix eadem. Nascuntur autem & iustitia, & temperãtia, & hæ sunt in agris arbores pulcherrimæ, fructus vtilissimi. Ne igitur contemnas agricolas. Est enim etiã hîc quædam sapientia, lingua non variata neque ornata dicendi facultate ac vi, sed egregiè tacens, & ipso vitæ genere virtutem præ se ferens. Quòd si hæc scripta sunt sapientiùs, quàm pro agrorum cultura, ne tibi mirum videatur. Non enim sumus aut Lybici aut Lydi, sed Athenienses agricolæ.

Æliani Epistolarum.
Finis.

ΑΙΝΕΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

AENEAE SOPHISTAE EPISTOLAE.

Ἰωάννῃ.

Ἴσον ἐτύγχανε τὸ βιβλίον, ἥδιον δέ, παρ᾿ ἐμοὶ δικαίως ἂν ἦν. τοιοῦτον ἡ φιλία. νῦν δὲ δεσπότης ἐγώ. σὺ δ᾿ οὐ δίδως. ἀλλὰ μὴ πρὸς φιλίου Διός. μὴ γάρ μοι τοῦτο ὅτι βιβλίον. ἐμοὶ γὰρ οὐσία τοῦτο. καί μοι τῶν κρείσσω κτημάτων σεμνότερον εἶναι τὸ κτῆμα δοκεῖ. ἄλλος μὲν γὰρ σμινύης ἐρᾷ. γεωργὸς οὗτος. ἑτέρῳ πρὸς κύνας ὁ ἔρως. κυνηγέτης οὗτος. ἄλλῳ τόξον ἐν ἡδονῇ. τῷ δέ, ἵππος τὰ παιδικά. ἐμοὶ δὲ βιβλία καὶ λόγοι. ἀλλ᾿ ὃ μᾶλλον τῶν ἄλλων τὸν κεκτημένον χαίρειν ποιεῖ, τοῦτο μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀφῃρημένον λυπεῖ. εἰ μὲν οὖν ἀποδώσεις, πείθομαί σοι τῇ διανοίᾳ τὸ βιβλίον ἐγγεγράφθαι. εἰ δὲ μή, δόξεις οὐ τῶν γεγραμμένων ἐπιθυμεῖν, ἀλλὰ τοῦ βιβλίον κεκτῆσθαι δοκεῖν. ἀλλὰ τί ταῦτά φημι. οὐχ ὅθεν πολλάκις εὐφράνθην, ἐντεῦθεν ἀνιάσομαι.

Κάσσῳ.

Λαέρτης ὁ γέρων οὐκ ἔτ᾿ ἤθελεν εἶναι βασιλεύς, οὐδ᾿ ἀνθρώπων ἄρχειν. ἀλλὰ κηπουρός τε εἶναι καὶ τῶν δένδρων ἐπιμελεῖσθαι. σὺ δέ μοι δοκεῖς ἐζηλωκέναι τὸν ἄνθρωπον. οὐ γὰρ ἂν τὴν πόλιν καὶ τοὺς σαυτοῦ ἀπολιπών, χρόνον οὕτω μακρὸν ἐν ἀγρῷ προσκαθήμενος τοῖς φυτοῖς διῆγες λαλῶν. ἔδει δὲ οὐ τοῦ Λαέρτου μεμνῆσθαι. ἀλλὰ Σωκράτους καὶ τῶν Σωκράτους δογμάτων, ἐν οἷς ἐκεῖνος χαριέντως καὶ σεμνῶς λέγων φιλοσοφεῖ. ὅτι τὰ χωρία καὶ τὰ δένδρα οὐδὲν ἐθέλει διδάσκειν. οἱ δ᾿ ἐν τῷ ἄστει ἄνθρωποι, τούτῳ μᾶλ-

Ioanni.

SI tuus esset liber & amarem, penes me optimo iure esset. Talis res est amicitia. Nunc ego dominus sum. Tu verò non das. At nõ per amicum Iouem librum hunc iudico, sed substantiam Cræsi facultatibus melior & maior possessio esse videtur. Alius enim ligonẽ amat. Is est colonus. Alij canes cordi sunt. Is venator. Aliud in voluptate telum. Huic equus ludo est. Mihi verò libello & orationes: sed quod sua possessione maiorẽ reliquis voluptatem affert, hoc ereptum maiori dolore afficit quàm cætera. Si igitur restitues, credo tibi in animo librum esse inscriptum. Sin minùs, videberis non scripta concupiisse, & librum possidere voluisse. Sed quid hæc dico? Non vnde sæpe mihi delectatio & voluptas parta est, inde dolorem ac mœstitiam auferam.

Casso.

LAcertes ætate affecta non volebat ampliùs regẽ agere, nãq; mortalib. imperare, sed hortulanũ se gerere, & arboribus operã dare. Tu verò mihi videris imitatus hominẽ esse. Nõ enim vrbe & tuis relictis tã longo tempore ruri desideres, cum plantis colloquens. Oportebat autem non Laërtis meminisse, sed Socratis & dogmatum Socraticorum in quibus ille iucundè & grauiter loquens philosophatur quòd agri & arbores nihil doceant, sed homines qui in vrbe versantur, huic potiùs

obtempe-

obtemperans, neglectis agris & contemptis, in quibus non possunt agricolæ sapientiæ fructum metere, recordare solitam illam vitam, in qua licet sapientiam aliquam discere & docere, & quod maximum est, amicos exhilarare.

Alphio Presbytero.

CONtrarium accidit. Anastasius quietem agit. Tu bellum geris, sed neque alioquin pulchrũ est. Vis tibi describam etiam belli modum. Cornelius Anastasij cepit quo tempore ille bellum administrabat. Et postquam reuenit, hic quidem campum recipere dominus volebat. Alter agricola voluit possidere at non gratis. Sed & precium definiuit. Visum est. Et de contractu conficiuntur literæ. Iam verò etiam aurum afferens Cornelius paratus erat soluere agri precium. At tu confestim interpellens, iussisti ne hoc faceret, tuum esse peculium affirmans. Hinc indignatio ac bellum. Si igitur facis iniuriam priusquam etiam res ad nos perueniat, desine. Sin putas veni celerrimè vt rationem apud iudices reddas. Neque enim facere cuiquam iniuriam, neque putare velim amicos.

Zonæno Sophistæ.

MVlta bona contingant egregio & laudabili Epiphanio, quòd nos impleuit voluptate. Nã te bonum oratorem nominans magis tuum ingenium ac mores quàm dicendi vim ac facultatẽ admiratus est. Caput, hoc est simplex amicus videbaris, & sæpe me salutabat, iocans simul verbis, id quod tuo nomine faciebat. Tu enim hoc eum iusseras. Scis autem qualis ille sit, quòd etiam gratiæ sit amator. Certè etiam molestus simul mihi, tuis verbis salutem nunciando. Tu verò in caussa. Si enim exiguam misisses epistolam, accepissem sanè libenter paruam salutem dicens audiénsque.

Vlpiæ.

MAli malè pereant, quicunque tandem sunt, qui tanto malo nostram domum affecerunt. Quantum enim dolorem perceperim verbis, ita me dij ament, non possim exprimere. Sed mihi serò tandem aliqua consolatio oblata est, cuius vos participes facere æquum esse duxi, non ex omni parte inutilem esse calamitatem. Nũc enim liquidiùs cognoscetis aurum & argentum ac splendidas vestes quæ summa contentione vulgò expetuntur, infirmam esse rem & minimè constantẽ, neq; reuera in possidentis potestate, siquidem qui vult diripere ac distrahere potest, Doctrinas verò & sapientiã quæ ab imperitis deridetur ac contemnitur stabile esse bonum & fixum atque incõsumptum, ac in vniuersum superbius ac præstantius quàm vt à latronibus eripi possit. In hoc magis incumbite, neque ampliùs ad custodiam vobis opus erit, aut mœniis, aut armis, aut custodium acie.

Pampo Grammatico.

ADemit epistolæ meæ voluptatem, dolor ex latrocinio quod non minorem attulit mihi perturbationem, quàm si ego ipse damnum accepissem. Neque est incredibile. Nam si amicorum bona sunt communia, communis etiam horum scilicet est ereptio. Sed quid hæc doleo,

λόγῳ πειθόμενος, μακρὰν τῶν ἀγρῶν ὑπεριδὼν ἐν οἷς ἄπορον σοφίας καρπὸν τοῖς γεωργοῦντας δρέπεσθαι, ἀναμνήσθητι τῶν συνήθων ἐκείνων διατριβῶν ἐν αἷς ἔνεστι σοφόν τι μαθεῖν καὶ διδάξαι. καὶ τὸ δὴ μέγιστον εὐφραίνειν τοὺς φίλους.

Ἀλφίῳ Πρεσβυτέρῳ.

ΤΟὐναντίον γέγονεν, ὁ μὲν ἀναστάσιος ἡσυχίαν ἄγει. σὺ δὲ πολεμεῖς. ἀλλ' οὔτε σοὶ πρέπον, οὔτ' ἄλλως καλόν. βούλει σοι φράσω καὶ τοῦ πολέμου τὸν τρόπον. ὁ κορνήλιος ἀναστασίου χωρίον κατέλαβεν, ὃν ἐκεῖνος ἐπολέμει χρόνον. καὶ ἐπειδὴ ἀφίκετο, ὁ μὲν ἠξίου τὸ πεδίον λαβεῖν ὁ δεσπότης. ὁ δὲ γεωργὸς ἠξίου κεκτῆσθαι, ἀλλ' οὐ προῖκα. ἀλλὰ καὶ τιμὴν ὥριζεν, ἔδοξε, καὶ περὶ τῆς ὠνῆς γράμματα γίνεται. ἤδη δὲ καὶ τὸ χρυσίον φέρων ὁ κορνήλιος ἕτοιμος ἦν καταθεῖναι τὴν τοῦ χωρίου τιμήν. σὺ δὲ παρεστὼν ἐξαίφνης ἐκέλευες μὴ τοῦτο ποιεῖν. σὸν εἶναι τὸ κτῆμα φάσκων. ἐντεῦθεν ὀργὴ καὶ πόλεμος. εἰ μὲν οὖν ἀδικεῖς καὶ πρὶν εἰς ἡμᾶς ἐλθεῖν τὸ γεγονὸς διάλυσον. εἰ δὲ δοκεῖς, ἧκε τὴν ταχίστην. ὡς παρὰ δικασταῖς ἀποδώσων εὐθύνας. οὔτε γὰρ ἀδικεῖν οὔτε δοκεῖν βουλοίμην τοῖς φίλοις.

Ζοναίνῳ Σοφιστῇ.

ΠΟλλὰ κἀγαθὰ γένοιτο ἐπιφανίῳ τῷ καλῷ. ὅτι περ ἡμᾶς ἐνέπλησεν ἡδονῆς. ἀγαθὸν γάρ σε ῥήτορα καλῶν, μᾶλλόν σου τὸν τρόπον ἢ τὸν λόγον ἐθαύμαζε. τὸ δ' οὖν κεφάλαιον, φίλος ἐδόκεις ἀληθινός. καί με προσεῖπε πολλάκις παίζων ἅμα τῷ λόγῳ ὑπὲρ σοῦ τοῦτο ποιῶν. σὺ γὰρ τοῦτο πράττειν ἐκέλευες. οἶσθα δ' οἷος ἐκεῖνός ἐστιν ὅτι τῶν χαρίτων ἐραστής. ἀμέλει καὶ ὀχληρὸς ἦν θαμά μοι παρὰ σοῦ χαίρειν κελεύων. σὺ δὲ αἴτιος. εἰ γάρ μοι σμικρὰν πέπομφας ἐπιστολήν, ἀπέλαβον ἂν ἡδέως μικρὰ χαίρειν εἰπὼν καὶ ἀκούσας.

Οὐλπίᾳ.

ΚΑκοὶ κακῶς ἀπόλοιντο. οἵτινές ποτε ἦσαν οἱ τὸν ὑμέτερον οἶκον οὕτω πονηρῶς διαθέντες. ὅσον γὰρ ἠνιάθην ἐγὼ μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἂν δυναίμην εἰπεῖν. ἀλλά μοι τὶς εὐτυχῶς ὀψέποτε, παραπέπτωκε παραμυθία. ἧς καλὸν ὑμᾶς κοινωνεῖν ἐνεθυμήθην. ὡς οὐ παντελῶς ἄχρηστος ἡ συμφορά. νῦν γὰρ βεβαιότερον γνώσεσθε ὅτι χρυσὸς καὶ ἄργυρος καὶ περιφανεῖς ἐσθῆτες, τοῖς μὲν πολλοῖς περιμάχητον. ἀβέβαιον δέ τι χρῆμα καὶ οὐχ ἑστηκὸς οὐδὲ τοῦ ἔχοντος ὡς ἀληθῶς. εἴ γε τῷ βουλομένῳ διαρπάζειν ἔξεστι. τὰ δὲ μαθήματα καὶ ἡ σοφία τοῖς μὲν ἀνοήτοις καταγέλαστον. βέβαιον δέ τι κτῆμα καὶ πεπηγὸς καὶ ἀνάλωτον καὶ τὸ ὅλον κρεῖττον λῃστείας. τούτου μᾶλλον ἀντέχετε. καὶ οὐκέτι πρὸς φυλακὴν δεήσεσθε, οὐ τείχους. οὐχ ὅπλων, οὐ φυλαττόντων φάλαγγος.

Πάμπῳ Γραμματικῷ.

ΑΦείλετό μου τῆς ἐπιστολῆς, τὴν ἡδονήν, τῆς λῃστείας ἡ λύπη. δι' ἣν οὐχ ἧττον ἠνιάθην ἐγώ, ἢ εἴπερ αὐτὸς ἐτύγχανον ὁ πεπονθώς. καὶ οὐκ ἀπίθανος ὁ λόγος. εἰ γὰρ κοινὰ τὰ φίλων, κοινὴ δήπου καὶ ἡ τούτων ἀφαίρεσις. ἀλλὰ τί ταῦτα συνάχθομαι. πάν-

τως ὁ τοῦ κέρδους κρείττων, καὶ ζημίας ἐγκρατής. ἐντεῦθεν ἡμῖν ἡ παραμυθία. εἰ δ' ὀρθῶς γινώσκω, βουλοίμην παρὰ σοῦ μανθάνειν.

Διοδώρῳ Σχολαστικῷ.

ΔΙήλλαξεν ἡμᾶς ὁ καλὸς Ἡρόδοτος ἅτε μουσικὸς τυγχάνων. ὑπὲρ τὸν Ὀρφέα καὶ Θάμυριν ἐκεῖνον, ἡ τοῦ ἀνδρὸς μουσική. νῦν γοῦν ἔγνωμεν ἀλλήλους ὥσπερ ἐν νυκτομαχίᾳ πρότερον πολεμοῦντες. καὶ εἰρήνη συχνή, ἀλλὰ κρατῆρα στήσαντες, οἷον ἐν εἰρήνῃ, σπονδὰς ποιησώμεθα θεῶν μὲν Ἑρμῇ, ἀνθρώπων δὲ Ἡροδότῳ. οἳ τὴν στάσιν ἡμῖν μόλις διέλυσαν. τούτοις ἄγοντες τὴν ἑορτὴν, τὴν μὲν κωμῳδίαν ἣ ἀναιδῶς περιέρχουσα ἐκλαλεῖ τὰ τῶν φιλτάτων, αὐτῇ σκευῇ τῶν ἐπιστολῶν ἐξελάσωμεν, εἰσκαλεσάμενοι ἃ πᾶσαν φιλίαν δορυφορεῖ, τὴν πειθὼ, τὴν χάριν, τὴν ἡδονὴν, τὸν κρότον, τὸν ἔπαινον. τούτοις καθίσωμεν σεμνότερον θέατρον ἀπειπόντες κωμῳδίᾳ μηδὲν ἐνοχλεῖν.

Ζωσίμῳ Πρωτεύοντι.

ΟΤι πλέων διεσώθης, εὖ οἶδα. οὐ γὰρ κατὰ λῃστείαν τῆς νηὸς ἐπέβης. ὅπερ οἱ δυνατώτατοι τῶν παλαιῶν. οὐδ' αὖ κατ' ἐμπορίαν ὅπερ οἱ πολλοὶ τῶν νῦν θνητῶν. ἀλλὰ πόθῳ φιλτάτων ἀνδρῶν τε καὶ τόπων. ὥστε σοι τὸ φίλιον μὴ οὐχὶ συμπλεῖν, λέγειν οὐ θέμις. ἀλλά σοι γένοιτο καὶ ἡ πόλις εὐμενὴς μετὰ τὴν θάλατταν. καὶ τυχὼν τοῦ ἔρωτος παρὰ φίλων πρὸς φίλους ἐπανήκοις.

Σωπάτρῳ Σοφιστῇ.

ΕΠῄνεσα τοῦ καλοῦ Κωνσταντίνου τὸν τρόπον, τὴν τύχην μεμψάμενος. ἔδει γὰρ εἰ μακάριος ἦν μιᾶς ἀπολαύειν πόλεως τῆς πατρίδος. νῦν δὲ, οὐ γὰρ ἐδόκει τῇ τύχῃ, πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα. πλανᾶται δὲ κατὰ ζήτησιν βίου. καὶ τὴν ἀπορίαν ἀποσεμνύνειν ἀναγκάζεται ποιητικὴν ἐπαγγελλόμενος οὐκ ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἐξ Ἰταλίας πεποιημένην. ψοφεῖ γοῦν βαρύ τι καὶ ὑπὲρ ὄγκον. μετὰ ταύτης προσελθὼν ἐδεῖτό μου συμμαχεῖν. ἐγὼ δὲ σοῦ. πάντως δὲ καὶ σὺ διασώσεις πρὸς ἕτερον.

Ζωσίμῳ Σοφιστῇ.

ΕΙ μὲν νέος ἦν ὁ χρηστὸς Παῦλος. ποιητὴς δὲ, τιμῆς ἄξιος ἦν. νῦν δὲ ποιητὴς καὶ γέρων. ἀμφότερα δὲ ταῦτα τοὺς θεραπεύειν εἰδότας ἐπιζητεῖ. τούτων ἐθέλεις εἶναι καὶ πρῶτος καλῶς γε ποιῶν. ἔχεις οὖν ὃν εὖ ποιήσεις.

Μαρινιανῷ ἀπὸ ὑπάτων.

ΤΩν ἐμῶν γυμνασίων ὁ καλὸς Πόντων, φιλοπονίᾳ τοὺς ἄλλους παραδραμὼν, μέγα δὲ τοῦτο συμβάλλεται πρὸς μαθημάτων συλλογὴν, ἀμέλει ῥητορικῆς ἔγνω παλαίσματα. καὶ νόμων προσέθηκε ποικιλίαν, καὶ οὔπω τῶν πόνων ἐμπίμπλαται. ἀπῆρε δὲ πρὸς ὑμᾶς ὥσπερ ἀγαθὸς ἀθλητὴς εἰς Ὀλυμπίαν ἀποδημῶν, ἤδη μὲν εἰς ἀγῶνα παρεσκευασμένος καλῶς. εἰ δὲ ὑμεῖς ἐμπνεύσητε, ὀλυμπιονίκην εἶναι τὸν νέον μαντεύομαι. γένοιτο δὲ ὑμᾶς λαμπρῶς ἀγωνοθετεῖν καὶ ἆθλα τιθέναι, οὐ πυγμῆς ἢ πάλης, ἀλλὰ λόγων καὶ σωφροσύνης. προσφθέγγομαι τὸν ἐνδοξότατον Βίκτορα. καὶ τὸν περίβλεπτον Στέφανον καὶ τὸν χαριέστατον Ἰωάννην. καὶ τοὺς ὑμετέρους οἰκείους καὶ ἐμοὺς ἑταίρους.

qui sum planè omni lucro superior, & damni moderatè patiens. Hinc nobis solatium. An verò rectè sentiam, abs te cupio discere.

Diodoro Scholastico.

REduxit nos in gratiam præclarus Herodotus quippe Musicæ sciētiæ peritus. Supra Orpheū & Thamyrin illū, est hominis Musica. Nunc igitur nos inuicem agnouimus, antea quasi nocturno prælio confligentes & pax abundè est, sed Crateré statuentes vt in pace, libamina faciamus ex diis Mercurio, ex hominibus Herodoto, qui controuersiam inter nos vix tandem composuerunt. His festum agentes, Comædiam, quæ impudenter circūiens effutit res amicissimorum, ipso literarū apparatu repellamus introducentes quæ omnem amicitiam stipāt ac custodiunt, persuasionem, gratiam, voluptatem, plausum, laudem. His grauius & honestius Theatrum constituamus, renunciantes Comediæ ne molesta sit.

Zosimo Principi.

QVòd è nauigationè saluꝰ euaseris, probè scio. Non enim constituendi latrocinij caussa nauem conscendisti, quemadmodum apud veteres, qui potentia valebant præ cæteris, neq; verò negotiandi, quemadmodum hoc nostro seculo plurimi mortales, sed desiderio amicissimorum hominum ac locorum, vt Philium non tibi inter nauigandum adfuisse, dicere nefas sit. Sed precor vt etiam ciuitas tibi post mare proposita sit, & amore munitus, ab amicis ad amicos reuertare.

Sopatro Sophistæ.

LAudatiui præclari Constantini mores, fortunā reprehendi. Oportebat enim si beatus esset vna ciuitate patria frui. Nunc autem. Aliter enim visum est fortunæ, multorum hominum vrbes lustrauit. Oberrat autem parandi victus caussa, & egestatem gloriari cogit, poëticā artem profitēs, nō è Græcia sed ex Italia profectam. Strepit igitur grauiter & vltra dignitatem. Cum hac accedens rogabat me vt sibi auxilio essem. Ego rursum te. Non dubium est mihi quin tu quoq; saluum sis ad alium perducturus.

Zozimo Sophistæ.

SI iuuenis esset optimus Paulus & poëta, honore dignus esset. Nunc & poëta est, & prouectus ætate. Hæc ambo requirūt qui se colere sciant. In horum societate cupis esse vel primus benemerendo. Habes igitur de quo benè merearis.

Mariniano à consulibus.

IN his excercitiis quæ sunt apud me, egregius Pōton, studio ac labore cęteris pręteritis, (Multū autē hoc ad disciplinarum compræhēsionē prodest,) deinceps Rhetorices imbibit excercitamenta & legum adiecit varietatem, neq; adhuc vnquam laboribus impletur. Profectus est autem ad vos tanquam bonus pugil ad Olympia contendens, iam ad certamen ineundum bene paratus & instructus. Quòd si vos inspicaueritis, equidem Olympionicē fore iuuenem vaticinor. Liceat autem vobis splēdidè ludos instituere ac præmia ponere nō cæstuū ac luctæ, sed orationis ac sapientiæ. Saluto nobilissimum Bictorem, & inclytum Stephanum, item gratiosissimum Ioannem, & vestros familiares meósque sodales.

Epiphanio

Epiphanio Sophistæ.

RElíquis amatoribus, si etiam calceum amati videre liceat, satis est ad dandam amori consolationem. Tu verò, & animi, & corporis imagines requiris. Sermones igitur mentem perspicuè explicantes, ipsum animum apertè describunt, & quasi videndum subiiciunt. Huius igitur ipsius rei caussa ad vos profecti sunt. Egó verò certum constitutúmque habebam nondum imaginis imaginem inscribere, sed tamen amore vestro ac reuerentia motus, accersito eo qui pingit animalia, & exaduorsum sedens quieto vultu planè seriò tacens, & meipsum componens permisi vt artem naturæ coniungeret, atque meam formam arreptam pictoris dextera: coloribus format, & nunc est apud te, vt possis & colloqui & videre neq; minùs habere iis quæ mihi præstò sunt. Inseruit nobis optimus Euthymius, & eius caussa, lubenter & cùm voluptate mare tolerat, quod riualibus, arduum esse videtur, sed obseruatione & cura labores ei mitigamus & quasi occultabimus.

Eucratio.

HEri pædagogus erat qui à pueris hodie ducitur, & magna autoritate erat apud pueros, qui nunc adeò miserabilis apparet. Eiusmodi res est fortuna. Quid igitur nos miseremur at auxilium opém que non adferimus. Nonne tu si cuipiam qui militiam sequitur, repentè dextrã, qua se strenuum præbuerat, eripuisset fortuna, an non censes pugnantes milites, de spoliis ei partem ad lucrum esse tributuros. Ne igitur nos, quibus victus ex disciplinis ac artibus est, deteriores ad amicitiã videamur quàm qui in armis vitam degunt.

Ioanni Presbytero.

NOn iam primùm, sed olim tecũ locutus sum. Erat autem nobis sermo apud Nilum, ad cuius ripas tum Musis colludebamus. Iocabatur autẽ & ridere videbatur seria oratio. De pulchritudine certamen erat. Iudicium dabatur Græcis. Certabát verò Nireus, qui formosissimus fuit omnium hominum supra terram & Thersites, qui turpissimus omnium sub solem venit, & quod iucundissimum erat, Thersites palmam volebat auferre & præbuit ei præmium oratio neque quicquam impedimento fuit. Homeri comœdia, quamlibet corporis partem ab incommodo ac peruersitate nominans, & vsque ad capillos hominem deridens. Tunc igitur iocabare cum auditoribus. Nunc autem audio te seriò rem agere, atque sacris præclarum dogma prædicare, & oratione ciuium mores transmutare. Et nunc ædificator atque faber possunt de diuinis verba facere, & de virtute inter opus faciũdũ disserunt, quibus ante tuas orationes lapides ac ligna erant in ore. Sed bene sit optimo Eustratio,

Ἐπιφανίῳ σοφιστῇ.

ΤΟῖς μὲν ἄλλοις ἐρασταῖς καὶ ὑπόδημα τοῦ ἐρωμένου φανὲν, ἱκανὸν παραμυθεῖσθαι τὸν ἔρωτα. σὺ δὲ καὶ ψυχῆς καὶ σώματος εἰκόνας ἐπιζητεῖς. οἱ μὲν οὖν λόγοι τὴν διάνοιαν σαφῶς ἑρμηνεύοντες, αὐτὴν ἀτεχνῶς ὑπογράφουσι τὴν ψυχήν. ἐπ' αὐτὸ γοῦν τοῦτο, πρὸς ὑμᾶς ἀπῆραν. ἐμοὶ δὲ ἦν δεδογμένον μηκέτι τοῦ εἰδώλου τὸ εἴδωλον ἐγκαταγράφειν· ἀλλ' ὅμως αἰσχυνθεὶς τὸν ὑμέτερον ἔρωτα, προσκαλεσάμενος τὸν τὰ ζῶα γράφοντα, καὶ ἐναντίον καθήμενος, ἀτρεμίζοντι τῷ προσώπῳ σεμνῶς πάνυ σιγῶν καὶ ἐμαυτὸν περιστέλλων, ἀφῆκα τὴν τέχνην τῇ φύσει συνάπτεσθαι. καὶ τοὐμὸν εἶδος ἀναρπάσασα ἡ τοῦ ζωγράφου δεξιὰ, τοῖς χρώμασιν ἐγκατατίθεται φέρουσα καὶ νῦν ἐστι παρὰ σοὶ, ὡς διεξεῖναι καὶ διαλέγεσθαι καὶ ὁρᾶν. καὶ τῶν ἐμοὶ παρόντων μηδὲν ἔλαττον ἔχειν. διακονεῖ δὲ ἡμῖν ὁ καλὸς εὐθύμιος. καὶ ὑπὲρ τούτου θάλατταν ἡδέως ὑπομένει. ὃ τοῖς ἀντερασταῖς χαλεπὸν εἶναι δοκεῖ. ἀλλὰ θεραπείᾳ τοὺς πόνους αὐτῷ συγκαλύψωμεν.

Εγκρατίῳ.

ΧΘὲς παιδαγωγὸς ἦν, ὁ σήμερον ὑπὸ παιδὸς ἀγόμενος. καὶ σεμνὸς ἐδόκει τοῖς νέοις, ὁ νῦν ἐλεεινὸς οὕτω φαινόμενος. τοιοῦτον ἡ τύχη. τί οὖν ἡμεῖς συναχθόμεθα μὲν, οὐ βοηθοῦμεν δέ. μὴ σύ γε. εἰ στρατιώτης ὢν, εἶτ' ἐξαίφνης αὐτοῦ τὴν δεξιὰν δι' ἧς ἠρίστευσεν ἡ τύχη παρείλετο. ἆρ' οὐκ οἴει τοὺς μαχομένους τῶν στρατιωτῶν, τῶν λαφύρων αὐτῷ εἰς ἔρανον φέρειν τὸ μέρος. μὴ τοίνυν ἡμεῖς οἷς ἀπὸ τῶν λόγων ὁ βίος, τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις ζώντων φαυλότεροι πρὸς φιλίαν ὀφθείημεν.

Ἰωάννῃ Πρεσβυτέρῳ.

ΤΑ λάχανα νῦν μᾶλλον εἶδον ἡδέως, ἢ πάλαι τὸν ἐκ μέλιτος καὶ ἀμυγδάλων συμπλακέντα κύκλον. τότε μὲν γὰρ ἡ κατὰ τοῦ παιδὸς διαβολὴ ἀφῃρεῖτο τοῦ μέλιτος τὴν ἡδονήν. νῦν δὲ ἡ τοῦ τρόπου πρᾳότης, χρυσᾶ μοι δοκεῖν ἐποίει τὰ λάχανα. ἡδὺ γὰρ πατὴρ οὐκ ἐκ διαβολῆς ὠργισμένος, ἀλλ' ἐπ' ἀρετὴν εὐνοίας εἶναι παρακαλῶν. καὶ ἐγείρων εἰς προθυμίαν αὐτῷ τὸν διδάσκαλον.

Στεφάνῳ Πρεσβυτέρῳ.

ΟΥ νῦν πρῶτον, ἀλλά σοι πάλαι διελέχθην. ἦν δὲ ἡμῖν ὁ λόγος παρὰ τῷ νείλῳ. οὗ παρὰ τὰς ὄχθας τότε ταῖς μούσαις συνέπαιζον. ἐκεκόμψευτο δὲ καὶ γελᾶν ἐδόκει σπουδάζων ὁ λόγος. κάλλους ἦν ἀγών. κριταὶ δ' ἦσαν οἱ ἕλληνες. ἀγωνισταὶ δὲ Νιρεὺς ὃς κάλλιστος γένετ' ἐπιχθονίων ἀνθρώπων, καὶ Θερσίτης ὃς αἴσχιστος ἀνὴρ ὑπὸ ἴλιον ἦλθε. καὶ τὸ χαριέστατον, τὸ πλέον ἔχειν ὁ Θερσίτης ἠξίου καὶ παρεῖχεν αὐτῷ τὸ ἆθλον ὁ λόγος. καὶ οὐδὲν ἐκώλυσεν ἡ τοῦ ὁμήρου κωμῳδία μέρος ἕκαστον τοῦ σώματος ἀπὸ τοῦ πάθους ὀνομάζουσα καὶ μέχρι τριχὸς γελῶσα τὸν ἄνθρωπον. τὰ μὲν οὖν τότε συνέπαιζες τοῖς ἀκροαταῖς. νῦν δέ σε σπουδάζειν ἀκούω καὶ τοῖς ἱεροῖς τὸ καλὸν δόγμα κηρύττειν καὶ λόγῳ μεταρυθμίζειν τῶν πολιτῶν τὸν τρόπον. καὶ νῦν ὁ οἰκοδόμος καὶ τέκτων ἔχουσί τι περὶ τῶν θείων εἰπεῖν. καὶ περὶ ἀρετῆς, μεταξὺ τῆς ἐργασίας διαλέγονται οἱ πρὸ τῶν σῶν λόγων λίθοις καὶ ξύλα λαλοῦντες. ἀλλὰ πολλὰ κἀγαθὰ γένοιτο εὐστρατίῳ τῷ καλῷ.

ὅτι πολλὰς πόλεις διαδραμὼν, τοῦ σοῦ ὀνόματος πάσας ἐνέπλησε. μηδεὶς γὰρ ἀγαθὸς λανθανέτω. οὗτος καὶ ταύτην ἀνέπεισε τὴν ἐπιστολὴν ὡς ὑμᾶς ἰέναι. ἐλπίδι μετεωρείσας καὶ μεῖζον ὑποσχόμενος. χρύσεα χαλκείων ἀντὶ τῆς ἡμετέρας τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν. ἀλλὰ μὴ καλῆς ἐλπίδος διαμάρτοιμεν.

Σαραπίωνι.

ΤΟ παρ' ὑμῖν ἀκήκοα δρᾶμα. καὶ αὐτὴν ἐδάκρυσα τὴν γῆν. εἰ ἐκ τῶν ἱερέων ὁ πόλεμος ἄρχεται, παρ' οἷς εἰρήνη τὸ κήρυγμα. εἰ γὰρ ὅθεν ἔδεισε σῶθαι, ἐντεῦθεν ἀπολλύμεθα, τίς πόρος σωτηρίας ἡμῖν καταλείπεται. ταῦτα μὲν οὖν εἴποι τις ἂν οἶμαι θρηνῶν. ἐγὼ δὲ συνάχθομαι καὶ συνήδομαι. ἀνιαρὸν μὲν γὰρ τῶν κινδύνων ἡ πεῖρα. ἀκριβεστάτη δὲ μεγαλοψυχίας βάσανος ἡ ἐν τοῖς κινδύνοις εὐψυχία. ποία γὰρ ἀρετῆς κτῆσις, ἧς ἀγὼν μὴ προηγήσατο. εἰ μὴ καὶ στρατηγὸν φαίης ἄριστον, τὸν μηδὲ πώποτε κατιδόντα πολέμιον. φέρειν δὲ δεῖ καὶ μὴ ἀθυμεῖν. ἐκ πολέμου γὰρ ἡμῖν εἰρήνη βεβαιοῦται. εἰ δὲ μὴ, ἀγεννῶς τὸν πόλεμον διενέγκοιμεν. ἀλλ' οἷα δρᾶτε τοὺς φίλους. ἐγὼ τῆς ῥητορικῆς ἐρᾶν πρὸς ὑμᾶς ὡμολόγουν, ἐλπίσας παρ' ὑμῶν εὑρήσειν τὸ φάρμακον, ἀλλὰ τοὐναντίον γέγονεν. ηὐξήσατε γὰρ μᾶλλον ἢ διελύσατε τὸν ἔρωτα. θέατρον τῇ ἐπιστολῇ συλλέγοντες καὶ κρότον διεγείροντες. πῶς οὖν ἄν τις ἀτιμάσῃ τὸ παρ' ὑμῶν ἐπαινούμενον.

Διονυσίῳ Σοφιστῇ.

ΠΆλαι μὲν τὸ πήλιον κοινὸν διδασκαλεῖον τῶν ἡρώων ἐδόκει. νυνὶ δὲ ἡ ὑμετέρα καὶ τῶν μουσῶν πόλις. καὶ ἐπίστευσαν οἱ πατέρες τοὺς υἱεῖς αὐτοῖς, ὡς ὑμᾶς φοιτῶντας ἢ λόγους μανθάνειν ἢ λόγους εἰδέναι δοκεῖν. καὶ θαυμαστὸν οὐδέν. ἡ γὰρ πόλις ἀρχαία καὶ παλαιᾶς μυθολογίας γέμουσα περὶ ἧς ᾄδεται ἄλλα τε πολλὰ καὶ καλὰ, καὶ ὅτι καλλιόπη θαυμάζουσα τὴν πόλιν, ὑμῖν παρακάθηται τὸν ἑλικῶνα παραθεῖσα καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῇ πείθει συνοικεῖν. ὁ δὲ ἑρμῆς πάντως οὐκ ἀνέξεται μὴ οὐ συμπαίζειν ταῖς ἀδελφαῖς. ἀλλὰ καὶ ἀπόλλων μουσικὸς ὢν θεὸς, ταύτης ἐρᾷ μᾶλλον ἢ τοῦ παρνασοῦ. οὐ γὰρ παραπλήσιον αὐτῷ δοκεῖ μάχαιρα δελφῶν καὶ τὸ κάλλος παιδικῶν. οὐδὲ πέτρα δελφῶν καὶ τῆς δάφνης τὸ ἄλσος. ἔνθα καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαισθάνεται τοῦ θεοῦ. καί τι μουσικὸν ὑπηχεῖν λέγεται. τὸ δὲ κάλλιστον, ὁ διόνυσος διδάσκων ὡς ἀληθῶς τὰς τῶν θεῶν τελετάς. ταῦτα διεγείρει πρεσβύτας. ταῦτα συγκαλεῖ νέους. διὰ ταῦτα καλὴν ἐλπίζω τὴν εὐπορίαν γενέσθαι τῷ νέῳ. ἄλλως τε ὅτι προτετελεσμένος καὶ τῶν παρ' ἡμῖν καλῶν ἐν παρασκευῇ γενόμενος, ἀπῆρεν ὡς ἀθήνησιν οἱ τὰ μικρὰ μυστήρια προτετελεσμένοι τῶν μεγάλων. δέχου τοίνυν εὐμενῶς τὸν νεανίσκον, δοκιμάζων αὐτοῦ τὴν φύσιν ἐκ τῆς νῦν ἐπιθυμίας. δι' ἣν καὶ θάλατταν πλεῖ καὶ πολλὴν ἤπειρον ἐλαύνει οὐ μάλα ἐρρωμένῳ τῷ σώματι. ἐχέτω δέ τι καὶ μεῖζον διὰ τὴν ἐπιστολήν. δεῖ γὰρ ταύτην θαρρεῖν. μηδαμῶς τε ἐρυθριᾶν νῦν πρῶτον ὡς ὑμᾶς φοιτῶσαν. ἐρωτικῶς τε προσίεσθαι καί τι πρὸς αὐτὴν ἡδέως λαλεῖν, οὕτω πολλάκις ὡς ὑμᾶς ἴοι.

qui multis vrbibus peragratis, tuo nomine omnes impleuit. Nemo enim bonus lateat. Hic etiam persuasit vt hanc epistolam ad vos mitterem, in spem adducens & maiora promittens, aurea pro æneis, pro nostra vestram epistolam. Sed tu operam dato, ne pulcherrima spes nos fallat.

Sarapioni.

DRama quod apud vos cōtigit audiui, & ipsam terram luxi, si à sacerdotibus bellum initium ducit, apud quos pax prædicatur: si enim vnde salus proficisci debeat, hinc pernicies ac perditio existit. quænam ratio salutis nobis reliqua est? Hæc igitur nemo vt opinor sine lachrymis dicere possit. Ego verò simul doleo & vnà gaudeo. Tristis est enim periculorum experientia at exquisitissima magnanimitatis probatio, bonum animum in periculis gerere. Qualis enim virtutis possessio quam certamen non præcesserit nisi etiam ducem strénuum ac præstantem dicas, qui nunquam in hostium cōspectum venit. Ferendum est autem, neque animus est abiiciendus. Ex bello enim pax nobis confirmatur & vires colligit. Sin minùs, instrennuè ac illiberaliter bellum tulerimus: sed quemadmodum amicis facitis: Ego me Rhetoricam facultatem amare professus sum apud vos, spem habens, me impetraturū à vobis remedium, sed contrarium euenit. Auxistis enim magis, quàm extinxistis amorem, Theatrum epistola colligentes & plausum excitantes. Quomodo igitur possim hoc non in precio habere, quod à vobis laudibus afficitur?

Dionysio Sophistæ.

OLim Pelium communis docendorum Heroū ludus videbatur. Nunc vestra & Musarum ciuitas. Et crediderunt parētes liberos sibi qui ad vos accederēt, aut artes liberales ac disciplinas discere, aut tenere iam videri. Neque mirum. Vrbs enim antiqua & veteris doctrinæ plena, de qua cùm alia multa & egregia celebrantur, tum quòd Calliope admirata ciuitatem apud vos consederit, Helicone relicto & sorores secum habitandum persuaserit. Mercurius autem facere omnino non poterit, quin cum sororibus colludat. Sed & Apollo qui Musicus deus est plus hanc amat, quàm Parnassum. Nō enim ei simile videtur gladius Delphorum & amasiorum formositas. Neq; Delphorum rupes, & lauro consitus lucus, vbi etiam aqua deum sentit & musicum quiddam sonare dicitur. Quod verò pulcherrimum est, Bacchus docens reuera deorum ceremonias ac mysteria. Hæc cōparata sunt ad excitandos senes, ad conuocandos iuuenes. Ob hæc in spem venio optimam iuueni copiā fore, præsertim quod priùs initiatus, & nostris muneribus instructus, profectus est quemadmodum Athenis, qui paruis mysteriis ante magna initiantur. Recipe igitur benignè iuuenem & eius ingenium ex præsenti cupiditate perspectum habe, ob quam & mare nauigat, & per magnam Epiri partem iter facit, non admodum valenti corpore. Tribuatur etiam propter epistolam aliquanto magis. Hanc enim audacem esse oportet, neque vlla ratione pudore affici, nunc primùm ad vos euntem, ac summo cum amore accipere & quiddam etiam cum ea loqui. Sic ad vos comeabit sæpius.

Theodoro Sophistæ.

SIt Smyrnensis Homerus. Aristides veniat in societatem honoris meus Rhetor Theodorus. Planè meum est etiam hoc, siquidem liberorũ bona patris esse iudicantur. Sed Euge nostram vestrá orationis concinnitatem. Propter quam Atheniēsium liberi non à patribus, verùm à Syris, Atticam linguam cupiunt perdiscere. Non ampliùs igitur in Peiræum appellunt, amantes Academiæ, neque Lyceum frequentant, apud nos Academiam & Lyceũ arbitrantes esse. Mihi igitur satis à vobis redditum est gratiæ, si etiam me patrem Iones propter vos celebrabunt, & animi mei simulachra dilucidè cernentes, iam etiam corporis formam describunt & effingunt. Stola verò à vobis profecta, mihi splendidiorem grauiorémque figuram addit, tibi illustriorem clariorémque famam efficit.

Gessio Iatrosophistæ.

MEus Procopius. Sit autem tui Elpidij filius, quem velim adhuc in vita permanere, propter quem viguit apud nos medendi scientia. Etenim difficile est disciplinis studium operámque nauare & corpus integrum conseruare. Quæ igitur passus sum, ego quidem depinxi. Vos autem quasi spectatores incommodi & calamitatis vos præbuistis. Sed quid faciam? Graues enim sunt renum dolores & molesti. Vos autem tardi, vt apparet, ad dãdum beneficium, aut quamdiu etiam scribo. Ægrotanti verò dies vnus etiam annorum est circuitus. An non philosophanti morbus grauissimus? Non ars apud te non instructa est medicamentorum apparatio. Quid igitur obstat nisi quod amicitiæ ac beneuolentiæ oblitus es? Melius est enim imprudentiæ quàm malitiæ ascribere. Succenset igitur iudex, non qui per imprudentiam, sed qui vltrò ac sua voluntate scelus patrauit. Sed quasi amicissimorum proditio sit, morbus adhuc est mecum, remedium verò tecum: sed inter loquendum morbo perculsum.

Eidem.

PRæclarus Nemesius, ob legum peritiam laudatus, maiorem de suis moribus admirationem omnibus præbet. Quodnam huius euidentissimũ signum? Amicorum colere nouit & secundis eorum rebus lætatur, cùm autem secus quàm oportebat aliquid accidit, dolet. Velim te præter reliquam philosophiam hoc etiam studere. Studebis autem si absentium & præsentium amicorum memoriam æquè tenueris. Donec enim morbi latent, etiam remedia in medio posita latent, & dominatur in curatione error. Morbi verò cognitio, quasi lumen quoddam arte refulget & aperit remediorum copiam, neque dubiam ampliùs & ancipitem curationem adfert. Descripsimus morbum, si quid meministi, quod creber antecesserit motus, quod copiosius insecutus sit pro superflua humiditate, sanguinis fluxus, quos somnus & cibus morbum alleuarint. Et iterum motus iterúmq; sanguinis fluxus, & rursum quies ac cibus, & quod nõ ampliùs recesserit morb. sed cõstrictio vrserit, primò mediocris, deinde nõ exigua postremò intolleranda verberans intúsq; premẽs & vmbiciliũ cõuellẽs. Quid.n. quis

Θεοδώρῳ Σοφιστῇ.

ΕΣτω σμυρναῖος ὅμηρος. Ἀριστείδης κοινωνείτω τῆς φιλοτιμίας. ὁ ἐμὸς ῥήτωρ Θεόδωρος. πάντως ἐμὸν καὶ τοῦτο. εἴγε τὰ τῶν παίδων καλὰ τοῦ πατρὸς εἶναι νομίζεται. ἀλλ᾽ εὖγε τῆς ὑμετέρας εὐφωνίας. δι᾽ ἣν τῶν ἀθηναίων οἱ παῖδες. οὐ παρὰ τῶν πατέρων. παρὰ δὲ τῶν σύρων ἀττικίζειν ἀξιοῦσι μανθάνειν. οὐκέτι γοῦν εἰς τὸν πειραιᾶ καταίρουσι τῆς ἀκαδημίας ἐρῶντες. οὐδὲ φοιτῶσι παρὰ τὸ λύκειον, παρ᾽ ἡμῖν τὴν ἀκαδημίαν καὶ τὸ λύκειον εἶναι νομίζοντες. ἐγὼ γοῦν ἱκανὰς ἔχω παρ᾽ ὑμῶν τὰς ἀμοιβάς. εἰ κἀμὲ πρόγονον δι᾽ ὑμᾶς ᾄσουσιν Ἴωνες. καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς τὰς εἰκόνας καθαρῶς θεωροῦντες, ἤδη καὶ τοῦ σώματος τὸ εἶδος ὑπογράφουσιν. ἡ δὲ παρ᾽ ὑμῶν στολὴ, ἐμοὶ μὲν λαμπρότερον ἀποφαίνει τὸ σχῆμα. σοὶ δὲ καλλίω τὴν φήμην ἐργάζεται.

Γεσίῳ ἰατροσοφιστῇ.

ΕΜὸς προκόπιος. γινέσθω δὲ σός. ἐλπιδίου παῖς, ὃν ἐβουλόμην ἔτι ζῆν. δι᾽ ὃν ἤκμασε παρ᾽ ἡμῖν ἰατρική. ἀλλὰ γὰρ χαλεπὸν περὶ τοὺς λόγους φιλοπονεῖν καὶ τὸ σῶμα καλὸν διασώζειν. οἷα γοῦν πέπονθα. ἐγὼ μὲν ὑπέγραφον. ὑμεῖς δὲ ὥσπερ θεαταὶ τῶν παθῶν γεγόνατε. ἀλλὰ τί δράσω. βαρεῖαι μὲν αἱ τῶν νεφρῶν ὀδύναι καὶ ὀξεῖαι. ὑμεῖς δὲ βραδεῖς ὡς ἔοικε χάριν διδόναι. ἢ πόσον χρόνον ἐπιστέλλομεν. τῷ δὲ κάμνοντι καὶ ἡμέρα μία πολλῶν ἐτῶν περίοδος. ἢ οὐ φιλοσοφοῦντι τὸ πάθος βαρύτατον. οὐχ ἡ τέχνη παρὰ σοί, οὐχ ἕτοιμος ἡ τοῦ φαρμάκου κατασκευή. τί οὖν ἐμποδών. πλὴν εἰ μὴ τῆς εὐνοίας ἐπιλέλησαι εἴγε ἄμεινον ἀγνοίας μᾶλλον ἢ κακίας κρίνεσθαι. χαλεπαίνει γοῦν ὁ δικαστὴς οὐ πρὸς ἀγνοοῦντα, ἀλλὰ πρὸς ἐθελοκακοῦντα. ἀλλ᾽ ὡς τῆς τῶν φιλτάτων προδοσίας. ἔτι μὲν ἡ νόσος παρ᾽ ἐμοί. ἔτι δὲ τὸ φάρμακον παρὰ σοί, ἀλλὰ μεταξὺ λόγου τῷ πάθει πληττόμενον.

Τῷ αὐτῷ.

ΟΚαλὸς Νεμεσίων ἀπὸ τῆς τῶν νόμων ἐπιστήμης ἐπαινούμενος ἀπὸ τοῦ τρόπου μᾶλλον ἔτι θαυμάζεται. τί τούτου κάλλιστον σημεῖον. φίλους οἶδε θεραπεύειν. καὶ εὖ πράττουσι μὲν συνήδεται. πεπονθόσι δὲ οἷα παρ᾽ οὐκ ἔδει συνάχθεται. βουλοίμην δὲ καὶ σὲ πρὸς τῇ ἄλλῃ φιλοσοφίᾳ καὶ τοῦτο μελετᾶν. μελετήσεις δὲ τῶν ἀπόντων φίλων ἢ τῶν παρόντων μεμνημένος. ἕως μὲν γὰρ ἂν τὰ πάθη λανθάνῃ, καὶ τὰ φάρμακα ἐν μέσῳ κείμενα λανθάνει. καὶ ἀκμάζει περὶ τὴν θεραπείαν ἡ πλάνη. ἡ δὲ τοῦ πάθους διάγνωσις, οἷον φῶς ἐξέλαμψε τῇ τέχνῃ. καὶ διανοίγει τὴν τῶν φαρμάκων περιουσίαν. καὶ οὐκ ἔτ᾽ ἀμφίβολον τὴν θεραπείαν συνεισφέρει. ὑπεγράψαμεν τὸ πάθος εἴ τι μέμνησαι, ὡς συχνὴ προηγήσατο κίνησις. ὡς πολλὴ συνηκολούθηκεν ἀντὶ τῆς περιττῆς ὑγρότητος, ἡ τοῦ αἵματος ῥύσις, ὡς ἡσυχία καὶ δίαιτα τὸ πάθος συνεσκίαζε. καὶ πάλιν κίνησις καὶ πάλιν αἵματος ῥύσις καὶ αὖθις ἡσυχία καὶ δίαιτα. καὶ ὡς οὐκ ἔτι τὸ πάθος συνεκρύπτετο. ἀλλὰ στύψις ἐπέκειτο. τὸ μὲν πρῶτον μετρία. εἶτ᾽ οὐκ ἀγεννής. τελευτῶσα δ᾽ ἀφόρητος. αἰκιζομένη καὶ ἔνδοθεν ὑβρίζουσα καὶ ὅλως τὸν ὀμφαλὸν σπαράττουσα. τί γὰρ ἄν τις

πρὸς ὑμᾶς ἀποκρύπτοιτο, ἃ δημοσιεύειν ἡ φύσις οὐκ αἰσχύνεται. μᾶλλον ἓν ἔτι καταλείπεται φάρμακον τῷ πάθει μονομαχεῖν. πλὴν εἰ μὴ ὑμεῖς ὑπὸ σοφίας ἕτερον ἐξεύροιτε. ὁ διὰ τῆς πόας συμπεπλεγμένος κύκλος τὴν φυσαλλίδα μάλα σεμνῶς ὀνομάζουσι τῶν ἰατρῶν οἱ παῖδες· τοῦτο γὰρ μόνον ἱκανὸν τὰς τοῦ νοσήματος ἐνέδρας καὶ λόχους ἀμύνεσθαι.

Δωροθέῳ Πρεσβυτέρῳ.

ΟΙ μὲν πολλοὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀνίπτοις ποσὶν ἐπιπηδῶσι τοῖς ἱεροῖς, καθάπερ ὁ τοῦ Πλάτωνος χαλκεὺς ἐκεῖνος ὁ φαλακρὸς, ὃς ἔτι καπνοῦ καὶ δυσωδίας ὄζων ἐπανέστη τῇ δεσποίνῃ. σὺ δὲ ἐξ ἱεροῦ διαβαίνεις εἰς ἱερὸν, ἐκ φιλοσοφίας εἰς ἱερωσύνην. ὁ δὲ τὴν ἐπιστολὴν κομίζων, ἱερῶν ἐστιν ὑπηρέτης. οὐκοῦν σὸς οὗτος. ἐρᾷ δὲ ἡσυχίας. καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως μαθὼν ὄρος εἶναι θεῷ κεχαρισμένον δι' ἐρημίαν εἰς ἡσυχίαν ἐπιτήδειον, πρὸς ἐκεῖνο πορεύεται. ἀλλ' ἡ ἐμποδὼν ἀπορία. καὶ τῆς ἀπορίας αἱ μηχαναί. ἃς δυνάσαι διαλύειν τοῖς ἐν μέσῳ τῆς χώρας ἱερεῦσι κελεύων, μέχρι τοῦ ὄρους διασώζειν τὸν ἄνθρωπον.

Διοδώρῳ Σχολαστικῷ.

ΕΙ πόλεμος ἡμᾶς πρὸς ἀλλήλοις πολλὰ κελεύοι λαλεῖν. εἰρήνη δὲ συχνὴν ἐπάγει τὴν σιωπὴν, μόνον οὐκ ὁ πόλεμος εἰρήνης κρείττων ἐστί. τί γὰρ χαριέστερον ἢ ἅμα παιδικοῖς ἀδολεσχεῖν. λύσωμεν τοίνυν ἢ τὴν εἰρήνην ἢ τὴν σιωπήν. μὴ γὰρ τοὺς φίλους. μὴ γὰρ τοὺς ῥήτορας σιωπῶντας ὁ ἥλιος κατίδοι.

Ἐπιφανίῳ Σοφιστῇ.

ΕΙς κάλλος ζῆν ἢ γράφειν μεμελέτηκεν, ᾧ δέδωκα μὲν τὴν ἐπιστολήν. δύναται δὲ καὶ εὐδαιμονοῦσαν οἰκίαν τῷ κεκτημένῳ διασώζειν καλῶς. πόσοι γοῦν τοῦ βίου κοινωνὸν ἔχειν ἐβούλοντο. ὁ δὲ τῆς πατρίδος μᾶλλον ἢ περιουσίας ἐρᾷ. πολλὰς δὲ πόλεις καταμαθὼν, οἷά τις Ὀδυσσεὺς, ὡς ὑμᾶς οἷα πρὸς Ἀλκίνουν ἀφῖκται. καὶ ὁ μὲν ὑμῖν διηγήσεται τὴν πλάνην, ὅσα ἐκεῖνος ἐκείνῳ. ὑμεῖς δὲ καταλύσαντες τὴν πλάνην, οἴκαδε διασώσατε. ὥσπερ ἐκεῖνος ἐκεῖνον. μὴ γὰρ διαμάρτοι τῆς δόξης δι' ἐμοῦ πρὸς ὑμᾶς καταφυγών.

Μαρκιανῷ.

ΦΙλεῖν ἐκέλευες. ἐγὼ δὲ καὶ αἰτεῖν ἄρχομαι. ἠδίκηται γὰρ ᾧ δέδωκα μὲν τὴν ἐπιστολήν. κατέβαινεν ἐπὶ φοινίκων ὠνήν. φέρων χρυσίον τὴν τῶν φοινίκων τιμήν. ἀλλ' ὢ τῆς τύχης. οὐδὲ πενίαν αὐτὴν κινδύνων ἐστὶν ἀμύνεσθαι. ὁ μὲν γὰρ ἤλαυνεν ἀγαθαῖς ἐλπίσιν ἐποχούμενος. τὴν δὲ φιλίαν ὑποκρινομένων βαρβάρων οἱ λῃστρικώτατοι προσπεσόντες, πληγαῖς τε καὶ στρεβλώσει. καὶ γυμνὸν τὸ ξίφος ἐπανατείναντες, ἀποσφάττειν ὅλως ἠπείλουν. τέλος δὲ τὸ χρυσίον λαβόντες, ἐκέλευον χάριν εἰδέναι, ὅτι τὴν τύχην οὐ τὸν βίον μετήλλαξε. δίκη δ' ὑπόπτερος οὖσα τῶν ἠδικηκότων ἐνίους συλλαμβάνει. ἤκουσεν ὁ στρατηγός. ἐχαλέπαινε μισῶν ἀεὶ τοὺς κλέπτας μᾶλλον, ἢ τοὺς φανερῶς πολεμίους. καὶ μάλα γε εἰκότως, τοὺς μὲν γάρ ἐστι πόρρωθεν φυλάττεσθαι, οἱ δὲ τοῖς φίλοις ἐξ ἀφανοῦς

cælet apud vos, quæ in publicum efferre naturam non pudet. Immò vnum adhuc reliquum est remedium, cum morbo solitariam pugnam facere, nisi vos pro vestra sapientia aliud quippiam inueneritis. Ex herba constans & complexus orbis, quam Physallidem grauiter admodum nominant medici. Hoc enim solùm poterit ægrotationis insidias ac dolos repellere.

Dorotheo Presbytero.

VVlgus illotis, vt aiunt, pedibus ad sacra accedit, quemadmodũ, Platonis faber ærarius ille caluus, qui adhuc fumi plenus & grauiter redolẽs ad dominam accessit. Tu verò à sacro ad sacrum transis, à philosophia ad sacerdotium. Quj verò tibi literas tradit, sacrorum est minister. Igitur hic tuus est. Amat otium & tranquillitatem, ac nescio quomodo cùm didicisset montem esse deo consecratum propter solitudinem otio conuenientem, ad illum proficiscitur. Sed obstat egestas, & egestatis machinæ, quas poteris reprimere, si mandaueris sacerdotibus, qui sunt in media regione, vt ad mõtem vsque hominẽ alant & conseruent.

Diodoro Scholastico.

SI bellum nos multa inuicem cõferre & colloqui iuberet, pax autem silentium inferret, solũ hoc bellum esset præstantius pace. Quid enim iucundius, quàm vnà iocos ac nugas agere. Soluamus igitur aut pacem aut silentium. Ne enim amicos, ne oratores taciturnos sol aspiciat.

Epiphanio Sophistæ.

ELeganter viuendi & scribẽdi rationem docuit, cui tradidimus hanc epistolam. Potest etiã domum locupletem patrifamilias rectè gubernare & custodire. Multi igitur vitæ sociũ eũ asciscere cupiebant. At ille patriæ magis quàm opum desiderio tenetur. Multis vrbibus perlustratis & cognitis, tanquam Vlysses quispiam, ad vos quasi Alcinum iter suscepit. Et hic vobis narrabit suam peregrinationem ac errorem, quemadmodum ille illi. Vos autem finem imponentes errori domum deducite, quemadmodum illum ille. Ne enim fallat eum opinio, qui mea opera sibi apud vos perfugium sperauit fore.

Marciano.

AMare iubebas. Ego verò etiã petere incipio. Hic enim cui dedimus perferendam epistolã iniuria affectus est. Descendit emptum caricas, ferens aurum pro caricarum precio. Sed ô Fortunã. Ne paupertatem quidem sine periculis licet propulsare. Ille equitabat bona spe vectus. Ex barbaris verò qui amicitiam præ se ferunt, latrones immanissimi incidentes plagis afficiunt & tormentis cruciãt. ac strictum gladiũ intẽdẽtes mortẽ omnino minati sunt. Postremò pecuniis ereptis, gratiam habere iusserunt, quòd fortunam tantùm non etiam vitam amisisset. Dice autem volucris & alata quosdam ex autoribus iniuriæ compræhendit. Audiit dux. Indignabatur, semper maiori odio fures prosequens, quàm hostes manifestos, & quidem meritò. Hi enim procul venientes caueri possunt. Illi verò amicos ex insidiis aggrediuntur.

aggrediuntur, ac iussit vt pauperi damnum sarciretur, ac tantum reciperet quantum ereptum esset. Dux quidem sic imperauit. At pauper adhuc egestatem luget. Sed illis latrocinandi consuetudinem finite, huic egestatem. Saluto magnificentissimum ac sanctissimum ducem.

Iuliano Architectoni.

ALcini hortum credo te possidere, propter eximiam sollertiam, quam tu quidem, inuenisti, faber autem perfecit. Ego verò describam oratione. Elisium enim spectaculum. Duo maximi circuitus tabulis & clauis sunt coniuncti, vt in his, qui extra inspicati esse videantur. In tabulato verò intrinsecus planicies excurrit circà eundem locum, longo quodam cursu. Locus autem certaminis, quem maximus circuitus ambit ibi manens vertitur, & simul mouet aliquantulum, alterum circulum qui est ad puteum. Huic funes, & Choes impositi sunt vicissim connexi. At celerrima est agitatio. Parui circuli medium angustum spacium cõtinet, vt solùm primitias effluxionis accipiat. Maior verò aquæ pars in puteum effusa, facilè rursus defluxa magno negotio vix reducitur. Hoc igitur corrigendum est. Qui autem Principiũ inuenit, ei finis non est difficilis. Ne enim patiamur tam egregium spectaculum alterius indigere sapientia, ne idem nobis accidat, vt si pictor quispiam Helenam pulcherrimè pingens, capitis obliuiscatur.

Epistolarum Æneæ Sophistæ Finis.

ἐπιτίθενται. καὶ προσετάττετο ἐπανορθῶσαι τοῦ πένητος τὴν ἀπορίαν. καὶ ἀναλαμβάνειν ὅσων ἀφῄρηται. ὁ μὲν προσέταττεν ὁ στρατηγός. ὁ δ' ἄπορος ἔτι πενίαν ὀδύρεται. ἀλλὰ στήσατε τοῖς μὲν τὴν λῃστείαν. τῷ δὲ, τὴν ἀπορίαν. προσφθέγγομαι τὸν μεγαλοπρεπέστατον καὶ θεοφιλέστατον στρατηγόν.

Ἰουλιανῷ Ἀρχιτέκτονι.

ΤΟῦ Ἀλκίνου τὸν κῆπον οἶμαι κεκτῆσθαι διὰ τὴν καλὴν μηχανὴν, ἣν σὺ μὲν ἐξεῦρες, ἐποίησε δὲ ὁ τέκτων. ἐγὼ δὲ γράψω τῷ λόγῳ ἠλύσιον γὰρ τὸ θέαμα. δύο μὲν οἱ μέγιστοι κύκλοι σανίσι καὶ γόμφοις συναπτόμενοι. ὥστε ἐν αὐτοῖς ἔξωθεν θεωμένοις δοκεῖν εἶναι. ἐπὶ δὲ τῷ καταστρώματι πεδίον ἔνδοθεν ἐκτρέχει περὶ τὸν αὐτὸν τόπον μακρόν τινα δρόμον. ὁ δὲ κύκλος συμπεριάγεται. καὶ τοσοῦτον ἀκολουθεῖ, ὅσον τὸ πεδίον βούλεται. ὁ δὲ ἀγὼν περὶ ὃν ὁ μέγιστος κύκλος, αὐτοῦ μένων στρέφεται. ὃ συγκινεῖ μικρὸν ἕτερον κύκλον τὸν ἐπὶ τῷ φρέατι. ἐπὶ τούτῳ τὰ χοινία καὶ οἱ χόες ἐπίκεινται κατὰ μέρος συνδεδεμένοι. ἀλλ' ὀξυτάτη μὲν ἡ κίνησις. τοῦ δὲ μικροῦ κύκλου τὸ μέσον στενοχωρία. ὥστε μόνον τὰς ἀπαρχὰς τῆς ἐκροῆς ὑποδέχεσθαι. τὸ δὲ πλέον τοῦ ὕδατος ἐπὶ τὸ φρέαρ ἐκχεόμενον, ῥᾳδίως αὖθις καταδυθὲν, μόλις ἀνάγεται. τοῦτο μὲν οὖν ἐπανορθώσασθαι δεῖ. τῷ δὲ τὴν ἀρχὴν ἐξευρόντι, οὐ χαλεπὸν τὸ τέλος γίνεται. μὴ γὰρ περιίδωμεν οὕτω καλὸν θέαμα τῆς ἑτέρου σοφίας δεόμενον. μὴ ταυτὸν πάθοιμεν ὥσπερ ἄν εἴ τις ζωγράφος τὴν ἑλένην εἰς κάλλος γράφων τῆς κεφαλῆς ἐπιλάθοιτο.

Τῶν Αἰνείου τοῦ σοφιστοῦ ἐπιστολῶν Τέλος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΤΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ.

EPISTOLAE PROCOPII SOPHISTAE.

Nephalio.

VEstris literis aceptis magno gaudio sum affectus. Cùm autem in eas opus producere vellem, nõ habui ministrantem prõptitudini facultatẽ. Caussam verò, non ego fortunã dixerim, & presertim apud vos, sed omnino Dei prouidentiam, quæ pro libito omnia nostra regit & gubernat.

Philippo Fratri.

BOnis viris sufficiunt ad amicitiæ contractionẽ mores. Sed quoniam necesse est vt aliqua detur occasio, qua primùm ad sermones veniendum est, deinde facto periculo admirari conuenit, huius rem gratia erudito Theoni Epistolam tradidi. Primùm enim ob hanc eum beneuolè & libenter videbis. Postea verò superuacaneas ducens literas, ipsius caussa hominem miraberis.

Νηφαλίῳ.

ΗΣθην δεξάμενος τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν. εἰς ἔργον δὲ ταύτην ἄγειν βουλόμενος, οὐκ ἔσχον ὑπουργοῦσαν τῇ προθυμίᾳ τὴν χεῖραν. τὸ δ' αἴτιον τύχην μὲν οὐκ ἄν ποτε εἴποιμι καὶ μάλιστα πρὸς ὑμᾶς. θεοῦ δὲ πάντως πρόνοιαν κυβερνῶσαν ὡς βούλεται τὰ ἡμέτερα.

Φιλίππῳ ἀδελφῷ.

ΤΟῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀνδρῶν ἀρκεῖ μὲν εἰς σύστασιν φιλίας ὁ τρόπος. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀφορμὴν εἶναι προσήκει τινὰ, δι' ἧς δεῖ πρῶτον εἰς λόγους ἐλθεῖν, εἶτα πειραθέντας θαυμάζειν, τούτου χάριν ἐπέδωκα τῷ λογίῳ Θέωνι τὴν ἐπιστολήν. πρῶτον γὰρ διὰ ταύτην εὐμενῶς αὐτὸν ὄψει. ὕστερον δὲ περιττὰ νομίσας τὰ γράμματα, δι' αὐτὸν οἶμαι θαυμάσεις τὸν ἄνδρα.

Καισαρείῳ καὶ εὐβούλῳ.

Πυθαγόρας ὁ σάμιος. τοῦτον φασὶν ὡς οὐ μέχρι παντὸς ἐτίμα σιγήν. ἀλλ᾽ ὥριστο χρόνος αὐτῆς μεταβολὴν ἄγων ἐπὶ λόγοις καὶ μετεβάλλοντο. ἀλλ᾽ οὐδὲ παρ᾽ ὃν ἐσιώπων χρόνον, ἔδει δή πουθεν μηδὲν παρ᾽ ἀλλήλων εἰδέναι· ἀλλὰ τὴν μὲν γλῶτταν εἶχε σιγή· ἡ δὲ χεὶρ διηκονεῖτο τῇ γλώττῃ. καὶ διὰ τῶν γραμμάτων πάλιν ἐφθέγγοντο. ὑμεῖς δὲ εἰ μὲν τὸν πυθαγόραν ζηλοῦτε, καὶ δὴ πέρας ἔστω σιγῆς. λύσει γὰρ αὐτὴν εἰκότως ὁ χρόνος. εἰ δέ τι πλέον φέροντες ἥκετε, σκληροί τινες ὑμεῖς καὶ ἀντερᾶν οὐκ εἰδότες. καίτοι τὸν ἀλφειὸν λόγος ποταμὸν ὄντα καὶ τοσοῦτον ἀρεθούσης ἀπεσχισμένον, μέχρι καὶ νῦν ἐκ πελοποννήσου τὴν σικελίαν ὁρᾶν. καὶ διὰ μέσης θαλάττης ἀγόμενον, σκοπεῖν πῶς καλός τε εἴη καὶ διαμένοι γλυκὺς τῇ πηγῇ. ἡ δὲ δέχεται τὸν ἐραστὴν κεκμηκότα· καὶ δίδωσιν ἑαυτήν. καὶ ἴδοις ἂν τό τε ξένην ἀφροδίτην ποταμοῦ καὶ πηγῆς. ὑμεῖς δὲ οὔτε φοιτᾶτε πρὸς ἡμᾶς τοῖς λόγοις, οὔτε φοιτῶντας ἀμείβεσθε. ἀλλὰ γὰρ, δοίητε τέλος ἐγκλημάτων ἡμῖν· εἰ δὲ μή, ἀλλ᾽ οὐ βούλομαι λέγειν ἵνα μὴ λυπήσας ἀπέλθω.

Γερμανῷ.

Ὅσον ἀγαθοὶ λυποῦσιν ἄνδρες πεῖραν αὐτῶν παρέχοντες καὶ ἀφιστάμενοι τῶν ἐγνωκότων, νῦν ἔργῳ μαθὼν καὶ διηγοῦμαι τοῖς ἄλλοις· ὑμᾶς γὰρ ᾔδειν μὲν καὶ πρὶν εἰς λόγους ἐλθεῖν. εἰ δὲ θαυμάζεις ὁπόθεν, διδασκάλους εἶχον ὅσοι πειραθέντες ἐθαύμαζον. ὡς δὲ κἀγὼ συμμίξας ἐμάνθανον, χάριν μὲν ὡμολόγουν τῇ τύχῃ. πάλιν δὲ ταύτην ἐμεμφόμην εἰ τοσούτου γεύσασα πράγματος ἄκρῳ δακτύλῳ φασὶν, εἶτα τὴν ἡδονὴν ἀφαιρήσεται. καὶ οὐ τοσοῦτον εὔφραινε τὸ παρὸν ὅσον αἱ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδες ἐλύπουν. ἐλογιζόμην γὰρ ὅτι δὴ θᾶττον ἡμᾶς οἰχήσῃ καταλιπών. τοῦτο καὶ γέγονε καὶ συμβὰν λυπεῖ. καὶ ἀποροῦμαι τῷ πράγματι. σὺ δὲ φιλονεικεῖς ἐπὶ τὸ μεῖζον ἡμῖν ἐξάπτειν τὸν ἔρωτα καὶ πόρρω γενόμενος· τῇ γὰρ εἰς ἐμὲ σπουδῇ καὶ τὰς ἐμὰς ἐλπίδας ὑπερβάλλων ἐνίκας· ἀλλ᾽ εἴθε γάρ τις θεῶν εὐμενὴς ἡμῖν γένοιτο· καὶ σὲ θᾶττον ὡς ἡμᾶς αὖθις ἐνέγκοι.

Ἰωάννῃ.

Εἰ τῆς περὶ φίλους ὀλιγωρίας ἦσαν γραφαί, καί με τις εἰσῆγεν εἰς τὸ δικαστήριον αὐτὸ δὴ τοῦτο κατηγορῶν, ὡς ἀδικοίην οὐ μετρίως, ἐν οὐδενὶ φίλον ποιούμενος, οὐκ ἂν ἄλλως ᾤμην τὴν νικῶσαν λαβεῖν, ἢ σὲ παρεχόμενος μάρτυρα τὸν οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ὀφθέντα κατήγορον· οὕτω μοι παρ᾽ ἐλπίδας ἐξέβη τὰ παρὰ σοῦ. εἰ βραχύ τι σε πρᾶγμα διστάζειν ἐπ᾽ ἐμοὶ παρεσκεύασεν. ἐγὼ γὰρ οἶδα καὶ μὴ φίλους πυκνὰ ἐπὶ τοῖς γράμμασι βάλλοντας ὅταν λανθάνειν ἐθέλωσι καὶ φίλους σιωπῶντας, ὁπόταν τῇ μνήμῃ τῶν ἀπόντων ἀρκούμενοι πρὸς ἑτέροις ἠσχόληνται. οὐκοῦν οὔτε τὸ γράφειν εὐνοίας, οὔτε τὸ σιωπᾶν ἐγκλήματος, μὴ τῆς γνώμης βεβαιούσης ἀμφότερα. οὐκοῦν ταῦτα παρεὶς, ἐκεῖνα δὴ σκόπει. εἰ μηδέν μοι τῶν ὑμετέρων δίδωσι λήθην, εἰ διὰ παντὸς ἄγω λόγου καὶ θαύματος.

Cæsario & Eubulo.

Pythagoram Samium aiunt, non semper atq; in omne tempus silentium coluisse. Sed definitum erat spacium, quod vicissitudinem ad facienda verba adferret, & quo mutarentur. Sed ne illo quidem tempore quo silentium agebant, oportuit nihil à se mutuò sciscitari, sed linguam tenebat silentium. At manus inseruiebat linguæ, & rursus per literas loquebantur. Vos autem si Pythagoram imitamini, sit etiam terminus quidam ac finis silentij. Merito enim tempore finē accipiet. Sin plus quiddam adfertis duri vos estis & redamare nescij. Atqui Alpheum fama est, cùm fluuius sit, & tanto interuallo ab Arethusa disiunctus, vsque ad hoc tempus etiā ex Peloponneso Siciliam spectare. & per medium æquor ductum videre vt pulcher sit, & permaneat dulcis ad aquam fontis. Illa verò recipit amatorē defessum, ac præbet seipsam, ibiq; videres peregrinam Venerem fluuij ac scaturiginis. Vos autem neque sermonibus ad nos accedetis, neque accedētibus parem gratiam refertis. Sed enim, præbeatis finem criminum nobis. Sin minùs. At non dicam, ne vobis offensis discedam.

Germano.

Quantum dolorem adferant boni ac probi viri, si cùm sui dederūt experiētiā, deinde ab his quibus cogniti sunt, diuellantur, nunc reipsa doctus etiam aliis commemoro. Vos enim noram quidem etiā antè quàm ad colloquia venissem. Quòd si miraris vnde præceptores habebam, qui experti vos admirabantur. Cùm verò etiam ipse communicatis rebus ac sermonibus didicissem, gratias quidē agebam fortunæ. Rursus eam accusabam, si tanta re gustata summo, quod aiunt, digito, confestim ademptura voluptatem esset. Neque tanta me voluptate præsentia perfundebant, quantum mæroris futuri temporis metus apportabat. Cogitabam enim. Statim nobis relictis discedet. Hoc & contigit & factum dolorem peperit, atque re dubius pēdeo quid agam. Tu verò contendis, vt magis magísque nobis amorem incendas etiā procul semotus. Tuis enim officiis erga me, spem quoque meam longè vincebas. Verùm vtinam Deus quispiam nobis propitius sit, & te mox ad nos reducat.

Ioanni.

Si constituta essent iudicia de negligentia erga amicos, & me quispiam in iudicium adduceret, atque hoc ipso nomine accusaret, quòd peccarem non mediocriter, pro nihilo ducens amicum non aliter me caussam vincere posse arbitror, quā si te adhiberem testem, qui nescio quomodo nunc accusatoris personam suscepisti. Adeò præter omnē spem & expectationem hoc mihi abs te contigit, si res nullius momenti te mihi aduersarium effecit. Ego verò scio etiam eos qui non sunt amici, frequenter literis interpellere, si latere velint, & eos qui sunt amici, silentium agere, cùm absentiū memoria contenti, aliis negotiis occupati & districti sunt. Itaque neque scribere, in amore: neque tacere, in crimine ponitur, cùm nō vtraq; animo ac sententia statim cōfirmētur. His igitur omissis, sic animo volue. An me nihil in vestrarum obliuionem possit adducere; an semper oratione & admiratione celebrem

celebrem, quasi memoria glorians, an Ioannis nomen appellans, semper etiam iucundum in oratione apponam. hæc animo considerans magis amabis me tacentem, quàm loquentem alium, etiamsi Dodones templum ei cum lingua sonet. Verùm ne hanc te excusationem habere putans, taceas, cane, ne contraria dicamus.

Philippo.

LOngo nobis tempore soluisti, neque ferre hanc rē possum. Sic enim cogita. Hyems erat, & hercle non mediocriter ferebamus. Apparuerunt hirundines, & cum harum aduentu nihil locutus es. Nunc cicadæ canunt & præter spem nobis tuum silentium est. Si hæc vti dolorē nobis moueas facis, nescimus quid acciderit, vt dolorem volueris mouere. Tamen non arbitror te maius supplicium exigere potuisse. Sin à pristino studio ad negligentiam ac pigritiam conuersus es, peccas in cognationis legem, & amicitiæ præcepta transgrederis. Quòd si non absurdum dictu sit, fortè quispiam te tui ipsius accusatorem factum esse affirmet. Quæ enim in nostram taciturnitatem, conferre solebas, his ipse iam captus & implicatus esse videris. Et quàm absurdum est orationem quæ loquendum suaserit, eius qui persuasus sit silentium in se recipere atque imitari. Sed vide in posterum, vt & sophistam me voces, & orationi iocos ac sales misceas. Nihil hoc omnino molestiæ nobis facesset & quicquid dixeris feram moderatè, si loquentem solum audiam.

Eidem.

TEmpus ob taciturnitatem molestum, finē habet & desiit aliquando. Ego verò gloriari volens spe tuarum literarum, mecum animo cogito, & præteritorum memoriam repeto. Quantus quātus enim nobis sub te silente exactus est annus totus hyems fuit. Immo nobis optatiorem etiā veram hyemem facis, quoniam in illa nobis consolationē affert, quod silentium temporis necessitati refertur acceptum Æstate verò nobis relinquitur lachrymari, quòd nulla à te ratio ducitur tui amantium. Nam abesse necessitatem, te verò rursus tacere, id eiusmodi opinionem affert vt contemni nos existimemus. Sed ô amores vniuersi quæso ducite hunc in experientiam rerum nostrarum, vt sentias, quā graue sit, amantem contemni ac negligi.

Zachariæ.

FInem impone silentio post hyemem. Nam ambo quidē sunt grauia ac molesta. At si te loquētem semper audiendi facultas daretur, hyems non in tantas molestias nos coniiceret. Sed enim toto flumine tuum fontem nobis immitte. Vicit enim is apud me præceptum ex vere voluptatem, quanquam sit in hoc nouum lumen, quanquam in hoc hirundines impleant aures cantando, mea quidem sententia celebrantes, ac laudibus vehentes temporis iucunditatem, & rosæ progrediētes è bacca, medium quoddam & mixtum spectaculum exhibent, & in recordationem veterum fabularum ducunt, vt Adonis erat formosus & huius amore laborabat Venus, & quæ pepererat amores, nescio, quomodo amare discebat. Frustrata autem Amasio, ferit pedem, ac rosam exhibet, sed nobis amantibus ad tuā vocem hæc exigua putantur.

ὥσπερ ἐπὶ τῇ μνήμῃ κοσμούμενος, εἰ τὸν Ἰωάννην εἰπὼν, τὸ γλυκὺ πάντως τῷ λόγῳ προσέθηκα, ταῦτα σκοπῶν, ἀγαπήσεις σιωπῶντα μᾶλλον ἢ φθεγγόμενον ἕτερον, εἰ καὶ τὸ Δωδώνης αὐτῷ χαλκεῖον ἐπὶ τῆς γλώττης ἠχεῖ. ἀλλ᾽ ὅπως μὴ ταύτην ἀπολογίαν ἔχειν ἡγούμενος, σιωπήσῃς, ᾆδε. μὴ τἀναντία φθεγξώμεθα.

Φιλίππῳ.

ΜΑκρὸν ἡμῖν ἐσίγησας χρόνον καὶ τὸ πρᾶγμα φέρειν οὐκ ἔχω. σκόπει γάρ. χειμὼν ἦν καὶ οὐ μετρίως ἐφέρομεν. ὤφθησαν χελιδόνες καὶ οὐ μετὰ τούτων ἐφθέγξω. καὶ νῦν ᾄδουσι τέττιγες. καὶ παρ᾽ ἐλπίδας ἡμῖν ἡ σιγή. εἰ μὲν πρὸς λύπην ταῦτα, ἀγνοοῦμεν ὅ, τι πιστὲ παθὼν ἐλύπεις. ὅμως οὐκ ἂν οἶμαι μείζω τιμωρίαν λαβεῖν. εἰ δὲ τῆς πάλαι σπουδῆς εἰς ῥαθυμίαν μετέστης, ἀδικεῖς μὲν συγγενείας νόμον. παραβαίνεις δὲ φιλίας θεσμόν. εἰ δὲ μὴ δυσχερὲς εἰπεῖν, τάχα τις φαίη καὶ σαυτοῦ κατήγορον γεγενῆσθαι. οἷς γὰρ ἡμῖν σιωπῶσιν ἐπέπληξας, τούτοις ὤφθης αὐτὸς ἁλισκόμενος. καὶ πῶς ἔχοι λόγον τὸν πεπεικότα λαλεῖν, τὴν τοῦ πεισθέντος μεταλαμβάνειν σιωπήν. ἀλλ᾽ ὅρα λοιπὸν καὶ σοφιστήν με καλεῖν καὶ παίζειν ἅμα τῷ λόγῳ. οὐδὲν τοῦτο πρᾶγμα πάντως. καὶ ὅ, τι ἂν λέγῃς, οἴσω μετρίως, εἰ φθεγγομένου μόνον ἀκούσομαι.

Τῷ αὐτῷ.

ΗΜὲν λυποῦσα διὰ τὴν σιγὴν ὥρα, καὶ δὴ πέρας ἔχει καὶ πέπαυται. ἐγὼ δέ τοι μέγα φρονεῖν ἐθέλων ἐλπίδι γραμμάτων τῶν παρὰ σοῦ, ἐμαυτοῦ τε γίνομαι καὶ μνήμην λαμβάνω τῶν παρελθόντων. ὅσον γὰρ τοὐπὶ σοὶ σιωπῶντι τὸ πᾶν ἡμῖν ἐστιν, ἔτος χειμών. μᾶλλον δὲ καὶ ποθεινότερον ἡμῖν τὸν ὄντως χειμῶνα ποιεῖς. ὅσον ἐν ἐκείνῳ μὲν φέρει παραμυθίαν, τὸ τὴν σιγὴν ἀναφέρειν, τῇ τῆς ὥρας ἀνάγκῃ. τοῦ δὲ θέρους λείπεται ἡμῖν δακρύειν, ὅτι μηδεὶς παρὰ σοὶ λόγος τῶν ἐραστῶν. τὸ γὰρ ἀπεῖναι μὲν τὴν ἀνάγκην. σὲ δὲ πάλιν σιγᾶν, ἡμῖν τοῦ καταφρονεῖσθαι παρίστησι δόξαν. ἀλλ᾽ ὦ πάντες ἔρωτες εἰς πεῖραν ἄγετε τοῦτον τῶν ἡμετέρων. ὅπως αἴσθησιν λάβῃ ποτὲ, δεινὸν ὅσον ὑπάρχειν ἐραστὴς παρορώμενος.

Ζαχαρίᾳ.

ΑΥτὸν ἡμῖν μετὰ τοῦ χειμῶνος τὴν σιωπήν. ἀμφότερα μὲν γὰρ ἐπαχθῆ. εἰ δὲ ἦν διὰ παντὸς σοῦ λαλοῦντος ἀκούειν, ὁ χειμὼν ἂν ἡμᾶς οὐδὲν ἐλύπει σοσοῦτον. ἀλλὰ γὰρ ὅλῳ ῥεύματι τὴν σὴν ἡμῖν ἐπάφες πηγήν. νικᾷ γὰρ αὐτὴ παρ᾽ ἐμοὶ τὴν ἐκ τοῦ ἔαρος ἡδονὴν, εἰ καὶ νέον ἐν τούτῳ τὸ φῶς. εἰ καὶ χελιδόνες ἐν τούτῳ πληροῦσι τὰς ἀκοὰς τῆς ᾠδῆς, ἐμοὶ δοκεῖν ὑμνοῦσαι τὴν ὥραν. καὶ τὰ ῥόδα τῆς κάλυκος ἀναδυόντα, μέσην τινὰ καὶ κεκραμμένην παρέχει τὴν θέαν. καὶ εἰς μνήμην ἄγει διηγημάτων ἀρχαίων. ὡς ἦν ἄδωνις καλὸς, καὶ ἀφροδίτη τοῦτον ἐζήτει. καὶ ἡ τεκοῦσα τοὺς ἔρωτας, οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἐρᾶν ἐπαιδεύετο. τῶν δὲ παιδικῶν ἀποτυχοῦσα, πλήττεται τὸν πόδα καὶ φαίνει τὸ ῥόδον. ἀλλ᾽ ἡμῖν ἐρώντων ὡς πρὸς τὴν σὴν φωνὴν, μικρὰ ταῦτα νομίζεται.

Τῷ αὐτῷ.

Ἰδού σοι καιρὸς πάλιν ἀπαιτῶν, τὴν πρὸς τοὺς δεομένους ῥοπήν. ὁ δὲ τὴν ἀφορμὴν πάλιν διδοὺς, πάλιν ἐγώ. ὥστε διχόθεν εὖ οἶδ' ὅτι χάριν ὁμολογήσεις. ὅτι περ εὖ ποιεῖν εὗρες. καὶ ὅτι σοι τοῦτο γέγονε δι' ἐμοῦ. χαίρεις γὰρ, ὄντως εὖ ποιῶν, ἢ πάσχοντες ἕτεροι. καὶ τὸν τὴν ἀφορμὴν δεδωκότα κἂν εὐεργέτην προσείποις. ὡς τοίνυν σοι χάριν δώσων μᾶλλον ἢ ληψόμενος, οὕτω σε μηνύομαι. ἀλλὰ τί τὸ πρᾶγμα. γελῶν εὖ οἶδ' ὅτι πυνθάνῃ. Ἀλέξανδρός τις παρ' ἡμῖν ἐπὶ ξύλοις τὴν ἐμπορίαν ποιεῖται. κἀντεῦθεν ἔχει τὸν βίον. οἷα δὲ εἰκὸς τοὺς τοιούτους, κοινωνίαν τινὰ ποιεῖται τοῦ πράγματος Εὐθύμιος αὐτῷ τοὔνομα. ὅπως ὁ μὲν πέμποι τὰ δοκοῦντα, ὁ δὲ μένων δέχοιτο. καὶ τὴν ἐμπορίαν οὕτω ποιῶνται. οὗτος τοίνυν τὴν ῥοδίων οἰκεῖ παρ' ὑμῖν ὦ Ζεῦ. καὶ ὅμως φησὶ μὴ δίκαια πάσχειν. τὸν δὲ ἀδικοῦντα ῥωμαίων γλώττῃ κορισσωνᾶν εἴποις. νομοθετεῖ γὰρ μὴ εἰωθότα. καὶ καινοτέρου κέρδους ἀφορμὴν μηχανᾶται. ὥσπερ οὐχ ὑμῶν ἀρχόντων τῆς ῥόδου. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς εἰκὸς ὑμῶν οὐκ εἰδότων. οὐκοῦν παυέσθω μαθόντων. ὅπως ἐγὼ μέν σοι χάριν εἰδείην, ὁ δὲ τυχὼν τῶν δικαίων ἐμοί. διηγούμενος ὡς ἠδίκητο καὶ πέπαυται.

Φιλίππῳ.

Πάλιν γράμματα παρ' ὑμῶν. καὶ πάλιν τὸ σιωπώντων ὑμεῖς. καὶ δέδοικα μὴ καὶ φλυαρίαν τινὰ καταγνῶς. παντελῶς γὰρ σιγῶν, καὶ τοὺς ὁπωσοῦν λαλοῦντας φλυάρους εἶναι δοκεῖς. εἰ δὲ σὺ τοὺς φίλους ἀπὼν παρορᾷς, πᾶσι τοῖς ἀποῦσι λείπεται τὸ σιγᾶν. οὐκοῦν γενοῦ πάλιν ἐκεῖνος καὶ φθέγγου πρὸς ἡμᾶς. οἱ γὰρ ἀγαθοὶ τὸ προσῆκον ποιοῦντες, παράδειγμα πρόκεινται τοῖς πλημμελεῖν βουλομένοις. σὲ δ' ἂν βουλοίμην καὶ γνώρισμα φέρειν ἀνδρὸς. μηδ' ἂν εἴ τι γένοιτο τῶν προσηκόντων ὑπεροφῶντος. πρὸς δὲ τὴν χρείαν τὴν ὑμῖν γραφεῖσαν οὕτω σπουδαίους ἑαυτοὺς ἐπιδείξατε, ὡς ἡμῖν ταύτην ἀνύοντες. ὀκνῶ γὰρ εἰπεῖν ὡς καὶ πλείονα τὴν προθυμίαν γενέσθαι βούλομαι παρ' ὑμῶν. ἀντὶ γὰρ πλείστων χαρίτων μίαν ταύτην ἐκτίνομεν τῷ δεομένῳ τῆς χρείας.

Στεφάνῳ καὶ Ἰλασίῳ.

Πάλιν ὑμῖν ἐκ τῶν ἀμπέλων ἰχθῦς. καὶ ἀγροὶ τὰ τῆς θαλάσσης ὡς ἔοικε χορηγοῦσι. καὶ ἅμα χωρία καὶ θάλατταν ὑμῖν ὑπάρχει τρυγᾶν. καὶ νῦν μὲν βότρυς λαμβάνειν. ποτὲ δὲ πάλιν ἰχθῦς. καὶ ἔοικεν ἡ θάλαττα τοὺς ὑμετέρους τρόπους μιμεῖσθαι. ὑμεῖς τε γὰρ προθύμως χορηγεῖτε, κἀκείνη πρὸς τὴν ὑμετέραν ὑπουργεῖν ἐθέλει φιλοτιμίαν. ἡ δὲ παρ' ἡμῖν θάλαττα ἴσα καὶ ἠπειρώτας ἡμᾶς ἀπεργάζεται. πλὴν ὅτι παρέχει τὰ κύματα, καὶ χορηγεῖ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀπειλὴν ἰχθύων χωρίς.

Ἰωάννῃ.

Ὁ λογιώτατος Διόδωρος, λύσις ἡμῖν ἔστω τῆς πρὸς ἀλλήλους σιγῆς. καὶ σὲ γράφειν ἀπαιτῶν καὶ τὰ παρ' ἡμῶν σοι διδούς. φίλος μὲν γὰρ οὗτος ἐμός. ἤδη δὲ πρὶν ἰδεῖν καὶ σὸς ἐτύγχανεν ἐραστής. οἱ γὰρ ἐξ ἡμῶν λόγοι τὸ περὶ σοῦ διηγούμενοι, καὶ πρὸ τῆς θέας ἐποίουν τὸν ἐρῶντα. ὁ γὰρ ἀνὴρ ἐρωτικός ἐστι τῶν καλῶν

Eidem.

EN tibi, iterum tempus quod requirat erga egenos opem & auxilium. Qui vero occasionẽ iterum dedit, iterum ego sum. Itaq; sat scio dupliciter gratias ages, & quòd bene merendi viam adeptus es, & quod idem tibi per me contigerit. Etenim reuera tu maius gaudium capis beneficium collocãdo, quàm accipiendo cæteri, & eum qui occasionẽ dederit benefactorem etiam audeas appellare. Itaque vt magis daturus quàm accepturus beneficiũ, ita glorior. Sed quæ res ea est, sat scio ridens interrogabis. Alexander quidam apud nos lignis mercaturam excercet, & inde victum habet. Vt autem plerunque solent huiusmodi societatem negotij cum eo coit, quidam Euthymius nomine, vt alter mitteret quæ constituissent, alter manens acciperet, & ita mercaturam facerent. Hic igitur in Rhodiorum solo apud nos habitat, ô Iuppiter, & tamen sibi iniuriam fieri dicit. Autorem autem Iniuriæ Romanorum lingua Corissonam dixeris. Statuit enim noua quædam & insolita, atque noui lucri occasionem machinatur, prorsus quasi vos non imperium Rhodi gereretis, sed hęc, vt credibile est, vobis nescientibus. Itaque coërceatur postquam didiceritis, vt ego quidem tibi gratiam habeam, ille verò cùm suũ ius tenuerit mihi, cõmemorans quemadmodum iniuriam acceperit, & repulerit.

Philippo.

ITerum à vobis literæ, atque iterum vos tacetis. Et quidem vereor ne ineptiarum etiã nos damnes. Prorsus enim tacens, eos quoque qui quomodocunque loquuntur, ineptos ac multiloquos esse putas. Quòd si tu absens amicos negligis & contẽnis absentibus omnibus reliquũ est vt taceant. Itaque fac vt rursum sis ille & nos alloquaris. Boni enim facientes officium, exemplum propositũ sunt his qui delinquere volunt. Te verò velim etiam exemplar ferre hominis, qui ne tũ quidẽ si quid accidat quod sit iustum & æquum, negligat. Ad vsum autem vobis scriptum ita strenuos vos ac diligẽtes præbete, quasi nobis eum præstantes. Vereor enim dicere, me velle vt maior à vobis alacritas & promptitudo adhibeatur. Pro plurimis enim beneficiis, vnum hoc rependimus opus habenti.

Stephano & Ilasio.

ITerum vobis è vitibus pisces, & agri marinos fœtus, vt videtur, adferunt. Prædia atque mare iuxta vos potestis vindemiare, ac iam botros accipere, aliâs iterum pisces. Equidem mare videtur mores vestros imitari. Vos enim paratis animis rem peragitis, atque illud ad vestrum laborem ac liberalitatem vult respondere. Nostras autem mare idem nobis facit, etiam continentem incolentibus, nisi quòd fluctus mouet, & suas minas absque piscibus perficit.

Ioanni.

SApientissimus Diodorus finem imponat mutuo inter nos silentio, & abs te scripta flagitans & tibi nostra reddens. Hic enim in mea amicitia est. Iam autem antè etiam te quàm videret, dilexit. Nostri enim sermones de te habiti, etiam ante aspectum incitauerunt amorem. Nam est homo natura bonorum virorum amans, & probos

& probos summa cum diligẽtia & cura inuestigat, quasi metuens, ne quis cũ eiusmodi sit, lateat. Quid verò me hæc opus est tibi dicere. Non enim dubium est, quin, cum experientia didiceris, inferiorẽ ac minus dignam hanc laudem sis existimaturus, & me inualidum oratorem dicas, qui ne ea quidem consequi verbis potuerim, quæ veritas ipsa probaret.

Eusebio.

SI amantibus etiam vna dies senium affert, quanto iam tempore me senuisse putas, ita tui desiderio affectum. (Quem enim tua consuetudo non in amorem pellicit.) tanto verò tempore etiam aspectu priuatum. Sed rectè facis, qui missis literis molestiam leues, sapientes medicos imitatus, qui cùm sanare non possunt, solùm mitigant ac leniunt morbũ. Talem nobis te præbes, dum pro teipso literas exhibes. Iam igitur vehementes, & planè captos amatores imitor, & amorem per simulachrum ac imaginem consolor. Egregio verò Megalo te quidem natura me ars parentem dedit. Itaque per me præstò esse filium iudica. Quòd si quid prætermittam, sic statue me id facere non potuisse. Et quidem fortunam incuso, quòd non possim omnia, vt tibi gratificarer tantùm, quantùm etiam vellem. Sed ô dij ne frustremur ambo spe quam de puero concepimus.

Ilasio.

SI res amicorum vult communes esse vetus prouerbium, & mihi amicus est, summa præditus sapientia, & eruditione Petrus, tuus etiam meritò censeatur. An uerò iure hunc diligam, sæpe probabit experientia. Quòd si videbis, hactenus mores testabitur. Is vestræ quadam in re opis indigens, & magni faciens se id à vobis impetrare, me ad hanc epistolam scribendam impulit, arbitratus me tantùm apud vos posse, vt meritò nunquam à vobis repulsam ferre debeam. At si veram existimat, tu ampliùs sententiam eius confirma. Sin falsa, sic etiam ei tuam operam accommodabis, ne apud alios mutuam inter nos amicitiam fingere saltem declaremur. Habet autem iustitiam quoque ipsam pro se facientem, quæ tibi quamuis nemine petente grata & amica est. Cùm verò possis iniuriam repellere, negligentem in eo esse, idem habet momentum vt si tu ipse facias, quòd à tuo animo abhorret. Omnino autem assentieris, aut meis literis, aut præsentiæ morem gerens. Vna sola re molestum fore scias, si virtutem cunctando tardiorem aut hebetiorem declaraueris.

Philippo Fratri.

HVi quantam vim possident, & quantam mutationem adferunt amores, ac reipsa probant nihil esse quod se plus possit. Videntur enim dicere. Maximè omnium infensi sumus fastui ac supercilio? Aspernitur quispiam aut negligit amores. Hi mutant ordinem & grauis ille confestim in amorẽ incidit ac humiliter loquitur. Sed quorsum hæc dico? Iam quidem planè intelligis ac rides. Etenim illorum honoris caussa dicetur. Etenim toto impetu tu desiderium in me irruens, omnem sibi cogitationem subiiciebat,

καὶ πολυπραγμονεῖ τοὺς χρηστούς. ὥσπερ δεδιὼς μή ποτέ τις τοιοῦτος ὢν διαλάθῃ. καὶ τί σοι ἔστι τὰ περὶ τούτου λέγειν μεδεῖ. πάντως γὰρ τῇ πείρᾳ τοῦτο μαθὼν, ἐλάττω νομίσεις τὸν ἔπαινον. καὶ ἀσθενῆ με καλέσεις ῥήτορα, ὡς οὐδὲ τὰ προσήκοντα λέγειν δυνάμενον.

Εὐσεβίῳ.

ΕΙ τοὺς ποθοῦντας καὶ μία γηράσκειν ἡμέρα ποιεῖ, ἐξ ὅσου με χρόνου γεγηρακέναι δοκεῖς. οὕτω μὲν σου βληθέντα τῷ πόθῳ (τίς γὰρ πειραθεὶς οὐκ ἐρῶν ἀπαλλάττεται) τοσοῦτον δὲ χρόνον ἐστερημένον τῆς θέας. ἀλλ' εὖ γε ποιῶν τοῖς γράμμασιν ἐπικουφίζεις τὰ δυσχερῆ. τοὺς σοφοὺς ζηλώσας τῶν ἰατρῶν. οἳ μηδὲ θεραπεύειν ἔχοντες μόνον παραμυθοῦνται τὸ πάθος. τοιοῦτος ἡμῖν γέγονας ἀντὶ σαυτοῦ παρέχων τὰ γράμματα. καὶ νῦν τοὺς σφοδροὺς μιμοῦμαι τῶν ἐραστῶν. καὶ διὰ τῆς εἰκόνος παραμυθοῦμαι τὸν ἔρωτα. τῷ δὲ καλῷ Μεγάλῳ σὲ μὲν φύσις, ἐμὲ δὲ τέχνη πατέρα ποιεῖ. ὥστε δι' ἐμοῦ παρεῖναι νόμιζε τὸ παιδίον. εἰ δέ τι παραλείψω, τοῦτο νόμιζε μήτε δύνασθαί με ποιεῖν. καὶ μέμφομαι τὴν τύχην μὴ, καὶ πάντα δυνάμενος. ἵνα σοι χαρίσωμαι τοσοῦτον, ὅσον καὶ βούλωμαι· ἀλλ' ὦ θεοὶ μὴ διαμάρτοιμεν ἄμφω τῆς ἐλπίδος ἣν ἐπὶ τῷ παιδίῳ πεποιήμεθα.

Ιλασίῳ.

ΕΙ τὰ τῶν φίλων κοινὰ παλαιὸς εἶναι βούλεται λόγος, ἐμοὶ δὲ φίλος ὁ λογιώτατος Πέτρος, καὶ σὸς ἂν εἰκότως νομίζοιτο. εἰ δὲ δικαίως τοῦτον ἀσπάζομαι, δείξει μὲν πολλάκις ἡ πεῖρα. εἰ δὲ θεάσῃ τέως μαρτυρήσει τὸν τρόπον. οὗτος ὑμῶν τι δεόμενος, καὶ βουληθεὶς πάντως τυχεῖν, ἐμὲ πρὸς ταύτην ἐκίνησε τὴν ἐπιστολήν. νομίζων τοσοῦτόν με δύνασθαι παρ' ὑμῖν, ὡς μηδὲν ἂν εἰκότως διαμαρτεῖν. ἀλλ' εἰ μὲν ἀληθῆ νομίζει, βεβαίωσον ἔτι τὴν γνώμην. εἰ δὲ ψευδῆ, καὶ οὕτως ὑπούργησον. ἵνα μὴ δειχθῶμεν ἐν τοῖς ἄλλοις τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλίαν πλαττόμενοι· ἔχει δὲ καὶ τὸ δίκαιον συμμαχοῦν. ὅπερ σοι καὶ μηδενὸς αἰτοῦντος καθέστηκε φίλον· τὸ δὲ δυνάμενον ἀδικίαν κωλῦσαι περιιδεῖν, ἐν ἴσῳ καθέστηκε τῷ ποιεῖν. ὅπερ τῆς σῆς γνώμης ἀλλότριον· ἴσθι δὲ ὡς πάντως ἐπινεύσεις ἢ τοῖς γράμμασι τοῖς ἐμοῖς ἢ τῇ παρουσίᾳ πειθόμενος· ἓν μόνον λυπήσεις. ἀμβλυτέραν τῇ ἀναβολῇ τὴν ἀρετὴν ἐνδεικνύμενος.

Φιλίππῳ ἀδελφῷ.

ΩΠόσα δύνανται καὶ μεταβάλλουσιν ἔρωτες. καὶ βεβαιοῦσι τοῖς ἔργοις ὡς οὐδὲν αὐτῶν ἐκείνων μεῖζον ἰσχύει· ἐοίκασι δὲ λέγειν ὡς μάλιστα πάντων μισοῦμεν ὑπεροψίαν καὶ τὴν ὀφρῦν. τίς ἀνασπάσει καὶ παρίδοι λόγους ἐρῶντος· ἐνήλλαξαν οὗτοι τὴν τάξιν. καὶ ὁ σεμνὸς ἐκεῖνος ἐξαίφνης ἐρᾷ καὶ φθέγγεται ταπεινόν. ἀλλὰ τί μοι βούλεται ταῦτα. ἤδη μὲν πάντως ἐπίστασαι καὶ γελᾷς· ἀλλ' ὅμως τιμῆς ἕνεκα τῆς ἐκείνων εἰρήσεται. ἐμοὶ γὰρ ὁ σὸς πόθος ὅλῳ ῥεύματι προσβαλὼν, εἷλε τὸν λογισμὸν ὑφ' αὐτὸν,

Θωμᾷ.

Τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν εὐφραίνειν οἶδε καὶ χωρὶς θέας ἡ μνήμη, καὶ τότε μᾶλλον ἡνίκα τοὺς πειραθέντας ὅλου πληρώσαντες ἔρωτος, μηκέτι παρῶσι χορηγοῦντες ἀεὶ τῇ θέᾳ τὴν ἡδονήν· τότε γὰρ ἀποροῦντες οἵτινες γίνωνται, τὸν πόθον ἔχουσιν ἀντὶ τῆς θέας ἀεὶ χορηγοῦντα τὴν μνήμην. ἑαυτοῖς γὰρ ἀνατυποῦσι τοὺς ἀπελθόντας. καὶ παρόντων σοφίζονται μίμημα. ταῦτα γνωμολογῶ τοιούτῳ πάθει περιπεσών. ἐξ οὗ καὶ πειραθεὶς ἐθαύμασα καὶ μὴ παρόντα πάλιν ζητῶ. καὶ τὴν τύχην προσεύχομαι μηχανᾶσθαί τι καινόν· καὶ συνάγειν ποτὲ τοὺς τοσοῦτον ἀλλήλων ἀπέχοντας ἐραστάς.

Thomæ.

Bonorum virorum exhilarare potest etiam sine aspectu memoria, magisque tum cum expertis prorsus amore impletis, non amplius præsto sint, neque aspectu semper voluptatem præbent. Tunc enim dubitantes cuiusmodi sint, desiderium habēt, quod pro conspectu, semper memoriam præstet, secum enim ipsi fingunt absentes, & præsentium imitationem meditantur. Hæc pronuncio, tali affectu implicatus qui fecit, vt & experiens mirarer, & non præsentem rursus quæram. Et fortunam precor, vt nouam aliquam rationem inueniat, atq; tanto locorum interuallo disiunctos à se inuicem amicos in vnum eundémque locum conducat.

Κάστορι.

Τῷ φέροντι τὴν ἐπιστολήν, πολλὰ παρὰ σοῦ τὴν εὔνοιαν ἀπαιτεῖ, γένος, συνάπτον ἐμοὶ γάμος τὴν οἰκειότητα βεβαιῶν· καὶ τὸ δὴ μέγιστον ἡμέτερα γράμματα. καὶ οὐκ ἀλαζονείας ὁ λόγος θαῤῥοῦντος δὲ μᾶλλον, ὡς τἀμὰ μικρὰ μὲν τῇ φύσει, μεγάλα δὲ δύναται παρὰ σοί· δεῖται δὲ γλώττης δικαίας καὶ λόγων εὐπορίας σβέσαι δυναμένης συκοφαντίαν. οἶδα τοίνυν ὡς τῆς ἐμῆς ἐλπίδος κρείττων γενήσῃ. φιλοτιμῇ γὰρ ἀεὶ μεῖζον εἰς πεῖραν ἐλθεῖν, ὧν αὖτις ἐλπίσειε περὶ σοῦ. σὸν δ᾽ ἂν εἴη λοιπὸν ἢ τὴν ἐμὴν ἐλπίδα νικῆσαι τοῖς ἔργοις, ἢ μὴ ταῦτ᾽ ἐλάττω δεῖξαι τὰ πράγματα.

Castori.

Multa sunt propter quę huic qui epistolam adfert, beneuolentiam præstare debeas. Genus mecum coniungens. Coniugium generis necessitudinem stabiliens, & quod maximum est nostræ literæ. Neque hic sermo à superbia quadam & insolentia proficiscitur, sed potiùs confidentis est, mea quanquam exigua sua natura, tamen maximum apud te pondus habere. Indiget autem iustæ linguæ, & verborum facundiæ, quæ obtrectationem & falsam calumniam restinguere possit. Non igitur dubito te spe mea fore superiorem. Semper enim contendis, & anniteris, vt præstes maiora, quàm de te quis sperarit. Quod restat tuum erit vt aut meam spem opere vincas, aut saltem hac non minorem re euentum ostendas.

Νεστορίῳ.

Χρεμύλος πεπλούτηκεν ἐξαίφνης ἡ κωμῳδία φησί. καὶ σὺ νῦν πλουτεῖν ἔοικας οὐ πώποτε τοῦτο μαθών. Ἴρου δὲ πτωχότερος ἀεὶ γεγονώς. ἐκεῖθεν ἄρα σοι ποθεινοτέρα γέγονεν ἡ πατρὶς ἣν πρότερον ἀπεκάλεις τῆς οἰκουμένης τὸ βάραθρον. ὅλως δὲ τῆς ὕλης γέγονας τῇ φιλοσοφίᾳ χαίρειν εἰπών. τὸ δὲ πρᾶον ἐκεῖνο καὶ ἥμερον ὃ, σοι μόλις ἐνεποιήσατο πρότερον, καὶ τὰς ἐπὶ σοὶ τῆς προκόψειν ἐλπίδας, φροῦδα πάντα πεποίηκας· νῦν ὡς εἰκὸς ὄρειος γέγονας. καὶ γὰρ ὁ τῆς χώρας βούλεται νόμος. τοιαῦτα παρὰ τῆς τύχης ἀπήλαυσας, ὁ παρὰ τὴν πενίαν πάλαι φιλοσοφῶν. ὅθεν ἐμφιλοχωρεῖς τῇ πατρίδι καὶ σκοπεῖς οὐχ ὅθεν ἔσῃ σοφώτερος. ἀλλ᾽ ὅθεν ἂν ἴδοις κομῶντα τὰ λήϊα· ἐγὼ δέ σε ποθῶν, τοὺς ἔρωτας μέμφομαι, εἰ μὴ δύνανται τὴν ψυχὴν μίαν οὖσαν ἀντερᾶν ποιῆσαι τῶν οὕτω ποθούντων.

Nestorio.

Chremylus extemplò ditatus est, inquit Comœdia. Et tu nūc ditescere videris, cùm nunquam hoc didiceris. Sed Iro semper pauperior fueris. Ea certè de caussâ, patria tibi charior facta est, quàm antea Barathrum orbis terrarum nominabas. Omninò refertus es opibus ac materia, & philosophiæ renunciasti. Nam illam mansuetudinem & facilitatem, quæ tibi vix priùs inhæserat, atque proficiendi de te conceptam spem omnia vana irritáque fecisti. Nunc vt videtur agrestis euasisti, & qualem esse vult regionis consuetudo. Eiusmodi tibi fortuna contulit, qui solebas olim in egestate philosophari. Vnde libenter in patria versaris, & consideras, non qua ratione fias sapientior, sed quemadmodum videas frequentem segetem. At ego te desiderans, amores accuso, quòd non possunt efficere, vt vnus animus tanto desiderio flagrantes redamet.

Εὐσεβίῳ καὶ Ἡλίᾳ.

Ἐγὼ καὶ παρόντας ὑμᾶς ἡδέως ὁρῶν, καὶ ἀπόντων ἀεὶ μεμνημένος, οὐκ ᾤηθην δεῖν σιγῇ τὸν καιρὸν παρελθεῖν. ἀεὶ μὲν γὰρ ὑμῖν ἐπιστέλλειν ἡδὺ· τὸν δὲ κοινὸν παῖδα μὴ μετὰ γραμμάτων προπέμπειν, οὔτ᾽ ἂν ὑμεῖς ἐπῃνέσατε, κἀγὼ ποιεῖν ᾐσχυνόμην. ἕως μὲν οὖν μοι παρῆν σπουδῆς αὐτοῦ χάριν ἐδόκουν καὶ φύσει γεγονέναι πατὴρ· νυνὶ δὲ τὴν ἐξ ἡμῶν ἰόντι μόνον εὔχεσθαι δύναμαι διηγουμένων ἄλλων ἀκούειν, ὡς ὃν ἐβούλου τὸν νέον, θεὸς ἐπένευσεν ἤδη καὶ γέγονεν. ἀλλὰ τίς γένοιτο τούτων τῶν λόγων πατήρ. εὔνους μὲν οὐκ ἂν μᾶλλον. κρείττων δὲ ἴσως.

Eusebio & Heliæ.

Ego qui & præsentes vos magna cum voluptate video, & de absentibus mentionem semper facio, non existimaui tempus oblatum silentio prætereundum. Semper enim vobis scribere iucundum est. Communem autem filium, non cum literis deducere, neq; vos laudaretis & me id committere puderet. Donec igitur mecum fuit, studij quidem & officij caussâ visus sum etiam natura parens. Nunc verò à nobis egredienti solum imprecari possum, vt alios commemorantes audiat, cuiusmodi volebas iuuenem esse, Deum fauisse, iā & factum esse. Sed quis huius sermonis pater existat. Nō equidem beneuolentior, sed melior fortassis.

Phædro.

SIc animi præ se fert imaginem sermo & qualem absentes habeant sententiam ostendit, non minus quàm pictor ea quæ vult effingit. Cùm enim literas vestras perlegerem, quem experientia nó noueram, hunc ipsum tenere videbar, vt si quis inscriptione sublata, epistolam tradidisset beneuoli patris ac humani literas ad filium esse putassem. Eiusmodi suos alumnos virtus reddere videtur. Quòd enim tu qui neque vidisti me vnquam neque antea cognouisti & sermonis initium facis, & omnia præsentia bona mecum communicas, qua laude non id dignum habeatur. Sed tamé statui etiam si quid accidat, meam Ithacam non destituere. Sed Homericum Vlyssem hac in re sequor quòd posthabitis omnibus, paruam insulam amabat, & cuius inter optimas ne mentio quidem existat.

Hieronymo.

ITerum Ægyptus & luxus, atque nos apud te pauperes, neq; est absentium vlla ratio. Hoc nihil refert. Ride saltem, fluentem auro. Nilum aspiciens. Quòd si magis etiam supercilium contraxeris, patiemur omnino nos vilipendi. Erit enim dies cùm iterum videbis Elusam, & lugebis arenam dissipatã à ventis, & dissectam radicibus vitem. Ibi nymphæ quædam peregrinæ & marinæ atque Iuppiter Pluidus nusquam. Tum ego ridebo, & fortunam taxabo. Tu verò me beatum putabis, animo abiectum atque contemptum. Attamen dum tibi Nilus diuitias luxúmque concedit, scribe duntaxat, & nos exiguos nomina atque humi repentes. Sic enim etiam tuis scriptis fruar, & tuam insolentiam, spe futuri apud me consolabor.

Ilasio.

VEstrum solum fructus optimos videtur progignere, solis verò corporibus aduersari. Nam illos miraculum videntibus exhibet, & temporis natura penè non adhibet. Hæc autem cùm accepit bona valetudine prędita, paulò post reddit infecta pallore. Vnde non sanè vt fruerer paucis fructibus, ægrotare vellem & caussam interrogatus erubescere atque tacere, quod facere consueuisti silentio fundos ornas. At te volo, & plurimus bonis frui, & corporis firmitate, ac robore, naturam loci superare.

Diodoro.

ACcepi iterum tuam epistolam, verbis quidem perspicuam & elegantissimam, literis verò obscuram, & verborum gratiam obfusam. Mihi enim videris metuere quando in obliuionem naturæ venias, si ad perspicuitatem eam per vim adigas & idcircò literarum figura notitiam ac diluciditaté verborũ temperare, vt iterum ex consueta obscuritate notitiam habeas. Ita prerogatiuã rẽ iudicas. Et mihi videris timere ne excidas ab salutatione. Confide igitur, quoniá nunquã meá de te existimationé mutarim, aut aliter senserim. Non equidem lubens te præclara gloria priuarim. Tantùm ne me cogas Apollinem adire, & ostensis literis. Explica dicere ô vates Pythiæ, quidnam scriptor dicere voluerit.

Φαίδρῳ.

ΟΥτως ἄρα τῆς ψυχῆς εἰκόνες ἦσαν οἱ λόγοι, καὶ τοὺς ἀπόντας ἔδειξαν οἵαν ἔχουσι γνώμην, οὐχ ἧττον ἢ ζωγράφος ἅπερ ἂν ἐθέλῃ μιμεῖσθαι. τοῖς γὰρ ὑμετέροις γράμμασιν ἐντυχὼν, ὃν ἠγνόουν τῇ πείρᾳ, τοῦτον ἐκεῖνον ἐδόκουν ἔχειν. ὡς εἴ τις ἐξελὼν τὸ προγράμμα τὴν ἐπιστολὴν ἐπεδίδου, ᾤμην ἂν παρὰ τοῦ φιλοστόργου πρὸς παῖδα τὰ γράμματα. τοιούτους ἡ ἀρετὴ τοὺς ἑαυτῆς ἔοικε τροφίμους δεικνύναι. τὸ γάρ σε μήτε ἰδόντα μήτε προπεπειραμένον, καὶ λόγου προκατάρχειν, καὶ κοινὰ πρός με ποιεῖσθαι τὰ παρόντα τῶν ἀγαθῶν, τίνος εὐφημίας οὐκ ἂν τύχοι δικαίας. ἀλλ' ὅμως προῄρημαι μηδ' ἂν εἴ τι γένοιτο τὴν ἐμὴν Ἰθάκην ὑπεριδεῖν· ἀλλὰ καὶ τὸν ὁμηρικὸν Ὀδυσσέα διὰ ταῦτα ζηλῶ, ὅτι πάντα παριδὼν, τὴν μικρὰν ἐπόθει νῆσον. καὶ ἧς οὐκ ἄν τις ἐπὶ βελτίστοις ἐμνήσθη.

Ἱερωνύμῳ.

ΠΑλιν αἴγυπτος καὶ τρυφή. καὶ πένητες ἡμεῖς παρὰ σοὶ καὶ λόγος ἀπόντων οὐδείς· οὐδὲν τοῦτο πρᾶγμα. γέλα μόνον χρυσῷ ῥέοντα τὸν νεῖλον ὁρῶν. κἂν ἔτι μᾶλλον τὴν ὀφρῦν ἀνασπάσῃς, οἰσόμεθα πάντως ὑπερορώμενοι. ἔσται γὰρ ἡμέρα ὅτε πάλιν ὄψει τὴν ἔλουσαν. καὶ δακρύσεις ψάμμον μεθισταμένην τοῖς πνεύμασι καὶ τέμνουσαν εἰς ῥίζας τὴν ἄμπελον. ἔνθα καὶ νύμφαι ξέναι τινὲς καὶ θαλάτται καὶ ζεὺς ὑέτιος οὐδαμοῦ. τότε γελάσω μὲν ἐγὼ καὶ κωμῳδήσω τὴν τύχην. σὺ δὲ νομίσεις εὐδαίμονα τὸν νοῦν ἀπεῤῥιμμένον ἐμέ. πλὴν ἐν ὅσῳ ἄν σοι δίδωσιν ὁ νεῖλος τρυφᾶν, γράφε μόνον καὶ κάλει σμικροὺς ἡμᾶς καὶ χαμαί τινας ἐρχομένους. οὕτω γὰρ καὶ σοῦ γράφοντος ἀπολαύσομεν. καὶ τὴν σὴν ἀλαζονείαν τῇ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδι παραμυθήσομαι.

Ἰλασίῳ.

ΤΟ παρ' ὑμῖν χωρίον καρποὺς μὲν τίκτειν ἔοικεν ἀγαθούς. ἀντικεῖσθαι δὲ μόνοις τοῖς σώμασι. τοὺς μὲν γὰρ θαῦμα τοῖς ὁρῶσι παρέχει, καὶ τὴν τῆς ὥρας βιάζεται φύσιν. τὰ δὲ λαβὼν ἐῤῥωμένα, μικρὸν ὕστερον ἀπέδωκεν ὠχριῶντα. ὅθεν οὐκ ἂν ἑλοίμην ὀλίγων καρπῶν ἀπολαύσας νοσεῖν. καὶ τὴν αἰτίαν ἐρωτώμενος αἰσχύνεσθαι καὶ σιγᾶν· ὃ δὴ ποιεῖν εἴωθας σιγῇ τὰ χωρία κοσμῶν· σὲ δὲ βούλομαι καὶ πλείστων ἀγαθῶν ἀπολαύειν καὶ τῇ τοῦ σώματος ῥώσει τὴν τοῦ χωρίου φύσιν νικᾶν.

Διοδώρῳ.

ΔΕδεγμαί σου πάλιν ἐπιστολὴν τοῖς μὲν λόγοις σαφῆ καὶ λίαν καλήν· τοῖς δὲ γράμμασιν ἀσαφῆ καὶ τῶν λόγων τὴν χάριν καλύπτουσαν. δοκεῖς γάρ μοι δεδιὼς μή ποτε πρὸς λήθην ἔλθῃς τῆς φύσεως πρὸς τὸ σαφὲς αὐτὴν βιασάμενος, τῷ τύπῳ τῶν γραμμάτων παραμυθεῖσθαι τῶν ῥημάτων τὸ γνώριμον. ὅπως ἂν πάλιν ἐκ τῆς συνήθους ἀσαφείας ἔχῃς τὸ γνώρισμα. οὕτως σοι πλεονέκτημα τὸ πρᾶγμα φαίνεται. καὶ δεδιέναι μοι δοκεῖς ἐκπεσεῖν τοῦ προσρήματος. θάῤῥει τοίνυν ὡς οὔποτε μεταθείμην τῆς δόξης ἕτερα φρονῶν περὶ σοῦ. οὐ δὴ ἑκὼν εἶναί σε τῆς θαυμαστῆς εὐκλείας στερήσαιμι· μόνον μή με ἀναγκάσῃς πυθῶδε φοιτᾶν καὶ δεικνύντα τὰ γράμματα, φράσον λέγειν ὦ μαντικὲ πύθιε τί ποτε λέγειν ὁ γράφων ἐβούλετο.

Ταῦτα δέ μοι πεπαίχθω πρὸς σὲ τὴν ὑμετέραν χάριν ἐκμιμουμένῳ.

Μακαρίῳ.

ΤΗς περὶ ἡμᾶς εὐνοίας γλυκύ σε καθέστηκε καὶ τὸ σύμβολον καὶ μιμεῖται τὴν γνώμην τὸ δῶρον τῷ μέλιτι συμπλεκόμενον. λόγων γὰρ γενόμενος ἐραστὴς καὶ τούτων ἐμφορηθεὶς, ἔγνως ὡς μέγα δή τι χρῆμα φιλία συμπροϊοῦσα χρόνῳ καὶ μὴ τῇ διαστάσει δεχομένη τὴν λήθην. ὅθεν σὲ καὶ πρὶν ἐπαινῶν, νῦν ἔτι πλέον τεθαύμακα, ὅτι καὶ μὴ παρὼν, καθέστηκας παραπλήσιος. ἀλλά μοι πρᾶττε καλῶς καὶ τῶν νόμων ἐμφοροῦ. καὶ γενοῦ δὴ θᾶττον ἵνα τι καὶ λέξω ποιητικὸν, πατρί τε σῷ μέγα χάρμα πόληΐ τε παντί τε δήμῳ.

Στεφάνῳ.

ΗΣθην δεξάμενος τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν. ὃν ἡδόμην ἀεὶ τῇ μνήμῃ λαβὼν, τοῦτον διὰ τῶν γραμμάτων θεώμενος. εἴγε τῆς ψυχῆς εἰκόνες ὄντως οἱ λόγοι. καὶ εἴ μοι δίδως εἰπεῖν, μείζων ἢ κατ' ἐμαυτὸν ἐδόκουν γενέσθαι. σκοπῶν ὡς με φίλων ἐγκατέλεγες χορῷ, καὶ λόγος ἐμοὶ παρὰ σοὶ. καὶ γραμμάτων ἀρχὴ προκαλουμένων τὰ παραπλήσια. δι' ὧν δὲ θαυμάζειν ἐδόκεις. σαυτὸν ὁρᾶν παρεῖχες τοῖς γράμμασι. δι' ἐμοῦ μέσου τὰ σαυτοῦ διηγούμενος. ὥστε με μειδιῶντα λέγειν πρὸς ἐμαυτὸν, ὡς ἀληθεῖς, οἱ λόγοι νὴ τοὺς θεοὺς εἰ περὶ τοῦ γεγραφότος ἐλέγοντο. νυνὶ δὴ λέγων ἐλάνθανες οὐχ οἷος ἐγώ. ἀλλ' οἷον εἶναί με δεῖ τοιούτων ἐπαίνων τευξόμενον. πολλὰ δέ σοι κἀγαθὰ γένοιτο καὶ σπουδῆς ἕνεκα καὶ τρόπων πραότητος. καὶ μνήμης εὐνοίας. καὶ τὸ δὴ μέγιστον ὅτι καὶ μὴ παρὼν καθέστηκας παραπλήσιος.

Παγκρατίῳ.

ΟΙ τὰς σειρῆνας ποτὲ παραπλέοντες, καὶ τὰ μέλη ταῖς ἀκοαῖς ἀρυόμενοι, οὐ πατρίδας ἐπόθουν οὐ παίδων ἀνεμιμνήσκοντο. πάντα δὲ πάσχειν αὐτοῖς ἐδόκει καλὸν, ἢ τούτων ἀπαίρειν ὧν τῆς ἡδονῆς ἐπειράθησαν. ἡμεῖς δὲ τῆς σῆς μούσης ἄκρῳ φασὶ δακτύλῳ γευσάμενοι, οὕτως ὅλῳ πόθῳ πρὸς αὐτὴν ἐβακχεύσαμεν, ὡς μηδὲ μικρὸν ἀπεῖναι ταύτης αἱρεῖσθαι, κἂν ἀνάγκη διεστάναι τοῖς σώμασιν. ἀναγομένοις δὲ ἡμῖν τῇ διανοίᾳ συνανηγόμεθα. καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου νῦν οἰκοῦμεν, τὸ σὺν ὑμῖν εἶναι τῇ φαντασίᾳ πλαττόμενοι. τοιαύτην μοι γνώμην ἐναποτίκτουσιν ἔρωτες. κἂν πρὸς ὀλίγον ἀνενεγκὼν, ἐν ἐμαυτοῦ πάλιν γένωμαι, τοῖς σοῖς ἐντρυφῶ διηγήμασι. καὶ πάντες ἀνὰ μέρος τὰ ὑμέτερα μνημονεύουσιν. ὁ μὲν τοῦ λόγου τὸ ἥμερον· ὁ δὲ τῶν τρόπων τὸ σεμνόν· ἄλλοι γλυκὺν προσωνόμασαν. ὁ δὲ τῆς γνώμης λέγει τὸ μέτριον. ὁ δέ σε φέρειν ἐπὶ τῆς γλώττης εἶπε τὰς μούσας. καὶ πᾶς τις φιλονεικεῖ φθάσαι τοὺς ἄλλους, μόνος τὰ σὰ διηγούμενος. σὺ δὲ γράφε τὴν ἀπουσίαν θεραπεύων τοῖς γράμμασι. καὶ τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν ἡδέως ἰδεῖν καταξίωσον.

Νηφαλίῳ.

ΟΣον ἡμῖν πάλαι τὸν θυμὸν ἐπαφῆκας τοῖς

Hæc tecum iocatus ſim, qui mutando veſtram gratiam ac leporem exprimo.

Macario.

TVi erga nos moris gratum etiam & ſuaue fuit ipſum ſignum atque mentem imitatur donũ melle permixtum. Eruditionis enim amator, & hac impletus ſtatuiſti rem egregiam eſſe procedentem vnà cum tempore amicitiam neque interuallo recipientem obliuionis. Vnde cùm etiã antea te laudarim, nunc etiam plus admiror, quòd quamuis nõ præſens, tamen prȩſenti ſimilimus ſis. Sed mihi bene age ac legibus ſatiare & da operam vt ſtatim de te poſſim aliquid etiam poëticum dicere. Et patri ſummum gaudium, ciuitatíque & omni populo.

Stephano.

CVm epiſtolam veſtram acciperẽ, magno gaudio ſum affectus eum quẽ ſemper capiẽs memoria ac mente delectatus fueram, cum per literas etiam viderem atque aſpicerem, ſiquidẽ animi reuera imagines exiſtunt ſermones. Et ſi mihi permittis vt dicã maior quàm pro mea fortuna videbar eſſe, cùm animo voluerem, quemadmodum in amicorum cœtu me numerares, & literas quæ ſimilem petitionem continerent mitteres. In quib. autem mirari videbare, teipſum conſpiciendum præbuiſti: literis me quaſi ſumpto, tua narrans ac recenſens, vt ego ſubridẽs ad meipſum dicerẽ, hercle, quàm vera ſunt hȩc verba ſi ad eum qui ſcripſit referantur. Nunc verò dicens etiam latuiſti, non qualis ego. Sed qualem eſſe me oportet, vt huiuſmodi laudes merear. Multa tibi bona contingant, tum propter ſtudium tuum, tum propter ingenij mãſuetudinem, & amoris memoriam, & quod maximum eſt, quòd etiam non præſens, ſimillimum præſenti te præbueris.

Pancratio.

QVi Sirenas præterlegerent nauigando & carmina auribus perciperent, non patriæ deſiderio tenebantur, neque liberorum recordabantur. Omnia verò pati eis pulchrius & honeſtius videbatur, quàm ab his diſcedere, quarum voluptatem erant experti. Nos verò tuam muſam ſummo, quod aiunt, digito guſtantes, ſic omni cupiditate ad eam delati cùm furore ſimus, vt paulùm abſit quin ab ea capiamur, quanquam corporibus diſtare neceſſe ſit. Soluentibus autem nobis cogitatione, vnà ſoluimus. Et nunc Alexandri vrbem habitamus, atque vobiſcum eſſe per imaginationem fingimus. Eiuſmodi ſententiam amores mihi ingenerarunt. Et ſi pauliſper reſipiſcens ad meipſum redeam, in narrationibus de te comparatis, voluptatem ac delicias habeo & omnes viciſſim de vobis commemorant, alius facilitatem ſermonis, alius morum grauitatẽ, alij ſuauem appellant, alius moderationem animi rec ẽſet, alius te Muſas in lingua ferre dicit, & quilibet alios præuertere contendit, ſolus tuis virtutes prædicando. Tu verò ſcribe, literis abſentiam fouens, & eum qui adfert epiſtolam libenter videre dignare.

Nephalio.

QVantùm in nos olim iræ immiſiſti per literas, tantùm

tantùm nūc bonitatem noſtram expectationem viciſti. Nam prçterita corrigere, & cōſolari eum qui amicitię confidens iniuriam patitur, quomodo non ſapienti animo præditi viri ſit, & qui moleſtiam ac dolorem ſanare poſſit. Vnum ex veſtris duntaxat mihi dolorem attulit, quòd tantum me paſſum arbitraris, vt etiam muneribus opus ſit, quæ ſententiā mutarēt, quemadmodum Agamemnon alibi Theſſalum militem. Attamen lubenti ac procliui animo dona capio, non his magis permotus, quàm eius qui miſit voluntate & conſilio. Qui verò adfert epiſtolam veſtram, amicitiam expetens, impetret eam, dummodo petendi non moleſtus ſit.

Ioanni.

ACcepi tuam amicam, & plenam omnino Veneris epiſtolam qua diuturni ſilentij Socratico more dæmonium incuſat. Me verò poſitum humi & ad celſitudinem virtutis reſpicere non valentem, quid enim aliud quàm Sophiſtam, vt tu fortaſſe ludas, ad ipſam vſque philoſophiam laudibus euehis, immò aures circumuenis, vt furtim ornatæ laudibus nihil ad ſe pertinentibus, ferant moderatè Rhetoricam accuſari. Et patitur ſanè conſuetas has cantillationes, ſimulachrum partis politicæ, & colloquium cum populo & quicquid ludentium ſermonibus placet, non enim dixerim inuidentium pudore philoſophiæ ac Platonis. Et tu ipſe, vt opinor, cùm de arte, ô ſapientiſſime, contrariam ſententiam habeas, Scommatum vt apparet gratiam, aſini, nimirum, vt dicitur, vmbram exprobas, Thraſymachos nobis & pullos aſſignas, & quæcunque Platonis Gratiæ finxerunt. Sed deſine in poſterum ô optime maximis rebus malè loqui. Sin minus: at in opportunius tempus reſeruo minas.

Diodoro.

CVm veſtras literas legiſſem, in veteris beatitudinis recordationem ſum adductus. Nilum illum & apud ipſum veſtri ſpectaculi voluptatem, animo cogitans. Et mihi deplorare venit in mentem fortunæ viciſſitudinem, in ſuperiorem inferiorémque partem inclinantem. Iam conducit homines, quemadmodum nemo ſperarit, iam iterum diſiungit, quos prçter ſpem coniunxerat. At ſapiens quoddam remedium contra eam excogitarunt, epiſtolis amorem reuoluentes ac incitantes, & præſentiam quodammodo literis machinantes.

Eidem.

EIs qui dant operam amicitiæ, ſufficere beneuolentiam arbitror, & neceſſariis vſibus promptè, & alacriter inſeruire. At ſtatim omnia profundere, neque aliàs iuſtum eſt, neque ei qui beneficium accipit honeſtum. Qui enim ſemel mulctatur ad ſecūdum vſum tardior efficitur. Quòd etiamſi vobis nō accidit, amicitiæ lege ſemper confirmatis, attamen ego de his quæ mihi videntur ſcribere, pudore prohibeor. Vnde ſi me vultis libertate loquendi, apud vos ſemper gaudere, non recuſabis æs alienum vobis debitum accipere.

Iulio.

QVæ mihi acciderint, veſtrā epiſtolā accipienti,

γράμμασι, τοσοῦτον νῦν χρηστότητι τὰς ἡμετέρας ἐλπίδας ἐνίκησας. τὸ γὰρ διορθοῦσθαι τὰ φθάσαντα καὶ παραμυθεῖσθαι τὸν εἰς φιλίαν ἀδικεῖσθαι πειθόμενον, πῶς οὐ σοφοῦ τὴν γνώμην ἀνδρὸς καὶ τὸ λυποῦν θεραπεύειν εἰδότος. ἓν με μόνον τῶν ὑμετέρων ἠνίασεν. εἰ τοσοῦτον ἐμὲ πεπονθέναι δοκεῖς, ὡς καὶ δώρων δεῖσθαι μεταβαλλόντων τὴν γνώμην. ὥς που καὶ Ἀγαμέμνων τὸν Θετταλὸν στρατιώτην. πλὴν καὶ τὰ δῶρα δέχομαι προθύμως, οὐ ταῦτα ζηλώσας μᾶλλον, ἢ τὴν τοῦ πεπομφότος προαίρεσιν. ὁ δὲ φέρων τὴν ἐπιστολὴν τῆς ἡμετέρας εὐνοίας δεόμενος, τυγχανέτω ταύτης, ἐν οἷς αὐτὸν οὐ λυπεῖ.

Ἰωάννῃ.

ΔΕδεξάμην σου τὴν φίλην καὶ γέμουσαν ὄντως ἀφροδίτης ἐπιστολήν. τῆς μὲν μακρᾶς σιωπῆς σωκρατικῶς ᾐτιωμένην ἡμῖν τὸ δαιμόνιον. τὸν δὲ χαμαὶ κείμενον ἐμὲ καὶ πρὸς ὕψος ἀρετῆς ἀναβλέπειν οὐκ ἔχοντα, καὶ τί γὰρ ἕτερον ἢ σοφιστήν, ὡς ἂν αὐτὸς ἐπισκώψειας, εἰς αὐτὴν φιλοσοφίαν τοῖς ἐπαίνοις ἀνάγουσαν. μᾶλλον δὲ τὴν ἀκοὴν ὑποσυρομένην, ὅπως κλαπεῖσα τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπαίνοις, ἀνάσχοιτο πράως κατηγορουμένης ῥητορικῆς. καὶ φέρει τὰ συνήθη ταῦτα δὴ τερετίσματα τὸ πολιτικῆς μορίου εἴδωλον, καὶ τὸ δήμοις ὁμιλεῖν καὶ ὅσα δὴ παιζόντων ἐθέλουσι λόγοι. οὐ γὰρ ἂν εἴποιμι φθονούντων αἰδοῖ φιλοσοφίας καὶ Πλάτωνος· καὶ αὐτὸς δὲ οἶμαι περὶ τῆς τέχνης ὦ σοφώτατε τἀναντία φρονῶν, σκωμμάτων ὡς ἔοικε χάριν, ὄνου φασὶ σκιάν, ἐγκαλεῖς Θρασυμάχους ἡμῖν καὶ πώλους ἐπικυκλῶν, καὶ ὅσα δὴ Πλάτωνος ἀνεπλάσαντο χάριτες· ἀλλὰ παῦσαι λοιπὸν ὦ λῷστε τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων ἀγορεύων κακῶς. εἰ δὲ μή, ἀλλ' εἰς ἀμείνω καιρὸν ἐπέχω τὴν ἀπειλήν.

Διοδώρῳ.

ΤΟῖς ὑμετέροις γράμμασιν ἐντυχών, παλαιᾶς εὐδαιμονίας ἀφικόμην εἰς μνήμην. τὸν Νεῖλον ἐκεῖνον, καὶ τὴν παρ' αὐτῷ τῆς ὑμετέρας θέας ἀπόλαυσιν, τῇ διανοίᾳ τυπούμενος. καί μοι δακρύειν ἐπῆλθε τὴν τῆς τύχης ῥοπὴν ὡς ἄνω καὶ κάτω στρεφομένην. νῦν μὲν συνάγει τοὺς ἀνθρώπους ὡς οὐκ ἄν τις ἐλπίσειε, νῦν δὲ πάλιν διίστησιν οὓς παρ' ἐλπίδα συνήγαγεν. ἀλλὰ σοφοί τι πρὸς αὐτὴν ἐμηχανήσαντο φάρμακον, ἐπιστολαῖς ἀνακινοῦντες τὸν πόθον. καὶ τὴν παρουσίαν τρόπον τινὰ τοῖς γράμμασι μηχανώμενοι.

Τῷ αὐτῷ.

ΤΟῖς περὶ φιλίαν ἐσπουδακόσιν ἀρκεῖν ἡγοῦμαι τὴν εὔνοιαν. καὶ τὸ ταῖς τῶν συνήθων χρείαις ὑπουργεῖν ἑτοιμότερον. τὸ δὲ προσαναλίσκειν οἴκοθεν, οὔτ' ἄλλως δίκαιον, οὔτε τῷ δεξαμένῳ τὴν χάριν καλόν. ὁ γὰρ ἅπαξ ζημιωθείς, περὶ δευτέραν χρείαν καθέστηκεν ὀκνηρότερος· ὅπερ εἰ καὶ μὴ πάθοιτε, νόμῳ φιλίας ἀεὶ βεβαιούμενοι, ἀλλ' οὖν ἐγὼ τοῦ γράφειν ὑπὲρ τῶν δοκούντων, ὑπ' αἰδοῦς ἀνακόπτομαι. ὅθεν εἴ με βούλεσθε τῇ πρὸς ὑμᾶς παρρησίᾳ χαίρειν ἀεί, οὐκ ὀκνήσετε χρέος λαβεῖν ὀφειλόμενον.

Ἰουλίῳ.

ΟἹά μοι συνέβη δεξαμένῳ τὴν ὑμετέραν ἐπιστο-

οὐ χεῖρον πρὸς ὑμᾶς διηγήσασθαι. πρώην γάρ τις τὰ οὐράνια σοφὸς εἶναι βουλόμενος, καὶ τέχνην ἔχων ὡς ἔλεγεν ἐκ τῶν ἀστέρων προλέγειν τὰ μέλλοντα, περιτυχὼν ἐξαίφνης ἐμοὶ καὶ θεὶς ἐπὶ δακτύλων τὴν ψῆφον, ὡς εὐτυχὴς φησιν ὑπάρχων ἐλάνθανες. μέγα τί σοι καὶ λαμπρὸν ὅσον οὔπω παρ᾽ ἐλπίδα γενήσεται. ἐγὼ δὲ τούτων ἀκούσας, τὸν πλοῦτον ἐφανταζόμην αὐτίκα. ἀξιωμάτων ἔγεμον τὴν διάνοιαν καὶ τῆς ἐλπίδι τύχης σοβαρωτέραν εἶχον τὴν γνώμην· ὡς οὖν οὕτως ἔχοντί μοι προσιών τις ἐπεδίδου τὰ ὑμέτερα γράμματα. τοῦτο ἔφην ἐκεῖνο. προῆλθεν εἰς ἔργον ὁ λόγος. χρηστὰ γάρ μοι μηνύειν μαθόντες, πρὸ τῶν ἄλλων ἐπείγονται· τί γὰρ ἂν καὶ παθόντες, οὕτω νῦν παρ᾽ ἐλπίδας ἐπέστελλον. ὡς δὲ τοῖς ἔνδον ἐντυχὼν καλαμωναῦ ἔγνων ἀπόβλητον, καὶ ἐμπορίαν ἀτιμοτάτην, ἰοὺ ἰοὺ πρὸς ἐμαυτὸν ἔφην παρ᾽ ἐλπίδας εὐτύχηκα. τὸ δὴ λεγόμενον ἀφ᾽ ἵππων ἐπ᾽ ὄνοις μεταβεβήκαμεν. πάντα μὲν οἴ μοι καινίζειν οἶδεν ἡ τύχη. ἀλλ᾽ οὔποτ᾽ ἂν ἤλπισα καλάμων γενέσθαι πατὴρ ὑπὸ καλύβῃ καθήμενος. ταῦτά μοι Ζεὺς ὡς ἔοικεν ἀνατέλλων χαρίζεται. καὶ γέλως διὰ τῶν ἀκουόντων, ἐπέρρεχεν ἐπ᾽ ἐμοί. καὶ δέχου τὸν ἄνδρα φησὶ καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ.

Διοδώρῳ.

Σὺ μὲν σκώπτεις ἡμῶν τὴν σιωπήν. ἐγὼ δὲ σου φέρειν τὴν ἀλαζονείαν οὐκ ἔχω. δι᾽ ἣν ἴσως οἴει τις εἶναι σεμνὸς ἣν ἡμῖν διὰ πλείστου φανῇς καί που λόγον πολλάκις ἐμβάλῃς ἡμῖν. πότε πρὸς ἡμᾶς ὁ καλός. ὁ τὴν θέαν ἡδύς. ὁ τὰς σειρῆνας ἀποκρύπτων ταῖς ἡδοναῖς. ὁ τὴν πατρίδα παρορῶν ἵνα σώσῃ τὴν καίσαρος. τοιαῦτα λογοποιεῖν ἡμᾶς ἡγῇ τῇ μελλήσει κατατείνων ἀεί. καὶ παρὰ σαυτῷ πάντως γνωμολογεῖς ὡς τὸ σπάνιον ἀεὶ τοῖς ζητοῦσιν ἐπιτείνει τὸν πόθον· ὅθεν ἡμᾶς παρορᾷς· καὶ οὐ τοῦτο δεινόν, καίπερ ὂν τοιοῦτον. ἀλλὰ καὶ τὰς πατρίους πανηγύρεις ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῇ. ἀλλὰ πολλάκις ἐμβαλὼν ἐλπίδας ὡς ἥξεις, εἶτα πάλιν ἀνέδυς καὶ διεψεύσμεθα. ὥστε δέδοκται καὶ πρεσβείαν πέμπειν ἡμᾶς καὶ καλεῖν τὸν εὐεργέτην. οὕτω γὰρ καὶ χαίρεις λεγόμενος. ἀλλὰ φάνηθι μόλις ὥστε τὴν μεθ᾽ ἡμῶν ἐπιτελέσων πανήγυριν. εἰ δὲ τὴν πρεσβείαν περιμένεις, ὥρα σοι καταμένειν ἐκεῖ. τῶν γὰρ καλούντων οὐδείς.

Γεσσίῳ παραμυθητική.

Ὡς πικρὰ τὰ καθ᾽ ἡμῶν τῆς τύχης βουλεύματα. καὶ πρὸς δεινῆς ἀρκοῦντα τραγῳδίας ὑπόθεσιν. οὔπω παίδων οἰκτίστου τάφου πεπαύμεθα καὶ τὴν τεκοῦσαν ἐφέλκεται ἐκείνῃ μὲν ἴσως δρῶσα καθ᾽ ἡδονήν, εἰ παισὶ φιλτάτοις προσέθηκεν. ἡμῖν δὲ πάθη συνάπτουσα πάθεσι. καὶ τάφῳ τάφον ἐργαζομένη βαρύτερον. καὶ τῆς μητρὸς ἀπεστέρησεν οἴμοι παιδάρια ἔτι τῶν μητρῴων ἐξηρτημένα θηλῆς δακρύων ὄντως καὶ ταῦτα καὶ σκηνῆς ἐπέκεινα πάθη. καὶ οἷα βεβαιῶσαι μῦθον ὡς γυνὴ δυστυχὴς, ἀνθρώπου λίθος ἐγένετο. ἦν γὰρ ὡς ἔοικε φρυγία καὶ βάρβαρος. καὶ πρὸς τὸ τῆς τύχης πόμα τοῖς ἐκ φιλοσοφίας φαρμάκοις.

non fuerit incommodum vobis exponere. Nuper enim quidam cælestium rerum peritum ſeſe venditans,& artem tenens,vt aiebat, ex aſtris futura prædicendi,caſu in me incidens, & rationem in digitis ſubducens. Neſcis,inquit,te fœlicem eſſe. Magnum quiddam & ſplendidum tibi præter ſpem cõtinget. Ego verò his auditis, ad diuitias referebam. Omnes dignitates mente agitabam animúmque fortuna in ſpe poſita ſuperbiorem gerebam. Cùm igitur mihi ſic affecto,quidam veſtras literas redderet, hoc aiebam illud,Proceſſit in opus oratio. Bona enim mihi ſignificare voluerũt, & idcircò prę reliquis feſtinans. Quam enim ob aliam cauſſam nunc ita præter ſpem literas mitterem. Cùm verò reſignatis,Calamonam abiectam in eis cognoui, & mercaturam viliſſimam. Iu Iu dicebam ad me ipſum pręter ſpem fortunatus fui. Quod prouerbio dicitur ab equis ad aſinos deſcendimus. Omnia heu mihi fortuna poteſt innouare. Sed nunquam ſperaſſem me arundinum patrem futurum, ſub tugurio ſedentem. Hæc mihi Iuppiter,vt apparet, oriens largitur, atque ab his qui audiebant riſus in me oriebatur, & Accipe virum inquiuit atque auem Dei.

Diodoro.

TV noſtrum ſilentium derides. At ego tuam inſolentiam atque ſuperbiam ferre non poſſum, quod forſitan te grauem & magnum videri putas ſi nobis interpoſito quàm longiſſimo tempore te nobis conſpiciendum præbeas, & ſæpe nobis loquendi occaſionem inijcias. Quando redibit ad nos ille formoſus, facie iucunda præditus, qui Sirenes etiam voluptatibus obſcurat, qui ſuam patriam contemnit,vt ſeruet imperium Cæſaris. Eiuſmodi ſermones iactare nos exiſtimas,dum tu ſemper moram protrahis ac producis. Et omnino ſic apud animum tuum ſtatuis, raritatem ſemper quærentibus augere deſiderium atque amorem ſolere. Vnde fit, vt negligas nos. Neque id adhuc eſt nobis graue, quanquàm eiuſmodi ſit. Sed & patrios conuentus ac concilia pro nihilo ducis. Sed perſępe ſpe facta te venturum eſſe, deinde refugis,& nos opinio fallit. Itaque viſum eſt etiam legationem mittere, & beneficum ciuẽ vocare. Hoc enim nomine, & hac appellatione gaudes. Sed appareas tandem optimè, vt concilium nobiſcum vnà perficias. Sin legationem expectas, commodum ibi manebis. Nemo enim vocabit.

Geßio Conſolatoria.

QVàm acerba ſunt in nos fortunæ conſilia, quæ vel ad grauiſſimæ Tragœdiæ argumẽtum ſufficere poſſint. Nondum à miſerrima liberorum ſepultura requieſcimus,& matrem attrahit, illi forſitã iucundum & gratum faciens quod chariſſimus liberis appoſuit, at nobis luctum luctu cumulans, & ſepulturam ſepultura, grauiorem atque intolerabiliorem efficiens, ac matre proh dolor infantes ſpoliauit, adhuc à materna papilla dependentes ſanè lachrymis obeunda ſunt hęc & ſcenam ſuperantia incommoda, & quæ fabulæ poſſint fidem confirmare, quòd infœlix mulier ex homine ſit in lapidem conuerſa. Erat enim vt apparet Phrygia atq; barbara, & aduerſus fortunæ potionẽ nõ philoſophiæ remediis.

animum præmuniuerat, quemadmodum magnum
illum Anaxagoram nunciante quodam ei filij mor-
tem intempestiuam statim dixisse ferunt, vt multò
antè præparatum, neque quicquã magni mali per-
pessum, antè auditum. Sciebam me etiã mortalẽ ge-
nuisse. Et quidem arbitror coniecturam ex dictis fa-
ciens, si quis vxorem etiam nunciasset post puerum
mortuam iacere, sine dubio additurum fuisse. Scie-
bam me mortalem in matrimonio habere. Quam
ob caussam laudo eos, qui primùm inuenerũt Tra-
gœdiam, quòd cùm didicissent fortunam sursum
deorsúmque iactare res hominũ solere, scenam no-
bis excogitarũt, & alienis malis pulcherrimè dome-
sticorum calamitates præuenerunt. Quid enim est,
in nobis ærumnosum quod nõ tempore præuersum
sit, & exhibitum. Quid verò, nouum accidere pos-
sit, quod non ad simile exemplum referatur. Sed si
fortuna superiores haberi volumus, ad solitæ philo-
sophiæ portum, cõfugiamus, & qui simus, atque vn-
de venerimus perpendamus. Et quæ sint rerum no-
strarum rationes. Item vinctos nos solui oportere o-
mnino, cùm ei qui vinxit libitum est, & deponendã
esse personam, qua nos magni, & egregij Dramatis
poëta induit. Hoc enim reuera est eius dicti, Nosse
teipsum, admonitio. Hoc tuum officium ô sapiẽtis-
sime, & prouidentiæ, vt opinor, rationes continuò
voluentis, atque arcanis sapientiæ præceptis patien-
tiæ exemplum temetipsum præbẽtis. Quare ad nos
ipsos redeamus. Sed quid agamus, dicẽtes, Deus per
omnia suum opus perficit. Hæc si cogitaris, & te di-
gnum teipso præstabis, & efficies, vt numen beni-
gnis ac propitiis oculis nos aspiciat.

Diodoro.

ACcepi pulchras caricas & præstãtiores, opinor,
Atticis, propter quas magnum bellum, vt aiũt,
motum est, cùm rex per mare impressionem faciens
terram inuaderet. Accepi etiam calceos ipsos quo-
que pulcherrimos. At non sunt comparanda Cy-
nosbatus & Anemonæ ad rosas. Nam vua pas-
sa, longa & mediocri constrictione dulcedinem
insitam temperans, partim Atticis Carycis, partim
placentis, in quas semper protentam habes linguã
melior est. Misi autem & passeres de salsugine, vo-
racis ventris solatium. Sanè nostra multò esse me-
liora, quilibet gulosus iudex, vt opinor, affirmabit;
nisi fortè de crepidis futuris dices. Ego tota spe in
eas incumbo. Quòd si miseris, at non dicam, quẽ-
madmodum etiam derisurus sum.

Dorotheo.

ERat equidem amantibus. Ver non tẽporis vi-
cissitudo & agrorum ac fructuum splendor, &
hirundines canentes atque Terra floribus ornata,
sed etiam amatorum vox tempestatem silentij, quę
animo perturbationem affert, ad serenam ac tran-
quillam auditionem conuertens. Eiusmodi vide-
bare superior omni voluptate cùm litteras ad
nos mitteres. Etenim incumbens turbo, natura co-
piosus imminebat. Te verò tacente molestior &
toleratu difficilior videbatur.

οὐ προκατείληπτο τὴν ψυχήν. οἷα δὴ τὸν μέγαν
ἐκεῖνον ἀναξαγόραν λόγος προσαγγείλαντος αὐτῷ
τινος τοῦ παιδὸς τὴν ἄωρον τελευτὴν εἰπεῖν εὐθέως
ὡς δὴ παρεσκευασμένον ἐκ πολλοῦ καὶ μηδὲν μέ-
γα παθόντα πρὸ τῆς ἀκοῆς, ὡς ᾔδειν κἀγὼ θνητὸν
γεννήσας· καὶ οἶμαί γε τοῖς εἰρημένοις τεκμαιρόμε-
νος, ὡς εἰ καὶ τὸ γυναιόν τις ἀπήγγελλεν ὅτι τῷ παι-
δὶ κεῖσθαι, πάντως ἂν προσέθηκεν, ὡς ᾔδειν καὶ θνη-
τῇ συνοικῶν· ὅθεν ἐπαινῶ τοὺς πρώτους τραγῳδίαν
εὑρόντας, ὅτι καταμαθόντες τὴν τύχην ἄνω καὶ κά-
τω κυκῶσαν τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, τὴν σκηνὴν
ἡμῖν ἐπενόησαν. ἀλλοτρίοις εὖ μάλα κακοῖς τὰς τῶν
οἰκείων προκαταλαμβάνοντες συμφοράς. τί γὰρ
δεινὸν ἐν ἡμῖν ὃ μὴ φθάσας ὁ χρόνος ἀπέδειξε. τί δ'
ἂν γένοιτο καινὸν ὃ μὴ πρὸς εἰκόνα παραπλησίαν
ἀνάγεται. ἀλλ' εἴ γε φίλον ἡμῖν τῆς τύχης ὀφθῆναι
κρείττοσι, πρὸς τὸν τῆς συνήθους φιλοσοφίας ὅρμον
ὑποδραμούμεθα τίνες τέ ἐσμεν σκοποῦντες καὶ ὅ-
θεν ἀφίγμεθα. καὶ τίνες ἄρα τῶν καθ' ἡμᾶς πρα-
γμάτων οἱ λόγοι. καὶ ὡς δεθέντας λυθῆναι δεῖ
πάντως ὁ ἡνίκα δόξει τῷ δήσαντι· καὶ ἀποθέσθαι
τὸ προσωπεῖον ὅπερ ἡμῖν ὁ τοῦ μεγάλου δράματος
περιτέθεικε ποιητής. τοῦτο γὰρ ὄντως ἡ τοῦ σαυτὸν
γνῶθι παραίνεσις· τοῦτο σὸν ἔργον ὦ σοφώτατε. καὶ
τῆς προνοίας ὡς οἶμαι λόγους συνεχῶς ἀνελίττον-
τος, καὶ τοῖς σοφίας ἀμυήτοις καρτερίας σαυτὸν
παρεχομένου παράδειγμα. ὅθεν εἰς ἑαυτοὺς ἐπα-
νέλθωμεν. ἀλλὰ τὸ κεῖνο ῥέξαιμεν λέγοντες καὶ τὸ,
θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ. ταῦτα γὰρ σκοπῶν σαυτοῦ τὰ
δράσεις ἄξια καὶ τὸ θεῖον παρασκευάσεις εὐμενέσι
ποτὲ τὰ καθ' ἡμᾶς ἰδεῖν ὀφθαλμοῖς.

Διοδώρῳ.

ΔΕδεγμαι τὰς καλὰς ἰσχάδας καὶ κρείττους
οἶμαι τῶν ἀττικῶν, δι' ἅς φασιν ὁ μέγας κε-
κίνητο πόλεμος. ὅτε βασιλεὺς ἐπῄει γῆν ἐπεμβάλ-
λων θαλάττῃ. καὶ διατέμνων ὄρος εἰς θάλατταν δέ-
δεγμαι δὲ καὶ ὑποδήματα καὶ λίαν καλά. πλὴν
ἀλλ' οὐ ξύμβλητ' ἐστὶ κυνόσβατος, οὐδ' ἀνεμῶναι,
πρὸς ῥόδα. ἀσταφὶς γὰρ μακρὰ καὶ συμμέτρῳ στύψει
τὴν ἔμφυτον παραμυθουμένη γλυκύτητα, ποίων
μὲν ἰσχάδων ἀττικῶν, ποίων δὲ πλακούντων ἐφ' οἷς
ἀεὶ τὴν γλῶτταν προτείνεις, κρείττων καθέστηκε. πέ-
πομφα δὲ καὶ στρουθοὺς ἐξ ἅλμης ἀδηφάγου γα-
στρὸς παραμύθιον. ἆρ' οὐ κρείττω πολλῷ τὰ ἡμέτε-
ρα, πᾶς ἄν τις οἶμαι τένθης φήσει δικαστής· πλὴν ἴ-
σως τὰς μελλούσας βλαύτας ἐρεῖς. ἐγὼ δὲ κέχηνα
μὲν πρὸς αὐτάς. ἐπειδὰν δὲ πέμψῃς, ἀλλ' οὐ βού-
λομαι λέγειν οἷα δὴ καὶ σκώπτειν πειράσομαι.

Δωροθέῳ.

HN ἄρα τοῖς ποθοῦσιν ἔαρ οὐ καιροῦ μετα-
βολή. καὶ ὥρας λαμπρότης καὶ χελιδόνες
ᾄδουσαι. καὶ γῆ ποικιλλομένη τοῖς ἄνθεσιν. ἀλλὰ
καὶ παιδικῶν φωνὴ χειμῶνα σιγῆς, τὴν τῶν ἐρώντων
ψυχὴν παρενοχλοῦντα, πρὸς εὔδιον ἀκοὴν με-
ταβάλλουσα. τοιοῦτός τις πέφηνας κρείττων πάσης ἡδονῆς τὰ γράμματα χαρισάμενος. ὡς ὅ γε παραιπ-
τοῦσας χειμών, ἐπῆλθε μὲν τῇ φύσει πολύς. σοῦ δὲ σιγῶντος ἔδοξε δυσχερέστερος.

Ὠρίωνι.

Τοὺς ἀγαθοὺς τῶν φίλων ἀπόντας μᾶλλον οἶδεν ἐλέγχειν ἡ τύχη. κρίσις γὰρ εὐνοίας οὐ τὸ παρόντα τιμᾶν. τοῦτο γὰρ ἔσθ' ὅτε ποιήσειεν ἄντις καθάπερ ἐπὶ σκηνῆς ὁ τῶν ἀγαθῶν τὸ πρόσωπον περικείμενος, ὃ μὴ πέφυκεν, ὑποκρίνεται. εἰ δέ τις τῷ τόπῳ διεστὼς, εἰς ἓν χωρεῖ τῇ σπουδῇ καὶ τῇ γνώμῃ συνάπτεται, οὗτός ἐστιν ἐκεῖνος ὁ φιλίας νόμον περιστέλλειν εἰδώς· τοιοῦτος ἡμῖν παρῆλθες ἀρετῇ τῶν δευτέρων τὰ φθάσαντα παρελθών· εἰ δὲ καὶ πατέρων εἰκόνες οἱ παῖδες, εἰκότως ἄρα με καὶ φήμη κομίζει μετάρσιον. διὰ παιδὸς ἀγαθοῦ μικρὸν πατέρα μείζω ποιοῦσα δοκεῖν. καὶ πανταχοῦ καθάπερ ἔφης ταῖς πόλεσι διαπέμπουσα. ἀλλά μοι περιέποις τὴν ἀρετὴν, ἣν παρ' ἐμοὶ τῶν λόγων. τὴν αὐτὴν ἔχειν περὶ τοὺς νόμους σπουδὴν καὶ φύσιν ἐπιδεικνύμενος.

Κυριακῷ.

Τὰ μὲν σὰ δῶρα τοιαῦτα. τὰ δὲ ἡμέτερα κἂν αὐτὸς ἐπαινέσειας, οὕτω τῇ γαστρὶ χαριζόμενος. λίχνος γάρ τις ὢν καὶ τὸ γαστρίζεσθαι μελέτην πεποιημένος, καὶ βρώμασι τὴν μεγάλην εὐδαιμονίαν μετρῶν, εἴπου τι θηράσαις ἡδὺ, προτείνεις εὐθέως τὴν γλῶτταν, καθάπερ τις Αἴας τὴν μεγάλην ἀσπίδα. καὶ μάρτυς ὁ καιρὸς ἐν ᾧ πλακοῦντα παρ' ἑτέρων ὑφήρπασας, ὅλον εὐθὺς διαπέμψας τῷ στόματι.

Παγκρατίῳ.

Οὕτω παρορᾷς τοὺς ποθοῦντας; οὕτω τῆς γλώττης ἐπέχεις τὰ νάματα; ἀλλ' ἐμοὶ καὶ διαγράφει τὴν ὑμετέραν θέαν ὁ πόθος, καὶ νῦν ἔγνων ὀνειροπολεῖν ἐγρηγορότος τοῦ σώματος. ἀλλὰ δίδου σαυτὸν μέχρι γοῦν γραμμάτων ἡμῖν· τοῖς γὰρ ποθοῦσι παραμυθία καὶ τὸ, μικρόν τι σύμβολον τῶν ἐρωμένων ἰδεῖν. μέμνησο δὲ καὶ τῶν λόγων ἐκείνων ἐν οἷς ὑποσχέσεις ἦσαν ἢ θᾶττον ἐλθεῖν εἰς ἡμᾶς ἢ γράμμασι πυκνοῖς ἀνεπαίσθητον τὴν ἀπουσίαν ποιεῖν. νυνὶ δὲ κινδυνεύω γράφεσθαί σε παρὰ ταῖς μούσαις ὡς ὁ σοφὸς Παγκράτιος δεινὸς ἦν λέγειν, ἃ μὴ ποιεῖν ἐλογίζετο.

Σωζομένῳ.

Οὐ τὴν τυχοῦσαν ἡμῖν ἡδονὴν ἐνεποίησεν ὁ σοφὸς Καισάριος τὴν σὴν σπουδὴν, ἀφηγούμενος. οἷα γὰρ χρηστὸς ἀνὴρ καὶ τοῖς λόγοις ἀνατεθραμμένος, ἀνεπίφθονον ἡμῖν καὶ καθαρὸν ἐδίδου τὸν ἔπαινον, μειδιῶν τε ἅμα καὶ συνηδόμενος ἐμοὶ τῆς γονῆς. ἐγὼ δὲ σὲ μὲν, ἐμακάρισα τῶν ἐπαίνων. ἐκεῖνον δὲ τῆς προαιρέσεως. ἐμαυτὸν δὲ, τῆς τύχης, εἰ τοὺς παρ' ἐμοὶ φοιτῶντας ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐνεμαρτύρησεν. ἀλλ' ἐπιδίδου πρὸς ἀρετὴν τῇ σωφροσύνῃ κοσμούμενος. καὶ μειζόνων ἐπαίνων ὑποθέσεις δίδου τοῖς ἀπαγγέλλουσιν.

Ἠλίᾳ Ἐπισκόπῳ.

Πολλῶν ὄντων εἰπεῖν ἐξ ὧν αἴτις τὰ τῆς τύχης τραγῳδῆσαι παίγνια, μεταποιούσης ἀεὶ πρὸς τὸ δοκοῦν τὰ ἡμέτερα, καὶ μηδὲν ἑστάναι συγχωρούσης ἐπὶ τοῦ σχήματος, ταῦτα μὲν σιωπήσω πρὸς ἄνδρα πάλαι κατεγνωκότα τῶν ἐπὶ γῆς καὶ τὴν τύχην νικῶντα δι' ὧν ὑπερορᾷ μηδὲν ἐκείνης θαυμάζειν ἐθέλων·

Orioni.

Bonos amicos abſentes magis probare fortuna ſolet. Iudicium enim beneuolentiæ non ab eo pendet, ſi præſentem colat. Nam hoc aliquando faciat quiſpiam non aliter quàm in ſcena peritus hiſtrio perſonam indutus, quod reuera non eſt, effingit ac exprimit. Sin quis loco diſiũctus in vnum diligentia concedat, & animo coniungatur: hic eſt ille qui legem amicitiæ ſanctam habere ac ſeruare nouit. Eiuſmodi nobis prodiiſti, ſecundaria virtute præterita longè ſuperans ac præcellens. Quòd ſi patrũ etiã imagines gerũt filij, meritò ſanè me quoq; fama ſublimem fert, & extollit, quę facit vt per filiũ probum ac frugalẽ exiguus parens in ampliore ſim exiſtimatione atq; per omnia loca ciuitatibus trãſmittit. Sed mihi virtutem illam cole, quam apud me, dicendi, & eruditionis, & eadem te circa leges, diligentia, atque induſtria, præditum eſſe declara.

Cyriaco.

Tva quidem dona eiuſmodi. Noſtra verò etiam ipſe laudaueris, & ita ventri gratum feceris. Etenim cùm ſis guloſus, & curando ventri operam naues, atque cupidiis ſummam fœlicitatem metiaris, ſi quid ſuaue coneris adipiſci, linguam protendis, quemadmodum Aiax quiſpiam magnum ſcutum. Et teſtimonium perhibet tempus illud quo placentam aliis ſurripuiſti, & repentè totum in os immiſiſti.

Pancratio.

Itane tui amantes deſpicis? Siccíne linguæ fluenta contines? At mihi etiam veſtrum conſpectum ac vultum amor deſcribit, & nunc noui vigilante corpore, ſomniare. Sed da te nobis literis tenus duntaxat. Amantibus enim mitigationem præbet, etiam exiguum, ac vile ſignum amatorum videre. Fac, illorum verborum recorderis, in quibus promiſſiones inerant, aut citò te rediturum ad nos, aut literarum frequentia, ſenſum omnem abſentiæ tollere. Nunc autem penè te etiam apud Muſas in crimen voco, quòd ſapiens Pancratius ſumma dicẽdi vi ac facultate potuerit exprimere, quæ exequi non cogitabat.

Sozomeno.

Non vulgari delectatione nos affecit ſapiens Cæſarius, tuum ſtudium commemorãdo. Etenim velut probus ac bonus vir, & in literarũ ſtudiis educatus, carentem inuidia ſimplicémque laudem nobis tribuebat ſubridens iuxta, & communi mecum gaudio ob fœtum elatus. Ego verò te ob laudes beatum prædicabam, illum ob inſtitutũ ac conſilium, meipſum verò propter fortunam, quòd iis qui mea diſciplina ac inſtitutione ſunt vſi, bonus vir teſtimonium dedit. Sed incumbe ad virtutem modeſtia temperantiáque ornatus, & maiorum laudum argumenta nunciantibus præbe.

Heliæ Epiſcopo.

Cvm plurima dici poſſint, quibus fortunæ ludicra quiſpiam taxet & inceſſat, quæ ſemper ad opinionem res noſtras commutat, neque quicquam ſuo loco ac habitu conſiſtere patitur, hæc ſilentio præteribo apud hominem, qui iam olim terrena damnauit, & fortunam ſuperat, dum contemnens, quod ab illa proficiſcitur, nihil vult admirari.

Tátùm verò solummodò in memoriam reuocabo, quòd nihil est tam nostrum, quàm nos in nostra sumus potestate. Quid autem nos? Non corpus equidē hoc fluxum, neque pecuniarum ineptiæ, neque quæ fortuna robur & vim acquirunt. Sed animus ratione præditus, quibus rationibus corpore vinctus est. Itaque qui sentire quod rectum & iustū est decreuerunt, quicquid præter hunc est abiiciunt, quasi onus alienum, nihil ad propriam substātiam hæc pertinere arbitrātes, neque vllum impedimentū mentis admittunt, non corporis supplicium, nō pecuniarum amissionem, non temporum difficultatem, sed ad seipsos recurrentes liberi sunt, & vnam pœnam ac mulctam perhorrescunt, à virtute excidere, atque pecuniarum cupiditate, parcendóque corpori, quasi mācipium vitam exigere, indignè quod melius est, deteriori postponere, mirari homines iniustos, & cōtumeliosos omnibus rebus citiùs ditescere quàm se. Vnde quidam corpus alienum ducēs, liberam illam vocem mittit. Veniētem ἐξ ἀνάρχου crumenam. Ipsum enim metue inquiens, metue ἀνέξαρχον nunquam metuis. Alius sponte diuitiis abiectis, Crates aiebat Cratetem in libertatem asserit. Hæc & similia reuera sunt eximiæ cuiusdam & generosi animi, qui suiipsius voluptates cōculcat, neque cum tempore mutari potest. Memineris itaque quemadmodum Epicteto videtur, vt histrio sis eius Dramatis, cuius poëta te esse vult. Et Platoni etiam alibi videtur, sapientem fœlicem esse, etiamsi omnia quæ nō sunt in eius potestate, malè cadant. Cùm enim quæ nostra sunt bene agunt, externorum parua ratio est. Nam illa diuerso fluxu feruntur.

Cledonio.

EVge literarum gratiam, & linguam sine impedimento, ac liberè fluentem, & quæ dicere potest, quicquid libitum est. Cùm enim me tam exiguum in facultate dicēdi, & solùm quasi speciē quādam artis præ me ferentem ita laudibus extuleris, vt dubitem posthac, ne fortè scriptis ad alios literis, deinde per obliuionem meum nomē ascripseris, quid tu non facilè dicas, quod velis. Et mihi videris ita linguam excitasse, quod planum facere volueris, te filium ita dicendi facultate instructum à me repetiturum. Vnde mihi tantam anxietatem iniecisti, vt paulùm abfuerit, quin promittere recusarim, me eū in disciplinam meam suscepturum, nisi mihi cogitatio subiisset, quod filius idem cum patre ingeniū sortitus ex coniecturis adolescens superaturus esset meam doctrinam, id quod in hac deficeret, solertia domestica resarturus. Itaque tibi non omnia sunt à me petenda, ne reddendis rationibus, animi dubius ac suspēsus taceam. Amorem autem & beneuolentiam erga illum tantam promitto, quantam tu ipse præstares, si doceres. Impelli enim me ad hanc adolescens naturæ par studium ac diligentiam adhibēs.

Gessio.

CVpiditati meę scribendi hactenus, vt Socraticè loquar, dæmonium quoddam obstitit, morbis nos aliis post alios implicans, quēadmodū cōtingit, vt præsenti vita nos fruamur. Infinita enim turba malorum nescio quomodo vitā hominū sortita est.

τοσοῦτον δὲ μόνον ὑπεμνήσω, ὡς οὐδὲν οὕτως ἡμέτερον ὡς ἡμεῖς ἑαυτῶν. τί δὲ ἡμεῖς. οὐ σῶμα δήπου τοῦτό γε τὸ ῥευστὸν οὐδὲ χρημάτων ὕθλος, οὐδ' ὅσα τὴν ἰσχὺν παρασκευάζει τῇ τύχῃ. ἀλλὰ ψυχὴ λογικὴ δι' οὕστινας δὴ λόγους πεπεδημένη τῷ σώματι. ὅθεν οἱ φρονεῖν ἐγνωκότες τὰ δέοντα, πᾶν ὁτιοῦν παρὰ ταύτην ἀπεσκευάζοντο ὥσπερ ἄχθος ἀλλότριον, μηδὲν πρὸς ἰδίαν οὐσίαν ταῦτα τείνειν ἡγούμενοι. καὶ οὐδὲν ἐποιοῦντο τῆς γνώμης ἐμπόδιον, οὐ σώματος αἰκισμόν. οὐ χρημάτων ἀποβολὴν, οὐ καιροῦ δυσκολίαν. ἀλλ' εἰς ἑαυτοὺς ἀνατρέχοντες ἐλεύθεροί τε ἦσαν καὶ μίαν ηὐλαβοῦντο ζημίαν τῆς ἀρετῆς ἐκπεσεῖν· καὶ χρημάτων πόθῳ καὶ φειδοῖ τοῦ σώματος ἐν ἀνδραπόδου λόγῳ τετάχθαι. τὸ κρεῖττον ἀναξίως ὑποβαλόντες τῷ χείρονι. καὶ θαυμάζοντες ἄνδρας ὑβριστὰς πάντα μᾶλλον πλουτοῦντας ἤπερ αὐτούς. ὅθεν ὁ μέν ὡς ἀλλοτρίῳ κεχρημένος σώματι, τὴν ἐλευθέραν ἐκείνην φωνὴν, πτῆσσε λέγων πτῆσσε τὸν ἐξ ἀνάρχου θύλακον, αὐτὸν γὰρ ἀνέξαρχον οὔποτε πτήσσεις· ὁ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐκβολὴν αὐθαίρετον ποιησάμενος, κράτης ἔφασκε κράτητα ἐλευθεροῖ. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα γενναίας ὄντως ψυχῆς· ἥτις ἑαυτῆς ἐπιπατοῦσα τὰς ἡδονάς. καὶ τοῖς καιροῖς οὐκ οἶδε συμμετατίθεσθαι. μέμνησο τοίνυν ὡς ἐπικτήτῳ δοκεῖ ὅτι ὑποκριτὴς εἶ δράματος οὗ ἂν θέλῃ ὁ ποιητής· καὶ Πλάτωνι δέ που δοκεῖ, ὡς ὁ σοφὸς εὐδαίμων, κἂν πάντα δὴ τὰ μὴ ἐπὶ τούτῳ πράττῃ κακῶς. ἡνίκα γὰρ τὰ ἐφ' ἡμῖν εὖ πράττῃ, τῶν ἔξωθεν δήπουθεν ὀλίγη φροντίς. ἑτέρῳ γὰρ ἐκεῖνα φέρεται ῥεύματι·

Κληδονίῳ.

ΕΥγε τῆς ἐν τοῖς γράμμασι χάριτος καὶ γλώττης ἀκωλύτως ῥεούσης. καὶ λέγειν δυναμένης ὅσα καὶ βούλεται, ὅπου γὰρ ἐμὲ τὸν μικρὸν ἐν λόγοις καὶ τὴν τέχνην μέχρι τοῦ σχήματος περικείμενον, τοσοῦτον ἦρας ἄνω, ὡς ἀπορεῖν με λοιπὸν, μή ποτε πρὸς ἄλλους γράφων, εἶτά μου κατὰ λήθην προστεθῇ, ἐπιγραφῇ, τὴν ὄψιν...

τε πρὸς ἄλλους γράφων, εἶτά μου κατὰ λήθην προσηγορίαν ἐπέγραψας, τί οὐκ ἂν ῥᾳδίως εἴποις βουλόμενος, καί μοι δοκεῖς τοσοῦτον κεκινηκέναι τὴν γλῶτταν δηλῶσαι θέλων ὡς ἀπαιτήσεις παρ' ἐμοῦ τὸ παιδίον οὕτω λέγειν δυνάμενον, ὅθεν μοι καὶ τοσοῦτον ἀγῶνα πεποίηκας, ὥστε μικροῦ δεῖν, καὶ τὴν τοῦ διδάξειν αὐτὸν ἀνεδυόμην ὑπόσχεσιν. εἰ μή με λογισμὸς εἰσῆλθεν ὡς τὴν τοῦ πατρὸς φύσιν λαχὼν, ἐκ τῶν εἰκότων ὁ νέος νικήσει τὴν ἐμὴν διδασκαλίαν τὸ λεῖπον ἐκ ταύτης οἴκοθεν παρεχόμενος· ὥστε σοι καιρὸς μὴ παρ' ἐμοῦ τὸ πᾶν ζητεῖν, ἵνα μὴ πρὸς τὰς εὐθύνας ὑπορρῶν σιωπήσωμαι. τὴν δὲ πρὸς αὐτὸν εὔνοιαν τοσαύτην κατεπαγγέλλομαι, ὅσην ἂν αὐτὸς παρέχες εἰ διδάσκων ἐτύγχανες. προσεφέλκεται γάρ με πρὸς ταύτην ὁ νέος τῇ φύσει τὴν σπουδὴν ἐφάμιλλον παρεχόμενος.

Γεσσίῳ.

ΤΗς μέχρι νῦν ὦ λῷστε πρὸς τὸ γράφειν ὁρμῆς σωκρατικῶς εἰπεῖν, δαιμόνιόν τι πέφηνεν ἐναντίωμα. νοσήμασιν ἡμᾶς ἐξ ἄλλων ἄλλοις περιβάλλον. οἷα δὴ συμβαίνει τῆς παρούσης ἡμᾶς ἀπολαύειν ζωῆς. μυρίων γὰρ ὄχλος κακῶν τὸν τῶν ἀνθρώπων οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκληρώσατο βίον,

καὶ τὸν μὲν, πενία παρενοχλεῖ· τὸν δὲ πάθη παρατείνει ψυχῆς. ἄλλῳ διάκειται τὸ σῶμα κακῶς· ἕτερος παιδίον οὐκ ἔχων θρηνεῖ· ὁ δὲ τοὺς ὄντας ὀδύρεται. καὶ τί δεῖ λέγειν γυναικῶν καὶ παίδων ἀποβολήν. ἅπερ ὑμῖν οὐχ ὡς ἔδει γνῶναι τῇ πείρᾳ παρέχειν ἡ πεῖρα. καὶ μακρὸν ἂν εἴη τῷ λόγῳ περινοστεῖν ἃ πρόκειται τῇ θέᾳ. καὶ δείκνυσιν ἡμῖν ἐπὶ τῶν ἔργων ὁ βίος οὕτως ἄγοντος τοῦ θεοῦ τὰ ἡμέτερα ἐμοὶ δοκεῖν ὅπως ἀβουλήτων πλήθει περιπεσόντες, τῆς ἐπὶ γῆς μηδαμῶς ἀντεχώμεθα μηδὲν ἐχόντων ἑστηκὸς καὶ ἀκίνητον. ἀλλὰ καταλιπόντες τῶν συμφορῶν τὸ χωρίον, πρὸς ἑτέραν ζωὴν ἐπειγώμεθα, ἐπ' αὐτὸν ἀναπτάντες τῇ διανοίᾳ τὸν οὐρανόν, εἰ καὶ μένειν ἔτι τὸ σῶμα βιάζεται· μηδὲ θρηνῶμεν τὸν ἀπελθόντα τῶν ἐντεῦθεν δεσμῶν φανέντα μόγις ἐλεύθερον. ἐπαινῶ γὰρ τὸν εἰπόντα ὅς τίς ποτε ἦν ὁ τοῦ λόγου τούτου πατήρ, ὡς ἀρχῆθεν μὴ φῦναι τοῖς ἐπὶ γῆς ἄριστον. φύντα δ' ὅπῃ τάχιστα πύλας ἀΐδαο περῆσαι. ὅπερ ἡ σκηνὴ παρασπάσασα, δεῖν ἡμᾶς φησιν ἐπὶ συλλόγων ἰόντας τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά. τί οὖν ἔτι θρηνοῦμεν ἐκ τῆς τοῦ βίου ζάλης ἀσφαλῶς τοὺς φιλτάτους προπέμψαντες. πρὶν ἐν πείρᾳ γενέσθαι τῶν ἐντεῦθεν κακῶν. τί δὲ πρὸς τὸ δοκοῦν ἡμῖν τὸ θεῖον εἶναι βουλόμεθα, δέον τοῦτο κρίνειν καλὸν, ὅπερ ἂν ἐκείνῳ δοκῇ. τοιοῦτος ἦν ὄντως ὁ τὸν πολὺν ἐκεῖνον Πυθαγόραν ἐζηλωκώς. ὅς γε δὴ πρὸς τὸν ἐν εὐχῆς εἰπόντα μέρει, δῴη σοι ὁ θεὸς ἅπερ ἂν τύχῃς βουλόμενος, εὐφήμει φησίν. ἀλλὰ βουλοίμην ἅ γε καὶ δίδωσι. πολλὰ γὰρ ἡμῖν γενέσθαι πολλάκις εὐξάμενοι, εἶτα μὴ τυχόντες, ἔγνωμεν ἐκ τῶν ἔργων ὡς δεόντως οὐ γέγονε. πολλῶν δὲ καὶ κατὰ γνώμην δῆθεν τυχὼν, μικρὸν ὕστερον ἐμεμψάμην τὴν τύχην ὅτι καὶ γέγονεν. οὕτως ἄρα πρὸς μικρὰ βλέποντες ἄνθρωποι, τὴν φύσιν οὐκ ἔχουσι διαρκῆ. καὶ ἅπερ ἂν μέλλῃ καθάπαξ λυσιτελεῖν ἠγνοήκαμεν. τοιγαροῦν παραχωρεῖν ἀνάγκη τῷ κρείττονι, σοφῶς ἄγοντι τὰ ἡμέτερα κἂν ἡμῖν ἀγνοῆται τὰ δόγματα.

Et alium paupertas, afficit molestia. Aliũ animæ affectiones torquent. Alij corpus malè affectum est. Alius quòd filiũ non habet lachrymatur. Alius dentes luget, & quid opus est recensere vxorum & liberorum amissionem, quæ nobis nõ quemadmodum oportebat, per experientiam cognoscēda dedit experientia. & longum foret oratione complecti, quæ sunt omnium oculis proposita, & ostendit nobis in ipsis rebus vita, sic agitante nos Deo, mea quidem opinione, vt incidentes in malorũ multitudinē, nequaquã ad res terrestres animũ adiiciamus quæ nihil habēt cõstans, & immotũ, sed relicto calamitatũ pleno loco, ad aliã vitã contendamus, ad ipsum cœlũ cogitatione euolantes, etiãsi adhuc corpus manere cogitur. Neq; lugeamus eũ qui ex his vinclis excessit, vix iã liberũ factũ. Laudo enim eũ qui dixit: (quemcunq; tãdē hoc dictũ habuerit autorē:) principio non nasci hominibus optimũ, Cùm verò quis natus est celerrimè ad inferni portas traiicere, quo Scena abstracto, oportere nos dicit in conuentibus prodeuntes natũ lugere, quòd in tanta mala ingreditur. Quid igitur etiamnũ luctu nos cõficimus, præmissis ex hac tēpestate in tutũ locũ charissimis, antequã hæc mala experirentur. Quid autē cùm videatur nobis diuinũ esse, præterea volumus, cũ hoc bonum sit iudicãdum, quod numini videtur. Eiusmodi erat qui Pythagoram illũ in omnibus sequebatur, qui ad eum qui bene imprecandi caussam ipsi dixerat. Det tibi Deus, quicquid volueris, respondit bona verba inquiens. At velim, quæ etiã dat. Multa enim sæpenumero nobis optamus. At cũ non impetrauimus, tũ demũ cognoscimus ex euentu nos perperã fecisse. Multis verò enim secundũ animi sententiã impetratis, paulò pòst fortunã incusaui, quòd nõ rectè hæc cõtigerant. Sic exigua spectantes homines, nõ habēt naturã sufficientē & quæ semel futura sunt, conducere nescimus. Itaq; meliori cedendũ est, qui sapienter nostras res administrat, etiamsi nos dogmata ignoremus.

Μουσαίῳ.

Ο λογιώτατος Παλλάδιος, χρυσὸν ὅλον ἥκεν ἄγων τὴν ὑμετέραν ἐπιστολήν. καὶ εἴ γε μοι τὰ Κροίσου κεκόμικε τάλαντα, οὐκ ἂν οὕτως εὐμενέσιν εἶδον αὐτὸν ὀφθαλμοῖς. ἄλλοις μὲν γὰρ ἄλλος μέγα φρονεῖ· ὁ Λυδὸς χρυσῷ. ὁ Σπαρτιάτης τῷ δόρατι· χορδαῖς Ἀρίων καὶ κρούσμασιν. ἐμοὶ δὲ σεμνολόγημα σή τε θέα καὶ γράμματα σά. καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν ὑμῶν ἀπολαύειν ἐξῇ· ὥστε τῷ νέῳ καὶ μισθὸν ἡμεῖς ἐκ τῶν δικαίων ὀφείλομεν. ὃν οὐκ ἀποδιδόντες, εἰκότως ἂν αἰσχυνοίμεθα· ὁ δὲ μισθὸς, οὐ μὰ Δία χρυσὸς, οὔτε λίθοι τινὲς ἰνδικαί. οὔτε γὰρ τούτων πλουτῶ, οὔτε τούτων θηρεύσων ὁ νέος ἀφῖκται. ἀλλ' οὐδὲ λόγων κάλλος. οὐ γὰρ μουσῶν εὔφορος ἐγώ. οὐδὲ γὰρ τοῖς ἐξ ἀττικῆς ἐναβρύνομαι. ταῦτα γὰρ εὐδαιμόνων εὐτύχησαν παῖδες. ἀλλ' εἰ τὴν ἐμὴν δόσιν ἥτις ἐστὶν ἐθέλεις σκοπεῖν, εὔνοιά γε καὶ προθυμία. τούτων γὰρ κύριος ἐγὼ Δημοσθένης φησίν. τῶν δὲ ἄλλων τύχη καὶ μοῦσαι πρὸς τὸ δοκοῦν αὐταῖς τὴν δωρεὰν πρυτανεύουσαι.

Musæo.

DOctissimus Palladius, aurũ totũ attulit vestrã epistolã. Et si mihi Crœsi talenta apportasset, non ita lubētibus ac beneuolis oculis eum aspexissem. Aliis enim rebus, alius gloriatur. Lydus auro. Spartiates hasta, Ariõ Chordis, & pulsationibus. Mihi verò iactandi caussam præbent, tui aspectus & literæ tuæ, atq; omne quocunq; ex vestris frui datur. Itaq; nos iuueni preciũ iure debemus, quòd nõ persoluere nos meritò pudeat. Precium autē nõ per Iouem est aurum, neq; Indicæ quædã gemmę. Neque enim his abundo, neque horũ caussa iuuenis aduenit. Sed neque orationis elegantia. Non enim ego Musarũ fertilis sum. Neque sermonis Attici delitiis operam do. Sed in his beatorum pueri se iactitãt. At si meum donum quale sit, vis considerare, beneuolentia ac studium. Horum dominus ego sum, inquit Demosthenes. Reliquarum rerum donationes fortuna & Musæ ad suam voluntatem administrant.

Megethius Procopio.

CVm primũ in medio nostri funebrē orationē haberes, tãtũ delectatus sũ Atticis tuis apibus,

Μεγέθιος Προκοπίῳ.

Ο Τε πρῶτον εἰς μέσους ἡμᾶς τὸν ἐπιτάφιον λόγον παρῆλθες, τοσοῦτον ἥσθην τῆς ἀττικῆς σου μελίττης,

vt etiam putarem ipsũ Musarum ducẽ cum Gratiis in orationis elaboratione præsto fuisse. Ad singula igitur verba cùm ego tum quotquot audientium Theatrum tunc impleuerant, stentorium singuli clamauerunt. Cùm autem in vrbem venissemus, tum verò magis augebas miraculum. Atq; in omnium ore aurei tui fœtus erant, iudicantiũ hos inter se, quoniã nihil simile poterat inueniri. Dubitantibus autem quænam prę ceteris ob elegantiá coronam mererẽtur, pares aderãt Gratię. Postquã igitur qui propter negotia non audiuerant orationem, petierunt vt per me sibi Atticam tuam apem degustandi copia fieret, mitte orationem, certò statuens, nos eam infinitis iterum laudibus coronatam, remissuros.

Procopius Heliæ.

CVm tuas literas in manus accepissem, ipsum te præsentem gaudere videbar. Ita tuam gratiam totam literis asperseras, & epistolam arridebam crebrius, ac quemadmodum cùm te vidi, voluptatem omnibus modis percipiebam. Quòd autẽ meministi amicorum absentium, nihil mirum aut præter spem, sed hoc accidit, quod antea spe tenebamus. Ego verò dormiens etiam tecum loqui videor. Et persæpe consurgens dolui, quòd tantùm somnium fuisset. Amicum Magnum, si dare tam facilè possim quàm volo, prorsus eum iam etiá perfectum Rhetorem acciperes.

Zachariæ.

HYems nobis & finem habet & vtrunq; accusantibus nobis abstulit, silentium, & ipsam tẽporis naturam. Ver autem lubentibus aduenit & magis etiam quàm consueuit, ver factum est. Non enim solùm hirundines tempestiuitatem canunt, verùm etiam fama de te sententiam proclamat, quàm lõgè profectus feceris, vt etiam in beatorum Rhetorũ choro censearis. Quid si etiam quãtũ voluimus adiecisset, nihil omnino ad fœlicitatẽ deesset. Si igitur hæc ita sunt, maiora omnino petam. Sin tantùm rumore gaudemus, famam quidem laudo. Euentum autem per famam diuino ac conijcio.

Eidem.

NVnc reuera cognoui, non rumorem tantùm, sed etiam rem ipsam attulisse famam. Et miror legem Atticam, quæ etiam hanc in diis collocauit. Non enim solus Hesiodus illam diuinis honoribus celebrat, sed etiam Athenienses, cùm præliũ in Mycalem eodem die decreuissent, statuerunt nisi famam pro Dea haberent ferri non posse. Si igitur ad alium mihi institutus esset sermo, dicerem statim. Contrahes nobis supercilium, & nimium inquies tibi detrahi, nisi te crebrò quis de integro rursus Rhetorem appellet, atq; te supra Demosthenem illum in Attico suggestu consistentem, efferes. Nam hic vnam duntaxat vrbem concionibus regebat. Tu verò in curia primas obtinebis, è qua subditis ius datur. Hæc ad alium dicerem, aduersus te sileo, quem in . . . . audire. Atqui literarum missionẽ, vt apparet, homines excogitauerunt, vt absentib. præsentiũ imitationẽ referrent, & dicerent aliquid literis, quasi præsentes.

ὥς τε καὶ ἡγούμενον τὸν μουσηγέτην αὐτὸν συνεργάσασθαί σοι μετὰ τῶν Χαρίτων τὸν λόγον. ἐφ' ἑκάστῳ μὲν οὖν τῶν ὀνομάτων, ἐγώ τε καὶ ὅσοι τῶν ἀκροωμένων ἐνέπλησαν τότε τὸ θέατρον, βοῶντες ἕκαστοι τὸ στεντόρειον. ὡς δὲ κατὰ τὴν πόλιν γεγόναμεν, ἐντεῦθεν μᾶλλον ἐπετείνετό σοι τὸ θαῦμα. καὶ ἦν ἐν τοῖς ἁπάντων στόμασι τὰ χρυσᾶ σου γεννήματα. κρινόντων μὲν ταῦτα πρὸς ἄλληλα, τῷ μή τῳ παραπλήσιον εἶναι. ἀπορουμένων δὲ ποῖα δεῖ μᾶλλον τῶν ἄλλων στεφανῶσαι τοῦ κάλλους, ἴσαι προσέβαλλον αἱ χάριτες. ἐπεὶ οὖν ὅσοις δι' ἀσχολίαν ἀνηκόοις γενέσθαι τοῦ λόγου συμβέβηκεν, ἱκέτευον ἀπογεύσασθαι δι' ἐμοῦ τῆς ἀττικῆς σου μελίττης, πέμπε τὸν λόγον εὖ εἰδὼς ὡς μυρίοις αὖθις αὐτὸν καταστέψαντες τοῖς ἐγκωμίοις, εἰσαῦθις ἀποστελοῦμεν.

Προκόπιος Ἡλίᾳ.

ΤΗν ὑμετέραν ἐπιστολὴν εἰς χεῖρας λαβὼν, αὐτόν σε παρόντα χαίρειν ἐδόκουν, οὕτω σου τὴν χάριν ὅλην ἐνέθηκας τοῖς γράμμασιν. καὶ τῇ ἐπιστολῇ προσεγέλων πυκνότερον ὥσπερ ὅτε σε ἔβλεπον ἐντρυφώμενος τῇ ἡδονῇ. εἰ δὲ μέμνησαι τῶν φίλων ἀπόντων, θαυμαστὸν καὶ παρ' ἐλπίδας οὐδέν. ἀλλὰ τοῦτο γέγονεν ὃ προλαβόντες ἠλπίσαμεν. ἐγὼ δὲ καὶ καθεύδων προσδιαλέγεσθαί σοι δοκῶ. καὶ πολλάκις ἀναστὰς ἠνιάθην, ὅτιπερ ὄνειρος ἦν. τὸν δὲ ἑταῖρον Μέγαν εἰ διδόναι ῥᾳδίως εἶχον ὡς βούλομαι, πάντως ἂν αὐτὸν ἤδη καὶ τέλειον ἀπείληφας καὶ ῥήτορα.

Ζαχαρίᾳ.

ΟΜὲν χειμὼν ἡμῖν καὶ δὴ πέρας ἔχει καὶ πέπαυται μεμφομένοις ἀμφότερα καὶ τὴν σιγὴν καὶ τὴν ὥραν. τὸ δὲ ἔαρ ἀσμένοις ἀφῖκται καὶ μᾶλλον ἤπερ εἰώθειν γέγονεν ἔαρ. οὐ γὰρ μόνον ᾄδουσιν αἱ χελιδόνες τὴν ὥραν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπὶ σοὶ ψῆφον ἡ φήμη βοᾷ, ὡς ἐπὶ μέγα προῆλθες, ὡς εὐδαιμόνων ῥητόρων ἐγκατελέγης χορῷ. εἰ δὲ καὶ ὅσον βουλόμεθα προσετέθη, πάντως ἂν οὐδὲν εἰς ἀτυχίαν ἀπῆν. εἰ μὲν οὖν γέγονε ταῦτα, τὰ μείζω πάντως αἰτήσομαι. εἰ δὲ μέχρι λόγων ἡδόμεθα, τὴν μὲν φήμην ἐπαινῶ. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὴν φήμην μαντεύομαι.

Τῷ αὐτῷ.

ΝΥν ὄντως ἔγνων, ὡς οὐκ ἦν ἄρα λόγος, ἀλλ' ἔργον ἡ φήμη. καὶ θαυμάζω τάχα τὸν νόμον τὸν ἀττικὸν ὡς ἐν θεοῖς καὶ ταύτην ἱδρύσατο. οὐ γὰρ δὴ μόνον Ἡσίοδος θεὸν αὐτὴν ἀνυμνεῖ, ἀλλὰ καὶ ἀθηναῖοι τὴν ἐν μυκάλῃ μάχην αὐθημερὸν ἐγνωκότες οὐκ ἀνεκτὸν ἔφασαν εἰ μὴ θεὸν ἡγοῖντο τὴν φήμην. εἰ μὲν οὖν πρὸς ἄλλον ὑπῆρχεν ὁ λόγος, εἶπον ἂν εὐθὺς ὡς ἀνασπάσεις ἡμῖν τὴν ὀφρῦν. καὶ δεινὰ φήσεις πάσχειν εἰ μή σέ τις πυκνὰ ἐπάρχων καλέσειε ῥήτορα. καὶ μεῖζον φρονήσεις ἢ Δημοσθένης ἐκεῖνος ἐπὶ βήματος ἀττικοῦ. ὁ μὲν γὰρ μίαν ἦγε πόλιν δημηγορῶν. σὺ δὲ δικαστηρίου κρατήσεις, ἐξ οὗ προέρχεται τοῖς βασιλέως ὑπηκόοις ἡ δίκη. ταῦτα πρὸς ἄλλον ἂν εἰπὼν ἐπὶ σοῦ σιωπήσομαι. ὃν ἐν ταῖς σοῦ . . . . ἀκούειν. καίτοι γε τὸ ἐπιστέλλειν ὡς εἰκὸς ἐμηχανήσαντο ἄνθρωποι, ὅπως ἀποῦσι μίμημα σῴζοιεν παρόντων. καὶ λέγοιέν τι τοῖς γράμμασιν ὥσπερ ἂν εἰ καὶ συνόντες

ἐγὼ δέ σου τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνοὺς ὑφ' ἡδονῆς ἐδάκρυσα. καί σου παρόντος ὥσπερ εἰώθεις ἐδόκουν ἀκούειν. καὶ ἡδύ τι πνεύσας, τοῦτο εἶπον ἐκεῖνο ἡ φιλτάτη φωνή. ἀλλὰ πρὸς ἔρωτος αὐτοῦ καὶ φιλίας ἐκείνης, εἴπου ταύτην ἔτι οἶσθα καὶ μέμνησαι, μή μοι τοῖς γράμμασιν ἀποδήμει. μηδὲ τὴν μόνην ἀφέλῃ παραμυθίαν. μή ποτε τάχα ζηλώσω τοὺς μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐρῶντας. οἷς μηδὲ συμβαίνει τοιαῦτα παθόντας ὀδύρεσθαι.

Τοῖς αὐτοῦ Ἀδελφοῖς.

ΠΆλιν ἥκει καιρὸς γράμματα πρὸς ὑμᾶς ἀπαιτεῖν. καὶ πάλιν εὐτυχεῖν νενομίκαμεν. τίς γὰρ ἡμῖν γένοιτο βίος τοῦ λέγειν τι πρὸς ὑμᾶς καὶ γράφειν ἐστερημένοις. εἰ δὲ καὶ τῶν ὁμοίων τύχοιμεν παρ' ὑμῶν, ἡράκλεις ὅσον ἡμεῖς εὐτυχήσομεν. οὐκοῦν μὴ μέλλετε πρὸς ἔργον ἄγειν τὸν πόθον. ἵνα μὴ μόνον ἔρωτος ἀτιμάσαντες, τῶν ἐκείνου βελῶν πειραθείητε. δεινὸς γὰρ ὁ θεὸς καὶ βέλη κινεῖν καὶ τόξον αἴρειν. καὶ σκοπὸν ποιεῖται τοὺς ἀτιμάζοντας ἐραστήν.

Ἰωάννῃ.

ΕΖήλωκά σε τῆς γονῆς, εἰ τοιαῦτα τίκτειν ἐπίστασαι. εὐδαιμόνων γὰρ πατέρων παῖδας ἀποφαίνεις εὐδαίμονας, μουσικῷ τινι νάματι τὰ θεῖα σοφῶς προφερόμενος, τοιοῦτος ἡμῖν ὁ λογιώτατος ἀφῖκται Μουσήλιος. ὃν ἐπαινεῖν ἐθέλων καὶ τὰ προσόντα μὴ λέγειν δυνάμενος, μόνην τὴν σιωπὴν ἀρκεῖν ἡγοῦμαι πρὸς ἔπαινον. ἀλλ' εἴ μοι τι πείθῃ, τὴν Ἀγαμέμνονος ἐπὶ σοὶ μεθαρμόσω φωνήν. βάλλ' οὕτω φίλε Τεῦκρε. καὶ μὴ φείσῃ φθεγγόμενος.

Νεστορίῳ.

ΔΙεψεύσθημεν ἐλπίδος μακρᾶς μὲν καὶ τῷ χρόνῳ λυπούσης ὅτι μὴ τὸ πέρας ἐδέχετο. εὔφρανε δὲ ὅμως καὶ μετριωτέρους ἐποίει. τὴν γὰρ σὴν ἐπιστολὴν εἰς μνήμην ἄγουσι παρεῖχε μὲν ἐννοεῖν ὅτι δὴ θᾶττον ἡμῖν ἐπανέλθοις. νυνὶ δὲ καὶ τῆς ἐλπίδος αὐτῆς ἐκπεσόντες, πῶς ἂν ἔχοιμεν φέρειν μετρίως. ἀλλ' ὦ τύχη τύχη, τραγῳδήσω γάρ τι μικρὸν εἰς παραμυθίαν τῆς λύπης. τί σε τοσοῦτον εὐφραίνομεν ἀνιώμενοι. ὤφειλες γὰρ ἢ μὴ συναγαγεῖν εἰς πόθον ἀνθρώπους, ἢ γοῦν ἀπολαύειν ἀλλήλων ἐᾶν. καὶ μὴ, χωριζομένοις ἐφήδεσθαι. ἀλλὰ γὰρ ξένον οὐδὲν ἀνθρώποις ἡμᾶς ὄντας τοιούτων πειρᾶσθαι. ἀλλ' ὑποκύπτειν δεῖ τὸν αὐχένα καὶ ζυγὸν ἀνάγκης ὑπομένειν ἑκόντας. οἱ γὰρ ἑκούσιοι πόνοι τοῖς κάμνουσι μετριώτεροι.

Ζαχαρίᾳ καὶ Φιλίππῳ.

ΟΤὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν ἐπιδιδοὺς, τῶν ἐς ἐμοῦ φοιτησάντων ἐστὶν ἀνήρ. χρόνον μὲν οὐ πολὺν, ἀλλ' ὅμως ἱκανὸν ἡγεῖται πρὸς τὴν ἐξ ὑμῶν εὐποιΐαν καὶ τὸ ψιλὴν ἐπιγράφεσθαί μου προσηγορίαν. εἰ δὲ δεόντως ἔγνωκε, διδάσκαλον ἀναμένει τὴν πεῖραν. οὐκοῦν ἀγὼν ὑμῖν κἀκεῖνον μὴ ψευσθῆναι τῆς γνώμης. κἀμὲ μὴ καταισχῦναι τοσοῦτον ἔχειν παρ' ὑμῖν νομιζόμενον.

Ζαχαρίᾳ.

ΟΣης με φιλοτιμίας ἐνέπλησας τὴν μικρὰν ἐξάρας ἐπιστολὴν καὶ τὴν ὡς ἂν αὐτὸς εἴποις λακωνικήν. ἰδοὺ δή σοι καὶ σοβαρὸν ὁρῶ. καὶ σπαρτιάτης αὐτόχρημα γεγένημαι. καί μοι πάντα

Ego verò lecta epiſtola tua, præ gaudio lachrymaui. Et te præſentē quemadmodū ſolebas, viſus ſum audire, atque ſuaue quiddam ſpirans, hoc aiebam illud, chariſſima vox. Sed per amorem ipſum, & illam amicitiam, ſi hanc etiamnum agnoſcis & memoria tenes ne literis etiam peregrineris, neque eā quæ ſola reſtat conſolationem auferas, ne fortaſſis imiter eos qui ne à principio quidem amant, quos neque hæc patientes lachrimá i contingit.

Suis Fratribus.

ITerum venit tempus, literas ad vos efflagitans. Et iterum præclarè nobiſcū agi putauimus. Quæ enim poſſit ampliùs nobis eſſe vita, ſi vobiſcū ſermones conferendi aut ad vos ſcribendi poteſtas erepta ſit. Quòd ſi paria vobis etiam à nobis referantur. dij boni, quàm præclarè nobiſcum agetur. Itaque ne cunctemini, amorem in opus producere, ne ſolùm amore ſpreto, tela ipſius experiamini. Potés enim Deus, eſt, & ad mouēda tela & ad ſagittas tollendas atque ſcopum conſtituit eos qui aſpernantur amantem.

Ioanni.

AEmulatus ſum tuam fœturam. Eiuſmodi partus edere nouiſti. Fœlicium enim parentū liberos, fœlices efficis. muſico quodam latice, ſapienter diuina proferēs. Eiuſmodi ad nos venit doctiſſimus Muſelius, quem laudibus vehere cupiens cū quæ inſunt ei, dicendo exprimere non poſſim, ſolam arbitror taciturnitatem ſufficere ad laudandū. At ſi quid mihi credis, Agamemnonis de te vocem vſurpabo. Age ſic amice Teucer, neq; loqui parces.

Neſtorio.

FAlſi ſumus ſpe diuturna, & penè triſti iam tempore, quòd finem non acciperet. Attamen exhilarauit, & moderatiores nos reddidit. Tuam enim epiſtolam in memoriam vocantibus, occaſionem præbuit cogitandi, te mox ad nos eſſe reuerſurum. Nunc autem etiam ipſa ſpe nos fruſtratos eſſe quomodo moderato animo feram*. Sed ô fortuna fortuna. Vociferabor enim paulò altiùs ad leniendū dolorem. Quid adeò tibi voluptatem præſtat indignatio ac mœror noſter. Debebas enim, aut non in amorem homines pellexiſſe, aut fructum ex mutua conſuetudine percipere pati, neq; abſtractis & auulſis gaudere. Sed enim nihil nouum eſt, nos cū ſumus nati homines talia pati. Sed oportet collum demittere, & neceſſitatis iugum lubenti animo ferre. Nam placiti labores ſunt remiſſiores laborantibus.

Zachariæ & Philippo.

QVi vobis epiſtolam tradit, vnus eſt ex meis diſcipulis quamuis non longo tempore. Attamen ſatis arbitratur ad veſtrum excitandum erga ſe ſtudium & officium, ſi vel nudum meum nomen inſcribatur. An verò rectè ſenſerit, magiſtram expectat experientiam. Itaque veſtrarum partium eſt operam dare cùm ne illum opinio fallat, tum vt ego non pudore afficiar, qui tantum pondus apud vos exiſtimor habere.

Zachariæ.

QVanta me æmulatione incitaſti, exigua quadam epiſtola ſublata, & vt tu dixeris, Laconica. En tibi etiam ſuperbum video. Et ipſiſſimus Spartiata factus ſum. Atque omnia mihi

Lycurgus

Lycurgus. Solon verò nihil. Penè etiam Doricam vocem miſi, & in obliuionem illius Atticæ veni. Verùm me patria malè habet ex parte muro circumdata, quòd non carentis muro Spartæ ſimulachrum eſt. Tátùm poteſt Rhetor bonus ac per tūs, ad affectum impellens quem vult. Quòd ſi me rurſus vt Atticum laudaris, vide ne continuò Spartã abnegem. Adeò tuarum literarũ deſiderio capior. At ſi extra iocum & luſum Ægyptum laudaris, fiam etiam Ægyptius oratione. Itaque parce per Iouem Non enim poſſum non eadem quæ tu mirari.

Nephalio.

TV in copia pecuniarum conſtitutus inopiam deploras. Ego verò & pecunias & bene nummatos deſpicio, quamuis paupertate ſumma præditus. Ita pauperem & diuitem mentis ſententia facit, non pecuniæ, à fortuna huc illuc quaſi errore vagantes. Itaque deſine parum viriliter lugere, nihil magnum putans, niſi ſi quid ad virtutem ducit. Quòd enim tale non eſt, alienum eſt, & ad errorē ac fraudem impellit. Vnde qui ſapietiam tenent, quaſi temulentiam quandam & nugas hæc excutientes, terram terræ relinquentes, animo ſublimi cœlum peragrant, ſenſus & materiam atque erroris locum quaſi difficile quoddam mare natando traiicientes.

Muſæo.

ACcepi chartam hoc nomine mihi gratiorē & chariorem, quòd veſtris attrectata manib. fortaſſe muſicum aliquid cõtraxit, vt qui vtatur in poſterum ſubtiliorem, vt opinor, induſtriam ſit percepturus, non minùs quàm Socrates, cùm ad Iliſſum ſederet. Vbi & Nympharum delubrum & Panis ædes voluptuaria. Sed vtinam etiam alias chartas attingens, tales redderet, vt ſigillatim quaſlibet adiiciens, diuiniorem quandam indolem ſentirem.

Epiphanio.

PRobè nouit amantium affectionem prouerbiũ. Etſi peierare velint, veniã eis à diis promittit. Nam ecce tibi ſcripſi, quamuis non ſcripturum me pollicitus. Ita trahimur amore, & mendax amator euado. Sed ſcribe ſæpiùs. Et ſaltem figuram imaginis pro ſpectaculo amantibus concede.

Epiſtolarum Procopij Finis.

λυκοῦργος. ὁ δὲ σόλων οὐδέν. μικροῦ δεῖν καὶ δωρικὴν ἀφῆκα φωνήν, τῆς ἀττικῆς ἐκείνης εἰς λήθην ἐλθών. λυπεῖ με δὲ καὶ πατρὶς ἐκ μέρους τετειχισμένη, ὅτι δὴ μὴ τῆς ἀτειχίστου σπάρτης ἐστὶν εἰκών, τοιαῦτα δύναται ῥήτωρ ἀγαθὸς, πρὸς πάθος ἕλκων, ὅπῃ καὶ βούλεται. εἰ δέ με πάλιν ὡς ἀττικὸν ἐπαινέσῃς, ὅρα μὴ τὴν σπάρτην αὖθις ἀρνήσωμαι. οὕτω πόθῳ τῶν σῶν γραμμάτων μεθέλκομαι. ἀλλ' ὅπως μὴ παίζειν ἐθέλων, ἐπαινέσῃς τὴν αἴγυπτον, καὶ τῷ λόγῳ γένωμαι αἰγύπτιος. οὐκοῦν φεῖσαι πρὸς διός. οὐ γὰρ ἔχω μὴ θαυμάζειν ὁποῖα καὶ σύ.

Νηφαλίῳ.

ΣΥ μὲν πλήθει χρημάτων ἀπορίαν θρηνεῖς. ἐγὼ δὲ τὰ χρήματα καὶ τοὺς πλουτοῦντας περιφρονῶ, καί τοι πενίᾳ θαυμαστῇ συνεχόμενος. οὕτως ἄρα τὸ πένεσθαι καὶ πλουτεῖν ἡ γνώμη ποιεῖ. οὐ χρήματα παρὰ τῆς τύχης τῇδε κἀκεῖσε πλανώμενα. τοιγαροῦν παῦσαι μικροψύχως ἡμῖν ὀδυρόμενος. μηδὲν μέγα νομίζων πλὴν εἰ μή τι φέροι πρὸς ἀρετήν. ὅτι γὰρ μὴ τοιοῦτον, ἀλλότριόν τέ ἐστι καὶ πρὸς ἀπάτην ἐφέλκεται. ὅθεν οἱ φρονεῖν εἰδότες ὥσπερ τινὰ μέθην καὶ φλυαρίαν ταῦτα ἀποσεισάμενοι, τὴν γῆν καταλιπόντες τῇ γῇ, μεταρσίῳ γνώμῃ περιπολοῦσι τὸν οὐρανόν. τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν ὕλην καὶ τὸ τῆς πλάνης χωρίον ὥσπερ τινὰ χαλεπὴν διανηξάμενοι θάλατταν.

Μουσαίῳ.

ΔΕδέγμαι τὴν βίβλον ποθεινοτέραν μοι γενομένην, ὅτι ταῖς ὑμετέραις ἀναληφθεῖσα χερσὶ, τάχα τι καὶ μουσικὸν ἐπεσπάσατο ὡς τὸν κεχρημένον λοιπὸν ὀξυτέρας οἶμαι τῆς διανοίας αἰσθάνεσθαι. οὐχ ἧττον ἢ Σωκράτης, ἡνίκα δὴ παρὰ τὸν ἰλισσὸν ἐκαθέζετο. ἔνθα καὶ νυμφῶν ἱερὸν καὶ πανὸς ἐνδιαίτημα. ἀλλ' εἴθε μὲν καὶ τὰς ἄλλας βίβλους λαβὼν, τοιαύτας ἐργάσαιτο. ὥστε με κατὰ μέρος ἑκάστῃ προσβάλλοντα, θειοτέρας ἀεὶ τῆς ἐπιπνοίας αἰσθάνεσθαι.

Ἐπιφανίῳ.

ΚΑλῶς ἄρα ᾔδει τὸ τῶν ἐρώντων πάθος ἡ παροιμία. κἂν ἐπιορκεῖν ἐθέλωσι, συγγνώμην αὐτοῖς ἐκ θεῶν ἐπαγγέλλεται. ἰδοὺ γάρ σοι γέγραφα καίτοι μὴ γράφειν ὑπεσχημένος. οὕτως ἀγόμεθα τῷ πόθῳ καὶ γίνομαι ψεύστης ἐρωτικός. ἀλλὰ γράφε πολλάκις. καὶ δίδου τύπον γοῦν εἰκόνος ἀντὶ θέας τοῖς ἐρασταῖς.

Τῶν Προκοπίου ἐπιστολῶν
Τέλος.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

DIONYSII SOPHISTAE ANTIOCHIÆ EPISTOLÆ.

Φιλοξένῳ Ἐπισκόπῳ.

Πρᾶγμα ἐμοὶ ποθεινὸν, ἐπιστολὴ παρ' ὑμῶν. καὶ εἴθε μὲν ἐξεγένετό μοι καὶ αὐτοῦ συνιέναι τῆς φωνῆς. οὔπω γὰρ ἂν ἥδιον ἔσχον, ὥσπερ τις ἐραστὴς αὐτοῦ ὁρῶν τοῦ ποθουμένου τὴν ὄψιν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰς εἰκόνας εἰώθαμεν ἀγαπᾶν τῶν ἐρωμένων, ὅταν αὐτοὺς μὴ δυνηθῶμεν ἰδεῖν. τὰ σύμβολα δὲ, ὅτι μὲν τῆς ἑορτῆς ἐστιν ἀγαθά μοι δοκεῖ. διότι δὲ παρ' ὑμῶν, διπλάσια δικαίως νομισθήσεται.

Διονυσίῳ.

Αὐτὴν ἐδάκρυσα τὴν γῆν, ἐπειδὴ τὴν σὴν ἤκουσα σιωπήν. εἰ γὰρ ὁ κύκνος σιγᾷ, τίς ᾄσεται μουσικήν. εἰ ὁ μεγαλόφωνος Διονύσιος μικρὰ φθέγγεται, τίς οὐ σιωπήσεται. ὡς ἔδει τὴν ψυχὴν πολλοῖς σώμασιν ἐνηχεῖν, ὅπως ἂν ἦ τοῦτο κἀμοὶ πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς τέχνης. δεινὸν γὰρ εἴ τις ἄριστος αὐλητὴς κατεαγότων αὐτῷ τῶν αὐλῶν, δι' ἀπορίαν ὀργάνων εἰς θέατρον μὴ καταβαίνει.

Στεφάνῳ.

Ὅτι γραμμάτων ἐμῶν ἐπιθυμεῖς, ἠγνόουν. ὡς δὲ ᾐσθόμην ἀφ' ὧν ὁ γραμματικὸς Βερονικιανός μοι διελέχθη, γράφων μὲν οὐ παύσομαι. φιλῶν δὲ οὐκ ἐπαυσάμην,

Εὐσεβίῳ.

Ποιήσαντες ὑμῶν ἐραστὴν, ἐποιήσατέ με καὶ τολμηρόν. ὥστε οὐ παύσομαι γράφων, κἂν πολλάκις αἰτιάσησθέ με θρασύτητος. τί γὰρ ἂν καὶ ποιήσειεν ἄνθρωπος ἐρῶν. καὶ παύσασθαι μὴ δυνάμενος.

Τῷ τὰ ὀξίδια Πέμψαντι.

Τοὺς κεράμους ὅτι μὲν πρωτείους ἐπέγραψας εἶδον. ὅτι δὲ μὴ προσέθηκας ὄξους, ἐπελαβόμην. τοῦτο γὰρ ἐπιγράφων καὶ ἀληθεύειν ἐδόκεις, καὶ ἀσφαλεστέρους ἐποίεις τοὺς πειρωμένους. νῦν δὲ ὑπὸ τῆς ἀγνοίας ὡς οἶνον ἁρπάζοντες, λανθάνουσι κινδυνεύοντες.

Τῷ αὐτῷ.

Ἡ φιλότιμος καὶ δικαία σοῦ δωρεά, μέχρι μὲν πρῴην ἀνέπαφος ἦν. ἐπεὶ μηδὲ ἰδεῖν αὐτὴν ἠνειχόμην οὕτω μεγάλην οὖσαν ἐρυθριῶν. ὡς δὲ ἔδει τῶν κεράμων ἕνα πέμψαι φίλῳ γνησίῳ κατὰ χρείαν ἐπιδημοῦντι, τότε ᾐσθόμην ὅτι καὶ δόλον

Philoxeno Episcopo.

Optata mihi res est, epistola vestra, atque vtinam mihi ipsam vocẽ audiẽdi facultas daretur, Sic enim maiorem voluptatem caperẽ, quemadmodum amator cùm ipsum vultum eius quem amat, conspicit. At verò etiam imagines eorum quos amamus charas habere solemus, si ipsos videre non possimus, At symbola mihi, festiuitatis commoda videntur. Quatenus autem à vobis duplicia iure putabuntur.

Dionysio.

Ipsam terram defleui, cùm tuum audiui silentiũ. Cùm enim olor tacet, quisnam canet Musicam? Si vocalis Dionysius pauca loquitur, quis non tacebit? Oportebat enim animum multis corporibus insonare, vt etiam mihi hoc ad artis ministerium conduceret. Graue est enim, si peritissimus tibicen, fractis sibi fistulis, propter instrumentorũ inopiam in Theatrum non descendat.

Stephano.

Nesciebam te mearum literarum desiderio teneri. Postea quam autẽ intellexi ex sermonibus Beroniciani Grammatici, literas mittere non desinam, amare verò non desieram.

Eusebio.

Sanè audacem Amicum vobis asciscebatis, cũ me in amicitiam reciperetis. Non enim finem scribendi faciam, etiamsi sæpius meam confidentiã accusaueritis. Quid enim etiam faceret amore captus, & qui desinere non possit?

Ei qui miserat oxidia.

Vrceos quidem quòd primarios inscriptione notaras, videbam. Quòd autem acetum non imposueras, depræhendebam. Hac enim inscriptione & verum dicere videbaris, & experientibus maiorem spei securitatem addere. Nunc verò per inscitiam quasi vinum rapientes, nesciunt se conueniri ac decipi.

Eidem.

Magnificum iustúmque tuum donum, vsque nuper intactum manebat, quoniam ne aspicere quidem sustinebam, tantam scilicet eius magnitudinem erubescens. Cùm verò vnum ex vrceis vero amico mittere cogerer, negotiorum causa hîc agenti, tum demum sentiebam etiam dolum abscondi-

abſconditum habere, & ſuum miſſorem reuera imitabantur. Ridiculum verò, quòd etiam ſignum eis impoſuerat, quòd deceptum exhilararet. Nihil autem præter meritum aut dignitatẽ mihi accidit, qui ſæpe quibus fidem habueram, deceptus fuiſſem.

Eidem.

VRcei tui cùm tollerentur, vacui erant. Acetũ autẽ ferebant aperti. Adeò parum in ipſis erat, & vitioſum, vt ſi his nos ornas, potior eſſes ingratus & infeſtus.

Principi Hierapolis.

QVi glorioſè gerunt imperia, quemadmodum vos, inprimis id operam dant, vt plurimos amicos in magiſtratibus ſibi adiungant. Recipiamur igitur in amicitiam tuæ magnificentiæ, cùm ego tũ is, qui vobis epiſtolam reddit. Ego quidem, vt qui ſcripſerit. Sodalis verò Modeſtus, facilè quæ petierit conſequendo.

Euſtathio.

ECquid non videor tardus ad ſcribendum? aut contrarium etiam moleſtus. Sed etiamſi hoc ſecundum videar, ipſe qui ſcribis in cauſſa es, quoniam ſumma gratia eſt meam reſponſionem expectans.

Theodoro.

VTinam etiã audire poſſemus, quia nobis eſſes corporis valetudine. Quoniã hoc tibi ſolùm moleſtiam exhibet. Animus enim præſtantior eſt & diuinitati propinquior. Equidem optarim ſic alios habere, vt hinc fœliciùs ætas trãſigeretur. Scribe igitur, quotieſcunque per aduerſam valetudinẽ poteris, & quando & quantum remiſerit, & quomodo noſtris votis tua continuáque beneuolentia complector, magni faciens commendationem boni viri.

Ilaſio.

ECquid non ignoro, me in prouerbium incidiſſe, & factus ſum lupus hians in vacuũ? Et quiſnam crederet, hoc prouerbium in me conuenire, cùm vos expectationem ipſam ſuſcitaueritis, addentes mandatis præmia? Quòd ſi igitur quemadmodum par erat certamen confecimus, ſplendidũ etiam munus petimus. Sin minus vicimus quàm putamus, at non ſecus voluimus, quàm videbamur. Voluntate autem omnia fortaſſe iudicantur. Reddite conſtitutum præmium hominibus, aut potentibus aut volentibus & occaſionem date celebrãdi munificum & ſapientiſſimum magiſtratum, ipſiſque ad ſingula facta duces vos præbete.

Azygio.

DA mihi promiſſa aut potiùs redde. Dico autẽ redde, non iuxta promiſſionum legem & cõſuetudinem, ſed quòd nos colere & obſeruare, quaſi debitum à teipſo repetis. Et de quibus iam petij, ſcribe exactè, quoniam æſtas permittit, aut propter nos bonum animum gerere, aut ad nos etiã venire

Rhomulo.

EX his literis quas proximè ſcripſiſti, etiã alatũ te eſſe propter ſtudium & promptitudinem exiſtimaui: Cùm verò tempus iam interceſſiſſet,

εἶχεν ἐν ἀπορρήτῳ. καὶ τὸν πέμψαντα ὡς ἀληθῶς ἐμιμεῖτο. γελοῖον δὲ ὅτι καὶ σημεῖον ἐπέθηκας αὐτοῖς, οἷον εὐφρᾶναι τὸν ἀπατώμενον, οὐδὲν δὲ ἀπεικὸς ἐπεπόνθειν ἄν, πολλάκις ἐφ᾽ οἷς ἐπείθην διαμαρτών.

Τῷ αὐτῷ.

ΟΙ κέραμοί σου κενοὶ μὲν ἦσαν ἀρθέντες. ὄξος δὲ ἔφερον ἀνοιχθέντες. οὕτω καὶ ὀλίγον ἐν αὐτοῖς ὑπῆρχε καὶ πονηρόν. ὥστε εἰ τοιαῦτα τιμᾷς, ἀμείνων ἂν εἴης ἀγνωμονῶν.

Τῷ ἄρχοντι Ἱεραπόλεως.

ΟΙ τὰς ἀρχὰς ἐνδόξως μετιόντες ὥσπερ ὑμεῖς, πλέον τοῦτο ἐπιτηδεύουσι. φίλους ποιεῖσθαι πλείους ἐν ταῖς ἀρχαῖς. γινώμεθα τοίνυν φίλοι τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς σῆς, ἐγώ τε καὶ ὁ τὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν ἐπιδιδούς. ἐγὼ μὲν ὡς γεγραφώς. ὁ δὲ ἑταῖρος μόδεστος ὧν βούλεται ῥᾳδίως ἐπιτυχών.

Ευσταθίῳ.

ΑΡα μὴ φαίνωμαι βραδὺς εἰς ἐπιστολήν; ἢ τοὐναντίον καὶ ὀχληρός. ἀλλ᾽ εἰ καὶ τὸ δεύτερον δοκοίην, αὐτὸς αἴτιος ἐπιστέλλων. ὅτι μετέωρος ἡ χάρις ἐστὶ τὴν ἐμὴν ἀπόκρισιν περιμένουσα.

Θεοδώρῳ.

ΕΙθε ἦν καὶ πυθέσθαι, ὅπως ἡμῖν τοῦ σώματος ἔχεις. ἐπειδή σοι τοῦτο καὶ μόνον ἐνοχλεῖ. τὰ γὰρ τῆς ψυχῆς ἀμείνω καὶ θειότερα πέφυκε. κἂν εὐξαίμην οὕτως ἔχειν ἑτέρους. ὥστε εὐδαιμονέστερον ἐντεῦθεν εἶναι τὸν χρόνον. γράφε οὖν ὁσάκις ἐνδίδωσι τὸ νόσημα, καὶ πότε καὶ ὅσον νενίκηται. καὶ ὅπως παρεχώρησε ταῖς ἡμετέραις εὐχαῖς. τὸν δὲ ἑταῖρον ἀρχέλαον ἐκ τῶν ὑμετέρων γραμμάτων ἔχω διὰ εὐνοίας ἀεί. μεγάλην σύστασιν ἡγησάμενος ἐπιστολὴν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.

Ιλασίῳ.

ΑΡα μὴ λέληθα ἐμαυτὸν εἰς παροιμίαν ἐλθών; καὶ γέγονα λύκος χανὼν διὰ κενῆς; καὶ τίς ἂν πιστεύσειε ταύτην ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν παροιμίαν ἰσχύειν. ὅτε ὑμεῖς αὐτὴν προσδοκίαν ἐποιήσατε, συζεύξαντες τὰ ἆθλα τοῖς ἐπιτάγμασιν. εἰ μὲν οὖν ὡς ἐχρῆν ἠγωνίσμεθα καὶ λαμπρὰν αἰτοῦμεν τὴν δωρεάν. εἰ δὲ ἧττον ἐξελέγξαμεν ἢ νομίζομεν, ἀλλ᾽ οὐ χεῖρον ἠβουλήθημεν ἤπερ ἐφαινόμεθα. βουλήσει δὲ ἴσως ἅπαντα κρίνεται. ἀπόδοτε τὴν σύνταξιν ἀνθρώποις ἢ δυναμένοις ἢ βουλομένοις. καὶ δότε πρόφασιν ὑμνῆσαι τὴν φιλότιμον καὶ σοφωτάτην ἀρχήν. αὐτοὶ πρὸς ἕκαστον ὑφηγούμενοι τῶν πεπραγμένων.

Αζυγίῳ.

ΔΌς μοι τὰς ὑποσχέσεις ἢ μᾶλλον ἀπόδος. λέγω δὲ ἀπόδος, οὐ κατὰ τὸν τῶν ὑποσχέσεων νόμον, ἀλλ᾽ ὅτι τὸ θεραπεύειν ἡμᾶς, ὡς ὄφλημα σαυτὸν ἀπαιτεῖς. καὶ περὶ ὧν ἤδη τυγχάνω δεηθεὶς ἐπίστειλον ἀκριβῶς. ὡς ὅτι τὸ θέρος ἐνδίδωσιν ἢ θαρρεῖν δι᾽ ἡμᾶς ἢ δραμεῖν ὡς ἡμᾶς.

Ρωμύλῳ.

ΕΚ μὲν τῆς ἤδη γραφείσης ἐπιστολῆς, καὶ πτερωτὸν εἶναι σε διὰ τὴν προθυμίαν ἐνόμισα. χρόνου δὲ ἐγ-

καὶ πεμφθέντος οὐδενὸς ὧν προσεδόκησα, γράφειν εὐθὺς ἐγκλήματα πικρὸν ἡγησάμην. παρακαλῶ δὲ ἔτι, σπεῦσον. ἢ πάντως ἐλπὶς τὰ ἐγκλήματα.

Φιλοξένῳ.

ΤΟῦτ' ἐστὶ παλαιὸς ἐραστής. τοῦτο ῥήτωρ δεξιός; οὔτε πρότερος οὔτε δεύτερος ἐπιστέλλεις. καίτοι φιλοῦντός τε ἦν καὶ ἱκανοῦ λέγειν. μαρτυρομαι γὰρ ἡμῖν τὸ πέμπειν ἐπιστολάς. τί οὖν τοῦτο ποιεῖς. ἀποκρίναι γράφων. εἰ μὴ καὶ τοῦτό με ζημιοῖς. ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ σεαυτὸν ἀδικεῖς καὶ ἐμέ· σεαυτὸν μὲν, κυρίαν ἐῶν κατὰ σοῦ τὴν αἰτίαν. ἐμὲ δὲ μηδὲ ὑπὲρ ὧν ἠτιασάμην ἀπολογίας ἀξιῶν.

Πλακιδιανῷ.

ἨΔη σοι γράψας ἐπιθυμοῦντι, τὸ μὲν ἡδέως δεχθῆναι τὴν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ κομίσαντος ἔμαθον. παρὰ σοῦ δὲ οὐδέν. ὥστε ἐξ ὧν μὲν οὐκ ἀπεκρίνω, συμβουλεύεις ἔτι μὴ γράφειν. ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ νῦν αἰτήσας ἀπὸ τῶν ὁμοίων ὧνπερ καὶ ὁ πρότερος ᾔτει, πάλιν σοι γράφω. τὴν δὲ ἐγκαλοῦσαν οὐ πέμψω.

Εὐτοκίῳ.

ΠΡὸς σαυτοῦ καὶ τῆς παλαιᾶς φιλίας ἡμῶν, οὐ δοκῶ σοι γράφων, ἀναισχυντεῖν; ἀνδρὶ μηδὲ εἰδέναι με βουλομένῳ τὰ γράμματα; ἀλλ' ἔτι μὲν ἐλπίζων μεταθήσεσθαι ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπεστάλκειν. ἀποτυχὼν δὲ νῦν αὖθις, ἀναιδὴς οὐκ λησθήσομαι. τοῦ Μοδέστου δὲ πολύν τινα ἔπαινον ὑπὲρ σοῦ κινοῦντος παρὰ πολλοῖς, ἀναγκαῖον ἡγησάμην καὶ δι' αὐτοῦ, καθάπερ διὰ τῆς ἐπιστολῆς, ὑμῖν ὁμιλῆσαι.

Λεοντίῳ.

ΕἾχον μέν τινα λύπην ἄχρι τοῦ παρόντος καὶ δικαίαν πρὸς σέ. τὴν γὰρ αἰτίαν ἀγνοεῖς. εἰ δὲ ἀγνοεῖς, ἀναμνήσω. γεωργοῖς ἐμοῖς ἐβοήθεις ἀδικοῦσιν ἐμέ. παυσάμενος οὖν τοῦ λυπεῖν, ἐπανήγαγες αὖθις εἰς τὸ φιλεῖν. φιλήσω δὲ ἔτι μᾶλλον ἐγὼ, εἰ μελήσει σοι τῶν ἐμῶν, ἀλλὰ μὴ τῶν ἀδικούντων ἐμέ.

Δημοφίλῳ.

ἌΡχε μὲν εὐτυχῶς. εὐτυχήσεις γὰρ ὢν ἀγαθός. ἐπεὶ καὶ φιλεῖ τὸ θεῖον τοὺς ἀγαθούς. τὸ δὲ μεμνῆσθαι τῶν φίλων, εἴπερ ἄλλό τι καὶ τοῦτο βέβαιον παρὰ σοί. ἀλλὰ τῶν πραγμάτων ἀφελκόντων εἰς λήθην, ἔδωκα διπλῆν ἀνάμνησιν ὧν παρεκάλεσα καὶ τὸν ἐπιδιδόντα καὶ τὸ διδόμενον.

Ἀραβιανῷ.

Ἡ Μὲν ἐπιστολὴ γέγραπται παρ' ἐμοῦ. τὴν χάριν δὲ οὐκ αἰτῶ μόνος, ἀλλὰ πολλοὶ δέχονται μετ' ἐμοῦ. σκόπησον οὖν. ὅπως μήτε τὴν ἐπιστολὴν τοῖς αἰτήσασι καταλίπωμεν. μήτε οἱ δεηθέντες ὑμῶν ἀποτύχωσι δι' ἐμοῦ.

Ἀμμωνίῳ.

ἌΝδρα ἐπιεικῆ καὶ παρὰ τῆς ὄψεως αὐτῆς μαρτυρούμενον, τὸν ἀναγνώστην Οὐλπιανὸν, εὖ ποιησάτω τὸ μέγεθος τὸ σόν. καὶ δι' ὑμᾶς μὲν ὡς ἡγουμένους δεξιῶς, δι' ἐμὲ δὲ ὡς ἱκανὸν εἶναι νομίζοντα περὶ ὧν ἐπιστέλλω παρ' ὑμῖν. ἡ δὲ τῆς εὐεργεσίας αἰτία, φιλοπραγμόνος ἀντιδίκου καὶ προσδύοντος ἐπηρεάζειν ἐλευθερῶσαι.

neque quicquam mitteretur, quod expectaueram, statim crimina & accusationem scribere acerbum duxi. Adhuc autem adhortor. Festina, aut omnino spes in criminationem commutabitur.

Philoxeno.

HOccine est vetus amicus. Hoc Rhetor peritus? Neq; prior scribis, neque posterius ad scripta respondes. Atqui amantis erat, & eius qui ea facultate præditus esset, loqui. Testificor enim vobis id cognosci epistolas mittẽdo. Cur igitur id facis? Respondeo per literas nisi etiam hac in re me multabis. Sed hîc tibi mihíq; pariter iniuriam facis. Tibi ipsi, crimẽ in te collatũ nõ purgans, Mihi vero quòd ne accusationem quidem meam dignam putas cõtra quam defensionem pares.

Placidiano.

IAm tibi cupienti scripsi, & epistolam cum voluptate acceptam esse ab eo qui attulerat percepi. A te nihil. Quoniam enim non respondisti, deliberas scribere ne velis an non etiam. Postquam verò qui nunc petit ab iisdem à quib. prior petebat, rursus tibi scribo. Accusatorias verò literas non mittam.

Eutocio.

PEr teipsum, & veterem consuetudinem nostram, non videor impudens esse qui scribá homini, qui ne nouisse quidem me vult, literas? Sed adhuc sperans vos animum mutaturos, etiam in præsentia scripsi. Quòd si nunc iterum nihil profecero, sciam me impudentem videri. Cùm autem Modestus maximas de te laudes vulgo prædicet, necessarium duxi, etiam per ipsum quasi per epistolam vobiscum loqui.

Leontio.

GEssi quendam vsque ad præsens tempus, eúmque iustum aduersus te dolorem. Caussam verò ignoras. Quòd si nescis, redigam in memoriam. Meis agricolis auxilio fuisti, cùm iniuria me premerent. Ad empto igitur dolore rursus in gratiam reduxisti. Amabo autem eò ampliùs ego te, si tibi meæ res curæ fuerint, non eorum, qui mihi iniuriam inferunt.

Demophilo.

IMpera fœliciter. Fœliciter autem ages, si bonum ac iustũ te gesseris. Quoniá etiam numen bonos amat. Memoriam autem amicorum, præter cætera firmissimam ac stabilissimam habeto. Sed earum rerum quæ in obliuionem abstrahunt, duplicem admonitionem dedi, his quibus adhortatus sum, & eum qui dat, & id quod datur.

Arabiano.

EPistola quidem à me scripta est. Beneficium autem non peto solus, sed multi hoc negotium vnà mecum suscipiunt. Videbis igitur, vt neque epistolam petentibus prętermittamus, neque qui petierunt à vobis per me repulsam patiantur.

Ammonio.

VIrum æquum & ipsa facie testimonium prę se ferentem, lectorem Vlpianum, tua celsitudo beneficiis prosequatur, & propter vos quidé, vt rectè ritéque præeuntes, propter me, vt existimanté posse me id quod peto à vobis impetrare. Beneficij autem caussa est, vt à contentioso aduersario, & ad lædendos homines propenso eum liberes.

Anthemio

Anthemio.

NOn desinam scribere, donec vterque renunciemus, ego quidem literis, tu verò molestiis quas ex his percipis, vt exactè discam an me de his quæ petiui, spem oporteat conseruare aut potiùs abiicere.

Nilo.

CVm nobiscum esses, molestia nos afficiebas. Nunc peregrinans, iniurias. Nam consuetudinis voluptate nos priuas. Atuero scriptis etiam grauiorem te præbuisti. Spei enim iucunditatem sustulisti, vt non possis dicere, quando nobis non molestiam attuleris.

Calliopio.

MAiori dolore me afficis, cùm non scribis, quàm commodo ex quo nos iuuisti. Itaque si bonis potiri amicis silentiũ imponit, videor magis amare tarditatem quàm festinationem debere, si optimi discipuli velint, quia non statim gratificãtur, crebriùs litteras mittere. Hoc igitur ô doctissime facere ne cesses. Neq; hoc mihi adime, quo minùs fructibus meis fruar epistolis scilicet vestris. Quid autem de me faciendum sit committo Deo & vobis, ne videar insolens esse, si de iisdem identidem loquar.

Seuero.

NEque pater vnquam possis liberos de se progenatos odio habere, & eruditionis ac morum præceptor videtur præstantior esse patre. Nam ille cum voluptate operã dat progignendis liberis. Hic verò artis consilio, bonos efficit. Persiste igitur bonũ animũ habere neque dubitã de meo in te amore, quoniã artis pater est melior, neq; diffidere vnquam depræhendaris, num quis etiam fuerit. Nã & qui natura sunt patres, aliquãdo solent liberos ad iram commoue[re], at non etiã inuicẽ belligerantur.

Philoxeno.

OPto tibi salutem amicorum optimè & Rhetorum. Sic enim ego de te semper tum, vota facio, tum expecto. Et te quidem amicorũ memoriã retinere, & omnia nostra caussa velle, sunt qui cõtinuò huc nuncient. At his adiice quod deest, & fac vt semper à vobis literæ adferantur.

Eustathio.

QVi scripsit epistolam, ego sum amicus vester; Qui perfert, amicus meus. Efficiatur verò per me etiam tuus. Et hinc etiam, cuiusmodi sim, intellige, qui amicos amicis commendem. Quamobrẽ autem veniat, & quemadmodum ea conficienda sint, caussas ipse recensebit, Alterius autem vos ei adiutores este, & plurimũ amãtes & satis prudẽtes.

Ioanni.

SEmper meam ad vos epistolam metus præcedit. Eum curat ac tollit mansuetudo quæ in vobis est. Scribo igitur spe in vos inflixa, quemadmodum gubernatores, qui ad dirigentem stellam intentos oculos habent. Quandoquidem igitur vos etiam ita splendetis, sic quoque benefacere ne cessetis.

Ἀνθεμίῳ.

ΟΥ παύσομαι γράφων ἕως ἂν ἀπείπωμεν, ἐγὼ μὲν γράφων, αὐτὸς δὲ ἐνοχλούμενος, ὅπως ἂν καὶ μάθω βεβαίως εἰ δεῖ με περὶ ὧν ἐδεήθην τὴν ἐλπίδα τηρεῖν, ἢ μᾶλλον ἀποβαλεῖν.

Νείλῳ.

ΣΥνὼν μὲν ἐλύπεις. ἀποδημῶν δὲ νῦν ἀδικεῖς. τῆς γὰρ ἐν τῇ συνουσίᾳ τερπνῶν ἀποστερεῖς. ἀλλὰ μὴν καὶ γράφων ἐγένου βαρύτερος. τὸ γὰρ ἡδὺ τῆς ἐλπίδος ἀνῄρηκας. ὥστε οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν, πότε ἡμᾶς οὐκ ἠνίασας.

Καλλιοπίῳ.

ΜΕῖζόν με λυπεῖς, ὧν ὠφέλησας οὐ γράφων ἐξ ὅτου ὠφέλησας. ὥστ' εἰ τὸ τυχεῖν ἀγαθῶν τοὺς ποθουμένους παρασκευάζει σιγᾶν, κινδυνεύω μᾶλλον ἀγαπᾶν τὴν βραδυτῆτα τοῦ τάχους, εἰ μέλλοιεν γνησιώτατοι φοιτηταί, διότι μὴ ταχὺ χαρίζονται, συχνότερον ἐπιστέλλειν. τοῦτο μὲν οὖν ὦ μουσικώτατε μὴ παύσῃ ποιῶν. μηδὲ ἀφαιροῦ με τοῖς ἐμοῖς καρποῖς ἐντυγχάνειν, ὑμετέραις ἐπιστολαῖς. ἃ δὲ ὑπὲρ ἐμοῦ πρακτέον, ἀφίημι τῷ θεῷ καὶ ὑμῖν. ὡς ἂν μὴ δοκοίην ἀπειρόκαλος εἶναι. περὶ τῶν αὐτῶν πλειστάκις διαλεγόμενος.

Σεβήρῳ.

ΟΥτε πατὴρ οἷός τε εἴη μισῆσαι τοὺς ἐξ αὐτοῦ φύντας, οὐδέ ποτε, καὶ παιδευτὴς ἀμείνων ἔοικεν εἶναι πατρός. ὁ μὲν γὰρ ἐν ἡδονῆς τύχῃ παιδοποιεῖται. ὁ δὲ ἐν προαιρέσει τέχνης, ἀγαθοὺς εἶναι παρασκευάζει. μένε οὖν θαρρῶν ὡς ἀγαπῶσε κατὰ τὸν ἀμείνω πατέρα τὸν τῆς τέχνης. καὶ μηδέ ποτε μικροψυχίας ἁλῷς. εἴ τις ἄρα καὶ γέγονεν. ἐπεὶ καὶ πατέρες οἱ τῆς φύσεως, ἐνίοτε παραλυποῦσι τοὺς παῖδας, ἀλλ' οὐκέτι καὶ πολεμοῦσιν ἀλλήλοις.

Φιλοξένῳ.

ΕΥ πράττε φίλων ἄριστε καὶ ῥητόρων. οὕτω γὰρ ἐγὼ διατελῶ περὶ σοῦ, τὰ μὲν εὐχόμενος, τὰ δὲ προσδοκῶν. καὶ σὺ μὲν ὅτι μέμνησαι φίλων καὶ σπουδάζεις ὑπὲρ ἡμῶν, εἰσὶν οἱ δεῦρο ταῦτα συνεχῶς ἀπαγγέλλοντες. προστίθει δὲ τούτοις τὸ λειπόμενον καὶ δίδου συνεχῶς ὑμετέραις ἐντυγχάνειν ἐπιστολαῖς.

Εὐσταθίῳ.

Ο Γράφων ἐγὼ τὴν ἐπιστολὴν, φίλος ὑμῖν. ὁ κομίζων φίλος ἐμοί. γένοιτο τοίνυν καὶ σοὶ δι' ἐμέ. καὶ γνῶθι κἀν ταῦθα, ποδαπός τις εἰμί. φίλους εἰσάγων τοῖς φίλοις. ἐφ' οἷς δὲ ἥκει καὶ ὅπως αὐτὰ χρὴ διαθεῖναι, τὰς μὲν αἰτίας αὐτὸς διηγήσεται. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ὑμεῖς ὑφηγήσασθε καὶ φιλοῦντες ἄγαν καὶ φρονοῦντες ἱκανῶς.

Ἰωάννῃ.

ΑΕὶ μὲν φόβος ἡγεῖταί μοι τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῆς. θεραπεύει δὲ αὐτὴν ἡ πρᾳότης ἡ παρ' ὑμῖν. γράφω τοιγαροῦν τῆς εἰς ὑμᾶς ἐλπίδος ἀντεχόμενος, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται βλέποντες εἰς τὸν ἀπευθύνοντα τὸν ἀστέρα. ἐπεὶ οὖν καὶ ὑμεῖς οὕτω καταλάμπετε, μείνατε καὶ οὕτως εὐεργετοῦντες.

Εὐσταθίῳ Κοιαίστορι.

Καὶ προθυμία καὶ προσδοκία, οὐ μικρὰ παρ' ἡμῖν. πρῶτον μὲν ἰδεῖν ὑμᾶς. ἔπειτα δὲ καὶ εἰπεῖν εἰς ὑμᾶς. ἀλλὰ τὸ μὲν πρότερον ἐν ὑμῖν. τὸ δὲ δεύτερον ἐν τῇ πόλει κἀμοί. μᾶλλον δὲ καὶ τοῦτο ἐν ὑμῖν. οὐ γὰρ δὴ μικρὸν κώλυμα εἰς πανήγυριν, πόλις ἀθυμοῦσα. καὶ παιδευταὶ μετριάζειν οὐκ ἀνεχόμενοι.

Ἐλισσαίῳ.

Μία πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολή. παρὰ σοῦ παρ' ἐμοῦ δὲ εἴτις ὑμῖν ἀποδέδωκεν, αὕτη τετάρτη. πρᾶττε τοίνυν καλῶς καὶ μέμνησο τῶν φίλων. κἄν τί σε δεξιὸν περιστῇ, γράφε πρὸς ἐρῶντα μαθεῖν.

Πλακιδιανῷ.

Ὁ πρότερον πιστεύσας σοι δι' ἐμέ, νῦν ἐμὲ μέμφεται διὰ σέ. λῦσον οὖν τὸ χρέος. ἵνα μὴ κἀγώ σοι μέμψωμαι δι' ἐκεῖνον.

Σαλβιανῷ.

Τὰς ἐπιστολὰς οἱ τὴν ἀρχὴν εὑρόντες, δοκῶ μοι διὰ πρόσρησιν εὑρεῖν. πραγμάτων δὲ ἴσως ἐγγινομένων, παρηκολούθηκέ τι καὶ νεώτερον ὑπὲρ αὐτῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς διαλέγεσθαι. οὐκοῦν εἰ μὲν ἐμπέσοι πράγματα καὶ μακρολογεῖν ἀνάγκη. τούτων δὲ ἀπόντων πῶς ἄν τις χαρίσαιτό σοι μακροτέρας ὁμιλίας ἐρῶν. καλῶ γὰρ ὁμιλίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς γράμμασιν. οὐδὲν πολὺ συνουσιῶν διαφέρουσαν.

Ἱερίῳ.

Εἶτα ὦ σοφώτατοι τῶν ἐν τῇ γῇ, χρήματα μὲν αἰτήσας ἔλαβον ἂν ῥᾳδίως. ἐπιστολὴν δὲ ὑμετέραν ἰδεῖν, πολλάκις μὲν εὐξάμενος, πολλάκις δὲ ἱκετεύσας, ἀνάξιος εἶναι τοῦ τυχεῖν ὑποπτεύομαι; καίτοι φιλῶ μὲν ὡς ὀλίγοι, τιμῶ δὲ ὑπὲρ τοὺς ὀλίγους.

Ἡσυχίῳ.

Ἐγὼ καὶ σοῦ κήδομαι καὶ Τιμοθέου. σοῦ μὲν ὡς μὴ ἀδικοίης. Τιμοθέου δὲ ὡς μὴ ἀδικοῖτο. εἰ δὲ καὶ σοὶ δοκεῖ μετὰ Πλάτωνος τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι μεῖζον εἶναι κακόν, ἔοικα σοὶ μᾶλλον ἢ τούτῳ χαρίζεσθαι, δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ πραττομένου δίκας ὑπὲρ ὧν οὐκ ἐξήμαρτε.

Σεργίῳ.

Πολλῆς ἐνέπλησέ με φροντίδος κομίσας τις περὶ ὑμῶν ἀπαγγελίαν ἐπαχθῆ. καίτοι τὰ βελτίω προσεδεχόμην ἀκούειν πέμψον οὖν θᾶττον ἐπιστολὴν περιμένον τί μοι συνδιατεθῆναι τοῖς γραφομένοις.

Λεωνίδᾳ.

Ἔρρωσο. τοῦτο γὰρ ἐγὼ καὶ συνεύχομαί σοι. καὶ ἀκοῦσαι ποθῶ περὶ σοῦ. κἂν ὅτι τοῦτό ἐστι παρ' ὑμῖν ἐπιστείλῃς, οὐ μικρὰν ἔχειν δωρεὰν ἡγοῦμαι παρὰ τῆς τύχης.

Καλλιοπίῳ.

Τοῖς σοῖς ἀπαντῶν ἀεὶ καὶ ὅπως ἔχεις ἐρωτῶ καὶ εἴτε δέονται μὴ σιγῶν ἀπαιτῶ. λεγόντων δὲ ἀμφότερα, σὲ μὲν ὑγιαίνειν, αὐτοὺς δὲ χρήζειν οὐδενός, χαίρων ἐγὼ δικαίως ἀπέρχομαι.

Eustathio Quæstori.

ET studiũ & expectatio apud nos haud exigua, primùm quidem vos videndi, deinde etiam ad vos loquendi. Sed primùm in vobis situm est. Alterum in vrbe atque me, immò etiam hoc in vobis. Non enim vulgare impedimentum ad vniuersales conuentus, ciuitas mœrore depressa & ludi magistri iuuare nolentes.

Elissæo.

VNa ad nos à vobis epistola data est. A me verò, si quis vobis reddidit, hæc est quarta. Bene igitur vale, & amicorum memor esto, ac si quid tibi prosperum acciderit, perscribas ad amantem vt sciat.

Placidiano.

QVi priùs tibi credidit mea caussa, nũc tua caussa me accusat. Solue igitur debitum, ne & ego te illius caussa accusem.

Saluiano.

QVi literas à principio inuenerunt, appellandi caussa ac salutandi mihi videntur inuenisse. Rebus autem fortefortuna intercedentibus, factum est deinceps, vt ad nouum etiam vsum illis adhiberetur, déque iisdem homines per epistolas dissererent. Itaque si res incidant, opus est longis verbis. His autem deficientibus, quo longiora colloquia quispiam amanti tibi largiatur? Voco enim colloquium, etiã literis compræhẽsum sermonem, cùm non multùm à consuetudine præsentia differat.

Hierio.

ITa-ne ô sapientissimi mortalium, facilè acceperim, si vel pecunias petam. Vestram autem epistolam videre cùm sæpè optarim, sæpè rogarim, indignus qui impetrẽ esse videor? Atqui amo vt pauci, colo verò etiam plus quàm pauci.

Hesychio.

EGo & tui & Timothei curam gero. Tui ne inferas iniuriam, Timothei, ne iniuriã accipiat. Quòd si etiam cum Platone putas. Iniuriam auferre grauius malum quàm accipere, equidẽ tibi magis quàm illi gratificari videor, cùm pro illo rogem ne pœnas dependat, cùm nihil peccarit.

Sergio.

MAgnam sollicitudinem attulit mihi quidam grauem nuncium de vobis apportans. Atqui meliora me auditurum sperabam. Quare fac vt celeriter epistolam ad me mittas, qui ad scripta sum animi affectionem applicaturus.

Leonidæ.

VAle. Hoc enim & ego tibi precor & de te audire cupio. Atq; si id vobis suppeditari scripseris, non leue munus à fortuna puto habere.

Calliopio.

QVoties in tuos incido, & quomodo tecum agatur, interrogo, & num qua re opus habeãt, requiro. Dicentibus autem vtrunq; te quidem optimè valere, se verò nullius indigere, iure gaudens ac lætus ego discedo.

Sergio.

VEhementer tuas literas exosculatus sum, & philosophantes & adhortantes. Sic autem statue nihil esse, neq; temporibus, neque vtilitate fortius.

Moternio.

ETiam pauca tuæ celsitudini scribens, quòd amo & memor sum vestrûm, ostẽdo. At tu quoque me imitatus, ostẽdes idem quemadmodũ ego.

Ægyptio.

SCio superbas & insolentes meretrices ita facere solere, & quibuis amatorib. imperare velle. Sed illæ norunt etiam obedire cùm iubent. Tu verò Laidem Corinthiam, promptè quidem iubendo, imitaris, vix autem obediendo.

Ioanni.

VIni Gnidij magna copia vos aiunt abundare, vt etiam in foro venum exponatis. Nos autẽ, qui Syrum incolimus, aliis vitibus vtimur. Vestras autem beatas prædicamus, tantò fœliciùs, quanto magis necessario. Mittite igitur mihi cados qui ad annum sufficiant, aut precium accepturi, aut beneficium aliud pro beneficio repetituri.

Abramio Episcopo.

OPortebat eos qui ad viri virtutem scripturi essent, & temporis longitudinẽ quærere, & verborum dignam facultatem inuenire. Peccatum est enim non tolerandum, eiusmodi res suscipere, quibus & temeritas arguitur, & virtus humilitate verborum iniuriã patitur. Hoc igitur nobis & moram iniecit, & crimen in opinione positum attulit. Amicorum enim memoriam abiecisse videbamur quòd ne literis quidem ipsis nos videndos præberemus. Cognita igitur caussa si perpendas amicitiã, non planè instabilem meum animum putabis. Etenim ne tu quidem ipse, vt opinor, omnino meum consilium improbabis, quod exiguæ tantùm securitatis curam habet. Quamobrem ora pro nobis. Hoc enim & mihi optatum atque salutare, & tibi commodum atque iustum.

Dionysio Episcopo.

ACcepi tuam epistolam bona valetudine prælitus, rescribo autem tibi ægrotus. Laboro enim illo consueto morbo, in quo insunt pedũ dolores intolerabiles, & ex eo quod dormire nõ possum, existentia mala & amor mortis. Ad hæc vestris precibus est opus. Precibus autem dico solitis, placandi Dei caussa. Nam ego sæpenumero iam cùm publicè tum priuatim frustrà precatus sum. Adeò sunt peccata grauia & multa. Quòd si quid à vobis inuentum est quod possit, etiam si non omnes in vniuersum labores tollere, at saltem partem adimere, mitte quàm celerrimè, & amici corpori fer auxilium.

Eusebio.

ET equos præstantissimos ferunt, cùm in certamen venerint, ad extremum cursu meliores esse quàm à principio, & præclarus Aquilinus multò nunc est in laboribus alacrior & studiosior quàm antea, & summa contentione eo incumbit, vt nullum eruditionis genus ignoret,

Σεργίῳ.

ΣΦόδρα μὲν σου περιεπτυξάμην τὰ γράμματα φιλοσοφοῦντα καὶ παραινοῦντα. γίνωσκε δὲ ὡς οὐδὲν οὔτε τοῦ καιροῦ, οὔτε τοῦ συμφέροντος ἰσχυρότερον.

Μοτερνίῳ.

ΚΑὶ βραχέα τῷ μεγέθει σου γράφων, ὅτι φιλῶ καὶ μέμνημαι δείκνυμι. ποιῶν δὲ καὶ αὐτὸς ὥσπερ ἐγὼ, τοῦτο δείξεις ὅπερ ἐγώ.

Αἰγυπτίῳ.

ΟἸδα καὶ τὰς ὑπερηφάνους τῶν ἑταιρῶν οὕτω ποιούσας καὶ πάντα ἐπιτάττειν βουλομένας τοῖς ἐρασταῖς. ἀλλ᾽ ἐκεῖναι μὲν ἴσασι καὶ θεραπεύειν ὅταν κελεύωσι. σὺ δὲ λαΐδα τινὰ κορινθίαν ἀπομιμῇ, κελεύων μὲν ἑτοίμως, ὑπακούων δὲ οὐδὲ μόλις.

Ιωάννῃ.

ΤΟν οἶνον τὸν κνίδιον φασὶν οὕτω πολὺν ἔχειν ὑμᾶς, ὥστε καὶ ἐπ᾽ ἀγορᾶς αὐτὸν διατίθεσθαι. ἡμεῖς δὲ οἱ τὴν σύρον οἰκοῦντες, ἄλλαις μὲν εὐτυχοῦμεν ἀμπέλοις. τὰς δὲ παρ᾽ ὑμῖν μακαρίζομεν, οὕτως εὐδαιμονέστερον, ὅτι καὶ ἀναγκαιότερον. πέμψατε οὖν μοι κεράμοις ἀρκοῦντας εἰς ἔτος. ἢ ληψόμενοι τὴν τιμὴν ἢ χάριν ἀντὶ χάριτος ἀπαιτήσοντες.

Αβραμίῳ ἐπισκόπῳ.

ΕΔει πρὸς ἀνδρὸς ἀρετὴν τοὺς μέλλοντας γράφειν, καὶ χρόνου μῆκος ἐπιζητεῖν, καὶ δύναμιν λόγων ἀξίαν εὑρεῖν. ἁμάρτημα γὰρ οὐ φορητὸν, τοιούτοις πράγμασιν ἐγχειρεῖν. ἀφ᾽ ὧν καὶ τὰ τῆς προπετείας ἐλέγχεται, καὶ τὰ τῆς ἀρετῆς ἐκ τῆς μικρολογίας ὑβρίζεται. τοῦτο τοίνυν ἡμῖν καὶ τὴν ἀναβολὴν πεποίηκε, καὶ τὸ δοκοῦν ἔγκλημα περιέθηκε. φίλων γὰρ ἐδόξαμεν ἀμνημονεῖν πρὸς αὐτοὺς μηδὲ γράμμασι φανέντες. γνοὺς τοίνυν τὴν αἰτίαν καὶ σκοπῶν τὴν φιλίαν, μὴ παντελῶς τὴν ἐμὴν ἀβέβαιον νομίσῃς διάνοιαν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ αὐτὸς οἶμαι, τὴν τοιαύτην κακίζειν ἐπείγῃ προαίρεσιν, ἥτις μικρᾶς γοῦν ἀσφαλείας πεφρόντικεν. εὔχου τοίνυν περὶ ἡμῶν. τοῦτο γὰρ κἀμοὶ ποθεινὸν καὶ σωτήριον. καὶ σοὶ προσφιλὲς ἅμα καὶ νόμιμον.

Διονυσίῳ Επισκόπῳ.

ΕΛαβόν σου τὴν ἐπιστολὴν ὑγιαίνων. ἀντεπιστέλλω δέ σοι νοσῶν. νοσῶ δὲ ἐκεῖνα τὰ εἰωθότα. ἐν οἷς ἀλγήματά τε οὐ φορητὰ τῶν ποδῶν, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι καθεύδειν κακά. καὶ τὸ ἐρᾶν θανάτου. πρὸς ταῦτα εὐχῶν δεῖ τῶν ὑμετέρων. εὐχῶν δὲ λέγω τῶν ἐθάδων. τοῦ δυσωπεῖν τὸν θεόν: ὡς ἐγὼ πολλάκις ἤδη καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἴδια μάτην εὐξάμην. τοιοῦτόν ἐστιν ἁμαρτίαι βαρεῖαί τε καὶ πολλαί. εἰ δέ τι παρ᾽ ὑμῖν εὕρηται τοιοῦτον ὃ δύναιτο ἂν εἰ καὶ μὴ τὸ πᾶν ἀνελεῖν τῶν πόνων, ἀλλ᾽ ἀφαιρεῖν μέρος, πέμπε τάχιστα, καὶ βοήθει φίλου σώματι.

Ευσεβίῳ.

ΚΑὶ τῶν ἵππων λέγουσι τοὺς ἀρίστους, ἐπειδὰν εἰς ἀγῶνα ἔλθωσιν, εἶναι τὰ τελευταῖα βελτίους ἢ τὰ πρῶτα τῶν δρόμων. καὶ ὁ καλὸς Ακυλῖνος, φιλοτιμότερός ἐστιν ἐν τοῖς πόνοις νῦν μᾶλλον, ἢ πάλαι. καὶ προθυμεῖται μὲν οὐδὲν εἶδος ἀγνοῆσαι παι-

δείας. τοὺς δὲ περὶ αὐτοῦ παλαιοὺς ἐκείνους ἐπιδεῖξαι μικρούς. αἱ τοιαῦται δὲ τῶν νέων ἐπιθυμίαι, βίβλων ἐπιδέονται πλήθους. τοῦτο δὲ οὐκ ἂν γένοιτο, εἰ μὴ παρείη χρυσός.

& veteres suas laudes nouis & maioribus obscuret. Eiusmodi iuuenum cupiditates, opus habent librorum multitudine. Hoc verò non potest fieri, nisi præstò sit, aurum.

Ἰουλιανῷ.

Ἐπεδήμησέ τις ἡμῖν ἐκ τῆς ὑμετέρας. καὶ τὸν υἱὸν ἐπαγόμενος ἐπὶ λόγους. ἐγὼ δὲ ἰδὼν ἄνδρα λίαν εὐτερῆ καὶ ὡς ἂν τύχῃ τοῖς ἀπάταις ἀγόμενον, ἠρώτων τί τοὔνομα εἴη τῷ ξένῳ. τῶν παρόντων δέ τις εἰδέναι δοκῶν, Μακάριος ἔφησεν. ἐγὼ δὲ ὡς ἤκουσα τὸ, Μακάριος, πάνυ γε ἔφην, εἴπερ οὐκ ἐπεδήμησεν.

Iuliano.

Diuersatus est quidam apud nos de vestris ciuibus & filium ad bonas literas ac disciplinas adduxit. Ego verò cùm viderem hominem admodum esse simplicem, & quibusuis fraudibus expositum, rogabam quodnam esset hospiti nomē. Tum Quidam ex præsentibus qui scire videbatur Macarius, inquit, beatus. At ego cùm audissem Macarius, planè inquam si non peregrinaretur.

Τῷ αὐτῷ.

Ἐπέστειλά σοι γαμοῦντι. καὶ συγγνώμην ἔχω μετὰ τὸν γάμον σιγῶντι. οὐδὲ γάρ ἐστιν ὡς ἔοικεν οὐδενὶ παῤῥησία, δεδεμένῳ γυναικείαις ἀπάταις.

Eidem.

Scripsi tibi nuptias agenti. Et quidem veniam tibi do tacenti post nuptias. Neq; enim est vlli, vt videtur, libertas loquendi, qui mulieris illecebris vinctus tenetur.

Ῥούφῳ Σχολαστικῷ.

Λόγος ἐστὶ παλαιός. μὴ ῥᾳδίως κίλικας ἀληθεύειν. καὶ δέδοικα μὴ κιλικίαν ἰδὼν, ἐκοινώνησας αὐτῇ καὶ τῶν τρόπων. ποῦ γὰρ τὰ γράμματα. ποῦ δὲ τὸ συνεχῶς ἐπιστέλλειν. ἢ οὐχ αὕτη μὲν ἦν ἡ ὑπόσχεσις, μεμένηκε δὲ λόγος ὑπόσχεσις. ἐμὲ μὲν λυπεῖσθαι ποιῶν. σὲ δὲ κίλικα δεικνύων.

Rupho Scholastico.

Vetus dictum est. Cilices non facilè dicere verùm. Et sanè metuo ne conspecta Cilissa, in morum etiam communionem cum ea veneris. Vbi enim literæ? Vbi frequēs & crebra literarū missio? Aut nō fuit illa promissio, sed mansit sermo tātùm promissio, mihi quidē adferens mœrorem, te verò Cilicem efficiens.

ΛΥΣΙΔΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ

LYSIDIS PYTHAGORICI.

Ἐπιστολὴ πρὸς Ἵππαρχον.

Μετὰ τὸ Πυθαγόραν ἐξ ἀνθρώπων γενέσθαι, οὐδέποκα διασκεδαθήσεσθαι τὸ ἄθροισμα τῶν ὁμιλητῶν, ἐς τὸν ἐμαυτοῦ θυμὸν ἐβαλόμαν. ἐπεὶ δὲ παρ᾽ ἐλπίδας ὥσπερ ἀπὸ ναὸς μεγάλας φορτίδος ἐν ἐρήμῳ πελάγει λυθείσας, ἄλλος ἄλλοσε φορεύμενοι διεσπάρημεν, ὅσιον κἀμὲ μνᾶσθαι τῶν τήνου θείων καὶ σεμνῶν παραγγελμάτων, μηδὲ κοινὰ ποιεῖσθαι τὰ σοφίας ἀγαθὰ, τοῖς μηδ᾽ ὄναρ τὰς ψυχὰς κεκαθαρμένοις. οὐ γὰρ θέμις ὀρέγειν τοῖς ἀπαντῶσι τὰ μετὰ τοσούτων ἀγώνων πορισθέντα. οὐδὲ γὰρ βεβάλοις τὰ ταῖν ἐλευσινίαιν θεαῖν μυστήρια διηγεῖσθαι. κατ᾽ ἰσότητα δὲ ἄδικοι καὶ ἀσεβέες ἀμφότεροι οἱ ταῦτα πράξαντες. καλὸν δὲ ἀναλογίζεσθαι ὅσον χρόνου μᾶκος διαγάγομες ἐκμεξήσαντες, ἅπερ ὑπομένοι σπίλους τοὺς ἐν τοῖς στάθεσιν ἦμεν ἐγκεκολαμμένοις. ἕως πέντε διελθόντων ἐτέων, ἐγενόμεθα δεκτικοὶ τῶν τήνου λόγων. καθάπερ γὰρ οἱ βαφεῖς προεκκαθάραντες ἔστυψαν τὰ βάψιμα τῶν ἱματίων, ὅπως ἀνέκπλυτον τὰν βαφὰν ἀναπίωντι, καὶ μηδέποκα γενησομέναν ἐξίταλον, τὸν αὐτὸν ὁ δαιμόνιος τρόπον ἀνὴρ, παρεσκεύαζε τοὺς φιλοσοφίας ἐρασθέντας, ὅπως μὴ διαψευσθῇ περί τινα τῶν ἐλπιζομένων ἐσεῖσθαι καλῶν κἀγαθῶν.

Epistola ad Hipparchum.

Postquam ex hominum cōsortio Pythagoras decessit, nunquam in animum induxi vt discipulorum cōgregationem dispersum iri putarē. Quoniam verò præter spem, quasi à naui magna Phortide in deserto pelago abstracta, alius aliò delati disgregati sunt, sanctum est etiam me diuinorum & grauissimorum eius præceptorū memorem esse, neque communicare sapientiæ bona, his qui ne in somnio quidem animis mūdati sunt ac purgati. Non enim fas est quibusuis porrigere, quæ tantis laboribus comparata sunt, neque enim prophanis duarum Eleusiniarum Dearum mysteria commemorare. Æquè verò sunt iniusti & impij, vtrique qui hæc faciunt. Par est autem animo reputare, quàm longum tempus emetientes consumpserimus, abiiciendis maculis, quæ in pectoribus nostris insederant, donec quinque præteritis annis, capaces eius disputationum ac sermonum euaderemus. Quemadmodū enim tinctores ea vestimenta quæ tincturam accipere debent stringendo expurgant vt inelutam tincturam imbibant, & quæ nunquam eximi possit, ad eundem modum vir diuinus, præparabat eos qui amore philosophiæ tenerentur, ne falleretur ab his, quos bonos honestósque futuros esse spem habuisset.

Non enim adulterinam eruditionem tractabat, ne-
que laqueos quibus sophistarum vulgus adolescē-
tes implicat, nihil boni aut veri docentes, sed diui-
narum humanarúmque rerum scientiam tenebat.
Illi verò in prætextum adhibentes eius doctrinam,
multa & mirabilia faciunt irretitis non ritè ac te-
merè adolescentibus. Quæ caussa est quamobrem
difficiles & impudentes efficiant suos auditores. In-
culcant enim moribus confusis & turbidis, Theo-
remata & orationes liberas. Quemadmodum, si
quis in profundum puteum cœno ac luto plenum,
infundat puram, & dilucidam aquam, & cœnū per-
turbat, & aquam ad nihilum redigit, eadem etiam
ratio est eorum, qui sic docent & docentur. Densi
enim ac profundi cespites circa mentem & cor eo-
rum qui non purè initiantur, innati sunt, quę omnē
modestiam & mansuetudinem ac rationem obscu-
rant, in conspectu quidem & foris auctam: subeunt
autem hunc cumulum, omnis generis malitiæ, ex-
crescentes, & impedientes, neque sinentes prospi-
cere rationem. Nominabo autem primùm matres
earum, recensens intemperantiā & auaritiam. Am-
bæ verò sunt fœcundissimæ. Ex Intemperantia igi-
tur progerminant scelera, & temulentiæ ac perdi-
tiones, & abhorrentes à natura voluptates, atque
impetus quidam vehementiores, ad mortē & præ-
cipitia impellentes. Iam enim quibusdam vim ad-
hibuerunt libidines, vt neque à matribus, neque à
filiabus abstinerent, & violantes legem, patrem, ci-
uitatem atque regem, & educentes cubitos quasi
captiuos ad extremum exitium vim & violentiam
rapiunt. Ex Auaritia progignuntur rapinæ, parrici-
dia, sacrilegia, venenorum sparsiones & quæcunq;
sunt his affinia. Oportet igitur primùm Syluas in
quibus hi affectus nutriuntur, igni, ferro, & omnib.
instrumentis expurgare, & rationē ab his affectib.
vindicare, ac tum demum boni aliquid miscere
atque tradere. Quæ didicisti quidem Hipparche
summo studio, at non executus es ô præclare, post-
quam Siculas lautitias degustasti à quibus vinci ac
superari non oportebat. Multi verò dicunt, te pu
blicè etiam philosophari, quod Pythagoras recusa-
uit, qui Damæ suæ filiæ propositis monumentis ac
præceptis, vetuit cuiquam extra familiam tradē-
re. Illa verò cùm multis pecuniis sermones posset
vendere, noluit. Sed egestatem & parentis imperiū
iudicauit auro potius & antiquius esse. Aiunt au-
tem Damo morientem Bastiliæ suæ filiæ hoc idē
præceptum. At nos cùm simus viri, non rectè nos
erga illum gerimus, sed conuentorum sumus trans-
gressores. Si igitur mutatus fueris, lætabor: sin mi-
nùs, obiisti mihi.

Epistola Amasidis regis Aegypti ad Polycratem Principem Sami amicum suum Omnia prospera & secunda.

AMasis Policrati sic dicit. Iucundum est audire amicum & hospitem bene agere. Mihi

οὐ γὰρ κιβδήλοις ἐνεπορεύετο λόγοις. οὐδὲ πάγας αἷς πολλοὶ τῶν σοφιστῶν τοὺς νέους ἐμπλέκοντι. ποτ' οὐδὲν χρήγυον σχολάζοντες. ἀλλὰ θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἦν ἐπιστάμων. οἱ δὲ πρόσχημα ποιησάμενοι τὰν τήνου διδασκαλίαν, πολλὰ καὶ δεινὰ δρῶντι σαγηνεύοντες οὐ κατὰ κόσμον, οὐδ' ὡς ἔτυχε τὼς νέως. τοιγαροῦν χαλεπούς τε καὶ προπαλεῖς ἀπεργάζονται τοὺς ἀκούοντας. ἐγκιρνάντι γὰρ ἤθεσι τεταραγμένοις τὰ καὶ θολεροῖς θεωρήματα καὶ λόγους ἐλευθέριους. καθάπερ γὰρ εἴ τις εἰς φρέαρ βαθὺ βορβόρου πλῆρες ἐγχέας καθαρὸν καὶ διειδὲς ὕδωρ, τόν τε βόρβορον ἐτάραξε καὶ τὸ ὕδωρ ἠφάνισεν, ὁ αὐτὸς δὲ τρόπος τῶν ἐπὶ διδασκόντων τε καὶ διδασκομένων. πυκναὶ γὰρ καὶ βαθεῖαι λόχμαι περὶ τὰς φρένας καὶ τὴν καρδίαν ἐμπεφύκαντι τῶν μὴ καθαρῶς ὀργιασθέντων, πᾶν τὸ ἅμερον καὶ πρᾶον καὶ λογιστικὸν ἐπισκιάζουσαι περιφανῆ μὲν αὐξηθέν. ἐγκαταδεδύκαντι δὲ τῷ δάσει τούτῳ παντοῖαι κακότητες ἐκβοσκόμεναι καὶ κωλύουσαι καὶ μηδαμῶς ἐῶσαι προκύψαι τὸν λόγον. ὀνομάξαιμι δὲ πρᾶτον ἐπελθὼν αὐτῶν τὰς ματέρας, ἀκρασίαν τε καὶ πλεονεξίαν. ἄμφω δὲ πολύγονοι πεφύκαντι. τᾶς μὲν οὖν ἀκρασίας ἐξεβλάστησαν ἄθεσμοι καὶ μέθαι καὶ φθοραί. καὶ παρὰ φύσιν ἡδοναί. καὶ σφοδραί τινες ὁρμαὶ μέχρι θανάτων καὶ κρημνῶν ἐκδιώκουσαι. ἤδη γάρ τινας ἠνάγκασαν ἐπιθυμίαι, μήτε ματέρων μήτε θυγατέρων ἀποσχέσθαι. καὶ δὴ παρεωσάμεναι νόμον καὶ πατέρα καὶ πόλιν καὶ τύραννον, ἐκπεριαγαγοῦσαι τὼς ἀγκῶνας, ὡς αἰχμαλώτους ἐπὶ τὸν ἔσχατον ὄλεθρον μετὰ βίας ἄγουσαι κατέστασαν. Τᾶς δὲ πλεονεξίας ἐκπεφύκαντι, ἁρπαγαί τε καὶ πατροκτονίαι ἱεροσυλίαι, φαρμακεῖαι, καὶ ὅσα τούτων ἀδελφά. δεῖ οὖν τό γε πρᾶτον τὰς ὕλας, ἐν αἷς διαιτῶνται ταῦτα τὰ πάθη, πυρὶ καὶ σιδάρῳ καὶ πάσαις μηχαναῖς ἐκκαθάραντα, καὶ ῥυσάμενον τὸν λογισμὸν ἐλεύθερον τῶν τοσούτων παθέων, τηνίκα φυτεύοντά τι χρηστὸν αὐτῷ παραδιδόμεν. Ἅπερ ἐμάθες μὲν ἵππαρχε μετὰ σπουδᾶς, οὐκ ἐτήρησας δὲ ὦ δαιμόνιε γευσάμενος σικελικᾶς πολυτελείας. ἇς οὐ χρῆν τὸ γενέσθαι δεύτερον. λέγοντι δὲ πολλοί σε καὶ δαμοσίᾳ φιλοσοφέν. ὅπερ ἀπαξίωσε Πυθαγόρας. ὅς γε Δαμοῖ τᾷ αὐτοῦ θυγατρὶ τὰ ὑπομνάματα παρακαταθέμενος, ἐπέσκαψε μηδενὶ τῶν ἐκτὸς τᾶς οἰκίας παραδιδόμεν. ἁ δὲ δυναμένα πολλῶν χρημάτων ἀποδόσθαι τὼς λόγως, οὐκ ἐβουλήθη. πενίαν δὲ καὶ τὰς τῶ πατρὸς ἐπισκάψιας ἐνόμιζε χρυσοῦ τιμιωτέρας ἦμεν. φαντὶ δὲ ὅτι καὶ Δαμὼ θνάσκοντι Βιστάλιᾳ τῇ ἑαυτᾶς θυγατρὶ τὰν αὐτὰν ἐπιστολὰν ἀπέστειλεν. ἄμμες δὲ ἄνδρες ἐόντες, οὐ γνησίως αὐτῷ ποτιφερόμεθα. ἀλλὰ παραβάται τᾶν ὁμολογιᾶν γινοίμεθα. εἰ μὲν οὖν μεταβάλοιο, χαρήσομαι. εἰ δὲ μή, τέθνακάς μοι.

Ἐπιστολὴ Ἀμάσιδος βασιλέως αἰγύπτου πρὸς Πολυκράτην ἄρχοντα σάμου φίλον αὐτοῦ τὰ πάντα εὐτυχοῦντα.

ΑΜασις Πολυκράτει ὧδε λέγει. ἡδὺ μὲν πυνθάνεσθαι ἄνδρα φίλον καὶ ξεῖνον εὖ πρήσσοντα.

ἐμοὶ δὲ αἱ σαὶ μεγάλαι εὐτυχίαι οὐκ ἀρέσκουσι τὸ θεῖον ἐπισταμένῳ, ὡς ἐστι φθονερόν, καίτοι γε βούλομαι καὶ αὐτὸς ἔγωγε, οὓς κήδομαι, τὸ μέν τι εὐτυχέειν τῶν πρηγμάτων, τὸ δὲ προσπταίειν. καὶ οὕτω διαφέρειν τὸν αἰῶνα ἐναλλὰξ πρήσσων ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα. οὐδένα γάρ κω λόγῳ οἶδα ἀκούσας ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος, εὐτυχέων τὰ πάντα. σὺ νῦν ἐμοὶ πειθόμενος ποίησον πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιάδε. φροντίσας τὸ ἂν εὕροις ἐόν τοι πλείστου ἄξιον, καὶ ἐπ' ᾧ σὺ ἀπολομένῳ μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀλγήσεις, τοῦτο ἀπόβαλε οὕτως ὅκως μηκέτι ἥξει ἐς ἀνθρώπους. ἤν τε μὴ ἐναλλὰξ ἤδη τὸ ἀπὸ τούτου αἱ εὐτυχίαι τοι αὖται σὺν πάθαισι προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο.

verò tui magni ſucceſſus non placent, qui numen probè noui, quàm ſit inuidioſum. Et quodámodo ipſe, volo, quibus bene cupio, eos in ſuis rebus partim fauente, partim ſiniſtra fortuna vti, & ſic mutatis vicibus æuum tranſigere, non in omnibus fortunatos eſſe. Neminem enim me audire memini, qui diuerſus non malè vitam finierit, priori omniũ ſeculo, fœliciter peracto. Tu mihi nunc morem gere, & aduerſus ſecundam fortunam ita te compara, & operam da vt ſi quid nactus erit precioſiſſimum, & cuius pernicies magnum animo tuo dolorem allatura ſit, & hoc abiice ita, vt nõ ampliùs in hominum manus aut cõſpectũ veniat. & ſi nõ iã viciſſim exinde fœlicitates ad eiuſmodi damnũ reciderint, rationi à me propoſitæ morem gere.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΟΥΣΩΝΙΟΥ.

EPISTOLA MVSONII.

Παγκρατίδῃ.

Καὶ ἐκ τῶν ἀπαγγελλομένων ἡμῖν περὶ σοῦ, καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς ἐπέστειλας τοῖς υἱοῖς σου, τεκμαιρόμενος μὴ τὰ αὐτὰ τοῖς λαώδεσιν, ἀλλ' ἅπερ οἰκεῖόν ἐστι σὲ φρονεῖν περὶ φιλοσοφίας, προεθυμήθην κατὰ μὲν τὸ παρόν, συνησθῆναί σοι ἐπ' αὐτοῖς. εἰς δὲ τὸ ἔπιον, συνεύξασθαι, μὴ ἐφ' ἕτερόν τι αὐτοὺς ἀποκλῖναι. τηροῦντας δὲ ἣν ἔχουσι νῦν πρόθεσιν ἄχρι τέλους φιλοσοφῆσαι. ἵν' αὐτοί τε εὖ ἀπαλλάττωσι καὶ σὲ ἀνθ' ὧν ἐκ σοῦ ἔπαθον, ἀμείψασθαι δυνηθῶσι. δυεῖν γὰρ ὡς καθόλου εἰπεῖν οὐσῶν αἰτιῶν, παρ' ἃς ἄνθρωποι εὐτάκτως καὶ ὁδῷ ζῶσιν, ἐμπειρίας τε καὶ ἐγκρατείας πῶς, ἂν δυναίμεθα ἢ πρὸς ἑαυτοὺς ἢ πρὸς ἑτέρους ποιεῖν τὰ δέοντα ὑπ' ἀγνείας ἅμα καὶ ἀκρασίας κατεχόμενοι. ἡ μὲν οὖν τούτων ἀπόλυσις, ἀναγκαίως πάνυ ἔοικε παρ' ἡμῶν ἀπαιτεῖσθαι. πρὸς γὰρ τὸ τεταγμένως καὶ εὐσχημόνως ζῆν γεγόναμεν, τοῦ λόγου εἰς τοῦτο ἡμῖν καθάπερ ἐπισκόπου καὶ ἄρχοντος ὑπὸ τῆς φύσεως διδομένου. ἀπολυθῆναι μέντοι ἀγνοίας καὶ ἀκρασίας οὐχ οἷόν τε ἡμᾶς ἄνευ τοῦ ἐπιτρέψαι αὐτοὺς τῇ διὰ τοῦ λόγου ἰατρείᾳ. Προσελθοῦσα γὰρ αὕτη καὶ τὸ προεστηκὸς ἐν ἡμῖν ἐκ τῆς παρὰ φύσιν εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἀεὶ τρέπουσα, τὰς μὲν μοχθηρὰς τῶν κρίσεων ἐκ τῆς διαστροφῆς ἐγγενομένας, ἐκκόπτειν καὶ ἐξάγειν ἐκ τῆς ψυχῆς αἰεὶ πειρᾶται, τὰς δ' ὑγιεῖς καὶ ἀκολούθους τῇ φύσει ἀντεισάγειν. ἢ ἀσθενούσας ἀνακτᾶσθαι. ἰσχὺν δὲ αὗται καὶ εὐστάθειαν προσλαβοῦσαι, ὡς χρὴ ἡμᾶς ἐν ἅπασι τοῖς κατὰ τὸν βίον ὁδηγοῦσιν ὥστε καὶ ὁρᾶν ἀεὶ τὰ ἐπιβάλλοντα ἡμῖν, καὶ σύμφωνα οἷς ἐδοκιμάσαμεν πράττειν. τοιαῦτα δὲ οὐκ ἐπαγγελλομένης μόνον, ἀλλὰ καὶ παρεχούσης τῆς κατὰ τὴν ψυχὴν ἰατρείας, τίνα ἄν τις δικαιότερον ἐπὶ τὸ βοηθεῖν τοῖς σοῖς παισὶν ἢ σὲ καλέσειεν. ἢ οὐκ εὐδαιμονεῖν μὲν αὐτοὺς προαιρῇ πατὴρ ὤν, ἑτοίμως δ' ἔχεις πᾶν ὁποιοῦν ὑποστῆναι, ἵνα αὐτοὺς ὁρᾷς ἐν ἀγαθοῖς ὄντας, ἢ οὐκ ἐπὶ ταῦτα καὶ ἐγέννησας αὐτοὺς καὶ ἀνέθρεψας; οὐ τοιαῦτα δὲ διηνεκῶς σὺ περὶ αὐτῶν εὔχῃ τοῖς θεοῖς; ἀρετῆς δὲ καὶ εὐσχημοσύνης βίου

Pancratidæ.

ET ex his quæ ad nos de te hominum ſermone perferuntur, & ex literis quas ipſe tuis filiis mittis, coniecturam faciens non idem quod vulgus, ſed quod par eſt te de philoſophia ſentire, in præſentia quidem gratulari tibi ob eam cauſſam ſtatui, in poſterum verò ſimul vota facere, ne ad aliud quippiam illi deflectant, ſed hoc propoſitum quod nunc habent, conſeruantes ad finẽ vſque philoſophentur, vt & ipſi bene diſcedãt, & pro tuis in ſe collatis beneficiis gratiã tibi referre poſſint. Cùm enim duæ ſint in vniuerſum cauſſæ, quibus homines rectè & via quadam vitam inſtituũt, peritia & temperãtia, quomodo poſſimus, aut erga noſmetipſos, aut erga alios officiũ facere, inſcitia ſimul & intemperantia præditi. Harum igitur liberatio, neceſſariò videtur à nobis requiri. Nam ad modeſtè ac ritè viuendum nati ſumus, ratione nobis ad hoc nobis quaſi Epiſcopa ac principe à natura data. Inſcitia verò & intemperantia nos poſſumus liberari, niſi rationis medicinæ & curationi nos committamus. Hæc enim procedens & quod primum eſt in nobis à diſſonantia naturali, ad naturam ſemper conuertens, praua iudicia, & ex peruerſitate inſita, reſecare & euellere ſemper ex animo conatur, contrà verò ſana & cum natura conſentientia introducere, aut imbecilla recreare. Hæc verò poſtquam robur & conſtantiam acceperunt, in omni vita nobis officij viam præmonſtrant, vt etiam videamus ſemper quid fieri oporteat, & his quæ comprobauimus conſentanea faciamus. Hæc cùm non ſolùm promittat, ſed etiam præſtet animi medicina, eccuius auxilium, aliquis iuſtius tuis liberis implorauerit quàm tuum, aut non cupis eis bene conſultum, pater cùm ſis, & ad quiduis ſubeundũ paratus es, vt eos in bonorũ numero cõſpicias: aut nõ ad hæc & genuiſti ipſos & educaſti, non autem idcirco cõtinẽter pro iis vota diis immortalibus facis. Virtutem autem & vitæ honeſtatem

colens

colens, non velis tuos liberos videre temperãtes in cibo ac potu & continentes sub ventre, vt ad procreationem sobolis tantummodo cùm opportunũ est, generatiuis partibus vtantur, & exiguo somno ad requiescendum contentos, vestibus inornatis & non fucatis, sed puris & ad tegendum ea quæ natura tecta esse vult, aptis indutos. Vultum autem & gressum eorum pudore ac prudentia notatum, vt nemo audeat in eorum cõspectu, aut facere, aut dicere aliquid indecorum. Atque inpromptu eis esse, cùm velint & opus sit, cùm toto corpore, tum qualibet eius parte, ad eam rem cuius caussa nata est, vti? Non autem velis eos speculantes diuina & humana erga deos pietate ac sanctitate modestè se gerere, erga homines iustitia & sanctimonia? & patriam parentibus anteferre, quod etiam ipsi volent parentes si sapiant. Et parentes familiaribus & cognatis, atque inter ipsos potes primum honorem habere patri, expostulare aut conqueri de ipsis vtrunque nefarium ducere. Gratiam autem referre pro officiis præstitis, grato & memori animo necessarium putare, quod hoc modo duntaxat possint rependere vetera beneficia nouis numulata. Item promptos esse ad eos propugnandos & pro ipsis si necessitas postulet, mortem adeundam. Nõ nunquam etiam indignationẽ, nõ verba solùm, sed etiam plagas & vulnera, quamuis ab ira, non ratione proficiscantur, placato animo excipere, neque sibi tunc, sed magis parentibus metuere, ne ipsi ex ira in malum aliquod incidant. Quid verò non sustineas, vt audire de ipsis posses, quòd eandem hanc domum per omnem vitam habituri essent seipsis verò & suis in commune relatis concorditer ætatẽ agere, vt & studiis & remissionibus iisdem vterẽtur. Aut hæc omnia illis inesse velis, morte verò & laborib. atq; opinione non velis superiores esse, quib. obstrictũ vulgus, quocũq; ipsorũ robore peruenerint quasi abiectũ aliquod, & vile mancipiũ, agitur fertúrque. Quod verò natura vulgus est, facilius est prioribus, nostro verò tempore, peruersitate quam sequitur, euasit difficilius. Non optaris ipsis hoc inesse, vt omnia metiantur argento, atque se potiùs, parentes & liberos, quàm pecunias prodere. Sed possessionibus ac facultatibus tantùm operam dare, quam cùm necessitas exigit, ad suos suorúmque familiarium vsus. Thesauros verò & auaritiam quæ modum excedit, contemnere, quibus priuatim & communiter ad multa nefariáque scelera impelluntur. Sed hæc quidem optanda. Non autem æquè optandum, vt ipsi imperium gerere, & iudicia secundum leges, & iustitia gubernare possint? Atque consentientes tum sibiipsis, tum sibi mutuò, & in iis quæ faciunt, & in iis quæ loquuntur, vitam agant, quæ semper eruditionem & sapientiam amplectatur, atque rationem mente & optima sentiendo cõfirmet, & si tempus postulet in opus producat. Et illa primas teneat, cùm volunt propugnare sacra, patriam, parentes, amicos, veritatem, leges & vt breuiter dicam, eos qui iniuriam patiuntur. Neque enim, neque quenquam alium arbitror modo sana

αὐτὶ ποιούμενος, οὐκ ἂν ἐθελήσαις ὁρᾶν τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, εὐτάκτους μὲν ἐν ἐδωδαῖς καὶ πόσεσι, κρατοῦντας δὲ τῶν ὑπὸ τὴν γαστέρα ὡς πρὸς σπορὰν μόνον τέκνων, ὅταν εὔκαιρον ᾖ, τοῖς γεννητικοῖς μέρεσι χρῆσθαι, καὶ ὀλίγῳ μὲν ὕπνῳ πρὸς ἀνάπαυσιν ἀρκουμένους, ἐσθῆτι δὲ ἀπεριέργῳ καὶ μὴ ἐψευσμένῃ, ἀλλὰ καθαρᾷ, καὶ πρὸς τὸ ἐκ τῆς φύσεως εἰς τὸ σκέπειν ἀπαιτούμενον ἡρμοσμένῃ ἠμφιεσμένους. βλέμμα δὲ εἶναι καὶ βάδισμα αὐτῶν αἰδοῖ καὶ φρονήσει κεχαρακτηρισμένον, ὡς μὴ ἄν τινα θαρσῆσαι ἐπ' αὐτῶν ἢ ποιῆσαί τι ἢ εἰπεῖν ἄκοσμον. ἐν ἑτοίμῳ δὲ εἶναι αὐτοῖς ὁπότε βουληθεῖεν καὶ δεήσειεν ὅλῳ τε τῷ σώματι καὶ παντὶ μέρει αὐτοῦ εἰς ὃ πέφυκε χρῆσθαι; οὐκ ἂν δὲ ἐθελήσαις αὐτοὺς ἐπεσκεμμένους τὰ θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα, πρὸς μὲν θεοὺς εὐσεβείᾳ καὶ ὁσιότητι κοσμεῖσθαι, πρὸς ἀνθρώπους δὲ δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι; καὶ πατρίδα μὲν γονέων προτιμᾶν καὶ αὐτῶν τοῦτο βουλομένων τῶν γονέων εἴπερ σωφρονοῖεν; γονεῖς δὲ τῶν οἰκείων καὶ συγγενῶν, αὐτῶν δὲ τῶν γονέων τῷ πατρὶ τὸ πρεσβεῖον ἀπονέμοντας, τὸ μὲν αἰτεῖν ἢ μέμφεσθαι θατέρου αὐτῶν ἀσεβὲς ἡγεῖσθαι. τὸ δὲ ἀμείβεσθαι ὑπὲρ τῶν προηγησαμένων εὐχαρίστῳ καὶ μνημονευούσῃ διαθέσει ἀναγκαῖον. ὡς ἂν μόνως οὕτως ἐκτίνειν δυναμένοις παλαιὰς χάριτας ἐπὶ νέαις δανεισθείσας. ἑτοίμως δ' ἔχοντας ὑπερμαχεῖν αὐτῶν καὶ δι' αὐτοὺς εἰ δεήσειεν ἀποθνήσκειν. ὁπότε δὲ χαλεπήνειαν μὴ ῥήματα μόνον, ἀλλὰ καὶ πληγὰς καὶ τραύματα ἀπ' ὀργῆς οὐ διαθέσεως φερόμενα, πρᾴως ἐνδέχεσθαι. οὐχ ὑπὲρ ἑαυτῶν τότε, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν γονέων εὐλαβῶς ἔχοντας, μὴ ἐκ τοῦ διατίθεσθαι αὐτοί τι κακὸν πάθωσι. τί δ' οὐκ ἂν ὑπομείναις ὥστε πεισθῆναι περὶ αὐτῶν, ὅτι τὸν αὐτὸν μὲν οἰκήσουσι διὰ βίου οἶκον. ἑαυτοὺς δὲ καὶ τὰ ἑαυτῶν ἐν κοινῷ θέμενοι διατελέσουσιν ὁμονοοῦντες, ὡς καὶ σπουδαῖς καὶ ἀνέσεσι τῶν αὐτῶν χρῆσθαι. ἢ ταῦτα μὲν ἐθελήσαις ἂν αὐτοῖς ὑπάρξαι· θανάτου δὲ καὶ πόνου καὶ δόξης οὐκ ἂν βούλοιο αὐτοὺς ὑπεράνω εἶναι; οἷος ὁ πολὺς καταδεδουλωμένος ὅποι ἂν ἀπίῃ τῷ δι' αὐτῶν κατισχύοντι, ὥσπερ τι ἄτιμον ἀνδράποδον ἄγεταί τε καὶ φέρεται. τὸ δὲ τῇ φύσει μὲν πολὺ, ῥᾳδιώτερον τῶν προτέρων. ἐν δὲ τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοσαῦτα κατεχούσης διαστροφῆς γεγονὸς δυσχερέστερον, οὐκ ἂν εὔξαιο αὐτοῖς ὑπάρξαι, ὥστε μὴ ἀργυρίῳ αὐτοὺς πάντα μετρεῖν καὶ αὐτοὺς μᾶλλον καὶ γονεῖς καὶ τέκνα ἢ χρήματα προΐεσθαι. ἀλλὰ κτήσεως μὲν ἀντιποιεῖσθαι ἐφ' ὅσον ἀναγκαῖον, διὰ τὰς εἰς αὐτοὺς καὶ τοὺς οἰκείους αὐτῶν χρείας. θησαυρισμοῦ δὲ καὶ τοῦ πλείονος παρὰ τὸ ἀρκοῦν ὑπερφρονεῖν. ὑφ' ὧν ἰδίᾳ τε καὶ κοινῇ εἰς κακὰ ἐπάλληλα καὶ ἀνήκεστα ἄνθρωποι ἐκτρέπονται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εὐκτά. οὐκ ἐπίσης δ' εὐκτὸν τὸ ἄρχειν αὐτοὺς καὶ δικάζειν δύνασθαι κατὰ νόμους καὶ τὸ δίκαιον; καὶ τὸ συμφωνοῦντας ἑαυτοῖς τε καὶ ἀλλήλοις καὶ ἐν οἷς πράττουσι καὶ ἐν οἷς λέγουσι, τὸν μὲν βίον ἔχειν ἀεὶ προαιρησόμενον τοὺς λόγους. τὸν δὲ λόγον νῷ καὶ τῷ φρονεῖν τὰ ἄριστα βεβαιούμενον. καὶ εἰς προφορὰν ὅταν ᾖ καιρὸς ἐκτεινόμενον. καὶ τὸν δ' ἡγεῖσθαι, ἐπειδὰν ὑπερμαχεῖν μέλλωσιν ἱερῶν, πατρίδος, γονέων φίλων, ἀληθείας, νόμων, καὶ συλλαβόντι εἰπεῖν τῶν ἀδικουμένων. οὔτε γὰρ σὲ οὔτε ἕτερόν τινα οἴομαι, εἴπερ εὖ

φρονοίη, ὡς πολιτικὸν δοκιμάζειν λόγον τὸν μὴ εἰς ταῦτα, ἀλλ᾽ εἰς τἀναντία ἐντεινόμενον. εἰ τοίνυν καὶ εὐκτὰ ταῦτα καὶ αἱρετά, πῶς οὐ καὶ τὸ φιλοσοφεῖν θείη ἄν τις καὶ εὐκτὸν καὶ αἱρετόν. δι᾽ οὗ μόνου περιγίνεται ταῦτα. φιλοσοφεῖ μὲν γὰρ ὁ τῆς ἐκκαθάρσεως τοῦ λόγου ἐπιμελούμενος. καὶ ἐπιτηδεύων λόγον ὀρθόν. ὁ δὲ ἐπιμελούμενος λόγου, ἑαυτοῦ τε ἅμα ἐπιμελεῖται, καὶ πατρίδος καὶ πατρὸς καὶ ἀδελφῶν, καὶ φίλων, καὶ συλλαβόντι εἰπεῖν πάντων. θεωρητὰς γὰρ ἡ φύσις κόσμου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατασκευάσασα, διὰ τοῦ μεταδοῦναι ἡμῖν λόγου, κοινοῦ μὲν ὄντος πρὸς τούτους, ἰδίου δὲ παρὰ τὰ ἄλλα ζῶα, ἀξιοῖ ἡμᾶς τοὺς μὲν θεοὺς καθάπερ τινὰς ἀρίστους καὶ πρώτους ἡγεμόνας καὶ κοινοὺς εὐεργέτας τε ἡμῶν καὶ γονεῖς ζηλοῦντας καὶ ἀμείβεσθαι, διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς εὐπειθείας. ἀνθρώπων δὲ καὶ κατὰ τὸ κοινὸν καὶ κατὰ τὰς ἰδιαίτερον γινομένας ἐπιπλοκὰς καὶ κηδεμονικῶς καὶ εὐποιητικῶς προΐστασθαι. Ἐπειδὰν δὲ νόμῳ καὶ δίκῃ συγκεράσωμεν τὰ ἀνθρώπινα καὶ τὰ θεῖα φησὶν ἄκρως μὲν κατὰ φύσιν ἡμᾶς διατεθήσεσθαι ἅτε τελείους γεγονότας. καὶ ἐπὶ τὰ ἀνωτάτω προελθόντας νόμον καὶ δίκην, οἵαν καὶ τὰ θεῖα οἰακίζεταί τε καὶ μακάρια γίγνεται. τοιούτους δ᾽ ὄντας διά τε τοῦ λόγου καὶ τοῦ κατ᾽ αὐτὸν σχηματιζομένου ἤθους ὀρθότητα καὶ βιώσεσθαι εὐδαιμόνως καὶ καταστρέψειν τὸν βίον εὐδαιμόνως. ὥσπερ τι δρᾶμα εὖ συντεταγμένον ἀπ᾽ ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀστείως ὑποκρινομένοις καὶ ἀπαρτίσαντας. Θαρρῶν οὖν ὦ Παγκρατίδη μὴ ἐπίτρεπε μόνον, ἀλλὰ καὶ παρακάλει τοὺς παῖδας φιλοσοφεῖν. καὶ πασῶν ἁρμοδιωτάτην παρρησίαν παρασκεύαζε. ἐξέσται γάρ σοι τοιαῦτα προελομένῳ, καὶ πρὸς τοὺς ἐξ αἵματος ὑμῖν δικαίοις οὖσι λέγειν, ὅτι οὐ τέκνα μόνον εἰς τὸ γένος, ἀλλὰ καὶ τοιάδε τέκνα εἰσήγαγες. καὶ πρὸς τὴν πατρίδα ὅτι οὐχ οἵους ἔτυχε μόνον ἀνθρώπους αὐτῇ, ἀλλὰ καὶ οἵους δεῖ πολίτας παρέστησας. εἰ δὲ θαρρήσετε κοινῇ καὶ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ τε καὶ ἀλλήλων θεραπείαν, ὡς ἄξιόν ἐστι διαναστῆναι ταῖς ψυχαῖς, εὐθὺς μὲν ἐν τῇ ἀγωνοθεσίᾳ τοῦ θεοῦ συμφιλοσοφήσετε ἀλλήλοις, οὐ μόνον τὰ νομιζόμενα παρασκευάζοντες αὐτῇ, ἅπερ ἐκ βαλαντίου ψιλοῦ γίγνεται, ἀλλὰ καὶ οὗ ἕνεκεν νενόμισται ἀκολουθοῦντες τῇ ἱερᾷ καὶ ἀρχαίᾳ παραδόσει. ὅπερ ἐκ μόνης τῆς εὐσεβοῦς καὶ φιλοσόφου περιγίνεται διαθέσεως. καὶ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἀγῶνι εὐταξίας ἐπὶ τὸν κοινὸν ὑμῖν τε καὶ πᾶσιν ἡμῖν ἀγῶνα ἐξαπτήσεσθε οὐδὲν μὲν τῶν κατὰ φύσιν ἀφαιρησόμενον. μόνα δὲ τὰ λύπης καὶ θορύβου αἴτια ἡμῶν περιαιρήσοντα. ἐν ᾧ ἀγῶνι ἡττηθῆναι μὲν ἀνάγκη τὸν ἀπαράσκευον. ἡττηθέντα δὲ ἐκπεσεῖν χρὴ εἰς δουλείαν καὶ κακοδαιμονίαν, ἣν οὐδ᾽ ἐξομόσασθαί τινι ἡμῶν συγκεχώρηται. κρατούμεθα γὰρ ἐν αὐτῇ, ὑπό τε τῶν ἀϊδίων καὶ τῶν τῆς φύσεως καὶ ὑπὸ τῶν θέσει νόμων, εὐτακτεῖν ἑκάστῳ καὶ ζῆν δικαίως ἅμα καὶ ὁσίως προσταττόντων. Ταῦτα οἶμαί σε ὡς παρὰ πατρὸς παίδων πατέρα προσδεξάμενον, αὐτόν τε ἀμείνων ἔσεσθαι καὶ τοῖς υἱοῖς εἰς τὰ ἄριστα συλλήψεσθαι. ἀσπάζομαί σε καὶ διὰ τἄλλα καὶ διὰ τὴν εἰς ἡμᾶς εὔνοιαν. ἴσθι ὑπ᾽ ἐμοῦ στεργόμενος. τοιούτων δὲ καὶ ἑτέρων φιλοσοφοῦντες εὐπορήσετε φίλων.

ΤΕΛΟΣ.

mente ſit, qui ad regendas, Reſpublicas aptam rationem probaturum, quæ non ad hæc, ſed ad cõtraria tendat. Si igitur & optanda ſunt hæc & expetenda, quid obſtet quo minùs etiam philoſophãdi rationem & optandam & expetẽdam exiſtimemus, qua ſola hæc comparãtur. Philoſophatur enim qui purgandæ rationis curam gerit, & rectæ rationi ſtudet. Qui verò rationis curam gerit, & ſuipſius curã habet & patriæ & patris atque fratris, amicorum, & vt ſummatim dicam, omnium. Etenim natura mundi & eorum quæ in hoc inſunt ad ſe conſiderandam nos reſpiciens, eo quod nobis impertit, rationẽ, cum ipſis quidem communem, propria verò à reliquis animalibus, vult vt deos quidem tanquam optimos quoſdam & primarios duces atque communes noſtrûm, tum benefactores, tum parentes amemus, & retribuamus ipſis obedientiam, hominibus verò & communiter, & in arctioribus coniunctionibus cũ cura & virtute præſimus. Poſtquam verò legibus & iudiciis miſcuerimus diuina atque humana, extremò ac ſummè ſecundum naturam viuamus, tanquã perfecti iam facti & ad ſuprema progreſſi, legem & iudicium, quale & numina adminiſtrant & beata ſunt. Ita verò pro rationis & formatorum ſecundũ illam morum rectitudinẽ, & vitam agamus fœliciter, & vitã cũ mortẽ cõmutem⁹, fœliciter, quaſi drama quoddã egregiè & rectè cõpoſitũ ab initio vſq; ad finem pulchrè ludentes atq; abſoluẽtes. Proinde bono & confidenti animo, non ſolùm ô Pancratida permitte, verùm etiã adhortare tuos filios ad Philoſophiã amplectendam, & omniũ conuenientiſſimã loquẽdi libertatẽ para. Si n. hęc inſtitueris & approbaris, licebit tibi & ad eos qui vos cognatione attingunt, dicere, te non ſolùm liberos in genus, ſed etiã tales liberos induxiſſe, & ad patriã te nõ ſolũ qualeſcunque homines ei, ſed etiam iuſtos & moderatos ciues ei præbuiſſe. Quòd ſi confidetis communiter, & cùm ad ſui quiſque, tum ad mutuam inuicem curam animos excitabitis, ſtatim quidẽ in faciendis ludis Dei mutuò philoſophiam tractabitis, non tantùm hæc iuſta eis tribuentes, quæ ex tenui marſupio ſumuntur, verùm etiã quam ob cauſſam inſtituti ſunt, ſanctum & vetuſtum inſtitutum ſequentes, quòd ſola pia & philoſophica mentis affectione præſtari poteſt. Et ab ea moderatione atq; modeſtia quæ in ludis ſpectatur, ad commune vobis & omnibus certamen conuertemini, quod nihil quidem naturæ detrahit aut repugnat, ſolis verò dolorum & perturbationũ cauſſas aufert, in quo certamine, vinci quidem & occumbere neceſſe eſt imparatum, victum autẽ oportet excidere in ſeruitutem & infœlicitatem, quam ne abiurare quidẽ vlli noſtrûm conceſſum eſt. Vincimur enim in ea, ab ſempiternis, & naturæ atque latis legibus, quæ vnicuique ſuum negotium agere, & viuere iuſtè ac ſanctè mandant. Hęc arbitror te quaſi à patre liberorum patrem accipientem & ipſum melius habiturum, & ad optima quæque liberis auxilio futurũ. Saluto te cùm aliis de cauſſis, tum propter tuam in nos beneuolentiam. Scias te à me diligi. Eiuſmodi verò etiam alios plurimos amicos habebitis, ſi philoſophiæ operam dederitis.

FINIS.

